

ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ
ΚΩΔΙΚΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

2/2000

Εν τῷ 9ῷ δευτέρου 1. γένου
ἡ 1. γ. ἐπί 1872.

ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΛΗΚΕΣ,

ἤτοι

**ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:
ΝΟΜΩΝ, ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΩΝ
ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ,**

Περιέχουσα καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου
τῆς Ἐπικρατείας ἐκδοθέντας νεωτέρους Νόμους καὶ
Κανονισμοὺς, ἐν τέλει δὲ τὰς μετὰ τῶν ξένων Δυνάμεων
Συνθήκας καὶ Πρωτόκολλα καὶ τὰ πρὸς διαφόρους ὑποτε-
λεῖς χώρας Αὐτοκρατορικὰ Φιρμάνια μετὰ τῶν ἀναγ-
καίων διασαφήσεων καὶ στατιστικῶν πληροφοριῶν.

—*—

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝΤΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΩΤΕΡΟΝ ΚΑΤΑΤΑΧΘΕΝΤΕΣ,

ΕΚΜΙΔΟΝΤΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ

ΥΠΟ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ.

~~~~~

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ **ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ.**

(Ὁδὸς Πενμποπαζάρου, ἀριθμ. 23.)

—
1869.

ΤΩ

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΩ

ΚΡΑΤΑΙΟΤΑΤΩ ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΟΤΑΤΩ

ΞΟΥΛΤΑΝ

ΑΒΔ-ΟΥΔ-ΑΖΗΣ

ΧΑΝ

ΕΦΕΝΔΗ ΜΑΣ,

ΦΙΛΟΛΑΩΙ ΗΜΩΝ ΑΝΑΚΤΙ

ΧΑΧ

ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΑΚΡΑΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΒΑΘΥΤΑΤΗΣ

ΥΠΟΚΛΙΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΟΥ.

« Ὁ μὲν τὸν νόμον κελεύων ἄρχειν, δοκεῖ κελεύειν ἄρχειν τὸν
» Θεὸν καὶ τὸν Νοῦν μόνους· ὁ δ' ἄνθρωπος κελεύων προστίθησι καὶ
» θνητὸν· ἦτε γὰρ ἐπιθυμία τοιοῦτος, καὶ ὁ θνητὸς ἄρχοντας διαστρέφει
» καὶ τοὺς ἀρίστους ἄνδρας, διὸ περ ἄνευ ὀρέξεως τοῦς ὁ νόμος ἐστὶ. »
(*Ἀριστοτ. Πολ. Γ. α'. § 4.*)

« Πάντα ὅσα τις μὴ πείσας ἀναγκάζει τινα ποιεῖν, εἴτε γράφωρ
» εἴτε μὴ, βία μᾶλλον ἢ νόμος ἐστὶ. » (*Ξενοφ. Ἀπομνημ. Α. β. § 45.*)

جناب کبریا حاس دنیا و مافیها ناظم منظم امور هر دوسرا محیی ملک و ملت و واضع قانون عدالت اولان شوکتلو عظمتلو مهاتلو جابه هر ختاو ولی نعمت بیتمن پادشاه معرات اکتبه تبعه پرور و شهنشاه هر احد سکه کار مکسرت پادشاهنر افندمن حضرت تهرنی سر بر سلطنت و خلافت صیر سلو کاهلرند ابد نمون بیورسون امین بوچا کر خا کبر بر لری اصدقای تبعه سلطنت سنیلرندن و سکنه آستانه عالی حضرت تاجدار یلرندن اولوب صغر سن کتیر آمدن برو طبع و عیال و نعمیم جریده و رساله کتب مختلفه و متعدده ایله اعظم مقاصد مقدسه جناب خسروانه لری اولان انتشار علوم و فنون و معارفه ایفای خدمته بدل غیرت و مساعی ایلدیکم مثلاً او اش و خدمت مستحسنه عیدانه مه بر علاوه جدیده فائزه اولوق و جناب حق سایه عدل و داد همایون ملوکانه لری ذره قدر مفایرندن اسک ایتمون بالجمله صنوف تبعه حضرت کتبی ستایلرینک استحصال کمال آسایش و استیصال رفاه حال و آرامش و الحاصل هر بوزدن اکتساب سعادت و معهوریتی اغورنده جلوس همایون جناب خلافتینا هر لری و زم سعادت بروزندن برو تأسیس و تنظیم بیور یلان و نیات خیرتغایات ملوکانه لری معین و تعطیلات مابه الحیات پادشاهانه لری بی مین اولوب جمله تبعه و زبردستان شهنشاهیلرینک برات سعادت و افتخاری بولنان قوانین عالیه و نظامات جلیله و او امر شیفدلی مضامین عادلانه سندن روم ملتی تبعه صادقه جناب شهر یار یلری استفاده ایلک اوزره دستورنامه یله طبع و نشرینه اراده معدلت عاده حضرت پادشاهانه لری شایان بیور یلان مجله نفیسنک حرف بحرف اسان رومی به نقل و ترجمه ایله طبع و نشرینه ابتدار و بو نظامات و قوانین جلیله جلوس میان مائوس جناب پادشاهیلری یوم مبارکندن برو مجددا وضع و تأسیس و اتمام و اکیال و اول محاسنشمول ولایات و قواعد مساوات مجموع رعیت و دوائر حکومت سنیلرینک هر بر شعبه سنده اساسدن نیجه نیجه اصلاحات و تنظیمات مستحسنه اجرا ایله امن و آسایش و رفاه تبعه و رعایای دولت علیه ابدی الاستمرار خسروانه لری مرتبه کماله ایصال و شومدت قلیله طرفنده زرجناح باعث الفلاح کتبی ستایلرینده مستتریح الحال و معرفه البال بشامقده اولان مالل مختلفه و متعدده از سرنو احیایله بنیاد سلطنت سنیه لری تأیید و معهوریت ممالک محروسه شاهانه لری تأکید بیورلش اولایینه تشکرأ و طلوع شمس عدل لرنده کافه مالل متمدنه عانک شاد و فرحان * چوق یشا پادشاه عالیشان سلطان عبدالعزیزخان * دعای واجب الاداسنی رفع بارگاه مستعان ایتمکده اولدقلرینه تفضراً نام نامی حضرت جهاندار یلرله سر لوحه اثرنا چیزی بی تزیننه و روم ملتی تبعه صادقه ملوکانه لریک طرف اشرف منعمانه لرندن نائل بیورلدقلری لطف فروان و نعم واحسان شاهانه لریک بیکده برینه مقابل بر معروض شکر و تحمدت نامتاهیه اولوق اوزر مجله مترجه نیک خاک زمین قدوم محاسن ملزوم ملوکانه لرینه کمال حضور و ابتهال ایله عرض و تقدیمنه اجتناب قلدریغی مخاطبهم عالم آرای حضرت شهر یار یلری بیورلدقده قبولنق مقرون مساعده جلیله حضرت تاجدار یلری بیورلدی الطاف مانهاه جناب کتبی ستایلرندن رجا و تمنا معرضنده عرضحال ضراعت مال بندکانه ک حضور لامع النور حضرت شهنشاهیلرینه عرض و تقدیمنه جسارت ایلدم اول باده و هر حاله امر و فرمان و لطف و احسان شوکتلو قدرتلو عظمتلو مهاتلو جابه هر ختاو ولی نعمت بیتمن پادشاهنر افندمن حضرت تهرنیکندر

بند
 قسطنطنیه پوایس ذرته سی
 و ایپالوفرس رساله سی
 مدیر و محرری
 دیمیری نیقولاییری
 قولری

ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΕ ΜΟΝΑΡΧΑ!

Ἀναλαβὼν τὴν ἐξελλήνισιν τῆς «Συλλογῆς τῶν Νόμων τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας» ἐτόλμησα νὰ κοσμήσω ταύτην διὰ τοῦ παρεκλήμπτου ὀνόματος τῆς ΣΗΣ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος.

Καὶ ὄντως, εἰς τίνα ἄλλον ἢ εἰς τὴν ΣΗΝ Μεγαλειότητα ὀφείλεται ἡ ἐνεστῶσα τελειότης τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους θεσμῶν; Ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας ΣΟΥ καθιερώθη ἡ μεταξύ πασῶν τῶν ἐθνικοτήτων ἰσότης, δι' ἣν ἐπεφόρησεν ἅπανα ἡ Οἰκουμένη. Ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας ΣΟΥ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἐχωρίσθη τῆς νομοθετικῆς. Ἐπὶ τῆς μοναρχίας ΣΟΥ καθιερώθη ὁ νέος ὄργανισμὸς τῶν Νομαρχιῶν. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ΣΟΥ ἀνεκνήρυχθη ἡ ἀρχὴ τῶν μεταρρυθμίσεων. Ἐπὶ τῆς βασιλείας ΣΟΥ τέλος ἡ Ἀνατολὴ σπεύδει εἰς τὴν ἀναγέννησιν αὐτῆς.

Τὴν συλλογὴν τῶν Νόμων θεωρῶ ἄμεσον ἀπόρροιαν τῆς πολιτικῆς, ἣν ἡ ΣΗ Μεγαλειότης ἐκήρυξε, διότι τὴν ΣΗΝ Αὐτοκρατορίαν ἐκλείουσι τόσαι γενναῖαι πράξεις, ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς ἐμφύτου μεγαθυμίας καὶ τοῦ πρὸς τὸν πολιτισμὸν ἔρωτός ΣΟΥ.

Μάρτυς τῶν νεωτέρων τῆς Ἀνατολῆς προόδων, ῥίψας καὶ ὁ πιστότατος ὑπῆκοος τῆς κραταιᾶς ΣΟΥ βασιλείας καὶ ταπεινότετος δοῦλος τῆς ΣΗΣ Μεγαλειότητος, ὡς δημοσιογράφος, μίαν σταγόναν εἰς τὸν ὄμιλον Ὁκεανὸν τῆς ἀναμορφώσεως τῆς Ἀνατολῆς, ἐτόλμησα ὅτι συντελώ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διακαιῶν τῆς ΣΗΣ Μεγαλειότητος πόθων, διαχρετέων εἰς μίαν μεγάλην μερίδα τῶν ὑπηκόων ΣΟΥ τὰ εὐεργετήματα, ὅσα ἡ διηκεῖς ὑπὲρ αὐτῶν μέριμνά ΣΟΥ ἐπεδαψίλευσε πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὰ σκήπτρά ΣΟΥ διατελοῦσι λαοῖς. Καταθέτων δὲ ταύτην εἰς τοὺς πόδας τοῦ Θρόνου ΣΟΥ, προσφέρω τὸν ἐλάχιστον φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν ὁμοειδῶν μου, ἀνθ' ὧν παρὰ τῆς Μεγαλειότητός ΣΟΥ ἔτυχον γενναίων εὐεργεσιῶν.

Εἶθε ὁ παμβασιλευὼν Ὁψίστος διαφυλάττοι ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς κραταιᾶς αὐτοῦ χειρὸς τὴν ΣΗΝ Γαληνοτάτην Μεγαλειότητα καὶ ἐνίσχυοι αὐτὴν εἰς τὸ μέγα καὶ ἔνδοξον τῆς ἀναμορφώσεως τῆς Ἀνατολῆς ἔργον.

Ἐν Κωνσταντῆ πόλει, τῇ 1 ὀκτωβρίου 1869.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἐπελαβόμενη τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀναγγελθείσης Συλλογῆς τῶν Νόμων τοῦ Κράτους, μὴ ἀποκατεργάσας μήτε πρὸς τὰς δυσχερείας, μήτε πρὸς τὰς δαπάνας τοῦ ἔργου, καί τοι γινώσκων ὅτι τοῖς πλείστοις θέλει φανῆ ἑστῆ καὶ ἄχαρις ἄρθρων ἀναγραφῆ, πάντῃ ἀναξία μελέτης. Ἀλλὰ τοῦτο ἰδίως σκεφθεὶς, ὅτι παρ' ἡμῖν πάνυ ἀμελῶς ἔχουσι τὰ κατὰ τοὺς νόμους, ἐνῶ ὁμολογουμένως ἡ πολιτικὴ ἐξουσία ὀργᾶ πρὸς κανονικὴν καὶ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς σύμφωνον ρύθμισιν τῆς κοινωνίας, ἐνόμισα ὅτι τὰ μέγιστα ὑπηρετῶ διὰ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης τὸν μέγαν ἀναμορφωτικὸν σκοπὸν, ὃν οἱ τοὺς νόμους τιθέντες ἐπιδιώκουσι, καθιστῶν τοῖς ὁμογενέσι, τῇ μεγάλῃ καὶ ἐκλεκτῇ ταύτῃ μερίδι τῶν ὑπηκόων τοῦ Κράτους, εὐχερέστερα τὰ μέσα τοῦ κοινωνεῖν μετὰ τῆς θελήσεως τοῦ νομοθέτου. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως θεώρησα κοινωφελῆ καὶ ἀναγκαιοτάτην τὴν μετάφρασιν ταύτην, καὶ διὰ τὴν ἐν γένει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως καὶ πολλαπλασιάσεως τῶν κειμένων τοῦ νόμου προσγινομένην ὠφέλειαν, καὶ παρ' ἡμῖν ἰδίᾳ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐξοικειώσεως τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν νομοθεσίαν, στηριζομένην ἐπὶ νέων ὄλων ἀρχῶν, εἰς τὴν καθιέρωσιν τῶν ὁποίων κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται ἡ ἀνάπτυξις καὶ εὐημερία τῶν λαῶν, καὶ αἵτινες, ὅπως ἐφαρμοσθῶσι καὶ παρ' ἡμῖν καὶ παραγάγωσι τὰ αὐτὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα, ἀνάγκη ἵνα γείνωσι προσिताὶ εἰς τὸν λαόν.

Πλὴν καὶ ἄνευ τούτου ἡ ἐννοια αὐτὴ καὶ ὁ προορισμὸς τοῦ νόμου καθ' ἑαυτὰ δικαιολογοῦσι τὸ σκόπιμον καὶ λυσιτελὲς τῶν τοιούτων συλλογῶν. Ὑπὸ πᾶσαν μορφήν πολιτεύματος ὁ νόμος θεωρεῖται ὡς ἔκφρασις τῆς γενικῆς θελήσεως. Εἴτε ὁ λαὸς, εἴτε οἱ ἄριστοι, εἴτε εἷς καὶ μόνος εἶναι ὁ νομοθέτης, ὁ νόμος δὲν παύει ἐκπροσωπῶν τὴν κοινὴν θέλησιν, διότι τὴν πρὸς τὸ νομοθετεῖν ἐξουσίαν αὐτοῦ ὁ νομοθέτης οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν δύναται

ν' ἀρυσθῆ ἢ ἐκ τῆς τοῦ ἔθνους ἐντολῆς. Καί περιβάλλεται μὲν τὸ ἑαυτοῦ κῦρος ὁ νόμος ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ τὸ ἠθικὸν αὐτοῦ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν, ἀνευ τῶν ὁποίων ὁ νόμος ἥμιστα ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ του, ἀντλεῖ ἐκ τῆς κοινῆς τῶν πολιτῶν συνειδήσεως· καὶ τότε ὁ νόμος ἐπιδρᾷ σωτηριῶς ἐπὶ τῆς κοινωνίας, ὅταν οἱ πολῖται, δεόντως παρεσκευασμένοι καὶ ἐξωκειωμένοι πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ὑποτάσσονται ἐξ ἐλευθέρως θελήσεως εἰς αὐτὸν, ὡς εἰς τὴν λογικὴν βούλησιν τῆς πολιτείας ὁλοκλήρου, καὶ οὐχὶ καταναγκασμένως καὶ ἐκ φόβου πρὸς τὴν ἀπειλοῦσαν αὐτοὺς διὰ τὴν παραβάσιν του ποινὴν. Ἡ ποινὴ, ὅπισθεν τῆς ὁποίας ὀχυροῦται ἐνίοτε ὁ νομοθέτης ὅπως καταστήσῃ βεβαιότεραν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, εἶναι ἀνάγκη, ἀπ' ἧς οἱ ἀγαθοὶ νόμοι τείνουσι πάντοτε νὰ ἀπαλλαγῶσι, διότι, ὅσω πρὸς αὐτὴν προσεγγίζουσι, τοσοῦτω ἀπομακρύνονται τοῦ ἑαυτῶν σκοποῦ. Τὸ πρακτικὸν πόρισμα τῶν ἀρχῶν τούτων, εἰς ὃ προήχθησαν σήμερον αἱ κοινωνίαι, εἶναι ἡ εὐρυτάτη δημοσιότης, ἢ ἐν τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσιν ὑπάρχουσα κατὰ τὴν προπαρασκευὴν τῶν νόμων. Κατὰ γενικὸν ἀξίωμα, ὁ νόμος δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ, καὶ ὅπως ἡ δημοσιεύσις αὐτῆ γένηται προσηκόντως, λαμβάνονται τὰ καταλληλότατα μέτρα· ἀλλ' ἐνθα ὁ πολιτισμὸς ὑπάρχει προηγμένος, ἢ δημοσιεύσις αὐτῆ δὲν φαίνεται ἀρκούσα· ἐκεῖ ὁ νομοθέτης, εἰς ἀδείλιπτον κοινωνίαν εὐρισκόμενος μετὰ τοῦ λαοῦ, μελετᾷ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ ὅταν νομίσῃ ὅτι ἤγγισεν ἡ ὥρα τοῦ νὰ καταστῶσιν ἡ ζῶσα ἔκφρασις τῆς κοινῆς τοῦ ἔθνους συνειδήσεως, παρασκευάζει τὸν νόμον καὶ υποβάλλει αὐτὸν εἰς πολυπληθῆ σώματα, ἐνθα δημοσίᾳ συζητεῖται πρὶν ἢ καταστῆ νόμος τοῦ Κράτους· καθ' ὅσον δὲ τοῦτο τὸ διάστημα διὰ τῆς δημοσιότητος τῶν συζητήσεων ὁ λαὸς οὐ μόνον μανθάνει τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ σχηματίζει περὶ αὐτοῦ τὴν πεποιθήσιν ἐκείνην, ἣτις εἶναι πρωτίστη ἐγγύησις τῆς ἀκριβοῦς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς.

Τοῦ εὐγενοῦς δὲ τούτου ἀγῶνος ἡ ἰδιωτικὴ αὐτενέργεια δὲν μένει ἀπλοῦς θεατῆς· τούναντίον μάλιστα, τὸν τύπον ἔχουσα πολῦτιμον ὄργανον, ἀμιλλᾷται ὑπὲρ τῆς εὐρυτέρας διαδόσεως τοῦ νόμου, σαφηνίζουσα διὰ τῆς ἐρμηνείας πᾶν τὸ ἀσαφές ἢ δύσληπτον. Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν, διὰ τὴν ἑλλειψίν τῆς δημοσιότητος τῶν συζητήσεων, οὐ μόνον κατὰ τὴν παρασκευὴν τῶν νό-

μων δὲν συμπαρασκευάζεται ὁ λαὸς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ δημοσιεύσις τῶν αὐτῆ, κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς λέξεως σημασίαν, διὰ τὴν ἑλλειψίν κοινῆς γλώσσης, δὲν ἀποβαίνει ὅσον προσδοκᾶται ὠφέλιμος. Ἄν λοιπὸν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν Συλλογῶν, δι' ὧν δυνάμεθα νὰ διδάξωμεν τὸν λαὸν τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντά του, ὀλιγορήσωμεν, δὲν δεικνύομεν ἀσύγγνωστον βραθυμίαν πρὸς τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἡμῶν πρόοδον καὶ εὐημερίαν, ἡμεῖς ἰδίως, οἱ ἀξιοῦντες διὰ τὰ φῶτα καὶ τὴν νοημοσύνην ἡμῶν ὅπως καθέξωμεν σπουδαίαν θέσιν ἐν τοῖς πράγμασι τῆς Ἀνατολῆς; Καὶ εἶναι πλάνη ὀλεθρία τὸ νὰ νομίζωμεν ἐπουσιώδη τὴν μελέτην τῶν κρατούντων νόμων, διότι ἀνευ αὐτῆς οὐ μόνον ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ βελτίωσις τῶν κακῶς κειμένων καὶ ἡ τοῦ πολιτικοῦ σώματος πρὸς τὰ πρόσω ὠθησις, ἀλλὰ τῆς ἀληθοῦς ἀτομικῆς ἐλευθερίας ἀδύνατον ν' ἀπολαύσωμεν, διατελοῦντες ἐν ἀβεβαιοῦσιν περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων ἡμῶν.

Ξενοὶ λαοὶ, εἰς οὓς οἱ νόμοι οὔτοι μικρᾶς εἰσι χρησιμότητος, πρωϊμώτατα ἤδη συνησθάνθησαν τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ ἤδη ἡ γραμματολογία αὐτῶν ἀριθμεῖ οὐκ ὀλίγα πονήματα, περιέχοντα οὐ μόνον μετάφρασιν τῶν νόμων, ἀλλὰ καὶ ἐρμηνείαν πολλάκις αὐτῶν, πολλοῦ λόγου ἀξίαν. Ὁ πρακτικὸς νοῦς τῶν λαῶν τούτων μᾶς διδάσκει περὶ τῆς ὠφελείας, ἣν τὰ τοιαῦτα ἔργα ἐπαγγέλλονται. Ἀλλ' ἔχομεν ἄρα ἀνάγκην ξένων παραδειγμάτων, ἂν πειθώμεθα εἰς τοὺς λόγους σοφοῦ προγόνου, τοῦ Ἰπποδάμου, λέγοντος: «Φημί δὲ ἔγωγε τρισὶ τούτοις συναρμόζεσθαι τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν: λόγοις, ἐπιτηδεύμασιν ἐθῶν, νόμοις, καὶ διὰ τριῶν τούτων παιδεύεσθαι τὸν ἄνθρωπον καὶ σπουδαιότερον γίγνεσθαι»;

Ἐκ τοιούτων ὀρμώμενος σκέψων, ἐπεχείρησα τὴν ἐκδοσιν τῆς Συλλογῆς ταύτης, ἣτις θέλει περιλάβει ἅπαν τὸ Ὀθωμανικὸν δίκαιον, τὸ τε ἰδιωτικὸν καὶ τὸ δημόσιον, ἐσωτερικόν τε καὶ ἐξωτερικόν. Πρὸς τοῦτο συνήγαγον ἅπαντα τὴν νομοθετικὴν ὕλην, τὴν περιεχομένην ἐν τῇ ἐπισήμῳ Συλλογῇ (Δουστοῦρ), τῷ παραρτήματι αὐτῆς, καὶ ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ὡς καὶ τὰς διαφόρους συνθήκας τοῦ Κράτους πανταχοῦ ἐνθα εὑρον αὐτάς. Δὲν περιωρίσθην ὁμως εἰς τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσας τῶν ὁδηγῶν ἢ ἐγκυκλίων, τῶν μὴ περιεχομένων ἐν τῇ Συλλογῇ

τῶν νόμων, ἐνόμισα χρησίμους πρὸς διευκρίνισιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν νόμων, παρέθηκα ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ἵνα δι' αὐτῶν καταστήσω εὐληπτότερον τὸ κείμενον τοῦ νόμου. Ἐν τῇ ἐπιστήμῳ Συλλογῇ οἱ νόμοι εἰσὶ τεταγμένοι κατὰ χρονολογικὴν τάξιν· τὴν μέθοδον ταύτην ἀκολουθοῦσι κατ'ἀνάγκη αἱ ἐπίσημοι Συλλογαί, οὔσαι τρόπον τινὰ τὸ χαρτοφυλάκιον τῶν νόμων, εἰς ὃ κατατίθενται καθόσον ἐκδίδονται· δὲν εἶναι ὁμῶς καὶ ἡ καταλληλοτέρα καὶ εὐχρηστοτέρα, διότι νόμοι, πολλὴν πρὸς ἀλλήλους σχέσιν ἔχοντες, ἐπεξηγοῦντες πολλὰκις ἢ συμπληροῦντες ἀλλήλους, εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν, καὶ ἡ εὗρεσις αὐτῶν ἀποβαίνει δυσχεροτάτη εἰς τοὺς μὴ εἰδικῶς περὶ ταῦτα ἀσχολουμένους. Διὰ τοῦτο ἐπροτίμησα τὴν συστηματικὴν τῆς ὕλης κατάταξιν, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν νόμων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μεταβαίνων κατόπιν εἰς τοὺς τοῦ δημοσίου καὶ διοικητικοῦ. Προέταξα ὁμῶς τῶν ἰδιωτικῶν νόμων τὸ Χάττι-Σεριφ τοῦ Γκιουλχανέ, τὸ Χάττι-Χουμαγιούν, τὴν ἐπιστολὴν τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος πρὸς τὸν Μέγαν Βεζύρη ἐπὶ τῇ εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσει Αὐτοῦ, καὶ τὸν λόγον Αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, διὰ τὴν μεγίστην αὐτῶν σπουδαιότητα, θεωρήσας αὐτὰ ὡς τὴν θεμελιώδη βᾶσιν, ἐφ' ἧς στηρίζεται πᾶσα ἡ νομοθεσία. Οὐχ ἥττονος ἀξίας ἐθεώρησα τοὺς Κανονισμοὺς τοῦ Σουράι-Δεβλὲτ καὶ τὸν νόμον τῶν νομαρχικῶν (βιλαετιῶν) μετὰ τῶν σχετιζομένων αὐτῶ καὶ τὸν περὶ ὄργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, νομίζων ἀπαραίτητον μὲν τὴν γνῶσιν τῆς διοικητικῆς τοῦ κράτους διαιρέσεως πρὸς ἐντελὴ κατάληψιν τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, πλέον δὲ ἡ ἀπαραίτητον τὴν γνῶσιν τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, ὅπως ἐννοηθῇ ἡ δικονομία καὶ οἱ λοιποὶ νόμοι. Εἰς τὸν περὶ βιλαετιῶν νόμον προσετέθη Πίναξ τῶν διαφόρων βιλαετιῶν τοῦ Κράτους, τῶν πρωτευουσῶν ἐκάστου αὐτῶν καὶ τῶν μικροτέρων αὐτῶν ὑποδιαιρέσεων, τούτου δὲ ἡ χρησιμότης δὲν χρήζει, νομίζω, συζητήσεως. Οἱ ἐν τέλει τοῦ βιβλίου πίνακες, συνταχθέντες μετὰ τῆς προσηκούσης ἀκριβείας καὶ τάξεως, θέλουσιν εὐκολύνει μεγάλως τὴν χρῆσιν αὐτοῦ διὰ τῆς εὐχεροῦς εὗρέσεως τῶν ζητούμενων νομικῶν διατάξεων.

Ἐν γένει κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια ὅπως ἡ Συλλογὴ αὕτη καταστῇ ὠφέλιμος τοῖς ὁμογενέσι καὶ διὰ τὴν ἐν αὐτῇ περιεχομένην ὕλην καὶ διὰ τὸν τρόπον τῆς κατατάξεως αὐτῆς. Δὲν ἄ-

ξιῶ βεβαίως ὅτι κατώρθωσα ν' ἀποφύγω τὰς ἐλλείψεις, αἵτινες εἰς πάντα τὰ ἀνθρώπινα ἔργα ὑπάρχουσι, τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσω ἡ ἐντελής ἔλλειψις ἄλλης τοιαύτης συλλογῆς, τὰ ἐν τῇ νομοθεσίᾳ ἡμῶν ὑπάρχοντα κενὰ καὶ ἡ δυσκολία καὶ μετάφρασις ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ὑπῆρχον διηνεκῆς ἀφορμῆ ἐλλείψεων· ἀλλὰ καταβαλὼν πᾶσαν εἰλικρινῆ προσπάθειαν πρὸς συμπλήρωσιν ἔργου, ὅπερ ἐθεώρησα ὠφελιμώτατον, δίκαιον νομίζω νὰ τύχω συγγνώμης διὰ τὰς ἐλλείψεις μου.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 1 ὀκτωβρίου 1869.

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΧΑΤΤΙ-ΣΕΡΙΦ

Ἡ

ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΝΖΙΜΑΤΙΟΥ ⁽¹⁾ ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣ ΕΝ ΓΚΙΟΥΛΧΑΝΕ

Τῆ 3 Νοεμβρίου 1839 ⁽²⁾ (26 Σαπὴν, 1255, ἡμέρα κυριακή).

Πασίγνωστον εἶναι ὅτι κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Ὀθωμανικῆς Μοναρχίας τὰ ἐνδοξα τοῦ Κορανίου παραγγέλματα καὶ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους ἀπετέλουν κανόνα πάντοτε σεβαστόν. Κατὰ συνέπειαν, τὸ Κράτος προέβαιεν εἰς ἰσχὺν καὶ μεγαλεῖον, καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ὑπῆκοοι περιῆλθον εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς ἀνέσεως καὶ εὐημερίας. Πρὸ ἑκατὸν πεντήκοντα ἐτῶν σειρὰ γεγονότων καὶ ποικίλων ἀφορμῶν ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα τὸ νὰ παύσῃσι τοῦ νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὸν ἱερὸν Κώδικα τῶν νόμων καὶ πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ κανονισμοὺς, ἡ δὲ προτέρα ἰσχὺς καὶ εὐδαιμονία μετεβλήθησαν εἰς ἀδυναμίαν καὶ πενίαν· τοῦτο δὲ προφανῶς, διότι ἀδύνατον νὰ διατηρηθῆ Κράτος, ἅμα παύσῃται διοικούμενον ὑπὸ τῶν νόμων αὐτοῦ.

(1) Ἡ λέξις *Tanzimat* ἐκ τῆς λέξεως *ta'ala* (νόμος, τάξις), σημαίνει μεταρρυθμίσειν, τακτοποιήσιν.

(2) Ἡ πράξις αὕτη, ἣτις ἀποτελεῖ τὰς βάσεις τοῦ νέου δημοσίου Ὀ-
[ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΗΚΕΣ.] 1.

Αί σκέψεις, αἱ ἀπασχολήσασαι ἀποκλειστικῶς τὸ πνεῦμα Ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ θρόνου αἰσίας Ἡμῶν ἀναβάσεως, ὑπῆρξαν ἡ βελτιώσεις τῆς καταστάσεως τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἡ ἀνακούφισις τῶν λαῶν. Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ ὑψηλοῦ Ἡμῶν Κράτους, τῆς γονιμότητος τῶν γαιῶν του καὶ τῆς ἐπιτηδειότητος καὶ εὐφύας τῶν κατοικῶν, δῆλον γίνεται ὅτι, καταγινόμενοι εἰς τὴν εὐρεσιν τῶν προσφόρων μέσων, τὸ ἀποτέλεσμα, εἰς ὃ, Θεοῦ βοηθούντος, ἐλπίζομεν νὰ φθάσωμεν, δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ ἐν διαστήματι ὀλίγων ἐτῶν. Οὕτω λοιπὸν πλήρεις πεποιθήσεως εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ὑψίστου, βασιζόμενοι ἐπὶ τῆς μεσιτείας τοῦ Προφήτου ἡμῶν, κρίνομεν ἀναγκαῖον ὅπως διὰ νέων θεσμῶν παράσχωμεν εἰς τὰς ἐπαρχίας, τὰς ἀποτελούσας τὸ Ὑψηλὸν Ἡμῶν Κράτος, τὰ ἀγαθὰ καλῆς διοικήσεως.

Οἱ θεσμοὶ οὗτοι πρέπει πρὸ πάντων νὰ τείνωσιν εἰς τρία τινά· 1^{ον} Τὰς ἐγγυήσεις, αἵτινες βεβαιούσι τοὺς ὑπηκόους Ἡμῶν πλῆρη ἀσφάλειαν ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας. 2^{ον} Τὸν τακτικὸν τρόπον τοῦ ἐπιβάλλειν καὶ εἰσπράττειν τοὺς φόρους. 3^{ον} Τὸν τακτικὸν ἐπίσης τρόπον τῆς στρατολογίας καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας.

Ἀναμφιδόλως, ἡ ζωὴ καὶ ἡ τιμὴ εἶναι τὰ πολυτιμώτατα τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν, κατὰ συνέπειαν δὲ, ὅταν τις, καίτοι ἐκ φύσεως ἀποστρεφόμενος τὴν κακίαν, ἴδῃ τὴν ζωὴν καὶ τὴν τιμὴν του ἐν κινδύνῳ, πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν βεβαίως δὲν θὰ δυνήθῃ ν' ἀποτραπῆ ταύτης καὶ θὰ βλάβῃ οὕτω καὶ τὴν κυβέρνησιν καὶ τὸν τόπον. Ἐνῶ, τούναντιον, ἀπολαύων ὡς πρὸς τοῦτο πλήρους ἀσφαλείας, δὲν θέλει ἀπομακρυνθῆ τῆς ὁδοῦ τῆς νομιμότη-

θωμανικοῦ δικαίου, ἐδημοσιεῦθη πανηγυρικῶς τὴν 3 νοεμβρίου 1839 ἐν τῇ εὔρειᾳ πεδιάδι τοῦ Γκιουλχανέ, ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τοῦ Τοπ-καπού, παρόντων τῶν μελῶν τοῦ διπλωματικοῦ σώματος, τῶν πατριαρχῶν, τοῦ μεγάλου βεβδίνου, τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῶν Οὐλεμά κλπ. Ἡ Α. Ἐξ. ὁ Ρεσοίτ πασᾶς ἀνέγνω αὐτὴν εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅπερ πρὸς τοῦτο ἐστήθη ἐν μέσῳ τῆς πεδιάδος, ἐνώπιον τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάν Ἀβδούλ-Μετζιδ, καθήμενον ἐν περιπτέρῳ, ἔνθα εὐρίσκετο καὶ ὁ πρίγκηψ Ζουανβίλ καὶ τὸ ἐπιτελεῖον αὐτοῦ. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὅπερ τότε ἔτυχε μεγίστης δημοσιότητος, κατεχωρήθη καὶ ἐν τῷ Μηνίτορι τῆς 27 νοεμβρίου 1839 (σελίς 2065). Ἐν ταῖς πλείστασι τῶν συλλογῶν, ἐν αἷς κατεχωρήθη, συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ *ghirnarion*, δι' οὗ ἀπεστάλη εἰς ὅλους τοὺς διοικητάς. Ἐν τῷ *ghirnarion* τούτῳ ὁ Σουλτάνος παριστᾷ τὴν ἐπισιμότητα, μεθ' ἧς ἐδημοσιεῦθη ὁ νέος θεμελιώδης νόμος, καὶ τὴν αὐστηρότητα, ἣν θέλει μετέλθει κατὰ παντός, ὅστις ἤθελε τὸν παραβιάσει. Γνωστοποιεῖ προσέτι εἰς τοὺς διοικητάς τὰς διατυπώσεις, ἃς πρέπει νὰ τηρῶσι κατὰ τὴν ἀνάγκην τῶν ὑποθέσεων καὶ ἰδίως τῶν ποινικῶν, ὅταν ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ εἶναι ἡ θανατικὴ. (Feraud Giraud, De la Jurisdiction Française dans les échelles du Levant et de Barbarie. Τμ. Α'. Σελ. 266.)

τος καὶ πᾶσαι αὐτοῦ αἱ πράξεις θέλουσι συντελεῖ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τε κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἔθνους του.

Ἐὰν ἡ ἀσφάλεια τῆς περιουσίας ἐλλείπῃ, πάντες διατελοῦσι ψυχροὶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ ἔθνος· οὐδεὶς ἀσχολεῖται περὶ αὐξήσεως τοῦ δημοσίου πλούτου, περισιπόμενος ἀπὸ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀνησυχίας. Ἄν τούναντιον ὁ πολίτης κατέχῃ πεποιθῶτος τὰς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, τότε πλήρης ζήλου ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων, τῶν ὁποίων τὸν κύκλον προσπαθεῖ νὰ εὐρύνῃ ὅπως ἐπεκτείνῃ τὸν κύκλον τῶν ἀπολαύσεών του, αἰσθάνεται καθ' ἐκάστην αὐξάνομενον ἐν τῇ καρδίᾳ του τὸν πρὸς τὸ Κράτος, τὸ ἔθνος καὶ τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἔρωτα, καὶ φροντίζει ἵνα διαγῆ ἐναρέτως.

Ὡς πρὸς τὴν τακτικὴν καὶ ὠρισεμένην διανομήν τῶν φόρων, σπουδαιότατον εἶναι νὰ κανονισθῆ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, διότι τὸ Κράτος, ὑποβαλλόμενον πρὸς ἄμυναν τῆς χώρας εἰς διαφόρους δαπάνας, δὲν δύναται νὰ πορισθῆ τὰ ἀναγκαῖα χρήματα διὰ τοὺς στρατοὺς καὶ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ ὑπηρεσίας, εἰμὴ διὰ τῶν εἰσφορῶν τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ. Καίτοι, θεῖα χάριτι, οἱ τοῦ Ἡμετέρου βασιλείου ὑπήκοοι ἀπηλλάγησαν ἀπὸ τινος ἥδη χρόνου τῆς μάστιγος τῶν μονοπωλίων, ἅτινα ἄλλοτε οὐχὶ ὀρθῶς ἔθεωροῦντο ὡς εἰς τῶν πόρων τοῦ Κράτους, οὐδὲν ἤττον ὀλεθρία τις συνθήεια παραμένει ἔτι, μολονότι αἱ συνέπειαι αὐτῆς εἰσι καταστρεπτικαί· αὕτη δὲ εἶναι τοῦ ἐνοικιάζειν τὰς προσόδους τοῦ κράτους γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Ιλ-τιζάμ*. Ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦτο ἡ πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ διοίκησις τόπου τινος παραδίδεται εἰς τὴν αὐθαίρεσιν ἐνὸς μόνου, δηλαδὴ ἐνίοτε εἰς χεῖρα πιεστικὴν καὶ καταδυναστευτικὴν· διότι, ἂν ὁ ἐνοικιαστὴς οὗτος δὲν ἦναι ἀγαθὸς ἐκ φύσεως, περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἢ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ συμφέροντος θέλει φροντίζει, πᾶν δὲ κίνημα καὶ πᾶσα πράξις αὐτοῦ θέλει εἶσθαι ἄδικος καὶ βιαία.

Ἀνάγκη λοιπὸν ἵνα εἰς τὸ ἐξῆς πᾶς κάτοικος τῆς ἐπικρατείας Ἡμῶν ὑποβλήθῃ εἰς ἀνάλογόν τινα φόρον, ὀριζόμενον κατὰ λόγον τῶν κτημάτων καὶ τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, ἀνω τοῦ ὁποίου οὐδὲν νὰ δύναται ν' ἀπατηθῆ παρ' αὐτοῦ. Δέον ἐπίσης ὅπως εἰδικοὶ νόμοι προσδιορίσωσι καὶ περιορίσωσι τὰς δαπάνας τοῦ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν στρατοῦ Ἡμῶν.

Ἄν καὶ, ὡς ἐρρήθη ἤδη, ἡ ἄμυνα τῆς χώρας εἶναι σπουδαῖόν τι, καὶ καθῆκον ἔχουσι πάντες οἱ κάτοικοι νὰ παρέχωσι στρατιώτας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, κατέστη ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῶσι νόμοι, κανονίζοντες τὸ μέρος ὅπερ ἐκάστη ἐπαρχία ὀφείλει νὰ εἰσφέρει, κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἀνάγκας, καὶ περιορίζοντες εἰς τέσσαρα ἢ πέντε ἔτη τὸν χρόνον τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Διότι καὶ ἄδικον εἶναι καὶ θανάσιμον καταφέρει τραῦμα εἰς τὴν γεωργίαν καὶ βιομηχανίαν τὸ λαμβάνειν, ἀδιακρίτως τοῦ σχετικοῦ πληθυσμοῦ τῶν χωρῶν, ἐκ τινῶν μὲν πλείονας ἐξ ἄλλων δὲ ἥττονας ἀνδρας, ἀρ' ὅσους δύναται αὐτοὶ νὰ παράσχωσιν· ὡσάκτως τὸ κρατεῖν τοὺς στρατιώτας ἰσοβίως

ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, αὐτοὺς μὲν φέρει εἰς ἀπελπισίαν, συντελεῖ δὲ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας.

Ἐν γένει, ἄνευ νόμων, δὲν δύναται νὰ παραχθῇ εἰς τὸ Κράτος οὔτε ἰσχύς, οὔτε πλοῦτος, οὔτε εὐδαιμονία καὶ ἡσυχία, ἅτινα τούναντιον ὀφείλει νὰ προσδοκᾷ τις ἐκ τῆς ὑπάρξεως τῶν νέων τούτων νόμων.

Τούτου ἕνεκεν ἡ δίκη παντὸς κατηγορουμένου θέλει δικάζεσθαι δημοσίᾳ, σύμφωνα τῷ ἱερῷ ἡμῶν νόμῳ, προηγουμένης ἀνακρίσεως καὶ ἐρεύνης, καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως, οὐδεὶς δύναται, ἰδίᾳ ἢ δημοσίᾳ, νὰ καταστρέφῃ τὴν ὑπαρξιν ἀτόμου τινὸς διὰ δηλητηρίου ἢ ἄλλης βασάνου.

Οὐδενὶ ἐπιτρέπεται νὰ προσβάλῃ τὴν τιμὴν οἰουδήποτε.

Ἐκαστος θέλει κατέχει τὰς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ καὶ διαθέτει ταύτας ἐν πληρεστάτῃ ἐλευθερίᾳ, χωρὶς οὐδεὶς εἰς τοῦτο νὰ δύναται νὰ τῷ παρεμβάλῃ πρόσκομμα. Οὕτως, ἐν παραδείγματι, οἱ ἀθῶοι κληρονόμοι ἐγκληματίου τινὸς οὐδόλως θέλουσιν ἀποστερεῖσθαι τῶν νομίμων αὐτῶν δικαιωμάτων, ἢ δὲ τοῦ ἐγκληματίου περιουσία δὲν θέλει δημεύεσθαι.

Αἱ Αὐτοκρατορικαὶ αὐτὰ παραχωρήσεις ἐκτείνονται ἐφ' ὄλων τῶν ὑπακόων Ἡμῶν, οἷαςδήποτε θρησκείας ἢ δόγματος καὶ ἂν ὦσι. Πλήρης λοιπὸν ἀσφάλεια ἀπενεμήθη παρ' Ἡμῶν τοῖς κατοικοῦσι τὴν ἐπικράτειαν ὡς πρὸς τὴν ζωὴν, τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν των, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ κείμενον τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν νόμου.

Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ζητήματα, ἐπειδὴ πρέπει νὰ κανονισθῶσι τῇ ὁμοφωνίᾳ πεφωτισμένων γνώμων, τὸ Ἡμέτερον συμβούλιον τῆς δικαιοσύνης (τῆ προσθήκη νέων μελῶν καθ' ὅσον τοῦτο κριθῆ ἀναγκαῖον), ἔνθα θέλουσι συνέρχεσθαι, κατὰ τὰς ὀρισθησομένης ἡμέρας, οἱ ὑπουργοὶ Ἡμῶν καὶ οἱ πρόκριτοι τοῦ Κράτους, θέλει συνεδριάσει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ θέσῃ κανονιστικούς νόμους ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας καὶ ἐπὶ τοῦ τῆς διανομῆς τῶν φόρων. Ἐκαστος ἐν ταῖς συνεδριάσεσι ταύταις θέλει ἐκθέσει ἐλευθέρως καὶ ἀρόβως τὰς ἰδέας του καὶ ἐξενέγκει τὴν γνώμην του.

Οἱ νόμοι, οἱ ἀφορῶντες τὴν τακτοποίησιν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, θέλουσι συζητηθῆ ἐν τῷ στρατιωτικῷ συμβουλίῳ, συνεδριάζοντι ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν.

Ἄμα, τῇ θεῇ βουλήσει, καταρτισθέντος νόμου τινὸς, ὅπως ἦ διὰ παντὸς ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐκτελεστός, θέλει παρουσιάζεσθαι Ἡμῖν. Θέλομεν κοσμεῖ τούτον διὰ τῆς κυρώσεως Ἡμῶν, ἣν θέλομεν γράφει ἐπὶ κεφαλῆς διὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ἡμῶν χειρὸς.

Ἐπειδὴ οἱ παρόντες θεσμοὶ δὲν ἔχουσιν ἄλλον σκοπὸν, εἰμὴ τὴν ἀναγέννησιν τῆς θρησκείας, τῆς κυβερνήσεως, τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Κράτους, ὑποχρεώμεθα νὰ μὴ πράξωμεν οὐδὲν ἀντικείμενον εἰς αὐτούς. Ὡς ἐχέγγυον τῆς ὑποσχέσεως Ἡμῶν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῇ περιεχούσῃ τὸν ἑνδοξον μαρθῶν τοῦ Προσῆτου, ἐνώπιον ὄλων τῶν οὐλεμᾶ, τῶν ὑπουργῶν καὶ

τῶν μεγιστάνων τοῦ Κράτους, θέλομεν ὀρκισθῆ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ ὀρκίσωμεν ἀκολούθως τοὺς οὐλεμᾶ καὶ τοὺς μεγιστάνους τοῦ Κράτους.

Μετὰ ταῦτα, ὅστις ἐκ τῶν οὐλεμᾶ ἢ τῶν μεγιστάνων τοῦ Κράτους ἢ οἰοσθήποτε ἄλλος παραβιάσῃ τοὺς θεσμοὺς τούτους, βέλει ὑποστῆ, ἀδιακρίτως τοῦ βαθμοῦ τῆς περιωπῆς καὶ τῆς ὑπολήψεως τοῦ προσώπου, τὴν ἀνάλογον πρὸς τὸ καλῶς βεβαιωθὲν ἀμάρτυμά του ποινήν. Ποινικὸς Κώδικῃ θέλει συνταχθῆ πρὸς τοῦτο. (1)

Ἐπειδὴ πάντες οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους λαμβάνουσι τανῶν ἐπαρκῆ μισθὸν, θέλουσι δὲ κανονισθῆ καὶ οἱ μισθοὶ ἐκείνων, ὧν ἡ ὑπηρεσία δὲν ἀμειβεταὶ ἀρκούντως, νόμος ἀσπληρὸς θέλει τιμωρεῖ τοὺς δωροδοκουμένους, διότι ἡ δωροδοκία ὑπὸ τοῦ θείου νόμου ἀποδοκιμάζεται καὶ ὑπάρχει μίαν τῶν πρωτίστων ἀφορμῶν τῆς παρακμῆς τοῦ Κράτους.

Αἱ ἄρτι ἀπορρασιθεῖσαι διατάξεις, ἀλλοιοῦσαι καὶ ἀνανεῶσαι ἐντελῶς τὰς ἀρχαίας συνθηκὰς, θέλουσι δημοσιεῖσθαι ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν πάσαις ταῖς χώραις τοῦ Κράτους Ἡμῶν καὶ θέλουσι κοινοποιηθῆ ἐπίσημως εἰς ὅλους τοὺς πρέσβεις τῶν φίλων Δυνάμεων, τοὺς ἐδρεύοντας ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπως ὡς μάρτυρες τῆς εἰσαγωγῆς τῶν θεσμῶν τούτων, οὔτινες, ἂν τῷ Θεῷ δόξῃ, θέλουσι κρατῆσει διὰ παντὸς.

Ἐπὶ τούτοις ὁ Ὑψίστος Θεὸς διαφυλάττει πάντας ἡμᾶς ὑπὸ τὴν ἀγίαν καὶ κραταιὰν αὐτοῦ σκέπην.

Οἱ δὲ διαπράζοντες τὰ ἀντιβαίνοντα εἰς τοὺς παρόντας θεσμοὺς ἔστωσαν τὸ ἀντικείμενον τῆς θείας ἀράς καὶ μακρὰν διὰ παντὸς ἀπ' αὐτῶν πάσα εὐδαιμονία. Γένοιτο!

(1) Ὁ Ποινικὸς οὗτος Κώδικῃ ἐδημοσιεύθη τὸ ἐπίδον ἔτος 1840. Ἐκτὸς τοῦ Κώδικος τούτου εἰσῆχθησαν μέχρι τοῦ Χάττι-Χουμαγιὸν διάφοροι κανονισμοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Talimat* (1846) ἀφορῶντες τὸν ἀναδιοργανισμὸν τῶν διοικήσεων καὶ ὁ ἐμπορικὸς Κώδικῃ τοῦ 1850, περιέχων τὰς διατάξεις περὶ ἐταιριῶν, συναλλαγματικῶν καὶ πτωχεύσεων πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ *Talimat*, τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον ἦν σχεδὸν ἄγνωστον ἐν Τουρκίᾳ ὡς ἰδιαίτερος κλάδος τοῦ δικαίου.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΦΙΡΜΑΝΙΟΝ,

συνοδεῦσαν τὴν ἀποστολὴν τοῦ νέου τούτου θεσμοῦ
εἰς ὅλους τοὺς διοικητάς.

« Συνελεύσῃ καὶ δυνάμει διατάγματος, ὅπερ ἐξέδωκα τὴν 26 Σαβάν, τὸ σῶμα τῶν οὐλεμά, ἅπαντες οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ὑπάλληλοι τῶν διαφόρων γραφείων τοῦ Κράτους Μου, οἱ ἀντιπρόσωποι ὄλων τῶν φίλων Δυνάμεων, οἱ διακείμενοι ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἱ σεῖ-
χαι καὶ ἱμάμια παντὸς βαθμοῦ καὶ πάσης ἱεραρχίας, οἱ πατριάρχαι τῶν τριῶν ἐθνῶν, ἅτινα ζῶσιν ὑπὸ τὸ σκῆπτρόν Μου, οἱ ραββίνοι τῶν Ἰουδαίων, ἅπαντες οἱ πρόκριτοι καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν συντεχνιῶν τῆς πρωτεύουσός Μου συνεκλήθησαν καὶ συνήλθον ἐν τῇ εὐρείᾳ πεδιάδι τοῦ Γκιουλχανέ, τῇ κειμένῃ ἔνδον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μου ἀνακτόρου.

« Καὶ ἐνώπιον Ἐμοῦ καὶ ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς ἀπειροπληθοῦς ταύτης ἀμπύρεως, ἀνεγνώσθη κατὰ διαταγὴν Μου εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως τὸ Χάττι-Σερῖφ, τὸ ἐκ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Μου βουλήσεως προερχόμενον· τοῦτο δὲ, ἵνα πάντες δυνήθωσι νὰ μάθωσιν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως τὰ ἀγαθὰ αἰσθήματα, ὑφ' ὧν διηνεκῶς ἐμπνέομαι, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, ἥτις δὲν παύει ἐνασχολοῦσά με περὶ πᾶν ὅτι ἀφορᾷ τὴν βελτίωσιν τοῦ λαοῦ, ὃν ἡ Ὑψηλὴ θεὶα Πρόνοια Μοὶ ἐνεπιστεύθη. Ὁ Βεζύρης Μου ἔλαβε παρ' Ἐμοῦ ἐν τῇ περυστάσει ταύτῃ τὴν ῥητὴν ἐντολὴν τοῦ νὰ ἐπαγγελῆται εἰς τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ Χάττι-Σερῖφ Μου, Ἐγὼ δὲ ἐξέφερα τὴν οὐρανίαν ἀράν ἐφ' ὄλων, ὅσοι ἤβελον τολμήσει νὰ παραβῶσι τοὺς ὅρους του.

« Ἐκάλεσα τοὺς οὐλεμά, τοὺς ὑπαλλήλους καὶ τοὺς μεγάλους βεζύρας νὰ μεταβῶσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ, τῇ περιεχοσῇ τὸν ἔνδοξον τοῦ Προφήτου ρανδῦαν καὶ ἐνώπιον αὐτῶν ὑπεχρεώθην δι' ὅρκου νὰ τηρήσω πάντας τοὺς κανόνας, ὅσους περιέχῃ τὸ Ἐμὸν Χάττι-Σερῖφ Μου καὶ νὰ περιβάλω διὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Μου κυρώσεως ὅλα τὰ μέτρα, ὅσα θέλουσι βραδύτερον ἀποφασισθῆ κατὰ πλειοψηφίαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κυριωτέρων ἀρθρῶν, ἅτινα περιέχονται ἐν αὐτῷ. Ὑπεχρεώθην ἐπίσης νὰ ἀπέχω τοῦ νὰ ἀποφανθῶ ὑπὲρ ἢ κατὰ οἰκισθῆποτε ἐκθέσεως, ἥτις ἤθελε Μοὶ ἀπειθυνθῆ, εἴτε ἰδίᾳ, εἴτε δημοσίᾳ, ἐκ τῆς πρωτεύουσός Μου, ἢ ἐκ παντὸς ἄλλου ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν Μου τόκου, πρὶν ὑποβάλλω αὐτὴν εἰς τοὺς καθεστῶτας νόμους, ὅπως ὠρίσθη, ἐν

ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ ἐπιτρέψω πώποτε οὐδὲν, ὅπερ ἤθελε φανῆ ἀντικείμενον εἰς τοὺς κειμένους ἢ τεθησομένους νόμους.

« Οἱ ὑπάλληλοι, συνηγμένοι περὶ Ἐμὲ, προσεκλήθησαν καὶ οὗτοι, ν' ἀναλάβωσι τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις. Πάντες ἐπραξάν τούτο μετὰ προθυμίας καὶ εὐχαριστήσεως. Ὑπεχρεώθησαν ἐνόρκως νὰ ὑπηρετήσωσι τὸ Κράτος Μου μετὰ ζήλου καὶ πίστεως, καὶ νὰ κηρυθῶσιν ἐχθροὶ ἐκείνων, ὅσοι ἤβελον ἀνεχθῆ νὰ παραβιάζωνται οἱ θεσμοὶ του, ἄνευ διακρίσεως τοῦ βαθμοῦ, τῆς περιωπῆς ἢ τῆς ὑπολήψεως τοῦ ὑπαίτιου. Ὁ ὅρκος αὐτῶν ἐγένετο ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ· ὠρίσθησαν λοιπὸν κατὰ τὸ παράδειγμα Μου νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ πάσης ἀθετήσεως τῶν κειμένων νόμων, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι.

« Διέταξα ὅπως, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, πλήρης ἀσφάλεια ἀπονεμηθῆ τοῦ λοιποῦ εἰς πάντας τοὺς ὑπάρχοντες Μου, Μουσουλμάνους ἢ μὴ, ὡς πρὸς τὴν ζῶν, τὴν τιμὴν καὶ τὴν περιουσίαν των.

« Ὅπως ὑπεχρεώθην νὰ μὴ ἀποφανθῶ πώποτε κατ' οὐδενός, οὐτινος ἢ ὑπόθεσις δὲν ἤθελε προηγουμένως κριθῆ δημοσίᾳ καὶ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οὕτως ἀπαιτῶ ὅπως οὐδεὶς μὴ διανοηθῆ νὰ προσβάλλῃ κατ' ἐλάχιστον τὴν τιμὴν καὶ τὴν ζῶν τῶν πολυκαρίμων Μου ὑπάρχον. Ὅθεν ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ ἐσχάτου, ἀπὸ τοῦ βεζύρου Μου μέχρι τοῦ ἀπλοῦ ποιμένου, ἕκαστος θέλει δύνασθαι νὰ διαθέτῃ κατὰ βούλησιν τὴν περιουσίαν του, χωρὶς οὐδεὶς νὰ δύναται νὰ τῷ παρεμβάλλῃ πρόσκομμα.

« Οὕτως ἡ ὑπόθεσις τινος, ὅστις ἤβελον ἔχει ἀπαιτήσεις κατ' ἄλλου, θέλει δικάζεσθαι δημοσίᾳ, καὶ ἂν αἱ ἀπαιτήσεις του εὐρεθῶσι σύμφωνοι τῷ νόμῳ καὶ κατ' ἐσωτάς δικαίαι, θέλουσι τῷ ἐπιδικάζεσθαι· ὁμοίως, ὁ ἔνοχος ἐγκλήματος οἰουθήποτε θέλει ὑποστῆ ποινὴν ἀνάλογον πρὸς τὸ πταίσμα του, χωρὶς νὰ ὑπόκειται εἰς οὐδὲν πλέον. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐκτελεσθῆ, καὶ ἂν ἦναι τὰ μάλιστα ἄξιος θανάτου, εἰμὴ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους:

« Ἡ ἀρμοδιὰ ἀρχῆ θέλει συντάσσει ἀκριβῆ ἐκβῆσιν τοῦ ἐγκλήματος. Ἡ ἐκβῆσις αὕτη θέλει ἀποστέλλεσθαι εἰς τὴν πρωτεύουσάν, ἐνθα ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἐγκληματοῦ ὀφείλει νὰ ὑποβληθῆ εἰς δικαστικὴν ἀνάκρισιν καὶ δικασθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης, θέλω ἀπαγγέλλει τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου· ὥστε οὐδενὶ τοῦ λοιποῦ ἐπιτρέπεται, ὑπὸ οἰουθήποτε πρόσχημα, νὰ διαπραξῆ κρύφα ἢ δημοσίᾳ, τὸν θάνατον οἰουθήποτε ἀτόμου.

« Πᾶς ἄνθρωπος, πᾶς δημόσιος ὑπάλληλος, ὅστις ἤβελον ἀποδειχθῆ ὅτι παρεβίασε τὸν ὄρισμόν τοῦτον, θέλει καταδικάζεσθαι εἰς θάνατον, ἄνευ διακρίσεως τοῦ βαθμοῦ τῆς περιωπῆς, ἢ τῆς ἀξίας του, ὄλων, ἄνευ μηδεμιᾶς ἐξαίρεσεως, θεωρουμένων ἴσων ἀπέναντι τοῦ νόμου. Ἡ περιουσία τοῦ καταδικῶν δὲν θέλει τοῦ λοιποῦ δημεύεσθαι· οἱ ἄθωοι αὐτοῦ κληρονόμοι κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θέλουσιν ὑφίστασθαι τὴν ποινὴν του, καὶ θέλουσι διαφυλάττεσθαι αὐτοὺς πάντα τὰ νόμιμα αὐτῶν δικαιώματα. Πᾶσα

αυθαίρετος πράξις καταργείται τοῦ λοιποῦ. Νόμοι κανονιστικοὶ εἰσάγονται ὅσον οὐπω, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς φόρους καὶ τὴν τακτοποίησιν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Ὡς ἐκ τῆς σπουδαιότητος των, τὰ δύο ταῦτα ζητήματα δέονται μεγάλης μελέτης καὶ χρόνου, πρὶν ἢ λυθῶσιν ὀριστικῶς. Ἐνασχολοῦνται ἤδη ἀόκινως ἐν τῷ τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίῳ Μου ὅπως κανονίσωσι τὸ ζήτημα τῶν φόρων. Τὸ στρατιωτικὸν συμβούλιον, συνεδριάζον ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν, ἐργάζεται ἐπίσης ἐν μεγίστῃ δραστηριότητι εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Μέχρις οὗ οἱ διάφοροι οὗτοι νόμοι τεθῶσιν, ἕκαστος δὲ τούτων ἐπικυρωθῆ παρ' Ἐμοῦ καὶ τῆ διαταγῆ Μου δημοσιευθῆ διὰ Φιρμάνιων, ἅτινα θέλουσιν ἀποσταλῆ εἰς πάσας τὰς χώρας τοῦ Κράτους Μου, οἱ ἀρχαῖοι νόμοι, οἱ ἀφορῶντες τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν εἰσπραξίν των φόρων, θέλουσιν ἐξακολουθήσει ἰσχύοντες ὡς καὶ ἐν τῷ παρελθόντι. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι πᾶν εἶδος καταπίεσεως θέλει καταργηθῆ καὶ παύσει ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης καὶ θέλει χορηγηθῆ συνδρομὴ καὶ προστασία εἰς ὅλους ἀνεξαίρετως τοὺς ὑπκόους Μου. Οὕτως ἐκτὸς των δύο μέτρων, τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ φόρου, πάντα τὰ ἄλλα, ὅσον ἐμνημονεύσαμεν, θέλουσι λάβει ἀμέσως πλήρη καὶ τελείαν ἐφαρμογήν.

« Ἄμικ λοιπὸν τὸ Φιρμάνιον τοῦτο περιέλθῃ εἰς χεῖράς σου, σπεῦσον νὰ συναγάγῃς ἐν εἰρήρᾳ τιμὴν (έσει πάντας τοὺς σείχας, οὐλεμά, προκρίτους καὶ ἄλλους κατοίκους τῆς πρωτευούσης, των πόλεων καὶ των χωρίων, ὅπως τοῖς ἀναγνώσῃς τὸ Φιρμάνιον τοῦτο καὶ ἡ αὐτοκρατορικὴ Μου θέλπισι γένηται γνωστὴ πανταχοῦ ἀνεξαίρετως. Σοὶ συνιστῶ ἰδίως νὰ ἐπαγρυπνῆς διὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῆ ἡ ἐννοια καὶ ὁ σκοπὸς, ἅτινα ὑπηγόρευσαν τὸ Φιρμάνιον Μου. Οὐδεὶς μὴ ἀπατηθῆ ὡς πρὸς ὅ,τι λέγω ἐν τῷ Χαττι-Σεριφ Μου, ὡς πρὸς τοὺς φόρους, καὶ ἄς μὴ υποθέσωσιν ἐκ πλάνης, ὅτι ἠνόησα νὰ παραχωρήσω εἰς τοὺς διαφόρους τοῦ Κράτους Μου ὑπκόους πλήρη ἀπλλαγὴν ἀπὸ παντὸς δικαιοῦματος καὶ φόρου. Θέλεις τοῖς κοινοποιήσῃς προηγουμένως, ὅτι παραδειγματικαὶ ποιναὶ θέλουσιν ἐπιβληθῆ εἰς ὅσους, μὴ ἀκολουθοῦντες τὰς διατάξεις τοῦ Χαττι-Σεριφ καὶ προβάλλοντες ἀνοικειάς τὸ ἄβρρον, ὅπερ παρέχει πᾶσι τοῖς ὑπκόοις Μου πλήρη ἀσφάλειαν ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας, ἢ ἔλεον ἔργῳ ἀπειθήσει εἰς τὰς καθεστηκυίας ἀρχὰς τοῦ τόπου ἢ πάσις ἄλλῃς ἀρχῆς, εἰς ἣν ὑπάγονται.

« Πρέπει πᾶς τις νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ ἐπικρατοῦσα ἰδέα ἐν τῇ συντάξει τοῦ Φιρμάνιον τοῦτου, ὅπερ σοὶ ἀπευλύνω, ὑψηροεῖθῃ ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ἦν ἔχω νὰ ἐπιτύχω τὰ ἀποτελεσματικώτερα μέτρα, ὅπως αὐξήσω τὴν εὐδαιμονίαν καὶ ἰσχίαν τοῦ Κράτους Μου, καὶ νὰ ὑποκαταστήσω εἰς τὴν μέγρι τοῦδε ἐπικρατήσασαν ἀνώμαλον διοίκησιν τρόπον λογικώτερον καὶ μᾶλλον ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ Μουσουλμανικοῦ ἔθνους. »

ΧΑΤΤΙ - ΧΟΥΜΑΓΙΟΥΝ.

Τῆς 18 Φεβρουαρίου 1856⁽¹⁾. (40 Τζεμαζούλ 'Αχίρ 1272)

Γενέθω κατὰ τὸ περιεχόμενον.

Εἰς σέ, Μέγα Βεζύρη μου, Μεχμέτ-Ἐμίν-Ἀλῆ-Πασσᾶ, ἀξιωματικῆ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μου τάγματος τοῦ Μεδζιδιῆ πρώτης τάξεως καὶ τοῦ τάγματος τῆς προσωπικῆς ἀξίας. Ὁ Θεὸς χάρισαι σοι μεγαλεῖον καὶ διπλασιάσαι τὴν δύναμίν σου.

Ἡ ἡδυντέρα μου ἐπιθυμία ὑπῆρξε πάντοτε τὸ νὰ ἀσφαλίσω τὴν εὐμερίαν πασῶν των τάξεων των ὑπκόων, αὗς ἡ Θεῖα Πρόνοια ἔθετο ὑπὸ τὸ Αὐτοκρατορικὸν Μου σκῆπτρον, καὶ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεώς Μου οὐδέποτε ἐπαυσάμην τοῦ νὰ καταβάλλω πρὸς τοῦτο πάσας τὰς προσπάθειάς Μου. Χάρις εἴη τῷ Παντοδυνάμῳ! αἱ ἀκατάπαυστοι αὐτὰ προσπά-

(1) Τὸ ἔγγραφο τοῦτο ἄμικ ἐκδόθη ἐτυχε μεγίστης δημοσιότητος ἐκτὸς τοῦ περιοδικοῦ τύπου μετνήχθη καὶ εἰς πλείστας συλλογὰς εὑρίθαι ἐν τῇ Μελέτῃ περὶ τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας ἐν ταῖς ὀθωμανικαῖς χώραις τοῦ Μ. Βελῆν, ἐν τῷ Ἐγγειριδίῳ περὶ τοῦ δημοσίου ὀθωμανικοῦ δικαίου τοῦ D. Gattechi κτλ. Συνετάχθη τὸ πρῶτον γαλλιστὶ καὶ κατόπιν μετεφράσθη τουριστί. Κατεχωρήθη ἐν τῷ Μηνύτοσι τῆς 9 Μαρτίου 1856. Κοινοποιηθεῖσα εἰς τὸ Συνέδριον των Χαρισίων ἡ πράξις αὕτη, προκάλεσε πλείστας παρατηρήσεις, συνεπέα των ὁποίων τὸ Συνέδριον, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 25 Μαρτίου 1856, παρεδέχθη τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν (πρωτόκολλον ΙΔ'): « Ἡ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆ Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος ἐν τῇ διηνεκεῖ Αὐτοῦ μερίμνη ὑπὲρ τῆς εὐμερίας των ὑπκόων Του, ἄνευ διακρίσεως θρησκείας ἢ καταγωγῆς, παραχωρήσας Φιρμάνιον, ὅπερ βελτιοῦν τὴν κατάστασιν αὐτῶν, τεκμηριοῖ τὰς γενναίας Αὐτοῦ διαθέσεις πρὸς τὸν χριστιανικὸν πληθυσμὸν τοῦ Κράτους του· θέλων δὲ νὰ δώσῃ νέον δείγμα των αἰσθημάτων Του τούτων, ἀπεράσειε νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὰς συμβαλλόμενας Δυνάμεις τὸ Φιρμάνιον τοῦτο, τὸ ἐκουσίως ἀπορρέον ἐκ τῆς ὑπερτάτης Αὐτοῦ θελήσεως. Αἱ συμβαλλόμεναι Δυνάμεις βεβαιοῦσι τὴν ὑψηλὴν ἀξίαν τῆς κοινοποιήσεως ταύτης, ἥτις ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δύναται νὰ παρέξῃ δικαίωμα εἰς τὰς εἰρημέναις Δυνάμεις τοῦ ἐπιμεβαίνεον εἴτε ὁμοῦ εἴτε κχωρισμένως εἰς τὰς σχέσεις τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου μετὰ των ὑπκόων Του ἢ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους του. » (Feraud-Giraud.)

βεια ἐπέφερον ἤδη καρπὸς χρησίμου καὶ ἀφθόνου. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἔθνους καὶ ὁ πλοῦτος τῶν Κρατῶν Μου προβαίνουσι αὐξανόμενα. Ἐπιθυμῶν σήμερον νὰ ἀνανεώσω καὶ ἐπεκτείνω ἔτι τοὺς νέους κανονισμούς, τοὺς εἰσαχθέντας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κατορθωθῇ ἡ ἐπίτευξις καταστάσεως πραγμάτων, συμφώνου πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ Κράτους Μου καὶ πρὸς τὴν θέσιν, ἣν κατέχει μεταξύ τῶν πεπολιτισμένων ἔθνων, ἐπειδὴ τὰ δικαιώματα τοῦ Κράτους Μου, διὰ τῆς πίστεως καὶ τῶν ἐπαινετῶν προσπαθειῶν ὅλων Μου τῶν ὑπηκόων καὶ τῆς ἐθελούλου καὶ φιλικῆς συνδρομῆς τῶν μεγάλων Δυνάμεων, τῶν εὐγενῶν Μου συμμάχων, ἔλαβον καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κῶρος, ὅπερ δέον νὰ ἐγκαινιάσῃ νέαν ἐποχὴν, θέλω νὰ αἰξήσω τὸ εἶναι καὶ τὴν ἐσωτερικὴν εὐμερίαν αὐτῶν, νὰ ἐπιτύχω τὴν εὐδαιμονίαν ὅλων Μου τῶν ὑπηκόων, οἵτινες πάντες εἰσὶν ἴσοι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν Μου καὶ ἐξ ἴσου ἀγαπητοί, καὶ συνδέονται μεταξύ των δι' ἀδελφικῶν δεσμῶν πατριωτισμοῦ, καὶ νὰ ἐξασφαλίσω τὰ μέσα τῆς διηνεκοῦς ἀναπτύξεως τῆς εὐμερίας τοῦ Κράτους Μου.

Ἀπερῶσα λοιπὸν καὶ διατάττω τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐφεξῆς μέτρων:

Α'. Αἱ παρ' Ἡμῶν ὑποσχεθεῖσαι ἐγγυήσεις πρὸς ὅλους τοὺς ὑπηκόους τοῦ Κράτους Μου ἄνευ διακρίσεως τάξεως ἢ θρησκευμάτος διὰ τοῦ *Χάττι-Σεριφ* τοῦ *Γκιουλχανέ* καὶ τῶν νόμων τοῦ *Τανζιμάτ*, διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας των καὶ τὴν διατήρησιν τῆς τιμῆς των, ἐπαναφέρονται καὶ καθιερῶνται ἐκ νέου καὶ μέτρα ἀποτελεσματικὰ θέλουσι ληφθῆναι, ὅπως ἐπιφέρωσι πλήρες καὶ τέλειον ἀποτέλεσμα.

Β'. Πᾶσαι αἱ πνευματικαὶ προνομίαι καὶ ἀτέλειαι, αἱ ὑπὸ τῶν ἐνδόξων προγόνων μας καὶ μετ' αὐτοὺς χορηγηθεῖσαι εἰς πάσας τὰς χριστιανικὰς ἢ ἄλλας μὴ μουσουλμανικὰς κοινότητας ἐνοικούσας ἐν τῷ κράτει Μου, ὑπὸ τὴν προστασίδα αἰγίδας Μου, ἀναγνωρίζονται καὶ διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

Πᾶσα ὅμως χριστιανικὴ ἢ ἄλλη μὴ μουσουλμανικὴ κοινότης θέλει ἀναβελθεῖ καὶ ἐξετάσει, ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας, τὰς ἐνεστώσας αὐτῆς προνομίας καὶ ἀτελείας, καὶ θέλει συζητήσει ἐνώπιον ἐδικῶν συμβουλίων, σχηματισθησομένων τῇ Αὐτοκρατορικῇ Ἡμῶν ἐγκρίσει, ἐν τοῖς οικείοις πατριαρχείοις καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ὑψηλῆς Μου Πύλης, τὰς μεταρρυθμίσεις, ὅσας ὁ χρόνος καὶ ἡ πρόοδος τῶν ὀφθῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἀπαιτεῖ. Ἐκαστὸν συμβούλιον ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας εἰς τὴν Ὑψηλὴν Μου Πύλιν. Αἱ ἐξουσίαι, αἱ ὑπὸ Μωάμεθ τοῦ κατακτητοῦ καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ παραχωρηθεῖσαι τοῖς Πατριαρχείοις καὶ ἐπισκόποις τῶν χριστιανικῶν θρησκευμάτων, θέλουσι τεθῆναι ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν νέαν κατάστασιν, ἣν οἱ γενναῖοι καὶ ἐθελόλογοι σκοποὶ Μου ἀσφαλίζουσι εἰς τὰς κοινότητας ταύτας. Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἰσοβίου διορισμοῦ τῶν Πατριαρχῶν, μετὰ τὴν ἀναβελθεῖσιν τῶν σήμερον ἐν ἰσχύϊ κανονισμῶν περὶ ἐκλογῆς, θέλει ἀκρι-

ἔως ἐφαρμοσθῇ, σύμφωνα μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀναγορευόντος αὐτοὺς *Βερατίου*. Οἱ πατριάρχαι, μητροπολίται, *μουραχχασά*⁽¹⁾, ἐπίσκοποι καὶ *βαβ-*

(1) *Μουραχχασά*—πληρεξούσιος ἀπεσταλμένος τοῦ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς κοινότητος περιβεβλημένος ὡρισμένα δικαιώματα μὲ προσωρινὴν ἢ διαρκῆ ἀποστολήν· ὁ *μουραχχασά* οὗτος δύναται νὰ ᾔηται ἀρχιεπίσκοπος, ἐπίσκοπος, ἱερεὺς ἢ καὶ λαϊκός.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱεραρχία τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς διαίρεται ὡς ἀκολούθως:

1. Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Τέσσαρες πατριαρχαί: Κωνσταντινουπόλεως, Ἀντιοχείας, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱερουσαλήμ.

Ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἐκάστου πατριαρχοῦ εἰσὶν οἱ μητροπολίται, οἵτινες κατὰ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀρχιεπισκοπῆς των ἔχουσι ὑφ' ἑαυτοῦς ἓνα ἢ πλείονας ἐπισκόπους.

Οἱ ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξαρτώμενοι μητροπολίται εἰσὶ τριῶν τάξεων· α'. Μέλη τῆς ἱερᾶς Συνόδου. β'. Μητροπολίται πρώτης τάξεως ἐξαρτώμενοι ἀπὸ τοῦ πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. γ'. Μητροπολίται δευτέρας τάξεως ἐξαρτώμενοι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πατριαρχείου. Οἱ μητροπολίται τῶν πατριαρχείων Ἀντιοχείας καὶ Ἱερουσαλήμ ἀποτελοῦσι τὴν τετάρτην καὶ πέμπτην τάξιν.

2. Ἑκκλησία Ἀρμενικὴ. Τέσσαρα πατριαρχεῖα· Κωνσταντινουπόλεως, Κιλικίας (Σίς), μικρᾶς Ἀρμενίας (Αχταμάρ) καὶ Ἱερουσαλήμ.

Αἱ ἐπισκοπαὶ ἢ θρησκευτικαὶ περιφέρειαι, αἱ διοικούμεναι ὑπὸ τὴν ἐπιτολήν τοῦ πατριαρχοῦ, διευθύνονται ὑπὸ κληρικῶν, οἵτινες ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον *μουραχχασά*, εἶναι ἐπίσκοποι, *βαγιβ* (μοναχοί)· ἢ ἀπλῶς *παράς* (ιερεῖς). (Ὁρ. *Tableau de l'ancienne hierarchie episcopale d'Arménie*, par M. Du laurier, Journ asiat. avril-mai 1861 σελ. 427.)

3. Ἡνωμένη Ἀρμενικὴ Ἐκκλησία. Πατριαρχεῖον, οὗτινος ὁ ψιφῶν ὀνόματι ἀρχηγός εἶναι συγχρόνως ἐπιτετραμμένος παρὰ τῇ Ὑψ. Πύλῃ τὸν κανονισμὸν τῶν ὑποθέσεων τῶν καθολικῶν πατριαρχῶν Συρίας καὶ Χαλδῆας.

Αἱ ἐπισκοπαὶ τῆς ἠνωμένης Ἀρμενικῆς κοινότητος ἐξαιρέσει τῆς τοῦ Βαγδατίου, διευθύνονται ὑπὸ ἀπλοῦ ἱερομονάχου, *βαγιβ*, διοικῶνται ὑπὸ ἐπισκόπων, διακρινομένων ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα *μουραχχάς*.

4. Γραικο-οιτουτικὴ Ἐκκλησία· πατριαρχεῖς ἐδρεύον ἐν Σιδόνι (Σαϊδά) καὶ ὑπὸ τὴν διευθύνσιν αὐτοῦ οἱ *μουραχχασά* τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως, ἦτοι, οἱ μητροπολίται καὶ ἀρχιεπίσκοποι (μπαρ-πίσκοπος) καὶ οἱ ἐπίσκοποι καὶ ἱερομόναχοι (πίσκοπος καὶ *βαγιβ*). (Ὁρ. *Saïdah* (ἡμερολόγιον) τοῦ 1286 (1869)· καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἀρμενικὴν ἐκκλησίαν τὴν περιεργον *Ἱστορίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας*, τὴν ἐν Παρισίοις δημοσιεύθεισιν ὑπὸ τινος Γάλλου σοφοῦ ἐν τοῖς Ἀνατολικαῖς κατὰ τὸ 1855). Μετὰ τῆς ἐκκλησίας ταύτης ἠνωθήσαν ἐπ' ἐσχάτων πολλοὶ Βούλγαροι, ἡ δὲ αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις διὰ τοῦ κατωτέρου *Βερατίου* ἀνεγνώρισεν αὐτοὺς ὡς ἀποτελοῦντας ἰδιαίτερον ἐκκλησιαστικὴν κοινότητα.

α Ἐπειδὴ ὁ αἰδεσμώτατος ἱερεὺς Ἰωσήφ διωρίσθη ἀρχιεπίσκοπος ἔνα

βίνοι θέλουσιν ὀρκίζεσθαι, ἀναλαμβάνοντες τὰ καθήκοντά των (1) ἐπὶ τῇ

διέπῃ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις ἐκείνων ἐκ τοῦ Βουλγαρικοῦ ἔθνους, ὑπῆκόων τῆς Αὐτοκρατορικῆς Μου Κυβερνήσεως, οἵτινες ἠνώθησαν μετ' τὴν Καθολικὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπειδὴ συγχρόνως διακίβηται πιστότατος ὑπῆκοος τῆς Αὐτοκρατορικῆς Μου Κυβερνήσεως καὶ μετὸς συνέσεως καὶ εὐθύτητος, τὸ ἀξίωμα του τοῦτο ἀνεγνωρίσθη καὶ ὑπὸ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μου Κράτους ἐπομένως, ὅπως διέταξα διὰ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μου ἰραδὲ νὰ δοθῇ εἰς τὸν εἰρημένον ἀρχιεπίσκοπον τὸ βεράτιον Μου ἕνα δύναται ν' ἀναφέρηται καὶ ἀπευθύνῃ ταχέριον πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλιν, κατὰ τὰς ἀνάγκας, περὶ τε τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ περὶ ἄλλων ἀναγκῶν ὑποθέσεων, ἐδόθη καὶ παρεχωρήθη αὐτῷ τὸ παρὸν Αὐτοκρ. βεράτιον».

Τῇ 1 Ζυλιχιδῆς 1277 (27 Μαΐου 1861.)

Ἡ ἐν Αἰγύπτῳ ἐκκλησία τῶν Ἰακωβιτῶν ἀναγνωρίζει ἐπτὰ πατριάρχας τέσσαρας οἰκουμενικούς· Ῥώμης, Ἀλεξανδρείας, Ἐφέσου, οὐτις ὁ θρόνος μετετέθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Ἀντιοχείας· τρεῖς ἐπιτίμους· Ἱερουσαλὴμ, Σελουκίας καὶ Ἀδυσσινίας (Ὁρ. Ἱστορίαν τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐκκλησίας τῆς ὑπὸ τοῦ ἀγίου Μάρκου ἰδρυθείσης, ἢ τῶν Ἰακωβιτῶν κοπτῶν τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ P. Vausle Paris 1677. D Gatteschi *Manuale di Diritto publico et privato ottomano* σελ. 261. Alexandria 1865.)

(1) Ἰδοὺ τὸ κείμενον τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ βερατίου, ὅπερ δίδεται εἰς τοὺς Οἰκουμενικοὺς ἡμῶν Πατριάρχας ἅμα τῇ ἀναγορεύσει των, καὶ ἐν τῷ ὅτιω καταδεικνύονται τὰ ὑπὸ τοῦ ἀεμιότου κατακτητοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Σουλτὰν Μεχμέτ χρηρηγηθέντα ἡμῶν προνόμια, ἅτινα διαδοχικῶς διατηροῦνται ἀπαράβιαστα μέχρις σήμερον. Τὸ βεράτιον τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸν πρῶτον Παναγιώτατον Κύριον Ἰωακείμ, μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ καινισμού τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, ἔχει δὲ οὕτως:

«... Οἱ πατριάρχαι δὲν πᾶνται ἄνευ προηγουμένου πλημμελήματος, οὔτε ἀντικλιμιστῶν δι' ἄλλου προσώπου πρὸς χάριν ἀπλῶς. Ἀλλὰ καὶ ἀφ' ἐτέρου, θεωρουμένου ὡς ἀπαρασάλευτος κανόνος τοῦ προλαβόντος χρηρηγηθέντος ἐνδόξου *φιρμανίου* Μου, τοῦ διατάττοντος ὅτι οἱ πατριάρχαι ὀφείλουσι διέπειν τὰς τὸν θρόνον αὐτῶν ἀρροῦτως ὑποθέσεις, συνιδῶν τῇ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐθρευούσῃ Συνόδῳ τῶν μητροπολιτῶν, οὐδεὶς θέλει πράξει ἢ ἐπιχειρήσῃ τι ἐναντίον εἰς τὴν βῆθεσιν διαταγῆν.

Χρεῦσιντος τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, θέλει προηρίζεσθαι ἐπ' αὐτοῦ ἐκ τῶν μητροπολιτῶν ὅστις, ἐκλεχθεὶς καὶ προσδιορισθεὶς, ἐνώπιον τῶν ἐνδοξοῦστων μητροπολιτῶν καὶ τῶν πρῶτότων τοῦ ἔθνους, κατὰ τὸν ἑσῆτος ἐπὶ τούτῳ ὁρισθέντα κανονισμῶν, περυσιασθῆ τῷ ὑψηλῷ Μου Κυριαρχικῷ ἐδάφει.

Ὁ πατριάρχης διαχειρίζεται πάντα τ' ἀφορῶντα τὴν λατρείαν καὶ τὴν

βάσει τύπου, ὅστις θέλει διατυπωθῆ ἐκ συμφώνου μεταξὺ τῆς Ὑψηλῆς Μου Πύλης καὶ τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῶν διαφόρων κοινοτήτων.

Ἔδραν αὐτοῦ, συμφώνως μετὰ τῶν προμνημονευθέντων μητροπολιτῶν, καὶ ἐνόσω δὲν προσερχθῆ ἀδίκως πρὸς τοὺς ὑποκειμένους αὐτῷ, δὲν πράξῃ τι ἐναντίον τοῦ θρησκευόμενου αὐτῶν, ἢ δὲν ἐπιχειρησθῆ προσοσίαν κατὰ τοῦ Ὑψηλοῦ Μου Κράτους, δὲν παύει ἐπὶ ζωῆς αὐτοῦ τοῦ νὰ κατέχῃ τὴν πατριαρχικὴν ἔδραν· πλὴν ἐὰν αὐτοβόρως παραιτηθῆ, ἐὰν συμβῇ τις, ὡς ἀνωτέρω ἐξήγηται, ἐπιμόμος πράξις αὐτοῦ, θέλουσι ληφθῆ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, κατὰ τοὺς περὶ τούτων ὑπάρχοντας νόμους.

Ἡ διαχείρισις τῶν ὑποθέσεων τῶν Γραικῶν τῆς ἐπικρατείας καὶ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ πατριαρχείου καὶ ἄλλων παρομοίων, κατὰ τὰ ἀνέκαθεν παραδεδογμένα τῷ θρησκευματι αὐτῶν ἔθιμα, δὲν ἀφίεται ἀποκλειστικῶς τῷ κατὰ καιρὸν πατριάρχῃ, ἀλλ' ἀνατίθεται τῇ Συνόδῳ τῶν μητροπολιτῶν οὕτω τοίνυν τῆς Συνόδου διατελοῦσας ὑπευθύνου διὰ τὰ κατὰ καιρὸν δάνεια, καὶ ἡ σφραγὶς εὐρίσκειται ἐμπειστημένη τῇ βῆθεισῃ Συνόδῳ καθὼς καὶ αἱ τῶν ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ μοναστηρίων σφραγίδες, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐνδεχομένων καταχρήσεων, διατελοῦσιν ἐμπειστημέναι εἰς τὰς χεῖρας ἐιδικῶν συνελούσεων, οὐδενὸς ἔργου δικαίωμα ν' ἀναμεινύηται εἰς τὰ τοιαῦτα. Διὰ τοῦτο, καὶ συνιδῶν τοῖς ἀνέκαθεν νομομισμένοις, ἡ σφραγὶς ἢ φέρουσα τὴν ἐπωνυμίαν τῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως θέλει ἐπιχειρησθῆ τοῖς παρὰ τῆς Συνόδου αὐτῆς ἐκλεχθεῖσι μητροπολίταις, συμμορφουμένων τῶν πάντων τῷ ἐπὶ τούτοις προηγουμένως χρηρηγηθέντι Ὑψηλῷ *φιρμανίῳ*, φέροντι, ὅτι ἡ διαβόρυμια αὐτῆ ὀφείλει νὰ καταχωρηθῆ ἔνθα δεῖ, καὶ προστεθῆ τοῖς λοιποῖς ὅροις τοῦ βερατίου ἐπὶ τῇ γενομένῃ τότε γενικῇ παραλήσει δι' ἀναφορᾶς τῆς Συνόδου τῶν μητροπολιτῶν, τῶν ἐν τῇ εὐτυχῇ πρωτεύουσῃ Μου παρεπιδημούντων καὶ δι' ἰκετηρίας ἐνσφραγίστου αἰτήσεως τοῦ πατριάρχου, ὅπως διευκολυνθῶσι τὰ μέσα τῆς ἀποτίσεως τῶν πρὸς τε τὰ Βακούρλια (φιλανθρωπικὰ καταστήματα) καὶ τὰ ὀρφανὰ πολυαριθμῶν χρεῶν αὐτῶν.

Ἡ διατήρησις τῶν βῆθέντων κανόνων προσεπεκυρώθη καὶ διὰ τὸ μέλλον ἐπίσης ὡς καὶ ἐπὶ τὸ παρελθόν, καὶ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς συνθήκαις ἀπονέμεται πατριαρχικὸν ἀξίωμα τῷ ἐκλεγομένῳ πατριάρχῃ.

Ἀναλαβέτω ἐπομένως οὗτος τὴν κατοχὴν τοῦ πατριαρχείου ἐπὶ τοῖς ἀνέκαθεν ὑπάρχουσιν ὅροις, καὶ διοικεῖτω τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰ συμφέροντα αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ καὶ πάντα τ' ἀφορῶντα τὸ θρησκευμα, συνεργεῖα τῶν προμνημονευθέντων μητροπολιτῶν. Καὶ διατελείτω ὡς καὶ ἐπὶ τὸ παρελθόν πατριάρχης ἀνεξάρτητος καὶ ἰσόβιος ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ τοῖς περιχώροις καὶ τοῖς προσαρτήμασιν αὐτῆς εὐρισκομένων ὑπῆκόων τῆς Μεγαλειότητός Μου, τῶν ἐκ τοῦ Γραικικοῦ ἔθνους.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπεκράτησε καὶ οἱ μητροπολίται νὰ μὴ δύνανται νὰ πηγαυοέργωνται εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἄνευ τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἀδείας, εἰς οὐδένα ἄς μὴ συγχωρῆται καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ παραβαίη ταύτην τὴν διάταξιν.

Οὐδεὶς ἄς μὴ κωλύῃ τὸν πατριάρχην καὶ τοὺς μητροπολίτας καὶ τοὺς ερεῖς νὰ ἀναγινώσκωσι τὸ Εὐαγγέλιον ἐντὸς τῶν οἰκίῶν των, χωρὶς ὁμῶς

Γ'. Οἱ προκιρητικοὶ ἔρανοι, οἱ διδόμενοι ἤδη τῷ κλήρῳ, καταργοῦνται

νὰ ὑφάνωσι τὴν φωνήν. Καὶ ἐπειδὴ, διὰ *φρηματίου* ἐκδοθέντος προηγου-
μένης καὶ καταχωρηθέντος ἐνθα δεῖ, διατάχθη νὰ προστεθῇ εἰς τοὺς ὄρους
τοῦ *Βερατίου*, ὅτι οὐδεὶς ὑπάλληλος τῆς ἀστυνομίας, ἢ τῶν οἰκονομικῶν ἢ
ἄλλου τινὸς ὑπουργήματος, δύναται, ἀπ' ἐναντίας τοῦ ἱεροῦ νόμου καὶ
παντὸς δικαιοῦματος, νὰ ἐνοχλῇ ἢ καταδυναστεύῃ αὐτοὺς, ἐπὶ σκοπῶν δια-
ταράξεως καὶ ἀναμιξεως ἐν τῇ ἐξασκήσει τοῦ θρησκευόμενου αὐτῶν, λέγων
καὶ προφασιζόμενος ὅτι «ἰσχυροῦρα ἢ ἀναγιγνώσκετε τὸ Εὐαγγέλιον ἐντὸς
καὶ οἰκίας ἢ ὁμοτατίου ἀνηκόντων εἰς σᾶς, κρεμάτε λύγυνος, καίετε κηρία,
καὶ θέσετε θρανία, ἐκφέρετε εἰκόνας καὶ παραπετάσματα, καίετε θυμιάμα
καὶ κρατεῖτε εἰς χεῖρας ῥάβδον.» ἤθελομεν καὶ τοῦ λοιποῦ οἱ ὑπάλλη-
λοι οὔτοι νὰ μὴ παρενοχλῶσι καὶ διαταράττωσι αὐτοὺς, πρᾶττοντες ἐ-
ναντία εἰς τοὺς ὄρους καὶ τὰς διατάξεις τοῦ μνημονευθέντος *φρηματίου*.

Οὐδεὶς δημόσιος ὑπάλληλος ἐπιτρέπεται, ἄνευ σεβαστῆς διαταγῆς, νὰ
ἐπιβαρύνῃ ἢ ἐπιβάλλῃ πρόστιμον εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ μοναστήρια, τὰ
ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν μητροπολιτῶν εὐρισκόμενα,
φερόμενος αὐθαίρετως καὶ ἐπιχειρῶν κατ' οἶκον ἐρεύνας. Τὰ καταστήματα
ταῦτα μένουσι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν καὶ κατοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς
ὄροις, ἐφ' οἷς καὶ πρότερον.

Οἱ μητροπολίται, οἱ ἀρχιεπίσκοποι, ἐπίσκοποι, ἡγούμενοι, ἱερεῖς, μο-
ναχοὶ καὶ ἀι μοναχοὶ, καὶ ἀπαξάπαντες ἐν γένει οἱ ὑπὸ κτῆσι τῆς Αὐτο-
κρατορίας, οἱ τοῦ Γραικικοῦ θρησκευόμενου μικροὶ τε καὶ μεγάλοι κάτοι-
κοι Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν περιχώρων αὐτῆς, Καισαρείας, Ἐφέσου,
Ἡρακλείας, Καλλιπόλεως, Ρουχτσουκίου, Μυριοπότου, Μεσῶνος, Τυρολόης,
Κυζίκου, Νικομηδείας, Νικαίας, Χαλκηδόνος, Δέρκων, Χασλαρίου, Θεσ-
σαλονίκης, Κύπρου, Καμπανίας, Πλαταμῶνος, Σερόβιον, Πολυανῆς, Πέ-
τρας, Ἀρδαμερίου, Ἁγίου Ὄρους, Τορνόβου, Τζερβενόου, Λορτζόου, Πρεσ-
λάβας, Ἀδριανουπόλεως, Ἀμμοσείας, Προύσης, Νεοκαισαρείας, Ἰκονίου,
Βεργίου, Ἀτταλείας, Κρήτης, Τραπεζοῦντος, Λαρίσης, Τρίκκης, Μολδα-
βίας, Οὐγγροβλαχίας, Ἄρτης, Φιλιππουπόλεως, Ῥόδου, Σερόβιον, Δράμας,
Σμύρνης, Μιτυλήνης, Ἰωαννίνων, Χαλεπίου, Διδυμοτείχου, Ἀγκύρας, Φι-
λαδελφείας, Πισσιδεΐας, Μελενίκου, Αἴνου, Μεθύμνης, Μεσημερίας, Βιδύ-
νης, Ἀρδύστρας, Σοφίας, Βιζύνης καὶ Μηδείας, Ἀγγιγίου, Βάρνης, Μαρωεΐας,
Σπυδρίας, Σουλταγαθουπόλεως, Εἰσθίας, Δημητριάδος, Χίου, Λήμνου, Ἰμ-
θρου, Γάνου καὶ Χώρας, Προικονήσου, Λιτίτζης, Ἐλασσώνος, Σάμου, Κώου,
Φαναριοφερσάλων, Ἀργυρουπόλεως, Κασσανδρείας, Πογωνικαῆς, Γρεβε-
νῶν, Ἀγαθουπόλεως, Νυσσῶνας, καὶ τῶν ἀπὸ Ἰπικίου τῷ πατριάρχικῷ
θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως προστεθειμένων Ἰπικίου καὶ τῶν προσκτημέ-
νων Δουβνιτζής, Βασιλικίου, Ἰχτιμανίου, Σαμακοβίου, Ὀδαρτζίας, Ἐρσε-
κίου, Παρβενίου, Ζουγορίου, Κουρσουνλού, Σκοπείων, Βράτζας, Ἐγχοί Πα-
λάνας, Καλχανδελῆρ, Νύσσος, Ἀλατζᾶ-Χισᾶρ, Ῥόσος, Κεβερτζελιῆκ,
Ῥαδομίου, Κεσπεντλίου, Στόβων, Χράτος, Κωτζάνου, Βούργας, Ράχ-
τας, Παρακίου, Τραβνίκου, Γενί-Παζᾶρ, Γενί-Βαρούς, Περγόστας, Πτερι-
κίου, Μιτρώρτζας, Βελτζερνίου, Σαμοθράκης, Τζατζᾶς, Παλάνας, Κρόζ-
κας, Μαυροβουνίου, Πρέπολ, Τάσιτζας, Μεϊλιᾶν, Γιάσος, Βελίος, Ἰσ-

Ἰσλοσχερῶς· ἀντὶ αὐτῶν δὲ θέλει χορηγηθῆ ὡρισμένη ἐπιχορηγίσις εἰς τοῖς

Σβορνικίου, τοῦ Καζᾶ τοῦ Σοκόλ καὶ τοῦ Οὐζτζα, τῶν γαιμέων Ὁλα-
κιούρδας, Μετζόβαλιου, ἐπὶ οἱ κάτοικοι οἱ ὑποκείμενοι τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν
Λατίνων μοναχῶν ἐντὸς τῶν *σαρτζακίου* τῆς Βοσνίας εἰς Κάλις, Ἐρζεγο-
βίαν, Βελιγράδιον, Σιρέμ, Πρισρέν, Νόβαν, Πριστινίαν, Γιάκοβον, καὶ οἱ
τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ πρώην πατριαρχείου Ἀγρίδος, τῶν προσαρκηθισῶν
τῷ πατριαρχεῖῳ Κωνσταντινουπόλεως Ἀγρίδος καὶ τῶν ἀπ' αὐτῆς ἐξηρ-
τημένων Βιτωλίων, Πελαγονίας, Περλεπέ, Βελισσοῦ, Τεμίους, Ῥεδοστί-
νας, Στροφινιτζής, Πέτριτζ, Λαίρνης, Ποσάμιας, Γάγγρας, Ταυριανῶν μετὰ
τῆς ἐκκλησίας τῆς Βελγᾶς, καὶ τῶν γαιμέων, Ἰστανιτζής, Καρτζᾶ ὀθα-
σί, Στάρος, Μογλενῶν, Τζουμάς, Ἐϊρὶ-Ποδζᾶκ, Καστορίας, Κουρπίστας,
Νασσάλιτζ, Σισανίου, Κράνας, Δόβνιτζας, Ριστής, Κόπριτζα, Ὀπάρ Κο-
λόνα, Ὀσκάρπάρ, Πρεμετίου, Τεπελενίου, Πετράβλας, Μαλεκαδίου, Μου-
ζακίας, Καραβιὰρ, Αὐλωνος, Σίτης, Ἐλθασσᾶν, Καθάγιας, Δυβράχου,
Τραβνὰς, Δεβνῶν, Κίρτζος, Πρεσπῶν καὶ Ἡρακλείας, τῆς Σαρδικίας,
θέλουσι ἐξακολουθεῖ ν' ἀναγνωρίζωσι τὸν ῥηθέντα ὡς πατριάρχον αὐτῶν,
ἀπευθυνόμενοι πρὸς αὐτὸν δι' ἀπάσας τὰς ἀφορώσας τὴν πατριαρχικὴν
δικαιοδοσίαν ὑποθέσεις αὐτῶν, καὶ μηδὲν παρακρούοντες εἰς τοὺς ἐμφο-
νας αὐτοῦ λόγους, ἀλλ' ὑπέκοντες καὶ ἀφροσιωμένοι αὐτῷ, καθ' ἃ ὑπαγο-
ρεῖται καὶ τὸ θρησκευτικὸν αὐτῶν καλῆλον.

Λαμβανέτω κατοχὴν τοῦ πατριαρχείου αὐτοῦ καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐξηρ-
τημένων, ὅμοιους κατὰ πάντα τρόποις, οἷς τὸ Γραικικὸν πατριαρχεῖον Κων-
σταντινουπόλεως ἐλαμβάνετο καὶ κατεῖχετο καὶ πρὶν, καὶ διευθυνέτω τ'
ἀφορῶντα τὰς ὑποθέσεις, καὶ τὰ τοῦ θρησκευόμενου συμφῶνας μετὰ τῶν
μητροπολιτῶν τῶν προμνημονευθέντων, οὐδενὸς ἄλλου ἐπιτροπομένου ν'
ἀναμνηνῆται ἐν αὐτοῖς ἀπ' ἐναντίας τοῦ παρόντος ὑπερτάτου *Βερατίου*.

Οὐδεὶς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἄνευ προηγουμένης ὑψηλῆς ἐδικτῆς διαταγῆς
ν' ἀφαίρῃ ἀπ' αὐτῶν τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ μοναστήρια, τὰ ἀπὸ παλαιῶν
χρόνων ἐν τῇ κατοχῇ αὐτῶν εὐρισκόμενα, ἢ νὰ ἐμποδίσῃ νὰ γίνωνται ἀ-
δεία τῶν δικαστηρίων αἱ ἀναγκαῖαι ἐπισκευαὶ κατὰ τὸ ἀρχαῖον σχέδιον.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ μητροπολίτου, ἀρχιεπισκόπου, ἢ ἐπισκόπου δὲν χο-
ρηγεῖται εἰς οὐδέν, ἐμὴ ἐὰν γίνῃ ἐπὶ τοῦ ἀναφορᾶ, σεσημασμένη τῇ
σφραγίδι τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου, τῶν ξένων διατελούντων ἀπο-
κλεισμένων τῶν τοιούτων ἀξιωματῶν.

Μόνος ὁ πατριάρχης ἢ οἱ προσδιορισμένοι ἐπίτροποι αὐτοῦ ἔχουσι τὸ
δικαίωμα ν' ἀναλαμβάνωσι κατὰ τὸ θρησκευόμενον τὴν λύσιν καὶ τὴν
δέσιν τῶν γαιμικῶν δεσμῶν ἀτόμων, ἀνηκόντων εἰς τὸ ἔθνος αὐτῶν.

Ἐπίσης οὐδεμία ἀνάμιξις ἐξωθεν συγγράειται, προκειμένης τιμωρίας ἐ-
πιβαλλομένης κατὰ τὰ νομομιμένα αὐτῶν εἰς ἱερεῖς, ἢ ἐπιτρόπους αὐτῶν
οἰτινες, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ πατριάρχου, ἤθελον εὐλογησεῖ γά-
μους πρὸς τοὺς κανόνες καὶ τὰ νομομιμένα.

Οὐδεὶς *Καθὼς* (θρησκευτικὸς δικαστής) ἢ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, ἢ ἑτε-
ρὸς τις δικαιοῦται ἀπ' ἐναντίας τῶν ἀρχαίων ἐθῶν ν' ἀναμνηνῆται, ἢ ἐπιφέρῃ
κωλύματα, νὰ ἐπιβάλλῃ πρόστιμον, ἢ ν' ἀπευθιῇ ἐπιπλήξεις ἐν
περιπτώσει καθ' ἡν, τηροῦντες τοὺς κανόνες τοῦ θρησκευόμενου αὐτῶν, ἢ

πατριάρχας και τους αρχηγούς των κοινοτήτων· δια τους λοιπούς κληρι-

πατριάρχης, οι μητροπολίται, αρχιεπίσκοποι, επίσκοποι ή οι αντικαθιστώντες αυτούς, επεμβαίνουν εις διαφοράς δύο λαϊκών, αφορώσας τὸν γάμον ἢ τὸ διαζύγιον, ἢ ἄλλο τι ἀνήκον εἰς τὸ θρησκευμα, καὶ κρίνουν ἀναγκάσιον, εἴτε πρὸς διαλλαγὴν τῶν διαφερομένων μερῶν, εἴτε πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν περιστάσεων, νὰ τοῖς ἐπιβάλλωσι τὸν ὄρκον ἐντὸς τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ἢ καὶ νὰ τοὺς τιμωρῶσι διὰ ἀφορισμοῦ.

Οὐδεὶς ἱερεὺς δύναται νὰ τελέσῃ γάμον λογιζόμενον ἀθέμιτον παρ' αὐτοῖς, εἰμὴ διὰ προηγουμένης ἀδείας τοῦ πατριάρχου, τοῦ μητροπολίτου ἢ τοῦ ἐπισκόπου ἀφ' οὗ ἐξήρτηται.

Ἡ ἀποκομπὴ συζύγου, ἡ διγαμία, καὶ ὁ μετὰ τὸν τρίτον γάμος τῶν χήρων καὶ χηρῶν ὑπάρχουσι ἐμποδισμένα κατὰ τὸ θρησκευμα αὐτῶν. Ἐπομένως οὐδεμία ἐπὶ τούτῳ θέλει χορηγεῖσθαι ἀδεία, καὶ οἱ τὰ τοιαῦτα πολεμιῶντες θέλουσι τιμωρεῖσθαι καὶ παιδεύεσθαι.

Ἐπίσης κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν κωλύονται τῆς εἰσόδου εἰς τὰς ἐκκλησίας οἱ παρανόμως συζευθέντες· ἀπαγορεύεται συνεπῶς εἰς τοὺς Καθῆδρες, Ναύπηδες καὶ ἐν γένει εἰς πάντα δημόσιον ὑπάλληλον ἢ ἄλλον κατέχοντα ἐξουσίαν ν' ἀναγκάζῃ τοὺς ἱερεῖς νὰ θάπτωσι τοὺς ἐνόχους τοιαύτης παρανομίας.

Πᾶν κληροδότημα, γενόμενον κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ θρησκευματος αὐτῶν ὑπὸ μητροπολίτου, ἀρχιεπισκόπου, ἐπισκόπου, μοναχοῦ, κληρικοῦ ἢ κληρικῆς καὶ ἄλλων, εἰς ἐκκλησίαν, εἰς πτωχοῦς, εἰς πατριάρχην, μητροπολίτην, ἀρχιεπίσκοπον ἢ ἐπίσκοπον ὁμοδόξους, θέλει λογίζεσθαι ἔγκυρον καὶ ἐκτελεῖσθαι. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει θέλει ὑπάρχει παραδεκτὴ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ ἡ μαρτυρία ὁμοδόξων γραικῶν κατὰ τὰς περὶ τούτου θρησκευτικὰς αὐτῶν διατυπώσεις.

Τὰ κληροδοτήματα ἅτινα ὁ διαθέτων θέλει προσδιορίσει διὰ τὸν πατριάρχην, τοὺς ἀρχιεπισκόπους, ἐπισκόπους, ἢ τοὺς πτωχοῦς τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν ἀπαιτοῦνται, ἐὰν γίνῃ χρεῖα, ἀπὸ τοὺς κληρονόμους διὰ μέσου τῶν δικαστηρίων.

Οὐαύτως τὰ δικαστήρια θέλουσι ὑποστηρίξει τὰς ἀπὸ τοὺς κληρονόμους παντὸς ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν ὀφειλομένας «παρήρσις» καὶ «προθέσεις».

Ὅτε τὰ κληροδοτήματα τὰ πρὸς ὄφελος ἐκκλησιῶν, μοναστηρίων, τοῦ πατριάρχου, τῶν μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων, δὲν ὑπερβάλλουσι τὸ τρίτον τῆς περιουσίας τοῦ κληροδότου, ἐξαιτοῦνται ταῦτα ἀπὸ τῶν κληρονόμων τῆς συνεργείας τῶν δικαστηρίων.

Ὅταν οἱ τῷ πατριάρχῃ ὑποκειμένοι μητροπολίται, ἀρχιεπίσκοποι, ἐπίσκοποι, ἡγούμενοι, ἱερεῖς, κληρικοὶ καὶ κληρικαὶ πράξωσι τι ἐγκλημα κατὰ τῆς θρησκείας αὐτῶν, θέλουσι τιμωρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν Συνόδου κατὰ τὰ παραδεδομένα εἰς τὸ θρησκευμά των, μὴ ἐπιτρεπομένης οὐδεμιᾶς ἀλλαγῆς ἀναμειξέως ἐν τοῖς τοιοῦτοις.

Ὅταν δὲ γίνῃ ἀνάγκη κατὰ τὸ θρησκευμα αὐτῶν νὰ παυθῇ ἱερεὺς τις καὶ ν' ἀντικατασταθῇ δι' ἑτέρου, οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐκτὸς θέλει φέρει πρόσκομμα εἰς τὴν τοιαύτην ἀποκατάστασιν.

κὺς θέλουσι προσδιορισθῇ, κατὰ μεταγενεστέραν ἀπόφασιν, μισθὸς κατὰ

Ὅταν ὁ πατριάρχης, συναδόντων καὶ τῶν μητροπολιτῶν, παύσῃ ἢ προχειρίσῃ μητροπολίτην, ἀρχιεπίσκοπον ἢ ἐπίσκοπον, ἱερέα ἢ ἡγούμενον, ἄξιον κατὰ τοὺς περὶ τούτων θρησκευτικούς κανονισμούς, τοῦ νὰ παυθῇ ἢ προχειρισθῇ· ὡσαύτως ὅταν ἀντὶ ἀποβιώσαντος μητροπολίτου, ἀρχιεπισκόπου ἢ ἐπισκόπου προχειρίσῃ ἕτερον εὐρεθέντα κατάλληλον κατὰ τοὺς περὶ τούτων κανονισμούς, ἡ γνώμη καὶ ἐκλογή τῶν ῥηθέντων μητροπολιτῶν θέλουσι ληφθῆ ὑπ' ὄψιν καὶ καθυποβληθείσας τῇ Εὐτυχί μου Πύλῃ ἀναφορᾶς σεσημασμένης τῇ σφραγίδι τῆς Συνόδου, θέλει ἐκδίδεσθαι Βεράτιον Ὑψηλὸν διὰ τὸ ἀξίωμα μητροπολίτου, ἢ ἀρχιεπισκόπου, καὶ οἱ ὀνομαζόμενοι θέλουσι ἐροδιάζεσθαι διὰ τοῦ ἀναγκάσιου πρὸς ἐναρξίν τοῦ ὑπουργήματος αὐτῶν *φιρμάνου*, οὐδενὸς παρενοχλοῦντος ἢ ἐκζητούντος ὅπως διὰ μεσιτειῶν καὶ συστάσεων οὗτος ἢ ἐκαίσις ὁ κληρικὸς προχειρισθῇ μητροπολίτης, ἀρχιεπίσκοπος ἢ ἐπίσκοπος.

Οὐδεμία αἴτησις ἐκ μέρους τῶν *Πασσάδων*, *Καθῆδων* καὶ *Ναύπηδων* ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ πατριάρχου διατελούσαις χώραις, σκοπὸν ἔχουσα κατηγορίας κατὰ μητροπολίτην, ἀρχιεπισκόπου ἢ ἐπισκόπου, ἢ τὴν παῦσιν καὶ ἐξορίαν αὐτοῦ, θέλει λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν, ἐὰν πρότερον δὲν ἐξακριβωθῇ καὶ ἐπιβεβαιωθῇ ὑπὸ τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν Συνόδου· καὶ ἐὰν τυχόν, δι' οἰοῦντι ἄλλο τρόπον, ἤθελεν ἐπιτελεθῆ ἢ ἐκδοῖσι *φιρμάνου*, μὴ προηγηθείσων ἐσφραγισμένων ἀναφορῶν τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου, τὰ τοιαῦτα *φιρμάνια*, ὅποιανδήποτε ἡμερομηνίαν καὶ ἂν φέρωσι, θέλουσι λογίζεσθαι ὡς πάντῃ ἄκυρα καὶ μὴ ὑπάρχοντα.

Ἐὰν δὲ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα ἐνεφανίζέτο τις ἀναφορὰ ἢ νόμιμος ἀπόφασις, ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν ἀπὸ τοῦ πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ἀπόσπασιν καὶ εἰς ἕτερον ἄτομον ἀνομοιῆν τῶν πρῶην ὑπαρξάντων πατριαρχείων Ἰπεκίου καὶ Ἀχρίδος, ἢ Μητροπόλεως τινος ἐκ τῶν ἄλλοτε ὑποκειμένων αὐτοῖς, θέλομεν τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα οὐδόλους ὑπ' ὄψιν νὰ λαμβάνονται, καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπηται εἰς οὐδὲνα νὰ πράττῃ τὴν ἐναντίον τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ *Χάττι-Χουμαζοῦν*, τῷ καθωραίζοντι τὸ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐκδοθῆν καὶ καταχωρηθῆν ἐνθα δεῖ *φιρμάνου*, τὸ διατάττον τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν περὶ τούτου ἀποφασισθέντων.

Δίκη, ἀφορώσα τὸν πατριάρχην, τοὺς μητροπολίτας, τοὺς ἀρχιεπισκόπους, τοὺς ἐπισκόπους, τοὺς ἐπιτρόπους αὐτῶν καὶ τοὺς περὶ αὐτοὺς, δὲν δικάζεται οὐδαμοῦ ἄλλου εἰμὴ εἰς τὴν πρωτεύουσιν.

Οὐδεὶς ἀνήκων εἰς τὸ Γραικικὸν ἔθνος βιάζεται παρ' οὐδενὸς ν' ἀσπασθῇ τὸν Ἰσλαμισμὸν.

Οὐδεὶς ἀναμιγνέσθω εἰς τ' ἀφορῶντα τοὺς ἀμπελώνας, τοὺς κήπους, τὰς μάνδρας, τὰ λειβάδια, τὰς πεδιάδας, τοὺς τόπους τῶν πανηγύρεων, τὰ μοναστήρια, τὰ ἀγιάσματα, τοὺς μύλους, καὶ ἄλλα τοιαῦτα κτήρια, τὰς οἰκίας καὶ τὰ ἐργαστήρια, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς τῷ πατριαρχεῖῳ ὑποκειμένας ἐκκλησίας, καὶ ἐν γένει εἰς πᾶν ὅτι ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐκκλησίας λόγῳ εὐσεβοῦς ἀφιερώματος βακουγίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κτηνῶν· ἀλλ' ἔστωσαν ταῦτα πάντα κατεχόμενα καὶ διατελείτωσαν δικαιοῦμενα ὡς ἀνεκλίβην.

δικαίαν ἀναλογίαν τῆς σπουδαιότητος τοῦ βαθμοῦ των καὶ τῆς ἀξίας των.

Ὅσακις ἂν ὁ πατριάρχης, συμφώνως μὲ τὰς παραδεδομένας διατάξεις καὶ τοὺς ὅρους τοῦ πατριαρχικοῦ αὐτοῦ ἀξιωματος, λάβῃ ἀνάγκην νὰ εἰσπράξῃ τὸ ἐτήσιον σύνθετος δικαίωμα τοῦ πατριαρχείου, εἰς οἰκονομικὰς ἡμέρας ὑποκειμένην εἰς μητροπολίτην, ἀρχιεπίσκοπον, ἐπίσκοπον, ἱερέα, ἡγούμενον ἢ ἄλλον τινα, θέλει χορηγεῖσθαι αὐτῷ ἐπιτήδες *φερμανίωρ*, καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ ἐπιτόπιοι Ἄρχαὶ θέλουσι παρέχει πᾶσαν συνδρομὴν εἰς ἐκείνους, οἵτινες θέλουσι σταλῆ κατὰ συνέπειαν τοῦ ῥηθέντος *φερμανίου* μετὰ συνοδικῶν καὶ πατριαρχικῶν γραμμάτων πρὸς εἰσπραξίν των μνημονευθέντων δικαιομάτων.

Οἱ ἰδιῶται οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ Γραικικὸν ἔθνος μηδὺλως δυστροπεύονται νὰ πληρώνωσιν εἰς τὸν πατριάρχην, ὡς τοῦτο ἐγένετο μέχρι τῆς σήμερον, τὰ ἐτήσια τέλη, καὶ τὰς ἐλεημοσύνας, ἀμα δὲ καὶ τὰ δικαιομάματα των πανηγύρεων, τὰ των μοναστηρίων, ὡς καὶ τὰ ὀφειλόμενα δι' εὐλογίαν γάμων, καὶ ἐν γένει πᾶν δικαιοματικῶς χρεωστούμενον τῷ πατριάρχῃ.

Οἱ παρὰ τοῦ πατριάρχου πρὸς εἰσπραξίν των δικαιομάτων ἀποστελλόμενοι θέλουσι συνοδεύεσθαι δι' ὀδηγῶν καὶ ἂν πρὸς πλείονα εὐκολίαν ἤθελον νὰ ἀλλάξωσι φορέματα ἢ νὰ φέρωσιν ὅπλα πρὸς υπεράσπισιν ἑαυτῶν κατὰ των κακοῦργων, αἱ δημόσια ἀρχαὶ των χωρῶν, διὰ των ὁποίων διέρχονται ἢ εἰς τὰς οποίας εἰσέρχονται, δὲν θέλουσι τοὺς ἐνοχλεῖ ἢ ἀπαιτεῖ παρ' αὐτῶν τὸ ἐλάχιστον ἐπ' ὀνόματι φόρου ἢ δώρου οἰουδήποτε, ἐναντίως τῷ ἱερῷ νόμῳ.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ τεταγμένον δικαίωμα *Μιρὶ μικτού*, θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ πληρώνηται ὡς καὶ τὸ πρὶν κατὰ τὰ γραμμάτια, τὰ διδόμενα παρὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου εἰς τοὺς μητροπολίτας, ἀρχιεπισκόπους καὶ ἐπισκόπους.

Ἐάν τινες των μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων ἢ ἐπισκόπων, μὴ ἔχοντες ἔτοιμα χρήματα διὰ νὰ ἀποτίσωσι τὰ ὀφειλόμενα τῷ ταμείῳ, θελήσωσι νὰ πληρώσωσι δι' ὑφασμάτων, ἢ πραγμάτων, οἱ τὴν μετακόμισιν παρ' αὐτῶν ἐπιφορτισμένοι δὲν θέλουσιν ἐνοχλεῖσθαι ποσῶς εἰς τοὺς λιμένας, καὶ εἰς ἄλλα μέρη, ὅπου τυχόν θὰ διαμείνουσιν, ὑπὸ των ὑπαλλήλων τοῦ Τελωνείου, ἀλλὰ θέλουσι διατελεῖ τὸσον διὰ τὰ χρήματα ὅσον καὶ διὰ τὰ πράγματα τὰ ὅποια θέλουσιν ἔχει μετ' ἑαυτῶν, ἀσύδοτοι παντὺς φόρου, δώρου, τελωνειακοῦ δασμοῦ ἢ ἄλλου τινὸς δικαιομάματος.

Τὰ προϊόντα των ἀμπελώνων, τὰ διὰ τὸν πατριάρχην συναζόμενα, ὡς καὶ πάντα τὰ λόγιφ ἐλεημοσύνης διδόμενα αὐτῷ εἰς μοῦστον, μέλι, ἔλαιον ἢ ἄλλο τι, θὰ μετακαμίζονται διὰ των ἀνθρώπων του, μηδὺλως ἐνοχλουμένων εἴτε εἰς τοὺς λιμένας εἴτε εἰς τὰς εἰσόδους των πόλεων ἀπὸ των τελωνειακῶν φύλακας, ἢ ἀπὸ ἄλλον οἰονδήποτε ὑπάλληλον.

Ἡ ἀρχὴ θέλει χορηγεῖ τὴν συνδρομὴν αὐτῆς πρὸς εἰσπραξίν των ἐτήσιων φόρων, ὡς καὶ τοῦ *Ζαράρι Κασαβιῆ* (ἀποζημίωσις διὰ βλάβην τῆς κοινότητος) των ἐράνων, των ἐξ ἐλεημοσυνῶν προερχομένων χρημάτων, των δικαιομάτων των ἁγιασμῶν, των πανηγύρεων, καὶ των διὰ τελετὴν πρώτων, δευτέρων καὶ τρίτων γάμων χρεωστούμενων τοῖς μητροπολίταις, ἀρ-

Οὐδεμία ὁμως προσβολὴ θέλει ἐπαχθῆ εἰς τὴν κινήτην καὶ ἀκίνητον πε-

χειπισκόπους, ἐπισκόπους, ἡγούμενους, ἱερεῦσι καὶ ἄλλοις ὑπὸ των κατοικούντων ἐν ταῖς χώραις τοῦ ἡμετέρου Κράτους, ταῖς ὑποκειμέναις τῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ πατριάρχου.

Ἐπίσης θέλει συντρέχει διὰ τὴν ἐτήσιον εἰσπραξίν δώδεκα ἄσπρων ἀνὰ πᾶσαν οἰκίαν καὶ ἐνὸς *σεκιῦ* ἀνὰ πάντα ἱερέα, πρὸς ὠφέλειαν τοῦ πατριάρχου, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐτήσιον εἰσπραξίν δώδεκα ἄσπρων ἀνὰ πᾶσαν οἰκίαν, καὶ ἐνὸς *σεκιῦ* ἀνὰ πάντα ἱερέα πρὸς ὠφέλειαν τοῦ μητροπολίτου ἢ τοῦ ἀρχιεπισκόπου.

Ὁ οἶτος καὶ τὸ ἔλαιον, τὰ κατὰ τὰς ἀρχαίας συνθηκὰς παρὰ των χορηγούμενα πρὸς ἀπότισιν των φόρων, θὰ εἰσπράττονται παρὰ τοῦ πατριάρχου, τοῦ μητροπολίτου ἢ των ἐπιτρόπων αὐτοῦ, χωρὶς νὰ καθυποβάλλωνται εἰς οὐδένα τελωνειακὸν ἢ ἄλλου εἶδους δασμὸν.

Οὐδεὶς ἐξωθεν ἀναμιγνυέσθω ὅταν ὁ πατριάρχης, οἱ μητροπολίται, ἢ οἱ ἐπιτροποὶ αὐτῶν, κατὰ τὰς ὑπαρχούσας παλαιὰς συνθηκὰς, εἰσπράττωσιν ὡς φόρον ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ των εἰς αὐτοὺς ὑποκειμένων ἐκκλησιῶν καὶ χωρίων, τὸ δικαίωμα τὸ ἐπικαλούμενον *Ἐμβατικίωρ*, καὶ ἐν γένει πᾶν ἄλλο δικαίωμα μικρᾶς ἢ μεγάλης ἀξίας.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰσπράξεως των φόρων, συμβαίνει ἐνίοτε, πολλοὶ οἰκογενεάρχαι, μετὰ των γονέων καὶ των τέκνων των, νὰ συνέρχονται ἐντὸς μιᾶς οἰκίας, λέγοντες « *Τὰ Βεράτιά σας* φέρουσι ὅτι ὁ φόρος εἰσπράττεται ἀνὰ ἐκάστην οἰκίαν, ἡμεῖς ἀποτελούμεν σήμερον μίαν καὶ » *μόνην οἰκίαν* » δι' ἧ καὶ παραγγέλλομεν τοῦ λοιποῦ οὐδεὶς νὰ μὴ καταφογγῆ εἰς τοιαύτας στρεψοδικίας, ἐπιζημίους εἰς τὰ δικαιομάματα τοῦ Κράτους.

Ταῦτα τὰ δικαιομάματα ἔστωσαν πρὸς τοῖς ἄλλοις προπεφυλαγμένα ἀπὸ πάσης ἐπεμβάσεως των ἐν ταῖς ὑπὸ τὸν πατριάρχην διατελούσαις χώραις κατοικούντων ἰσχυρῶν ἐπαρχιωτῶν, ἢ ἰδιοκτητῶν Ζιαματίων καὶ Τιμαρίων. Μηδὲν αὐτῶν ἐξέστω ν' ἀναμιγνύηται ὑπὲρ των ἐν ταῖς γαίαις, τοῖς χειμαδιῶσι, ἢ τοῖς χωρίοις αὐτῶν εὐρισκομένων, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι οὗτοι εἰσιν ἐπιστάται ἢ ἀκόλουθοι αὐτῶν.

Ὅταν ὁ πατριάρχης ἢ οἱ μητροπολίται λαμβάνωσι, διὰ τὸ Κοινὸν, τὰς κληρονομίας, ὅποιοιδήποτε εἶδους καὶ ἂν ὦσι, συνσταμέναις εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε εἰς πράγματα, ἴππους ἢ ἄλλο τι, των μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων, ἡγούμενων, ἱερέων, μοναχῶν, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν τελευτησάντων ἄνευ κληρονόμων, οὐδέεις ἐκ των ὑπαλλήλων τοῦ *Βεῖ-τ-οι-λ-μ-λ*, των *Κασεμίδωρ*, *Μουτεβελίδωρ*, *Εἰσπρακτῶρων*, *Βοεβῶδωρ*, Ἀστυνόμων ἢ των ἀκολούθων αὐτῶν δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεμβαῖν ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι τὰ καθήκοντα γενικῶν ἢ ἐιδικῶν εἰσπρακτῶρων ἐπὶ των κληρονομιῶν τοῖς ἀνετέθησαν συνεπεῖα ἐγγραφῆς εἰς τὰ Αὐτοκρατορικὰ κατὰστιχα.

Χρέος ὁμως ἔχουσιν ἅπαντες νὰ συμμορφῶνται ἀκριβῶς εἰς τὰ διατεταγμένα ἐν τῷ νέῳ Κανονισμῷ τῷ ἐπικυρωθέντι ἐσχάτως διὰ *Χάτι-Χου-μαρζοῦν*, δι' οὗ ἀπαγορεύεται ἀστρηρῶς ἡ σφετερίσις κληρονομιῶν, συνιστάμενων εἰς χρήματα ἢ ἰδιοκτησίας καὶ πράγματα ἄλλου εἶδους, ὅταν οἱ τελευτῶντες ἀφίνωσι κληρονόμους των.

ριουσίαν του χριστιανικού κλήρου. Ἡ Διοίκησις τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων

Οἱ μητροπολίται, ἀρχιεπίσκοποι, ἐπίσκοποι καὶ ἐν γένει οἱ κληρικοὶ οἱ ἐπιμένοντες εἰς τὸ νὰ μὴ ἀποτίσωσι τὰ νεομισμένα τέλη, θέλουσι παιδεύεσθαι κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς νόμους ὑπὸ τοῦ πατριάρχου, συνεργεῖα καὶ τῶν μητροπολιτῶν τῆς Συνόδου, οἵτινες δύνανται νὰ τοῖς ἐπιτίσωσι τὴν κεφαλὴν, νὰ τοὺς παύσωσι τῆς θέσεώς των, νὰ ὀνομάσωσι ἄλλους ἀντ' αὐτῶν, οὐδενὸς ἐπιτροπομένου ἢ ἀναμιγνύηται εἰς τὰ τοιαῦτα.

Ὅσοι ἐκ τῶν ὑποκῶν Μου, τῶν ἐκ τοῦ Γραικικοῦ ἔθνους, ἀποφασίσωσιν ἅπαξ νὰ νυμφευθῶσι κατὰ τὰ εἰθισμένα αὐτοῖς, ἀπαγορεύονται τοῦ νὰ ὑπάγωσι νὰ νυμφευθῶσιν ἄλλαχοῦ.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἰσχυρῶν ἢ μὴ βιάζῃ ἱερέα νὰ ὑπανδρεύῃ οἰκονόμητον γυναῖκα μετὰ τοῦ ἐνὸς ἢ ἄλλου, ἀπ' ἐναντίας τῶν παρ' αὐτοῖς νεομισμένων, οὔτε νὰ στενοχωρῇ τὸν πατριάρχην ἢ μητροπολίτην, ἀπαιτῶν παρ' αὐτοῦ τὴν καθαίρεσιν ἐνὸς ἱερέως καὶ τὴν ἀντ' αὐτοῦ ἐτέρου ἱερέως προχέρισιν.

Ἐχέτωσαν οὗτοι πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ ἀφορίζειν ἐπὶ παιδεῖα καὶ τιμωρεῖα, οὐδενὸς ἀναμιγνυομένου εἰς τὰ ἀφορῶντα τὸ θεήσκευμα αὐτῶν.

Οἱ ἐγκαταλιπόντες τὰ ἐγκόσμια μοναχοὶ ἄς μὴ περιφέρονται κατὰ τὸ δοκοῦν, ἀλλ' ἐχέτω ὁ πατριάρχης, τῇ συγκαταθέσει τῶν μητροπολιτῶν, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ τοὺς ἀποπέμψῃ εἰς τὰ μοναστήριά των, μηδενὸς κωλύοντος.

Ὅσακις πατριάρχαι καὶ μητροπολίται ἄλλων χωρῶν θελήσωσι νὰ ἐλθῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν δι' ὑποθέσεις αὐτῶν, δὲν δύνανται ἢ νὰ ἐλθῶσιν ἢ νὰ διεξαγάγωσι τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν ἄλλως, εἰμὴ διὰ προηγουμένης ἀδείας τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου.

Ὅταν, συνεπεῖα ἀποφάσεως δικαστικῆς, γίνῃ χρεῖα νὰ συλληφθῇ τις ἐκ τῶν μητροπολιτῶν ἢ τῶν μοναχῶν, τὰ τῆς κρατήσεως αὐτοῦ θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι διὰ τοῦ πατριαρχείου.

Ὅσακις κληρικοὶ ἄνευ ἐκκλησίας ἢ μοναστηρίου περιφέρονται πλάνητες καὶ καθίστανται παραιτικοὶ σκανδάλου, ὁ πατριάρχης καὶ οἱ μητροπολίται θέλουσι τοὺς παιδεύει, καὶ τοὺς ἀποπέμψῃ εἰς τὰ μοναστήριά των κατὰ τοὺς περὶ τούτου ἐκκλησιαστικούς κανόνας.

Οἱ ἐπιστάται τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν μοναστηρίων, οἵτινες καταχρῶνται τὴν διαχείρισιν τῶν εἰσοδημάτων τῶν καταστημάτων τούτων, καθυποβάλλονται εἰς ἐξέλεξιζιν τῶν λογαριασμῶν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν μητροπολιτῶν, ἐχόντων τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι κατ' αὐτῶν τὰ μέτρα, τὰ ὅποια θέλουν θεωρεῖσι πρόσφορα, οὐδενὸς ἐπιτροπομένου κωλύματα.

Ὅσοι δὲ οἱ κατὰ συνέπειαν τῶν παρ' ἡμῶν χορηγηθέντων Βερατίων κατέχοντες καὶ διοικούντες μητροπόλεις, ἀρχιεπισκοπὰς καὶ ἐπισκοπὰς ἐξερτιμμένας ἀπὸ τοῦ μνημονευθέντος πατριαρχείου, μὴ παρενοχλοῦνται καὶ ζημιῶνται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν εἰσπραξέων ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων, ὑπάρχει χρεῖα ἢ ἀναφέρεται ῥητῶς καὶ προσδιορισμένως ἐν τοῖς ὅροις τοῦ χορηγηθισμένου αὐτοῖς Βερατίου, ὅτι οἱ ῥηθέντες κληρικοὶ πρέπει νὰ ὦσιν ἀνενόητοι καὶ ἀζήμιοι κατὰ πάντα λόγον.

ἐπὶν χριστιανικῶν καὶ ἄλλων μὴ μουσουλμανικῶν κοινότητων θέλει τεθῆ ὑπὸ τὴν προστασίαν συμβουλίου, οὗ τὰ μέλη θέλουσιν ἐκλεχθῆ ἐκ τοῦ κλήρου καὶ τῶν λαϊκῶν ἐκάστης κοινότητος.

Δ'. Εἰς τὰς πόλεις, τὰς κομποπόλεις καὶ τὰ χωρία, ἐν οἷς ὁ πληθυσμὸς ἀνήκει καθ' ὁλοκληρίαν εἰς ἓν θρησκείμα, οὐδὲν κώλυμα θέλει παρεμβληθῆ εἰς τὴν ἐπισκευὴν ἢ ἀνοικοδομήσιν, κατὰ τὸ ἀρχικὸν σχέδιον, τῶν οἰκοδομῶν τῶν καθιερωμένων εἰς τὴν λατρείαν, τῶν σχολείων, τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν νεκροταφείων. Ὅταν ἐπέβῃ ἀνάγκη νὰ ἀνεγερθῶσι νέα τοιαῦτα οἰκοδομήματα, τὸ σχέδιον καὶ τὸ σχῆμα, ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ἢ τῶν ἀρχηγῶν τῆς κοινότητος, θέλουσιν υποβάλλεσθαι ἅπαξ μόνον εἰς τὴν Πύλιν, ἥτις θέλει δέχεσθαι τὰ παρουσιασθέντα σχέδια καὶ διατάσσει τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, σύμφωνα μὲ τὸ Ἀυτοκρατορικὸν διαταγμα, ὅπερ θέλει πρὸς τοῦτο ἐκδίδοσθαι (1). Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, θέλει ἐπιφέρει τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐντὸς ὀρισμένης προθεσμίας. Ἐὰν κοινότης τις εὐρίσκηται μόνη ἐν τινὶ τόπῳ, χωρὶς νὰ ἦναι ἀναμιγνυμένη μετ' ἄλλων θρησκευτικῶν κοινότητων (2), δὲν θέλει ὑποκείσθαι εἰς οὐδὲν εἶδος περιορι-

θέλουσι λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν πᾶσαι αἱ ἀναφοραὶ αἱ ἐμφανιζόμεναι ὑπὸ τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου, καὶ φέρουσαι τὴν σφραγίδα τῆς Συνόδου, καὶ θέλει γίνεσθαι εὐνοικῶς παραδεχτὴ πᾶσα παράστασις ἢ ἀπόφασις αὐτῶν, ἀφορῶσα τὰ τῆς θρησκείας αὐτῶν.

Οὐδεὶς θέλει ἐνοχλεῖ τὸν πατριάρχην παρὰ τοὺς παραδειγεμένους κανόνας διὰ τὴν βιάσιν, ἢν φέρει ἀνά χειρῶν, ἢ δι' οἰονόμητον ἑτερον πράγμα ἀνῆκον εἰς τὴν λατρείαν.

Οὐδεὶς θέλει ἐνοχλεῖ αὐτὸν, ἀπαιτῶν διὰ τῆς βίας νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, ἢ ζητῶν ἄλλα τοιαῦτα, ἀντικείμενα εἰς τὴν ἐλπίσιν τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου.

Ἐπ' οὐδεμίᾳ προφάσει, καὶ δι' οὐδενὸς τρόπου ἐξέστω εἰς τινα ἢ ἀντιπράξῃ εἰς τὴν ἀνενόητον διακατοχὴν τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ προσηλασθέντος πατριάρχου, συνεργεῖα καὶ συγκαταθέσει τῆς Συνόδου, καθ' ἢ ἐξηγήθη ἀνωτέρω.

Οὕτως ἔστω γνωστὸν τοῖς πᾶσι, καὶ πιστὸν αὐτοῖς διὰ τοῦ σημείου Μου τοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ.

Ἐδόθη ἐν τῇ ὑψηλῇ ἐδρᾷ τῆς Κυριαρχικῆς διαμονῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς καλῶς πεφυλαγμένης, καὶ καλῶς προστατευομένης, μεσοῦντος τοῦ μηνὸς Ῥεβιούλ-ἄχρῃ τοῦ ἔτους 1277 (1860 Ὀκτωβρ. μηνός.)

(1) Ἡ ἀρχαία νομοθεσία δὲν ἐπέτρεπε τὴν ἀνεγερσιν ἐκκλησιῶν ἐνθα δὲν ὑπῆρχον πρότερον. Ὁ Ὀμιρ-Ἰμρ Ἀβδ-ούλ-αζίζ διέταξε τὴν καταδράψιν ὅλων τῶν νέων ἐκκλησιῶν, βασιζόμενος εἰς τὸ λόγιον τοῦτο χαδῆς, τὸ ἀποδιδόμενον τῷ Μωάμεθ: «Δὲν δύνανται νὰ οἰκοδομηθῇ ἐκκλησία ἐν τῷ Ἰσλάμ, δὲν δύνανται νὰ ἐπισκευασθῶσιν αἱ ἐρειπωθεῖσαι» καὶ κατωτέρω «Οὐδεμίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐν γῇ Ἰσλάμ.» D. Gatteschi Σελ. 265.

(2) Ἡ λέξις διη' ἐπάμεινε ἐν γένει καὶ ἰδίως τὸν ἰσλαμισμόν, τὴν κατ' [ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ.]

σμού κατά την δημοσίαν και εξωτερικὴν ἐξάσκησιν τῆς λατρείας τῆς (1). Ὡς πρὸς τὰς πόλεις, τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία, τὰ κατοικοῦμενα ἀπὸ κατοίκους διαφόρων θρησκευμάτων, ἐκάστη κοινότης δύναται, ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ συνοικίᾳ ἢ κατοικίᾳ, νὰ ἀνακαινίζῃ καὶ διατηρῇ τὰς ἐαυτῆς ἐκκλησίας, νοσοκομεία, σχολεῖα καὶ νεκροταφεῖα, συμμορφουμένη πρὸς τὰς ἀνωτέρω τεθείσας ἀρχάς.

Ε'. Ὡς πρὸς τὰ νέα κτίρια, ὧν ἡ ἀνάγεσις θέλει θεωρηθῆ ἀναγκαῖα, οἱ πατριάρχαι ἢ μητροπολίται βέλουσι ζητεῖν πρὸς τοῦτο τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν παρὰ τῆς Ὑψηλῆς Ἡμῶν Πύλης καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Ἡμῶν ἄδεια θέλει δίδοσθαι, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ, διὰ τὴν κυβέρνησιν, διοικητικὸν τι κώλυμα (2).

ΣΤ'. Ἡ ἐπέμβασις τῆς ἐξουσίας ἐν τοῖς τοιούτοις πράγμασι θέλει γίνεσθαι ἐντελῶς δωρεάν.

Ζ'. Ἡ κυβέρνησις θέλει λάβει τὰ ἀναγκαῖα ἐνεργητικὰ μέτρα, ὅπως ἀσφαλίῃ εἰς πᾶν θρησκεῦμα, οἰοσθήποτε καὶ ἂν ἦ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀπαδῶν του, τὴν πλήρη ἐλευθερίαν τῆς ἐξασκήσεώς του (3).

Η'. Πᾶσα λέξις, ἐκφρασις ἢ ἐπίκλησις, τείνουσα νὰ χαρακτηρίσῃ τὰξιν τινὰ τῶν ὑπηκόων Μου ὑποδεστέραν ἄλλης τινός, ἐνεκα τῆς θρησκείας, τῆς γλώσσης ἢ τῆς καταγωγῆς, καταργεῖται διὰ παντός καὶ ἐξαλειφεται ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως.

Θ'. Ὁ νόμος θέλει τιμωρῇ τὴν χρῆσιν μεταξὺ ἰδιωτῶν ἢ ἐκ μέρους δημοσίων ὑπαλλήλων ἐκφράσεων διακριτικῶν, ὕβριστικῶν ἢ δγκτικῶν.

Ι'. Ἡ λατρεία ὄλων τῶν θρησκειῶν καὶ δογμάτων, ἅτινα ὑπάρχουσιν εἰς τὰ Κράτη μου, βέλει ἐξασκεῖσθαι ἐν πάσῃ ἐλευθερίᾳ, οὐδεὶς δὲ τῶν

ἐξοχὴν θρησκείαν, μὲ γρημ-δὲ καὶ μ.λ.λ.τ ἐλέγοντο αἱ ἄλλαι θρησκείαι. Ἐνταῦθα ἐν τῷ Χαττι-Χουμγιούρ ἡ λέξις ἐφαρμόζεται εἰς ὅλα ἀδιακρίτως τὰ θρησκείματα.

(1) Ἐν τῷ ἀρχαίῳ δικαίῳ ἡ ἐξωτερικὴ λατρεία ἦτο νομίμως ἀπηγορευμένη εἰς τοὺς ὑπὸ Μουσουλμάνων συγκαταλεγμένους τόπους, ἐπετρέπετο δὲ ἡ ἐκτέλεσις πανταχοῦ ἄλλοι.

(2) Οἷον ἡ γεινιάσις Τζαμίου ἢ Κουλά, ἢ ἂν τὸ γήπεδον ἦται βακοῦρ θρησκευτικῶν τινος καθιδρύματος. D Catteschi Σελ. 263.

(3) Ἄλλοτε ἡ Πύλη δὲν ἀνεγνώριζεν εἰμὴ δύο χριστιανικὰς κοινότητας: τὴν τῶν Γραικῶν καὶ τὴν τῶν Ἀρμενίων, μετὰ μεγίστης δὲ δυσκολίας κατάρθωσαν τὴν ἀναγνώρισίν των οἱ ἀρχηγοὶ τῶν νέων γραικικῶν καὶ ἀρμενικῶν κοινοτήτων. Ἐπὶ πολὺ οἱ καθολικοὶ Ἀρμένιοι ἠναγκάζοντο ἄκουτες νὰ παραλαμβάνουσιν εἰς τὰς κυριωτέρας ἱεροπραξίας, οἷον, βαπτίσεις, γάμους καὶ ἐνταφιάσεις, ἱερῶν τοῦ μὴ ἠνωμένου δόγματος· οἱ Ἀρμένιοι ἀνεγνωρίσθησαν εἰς ἔθνος διὰ φερματιῶν τοῦ 1831 (Famin, des églises chrétiennes en Orient, σελ. 39 σημειούμενος ὑπὸ Gatteschi Σελ. 264).

ὑπηκόων Μου (βέλει ἐμποδισθῆ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν θρησκείαν, ἢ πιστεύει.

ΙΑ'. Οὐδεὶς ὡς πρὸς τοῦτο βέλει καταπεισθῆ ἢ ἐνοχληθῆ.

ΙΒ'. Οὐδεὶς βέλει ἀναγκασθῆ νὰ μεταβάλῃ λατρείαν ἢ θρησκεῦμα. Οἱ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταὶ τοῦ Κράτους ἐκλέγονται παρ' Ἡμῶν καὶ διορίζονται δι' Αὐτοκρατορικῶν διατάγματος· καὶ ἐπειδὴ πάντες οἱ ὑπῆκοι Ἡμῶν, ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος, βέλουσιν εἶσθαι δεκτοὶ εἰς τὰς δημοσίας βέσεις καὶ ὑπηρεσίας, δύναται νὰ διορίζονται εἰς αὐτὰς κατὰ τὴν ἄξιαν καὶ ἱκανότητα αὐτῶν, σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας, ὧν ἡ ἐφαρμογὴ ἔσεται γενικὴ.

ΙΑ'. Ὅλοι οἱ ὑπῆκοι Ἡμῶν, ἄνευ διακρίσεως ἢ διακρίσεως, βέλουσιν εἶσθαι δεκτοὶ εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς σχολὰς τῆς Κυβερνήσεως, ἅμα ἐκπληρώσωσι τοὺς ὅρους τῆς ἡλικίας καὶ ἐξετάσεως κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τοῖς ὀργανικοῖς κανονισμοῖς τῶν εἰρημένων σχολῶν διαλαμβανόμενα.

ΙΒ'. Περιπλέον ἐπιτρέπεται εἰς πᾶσαν κοινότητα νὰ καλιῖ ῥύση δημοσία σχολεῖα τῶν ἐπιστημῶν, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς βιομηχανίας· ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας καὶ ἡ ἐκλογή τῶν καθηγητῶν τῶν τοιούτων σχολείων βέλουσιν εἶσθαι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὸν ἐλεγχον μικτοῦ συμβουλίου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, οὗτινος τὰ μέλη βέλουσι διορίζεσθαι παρ' Ἡμῶν.

ΙΓ'. Πᾶσαι αἱ ἐμπορικαὶ καὶ ποινικαὶ ὑποθέσεις, αἱ ἀναφερόμεναι μεταξὺ Μουσουλμάνων καὶ ὑπηκόων Χριστιανῶν ἢ ἄλλων μὴ Μουσουλμάνων, ἢ μεταξὺ ὑπηκόων Χριστιανῶν καὶ ἄλλων μὴ Μουσουλμάνων, διαφόρων δογμάτων, βέλουσιν ἀνατίθεσθαι εἰς μικτὰ δικαστήρια. Ἡ συνεδρίασις τῶν δικαστηρίων αὐτῶν βέλει εἶσθαι δημοσία· οἱ διάδικοι βέλουσιν εἶσθαι παρόντες, οἱ παρ' αὐτῶν προσαχθησόμενοι μάρτυρες βέλουσι βεβαίῳ τὰς καταθέσεις τῶν δι' ὄρκου, ὅστις βέλει πάντοτε δίδοσθαι κατὰ τὸ θρησκεῦμα καὶ τὴν λατρείαν ἐκάστου αὐτῶν.

ΙΔ'. Αἱ δίκαι αἱ ἀφορώσαι πολιτικὰς ὑποθέσεις (ἀστυκὰ δικαιώματα) βέλουσι δικάζεσθαι κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον καὶ τοὺς κανονισμοὺς (1), ἐν τοῖς μικτοῖς δικαστηρίοις τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, παρόντος τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ καὶ τοῦ Καδῆ. Αἱ συζητήσεις τῶν δικῶν, ὅσαι δικάζονται εἰς ταῦτα τὰ δικαστήρια καὶ συμβούλια, βέλουσι γίνεσθαι δημοσία.

ΙΕ'. Αἱ εἰδικαὶ δίκαι, οἷαι αἱ περὶ κληρονομίας, εἴτε μεταξὺ δύο Χριστιανῶν, εἴτε μεταξὺ δύο ἄλλων ὑπηκόων Μου μὴ Μουσουλμάνων, δύναται, τῇ αἰτήσῃ τῶν διαδίκων, νὰ παραπεμφθῶσιν ἐνώπιον τῶν πατριαρ-

(1) Δηλαδή ἐνώπιον τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸν θρησκευτικὸν νόμον καὶ κατὰ τὸ καθαρὸν, ἦτοι τοὺς πολιτικοὺς νόμους τοὺς δημοσιευθέντας τῇ Αὐτοκρατορικῇ εἰσηγήσει· εἰς τὰς συνελεύσεις, ἐν ταῖς πρωτεύουσιν τῶν ἐπαρχιῶν ἢ τῶν νομῶν, παρὰ ταῖς τοπικὰς ἀρχαῖς συνεδριάζουσιν οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ καὶ ὀρισμένοι ἀρίμοι προκρίτων τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων.

χών, τῶν ἀρχηγῶν τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν συμβουλίων τῶν κοινοτήτων τούτων, ὅπως ἐκδικασθῶσιν αὐτοί.

ΙΘ'. Οἱ ποινικοὶ καὶ ἐμπορικοὶ νόμοι καὶ οἱ ἐν τοῖς μικτοῖς δικαστηρίοις ἐφαρμοστέοι κανόνες διαδικασίας θέλουσι συμπληρωθῆ ὡς οἶόν τε τάχιστα· θέλουσι συναρμολογηθῆ καὶ κωδικοποιηθῆ καὶ εἰτα δημοσιευθῆ καὶ διαδοθῆ μεταπεφρασμένοι εἰς τὰς διαφόρους γλώσσας, τὰς λαλουμένας ἐν ταῖς χώραις ἡμῶν.

Κ'. Θέλει ἐπιχειρηθῆ τὸ ταχύτερον ἢ μεταρρυθμίσεις τοῦ συστήματος τῶν ποινῶν, τῶν φυλακῶν καὶ τῶν ἄλλων μερῶν, τῶν προωρισμένων εἰς τὴν κράτησιν τῶν κατηγορουμένων ἢ ἐπὶ πταίσμασι καταδεδικασμένων, ὅπως συμβιβασθῶσι τὰ δικαιώματα τῆς ἀνθρωπότητας μετὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης.

ΚΑ'. Εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης καὶ ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐταῖς, πᾶσα σωματικὴ ποινή, ἐκτὸς τῶν συναδουσῶν πρὸς τοὺς πειθαρχικούς κανόνες τοὺς ἐκδοθέντας ὑπὸ τῆς Πύλης, καὶ πᾶσα μεταχειρίσις ἐξομοιουμένη πρὸς τὰς κακώσεις καὶ τὰς βασάνους, βίβληδόν καταργεῖνται καὶ ἀπαγορεύονται.

ΚΒ'. Αἱ κατὰ παράβασιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου διαπραχθισόμεναι ὁμότητες θέλουσι στυλιτευέσθαι καὶ κολάζεσθαι, προσέτι οἱ ὑπάλληλοι οἱ διατάξαντες τοιαύτας ὡς καὶ οἱ ἐκτελέσαντες αὐτὰς θέλουσι τιμωρεῖσθαι καὶ ἐπιπλητέεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ Κώδικος.

ΚΓ'. Ὁ διοργανισμὸς τῆς ἀστυνομίας ἐν τε τῇ πρωτεύουσῃ, ταῖς ἐπαρχίαις, ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς χωρίοις θέλει ἀναθεωρηθῆ εἰς τρόπον ἀσφαλίζοντα ἐνεργὸν καὶ πραγματικὴν προστασίαν εἰς τοὺς φιλοσύχους ὑπηκόους τοῦ Κράτους ἡμῶν ὡς πρὸς τὰ ἄτομα καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῶν⁽¹⁾.

ΚΔ'. Ἡ ἰσότης τῶν φόρων⁽²⁾ ἐπιφέρει τὴν ἰσότητα τῶν ἄλλων δασμῶν

(1) Ὁ παλαιὸς ἀστυνομικὸς Κώδικς ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ τῆς 17 Ζιλ-χιδζδζε 1262.

(2) Οἱ ὀθωμανοὶ ὑπῆκοοι πληρώνουσι ἤδη πάντες τοὺς αὐτοὺς φόρους ὁ φόρος ὁ καλούμενος Ζεκατ ἐξέλιπεν. Ἡ ἐπίκλησις αὕτη, ἣτις περιεῖχε θρησκευτικὴν τινα ἰδέαν, τὴν ἐκπλήρωσιν πράξεώς τινος θρησκευτικῆς, ἦν οἱ Μουσουλμάνοι μόνον ἐκέκτηντο τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐκτελεῖν, ἀντικατέστη ὑπὸ ἐκφράσεώς τινος, πάντη μὲν συνωνύμου, ἀλλ' ἣτις δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ εἰς πάντας ἀδιακρίτως, τῆς βεργί· ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο οἱ Μουσουλμάνοι πληρώνουσι τὸ ἀρχαῖον Ζεκατ, καὶ οἱ Χριστιανοὶ τοὺς παντοίους φόρους, οἵτινες ἐπέχον τὴν θέσιν αὐτοῦ ὁ φόρος οὗτος εἶδος τι φόρου ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων, εἰσπραττομένου ἐπὶ τῆς ὑποθετικῆς περιουσίας τῶν ἰδιωτῶν, κινητῆς, ἀκινήτου ἢ γρηματικῆς. Ἡ διανομὴ γίνεται ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν (Baïdow) τῇ συμπράξει τῶν μετζίτισωρ, λαμβανόντων ὡς βᾶσιν τῆς φορολογικῆς μερίδος, τῆς ὑπὸ τῆς ἐπαρχίας ὀφειλομένης, τοὺς ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν Ἀυτοκρατορικῶν ἀρχείων σημειουμένους ἀριθμούς.

Αἱ ἐκ τοῦ βεργίου εἰσπράξεις, ὑπολογισθεῖσαι κατὰ τὸ 1850 εἰς

ὡς ἡ ἰσότης τῶν δικαιωμάτων συνεπάγεται τὴν τῶν κατήκόντων. Διὰ τοῦτο οἱ Χριστιανοὶ καὶ ἄλλοι μὴ Μουσουλμάνοι ὑπῆκοοι ὀφείλουσι, ὡς οἱ Μουσουλμάνοι, νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν ἐσχάτως δημοσιευθέντα νόμον περὶ καταμερισμοῦ τῆς στρατολογίας⁽¹⁾.

ΚΕ'. Ἡ ἀρχὴ τῆς προσωπικῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, εἴτε δι' ἀντικαταστάσεως εἴτε δι' ἐξαγορᾶς, ἔλελει καταργηθῆ.

ΚΣ'. Οἱ ἀναγκαῖοι κανονισμοὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραδοχῆς εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ τῶν μὴ Μουσουλμάνων ὑπῆκῶν ἔλουσι συταχθῆ καὶ δημοσιευθῆ ὡς οἶόν τε τάχιστα.

ΚΖ'. Θέλει ἐπιχειρηθῆ ἢ μεταρρυθμίσεις τῶν κανονισμῶν, τῶν ἀφορῶν τῶν τὸν σχηματισμὸν τῶν νομαρχιακῶν καὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ὅπως ἐξασφαλισθῆ ἡ γνησία ἐκλογή τῶν μουσουλμανικῶν, χριστιανικῶν, ἢ ἄλλων μελῶν καὶ ἐγγρητῆ ἢ εὐτετέρα διαλογή τῶν ψήφων. Ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ἔλελει προνοήσει περὶ τῶν λυσιτελεστέρων μέτρων, ὅπως πληροφορηθῆται ἀκριβῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διασκέψεων καὶ μακί· ἢ καὶ ἐπικυρῶσι τὰς ληφθείσας ἀποφάσεις.

ΚΗ'. Ὅπως οἱ νόμοι οἱ διέποντες τὴν ἀγοράν, τὴν πώλησιν καὶ τὴν κατοχὴν τῶν ἀκινήτων κτημάτων εἰσι κοινοὶ δι' ὅλους τῆς βασιλείας Μου τοὺς ὑπῆκοους⁽²⁾, οὕτως ἐπιτρέπεται καὶ τοῖς ξένοις τὸ κατέχειν ἀκίνητα

200,000,000 γρσ. (Renseignement pour l'histoire contemporaine de la Turquie) ἀπὸ κατὰ τὸ 1860 εἰς 551,929 πουργεῖα, ἦτοι εἰς 275,964,500 γρσσια.

(1) Ὑπὸ τὸ ἀρχαῖον σύστημα στρατιώτας ὄφειλον εἰσφέρειν ὄρισμένοι μόνον χριστιανικοὶ φυλαί· οἱ Μυρδίται π. χ. παρεῖχον ἐν καιρῷ πολέμου ὄρισμένον ἀρίμων ὄπλοφόρων, οἵτινες, ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ στωροῦ, ἴνουντο μετὰ τοῦ κεντρικοῦ σώματος τοῦ ὀθωμανικοῦ στρατοῦ, ὅπως καταλάβουσι κατόπιν τὴν θέσιν, ἣτις ἤθελε τοῖς ὑποδείχῃ ἄλλοι, ὡς οἱ Βουίτικαι (D Osson, Tableau de l'Emp. Ott. VII. 17. 375), κατατάσσοντο εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας ἐν τῷ στρατῷ.

(2) Ἡ ἀρχαιότερα τουρκικὴ νομοθεσία ἀπηγόρευε τοῖς ξένοις τὸ δικαίωμα τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας ἐν μουσουλμανικαῖς χώραις· οὐδὲν ἦπτον ἐκπαλαι ἡ Πύλη ἀνεγνώρισε καὶ παρεδέχθη ἐν διαφόροις ὑπομνήμασι πρὸς τὰς διαφόρους πρεσβείας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, « ὅτι γυναῖκες, ὑπῆκοοι ὀθωμαναί, δὲ ἀποβάλλουσι διὰ τῆς μετὰ ξένων συζεύξεως αὐτῶν τὰ δικαιώματα, ὅσα κληρονομικῶ δικαίωματι ἢ ἄλλως ἀπέκτησαν ἐπὶ κτημάτων, ὧν εἶχον τὴν διακατοχὴν μέχρι τοῦ γάμου τῶν. » Τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ μετὰ τὴν μεταβολὴν τῆς πολιτικῆς αὐτῶν καταστάσεως μένει πλήρες καὶ ἀναλλοίωτον ὡς καὶ ἐν τῷ παρελθόντι. Τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης, ἐφαρμοζομένης πολλῷ μάλλον εἰς τὰς γυναῖκας τὰς ἀνηκούσας εἰς τὴν κοινότητα τῶν ἐπιτεγομένων Ἀσιν βαγαδάωρ, ἄμεσος συνέπεια ὑπῆρξε τὸ νὰ ἀποκτήσωσι πλείστον τῶν Εὐρωπαίων ἀκινήτους ἰδιοκτησίας διὰ τῶν συζύγων αὐτῶν καὶ ἐπ' ὀνόματι τούτων ἄλλοι κατέστησαν ἰδιοκτῆται

συμμορφούμενοι με τούς νόμους του τόπου και με τούς κανονισμούς της έγχωρίου αστυνομίας, και άποτίοντες τά αυτά δικαιώματα, όσα και ό έθαγενείς, μετά τās συνεννόησεις πάντοτε, αΐτινες έλεύουσι λάθει χώραν μεταξύ τής Κυβερνήσεώς Μου και τών ξένων Δυναμείων.

ΚΘ'. Οί φόροι, άπαιτητοί παρ' όλων τών υπηκόων 'Ημῶν, έλεύουσιν εισπράττεσθαι κατ' ίσηγορίαν, άνευ διακρίσεως τάξεως ή θρησκείας· έλεει ληρόη πρόνοια περί τών ταχυτέρων μέσων πρὸς επανόρθωσιν τών ύφισταμένων καταχρήσεων κατὰ τήν εισπράξιν τών φόρων και ιδίως του τών δεκάτων. Τό σύστημα τής άμέσου εισπράξεως τών φόρων θέλει βαρμικδὸν και κατὰ τὸ δυνατόν αντικατασταθῆ διὰ του συστήματος τής ένοικιάσεως τών προσίδων του Κράτους. Έρ' όσον τὸ έιστωῖς σύστημα έλεει ισχύει, θέλει άπαγορευθῆ, επί αυστηροτάταις ποιναίς, τοίς υπαλλήλοις τής Πύλης και τοίς μέλεσι τών μετζ.ισίων, ή εις έαυτούς κατακρίσεις τών μισθώσεων, ὧν άλλως τε οί πλειστηριασμοί έλεύουσιν ενεργεῖσθαι δημοσίως, ή τὸ νά λαμβάνωσι μέρος εις τās επ' αυτών κερδοσκοπίας.

Λ'. Οί επηχώριοι φόροι έλεύουσι κατὰ τὸ δυνατόν επιβληθῆ και προσδιορισθῆ εις τρόπον, ὥστε νά μη βλάπτωσι τὰ έγχώρια προϊόντα και νά μη παρεμβάλλωσι πρόσκομμα εις τὸ έσωτερικὸν εμπόριον.

ΛΑ'. Έκτός του καταλλήλου καταμερισμού τών δαπανῶν, αΐτινες έλεύουσι προσδιορισθῆ και επιβληθῆ διὰ τὰ έργα τής κοινῆς ὠφελείας, έλεύουσιν επιβληθῆ και ειδικοί φόροι εις τās επαρχίας, όσαι έλεύουσι μετασχει τών ὠφελειῶν τής διαοίξεως ὁδῶν συγκοινωνίας διὰ γῆς ή ὕδατος.

ΛΒ'. Θέλει καταβληθῆ πᾶσα φροντίς ὥπως ὁ νεωστί συνταχθεῖς ειδικὸς νόμος περί συντάξεως και προσαγωγῆς του προϋπολογισμού του Κράτους (1) εφαρμοσθῆ εν πάση ακριβεία.

Ὑπὸ τὸ πρόσημα ὅτι αἱ σύζυγοι αὐτῶν ἄηκον εις τήν κινδότητά ταύτην, έγγράφοντες αὐτάς, καθ' όσον ἀρεῖρα τῆ ἰδιοκτησία, εν τῷ μητρώφ του γραφείου τούτου. Εἰς τήν ἐκρῦμὸν ταύτην κατάστασιν ἔ'ετο τέμμα ὁ πρό ὀλίγου ἐκδόσεις νόμος περί ἀκινήτων ἰδιοκτησίας τῶν ξένων, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν μόνην νομιθετικὴν κίνησιν τής διατάξεως ταύτης του Χάιτε-Χοιμτζοῦν. Τὸν νόμον ταῦτοι ὄρα εν οἰκίῳ τόπῳ, ἔβλα και τὰ πρωτόκωλλα τὰ ὑπογραφήντα μεταξύ τής Πύλης και τῶν παρθερχείων τήν εφαρμογήν αὐτοῦ ὡς πρὸς τοὺς οἰκείους υπηκόους Δυναμείων.

(1) Πρὸς σύνταξιν του πρώτου τακτικῶν προϋπολογισμοῦ εἶχε συστήθῃ οικονομική τις επιτροπή ὑπὸ τήν προεδρείαν του Μεχμέτ-Ρουστί-Πασσᾶ, πάλαι μεγάλου Βεζύρου, συγκαμένη εν πλείστον ἀνωτέρων οικονομικῶν υπαλλήλων τής Γαλλίας, Ἀγγλίας και Αὐστρίας. Ὁ ἐσχάτως ὑπὸ τής Α. Ἐξ. του Σαδίκ-Πασσᾶ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν δημοσιευθεῖς προϋπολογισμὸς εἰ.αι έργον ἐμβριθές, ὅπερ, δι' αὐαί τις εἶπεῖν, ἀποτελεῖ τὰ ἐγκρίνια του οἰκονομικοῦ βίου τής Αὐτοκρατορίας.

ΑΓ'. Θέλει επιχειρηθῆ ή δικαία ἀναλεώρησις τών μισθῶν τών διαφόρων θέσεων.

ΑΔ'. Οί άρχηγοί τών κοινοτήτων μετ' ενός αντιπροσώπου εκάστης αὐτῶν, παρ' Ἡμῶν ὀρισθησομένου, έλεύουσιν ειδικίως συγκαλεσθῆ ὑπὸ του ήμετέρου Βεζύρου, ὅπως μετάσχωσι τών διασκέσεων του μεγάλου συμβουλίου επί τών αντικειμένων, ἄτινα ενδιαφέρουσιν ἄπαντας εν γενέει τοὺς υπηκόους 'Ημῶν· οί αντιπρόσωποι οὗτοι έλεύουσι διορισθῆ δι' εν έτος και έλεύουσιν ὀρκισθῆ ἀναλαμβάνοντες τὰ καθήκοντά των.

ΑΕ'. Τὰ μέλη του μεγάλου συμβουλίου, εν ταις τακτικαίς και εκτάκτοις συνεδριάσεσι, θέλουσιν εκφέρει ελευτέρως τήν γνώμην και ψήφον των· κατὰ τούτο οὐδαμῶς θέλουσιν ενοχληθῆ.

ΑΣ'. Αἱ διατάξεις του νόμου περί διαφορᾶς, δωροδοκίας και παρνόμου φορολογίας έλεύουσιν εφαρμοσθῆ κατὰ τοὺς νομίμους τύπους ἐφ' ὅλων τών υπηκόων 'Ημῶν, εις οἰανδήποτε και αν ἀνήκωσι τάξιν και οἰαδήποτε και αν ή ή ὑπηρεσία αὐτῶν.

ΑΖ'. Θέλουσι σχηματισθῆ τράπεζαι και ἄλλα τοιούτου εἶδους καταστήματα, ὅπως ενισχύωσι τήν δημοσίαν πίστιν και μεταρρυθμίωσι τὸ νομισματικὸν σύστημα· θέλουσι χορηγηθῆ τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια εις τὰ αντικείμενα, ἄτινα ἀποτελοῦσι τήν πηγήν του ὕλικου πλοῦτου του Κράτους 'Ημῶν· θέλομεν τέλος ἐνασχοληθῆ εις τὸ νά χορηγήσωμεν ἀληθεῖς εύκολίας, ἀνοίγοντες τās ἀναγκαίας ὁδοὺς και διώρυγας πρὸς μεταφορὰν τών προϊόντων τής γῆς και ἀπομακρύνοντες πᾶν τὸ κωλύον εις τήν ἀάπτωξιν τής γεωργίας και του εμπορίου.

ΑΗ'. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον πρέπει νά ἀρροσιωθῶμεν διηλεκῶς εις τήν ἐνδελεχῆ πρόνοιαν περί τών μέσων, δι' ὧν δυναμέ'α νά ἐπωφεληθῶμεν τῶν ἐπιστημῶν, τῶν γνώσεων και τῶν κεφαλαίων τής Εὐρώπης.

Θέλει λοιπὸν δημοσιεύσει, πιστὸ Μου Βεζύρη, τὸ ὑψηλὸν Μου Αὐτοκρατορικὸν γρημῆριον κατὰ τοὺς συνήεις τύπους εν τε τῇ Κωνσταντινουπόλει και ταις επαρχίαις του Κράτους· (έλεῖς ἐπαγρυπνήσει εις τήν εκτέλεσιν τής ἐνοίας του και θέλει λάθει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ὥστε αἱ παροῦσαι διατάξεις νά εκτελῶνται πάντοτε. Γνωῖτε τούτο πάντες και πεποιθατε ἐπὶ τῷ ἱερῷ Μου τούτῳ ἐμβλήματι (1).

(1) Τὰ πολλὰ και ὠφέλιμα ἀποτελέσματα ἄτινα παρήγαγεν εν τῇ Ἐπικρατείᾳ ὁ θεσμὸς οὗτος ἀριθμῶνται εν τῷ ὑπομνήματι τούτῳ, ὅπερ ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπογράφος τής Υ. Πύλης Φουὰτ πασσᾶς ἀπέστειλε πρὸς τήν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν κατὰ Μάιον του 4837 μετά τῶν ἐθέσεων τῶν προξένων τής Ἀγγλίας περί τής καταστάσεως του τόπου, εν αἷς πληρέστατα βεβαιῶνται τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα. Τούτου ἕνεκα κρίνομεν κατάλληλον νά μεταφέρωμεν ἐνταῦθα τὸ ὑπόμνημα τούτο.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Τῆς Α. Υ. τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ
τῆς Υ. Πύλης πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει
Ἀντιπροσώπους τῶν Μεγ. Δυνάμεων περὶ
τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Χάττι-Χουμαγιού.

« Τὸ Αὐτοκρατορικὸν *fermān* τῆς 18 Φεβρουαρίου 1856 δὲν εἶναι εἰμὴ ἐπικύρωσις καὶ ἀνάπτυξις τῆς πράξεως τοῦ *Giuulghane*, ἧτις ἰδρύσασκε πανδήμως τὸ σύστημα τῆς ἰσότητος καὶ ἤνοιξε τὴν ἐποχὴν τῆς ἀναμορφώσεως τῆς Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας. Ἡ ἐκτέλεσις προγράμματος τοσούτου περιπλόκου, περιλαμβάνοντος ἅπαντας τοὺς κλάδους τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀφορῶντος τὰ ὑψηλότερα ζητήματα τῆς κοινωνικῆς τάξεως, παρίστα δυσχερείας πολυειδεῖς, ὧν αἱ σημαντικώτεραι περιλαμβάνοντο εἰς τὰς ἐθνικὰς προλήψεις καὶ εἰς τὴν κατάστασιν τῶν δημοσίων ἡθῶν. Ἐκάστη λοιπὸν τῶν ἀναγγελῶν μεταρρυθμίσεων ἀπῆτει διπλὴν προσπάθειαν, ἀνάλογον τοῦ διπλοῦ προσκόμματος, ὅπερ ἐπρόκειτο νὰ καταβληθῇ.

» Ἴνα καταμετρήσῃ τις τὸ στάδιον, ὅπερ διήλθομεν ἀπὸ δέκα ἐτῶν, ἢ ἀποφανθῇ ἀμερολήπτως ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑποσχέσεων τοῦ 1856, ἵνα καταδικάσῃ ἢ ἀλώσῃ τὴν διαγωγὴν τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ φέρῃ κρίσιν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πολιτικῆς τῆς, ἀπαιτεῖται νὰ ἐξετάσῃ μετὰ προσοχῆς τὰς πράξεις τῆς καὶ νὰ ἰκανοποιηθῇ μᾶλλον ἐκ τοῦ νικηθέντος προσκόμματος, ἢ ἐκ τοῦ ἐπιτευχθέντος ὕλικου ἀποτελέσματος. Νέα τις βεσμοβεία, ἢ μὲν εὐρίσκει τις σχεδιογραφημένη μετὰ πολυετῆ πάλιν καὶ εὐσυνειδήτους προσπάθειας, ἀποδεικνύει ἐναργέστερον τὴν πρόθεσιν παρ' ἄλλην τινὰ ἀναμόρφωσιν ἐξ ὁλοκλήρου ἐκτελεσθεῖσαν, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ ἐφαρμογὴ δὲν ἀντέκειτο μηδ' εἰς τὰ αἰσθήματα μηδ' εἰς τὰς προλήψεις τοῦ λαοῦ. Κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην, ἧτις ἐπιβάλλεται εἰς πᾶσαν ἀμερολήπτου κρίσιν κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν πολιτικῶν καὶ Κυβερνητικῶν γεγονότων τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως, τῶν ἐπακολουθησάντων τὸ πρόγραμμα τοῦ 1856, βέβαια ἀναγνωρίζει ὅτι τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἐξετελέσθη καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη, ὑπὸ μόνῃ τὴν λίαν δεδικοιολογημένην διαστολήν, ὅτι ἐπὶ τινῶν μερῶν αὐτοῦ τὸ ἔθνος ἀφῆκε πολὺ ὀπίσω τὰς

παραδόσεις τοῦ παλαιοῦ συστήματος, ἐνῶ ἐπὶ τινῶν ἄλλων τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα, εἰ καὶ πραγματικόν, μόνις καθίσταται ἐπαισιβητόν. Ἄρκει ὅμως ὅτι ἡ ἀρχὴ διήλθεν ἐκ τῆς θεωρητικῆς καταστάσεως εἰς τὴν πρακτικὴν, ἵνα ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα νὰ τὸ καταδείξῃ ὡς ἀποτέλεσμα οὐσιῶδες καὶ ὡς ἀπόδειξιν ἀναμφισβήτητον τῶν προθέσεων τῆς.

» Εἰς ἐποχὴν μικρὸν ἐτι ἀπέχουσιν ἀφ' ἡμῶν, δηλ. πρὸ τῆς προκηρῆξεως τοῦ *Tanzimat*, ὅπερ δύναται νὰ ἐπικληθῇ τὸ Σύνταγμα τῆς ἰσότητος, οἱ ὑπῆκοι τοῦ Σουλτάνου διηρῶντο εἰς δύο τάξεις, διαχωριζόμενας ἀπ' ἀλλήλων διὰ προλήψεως κατ' ἐπιφάνειαν ἀνυπερβλήτου, τὴν κυρίαρχον δηλαδὴ τᾶξιν συγκατεμένην ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων, καὶ ἐτέραν τᾶξιν κατωτέραν, ἐξ ὁλοκλήρου δὲ εἰς τὴν πρώτην ὑποκειμένην, ἧτις τὴν τᾶξιν τῶν μὴ ὀθωμανικῶν λαῶν. Ἡ ἀνισότης αὕτη, ἧτις εἶχε τότε ὅλην τὴν ἰσχύν πολιτικῶν δόγματος, χωρὶς νὰ περιβάλλεται διὰ τῆς νομιμότητος, κατηργήθη διὰ τῆς πράξεως τοῦ *Giuulghane*, ἧτις διεκήρυξε τὴν πλήρη ἰσότητά ὅλων τῶν ὑπῆκόων τοῦ Σουλτάνου, ἄνευ διακρίσεως γένους καὶ θρησκείας. Ἄλλ' ἡ μεγάλη αὕτη κοινωνικὴ ἀναμόρφωσις δὲν ἦτον ἐν ἀρχῇ ἢ ἡ καθιέρωσις δικαίου, ὅπερ ἠδύνατο νὰ μείνῃ στεῖρον καὶ εἰς τὴν κατάστασιν ἀφάνου γράμματος. Ἐπρόκειτο νὰ μεταβληθῇ εἰς γεγονός, δηλαδὴ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὰ ἦθη, ὅπως εἰσῆχθη εἰς τὴν βεσμοβείαν. Εἰς τὸ δυσχερὲς τοῦτο ἔργον ἡ Κυβέρνησις ἀφιέρωσεν ὅλας αὐτῆς τὰς προσπάθειας καὶ σήμερον τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐξεπληρώθη. Ἡ ἰσότης ἐγένετο παραδεκτὴ, οὐχὶ μόνον δὲ ἡ ἀρχὴ δὲν ἀμφισβητεῖται πλέον, ἀλλὰ καὶ εἰσέδυσσε καὶ ἐκάστοτε εἰσχωρεῖ ἐτι βαθύτερον εἰς τὰ ἦθη τοῦ λαοῦ.

» Δύναται τις νὰ ἐξασθενίσῃ τὴν σημαντικότητά τῆς ἡλικῆς ταύτης κατακτήσεως, ὑπομνήσκων ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος δὲν παρεδέχθη καὶ ἐφηρμόσθη κατ' ἴσον βαλμὸν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἄλλὰ τὰ παραδείγματα ἅτινα θέλει δυναθῆν ν' ἀναφέρῃ δὲν θέλουσιν ἀποδείξει εἰμὴ γεγονός, ὅπερ ἡ Κυβέρνησις οὐδέποτε ἐκούρηθη ν' ἀμφισβητήσῃ, ὅτι δηλαδὴ ἐν Τουρκίᾳ, ὅπως καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην χώραν, ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ αὕτη προωδεμένη εἰς τὸν πολιτισμὸν, δὲν δύναται τις νὰ ἐπιτύχῃ διὰ μιᾶς τὴν ἀναμόρφωσιν τῶν ἡθῶν. Ἄν λοιπὸν εἰς τινὰ πρόσωπα καὶ εἰς τινὰς χώρας, τὰς μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένας τοῦ Κυβερνητικοῦ κέντρου, αἱ πεποιθήσεις δὲν ἐτροποποιήσασιν εἰσέτι ὑπὲρ τῶν νέων ἰδεῶν, τὸ γεγονός τοῦτο οὐδὲν περιέχει ἐπίρροδον, καὶ οὐδὲν δυνάμενον ν' ἀναρῆσθαι τὴν πραγματικότητά ἢ νὰ ἐξασθενίσῃ τὴν σημαντικότητά τῆς ἐπιτευχθείσης παρὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως νίκης. Ἡ πασιανθεστέρα ἀπόδειξις ἢ δύναται τις νὰ φέρῃ εἶναι ὅτι σήμερον ἤβλεπεν εἶναι ἀδύνατον εἰς τοὺς συμβουλευόντας τὴν Τουρκίαν νὰ ζητήσῃσι καὶ εἰς τὴν Ὑψ.

Πύλην να παραδεχθῆ νέαν ἀναμόρφωσιν, ὅποιον καὶ ἂν ᾖ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, χωρὶς τὰ ἐξ αὐτῆς εὐεργετήματα νὰ μὴ ἐφαπλωθῶσιν ἀμέσως εἰς ὅλας τὰς κλάσεις τῶν λαῶν, οἷτινες τοσοῦτον μεταξύ των εἰσὶ συνδεδεμένοι διὰ τῆς ἰσότητος, ὥστε τὸ ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς γινόμενον ἀδύνατον νὰ μὴ ὠφελῆσθαι καὶ τοὺς λοιποὺς, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔποψιν καὶ κατ' ἴσον βαθμόν.

» Ὑπὸ τὴν ἰδίαν τάξιν τῶν ιδεῶν καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰδίων ἀληθειῶν, ὀφείλομεν νὰ ὑπομνήσωμεν νέαν τινὰ βεσμοβσιάν, περιλαμβάνουσαν τὰς εὐρύτερας καὶ σημαντικωτέρας ἀναμορφώσεις. Ἐννοοῦμεν τὸν δικαστικὸν, διοικητικὸν καὶ οἰκονομικὸν διοργανισμόν τῶν Νομαρχιῶν ἢ Βιλαετιῶν τῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁ ὄργανισμὸς οὗτος, προὶν μακρᾶς μελέτης, ἐφηρμόσθη ἤδη εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Δουνάβου πρὸ δύο ὡς ἐγγιστα ἐτῶν καὶ ἐβριθέυεσε κατὰ τὴν πρώτην ταύτην δοκιμασίαν. Ἡ δύνατο λοιπὸν νὰ ὑπάρξῃ ἀληθῆς ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις οὐδὲν ἔπραξε, διότι ὁ βεσμοβσιανὸς νόμος τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Αὐτοκρατορίας δὲν ἐφηρμόσθη μέχρι τοῦδε παρ' εἰς μίαν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς; Δὲν εἶναι δικαιοῦτερον ν' ἀναγνωρῆσθαι τις ὅτι ἐπέτυχεν ἀπορρασιατικὸν ἀποτέλεσμα, εὐρούσα σχῆμα διοικήσεως, ἱκανοποιῶν ταυτοχρόνως τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, τὰ ἦθη τῶν λαῶν καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ιδέας τοῦ πολιτισμοῦ, ἧς ἐλάυει τὴν Αὐτοκρατορίαν πανταχόθεν; Ἡ ἐράπλωσις τῶν εὐεργετημάτων τῆς βεσμοβσιᾶς ταύτης εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας τῆς Αὐτοκρατορίας δὲν εἶναι πλέον οὐδὲ ζήτημα χρόνου, διότι τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος τοῦ ἔργου, ὅπερ ἡ Κυβέρνησις ἀνέλαβε, βέλει ἐκτελεσθῆ ἐντός τινων ἐβδομάδων, ἅμα διατάξεις τιὰς τοῦ νόμου, τῶν ὁποίων ἀπέδειξεν ἡ πείρα τὸ ἀτελές, ἀναεωρηθῶσι δεόντως.

» Ὑπὸ τὸ εὐεργέτημα τῶν παρατηρήσεων τούτων ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει τὸ Φιρμάνιον τοῦ 1856, καὶ ἐξετάζει διαδοχικῶς ἐκάστην παράγραφον τῶν εἰς ἐκεῖνο διαλαμβανόμενων διατάξεων, ἀναζητοῦσα καὶ σημειοῦσα μετὰ ἀπαρεγγλίτου καλῆς πίστεως τὰ μᾶλλον ἢ ἔπτον ἐντελῆ ἀποτελέσματα, ἅτινα ἐπέτυχεν ἐν τῇ νέᾳ διευθύνει, ἧς ἐδόθη εἰς τὰς προσπάθειάς τῆς:

» 1ον. Πρὸ τῆς προκηρύξεως τῶν ἀρχῶν τοῦ Ταυζιματιοῦ διὰ τοῦ Χάττι-Σεριγιόου τοῦ Γκιουλχαῖ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπαρρέει τὸ Φιρμάνιον τοῦ 1856, ἡ ἐλευθερία, ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἰδιοκτησία τῶν Ὀθωμανῶν ὑπικῶν ἦσαν ἐκτελεσθέντες εἰς τοὺς κινδύνους καὶ τὰς καταχρήσεις κοινωνικοῦ ὄργανισμοῦ, εἰς θν καὶ αὐτὴ ἡ ἐκτέλεσις τῶν νόμων ὑπῆρχεν ἐξηρηπτημένη ἐκ τῆς κυριάρχου βελήσεως τῶν ἐχόντων τὴν ἐξουσίαν.

» Ἐκτοτε, εἴτε διὰ μίαν τῶν νέων νόμων, εἴτε διὰ τῆς ἀκριβεστερας ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχαίων, εἴτε τέλος καὶ πρὸ πάντων διὰ τῶν βαλέων τροποποιήσεω τῶν ἐπιχειρησῶν εἰς τὰ κοινὰ ἦθη, τὸ πρόσωπον καὶ ἡ περι-

ουσία τῶν Ὀθωμανῶν ὑπικῶν ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν σκίπην τῶν ἀρχῶν, αἵτινες διέπουσι τὰς συγχρότους κοινωνίας, καὶ σήμερον οὐδεὶς ὑπικὸς Ὀθωμανός, Μουσουλμάνος ἢ μὴ τὸ ἐρῆσκευμα, δύναται νὰ στερηθῆ τῆς ἐλευθερίας του ἢ τῆς περιοσίας του, εἰμὴ δύναται ἀποφάσεως κανονικῆς ἐκδοθείσης συμφώνως πρὸς τοὺς ἰσχύοντας νόμους.

» Ὁ Ποινικὸς νόμος καὶ ὁ Ἐμπορικὸς, δημοσιευθέντες καὶ ἐφαρμοσθέντες πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν, ἀποτελοῦσι τὰ πασιφανέστερα μνημεῖα τῆς ἀναμορφώσεως ταύτης. Τοιοῦτον δὲ ὑπάρχει τὸ σέβας τὸ ἐν τῇ Τουρκίᾳ ἐξασκούμενον πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε οὐδεμία ἐκτέλεσις θανατικῆς ποινῆς, ἀποφασισθείσης παρὰ τῶν ἀρμοδίων δικαστηρίων, δύναται νὰ γίῃ ἄνευ τοῦ διπλοῦ καὶ οὐσιώδους ἔρου ἀναεωρήσεως τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐνὸς Αὐτοκρατορικοῦ Ὑραδῆ ἐπικυρωτικοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ κείμενον ἀναγινώσκεται δημοσίᾳ ἐνώπιον τοῦ καταδικασθέντος.

» Ματαίως ἤβλεπεν ἀναζητῆσαι τις εἰς τὴν περίοδον ταύτην τῶν εἰκοσιν ἐτῶν ἐν καὶ μόνον παράδειγμα βίας, ἀπογυμνώσεως ἢ δήμευσεως, ἐκτελεσθείσης ἢ διαταχθείσης ὑπὸ τῆς ἐξουσίας. Μέρη τινὰ τῆς νομοβσιᾶς δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ἀνεπαρκῆ ἢ ἀτελῆ, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἐπικρίσεις, ἐνεκα τῆς πλήρους στερήσεως νομολογίας καὶ πείρας ἐκείνων, οἷτινες κέκληνται νὰ ἐξημεύωσιν τοὺς νέους νόμους, τοὺς ἀντικαταστήσαντας τοὺς ἀρχαίους, τοὺς ὁποίους εἶχον μελετῆσαι μέχρι τοῦδε· ἀλλὰ δὲν δύναται τις ν' ἀρνήθῃ ὅτι τὸ σύστημα τῆς νομιμότητος παρεδέχθη καὶ ἀντικατέστησεν εἰς ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν τὸ σύστημα τῆς αὐλαϊσσίας. Αἱ ἀτέλειαι καὶ αἱ καταχρήσεις, αἱ εἰσέτι ὑπάρχουσαι καὶ τὰς ὁποίας ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἀσχολεῖται νὰ καταργήσῃ, καθιερώνουσιν, ἀντὶ νὰ διαψεύσωσι, τὴν ὀριστικὴν ἀποσάβησιν τῶν ἀρχαίων παραπτωμάτων.

» 2ον. Τὰ προόμια καὶ ἀσυδοσία, αἱ ἀρχαίον χρρηγηθεῖσαι εἰς τὰς Ὀθωμανικὰς κοινότητας, ὑπῆρχαν αἰεποτε σεβασταί, καὶ οὐδὲν παράπονον ἠγέρθη ὅπως καταδείξῃ προσβολὴν τινὰ εἰς τὰ δικαιώματα τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῶν κοινοτήτων ἐκείνων. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις προσέβη καὶ περαιτέρω. Ὅσακις τὰ συμβούλια τῶν κοινοτήτων ἐξελήλωσαν τὴν εὐχὴν τῆς ἐκτάσεως τῶν προνομίων ἐκείνων, συτῆ εσεν εἰς αὐτὴν ἐλευθέρως καὶ ἐφάνη εὖνους εἰς τὴν παραλογὴν μέτρων καὶ κανονισμῶν, καταλλήλων πρὸς τὸ συναρμολογῆσαι τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν μετὰ τῶν ἠθῶν, τῶν βεσμοβσιῶν καὶ τῶν νέων ἀρχῶν.

» 3ον. Οἱ ἰσοβίως διοριζόμενοι παρὰ τῆς Ὑ. Πύλης πατριάρχαι δὲν κατέβησαν οὐδέποτε τῆς ἐδρας των, εἰμὴ τῇ ῥητῇ αἰτήσει τοῦ πνευματικοῦ ποιμνίου των, ἢ διὰ μίαν τῆς αὐτορμῆτου ἀποφάσεώς των. Καὶ αἱ ἐγγυήσεις τοῦ ἀμεταθέτου, αἱ πανδήμως ἐγγεγραμμέναι εἰς τὸ φιρμάνιον τοῦ διορισμοῦ των, ἐγένοντο αἰεποτε σεβασταί.

» Ὁ σεβασμὸς οὗτος πρὸς τὰς ἀρχαίους καθιερωθείσας ἀσουλίας ὑπὲρ τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων δὲν ἐπέτρεψεν φείποτε εἰς τὴν Ὑ. Πύλιν νὰ συμπράξῃ εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν εὐχῶν τῶν μὴ ὀθωμανῶν ὑπὸ τῆς ἰδίως καθόσον ἀφορᾷ τὸν λαὸν τῆς Βουλγαρίας, ὅστις ἀπὸ τοσούτων ἐτῶν προσπαθεῖ ν' ἀποβάλλῃ τὸ γραικικὸν ἱερατεῖον ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς ἐκκλησίας του. Μ' ὅλην τὴν εὐκρινῆ αὐτῆς διάθεσιν τοῦ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς εὐχὰς ταύτας, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἠαγκάσθη νὰ μείνῃ ἱερατῆς τῶν προσπαθειῶν τῶν Βουλγάρων ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἀντικειμένου, φοβουμένη μήπως ὀλιγοστέυῃ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Γραικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐγγίση τὴν ἀσουλίαν του, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταριθμεῖται τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας.

» Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ φόροι, τῶν ὁποίων τὸ *γυμνίον* τοῦ 1856 ὑπέσχετο τὴν κατάργησιν, δὲν εἶναι, ὡς ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ, φόροι ἐγκατασταθέντες ὑπὲρ τοῦ Κράτους, ἀλλ' εἰσὶ δασύματα εἰδικὰ, ἅτινα τὰ μέλη τῆς κοινότητος πληρώνουσι πρὸς ὄφελος καὶ διὰ διατήρησιν τοῦ ἱερατείου των.

» Περί τῶν δασυμάτων τούτων, ἐξ ὧν ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις οὐδὲν ἔχει συμφέρον, διότι ἔχουσι σκοπὸν τὴν πληρωμὴν τῶν δαπανῶν, ὅσαι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν πνευματικὴν διοίκησιν τῆς κοινότητος, δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ λόγος ὅπως ἀπαλλαγῶσιν αὐτῶν οἱ κυβερνώμενοι. Ἐπρόκειτο μόνον νὰ ὀρισθῶσιν ἐπὶ βάσει δικαίων καὶ νὰ παύσωσιν αἱ καταχρήσεις καὶ αἱ παραβιάσεις, αἱ συνήθως λαμβάνουσαι χώραν κατὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν εἰσοδημάτων ἐκείνων. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ καλὴ θέλησις τῆς Κυβερνήσεως εἶρε πρόσκομμα τὴν ἐναντίαν θέλησιν τοῦ ἱερατείου τῶν διαφόρων κοινοτήτων. Καὶ ἡ πρότασις τις τοῦ νὰ μισθώσῃ τὸ Κράτος τοὺς διαφόρους ἐκκλησιαστικοὺς ὑπαλλήλους τῶν μὴ ὀθωμανικῶν κοινοτήτων, ὅπως καταργηθῇ οὕτως ἡ ἀφορμὴ καὶ ἡ πρόφασις τῶν καταχρήσεων, ἃς ἐπρόσπαθεῖ νὰ ἐξαλείψῃ, δὲν ἐγένετο παραδεκτὴ ὑπὸ τοῦ χριστιανικοῦ ἱερατείου, μὴ διατεθειμένου νὰ παραλείψῃ τὴν εἰσπραξίν τῶν ἐκκλησιαστικῶν δασυμάτων καὶ νὰ μισθοδοτηθῇ ἴσως παρ' Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως. Εἶναι λοιπὸν δίκαιον ν' ἀναγνωρίσῃ τις, ὅτι ἂν ὑπάρχωσιν εἰσὶ καταχρήσεις περὶ τὴν εἰσπραξίν τῶν ἐκκλησιαστικῶν δασυμάτων, δὲν ἴτο εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Ὑ. Πύλης νὰ τὰς καταργήσῃ, οὔτε ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιήσῃ ἐξ ὀλοκλήρου τὰ παράπονα τῶν μὴ Ὀθωμανῶν ὑπὸ τῆς.

» 4ον. Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἰδιοκτησίαι ὑπάρχουσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ κοινοῦ δικαίου, ἄλλως τε δὲ, ἐξομοιοῦνται πληρέστατα ὡς πρὸς τὰ προνόμια, δι' ὧν περιβάλλονται, μετὰ τὰς ἰδιοκτησίας τὰς ἐχούσας τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα ἢ τὸν αὐτὸν προορισμὸν παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς. Αὗται καὶ

εἶναι, ἐρ' ὅσον εἰσὶν εὐσεβῆ ἰδρύματα, ἀπαλλάττονται τῶν δασυμάτων, ἅτινα βεβρύνουσι τὰ λοιπὰ ἀκίνητα. Ἡ ἰσότης αὕτη τῆς καταστάσεως εἶναι τοιαύτη, ὥστε τ' ἀντικείμενα τὰ προωρισμένα εἰς τὴν λατρείαν τῶν μὴ μουσουλμανικῶν θρησκευμάτων εἰσὶν ἀπηλλαγμένα τῶν τελωνειακῶν δασυῶν, καθ' ὅν τρόπον καὶ τ' ἀντικείμενα τὰ ἀφιερωμένα εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Μουσουλμάνων.

» 5ον. Οὐδὲν πρόσκομμα ἐγένετό ποτε εἰς τὴν ἀνάγεσιν νέων ἐκκλησιῶν ἢ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ἀρχαίων. Μακρὰν τοῦ νὰ φέρωσι πρόσκομματα, ὁ Κυριάρχης καὶ ἡ Κυβέρνησις χορηγοῦσι πολλάκις βοηθήματα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν ἐκείνων ἰδρυμάτων, εἴτε διὰ παραχωρήσεων δωρεᾶν τῶν οικοπέδων, εἴτε διὰ χρηματικῶν ἐπιχορηγήσεων.

» 6ον Τέλος δύναται τις νὰ διακηρύξῃ ὑψηλῆ τῆ φωνῆ ὅτι εἰς οὐδὲνα τόπον αἱ θρησκείαι λατρεύονται μετὰ πλειονοῦς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξίθρησκείας καὶ εἰς τρόπον πασιφανέστερον καὶ δημοσιώτερον ἢ εἰς τὴν Τουρκίαν. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην δύναται νὰ μαρτυρήσωσι πάντες οἱ κατοικήσαντες καὶ οἱ ἐπισκευθέντες τὸν τόπον.

» 7ον πρὸς τοὺς προσωπικοὺς προσηλυτισμοὺς, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰς αὐτὰς μαρτυρίας, ἵνα ἀποδείξῃ ὅτι οὐχὶ μόνον οὐδεὶς χριστιανὸς ἢ ἄλλος μὴ Μουσουλμάνος δὲν ὑπεχρεώθη οὐδὲ καταναγκάζεται νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν Ἰσλαμισμόν, ἀλλὰ καὶ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἰδέα τοῦ μουσουλμανικοῦ προσηλυτισμοῦ ὑπάρχει ἀγνωστος ἐν τῇ Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίᾳ, εἰς τρόπον ὅστε δύναται τις εἰπεῖν μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν προπαγάνδαν δὲν ὑπάρχει ἐν Τουρκίᾳ ἢ ἡ ἐνεργουμένη ὑπὸ τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων μετ' ἐλευθερίας, ἥτις δὲ, ἔχει ἄλλο ὄριον παρὰ τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς δημοσίας τάξεως.

» 8ον. Τὰ ληφθέντα μέτρα πρὸς ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως πάσης ἑβραϊκῆς ἐπικλησεως, προερχομένης ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς θρησκείας καὶ τῆς φυλῆς, ἔλαβον πλῆρες τὸ ἀποτέλεσμα καὶ αἱ ἐβραϊστικαὶ ἐπικλησεις ἀπεκλεισθήσαν τόσοσιν ἐκ τῶν συνήθων συνδιαιξέσεων εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ ἀτόμων, ὅσον καὶ ἐκ τῶν ἐπισημῶν ἐγγράφων καὶ συμβολαίων. Πρὸς τούτοις ὁ Ποινικὸς νόμος ἐσχάτως ἐκδοθεὶς ἐψηφίσαστο αὐστηρὰς ποινὰς κατὰ τῶν παραβιάζόντων τὰς ἀπαγορεύσεις ταύτας.

» 9ον. Ἡ ἀρχὴ τοῦ παραδεκτοῦ τῶν ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν, ἀνευ διακρίσεως θρησκείας, εἰς ὅλας τὰς δημοσίας θέσεις, πανδημῶς διακηρυχθεῖσα ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἐτέθη ἔκτοτε εἰς ἐνέργειαν. Σήμερον δὲ εἶναι γεγονός τετελεσμένον. Πολλὰ σημαντικὰ θέσεις ὑπάρχουσιν ἤδη ἐμπειστευμένα εἰς Χριστιανούς τόσοσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς πρωτεύουσας ὅσον καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ προσεβίας. Καὶ ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῶν Χριστιανῶν τῶν παραδεχθέντων πρό τιτων ἐτῶν εἰς τὰς δημοσίας θέσεις, θέλει πεισθῆ ὅτι

ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ ἐν πληρεῖ ἐλικρινείᾳ καὶ ἀμεροληψίᾳ νὰ προσκλήσῃ τὴν σύμπραξιν τῶν μὴ Μουσοουλμάνων ὑπηκόων τῆς καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτεραν ἀνάπτυσιν.

» 9ον. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκέψιν αἱ πολιτικαὶ σχολαὶ τῆς κυβερνήσεως, ὡς τὸ σχολεῖον τῆς Ἰατρικῆς, τὸ σχολεῖον τῶν μεταλλείων, τὸ πολυτεχνεῖον, τὸ διοικητικὸν κτλ. παραδέχονται μαθητὰς ἐξ ἴσου Μουσοουλμάνους καὶ μὴ. Ὡς πρὸς τὴν στρατιωτικὴν δὲ σχολὴν, ἐπιφυλάξεις τιπὲς ἐδέχθη νὰ γίνωσιν ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῶν μὴ Μουσοουλμάνων μαθητῶν. Οἱ ἀξιωματικοὶ οἵτινες ἐξέρχονται τῆς σχολῆς ταύτης εἰσὶ κεκλημένοι νὰ σχηματίσωσι τὰ τάγματα στρατοῦ, συγκειμένου ἀποκλειστικῶς ὑπὸ στρατιωτῶν Μουσοουλμάνων. Ἡτο λοιπὸν ἀνάγκη νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν χριστιανῶν ἀξιωματικῶν, τῶν κεκλημένων νὰ διοικῶσιν αὐτὸν, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν κατασταθῇ ἐφικτὸν οἱ μὴ Μουσοουλμάνοι ὑπὸκοί νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· ζήτημα σπουδαῖον, περὶ οὗ γενήσεται λόγος περαιτέρω.

» 10ον. Ὡς πρὸς τὰ σχολεῖα τὰ ἰδρυθέντα καὶ διευθυνομένα ὑπὸ τῶν κοινοτήτων, ἀφίεται αὐταῖς ἡ πληρεστέρα ἐλευθερία ἐκ μέρους τῆς Αὐτοκρ. Κυβερνήσεως, ἥτις οὐδέποτε ἐπεμβαίνει εἰμὴ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, τὸ ἄποπον τοῦ νὰ ἐμπιστευθῇ ἡ διεύθυνσις τῶν σχολείων τούτων εἰς ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων αἱ ἀρχαὶ εἰσὶ πανδήμως ἐχθρικαὶ πρὸς τὴν ἐξουσίαν τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἐναντία εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν.

» 11ον. Ὅλαι αἱ ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις, τὰ πλημμελήματα καὶ τὰ κακουργήματα μεταξὺ Μουσοουλμάνων καὶ Χριστιανῶν δικάζονται ὑπὸ δικαστηρίων μικτῶν εἰς ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τὸ αὐτὸ μέτρον θέλει ἐφαρμοσθῇ λίαν προσεγῶς εἰς ἀπάσας τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας, δι' αἰμαί τοῦ νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Βιλαετιῶν.

» 12ον. Ἡ δημοσίωσις τῶν συνεδριάσεων εἶναι ἐπίσης συνέπεια τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τῶν Βιλαετιῶν. Ὑπάρχει ἤδη εἰς πολλὰ τῶν δικαστηρίων καὶ πρόκειται φυσικῶς νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος τῶν μαρτυριῶν τηρεῖται ἐνώπιον τῶν ἐμπορικῶν δικαστηρίων καὶ τῶν ποινικῶν τῶν κανονικῶς ἰδρυμένων. Ὅσάκις οἱ δικασταὶ ἐξ ἀγνοίας ἢ ἐξ ἀναμνήσεων μὴ ἀνεξιτήρητων ἢ προλήψεων ἠρνήθησαν νὰ σεβασθῶσι τὴν ἀρχὴν ταύτην, καὶ αἱ τοιαῦτα καταχρήσεις περιττῶν εἰς γνώσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἀπένειμεν αὐτῇ δικαιοσύνην. Πρὸς τοὺτας πᾶσα πρῶσις πρὸς τὰς ἀξιοβηνήτους ταύτας παρανομίας θέλει ἀποκρουσθῇ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τῶν Βιλαετιῶν, καθ' ὃν ὅλαι αἱ δίκαι ἐκτὸς τῶν ἐξαρτωμένων ἀπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν νόμων, θέ-

λουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς μικτὰ δικαστήρια, παρ' οἷς ἡ μαρτυρία τῶν Χριστιανῶν εἶναι φυσικῶς παραδεκτὴ ἀπαράλλακτος ὡς ἡ τῶν Μουσοουλμάνων.

» 13ον. Ὡς πρὸς τὰς δίκας δὲ τὰς ἐξαρτωμένας ἀπὸ τῶν θρησκευτικῶν νόμων, θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι αὐται, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἐνώπιον τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Σερεῖ διὰ τοὺς Μουσοουλμάνους καὶ ἐνώπιον τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων διὰ τοὺς Χριστιανούς. Τὰ εἰδικὰ ταῦτα δικαστήρια κυβερνῶνται διὰ νόμων καὶ κανονισμῶν εἰδικῶν.

» 14ον. Ἀπὸ τοῦ 1856 ἡ Αὐτοκρ. Κυβέρνησις ἡσχολήθη ἐπιμόνως εἰς τὴν ἀναμόρφωσιν καὶ τὴν εἰς Κώδικα συλλογὴν ὅλων τῶν νόμων τῆς. Ἐδημοσιεύθησαν ἤδη καὶ ἐφηρμόσθησαν εἰς Ἐμπορικὸς νόμος, εἰς Ποινικὸς, εἰς Ναυτικὸς, εἰς κώδιξ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ διάφοροι νόμοι καὶ κανονισμοὶ ἐπὶ εἰδικῶν ἀντικειμένων. Ὅλοι οὗτοι οἱ νόμοι συνελέγησαν εἰς συλλογὴν ὀνομαζομένην *Δουστοὺρ* (συλλογὴ Νόμων). Ἀσχολοῦνται ἤδη εἰς τὴν σύνταξιν Ποινικῆς Δικονομίας καὶ Πολιτικῆς Κώδικος. Οἱ διάφοροι οὗτοι νόμοι, τῶν ὁποίων τὸ κείμενον ἐδημοσιεύθη τουρκιστὶ καὶ γαλλιστὶ, δὲν μετεγλωττίσθησαν καὶ εἰς ἄλλας γλώσσας. Ἡ Αὐτοκρ. Κυβέρνησις ἔλαβε πρόνοιαν ἵνα συμπληρωσῇ τὸ χάσμα τοῦτο διὰ τῆς πλήρους καὶ συγχρόνου δημοσιεύσεως μεταφράσεων τῶν κωδικῶν τῆς Αὐτοκρατορίας εἰς ἀπάσας τὰς γλώσσας τὰς ἐν χερσὶ ἐν Τουρκίᾳ.

» 15ον. Τὸ ποινικὸν Ὀθωμανικὸν σύστημα ὑπέστη οὐσιώδεις τροποποιήσεις ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς φιλανθρωπίας. Μ'ὄλα ταῦτα ὁ ὀργανισμὸς τῶν φυλακῶν εἰς τινὰς ἐπαρχίας δεῖται τῶν σοβαρωτέρων τροποποιήσεων. αἴτινες δὲν δύνανται νὰ ἐπιτευχθῶσι παρὰ διὰ τῆς ἐξ ὀλοκλήρου μεταμορφώσεως τῶν φυλακῶν, ὅπερ προκαλεῖ δαπάνας σημαντικὰς, ἃς ἡ κατάσταση τῶν οικονομικῶν δὲν ἐπέτρεψε νὰ μεταβάλωμεν τόσοσιν ταχεῶς ὅσον ἐπελυμοῦμεν. Ὡς πρὸς τὰς βασιάνους καὶ τὰς σωματικὰς πονίας, ἄλλαι παρὰ τὰς εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα ἀναφερομένας εἰσὶ πάντῃ ἀγνωστοὶ ἐν Τουρκίᾳ.

» 16ον. Ἡ ἀστυνομία ἐνεργεῖται διὰ τρόπον ἀποτελεσματικῶν εἰς τὰ μεγάλα κέντρα τοῦ λαοῦ. Ὡς πρὸς τοὺς ὄρους τῆς ἀσφαλείας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἐπαρχιῶν, δὲν δύνανται νὰ τελειοποιηθῶσιν εἰμὴ ἐφ' ὅσον ἐγκρασταθῶσι μὲντὰ συγκοινωνίας, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀντικείμενον τῶν ἀόκνων προσπαθειῶν τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως. Κατετάχθη ἤδη εἰς τάγματα ἢ διὰ τὴν ἀστυνομίαν προωρισμένη δημοσία δύναμις καὶ ἰδρύθη εἰς σώματα χωροφυλάκων τόσοσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅσον καὶ εἰς Συρίαν καὶ ὅλην τὴν Ρούμελην, ὃ δὲ ὀργανισμὸς οὗτος θέλει ἐφαπλωθῇ, κατὰ τοὺς ὄρους τοῦ περὶ Βιλαετιῶν νόμου, εἰς ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἀναμόρφωσις οὐχ ἦττον ἐπιτυχῆς εἰστέθη εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐσωτερικῆς ἀστυνομίας, τῆς ὁποίας οἱ ὑπάλληλοι ἦσαν ἄλλο-

τε ἐπεφορτισμένοι καὶ μὲ τὰ ἔργα τῶν εἰσπρακτόρων τῶν φόρων καὶ μὲ τὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἀστυνομίας. Ἡ σύγκυσις αὕτη, ἥτις ἐγένενα σοβαρὰ ἀτοπήματα, κατηργήθη, καὶ σήμερον τὸ σῶμα τῶν εἰσπρακτόρων εἶναι πάντῃ χωριστὸν ἀπὸ τὴν ἐπιτόπιον ἀστυνομίαν, ἥτις ἐπομένως δύναται νὰ ἐνεργῆται μετὰ μειζονος ἀνεξαρτησίας καὶ περισσοτέρας ἰσχύος.

» 17ον. Ἡ παραδοχὴ τῶν μὴ Μουσουλμάνων ὑπνκίων εἰς τὸν ὀθωμανικὸν στρατὸν ἀπήντησε προσκόμματα, προσερχόμενα σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς ἀπεχθείας, ἣν ἐμπνέει εἰς τοὺς μὴ Μουσουλμάνους ὑπνκίους ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία. Ἄλλ' ἡ Κυβέρνησις, μακρὰν τοῦ νὰ παραιτήσῃ τὴν ἰδέαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου, ὅπερ στρέφεται ἀποκλειστικῶς πρὸς ὄφελος τῶν Μουσουλμάνων, οἵτινες ἤδη ὑποφέρουσι μόνον τὸν φόρον τοῦ αἵματος, ἐρευνᾷ τὰ μέσα τοῦ νὰ εἰσαγάγῃ τὸ μὴ ὀθωμανικὸν στοιχεῖον εἰς τὸν στρατὸν, εἴτε δι' ἐκουσίου ἐγγραφῆς, εἴτε δι' ἄλλων ὄρων, δυναμένων ν' ἀποκρούσωσι τὰς ἀντιπαθείας ἢ τὰς προλήψεις τὰς ἐπιυπαρχούσας. Ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις εἰς τὸν ὀθωμανικὸν στρατὸν δύο τάγματα Κοζάκων μικτὰ, συγκεῖμενα δηλ. ἐξ Ὀθωμανῶν καὶ Χριστιανῶν.

» 18ον. Τὸ ζήτημα τῆς συστάσεως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ τῶν ἐγγυήσεων καλῆς Κυβερνήσεως ἐλύθη ἐξ ὀλοκλήρου καὶ ἐλευθέρως διὰ τῆς ὀργανικῆς συστάσεως τῶν *Bilâetliar*.

» 19ον. Νόμος θέλει δημοσιεῦθῃ προσεχῶς ἵνα χορηγηθῇ εἰς τοὺς ξένους ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον καθ' ἕνα καὶ εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς ὑπνκίους τὸ δικαίωμα τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ πᾶς ξένος θέλει ἀπολαύει τοῦ εὐεργετήματος τῆς παραχωρήσεως ταύτης, συμφώνως πρὸς τὰς συμβάσεις, αἵτινες πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἐνεργοῦνται μετὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ξένων Δυνάμεων.

» 20ον. Οἱ φόροι ἀπαιτοῦνται ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον παρ' ὅλων τῶν ὀθωμανῶν ὑπνκίων. Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ μελετᾷ ἤδη τὴν τροποποίησιν τοῦ πίνακος τῶν ἀμέσων φόρων. Γενικὴ ἀπογραφή ὅλων τῶν ἀκινήτων ἐκτελεῖται εἰς ἅπασαν τὴν Αὐτοκρατορίαν. Τὸ μέγα τοῦτο ἔργον, περατωθὲν ἤδη ἐφ' ὅλων τῶν ἀστυκῶν ἰδιοκτησιῶν, θέλει χρησιμεύσει ὡς βάσις εἰς τὴν ἀνασκευὴν καὶ τὴν δικαίαν διαίρεσιν τοῦ ἐγγείου φόρου. Τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως κατηργήθη, ἐκτὸς τῶν φόρων τῶν δεκάτων, δι' οὓς τὸ σύστημα τῆς ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεως ἐτέθη ὑπὸ δοκιμασίαν ἐπὶ πέντε ὀλόκληρα ἔτη καὶ δὲν παρήγαγε τὰ ἐπιζόμενα ἀποτελέσματα. Τῶνόντι ἀφ' ἐνὸς ἡ ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεις ἔφερον ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ δεκάτου, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ λαοὶ σχεδὸν ὁμοφώνως ἀπερᾶνθησαν κατὰ τοῦ συστήματος τούτου, ἀντὶ τοῦ ὁποῦ προτιμῶσι σύστημα, ἐπιτρέπον αὐτοῖς νὰ πληρώνωσι διὰ προϊόντων. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ παραιτήσῃ τὸ σύστημα ἐκεῖνο καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ σύ-

στημα τῶν ἐνοικιάσεων, εἰς ὃ εἰσῆγαγεν ὅμως τροποποίησιν πάντῃ ἐπωφελῆ εἰς τὸν ἀγροτικὸν λαόν. Ἡ τροποποίησις αὕτη συνίσταται νὰ παραχωρῇ τὴν ἐνοικίαν τῶν δεκάτων ἐκάστου χωρίου διὰ χωριστῆς πλειοδοσίας καὶ νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὴν κοινότητα νὰ πλειοδοτῇ καὶ αὕτῃ ἡ ἰδίᾳ διὰ τὴν ἐνοικίαν τοῦ δεκάτου ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς ἐκπλειστηριάσεως. Ἄλλῃ ἐλάφρυνσις γεννημένη ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως τῶν δεκάτων εἶναι ἡ εἰς τὸν χωρικὸν χορηγηθεῖσα ἐκλογὴ τοῦ νὰ μεταφέρῃ ὁ ἴδιος τὸ προϊόν τοῦ δεκάτου, ὅπερ τὸν ἐπιβαρύνει, ἢ ν' ἀπαλλάσσεται τῆς μεταφορᾶς δι' ἀποζημιώσεως πληρωνομένης εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς προϊόντα, χωρὶς νὰ ὑποχρεῦται ὡς ἄλλοτε νὰ ἐγκαταλίπῃ τὰς ἐργασίας του εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ παρουσία του εἰς τοὺς ἀγρούς εἶναι ἀναγκασιότατη. Τέλος ἵνα καταργηθῇ πηγὴ καταχρήσεων συχναῖς καὶ δικαίως ὑποδειχθεῖσαι, ἀπηγορεύθη εἰς πάντα ὑπάλληλον τοῦ Κράτους νὰ παρίσταται πλειοδότης εἰς τὴν ἐνοικίαν τῶν δεκάτων, εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως, ὃ δὲ Ποινικὸς νόμος προβλέπει καὶ τιμωρεῖ πᾶσαν παραβίαν τῆς ἀπαγορευτικῆς ταύτης διατάξεως.

» 21ον. Ἡ μέριμνα τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰ μεγάλα ἔργα τῆς κοινῆς ὀφελείας καὶ ἰδίως διὰ τὴν κατασκευὴν ὁδῶν δὲν δύναται νὰ διαφιλονεικηθῇ. Ἄν δὲν ἐπέτυχε ταχύτερα ἀποτελέσματα καὶ μᾶλλον εὐχάριστα, τοῦτο προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι αἱ βυσταὶ ἄς ὄφειλε νὰ ὑποστῇ ἔχουσι ἀναγκαῖον ὄριον τὸ μέτρον τῶν οικονομικῶν μέσων τῆς. Μόλα ταῦτα ὀφείλει τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἐκτὸς τῶν σιδηροδρόμων τῶν ἤδη κατασκευασθέντων, τῶν κατασκευαζομένων ἢ χορηγηθέντων εἰς ἔταιρίας διὰ νὰ τοὺς κατασκευάσωσι, καὶ δι' οὓς ἐγγράφεται κατ' ἔτος εἰς τὸν ἰσολογισμὸν τὸ ποσὸν 20,000,000 γροσίων ὑπὸ τὸν τίτλον τόκου ἐγγυηθέντος εἰς τὰς τυχούσας τῶν παραχωρήσεων ἐταιρείας, κατασκευάσθησαν ἀπὸ τινων ἐτῶν ὁδοὶ εἰς ἔκτασιν πλέον τῶν 1500 Ἀγγλικῶν μιλίων, ἐξ ὧν πλέον τῶν 1000 μιλίων εἰς μόνην τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Δουνάβεως.

» 22ον. Οἱ ἰσολογισμοὶ ἐδημοσιεύθησαν καὶ τὰ κενὰ ἄτινα παρυσιάζει ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἐπωφελοῦς τούτου μέτρου, ἔσχον ἀφορμὴν ἐξαιρετικᾶς οικονομικᾶς περιστάσεως. Ὁ ἰσολογισμὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους, ὅστις ἤδη παρασκευάζεται, θέλει ἱκανοποιήσῃ πᾶσαν ἐννομον ἀπαίτησιν.

» 23ον. Ὁ περὶ *Bilâetliar* νόμος πραγματοποιεῖ εἰς βαθμὴν ὑπερτατον τὴν εἰς τὸ *Φιρμάνιον* τοῦ 1856 ἐκφραζομένην εὐχὴν περὶ παρυσίας ἐντὸς τῶν Συμβουλίων τῆς Αὐτοκρατορίας ἀριθμοῦ τινος ἀντιπροσώπων τῶν μὴ μουσουλμανικῶν λαῶν. Κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου τούτου, τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ὀφείλουσι νὰ σχηματίζονται ἐκ μελῶν μουσουλμανικῶν καὶ μὴ μουσουλμανικῶν, ἐλευθέρως ἐκλεγόμενων ὑπὸ τῶν λαῶν κατὰ σύστημα προσφῶς εἰς τὴν κατάστασιν τῶν ἠθῶν τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Αὐτοκρατορίας. Εἰς τὸ μέγα Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης, ὅπερ

ἐστὶ τὸ πρῶτον σῶμα τοῦ Κράτους, παρακλήθηται ἐν ἰσχυρίᾳ τῶν Μουσουλμάνων συναδέλφων των μέλη Χριστιανῶν, οὐχὶ μόνον ὡς τὸ ὑπέσχετο τὸ Φερμάνιον τοῦ 1856 μὲ ἐξουσίαν προσωρινήν, ἀλλὰ μὲ διορισμὸν τακτικὸν καὶ διαρκῆ.

» 24ον. Εἰδικαὶ διατάξεις τοῦ σήμερον ἐν ἰσχύϊ εἰς ἅπασαν τὴν Αὐτοκρατορίαν Ποινικοῦ νόμου προβλέπουσι καὶ τιμωροῦσι τὰ ἐγκλήματα τῆς δωροδοκίας, τῆς καταπίσεως καὶ τῆς παρανόμου φορολογίας, καὶ ἐφαρμόζονται ὡςάμεις τοιαῦτα πράξεις μνησθῆναι καὶ ἀποδεικνύονται.

» 25ον. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἐδείχθη εὐνοϊκὴ ἐφ' ὅσον ἠδύνατο πρὸς τὴν ἴδρυσιν μεγάλων πιστωτικῶν καταστημάτων, καταλλήλων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας τοῦ τόπου. Ἐκτὸς τῆς Αὐτοκρατορικῆς Τραπεζῆς πολλαὶ ἐταιρίαι τραπεζικαὶ ἐγκατέστησαν ἐν Τουρκίᾳ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν Ὀθωμανικῶν νόμων. Δὲν ἐξηρτάτο ἐκ τῆς θελήσεως τῆς κυβερνήσεως νὰ ὄσιν τὰ καταστήματα ταῦτα πολυαριθμότερα καὶ τὰ εὐεργετήματα αὐτῶν ἐκτενέστερα. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἴδρυσις καταστημάτων βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν ἢ γεωργικῶν, εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἐλευθέρη, καὶ ὑπόκειται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς δημοσίας τάξεως, τὰς προβλεπομένας παρὰ τοῦ νόμου καὶ ἀρυσθείσας ἐκ τῶν ξένων νομοθεσιῶν τῶν μᾶλλον ἐντελῶν. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐρευνῆς παράγεται τὸ ἀναγκαῖον συμπέρασμα, ὅτι ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, ἐπιμένουσα εἰς τὸ νέον στάδιον ὅπερ διεμαρξάθη διὰ τῆς διακυρῆσεως τοῦ *Τακίματιου*, ἐξεπλήρωσεν, ἐφ' ὅσον ἐξηρτάτο ἀπ' αὐτῆς, τὸ πρόγραμμα ὅπερ ἐκουσίως ἀνεδέχθη κατὰ τὸ 1856, καὶ ὅτι εἰς τὴν περίοδον ταύτην τῶν ἐνδεκα ἐτῶν ἐπέτυχεν ἅπαντα τ' ἀποτελέσματα, τὰ συνάδοντα μετὰ τῶν κοινωνικῶν ἠθῶν τῆς Τουρκίας καὶ τῶν περιστάσεων.

» Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ ἀναμόρφωσις ἐξεπληρώθη. Ἐπὶ τινῶν ἀντικειμένων εἶναι πλήρης, δηλαδή ἡ ἀρχὴ τῶν θεσμοθεσιῶν, αἵτινες ἐξ αὐτῆς παράγονται, εἰσῆχθη ταύτοχρόνως εἰς τὰ ἔθνη καὶ ἐφηρμόσθη. Ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων ἡ πρόοδος εἶναι ἐξ ἴσου πραγματικὴ, εἰ καὶ ἦσαν ἐντελής καὶ πρὸ πάντων ὀλιγώτερον καταραγής. Δὲν βασιζέται εἰμὴ εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν ἀρχῶν τῆς ἰσότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης, πρὸς ἃς ὑπῆρχε δυσμενὲς τὸ πνεῦμα τῆς ἀποκλειστικότητος καὶ αἱ προλήψεις μέρους τοῦ ἔθνους. Δύναται τις λοιπὸν νὰ λυπηθῆται διότι ὁ τόπος δὲν συνέλεξεν εἰσέτι ὅλους τοὺς καρπούς τῶν ἠθικῶν τούτων κατακτήσεων· ἀλλ' ἡ δικαία αὕτη ἀναπομονοία δὲν πρέπει νὰ προκαλῆ τὴν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως κατηγορίαν ἐπὶ ἀπειρίᾳ καὶ ἀνικαλιότητι, ἐνῶ ἐξετέλεσε τὸ σημαντικώτερον καὶ δυσχερέστερον μέρος τοῦ προγράμματός της καὶ δὲν τῇ ὑπολείπεται πλέον, παρὰ νὰ δώσῃ εἰς τὰς νέας θεσμοθεσίας τὴν φυσικὴν των ἀνάπτυξιν, ἀφαιρῶν οὖσα τὰς προσπάθειάς της εἰς τὴν ὕλικήν πρόοδον τοῦ τόπου, ἀπαλλάγεισαν ἐν τῷ μέλλοντι παντὸς προσκόμματος ».

ΧΑΤΤΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ

ΜΕΓΑΝ ΒΕΖΥΡΗΝ

ΕΠΙ Τῆ ΕΝΘΡΟΝΙΣΕΙ

ΤΗΣ Α. Α. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝ

ΑΒΔ-ΟΥΛΑ-ΑΖΙΖΣ ΣΑΝ.

(Τῆ 23 Ζηλαζὲ 1277.)

Περιούστατε Βεζύρημου Μεχμέτ Ἐμίρ Πασσᾶ.

Θεῖα τοῦ Παντάνακτος βουλή, ἀναβάς τὸν ἐνδοξον θρόνον τῶν προγόνων Μου, διετήρησα ἐν σοὶ τὸ μέγα τῆς Βεζυρείας ἀξίωμα, διὰ τὴν δεδοκιμασμένην φρόνησιν καὶ ἀφοσιώσιν σου, ἀφῆκα δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ὑπουργοὺς καὶ ὑπαλλήλους εἰς τὰς θέσεις των.

Ἀγγέλλω εἰς πάντας ὅτι ὁ μέγιστος τῶν πόθων Μου εἶναι ἡ θεῖα συνάρσει τελείωσις τῆς εὐημερίας τοῦ ὑψηλοῦ Ἡμῶν Κράτους καὶ ἡ ἐπίτευξις τῆς ἡσυχίας καὶ εὐδαιμονίας πάντων ἐν γένει τῶν ὑπικῶν τῆς κραταιᾶς Ἡμῶν Αὐτοκρατορίας. Πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ἀγαθῶν τούτων προθέσεων, ἐπικυρῶ καὶ ἐνισχύω πάντας τοὺς θεμελιώδεις νόμους, τοὺς εἰσχεθέντας πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν κατείκων τῆς θεοφρονητοῦ Ἡμῶν ἐπικρατείας.

Ἐπειδὴ ὁ ἱερὸς Ἡμῶν νόμος (Σερίατ), ὡς αὐτόχρομα δικαιοσύνη, ἐστὶ τὸ μέσον τῆς κραταιώσεως τοῦ Ἡμετέρου ἰσχυροῦ βασιλείου, ἡ βῆσις τῆς ἰσχύος καὶ δόξης αὐτοῦ καὶ ἡ ἐναργής ὁδὸς τῆς σωτηρίας πάντων ἡμῶν, ἡ ὀριστικὴ Ἡμῶν θέλησις εἶναι νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσοχὴ εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν ἐνδόξων αὐτοῦ διατάξεων.

Ἐπειδὴ προσέτι πᾶν Κράτος διατηρεῖται, κρατίνεται καὶ εὐημερεῖ, ὅταν πάντες ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς κειμένους νόμους, ἀρχοντες δὲ καὶ ἀρχόμενοι περιορίζωνται ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν δικαιωμάτων καὶ καθήκοντων αὐτῶν, τοὺς μὲν οὕτω διάγοντας πάντες θέλομεν ἀνταμείβει, τοὺς δὲ τὰ ἐναντία πράττοντας θέλομεν τιμωρεῖ.

Ἐπὶ τούτῳ μία τῶν ἐντονωτέρων Αὐτοκρατορικῶν Ἡμῶν διαταγῶν

είναι, ὅπως πάντες οἱ ὑπουργοὶ, ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταί (1) ἐκτελῶσιν ἐν

(1) **ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.**

Οἱ βαθμοὶ καὶ τὰ ἀξιώματα τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους διαίρουσιν εἰς πολιτικούς, στρατιωτικούς καὶ θρησκευτικούς.

Ἀνώτατος πολιτικός βαθμὸς εἶναι τὸ *Βεζιρῆτι* (ἢ οὐτὶ *τουγλου πασαλίκ*, διότι ἄλλοτε οἱ κάτοχοι τοῦ βαθμοῦ τούτου ἔφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τρεῖς ἀλουργίδας), ὁ ἀνώτατος δὲ στρατιωτικὸς βαθμὸς τὸ *μουσιριγέτι* (*μουσίρ* = *ισαρέτ* *ιδιδλί*), δηλ. ὁ τοῦ ἀρχιστρατηγίου.

Πολιτικοὶ βαθμοὶ εἰσὶν οἱ ἀκόλουθοι. *Βεζιρῆτι* — *Ρουτπέι παλιὰ* (ἀνώτατος βαθμὸς) — *Ρουτπέι οὐλιὰ σήρηγ εἰβελι* (ἀ. βαθμὸς ἀ. τάξεως) — *Ρουτπέι οὐλιὰ σήρηγ σανι* (ἀ. βαθμὸς β. τάξεως) — *Ρουτπέι σανιγέ σήρηγ εἰβελι* (β. βαθμὸς ἀ. τάξεως — *μουτμαγι* = διακεκριμένος μεταξὺ τῶν ὁμοβαθμίων) — *Ρουτπέι σανιγέ σήρηγ εἰβελι* (β. βαθμὸς ἀ. τάξεως) — *Ρουτπέι σανιγέ σήρηγ σανι* (β. βαθμὸς β. τάξεως) — *Ρουτπέι σαλισέ* (γ. βαθμὸς) — *Ρουτπέι ραπι* (δ. βαθμὸς) — *Ρουτπέι χαμισέ* (ε. βαθμὸς).

Οἱ μὲν *Βεζίροι* φέρουσι τὸν τίτλον *Πασσά*, οἱ δὲ τῶν λοιπῶν βαθμῶν *εφένδη* ὅσοι δὲ κατὰγονται ἐξ εὐγενῶν, τὸν τίτλον *πέι*.

Πολλάκις οἱ βαθμοὶ *βεζιρῆτι* καὶ *μουσιριγέτι* ἀπονέμονται συνάμα τῷ αὐτῷ προσώπῳ.

Ὁ Μέγ. Βεζύρης εἶναι ὁ ἀνώτατος πολιτικός καὶ στρατιωτικὸς ὑπάλληλος καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζεται *Βεζίρι αἰζάμ*, *Σάδρη αἰζάμ*, *Βεκλι μουτλάκ* (= Μ. Βεζύρης — Προϋπουργὸς — ἀντιπρόσωπος τοῦ Σουλτάνου).

Ἐν τῇ τάξει τῶν *Βεζύρων* καὶ *μουσίρων*, οἱ πρόην Μ. Βεζύροι, ὁ ἀρχιστρατηγός, ὁ στρατάρχης καὶ οἱ γαμβροὶ τοῦ Σουλτάνου προηγούνται τῶν λοιπῶν. Ὡσαύτως προηγούνται οἱ ἔχοντες τοὺς δύο βαθμοὺς *βεζιρῆτι* καὶ *μουσιριγέτι* τῶν ἀπλῶν *βεζύρων* ἢ *μουσίρων*.

Ὁ Ἀντικαίσις τῆς Αἰγύπτου, οἱ Ἡγεμόνες Μολδοβλαχίας καὶ Σερβίας καὶ ὁ βέης τῆς Τύνιδος εἰσὶν ὁμοβάθμιοι τῷ Μ. Βεζύρῳ καὶ φέρουσι τὸν τίτλον *σαδάρῆτι παγεσί*.

Εἰς τοὺς πολιτικούς ὑπάλληλους ἀπονέμονται τὰ ἀξιώματα *Ροῦμ* *ιλι* *πέι* *λερ* *πεγι* (= ὁ βέης τῶν βένδων τῆς Ῥωμυλίας) — *Μίρι* *μιράν* (ἀρχηγὸς ἀρχηγῶν) — *Μίρ-οὐλ-οιμερά* (ὡσαύτως ἀρχηγὸς ἀρχηγῶν) — *Ἰσταπ.λι ἄμρε* *παγεσί* (ἀξίωμα σταυλάρχου) — *Δερκιάχι ἄα.λι* *καπουδλή* *πασηληγῆ* (ἀρχιθυρωρεία Ἀνατόρειας) — *Πάπη ἄα.λι* *καπουδλή* *πασηληγῆ* (ἀρχιθυρωρεία Ὑψηλῆς Πύλης).

Οἱ ἔχοντες τὰ ἀξιώματα *πέι* *λερ* *πέι*, *μίρι* *μιράν* καὶ *μίρ-οὐλ-οιμερά* τιλογοροῦνται *πασσάδες*, οἱ δὲ *Ἰσταπ.λι ἄμρε* *παγεσί* καὶ *καπουδλή* *πασηληγῆ*, *ἀγάδες*.

Ἀντιστοιχοῦσι τὸ *πέι* *λερ* *πέι* καὶ *μίρι* *μιράν*, τῷ βαθμῷ *ρουτπέι οὐλιὰ σήρηγ εἰβελι* (ἀ. βαθμὸς ἀ. τάξεως), τὸ *μίρ-οὐλ-οιμερά* τῷ *ρουτπέι σανιγέ σήρηγ σανι*, τὸ *Ἰσταπ.λι ἄμρε* *παγεσί* τῷ *ρουτπέι σανιγέ*, καὶ τὰ *καπουδλή* *πασηληγῆ* τῷ βαθμῷ *σαλισέ*.

ἐθθῦ-τητι τὰ διάφορα ἔργα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑψηλοῦ Ἡμῶν Κράτους καὶ πιστῶς ἐκπληρῶσι τὰ ἀνατεθέντα αὐτοῖς καθήκοντα.

Στρατιωτικοὶ βαθμοὶ εἰσὶν οἱ ἀκόλουθοι. *Μουσιριγέτι* — *Φερηκλήκ* (= στρατηγός) — *Μίρι-Λιβὰ* (= ἀντιστρατηγός) — *Μιραλί* (= συνταγματάρχης) — *Καίμμακῆμ* (= ἀντισυνταγματάρχης) — *Πίρ παση* (= ταγματάρχης) — *Ἄ.λί* *εἰμι* (= λοχαγός) — *Σάγ* *κὸ.λ* *ἀγασή* καὶ *σὸ.λ* *κὸ.λ* *ἀγασή* (= ὑπολοχαγός) — *Γιοῦζ* *πασή* (= ἀνθυπολοχαγός) — *Μουτλαχίμ* *εἰβελ* καὶ *μουτλαχίμ* *σανι* (= λοχίς) — *Τζαβόνς* (= ἐπιλοχίς) — *Ὀρ* *παση* (= δεκανός).

Οἱ στρατιωτικοὶ βαθμοὶ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τοὺς πολιτικούς ὡς ἐξῆς:

<i>Φερήκ</i>	=	<i>Α'</i>	βαθμὸς	<i>Α'</i>	τάξεως.
<i>Μίρι</i> <i>λιβὰ</i>	=	<i>Α'</i>	»	<i>Β'</i>	»
<i>Μιραλί</i>	=	<i>Β'</i>	»	<i>Α'</i>	»
<i>Καίμμακῆμ</i>	=	<i>Β'</i>	»	<i>Β'</i>	»
<i>Πίρ</i> <i>πασή</i>	=	<i>Γ'</i>	»		
<i>Κὸ.λ</i> <i>ἀγὰς</i>	=	<i>Δ'</i>	»		
<i>Γιοῦζ</i> <i>πασή</i>	=	<i>Ε'</i>	»		

Ὁ πρόεδρος τοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου ὡς στρατιωτικὸς βαθμοῦχος προηγεῖται τῶν ἔχόντων τὸν βαθμὸν *παλιὰ*, ἐὰν δὲν ᾖσιν οὗτοι ὑπουργοὶ, καὶ οἱ λοιποὶ στρατιωτικοὶ βαθμοῦχοι προηγούνται τῶν ὁμοτίμων πολιτικῶν.

Ἐκ τῶν στρατιωτικῶν οἱ *φερήκ* καὶ *μίρι* *λιβὰ* τιλογοροῦνται *πασσάδες*, οἱ *μίρι* *αἰλί* (συνταγματάρχαι) καὶ *καίμμακῆμ* (ἀντισυνταγματάρχαι), *πέι*, οἱ *πίρ* *πασή* (ταγματάρχαι), καὶ ἐκ τῶν ὑποδεστέρων ἀξιωματικῶν ὅσοι εἰσὶ τελειόφοιτοι τῶν στρατιωτικῶν σχολῶν λαμβάνουσι τὸν τίτλον *εφένδη*, πάντες δὲ οἱ λοιποὶ *ἀγά*.

Θρησκευτικοὶ βαθμοὶ εἰσὶν οἱ ἀκόλουθοι. *Σεῖγ-οὐλ-Ἰσλάμ* (= ἀρχηγὸς τῶν πιστῶν), ὁμότιμος τῷ Μ. Βεζύρῳ — *Σουδοῦρι* *Ροῦμ* *ιλι* (= ἀρχιεπίσκοπος Ῥωμυλίας, ὃν προεξάρχει ὁ *Ροῦμ* *ιλι* κατ' ἄσκηρι) — *Ἀνατο.λη* *παγεσί* (= δικασταί, φέροντες τὸ ἀξίωμα ἐξάρχου τῆς Ἀνατολῆς, ὃν προεξάρχει ὁ *Ἀνατο.λη* κατ' ἄσκηρι) — *Ἰσταν.πὸ.λ* *παγεσί* (= ἐξαρχος Κωνσταντινουπόλεως, ὃν προεξάρχει ὁ *Ἰσταν.πὸ.λ* κατ' ἄσκηρι) — *Χαρμεμίρ* *σερφεῖν* *παγεσί* (= ἐξαρχος τῶν δύο ἱερῶν πόλεων Μένκας καὶ Μεδίνης) — *Πυλάδη* *χαμισέ* *μεβ.λεβιγετί* (= *μου.λι.λάδες* τῶν 5 πόλεων) — *Μαχρεδλ* *μεβ.λεβιγετί* (ὑποψήφιοι *μου.λι.λάδες*) — *Κιπάρη* *μουδερίσιν* (= μεγάλοι καθηγηταί) — *Σου.λεϊμανιέ* *μὰ* *δουρινδὲ* *μουδερίσιν* (= καθηγηταὶ κατώτεροι τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τὸ τέμενος τοῦ *Σου.λεϊμανιέ* διδασκαλείου τῆς θεολογίας, νομικῆς κτλ.).

Οἱ θρησκευτικοὶ βαθμοὶ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ὡς ἐξῆς:

<i>Σουδοῦρι</i> <i>Ροῦμ</i> <i>ιλι</i> καὶ			
<i>Ἀνατο.λη</i> <i>παγεσί</i>	=	<i>Ρουτπέι</i> <i>παλιὰ</i> .	
<i>Ἰσταν.πὸ.λ</i> <i>παγεσί</i>	=	<i>φερήκ</i>	= <i>Α'</i> βαθμ. <i>Α'</i> τάξεως.
<i>Χαρμεμίρ</i> <i>σερφεῖν</i>	=	<i>Μίρι-λιβὰ</i>	= <i>Α'</i> » <i>Β'</i> »

ἄλλον ὅτι αἱ μεγάλαί καὶ σπουδαῖαι τοῦ Κράτους ὑποθέσεις, τῆς εἰρή-
 εὐδοκίᾳ καὶ τῆς προσπάθειά καὶ συμπνοίᾳ τῶν ἀνωτέρων τοῦ Κράτους λει-
 τουργῶν, βαίνουν αἰσίως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τακτοποίησις καὶ ἡ εἰς τὸν ἀ-
 παιτούμενον βαθμὸν τελειοποίησις τῶν διοικητικῶν καὶ οικονομικῶν τοῦ
 ὑψηλοῦ Ἡμῶν Κράτους ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς εὐλακρινότητος καὶ τιμίας ἀπάντων
 συμπερᾶξως καὶ ἐπιμελείας, θέλομεν τὸ ἐφ' Ἡμῶν καταβάλλει πᾶσαν
 σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν, ὅπως ὡς οἶόν τε τάχιστα ἄρομεν, θεῖα ἀρρογῆ,
 τὰς οικονομικὰς δυσχερείας, ἃς πλείσται ἀφορμὴ ἀπὸ τινος ἤδη παρήγα-
 γον. Ἐπίσης βούλησις Ἡμῶν ὀριστικῆ εἶναι ὅπως πάντα τὰ τμήματα καὶ
 αἱ Ἀρχαὶ συμμερισθῶσιν ἐντελῶς καὶ προσηκόντως τὰς Ἡμετέρας προσπα-
 θείας καὶ κατανοήσωσιν ὅτι ἡ μόνη Ἡμῶν φροντίς καὶ ἐπιθυμία εἶναι ἡ αὔ-
 ξησις τῆς δημοσίας πίστεως τοῦ Κράτους Ἡμῶν καὶ ἡ ἡσυχία καὶ εὐημερία
 τῶν Ἡμετέρων ὑπηκόων, ἡ εἰσαγωγή πασῶν τῶν ἀναγκαίων μεταρρυθμί-
 σεων πρὸς περιστολὴν τῆς σπατάλης τῶν δημοσίων χρημάτων καὶ ἐφαρ-
 μογὴν ἀκριβοῦς οικονομίας ἐν ταῖς εἰσπράξεσι καὶ δαπάναις, ἡ φρουρῆσις
 τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως, ἡ ἀνάπτυξις τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν
 τοῦ Κράτους δυνάμεων, τοῦ ζωικοῦ τούτου στοιχείου τῆς ἰσχύος καὶ ἀνε-
 ξαρτησίας παντὸς Κράτους, ἡ ἐδραΐωσις τῶν φιλικῶν σχέσεων μετὰ τῶν
 φίλων καὶ συμμάχων τῆς Αὐτοκρατορίας Δυνάμεων, τὸ σέβας πρὸς τὰς
 συνθήκας καὶ ἡ κοινὴ πάντων προσπάθεια πρὸς τιστὴν καὶ ἔμφρονα ἐκπλή-
 ρωσιν τῶν καθήκόντων αὐτῶν ἐν παντὶ κλάδῳ τῆς διοικήσεως.

Ἐπειδὴ προσέτι ἡ Αὐτοκρατορικὴ Μου ἐπιθυμία περὶ ἀσφαλείας καὶ
 εὐημερίας τῶν ὑπηκόων Μου οὐδεμίαν ἀναγνωρίζει ἐξαίρεσιν ἢ διακρίσιν
 μεταξύ αὐτῶν, πᾶσαι αἱ θρησκεῖαι καὶ αἱ φυλαὶ θέλουσι τύχει παρ' Ἡμῶν
 δικαιοσύνης, προστασίας καὶ προσοχῆς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς εὐημερίας
 των. Ἡ ἱερωτέρα τῶν σκέψεων Ἡμῶν ἔσται αἱ ἀληθεῖς πρόδοι, αἱ συνι-
 στάμεναι εἰς τὴν βαρβαρικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μεγάλων πηγῶν τοῦ πλοῦτος,
 δι' ὧν ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν ἐπρόκεισε τὰς γῶρας Ἡμῶν, καὶ δι' ὧν οἱ πάν-
 τες δύνανται, εὖ ἐπιμεύσει, νὰ εὐδαιμονήσωσι καὶ τὸ Κράτος Ἡμῶν νὰ
 καταστῇ ἀνεξάρτητον.

Ἐἴθε ὁ πάροχος πρόδου Θεός, τῆ μεσιτείᾳ τοῦ περιληψμένου του Προ-
 φήτου, χορηγήσει πᾶσιν ἡμῶν ἐπιτυχίαν.

Παλιδὴ χαμισὴ μεβ.λεβιγετι = *Mir alâ* = Β'. ἢ Α'. καὶ ἐ-
 (πεπύμου τάξεως
 Μαχρὶδὲ μεβ.λεβιγετι = *Kaymakâm* = Β'. βαθμ. Β'. τάξεως
 Κιτάρ μουδερίσιν = *Pir pasî* = Γ. »
 Σου.λεϊματιέ μαδοννὶ
 μουδερίσιν = *Alâ emri* = Δ. »

Οἱ κληρικὸὶ βεζμῶχοι προηγούνται τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτι-
 κῶν, καὶ διὰ τούτου οἱ σουδούρι Ροῦμ ἰ.ι. καὶ Ἀρατο.ι.η παγεσι προη-
 γούνται τῶν ἐχόντων βαθμὴν βουπέε παλιδὴ, καὶ ὑπουργοὶ ἂν τύχουσιν
 ὄντες οὗτοι.

ΛΟΓΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τῆς Α. Α. Μεγαλ. τοῦ Σουλτάν
ΑΒΔ-ΟΥΛ-ΑΖΙΖ ΧΑΝ
 ἐπὶ τῆ συστάσει τοῦ Συμβουλ. τῆς Ἐπικρατείας
 καὶ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλ. τῆς Δικαιοσύνης.

(Τῆ 10 Μαΐου 1888.)

Καθῆκον πάσης κυβερνήσεως εἶναι τὸ νὰ προστατεύῃ ἐν πάσῃ περι-
 πτώσει τὰ ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας δικαιώματα τῶν ἐαυτῆς ὑπηκόων· διὰ τού-
 το ἀνάγκη νὰ μὴ ᾖ αὐθαίρετος καὶ βία, διότι ἡ βία καὶ ἡ αὐθαιρεσία
 ἐν τῇ διοίκησει εἶναι τυραννία καὶ πίεσις, ἐξεργημένη τῶν δικαιωμάτων
 τῆς κυβερνήσεως.

Ὅπως τοῦτο εἶναι ἀβέβητον καὶ ἀσύμφορον, οὕτω νομίζω ὅτι δὲν ὑπάρ-
 χει ἀνάγκη νὰ χορηγῶνται εἰς τοὺς κατοίκους δικαιώματα πέραν τῆς νο-
 μίμου ἐλευθερίας των.

Σκοπὸς τῆς ἐλευθερίας δὲν εἶναι τὸ νὰ πράττῃ ἕκαστος ὅ,τι βούλεται,
 χωρὶς ἡ ἀρχὴ νὰ παρεμβαίνει οὐδαμῶς εἰς τὰς πράξεις του, διότι ἐν τοιαύ-
 τη καταστάσει, ἐπειδὴ βεβαίως τὰ συμφέροντα ἀτόμου τινος ἦσαν συγ-
 κρούεσθαι πρὸς τὰ συμφέροντα ἑτέρου ἀτόμου, οἱ ἄνθρωποι ἤβελον ἀλλη-
 λοτρῶεσθαι ὡς τὰ ἄγρια θηρία. Καὶ ὄντως, ὅπως ἐπιτύχῃ τοῦ ἐνὸς τὸ
 συμφέρον, ἀνάγκη νὰ βυσιασθῇ τὸ τοῦ ἑτέρου. Οὕτω λοιπὸν, ἐπειδὴ ἡ ἐπι-
 τυχία μικροῦ τινος ἀτομικοῦ συμφέροντος συνεπάγεται ἀναγκάτως τὴν κα-
 ταστροφὴν ἑτέρου, δίκαιον εἶναι πᾶς τις νὰ ἐπιζητῇ τὴν ἰκανοποίησιν τῶν
 ἀτομικῶν αὐτοῦ συμφερόντων ἐν τῷ κοινῷ συμφέροντι.

Ἐν γένει, ὅσο οἱ νόμοι, ἐφ' ὧν ἡ διοίκησις ἐδράζεται, ἐν τε τῷ συνόλω
 καὶ ἐν τοῖς μέρεσιν αὐτῆς, εἰσι δίκαιοι καὶ εὐθεῖς, τοσούτω κάλλιον ἡ
 διοίκησις αὕτη ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της, διότι τότε οἱ πιεζόμενοι καὶ
 καταθλιβόμενοι καὶ ἀδικούμενοι καταφεύγουσιν εἰς τὴν πύλην τῆς δικαιο-
 σύνης καὶ οὐχὶ εἰς τὴν πύλην μόνως τῆς κυβερνήσεως.

Ὁμοίως εἰς τῶν οὐσιωδεστέρων ἦσαν τῆς κυβερνήσεως εἶναι τὸ νὰ ᾖναι
 ἀρκούντως ἰσχυρὰ ὅπως προασπίζηται πληρέστατα τὰ δικαιώματα ἀπάν-
 των τῶν πολιτῶν· καθίσταται δὲ τοιαύτη διὰ τῆς εὐπορίας τῶν κατόι-

κων καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ τόπου. Ἄλλ' ὁ πλοῦτος τῶν κατοίκων καὶ ἡ εὐημερία τοῦ τόπου παράγονται διὰ τῆς προστασίας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἰδιοκτησίας, κινητῆς καὶ ἀκινήτου, διὰ διωκτικῆς εὐρύθμου, τιμίας καὶ ἐλευθέρως πάσης καταχρήσεως καὶ ἀντιπροστασίας.

Ἦς νόμος ἢ κανονισμὸς ἀφορῶν τὴν διοίκησιν τοῦ τόπου, δέον νὰ ἀρῆται τὸν χαρακτῆρα τῆς νομιμότητος αὐτοῦ ἐκ τῆς κοινῆς ὠφελείας. Τοῦτο εἶναι σωτήριον νομοθετικὸν ἀξίωμα, ἀνεκὰθεν ἐπικρατῶσαν ἄλλως οὐδαμῶς εἶναι δίκαιον νὰ κηρύξῃ τις νόμιμον, πράξιν, ἧς τὰ ἀποτελέσματα ἤθελον εἶσθαι εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὰ δικαιώματα, ὧν ἕκαστος ἀπολαμβάνει ὡς πρὸς τὸ ἄτομον ἢ τὴν περιουσίαν του, καὶ βλάπτει οὕτω τὰ δικαιώματα καὶ τὴν περιουσίαν τῶν κατοίκων.

Δὲν εἶναι βεβαίως δυνατὸν νὰ ἐπωφεληθῶμεν, ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, ἐκ τῶν θεσμῶν, ὅσοι κατὰ τοὺς παρελθόντας χρόνους ἐτέθησαν πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων τῶν κατοίκων καὶ τοῦ τόπου. Τῷ νῦν, ἐὰν τὰ ἀξιώματα καὶ οἱ νόμοι, οἱ καθιερωθέντες κατὰ τὰς ἐποχὰς ἐκεῖνας, ἀνταπεκρίνοντο πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων καὶ τοῦ Κράτους Ἡμῶν, ἤθελον εὐρίσκεισθαι σήμερον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν μὲ τὰ μᾶλλον πεπολιτισμένα καὶ εὐνομούμενα Ἑρωπαϊκὰ Κράτη.

Μία τῶν δραστηωτέρων αἰτιῶν τῆς παρακμῆς ἐνὸς Κράτους καὶ τῆς ἀβλιότητος καὶ ἐνδείας τῶν κατοίκων του εἶναι ἡ διχόνοια καὶ ὁ φατριασμός ὁ διαίρων τὰ πνεύματα καὶ ἡ ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης καὶ ασφαλείας, διότι ὑπὸ τὴν διηκεῖν ἐπίδρασιν τῶν αἰτιῶν τούτων, ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ ἐπιβιωτικὴ ἀνάπτυξις τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν καὶ τοῦ δημοσίου πλοῦτου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν λοιπὸν τοῦ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ βελτίωσις αὕτη καὶ ἀρθῶσιν ἐκ μέσου αἱ δυσκολίαι αὗται καὶ ὅπως ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν ὑπηκόων Ἡμῶν, συνέστη νέον σῶμα ὑπὸ τὸ ὄνομα Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, οὗτος τὰ μέλη ἐλήφθησαν ἐξ ὅλων ἀδιακρίτως τῶν τάξεων τῶν ὑπηκόων Ἡμῶν.

Ἐτερον σῶμα, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης προώρισται νὰ ἐξασφαλίσῃ τοῖς ὑπηκόοις Ἡμῶν τὴν δικαιοσύνην, ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας των.

Ὁ τελευταῖος οὗτος θεσμὸς καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἐκτελεστικῆς ἀπὸ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, θρησκευτικῶς τε καὶ πολιτικῶς.

Τὰ μέλη λοιπὸν τοῦ Συμβουλίου τούτου ὀφείλουσι νὰ μὴ ἐνορῶσιν ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ ταύτῃ ἢ ἐν μόνον σῶμα, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ συνδέσμου ὅλων τῶν ὑπηκόων Ἡμῶν ὀφείλουσι νὰ ἐργασθῶσιν ἐιλικρινῶς καὶ ἐν συμπονήᾳ, κατὰ πάσας τὰς εὐτυχεῖς ἢ δυστυχεῖς περιστάσεις, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς πλήρους πραγματώσεως τῆς εὐδαιμονίας τῶν ὑπηκόων

Ἡμῶν, τῆς εὐημερίας τῶν Κρατῶν Ἡμῶν καὶ τῆς προόδου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἅτινα εἰσὶ τὰ ἀντικείμενα τῶν πόθων Ἡμῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας, ἕκαστος ἀκολουθεῖ τὴν ἰδίαν πεποιθήσιν καὶ περὶ τούτου οὐδεμίαν ἔρευνα δύναται νὰ γίνῃ. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ ὑπήκοοι Ἡμῶν, οἰονδήποτε καὶ ἂν πρεσβεύωσι θρησκείαν, εἰσὶ πάντες τέκνα διαφόρου μὲν θρησκείας, τῆς αὐτῆς δὲ πατρίδος, δὲν πρέπει νὰ τρέφωσι πρὸς ἀλλήλους αἰσθήματα περιφρονήσεως καὶ ἔχθρας, λόγῳ θρησκευτικῶν ἰδεῶν, προεργημένων ἐκ τῶν ἰδιαίτερων αὐτῶν πεποιθήσεων καὶ τῆς διαφορᾶς τῶν θρησκευμάτων.

Ἐνὶ λόγῳ, ἀπαραίτητον εἶναι ἡ μεταρρυθμίσις τῶν νόμων νὰ ἀνταποκρίνηται πρὸς τὸ ἀληθὲς αὐτῶν ἀντικείμενον ὡς καὶ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς.

Ὁ βαθμὸς τῆς ἰσχύος, εἰς ἣν προήχθησαν οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης καὶ αἱ πρόοδοι ἃς ἐπραγματοποίησαν, εἰσὶ πειστικὴ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τῆς ἀρχῆς ταύτης. Διὸ ἱερὸν ἐπιτελῶ καθήκον κυρῶν, ὡς ἐπραξά ἤδη διὰ τῶν σκέψεων ἃς ἀνέπτυξα ἀνωτέρω, τὰ δικαιώματα ἐκάστου καὶ τὰς ἀρχὰς αἰτίας ἐχρησίμευσαν ὡς βᾶσις εἰς τοὺς νέους τούτους θεσμούς.

Ὁ ὕψιστος εὐδοκῆσαι ὅπως ἐπιστέψῃ ἐπιτυχίᾳ τὰς προσπάθειας ἡμῶν. Γένοιτο (1).

(1) Ὁ λόγος οὗτος τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος ἐνεποίησε τὴν ζῴηρατέραν καὶ θυμηθεστέραν ἐντύπωσιν εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν ὑπηκόων τῆς καὶ τῶν παρρησιόχων ξένων.

Διὸ οἱ Πατριάρχαι, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, οἱ ὑπάλληλοι ὅλων τῶν Ὑπουργείων, οἱ ἔμποροι, οἱ ξένοι ὑπήκοοι ὑπέβαλον εὐχαριστηρίους ἀναφοράς πρὸς τὴν Α. Α. Μεγαλειότητι, δημοσιευθείσας ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ἐπίσημου Ἐφημερίδος *Takdim Bakat*, τῆς ἡμερησίου *Δξερὶδὲ Χαβαδὶς* καὶ τῆς τότε ἡμερησίου «*La Turquie*»

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ συστάσεως Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας
(Σουραΐ Δεβλέτ.)

(Τῆ 8 Ζηλχιάζε 1284.)

Αὐτοκρατορικὴν Αὐτόγραφον.

«Γενέσθω κατὰ τὸ περιεχόμενον».

Σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐγκριθέντος δι' Αὐτοκρατορικῆς διατάγματος τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος, εἶναι τὸ νὰ ἐπιτευχθῶσιν ἀλληλοδιαδόχως, συνωδὰ τῇ Ὑψηλῇ Αὐτοκρατορικῇ βουλῆσει, ἐν παντὶ κλάδῳ τῆς διοικήσεως, αἱ ἀναγκαῖαι μεταρρυθμίσεις καὶ βελτιώσεις καὶ διεξάγωνται προσκόπως πᾶσαι αἱ ὑποθέσεις τοῦ Κράτους καὶ τῶν πολιτῶν, ἐπιτευχθῆ δε ἡ ποθουμένη εὐνομία καὶ εὐημερία.

Ἄρθρ. 1. Συστάται συμβούλιον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (Σουραΐ-Δεβλέτ), ὅπως ἐν αὐτῷ συζητῶνται πᾶσαι αἱ τὴν Διοίκησιν τοῦ Κράτους ἀφορῶσαι ὑποθέσεις.

Ἄρθρ. 2. (Ἐτροποποιήθη) (1). Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας Α'. Συντάσσει τὰ Νομοσχέδια καὶ ἀναθεωρεῖ καὶ συζητεῖ ὅλους τοὺς Νόμους καὶ Κανονισμούς. Β'. Ἀνακρίνει, καθ' ὅσον εἶναι ἀρμόδιον κατὰ τὸν Νόμον, τὰς ἀφορῶσας τὴν διοίκησιν τοῦ τόπου ὑποθέσεις καὶ ὑποβάλλει τὰς περὶ τούτου ἀποφάσεις του εἰς τὴν Αὐτοκρατορικὴν ἔγκρισιν. Γ'. Δικάζει τὰς μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν πολιτῶν διαφορὰς. Δ'. Ἐν περιπτώσει συγκρούσεως τῆς δικαιοδοσίας διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν, δικάζει τὴν σύγκρουσιν καὶ ὀρίζει τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον. Ε'. Γνωμοδοτεῖ τῇ αἰτήσει τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Νόμων καὶ Κανονισμῶν. Σ'. Δικάζει κατὰ τοὺς κεμένους Νόμους ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, τῶν παρατεταμένων αὐτῷ δι' Αὐτοκρατορικῆς Διατάγματος (2). Ζ'. Γνωμοδοτεῖ ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως καὶ παντὸς ζητήματος, ὑποβαλλομένων

(1) Ὅσα τὸν ἀμέσως ἐπόμενον ἐσωτερικὸν κανονισμὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

(2) Ἴδε τὸν Νόμον περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων.

αὐτῷ δι' Αὐτοκρατορικῆς Διατάγματος, ἢ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἀνωτέρων ἀρχῶν καὶ λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκθέσεις τῶν κατ' ἔτος ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν Νομῶν, κατὰ τὸν περὶ Νομαρχιῶν Νόμον, συνερχομένων γενικῶν Συνελεύσεων καὶ τῇ συμπράξει τῶν ὑπὸ τῶν Νομαρχικῶν συνελεύσεων ἐκλεγομένων καὶ ἀποσπασθέντων εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὅπως ὑποβάλωσιν αὐτὰς τριμελῶν ἢ τετραμελῶν ἐπιτροπῶν, ἀποφασίζει περὶ τῶν προτεινομένων ἐν αὐταῖς μεταρρυθμίσεων.

Αἱ ὑποθέσεις παραπέμπονται εἰς τὸ Συμβούλιον διὰ ψήφισματος τοῦ Προβουπουργοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ὑποβάλλονται αἱ ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεις.

Εἰς τὸ κατ' ἔτος ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν οἰκονομικῶν συνερχόμενον εἰδικὸν Συμβούλιον πρὸς ἐξέτασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν γενικῶν λογαριασμῶν ἐκάστου ὑπουργείου, παρευρίσκονται οἱ ὑποπρόεδροι καὶ ἐν μέλος ἐξ ἐκάστου τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρ. 3. Τὸ συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διαίρεται εἰς πέντε τμήματα. Εἰς τὸ πρῶτον ὑπάγονται αἱ διοικητικαὶ, στρατιωτικαὶ καὶ περὶ δημοσίου ἀσφαλείας ὑποθέσεις, ἧτοι ἐξετάζονται καὶ συζητοῦνται ἐν αὐτῷ οἱ διοικητικοὶ, στρατιωτικοὶ καὶ περὶ δημοσίου ἀσφαλείας Νόμοι καὶ Κανονισμοί, οἱ συντασσόμενοι ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὑπουργείων, ὑποβαλλόμενοι εἰς τὴν Γ. Πύλῃν καὶ ἐπιψηφίζόμενοι ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐπιτηρεῖται δὲ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν.

Εἰς τὸ δεῦτερον ὑπάγονται αἱ οἰκονομικαὶ καὶ περὶ Βακονηθῶν ὑποθέσεις, ἧτοι ἡ συζήτησις καὶ ἔρευνα τῶν Νόμων καὶ Κανονισμῶν, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν εἰσπράξιν τῶν προσόδων τοῦ Κράτους, τὴν διαφύλαξιν τοῦ δημοσίου πλούτου, τὴν καλὴν αὐτοῦ διαχείρισιν καὶ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν Βακονηθῶν, ὅσαι ἐπιστήμως ὑποβάλλονται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

Τὸ τρίτον μελετᾷ, συντάσσει καὶ συναρμολογεῖ τοὺς πολιτικούς Νόμους καὶ Κανονισμούς ὡς καὶ τοὺς διέποντας τὰ πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν ὀριζόμενα δικαστήρια καὶ Συμβούλια καὶ ἀποφαίνεται, ἐν περιπτώσει συγκρούσεως τῆς δικαιοδοσίας τῶν διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ἀρχῶν, ποῖον τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον, κατὰ τὰ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ ὀριζόμενα.

Τὸ τέταρτον ἐξετάζει καὶ συζητεῖ τὰ περὶ ἐμπορίου, δημοσίου καὶ κοινοφελῶν ἔργων, τὰ περὶ γεωργίας καὶ τὰ περὶ διευθετήσεως καὶ διορθώσεως τῶν δημοσίων ὁδῶν καὶ κτηρίων, τὰ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γεωργίας, τὰ πρὸς τοῦτο χρηρηγίετα προνόμια καὶ τὰς γινόμενας συμφωνίας καὶ συμβόλαια.

Εἰς τὸ πέμπτον ὑπάγονται τὰ περὶ δημοσίας ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀγωγῆς ἐν γένει καὶ αἱ περὶ ἐκπαιδευτηρίων ὑποθέσεις.

Αἱ μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ ἰδιωτῶν ἀναφερόμεναι ὑποθέσεις ἀνατίθενται εἰς τὸ τμήμα, εἰς ὃ ἀνάγεται τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς.

"Αρθρ. 4. (Ετροποποιήθη) (1). Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀρθροῖς δηλοῦται, εἶναι ἀρμόδιον ὅπως συζητῆ καὶ ἀνακρίνη τὰς εἰς αὐτὸ ὑποβαλλομένας ὑποθέσεις, ἢ ἐκτέλεσις ὅμως τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τοὺς εἰδικούς ὑπαλλήλους καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναμιχθῆ εἰς τὰ τῆς ἐκτελέσεως, ἀλλ' ἐπιβλέπει ἀπλῶς τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων καὶ Κανονισμῶν καὶ ἀναφέρει ὅπου δεῖ τὰς κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἀναφουρένας ἑλλείψεις.

"Αρθρ. 5. Ἐκαστον τμήμα, συζητοῦν καὶ ἀποφασίζον τὰς εἰς αὐτὸ ὑποβαλλομένας ὑποθέσεις, συντάσσει ἔκθεσιν. Αἱ ἐκθέσεις ἐκάστου τμήματος, ἐκτὸς τῆς εἰδικῆς σφραγίδος, σφραγίζονται καὶ διὰ τῆς μεγάλης σφραγίδος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ὁ πρόεδρος σφραγίζει διὰ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ σφραγίδος τὰς ἐκθέσεις, τὰς συντασσομένας περὶ ὑποθέσεων συζητουμένων ἐνώπιον αὐτοῦ. Αἱ συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις τῶν εἰδικῶν τμημάτων, αἱ ἀφουρῶσαι θεμελιώδεις Νόμους καὶ Κανονισμούς, δὲν ὑποβάλλονται εἰς τὴν Αὐτοκρατορικὴν ἐπικύρωσιν, πρὶν ἢ συζητηθῶσι καὶ ἐπιψηφισθῶσι ἐν γενικῇ Συνεδριάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

"Αρθρ. 6. Ἡ προεδρεία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀνατίθεται εἰς ἓνα τῶν ὑπουργῶν τοῦ Κράτους, διορίζονται δὲ καὶ πέντε ἀντιπρόεδροι καὶ εἰς γενικὸς γραμματεῦς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν ἐκάστου τμήματος δὲν δύναται νὰ ᾖ μικρότερος τῶν πέντε, οὔτε μεγαλύτερος τῶν δέκα, ὡς ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου δὲν δύναται νὰ ὑπερβῆ τὰ πενήκοντα. Τὰ μέλη διανεμονται εἰς τὰ τμήματα κατὰ τὴν ἀνάγκην ἐκάστου αὐτῶν, ἀρκεῖ μόνον τὰ μέλη ἐκάστου τμήματος νὰ μὴ ᾧσιν ὀλιγώτερα τῶν πέντε.

"Αρθρ. 7. Ὁ πρόεδρος, οἱ ἀντιπρόεδροι, ὁ γενικὸς γραμματεὺς καὶ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται δι' Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος.

"Αρθρ. 8. Ἐν ἐκάστῳ τμήματι διορίζονται πέντε εἰσηγηταὶ (μοναθίν) καὶ πέντε ὑπογραμματεῖς (μουλαζίμ), ἐλεγγόμενοι μεταξύ τῶν γραμματέων καὶ γραφέων τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους γραφείων καὶ ἄλλων ἐχόντων τὴν ἀπαιτούμενην ἱκανότητα.

"Αρθρ. 9. Οἱ πρόεδροι καὶ τὰ μέλη συζητοῦσι τὰς παρουσιαζομένας ὑποθέσεις, οἱ εἰσηγηταὶ συντάσσουσι περίληψιν τῶν συζητητέων ὑποθέσεων, οἱ δὲ ὑπογραμματεῖς κρατοῦσι τὰ πρακτικά. Εἰς τῶν εἰσηγητῶν ἐκάστου τμήματος διορίζεται καὶ γραμματεὺς αὐτοῦ.

"Αρθρ. 10. Αἱ συζητούμεναι ὑποθέσεις ἐν τε τοῖς τμήμασι καὶ ἐν ταῖς γενικαῖς συνεδριάσεσιν ἀποφασίζονται κατὰ πλειοψηφίαν, τοῦ τε προέδρου

(1) Ὅρα τὸν ἀμέσως ἐπόμενον ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν προομίῳ.

καὶ τῶν μελῶν ἐχόντων ἀνὰ μίαν ψήφον. Ἡ ψηφοφορία γίνεται μυστικῆ, ὅταν τοῦτο ζητηθῆ διὰ πλειοψηφίας.

"Αρθρ. 11. Προεδρεύει τῶν γενικῶν συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὁ πρόεδρος καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ εἰς τῶν ἀντιπροέδρων.

"Αρθρ. 12. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἔχουσιν ἴσην ἐξουσίαν καὶ χεῖρουσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα, ἀνεξαρτήτως τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ αξιώματός των.

"Αρθρ. 13. Θέλει συνταχθῆ καὶ συζητηθῆ ἐν γενικῇ Συνεδριάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας Νόμος εἰδικὸς περὶ τῆς διευθύνσεως τῶν συζητήσεων τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῶν γραφείων του.

"Αρθρ. 14. Ὁ παρὸν θεμελιώδης Κανονισμὸς θέλει ὑποστῆ τὰς δεύσας μεταβολὰς καὶ διορθώσεις, ὅταν αὐταὶ θεωρηθῶσιν ἀναγκαστικαὶ καὶ ἐγκριθῶσιν Αὐτοκρατορικῇ διαταγῇ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὀρίζων τὸν τρόπον τῶν συζητήσεων καὶ τὰ καθήκοντα ἐκάστου τμήματος.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Τροποποιήσεων τῶν Ἄρθρων 2 καὶ 4 τοῦ θεμελιώδους Κανονισμοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ χρονολογούμενου τῇ 8 Ζιλχιδζὺδζέ 1284 καὶ ἐπικαιρωμένου τῇ Αὐτοκρατορικῇ ἐγκρίσει, καὶ τοῦ τμήματος τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν καὶ δημοσίας ἀσφαλείας μετὰ τοῦ τῆς παιδείας συνενωθέντων εἰς ἓν τμήμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τμήμα τῶν ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων, συνέστη νέον τμήμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν δικαστικῶν ὅπως διακρίξῃ τὰς εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνατιθεμένας διοικητικὰς ὑποθέσεις.

Τοῦ θεμελιώδους Κανονισμοῦ τοῦ Συμβουλίου τὰ μὴ ἀντικείμενα εἰς τὰς γενομένας τροποποιήσεις ἄρθρα διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ· ὁ παρὼν δὲ Κανονισμὸς πραγματεύεται περὶ τοῦ τρόπου τῆς συστάσεως τοῦ δικαστικοῦ τμήματος, τῶν διαφόρων αὐτοῦ καθηκόντων, περὶ τοῦ τρόπου τῶν συζητήσεων ἐν ἐκάστῳ τμήματι καὶ ἐν ταῖς γενικαῖς συνεδριάσεσι καὶ περὶ τῶν διαφόρων καθηκόντων τοῦ προέδρου, τῶν ἀντιπροέδρων, τῶν μελῶν, τῶν εισηγητῶν καὶ τῶν ὑπογραμμάτων.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ συστάσεως τοῦ Δικαστικοῦ τμήματος καὶ τῶν καθηκόντων του.

Ἄρθρον 1. Τὸ δικαστικὸν τμήμα σύγκεται ἐξ ἑνὸς ἀντιπροέδρου, ἐξ μελῶν, τριῶν εισηγητῶν, δύο ἀνακριτῶν καὶ τῶν ἀναγκαιούτων ὑπογραμμάτων εἰς τῶν εισηγητῶν ἐκπληροῦ καθήκοντα γραμματέως τοῦ τμήματος.

Ἄρθρ. 2. Ἐν ἀνάγκῃ διορίζεται ἓν μέλος ἐξ ἐκάστου τῶν λοιπῶν τμημάτων, ὅπως παρίσταται εἰς τὰς συζητήσεις τοῦ δικαστικοῦ τμήματος.

Ἄρθρ. 3. Τὸ δικαστικὸν τμήμα Ἀ. Διαλίσκει τὰς μεταξὺ δικαστικῶν

καὶ διοικητικῶν ἢ μόνον διοικητικῶν ἄρχων ἀναφυρομένας συγκρούσεις δικαιοδοσίας καὶ ὀρίζει τὸ ἀρμόδιον Συμβούλιον ἢ δικαστήριον, εἰς ὃ δέον ν' ἀνατεθῇ πρὸς ἐκδίκασιν ἀγωγή τις. Β'. Ἀνακρίνει καὶ διακρίνει τὰς μεταξὺ πολιτικῶν ἄρχων καὶ πολιτῶν ἀναφυρομένας διαφορὰς, τὰς θεωρηθείσας καὶ δικασθείσας ἐν τοῖς ἀρμοδίοις Συμβουλίοις καὶ ἐφεσιβληθείσας ἐνώπιον αὐτοῦ, ἢ πρωτοδικῶς τὰς τῆς αὐτῆς φύσεως διαφορὰς, τὰς ἀνατεθείσας ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἕνεκα τῆς σπουδαιότητός των. Γ'. Διακρίνει τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἀποδευθέντας ἐνόχους ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας των, ὅταν ἡ ἐκδίκασις τῆς κατ' αὐτῶν κατηγορίας ἀνατεθῇ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Δ'. Ἀναθεωρεῖ καὶ διακρίνει τὰς ἀφορώσας τοὺς εἰς δίκην εἰσαγομένους ὑπαλλήλους ἀποφάσεις τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Νομαρχιῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐπικύρωσις ἀνήκει, κατὰ τὸν νόμον, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ε'. Ἀναθεωρεῖ καὶ διακρίνει κατ' ἔφεσιν τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου τὰς ὑποθέσεις, τὰς θεωρηθείσας ἐν τοῖς Διοικητικοῖς Συμβουλίοις τῶν Νομαρχιῶν, ἐὰν ὄσιν αὐταὶ ἐφεσιβλητέαι.

Ἄρθρ. 4. Κατὰ τὸ ἐν τῷ πέμπτῳ ἄρθρῳ τοῦ περὶ εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων νόμου, δὲν εἰσάγονται εἰς δίκην οἱ Μοντεσαρρίραι (Ἐπαρχοί), Μουφτετταὶ χουκκάιμ (Ἀρχιδικασταὶ Νομαρχιῶν), Δεφτερδάραι (Οἰκονομικοὶ ἔφοροι), μοναβίραι (βοηθοὶ Νομαρχῶν, Ἐπάρχων), μεκτουπδζήδες (Διευθυνταὶ τῆς ἀλληλογραφίας τῶν νομαρχιῶν) καὶ οἱ τούτοις ἰσόβαθμοι, ἅπαντες οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι τῶν θρησκευτικῶν δικαστηρίων, οἱ ἀνώτεροι κληρικοὶ καὶ πνευματικοὶ ὑπάλληλοι, ἐὰν δὲν διαταχθῇ ἢ εἰς δίκην εἰσαγωγή των ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ ἀνατεθῇ ἡ ἐκδίκασις αὐτῆς εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (1).

Ἄρθρ. 5. Διακρίνομένη ἀγωγή τις κατά τινος πολιτικῆς ἀρχῆς κατ' ἔφεσιν ἢ πρωτοδικῶς, ἀποστέλλεται ἐκ μέρους τῆς διακρίνομένης ἀρχῆς εἰδικῶς ὑπάλληλος εἰς τὸ δικαστικὸν τμήμα, ὅπως ἡ παρὼν εἰς τὰς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις του.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν ὁ ἐνάγων ἕνεκα σπουδαίων κωλυμάτων δὲν δυνηθῇ νὰ παραστῇ εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς ἀγωγῆς του, δύναται νὰ διορίσῃ πληρεξούσιον, ἔχοντα τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἄρθρον 7. Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τεσσάρων ἐκ τῶν μελῶν τοῦ τμήματος, οὐδεμίαν συζήτησις γίνεται. Αἱ πολιτικαὶ ὑποθέσεις ἀποφαρίζονται πλειοψηφίᾳ, αἱ δὲ ποινικαὶ ὁμοψηφίᾳ.

Ἄρθρ. 8. Ὅπως, κατὰ τὰ ἐν τῷ θεμελιώδει Κανονισμῷ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διαλαμβανόμενα, αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ δὲν εἶναι ἀμέσως ἐκτελεσταί, οὕτω καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ δικαστικοῦ τμήματος ἐκτελοῦνται, ἀφοῦ

(1) Νόμος περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων.

ἐπικυρωθῶσιν ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ ἐκδοθῆ Ἀυτοκρατορικῆ Διαταγῆ.

*Ἀρθρ. 9. Ὁ ἐφεσιβάλλων ἀπόφασίν τινα εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὅπως θεωρηθῆ ἐν τῷ δικαστικῷ τμήματι αὐτοῦ ὀφείλει ἐν τῇ ἀναφορᾷ του νὰ ἐκθέσῃ ἐν ἐκτάσει τὰς ἐνστάσεις του κατὰ τῆς ἐκδοθείσης ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου ἀποφάσεως.

*Ἀρθρ. 10. Ἄν ἐπέλθῃ ἀνάγκη ἀνακρίσεως πρὸς διαφώτισιν τῆς δικαζομένης ἀγωγῆς, πρὸ τῆς ἀποφάσεως, συνιστᾶται ἀνακριτικὸν συνέδριον ἐκ δύο μελῶν καὶ τῶν ἀνακριτῶν, καὶ ἀνακρινομένων τῶν ἀναγκαιούτων προσώπων, αἱ ἀνακριτικαὶ ἐκθέσεις ὑπογράφονται καὶ ἐπικυροῦνται ὑπὸ τῶν μελῶν, ἀνακριτῶν καὶ ἀνακριθέντων καὶ ὑποβάλλονται τῷ Ἀντιπροέδρῳ, ὅπως ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῆς ὑποθέσεως.

*Ἀρθρ. 11. Προσκαλεῖται προσωρινῶς μέλος τι ἐκ τοῦ τμήματος, εἰς ὃ ἀνάγεται ἡ δικαζομένη ὑπόθεσις, εἰς τὸ δικαστικὸν τμήμα· τὸ μέλος τοῦτο παρίσταται εἰς τὰς συζητήσεις καὶ διασκέψεις ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ σφραγίζει τὴν ἀπόφασιν.

*Ἀρθρ. 12. Αἱ ποινικαὶ καὶ πολιτικαὶ ὑποθέσεις θὰ δικάζονται καὶ διεξάγωνται ἐν τῷ δικαστικῷ τμήματι, κατὰ τὸν γενικὸν περὶ δικαστηρίων νόμον.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις τμήμασι τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας θεωρουμένων ὑποθέσεων.

*Ἀρθρ. 13. Ἐκαστον τμήμα θεωρεῖ τὰς εἰς αὐτὸ ἀνατιθεμένας ὑποθέσεις, κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους, καὶ ἐκθέτον τοὺς ἀποχρῶντας λόγους, ἀκυροῦ καὶ ἀπορρίπτει τὰς ἐναντίον τῶν νόμων γενομένας πράξεις.

*Ἀρθρ. 14. Τὸ τμήμα τῶν ἐσωτερικῶν ὑποθέσεων συζητεῖ καὶ μελετᾷ τὰ ὑπὸ τῶν εἰδικῶν τμημάτων ὑποβαλλόμενα νομοσχέδια, τὰ ἀφορῶντα τὰ δικητικὰ, τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὰ στρατιωτικὰ καὶ ναυτικὰ· ἐξετάζει τὰ ἀφορῶντα τὰ καθήκοντα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐκθέτει τοὺς λόγους, οἵτινες ἀπαιτοῦσι τὴν παῦσιν ἢ εἰς δίχην εἰσαγωγὴν τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων, θεωρεῖ τὰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀναφερομένας ὑποθέσεις ὡς καὶ τὰ ἀφορῶντα τὴν σύστασιν Πανεπιστημίων, Διδασκαλείων, Ὁρphanοτροφείων καὶ Σωφρονιστηρίων, τὴν σύνταξιν καὶ μεταφράσιν βιβλίων καὶ συγγραμμάτων, προτείνει ἀμοιβὰς διὰ τοὺς ἐφευρέτας ἐπιστημονικῶν καὶ φιλολογικῶν ἔργων, καὶ ἐφορᾷ πᾶν ὅ,τι ἀνάγεται ἐν γένει εἰς τὴν δημοσίαν ἐκπαιδεύσιν καὶ ἀγωγὴν.

*Ἀρθρ. 15. Τὸ τμήμα τῶν οικονομικῶν συντάττει τὰ ἀναγκαιούτα νομοσχέδια ἐπὶ τῇ ἐπισήμῳ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐθναρχῶν καὶ ἄλλων ἀρχῶν, ἔχουσῶν ἐπιχορηγήσεις καὶ ἐξόδα ὡς καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων, Διευθύνσεων καὶ Νομαρχιῶν. Ἐξετάζει κατὰ πόσον ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τοὺς οικονομικοὺς ὑπαλλήλους ἐκάστης διοικητικῆς περιφερείας μισθοὶ, μὴ περιεχόμενοι ἐν τῷ ἰσολογισμῷ τῶν ἐξόδων καὶ ἐπιχορηγήσεων τῶν Ὑπουργείων καὶ Νομαρχιῶν, πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου χορηγουμένης ἀδείας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐξέτασις τῶν τοιούτων ἀνήκει εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Συσκέπτεται περὶ εὐρέσεως νέων πόρων, περὶ καταργήσεως ἢ ἐλαττώσεως τῶν ὑπαρχόντων φόρων, περὶ ὑποθέσεων ἀφορῶσιν τὴν διεύθυνσιν τῶν Ἐθναρχῶν καὶ περὶ ἐκτάκτων ἐξόδων, ἀναγκαιούτων εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ ἀγαθοεργῶν καταστημάτων καὶ κτιρίων.

*Ἀρθρ. 16. Τὸ Νομοθετικὸν τμήμα συσκέπτεται περὶ συντάξεως καὶ τροποποιήσεως τῶν τὰ πολιτικὰ Δικαστήρια καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς δικαζομένας ὑποθέσεις ἀφορῶντων Νόμων καὶ Κανονισμῶν καὶ συντάττει τὰ περὶ αὐτῶν Νομοσχέδια.

*Ἀρθρ. 17. Τὸ τμήμα τῶν δημοσίων ἔργων μελετᾷ καὶ συζητεῖ τὰς ἐκθέσεις καὶ αἰτήσεις τῶν εἰδικῶν τμημάτων περὶ κατασκευῆς ὁδῶν καὶ διόδων, δημοσίων κτιρίων, περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γεωργίας, κατασκευῆς σιδηροδρόμων, λιμένων, καθαρῆσεως ποταμῶν καὶ λιμνῶν, συστάσεως ἀτμοπλοικῶν γραμμῶν ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ποταμοῖς, συστάσεως ἑταιριῶν παντὸς εἶδους, διευθετήσεως τῶν τὴν διεύθυνσιν τῶν δασῶν καὶ μεταλλείων ἀφορῶσιν ὑποθέσεων, τῶν μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἰδρυτῶν τῶν ἀναλαβουσῶν ὑποχρεώσεων Ἐταιριῶν γινομένων συμβολαίων καὶ τῶν ὄρων, ὑφ' οἷς χορηγοῦνται εἰς αὐτὰς προνόμια.

*Ἀρθρ. 18. Αἱ ἐκθέσεις, ἃς ὑποβάλλουσι κατ' ἔτος αἱ ἐπιτροπαὶ αἱ ἐκλεγόμεναι ὑπὸ τῶν Γεν. Συνελεύσεων τῶν Νομαρχιῶν, κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν τῶν ὑποθέσεων περὶ ὧν πραγματεύονται, ἀνατίθενται εἰς τὰ ἀρμοδία τμήματα.

*Ἀρθρ. 19. Ὅσάκις θεωρηθῆ ἀναγκαῖα ἡ σπουδαία μελέτη καὶ λεπτομερὴς συζήτησις τῶν νομοσχεδίων, τῶν πραγματευομένων περὶ τῶν ἐν τῷ παρόντι μέρει διαλαμβανομένων ὑποθέσεων, τῶν ἀναγομένων εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, προσκαλεῖται εἰς ὑπάλληλος τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς καὶ μετ' αὐτοῦ ἀποφασίζονται ἐν περιπτώσει δ' ἀνάγκης μεταρρυθμίσεως ἢ τροποποιήσεως τῶν νομοσχεδίων, κρατεῖται ἀλληλογραφία μετὰ τοῦ ἀρμοδίου ὕπουργοῦ ἢ τῆς διεύθυνσεως, καὶ οὕτως συζητούμενα καὶ συνταττόμενα τὰ νομοσχέδια τίθενται εἰς ἐνέργειαν.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς Γεν. Συνεδριάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας συζητουμένων ὑποθέσεων.

*Ἄρθρ. 20. Αἱ ἐν ταῖς Γεν. συνεδριάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας συζητούμεναι ὑποθέσεις εἰσὶ ἀ. αἱ ἀφορῶσαι τὰ καθήκοντα τοῦ δικαστικοῦ τμήματος καὶ β'. αἱ ἀφορῶσαι τὰ λοιπὰ τμήματα ἐν τῷ πέμπτῳ μέρει τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δηλοῦται ὁ τρόπος τῆς συγκροτήσεως τῶν Γεν. συνεδριάσεων πρὸς συζήτησιν τῶν ὑποβαλλομένων ὑποθέσεων.

*Ἄρθρ. 21. Αἱ ἐκ τῶν ἀναγομένων τῷ δικαστικῷ τμήματι συζητούμεναι ἐν ταῖς Γενικαῖς συνεδριάσειν ὑποθέσεις εἰσὶν αἱ ἐφεξῆς· ἀ. αἱ σπουδαιότεραι τῶν συγκροτήσεων ἀρμοδιότητος μεταξὺ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, ὡς ἐν τῷ 3ῳ ἄρθρῳ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐδηλώθη· β'. αἱ ἀποφάσεις περὶ πληρωμῆς ποσού πλέον τῶν 100,000 γροσίων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς μετρητὰ ἢ διὰ συμψηφισμοῦ πρὸς ἀποζημιώσεις, ἐκπεσμόν, ἢ δι' ἄλλους λόγους· γ'. αἱ μεγάλης σπουδαιότητος ποινικαὶ ὑποθέσεις, ἂν ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Προεδρείου νὰ θεωρηθῶσιν ἐν τῇ Γενικῇ συνεδριάσει· δ'. αἱ ὑποθέσεις, ὧν ἡ ἐν τῇ Γενικῇ συνεδριάσει ἀναθεώρησις καὶ συζήτησις ζητεῖται παρὰ δύο μελῶν τοῦ δικαστικοῦ τμήματος· ε'. ἡ σύγκρουσις μεταξὺ τῆς γνώμης τοῦ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ ἀποστελλομένου ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ὅπως παραστῇ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν τῆς σχετιζομένης πρὸς αὐτὴν ὑποθέσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστικοῦ τμήματος.

*Ἄρθρ. 22. Ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τὰ ἄλλα τμήματα ὑποθέσεων συζητοῦνται ἐν ταῖς Γενικαῖς συνεδριάσειν αἱ ἐφεξῆς· ἀ. Πάντα τὰ νομοσχέδια. β'. Αἱ παραχωρήσεις μεταλλείων καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν προνόμια. γ'. Τὰ περὶ συστάσεως ταμειωτηρίων (Caisses d'epargne), νοσοκομείων, ὄρφανοτροφείων καὶ ἄλλων κοινωφελῶν ἰδρυμάτων. δ'. Τὰ περὶ ὀρισμοῦ τῶν διωδίων τῶν σιδηροδρόμων καὶ ἄλλων ὁδῶν καὶ τὰ περὶ χορηγήσεως προνομίων. ε'. Τὰ περὶ ἀνοίξεως διωρύγων καὶ καθαρίσεως λιμνῶν καὶ ποταμῶν. ς'. Τὰ περὶ συστάσεως Ἐμποροδικείων. ζ'. Τὰ περὶ συστάσεως Ἐμπορικῶν ἑταιριῶν παντὸς εἶδους. η'. Τὰ περὶ κατασκευῆς γεφυρῶν διαβάτων ἐπὶ πληρωμῇ. θ'. Τὰ περὶ αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως φόρων, τροποποιήσεως τιμολογίων τῶν ἐσωτερικῶν τελωνείων, καὶ ἀτελείας καὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, ἢ ἄλλων φόρων ἑταιρίας, ἢ τάξεως τινος τῶν κατόικων.

*Ἄρθρ. 23. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ διαλαμβανομένων ὑποθέσεων, θεωροῦνται ἐν ταῖς Γενικαῖς συνεδριάσειν ἢ μεταξὺ τμήματός τινος καὶ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς παραχθεῖσα διαφωνία ἐν τῇ συζητήσει ὑποθέσεώς τινος, σχετικῆς πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην· ἐπίσης αἱ εἰς εἰδικὰ μικτὰς ἐπιτροπὰς ἀνατελεῖσαι ὑποθέσεις, αἱ ὑπαγομέναι κατ' ἀρχὴν

ἢ κατὰ τὰς ὑποδιαίρεσεις τῶν εἰς πλείονα τμήματα, καὶ προσέτι αἱ σπουδαῖες ἐνδιαφερόνσαι τὴν κυβέρνησιν ὑποθέσεις κατ' ἐγκρίσιν τοῦ Προεδρείου.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν τμημάτων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν καθηκόντων τῶν Ἀντιπροέδρων, μελῶν, Γ. γραμματέως, εισηγητῶν καὶ ὑπογραμματέων.

*Ἄρθρ. 24. Πᾶσα ὑπόθεσις παραπέμπεται πρὸς συζήτησιν ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας πάντοτε ὑπὸ τοῦ Προϋπουργοῦ καὶ, κατὰ συνέπειαν, οὐδεμία ὑπόθεσις τίθεται ὑπὸ συζήτησιν χωρὶς νὰ παραπεμφθῇ ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ Προϋπουργοῦ. Μόνον τὸ Προεδρεῖον δέχεται κατ' εὐθείαν ἀναφοράς, σχετιζομένης πρὸς ὑποθέσεις, ἀνατελεῖσας ἤδη εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας.

*Ἄρθρ. 25. Ἡ διανομὴ καὶ ἀποστολὴ τῶν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀποστελλομένων ἐγγράφων εἰς τὰ διάφορα τμήματα αὐτοῦ εἶναι καθήκον τοῦ Γ. Γραμματέως.

*Ἄρθρ. 26. Ἐν ἐκάστῳ τμήματι κρατοῦνται δύο βιβλία· τὸ μὲν πρὸς καταχώρισιν τῶν εἰς συνθήεις ὑποθέσεις ἀναφερομένων ἐγγράφων, τὸ δὲ διὰ τὰ σπουδαῖα ἐγγράφα.

*Ἄρθρ. 27. Καθῆκον τοῦ ἀντιπροέδρου εἶναι νὰ ἀναθέσῃ τὰ ὑπὸ συζήτησιν τεθησόμενα ἐγγράφα εἰς ἓν τῶν μελῶν ἢ εισηγητῶν, ὅπως συντάξῃ περίληψιν αὐτῶν. Ὡσαύτως ὁ ἀντιπρόεδρος διορίζει ἐκ τῶν μελῶν ἢ εισηγητῶν ὃν τινὰ ἐγκρίνη, ὅπως μελετήσῃ τὴν περίληψιν τῶν ἐγγράφων τούτων.

*Ἄρθρ. 28. Ὁ ἀντιπρόεδρος κρατεῖ βιβλίον, ἐν ᾧ σημειῦται ἡ χρονολογία καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐγγράφων, τῶν δοθέντων εἰς μέλος ἢ εισηγητὴν τινὰ, ὅπως συντάξῃ περίληψιν αὐτῶν, καὶ ὅπερ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συζητήσεων.

*Ἄρθρ. 29. Οἱ ἀντιπρόεδροι καὶ τὰ μέλη εἰσὶν ἐπιτετραμμένοι τὴν συζήτησιν τῶν εἰς τὸ τμήμα τῶν ἀνατεθειμένων ὑποθέσεων, οἱ εισηγηταὶ τὴν μελέτην καὶ ἐν περίληψει ἔκθεσιν τῶν σχετικῶν αὐταῖς ἐγγράφων καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς συντάσσουσι καὶ γράφουσι τὰ σχέδια. Οἱ εισηγηταὶ καὶ ὑπογραμματεῖς διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ γραμματέως τοῦ τμήματος.

*Ἄρθρ. 30. Ἐν τοῖς τμήμασιν αἱ ἀποφάσεις γίνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἴσῃ ἐχόντων τὴν ψῆφον τοῦ τε Προέδρου καὶ τῶν μελῶν· εἰς τὰς ἀποφάσεις ὁμοῦ ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων ἐν τῷ δικαστικῷ τμήματι ἀπαίτεται ὁμοψηφία, ὡς ἐδηλώθη ἐν τῷ ἐβδόμῳ ἄρθρῳ.

*Αρθρ. 31. Κατά τὸν θεμελιώδη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας Κανονισμὸν, αἱ συζητήσεις ἐν ἐκάστῳ τμήματι ἀρχοῦνται, ὅταν ὡσι παρόντα τὰ ἡμῖς πλέον ἐνὸς ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

*Αρθρ. 32. Πρὸς λεπτομερῆ συζήτησιν καὶ διευκρίνισιν ὑποθέσεώς τινος, δύναται νὰ συστήθῃ ἐπιτροπὴ, ἧς προεδρεύει τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου τμήματος ἀποστελλόμενον μέλος· ἐν ἀνάγκῃ συνενώσεως δύο τμημάτων πρὸς συζήτησιν ὑποθέσεώς τινος, εἰς τῶν ἀντιπροέδρων διορίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὅπως προεδρεύῃ τῆς συζητήσεως.

*Αρθρ. 33. Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀντιπροέδρου ἐπὶ εὐλόγῳ αἰτίᾳ, ἐν τῶν μελῶν τοῦ τμήματος διορίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἀναπληρωτῆς τοῦ ἀντιπροέδρου.

*Αρθρ. 34. Οἱ εἰσηγηταὶ ἐκάστου τμήματος παρευρίσκονται εἰς τὰς συνεδριάσεις, ἐπιτρέπεται δὲ αὐτοῖς νὰ γνωμοδοτῶσιν ἐπὶ ὑποθέσεων, τῶν ὁποίων ἡ μελέτη καὶ περιλιπτική ἐκθεσις τοῖς ἀνετέθη· τὰ γραφικὰ καθήκοντα τῶν εἰσηγητῶν καὶ ὑπογραμματέων ἐκπληροῦνται συμφώνως ταῖς περὶ τῶν γραφικῶν καθηκόντων ἐν γένει τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὁδηγίας.

*Αρθρ. 35. Ἐν ἐκάστῳ τμήματι κρατεῖται ἐν βιβλίῳ πρακτικῶν, ἐνῶ σημειοῦται ἡ ἡμερομηνία καὶ τὰ ὀνόματα τοῦ ἀντιπροέδρου καὶ τῶν παρευρισκομένων μελῶν, ὑπὸ ταῦτα δὲ, ποῖα ὑποθέσεις καὶ μέχρι τίνος βαθμοῦ συνεζητήθη, ἡ πόσαι ὑποθέσεις καὶ πῶς ἀπεφασίσθησαν, καὶ ἂν ἀπεφασίσθησαν πλειοψηφίᾳ ἢ ὁμοψηφίᾳ, καὶ ἂν πλειοψηφίᾳ, ποῖα τὰ μειοψηφούντα μέλη καὶ ποῖα ἡ γνώμη τῶν μειοψηφούντων μελῶν, ἐὰν τὰ μέλη ταῦτα ἤθελον ἀπαιτήσει τὴν καταχώρισίν τῆς ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

*Αρθρ. 36. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως, ἀναγιγνώσκονται τὰ πρακτικά, καὶ ἐὰν εὐρεθῶσι σύμφωνα ταῖς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις τῆς προτεραίας, ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου, τῶν μελῶν καὶ τοῦ ἀ. γραμματέως τοῦ τμήματος. Ἀπαγορεύονται τὰ σβέσματα καὶ ζῦσματα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ἐὰν δὲ συμβῇ παρόραμα τι, σύρονται ἐκατέρωθεν αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἐξαλειφθῇ, δύο γραμμαὶ καὶ ἐν τῷ περιθωρίῳ γίνονται ἡ διάρθρωσις, ὅφ' ἦν θέττουσι τὰς ὑπογραφὰς τῶν ὀ ἀντιπροέδρου καὶ ὀ γραμματέως τοῦ τμήματος.

*Αρθρ. 37. Τὰ πρακτικά (μαζπατά) καὶ τὰ ἐν σχεδίῳ ἔγγραφα, τὰ ἀφορῶντα ὑποθέσεις ἀποφασισθείσας, ἀναγιγνώσκονται ἐν τῷ τμήματι καὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν μελῶν διορθοῦνται καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὸν Γ. γραμματέα τοῦ Συμβουλίου, καὶ ἀποῦ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἐπιστρέφονται εἰς τὸ ἀρμοδίον τμήμα, ἐνθα μετὰ δευτέραν ἀνάγνωσιν δίδονται ὅπως ἀντιγραφῶσιν.

*Αρθρ. 38. Αἱ ἐπὶ τῶν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἀνατεθειμένων ὑποθέσεων ἀποφάσεις ἐγγράφονται ἐν πρακτικῷ (μαζπατά), ἐσφραγι-

σμένῳ ταῖς σφραγίσιν τῶν μελῶν· ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῶν ἀφορῶντων ὑποθέσεις, εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν τῶν ὁποίων δὲν παρευρέθη ὁ Πρόεδρος, τίθεται ἡ ἐπίσημος σφραγὶς τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους. Ἐπίσης τίθεται ἡ σφραγὶς αὐτὴ καὶ πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν ἐννόμων γιγνομένων προσθηκῶν.

*Αρθρ. 39. Τὰ νομοσχέδια συνοδεύονται καὶ ὑπὸ πρακτικοῦ, ἐξηγουῦντος τοὺς λόγους δι' οὓς συνετάχθησαν. Ὑπὸ τὰ νομοσχέδια τὰ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν εἰς τὸ Συμβούλιον ὑποβαλλόμενα, ἐὰν γίνωσι παραδεκτὰ καὶ ἐπικυρωθῶσιν ἄνευ τροποποιήσεως τινός, σημειοῦται ἡ ἐπικύρωσις, εἰδικὸν δὲ πρακτικὸν (μαζπατά) ἐξηγεῖ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐνεκρίθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν καθ' ὅλοκληρίαν.

*Αρθρ. 40. Εἰς τὰ πρακτικά τῶν διὰ πλειοψηφίας ἀποφασισθεισῶν ὑποθέσεων, τὰ μειοψηφούντα μέλη δὲν θέτουσι τὰς σφραγίδας των, ἀλλὰ γράφονται τὰ ὀνόματά των, γιγνομένης μνείας περὶ τῆς μειοψηφίας αὐτῶν.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τοῦ τρόπου τοῦ συνέρχεσθαι εἰς Γεν. συνεδριάσεις, τοῦ τρόπου τῶν ἐν αὐταῖς συζητήσεων καὶ τῶν καθηκόντων τοῦ Προέδρου.

*Αρθρ. 41. Αἱ Γ. συνεδριάσεις συγκροτοῦνται πάντοτε ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου.

*Αρθρ. 42. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας συνέρχεται τακτικῶς δις τῆς ἐβδομάδος εἰς Γ. συνεδριάσιν, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἐκτάκτως, κατὰ διαταγὴν τοῦ Προέδρου.

*Αρθρ. 43. Ὅσα τῶν μελῶν ἔνεκεν εὐλόγου κωλύματος δὲν δύναται νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὰς Γ. συνεδριάσεις, ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιήσιν τοῦτο εἰς τὸν Πρόεδρον.

*Αρθρ. 44. Ὁ Γ. γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου διευθύνει ἀπάσας τὰς γραφικὰς ἐργασίας, καὶ κρατεῖ τὸ βιβλίον τῶν πρακτικῶν τῶν Γεν. συνεδριάσεων.

*Αρθρ. 45. Αἱ δι' ὑποθέσεις τοῦ δικαστικοῦ τμήματος συγκροτοῦμεναι Γ. συνεδριάσεις σύγκεινται ἐκ δώδεκα μελῶν, ἧτοι τοῦ Προέδρου, τῶν μελῶν καὶ εἰσηγητῶν τοῦ τμήματος τούτου, καὶ τῶν μελῶν τῶν ἄλλων τμημάτων, τῶν παρευρεθέντων εἰς τὰς συζητήσεις τοῦ δικαστικοῦ τμήματος. Δὲν ἀρχοῦνται αἱ συζητήσεις, ἐὰν δὲν παρευρεθῶσιν ἐννέα τοῦλάχιστον τῶν μελῶν.

*Αρθρ. 46. Τὰ καταδικάζοντα τοὺς ἐνόχους βεβρωμένους ὑπαλλήλους πρακτικά ἀναγιγνώσκονται εἰς ἐπίκουρον αὐτῶν, προσκαλουμένων εἰς τὸ Συμβούλιον, ἐνθα ἐρωτῶνται ἐὰν ἔχωσι νὰ ἀπαντήσωσι τι πρὸς δικαιο-

λόγησιν, και μετά ταύτα άρχονται αι συζητήσεις. Όριστική άπόφασις εκδίδεται κατά των ενόχων, τή πλειοψηφία των δύο τρίτων εκ των παρόντων μελών.

*Άρθρ. 47. Είς τās συζητήσεις, εν αις πρόκειται περί παραπόνων κατά άποφάσεως διοικητικής τινος άρχής ή τής διαγωγής αυτής, εάν τά παράπονα ταύτα άπορρέωσιν εξ άποφάσεως του σχετικού προς τήν άρχήν ταύτην τμήματος του Συμβουλίου τής Έπικρατείας, τó μέλος, όπερ έπεφορτίσθη νά παρευρεθής εις τās συζητήσεις του δικαστικού τμήματος, δέν παρευρίσκειται εις τās Γενικās συνεδριάσεις του αυτού τμήματος.

*Άρθρ. 48. Αί διά τās λοιπάς υποθέσεις του δικαστικού τμήματος συγκροτούμεναι Γενικαί συνεδριάσεις σύγκεινται εξ όλων των μελών και εισηγητών των τμημάτων και ουδέμία άπόφασις εκδίδεται, εάν δέν παρευρεθώσι πλείονα του ήμισους των μελών.

*Άρθρ. 49. Τά εν ταίς Γενικαίς συνεδριάσει συζητηθησόμενα νομοσχέδια, τυπούμενα, διανέμονται ήμέρας τινάς προ τής συνεδριάσεως εις τά μέλη και τοίς εισηγητάς.

*Άρθρ. 50. Όταν θεωρηθή αναγκαία ή συζήτησις και σύσκεψις υποθέσεως τινος μετά τής άρχής εις ήν ανάγεται, προσκαλείται έγκαιρώς εις τήν Γενικήν συνεδρίαν ο διευθυντής τής άρχής εκείνης, ή ο αντιπρόσωπος, δι ήθει ενόμασει.

*Άρθρ. 51. Κατά τās Γενικās συνεδριάσεις αναγινώσκειται πρώτον τó βιβλίον των πρακτικών και κατόπι τά άρρωήντα τās συζητηθησομένας υποθέσεις υπομνήματα.

*Άρθρ. 52. Μετά τήν ανάγνωσιν του βιβλίου των πρακτικών, ο αντιπρόεδρος του τμήματος, εν ό ό θεωρηθή και συνεζητηθή τó πρώτον ή συζητητέα εν Γενική συνεδρίασει υποθέσις, δίδει προφορικώς τās απαιτούμενας διασαφήσεις, και εάν έγκριθής, αναγινώσκονται και τά σχετικά έγγραφα και μετά ταύτα άρχεται ή λεπτομερής συζήτησις.

*Άρθρ. 53. Τās εν ταίς Γενικαίς συνεδριάσει συζητητέας υποθέσεις προσδιορίζει και διευθύνει ο Πρόεδρος.

*Άρθρ. 54. Κατά τās συζητήσεις, όσα των μελών σκοποῦσι νά όμιλήσωσιν ή νά άπαντήσωσιν εις τόν όμιλούντα, ή νά εκφέρωσι γνώμην τινά επί των λεγομένων, άποτείνονται εις τόν Πρόεδρον και λαμβάνουσι τόν λόγον κατά τήν σειράν, ήτις όρίζεται ύπ' αυτού. Ουδείς δύναται νά διακόψη τόν όμιλούντα τῶν πράττοντι ταῦτα γίνονται αι δέουσαι παρατηρήσεις εκ μέρους του Προέδρου.

*Άρθρ. 55. Μετά τήν άποπεράτωσιν των άγορεύσεων των μελών και των συζητήσεων, ο Πρόεδρος έρωτά τά μέλη περί τής γνώμης των και συλλέγει τās ψήφους αυτών.

*Άρθρ. 56. Είς τās μετά τήν άγορεύσιν των μελών και τήν άποπε-

ράτωςιν των συζητήσεων υπό του Προέδρου άποτεινομένας έρωτήσεις, τά μέλη όφείλουσι ν' άπαντῶσι καταφατικώς ή άποφατικώς· ουδέμία πρότασις περί άναθεωρήσεως άποφατισθεισών ήδη υποθέσεων γίνεται δεκτή.

*Άρθρ. 57. Πάν μέλος δύναται νά εκφέρη έλευθέριωσ και άπροκαλύπτωσ τήν γνώμην του επί του συζητουμένου ζητήματος κατά τās Γ. συνεδριάσεις. Μυστική ψηφοφορία γίνεται, όταν τουτο ζητηθής υπό τής πλειοψηφίας.

*Άρθρ. 58. Έν περιπτώσει διχογνωμίας, ή πλειοψηφία άποτελείται εκ τής συμφωνίας των πλειόνων του ήμισους μελών.

*Άρθρ. 59. Οί εισηγηταί δύναται εν ταίς Γ. συνεδριάσει νά υποβάλωσι προφορικώς τās σκέψεις των και νά χορηγήσωσι διασαφήσεις επί υποθέσεων, ών ή επεξεργασία και περιληπτική εκθεσις τοίς ανετέθη, αλλά δέν αναμειγνύονται εις τās συζητήσεις άλλων υποθέσεων, ουδέ γνωμοδοτούσιν εν γένει.

*Άρθρ. 60. Τó βιβλίον των πρακτικών των Γ. συνεδριάσεων υπογράφεται υπό του Προέδρου και του Γ. γραμματέως· υπό τά νομοσχέδια, όσα επικυρούνται άνευ τροποποιήσεως εν ταίς Γ. συνεδριάσει, γίνεται μνεία τής έγκρίσεως και επικυρώσεως των· και ταύτα μόν σφραγίζονται τή σφραγίδι του Συμβουλίου τής Έπικρατείας, αί δε περί τούτων εκθέσεις ταίς σφραγίσιν όλων των μελών.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ τῆς νέας διαιρέσεως τῆς Αὐτοκρατορίας
εἰς γενικὰς διοικήσεις ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν

ΒΙΛΑΓΕΤ (Νομαρχία).

Γενικαὶ διατάξεις.

*Ἄρθρ. 1. Ἡ Γενικὴ διοίκησις ἐκάστης νομαρχίας ἀνατίθεται εἰς τὰς ἀρχάς, τὰς σχηματιζομένας κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας διατάξεις, καὶ ἔχει ἔδραν τὴν πρωτεύουσαν τῆς νομαρχίας (βίλαγελτου).

*Ἄρθρ. 2. Ἡ νομαρχία διαίρεται εἰς ἐπαρχίας (σαρδζάκ ἢ λιβά), περιλαμβανομένης καὶ τῆς εἰς ἡν εὑρίσκεται ἡ ἔδρα τῆς κεντρικῆς διοικήσεως. Ἐκάστη ἐπαρχία διοικεῖται ὑφ' ἑνὸς ἐπαρχοῦ (μουτσαρσίφ), ἐδρεύοντος ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας.

*Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐπαρχία ὑποδιαιρεῖται εἰς πλείονας δήμους (καζά), ἕκαστος τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ τὴν δικαιοδοσίαν ἑνὸς δημάρχου (καϊγμμάκι) ἐν τῇ κυριωτέρᾳ κομποπόλει τοῦ δήμου ἐδρεύει εἰς πάρεδρος (μουδρίης).

*Ἄρθρ. 4. Ὁ δήμος (καζά) διαίρεται εἰς πλείονας κοινότητες, τῶν ὁποίων ἕκαστη ἔχει ἰδίαν δημοτικὴν διοίκησιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Τὸ ἄθροισμα τῶν μικρῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται ἢ ἀπαρτίσασιν ἀνεξαρτήτους δήμους ἕνεκα τῆς τοπογραφικῆς αὐτῶν θέσεως, προσαρτῶνται εἰς τοὺς πλησιεστέρους δήμους, ὑπὸ τὸν τίτλον προσαυξήματα (γαριέ).

*Ἄρθρ. 5. Εἰς τὰς πόλεις καὶ κομποπόλεις πενήτηντα οἰκίαι τοῦλάχιστον ἀπαρτίζουσι μίαν συνοικίαν, καὶ ἕκαστη συνοικία ἀπαρτίζει μίαν κοινωτικὴν περιφέρειαν.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΝΟΜΑΡΧΙΑΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Διοικητικά.

*Ἄρθρ. 6. Ἡ ἀνωτάτη διεύθυνσις τῶν διοικητικῶν, οικονομικῶν, καὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων, ὡς καὶ τῆς ἐν τῇ νομαρχίᾳ ἀστυνομίας καὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἢ ἐκτέλεις ἀνατίθεται εἰς ἓνα νομάρχη (βαλίη), διοριζόμενον ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου. Ὁ νομάρχης εἶναι ἐπιφορτισμένος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν γενικῶν νόμων τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἐξουσίας, τῶν διεπόντων τὴν νομαρχίαν νόμων.

*Ἄρθρ. 7. Τὰ οικονομικὰ καὶ τὸ λογιστικὸν τῆς νομαρχίας ἀνατίθενται εἰς ὑπάλληλον τοῦ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργείου, φέροντα τὸν τίτλον Δεφτερδάρ (οικονομικοῦ ἐφόρου). Οὗτος ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐξουσίαν εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ οικονομικὰ τῆς νομαρχίας ὑποκείμενος δ' ὁ ἴδιος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ νομάρχου, ὑπάρχει ἀπ' εὐθείας ὑπεύθυνος ἀπέναντι τοῦ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργοῦ.

*Ἄρθρ. 8. Ἰδιαιτέρος κανονισμὸς ὀρίζει τὰ ἀμοιβαῖα καθήκοντα τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ οικονομικοῦ ἐφόρου, καθόσον ἀφορᾷ τὰ οικονομικὰ καὶ τὸ λογιστικόν. Θέλει δὲ συστηθῆν ἐν λογιστήριον, ὑπαγόμενον ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ οικονομικοῦ ἐφόρου καὶ μέλλον νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὰς ὀργανικὰς ὁδηγίας τοῦ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργείου.

*Ἄρθρ. 9. Εἰς ὑπάλληλος, διοριζόμενος δι' Αὐτοκρ. Διατάγματος καὶ φέρων τὸν τίτλον μεκτουπδζή (διευθυντοῦ τῶν ἀλληλογραφικῶν), ἐπιφορτίζεται τὴν γενικὴν ἀναπόκρισιν τῆς νομαρχίας. Ἐχει δ' ὑφ' ἑαυτὸν ἐν γραφείοις, ἐπιφορτισμένον ὄλην τὴν ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν καὶ τὴν διατήρησιν τῶν ἀρχείων τῆς νομαρχίας. Ἡ διεύθυνσις τῆς τυπογραφίας τῆς νομαρχίας ἀνήκει εἰς τὸν διεθυντὴν τῶν ἀλληλογραφικῶν.

*Ἄρθρ. 10. Εἰς ὑπάλληλος διοριζόμενος δι' Αὐτοκρατορικοῦ Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἐπιτηρεῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συνθηκῶν καὶ διευθύνει τὰς ἐξωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς Νομαρχίας, οὗτος δὲ εἶναι τὸ ὄργανον τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὰς ἐγγράφους ἢ προφορικὰς συνεννοήσεις μεταξὺ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς καὶ τῶν πρακτῶρων τῶν ξένων Δυνάμεων, περὶ τῶν ἀφορώντων τοὺς τελευταίους τούτους.

*Ἄρθρ. 11. Ἡ διεύθυνσις τῶν δημοσίων ἔργων ἀνατίθεται εἰς ὑπάλληλον διοριζόμενον δι' Αὐτοκρατορικοῦ Διατάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν δημοσίων ἔργων ὑπουργοῦ. Οὗτος μελετᾷ, μετὰ τῶν ὑπὸ τὰς

διαταγὰς του θεμελιώμενων μηχανικῶν, τὰ σχέδια περὶ τῶν ὁδῶν, τῆς συγκοινωνίας καὶ ἄλλων ἐπιχειρήσεων δημοσίου ὠφελείας καὶ διευθύνει τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

"Ἀρθρ. 12. Ἡ φροντίς περὶ τῆς ἐπαγρυπνήσεως ἐπὶ τῶν συμφερόντων τῆς γεωργίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, περὶ τῆς προπαρασκευῆς τῶν πινάκων τῆς παραγωγῆς, εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τῆς Νομαρχίας, ἀνατίθεται εἰς ὑπάλληλον διοριζόμενον δι' Αὐτοκρατορικοῦ Διατάγματος, τῆ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γεωργίας.

"Ἀρθρ. 13. Παρὰ τῷ Γενικῷ Διοικητῇ θέλει ὑπάρχει ἐν διοικητικῶν συμβούλιον, συγκείμενον ἐκ τοῦ ἀρχιδικαστοῦ (*Μουφτεσίλα Χουκιάμη σερίε*), διοριζόμενον κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ β'. κεφαλαίου, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, τοῦ διευθυντοῦ τῶν ἀλληλογραφικῶν, τοῦ διευθυντοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων καὶ τεσσάρων ἄλλων μελῶν, ὧν δύο ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων κατ'ὸν καὶ δύο ὑπὸ τῶν μὴ Μουσουλμάνων. Τὸ Συμβούλιον προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ καὶ, ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, ὃν ἐξουσιοδοτεῖ πρὸς τοῦτο.

"Ἀρθρ. 14. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον σκέπτεται περὶ παντὸς ἀρρῶντος τὴν ἐκτέλεσιν μέτρων, σχέσιν ἔχοντων πρὸς τὴν γενικὴν διοίκησιν, τὰ οικονομικά, τὰς ἐξωτερικὰς ὑποθέσεις, τὰ δημόσια ἔργα καὶ τὴν γεωργίαν δὲ δύναται δὲ νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰς δικαστικὰς ὑποθέσεις. Ὁ τρόπος τῶν συνδιασκέσεων τοῦ Συμβουλίου καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ θέλουσιν ὀρισθῆ δι' εἰδικοῦ Κανονισμοῦ.

"Ἀρθρ. 15. Ἡ ἀνωτάτη διευθύνσις τῆς ἀστυνομίας τῆς Νομαρχίας ἀνήκει εἰς τὸν Νομάρχην, ἧς τὴν ἐνοπλὴν δύναμιν διανέμει εἰς τὰς ὑπὸ τὴν διοίκησιν του ἐπαρχίας καὶ δήμους, καὶ ἐν ἀνάγκῃ διατάσσει τὴν μετὰ τὸν αὐτῶν. Εἰς ἀστυνόμος (*ἀλάι βέη*), ἔχων τὸν βαθμὸν συνταγματάρχου, εἶναι τεταγμένος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Νομάρχου καὶ ἐπιφορτισμένος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κανονισμῶν τῆς Ἀστυνομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Δικαστικά.

"Ἀρθρ. 16. Ὁ ἀρχιδικαστὴς, διοριζόμενος ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, τῆ προτάσει τοῦ *Σείχ-ούλ-Ισλάμ*, ἔχει τὴν ἐπιτήρησιν ἀπάντων τῶν ἐν τῇ Νομαρχίᾳ ἐδρευόντων δικαστηρίων τοῦ *Σερί* (ιεροπολιτικῶν). Ἀποφασίζεται δ' ἐπὶ τῶν βουλευμάτων καὶ τῶν ἀποφάσεων, τῶν προωρισμένων ὅπως ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἀνωτέραν δικαστικὴν ἀρχήν.

"Ἀρθρ. 17. Τὰ δικαίωματα, τῶν ὑποίων ἢ ἐξάσκησης ἀνατίθεται τῷ ἀρχιδικαστῇ, ὡς καὶ ἡ λεπτομέρεια τῶν ἐαυτοῦ χρεῶν, ὀρίζονται ὑπὸ εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, ἐπεξεργασθέντος ὑπὸ τοῦ *Σείχ-ούλ-Ισλάμ*.

Πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον.

"Ἀρθρ. 18. Συνιστᾶται ἐν τῇ ἑδρᾷ πάσης Νομαρχίας ἐν ἀνώτατον δικαστήριον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν *Μεδτζ.λήσι τεμγίε χουκούκ* (Συμβούλιον διακριτικὸν τῶν δικαιωμάτων), ἔργον ἔχον τὸ ἀποφασίζεσθαι ἐπὶ ὑποθέσεων περὶ κινήτων καὶ ἀκινήτων κτημάτων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν, ἅς τὰ ἐπαρχιακὰ πολιτικά καὶ ποινικὰ δικαστήρια κατ' ἔφεσιν δικάσαντα ὑποχρεοῦνται κατὰ τὸν νόμον νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν ἐπικύρωσιν αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐφέσεων τῶν εἰσαγομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων, συμφώνως μὲ τὸν νόμον.

"Ἀρθρ. 19. Τὸ ἀνώτατον τοῦτο δικαστήριον, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀρχιδικαστοῦ, σύγκεται ὑπὸ ἐξ *μουμειῖ* (συμβούλων), ἐξ ὧν τρεῖς Μουσουλμάνοι καὶ τρεῖς μὴ Μουσουλμάνοι, ἐκλεγόμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ Ε'. τίτλῳ. Εἰς δ' ὑπάλληλος, εἰδήμων τῶν δικαστικῶν διατάξεων καὶ τῶν νόμων, διοριζόμενος παρὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, παρευρίσκεται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ δικαστηρίου.

"Ἀρθρ. 20. Τὸ ἀνώτατον τοῦτο δικαστήριον δικάζει πάσας τὰς δίκας, ἐκτός : α. διαφορῶν μεταξὺ Μουσουλμάνων ἐξαρτωμένων ἀπὸ τῶν θρησκευτικῶν δικαστηρίων (*Σερί*), ἢ μὴ Μουσουλμάνων ἐξαρτωμένων ἀπὸ τῆς ἰδιαίτερας δικαιοδοσίας τῶν πνευματικῶν τῶν ἀρχῶν· β. διαφορῶν ἀποκλειστικῶς ἀνηκουσῶν εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα.

"Ἀρθρ. 21. Αἱ ἀποφάσεις, αἱ ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, καταχωρίζονται εἰς πρακτικὸν (*μαζπατά*), ὅπερ ἐσφραγισμένον ταῖς σφραγίσιν τοῦ ἀρχιδικαστοῦ καὶ τῶν συμβούλων ὑποβάλλεται εἰς τὸν Νομάρχην. Ὁ Νομάρχης ἐκτελεῖ αὐτὰς κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἐξουσίας, ἣν ἔλαβε παρὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν τῶν κεντρικῶν ἀρχῶν τὰς ἀποφάσεις, ὧν ἡ ἐκτέλεσις ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἐαυτοῦ ἀρμοδιότητος.

"Ἀρθρ. 22. Ἡ ἐξέτασις τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων, τῶν ἀπαιτουσῶν προηγουμένην λεπτομερῆ ἔρευναν, δύναται ν' ἀνατεθῇ εἰς ἐπιτροπὰς, σχηματιζόμενας προσωρινῶς παρὰ τινῶν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου.

Ἐμποροδικεῖον.

"Ἀρθρ. 23. Ἐν πάσῃ πρωτεύουσῃ Νομαρχίᾳ συνιστᾶται ἐν ἐμποροδικεῖον, ἔχον ἴδιον πρόεδρον καὶ συγκείμενον ἐξ ὀρισμένου ἀριθμοῦ μελῶν. Συγκροτεῖται δὲ κατὰ τὰς διατάξεις τὰς διαγραφόμενας ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ κώδικος καὶ περιβέβληται ἐξουσίαν ἣν ἐξασκᾷ ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ κώδικος τούτου διαγραφόμενων ὁρίων καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ἐφέσεων κατὰ ἀποφάσεων τῶν ἐμποροδικεῖων τῶν ἐπαρχιῶν.

Ἰδιαίτεροι διατάξεις διὰ τὰς πρωτεύουσας τῶν νομῶν.

Ἄρθρ. 24. Ἡ κεντρικὴ ἐπαρχία ἔχει ἓνα διοικητὴν (*μουτσαρίφηρ*) καὶ, καθ' ὁμοίωσιν τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν, ἓν διοικητικὸν συμβούλιον, ἓν πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον καὶ ἓν ἐμποροδικεῖον. Τὰ συμβούλια καὶ δικαστήρια ταῦτα, ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τῶν ἀνατεθειμένων εἰς τὰ συμβούλια καὶ δικαστήρια τῆς ἐπαρχίας, διαχειρίζονται καὶ πάσας τὰς διοικητικὰς καὶ δικαστικὰς ὑποθέσεις τοῦ κεντρικοῦ δήμου. Ὁ διοικητὴς τῆς κεντρικῆς ἐπαρχίας συμπράττει μετὰ τοῦ Νομάρχου εἰς τὴν διοίκησιν τῶν γενικῶν ὑποθέσεων τῆς Νομαρχίας καὶ προεδρεύει, ἐν ἑλλείψει τοῦ Νομάρχου, τῶν συμβουλίων, ὧν ἡ προεδρεία ἀνήκει εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Διοίκησις τῆς Νομαρχίας.

Ἄρθρ. 25. Συνιστᾶται γενικὸν Συμβούλιον τῆς Νομαρχίας, συγκατεμένον ἐκ μελῶν ἐκλεγομένων τεσσαρῶν ἐξ ἐκάστης ἐπαρχίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Β'. τίτλου, ἧτοι δύο Μουσουλμάνων καὶ δύο μὴ Μουσουλμάνων. Τὸ γενικὸν συμβούλιον προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ὅστις διορίζει ὑποπρόεδρον ἓνα ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Νομαρχίας.

Ἄρθρ. 26. Τὸ γενικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖται ἅπασι τοῦ ἔτους ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Νομαρχίας. Ἡ δὲ διάρκεια ἐκάστης συνόδου δέον νὰ μὴ υπερβαίῃ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας.

Ἄρθρ. 27. Τὸ γενικὸν συμβούλιον τῆς Νομαρχίας ἔχει ἀποστολὴν ἢ νὰ μελετᾷ τὰ ζητήματα, τὰ ἀφορῶντα τὴν κατασκευὴν, τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ἀστυνομίαν τῶν Ἀυτοκρ. ὁδῶν τῆς Νομαρχίας καθὼς καὶ τῶν ἐν τοῖς δήμοις (*καῖα*) καὶ ταῖς κώμαις προσέτι τὴν κατασκευὴν, τὴν ἐπιδιόρθωσιν καὶ συντήρησιν τῶν δημοτικῶν οἰκοδομιῶν, καὶ νὰ ἐξετάζῃ τὰς αἰτήσεις τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν δήμων, τὰς ἀφορώσας τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα: β. νὰ συνδιασκέπτεται περὶ τῶν μέτρων τῶν ἀφορώντων τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὁδῶν γ. νὰ συζητῇ περὶ τῶν καταλλήλων πρὸς ἐπέκτασιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ τοῦ ἐμπορίου μέσων δ'. νὰ μελετᾷ τὰ ζητήματα, τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐξ ἴσου διανομὴν τῶν φόρων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, τοῖς δήμοις καὶ ταῖς κώμαις.

Ἄρθρ. 28. Ἐκαστὸν μέλος τοῦ γενικοῦ συμβουλίου ἔχει ἀποστολὴν νὰ διακινῶντῃ πρὸς αὐτὸ τὰς ἀναφορὰς τὰς ὑποβαλλομένας εἴτε ὑπὸ τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἀντιπρόσωπος, εἴτε ὑπ' ἐνὸς τῶν δήμων, τῶν ἀπ' αὐτῶν ἐξαρτωμένων. Ὁφείλει δὲ νὰ παρουσιάζῃ αὐτὰς προηγουμένως εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις ἀποφασιζέτω ποῖαι πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ γενικὸν συμβούλιον. Τὸ δὲ συμβούλιον συζητᾷ ἐπίσης πάντα τὰ

ζητήματα δημοσίου συμφέροντος, ἅτινα ὑποβάλλονται αὐτῷ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Νομάρχου. Τὸ γενικὸν συμβούλιον περιορίζεται ὅπως ψηφίζῃ περὶ ὧν ἀπόκειται εἰς αὐτὸ νὰ συζητῇ ἢ δ' ἐκτελέσῃ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἑαυτοῦ συνδιασκέψεων ἀνήκει εἰς τὴν Ἀυτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ γενικοῦ συμβουλίου, καταχωρίζονται εἰς πρακτικὰ (*μαζπατὰ*), διαβιβάζονται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου πρὸς τὴν Ἀυτοκρ. Κυβέρνησιν, καὶ ἐκτελοῦνται κατὰ τὸ ἐπικυροῦν αὐτὰς Ἀυτοκρατορικὸν Διάταγμα.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Διοικητικά.

Ἄρθρ. 29. Ἐκάστη ἐπαρχία, ἥς ἡ πολιτικὴ διοίκησις, τὰ οἰκονομικὰ καὶ ἡ ἀστυνομία διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Νομάρχου, ἔχει ἓνα ἐπαρχον (*μουτσαρίφηρ*), διοριζόμενον δι' Ἀυτοκρατορικὸν Διατάγματος καὶ ὀφείλοντα νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἀπασῶν τῶν διαταγῶν τῆς Ἀυτοκρατορ. Κυβερνήσεως καὶ τῶν ὁδηγιῶν, αἵτινες διαβιβάζονται αὐτῷ ἢ ἀπευθύνονται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Πρὸς τοῦτοις ἐξασκεῖ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 30. Ἡ διεύθυνσις τῶν οἰκονομικῶν καὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς ἐπαρχίας εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς οἰκονομικὸν ἐπιστάτην (*Μουχασεπεδζι*), διοριζόμενον ὑπὸ τῆς Ἀυτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ διατελοῦντα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου τῆς Νομαρχίας.

Ἄρθρ. 31. Τὰ ἀμοιβαῖα καθήκοντα τοῦ ἐπαρχοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιστάτου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ οἰκονομικὰ καὶ τὸ λογιστικόν, θέλουσιν ὀρισθῆ δι' ἐιδικοῦ κανονισμοῦ. Ἐν δὲ γραφεῖον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιστάτου (*Μουχασεπεδζι*) ἐπιφορτίζεται τὸ λογιστικὸν μέρος τῆς ἐπαρχίας καὶ ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ συμφώνως μετὰ τὸν τρόπον, τὸν ὑποδεικνυόμενον ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου τῆς Νομαρχίας.

Ἄρθρ. 32. Ἡ γραμματεία τῆς ἐπαρχίας ἀνατίθεται εἰς ὑπάλληλον ὀνομαζόμενον *Ταχρράτ μουδιρ* (ἐπαρχιακὸν γραμματέα) καὶ διοριζόμενον

ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ὡς διευθυντὴν τῆς ἐπισήμου ἀλλήλων λογραφίας, τῶν πρωτοκόλλων καὶ τῶν ἀρχείων.

Ἄρθρ. 33. Παρὰ τῷ ἐπάρχῳ ἐδρεύει δικαιοδικὸν συμβούλιον, συγκείμενον ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ (χακίμ) τοῦ κεντρικοῦ δήμου, τοῦ Μουρτή (1) τῆς πρωτεύουσας τῆς ἐπαρχίας, τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῶν μὴ Μουσουλμάνων κατοίκων, τοῦ οικονομικοῦ ἐπιστάτου, τοῦ ἐπαρχικοῦ γραμματέως, καὶ ὑπὸ τεσσάρων μονίμων μελῶν, ἐξ ὧν δύο Μουσουλμάνοι καὶ δύο μὴ Μουσουλμάνοι. Τὸ δὲ συμβούλιον προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ ἐπαρχοῦ καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ ὑπ' ἐκείνου τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου, ὅπερ προσδιορίζει δπως ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτόν.

Ἄρθρ. 34. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον εἶναι ἐπιφορτισμένον πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν μέτρων τῆς πολιτικῆς διοικήσεως, τῶν οικονομικῶν, τῆς ἀστυνομίας, τῶν δημοσίων ἔργων, καὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων, τῶν δασμῶν τῶν βακουρῶν, τῆς προσόδου τοῦ ταποῦ καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν γεωργίαν. Δὲν δύναται νὰ ἐπεμβαίη ἐπὶ τῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων· ὁ τρόπος τῶν συνδιασκέψεων καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τοῦ συμβουλίου τούτου θέλουσιν ὁρισθῆ δι' εἰδικοῦ κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 35. Ὁ δήμος (καῖᾶ), εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκεται ἡ πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας, ἔχει ἓνα δήμαρχον (καϊμμακάμη). Αἱ δ' ἀναφύμεναι ἐν τῷ δήμῳ δικαστικαὶ ὑποθέσεις προσάγονται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τῆς ἐπαρχίας. Ὁ δήμαρχος (καϊμμακάμης) εἶναι ἐπιφορτισμένος τὴν πολιτικὴν διοίκησιν τοῦ δήμου, συμπράττων ἅμα μετὰ τοῦ ἐπαρχοῦ ἐν τῇ γενικῇ διοικήσει. Φέρει δὲ τὸν τίτλον βοηθοῦ (μουαβίν) τοῦ ἐπαρχοῦ.

Ἄρθρ. 36. Αἱ ἀστυνομικαὶ δυνάμεις τῆς ἐπαρχίας ἐξαρτῶνται ἀπὸ τοῦ ἐπαρχοῦ, ὅστις διανέμει αὐτάς εἰς τοὺς διαφόρους δήμους, συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς, ἃς λαμβάνει παρὰ τοῦ Νομάρχου, καὶ δύναται, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ μετατοπίσῃ αὐτάς διὰ νὰ τὰς μεταφέρῃ ἀφ' ἐνὸς εἰς ἕτερον δήμον. Ὁ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τῆς ἀστυνομίας διοικεῖ τὴν ἀστυνομίαν τῆς ἐπαρχίας καὶ ἐνεργεῖ συμφώνως πρὸς τὸν περὶ ἀστυνομίας κανονισμόν, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐπαρχοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Δικαστικά.

Ἄρθρ. 37. Ἐν ἐκάστῃ ἐπαρχίᾳ ὑπάρχει εἰς δικαστὴς (χακίμ), ἔργον ἔχων νὰ δικάζῃ ἐπὶ πάσης δίκῃς ὑπαγομένης εἰς τὸ ἰσρὸν δίκαιον (σιερί),

(1) Μουρτηδες ὀνομάζονται οἱ δικαστικοὶ σύμβουλοι τοῦ Σιερῆ, οἵτινες, παρακαθήμενοι εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, γνωμοδοτοῦσι περὶ τῶν διατάξεων τοῦ Σιερῆ.

κατ' ἐξαιρέσιν τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐξαρτωμένων ἀπὸ τῶν πολιτικῶν νόμων. Ὁ χακίμ διορίζεται ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Σείχ-ούλ-Ισλάμ.

Ἄρθρ. 38. Ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς ἐπαρχίας συνιστᾶται ἐν πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον (Μεδῆ.Μοι τεργίλι χουκούκ βε ὀϊραγέτ). Ἀποφασιζει δὲ περὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων, τῶν ὑπερβαλλουσῶν τὴν ἀρμοδιότητα τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων τῶν δήμων (καῖᾶ) καὶ ἐπὶ τῶν ἐφέσεων τῶν γινομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων κατὰ ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων τούτων.

Ἄρθρ. 39. Τὸ πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον τῆς ἐπαρχίας προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ χακίμ καὶ σύγκιται ἐκ τριῶν Μουσουλμάνων καὶ τριῶν μὴ Μουσουλμάνων δικαστῶν (μουμειῖ), ἐκλεγομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τίτλου Ε'. Εἰς εἰδικὸς ὑπάλληλος, εἰδήμων τῶν δικαστικῶν διατάξεων καὶ τῶν νόμων, ὀριζόμενος ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, παρευρίσκεται εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ δικαστηρίου τούτου.

Ἄρθρ. 40. Τὸ πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον ἐπιλαμβάνεται πάσης ὑποθέσεως, ἐξαιρουμένων α. τῶν μεταξὺ Μουσουλμάνων διαφορῶν τῆς ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τῶν ἱεροπολιτικῶν δικαστηρίων τοῦ Σιερῆ καὶ μεταξὺ μὴ Μουσουλμάνων τῆς εἰδικῆς δικαιοδοσίας τῶν πνευματικῶν τῶν ἀρχῶν. β. τῶν ὑποθέσεων τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων.

Ἄρθρ. 41. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπαρχίας καταχωρίζονται εἰς πρακτικὸν (μαλπατάν), ὅπερ, φέρον τὰς σφραγίδας τοῦ χακίμ καὶ τῶν δικαστῶν (μουμειῖ), ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἐπαρχον. Οὗτος ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου ἐντὸς τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, καὶ διαβιβάζει ἐκεῖνας, ὃν ἡ ἐκτέλεσις ὑπερβαίνει τὸ ὄριον τῆς ἀρμοδιότητός του, εἰς τὴν κεντρικὴν ἀρχὴν τῆς νομαρχίας.

Ἄρθρ. 42. Ἐκάστη ἐπαρχία ἔχει ἐν ἐμποροδικείῳ, συγκακροτημένον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ Κώδικος. Σύγκιται ὑφ' ἐνὸς εἰδικοῦ προέδρου καὶ ὀρισμένου ἀριθμοῦ μελῶν, καὶ ἐνεργεῖ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας, τῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ κώδικος.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ.

(καζάωρ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Διοικητικά.

*Αρθρ. 43. Εἰς ἕκαστον δῆμον εἰς δήμαρχος (καϊμμακάμη), διοριζόμενος ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατ. Κυβερνήσεως, εἶναι ἐπιφορτισμένος τὴν πολιτικὴν διοίκησιν, τὰ οἰκονομικὰ καὶ τὴν ἀστυνομίαν· ἐξαρτᾶται δ' ἀμέσως ἀπὸ τὸν ἑπαρχον. Τὰ καθήκοντα αὐτοῦ συνίστανται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παρὰ τῆς Αὐτοκρατ. Κυβερνήσεως ἐκδιδομένων διαταγῶν, τῶν ἀπευθυνόμενων αὐτῷ ὀδηγῶν παρὰ τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ ἐπάρχου καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἐντὸς τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.

*Αρθρ. 44. Τὰ οἰκονομικὰ τοῦ δήμου συνιστάμενα εἰς τὴν εἰσπραξίν καὶ τὴν διαβίβασιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας τῶν προσόδων τοῦ Κράτους καὶ τὴν χρῆσιν τῶν προσδιορισμένων διὰ τὰς δαπάνας τοῦ δήμου ποσοτήτων, ἀνήκουσιν εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ Καϊμμακάμη.

*Αρθρ. 45. Τὸ λογιστικὸν καὶ ἡ ἀλληλογραφία τοῦ δήμου ἀνατίθενται εἰς ἕνα, ἢ ὑπαρχούσης περιπτώσεως, εἰς δύο γραμματεῖς.

*Αρθρ. 46. Ὁ Καϊμμακάμη συμπράττει μετὰ τριῶν μελῶν Μουσουλμάνων καὶ ἑτέρων δύο μὴ Μουσουλμάνων τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἅτινα θέλουσιν ἐκλέγεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ε'. τίτλου.

*Αρθρ. 47. Ὁ δῆμος ἔχει ἐν διοικητικῶν συμβούλιον, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ δημάρχου (Καϊμμακάμη) καὶ συγκροτούμενον ὑπὸ τοῦ χακίμ καὶ τοῦ Μουφτῆ τῆς ἑδρας, τῶν θρησκευτικῶν ἀρχηγῶν τῶν μὴ Μουσουλμάνων κοινοτήτων, τοῦ γραμματέως τοῦ δήμου καὶ τριῶν μελῶν.

*Αρθρ. 48. Εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀνήκει πᾶν ὅ,τι ἀποβλέπει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μέτρων, τῶν ἀφερῶν τὴν πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν διαχείρισιν, τὴν ἀστυνομίαν, τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων, τὰ δημόσια ἔργα, τὰς προσόδους τοῦ ταποῦ, καὶ τὴν γεωργίαν ἐν τῷ δήμῳ, χωρὶς ἐν τούτῳ νὰ ἐπεμβαίη εἰς τὰς δικαστικὰς ὑποθέσεις. Ὁ τρόπος τῶν συνδιασκέψεων καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τοῦ συμβουλίου τούτου θέλουσιν ὀρισθῆναι ἐν εἰδικῷ κανονισμῷ.

*Αρθρ. 49. Ἡ διὰ τὴν ἀστυνομίαν τοῦ δήμου ἐνοπλος δύναμις τίθεται ὑπὸ τὰς διατάξεις τοῦ δημάρχου, ὅστις διαθέτει αὐτὴν κατὰ τὰς ὁδη-

γίας τοῦ ἐπάρχου καὶ συνωδᾶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ γενικοῦ περὶ ἀστυνομίας Κανονισμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Δικαστικά.

*Αρθρ. 50. Ἐν ἑκάστῳ δήμῳ εἰς Χακίμ ἀποφασίζει περὶ πάντων τῶν ζητημάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ Σιερῆ, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίη εἰς τὰς δικὰς τὰς διεπομένους ὑπὸ τῶν πολιτικῶν νόμων. Ὁ Χακίμ διορίζεται ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Σείχ-ουλ-Ισλάμ.

*Αρθρ. 51. Ἐν ἑκάστῳ πρωτεύουσῃ δήμῳ (Καζά), ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Χακίμ σχηματίζεται δικαστήριον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Μεδζ.λιστααβί, συγκείμενον ἐκ τριῶν μελῶν Μουσουλμάνων καὶ μὴ Μουσουλμάνων. Τὰ μέλη τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἔχοντα τὸν τίτλον δικαστῶν (μουμείτ), ἐκλέγονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ε'. τίτλου.

*Αρθρ. 52. Τὸ δικαστήριον τοῦ δήμου δικάζει περὶ πάσης ὑποθέσεως, ἐξαιρουμένων ἁ. τῶν διαφορῶν μετὰ μὴ Μουσουλμάνων καὶ ἰδίως τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἱεροδικαστηρίων (Σιερῆ), ἢ μετὰ μὴ Μουσουλμάνων τῆς δικαιοδοσίας τῶν πνευματικῶν τῶν ἀρχῶν β'. τῶν ὑποθέσεων τῆς ἀρμοδιότητος τῶν ποινικῶν δικαστηρίων γ'. τῶν τῆς ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐπαρχιακῶν ἐμποροδικείων. Δικάζει ἐπίσης πάντα τὰ πταίσματα καὶ παραπτώματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐκδίκασις δὲν ὑπερβαίνει τὴν ἀρμοδιότητά του.

*Αρθρ. 53. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ δημοτικοῦ δικαστηρίου καταχωρίζονται εἰς πρακτικὸν (μαζπατάρ), ὅπερ, φέρον τὰς σφραγίδας τοῦ Χακίμ καὶ τῶν δικαστῶν, διαβιβάζεται πρὸς τὸν Καϊμμακάμη. Οὗτος ἐκτελεῖ αὐτὰς ἐντὸς τῶν δικαιωμάτων του καὶ μεταβιβάζει πρὸς τὸν ἑπαρχον τὰς ἀποφάσεις, ὧν ἡ ἐκτέλεσις ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας του.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.

*Αρθρ. 54. Ἐν ἑκάστῃ κοινότητι ἐκλέγονται δύο σφραγιδοφύλακες (Μουχτάρ) ὑφ' ἐκάστης ἐνορίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ε'. τίτλου.

Ἐκάστη κοινότης ἔχουσα ὀλιγοτέρας τῶν εἴκοσι οικιῶν δὲν ἔχει δι-
καίωμα ἐκλογῆς, εἰμὴ ἐνὸς μόνου σφραγιδοφύλακος.

[ΘΘΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ.]

*Αρθρ. 55. Ἡ ἐκλογή τῶν σφραγιδοφυλάκων γνωστοποιεῖται πρὸς τὸν δῆμαρχον καὶ ἐπικυροῦται ὑπ' αὐτοῦ.

*Αρθρ. 56. Ἐν ταῖς κοινότησιν, οἱ σφραγιδοφύλακες εἰσὶν οἱ πράκτορες τῆς ἐξουσίας διὰ τὴν ἐσπραξίν τῶν φόρων καὶ τὰς λοιπὰς πράξεις τῆς διοικήσεως.

Αἱ δημοτικαὶ ὑποθέσεις, ἐν ταῖς κοινότησιν, ἀπαρτίζουσι μέρος τῶν καθιόντων τῶν σφραγιδοφυλάκων, ἐκάστου καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνορίαν, ἧς ὑπάγει ὁ ἀντιπρόσωπος.

*Αρθρ. 57. Οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν φύλαξιν τῶν κοινοτήτων, ὡς οἱ ἀγοφύλακες (μπεκτοῖδες), οἱ δασοφύλακες (χορουδζίδες) καὶ ἄλλοι, ὑπάγονται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν σφραγιδοφυλάκων, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὸν ἀφορῶντα αὐτοὺς εἰδικὸν κανονισμόν.

*Αρθρ. 58. Εἰς τὰς κοινότητας καὶ ἐν ἐκάστῃ ἐνορίᾳ θέλει συγκροτηθῆ μία δημογεροντία (ιχτιάρ μεδ. λισί), ἧς ὁ ἀριθμὸς δεόν νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τοὺς δώδεκα, μηδὲ νὰ ἤλᾳσσω τῶν τριῶν. Τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου τούτου ἐκλέγονται κατὰ τὸν τρόπον τὸν ἠριζόμενον ἐν τῷ Ε' τίτλῳ. Οἱ ἐν ταῖς κοινότησιν ἰμάμει καὶ οἱ θρησκευτικοὶ ἀρχηγοὶ οἱ μὴ Μουσουλμάνοι, αὐτοδικαίως εἰσὶ μέλη τοῦ συμβουλίου τῆς δημογεροντίας τῶν οἰκείων ἐνοριῶν (1).

(1)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ.

Περὶ τῆς ἐν ταῖς διοικητικαῖς Συμβουλίαις θέσεως τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν ἄλλων μελῶν.

Ἐπειδὴ ἡ θέσις τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν λαϊκῶν, κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῶν ἐν ταῖς διαφόροις διοικητικαῖς περιφερειαῖς συμβουλίαι, ὧν εἰσὶ μέλη, εἶναι διάφορος εἰς κάθε μέρος, καὶ ἐπειδὴ ἡ κατάστασις αὕτη διεγείρει ὑσμῆραι παράπονα καὶ πλείονας διενέξεις, διὰ τοῦτο πρὸς ἄσιν τῆς ἀταξίας ταύτης ἐδέησεν ἵνα βελτιωθῆ ὁ τρόπος οὗτος καὶ τεθῆ μία τάξις, ὡς κατωτέρω δηλοῦται.

1ον. Ἐπειδὴ θεωρεῖται ἐπ' ἀνάγκης ὅπως οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ, οἱ δι' ὑψηλοῦ βερατίου ἔχοντες πνευματικὸν βαθμὸν, τυγχάνουσιν ἐπίσης καὶ πολιτικῆς τιμῆς ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ, διὰ ταῦτα οἱ μητροπολίται, ἧτοι οἱ ἀρχιεπίσκοποι, θέλουσι ἐρθεῖν μετὰ τοὺς μοναχίτες τοὺς παρακαθημένους τῷ χαλίμ, οἱ δὲ ἐπίσκοποι μετὰ τοὺς μάλ-μουδρίηδες, ἧτοι οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους τῶν δήμων (καζάδων).

2ον. Ἐὰν παρευρίσκονται εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ διαφόρων θρησκειῶν, ἔχοντες ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν βαθμὸν, τότε κατὰ τὰ πρεσβεία, ἧτοι κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τῶν βερατίων, θέλει προκάθησθαι ὁ ἀρχαιότερος· κατὰ τὸ ἀνέκθετον ὅμως χρηρηγῆν προνόμιον εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τοῦ ἔθνους τούτου θέλουσι προηγεῖσθαι τῶν λοιπῶν ὁμοβάθμων πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῶν διαφόρων ἄλλων ἐθνῶν.

3ον. Τὰ λαϊκὰ μέλη, τὰ ἔχοντα βαθμὸν, θέλουσι προηγεῖσθαι ἀναλόγως

*Αρθρ. 59. Αἱ δημογερονταὶ ἔχουσι ἀποστολὴν ὅπως ἐπαπτεύωσι τὴν κατὰ τοὺς νόμους διανομὴν τῶν φόρων μεταξὺ τῶν κοινοτήτων, ἃς ἀντιπροσωπεύουσιν ὅπως συνδιατάσσονται περὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορῶντων τὴν καθαριότητα τῶν ὁδῶν ἐν τοῖς δήμοις, τὴν δημοσίαν ὑγιεινὴν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς γεωργίας καὶ ἄλλων εἰρηρικῶς πάσαν διαφρᾶν, δυναμένην νὰ περαιωθῆ διὰ τῆς συνδιαλλαγῆς τῶν διαφερομένων, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφόμενα ὄρια.

*Αρθρ. 60. Πᾶν δημοτικὸν ἢ περὶ γεωργίας ζήτημα, ἀφορῶν τὰ γενικὰ συμφέροντα τῶν μικτῶν κοινοτήτων, συζητεῖται παρὰ τῶν συμβουλιῶν τῶν δημογερόντων, συνερχομένων ἐπὶ τὸ αὐτό. Αἱ δὲ διενέξεις μεταξὺ διαδίκων, ἀνηκόντων εἰς διάφορα θρησκευτάματα, ἀποφασίζονται εἰρηρικῶς ὑπὸ μικτοῦ συμβουλίου, συγκειμένου ὑπὸ ἕξ τοῦλάχιστον ἢ δώδεκα τῶν πολὺ δημογερόντων, λαθρανομένων ἐκ τῶν θρησκευμάτων, εἰς ἃ ἀνήκουσι οἱ διαφερόμενοι. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὰ μέλη τοῦ εἰρηνοδικείου τούτου, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον τῶν θρησκευμάτων, συνέρχονται κατ' ἴσον ἀριθμὸν. Ἡ προεδρεία τῶν δημογεροντικῶν συμβουλίων ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὸν γεροντότερον τὴν ἡλικίαν ἐκ τῶν σφραγιδοφυλάκων (μουχτάριδων) τῆς κοινότητος.

*Αρθρ. 61. Οἱ σφραγιδοφύλακες θέλουσι λαμβάνει παρὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς ὁδηγίας διὰ τὰ ἀφορῶντα τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα ὡς πράκτορες τῆς ἀρχῆς ταύτης, καὶ διὰ τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς κοινότητος. Ἐκάστη κοινότης εὐθύνεται ἀλλήληγγρῶς διὰ τὴν ταμειακὴν διαχείρισιν, τὴν εἰς τοὺς ἑαυτῆς σφραγιδοφύλακας ἀνατελεῖσαν.

*Αρθρ. 62. Οἱ σφραγιδοφύλακες καὶ οἱ δημογερόντες ἐκλέγονται δι' ἓν ἔτος. Ἡ ἐκλογή αὐτῶν δύνάται ἐπ' ἀόριστον νὰ ἐπαναλαμβάνηται. Δύνανται νὰ παυθῶσι διὰ παράλειψιν τῶν καθιόντων αὐτῶν, ἢ ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ τῆς τοῦ συμβουλίου τῆς δημογεροντίας.

τῶν βαθμῶν τῶν ὅσοι τυχὸν ἔχουσι τὸν αὐτὸν βαθμὸν, ἢ εἰς αἰετὸν βαθμῶν, εἴτε οὗτοι εἶναι Μουσουλμάνοι ἢ μὴ, θέλουσι προηγεῖσθαι ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς τῶν διαρισμῶν τῶν.

4ον. Ἐπειδὴ, ὡς ἄνω εἴρηται, ἡ τάξις αὕτη βασιζέται ἐπὶ προνομίων, ἐπὶ ἱεραρχίας βαθμῶν καὶ ἀρχαιότητος, δὲν θέλει ἐπιτραπῆ οὐδεμίᾳ παράδοξις ἢ τροποποίησις, ἐπὶ οὐδεμίᾳ αἰτίᾳ καὶ προφάσει.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς Κοινοτήτων ἐκλογῶν.

*Ἀρθρ. 63. Πᾶς ὑπόδικος ὀθωμανός, εἰς οἰονδήποτε καὶ ἂν ἀντίκη θρήσκευμα, ἔχων συμπληρωμένα τὰ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, ἔχων συμφέροντα ἐν τῇ κοινότητι καὶ ἀποτίων πενήτηντα γροσίον τοῦλάχιστον φόρον ἄμεσον κατ' ἔτος, ἀπαρτίζει μέρος τῆς κατ' ἔτος συνερχομένης συνελύσεως ἐν ἐκάστη κοινότητι πρὸς ἐκλογὴν τῶν σφραγιδοφυλάκων καὶ τῶν δημογερόντων.

*Ἀρθρ. 64. Πᾶς ὀθωμανός ὑπόδικος, ἔχων συμπληρωμένον τὸ τριακοστὸν τῆς ἡλικίας του ἔτος, ἔχων συμφέροντα ἐν τῇ κοινότητι καὶ ἀποτίων ἑκατὸν γροσία τοῦλάχιστον, κατ' ἔτος, εἰς ἀμέσους φόρους, δύναται νὰ ἐκλεχθῆ σφραγιδοφύλαξ ἢ δημογέρον.

*Ἀρθρ. 65. Τὸ τῶν ἐκλογῶν ἀποτέλεσμα καταχωρίζεται κατ' ἔτος εἰς πρακτικόν, σφραγιζόμενον ἢ ὑπογραφόμενον ὑπὸ τῶν ἐκλογέων τῆς κοινότητος καὶ διαβιβάζόμενον πρὸς τὸν Καϊμμακάμην τοῦ δήμου (καϊᾶ).

*Ἀρθρ. 66. Οἱ σφραγιδοφύλακες καὶ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου τῶν δημογερόντων ἐκλέγονται δι' ἕνα ἔτος, δύναται ὅμως καὶ νὰ ἐκλεχθῶσιν αὐθις διὰ τὰ ἐπώνια ἔτη. Ἐν περιπτώσει κενώσεως θέσεως συνεπεὶα παύσεως ἑνὸς ἐκ τῶν σφραγιδοφυλάκων, δι' ἕνα τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 62 προβλεπομένων λόγων, ἢ ἀποδιώσεως, εἴτε σφραγιδοφύλακος τινὸς, εἴτε μέλους τοῦ συμβουλίου τῶν δημογερόντων, οἱ τοῦ χωρίου ἐκλογεῖς συνέρχονται ἐκτάκτως καὶ προβαίνουν εἰς νέαν ἐκλογὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς δήμοις ἐκλογῶν.

*Ἀρθρ. 67. Κατὰ δεσίαν ὁ Καϊμμακάμης τοῦ δήμου, ὁ Χακίμ, ὁ Μουφτίς, οἱ πνευματικοὶ ἀρχιεροὶ ἀπασῶν τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων καὶ οἱ γραμματεῖς τοῦ δήμου (καϊᾶ), συνέρχονται εἰς ἐκλογικὴν συνέλευσιν. Ἡ συνέλευσις αὕτη, ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου τῶν ὀθωμανῶν ὑπαικῶν τῶν κατοικούντων ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου καὶ ταῖς ἄλλαις κοινότησιν, ἀποτίοντων δεῦνασίως ἑκατὸν πενήτηντα γροσία εἰς ἀμέσους φόρους καὶ ἐχόντων συμπληρωμένον τὸ τριακοστὸν αὐτῶν ἔτος, προτιμωμένων ὅσον τὸ δυνατόν τῶν γινωσκόντων νὰ ἀναγινώσκωσι καὶ γράρωσι, θέλει ἐκλεῖσθαι.

Α'. Διὰ τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ἀρίμῶν ὑποψηρίων τριπλάσιον τοῦ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου, τοῦ ὁποίου τὸ ἴμισυ, ἀντίκον εἰς τοὺς μὴ μουσουλμάνους κατοίκους, νὰ ληρθῆ εἰ δυνατόν μεταξὺ τῶν διαφόρων μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων θέλει δηλαδὴ ἐκλεῖσθαι ἐννέα ὑποψηρίους διὰ τὸ πρῶτον ἔτος· ὁ ἀρίμῶς οὗτος θέλει καταβιβασθῆ εἰς πέντε διὰ τὰς μετὰ τὴν πρώτην διετὴ περίοδον ἐκλογάς· β'. Διὰ τὸ δικαστήριον τοῦ δήμου (καϊᾶ), ἰσαριθμῶς ὑποψηρίους καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἔροις.

*Ἀρθρ. 68. Τὰ ὀνόματα τῶν ὑπὸ τῆς ἐκλογικῆς ἐπιτροπῆς ὀριζόμενων ὑποψηρίων, ἐπὶ τοῖς ἔροις τοῖς διαγραφόμενοις ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, ἐγγράφονται ἐπὶ ἐντύπου στελέχους κατὰ τὸ ἐγκριζόμενον ὑπόδειγμα· τὸ στέλεχος τοῦτο ὑπογράφεται καὶ σφραγίζεται διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ δήμου (καϊᾶ), καὶ κατόπιν διαβιβάζεται εἰς ἐκάστην κοινότητα τοῦ δήμου.

Ἄμα ληρθῆ ὁ κατάλογος οὗτος, ἀναγινώσκειται ἐν γενικῇ συνελύσει τῶν δημογεροντικῶν συμβουλίων τῆς κοινότητος, συνερχομένων ἐπὶ τὸ αὐτό. Ἡ δὲ συνέλευσις ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου ἀρίμῶν ἀτόμων, διπλάσιον τοῦ τῶν μελῶν, τῶν διορισθησομένων ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ καὶ τῶν δικαστῶν (μουμεί) τοῦ δικαστηρίου τοῦ δήμου, δηλ. ἐξ ἐπὶ ἐννέα ἐκλεξιμῶν, καὶ ἐγγράφει τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ἰδίῳ καταλόγῳ, ὅστις, ὑπογραφεὶς καὶ σφραγισθεὶς, ἀποστέλλεται εἰς τὴν ἔδραν τοῦ δήμου.

*Ἀρθρ. 69. Ἐκτὸς τῶν προμηνησθέντων καταλόγων, ἡ ἐκλογικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν δημογερόντων θέλουσι συντάξει καὶ ὑπογράψει πρακτικὰ (μακπατᾶ) τῶν οἰκείων ἐργασιῶν, ἅπερ θέλουσι καταθέσει ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου.

*Ἀρθρ. 70. Ἄμα ληρθῶσιν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ δήμου οἱ κατάλογοι τῶν ἐκλεξιμῶν, οἱ συντεταγμένοι ὑπὸ τῶν κοινοτήτων, ἀποσφραγίζονται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ δήμου, ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς ἐκλογικῆς ἐπιτροπῆς, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ. Ὁ ἀρίμῶς τῶν δώδεκα ἐγγεγραμμένων ἐκλεξιμῶν ἐπὶ τοῦ πρώτου καταλόγου καταβιβάζεται εἰς τὰ δύο τρίτα, ἀφαιρουμένων δι' ἐκάστην κοινότητα τῶν ὀνομάτων, ἅτινα θέλουσι τύχει ὀλιγωτέρων ψήφων ἐν ταῖς κοινότησι, καὶ ἐπὶ τούτῳ διαβιβάζεται πρὸς τὸν ἑπαρχον πρακτικὸν τῶν ἐκλογικῶν πράξεων, ἀναφέρον τὰ ὀνόματα, ἅτινα ἤβελον ἔχει τὴν σχετικὴν πλειοψηφίαν καὶ τὰ ὅποια ὀφείλουσι νὰ ὦσι διπλάσιαι τὸν ἀρίμῶν τῶν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας διορισθησομένων μελῶν.

Ἐκάστη κοινότης θεωρεῖται ὡς κάτοχος μιᾶς μόνον ψήφου, καὶ οἱ ἔχοντες τὰς ψήφους τῶν πλείστων κοινοτήτων θεωροῦνται ὡς ἔχοντες τὴν πλειοψηφίαν.

*Ἀρθρ. 71. Ὁ ἑπαρχος διορίζει μεταξὺ τῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ δήμου προσώπων τοὺς δημοτικὸς διοικητικὸς συμβούλους καὶ τοὺς δικα-

στάς (μουμεί) του δικαστηρίου της κοινότητας. Δύναται να λάβη την γνώμη του διοικητικού Συμβουλίου της επαρχίας περί των εν λόγω διορισμών.

Άρθρ. 72. Διαταγὰ (Μπουζουροϋλδού) του ἐπαρχου, επικυρώσασα την ἐκλογὴν καὶ τὸν διορισμὸν τῶν συμβούλων καὶ τῶν δικαστῶν τοῦ δήμου, θέλουσι διαβιβασθῆ αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Καϊμμακίμωδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς επαρχίαις ἐκλογῶν.

Άρθρ. 73. Ἐν ἐκάστη επαρχίᾳ σχηματίζεται ἐκλογικὴ ἐπιτροπὴ, συγκαμμένη ὑπὸ τοῦ ἐπαρχου, τοῦ χρακίμ, τοῦ μουχασσεπεδζή, καὶ τοῦ μουμτῆ της πρωτεύουσας, τῶν θερισκευτικῶν ἀρχηγῶν τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ γραμματέως. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου τῶν ἐκλεξιμῶν, τῶν διαμεϊόντων ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς επαρχίας καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὴν περιφέρειαν αὐτῆς δήμοις, ἐκλέγει διὰ τὰ διοικητικῶν συμβούλων ἀριθμὸν προσώπων τριπλάσιον τοῦ τῶν μελῶν, τῶν μελλόντων νὰ διορισθῶσιν ἐν τῷ συμβούλιῳ τούτῳ, τοῦ ἡμίσεως ἐξ αὐτῶν ἀντιπροσωπεύοντες τοὺς Μουσουλμάνους κατοίκους, καὶ τῶν λοιπῶν τὰς μὴ μουσουλμανικὰς κοινότητας, διὰ δὲ τὸ πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον, ἀνάλογον ἀριθμὸν προσώπων, ἐκλεγόμενων ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἔτος. Ὁ κατάλογος τῶν προσώπων τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, συντασσόμενος σύμφωνα πρὸς τοὺς περὶ δήμων διαγραφόμενους κανόνας, διανέμεται εἰς τοὺς διαφόρους δήμους, τοὺς συγκροτοῦντας τὴν επαρχίαν.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον καὶ τὸ δικαστήριον ἐκάστου δήμου συνεχόμενα ἐκλέγουσιν ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου ἀριθμὸν ἐκλεξιμῶν διπλάσιον τῶν μελῶν τῶν διορισθησόμενων εἰς τὸ συμβούλιον καὶ εἰς τὸ πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον τῆς επαρχίας καὶ διαβιβάζουσι τὸν κατάλογον τῶν ἐκλογῶν, φέροντα τὰς ἐαυτῶν σφραγίδας, εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς επαρχίας.

Άρθρ. 74. Οἱ ὑπὸ τῶν δήμων συντεταγμένοι κατάλογοι τῶν ἐκλεξιμῶν, ἅμα τῇ παραλαβῇ των ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς επαρχίας, ἀποσφραγίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ γραμματέως ἐνώπιον τῶν ἐπὶ τούτῳ συνεργησάντων μελῶν τῆς ἐκλογικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγγεγραμμένων ἐκλεξιμῶν ἐπὶ τοῦ πρώτου καταλόγου καταβιβάζεται εἰς τὰ δύο τρίτα, ἀφαιρούμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου καταλόγου, τῶν ὀνομάτων, ὅσα ἔτιγον ὀλιγωτέρων ψήφων ἐν τοῖς δήμοις, καὶ διευθύνεται πρὸς τὸν Νομάρχην πρακτικῶν, περιέχον τὰ ὀνόματα, ἅτινα ἔχουσι τὴν σχετικὴν

πλειοψηφίαν καὶ τὰ ὅποια ὀφείλουσι νὰ ᾧσι τὸν ἀριθμὸν διπλάσια τῶν μελῶν, τῶν διορισθησόμενων ὑπὸ τῆς ἀρχῆς.

Ἐκαστος δήμος μίαν μόνην ἔχει ψῆρον, καὶ οἱ συνενοῦντες τὰς ψήφους τοῦ μεγαλειτέρου ἀριθμοῦ τῶν δήμων θεωροῦνται ὡς ἔχοντες τὴν πλειοψηφίαν.

Άρθρ. 75. Ὁ Νομάρχης διορίζει ἐκ τῶν ἐκλεχθέντων ἐν τῇ επαρχίᾳ τοὺς συμβούλους καὶ τοὺς δικαστὰς (μουμεί) τοῦ πολιτικοῦ καὶ ποινικοῦ δικαστηρίου τῆς επαρχίας.

Δύναται νὰ λαμβάνη τὴν γνώμην τοῦ κεντρικοῦ συμβουλίου περὶ τῶν διορισμῶν τούτων.

Άρθρ. 76. Αἱ διαταγὰι (μουζουροϋλδού) τοῦ Νομάρχου, αἱ περιέχουσαι τὴν ἐκλογὴν καὶ τὸν διορισμὸν τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τῶν δικαστῶν τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, διαβιβάζονται διὰ τῶν ἐπαρχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἐκλογῶν ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Νομαρχίας.

Άρθρ. 77. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ δικαστικοῦ σώματος, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ὁ διευθυντὴς τῆς ἀλληλογραφίας, ὁ τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ὑπάλληλος, ὁ μουμτῆς, ὁ χρακίμ καὶ οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων, συνεδριάζοντες αὐτοδικαίως εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς πρωτεύουσας τῆς νομαρχίας, συνέρχονται εἰς ἐκλογικὴν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Νομάρχου. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ὀθωμανῶν ὑπκόων τῶν διαμεϊόντων ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νομαρχίας καὶ ταῖς επαρχίαις καὶ ταῖς πρωτεύουσαις τῶν δήμων, τῶν ἀποτιόντων πεντακοσίων τολάχιστον γροσίαν κατ' ἔτος ἄμσον φόρον, καὶ ἀπολαύοντων ἐμπιστοσύνης καὶ ὑπολήψεως ἐν τῇ νομαρχίᾳ καὶ γνωριζόντων ν' ἀναγινώσκουσι καὶ γράφουσι, πρόσωπα, τὸν ἀριθμὸν τριπλάσια τῶν μελῶν τῶν διορισθησόμενων εἰς τὸ κεντρικὸν διοικητικὸν συμβούλιον καὶ τὸ πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον.

Ὁ κατάλογος τῶν ἐκλεξιμῶν περιορίζεται εἰς τὰς ἔδρας τῶν επαρχιῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκλογὴν τῶν συμβούλων καὶ δικαστῶν τῶν επαρχιῶν καὶ τῶν δήμων.

Τὰ πρακτικὰ, τὰ περιέχοντα τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογικῶν τούτων ἐργασιῶν, τὰ ὑπὸ τῶν πρωτεύουσῶν τῶν επαρχιῶν ἀποστελλόμενα, ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Νομάρχην, ὅστις ὑποβάλλει εἰς τὴν Ἰψ. Πύλιν τὰ ὀνόματα τῶν προσώπων, ἅτινα ἤβλεπεν ἐκλεξεῖ, κατὰ τοὺς ὀρισμοὺς τῶν προηγουμένων ἀρθρῶν. Αἱ ἐκλογαὶ επικυροῦνται διὰ βεζυρικῶν ἐπιστολῶν.

Ἄρθρ. 78. Οἱ τέσσαρες σύμβουλοι τῶν δήμων ἐκάστης ἐπαρχίας συνέρχονται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας ἕνα μῆνα πρὸ τῆς συγκαλέσεως τοῦ Γενικοῦ συμβουλίου, ὅπερ θέλει συνέρχεσθαι κατ' ἔτος ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νομαρχίας, ὅπως προβῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν, ἐκ καταλόγου τῶν κατοίκων τῶν τε πρωτευουσῶν τῆς ἐπαρχίας καὶ τῶν δήμων αὐτῆς, τριῶν προσώπων κεκτημένων τὰ προσόντα τῆς ἐκλεξιμότητος τῶν συμβούλων, καὶ κεκλημένων ὅπως ἀποτελέσωσι μέρος τοῦ Γενικοῦ συμβουλίου. Μεταβαίνουσι δὲ εἰς τὴν ἔδραν τῆς κεντρικῆς διοικήσεως, τῇ προσκλήσει τοῦ ἐπάρχου.

Οἱ σύμβουλοι τῶν δήμων, οἱ μεταβάλλοντες εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας ὅπως ἐκλέξωσι τὰ μέλη τοῦ Γενικοῦ συμβουλίου, ἐγχειρίζουσιν αὐτοὶ καὶ διὰ μέσου αὐτῶν διαβιβάζουσιν πρὸς τὸν Νομάρχην ἀπάσας τὰς αἰτήσεις τῶν δήμων, τὰς ἀφαιρέσεις τὰ ἔργα τῆς δημοσίου ὠφελείας, τὰς ὁδοὺς, τὴν γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ ἄλλα ζητήματα, δυνάμενα ν' ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενον συζητήσεως ἐν τῷ συμβουλίῳ.

Ἄρθρον εἰδικόν.

Τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ὡς καὶ οἱ δικασταὶ (μοιμείζ) τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων θέλουσιν ἀνανεοῦσθαι κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης διετίας. Αἱ ἐκλογαὶ θέλουσιν ἐπαναλαμβάνεσθαι κατ' ἔτος διὰ τὸ ἥμισυ τῶν συμβούλων καὶ δικαστῶν, αἵτινες δύνανται νὰ ἐκλεγθῶσιν οἱ αὐτοὶ ἐκ νέου.

Τὸ Γενικὸν συμβούλιον θέλει ἀνανεοῦσθαι ὅλοσχερῶς κατ' ἔτος. Τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου τούτου θέλουσιν εἶσθαι ἐπίσης ἐκλέξιμα καὶ αὐθις.

Συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 10, 11 καὶ 12 τοῦ παρόντος νόμου, αἱ ἐξωτερικαὶ ὑποθέσεις, ἡ γεωργία καὶ τὰ δημόσια ἔργα ἀνατίθενται εἰς εἰδικούς ὑπαλλήλους. Οὐχ' ἴσταν ὅμως, πρὸς διευκλίνουσιν τῆς τῶν ὑποθέσεων διεκπεραιώσεως, τὰ χρέη τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων διευθυντοῦ προστίθενται εἰς τὰ τοῦ βοηθοῦ (μουαβίρ) τοῦ Νομάρχου καὶ τὰ καθήκοντα τῶν διευθυντῶν τῆς γεωργίας καὶ τῶν δημοσίων ἔργων ἐνοῦνται, εἰς τῶν ὥστε ὁ ὑπάλληλος ὁ κατέχων τὴν θέσιν τοῦ βοηθοῦ ἔχει συνάμα καὶ τὴν ἐπιστασίαν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, καὶ ἡ διεύθυνσις τῆς γεωργίας καὶ τῶν δημοσίων ἔργων ἀνατίθεται εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον.

Π Ι Ν Α Ε

ΤΩΝ

ΝΟΜΑΡΧΙΩΝ — ΕΠΑΡΧΙΩΝ — ΔΗΜΩΝ.

Α'. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΟΥΡΚΙΑ.

1. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ. Πρωτεύουσα Ἀδριανούπολις.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Ἀδριανούπολις. — Ἀδριανούπολις — Μπαμπάι ἀτήκ — Διδυμότειχον — 40 Ἐκκλησίαι — Γέφυρα Μουσταφά πασά — Γέφυρα Ἐργίνης.
- Φιλιππούπολις. — Φιλιππούπολις — Χάσκιό — Παλαιὸν Ζαγόριον — Κηζανλίκι — Σουλτάν Γερί — Παζαρτζίκι — Τζηρπάνι — Ἀχὴ Τζελεπῆ.
- Καλλιπόλις. — Καλλιπόλις — Ὑψαλα καὶ Αἶνος — Μάκρη καὶ Φερετζίκ — Κεσάνη — Στῆρ κιοῦ καὶ Ὅρσα — Γκιουμουλτζιζινα.
- Ῥαιδεστός. — Ῥαιδεστός — Ἡράκλειον καὶ Τζορλού — Λουλέ Βουργάζ — Βιζύη καὶ Μηδεία — Σηλυβρία.
- Σέλιμος. — Ἄιδος — Πύργος — Γιάμπουλις καὶ Καριναπάδ — Νέον Ζαγόριον — Ἀγγιάλος — Μεσημβρία.

2. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ. Πρωτεύουσα Ρουστζούκιον.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Ρουστζούκιον. — Ρουστζούκιον — Σιληστρία — Χεζαργράδη — Ἀζουμά — Ζιστόβη — Σοῦμα — Νικόπολις — Πλεῦνα — Τοτρακάν.

Τούλτσα.	— Τούλτσα — Σουλινάς — Ματζίνη — Μπαμπάταγλή — Κωνσταντζά — Χαρόθα — Μετζιδιέ.
Βιδύνη.	— Άδλιέ — Περόφτζα — Λούμη — Άγριουράτζα — Ράχοθα — Βελιγρατζήκι.
Σοφία.	— Σοφία — Κεσπεντήλιον — Σαμακόδι — Δοπνίτζα — Ραδομίρη — Ίλλάδη — Άχτιμάνη — Όρχανιέ.
Τύρνοβον.	— Τύρνοβον — Γάπροθα — Λόφτζα — Σέρβη — Όσμαν παζαρή.
Νύσσα.	— Νύσσα — Στεχέρ κιοϊ — Λεσκόφτζα — Ούρανία — Ούρκούπη — Έζνεπόλ.
Βάρνα.	— Βάρνα — Παζαρτζήκι — Βατζζίκιον — Πρεβάδη — Μαγκαλιά.

3. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. Πρωτεύουσα Θεσσαλονίκη.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Θεσσαλονίκη.	— Θεσσαλονίκη — Βοδενά — Βεζύροια — Κασσανδρεία — Τούζάνη.
Βιτωλία.	— Βιτωλία — Κιοπρολου — Έργιρι — Μπουδζάκ — Καστορία — Κορυτσά.
Σέρραι.	— Σέρραι — Νευροκόπι — Μελένικος.
Δράμα.	— Δράμα — Καβάλα — Γενίτζε.
Σκόπια.	— Σκόπια — Ίστέπη — Ραδοβίστα — Κομανόβα — Καλκανδελένι.

4. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΗΠΕΙΡΟΘΕΣΣΑΛΙΑΣ. Πρωτεύουσα Ίωάννινα.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Ίωάννινα.	— Ίωάννινα — Μπέζοβον — Γρεβενά — Άιδονάτον.
Άργυρόκαστρον.	— Άργυρόκαστρον — Δελβίνα — Φιλάτον — Τεπεδέλενη — Παραμυθία.
Βεράτιον.	— Άσκραβάζη — Τιμορίτζα — Αύλιών.
Πρέβεζα και Άρτα.	— Άρτα — Μαργαλιτζή — Πάργα.
Θεσσαλία.	— Λάρισσα — Φαναριοφέσσαλα — Βώλος — Τρίκαλα — Τσατάλτσα — Γαρδικιον — Έλασσών.

5. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΒΟΣΝΙΑΣ. Πρωτεύουσα Σεράγεβον.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Σεράγεβον	— Σεράγεβον — Βισόκα — Κόνιτζα — Κλαδίνα — Βισογάδιον — Τζελεπή παζάρη — Τζαπίνδζα.
Νοβιπάζαρον	— Νοβιπάζαρον — Μετροβίτζα — Γενί Βαρός — Άκθα και Πεγέρ — Τερροβίστα — Τάσλιδζα — Περέπολις — Κολασίνη — Βράτα.
Παναλούκα.	— Παναλούκα — Γκραδίσκη — Τέστα — Δεβέντι.
Σθερνίκιον.	— Σθερνίκιον — Πέρδζικα — Σερβερέντζα — Μογλενά — Μπελένα — Βράτσα — Γραδτσανίτζα και Γαραδαγάτζ.
Πίγκε.	— Πίγκε — Γεριτότζ και Κοζάρδζα — Μαδένι — Κωστανίτζα — Όστροτζα — Κρόβα — Κουλάτζη και Νεβεσίλη.
Έρζεγοβίη.	— Έρζεγοβίη — Τρεβίγνη — Στόλτζα — Λιπούσκι — Νέρτοβον και Κόνιτζα — Φουδζα — Νεβεσίλη — Πιλάκε — Γάτζκα — Νιζίκα.
Τραβνίκιον.	— Τραβνίκι — Γκιουλχισάρ και Γιαπίτζα — Περιδέρ και Άκ χισάρ — Άχλόν — Γαλεμούτζα.

6. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΣΚΟΔΡΑΣ. Πρωτεύουσα Σκούταρι Άλβανίας.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Σκόδρα	— Σκόδρα — Ποδγορίτζα — Σπούζα — Δυβράχιον και Καθάγια — Πεκλίσι — Αντίβαρι — Όλκόνι — Ζαδρίμα — Μπουκάι ιαπάλ — Τιράνη και Άκ χισάρ — Γοσίνη — Όχρις.
Πρεζρένη.	— Πρεζρένη — Ίπέκιον — Γιακόβα και Άλτουνάλη — Λούμη — Πρεστίνα — Βελιτζετρίνα — Κιλάνη.
Δέβραι.	— Δέβραι — Έλδασσάν — Μάτ — Καλκανδελένι.

Σημ. Η νομαρχία Σκουτάρεως της Άλβανίας κατηργήθη και εν τῇ ἐπαρχίᾳ Πρεζρένης συνέστη νομαρχία, τὸ δὲ Σκούταρι τῆς Άλβανίας ἀπακατέστη Έγνιαλέτιον (Γενικὴ διοίκησις).

Β. ΔΣΙΑΤΙΚΗ ΤΟΥΡΚΙΑ.

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ.

7. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΒΙΘΥΝΙΑΣ (Χουδαβενδικιάρ). Πρωτ. Προύσσα.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Χουδαβενδικιάρ* — Προύσσα — Κίος — Παζάρ κιοί — Μουδανία — Γιάλοβα — Καρμουςσάλ — Τέρλια — Πιλεδζικ — Λεύκη — Κιόλ παζάρ — Σογιούδη — Μιχαλτζικ — Κρεμαστή και Σινδζάνα — Ίνεκιόλ — Γενί σεχέρ και Γιορχισάρ — Νικαία — Παζαρδζήκι.
- Καρεσι* (Παλκασσέρ) — Παλκασσέρ — Αϊβαλή (Κυδωνία) — Άρτάκη — Αϊδινδζήκι — Πάνορμος — Κεβνάν — Άδραμύτη — Καμέρ — Άδραμύτ — Άρμουδ όβασή — Πάλια και Ούνα — Άγιορόνδη — Πέργαμος — Άγιαζμάνδη — Τζανδρηλή — Κοζάν και Φεσλεκέ — Πηγαδήςκι — Σανδρηγή — Κεπσοūd και Καρτασλή — Παλάτ — Κήρκ αγάδζ — Σώμα — Κερεσοūν και Γκιούλ-νεπέ.
- Κοδλά ιλι* (Νικιομήεια) — Νικιομήεια — Άταπαζάρ — Γκείβε — Άκ χισάρ Κείβε — Ζαρκιλή — Κάνδαρα — Άκ όβά — Καϊμάς — Σεϊχλέρ — Άγαδζλή και πές Διδάν.
- Καρά χισάρ σαχίτ* — Καρά χισάρ σαχίτ — Σανδηκλή — Σεϊχλού — Γκεϊκλέρ και Δανισμενλού — Τζάν — Πολαβοδίν — Ισχακλού — Σουχούδ — Μούσληδζα.
- Κιοιτάχτα* (Κοιύιον) — Κοιύιον — Ούσάν — Γκεδούς — Γκεβικ — Πανάζ — Έσκι σεχέρ — Καραδζά σεχέρ — Σεϊδι Γαζι — Ίνονι — Σιμάβ — Ένικιόζ — Τάγ άρδη Σεϊχανέ — Γκουμούς και Ταβσανλή.

8. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΪΔΙΝΙΟΝ (Ήλιουπόλεως). Πρωτ. Σμύρνη.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Σμύρνη* — Σμύρνη — Κους άδασή (Νέα Έρεσσος) — Τσεσμέ (Κρήνη) — Θύρα — Όδεμς — Βούρα (Βρούλα) — Φωτζαπέιν (Φωκαία) — Μενεμένη.
- Σαρουχάν* — Μαγνησία — Τοργουδλή — Κούλα (Κηλόη) — Άταλα — Γκορδούς — Άκ χισάρ — Έσμε — Τιμουδζι — Άλά-σεχίρ (Φιλαδέλφεια).
- Άιδιν* (Ήλιούπολις) — Γκουζέλ χισάρ — Ναζήλλη — Δζίπτα — Ποζτογάν — Σώκια — Δενιζλί.
- Μέντεσα* — Μούγλα (Μούλα) — Γιοζαγιούκ — Μιλας — Πουδρούμ — Δάνια — Μάκρη — Ταβάς — Κοιτζεγής.

9. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΙΚΟΝΙΟΥ. Πρωτεύουσα Ίκόνιον.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Ίκόνιον* — Ίκόνιον — Άκ σεχέρ — Καραμάν — Πηγήν — Σεϊδι σεχέρ — Έρεγλι (Ήράκλειον) — Έσπικεσάν και Έρεσοūν — Ποζκιρ — Πέσσα και Πεί σεχέρ — Χαδήμ — Χοϊράν και Γκαλβάδζ.
- Ίτζιλι* — Άναμδρ — Μούτ και Σινανλού και Σαρκούκ — Σελεύκεια και Δζεπέλ — Κεσλι και Καρατάς — Γκιουλνάρ και Ζίνα.
- Νίγδα* — Νίγδα — Νεβοσεχίρ (Νεάπολις) — Κήρ σεχέρ — Ούρκουπ και Γιαχγιάλου — Άκ σεραί.
- Σπάρτη* — Σπάρτη — Πουρδούρ — Ούλουπορλου — Άρζ Καρά αγάδζ — Κουχισάρ και Κεμέρ Ναγνή — Μπάρλα — Πάβλο και Άρους Έγερδέρ.
- Τεκέ* (Αττάλεια) — Άλάϊα — Έλμαλή — Άκήσκα — Κηζήλ καγιά.

10. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΓΚΥΡΑΣ. Πρωτ. Άγκυρα.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Άγκυρα* — Άγκυρα — Πεί παζάρ — Άγιάς — Σιβρί χισάρ και Άκ κιοπρού — Χίμανα — Καλιαδζήκ Κεσινί.

Ποζούκ — Ποζούκ — Τζόρομ — Πουδάκ οζού — Μαδέν.
 Καισάρεια — Καισάρεια.

11. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΚΑΣΤΑΜΟΝΗΣ. Πρωτ. Κασταμονή.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

ΔΗΜΟΙ.

Κασταμονή — Κασταμονή — Ζαφέρανπολή — Ίνέπολι (Οινόπολις)
 — Τόσια — Τας κιοπρού — Τατάι — Άράδζ.
 Σινώπη — Σινώπη — Στέφανα — Πόι όβά.
 Γάγγραι — Γάγγραι — Τζερκές — Καλιαδζίζι.
 Μπόλου — Μπόλου — Κονεϊκ — Γκερδε — Έρεγλι — Μπαρτήν.

12. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΣΕΒΑΣΤΕΙΑΣ (Σιβιάς). Πρωτ. Σιβιάς (Σεβαστεία).

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

ΔΗΜΟΙ

Σιβιάς — Σιβιάς — Άζιζιέ — Τοκάδη — Κοτζκιρι — Διβρί-
 (Σεβαστεία) κη — Δαράνδη — Γκερόν — Τένος.
 Άμάσεια — Άμάσεια — Μερζιφόνη — Ζίλα (Σύλλα) — Μεδζιδ
 όζού — Όσμανδζήκ — Έρπάκ — Κιοπρού.
 Καρά χισάρη σαρκή — Καρά χισάρη σαρκή — Σου σεχρι — Μιλιάς — Κόλ
 χισάρ.

13. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΕΡΖΕΡΟΥΜ (Θεοδοουσιουπόλεως). Πρωτ. Έρζερούμ.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

Έρζερούμ. — Έρζερούμ — Μπασίν άνω και κάτω — Τεκμάν
 και Χανσι — Τερδζάν — Γκιγιή και Κεθινέκ —
 Μπαϊπούρδ — Έσιρ τουρνουμ και Κεσκίμ.
 Τζηλδής. — Στάβ και Στιδ — Μιρχόρ — Ταβ-σεκέρ και Άρδε-
 νόδζ — Μαδζεμέλ και Λιβάνα — Κιολε έζηλδής
 — Πόσχο και Άρδεχάν — Μαμιρβάν και Πενέκ
 όλτού.
 Κάρε. — Κάρε και Καρτάχτ — Ζαροσάδ — Στήρηκλή και
 Άκ παπά και Γιασουρεκίλ — Γκετζιβάν και Κι-
 γάζμάν.

Παγλαζήδ. — Παγλαζήδ — Διγιαδιν και Χαμούρ — Άπτάπ και
 Πατηνός — Σσιράν και Άλεσεκέρδ — Άχτάτ και
 Καρά κελισσά.

Χακκιρλι και Βάρ. — Βάν — Τζόλα και Μερικ — Παρκιρι μετά των
 νομαδικών τμημάτων — Κουτουρούλ-πάκ μετά των
 νομαδικών τμημάτων — Μεκές — Κεβάς — Καρ-
 τζεκιάν — Βεστάν — Γκεθάρ και Στέμδινάν και
 Όρμάν — Στάτακ και Νουρδούζ — Άδιλ - δζεβάζ
 — Μαχμουδι και Χοτάπ μετά της νομαδικής φυ-
 λης Γεζιδί.

Μούς — Μούς — Πιτλίσ και Μουκί — Πολανκλάρ και
 Μελαζκέρδ — Βαρτδλ — Ένιρ — Άχλατλάρ (Βάν
 Άχλατλή και Μούς Άχλατλή) — Τζουκούρ — Χα-
 γιοσι και τά μικρότερα προσαυξήματα.

Έρζινδζάρ. — Έρζινδζάν — Τζαρσανδζήκ — Κερτζανές — Κε-
 μάχ — Κορζινδζάν — Άθαδζήκ — Μαζκέρδ —
 Κουρητζάι.

14. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ. Πρωτ. Τραπεζούς.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

ΔΗΜΟΙ.

Τραπεζούς — Τραπεζούς — Κερασούς — Μπουδζήκ — Ρίζα —
 Όφ — Τιρέπολι.
 Δζανικ — Σαμσούς — Ούνια (Οινόη) — Τζαχαρσενπέ — Πάρρα.
 Λαζιστάρ — Μπατούμ — Άρχοβα.
 Κιουμουσχαρέ — Κιουμουσχανέ — Τοβούκ — Κελχάτ.

ΣΥΡΙΑ, ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ, ΑΡΑΒΙΑ.

15. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΧΑΛΕΠΟΥ. Πρωτ. Χαλέπιον.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

ΔΗΜΟΙ.

Χαλέπιον — Χαλέπ — Άντιόχεια — Κελίς — Άϊντάπ — Έδλεπ
 — Δζίσρι Σσουκούρ — Πάπ και Δζιγιόλ — Χαρέμ —
 Παρισά — Γάρικ — Νομαδικάι φυλαί Άράβων —
 Δέιρ.

Κοῦάρ	— Χαδζίν— Πειλάν-κιοϊ— Κάρος Ζουлкаδρέ— Πειλάν— Όσμανιγέ.
Οῦρφα	— Πιρεδζίκ— Ρόυμ καλιά— Σουρούτζ.
Μαράς	— Ίσλαχηγέ— Έλπεστάν— Ζεϊτούν— Κοκσούν και Άνδερίν— Πολάνκ— Παζαρδζήκ— Χάσσα.
Ἄδανα (1).	— Ταρσούς— Μερσίν— Καρά Ίσαλού.

16. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΣΥΡΙΑΣ. Πρωτεύουσα Λαμασκός.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Λαμασκός.	— Μπαλπέκ (Ήλιούπολις) — Χάσπιγρια.
Τρίπολις (Συρίας)	— Σάφια — Άκκιαρ — Λαζκήγέ (Λαοδικεία) — Μαρκάπ — Δζέπέλε.
Χάμα.	— Χουμούς — Χασάν-ούλ-Έκράδ — Μουαρέτ-ούλ-Νουουμάν.
Χοράν.	— Δζεπέλι Δούζ — Κουρρέϊ Άδζελούν — Κάνταρα.
Βηρυτός.	— Σαίδα (Σιδών) — Σούρ (Τύρος).
Άκρη.	— Χάιφα — Νασρε — Σαφεδ — Τάπριγια.
Τερσάλιμα.	— Ναπλούς (Νεάπολις) — Μεδζδέλ — Γάζα — Πενί Χαγιάπ — Ίόπη (Γιάφα) — Χαλήλ-ούλ-Ραχμάν.
Πάλα.	— Μαάν — Όρος Λιθάνιον (διοικούμενον συνεπειά συμβάσεως μεταξύ των Μεγ. Δυνάμεων και τῆς Ὑψ. Πύλης ὑπὸ Διοικητοῦ Χριστιανοῦ Καθολικοῦ, φέροντος τὸν τίτλον Μοντεσαρρίφου και τὸν βαθμὸν Βεζύρου).

17. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΙΓΙΑΡΠΕΚΙΡ (Μεσοποταμίας). Πρωτ. Διγιαρπέκιρ.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Διγιαρπέκιρ.	— Σιβρίκ — Λίμα — Πεχραμεκί.
Μααμουρέτ-ούλ-Άζίζ (Μεσοποταμία).	— Χαράπουτ — Έργανή — Άρεπκιρ — Μαλάτία — Χασάν — Μανσούρ — Πάλο.

(1) Έσχηματίσθη ἐσχάτως ἰδιαιτέρα Νομαρχία Ἄδάνων, περιλαμβάνουσα ἐπαρχίας τινὰς τῆς Νομαρχίας Χαλέπιου και Ἰκονίου.

Μαράν	— Μεδζιάδ — Δζέζερε.
Σάρδ.	— Περβάδη — Γαζάν.

18. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΒΑΓΔΑΤΗΣ (Βαβυλωνίας). Πρωτ. Βαγδάτη.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

Βαγδάτη.	— Κιαζήμγέ — Άαζαμγέ — Ρισαλιγέ και Σιάτ (παρόχθια τοῦ ποταμοῦ Τίγρεως).
Κέρπελα.	— Χινδιγέ — Νεδζέρι έστέρ — Στέβατιγέ — Χουσιγέ.
Χορσάν.	— Χαλίσ — Σσεχριπάν
Δεήμ.	— Άνα — Κεσέπ — Χεϊγέτ.
Άμάρ.	— Άλι-ούσ-Σταρκή — Άλι-ούλ-Γαρπί — Άζίζ — Ζεπίρ — Νάκαρα.
Χανκίρ.	— Νιάδере — Κηζλάρ Πατά.
Σάμα.	— Τεκρίτ — Σάμα — Σάμα.
Πέδρε.	— Μενδελζίν — Βάδη — Κουππέ — Κέβτ-ούλ-άμαρέ — Δερπατήν — Δζεσάν.
Διβαγιέ.	— Χάλα — Σεμαδέ — Σταμιγέ — Άσφ — Δίγφα — Έλ γαδир — Χαρόζερε — Ζαπίτάν — Γιουσουφιγέ — Ρεμινέ — Ούμμ - ούλ - γουρούρ — Έπού δζίβαρί.
Πέχρε.	— Έπ-ούλ-χασάπ — Κούρνα — Κέβτ-ούλ-Ρίν — Χαμεδάν — Σιάτ-ούλ-Άρεπ — Φάβα — Κενίσα — Μαχμουριέ.
Ρεβανδή.	— Χαρίρ — Παλίκ — Σεϊδικιάν — Πραδός και Σσερβάν — Έρπίλ — Λουκιουσγά — Γεσδιζ — Δαρεπιγιάν.
Σουλεϊμανιγέ.	— Καρά τάγ — Κελαπέρ — Μπαρτάν — Σιουρούτζικ — Ζενικέ — Σσεβάν — Σορτάν — Χέρκιγε — Κήζηλδζα — Σσεχέρ παζαρή — Σενκιάν — Βεσάλ — Καβάρ — Καλιάι Σιόκε — Μουσαβάτ — Ζερκιούζ.
Σσεχριζορ.	— Έρπίλ — Δαβδά — Δερλί — Καρά τεπέ — Άλ-τοῦν κιοπρού — Νομαδική Στεϊδζερλερί — Νομαδική Πεγιάν — Σσεβάν.
Μουσούλ.	— Ζάχο — Άμαδιγέ — Πάγφα — Πάλγαφα — Ζιπάρ — Άνκουσι — Μεζουρι — Σενδζάρ — Νομαδική Σεπά — Δαβουδιγέ — Δεχλιούκ.

19. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΧΙΩΣΑΖ. Πρωτεύουσα Μέκκα.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Μέκκα.	— Ταϊφ — Δζιδδα — Κανφεδε — Ραγίγ.
Μεδίγη.	— Γένπα-ούλ-παχάρ.

20. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΓΕΜΕΝ. Πρωτεύουσα Γεμένη.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Χαδιέ.	— Ζειδιγέ — Λαχιγέ — Ζοχρέ — Δζεϊζάν — Δζεπέλι γσρά — Μεχάν.
Δξεπέλι-Χαφφά.	— Μάχα — Χαΐς — Ζεπίδ — Πέιτ-ούλ-φνκχιγέ — Έποδ Άρις — Ίσά — Άτάϊ Καμεράν.

Γ. ΝΗΣΟΙ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΥΣ.

21. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΝΗΣΩΝ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΥΣ. Πρωτ. Δαρδανέλλια.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Πίγα.	— Δαρδανέλλια — Τένεδος — Αήμος — Έζινέ — Άνθαδζήκ — Πίγα — Λάμφακος.
ΧΙΟΣ.	— Χίος.
ΜΙΤΥΛΗΝΗ.	— Μιτυλήνη — Μόλυβα (Μεθύμνη).
ΡΟΔΟΣ.	— Ρόδος — Κώς.
ΚΥΠΡΟΣ.	— Τούζλα — Λιμασσόν — Μαγόσα — Μπάτ — Κέρπενε.

22. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΚΡΗΤΗΣ. Πρωτεύουσα Χανία.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.	ΔΗΜΟΙ.
Χανία.	— Χανία — Κίσαμος — Σέλινον.
Ήράκλειον.	— Ήράκλειον — Ρίζον — Μονιράτζιον — Μαλεβούζιον — Τέμενος — Κυνουριά — Πεποτιτζα — Πεζία.
Ψέθυμος.	— Ψέθυμος — Μυλοπόταμον — Άμάρι.
Σφακία.	— Σφακία — Άποκόρωνα — Άγιος Βασίλειος.
Λασιθιον.	— Λασιθιον — Μιράμπελον — Ήράπετρα — Σιτσία.

Δ. ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗ ΤΟΥΡΚΙΑ.

23. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ ΒΑΡΒΑΡΙΑΣ. Πρωτ. Τρίπ. τῆς Βαρβαρίας.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Τρίπολις Βαρ- — Ἀρεπὰν — Ζανζόρ — Ταβιγέ — Ναδζόρα —
 βαρίας. Μενσίγιε — Ἀδζεπλάτ — Ζούρα.
- Περγαζί. — Κάρορα — Περσίς — Ἀθακίπ — Πρίκα — Δζε-
 θαπίγιε — Γρόνι — Τουϊρόνι καὶ Πομπάι — Πε-
 ράσα — Ὀδζλε καὶ Δζάλο — Δέρνε — Μεριδζ —
 Δέρσε — Χάσα — Ἀπιδάν.
- Φεζάνη. — Σσάτη — Σεμινοβούς — Σσάρκη — Γαρπη —
 Σσάρκηγιε — Σοκανέ.
- Δεπέλι-γαρπιγιέ. — Κάστο — Ναλούτ — Γαδαμής — Κεκλέκα —
 Μέζδε.
- Χουμούς. — Δζιγάρα — Ὀρφέλε — Ζηλλετέν — Ζερχόνα —
 Σέρτ — Μασράτα — Ταβούργα — Μασλάτα.

24. Δῆμοι ἐπαγόμενοι εἰς τὴν Γεν. Διεύθυνσιν τῆς Κεντρικῆς
 τῆς πρωτευούσης Ἀστυνομίας.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Τζεμμετζές. — Μέγας Τζεμμετζές — Μικρὸς Τζεμμετζές — Τζα-
 τάλτζα — Δέρκος — Πύργος — Σσοῦ γιοιλή.
- Πέρα. — Γαλατᾶς — Τοπχανές καὶ Πεσικτασί — Νεοχώ-
 ριον — Κασίμ πασᾶς μέχρι Κεγατχανέ.
- Χρυσούπολις. — Βέικοζ καὶ Χίλη — Χαρταλιμή καὶ Κέκπουζα —
 Νῆσοι Πριγκήπων.

Ε. ΥΠΟΦΟΡΟΙ ΧΩΡΑΙ.

25. ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΗΓΕΜΟΝΙΑΙ ΜΟΛΔΟΒΛΑΧΙΑΣ. Πρωτ. Βουκουρέστιον.

ΒΛΑΧΙΑ. Πρωτεύουσα Βουκουρέστιον.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Μεγάλη Βλαχία. — Βουκουρέστιον — Γαλόμιτζα — Ἰβραίλα — Σε-
 λάμ — Φωζάνη καὶ Ρεμινίκιον — Βούζεο — Σοκο-
 βίνη — Πόκο — Πράχοβα — Ζιμποβίτζα — Μό-
 στελον — Ἀρτζέσιον — Ὀλένο — Τουρνοσεβέριον
 — Γιούργεβον — Λάσα.
- Μικρὰ Βλαχία. — Δόλτζα καὶ Κράϊόβα — Ρουμουνάτζιον — Βέλτζα
 καὶ Ρεμινίκιον — Γόρτζη — Μελδενίτζιον καὶ
 Τζερνίτζιον.

26. ΜΟΛΔΑΒΙΑ. Πρωτεύουσα Ἰάσιον.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Ἰάσιον. — Ποτοτζάνη — Τορουγόν — Σοτζούδ — Γιανα-
 μήτζ — Πιάτρα — Ρομάνη — Μπάκεο — Ποτά-
 να — Τεκούτζιον — Καβορλόνη — Ζαβτάβα —
 Γαλλίζιον — Βασιλόνη — Φάλτζη — Χούσιον.

27. ΣΕΡΒΙΑ. Πρωτεύουσα Βελιγράδιον.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Βελιγράδιον. — Βελιγράδιον καὶ Χισαρτζήκι — Σεμένδερε — Πο-
 ζαδόφτζα — Κράνια — Τζερνοβήτζι — Γοργοσέφ-
 τζα — Ἀλκασέντζα — Ἐσφερλίκι — Βραζένη —
 Ἀλαδζά χισάρ — Γιαγοδίνα — Κιόπρουν — Πρακιν
 — Κραγούγεβατζ — Ροδενίκια — Τζάτζεφα — Ού-
 ζούντζα — Βαλίγεβο — Ποδερινία — Σσάπατζ
 — Πογερδελέν — Τὰ φρούρια Βελιγράδιου — Σε-

μάνδρες — Φέτσι — Ίσλαμ — Πογέρδελαν — Σικόν — Ούζούντζα.

28. ΗΓΕΜΟΝΙΑ ΣΑΜΟΥ. Πρωτεύουσα Λιμν Βαθέας.

ΤΜΗΜΑΤΑ.

ΔΗΜΟΙ.

- Βαθί.** — Λιμν Βαθέας — Βαθί — Παλιόκαστροι — Βουρλιόται — Εξ Γειτονίσι.
- Καρλόβασα.** — Ν. Καρλόβασα — Μεσ. Καρλόβασα — Π. Καρλόβασα — Λέκκα — Καστανέα — Φούροι — Πλάτανος — Κοντέικα — Κόντακείικα.
- Μαραθόκαμπος.** — Καλαμπάκτασι — Μαραθόκαμπος — Νεοχώριον — Κομρέικα — Σκουρέϊικα.
- Χώρα.** — Σπαθαράϊοι — Παγώνδας — Πύργος — Άρβανίτσι — Μαυρατζάϊοι — Χώρα — Μιτυληναίαι.

29. ΧΗΜΒΑΤΟΝ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Πρωτεύουσα Κάϊρον.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ.

ΔΗΜΟΙ.

- Περίε.** — Αλεξάνδρεια — Δεμενχούρ — Ραχμανιγέ — Σεπερχίτ — Νεδζίλε.
- Μενσφία.** — Μενσφία και Πιτζούρ — Ασμόν — Σεπίν-ούλ-Κάμ — Μαλέτζ και Φεσέ.
- Γαρπιγέ.** — Ρεσίδ και Πόρλουσ — Φέβα — Στεπσάτ — Τάντα — Δζαφριγέ — Ζόφτα — Μαχαλέτ-ούλ-κίουπρά — Τέπρσβα — Σσερπίν — Διμγιάττι.
- Μανσούρα.** — Μανσούρα — Μαχαλέτου Δεμίνε — Μενζέλε — Βαδή — Σουπουλβίν — Μιτ Κάμερ.
- Σαρκηί.** — Στίπε — Κεφερνέδζιμ — Έπουκεπίρ — Χέγε — Πελπίς — Αζίζιγέ.
- Καλιουτα.** — Καλιούπη — Μερτζ και Σσουπράτουμ — Σσεχάπ — Πελ-ούλ-Ίσάκ — Τάχα.
- Κάϊρον.** — Κάϊρον — Σουέζ — Χανκάχ — Δζέζε — Πεδεσίν.
- Άταρχιγέ.** — Άταρχιγέ και τὰ προσουζήματά του.
- Φεγτουμγέ.** — Φεγτουμ μετά τών προσουζήματων.

- Πενί-Σουγίφ.** — Καμν-ούλ-άρσους — Ζαβιγέ — Πενί Σουγίφ — Φεσένε — Έπου Δζερδζέ — Πεχένσα.
- Σεγζούτ.** — Πενί Μουζήρ — Μενίγε — Σακηγέ Μουσα — Μέλβι — Ασμόν — Δειρούτ — Κιούσιγε — Μανκαλούτ και Σένπο — Σεγζούτ και Έπουνιτζ — Ζαβίρ — Σσεριούκ — Σενγέδζ — Τάδζτα — Αχμμ — Πέρδισ — Δζέρδζα — Φερσουτ — Φόπας — Έλβαχάτ.
- Κίρα.** — Κίρα — Κασέρ — Κέσ — Έσενε — Έδφού και Έπριμ.

30. ΗΓΕΜΟΝΙΑ ΤΥΝΙΔΟΣ. Πρωτεύουσα Τύνις.

- ΕΠΑΡΧΙΑΙ.** — Τύνις — Πιζάρτ — Ταπάργα — Κιάφ — Γάμδοζ — Μέκενε — Σετάν — Τέστουρ — Ταπαρσούκ — Άφρικαγέ και Ματάρ — Αχγίλ και Σουλεϊμάν — Καλίπιγια — Χαμμάμα — Σαχίλ και Σόσα — Λεδζέμ — Μεχδιγέ — Άσφακάς και Κέρκενε — Κηρβάν — Δζαριδ — Χάρπα — Έλ άράζ — Ταρζίς.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ ὀργανισμοῦ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

(23 Ἀπριλίου 1869).

Προκαταρκτικαὶ διατάξεις.

Τὰ τακτικὰ δικαστήρια διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις: εἰς πρωτοδικεῖα καὶ ἐφετεῖα.

Τὰ εἰς τοὺς δήμους ἐν οἷς ἐδρεύει καὶ μακάρης ὑπάρχοντα τακτικὰ δικαστήρια (μεδ.λ.σιιιιιιι) εἰσὶ πρωτοδικεῖα· τὰ εἰς τὰς ἐπαρχίας (μεδ.λ.σιιιιιι) καὶ τὰ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομαρχιῶν (διβάνη τεμγίλ) εἰσὶν ἐφετεῖα.

Τὰ τακτικὰ δικαστήρια τῶν ἐπαρχιῶν δικάζουσιν ὡς πρωτοδικεῖα τὰς υποθέσεις τοῦ δήμου ἐν ᾧ ἐδρεύουσι.

Πᾶσα κώμη ἢ προσαύξημα (ναχιγές) ἔχει ἐν συμβούλιον δημογερόντων (ιχιγζάρ μεδ.λ.σιιιι), ἐκπληρῶν ἔργα εἰρηνοδικεῖου εἰς τὰς μεταξὺ ἰδιωτῶν διαφορὰς.

Καθ' ὅσον ὑπάρχει ἀνάγκη, συνιστῶνται ἐμποροδικεῖα εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν δήμων (καζά), τῶν ἐπαρχιῶν (σαρτζάκ), καὶ τῶν νομαρχιῶν (βιλαγιέ).

Σύμφωνα τοῖς ἄρθροις 11, 41, 55 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν νομαρχιῶν, τὰ τακτικὰ δικαστήρια τῶν δήμων καὶ ἐπαρχιῶν θέλουσι προεδρεύεσθαι ὑπὸ τῶν χακίμ. Τὰ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομαρχιῶν ἐδρεύοντα δικαστήρια (διβάνη τεμγίλ) προεδρεύονται ὑπὸ τῶν ἀρχιδικαστῶν (μουφτεσίιιιιιιιιιιι) τῆς Νομαρχίας. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις διαρρίξει ἓνα ἀντιπρόεδρον εἰς πᾶν τακτικὸν δικαστήριον ἐπαρχίας ἢ βιλαγιετιῶν καὶ ἓνα ὑπάλλῃλον κάτοχον νομικῶν γνώσεων εἰς ἕκαστον τακτικὸν δικαστήριον δήμου.

Πᾶσα προσφυγὴ κατὰ ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων τῶν νομαρχιῶν ἐκδοθεισῶν ἐπὶ υποθέσεων ἐφεσιβ.λ.θ.β.σιιιιιιιιιιιιιι ἐνώπιον αὐτῶν, πρὸς περαιτέρω ἐξέτασιν ἢ ἐν ἀνάγκῃ πρὸς ἀκύρωσιν τῶν ἀποφάσεων τούτων, ὑπάγεται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης ὡς Ἀκυρωτικῶν δικαστηρίων.

Τῆς δικαιοσύνης τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν

ἐμποροδικεῖων ὁρισθείσης δι' ἰδιαιτέρων νόμων, ὁ παρὼν νόμος ὀρίζει εἰδικῶς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δημογεροντικῶν συμβουλίων καὶ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τῶν δήμων, τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν βιλαγιετιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ δικαιοσύνης τῶν δημογεροντικῶν συμβουλίων.

*Ἄρθρ. 1. Τὰ δημογεροντικὰ συμβούλια χρεωστοῦσι νὰ προσπαθῶσι πρὸς συμβιβασμὸν τῶν διαδίκων εἰς τὰς νομίμους καὶ ἐπιδεκτικὰς συμβιβασμοῦ διαφορὰς· ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεώσωσι τοὺς διαδίκους εἰς συμβιβασμὸν, ὅταν ἡ διαφορὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε ν' ἀπαιτῆ λύσιν δικαστικὴν. Δὲν δύνανται προσέτι νὰ ἐπιχειρήσωσιν οὐδεμίαν ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ ἐπὶ πταισμάτων, πλημμελημάτων καὶ κακούργημάτων. Ἐπιτυχόντος τοῦ συμβιβασμοῦ διαφορὰς τινος, οὐδεμία περὶ αὐτῆς ἐκδίδεται ἀπόφασις, ἀλλὰ συντάσσεται περὶ τούτου ἔκθεσις ὑπογεγραμμένη παρὰ τῶν διαδίκων, δι' ἧς βεβαιούται ὁ γενόμενος συμβιβασμός.

*Ἄρθρ. 2. Αἱ ὑπὸ τῶν δημογεροντικῶν συμβουλίων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν εἰμὴ ἂν γίνωσι παραδεκταὶ παρὰ τῶν διαδίκων, ἢ ἂν ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἀποτίσῃ τὸ πρὸς τὸν ἕτερον ὄφλημα τοῦ αἰ περὶ συμβιβασμοῦ ὅμως ἐκθέσεις, αἱ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον γενόμεναι καὶ ὑπογεγραφεῖσαι παρὰ τῶν διαδίκων, κηρύττονται ἐκτελεσταὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ἄνευ περαιτέρω συζήτησεως.

*Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν συμβιβαστικὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, τὰ δημογεροντικὰ συμβούλια ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται πρὸς τὸ ἄρθρ. 64 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Νομαρχιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῆς δικαιοσύνης τῶν δημοτικῶν δικαστηρίων.

*Ἄρθρ. 4. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν δημοτικῶν δικαστηρίων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ καὶ ποινικαὶ περὶ πταισμάτων καὶ πλημμελημάτων δίκαι· ἐξαιροῦνται, ἄ. Αἱ δίκαι αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἱερῶν δικαστηρίων (Σερῆ) καὶ αἱ μεταξὺ μὴ Μουσουλμάνων, αἱ ὑπαγόμεναι κατ' ἔθος εἰς τὴν θρησκευτικὴν αὐτῶν ἀρχήν. β'. Αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐμποροδικεῖων.

*Ἄρθρ. 5. Εἰς τοὺς δήμους ὅπου δὲν ὑπάρχει ἐμποροδικεῖον, αἱ ἐμπορι-

καὶ ὑποθέσεις δικάζονται ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἅτινα τότε συμμορφοῦνται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ κώδικος.

Ἄρθρ. 6. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 ἐξαίρεσεων, τὰ δημοτικὰ δικαστήρια δικάζουσι πάσας τὰς δίκας τὰς ἀναφυομένας ἐν ταῖς κοινότησι καὶ τοῖς χωρίοις τῆς περιφερείας αὐτῶν, ἀνεκκλήτως μὲν μέχρι τῆς ποσότητος χιλίων γροσίων κεφαλαίου ἢ ἑκατὸν γροσίων ἐτησίας προσόδου, ἐκκλητικῶς δὲ καὶ πέραν τῶν ποσῶν τούτων. Εἰς ἔφεσιν ἐπίσης ὑπόκεινται πᾶσαι αἱ ἀπαυτέσεις, ὧν ἡ ἀξία εἶναι ἀπροσδιόριστος καὶ αἱ δίκαι περὶ κανονισμοῦ ὁρίων καὶ αἱ παρόμοιαι.

Αἱ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν δημοτικῶν δικαστηρίων ἐφέσεις φέρονται εἴτε ἐνώπιον τοῦ τακτικοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου, εἴτε ἐνώπιον τοῦ Νομαρχιακοῦ δικαστηρίου, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποῦ ὑπάγεται τὸ δημοτικὸν δικαστήριον, οὗ ἡ ἀπόφασις ἐφεσιβάλλεται. Ὑποβληθεῖσας τῆς ἐφέσεως εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον, τὸ Νομαρχιακὸν δικαστήριον δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπιληφθῇ αὐτῆς.

Ἄρθρ. 7. Δικαζομένης ἀγωγῆς τινὸς ἐνώπιον δημοτικῶν δικαστηρίων ἀνεκκλήτως, ὡς ἀφορώσας ἀπαίτησιν ποσοῦ μὴ ὑπερβαίνοντος τὴν δικαιοδοσίαν τῶν, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος προβάλῃ ἀνταγωγὴν ἀποζημιώσεως καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς ὑπερβαίῃ τὸ τῆς δικαιοδοσίας τῶν, τὰς ἀνταγωγὰς ταύτας δύναται νὰ δικάζωσιν ἀνεκκλήτως, ὡς πιναζούσας ἀπὸ ἀγωγῆς τῆς δικαιοδοσίας τῶν.

Ἄρθρ. 8. Τὰ δημοτικὰ δικαστήρια δικάζουσι ἀνεκκλήτως τὰς πράξεις, ἃς ὁ ποινικὸς νόμος χαρακτηρίζει ὡς πταίσματα καὶ τιμωρεῖ δι' ἀπλῆς ἀστυνομικῆς ποινῆς, δηλαδὴ διὰ φυλακίσεως ἀπὸ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος καὶ διὰ προστίμου μὴ ὑπερβαίνοντος τὰ ἑκατὸν γρόσια. Δικάζουσι ὡσαύτως πρωτοδικῶς καὶ ἐκκλητικῶς ἐπὶ πλημμελημάτων, ἅτινα τιμωροῦνται μὲ φυλακίσιν ἕως τριῶν μηνῶν καὶ προστίμου μέχρι πεντακοσίων γροσίων.

Ἄρθρ. 9. Ἀνακρίνουσι ἀπλῶς τὰ πλημμελήματα εἰς ἃ ἐπιβάλλονται ὑπὸ τοῦ νόμου μεγαλύτεραι τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ποινῶν καὶ τὰς ἐγκληματικὰς πράξεις τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου χαρακτηριζομένας κακούργηματα.

Ἄρθρ. 10. Τῶν δημοτικῶν δικαστηρίων αἱ συνεδριάσεις διευθύνονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτῶν, εἰς δι' ἐπίσης ἀνίκει καὶ τὸ ὑποβάλλειν εἰς τὰ μέλη τοῦ δικαστηρίου τὰ πραγματικὰ καὶ νομικὰ ζητήματα, ἐφ' ὧν, ἀφοῦ τὰ μέλη ἀποφανθῶσιν καὶ ψηφίσωσι, συντάσσονται πρακτικὰ, ἐν οἷς δικαιολογεῖται ἡ ἀπόφασις, ἥτις κοινοποιεῖται ὑπὸ τοῦ προέδρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 11. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια τῶν ἐπαρχιῶν δικάζουσι τὰς περὶ ἐφέσεως αἰτήσεις κατὰ τῶν ἐκκλητικῶν ἀποφάσεων τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν δημοτικῶν δικαστηρίων, ἐὰν αἱ ἀποφάσεις αὐταὶ κατὰ τὸ *Σερί* καὶ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ νόμους δὲν ὑπάγονται εἰς ἄλλα δικαστήρια. Δικάζουσι ἐπίσης πρωτοδικῶς τὰς ἐν τῷ δήμῳ, ἐν ᾧ ἔδρευει ἐπαρχία, ἀναφυομένας διαφορὰς, ἀνεκκλήτως μὲν μέχρι τοῦ ποσοῦ γροσίων πέντε χιλιάδων κεφαλαίου, ἢ πεντακοσίων γροσίων ἐτησίας προσόδου, ἐκκλητικῶς δὲ καὶ πέραν τῶν ποσῶν τούτων, ἢ ὁσάκις τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ἐπαρχιακὰ δικαστήρια δικάζουσι ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων τὰς ἐφέσεις κατὰ ἀποφάσεων τῶν δημοτικῶν δικαστηρίων, ἐκδοθεισῶν ἐκκλητικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 8. Δικάζουσι ὡσαύτως πρωτοδικῶς καὶ ἐκκλητικῶς ἐπὶ πλημμελημάτων τιμωρουμένων μὲ φυλακίσιν ἀνωτέραν τῶν τριῶν μηνῶν καὶ πρόστιμον ἀνώτερον τῶν πεντακοσίων γροσίων ἢ ὅταν ἡ κατ' αὐτῶν ποινὴ συνεπάγεται τὴν πρόσκαιρον ἀπέλασιν ἢ τὴν παῦσιν ἀπὸ δημοσίας θέσεως.

Ἄρθρ. 13. Αἱ περὶ ἀποζημιώσεως ἀνταγωγαί, αἱ κατὰ τὴν κυρίαν δίκην παρὰ τοῦ ἐναγομένου προτεινόμεναι ἐνώπιον τῶν ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων, κανονίζονται κατὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διαλαμβανόμενας διατάξεις.

Ἄρθρ. 14. Αἱ ἐγκληματικαὶ πράξεις, αἱ χαρακτηριζόμεναι ὡς κακούργηματα, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῶν Νομαρχιακῶν δικαστηρίων, ἐπ' αὐτῶν δὲ τὰ τακτικὰ ἐπαρχιακὰ δικαστήρια δὲν δύναται νὰ δικάσωσιν, ἀλλ' ἐκτελοῦσιν ἀνακριτικὰ μόνον καθήκοντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Νομαρχιακῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 15. Εἰς πᾶσαν πρωτεύουσαν Νομοῦ συνιστάται δικαστήριον, ἔργον ἔχον νὰ δικάζῃ ἐπὶ τῶν ἐφέσεων κατὰ ἀποφάσεων τῶν δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων, ἐκκλητικῶς ἐκδοθεισῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 11. Τὰ δικαστήρια ταῦτα δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῶσι πρωτοδικῶς οὐδεμιᾶς δίκης, ἐκτὸς τῶν ἀφορωσῶν πράξεις, ἃς ὁ ποινικὸς νόμος χαρακτηρίζει ὡς κακούργηματα καὶ ἐφ' ὧν ἐπιβάλλονται αἱ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμεναι ποιναί.

Ἄρθρ. 16. Ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων τὰ νομαρχιακὰ δικαστήρια δικάζουσι τὰς ἐφέσεις κατὰ ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐκκλητικῶς ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων κατὰ τὸ ἄρθρον 12. Δικάζουσι προσέτι τὰς ἐγκλη-

ματικά πράξεις ἅς ὁ ποινικός νόμος χαρακτηρίζει ὡς κακουργήματα καὶ καθ' ὧν καταγιγνώσκονται βρεταὶ ποινὰ ὅλαι ἢ εἰς θάνατον καταδικν., τὰ διὰ βίου ἢ πρόσκαιρα δεσμὰ, ἢ εἰρκτὴ καὶ ἢ ἰσόβιος ὑπερορία.

Ἄρθρ. 17. Κατὰ τὰ ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ διαλαμβανόμενα, τὰ νομαρχιακὰ δικαστήρια δικάζουσι ἐφεσίμως ἐπὶ πλημμελημάτων δικασθέντων πρωτοδικῶς ἐνώπιον τῶν ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων ὅταν ἢ καταγιγνωσκόμενη ποινὴ υπερβαίνει τὴν τριμήνον φυλάκισιν καὶ πρόστιμον πεντακοσίων γροσιῶν, ἢ συνεπάγεται τὴν πρόσκαιρον ἀπέλασιν ἢ τὴν παῦσιν ἀπὸ δημοσίας θέσεως.

Ἐκτὸς τῆς ἀρμοδιότητος, ἣν ἡ Αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις δύναιται νὰ χορηγήσῃ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, μόνον τὸ Ἄνωτάτον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης θέλει ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν συνήθων κακουργημάτων, ὅταν ταῦτα συνεπάγονται τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, τῶν διὰ βίου ἢ πρόσκαιρων δεσμῶν, τὴν εἰρκτὴν καὶ τὴν ἰσόβιον ὑπερορίαν.

Τὸ αὐτὸ Συμβούλιον θέλει ἐξετάζει καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἀκυροῖ τὰς ἀποφάσεις τῶν νομαρχιακῶν δικαστηρίων, τὰς ἐκδοθείσας κατ' ἐφεσιν ἀποφάσεων πρωτοδικῶν τῶν ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 18. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους πᾶν νομαρχιακὸν δικαστήριον θέλει συντάσσει διὰ τοῦ γραμματέως αὐτοῦ καὶ ὑποβάλλει εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Ἄνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης στατιστικὸν πίνακα δεικνύοντα τὴν φύσιν τῶν εἰσαχθεισῶν ὑποθέσεων καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων καὶ δικασθεισῶν ὑπ' αὐτῶν, εἴτε ἐκκλητικῶς εἴτε τελεσιδικῶς, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν διατελουσῶν ἐπιεκκρεμῶν, τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας καὶ τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων.

Ἄρθρ. 19. Τὰ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 10 ἀπονεμόμενα καθήκοντα εἰς τοὺς προέδρους τῶν δημοτικῶν δικαστηρίων ἀπονέμονται ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς προέδρους καὶ ἀντιπροέδρους τῶν νομαρχιακῶν καὶ ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων ἢ ἀρμοδιότητος τῶν ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως διοριζομένων εἰδικῶν ὑπαλλήλων εἰς τὰς δύο τελευταίας τάξεις τῶν δικαστηρίων ὁρισθῆσεται δι' εἰδικῶν ὁδηγίων.

Ἄρθρ. 20. Μέχρις οὗ δι' εἰδικῶν κανονισμῶν ὁρισθῆ ὁ τρόπος τῆς διαδικασίας ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων, τὰ τακτικὰ δημοτικά καὶ ἐπαρχιακὰ δικαστήρια ὡς καὶ τὰ νομαρχιακὰ ὀφείλουσι νὰ ἐφαρμόζωσι [κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν εἰς τὴν κρίσιν αὐτῶν ὑποβαλλομένων ἀστικῶν ὑποθέσεων τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων τῆς ἐμπορικῆς Δικονομίας καθόσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα κανονισμὸν.

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Τοῦ Ἄνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου

(Διδάνι (α) Ἀρχιάμη Ἀδλιγέ).

(Τῆ 8 Ζιλχιδζεδε τοῦ ἔτους (Ἐγέρας) 1284 — 1287).

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΝ

« Γερέσθω κατὰ τὸ περιεχόμενον ».

Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν .

Ἡ Α. Α. Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος, ἐπιθυμῶν νὰ ρυθμίσῃ ἐντελῶς τὰ πράγματα τοῦ Ὑψ. Κράτους Του, καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑφ' ὄψιν τὰς ἐπιφύκει τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν, ἠδρόκησε νὰ διατάξῃ τὴν διαχώρισιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἀπὸ τῆς δικαστικῆς, ὅπως ἀρθῶσιν ἐκ τοῦ μέσου τὰ προσκόμματα, ἅπερ παρενέβαλλον ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων καὶ τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν τῆς δικαιοσύνης καὶ δι' Αὐτοκρατορικῶν Ὑψηλοῦ Του διατάγματος καθίδρυσε τὸ Ἄνωτάτον Συμβούλιον (ἢ Δικαστήριον) τῆς Δικαιοσύνης (Διδάνη Ἀρχιάμη Ἀδλιγέ) ὡς ἔπεται.

Ἄρθρ. 1ον. Συνιστᾶται Ἄνωτάτον τακτικὸν Δικαστήριον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Διδάνη Ἀρχιάμη Ἀδλιγέ ὅπως θεωρῆ ὡς ὑπεράττη δικαστικὴ ἐξουσία ἀπάσας τὰς ὑπὸ τὸ Κράτος τῶν πολιτικῶν νόμων διατελούσας δίκας καὶ ὑποθέσεις.

Ἄρθρ. 2ον. Ἐξαιρουμένων τῶν εἰς τὰ ἱεροδικαστήρια τοῦ Σερη ὑπαγομένων ὑποθέσεων τῶν τῆς δικαιοδοσίας τῶν μὴ Μουσουλμανικῶν κοινοτήτων καὶ τῶν τῆς ἀρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων, αἱ λοιπαὶ πολιτικαὶ καὶ ποινικαὶ ὑποθέσεις, ὅσαι δικάζονται καὶ ἀποφασίζονται συμφώνως τοῖς Γενικοῖς Νόμοις καὶ κανονισμοῖς, δύναιται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ Ἄνωτάτον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης ὅπερ, ἀ. θεωρεῖ τὰς ἀμέσως εἰς

(α) Ἡ λέξις Διδάνη σημαίνει δικαστήριον, διὸ εἰς τὴν Γαλλικὴν μεταφράζεται Cour. Ἄλλ' ἐνομίσαμεν καλὸν νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἐν τῇ γλώσσῃ μας καθιερωθεῖσαν ἤδη ἐπωνυμίαν.

αὐτὸ προσηκόντως καὶ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον ἀνατεθείσας δίκας, β'. θεωρεῖ καὶ δικάζει τὰς εἰς τὴν ἐπιχώρισίν του κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις ἀνατεθείσας δίκας, τὰς δικασθείσας ἤδη ἐν ὑποδεστέροις τακτικοῖς δικαστηρίοις, ὡς καὶ τὰς ἐφεσίβληθείσας ὑφ' ἐνὸς τῶν διαδίκων, ἐὰν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ὑπόκνηται εἰς ἔφεσιν.

Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης ὀφείλει νὰ παραπέμπῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας πᾶσαν μεταξὺ ἰδιωτῶν δίκην, ἥτις ἤθελε καταλήξει εἰς διαφορὰν μεταξὺ ἰδιώτου καὶ Ἀρχῆς τινος.

Ἄρθρ. 3ον. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐνάγων ἢ ὁ ἐναγόμενος δι' ἀναφορὰς του πρὸς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης προβάλλῃ ἐνοστάσεις ἢ παρατηρήσεις κατὰ τοῦ τρόπου τῆς διαδικασίας ἢ τῆς ἀποφάσεως δικαστηρίου τινος, ἀρμοδίως ἐπιληφθέντος τῆς ἀνακρίσεως καὶ ἐκδικάσεως πρωτοδικῆς ἢ ἐφεσίμωσ πολιτικῆς τινος ἢ ἐμπορικῆς ὑποθέσεως, τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον ἐξετάζει τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν διαδικασίαν, καὶ ἐὰν εὖρη ταύτην ἀντιβαίνουσαν εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις, ἀκυροῦν τὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεως, παραπέμπει αὐτὴν ὅπως ἐκ νέου δικασθῇ ἢ εἰς τὸ ἐκδόσαν τὴν ἀκυρωθεῖσαν ἀπόφασιν δικαστήριον, ἢ εἰς ὅπερ ἤθελεν ἐγκρίνει.

Ἄρθρ. 4ον. Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς δικαιοσύνης διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα· τὸ πρῶτον δικάζει ἀποκλειστικῶς τὰς ποινικὰς, τὸ δὲ δεύτερον τὰς εἰς τοὺς πολιτικούς νόμους ὑπαγομένας ὑποθέσεις. Αἱ μεγάλης σπουδαιότητος ὑποθέσεις, εἴτε πρωτοδικῆς εἴτε ἐφεσίμωσ εἰσάγονται, δικάζονται ἐνώπιον ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων.

Ἄρθρ. 5ον. Τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης προεδρεύει εἰς τῶν ὑπουργῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «Πρόεδρος» (α) τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκαστον τμήμα ἔχει ἓνα Ἀντιπρόεδρον καὶ πέντε τοῦλάχιστον ἢ δέκα τὸ πολὺ μέλη, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου. Διορίζεται εἰς Γενικὸς Γραμματεὺς ὅπως διευθύνῃ τὰς γραφικὰς ἐν γένει ἐργασίας τοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 6ον. Ἐκτὸς τῶν μελῶν διορίζονται καὶ ἕξ εισηγηταὶ (μουμειγιζ) (β), οἵτινες διανέμονται εἰς τὰ τμήματα προσηκόντως.

(α) Ὁ πρότερον ῥεῖσι διβάνη ἀρχιάμη ἀδ.λιγὲ τιτλοφορούμενος πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης ἐσχάτως Αὐτοκρ. διατάγματι ὠνομάσθη *ra'ı̄şer dibānē arḫı̄āmē ad. liğē*. Ἡ λέξις *ra'ı̄şer* σημαίνει ἐπίπτης, ἔρρορος καὶ ἐπομένως ὑπουργός· παρ. χάριν *Ma. liğē ra'ı̄şerhı̄* = ὑπουργός τῶν οικονομικῶν.

(β) Ἐντῶθα τὴν λέξιν *μουμειγιζ* σημαίνουσαν διακριτῆς, ἐξελεγκτῆς, μεταφράζομεν εισηγητῆς, ἐνῶ τὴν αὐτὴν λέξιν ἐν τῷ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων νόμῳ μετεφράσαμεν δικαστῆς. Ἡ σύγχυσις αὕτη προέρχεται, διότι ἡ Τουρκικὴ γλῶσσα δὲν ἔχει εἰδικούς δικαστικούς ὄρους.

Ἄρθρ. 7ον. Αἱ εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης παραπεμπόμεναι δίκαι, ἀφοῦ ἐξετασθῶσι ὑπὸ τῶν εισηγητῶν καὶ καταδειχθῶσιν ὑπ' αὐτῶν αἰ ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμοστέαι διατάξεις τοῦ νόμου, θεωροῦνται, καὶ δικάζονται ἐν τῷ ἀρμοδίῳ τμήματι.

Ἄρθρ. 8ον. Ὁ Πρόεδρος, οἱ ἀντιπρόεδροι, τὰ μέλη καὶ οἱ εισηγηταὶ τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου διορίζονται Αὐτοκρατορικῶ διατάγματι. Τὰ μέλη, ὅποισσδήποτε καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὁ πολιτικὸς τῶν βαθμῶν (*şu'ra'ı̄ dibarığē*), ἐντὸς τοῦ Συμβουλίου χαίρουσιν ἐξ ἴσου τὰ εὐτά δικαιώματα καὶ εἰσὶν ἴσα τῶν βαθμῶν μὲ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (*Şu'ra'ı̄ debl. let.*). Οὐδὲν τῶν μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης παύεται τῆς θέσεώς του, ἐκτὸς ἂν παραιτηθῇ, ἢ προβιβασθῇ εἰς ἀνωτέραν θέσιν, ἢ καταδικασθῇ ἐπὶ ἐγκλήματι.

Ἄρθρ. 9ον. Οὐδεὶς ὑπάλληλος τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας δύναται νὰ παρεμβῇ καὶ ἐπιφέσῃ τὰς πράξεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου. Ἡ Ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ὀφείλει μόνον νὰ παραπέμπῃ τὰς ἀναφωρομένας δίκας ὅπου δεῖ καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 10ον. Νόμοι καὶ κανονισμοὶ εἰδικοί, ὀρίζοντες τὸ εἶδος τῶν εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης ἀναγομένων ὑποθέσεων, τὸν τρόπον τῆς διαδικασίας ἐπὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικῶν καὶ τοῦ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεων, συζητηθέντες καὶ ἐκδοθέντες ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, λέλουσι τεθῆ εἰς ἐνεργεῖαν, Αὐτοκρατορικῶ διατάγματι.

Αἱ συνεδριάσεις τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου γίνονται δημοσίαι, ἐκτὸς ὅταν ἐγκριθῇ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Συμβουλίου νὰ γίνωσι κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ὅττω ἡ λέξις *μουαβιν*, σημαίνουσα βοηθός, διὰ μὲν τοὺς *μουαβιν* τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας μετεφράσθη εισηγητῆς, διὰ δὲ τοὺς παρὰ τοῖς Νομάρχαις βοηθός. Οἱ εισηγηταὶ τῶν Ἐμποροδικεῖων ὀνομάζονται *μουαλιγιμ* ἢ τοῖς βοηθοὶ (*attachés*).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Του Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου

(Διόβανη Ἀγκιάμη Ἀδλιγιέ).

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Τὰ ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ τακτικά δικαστήρια διαιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις:

Ἡ πρώτη τάξις περιλαμβάνει τὰ δημοτικά πρωτοδικεῖα (θααβί μεδλί-λοι), ἡ δευτέρα τὰ ἐπαρχιακά ἐφετεῖα (μεδλί-λοι τεμγίτζι χουκούκη λιβά), ἡ τρίτη τὰ Νομαρχιακά ἐφετεῖα (μεδλί-λοι τεμγίτζι χουκούκη βιλαγιέτ), τὴν δὲ τετάρτην τάξιν ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, τὸ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐδρεῖον Ἀνώτατον τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου.

Ἐκ τῶν τακτικῶν τούτων δικαστηρίων τὰ τῆς πρώτης τάξεως, ἴσως τὰ δημοτικά πρωτοδικεῖα, δικάζουσι πρωτοδικῶς.

Τὰ ἐπαρχιακά καὶ νομαρχιακά ἐφετεῖα δικάζουσι κατ' ἔφεσιν μὲν τὰς πρωτοδικῶς ἐν τοῖς πρωτοδικείοις τῶν δήμων δικασθείσας ὑποθέσεις, πρωτοδικῶς δὲ τὰς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτῶν ἰδίως ὑπαγομένας.

Τὸ Ἀνώτατον τῆς Δικαιοσύνης Συμβούλιον σύγκαιται ἀπὸ δύο δικαστήρια.

Τὸ πρῶτον, ὀνομαζόμενον Ἀκυρωτικὸν (Μαχκεμί τεμγίτζ), ἐξετάζον λεπτομερῶς καὶ μετὰ προσοχῆς τὰς ἐπὶ ποινικῶν ἢ πολιτικῶν ὑποθέσεων ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, ἀκυροῖ ἐκ τούτων τὰς ἀκυρωτέας. Τὸ δικαστήριον τοῦτο διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα: ποινικὸν καὶ πολιτικόν.

Τὸ δεύτερον, Ἀνώτατον τακτικὸν δικαστήριον τῆς πρωτεύουσας ὃν, δικάζει, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἀρθρῷ 18 ὁριζόμενα, τελεσιδικῶς τὰς τε ποινικὰς καὶ πολιτικὰς δίκας, τὰς διεξαχθείσας ἤδη, καὶ δι' ἃς δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἀνωτέρα δικαιοδοσία.

Τὸ ἀποτελεῖν τὰ δύο ταῦτα δικαστήρια Ἀνώτατον τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου εὐρίσκειται ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν ἑνὸς ὑπουργοῦ. Τὰ δύο τμήματα τοῦ πρώτου δικαστηρίου καὶ τὸ δεύτερον δικαστήριον ἔχουσιν ἀνά ἕνα ἀντιπρόεδρος.

Ὁ ἐποπτεύων ὑπουργὸς προεδρεύει τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἐποπτεῖ δὲ μόνον τὸ δεύτερον δικαστήριον.

Πρωτόδικος ἀπόφασις λέγεται ἡ κατὰ πρῶτον ἐκδιδόμενη ἐπὶ πολιτικῆς δίκης, μὴ ἐξομαλυνθείσης συμβιβαστικῶς καὶ δεσμένης διαδικασίας, ὀριστικὴ ἀπόφασις.

Κατ' ἔφεσιν ἀπόφασις λέγεται ἡ μετὰ δευτέραν συζήτησιν ἐκδιδόμενη ἐπὶ πολιτικῶν δικῶν, δικασθεισῶν ἤδη πρωτοδικῶς ὑπὸ τῶν τακτικῶν πρωτοβάθμιων δικαστηρίων.

Κατ' ἀναίρεσιν ἀπόφασις λέγεται ἡ ἐκδιδόμενη ἐπὶ ὑποθέσεως δικασθείσης τὸ πρῶτον ἐν τινι τακτικῷ δικαστηρίῳ καὶ μετέπειτα ἐφεσιβληθείσης ἐνώπιον ἐφετείου· δι' αὐτῆς ἐπικυροῦνται μὲν αἱ τοῖς νόμοις σύμφωνοι ἀποφάσεις, ἀναιροῦνται δὲ αἱ μὴ τοιαῦται, παραπεμπόμενον τῶν ὑποθέσεων, ὅπως ἐκ νέου δικασθῶσιν, ἢ εἰς τὸ ἤδη δικάσαν, ἢ εἰς ἄλλα ἐφετεῖον.

Ἰδιαιτερός κανονισμὸς ὁρίζει τὰ περὶ ἀρμοδιότητος τῶν πρωτοδικείων καὶ ἐφετείων τῶν δήμων, ἐπαρχιῶν καὶ νομαρχιῶν. Ὁ δὲ παρὼν κανονισμὸς ὁρίζει ἀποκλειστικῶς τὰ περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ ἀρμοδιότητος τοῦ Ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίας.

Ἄρθρ. 1ον. Τὸ Ἀκυρωτικὸν δικαστήριον εἶναι ἀρμόδιον α.) νὰ δικάζῃ δίκας ἀποφασισθείσας μὲν τελεσιδικῶς ἐν τοῖς τακτικοῖς δικαστηρίοις, ἀλλ' ἐκκληθείσας ἐνώπιον αὐτοῦ ὑπὸ τινος τῶν διαδικτικῶν ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως πρὸς ἀκριβῆ καὶ ὁμοιόμορφον ἐφορμογῆν τῶν τοῦ νόμου διατάξεων β.) νὰ δικάζῃ ἀγωγὰς τοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ ἐναγομένου κατὰ ὀλοκλήρου τακτικῶν δικαστηρίων, ἢ καθ' ἑνὸς ἢ πλείονων μελῶν αὐτοῦ γ.) νὰ λύῃ τὰς περὶ ἀρμοδιότητος ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης διαφωνίας τῶν δικαστηρίων καὶ ἀποραίνηται ποῖον τὸ ἀρμόδιον δ.) νὰ παραπέμπῃ δίκαν τινὰ ἀφ' ἑνὸς εἰς ἕτερον δικαστήριον, ὅταν ἀναφωῖσι βιάσασθαι ὑπόνοιαι ὡς πρὸς τὸ ἀμερόληπτον τοῦ πρώτου δικαστηρίου, ἢ ἀποδειχθῆ ὅτι ἡ ἐνώπιον αὐτοῦ συζήτησις δύναται νὰ διαταράξῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν ε.) νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαγωγῆν τῶν δικαστῶν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἂν ἢ συμφωνῶς πρὸς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν, καὶ ἐπιπλήτῃ ἢ τιμωρῇ πειθαρχικῶς τοὺς παραβαίνοντας ταύτας.

Ἄρθρ. 2ον. Ὡς ἐν τοῖς ἐπομένοις ἀρθροῖς τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀνεπτυγμένως ἐκτίθεται, αἱ τῷ Ἀκυρωτικῷ παραπεμπόμεναι δικαστικαὶ ἀποφάσεις δύναται νὰ ἀνακρωθῶσι διὰ τοὺς ἐφεξῆς τέσσαρας λόγους.

(ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ)

Α'. 'Αν εξεδόθησαν έναντίον τῶν νόμων. Β'. 'Αν εξεδόθησαν ὑπὸ ἀναρμοδιῶν δικαστηρίων. Γ'. 'Αν παρεβιάσθησαν αἱ ἐν ἐνεργείᾳ δικονομικαὶ διατάξεις. Δ'. 'Εάν εξεδόθησαν δύο ἀντιφάσκουσαι πρὸς ἀλλήλας ἀποφάσεις ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς δίκης.

*Ἀρθρ. 3ον. 'Εάν ἐντὸς τῆς προεσμίας οὐδεὶς τῶν ἐνδιαφερομένων ζητήσῃ ἀναίρεσιν, ἢ ὑποκειμένη εἰς μίαν ἐκ τῶν ἀνωθι ἀναφερομένων κατηγοριῶν ἀπόφασις δύναται νὰ ἀναιρεθῇ αὐτεπαγγέλτως. 'Αλλ' ἐκ τούτου δὲν ὠφελούνται οἱ διάδικοι.

*Ἀρθρ. 4ον. Τὸ 'Ακυρωτικὸν δικαστήριον, ἀναιροῦν ἀπόφασιν τινὰ, δὲν διακρίνει ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς υποθέσεως, ἀλλὰ παραπέμπει αὐτὴν εἰς τὸ ἀρμοδίον δικαστήριον. 'Εάν ὅμως ἡ ἐφαρμοσθεῖσα διαδικασία καὶ ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις εὐρεθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ σύμφωνον τῷ νόμῳ, ἐπικυροῦν τὴν ἀπόφασιν· αἱ δὲ περὶ ποινικῶν δικῶν ἀποφάσεις, ἐξετάζονται κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ δικαστηρίῳ καὶ αἴτισησιν, ἐπικυροῦνται, ἐάν ἐν αὐταῖς ἐτηρηθῶσιν οἱ νόμοι καὶ αἱ δικονομικαὶ διατάξεις, ἄλλως δὲ, μεταρρυθμίζονται ἢ ἀναπληροῦνται.

*Ἀρθρ. 5ον. 'Εάν, ἀναιρεθείσης παρὰ τοῦ 'Ακυρωτικοῦ τελεσιδίκου τινὸς ἀποφάσεως δι' ἓνα ἢ πλείονας τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων τεσσάρων λόγων, παραπεμφθῇ ἡ δίκη πρὸς νέαν συζήτησιν εἰς τι δικαστήριον, τὸ δὲ δικαστήριον τοῦτο ἐκδώσῃ δευτέραν ἀπόφασιν, στηριζομένη ἐπὶ τῶν λόγων, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ ἀκυρωθεῖσα πρώτη ἀπόφασις του, καὶ ζητηθῇ καὶ αὐτῆς ἡ ἀναίρεσις παρὰ τινος τῶν διαδίκων, τὰ δύο τμήματα τοῦ 'Ακυρωτικοῦ δικαστηρίου συναρχόμενα εἰς συνδρίαν προβαίνουσιν εἰς νέαν ἐξέτασιν καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἀναιροῦσι καὶ τὴν δευτέραν ἀπόφασιν. 'Εἰ τοιαύτη περιπτώσει, ἂν ἡ δευτέρα ἀναίρεσις ἐγένετο ἔνεκα τῶν αὐτῶν λόγων, δι' οὓς ἐγένετο καὶ ἡ πρώτη, τὸ τὴν ἀπόφασιν ἐκδοῦν δικαστήριον ὑποχρεοῦται νὰ σμμορφωθῇ τῇ ἀποφάσει τοῦ 'Ακυρωτικοῦ δικαστηρίου.

*Ἀρθρ. 6ον. 'Εάν ἡ ἀπόφασις ᾗται σύμφωνος τῷ νόμῳ, ὅστις ᾗ ἐν ἐνεργείᾳ ὅτε ἀνεφύη ἡ ἐπίδικος διαφορά, ἀπορρίπτεται ἢ περὶ ἀναίρεσεως αἰτήσις.

*Ἀρθρ. 7ον. Μόνον τελεσιδίκαι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἀναίρεσιν ἐνώπιον τοῦ 'Ακυρωτικοῦ δικαστηρίου, οὐχὶ δὲ αἱ ὑποκείμεναι εἰς ἔφεσιν. Προδικαστικὴ ἀπόφασις (καρινέ ἢ καγῆ) τότε μόνον δύναται ν' ἀναιρεθῇ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἱστορικῆς ἀποφάσεως, ὅταν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐξ αὐτῆς θέλει προκύβει ἀνεπανόρθωτος ζημία εἰς τὸν ἐνάγοντα ἢ ἐναγόμενον, ἢ εἶναι ἱστορικὴ ὡς πρὸς ἐν μέρος τῆς δίκης, ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο μόνον τὸ μέρος.

*Ἀρθρ. 8ον. Τὸ 'Ακυρωτικὸν δικαστήριον δὲν ἐξετάζει ἐάν αἱ ἀποδείξεις, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις, εἰσὶν ἀκριβεῖς.

'Αναίρεῖ ὅμως τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐάν αἱ ἀποδείξεις ἐφ' ὧν στηρίζεται ἀνατρέπωνται ὑπὸ ἐπισήμου ἐγγράφου, μὴ ληφθέντος ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ τὴν οὐσίαν διακρίσαντος δικαστηρίου, καὶ μὴ ἀντικρουσθέντος ὑπὸ τοῦ ἀντιδικίου.

*Ἀρθρ. 9ον. 'Απόφασις, ἐσφαλμένως ἐρμηνεύουσα ἐν τῷ διασκευτικῷ διατάξιν νόμου, ἀναίρεῖται, καὶ ἂν τὸ διατακτικὸν αὐτῆς ᾗται σύμφωνον τῷ νόμῳ.

*Ἀρθρ. 10ον. 'Επίσης ἀναίρεῖται ἀπόφασις κακῶς ἐρμηνεύουσα τὸ συμβόλαιον, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη ἡ δίκη, ἢ τὰς ἀφορώσας αὐτὸ νομικὰς διατάξεις.

*Ἀρθρ. 11ον. 'Ενεκὸν παραβιάσεως δικονομικῶν τύπων, ἀναίρεῖται ἡ ἀπόφασις ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ δικαστήριον ὑπερέβη τὰ ὅρια τῆς ἑαυτοῦ ἀρμοδιότητος, ἢ παρέλειψε δικονομικὰς διατάξεις, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένας, ἢ ἀφῆκεν ἀδίκαστον πρότασιν τοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ ἐναγόμενου περὶ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας.

*Ἀρθρ. 12ον. Τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ παραπέμπεται ἀναιρεθείσα τις ἀπόφασις πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐναντίον τῷ νόμῳ περιεχομένων αὐτῆς, διορθῶν τὰ ἐσφαλμένα αὐτῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων, χωρὶς νὰ προβῇ εἰς νέαν συζήτησιν τῆς δίκης.

*Ἀρθρ. 13ον. 'Αναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως ἔνεκὸν παραβιάσεως δικονομικῶν τύπων, τὸ δικαστήριον εἰς ὃ παραπέμπεται πρὸς ἐπανόρθωσιν, χωρὶς νὰ προβῇ εἰς νέαν συζήτησιν τῶν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης διαδικασίας ἀπορρασισθέντων ἐν τῷ τὴν ἀπόφασιν ἐκδόντι δικαστηρίῳ δι' ἀποφάσεων ἐγκύρων, ἐπιλαμβάνει τὴν διαδικασίαν ἀπὸ τῆς ἀναιρεθείσης πράξεως. 'Εάν ἡ ἀκυρότης ἐγένετο εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς διαδικασίας, τῆς ἀποφάσεως ἀναιρουμένης καθ' ὅλοκληρίαν, ἡ δίκη συζητεῖται ἐκ νέου καὶ ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν ἐνώπιον τοῦ 'Ακυρωτικοῦ δικαστηρίου.

*Ἀρθρ. 14ον. 'Αποφάσεις ἀντιφάσκουσαι ἀλλήλαις, ἐκδοθεῖσαι παρὰ διαφόρων δικαστηρίων ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης, μεταξύ τῶν αὐτῶν διαδίκων καὶ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἀναιροῦνται ὑπὸ τοῦ 'Ακυρωτικοῦ δικαστηρίου.

*Ἀρθρ. 15ον. Αἱ μεταξύ διαφόρων ἐφεσίων ἢ πρωτοβάθμιων δικαστηρίων οὐδενὶ ἐφετείῳ ὑποκειμένων συγκρούσεις ἀρμοδιότητος αἴρονται ὑπὸ τοῦ 'Ανωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου.

*Ἀρθρ. 16ον. Παραπομπὴ ἀπὸ δικαστηρίου τινὸς εἰς ἕτερον γίνεται. α'. 'Εάν τὰ πλείστα μέλη τοῦ δικαστηρίου ἔνεκα νομίμων λόγων δὲν δύναται νὰ δικάσῃ, καὶ β'. ἐάν τὸ 'Ανωτάτον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης λάβῃ ὑπονοίας κατὰ δικαστήριον τινὸς, ἔνεκα λόγων ἰσχυρῶν καὶ εὐπροσδέκτων.

*Ἀρθρ. 17ον. Δίκη τις παραπέμπεται ἀπὸ δικαστηρίου εἰς δικαστήριον δι' ἐπισήμου διαταγῆς, προκειμένου περὶ προφυλάξεως τῆς δημοσίας ἡσυχίας.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

*Περί ἀρμοδιότητος τοῦ τακτικῆς δικαστηρίου τοῦ Ἀνωτάτου
τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου.*

Ἄρθρ. 18ον. Τὸ τακτικὸν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης δικαστήριον δικάζει καὶ ἀποφασίζει ἄ. τὰς μετὰ τὴν ἀναίρεσιν ἀποφάσεώς τινος ὑπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ δικαστηρίου παραπεμπομένης αὐτῷ δίκας β. τὰς ἐφέσεις κατὰ ἀποφάσεων πρωτοβάθμιων δικαστηρίων, μὴ ὑπαγομένων οὐδενὶ ἐφεταίῳ, καὶ γ. πρωτοδικῶς τὰς παραπεμφθείσας αὐτῷ τὸ πρῶτον, ἕκαστα τῆς σπουδαιότητός των, ὑποθέσεις.

Ἄρθρ. 19ον. Ἀναίρουμένης ἀποφάσεώς τινος ἐφεταίῳ, δύναται τὸ Ἀκυρωτικὸν δικαστήριον ἂν ἐγγράῃ νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν δίκην ἀπὸ τοῦ ἐφεταίῳ τούτου καὶ νὰ παραπέμψῃ αὐτὴν εἰς τὸ τακτικὸν δικαστήριον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρ. 20ον. Μόνον ὁ καταδικαζόμενος πρωτοδικῶς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν κατ' ἐξουσίαν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρ. 21ον. Δικαζόμενος ἐφεσίμως ποινικῆς τινος ὑποθέσεως ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῷ καταδικασθέντος, ἂν προταθῇ καὶ ἀποδειχθῇ ὅτι εὐθύνονται μετὰ τὴν αἰτίαν ἢ ὅλον τὸ πρωτοδικῶς δικάσαν δικαστήριον, τὸ τακτικὸν τοῦτο δικαστήριον ἐπιλαμβάνεται τῆς κατ' αὐτῶν δίκης.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

*Περί τοῦ τρόπου τῆς διαδικασίας ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Συμβουλίῳ
τῆς Δικαιοσύνης.*

Ἄρθρ. 22ον. Πᾶσα πρὸς τὸ Ἀνωτάτον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης αἰτήσις πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα καὶ τὸ ἔτος, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα, τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου καὶ τὴν ἐθνικότητα αὐτῶν, ἐὰν δὲ ἦ αἰ ὑπήκοοι τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως, τὰς αἰτήσεις καὶ ἐν περιλήψει τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν αὐταὶ στηρίζονται, τὰς διὰ τῆς ἀποφάσεως, ἢς ζητεῖται ἢ ἀναίρεσις, παραβίασείσας νομικὰς διατάξεις καὶ τὴν υπογραφήν ἢ σφραγίδα τοῦ αἰτούντος (α).

(α) Πρωτότυπον τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου
τῆς Δικαιοσύνης.

Τὸ 22ον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης ὀρίζει ὅτι πᾶσα αἰτήσις ἀπευθυνομένη πρὸς αὐτὸ πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα καὶ τὸ ἔτος, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ ἐπάγ-

Ἄρθρ. 23ον. Ὁ ἐφεσιβάλλων ὑπόθεσιν τινα ἐνώπιον τοῦ τακτικῆς δικαστηρίου τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, ὀφείλει νὰ παραστήσῃ ἀξιόχρεων ἐγγύησιν περὶ τῶν ζημιῶν καὶ ἐξόδων τοῦ ἀντιδίκου του, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἐφεσις ἤθελεν ἀπορρίβηθῃ.

Ὁ δὲ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν ἀποφάσεώς τινος ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω ἐγγύησεως ὀφείλει ἂν δὲν παρέσχεν ἤδη ἀποχρῶσαν ἐγγύησιν περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀποδόσεως τοῦ πράγματος εἰς τὸ κατεδικάσθη, ἢ νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης ἢ εἰς τὸ ὑποδειχθὸς ὑπ' αὐτοῦ μέρος τὰ χρήματα ἢ πράγματα, δι' ἃ κατεδικάσθη ἀπέναντι ἐπισημῶν ἀποδείξεως παραλαβῆς, ἢ νὰ παράσῃ ἀξιόχρεων ἐγγύησιν περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀποδόσεως τοῦ πράγματος εἰς τὸ κατεδικάσθη, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν ἀπορρίβηθῃ ἡ αἰτήσις του.

Ἄρθρ. 24ον. Ὁ ἐφεσιβάλλων ἢ ἀναίρεσιβάλλων ἀπόφασιν ὀφείλει νὰ ἐπισυναψῇ εἰς τὴν αἰτήσιν του τὴν καταδικάσαν αὐτὸν ἀπόφασιν ἐν πρωτοτύπῳ ἢ ἐπικεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ, ὡς καὶ ἐκθεσιν περιέχουσαν ἄρθρον πρὸς ἄνθρωπον τὰς ἐστάσεις καὶ ἀντιρρήσεις του κατὰ τῆς ἀποφάσεως, ἢ ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεώς του νὰ ἐπιδώσῃ εἰς τὸ γραφεῖον (ἐβράχ ὁδοσὴ) τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης τὴν ἐκθεσιν ταύτην ὅπως συναφθῇ εἰς τὴν αἰτήσιν του.

Ἄρθρ. 25ον. Μὴ τηρηθέντων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 22, 23 καὶ 24 διαγραφόμενων τύπων, ἡ αἰτήσις ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρ. 26ον. Ἡ περὶ ἐφέσεως ἢ ἀναίρεσεως αἰτήσις συγχωρεῖται τότε μόνον, ὅταν ἐνεχειρίσθῃ ἐντὸς προθεσμίας ἑκατὸν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρ. 27ον. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αἱ περὶ ἀναίρεσεως ἢ ἐφέσεως ἐνώγελμα, τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τῶν διαδίκων καὶ τὴν ἐθνικότητα αὐτῶν, ἂν δὲν ἦναι ὑπήκοοι τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως, τὰς αἰτήσεις, καὶ περιληπτικὴν ἐκθεσιν τῶν λόγων, ἐφ' ὧν αὐταὶ στηρίζονται ἂν δὲ ζητῆται δι' αὐτῶν ἡ ἀναίρεσις ἀποφάσεως, τὰ ἀντικείμενα τῷ νόμῳ μέρη αὐτῆς, καὶ νὰ ὑπογράφηται ἢ σφραγίζηται ὑπὸ τοῦ ἐπιδίδοντος, τὸ δὲ 32 ὅτι ὅσαι αἰτήσεις καὶ ἀναφοραὶ δὲν εὐρεθῶσι σύμφωνοι πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἀπορρίπτονται.

Ἴνα μὴ ὑποπίπτωσι λοιπὸν οἱ διαφερόμενοι εἰς μάταια ἐξόδα, ἀναγκάζομενοι, ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῶν αἰτήσεών των, δι' ἑλλειψιν τῶν νομίμων διατυπώσεων, νὰ γράφωσιν ἐκ νέου ἐτέρας, ἐλήφθη φροντίς καὶ ἐκ μέρους τῆς Κεντρικῆς Δημαρχίας ἐδόθησαν εἰς ὅλους τοὺς ἀναφορογράφους ἐντυπα ὑποδείγματα καὶ αἱ ἀναγκαιοῦσαι ὁδηγίαι.

πιν του Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης αἰτήσεις ἐπιδίδονται ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας εἰς τὸν ἀνώτερον ὑπάλληλον τῆς ἐπιτοπίου Ἀρχῆς, ὅστις παραπέμπει ταύτας εἰς τὸ ἐπιτόπιον ἐφετεῖον (*μεθ' ἑαυτοῦ τριτοῦ γουαί*), ἢ ἐμπορικὸν δικαστήριον, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ 23ῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων διατυπώσεων, καὶ τούτου γενομένου ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ αὐτάς ὡς καὶ τὰς συνημμένας ἐκθέσεις καὶ τὰ σχετικὰ ἐγγράφα διὰ τοῦ πρώτου ταχυδρομείου εἰς τὸν ὑπουργὸν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης. Μὴ ἐκτελεσθεισῶν τῶν διατυπώσεων τούτων, οἱ εἰρημένοι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐπαρχιῶν ἀπορρίπτουσι τὰς αἰτήσεις ταύτας, τούναντιον δὲ θεωροῦνται ὑπεύθυνοι αἱ τε ἀρχαὶ καὶ τὰ δικαστήρια, ἂν ἀπορρίψωσι δι' οἰονδήποτε λόγον αἰτήσεις τοιαύτας τῶν ἐκπληρωσάντων καθ' ὅλοκληρίαν τοὺς ὅρους τούτους.

* Ἀρθρ. 29ον. Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς αἰτήσεως καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διατυπώσεων τούτων, ὁ αἰτῶν ὀφείλει, ἐντὸς ἐξήκοντα ἡμερῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐν ἄρθρῳ 26 ὀρισμένης προθεσμίας, νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὅπως παρασταθῇ εἰς τὴν συζήτησιν, ἅμα δὲ τῇ ἀφίξει του νὰ ἐπιδώσῃ αἰτήσιν (*μονίκεκκερε*) εἰς τὸν ὑπουργὸν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, ὅπως σημειωθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τοῦ Γραφείου (*εβράκ ὀδαση*) ἡ ἡμέρα τῆς ἀφίξεώς του· εἰδ' ἄλλως ἀπορρίπτεται ἡ αἰτήσις του.

* Ἀρθρ. 29ον. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ αἰτῶν δὲν δυνηθῇ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἔνεκεν νομίμου λόγου, ἢ κατεπειγούσης ἀνάγκης καὶ μετὰ ταῦτα μεταβῆς δυνηθῇ νὰ ἀποδείξῃ τούτο, ἢ αἰτήσις του δὲν ἀπορρίπτεται.

* Ἀρθρ. 30ον. Ἐπὶ τῶν ἐπιτιμωμένων εἰς τὸ Ἀνωτάτου Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης ἀναφορῶν καὶ αἰτήσεων καὶ ἄλλων ἐγγράφων τίθεται αὐξὼν ἀριθμὸς καὶ σημειοῦται ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεώς των. Εἰς ἰδιαιτέρον δὲ βιβλίον ἐν τῷ Γραφείῳ (*εβράκ ὀδαση*) ἐγγράφεται ἄνευ ἀναβολῆς ὁ ἀριθμὸς, ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεως, τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιδοσάντος καὶ τὸ μέρος τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν.

* Ἀρθρ. 31ον. Ἡ ἐγγράφῃ καὶ σημειώσει αὕτη γίνεται ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου καὶ τῇ συμπράξει ἀριθμοῦ ἐπαρκοῦς τῶν παρ' αὐτῷ γραμματέων.

* Ἀρθρ. 32ον. Αἱ αἰτήσεις τῶν μὴ ἐκπληρωσάντων τὰς διατάξεις τοῦ 26ου ἄρθρου δὲν ἐγγράφονται (*α*).

* Ἀρθρ. 33ον. Ἐὰν κατατεθῶσι κατὰ τὸ 23ον ἄρθρον ἐκ μέρους τοῦ καταδικασθέντος χρέματα ἢ ἄλλα πράγματα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δι' ἐκατεδικασθῆ ποσού ἢ πράγματος, δίδεται εἰς αὐτὸν ἀπόδειξις παραλαβῆς

(*α*) Ὅρα τὴν ὑποσημείωσιν τοῦ ἄρθρου 22.

ἐκ διπλοτύπου κοπτομένη. Εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ δὲ βιβλίον σημειοῦται τὸ ποσὸν τῶν ληφθέντων χρημάτων ἢ πραγμάτων, ἡ ἡμέρα τῆς καταθέσεως, τὸ ὄνομα τοῦ καταθέσαντος, καὶ οἱ λόγοι δι' οὓς κατετέθησαν.

* Ἀρθρ. 34ον. Τὰ κατατιθέμενα χρέματα παραδίδονται εἰς τὸ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου (*εβράκ ὀδαση*) ὑπάρχον ταμείου (*βεζνέ*).

* Ἀρθρ. 35ον. Τὸ ταμεῖον τοῦτο διευθύνεται ὑφ' ἐνὸς ταμῖα (*βεζνεδάρ*) δι' ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ὑπάλληλων.

* Ἀρθρ. 36ον. Τὰ εἰσερχόμενα ἐγγράφα, ἀφοῦ ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τοῦ Γραφείου (*εβράκ ὀδαση*) ἀποστέλλονται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν (*τεφρίκ ὀζεμεγετι*), πρὸς διαχώρισιν καὶ διανομὴν αὐτῶν εἰς τὰ ἀρμόδια τμήματα.

* Ἀρθρ. 37ον. Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ σύγκαιται ἀπὸ δύο μέλη, τὸν Γεν. Γραμματέα τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης καὶ δύο εἰσηγητὰς (*μουμεϊγι*). Ἐν ἐκ τῶν μελῶν κατ' ἐγκρισιν τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης διορίζεται πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς.

* Ἀρθρ. 38ον. Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ μελετᾷ τὰ ὑποβαλλόμενα ἐγγράφα, καὶ, ἐὰν θεωρήσῃ ἀναγκαῖον, προσκαλεῖ τὸν ἐνάγοντα ἢ καὶ ἀμφοτέρους τοὺς διαδίδους καὶ ζητᾷ ἐξηγήσεις. Μετὰ ταῦτα ἀποχωρίζουσα τὰ μὴ ἀναγόμενα εἰς τὸ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης ἐγγράφα, ὑποβάλλει ταῦτα εἰς τὸν ὑπουργὸν τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου μετὰ σημειώσεως, δηλοῦσας τὸ ἀρμόδιον μέρος, εἰς ὃ δέον νὰ ἀποσταλῶσιν· ὅσα δὲ εἰσι δυσνόητα ἢ ἑλλειπῆ ὡς πρὸς τὴν ἔκθεσιν τῶν λόγων, ἢ ἀντιφάσκοντα πρὸς τὰς προφορικὰς καταθέσεις τοῦ αἰτούντος καθὼς καὶ τὰς αἰτήσεις τὰς μὴ συντεταγμένας κατὰ τὸν προσήκοντα τύπον, ἐπιστρέφει εἰς τοὺς ἐπιδοσάντας, δηλοῦσα αὐτοῖς τοὺς λόγους τῆς ἐπιστροφῆς. Τὰ δὲ ἀναγόμενα εἰς τὸ Ἀνωτάτου Συμβούλιον ἐγγράφα ἐπιστρέφει εἰς τὸ Γραφεῖον (*εβράκ ὀδαση*), ὅπως ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον ἢ τμήμα. Ἐν ἀνάγκῃ δὲ κλητεύσεως τοῦ ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσας ἐναγομένου, ἀφοῦ ληφθῇ ἡ δέουσα ἐγγύησις κατὰ τὸν ἐπὶ τούτῳ νόμον, ἀναφέρει εἰς τὸν ὑπουργὸν ὅτι ἡ κλητεύσις τοῦ ἐναγομένου ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένης προθεσμίας εἶναι σύμφωνος τῷ νόμῳ (*ριζάμε*) καὶ ταῖς διατυπώσεσιν (*οἰσοῦιλ*).

* Ἀρθρ. 39ον. Ὁ ὑπουργὸς τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης ἀποστέλλει τὰ ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ὑποβαλλόμενα ἐγγράφα, ἀφοῦ σημειώσῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν γνώμην του, εἰς τὸ Γραφεῖον (*εβράκ ὀδαση*), ὅπως καταχωρισθῶσι κατὰ τὸ 30ον ἄρθρον εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον.

* Ἀρθρ. 40ον. Ἐν τῷ γραφείῳ, ἐκτὸς τῶν δι' ἕκαστον τμήμα κρατούμενων βιβλίων, ὑπάρχει καὶ ἰδιαιτέρον βιβλίον, ἐν ᾧ καταχωρίζονται ἐκ

δευτέρου τὰ ὑπὸ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπιστρεφόμενα ἔγγραφα.

*Ἀρθρ. 41ον. Ἐν τοῖς βιβλίοις τούτοις σημειοῦται ἡ ἡμερομηνία, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ περιλήψις τοῦ περιεχομένου τοῦ ἔγγραφου.

*Ἀρθρ. 42ον. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ἀφοῦ καταχωρηθῶσι καὶ καταχωθῶσι κατ' εἶδος, ἀποστέλλονται εἰς τὸ δικαστήριον ἢ τὸ ἀξιμόδιον τμήμα τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου μετὰ σημειώσεως, περιεχοῦσης τὴν περιλήψιν τοῦ περιεχομένου, ὃ δὲ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου ἢ τοῦ τμήματος παραπέμπει ταῦτα εἰς τὸν πρῶτον εἰσηγητὴν τοῦ τμήματος ἢ τοῦ δικαστηρίου.

*Ἀρθρ. 43ον. Τὰ ἔγγραφα ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων ἀναγιγνώσκονται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἢ τμήματος ἐν Συμβουλίῳ καὶ τῇ ἐγκρίσει αὐτοῦ διανέμονται εἰς τοὺς ἄλλους εἰσηγητάς, οἵτινες λαμβάνουσι ταῦτα παρὰ τοῦ πρώτου ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς. Τὰ ἀφορῶντα καταπειγούσας δίκας ἔγγραφα δύνανται νὰ ληρθῶσιν ἀμέσως ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἢ τμήματι, χωρὶς νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς εἰσηγητάς.

*Ἀρθρ. 44ον. Οἱ εἰσηγηταί, (μονομερῆ) ἀφοῦ μελετήσωσι τὰ εἰς αὐτοὺς δοθέντα ἔγγραφα, προσκαλοῦσι τοὺς διαδίκους ἵνα ὀρίσωσι τὸ μέρος τῆς διαμονῆς των, ὅπως κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνεργῶνται αἱ πρὸς αὐτοὺς κλήσεις καὶ κοινοποιήσεις· ἀφοῦ δὲ ζητήσωσι τὰς δευτέρας διασαφήσεις καὶ ἀκούσωσι τοὺς διαφερομένους καὶ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἄλλα ἔγγραφα σχετιζόμενα πρὸς τὴν διαφορὰν, ἂ φέρουσιν οἱ ἔχοντες συμφέρον ἐκείθεν ἔνθα ἂν εἰρίσκωνται, ὀφείλουσιν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν τὸ βραδύτερον νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὸν πρῶτον εἰσηγητὴν ἐκθεσὶν τῶν γενομένων ἐρευνῶν καὶ λοιπῶν, χωρὶς νὰ ἐκφράσωσι γνώμην τινά.

*Ἀρθρ. 45ον. Οἱ εἰσηγηταί ἐπιστρέφουσι τὰ εἰς ξένας γλώσσας γραμμένα ἔγγραφα εἰς τοὺς ἐπιδόνας, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας καταλλήλου μεταφρασθέντα εἰς τὸ τουρκικὸν ἐπικυρωθῶσιν ἐπισήμως, ὅσα δὲ ἔγγραφα δὲν μεταφρασθῶσι καὶ ἐπικυρωθῶσιν ἐντὸς τῆς δοθείσης προθεσμίας, λαμβάνοντες τὰ νενομισμένα ἐξοδα, ἀποστέλλουσιν εἰς ἐπίσημον γραφεῖον πρὸς μετάφρασιν.

*Ἀρθρ. 46ον. Οἱ εἰσηγηταί ἐπεξεργάζονται τὰ εἰς αὐτοὺς διδόμενα ἔγγραφα κατὰ χρονολογικὴν τάξιν. Ἐὰν πρὸς διευκρίνισιν ὑποθέσεως τινος ἀπαιτῆται μακροτέρα τῆς ὀρισμένης προθεσμίας καὶ ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ περαιοθῶσιν αἱ ἐρευνῆσαι ἄλλης ὑποθέσεως, οἱ εἰσηγηταί ὑποβάλλουσι τὴν περὶ αὐτῆς ἐκθεσὶν εἰς τὸν πρῶτον εἰσηγητὴν τοῦ δικαστηρίου ἢ τμήματος, λαμβάνοντες παρ' αὐτοῦ τὴν κατὰ τὸ 43ον ἄρθρον δοθείσαν ἀπόδειξιν.

*Ἀρθρ. 47ον. Ὁ πρῶτος εἰσηγητὴς ὑποβάλλει τὰς ἐκθέσεις τῶν εἰσηγητῶν εἰς τὸ δικαστήριον ἢ τμήμα, ἔνθα συζητοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τῆς χρονολογίας των.

*Ἀρθρ. 48ον. Τὸ Ἀνωτάτον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης ὀρίζει ἡμέραν πρὸς ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων ἐνώπιον αὐτοῦ.

*Ἀρθρ. 49ον. Ἐν τῷ γραφείῳ κρατεῖται διπλότυπον κλήσεων· πᾶσα δὲ κλήσις ἐσφραγισμένη τῇ σφραγίδι τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου ἀποστέλλεται ὑπὸ τοῦ γραφείου τούτου καὶ περιέχει τὴν ἡμερομηνίαν, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπίθετον, τὸ ἐπάγγελμα, τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὸ μέρος τῆς διαμονῆς τοῦ κλητευομένου, τοὺς λόγους δι' οὓς κλητεύεται καὶ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὀφείλει νὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἢ τμήματος.

*Ἀρθρ. 50ον. Αἱ κλήσεις ἐπιδίδονται εἰς τοὺς κλητευομένους διὰ τῶν κλητῆρων τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου.

*Ἀρθρ. 51. Κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν, ἐμφανισθέντων τῶν κλητευθέντων διαδίκων, ἀναγιγνώσκονται εἰς ἐπίκειρον αὐτῶν κατὰ χρονολογικὴν τάξιν αἱ ἐκθέσεις, καὶ οἱ διάδικοι ἐρωτώμενοι δίδουσι τὰς ἀπαιτούμενας διασαφίσεις. Ἐὰν τις τῶν διαδίκων βελήσῃ νὰ ἐκθέσῃ τι ἔγγραφως, δίδεται αὐτῷ ἀνάλογοι προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔγγραφον ἐκθεσὶν του.

*Ἀρθρ. 52ον. Αἱ ἀποφάσεις ἐκδίδονται τῇ ὁμοψηφίᾳ ἢ πλειοψηφίᾳ τῶν μελῶν. Εἰς τὰς ποινικὰς δίκας τὴν πλειοψηφίαν ἀποτελοῦσι τοὺλάχιστον τὰ δύο τρίτα τῶν μελῶν.

*Ἀρθρ. 53ον. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐν τῷ Ἀκυρωτικῷ δικαστηρίῳ δὲν σχηματισθῆ πλειοψηφία, τὰ δύο τμήματα συνενούμενα εἰς γενικὴν συνεδρίαν ἀποφασίζουσι.

*Ἀρθρ. 54ον. Ἐν ἐκάστῳ τμήματι κρατεῖται βιβλίον διασκευῶν κατὰ τὸ εἶδος τῆς συζητουμένης δίκης καὶ συμφώνως τῷ 40φ ἄρθρῳ.

Αἱ σελίδες τοῦ βιβλίου τούτου ἀριθμοῦνται καὶ σφραγίζονται τῇ σφραγίδι τοῦ Ἀνωτάτου τῆς Δικαιοσύνης Συμβουλίου.

*Ἀρθρ. 55ον. Αἱ ἐφ' ἐκάστης ὑποθέσεως γινόμενα συζητήσεις καὶ ἔρευναι, ἡ περιλήψις τῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων παρουσιασθέντων ἔγγραφων, ἡ ἡμερομηνία, ὁ ἀριθμὸς τοῦ εισαγωγικοῦ ἔγγραφου καὶ τὰ ὀνόματα τῶν παρόντων μελῶν ἐγγράφονται ἐπὶ φύλλου, ὅπερ, διορθούμενον ὑπὸ τοῦ πρώτου εἰσηγητοῦ καὶ ἐγκρινόμενον ἐν τῷ Συμβουλίῳ, ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου ἢ τμήματος, καὶ καταχωρίζεται ἐντὸς εἰκοσι τεσσάρων ὥρων τὸ βραδύτερον εἰς τὸ βιβλίον τῶν πρακτικῶν, ὅπερ ὑπογράφεται ὑφ' ὅλων τῶν παρευρεθέντων κατὰ τὴν συζήτησιν μελῶν.

*Ἀρθρ. 56ον. Δὲν ἐπιτρέπονται ξύσματα καὶ σβέσματα ἐντὸς τοῦ βιβλίου τῶν πρακτικῶν, οὔτε προσθήκαι μεταξύ τῶν στίχων ἐν περιπτώσει καθ' ἣν συμβῆ σφάλμα τι, ἀνωθεν καὶ κάτωθεν τῆς ἐσφαλμένης λέξεως ἢ φράσεως σύρονται γραμμαί, εἰς δὲ τὸ περιβόριον διορθοῦται τὸ σφάλμα

και υπό την διόρθωσιν υπογράφονται ὁ πρόεδρος και ὁ πρῶτος εισηγητής.

*Αρθρ. 57ον. Τὸ βιβλίον τῶν πρακτικῶν κρατεῖ ὁ παρὰ τῷ πρῶτῳ εισηγητῇ γραμματεὺς τῶν πρακτικῶν.

*Αρθρ. 58ον. Τὸ ἐπὶ τῆς συντάξεως τῶν ἀποφάσεων γραφεῖον (μαζπα-τὰ ὁδασή), τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὀριστικῶς ἀπερασίθη ἡ ὑπόθεσις, ὀφείλει νὰ ἐτοιμάσῃ κατὰ τὰς κάτωθι διατάξεις τὸ σχέδιον τῆς ἀποφάσεως.

*Αρθρ. 59ον. Τὸ γραφεῖον τοῦτο διευθύνεται ὑφ' ἐνὸς γραμματέως πρώτης τάξεως, ὀνομαζομένου *σέρι χιλιγέ*, και διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα. Ἐκαστον τμήμα ἔχει ἀνὰ ἓνα ἐπὶ τῆς παραβολῆς ὑπάλλληλον (μουκαπε-λετζι) και ἀνάλογον ἀριθμὸν γραφῶν. Τῶν τμημάτων τούτων ἐν συντάττει τὰ σχέδια τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τὸ δὲ ἕτερον τὰ τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου.

*Αρθρ. 60ον. Ὁ πρῶτος εισηγητὴς παραδίδει τὸ περιέχον τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως πρακτικὸν μετὰ τῶν σχετικῶν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ ἐπὶ τῆς συντάξεως τῶν ἀποφάσεων γραφεῖου, ὅπως συνταχθῇ τὸ σχέδιον τῆς ἀποφάσεως, και λαμβάνει παρ' αὐτοῦ ἀπόδειξιν περιέχουσαν τὴν σημείωσιν τῶν παραδοθέντων ἐγγράφων. Ἀπὸ τὰ ἐγγράφα ταῦτα χρησιμεύουσιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ῥηθέντος σχεδίου, φυλάττονται ἐν τῷ γραφεῖῳ τούτῳ.

*Αρθρ. 61ον. Τὰ ἐγγράφα ταῦτα χρησιμεύουσιν ὡς βάσις εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου. Ἐν αὐτῷ ἀναφέρεται ἡ ἡμερομηνία, ὁ ἀριθμὸς και ἡ περιλήψις τῆς ἐνορίας τῆς αἰτήσεως, ἐφ' ἧς διενεργήθη ἡ δίκη, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ὁ τόπος τῆς διαμονῆς, τὸ ἐπάγγελμα και τὰ ἰδιαιτέρα χαρακτηριστικὰ τῶν διαδίκων, περιληπτικὴ ἔκθεσις τῆς διαφορᾶς και τῶν γενομένων χάριν αὐτῆς ἐρευνῶν και ἐξετάσεων, αἱ τοῦ νόμου διατάξεις και ἡ γενομένη ἀπόφασις. Τὸ σχέδιον τοῦτο υπογράφει ὁ συντάξας γραμματεὺς.

*Αρθρ. 62ον. Τὸ σχέδιον τῶν ἀποφάσεων ἀποστέλλεται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γραφεῖου τῶν ἀποφάσεων εἰς τὸν πρῶτον εισηγητὴν τοῦ τμήματος τῆς δικαστηρίου, ὅστις διορθώνει τὴν τε σύνταξιν και τὴν ἐννοιαν αὐτοῦ, συμφώνως μετὰ τὴν γενομένην ἀπόφασιν και τὸ ὑποβάλλει εἰς τὸν Γεν. Γραμματέα. Μετὰ ταῦτα ἀναγνωρίζεται ἐν τῷ τμήματι ἡ δικαστηρίῳ και ἐγκρινομένην υπογράφεται παρὰ τοῦ προέδρου και τοῦ πρῶτου εισηγητοῦ τοῦ τμήματος ἡ δικαστηρίου και δίδεται πρὸς ἀντιγραφὴν εἰς τὸ αὐτὸ ἐπὶ τῆς συντάξεως τῶν ἀποφάσεων γραφεῖον.

*Αρθρ. 63ον. Τὰ σχέδια τῶν ἀποφάσεων, κατὰ τὸ εἶδος τῆς δίκης, καταχωρίζονται καθ' ὅσκληρῶν ἀντιγραφόμενα εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ ἐν τῷ γραφεῖῳ τῶν ἀποφάσεων κρατούμενα πρωτόκωλλα, ἐν οἷς ἐκτὸς τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ γραφεῖου (*εἰβράκ ὁδασή*) σημειοῦται αὐτῶν ἀριθμὸς και λέτουσιν ὑπ'

αὐτὸ τὰς σφραγίδας τῶν τὰ λαβόντα μέρος εἰς τὴν ἀπόφασιν μέλη.

*Αρθρ. 64ον. Μετὰ τὴν καταχώρισιν τοῦ σχεδίου τῆς ἀποφάσεως, ἐκδίδεται αὐτῇ ἀντιγεγραμμένη και φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως και τὴν σφραγίδα τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, ἀντίγραφον δὲ ταύτης πέμπεται εἰς τὸ Γραφεῖον (*εἰβράκ ὁδασή*), ὅπως διὰ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν δίκην κλητῆρος ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ βραδύτερον ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἡττηθέντα.

*Αρθρ. 65. Αἱ ἀποφάσεις και ἅπαντα τὰ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης ἐγγράφα πέμπονται εἰς τὸ Γραφεῖον (*εἰβράκ ὁδασή*), ὅπως εἰς ἰδιαιτερον βιβλίον σημειωθῶσιν οἱ ὑπὸ τοῦ γραφεῖου τούτου και τοῦ γραφεῖου τῶν ἀποφάσεων τεθέντες ἐπ' αὐτῶν ἀριθμοί, ἡ ἡμερομηνία τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν εἰς τὸ *εἰβράκ ὁδασή*, τὸ μέρος εἰς ὃ και ἡ ἡμερομηνία καθ' ἣν ἀπεστάλησαν, και τὸ πρόσωπον δι' οὗ ἐπεδόθησαν, και ἐὰν ὡς ἄχρηστα ἐκρατήθησαν εἰς τὸ γραφεῖον.

*Αρθρ. 66ον. Ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως γίνεται δι' ἐπιδόσεως ἀντιγράφου εἰς τὸν ἡττηθέντα, και ἐὰν οὗτος ἀρνήται νὰ τὸ δεχθῇ, ἢ ἀνδὲν εὔρεθῇ, τὸ ἀντίγραφον ἀφήεται εἰς τὸ μέρος, ὅπερ ὤρισεν ὁ καταδικασθεὶς, κατὰ τὸ 44ον ἄρθρον, ὡς τόπον διαμονῆς του.

*Αρθρ. 67ον. Ὁ κλητῆρ, ἐπιδίδων τὸ ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν καταδικασθέντα, λαμβάνει παρ' αὐτοῦ ἀπόδειξιν παραλαβῆς· ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ὁ καταδικασθεὶς δὲν βελήσῃ νὰ δώσῃ τοιαύτην, ἢ νὰ δεχθῇ τὸ ἀντίγραφον, ὁ κλητῆρ συντάττει περὶ τούτου ἔκθεσιν, ἣν παρουσιάζει εἰς τὸν *ἰμάμιρ* ἢ *μουχτάφιρ*, ἢ εἰς δύο ἐκ τῶν προκρίτων τῆς συνοικίας, ἐν ᾗ διαμένει ὁ καταδικασθεὶς, πρὸς ὑπογραφὴν τὴν ἔκθεσιν ταύτην ὑπογεγραμμένην και ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως παραδίδει εἰς τὸν δικαιωθέντα διὰ τὰ περαιτέρω.

*Αρθρ. 68ον. Ἐπὶ ποινικῶν δικῶν ἀντίγραφον ἐπικεκρωμένον τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως διαβιβάζεται εἰς τὴν ἐκτελέσουσαν αὐτὴν ἀρχὴν. Αἱ δὲ ἀποφάσεις, αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἐκ τῆς ποινικῆς δίκης ἀπορρέουσας πολιτικὰς ἀγωγὰς, κοινοποιοῦνται κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις εἰς τοὺς καταδικασθέντας.

*Αρθρ. 69ον. Ἡ ἀναίρουσα ἀπόφασιν τινα ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης πέμπεται εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀναίρεθῆσαν ἀπόφασιν δικαστηρίου, ὅπως καταχωρισθῇ εἰς ἰδιαιτερον βιβλίον και γίνῃ σημειώσις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ βιβλίου, εἰς ὃ εἶναι κατακεχωρημένη ἡ ἀκυρωθεῖσα ἀπόφασιν.

*Αρθρ. 70ον. Πᾶσαι αἱ γραφικαὶ ἐργασίαι τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου διενεργοῦνται ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Γεν. Γραμματέως. Ἀρ' οὗ οὗτος λάθῃ γνώσιν τῶν σχεδίων τῶν ἀποφάσεων, ψήφισμάτων και ἄλλων ἐγγράφων τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, τότε ταῦτα διεκπεραῖονται.

Ἄρθρ. 71ον. Τὰ ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατιμήσει (α) ὠρισμένα ἐξοδα τῆς δίκης προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ νικῆσαντος εἰς τὸ γραφεῖον (ἐβράχ ὁδασή) ὅπως ληφθῶσι μετέπειτα παρὰ τοῦ ἠττηθέντος.

Ἄρθρ. 72ον. Τὰ εἰσπραττόμενα δικαστικά δικαιώματα σημειοῦνται λεπτομερῶς εἰς ἰδιαιτέρον βιβλίον, κρατούμενον ἐν τῷ γραφείῳ (ἐβράχ ὁδασή) καὶ δίδεται ἀπόδειξις ἐπὶ διπλοτύπου εἰς τὸν πληρώσαντα.

Ἄρθρ. 73ον. Ἐκ τῶν δικαιωμάτων τούτων, ἀφοῦ κρατηθῶσι τὰ γραφικὰ ἐξοδα τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, τὸ ὑπόλοιπον ἀποστέλλεται μετ' ἐξηγηματικῆς ἐκθέσεως εἰς τὸ Α. Ταμεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Προσωρινὴ διάταξις.

Αἱ διατάξεις τῆς ἐμπορικῆς δικονομίας, ὅσαι δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν παρὸντα κανονισμόν, ἐφαρμόζονται εἰς τὰς δικαζομένας ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Συμβουλίῳ τῆς Δικαιοσύνης ὑποθέσεις. Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους συντάττει καὶ ὑποβάλλει ἐκθεσιν πρὸς ἀναπλήρωσιν καὶ διόρθωσιν τῶν ἐλλείψεων, ὅσας ἐκ πείρας ἤβηλεν εὑρεῖ εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ νόμους καὶ κανονισμούς.

(α) Διατίμησις τῶν ἐν τῷ Ἀνωτ. Συμβουλίῳ τῆς Δικαιοσύνης λαμβάνομένων δικαιωμάτων.

Εἰς ἀργυροῦς μεδζιδιῆς διὰ τὴν καταχώρισιν τῆς αἰτήσεως.

Ἐν τέταρτον ἀργυροῦ μεδζιδιῆ διὰ πᾶσαν κλήσιν.

Δύο τοῖς ἑκατὸν διὰ πᾶσαν ἀπόφασιν ἐπὶ δίκης πρωτοδικῆς ἀποφασισθείσης ἐν τῷ τακτικῷ δικαστηρίῳ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐν καὶ ἡμισί τοῖς ἑκατὸν δι' ἀπόφασιν ἐπὶ δίκης κατ' ἔφεσιν ἐκδικασθείσης ἐν τῷ αὐτῷ δικαστηρίῳ.

Ἐν τοῖς ἑκατὸν δι' ἀπόφασιν δίκης συζητηθείσης ἐν τῷ Ἀκυρωτικῷ δικαστηρίῳ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης.

Πέντε ἀργυροῖ μεδζιδιῆδες διὰ τὰς προδικαστικὰς καὶ τὰς ἀφορώσας διαφορὰς μὴ ἐκτιμωμένας χρηματικῶς ἀποφάσεις.

Δύο ἀργυροῖ μεδζιδιῆδες δι' ἕκαστον ἀντίγραφον ἀποφάσεως ἢ πρακτικῶν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης.

Δύο καὶ ἡμισί ἀργυροῖ μεδζιδιῆδες δι' ἀπόφασιν ὀρίζουσαν τὸ ἀγροδίον δικαστήριον ἐν περιπτώσει συγκρούσεως ἀρμοδιότητος.

Εἰς ἀργυροῦς μεδζιδιῆς διὰ πᾶσαν κοινοποίησιν ἀποφάσεως.

Ἡμισί τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν παρακατατιθεμένων τῷ ταμείῳ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης χρημάτων ἢ πραγμάτων.

Ἰδιαιτέρα δικαιώματα λαμβάνουσιν οἱ κλητῆρες καὶ λοιποὶ ὑπηρεταὶ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, κατὰ τὰς περὶ τῶν καθήκοντων αὐτῶν ὁδηγίας.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΕ. (α)

Ἡ Α. Α. Μεγαλειότης ὁ Σουλτάνος, ὁ ὑψηλὸς ἡμῶν Κύριος, ἐριζόμενος νὰ καταστήσῃ κρατοῦσαν τὴν δικαιοσύνην καὶ μετ' αὐτῆς τὰ ἄπειρα τοῦ πολιτισμοῦ ἀγαθὰ, δι' ὧν ἀσφαλῶς κατορθοῦνται ἡ αὐξήσις τῆς εὐθυμερίας καὶ εὐπορίας τῶν λαῶν, οἵτινες διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν πατρικὴν Αὐτῆς κυβερνήσιν, πιδόκησε νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν καὶ σπουδαίαν Αὐτῆς σκέψιν πάντα τὰ κατάλληλα μέσα, ὅπως καταστήσῃ ἀκμάζον εἰς τὰ Κράτη Αὐτῆς τὸ ἐμπόριον, τὴν πηγὴν ταύτην τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς δημοσίας εὐπορίας. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐπέκτασις καὶ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου ἐξαρτᾶται πάντοτε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν νόμων, οἵτινες κανονίζουσι καὶ διέπουσι τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις, καθέσθαι μάλιστα οἱ εἰδικοί κανονισμοὶ, οἱ προσωρισμένοι εἰς τὴν ἐκδικασίαν τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, δὲν εἶναι ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῶν ὑπαρκῶν τῆς ἀπαιτοῦσι πλήρεις, διέταξε νὰ συνταχθῇ καὶ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν Ἐμπορικὸς Κώδιξ, δυνάμενος νὰ ἀναπληρώσῃ τὰς ἐνεστώσας ἀνάγκας καὶ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ἠθικὴν πίστιν, τὸ ἀπαραίτητον τοῦτο προσὸν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐμπορίου, διὰ λυσιτελιῶν μέτρων πρὸς τακτικὴν τήρησιν τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων καὶ τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς Ὑψηλῆς Αὐτῆς Αὐτοκρατορικῆς βουλήσεως, ἀπαντες οἱ ἐμπορικοὶ νόμοι καὶ κανονισμοὶ, οἱ ἐν ἰσχύϊ εἰς τὰ λοιπὰ κράτη, ἐξητάσθησαν. Οἱ κώδικες οὗτοι διηρημένοι εἰς τέσσαρα μέρη, ὧν τὸ πρῶτον πραγματεύεται περὶ τοῦ ἐμπορίου ἐν γένει, περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν εταιριῶν καὶ τῶν περὶ συναλλαγματικῆς νόμων, τὸ δεύτερον περὶ τοῦ ναυτικοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἀσφαλειῶν, τὸ τρίτον περὶ τῶν πτωχεύσεων καὶ τὸ τέταρτον περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν ἐμποροδικείων, συνεζητήθησαν ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Γεωργίας, προσερτημένῳ ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τοῦ Ἐμπορίου, παρουσίᾳ πολλῶν ἐπισήμων ἐμπόρων καὶ ἄλλων καταλλήλων προσώπων, καὶ μετὰ τὰς γενόμενὰς ἐπ' αὐτῶν σκέψεις, ἀπεφασίσθη ὅτι τὸ τέταρτον μέρος τὸ πραγματευόμενον περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν ἐμποροδικείων εἶναι ἀπαράδεκτον, ὡς μὴ συναρμολόγητον πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τῆς Ὑψηλῆς Πύλης. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δὲ μέρος, τὸ ἀφορῶν τὴν ναυτικὴν ἐμπορίαν καὶ τὰς ἀσφαλείας, καὶ τοὶ ἰκανῶς σπουδαῖον ὥστε νὰ ληθῇ ὑπ' αὐτῶν, ἐξεωρήθη ἡ τῶν σπουδαιότητος παρὰ τὰ λοιπὰ δύο μέρη πρῶτον καὶ τρίτον, τὰ πραγματευόμενα περὶ ἐμπορίας ἐν γένει καὶ

(α) Ὁ παρὼν νόμος ἐλήφθη τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου. Τοῦτο εἶπεν ἠκολούθησεν κατὰ προτίμησιν τὴν ἐπίσημον Γαλλικὴν μετάφρασιν τοῦ κειμένου, σημειώσαντες πάσας τὰς διαφορὰς τῶν δύο κειμένων, ἃς ὁ ἀναγνώστης βλέπει ἐν τέλει τοῦ νόμου.

περὶ πτωχεύσεων, καὶ ἡ παραδοχὴ αὐτοῦ, ὑπὸ μορφήν ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους καὶ κανονισμοὺς, ἀνεβλήθη. Οὕτω τὸ πρῶτον καὶ τρίτον μέρος μεθρημοσμένα ὅμως πρὸς τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς τοὺς διέποντας τὴν Αὐτοκρατορικὴν κυβερνήσιν ἐνεκρίθησαν καὶ συνεπῶς ὁ παρὼν Ἐμπορικὸς Κώδιξ, συγχεόμενος ἐκ 315 ἄρθρων καὶ διηρημένος εἰς δύο μέρη, πραγματευόμενα περὶ Ἐμπορίου ἐν γένει καὶ περὶ σχηματισμοῦ τῶν Ἐταιριῶν, περὶ τῶν νόμων τῆς συναλλαγματικῆς καὶ περὶ τῶν πτωχεύσεων, συνετάχθη καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν ὑψηλὴν ἐγκρισίν τῆς Α. Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, διὰ τὴν πληρῆ καὶ ὁλοσχερῆ αὐτοῦ ἐφαρμογὴν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Περὶ ἐμπόρων.

Ἄρθρ. 1. Ἐμποροὶ εἶναι οἱ μετερχόμενοι πράξεις ἐμπορικὰς καὶ ἔχοντες σήνθηες αὐτῶν ἐπάγγελμα τὴν ἐμπορίαν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἔχοντες συμπεπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πρῶτον τῆς ἡλικίας τῶν ἔτος δύνανται νὰ ἐμπορεύωνται. Οἱ συμπληρώσαντες τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος δὲν δύνανται νὰ ἐμπορεύωνται ἀνευ τῆς ἐγγυήσεως τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν ἢ τῆς ἀδείας τοῦ Ἐποροδικείου.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Περὶ τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων.

Ἄρθρ. 3. Πᾶς ἐμπορος ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἐν βιβλίῳ ὀνομαζόμενον ἡμερολόγιον, παριστάνον ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα, τὴν περιουσίαν καὶ τὰ χρέη του, τὰς ἐμπορικὰς του ἐργασίας, ἀποδοχὰς ἢ ὀπισθογραφώσας γραμματίων καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι λαμβάνει ἢ πληρώνει, καὶ φανερόν κατὰ μῆνα ἐν ἐνὶ μόνῳ ἄρθρῳ τὸ ποσὸν τῆς οἰκιακῆς του δαπάνης. Ὄφείλει νὰ ἀντιγράψῃ ἐν βιβλίῳ τὰς ἐπιστολάς ἃς ἀποστέλλει εἰς τοὺς συνεταίρους ἢ ἀνταποκριτὰς του καὶ νὰ θέτῃ κατὰ μῆνα εἰς φάκελλον τὰς ἐπιστολάς, ὅσας παρὰ τῶν ἰδίων λαμβάνει.

*Αρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 3 ἀναφερομένων βιβλίων, πᾶς ἔμπορος ὑποχρεοῦται νὰ συντάσῃ κατ' ἔτος ἀπογραφὴν τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων πραγμάτων του, τῆς περιουσίας καὶ τῶν χρεῶν του καὶ νὰ τὴν ἀντιγράψῃ κατ' ἔτος εἰς εἰδικὸν ἐπὶ τούτῳ βιβλίον.

*Αρθρ. 5. Τὰ βιβλία ταῦτα πρέπει νὰ συντάσσωνται χωρὶς ἄγραφα διαστήματα, χάσματα ἢ παραπομπὰς εἰς τὸ περιθώριον. Τὸ ἡμερολόγιον, πρὶν ἢ ἀρχίσωσιν αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἐγγραφαί, πρέπει νὰ ἀριθμηθῇ ὑπὸ ὑπαλλήλου πρὸς τοῦτο διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Ἐμποροδικείου· ἐπίσης ἐν τέλει ἐκάστου ἔτους, τὸ αὐτὸ ἡμερολόγιον, πρέπει νὰ θεωρητῆαι ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου, παρουσία τοῦ ἐμπόρου ὅστις θέλει τὰ παρουσιάσει, χωρὶς ὁ ῥηθεὶς ὑπάλληλος νὰ δύναται, δι' οἰονδήποτε λόγον, νὰ λάβῃ γνώσιν τοῦ περιεχομένου τοῦ βιβλίου τούτου.

*Αρθρ. 6. Τὰ βιβλία ἅτινα οἱ ἔμποροὶ οφείλουσι νὰ κρατῶσιν, ἂν ἐν αὐτοῖς δὲν ἐτήρησαν τὰς ἀνωτέρω ὀρισθείσας διατυπώσεις, δὲν δύναται νὰ προσαχθῶσιν, οὔτε νὰ παρέξωσι πίστιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

*Αρθρ. 7. Ἡ ἀνακοίνωσις τῶν βιβλίων καὶ ἀπογραφῶν δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, εἴμῃ εἰς ὑποθέσεις περὶ κοινότητος ὑπαρχόντων, κληρονομίας, διανομῆς ἐταιρίας καὶ ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἀνακοίνωσις δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ ἀπαιτηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐμποροδικείου.

*Αρθρ. 8. Τὰ τακτικῶς συντεταγμένα ἐμπορικὰ βιβλία δύναται νὰ παραδεχθῶσιν οἱ δικασταὶ ὡς ἀπόδειξιν εἰς τὰς μεταξύ ἐμπόρων περὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων διαφοράς.

*Αρθρ. 9. Δικαζομένης ὑποθέσεώς τινος, ἢ προσαγωγή τῶν βιβλίων δύναται νὰ διαταχθῇ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Ἐμποροδικείου, ὅπως ἐξαχθῇ ἐξ αὐτῶν τὸ ἀφορῶν τὴν δικαζομένην ὑπόθεσιν χωρίον.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Περὶ ἐταιριῶν.

*Αρθρ. 10. Ὁ νόμος ἀναγνωρίζει τρία εἶδη ἐταιριῶν. Τὴν ὁμόρρυθμον ἐταιρίαν. Τὴν ἑτερόρρυθμον ἐταιρίαν. Τὴν ἀνώνυμον ἐταιρίαν.

Πρώτον εἶδος.

*Αρθρ. 11. Ὁμόρρυθμος ἐταιρία εἶναι ἡ μεταξύ δύο ἢ περισσοτέρων συνολογομένη καὶ ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου ὑπὸ ἐταιρικὴν ἐπωνυμίαν.

*Αρθρ. 12. Μόνον τὸ ὄνομα ἐνὸς ἢ δύο συνεταίρων δύναται νὰ ἀποτελέσῃ μέρος τῆς ἐταιρικῆς ἐπωνυμίας.

*Αρθρ. 13. Οἱ ὁμόρρυθμοὶ συνεταῖροι, οἱ ἐν τῷ καταστατικῷ τῆς ἐταιρίας ἀναφερόμενοι, ὑπόκεινται ἀλληλεγγύως εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ἐταιρίας, ἀρκεῖ νὰ συνωμολογήθησιν ὑπὸ τὴν ἐταιρικὴν ἐπωνυμίαν.

Δεύτερον εἶδος.

*Αρθρ. 14. Ἡ ἑτερόρρυθμος ἐταιρία συνιστᾶται μεταξύ ἐνὸς ἢ πλειόνων συνεταίρων, ὑπευθύνων καὶ ἀλληλεγγύων, καὶ ἐνὸς ἢ πλειόνων συνεταίρων, ἀπλῶν χρηματοδοτῶν, οἱ ὅποιοι ὀνομάζονται ἑτερόρρυθμοὶ ἢ καθ' ἑτερόρρυθμίαν συνεταῖροι. Διευθύνεται ὑπὸ ἐταιρικὴν ἐπωνυμίαν, φέρουσιν κατ' ἀνάγκην τὸ ὄνομα ἐνὸς ἢ πλειοτέρων συνεταίρων ὑπευθύνων καὶ ἀλληλεγγύων.

*Αρθρ. 15. Ὅταν ὑπάρχωσι πολλοὶ συνεταῖροι ἀλληλέγγυοι καὶ ὀνομαστὶ ἀναφερόμενοι εἰς τὸ καταστατικὸν τῆς ἐταιρίας ἐγγραφον, εἴτε ὅλοι ὁμοῦ διευθύνουν τὴν ἐταιρίαν, εἴτε εἰς ἢ πλείονες διευθύνουν δι' ὅλους, ἢ ἐταιρία εἶναι συγχρόνως ὁμόρρυθμος ὡς πρὸς αὐτοὺς καὶ ἑτερόρρυθμος ὡς πρὸς τοὺς ἀπλοῦς χρηματοδότας.

*Αρθρ. 16. Τὸ ὄνομα ἑτερόρρυθμου τινὸς συνεταίρου δὲν δύναται νὰ ἀποτελῇ μέρος τῆς ἐταιρικῆς ἐπωνυμίας.

*Αρθρ. 17. Ὁ ἑτερόρρυθμος συνεταῖρος δὲν ὑπόκειται εἰς ζημίαν εἴμῃ μέχρι τῶν κεφαλαίων, ἅτινα κατέθεσεν ἢ ὠφελεῖ νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν ἐταιρίαν.

*Αρθρ. 18. Ὁ ἑτερόρρυθμος συνεταῖρος δὲν δύναται νὰ κάμῃ κάμμιαν πρᾶξιν διαχειρίσεως, ἢ νὰ ἐργασθῇ εἰς ὑποθέσεις τῆς ἐταιρίας, οὐδὲ κατ' ἐπιτροπήν.

*Αρθρ. 19. Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς εἰς τὸ ἀνωτέρω ἀρθρον διαλαμβανομένης ἀπαγορεύσεως, ὁ ἑτερόρρυθμος συνεταῖρος ὑπόκειται ἀλληλεγγύως εἰς ὅλα τὰ χρεῖα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ἐταιρίας.

Τρίτον εἶδος.

*Αρθρ. 20. Ἡ ἀνώνυμος ἐταιρία δὲν διατελεῖ ὑπὸ ἐταιρικὸν ὄνομα, οὐδὲ ὀνομάζεται μετ' ὄνομα τινὸς τῶν συνεταίρων.

*Αρθρ. 21. Αὕτη λαμβάνει ἐπωνυμίαν ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῆς.

*Αρθρ. 22. Διοικεῖται ἀπὸ προσωρινούς ἐπιτρόπους, μετακλητοὺς, συνεταίρους ἢ μὴ συνεταίρους, μισθωτοὺς ἢ ἀμισθοὺς.

*Αρθρ. 23. Οἱ διευθύνται εἶναι ὑπεύθυνοι μόνον περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὁδοθείσης εἰς αὐτοὺς ἐντολῆς· δὲν ὑποβάλλονται δὲ, ὡς ἐκ τῆς διευθύνσεως, εἰς καμμίαν προσωπικὴν ἢ ἀλληλέγγυον ἐνοχὴν ὡς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ἐταιρίας.

*Αρθρ. 24. Οι συνεταίροι δὲν ὑπόκεινται εἰς ζήτησις, εἰμὴ καθόσον αὐτὰ δὲν υπερβαίνωσι τὸ ποσὸν τῆς εἰς τὴν ἑταιρίαν μετοχῆς των.

*Αρθρ. 25. Τὸ κεφάλαιον τῆς ἀνώνυμου ἑταιρίας διαίρεται εἰς μετοχὰς ἢ εἰς κλάσματα μετοχῶν ἰσότημα.

*Αρθρ. 26. Ἡ μετοχὴ δύναται νὰ περιβληθῆ τὸν τύπον ἀνώνυμου τίτλου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἢ μεταβίβασις αὐτῆς γίνεται διὰ τῆς παραδόσεως τοῦ τίτλου.

*Αρθρ. 27. Ἡ κυριότης τῶν μετοχῶν δύναται νὰ βεβαιωθῆ δι' ἐγγράφης εἰς τὰ βιβλία τῆς ἑταιρίας. Ἡ μεταβίβασις γίνεται διὰ μεταφορᾶς διδομένης καὶ ὑπογεγραμμένης παρὰ τῆς ἑταιρίας ἐν τῷ περιθωρίῳ τοῦ τίτλου καὶ ἐγγραφομένης ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς ἑταιρίας.

*Αρθρ. 28. Ἡ ἀνώνυμος ἑταιρία δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰμὴ διὰ δημοσιεύσεως Ἀυτοκρατορικοῦ διατάγματος, ἐγκρίνοντος τοὺς ἐν τῷ καταστατικῷ αὐτῆς ὅρους, ἀν δὲν ἀντιβαίνωσι εἰς τὰ δημόσια τῆς αὐτοκρατορίας συμφέροντα, καὶ ἐπιτρέποντος τὴν καθίδρυσιν αὐτῆς.

*Αρθρ. 29. Τὸ κεφάλαιον τῶν ἑτερορρόθιμων ἑταιριῶν δύναται νὰ διαιρεθῆ ὡσαύτως εἰς μετοχὰς, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης τροποποιήσεως τῶν περὶ τοῦ εἶδους τούτου τῶν ἑταιριῶν κανόνων.

*Αρθρ. 30. Τὰ καταστατικά τῶν ἑτερορρόθιμων ἢ ἑτερορρόθιμων ἑταιριῶν πρέπει νὰ συντάσσωνται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου ἢ δι' ἰδιωτικῶν ἐγγράφων. Τὰ ἰδιωτικά ἐγγράφα ἔχουσι κύρος μόνον ἐὰν ἐγένοντο εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα εἶναι τὰ χωριστὸν συμφέρον ἔχοντα συμβαλλόμενα μέρη. Πάντα τὰ πρωτότυπα πρέπει νὰ ὄσιν ὅμοια κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ ἕκαστον αὐτῶν πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν μνείαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γενομένων πρωτοτύπων ἐν μόνον πρωτότυπον ἀρκεῖ, ὅταν τὰ καταστατικά συντάσσωνται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου καὶ ἐγγράφονται ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου.

*Αρθρ. 31. Τὰ καταστατικά τῶν ἀνώνυμων ἑταιριῶν συντάσσονται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, ἐκτὸς τῆς περὶ ἐπικυρώσεως αἰτήσεως, ἥτις γίνεται βραδύτερον.

*Αρθρ. 32. Ἡ περίληψις τῶν καταστατικῶν ἐγγράφων τῶν ἑτερορρόθιμων ἢ ἑτερορρόθιμων ἑταιριῶν πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ ὀνόματα καὶ ἐπωνύμια, τὴν ἰδιότητα καὶ τὴν διαμονὴν τῶν συνεταίρων, ἐκτὸς τῶν μετόχων ἢ ἑτερορρόθιμων τὴν ἐμπορικὴν ἐπωνυμίαν τῆς ἑταιρίας τοὺς συνεταίρους, οἱ ὅποιοι διορίσθησαν νὰ διευθύνουν, νὰ διοικῶν καὶ νὰ ὑπογράφωσι ἐν ὀνόματι τῆς ἑταιρίας τὴν ποσότητα τῶν καταβληθέντων ἢ καταβληθησομένων χρημάτων κατὰ μετοχὰς ἢ καθ' ἑτερορρόθιμους τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ἑταιρία ἀρχεῖται καὶ καθ' ἣν παύει μόνον τὸ ὄνομα τοῦ ἑτερορρόθιμου συνεταίρου δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ. Ἡ περίληψις αὕτη δημοσιεύεται, ἀφοῦ καταχωρηθῆ εἰς τὰ βιβλία τοῦ ἐμποροδικείου.

*Αρθρ. 33. Ἡ περίληψις τῶν καταστατικῶν τῆς ἑταιρίας ἐγγράφων ὑπογράφεται, ἀν ταῦτα ἦναι δημόσια, παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου, ἀν δὲ ἰδιωτικά, παρ' ὄλων μὲν τῶν συνεταίρων, ἀν ἡ ἑταιρία ἦναι ὁμόρρυθμος, ἀν δὲ ἦναι ἑτερορρυθμος, εἴτε διαίρεται εἰς μετοχὰς, εἴτε μὴ, παρὰ μόνων τῶν ἀλληλεγγύων καὶ διευθυντῶν συνεταίρων.

*Αρθρ. 34. Τὸ αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, τὸ ἐπικυροῦν τὰς ἀνώνυμους ἑταιρίας, πρέπει νὰ τοιχοκολληθῆ μετὰ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἑταιρίας ἐγγράφου καὶ ἐπὶ ἴσον χρόνον εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον.

*Αρθρ. 35. Ἡ ἐξακολούθησις ἑταιρίας τινὸς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς διαρκείας τῆς ἀποδεικνύεται διὰ δηλώσεως τῶν συνεταίρων. Ἡ δήλωσις αὕτη καὶ ὅλα τὰ ἐγγράφα τὰ περὶ διαλύσεως ἑταιρίας τινὸς πρὸ τῆς προθεσμίας, τῆς διὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ὠρισμένης εἰς τὸ καταστατικὸν ἐγγράφον, πᾶσα ἀλλαγὴ ἢ ἀποχώρησις συνεταίρων, πᾶσα νέα συνομολογία, πᾶς νέος ὅρος, πᾶσα μεταβολὴ τῆς ἑταιρικῆς ἐπωνυμίας ὑπόκεινται εἰς τὰς διατυπώσεις, τὰς εἰς τὰ ἀρθρα 32 καὶ 33 διαγραφόμενας. Αἱ διατυπώσεις αὗται πρέπει νὰ τηρῶνται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀπέναντι τῶν ἐχόντων συμφέρον' ἀλλ' οὐδεμιᾶς αὐτῶν ἢ παράλειψις δύναται νὰ ἀντιταχθῆ εἰς τοὺς τρίτους παρὰ τῶν συνεταίρων.

*Αρθρ. 36. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων τριῶν εἰδῶν ἑταιριῶν, ὁ νόμος ἀναγνωρίζει τὰς μετοχικὰς ἐμπορικὰς ἑταιρίας.

*Αρθρ. 37. Αἱ ἑταιρίαὶ αὗται ἀποβλέπουσι μίαν ἢ περισσοτέρας ἐπιχειρήσεις ἐμπορικὰς. Διέπονται, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἀντικείμενα αὐτῶν, τὸν σχηματισμὸν των, τὰς ἀναλογίας τῆς μετοχῆς καὶ τὰς λοιπὰς συνθήκας, ὑπὸ τῶν μεταξὺ τῶν μετόχων συμφωνιῶν.

*Αρθρ. 38. Αἱ μετοχικαὶ ἑταιρίαὶ δύναται νὰ ἀποδειχθῶσι διὰ τῆς ἐμφανίσεως τῶν βιβλίων καὶ τῆς ἀλληλογραφίας.

*Αρθρ. 39. Αἱ μετοχικαὶ ἐμπορικαὶ ἑταιρίαὶ δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς διὰ τὰς λοιπὰς ἑταιρίας διαγεγραμμένας διατυπώσεις.

*Αρθρ. 40. Πᾶσα μεταξὺ συνεταίρων διαφορὰ, πηγάζουσα ἐκ τῆς ἑταιρίας, διάζεται παρὰ διαιτητῶν.

*Αρθρ. 41. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν, ἀν δὲν συμφωνήθῃ παραίτησις ἀπ' αὐτῆς.

*Αρθρ. 42. Ὁ διορισμὸς τῶν διαιτητῶν γίνεται δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἢ ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου.

*Αρθρ. 43. Ἡ περὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως προθεσμία προσδιορίζεται παρὰ τῶν διαδίκων, κατὰ τὸν διορισμὸν τῶν διαιτητῶν καὶ, ἀν δὲν ἦναι σύμφωνος ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν, αὕτη κανονίζεται παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου.

*Αρθρ. 44. Ὅταν εἰς ἡ πλείονες τῶν συνεταίρων ἀρνοῦνται νὰ διορίσωσι διαιτητὰς, οἱ διαιτητὰι διορίζονται παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου αὐτεπαγγέλτως.

*Αρθρ. 45. Οι διάδικοι παραδίδουσιν εἰς τοὺς διαιτητὰς τὰ ἔγγραφα καὶ ὑπομνήματά των, ἄνευ δικαστικῆς τινος διατυπώσεως.

*Αρθρ. 46. Ὁ συνεταῖρος ὁ βραδύων νὰ παραδώσῃ τὰ ἔγγραφα καὶ ὑπομνήματα προσκαλεῖται νὰ τὰ παραδώσῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

*Αρθρ. 47. Οἱ διαιτηταὶ δύνανται, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ παρατείνωσι τὴν πρὸς προσαγωγὴν τῶν ἔγγράφων προθεσμίαν.

*Αρθρ. 48. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνανέωσις προθεσμίας, ἢ, ἂν ἡ νέα προθεσμία ἔληξεν, οἱ διαιτηταὶ δικάζουσιν ἐπὶ τῇ βάσει μόνων τῶν παραδιδόμενων ἤδη ἔγγράφων καὶ ὑπομνημάτων.

*Αρθρ. 49. Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας, οἱ διαιτηταὶ διορίζουσιν ἐπιδιατητὴν, ἂν δὲν διορίσῃ διὰ τοῦ συνυποσχετικῆς ἂν οἱ ἐπιδιατητὰ διαφωνῶσι περὶ τὴν ἐκλογὴν, ὁ ἐπιδιατητὴς διορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου.

*Αρθρ. 50. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις πρέπει νὰ ᾖ ἡτιολογημένη (α). Καθίσταται ἐκτελεστὴ ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως καὶ ἐγγράφεται εἰς τὰ βιβλία, δυνάμει ἐντάλματος τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ ἐμπορίου, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδώσῃ αὐτὸ ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἡμερῶν.

*Αρθρ. 51. Ἐν περιπτώσει θανάτου τινὸς τῶν συνεταίρων, ἡ ἑταιρία διαλύεται καὶ οἱ κληρονόμοι ὑποχρεοῦνται νὰ κανονίσωσι τοὺς ἐμπορικοὺς αὐτοῦ λογαριασμοὺς, κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς ἑταιρίας καὶ κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας διατάξεις (β).

*Αρθρ. 52. Ἐὰν ἀνήλικος ἔχωσι συμφέρον εἰς διαφορὰν, πηγάζουσαν ἐξ ἐμπορικῆς ἑταιρίας, ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ τοῦ δικαιοῦματος τοῦ νὰ ἐρσιβάλλῃ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Περὶ παραγγελιοδόχων.

*Αρθρ. 53. Παραγγελιοδόχος εἶναι ὅστις ἐνεργεῖ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἢ ὑπὸ ἑταιρικῶν ὀνομα διὰ λογαριασμὸν παραγγελέως τινός.

*Αρθρ. 54. Πᾶς παραγγελιοδόχος, ὅστις ἐχορήγησε προκαταβολὰς ἐπὶ ἐμπορευμάτων ἀποσταλέντων αὐτῷ ἐξ ἄλλης ἀγορᾶς, ὅπως πωληθῶσι διὰ λογαριασμὸν παραγγελέως τινός, ἔχει πρὸς ἀπόληψιν τῶν προκαταβολῶν του, τόκων καὶ ἐξόδων προνόμιον ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν ἐμπορευμάτων, ἐὰν ὡς ὑπὸ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ἐν ταῖς ἀποθήκαις του, ἢ ἐν τῇ

(α) Διὰ τῆς λέξεως ἡτιολογημένη ἐννοεῖται ὅτι πρέπει νὰ αναφέρονται ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀπόφασιν τὰ ἄρθρα τοῦ κώδικος, δυνάμει τῶν ὁποίων αὕτη ἐξεδόθη.

(β) Ἡ μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν παράδοσις εἰς τοὺς ἐπιτρόπους ἢ διαχειριστὰς τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος συνεταίρου, ὅστις ἤθελεν ἔχει κληρονόμους ἀνήλικους, ἀποφασιζέται ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης.

ἀποθήκῃ τοῦ τελωνεῖου τοῦ τόπου, ἢ, ἂν, πρὸ τῆς ἀφίξεώς των, δύναται νὰ ἀποδείξῃ διὰ φορτωτικῆς τὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην ἀποστολὴν των.

*Αρθρ. 55. Ἐὰν τὰ ἐμπορεύματα ἐπωλήθησαν καὶ παρεδόθησαν διὰ λογαριασμὸν τοῦ παραγγελέως, ὁ παραγγελιοδόχος λαμβάνει, ἐκ τοῦ προῦντος τῆς πωλήσεως, τὰς προκαταβολὰς του μετὰ τῶν τόκων καὶ ἐξόδων, κατὰ προτίμησιν τῶν δανειστῶν τοῦ παραγγελέως.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Περὶ παραγγελιοδόχων πρὸς μεταφορὰν διὰ γῆς ἢ ὕδατος.

*Αρθρ. 56. Ὁ παραγγελιοδόχος ὁ ἀναλαμβάνων μεταφορὰν διὰ γῆς ἢ ὕδατος ὑποχρεοῦται νὰ ἐγγράφῃ εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του τὴν δῆλωσιν τοῦ εἶδους καὶ τῆς ποσότητος τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τῆς ἀξίας των.

*Αρθρ. 57. Ἐγγυᾶται περὶ τῆς ἀφίξεως τῶν ἐμπορευμάτων καὶ πραγμάτων, ἐντὸς τῆς ἐν τῷ ἀγωγιαστῆριῳ ὠρισμένης προθεσμίας, ἐκτὸς ἀνωτέρας βίας, νομίμως ἀποδεδειγμένης.

*Αρθρ. 58. Ἐγγυᾶται περὶ πάσης ἀβαρίας ἢ φθορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων καὶ πραγμάτων, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία ἐν τῷ ἀγωγιαστῆριῳ, ἢ ἀνωτέρα βία.

*Αρθρ. 59. Ἐγγυᾶται περὶ τῶν πράξεων τοῦ μεσολαβούντος παραγγελιοδόχου, εἰς ὃν διαβιβάζει τὰ ἐμπορεύματα, ἂν ὁ μεσολαβὼν παραγγελιοδόχος δὲν ὠρίσθῃ ἐν τῷ ἔγγραφῳ τῆς ἀποστολῆς· ἀλλ' ἂν ὠρίσθῃ, ὁ κυρίως παραγγελιοδόχος δὲν εἶναι πλέον ὑπεύθυνος.

*Αρθρ. 60. Τὸ ἐμπόρευμα, ἐξεληθὸν τοῦ καταστήματος τοῦ πωλητοῦ ἢ τοῦ ἀποστολέως, ὀδεύει, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία, ὑπὸ κίνδυνον ἐκείνου, εἰς ὃν ἀνήκει, φυλαττομένου αὐτῷ τοῦ δικαιοῦματος ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ παραγγελιοδόχου καὶ τοῦ ἀγωγιατοῦ, τῶν ἀναλαβόντων τῆ μεταφορᾶν.

*Αρθρ. 61. Τὸ ἀγωγιαστῆριον ἀποτελεῖ συνάλλαγμα μεταξύ τοῦ ἀποστολέως καὶ τοῦ ἀγωγιατοῦ, ἢ μεταξύ τοῦ ἀποστολέως τοῦ παραγγελιοδόχου καὶ τοῦ ἀγωγιατοῦ.

*Αρθρ. 62. Τὸ ἀγωγιαστῆριον πρέπει νὰ ᾖ χρονολογημένον· νὰ ἐκφράζῃ τὸ εἶδος καὶ τὸ βᾶρος, ἢ τὸ ποσὸν τῶν μετακομιστέων πραγμάτων· τὴν προθεσμίαν ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ τελιωθῇ ἢ μεταφορᾶ· νὰ ὀρίξῃ τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ παραγγελιοδόχου, διὰ μεσολαβήσεως τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ μεταφορᾶ· τὸ ὄνομα ἐκείνου, πρὸς ὃν τὸ ἐμπόρευμα διευθύνεται· τὸ ὄνομα, τὴν ιδιότητα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀγωγιατοῦ· νὰ φανερῶν τὴν τιμὴν τοῦ ἀγωγιατοῦ καὶ τὴν ἐνεκεν ἀργοπορίας ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν· νὰ ᾖ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἀποστο-

λέως ἢ τοῦ παραγγελιοδόχου. Φέρει ἐν περιθωρίῳ τὰ σημεῖα τῶν μετακομιστέων πραγμάτων καὶ τοὺς ἀριθμούς. Τὸ ἀγωγιαστήριον ἀντιγράφεται ὑπὸ τοῦ παραγγελιοδόχου ἐν τῷ βιβλίῳ του ἄνευ κειῶν διασημάτων καὶ ὀλοσχερῶς.

*Ἀρθρ. 63. Ὁ ἀγωγιατής εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν μετακομιστέων πραγμάτων, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων ἀνωτέρας βίας· ἐγγράφεται ἐπίσης περὶ πάσης ἀβαρίας, ἐκτὸς τῶν προερχομένων ἐξ ἰδίου τοῦ πράγματος ἐλαττώματος ἢ ἐξ ἀνωτέρας δυνάμεως.

*Ἀρθρ. 64. Ἐὰν ἐνεκα ἀνωτέρας δυνάμεως ἢ μεταφορὰ δὲν γίνη ἐντὸς τῆς συμπρωτημένης προθεσμίας, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ἀγωγιάτου ἐνεκεν τῆς ἀργοπορίας.

*Ἀρθρ. 65. Ἡ παραλαβὴ τῶν μετακομισθέντων πραγμάτων καὶ ἡ πληρωμὴ τοῦ ἀγωγίου ἀποσβύνουσι πᾶσαν κατὰ τοῦ ἀγωγιάτου ἀγωγίην.

*Ἀρθρ. 66. Ἐν περιπτώσει ἀποποιήσεως ἢ ἀμεισθητέσεως ὡς πρὸς τὴν παραλαβὴν τῶν μετακομισθέντων πραγμάτων, ἡ κατάστασις αὐτῶν ἐξετάζεται καὶ βεβαιῶνται ὑπὸ δοκιμαστῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου. Κατὰ διαταγὴν τῆς Υ. Πύλης, τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα δύναται νὰ παρακατατεθῶσι, νὰ μεσεγγυηθῶσιν, ἢ νὰ μεταφερθῶσιν ἐπομένως εἰς μέρος ἀσφαλές, ὡς τὸ τελωνεῖον, ἢ νὰ πωληθῆ μέρος αὐτῶν, ἰσότιμον τοῦ ἀγωγίου.

*Ἀρθρ. 67. Αἱ ἐν τῷ παρόντι τίτλῳ περιεχόμεναι διατάξεις εἰσὶ κοιναὶ εἰς τοὺς λευβάρχους, εἰς τοὺς ἐργηλάβους ταχυπόρων, εἰς τὰς δημοσίους ἀμάξας καὶ εἰς πάντας τοὺς μεταφέροντας πράγματα.

*Ἀρθρ. 68. Πᾶσα κατὰ τοῦ παραγγελιοδόχου καὶ τοῦ ἀγωγιάτου ἀγωγίη περὶ ἀπωλείας ἢ ἀβαρίας τῶν ἐμπορευμάτων παραγράφεται, ἐπὶ μὲν τῶν ἐντὸς τῆς Τουρκίας γενομένων ἀποστολῶν, μετὰ ἑξ ἡμερῶν, ἐπὶ δὲ τῶν ἐκτὸς αὐτῆς, μετὰ ἑν ἔτος, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἢ μεταφορὰ τῶν ἐμπορευμάτων ἔπρεπε νὰ γίνη, ἂν πρόκειται περὶ ἀπωλείας, ἢ ἀφ' ἧς ἔγινεν ἡ παράδοσις αὐτῶν, ἂν πρόκειται περὶ ἀβαρίας, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων τοῦ δόλου ἢ τῆς ἀπιστίας.

*Ἀρθρ. 69. Αἱ ἀγοραὶ καὶ πωλήσεις ἀποδεικνύονται διὰ δημοσίων ἐγγράφων δι' ἰδιωτικῶν ἐγγράφων διὰ σημειώσεως ἢ λογαριασμοῦ κολυβιστοῦ τινος ἢ μεσίτου, προσηκόντως ὑπογεγραμμένων ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων διὰ τιμολογίου ἀποδεδεγμένου διὰ τῆς ἀλληλογραφίας· διὰ τῶν βιβλίων τῶν συναλλαττομένων διὰ μαρτύρων, ὅταν τὸ ἐμποροδικεῖον ἤθελε κρίνει δεκτὴν τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Περὶ συναλλαγματικῶν.

*Ἀρθρ. 70. Ἡ συναλλαγματικὴ ἐκδίδεται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Εἶναι χρονολογημένη. Φανερόναι τὴν πληρωτέαν ποσότητα, τὸ ὄνομα τοῦ ὀφειλόντος νὰ πληρώσῃ, τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον καθ' ὃν πρέπει νὰ γίνη ἢ πληρωμὴ, τὸ χορηγηθὲν ἀντίτιμον εἰς χρήματα, εἰς ἐμπορεύματα, διὰ λογαριασμοῦ, ἢ δι' οἰουδήποτε ἄλλου τρόπου. Ἐκδίδεται εἰς διαταγὴν τρίτου τινός, ἢ τοῦ ἰδίου ἐκδότου. Διαλαμβάνει ἐὰν ᾖ πρώτη, δευτέρα, τρίτη, τετάρτη κ.τ.λ.

*Ἀρθρ. 71. Συναλλαγματικὴ δύναται νὰ ἐκδοθῆ πρὸς τινὰ καὶ νὰ ᾖ πληρωτέα εἰς τὴν κατοικίαν ἄλλου· δύναται προσέτι νὰ ἐκδοθῆ κατὰ διαταγὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν τρίτου.

*Ἀρθρ. 72. Θεωροῦνται ὡς ἀπλᾶ ὑποσχέσεις πᾶσαι αἱ συναλλαγματικαὶ, αἱ περιέχουσαι ὑποβολὴν ὀνόματος, ἰδιότητος, κατοικίας, ἢ τοῦ τόπου, ὅθεν ἐξεδόθησαν, ἢ εἰς ὃν εἰσι πληρωτέαι.

*Ἀρθρ. 73. Ἡ πρόβλεψις πρέπει νὰ γίνηται παρὰ τοῦ ἐκδότου ἢ παρ' ἐκείνου, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὁποίου θέλει ἐκδοθῆ ἡ συναλλαγματικὴ, χωρὶς ὃ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου ἐκδότης νὰ παύῃ τοῦ νὰ ᾖ προσωπικὸς ὑπεύθυνος πρὸς μόνους τοὺς ὀπισθογράφους καὶ τὸν κομιστήν.

*Ἀρθρ. 74. Ἀπαραιτήτως κατὰ τὴν λήξιν τῆς συναλλαγματικῆς, ὃ εἰς βάρος τοῦ ὁποίου αὕτη ἐκδίδεται πρέπει νὰ ὀφείλῃ εἰς τὸν ἐκδότην ἢ εἰς ἐκεῖνον, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη, ποσὸν ἴσον τοῦλάχιστον πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς συναλλαγματικῆς.

*Ἀρθρ. 75. Ἡ ἀποδοχὴ ὑποθέτει τὴν πρόβλεψιν. Ἀποδεικνύει αὐτὴν ὡς πρὸς τοὺς ὀπισθογράφους. Εἴτε γίνη ἀποδεκτὴ εἴτε μὴ, μόνος ὁ ἐκδότης ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, ὅτι οἱ πρὸς οὓς ἐξεδόθη ἡ συναλλαγματικὴ εἶχον πρόβλεψιν κατὰ τὴν λήξιν αὐτῆς· εἰ δὲ μὴ, ὀφείλει νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν πληρωμὴν τῆς, καὶ ἂν τὸ διαμαρτυρικὸν ἤθελε γίνεαι μετὰ τὰς ὀρισμένας προθεσμίας.

*Ἀρθρ. 76. Ὁ ἐκδότης καὶ οἱ ὀπισθογράφοι συναλλαγματικῆς εἶναι ἀλληλογεγνῶς ὑπεύθυνοι περὶ τῆς ἀποδοχῆς καὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῆς κατὰ τὴν λήξιν τῆς.

*Ἀρθρ. 77. Ἡ ἀποποίησις τῆς ἀποδοχῆς ἀποδεικνύεται δι' ἐγγράφου, ὀνομαζομένου διαμαρτυρικοῦ, ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆ.

*Ἀρθρ. 78. Ἐπὶ τῇ κοινοποιήσει τοῦ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆ διαμαρτυρικοῦ, οἱ ὀπισθογράφοι καὶ ὁ ἐκδότης εἰσὶν ἀμεισθαιῶς ὑπόχρεοι νὰ παράσχωσιν ἐγγρήσιν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς τῆς συναλλαγματικῆς κατὰ τὴν λήξιν αὐτῆς, ἢ νὰ ἐξοφλήσωσιν αὐτὴν μετὰ τῶν ἐξόδων τοῦ διαμαρτυρικοῦ καὶ τῆς ἐπισυναλλαγῆς. Ὁ ἐγγρητής εἴτε τοῦ ἐκδότου, εἴτε τοῦ

όπισθογράφου δὲν εἶναι ἀλληλεγγύως, εἰμὴ μετ' ἐκείνου, ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη.

*Ἀρθρ. 79. Ὁ ἀποδεχόμενος συναλλαγματικὴν ἀποδέχεται τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν πληρώσῃ. Ὁ ἀποδέκτης δὲν δύναται νὰ ἀποκατασταθῇ κατὰ τῆς ἀποδοχῆς του, καὶ ἂν ἀκόμη ὁ ἐκδότης ἤθελε πτωχεύσει, ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, πρὶν ἢ ἀποδεχθῇ.

*Ἀρθρ. 80. Ἡ ἀποδοχὴ συναλλαγματικῆς πληρωτέας πρέπει νὰ ᾖ υπογεγραμμένη. Ἡ ἀποδοχὴ δηλοῦται διὰ τῆς λέξεως δεκτὴ. Εἶναι χρονολογημένη, ἐὰν ἡ συναλλαγματικὴ ᾖ πληρωτέα μετὰ μίαν ἢ περισσότεράς ἡμέρας ἢ μῆνας ἀπὸ τῆς ἐμφάνισεως αὐτῆς καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, ἡ ἔλλειψις χρονολογίας τῆς ἀποδοχῆς καθιστᾷ τὴν συναλλαγματικὴν ἀπαιτητὴν κατὰ τὰς ἐν αὐτῇ ὀρισμένους προθεσμίας, λογιζομένας ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς.

*Ἀρθρ. 81. Ἡ ἀποδοχὴ συναλλαγματικῆς πληρωτέας εἰς ἄλλον τόπον παρὰ τὸν τῆς διαμονῆς τοῦ ἀποδέκτου πρέπει νὰ ὀρίζῃ τὸν τόπον, ὅπου πρέπει νὰ γίνῃ ἡ πληρωμὴ, ἢ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ παρεπόμενα τῆς μὴ ἀποδοχῆς.

*Ἀρθρ. 82. Ἡ ἀποδοχὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ ὄρον· δύναται ὅμως νὰ περιορισθῇ κατὰ ποσόν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ κομιστὴς ὑποχρεοῦται νὰ διαμαρτυρήσῃ τὴν συναλλαγματικὴν διὰ τὸ ὑπόλοιπον.

*Ἀρθρ. 83. Ἡ συναλλαγματικὴ πρέπει νὰ γίνῃται δεκτὴ, ἅμα τῇ ἐμφάνισι ἢ τὸ βραδύτερον ἐντὸς εικοσιτεσσάρων ὥρων ἀπὸ τῆς ἐμφάνισεως. Μετὰ τὰς εικοσιτέσσαρας ὥρας ἐὰν δὲν ἀποδοθῇ ἀποδεδεγμένη ἢ μὴ, ὁ ἐπισχὼν αὐτὴν ὑπόκειται εἰς ἀποζημιώσεις πρὸς τὸν κομιστὴν.

*Ἀρθρ. 84. Γινόμενου τοῦ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ διαμαρτυρικοῦ, δύναται τρίτος τις, παρεμβαίνων ὑπὲρ τοῦ ἐκδότης ἢ ὑπὲρ τινος τῶν ὀπισθογράφων, ν' ἀποδεχθῇ τὴν συναλλαγματικὴν. Ἡ παρέμβασις ἀναφέρεται ἐν τῷ διαμαρτυρικῷ, καὶ ὑπογράφεται παρὰ τοῦ παρεμβαίνοντος.

*Ἀρθρ. 85. Ὁ παρεμβαίνων ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ ἀνυπερθέτως τὴν παρέμβασίν του εἰς ἐκείνον, ὑπὲρ οὗ παρενέβη.

*Ἀρθρ. 86. Ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς διατηρεῖ πάντα αὐτοῦ τὰ δικαιώματα κατὰ τοῦ ἐκδότης καὶ τῶν ὀπισθογράφων, ἐνεκεν τῆς ἔλλειψεως ἀποδοχῆς ἐκ μέρους ἐκείνου, εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη, ἀνεξαρτήτως πάσης κατὰ παρέμβασιν ἀποδοχῆς.

*Ἀρθρ. 87. Συναλλαγματικὴ δύναται νὰ ἐκδοθῇ πληρωτέα ἐν ὄψει
 Μετὰ μίαν ἢ περισσότεράς ἡμέρας } ἀπὸ τῆς ὄψεως.
 Μετὰ ἓνα ἢ περισσότερους μῆνας }
 Μετὰ μίαν ἢ περισσότεράς ἡμέρας } ἀπὸ τῆς χρονολογίας.
 Μετὰ ἓνα ἢ περισσότερους μῆνας }
 Εἰς ἑπὴν ἢ τακτὴν ἡμέραν . . . . } ὡς ἐορτὴν ἢ πανηγυρίαν.

*Ἀρθρ. 88. Ἡ ἐν ὄψει συναλλαγματικὴ εἶναι πληρωτέα ἐπὶ τῇ ἐμφάνισι.

*Ἀρθρ. 89. Ἡ λήξις συναλλαγματικῆς πληρωτέας

Μετὰ μίαν ἢ περισσότεράς ἡμέρας } ἀπὸ τῆς ὄψεως,
 Μετὰ ἓνα ἢ περισσότερους μῆνας }

ὀρίζεται ἐκ τῆς χρονολογίας τῆς ἀποδοχῆς, ἢ τοῦ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ διαμαρτυρικοῦ.

*Ἀρθρ. 90. Συναλλαγματικὴ πληρωτέα ἐν πανηγύρει λήγει τὴν προτεραίαν τῆς ἡμέρας, ἣτις προσδιορίσθη διὰ τὴν λήξιν τῆς πανηγύρεως, ἢ τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως, ἐὰν αὕτη διαρκῆ μίαν μόνον ἡμέραν.

*Ἀρθρ. 91. Ἐὰν ἡ ἡμέρα τῆς λήξεως τῆς συναλλαγματικῆς ᾖ κατὰ νόμον ἐορτάσιμος, πληρώνεται τὴν παραμονὴν.

*Ἀρθρ. 92. Πᾶσα κατὰ χάριν, εὐνοίαν, ἔθος ἢ τοπικὴν συνήθειαν ἀναβολὴ τῆς πληρωμῆς τῶν συναλλαγματικῶν καταργεῖται.

*Ἀρθρ. 93. Ἡ κυριότης τῆς συναλλαγματικῆς μεταβιβάζεται διὰ τῆς ὀπισθογραφῆσεως.

*Ἀρθρ. 94. Ἡ ὀπισθογράφος πρέπει νὰ ᾖ χρονολογημένη, νὰ ἐκφράξῃ τὴν δοθεῖσαν ἀξίαν, καὶ νὰ φανερώη τὸ ὄνομα ἐκείνου, εἰς διαταγὴν τοῦ ὁποίου μεταβιβάσθη.

*Ἀρθρ. 95. Ἐὰν ἡ ὀπισθογράφος δὲν ἔγινε κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, δὲν ἀποτελεῖ μεταβίβασιν, ἀλλ' εἶναι ἀπλὴ πληρεξουσιότης.

*Ἀρθρ. 96. Ἀπαγορεύεται τὸ προχρονολογεῖν τὰς ὀπισθογραφῆσεις ἐπὶ ποιῆ πλαστογραφίας.

*Ἀρθρ. 97. Πάντες οἱ ὑπογράψαντες, ἀποδεχθέντες, ἢ ὀπισθογράψαντες συναλλαγματικὴν εἰσὶν ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι πρὸς τοὺς κομιστάς.

*Ἀρθρ. 98. Ἡ πληρωμὴ συναλλαγματικῆς, ἐκτὸς τῆς ἀποδοχῆς καὶ τῆς ὀπισθογραφῆσεως, δύναται νὰ ἀσφαλισθῇ καὶ διὰ τριτεγγυήσεως.

*Ἀρθρ. 99. Ἡ ἀσφάλεια αὕτη δίδεται ὑπὸ τρίτου τινὸς ἐπὶ τῆς συναλλαγματικῆς αὐτῆς, ἢ δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου. Ὁ τριτεγγυητὴς ὑποχρεοῦται ἀλληλεγγύως καὶ διὰ τῶν αὐτῶν μέσων μετὰ τοῦ ἐκδότης καὶ τῶν ὀπισθογράφων, ἐκτὸς ἐὰν οἱ συναλλαττόμενοι συνεφώνησαν ἄλλως.

*Ἀρθρ. 100. Ἡ συναλλαγματικὴ πληρώνεται κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενον εἶδος τοῦ νομίσματος.

*Ἀρθρ. 101. Ἐν περιπτώσει δόλου, ὁ πληρώνων συναλλαγματικὴν πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς, εἶναι ὑπεύθυνος περὶ τοῦ κύρους τῆς πληρωμῆς· τὸ ἐμποροδικεῖον, θέλει ἀποφασίσῃ, ἂν ἡ πληρωμὴ ᾖ ἐγκυρος ἢ μὴ.

*Ἀρθρ. 102. Ὁ πληρώνων συναλλαγματικὴν κατὰ τὴν λήξιν αὐτῆς, καὶ μὴ ὑπαρχούσης ἀντιρρήσεως, θεωρεῖται νομίμως ἀπαλλαγεῖς.

*Ἀρθρ. 103. Ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς δὲν δύναται νὰ βιασθῇ εἰς τὸ νὰ δεχθῇ τὴν πληρωμὴν αὐτῆς πρὸ τῆς λήξεως.

*Ἀρθρ. 104. Ἡ πληρωμὴ δευτέρας, τρίτης, τετάρτης κτλ. συναλλαγ-

ματικῆς εἶναι ἐγκυρος, ὅταν ἡ δευτέρα, τρίτη, τετάρτη κτλ. ἀναφέρῃ ὅτι ἡ πληρωμὴ αὐτῆς ἀκυροῖ τὰς λοιπὰς.

Ἄρθρ. 105. Ὁ πληρώνων δευτέραν, τρίτην, τετάρτην κτλ. συναλλαγματικὴν, χωρὶς νὰ ἀναλάβῃ ἐκείνην, ἐφ' ἧς ὑπάρχει ἡ ἀποδοχὴ του, δὲν ἀπαλλάσσεται ἐγκύρους.

Ἄρθρ. 106. Δὲν ἐπιτρέπεται ἀντίστασις εἰς τὴν πληρωμὴν, εἰμὴ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τῆς συναλλαγματικῆς ἢ πτωχεύσεως τοῦ κομιστοῦ.

Ἄρθρ. 107. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας συναλλαγματικῆς μὴ ἀποδεδεγμένης, ὁ εἰς θν ἀνήκει αὕτη δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν διὰ δευτέρας, τρίτης, τετάρτης κτλ.

Ἄρθρ. 108. Ἐὰν ἡ ἀπολεσθεῖσα συναλλαγματικὴ ᾖ ἀποδεδεγμένη, ἡ πληρωμὴ δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ διὰ δευτέρας, τρίτης, τετάρτης κτλ. εἰμὴ κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐμποροδικείου καὶ ὑπὸ ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 109. Ἐὰν ὁ ἀπολέσας τὴν συναλλαγματικὴν, ἀποδεδεγμένην ἢ μὴ, δὲν δύναται νὰ ἐμφανίσῃ δευτέραν, τρίτην, τετάρτην κτλ. δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ τὴν πληρωμὴν τῆς ἀπολεσθεῖσας συναλλαγματικῆς κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐμποροδικείου, ἀποδεικνύων τὴν ἐπ' αὐτῆς κυριότητά του διὰ τῶν βιβλίων του, καὶ δίδων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 110. Ὁ κύριος τῆς ἀπολεσθεῖσας συναλλαγματικῆς, ἐὰν, ἀφοῦ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν, κατὰ τὰ δύο προηγούμενα ἄρθρα, δὲν εἰσακουσθῇ, διατρεῖ ὅλα τὰ δικαιώματά του δι' ἐγγράφου διαμαρτυρήσεως. Τὸ ἔγγραφο τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ τὴν ἐπιούσαν τῆς λήξεως τῆς ἀπολεσθεῖσας συναλλαγματικῆς καὶ νὰ γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν ἐκδότην καὶ τοὺς ὀπισθογράφους, κατὰ τὰς κατωτέρω διαγραφόμενας διατυπώσεις καὶ προθεσμίας περὶ κοινοποιήσεως τοῦ διαμαρτυρικοῦ.

Ἄρθρ. 111. Ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς παραπεσοῦσας συναλλαγματικῆς χρεωστῆ, διὰ νὰ λάβῃ τὴν δευτέραν, νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸν ἄμεσον αὐτοῦ ὀπισθογράφον, ὅστις ὀφείλει νὰ παράσῃ αὐτῷ πᾶσαν συνδρομὴν, ὅπως ἐνεργήσῃ πρὸς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ὀπισθογράφον καὶ οὕτως ἀνῶν ἀπὸ ὀπισθογράφου εἰς ὀπισθογράφον, μέχρι τοῦ ἐκδότη τῆς συναλλαγματικῆς. Ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς παραπεσοῦσας συναλλαγματικῆς θέλει ὑποστῆ τὰ ἔξοδα.

Ἄρθρ. 112. Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐν τοῖς ἄρθροις 108 καὶ 109 ἀναφερομένου ἐγγηπτοῦ σθένεται μετὰ τρία ἔτη, ἐὰν ἐντὸς τοῦ χρόνου τούτου δὲν ἐγέναν οὔτε ἀγωγαί, οὔτε δικαστικαὶ καταδιώξεις.

Ἄρθρ. 113. Αἱ ἐν μέρει πληρωμαὶ συναλλαγματικῆς τινος ἐλαφρύνουν τὸν ἐκδότην καὶ τοὺς ὀπισθογράφους. Ὁ κομιστὴς χρεωστῆ νὰ διαμαρτυρήσῃ τὴν συναλλαγματικὴν διὰ τὸ ὑπόλοιπον.

Ἄρθρ. 114. Οἱ δικασταὶ οὐδεμίαν δύναται νὰ παραχωρήσωσι προθεμίαν πρὸς πληρωμὴν συναλλαγματικῆς τινός.

Ἄρθρ. 115. Συναλλαγματικὴ διαμαρτυρηθεῖσα δύναται νὰ πληρωθῇ παρὰ παντός, παρεμβαίνοντος ὑπὲρ τοῦ ἐκδότη ἢ ἐνός τῶν ὀπισθογράφων τῆς. Ἡ παρέμβασις καὶ ἡ πληρωμὴ βεβαιοῦνται ἐν τῷ διαμαρτυρικῷ ἢ κάτωθεν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 116. Ὁ κατὰ παρέμβασιν πληρώνων συναλλαγματικὴν ὑποκαθιστᾶται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ κομιστοῦ, καὶ ὑπόκειται εἰς τὰ αὐτὰ καθήκοντα, ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων. Ἄν ἡ κατὰ παρέμβασιν πληρωμὴ ἐγένετο διὰ λογαριασμῶν τοῦ ἐκδότη, πάντες οἱ ὀπισθογράφοι ἀπαλλάσσονται. Ἐὰν ἐγένεον ὑπὲρ τινος τῶν ὀπισθογράφων, οἱ ἐπόμενοι αὐτῇ ὀπισθογράφοι ἀπαλλάσσονται. Ἐὰν πλείονες παρεμβαίνωσι πρὸς πληρωμὴν συναλλαγματικῆς, προτιμᾶται ὁ πλείονας ἀπαλλάσων. Ἐὰν ὁ πρὸς θν ἐξεδόθη κατ' ἀρχῆς ἡ συναλλαγματικὴ, καὶ καθ' οὗ ἐγένετο ἡ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ διαμαρτυρήσις, παρίσταται ὅπως πληρωθῇ αὕτη, προτιμᾶται παντός ἄλλου.

Ἄρθρ. 117. Ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς, ἐκδοθείσης ἐν τῇ ἡπείρῳ ἢ ἐν ταῖς νήσοις τῆς Εὐρώπης, ἢ ἐν τοῖς βορείοις παραλλοῖς τῆς Ἀφρικῆς, καὶ πληρωτέας ἐν τοῖς κράτεσι τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος, εἴτε ἐν ὄψει, εἴτε μετὰ μίαν ἢ πλείοτέρας ἡμέρας ἢ μῆνας ἀπὸ τῆς ὄψεως, ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν ἢ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς ἐντὸς ἑξ μνηῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας αὐτῆς, ἐπὶ ποιῆ ἀπωλείας τῆς ἀναγωγῆς αὐτοῦ κατὰ τῶν ὀπισθογράφων καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐκδότη, ἂν οὗτος εἶχε πρόβλεψιν. Ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι ἐνιαύσιος διὰ τὰς συναλλαγματικὰς, τὰς ἐκδοθείσας εἰς τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς μέχρι τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ· εἶναι ὡσαύτως ἐνιαύσιος διὰ τὰς συναλλαγματικὰς, τὰς ἐκδοθείσας ἐν τῇ ἡπείρῳ ἢ ταῖς νήσοις τῆς Ἀμερικῆς, ὡς καὶ ἐν τῇ ἡπείρῳ ἢ ταῖς νήσοις τῶν Ἰνδιῶν, καὶ παντός ἄλλου μεμακρυσμένου τόπου. Ἡ αὕτη ἐκπτώσις δικαιωμάτων θέλει ἐπιγίγνεσθαι τῷ κομιστῇ συναλλαγματικῆς ἐν ὄψει, ἢ μετὰ μίαν ἢ πλείοτέρας ἡμέρας ἢ μῆνας ἀπὸ τῆς ὄψεως, ἐκδομένης ἐν τοῖς κράτεσιν ἢ ταῖς ἐμπορικαῖς ἀγοραῖς τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους καὶ πληρωτέας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἂν δὲν ᾗθελε ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν ἢ ἀποδοχὴν αὐτῆς ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω διαγραφόμενων προθεσμιῶν δι' ἐκάστην ἀπόστασιν. Αἱ ἀνωτέρω προθεσμιαὶ διπλασιάζονται ἐν περιπτώσει πολέμου. Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δὲν παραβιάζονται τὰς ἐναντίας συμφωνίας, αἵτινες ᾗθελον γίνεαι μεταξύ τοῦ λίπτου, τοῦ ἐκδότη καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ὀπισθογράφων.

Ἄρθρ. 118. Ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν τῆς τὴν ἡμέραν τῆς λήξεώς τῆς.

Ἄρθρ. 119. Ἡ ἀποποίηση τῆς πληρωμῆς δέον νὰ βεβαιοῦται τὴν ἐπιούσαν τῆς λήξεως δι' ἐγγράφου, ὀνομαζομένου διαμαρτυρικοῦ ἐπὶ μὴ

πληρωμῆ. Ἐὰν ἡ ἡμέρα αὕτη ἦναι κατὰ νόμον ἐορτάσιμος, τὸ διαμαρτυρικὸν γίνεται τὴν ἐπιούσαν.

Ἄρθρ. 120. Ὁ κομιστὴς δὲν ἀπαλλάσσεται τοῦ ἐπὶ μὴ πληρωμῆ διαμαρτυρικοῦ, οὔτε διὰ τοῦ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆ διαμαρτυρικοῦ, οὔτε διὰ τοῦ θανάτου ἢ τῆς πτωχεύσεως ἐκείνου, πρὸς δὲν ἐξεδόθη ἡ συναλλαγματική ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τοῦ ἀποδέκτου πρὸ τῆς λήξεως, ὁ κομιστὴς δύναται νὰ διαμαρτυρηθῆ καὶ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν ἀναγωγὴν του.

Ἄρθρ. 121. Ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς, διαμαρτυρηθείσης ἐπὶ μὴ πληρωμῆ, δύναται νὰ ἐξασκήσῃ τὴν ἐπὶ ἐγγυήσει ἀγωγὴν του, ἢ ἀτομικῶς κατὰ τοῦ ἐκδότη καὶ ἐκάστου τῶν ὀπισθογράφων, ἢ συνάμα κατὰ τῶν ὀπισθογράφων καὶ τοῦ ἐκδότη. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ἕκαστος τῶν ὀπισθογράφων κατὰ τοῦ ἐκδότη καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ ὀπισθογράφων.

Ἄρθρ. 122. Ἄν ὁ κομιστὴς ἐξασκήσῃ τὴν ἀναγωγὴν κατὰ μόνου τοῦ ἐκχωρητοῦ αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ τῷ κοινοποιήσῃ τὸ διαμαρτυρικόν, καὶ, μὴ πληρωθεὶς, νὰ ἐναγάγῃ αὐτὸν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ διαμαρτυρικοῦ, ἐὰν οὗτος διαμῆνῃ εἰς ἀπόστασιν μιᾶς ἡμέρας ὁδοπορίας. Ἡ προθεσμία ὡς πρὸς τὸν ἐκχωρητὴν, τοῦ ὁποίου ἡ κατοικία ἀπέχει ἀπὸ τοῦ τόπου, ἐνθα ἡ συναλλαγματικὴ ἔπρεπε νὰ πληρωθῆ, πλεον τῆς μιᾶς ὁδοπορικῆς ἡμέρας, αὐξάνει κατὰ τρεῖς ἡμέρας δι' ἐκάστη ἀπόστασιν ἡμερησίου ὁδοπορίας.

Ἄρθρ. 123. Ἐὰν γίνῃ διαμαρτυρία κατὰ συναλλαγματικῶν ἐκδεδωμένων ἐν Τουρκίᾳ ἵνα πληρωθῶσιν ἐκτὸς τῆς ἡπειρωτικῆς Τουρκίας, εἰς τὰς νήσους καὶ τοὺς μεμακρυσμένους τόπους ἢ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, οἱ ἐν Τουρκίᾳ διαμῆνοντες ἐκδότες καὶ ὀπισθογράφοι καταδιώκονται κατὰ τὰς ἀκολουθούσας προθεσμίας. Ἐντὸς δύο μηνῶν διὰ τὰς πληρωτέας εἰς τὴν Κύπρον, Κρήτην καὶ τὰς ἄλλας νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν, διὰ τὰς πληρωτέας εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὰ περίχωρα αὐτῶν ἐντὸς πέντε μηνῶν, διὰ τὰς πληρωτέας εἰς τὴν Τύνδα, Τρίπολιν καὶ Ἀλγερίαν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν, διὰ τὰς πληρωτέας εἰς ξένας ἐπικρατείας τῆς Εὐρώπης ἐντὸς ἑνὸς ἔτους διὰ τὰς πληρωτέας εἰς τὴν Ἀφρικὴν, τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας. Αἱ ἀνωτέρω προθεσμίαι διπλασιάζονται ἐν περιπτώσει πολέμου.

Ἄρθρ. 124. Ἐὰν ὁ κομιστὴς ἐξασκῆ τὴν ἀγωγὴν του συνάμα κατὰ τῶν ὀπισθογράφων καὶ τοῦ ἐκδότη, ἀπολαμβάνει, ὡς πρὸς ἕκαστον αὐτῶν, τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀρθροῖς ὀριζομένων προθεσμιῶν. Ἐκαστος τῶν ὀπισθογράφων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασκήσῃ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν, ἀτομικῶς ἢ συνάμα, ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας. Ἡ προθεσμία ὡς πρὸς αὐτοὺς ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς χρονολογίας τῆς πρὸς αὐτοὺς δικαστικῆς κλήσεως.

Ἄρθρ. 125. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν πρὸς ἐμ-

φάνισιν τῆς ἐν ὄψει ἢ μετὰ μίαν ἢ πλειοτέρας ἡμέρας ἢ μῆνας ἀπὸ τῆς ὄψεως πληρωτέας συναλλαγματικῆς, πρὸς σύνταξιν τοῦ ἐπὶ μὴ πληρωμῆ διαμαρτυρικοῦ, πρὸς ἐξάσκησιν τῆς περὶ ἐγγυήσεως ἀγωγῆς, ὁ κομιστὴς τῆς συναλλαγματικῆς γίνεται ἔκπτωτος παντὸς δικαίουματος κατὰ τῶν ὀπισθογράφων.

Ἄρθρ. 126. Οἱ ὀπισθογράφοι ἐκπίπτουσι ἐπίσης πάσης περὶ ἐγγυήσεως ἀγωγῆς κατὰ τῶν ἐκχωρητῶν αὐτῶν, μετὰ τὰς ἀνωτέρω ὀριθεύσας προθεσμίας, ἕκαστος, καθ' ὅσον ἀπορᾷ ἐαυτόν.

Ἄρθρ. 127. Ἡ αὐτὴ ἐκπτώσις ἐπιγιγνεται εἰς τὸν κομιστὴν καὶ τοὺς ὀπισθογράφους, καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐκδότην αὐτὸν, ἐὰν οὗτος ἀποδείξῃ ὅτι ὑπῆρχε πρόβλεψις κατὰ τὴν λήξιν τῆς συναλλαγματικῆς. Ὁ κομιστὴς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς, εἰμὴ κατ' ἐκείνου, πρὸς δὲν ἡ συναλλαγματικὴ εἶχεν ἐκδοθῆ.

Ἄρθρ. 128. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐν τοῖς τρισὶ προηγουμένοις ἀρθροῖς καταγιγνωσκομένης ἐκπτώσεως παύουσι ὑπὲρ τοῦ κομιστοῦ κατὰ τοῦ ἐκδότη, ἢ κατ' ἐκείνου ἐκ τῶν ὀπισθογράφων ὅστις, μετὰ τὴν λήξιν τῶν ὀριθεύσων προθεσμιῶν πρὸς σύνταξιν τοῦ διαμαρτυρικοῦ, κοινοποιήσιν αὐτοῦ ἢ τῆς δικαστικῆς κλήσεως, ἔλαβε διὰ λογαριασμοῦ, συμψηφισμοῦ, ἢ ἄλλως τὰ διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς συναλλαγματικῆς προωρισμένα χρήματα.

Ἄρθρ. 129. Ἐκτὸς τῆς πρὸς ἐγγυοδοσίαν ἀγωγῆς, ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς, διαμαρτυρηθείσης ἐπὶ μὴ πληρωμῆ, δύναται, διὰ τοῦ ἐμποροδικείου, νὰ κατάρχῃ συντηρητικῶς τὰ κινητὰ τοῦ ἐκδότη, τῶν ἀποδεδωτῶν ἢ τῶν ὀπισθογράφων.

Ἄρθρ. 130. Τὰ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῆ ἢ μὴ πληρωμῆ διαμαρτυρικά γίνονται ἐνώπιον γνωστοῦ δικαστηρίου, ἢ ἐνώπιον κοινωτικοῦ τινος συμβουλίου, κατὰ τοὺς περὶ διαμαρτυρικῶν διαγεγραμμένους τύπους. Διαμαρτυρικὸν δὲν γίνεται, εἰμὴ συνεισῆ ἀρνήσεως ἀποδοχῆς ἢ πληρωμῆς, ἥτις βεβαιούται ἐν τῇ κατοικίᾳ ἐκείνου, ὅστις ὄφειλε νὰ πληρώσῃ τὴν συναλλαγματικὴν, καὶ ἐκείνου ὅστις ἀνεδέχθη νὰ τὴν πληρώσῃ ἐν ἀνάγκῃ.

Ἄρθρ. 131. Τὸ διαμαρτυρικὸν πρέπει νὰ περιέχῃ κατὰ λέξιν ἀντιγεγραμμένην τὴν συναλλαγματικὴν, τὴν ἀποδοχὴν, τὰς ὀπισθογραφηθείσας καὶ τὰς ἐν αὐτῷ σημειωμένας συστάσεις, τὴν πρὸς πληρωμὴν τῆς συναλλαγματικῆς κλήσιν νὰ φανερόνῃ ἂν ἦναι παρὼν ἢ ἀπὸν ὁ ὀφειλὼν νὰ πληρώσῃ, τὰ αἰτία τῆς ἀρνήσεως τῆς πληρωμῆς, καὶ ἂν δὲν ἠδύνατο ἢ δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπογράψῃ.

Ἄρθρ. 132. Οὐδὲν ἔγγραφον, ἐν εἴδει πιστοποιητικοῦ γινόμενον ὑπὸ ἐμπόρων ἢ ἄλλων προσώπων, δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ διαμαρτυρικόν, οὐτινος διεγράφησαν αἱ διατυπώσεις. Εἰς τοὺς τόπους, ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι ἐμπορικὰ γραφεῖα, δηλαδὴ ἐπίσημοι πράκτορες τοῦ ἐμποροδικείου

ἢ ἔμπορικοὶ ἐπιμεληταί, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δύναται νὰ παραχωρήσῃ μαζ'πατᾶν (πιστοποιητικόν), ὑπογεγραμμένον παρ' ὄλων αὐτοῦ τῶν μελῶν καὶ κατὰ τοὺς ἀπαιτούμενους τύπους, ὅπερ θέλει θεωρεῖσθαι ὡς διαμαρτυρικόν.

* Ἀρθρ. 133. Οἱ διευθυταὶ τοῦ γραφείου, ἢ οἱ ἔμπορικοὶ ἐπιμεληταὶ ὀφείλου, ἐπὶ ποιῆ παύσεως, πληρωμῆς τῶν δαπανῶν καὶ ἀποζημιώσεως τῶν δικαιοῦχων, νὰ δίδωσιν ἀκριβῆς ἀντίγραφον τῶν διαμαρτυρικῶν καὶ νὰ ἐγγράφωσιν αὐτὰ ὀλόκληρα, καθ' ἡμέραν καὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον, ἡριθμημένον, μονογεγραμμένον καὶ συνεταγμένον κατὰ τοὺς περὶ εὐρετηρίων ὀρισμένους τύπους.

* Ἀρθρ. 134. Ἡ ἐπισυναλλαγὴ γίνεται δι' ἐπισυναλλαγματικῆς.

* Ἀρθρ. 135. Ἡ ἐπισυναλλαγματικὴ εἶναι νέα συναλλαγματικὴ, δι' ἧς ὁ κομιστὴς πληρώνεται, εἰς μέρος τοῦ ἐκδότου ἢ τινος τῶν ὀπισθογράφων, τὸ κεφάλαιον τῆς διαμαρτυρηθείσης συναλλαγματικῆς, τὰ ἐξοδά του καὶ τὴν τιμὴν τῆς νέας συναλλαγῆς, ἣν πληρώνει.

* Ἀρθρ. 136. Ἡ ἐπισυναλλαγὴ κανονίζεται, ὡς πρὸς τὸν ἐκδότην, κατὰ τὴν τιμὴν τῆς συναλλαγῆς μεταξὺ τοῦ τόπου, ἔνθα ἡ συναλλαγματικὴ ἦτο πληρωτέα, καὶ τοῦ τόπου ἔνθα ἐξεδόθη. Κανονίζεται ὡς πρὸς τοὺς ὀπισθογράφους κατὰ τὴν τιμὴν τῆς συναλλαγῆς μεταξὺ τοῦ τόπου, ἔνθα ἡ συναλλαγματικὴ ἀπεστάλη ἢ ἐπραγματεύθη παρ' αὐτῶν, καὶ τοῦ τόπου ἔνθα γίνεται ἡ πληρωμὴ.

* Ἀρθρ. 137. Ἡ ἐπισυναλλαγματικὴ συνοδεύεται μὲ λογαριασμὸν ἐπιστροφῆς.

* Ἀρθρ. 138. Ὁ λογαριασμὸς ἐπιστροφῆς πρέπει νὰ περιέγῃ τὸ κεφάλαιον τῆς διαμαρτυρηθείσης συναλλαγματικῆς, τὰ ἐξοδα τοῦ διαμαρτυρικοῦ καὶ ἄλλα νόμιμα ἐξοδα, ὡς τὰ τραπεζιτικὰ δικαιώματα, τὰ τοῦ χαρτοσήμου καὶ τὰ ταχυδρομικά. Πρέπει νὰ φανερόνῃ τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς ἃν ἐξεδόθη ἡ ἐπισυναλλαγματικὴ, καὶ τὴν τιμὴν τῆς συμφωνηθείσης συναλλαγῆς· πρέπει νὰ ἦναι ἐπικυρωμένη παρ' ἐνὸς κολλυβιστοῦ. Εἰς τοὺς τόπους, ἐν οἷς δὲν ὑπάρχουσιν κολλυβισταί, ἐπικυροῦται παρὰ δύο ἐμπόρων. Πρέπει νὰ συνοδεύηται ὑπὸ τῆς διαμαρτυρηθείσης συναλλαγματικῆς, ὑπὸ τοῦ διαμαρτυρικοῦ ἢ ἀντιγράφου τοῦ διαμαρτυρικοῦ. Ἐν περιπτώσεσι, καθ' ἣν ἡ ἐπισυναλλαγματικὴ ἐκδίδεται πρὸς τινα τῶν ὀπισθογράφων, συνοδεύεται προσέτι ὑπὸ πιστοποιητικοῦ, βεβαιούντος τὴν τιμὴν τῆς συναλλαγῆς μεταξὺ τοῦ τόπου, ἔνθα ἡ συναλλαγματικὴ ἦτο πληρωτέα, καὶ τοῦ τόπου ἔνθα ἐξεδόθη.

* Ἀρθρ. 139. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνωσι πολλοὶ ἐπιστροφῆς λογαριασμοὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς συναλλαγματικῆς. Ὁ λογαριασμὸς ἐπιστροφῆς οὗτος διέρχεται ἐξοφλούμενος ἀπὸ ὀπισθογράφου εἰς ὀπισθογράφον ἀλληλοδιαδόχως, καὶ ἐξοφλεῖται ὀριστικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

* Ἀρθρ. 140. Δὲν δύναται νὰ ἐπισυρωθεῖσιν πολλαὶ ἐπισυναλλαγαί. Ἐκαστος ὀπισθογράφος ὑπόκειται εἰς μίαν μόνην, ὅπως καὶ ὁ ἐκδότης.

* Ἀρθρ. 141. Ὁ τόκος τοῦ κεφαλαίου τῆς ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρηθείσης συναλλαγματικῆς ὀφείλεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ διαμαρτυρικοῦ.

* Ἀρθρ. 142. Ὁ τόκος τῶν ἐξόδων τοῦ διαμαρτυρικοῦ τῆς ἐπισυναλλαγῆς καὶ ἄλλων νομίμων ἐξόδων δὲν ὀφείλεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς.

* Ἀρθρ. 143. Οὐδεμίαν ἐπισυναλλαγὴν ὀφείλεται, ἂν ὁ λογαριασμὸς ἐπιστροφῆς δὲν συνοδεύηται ἀπὸ τὰ πιστοποιητικὰ κολλυβιστῶν ἡ ἐμπόρων, τὰ διαλαμβανόμενα ἐν τῷ ἀρθρῷ 138. Ἐν τιαύτῃ περιπτώσει, ἡ διαμαρτυρηθεῖσα συναλλαγματικὴ θέλει πληρωθῆ κατὰ τὴν τιμὴν τῆς συναλλαγῆς μεταξὺ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐξεδόθη καὶ ἐκείνου, ἔνθα ἐμελλε νὰ πληρωθῆ, ποσטיθεμένον τῶν τόκων καὶ ἄλλων νομίμων ἐξόδων.

* Ἀρθρ. 144. Πᾶσαι αἱ περὶ συναλλαγματικῶν διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν λῆξιν, τὴν ὀπισθογράψιν, τὸ ἀλληλέγγυον, τὴν τριτεγγύησιν, τὴν κατὰ παρέμβασιν πληρωμὴν, τὸ διαμαρτυρικόν, τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ κομιστοῦ, τὴν ἐπισυναλλαγὴν ἢ τοὺς τόκους, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια.

* Ἀρθρ. 145. Τὸ εἰς διαταγὴν γραμμάτιον πρέπει νὰ ἦναι χρονολογημένον, νὰ φανερόνῃ τὴν πληρωτέαν ποσότητα, τὸ ὄνομα ἐκείνου, εἰς διαταγὴν τοῦ ὁποίου ἐκδίδεται, τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ὀφείλει νὰ γίνῃ ἡ πληρωμὴ, τὸ χρονηθὲν ἀντίτιμον εἰς χρήματα, ἐμπορεύματα, διὰ λογαριασμοῦ, ἢ δι' οἰουδήποτε ἄλλου τρόπου.

* Ἀρθρ. 146. Πᾶσα ἀγωγή περὶ συναλλαγματικῶν ἢ εἰς διαταγὴν γραμματίων, ὑπογεγραμμένων παρ' ἐμπόρων ἢ τραπεζιτῶν, ἢ περὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, παραγράφεται μετὰ πέντε ἔτη, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ διαμαρτυρικοῦ ἢ τῆς τελευταίας δικαστικῆς καταδιώξεως, ἂν δὲν παρεπέσει καταδικαστικὴ ἀπόφασις, ἢ ἂν τὸ χρέος δὲν ἀνεγνωρίσθῃ δι' ἰδιαίτερου ἐγγράφου. Οὐχ ἦττον οἱ νομιζόμενοι ὀφείλεται ὑποχρεοῦνται, ἂν τοῦτο ζητηθῆ, νὰ βεβαιώσωσι δι' ὄρκου, ὅτι δὲν ὀφείλουσι πλέον οὐδὲν, οἱ δὲ κληρονόμοι ἢ δικαιωδοχοὶ αὐτῶν ὅτι καλῇ τῇ πίστει νομιζοῦσιν ὅτι οὐδὲν πλέον ὀφείλεται.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑΣ.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Περὶ πτωχεύσεως.

*Ἀρθρ. 147. Πᾶς ἔμπορος πᾶν τὰς πληρωμὰς του εἶναι εἰς κατὰ-στασις πτωχεύσεως. (α)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῆς δηλώσεως τῆς πτωχεύσεως.

*Ἀρθρ. 148. Πᾶς πτωχεύσας ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν του, νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ ἔμπορικὸν ἐπιμελητήριον τῆς κατοικίας του. Ἡ ἡμέρα τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν περιλαμβάνεται εἰς τὰς τρεῖς ταύτας ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως ὁμορρυθμοῦ τινὸς ἑταιρίας, ἡ δήλωσις πρέπει νὰ περιέχῃ τὸ ὄνομα καὶ νὰ φανερώη τὴν κατοικίαν ἐκάστου τῶν ἀλληλεγγύων συνεταζῶν.

*Ἀρθρ. 149. Ἡ δήλωσις τῆς πτωχεύσεως πρέπει νὰ συνοδεύηται μὲ τὴν κατάθεσιν τοῦ ἰσολογισμοῦ, ἢ νὰ περιέχῃ ἔκθεσιν τῶν λόγων, οἷτινες ἐμπόδισαν τὸν πτωχεύσαντα νὰ τὸν καταθέσῃ. Ὁ ἰσολογισμὸς πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν ἀπαριθμῆσιν καὶ ἐκτίμησιν πάσης τῆς κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, τὴν κατάστασιν τῆς περιουσίας καὶ τῶν χρεῶν του, τὸν πίνακα τῶν κερδῶν καὶ ζημιῶν του καὶ τὸν τῶν δαπανῶν νὰ βεβαιούται τὸ ἀκριβὲς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καὶ νὰ ᾖται χρονολογημένη παρ' αὐτοῦ.

*Ἀρθρ. 150. Ἡ πτώχευσις κηρύττεται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἔμποροδικείου, ἐκδιδομένης εἴτε ἐπὶ τῇ δηλώσει τοῦ πτωχεύοντος, εἴτε κατ' αἵτησιν ἐνὸς ἢ πλείονων δανειστῶν, εἴτε αὐτεπαγγέλτως. Ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι προσωρινῶς ἐκτελεστέα. Ἀκυροῦται, ἂν ὁ ὀφειλέτης δύναται νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, δυνάμενος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς πληρωμὰς του.

*Ἀρθρ. 151. Τὸ ἔμποροδικεῖον ὀρίζει, εἴτε αὐτεπαγγέλτως, εἴτε κατ'

(α) Βραδύτερον θέλουσιν ὀρισθῆ καὶ κανονισθῆ τὰ κατὰ τοὺς ἔμπορους καὶ τοὺς ἀποτελοῦντας μέρος τῶν διαφόρων συντεχνιῶν, οἷτινες θέλουσι καταταχθῆ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐμπόρων.

αἵτησιν παντὸς ἔχοντος συμφέρον τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἤρχισεν ἡ παύσις τῶν πληρωμῶν. Ἐν ἑλλείψει εἰδικοῦ προσδιορισμοῦ, ἡ παύσις τῶν πληρωμῶν θεωρεῖται ἀρξαμένη ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως, τῆς κηρυξάσης τὴν πτώχευσιν, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρικοῦ.

*Ἀρθρ. 152. Αἱ δυνάμει τῶν δύο προηγουμένων ἀρθρῶν ἐκδιδομένα ἀποφάσεις δημοσιεύονται καὶ τοιχοκολλῶνται, ἐν περιλήψει, εἰς τὸν τόπον ἐνθα ἐκηρύχθη ἡ πτώχευσις καὶ πανταχοῦ, ὅπου ὁ πτωχεύσας ἔχει ἔμπορικὰ καταστήματα.

*Ἀρθρ. 153. Ἡ τὴν πτώχευσιν κηρύττουσα ἀπόφασις συνεπάγεται αὐτοδικαίως, ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς, τὴν ἀνικανότητα τοῦ πτωχεύσαντος εἰς τὸ δικαίειν τὴν περιουσίαν του, καὶ ἐκείνην ἀκόμη, ἥτις ἤθελε περιέλθει αὐτῷ, ἐνόσφ διατελεῖ εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, πᾶσα ἀγωγή περὶ κινήτων ἢ ἀκινήτων μόνον κατὰ τῶν συνδικῶν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἢ νὰ κινήθῃ. Τὸ ἔμποροδικεῖον, ὡς ἂν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παρέμβασιν τοῦ πτωχεύσαντος.

*Ἀρθρ. 154. Ἡ τὴν πτώχευσιν κηρύττουσα ἀπόφασις καθιστᾷ ἀπαίτητά, ἀπέναντι τοῦ πτωχεύσαντος, τὰ μὴ ληξιπρόθεσμα αὐτοῦ χρέη. Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τοῦ ἐκδότου γραμματίου εἰς διαταγὴν, τοῦ ἀποδέκτου, ἢ τοῦ ἐκδότου μὴ ἀποδεδεγμένης συναλλαγματοῦ, οἱ λοιποὶ ὑπεύθυνοι ὑποχρεοῦνται νὰ δώσωσιν ἐγγύησιν περὶ τῆς κατὰ τὴν λήξιν πληρωμῆς, ἂν δὲν προτιμῶσιν νὰ πληρώσωσιν ἀμέσως (α).

*Ἀρθρ. 155. Ἡ τὴν πτώχευσιν κηρύττουσα ἀπόφασις διακόπτει, ὡς πρὸς μόνην τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν, τοὺς τόκους παντὸς δανείου μὴ ἐξησφαλισμένου διὰ προνομίου, ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης. Οἱ τόκοι τῶν ἐξησφαλισμένων δανείων δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῶσιν, εἰμὴ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῶν ὑπεργύων εἰς τὸ προνόμιον, τὴν ὑποθήκην, ἢ τὸ ἐνέχυρον πραγμάτων (β).

*Ἀρθρ. 156. Πᾶσαι αἱ ἑτεροθαρεῖς μεταβιβαστικαὶ κυριότητος κινήτων ἢ ἀκινήτων πράξεις, πᾶσα πληρωμὴ γενομένη εἰς χρήματα, ἢ διὰ μεταφορᾶς, πωλήσεως, συμψηφισμοῦ ἢ ἄλλως διὰ χρέη μὴ ληξιπρόθεσμα, διὰ δὲ τὰ ληξιπρόθεσμα, πᾶσα πληρωμὴ μὴ γενομένη εἰς χρήματα, ἢ ἔμπορικὰ γραμμάτια (γ), εἰσὶν ἄκυροι καὶ ἀνευ ἀποτελέσματος, ὡς πρὸς

(α) Ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται πλέον, ἀφοῦ πτωχεύσῃ, νὰ ζητήσῃ τὸ εὐεργέτημα τῆς προεσμίας. Καὶ αὐτὰ τὰ μὴ ληξιπρόθεσμα χρέη του κατατάσσονται εἰς τὸ παθητικὸν τῆς πτωχεύσεως. Ἄν ὁ πτωχεύσας ἔχῃ συνοφειλέτας μὴ πτωχεύσαντας, οὗτοι δὲν στεροῦνται τοῦ εὐεργετήματος τῆς προεσμίας ἕκαστα τῆς πτωχεύσεως τοῦ συνοφειλέτου των.

(β) Ὑπὸ τὴν λέξιν προνόμιον ἐννοοῦνται τὸ ἐνοίκιον τῆς ἀποθήκης καὶ τὸ τῆς οἰκίας, οἱ μισθοὶ τῶν ὑπηρετῶν καὶ τὰ τῆς ταφῆς ἐξόδα.

(γ) Πρὸς πρόληψιν τῶν δόλων καὶ ἀδικημάτων, ἅτινα ἡ ἐκτέλεσις τῶν [ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΗΚΕΣ.]

τὴν ομάδα, ἂν ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου μετὰ τὴν ἐποχὴν, ἣν τὸ δικαστήριον ὄρισεν ὡς ἐποχὴν τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν του, ἢ κατὰ τὰς δέκα ἡμέρας τὰς πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης.

Ἄρθρ. 157. Πᾶσαι αἱ ἄλλαι πληρωμαὶ, αἱ γενόμεναι ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου διὰ χρέη ληξιπρόθεσμα, καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἀμφοτεροβαρεῖς πράξεις, αἱ συνομολογηθεῖσαι παρ' αὐτοῦ μετὰ τὴν παύσιν τῶν πληρωμῶν του καὶ πρὸ τῆς κηρυττούσεως τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, δύνανται νὰ ἀκυρωθῶσιν, ἂν ἐγένοντο ἐν γνώσει τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν τοῦ πτωχεύσαντος.

Ἄρθρ. 158. Τὰ ἐγκύριως ἀποκτηθέντα δικαιώματα ὑποθήκης καὶ προνομίου δύνανται νὰ ἐγγραφῶσι, κατὰ τοὺς κανονισμοὺς, μέχρι τῆς κηρυττούσεως τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως οὐχ ἦττον αἱ ἐγγραφαί, αἱ γενόμεναι μετὰ τὴν παύσιν τῶν πληρωμῶν, ἢ κατὰ τὰς πρὸ αὐτῆς δέκα ἡμέρας, δύνανται νὰ κηρυχθῶσιν ἄκυροι, ἂν παρῆλθον πλέον τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν, μεταξὺ τῆς χρονολογίας τοῦ καταστατικοῦ ἐγγράφου τῆς ὑποθήκης, ἢ τοῦ προνομίου καὶ τῆς χρονολογίας τῆς ἐγγραφῆς. Ἡ προθεσμία αὕτη ἐπεκτείνεται κατὰ μίαν ἡμέραν, διὰ πᾶσαν ἀπόστασιν ἡμερησίου πορείας, μεταξὺ τοῦ τόπου, ἐνθα ἀπεκτήθη τὸ δικαίωμα ὑποθήκης, καὶ τοῦ τόπου ἐνθα ἐγένετο ἡ ἐγγραφή.

Ἄρθρ. 159. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν συναλλαγματικὴ τις ἤθελε πληρωθῆ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου μετὰ τὴν ἐποχὴν, ἥτις ὠρίσθη ὡς ἡ τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν, καὶ πρὸ τῆς κηρυξάσεως τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, ἢ περὶ ἐπιστροφῆς ἀγωγή δὲν δύναται νὰ κινηθῆ εἰμὴ κατ' ἐκεῖνον, διὰ λογαριασμῶν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ συναλλαγματικὴ, ἢ, ἂν πρόκειται περὶ γραμματίου εἰς διαταγὴν, κατὰ τοῦ πρώτου ὀπισθογράφου. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις πρέπει νὰ προσαχθῆ ἡ ἀπόδειξις, ὅτι ὁ παρ' οὗ ζητεῖται ἡ ἐπιστροφή εἶχε γινῶσιν τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν, καθ' ἣν ἐποχὴν ἔδωκεν εἰς κυκλοφορίαν τὸ ἐγγραμον.

Ἄρθρ. 160. Πᾶν ἀναγκαστικὸν μέσον πρὸς πληρωμὴν ἐνοικίων κατὰ τῶν κινητῶν πραγμάτων, τῶν χρησίων εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου τοῦ πτωχεύσαντος, ἀναστέλλεται ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας, ἀπὸ τῆς κηρυττούσεως τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, ἀνευ βλάβης παντὸς συντηρητικοῦ πατρὸς καὶ τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ἤθελεν ἀποκτήσει ὁ ἰδιοκτήτης, νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν κατοχὴν τῶν ἐνοικιασμένων κτημάτων ἐν τῇ περιπτώσει

ἢ ἄλλοις τούτων δύναται νὰ ἐπιφέρῃ εἰς ὄσους ἤθελον τυχὸν ἀγοράσει οἰκίας καὶ ἄλλα κτήματα τοιοῦτου εἶδους, ἐκρίθη ἀναγκαστικὸν νὰ καθιερωθῆ ὅτι οἱ ἀγοράζοντες οἰκίας καὶ ἄλλας ἰδιοκτησίας, οἵα αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιεχόμεναι, ὀφείλουσαν νὰ δίδουν ἐγγράφους περὶ τῆς πληρωμῆς, ἥτις δὲν γίνεται ἀμέσως, ἀλλ' ἐν διαστήματι ἑνδεκα ἡμερῶν.

ταύτη, ἢ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναστολὴ τῶν ἀναγκαστικῶν μέσων παύει αὐτοδικαίως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Εἰσηγητοῦ.

Ἄρθρ. 161. Διὰ τῆς κηρυττούσεως τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, τὸ ἐμποροδικεῖον διορίζει ἓνα εἰσηγητὴν, ὅπως ἐπιτηρῆ τὰς ἐργασίας τῆς πτωχεύσεως.

Ἄρθρ. 162. Ὁ εἰσηγητὴς ἐπιφορτίζεται ἰδίως τὴν ἐπίσπευσιν καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς πτωχεύσεως. Ἐκθέτει εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον πάσας τὰς δυναμένας νὰ πηγᾶσιν ἐκ τῆς πτωχεύσεως διαφορὰς, τὰς ὑπαγομένας εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου.

Ἄρθρ. 163. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ εἰσηγητοῦ δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀνακοπὴν, εἰ μὴ εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 174, 182, 188, 237, καὶ 273 προβλεπομένας περιπτώσεις. Αἱ ἀνακοπαὶ αὗται φέρονται τότε ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου.

Ἄρθρ. 164. Τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλου τὸν εἰσηγητὴν τῆς πτωχεύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν σφραγίδων καὶ τῶν πρώτων περὶ τοῦ πτωχεύσαντος διατάξεων.

Ἄρθρ. 165. Διὰ τῆς κηρυττούσεως τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, τὸ ἐμποροδικεῖον διατάσσει τὴν ἐπιθεσιν τῶν σφραγίδων ἐπὶ τῆς ἀποθήκης καὶ τῶν πραγμάτων τοῦ πτωχεύσαντος, καὶ τὴν σύλληψιν καὶ φυλάκισιν, ἢ τὴν φύλαξιν αὐτοῦ ὑπὸ ὑπαλλήλου τινὸς τῆς ἀστυνομίας ἢ τοῦ ἐμποροδικείου.

Ἄρθρ. 166. Ἄν ὁ πτωχεύσας συμμορφωθῆ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 148 καὶ 149, προσάγων τακτικῶς τὰ βιβλία του καὶ τὰ ἄλλα ἀπαιτούμενα ἐγγράφα καὶ δὲν ἦναι προσωποκρατημένος, κατὰ τὴν στιγμήν τῆς δηλώσεως, διὰ χρέη, ἢ δι' ἄλλον λόγον, τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τῆς κρατήσεως, ἢ τῆς φυλάξεως. Ἡ διάταξις τῆς ἀποφάσεως, ἢ ἀπαλλάττουσα τὸν πτωχεύσαντα τῆς φυλάξεως, δύναται πάντοτε, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, νὰ ἀνακληθῆ βραδύτερον παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἄρθρ. 167. Αἱ σφραγίδες τίθενται ἐπὶ τῶν ἀποθηκῶν, γραφείων,

πρωτων, βιβλίων, εγγράφων, κινητών και επίπλων του πτωχεύσαντος. Έν περιπτώσει πτωχεύσεως όμορρύθμου εταιρίας, αί σφραγίδες τίθενται όχι μόνον εις τό κύριον κατάστημα τής εταιρίας, αλλά και εις την ιδιαίτεράν κατοικίαν έκάστου των άλληλεγγών συνεταίρων.

*Άρθρ. 168. Ό εισηγητής όφείλει νά διευθύνη, έντός είκοσιτεσσάρων ώρων, εις τό επί του έμπορίου ύπουργείον άπόσπασμα τής κηρυττούσης την πτώχευσιν άποφάσεως, άναφέρον τους κυριωτέρους όρισμούς και διατάξεις άς περιέχει.

*Άρθρ. 169. Αί διατάξεις, αί όρίζουσι την κράτησιν του πτωχεύσαντος εις τās διά χρέη φυλακάς, ή την φύλαξιν αυτού, έκτελούνται έπιμελεία είτε του έμποροδικείου, είτε των συνδικών τής πτωχεύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περί του διορισμού και τής άντικαταστάσεως των συνδικών.

*Άρθρ. 170. Διά τής κηρυττούσης την πτώχευσιν άποφάσεως τό έμποροδικείον διορίζει ένα ή πλείονας προσωρινούς συνδικούς. Ό εισηγητής, ούτινος τά καθήκοντα όρίζονται έν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ, συγκαλεῖ άμέσως τους φαινομένους δανειστάς νά συνέλθωσιν έντός προθεσμίας δεκαπέντε ήμερών τό πολύ. Συμβουλευεται τους παρόντας κατά την συνέλευσιν ταύτην δανειστάς εις τε την σύνταξιν του καταλόγου των φαινομένων δανειστών και τον διορισμόν των νέων συνδικών. Συντάσσεται πρακτικόν των λεγθέντων και παρατηρηθέντων, όπερ ύποβάλλεται εις τό έμποροδικείον και επί τῇ βάσει του πρακτικού τούτου, του καταλόγου των φαινομένων δανειστών και τής εκθέσεως του εισηγητού, τό έμποροδικείον διορίζει νέους συνδικούς, ή διατρεῖ τους πρώτους εις τά καθήκοντά των. Οί ούτω διοριζόμενοι σύνδικοι εἰσιν όριστικοί, δύνανται όμως νά αντικατασταθώσιν ύπό του έμποροδικείου, κατά τās περιστάσεις και τās διατυπώσεις, αίτινες όρισθήσονται κατωτέρω. Ό αριθμός των συνδικών δύναται κατά πάσαν έποχην νά άναβῆ μέχρι τριῶν δύναται νά εκλεχθώσι μεταξύ προσώπων ξένων τής ομάδος των δανειστών και νά λάβωσιν, οιαδήποτε εἶναι ή ιδιότης αὐτῶν, άπό δώσωσι λόγον τής διαχειρίσεώς των, άντιμισθίαν, ήν όρίζει τό δικαστήριον.

*Άρθρ. 171. Ουδείς συγγενής ή άγγιστος του πτωχεύσαντος δύναται νά διορισθῆ σύνδικος.

*Άρθρ. 172. Έάν ύπάρχη ανάγκη νά γίνη προσθήκη ή αντικατάστασις ενός ή πλείονων συνδικών, άναφέρεται τούτο ύπό του εισηγητού

εις τό έμποροδικείον, όπερ ενεργεί τόν διορισμόν, κατά τās έν άρθρῳ 170 όρισθείσας διατυπώσεις.

*Άρθρ. 173. Έάν διορισθῶσιν πλείότεροι σύνδικοι, μόνον συνάμα δύνανται νά ενεργώσιν.

*Άρθρ. 174. Έάν έγείρωσιν αντιρρήσεις κατά τινος έργασίας των συνδικών, ό εισηγητής δικάζει αὐτάς έντός προθεσμίας τριῶν ήμερών, επιφυλαττομένης άνακοπῆς ένόπιον του έμποροδικείου.

*Άρθρ. 175. Ό εισηγητής δύναται, επί τῇ βάσει των πρὸς αὐτὸν παραπόνων είτε του πτωχεύσαντος είτε των δανειστών, νά προτείνῃ την άνάκλησιν ενός ή πλείονων εκ των συνδικών. Έάν έντός οκτώ ήμερών ό εισηγητής δέν δικαιοσῇ τά άπευθυνθέντα αὐτῷ παράπονα περί άνακλήσεως των συνδικών, τά παράπονα ταῦτα δύναται νά ύποβληθώσιν εις τό έμποροδικείον. Τό δικαστήριον, έν συμβουλίῳ, άκούει τής εκθέσεως του εισηγητού και των εξηγήσεων των συνδικών και άποφαίνεται περὶ τής άνακλήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περί των έργων των συνδικών.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Γενικά διατάξεις.

*Άρθρ. 176. Άν ή επίθεσις των σφραγίδων δέν έγένητο πρὸ του διορισμού των συνδικών, ούτοι ζητοῦσι παρά του έμποροδικείου νά ενεργήσῃ ταύτην.

*Άρθρ. 177. Ό εισηγητής δύναται επίσης κατά τās περιστάσεις, κατ' αίτησιν των συνδικών, νά απαλλάξῃ αὐτούς του νά σφραγίσωσιν, ή νά τοῖς επιτρέψῃ νά εξαίρῶσιν των σφραγίδων. 1ον. Τά άναγκαῖα εις τόν πτωχεύσαντα και την οικογένειάν του ένδύματα και πράγματα άτινα τοῖς παραδίδονται. 2ον. Τά εις προσεχῆ φθοράν ή μεγάλην ύποτίμησιν ύποκειμένα πράγματα. 3ον. Τά χρέημα εις την εξακολούθησιν του έμπορίου του πτωχεύσαντος πράγματα.

*Άρθρ. 178. Η πώλησις των εις φθοράν, ή μεγάλην ύποτίμησιν ύποκειμένων πραγμάτων, ή των όποιων ή διατήρησις εἶναι πολυδάπανος και ή εξακολούθησις του έμπορίου του πτωχεύσαντος, γίνονται έπιμελεία των συνδικών και άδεία του εισηγητού.

*Άρθρ. 179. Τά βιβλία εξαίρουνται των σφραγίδων και παραδίδονται τοῖς συνδικοῖς ύπό ύπαλλήλου, πρὸς τούτο ύπό του έμποροδικείου διοριζο-

μένου, ὅστις, ἀφοῦ ἐξετάσῃ αὐτὰ, βεβαίως συνοπτικῶς, διὰ πρακτικοῦ τοῦ, τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὐρίσκονται. Τὰ ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ τοῦ πτωχεύσαντος βραχυπρόθεσμα ἢ χρεῖζοντα ἀποδοχῆς γραμματῖα ἐξαίρονται ἐπίσης τῶν σφραγίδων ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου καὶ παραδίδονται μετὰ προηγουμένην ἐν καταλόγῳ περιγραφὴν τῆς ἀξίας καὶ τῆς ποιότητος αὐτῶν εἰς τοὺς συνδίκους, πρὸς ἐνέργειαν τῶν δεόντων. Ἀντίγραφον τοῦ καταλόγου τούτου παραδίδεται εἰς τὸν εἰσηγητὴν αἰ λοιπαὶ ἀπαιτήσεις εἰσπράττονται παρὰ τῶν συνδίκων ἐπὶ ἐξοφλήσει αὐτῶν. Αἱ πρὸς τὸν πτωχεύσαντα διευθυνόμεναι ἐπιστολαὶ παραδίδονται εἰς τοὺς συνδίκους, οἵτινες ἀποσφραγίζουσιν αὐτάς· ὁ πτωχεύσας ἂν ἦναι παρὼν δύναται νὰ παρευρεθῇ κατὰ τὴν ἀποσφράγισιν.

Ἄρθρ. 180. Ὁ εἰσηγητὴς, σύμφωνα μὲ τὴν φαινομένην κατάστασιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ πτωχεύσαντος, δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἀποφυλάκισιν αὐτοῦ διὰ προσωρινῷ προπεμπτηρίου. Ἐὰν τὸ ἐμποροδικεῖον χρηρήσῃ προπεμπτήριον, δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν πτωχεύσαντα νὰ δώσῃ ἐγγύησιν, ὅτι θέλει παρίστασθαι ὡσάκις ζητηθῇ, ἐπὶ ποινῇ πληρωμῆς ποσοῦ, ὅπερ τὸ ἐμποροδικεῖον ὀρίζει καὶ ὅπερ καταπίπτει ὑπὲρ τῆς ὁμάδος τῶν δανειτῶν.

Ἄρθρ. 181. Ἐὰν ὁ εἰσηγητὴς δὲν προτείνῃ τὴν ἐκδοσιν προπεμπτηρίου ὑπὲρ τοῦ πτωχεύσαντος, οὗτος δύναται νὰ ὑποβάλλῃ τὴν αἴτησίν του εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, ὅπερ θέλει ἀποφασίσῃ, ἀφοῦ ἀκούσῃ τοῦ εἰσηγητοῦ.

Ἄρθρ. 182. Ὁ πτωχεύσας δύναται νὰ ἐπιτύχῃ δι' ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του, ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς πτωχεύσεώς του, ποσὸν τι πρὸς διατροφήν, ὅπερ προσωρινῶς ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ, τῇ προτάσει τῶν συνδίκων (α).

Ἄρθρ. 183. Οἱ σύνδικοι θέλουσι καλέσαι παρ' ἑαυτοῖς τὸν πτωχεύσαντα, ὅπως ἐνώπιον αὐτοῦ κλείσωσι τὰ βιβλία καὶ ἰσοζυγίσωσι τοὺς λογαριασμούς. Ἄν δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν, κλητεύεται ὅπως παραστῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτώ ὥρων. Εἴτε ἔτυχῃ προπεμπτηρίου εἴτε μὴ, δύναται νὰ ἐμφανισθῇ διὰ πληρεξουσίου, ἂν προβάλλῃ ἐμπόδια, ἅτινα ἤθελον κριθῆ εὐλόγα ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ.

Ἄρθρ. 184. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἰσολογισμὸς δὲν ἤθελε κατατεθῆ ὑπὸ τοῦ πτωχεύσαντος, οἱ σύνδικοι συντάττουσιν αὐτὸν ἀμέσως, τῇ βοήθειᾳ τῶν βιβλίων καὶ ἐγγράφων τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τῶν πληροφοριῶν, ἂς ἤθελον λάβει, καὶ καταθέτουσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον.

Ἄρθρ. 185. Ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ ἀκούσῃ τὸν πτωχεύσαντα,

(α) Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ πτωχεύσας ἢ οἱ σύνδικοι δὲν ἐξαρχεθῶσιν εἰς τὸ ὀρισθισμένον ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ποσὸν, ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον.

τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς του καὶ πάντα ἄλλον ἐπὶ τε τῶν ἀφορώντων τὴν σύνταξιν τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ ἐπὶ τῶν αἰτίων καὶ περιστάσεων τῆς πτωχεύσεως.

Ἄρθρ. 186. Ἐὰν ἔμπορος κηρυχθῇ εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἢ ἂν ὁ πτωχεύσας ἀποθάνῃ μετὰ τὴν δῆλωσιν τῆς πτωχεύσεως, ἂν τὰ τέκνα ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ δὲν ἦναι ἀπόντες, δύναται νὰ παρασταθῶσι μετὰ τῆς χήρας αὐτοῦ, αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου, ὅπως ἀναπληρώσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἰσολογισμοῦ, ὡς καὶ εἰς πάσας τὰς λοιπὰς ἐργασίας τῆς πτωχεύσεως.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῆς ἄρσεως τῶν σφραγίδων καὶ περὶ τῆς ἀπογραφῆς.

Ἄρθρ. 187. Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, οἱ σύνδικοι ζητοῦσι τὴν ἀποσφράγισιν καὶ ἐνεργοῦσι τὴν ἀπογραφὴν τῆς περιουσίας τοῦ πτωχεύσαντος, ὅστις παρευρίσκεται ἢ καλεῖται προσηκόντως.

Ἄρθρ. 188. Ἡ ἀπογραφὴ συντάσσεται ἐν δυοῖς πρωτοτύποις, ἀφαιρουμένων βαθμηδὸν τῶν σφραγίδων. Τὸ ἐν τῶν πρωτοτύπων κατατίθεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, τὸ ἕτερον κρατοῦσιν οἱ σύνδικοι. Οἱ σύνδικοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ παραλάβωσι βοήθην εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, ὅτινα κρίνουσιν εὐλογον.

Ἄρθρ. 189. Ἄν, κηρυχθείσης τῆς πτωχεύσεως μετὰ θάνατον, δὲν ἐγένετο ἀπογραφὴ πρὸ τῆς κηρύξεως ταύτης, ἢ ἂν ὁ πτωχεύσας ἀποθάνῃ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀπογραφῆς, ἐνεργεῖται αὕτη ἀμέσως κατὰ τὰς διατυπώσεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων, παρόντων τῶν κληρονόμων, ἢ νομίμως κλητευομένων.

Ἄρθρ. 190. Εἰς πᾶσαν πτώχευσιν, οἱ σύνδικοι, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ ὁρισμοῦ των ἢ τῆς διατηρήσεώς των εἰς τὰ καθήκοντά των, ὑποχρεοῦνται νὰ παραδώσωσιν εἰς τὸν εἰσηγητὴν ὑπόμνημα ἢ συνοπτικὸν λογαριασμὸν τῆς φαινομένης καταστάσεως τῆς πτωχεύσεως, τῶν κυριωτέρων αὐτῆς αἰτιῶν καὶ περιστάσεων, καὶ τῶν πιθανῶν αὐτῆς χαρακτήρων. Ὁ εἰσηγητὴς ὑποβάλλει ἀμέσως τὰ ὑπομνήματα μετὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. Ἄν δὲν τῷ παρεδόθησαν ἐντὸς τῶν ὀρισμένων προθεσμιῶν, χρεωστεῖ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ ἐμποροδικεῖον καὶ νὰ ἀναφέρῃ τὰς αἰτίας τούτου.

Ἄρθρ. 191. Ἐγκρίσει τοῦ ἐμποροδικείου, εἰς ἣν δύο τῶν ὑπαλλήλων του δύναται νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ πτωχεύσαντος καὶ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἀπογραφὴν. Ἐχουσι δὲ τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι διασαφῆσεις ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς πτωχεύσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν συνδίκων, καὶ νὰ ἀπαιτήσωσιν νὰ τοῖς κοινοποιηθῶσι πάντα τὰ ἐγγραφα, βιβλία ἢ δικόγραφα, τὰ ἀφορῶντα τὴν πτώχευσιν.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς πώλησις τῶν ἐμπορευμάτων καὶ κινήτῶν καὶ περὶ εἰσπράξεως τῶν ὄφελωμένων.

*Ἀρθρ. 192. Περιωρίσει τῆς ἀπογραφῆς, τὰ ἐμπορεύματα, τὰ χρήματα, τὰ δανειστικά ἔγγραφα, τὰ βιβλία καὶ δικόγραφα, τὰ κινήτα καὶ τὰ ἐπιπλα τοῦ πτωχεύσαντος παραδίδονται εἰς τοὺς συνδίκους, οἵτινες βεβαιῶσι τὴν παραλαβὴν αὐτῶν κάτωθεν τῆς ἀπογραφῆς.

*Ἀρθρ. 193. Οἱ σύνδικοι ἐξακολουθοῦσιν ἀσχολούμενοι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ εἰσηγητοῦ εἰς τὴν εἰσπράξιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ πτωχεύσαντος.

*Ἀρθρ. 194. Ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τοῖς συνδίκους νὰ προθῶσιν εἰς τὴν πώλησιν τῶν κινήτῶν ἢ ἐμπορευμάτων τοῦ πτωχεύσαντος. Ἀποφασίζει ἂν ἡ πώλησις πρέπει νὰ γίνῃ συμβιβαστικῶς ἢ ἐπὶ πλειστηριασμῶν διὰ μεσιτῶν.

*Ἀρθρ. 195. Οἱ σύνδικοι δύναται, καλοῦντες προσηκόντως τὸν πτωχεύσαντα, νὰ συμβιβάζωνται ἐπὶ πάσης διαφορᾶς, ἐνδιαφερούσης τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν καὶ ἂν ἀκόμη πρόκηται περὶ δικαιωμάτων καὶ ἀγωγῶν ἐπὶ ἀκινήτων. Ἐὰν τὰ ἀντικείμενα τοῦ συμβιβασμοῦ ᾖναι ἀπροσδιορίστου ἀξίας, ἢ ἡ ἀξία του ὑπερβαίῃ τὰ πεντακάσια γρόσια, ὁ συμβιβασμὸς καθίσταται ὑποχρεωτικὸς, μόνον ἀφ' οὗ ἐπικυρωθῆ παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου.

*Ἀρθρ. 196. Ἄν ὁ πτωχεύσας ἀπηλλάχθῃ τῆς φυλακίσεως ἢ ἐτυχε προπεμπτηρίου, οἱ σύνδικοι δύναται νὰ τὸν μεταχειρισθῶσιν ὅπως ἐυκολήν καὶ διαφωτίσῃ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν. Ὁ εἰσηγητὴς ὀρίζει τὴν ἐντιμισθίαν τῆς ἐργασίας του.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ συντηρητικῶν πράξεων.

*Ἀρθρ. 197. Ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν καθιζόντων αὐτῶν οἱ σύνδικοι ὑποχρεῶνται νὰ ἐνεργήσωσι πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ πτωχεύσαντος κατὰ τῶν ὀφειλετῶν του, δηλαδὴ, νὰ πραγματοποιήσωσι τὰς πιστώσεις του καὶ νὰ βεβαιώσωσι τὰς ὑποθήκας, ὅσαι ἐπιβαρύνωσι τὰ κτήματα τοῦ πτωχεύσαντος.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν δανείων.

*Ἀρθρ. 198. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κηρυκτοῦσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, οἱ δανεισταὶ ὀφείλουσι νὰ παραδώσωσιν εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τοὺς τίτλους τῶν μετὰ λογαριασμοῦ, προδιόριζοντες τὰ παρ' αὐ-

τῶν ἀπαιτούμενα ποσά. Ὁ γραμματεὺς τοῦ ἐμποροδικείου χρεωστεῖ νὰ συντάξῃ κατάλογον αὐτῶν καὶ νὰ δίδῃ ἀποδείξιν τῆς παραλαβῆς των. Δὲν εἶναι δὲ ὑπεύθυνος διὰ τοὺς τίτλους, εἰμὴ ἐπὶ πέντε ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πρακτικοῦ τῆς ἐπαληθεύσεως.

*Ἀρθρ. 199. Οἱ δανεισταὶ, οἵτινες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τρίτου παραγράφου τοῦ ἀρθροῦ 170 διατηρήσεως ἢ ἀντικαταστάσεως τῶν συνδίκων δὲν ἤβελον παραδόσει τοὺς τίτλους των, εἰδοποιοῦνται ἀμέσως διὰ καταχωρήσεως εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ δι' ἐπιστολῶν τοῦ γραμματέως, ὅτι χρεωστοῦσι νὰ παρασταθῶσιν αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου, ἐντὸς προθεσμίας εἰκοσίων ἡμερῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῶν καταχωρήσεων τούτων, εἰς τοὺς συνδίκους τῆς πτωχεύσεως καὶ νὰ τοῖς παραδώσωσι τοὺς τίτλους των ὁμοῦ με λογαριασμὸν, δεικνύοντα τὰ παρ' αὐτῶν ἀπαιτούμενα ποσά, ἂν δὲν προτιμῶσι νὰ καταθέσωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον· δίδεται δ' αὐτοῖς ἀπόδειξις παραλαβῆς. Διὰ τοὺς δανειστάς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Τουρκίᾳ, ἔξω τοῦ τόπου ἔνθα δικάζεται ἡ πτώχευσις, ἢ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἀνὰ μίαν ἡμέραν διὰ πᾶσαν ἀπόστασιν ὁδοπορησίμου ἡμέρας, μεταξὺ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐδρεύει τὸ δικαστήριον καὶ τῆς κατοικίας τοῦ δανειστοῦ.

*Ἀρθρ. 200. Ἡ ἐπαληθεύσις τῶν δανείων ἀρχεται τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ παραγράφῳ τοῦ ἀρθροῦ 199 ὀρισθειῶν προθεσμιῶν, ἐξακολουθεῖ δὲ ἀεὶ διακοπῆς. Γίνεται ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ὀρισθέντι τοπῷ καὶ κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν. Ἡ διὰ τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ διαταχθεῖσα εἰδοποίησις πρὸς τοὺς δανειστάς πρέπει νὰ ἀναφέρῃ τὸν προσδιορισμὸν τούτον. Ἐκτὸς τούτου οἱ δανεισταὶ συγκαλοῦνται ἐκ νέου πρὸς τοῦτο δι' ἐπιστολῶν τοῦ γραμματέως καὶ διὰ καταχωρήσεων εἰς τὰς ἐφημερίδας· τὰ δάνεια τῶν συνδίκων ἐπαληθεύονται ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ, τὰ λοιπὰ ἐπαληθεύονται δι' ἀντιπαραστάσεως τοῦ δανειστοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του καὶ τῶν συνδίκων, ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅστις συντάσσει τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν.

*Ἀρθρ. 201. Πᾶς δανειστὴς, ἐπαληθεύσας τὸ δάνειόν του καὶ ἀναφερόμενος ἐν τῷ ἰσολογισμῷ, δύναται νὰ παρίσταται εἰς τὴν ἐπαλήθεισιν τῶν δανείων, καὶ νὰ προτείνῃ ἀντιρρήσεις κατὰ τῶν γενομένων ἢ γενησομένων ἐπαληθεύσεων. Ὁ πτωχεύσας ἔχει τὸ αὐτὸ δικαίωμα.

*Ἀρθρ. 202. Ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπαληθεύσεως ἀναφέρει τὴν κατοικίαν τῶν δανειστῶν ἢ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν. Περιέχει σύντομον περιγραφὴν τῶν τίτλων, ἀναφέρει τὰς ἐπιδιορθώσεις, τὰ σβέσματα καὶ τὰς παρεισπραγὰς, καὶ φανεροῖε ἂν τὸ δάνειον ἐγένετο δεκτὸν ἢ ἡμφισβητήθη.

"Αρθρ. 203. Εἰς πᾶσαν περίστασιν τὸ δικαστήριον δύναται, καὶ αὐτεπαγγέλτως, νὰ διατάξῃ τὴν ἐμφάνισιν τῶν βιβλίων τοῦ δανειστοῦ ἢ νὰ ζητήσῃ νὰ προσαχθῇ ἀπόσπασμα αὐτῶν, ἐξηγημένον παρὰ τῶν δικαστῶν τοῦ τύπου.

"Αρθρ. 204. Ἐὰν τὸ δάνειον γίνῃ δεκτὸν, οἱ σύνδικοι ὑπογράφουσι ἐπὶ ἐκάστου τίτλου τὴν ἐρεξὴς δῆλωσιν: *Δεκτὸν εἰς τὰ χρέη τῆς πτωχεύσεως τοῦ . . . διὰ τὸ ποσὸν . . . τῆς . . .* Ὁ εἰσηγητὴς ἐπιθεωρεῖ τὴν δῆλωσιν ταύτην. Ἐκαστος δανειστὴς, ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν τὸ βραδύτερον, μετὰ τὴν ἐπαληθευσιν τοῦ δανείου του, ὑποχρεοῦται νὰ βεβαιώσῃ διὰ χειραψίας, ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι τὸ δάνειόν του εἶναι εὐλικρινές καὶ ἀληθές.

"Αρθρ. 205. Ἐὰν τὸ δάνειον ἀμφισβητῆται, ὁ εἰσηγητὴς δύναται, ἄνευ κλήσεως, νὰ τὸ παραπέμψῃ ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, ὅπερ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν του δικάζει. Τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ διατάξῃ νὰ γίνῃ ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ ἐξέτασις περὶ τῶν γεγονότων καὶ νὰ κλητευθῶσι πρὸς τοῦτο ἐνώπιον αὐτοῦ τὰ πρόσωπα, τὰ δυνάμενα νὰ παράσχωσι πληροφορίας.

"Αρθρ. 206. Ὄταν ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τὴν παραδοχὴν δανείου τινὸς παραπεμφθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, τὸ δικαστήριον τοῦτο, ἂν ἡ δίκη δὲν δύναται νὰ καταστῇ ὄρμος καὶ ἐπιδεκτικὴ ὀριστικῆς ἀποφάσεως, πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 109 καὶ 204 ὀρισθεισῶν προθεσμιῶν, διὰ τὰ πρόσωπα τὰ κατοικοῦντα ἐν Τουρκίᾳ, διατάσσει κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ ἀναβληθῇ, ἢ νὰ προβῇ ἢ συγκάλεσις τῆς συνελεύσεως πρὸς κατάρτισιν συμβιβασμοῦ. Ἄν τὸ δικαστήριον διατάξῃ τὴν πρόδον, δύναται νὰ ἀποφασίσῃ προσωρινῶς ὅπως ὁ ἀμφισβητούμενος δανειστὴς γένηται δεκτὸς ἐν ταῖς διασκέψεσι διὰ ποσὸν ὀριζόμενον ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει.

"Αρθρ. 207. Ὄταν ἡ ἀμφισβήτησις φέρηται ἐνώπιον τῶν ἄλλων συμβουλίων καὶ δικαστηρίων, τὸ ἐμποροδικεῖον ἀποφασίζει ἂν θελήῃ ν' ἀναβληθῇ ἢ προχωρήσῃ ἢ συγκάλεσις εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωση, ὁ ἀμφισβητούμενος ὀφειλέτης πρέπει νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰς διασκέψεις τῆς πτωχεύσεως, καὶ τὸ δάνειόν του γίνεται δεκτὸν προσωρινῶς ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δάνειόν τι ἤθελεν εἶσθαι ἀντικείμενον ἀνακρίσεως ἐπὶ κακοურγίᾳ, ἢ πλημμελίᾳ, τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται ἐπίσης νὰ διατάξῃ τὴν ἀναστολήν. Ὁ ἀμφισβητούμενος δανειστὴς δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τῆς πτωχεύσεως, οὔτε δύναται νὰ γίνῃ προσωρινῶς δεκτὸν τὸ δάνειόν του, ἐνόσω αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαὶ δὲν ἤθελον ἀποφασίσαι.

"Αρθρ. 208. Ὁ δανειστὴς οὐκ ἔστιν ὀφειλέτης μόνον τὸ προνόμιον ἢ ἡ ὑποθήκη ἤθελεν ἀμφισβητηθῇ, εἶναι δεκτὸς εἰς τὰς διασκέψεις τῆς πτωχεύσεως ὡς ἀπλοῦς δανειστὴς.

"Αρθρ. 209. Μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 199 καὶ 204 ὀριζόμενων προθεσμιῶν διὰ τοὺς ἐν Τουρκίᾳ κατοικοῦντας, προχωρεῖ ἡ κατάρτις τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἐργασίαι τῆς πτωχεύσεως, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 273 καὶ 274 ἐξαιρέσεων ὑπὲρ τῶν ἐκτὸς τῆς ἡπειρωτικῆς Τουρκίας κατοικοῦντων δανειστῶν.

"Αρθρ. 210. Οἱ γνωστοὶ ἢ ἄγνωστοι δανεισταὶ, οἱ μὴ ἐμφανισθέντες μὴδὲ βεβαιώσαντες τὰ δάνειά των, ἐντὸς τῆς δι' ἕκαστον αὐτῶν ὀρισθείσης προθεσμίας, δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὰς γενησομένης διανομᾶς δύναται ὅμως νὰ ἀνακόψωσι αὐτὰς μέχρι τῆς τελευταίας διανομῆς τῶν χρημάτων, συμπεριλαμβανομένης καὶ αὐτῆς τὰ ἐξοδα τῆς ἀνακοπῆς βαρύνουσι πάντοτε αὐτούς. Ἡ ἀνακοπὴ αὐτῶν δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταχθεισῶν ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ διανομῶν, ἀλλ' ἂν ἐνεργηθῶσι νέαι διανομαὶ, πρὶν ἐκδοθῇ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς των, συμπεριλαμβάνονται εἰς ταύτας διὰ τὸ προσωρινῶς ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ποσόν, ὅπερ φυλάττεται κατὰ μέρος μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀνακοπῆς των. Ἄν μετὰ ταῦτα ἀναγνωρισθῶσι ὡς δανεισταὶ, οὐδὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσωσι ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ διαταχθεισῶν διανομῶν, ἀλλ' ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ προαφαιρέσωσι ἐκ τοῦ μηκέτι διανεμηθέντος ἐνεργητικοῦ τὰ εἰς τὰ δάνειά των ἀντιστοιχοῦντα διὰ τὰς πρώτας διανομὰς μερίσματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν δανειστῶν.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῆς συγκαλέσεως καὶ τῆς συνελεύσεως τῶν δανειστῶν.

"Αρθρ. 211. Ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, μετὰ τὴν πρὸς βεβαίωσιν ὀκταήμερον προθεσμίαν, ὁ εἰσηγητὴς συγκαλεῖ τοὺς δανειστάς, τῶν ὁποίων τὰ δάνεια ἐπληρωθῆσαν καὶ ἐβεβαιώθησαν, ἢ ἐγένοντο προσωρινῶς δεκτά, ὅπως σκεφθῶσι περὶ καταρτισμοῦ συμβιβασμοῦ. Ἡ συγκάλεσις αὕτη γίνεται δι' εἰδοποιήσεων, αἵτινες τοιχοκολλῶνται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ἐμποροδικείου, τοῦ χρηματιστηρίου καὶ τοῦ καταστήματος τοῦ πτωχεύσαντος καὶ διὰ καταχωρήσεων ἐν ταῖς ἐφημερίσιν. Αἱ εἰδοποιήσεις, αἱ εἰς τὰς ἐφημερίδας καταχωρήσεις καὶ αἱ ἐπιστολαὶ ὀρίζουσι τὸ ἀντικείμενον τῆς συνελεύσεως (α).

(α) Συμβιβασμὸς εἶναι ἡ μεταξὺ τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τῶν δανειστῶν του συνθήκη.

*Αρθρ. 212. Εἰς τὸν προσδιορισθέντα ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τόπον καὶ κατὰ τὴν ὀριθεύσαν ἡμέραν καὶ ὥραν, συνέρεγεται ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ ἡ συνέλευσις, οἱ ἐπαληθεύσαντες καὶ ἐπιβεβαιώσαντες τὰ δάνειά των, ἢ προσωρινῶς δεκτοὶ γενομένοι δανεισταὶ, παρίστανται ἐν αὐτῇ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου των. Ὁ πτωχεύσας προσκαλεῖται εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην χρεωστῆ νὰ παρασταθῇ αὐτοπροσώπως, ἂν ἀπηλλάγη τῆς φυλακῆς καὶ ἂν ἔγυχε προπεμπτηρίου, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀντιπροσωπευθῇ, εἰμὴ δι' ἰσχυροῦς λόγους ἐγκριθέντας ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ.

*Αρθρ. 213. Οἱ σύνδικοι ἐκθέτουσιν εἰς τὴν συνέλευσιν τὴν κατάστασιν τῆς πτωχεύσεως, τὰς τηρηθείσας διατυπώσεις καὶ τὰς γενομένας ἐργασίας, ἀκούεται δὲ καὶ ὁ πτωχεύσας. Ἡ ἔκθεσις τῶν συνδικίων παραδίδεται, ὑπογεγραμμένη παρ' αὐτῶν, εἰς τὸν εἰσηγητὴν, ὅστις συντάσσει ἔκθεσιν περὶ τῶν λεχθέντων καὶ ἀποφασισθέντων ἐν τῇ συνέλευσει.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ.

*Αρθρ. 214. Οὐδεμία συνθήκη δύναται νὰ γίνῃ μεταξὺ τῶν διασπομένων δανειστῶν καὶ τοῦ πτωχεύσαντος ὀφειλέτου, εἰμὴ μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὀριθεύσων διατυπώσεων· ἡ συνθήκη αὕτη καταρτίζεται διὰ τῆς ἀριθμητικῆς πλειοψηφίας δανειστῶν, παριστανόντων προσέτι τὰ τρία τέταρτα τοῦ ὅλου τῶν ἐπαληθευθέντων καὶ ἐπιβεβαιωθέντων, ἢ προσωρινῶς δεκτῶν γενομένων δανειῶν, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις· πάντα δὲ ταῦτα ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

*Αρθρ. 215. Οἱ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανεισταὶ καὶ οἱ προνομιούχοι ἢ ἐνεχυροῦχοι δὲν ἔχουσι ψῆφον εἰς τὰς περὶ συμβιβασμοῦ ἐργασίας διὰ τὰ δάνειά των ταῦτα, ἅτινα δὲν καταλογίζονται εἰς τὸν συμβιβασμὸν, εἰμὴ ἂν οἱ δανεισταὶ παραιτηθῶσι τῶν ὑποθηκῶν, ἐνεχυρῶν, ἢ προνομίων των. Ἡ εἰς τὸν συμβιβασμὸν ψηφοφορία συνεπάγεται αὐτοδικαίως τὴν παραίτησιν ταύτην.

*Αρθρ. 216. Ὁ συμβιβασμὸς πρέπει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ ὑπογράφηται κατὰ τὴν συνεδρίαν. Ἐὰν γίνῃ δεκτὸς μόνον δι' ἀριθμητικῆς πλειοψηφίας, ἢ μόνον διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων κατὰ ποσόν, ἢ συνεδρίας ἀναβάλλεται ἐφ' ἄπαξ, ἐπὶ ὅκτῳ μόνον ἡμέρας· ἐν τούτῳ περιπτώσει, αἱ γενομένη ἀποφάσεις καὶ αἱ δοθεῖσαι συναινέσεις, κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν, μένουσιν ἀνευ ἀποτελέσματος.

*Αρθρ. 217. Ἄν ὁ πτωχεύσας κατεδικάσθῃ ὡς δόλιος χρεωκόπος

δὲν δύναται νὰ γίνῃ συμβιβασμὸς. Ἄν ἤρχισεν ἤδη ἀνάκρισις ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ, οἱ δανεισταὶ συγκαλοῦνται ὅπως ἀποφασίσωσιν ἂν ἐπιφυλάσσονται νὰ διασκεφθῶσι περὶ συμβιβασμοῦ, ἐν περιπτώσει ἀβιώσεως, καὶ ἂν, κατὰ συνέπειαν, ἀναβάλλωσι τὴν ἀποφασίωσιν, μέχρι τοῦ ἀποτελέσματος τῶν καταδιώξεων. Ἡ ἀναβολὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ, εἰμὴ διὰ τῆς ἐν ἀρθρῷ 124 ὀριζομένης κατὰ ἀριθμὸν καὶ κατὰ ποσὸν πλειοψηφίας. Ἄν μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀναβολῆς δύναται νὰ γίνῃ διάσκεψις περὶ συμβιβασμοῦ, οἱ διὰ τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ καθιερωθέντες κανόνες ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τὰς νέας διασκέψεις (α).

*Αρθρ. 218. Ἄν ὁ πτωχεύσας κατεδικάσθῃ ὡς ἀπλοῦς χρεωκόπος, δύναται νὰ γίνῃ συμβιβασμὸς· ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν ἤβηλον ἀρχίσει καταδιώξεις, οἱ δανεισταὶ δύναται νὰ ἀναβάλλωσι τὴν συνδιάσκεψιν μέχρι τῆς ἐκθάσεως τῶν καταδιώξεων, συμμορφούμενοι μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ.

*Αρθρ. 219. Πάντες οἱ δανεισταὶ οἱ ἀποκτήσαντες δικαίωμα νὰ συμπράξωσιν εἰς τὸν συμβιβασμὸν, ἢ ὅσων τὰ δικαιώματα ἀνεγνωρίσθησαν κατόπιν, δύναται νὰ ἀνακόψωσι τὸν συμβιβασμὸν. Ἡ ἀνακοπὴ πρέπει νὰ ᾖ ἡτιολογημένη καὶ νὰ κοινοποιῆται εἰς τοὺς συνδίκους καὶ τὸν πτωχεύσαντα, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν μετὰ τὸν συμβιβασμὸν· πρέπει νὰ περιέχῃ κλήσιν διὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τοῦ ἐμποροδικείου. Ἄν εἰς μόνος σύνδικος διορίσθῃ, οὗτος δὲ θέλει νὰ ἀνακόψῃ τὸν συμβιβασμὸν, ὀφείλει νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν νέου συνδίκου, ἀπέναντι τοῦ ὁποῦ ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρῶσῃ τὰς ἐν τῷ παρόντι ἀρθρῷ ὀριζομένας διατυπώσεις· ἂν ἡ ἀπόφασις τῆς ἀνακοπῆς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς λύσεως ζητημάτων ξένων, λόγῳ ὕλης, τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ἐμποροδικείου, τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναβάλλει νὰ ἀποφασίσῃ μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῶν ζητημάτων τούτων. Ὅριζει σύντομον προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ ἀνακόπτων δανειστὴς ὀφείλει νὰ προσέλθῃ εἰς τοὺς ἀρμοδίους δικαστὰς καὶ νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐπ' αὐτῶν διαδικασίας.

*Αρθρ. 220. Ἡ ἐπικύρωσις τοῦ συμβιβασμοῦ ζητεῖται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπιμελεστέρου τῶν διαδικίων. Τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἀποφασίσῃ πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὀκταήμερου προθεσμίας, τῆς ὀριζομένης ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ· ἂν, ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ἐγένοντο ἀνακοπαὶ, τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν ἀνακοπῶν τούτων καὶ ἐπὶ τῆς ἐπικυρώσεως, διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως. Ἄν ἡ ἀνακοπὴ γίνῃ δεκτὴ, ἢ ἀκύρωσις τοῦ συμβιβασμοῦ ἀπαγγέλλεται ὡς πρὸς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους.

(α) Ἐκτὸς τῆς ἀπλῆς πτωχεύσεως, ὑπάρχουσι καὶ δύο εἶδη χρεωκοπίας: ἡ ἀπλῆ χρεωκοπία καὶ ἡ δολία χρεωκοπία.

*Αρθρ. 221. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, πρὶν ἐκδοθῆ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἐπικυρώσεως, ὁ εἰσηγητὴς ὑποβάλλει εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ἔκθεσιν περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς πτωχεύσεως καὶ περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τοῦ συμβιβασμοῦ.

*Αρθρ. 222. Ἐν περιπτώσει παραμελήσεως τῶν ἀνωτέρω διαγραφεισῶν διατυπώσεων, ἢ ὅταν λόγοι, ἀπορρέοντες εἴτε ἐκ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, εἴτε ἐκ τοῦ συμφέροντος τῶν δανειστῶν, φαίνονται φύσεως τοιαύτης ὥστε νὰ ἐμποδίσωσι τὸν συμβιβασμὸν, τὸ δικαστήριον ἀρνεῖται τὴν ἐπικύρωσιν αὐτοῦ.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ συμβιβασμοῦ.

*Αρθρ. 223. Ἡ ἐπικύρωσις τοῦ συμβιβασμοῦ καθιστᾷ αὐτὸν ὑποχρεωτικὸν ὡς πρὸς ὅλους τοὺς δανειστάς, τοὺς τε ὑπάρχοντας καὶ μὴ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ, τοὺς ἐπαληθεύσαντας ἢ μὴ τὰ δάνειά των, καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς κατοικοῦντας ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας τῆς Τουρκίας, ὡς ἐπίσης καὶ πρὸς ἐκεῖνους, οἵτινες δυνάμει τῶν ἀρθρῶν 206 καὶ 207, ἤθελον γίνεαι δεκτοὶ προσωρινῶς εἰς τὰς συνδιασκέψεις, οἰονδήποτε ἤθελον εἰσθαῖ τὸ ποσόν, ὅπερ ἡ ἕριστικὴ ἀπόφασις ἤθελε τοῖς ἐπιδικάσει ἀκολούθως.

*Αρθρ. 224. Ἡ ἐπικύρωσις διατηρεῖ εἰς ἕκαστον τῶν δανειστῶν, ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ πτωχεύσαντος, τὴν δυνάμει τοῦ 3ου παραγράφου τοῦ ἀρθρ. 197 ἐγγραφεῖσαν ὑποθήκην. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον οἱ σύνδικοι ἐγγράφουσι εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ, ἐκτὸς ἂν διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ ἀπεφασίσθη ἄλλως (α).

*Αρθρ. 225. Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐπικυρώσεως τὸν συμβιβασμὸν ἀποφάσεως, οὐδεμίαν ἀγωγήν περὶ ἀκυρώσεως αὐτοῦ εἶναι δεκτὴν, ἂν δὲν στηρίζεται εἰς δόλον, ἀνακαλυφθέντα μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ συμβιβασμοῦ, καὶ συνιστάμενον εἴτε εἰς τὴν παραμόρφωσιν τοῦ ἐνεργητικοῦ, εἴτε εἰς τὴν ἐξόγκωσιν τοῦ παθητικοῦ.

*Αρθρ. 226. Ἄμα ἡ ἐπικυρούσα τὸν συμβιβασμὸν ἀπόφασις κατα-

(α) Ἐὰν μετὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ συμβιβασμοῦ, ὁ πτωχεύσας ἤθελε συνομολογήσει νὰ δάνειαι καὶ παραχωρήσει ὑποθήκην ἐπὶ τῶν ἀκινήτων αὐτοῦ, οἱ δανεισταὶ, τῶν ὁποίων ἡ ὑποθήκη εἶναι ἐξησφαλισμένη διὰ τοῦ ἀρθροῦ τούτου, προηγουῖνται τῶν νέων τούτων ἐνυποθηκῶν δανειστῶν. Ἡ ῥηθεῖσα ἀπόφασις τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ, ἥτις ἐμποδίζει τὴν μεταγενεστέραν ὑποθήκωσιν τῆς περιουσίας τοῦ πτωχεύσαντος, πρέπει νὰ ἐγγραφῆ εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν τοῦ τόπου, ὅπου κεῖνται τὰ ἀκίνητα.

σταθῆ τελεσίδικος, τὰ καθήκοντα τῶν συνδίκων παύουσιν, οἱ δὲ σύνδικοι παραδίδουσι εἰς τὸν πτωχεύσαντα τὸν ἕριστικὸν αὐτῶν λογαριασμὸν, παρουσίᾳ τοῦ εἰσηγητοῦ. Ὁ λογαριασμὸς οὗτος συζητεῖται καὶ κλείεται. Παραδίδουσι εἰς τὸν πτωχεύσαντα πᾶσαν τὴν περιουσίαν του, τὰ βιβλία, τὰ ἐγγράφα καὶ τὰ πράγματά του. Ὁ πτωχεύσας δίδει ἐξόφλησιν. Συντάσσεται περὶ πάντων τούτων ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ, οὗτινος τὰ καθήκοντα παύουσι. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως ἀποφαρίζει τὸ ἐμποροδικεῖον.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἀκυρώσεως ἢ τῆς διαλύσεως τοῦ συμβιβασμοῦ.

*Αρθρ. 227. Ἡ ἀκύρωσις τοῦ συμβιβασμοῦ εἴτε διὰ δόλον, εἴτε συνεισφορά καταδικῆς ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ, ἐπελθούσης μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν αὐτοῦ, ἀπαλλάττει αὐτοδικαίως τοὺς ἐγγυητάς. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐκτελέσεως τῶν ὄρων τοῦ συμβιβασμοῦ ὑπὸ τοῦ πτωχεύσαντος, ἢ διάλυσις τῆς συμφωνίας ταύτης δύναται νὰ ζητηθῆ κατ' αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, παρουσίᾳ τῶν ἐγγυητῶν, ἂν ὑπάρχουσιν ἢ διάλυσις τοῦ συμβιβασμοῦ δὲν ἀπαλλάττει τοὺς ἐγγυητάς, οἵτινες παρεμβαίνουσι ὅπως ἐγγυηθῶσι τὴν ὀλικὴν ἢ μερικὴν τοῦ συμβιβασμοῦ ἐκτέλεσιν.

*Αρθρ. 228. Ἄν, μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ συμβιβασμοῦ, ὁ πτωχεύσας καταδιωχθῆ ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ καὶ ἐκδοθῆ κατ' αὐτοῦ ἐνταλμα συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως, τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ διατάξῃ τὰ ἀναγκαῖα συντηρητικὰ μέτρα. Τὰ μέτρα ταῦτα παύουσι αὐτοδικαίως ἀφ' ἧς ἡμέρας δηλωθῆ, ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος πρὸς ἐξακολούθησιν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ διατάγματος τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς, ἢ τῆς ἀβωτικῆς ἀποφάσεως.

*Αρθρ. 229. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ, ἢ διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἀποφαινομένης εἴτε τὴν ἀκύρωσιν εἴτε τὴν διάλυσιν τοῦ συμβιβασμοῦ, τὸ ἐμποροδικεῖον διορίζει ἓνα εἰσηγητὴν καὶ δύο ἢ περισσότερους συνδίκους· οἱ σύνδικοι οὗτοι δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἐπίθεσιν τῶν σφραγίδων. Ἐνεργοῦσιν ἄνευ βραδύτητος, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχαίας ἀπογραφῆς, τὴν εἰσπραξίν τῶν χρημάτων, ἀπαιτήσεων καὶ ἐγγράφων. Συντάττουσι συμπληρωματικὸν ἰσολογισμὸν. Σύμφωνα τοῖς ἀρθροῖς 199 καὶ 200, ὁ γραμματεὺς τοῦ ἐμποροδικείου, πέμπει, μετὰ ἀποσπάσματος τῆς ἀποφάσεως τῆς διοριζούσης τοὺς νέους συνδίκους, τὴν πρόσκλησιν πρὸς τοὺς νέους δανειστάς, ἂν ὑπάρχωσι, ἵνα προσαγάγωσιν, ἐντὸς προθεσμίας εἴκοσιν ἡμερῶν, τοὺς τίτλους τῶν δανείων των πρὸς ἐπαλήθευσιν.

*Αρθρ. 230. Ἐνεργεῖται ἄνευ ἀναβολῆς ἢ ἐπαλήθευσις τῶν τίτλων

τῶν δανείων, τῶν προσαχθέντων δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου. Δὲν ἀπαιτεῖται νέα ἐπαλήθευσις τῶν προηγουμένως γενομένων δεκτῶν καὶ βεβαιωθέντων δανείων, μὴ παραβλαπτομένου ἐκ τούτου τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπορρίψεως ἢ τοῦ περιορισμοῦ ἐκείνων, ἅτινα ἐν τῷ μεταξύ ἤβελον πληρωθῆ καθόλου ἢ ἐν μέρει.

*Ἄρθρ. 231. Περαιωθείσων τῶν ἐργασιῶν τούτων, ἂν δὲν ἐπέλθῃ νέος συμβιβασμός, οἱ δανεισταὶ συγκαλοῦνται ὅπως δώσωσι τὴν γνώμην των περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν συνδίκων. Δὲν ἐνεργούνται διανομαί, εἰμὴ μετὰ τὴν λήξιν, ὡς πρὸς τοὺς νέους δανειστάς, τῶν διὰ τοὺς ἐν Τουρκίᾳ κατοικοῦντας χορηγηθεισῶν προθεσμίων, διὰ τῶν ἄρθρ. 199 καὶ 204.

*Ἄρθρ. 232. Αἱ παρὰ τοῦ πτωχεύσαντος γινόμεναι πράξεις μετὰ τὴν ἐπικυρῶσαν τὸν συμβιβασμὸν ἀπόρριπτον καὶ πρὸ τῆς ἀκυρώσεως ἢ διαλύσεως τοῦ συμβιβασμοῦ, δὲν ἀκυροῦνται, εἰμὴ ἐν περιπτώσει δολιεύσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν δανειστῶν (α).

*Ἄρθρ. 233. Οἱ προγενέστεροι τοῦ συμβιβασμοῦ δανεισταὶ ἐπανέρχονται εἰς ἀκέραια τὰ δικαιώματα αὐτῶν ὡς πρὸς μόνον τὸν πτωχεύσαντα. Ἄλλὰ δὲν δύναται νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν ὁμάδα, εἰμὴ κατὰ τὰς ἐφεξῆς ἀναλογίας, ἥτοι. Ἄν δὲν ἔλαβον οὐδὲν ἐκ τοῦ μερίσματος, δι' ὅλοκληρον τὸ δάνειόν των ἂν ἔλαβον μέρος τοῦ μερίσματος, διὰ τὸ μέρος τοῦ ἀρχικοῦ των δανείου, τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ ἀνάλογον τοῦ ὑποσχεθέντος μερίσματος, ὅπερ δὲν ἔλαβον. Αἱ δικτάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δευτέρα πτώχευσις ἀρχίσῃ, χωρὶς προηγουμένως νὰ ἀκυρωθῆ ἢ διαλυθῆ ὁ συμβιβασμός.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τῆς διεκπεραίωσεως τῆς πτωχεύσεως διὰ τὸ ἀνεπαρκές τοῦ ἐνεργητικοῦ.

*Ἄρθρ. 234. Ἄν πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ ἢ τῆς ἐνώσεως τῶν δανειστῶν ἢ ἐξακολούθησις τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως διακοπῆ δι' ἀνεπάρκειαν τοῦ ἐνεργητικοῦ, τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται, ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τοῦ εἰσηγητοῦ, νὰ ἀπαγγεῖλῃ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως ἢ ἀπόφασιν αὕτη ἐπαναφέρει ἕκαστον δανειστὴν εἰς

(α) Τρεῖς περιπτώσεις ἀκυρώσεως ἢ διαλύσεως τοῦ συμβιβασμοῦ ὑπάρχουσιν: 1ον. Ἡ ἀκύρωσις συνεπεῖα καταδίκης ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ. 2ον. Ἡ ἀκύρωσις ἐνεκα δόλου. 3ον. Ἡ διάλυσις ἢ γινομένη τῇ αἰτήσει τῶν δανειστῶν διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεων. Εἰς τὰς δύο πρώτας περιπτώσεις ἢ ἀνανέωσις τοῦ συμβιβασμοῦ εἶναι ἀδύνατος. Ἐν τῇ τρίτῃ ἢ ἀνανέωσις αὐτοῦ εἶναι δυνατὴ καὶ τὸ ἐμποροδικεῖον ἀποφασίζει περὶ αὐτῆς.

τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἀτομικῶν του ἀγωγῶν, κατὰ τε τῆς περιουσίας καὶ τοῦ προσώπου τοῦ πτωχεύσαντος. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀναστέλλεται ἐπὶ ἓνα μῆνα ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς (α).

*Ἄρθρ. 235. Ὁ πτωχεύσας, ἢ πᾶς ἄλλος ἔχων συμφέρον, δύναται κατὰ πάσαν ἐποχὴν νὰ ἐπιτύχῃ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένης ἀποφάσεως, ἀποδεικνύων ὅτι ὑπάρχουσιν κεφάλαια ὅπως ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς δαπάνας τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως, ἢ παραδίδων εἰς χεῖρας τῶν συνδίκων τὸ ἐπαρκῶν ποσὸν πρὸς ἐνέργειαν αὐτῶν. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, τὰ ἐξοδα τῶν δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου γενομένων ἐνεργειῶν πρέπει νὰ ἐξοφληθῶσι προηγουμένως.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν δανειστῶν.

*Ἄρθρ. 236. Ἄν δὲν κατορθωθῆ συμβιβασμός, οἱ δανεισταὶ εὐρίσκονται αὐτοδικαίως εἰς κατὰστασιν ἐνώσεως, ὃ εἰσηγητῆς συμβουλευέται αὐτοὺς ἀμέσως περὶ τε τῆς διαχειρίσεως καὶ τοῦ ἐπωφελοῦς τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν συνδίκων. Οἱ προνομιοῦχοι ἐνυπόθηκοι ἢ ἐνεχυροῦχοι δανεισταὶ εἰσι δεκτοὶ εἰς τὴν διάσκησιν ταύτην. Συντάσσεται ἕκθεσις τῶν λόγων καὶ παρατηρήσεων τῶν δανειστῶν, τὸ δὲ ἐμποροδικεῖον λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀποφασίζει κατὰ τὰ ἐκτιθέμενα ἐν ἄρθρῳ 170. Οἱ μὴ διατηρηθέντες σύνδικοι ὀφείλουσι νὰ παραδώσωσι τοὺς λογαριασμοὺς των εἰς τοὺς νέους συνδίκους, παρουσίᾳ τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ πτωχεύσαντος, προσηκόντως κλητευθέντος (β).

*Ἄρθρ. 237. Οἱ δανεισταὶ συσκέπτονται ἂν δύναται νὰ χορηγηθῆ βοήθειά τις εἰς τὸν πτωχεύσαντα ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς πτωχεύσεως. Ὅταν ἡ πλειοψηφία τῶν παρόντων δανειστῶν συναίνεσθ' εἰς τοῦτο, ποσὸν τι δύναται νὰ χορηγηθῆ τῷ πτωχεύσαντι ὡς βοήθημα ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς πτωχεύσεως ὃ οἱ σύνδικοι προτείνουσι τὴν ποσότητα αὐτῆς, ἥτις ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ, ἐπιφυλαττομένου εἰς μόνους τοὺς συνδίκους τοῦ δικαιώματος τῆς εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον προσφυγῆς.

*Ἄρθρ. 238. Κηρυχθεῖσης ἐταιρίας τινὸς εἰς κατὰστασιν πτωχεύσεως,

(α) Κατόπιν θέλει ἐξετασθῆ ἂν αἱ ἐπιδικασθεῖσαι τοῖς συνδίκους ἀμοιβαὶ ὡς καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ κλητῆρος ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως καὶ τοῦ συμβιβασμοῦ βαρύνωσι τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν.

(β) Ἡ ἐνωσις εἶναι κοινότης συμφερόντων, δι' ἧς οἱ δανεισταὶ πτωχεύσαντος, ὅστις δὲν ἐπέτυχε συμβιβασμὸν, ἐνεργοῦσιν ἐκ συμφώνου, ὅπως εἰσπράξωσιν ὅ,τι εἶναι δυνατόν νὰ λάβωσιν ἐκ τῶν δανείων των.

οι δανεισται δύνανται να συναίνεωσιν εις συμβιβασμόν, μόνον υπέρ ενός ή πλειόνων εκ των συνεταίρων. Έν τοιαύτη περιπτώσει, άπαν το έταιρικόν ένεργητικόν παραμένει υπό την διοίκησιν τής ένώσεως των δανειστών. Η άτομική περιουσία εκείνων, μεθ' ών ήθελε συνομολογηθή συμβιβασμός, εξαίρεται, διά δέ τής μετ' αυτών γενομένης ιδιαίτερας συμφωνίας δέν δύνανται να υποχρεωθώσιν εις πληρωμήν μερίσματος, έκτός αν αύτη γίνη εκ χρημάτων ξένων του έταιρικού ένεργητικού. Ο έπιτυχών ιδιαίτερον συμβιβασμόν συνεταίρος απαλλάσσεται πάσις άλληλεγγύης.

Άρθρ. 239. Οι σύνδικοι αντιπροσωπεύουσι την ομάδα των δανειστών και υποχρεούνται να ασχοληθώσιν εις την εκκαθάρισιν. Ουχ' ήττον οι δανεισται δύνανται να δώσωσιν αυτοίς άδειαν να εξακολουθήσωσι την έμπορίαν του ένεργητικού. Το βούλευμα ήπερ χορηγεί αυτοίς την άδειαν ταύτην όρίζει την διάρκειαν και την έκτασιν αυτής, και προσδιορίζει το ποσόν, ήπερ δύνανται να κρατήσωσιν εις χείρας των ήπως έπαρκώσιν εις τά έξοδα και τάς δαπάνας. Το βούλευμα τούτο δέν δύνανται να γίνη ειμή παρουσία του είσηγητού και διά πλειοψηφίας των τριών τετάρτων των δανειστών κατά τε αριθμόν και κατά ποσόν. Το βούλευμα τούτο δύνανται να ανακόψωσιν ότε πτωχέσας και οι διαφωνούντες δανεισται, άλλ' ή ανακοπή αύτη δέν αναστέλλει την έκτέλεσιν.

Άρθρ. 240. Έάν αι έργασίαι των συνδικων συνεπάγωνται υποχρεώσεις υπερβαίνουσας το ένεργητικόν τής ένώσεως, μόνον οι έπιτρέψαντες τάς έργασίας ταύτας δανεισται ένέχονται προσωπικώς επένκεινα τής εις το ένεργητικόν μετοχής των, άλλά μόνον έντός των όρίων τής παρ' αυτών δοθείσης έντολής: συνεισφέρουσι δε κατ' αναλογίαν των δανείων των.

Άρθρ. 241. Οι σύνδικοι υποχρεούνται να επιμεληθώσι την πώλησιν των ακινήτων, των έμπορευμάτων και κινητών του πτωχεύσαντος, και την εκκαθάρισιν τής περιουσίας και των χρεών του, πάντα δε ταύτα υπό την επίτηρήσιν του είσηγητού και χωρίς να απαιτήται να προσκληθής ο πτωχέσας.

Άρθρ. 342. Οι σύνδικοι δύνανται, συμμορφούμενοι προς τους έν άρθρω 195 θεθέντας κανόνas, να συμβιβάζωνται επί παντός είδους δικαιώματος, άνήκοντος τώ πτωχεύσαντι, μη λαμβανομένης υπ' όψιν ούδεμιās αυτού έναντιώσεως.

Άρθρ. 243. Οι έν καταστάσει ένώσεως διατελούντες δανεισται συγκαλούνται υπό του είσηγητού άπαξ τουλάχιστον το πρώτον έτος, και χρείας τυγούσης και κατά τά επόμενα έτη εις τάς συνελεύσεις ταύτας οι σύνδικοι όφείλουσι να δώσωσι λογαριασμόν τής διαχειρίσεώς των. Διατίρονται εις την εξασκηση των καθηκόντων των, ή άντικαθίστανται, κατά τους έν τοις άρθροις 170 και 236 όριζομένους τύπους.

Άρθρ. 244. Περαιωθείσις τής εκκαθάρισεως τής πτωχεύσεως, ο είση-

γητής συγκαλεί τους δανειστας. Κατά την τελευταίαν ταύτην συνέλευσιν οι σύνδικοι δίδουσι λογαριασμόν. Ο πτωχέσας παρευρίσκεται ή προσκαλείται προσπρόντως, οι δανεισται γνωμοδοτούσι περί του συγγνωστού του πτωχεύσαντος. Συντάσσεται περί τούτου έκθεσις, έν ή έκαστος των δανειστών δύνανται να σημειώση τους λόγους και τάς παρατηρήσεις του. Μετά το πέρας τής συνελεύσεως ταύτης, ή ένωσις διαλύεται αυτοδικαίως.

Άρθρ. 245. Ο είσηγητής υποβάλλει εις το έμποροδικεϊόν την διάσκεψιν των δανειστών περί του συγγνωστού του πτωχεύσαντος και έκθεσιν περί του χαρακτήρος και των περιστάσεων τής πτωχεύσεως. Το έμποροδικεϊόν αποφασίζει αν ο πτωχέσας ήναι ή μη συγγνωστός.

Άρθρ. 246. Αν ο πτωχέσας δέν κηρυχθή συγγνωστός, οι δανεισται ανάλαμβάνουσι την εξασκηση των άτομικων αυτών άγωγών κατά τε του προσώπου και τής περιουσίας του. Αν κηρυχθή συγγνωστός, απαλλάσσεται τής προσωπικής κρατήσεως άπέναντι των δανειστών τής πτωχεύσεώς του και δέν δύνανται πλέον να καταδιωχθή παρ' αυτών, ειμή επί τής περιουσίας του, έκτός των υπό των ειδικων νόμων διατασσομένων εξαίρέσεων (α).

Άρθρ. 247. Δέν δύνανται να κηρυχθώσι συγγνωστοί: οι δόλιοι χρεωκόποι, οι αντίπαδιασται, οι διά κλοπήν, άπάτην ή κατάχρησιν έμπιστοσύνης καταδικασθέντες, οι ύπόλογοι δημοσίων χρημάτων.

Άρθρ. 248. Ούδεις έμπορος όφειλέτης δύνανται να κάμη παραχώρησιν περιουσίας (β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περί των διαφόρων ειδών των δανειστών και των δικαιωμάτων αυτών εν περιπτώσει πτωχεύσεως.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Περί συνυποχρέων και έγγυητών.

Άρθρ. 249. Ο δανειστής, ο φέρων χρεωστικά ύπογεγραμμένα, ο

(α) Υπό τους ειδικούς νόμους έννοείται ότι οι ξένοι οι μη έχοντες κατοικίαν, οι έπίτροποι, διοικηται ή θεματοφύλακες, και καθ' ήν άκόμη περίπτωση ήθελον κηρυχθή συγγνωστοί, ύπόκεινται εις την προσωπικήν κράτησιν, διότι ο ιδιαίτερος χαρακτήρ των χρεών των απαιτεί ώστε ή άσφάλεια αύτη εξακολουθή ύπάρχουσα κατ' αυτών.

(β) Αι διατάξεις αύται είναι ιδιαιτερείαι διά τους έμπόρους: οι μη έμποροι όφείλονται φέρουσι τάς αιτήσεις των ένώπιον των πολιτικων δικαστηρίων.

πισθογεγραμμένα ἢ ἐγγυημένα, ἀλληλεγγύως ὑπὸ τοῦ πτωχεύσαντος καὶ ἄλλων συνυποχρέων ἐν πτωχεύσει εὐρισκομένων, μετέχει τῶν διανομῶν ἄλλων τῶν ὁμάδων, κατατασσόμενος διὰ τὴν ὀνομαστικὴν ἀξίαν τοῦ τίτλου του, μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς πληρωμῆς (α).

*Ἀρθρ. 250. Ἀναγωγή περὶ πληρωθέντων μερισμάτων ἐπιτρέπεται εἰς τὰς πτωχεύσεις τῶν πρὸς ἀλλήλους συνυποχρέων τότε μόνον, ὅταν τὸ σύνολον τῶν μερισμάτων, ἅτινα ἤθελον δόσει αἱ πτωχεύσεις αὐταί, ἤθελον ὑπερβῆ ὀλόκληρον τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους τοῦ δανείου· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ ὑπερβάλλον τοῦτο περιέρχεται, κατὰ τὴν τάξιν τῶν ὑποχρεώσεων, εἰς ἐκείνους τῶν συνυποχρέων, οἵτινες ἤθελον ἔχει τοὺς ἄλλους δι' ἐγγυητάς (β).

*Ἀρθρ. 251. Ἐὰν ὁ δανειστής ὁ φέρων ὑποχρεώσεις ἀλληλεγγύως μεταξὺ τοῦ πτωχεύσαντος καὶ ἄλλων συνυποχρέων ἔλαβε πρὸ τῆς πτωχεύσεως μέρος τι τοῦ δανείου του, θέλει συμπεριληφθῆ εἰς τὴν ὁμάδα, ἀραιρωμένου τοῦ μέρους τούτου, καὶ διατηρεῖ διὰ τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ ὑπόλοιπον τὰ δικαιώματά του κατὰ τοῦ συνυποχρέου ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ. Ὁ συνυπόχρεος ἢ ὁ ἐγγυητής, ὁ ἀκαταβάλων τὴν μερικὴν πληρωμὴν, περιλαμβάνεται εἰς τὴν αὐτὴν ὁμάδα δι' ὅσα ἐπλήρωσεν ὑπὲρ τοῦ πτωχεύσαντος.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν ἐνεχυροῦχων καὶ προνομιούχων δανειστῶν.

*Ἀρθρ. 253. Ὅσοι τῶν δανειστῶν τοῦ πτωχεύσαντος εἶναι νομίμως ἠφαλισμένοι δι' ἐνεχύρων δὲν ἐγγράφονται εἰς τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν, εἰμὴ χάριν ὑπομνήσεως.

*Ἀρθρ. 254. Οἱ σύνδικοι δύνανται κατὰ πάσαν ἐποχὴν, τῇ ἀδείᾳ

(α) *Παράδειγμα.* Τρεῖς ἀλληλέγγυοι ὀφείλονται πτωχεύουσιν· ὁ κομιστὴς ὁμολόγου 12,000 γροσίων, πληρωτέου ὑπὸ τῶν τριῶν πτωχεύσαντων, κατατάσσεται εἰς τὴν ὁμάδα ἐκάστου αὐτῶν δι' ὀλόκληρον τὸ δάκτυλόν του λαμβάνει κατὰ συνέπειαν.

Ἐκ τῆς ὁμάδος τοῦ πρώτου πρὸς	50 0/10	Γροσ.	6,000
Ἐκ τῆς ὁμάδος τοῦ δευτέρου πρὸς	35 0/10	»	4,200
Ἐκ τῆς ὁμάδος τοῦ τρίτου πρὸς	15 0/10	»	1,800

Τὸ ὅλον Γρ. 12,000

(β) Διότι, ὅταν τὸ ὑπερβάλλον δοθῆ εἰς τὸν ἐγγυημένον συνοφειλέτην, τότε ὁ ἐγγυητής ἀπαλλάσσεται τῆς ἐγγυησεώς του διὰ ποσὸν ἴσον τῷ ὑπερβάλλοντι τούτῳ.

τοῦ εἰσηγητοῦ, νὰ ἀποσύρῃσι τὰ ἐνεχύρα, πρὸς ὄφελος τῆς πτωχεύσεως, πληρόντες τὸ χρέος.

*Ἀρθρ. 255. Ἐὰν οἱ σύνδικοι δὲν ἀποσύρῃσι τὸ ἐνεχύρον καὶ πωληθῆ παρὰ τοῦ δανειστοῦ εἰς τιμὴν ὑπερβαίνουσαν τὸ δάνειον, τὸ περίσσευμα παραλαμβάνεται παρὰ τῶν συνδικῶν· ἐὰν ἡ τιμὴ ᾖ κατωτέρα τοῦ δανείου, ὁ ἐνεχυροῦχος δανειστής κατατάσσεται διὰ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν ὁμάδα ὡς ἀπλοῦς δανειστής.

*Ἀρθρ. 256. Ὁ μισθὸς ὁ ὀφειλόμενος εἰς τοὺς ἐργάτας, τοὺς ὁποίους ὁ πτωχεύσας ἀμέσως μετεχειρίσθη κατὰ τὸν μῆνα, ὅστις προηγήθη τῆς δηλώσεως τῆς πτωχεύσεως, κατατάσσεται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν προνομιούχων δανείων. Ὁ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ὀφειλόμενος μισθὸς κατὰ τοὺς ἕξ μῆνας, τοὺς προηγήθεντας τῆς δηλώσεως τῆς πτωχεύσεως, κατατάσσεται εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν.

*Ἀρθρ. 257. Οἱ σύνδικοι παρουσιάζουσιν εἰς τὸν εἰσηγητὴν κατάλογον τῶν δανειστῶν, τῶν ἀντιποισυμένων προνόμια ἐπὶ τῶν κινητῶν, ὁ δὲ εἰσηγητὴς θέλει διατάξει, ἐὰν ὑπάρχῃ λόγος, τὴν πληρωμὴν τῶν δανειστῶν τούτων ἐκ τῶν πρώτων εἰσπραχθέντων χρημάτων. Ἀμφισβητουμένου τοῦ προνομίου, τὸ δικαστήριον ἀποφασίζει.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐνυπόθηκων δανειστῶν καὶ τῶν ἐχόντων προνόμια ἐπὶ ἀκινήτων.

*Ἀρθρ. 258. Ἐὰν ἡ ἀξία τῶν ἀκινήτων διανεμηθῆ πρὸ τῆς ἀξίας τῶν κινητῶν, ἢ καὶ συγχρόνως, οἱ ἐνυπόθηκοι ἢ προνομιούχοι δανεισταί, οἱ μὴ ἀποπληρωθέντες ἐκ τῆς τιμῆς τῶν ἀκινήτων, συνέρχονται, κατ' ἀνάλογίαν τῆς ὑπολειπομένης πρὸς αὐτοὺς ὀφειλῆς, μετὰ τῶν ἀνεγγύων δανειστῶν, καὶ τοῦτο ἐὰν τὰ δάνειά των ἐπικληθεύθησαν καὶ ἐβεβαιώθησαν κατὰ τὰς ἀνωτέρω ὁρισθείσας διατυπώσεις (α).

*Ἀρθρ. 259. Ἐὰν τῆς διανομῆς τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων προηγηθῶσι μία ἢ περισσότερα διανομαὶ τῶν ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν κινητῶν χρημάτων, οἱ ἐνυπόθηκοι ἢ προνομιούχοι δανεισταί, οἱ ἐπαληθεύσαντες καὶ ἐπιβεβαιώσαντες τὰ δάνεια αὐτῶν, συνέρχονται εἰς τὰς διανομὰς ταύτας κατὰ λόγον ὀλοκληροῦ τοῦ δανείου των, ἀραιρωμένων, χρεῖας τυχούσης, ἐκ τῆς τιμῆς τῶν ἀκινήτων τῶν χρημάτων, ἅτινα ἔλαβον ἐκ τῆς διανομῆς

(α) Οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταί, οἱ εἰσερχόμενοι εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἀπλῶν δανειστῶν διὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ δανείου των, δὲν λαμβάνουσι πλεόν τόκους τοῦ δανείου των.

των κινητῶν, κατὰ τὰ ἐν τῷ περιθωρίῳ σημειωθέντα παραδείγματα (α).

Ἄρθρ. 260. Μετὰ τὴν πώλησιν τῶν ἀκινήτων καὶ τὸν ὀριστικὸν κανονισμόν τῆς τάξεως τῶν ἐνυποθήκων ἢ προνομιούχων δανειστῶν, ὅσοι ἐξ αὐτῶν τύχῳσιν ἐπιωφελοῦς τάξεως, ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων, διὰ τὸ ὅλον τοῦ δανείου των, δὲν θέλουσι λάβει τὸ ποσὸν τῆς ὑποθηκικῆς αὐτῶν κατατάξεως, εἰμὴ μετὰ τὴν ἀραίρεσιν τῶν ληφθεισῶν ἤδη παρ' αὐτῶν ποσοτήτων ἐν ὁμαδί μετὰ τῶν ἀνεγγύων δανειστῶν. Τὰ οὕτω ἀφαίρου-
μενα ποσὰ δὲν μένουσιν ἐν τῇ ὁμαδί τῶν ἐνυποθήκων δανειστῶν, ἀλλ' ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν τῶν ἀνεγγύων, ὑπὲρ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἀραί-
ρεσίς των.

(α) Παραδείγματα. Οἱ διάφοροι δανεισταὶ εἰσὶ

Πρῶτος ἐνυπόθηκος δανειστής διὰ	Γρόσο.	40,000
Δεύτερος ἐνυπόθηκος δανειστής	»	35,000
Δύο ἀνέγγυοι δανεισταὶ	} 1ος	» 10,000
		» 2ος
ἄθροισμα τῶν χρεῶν Γρ.		100,000

Ἡ πώλησις τῶν ἀκινήτων γενομένη πρὸ τῆς τῶν κινητῶν ἀποφέρει 70,000 γρόσια.— Ἐκ τῆς ἀξίας ταύτης πρέπει νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν πρῶτον ἐνυπόθηκον δανειστὴν διὰ τὰ ὀφειλόμενα αὐτοῦ Γρ. 40,000
Εἰς τὸν δεῦτερον ἐνυπόθηκον δανειστὴν τὸ ὑπόλοιπον » 30,000
ἄθροισμα Γρ. 70,000

Τοιαυτοτρόπως μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων, μένου-
σιν ἐτι ὀφειλόμενα εἰς τὸν δεῦτερον ἐνυπόθηκον δανειστὴν 5,000 γρόσια,
πρὸς ἀπόληψιν τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ κατασφύγη εἰμὴ εἰς τὴν πώλη-
σιν τῶν κινητῶν. Ἡ πώλησις αὕτη ἀποφέρει 24,000 γρόσια. Ἐκ τούτων
εἰς τὸν δεῦτερον ἐνυπόθηκον δανειστὴν τὸ ὀφειλόμενον αὐτοῦ ὑπόλοιπον Γρ. 5,000
Εἰς τὸν πρῶτον ἀνέγγυον δανειστὴν διὰ τὸ δάνειόν του » 10,000
Εἰς τὸν δεῦτερον, διὰ τὸ δάνειόν του » 15,000
ἄθροισμα Γρ. 30,000

Τὸ πρῶτον τῆς πώλησεως τῶν κινητῶν εἶναι 24,000 γρόσια· τὰ χρεῖα ἀναβαίνουσιν εἰς 30,000 γρόσια· θέλει λοιπὸν διανεμηθῆ κατὰ τὸν ἀπό-
λοιστον τρόπον.
Εἰς τὸν δεῦτερον ἐνυπόθηκον δανειστὴν Γρ. 4,000
Εἰς τὸν πρῶτον ἀνέγγυον δανειστὴν » 8,000
Εἰς τὸν δεῦτερον » 12,000
ἄθροισμα Γρ. 24,000

Ἄρθρ. 261. Ὡς πρὸς τοὺς ἐνυποθήκους δανειστὰς, οἵτινες ἐν μέρει μόνον κατατάσσονται εἰς τὴν διανομὴν τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων, ἐνεργούν-
ται τὰ ἑξῆς:

Τὰ ἐπὶ τῆς ὑπάθεος τῶν ἀνεγγύων δανειστῶν δικαιώματά των κανο-
νίζονται ὀριστικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπολειπομένου ἐκ τῶν δανείων των μετὰ τὴν εἰς τὰ ἀκίνητα κατατάξιν των· τὰ δὲ χρήματα, ἅτινα ἤθελον λάβει ἐκ τῆς προγενεστεράς διανομῆς, ἐπέκεινα τῆς ἀναλογίας ταύτης, παρακρατοῦνται ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ὑποθηκικῆς κατατάξεώς των καὶ ἐπι-
στρέφονται εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἀνεγγύων δανειστῶν.

Ἄρθρ. 262. Οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταί, οἱ μὴ τυγχόντες ἐπιωφελοῦς τά-
ξεως, θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ἀπλοὶ ἀνέγγυοι δανεισταί.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν γυναικῶν.

Ἄρθρ. 263. Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τοῦ ἀνδρὸς, ἡ γυνή, τῆς ὁποίας τὰ προικῶα ἀκίνητα δὲν ἐτέθησαν ἐν κοινοκτημοσύνῃ, ἀναλαμβάνει αὐτούσια τὰ ἀκίνητα ταῦτα καὶ ὅσα ἤθελε προσεπικτήσθαι διὰ κληρο-
νομίας, ἢ δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων, ἢ αἰτία θανάτου.

Ἄρθρ. 264. Ἡ γυνή ἀναλαμβάνει ὡσαύτως τὰ παρ' αὐτῆς καὶ εἰς ἴδιον αὐτῇ ὄνομα ἀποκτηθέντα ἀκίνητα, διὰ χρημάτων προερχομένων ἐκ τῶν εἰρημέων κληρονομιῶν καὶ δωρεῶν, ἀρκεῖ μόνον νὰ περιεχθῆται ῥητῶς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς κτήσεως ἡ δῆλωσις τῆς χρήσεως τῶν χρη-
μάτων τούτων καὶ ἀποδεικνύεται ἡ πηγὴ αὐτῶν δι' ἀπογραφῆς, ἢ ἄλλου ἀξιοπιστοῦ ἐγγράφου.

Ἄρθρ. 265. Ἐὰν οἰονδήποτε σύστημα καὶ ἂν συνετάχθῃ τὸ γαμικὸν συναλλάγμα, ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον προβλεπομένης περι-
πτώσεως, κατὰ νόμιμον τεκμήριον τὰ παρὰ τῆς γυναικὸς τοῦ πτωχεύσαν-
τος ἀποκτηθέντα ἀκίνητα ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς, ἐπληρώθησαν διὰ τῶν χρημάτων του, καὶ πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν ὁμάδα τοῦ ἐνεργητικοῦ του, ἐπιφυλαττομένου εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ δικαιώματος νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον.

Ἄρθρ. 266. Ἡ γυνή δύναται νὰ ἀναλάβῃ αὐτούσια τὰ κινητὰ, ἅτινα ἐδόθησαν αὐτῇ διὰ τοῦ γαμικοῦ συναλλάγματος, ἢ περιήλθον αὐτῇ ἐκ κληρονομίας, δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων ἢ αἰτία θανάτου καὶ δὲν ἐτέθησαν εἰς τὴν κοινότητα, ὅταν ἀποδειχθῇ ἡ ταυτότης αὐτῶν δι' ἀπογραφῆς ἢ ἄλλου ἀξιοπιστοῦ ἐγγράφου. Μὴ προσαγαγούσης τῆς γυναικὸς τὴν ἀπό-
δειξιν ταύτην, πάντα τὰ κινητὰ, τὰ πρὸς χρῆσιν εἴτε τοῦ ἀνδρὸς, εἴτε τῆς γυναικὸς, ὑπὸ οἰονδήποτε σύστημα συνέστη ὁ γάμος, μεταβαίνουσιν

εις τοὺς δανειστάς, ἐπιφυλαττομένου εἰς τοὺς συνδίκους νὰ παραχωρησῶσιν αὐτῇ, ἀδεία τοῦ εἰσηγητοῦ, τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῆς ἐνδύματα.

*Ἀρθρ. 267. Ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 263 καὶ 264 πηγάζουσιν περὶ ἀπολήψεως ἀγωγῆν, εἰμὴ ἀναδεχομένη τὰ χρέη καὶ τὰς ὑποθήκας, ἅτινα νομίμως βαρύνουσι τὴν περιουσίαν, εἴτε ἐκουσίως ὑπεχρεώθη εἰς τοῦτο, εἴτε δικαστικῶς καταδικάσθη (α).

*Ἀρθρ. 268. *Ἄν ἡ γυνὴ ἐπλήρωσε χρέη τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, εἰκάζεται κατὰ νομικὸν τακμήριον ὅτι ἡ πληρωμὴ ἐγένετο ἐκ τῶν χρημάτων αὐτοῦ, καὶ δὲν δύναται, κατὰ συνέπειαν, νὰ κινήσῃ οὐδεμίαν κατὰ τῆς πτωχεύσεως ἀγωγῆν, ἐκτὸς ἂν ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον, ὡς ἐν ἀρθρῷ 265 ἐφάρθη.

*Ἀρθρ. 269. *Ἄν ὁ ἀνὴρ ἦτον ἔμπορος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἢ ἂν, μὴ ἔχων τότε ἄλλο ὀρισμένον ἐπάγγελμα, ἐγένετο ἔμπορος ἐντὸς τοῦ ἔτους, μόνον τὰ ἀκίνητα, ἅτινα ἀνήκον αὐτῷ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἢ ὅσα ἤθελον περιέλθει αὐτῷ κατόπιν ἐκ κληρονομίας, ἢ δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων ἢ αἰτίᾳ θανάτου, ὑπόκεινται εἰς ὑποθήκην ὑπὲρ τῆς γυναικὸς, πρὸς ἐξασφάλισιν' 1ον. τῶν χρημάτων καὶ τῶν κινητῶν, ἅτινα ἤθελε φέροι εἰς προίκα, ἢ ἤθελον περιέλθει αὐτῇ μετὰ τὸν γάμον ἐκ κληρονομίας, ἢ δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων ἢ αἰτίᾳ θανάτου καὶ τῶν ὁποίων τὴν παράδοσιν ἢ τὴν πληρωμὴν ἤθελεν ἀποδείξει δι' ἐγγράφου, φέροντος βεβαίαν χρονολογίαν' 2ον. τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γάμου ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων τῆς' 3ον. τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὰ χρέη, ἅτινα συνωμολογήθησαν παρ' αὐτῆς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς τῆς.

*Ἀρθρ. 270. Ἡ γυνὴ, τῆς ὁποίας ὁ ἀνὴρ ἦτον ἔμπορος κατ' ἡν ἐποχὴν ἐτελέσθη ὁ γάμος, ἢ τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος μὴ ἔχων τότε ἄλλο ὀρισμένον ἐπάγγελμα ἐγένετο ἔμπορος κατὰ τὸ ἀμέσως ἐπόμενον τοῦ γάμου ἔτος, δὲν δύναται κατὰ τὴν πτωχεύσιν νὰ ἐξακρίσῃ οὐδεμίαν ἀγωγῆν λόγῳ τῶν ἐν τῷ γαμικῷ συναλλάγματι περιεχομένων πλεονεκτημάτων' καὶ ἀμοιβαίως οἱ δανεισταὶ δὲν δύναται νὰ ὠφεληθῶσιν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐκ τῶν παρὰ τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν ἄνδρα διὰ τοῦ αὐτοῦ συναλλάγματος γενομένων δωρημάτων.

(α) Ἡ παραιτούμενη τῆς κοινοκτημοσύνης γυνὴ τοῦ πτωχεύσαντος οὐδὲν ἔπτον ὑπόκειται εἰς τὰ χρέη, τὰ βαρύνοντα τὰ ἀκίνητα, ἅτινα ὁ νόμος τῆς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλάβῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΘΟΝ.

Περὶ τῆς μεταξὺ τῶν δανειστῶν διακομῆς τῶν κινητῶν καὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀκινητῶν.

*Ἀρθρ. 271. Τὸ ἐνεργητικὸν προϊόν τῶν κινητῶν, ἀφανιζομένων τῶν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς πτωχεύσεως γενομένων ἐξόδων, τῶν πρὸς τὸν πτωχεύσαντα ἢ τὴν οἰκογένειάν του χρηρηθέντων βοηθημάτων, καὶ τῶν πληρωθέντων εἰς τοὺς προνομιούχους δανειστάς, διανέμεται μεταξὺ ὧν τῶν δανειστῶν, κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐπληθυσμένων καὶ βεβαιωμένων δανείων των.

*Ἀρθρ. 272. Πρὸς τοῦτο οἱ σύνδικοι παραδίδουσι κατὰ μῆνα εἰς τὸν εἰσηγητὴν κατάλογον τῆς καταστάσεως τῆς πτωχεύσεως καὶ τῶν κατατεθειμένων ἐν τῷ ταμείῳ τῶν παρακαταθηκῶν χρημάτων' ὁ εἰσηγητὴς διατάσσει, ἂν κρίνῃ εὐλογον, μίαν διανομὴν μεταξὺ τῶν δανειστῶν, ὀρίζει τὸ ποσὸν αὐτῆς, καὶ φροντίζει νὰ εἰδοποιηθῶσι περὶ τούτου πάντες οἱ δανεισταί.

*Ἀρθρ. 273. Καμμία διανομὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ μεταξὺ τῶν ἐν Τουρκίᾳ κατοικούντων δανειστῶν, πρὸ τῆς παρακρατήσεως τοῦ ἀναλογούτου εἰς τὰ δάνεια, διὰ τὰ ὅποια οἱ ἐντὸς τῆς Τουρκίας κατοικοῦντες δανεισταὶ εἰσὶν ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ ἰσολογισμῷ. *Ἄν τὰ δάνεια ταῦτα δὲν ἀναφέρονται ἀκριβῶς ἐν τῷ ἰσολογισμῷ, ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν αὐξήσει τῆς παρακρατήσεως, ἐπιφυλαττομένου εἰς τοὺς συνδίκους νὰ καταφύγῃσι κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου.

*Ἀρθρ. 274. Τὸ μέρος τοῦτο θέλει παρακρατηθῆ καὶ μένει εἰς τὰ ταμείον τῶν παρακαταθηκῶν μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ παραγράφῳ τοῦ ἀρθροῦ 199 ὀρισθείσης προθεσμίας, θέλει δὲ διανεμηθῆ μεταξὺ τῶν ἀνεγνωρισμένων δανειστῶν, ἂν οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατοικοῦντες δανεισταὶ δὲν ἐπληθύωσαν τὰ δάνειά των, σύμφωνα ταῖς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Ὁμοίᾳ παρακράτησις γίνεται διὰ τὰ δάνεια, περὶ τῆς παραδοχῆς τῶν ὁποίων δὲν ἐξεδόθη ἔτι ὀριστικὴ ἀπόφασις.

*Ἀρθρ. 275. Καμμία πληρωμὴ δὲν γίνεται παρὰ τῶν συνδίκων ἄνευ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ δανείου ἐγγράφου. Οἱ σύνδικοι σημειοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τὸ παρ' αὐτῶν πληρωθῆν ἢ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ διαταχθῆν ποσόν. *Ἐὰν ὅμως ἡ ἐμφάνισις τοῦ τίτλου ᾖ ἀδύνατος, ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν πληρωμὴν, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκβασιν τῆς ἐπαληθεύσεως. *Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ δανειστὴς ἐξοφλεῖ ἐν τῷ περιθωρίῳ τοῦ καταλόγου τῆς διανομῆς.

*Ἀρθρ. 276. Ἡ ἐνωσις τῶν δανειστῶν δύναται, κλητεύουσα προσωπικῶς τὸν πτωχεύσαντα, νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου τὴν ἀδειαν νὰ

διαπραγματευθῆ καὶ ἀπολοτριάζῃ κατ' ἀποκοπὴν πάντα τὰ μικρὰ ἀπειλημμένα δικαιώματα καὶ ἀγωγὰς ἢ μέρος αὐτῶν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην οἱ σύνδικοι θέλουσι κάμει ὅλας τὰς ἀναγκαίας πράξεις. Πᾶς δανειστὴς δύναται νὰ ἀποταθῆ πρὸς τὸν εἰσηγητὴν, ὅπως προκαλέσῃ διάσκεψιν τῆς ἐνώσεως ὡς πρὸς τοῦτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἀκινήτων τοῦ πτωχεύσαντος.

Ἄρθρ. 277. Ἀπὸ τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, οἱ δανεισταὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἐκποίησιν τῶν ἀκινήτων, ἐρ' ὧν δὲν ἔχουσιν ὑποθήκας.

Ἄρθρ. 278. Ἄν πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐνώσεως δὲν ἤρξατο διαδικασία περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀκινήτων, μόνοι οἱ σύνδικοι δύναται νὰ ἐνεργήσωσι τὴν πώλησιν αὐτῶν ὑποχρεοῦνται νὰ προβῶσιν εἰς αὐτὴν, ἀδείχῃ τοῦ εἰσηγητοῦ, ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν, κατὰ τὰς ὁρισθείσας διατάξεις περὶ τῆς πώλησεως τῆς περιουσίας τῶν ἀνηλίκων.

Ἄρθρ. 279. Ὑπερθεμάτις, μετὰ τὴν ἐπιμελεῖα τῶν συνδικῶν κατακύρωσιν τῶν ἀκινήτων τοῦ πτωχεύσαντος, δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους καὶ κατὰ τοὺς ἀκολουθούσους τύπους. Ἡ ὑπερθεμάτις πρέπει νὰ γίνῃται ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν. Δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐλάσσων τοῦ δεκάτου τῆς τιμῆς τῆς κατακύρωσεως. Πᾶς τις εἶναι δεκτὸς νὰ ὑπερθεματίσῃ. Πᾶς τις δύναται ἐπίσης νὰ μετᾶσχῃ τῆς διὰ πλειστηριασμοῦ κατακύρωσεως. Ἡ κατακύρωσις αὕτη εἶναι ὀριστικὴ καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ μετ' αὐτὴν οὐδεὶς ἄλλος πλειστηριασμός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ διεκδικήσεως.

Ἄρθρ. 280. Δύναται νὰ διεκδικηθῶσιν ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τὰ ἀποσταλέντα ἀπλήρωτα ἔτι ἐμπορικὰ ἢ ἄλλα γραμμάτια, καὶ τὰ ὁποῖα ἤθελον εὑρεθῆ αὐτοῦσιν εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ πτωχεύσαντος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πτωχεύσεώς του, ἂν ταῦτα ἀπεστάλησαν παρὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου μετ' ἀπλῆν ἐντολὴν νὰ τὰ ἐξαργυρώσῃ καὶ νὰ φυλάττῃ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν εἰς τὴν διάθεσίν του, ἢ ἂν ἦσαν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς προωρισμένα δι' ὀρισμένας πληρωμάς.

Ἄρθρ. 281. Δύναται προσέτι νὰ διεκδικηθῶσιν ἐνὸς ὑπάρχουσιν αὐτοῦσιν ὅλαι, ἢ ἐν μέρει, αἱ πραγματεῖαι, αἱ παραδοθεῖσαι εἰς τὸν πτωχεύσαντα, λόγῳ παρακαταθήκης, ἢ διὰ νὰ πωληθῶσι διὰ λογαριασμόν

τοῦ ἰδιοκτῆτου. Δύναται μάλιστα νὰ διεκδικηθῆ ἡ τιμὴ ἢ τὸ μέρος τῆς τιμῆς τῶν ἐμπορευμάτων τούτων, τὸ μὴ πληρωθὲν μίτε κανονισθὲν δι' ἀντίτιμου, μίτε συμπληρωθὲν δι' ἀλληλοχρέου λογαριασμοῦ μεταξὺ τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ.

Ἄρθρ. 282. Δύναται νὰ διεκδικηθῶσιν αἱ τῶ πτωχεύσαντι ἀποσταλείσαι πραγματεῖαι, ἐν ὅσῳ ἢ εἰς τὰς ἀποθήκας αὐτοῦ παράδοσις δὲν ἐγένετο ἢ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ παραγγελιοδόχου, τοῦ ἐπιφορτισμένου τὴν διὰ λογαριασμόν τοῦ πτωχεύσαντος πώλησιν αὐτῶν. Δὲν εἶναι ὅμως δεκτὴ ἢ διεκδικησίς, ἂν πρὸ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν αἱ πραγματεῖαι ἐπωλήθησαν ἀδόλως, ἐπὶ τῇ βάσει τιμολογίων καὶ φορτωτικῶν, ἢ ἀγωγιστηρίων, ὑπογεγραμμένων παρὰ τοῦ ἀποστολέως. Ὁ διεκδικῶν ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν τὰ παρ' αὐτοῦ ληφθέντα ἀπάναντι τῆς πληρωμῆς ποσὰ, καὶ πᾶσαν προκαταβολὴν ναύλου ἢ ἀγωγίου, προμηθειῶν ἢ ἀσφαλειῶν καὶ ἄλλων ἐξόδων, καὶ νὰ πληρώσῃ τὰ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας τυχόν ὀφειλόμενα.

Ἄρθρ. 283. Ὁ πωλητὴς δύναται νὰ κρατήσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ πωληθέντα ἐμπορεύματα, ἄτινα δὲν ἤθελον παραδοθῆ εἰς τὸν πτωχεύσαντα, ἢ δὲν ἤθελον ἔτι ἀποσταλῆ εἴτε εἰς αὐτὸν, εἴτε εἰς τρίτον τινὰ διὰ λογαριασμόν του.

Ἄρθρ. 284. Εἰς τὰς παρὰ τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων προβλεπομένας περιστάσεις καὶ ἀδείχῃ τοῦ εἰσηγητοῦ, οἱ σύνδικοι δύναται νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν παράδοσιν τῶν ἐμπορευμάτων, πληρώνοντες εἰς τὸν πωλητὴν τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ πτωχεύσαντος συμφωνηθεῖσαν τιμὴν.

Ἄρθρ. 285. Οἱ σύνδικοι δύναται τῇ ἐγκρίσει τοῦ εἰσηγητοῦ νὰ δεχθῶσι τὰς περὶ διεκδικήσεως αἰτήσεις ὑπαρχούσης ἀμφισβητήσεως, τὸ ἐμποροδικεῖον ἀκοῦσαν τὸν εἰσηγητὴν ἀποφασίζει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ ἐνδίκων μέσων κατὰ τῶν ἐπὶ πτωχεύσεων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.

Ἄρθρ. 286. Ἡ τὴν πτώχευσιν κηρύττουσα ἀπόφασις, καὶ ἡ ὀρίζουσα προγενεστέρην χρονολογίαν ὡς ἐποχὴν τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν, ὑπόκεινται εἰς ἀνακοπὴν διὰ μὲν τὸν πτωχεύσαντα ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν, διὰ πάντα δὲ ἐνδιαφερόμενον, ἐντὸς ἐνὸς μηνός. Αἱ προθεσμῖαι αὗται ἀρχοῦνται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξεπληρώθησαν αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 152 ἀναφερόμεναι διατυπώσεις περὶ τοιχοκολλήσεως καὶ δημοσιεύσεως.

Ἄρθρ. 287. Οὐδεμία αἴτησις τῶν δανειστῶν περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν εἰς ἄλλην παρὰ τὴν ἐκ τῆς κηρυτ-

τούσης τὴν πτώχευσιν ἢ ἄλλης μηταγενεστέρως ἀποφάσεως προκύπτουσαν ἐποχὴν εἶναι δεκτὴ μετὰ παρέλευσιν τῶν πρὸς ἐπαλήθευσιν καὶ βεβαίωσιν τῶν δανείων προθεσμιῶν. Παρελθουσῶν τῶν προθεσμιῶν τούτων, ἢ ἐποχὴ τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν μένει ἀμετακλήτως ὀρισμένη ὡς πρὸς τοὺς δανειστὰς.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Περὶ χρεωκοπιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ χρεωκοπίας.

*Ἄρθρ. 288. Αἱ περιπτώσεις τῆς ἀπλῆς χρεωκοπίας διὰζονται ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου συνεδριάζοντος, καὶ τιμωροῦνται διὰ τῶν ὑπὸ τῶν νόμων ὀρισμένων ποινῶν, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργείου, ἐπὶ τῇ καταδιώξει τῶν συνδίκων ἢ παντὸς δανειστοῦ (α).

*Ἄρθρ. 289. Κηρύττεται ἀπλοῦς χρεωκόπος πᾶς πτωχεύων ἐμπορος, ὅστις ἤθελεν εὑρεθῆ εἰς μίαν τῶν ἐξῆς περιπτώσεων. 1ον. Ἐὰν αἱ ἀτομικαὶ ἢ οἰκιακαὶ του δαπάναι ἐκρίθησαν ὑπερβολικαί. 2ον. Ἐὰν ἐδαπάνησε μεγάλας ποσότητας εἰς πράξεις καθαρῶς τυχεράς, ἢ εἰς πράξεις εἰκονικὰς ἐπὶ χρεωγράφων ἢ ἐμπορευμάτων. 3ον. Ἐὰν, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ βραδύνῃ τὴν πτώχευσίν του, ἐνήργησεν ἀγορὰς ὅπως μεταπώλησιν κατωτέρω τῆς ἀγοραίας τιμῆς· ἐὰν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπεδόθη εἰς δάνεια, κυκλοφορίαν γραμματίων ἢ ἄλλα καταστρεπτικὰ μέσα, ὅπως προμηθευθῇ χρήματα. 4ον. Ἐὰν μετὰ τὴν παύσιν τῶν πληρωμῶν του ἐπλήρωσε δανειστὴν τινα πρὸς βλάβην τῆς ομάδος (β).

*Ἄρθρ. 290. Δύναται νὰ κηρυχθῇ ἀπλοῦς χρεωκόπος πᾶς ἐμπορος πτωχεύσας, ὅστις ἤθελεν εὑρεθῆ εἰς μίαν τῶν ἐξῆς περιπτώσεων. 1ον. Ἄν συνωμολόγησε διὰ λογαριασμὸν ἄλλου, χωρὶς νὰ λάβῃ τὸ ἀντίτιμον εἰς ἀντάλλαγμα, ὑποχρεώσεις λίαν σπουδαίας κριθείσας, ὡς ἀνωτέρας τῶν δυνάμεων καὶ τῆς καταστάσεώς του. 2ον. Ἄν ἐκηρύχθη ἐκ νέου εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, χωρὶς νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ἀνέλαβε διὰ προγενεστέρου συμβιβασμοῦ. 3ον. Ἐὰν συζευχθεῖς ὑπὸ τὸ προικόν

(α) Ἡ ποινὴ τῆς ἀπλῆς χρεωκοπίας εἶναι φυλάκισις ἀπὸ δύο μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν.

(β) Εἰκονικαὶ πράξεις λέγονται αἱ ἐπὶ ὀρισμένη προθεσμίᾳ ἀφηρημένα πωλήσεις χρεωγράφων ἢ ἐμπορευμάτων, μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὁποίας πληρώνεται ἢ διαφορά τῆς τιμῆς.

σύστημα ἢ μὲ χωριστὰ τὰ ὑπάρχοντα, δὲν συνεμορφώθη μὲ τὰ ἄρθρα 69 καὶ 70. 4ον. Ἐὰν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν του δὲν ἔκαμεν εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τὴν παρὰ τῶν ἄρθρων 148 καὶ 149 ἀπαιτουμένην δήλωσιν, ἢ ἂν ἡ δήλωσις αὕτη δὲν περιέχῃ τὰ ὀνόματα πάντων τῶν ἀλληλεγγύων συνεταίρων. 5ον. Ἄν, χωρὶς νομίμου κωλύματος, δὲν ἐνεργάσθη αὐτοπροσώπως πρὸς τοὺς συνδίκους εἰς τὰς ὀρισμένας περιπτώσεις καὶ προθεσμίας, ἢ, τυχῶν προπεμπτηρίου, δὲν παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. 6ον. Ἄν δὲν ἐκράτησε βιβλία ἢ αἱ ἀπογραφαὶ του εἰσὶν ἀτελεῖς, ἢ ἀτάκτως συντεταγμένα, ἢ δὲν παριστώσιν τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῆς περιουσίας καὶ τῶν χρεῶν του, χωρὶς μὴλα ταῦτα νὰ ὑπάρχῃ δόλος.

*Ἄρθρ. 291. Οἱ σύνδικοι δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃσι καταδιώξιν ἐπὶ ἀπλῆ χρεωκοπία ἐν ὀνόματι τῆς ομάδος, εἰμὴ ἀφοῦ λάβωσι τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν διὰ βουλεύματος, ἐκδιδομένου κατὰ προσωπικὴν πλειοψηφίαν τῶν παρόντων δανειστῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ δολίης χρεωκοπίας.

*Ἄρθρ. 292. Κηρύττεται δόλιος χρεωκόπος καὶ τιμωρεῖται διὰ τῶν ἐν τῷ ποινικῷ κώδικι ἀναφερομένων ποινῶν κατὰ τῶν κλεπτῶν, πᾶς πτωχεύσας ἐμπορος, ὅστις ἤθελε κρύψει τὰ βιβλία του, ὑπεξαίρεσει, ἢ παραποιήσῃ μέρος τοῦ ἐνεργητικοῦ του, ἢ ὅστις, εἰς τὰ ἐγγράφα αὐτοῦ, εἴτε διὰ δημοσίων ἐγγράφων ἢ δι' ἰδιογράφων ὑποχρεώσεων, ἢ διὰ τοῦ ἰσολογισμοῦ του, ἤθελε δολίως παραστήσῃ ἐαυτὸν ὀφειλέτην ποσοτήτων, ἃς δὲν χρεώσται.

*Ἄρθρ. 293. Τὰ ἐξοδα τῆς ἐπὶ δολίᾳ χρεωκοπία καταδιώξεως ἐν ὀδμητῇ περιπτώσει δὲν βαρύνουσι τὴν ομάδα. Ἐὰν εἰς ἡ πλείονες δανεισταὶ γίνωσι πολιτικοὶ ἐνάγοντες ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι, τὰ ἐξοδα, ἐν περιπτώσει ἀθώωσεως, μένουσιν εἰς βρᾶρόν των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ κακοურγημάτων καὶ πλημμελημάτων διαπραττομένων ἐν ταῖς πτωχεύσεσι παρ' ἀλλῶν ἢ τοῦ πτωχεύσαντος.

*Ἄρθρ. 294. Καταδικάζονται εἰς τὰς ποινὰς τῆς δολίης χρεωκοπίας. 1ον. Ὅσοι ἤθελον ἀποδειχθῆ ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ πτωχεύσαντος ἐκρυψαν, ἀφῆρσαν, ἢ μετεποίησαν ὅλην τὴν κινήτην ἢ ἀκίνητον αὐτοῦ

περιουσίαν, ἢ μέρος αὐτῆς. 2ον. Ὅσοι ἤβελον ἀποδειχθῆ ὅτι δολίως παρουσίασαν εἰς τὴν πτώχευσιν καὶ ἐβεβαίωσαν εἴτε ἰδίῳ ὀνόματι, εἴτε διὰ παρεμβάσεως ἄλλων προσώπων, πλαστά δάνεια. 3ον. Ὅσοι ἐμπορεύμενοι ἐπ' ὀνόματι ἄλλοῦ ἢ ὑπὸ πλαστὸν ὄνομα ἤβελον καταστῆ ἔνοχοι τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 292 προβλεπομένων πράξεων.

*Ἄρθρ. 295. Ἡ σύζυγος, οἱ κατιόντες καὶ ἀνιόντες καὶ οἱ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ἀγγιστεῖς τοῦ πτωχεύσαντος, οἵτινες ἤβελον κρύψει, ἐξαφανίσει, ἢ ἀφαιρέσει πράγματα ἀνήκοντα εἰς τὴν πτώχευσιν, χωρὶς νὰ ἐνεργήσωσιν ἐκ συνεχοῆς μετὰ τοῦ πτωχεύσαντος, τιμωροῦνται διὰ τῶν ποιῶν τῆς κλοπῆς.

*Ἄρθρ. 296. Κατὰ τὰς ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις προβλεπομένας περιστάσεις, τὸ ἐμποροδικεῖον ἀποφασίζει, καὶ ἂν ἀκόμη ἐκδοθῆ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις. 1ον. περὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὴν ομάδα τῶν δανειστῶν ὅλων τῶν κτημάτων, δικαιωμάτων ἢ ἀγωγῶν τῶν δολίως ἀφαιρεθέντων. 2ον. Περὶ τῶν ζητηθησομένων ἀποζημιώσεων, ἃς ἡ ἀπόφασις θέλει ὀρίσει.

*Ἄρθρ. 297. Ὁ σύνδικος, ὅστις ἤβеле καταταχθῆ ἔνοχος καταχρήσεως ἐν τῇ διαχειρίσει αὐτοῦ, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ φυλάκισιν ἀπὸ δύο μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν, καὶ μὲ πρόστιμον μὴ ὑπερβαῖνον τὸ τέταρτον τῶν ἀποδοτέων ἀποζημιώσεων, τῶν ὀφειλομένων εἰς τοὺς παθόντας, μήτε ἑλαττον τῶν ἑκατὸν γροσιῶν.

*Ἄρθρ. 298. Ὁ δανειστής ὅστις ἤβеле συνομολογήσει, εἴτε μετὰ τοῦ πτωχεύσαντος, εἴτε μεθ' ὁποιοῦδήποτε ἄλλου προσώπου, ἰδιαιτέρα ἐπωφελήματα διὰ τὴν ψῆφον αὐτοῦ κατὰ τὰς διασκέψεις τῆς πτωχεύσεως, ἢ ὅστις ἤβеле κάμει ἰδιαιτέραν συμφωνίαν, ἐξ ἧς ἤβеле προκύψει ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπωφελήματι εἰς βάρος τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς πτωχεύσεως, τιμωρεῖται ποινικῶς μὲ φυλάκισιν μὴ ὑπερβαίνουσαν τὸ ἔτος. Ἡ φυλάκισις δύναται νὰ αὐξηθῆ μέχρι δύο ἐτῶν, ἂν ὁ δανειστής ἦναι σύνδικος τῆς πτωχεύσεως.

*Ἄρθρ. 299. Αἱ ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προβλεπόμεναι δόλια συμφωνίαι κηρύττονται προσέτι ἄκυροι ἀπέναντι παντός προσώπου καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ πτωχεύσαντος. Ὁ δανειστής ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς θύτητα ἀνήκουσι τὰ χρήματα ἢ τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων, ἅτινα ἔλαβε δυνάμει τῶν ἀκυρωθεισῶν συμφωνιῶν.

*Ἄρθρ. 300. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤβελον ἐπιδιωχθῆ ἢ ἀκύρωσις τῶν συμφωνιῶν, ἡ ἀγωγή φέρεται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικεῖου.

*Ἄρθρ. 301. Πᾶσα καταδικαστικὴ ἀπόφασις διὰ πλημμελήματα διαπραχθέντα παρ' ἄλλων ἢ τοῦ πτωχεύσαντος, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀπλήν ἢ δολίαν χρεωκοπίαν, ἐκδοθεῖσα δυνάμει τῶν κεφαλαίων τούτων, τοιχοκολλᾶ-

ται καὶ δημοσιεύεται, κατὰ τὰς καθιερωθείσας διατυπώσεις, δαπάναις τῶν καταδικασθέντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῆς διοικήσεως τῶν κτημάτων ἐν περιπτώσει χρεωκοπίας.

*Ἄρθρ. 302. Εἰς ὅλας τὰς ἐπὶ ἀπλή ἢ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ καταδιώξεις καὶ καταδικάς, αἱ ἀγωγαί, ἐκτὸς ἐκεῖνων περὶ ὧν ἐγένετο λόγος ἐν ἄρθρῳ 296, ἀποχωρίζονται, αἱ περὶ τῶν κτημάτων διατάξεις, αἱ ὀρισμένοι διὰ τὴν πτώχευσιν, ἐκτελοῦνται, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἀνατεθῶσιν ἢ νὰ μετακληθῶσιν εἰς τὰ ἄλλα δικαστήρια.

*Ἄρθρ. 303. Ὑποχρεοῦνται ὅμως οἱ σύνδικοι τῆς πτωχεύσεως νὰ διευθύνωσιν εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργεῖον τὰ δικόγραφα, τοὺς τίτλους, τὰ ἐγγράφα καὶ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, περὶ τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης τοῦ πτωχεύσαντος.

*Ἄρθρ. 304. Τὰ δικόγραφα, οἱ τίτλοι καὶ τὰ ἐγγράφα, τὰ παραδοθέντα ὑπὸ τῶν συνδίκων εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργεῖον, θελοῦσιν εἶσθαι, διαρκούσης τῆς ἀνακρίσεως, κοινοποίησιμα διὰ γραμματέως ἢ κοινοποιήσις αὕτη γίνεται κατ' αἰτήσιν τῶν συνδίκων, οἵτινες δύναται νὰ λάβωσιν ἰδιωτικὰ ἀποσπάσματα ἐξ αὐτῶν, ἢ νὰ ζητήσωσιν ἐπίσημα, ἅτινα δίδονται αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ γραμματέως. Τὰ δικόγραφα, οἱ τίτλοι καὶ τὰ ἐγγράφα, ὧν ἡ εἰς τὸ δικαστήριον παρακαταθήκη δὲν ἤβеле διαταχθῆ, ἀποδίδονται μετὰ τὴν ἀπόφασιν εἰς τοὺς συνδίκους, οἵτινες δίδουσιν ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς (α).

ΤΙΤΛΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Περὶ ἀποκαταστάσεως.

*Ἄρθρ. 305. Ὁ πτωχεύσας, ὅστις ἤβελον ἐξοφλήσει ὀλοκλήρως ἅπαντα τὰ ἔνεκα κεφαλαίων, τόκων καὶ ἐξόδων παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενα, δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀποκατάστασιν του. Δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὴν, ἂν ἦναι συνεταῖρὸς ἑταιρίας πτωχευσάσης, εἰμὴ ἀφοῦ ἀποδείξῃ ὅτι πάντα τὰ χρέη τῆς ἑταιρίας ἐξοφλήθησαν καθ' ὀλοκλήριαν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον

(α) Δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι δικόγραφα, ἅτινα τὸ δικαστήριον ἔχει συμφέρον νὰ διατηρήσῃ π.χ. ἂν τὰ ἐγγράφα ταῦτα φαίνωνται πλαστογεγραμμένα, καὶ δύναται κατὰ τοῦτο νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν εἰς ποινικὴν καταδίωξιν.

τούς τόκους και τὰ ἐξόδα, και ἂν ἀκόμη ἤθελε συνομολογήθῃ μετ' αὐτοῦ ιδιαίτερος συμβιβασμός.

*Ἀρθρ. 306. Πᾶσα περί ἀποκαταστάσεως αἰτίας διευθύνεται εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργεῖον. Ὁ αἰτῶν ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν αἰτησίαν του τὰς ἐξοφλήσεις και τὰ ἄλλα δικαιολογητικά ἔγγραφα.

*Ἀρθρ. 307. Ἡ αἰτίας και τὰ ἐπισυνημμένα ἔγγραφα παραπέμπονται διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργεῖου εἰς τοὺς ὑπαλλήλους του, οἵτινες διευθύνουσιν ἀντίγραφα αὐτῆς εἰς τοὺς ἐμπορικοὺς ἐπιμελητὰς τῆς κατοικίας τοῦ αἰτούντος, και, ἂν οὗτος μεταβάλῃ κατοικίαν μετὰ τὴν πτώχευσιν, εἰς τοὺς ἐμπορικοὺς ἐπιμελητὰς τοῦ τόπου, ἐνθα συνῆδῃ ἡ πτώχευσις, ἐπιφορτίζοντες αὐτοὺς νὰ συλλέξουσιν ὅσας δυναθῶσι πληροφορίας περί τῆς ἀληθείας τῶν ἐκτιθεμένων γεγονότων. Ἐν ἡ πτώχευσις ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, αἱ πληροφορίες θέλουσι ληρθῆ διὰ τοῦ ἐμποροδικείου.

*Ἀρθρ. 308. Ἀντίγραφον τῆς εἰρημένης ἀναφορᾶς μένει τοιχοκολλημένον ἐπὶ δύο μῆνας εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐμποροδικείου και εἰς τὸ χρηματιστήριον και εἰς τοὺς ἄλλους καταλλήλους τόπους και καταχωρεῖται εἰς τὰς ἐφημερίδας.

*Ἀρθρ. 309. Πᾶς δανειστής μὴ πληρωθεὶς ὀλόκληρον τὸ τε κεφάλαιον τῶν τόκους και τὰ ἐξόδα τοῦ δανείου του και πᾶς ἄλλος ἔχων συμφέρον δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν ἀποκατάστασιν δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ ἐμποροδικεῖον, ὑποστηριζόμενος ὑπὸ δικαιολογητικῶν ἔγγράφων. Ὁ ἀνακόπτων δανειστής δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν περί ἀποκαταστάσεως διαδικασίαν.

*Ἀρθρ. 310. Παρελθόντων τῶν δύο μηνῶν, τὸ ἐμποροδικεῖον (ἂν ἡ πτώχευσις συνῆδῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει), ἡ οἱ ἐμπορικοὶ ἐπιμεληταί, περί ὧν ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, ἂν ἡ πτώχευσις συνῆδῃ εἰς ἐπαρχιακὴν τινὰ πόλιν, διαδιβάζουσιν εἰς τὸν ὑπουργὸν τοῦ ἐμπορίου τὰς πληροφορίες, ἃς συνήγαγον και τὰς γνησμένας τυχὸν ἀνακοπὰς. Προσθέτουσι προσέτι τὴν γνώμην των.

*Ἀρθρ. 311. Τὸ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργεῖον ἐκδίδει ἀπόφασιν, ἀποδεχομένη ἢ ἀπορρίπτουσαν τὴν περί ἀποκαταστάσεως αἰτησίαν. Ἐὰν ἡ αἰτίας ἀπορρίφθῃ, δὲν δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς ἔτους.

*Ἀρθρ. 312. Ἡ ἀποδεχομένη τὴν περί ἀποκαταστάσεως αἰτησίαν ἀπόφασις διαδιβάζεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἐμποροδικείου, ἂν ἡ πτώχευσις ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ εἰς τοὺς ἐμπορικοὺς ἐπιμελητὰς, ἂν ἐγένετο εἰς ἐπαρχιακὴν τινὰ πόλιν. Οἱ εἰρημένοι δημόσιοι ὑπαλλήλοι διατάττουσι νὰ ἀναγνωσθῇ δημοσίᾳ και νὰ ἀντιγραφῇ εἰς τὰ βιβλία των.

*Ἀρθρ. 313. Εἶναι πάντῃ ἀπρόσδεκτοι πρὸς ἀποκατάστασιν οἱ δόλοιοι χρεωκόποι, οἱ ἐπὶ κλοπῇ, ἀπάτῃ, ἢ καταχρήσει ἐμπιστοσύνης καταδικασθέντες, οἱ ἀντιβαδισταὶ και οἱ ἐπίτροποι, οἱ διαχειρισταὶ ἢ ἄλλοι ὑπόλογοι, οἱ μὴ δόντες μὴδ' ἐξοφλήσαντες τοὺς λογαριασμοὺς των. Δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς ἀποκατάστασιν ὁ ἀπλοὺς χρεωκόπος, ὅστις ἐξεπλήρωσε τὴν πονὴν εἰς τὴν κατεδικάσθη.

*Ἀρθρ. 314. Οὐδεὶς ἐμπορος πτωχεύσας δὲν δύναται νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ χρηματιστήριον, ἂν δὲν ἔτυχεν ἀποκαταστάσεως.

*Ἀρθρ. 315. Ὁ πτωχεύσας δύναται νὰ ἀποκατασταθῇ και μετὰ θάνατον.

ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ.

ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ.

*Ἀρθ. 1. και ἔχοντες σύνθετες αὐτῶν ἐπάγγελμα τὴν ἐμπορίαν.

και οἱ δι' ἔγγράφων συνομολογοῦντες συμβόλαια περί ἐμπορίας.

*Ἀρθ. 2. Οἱ ἔχοντες συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πρῶτον τῆς ἡλικίας των ἔτος δύναται νὰ ἐμπορευῶνται . . . ἄνευ τῆς ἐγγυήσεως τῶν ἐπιτρόπων.

Οἱ ἔχοντες συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πρῶτον τῆς ἡλικίας των ἔτος κατά τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορίου . . . ἄνευ τῆς ἐγγυήσεως τῶν κηθεμένων ἢ ἐπιτρόπων...

*Ἀρθ. 3. ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα τὴν περιουσίαν και τὰ χρέη του, τὰς ἐμπορικὰς του ἐργασίας.

ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἐν ἐκάστη πράξει, τὰ χρέη του, τὰς πιστώσεις του, ἢτοι πᾶσας τὰς ἐμπορικὰς του ἐργασίας.

*Ἀρθ. 4. ὑποχρεοῦται νὰ συντάσῃ κατ' ἔτος ἀπογραφὴν τῶν κινήτων και ἀκινήτων πραγμάτων του, τῆς περιουσίας και τῶν χρεῶν του, και νὰ ἀντιγράψῃ κατ' ἔτος εἰς εἰδικὸν ἐπὶ τούτῳ βιβλίον.

ὑποχρεοῦται νὰ συντάσῃ κατ' ἔτος ἰσολογισμὸν περιέχοντα τὴν ἀπογραφὴν τῶν κινήτων πραγμάτων του, τῆς περιουσίας, τῶν χρεῶν, τῶν καθυστερήσεων και πιστώσεων του.

*Ἀρθ. 5. ἄγραφα διαστήματα, χάσματα ἢ παραπομπὰ . . . νὰ ἀριθμηθῇ ὑπὸ ὑπαλλήλου πρὸς τοῦτο διοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου.

ἄγραφα διαστήματα, χάσματα, σβέσματα, παρεισογραφὰς ἢ παραπομπὰς . . . ὑπὸ ὑπαλλήλου πρὸς τοῦτο διοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου.

[ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΗΚΕΣ.]

12.

*Αρθ. 11. υπό εταιρικήν επωνυμίαν.

*Αρθ. 12. δύναται νά αποτελέσῃ μέρος τῆς εταιρικής επωνυμίας.

*Αρθ. 13. εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις τῆς εταιρίας, ἀρκεῖ νά συνωμολογήθησαν ὑπὸ τὴν εταιρικήν επωνυμίαν.

*Αρθ. 15. εἴτε ὅλοι ὁμοῦ διευθύνουν τὴν εταιρίαν, εἴτε εἰς ἡ πλείονες διευθύνουν δι' ὅλους.

*Αρθ. 18. νά κάμῃ καμμίαν πράξιν διαχειρήσεως ἢ

*Αρθ. 20. Ἡ ἀνώνυμος εταιρία δὲν διατελεῖ

*Αρθ. 23. προσωπικὴν ἢ ἀλλή-
λέγγμον ἐνοχίαν

*Αρθ. 26. δύναται νά περιβληθῇ.

*Αρθ. 27. Ἡ κυριότης τῶν μετοχῶν δύνανται νά βεβαιωθῇ δι' ἐγγράφου εἰς τὰ βιβλία τῆς εταιρίας.

*Αρθ. 30. Τὰ καταστατικά τῶν ἡμορρόθμων ἢ ἑτερορρόθμων εταιριῶν πρέπει νά συντάσσωνται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου ἢ δι' ἰδιωτικῶν ἐγγράφων ... πρέπει νά περιέχῃ τὴν μείαν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γενομένων πρωτοτύπων.

*Αρθ. 47. νά παρατείνωσι τὴν πρὸς προσαγωγὴν τῶν ἐγγράφων προθεσίαν.

*Αρθ. 51. Σημ. Ἡ μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν παράδοσις εἰς τοὺς ἐπιτρόπους ἢ διαχειριστάς τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος συνταίρου, ὅστις ἤθελεν ἔχει κληρονόμους ἀνήλικας, ἀποφασίζεται διὰ τοῦ Ἀνωτάτου

καὶ τὰ σημειωθῇ ἐν τέλει ὁ ἀριθμὸς τῶν σελίδων μετὰ τῆς ὑπογραφῆς του.

ὑπὸ ἰδιόζουσαν επωνυμίαν.

δύνανται νά ἔχῃ σχέση μετὰ τῆς επωνυμίας τῆς εταιρίας ταύτης. εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις καὶ συμφωνίας, ἀρκεῖ νά συνωμολογήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπογραφομένων ἐν ὀνόματι τῆς εταιρίας ταύτης συνεταιρῶν.

ἐλλείπει.

ἐλλείπει.

Ἡ ἀνώνυμος εταιρία, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορίου, δὲν διατελεῖ.

ἐγγύησιν ἢ ὑποχρέωσιν.

περιβάλλεται.

Αἱ ὀνομαστικαὶ μετοχαὶ πρέπει νά ἐγγράφονται εἰς τὰ βιβλία τῆς εταιρίας.

Τὰ καταστατικά τῶν ἡμορρόθμων ἢ ἑτερορρόθμων εταιριῶν εἴτε συντάσσονται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, εἴτε δι' ἰδιωτικῶν ἐγγράφων εἰσὶν ἐγκυρα ... πρέπει νά περιέχῃ τὴν μείαν τῶν συνεταιρῶν καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν γενομένων πρωτοτύπων.

νά παρατείνωσιν ἢ ἐλαττώσωσι τὴν πρὸς προσαγωγὴν τῶν ἐγγράφων προθεσίαν.

Ἡ μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν περιουσία τοῦ ἀποθανόντος συνταίρου παραδίδεται εἰς τοὺς ἐπιτρόπους ἢ διαχειριστάς αὐτοῦ, ἐὰν ἤθελεν ἔχει κληρονόμους ἀνήλικας.

Συνβουλίου τῆς Δικαιοσύνης.

*Αρθ. 57. ἀνωτέρας βίας νομίμως ἀποδεδειγμένης.

*Αρθ. 58. Ἐγγυᾶται περὶ πάσης ἀβαρίας ἢ φθορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων καὶ πραγμάτων, ἂν δὲν ὑπάρχῃ.

*Αρθ. 59. . . ἂν ὁ μεσολαβὼν παραγγελειοδόχος δὲν ὠρίσθῃ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀποστολῆς.

*Αρθ. 62. . . τὸ εἶδος καὶ τὸ βῆρος . . . ἀνευ κενῶν διαστημάτων καὶ . . .

*Αρθ. 63. . . ἢ ἐξ ἀνωτέρας δυνάμεως.

*Αρθ. 66. . . Κατὰ διαταγὴν τῆς Υ. Πύλης.

*Αρθ. 69. Ἡ λογαριασμοῦ . . . κολλυβιστοῦ τινος ἢ μεσίτου.

*Αρθ. 70. Ἐπὶ τῇ κοινοποιήσει τοῦ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ διαμαρτυρικοῦ, οἱ ὀπισθογράφοι καὶ ὁ ἐκδότης εἰσὶν ἀμοιβαίως ὑπόχρεοι νά παρασχωσιν ἐγγύησιν, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς τῆς συναλλαγματικῆς κατὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς, ἢ νά ἐξοφλήσωσιν αὐτὴν μετὰ τῶν ἐξόδων τοῦ διαμαρτυρικοῦ καὶ τῆς ἐπισυναλλαγῆς. Ὁ ἐγγυητὴς εἴτε τοῦ ἐκδότου, εἴτε τοῦ ὀπισθογράφου δὲν εἶναι ἀλληλέγγυος, εἰμὴ μετ' ἐκείνου, ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθῃ.

*Αρθ. 130. . . ἢ ἐνώπιον κοινοτικοῦ τινος συμβουλίου. . .

*Αρθ. 152. τοιχοκολλᾶται ἐν περιλήψει. . . ὅπου ὁ πτωχεύσας ἔχει ἐμπορικὰ καταστήματα.

*Αρθ. 155. Ἡ τὴν πτώχευσιν

βασίμου κωλύματος καὶ αἰτίας δικαίας.

Ἐγγυᾶται περὶ πάσης ἀβαρίας ἢ φθορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων καὶ πραγμάτων ἐκ βροχῆς καὶ ὑγρασίας ἂν δὲν ὑπάρχῃ.

ἂν ὁ μεσολαβὼν παραγγελειοδόχος δὲν ὠρίσθῃ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀποστολῆς.

τὸ εἶδος καὶ τὸ χροῶμα . . . ἐλλείπει.

ἢ κωλύματος βασίμου.

δι' ὑψηλῆς διαταγῆς.

ἢ λογαριασμοῦ μεσίτου.

Ἐπὶ τῇ κοινοποιήσει τοῦ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ διαμαρτυρικοῦ πᾶς ὀπισθογράφος δικαιούται νά ζητήσῃ καὶ λάβῃ ἐγγύησιν ἢ ἐρέγγυον παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ ὀπισθογράφου μέχρι τοῦ ἐκδότου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς τῆς συναλλαγματικῆς κατὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς· δὲν δύναται ἡμεῖς ὁ πρῶτος ὀπισθογράφος νά ζητήσῃ ἐγγύησιν παρὰ τοῦ τελευταίου· ὁ μὴ παρασχὼν τὴν ἐγγύησιν ταύτην ὀφείλει νά ἐξοφλήσῃ τὴν συναλλαγματικὴν μετὰ τῶν ἐξόδων τοῦ διαμαρτυρικοῦ καὶ τῆς ἐπισυναλλαγῆς.

ἢ ἐνώπιον συμβουλίου. . .

τοιχοκολλᾶται ἐν ἀντεγγράφῳ . . . ὅπου ὁ πτωχεύσας ἔχει ὁσοκλησίαν καὶ συνεταιρίους.

Ἡ τὴν πτώχευσιν κηρύττουσιν

κρυπτούσα απόφασις διακόπτει ὡς πρὸς μὴνὴ τὴν ὁμάδα τῶν δαρειστῶν τοὺς τόκους . .

*Αρθ. 179. Ὁ πτωχεύσας ἂν ᾖ παρὼν δύναται νὰ παρευρεθῆ κατὰ τὴν ἀποσφράγισιν.

*Αρθ. 185. Ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ ἐρωτήσῃ τὸν πτωχεύσαντα, τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρετάς του καὶ πάντα ἄλλον ἐπὶ τε τῶν ἀφορώντων . . .

*Αρθ. 195. Ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τοῦ συμβιβασμοῦ . . . ὑπερβαίῃ τὰ πεντακόσια γρόσια.

*Αρθ. 196. Ὁ εἰσηγητὴς ὀρίζει τὴν ἀντιμισθίαν τῆς ἐργασίας του.

*Αρθ. 203. . . ἢ νὰ ζητήσῃ . .

*Αρθ. 207. . . ἀντικείμενον ἀνακρίσεως ἐπὶ κακουργήματι, ἢ πλημμελήματι. . . ἐνόσω αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαὶ δὲν ᾔθελον ἀποφασίσαι.

*Αρθ. 220. . . ὡς πρὸς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους.

*Αρθ. 225. . . συνιστάμενον, εἴτε εἰς τὴν παραμύρφωσιν τοῦ ἐνεργητικοῦ. . .

*Αρθ. 228. . . τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ διατάξῃ τὰ ἀναγκαῖα συντηρητικὰ μέτρα.

*Αρθ. 234. Σημ.

ἀπόφασις διακόπτει τοὺς τόκους . .

πρέπει δὲ νὰ ἐπιδεικνύωνται εἰς τὸν πτωχεύσαντα ἂν ᾖ παρὼν κατὰ τὴν ἀποσφράγισιν.

Ὁ εἰσηγητὴς δύναται νὰ ἐρωτήσῃ τὸν πτωχεύσαντα, τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς ὑπηρετάς του ἐπὶ τε τῶν ἀφορώντων.

Ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τοῦ συμβιβασμοῦ . . . ὑπερβαίῃ τὰ χίλια πεντακόσια γρόσια.

Ἐλλείπει.

καὶ ἐὰν ὁ δαρειστὴς ᾖ ἐκτὸς τῆς ἔδρας τοῦ ἐμποροδικείου νὰ ζητήσῃ.

ἀντικείμενον ἀνακρίσεως ἐπὶ κακουργήματι, ἢ πλημμελήματι, ἢ πταίματι. . . ἐνόσω αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαὶ δὲν ᾔθελον ἐπιληφθῆ τῆς ὑποθέσεως καὶ κηρύξῃ αὐτὸν ἀθῶον.

ὡς πρὸς πάντας τοὺς δαρειστάς.

συνιστάμενον, εἴτε εἰς τὴν ὑπόκρυψιν ἢ ἀλιγύστευσιν τοῦ ἐνεργητικοῦ.

τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ διατάξῃ τὰ ἀναγκαῖα συντηρητικὰ μέτρα, πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ πάσης ἀπωλείας τῆς εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ πτωχεύσαντος περιεχούσης περιουσίας.

Ἐλλείπει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟῦ ΚΩΔΙΚΟΥ.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Προεισαγωγικαὶ διατάξεις.

*Αρθρ. 1. Αἱ ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις, ἀνεξαρτήτως τῆς ιδιότητος τῶν προσώπων εἰς ἃ ἀνήκουσι, δικάζονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν ἐμποροδικείων. Εἰς τοὺς τόπους ὅμως, ἐνθα δὲν ἐπάρχουσιν ἐμποροδικεῖα (α), τὰ αὐτὸς νομίμως καθιστημένα πρὸς ἐκδίκασιν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων συμβούλια εἰσὶν ἐπιτετραμμένα τὴν ἐκδίκασιν καὶ τῶν ἐμπορικῶν διαφορῶν, συμμορφούμενα, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πρὸς τὸν Ἐμπορικὸν Κώδικα καὶ τὴν Ἐμπορικὴν Δικονομίαν.

*Αρθρ. 2. Ἄπασαι αἱ ἐμπορικαὶ δίκαι δικάζονται πρωτοβαθμίως (πρωτοδικῶς) ἐν τοῖς ἐμποροδικείοις ἐν τε τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις. Ἄλλ' ἐξαιρουμένων τῶν ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν τὰ ἐμποροδικεῖα ταῦτα δικάζουσιν ἀνεκκλήτως δυνάμει τοῦ νόμου, αἱ λοιπαὶ δύνανται νὰ μεταφερθῶσι δευτεροβαθμίως εἰς τὰ ἐφετεῖα.

*Αρθρ. 3. Διὰ τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις θέλει συστήθῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἐφετεῖον, κατὰ τοὺς κατωτέρω ὀριζομένους κανόνας.

*Αρθρ. 4. Δι' Αὐτοκρατορικοῦ Διατάγματος θέλει ὁρισθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμποροδικείων, ὁ τόπος ἐν ᾧ θέλει ἐδρεύει ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἡ περιφέρεια τῆς δικαιοδοσίας ἐκάστου αὐτῶν.

Τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ ἐδρεύοντα δικαστήρια σύγκεινται ἐκ δύο συμβουλίων, τοῦ μὲν διὰ τὰς ὑποθέσεις τοῦ κατὰ γῆν, τοῦ δὲ διὰ τὰς τοῦ κατὰ θάλασσαν ἐμπορίου.

(α) Πίναξ τῶν ἐμποροδικείων τῆς Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας.

Πᾶν ἐμποροδικεῖον (μαγκεμέ-τετζαρέτ) σύγκειται ἐκ δύο τακτικῶν μελῶν καὶ τεσσάρων προσωρινῶν ὑπὸ ἓνα πρόεδρον ἐκτὸς τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τὰ ἐν ταῖς πρωτεύουσιν τῶν νομαρχιῶν ἐμποροδικεῖα δικάζουσι καὶ ὡς ἐφετεῖα (Διβάνη-τετζαρέτ). Ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ ἐμποροδικεῖον διαιρεῖται εἰς τρία συμβούλια, τὸ δὲ ἐφετεῖον ὀνομάζεται (Διβάνη-ιστινάφ) ἐμποροδικεῖα ὑπάρχουσιν εἰς τὰς ἐξῆς ἐπαρχίας.

"Αρθρ. 5. Πάντα τὰ ἐμποροδικεῖα καὶ τὸ Ἐφετεῖον εἰσὶν ὑπὸ τὴν διακιοδοσίαν καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου Ὑπουργείου.

"Αρθρ. 6. Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ συνένωσις δικαστικῆς καὶ πολιτικῆς θέσεως ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ· κατὰ συνέπειαν οὐδεὶς διοικητικὸς ὑπάλληλος δύναται νὰ γίνῃ δικαστικὸς ὑπάλληλος, καὶ ἀνάπαλιν, οὐδεὶς δικαστικὸς ὑπάλληλος δύναται νὰ λάβῃ διοικητικὴν θέσιν, ἐκτός ἂν παραιτηθῶσι τῶν πρῶτον καθήκόντων των.

"Αρθρ. 7. Οἱ ἐξ αἵματος συγγενεῖς, οἳ ἀδελφοὶ, θεῖοι ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ συγγενεῖς μέχρι δευτέρου καὶ τρίτου βαθμοῦ, καὶ οἱ ἐξ ἀρχιστείας, οἳ γαμβροὶ μετὰ πενθεροῦ, ἢ γυναικαδέλφου, ἢ πατρὸς τοῦ πενθεροῦ του δὲ, δύναται νὰ παρακαθίσωσι ὡς δικασταὶ ἐν τοῖς ἐμποροδικείοις ἢ ἐφετείοις· ἐπελθούσης δὲ συγγενείας μεταξὺ δύο δικαστῶν τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου μετὰ τὸν διορισμὸν των, ὁ συνάψας αὐτὴν δὲν δύναται πλέον νὰ ἐκμολογήσῃ τὰ καθήκοντά του καὶ παύεται τῆς θέσεώς του.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Ἐμποροδικείων.

"Αρθρ. 8. Πᾶν ἐμποροδικεῖον, ἔχον ἓν μόνον συμβούλιον, σύγκριται ἐξ ἑνὸς προέδρου, δύο διαρκῶν καὶ τεσσάρων προσωρινῶν δικαστῶν, ἔχοντος ἑκάστου κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συσκέψεων ψήφον.

Τὰ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις Ἐμποροδικεῖα.

Ἐξερσίμη — Ἀμάσεια — Σκίδρα — Ἀδριανούπολις — Ἀγκυρα — Οὐρφα (Ἐδέσσα) — Ἀδανα — Νικομήδεια — Σμύρνη — Σκόπια — Ἐρζιντζάνη — Κυθωνίαι — Ἀϊδίνιον — Ἱερμενιάκι — Σπάρτη — Προύσσα — Βαγδάτιον — Ἡρζέρση — Μπόλο — Βοσνία (Σεράγεβο) — Βεγκαζι — Βηρυτὸς — Βαλτζίκιον — Τρικκαλα — Ραιδεστός — Ἀττάλεια — Ἀζάνικ — Ἀρδανέλλια — Χαλέπιον — Χανία — Χουμοῖς — Χάμα — Ἀράμα — Διαρβεκίρ — Ρέθυμνος — Ρόδος — Ζιστόβη — Θεσσαλονίκη — Σεβαστεία (Σιδάξ) — Σινώπη — Χίος — Σιλίστρα — Σέρρα — Σόλμνος (Σόμλια) — Δαμασκός — Σοφία — Μαγνησία — Τούλτσα — Τραπεζοῦς — Τύρνοβον — Ρουστζούκιον — Τρίπολις Συρίας — Τρίπολις Βαρβαρίας — Ἀλάγια — Ἀκρη — Βώλος — Φιλιππούπολις — Κάρς — Κασταμονή — Ἰκόνιον — Καρχισάκη Σαρκή — Κόπρος — Ἱεροσόλεια — Καρχισάκη Σαχίπ — Παλικεσέρι — Καισάρεια — Χαλδεῖα (Γουμουὺς γανέ) — Κερασούς — Καλλιόπολις — Κοτάνιον — Κωνσταντσα — Γάγγραι (Τζάγγραι) — Λόμπη — Μιτυλήνη — Μερσὶνα — Μουσοῦλ — Βιτώλεια — Μαρὰς — Μεντεσέ — Νίσινα — Νεάπολις τῆς Συρίας — Βάρνα — Βιδύνιον — Ἰωάννινα — Γιοζιάκ.

"Αρθρ. 9. Τὰ ἔχοντα δύο συμβούλια, ἢ τοῦ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἐμπορίου ἐμποροδικεῖα, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 4, ἔχουσιν ἓνα πρόεδρον καὶ προσέτι ἓνα ἀντιπρόεδρον, ὅστις προεδρεύει τοῦ συμβουλίου, οὗτινος δὲν προεδρεύει ὁ πρόεδρος· ἐν ἑκάστῳ δὲ συμβουλίῳ ὑπάρχουσιν ἀνὰ δύο διαρκεῖς καὶ ἀνὰ τέσσαρες προσωρινοὶ δικασταὶ.

Ἐνεκεν ὅμως τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἐμπορίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ἐμποροδικεῖον τῆς πόλεως ταύτης, ὅπερ θέλει ἐπίσης ἔχει δύο συμβούλια, θέλει ἔχει δύο ἀντιπροέδρους, καὶ ἕκαστον τῶν δύο τούτων τμημάτων θέλει ἔχει ἀνὰ τέσσαρας διαρκεῖς καὶ ὀκτὼ προσωρινούς δικαστάς, καὶ δύναται χρεῖας τυχούσης, πρὸς ταχυτέραν περαισίαν τῶν ὑποθέσεων, ἕκαστον συμβούλιον νὰ διαρῆται εἰς δύο κεχωρισμένα τμήματα.

"Αρθρ. 10. Οἱ πρόεδροι, ἀντιπρόεδροι καὶ διαρκεῖς δικασταὶ θέλουσι διορίζεσθαι δι' Ἀυτοκρατορικοῦ διατάγματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργοῦ, ὅστις, προκειμένου περὶ ἐπαρχιακῶν ἐμποροδικείων, ὀφείλει προηγουμένως νὰ συμβουλευθῇ περὶ τῆς ἐκλογῆς τούτων τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν τοῦ τόπου.

Εἰς τὴν Ἀυτοκρατορικὴν ὁμοῦ κύρωσιν καὶ τὸν διορισμὸν πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται μόνον πρόσωπα χρηστά, τίμια, ἱκανά, καὶ γινώσκοντα τὸν νόμον καὶ τὴν ἐμπορικὴν δικονομίαν καὶ ἐπιδοκιμασθέντα ὡς τοιαῦτα ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργοῦ.

"Αρθρ. 11. Οἱ εἰρημένοι ὑπάλληλοι θέλουσι λαμβάνει τὸν προσήκοντα μισθὸν καὶ θέλουσι διατηρεῖσθαι εἰς τὰς θέσεις των μέχρι οὗ, συνεπεῖα παραιτήσεως αὐτῶν, γενομένης δεκτῆς, καταδικῆς ἐπὶ κακοουργίᾳ ἢ πλημμελήματι, ἢ διορισμοῦ εἰς ἄλλην θέσιν, ἢ βελον ἀπολυθῇ τῆς ὑπηρεσίας των.

"Αρθρ. 12. Ἀπόντος ἢ κωλυομένου τοῦ προέδρου καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου, ἀναπληροῦνται οὗτοι ἐν τῷ συμβουλίῳ ὑπὸ τοῦ ἀρχαιότερου διαρκούς δικαστοῦ, κατὰ τὴν σειράν τῶν διορισμῶν.

"Αρθρ. 13. Οἱ προσωρινοὶ δικασταὶ τῶν ἐμποροδικείων ἐκλέγονται ἐν συνελεύσει, συγκαμμένη ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἐμπόρων τοῦ τόπου, καὶ κυρίως ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἀρχαιότερων καὶ μάλλον διακεκριμένων ἐπὶ τιμότητι, τάξει καὶ οικονομίᾳ καταστημάτων.

"Αρθρ. 14. Ὁ κατάλογος τῶν ἐπισημοτέρων ἐμπόρων θέλει συντάττεσθαι, ἐν ἀρχῇ ἑκάστου ἔτους, μεταξὺ ὅλων τῶν ἐμπόρων τῆς περιφερείας ἑκάστου δικαστηρίου, ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Γραφείου τοῦ τόπου, ἔνθα ἐδρεύει τὸ δικαστήριον.

Ὁ κατάλογος ὅμως αὗτος θέλει ἰσχύει ἐφ' ὅσον ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ ἐμποροδικείου καὶ προσέτι ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργοῦ, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις ὑπὸ τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς τοῦ τόπου.

"Αρθρ. 15. Πᾶς επίσημος ἔμπορος δύναται νὰ ἐκλεχθῆ προσωρινὸς δικαστὴς, ἂν ἔχῃ ἡλικίαν τὸ ὀλιγώτερον τριάκοντα ἐτῶν, ἂν πρὸ πέντε τοιλάχιστον ἐτῶν μετέρχηται τὸ ἐμπόριον μετὰ τμητῆς καὶ διακρίσεως, ἂν οὐδέποτε ἔκαμε πτώχευσιν, ἢ ἂν, περιελθὼν εἰς πτώχευσιν, ἀποκατεστάθῃ, καὶ ἂν δὲν ὑπέκλυεν εἰς καταδίκην ἐπὶ κακουργήματι ἢ πλημμελήματι.

"Αρθρ. 16. Ἡ ἐκλογή γίνεται διὰ ψηφοφορίας καὶ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν ἐπίσημοις συγκαληθέντων καὶ παρόντων ἐκλογέων.

Πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς, συντεταγμένον καὶ ὑπογεγραμμένον ἢ ἐσφραγισμένον ὑπὸ τῶν ἐκλογέων τούτων καὶ ἐπικεκυρωμένον ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Γραφείου τοῦ τόπου, διευθύνεται ὑπὸ τούτων, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἀμέσως, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις διὰ τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς τοῦ τόπου, εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργόν, ὅπως ὑποβλήθῃ παρ' αὐτοῦ, κατὰ τὰς ἐν ἐνεργείᾳ διατάξεις, διὰ τῆς Ἰψ. Πύλης, εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν ἔγκρισιν.

"Αρθρ. 17. Τὰ καθήκοντα τῶν προσωρινῶν δικαστῶν εἶναι μόνον τιμητικὰ, καὶ δὲν ἀνταμείβονται δι' ἀντιμισθίας, θεωροῦνται ὡς δημόσιον βῆρος, ὅπερ ὁ ἐκλεχθεὶς δὲν δύναται νὰ ἀποφύγῃ δι' ἀρνήσεως ἢ παραιτήσεως, ἐκτὸς νομίμων προφάσεων, ἀποκειμένων εἰς τὴν ἐπιδοκιμασίαν τοῦ δικαστηρίου, οὗτως ὀφείλει νὰ ἀποτελέσῃ μέρος.

"Αρθρ. 18. Οἱ προσωρινοὶ δικασταὶ ἐκλέγονται καὶ διορίζονται δι' ἓν μόνον ἔτος. Ἄλλ' ἵνα μὴ ἐν τῷ μέλλοντι πάντες ὁμοῦ πύξωσι τῶν καθήκοντων αὐτῶν, κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν οἱ ἡμίσεις ἐξ αὐτῶν θέλουσι διορισθῆ δι' ἓν ἔτος, καὶ οἱ ἄλλοι ἡμίσεις δι' ἕξ μῆνας, κατὰ δὲ τὰς ἐπομένους ἐκλογάς, αἵτινες θέλουσι γίνεσθαι κατὰ πᾶσαν ἑξαμηνίαν διὰ τὴν ἀντικατάστασιν ἐκείνων, τῶν ὑποίων ἢ ὑπηρεσίᾳ ἐληξεν, ὅλοι οἱ διορισμοὶ θέλουσι γίνεσθαι δι' ἓν ἔτος.

"Αρθρ. 19. Οἱ μετὰ τὸ ἔτος ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας προσωρινοὶ δικασταὶ δύναται, ἂν συναινῶσι, νὰ ἐκλεχθῶσιν αὖθις ἀμέσως δι' ἓν ἀκόμη ἔτος, ἀλλὰ, παρελθόντος τοῦ δευτέρου τούτου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου, εἰμὴ ἀφοῦ παρεμπέσῃ ἐν ἔτος.

"Αρθρ. 20. Τὰ καθήκοντα τῶν προσωρινῶν δικαστῶν παύουν ἔνεκεν πτωχέσεως, καταδίκης ἐπὶ κακουργήματι ἢ πλημμελήματι, ἢ παραδοχῆς διοικητικῶν καθηκόντων, ἐν τιαυτῇ δὲ περιπτώσει πρέπει νὰ γίνῃ ἀμέσως φροντίς περὶ ἀντικατάστασεως τῶν οὕτω ἀπομακρυνθέντων, κατὰ τὰς διατυπώσεις καὶ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 13, 15 καὶ 16.

"Αρθρ. 21. Πᾶς προσωρινὸς δικαστὴς, διορισθεὶς ἕνεκα θανάτου, παραιτήσεως δεκτῆς γενομένης, ἢ ἀνακλήσεως ἄλλου προσωρινοῦ δικαστοῦ, ἕνεκα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἐκτεθέντων λόγων, ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ μόνον κατὰ τὰ ὑπόλοιπον τῆς διαρκείας τῆς ἐντολῆς τοῦ προκατόχου του.

"Αρθρ. 22. Ἐκτὸς τῶν ὡς ἀνωτέρω διοριζομένων προσωρινῶν δικαστῶν, οὐδεὶς δύναται νὰ συνεδριάσῃ ὡς τοιοῦτος εἰς τὸ δικαστήριον, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρήκτου τῆς ἀποφάσεως.

"Αρθρ. 23. Παρ' ἑκάστῳ δικαστηρίῳ ὑπάρχει εἰς γραμματεῖς καὶ, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἢ πλείονες ὑπογραμματεῖς, εἰς ἢ πλείονες διερμηνεῖς, καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς τιμίων καὶ παρασχόντων ἐγγύησιν κλητῆρων.

"Αρθρ. 24. Οἱ γραμματεῖς, ὑπογραμματεῖς καὶ διερμηνεῖς διορίζονται διὰ Βεζυρικοῦ διατάγματος, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργοῦ. Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται ἀπ' εὐθείας μὲν διὰ τὰ ἐ. Κωνσταντινουπόλει δικαστήρια, διὰ δὲ τὰ τῶν ἐπαρχιῶν, ἐπὶ τῇ ἀπευθυνομένῃ αὐτῷ περὶ τούτου αἰτήσεϊ ἐκ συμφώνου ὑπὸ τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς τοῦ τόπου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δικαστηρίου.

"Αρθρ. 25. Οἱ κλητῆρες διορίζονται ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργοῦ, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις ὑπὸ τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς τοῦ τόπου.

Οἱ κλητῆρες οὗτοι θέλουσι φέρεϊ, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἄλλων, ἰδιαίτερον σημεῖον ἐπὶ τοῦ περιλαμίου, καὶ τὰ ἔργα καὶ καθήκοντα αὐτῶν θέλουσιν ὀρισθῆ δι' εἰδικῶν κανονισμῶν.

"Αρθ. 26. Οἱ πρόεδροι, ἀντιπρόεδροι, διαρκεῖς καὶ προσωρινοὶ δικασταὶ, γραμματεῖς καὶ διερμηνεῖς, πρὶν ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, θέλουσιν ὀρκίζεσθαι ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης (α), ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις, ἐνώπιον τῆς ἀνωτάτης τοῦ τόπου ἀρχῆς, ἐχούσης περὶ αὐτὴν τὸ συμβούλιόν της.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων.

"Αρθρ. 27. Τὰ ἐμποροδικεῖα ἀποφαρίζουσι :

1ον. Περὶ πάσης διαφορᾶς ἀφορώσης ὑποχρεώσεις καὶ συμφωνίας μεταξὺ ἐμπόρων, κολλυβιστῶν, μεταπρατῶν καὶ τραπεζιτῶν (β), ἐκτὸς ἂν ἐκ

(α) Καταργηθέντος ἤδη τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης (μεδζ.λοι βα.λιὰ) καὶ συστηθέντος τοῦ Ἀνωτάτου δικαστηρίου (διδάνη Ἀρχιιάμ), ὃ ἐν λόγῳ ὄρκος γίνεται ἐν τούτῳ τῷ δικαστηρίῳ.

(β) Ἄν καὶ κατὰ τοὺς γενικοὺς νόμους ἢ τραπεζιτικῆ ἔργασία εἶναι πράξις ἐμπορικῆ, ἐν τούτοις ἐπειδὴ οἱ τραπεζίται (sarraf) οἱ ἔκπαλαι ὑπάρχοντες παρὰ τῇ Ὀθωμανικῇ κυβερνήσει, καὶ φέροντες τὸ αὐτοκρατορικὸν προνόμιον τὸ καλούμενον *κουῦρουκ.λοῦ*, διέπονται ὑπὸ εἰδικῶν κανονισμῶν, αἱ δὲ διαφοραὶ αἱ ἀφορώσαι τὰς ἐργασίας τοῦ εἶδους τούτου τῶν

τῆς πράξεως αὐτῆς προκύπτῃ ὅτι αἱ διαφοραὶ αὐτῶν δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ἐμποροδικείου, καὶ τότε τὸ ἐμποροδικεῖον παραπέμπει τὴν διαφορὰν εἰς τὸ ἀρμοδίον δικαστήριον.

2ον. Διαφορὰς ἀναφερομένας εἰς πράξεις ἐμπορικὰς, οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾧσι τὰ ἐπιχειρήσαντα αὐτὰς πρόσωπα.

Ἄρθρ. 28. Ὁ νόμος ὑπολαμβάνει πράξεις ἐμπορικὰς:

Πᾶσαν ἀγορὰν ἐδωδύμων καὶ ἐμπορευμάτων πρὸς μεταπώλησιν εἴτε αὐτουσίῳ, εἴτε ἀφοῦ κατεργασθῶσι καὶ μεταποιηθῶσι, εἴτε καὶ πρὸς ἐκμισθῶσιν ἀπλῶς τῆς χρήσεως αὐτῶν.

Πᾶσαν ἐπιχείρησιν βιομηχανίας, παραγγελίας, μεταφορὰς διὰ γῆς ἢ διὰ θαλασσῶν, ποταμῶν καὶ λιμνῶν.

Πᾶσαν ἐπιχείρησιν προμηθειῶν, πρακτορείας, γραφείων ὑποθέσεων, καταστημάτων δημοπρασίας, δημοσίων ὀνομάτων.

Πᾶσαν κολλυβιστικὴν, τραπεζικὴν ἢ μεσιτικὴν ἐπιχείρησιν.

Πᾶσας τὰς ἐπιχειρήσεις δημοσίων τραπεζῶν.

Πᾶν ὁμόλογον μεταξὺ ἐμπόρων, μεταπρατῶν καὶ τραπεζιτῶν, μεταξὺ ὁποιοῦδήποτε προσώπων πᾶσαν συναλλαγματοῦ, ἢ μεταφορὰν χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, τὰ γραμμάτια εἰς διαταγὴν καὶ τὰ εἰς τὸν κομιστὴν πληρωτέα γραμμάτια.

Ἄρθρ. 29. Ὁμοίως ὁ νόμος ὑπολαμβάνει πράξεις ναυτικῆς ἐμπορίας:

Πᾶσαν ἐπιχείρησιν κατασκευῆς καὶ πᾶσαν ἀγορὰν, πώλησιν καὶ μεταπώλησιν πλοίων διὰ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ναυτιλίαν.

Πᾶσαν ναυτικὴν ἀποστολήν.

Πᾶσαν ἀγορὰν ἢ πώλησιν ἐξαρτίων, ἀρμενῶν καὶ τροφῶν.

Πᾶσαν μίσθωσιν πλοίου ἢ ναύλωσιν, ναυτοδάνειον ἢ ναυτοδάνεισμα.

Πᾶσαν ἀσφάλειαν καὶ ἄλλα συμβόλαια, ἀφορῶντα τὴν ναυτικὴν ἐμπορίαν.

Πᾶσαν παρχώρησιν ἢ συμφωνίαν περὶ ἡμερομισθίων ἢ μισθώματος πληρωμάτων.

Πᾶσαν ὑποχρέωσιν ναυτικῶν δι' ὑπηρεσίαν ἐμπορικῶν πλοίων.

τραπεζιτῶν, ἧτοι τὸ δανεῖζειν καὶ δανειζέσθαι χρήματα, ὑπάγονται δυνάμει τῶν κανονισμῶν τούτων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ θησαυροφυλακίου ὑπάρχοντος συμβουλίου· αἱ δίκαι τοῦ εἶδους τούτου τῶν τραπεζιτῶν, αἵτινες ἀφορῶσι μόνον ὡς εἴρηται λογαριασμοὺς δανείων καὶ δανεισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν τόκων, θέλουσιν, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἀνακρίνεσθαι καὶ δικάζεσθαι κατὰ τοὺς κανονισμοὺς ὑπὸ τοῦ εἰρημένου συμβουλίου, χωρὶς ἐκ τῆς ἐξαιρετικῆς ταύτης διατάξεως νὰ προκύπτῃ οὐδεμία βλάβη διὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 27 καὶ τοῖς λοιποῖς τοῦ παραρτήματος τούτου ἀναφερομένας δίκας. Πρὸς ἀκριβῆ τοῦτου γνώσιν ἐτέθη ἐνταῦθα ἡ παρῶσα σημείωσις.

Αἱ διαφοραὶ αἱ πηγάζουσαι ἐκ τῶν διαφορῶν τούτων πράξεων θέλουσι δικάζεσθαι ὑπὸ τῶν ναυτικῶν συμβουλίων τῶν ἐμποροδικείων.

Ἄρθρ. 30. Τὰ ναυτικὰ συμβούλια τῶν ἐμποροδικείων θέλουσιν ἐπίσης δικάζει πᾶσαν διαφορὰν ἀφορῶσαν παντὸς εἶδους ἀβαρίας· μόνον τὰ ζητήματα συγκρούσεως πλοίων πρὸς πλοῖα ἢ παράλια κτίρια θέλουσι προηγουμένως παραπέμπεσθαι εἰς τὴν ἐξέτασιν ἐπιτροπῆς, συγκατεμένης ἐξ εἰδικῶν καὶ ἐπιφορτισμένης νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν, ἐπὶ τῇ βράσει τῆς ὁποίας θέλει δικάσει.

Ἄρθρ. 31. Τὰ ἐμποροδικεῖα θέλουσιν ὁμοίως δικάζει τὰς κατὰ τῶν διευθυντῶν, γραμματέων, εἰσπρακτόρων καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν ἐμπόρων ἀπειθυνομένας ἀγωγὰς διὰ μόνας τὰς δόσοληψίας τοῦ ἐμπόρου, παρ' ᾧ ὑπηρετοῦσιν.

Ἄρθρ. 32. Δικάζουσιν ἐπίσης τὰς ἀναφερομένας διαφορὰς περὶ τοῦ ἂν οἱ διάδικοι ἔχωσιν ἢ μὴ τὴν ιδιότητα ἐμπόρου, μεταπράτου, ἢ τραπεζίτου, ἢ περὶ τοῦ ἂν ὑπάρχῃ ἢ μὴ ἐμπορικὴ ἑταιρεία.

Ἄρθρ. 33. Ὁμοίως δικάζουσι περὶ παντὸς ἀφορῶντος τὰς πτωχεύσεις, συμφῶνως μὲ τὰ διαγραφόμενα ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρ. 34. Τὰ ἐμποροδικεῖα δικάζουσιν ἐπίσης τὰς παρὰ τραπεζιτῶν ἢ κατ' αὐτῶν κινουμένας ἀγωγὰς, περὶ τῶν μεταξὺ αὐτῶν ὑποχρεώσεων, ἢ περὶ ἐκείνων, ἃς ἀνέλαβον ἀπέναντι προσώπων ἐμπορευομένων ἢ μὴ (α).

Ἄρθρ. 35. Τὰ ἐμποροδικεῖα εἰσὶν ἀναρμόδια νὰ δικάζουσιν ἀγωγὰς κατὰ ἰδιοκτητῶν, γεωργῶν, ἢ ἀμπελουργῶν, περὶ πωλήσεως τῶν προϊόντων τῶν, καὶ ἀγωγὰς κατὰ ἐμπόρων περὶ πληρωμῆς ἐδωδύμων καὶ ἐμπορευμάτων ἠγορασμένων δι' οἰκειᾶν αὐτῶν χρῆσιν. Ἄλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν σημειωθῇ ἐν τινι ὁμολόγῳ ὑπογεγραμμένῳ παρ' ἐμπόρου τὸ μὴ πηγάζον ἀπὸ ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως μέρος, τὰ ταιαῦτα ὁμόλογα θεωροῦνται ὡς συνομολογηθέντα χάριν ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ὑπογράφαντος, καὶ αἱ ἐκ τούτων ἀναφερόμεναι διαφοραὶ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἐν τοῖς ἐμποροδικείοις.

Ἄρθρ. 36. Τὰ ἐμποροδικεῖα δικάζουσιν ἀνεκκλήτως:

1. Πᾶσας τὰς ἀγωγὰς, ὧν τὸ κεφάλαιον δὲν ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν πέντε χιλιάδων γροσίων.

2. Πᾶσας τὰς ἀγωγὰς ἄνω τῶν 5 χιλιάδ. γροσίων, τὰς ὑπαγομένας εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐμποροδικείων, καὶ περὶ ὧν οἱ διάδικοι, δυνάμενοι νὰ διαθέτῃσι τὰ δικαιώματα αὐτῶν, ἤθελον δηλώσει ἐγγράφως ὅτι θέλουσι νὰ δικασθῶσιν ὀριστικῶς καὶ ἀνεκκλήτως.

3. Τὰς ἀνταγωγὰς ἢ περὶ συμφητισμοῦ αἰτήσεις, τὰς κατωτέρω τῶν

(α) Ἡ διατάξις τῆς ὑπὸ τὸ ἄρθρον 27 σημειώσεως ἐφαρμόζεται ἐπίσης καθ' ὅλοκληρίαν καὶ εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτου.

πέντε χιλιάδων γροσίων, και αν ακόμη, ηνωμένοι αυτοί τη κυρία άγωγή, ήθελον υπερβαίνει τας πέντε χιλιάδας γροσίων.

*Αν η κυρία άγωγή ή η άνταγωγή υπερβαίνει τα άνωτέρω σημειωθέντα όρια, το δικαστήριο άποφαίνεται περί όλων μόνον κατά πρώτον βαθμόν.

*Άρθρ. 37. Εάν το δικαστήριο, ενώπιον του όποιου φέρεται άγωγή τις, είναι άναρμόδιον ως προς την ούσιαν της ύποθέσεως, οι διάδικοι δύνανται να ζητήσωσι την παραπομπήν κατά πάσαν στάσιν της δίκης, και αν δέν ήθελον κάμει την αίτησιν ταύτην, το δικαστήριο όφείλει να κηρύξη έαυτο άναρμόδιον και να παραπέμψη εξ επαγγέλματος ενώπιον του άρμόδιου δικαστηρίου.

*Άρθρ. 38. Δέν δύναται να παραπεμφθῆ από έμποροδικείου εις έτερον άγωγή κατ' ούσιαν ύπαγομένη εις την άρμοδιότητα των έμποροδικείων, ένεκα άλλου λόγου νομίμου, έν όσφ τούτο δέν αιτηθῆ πρό της έναρξεως της διαδικασίας, και εκ μέρους του έναγοντος ή έναγομένου.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Περί της έσωτερικής ύπηρεσίας των Έμποροδικείων.

*Άρθρ. 39. Έν τῷ γραφείῳ εκάστου έμποροδικείου θέλει ύπάρχει βιβλίον, έν ᾧ θέλουσιν εγγράφασθαι τα όνόματα, επώνυμα και αι ιδιότητες των διαρκών και προσωρινών δικαστών άμέσως μετά την έγκατάστασιν των.

*Άρθρ. 40. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου θέλει όρίζει, δι' ειδοποίησης, κατά πάσαν εξαμηνίαν, τας ημέρας των συνεδριάσεων και τας ώρας τῆς έναρξεως και λήξεως των ακροάσεων, ὧν ή διάρκεια δέν δύναται να ήται βραχυτέρα των πέντε ὡρων καθ' ήμέραν.

*Άρθρ. 41. Η ειδοποίησις αύτη, συντεταγμένη εις τας γλώσσας και διαλέκτους τας λαλουμένας και έννοουμένας έν τῷ τόπῳ, τοιχοκολλάται έν τῇ έξωτερικῇ αἰθούσῃ του δικαστηρίου και καταχωρεῖται εις τας έφημερίδας, αν ύπάρχωσιν έν τῷ τόπῳ.

*Άρθρ. 42. Ο πρόεδρος όφείλει να κηρύττη την έναρξιν των συνεδριάσεων κατά την προσδιορισθεϊσαν ακριβῶς ὡραν, εκτός αν τινες των διαρκών ή προσωρινών δικαστών δέν ήθελον παρευρεθῆ, ότε ενεργουονται τα έν τῷ επομένῳ άρθρῳ αναφερόμενα.

*Άρθρ. 43. Αν διαρκής ή προσωρινός τις δικαστής δέν παρευρίσκηται κατά την έναρξιν της συνεδριάσεως, ό πρόεδρος, αφού βεβαιώση την άπουσίαν του έν τῷ βιβλίῳ των συνεδριάσεων, ειδοποιεῖ εγγράφως, έν περιπτώσει δέ επαναλήψεως, αφού σημειώση εκ δευτέρου την άπουσίαν του,

τόν προσκαλεῖ δι' έπισήμου πιτταχίου, να ήται ακριβῶς και έγκαιρος εις την εκπλήρωσιν των καθηκόντων του.

*Αν δέ εκ νέου ήθελε παραλείψει να προσέλθῃ εις την συνεδρίασιν και έντός τριῶν ημερῶν δέν ήθελε δικαιολογήσει την άπουσίαν του διά λόγους νομίμων κωλυμάτων, ό πρόεδρος διατάσσει άμέσως την σύνταξιν πρακτικού, βεβαιουόντος την επανειλημμένην αὐτου άπουσίαν, την προς αὐτόν πρόσκλησιν και την άπειθειάν του, όπερ διαβιβάζει, έν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει, εις τόν επί του έμπορίου ύπουργόν, έν δέ ταις επαρχίαις, εις την άνωτέραν αρχήν του τόπου, ήτις, αφού άποστείη προς τόν ειρηνέμον διαρκῆ ή προσωρινόν δικαστήν τας άναγκαίας επιτιμήσεις, δύναται, έν περιπτώσει νέας επαναλήψεως, να θεωρήσῃ αὐτόν ως πεπαυμένον και να προκαλέσῃ την άντικατάστασιν του κατά τούς κανόνας της εκλογῆς και του διορισμοῦ, τούς όριζόμενους έν τῷ προηγουμένῳ τίτλῳ.

Επιμελεία του ειρηνέμου Ύπουργοῦ ή της ειρηνέμης Αρχῆς, ακριβῶς εκθεσις του τοιούτου γεγονότος θέλει τότε τοιχοκολλῆσθαι έν τῇ έξωτερικῇ αἰθούσῃ του δικαστηρίου, προς γνώσιν του κοινου.

*Άρθρ. 44. Οι διαρκεις δικασται άνταμειβονται διά του μισθοῦ των· άλλ' οι προσωρινοί δικασται, οι μη έχοντες ουδεμίαν χρηματικὴν άντιμισθίαν και οἱ τινες μόλα ταῦτα ήθελον δείξει ζῆλον και επιμονήν κατά την εξάσκησιν των καθηκόντων των, θέλουσι λαμβάνει ως άμοιβήν, εις το τέλος της ύπηρεσίας των, έν πιστοποιητικόν, ως περιφανές μαρτύριον της αξιεπαίνου αὐτων διαγωγῆς.

Το πιστοποιητικόν τούτο, φέρον την σφραγίδα του δικαστηρίου, τοις παραδίδεται μόνον, αφού το δικαστήριο, συγκείμενον αποκλειστικῶς εκ του προέδρου και των διαρκών δικαστών, εγγρήν τούτο διά μυστικῆς ψηφοφορίας κατά πλειοψηφίαν. Το περι τούτου συντεταγμένον πρακτικόν, ύπογεγραμμένον παρ' όλων, χρησιμευει ως βάσις του ειρηνέμου πιστοποιητικοῦ.

Επίσημον αντίγραφον του πρακτικοῦ τούτου θέλει τοιχοκολλῆσθαι τῇ φροντίδι του προέδρου, έν τῇ έξωτερῇ αἰθούσῃ του δικαστηρίου και τυγχάνει οὔτω δημοσιότητος.

*Άρθρ. 45. Έν τῷ γραφείῳ του δικαστηρίου θέλει ύπάρχει βιβλίον, έν ᾧ θέλουσι καταχωρίζεσθαι κατ' αριθμητικὴν τάξιν και κατά την σειράν της εμφανισείως των, πάσαι αι επιψηφισθεϊσαι αιτήσεις.

Η καταχωρίσις αύτη θέλει περιέχει την ημερομηνίαν της επιδόσεως της αιτήσεως, τα όνόματα, επώνυμα, εθνικότητα και κατοικίαν των διαδίκων, το όνομα, επώνυμον και την εγγραφήν του φέροντος την αίτησιν κλητῆρος και το άντικείμενον της άγωγῆς.

Ο αριθμός και ή ημερομηνία της καταχωρήσεως θέλουσιν επίσης μετασημειουονται όπισθεν της αιτήσεως.

Ἄρθρ. 46. Οὐδέμια ὑπόθεσις γίνεται δεκτὴ κατὰ τὴν συζήτησιν χωρὶς νὰ καταχωρηθῆ, ὡς ἐβέβη ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 47. Ὁ φέρων τὴν αἴτησιν κλητὴρ ὑποχρεοῦται, ἐπὶ ποινῇ ἐπιπλήξεως, καὶ ἐν ἐπαναλήψει, παύσεως, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν καταχώρησιν ταύτης ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπισήμων ἑορτῶν καὶ τῶν διακοπῶν.

Ἄρθρ. 48. Τρεῖς τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως, ὁ πρόεδρος θέλει συντάσσει καὶ τοιχοκολλᾷ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ αἰθούσῃ τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν ὀθωμανικὴν καὶ τὰς ἄλλας ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον γλώσσας, κατάλογον τῶν ἐκφωνηθησομένων κατ' αὐτὴν δικῶν, κατὰ τὴν σειρὰν τῆς καταχωρήσεώς των ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ γραφείου.

Αἱ δίκαι ὅμως, αἱ ἀφορῶσαι κατασχέσεις ἢ ἄλλας κατεπειγουσας ὑποθέσεις, ἐξαιροῦνται τῆς σειρᾶς ταύτης καὶ τοιχοκολλῶνται ἰδιαίτερώς, διὰ νὰ ἐξετασθῶσι πρὸ πάσης ἄλλης.

Ἄρθρ. 49. Δύο κλητῆρες τοῦ ἀκρατηρίου ἴστανται ὁ μὲν ἐκτὸς ὁ δὲ ἐντὸς τῆς θύρας τῆς αἰθούσης τῶν συνεδριάσεων, ὅπως εἰσάγωσι τοὺς δίκους κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ὀνομάτων αὐτῶν.

Δύο χωροφύλακες ἴστανται ἐπίσης ἔξω τῆς θύρας τῆς αἰθούσης ταύτης πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τοῦ προέδρου.

Ἄρθρ. 50. Κατὰ τὰς συζητήσεις, οὐδεὶς τῶν διαδίκων δύναται νὰ συνδιαλέγεται ἰδίᾳ μετὰ τινος τῶν δικαστῶν.

Ἄρθρ. 51. Οὐδεὶς διαρκὴς ἢ προσωρινὸς δικαστὴς δύναται, κατὰ τὴν συνεδρίασιν, νὰ ζητήσῃ νὰ συμβιβάσῃ τοὺς διαφερομένους.

Ἄμα δίκη τις ἐκφωνηθῆ, πρέπει νὰ περαιουτᾷ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰς διατυπώσεις.

Ἄρθρ. 52. Κατὰ τὴν ἀκράσιν δίκης τινὸς καὶ πρὸ τῆς διασκέψεως, οἱ διαρκεῖς καὶ προσωρινοὶ δικασταὶ ὀφείλουσι νὰ ἀπέχωσι τοῦ ἐκφράσαι οἰανδήποτε γνώμην ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Ἄρθρ. 53. Εἰς ἢ ἐν ἀνάγκῃ δύο τῶν ἰκανοτέρων γραμματέων ὀφείλουσι κατ' ἀνάγκην νὰ παρίστανται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν συζητήσεων εἰς τὸ ἀκρατήριον.

Κρατοῦσι, διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως, εἰδικὸν βιβλίον ὅπως ἐγγράφωσιν ἀκριβῶς ἐν αὐτῷ ἀλληλοδιαδόχως τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως.

Ἄρθρ. 54. Τὰ πρακτικὰ ταῦτα πρέπει νὰ περιέχωσι:

1. Τὸ ὄνομα τοῦ προέδρου.
2. Τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα τῶν παρόντων εἰς τὴν ἐξέτασιν ἐκάστης δίκης δικαστῶν.
3. Τὰ ὀνόματα, ἐπώνυμα, ἐθνικότητας καὶ ιδιότητος τῶν διαδίκων, καὶ περιλήψιν τῶν ἰσχυρισμῶν, τῶν λόγων καὶ τῶν προτάσεων αὐτῶν.
4. Τὸν προσδιορισμὸν τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων.

5. Τὰ ὀνόματα, ἐπώνυμα, ἐθνικότητας καὶ καταθέσεις τῶν μαρτύρων, ἂν ἠκούσθησαν μάρτυρες.

6. Σύντομον ἐκθεσιν τῶν παρεμπιπτόντων κατὰ τὴν συνεδρίασιν.

7. Τέλος τὸ διατακτικὸν τῶν ἐκδοθειῶν ἀποφάσεων.

Ἄρθρ. 55. Τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως ὑπογράφονται διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως παρὰ τοῦ προέδρου, τῶν διαρκῶν καὶ προσωρινῶν δικαστῶν καὶ τῶν γραμματέων, τῶν λαθόντων μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ χρησιμεύουσι ὡς βᾶσις πρὸς σύνταξιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 56. Οἱ γραμματεῖς εἰσὶν ἐπιτετραμμένοι τὴν σύνταξιν τῶν ἀποφάσεων, ἂς ἀντιγράψουσι εἰς ἐπίτηδες συντασσόμενον βιβλίον.

Πᾶσα ἀπόφασις φέρεται αὔξοντα ἀριθμὸν καὶ ὑπογράφεται ἢ σφραγίζεται ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ὑπὸ τοῦ προέδρου, τῶν διαρκῶν δικαστῶν καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρ. 57. Ἡ ἐγχείρισις τῶν ἀποφάσεων γίνεται κατὰ τὴν χρονολογικὴν τάξιν τῆς ἐκδόσεώς των, καὶ ἐντὸς προθεσμίας εἰκοσιμῆς ἡμερῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης.

Οἱ γραμματεῖς εἰσὶν ὑπεύθυνοι διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐγχειρίσεως ταύτης, ἐκτὸς νομίμου ἀφορμῆς, προερχομένης ἐκ τοῦ δυσχεροῦς καὶ πολυπλόκου τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρ. 58. Ἡ ἐγχείρισις τῆς ἀποφάσεως γίνεται δι' ἀντιγράφου ὁμοίου τῷ ἐν τῷ ἄρθρῳ 56 ἀναφερομένῳ πρωτοτύπῳ, ὑπογγραμμένου ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως καὶ ἐσφραγισμένου τῇ σφραγίδι τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 59. Ἐκαστον δικαστήριον ἔχει ἰδιαίτεραν σφραγίδα φέρουσαν, κατὰ τὸ ὁμοίομορφον πρότυπον, τὸ ὄνομα τοῦ τόπου καὶ τὰ ἐμβλήματα τῆς Αὐτοκρατορίας, ἧτοι ἓνα ἀστέρα ἐν μέσῳ ἡμισελήνου.

Αἱ σφραγίδες τῶν διαφόρων ἐπαρχιακῶν δικαστηρίων ἀποστέλλονται αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργοῦ, ὅστις φυλάττει τὸν τύπον αὐτῶν.

Ἄρθρ. 60. Τὰ γραφεῖα τῶν ἐμποροδικείων εἰσὶν ἀνοικτὰ καθ' ἐκάστην καὶ ἐπὶ ἐξ τοῦλάχιστον ὥρας καθ' ἡμέραν, ἐξαιρουμένων τῶν ἑορτασίων ἡμερῶν, οἱ δὲ γραμματεῖς ὑποχρεοῦνται, μὴ ἔχοντες νόμιμον κώλυμα, νὰ παρευρίσκωνται τακτικῶς ἐν αὐτοῖς καὶ νὰ ἀσχολῶνται διαρκῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, ἐπὶ ποινῇ παρατηρήσεως, ἐπιπλήξεως καὶ παύσεως, ἂν ἡ χρεῖα τὸ καλέσῃ.

Ἄρθρ. 61. Τὸ γραφεῖον ἀνοίγει μίαν τοὐλάχιστον ὥραν πρὸ τῆς συνεδριάσεως καὶ κλείει μίαν ὥραν μετ' αὐτήν.

Αἱ ὥραι, καθ' ἂς ἀνοίγει καὶ κλείει τὸ γραφεῖον, ὀρίζονται δι' εἰδοποιήσεως τοῦ προέδρου, καὶ ἀφοῦ γνωστοποιηθῶσι εἰς τοὺς εἰρημένους ὑπαλλήλους, ἢ περὶ τούτου εἰδοποιήσις, ὅπως γένηται γνωστὴ εἰς τὸ δημόσιον, τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν ἐξωτερικὴν αἰθουσαν τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 62. Πᾶν δικόγραφο, ἔγγραφο καὶ ἀποδεικτικόν, ὅπερ ἤθελε κατατεθῆ ὑπὸ τῶν διαδίκων εἰς τὸ γραφεῖον, καταχωρεῖται εἰς εἰδικῶς πρὸς τοῦτο κρατούμενον βιβλίον, δίδεται δὲ αὐτοῖς ἀποδεικτικὸν παραλαβῆς ὑπὸ τοῦ γραμματέως.

Ἄρθρ. 63. Οἱ γραμματεῖς δὲν δύνανται νὰ δώσωσιν ἀντίγραφα ἢ νὰ ἐπιτρέψωσι νὰ λάβωσι γινῶσιν τοῦ περιεχομένου τῶν κατατεθειμένων εἰς τὸ γραφεῖον δικογράφων, ἐγγράφων ἢ ἀποδεικτικῶν, εἰμὴ εἰς τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ προέδρου πρόσωπα δι' ἐπισημειώσεως αὐτοῦ, γραφομένης ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων, ἢ τῶν ὁμοδίκων αὐτῶν καὶ τοῦτο ἐπὶ ποινῇ προστίμου οὐχὶ κατωτέρου τῶν ἑκατὸν οὔτε ἀνωτέρου τῶν χιλίων γροσίων, φυλαττομένων τῶν ἀποζημιώσεων τῶν διαδίκων, οὔτινες ἤθελον πάθει ἐκ τούτου. Ἐν περιπτώσει ἐπαναλήψεως, ὁ παραβάτης γραμματεὺς πάυεται προσέτι τῶν καθήκοντων του.

Ἄρθρ. 64. Τὰ παρὰ τοῦ γραμματέως παραδιδόμενα ἀντίγραφα ὑπογράφονται ἢ σφραγίζονται παρ' αὐτοῦ ὡς σύμφωνα τῷ πρωτοτύπῳ, καὶ ὅπως ὦσιν ἐπίσημα, σφραγίζονται προσέτι διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ δικαστηρίου.

Ὁ γραμματεὺς εἶναι ὑπεύθυνος περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς ἐννοίας τῶν δικογράφων, ἐγγράφων καὶ ἀποδεικτικῶν, ὧν ἤθελε δώσει ἀντίγραφο καὶ τοῦτο ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων.

Ἄρθρ. 65. Ὁ γραμματεὺς δὲν δύναται νὰ παραδώσῃ τὴν κατοχὴν οὐδενὸς δικογράφου, ἐγγράφου ἢ δικαιογράφου ἐμπιστευθέντος αὐτῷ, ἀνευ ἀδείας τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· καὶ τότε δὲ ὀφείλει προηγουμένως νὰ συντάξῃ ὁμοίτυπον ἀντίγραφο τῶν ἐγγράφων τούτων· ἀφοῦ ἐνεργήσῃ νὰ τεθῆ ἡ ὑπογραφή ἢ ἡ σφραγὶς αὐτοῦ τοῦ ἀντιγράφαντος αὐτὸ ὑπογραμμάτως, ἐπιθέτει καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπογραφήν ἢ σφραγίδα.

Τὸ ὁμοίτυπον τοῦτο ἀντίγραφο ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ ἀντικαθίσταται εἰς τὸ πρωτότυπον, ὅπερ ἀναπληροῖ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του.

Ἄρθρ. 66. Ἐν τῷ γραφεῖῳ ὑπάρχει ἐν βιβλίον ταμείου, ἐν ᾧ ἐγγράφονται ὀλογράφως τὰ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦτο παρακατατιθέμενα ἢ παραδιδόμενα ποσά, δίδεται δὲ παρὰ τοῦ γραμματέως εἰς τὸν δικαιοῦχο ἄποδεικτικὸν τῆς παραλαβῆς αὐτῶν, ἐξαγόμενον ἐκ διπλοτύπου βιβλίου.

Ἄρθρ. 67. Τὸ ταμεῖον τοῦ γραφεῖου πρέπει νὰ ἐξελέγχῃται κατὰ πᾶσαν ἐβδομάδα ὑπὸ τοῦ προέδρου.

Τὸ ταμεῖον τοῦτο κλείεται διὰ δύο διαφόρων κλειθρῶν· ὁ πρόεδρος κρατεῖ τὴν κλεῖδα τοῦ ἐνός, ὁ δὲ γραμματεὺς τὴν τοῦ ἄλλου.

Ἄρθρ. 68. Τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀρθροῖς ἀναφερόμενα βιβλία καὶ πᾶν ἄλλο βιβλίον τοῦ γραφεῖου πρέπει νὰ ὦσι δεδεμένα καὶ νὰ ἀριθμῶνται, μονογράφονται καὶ ἐξελέγχονται κατὰ πᾶσαν ἐβδομάδα ὑπὸ τοῦ προέδρου.

Ἄρθρ. 69. Ἡ ὑπερσία τοῦ γραφεῖου, ἧτοι ἡ σύνταξις, διῦρθωσις,

καταχώρησις, ἀντιγραφή καὶ παράδοσις τῶν ἀποφάσεων καὶ ἄλλων πράξεων τοῦ δικαστηρίου, ὡς καὶ ἡ καλῆ σύνταξις τῶν διαφόρων βιβλίων διανέμεται ὑπὸ τοῦ προέδρου εἰς τοὺς διαφόρους γραμματεῖς καὶ ὑπογραμματεῖς, ὅταν ὑπάρχωσι πλείονες, ὅπως ἕκαστος αὐτῶν γνωρίζῃ ἰδιαιτέρως τὰ καθήκοντά του, ἐπιμελῆται εἰς τὸ νὰ τὰ ἐκπληροῖ ἐγκαίρως, τακτικῶς καὶ ἀκριβῶς, καὶ ἡ ὑπερσία βελὴν κανονικώτερον καὶ ταχύτερον.

Ἄρθρ. 70. Πᾶς γραμματεὺς καὶ ὑπογραμματεὺς ὀφείλει ὁσάκις ζητεῖται νὰ ἐνεργῇ πάσας τὰς πράξεις τῆς ὑπερσίας του, ἐπὶ ποινῇ ἐπιπλήξεως παρὰ τοῦ προέδρου, ἐτι δὲ καὶ ἀντικαταστάσεως ὑπὸ ἄλλου, χρείας τυχούσης.

Ἄρθρ. 71. Ἐν τέλει ἐκάστης τριμηνίας, οἱ ἀρχιγραμματεῖς τῶν ἐμποροδικείων ὑποχρεοῦνται νὰ συντάσωσιν ἐν περιλήψει τὸ στατιστικὸν ἐξαγόμενον ὅλων τῶν κατὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα εἰς τὰ δικαστήρια εἰσαχθεῖσῶν δικῶν, ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν ἀποφάσεις καὶ ὅσων ἡ ἐκδίκασις ἐξακολουθεῖ, καὶ ὑποβάλλωσιν αὐτὸ εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργόν.

Ἐν τέλει δ' ἐκάστου ἔτους θέλουσι συντάττει γενικὴν στατιστικὴν, ἣν, ἐπικυρωμένην ὡς ἀκριβῆ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου, διαβιβάζουσιν εἰς τὸν ὑπουργόν τοῦ ἐμπορίου, ὅστις δημοσιεύει αὐτὴν εἰς διαφόρους γλώσσας διὰ τῶν ἐφημερίδων.

Ἄρθρ. 72. Οἱ πρόεδροι τῶν ἐμποροδικείων διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν καὶ τῆς σφραγίδος τοῦ ἐμποροδικείου ἐπικυροῦσι τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν καὶ σφραγίδων παντὸς ἐγγράφου· ἵνα ὦσιν ὅμοι ἐγκυροὶ αἱ ἐπικυρώσεις καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς Αὐτοκρατορίας, πρέπει πρὸς τοῖς ἄλλοις νὰ βεβαιούται τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τῶν προέδρων καὶ τῆς σφραγίδος τῶν δικαστηρίων ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ ἐμπορίου, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις, ὑπὸ τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς τοῦ τόπου.

Ἄρθρ. 73. Οἱ παρὰ τινι ἐμποροδικεῖῳ ὑπάρχοντες διερμηνεῖς θέλουσι λαμβάνει μισθόν, ἀνάλογον τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου.

Τὰ καθήκοντα αὐτῶν περιορίζονται εἰς τὴν προφορικὴν μετάφρασιν τῶν λόγων τῶν ἀγνοούντων τὴν Τουρκικὴν γλῶσσαν διαδίκων καὶ εἰς τὴν ἔγγραφο μετάφρασιν τῶν ἐκθέσεων, προτάσεων καὶ ἄλλων δικογράφων καὶ ἀποδεικτικῶν, τῶν προσαγομένων εἰς τὸ δικαστήριον καὶ συντεταγμένους εἰς ἄλλην γλῶσσαν, ἀνευ τινὸς παρεξηγήσεως ἢ ἀλλοιώσεως.

Ἄρθρ. 74. Οἱ διερμηνεῖς θέλουσι ὑπογράφει τὰς ἐγγράφους αὐτῶν μεταφράσεις καὶ θέλουσιν εἶσθαι ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν βλάβην, προξενηθεῖσαν εἰς τοὺς διαδίκους ἐκ τῆς μὴ ἀκριβείας τῶν προφορικῶν ἢ ἐγγράφων αὐτῶν μεταφράσεων.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Περὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφετείου.

Ἄρθρ. 75. Συνιστάται ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τοῦ ἐμπορίου ἐφετεῖον, εἰς ὃ θέλουσιν ἀποστέλλεσθαι, σύμφωνα τοῖς διαγραφείσιν ἄρθροι ἐν τῇ ἐμπορικῇ δικονομίᾳ, αἱ ἐπιδεκτικαὶ ἐφέσεως ὑποθέσεις, δηλαδὴ, τὰ παράπονα καὶ οἱ ἰσχυρισμοὶ κατὰ ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ διαφορᾶς, δικασθείσης καὶ ἀποφασισθείσης ἐν τινὶ ἐμποροδικεῖῳ.

Τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀντικείμενον ἔχει τὴν ἐκ νέου ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς, ὡσάκις, μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν τοιούτων ἀποφάσεων, ἤθελεν εὖρει βασίμους τοὺς κατ' αὐτῶν προτεινομένους λόγους καὶ τὰ παράπονα, σύμφωνα πρὸς τοὺς ἄρθρους τῆς ἐφέσεως.

Ἄρθρ. 76. Τὸ ἐφετεῖον, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ ἐμπορίου, ἔχει τρία μέλη διαρκῆ καὶ πέντε προσωρινά.

Ἄρθρ. 77. Τὰ ἄρθρα 10, 11 καὶ 12 τοῦ παραρτήματος τούτου ἐφαρμόζονται ἐπίσης εἰς τὰ διαρκῆ μέλη τοῦ ἐφετείου.

Ἄρθρ. 78. Τὰ προσωρινὰ μέλη τοῦ ἐφετείου ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ ὅλου τοῦ σωματείου τοῦ ἐμποροδικεῖου καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ ἐμπορίου, μεταξὺ τῶν ἐπισήμων ἐμπόρων τοῦ τόπου, ὅσοι ὑπῆρξαν ἤδη ἐντίμως καὶ διέπρεψαν ὡς προσωρινὰ μέλη παρὰ τοῖς ἐμποροδικεῖσι καὶ φέρουσιν ἀποδεικτικὸν ἀξιεπαίνου διαγωγῆς, κατὰ τοὺς ὅρισμους τοῦ ἄρθρου 44.

Ὁ διορισμὸς αὐτῶν γίνεται δι' Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβαλλομένου πρακτικοῦ ἐκλογῆς.

Ἄρθρ. 79. Τὰ ἄρθρα 17, 18, 19, 20, 21 καὶ 22 ἐφαρμόζονται ἐπίσης εἰς τὰ προσωρινὰ μέλη τοῦ ἐφετείου.

Ἄρθρ. 80. Ὑπάρχει παρὰ τῷ ἐφετεῖῳ εἰς διερμηνεύς, εἰς γραμματεῖς, καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς ὑπογραμματῶν καὶ κλητῶν.

Ἐκλέγονται δὲ οὗτοι καὶ διορίζονται κατὰ τὰ ἄρθρα 24 καὶ 25 τοῦ παραρτήματος τούτου.

Ἄρθρ. 81. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ἐφετείου, οἰοῦντο καὶ ἂν ᾧσιν, ὑποβάλλονται ἐξ ἴσου εἰς τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 26 διαγραφόμενον διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἐμποροδικεῖων ὄγκον.

Ἄρθρ. 82. Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν, ἂν δὲν σύγκληται τοῦλάχιστον ἐκ τοῦ ἡμίσεως πλέον ἑνὸς τῶν μελῶν του, μὴ περιλαμβανομένου τοῦ προέδρου.

Ἄρθρ. 83. Πάντα τὰ ἐν τῷ τετάρτῳ τίτλῳ τοῦ παραρτήματος τούτου περιεχόμενα ἄρθρα, τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐμποροδικεῖων, ἐφαρμόζονται ἐξ ἴσου εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐφετείου.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Περὶ διαμαρτυρικῶν.

Ἄρθρ. 84. Πᾶν διαμαρτυρικὸν συναλλαγματικῆς πρέπει νὰ γίνηται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ κομιστοῦ ἢ τοῦ ἐντολοδόχου του.

Ἄρθρ. 85. Τὰ ἄρθρα 130 καὶ 132 τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος ἐπεξηγῶνται καὶ διασαφίζονται κατὰ τὰ δύο ἐπόμενα ἄρθρα. Κατὰ συνέπειαν θέλουσιν ἐφαρμόζεσθαι ἀντ' αὐτῶν τὰ δύο ταῦτα ἄρθρα.

Ἄρθρ. 86. Τὸ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ ἢ μὴ πληρωμῇ συναλλαγματικῆς τινος διαμαρτυρικὸν γίνεται ὑπὸ τοῦ Γραφείου τοῦ Ἐμποροδικεῖου, ἢ τοῦ ἐμπορικοῦ δικαστικοῦ Γραφείου τῆς κατοικίας τοῦ ἀποδέκτου.

Ἄν ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας τοῦ ἀποδέκτου δὲν ὑπάρχῃ ἐμποροδικεῖον ἢ ἐμπορικὸν γραφεῖον, τὸ διαμαρτυρικὸν γίνεται ἐγκύριως ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου τῆς κατοικίας του, τηρουμένων ὅμως ὅλων τῶν τύπων τοῦ διαμαρτυρικοῦ.

Ἄρθρ. 87. Οὐδὲν ἐγγράφον, ἐν εἰδῇ πιστοποιητικοῦ συντασσόμενον ὑπὸ ἐμπόρων ἢ ἄλλων προσώπων, δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τὸ διαμαρτυρικὸν, ὅποῖον ἀνωτέρω καὶ ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Κώδικι ὀρίζεται, ἐκτὸς τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 107 ἕως 111 τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος προβλεπομένης περιπτώσεως τῆς ἀπωλείας τῆς συναλλαγματικῆς, ὅτε ἀκολουθοῦνται οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις διαγραφόμενοι κανόνες.

Ἄρθρ. 88. Τὸ διαμαρτυρικὸν γίνεται ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ ἀποδέκτου, ἐν τῇ κατοικίᾳ τῶν προσώπων, ἅτινα ἢ συναλλαγματικῆ ἀναφέρει ὡς κατ' ἀνάγκην πληρωτὰς, καὶ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ τρίτου, ὅστις ἤθελεν ἀποδεχθῆ αὐτὴν κατὰ παρέμβασιν, πάντα δὲ ταῦτα δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, κοινοποιομένου, ἐν ἀκριβεῖ ἀντιγράφῳ, εἰς τὰς διαφορὰς ταύτας κατοικίας.

Ἄρθρ. 89. Ἄν ἐν τῇ συναλλαγματικῇ ὑπάρχῃ ψευδῆς δήλωσις κατοικίας, ἢ δὲ ἀληθῆς κατοικία δὲν εὑρεθῇ, προηγείται τοῦ διαμαρτυρικοῦ ἐγγράφου ἐρεύνησις, συνιστάμενον εἰς πρακτικὸν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, δι' οὗ δηλοῖ ὅτι μ' ὅλας τὰς παρ' αὐτοῦ γενομένας ἐρεῖνας δὲν ὑπῆρξεν δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ ὁ ἀποδέκτης.

Κατόπιν γίνεται τὸ διαμαρτυρικὸν, ἀντίγραφον δὲ αὐτοῦ τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν κυριωτέραν θύραν τοῦ ἐμποροδικεῖου ἢ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, ἂν ὑπάρχωσιν, ἕτερον δὲ εἰς τὴν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου.

Ἄρθρ. 90. Αἱ διὰ τὰ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ συναλλαγματικῆς διαμαρτυρικὰ ὀρισθεῖσαι διατυπώσεις ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ διαμαρτυρικά τῶν γραμματιῶν εἰς διαταγὴν.

Ἐφαρμόζονται ἐπίσης, μετὰ τῶν ὑπὸ τῆς φύσεως αὐτῆς τῆς πράξεως ὑπαγορευομένων τροποποιήσεων, εἰς τὰ διαμαρτυρικά τὰ γινόμενα διὰ τὴν

μη εκτέλεσιν ἢ τὴν βραδύτητα τῆς εκτελέσεως συμβολαίου τινὸς ἢ ὑποχρεώσεως.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Περὶ ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρ. 91. Ἀποζημιώσεις διὰ τὴν μὴ εκτέλεσιν ἢ τὴν βραδύτητα περὶ τὴν εκτέλεσιν συμβολαίου, ἢ ὑποχρεώσεως, τότε μόνον ὀφείλονται, ὅταν ὁ ὀφειλέτης προσκληθῆ ἐπίσημος καὶ ἐγγράφως ὡς καταστάς ὑπερήμερος εἰς τὴν εκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεώς του· ἂν δὲ ὅ,τι ὁ ὀφειλέτης ὑπερθεύωτο νὰ δώσῃ, ἢ νὰ πράξῃ, μόνον ἐν ὀρισμένῳ χρόνῳ ἢ δύναντο νὰ δοθῆ ἢ νὰ πράξῃ, τὸν χρόνον δὲ τοῦτον ἄφησε νὰ παρέλθῃ, καὶ ἂν, ὑπόχρεως ὢν νὰ μὴ πράξῃ τι, ἐπραξέ το ἀπηγορευμένον εἰς αὐτόν, εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὀφείλει ἀποζημιώσεις καὶ τόκους, καὶ χωρὶς νὰ καταστῇ ὑπερήμερος.

Ἄρθρ. 92. Ὁ ὀφειλέτης καθίσταται ὑπερήμερος, εἴτε διὰ κλήσεως, διαμαρτυρίας, ἢ ἄλλου ἰσοδύναμου ἐγγράφου, εἴτε δυνάμει αὐτῆς τῆς συμβάσεως, ἂν ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ ὅτι, ἄνευ τινὸς ἐγγράφου καὶ διὰ μόνης τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας, ὁ ὀφειλέτης καθίσταται ὑπερήμερος.

Ἄρθρ. 93. Ὁ ὀφειλέτης καταδικάζεται, ὑπαρχούσης περιπτώσεως, εἰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεων, εἴτε λόγῳ τῆς μὴ εκτελέσεως τῆς ὑποχρεώσεώς του, εἴτε λόγῳ τῆς βραδύτητος περὶ τὴν εκτέλεσιν αὐτῆς, ὡσάκις δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἢ μὴ εκτέλεσις ἢ ἢ βραδύτης προήλθεν ἀπὸ ἐξωτερικὴν αἰτίαν, ἧτις δὲν δύναται νὰ καταλογισθῆ εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. 94. Οὐδεμίαν ἀποζημίωσις ὀφείλεται ὅταν, συνεπεῖα ἀνωτέρας δυνάμεως ἢ τυχαίου περιστατικοῦ, ὁ ὀφειλέτης ἐκωλύθη νὰ δώσῃ ἢ πράξῃ ὅ,τι ὑπερθεύωτο, ἢ ἐπραξέ ὅ,τι τῷ ἦτο ἀπηγορευμένον.

Ἄρθρ. 95. Αἱ εἰς τοὺς δανειστάς ὀφειλόμεναι ἀποζημιώσεις συνίστανται ἐν γένει εἰς τὴν ζημίαν, ἣν ὑπέστησαν, καὶ εἰς τὸ κέρδος, οὗτινος ἐστερήθησαν, ἐκτὸς τῶν ἐφεξῆς ἐξαίρεσεων.

Ἄρθρ. 96. Ὁ ὀφειλέτης ὑπόκειται μόνον εἰς τὰς ἀποζημιώσεις, αἷτινες προσεβλήθησαν ἢ ἢ δύναντο νὰ προσβληθῶσι κατὰ τὴν σύμβασιν, ὅταν οὐχὶ ἐκ δόλου αὐτοῦ δὲν ἐξετελέσθη ἢ ὑποχρεώσις.

Ἄρθρ. 97. Καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἢ μὴ εκτέλεσις τῆς συμβάσεως προέρχεται ἐκ τοῦ δόλου τοῦ ὀφειλέτου, αἱ ἀποζημιώσεις πρέπει νὰ περιέχωνσι, ὡς πρὸς τὴν ζημίαν ἣν ὑπέστη ὁ δανειστῆς, καὶ τὸ κέρδος οὗ ἐστερήθη, μόνον ὅ,τι εἶναι ἄμεσος συνέπεια τῆς μὴ εκτελέσεως τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρ. 98. Ὅταν ἐν τῇ συμβάσει ἀναφέρηται ὅτι ὅστις παραλείψει τὴν εκτέλεσιν αὐτῆς θέλει πληρῶσι ὀρισμένον ποσὸν ὡς ἀποζημιώσιν, δὲν δύ-

ναται νὰ ἐπιβληθῆ εἰς τὸ συμβαλλόμενον μέρος μεγαλύτερον ἢ μικρότερον ποσόν.

Ἄρθρ. 99. Εἰς τὰς ὑποχρεώσεις, αἷτινες περιορίζονται εἰς τὴν πληρωμὴν χρηματικοῦ ποσοῦ, αἱ ἀποζημιώσεις, αἱ προσερχόμεναι ἐκ τῆς βραδύτητος περὶ τὴν εκτέλεσιν, συνίστανται πάντοτε εἰς τὴν καταδίκην πρὸς πληρωμὴν τῶν νομίμων τόκων πρὸς δώδεκα τῆς εκατὸν κατ' ἔτος.

Ὁ τόκος οὗτος ὀφείλεται, χωρὶς ὁ δανειστῆς νὰ ὑποχρεούται νὰ ἀποδείξῃ οὐδεμίαν ζημίαν.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οὐδεμία περὶ τόκου συμφωνία ὑπάρχει ἐν τῷ χρεωστικῷ ἐγγράφῳ, ὁ τόκος τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ ὀφείλεται μόνον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ διαμαρτυρικοῦ, ἂν ἐγένετο, ἢ ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐὰν δὲν ἐγένετο τοιοῦτον.

Ἄρθρ. 100. Οἱ δεδουλευμένοι τῶν κεφαλαίων τόκοι δύναται νὰ παράγωσι τόκους ἢ δυνάμει δικαστικῆς αἰτήσεως, ἢ δυνάμει ἐδικῆς συμφωνίας, ἀρκεῖ μόνον, εἴτε ἐν τῇ αἰτήσει, εἴτε ἐν τῇ συμφωνίᾳ, νὰ πρόκηται περὶ τόκων, ὀφειλομένων τοῦλάχιστον δι' ἓν ὀλόκληρον ἔτος.

Ἄρθρ. 101. Ὁμοίως τὰ δεδουλευμένα ἐνοίκια παράγωσι τόκους μόνον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς ὀρισμένης διὰ τῆς συμβάσεως ἡμέρας.

Ἄρθρ. 102. Ὁ κερδίσας τὴν δίκην τοῦ διάδικου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πληρωθῆ ἀπὸ τὸν ἠττηθέντα διάδικον τὰ καταβληθέντα τέλη διὰ τὰ διαμαρτυρικά, τὰς ἀγωγὰς καὶ τὰς ἀποφάσεις, καὶ πᾶν ἄλλο ἀναγνωριζόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς δικαστικὸν ἔξοδον.

Δύναται ὅμως τὰ ἐμποροδικεῖα καὶ τὸ ἐφετεῖον νὰ συμψηφίσωσι τὰ ἔξοδα ὅλα, ἢ ἐν μέρει, ἂν οἱ διάδικοι ἠττῶνται ἀμοιβαίως ἐπὶ τινων κεφαλαίων, ἢ ἂν ὡσι σύζυγοι, πατὴρ, ἢ μήτηρ, ἢ τέκνα, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί, ἢ ἀγχιστεῖς τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ.

Ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 9 Σεββὰλ 1276 (18(30) Ἀπριλίου 1860.)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Του Ἐμπορικοῦ δικαστικοῦ Γραφείου.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 1. Συνιστάται ἐν τῷ Υπουργείῳ τοῦ Ἐμπορίου Γραφεῖον, ἐσθόμενον συναφές πρὸς τὰ ἐμποροδικεῖα, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Δικαστικὸν Γραφεῖον τῆς καθόλου ἐμπορίας».

Ἄρθρ. 2. Τὰ ὑπὸ τοῦ Γραφείου τούτου ἀρμοδίως ἐκδιδόμενα, ἐσφραγισμένα δὲ τῇ σφραγίδι αὐτοῦ καὶ κεκρωμένα ἔγγραφα, θεωροῦνται παρ' ἅπασιν τοῖς ἐμποροδικεῖσι, καὶ ταῖς λοιπαῖς δικαστικαῖς ἀρχαῖς, παρὰ τοῖς νομαρχιακοῖς καὶ τοῖς ἐπαρχιακοῖς συμβουλοῖς, ἐνὶ λόγῳ ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους, ὡς ἐπίσημα ἔγγραφα, ἔχοντα πλήρη ἰσχύιν καὶ κύρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ συνθέσεως τοῦ Δικαστικοῦ Ἐμπορικοῦ Γραφείου.

Ἄρθρ. 3. Τὸ δικαστικὸν ἐμπορικὸν Γραφεῖον σύγκειται ἐξ ἑνὸς Διευθυντοῦ, ἑνὸς πρώτου γραμματέως, καὶ ἐξ ἀρκούντος ἀριθμοῦ μεταφραστῶν καὶ γραμματέων. Διρισθῆσονται δὲ παρ' αὐτῶ οἱ ἀναγκαῖοι κλητῆρες.

Ἄρθρ. 4. Παρὰ τῷ Γραφεῖῳ τούτῳ θέλουσι διαμένει ἐκ τῆς συντεχνίας τῶν ἀναρορογράφων ἐκλεγμένοι δύο, ὅπως γράφωσι τὰς ἀναφορὰς τῶν πρὸς τὰς διαφόρους ἀρχὰς ἀπειθυνομένων, ἂν οὗτοι θέλωσιν, ἀπολαμβάνοντες τὰ ἐκ τῆς γραφῆς ταύτης ὠφελήματα.

Ἄρθρ. 5. Τοῦ δικαστικοῦ ἐμπορικοῦ Γραφείου ὁ μὲν διευθυντὴς διορίζεται δι' Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος, κατ' ἐκλογὴν καὶ πρότασιν τοῦ ὑπουργείου τῆς ἐμπορίας, οἱ δὲ λοιποὶ ὑπάλληλοι, ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ὑπουργείου ἐκλεγόμενοι.

Ἄρθρ. 6. Ὁ διευθυντὴς τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου καὶ δύο καὶ ἐκ τῶν γραμματέων ἐκλεχθήσονται ἐκ τῶν ἀρκούντως εἰδῶτων τούλάχιστον τὴν Τουρκικὴν, τὴν Γαλλικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν, ἔχοντων δὲ καὶ ἰκανὴν γνῶσιν τῶν Ἐμπορικῶν νόμων καὶ κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 7. Οἱ διοριζόμενοι κλητῆρες παρὰ τῷ δικαστικῷ Γραφεῖῳ πρέπει νὰ ἠξέυρωσι νὰ ὀμιλῶσι καὶ νὰ γράφωσι τουρκιστί.

Ἄρθρ. 8. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου εὐθύνεται δι' ἅπαντα τὰ ἔργα αὐτοῦ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Γραφείου διατελοῦσιν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Διευθυντοῦ, ἐν δὲ τῇ ἀπουσίᾳ τούτου ὁ πρῶτος γραμματεὺς, ἐκτελὼν τὰ καθήκοντα τοῦ Διευθυντοῦ, ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἐπὶ τούτου ἐπικειμένην εὐθύνην.

Ἄρθρ. 9. Τὰ εἰς τὸ δικαστικὸν Γραφεῖον πεμπόμενα διάφορα ἔγγραφα ἐγχειρίζονται ἀμέσως εἰς τὸν Διευθυντὴν, οὗτος δὲ παραγγέλλει καὶ συνιστᾷ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων πρὸς τοὺς ὑπάλληλους.

Ἄρθρ. 10. Ἡ σφραγὶς τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου φυλάττεται παρὰ τῷ Διευθυντῇ, τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ Γραφείου συνταττόμενα καὶ ἐπικυρούμενα ἔγγραφα σφραγίζονται τῇ σφραγίδι ταύτῃ καὶ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου τὸ μὲν θέρος ἔρχονται εἰς τὸ γραφεῖον κατὰ τὴν τρίτην ὥραν, καὶ ἀπέρχονται τὴν δεκάτην, τὸν δὲ χειμῶνα ἔρχονται κατὰ τὴν τετάρτην, καὶ ἀπέρχονται κατὰ τὴν ἑνδεκάτην.

Ἄρθρ. 12. Ἐκτὸς τοῦ Βαϊραμίου καὶ τῶν ἐπισήμων ἑορτῶν, κατὰ τὰς λοιπὰς καθ' ἃς σχολάζει τὸ Γραφεῖον ἡμέρας θέλουσι παραμένει ἐν αὐτῷ, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Διευθυντοῦ, εἰς μὲν γραμματεῖς, δύο δὲ κλητῆρες, ἐξ ὑπαμοιβῆς ἐκτελοῦντες τὰ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ διαταχθέντα.

Ἄρθρ. 13. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Γραφείου θέλουσι προθυμεῖσθαι εἰς τὴν μετὰ τῆς ἐφικτῆς ταχύτητος διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων, εἰς τὴν ἔγκαιρον γραφὴν καὶ καταχώρισιν τῶν εἰσερχομένων ἐγγράφων, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὸν πρὸς θν ὄρον, προσέχοντες ὅπως προσφέρωνται ἐξ ἴσου πρὸς πάντας τοὺς ἔχοντας ὑποθέσεις, καὶ μὴ διακοινοῦντες τι πρὸς ἄλλον, παρὰ τὸν ἀρμοδίον νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτοῦ. Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων ὑπάλληλοι τιμωροῦνται κατὰ τὰ ὀριζόμενα ἐν τῷ Παραρτήματι τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Καθήκοντα καὶ ἐργασίαι τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου.

Ἄρθρ. 14. Κυριώτερα καθήκοντα τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου εἰσὶ τὰ ἐξῆς. — ἐπικυροῖ παντὸς εἶδους συμβόλαια, ἔγγραφα πληρεξουσιότητας, ἐγγυήσεως, διαμαρτυρήσεως καὶ λοιπὰ δικαιοῦγραφα, τὴν ἡπειρωτικὴν ἐμπορίαν ἀφορῶντα, καὶ συντάττει δὲ ταῦτα, κατ' αἴτησιν τῶν βουλομένων φροντίζει περὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ ἐπιδόσεως τῶν ἀποφάσεων (ιλιμάτων),

τῶν ἐκδιδομένων κατὰ συνέπειαν ἀγωγῶν περὶ κατασχέσεως· ἀριθμῆ καὶ σφραγίζει τὰ ἐμπορικὰ βιβλία· μετασφράζει τὰς εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα ὑποβαλλομένας ἀγωγὰς, τὰς μὴ τουρκιστὶ γεγραμμένας· ἐνεργεῖ τὰς αὐτοφίας καὶ ἐκτιμήσεις τὰς ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ κώδικος εἰς τὸ δικαστικὸν Γραφεῖον ἀνατεθειμένας, καὶ τὰς παρεμφερεῖς αὐταῖς· κρατεῖ σημειῶσιν τῶν ὑπὸ τῶν ἐμποροδικεῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, καταχωρίζον ἐκάστην εἰς τὸ βιβλίον τοῦ τμήματος, εἰς ὃ ἀνάγεται, ποιούμενον δὲ μνεῖαν καὶ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος, τοῦ λαβόντος αὐτήν, ἐγγράφει εἰς χωριστὸν βιβλίον τὰς ἀποφάσεις, ὧν ἡ ἐκτέλεσις εἶναι ἔργον τοῦ ἐπὶ τῆς ἐμπορίας ὑπουργείου· τέλος, ἐξετάζον τοὺς λόγους, δι' οὓς καθυστέρησαν τυχόν ἐνέργειαι τινές, ἀναφέρεται περὶ τούτων εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 15. Ἐν τῷ δικαστικῷ Γραφεῖῳ κρατοῦνται δύο βιβλία, ἐν οἷς σημειοῦται ἐν περιλήψει, κατ' αὐξοῦσα ἀριθμὸν, πᾶν ἐγγράφον, εἰσερχόμενον ἢ ἐξερχόμενον, ἀπὸ τῆς πρώτης Μουχαρρέμ ἐκάστου Ὀθωμανικοῦ ἔτους, ἢ δὲ χρονολογία τοῦ ἐγγράφου, τὸ ὄνομα τοῦ εἰς ὃν ἀνίκει, τὸ ποσὸν τῶν ἐν τῷ δικαστικῷ Γραφεῖῳ παρακατατεθειμένων χρημάτων, ἢ ἄλλων πραγμάτων, ταῦτα σημειοῦνται ἐν χωριστῷ βιβλίῳ. Ἐν δὲ τοῖς βιβλίοις τούτοις τηρεῖται ἀλφαβητικὴ τάξις. Τὰ παρὰ τοῖς ἐμποροδικείοις παρακατατεθειμένα χρήματα τίθενται ἐν τῷ δικαστικῷ Γραφεῖῳ ἐντὸς σιδηροῦ κιβωτίου, ὅπερ ἔχει τρεῖς κλειδιάς, τὴν μὲν φυλαττομένην παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῆς ἐμπορίας, τὴν δὲ, παρὰ τῷ προέδρῳ τοῦ πρώτου ἐμποροδικείου καὶ τὴν τρίτην παρὰ τῷ διευθυντῇ τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου.

Ἄρθρ. 16. Αἱ σελίδες τῶν βιβλίων τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου εἰσὶν ἠριθμημένα, καὶ ἐσφραγισμένα τῇ σφραγίδι τοῦ ἐμποροδικείου· σημειομένου δὲ ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι ἐκ πόσων φύλλων σύγκειται ἕκαστον βιβλίον, τίθεται κάτωθεν ταύτης ἡ ὑπογραφή τοῦ προέδρου τοῦ ἐμποροδικείου. Τὰ βιβλία ταῦτα κρατοῦνται μετὰ προσοχῆς καὶ τάξεως, μηδὲν ἐπιτρεπομένου νὰ ὑπάρχωσιν ἐν αὐτοῖς ξέσματα καὶ σβέσματα, μηδὲ νὰ παρενθιθῆναι λέξεις μεταξὺ τῶν στίχων· ἂν ὅμως γενῆ λάθος ἢ παράλειψις ἐν τῷ κειμένῳ, σβύνεται τὸ ἐκ παραδρομῆς γραφὲν οὕτως, ὥστε νὰ ἀναγνωσκήται, τὸ δὲ ὀρθὸν γράφεται ἐν τῷ περιθωρίῳ. Οἱ δὲ ὑπογεγραμμένοι κάτωθι τῶν δικαιογράφων ἐπικυροῦσι τοῦτο διὰ τῆς ὑπογραφῆς καὶ τῆς σφραγίδος αὐτῶν.

Ἄρθρ. 17. Αἰτιήσεις τῆς ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου συντάξεως καὶ ἐπικυρώσεως δικαιογράφων, ἢτοι συμβολαίων, ἐγγράφων πληρεξουσιότητας, ἐγγνήσεως, διαμαρτυρήσεως παντὸς εἶδους, καὶ λοιπῶν, ἢ ἐνοικίου τοῦ προκειμένου νὰ συνταχθῇ ἐγγράφου σημειοῦται ἐπὶ τῇ ἀφηγήσει τῶν συμβαλλομένων· ἀναγνωσθεῖσα δὲ αὐτοῖς, ἂν ἡ σύμφωνος πρὸς ὃν ἔθεντο σκοπὸν, γράφεται ὁλόκληρος ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ· ἀπ' οὗ δὲ ὑπο-

γραφή ἢ σφραγισθῇ ὑπὸ μαρτύρων, ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα, γνωρίζοντων δὲ τοὺς συμβαλλομένους, δίδεται εἰς ἕκαστον τούτων ἐν ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον· ἐν τοῖς οὕτωσι συντασσομένοις δικαιογράφοις ἢ συμβολαίοις γίνεται μνεῖα τοῦ ὀνόματος, τοῦ ἐπωνύμου, τοῦ ἐπιτηδεύματος καὶ τῆς κατοικίας αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν μαρτύρων.

Ἄρθρ. 18. Τοῦ μὴ εἰδότες γράφειν καὶ μὴ ἔχοντος σφραγίδα τὸ ὄνομα γράφεται εἰς τὸ ἰδιαιτέρον βιβλίον καὶ εἰς τὰ ἀντίγραφα, σημειομένου ὅτι « τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄτομον ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἤξευρε νὰ γράφῃ, οὐδ' ἔχει σφραγίδα ». Ταύτην δὲ τὴν δήλωσιν οἱ ἐν τῷ 17 ἄρθρῳ διαλαμβανόμενοι μάρτυρες ὑπογράφουσιν ἢ σφραγίζουσιν.

Ἄρθρ. 19. Ὅπως ἐπικυρωθῇ ἡ ἐν δικαιογράφῳ τινὶ τεθειμένη ὑπογραφή, δέον, προσαχθέντος τοῦ ὑπογράφαντος προσώπου, νὰ βεβαιωθῇ ἡ δήλωσις αὐτοῦ ἐνώπιον δύο μαρτύρων γνωρίζοντων αὐτόν· γραφεῖσιν δὲ τὴν κατάθεσιν νὰ τὴν ὑπογράψωσιν ἢ νὰ τὴν σφραγίσωσιν οἱ μάρτυρες. Τότε γινομένη ἡ ἐπικύρωσις σημειοῦται ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ· ἀλλὰ, ἂν δὲν ἐρχηται ὁ τὸ δικαιογράφον ὑπογράφας, πέμπεται εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ εἰς ὑπάλληλος, ὅστις, ἐνώπιον δύο μαρτύρων γνωρίζοντων τὸν μὴ προσελθόντα, συντάττει ἔκθεσιν περὶ τῆς δηλώσεως αὐτοῦ· τὴν δὲ ἔκθεσιν τοῦ ὑπαλλήλου ὑπογράφει καὶ σφραγίζει, ὅτε ἐν τῷ δικαιογράφῳ ὑπογράφας καὶ οἱ μάρτυρες· ἀκολουθῶς ἐπικυροῦται ἡ ἐν τῷ δικαιογράφῳ ὑπογραφή.

Ἄρθρ. 20. Ἄν τὸ συντακτέον, ἢ τὸ προσαχθὲν, πρὸς ἐπικύρωσιν ἀντιγράφου ἢ ὑπογραφῆς, δικαιογράφον ἢ συμβολαῖον περιέχῃ ἐνόησας προσβαλλούσας τὰ χρηστά ἢ ἢ τὰ δικαιώματα τῆς ἀρχῆς, ἢ περὶ συντάξεως ἢ ἐπικυρώσεως αἰτήσεις ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρ. 21. Αἱ σημειώσεις ἀπάντων τῶν ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου συνταττομένων καὶ ἐπικυρωμένων δικαιογράφων φέρουσι κάτωθεν Ἀραβικὴν καὶ Ἑλληνικὴν χρονολογίαν, σφραγίζονται τῇ σφραγίδι τοῦ Γραφείου, καὶ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ.

Ἄρθρ. 22. Ἄν τις τῶν συμβαλλομένων, ἢ τῶν ἐκπροσωποῦντων αὐτοὺς, ζητήσῃ ἀντίγραφον τοῦ συμβολαίου, δύναται νὰ τὸ λάβῃ, κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου, ἐσφραγισμένον τῇ σφραγίδι τοῦ Γραφείου καὶ κεκυρωμένον· ἀλλὰ δὲν δίδεται εἰς ἄλλον τινά.

Ἄρθρ. 23. Ἄπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου συνταττόμενα καὶ ἐπικυρούμενα συμβολαία, ἐγγράφα διαμαρτυρήσεων, κατασχέσεων καὶ λοιπὰ δικαιογράφα, πρέπει νὰ γράφονται ἐπὶ χαρτοσήμου. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε φανῇ δικαιογράφόν τι ἐπὶ ἀπλοῦ χαρτοῦ γεγραμμένον, ὁ προσάγων αὐτὸ ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον, κατὰ τὸν περὶ χαρτοσήμου κανονισμόν· γενομένης δὲ περὶ τούτου μνεῖας ἐπὶ τοῦ δικαιογράφου, λαμβάνεται ἀκολουθῶς αὐτὸ ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων. Ἡ δὲ

γενομένη εισπραξίς του προστίμου καταχωρίζεται εις τὸ βιβλίον τῶν ἐσόδων.

"Αρθρ. 24. Αἱ ἐν τῷ δικαστικῷ Γραφείῳ συνταττόμεναι διαμαρτυρήσεις πρῶτον ἐγγράφονται εις ἰδιαίτερον βιβλίον, ἔνθα ὑπογράφει ὁ ὑποβάλλων τὴν αἴτησιν ἀκολούθως γίνονται τόσα ἀντίγραφα, ὅσων ὑπάρχει ἀνάγκη, καὶ, τῇ σφραγίδι τοῦ Γραφείου σφραγιζόμενα καὶ ἐπικυρούμενα, πέμπονται καὶ ἐπιδίδονται πρὸς οὓς δεῖ.

"Αρθρ. 25. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν διαμαρτυρήσεις, μὴ γραφείσαι ἐν τῷ δικαστικῷ Γραφείῳ, προσαχθῆ ἢ πρωτογράφῳ συντεταγμένη, γίνονται τοῦτου τόσα ἀντίγραφα, ὅσων ὑπάρχει ἀνάγκη, καὶ, ἀφοῦ σημειωθῆ ἑρ' ἐκάστου ἀντιγράφου ὅτι εἶναι ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτογράφου, τοῦτο μὲν φυλάττεται, τὰ δὲ ἀντίγραφα πέμπονται καὶ ἐπιδίδονται πρὸς οὓς δεῖ.

"Αρθρ. 26. Ἐν τοῖς διὰ τὴν καταχώρισιν τῶν διαμαρτυρήσεων κρατούμενοις βιβλίοις σημειοῦται ὑπὸ τίνος ἐγένετο ἡ διαμαρτυρήσεις, ἡ χρονολογία ταύτης, πρὸς τίνας ἀπευθύνεται, καὶ διὰ τίνος δικαστικοῦ ὀργάνου ἐπεδόθη.

"Αρθρ. 27. Τὰ ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου πεμπόμενα ἔγγραφα δίδονται εἰς τοὺς κλητῆρας, ὅπως κομισῶσι καὶ ἐπιδώσωσιν αὐτὰ πρὸς οὓς δεῖ, λαμβάνοντες παρὰ τῶν πρὸς οὓς ἐπεδόθησαν ἀποδεικτικὰ τῆς γενομένης ἐπιδόσεως (ἐπιδοτήρια), ἅτινα, σημειούμενα ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, φυλάττονται ἐν τῷ Γραφείῳ.

"Αρθρ. 28. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἀποποιήθῃ τις νὰ λάβῃ τὰ ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου πεμφθέντα αὐτῷ ἔγγραφα, ἢ, κρύπτηται ἐπὶ τούτῳ, ἐγγειρίζονται εἰς τὸν προϊστάμενον (κεχαρζάρ) τῆς συντεχνίας, εἰς ἣν ἀνήκει τυχὸν ὁ περὶ οὗ λόγος, ἢ εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ τμήματος, εἰς ὃ ὑπάγεται, ἢ εἰς τὸν Ἰμάμη, ἢ τὸν Μουχτάρη τῆς συνοικίας, ἐν ἣ κατοικεῖ, παρ' ὧν λαμβάνεται τότε τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικόν. "Αν ὁ πρὸς ὃν εἶναι ἐπιδοτέον τὸ ἔγγραφο ἔχῃ ὑπυκοσύτητα ζέντην, ἢ ἐπίδοσις ἐνεργηθῆσεται διὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ Γραφείου (Kart'e.s.larlas) τῆς Κυριάρχου Δυνάμεως, τὸ δὲ ἐπιδοτήριον ληφθήσεται ἐκεῖθεν.

"Αρθρ. 29. "Αν ὁ πρὸς ὃν πέμπεται τὸ ἔγγραφο διατρίβῃ ἐκτὸς τῆς Πρωτεύουσας, τὸ ἐπὶ τῆς ἐμπορίας Ὑπουργεῖον διαβιβάζει αὐτὸ δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὴν ἀρμόδιαν ἐγγῶριον ἀρχήν, ὅπως διὰ ταύτης ἐπιδουθῆ.

"Αρθρ. 30. Διαμαρτυρήσεις τινός, ἢ ἄλλου ἐγγράφου, οὗ ὑπάρχει σημειώσις ἐν τῷ δικαστικῷ Γραφείῳ, ἂν ἀπαιτήται νὰ ληφθῆ ἀντίγραφο, ἢ δ' ἐπὶ τούτῳ ὑποβλήθῃσιν αἴτησις παρεπέμψῃ εἰς τὸ γραφεῖον, ἢ ἂν πρῶτα τὸ Γραφεῖον νὰ ἐπιστελῆ καὶ νὰ ὑπομνήσῃ ὑπόθεσιν, περὶ τῆς ἀπᾶς ἐνέργησε, λαμβάνεται ἀντίγραφο ἐκ τῆς ὑπαρχούσης σημειώσεως, τίθεται ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἀνήκων τακτικὸς ἀριθμὸς, ἐπικυροῦται τὸ ἔγ-

γραφοῦ δεόντως, καὶ οὕτως ἐγγειρίζεται τῷ αἰτούντι, ἢ πέμπεται εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

"Αρθρ. 31. Τὰ βιβλία, ἃ ὁ Ἐμπορικὸς κώδικὲς ὑποχρεοῖ τοὺς ἐμπόρους νὰ κρατῶσιν, ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ γραφείου τακτοποιοῦνται, συμφῶνως πρὸς τὴν διακέλευσιν τοῦ νόμου.

"Αρθρ. 32. "Απαντα τὰ εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον παραπεμπόμενα περὶ θαλασσίας ἐμπορίας ἔγγραφα ἐνεργηθῆσονται, κατὰ τὸν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀρθροῖς δηλωθέντα τρόπον, ἐκεῖ, ἔνθα ὑπάρχει δικαστικὸν γραφεῖον τῆς θαλασσίας ἐμπορίας, διὰ τοῦ τελευταίου τούτου γραφείου.

"Αρθρ. 33. Τὰ ἔγγραφα, τὰ παραπεμφθέντα μὲν εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον, μὴ ὄντα δὲ παραδεκτά, ἐπιστρέφονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἐμπορίας, μετ' ἐκθέσεως τῶν λόγων τοῦ ἀπαραδέκτου, ὅπως διαταχθῆ ἢ ἐν τοῖς ἀρχαίοις κατὰθεσις αὐτῶν.

"Αρθρ. 34. Τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συστηθῆσόμενα δικαστικὰ γραφεῖα διατελέσωσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐμποροδικείων, ἐνεργούντα συμφῶνως πρὸς τὸς κανονισμὸν τοῦτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ μεταφράσεως τῶν ἔγγραφων.

"Αρθρ. 35. Τὰ εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα ὑποβληθῆσόμενα δικόγραφα, ἂν μὴ ὦσι γεγραμμένα τουριστί, μεταφράζονται εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ γραφείου, καὶ οὕτω προσάγονται εἰς τὰ δικαστήρια ταῦτα.

"Αρθρ. 36. Καὶ ἂν τὸ προσαγόμενον ἔγγραφο τύχῃ ὃν μεταπεφρασμένον ὑπ' ἄλλου τινός, ἐκτὸς τοῦ γραφείου, δὲν γίνεται δεκτὸν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ, εἰμὴ ἀφοῦ κυρωθῆ τὸ ἀκριβὲς τῆς μεταφράσεως ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ γραφείου.

"Αρθρ. 37. Οἱ μεταφρασταὶ θέλουσι μεταφράζει τὰ διδόμενα αὐτοῖς ἔγγραφα, χωρὶς νὰ μεταβάλλωσιν τὴν ἔννοιαν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ὑπεύθυνοι κατὰ τὸν νόμον διὰ τὸ μὴ ἀκριβὲς τῆς μεταφράσεως.

"Αρθρ. 38. Τὸ μεταφραστὸν ἔγγραφο δίδει ὁ κύριος αὐτοῦ εἰς τὸ γραφεῖον, κατατιθεῖς εἰς τὸ ταμεῖον τοῦτου ἐκ προκαταβολῆς τὸ δικαίωμα, τὸ ὠρισμένον ἐν τῷ περὶ διατιμήσεως κεφαλαίῳ λαμβάνει δὲ ἀπόδειξιν τῆς γενομένης παραδόσεως τοῦ ἔγγραφου.

"Αρθρ. 39. Ἐπὶ τοῦ πρὸς μεταφράσιν εἰς τὸ γραφεῖον διδομένου ἔγγραφου τίθεται ἀριθμὸς, σημειοῦται δὲ καὶ τὸ ποσὸν τοῦ δικαιώματος, ὅπερ κατὰ σειρὰν καὶ ἐν περιλήξει καταχωρεῖται εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον. Μεταφρασθέντος τοῦ ἔγγραφου, καὶ ἀποδοθέντος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ μετὰ

τῆς μεταφράσεως, γίνεται τούτου μναία ἐν τῷ βιβλίῳ, καὶ ἐπιστρέφεται τὸ περὶ τῆς παραλαβῆς τοῦ ἐγγράφου δοθὲν ἀποδεικτικόν.

*Ἄρθρ. 40. Ἐάν τὸ μεταφρασθὲν ἐγγράφον περιέχῃ ὀλιγωτέρας τῶν ἑκατὸν πενήκοντα λέξεων, εἶναι μεταφραστέον ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων ἂν δὲ περιέχῃ πλείονας, προστίθεται μία ἡμέρα ἀνά ἑκατὸν πενήκοντα λέξεις.

*Ἄρθρ. 41. Τὰ σχέδια τῶν μεταφράσεων, ὑπογράφόμενα ὑπὸ τοῦ μεταφράσαντος, βιβλιοδετοῦνται, κατὰ σειρὰν ἀριθμούμενα, καὶ φυλάττονται.

*Ἄρθρ. 42. Οἱ ἀντιγραφεῖς, ἀντιγράψαντες τὰ σχέδια τῶν μεταφράσεων, ὑπογράφουσι τὰ ἀντίγραφα.

*Ἄρθρ. 43. Οἱ τε μεταφρασταὶ καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ γραφείου φυλάττουσιν ἐπιμελῶς τὰ δοθέντα αὐτοῖς δικαιογραφαὶ καὶ ἄλλα ἐγγράφα ἂν δὲ ταῦτα ἀπολεσθῶσιν ἐκ προθέσεως, ἢ ἐξ ἀμελείας, οἱ ἀπολέσαντες ὑφίστανται τὴν νόμιμον τιμωρίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

*Περὶ τῆς διατίμησεως τῶν ὑπὸ τοῦ Δικαστικοῦ Γραφείου
ληπτῶν τελῶν.*

*Ἄρθρ. 44. Ἐπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ γραφείου λαμβανόμενα τέλη πληρόνται κατὰ τὴν διατίμησιν, τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἢ δὲ διατίμησις αὕτη ἰσχύει ἐπὶ τρία ἔτη, ἀναθεωρηθῆσομένη ἀκολουθῶς.

*Ἄρθρ. 45. Ἡ μετάφρασις τῶν ἀφορώντων ὑποθέσεις τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ διαταγὴν δὲ τοῦ ἐπὶ τῆς ἐμπορίας ὑπουργείου μεταφραζομένων ἐπιστῶν ἐγγράφων, γίνεται ἀνευ τίνος δαπάνης.

*Ἄρθρ. 46. Δι' ὁποιοῦδήποτε πληρωθὲν τέλος δίδεται ἀποδεικτικὸν παραλαβῆς, ἐκκοπτόμενον ἐκ διπλοτύπου βιβλίου, σημειοῦται δὲ ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ ταμείου, ὑπὸ τὸν ἀντίστοιχον ἀριθμὸν, ἢ τε ἡμερομηνία τῆς λήψεως καὶ τὸ ποσὸν τῶν ληφθέντων χρημάτων.

*Ἄρθρ. 47. Τὰ κατὰ τὴν λῆξιν ἐκάστου μηνὸς εἰσπαραγμένα χρήματα ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ γραφείου, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν γραφικῶν ἐξόδων, παραδίδονται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ ἐπὶ τῆς ἐμπορίας ὑπουργείου. Ἐν τῇ λῆξει δ' ἐκάστου ἔτους συντάττεται ἰσολογισμὸς, ὑποβαλλόμενος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

*Τοῦ ἐπὶ τοῦ Θαλασσιοῦ Ἐμπορίου
Δικαστικοῦ Γραφείου.*

*Ἄρθρ. 1. Τὸ ἐπὶ τοῦ θαλασσιοῦ ἐμπορίου γραφεῖον ἔσεται παράρτημα τοῦ δικαστικοῦ γραφείου τῆς καθόλου ἐμπορίας, ἐνεργοῦν ἀπαραλλάκτως ὡς ἐκεῖνο.

*Ἄρθρ. 2. Καθήκοντα τοῦ γραφείου τούτου εἰσὶ τὰ ἐξῆς. Ἐν γένει μὲν συντάττει, ἐπιδίδει καὶ φυλάττει τὰ ἀναγκαῖα ἐπίσημα ἐγγράφα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ θαλασσιοῦ ἐμπορίου νόμου ἰδίως δὲ, ἐκτὸς τῶν μαουινῶν καὶ ἄλλων τοιούτων μικρῶν φορητῶν πλοίων, εἰς ἅπαντα τὰ λοιπὰ Ὀθωμανικὰ πλοῖα δίδει, ἐπὶ τῇ αἰτήσει των, ἀντὶ τοῦ τεταγμένου τιμῆματος, ἀνά ἐν ἀντίτυπον τοῦ ἐπὶ τοῦ θαλασσιοῦ ἐμπορίου νόμου, ἀνά ἐν ἡμερολόγιον, καὶ ἀνά ἐν βιβλιάριον (*libretto*). Τὰ ὑπὸ τῶν πλοιάρχων παρ' ἄλλων ἠγορασμένα, προσαγόμενα δὲ πρὸς ἐπικύρωσιν ἡμερολόγια καὶ βιβλιάρια, κατὰ τὸν ἐμπορικὸν Κώδικα, ἀρθροῖσι, καὶ σφραγίζει μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ γραφείου. Προκαλεῖ τὴν σύνταξιν ἐκθέσεων περὶ τοῦ, ἂν ὦσιν ἐπιτήδεια πρὸς πλοῦν, ἢ οὐχί, τὰ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀποπλέοντα σκάφη, ἀνατιθὲν τὴν ἔρευναν καὶ ἐξακριβῶσιν τούτους εἰς ἐμπειροτέχνους. Κατὰ τὴν ἀφίξιν τῶν πλοίων, ἐπισημιοῦν διαβεβαιοῖ ὅτι ἐθεωρήθησαν τὰ ὑπὸ τῶν πλοιάρχων προσαχθέντα ἡμερολόγια, καὶ, ἐν περιπτώσει διορισμοῦ ἄλλου πλοιάρχου, ποιεῖται σαφῆ μναίαν, ἐν τῷ βιβλιαρίῳ, τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπωνύμου αὐτοῦ πρὸς δὲ, σημειοῖ καθαρῶς μέχρι τίνος ποσοῦ ἐξουσιοδοτεῖ ὁ κύριος τοῦ πλοίου τὸν κυβερνήτην αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ συνομολογήσῃ, ἐν ἀληθείᾳ ἀνάγκῃ, θαλασσοδάνειον. Ἐν τῇ λῆξει τοῦ πλοῦ, ἐπικυροῖ τοὺς μεταξὺ τοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου λογαριασμούς, θεωρηθέντας καὶ γενομένους δεκτοὺς ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἢ, ἂν ὁ κύριος τοῦ πλοίου διατρίβῃ ἀλλαχοῦ, λαμβάνει καὶ φυλάττει ἀντίγραφον τοῦ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ὑποβαλλομένου λογαριασμοῦ συντάττον δὲ καὶ καταχωρίζον τὰς ἀφηγήσεις τῶν πλοιάρχων περὶ τῶν κατὰ τὸν πλοῦν κινδύνων καὶ δυστυχημάτων, ἐνεργεῖ παντοίας αὐτοψίας διὰ πραγματογνωμόνων, διοριζομένων κατ' αἰτήσιν τῶν πλοιάρχων, καὶ φυλάτ-

τον τὰ περι τούτων ἔγγραφα, πέμπει καὶ ἐπιθίδει ἐπίσημα αὐτῶν ἀντίγραφα πρὸς οὓς δεῖ. Τελευταίον, φροντίζει περὶ τῆς τακτικῆς πωλήσεως τῶν πλοίων ἢ ἄλλων πραγμάτων, ὧν τὸ ναυτικὸν δικαστήριον διέταξε τὴν ἐκποίησιν, κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐπὶ τοῦ θαλασίου ἐμπορίου δικαστικοῦ γραφείου διαβιβάζει εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἡπειρωτικοῦ ἐμπορίου δικαστικοῦ γραφείου, καθ' ἑβδομάδα, συνοπτικὸν κατάλογον τῶν ληφθέντων τελῶν· οὗτος δὲ, μετ' ἀκριβῆ ἐξέτασιν, ἀν ἐγκριθῆ, καταχωρίζεται εἰς ἴδιον βιβλίον.

Ἄρθρ. 4. Δι' ἀπάσας τὰς ἐνεργείας τοῦ γραφείου τούτου εἶναι προσωπικῶς υπεύθυνος ὁ διευθυντὴς αὐτοῦ.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑΒΑΝΤΕΩΝ Εἰς τὸ ΕΜΠΟΡΙΚὸν ΔΙΚΑΣΤΙΚὸν
ΓΡΑΦΕῖΟΝ ΤΕΛῶΝ.

Διάφορα ἔγγραφα

Τέλη.

1. Διὰ συμβόλαια παντὸς εἶδους, συνποσχετικά, πληρεξουσιότητα ἢ ἐγγυήσεως ἔγγραφα, καὶ ἐν γένει διὰ πάντων δικαίουγραφον, τῆ συναινέσει τῶν συνομολογούντων μερῶν ἐν τῷ δικαστικῷ Γραφείῳ συντασσόμενον.

2. Διὰ τὰ μὴ συντεταγμένα μὲν ἐν τῷ Γραφείῳ, ὑποβαλλόμενα δὲ αὐτῷ μόνον ὅπως ἐπικυρωθῶσι καὶ καταχωρισθῶσι.

3. Τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 μνημονευομένων ἐγγράφων καταχωριζομένων ἐν τῷ Γραφείῳ, φιλασσομένων δὲ τῶν πρωτογράφων, δι' ἕκαστον τῶν, κατὰ τὸν κανονισμὸν, πρὸς τοὺς συμβαλλομένους, ἢ πρὸς

Ἄν δὲν περιέχη πλείονας τῶν ἑκατὸν πενήκοντα λέξεων, τριάκοντα γρόσια, ἀν δὲ περιέχη πλείονας τῶν ἑκατὸν πενήκοντα λέξεων, προστίθενται ἀνά πέντε γρόσια δι' ἑκατὸν λέξεις πλεοναζούσας.

Τὸ ἡμισυ τοῦ ἐν τῷ ἀριθμῷ 1 ὀρισθέντος τέλους.

Τὸ τρίτον τοῦ ἐν τῷ ἀριθμῷ 1 ὀρισθέντος τέλους.

Διάφορα ἔγγραφα.

Τέλη.

θάτερον τούτων ἐκδιδομένων, ἐπικυρωμένων, ἀντιγράφων.

4. Πρὸς καταχώρισιν, καὶ πρὸς ἔκδοσιν κεκυρωμένου ἀντιγράφου, ἐξοφλητικοῦ καὶ ἄλλων τοιούτων ἐπὶ αἰτήσει.

5. Ἄν ὑπάρχη ἀνάγκη ἐπιδόσεως τοῦ κατακεχωρισμένου ἐγγράφου, ἐκτὸς τῶν τελῶν τῆς καταχώρισεως καὶ τῆς τῶν ἀντιγράφων ἐκδόσεως, διὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον.

6. Πρὸς διαμαρτύρησιν συναλλαγματικῆς.

7. Πρὸς ἐπικύρωσιν ὑπογραφῆς καὶ σφραγίδος.

8. Πρὸς ἐκποίησιν κινητῶν, ἢ ἀκινήτων, διὰ τοῦ δικαστικοῦ Γραφείου, ἐπὶ δημοπρασίας.

9. Πρὸς παρακατάθεσιν χρημάτων, σκευῶν ἢ ἄλλης περιουσίας.

10. Πρὸς παρακατάθεσιν ἐν τῷ Γραφείῳ, πρὸς φύλαξιν λογιστικῶν βιβλίων καὶ χειρογράφων.

11. Ἄν ὑπάρχη κατάλογος τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐγγράφων, διὰ τὴν συνταχθησομένην καὶ δοθησομένην ἀπόδειξιν.

12. Παντὸς πρωτογράφου φυλαττομένου ἐν τῷ δικαστικῷ Γραφείῳ, δι' ἕκαστον ἀντίγραφον κεκυρωμένον, ἐκδιδόμενον ὑπ' αὐτοῦ.

13. Πρὸς μεταφράσιν ἐγγράφων καὶ δικαιογράφων.

Τὰ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς 1 καὶ 2 ὀρισμένα τέλη.

Ἄν ὁ πρὸς ὃν πέμπεται τὸ ἔγγραφον διατρέβῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει (ἐντὸς τῆς πόλεως) γρόσια δέκα, ἀν εἰς Γαλατᾶν, Περσίαν ἢ Χρυσούπολιν, δέκα πέντε, ἀν εἰς τὸν Βόσπορον, εἴκοσι, ἀν δὲ εἰς τὰς νήσους, εἰκοσιπέντε.

Δι' ἕκαστον ἀντίγραφον γρόσια εἴκοσι πέντε.

Δι' ἑκάστην ἐκ τούτων γρόσια εἴκοσι.

Ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ ἐν τοῖς ἑκατὸν.

Ἄπο τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν παρακατετέθησαν μέχρι τῆς ἀποδόσεως, κατὰ μῆνα πέντε παράδες δι' ἑκατὸν γρόσια, ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν παρακατατεθέντων.

Δέκα γρόσια.

Δέκα γρόσια.

Τὸ ἐν τῷ ἀριθμῷ 3 ὀρισθὲν τέλος.

Δι' ἑκατὸν λέξεις γρόσια δέκα πέντε· διὰ δὲ τὰς πλεοναζούσας, τρεῖς γρόσια ἀνά ἑκατὸν λέξεις.

Διάφορα έγγραφα.

14. Πρὸς ἐπικύρωσιν μεταφράσεως.

15. Πρὸς ἀποστολὴν κατασχετηρίου (χρημάτων ἢ πραγμάτων, κατεχομένων ὑπὸ τινος.)

16. Δι' ἑκαστον βιβλίον ἐμπορικόν.

17. Δι' ἐκάστην ἐχθεσιν συνταχθεσομένην περὶ κατασχέσεως καὶ σφραγίσεως ἀποθήκης, ἐμπορικοῦ καταστήματος ἢ ἐργαστηρίου, ἢ περὶ πωλήσεως πραγμάτων, ἢ περὶ τοιούτων.

18. Πρὸς σύνταξιν ἀπογραφῆς περιουσίας.

Τέλη.

Τὸ ἥμισυ τοῦ τέλους, τοῦ ὀρισμένου ἐν τῷ ἀριθμῷ 3.

Τὸ ἐν τῷ ἀριθμῷ πέντε ὀρισθὲν τέλος.

Ἐκτὸς ὀρισμένου τέλους γροσίων πέντε, δι' ἐκάστην σελίδα παραδαις 2.

Γρόσια εἰκοσιπέντε.

18. Δι' ἐκάστην ὥραν παρερχομένην ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ, τριάκοντα γρόσια.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ

ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΒΑΗΤΕΩΝ ΕΝ Τῷ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚῶ ΓΡΑΦΕΙῶ.

Διάφορα έγγραφα.

1. Δι' ἡμερολόγιον πλοίου, ἐξ ἑκατὸν εἰκοσι φύλλων συγκείμενον, ἀριθμητέον καὶ μονογραφητέον κατὰ πᾶσαν σελίδα.

2. Πρὸς ἐπικύρωσιν ἡμερολογίου μακροῦ πλοῦ, ἐξω τοῦ Βοσπόρου καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου.

3. Πρὸς ἐπικύρωσιν ἡμερολογίου βραχέως πλοῦ, μεταξύ τῶν ῥηθέντων ἀνωτέρω δύο πορθμῶν.

Τέλη.

Εἰκοσι πέντε γρόσια.

Δεκαπέντε γρόσια.

Πέντε γρόσια.

Διάφορα έγγραφα.

4. Πρὸς ἀριθμῆσιν καὶ μονογραφῆσιν τῶν σελίδων τοῦ βιβλιαρίου (libretto).

5. Δι' ἐν ἀντίτυπον τοῦ περὶ ναυτιλίας νόμου.

6. Πρὸς σύνταξιν δηλοποιήσεως (μανητέου).

7. Πρὸς σύνταξιν ἐχθέσεως θαλασσοῦ δυστυχήματος.

8. Δι' ἐκάστην φορτωτικὴν.

9. Πρὸς ἐπικύρωσιν, καὶ καταχώρισιν ἐγγράφου ἀσφαλιστικοῦ.

10. Πρὸς ἐκπλειστηρίασιν πλοίου, ἢ μερίδος πλοίου, ἢ ἐπίπλων καὶ λοιπῶν σκευῶν αὐτοῦ.

11. Πρὸς ἐκποίησην, διὰ συμβολαίου, μερίδος τινὸς πλοίου.

12. Πρὸς μονογράφησιν καὶ κλείσιμον τοῦ λογιστικοῦ βιβλίου τοῦ πλοίου, ἐν τῷ τέλει ἐκάστου πλοῦ.

13. Πρὸς σύνταξιν συμβολαίου περὶ ναύλου.

14. Πρὸς σύνταξιν ἢ ἀπλῆν ἐπικύρωσιν συμβολαίων θαλασσοδανείου, συνομολογουμένου ἐπὶ τοῦ σκάφους, ἢ ἐπὶ τοῦ φορτίου τοῦ πλοίου.

15. Ἐπὶ θαλασσίῳ ζημιῶν (ἀβαριῶν), πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς ἐχθέσεως τῶν πραγματοποιηθέντων.

Τέλη.

Δέκα γρόσια.

Δέκα γρόσια.

Τεσσαράκοντα γρόσια.

Τριάκοντα γρόσια.

Γρόσια πέντε.

Γρόσια πενήκοντα.

* Ἄν τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ὑπερβαίῃ τὰς πενήκοντα χιλιάδας γροσίων, δύο ἐπὶ τῶν ἑκατῶν ἂν δὲ ὑπερβαίῃ τὰς 50 χιλιάδας, ἐν ἐπὶ τῶν ἑκατῶν διὰ τὸ πλεονάζον ποσόν.

* Ἄν τὸ τίμημα δὲν ᾖ ἀνώτερον τῶν πέντε χιλιάδων γροσίων, ἑκατὸν γρόσια, διὰ τὸ πλεονάζον, ἥμισυ ἐπὶ τῶν ἑκατῶν.

Γρόσια εἰκοσι.

* Ἄν τὸ ποσὸν τοῦ ναύλου εἶναι μέχρι 1000 γροσίων, εἰκοσι γρόσια, ἂν ᾖ περισσότερον, τεσσαράκοντα γρόσια.

* Ἄν τὸ ποσὸν τοῦ δανείου δὲν ὑπερβαίῃ τὰ χίλια γρόσια, εἰκοσι γρόσια ἂν ᾖ πλέον τῶν 1000 γροσίων, ἥμισυ ἐπὶ τῶν ἑκατῶν διὰ τὸ πλεονάζον.

* Ἄν πρόκηται περὶ ποσοῦ μὴ ὑπερβαίνοντος χίλια γρόσια, ἑκατὸν γρόσια διὰ τὸ ὅλον, ἂν δὲ περὶ μείζονος ποσοῦ, ἥμισυ ἐπὶ τῶν ἑκατῶν διὰ τὸ περισσεῦον.

Διάφορα έγγραφα.

16. Συμβάσις συγκρούσεως, διὰ τὴν πρὸς τοὺς διοριζομένους ἐμπαιροτέχνας γραφομένην πρόσκλησιν.

17. Πρὸς καταχώρησιν καὶ ἐπιχώρῳσιν τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐμπειροτεχνῶν.

18. Πρὸς σύνταξιν καταλόγου πραγμάτων ἀξίας ὠρισμένης, ἣ δὲ ἐκτιμήσεως ὡς ἐγγίστα εὐρισκομένης

19. Πρὸς σύνταξιν πρωτοκόλλου ὁμοδοσίας τῶν πραγματοποιημένων, ἣ ἐκθέσεως τῆς γενομένης τυχόν ἐγκαταλείψεως τοῦ φορτίου πλοίου τινός.

20. Διὰ τὴν ἐν τῷ δικαστικῷ γραφείῳ παρακατάθεσιν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος πλοίου, ναυαγῆσαντος, ἢ συντριβέντος μετὰ σύγκρουσιν.

21. Διὰ τὸν ἐκ μέρους τοῦ δικαστικοῦ γραφείου, σύμφωνα τῷ νόμῳ, διορισμὸν τοῦ ἀρμοδίου προσώπου, ὅπως ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως βεβαιωθῆ, ἂν πλοῖόν τι ᾖται ἢ δὲν ᾖται ἐπιτήδειον πρὸς πλοῦν, καὶ ἐπομένως συναχθῆ τὸ περὶ τούτου ἔγγραφο.

22. Ταχθεῖσις ἀντιμυσθίας πρὸς τοὺς διοριζομένους πραγματογνώμονας ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Τέλη.

Γρόσια εἴκοσι.

Γρόσια τριάκοντα.

Γρόσιον ἐν τοῖς ἑκατὸν, ἐπὶ τῆς ἀξίας.

Γρόσια τριάκοντα.

Ἐν ἐπὶ τῶν ἑκατὸν γροσίων.

Εἴκοσι πέντε γρόσια.

Πεντήκοντα γρόσια καὶ δὲ ἑκάστην συνεδρίαν.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

περὶ βοηθῶν ἀκροατῶν παρὰ τοῖς ἐν Κωνσταντινῶν πόλει ἐμποροδικείοις.

Ἄρθρ. 1. Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐμπορίου διορισθήσονται παρὰ τοῖς ἐμποροδικείοις Κωνσταντινουπόλεως βοηθοὶ ἀκροαταί, οὐχὶ πλείονες τῶν τριῶν παρ' ἑκάστῳ δικαστηρίῳ.

Ἄρθρ. 2. Οἱ βοηθοὶ ἀκροαταί ἀπαιτεῖται νὰ γινώσκωσι τὴν Γαλλικὴν ἄλλ' οἱ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐκλεχθῆσόμενοι ἀρκεῖ νὰ γινώσκωσι μόνον τὴν Τουρκικὴν.

Ἄρθρ. 3. Δὲν εἶναι δεκτοὶ εἰς τὰς θέσεις ταύτας οἱ μὴ ὄντες ὑπήκοοι τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 4. Ἡ τῶν βοηθῶν ἀκροατῶν ὑπηρεσία εἶναι διετής. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὀφείλουσι ν' ἀσχολῶνται, πρῶτον, εἰς τὰ ὀρισθησόμενα αὐτοῖς καθήκοντα παρ' οἷς διατελοῦσι δικαστηρίοις· δεύτερον, εἰς τὰς ὑποθέσεις, τὰς ἀνατεθησόμενας αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς ἐμπορίας ὑπουργείου, ἢ ὑπὸ τοῦ προεδρείου τοῦ παρ' ἑῷ διατελοῦσι δικαστηρίου· τρίτον, περὶ τὴν ἀκρόασιν τῶν ὀρισθησόμενων μαθημάτων τῶν Ἐμπορικῶν Νόμων καὶ τοῦ Δικαίου ἐν γένει· ὑποχρεοῦνται δὲ, τέταρτον, κατὰ τὴν λήξιν ἑκατέρου ἔτους νὰ ὑποστῶσιν ἐξετάσεις, γεννησομένας ὡς ἐφεξῆς ῥηθήσεται.

Ἄρθρ. 5. Οἱ βοηθοὶ ἀκροαταί κάθονται εἰς ὀρισμένον τόπον ἐν τοῖς ἐμποροδικείοις. Μὴ λέγοντες δὲ τι ἐν μηδεμίᾳ περιπτώσει, μηδ' ἐκφέροντές ποτε γνώμην ἐπὶ τῶν ζητημάτων, τῶν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐξεταζομένων, θέλουσιν ἀκροάζεσθαι, ἐπὶ πάσης δίκης, ἀπάσας τὰς συζητήσεις καὶ τὰς διασκέψεις.

Ἄρθρ. 6. Ὑποβληθείσης εἰς τὸ δικαστήριον ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς εἰρηκόσθησαν τυχόν λαθόντες ἐντολὴν παρὰ τοῦ προέδρου, ὅποια, π. χ. περὶ συντάξεως περιλήψεως καὶ λεπτομεροῦς ἐκθέσεως δίκης τινός, οἱ βοηθοὶ ἀκροαταί ἀπαντῶσιν ἐπὶ μόνῃς τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἐρωτώμενοι ὑπὸ τοῦ Προεδρείου, ἐκρᾶζοντες καὶ γνώμην, ἂν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου προσκληθῶσιν.

Ἄρθρ. 7. Δι' ὄραϊ, καθ' ἃς οἱ βοηθοὶ ἀκροαταί θέλουσιν ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ὡς καὶ αἱ ὄραϊ τῆς φοιτήσεως εἰς τὰ νομικὰ μαθήματα, ὀρισθήσονται ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ συναχθῆσόμενῳ πλάνακ.

Ἄρθρ. 8. Μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ πίνακος τούτου, οἱ βοηθοὶ ἀκροαταί, κατὰ μὲν τὴν λήξιν τοῦ πρώτου ἔτους ὀφείλουσι νὰ δώσωσιν ἐξετάσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων ἄρθρων, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ αὐτοκρατορικὸς ἐμπορικὸς Κώδιξ· κατὰ δὲ τὴν λήξιν τοῦ δευτέρου ἔτους, περὶ τὴν σύνταξιν δικαστικῶν ἀποφάσεων, περὶ τὰ συμπληρωματικὰ τοῦ ἐμπορικοῦ Κώδικος ἄρθρα, τὴν δικονομίαν, τὸν ναυτικὸν Κώδικα, καὶ ἄλλους ἐν ἰσχύϊ κανονισμοὺς περὶ ἐμπορίας· οἱ δὲ γινώσκοντες τὴν Γαλλικὴν ὑποχρεοῦνται, ἐκτὸς τῶν εἰρημένων, νὰ υποβληθῶσιν εἰς ἐξετάσεις, κατὰ μὲν τὸ πρῶτον ἔτος, ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ εἰς τὸ Τουρκικόν, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον, ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ εἰς τὸ Γαλλικόν μετάφρασιν.

Ἄρθρ. 9. Κατ' ἔτος συστάται τριμελὴς ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῆς ἐμπορίας ὑπουργείου, ὑφ' ἑνὸς μέλους τοῦ ἐμποροδικείου, ὑφ' ἑνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐκ τοῦ δικαστικοῦ τμήματος, καὶ ὑφ' ἑνὸς μέλους τοῦ ἀνωτάτου ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Συμβουλίου συγκροτουμένη. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει ὀρίζει τοὺς βαθμοὺς τῶν ἐξεταζομένων, διὰ τῶν ὧρων καλῶς, ἢ πᾶνυ καλῶς. Εἰς ἕκαστον δὲ τούτων δοθῆσεται ἐνσφραγιστὸν καὶ κεκρωμένον πτυχίον πρώτου ἢ δευτέρου βαθμοῦ. Οἱ κατὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ δευτέρου ἔτους οὐδετέρου τῶν βαθμῶν τούτων κριθέντες ἄξιοι, θεωροῦμενοι ὡς μὴ ἐξετασθέντες, μένουσι μὲν, κατ' ἐπίκειαν ὑπουργικῆν, ἐπὶ τὸ τρίτον ἔτος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὡς βοηθοὶ ἀκροαταί, ἀλλὰ, καὶ ἐν τῇ λήξει τοῦ τρίτου ἔτους, ἂν πάλιν δὲν δυνηθῶσι νὰ δώσωσιν ἐξετάσεις, ἐξαλείφονται ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν βοηθῶν ἀκροατῶν.

Ἄρθρ. 10. Οἱ μὴ ἀκριβῶς ἐκτελοῦντες τὰ ἀνατιθέμενα αὐτοῖς ἔργα βοηθοὶ ἀκροαταί ἐξαλείφονται ἐκ τοῦ καταλόγου ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου, ἀφ' οὗ πρότερον ἐξακριβωθῆ ἡ γενομένη παραμέλησις.

Ἄρθρ. 11. Καθὰ ἐρρήθη ἀνωτέρω, οἱ βοηθοὶ ἀκροαταί, οἱ λαβόντες πτυχίον κατὰ τὰς ἐξετάσεις, ἐν μὲν τοῖς ἐμποροδικείοις τῆς Κωνσταντινουπόλεως θεωροῦνται ὡς πάρεδροι ἐκλέξεμοι μόνον διὰ θέσιν δικαστοῦ, ἐν δὲ τοῖς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ὡς πάρεδροι ἐκλέξεμοι καὶ διὰ τὴν προεδρείαν. Ἐπομένως, κενωθεῖσης ταυῦτης θέσεως προέδρου ἢ δικαστοῦ, καλοῦνται πρῶτοι αὐτοὶ, καὶ, ἂν ἀποποιηθῶσι, τότε μόνον ἐκλέγεται καὶ διορίζεται ἄλλος τις ἐξῴθεν.

Ἄρθρ. 12. Μέχρις οὗ διορισθῶσιν εἰς θέσιν τινὰ οἱ βοηθοὶ ἀκροαταί δὲν μισθοδοτοῦνται. Ἐν τούτοις, οἱ ὡς πάρεδροι θεωρούμενοι, ἀναπληροῦντες προσωρινῶς τοὺς ἕνεκα νομίμου λόγου ἀπόντας ἐμποροδικας, ἐκτελοῦσι προσωρινῶς καὶ τὰ ἔργα τῶν ἄνευ λόγῳ τυχόν σχολαζόντων, λαμβάνοντες ἐν ταυῦτῃ περιπτώσει τὸν μισθὸν τούτων, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ

(Ἐκτελεσθῆτω.)

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ.

(10 Ἰεβριούλ-ἄχρ 1278.)

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνάρξεως, τῆς διεξαγωγῆς, καὶ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν δικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ ἀγωγῶν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἀγωγή ὑποβάλλεται ἐν εἰδὲ ἀναφορᾶς, γεγραμμένης ἐπὶ χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀναφορὰ πρέπει νὰ περιέχῃ χρονολογίαν τῆς ἡμέρας, τοῦ μῆνός καὶ τοῦ ἔτους, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπιτήδευμα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ τε ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου· ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἑταίρος τούτων δὲν εἶναι ὑπήκοος τῆς Ἱψηλῆς Κυβερνήσεως, ποίας Κυβερνήσεως ὑπήκοος εἶναι· τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς καὶ περιλήψιν τῶν ἀποδείξεων, καὶ τέλος, τὸ εἰς ὃ ζητεῖται νὰ παραπεμφθῆ ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ἐμποροδικεῖον. Εἶναι δὲ ὑπογραπτέα ἢ σφραγιστέα ὑπὸ τοῦ ὑποβάλλοντος. Ἀγωγή, ἐν ἣ παρελείφθη τι τῶν ὡς ἀνωτέρω ἀπαιτουμένων, δὲν γίνεται δεκτὴ.

Ἄρθρ. 3. Τὸ περὶ ἀρμοδιότητος τοῦ δικάσαντος ἐμποροδικεῖου ὀρίζεται ὡς ἑξῆς.

Α'. Ὁ ἐνάγων δύναται, κατ' ἐκλογὴν, νὰ ζητήσῃ τὴν παραπομπὴν τῆς δίκης ἢ εἰς τὸ δικαστήριον τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου, ἢ, ἐν ἐλλείψει ταύτης, εἰς τὸ τῆς προσωρινῆς διαμονῆς αὐτοῦ, ἢ εἰς τὸ τοῦ τόπου, ἐνθα ἐγένετο ἡ συνομολόγησις ἢ ἡ παράδοσις, ἢ παραγαγούσα τὴν ἀπαιτήσιν, ἢ ἐκεῖ, ἐνθα πρέπει νὰ πληρωθῶσι τὰ χρήματα. Ἄν ἐναγόμενοι ᾖσιν πολλοὶ

δ' ἐνάγων δύνανται νὰ εἰσαγάγῃ τὴν δίκην εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τῆς κατοικίας ἐνὸς τῶν κυριωτέρων.

Β'. Ἡ καθ' ὅιασδήποτε ἑταιρίας, ἐκτὸς τῆς μετοχικῆς, δίκη τινος ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἢ ἄλλου προσώπου, ἂν μὲν ἡ ἑταιρία υφίσταται, διεξαχθήσεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τῆς ἑδρας αὐτῆς, ἂν δὲ διελύθη καὶ οὐ λογαριασμοὶ τῆς ἑλευθέρησαν, εἰς τὸ τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου μέλους.

Γ'. Ἡ ὑπὸ δανειστῶν ἀποδώσαντος κινουμένη ἀγωγή, ἂν ἡ καταλειφθεῖσα περιουσία ᾖ καὶ εἰσέτι ἀδιανέμητος, ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τοῦ μέρους, ἐνθα διανεμηθήσεται, ἂν δὲ διανεμήθῃ, εἰς τὰ τῆς κατοικίας τῶν ἐναγομένων κληρονόμων.

Δ'. Ἡ περὶ πτωχεύσεως δίκη δικάζεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τῆς κατοικίας τοῦ πτωχεύσαντος. Σχετικὴ πρὸς πτώχευσιν δίκη εἶναι ἢ ἐκ τῆς πτωχεύσεως γενηθεῖσα, ἢ λαβοῦσα χώραν κατὰ τὴν πτώχευσιν, καὶ ἢ ἐκ ταύτης μόνης ἐξηρητημένη.

Ε'. Διεξαγομένης δίκης τινός, ἂν παρεμπέσῃ ἕτέρα, παραγομένη ἐξ ὑποχρέωσης ἢ ἐγγυήσεως, σχετικὴ δὲ πρὸς τὴν πρώτην, ἢ παρεμπύπουσα αὐτῇ δίκη παραπέμπεται εἰς τὸ τὴν κυρίαν δίκην δικάζον ἐμποροδικεῖον. Ἄλλ' ἂν ἀποδειχθῇ ἐκ τῶν πραγμάτων, ἢ ἐξ ἐγγράφων, ὅτι ἡ κυρία δίκη εἶναι μικρότερον ὅπως κατὰ τὴν παρεμπύπουσαν, δικασθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς ἄλλο δικαστήριον παρὰ τὸ τῆς κατοικίας αὐτοῦ, δύνανται οὗτος, ἐν δίκῃ περὶ ὑποχρέωσης ἢ ἐγγυήσεως, ν' ἀπαιτήσῃ τὴν μεταθίβασιν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐκλήτεύθη, εἰς ἄλλο.

Ἄρθρ. 4. Ἀναφορὰ, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει, ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς ἐμπορίας, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις, ὑπὸ τῆς ἀνωτάτης τοπικῆς ἀρχῆς μὴ ἐπιψηφισθεῖσα. δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῶν ἐμποροδικείων.

Ἄρθρ. 5. Ἐπιψηφισθεῖσης τῆς ἀναφορᾶς, διορίζεται κλητὴρ ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενης δίκης, καὶ δίδεται αὐτῷ σημείωσις περὶ τοῦ διαρισμοῦ τοῦ τούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ κλητεύσεως τῶν διαδίκων.

Ἄρθρ. 6. Ἡ δι' ὠρισμένην ἡμέραν κλητεύσις τῶν διαδίκων εἰς τὸ δικαστήριον γίνεται κατὰ χρονολογικὴν τάξιν τῆς εἰς τὸ πινάκων ἐγγραφῆς τῶν ἀναφορῶν. Ἐξαίρονται δ' αἱ κατεπείγουσαι δίκαι.

Ἄρθρ. 7. Ἡ κλήσις, γραφομένη εἰς διπλοῦν, τουρκιστὶ καὶ εἰς ἄλλην γλῶσσαν, τὴν κατὰ τόπον καινότεραν, ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ δικαστηρίου, καὶ σφραγίζεται τῇ σφραγίδι τούτου.

Ἄρθρ. 8. Ἡ κλήσις περιέχει χρονολογίαν τῆς ἡμέρας, τοῦ μῆνός καὶ

τοῦ ἔτους, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπιτήδευμα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ τε ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου· ἂν οὗτοι ᾖσιν ὑπήκοοι ξένοι, τίνος Κράτους εἰσὶν ὑπήκοοι· τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, τὴν συνοικίαν τοῦ κλητῆρος καὶ τὸ τμήμα, παρ' ᾧ ὑπηρετεῖ· τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ περιλήψιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων· τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δικάσον δικαστήριον, καὶ τελευταῖον, τὴν ταχθεῖσαν προθεσίαν, ἢ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν, ὅπως προσέλθωσιν οἱ διάδικοι εἰς τὸ δικαστήριον. Ἡ μὴ περιλαμβανόμενα πάντα ταῦτα κλήσις θεωρεῖται ἄκυρος.

Ἄρθρ. 9. Ἄν ἡ κατοικία τῶν διαδίκων ᾖ ἐν ταῖς ἡπειρωτικαῖς Ὀθωμανικαῖς χώραις τῆς Εὐρώπης ἢ τῆς Ἀσίας, ἢ χορηγομένη πρὸς ἐμπόριον αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου προθεσίμια ἔσται ὀκταήμερος, λογισομένη ἀπὸ τῆς εἰς αὐτοὺς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως· προστίθενται δὲ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν προθεσίμια τόσαι ἡμέραι, ὅσων ἡμερησίων σταθμῶν ἀπόστασις ὑπάρχει ἀπὸ τῆς κατοικίας τῶν διαδίκων μέχρι τῆς ἑδρας τοῦ δικαστηρίου, ὑπολογιζομένου ἐξάκρου ἐκάστου σταθμοῦ.

Ἄρθρ. 10. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν, καίτοι τῆς κατοικίας κλητευομένου τινός οὐσης ἐν χώρᾳ ξένη, ἐπιδίδεται ὁμοῦ αὐτῷ ἢ κλήσις, κατὰ εὐρεθέντι ἐν χώρᾳ Ὀθωμανικῇ, προσφετέα προθεσίμια ἔσται ἡ ὑπολογισθησομένη ὡς ἐκ τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ἐνθα ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος διαμένει προσωρινῶς· δύνανται δὲ νὰ παραταθῇ, ἐν ἀνάγκῃ, ὑπὸ τοῦ Προέδρου. Οὗτος, ἂν ἡ δίκη ᾖ κατεπείγουσα, δύνανται, ἐπὶ ὠρισμένην αἰτήσῃ τοῦ ἐνάγοντος, νὰ διατάξῃ τὴν κλητεύσιν τοῦ ἐναγομένου ἐντὸς βραχυτέρου χρόνου, ἢ καὶ ἀμέσως, τὴν ἐπιούσαν αὐτῇ τῆς ἀγωγῆς· ἐπίσης, κατὰ τὰς περιστάσεις, λαθῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐγγύησιν καὶ τὴν ἀποχρῶσαν ἐξασφάλισιν δι' ἐνδεχομένης ἀποζημιώσεως, δύνανται, πρὸς διαφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν συντηρητικὴν κατάσχεσιν τῆς κινήσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἐναγομένου.

Ἄρθρ. 11. Κλητεύσις τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ βραχείας προθεσίμιας ἐπιτρέπεται διὰ τὸν μὴ ἔχοντα κατοικίαν διάδικον, ἢ εἰς ὑποθέσεις ἀφορώσας τὰ ἐπιπλα, τὰς τροφὰς, τὸ πλήρωμα καὶ τὴν ἐπισκευὴν πλοίων ἐτοιμῶν πρὸς ἀπόπλουν, καὶ εἰς ἄλλας, οἷαι αἱ περὶ συμβολαίων ναύλου καὶ φορτωτικῶν, ἐν γένει κατεπείγουσας, καὶ διὰ προσωρινῶς ἐκτελεστέων ἀποφάσεων περατομένης δίκης τῆς θαλασσίας ἐμπορίας.

Ἄρθρ. 12. Ἄν ἡ κατοικία τοῦ κλητευομένου ᾖ ἐξω τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ ἡπειρωτικῶν χωρῶν τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, εἰς Κύπρον, Κρήτην, καὶ ἄλλας νήσους τοῦ Αἰγαίου, ἐκ τῶν θαλασσιῶν κτήσεων αὐτοῦ, δίδεται δήμενος προθεσίμια· ἂν κῆται εἰς τὰ ὑπαγόμενα τῇ Ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ἀρκτικὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς, ἢ εἰς ξένας ὁμόρους τῆ Τουρκίας χώρας, τετράμηνος· ἂν, ἐν Εὐρώπῃ μὲν, οὐχὶ δὲ εἰς μέρη ὁμοῦ τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει, ἐξάμηνος· ἂν, τέλος, ἐκτὸς τῶν ῥηθειῶν χωρῶν

εις χώρας μεμακρυσμένας, ἐν Ἀφρικῇ, ἐν Ἀσίᾳ ἢ ἐν Ἀμερικῇ κειμένας, ἢ εἰς νήσους τοῦ Ἰκεανοῦ, ἐνιαύσιος. Ἡ ὄρισμένη προθεσμία διπλασιάζεται, ἂν ἡ κατοικία ὑπάρχῃ ἐντὸς Κράτους ἐμπολέμου πρὸς τὴν Τουρκίαν.

*Ἀρθ. 13. Ὡς πρὸς τῶν κλήσεων ἐπιδίδεται ὑπὸ τοῦ κλητῆρος εἰς αὐτὸν τὸν κλητευόμενον, ἢ εἰς τινὰ τῶν ἐν τῇ κατοικίᾳ του συνοικούντων αὐτῷ συγγενῶν ἢ ὑπηρετῶν.

*Ἀρθ. 14. Ἡ κλήσις δὲν εἶναι ἀπολύτως ἐπιδοτέα εἰς τὸν κλητέον ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπιδίδεται καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, καὶ ἐν πλοίῳ ἂν εὐρεθῇ.

*Ἀρθ. 15. Ὁ κλητὴρ, ἐπιδοῦς οὕτω θατέραν τῶν κλήσεων εἰς τὸν κλητευόμενον, ἢ εἰς τινὰ τῶν ἐν τῇ συνοικίᾳ αὐτοῦ συγγενῶν ἢ ὑπηρετῶν, τὴν ἐτέραν, ὑπογραφεῖσιν ἢ σφραγισθεῖσιν ὑπὸ τοῦ πρὸς δὲν ἐγένετο ἢ ἐπίδοσις, προσάγει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου.

*Ἀρθ. 16. Ἄν ὁ πρὸς δὲν εἶναι ἐπιδοτέα ἢ κλήσις δηλώσῃ ὅτι δὲν ἔχει εὐρεῖν νὰ γράφῃ, οὐδ' ἔχει σφραγίδα, ἢ ἂν δὲν θελήσῃ νὰ υπογράψῃ ἢ νὰ σφραγίσῃ αὐτήν, ὁ κλητὴρ προσκαλεῖ τὸν προϋστάμενον τῆς συνοικίας καὶ ὅσα γείτονας τοῦ κλητευθέντος, ὅπως ὑπογράψωσι καὶ σφραγίσωσι τὴν κλήσιν, γράφοντες σαφῶς καὶ τὸν λόγον τῆς πράξεώς των.

*Ἀρθ. 17. Ἄν ὁ κλητευόμενος ᾖ ξένος ὑπήκοος, θατέρα τῶν κλήσεων ἐπιδίδεται διὰ τοῦ προξένου ἢ τοῦ διεκρινένως τῆς πρεσβείας, εἰς ἣν ὑπάγεται ἢ ἐτέρα δὲ, ἢ μένουσα εἰς χεῖρας τοῦ κλητῆρος, ὑπογράφεται ὑπὸ θατέρου τῶν ῥηθέντων ὑπάλληλων, δηλοῦντος ὅτι ἐκομίσθη πρὸς αὐτὸν ἢ ἄλλῳ.

*Ἀρθ. 18. Ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἐξ ἄρθρων ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκρότητος τῆς γενομένης ἐπίδοσεως.

*Ἀρθ. 19. Κηρυχθεῖσιν ἀκύρου τῆς κλήσεως ἐνεκα παραλείψεως τοῦ κλητῆρος, δύναται οὗτος νὰ καταδικασθῇ εἰς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς ἀκυρωθείσης κλήσεως καὶ διαδικασίας, προσέτι δὲ καὶ εἰς ἀποζημίωσιν τῶν διαδίκων. Κατὰ τὰς περιπτώσεις, ἀποβάλλεται καὶ τῆς θέσεώς του.

*Ἀρθ. 20. Ἄν ἡ κλήσις ἀπευθύνηται α) πρὸς ἀρχὴν τοῦ Κράτους ἢ τοῦ δήμου, ἐπιδίδεται, ἐνῷ μὲν ὑπάρχει κεντρικὴ διεύθυνσις, εἰς τὸ γραφεῖον, θεωρούμενον ὡς κατοικίαν αὐτῆς, καὶ εἰς χεῖρας τοῦ διευθυντοῦ ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχει τοιαύτη, εἰς αὐτὸν τὸν ὑπάλληλον τῆς ἀρχῆς, ἢ εἰς τὸ γραφεῖόν του· β) πρὸς ἐμπορικὴν ἐταιρίαν συσθετώσαν, ἐπιδίδεται, ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτῆς, πρὸς τὸν διευθυντὴν, μὴ ὑπάρχοντος δὲ διευθυντοῦ, εἰς τινὰ τῶν συνεταίρων, ἢ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ· γ) πρὸς ἐμπορικὴν ἐταιρίαν, εἰρησκομένην εἰς κατάστασιν πτωχύσεως, ἢ πρὸς ὁμάδα δανειστών, εἰς τοὺς συνδικούς, ἢ εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν. δ) πρὸς ἀνθρώπων μὴ ἔχοντα ἐν Τουρκίᾳ γνωστὴν κατοικίαν ἢ τόπον τινὰ διαμονῆς, ἐπὶ τῇ

διαταγῇ τοῦ προέδρου, ἢ κλήσις τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἐμποροδικείου, εἰς ἃ παρεπέμφθη ἢ δίκη, ἀντίγραφον δὲ αὐτῆς δημοσιεύεται διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἰδίως δὲ διὰ τῆς ἐκδιδομένης εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ κλητευομένου. ε) ἂν ὁ κλητευόμενος κατοικῇ ἐκτὸς τῆς περιφέρειᾶς τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ κλήσις πέμπεται δι' ἐπιστολῆς τοῦ προέδρου πρὸς τὴν ἀνωτάτην ἐγγύριον ἀρχὴν τῆς κατοικίας αὐτοῦ, ὅπως τῷ ἐπιδοθῇ ἀνυπερθέτως. Ὁ δὲ κομίσας τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ ταχυδρομικὸν γραφεῖον κλητῆρ ὀφείλει νὰ λάβῃ παρὰ τούτου καὶ νὰ φέρῃ χρονολογουμένην καὶ ἐνοσφράγιστον ἀπόδειξιν τῆς παραδόσεως αὐτῆς. ς) ἂν ὁ κλητευόμενος κατοικῇ εἰς ξένην χώραν, ὁ πρόεδρος πέμπει ἐπίσης δι' ἐπιστολῆς τὴν κλήσιν πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως διὰ τούτου διαβιβασθῇ ταχέως εἰς τὴν κατοικίαν του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ δημοσιότητος τῶν συνεδριάσεων καὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀστυνομίας.

*Ἀρθ. 21. Ἐν τε τοῖς ἐμποροδικείοις καὶ ἐν τῷ ἐφεστῆϊ ἢ διαδικασίᾳ γίνεται δημοσίᾳ ἂν ὅμως ἐν τῇ δημοσιότητι τῆς συζητήσεως ὑπάρχῃ τι προσβλητικὸν τῶν ἠθῶν, ἢ ἄλλο σπουδαῖον κώλυμα, τὸ δικαστήριον δύναται ν' ἀποφασίσῃ, μετὰ διάσκεψιν, ὅπως μὴ γενῇ ἡ δίκη δημοσίᾳ ὀφείλει ἐν τούτοις νὰ δηλώσῃ ἀκολούθως τὸν λόγον τοῦ μέτρου τούτου πρὸς τὸ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργεῖον.

*Ἀρθ. 22. Ἡ κατὰ τὰς συζητήσεις ἀστυνομία ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐπιτέτραπται τῷ προεδρεύοντι.

*Ἀρθ. 23. Οἱ εἰς τὸ ἀκροατήριον εἰσερχόμενοι χάριν ἀκροάσεως, ὀφείλουσι νὰ τηρῶσι σιωπὴν, παριστάμενοι σεμνοπρεπῶς, καὶ ὑπακούοντες παραχρῆμα εἰς πᾶσαν περὶ εὐταξίας διαταγὴν τοῦ προέδρου.

*Ἀρθ. 24. Ὅστις κατὰ τὴν δίκην δὲν σιωπᾷ, ἢ διὰ νευμάτων καὶ κινήσεων ἐπιδοκιμάζει ἢ ἀποδοκιμάζει εἴτε τὰς ἐκθέσεις τῶν διαδίκων εἴτε τοὺς λόγους τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου, εἴτε τὰς διαταγὰς τοῦ προέδρου καὶ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἢ ὅπωςδήποτε γίνεται παραιτίως βορβού, οὐδὲ πείθεται εἰς τὴν κατὰ συνέπειαν ἀπευθυνομένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ προέδρου διαταγὴν, προσκαλεῖται νὰ ἐξέλθῃ τῆς αἴθουσας, καὶ, ἂν δὲν ὑπακούσῃ, συλλαμβάνεται παραχρῆμα, καὶ γινομένης μιν εἰς τοὺς πρακτικοὺς, τίθεται ὑπὸ κράτησιν ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, κατ' ἐγγραφὸν καὶ ἐνοσφράγιστον διαταγὴν τοῦ προέδρου.

*Ἀρθ. 25. Ἄν ὁ τοῦ βορβού παραιτίως ᾖ ὑπάλληλος τοῦ ἐμποροδικείου, ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ποινῆς, παύεται, κατὰ πρῶτον, οὐχὶ ἐπὶ πλέον τοῦ μηνός.

*Αν ὁ καταδικασθεὶς ὑπάλληλος ἐφεσιβάλη τὴν ἀπόφασιν ταύτην, δὲν ἀναστέλλεται ἐκ τούτου ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ποινῆς.

*Ἀρθρ. 26. Οἱ προσβαλόντες ἢ ἀπειλήσαντες τοὺς δικαστὰς ἢ ὑπάλληλους τοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθήκοντων αὐτῶν, ἐπὶ ἐγγράφῳ τοῦ προέδρου διαταγῇ συλλαμβάνονται ἀνευ ἀναβολῆς καὶ τίθενται ὑπὸ κράτησιν. Διεξαγομένης δὲ τῆς ἀνακρίσεως αὐτῶν ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, ἐπὶ ἐκθέσει συντακτομένη ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου ὑπαλλήλου, ἀποδεικνύουσα δὲ τὴν ἀξιοποίησιν πράξιν, φυλακίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου ἀπὸ εἰκοσιτεσσάρων ὥρων μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος, ὑποβαλλόμενοι καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν μέχρις εἴκοσι ἀργυρῶν πενταρτίων. *Αν δὲν συνελήφθησαν παραχρῆμα οἱ ἐνοχοί, αἱ ῥηθείαι ποιναὶ καταγνώσκονται κατ' αὐτῶν ἐρήμην· ἀλλὰ, ἂν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως εἰς αὐτοὺς ἢ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτῶν, ἔλθωσιν οἴκοθεν ὅπως φυλακισθῶσιν, ἔχουσι τότε δικαίωμα πρὸς ἀνακοπήν.

*Ἀρθρ. 27. *Αν ὁ ἐνοχος θεωρηθῆ τιμωρητέος διὰ ποινῆς βαρύτερας τῶν ἀνωτέρω ῥηθειῶν, παραπέμπεται ἢ ὑπόβησις εἰς τὸ ἀρμόδιον πλημμελειοδικεῖον ἢ καιοιργιοδικεῖον, ὅπως δικάσῃ καὶ ἐπιβάλλῃ τὴν ποινὴν, σύμφωνα ταῖς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῆς προσελεύσεως τῶν διαδίκων εἰς τὸ δικαστήριον καὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης.

*Ἀρθρ. 28. Οἱ διάδικοι ὀφείλουσιν ἢ νὰ ἔλθωσιν αὐτοπροσώπως εἰς τὸ δικαστήριον, ἢ νὰ πέμψωσι πληρεξουσίου, ἐγκύριως διορισθέντας. *Ἐγκυρος πληρεξουσίτης ἐστὶν ἡ ἰδίᾳ διὰ τὴν δίκην, περὶ ἧς πρόκειται, διδομένη· ἀλλὰ καὶ ἡ γενικὴ πληρεξουσίτης, ἢ δυναμένη νὰ περιλάβῃ τὴν δίκην ταύτην, θεωρεῖται ἐγκυρος. Δίδεται δὲ ἡ πληρεξουσίτης ἢ δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, ἢ δι' ἰδιωτικοῦ, φέροντος τὴν ὑπογραφήν ἢ τὴν σφραγίδα τοῦ διδόντος αὐτήν, ἢ γραφομένη ἐπὶ τῆς κλήσεως· ἀλλ' ἂν δὲν δοθῇ ἐπισήμως, ἰσχύει, ἂν ὁ ἀντίδικος δὲν διαμφοισθῆσιν τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς ἢ τῆς σφραγίδος τοῦ ἐντολέως.

*Ἀρθρ. 29. Τὸ πληρεξούσιον προσάγεται πρὸ τῆς δίκης εἰς τὸν Ἄον Γραμματεῖα τοῦ δικαστηρίου, ὅστις ἐπισημεῖσθαι αὐτὸν πινὸς πληρωμῆς, ἀεὶ θεωρηθῆναι.

*Ἀρθρ. 30. Οὐδεὶς γίνεται δεκτὸς ὡς πληρεξούσιος, ἂν δὲν φέρῃ ἔγκυρον πληρεξουσίτητος ἐγγράφον, ἢ ἂν δὲν διορισθῇ ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

*Ἀρθρ. 31. Ὁ πρόεδρος, τὰ μέλη, οἱ γραμματεῖς, διερμηνεῖς καὶ κλη-

τῆρες, οἱ παρὰ τοῖς ἐμποροδικείοις καὶ τῷ Ἐφετείῳ, δὲν δύνανται νὰ ᾖται πληρεξούσιοι ἐπὶ τῶν διεξαγομένων δικῶν εἴτε ἐνώπιον τῶν παρ' οἷς διατελοῦσι δικαστηρίων, εἴτε ἐνώπιον ἄλλων ἐμποροδικείων. *Ἐχόντες δὲ τὸ δικαίωμα νὰ δικασθῶσιν, αὐτοπροσώπως παριστάμενοι, ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικείων καὶ τοῦ Ἐφετείου, δι' ἰδίας ὑποθέσεις, δύνανται νὰ παρασταθῶσι καὶ ὡς πληρεξούσιοι τῶν συζύγων αὐτῶν, καὶ τῶν ἀνιόντων ἢ κατιόντων ἐαυτῶν τε καὶ τῶν συζύγων, καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν αὐτῶν διατελούντων ὄργανῶν.

*Ἀρθρ. 32. Δύναται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ν' ἀποφασισθῇ ὅπως οἱ διάδικοι παραστῶσιν αὐτοπροσώπως εἰς τὸ δικαστήριον, ἵνα φέρωσιν αὐτοὶ τὸν λόγον. Τότε, ἂν ὑπάρχῃ νόμιμον κώλυμα τῆς προσελεύσεως αὐτῶν, τὸ δικαστήριον ἐντέλλεται ἕνα τῶν δικαστῶν, ἵνα μεταβᾷ εἰς τὴν οἰκίαν τῶν λάβῃ τὰς ἀπαιτούμενας πληροφορίας. Οὗτος, συμπαραλαβὼν ἕνα δικαστικὸν γραφεᾶ, καὶ δύο μάρτυρας, μὴ ἔχοντας συγγενικὴν σχέσιν πρὸς τὸν διάδικον, κατὰ τὸν ἀπηγορευμένον ὑπὸ τοῦ νόμου βαθμὸν, μηδὲ οἰκείους, συντάττει ἐκθέσει τῶν δηλωθέντων, ἣν προσυπογράφουσι ἢ σφραγίζουσι ὅ τε δικαστικὸς γραμματεὺς καὶ οἱ μάρτυρες.

*Ἀρθρ. 33. *Αν, ἐμφανισθέντων αὐτοπροσώπως τῶν διαδίκων, δὲν ἀποφασισθῇ ὀριστικῶς τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, ὁ διάδικος, οὗτινος ἡ κατοικία δὲν εἶναι ἐν τῷ τόπῳ ἐνθα ἔδρευε τὸ δικαστήριον, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκλέξῃ κατοικίαν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, σημειωθησομένην ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν πρακτικῶν. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ᾔθελεν ἐκλέξῃ κατοικίαν, τὰ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κοινοποιητέα αὐτῷ ἐγγράφα, καὶ αὐτὴ ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις πέμπονται εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον, θεωρούμενα ὡς νομίμως κοινοποιηθέντα.

*Ἀρθρ. 34. Ἀποθανόντος βατέρου τῶν διαδίκων πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς συζήτησεως, οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ ἀγγέλλουσι, κατὰ τὸν διαγεγραμμένον τύπον, τὸ γεγονός πρὸς τὸν ἕτερον διάδικον. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὀφείλει οὗτος νὰ ὑποβάλλῃ νέαν ἀναφορὰν, ἐξαίτουμένους τὴν κλήτευσιν τῶν κληρονόμων τοῦ ἀποθανόντος πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκκρεμοῦς διαδικασίας. *Αν δὲν πράξῃ οὗτος, ὅ,τι γίνῃ, καὶ ὅ,τι ἀποφασισθῇ περὶ τῆς δίκης, μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγγελθεῖσαν ἀποβίωσιν, εἶναι ἄκυρον.

*Ἀρθρ. 35. *Αν οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον κλητευθέντες κληρονόμοι, πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς δίκης, δὲν προσέλθωσιν εἰς τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν ταχθεῖσαν προεσμίαν, δικάζον τοῦτο κατ' ἐρήμην, ἐκδίδει ἀπόφασιν ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν πρὸ τοῦ βασιλάτου τοῦ ἐτέρου διαδίκου γενομένων συζητήσεων· ἀλλ' ὁ καθ' οὗ ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς.

*Αρθρ. 36. *Εκαστος υποχρεούται ν' αποδείξῃ τοὺς ἰσχυρισμοὺς αὐτοῦ· ἂν δὲ δὲν δυνηθῇ, ἀπορρίπτονται αἱ προτάσεις του. Ἐν τούτοις, ὡς ῥηθήσεται ἐν τῷ περὶ ἐπακτοῦ ὅρκου κεφαλαίῳ, ὁ μὴ δυνάμενος ν' ἀποδείξῃ διάδικος ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπαγάγῃ ὅρκον εἰς τὸν ἀντιδικόν.

*Αρθρ. 37. *Ἄν ὁ ἀντιδικὸς δὲν παραδεχθῇ τὸ πρὸς ἀποδείξιν προσαχρῆν ἔγγραφο, ἢ ἀρνήθῃ τὸ κύρος αὐτοῦ, ἢ τὸ προσβάλλῃ ὡς πλαστόν, ὁ δὲ προσαγαγὼν ἐπιμενῆ εἰς τὸ νὰ γενῇ χρῆσις αὐτοῦ, ἀναβάλλεται, καθὰ διαλαμβάνει τὸ περὶ παραβολῆς καὶ ἐξακριβώσεως γραφῆς ἢ σφραγίδος κεφάλαιον, τῆς κυρίας δίκης ἢ πρόοδος μέχρι τῆς λύσεως τῆς ἐπιγενομένης ταύτης διαφωνίας. Ἄλλ' ἂν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφο ἔχῃ σχέσιν πρὸς τινὰς μόνον ἐκ τῶν προτάσεων, τὸ δικαστήριον προβαίνει εἰς τὴν περὶ τῶν λοιπῶν ἐξέτασιν καὶ ἀπόφασιν.

*Αρθρ. 38. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ διάδικοι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς ἐπιτροπὴν ἢ διαιτησίαν, ὅπως λεωρηθῶσι λογαριασμοί, ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἔγγραφα ἢ βιβλία, ἢ ἐξετασθῇ καὶ ἐξακριβωθῇ λεπτομερῶς δυσχερῆς τις καὶ περιπεπλεγμένη ἀπαίτησις, τὸ δικαστήριον, διὰ προπαρασκευαστικῆς ἀποφάσεως, διορίζει τρεῖς ἢ πέντε ἐπιτρόπους ἢ διαιτητάς, ἐντελλόμενον αὐτοῖς ν' ἀκούσωσι τοὺς διαδίκους, καὶ νὰ συμβιβάσωσιν αὐτοὺς, εἰ δυνατόν· ἐν ἀποτυχίᾳ δὲ τοῦ συμβιβασμοῦ, ἐξακριβούντες τὴν ἐπίδικον ὑπόθεσιν σύμφωνα τῷ νόμῳ, νὰ δηλώσωσι τὴν γνώμην καὶ ἀπόφασιν αὐτῶν, ὑποβάλλοντες ἡτιολογημένην ἔκθεσιν, συντεταγμένην κατὰ πλειοψηφίαν. Ἐν τούτοις, ὅταν αἱ γνώμαι ὄσι διάφοροι, ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ, ἢ ἐν ἄλλῃ περιληφθήσεται ἐκάστη αὐτῶν μετὰ τῶν λόγων, ἐρ' ὧν ἐστρηγίχθη.

*Αρθρ. 39. Ἢ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς δίδεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου, τὴν δὲ ὑπὸ τοῦ προέδρου ὀρισθησομένην ἡμέραν, εἴτε ὄσι παρόντες, εἴτε κλητευθέντες δεόντως, δὲν παρασταθῶσιν οἱ διάδικοι, ἀναγνωσθεῖσα ἐπικυροῦται ἢ τροποποιεῖται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, μετὰ διάσκεψιν γενομένην συνεπείᾳ τῆς ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως. Καθ' ἣν ὁμοῦς περιπτώσιν οἱ διάδικοι ἐπέτρεψαν διὰ συνυποσχετικοῦ εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς νὰ λύσωσι τὴν προκειμένην διαφοράν ὡς διαιτηταί, ἐφαρμόζοντες αἰ ἐν τῷ περὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων κεφαλαίῳ διατάξεις.

*Αρθρ. 40. Ἄν τὸ ἐμποροδικεῖον, μὴ παραδεχόμενον τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει ὑποβαλλομένων, δὲν φωτισθῇ ἀρκούντως ἐκ ταύτης πρὸς λύσιν τῆς προκειμένης διαφοράς, καὶ ἄνευ αἰτήσεως τῶν διαδίκων δύναται ν' ἀποφασίσῃ τὴν σύστασιν νέας ἐπιτροπῆς· ἢ δ' ἐπιτροπὴ αὕτη δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς προτέρας ὅσας ἂν νομίση ἀναγκείας διασαφίσεις.

*Αρθρ. 41. Ἄν οἱ διάδικοι δὲν θελήσωσι νὰ λάβωσι μέρος ἢ δὲν συμφωνήσωσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐκλέγει ταῦτα καὶ διορίζει τὸ δικαστήριον.

*Α.θρ. 42. Ἐξαιρέσις δικαστοῦ εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ διαδίκου γινομένη αἴτησις τοῦ νὰ μὴ λάβῃ μέρος εἰς τὴν δίκην ὁ ἐξαιρούμενος, μηδὲ νὰ ἐκφράσῃ γνώμην περὶ αὐτῆς. Οἱ ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ ῥηθησόμενοι νόμιμοι λόγοι, δι' οὓς ἐκάτερος τῶν διαδίκων δύναται νὰ ἐξαίρεσῃ δικαστὴν, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐξαιρέσιν τῶν τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν· ἀλλὰ τῶν μελῶν τούτων ἡ ἐξαιρέσις πρέπει νὰ προταθῇ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν.

*Αρθρ. 43. Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἅπαξ ἀποδεχόμενα τὴν δουεῖσάν αὐτοῖς ἐντολήν, δὲν δύναται νὰ παραιτηθῶσιν ἄνευ ἐπιγενομένων ἰσχυρῶν κωλυμάτων, τὰ ὅποια παραδέχεται ὡς τοιαῦτα τὸ δικαστήριον.

*Αρθρ. 44. Ἀποθανόντος, ἢ ἐγκριθείσης τῆς παραίτησεως μέλους τινὸς τῆς ἐπιτροπῆς, διορίζεται ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ.

*Αρθρ. 45. Τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται, πρὸς εὐχερεστέρην διεξαγωγὴν περιπλοκοῦ τινος καὶ δυσχεροῦς δίκης, καὶ νὰ ἐπιφορτίσῃ εἰς ἐν τῶν μελῶν αὐτοῦ τὴν σύνταξιν ἐκθέσεως, διαλαμβανούσης ἐν περιλήψει τὴν ὑπόθεσιν καὶ τοὺς προτεινομένους λόγους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προφορικῶν ἀναπτύξεων καὶ τῶν προσαχθησομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἔγγραφων, χωρὶς νὰ ὑποβάλλῃ ἰδίαν γνώμην.

Ἢ ἐκθεσις αὕτη ἀναγινώσκειται ἐπίσης ἐπὶ ἀκροατηρίου, παρόντων τῶν διαδίκων, οἵτινες ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ διορθώσωσιν ἂν παρεσέφρυσε παρὰρὰμὰ τι ἢ λάθος.

*Αρθρ. 46. Ὅταν τὸ δικαστήριον ἐνόησῃ ὅτι διερωτίσθη ἀρκούντως ἢ ὑπόθεσις, ὁ πρόεδρος κηρύττει τὴν συζήτησιν ἀποπερατωμένην, μετὰ δὲ τοῦτο ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει δύναται νὰ λάβωσι τὸν λόγόν οἱ διάδικοι· ἐπιτρέπεται δὲ μόνον νὰ δώσωσιν ἀνυπερθέτως εἰς τὸν πρόεδρον σημειώσιν, περιέχουσαν ἰσχυρισμὸν τινα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ τῆς κατ' ἀρτιμωλίαν ἀποφάσεως.

*Αρθρ. 47. Μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως, ἐξέρχονται οἱ διάδικοι, ὁ δὲ πρόεδρος συλλέγει τὰς ψήφους τῶν δικαστῶν· ἂν πρὸ τῆς ψηφοφρείας θεωρηθῇ ἀναγκαῖα διάσκεψις κατ' ἰδίαν, τὸ δικαστήριον ἀποσύρεται εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων.

*Αρθρ. 48. Μετὰ τὴν διάσκεψιν, ἂν τὸ δικαστήριον ἠδυνήθη νὰ σχηματίσῃ πεποιθήσιν, ἐπανέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἀκροατηρίου, καὶ ἀπαγγέλλει τὴν ἀπόφασιν εἰς τοὺς διαδίκους· ἂν δὲν ἠδυνήθη, ἀναβάλλει τὴν ἀπόφασιν εἰς ἐπιούσαν τινὰ δικάσιμον, διασκεπτόμενον ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ.

*Άρθρ. 49. Αί αποφάσεις σχηματίζονται δι' όμοψφρίας, ή διὰ τῆς συμφωνίας τῶν πλειόνων ψήφων, τοῦ τε προέδρου καὶ τῶν δικαστῶν, πλειοψηφία δὲ ὑπάρχει, ὅταν συμφωνῇ πλεόν τοῦ ἡμίσεως ὄλων τῶν ψήφων.

*Άρθρ. 50. Ἐν ἐξεδηλώθησαν γνώμαι πλείονες τῶν δύο, ὑπὲρ οὐδεμιάς δὲ ἐδόθη πλεόν τοῦ ἡμίσεως ὄλων τῶν ψήφων, γίνεται νέα ψηφοφορία, ἡ δὲ ἀριθμητικῶς ἐλάσσων μερὶς ὑποχρεοῦται νὰ παραδεχθῇ τὴν γνώμην μιᾶς ἐκ τῶν μειζόνων μερίδων.

*Άρθρ. 51. Ἐν ἰσοψηφία, ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου ἢ τοῦ προεδρεύοντος λογιζέται διπλῇ.

*Άρθρ. 52. Τὴν καταρτισθεῖσαν ἀπόφασιν ἀπαγγέλλει ὁ πρόεδρος δημοσίᾳ εἰς τὸ ἀκροατήριον.

*Άρθρ. 53. Ἐν τῇ περὶ αὐτοπροσώπου παραστάσεως τῶν διαδίκων, κατὰ τὸ 32ον ἄρθρον, ἐκδιδομένη ἀπόφασί ἀπαιτεῖται νὰ ὀρίζηται καὶ ἡ πρὸς ἐμφάνισιν ἡμέρα.

*Άρθρ. 54. Ἡ περὶ ὄρκου ἀπόφασίς πρέπει νὰ περιέχῃ καὶ τὰ θέματα, ἐφ' ὧν ὀρκισθῆσεται ὁ διάδικος.

*Άρθρ. 55. Μετὰ τῆς παραγωγῆς ἀποζημιώσεων συναποφασίζεται καὶ τὸ ποσὸν τούτων, ἢ, ἂν εἰσέτι δὲν ἦναι γνωστὸν, προσκαλεῖται ὁ ἀπαιτῶν τὰς ἀποζημιώσεις νὰ ὑποβάλῃ λεπτομερῆ περὶ τούτων κατάλογον.

*Άρθρ. 56. Ἀποδειχθέντος ὅτι ὁ ὀφειλέτης, ὑποστὰς ζημίας, εὕρισκεται πραγματικῶς ἐν ἀπορίᾳ χρημάτων, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐγκρίναντος τοῦ δικαστηρίου νὰ τῷ δοθῇ ἀνάλογός τις προθεσμία πρὸς ἀπότισιν τῆς ὀφειλῆς, αὕτη δίδεται ἐν τῇ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀπόφασί, δηλουμένων τῶν λόγων τῆς χορηγίας αὐτῆς.

*Άρθρ. 57. Δὲν χορηγεῖται προθεσμία πρὸς ἀπότισιν ὀφειλῆς εἰς ὀφειλέτην, οὗ ἡ περιουσία ἐπωλήθη ἤδη κατ' αἵτησιν ἄλλων δανειστῶν, ἢ πτωχεύσαντα, ἢ φυγόντα καὶ δικασθέντα κατ' ἐρήμην, ἢ φυλακισθέντα ἢ ἐξασθενίσαντα τὰς πρὸς τὸν δανειστὴν του ἐγγράφως δοθείσας ἀσφαλείας, οὔτε δύναται νὰ ὠφελῆθῇ ὁ τοιοῦτος ἐκ τῆς ἤδη δοθείσης.

*Άρθρ. 58. Κατὰ τὰ ἄρθρα 114 καὶ 144 τοῦ ἐμπορικοῦ Κώδικος, δὲν ἐπιτρέπεται παροχὴ προθεσμίας ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου οὐδὲ πρὸς ἐξόφλησιν συναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου εἰς διαταγήν. Ἀποδειχθέντος ὅμως, ὅτι ὁ ἐκδὸς τὴν συναλλαγματικὴν ἢ τὸ εἰς διαταγὴν γραμματίον δὲν εἶναι ἔμπορος, τὰ δὲ περὶ ὧν ὁ λόγος χρέματα δὲν εἶναι ὀφειλῆ προελθούσα ἐξ ἐμπορικῆς πράξεως, δύναται νὰ δοθῇ προθεσμία εἰς τὸν ὀφειλέτην.

*Άρθρ. 59. Ἐν διεξαγομένῃ τῆς κυρίας δίκης, ἐκινήθη ἀγωγὴ παρεμπιπτούσα, τὸ δὲ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν ἐπ' ἀμφοτέρων, οὐσῶν ἤδη ὀρίμω, ὀφείλει ν' ἀποφασίσῃ καὶ ἐπὶ τῶν δύο ἐὰν μιᾶς. Ἐν ἐναντία περιπτώσει, ἐκδίδει πρῶτον τὴν ἐπὶ τῆς παρεμπιπτούσης δίκης ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἀκολούθως δὲ τὴν ἐπὶ τῆς κυρίας.

*Άρθρ. 60. Ἐν ἡ γενομένη ἀπαίτησις στηρίζηται ἐπὶ ἐγγράφου ἐπισημοῦ, ἢ ἐπὶ ὑποσχέσεως ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, ἢ ἐπὶ προηγουμένης ἀποφάσεως μὴ ἐφεσιβληθείσης, ἐν τῇ περὶ αὐτῆς ἀπόφασί διατάσσεται καὶ ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις, ἀνεξαρτήτως τῆς γενησομένης τυχόν ἐφέσεως. Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὑποβάλλεται ὁ ἐνάγων εἰς προσαγωγὴν ἐγγυητοῦ, ἢ εἰς παροχὴν ἀσφαλείας ἀποχρώσεως· ἂν δὲ οὐδέτερον τούτων δυνήθῃ νὰ πράξῃ, τὰ ἐπιδικασθέντα χρέματα, εἰσπραχθέντα, παρακατατίθενται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον.

*Άρθρ. 61. Ἐν δὲν στηρίζηται μὲν ἡ ἀπαίτησις ἐπὶ τῶν βάσεων, τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ῥηθεισῶν, ἐπεὶ γὰρ ἐν τούτοις ἡ ἐκτέλεσις, διατάσσεται ἢ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως τότε μόνον, ὅταν ὁ πιστωτὴς προσαγάγῃ ἐγγυητὴν περὶ ἀποδόσεως τοῦ ἀπαιτουμένου πράγματος, ἢ ἐξασφαλίσῃ ἀρκούντως δι' ἐγγράφων, ἀποδεικνύτων τὸ ἀξιώχρεων αὐτοῦ.

*Άρθρ. 62. Ἐν τὸ δικαστήριον δὲν διατάξῃ τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκδιδομένης ἀποφάσεως ἐν αὐτῇ ταύτῃ, δὲν δύναται ἀκολούθως νὰ τὴν διατάξῃ διὰ μεταγενεστέρας ἄλλης ἀποφάσεως· ἀλλ' οἱ διάδικοι δύνανται ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ν' ἀπαιτήσωσι τοῦτο, προτάσσοντες πάσης ἄλλης αἰτήσεως.

*Άρθρ. 63. Ὁ ἠττηθεὶς διάδικος καταδικάζεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν τῆς ἀποφάσεως, καὶ ὄλων τῶν νομίμων δικαστικῶν ἐξόδων, κατὰ τὸ ἄρθρ. 102 τοῦ παραρτήματος τοῦ ἐμπορικοῦ Κώδικος· ἀλλ' ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει, καὶ ἐν αὐτῇ προσέτι, καθ' ἣν τὰ ῥηθέντα ἐξόδα ἐπιδικάσθησαν ὡς ἀντισταθμισόντα τὰς ζημίας τοῦ ἀντιδίκου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαταχθῇ δι' αὐτὰ προσωρινὴ ἐκτέλεσις.

*Άρθρ. 64. Τὰ κατὰ τὸ 5β ἄρθρον τοῦ παραρτήματος τοῦ ἐμπορικοῦ Κώδικος συντασσόμενα σχέδια τῶν ἀποφάσεων πρέπει νὰ περιέχωσι τὰ ὀνόματα τοῦ προέδρου καὶ τῶν δικαστῶν, τῶν ἐκδόντων αὐτάς, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἐθνικότητα καὶ ὑπηκοότητα, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν διαδίκων, ἐν συντόμῳ δὲ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν, τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ τὰ νομικὰ ζητήματα, τὸ αἰτιολογικὸν καὶ τὸ διατακτικὸν, καὶ προσέτι ἂν ἐξεδόθησαν καθ' ὁμοψηφίαν ἢ πλειοψηφίαν, πρωτοδικῶς ἢ ἐφεσίμῳ, καὶ τέλος, τὴν χρονολογίαν τῆς ἡμέρας, τοῦ μηνὸς καὶ τοῦ ἔτους.

*Άρθρ. 65. Αἱ ἀποφάσεις, αἰ συντασσόμεναι κατὰ τὰ ἀνωτέρω σχέδια σύμφωνα πρὸς τὸ 58 ἄρθρον τοῦ παραρτήματος τοῦ ἐμπορικοῦ Κώδικος, δὲν εἶναι ἐκτελεστέαι, εἰμὴ ἀφοῦ ἐπιδοθῶσιν ἢ εἰς τὸν ἠττηθέντα αὐτὸν, ἢ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ.

*Άρθρ. 66. Ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἀποφάσεων, τηροῦνται αἱ δια-

τυπώσεις, αἱ διαλαμβανόμεναι ἐν τοῖς ἀρθροῖς 17 μέχρις 20 τοῦ παρόντος νόμου, περὶ ἐπιδόσεως τῶν κλήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν κατ' ἐρήμην ἀποφάσεων.

*Ἀρθρ. 67. *Ἄν, κλητευθέντων τῶν διαδίκων κατὰ τοὺς ἐν τῷ 2ῳ κεφαλαίῳ τοῦ παρόντος νόμου διαγεγραμμένους τύπους, θάτερος αὐτῶν δὲν ἐμφανισθῆ κατὰ τὴν δικάσιμον, ὁ ἐμφανισθεὶς ἕτερος δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως προβῆ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν.

Ἐν τούτοις, ἂν τὸ δικαστήριον πεισθῆ ὅτι ὁ μὴ προσελθὼν ἐκωλύθη ἐξ ἀληθοῦς κωλύματος, δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐκδίκασιν εἰς τὴν δικάσιμον τῆς ἐπιούσης ἐβδομάδος. Ἐν περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν οὐδὲ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐμφανισθῆ, θεωρεῖται ὡς ἐξ ἀπειθείας μὴ προσερχόμενος, τὸ δὲ δικαστήριον προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ περιμένῃ περαιτέρω τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ διάδικος, προσελθὼν, δὲν θελήσῃ νὰ ἀναμιχθῆ εἰς τὴν συζήτησιν.

*Ἀρθρ. 68. *Ἄν ὁ μὴ παραστὰς εἰς τὸ δικαστήριον ᾖ ὁ ἐνάγων, ὁ ἐναγόμενος δύναται, μὴδὲν ὑποχρεούμενος ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπαίτησιν, νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ἀπόφασιν κατ' ἐρήμην, ἀπαλλάττουσαν αὐτὸν τῆς γενομένης ἀγωγῆς. Ἄλλ' ἂν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐμφανισθῆ, ἐκδίδεται ἐπίσης ἐρήμην ἀπόφασιν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐναγόντος, ἀλλὰ δὲν ἐπιδικάζονται αἱ προτάσεις τούτου, εἰμὴ μετὰ λεπτομερῆ ἐξέτασιν καὶ ἐξακριβώσιν, ἀφ' οὗ τὸ δικαστήριον σχηματίσῃ πεποιθήσιν περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 69. *Ἄν δοθῶσι διάφοροι προθεσμῖαι πρὸς ἐμφάνισιν πολλῶν διαδίκων, ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης, ἐκ τούτων δὲ τινες δὲν προσέλθωσι, δὲν ἐκδίδεται ἐρήμην ἀπόφασιν κατ' οὐδενὸς πρὸ τῆς παρελευσεως τῆς μακροτέρας προθεσμίας.

*Ἀρθρ. 70. Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως πρὸς τὸν ἐρήμην καταδικασθέντα, διότι κλητευθεὶς δὲν ἐνεφανίσθη, γίνεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 66 ἀρθρου, ὡς ἐπιδίδεται καὶ ἡ κατ' ἀντιμωλίαν ἀπόφασιν. *Ἄν οὐδ' αὐτὸς ὁ καταδικασθεὶς, οὐδ' ἄλλος οἰκείος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ εὑρεθῆ, καὶ ἐπομένως ᾖ ἀδύνατος νὰ ἐπιδοθῆ ἡ ἀπόφασιν εἰς αὐτὸν, ἢ ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ, ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως δίδεται, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, πρὸς τὸν μουχτάρην τῆς συνοικίας, ἢ, ἂν ὁ καταδικασθεὶς ᾖ ξένος ὑπέκτος, πρὸς τὴν ἀρχὴν, εἰς ἣν ὑπάγεται, ἕτερον δὲ ἀντίγραφον τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν ἀθροῦσαν τοῦ δικαστηρίου.

*Ἀρθρ. 71. Ἡ ἐρήμην ἀπόφασιν δὲν εἶναι ἐκτελεστέα, εἰ μὴ μετὰ παρελευσεως δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἀνωτέρω ἐπιδόσεως, ἐκτὸς ἂν, ἐπὶ ὑποθέσεως ἐπειγουσῆς, διετάχῃ ἡ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ταύτης ἐκτέλεσις.

*Ἀρθρ. 72. Ἡ κατὰ τοῦ κλητευθέντος μὲν, μὴ ἐμφανισθέντος δὲ ἀπόφασιν εἶναι ἐκτελεστέα τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως. Ἄν δ' ἐντὸς τοῦ χρόνου τούτου ἀφελθῆ ἀνεκτέλεστος, θεωρεῖται ὡς ἄκυρος.

*Ἀρθρ. 73. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἐρήμην ἐκδεδωμένη ἀπόφασιν ἐπιβάλλει εἰς τρίτον τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ δώσῃ τι πρὸς θάτερον τῶν διαδίκων, ἢ νὰ πράξῃ τι ὑπὲρ αὐτοῦ, τότε μόνον ἐκτελεῖται κατὰ τοῦ τρίτου, ὅταν προσαχθῆ ἀποδεικτικὸν ὑπὸ τοῦ γραφείου τοῦ ἐμποροδικείου γεγραμμένον, διαλαμβάνον ὅτι δὲν ἐγένετο ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ῥηθείας ἀποφάσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου κεφαλαίου. Τούτου ἕνεκα θέλει κρατεῖσθαι χωριστὸν βιβλίον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ δικαστηρίου, ὅπως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀνακόπτοντος, σημειούται πᾶσα ἀνακοπὴ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως, γινομένης μείας τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπωνυμίων τῶν διαδίκων, καὶ τῆς χρονολογίας τῆς τε ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀνακοπῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ ἀνακοπῆς.

*Ἀρθρ. 74. Πᾶς διάδικος, κλητευθεὶς καὶ μὴ ἐμφανισθεὶς, καθ' οὗ ἐξεδόθη ἐρήμην ἀπόφασιν, δύναται ν' ἀνακόψῃ ταύτην.

*Ἀρθρ. 75. Σκοπὸς τῆς ἀνακοπῆς εἶναι ἡ μὴ παραδοχὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, καὶ ἡ ἐπίτευξις τῆς καταργήσεως αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐκδόντος δικαστηρίου.

*Ἀρθρ. 76. Ἄν ἡ ἐρήμην ἀπόφασιν ἐξεδόθη διότι ὁ διάδικος, καίτοι προσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον, δὲν ἠθέλησεν ὅμως νὰ δικασθῆ, ἢ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως λογιζομένη, εἶναι δεκαπενθήμερος· ἂν δ' ἐξεδόθη, διότι δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὸ δικαστήριον, ἢ προθεσμία παρατείνεται μέχρι τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως. Παρελευσεως τῶν προθεσμιῶν τούτων, ἡ περὶ ἀνακοπῆς αἰτήσις ἀπορρίπτεται.

*Ἀρθρ. 77. Ἡ ἐρήμην ἐκδεδωσα ἀπόφασιν θεωρεῖται ὡς ἐκτελεσμένη, ἂν συνεπιβῇ ταύτης ἐφυλακίσθη ὁ καταδικασθεὶς, ἢ, εὑρισκομένου ἤδη τούτου ἐν φυλακῇ, διετάχῃ ἡ περαιτέρω φυλάξις, ἂν κατεσχέθησαν καὶ ἐπωλήθησαν τὰ κινητὰ αὐτοῦ, ἢ ἐγνωστοποιήθη αὐτῷ κατὰ τὸν νόμον ἡ γενομένη κατάσχες ἐνὸς ἢ τινῶν ἐκ τῶν κινήτων αὐτοῦ, ἂν ἐπλήρωσε τὰ ἐξοδα τῆς ῥηθείας ἀποφάσεως, ἐνὶ λόγῳ, ἂν ὑπάρχῃ ἐγγράφον τι, καταδεικνύον ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος διάδικος ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως.

[ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ.]

*Αρθρ. 78. Ἡ ἐντός τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς διατυπώσεις γινομένη ἀνακοπὴ ἐπιφέρει τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως, ἐκτός ἂν αὕτη ᾖναι προσωρινῶς ἐκτελεστὴ, κατὰ τὸ 71 ἀρθρον. Δύναται ὅμως ὁ διάδικος, ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις, νὰ λάβῃ συντηρητικὰ μέτρα, ὡς π. χ. νὰ ἐνεργήσῃ κατὰσχῆσιν.

*Αρθρ. 79. Ἡ ἀνακοπὴ ἀνατρέπει τὴν κατὰ τοῦ ἐρήμην καταδικασθέντος ἐκδεδωμένην ἀπόφασιν, ὑποβαλλομένη δι' ἀναφορᾶς περιεκτικῆς τῶν ἀνασκευάζοντων ταύτην λόγων. Ἄν ἐπὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ἐγγράφου ἐπιδόσεως σημειώσῃ ὁ καταδικασθεὶς ὅτι προτίθεται ν' ἀνακόψῃ ταύτην, ἢ σημειώσῃ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ἡ περὶ ἀνακοπῆς ἀναφορὰ εἶναι ὑποβλητέα ἐντός ὀκτώ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς σημειώσεως, προστιθεμένης τυχὸν μιᾶς ἡμέρας ἀνὰ πάντα ἡμερησίον σταθμὸν, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου. Παρελθόντος τοῦ χρόνου τούτου, ἡ αἴτησις ἀπορρίπτεται, ἢ δ' ἐκτελέσῃ προβαίνει.

*Αρθρ. 80. Ἡ περὶ ἀνακοπῆς αἰτήσις ὑποβάλλεται, ὅπως ἐπιψηφισθῆ παρασχῆμα, πρὸς τὸ τὴν ἀπόφασιν ἐκδὸν δικαστήριον, ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου ὑπουργεῖον, ἐκτός δὲ τῆς πρωτεύουσας, εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐγγύριον ἀρχὴν.

*Αρθρ. 81. Ἡ αἴτησις αὕτη ἐπιδίδεται ἀνευ ἀναβολῆς πρὸς τὸν ἀντίδικον, κλητευομένου συγχρόνως τῶν διαδίκων, ὅπως ἐμφανισθῶσι κατὰ τὴν ταχθεῖσαν ἡμέραν, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 11 καὶ ἐπόμενα τοῦ παρόντος νόμου.

*Αρθρ. 82. Κατὰ τὴν ταχθεῖσαν ἡμέραν ἐκφωνεῖται ἡ ὑπόθεσις ἐπὶ δικαστηρίου, ἐξετάζεται δὲ πρῶτον ἂν ἡ ἀνακοπὴ ἐγένετο κατὰ τύπον καὶ ἐμπροσθέντως.

*Αρθρ. 83. Ἄν ἡ περὶ ἀνακοπῆς αἰτήσις εὐρεθῆ κατὰ τύπους μὲν συντετάμηνη, ἐντός δὲ τοῦ ὁρισμένου χρόνου ὑποβληθῆ, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν θέσιν εὐρίσκοντο πρὸ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως. Ἐπομένως ἡ ὑπόθεσις διακρίθεται ἐκ νέου, κατὰ τὸν νόμον, εἴτε αὐτὴ ταύτην τὴν ἡμέραν, εἴτε ἄλλην τινὰ, καὶ οὕτως ἡ προτέρα ἀπόφασις ἐπικυροῦται, καταργεῖται ἢ τροποποιεῖται. Ἄλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ λοιπὰ ἐξῆρα, κατὰ τὴν περίστασιν, καταψηφίζονται πάντοτε εἰς τὸν δὲ αὐτῆς καταδικασθέντα.

*Αρθρ. 84. Ἄν ὁ ἀνακόπτων δὲν ἐμφάνισθῃ οὐδὲ κατὰ τὴν ἡμέραν, τὴν πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀνακοπῆς αὐτοῦ ταχθεῖσαν, δὲν δύναται πλέον ν' ἀνακόψῃ τὴν κατ' αὐτοῦ ἐκδοθησομένην δευτέραν ταύτην κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν, εἶχε δὲ μόνον τὸ ἐνδίκον τῆς ἐφέσεως μέσον. Ἄπ' ἐναντίας, ἂν ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ δὲν ἐμφανισθῆ, κατὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἐρήμην ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ ἐντός τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας καὶ κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους τύπους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΘΝ.

Περὶ ἀνακοπῆς τρίτου.

*Αρθρ. 85. Ἀπόφασις, ἐν ἀπουσίᾳ ἐκδοθεῖσα, παραβλάπτουσα δὲ τὰ δικαιώματα τρίτου τινός, μὴ ὄντος ἐκ τῶν διαδίκων, ἤτοι μὴ κλητευθέντος, εἴτε ἰδίῳ ὀνόματι, εἴτε ὡς πληρεξουσίου, μὴδ' ἐξαίτησαμένου νὰ παρέμβῃ εἰς τὴν δίκην, τοιαύτη ἀπόφασις δύναται νὰ προσβληθῆ ὑπὸ τούτου, δι' ἀνακοπῆς τρίτου.

*Αρθρ. 86. Τὸ ἐνδίκον μέσον τῆς ἀνακοπῆς τρίτου χορηγεῖται κατὰ πάσης εἴτε πρωτοδίκου εἴτε ὀριστικῆς ἀποφάσεως, ἐξαίρεσις τῶν περὶ πτωχεύσεως καὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ⁽¹⁾.

*Αρθρ. 87. Ἡ κυρία ἀνακοπὴ τρίτου γίνεται ὑποβαλλομένης, ὡς συνήθως, ἀναφορᾶς, ἥτις παραπέμπεται εἰς τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, κλητεύονται δὲ κατὰ τὴν τάξιν οἱ διάδικοι ⁽²⁾.

*Αρθρ. 88. Ἡ παρεμπόπτουσα ἀνακοπὴ τρίτου, γινομένη δι' ἀναφορᾶς ἢ ἀπλῶς διὰ προσωρικῆς αἰτήσεως, ἀνευ τῆς τῶν διαδίκων κλητεύσεως, οὐσῆς περιττῆς, παραπέμπεται εἰς τὸ ἐπιλημμένον τῆς κυρίας δίκης δικαστήριον, ἂν ᾖναι ἀνώτερον ἢ ἴσον πρὸς τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἂν ὅμως ᾖναι κατώτερον, ἢ ἀναφορὰ παραπέμπεται εἰς τὸ δικαστήριον, οὐτινος ἡ ἀπόφασις προσβάλλεται, κλητεύονται δὲ οἱ διάδικοι κατὰ τὴν τάξιν.

(1). Ἐκ τῶν περὶ πτωχεύσεως ἀποφάσεων τινές, ἀφορῶσαι τὰ πρὸς ἐξέτασιν καὶ διαρρύθμισιν τῆς πτωχεύσεως μέτρα, δὲν εἶναι δεκτικαὶ ἀνακοπῆς ἄλλαι δὲ, κυρίως ἀποφάσεις οὔσαι, ὑπόκεινται εἰς ἀνακοπὴν ἀλλὰ τὴν περὶ ἀνακοπῆς αἰτήσιν ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ ὁ μὲν πτωχεύσας ἐντός ἡμερῶν ὀκτώ, οἱ δὲ ἔχοντες ἀπαιτήσεις κατὰ τῆς πτωχεύσεως, ἐντός τριάκοντα. Εἰς τὴν πρώτην τῶν κατηγοριῶν τούτων ὑπάγονται αἱ περὶ διορισμοῦ ἢ ἀντικαταστάσεως τοῦ εἰσηγητοῦ ἢ τῶν συνδίκων ἀποφάσεις, αἱ ἐπιτρέπεται τὴν ἐκποίησιν τῶν ὑπαρχόντων κτημάτων καὶ πραγμάτων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα τακτοποιοῦσαι καὶ διατάττουσαι εἰς δὲ τὴν δευτέραν, αἱ διακρῦπτουσαι τὴν ὄλωσιν τῆς πτωχεύσεως, ἢ ταύτην εἰς προγενέστερον χρόνον ἀνάγουσαι. Αἱ δὲ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, οὐδέποτε ἰσχύουσαι κατὰ τῶν τρίτων, οὐδ' εἶναι ἀνακοπτέαι ὑπ' αὐτῶν, δυναμέναι νὰ τὰς ἀπορρίψωσιν ὡς τι ἀσχετον πρὸς αὐτούς.

(2). Ἄν δὲν προηγήθῃ δίκη μεταξὺ τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις καὶ τοῦ ἀνακόπτοντος ταύτην τρίτου, ἡ ἀνακοπὴ τούτου καλεῖται κυρία. Ἄπ' ἐναντίας, ἡ ἀνακοπὴ, ἢ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν δίκης γινομένη πρὸς ἀντίκρουσιν προγενεστέρως ἀποφάσεως, ἢν ὁ ἀντίδικος προσάγει διὰ νὰ στηρίξῃ τὴν ἀπαίτησιν του, ὀνομάζεται παρεμπόπτουσα.

*Αρθρ. 89. Ἡ ἀνακοπὴ τρίτου ἐπιτρέπεται μέχρι τοῦ ἐκτελεσθῆ ἢ προσβαλλομένη ἀπόφασιν καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν δὲ αὐτῆς κατὰ θατέρου τῶν ἐνδιαλαμβανομένων διαδίκων, ἐφόσον δὲν παρεγρῆται τὸ δικαίωμα, ἐφ' οὗ ὁ τρίτος στηρίζει τὴν ἀνακοπὴν αὐτοῦ.

*Αρθρ. 90. Ἐπὶ παρεμπιπτούσης ἀνακοπῆς τρίτου, τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνὰ χεῖρας δίκης, χωρὶς νὰ παρεμποδισθῆ ἐκ τῆς ἀνακοπῆς ἢ, ἂν θεωρήσῃ τὴν περὶ τῆς ῥηθείσης ἀνακοπῆς ἀπόφασιν ὡς δυναμένην νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐπὶ τῆς κυρίας δίκης, ν' ἀναβάλῃ τὴν περὶ ταύτης ἀπόφασιν μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς παρεμπιπτούσης ἀνακοπῆς.

*Αρθρ. 91. Ἐκ τῆς ἀνακοπῆς τρίτου δὲν ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως ἄλλ' ἂν πρόκηται κίνδυνος ἢ βλάβη ὡς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως, τὸ ἐμποροδικεῖον, εἰς ὃ παρεπέμφθη ἡ ἀνακοπὴ, δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἀναβολὴν αὐτῆς.

*Αρθρ. 92. Τῆς ἀνακοπῆς τρίτου ἀποδειχθείσης παραδεκτῆς καὶ ἀπορῶντως βασίμου, ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασιν καταργεῖται μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὰ δικαίωματα καὶ συμφέροντα τοῦ τρίτου, αἱ δὲ λοιπαὶ διατάξεις αὐτῆς μένουσιν ἰσχυραὶ ἂν ὅμως ἀπόφασιν ἐγένετο περὶ πράγματος ἀνεπιδέκτου διανομῆς, τότε καταργοῦνται καὶ τὰ μέρη τῆς ἀποφάσεως, τ' ἀφορῶντα τοὺς ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένους διαδίκους.

*Αρθρ. 93. Ἀπ' ἐναντίας, ἂν ἡ ἀνακοπὴ τρίτου ἀποδειχθῆ ἀπαράδεκτη ἢ ἀβάσιμος, ὁ ἀνακοπτοὺς καταδικάζεται οὐ μόνον εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἀντιδίκου του, δι' ἣν ὑπέστη ζημίαν ὡς ἐκ τούτου, ἀλλὰ καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἡμισείας ὀθωμανικῆς λίρας μέχρι τριῶν, πληρωτέων εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ ἐφέσεως.

*Αρθρ. 94. Σκοπὸς τῆς ἐφέσεως εἶναι ἡ μεταρρυθμιστικὴ ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης πρωτοδικῶς ὑπὸ τινος ἐμποροδικείου, κατὰ τὸ 36 ἀρθρ. τοῦ παραρτήματος τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος, περιεχοῦσης δὲ ἀδικῶν τινὰ διατάξιν.

*Αρθρ. 95. Αἱ ὑπὸ τῶν ἐμποροδικείων τελεσιδικῶς δικαζόμεναι δίκαι, ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ 36 ἀρθρου τοῦ παραρτήματος τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος τιθεμένων ὁρίων, δὲν ὑπέκεινται εἰς ἐφεσιν, καὶ ἂν ζητηθῆ αὕτη ἐκ συμφώνου ὑπὸ τε τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου ἄλλὰ, καὶ ἂν δὲν γίνηται ἐν τῇ ἀποφάσει μνεία ὅτι ἐξεδόθη τελεσιδικίως, ἢ καὶ ἂν ἀναφέρεται ὑποσδήποτε ὅτι εἶναι ἐφέσιμος, οὐδὲ τότε χωρεῖ ἐφεσις.

*Αρθρ. 96. Ἀπ' ἐναντίας, καὶ ἂν τι ἐμποροδικεῖον, ὃν ἀρμόδιον ἔσται

δικασθῆ μόνον πρωτοβαθμίως, ὀνομάσῃ τελεσιδικίαν ἀπόφασιν τοῦ τινά, καθ' ὑπέβασιν τοῦ ταχθέντος βαθμοῦ, ἢ ἀπόφασιν αὕτη εἶναι οὐχ ἦτον ἐφέσιμος.

*Αρθρ. 97. Ἐπίσης ἐφέσιμος εἶναι ἡ περὶ ἀρμολιότητος ἀπόφασιν τοῦ ἐμποροδικείου, ἐπὶ παραπεμφθείσης αὐτῇ δίκης. Ἄλλ' ἂν πρόκηται περὶ μεταβιβάσεως τῆς δίκης ἀπὸ τινος ἐμποροδικείου εἰς ἕτερον, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ 38 ἀρθρου τοῦ παραρτήματος τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος.

*Αρθρ. 98. Ἡ ἐπὶ ἀπαιτήσεως ὀρισμένου χρηματικοῦ ἐλλεδομένη ἀπόφασιν εἶναι ἐπίσης ἐφέσιμος. Ἀόριστος δὲ ἀπαιτήσις εἶναι ἡ περὶ ἀντικειμένου, εἴτε φύσει ἀνεπιδέκτου ἐκτιμήσεως, εἴτε ἐκτιμητοῦ μὲν, μὴ ἐκτιμηθέντος δὲ ὑπὸ τῶν διαδίκων. Ἡ δὲ γενομένη ἐκτίμησις διαλαμβάνεται ἐν τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνάγοντος, ἢ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης δηλοῦται ἐν τῇ συζητήσει.

*Αρθρ. 99. Δικαίωμα ἐφέσεως ἔχουσιν ὁ ἐνάγων καὶ ὁ ἐναγόμενος, οἱ ἐκπροσωποῦντες τούτους (1), καὶ οἱ ὀμόδικοι αὐτῶν. Ἐπίσης ἡ ἐφεσις γίνεται μόνον κατὰ τοῦ δικασθέντος ὡς ἐνάγοντος ἢ ἐναγομένου, ἢ κατὰ τῶν ἐκπροσωποῦντων αὐτούς.

*Αρθρ. 100. Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐμποροδικείων ἐφεσιβάλλονται ἐντὸς ἐκατῶν καὶ εἴκοσιν ἡμερῶν (2). Ἡ προθεσμία αὕτη, ἐπὶ μὲν τῶν κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεων, ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως εἰς τοὺς διαδίκους αὐτούς, ἢ εἰς τὴν κατοικίαν των ἐπὶ δὲ τῶν ἐρήμην ἐκδοθεισῶν, ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας.

*Αρθρ. 101. Ἡ ῥηθείσα προθεσμία τῶν ἐκατῶν εἴκοσιν ἡμερῶν χορηγεῖται εἰς τοὺς διαδίκους τοὺς οἰκοῦντας ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ ἢ Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ, ἐν ταῖς τῷ ὀθωμανικῷ κράτει ὑποκειμέναις νήσοις τοῦ Αἰγαίου, ἐν Συρίᾳ, Αἰγύπτῳ, Τριπόλει τῆς Βαρβαρίας καὶ Τύνιδι. Πρὸς δὲ τοὺς εὐρισκομένους εἰς Κεδζάζ, Ἰράκ, Ἀραβίαν, Σουδάν, ἢ εἰς ξένας χώρας ὁμοίως τῇ Τουρκίᾳ, ἢ ἐν Εὐρώπῃ κειμένας, δίδεται προθεσμία ἡμερῶν ἐκατῶν ὀγδοήκοντα. Πρὸς δὲ τοὺς κατοικοῦντας ἐν χώρᾳ ἀλλοδαπῇ, εἰς τὰ ἀρκτικά ἢ δυτικά παράλια τῆς Ἀφρικῆς, καὶ εἰς τὰς παρακειμένας νήσους, διακοσίων τεσσαράκοντα ἡμερῶν τελευταίων, πρὸς τοὺς ὄντας

(1). Οἱ ἐκπροσωποῦντες τοὺς διαδίκους ὡς πρὸς τὰ δικαίωματα αὐτῶν εἶναι: οἱ πληρεξούσιοι, οἱ κληρονόμοι, οἱ ἐπιτροποὶ αὐτῶν, οἱ σύνδικοι, οἱ διευθυνταὶ ἐταιρίας, οἱ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐπιτετραμμένοι διοικήσιν τινὰ καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι.

(2). Ἐπὶ πτωχέσεως, ἢ πρὸς ἐφεσιν προθεσμία εἶναι δεκαπενθήμερος, προστιθεμένης μιᾶς ἡμέρας δι' ἕκαστον ἡμερησίον σταθμὸν, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τοῦ ἐφεσιβάλλοντος ἡ κατοικία ἀπέχει πλέον τοῦ ἡμερησίου σταθμοῦ ἀπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν δικαστηρίου.

πέραν τοῦ ἀκυρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος ἐν Ἀφρική, Ἀσία καὶ Ἀμερική, ἢ ἐν ἄλλοις ἀπωκισμένοις τόποις, τριακοσίων καὶ ἐξήκοντα ἡμερῶν.

*Ἀρθρ. 102. *Ἄν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθῃ ἐπὶ τῇ βράσει πλαστοῦ ἐγγράφου, ἢ ἂν θάτερο; τῶν διαδίκων ἠττήθη, καίτοι ἔχων ἐγγραφον, ἀποδεικτικὸν τοῦ δικαιώματός του, διότι τὸ ἐγγραφον τοῦτο ἐκρυπτεν ὁ ἀντίδικος, ἢ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀφ' ἧς τὸ μὲν πλαστὸν ἐγγραφον ἀναγνωρισθῆ καὶ ὁμολογηθῆ ὡς τοιοῦτον ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου, ἢ δικαστικῶς ἀποδειχθῆ, τὸ δὲ κεκρυμμένον ἐπιστραφῆ πρὸς τὸν ἀνήκει, ἢ ὅπως δήποτε περιέληθαι εἰς χεῖρας αὐτοῦ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ὅμως περιπτώσει ἀπαιτεῖται ἐγγραφὸς ἀπόδειξις περὶ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἀνεῦρα τὸ κεκρυμμένον δικαιοῦραρον.

*Ἀρθρ. 103. Ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία διακόπτεται διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἠττηθέντος διαδίκου, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἄρχεται λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τοὺς κληρονόμους, ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ ἀποθανόντος.

*Ἀρθρ. 104. Ἀξίωσις τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ἐκπίπτει ὁ διαδίκος, εἴτε ἐνάγων, εἴτε ἐναγόμενος, τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως. Ἄλλ' ἂν, διαρκούσης τῆς προθεσμίας, δὲν ἐγένετο ἔφεσις ὑπὸ τῶν ἐκπροσωποῦντων τοὺς διαδίκους, οἱ ἐκ τοῦτου παθόντες δύνανται νὰ ἐναγάωσιν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου. Καίτοι δὲ, ὡς εἴρηται, ἀπολλυμένου τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας, ἂν θάτερος τῶν διαδίκων ἐφεσίβλητος, ὁ ἐφεσίβλητος δύναιται, μεχριστοῦ δικασθῆ ἢ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ ἔφεσις, νὰ ἐφεσίβληται καὶ οὗτος, κἂν παρέλθῃ ἡ προθεσμία.

*Ἀρθρ. 105. Αἱ προδικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐφεσίβλητονται καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως, ὡς καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν ὀριστικῶν προκειμένου δὲ νὰ ἐφεσίβληθῇ τοιαύτη ἀπόφασις πρὸ τῆς ὀριστικῆς, τὸ ἐμποροδικεῖον τὴν ἐκδίδει ἐγγράφως· ἀλλὰ κατὰ προπαρασκευαστικῆς ἢ προσωρινῆς ἀποφάσεως ἔφεσις ἐπιτρέπεται μόνον μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ὀριστικῆς, ἐφεσίβλητος ὅμοι καὶ ταύτης· ἢ δὲ προθεσμία τῆς ἐφέσεως λογιζέται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως (1).

*Ἀρθρ. 106. Ἡ περὶ ἐφέσεως ἀναφορὰ πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ ἐξῆς: 1) τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ τε ἐφεσίβλητου καὶ τοῦ ἐφεσίβλητου. 2) τὴν μνείαν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως,

(1) Προπαρασκευαστικὴ ἀπόφασις καλεῖται ἡ διατάττουσά τι, διευκολύνουσα τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης, καὶ προπαρασκευάζουσα τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν. Προδικαστικὴ δὲ, ἢ διευκολύνουσα μὲν ἐπίσης τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης, καὶ προπαρασκευάζουσα τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν, ἀλλὰ καὶ οἰονομεῖ προδιατυπώουσα τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Προσωρινὴ δὲ, ἢ πρὸ τῆς ὀριστικῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς διατάττουσα προσωρινόν τι μέτρον, ὅπως προληφθῶσιν ἄποτα ἢ κίνδυνοι, τοὺς διαδίκους ἢ τὰ ἐπιδικὰ πράγματα ἀπειλοῦντες.

καὶ ὑπὸ τίνος δικαστηρίου ἐξεδόθη. 3) τοὺς λόγους τῆς γινομένης ἐφέσεως. 4) τὴν αἴτησιν ὅπως, ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας, ἐμφανισθῆ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὁ ἐφεσίβλητος, αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου. 5) τὴν δήλωσιν ὅτι, διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν πῦθελεν ἠττηθῆκατὰ τὴν ἔφεσιν, προσήγαγεν ἀξιώχρων ἐγγυητὴν περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς πρῶτης ἀποφάσεως, καὶ προσέτι περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐφεσίβλητου διὰ τὰ ἐξόδα τῆς ἐφέσεως, καὶ τὰ ἐπιδικασθῆσόμενα δι' ὀδοιπορίας καὶ ἄλλας ζημίας αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐπεσύναιψε κατὰ τὴν τάξιν κεκρυωμένον τὸ τῆς ἐγγυήσεως ἐγγραφον. Ἄν ἡ περὶ ἐφέσεως αἴτησις δὲν περιέχῃ τι ἐκ τῶν ἀπαιτουμένων τούτων, ἔσεται ἄκυρος· ἀλλ' ὁ ἐφεσίβλητος δύναιται νὰ ὑποβάλλῃ ἐκ νέου αἴτησιν, περιεκτικὴν τῶν ἀπαιτουμένων, ἐνόσφ δὲν ἐληξεν εἰσέτι ἢ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία.

*Ἀρθρ. 107. Ἡ περὶ ἐφέσεως ἀναφορὰ, συντεταγμένη κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, καὶ τὸ ἐγγυητήριον, μετ' ἀντιγράφου ἐκατέρου αὐτῶν, ὑποβληθήσονται, ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν, εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου ὑπουργείου, ἀλλαχοῦ δὲ τοῦ Κράτους, εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐγγύριον ἀρχήν. Καὶ τὸ μὲν ὑπουργεῖον, ἐπικυρώσων τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγράφου, θέλει διατάξει τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἀντιγράφων πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, καὶ παραπέμψῃ τὰ πρωτόγραφα εἰς τὸ ἐφετεῖον· ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις, ἢ ἀνωτέρα ἐγγύριος ἀρχή, ἐπίσης ἐπικυρώσασα τὰ ἀντιγραφα, θέλει τὰ ἐπίδοσιν πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, τὰ δὲ πρωτόγραφα θέλει πέμψῃ πρὸς τὸν ἐν ὑπουργεῖον δι' ἐπιστολῆς, ὅπως ἐπιψηφισθῶσιν εἰς τὸ ἐφετεῖον.

*Ἀρθρ. 108. Ἐκκληθείσης ἀποφάσεώς τινος, καὶ τοῦ ἐφεσίβλητου κλητευθέντος κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ῥηθέντα, αὐτὸς τε καὶ ὁ ἐφεσίβλητος ὀφείλουσι νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας, αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίων. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐκδίδεται κατ' ἐρήμην ἀπόφασις ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐμφανισθέντος· ὁ δὲ καταδικασθεὶς δύναιται ν' ἀνακύβῃ τὴν ἀπόφασιν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, κατὰ τὰς περὶ ἀνακοπῆς διατάξεις τοῦ νόμου.

*Ἀρθρ. 109. Ἄν ἐν τῇ ὀριστικῇ ἢ τῇ προδικαστικῇ ἀποφάσει δὲν διατάσσεται προσωρινὴ ἐκτέλεσις, ἢ ἔφεσις ἀνατέλλει τὴν ἐκτέλεσιν.

*Ἀρθρ. 110. Ἄν, τῆς ἐφεσίμου ἀποφάσεως οὐσῆς προσωρινῶς ἐκτελέστεας κατὰ νόμον, δὲν διατάχθῃ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἢ προσωρινῆς ἐκτέλεσεως, ὁ ἐφεσίβλητος δύναιται νὰ ζητήσῃ ταύτην πρὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, ὑποβάλλων αἴτησιν καὶ προσάγων ἐγγυητὴν περὶ ἀποδόσεως τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ, ἐν περιπτώσει ἧτις ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου. Ἐπίσης, ἂν τὸ ἐμποροδικεῖον, δυνάμενον νὰ ἐκδώσῃ τελεσίδικον ἀπόφασιν, δὲν λέγῃ ὅποια τις εἶναι ἢ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσα, ἢ ἀποκαλῆ ταύτην πρωτόδικον, ὁ ἐφεσίβλητος δύναιται νὰ ζητήσῃ τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν, συμμορφούμενος πρὸς τὰ ἀνωτέρω διατασσόμενα.

Ἄρθρ. 111. Ἄπ' ἐναντίας, ἂν τὸ ἐμποροδικεῖον διέταξεν ἐν οὐδέ-
οντι τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν, ὁ ἐκκαλῶν τὴν ἀπόφασιν, κλητεύων δε-
όντως τὸν ἐφεσίβλητον ἐν τάχει ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, δύναται νὰ προ-
καλέσῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως. Ὁ κανὼν οὗτος ἐφαρμόζεται καὶ
ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν τὸ ἐμποροδικεῖον ἐξέδωκε τελεσιδικίον
ἀποφασιν παρὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρ. 112. Ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐμφα-
νίσεως τῶν διαδίκων ἢ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν, ὁ ἐφεσίβλητος ὀφείλει
νὰ υποβάλῃ εἰς αὐτὸ ἐκθέσιν, ὑπογεγραμμένην καὶ ἐνσφράγιστον, περιέ-
χουσαν ἄρθρον πρὸς ἄρθρον τὰς ἐνστάσεις αὐτοῦ κατὰ τῆς ἀποφάσεως
τοῦ ἐμποροδικεῖου. Ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἐπιδίδεται εἰς τὸν
ἐφεσίβλητον, ὀφειλόμενον καὶ τοῦτον, ἐντὸς ἐτέρων ὀκτῶ ἡμερῶν, νὰ δηλώσῃ
ἐγγράφως τὴν ἀπάντησίν του ἀκολουθῶς, καλουμένων ἄνευ ἀναβολῆς τῶν
διαδίκων, διεξάγεται ἡ δίκη.

Ἄρθρ. 113. Δὲν ἐπιτρέπονται ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου προτάσεις νέαι,
τουτέστι, μὴ υποβληθεῖσαι ἤδη εἰς τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον. Γίνεται
ὅμως δεκτὴ ἢ κατὰ πρωτοδικῶς υποβληθεῖσας ἀπαιτήσεως κεφαλαίου
πρότασις περὶ συμφωνισμοῦ, ἢ προσαγωγῆ νέων ἀποδείξεων πρὸς ἀντί-
κρουσιν ἢ ἐνίσχυσιν τῆς ἀρχικῆς ἀπαιτήσεως. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται νὰ ζη-
τηθῶσι κατὰ τὴν ἔφεσιν τόκοι, ἐνοίκια καὶ ἄλλα τοιαῦτα παρεπόμενα
τῆ ἀρχικῆς ἀπαιτήσεως, καὶ μετὰ τὴν ἐκδόσιν τῆς πρωτοδικῆς ἀποφάσεως
προσαυξήσονται, ὡς καὶ ἀποζημιώσεις διὰ τὰς προκυψάσας μετὰ τὴν ἀπό-
φασιν ταύτην ζημίαις.

Ἄρθρ. 114. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀναμιχθῆ εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην
παρ' ἐκεῖνον, εἰς θν ὁ νόμος δίδει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς τρίτου κατὰ
τῆς ἐφεσιβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 115. Ἄν ὁ ἐφεσίβλητος ἀφήσῃ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου δίκην
ἐπὶ τρία ἔτη ἀνεπίδικτον, ἐκδοθῆ δὲ, ἐπὶ τῆ αἰτήσῃ τοῦ ἐφεσίβλητου,
ἀπόφασιν ὅτι ἡ ἔφεσις εἶναι ἤδη ἄκυρος, ὡς ῥηθῆσεται ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ,
ἢ τοῦ ἐμποροδικεῖου ἀπόφασιν θεωρηθῆσεται ὡς τελεσιδικῶς ἐκδεδομένη.

Ἄρθρ. 116. Αἱ λοιπαὶ δικονομικαὶ διατάξεις, αἱ ἰσχύουσαι κατὰ τὴν
ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικεῖων διαδικασίαν, ἐφαρμόζονται ἀπαρἀλλάκτως καὶ
ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου.

Ἄρθρ. 117. Ἄν ἡ ἔφεσις, γενομένη κατὰ τὰς διαγεγραμμένας διατυ-
πώσεις, θεωρηθῆ κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, ἀπορρίπτεται, ἢ δὲ ἀπόφασιν τοῦ
ἐμποροδικεῖου ἐπικυροῦται ἀπ' ἐναντίας, ἂν θεωρηθῆ βάσιμος, ἢ ἀπόφασιν
ἄκυροῦται, μεταφράζομένη ὅτι ἂν ἀποδειχθῆ ἄδικος.

Ἄρθρ. 118. Ἐφεσίβληταις ἀποφάσεως προδικαστικῆς, ἂν τὸ ἐφετεῖον
ἀκυρώσῃ μὲν ταύτην, πεισθῆ δὲ κατὰ τὴν διαδικασίαν ὅτι ἡ ὑπόθεσις
εἶναι ἤδη ὤριμος πρὸς ἐκδίκασιν, δύναται ἐν ταύτῳ νὰ ἐκδώσῃ καὶ ὀρι-

στικὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς οὐσίας. Ἐπίσης, ἀκυρώσαν ὀριστικὴν ἀπόφασιν
ἔνεκα παραβάσεως νόμου ἢ τύπου, δύναται νὰ δικάσῃ ἐξ ὑπαρχῆς ἐπὶ τῆς
οὐσίας.

Ἄρθρ. 119. Ὁ ἠττηθεὶς ἐφεσίμως διάδικος καταδικάζεται εἰς ὅλα
τὰ νόμιμα δικαστικὰ ἐξόδα τῆς τε πρωτοδικῆς καὶ τῆς κατ' ἔφεσιν δια-
δικασίας, σύμφωνα πρὸς τὸ 102 ἄρθρον τοῦ παραρτήματος τοῦ ἐμποροδικῆ
Κώδικος. Προσέτι δὲ καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ἐφε-
τείου δέκα πεντάρια, ὡς χρηματικὴν ποινὴν.

Ἄρθρ. 120. Αἱ ἀνακοπαὶ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων διεξάγονται ἐνώπιον
τοῦ ἐφετείου, κατὰ τὰς περὶ ἀνακοπῆς διατάξεις.

Ἄρθρ. 121. Αἱ κατ' ἀντιμωλιῶν ἐπὶ τῶν ἐφέσεων ἐκδιδόμεναι ἀπο-
φάσεις, καὶ ἐκ τῶν κατ' ἐρήμην ἐκδιδόμενων αἱ μὴ ἀνακοπεῖσαι ἐντὸς τῆς
νομίμου προθεσμίας θεωροῦνται ὡς τελεσιδικῶς ἐκδεδομένα. Ὑπόκεινται
δὲ μόνον εἰς ἀναψηλάφισιν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐπίσης γενησομένην, κατὰ
τὰς περὶ ταύτης ἐιδικὰς διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ ἀναψηλάφισως.

Ἄρθρ. 122. Κατὰ τῶν ὑπὸ τῶν ἐμποροδικεῖων ἢ τοῦ ἐφετείου ἐκ-
δοθεισῶν κατ' ἀντιμωλιῶν τελεσιδικῶν ἀποφάσεων, καὶ κατὰ τῶν ἐρήμην
μὲν ἐκδοθεισῶν τελεσιδικῶν, ἀνακοπῆς δὲ ἀνεπίδεκτων, χορηγεῖται τὸ ἐν-
δικον μέσον τῆς ἀναψηλάφισως ἐπὶ αἰτήσῃ, γινομένη δι' ἀναφορὰς τῶν
διαδίκων, ἢ τῶν ἐκπροσωποῦντων τούτους, ἔνεκα τῶν ἐξῆς λόγων.

Ἄρθρ. 123. Δύναται νὰ ζητηθῆ ἀναψηλάφισις 1) ἂν τὸ δικαστήριον
ἀπεράσισε περὶ πραγμάτων, μὴ ἐμπεριληφθέντων ἐν τῇ αἰτήσῃ· 2) ἂν ἐπε-
δίκασε πλέον τοῦ ζητηθέντος· 3) ἂν ἐν τῇ ἀποφάσει δὲν ἔκαμε λόγον περὶ
προτάσεως τινος τοῦ διαδίκου· 4) ἂν, ἐκδοθείσας ἀποφάσεως τελεσιδικῆς
ὑπὸ τινος ἐμποροδικεῖου ἢ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου, ἐκδοθῆ καὶ ἕτερα ἐπίσης
τελεσιδικῶς, διάφορος τῆς πρώτης, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐμποροδικεῖου ἢ ὑπὸ
τοῦ ἐφετείου, μεταξύ τῶν αὐτῶν διαδίκων, ἐνεργούντων ὑπὸ τὰς αὐτὰς
ιδιότητας, ἰδίῳ ἢ ἄλλοτρίῳ ὀνόματι, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, καὶ χωρὶς
νὰ ἐπέβη τι μετὰ τὴν πρώτην ἀπόφασιν δυνάμενον νὰ τὴν μεταβάλλῃ·
5) ἂν ἐν τῇ ἀποφάσει περιέχωνται διατάξεις ἐναντία πρὸς ἀλλήλας,
ὥστε ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις ἀπάσῶν διὰ μιᾶς· 6) ἂν κατὰ τὴν
διεξαγωγὴν τῆς δίκης ἐνήργησε μετὰ δόλου ὁ ἀντίδικος, ἐπενήργησε δὲ ὁ
δόλος ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως· 7) ἂν τὰ ἐγγράφα, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ ἀπόφα-
σις, ἀνεγνωρίσθησαν ἀκολουθῶς ἢ ἀπεδείχθησαν πλαστά· 8) ἂν μετὰ τὴν
ἀπόφασιν περιῆλθον εἰς χεῖρας τοῦ αἰτούντος ἐγγράφα, δυνάμενα νὰ ἔχωσιν

επιβρόην ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως, τὰ ὅποια ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἶχεν ἀποκρύψει ὁ ἀντιδικὸς 9) ἀν' ἐξεδόθη ἀπόφασις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ κωμοπόλεως ἢ χωρίου, ἐναντίον δημοσίων ἢ ἀφιερωμένων καταστημάτων, ἢ ἐναντίον ὀφραῶν, χωρὶς νὰ παρασταθῶσι πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενοι πληρεξούσιοι.

*Ἀρθρ. 124. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται αἰτήσεις ἀναψηλάφισως ἐν περιπτώσεσι, καθ' ἃς ὑπάρχει ἀκυρότης κατὰ τὸν νόμον· εἰ δὲ περιπτώσεις αὗται εἰσι 1) ἀν τὸ ἐκδόν τὴν ἀπόφασιν δικαστήριον, ἢ τὸ ἐφετεῖον, δὲν ἦτο συντεθειμένον καὶ συγκεκριμένον νομίμως· 2) ἀν ὑπερέβη τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα, δικάσαν ἀναρμοδίως, ἢ δικάσαν τελεσιδικίως ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τεθειμένων πρὸς τοιαύτην ἐκδίκασιν ὁρίων, ἢ θεωρήσαν ἀκυρὸν τι, κατὰ νόμον μὴ ἀκυρὸν, ἢ μὴ παραδεχόμενον τι, παραδεκτέον κατὰ τὸν νόμον· 3) ἀν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαδικαστικῶν διατυπώσεων, καὶ τὴν ἕνεκα τούτου σύνταξιν καὶ ἐπίδοσιν τῶν δικαιογράφων, δὲν ἐτηρήθησαν οἱ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἐπιβαλλόμενοι κανόνες καὶ ἔροι, εἴτε κατὰ τὴν διαδικασίαν· εἴτε πρὸ ταύτης, ἐκτὸς ἀν κατὰ τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἀπώλεσαν οἱ διάδικοι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προτείνωσι τὴν γενομένην παρατυπίαν (1)· 4) ἀν παρελείβη τὸ αἰτιολογικὸν τῆς ἀποφάσεως· 5) ἀν ἡ ἀπόφασις ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου.

*Ἀρθρ. 125. Ἡ πρὸς ἀναψηλάφισιν προθεσμία εἶναι αὐτὴ ἐκείνη, ἣν τὰ ἄρθρα 100 καὶ 101 ὀρίζουσι διὰ τὴν ἔρεσιν, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως. Ὅστε ἡ περὶ αὐτῆς αἴτησις πρέπει νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τῆς ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις ταχθείσης προθεσμίας.

*Ἀρθρ. 126. Ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ἐπομένοις ἄρθροις διαλαμβανόμενων περιπτώσεων, ἡ προθεσμία τῆς πρὸς ἀναψηλάφισιν αἰτήσεως ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῶν κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεων πρὸς τοὺς διαδίκους αὐτοὺς ἢ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτῶν, ἀπὸ τῆς λήξεως δὲ τῆς προθεσμίας, τῆς πρὸς ἀνακοπὴν τῶν κατ' ἐρήμην ἐκδοθεισῶν.

*Ἀρθρ. 127. Ὡς πρὸς τὰ ὄφρανα, ὧν δὲν παρεστάθη κατὰ τὴν δίκην ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενος ἐπίτροπος ἢ πληρεξούσιος, ἡ ῥηθεῖσα προθεσμία λογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀποφάσεως, γινομένης εἰς αὐτὰ προσωπικῶς, ἢ εἰς τὴν κατοικίαν των, μετὰ τὴν ἡβήν.

*Ἀρθρ. 128. Ἄν λόγος πρὸς ἀναψηλάφισιν ἦναι τὸ πλαστόν τῶν προσχθέντων ἐγγράφων, ἢ ὁ δόλος τοῦ ἀντιδικου, ἢ ἡ ἀνεύρεσις ἐγγράφων κεκρυμμένων, καὶ μὴ ἐπιδειχθέντων ἐπομένως κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης, ἢ ὀριζομένη πρὸς αἴτησιν προθεσμία λογισθήσεται ἀρχομένη ἀπὸ

(1) Ἡ περὶ ἀκυρότητος διαδικασίας ἢ ἐπισήμων ἐγγράφων ἐνστάσις εἶναι πραγματικῶς πάσης συζήτησεως ἐκτὸς τῆς περὶ ἄρμ. διόπτης τοῦ δικαστηρίου, ἣτις προκηρτίζεται ταύτης. Ἄν οἱ διάδικοι δὲν ὑποβάλλωσι τὴν περὶ τῆς ὁ λόγος ἐνστάσιν ἐγκλίτως, δὲν δύναται νὰ τὴν προτείνωσιν ἀκολούθως.

τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἀπεδείχθη τὸ πλαστόν, ἢ ὁ δόλος, ἢ καθ' ἣν περιέβηθον εἰς χεῖρας τοῦ αἰτούντος τὴν ἀναψηλάφισιν τὰ κεκρυμμένα ἐγγραφα. Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ περιπτώσει ἀπαιτεῖται πρὸς ἀπόδειξιν τῆς χρονολογίας ἐγγραφῶν πίστιν παρέχον.

*Ἀρθρ. 129. Ἄν πρόκηται νὰ ζητηθῇ ἀναψηλάφισις ἕνεκα διαφορίας δύο ἀποφάσεων πρὸς ἀλλήλας, ἡ προθεσμία ἄρξεται ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς μεταγενεστέρας ἀποφάσεως.

*Ἀρθρ. 130. Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ ἠττημένου διαδίκου, ἢ πρὸς ἀναψηλάφισιν προθεσμία διακόπτεται μέχρι τῆς πρὸς τοὺς κληρονόμους ἐπίδοσεως τῆς ἀποφάσεως, καθ' ἃ εἶρηται ἐν τῷ 103 ἄρθρῳ περὶ ἐφέσεως.

*Ἀρθρ. 131. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς πρὸς ἀναψηλάφισιν προθεσμίας, δὲν ὑπολείπεται πλέον ἄλλο ἐνδίκον μέσον εἰς τὸν ἠττηθέντα· ἀλλ' ὁ κατὰ τὴν ἀναψηλάφισιν ἐναγόμενος, καίτοι μὴ ὑποβαλὼν ἐγκλίτως αἴτησιν ἀναψηλάφισως τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει κατ' αὐτοῦ διατεταγμένων, διότι ὑπῆρχον ἄλλαι διατάξεις ὑπὲρ αὐτοῦ, δύναται, μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀντιδικου γινομένης διαδικασίας, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναψηλάφισιν τῶν κατ' αὐτοῦ ἀποφασισθέντων.

*Ἀρθρ. 132. Ἡ πρὸς ἀναψηλάφισιν αἰτήσις, ὑποβαλλομένη δι' ἀναφορᾶς, ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν, εἰς τὸν ὑπουργὸν τοῦ Ἐμπορίου, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ, εἰς τὴν ἀνωτάτην ἐγγώριον ἀρχὴν, παραπέμπεται πρὸς τὸ ἐκδόν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἐμποροδικεῖον, ἢ τὸ ἐφετεῖον. Καὶ ἀν δὲ, ὑποβληθείσης τῆς ἀναφορᾶς εἰς ἄλλο παρὰ τὸ ἐκδόν τὴν ἀπόφασιν δικαστήριον, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν ἄλλης δίκης, ἐπὶ γενομένη τινὶ ἐνστάσει ζητηθῇ ἡ ἀναψηλάφισις, ἡ αἴτησις αὕτη παραπέμπεται οὐχ ἦττον εἰς τὸ ἐκδόν τὴν ῥηθεῖσαν ἀπόφασιν δικαστήριον. Τὸ δὲ ἐπιλημμένον τῆς ἄλλης δίκης δικαστήριον, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἢ ἀναβάλλει τὴν ἐκδίκασιν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς περὶ τῆς αἰτήσεως ἐκείνης ἀποφάσεως, ἢ προχωρεῖ ἀμέσως εἰς τὴν λύσιν τῆς προκειμένης διαφορᾶς.

*Ἀρθρ. 133. Ὁ ὑποβάλλων αἴτησιν περὶ ἀναψηλάφισως, ἐκτὸς ἀν πρόκηται περὶ δίκης ἀφορώσης τὴν Κυβέρνησιν, ὀφείλει νὰ προκαταβάλλῃ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δικαστηρίου δέκα μὲν Ὀθωμανικὰς λίρας, ὡς χρηματικὴν ποινὴν, πέντε δὲ λίρας, δι' ἀποζημιώσιν τοῦ ἀντιδικου, ἐπιφυλαττομένου ῥητῶς τοῦ ἐνδεχομένου δικαιώματος τούτου εἰς πλείονα ἀποζημιώσιν· ἄλλως ἡ αἴτησις ἀπορρίπτεται· ἀλλ' ἀν ἡ ἀπόφασις ἦναι ἐκδεδομένη κατ' ἐρήμην, προκαταβάλλεται τὸ ἡμισυ τῶν δοθέντων ποσῶν.

*Ἀρθρ. 134. Παραπεμφθείσης τῆς περὶ ἀναψηλάφισως αἰτήσεως εἰς τὸ δικαστήριον, οἱ διάδικοι κλητεύονται κατὰ τὴν τάξιν, ἐντὸς τῆς ὀρισμένης ἐν τῷ Β' κεφαλαίῳ τοῦ παρόντος νόμου προθεσμίας, ἢ δὲ δίκῃ διε-

ξάγεται κατά τὰς ἐν ἰσχύϊ διατυπώσεις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, οἰαδήποτε ὡς τὰ μέλη, εἴ ἂν συγκροτεῖται.

*Ἄρθρ. 135. Ἡ ἀναψηλάφισις δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως· ἡ δὲ περὶ ἀναστολῆς αἰτήσις εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπαράδεκτος.

*Ἄρθρ. 136. Κατὰ τὴν γεννησομένην, συνεπέα τῆς περὶ ἀναψηλάφισις αἰτήσεως, δίκην, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ συζήτησις ἄλλου λόγου παρά τοὺς ἐν τοῖς ἄρθροις 123 καὶ 124 διαλαμβανομένους.

*Ἄρθρ. 137. Ἄν τὸ δικαστήριον ἀπορρίψῃ τὴν περὶ ἀναψηλάφισις αἰτήσιν, καταδικάζει τὸν ὑποβαλόντα ταύτην καὶ τὴν, ὡς ἀνωτέρω προκαταβληθείσαν, χρηματικὴν ποινὴν, εἰς τὴν πρὸς τὸν ἀντίδικον πληρωμὴν τοῦ λόγου ἀποζημιώσεως παρακατατεθέντος ἐπίσης ποσοῦ, καὶ, κατὰ τὴν χρεῖαν, εἰς ἐτι πλείονα ἀποζημιώσιν⁽¹⁾.

*Ἄρθρ. 138. Ἄπ' ἐναντίας, ἂν γενῇ δεκτὴ ἡ περὶ ἀναψηλάφισις αἰτήσις, ἀκυροῦται μὲν ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις, καὶ ἐπανερχονται οἱ διάδικοι εἰς τὴν πρὸ ταύτης ἦσαν θέσιν, ἀποδίδονται δὲ εἰς τὸν προκαταβαλόντα τὰ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δικαστηρίου κατατεθειμένα ποσὰ, ἐπιστρέφονται δὲ καὶ ὅσα εἰσπραχθήσαν παρά τοῦ καταδικασθέντος δυνάμει τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως.

*Ἄρθρ. 139. Ἄν ἡ γενομένη δεκτὴ περὶ ἀναψηλάφισις αἰτήσις στηρίζηται εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλας διαφωνίαν δύο ἀποφάσεων, ἐκτελεσθήσονται καθ' ὁλοκλήριον αἱ διατάξεις τῆς προγενεστεράς ἀποφάσεως. Ἄν δὲ στηρίζηται ἐπ' ἄλλων λόγων, τὸ αὐτὸ πάλιν δικαστήριον ἐξετάζει ἐκ νέου τὰ ἐπίδικα ἀντικείμενα, καὶ ἀποφασίζει ἐπ' αὐτῶν τελεσιδίκως.

*Ἄρθρ. 140. Δὲν ἐπιτρέπεται δευτέρᾳ αἰτήσι ἀναψηλάφισις κατὰ τῆς ἀποφάσεως, τῆς μετὰ αἰτήσιν ἀναψηλάφισις ἐκδοθείσης. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἤθελε γενῇ τοιαύτη, ὁ ἀντίδικος ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαντήσῃ ἀποζημιώσεις.

(1). Ἡ περὶ ἀναψηλάφισις αἰτήσις ἀπορρίπτεται, ἡ δὲ διότι ὑπεβλήθη μετὰ τὴν τεταγμένην προθεσμίαν, ἡ δὲ διότι δὲν ἐξεπληρώθησαν αἱ πρὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις, ἡ δὲ διότι συνῆδη ἔλλειψις τις περὶ τὴν διαδικασίαν, ἡ τελευταῖον, διότι δὲν ἀπεδείχθησαν οἱ προταθέντες λόγοι.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ
(Ἐκτελεσθῆτω.)

ΚΩΔΗΣ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Περὶ πλοίων.

*Ἄρθρ. 1. Οὐδεὶς μὴ Ὀθωμανὸς ὑπήκοος δύναται νὰ ᾖναι ἰδιοκτήτης ὁλοκλήρου ἢ μέρους πλοίου, φέροντος σημαίαν Ὀθωμανικὴν, ἢ νὰ ᾖναι μέτοχος ὁποιασδήποτε εταιρίας, ἐσχηματισμένης πρὸς ἐξεργασίαν τοιοῦτων πλοίων.

*Ἄρθρ. 2. Οἱ Ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι δύναται νὰ ἀποκτῶσι τὴν κυριότητα ξένων πλοίων, καὶ νὰ ταξειδεύωσι ταῦτα ὑπὸ σημαίαν Ὀθωμανικὴν καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς καὶ τὰ Ὀθωμανικὰ πλοῖα θρῶς· ἀλλὰ τὸ συμβῆλαιον τῆς ἀποκτήσεως αὐτῶν οὐδεμίαν συμφωνίαν ἢ ὄρον τινὰ, ἐναντίον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, δύναται νὰ περιέχῃ ἐπ' ὠφελείᾳ ξένου, ἐπὶ ποινῇ δεμύσεως τοῦ πλοίου.

*Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐκουσία πώλησις ὁλοκλήρου ἢ μέρους πλοίου, εἴτε πρὶν εἴτε διαρκούντος τοῦ πλοῦ γινομένη, πρέπει νὰ ἐνεργῆται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, διὰ πράξεως ἐπιστήμου, ἐνώπιον μὲν ἐμποροδικείου ἢ ἐμπορικοῦ γραφείου, ἐὰν γίνηται ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ, ἐνώπιον δὲ τῶν προξένων τῆς Ὀθωμ. Κυβερνήσεως, ἐὰν γίνηται ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Ἐλλείψει ἐμποροδικείου ἢ ἐμπορικοῦ γραφείου, εἰς τὸν τόπον τῆς πωλήσεως ἐν Τουρκίᾳ, τὸ πωλητήριον ἔγγραφον δύναται νὰ συνταχθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου τοῦ τόπου ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ γνωστοποιηθῇ τῷ πλησιεστέρῳ ναυτικῷ ἐμποροδικεῖῳ ἢ ἐμπορικῷ γραφεῖῳ· ἐλλείψει δὲ Ὀθωμανικοῦ προξένου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας τοῦ τόπου ἀρχῆς, ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ γνωστοποιηθῇ τῷ πλησιεστέρῳ Ὀθωμανικῷ προξένῳ.

*Ἄρθρ. 4. Τὰ πλοῖα παντὸς εἶδους, εἰ καὶ κινητὰ, ὑπόκεινται, ὡς τὰ ἀκίνητα, εἰς κατάσχισιν ἐν χερσὶ τρίτων· δηλ. ἐὰν ποτε πωληθῶσιν εἰς τρίτους ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν ὀφειλετῶν, ἐνεκα τῶν πλοίων αὐτῶν, οἱ δα-

νεισται τούτων δύνανται νά ποιήσωσι κατάσχεσιν τῶν εἰρημένων πλοίων εἰς χεῖρας τῶν τρίτων ἀγοραστῶν, καί νά ἐκποιήσωσιν αὐτά διὰ τῆς ἀρχῆς πρὸς εἰσπραξίν τῶν δανείων αὐτῶν. Κατὰ συνέπειαν, τὰ τοιαῦτα πλοῖα ὑπόκεινται εἰς τὰ χρεῖα τοῦ ιδιοκτῆτου καὶ ἰδίως εἰς ὅσα ὁ νόμος ὀρίζει προνομιῶχα.

*Ἀρθρ. 5. Εἰσὶ προνομιῶχα καὶ προτιμῶνται ἀλλήλων καθ' ἣν ἐφεξῆς καταγράφονται τάξιν τὰ ἐπόμενα χρεῖα: α) τὰ δικαστικά ἐξοδα, καὶ ὅσα ἄλλα ἤθελον γενῆ διὰ νά ἐπιτευχθῆ ἡ πώλησις τοῦ πλοίου καὶ ἡ διανομὴ τῶν ἐκ τῆς πωλήσεως χρημάτων. β) τὰ ναυαγωγικά, τὰ χωρητικότητος, προσδέσεως εἰς τὴν ξηρὰν, ἐλλυμενίσεως ἢ ἀγκυροβολίου. γ) ὁ μισθὸς τοῦ φύλακος καὶ αἱ πρὸς φύλαξιν τοῦ πλοίου δαπάναι, ἀπὸ τῆς ἐλλυμενίσεως μέχρι τῆς πωλήσεως αὐτοῦ. δ) τὰ ἐνοίκια τῶν ἀποθηκῶν, ἐν αἷς εἰσὶν ἐναποτιθεμένα τὰ ἄρμενα καὶ τὰ ἐξάρτια. ε) τὰ ἀπὸ τοῦ τελευταίου διάπλου καὶ τῆς εἰς τὸν λιμένα εἰσόδου τοῦ πλοίου πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ, τῶν ἀρμένων καὶ ἐξαρτίων του ἐξοδα. ς) οἱ μισθοὶ τοῦ κατὰ τὸν τελευταῖον πλοῦν πλοιάρχου καὶ πληρώματος. ζ) τὰ κατὰ τὸν τελευταῖον πλοῦν δι' ἀνάγκας τοῦ πλοίου δοθέντα εἰς τὸν πλοίαρχον δάνεια, καὶ ἡ πληρωμὴ τῆς ἀξίας τῶν πραγματειῶν, ἃς ἤθελε πωλήσει ὁ πλοίαρχος δι' ἀνάγκας ὡσαύτως τοῦ πλοίου. η) τὰ εἰς τὸν πωλητὴν τοῦ πλοίου, εἰς τοὺς ὕλην ἢ χρεῖματα χορηγήσαντας, καὶ τοὺς ἐργασθέντας πρὸς κατασκευὴν τοῦ πλοίου ὀφειλόμενα χρεῖματα, ἂν τὸ πλοῖον οὐδένα εἰσέτι ἐποικήσατο πλοῦν· καὶ τὰ πρὸ τοῦ ἀπόπλου ὀφειλόμενα εἰς τοὺς δανειστὰς ἀπὸ χορηγήσιν ὕλης, καὶ ἀπὸ μισθοῦ ἐργατῶν, ἢ ναυπηγῶν, δι' ἐπισκευὴν, τροφὰς, ἐφοπλισμὸν καὶ ἐξάρτισιν τοῦ πλοίου, ἐὰν τοῦτο ἤδη ἔπλευσεν. θ) τὰ ἐπὶ τοῦ σκάφους, τῶν ἀρμένων, καὶ τῶν ἐξαρτίων, δι' ἐπισκευὴν, τροφὰς, ἐφοπλισμὸν καὶ ἐξάρτισιν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πλοίου γενόμενα ναυτικά δάνεια. ι) τὰ πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ σκάφους, τῶν ἀρμένων, τῶν ἐξαρτίων, καὶ τοῦ ἐφοπλισματος διὰ τὸν τελευταῖον πλοῦν γενόμενα καὶ εἰσέτι ὀφειλόμενα ἀσφάλιστρα. ια) τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ναυλωτῶν ὀφειλόμενα διὰ τὴν μὴ παράδοσιν τῶν φορτωθεισῶν πραγματειῶν, αἵτινες ἀπωλέσθησαν ἢ ὑπέστησαν ἀβάρια, ἐξ ἀμελείας τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πληρώματος. Οἱ ἐν ἐκάστῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ διαλαμβανόμενοι δανεισταὶ θέλουσι διανέμει μεταξὺ τῶν τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ πλοίου χρεῖματα· ἐὰν δὲ ταῦτα δὲν ἐξαρκῶσι πρὸς ἀποπληρωμὴν, ἄνευ μὲν τινος προνομίου ἢ προτιμῆσεως ἀλλήλων πρὸς ἀλλήλους, ἀναλόγως δὲ πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἐνὶ ἐκάστῳ ὀφειλομένων, προνομιῶχα τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 162.

*Ἀρθρ. 6. Τὸ προνόμιον τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῳ σημειωθέντων χρεῶν δὲν ἰσχύει, ἐὰν ταῦτα δὲν ἀποδειχθῶσι προηγουμένως, ὡς ἐφεξῆς· α) τὰ δικαστικά ἐξοδα ἀποδεικνύονται διὰ λεπτομεροῦς λογαριασμοῦ ἐπιβεβαιωμένου παρὰ τοῦ ἀρματοῦ δικαστηρίου, τοῦ τὴν κατάσχεσιν καὶ

πώλησιν τοῦ πλοίου ἀπορρασίσαντος· β) τὰ ναυαγωγικά, ἐλλυμενίσεως, προσδέσεως εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἀγκυροβολήσεως δικαιώματα, διὰ τῶν νομίμων τῆς πληρωμῆς ἀποδείξεων τῶν δημοσίων εἰσπρακτῶρων· γ) τὰ ἐν ταῖς α, γ, δ' καὶ ἐ παραγράφους τοῦ ἀρθροῦ 5 σημειούμενα χρεῖα ἀποδεικνύονται διὰ λεπτομεροῦς λογαριασμοῦ ἐπιβεβαιωμένου παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου· δ) οἱ μισθοὶ τοῦ πληρώματος, διὰ τοῦ ναυτολογίου ἐπιβεβαιωμένου παρὰ τοῦ λιμεναρχείου, καὶ ἐν ἐλλείψει, παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου· ε) τὰ ναυτικά δάνεια, ὅσα ἐγένον, καὶ ἡ ἀξία τῶν πραγματειῶν, ὅσαι ἐπωλήθησαν δι' ἀνάγκας τοῦ πλοίου κατὰ τὸν τελευταῖον πλοῦν, διὰ λογαριασμῶν ἐπιβεβαιωμένων παρὰ τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἐπιστημοτέρων ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ πλοίου, ἐπιβεβαιούντων ἰδίως τὴν ἀνάγκην τῶν δανείων· ς) ἡ πώλησις ὀλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ πλοίου ἀποδεικνύεται διὰ δημοσίου ἐγγράφου, γενομένου κατὰ τὸ ἀρθρον 3· αἱ δὲ πρὸς κατασκευὴν, ἐφοπλισμὸν, ἐξάρτισιν καὶ τροφὰς τοῦ πλοίου προμηθεῖται ἀποδεικνύονται διὰ λογαριασμῶν, τιμολογίων, ἢ καταγραφῶν, ἐπιβεβαιωμένων παρὰ τοῦ πλοιάρχου, καὶ ἐπιβεβαιωμένων παρὰ τοῦ ιδιοκτῆτου, τῶν ὁποίων ἀντίγραφον ἀπαράλλακτον θέλει παρακατατεθῆ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐμποροδικείου ἢ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου πρὸ τοῦ ἀπόπλου, ἢ τὸ πολὺ, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν μετὰ τὸν ἀπόπλου· ζ) τὰ ἐπὶ τοῦ σκάφους, τῶν ἀρμένων, τῶν ἐξαρτῶν, τοῦ ἐφοπλισματος, καὶ ἄλλων ἀναγκῶν πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου γενόμενα ναυτικά δάνεια ἀποδεικνύονται διὰ συμβολαίων ἐπισήμων ἢ ἰδιογράφων, ὧν ἀντίγραφον ἢ διπλοῦν θέλει παρακατατεθῆ ἐν τῷ γραφεῖον τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ εἰς τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖον, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας αὐτῶν· η) τὰ ἀσφάλιστρα ἀποδεικνύονται εἴτε διὰ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐγγράφων, εἴτε δι' ἀποσπασμάτων, ἐξηγημένων ἀπὸ τὰ βιβλία, τακτικῶς κρατημένα, τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν· θ) τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν τοῦ πλοίου ναυλωτῶν ὀφειλόμενα ἀποδεικνύονται δι' ἀποράσεων τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ τῶν διαιτητῶν, ἐὰν τὰ μέρη συγκατετέθησαν νά δικασθῶσιν ὑπὸ διαιτητῶν.

*Ἀρθρ. 7. Τὰ προνόμια τῶν δανειστῶν σθένονται, οὐχὶ μόνον διὰ τῶν γενικῶν μέσων τῆς διαλύσεως τῶν ἐνοχῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς δικαστικῆς πωλήσεως τοῦ πλοίου, γενομένης κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἐπομένου βιβλίου, ἢ ἀφ' οὗ τὸ πλοῖον, μετὰ πώλησιν αὐτοῦ ἐκούσιν, κάμῃ ἕνα πλοῖον ὑπὸ τὸ ὄνομα καὶ μετὰ κίνδυνον τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ χωρὶς νά γίνῃ καμμία ἀντίστασις παρὰ τῶν δανειστῶν τοῦ πωλητοῦ. Ἡ παρ' ἐνός δανειστοῦ γενομένη ἀντίστασις, κατὰ τοὺς ἐπὶ τούτῳ διαγεγραμμένους τύπους, δὲν ὠφελεῖ εἰμὴ αὐτὸν καὶ μόνον.

*Ἀρθρ. 8. Τὸ πλοῖον λογίζεται ὅτι ἔκκαμε πλοῦν, ὅταν ὁ ἀπόπλος καὶ ὁ κατάπλος αὐτοῦ ἤθελον ἀποδειχθῆ εἰς δύο διαφόρους λιμένας καὶ μετὰ τριάνοντα ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ἀπόπλου· ἢ ὅταν, χωρὶς νά φθάσῃ εἰς ἄλλον

λιμένα, ἤθελον πα εἶλθαι ἐξήκοντα ἡμέραι ἀπὸ τοῦ ἀπόπλου μέχρι τῆς εἰς τὸν λιμένα ἐπιστροφῆς αὐτοῦ· ἢ ὅταν τὸ πλοῖον, μακρὸν πλοῦν ἐπιχειρήσαν, διέπλευσε πλέον τῶν ἐξήκοντα ἡμερῶν, χωρὶς νὰ ἐγερεθῇ καμμία ἀπαίτησις παρὰ τῶν δανειστῶν τοῦ πωλητοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ἡ κατὰ τὸν πλοῦν γενομένη ἐκούσιος πώλησις πλοίου τινὸς δὲν βλάπτει τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προνόμια τῶν δανειστῶν τοῦ πωλητοῦ ἐπομένως, καὶ γενομένης τῆς πωλήσεως, τὸ πλοῖον ἢ τὸ τίμημα αὐτοῦ μένει πάντοτε ὑπέγγυον εἰς τοὺς εἰρημένους δανειστάς, δυναμένους, ἂν τὸ κρίνωσιν εὐλογον, καὶ νὰ προσβάλωσι τὴν πώλησιν ὡς δολίαν.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Περὶ κατασχέσεως καὶ πωλήσεως τῶν πλοίων.

Ἄρθρ. 10. Πάντα τὰ πλοῖα δύναται νὰ κατασχεθῶσι καὶ νὰ πωληθῶσιν ἀεὶ τοῦ ἐμποροδικείου, τὰ δὲ προνόμια τῶν δανειστῶν σθενύνται, κατὰ τὰς ἐφεξῆς διατυπώσεις.

Ἄρθρ. 11. Δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ κατάσχεσις πλοίου, εἰμὴ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας μετὰ τὴν περὶ πληρωμῆς τοῦ χρέους ἐπιταγὴν, τὴν γενομένην κατ' αἴτησιν τοῦ ποιούντος τὴν κατάσχεσιν δανειστοῦ.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἐπιταγὴ πρέπει νὰ γίνηται διὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς πρὸς τὸν κύριον τοῦ πλοίου προσωπικῶς, ἢ νὰ ἀποσταλῇ εἰς τὸ μέρος τῆς διαμονῆς αὐτοῦ, ἐὰν πρόκειται περὶ δανείου, μὴ ἔχοντος προνόμιον ἐπὶ τοῦ πλοίου· δύναται δὲ νὰ γενῇ πρὸς τὸν πλοίαρχον, ἢ πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην, ἐὰν τὸ δάνειον ἢ π. ο. ο. μ. ο. ἔχον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5.

Ἄρθρ. 13. Ἐὰν εἰκοσιτέσσαρας ὥρας μετὰ τὴν ἐπιταγὴν ὁ δανειστής δὲν πληρωθῇ, ἡ ἀρχὴ ἐνεργεῖ κατ' αἴτησιν του τὴν κατάσχεσιν τοῦ πλοίου, ὡς ἐξῆς: Ὑπάλληλος, ἐπὶ τούτῳ διωρισμένος, συνδεδεμένος ὑπὸ κλητῆρος καὶ παραλαμβάνων δύο μάρτυρας, μεταβαίνει εἰς τὸ πλοῖον καὶ συντάσσει τὴν τῆς κατασχέσεως ἐκθέσιν. — Ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ σημειοῦναι τὸ ὄνομα, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν διαμονὴν τοῦ δανειστοῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται—Τὸν τίτλον, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται—Τὸ ποσόν, τοῦ ὁποίου τὴν πληρωμὴν ἐπιδιώκει—Τὴν παρὰ τοῦ δανειστοῦ γενομένην ἐκλογὴν κατοικίας (διορισμὸν ἀντικλήτου) ἐν προσώπῳ, διαμένοντι ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐδρεύει τὸ ἐμποροδικεῖον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου κατ' αἴτησιν του ἡ πώλησις διεξάγεται, καὶ τῷ τόπῳ, ἔνθα τὸ πλοῖον εἶναι ἐλλειμισμένον ἢ προσδεδεμένον εἰς τὴν ξηρὰν—Τὰ ὀνόματα τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ πλοίου καὶ τοῦ πλοιάρχου—Τὸ ὄνομα, τὸ εἶδος καὶ τὴν χωρητικότητα τοῦ πλοίου—Σημειοῦναι προσέτι καὶ περιγράφει τὰς λέμβους, τὰ ἄρμενα, τὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὕπλα, τὰ πολυμερόδια, τὰς ζωοτροφίας, καὶ τέλος διορίζει φύλακα.

Ἄρθρ. 14. Ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ κατασχεθέντος πλοίου διαμένῃ ἐν τῇ πόλει, ἐν ἣ ἐδρεύει τὸ τῆς κατασχέσεως ἐμποροδικεῖον, ἢ εἰς ἀπόστασιν ἐξ ὠρῶν ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης, ὁ τὴν κατάσχεσιν ἐπισπεύδων ὀφείλει νὰ τῷ κοινοποιήσῃ, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως καὶ κατασχέσεως, καὶ νὰ τὸν κλητεῦσῃ ὅπως παρουσιασθῇ εἰς τὸ δικαστήριον ἐντὸς τῆς συνήθους προθεσμίας καὶ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πωλήσεως τοῦ κατασχεθέντος πλοίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων. Ἐὰν δὲ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου κατοικῇ εἰς τόπον μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένον, αἱ κοινοποιήσεις καὶ κλητεύσεις γίνονται πρὸς τὸν πλοίαρχον τοῦ κατασχεθέντος πλοίου, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ πλοίου ἢ τοῦ πλοίαρχου· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, ἡ συνήθης προθεσμία παρατείνεται ἀνὰ μίαν ἡμέραν διὰ πάντα σαθρὸν (κοράκι) ἀποσάσεως ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου μέχρι τῆς κατοικίας του, ἐὰν διαμένῃ ἐντὸς τῆς κατ' ἡμερῶν ἐπικρατείας. Ἐὰν δὲ τὸναντίον ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ πλοίου κατοικῇ ἐντὸς τῆς ἡπειρωτικῆς ἐπικρατείας, ἢ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἢ τῶν κλητεύσεων προθεσμία ἔσται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ἐμπορικῆς δικονομίας κατὰ τόπους ὀριζομένη, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐν τῷ 10 ἄρθρῳ τοῦ αὐτοῦ Κώδικος ἀναφερομένης ἐξαιρέσεως.

Ἄρθρ. 15. Ἡ δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου διαταχθεῖσα πώλησις γίνεται ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπαλλήλου, καὶ διὰ πλειστηριασμοῦ, ἀρ' οὐ προηγουμένως ἐνεργηθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι κηρύξεις, δημοσιεύσεις καὶ τοιχοκολλήσεις, ὡς ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 16. Ἐὰν τὸ κατασχεθὲν πλοῖον χωρὶς πλέον τῶν 10 τόνων ἢ 400 κοιλῶν, γίνονται τρεῖς κηρύξεις καὶ δημοσιεύσεις διὰ τῶν ἐφημερίδων. Γίνονται δὲ ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ ἑκτὸς εἰς ἑκτὸς ἡμέρας περὶ τὸν λιμένα, ἔνθα τὸ πλοῖον εὑρίσκεται προσδεδεμένον εἰς τὴν ξηρὰν, εἰς τὸ χρηματιστήριον, καὶ εἰς τὰς κυριωτέρας πλατείας καὶ ἀγορὰς τοῦ αὐτοῦ τόπου. Ἡ περὶ τούτου εἰδοποίησις καταχωρίζεται εἰς ἐφημερίδας τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐδρεύει τὸ δι' οὗ ἡ κατάσχεσις ἐπιδιώκεται ἐμποροδικεῖον, ἐὰν ἐκεῖ ἐφημερίδες ὑπάρχωσιν· εἰ δὲ μὴ, ἐν μιᾷ τῶν ἐν τῷ πλησιεστέρω μέρει δημοσιευμένων.

Ἄρθρ. 17. Ἐντὸς τῶν μεθ' ἐκάστην κηρύξιν καὶ δημοσιέσεων ἐπομένων δύο ἡμερῶν τοιχοκολλῶνται προγράμματα εἰς τὸν μέγαν ἴστον (κατάρτι) τοῦ κατασχεθέντος πλοίου, εἰς τὴν θύραν τοῦ δικαστηρίου, δι' οὗ ἡ πώλησις ἐνεργεῖται, εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ τὸ παράλιον τοῦ λιμένος, ἔνθα τὸ πλοῖον εἶναι προσδεδεμένον, εἰς τὴν θύραν τοῦ χρηματιστηρίου, ἐν ἑλλείψει δὲ τούτου, εἰς τὴν πύλην τῆς τοπικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 18. Αἱ κηρύξεις, δημοσιεύσεις καὶ τοιχοκολλήσεις πρέπει νὰ φανερώνωσι τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα καὶ τὴν διαμονὴν τοῦ ἐπισπεύδοντος· τοὺς τίτλους, ἢ τοὶ τὰ ἐγγράφα, δυνάμει τῶν ὁποίων οὗτος ἐνεργεῖται.

τὴν αὐτῷ ὀφειλομένην ποσότητα τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην ἐκλογὴν κατοικίας τοῦ τόπου, ἔνθα τὸ δικαστήριον ἐδρεύει, καὶ τοῦ τόπου, ἔνθα τὸ πλοῖον εἶναι προσδεδεμένον· τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ιδιοκτῆτου τοῦ κατασχεθέντος πλοίου· τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου καὶ, ἐὰν ᾖναι ὀπλισμένον, ἢ ἤδη ὀπλίξεται, τὸ τοῦ πλοιάρχου· τὴν χωρητικότητα τοῦ πλοίου· τὸν τόπον ἔνθα τούτο εἶναι ἠγκυροβολημένον ἢ προσδεδεμένον εἰς τὴν ξηρὰν· τὸ ὄνομα τοῦ ἐπὶ τούτῳ διωρισμένου ὑπαλλήλου καὶ κλητῆρος· τὴν πρώτην προσφερομένην τιμὴν· καὶ τέλος, τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς αἱ πλειοδοτήσεις θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι.

*Ἀρθρ. 19. Μετὰ τὸ πρῶτον κήρυγμα αἱ πλειοδοτήσεις γίνονται δεκταὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ προγράμματι σημειωθείσαν ἡμέραν. Ὁ ἐπὶ τῆς πωλήσεως παρὰ τοῦ δικαστηρίου διωρισμένος ὑπάλληλος ἐξακολουθεῖ παραδεχόμενος τὰς πλειοδοτήσεις μετὰ πᾶν κήρυγμα ἀπὸ ἐβδομάδος εἰς ἐβδομάδα, κατὰ ῥητὴν ἡμέραν, προσδιωρισμένην ὑπ' αὐτοῦ.

*Ἀρθρ. 20. Μετὰ τὸ τρίτον κήρυγμα, τὸ πωλούμενον κατακυροῦται εἰς τὸν τὰ πλείονα προσφέροντα καὶ τελευταῖον πλειοδότην, ἅμα σβεσθῶσι τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς κατακυρώσεως ἀναθνήτα κηρία, ὡς εἴθισται. Δύναται ὅμως ὁ παρὰ τοῦ δικαστηρίου διωρισμένος ὑπάλληλος νὰ χορηγήσῃ ἐπ' ἐλπίδι ὑπερβηματώσεως μίαν ἢ δύο ἐβδομαδιαίας ἀναβολάς, αἵτινες δημοσιεύονται δι' ἐφημερίδων καὶ τοιχοκόλλωνται· ἀλλ' ἐὰν ἡ οὕτω χορηγηθεῖσα ἀνάβολη οὐδεμίαν παραγὰγῃ ὑπερβηματίσιν, τὸ πλοῖον κατακυροῦται ὀριστικῶς εἰς τὸν πρὸ τῆς ἀναβολῆς ταύτης ὑπερβηματίσαντα.

*Ἀρθρ. 21. Ἐὰν ἡ κατάσχεσις ἀφορᾷ ἀνάτια, λέμβους ἢ ἄλλα πλοῖα χωρητικότητος δέκα τόνων, ἢ 400 κοιλῶν καὶ κατωτέρω, τότε, καὶ μὴ τηρουμένων πάντων τῶν προειρημένων τύπων, ἡ κατακύρωσις γίνεται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ δικαστηρίου μετὰ τὴν ἐν τῷ παραλίῳ κήρυξιν ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας καὶ τοιχοκόλλησιν εἰς τὸν ἰστόν, ἢ ἐν ἐλλείψει, εἰς ἄλλο καταφανές τοῦ πλοίου μέρος, καὶ εἰς τὴν θύραν τοῦ δικαστηρίου. Πρέπει ὅμως νὰ παρέλθωσιν ὡςτὼ δλόκληροι ἡμέραι ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς κατασχεσεως μέχρι τῆς πωλήσεως.

*Ἀρθρ. 22. Ἡ κατακύρωσις τοῦ πλοίου ἐπιφέρει τὴν παῦσιν τῆς ὑπερβείας τοῦ πλοιάρχου, ἐπιφυλαττομένου αὐτῷ τοῦ δικαιώματος ἀποζημιώσεως, ἐὰν ὑπάρχῃ περίπτωσης κατὰ τοῦ ιδιοκτῆτου, τῶν ἐγγυητῶν αὐτοῦ, καὶ πάντων τῶν πρὸς αὐτὸν ὑποχρέων.

*Ἀρθρ. 23. Οἱ διὰ πλειστηριασμοῦ ἀγορασταὶ πλοίων οἷασθ' ὅποτε χωρητικότητος ὀφείλουσιν, ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως, νὰ πληρώσωσιν τῷ παρὰ τοῦ δικαστηρίου διωρισμένῳ ὑπαλλήλῳ τὸ τρίτον τῆς τιμῆς τῆς κατακυρώσεως, καὶ νὰ δώσωσι διὰ τὰ λοιπὰ δύο τρίτα ἀξιώσεων ἐγγύησιν ἐνὸς Ὀθωμανοῦ ὑπηκόου· ἀμφότεροι οὗτοι θέλουσιν ἀλλήλεγγυῶς ὑποχρεωθῆναι νὰ πληρώσωσι τὰ εἰρημένα δύο τρίτα ἐν-

τὸς ἔνδεκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κατακυρώσεως, ἐπὶ ποινῇ προσωπικῆς κρατήσεως. Τὸ πλοῖον παραδίδεται εἰς τοὺς διὰ πλειστηριασμοῦ ἀγοραστὰς, ἀφ' οὗ πληρώσωσι τὸ τρίτον τῆς τιμῆς, εἰς τὴν κατακυρωθῆ εἰς αὐτοὺς, καὶ δώσωσι τὴν εἰρημένην ἐγγύησιν, τὸ δὲ ἀπόσπασμα τοῦ πρακτικοῦ τῆς κατακυρώσεως δὲν τοῖς παραδίδεται, εἰμὴ μετὰ τὴν τελειάν πληρωμῆν καὶ τῶν λοιπῶν δύο τρίτων ἐντὸς τῆς ὀρισμένης προθεσμίας. Μὴ γενομένης δὲ τῆς πληρωμῆς, εἴτε τοῦ ἐνὸς τρίτου ἐντὸς 24 ὡρῶν, ἢ μὴ δοθείσης τῆς ἐγγυήσεως διὰ τὰ λοιπὰ δύο τρίτα μετὰ τὴν πληρωμῆν τοῦ ἐνὸς τρίτου, ὡς εἴρηται, τὸ πλοῖον ἐκτίθεται ἐκ νέου εἰς δημοπρασίαν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἀφ' οὗ γενῆ νέα δημοσίευσσις καὶ μία μόνη τοιχοκόλλησις, κατακυροῦται εἰς ἄλλον διὰ λογαριασμῶν τῶν ὑπερβηματιστῶν καὶ ἐγγυητῶν, οἵτινες τότε ὑποχρεοῦνται, ἐπίσης διὰ προσωπικῆς κρατήσεως, εἰς τὴν πληρωμῆν τοῦ ἐλλείμματος, ἐὰν ὑπάρχῃ, τῶν ζημιῶν, τῶν ἐξόδων καὶ τόκων, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ ἤδη πληρωθὲν τρίτον ἦθελεν εἶσθαι πρὸς ταῦτα ἀνεπαρκές· τὸ δὲ περίσσευμα, ἐὰν ὑπάρχῃ, θέλει ἀποδοθῆ εἰς τοὺς πρώτους ὑπερβηματιστάς.

*Ἀρθρ. 24. Αἱ ἀγωγαί, περὶ τοῦ νὰ μὴ συμπεριληφθῇ εἰς τὴν πώλησιν μέρος τι τοῦ κατασχεθέντος πλοίου καὶ τῶν πραγμάτων, πρέπει νὰ γίνωνται καὶ κοινοποιῶνται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐμπορικοῦ δικαστηρίου πρὸ τῆς κατακυρώσεως. Ἄν δὲ αἱ περὶ ἀποχωρισμοῦ ἐκ τῆς πωλήσεως αἰτήσεις γίνωσι μετὰ τὴν κατακύρωσιν, τότε αὐταὶ μεταβάλλονται αὐτοδικαίως εἰς ἀνακοπὴν περὶ ἀποδόσεως τῶν ἐκ τῆς πωλήσεως χρημάτων.

*Ἀρθρ. 25. Ὁ ἐνάγων ἢ ὁ ἀνακόπων ἔχει τριῶν ἡμερῶν προθεσμίαν διὰ νὰ παρουσιάσῃ τὰ δικαιολογηματὰ του. Ὁ ἐναγόμενος ἔχει ἐπίσης τριήμερον προθεσμίαν ὅπως ἀντικρούσῃ ταῦτα. Μετὰ ταῦτα ἡ ὑπόθεσις φέρεται εἰς τὸ ἀκρατήριον δι' ἀπλῆς κλητεῦσεως.

*Ἀρθρ. 26. Αἱ ἀνακοπαὶ κατὰ τῆς παραδόσεως τοῦ τιμήματος εἶναι δεκταὶ μόνον ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν τῆς κατακυρώσεως παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, δὲν εἶναι πλέον δεκταί, εἰμὴ διὰ τὸ ὑπερβάλλον τὰ εἰς τοὺς κατασχόντας δανειστάς ὀφειλόμενα.

*Ἀρθρ. 27. Οἱ ἀνακόπωντες δανεισταὶ ὀφείλουσι νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐμποροδικείου, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, εἰς τὴν διατάξαν τὴν πώλησιν ἀρχὴν, τοὺς τίτλους τοῦ δανείου του, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ πρὸς αὐτοὺς γενησομένην πρόσκλησιν παρὰ τοῦ ἐπιστεῦδοντος δανειστοῦ, παρὰ τοῦ κυρίου τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων, ἢ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων καὶ κληρονόμων αὐτοῦ· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ἐνεργεῖται ἡ διανομὴ τῶν ἐκ τῆς πωλήσεως χρημάτων, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, χωρὶς αὐτοῦ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς αὐτήν.

*Ἀρθρ. 28. Ἡ κατάταξις τῶν δανειστῶν καὶ ἡ διανομὴ τῶν χρημάτων γίνονται, μεταξύ μὲν τῶν προνομιοῦχων δανειστῶν, κατὰ τὴν ἐν

ἄρθρο 5 ὁρισθεῖσαν τάξιν, μεταξύ δὲ τῶν ἄλλων δανειστῶν, κατ' ἀναλογίαν τῶν δανείων των. Πᾶς δὲ δανειστής κατατάσσεται εἰς τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων τόσον διὰ τὰ κεφάλαια, ὅσον καὶ διὰ τοὺς τόκους καὶ τὰ ἔξοδα αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 29. Τὸ εἰς ἀπόπλουν ἔτοιμον πλοῖον δὲν δύναται νὰ κατασχεθῆ, εἰμὴ διὰ χρέη, γενόμενα χάριν τοῦ ἐπιχειρουμένου πλοῦς· καὶ εἰς ταῦτα ὅμως τὴν περίπτωσιν, ἐὰν δοθῇ ἐγγύησις διὰ τὰ χρέη ταῦτα, ἐμποδίζεται ἡ κατάσχεσις. Τὸ πλοῖον λογίζεται ἔτοιμον εἰς ἀπόπλουν, ὅταν ὁ πλοίαρχος ἔχη ἤδη ἀνὰ χειρὸς τὰ διὰ τὸν πλοῦν αὐτοῦ ἀναγκαῖα ἀποδημητήρια (1).

ΤΙΤΛΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν πλοίων.

Ἄρθρ. 30. Πᾶς ἰδιοκτήτης πλοίου εἶναι πολιτικῶς ὑπεύθυνος περὶ τῶν πράξεων τοῦ πλοίαρχου, δηλ. ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ζημιῶν, τῶν ἐκ κινήματων καὶ πράξεων τοῦ πλοίαρχου προερχομένων, καὶ ὑπόκειται εἰς τὰς ὑποχρέωσεις, τὰς παρ' αὐτοῦ συνομολογηθείσας διὰ τὰ ἀφορῶντα τὸ πλοῖον καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ. Δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει ν' ἀπαλλαγῆ τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεώσεων διὰ τῆς τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου ἐγκαταλείψεως, ἐὰν αὐταὶ δὲν συνομολογήθησαν ῥητῶς ἐξ ἰδίας αὐτοῦ διαταγῆς. Ἄλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐγκαταλείψεως δὲν χορηγείται εἰς τὸν συνάμα πλοίαρχον καὶ ἰδιοκτήτην τοῦ πλοίου. Ἐὰν δὲ ὁ πλοίαρχος ᾖ μόνον συνδιοκτήτης, τότε δὲν εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ συνομολογηθείσας ὑποχρεώσεις διότι ἀφορᾷ τὸ πλοῖον καὶ τὴν ἀποστολὴν, εἰμὴ ἀναλόγως τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐν τῷ πλοίῳ μετοχῆς.

Ἄρθρ. 31. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν πολεμικῶς ὑπὸ ἐγγύησιν καὶ ἀδείᾳ τῆς Κυβερνήσεως παρεσκευασμένων πλοίων δὲν εἶναι ὑπεύθυνοι περὶ τῶν πλημμελημάτων, ἐγκλημάτων καὶ λεηλασιῶν, ὅσας ἤθελον διαπράξει οἱ ἐπὶ τῶν πλοίων αὐτῶν στρατιῶται, ἢ οἱ τοῦ πληρώματος ἄνθρωποι, εἰμὴ μόνον μέχρι τῆς ποσότητος, περὶ τῆς ὁποίας ἔδωκαν ἐγγύησιν, ἐκτὸς ἂν ᾖ ἡ συμμετοχὴ ἢ συναυτουργοί τῶν τοιοῦτων ἀδικοπραγιῶν ἢ ἐγγύησις αὐτῆ βέλει εἶσθαι διὰ πᾶν μὲν πλοῖον, οὗ τὸ πλήρωμα, συμπεριλαμβανομένων τῶν στρατιωτῶν καὶ ναυτῶν, σύγκειται ἐξ 150 ἀνθρώπων καὶ κατωτέρω, γροσιῶν 200,000· διὰ δὲ τὰ λοιπὰ, γροσιῶν 400,000.

(1) Τὰ πρὸς τὸν πλοῦν ἀναγκαῖα ἀποδημητήρια τοῦ πλοίαρχου εἰσὶ τὰ στρασιόμια ἐν τῷ 41 ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 32. Ὁ ἰδιοκτήτης δύναται πάντοτε νὰ ἀποβάλῃ τὸν πλοίαρχον, καὶ ἂν ἀκόμη ἔχη συμφωνίαν μετ' αὐτοῦ περὶ τῆς μὴ ἀποβολῆς του. Παρεκτός δὲ ἐγγράφου περὶ ἀποζημιώσεως συμφωνίας, ὁ ἀποβληθεὶς πλοίαρχος οὐδὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτῆ ἀποζημιώσιν παρὰ τοῦ ἀποβαλόντος αὐτὸν ἰδιοκτῆτου, εἰμὴ μόνον τὰ ἀναγκαῖα εἰς ἐπιστροφὴν του ἔξοδα, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἀποβληθῆ ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἢ ἐνθα διωρίσθη πλοίαρχος.

Ἄρθρ. 33. Ἐὰν ὁ ἀποβληθεὶς πλοίαρχος ᾖ συνδιοκτήτης τοῦ πλοίου, δύναται νὰ παραιτηθῆ τῆς εἰς τὸ πλοῖον συμμετοχῆς του, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἰσοτίμου αὐτῆς κεφαλαίου· τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου προσδιορίζεται ὑπὸ πραγματογενομένων, διωρισμένων ἐκ συμφώνου παρὰ τῶν διαδίκων, ἢ, ἐὰν οὗτοι δὲν συμφωνῶσι, παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 34. Καθ' ὅλα, ὅσα ἀφορῶσι τὸ κοινὸν συμφέρον τῶν ἰδιοκτητῶν πλοίου τινός, ἐὰν πάντες περὶ ληπτέου μέτρου τινός γνωμοδοτοῦντες οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ᾖναι σύμφωνοι, ὑπερισχέει ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας· τὴν δὲ πλειονοψηφίαν ταύτην ἀποτελεῖ οὐχὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν γνωμοδοτούντων, ἀλλὰ τὸ τὴν ἡμισίαν ἀξίαν τοῦ πλοίου ὑπερβαῖνον μέρος τῆς ἐν αὐτῷ μετοχῆς. Ὅταν τὸ πλοῖον ἀνήκῃ ἀπὸ κοινῶν εἰς πολλὰ ἄτομα, ἢ κατὰ πλειστηριασμὸν μεταξύ των ἐκποιήσῃ τοῦ πλοίου δὲν συγχωρεῖται εἰμὴ κατ' αἰτήσιν τῶν ἰδιοκτητῶν, τῶν συμμετεχόντων μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ πλοίου, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἐναντία ἐγγράφου συμφωνία.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Περὶ πλοίαρχου.

Ἄρθρ. 35. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης, ἐπιφορτισμένος τὴν διοίκησιν πλοίου ὁποιασδήποτε τάξεως, εἶναι ὑπεύθυνος περὶ τῶν σφαλμάτων καὶ αὐτῶν τῶν ελαφροτέρων, ἃ ἔκαμε, καὶ ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ζημιῶν, ἃς ἐπροξένησεν ἐν καιρῷ τῆς υπηρεσίας αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 36. Ὁ πλοίαρχος εἶναι ὑπεύθυνος περὶ πάσης ἀπωλείας ἢ βλάβης τῶν πραγμάτων καὶ ἐμπορευμάτων, ὧν τὴν μετακόμισιν ἀναδέχεται. Ὁρεῖλει δὲ νὰ διδῇ περὶ τῆς παραλαβῆς τούτων ἀπόδειξιν. Ἡ ἀπόδειξις αὕτη ὀνομάζεται γορτωτικὴ (polizza di carico ἢ connoissement).

Ἄρθρ. 37. Εἰς τὸν πλοίαρχον ἀνήκει νὰ σχηματίσῃ τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, καὶ νὰ ἐκλέξῃ καὶ μισθώσῃ τοὺς ναύτας καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ πληρώματος ἀνθρώπους, ὅπερ ὅμως βέλει πράττει ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, ὅταν εὐρίσκῃται εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 38. Ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται νὰ κρατῇ βιβλίον, ὀνομαζόμενον

Ναυτικὸν ἡμερολόγιον, ἠριθμημένον καὶ μονογραφημένον παρ' ἐνὸς ὑπαλλήλου τοῦ ἐμποροδικείου ἢ ἐμπορικοῦ γραφείου, καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων, παρ' ἐνὸς ὑπαλλήλου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ ἐν τῇ ἐπισημοποιήσῃ διακαστηρίου, γραφείου, ἢ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Τὸ ῥηθὲν βιβλίον ἢ ἡμερολόγιον περιέχει — α.) τὴν καθημερινὴν τοῦ καιροῦ καὶ τῶν ἀνέμων κατάστασιν — β.) τὴν καθημερινὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ τὰ ὀπίσω κινήσιν τοῦ πλοίου — γ.) τὸν βαθμὸν τοῦ μήκους καὶ πλάτους, εἰς ἃ τὸ πλοῖον εὐρίσκεται καθ' ἑκάστην ἡμέραν — δ.) πάσας τὰς εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὰς πραγματείας συμβαινούσας ζήτησας, καὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν — ε.) τὴν ὅσον οἶόν τε ἀκριβῆ ἀφήγησιν παντὸς ὅ,τι ἐκ δυστυχίματος ἤθελεν ἀπολεσθῆ, κοπῆ ἢ ἐγκαταλειφθῆ — ς.) τὴν ὁδὸν, ἢν ἐβάδις, καὶ τὰς αἰτίας τῶν ἐκουσίων ἢ ἀκουσίων ἀλλαγῶν πορείας — ζ.) πᾶσαν ἀπόφασιν κατὰ τὸν πλοῦν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ πλοίαρχου ληφθεῖσαν ἐν συμβουλίῳ μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ λοιπῶν ναυτῶν τοῦ πληρώματος — η.) τὰ ὀνόματα τῶν ἀπολυθέντων ἀξιωματικῶν καὶ λοιπῶν ναυτῶν, ὡς καὶ τὰς αἰτίας τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν — θ.) τὰ ἀφορῶντα τὸ πλοῖον καὶ τὰς πραγματείας ἐσοῦσα καὶ ἐξοῦσα, καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον αὐτοῦ καὶ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς λογοδοσίαν, ἢ εἰς τινος ἀγωγῆς κινήσιν ἢ ἀμειψιότησιν.

Ἄρθρ. 39. Ἐκτὸς τοῦ ἡμερολογίου, ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦ πλοίου, μὲ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις, ἓν βιβλίον (Libretto), προωρισμένον εἰδικῶς εἰς τακτικὴν τῶν ναυτοδανειῶν ἐγγραφήν.

Ἄρθρ. 40. Ὁ πλοίαρχος ὀφείλει, πρὶν ἢ φορτώσῃ, νὰ φροντίσῃ, ὥστε νὰ γίνῃ ἐπίσκεψις εἰς τὸ πλοῖον τοῦ ὑπὸ πραγματογνωμόνων, ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ ἐν ἑλλείψει, ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, καὶ ἐάν δὲν ὑπάρχῃ, ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ τόπου διοριζομένων, διὰ νὰ γνωσθῆ, ἐάν τὰ πλοῖα τοῦ ἦναι προμηθευμένον ἀπὸ τὰ πρὸς τὸν πλοῦν ἀναγκαῖα καὶ ἐάν εὐρίσκηται εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ πλεῦσῃ, ἢ περὶ τῆς ἐπισκέψεως ἐκείσε κατατίθεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐμποροδικείου, τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, ἢ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀντίγραφοι δὲ αὐτῆς ἐπισημοποιήσῃ δίδεται εἰς τὸν πλοίαρχον. Οὗτος δὲν δύναται νὰ λάβῃ τὰ ἀποδημητήριά του, χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ τὴν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ πλοίου ἐκθεσιν, καὶ ἂν ἀκόμη οἱ φορτωταὶ ἤθελον παραιτηθῆ τῆς τοιαύτης ἐπισκέψεως.

Ἄρθρ. 41. Ἐκτὸς τῶν ἀνω μνησθέντων βιβλίων καὶ τοῦ ἀντιγράφου τῆς ἐκθέσεως τῶν πραγματογνωμόνων, ὁ πλοίαρχος ὀφείλει προσέτι νὰ ἔχῃ ἐν τῷ πλοίῳ α.) τὸ ἐγγράφον τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πλοίου, ἢ ἀντίγραφον αὐτοῦ, δεύτως ἐπισημοποιήσῃ. β.) τὸ τῆς ἐθνικότητος αὐτοῦ ἢ τοῦ βεράτιου, δι' οὗ ἀποδεικνύεται ὅτι εἶναι ὑπὸ σημαίας

Ὀθωμανικῆν. γ.) τὸ ναυτολόγιον. δ.) τὰ φορτωτικά καὶ τὰ ναυλωτικά. ε.) τὸ δηλωτικὸν (manifesto) τοῦ φορτίου. ς.) τὰ ἐξοφλητικά τῆς διὰ μετρητῶν ἢ δι' ἐγγυήσεως πληρωμῆς τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων. ζ.) τὴν ἀδειαν τῆς ἀναχωρήσεως, ἢ τοῦ ναυτικῶν διαβατηρίου. η.) τὸ τοῦ ὑγειονομίου ἐγγράφον. θ.) ἐν ἀντίτυπον τοῦ Κώδικος τοῦ ναυτικοῦ ἐμπορίου.

Ἄρθρ. 42. Ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ εὐρίσκηται αὐτοπροσώπως ἐν τῷ πλοίῳ ἀφ' ἧς στιγμῆς ἤρξισεν ὁ πλοῦς, μέχρι τῆς εἰς ὄρμον ἀσφαλῆ, ἢ εἰς καλὸν λιμένα, ἀφίξεως αὐτοῦ. Ὁ πλοίαρχος, προκειμένου νὰ προσωμισθῇ εἰς λιμένα ἐνθα μήτε αὐτός, μήτε κανεὶς ἐκ τοῦ πληρώματος προσωμισθῇ ποτὲ, καὶ ἐνθα εὐρίσκονται ναυαγωγοὶ, γνωρίζοντες τὴν τοῦ λιμένος, τῆς διώρυγος ἢ τοῦ ποταμοῦ εἴσοδον, ὀφείλει νὰ μεταχειρισθῇ τινὰ ἐξ αὐτῶν, δεσπᾶν τοῦ πλοίου.

Ἄρθρ. 43. Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν ἐν ταῖς προηγουμένους πέντε ἀρθροῖς ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων, ὁ πλοίαρχος εἶναι ὑπεύθυνος περὶ παντὸς συμβεβηκότος πρὸς τοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον ἐνδιανομομένους.

Ἄρθρ. 44. Ὁ πλοίαρχος εἶναι προσέτι ὑπεύθυνος περὶ πάσης βλάβης, ἧτις δύναται νὰ συμβῆ εἰς τὰς πραγματείας, ἂς ἤθελε φορτώσει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου τοῦ ἀνευ τῆς ἐγγράφου συγκαταθέσεως τοῦ φορτωτοῦ ἢ διατάξεως αὐτῆ δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν μικρὰν ἀκτοπλοῖαν.

Ἄρθρ. 45. Ὁ πλοίαρχος δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης, εἰμὴ ἂν ἀποδείξῃ ὅτι ὑπῆρξε πρόσκομμα ἐξ ἀνυπερβλήτου δυνάμεως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν του.

Ἄρθρ. 46. Ὁ πλοίαρχος καὶ οἱ τοῦ πληρώματος ἄνθρωποι, οἱ εὐρισκόμενοι ἐν τῷ πλοίῳ, ἢ ἐπὶ λέμβων ἐπιβάντες, διευθύνονται εἰς τὸ πλοῖον πρὸς ἀπόπλουν, δὲν δύναται νὰ κρατηθῶσι διὰ χρέη, ἐκτὸς ἂν πρόκηται περὶ χρεῶν, γενομένων διὰ τὸν ἀπόπλουν αὐτόν. Ἀλλὰ, καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ἀκόμη ταύτῃ περιπτώσει, δὲν δύναται νὰ κρατηθῶσιν, ἂν δώσωσιν ἐγγυήσιν διὰ τὴν πληρωμὴν.

Ἄρθρ. 47. Ὁ πλοίαρχος, εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν εὐρισκόμενος, δὲν δύναται, ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως αὐτῶν, νὰ ἐπισκευάσῃ τὸ πλοῖον, νὰ ἀγοράσῃ πανία, σχοινία καὶ ἄλλα χρήσιμα εἰς τὸ πλοῖον, νὰ δανεισθῆ πρὸς τοῦτο χρήματα ἐπὶ τοῦ πλοίου, οὐδὲ νὰ ἐκναυλώσῃ τὸ πλοῖον.

Ἄρθρ. 48. Ἐάν τὸ πλοῖον ἐξεναυλώθῃ συναινεσί τῶν ἰδιοκτητῶν, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν θέλωσι νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὰ πρὸς ἀπόπλουν τοῦ πλοίου ἀναγκαῖα ἐξοδα, τότε ὁ πλοίαρχος, ἀφ' οὗ τοὺς προσκαλέσῃ ἐπισημῶς νὰ προσφέρωσι τὸ ἐπιβάλλον αὐτοῖς μέρος, καὶ παρελθῶσιν ἀνευ ἀποτελέσματος εἰκοσιτέσσαρες ὥραι ἀπὸ τῆς προσκλήσεως ταύτης, δύνα

ται, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ ἐν ἐλλείψει, τοῦ δημοτικοῦ συμβου-
λίου, νὰ λάβῃ ναυτοδάνειον διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐπὶ τῆς εἰς τὸ πλοῖον
μετοχῆς αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 49. Ἐάν, διαρκούντος τοῦ πλοῦς, γίνῃ χρεῖα ἐπισκευῆς, ἢ ἀγο-
ρᾶς πανίων, σχοινίων, ἀμμένων, τροφίμων, ἢ ἄλλων ἀπολύτως ἀναγκαίων,
αἱ δὲ περιστάσεις, ἢ ἡ τῆς διαμονῆς τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου ἢ τοῦ
τοῦ φορτίου ἀπόστασις δὲν τῷ ἐπιτρέπωσι νὰ ζητήσῃ τὰς διαταγὰς αὐ-
τῶν, ὁ πλοίαρχος, ἀφ' οὗ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην δι' ἐκθέσεως,
ὑπογεγραμμένης παρ' αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἐγκριτοτέρων τοῦ πληρώματος,
δύναται, λαβὼν τὴν ἀδειαν, ἐν μὲν Τουρκίᾳ, παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ ἐν
ἐλλείψει, παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ, παρὰ τοῦ
Ἰθωμανοῦ προξένου, ἢ ἐν ἐλλείψει, παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἐπιτοπίου ἀρχῆς, νὰ
κάμῃ ναυτοδάνειον ἐπὶ τοῦ σκάφους τοῦ πλοίου καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ,
καὶ ἐν ἀνάγκῃ, ἐπὶ τοῦ φορτίου, ἢ ἐάν τὸ δάνειον αὐτὸ δὲν ᾔνοι δυνατόν
νὰ γίνῃ ὅλον ἢ ἐν μέρει, νὰ ἐνεχυριάσῃ ἢ νὰ πωλήσῃ ἐπὶ πλειστηριασμῶ
πραγματείας μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν διὰ τὰς ἐπιβεβαιωθείσας ἀνάγκας ἀ-
παιτουμένων χρημάτων. Οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ ὁ παριστῶν αὐτοὺς πλοίαρχος,
βέλουνσι ἀναπληρῶσαι τὰς πωληθείσας πραγματείας κατὰ τὴν τρέχουσαν
τιμὴν τῶν τοῦ αὐτοῦ εἶδους καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος πραγματειῶν, κατὰ
τὴν ἀριζὴν τοῦ πλοίου εἰς τὸ μέρος τῆς ἐκφορτώσεως. Ὁ μόνος τοῦ πλοίου
ναυλωτής, ἢ οἱ διάφοροι φορτωταί, ἐάν ὡσι σύμφωνοι πρὸς ἀλλήλους, δύ-
ναι ν' ἀντισταθῶσι εἰς τὴν πώλησιν ἢ εἰς τὴν ἐνεχυρίασιν τῶν πραγμα-
τειῶν αὐτῶν, ἐκφορτώνοντες αὐτάς καὶ πληρόντες τὸν ναῦλον, ἀναλόγως
τῆς προχωρήσεως τοῦ πλοῦς. Ἄν δὲ τινες τῶν φορτωτῶν εἰς τοῦτο δὲν
συμφωνῶσι, ὁ θέλων νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκφορτώσεως
ὑποχρεούται νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸν ναῦλον διὰ τὰς πραγματείας του.

*Ἀρθρ. 50. Ὁ πλοίαρχος, πρὶν ἐκπλοῖσθαι ἀπὸ λιμένα ξένου, ἢ ἀπὸ λι-
μῆνας Ἰθωμανικῆς, κειμένων ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς Βασούρας, ἢ εἰς τὰ
παράλια τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἄλλους τῆς
Τουρκίας λιμένας, χρεωστεῖ νὰ στείλῃ πρὸς τοὺς ἰδιοκτῆτας τοῦ πλοίου,
ἢ τοὺς πληρεξούσιους αὐτῶν, λογαριασμὸν, παρ' αὐτοῦ ὑπογεγραμμένον,
καὶ περιέχοντα τὸν κατάλογον τοῦ φορτίου του, τὴν τιμὴν τῶν παρ' αὐ-
τοῦ, εἰς λογαριασμὸν τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀγορασθεισῶν καὶ φορτωθεισῶν
πραγματειῶν, τὰ ποσὰ τῶν παρ' αὐτοῦ ληρθέντων δανείων, τὰ ὀνόματα,
τὰ ἐπώνυμα καὶ τὴν διαμονὴν τῶν δανειστῶν.

Ἐάν ἢ εἰς τοὺς εἰρημένους λιμένας φόρτωσι ἐγένετο διὰ λογαριασμὸν
τῶν ναυλωτῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἐντολοδόχων αὐτῶν, τότε ὁ πλοίαρχος δὲν ὑ-
ποχρεούται νὰ στείλῃ εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας ἢ εἰς τοὺς πληρεξούσιους αὐτῶν
εἰμὴ τὸν ἀπὸ τῶν φορτωτικῶν, ἀς ὑπέγραψαν, ἐξαγόμενον κατάλογον τοῦ

φορτίου του, καὶ τὸν κατάλογον τῶν χρημάτων, ἅπερ ἐδανείσθη, περιέ-
χοντα καὶ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον καὶ τὴν διαμονὴν τῶν δανειστῶν.

*Ἀρθρ. 51. Ὁ πλοίαρχος, ὅστις ἄνευ ἀνάγκης ἤθελε δανεισθῆ χρημάτα
ἐπὶ τοῦ σκάφους, τῶν ζωοτροφῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς τοῦ πλοίου, ἢ ἤθε-
λεν ἐνεχυριάσει ἢ πωλήσει πραγματείας ἢ τροφὰς, ἢ ὅστις ἤθελε παρεμ-
βάλει εἰς τοὺς λογαριασμοὺς του ἀβαρίας καὶ δαπάνας πλαστὰς, εἶναι ὑ-
πεύθυνος πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ προσωπικῶς ὑπόχρεως εἰς τὴν ἀ-
πόδοσιν τῶν χρημάτων, ἢ τὴν πληρωμὴν τῶν πραγμάτων, ἅπερ ἐνεχυρία-
σεν ἢ ἐπώλησεν, ὑπόκειται δὲ, ἐν ἀνάγκῃ, καὶ εἰς ποινικὴν διὰ ταῦτα κα-
ταδιώξιν.

*Ἀρθρ. 52. Ἐκτὸς ἐάν νομίμως ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ πλοῖον εἶναι ἀνίκα-
νον εἰς πλοῦν, ἢ ἄνευ ἀδείας εἰδικῆς τῶν ἰδιοκτητῶν πώλησις αὐτοῦ ἀ-
παγορεύεται εἰς τὸν πλοίαρχον, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς πωλήσεως καὶ
ὑποχρεώσεως αὐτοῦ προσωπικῆς εἰς τὰς ἐκ ταύτης ζημίας.

Ἡ εἰς πλοῦν ἀνικανότης τοῦ πλοίου ἀποδεικνύεται δι' ἐκθέσεως, γενο-
μένης ὑπὸ ὀρκωτῶν πραγματογνωμόνων, διοριζομένων, ἐν Τουρκίᾳ μὲν, πα-
ρὰ τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ ἐν ἐλλείψει, παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, καὶ
ἐν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον, παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἐν ἀλλοδαπῇ
δὲ, παρὰ τοῦ Ἰθωμανοῦ προξένου, ἢ ἐν ἐλλείψει, παρὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρ-
μοδίας ἀρχῆς.

Ἐν ἐλλείψει πληρεξουσιότητος καὶ ὀδηγιῶν ἐκ μέρους τῶν ἰδιοκτητῶν,
ἢ δι' οὕτωσι ἀποδεδειγμένην ἀνικανότητα εἰς πλοῦν πώλησις τοῦ πλοίου
ἐνεργεῖται ἐπὶ δημοσίῳν πλειστηριασμῶν.

*Ἀρθρ. 53. Πᾶς εἰς πλοῦν ὑποχρεωθείς πλοίαρχος ὀφείλει νὰ τὸν ἀπο-
τελειώσῃ ἄλλως, ὑποχρεούται νὰ πληρώσῃ πρὸς τοὺς ἰδιοκτῆτας καὶ ναυ-
λωτὰς πᾶσαν δαπάνην καὶ ἀποζημιώσιν.

*Ἀρθρ. 54. Ὁ ἐπὶ συμμετοχῇ τοῦ ἐκ τοῦ φορτίου κέρλους κυβερνῶν
πλοίαρχος δὲν δύναται νὰ κάμῃ κανὲν εἶδος ἐμπορίου δι' ἴδιον ἑαυτοῦ
λογαριασμὸν, ἐκτὸς ἐάν συνεφωνήθῃ τοῦτο ἰδίᾳ.

*Ἀρθρ. 55. Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρ-
θρῳ περιεχομένων διατάξεων, αἱ παρὰ τοῦ πλοίαρχου δι' ἴδιον αὐτοῦ λο-
γαριασμὸν φορτωθείσας πραγματείας δημεύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐμπο-
ροδικείου, πρὸς ὄφελος τῶν ἄλλων συμμετοχῶν.

*Ἀρθρ. 56. Ὁ πλοίαρχος δὲν δύναται, ἐφ' οἴφθῃποτε κινδύνῳ, νὰ ἐγ-
καταλείψῃ τὸ πλοῖόν του, διαρκούντος τοῦ πλοῦς, ἄνευ τῆς γνώμης τῶν
ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἐγκριτοτέρων τοῦ πληρώματος. Καὶ ἐν τοιαύτῃ δὲ
περιπτώσει, ὀφείλει νὰ διασώσῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἡμῶν μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐγγράφα,
οἷον τὸ ναυτικὸν ἡμερολόγιον, τὰ ναυλοσυμφωνητικὰ, φορτωτικὰ, ἀπο-
δημητήρια, καὶ τὰ χρήματα, καὶ ὅσας ἐκ τῶν πολυτιμοτέρων πραγματειῶν
τοῦ φορτίου του δυνήθῃ ἄλλως, εἶναι προσωπικῶς περὶ αὐτῶν ὑπεύθυνος.

Ἐὰν δὲ τὰ οὕτω διασωθέντα ἐκ τοῦ πλοίου πράγματα ἀπολεσθῶσιν ἔπειτα ἐκ τυχαίου συμβεβηκότος, ὁ πλοίαρχος ἀπαλλάττεται πάσης περὶ αὐτῶν εὐθύνης.

Ἄρθρ. 57. Ὁ πλοίαρχος ὀφείλει, ἐντὸς εικοσιτεσσάρων ὥρων ἀπὸ τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ εἰς τὸν προσδιορισμένον λιμένα, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ ἡμερολογίου τοῦ ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς δύο ἐπομένοις ἄρθροις σημειωμένων ἀρχῶν, νὰ κάμῃ δὲ πρὸς αὐτάς καὶ τὴν ἔκθεσίν του, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπικευρωμένον θέλει δοθῆ πρὸς αὐτόν. Ἡ ἔκθεσις πρέπει νὰ φανερώη τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τοῦ ἀπόπλου, τὸν δρόμον, τὸν ὅποιον ἠκολούθησε, τὰς συμφορὰς καὶ τοὺς κινδύνους, οἵτινες συνέβησαν, τὰς ἐν τῷ πλοίῳ συμβάσας ἀταξίας, καὶ πάντα τὰ τοῦ πλοῦς αὐτοῦ ἀξιοσημείωτα περιστατικά.

Ἄρθρ. 58. Ἐν Τουρκίᾳ ἡ ἔκθεσις γίνεται εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἐμποροδικείου, καὶ, ἐν ἑλλείψει, εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον, εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀνωτέρας ἐπιτοπίου ἀρχῆς. Ὁ τὴν ἔκθεσιν παραλαβὼν διευθυντὴς τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου ἢ ἀρχηγὸς τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς ὀφείλει νὰ τὴν διαβιβάσῃ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ πλησιεστέρου ἐμποροδικείου· ἐν ἑκατέρᾳ τῶν περιπτώσεων τούτων ἡ ἔκθεσις αὕτη παρακατατίθεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐμποροδικείου.

Ἄρθρ. 59. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν ἔκθεσιν τοῦ πρὸς τὸν Ὀθωμανὸν πρόξενον, ἢ ἐν ἑλλείψει, πρὸς τὴν ἀρμοδίαν τοῦ τόπου ἀρχῆν, καὶ νὰ λάβῃ πιστοποιητικὸν, βεβαιοῦν τὴν ἐποχὴν τῆς ἀφίξεως καὶ τῆς ἀναχωρήσεώς του, καὶ τὴν κατάστασιν καὶ τὸ εἶδος τοῦ φορτίου του.

Ἄρθρ. 60. Ἐὰν, διαρκούντος τοῦ πλοῦς, ὁ πλοίαρχος ἀναγκασθῇ νὰ προσομισηθῇ εἰς Ὀθωμανικὴν ἢ ξένον λιμένα, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἐνώπιον μιᾶς τῶν εἰς τὰ προηγούμενα 58 καὶ 59 ἄρθρα σημειωθεισῶν ἀρχῶν, τὰς αἰτίας τῆς ἐκεῖ προσομισησεώς του.

Ἄρθρ. 61. Ὁ ναυαγίστας, καὶ, μόνος, ἢ μὲ ἐν μέρος τοῦ πληρώματος, διασωθεὶς πλοίαρχος, ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ ἄνευ ἀναβολῆς, κατὰ τοὺς τόπους καὶ τὰς περιπτώσεις, ἐνώπιον τῶν αὐτῶν ἀρχῶν, νὰ κάμῃ τὴν ἔκθεσιν του, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν βεβαίωσιν αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ πληρώματος διασωθέντων καὶ μετ' αὐτοῦ εὑρισκομένων, καὶ νὰ λάβῃ ἐπίσημον ἀντίγραφον αὐτῆς.

Ἄρθρ. 62. Πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ πλοίαρχου, ἡ ἀρχὴ ἐξετάζει τοὺς ἐκ τοῦ πληρώματος, καὶ, εἰ δυνατόν, τοὺς ἐπιβάτας, ἄνευ βλάβης καὶ τῶν ἄλλων ἀποδείξεων. Αἱ μὴ ἐπιβεβαιωμένοι ἐκθέσεις δὲν εἶναι δεκταὶ ὑπὲρ τοῦ πλοίαρχου, οὐδὲ παρέχουσι πίστιν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ ναυαγίστας πλοίαρχος διεσώθη μόνος εἰς

τὸν τόπον, ὅπου ἔκαμε τὴν ἔκθεσιν του. Ἐπιφυλάττεται ἐν τούτοις εἰς τοὺς διαδίκους ἀπόδειξις τοῦ ἐναντίου.

Ἄρθρ. 63. Ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως ἐπικειμένου κινδύνου, ὁ πλοίαρχος δὲν δύναται νὰ ἀποβιβάσῃ κάμειαν πραγματεῖαν πρὶν κάμῃ τὴν ἔκθεσιν του, ἐπὶ ποινῇ ἐκτάκτων κατ' αὐτοῦ καταδιώξεων.

Ἄρθρ. 64. Ἐὰν αἱ ζωοτροφίαι τοῦ πλοίου ἐκλίπωσι διαρκούντος τοῦ πλοῦς, ὁ πλοίαρχος, λαμβάνων τὴν γνώμην τῶν ἐγκριτοτέρων τοῦ πληρώματος, δύναται νὰ βιάσῃ τοὺς ἔχοντας κατ' ἴδιαν τρόφιμα νὰ τὰ καταθέσωσιν εἰς τὸ κοινόν, ὑποχρεούμενος νὰ τοῖς πληρώσῃ τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Περὶ τῆς ὑποχρεώσεως καὶ τῶν μισθῶν τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρ. 65. Οἱ ὅροι τῆς μισθώσεως τοῦ πλοίαρχου, τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος παντὸς πλοίου ἀποδεικνύονται διὰ τοῦ ναυτολογίου ἢ διὰ τῶν ἐγγράφων συμβολαίων τῶν συμβαλλομένων μερῶν. Ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι συμφωναί γραπτῶν, καὶ ἐν τῷ ναυτολόγιῳ δὲν ἀναφέρονται οἱ τῆς μισθώσεως ὅροι, τότε τὰ μέρη θεωροῦνται ὡς θελήσαντα ν' ἀνατεθῶσιν εἰς τὴν συνθήκην τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἡ μίσθωσις ἐγένετο.

Τὸ ναυτολόγιον συντάττεται ἐν Τουρκίᾳ μὲν ἐνώπιον τοῦ λιμεναρχείου, ἢ ἐν ἑλλείψει, ἐνώπιον τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον, ἐνώπιον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἐν ἀλλοδαπῇ δὲ, ἐνώπιον τῶν Ὀθωμανικῶν προξενίων ἢ προξενικῶν πρακτόρων, καὶ, ἐν ἑλλείψει, ἐνώπιον τῆς τοῦ τόπου ἀρμοδίας ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 66. Ὁ πλοίαρχος, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ναῦται δὲν δύναται, ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει, νὰ φορτώσωσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου δι' ἴδιον ἑαυτῶν λογαριασμὸν κάμειαν πραγματεῖαν, χωρὶς νὰ πληρώσωσι τὸν ναῦλον, καὶ ἄνευ ἀδείας τῶν ἰδιοκτητῶν, ἢ ἐὰν τὸ πλοῖον ἦ ὄλον ναυλωμένον, ἄνευ ἀδείας τοῦ ναυλωτοῦ, ἐπὶ ποινῇ δημεύσεως αὐτῆς πρὸς ὄφελος τῶν ἐν διαφερομένων, δηλ. τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου ἢ τῶν ναυλωτῶν, ἐκτὸς ἂν τοῖς ἐπετρέπη τὸ τοιοῦτον, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ παρὰ τῶν ναυλωτῶν.

Ἄρθρ. 67. Ἐὰν ὁ πλοῦς διακοπῇ ἐξ αἰτίας τῶν ἰδιοκτητῶν, τοῦ πλοίαρχου ἢ τῶν ναυλωτῶν, πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου, οἱ κατὰ πλοῖον ἢ ἐπὶ μνητεῖον μεμισθωμένοι ἀξιωματικοὶ καὶ ναῦται πληρώνονται δι' ὅσας ἡμέρας εἰργάσθησαν εἰς τὴν τοῦ πλοίου ἐξάρτισιν, καὶ πρὸς τούτους λαμβάνουσι πρὸς ἀποζημιώσιν των κατ' ἐκλογὴν ἢ τὴν γενομένην τυχόν αὐτοῖς ἐπὶ τῶν μισθῶν των προπληρωμὴν, ἢ, ἐκπιπτομένης τῆς προπληρωμῆς ταύτης, ἐὰν ὑπάρχῃ, ἐν μνητεῖον ἐκ τῶν συμφωνηθέντων μισθῶν

των, ἢ τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου μισθοῦ αὐτῶν, ὅταν ᾖναι μεμισθωμένοι κατὰ πλοῦν. Ἐὰν ὁ πλοῦς διακοπῇ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πλοίου, λαμβάνουσι τοὺς μισθοὺς των δι' ὅσον ὑπὲρῆσαν καιρὸν, καὶ προσέτι δι' ἀποζημιώσιν τὸ διπλοῦν τῶν ὅσα χορηγοῦνται αὐτοῖς διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου, καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν μέχρι τοῦ τόπου τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πλοίου· ἐκτός ἐὰν ὁ πλοίαρχος, οἱ ἰδιοκτητῆται καὶ οἱ ναυλωταὶ τοὺς ἐπιβιβάσασιν εἰς ἄλλο πλοῖον, ἐπανερχόμενον εἰς τὸν ῥηθέντα τόπον. Ποτὲ ὅμως οἱ μισθοὶ καὶ αἱ ἀποζημιώσεις δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὸ ποσόν, τὸ ὅποιον ἤθελον λάβει, ἂν ὁ πλοῦς ἐξετελεῖτο.— Ἡ διὰ τὴν ἐπιστροφήν ἀποζημιώσις ὑπολογίζεται κατὰ τὴν ποιότητα τῶν ἀποπεμπόμενων ναυτῶν.

Ἄρθρ. 68. Ἐὰν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πλοῦς ἐπέλθῃ ἀπαγόρευσις ἐμπορίας μὲ τὸν τόπον, πρὸς τὸν πλοῖον ἀπέρχεται, ἢ, ἐὰν ἡ ἐξαγωγή τῶν πραγματειῶν, δι' ἃς τὸ πλοῖον ἐξεναυλώθη, ἀπαγορευθῇ, ἢ, ἂν ἀκόμη τὸ πλοῖον κρατηθῇ κατὰ διαταγὴν τῆς κυβέρνησεως, τότε δὲν ὀφείλεται πληρωμὴ εἰς τοὺς ἀποπεμπόμενους ἀξιωματικούς καὶ ναύτας, εἰμὴ δι' ὅσας ἡμέρας εἰργάσθησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου.

Ἄρθρ. 69. Ἐὰν ἡ τῆς ἐμπορίας ἀπαγόρευσις ἢ ἡ τοῦ πλοίου κράτησις συμβῇ διαρκούντος τοῦ πλοῦς, τότε οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ναῦται πληροῦνται, ἐν μὲν τῇ τῆς ἀπαγορεύσεως περιπτώσει, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των, ὁμοῦ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστροφῆς των, ἐν δὲ τῇ τῆς κράτησεως, λαμβάνουσι, εἰ μὲν ἐμισθώθησαν ἐπὶ μηνιαίῳ, τὸ ἥμισυ τῶν μισθῶν των δι' ὅσον καιρὸν διαρκῆσθαι ἡ κράτησις, εἰ δὲ ἐμισθώθησαν κατὰ πλοῦν, ὁλόκληρον τὸν συμφωνηθέντα μισθὸν των, ἀλλ' ἄνευ αὐξήσεως τινος διὰ τὸν καιρὸν τῆς κράτησεως.

Ἄρθρ. 70. Ἐὰν ὁ πλοῦς παραταθῇ ἐκουσίως, ἢ τιμῇ τοῦ μισθοῦ τῶν κατὰ πλοῦν μεμισθωμένων ναυτῶν αὐξάνει ἀναλόγως τῆς παρατάσεως.

Ἄρθρ. 71. Ἐὰν τὸ φορτίον ἀποβιβάσθῃ ἐκουσίως εἰς τόπον πλησιέστερον παρὰ τὸν εἰς τὸ ναυλωτικὸν σημειωμένον, οὐδέμια μισθοῦ γίνεται ἐλάττωσις πρὸς τοὺς κατὰ πλοῦν μεμισθωμένους ναύτας.

Ἄρθρ. 72. Ἐὰν οἱ ναῦται ἐμισθώθησαν ἐπὶ μετοχῇ τοῦ κέρδους ἢ τοῦ ναύλου, δὲν τοῖς ὀφείλεται κάμμία ἀποζημιώσις, οὐδὲ ἡμερομισθία διὰ τὴν ἐξ ἀκαταμάχητου δυνάμεως ἐπελθοῦσαν διακοπὴν, ἀναβολὴν ἢ παράτασιν τοῦ πλοῦς.— Ἐὰν ἡ διακοπὴ, ἢ ἀναβολὴ, ἢ ἡ παράτασις προῆλθεν ἐξ αἰτίας τῶν φορτωτῶν, οἱ τοῦ πληρώματος λαμβάνουσι μέρος εἰς τὰς τῶν πλοῦ ἐπιδικαζόμενας ἀποζημιώσεις.— Αἱ ἀποζημιώσεις αὗται διανεμονται μεταξὺ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου, καὶ τῶν ἐκ τοῦ πληρώματος, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν ἤθελε διανεμηθῆ τὸ κέρδος ἢ ὁ ναῦλος.— Ἐὰν δὲ ἡ διακοπὴ, ἢ ἀναβολὴ, ἢ ἡ παράτασις προῆλθεν ἐξ αἰτίας τοῦ πλοίαρχου ἢ τῶν ἰδιοκτητῶν, τότε οὗτοι ὀφεί-

λουσι ν' ἀποζημιώσωσιν ἀναλόγως τὸ πλήρωμα, κατὰ τὰς συμφωνίας αὐτῶν.

Ἄρθρ. 73. Ἐν περιπτώσει ἀλώσεως καὶ δημεύσεως, διαρρήξεως καὶ ναυαγίας, μετὰ ἀπώλειαν τοῦ πλοίου ὁλόκληρου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πραγματειῶν, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ λοιποὶ ναῦται δὲν δύνανται νὰ κάμωσι, λόγῳ τοῦ πλοῦς, κάμμιαν περὶ μισθοῦ ἀπαίτησιν. Δὲν εἶναι ὅμως καὶ ὑπόχρεσι ν' ἀποδώσωσι τὰς λόγῳ μισθοῦ γενομένας πρὸς αὐτοὺς πληρωμάς.

Ἄρθρ. 74. Ἐὰν μέρος τοῦ πλοίου διασωθῇ, οἱ κατὰ πλοῦν ἢ ἐπὶ μηνιαίῳ μεμισθωμένοι ναῦται λαμβάνουσι τοὺς δεδουλευμένους μισθοὺς των ἐκ τῶν ναυαγίων, τὰ ὅποια διέσωσαν.— Ἐὰν δὲ τὰ ναυαγία δὲν ἐπαρκοῦσιν, ἢ, ἂν δὲν διεσώθησαν εἰμὴ πραγματεῖαι μόνον, τότε ἀποπληροῦνται τοὺς μισθοὺς των ἐπιβοθητικῶς ἐκ τοῦ ναύλου τῶν εἰρημένων πραγματειῶν.

Ἄρθρ. 75. Οἱ ἐπὶ μετοχῆς τὸν ναῦλον μεμισθωμένοι ἀξιωματικοὶ καὶ λοιποὶ ναῦται πληροῦνται τοὺς μισθοὺς των μόνον ἐκ τοῦ ναύλου κατ' ἀναλογίαν ἐκεῖνου, τὸν ὅποιον λαμβάνει ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ ναυλωτής.

Ἄρθρ. 76. Καθ' ὅποιονδήποτε τρόπον καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι μεμισθωμένοι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ λοιποὶ ναῦται, πληροῦνται δι' ὅσας ἡμέρας ἐργασθῶσι πρὸς διάσωσιν τῶν λειψάνων τοῦ πλοίου καὶ τῶν ναυαγησάντων πραγμάτων.

Ἄρθρ. 77. Πᾶς ναύτης, ὅστις κατὰ τὸν πλοῦν ἀσθενήσῃ, πληρωθῇ ἢ ἀκρωτηριασθῇ, ὑπηρετῶν ἐν τῷ πλοίῳ, ἢ μυχόμενος κατ' ἐχθρῶν ἢ πειρατῶν, πληροῦνται τοὺς μισθοὺς του, τροφοδοτεῖται καὶ θεραπεύεται, καὶ ἐν περιπτώσει ἀκρωτηριάσεως, ἀποζημιοῦται, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἐμποροδικείου, ἐὰν ὑπάρχῃ διαφωνία.— Τὰ ἔξοδα τῆς διατροφῆς καὶ θεραπείας του, καὶ ἡ ἀποζημιώσις, ἐν περιπτώσει ἀκρωτηριασμοῦ, εἶναι εἰς βῆρος τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου, ἐὰν ἡ ἀσθένεια, αἱ πληγαὶ καὶ ὁ ἀκρωτηριασμὸς προῆλθον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ πλοίου· διανεμονται δὲ ἐπὶ τοῦ πλοίου, τοῦ ναύλου καὶ τοῦ φορτίου, ὡς γενικαὶ ἀδαῖαι, ἐὰν αὗται συνέβησαν ἐν μάχῃ πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ πλοίου.

Ἄρθρ. 78. Ἐὰν ὁ ἀσθενήσας, πληρωθῆς ἢ ἀκρωτηριασθῆς ναύτης δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν πλοῦν ἄνευ κινδύνου, ὁ πλοίαρχος, πρὸ τοῦ ἀπόπλου αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ τὸν ἀποβιβάσῃ εἰς νοσοκομεῖόν τι ἢ ἀλλοθροῦ, ὅπου δύναται νὰ λάβῃ τὴν ἀνήκουσαν θεραπείαν, καὶ νὰ παράσχῃ τὰ ἔξοδα τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς διατηρήσεώς του, πρὸς δὲ καὶ τὰ τῆς ἐπιστροφῆς του, ἐὰν ὁ ἀσθενὴς ἰαθῇ, ἢ τὰ τῆς ἐνταφιάσεώς του, ἐὰν ἀποθάνῃ. Ἐπὶ τούτῳ θέλει καταθέσει ἐπαρκῆ τινα ποσότητα ἢ ἐγγύησιν εἰς χεῖρας, ἐν Τουρκίᾳ μὲν, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου ἢ τοῦ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου ἐπιτοπίου ἀρχῆς, ἐν ἀλλοδαπῇ δὲ, τοῦ Ὀθωμανοῦ προξένου, καὶ, ἐν

ἐλλείψει αὐτοῦ, τῆς ἐπιτοπίου ἐξουσίας. Ἐν ταύταις ταῖς περιπτώσεσιν, ἐκτός τῶν τῆς ἐπιστροφῆς ἐξόδων τοῦ, ὁ ἀσθενήσας, πληρωθεὶς, ἢ ἀκρωτηριασθεὶς ναύτης δικαιούται νὰ λάβῃ τοὺς μισθοὺς του, οὐχὶ μόνον μέχρι τῆς θεραπείας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θέλει δυννηθῆ ἐπιστρέφωσαν νὰ φθάσῃ εἰς τὸν τόπον, ὅθεν τὸ πλοῖον ἀνεχώρησεν.

Ἄρθρ. 79. Ἐὰν ὁ ναύτης, ἐν τῷ πλοίῳ εὐρισκόμενος, ἢ μὲ ἀδειαν ἐξεληθὼν, πληρωθῆ ἐν συγκρούσει τινὶ, ἢ ἀσθενήσῃ ἐξ ἀτάκτου καὶ κακοήθους αὐτοῦ διαγωγῆς, θέλει μὲν ὡσαύτως τροποδοτηθῆ καὶ θεραπευθῆ δι' ἐξόδων τοῦ πλοίου, ὡς ἀνωτέρω, τὰ ἐξόδα ὅμως ταῦτα θέλουσιν ἀπαιτηθῆ ἐπομένως παρ' αὐτοῦ δι' ἀγωγῆς. Ἐὰν ὁ ναύτης, ἀποβάς τοῦ πλοίου ἀνευ ἀδείας, πληρωθῆ, ἀκρωτηριασθῆ, ἢ ἀσθενήσῃ ἐκ συγκρούσεως ἢ κακῆς διαγωγῆς, τὰ μὲν ἐξόδα τῆς διατροφῆς καὶ θεραπείας αὐτοῦ εἶναι ἐπίσης εἰς βῆρος του, ὁ δὲ πλοίαρχος δύναται καὶ νὰ τὸν ἀποβάλλῃ, καὶ ἐν ταιούτῃ περιπτώσει οἱ μισθοὶ τοῦ πληρόνται ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του.

Ἄρθρ. 80. Ἐάν τις τῶν ναυτῶν ἀποθάνῃ κατὰ τὸν πλοῦν, οἱ μισθοὶ τοῦ ὀφείλονται εἰς τοὺς κληρονόμους του, ὡς ἀκολούθως: ἔάν ᾗτο μεμισθωμένος κατὰ μῆνα, οἱ μισθοὶ τοῦ ὀφείλονται μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς του ἔάν ᾗτο μεμισθωμένος κατὰ πλοῦν, οἱ κληρονόμοι λαμβάνουσι τὸ ἡμισυ μὲν τῶν μισθῶν του, ἔάν ἀποθάνῃ ὑπάγων ἢ φθάνων εἰς τὸν προωρισμένον λιμένα, τὸ ὅλον δὲ, ἔάν ἀποθάνῃ ἐπανερχόμενος: ἔάν δὲ ᾗτο μεμισθωμένος ἐπὶ μετοχῇ εἰς τὸ κέρδος ἢ εἰς τὸν ναῦλον, ὀφείλεται ὀλόκληρον τὸ μεριδίον του, ἀρ' ἢς ὁ πλοῦς ἤρχισεν. Ἐὰν ὁ ναύτης, ὡσαυδὴποτε καὶ ἂν ᾗ μεμισθωμένος, φονευθῆ ὑπερασπιζόμενος τὸ πλοῖον κατὰ ἐχθροῦ ἢ πειρατῶν, τὸ δὲ πλοῖον φθάσῃ εἰς τὸν προωρισμένον λιμένα, οἱ μισθοὶ αὐτοῦ, θεωρουμένου ὡς μὴ ἀποθανόντος, ὀφείλονται ὀλόκληροι δι' ὅλον τὸν πλοῦν.

Ἄρθρ. 81. Ὁ ἐντὸς τοῦ πλοίου αἰχμαλωτισθεὶς ναύτης δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἐναντίον τοῦ πλοίαρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν, ἢ τῶν τοῦ πλοίου ναυλωτῶν κάμμιν περι πληρωμῆς τῶν λύτρων αὐτοῦ ἀπαιτήσιν· λαμβάνει δὲ τὸν μισθὸν του μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐξωγρήθη καὶ ἄχμαλωτισθῆ.

Ἄρθρ. 82. Ὁ εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν ἀποσταλεὶς καὶ ἐν τῇ ἀποστολῇ αὐτοῦ αἰχμαλωτισθεὶς ναύτης δικαιούται νὰ λάβῃ ὀλόκληρον τὸν μισθὸν του, πρὸς δὲ καὶ ἀποζημιώσεις διὰ τὴν ἐξαγορὰν του, ἔάν τὸ πλοῖον φθάσῃ εἰς τὸν προωρισμένον λιμένα.

Ἄρθρ. 83. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὀφείλεται ὑπὸ μόνων τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου, ἔάν ὁ ναύτης ἐστάλῃ κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου. Ὄφειλεται δὲ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ τε πλοίου

καὶ τοῦ φορτίου, ἔάν ὁ ναύτης ἐστάλῃ κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλασσαν πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου.

Ἄρθρ. 84. Τὸ ποσὸν τῆς βῆθεισας ἀποζημιώσεως ὀρίζεται εἰς τριάκοντα χρυσᾶς Ὀθωμανικᾶς λίρας.

Ἄρθρ. 85. Ἐὰν τὸ πλοῖον πωληθῆ διαρκούσης τῆς μισθώσεως, οἱ ναῦται, οἵτινες δὲν συνήνεσαν εἰς ἐναντίας συμφωνίας, δικαιούνται νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τὸν τόπον των δι' ἐξόδων τοῦ πλοίου καὶ νὰ πληρωθῶσι τοὺς μισθοὺς των.

Ἄρθρ. 86. Ὅταν ὁ πλοίαρχος διὰ νομίμους αἰτίας ἀποβάλλῃ διαρκεῖς ἢ προσωρινούς ναύτας, δὲν ὀφείλει νὰ τοῖς πληρώσῃ εἰμὴ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀποβολῆς, λογιζομένους κατὰ τὸ διάστημα τοῦ γενομένου ἤδη πλοῦς. — Ἐὰν ἡ ἀποβολὴ ἐγένετο πρὶν τῆς ἐνάρξεως τοῦ πλοῦς, τότε πληρόνται μόνον δι' ὅσας ἡμέρας ὑπῆρέτησαν, καὶ οὐδὲν πλέον.

Ἄρθρ. 87. Νόμμοι αἰτίαι ἀποβολῆς τῶν τοῦ πληρώματος θεωροῦνται α) ἢ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀνικανότης. — β.) ἢ ἀπειθεία. — γ.) ἢ συστηματικὴ οἰνοφλυγία. — δ.) αἱ βίαιοπραγαίαι ἐν τῷ πλοίῳ καὶ πᾶν ἄλλο ἐλάττωμα χαρακτῆρος, δυνάμενον νὰ φέρῃ διατάραξιν τῆς ἡσυχίας τοῦ πλοίου. — ε.) ἢ ἀνευ ἀδείας ἀπὸ τοῦ πλοίου ἐξόδος. — ς.) ἢ τοῦ πλοῦς διακοπὴ ἐνεκα λόγων ἀνυπερβλήτων, ἢ περιπτώσεων προβλεπομένων ἐν τῷ νόμῳ.

Ἄρθρ. 88. Πᾶς ναύτης, ἀποδεικνύων ὅτι ἀπεβλήθη ἀνευ νομίμου αἰτίας, μετὰ τὴν εἰς τὸ ναυτολόγιον ἐγγραφὴν του, δικαιούται νὰ ζητήσῃ ἀποζημιώσιν παρὰ τοῦ πλοίαρχου. — Ἡ ἀποζημίωσις ὀρίζεται ἴση μὲ τὸ τρίτον μὲν τοῦ μισθοῦ, τὸν ὅποιον ὁ ἀποβληθεὶς ἤθελε προφανῶς κερδίσει κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πλοῦς, ἔάν ἡ ἀποβολὴ ἐγένετο πρὸ τοῦ ἀπόπλου· μὲ τὸ ὅλον δὲ τοῦ μισθοῦ, ἂν ἤθελε λάβει ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀποβολῆς μέχρι τοῦ τέλους τοῦ πλοῦς, καὶ μὲ τὰ ἐξόδα τῆς ἐπιστροφῆς, ἂν ἡ ἀποβολὴ ἐγένετο ἐν τῷ μεταξύ τοῦ πλοῦς. Ἐν οὐδεμίᾳ ἐν τούτοις τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων ὁ πλοίαρχος δὲν δύναται ν' ἀνταπατήσῃ τὸ ποσὸν τῶν ἀποζημιώσεων παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου, ἐκτός ἂν ἐπετράπη αὐτῷ παρὰ τούτων ἡ ἀποβολή.

Ἄρθρ. 89. Οἱ εἰς τὸ ναυτολόγιον ἐγγραφέντες διαρκεῖς καὶ προσωρινοὶ ναῦται δὲν δύναται νὰ παραιτηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας καὶ νὰ ἐγκαταλίπωσι τὸ πλοῖον, εἰμὴ ἐν ταῖς ἐπομέναις περιπτώσεσιν α.) ἔάν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πλοῦς, δι' ἂν ὑπεχρεώθησαν, ὁ πλοίαρχος θέλῃ νὰ διευθύνῃ τὸ πλοῖον εἰς ἄλλον παρὰ τὸν προωρισμένον λιμένα. — β.) ἔάν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πλοῦς ἢ Ὀθωμ. Κυβέρνησις κηρύξῃ ναυτικὸν πόλεμον, ἢ ἔάν, τὸ πλοῖον προσαρμισθέντος ἐν τῷ πλῶ εἰς λιμένα τινα, ἐπέλθῃ μεταξὺ Ὀθωμ. Κυβερνήσεως καὶ τοῦ κράτους, πρὸς λιμένα τοῦ ὁποίου τὸ πλοῖον διευθύνεται, πόλεμος, δυνάμενος νὰ ἐμβάλλῃ τὸ πλοῖον εἰς κίνδυνον πιθανῶς

νόν, ἢ ἐὰν ὁ λιμένας πρὸς ἃν διευθύνεται εἶναι ὑπὸ ἀποκλεισμόν·—γ'.) ἐὰν πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ πλοῦς, ἢ ἐν αὐτῷ τὸ πλοῖον εἶναι προσωρισμένον εἰς λιμένα τινὰ, ληρῶσι βέβαιαι εἰδήσεις, ὅτι εἰς τὸ μέρος, πρὸς ὃ τὸ πλοῖον διευθύνεται, επικρατοῦσι πανώλης, κακοήθους πυρετός, ἢ ἄλλη τοιαύτη ἐπιδημικὴ νόσος·—δ'.) ἐὰν πρὸ τοῦ ἀπόπλου τὸ πλοῖον μεταβιάσθῃ ὀλόκληρον ὑπὸ τὴν κυριότητα ἄλλων·—ε'.) ἐὰν πρὸ τοῦ ἀπόπλου ὁ πλοῖ-
αρχος ἀποβῆνῃ ἢ ἀποπερῆθῃ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου.

Ἄρθρ. 90. Τὸ πλοῖον καὶ ὁ ναύλος εἶναι εἰδικῶς ὑπέγγυα εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν, ἀποζημιώσεων, καὶ ὀδοιπορικῶν ἐξόδων τῶν ναυτῶν.

Ἄρθρ. 91. Τὸ πλοῖον καὶ ὁ ναύλος εἶναι ἐπίσης ὑπέγγυα εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς τοῦ φορτίου διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ἤθελον ὑποστῆ ἐκ τῆς κατα-
χρήσεως ἢ τοῦ σφάλματος τῶν διαρκῶν καὶ προσωρινῶν ναυτῶν, ἐπιφω-
λαττομένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναγωγῆς εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς τοῦ
πλοίου κατὰ τὸ πλοιάρχου, καὶ εἰς τοῦτον κατὰ τῶν ναυτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Περὶ τῶν ναυλωτικῶν καὶ ναυλώσεων.

Ἄρθρ. 92. Πᾶσα περὶ μισθώσεως πλοίου συμφωνία, ὀνομαζομένη ναυλω-
τικὴν ἢ ναύλωσις, πρέπει νὰ γίνηται ἐγγράφως, καὶ νὰ φανερώνη α.) τὸ
ὄνομα, τὴν χωρικότητα, καὶ τὴν ἐθνικότητα τοῦ πλοίου· β'.) τὸ ὄνομα
καὶ ἐπώνυμον τοῦ πλοιάρχου· γ'.) τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα τοῦ ἐκναυ-
λωτοῦ καὶ τοῦ ναυλωτοῦ· δ'.) τὸν συμφωνηθέντα τόπον καὶ χρόνον τῆς
φορτώσεως καὶ τῆς ἐκφορτώσεως· ε'.) τὴν τιμὴν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ναύλου·
ς'.) ἂν ἡ ναύλωσις ᾖ ὀλικὴ ἢ μερικὴ, σημειουμένου τοῦ ποσοῦ τῆς συμ-
φωνηθείσης φορτώσεως· ζ'.) τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀποζημίωσιν, ἐὰν βραδύνη
ἢ φόρτωσις ἢ ἡ ἐκφόρτωσις.

Ἄρθρ. 93. Ἐὰν αἱ ἡμέραι τῶν σταριῶν, δηλ. ὁ χρόνος, ὅσον πρέπει
νὰ διαρκέσῃ ἡ τοῦ πλοίου φόρτωσις καὶ ἐκφόρτωσις, δὲν ὀρίζονται ἐν ταῖς
συμφωνίαις τῶν συμβαλλομένων, κανονίζονται κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν το-
πικὴν συνήθειαν· ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης, τότε ἡ φόρτωσις καὶ ἡ ἐκφόρτω-
σις πρέπει νὰ γίνωνται ἐντὸς δεκαπέντε κατὰ συνέχειαν ἡμερῶν,
ἀπὸ τῆς δηλώσεως τοῦ πλοιάρχου ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ φορτώσῃ ἢ νὰ ἐκ-
φορτώσῃ.

Ἄρθρ. 94. Ἐὰν μέρος μὲν τοῦ φορτίου μέλλῃ νὰ φορτωθῇ ἢ ἐκφορτωθῇ
εἰς ἓνα τόπον, μέρος δὲ εἰς ἄλλον τότε ὁ χρόνος τῆς ἐκ τοῦ ἐνὸς τόπου
εἰς τὸν ἄλλον μεταβάσεως τοῦ πλοίου δὲν συναριθμεῖται μεταξὺ τῶν δε-
καπέντε ἡμερῶν τῆς φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως.

Ἄρθρ. 95. Ἐὰν τὸ πλοῖον ἐναυλώθῃ κατὰ μῆνα, ὁ ναύλος ἀρχεται
ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀποπλεύσῃ τὸ πλοῖον, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἐναντία περὶ τού-
του συμφωνία.

Ἄρθρ. 96. Ἐὰν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πλοίου συμβῆ ἀπαγόρευ-
σις ἐμπορίας μὲ τὸν τόπον, πρὸς ἃν τοῦτο διευθύνεται, αἱ συμφωνίαι δια-
λύονται ἀνεὺ ἀποζημιώσεων οὐδετέρου τῶν συμβαλλομένων.— Ὁ φορτω-
τὴς ὑπόκειται εἰς τὰ ἐξόδα τῆς εἰς τὸ πλοῖον φορτώσεως καὶ ἐκφορτώ-
σεως τῶν πραγματειῶν του.

Ἄρθρ. 97. Ἐὰν βία ὑπερτέρα ἐμποδίσῃ τὴν εἴσοδον τοῦ πλοίου εἰς
τὸν προσωρισμένον λιμένα ἢ τὴν ἐκφόρτωσιν τοῦ πλοίου καὶ ὁ πλοίαρχος
δὲν ἔχῃ ἄλλας διαταγὰς καὶ ὀδηγίας ὡς πρὸς τοῦτο, δύναται νὰ προ-
σορμισθῇ εἰς ἄλλον πλησιέστερον λιμένα, τοῦ ὁποίου ἡ εἴσοδος δὲν εἶναι
ἀπηγορευμένη, καὶ ἐκεῖθεν εἰδοποιῶν τὸν φορτωτὴν ἢ παραλήπτην, δύνα-
ται νὰ περιμενῇ ἀπάντησίν των.

Ἄρθρ. 98. Ἐὰν βία ὑπερτέρα ἐμποδίσῃ προσκαίρως τὸν ἀπόπλου, αἱ
μὲν συμφωνίαι μένουσιν ἰσχύουσαι, ἀποζημιώσεις δὲ ἐνεκα τῆς ἀναβολῆς
δὲν χορηγοῦνται.— Αἱ συμφωνίαι μένουσιν ὡσαύτως ἰσχύουσαι, καὶ καμ-
μία ναύλου αὐξήσις δὲν γίνεται, ἂν τὸ ἐξ ὑπερτέρας βίας ἐμπόδιον συμβῆ
κατὰ τὸν πλοῖον.

Ἄρθρ. 99. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ πλοῖον ἐνεκα ὑπερτέρας βίας
ἐμποδισθῇ ν' ἀποπλεύσῃ, ὁ φορτωτὴς δύναται νὰ ἐκφορτώσῃ τὰς πραγ-
ματείας του δι' ἰδίων ἐξόδων, ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ τὰς φορτώσῃ πάλιν
ὑστερον, ἢ νὰ πληρώσῃ τὸν ναῦλον.

Ἄρθρ. 100. Τὸ πλοῖον, τὰ ἄρμενα καὶ ἐξάρτια, ὁ ναύλος καὶ αἱ φορ-
τωθείσαι πραγματεῖαι εἰσὶν ἀμοιβαίως ὑπέγγυα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν
συμφωνιῶν τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Περὶ τῆς φορτωτικῆς.

Ἄρθρ. 101. Ἡ φορτωτικὴ, ἡ ὁποία δύναται νὰ συνταχθῇ ἐπ' ὀνόματι
ὄρισμένου προσώπου, ἢ εἰς διαταγὴν αὐτοῦ, ἢ εἰς τὸν φέροντα, πρέπει νὰ
φανερώνη τὸ γένος καὶ τὴν ποσότητα, ὡς καὶ τὸ εἶδος ἢ τὴν ποιότητα
τῶν πρὸς μετακομιδὴν πραγμάτων, καὶ πρὸς τούτοις νὰ περιέχῃ 1ον τὸ
ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ φορτωτοῦ· 2ον τὸ ὄνομα καὶ τὴν διαμονὴν ἐκεῖ-
νου, πρὸς ἃν ἡ ἀποστολὴ γίνεται· 3ον τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ
πλοιάρχου, 4ον τὸ ὄνομα, τὴν χωρικότητα καὶ τὴν ἐθνικότητα τοῦ
πλοίου, 5ον τὸν τόπον τοῦ ἀπόπλου καὶ τοῦ καταπλου, 6ον τὸ ποσὸν
τοῦ ναύλου, εἰς δὲ τὸ περιθώριον νὰ φέρῃ τὰ σημεῖα καὶ τοὺς ἀριθμοὺς
τῶν πρὸς μετακομιδὴν πραγμάτων.

[ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ.]

*Αρθρ. 102. Πᾶσα φορτωτικὴ γίνεται τοῦλάχιστον εἰς τέσσαρα πρωτότυπα—μία διὰ τὸν φορτωτὴν,—μία διὰ τὸν παραλήπτην τῶν πραγματειῶν,—μία διὰ τὸν πλοίαρχον,—καὶ μία διὰ τὸν ἰδιοκτῆτην ἢ ἐφοπλιστὴν τοῦ πλοίου. Τὰ τέσσαρα πρωτότυπα ὑπογράφονται παρὰ τοῦ φορτωτοῦ καὶ παρὰ τοῦ πλοίαρχου ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων μετὰ τὴν φόρτωσιν. Ὁ φορτωτὴς ὀφείλει νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν πλοίαρχον ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας τὰ περὶ τῶν φορτωθειῶν πραγματειῶν ἐξοφλητικὰ τῶν τελωνείων.

*Αρθρ. 103. Ἡ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον συντεταγμένη φορτωτικὴ ἀποτελεῖ πίστιν μεταξὺ πάντων τῶν εἰς τὸ φορτίον ἐνδιαφερομένων καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν, ἐκτὸς ἂν οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἀποδείξωσι τούναντιον.

*Αρθρ. 104. Ἐν περιπτώσει διαφορᾶς μεταξὺ τῶν φορτωτικῶν τοῦ αὐτοῦ φορτίου, ἢ ἀνά χειρας τοῦ πλοίαρχου παρέχει πίστιν, ἐὰν τὰ κενὰ μέρη αὐτῆς εἰσὶν ἀναπληρωμένα διὰ χειρὸς τοῦ φορτωτοῦ, ἢ τοῦ παραγγελιοδόχου αὐτοῦ· ἢ δὲ παρὰ τοῦ φορτωτοῦ ἢ τοῦ παραλήπτου ἐμφανίζομένη ὑπερισχέει, ἐὰν ἢ ἀναπληρωμένη διὰ χειρὸς τοῦ πλοίαρχου.

*Αρθρ. 105. Πᾶς παραγγελιοδόχος ἢ παραλήπτης, παραλαβὼν τὰς εἰς τὸ ναυλωτικὸν ἢ εἰς τὴν φορτωτικὴν σημειωμένας πραγματείας, ὀφείλει νὰ δώσῃ ἀποδείξιν εἰς τὸν ζητήσοντα αὐτὴν πλοίαρχον· ἄλλως, ὑπόκειται εἰς ὅλας τὰς δαπάνας καὶ τὰς ἀποζημιώσεις, καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς τῆς ἀναβολῆς.—Ἐπίσης καὶ ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ ζητήσῃ ἀποδείξιν παραλαβῆς τῶν πραγματειῶν, ὅσας παρέδωκεν εἰς τὸν παραλήπτην, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, νὰ προμηθευθῇ ἀποδεικτικὸν τοῦ τελωνείου, διαβεβαιῶν τὴν κατὰ τὴν φορτωτικὴν ἐκφόρτωσιν τῶν πραγματειῶν· ἄλλως, ὑπόκειται εἰς ὅλας τὰς ἀποζημιώσεις τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ παραληπτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Περὶ τοῦ ναύλου.

*Αρθρ. 106. Ἡ τιμὴ τῆς μισθώσεως παντὸς πλοίου ὀνομάζεται ναῦλος.—Κανονίζεται διὰ τῶν συμφωνιῶν τῶν συμβαλλομένων.—Ἀποδεικνύεται διὰ τοῦ ναυλωτικοῦ ἢ τῆς φορτωτικῆς, καὶ συμφωνεῖται διὰ τὸ ὅλον ἢ διὰ μέρος τοῦ πλοίου, διὰ διάπλουον ὀλόκληρον, ἢ διὰ ῥητὸν χρόνον διάστημα, κατὰ τόνον, κοιλόν, ἢ στατήρα (καντάρι), κατ' ἀποκοπήν, ἢ συλλογὰδην, σημειωμένης καὶ τῆς χωρητικότητος τοῦ πλοίου.

*Αρθρ. 107. Ἐὰν τὸ πλοῖον ἐναυλώθῃ ὀλόκληρον, καὶ ὁ ναυλωτὴς αὐτοῦ δὲν προσφέρῃ ὅλον τὸ φορτίον, ὁ πλοίαρχος δὲν δύναται νὰ λάθῃ ἄλλας πραγματείας, ἢνευ τῆς συναίνεσεως τοῦ ναυλωτοῦ.—Ὁ ὀλόκληρος τοῦ

πλοίου ναυλωτῆς ἀπολαμβάνει τὸν ναῦλον τῶν πραγματειῶν, ὅσαι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ φορτίου αὐτοῦ φορτωθῶσιν.

Ἐὰν ὁ ναυλωτὴς οὐδὲν φορτώσῃ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ναυλωτικοῦ ἢ τοῦ νόμου ὀρισμένη προθεσμίᾳ, ὁ ἐκναυλωτῆς δύναται κατὰ προᾶρσιν ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν διὰ βραδύτητα ὑπὸ τοῦ ναυλωτικοῦ ὀριζομένην, καὶ ἐν ἐλλείψει συμφωνιῶν, ὑπὸ πραγματογνωμόνων κανονισθησομένην ἀποζημιώσιν, ἢ νὰ διαλύσῃ τὴν τῆς ναυλώσεως συμφωνίαν, καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ναυλωτοῦ τὸ ἥμισυ τοῦ συμπεφωνημένου ναύλου καὶ τῶν λοιπῶν ὀφλημάτων.—Ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει, ὁ ναυλωτὴς, ὁ μὴδὲν φορτώσας ἐντὸς τῆς ῥηθείσης προθεσμίας, δύναται, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συμπληρωτικῶν σταριῶν (1), νὰ παραιτηθῇ τῆς συμφωνίας, ὑποχρεούμενος νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἐκναυλωτὴν ἢ τὸν πλοίαρχον τὸ ἥμισυ τῶν διὰ τοῦ ναυλωτικοῦ συμπεφωνημένων ναύλου καὶ λοιπῶν ὀφλημάτων.

*Αρθρ. 109. Ἐὰν ὁ ναυλωτὴς δὲν φορτώσῃ ἐντὸς τῆς ὀριθείσης προθεσμίας εἰμὴ μέρος τῶν ἐν τῷ ναυλωτικῷ συμπεφωνημένων πραγματειῶν, ὁ ἐκναυλωτὴς δύναται ὁμοίως κατ' ἐκλογὴν ἢ νὰ ζητήσῃ τὰς ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ ἀναφερομένας ἀποζημιώσεις, ἢ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν πλοῖον μὲ μόνον τὸ φορτωθὲν μέρος τῶν πραγματειῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, ὁ ναῦλος χρεωστῆται ὀλόκληρος εἰς τὸν ἐκναυλωτὴν.

*Αρθρ. 110. Ἐὰν ὁ ναυλωτὴς φορτώσῃ περισσοτέρας τῶν ὅσας ἐσμφωνήσῃ πραγματείας, διὰ τὸ περιπλέον πληρῶνει ναῦλον, ἀνάλογον πρὸς τὸν ἐν τῷ ναυλωτικῷ συμπεφωνημένον.

*Αρθρ. 111. Ὁ τοῦ πλοίου τὴν χωρητικότητα μείζονα παρ' ὅσον εἶναι παραστήσας ἐκναυλωτῆς ἢ πλοίαρχος, ὀφείλει ἀνάλογον ἐλάττωσιν ἐπὶ τῆς τοῦ ναύλου τιμῆς, καὶ ἀποζημιῶσιν πρὸς τὸν ναυλωτὴν—ἐὰν ἢ δῆλωσις τῆς χωρητικότητος τοῦ πλοίου δὲν διαφέρῃ κατὰ τὴν πραγματικὴν εἰμὴ κατὰ 3 0], ἢ ἐὰν ἢ σύμφωνος μὲ τὸ τῆς καταμετρήσεως τοῦ πλοίου πιστοποιητικόν, ἢ διαφορὰ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

*Αρθρ. 112. Ὅταν τὸ πλοῖον ᾖ ναυλωμένον συλλογὰδην, ἐὰν ὁ ἐκναυλωτὴς ἢ ὁ πλοίαρχος προσδώρῃσιν διορίαν τινὰ, καθ' ἣν τὸ πλοῖον θέλει μείνῃ διὰ φόρτωσιν, εἶναι εἰς χρεὸς μετὰ τὴν διορίαν ταύτην, ἅμα πνεύσῃ ὁ πρῶτος οὐριος ἄνεμος, ἢ ἀναχωρήσῃ, ἐκτὸς ἐὰν συμφωνήσῃ μετὰ τῶν φορτωτῶν περὶ ἄλλης διορίας.

*Αρθρ. 113. Ἐὰν τὸ πλοῖον ἐναυλώθῃ συλλογὰδην, ἀλλὰ δὲν ὀρίσῃ διορίαν πρὸς φόρτωσιν, ἕκαστος τῶν ναυλωτῶν δύναται νὰ ἀποσύρῃ τὰς

(1) Σταρία, ἡμέραι σταριῶν ἢ ἡμέραι παραμονῆς εἶναι αἱ πρὸς φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν παραχωρούμεναι τῷ φορτωτῇ ἄνευ ἀμοιβῆς ἐκ μέρους τοῦ συμπληρωτικῆ δὲ σταρία ἢ ἀρτισταρία ὀνομάζονται αἱ μετὰ τὰς πρώτας σταρίας ἄλλ' ἐπ' ἀμοιβῆς αὐτῶ παραχωρούμεναι.

τάς πραγματείας του, επιστρέφον τὰς ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ὑπογεγραμμένας φορτωτικὰς καὶ δίδων ἐγγύησιν διὰ τὰς ἤδη ἀποσταλείσας φορτωτικὰς, καὶ πληρόνων, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως, καὶ τῶν τῆς ἀναφορτώσεως τῶν ἐπὶ τούτῳ μετακινήθεισων ἄλλων πραγματεϊῶν, τὸ ἥμισυ τοῦ συμφωνηθέντος ναύλου. Ἐὰν ὅμως τὸ πλοῖον ἔχη ἤδη τὰ $\frac{3}{4}$ τοῦ φορτίου του, καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν φορτωτῶν ἀπαίτησιν διὰ προσκλήσεως τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ, ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ ἀναχωρήσῃ μὲ τὸν πρῶτον οὖριον ἄνεμον μετὰ ὅκτω ἡμέρας ἀπὸ τὴν πρόσκλησιν, χωρὶς κανεὶς τῶν φορτωτῶν νὰ δύναται ν' ἀποσύρῃ τὰς πραγματείας του.

Ἄρθρ. 114. Ἐὰν ἐφορτώθησαν πραγματεῖαι ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἐκναυλωτοῦ ἢ τοῦ πλοιάρχου, οὗτος εὐρισκόμενος εἰσέτι εἰς τὸν τόπον τῆς φορτώσεως δύναται, μετὰ πρόσκλησιν πρὸς τοὺς φορτωτὰς, δεόντως αὐτοῖς κοινοποιήθεισιν ὅπως ἀναλάβωσιν αὐτάς, νὰ τὰς ἀποβιβάσῃ εἰς τὸν εἰρημένον τόπον, ἢ νὰ λάβῃ δι' αὐτάς τὸν μεγαλύτερον ναῦλον, ὅστις ἤθελε πληρωθῆ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον διὰ πραγματείας τοῦ αὐτοῦ εἶδους* ἔὰν ὅμως δὲν ἤθελε παρατηρήσῃ τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος πραγματείας, εἰμὴ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πλοίου, τότε πλέον δὲν δύναται νὰ τὰς ἀποβιβάσῃ, εἰμὴ ὅπου διεμβύθωνται* ἀλλ' ἐπιφυλάττεται αὐτῷ δικαίωμα τοῦ νὰ πληρωθῆ ναῦλον δι' αὐτάς κατὰ τὴν προλεχθεῖσαν τιμὴν.

Ἄρθρ. 115. Ὁ φορτωτὴς, ὅστις ἀποσύρῃ τὰς πραγματείας του κατὰ τὸν πλοῦν, χρεωστὲι νὰ πληρώσῃ ὀλόκληρον τὸν ναῦλον, καὶ ὅλα τὰ ἐκ τῆς ἐκφορτώσεως προξενηθέντα μετακινήσεως ἐξόδα. Ἐὰν ὅμως αἱ πραγματεῖαι ἀποσυρθῶσιν ἐξ αἰτίας πράξεων ἢ πταισμάτων τοῦ πλοιάρχου, τότε οὗτος, οὐ μόνον δὲν ἔχει κανὲν ναῦλον δικαίωμα, ἀλλ' εἶναι καὶ ὑπεύθυνος δι' ὅλα τὰ ἐξόδα, καὶ ἀκόμη διὰ τὰς ἀποζημιώσεις, ἕνεκα τῆς μὴ ἐκτελέσεως τοῦ ναυλωτικοῦ, ἐὰν ζημίαι ὑπάρχωσιν.

Ἄρθρ. 116. Ἐὰν τὸ πλοῖον ἐμποδισθῆ κατὰ τὸν ἀπόπλου, διαρκούντος τοῦ πλοῦς ἢ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκφορτώσεώς του, ἐκ πράξεως ἢ ἀμελείας τοῦ ναυλωτοῦ ἢ ἐνὸς τῶν φορτωτῶν, ὁ ναυλωτὴς ἢ ὁ φορτωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸν ἐκναυλωτὴν, τὸν πλοίαρχον ἢ τοὺς ἄλλους φορτωτὰς ὅλας τὰς ἐκ τῆς βραδύτητος προελθούσας δαπάνας καὶ ἀποζημιώσεις. Ἐὰν τὸ πλοῖον, δι' ἀμφοτερόπλου ναυλωθῆν, ἐπιστρέψῃ χωρὶς φορτίον ἢ μὲ φορτίον ἑλλειπές, ὀφείλεται τῷ πλοιάρχῳ ὁ ναῦλος ὀλόκληρος καὶ αἱ ἐκ τῆς ἀργοπορίας αὐτοῦ ἀποζημιώσεις, ἂν τὸ πλοῖον ἐβράδυνῃ ἐκ τούτου.

Ἄρθρ. 117. Ὁ ἐκναυλωτὴς ἢ ὁ πλοίαρχος ὀφείλει ὡσαύτως ἀποζημιῶσιν πρὸς τὸν ναυλωτὴν, ἐὰν ἐκ πταισματος ἢ ἀμελείας αὐτοῦ τὸ πλοῖον ἐμποδισθῆ ἢ ἐβράδυνῃ κατὰ τὸν ἀπόπλου, διαρκούντος τοῦ πλοῦς ἢ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκφορτώσεώς του. Αἱ ἐν τῷ παρότι καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ

ἄρθρῳ ἀναφερόμεναι ἀποζημιώσεις προσδιορίζονται ὑπὸ πραγματογνωμόνων.

Ἄρθρ. 118. Ἐὰν ὁ πλοίαρχος ἀναγκασθῆ νὰ ἐπισκευάσῃ τὸ πλοῖον κατὰ τὸν πλοῦν, ὁ ναυλωτὴς ἢ ὁ φορτωτὴς ὀφείλει νὰ περμεῖνῃ ὅπως τὸ πλοῖον ἐπισκευασθῆ, ἢ ν' ἀποσύρῃ τὰς πραγματείας του, πληρόνων τὸν ναῦλον ὀλόκληρον, καὶ τὴν γενικὴν ἀβάρειαν, ἐὰν ὑπάρχῃ. Ἐὰν τὸ πλοῖον ᾖ ναυλωμένον κατὰ μῆνα, δὲν ὀφείλει ναῦλον κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπισκευῆς, ἐὰν δὲ ἐναυλώθῃ κατὰ πλοῦν, δὲν χρεωστὲι αὐξῆσιν ναύλου. Ἐὰν τὸ πλοῖον δὲν δύναται νὰ ἐπισκευασθῆ, ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ ναυλώσῃ ἐν ἡ πλείονα πλοῖα μὲ ἴδια αὐτοῦ ἐξόδα, καὶ χωρὶς νὰ δύναται διὰ τοῦτο ν' ἀπαίτησιν αὐξῆσιν ναύλου, διὰ νὰ μετακομίσῃ τὰς πραγματείας εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ των. Ἐὰν ὁ πλοίαρχος δὲν δυναθῆ νὰ ναυλώσῃ ἐν ἡ περισσότερα πλοῖα, τότε μόνον ὁ ἀνάλογος τοῦ διανυθέντος ἤδη πλοῦς τῷ ὀφείλεται ναῦλος (1). Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωση, ἢ τῶν πραγματεϊῶν μετακόμισις ἀνατίθεται εἰς τὴν φροντίδα ἐκάστου φορτωτοῦ, ὑποχρεουμένου ὅμως συγχρόνως τοῦ πλοιάρχου νὰ τοῖς κοινοποιήσῃ τὴν θέσιν του, καὶ νὰ λάβῃ ἐν τῷ μεταξύ πάντα τὰ πρὸς συντήρησιν τοῦ φορτίου ἀναγκαῖα μέτρα. Ταῦτα δὲ πάντα, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία μεταξύ τῶν συμβαλλομένων.

Ἄρθρ. 119. Ὁ πλοίαρχος χάνει τὸν ναῦλόν του, καὶ ὑπόκειται εἰς ἀποζημιῶσιν πρὸς τὸν ναυλωτὴν, ἐὰν οὗτος ἀποδείξῃ, ὅτι, ὅταν τὸ πλοῖον ἐξέπλευσεν, ἦτον ἀνίκανον πρὸς πλοῦν. Ἡ περὶ τούτου ἀπόδειξις εἶναι δεκτὴ, καὶ ἂν ἤθελον ὑπάρχῃ πιστοποιητικὰ τῆς κατὰ τὸν ἀπόπλου ἐπισκέψεως ἐναντίον αὐτῶν.

Ἄρθρ. 120. Ὄφειλεται ναῦλος διὰ τὰς πραγματείας, τὰς ὁποίας ὁ πλοίαρχος ἤθελεν ἀναγκασθῆ νὰ πωλήσῃ διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς τροφὰς, τὴν ἐπισκευὴν καὶ τὰς λοιπὰς κατεπειγούσας τοῦ πλοίου ἀνάγκας, καταλογιζομένης αὐτῷ τῆς ἀξίας των, εἰς ἣν τιμὴν ἤθελον πωληθῆ αἱ ὑπόλοιποι, ἢ ἄλλαι ὁμοίαι τῆς αὐτῆς ποιότητος πραγματεῖαι, εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκφορτώσεως, ἂν τὸ πλοῖον εὐδωθῆ. Ἄν δὲ τὸ πλοῖον ἀπολεσθῆ, ὁ πλοίαρχος ἀναπληροῖ τὰς πωληθείσας πραγματείας εἰς ἣν τιμὴν τὰς ἐπώλησε, παρακρατῶν ναῦλον ἀνάλογον πρὸς τὸν διανυθέντα πλοῦν.

Καὶ εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ πλοίου ἔχουσι τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 30 ἐπιφυλαχθῆν αὐτοῖς δικαίωμα.

Ἐὰν ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου προκύπῃ ζημία τις δι' ἐκείνους, ὧν τὰ ἐμπορεύματα ἐπωλήθησαν ἢ ἐνεχυριάσθησαν, αὕτη μεριζε-

(1) Πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ ἀναλογούντος ναύλου, πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον ἡ ἀναλογία τοῦ διανυθέντος διαστήματος πρὸς τὸ μένον νὰ διανυθῆ, ἀλλὰ καὶ αἱ δαπάναι, ὁ χρόνος, οἱ κίνδυνοι καὶ οἱ συνήθως ἐνυπάρχοντες κόποι εἰς ἐκάτερον τῶν διαστημάτων τούτων.

ται κατ' αναλογίαν τῆς ἀξίας των μεταξύ τῶν ἐμπορευμάτων τούτων καὶ ὄλων, ὅσα ἐφθασαν εἰς τὸν προορισμὸν των, ἢ ἐσώθησαν τοῦ ναυαγίου μετὰ τὰ θαλάσσια δυστυχήματα, ἅτινα προὐκάλεσαν τὴν ἀνάγκην τῆς πωλήσεως ἢ ἐνεχυρώσεως.

Ἄρθρ. 121. Ἐὰν συμβῇ ἀπαγόρευσις ἐμπορίας μετὰ τοῦ τόπου, πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πλοῖον, καὶ ἀναγκασθῇ νὰ ἐπανάλθῃ μετὰ τοῦ φορτίου του, εἰς τὸν πλοίαρχον ὀφείλεται ἐτερόπλους μόνον ναῦλος, καὶ ἂν τὸ πλοῖον ἐναυλώθῃ δι' ἀμφοτερόπλων.

Ἄρθρ. 122. Ἐὰν διαρκούντος τοῦ πλοῦς τὸ πλοῖον κρατηθῇ προσκαίρως κατὰ διαταγὴν δυνάμεώς τινος, οὐδεὶς ὀφείλεται ναῦλος κατὰ τὸν χρόνον τῆς κρατήσεώς του, ἂν τὸ πλοῖον ᾖ ναυλωμένον κατὰ μῆνα, ἢ κατὰ πλοῦν, οὔτε αὐξήσις τοῦ ναύλου, ἂν ᾖ ναυλωμένον κατὰ πλοῦν.

Ἡ τροφοδοσία καὶ οἱ μισθοὶ τοῦ πληρώματος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς κρατήσεως τοῦ πλοίου θεωροῦνται ἀβαρία.

Ὁ φορτωτὴς δύναται, διαρκούσης τῆς ἐμποδίσεως, νὰ ἐκφορτώσῃ τὰ ἐμπορεύματά του δι' ἐξόδων του, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ τὰς φορτώσῃ ἐκ νέου δι' ἐξόδων του ἢ νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἐναυλωτὴν ἢ τὸν πλοίαρχον.

Ἄρθρ. 123. Ὁ πλοίαρχος πληρώνεται τὸν ναῦλον τῶν ῥίφθεισῶν εἰς τὴν θάλασσαν διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν πραγματειῶν, ὑποχρεούμενος ἀπέναντι τῶν ζημιῶν καὶ αὐτὸς εἰς συνεισφοράν.

Ἄρθρ. 124. Οὐδεὶς ὀφείλεται ναῦλος διὰ τὰς ἐκ ναυαγίας ἢ καθίσηματος ἀπολεσθείσας πραγματείας, διὰ τὰς ὑπὸ πειρατῶν διαρπαγείσας ἢ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν καταληφθείσας. Ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὸν προκαταβληθέντα αὐτῷ ναῦλον, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία.

Ἄρθρ. 125. Ἐὰν τὸ πλοῖον καὶ αἱ πραγματεῖαι ἐξηγοράσθησαν διὰ χρημάτων ἢ ὑποχρεώσεων ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν πειρατῶν, ἢ ἀπὸ αἱ πραγματεῖαι διεσώθησαν τοῦ ναυαγίου τῇ συνδρομῇ τοῦ πλοίαρχου, οὗτος πληρώνεται ὀλόκληρον τὸν ναῦλον μέχρι τοῦ τόπου τῆς λείας ἢ τῆς ναυαγίας, ἂν δὲν δύναται νὰ τὰς μεταφέρῃ μέχρι τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ των. Πληρώνεται ὀλόκληρον τὸν ναῦλον συνεισφέρων εἰς τὴν ἐξαγοράν, ἂν φέρῃ τὰς πραγματείας εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ των. Ἄν ὁ πλοίαρχος οὐδὲν συνέπραξεν εἰς τὴν διάσωσιν, οὐδεὶς ὀφείλεται ναῦλος διὰ τὰς ἐν θαλάσῃ ἢ ἐν τῇ ἀκτῇ διασωθείσας καὶ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους παραδοθείσας πραγματείας.

Ἄρθρ. 126. Συνεισφέρουσι εἰς τὴν ἐξαγοράν αἱ πραγματεῖαι, τὸ πλοῖον καὶ ὁ ναῦλος, ἀλλ' οἱ μισθοὶ τῶν ναυτῶν δὲν ὑπάγονται εἰς συνεισφοράν.

Ἡ συνεισφορά αὕτη γίνεται ἐπὶ τῆς ἀγοραίας τιμῆς τῶν πραγματειῶν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκφορτώσεώς των, ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων, καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τοῦ πλοίου ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, καὶ τοῦ ἡμίσεως ναύλου.

Ἄρθρ. 127. Ἐὰν ὁ παραλήπτης ἀρνήται νὰ παραλάβῃ τὰς πραγματείας, ὁ πλοίαρχος δύναται, ἀφοῦ ἀπευθύνῃ αὐτῷ ἐπίσημον πρόσκλησιν, νὰ τὰς παραλάβῃ, νὰ ἐκποιήσῃ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐμποροδικείου τὸ ὄλον ἢ μέρος τῶν πραγματειῶν πρὸς πληρωμὴν τοῦ ναύλου του, τῶν ἀβαριῶν καὶ τῶν ἐξόδων, καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν παρακαταθήκην τοῦ ὑπόλοιπου, ἐὰν μείνῃ. Ἐὰν τούναντίον δὲν ἐξαρκῶσι, διατηρεῖ τὴν κατὰ τοῦ φορτωτοῦ ἀναγωγὴν του διὰ τὸ ὑπόλοιπον.

Ἄρθρ. 128. Ὁ πλοίαρχος δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τὰς πραγματείας ἐντὸς τοῦ πλοίου του, διὰ τὴν μὴ πληρωμὴν τοῦ ναύλου του, τῆς γενικῆς ἀβαρίας, καὶ τῶν ἐξόδων, ἐὰν ὑπάρχωσι.

Δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς τρίτου χεῖρας παρακατάθεσιν μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ εἰς αὐτὸν ὀφειλομένου· ἐὰν δὲ ὑπόκνηται εἰς φθοράν, δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν πώλησιν αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν ὁ παραλήπτης δώσῃ αὐτῷ ἐγγύησιν διὰ τὴν πληρωμὴν.

Ἐπαρχούσης γενικῆς ἀβαρίας, καὶ μὴ δυναμένης ἀμέσεως νὰ κανονισθῇ, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν δικαστικὴν παρακαταθήκην χρηματικῆς ποσότητος, ὁριστέας ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου, ἢ ἐξιόχρων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 129. Ὁ πλοίαρχος προτιμᾶται ὄλων τῶν δανειστῶν διὰ τὸν ναῦλον του, τὰς ἀβαρίας καὶ τὰ ἐξόδα ἐπὶ τῶν πραγματειῶν τοῦ φορτίου του, ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τὴν παράδοσιν αὐτῶν, ἂν δὲν περιῆλθον εἰς τρίτων χεῖρας, ἐξαιρέσει τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένης παρακαταθήκης.

Ἄρθρ. 130. Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῶν φορτωτῶν ἢ ἀπαιτητῶν πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν, ὁ πλοίαρχος διατηρεῖ τὸ προνόμιον αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πραγματειῶν τούτων ἀπέναντι ὄλων τῶν ἄλλων δανειστῶν πρὸς πληρωμὴν τοῦ ναύλου του, τῶν ἀβαριῶν καὶ τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ ἐξόδων.

Ἄρθρ. 131. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ναῦλος εἶναι συμπεφωνημένος κατὰ ποσὸν, μέτρον, ἢ βάραι, ὁ πλοίαρχος δύναται νὰ απαιτήσῃ νὰ ἀριθμηθῶσι, μετρηθῶσι, ἢ σταθμισθῶσι αἱ πραγματεῖαι κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν, καὶ ἂν δὲ παρέλειψε τοῦτο, ὁ παραλήπτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ βεβαιώσῃ τὴν ταυτότητα αὐτῶν, τὴν ποσότητα ἢ τὸ βάρος καὶ δι' αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἐνόρκου μαρτυρίας τῶν χρησιμευσάντων εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 132. Ἐπαρχούσης ὑπόνοιᾳς ὅτι αἱ πραγματεῖαι ἐβλάθθησαν, ἐφθάρθησαν, ἐκλάπησαν ἢ ἠλαττώθησαν, ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ παραλήπτης ἢ πᾶς ἐνδιαφερόμενος, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ απαιτήσωσι τὴν δικαστικὴν αὐτοψίαν καὶ ἐξέτασιν τῶν πραγματειῶν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ζημιῶν ἐν τῷ πλοίῳ πρὸ τῆς ἐκφορτώσεως.

Ἐὰν ἡ ἀβαρία ἢ ἡ ἐλάττωσις δὲν φαίνονται ἐξῶθεν, ἡ δικαστικὴ αὐτοψία δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἀφοῦ αἱ πραγματεῖαι περιέλθωσι εἰς χεῖρας

των παραληπτῶν, ἀρκεῖ νὰ γίνη ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥρων μετὰ τὴν ἐκφόρτωσιν καὶ ἡ ταύτης αὐτῶν νὰ ἀποδειχθῇ σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἢ κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον.

Οἱ παραληπτὰ διατηροῦσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητήσωσι τὴν δικαστικὴν αὐτοψίαν καὶ ἐξέτασιν τῶν πραγματειῶν ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥρων ἀπὸ τῆς παραδόσεώς των, καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελον ἐξοφλήσει τὴν φορτωτικὴν, ἢ ἤθελον δώσει χωριστὴν ἀπόδειξιν παραλαβῆς, ἀρκεῖ ἡ ἐξόφλησις ἢ ἡ ἀπόδειξις παραλαβῆς νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι ὑπάρχει ὑπόνοια ὅτι αἱ πραγματεῖαι εἰσὶ βεβλαμμέναι, ἐφθαρμέναι, κεκλεμμέναι ἢ ἡλαττωμέναι.

Ἄρθρ. 133. Ὅταν ὁ ἐκναυλωτὴς ἢ ὁ πλοίαρχος ἐξεπλήρωσαν τὸ καθ' ἑαυτοῦ τὸ ναυλοσυμφωνητικόν, ὁ ναυλωτὴς ἢ ὁ φορτωτὴς δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ ἐλάττωσιν τοῦ συμπεφωνημένου ναύλου.

Ἄρθρ. 134. Ὁ φορτωτὴς δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλίπῃ ἀπέναντι τοῦ ναύλου τὰς ἐκπεπρωκυίας τῆς τιμῆς των πραγματείας, ἢ τὰς βλαφθεῖσας ἐξ ἰθίου αὐτῶν ἐλαττώματος, ἢ ἐκ τυχαίου συμβεβηκότος.

Ἄν ὅμως πῖθαι, περιέχοντες οἶνον, ἔλαιον, μέλι καὶ ἄλλα ὑγρά, ἔρρευσαν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἔμειναν κενοὶ ἢ σχεδὸν κενοὶ, οἱ πῖθαι οὗτοι δύνανται νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν ἀπέναντι τοῦ ναύλου.

ΤΤΛΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Περὶ ἐπιβάτων.

Ἄρθρ. 135. Ἄν τὸ πλοῖον δὲν ἦναι προωρισμένον, ὡς τὰ ταχυδρομικὰ ἢ φακελλοφόρα ἀτμόπλοια, εἰς μεταφορὰν ἐπιβάτων, δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ παρὰ τοῦ πλοίαρχου νὰ παραλάβῃ ἐπιβάτας, μὴ ἔχοντας οὐδὲν ἐπὶ τοῦ φορτίου συμφέρον.

Ἄρθρ. 136. Ὁ παραδεκτὸς γενόμενος ἐπιβάτης ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ ὅλας τὰς διατάξεις τοῦ πλοίαρχου, τὰς ἀφορώσας τὴν εὐταξίαν τοῦ πλοίου.

Ἄρθρ. 137. Τὸ ἀντίτιμον τοῦ ταξειδίου ἀποδεικνύεται διὰ συμφωνητικῶν ἢ διὰ γραμματίου ταξειδιωτικοῦ, ὅπου δύναται νὰ ἦναι εἰς τὸν κομιστὴν ἢ εἰς ὄνομα τοῦ ἐπιβάτου. Ἄν τὸ ταξίδιον ἐγένετο χωρὶς νὰ γίνη συμφωνία ἐγγράφου περὶ τοῦ ἀντιτίμου, τοῦτο ὀρίζεται κατ' ἀναλογίαν, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας τῶν μερῶν, ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν πραγματογνωμῶν.

Ἄρθρ. 138. Ἄν ἐν τῷ συμφωνητικῷ ἢ τῷ γραμματίῳ τῆς διαπορθεύσεως ἀναφέρηται τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιβάτου, οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐκχωρήσῃ τὸ δικαίωμά του εἰς ἄλλον, ἂνευ συναίνεσεως τοῦ πλοίαρχου.

Ἄρθρ. 139. Ἄν, πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ ταξειδίου, ὁ ἐπιβάτης κατὰ τὸν προσδιορισμένον διὰ τὸν ἀπόπλου χρόνον δὲν μεταβαίη εἰς τὸ

πλοῖον, ἢ ἐξελθὼν δὲν ἐπιστρέφῃ εἰς αὐτὸ, ὁ πλοίαρχος δύναται νὰ ἀναχωρήσῃ χωρὶς νὰ ἦναι ὑποχρεωμένος νὰ τὸν περιμείη, ὁ δὲ ἐπιβάτης ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ τίμημα τοῦ ταξειδίου.

Ἄρθρ. 140. Ἄν πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ πλοῦς ὁ ἐπιβάτης δηλώσῃ ὅτι θέλει νὰ διαρρήξῃ τὸ συμφωνητικόν τοῦ ταξειδίου του, ἢ ἂν, χωρὶς νὰ κάμῃ οὐδεμίαν τοιαύτην δήλωσιν, ἀποδειχθῇ ὅτι ἡμποδίσθη νὰ μεταβῇ εἰς τὸ πλοῖον ἔνεκεν θανάτου, ἀσθενείας ἢ ἄλλου τινὸς συμβεβηκότος, ἀφορῶντος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, μόνον τὸ ἤμισυ τοῦ ταξειδίου ὀφείλει νὰ πληρώσῃ.

Ἄν τοιαύτη δήλωσις γίνη ἢ ἐν τῶν σημειωθέντων συμβεβηκότων συμβῇ μετὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ πλοῦς, ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ τίμημα τοῦ ταξειδίου.

Ἄρθρ. 141. Τὸ συμφωνητικόν τοῦ ταξειδίου ἀκυροῦται καθ' ὅλοκληρίαν, ἂν τὸ πλοῖον ἀπολεσθῇ ἐκ θαλασσοῦ δυστυχήματος.

Ἄρθρ. 142. Ὁ ἐπιβάτης δύναται νὰ ἀκυρώσῃ τὸ συμφωνητικόν ἐάν, πολέμου ἐκραγέντος, τὸ πλοῖον, ἐκτεθειμένον εἰς κίνδυνον αἰχμαλωσίας, δὲν δύναται πλέον νὰ θεωρῆται ὡς ἐλεύθερον, ἢ ἂν ὁ πλοῦς διεκόπη ἢ ἀνεστάλη, εἴτε πρὸ, εἴτε μετὰ τὴν ἐναρξίν του, ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ ἄλλης αἰτίας, ἀνεξαρτήτου τοῦ πλοίαρχου ἢ τῆς εταιρίας, εἰς ἣν ὑπάγεται.

Ὁ ἐκναυλωτὴς ἢ ὁ πλοίαρχος ἢ ἡ εταιρία, εἰς ἣν οὗτος ὑπάγεται, ἔχει ἐπίσης δικαίωμα νὰ ἀκυρώσῃ τὸ συμφωνητικόν, ἂν εἰς μίαν τῶν προμνησθεισῶν περιπτώσεων διακόπη τὸν πλοῦν, ἢ ἂν, τοῦ πλοίου ὄντος κυρίως προωρισμένου εἰς μεταφορὰν ἐμπορευμάτων, ὁ πλοῦς πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ, διότι αἱ πραγματεῖαι δὲν δύναται νὰ μεταφερθῶσι, χωρὶς αὐτὸς νὰ ἦναι ὑπαίτιος εἰς τοῦτο.

Ἄρθρ. 143. Ἀκυρωθέντος τοῦ συμφωνητικοῦ ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων, οὐδέτερος τῶν συμβαλλομένων ὑπόκειται εἰς ἀποζημιώσιν πρὸς τὸν ἄλλον. Ἐὰν ὅμως ἡ ἀκύρωσις γίνη μετὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ πλοῦς, ὁ ἐπιβάτης ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον τοῦ ταξειδίου ἀναλόγως τῆς διαπλευσθεισῆς ἀποστάσεως, ἧτις ὑπολογίζεται καὶ προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἐν τῇ σημειώσει τοῦ ἄρθρου 188 ὀριζόμενον τρόπον.

Ἄρθρ. 144. Ἄν τὸ πλοῖον ἔχῃ ἀνάγκην ἐπισκευῆς κατὰ τὸν πλοῦν, ὁ ἐπιβάτης ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ τίμημα τοῦ ταξειδίου, καίτοι μὴ θέλων νὰ περιμείη τὸ τέλος τῆς ἐπισκευῆς.

Ἄλλ' ἂν περιμείη τὴν ἐπισκευὴν, ὁ ἐκναυλωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ τῷ παράσῃ δωρεὰν οἶκημα μέχρι τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ πλοῦς καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ πάσας τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ἔχει ἀπέναντι αὐτοῦ, σύμφωνα μὲ τὸ συμφωνητικόν ἢ τὸ γραμματίον τοῦ ταξειδίου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τροφήν.

Ἐὰν ὅμως ὁ ναυλωτὴς προτείνῃ νὰ μεταφέρῃ τὸν ἐπιβάτην δι' ἄλλου

πλοίου τῆς αὐτῆς ποιότητος καὶ ἄνευ βλάβης τῶν ἄλλων συμπεφωνημένων δικαιωμάτων τοῦ ἐπιβάτου μέχρι τοῦ λιμένος τοῦ προορισμοῦ του, ὁ δὲ ἐπιβάτης ἀπορρίπτει τὴν πρότασιν ταύτην, δὲν δύναται πλέον οὗτος νὰ ἀπαιτήσῃ οἰκῆμα καὶ τροφήν μέχρι τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ πλοῦς.

Ἄρθρ. 145. Μὴ ὑπαρχούσης συμφωνίας περὶ τροφῆς τοῦ ἐπιβάτου, οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ φροντίσῃ ὁ ἴδιος περὶ τῆς διατηρήσεώς του. Ἄν ὅμως ἐξ ἀπροόπτου τινὸς συμβεβηκότος ἢ τῆς παρατάσεως τοῦ διάπλου περιέλθῃ εἰς στέρησιν τροφίμων, ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται νὰ τῷ προμηθεύσῃ τὰ ἀναγκασιώτα ἐπὶ εὐλόγῳ τιμῇ, ὅπως καὶ ὁ ἐπιβάτης ὑποχρεοῦται ἂν ἔχῃ πλεονάζοντα τρόφιμα νὰ προμηθεύσῃ τοιαῦτα εἰς τὸ πλοῖον κατὰ τὸ ἄρθρον 64.

Ἄρθρ. 146. Ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας, ὁ ἐπιβάτης δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδεμίαν πληρωμὴν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὀδοιπορικῶν πραγμάτων, ὅσα ἔχει δικαίωμα νὰ φέρῃ εἰς τὸ πλοῖον, κατὰ τὸ συμφωνητικὸν τοῦ ταξιδίου.

Ἄρθρ. 147. Ὁ ἐπιβάτης θεωρεῖται ὡς φορτωτὴς ὡς πρὸς τὰ πράγματα, ἅτινα ἔχει ἐπὶ τοῦ πλοίου. Κατὰ συνέπειαν ὁ ἐπιβάτης, ὁ ἐμπιστευθεὶς τὰ πράγματα του εἰς τὴν φύλαξιν τοῦ πλοίαρχου καὶ διὰ τὰ ὅποια οὗτος ὀφείλει νὰ τῷ παραδώσῃ ἀπόδειξιν παραλαβῆς, ἀπολαβεὶ ὡς πρὸς αὐτὰ τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων καὶ ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, εἰς τὰς ὁποίας καὶ οἱ ναυλωταί.

Ἄλλ' ἂν δὲν παρέδωκε ταῦτα εἰς τὸν πλοίαρχον ἢ εἰς ἄλλον τινα ἐπιφορτισμένον νὰ τὰ παραλάβῃ ἀντ' αὐτοῦ, τὰ ἐκράτησε δὲ ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ φύλαξιν, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ἔχει δικαίωμα εἰς οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν ἐκ μέρους τοῦ πλοίαρχου διὰ τὴν ἐπελθούσαν εἰς τὰ πράγματα ταῦτα ἀπώλειαν καὶ βλάβην, ἐκτὸς ἂν ἡ ἀπώλεια αὕτη ἢ ἡ βλάβη ἐπῆλθεν ἐκ πράξεως ἢ ἐλλείψεως τοῦ πλοίαρχου ἢ τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρ. 148. Ἐν περιπτώσει θανάτου τινὸς τῶν ἐπιβατῶν, διαρκούντος τοῦ πλοῦς, ὁ πλοίαρχος ὑποχρεοῦται νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, πρὸς διαφύλαξιν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εὑρισκομένων πραγμάτων του καὶ παράδοσιν αὐτῶν εἰς τοὺς κληρονόμους του.

Ἄρθρ. 149. Ὁ πλοίαρχος ἔχει δικαίωμα ἐπισχεσεως τῶν εἰς τὸ πλοῖον μεταφερθέντων παρὰ τοῦ ἐπιβάτου πραγμάτων ὅπως πληρωθῇ κατὰ προνόμιον τὰ ὀφειλόμενα αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ταξιδίου καὶ τῆς τροφῆς, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἔχει μόνον ἐφ' ὅσον τὰ πράγματα ταῦτα εἰσὶν ἐπισχεμένα ἢ παρακατατεθειμένα.

Ἄρθρ. 150. Ὁ πλοίαρχος δὲν ὀφείλει οὔτε ἔχει κἀν δικαίωμα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τινα λιμένα ἢ νὰ σταματήσῃ, διαρκούντος τοῦ πλοῦς, κατ' αἵτησιν ἢ χάριν ἰδιαιτέρου συμφέροντος ἐπιβάτου τινός.

Ἄν ὅμως πρόκηται περὶ ἐπιβάτου προσβεβημένου ὑπὸ κολλητικῆς

ἀσθενείας, ὀφείλει, καὶ παρὰ τὴν θέλησιν του, νὰ τὸν ἀποβιβάσῃ εἰς τὸν πρῶτον καταφυκνόμενον τόπον, ὅπου ὁ πλοίαρχος δύναται νὰ ἀρράξῃ.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ.

Περὶ Ναυτοδανείων.

Ἄρθρ. 151. Ναυτοδάνειον εἶναι τὸ συνάλλαγμα, δι' οὗ δανεῖζει τις ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἢ τοῦ φορτίου, ἢ ἐπ' ἀμφοτέρων ὁμοῦ, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἀπολέσῃ ὁ δανειστής τὸ δανειζόμενον ποσόν, ἂν τὰ εἰς τὸ δάνειον ὑπέγγυα ταῦτα πράγματα ἀπολεσθῶσιν ἐκ θαλασίου δυστυχήματος, νὰ ἀποδοθῇ δὲ εἰς αὐτὸν μετὰ τοῦ ναυτικοῦ κέρδους, δηλαδὴ μετὰ τῶν συμπεφωνημένων τόκων, καὶ ἂν οὗτοι ὑπερβαίνωσι τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένον ὄριον, ἂν εὐδοθῶσιν.

Ἄρθρ. 152. Τὸ ναυτοδάνειον γίνεταί δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, ἢ ἰδιογράφου. Πρέπει δὲ νὰ φανερώνη. — α.) Τὸ δανεισθῆν κεφάλαιον καὶ τὸ συμπεφωνημένον ποσόν τοῦ ναυτικοῦ κέρδους — β.) Τὰ εἰς τὸ δάνειον ὑπέγγυα πράγματα — γ.) Τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου καὶ τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τοῦ πλοίαρχου, τοῦ δανειστοῦ καὶ τοῦ δανειζομένου — δ.) Ἄν τὸ δάνειον γίνηται δι' ἓνα πλοῦν ἢ δι' ὀρισμένον χρόνον, διὰ ποῖον πλοῦν καὶ διὰ πόσον χρόνον — ε.) Τὴν ἐποχὴν τῆς ἀποδόσεως — ς.) Τέλος τὴν ἡμέραν καὶ τὸν τόπον, ἐνθα τὸ δάνειον γίνεταί.

Ἄρθρ. 153. Τὸ ἐπίσημον ἔγγραφον συντάσσεται, ἐν Τουρκίᾳ μὲν, ἐνόμιον τοῦ ἐμποροδικείου ἢ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων ἐνόμιον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ τόπου· ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐνόμιον τοῦ Ὀθωμανικοῦ προξενείου τοῦ τόπου, καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων, ἐνόμιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς τοῦ τόπου, κατὰ τὰς ἐν χρήσει διατυπώσεις.

Ἄρθρ. 154. Ἄν τὸ συμβόλαιον γίνῃ ἰδιογράφως, ὁ ναυτοδανειστής ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπικύρωσιν καὶ καταχώρησιν αὐτοῦ, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας του, ἐνόμιον μιᾶς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὀριζομένων ἀρχῶν, κατὰ τοὺς τύπους καὶ τὰς περιπτώσεις.

Ἄρθρ. 155. Ἄν αἱ διατάξεις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων δὲν ἐτηρηθῶσιν, τὸ συμβόλαιον, ἀποβάλλον τὴν ναυτοδανείου ἰδιότητά του, μεταβάλλεται εἰς ἀπλοῦν δάνειον, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ δανειστής χάνει τὸ προνόμιόν του ἐπὶ τῶν ὑπεγγύων πραγμάτων· ὁ δὲ δανεισθεὶς ὑποχρεοῦται προσωπικῶς εἰς πληρωμὴν τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν νομίμων τόκων.

Ἄρθρ. 156. Τὸ ἔγγραφον ναυτοδανείου δύναται νὰ συνταχθῇ εἰς διαταγήν, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διαπραγματεύεται δι' ὀπισθογραφῆσεως κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς καὶ ἡ συναλλαγματικὴ τύπον.

Ἐν περιπτώσει ὀπισθογραφήσεως, ὁ ἐκδοχὺς ἀντικαθιστᾷ τὸν ὀπισθογράφον ὡς πρὸς τὸ κέρδος καὶ τὰς ζημίας καὶ χωρὶς ὁ ὀπισθογράφος νὰ ὑπόκειται εἰς ἄλλην ἐγγύησιν ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ δανεισθέντος κεφαλαίου καὶ ὄχι τοῦ ναυτικοῦ κέρδους, ἐκτὸς ἂν ῥητῶς συμφωνήθῃ τὸ ἐναντίον.

*Ἀρθρ. 157. Εἰς τὰ ναυτοδάνεια δύνανται νὰ ὑπεγγυηθῶσι—τὸ σκάφος τοῦ πλοίου—τὰ ἄρμενα καὶ ἐξάρτια—τὸ ἐφόπλισμα καὶ αἱ τροφαὶ—τὸ φορτίον—ὅλα τὰ ἀντικείμενα ταῦτα συνάμα, ἢ ὠρισμένον μέρος ἐκάστου αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 158. Πᾶν ναυτοδάνειον, ὑπερβαῖνον τὴν ἀξίαν τῶν ὑπεγγύων εἰς αὐτὸ πραγμάτων, δύνανται νὰ κηρυχθῇ ἄκυρον, κατ' αὐτήσιν τοῦ δανειστοῦ καὶ ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸν τὸ κεφάλαιον μετὰ τῶν νομίμων τόκων, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ δανεισθεὶς μετεχειρίσθη δόλον.

*Ἀρθρ. 159. Μὴ ὑπάρχοντος δόλου, τὸ συμβόλαιον ἰσχύει διὰ ποσὴν ἴσον μὲ τὴν ἀξίαν τῶν εἰς τὸ δάνειον ὑπεγγύων πραγμάτων, κατὰ τὴν γενομένην ἢ συμφωνηθεῖσαν ἐκτίμησιν αὐτῶν—Τὸ ὑπερβάλλον τοῦ δανεισθέντος ποσοῦ ἀποδίδεται μετὰ τῶν νομίμων τόκων.

*Ἀρθρ. 160. Πᾶν δάνειον ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ναύλου τοῦ πλοίου ἢ ἐπὶ τοῦ ἐλπιζομένου ἐκ τῶν πραγματειῶν κέρδους ἀπαγορεύεται. Ὁ δανειστής, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἔχει μόνον δικαίωμα εἰς ἀπόληψιν τοῦ κεφαλαίου ἄνευ οὐδενὸς τόκου.

*Ἀρθρ. 161. Ἐπίσης ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποινῇ ἀπαγορεύεται πᾶν ναυτοδάνειον εἰς ναύτας ἢ ναυτικούς ἐπὶ τῶν μισθῶν ἢ ταξιδευτικῶν των.

*Ἀρθρ. 162. Τὸ πλοῖον, τὰ ἄρμενα καὶ τὰ ἐξάρτια, τὸ ἐφόπλισμα καὶ αἱ ζωοτροφαὶ καὶ αὐτὸς ὁ ἀποκτηθεὶς ναύλος, εἶναι κατὰ προνόμιον ὑπέγγυα εἰς τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους τῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου ναυτοδανείων.—Τὸ φορτίον εἶναι ἐπίσης ὑπέγγυον εἰς τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τόκους τῶν ἐπὶ τοῦ φορτίου ναυτοδανείων.—Ἄν τὸ δάνειον ἐγένετο ἐπὶ μερικῷ τινος πράγματος τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, τὸ προνόμιον ὑπάρχει μόνον ἐπὶ τοῦ πράγματος, καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ εἰς τὸ δάνειον ὑπεγγυηθέντος μέρους αὐτοῦ.

*Ἀρθρ. 163. Ναυτοδάνειον γενόμενον ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐν τῷ τόπῳ τῆς διαμονῆς τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου ἢ τῶν πληρεξουσίων των, ἄνευ τῆς ἐπισήμου αὐτῶν ἀδείας ἢ τῆς παρεμβάσεώς των ἐν τῷ ἐγγράφῳ, καὶ πᾶν συμβόλαιον συνομολογούμενον ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των, χωρὶς νὰ τηρηθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ άρθρου 49 διαγραφόμεναι διατυπώσεις, δὲν παρέχουσι ἀγωγὴν καὶ προνόμιον εἰμὴ ἐπὶ τῆς μετοχῆς, ἢν ὁ πλοίαρχος ἤθελεν ἔχει ἐπὶ τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου.

*Ἀρθρ. 164. Τὰ μερίδια καὶ αἱ μετοχαὶ τῶν ἰδιοκτητῶν, οἵτινες κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ άρθρου 48 δὲν ἤθελον χορηγήσει ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων

ἡρῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς γενομένης προσκλήσεως τὸ ἀναλογεῖν αὐτοῖς ὅπως τὸ πλοῖον τεθῇ εἰς κατάστασιν νὰ ἀποπλεύσῃ, εἰσὶν ὑπέγγυα εἰς τὰ συνομολογηθέντα δάνεια δι' ἐπισκευὴν καὶ τροφὰς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῆς διαμονῆς των.

*Ἀρθρ. 165. Τὰ διὰ τὸν τελευταῖον πλοῦν τοῦ πλοίου γενόμενα δάνεια πληρόνεται κατὰ προτίμησιν τῶν διὰ προγενέστερον πλοῦν δανεισθέντων χρημάτων, καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελε συνομολογηθῇ ἢ ἐξακολούθησιν ἢ ἀνανέωσις τοῦ δανείου. Τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πλοῦς γενόμενα δάνεια προτιμῶνται ἐκείνων, ἅτινα ἐδόθησαν πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου, καὶ ἂν κατὰ τὸν αὐτὸν πλοῦν ἐγένοντο πλείονα δάνεια, τὸ τελευταῖον προτιμᾶται πάντοτε τοῦ πρὸ αὐτοῦ γενομένου.—Τὰ δάνεια, τὰ γενόμενα κατὰ τὸν αὐτὸν πλοῦν ἐν τῷ αὐτῷ λιμένι τῆς βιαίας προσομισεως καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διαμονὴν, κατατάσσονται συμμέτρως.

*Ἀρθρ. 166. Ὁ ναυτικῶς δανειστής ἐπὶ πραγματειῶν φορτωμένων ἐπὶ πλοίου, ὀριζομένου ἐν τῷ ἐγγράφῳ, δὲν ὑφίσταται τὴν ἀπόλειαν τῶν πραγματειῶν, καὶ ἐκ θαλασσοῦ δυστυχίματος ἂν ἐπῆλθεν αὐτῇ, ἂν ἐφορτώθησαν ἐπὶ ἄλλου πλοίου, ἐκτὸς ἂν νομίμως ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ φόρτωσις αὐτῇ ἐγένετο ἕνεκεν ἀνωτέρας βίας.

*Ἀρθρ. 167. Τὸ δανεισθὲν ποσὸν δὲν δύνανται νὰ ἀπαιτηθῆ, ἂν τὰ πράγματα, ἐφ' ὧν τὸ ναυτοδάνειον ἐγένετο, ἀπωλέσθησαν καθ' ὅλοκληρίαν, ἢ συλληφθέντα ἐκνήρυχθησαν καλῆ λεία, ἢ δὲ ἀπόλεια ἢ σύλληψις αὐτῆ συνέβησαν ἐκ τυχαίου συμβεβηκότος ἢ ἀνωτέρας βίας ἐν τῷ χρόνῳ καὶ τῷ τόπῳ τῶν κινδύνων, δι' ἃν τὸ δάνειον ἐγένετο.—Ἄν μέρος τῶν ὑπεγγύων πραγμάτων διεσώθῃ, ὁ δανειστής διατηρεῖ τὸ δικαίωμά του ἐπὶ τῶν διασωθέντων πραγμάτων.

*Ἀρθρ. 168. Ἢ ἐξ ἰδίου τοῦ πράγματος ἐλαττώματος φύρα, ἐλάττωσις καὶ ἀπόλεια καὶ αἱ ἐξ αἰτίας τοῦ δανεισθέντος ἢ ἐκ πταισματος τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πληρώματος προξενηθεῖσαι βλάβαι, δὲν βαρύνουσι τὸν δανειστὴν.

*Ἀρθρ. 169. Ἐν περιπτώσει ναυαγίου, ἢ πληρωμῆ τοῦ ναυτοδανείου περιορίζεται εἰς τὴν ἀξίαν τῶν διασωθέντων καὶ εἰς τὸ συμβόλαιον ὑπεγγύων πραγμάτων, ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων τῆς διασώσεως.

*Ἀρθρ. 170. Ἄν ὁ χρόνος τῶν θαλασσίων κινδύνων δὲν ὠρίσθῃ ἐν τῷ συμβολαίῳ τοῦ ναυτοδανείου, οὗτοι ἄρχονται ὡς πρὸς τὸ πλοῖον, τὰ ἄρμενα, τὰ ἐξάρτια, τὸ ἐφόπλισμα καὶ τὰς τροφὰς, ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν τὸ πλοῖον ἐξέπλευσε καὶ διαρκοῦσι μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν τὸ πλοῖον ἠγυροβόλησεν ἢ προσωμισθῇ εἰς τὸν λιμένα ἢ τόπον τοῦ προσωρισμοῦ του—Ὡς πρὸς τὰ ἐμπορεύματα, ἄρχονται ἀφ' ἧς στιγμῆς ταῦτα ἐφορτώθησαν ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ ἐπὶ τῶν προσωρισμένων νὰ μεταφέρωσι ταῦτα εἰς αὐτὸ λῆμβων, ἢ ἂν τὸ δάνειον ἐγένετο διαρκούντος τοῦ πλοῦς ἐπὶ φορτωμένων

ἤδη πραγματειῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ συμβολαίου μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἀπεδιβάσθησαν ἢ ἔπρεπε νὰ ἀποδιβασθῶσιν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ των.

*Ἀρθρ. 171. Ἄν ὁ πλοῦς, δι' ὃν ἐδόθη τὸ ναυτοδάνειον, δὲν πραγματοποιηθῆ, ὁ δανειστής ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαίτησῃ κατὰ προνόμιον τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς νομίμους τόκους ἀνευ ναυτικοῦ κέρδους· ἀλλ' ἂν ὁ κινδύνος ἤρξατο ἤδη νὰ τρέχῃ εἰς λογαριασμόν του κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δικαιούται νὰ λάβῃ ναυτικὸν κέρδος.

*Ἀρθρ. 172. Ὁ ναυτικῶς δανειζόμενος ἐπὶ πραγματειῶν δὲν ἀπαλλάσσεται διὰ τῆς ἀπωλείας τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου, ἂν δὲν ἀποδείξῃ ὅτι ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ διὰ λογαριασμόν του πράγματα, ἐπάξια τοῦ δανεισθέντος ποσού.

*Ἀρθρ. 173. Οἱ ναυτικοδανεισταὶ συνισφέρουσιν ὑπὲρ τῶν δανεισθέντων εἰς τὰς γενικὰς ἀβαρίας, οἰαδήποτε ἐναντία συμφωνία καὶ ἂν ἐγένετο—συνισφέρουσιν ἐπίσης εἰς τὰς μερικὰς ἀβαρίας, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία—ἢ συνισφορὰ αὐτῇ γίνεται ἐπὶ τοῦ δανεισθέντος κεφαλαίου καὶ τοῦ συμπεφωνημένου ναυτικοῦ κέρδους.

*Ἀρθρ. 174. Ἄν ὑπάρχῃ ναυτοδάνειον καὶ ἀσφάλεια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φορτίου, τὸ προῖον τῶν ἐκ τοῦ ναυαγίου διασωθέντων πραγμάτων διανέμεται μεταξὺ τοῦ ναυτοδανειστοῦ, κατ'ἀναλογίαν μόνου τοῦ κεφαλαίου, καὶ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, κατ'ἀναλογίαν τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος, μὴ παραβλαπτομένων τῶν ἐν ἄρθρῳ 5 καθιερωμένων προνομίων.

ΤΙΤΛΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ.

Περὶ ἀσφαλειῶν.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τοῦ τύπου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ συναλλάγματος τῆς ἀσφαλείας.

*Ἀρθρ. 175. Ἡ θαλάσσιος ἀσφάλεια εἶναι συνάλλαγμα, δι' οὗ ὁ ἀσφαλιστὴς ἐγγράφεται εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον, ἐπὶ συμπεφωνημένῳ ἀσφαλιστῶν, τὴν ὀλοσχερῇ πληρωμῇ, μέχρις ὀρισμένης ποσότητος, τῶν ἀπωλειῶν καὶ ζημιῶν, ἃς ἤβηλεν ὑποστῆ ἐκ θαλασίου δυστυχήματος ἐπὶ πραγμάτων, ἐκτιθεμένων εἰς τοὺς κινδύνους τῆς θαλασσοπλοίας.

*Ἀρθρ. 176. Τὸ συμβόλαιον τῆς ἀσφαλείας γίνεται δι' ἐπισήμου ἐγγράφου ἢ δι' ἰδιογράφου—Γράφεται ἀνευ κενῶν διαστημάτων καὶ φανερόν ἐστι—ἄ.) Τὸ ἔτος, τὸν μῆνα, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὑπογράφε-

ται—β.) Τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἐνεργούντος τὴν ἀσφάλειαν, μετὰ τοῦ προσδιορισμοῦ, ἂν ἐνεργῇ ὡς ἰδιοκτήτης ἢ παραγγελιοδόχος—γ.) Τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξίαν, ἢ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀσφαλιζομένων ἐμπορευμάτων ἢ πραγμάτων, καὶ τὴν ποσότητα, δι' ἣν ἀσφαλιζονται—δ.) Τοὺς κινδύνους οὓς ἀναδέχεται εἰς λογαριασμόν του ὁ ἀσφαλιστὴς—ε.) Τὸν χρόνον, καθ' ὃν οἱ κινδύνοι ἀρχονται καὶ παύουν διὰ τὸν ἀσφαλιστὴν—ς.) Τὸ ἀσφάλιστρον, ἧτοι τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀσφαλείας—ζ.) Τὸ ὄνομα τοῦ πλοίαρχου καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ εἶδος τοῦ πλοίου—η.) Τὸν τόπον, ἐνθα τὰ ἐμπορεύματα ἐφορτώθησαν ἢ μέλλουσι νὰ φορτωθῶσι—θ.) Τὸν λιμένα, ἐξ οὗ τὸ πλοῖον ἐξέπλευσεν ἢ μέλλει νὰ ἐκπλεύσῃ.—ι.) Τοὺς λιμένας καὶ ὄρμους, ἐν οἷς μέλλει νὰ φορτώσῃ ἢ ἐκφορτώσῃ, καὶ ἐκείνους, εἰς οὓς μέλλει νὰ εἰσέλθῃ—ιά.) Τὴν ὑπαγωγὴν τῶν συμβαλλομένων εἰς διαίτητάς, ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως, ἂν τοῦτο συνεφωνήθη—ιβ.) Ἐν γένει δὲ πάντας τοὺς ἄλλους ὄρους, περὶ ὧν συνεφωνήσαν τὰ συμβαλλόμενα μέρη.

*Ἀρθρ. 177. Τὸ αὐτὸ συμβόλαιον δύναται νὰ περιέχῃ πλείονας ἀσφαλείας, εἴτε ὡς πρὸς τὰ ἐμπορεύματα, εἴτε ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τῶν ἀσφαλιστῶν, εἴτε πρὸς τοὺς διαφόρους ἀσφαλιστάς.

*Ἀρθρ. 178. Ἡ ἀσφάλεια δύναται νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον—α.) Τὸ σκάφος καὶ τὴν τρόπιδα τοῦ πλοίου, κενῶ ἢ φορτωμένου, ὀπισμένου ἢ μὴ, μόνου ἢ ἐν συνοδίᾳ—β.) Τὰ ἄρμενα καὶ ἐξάρτια—γ.) Τὸ ἐφόπλισμα—δ.) Τὰς τροφὰς—ε.) Τὰ λόγῳ ναυτικοῦ δανείου δοθέντα χρήματα—ς.) Τὰ ἐμπορεύματα τοῦ φορτίου καὶ—ζ.) Πᾶν ἄλλο πρᾶγμα ἢ ἀξίαν, δυναμένην νὰ ἐκτιμηθῇ εἰς χρήματα καὶ ὑποκειμένην εἰς τοὺς κινδύνους τῆς θαλασσοπλοίας.

*Ἀρθρ. 179. Ἡ ἀσφάλεια δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ ὄλου ἢ μέρους τῶν πραγματειῶν τούτων, ὁμοῦ ἢ διακεκριμένως.—Δύναται νὰ γίνῃ ἐν καιρῷ εἰρήνης ἢ ἐν καιρῷ πολέμου, πρὸ ἢ διαρκούντος τοῦ πλοῦς.—Δύναται νὰ γίνῃ δι' ἀμφοτερόπλου ἢ ἑτερόπλου μόνον, δι' ὀλόκληρον τὸν πλοῦν, ἢ δι' ὀρισμένον χρόνον—Διὰ πάντα διάπλου καὶ μεταφορὰν διὰ θαλάσσης, πλευστῶν διωρύγων καὶ ποταμῶν.—Καὶ ἐν γένει δι' ὄλους τοὺς κινδύνους τῆς θαλασσοπλοίας διὰ θαλάσσης ἢ ὕδατος.

*Ἀρθρ. 180. Ἐν περιπτώσει δόλου εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀσφαλισμένων πραγμάτων καὶ ἐν περιπτώσει ὑποβολῆς ἢ παραποιήσεως, ὁ ἀσφαλιστὴς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐπαλήθευσιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, μὴ παραβλαπτομένης πάσης ἄλλης καταδιώξεως πολιτικῆς ἢ ποινικῆς.

*Ἀρθρ. 181. Ἄν ὁ ἀσφαλιζόμενος ἀγνοῇ ἐπὶ ποίου πλοίου εἰσὶ φορτωμένα τὰ ἐμπορεύματα, ἅτινα περιμένει ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρέσεως νὰ ὀρίσῃ τὸν πλοίαρχον καὶ τὸ πλοῖον, ἀρκεῖ ἡ περὶ

τούτου ἄγνοια τοῦ ἀσφαλιζομένου νὰ δηλοῦται ἐν τῷ ἀσφαλιστηρίῳ μετὰ τῆς χρονολογίας καὶ τῆς ὑπογραφῆς τῆς τελευταίας εἰδοποιήσεως ἢ διαταγῆς ἢ ἔλαβεν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ ἀσφάλεια δι' ὠρισμένον μόνον χρόνον δύναται νὰ γίνη.

Ἄρθρ. 182. Ἐὰν ὁ ἀσφαλιζόμενος ἀγορῇ τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξίαν τῶν πρὸς αὐτὸν πεμπομένων ἢ παραδιδόμενων ἐμπορευμάτων, δύναται νὰ ἀσφαλίῃ ταῦτα ἀπλῶς ὑπὸ τὴν γενικὴν ὀνομασίαν *Πραγματεῖαι*· ἀλλ' ἢ φορτωτικὴ πρέπει νὰ αναφέρει τὸ ὄνομα ἐκεῖνου, πρὸς ὃν πέμπονται ἢ εἰσὶ παραδοτέαι αἱ πραγματεῖαι, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία εἰς τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον. Εἰς τὴν ἀσφάλειαν ταύτην δὲν συμπεριλαμβάνονται χρυσὸς καὶ ἄργυρος εἰς νομίσματα, τεμάχια τῆς αὐτῆς ὕλης, ἀδάμαντες, μαργαρίται, κοσμήματα καὶ πολυεφεδία.

Ἄρθρ. 183. Ὅλα τὰ πράγματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία συνεφωνήθη ἐν τῷ συμβολαίῳ εἰς ξένον νόμισμα, ἐκτιμῶνται σχετικῶς πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ ξένου νομίσματος καὶ τῶν ὀθωμανικῶν νομισμάτων, κατὰ τὴν τρέχουσαν αὐτῶν ἀξίαν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐγένετο καὶ ὅτε ὑπεγράφη ἡ φορτωτικὴ.

Ἄρθρ. 184. Ἐὰν ἡ ἀξία τῶν πραγματειῶν δὲν ὠρίσθη εἰς τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον, δύναται νὰ βεβαιωθῇ διὰ τῶν τιμολογίων ἢ διὰ τῶν βιβλίων. Ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων, γίνεται ἐκτίμησις κατὰ τὴν ἀγοραίαν τιμὴν, ἢ εἴχον κατὰ τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς φορτώσεως, προστιθεμένων τῶν πληρωθέντων δικαιωμάτων καὶ τῶν γενομένων ἐξόδων μέχρι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐπιβίβασεως.

Ἄρθρ. 185. Ἐὰν ἀσφαλιζῶνται πραγματεῖαι ἐξερχόμεναι ἐκ τόπου τινός, ὅπου ἡ ἐμπορία γίνεται δι' ἀνταλλαγῆς, χωρὶς νὰ ἐκτιμῶνται εἰς τὸ συμβόλαιον, τότε ἡ ἐκτίμησις αὐτῶν προσδιορίζεται ἐκ τῆς ἀξίας τῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν δοθεισῶν, προστιθεμένων τῶν ἐξόδων τῆς μετακομίσεως.

Ἄρθρ. 186. Ἐὰν τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον δὲν κανονίῃ παντελῶς τὸν χρόνον τῶν κινδύνων, οἱ κίνδυνοι ἀρχοῦνται καὶ παύουν καθ' ἑξέχου ἐποχὰς ὀρίζεται τὸ ἄρθρον 170 διὰ τὰ συμβόλαια τῶν ναυτοδανείων.

Ἄρθρ. 187. Ὁ ἀσφαλιζόμενος δὲν δύναται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, ν' ἀσφαλίῃ ἐκ δευτέρου διὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τοῖς αὐτοῖς κινδύνοις τὰ πράγματα, τῶν ὁποίων ὀλέκλιτος ἡ ἀξία ἦτον ἤδη ἠσφαλισμένη· ἀλλ' ὁ ἀσφαλιστὴς δύναται ἐν πάσῃ περιπτώσει ν' ἀντασφαλίῃ εἰς ἄλλους τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀσφαλισθέντα·—ὁ ἀσφαλιζόμενος δύναται ν' ἀσφαλίῃ τὰ ἀσφάλιστρα· τὰ δὲ τῆς ἀντασφαλείας ἀσφάλιστρα δύναται νὰ ὄσιν ὀλιγώτερα ἢ πλείονα τῶν τῆς ἀσφαλείας.

Ἄρθρ. 188. Τὰ ἐν καιρῷ εἰρήνης συμφωνηθέντα ἀσφάλιστρα δὲν αὐξάνουσιν ἐὰν ἐπῆλθε πόλεμος, ὅπως ἀμοιβαίως δὲν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ

ἀσφάλιστρον ἐὰν κλεισθῇ εἰρήνη, ἐκτὸς ἐναντίας τῶν συμβαλλομένων συμφωνίας.

Ἐὰν ἢ τε αὐξήσις καὶ ἐλάττωσις τῶν συμφωνηθέντων ἀσφαλιστρῶν δὲν προσδιορίζηται εἰς τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον, τὸ Ἐμποροδικεῖον ἢ διατίθεται κανονίζουσι ταῦτα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν κινδύνων, τῶν περιστάσεων καὶ τῶν ὄρων τοῦ ἀσφαλιστικοῦ συμβολαίου.

Ἄρθρ. 189. Ἐὰν πραγματεῖαι ἠσφαλισμέναι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ πλοιάρχου, ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ διοικουμένου πλοίου, φορτωμέναι, ἀπολεσθῶσιν, ὁ πλοίαρχος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ εἰς τοὺς ἀσφαλιστὰς τὴν ἀγορὰν αὐτῶν, προσάγων περὶ τούτου φορτωτικὴν, ὑπογεγραμμένην παρὰ δύο ἐκ τῶν ἐπισμοτέρων τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρ. 190. Πάντες οἱ τοῦ πληρώματος καὶ πᾶς ἐπιβάτης, μεταφέροντες ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς πραγματεῖας ἠσφαλισμένας εἰς τὴν Τουρκίαν, ὀφείλουσι ν' ἀφήσωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς φορτώσεως φορτωτικὴν παρὰ τῷ ἐκείνῳ Ὀθωμανῷ Προξένῳ, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, παρ' ἐνὶ τῶν ἐπισμοτέρων ὀθωμανῶν ἐμπόρων, ἢ παρὰ τῇ τοπικῇ ἀρχῇ.

Ἄρθρ. 191. Ἐὰν ὁ ἀσφαλιστὴς περιπέσῃ εἰς πτώχευσιν διαρκούντος τοῦ χρόνου τῶν κινδύνων, ὁ ἀσφαλιζόμενος δύναται νὰ ζητήσῃ ἐγγύησιν περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ἢ τὴν διάλυσιν τοῦ συμβολαίου. Ὁ ἀσφαλιστὴς ἔχει τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τοῦ ἀσφαλιζομένου, ἐὰν εἰσέτι τῷ ὀφείληται τὸ ἀσφάλιστρον.

Ἄρθρ. 192. Τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον εἶναι ἄκυρον, ἐὰν ἔχῃ ἀντικείμενον — τὸν ναῦλον τῶν ἐν τῷ πλοίῳ πραγματειῶν — τὸ ἐκ τῶν πραγματειῶν ἐλπίζομενον κέρδος — τοὺς μισθοὺς τοῦ πληρώματος — τὰ ναυτοδάνεια — τοὺς τόκους τῶν ναυτοδανείων.

Ἄρθρ. 193. Πᾶσα ἀποσιώπησις, πᾶσα ψευδὴς δήλωσις τοῦ ἀσφαλιζομένου, πᾶσα διαφορὰ μεταξὺ φορτωτικῆς καὶ ἀσφαλιστικοῦ συμβολαίου, σμικρύνουσαι τὴν τοῦ ἐνδεχομένου κινδύνου ἔννοιαν, ἢ μεταβάλλουσαι τὸ ὑποκείμενον τοῦ κινδύνου καὶ δυνάμεναι νὰ ἐμποδίσωσι τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον, ἢ νὰ τροποποιήσωσι τὰς συμφωνίας, ἐὰν ὁ ἀσφαλιστὴς ἤθελε λάβει ἀληθεῖς πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἀκυροῦσι τὴν ἀσφάλειαν ὡς πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν.

Ἡ ἀσφάλεια ἀκυροῦται προσέτι, καὶ ἂν ἡ ἀποσιώπησις, ἢ ψευδολογία ἢ ἡ διαφορὰ, δὲν ἤθελον εἶχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν βλάβην ἢ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀσφαλισθέντος πράγματος.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀσφαλιστοῦ καὶ τοῦ ἀσφαλιζομένου.

Ἄρθρ. 194. Ἐὰν ὁ πλοῦς διεκόπη ἔνεκα καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀσφαλιζομένου

νου, πρὶν ἀρχίσουν οἱ κίνδυνοι διὰ τὸν ἀσφαλιστὴν, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 170, ἡ ἀσφάλεια ἀκυροῦται, τὸ δὲ ἀσφάλιστρον, ἐὰν εἶχεν ἤδη καταβληθῆ, ἀποδίδεται ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, δικαιουμένου νὰ λάβῃ λόγῳ ἀποζημιώσεως ἡμισυ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀσφαλισθέντος ποσοῦ, ἢ τὸ ἡμισυ τῶν ἀσφαλιστρῶν, ἐὰν ταῦτα δὲ φθάσωσι ὁλοκλήρως εἰς ἓν τοῖς ἑκατὸν.

*Ἄρθρ. 195. Λογίζεται εἰς βῆρος τῶν ἀσφαλιστῶν πᾶσα φορὰ καὶ βλάβη, προξενηθεῖσα εἰς τὰ ἀσφαλισθέντα πράγματα ἐκ τρικυμίας, ναυαγίου, καθίσματος, τυχαίας συγκρούσεως, βιαίας ἀλλαγῆς πορείας πλοῦς ἢ πλοίου, χύσεως, πυρός, ἀλώσεως, διαρπαγῆς, ἐμποδίου κατὰ διαταγὴν δυνάμεως, διακρυξέως πολέμου, ἀντεκδικήσεως, καὶ ἐν γένει ἐκ παντὸς ἄλλου θαλασίου συμβεβηκότος, ἐκτὸς ἐναντίας τῶν συμβαλλομένων συμφωνίας.

*Ἄρθρ. 196. Πᾶσα ἐκουσία ἀλλαγὴ πορείας πλοῦς ἢ πλοίου, καὶ πᾶσα φορὰ καὶ βλάβη, προερχόμενα ἐξ αἰτίας τοῦ ἀσφαλιζομένου, δὲν εἶναι εἰς βῆρος τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ὅστις μάλιστα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κερδίζει τὰ ἀσφάλιστρα, ἐὰν ἡ ἐποχὴ τῶν κινδύνων ἤρχισε δι' αὐτόν.

*Ἄρθρ. 197. Ἡ φύρα, ἡ ἐλάττωσις καὶ ἡ φθορὰ, αἱ ἐξ ἰδίων ἐλαττωμάτων τοῦ πράγματος προερχόμενα, καὶ αἱ ζημίαι αἱ προξενούμενα ἐκ πράξεων καὶ ἐλλείψεων τῶν ἰδιοκτητῶν, ναυλωτῶν ἢ φορτωτῶν, δὲν λογίζονται εἰς βῆρος τῶν ἀσφαλιστῶν.

*Ἄρθρ. 198. Ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ναυταπάτην, καὶ ἄλλας παραβάσεις καὶ ἐλλείψεις τοῦ πλοίαρχου καὶ τοῦ πληρώματος, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας.

Ἐὰν ἡ ἀσφάλεια ἀφορᾷ τὸ πλοῖον, καὶ ὁ πλοίαρχος ᾔναι ἰδιοκτήτης τοῦ ὅλου ἢ ἐν μέρει, ἡ ἐναντία συμφωνία εἶναι ἄκυρος ὡς πρὸς τὸ μέρος τῆς ἰδιοκτησίας του.

*Ἄρθρ. 199. Ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν περὶ ναυαγωγίας, ἔμμουλκίας καὶ πωρείας δικαιωμάτων, οὐδ' εἰς οἰονδήποτε ἄλλο εἶδος τέλους, ἀφορῶν τὸ πλοῖον ἢ τὰς πραγματείας, ἐκτὸς ἀνωτέρας βίας.

*Ἄρθρ. 200. Εἰς τὸ ἀσφαλιστήριον πρέπει νὰ σημειώνονται αἱ πραγματείας, ὅσαι ἐν τῆς φύσεως αὐτῶν ὑπόκεινται εἰς ἰδιαιτέραν φθορὰν ἢ ἐλάττωσιν, ὡς τὰ γενήματα ἢ τὰ ἄλλα, καὶ ὅσαι εἰσὶν ἐπιδεδεικτικαὶ βεύσεως· ἄλλως, οἱ ἀσφαλισταὶ δὲν εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν βλάβην ἢ ἀπώλειαν, ἣ τις ἤθελε συμβῆ εἰς τὰ προϊόντα ταῦτα, ἐκτὸς ἂν ὁ ἀσφαλιζόμενος ἠγγόνει τὸ εἶδος τοῦ φορτίου, ὅταν ὑπεγράψῃ τὸ ἀσφαλιστήριον.

*Ἄρθρ. 201. Ἐὰν ἡ ἀσφάλεια ἀφορᾷ τὰς πραγματείας τοῦ τε ἀπόπλου καὶ τοῦ κατάπλου, τὸ δὲ πλοῖον, φθάσας εἰς τὸν πρῶτον αὐτοῦ προορισμὸν, δὲν φορτωθῆ κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν, ἢ φορτωθῆ ἐλλειπῶς, τότε ὁ ἀσφα-

λιστὴς λαμβάνει μόνον τὰ δύο τρίτα τῶν συμφωνηθέντων ἀσφαλιστρῶν, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία συμφωνία.

*Ἄρθρ. 202. Ἀσφαλιστικὸν ἢ ἀντασφαλιστικὸν συμβόλαιον, συνομολογηθὲν διὰ ποσότητα ὑπερβαίνουσαν τὴν ἀξίαν τῶν φορτωθέντων πραγμάτων, εἶναι ἄκυρον ὡς πρὸς μόνον τὸν ἀσφαλιζόμενον, ἐὰν ἀποδειχθῆ ὅτι ὑπάρχει δόλος ἢ ἀπάτη ἐκ μέρους του.

*Ἄρθρ. 203. Ἄν δὲν ὑπάρχῃ ἐν τῇ ἀσφαλείᾳ οὔτε δόλος οὔτε ἀπάτη ἐκ μέρους τοῦ ἀσφαλιζομένου, τὸ συμβόλαιον ἰσχύει μέχρι τῆς ἀξίας τῶν φορτωμένων πραγμάτων, κατὰ τὴν ὑπὸ πραγματογνωμόνων γινομένην ἢ μετὰξὺ τῶν μερῶν συμφωνηθεῖσαν ἐκτίμησιν.—Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τῶν πραγματειῶν, οἱ ἀσφαλισταὶ ὀφείλουσι νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὴν ἐκ ταύτης ζημίαν, ἀναλόγως ἕκαστος τῶν ποσοτήτων, ἃς περ ἠσφάλισε. Δὲν λαμβάνουσι δὲ ἀσφάλιστρα διὰ τὸ περιπλέον τοῦτο τῆς ἀξίας, ἀλλὰ μόνον τὴν ἐν ἄρθρῳ 194 ὀριζομένην ἀποζημίωσιν.

*Ἄρθρ. 204. Ἄν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φορτίου ὑπάρχωσι πολλὰ ἀσφαλιστικὰ συμβόλαια, συνταχθέντα ἄνευ δόλου, τὸ δὲ πρῶτον αὐτῶν ἀσφαλιζῆ ὅλην τὴν τῶν φορτωθέντων πραγμάτων ἀξίαν, αὐτὸ μόνον ἰσχύει.—οἱ τὰ μετὰ ταῦτα συμβόλαια ὑπογράψαντες ἀσφαλισταὶ ἀπαλλάττονται τῆς υποχρεώσεώς των, καὶ λαμβάνουσι μόνον ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 194.—Ἐὰν τὸ πρῶτον συμβόλαιον δὲν ἀσφαλιζῆ τὸ ὅλον τῆς ἀξίας τῶν φορτωθέντων πραγμάτων, οἱ τὰ μεταγενέστερα συμβόλαια ὑπογράψαντες ἀσφαλισταὶ εὐθύνονται διὰ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀξίας, κατὰ τὴν χρονολογικὴν τῶν συμβολαίων τάξιν.

*Ἄρθρ. 205. Ἐὰν ἐφορτώθησαν πράγματα ἰσᾶξία τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος, ἀπολεσθῆ δὲ μέρος μόνον τῶν πραγμάτων τούτων, ἡ ἀπώλεια πληρόνεται παρ' ὅλων τῶν ἀσφαλιστῶν, κατ' ἀναλογίαν τοῦ συμφέροντος αὐτῶν.

*Ἄρθρ. 206. Ἐὰν ἠσφαλισθῆσαν χωριστὰ πραγματείας, μέλλουσαι νὰ φορτωθῶσιν εἰς πολλὰ ὀρισμένα πλοῖα, καὶ ἐγένετο μνεία τῆς ἐπὶ ἐκάστῳ πλοίου ἀσφαλισθείσης ποσότητος, ὅλον δὲ τὸ φορτίον ἐπεβιβάσθη εἰς ἓν μόνον πλοῖον, ἢ εἰς ὀλιγώτερα τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ ὀρισθέντων, ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν ὀφείλει εἰμὴ τὸ ποσόν, ὅπερ ἠσφάλισεν ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τῶν πλοίων, ἄτινα ἔλαβον τὸ φορτίον, καὶ ἂν ὅλα τὰ ἐν τῷ συμβολαίῳ ὀρισθέντα πλοῖα ἤθελον ἀπολεσθῆ. Λαμβάνει δὲ καὶ τὴν ἐν ἄρθρῳ 194 ὀριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὰ ποσά, ὧν αἱ ἀσφάλεια ἀκυροῦνται.

*Ἄρθρ. 207. Ἐὰν ὁ πλοίαρχος ἔχη τὴν ἀδειαν νὰ εἰσέλθῃ εἰς διαφόρους λιμένας πρὸς συμπλήρωσιν ἢ ἀλλαγὴν τοῦ φορτίου του, οἱ κίνδυνοι τῶν ἠσφαλισθέντων πραγμάτων δὲν εἶναι εἰς βῆρος τοῦ ἀσφαλιστοῦ, εἰμὴ ἐν ὅσῳ ταῦτα εἰσὶν ἐν τῷ πλοίῳ ἢ ἐν ταῖς διὰ τὴν φόρτωσιν ἢ τὴν ἐκ-

φάρτωσιν αὐτῶν προσδιωρισμέναις λέμβοις· ἐκτὸς ἂν ὑπάρχη ἐναντία συμφωνία.

*Ἀρθρ. 208. Ἄν ἡ ἀσφάλεια ἐγένετο δι' ὠρισμένον καιρὸν, μετὰ τὴν παρέλευσιν τούτου, ὁ μὲν ἀσφαλιστὴς ἀπαλλάττεται πάσης ὑποχρεώσεως, ὁ δὲ ἀσφαλιζόμενος δύναται νὰ ἀσφαλιζῇ τοὺς νέους κινδύνους.

*Ἀρθρ. 209. Ὁ ἀσφαλιστὴς ἀπαλλάττεται τῶν κινδύνων καὶ ἀποκτᾶ τὰ ἀσφάλιστρα, ἐὰν ὁ ἀσφαλιζόμενος στείλῃ τὸ πλοῖον ἀπωτέρω τοῦ ἐν τῷ συμβολαίῳ ὠρισμένου τόπου, ἔστω καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ.—Ἰσχύει δὲ καθ' ὅλα ἡ ἀσφάλεια, ἐὰν ὁ διάπλους συντηθῇ.

*Ἀρθρ. 210. Πᾶσα ἀσφάλεια, μετὰ τὴν ἀπώλειαν ἢ τὴν ἀφίξιν τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων γενομένη, εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ὑπάρχη ἀπόδειξις, ὅτι ὁ ἀσφαλιζόμενος ἦτον εἰδοποιημένος περὶ τῆς ἀπώλειας, ἢ ὁ ἀσφαλιστὴς περὶ τῆς ἀφίξεως τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων, ἢ ἂν ὑπάρχη τεκμήριον, ὅτι πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου ἠδύνατο νὰ ἔχωσι πληροφορίαν περὶ τῶν γεγονότων τούτων.

*Ἀρθρ. 211. Τὸ τεκμήριον ὑπάρχει, ἐὰν λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῆς τῶν τόπων ἀποστάσεως καὶ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας, προκύπτῃ ὅτι ἀπὸ τοῦ τόπου, ἔνθα τὸ πλοῖον ἐφθάσεν ἢ ἀπωλέσθη, ἢ τοῦ τόπου ἔνθα ἐφθάσεν ἢ πρῶτη περὶ τούτου εἰδήσις, ἦτο δυνατόν ἡ εἰδήσις αὕτη νὰ μεταβιβάσθῃ πρὸ τῆς ὑπογράφης τοῦ ἀσφαλιστικοῦ συμβολαίου εἰς τὸν τόπον, ὅπου συνετάχθη.

*Ἀρθρ. 212. Ἐὰν ὁμοῦς ἡ ἀσφάλεια ἐγένετο ἐπὶ καλῇ ἢ κακῇ ἀγγελίᾳ, τὸ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀρθροῖς ἀναφερόμενον τεκμήριον εἶναι ἀπαράδεκτον.—Τότε τὸ συμβόλαιον δὲν ἀκυροῦται, εἰμὴ ἂν ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ ἀσφαλιζόμενος ἐγνώριζε τὴν ἀπώλειαν, ἢ ὁ ἀσφαλιστὴς τὴν ἀφίξιν τοῦ πλοίου πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου.

*Ἀρθρ. 213. Ὑπαρχούσης ἀποδείξεως κατὰ τοῦ ἀσφαλιζομένου, οὗτος πληροῖν πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν διπλᾶ ἀσφάλιστρα.—Ὑπαρχούσης ἀποδείξεως κατὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, οὗτος πληροῖν πρὸς τὸν ἀσφαλιζόμενον ποσόν, διπλάσιον τῶν συμφωνηθέντων ἀσφαλιστρῶν.—Ὁ καθ' οὗ προήχθη ἢ ἀποδείξει καταδικάζεται καὶ ποινικῶς.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐγκατάλειψως τῶν ἠσφαλισμένων πραγμάτων.

*Ἀρθρ. 214. Ἡ ἐγκατάλειψις τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων δύναται νὰ γίνῃ—ἐν περιπτώσει ναυαγίας, καθίσματος μετὰ διαρρήξεως, ἀνεκάντητος τοῦ πλοίου εἰς πλοῖον ἐκ θαλασσίου δυστυχήματος—ἐν περιπτώσει ἀλώσεως ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἢ πειρατῶν, ἢ κρατήσεως παρὰ ξένης δυνά-

μεις—ἐν περιπτώσει κρατήσεως παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ πλοῦς—καὶ ἐν περιπτώσει ἀπώλειας ἢ βλάβης τῶν ἀσφαλισθέντων, ἂν ἡ ἀπώλεια ἢ ἡ βλάβη αὕτη ἀναβαίη τουλάχιστον μέχρι τῶν τριῶν τεταρτημορίων τῆς ἀσφαλισθείσης αὐτῶν ἀξίας.

Ἡ ἐγκατάλειψις ὁμοῦς οὐδέποτε δύναται νὰ γίνῃ, διὰ τε τὸ πλοῖον καὶ τὰς πραγματείας, πρὸ τῆς τῶν κινδύνων ἐναρξέως, κατὰ τὸ 170 ἀρθρον.

*Ἀρθρ. 215. Πᾶσα ἄλλη ζημία θεωρεῖται ὡς ἀβαρία, καὶ κανονίζεται μεταξὺ τῶν ἀσφαλιστῶν καὶ τῶν ἀσφαλιζομένων, κατὰ λόγον τοῦ συμφέροντος αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 216. Ἡ ἐγκατάλειψις τῶν ἀσφαλισθέντων πραγμάτων δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐν μέρει ἢ ὑπὸ ὄρον· περιορίζεται δὲ εἰς μόνον τὰ πράγματα καὶ τὸ ποσόν τῶν πραγμάτων, ἅτινα εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀσφαλείας καὶ τοῦ κινδύνου.

*Ἀρθρ. 217. Ἡ ἐγκατάλειψις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τοὺς ἀσφαλιστάς ἐν τὸς ἕξ μηνῶν, ἢ ἐνὸς ἢ δύο ἐτῶν, κατὰ τοὺς κατωτέρω σημειουμένους τρόπους, ἦτοι — ἐντὸς ἕξ μηνῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐλήφθη ἡ εἰδήσις ὅτι τὸ πλοῖον ἀπωλέσθη εἰς τοὺς λιμένας ἢ τὰ παράλια τῆς Εὐρώπης, ἢ τῆς Ἀσίας, ἢ Ἀφρικῆς, εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον ἢ τὴν Μεσόγειον· ἢ ἐν περιπτώσει ἀλώσεως, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐλήφθη ἡ εἰδήσις, ὅτι τὸ πλοῖον ἐφέρεται εἰς ἓνα τῶν εἰς τὰ εἰρημένα παράλια κειμένων λιμένων ἢ τόπων· — ἐν τὸς ἐνὸς ἐτους, ἀφ' οὗ ληφθῇ ἡ ἀγγελία, ὅτι τὸ πλοῖον ἀπωλέσθη ἢ ἀλωθὲν ἐφέρεται εἰς τὰς Ἀσόρας, Καχαρίας, Μαδέραν καὶ ἄλλας νήσους ἢ παράλια Δυτικῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἀμερικῆς· — ἐντὸς δύο ἐτῶν, ἀφ' οὗ ληφθῇ ἡ ἀγγελία, ὅτι τὸ πλοῖον ἀπωλέσθη ἢ ἀλωθὲν ἐφέρεται εἰς οἰονδήποτε ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου. — Μετὰ παρέλευσιν τῶν προθεσμιῶν τούτων, οἱ ἀσφαλιζόμενοι δὲν δύναται νὰ κάμωσιν ἐγκατάλειψιν.

*Ἀρθρ. 218. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δύναται νὰ γίνῃ ἐγκατάλειψις, καὶ ἐν περιπτώσει παντὸς ἄλλου δυστυχήματος εἰς βάρος τῶν ἀσφαλιστῶν, ὁ ἀσφαλιζόμενος χρεωστεῖ νὰ κοινοποιήσῃ πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν ὅσας ἔλαβεν εἰδήσεις. — Ἡ δὲ κοινοποίησις αὕτη πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς εἰδήσεως.

*Ἀρθρ. 219. Ὁ ἀσφαλιζόμενος δύναται προσέτι νὰ κάμῃ τὴν ἐγκατάλειψιν εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν συμφωνηθεισῶν ἀποζημιώσεων, χωρὶς νὰ ἦναι ὑπόχρεως νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀπώλειαν τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου του, ἐὰν, ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸ πλοῖον ἀπέπλευσεν, ἢ, ἀφ' ἧς χρονολογούνται αἱ τελευταῖαι περὶ αὐτοῦ ληφθεῖσαι ἀγγελίαι, παρῆλθον αἱ ἀκόλουθοι προθεσμῖαι, χωρὶς νὰ ληφθῇ περὶ αὐτοῦ καμμία εἰδήσις. Αἱ προθεσμῖαι αὗται εἰσὶν — Ἐξ μῆνες διὰ τοὺς συνήθεις πλοῦς, τοὺς γινόμενους ἀπὸ τῆς Τουρκίας πρὸς τοὺς λιμένας ἢ τὰ παράλια τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας ἢ τῆς Ἀφρικῆς· καὶ ἴσους

βαίως, ἐν τῷ Εὐζείνῳ Πόντῳ, ἢ ἐν τῇ Μεσογείῳ. — Ἐν ἔτος διὰ τοὺς μακροὺς πλοῦς, τοὺς γινομένους ἀπὸ τῆς Τουρκίας πρὸς τὰς Ἀσῶνας, Καναρίας, Μαδέραν καὶ ἄλλας νήσους, ἢ παράλια Δυτικὰ τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀνατολικὰ τῆς Ἀμερικῆς, καὶ τ' ἀνάπαυιν. — Δεκακοτῶ μῆνας διὰ τοὺς ἐπίσης μακροὺς πλοῦς, τοὺς γινομένους ἀπὸ τῆς Τουρκίας πρὸς τὰ ἄλλα μεμακρυσμένα μέρη τοῦ κόσμου, καὶ ἀμοιβαίως. — Ἐν περιπτώσει πλοῦς μεταξὺ δύο λιμένων, κειμένων ἀμφοτέρων ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἡ προθεσμία κανονίζεται κατὰ τὴν ἀπόστασιν τῶν λιμένων, τὴν μᾶλλον σχετιζομένην πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις. Κατὰ πάσας ταύτας τὰς περιπτώσεις, ὅπως ὁ ἀσφαλιζόμενος δυνήθῃ νὰ κάμῃ τὴν ἐγκατάλειψιν, ἀρκεῖ νὰ δηλώσῃ ἐνόρκως ὅτι δὲν ἔλαβε καμμίαν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον εἰδήσιν περὶ τοῦ ἀσφαλισθέντος πλοίου, ἢ ἐκείνου, ἐφ' οὗ αἱ ἀσφαλισθεῖσαι πραγματεῖαι ἐφορτώθησαν, ἐκτὸς ἂν ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον· ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν τῶν εἰρημένων προθεσμιῶν, ὅπως ἐναγάγῃ τὸν ἀσφαλιστὴν, ἔχει μόνον τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 217 ὀριζόμενας προθεσμίας.

Ἄρθρ. 220. Ἐὰν ἡ ἀσφάλεια ἐγένετο δι' ὀρισμένον χρόνον, τότε, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν διὰ τοὺς συνθέεις καὶ μακροὺς πλοῦς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τεθειμένων προθεσμιῶν, ἡ ἀπόλεια τοῦ πλοίου θεωρεῖται ὡς γινομένη ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀσφαλείας—ἀλλ' ἂν κατόπιν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἀπόλεια ἐγένετο ἐκτὸς τοῦ χρόνου τῆς ἀσφαλείας, ἡ ἐγκατάλειψις παύει τοῦ νὰ ἔχη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς, καὶ ἡ πληρωθεῖσα ἀποζημίωσις πρέπει ν' ἀποδοθῇ μετὰ τῶν νομίμων τόκων.

Ἄρθρ. 221. Μακροὶ πλοῖες θεωροῦνται οἱ γινόμενοι εἰς τὴν Βόρειον καὶ Νότιον Ἀμερικὴν, ἢ εἰς τὰς πέριξ νήσους καὶ χώρας καὶ εἰς ὅλα τὰ παράλια, τὰς νήσους, καὶ τοὺς τόπους, τοὺς κειμένους πέραν τοῦ πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτάρ, ἐπὶ τῆς Ἀφρικῆς, Ἀσίας, Εὐρώπης καὶ τοῦ Ὀκεανοῦ.

Ἄρθρ. 222. Ὁ ἀσφαλιζόμενος δύναται, διὰ τῆς ἐν ἄρθρῳ 218 ἀναφερομένης κοινοποιήσεως, ἢ νὰ κάμῃ τὴν ἐγκατάλειψιν προσκαλῶν ἐπισήμως τὸν ἀσφαλιστὴν νὰ τῷ πληρώσῃ τὴν ἀσφαλισθεῖσαν ποσότητα, ἐντὸς τῆς ἐν τῷ συμβολαίῳ ὀρισθείσης προθεσμίας, ἢ νὰ ἐπιφυλαχθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμῃ τὴν ἐγκατάλειψιν ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένων προθεσμιῶν.

Ἄρθρ. 223. Ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει, κάμειν τὴν ἐγκατάλειψιν, νὰ δηλώσῃ ὅλας τὰς ἀσφαλείας, ὅσας ἢ αὐτὸς ἢ δι' ἄλλου συνωμολόγησε, καὶ ἐκεῖνας ἀκόμη ὅσας διέταξε, καὶ ὅσα χρήματα ἔλαβεν εἰς ναυτικὰ δάνεια εἴτε ἐπὶ τοῦ πλοίου, εἴτε ἐπὶ τῶν πραγματειῶν· τούτου μὴ γινομένου, ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς, ἥτις ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκαταλείψεως, ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἤθελε γνωστοποιήσει τὴν εἰρημένην δῆλωσιν, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ παρατείνηται ἢ διὰ τὴν περὶ ἐγκαταλείψεως ἀγωγὴν ὀρισμένην προθεσμία.

Ἄρθρ. 224. Ἄν ὁ ἀσφαλιζόμενος κάμῃ δολίαν δηλοποίησιν, στερεῖται τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀσφαλείας καὶ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὰ ποσὰ, ὅσα ἐδανείσθη, καὶ ἂν τὸ πλοῖον ἀπωλέσθῃ ἢ ἕλωθῃ.

Ἄρθρ. 225. Ἐν περιπτώσει ναυαγίας ἢ καθίσματος μετὰ διαρρήξεως, ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει, φυλαττομένου τῶν περὶ ἐγκαταλείψεως ἐν δέοντι χρόνῳ καὶ τόπῳ δικαιομάτων του, ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὴν διάσωσιν τῶν ναυαγησάντων πραγμάτων. — Ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ δὲ αὐτοῦ ἐνόρκῳ διαβεβαιώσει ἐπιδικάζονται αὐτῷ τὰ πρὸς διάσωσιν ἐξοδὰ του μέχρι τῆς ἀξίας τῶν διασωθέντων πραγμάτων.

Ἄρθρ. 226. Ἐὰν ἡ ἐποχὴ τῆς πληρωμῆς δὲν προσδιορίζεται ἐν τῷ συμβολαίῳ, ὁ ἀσφαλιστὴς χρεωστῆ νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν τῆς ἀσφαλείας καὶ τῶν ἐξόδων τρεῖς μῆνας μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐγκαταλείψεως. — Μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην, ὀφείλει καὶ τὸν νόμιμον τόκον. — Τὰ ἐγκαταλειφθέντα πράγματα εἰσὶν ὑπέγγυα εἰς τὴν πληρωμὴν.

Ἄρθρ. 227. Τὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς φορτώσεως καὶ τῆς ἀπωλείας ἔγγραφα κοινοποιοῦνται εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν· πρὶν δὲ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης, οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀσφαλισθέντων ποσῶν.

Ἄρθρ. 228. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν ν' ἀποδείξῃ τὰ ἐναντίον τῶν ὅσα περιέχονται εἰς τὰ προειρημένα ἔγγραφα. — Ἄλλ' ἢ πρὸς ἀποδείξιν παραδοχῆ δὲν ἀναστέλλει τὴν καταδίκην τοῦ ἀσφαλιστοῦ εἰς τὴν προσωρινὴν πληρωμὴν τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος, ἐπὶ ἐγγυήσει τοῦ ἀσφαλισθέντος. — Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐγγυητοῦ παύει μετὰ συμπλήρωσιν τεσσάρων ἐτῶν, ἂν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ οὐδεμία ἐγένετο καταδίωξις.

Ἄρθρ. 229. Ἀφοῦ ἡ ἐγκατάλειψις κοινοποιηθῇ καὶ γίνῃ παραδεκτὴ, ἡ δικαστικῶς κριθῆ ἐγκυρος, τὰ ἀσφαλισθέντα πράγματα ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐγκαταλείψεως. — Ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν δύναται, προτείνων ὅτι τὸ πλοῖον ἢ αἱ πραγματεῖαι ἐπανήλθον μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν, ν' ἀποφύγῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀσφαλισθέντος ποσοῦ.

Ἄρθρ. 230. Ὁ ναύλος τῶν διασωθεισῶν πραγματειῶν, καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι προπληρωμένος, ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ πλοίου, καὶ ἀνήκει ἐπίσης εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν, ἄνευ βλάβης τῶν δικαιομάτων τῶν τακτικῶς δανεισάντων, τῶν ναυτῶν διὰ τοὺς μισθοὺς των, καὶ τῶν κατὰ τὸν πλοῦν ἐξόδων.

Ἄρθρ. 231. Ἐν περιπτώσει ἀλώσεως ἢ ἐμποδίσεως ἐκ μέρους δυνάμεως τινος, ὁ ἀσφαλιζόμενος ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ τοῦτο πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς περὶ τούτου ἀγγελίας. — Ἡ ἐγκατάλειψις τῶν ἐμποδισθέντων πραγμάτων δὲν δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ μετὰ ἕξ μῆνας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἐὰν ἡ ἐμπόδισις συνέβῃ εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας, εἰς τὴν Μεσόγειον, ἢ εἰς τὴν Βαλτικὴν. — Μετὰ ἕν ἔτος, ἐὰν ἡ ἀλωσις ἢ ἡ ἐμπόδισις συνέβῃ εἰς τόπον ἀπώτερον. —

Αἱ προθεσμίαι αὐταὶ ἀρχονται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐκοινοποιήθη ἡ ἀ-
λωση ἢ ἡ ἐμπόδις. Ἐὰν αἱ ἐμποδισθεῖσαι πραγματεῖαι ὑπόκηνται εἰς
φθοράν, αἱ ἀνωτέρω ὁρισθεῖσαι προθεσμίαι περιορίζονται, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ
περιπτώσει, εἰς ἓνα καὶ ἡμισὺν μῆνα, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ εἰς τρεῖς μῆνας.

Ἄρθρ. 232. Ἐν ὅσῳ διαρκοῦσιν αἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁρισθεῖ-
σαι προθεσμίαι, οἱ ἀσφαλιζόμενοι ὀφείλουσι νὰ καταβάλωσι πᾶσαν δυνα-
τὴν ἐπιμέλειαν, ἵνα ἐπιτύχωσι τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν ἐμποδισθέντων πραγ-
μάτων.—Δύνανται δὲ καὶ οἱ ἀσφαλισταί, εἴτε ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν ἀ-
σφαλιζόμενων, εἴτε ἰδίᾳ μόνοι, νὰ μετέλθωσιν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ πᾶν
διάστημα.

Ἄρθρ. 233. Ἡ δι' ἀνικανότητα τοῦ πλοίου εἰς πλοῦν ἐγκατάλειψις
δὲν δύναται νὰ γίνῃ, ἂν τὸ πλοῖον, ἐξοκειλᾷ ἢ καθίσαν, δύναται ν' ἀνα-
κινηθῆ, νὰ ἐπισκευασθῆ καὶ νὰ τεθῆ εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ ἐξακολουθήσῃ
τὸν πλοῦν αὐτοῦ πρὸς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ του, ἐκτὸς ἐὰν τὰ τῆς
ἐπισκευῆς ἐξοδα ὑπερβαίνωσι τὰ $\frac{3}{4}$ τῆς ἀξίας, δι' ἣν ἠσφαλισθῆ.—Ἐν πε-
ριπτώσει ἐπισκευῆς, ὁ ἀσφαλιζόμενος ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τῶν ἀ-
σφαλιστῶν, διὰ τὰ ἐκ τοῦ καθίσματος ἐξοδα καὶ τὰς ἀβαρίας.

Ἄρθρ. 234. Ἐὰν τὸ πλοῖον ἐκπύρξῃ ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων ἀ-
νίκανον πρὸς πλοῦν, ὁ ἐπὶ τοῦ φορτίου ἠσφαλισμένος ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ
τοῦτο πρὸς τὸν ἀσφαλιστὴν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς
τῆς περὶ τούτου ἀγγελίας.

Ἄρθρ. 235. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ καταβά-
λῃ πᾶσαν προσπάθειαν, διὰ νὰ εὕρῃ ἄλλο πλοῖον, πρὸς μετακόμισιν τῶν
πραγματειῶν εἰς τὸν προωρισμένον τόπον.

Ἄρθρ. 236. Ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προβλεπομένη πε-
ριπτώσει, οἱ κίνδυνοι τῶν εἰς ἄλλο πλοῖον φορτωθεισῶν πραγματειῶν εἶ-
ναι ὡσαύτως εἰς βῆρος τοῦ ἀσφαλιστοῦ, μέχρι τῆς εἰς τὸν προωρισμένον
τόπον ἀφίξεως καὶ ἐκφορτώσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 237. Ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει ὁ ἀσφαλιστὴς ὑπόκειται προσέτι
εἰς τὰς ἀβαρίας καὶ τὰ ἐξοδα τῆς ἐκφορτώσεως, ἀποθήκης, ἀναφορτώσεως,
εἰς τὸ περιπλέον τοῦ ναύλου, καὶ εἰς πᾶν ἄλλο πρὸς διάσωσιν τῶν πραγ-
ματειῶν γενόμενον ἐξοδόν, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς ἀσφαλείας.

Ἄρθρ. 238. Ἐὰν, ἐντὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 231 ὁρισμένων προθεσμίων,
ὁ πλοίαρχος δὲν ἠδυνήθῃ νὰ εὕρῃ πλοῖον, ἵνα μεταφορτώσῃ τὰς πραγμα-
τείας καὶ τὰς μετακόμισις εἰς τὸν προωρισμένον τόπον, ὁ ἀσφαλιζόμενος
δύναται νὰ κάμῃ ἐγκατάλειψιν αὐτῶν ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 217 ὁ-
ρισμένων προθεσμίων, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔληξεν ἢ πρὸς
μεταφορτῶσιν τῶν πραγματειῶν προθεσμία.

Ἄρθρ. 239. Ἐν περιπτώσει ἀλώσεως, ἂν ὁ ἀσφαλισθεὶς δὲν ἠδυνήθῃ

νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν ἀσφαλιστὴν, δύναται νὰ ἐξαγοράσῃ τὰ ἀ-
λωθέντα, χωρὶς νὰ περιμεινῇ τὴν διαταγὴν του—ὁ ἀσφαλισθεὶς ὀφείλει
νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν ἀσφαλιστὴν τὸν παρ' αὐτοῦ γενόμενον περὶ ἐξα-
γορᾶς συμβιβασμὸν, ἅμα ἐπιτύχῃ τὰ μέσα.

Ἄρθρ. 240. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἀσφαλιστὴς δύναται κατ' ἐκ-
λογὴν νὰ δεχθῆ εἰς λογαριασμὸν του τὸν περὶ ἐξαγορᾶς συμβιβασμὸν, ἢ νὰ
τὸν ἀπορρίψῃ τὴν ἐκλογὴν του ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ πρὸς τὸν ἀσφα-
λιζόμενον ἐντὸς εικοσιτεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ περὶ ἐ-
ξαγορᾶς συμβιβασμοῦ.—Ἐὰν δηλώσῃ ὅτι δέχεται τὸν συμβιβασμὸν εἰς
λογαριασμὸν του, ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ ἀνυπερθέτως εἰς τὴν πληρωμὴν
τῆς ἐξαγορᾶς, κατὰ τὴν γενομένην συμφωνίαν, καὶ καθ' ὅσον ἀναλογεῖ εἰς
τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀσφαλισθέντα πράγματα ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ διατρέχῃ τοὺς
κινδύνους τοῦ πλοῦς, κατὰ τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον.—Ἐὰν δηλώσῃ
ὅτι ἀποδοκιμάζει τὸν περὶ ἐξαγορᾶς συμβιβασμὸν, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν
πληρωμὴν τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος, ἀποκλειόμενος πάσης ὡς πρὸς
τὰ ἐξαγορασθέντα πράγματα ἀντιποιήσεως.—Ἐὰν ὁ ἀσφαλιστὴς δὲν δη-
λώσῃ τὴν ἐκλογὴν του ἐντὸς τῆς εἰρημένης προθεσμίας, θεωρεῖται ὡς ἀποδο-
κιμάσας τὸν περὶ ἐξαγορᾶς συμβιβασμὸν.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ.

Περὶ ἀβαριῶν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Ὁρισμός, διαίρεσις καὶ κανονισμός τῶν ἀβαριῶν.

Ἄρθρ. 241. Ὑπολαμβάνονται ἀβαρίαι πᾶσαι αἱ εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὰς
πραγματείας γενόμεναι βλάβαι, καὶ πάντα τὰ ἔκτατα ἐξοδα, τὰ διὰ τὸ
πλοῖον καὶ τὰς πραγματείας εἴτε συνάμα εἴτε ἰδιαιτέρως γενόμενα ἐν τῷ
χρονικῷ διαστήματι, καθ' ὃ οἱ κίνδυνοι ἀρχονται καὶ λήγουσι, κατὰ τὸ
ἄρθρον 170.

Ἄρθρ. 242. Αἱ ἀβαρίαι διαίρουσιν εἰς δύο εἶδη: εἰς ἀβαρίας γενικὰς
ἢ κοινὰς καὶ εἰς ἀβαρίας ἀπλὰς ἢ μερικὰς.

Ἄρθρ. 243. Ἐν ἐλλείψει ἰδίων συμφωνιῶν μεταξὺ τῶν συμβαλλομέ-
νων, αἱ ἀβαρίαι κανονίζονται, κατὰ τὰς ἐξῆς διατάξεις.

Ἄρθρ. 244. Αἱ κοινὰι ἀβαρίαι εἶναι εἰς βῆρος τῶν πραγματειῶν, καὶ
αὐτῶν ἀκόμη τῶν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβληθεισῶν, καὶ τοῦ ἡμίσεως τοῦ
πλοίου καὶ τοῦ ναύλου, κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀξίας ἐκάστου αὐτῶν.—Αἱ
μερικαὶ ἀβαρίαι εἶναι εἰς βῆρος τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ πράγματος, τὸ ὅποιον
ἔπαθε τὴν βλάβην, ἢ ἐπροξένησε τὰ ἐξοδα, καὶ πληρόνται παρ' αὐτοῦ.

"Αρθρ. 245. Κοινὰ ἀβαρίαι εἶναι—α.) Τὰ διὰ συμβιβασμοῦ καὶ λόγῳ ἐξαγορᾶς τοῦ πλοίου καὶ τῶν πραγματειῶν διδόμενα πράγματα.—β.) Τὰ πρὸς κοινὴν σωτηρίαν ἢ ὠφέλειαν τοῦ τε πλοίου καὶ τοῦ φορτίου συνάμα εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβληθέντα.—γ.) Οἱ κάμιλοι, οἱ ἴσοι, τὰ ἰστία καὶ ἄλλα ἐξαρτήματα, ὅσα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἔκοψαν ἢ συνέτριψαν.—δ.) Αἱ ἀγκυραὶ, τὰ σχοινία, τὰ ἐμπορεύματα, καὶ ἄλλα πράγματα, ἐγκαταλειφθέντα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.—ε.) Ἡ ἐκ τῆς χύσεως εἰς τὰς ἐναπολειφθείσας τῷ πλοίῳ πραγματείας προξενηθεῖσα ζημία.—ς.) Αἱ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς χύσεως, τῆς ἐλαφρώσεως τοῦ πλοίου, ἢ τῆς διασώσεως τῶν πραγματειῶν, ἢ τῆς ἐκροῆς τοῦ ὕδατος, ἐπίτηδες εἰς τὸ πλοῖον ἐμποιοῦμεναι βλάβαι, ὡς καὶ αἱ τῷ φορτίῳ ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης προξενούμεναι ζημίαι.—ζ.) Ἡ μισθοδοσία, θεραπεία, διατροφή καὶ ἀποζημιώσεις ἐκείνων, οἵτινες, ἐν τῷ πλοίῳ εὐρισκόμενοι, ἐπληρώθησαν ἢ ἠκρωτηριάσθησαν, ὑπερασπιζόμενοι τὸ πλοῖον.—η.) Ἡ ἀποζημίωσις, ἢ τὰ λῦτρα τῶν εἰς τὴν ξηρὰν ἢ κατὰ θάλασσαν εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου ἀποσταλεντων καὶ συλληφθέντων, αἰχμαλωτισθέντων, ἢ δουλωθέντων.—θ.) Οἱ μισθοὶ καὶ ἡ τροφή τοῦ πληρώματος, ὅταν τὸ πλοῖον ἐμποδισθῇ μετὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ πλοῦς, ἐκ διαταγῆς ξένης δυνάμεως, ἢ ἐξ αἰτίας πολέμου ἐπελθόντος, ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον δὲν ἤθελον ἀπαλλαχθῆ τῶν ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων, καὶ ἐφ' ὅσον οὐδεὶς κατὰ τὸ ἀρθρον 122 ὀφείλεται ναῦλος, ἀν τὸ πλοῖον ἦτο κατὰ μῆνα ναυλωμένον.—ι.) Τὰ ναυαγωγικὰ καὶ ἄλλα ἐξοδα πρὸς εἴσοδον καὶ ἐξοδὸν τοῦ πλοίου εἰς λιμένα βιαίας προσορμίσσεως, γενόμενης εἴτε πρὸς διόρθωσιν τῶν διὰ κοινὴν σωτηρίαν ἐκουσίως εἰς αὐτὸ προξενηθεῖσάν ζημιῶν, εἴτε πρὸς ἀποφυγὴν ἐπικειμένου κινδύνου ὡς ἐκ τρικυμίας ἢ καταδιώξεως τοῦ ἐχθροῦ· πρὸς δὲ, καὶ τὰ ἐξοδα τῆς ἐκροτῶσεως πρὸς ἐλάφρωσιν τοῦ πλοίου, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς λιμένα, ὄρμον ἢ ποταμὸν, ἐν ὁμοίᾳ περιπτώσει.—ια.) Τὰ πρὸς ἀποθήκασιν τῶν πραγματειῶν, ἐναποθήκασιν καὶ ἐπαναφόρτωσιν αὐτῶν ἐξοδα, γινόμενα ἐξ ἀνάγκης ἵνα διορθωθῇ βλάβη τις τοῦ πλοίου, ἐκουσίως προξενηθεῖσα, διὰ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν.—ιβ.) Τὰ διὰ τὴν περὶ ἀποδόσεως τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἀγωγὴν γενόμενα ἐξοδα, ὅταν ταῦτα ἐκρατήθησαν ἢ ἀπήχθησαν καὶ διεξεδικηθήσαν συγχρόνως ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου.—ιγ.) Τὰ πρὸς ἀνακίνησιν τοῦ πλοίου, ἐξεπίτηδες καθισθέντος, ἢ ἀποφυγὴν τὴν παντελῆ ἀπώλειαν, ἢ τὴν ἄλωσιν αὐτοῦ, ἐξοδα, ὡς καὶ αἱ ζημίαι, αἱ εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον συνάμα ἢ ἰδιαιτέρως προξενηθεῖσαι ἐν ὁμοίᾳ περιστάσει.—ιδ.) Καὶ ἐν γένει, πᾶσαι αἱ ἐν περιπτώσει κινδύνου ἐκουσίως προξενούμεναι ζημίαι, καὶ αἱ ὡς ἄμεσος συνέπεια τοῦ κινδύνου αὐτοῦ ἐπερχόμεναι βλάβαι, ὡς καὶ τὰ ἐν ὁμοίᾳ περιστάσει γενόμενα ἐξοδα, δυνάμει δικαστικῆς ἠτιολογημένης, πρὸς κοινὴν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου σωτηρίαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν κινδύνων.

"Αρθρ. 246. Μερικαὶ ἀβαρίαι εἰσὶν—α.) Αἱ ἐπελθοῦσαι ζημίαι εἰς τὸ πλοῖον καὶ τὰς πραγματείας ἐξ ἰδίου αὐτῶν ἐλαττώματος, ἐκ τρικυμίας, ἀλώσεως, ναυαγίας, ἢ καθίσματος τυχαίου.—β.) Τὰ πρὸς διάσωσιν αὐτῶν ἐξοδα.—γ.) Ἡ ἐκ τρικυμίας ἢ ἄλλου θαλασσίου συμβεβηκτός ἀπώλεια καὶ βλάβη καμίων, ἀγκυρῶν, ἰστίων, ἰστών, σχοινίων καὶ λέμβων.—δ.) Τὰ ἐξοδα ὅσα ἐγένοντο ἐκ προσορμίσσεως τοῦ πλοίου δι' ἀνάγκην εἴτε προμηθείας τροφῶν, εἴτε ἐπιδιορθώσεως ῥήγματος, ἢ ἄλλης βλάβης αὐτοῦ τυχερᾶς.—ε.) Ἡ τροφή καὶ ὁ μισθὸς τῶν ναυτῶν, διαρκούσης τῆς ἐμποδίσσεως τοῦ πλοίου, ὅταν τὸ πλοῖον ἐμποδισθῇ κατὰ τὸν πλοῦν ἐκ διαταγῆς δυνάμεως τινος, ἐὰν ᾖ ναυλωμένον κατὰ πλοῦν.—ς.) Ἡ τροφή καὶ ὁ μισθὸς τῶν ναυτῶν, διαρκούσης τῆς ἐπισκευῆς οἰασδήποτε ζημίας καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς καθάρσεως τοῦ πλοίου, ναυλωμένου εἴτε διὰ τὸν διάπλου, εἴτε κατὰ μῆνα.—ζ.) Καὶ ἐν γένει, πᾶσα βλάβη, ἀπώλεια καὶ δαπάνη, γενομένη καὶ ἐπελθοῦσα εἰς μόνον τὸ πλοῖον, ἢ εἰς μόναν τὰς πραγματείας, ἀπὸ τῆς φορτώσεως καὶ ἀναχωρήσεως μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς καὶ ἐκφορτώσεως αὐτῶν.

"Αρθρ. 247. Αἱ εἰς τὰς πραγματείας προξενηθεῖσαι βλάβαι, ἐκ τοῦ ὅτι ὁ πλοίαρχος δὲν ἔκλεισε καλῶς τὰς θυρίδας τοῦ καταστρώματος, δὲν προσέδεσε τὸ πλοῖον εἰς τὴν ξηρὰν, δὲν ἐπρομήθευσε στερεὰ ἐπίσπαστρα, ἢτοι σχοινία πρὸς ἀνέλκυσιν τῶν πραγματειῶν κατὰ τὴν φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν, καὶ ἐκ παντὸς ἄλλου συμβεβηκτός, προερχομένου ἐξ ἀμελείας τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ πληρώματος, εἶναι μὲν ὡσαύτως μερικαὶ ἀβαρίαι, τὸν κύριον τῶν πραγματειῶν ἐπιβαρύνουσαι, ἀλλ' ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ταύτας ἀπὸ τὸν πλοίαρχον, τὸ πλοῖον, καὶ τὸν ναῦλον.

"Αρθρ. 248. Τὰ πρὸς εἴσπλου ἢ ἐκπλου ὄρμον ἢ ποταμῶν λιμενοδηγίας, ῥυμουκίας ἢ ναυαγωγίας δικαιώματα, τὰ δικαιώματα ἀπόπλου, ἐπισκέψεως τοῦ πλοίου, ἐκθέσεως, χωρητικότητος, σημαντήρος, ἀγκυροβολίου, καὶ λοιπὰ ναυτιλιακὰ τέλη, δὲν εἶναι ἀβαρίαι, ἀλλ' ἀπλῶς ἐξοδα εἰς βάρος τοῦ πλοίου.

"Αρθρ. 249. Ἐν περιπτώσει συγκρούσεως πλοίων, ἀν ἡ σύγκρουσις ἐγένετο ἀπλῶς κατὰ τυχαίαν σύμπτωσιν, τὴν ἐκ τούτου ζημίαν ὑφίσταται, χωρὶς δικαιώματος ἀνταπατήσεως, μόνον τὸ παθὸν πλοῖον.—Ἐὰν ἡ σύγκρουσις ἐγένετο ἐκ σφάλματος ἑνὸς τῶν πλοιάρχων, ἡ ζημία πληρῶνται παρὰ τοῦ προξενήσαντος αὐτῆν.—Ἐὰν ἡ σύγκρουσις συνέβῃ ἐκ σφάλματος ἀμφοτέρων τῶν πλοιάρχων, ἢ ἂν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία περὶ τῶν αἰτιῶν τῆς συγκρούσεως, ἡ ζημία ἐπιδιορθοῦται κοινῇ δαπάνῃ τῶν προξενησάντων καὶ παθόντων αὐτὴν πλοίων, ἀναλόγως τῆς ἀξίας ἐκάστου αὐτῶν. Εἰς τὰς δύο τελευταίας περιπτώσεις ἡ ἐκτίμησις τῆς ζημίας γίνεται διὰ πραγματογνωμόνων.

"Αρθρ. 250. Αἰτησις περὶ ἀβαρίας δὲν εἶναι δεκτὴ παρὰ τῶν ἀσφαλι-

στῶν, ἐν ἡ ἀβαρία δὲν ὑπερβαίνει, κοινὴ μὲν οὖσα, τὸ ἑκατοστὸν τοῦ ἀθροίσματος τῆς ἀξίας τοῦ πλοίου καὶ τῶν πραγματειῶν, μερικὴ δὲ, τὸ ἑκατοστὸν τῆς ἀξίας τοῦ βλαφθέντος πράγματος.

*Ἀρθρ. 251. Ὁ ὅρος *λευθερον αβαρίας* ἀπαλλάττει τοὺς ἀσφαλιστὰς πάσης ἀβασίας κοινῆς ἢ μερικῆς, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, αἱ ὁποῖαι δίδουσι ἀφορμὴν εἰς ἐγκατάλειψιν ἐν ταῖς περιπτώσεσι δὲ ταύταις οἱ ἀσφαλιζόμενοι δύνανται, κατ' ἐκλογὴν, ἢ τὴν ἐγκατάλειψιν νὰ κάμωσιν, ἢ τὴν περὶ ἀβασίας ἀγωγὴν νὰ κινήσωσι.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Περὶ χύσεως καὶ συνεισφορᾶς ἐν γενικῇ ἀβαρίᾳ.

*Ἀρθρ. 252. Ἐὰν ἐκ τρικυμίας ἢ ἐχθρικῆς καταδιώξεως ὁ πλοίαρχος κρίνῃ ἀναγκαῖον νὰ ρίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν μέρος τοῦ φορτίου του, νὰ κόψῃ τὰ κατάρτια ἢ τοὺς καμίλους, νὰ ἐγκαταλίπῃ τὰς ἀγκύρας του, νὰ καθίσῃ τὸ πλοῖον, ἢ νὰ λάβῃ πᾶν ἄλλο ἐκτακτὸν μέτρον διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν, λαμβάνει τὴν γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὸ φρετίον, ἐὰν τοιοῦτοι εὐρίσκωνται ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ τῶν ἐγκριτωτέρων τοῦ πληρώματος. — Ἐν περιπτώσει διαφωνίας, ἡ γνώμη τοῦ πλοίαρχου καὶ τῶν ἐγκριτωτέρων τοῦ πληρώματος ὑπερισχέει.

*Ἀρθρ. 253. Ἐν περιπτώσει χύσεως, ἥτοι ἐκβολῆς, ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ ρίψῃ πρῶτον καὶ κατὰ προτίμησιν, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν, τὰ ἥττον ἀναγκαῖα, τὰ βαρύτερα καὶ εὐτελέστερα πράγματα καὶ κατόπιν τὰς πραγματείας τοῦ πρώτου καταστρώματος, κατ' ἰδίαν ἐκλογὴν, ἀφοῦ λάβῃ τὴν γνώμην τῶν ἐγκριτωτέρων τοῦ πληρώματος.

*Ἀρθρ. 254. Ὁ πλοίαρχος ὀφείλει, ἅμα δυνήθῃ, νὰ συντάξῃ ἐγγράφους τὴν ἐπὶ τούτῳ γενομένην συνδιάσκεψιν. Ἡ ἐπὶ τούτῳ συντεταγμένη ἐκθεσις περιέχει:—α.) τὰ τὴν χύσιν ὑπαγορεύσαντα αἰτία—β.) τὴν σημείωσιν τῶν ἐκβληθέντων ἢ βλαφθέντων πραγματῶν—γ.) τὰς ὑπογραφὰς τῶν συνδιασκεψαμένων, ἢ τὰς αἰτίας, δι' ἃς οὗτοι ἤρνηθησαν νὰ ὑπογράψωσιν. — Ἡ συνδιάσκεψις αὕτη ἐγγράφεται εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ πλοίου.

*Ἀρθρ. 255. Εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ὅπου τὸ πλοῖον ἤθελε προσορμῆσθαι, ὁ πλοίαρχος ὀφείλει ἐντός εικοσιτεσσάρων ὥρων, ἀφοῦ φθάσῃ, νὰ βεβαιώσῃ ἐνώρκως, ἐνώπιον τῆς ἐν τῷ ἐπομένῳ ἀρθρῷ ἀναφερομένης ἀρχῆς, τὴν ἀλήθειαν τῶν περιεχομένων εἰς τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ ἡμερολογίου ἐγγεγραμμένην συνδιάσκεψιν.

*Ἀρθρ. 256. Ὁ κατάλογος τῶν ἀπωλειῶν καὶ ζημιῶν γίνεται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκφορτώσεως τοῦ πλοίου ἐπιμελεῖα τοῦ πλοίαρχου καὶ διὰ πραγματογνωμόνων. — Οἱ πραγματογνωμόνες διορίζονται ἐν Ὀθωμανικῷ

μὲν λιμένι παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου ἢ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, παρὰ τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου, ἐν δὲ λιμένι ξένης ἐπικρατείας, παρὰ τοῦ ἐκεῖ Ὀθωμανοῦ προξένου, καὶ ἐν ἐλλείψει, παρὰ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς. — Οἱ πραγματογνωμόνες ὀρίζονται, πρὶν ἢ ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας των.

*Ἀρθρ. 257. Τὰ θαλασσοβλαφθέντα ἢ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβληθέντα πράγματα καὶ ἐμπορεύματα ἐκτιμῶνται κατὰ τὴν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκφορτώσεως ἀξίαν αὐτῶν. — Τὸ εἶδος καὶ ἡ ποιότης τῶν βιβθειῶν πραγματειῶν ἀποδεικνύονται διὰ τῆς προσαγωγῆς τῶν φορτωτικῶν, τῶν τιμολογίων, ἢ ἄλλων ἐγγράφων ἀποδείξεων.

*Ἀρθρ. 258. Οἱ δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ διὰ τὴν ἐκτίμησιν διοριζόμενοι πραγματογνωμόνες ποιοῦσι καὶ τὴν διανομὴν τῶν ἀπωλειῶν καὶ ζημιῶν. — Πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀπωλειῶν καὶ ζημιῶν τούτων συνεισφέρουσι τὰ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβληθέντα, τὰ ἐγκαταλειφθέντα καὶ τὰ διασωθέντα πράγματα, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ναύλου, ἀναλόγως τῆς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐκφορτώσεως ἀξίας αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 259. Ἡ διανομὴ αὕτη καθίσταται ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ἐπικυρώσεως αὐτῆς, ἐν μὲν Ὀθωμανικῷ λιμένι, παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου, καὶ ἐν ἐλλείψει, παρὰ τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου, ἐν δὲ λιμένι ξένης ἐπικρατείας, παρὰ τοῦ ἐκεῖ Ὀθωμανοῦ προξένου, καὶ ἐν ἐλλείψει, παρὰ τοῦ ἀρμοδίου τοπικοῦ δικαστηρίου.

*Ἀρθρ. 260. Ἐὰν τὸ εἶδος ἢ ἡ ποιότης τῶν πραγματειῶν παρεμορφώθησαν διὰ τῶν φορτωτικῶν, εὐρεθῶσι δὲ μείζονος ἀξίας, τότε αἱ πραγματεῖαι αὗται, διασωθεῖσαι μὲν, συνεισφέρουσι κατὰ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν, ἀπολεσθεῖσαι δὲ, πληρόνονται κατὰ τὴν ἐν τῇ φορτωτικῇ σημειωμένην ποιότητα αὐτῶν. — Ἄν αἱ πραγματεῖαι εὐρεθῶσι ποιότητος κατωτέρως τῆς ἐν τῇ φορτωτικῇ δηλωθείσης, τότε, διασωθεῖσαι μὲν, συνεισφέρουσι κατὰ τὴν ἐν τῇ φορτωτικῇ σημειωμένην ποιότητα, εἰς θάλασσαν δὲ βιβθειῖσαι ἢ βλαφθεῖσαι, πληρόνονται κατὰ τὴν ἀληθῆ ἀξίαν αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 261. Τὰ πολεμειφόνδια καὶ αἱ ζωοτροφία αἱ προωρισμένα εἰς ὑπεράσπισιν τοῦ πλοίου καὶ εἰς διατροφὴν τοῦ πληρώματος, ὁ τῶν ναυτῶν ἱματισμὸς καὶ τὰ τῶν ἐπιβατῶν ἐνδύματα, δὲν συνεισφέρουσιν εἰς τὴν χύσιν, ἢ δὲ ἀξία τῶν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβληθέντων πληρόνεται ἐκ συνεισφορᾶς ὄλων τῶν ἄλλων πραγμάτων.

*Ἀρθρ. 262. Τὰ πράγματα, περὶ ὧν δὲν ὑπάρχει φορτωτικὴ ἢ δηλωτικὴ τοῦ πλοίαρχου, ἢ δὲν εὐρίσκονται ἐν τῷ δηλωτικῷ (μανιφέστῳ) ἢ καταλόγῳ τοῦ φορτίου, ἐκβληθέντα μὲν, δὲν πληρόνονται, διασωθέντα δὲ, συνεισφέρουσιν εἰς τὴν ἀβαρίαν.

*Ἀρθρ. 263. Τὰ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου φορτωμένα πράγματα, ἂν μὲν διασωθῶσι, συνεισφέρουσιν, ἐὰν ὅμως ἐκβληθῶσιν ἢ βλα-

φθῶσιν ἐκ τῆς χύσεως, ὁ κύριος αὐτῶν δὲν δύναται νὰ κάμῃ κάμμιαν περὶ συνεισφορᾶς ἀγωγῆν, ἐκτὸς ἂν πρόκηται περὶ μικρᾶς ἀκτοπλοίας, δύναται ὅμως νὰ κινήσῃ κατὰ τοῦ πλοιάρχου τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆν, συμφῶνως τῷ ἄρθρῳ 44.

*Ἀρθρ. 264. Δὲν γίνεται συνεισφορὰ διὰ βλάβην, ἐπελθοῦσαν ἐκ τῆς χύσεως εἰς τὸ πλοῖον, ἐκτὸς ἂν ἡ βλάβη ἐγένετο πρὸς εὐκολίαν τῆς χύσεως.

*Ἀρθρ. 265. Ἄν ἐκ τῆς χύσεως τῶν πραγματειῶν δὲν σωθῇ τὸ πλοῖον, οὐδεμία γίνεται συνεισφορὰ. Τὰ διασωθέντα ἐμπορεύματα ἢ ἄλλα πράγματα δὲν ὑπόκεινται εἰς κάμμιαν πληρωμῆν ἢ συνεισφορὰν ἀβαρίας διὰ τὰς ἐκβληθείσας ἢ βλαφθείσας πραγματείας.

*Ἀρθρ. 266. Ἄν σωθῇ μὲν τὸ πλοῖον ἐκ τῆς χύσεως τῶν πραγματειῶν, ἐξακολουθοῦν δὲ τὸν δρόμον αὐτοῦ, ἀπολεσθῇ, τότε τὰ διασωθέντα πράγματα συνεισφέρουσι μόνον ὑπὲρ τῆς χύσεως, ἀναλόγως τῆς ἀξίας αὐτῶν, εἰς τὴν εὐρίσκονται κατὰστασιν, ἀφαιρουμένων τῶν σώστρον.

*Ἀρθρ. 267. Ἐὰν τὸ μὲν πλοῖον καὶ τὸ φορτίον σωθῶσι διὰ τῆς ἐκκοπῆς ἀρμένων, ἢ δι' ἄλλων εἰς τὸ πλοῖον ἐπενεχθειῶν ζημιῶν, αἱ δὲ πραγματεῖαι ἀπολεσθῶσιν ἢ διαρπαγῶσι κατόπιν, ὁ πλοίαρχος δὲν δύναται ν' ἀπαιτῇ παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, τῶν φορτωτῶν, ἢ τῶν παραληπτῶν τῶν πραγματειῶν τούτων, ὅπως συνεισφέρουσιν εἰς τὴν ἀβαρίαν ταύτην.

*Ἀρθρ. 268. Ἐὰν αἱ πραγματεῖαι ἀπολεσθῶσιν ἐκ πράξεως ἢ ἑλλείψεως τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ τοῦ παραλήπτου, θεωροῦνται ὡς μὴ ἀπολεσθεῖσαι, καὶ ἐπομένως συνεισφέρουσιν εἰς τὴν κοινὴν ἀβαρίαν.

*Ἀρθρ. 269. Τὰ ἐκβληθέντα πράγματα δὲν συνεισφέρουσι ποτὲ εἰς τὴν πληρωμῆν τῶν μετὰ τὴν χύσιν εἰς τὰς διασωθείσας πραγματείας ἐπιγενομένων ζημιῶν.—Ὡσαύτως αἱ πραγματεῖαι δὲν συνεισφέρουσι ποσῶς εἰς τὴν πληρωμῆν τοῦ πλοίου, ἀπολεσθέντος ἢ καταστάντος ἀνικάνου πρὸς πλοῖον.

*Ἀρθρ. 270. Ἐὰν, δυνάμει διασκέψεως τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 252 καὶ 253 ἀναφερομένων προσώπων, ἠνοιχθῇ τὸ πλοῖον πρὸς ἐξαγωγήν τῶν πραγματειῶν, αὗται συνεισφέρουσιν εἰς τὴν διάρθρωσιν τῆς οὕτως εἰς τὸ πλοῖον προξενθείσης βλάβης.

*Ἀρθρ. 271. Ἐὰν αἱ πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ εἰς λιμένα ἢ ποταμὸν εἰσπλέοντος πλοίου εἰς λέμβους τεθεῖσαι πραγματεῖαι ἀπολεσθῶσιν, ἢ ζημία μερίζεται ἐπὶ τοῦ ὅλου πλοίου καὶ τοῦ φορτίου.—Ἐὰν τὸ πλοῖον ἀπολεσθῇ μὲ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ φορτίου αὐτοῦ, αἱ εἰς τὰς λέμβους τεθεῖσαι πραγματεῖαι δὲν ὑπόκεινται εἰς κάμμιαν συνεισφορὰν, καίτοι εὐδωθεῖσαι.

*Ἀρθρ. 272. Εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ὁ πλοίαρχος καὶ οἱ τοῦ πληρώματος ἔχουσι προνόμιον ἐπὶ τῶν πραγματειῶν ἢ ἐπὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν διὰ τὸ ποσὸν τῆς συνεισφορᾶς.—Δύνανται ἐπομένως πρὸς ἐξαπά-

λιαν τῆς συνεισφορᾶς, ἢν ἔχουσι δικαίωμα ν' ἀπαιτήσωσιν εἴτε προσωπικῶς, εἴτε ἐξ ἐπιτροπῆς, διὰ λογαριασμὸν ἄλλων θανειστῶν, νὰ παρακρατήσωσιν, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τῆς πληρωμῆς, μάλιστα δὲ καὶ νὰ ἐκποιήσωσι, διὰ δικαστικῆς ἀρχῆς, πραγματείας, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἐκ τῆς συνεισφορᾶς ἀναλογούντος αὐτοῖς ποσοῦ.

*Ἀρθρ. 273. Ἄν, μετὰ τὴν συνεισφορὰν, οἱ κύριοι τῶν ἐκβληθέντων πραγμάτων διασώσωσι καὶ ἀνακτήσωσιν αὐτὰ, ὀφείλουσι ν' ἀποδώσωσιν εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐνδιαφερομένους πᾶν ὅ,τι ἔλαβον ἐκ τῆς συνεισφορᾶς, ἀφαιρουμένων τῶν ἐκ τῆς χύσεως αὐτοῖς γενομένων ζημιῶν καὶ τῶν τῆς διασώσεως καὶ ἀνακτήσεως ἐξόδων.—Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ ἀποδοθὲν ποσὸν διανέμεται μεταξὺ τοῦ πλοίου καὶ τῶν εἰς τὸ φορτίον ἐνδιαφερομένων προσώπων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν μὲ ἐκείνους, οἵτινες συνεισέφερον εἰς τὴν ἐκ τῆς χύσεως προξενθείσαν ζημίαν.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Περὶ Παραγραφῶν.

*Ἀρθρ. 274. Ὁ πλοίαρχος δὲν δύναται νὰ γίνῃ κύριος τοῦ πλοίου διὰ τῆς παραγραφῆς.

*Ἀρθρ. 275. Ἡ περὶ ἐγκαταλείψεως ἀγωγὴ παραγράφεται ἐντὸς τῶν παρὰ τοῦ ἄρθρου 217 ὀριζομένων προθεσμιῶν.

*Ἀρθρ. 276. Πᾶσα ἀγωγὴ, πηγάζουσα ἐκ ναυτικοῦ θανείου ἢ ἐξ ἀσφαλιστικοῦ συμβολαίου, παραγράφεται μετὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ συμβολαίου.

*Ἀρθρ. 277. Αἱ περὶ πληρωμῆς τῶν χορηγηθέντων ξύλων, ἰστίων, ἀγκυρῶν καὶ ἄλλων πρὸς κατασκευὴν, ἐπισκευὴν, ἐξοπλισμὸν καὶ τροφοδοσίαν τοῦ πλοίου ἀναγκαίων πραγμάτων ἀγωγαί, ὡς καὶ αἱ περὶ πληρωμῆς τῶν ἐργατικῶν μισθῶν καὶ τῶν εἰς τὸ πλοῖον γενομένων ἐργων, παραγράφονται μετὰ τρία ἔτη ἀπὸ τὰς γενομένας χορηγήσεις καὶ τὴν παραλαβὴν τῶν ἀπεργασθέντων πραγμάτων.

*Ἀρθρ. 278. Πᾶσα ἀγωγὴ περὶ πληρωμῆς ναύλου καὶ μισθῶν ἢ ἀντιμισθιῶν τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἀξιοματικῶν, ναυτῶν καὶ λοιπῶν τοῦ πληρώματος, περὶ πληρωμῆς τῶν ὑπὸ τῶν ἐπιβατῶν χρεωστούμενων, ὡς καὶ αἱ περὶ παραδόσεως τῶν φορτωθειῶν πραγματειῶν, παραγράφονται μετὰ ἕν ἔτος ἀπὸ τὴν ἀφίξιν τοῦ πλοίου.—Αἱ ἀγωγαί περὶ τροφῶν χορηγηθειῶν τοῖς ναύταις καὶ λοιποῖς τοῦ πληρώματος κατὰ διαταγὴν τοῦ πλοίαρχου, παραγράφονται ὡσαύτως μετὰ ἕν ἔτος ἀπὸ τὴν παράδοσιν.

*Ἀρθρ. 279. Καίτοι ὑπαρχουσῶν τῶν εἰς τὰ τέσσαρα προηγουμένα ἄρθρα ἀναφερομένων παραγραφῶν, οἱ καθ' ὧν αὗται ἀντιτίττονται, δύναται

νά επαναγάγωσιν ὄρκον εἰς τοὺς ταύτας ποτείναντας, οἵτινες τότε ὀφείλουσι νά ὀρκισθῶσιν, ἂν μὲν ὦσιν αὐτοὶ οἱ χρεώσται, ὅτι ἐπλήρωσαν ἐξ ὀλοκλήρου τὸ χρέος τῶν ἂν δὲ, τοῦ χρεώστου ἀποθανόντος, ἐνάγεται ἡ σύζυγος ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, καὶ τῶν κληρονόμων ἀνηλίκων ὄντων, οἱ κηδεμόνες αὐτῶν, ὅτι δὲν γνωρίζουσι νά ἦναι χρέος τοῦ ἀποθανόντος τὸ ἀπαιτούμενον.

*Ἀρθρ. 280. Δὲν δύναται νά γίνη παραγραφή, ὅταν ὑπάρχη τίτλος, ὁμόλογον ἢ λογαριασμός, ὑπογεγραμμένα ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, ἢ πρόσκλησις ἐπίσημος εἰς πληρωμὴν, διαμαρτυρήσις ἢ αἰτήσεις δικαστικῆ, προσηκόντως συντεταγμένα καὶ ἐγκαίρως τῷ χρεώστῃ κοινοποιηθέντα. — Ἐὰν ὅμως, μετὰ τὴν δικαστικὴν πρόσκλησιν ἢ ἀγωγὴν, ὁ δανειστής ἀφῆκε νά παρέλθωσι τρία ἔτη ἄνευ ἐπιδιώξεως, τότε, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ χρεώστου, ἢ ἀγωγῇ, θεωρουμένη μὴ ὑπάρξασα, καταργεῖται, καὶ ἡ παραγραφή λαμβάνει χώραν, ἐὰν ὁ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενος χρόνος ἤδη παρήλθε.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Περὶ τοῦ ἀπαράδεκτου.

*Ἀρθρ. 281. Εἶναι ἀπαράδεκτοι — Πᾶσαι αἱ κατὰ τοῦ πλοίαρχου καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν ἀγωγαὶ περὶ βλάβης, προξενηθείσης εἰς τὰς φορτωθείσας πραγματείας, ἂν αὐταὶ παρελήφθησαν ἄνευ διαμαρτυρήσεως. — Πᾶσα κατὰ τοῦ ναυλωτοῦ περὶ ἀβαρίας ἀγωγὴ, ἐὰν ὁ πλοίαρχος παρέδωκε τὰς πραγματείας καὶ ἔλαβε τὸν ναυλὸν του χωρὶς νά διαμαρτυρηθῇ. — Πᾶσα ἀγωγὴ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ βλάβην, προξενηθείσαν ἐκ συγκρούσεως εἰς τόπον, ὅπου ὁ πλοίαρχος ἠδύνατο νά ἐνεργήσῃ, ἂν δὲν ἔκαμε καμμίαν ἀπαίτησιν.

*Ἀρθρ. 282. Αἱ διαμαρτυρήσεις καὶ ἀπαιτήσεις αὐταὶ εἰσιν ἄκυροι, ἐὰν δὲν ἐγένοντο καὶ δὲν ἐκοινοποιήθησαν ἐντὸς τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥρων, καὶ ἐὰν μετὰ τριάκοντα καὶ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῶν δὲν ἐκινήθη ἀγωγὴ εἰς τὸ δικαστήριον.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ.

(Τῆ 27 'Ρεβιούλ-'Εββελ, 1278.)

*Ἀρθρ. 1. Τὰ ἀπανταχοῦ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας περὶ δανείων καὶ ἄλλων ὁσοληψιῶν συντασσόμενα, τὰ ἐταιρικά καὶ διαφόρους ἄλλας συμφωνίας καὶ ὑποχρεώσεις ἀφορῶντα παντὸς εἶδους συμβόλαια, τὰ ἀποδεικτικά παραλαβῆς, αἱ συναλλαγματικά, καὶ ἐν γένει, ἅπαντα τὰ εἰς τὰ δικαστήρια καὶ τὰ Συμβούλια τοῦ Κράτους ὡς τίτλοι προσαγόμενα ἔγγραφα πρέπει νά γράφονται ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου.

*Ἀρθρ. 2. Τὰ εἰς τὰ αὐτοκρατορικὰ ἢ ἄλλα ταμεῖα, εἰς τὰ γραφεῖα, καὶ λοιπὰς οικονομικὰς ἢ διοικητικὰς ἀρχὰς διδόμενα ὑποσχετικά ἢ ἀποδεικτικά παραλαβῆς γράφονται ἐπίσης ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου. Ἄλλα τὰ ὑπὸ τῶν ταμείων πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς τοὺς ἰδιώτας ἐκδιδόμενα ἐνδεικτικά, ἀντίγραφα καὶ λοιπὰ ἐξαιροῦνται τοῦ κανόνος τούτου.

*Ἀρθρ. 3. Τὰ ὑπὸ τῶν δικαζόντων κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον δικαστηρίων ἐκδιδόμενα παντὸς εἶδους χροζέτια, ἰλάμια, αἱ ἀπογραφαὶ κληρονομιῶν, καὶ λοιπὰ δικαστικά ἔγγραφα γράφονται ἐπίσης ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου.

*Ἀρθρ. 4. Αἱ ἐπὶ ἰδιωτικῶν διαφορῶν ὑπὸ τῶν ἐμποροδικείων ἢ ἄλλων συμβουλιῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν, ἐκδιδόμενα ἀποφάσεις καὶ ἐκθέσεις ἐπίσης πρέπει νά γράφονται ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου.

*Ἀρθρ. 5. Κατὰ τὰ ἐν τῇ διατιμῆσει τοῦ χαρτοσήμου λεπτομερῶς ἐκτιθέμενα, ὁ σφραγιστὸς χάρτης εἶναι διττός: ἀξίας καὶ τάξεως. Καὶ τὸ μὲν χαρτόσημον ἀξίας ὑποδιαιρεῖται εἰς πολλὰς κλάσεις, τιμώμενον ἀναλόγως τοῦ ἐπ' αὐτοῦ γραφησομένου χρηματικοῦ ποσοῦ. Ἐπὶ τούτου γράφονται παντὸς εἶδους ὁμόλογα, εἰς διαταγὴν καὶ λοιπὰ γραμματικά, συναλλαγματικά, ἀποδεικτικά παραλαβῆς, ἐπὶ ὀρισμένου ποσοῦ πρωτόγραφα ὑποσχετικά, ἐγγυητήρια, ἐταιρικά καὶ λοιπὰ συμφωνητικά ἔγγραφα, χροζέτια, ὑπὸ τῶν τοῦ ἱεροῦ νόμου δικαστηρίων ἐκδιδόμενα, περὶ δανείου ἢ ἀγοροπωλησίας, περιουσίας ἀπογραφαὶ, δικαστικά ἰλάμια, ἀφορῶντα ἐπιδικασθῆν τιμήμα ἢ ποσόν τι, ἐκθέσεις καὶ ἀποφάσεις τῶν ἐμπορικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν καὶ λοιπῶν συμβουλιῶν ἐπὶ ἰδιωτικῆς ἀπαιτήσεως περὶ τιμήματος ἢ ποσοῦ, ὀριζομένου τοῦ χαρτοσήμου ἀναλόγως τῆς χρηματικῆς ἀξίας ἢ τοῦ ποσοῦ, τοῦ ἐν τῷ ἔγγραφῳ διαληφθησομένου. Τὸ δὲ χαρτόσημον τάξεως εἶναι μονοειδὲς καὶ αἱ τιμαὶ αὐτοῦ ὀρισμένα. Ἐπὶ τούτου γράφονται τὰ μὴ ἐν τοῖς ἀνωτέρω περιλαμβανόμενα, ἐν τῇ διατιμῆσει ἐπιδηλούμενα δικαιογραφα, χροζέτια, ἀποφάσεις, ἐκθέσεις καὶ λοιπὰ.

Ἄρθρ. 6. Τὸ διὰ χαρτόσημον ἀξίας πληρωτέον τέλος ὑπολογίζεται εἴκοσι παρὰς ἀνὰ χίλια γρόσια ἐπὶ τοῦ ἄκρου, ἧτοι τοῦ μείζονος, ὄρου τοῦ ἐπὶ τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου γραφισομένου ποσοῦ· τὸ δὲ διὰ τὸ χαρτόσημον τάζεως πληρωτέον ὀρίζεται ἐν τῇ διατιμῆσει ὡς ἐκ τοῦ εἶδους τοῦ ἔγγραφου.

Ἄρθρ. 7. Διὰ τὰ ὁμόλογα, τὰ εἰς διαταγὴν καὶ λοιπὰ γραμμάτια, τὰ συναλλαγματικά, τὰ ἀποδεικτικά παραλαβῆς, τὰ ἐπὶ ὀρισμένου χρονικοῦ ποσοῦ πρωτόγραφα συνυποσχετικῶν, ἐγγυητηρίων, ἑταιρικῶν καὶ ἄλλων συμφωνητικῶν ὑπάρχει τεταγμένον ἐν εἶδος χαρτοσήμου ἀξίας. Πᾶν δὲ τοιοῦτον ἔγγραφο, ὅ,τι δὴποτε εἶδος χρημάτων ἂν περιέχῃ, καὶ εἰς οἰκινήτινα γλώσσαν ἦναι συντεταγμένον, γραφήσεται ἐπὶ τοῦ χαρτοσήμου τούτου. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ὑποσχετικά, τὰ ἐγγυητήρια, τὰ ἑταιρικά καὶ τ' ἄλλα συμφωνητικά ἔσονται μᾶλλον ἀνεπτυγμένα, ἐπομένως ἀπαιτεῖται δι' αὐτὰ χάρτης μεγαλύτερος, ἐν ἐκάστη κλάσει τῶν χαρτοσήμων τοῦ εἶδους τούτου εἴκοσι ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἔσονται ὀλόκληρα φύλλα, ὅπως χρῆσιμῶσι διὰ τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα, εὐρεθήσονται δὲ πανταχοῦ ἐν τῇ ἀναλογίᾳ καὶ τῷ σχήματι τούτῳ. Οἱ ἐκ τῶν τραπεζιτῶν, ἐμπόρων καὶ λοιπῶν ἔχοντες ἐπὶ ἰδίῳ ὀνόματι ἐκτετυπωμένον χάρτην διὰ συναλλαγματικά καὶ γραμμάτια δύνανται, κατὰ βούλησιν, νὰ γράψωσι ἐπὶ τοῦ ἰδίου αὐτῶν χάρτου, ὀφείλοντες ἐν τούτοις, πρὶν ἢ γράψωσι, νὰ πέμπωσι τὸν περιὸν ὁ λόγος χάρτην αὐτῶν εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει σφραγιστήριον, ὅπως ἐπισφραγισθῇ, πληρονομένου τέλους χαρτοσήμου, ἀναλόγως τῆς ἐν τῷ ἔγγραφῳ δηλωθησομένης ποσότητος, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ὀρισθῆσεται ἡ ἀξία τοῦ καταλλήλου χαρτοσήμου.

Ἄν δὲ ἡ συναλλαγματικὴ πρέπη νὰ γραφῇ εἰς διπλοῦν, τριπλοῦν, κτλ. δικαίωμα ἐπισφραγίσεως πληρόνεται μόνον διὰ τὸ πρωτόγραφο, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰ λοιπὰ.

Ἄρθρ. 8. Αἱ ἐκ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πεμπόμεναι συναλλαγματικά πρέπει ἐπίσης, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἢ νὰ γράφονται ἐπὶ τοῦ ὀρισμένου σφραγιστοῦ χάρτου, ἢ οἱ θέλοντες νὰ τὰς γράψωσι ἐπὶ ἰδίου αὐτῶν χάρτου νὰ πέμπωσι, πρὶν ἢ ἐπ' αὐτοῦ γράψωσι, τὸν χάρτην τούτον εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει σφραγιστήριον, ὅπως ἐπισφραγισθῇ, πληρονομένου τέλους χαρτοσήμου, ἴσου τῇ ἀξίᾳ τοῦ ἀνήκοντος σφραγιστοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 9. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν συμφωνητικά τινα, ἢ ὑποσχετικά, ἢ ἐγγυητήρια ἔγγραφα, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ τύπου, ἢ ἄλλου λόγου, δὲν ἀρμόζει νὰ γράφωσι ἐπὶ τοῦ τεταγμένου σφραγιστοῦ χάρτου, ἐπιτέτραπται νὰ γράφωσι ἐπὶ συνήθους χάρτου, ἀλλὰ τότε εἶναι ἐπ' ἀνάγκης νὰ σφραγισθῇ προηγουμένως ὁ χάρτης οὗτος, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, καταβαλλομένου τοῦ τέλους, ἴσου τῇ ὀριζομένῃ ἀξίᾳ τοῦ χαρτοσήμου. Ἄν δὲ, τῆς συμφωνίας

οὔσης μακρῆς, ἀπαιτῶνται πολλὰ φύλλα πρὸς ἔγγραφὴν αὐτῆς, σφραγίζεται μόνον τὸ πρῶτον φύλλον.

Ἄρθρ. 10. Ἐπειδὴ αἱ ὑπὸ πάσης ἑταιρίας, διὰ μετοχῶν συνιστωμένης ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει, ἐκδοθησομένηαι μετοχαὶ πρέπει νὰ ἦναι ἀσημασμένα, θέλουσιν ἐπισφραγίζεσθαι προηγουμένως πληρονομένου τέλους, σύμφωνα ταῖς περὶ χαρτοσήμου ἀξίας διατάξεις, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῶν κεφαλαίου. Καθόσον δὲ αἱ ὀνομαστικαὶ μετοχαὶ ἐκποιῶνται, ἀνανεομένων τῶν ἔγγράφων, τὰ νέα ταῦτα πρὸς τοὺς μετόχους ἐκδιδόμενα ἔγγραφα θέλουσιν ἐπισφραγίζεσθαι ἐπίσης, ὡς ἀνωτέρω, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῶν κεφαλαίου, καταβαλλομένου τοῦ τέλους. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, οὐδεμία ἑταιρία δύναται νὰ ἐκδώσῃ μετοχὴν μὴ σσημασμένην.

Ἄρθρ. 11. Διὰ τὰ συμφωνητικά, ἐγγυητήρια καὶ ὑποσχετικά, τὰ μὴ διαλαμβάνοντα τίμημα ἢ ποσόν τι, ὀρίσθη ἐν χαρτόσημον τάζεως, ἐφ' οὗ θέλει γράφεσθαι πᾶν τοιοῦτον ἔγγραφο.

Ἄρθρ. 12. Διὰ τὰ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τοῦ ἱεροῦ νόμου ἐκδιδόμενα χροζέτια περὶ δανείων καὶ ἀγοροπωλησιῶν ὀρίσθη ἐν εἶδος χαρτοσήμου ἀξίας, ἐφ' οὗ γραφήσεται ὅποιονδήποτε χροζέτιον, τοιαύτην σύμβασιν ἀφορῶν. Διὰ δὲ τὰ χροζέτια περὶ διαζυγίου, πληρεξουσιότητος, διατροφῆς, ὡς καὶ τὰ περὶ ἐπιτροπείας, συμβίθασμου καὶ ἐξοφλήσεως, καὶ ἄλλα, μὴ διαλαμβάνοντα χρηματικὴν ἀξίαν, ὀρίσθη ἐν εἶδος χαρτοσήμου τάζεως, ἐφ' οὗ γραφήσεται πᾶν χροζέτιον τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου, περὶ τῶν πράξεων τούτων πραγματευόμενον. Δι' ἀπογραφὴν κληρονομίας ἐτάχθη ἐπίσης ἐν χαρτόσημον ἀξίας, ἡ δὲ διανομὴ γράφεται ἐπὶ ὀρισμένου χαρτοσήμου τάζεως.

Ἄρθρ. 13. Πρὸς γραφὴν τῶν ἀποφάσεων ἐτάχθη ἐν χαρτόσημον ἀξίας καὶ ἐν χαρτόσημον τάζεως· εἴτε δὲ ὑπὸ τῶν τοῦ ἱεροῦ νόμου δικαστηρίων, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐμποροδικείων, ἢ ἄλλων συμβουλιῶν, καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν συμπεριλαμβανομένων, ἐκδιδόμεναι, αἱ ἀποφάσεις, κατὰ τὸ εἶδος τῆς ὑποθέσεως, καὶ κατὰ τὰ διαγεγραμμένα ἐν τῷ πέμπτῳ ἄρθρῳ, γραφήσονται εἰς ἑξῆς τῶν χαρτοσήμων τούτων.

Ἄρθρ. 14. Πρὸς γραφὴν τῶν διασκέψεως πρακτικῶν (μαζπατάδων), ἐπὶ δικῶν διεξαχθειῶν ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικείων, ἢ ἄλλων συμβουλιῶν, καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συμπεριλαμβανομένων, ὀρίσθη ἐν χαρτόσημον ἀξίας, καὶ ἐν τάζεως· αἱ δὲ τοιαῦται ἐκθέσεις, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ πέμπτου ἄρθρου, γραφήσονται ἐπὶ θατέρου τῶν χαρτοσήμων τούτων. Ἄλλ' αἱ ἐκθέσεις, αἱ πρὸς τοὺς ἔχοντας συμφέρον ἐκδιδόμεναι, ἀπειυλυνόμεναι δὲ περὶ τινος ὑποθέσεως ὑποδιοικητικῶν συμβουλιῶν πρὸς τὰ διοικητικά, ὑπὸ τούτων δὲ πρὸς τὰ τῶν γενικῶν διοικήσεων, ὑπ' ἀμφοτέρων δὲ τῶν συμβουλιῶν τούτων εἰς Κωνσταντινούπολιν, οἰκινήποτε ὑπόβησιν ἂν ἀφορῶσι, γράφον-

ται ἐν γένει ἐπὶ χαρτοσήμου τινος τάξεως, ὠρισμένου ἐπίτηδες δι' αὐτάς.

*Ἄρθρ. 15. Αἱ περὶ ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων πρωτόγραφοι ἐπιστολαὶ τῶν ἀρχῶν, διακοινώσεις καὶ ἀναφοραὶ γράφονται ἐπὶ ὠρισμένου σφραγιστοῦ χάρτου, αἱ δὲ περὶ τοιούτων ὑποθέσεων ἐπὶ συνήθους χάρτου γραφόμεναι ἐπίσημοι ἐπιστολαὶ, διακοινώσεις καὶ ἀναφοραὶ, εἴτε ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἴτε ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, καὶ ὑφ' οἰουδήποτε, δὲν γίνονται δεκταὶ παρ' εὐδεμιᾶ ἀρχῆς, ἀλλ' ἀπορρίπτονται ἢ ἐπιστρέφονται.

*Ἄρθρ. 16. Αἱ ἐπὶ δικῶν, ἐπ' ἀναφορᾶ εἰς τὰ τοῦ ἱεροῦ νόμου δικαστήρια, ἢ εἰς ἐπιτετραμμένα νὰ δικάζωσι συμβούλια παραπεμπομένων ἀποφάσεις δὲν γράφονται ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ προσαρτωμένου κάτωθεν τῶν ἀναφορῶν σφραγιστοῦ χάρτου, τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν προκειμένην ἀπόφασιν, κατὰ τὸ εἶδος τῆς ὑποθέσεως, καὶ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ πέμπτῳ διάταξιν.

*Ἄρθρ. 17. Αἱ κατηγορίαι, τὰ εἶδη, αἱ κλάσεις, καὶ αἱ ἀξίαι τῶν ὠρισμένων, ὡς ἀνωτέρω, χαρτοσήμων, καὶ ποῖαι ὑποθέσεις ἐπὶ τίνος χαρτοσήμου γράφονται, τὰ περὶ τούτων εἶναι ἐν ἐκτάσει ἐκτεθειμένα ἐν τῇ διατιμήσει αὐτοῦ.

*Ἄρθρ. 18. Ἄν, ὑποβαλλομένης δίκης τινός, προσαχθῶσιν ἐνώπιον δικαστηρίων, συμβουλίων, ἢ ἄλλων ἀρχῶν διοικητικῶν, ἢ συνεχίας, ἔγγραφα συντεταγμένα ἐπὶ μὴ σεσημασμένου χάρτου, παρὰ τὸν νόμον, πρὶν ἢ ἐπιληθῆ τῆς δίκης ἢ ἀρχῆς, ὁ κύριος τῶν ἐγγράφων ὀφείλει, ἂν ταῦτα ἔπρεπε νὰ γραφῶσιν ἐπὶ χαρτοσήμου ἀξίας, νὰ πληρώσῃ ὡς χρηματικὴν ποσὴν χαρτοσήμον τριῶν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἐνδιαλαμβανομένου ποσοῦ, ἂν δὲ ἔπρεπε νὰ γραφῶσιν ἐπὶ χαρτοσήμου τάξεως, ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος καὶ τοῦ ὄγκου τῆς ὑποθέσεως περὶ ἧς πραγματεύονται, χαρτόσημον ἀπὸ πενήτηντα μέχρι τριακοσίων γροσιῶν, ἐφ' οὗ, προσαρτωμένου, κάτωθεν τοῦ ἀσφραγιστοῦ χάρτου, ἀντιγράφεται τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφο, ἢ σημειοῦται μόνον ἐν περιλήψει. Τοῦτου μὴ γενομένου, ἢ δίκῃ του δὲν λαμβάνεται ὑφ' ὄψιν. Ἄν δὲν εὐρεθῆ χαρτόσημον τσαυτῆς ἀξίας, προσαρτωμένων πολλῶν χαρτοσήμων, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ, γράφεται ἐπὶ τοῦ ἐνός τὸ ἀντίγραφο ἢ ἡ περιλήψις, ὡς ἀνωτέρω, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ὑπὸ τὴν σφραγίδα, καθαρῶς, *ἐπισυντημένον εἰς τὸ ἔγγραφο τοῦ δεινός*. Τὴν διὰ τὰ οὕτω προσηρημένα χαρτόσημα δαπάνη ὀφείλει νὰ ὑποστῇ ὁ κύριος τοῦ προσαχθέντος ἐγγράφου μετὰ τοῦ σφραγισάντος ἢ ὑπογράφαντος τοῦτο ἐξίσου· ἀλλὰ, προκαταβάλλων ἐν τούτοις ὁ προσαγαγὼν τὸ ἔγγραφο, ἀκολούθως, ἂν ἀπαιτήσῃ, λαμβάνει διὰ τῆς ἀρχῆς τὸ ὑπὸ τῶν υπογραψάντων ἢ σφραγισάντων τὸ ἔγγραφο τοῦτο ἀναλόγως πληρωτέον ποσόν. Καὶ ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν οἱ τοιαῦτα ἔγγραφα εἰς τὰ δικαστήρια ἢ τὰ συμβούλια ὑποβαλόντες παραιτηθῶσι τῆς ἀγωγῆς, οὐχ ἦττον γίνεται ἐπίσχισις τῶν ἐγγράφων,

πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ῥηθείσης διατάξεως. Τέλος, ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τῶν ἐχόντων προγενεστέραν αὐτῆς χρονολογίαν, ὡς πρὸς ταῦτα τηρηθήσεται ἡ προτέρα τάξις, ἢ δὲ περὶ ἧς ἐνταῦθα ὁ λόγος ἐκτελεσθήσεται ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτῆς συντασσομένων ἐγγράφων.

*Ἄρθρ. 19. Μεταξὺ τῶν ἐγγράφων, τῶν ὑποβαλλομένων εἰς δικαστήριον ἢ συμβουλίον τι μετὰ τῆς ἀγωγῆς, ἂν εὐρεθῶσι τινα τὰ ὅποια γεγραμμένα ὄντα ἐπὶ χαρτοσήμου τάξεως, ἢ ἐπὶ χαρτοσήμου κατωτέρας κλάσεως, δέον νὰ γραφῶσιν ἐπὶ χαρτοσήμου ἀξίας, θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ἐπὶ συνήθους χάρτου γραφέντα, ἐφαρμοζομένης τῆς διατάξεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

*Ἄρθρ. 20. Ὡς γίνεται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα, περὶ τῶν μετὰ τῆς ἀγωγῆς ὑποβαλλομένων εἰς τὰ δικαστήρια καὶ τὰ συμβούλια ἐγγράφων, οὕτω καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν τοιαῦτα ἔγγραφα, μὴ σεσημασμένα, ἢ, ἀντὶ νὰ γραφῶσιν ἐπὶ χαρτοσήμου ἀξίας, εἰσὶ γεγραμμένα ἐπὶ χαρτοσήμου τάξεως, ἢ ἐπὶ χαρτοσήμου κατωτέρας κλάσεως, περιέλθωσιν εἰς χεῖρας τῆς ἀρχῆς ἐξ ἄλλων λόγων, κατάσχονται παραχρῆμα, ὑποχρεοῦνται δὲ οἱ κύριοι αὐτῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ῥηθείσης διατάξεως.

*Ἄρθρ. 21. Ἄν συναλλαγματικαὶ, ἢ γραμματῖαι εἰς διαταγὴν, δυνάμενα νὰ κυκλοφορῶσι, γεγραμμένα δὲ τυχόν ἐπὶ ἀσφραγιστοῦ χάρτου ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει, κομισθῶσιν εἰς τὸ σφραγιστήριον πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας καὶ χωρὶς νὰ ᾖναι ὀπισθογραφημένα, σφραγίζονται ὅφ' οὐ ληθῆ τέλος τριπλάσιον τῆς ἀξίας τοῦ ἀνήκοντος χαρτοσήμου. Ἄν δὲ ἔληξεν ἡ προθεσμία, ἢ ᾖναι ὀπισθογραφημένα, τότε σφραγίζονται, προσαρτωμένου σφραγιστοῦ χάρτου, τιμωμένου τριῶν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς περιεχομένης ποσότητος, σύμφωνα τῷ δεκάτῳ ὀγδόῳ ἄρθρῳ, καὶ ἀντιγραφόμενου ἐπὶ τοῦ χάρτου τούτου τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τίτλου. Ἄν δὲ ὁ κομιστὴς τοῦ ἐγγράφου μεταμεληθεὶς παραιτηθῆ τῆς σφραγίσεως, οὐχ ἦττον τοῦτο κρατεῖται εἰς τὸ σφραγιστήριον, ἢ δὲ ἀρχὴ φροντίζει περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τούτου νομομισμένων.

*Ἄρθρ. 22. Αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων 18, 19, 20 καὶ 21 εἰσὶν ἀκριβῶς ἐκτελεστέαι, τῇ ἐπιμελείᾳ ἀπάντων τῶν δικαστηρίων καὶ συμβουλίων, καὶ ἐν γένει τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν λύσιν διαφορῶν καὶ ἀπονομὴν δικαιωμάτων ἀρχῶν, καὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ σφραγιστηρίου. Οἱ ἀμελοῦντες περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν παύονται τῆς θέσεώς των ἀνευ ἀναβολῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 101 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ἀκολούθως δὲ ἐξεταζομένου κατὰ τὸ δέον τοῦ πράγματος, ἂν ἀποδειχθῆ ὅτι ἔλαβε χώραν καὶ κατάχρησις, ἐφαρμόζονται καὶ ἄλλαι ποιναὶ, ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος νόμου ὀριζόμεναι.

*Ἄρθρ. 23. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν δαπάνην δημοσίων χρημάτων ὀφεί-

λουσι δια ποσόν υπερβαίνουν τὰ ἑκατὸν γρόσια, δαπανώμενον ἕνεκα σιτηρεσιῶν, μισθῶν, καὶ ἐν γένει ἕνεκα πάσης ἰδιωτικῆς ἀπαιτήσεως, νὰ λαμβάνωσιν ἀποδεικτικὸν ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου γεγραμμένον, κατὰ τὸν προκείμενον κανονισμόν· ἄλλως, δὲν δύνανται νὰ δαπανήσωσι χρήματα, οὐδὲ τὸν ἴδιον αὐτῶν μισθὸν καὶ τὰ σιτηρέσια νὰ λάβωσι, μόναι δὲ αἱ περὶ ἐλάσσονος τῶν ἑκατὸν γροσίων ἀποδείξεις ἐπιτρέπεται νὰ γράφωσιν ἐπὶ συνήθους χάρτου. Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται διὰ τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἐπιδηλουμένης ποινῆς.

Ἄρθρ. 24. Αἱ διατάξεις αὗται ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει εὐρισκόμενων αὐτοχρόνων τε καὶ ξένων, ἀπάντων ἄνευ ἐξαίρεσεως.

Ἄρθρ. 25. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείων θέλει δηλοποιήσει διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῶν Εἰδήσεων (Δίημερὴν-Χαβατῆς) καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως (Ιστανπόλ) εἰς ποῖα μέρη ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς ἑπαρχίαις εὐρίσκειται χαρτόσημον.

ΠΕΡΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΦΡΑΓΙΣΤΟΥ ΧΑΡΤΟΥ.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐν γένει διεύθυνσις τῶν τοῦ χαρτοσήμου ἀνετέθεις ὑπάλλων ἐπὶ τούτῳ, φέροντα τὸν τίτλον Διευθυντῆς τοῦ χαρτοσήμου, ὄντα δὲ ἐντελῶς ὑπὸ τὰς διατάξας καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ὡς αἱ λοιπαὶ οἰκονομικαὶ ἀρχαί, καὶ ὑπεύθυνον ἀπέναντι τοῦ ὑπουργείου τούτου ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως. Ὁ Διευθυντῆς οὗτος διατρίβει, μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν, ἐν ὠρισμένοις δωματίοις.

Ἄρθρ. 2. Καθῆκοντα τοῦ Διευθυντοῦ εἰσὶν ἡ κατὰ τὸν κανονισμόν καὶ τὴν διατίμησιν καὶ κατὰ τὴν κατωτέρω ὑποδεχθισομένην τάξιν, ἐκτύπωσις καὶ σφράγισις τοῦ χαρτοσήμου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατανώσις καὶ ἡ ἔγκαιρος εἰς τὰς ἑπαρχίας ἀποστολὴ αὐτοῦ, ἡ φροντίς ὅπως εὐρίσκηται εἰς τὰ διάφορα τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέρη, καὶ εἰς ἐκάστην πόλιν καὶ κωμόπολιν ἐν ταῖς ἑπαρχίαις, καὶ ἡ κράτησις λογιστικῶν βιβλίων.

Ἄρθρ. 3. Τοῦ χαρτοσήμου, ὡς ἐν τῷ κανονισμῷ καὶ τῇ διατιμήσει καταφαίνεται, διακρινόμενον εἰς διάφορα εἶδη καὶ κλάσεις, καθόσον ὑπάρχει ἀνάγκη ἀγορᾶς χάρτου ἐπὶ τούτῳ, ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος Διευθυντοῦ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείων ἔκθεσις περὶ τοῦ εἶδους καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀναγκαίου χάρτου, τὸ δὲ ὑπουργεῖον παραπέμπει τῆς ἔκθεσις εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ συμβούλιον, τὸ ὅποιον φροντίζει ὅπως ἀγοράζηται οὗτος ἐκεῖ κατὰ μειοδοσίαν καὶ καθ' ὠρισμένα δειγμάτια πιστωθέντος δὲ τοῦ Διευθυντοῦ δι' αὐτὸν κατ' εἶδος, ἐπὶ ἀποδείξει παρακατατίθεται εἰς τὸ λογιστήριον. Τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ συμβούλιον

συντάττον ἔκθεσιν ἐκάστοτε περὶ τοῦ ἀγορασθησομένου χάρτου, καταχωρίζει ἐν αὐτῇ τὸ εἶδος τούτου τοῦ χάρτου, τίνος ἕνεκεν θέλει ἀγορασθῆ, ἕκαστον δέμα ἐκ πόσων φύλλων σύγκειται, καὶ ἐξ ἑκάστου φύλλου πόσα χαρτόσημα ἐξαχθῆσονται· ἅμα τὸ ὑπουργεῖον ἐπικυρώσῃ τὴν ἔκθεσιν, ἀγοράζεται καὶ παραλαμβάνεται ὁ χάρτης, ἡ δὲ ἔκθεσις παραπέμπεται εἰς τὸ λογιστήριον, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις εἰς τὸν κατὰ φυσικὸν λόγον θεωρηθησόμενον, ἐν τῇ λήξει τοῦ ἔτους, λογαριασμόν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ χαρτοσήμου, καὶ φυλαχθῇ παρ' ἐκείνου. Ἡ τάξις αὕτη τηρηθήσεται προσωρινῶς μέχρισὺ ἀποπερατωθῇ τὸ ἥδη οἰκοδομούμενον χαρτοποιεῖον, καὶ γενῇ ἐναρξίς τῆς ἐν τούτῳ κατασκευῆς τοῦ πρὸς τοσαύτην χρῆσιν ὠρισμένου χάρτου· τότε δὲ θέλει ληρῆθῆ ἄλλο μέτρον.

Ἄρθρ. 4. Συνέστη παρὰ τῷ Διευθυντῇ τοῦ χαρτοσήμου λογιστικῶν γραφείων, πρὸς καταχώρισιν τακτικὴν καὶ ἀκριβῆ πάσης τὸ χαρτόσημον ἀφορώσης ἐνεργείας, πρὸς σημειώσιν τῆς ἀναλώσεως καὶ τῶν ἐκ ταύτης προσόδων, καὶ πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν λογαριασμῶν· διωρίσθη δὲ παρ' αὐτῷ καὶ ταμία, ὅστις θέλει φυλάττει τὸν πρὸς τὸν Διευθυντὴν παραδιδόμενον ἐπὶ πιστώσει ἀσφράγιστον χάρτην, καὶ τὸ ἐντεῦθεν κατασκευαζόμενον χαρτόσημον, καὶ θέλει παραλαμβάνει τὰ ἐκ τούτου ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰσπραττόμενα χρήματα.

Ἄρθρ. 5. Ἐξαιρουμένων τῶν δι' ἀναφορὰς, ἐκθέσεις καὶ ἐπιστολάς χαρτοσήμων, τὰ λοιπὰ χαρτόσημα σφραγίζονται πρῶτον διὰ σφραγιστήρων, ἐχόντων ἐπικεχαραγμένον τὸν αὐτοκρατορικὸν Τουγρᾶν, τὰ δὲ δι' ἀναφορὰς, ἐκθέσεις καὶ ἐπιστολάς χαρτόσημα, διὰ τοῦ ὠρισμένου αὐτοῖς σφραγιστήρος τοῦ καλουμένου ψυχρῶ ἀκολουθῶς ἐπισφραγίζονται ἅπαντα διὰ τοῦ σφραγιστήρος, τοῦ καλουμένου ὑπουργικοῦ.

Ἄρθρ. 6. Ἡ διὰ τῶν σφραγιστήρων, τῶν ἐχόντων ἐπικεχαραγμένον τὸν αὐτοκρατορικὸν Τουγρᾶν, πρώτη σφράγις τῶν χαρτοσήμων, ὡς καὶ ἡ τῶν ἐκθέσεων καὶ ἐπιστολῶν διὰ τῶν ψυχρῶν σφραγιστήρων, γενήσεται ἐν τῷ σφραγιστηρίῳ. Οἱ σφραγιστῆρες οὗτοι τεθήσονται ἐντὸς ἐπιτήδεθς θήκης, ἐν τῷ ῥηθέντι καταστήματι, τὴν δὲ κλειδα αὐτῆς καὶ τοὺς σφραγιστήρας φυλάττει ὑπ' εὐθύνην του ὁ ἐπὶ τοῦ σφραγιστηρίου ὑπάλληλος.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ὑπουργικὸς σφραγιστῆρ, δι' οὗ ἐπισφραγίζονται, ὡς ἀνωτέρω, τὰ χαρτόσημα, φυλάττεται παρὰ τῷ λογιστῇ τῶν ἐσόδων, ὑπὸ ἰδίαν τούτου εὐθύνην. Ἡ δὲ πρὸς ἐπισφράγισιν μηχανὴ ἔσεται τοποθετημένη ἐντὸς ὠρισμένου δωματίου παρὰ τῷ Διευθυντῇ τοῦ χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. 8. Προκειμένου περὶ σφραγίσεως χαρτοσήμων, ὁ Διευθυντῆς χωρίζει διὰ τοῦ ταμίου τὰ ἀναγκαῖα χαρτῖα, καὶ παραδίδει αὐτὰ εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ σφραγιστηρίου ὑπάλληλον. μετὰ σημειώσεως περὶ τοῦ εἶδους καὶ τοῦ ποσοῦ, καὶ τῆς ἀξίας, ἐφ' ἣ θέλουσι σφραγισθῆ· οὗτος δὲ, παραλαμβάνων τὰ χαρτῖα, δίδει ἀποδεικτικὸν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν μόνον, φυλαττόμενον

παρά τῷ ταμείῳ· αἱ δὲ λέξεις, αἱ ἐπὶ τῶν χαρτοσήμων ἐκτυπώται, κατὰ τὰ περὶ τούτων ὑποδείγματα, ἐκτυπούνται ἐν τῷ ὠρισμένῳ τόπῳ πρὸ τῆς σφραγίσσεως, τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ ῥηθέντος διευθυντοῦ.

Ἄρθρ. 9. Ὁ ἐπὶ τοῦ σφραγιστηρίου ὑπάλληλος ἐξάγει τῆς θήκης τοὺς ἀναγκαιοῦντας δι' ἃ ἔλαβε χαρτὰ σφραγιστήρας, καὶ σφραγίσας ταῦτα πρῶτον δι' αὐτῶν, ἂν κατὰ τὴν σφράγισιν ἐσχίσθη ἢ ἐβλάφθη χαρτὴν τι, προσθέτει καὶ τούτο μετὰ τῶν σφραγισθέντων, καὶ ἐγχειρίζει ἅπαντα πρὸς τὸν διευθυντὴν, χωρὶς νὰ ἐλλείπῃ τι ἐξ ὅσων ἔλαβε προηγουμένως παρ' αὐτοῦ, λαμβάνει δὲ παρά τοῦ λογιστοῦ ἀποδεικτικὸν περὶ τοῦ ποσού, τοῦ εἶδους, καὶ τῆς ἀξίας τοῦ χάρτου, ὃν παρέδωκε. Τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο καταχωρίζει εἰς βιβλίον, τὸ δὲ πρωτότυπον φυλάττει, ὅπως δώσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅταν ζητηθῇ.

Ἄρθρ. 10. Ἄρ' οὐ ἐπιστραφῶσι τὰ χαρτόσημα, ἐσφραγισμένα διὰ τῶν πρῶτων σφραγιστῆρων, ἐν τῷ σφραγιστηρίῳ, ὅπως ἐπιτεθῇ καὶ ὁ ὑπουργικὸς, ὁ διευθυντὴς εἰδοποιῶσιν τὸν λογιστὴν τῶν ἐσόδων, οὗτος δὲ πέμπει τὸν παρ' ἑαυτοῦ ὑπουργικὸν σφραγιστήρα παραδιδὸς πρὸς τινὰ τῶν ἀξιοπιστῶν γραμματέων τοῦ λογιστηρίου τούτου, εἰς ὃν ἀναθέτει τὴν ἐντολήν. Τιθεμένου δὲ τοῦ σφραγιστῆρος εἰς τὴν παρὰ τῷ διευθυντῇ τοῦ χαρτοσήμου οὖσαν μηχανήν, ἐνώπιον καὶ τοῦ ῥηθέντος ἀποσταλμένου, ἐπισφραγίζονται τὰ χαρτόσημα· τῶν ἐκάστοτε ἐπισφραγιζομένων χαρτοσήμων τὸν ἀριθμὸν, τὸ εἶδος καὶ τὴν ἀξίαν σημειῶσιν αὐθημερὸν ὁ ὑπάλληλος οὗτος, γράψας δὲ τὴν ἡμερομηνίαν καὶ διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ σφραγίδος σφραγίσας τὴν σημείωσιν, τὴν δίδει πρὸς τὸν διευθυντὴν, ὅπως βεβαιώσῃ τὴν παραλαβὴν τῶν χαρτοσήμων, θέσθι δὲ καὶ οὗτος τὴν ἑαυτοῦ σφραγίδα ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου ἀκολουθῶς τὰ μὲν ἐπισφραγισμένα χαρτόσημα ἐγχειρίζει πρὸς τὸν διευθυντὴν, λαμβάνει δὲ τὸ ἐγγράφον καὶ τὸν σφραγιστήρα, καὶ ἐπανελθὼν παραδίδει αὐτὰ πρὸς τὸν λογιστὴν.

Ἄρθρ. 11. Ὁ λογιστὴς τῶν ἐσόδων, λαμβάνων ὡς ἔρρεθῃ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τὰς σημειώσεις τῶν ἐκάστοτε σφραγιζομένων χαρτοσήμων, φροντίζει ὅπως ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ καταχωρίζονται διατηρῶνται, ἵνα χρησιμεύσῃ ἀκολουθῶς ὡς βᾶσις εἰς τὴν γενησομένην ἐξέλεγχιν.

Ἄρθρ. 12. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείον, ὀφείλον ἰδίως νὰ ἐπιμελήται καὶ ἐπαγρυπνῇ, ὅπως μὴ συμβαίῃ κατ' ἐλάχιστον δόλος ἢ περὶ τὴν σφράγισιν, εἴτε περὶ τὴν ἄλλην διαχείρισιν τοῦ χαρτοσήμου, ἔσται ἀρμόδιον νὰ λάβῃ ἐκ προσθήκης πᾶν μέτρον, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐκ τῶν χρονικῶν καὶ τῶν τοπικῶν περιστάσεων, ἤθελε κρίνει ἀναγκαῖον πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐπιμελείας καὶ τάξεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ νὰ ἐπιχειρήσῃ δὲ, κατὰ τὴν χρείαν, τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβολὴν καὶ μεταρρυθμίσει τινῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Ἄρθρ. 13. Ἐν τῷ λογιστηρίῳ κρατεῖται βιβλίον ἐν εἰδει πίνακος, ἐν

ᾧ καταγράφεται καθ' ἐκάστην εὐκρινῶς τῶν ἐκτυπομένων καὶ σφραγιζομένων χαρτοσήμων τὸ εἶδος, ἡ κλάσις καὶ ἡ ἀξία, πρὸς δὲ, ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐξ ἐκάστου εἶδους ἐκτυπομένων. Ἐπίσης, διὰ τὴν καταλόγων, κρατεῖται παρόμοιον βιβλίον, καθόσον δὲ τὰ χαρτόσημα δίδονται, ὅπως ἐκπονηθῶσιν ἐνταῦθα, εἰς τοὺς ἐπὶ τούτῳ διωρισμένους ὡς ῥηθήσεται κατωτέρω, ἡ πέμπονται εἰς τὰς Γενικὰς διοικήσεις καὶ τὰς διοικήσεις, ἐκπίπτοντα ἐκ τῶν ἐν τῷ λογιστηρίῳ καταγεγραμμένων εἰδῶν, καὶ οὕτως γίνεται ὁ ἰσολογισμὸς τῶν καταναλωθέντων καὶ τῶν ὑπαρχόντων.

Ἄρθρ. 14. Ὁ διευθυντὴς τοῦ χαρτοσήμου ὀφείλων, ὡς ἔρρεθῃ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2, ἰδίως νὰ μεριμνᾷ περὶ τε τῆς ἀναλώσεως τῶν χαρτοσήμων ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ὅπως εὐρίσκωνται ταῦτα ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους, θέλει ἐκλέξει ἐν τε τῷ Βυζαντίῳ καὶ ἐν ταῖς τρισὶ πόλεσιν ἐργαστήρια κατάλληλα καὶ ἀποθήκας ἠνεωγμένας, εἰς διαφόρους θέσεις καὶ τόπους ὅθεν διαβαίνουν πολλοὶ, πρὸς ἐξάσκησιν ἄλλης ἐμπορίας, καὶ παρέχων πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῶν ἀμοιβὴν ἀρκούσαν δέκα γρόσια ἐπὶ τοῖς ἐκατὸν ἐκ τῶν γενησομένων εἰσπράξεων, λαμβάνων δὲ ἀποχωρῶσα ἐγγύησιν, θέλει τοῖς δίδει ἰκανὸν ποσὸν χαρτοσήμου πρὸς ἐκποίησην. Ἄν δὲ ἀπαιτῆται νὰ ὑπάρχῃ ἐπίτηδες πρὸς πώλησιν καταστήματα, καὶ τούτο ἐπιτρέπεται νὰ γενῇ, τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ συμβουλίου. Ὅπως δὲ οἱ τόποι οὗτοι περιέλθωσιν εἰς γῶσιν ἀπάντων, θέλουσιν, ἐπιμελεῖσθαι τοῦ ῥηθέντος διευθυντοῦ, δημοσιεῖσθαι διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῶν Εἰδησεῶν (*Akseridisi Xabadi*) καὶ δι' ἄλλων ἐφημερίδων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων καὶ τῶν ἀποθηκῶν, ἐν αἷς πωλοῦνται χαρτόσημα, θέλει προσαρτηθῆσάν, ἔχουσα ἐπιγεγραμμένον εὐκρινῶς σφραγιστὴς χάρτης. Καθόσον τοιοῦτῳ τρόπῳ ἐκποιῶνται τὰ χαρτόσημα, θέλει ἐγγράφῃ σαφῶς τὸ εἶδος, ἡ κλάσις καὶ ἡ ἀξία αὐτῶν ἐν καταλόγῳ δίκην πίνακος, λαμβανόμενα δὲ τὰ εἰσπραττόμενα ποσὰ δοθῆσονται ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος μετὰ τοῦ καταλόγου εἰς τὸ ταμεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, κατὰ τὴν ταμειευτικὴν τάξιν, φυλαττομένη παρὰ τῷ λογιστηρίῳ. Ἡ διεύθυνσις τοῦ χαρτοσήμου θέλει ἐπαγρυπνεῖ ὅπως οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἐκποίησην αὐτοῦ μὴ πωλῶσιν εἰς ἀνωτέρων τῶν ὠρισμένων τιμῶν, οἱ δὲ τυχὸν πράξαντες τούτου θέλουσι τιμωρεῖσθαι κατὰ τὸν νόμον, μετὰ τὴν δέουσαν ἐξέτασιν.

Ἄρθρ. 15. Ὅπως ὑπάρχῃ ἡ ἀναγκαία προμήθεια χαρτοσήμου παντὸς εἶδους καὶ πάσης κλάσεως ἐν πάσῃ πόλει καὶ κομποπόλει τῆς Αὐτοκρατορίας, κατὰ πρῶτον τὰ εἰς τὰς ἐπαρχίας πεμφθησόμενα χαρτόσημα θέλουσι σημειωθῆ ὡς ὀφειλῇ κατ' εἶδος τῶν ἐν ταῖς ἐδραῖς τῶν Γενικῶν διοικήσεων καὶ τῶν διοικήσεων οἰκονομικῶν ἀρχῶν. Παρόντος δὲ τοῦ ἐνταῦθα διευθυντοῦ τὰς ὑποθέσεις, ἡ τοῦ παρὰ τῇ Πύλῃ ἐπιμελητοῦ τοῦ ὑπαλλήλου, πρὸς ὃν πρόκειται νὰ πεμφθῶσι τὰ χαρτόσημα, ταῦτα ἀριθμούμενα

περιτυλίσσονται ἐντὸς δέματος, ἐφ' οὗ ἐπιγράφεται εὐκρινῶς τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον καὶ ἡ θέσις τοῦ ῥηθέντος ὑπαλλήλου, ἐπιτιθεμένης τῆς σφραγίδος τοῦ τε διευθυντοῦ τοῦ χαρτοσήμου, καὶ τοῦ διευθύνοντος τὰς ὑποθέσεις ἢ τοῦ παρὰ τῇ Πύλῃ ἐπιμελητοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου, πρὸς ὃν πέμπονται τὰ χαρτόσημα. Λαμβάνεται δὲ προσωρινῶς παρὰ τοῦ διευθύνοντος τὰς ὑποθέσεις, ἢ τοῦ ἐπιμελητοῦ, ἀποδεικτικὸν περὶ τοῦ εἶδους καὶ τῆς κλάσεως καὶ τοῦ ποσοῦ καὶ τῆς ἀξίας τῶν πεμπομένων χαρτοσήμων, ἃ παρέλαβεν, ἐπιστραφησόμενον μετὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου. Μετὰ δὲ τὴν λήξιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου, δίδεται ὑπὸ τῆς διευθύνσεως πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας τμήμα τῶν Οἰκονομικῶν σημείωσις ἐνσφραγιστος τοῦ εἶδους, τῆς κλάσεως τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς ἀξίας τῶν πεμφθησόμενων χαρτοσήμων, ὅπως γραφῆ ἢ περὶ τούτων ἐπιστολὴ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν τάξιν. Συμφώνως πρὸς τὴν σημείωσιν ταύτην γραφεῖσα ἡ ἀπαιτούμενη ἐπιστολὴ ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος γραφείου, καὶ σφραγισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, πέμπεται αὐτῇ τε καὶ τὰ χαρτόσημα εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον, τῇ φροντίδι καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ διευθυντοῦ. Τὰ εἰς τὰς διοικήσεις πεμπόμενα χαρτόσημα σημειοῦνται εὐκρινῶς κατ' εἶδος, κλάσιν, ἀριθμὸν καὶ ἀξίαν, ἐν βιβλίῳ, κρατούμενοι ἐν τῷ λογιστηρίῳ, δι' ἐκάστην διοίκησιν ἰδίᾳ.

Ἄρθρ. 16. Ὅπως μὴ ἐμποδιζῶνται καθ' ὁδὸν τὰ πρὸς τὰς Οἰκονομικὰς ἀρχὰς τῶν ἐπαρχιῶν διαβιβαζόμενα χαρτόσημα, τὰ μὲν εἰς παραλίους διοικήσεις διευθυνόμενα πέμπονται ἀμέσως, παραδιδόμενα ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ χαρτοσήμου εἰς τὰ ἀτμόπλοια, τὰ ἐκπληροῦντα τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν· τὰ δὲ διαβιβαστέα πρὸς τὰς μεσογειοῦς διοικήσεις, τὰς κειμένας μέχρις εἴκοσιν ἢ τριάντονα ὥρων μακρὰν τῆς θαλάσσης, ἀφ' ἧς ὑπάρχει κατάλληλος ὁδὸς καὶ εὐχέρεια πρὸς μετακόμισιν πραγμάτων ἐκεῖ, πέμπονται πρὸς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν τῆς λόγῳ τοῦ πλησιοχώρου καὶ τῆς θέσεως καταλληλοτέρας ἀποβάθρας. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ὀφείλει, ἐντὸς μῆος ἢ δύο ἡμερῶν τὸ πολὺ, ν' ἀποστέλλῃ τὰ χαρτόσημα, διὰ τιμίων καὶ ἀξιοπίστων ἀγωγιμάτων, εἰς τὸν ἀνήκοντα οἰκονομικὸν ὑπάλληλον, εὐθυστομένην διὰ τὴν ἐλαχίστην περὶ τοῦτο ἀμελείαν. Θέλει δὲ σημαῖ εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐξόδων τὴν εἰς τοὺς ἀγωγιμάτας διδομένην ἀμοιβήν. Καθόσον ἀφορᾷ τὰ χαρτόσημα, τὰ σταλησόμενα εἰς διοικήσεις ἀπεχρούσας τῆς παραλίας ἔτι μᾶλλον, καὶ μακρὰν κειμένας, αὐτὰ πέμπονται διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

Ἄρθρ. 17. Ὁ διευθυντὴς τοῦ χαρτοσήμου συντάττει κατὰ μῆνα κατὰλογον τῆς ἀληθοῦς δαπάνης, τῆς ἀναγκαίως συμβαινούσης ἐνταῦθα διὰ τὴν ἀνάλωσιν καὶ ἀποστολὴν τῶν χαρτοσήμων, ὅποια ἢ διὰ τὰ δέματα καὶ τὸν ναῦλον τῶν ἀτμοκινήτων, τὸν ὅποιον πέμπει πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν οἰ-

κονομικὸν Ὑπουργεῖον. Ἐξακριβωθέντος τοῦ καταλόγου τούτου, ἐκτίθεται ταμειευτικῶς τὸ ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν, κατὰ τὰς γενομένας εἰσπράξεις ἐκ τοῦ χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. 18. Ἄμα παραλαβόντες τὰ ὡς ἀνωτέρω πεμφθέντα χαρτόσημα, οἱ διὰ ταῦτα πιστωθέντες οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐπαρχιῶν γράφουσι καὶ σφραγίζουσι τὸ κυρίως ἀποδεικτικὸν, ἐν ᾧ σαφῶς δηλοῦται τὸ εἶδος, ἡ κλάσις, καὶ ἡ ἀξία αὐτῶν, καὶ ἀπαντώντες εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, περὶ ἧς εἴπομεν, πέμπουσιν αὐτὸ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τούτο. Τὴν δὲ ἀπάντησιν καὶ τὸ ἐπισυνημμένον ἀποδεικτικὸν παραπέμπει τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ χαρτοσήμου, ὅπως φυλάττωται ἐν τῷ λογιστηρίῳ, καὶ ἀποδοθῆ πρὸς τὸν διευθύνοντα τὰς ὑποθέσεις ἢ τὸν ἐπιμελητὴν τοῦ ἀνήκοντος ὑπαλλήλου τὸ πρότερον ληφθὲν προσωρινὸν ἀποδεικτικόν· ἀκολούθως, γινομένων τῶν ἀναγκαίων σημειώσεων, ἀποδίδεται τὸ ἀποδεικτικὸν τούτο.

Ἄρθρ. 19. Πρὶν ἢ καταναλωθῶσιν ἅπαντα τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις χαρτόσημα, οἱ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ζητῶσι τοιαῦτα, ἢ δὲ ἔγκαιρος προμήθεια τῶν ζητουμένων χαρτοσήμων εἶναι καθήκον τῶν τὴν διεύθυνσιν ἐπιτετραμμένων. Ἐπὶ τούτῳ οἱ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπὶ τῇ βιάσει τῶν ἐν τῷ ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτῶν τμήματι πωληθέντων καὶ ἀναλωθέντων χαρτοσήμων, κατὰ μῆνα, ἐξ ἐκάστης κατηγορίας καὶ εἶδους καὶ κλάσεως αὐτῶν, καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη, ὑπολογίζοντες ὡς ἔγγιστα τὸ ποσὸν τῶν ἀναγκαιούτων, θέλουσι γράφει ἰδίως περὶ τούτου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὶν ἢ ἐξαντληθῶσι τὰ χαρτόσημα, ἐκτιθέντες σαφῶς πόσων ἔχουσιν ἀνάγκην ἐξ ἐκάστης κατηγορίας καὶ εἶδους καὶ κλάσεως. Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον παραπέμπει τὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ χαρτοσήμου, ὅστις ὀφείλει νὰ πέμψῃ κατὰ τὴν τάξιν ἄνευ ἀναβολῆς τὰ ζητούμενα χαρτόσημα, εὐθυστομένος ἂν ἤθελεν ὀλιγωρήσει ἢ καθυστερήσει.

Ἄρθρ. 20. Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐργασιῶν καὶ τήρησιν τῶν διατάξεων, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ πάντοτε ἐπαρκὲς ποσὸν ἐξ ἐκάστου εἶδους καὶ κλάσεως χαρτοσήμων, ἀναλόγως τῆς γινομένης ἀναλώσεως, εἰς διάφορα μέρη τῶν μεγάλων πόλεων, εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν δῆμων καὶ εἰς τὰς κομποπόλεις. Τούτου ἕνεκα, οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι θέλουσι φροντίζει, ὥστε, ἐν τῷ ὑπὸ τὴν προσωπικὴν αὐτῶν δικαιοδοσίαν τμήματι, εἰς πᾶσαν πόλιν, ἢ κομποπόλιν, ἢ χωρίον, καὶ εἰς πᾶν μέρος, ἐνθα ἤθελον κρίνει ἀναγκαίαν τὴν ἐκποίησιν χαρτοσήμων, νὰ ἐκλέγωνται ἀνθρωποὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἀξιοπίστοι, πρὸς οὓς, παρασχόντας ἔγκυρον καὶ ἀποχωρῶσαν ἐγγύησιν, ὑποχρεωθέντας δὲ ἐγγράφως, νὰ παραδίδωνται τὰ ἀναγκαῖα χαρτόσημα, ὅπως ἐκποιηθῶσιν αὐτὰ ἐντὸς τόπων καταλλήλων, οἷα τὰ ἐργαστήρια καὶ αἱ ἀποθήκαι, ὅθεν διέρχεται καὶ βλέπει πᾶς τις,

λαμβάνοντες δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀμοιβὴν ἐπὶ τῆς εἰσπραξέως τῶν πωληθησομένων.

Ἄρθρ. 21. Τὰ δὲ χαρτόσημα τὰ ἐκποιητέα εἰς τμήματα, προσηρηγμένα εἰς τὴν περιφέρειαν οἰκονομικῆς τίνος ἀρχῆς, ἢ ἀρχὴ αὐτῆ, ἢ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Γ. διοικήσεως, ἢ τῆς διοικήσεως ἐδρεύουσα, θέλει τὰ σημεῖοι ὡς ὀφειλὴν τῶν ὑποδιοικητῶν τῶν ῥηθέντων τμημάτων, πρὸς οὓς τ' ἀποστέλλει ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς· οὗτοι δὲ φροντίζουσι περὶ τῆς ἐκποιήσεως ἐν τῇ ἑδρᾷ αὐτῶν, καὶ ἀλλαγῶν, ἐντὸς τῆς περιφερείας αὐτῶν, ἂν ὑπάρχωσιν ἕτεροι ὁπωσοῦν μεγάλαι κωμοπόλεις, εἰς μέρη παρέχοντα εὐχέρειαν εἰς πάντας, διὰ καταλλήλων ἀνθρώπων, κατὰ τὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὑποδειχθέντα τρόπον. Ἐν τῇ λήξει δ' ἐκάστου μηνὸς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς χρηγομένης ἀμοιβῆς διὰ τὴν ἐκποίησιν, πέμπουσι τὸ λοιπὸν τῶν εἰσπραχθέντων πρὸς τὴν διοίκησιν, μετ' ἐκθέσεως συντασσομένης ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἐφ' ἧς ὑπάρχει ἐπισεσημειωμένος ὁ λογαριασμός τῶν κατὰ τὸν μῆνα πωληθέντων καὶ τῶν εἰστέτι ὑπαρχόντων χαρτοσήμων.

Ἄρθρ. 22. Ἡ ἐξέλεξις τοῦ λογαριασμοῦ τῶν ἐν τοῖς ῥηθείσει τμημασι δαπανωμένων χαρτοσήμων πρέπει νὰ γίνηται ἐπιτοπίως, ἐν περιπτώσει δὲ διορισμοῦ νέου ὑποδιοικητοῦ, ἐξετάζονται οἱ λογαριασμοὶ αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου, καὶ τὰ ὑπάρχοντα χαρτόσημα, περιερχόμενα ἀπὸ τοῦ προκατόχου εἰς τὸν διάδοχον, ἐγγράφονται ὡς ὀφειλὴ τοῦ ἐνεργεῖα ὑποδιοικητοῦ, κατὰ τὴν ῥηθείσαν τάξιν. Ἐπὶ τούτου ἐπιτηροῦσι κατὰ καθήκον αἱ τῶν Γενικῶν διοικήσεων καὶ τῶν διοικήσεων οἰκονομικαὶ ἀρχαί. Τὸ δὲ ταμεῖον, οὐδόλως ἀπευθυνόμενον πρὸς τοὺς ὑποδιοικητὰς καὶ λοιποὺς, ζητεῖ λόγον περὶ τῶν χαρτοσήμων ταμειευτικῶς παρὰ τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν τῶν Γ. διοικήσεων καὶ διοικήσεων, αἵτινες ἐσημειώθησαν ὡς ὀφειλέται, καὶ παρ' ἐκείνων ἀποζημιοῦται διὰ τὴν συμβᾶσαν τυχὸν ἀπώλειαν ἢ τὸ ἔλλειμμα· ἀρ' ἑτέρου αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ ἀπευθίνονται πρὸς οὓς παρέδωκαν τὰ χαρτόσημα καὶ πρὸς τοὺς ὑποδιοικητὰς, ζητοῦσαι παρὰ τούτων λόγον καὶ παρὰ τούτων ἀποζημιούμεναι διὰ τὴν συμβᾶσαν ἀπώλειαν ἢ τὸ ἔλλειμμα· οὕτως, ἐκ τῶν εἰσπραξέων τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας δαπανωμένων καὶ ἐκποιουμένων χαρτοσήμων, ἀφαιρέσει δέκα τοῖς ἑκατὸν, ἀμοιβῆς πρὸς τοὺς ἐπιτραπέντας τὴν πώλησιν αὐτῶν, ὡς εἴρηται, τὰ λοιπὰ, συμπεριλαμβανόμενα εἰς τοὺς περὶ τῶν προσόδων πίνακας, πέμπονται κατὰ μῆνα εἰς τὸ ταμεῖον τῶν οἰκονομικῶν ὑπὸ τῶν διοικήσεων, γνωμένης μνείας καὶ περὶ τῆς κρατηθείσης ἀμοιβῆς διὰ τὴν ἐκποίησιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, θέλει συντάττεσθαι, κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ταμείου πεμφθὲν ὑπόδειγμα, πίναξ περιέχων τὸ εἶδος, τὴν κλάσιν καὶ τὸ ποσοῦν τῶν εἰς ἐκάστην διοίκησιν ἐν διαστήματι ἑνὸς μηνὸς πωληθέντων, ὡς καὶ τῶν μὴ πωληθέντων καὶ ἐπομένως διαθεσίμων ὄντων χαρτοσήμων, καὶ

σφραγιζόμενος ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς θέλει πέμπεσθαι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν. Οἱ πίνακες οὗτοι, ἐγχειριζόμενοι εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ χαρτοσήμου, φυλάττονται ἐν τῷ λογιστηρίῳ.

Ἄρθρ. 23. Ἐν ἐκάστη διοικήσει ἢ οἰκονομικῇ ἀρχῇ συντάττει, κατὰ τὸν Μάρτιον ἐκάστου ἔτους, γενικὸν πίνακα, ἐν ᾧ σημεῖοι, κατ' εἶδος, κλάσιν καὶ ποσοῦν, τὰ ἐκ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους μείναντα χαρτόσημα, τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πεμφθέντα εἰς τὴν διοίκησιν, καὶ ἐκ τούτων πόσα ἐντὸς τοῦ ἔτους τούτου ἐπωλήθησαν, καὶ πόσα ἔμειναν ἀνεκποίητα, καὶ σφραγίσασα πέμπει αὐτὸν πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον. Οἱ πίνακες οὗτοι, παραπεμπόμενοι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ χαρτοσήμου, παραβάλλονται πρὸς τὰς ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ σημειώσεις, καὶ μετ' ἀκριβοῦς ἐξέτασιν τὰ ἀποδεδειγμένως δαπανηθέντα χαρτόσημα ἐκπίπτουσι ἐκ τῶν ὁμοειδῶν κεφαλαίων, τῶν σεσημειωμένων εἰς τὰ διὰ τὰς Γ. διοικήσεις καὶ τὰς διοικήσεις ὠρισμένα βιβλία, καὶ οὕτω τακτοποιουμένων τῶν λογαριασμῶν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ταμείου παραδεχθεῖσάν τε τάξιν, ὁ διευθυντὴς ἐκδίδει ἐνσφραγιστον ἀποδεικτικόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου τὸ ὑπουργεῖον γράφει καὶ πέμπει τὰς ἀνηκούσας ἐπιστολάς. Ἄν οἱ πίνακες, περὶ ὧν ἐνταῦθα ὁ λόγος, δὲν σταλῶσι κατὰ τὸν ὠρισμένον χρόνον, κατὰ πρῶτον ὁ διευθυντὴς τοῦ χαρτοσήμου, γράφων οἰκοθεν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὰς ῥηθείσας ἀρχάς, ἐπισπεύδει τὴν ἀποστολὴν τῶν πινάκων. Καὶ ἂν δὲ πάλιν δὲν ἔλθωσιν, ἐξ ἀνάγκης ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐπιστολαὶ ἐπισπευστικαὶ πρὸς τοὺς καθυστεροῦντας, οἵτινες ἄλλως τε ἔσονται ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ὀλιγωρίαν τῶν ταύτην.

Ἄρθρ. 24. Κατὰ τὴν διακείμενισιν τοῦ ἄρθρου 19, πρὶν ἢ καταναλωθῇ τὸ ἐν τινι ἐπαρχίᾳ πρὸς ἐκποίησιν ὠρισμένον χαρτόσημον, ἢ διοικητικῇ ἀρχῇ ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ δι' ἰδίας ἐκθέσεως περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀποστολῆς τοιοῦτου, ὑποβάλλουσα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ σημειοῦσιν τοῦ εἶδους, τῆς κλάσεως καὶ τῆς ἀξίας τοῦ πεμπέτου χαρτοσήμου. Ἄλλ' ὁ κατὰ καιρὸν διευθυντὴς τοῦ χαρτοσήμου, μὴ περριμένον μόνην τὴν ἐκείθεν εἰδοποίησιν, συμφώνως δὲ πρὸς τοὺς μηνιαίους πίνακας ἀφαιρῶν ἀπὸ τῶν πεμφθέντων χαρτοσήμων τὰ ἀναλωθέντα, καθόσον ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, θέλει, φειδόμενος τοῦ χρόνου, προκαλεῖ δι' ἰδίων ἐπιστολῶν τὰς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν περὶ τοῦ ἀναγκαιοῦτος χάρτου πληροφορίας, δυνάμενος ἐπίσης νὰ ζητῇ καὶ πᾶσαν ἄλλην διασάφην οἰκοθεν, χωρὶς τὰ ἐγγράφα του ταῦτα νὰ περιέχωνται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 25. Κατὰ τὸν διορισμὸν νέου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἅμα τῇ ἀφίξει αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ὁ προκατόχος δίδει λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου, καταδειχθέντος δὲ οὕτω πόσα

χαρτόσημα εἰσὶν ἐγγεγραμμένα ἐπὶ ὀνόματι τοῦ πρώην ἐφόρου, πόσα ἐξ αὐτῶν ἐξεποιήθησαν, ὧν τὸ τίμημα ἐσημειώθη εἰς τοὺς πίνακας καὶ ἐπέμφθη εἰς τὰ ταμείον, πόσα δὲ εἰς τὴν ἑδρὰν τῆς Γ. διοικήσεως καὶ τῆς διοικήσεως καὶ πόσα εἰς τὰς ὑποδιοικήσεις ὑπάρχουσιν ἤδη, καὶ ἐκ τίνων εἰδῶν καὶ κλάσεων, ἀριθμηθέντων δὲ τῶν ὑπαρχόντων χαρτοσήμων, καὶ γενομένης τῆς ἀπὸ τοῦ προκατόχου εἰς τὸν διάδοχον τακτικῆς μεταβιβάσεως αὐτῶν, συντάσσεται λογιστικὸς πίναξ ἀπολήγων εἰς ἔκθεσιν τοῦ συμβουλίου, καὶ πέμπεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείον, μετ' ἀποδεικτικοῦ παραλαβῆς τῶν ῥηθέντων χαρτοσήμων (κατ' εἶδος καὶ κλάσιν ἀναφερομένων) ὑπὸ τοῦ νῦν ἐφόρου. Τὸ δὲ ὑπουργεῖον, παραπέμπον πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ χαρτοσήμου τὸν τε πίνακα καὶ τὸ ἐπισυννημμένον ἀποδεικτικόν, προκαλεῖ τὴν ἀκριβῆ ἐπὶ τούτων ἐξέτασιν, μεθ' ἧν, ἂν ἀπεδείχθη ὅτι ὁ παυθεὶς ἐφορὸς δὲν ὀφείλει τι, ἀποδίδεται τούτῳ τὸ πρότερον ληφθὲν παρ' αὐτοῦ ἀποδεικτικόν, σημειοῦται ὁ νῦν ἐφορὸς ὡς ὀφειλέτης τῶν νέων χαρτοσήμων, καὶ οὕτως ἐνεργοῦνται κατὰ συνέπειαν τὰ δέοντα. Ἄν δὲ ὁ παυθεὶς ἔμεινεν ὀφειλέτης ποσοῦ τινος, ὅπερ καταχωρήσῃται σαφῶς ἐν τῇ ῥηθείᾳ ἐκθέσει, τὸ ὀφειλόμενον εἰσπράττεται, κατὰ τὴν περὶ τούτου διάταξιν, παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἢ παρὰ τοῦ ἐγγυητοῦ, καὶ ἀκολουθῶς γίνεται πάλιν ἡ ἐνέργεια τῶν δέοντων.

Ἄρθρ. 26. Τοῦ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ συμβουλίου προσδιορίζοντος τὸ εἶδος καὶ τὸ σχῆμα τοῦ χάρτου, τοῦ ὁποῦ γενήσεται χρῆσις δι' ἐκάστην κατηγορίαν χαρτοσήμων, ὁ ἐπὶ τούτῳ ἀναγκαῖος χάρτης, ἀγοραζόμενος ἐπίσης τῇ φροντίδι τοῦ συμβουλίου τούτου, καταλογίζεται εἰς βᾶρος τοῦ διευθυντοῦ τοῦ χαρτοσήμου, ὅστις, κατὰ τὸν κανονισμόν, ἐνεργεῖ τὰ περὶ τῆς σφραγίσεως καὶ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ, ὀφείλων κατὰ τὴν λῆξιν ἐκάστου ἔτους νὰ δώσῃ λόγον κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ταμειευτικὴν τάξιν. Ἐπομένως, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου τούτου συστήματος μέχρι τῆς συμπληρώσεως ἐνός ἔτους, ἦτοι κατ' ἔτος ἀπὸ τῆς πρώτης Μαρτίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου, ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ταμείου ἀγορασθέντος, κατὰ δεσμίδας δὲ καὶ φύλλα εἰς βᾶρος τοῦ διευθυντοῦ καταλογισθέντος χάρτου ὅσα ἂν ἐξετυπώθησαν χαρτόσημα, ἀξίας τε καὶ τάξεως, σημειοῦνται εὐκρινῶς κατ' εἶδος, κλάσιν καὶ ἀξίαν, εἰς πίνακα συνταττόμενον ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ χαρτοσήμου, τοῦ ὁποῦ πίνακος τὸ μὲν πρωτόγραφον φυλάττεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ λογιστηρίου, ἀντίγραφον δὲ ὑποβάλλεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον. Τὸ δὲ ὑπουργεῖον παραπέμπει τὸν πίνακα τούτον, ὅπως ἐκ παραβολῆς πρὸς τὰς ὑπαρχούσας σημειώσεις ἐκκαθαρσθῆ ὁ λογαριασμός, πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξόδων λογιστικὸν τμήμα, ἔνα, ἐξακριβωμένου τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ εἶδους τῶν χαρτοσήμων, ἅπερ ἐξετυπώθησαν ἐντός τοῦ ἔτους ἐκ τοῦ χάρτου τοῦ εἰς βᾶρος τοῦ ῥηθέντος διευθυντοῦ ἐγγεγραμμένου, τακτοποιεῖται ἡ περὶ τούτου σημειώσις,

ἀφαιρεθέντων τῶν ἐκτυπωθέντων χαρτοσήμων ἐκ τῆς σεσημειωμένης ὀφείλης τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου, τὰ δὲ λοιπὰ, ὅποσα εἶδη καὶ ὅποσαι δεσμίδες ἐξ ἐκάστου εἶδους χάρτου ἀνυπάρχουσι παρὰ τῷ διευθυντῇ τοῦ χαρτοσήμου, κατ' ἀφαίρεσιν πάλιν τοῦ ἐν τῇ ἐκτυπώσει ἢ τῇ σφραγίσει φανηρομένου, θέλουσι σημειωθῆ διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος ὡς αὐτουσίως ὀφειλόμενα ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, καὶ λαμβανομένου παρ' αὐτοῦ νέου ἀποδεικτικοῦ.

Ἄρθρ. 27. Ἡ διεύθυνσις τοῦ χαρτοσήμου θέλει κατ' ἔτος ὑποβάλλει εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργεῖον περιληπτικὸν γενικὸν λογαριασμόν, περιέχοντα σαφῶς πόσα ἐξ ἐκάστης κατηγορίας, καὶ εἶδους καὶ κλάσεως, κατὰ τὴν διατίμησιν, χαρτόσημα ἐξετυπώθησαν ἐντός ἐνός ἔτους, ἐκ τούτων πόσα κατηναλώθησαν καὶ ἐξεποιήθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὸ δὲ τίμημα αὐτῶν ἐδόθη εἰς τὸ ταμείον, πόσα δοθέντα ἐπὶ ἀποχώρῃ ἐγγυήσει εἰς ἀνθρώπους ἐπιτραπέντας τὴν ἐκποίησιν αὐτῶν, καὶ εἰσέτι μὴ ἐκποικηθέντα, ὑπάρχουσι παρ' αὐτοῖς, πόσα, κατὰ τὸν ἀνωτέρω ὑποδειχθέντα τρόπον, ἐπέμψθησαν εἰς τὰς ἐπαρχίας, καὶ ἐπωλήθησαν ἐπιτοπίως, περιληφθείσης τῆς ἀξίας αὐτῶν εἰς τοὺς πίνακας καὶ διαβιβαθείσης εἰς τὸ ταμείον, ἢ μὴ πωληθέντα ἐπιτοπίως μένουσι διαθέσιμα, ἐγγεγραμμένα ὡς τοιαῦτα εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ ἐπιόντος ἔτους, καὶ πόσα δέον νὰ ὑπάρχουσιν ἐπομένως ἐν τῷ ταμείῳ τῆς διευθύνσεως αὐτούσια, ἅπαντα ταῦτα κατ' εἶδος, κλάσιν καὶ ἀριθμὸν, πόσαι εἰσὶν αἱ βεβαιωθείσαι εἰσπράξεις, καὶ πόσα ἐδόθησαν ὡς ἀμοιβὴ δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐκ τῶν εἰσπράξεων πρὸς τοὺς ἐνταῦθα καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διωρισμένους εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν χαρτοσήμων. Τὸ δὲ ὑπουργεῖον παραπέμπει τὴν γενικὴν ταύτην ἔκθεσιν, ὡς καὶ τὰς τῶν ἄλλων ἀρχῶν, εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ συμβουλίου, καὶ ἀφ' οὗ γενῆ ἀντιπαραθέσεις τῶν μὲν ὑποδεικνυμένων ὡς ἐκτυπωθέντων χαρτοσήμων, κατ' εἶδος, κλάσιν καὶ ἀξίαν, πρὸς τὰς ἐν τῷ λογιστηρίῳ τῶν ἐξόδων, τοῦ δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς ἐπαρχίαις εἰσπραχθέντος καὶ εἰς τὸ ταμείον παραδόντος καὶ ἐν τοῖς πίναξιν σημειωθέντος ποσοῦ πρὸς τὰς ἐν τῷ λογιστηρίῳ τῶν σερρακιῶν καὶ τῶν ἐσόδων ὑπαρχούσας σημειώσεις, ἐξετασθῆ δὲ ἐν συμβουλίῳ ὁ κατὰ συνέπειαν καταστρωθεὶς λογαριασμός, ἐνεργοῦνται αἱ περαιτέρω ταμειευτικαὶ διατυπώσεις σύμφωνα πρὸς τὸ ἐπὶ τούτῳ προκαλεσθῆσάμενον αὐτοκρατορικὸν διάταγμα. Τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἐπιμελεῖται ὁ διαληφθεὶς ὑπάλληλος, προσέχων ὅπως μήποτε συμβῆ τι ἀπᾶν πρὸς αὐτά.

Ἄρθρ. 28. Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἑβδομὸν ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ὅπως τραπεζίται καὶ ἔμποροι τινες ποιῶνται χρῆσιν ἰδίου χάρτου διὰ συναλλαγματικὰς καὶ γραμματίας, ὀφείλουσι νὰ τὸν ἐπισφραγίσωσι, πρὶν γράψωσιν ἐπ' αὐτοῦ, πληρόντες τέλη ἀνάλογα πρὸς τὰ ἐγγραφησόμενα ποσὰ, κατὰ

τὴν περὶ χαρτοσήμου διάταξιν καὶ διατίμησιν, καὶ κατὰ τὸ 21 ἄρθρον δὲ, ἂν συναλλαγματικῆ, ἢ γραμματίων, ἐντὸς τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους ἐπὶ ἀσφαγιστοῦ χάρτου γεγραμμένον καὶ κυκλοφοροῦν, προσαχθῆ εἰς τὸ σφραγιστήριον, πρὶν ἢ λήξῃ ἡ προθεσμία του καὶ πρὶν ὀπισθογραφηθῆ, θέλει ἐπισφραγίζεσθαι, καταβαλλομένου τοῦ τριπλασίου τοῦ ἀναλογούντος τέλους, τούτων ἕνεκα παρασκευασθήσεται χάριν εὐκολίας τῶν θελώντων νὰ ἐπισφραγίζωνται τοιαῦτα ἔγγραφα, ἐν τῷ Γενικῷ Ἐφορείῳ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει τελωνείου, Γραφεῖον ἐπὶ τούτῳ, ἐροδιασθησόμενον μὲ τοὺς ἀναγκαίους σφραγιστήρας, μηχανάς καὶ λοιπά. Τῆς ἐποπτείας τοῦ γραφείου τούτου ἀνατιθεμένης εἰς τὴν ῥηθένσαν ἐφορείαν, αὕτη θέλει συντάξει καὶ δώσει εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείων σχέδιον διατυπώσεών τινων, ἀπαιτουμένων τυχὸν ὡς ἐκ τοῦ τόπου καὶ τῆς θέσεως, ὅπως μὴ συμβαίνει καταδόλεις καὶ κατάχρησις περὶ τὴν σφράγισιν, ἢ τὴν εἰσπραξίν τοῦ τέλους. Ἐπομένως, ὅ,τε ὑπὸ τῶν ῥηθέντων τραπεζιτῶν, ἐμπόρων καὶ λοιπῶν προσαγόμενος ἴδιος χάρτης, καὶ αἱ συναλλαγματικαὶ, τὰ καλὰ καὶ τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια, τὰ, ὡς ἀνωτέρω, πρῶτον γεγραμμένα ἐπὶ ἀσφαγιστοῦ χάρτου, πρὸ τῆς λήξεως δὲ τῆς προθεσμίας καὶ ἄνευ ὀπισθογραφήσεως προσαγόμενα ἐπίσης ὅπως ἐπισφραγισθῶσι, σύμφωνα πρὸς τὰς ταχθσομένης διατυπώσεις, περὶ ὧν ἤδη ἐγένετο λόγος, θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς τὴν σφράγισιν ἄνωθεν, κατὰ τὴν διάταξιν καὶ διατίμησιν, λαμβανομένου τοῦ ὀρισμένου τέλους, ἐπὶ τούτῳ δὲ κρατεῖται βιβλίον, διηρημένον ὡς πίναξ, ἐν ᾧ ἐγγράφονται σαφῶς καὶ εὐκρινῶς, κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν τάξιν, τῶν ἐκάστοτε σφραγιζομένων ἐκεῖ, τὸ εἶδος, ἡ κλάσις, ἡ ἀξία, τὸ ποσὸν τοῦ λαμβανομένου τέλους, τὸ ὄνομα τοῦ προκαλέσαντος τὴν σφράγισιν, ὡς καὶ τὸ ἐπιτήδευμα καὶ ἡ ὑπεκρίτης αὐτοῦ. Αἱ εἰσπράξεις διαβιβαζόμεναι ἀπαξ τῆς ἐβδομάδος εἰς τὸ ταμεῖον τῆς διευθύνσεως, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, παραδίδονται ὑπὸ ταύτης μετὰ τῶν λοιπῶν προσόδων εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

ΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΟΡΟΙ

ἀπαιτούμενοι κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν συμβολαίων, τῶν μεταξὺ ἐμπόρων καὶ ἰδιοκτητῶν περὶ σιτηρῶν καὶ ἄλλων τοιούτων ἐμπορευμάτων συναπτομένων.

"Ἄρθρον 1. Τὰ τοιαῦτα συμβόλαια, κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ κανονισμόν, πρέπει νὰ γράφωνται ἐπὶ χαρτοσήμου τάξεως, οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου.

"Ἄρθρ. 2. Περὶ οἰοιοῦδήποτε ἀντικειμένου ἂν πρόκειται, τὰ συμφωνητικὰ ταῦτα συντάττονται εἰς διπλοῦν, καὶ θάτερον μὲν τῶν ἐγγράφων μένει παρὰ τῷ ἰδιοκτῆτῃ, τὸ δ' ἕτερον παρὰ τῷ ἀγοραστῇ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐμπορευμάτων ὑπογράφοντα δὲ ἡ σφραγισθέντα ἀμφοτέρω ὑπ' ἀμφοτέρων, προσάγονται, ἐν πάσῃ ἐπαρχίᾳ, εἰς τὸ ὑποδιοικητήριον, ἔνθα, ἂν περιέχῃσι τοὺς ἐφεξῆς ῥηθησομένους ὅρους, ἐγγράφονται εἰς ἴδιον βιβλίον, κρατούμενον διὰ τοιαῦτα συμβόλαια, καὶ ἐπικυροῦνται σφραγισόμενα τῇ σφραγίδι τοῦ ὑποδιοικητηρίου.

"Ἄρθρ. 3. Τὸ συμβόλαιον πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ τῶν πραγμάτων, περὶ ὧν τὰ μέρη συμβάλλονται, τὸ γένος, τὸ εἶδος, τὸ ποσὸν καὶ τὴν ὠρισμένην τιμὴν πρὸς δὲ, τὸν τόπον, ἔνθα εἶναι παραδοτέα, καὶ τὸν χρόνον, ἐντὸς πόσων ἡμερῶν.

"Ἄρθρ. 4. Ἄν τὸ ἀντικείμενον τοῦ συμβολαίου ἦναι τρόφιμα, ἐκτὸς τοῦ εἶδους, πρέπει νὰ γίνηται μνεῖα καὶ τίνος ἐπαρχίας, χωρίου καὶ ἔτους προϊόντα εἶναι, τὸ δὲ ποσὸν νὰ ὑπολογίζεται κατὰ κοιλὰ Κωνσταντινουπόλεως, ἢ ὀκάδας, μηδὲ ὅπως ἐπιτροπομένου νὰ σνομολογηθῆ καὶ συναχθῆ συμβόλαιον ἐπὶ τῇ βράσει ἄλλου κοιλοῦ ἢ μέτρου.

"Ἄρθρ. 5. Ἄφ' οὗ οἱ συμβαλλόμενοι ἴδωσι τὸ δεῖγμα τῶν πραγμάτων, περὶ ὧν συμφωνοῦσι, τοῦτο διαίρεται εἰς δύο, καὶ σφραγισθὲν ὑπὸ τε τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ, φυλάττεται παρ' ἐκατέρω: ἀλλὰ, ἂν θάτερος τούτων δὲν ἔχῃ σφραγίδα, τότε ἐπιτίθεται ἡ σφραγὶς τοῦ ὑποδιοικητηρίου.

"Ἄρθρ. 6. Μὴ ὑπάρχοντος τυχόν δείγματος τοῦ πωλουμένου πράγματος, ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ γίνῃ ἡ ἀποχρῶσα διασάφσις, ἐκτιθεμένου σαφῶς ἂν τοῦτο ἦναι ἐκ τοῦ ἀρίστου, ἐκ τοῦ μέσου, ἢ ἐκ τοῦ κατωτάτου εἶδους, καὶ τίνος τόπου καὶ ἔτους προϊόν.

"Ἄρθρ. 7. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ, καθ' οἰανδήποτε ἐμνηνεῖαν ἢ δι' οἰανδήποτε τινα πρόφασιν, παραδοχὴ καὶ ἐπικύρωσις συμβολαίου περὶ πράγματος ἀπληρομένου δι' ἐπιστήμου διακηρύξεως τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἀντικειμένου εἰς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ Κράτους.

*Άρθρ. 8. Ἐπειδὴ, ὡς ἂν συμβάλλονται ἅπαντες οἱ κάτοικοι χωρίων, ἢ μέρους τούτων μετ' ἐμπόρων ἢ ἄλλων ἀγοραστῶν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπογράψωσιν ἢ νὰ σφραγίσωσιν ὅλοι οἱ χωρικοὶ διὰ μιᾶς τὸ περὶ τῶν τροφίμων καὶ λοιπῶν συμβόλαιον, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἢ ἄλλου τινος ἐν ὀνόματι ἐαυτοῦ συνομολογηθὲν καὶ σφραγισθὲν δὲν ἰσχύει ὡς πρὸς τὸν τρίτον, αἱ τοιαῦται συμφωνίαι πρέπει νὰ γίνωνται τῇ γνώμῃ καὶ γνώσει τῶν δημογερόντων τοῦ χωρίου· ἂν δὲ τὰ ἐπ' ὀνόματι τῶν χωρικῶν συνομολογούμενα συμβόλαια δὲν γίνωσιν τῇ εἰδήσει καὶ βουλῇ τῶν δημογερόντων, καὶ δὲν ὑπάρχῃ πλήρης βεβαιότης περὶ τοῦ ὅτι οὕτω πως ἐγένοντο, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κυρῇ ταῦτα ἡ ἀρχή. Ἐπίσης, ἐπὶ πραγμάτων καὶ ἐμπορευμάτων συντεχνίας τινός, δὲν ἰσχύει ἡ διὰ τοῦ προϊσταμένου τῆς συντεχνίας μόνου συνομολόγησις τοῦ συμβολαίου, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ ὑπογράφηται καὶ σφραγίζηται τοῦτο ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἐπωλήθησαν τῇ συναινέσει αὐτῶν.

Ταῦτά εἰσιν οἱ οὐσιώδεις ὅροι τῶν συμβολαίων καὶ συμφωνητικῶν, καὶ ὡς ἂν τερηθῶσιν, ἢ ἐκ μέρους τῶν ὑποδιοικητῶν ἐπικύρωσις καὶ σφράγις παρέπεται ἀναγκασίως. Κινηθεῖσι δὲ ἀγωγῆς ἕνεκα δοσοληψίας λαβούσης χώραν ἐπὶ τῇ βάσει ὡς σφραγισμένου καὶ κεκυρωμένου συμβολαίου, τὸ ἀρμόδιον συμβούλιον, ἐπιλαμβανόμενον τῆς δίκης, ἐκδίδει ἀπόφασιν σύμφωνα τῶ νόμῳ καὶ τῇ ἰσχυρῇ τάξει. Ἄν δὲ τὰ συμβόλαια δὲν συνταχθῶσι κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις, οὐδ' ἐπικυρωθῶσιν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἀκολούθως, ἀναφυσίως δίκης μετέπειτα, ἂν προκύψωσι δυσχέρεια, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραπονηθῆται τις διὰ τοῦτο. Ἐπίσης πρέπει νὰ ἤξεύρῃ πᾶς τις, καὶ μάλιστα οἱ χωρικοὶ ὅτι, ἂν τὸ ἐμπόρευμα, τοῦ ὁποίου ἡ παράδοσις συνομολογήθη διὰ συμβολαίου σφραγισθέντος καὶ κυρωθέντος ὑπὸ τῆς διοικήσεως, δὲν παραδοθῆ κατὰ τὸν συμφωνηθέντα τρόπον, τούτεστιν, ἂν δὲν ὁμοιάξῃ πρὸς τὸ δείγμα, ἢ δὲν παρεδόθῃ εἰς τὸν ὀρισμένον χρόνον, ἢ ἂν συμβῆ τι ἄλλο παρὰ τὰ συνομολογηθέντα, ὁ ἔμπορος ἢ ὁ ἀγοραστὴς ἔχει δικαίωμα πρὸς ἀγωγήν, τῆς ὑποίας εἰσαχθεῖσι ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς, καὶ βασίμου ἀποδειχθείσης, ὁ πωλητὴς ὑφίσταται ζημίας, ὑποχρεούμενος εἰς πληρωμὴν τῶν καὶ ἄλλων τοιούτων καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ἂν ὁ ἔμπορος, συνάψας συμβόλαιον μετὰ χωρικῶν, κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ῥηθέντας ὅρους, ἀκολούθως, παρὰ τὴν συμφωνίαν, δὲν θέλῃ νὰ λάβῃ τὸ παραδιδόμενον ἐμπόρευμα, ἢ προσφέρῃ τιμὴν ὀλιγωτέραν, ἢ θέλῃ νὰ δώσῃ νόμισμα εἰς ἀνωτέραν τῆς τεταγμένης τιμῆς, ζημιῶν ὑποσδῆποτε τὸν ἰδιοκτήτην, οὗτος δὲ δι' ἐγγράφου ἀναφοράς ἐκθέσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἀρχήν, ἐξεταζομένης ἐπίσης τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου ἀποδειχθέντος ὅτι λέγει ἀληθῆ, ὑποβάλλεται ὁ ἀδικῶν, καὶ εἴτις ἄλλος ὑπεσχέθη, εἰς τὰς ἀνηκούσας ἀποζημιώσεις, καὶ ἀποδίδεται δεόντως τὸ δίκαιον.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ.

(Ἐκτελεσθῆτω.)

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΣ

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ.

(28 Ζηλχιότς 1274.)

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ διακρίσεως τῶν ἀθελμων πράξεων καὶ τῶν ἐπιβαλλομένων αὐταῖς ποινῶν, καὶ περὶ τινῶν γενικῶν ἀρχῶν.

*Άρθρ. 1. Ἐπειδὴ, ὡς εἶναι ἔργον τῆς Κυβερνήσεως τὸ τιμωρεῖν τὰς ἀμέσως κατὰ τῆς ἀρχῆς διαπραττομένας ἀξιοποίνους πράξεις, οὕτως ἔργον τῆς Κυβερνήσεως εἶναι καὶ τὸ τιμωρεῖν τὰς ἐναντίον τῶν ἰδιωτῶν πραττομένας, διὰ τὴν ἐκ τούτων συμβαίνουσαν διατάραξιν τῆς δημοσίας ἡσυχίας, τούτου ἕνεκα θεθεῖσα ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ ἐβεβαιώθη καὶ ἡ διακρίσις τῶν ποινῶν, ὧν ἡ ἐπιβολὴ καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἀνήκει κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον εἰς τὴν ἀνωτάτην ἀρχήν, διατηρουμένων ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπροσβλήτων τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, τῶν ὑπὸ τοῦ ὀρθοκρευτικοῦ νόμου ὀρισμένων.

*Άρθρ. 2. Αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου τιμωρούμεναι ἀξιοποίνου πράξεις διαίρουνται εἰς τρεῖς τάξεις. Καὶ ἡ μὲν πρώτη περιλαμβάνει τὰ κακουργήματα· ἡ δὲ δευτέρα, τὰ πλημμελήματα· ἡ δὲ τρίτη, τὰ πταίσματα.

*Άρθρ. 3. Κακουργήματα εἰσὶν αἱ πράξεις, αἱ συνεπαγόμεναι ποινήν τινα φοβεράν, οἷα ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου, τὰ μετ' ἐκθέσεως ἰσόβια ἢ πρόσκαιρα δεσμὰ, ἡ εἰρκτὴ, ἡ διὰ βίου ὑπερορία, ἡ διὰ βίου στέρησις βαθμοῦ καὶ ὑπηρεσίας, καὶ ἡ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων ἀφαίρεσις.

*Αρθρ. 4. Πλημμελήματα εἰσὶν αἱ πράξεις, εἰς ἃς ἐπιβάλλονται ἐπανορθωτικὴ ποινὰ· ἐπανορθωτικὰ δὲ ποινὰ εἰσὶ· φυλάκις πλέον μιᾶς ἐβδομάδος, προσωρινὴ ὑπερορία, ἀποβολὴ ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ πρόστιμον.

*Αρθρ. 5. Πταίσματα δὲ εἰσὶν αἱ πράξεις, καθ' ὧν ὁ νόμος ὀρίζει ποινηντινα, λυπούσαν τὸν πράξαντα· τοιαῦτα δὲ εἰσὶν ἢ ἀπὸ 24 ὥρων μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος κράτησις καὶ πρόστιμον μέχρις ἑκατὸν γροσιῶν τὸ πολὺ.

*Αρθρ. 6. Αἱ ποινὰ αὐτὰ καταγινώσκονται καὶ ἐκτελοῦνται, ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμέναις περιπτώσεσι, ποτὲ μὲν ἰδίᾳ ἐκάστη, ποτὲ δὲ συλλήβδην ἅπασαι.

*Αρθρ. 7. Ἐὰν οἱ εἰς προσωρινὴν ὑπερορίαν, φυλάκισιν, πρόσκαιρον εἰρκτὴν, ἢ πρόσκαιρα δεσμὰ καταδικασμένοι δραπετεύσωσιν ἐκεῖθεν, ἐνθα ἐφείλουσι νὰ ὑποστῶσι τὴν ποινὴν αὐτῶν, εἰς τὸ ὑπολειπόμενον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ποινῆς χρονικὸν διάστημα προστίθεται, ὅταν συλληφῶσιν, ἀπὸ τοῦ τρίτου μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς ἐν ἀρχῇ καταγνωσθείσης ποινῆς. Ἄλλᾳ, ἐὰν ὁ δραπετεύσας ᾖ καταδικασμένος εἰς ἐξορίαν ἰσόβιον, ἢ ποινὴ αὐτοῦ μεταβάλλεται εἰς διὰ βίου εἰρκτὴν· ἂν κατεγνωσμένη ποινὴ ᾖ διὰ βίου εἰρκτὴ, ὁ δραπέτης καταδικάζεται εἰς διὰ βίου δεσμὰ.

*Αρθρ. 8. Ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένων περιπτώσεων, ἐν ὑποτροπῇ ἢ ποινῇ διπλασιάζεται.

*Αρθρ. 9. Ἡ κατάχρησις καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ποινῶν οὐδὲν παραβλάπτουσι τὰ δικαιώματα τῶν πολιτικῶς ἐναγόντων, καὶ τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις αὐτῶν κατὰ τῶν διαπραζάντων κακούργημα, πλημμέλημα, ἢ πταίσματι.

*Αρθρ. 10. Ἐὰν ἐν τῇ ἀποφάσει διατάττῃται ἢ τε καταβολὴ πρόστιμου, καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν κλαπέντων καὶ ἀποζημιώσεως καὶ λοιπὰ ἐνταῦθα, πρὸ παντὸς ἄλλου λαμβάνονται τὰ κλοπιμαῖα καὶ αἱ ἀποζημιώσεις.

*Αρθρ. 11. Αἱ ἀποφάσεις περὶ πρόστιμου, περὶ ἀποδόσεως κλοπιμαίων, περὶ ἀποζημιώσεων καὶ τόκων καὶ ἐξόδων, ἐκτελοῦνται διὰ τῆς φυλακίσεως καὶ πιέσεως τοῦ καταδικασθέντος, ἂν δὲν ὑπακούσῃ.

*Αρθρ. 12. Ἐπὶ κακούργηματων καὶ πλημμεληματων, ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ ἐπιβῆλῃ συλλήβδην τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, τὸ πρόστιμον καὶ τὴν εἰδικὴν δήμευσιν τῶν ἐκ τοῦ κακούργηματος ἢ τοῦ πλημμελήματος παραχθέντων, καὶ τῶν πραγμάτων, ὧν ἐγένετο ἢ προέκειτο νὰ γίνῃ χρῆσις κατὰ τὴν τέλεσιν αὐτῶν.

*Αρθρ. 13. Οἱ διαπραζάντες κακούργηματα ἢ πλημμελήματα, ἐσωτερικῶς ἢ ἐξωτερικῶς τὴν ἰσχυρίαν τοῦ Κράτους διαταράττοντα, ἀφοῦ ὑποστῶσι πλὴρ τὴν νόμιμον ποινὴν, διατελοῦσιν ἐξάπαντος ὑπὸ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν.

*Αρθρ. 14. Τὸ δὲ διατελεῖν ὑπὸ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν σημαίνει· Τὸ νὰ μὴ δύναται τις νὰ διαμῆνῃ εἰς μέρη τινὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ὅριζον δὲ καὶ δηλῶν τὸν τόπον τῆς μελλούσης διαμονῆς αὐτοῦ, καὶ τὰ μέρη, ὅθεν θέλει διαβῆ διὰ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ, νὰ λαμβάνῃ διαβατήριον, ἐνθα πάντα ταῦτα ἔσονται σεσημειωμένα· ἄμα δὲ ἀφίχθεις, ἐντὸς εικοσιτεσσάρων ὥρων ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν ἀφίξιν του εἰς τὴν ἐγγώριον ἀρχήν. Μέλλον δὲ νὰ μεταβῇ ἀλλαγῶσε, εἰδοποιῶν τὴν ἀρχὴν πρὸ τριῶν ἡμερῶν νὰ λαμβάνῃ ἐκ νέου διαβατήριον. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ᾔθελε παραβῆ τοὺς ὅρους τούτους, τιμωρεῖται φυλακίζόμενος οὐχὶ πλέον τοῦ ἑτῶς. Οὐδεὶς τίθεται ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν ἐμὴ σύμφωνα τῇ διακελεύσει τοῦ Νόμου.

*Αρθρ. 15. Πᾶν κακούργημα, πλημμέλημα, ἢ πταίσμα, τιμωρεῖται κατὰ τὸν Νόμον καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοὺς ἰσχύοντας, ὅτε ἀνεκαλύφθῃ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς, ἢ κατηγγέλθῃ πρὸς αὐτήν, οὐχὶ δὲ κατὰ νόμον μεταγενέστερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τὰ κακούργηματα ποινῶν.

*Αρθρ. 16. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπιβάλλεται κατὰ τῶν διαπραζάντων τὰ ἐν τοῖς κατωτέρω ἀρθροῖς διαλαμβανόμενα κακούργηματα· δὲν ἐκτελεῖται δὲ, πρὶν ἢ ἀναγνωσθῇ δημοσίᾳ, ἐν τῷ ὀρισμένῳ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τόπῳ, ἢ τὴν βεβαίωσιν τοῦ κακούργηματος καὶ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν διαλαμβάνουσα ὑψηλὴ διαταγὴ, ἐπικευρωμένη τῷ αὐτοκρατορικῷ Τουρῆ.

*Αρθρ. 17. Τὸ σῶμα τοῦ θανατωθέντος, μὴ ὑπαρχόντων κληρονόμων, ἐνταφιάζεται παραδιδόμενον εἰς τὸ ἐκεῖνος ἀνήκεν ἔθνος.

*Αρθρ. 18. Ἡ εἰς θάνατον καταδικασθεῖσα γυνὴ, ἂν δηλώσῃ ὅτι εἶναι ἐγκυος, βεβαιωθῇ δὲ ἡ ἐγκυμοσύνη αὐτῆς, θανατοῦται μετὰ τὸν τοκετόν.

*Αρθρ. 19. Δεσμὰ εἰσὶ τὸ ὑποβάλλεσθαι εἰς βαρέα ἔργα, φέροντα ἀλύσεις εἰς τοὺς πόδας· ἢ δὲ εἰς δεσμὰ καταδικη συνεπάγεται καὶ τὴν ἐκθεσίαν, ἣτις συνίσταται εἰς τὰ ἐξῆς. Τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως περιλήψις, γεγραμμένη γραμμᾶσι μεγίστοις, τίθεται ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ καταδικου, ἀχθέντος ἐπὶ τούτῳ εἰς πλατεῖαν τινὰ, ἢ εἰς ἄλλο πολυάνθρωπον μέρος τῆς πόλεως, ἐν ᾗ εὐρίσκειται· ἀφοῦ δὲ μείνῃ ἐκεῖ ἐπὶ δύο ὥρας ἐκτεθειμένος εἰς τὰς ὄψεις ἀπάντων, δεσμεύεται τότε τοὺς πόδας δι' ἀλύσεων, καὶ πέμπεται εἰς τὸν τόπον, ἐνθα ὑποστήσεται τὴν καταγνωσθεῖσαν ποινήν. Ἀπαλλάσσονται τῆς ἐκθέσεως οἱ κακούργοι, οἱ ἔχοντες ηλικίαν μεῖζονα μὲν τῶν ἐβδομηκοντα, ἐλάσσονα δὲ τῶν δεκαοκτῶ ἐτῶν. Οἱ οὐτε-

μά, προσβύτεροι, ιεροκήρυκες και ιμάμια, και οι εκ του κλήρου των άλλων εθνών, εξαιρούνται, απαλλασσόμενοι τῆς ἐκθέσεως.

*Άρθρ. 20. Ἰσοβία δεσμὰ εἰσι, ἀφ' οὗ ὑποστῆ τὴν ἐκθεσιν, νὰ ὑποβάλληται τις, φέρων ἀλύσεις εἰς τοὺς πόδας ἐφ' ὅρου ζωῆς, εἰς βαρέα ἔργα, ὅπου ἤθελε διατάξει ἡ Κυβέρνησις.

*Άρθρ. 21. Πρόσκαιρα δεσμὰ εἰσι, ἀφ' οὗ ὑποστῆ τὴν ἐκθεσιν νὰ ὑποβάλληται τις ἐπίσης, μὲ ἀλύσεις εἰς τοὺς πόδας, εἰς βαρέα ἔργα, ὅπου ἡ Κυβέρνησις ἤθελε διατάξει, ἀπὸ τριῶν μέχρι δεκαπέντε ἐτῶν· ἀλλ' ἂν ἡ ποινὴ ᾖ βραχυτέρα τῶν πέντε ἐτῶν, ἐκτελεῖται καὶ ἐπιτοπίως.

*Άρθρ. 22. Ἡ θανατικὴ ποινὴ καὶ ἡ ἐκθεσις δὲν ἐκτελοῦνται κατὰ τὰς ἐορτὰς τῆς θρησκείας, ἣν προσβύει ὁ καταδικασθεὶς.

*Άρθρ. 23. Ἰσοβίος εἰρκτὴ ἐστὶ τὸ διαμείνει μέχρι θανάτου πεφυλακισμένος ἐντὸς φρουρίου, ὀριζομένου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

*Άρθρ. 24. Πρόσκαιρος εἰρκτὴ ἐπίσης, τὸ κρατεῖσθαι πεφυλακισμένον ἐντὸς φρουρίου, ὀριζομένου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ τριῶν μέχρι δεκαπέντε ἐτῶν.

*Άρθρ. 25. Ἡ ποινὴ τῆς εἰρκτῆς ἐστὶ συνδυασμὸς φυλακίσεως μετ' ὑπερορίας. Ὁ κατειργμένος δύναται νὰ συγκοινωνῇ μετὰ τῶν ἔσω ἢ ἔξω τοῦ φρουρίου, ἐφόσον ἐπιτρέπουσιν αἱ ἀστυνομικαὶ διατάξεις.

*Άρθρ. 26. Ἡ ποινὴ τῶν προσκαίρων δεσμῶν καὶ τῆς προσκαίρου εἰρκτῆς λογίζεται ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐπεκυρώθη ἡ ποινικὴ ἀπόφασις.

*Άρθρ. 27. Ὁ καταδικασθεὶς εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ ἢ εἰς πρόσκαιρον εἰρκτὴν, ἐκπίπτων τοῦ δικαιώματος πάσης διαχειρίσεως καὶ συναλλαγῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ποινῆς, διορίζει, τῇ ἐγκρίσει τῆς ἀρχῆς, πληρεξούσιον πρὸς διαχείρισιν τῆς περιουσίας του κατὰ τὸ ὄρισμένον τοῦτο χρονικὸν διάστημα. Ἐφ' ὅσον δὲ διαρκεῖ ἡ ποινὴ, δίδεται αὐτῷ, διὰ τοῦ πληρεξουσίου, ἐκ τῶν προσόδων του τοσοῦτον μόνον, ὅσον ἐπιτρέπουσιν αἱ εἰδικαὶ περὶ φυλακῶν διατάξεις, καὶ μηδὲν ἕτερον. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς ποινῆς, ἐπιστρέφεται αὐτῷ ἡ περιουσία του ἅπασα, καὶ τῷ δίδεται λόγος (λογοδοσία) διὰ τὴν γενομένην διαχείρισιν ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου.

*Άρθρ. 28. Ὁ εἰς ἰσοβίον ὑπερορίαν καταδικασθεὶς ἀποπέμπεται εἰς τόπον, ὄρισμένον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως διαμείνῃ ἐκεῖ ἰσοβίως. Ἄν δὲ ζητήσῃ καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ τὴν μετάβασιν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, τοῦτο ἐπιτρέπεται κατ' ἐπιείκειαν.

*Άρθρ. 29. Ἡ ἰσοβίος στέργσις βαθμοῦ καὶ δημοσίας ὑπηρεσίας συνίσταται εἰς τὸ μὴ γίνεσθαι τιὰ, κατὰ τὴν διακείμενιν τοῦ νόμου, τοῦ λοιποῦ δεκτὸν εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, μικράν ἢ μεγάλην, εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε ὡς ἐνοικιαστὴν, μηδ' ἀξιοῦσθαι βαθμοῦ ἢ μισθοῦ, μηδὲ φέρειν

παράσημον· ἂν δὲ τύχῃ ἔχων ἤδη βαθμὸν ἢ ὑπηρεσίαν, ἀπόλλυσι ταῦτα μετὰ τοῦ μισθοῦ.

*Άρθρ. 30. Οἱ καταδικασθέντες εἰς ἰσοβία ἢ πρόσκαιρα δεσμὰ, ἢ εἰς ἰσοβίον εἰρκτὴν, ἢ εἰς ἰσοβίον ὑπερορίαν, ὑφίστανται καὶ τὴν ἰσοβίον στέργσιν βαθμοῦ καὶ δημοσίας ὑπηρεσίας. Ὡς δὲ πρὸς τὴν ποινὴν τῆς προσκαίρου εἰρκτῆς, ἂν αὕτη κατεγνώσθῃ ὡς εἰδικὴ ποινὴ, ὁ εἰς ταύτην καταδικασθεὶς ὑφίσταται καὶ τὴν ἐν λόγῳ στέργσιν ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ποινὴ· συμπληρωθέντος δὲ τοῦ ὀρισθέντος χρόνου τῆς ποινῆς, ἂν ἡ κυβερνήσις πεισθῇ περὶ τῆς ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολῆς τοῦ ἤθους αὐτοῦ, ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάκτησις τῆς ἰκανότητος τοῦ προσέρχεσθαι εἰς δημοσίαν λειτουργίαν καὶ βαθμολογεῖσθαι. Ἐν τούτοις, ἂν μὴ παρέλθῃ τὸ ἥμισυ τοῦ διὰ τὴν εἰρκτὴν ὀρισθέντος χρόνου, ἡ ἀνάκτησις αὕτη δὲν εἶναι ἐφικτὴ· ἀλλὰ ἂν ἡ πρόσκαιρος εἰρκτὴ κατεγνώσθῃ ἀντὶ δεσμῶν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ καταδικασθεὶς εἰς εἰρκτὴν, ὡς οἱ καταδικασθέντες εἰς δεσμὰ, ὑφίσταται ἰσοβίως τὴν τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς ὑπηρεσίας στέργσιν.

*Άρθρ. 31. Ἡ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων ἰσοβίος ἐκπτώσις ἐστὶ α) ἢ ἐν τῷ 29 ἄρθρῳ ῥηθεῖσα ἰσοβίος στέργσις βαθμοῦ καὶ δημοσίας ὑπηρεσίας· β) ἢ στέργσις ἀπάντων τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἥτοι τὸ μὴ εἶναι δεκτὸν εἰς ὑπηρεσίαν τιὰ τῆς ἐπαρχίας, εἴτε τοῦ ἔθνους, εἴτε τῆς συντεχνίας· γ) τὸ μὴ δύνασθαι διδάσκειν ἐν σχολῇ· δ) τὸ μὴ δύνασθαι εἶναι μάρτυρα ἢ πραγματογνώμονα· ἐπὶ δικῆς δὲ τινός, ἂν ὑπάρξῃ ἀνάγκη ἐξετάσεως αὐτοῦ, τὸ ἐκλαμβάνεσθαι τὴν κατάθεσιν αὐτοῦ ὡς ἀπλὴν πληροφορίαν, μὴ ἔχουσαν οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως· τὸ μὴ εἶναι πληρεξούσιον ἐν δικῇ· ε) τὸ μὴ δύνασθαι ἐπιτροπεύειν καὶ ς) τὸ μὴ ὀπλοφορεῖν.

*Άρθρ. 32. Αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 29 καὶ 31 διαλαμβανόμεναι ποιναὶ, ἥτοι ἡ τοῦ βαθμοῦ ἀφαίρεσις καὶ ἡ ἐκ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων ἐκπτώσις, καταγινώσκονται ποτὲ μὲν μετὰ τῶν ἰσοβίων ἢ πρόσκαίρων δεσμῶν, καὶ τῆς εἰρκτῆς καὶ τῆς ἰσοβίου ὑπερορίας, ποτὲ δὲ ὡς ποιναὶ εἰδικαὶ καὶ ἀνεξάρτητοι. Ὅτε καταγινώσκονται ὡς εἰδικαὶ ποιναὶ, ἐπιβάλλεται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καὶ φυλάξεις, μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ τρία ἐτα.

*Άρθρ. 33. Περιλήψεις τῶν περὶ θανατικῆς ποινῆς ἰσοβίων ἢ πρόσκαίρων δεσμῶν, εἰρκτῆς, ἰσοβίου ὑπερορίας, ἀφαίρεσεως βαθμοῦ καὶ ἐκπτώσεως ἐκ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, ἀποφάσεων δημοσιεύονται· ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Νομοῦ, ἐνθα ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις, ἐν τῇ γῶρᾳ ἐνθα διεπράχθη τὸ κακούρηγμα, ἐν τῷ τόπῳ, ἐνθα πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ἀπόφασις, καὶ ἐν τῷ τόπῳ ἐνθα κατοικεῖ ὁ καταδικασθεὶς· ὥστε, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει αἱ περιλήψεις αὐτὰ τοιχοκολλῶνται εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Καταστήματος τοῦ Ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις εἰς τὰ πρόθυρα τῶν Διοικητηρίων.

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰ πλημμελήματα καὶ τὰ πταίσματα
ἐπιβαλλομένων ποινῶν.

"Ἀρθρ. 34. Φυλάκισις ἐστὶν ἡ ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς Κυβερνήσεως κρά-
τησις ἐπὶ χρόνον ὀρισθέντα διὰ τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως. Ὁ δὲ χρόνος τῆς
φυλακίσεως, ὑπολογιζόμενος ἀφ' ἧς εἰσῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν ὁ πλημμε-
λής, ἐστὶν ὥραι 24 κατ' ἐλάχιστον ὅρον, τριετία δὲ, κατὰ μέγιστον. Οἱ
οὕτω φυλακισμένοι ἀσχολοῦνται, κατὰ τοὺς Κανονισμοὺς τῆς Κυβερνή-
σεως καὶ τὴν ἰδίαν αὐτῶν κατάστασιν, εἰς ἔργα κατάλληλα καὶ ἀνάλο-
γα πρὸς τὴν κλίσιν αὐτῶν.

"Ἀρθρ. 35. Πρόσκαιρος ὑπερορία ἐστὶν ἡ ἀποπομπὴ τινος εἰς ἄλλον τό-
πον, πρὶν ἐκεῖνον, ἐνθα διαμένει, τρεῖς μὲν μῆνας, κατ' ἐλάχιστον, τρεῖς
δὲ ἔτη, κατὰ μέγιστον ὅρον.

"Ἀρθρ. 36. Ἀποβολὴ ἐκ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐστὶ τὸ ἀποβληθῆναι
τινὰ, σύμφωνα τῆ διατάξει τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἀπὸ τῆς δημοσίας θέσεως
ἣν κατέχει, ἀφαιρουμένου καὶ τοῦ μισθοῦ, τοῦ διὰ τὴν θέσιν ταύτην ὀρι-
σμένου ὁ ἐλάχιστος χρόνος τῆς ποινῆς εἶναι τριμήνος, ὁ δὲ μέγιστος ἐξαε-
τῆς, κατ' ὅσον ὁ καταδικασθεὶς στερεῖται θέσεως καὶ μισθοῦ. Ὁ μὴ ἐν ὑπη-
ρεσίᾳ διατελῶν, ἂν καταγνωσθῆ κατ' αὐτοῦ ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος ποινὴ, δὲν
δύναται ἐπίσης νὰ λάβῃ θέσιν καὶ μισθὸν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς.

"Ἀρθρ. 37. Χρηματικὴ ποινὴ καλεῖται τὸ παρά τινος λαβεῖν χρήματα
κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον. Ἄν κατὰ τοῦ καταδικασθέντος εἰς πρόστιμον
ἀπηγγέλθη συγχρόνως καὶ φυλάκισις, δὲν δύναται δὲ, δι' ἀπορίαν χρημά-
των, νὰ πληρῶσῃ τὸ πρόστιμον, παρατείνεται ὁ χρόνος τῆς φυλακίσεως,
κατὰ προσθήκην τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀρχῆθεν ὀρισθείσης διαρκείας τῆς ποι-
νῆς ἂν δὲ ἀπηγγέλθη μόνον τὸ πρόστιμον, δὲν δύναται δὲ νὰ πληρῶσῃ
τοῦτο ὁ καθ' οὐ ἐπέβληθη, ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ,
φυλάκίζεται ἀπὸ 24 ὡρῶν μέχρι τριῶν μηνῶν.

"Ἀρθρ. 38. Τὸ εἰς πλημμέλημα ἐπιβαλλομένην ποινὴν ἀπαγγέλλον δι-
καστήριον δύναται συγχρόνως νὰ ἐπιβάλῃ καὶ τινὰς τῶν ἀπαγορευσῶν,
δὲ διαλαμβάνει τὸ 31 ἄρθρον, τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων
ἑξ ἑξ.

"Ἀρθρ. 39. Τὸ πρόστιμον εἶναι πληρωτέον πρὸς τὸ Ταμεῖον τῆς Κυ-
βερνήσεως. Ἄν ὁ εἰς τοῦτο καταδικασθεὶς, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ
χρόνου τῆς ποινῆς, διαμείνῃ ἐν τῇ φυλακῇ ἐπὶ 24 μῆνας, διότι δὲν ἀπέ-
τισε τὸ πρόστιμον, ἀκολούθως, ἀποδεικνύων ὅτι δὲν δύναται νὰ τὴν πλη-
ρῶσῃ, ἀποφυλάκίζεται προσωρινῶς ἂν ἕνεκα πρόστιμου φυλάκισις προῆλ-
θῃ ἐκ πταίσματος, δὲν παρατείνεται ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

"Ἄμα δὲ γνώσθῃ ὅτι ὁ προσωρινῶς ἀποφυλακισθεὶς ὑπέβησεν, ὑπο-
χρεοῦται εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ πρόστιμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περιστάσεις παραίτησις ἢ μὴ συγγνώμης ἢ εὐθύτης, ἢ παράγουσαι
τὸ ἀξιώποιον (Περὶ καταλογισμοῦ).

"Ἀρθρ. 40. Ἄν ὁ ἐνοχος ἀξιοποιοῦν πράξεως ᾖ ἀνηθός, δὲν ὑπο-
βάλλεται εἰς τὴν ποινὴν, τὴν ὀρισμένην δι' ὅπερ ἐπραξεν ἐγκλημα. Καὶ
ἂν μὲν στερεῖται ἰκανότητος τοῦ διαγιγνώσκειν τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν,
παρὰδίδεται εἰς τοὺς γονεῖς, ἢ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐπὶ ἀποχρώσει ἐγ-
γυῖσαι· τούτων δὲ μὴ παρεχόντων ταιαύτην ἐγγύησιν, φυλακίζεται διὰ
τῆς ἀστυνομίας ἐπὶ ἀνάλογον χρόνον πρὸς σωφρονισμὸν· ἂν δὲ ὁ ἐγκλη-
ματίας ᾖ πρόσηθος, τούτέστιν, ἂν, διαγιγνώσκων ὅτι ἐξ ἧς ἐπιχειρεῖ
πράξεως ἀποτελεῖται ἐγκλημα, ἐπραξῆ τούτο ἐν γνώσει, ἐν ταιαύτῃ περι-
πτώσει, ἂν ἡ ἀξιώποιος πράξις τοῦ ᾖ κακούργημα, τιμωρούμενον διὰ
θανατώσεως, δι' ἰσοβίαν δεσμῶν, δι' εἰρκτῆς, ἢ δι' ὑπερορίας ἰσοβίου, πρὸς
σωφρονισμὸν φυλακίζεται ἀπὸ πέντε μέχρι δέκα ἐτῶν· ἂν δὲ ᾖ ἐκ
τῶν συνεπαγομένων πρόσκαιρα δεσμὰ, ἢ πρόσκαιρον εἰρκτὴν, ἢ πρόσκαι-
ρον ὑπερορίαν, ἐπίσης σωφρονισμοῦ χάριν φυλακίζεται, ἀπὸ τοῦ τετάρτου
μέχρι τοῦ τρίτου τοῦ χρόνου τῆς εἰς τὸ κακούργημα τοῦ ἐπιβαλλομένης
ποινῆς. Κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις ταύτας δύναται νὰ τεθῆ, ἀπὸ
πέντε μέχρι δέκα ἐτῶν, ὑπὸ ἀστυνομικῆν ἐπιτήρησιν. Ἄν δὲ ἡ ἐπιβαλ-
λομένη εἰς τὴν ἀθέμιτον πράξιν τοῦ ποινῆ ᾖ ἀφαίρεσις τῶν ἀστυκῶν
δικαιωμάτων, ὡσαύτως πρὸς σωφρονισμὸν φυλακίζεται, ἀπὸ 24 μηνῶν μέ-
χρι τριῶν ἐτῶν. Τελευταῖον, ἂν ἐπραξῆ τι ὑπαγόμενον εἰς ἐλαφροτέραν
ποινὴν, πρὸς σωφρονισμὸν πάλιν, φυλακίζεται ἐπὶ τινὰ ὀρισμένον χρόνον,
μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τρίτον τῆς διαρκείας τῆς ποινῆς ἐκεῖνης.

"Ἀρθρ. 41. Ἀπαλλάσσεται τῆς ποινῆς ἐκεῖνος, ὅστις ἀπεδείχθη ὅτι
παρεφρόνη κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ἐγκλήματος.

"Ἀρθρ. 42. Ἐπίσης δὲν ὑποβάλλεται εἰς ποινὴν καὶ τις, περὶ οὗ ἀπε-
δείχθη ὅτι ἐπραξῆ τὸ ἐγκλημα ἀκουσίως, καὶ ἐνδοῦς εἰς βίαν. Ἄλλ' ἢ
ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπαιτουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου βία ἐγκρίεται ἐν γηγονότι,
ἐξ οὗ καταφαίνεται πλήρης ἀθωότης τοῦ πράξαντος (ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν
τοῦ ἐγκλήματος), καὶ ἀνάγκη, εἰς ἣν ἦτον ἀδύνατον ν' ἀντιστῆ ὥστε
ἢ τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα, καὶ τοῦ κυρίου πρὸς τὸν ὑπὲρ τὴν διαταγὴν,
καὶ ταιαύται σχέσεις ὑποταγῆς δὲν λογίζονται ὡς παράγουσαι ταιαύτα
γεγονότα.

"Ἀρθρ. 43. Ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομέναις ποιναῖς, οὐδεμίαν

διακρίσεις γίνεται μεταξύ ἄρβενος καὶ θήλεος. Ἐν τούτοις, ὡς πρὸς τὸν τρῶπον τῆς ἐφαρμογῆς ποινῶν τινῶν, καθίσταται ἀναγκαίαι ἐπιεικεῖα τις πρὸς τὰς γυναῖκας.

*Ἀρθρ. 44. Τὰ κλοπιμαῖα λαμβάνονται παρ' ἐκείνου, παρ' ᾧ εὐρεθῶσιν ἀλλ' ἀποζημιώσεις καὶ λοιπὰ ἐξοδα ἐπιβάλλονται μόνον εἰς τὸν αὐτοῦργον τοῦ ἐγκλήματος.

*Ἀρθρ. 45. Οἱ συνεργοὶ πράξεώς τινος ἀξιοποῖνου, ἐν ταῖς περιπτώσεσι καθ' ἃς ὁ νόμος δὲν ὀρίζει ἄλλως, τιμωροῦνται ὡς τὸν αὐτοῦργον αὐτῆς.

*Ἀρθρ. 46. Οἱ ἐνεχόμενοι εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐγκλημα θεωροῦνται, ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν κλοπιμαίων καὶ τὴν ἀπότισιν ἀποζημιώσεων καὶ ἄλλων ἐξόδων, ὡς ὀφείλεται ἀλλήλῃγγου ὥστε, μὴ δυναμένου νὰ πληρῶσῃ τινὸς ἐξ αὐτῶν, ἀντ' ἐκείνου πληρῶναι ὁ δυνάμενος.

*Ἀρθρ. 47. Μόνον δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος μεταβάλλεται ἡ μὲν θανατικὴ ποινὴ εἰς δεσμὰ, τὰ δεσμὰ εἰς εἰρκτὴν, ἡ ἰσόβιος εἰρκτὴ εἰς ἰσόβιον ὑπερορίαν, ἡ δὲ πρόσκαιρος εἰρκτὴ καὶ ἡ φυλάκισις εἰς πρόσκαιρον ὑπερορίαν.

Ἐπίσης, ἄνευ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος, ἡ ἄνευ ῥητῆς διατάξεως τοῦ νόμου, οὐδεμία ποινὴ χαρίζεται, οὐδὲ μεταβάλλεται, οὐδὲ μετριάζεται.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Περὶ κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων κατὰ τῆς πολιτείας, καὶ περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς ποινῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων κατὰ τῆς ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους.

*Ἀρθρ. 48. Ὅστις δῆποτε ἐκ τῶν ὑπηκόων τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, συνταχθεὶς μετὰ τῶν ἐχθρῶν, ἄρῃ ὅπλα κατ' αὐτῆς, τιμωρεῖται διὰ θανάτου.

*Ἀρθρ. 49. Ὅστις ἐκ τῶν ὑπηκόων τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, προθέμενος νὰ παροτρύνῃ ξένας δυνάμεις, ἢ νὰ ἐξεύρῃ αὐταῖς τὸν λόγον καὶ τὸν τρόπον, ὅπως προῦσιν εἰς διαβήματα ἐχθρικά ἢ εἰς πόλεμον, κατὰ τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἐπιχειρῇ συνεινήσεις μετ' αὐτῶν, ἢ μετὰ τῶν πρακτόρων αὐτῶν καὶ βραδουργῆ, εἴτε αἱ βραδουργαίαι του αὐταὶ ἐπήνεγκαν τὰ ἐχθρικά διαβήματα, εἴτε οὐχί, ὁ τοιοῦτος τιμωρεῖται ἐπίσης μὲ θάνατον.

*Ἀρθρ. 50. Ὅστις ἐκ τῶν ὑπηκόων τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῆς, διευκολύνων τὴν εἰς τὰς ὀθωμανικὰς ἐπαρχίας εἰσοδόν, ἢ παραδίδους πόλιν, φρούριον, θέσεις ὄχυράς, λιμένα, ἀποθήκην, ναύσταθμον, πλοῖον τοῦ Κράτους, ἢ χορηγῶν στρατὸν, χρήματα, τροφὰς, ὅπλα καὶ πολεμφοδία, ἢ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ προσενέγκῃ εἰς αὐτοὺς ὑπηρεσίας, διαφθείρων τὴν πίστιν καὶ διαταράσσων τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, ἢ δι' ἄλλου τρόπου συντελῶν, ὅπως ὁ ἐχθρικός στρατὸς εἰσελάσῃ εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν χώραν καὶ νικήσῃ τὸν Ὀθωμανικὸν στρατὸν, ὅστις, πρὸς ἐπίτευξιν τοιοῦτου σκοποῦ, συνεινεῖται μετὰ τῶν πολεμίων, καὶ μηχανορραφῆ, καὶ οὗτος τιμωρεῖται ἐπίσης μὲ θάνατον.

*Ἀρθρ. 51. Ἐὰν ἡ μετ' ὑπηκόων πολεμίου δυνάμεως συνεινήσεις, μηδὲν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐγκλημάτων ἀφορῶσα, ἀπολήγῃ εἰς παροχὴν πληροφοριῶν πρὸς τὸν ἐχθρὸν, ἐπιζημιῶν εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν ἢ εἰς τοὺς συμμάχους αὐτῆς, ὑπὸ στρατιωτικὴν ἢ πολιτικὴν ἐποψίν, ὁ οὕτω συνεινηθεὶς, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐγκλήματος, τιμωρεῖται διὰ πρόσκαιρου εἰρκτῆς. Ἄλλ', ἐὰν ὁ παρασχὼν τοιαύτας πληροφορίες ἐξετέλεσεν ἔργον κατασκόπου, τουτέστι, προέβητο νὰ δηλώσῃ πρὸς τὸν ἐχθρὸν τὰ πολεμικὰ σχέδια τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐγκλήματος, τιμωρεῖται διὰ πρόσκαιρον δεσμῶν. Ἐὰν δὲ τοῦτο διαπραχθῇ ἐν στρατοπέδῳ, ἐπιβάλλεται θανατικὴ ποινὴ τῷ πράξαντι, κατὰ τοὺς στρατιωτικοὺς νόμους.

*Ἀρθρ. 52. Ὅστις δῆποτε ἐκ τῶν δημοσίων λειτουργῶν ἢ πρακτόρων τῆς Κυβερνήσεως, ἢ καὶ ἄλλος, εἰδὼς, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ἢ ἐπισημῶς, μυστικὴν τινὰ διαπραγματεύσειν περὶ σπουδαίου πολιτικοῦ ἀντικειμένου τῆς αὐτοκρατορίας, ἢ ἀπόφατιν περὶ κεκρυμμένης καὶ λαθανούσης κινήσεως στρατιωτικῶν αὐτῆς δυνάμεων, ἀποκαλύψῃ τὰ ἀπόρρητα ταῦτα, μὴ διατάξεως μηδ' ἐπιτρέψεως τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ὑπαλλήλους ξένου ἢ πολεμίου Κράτους, εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε ἐμμέσως, καταδικάζεται εἰς θάνατον.

*Ἀρθρ. 53. Ὅστις ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ὢν, ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ, ἰδίως ἐμπιστευμένος τὰ σχέδια καὶ τοὺς χάρτας ὄχυρωμάτων, ναυστάθμων ἢ λιμένων τοῦ Κράτους, παραδῶσῃ εἰς τὸν ἐχθρὸν ἢ εἰς πράκτορας αὐτοῦ ἅπαντα, ἢ μόνον ἐν ἐκ τούτων, τιμωρεῖται μὲ δεσμὰ ἀπὸ τριῶν μέχρι δεκαπέντε ἐτῶν. Ἄν δὲ παραδῶσῃ ταῦτα, ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἀνθρώπουσ φίλου ἢ οὐδετέρου Κράτους, φυλακίζεται ἀπ' ἐνὸς μέχρι τριῶν ἐτῶν.

*Ἀρθρ. 54. Ὅστις, ὑπήκοος ὢν τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, κρύψῃ ἢ αὐτὸς, ἢ δι' ἄλλων, κατασκόπους πεμφθέντας ὑπὸ τοῦ

ἐχθροῦ πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ ἐξακρίβωσιν τῶν πραγμάτων, ἐν ᾧ ἤξευρεῖται ὅτι εἶναι κατὰσκοποι, καταδικάζεται εἰς ἰσθμία δεσμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους ἀσφαλείας.

Ἄρθρ. 55. Ὅστις, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, διεγείρῃ ὑπηκόους τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως καὶ κατοίκους τῆς ὀθωμανικῆς χώρας εἰς ἐνοπλον στάσιν κατὰ τῆς αὐτοκρατορίας, εἴτε ἐτελέσθη ἢ προαπειθεῖσα στάσις, εἴτε ἐγένετο μόνον ἐναρξίς τῆς τελέσεως αὐτῆς, τιμωρεῖται διὰ θανατικῆς ποινῆς.

Ἄρθρ. 56. Ὅστις, γινόμενος παραίτιος τοῦ νὰ ἐξοπλισθῶσι κατ' ἀλλήλων κάτοικοι τῆς ὀθωμανικῆς χώρας, ὡθεὶ τούτους εἰς ἐμφύλιον πόλεμον, ἢ εἰς διαρπαγὰς, διώσεις καὶ φόνους, ἂν ἐτελέσθησαν ἤδη αἱ διαταρξείαι αὐτῆς δημοσίας τάξεως, ἢ ἂν μόνον ἐγένετο ἐναρξίς τῆς πρὸς τέλεσιν αὐτῶν ἐνεργείας, τιμωρεῖται ἐπίσης διὰ θανατικῆς ποινῆς.

Ἄρθρ. 57. Ἄν τινὰ τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις 55 καὶ 56 διαλαμβανόμενων διαταρξέων πράξη ἢ ἐπιχειρήσῃ νὰ πράξῃ ὁμᾶς κακούργων ἀπὸ κοινοῦ, ἐκ τῶν συγκροτούντων τὴν ὁμάδα ταύτην οἱ ἀρχηγοὶ καὶ οἱ πρὸς τὴν διατάραξιν προτρέψαντες, ὅπου ἂν συλληφθῶσι, θανατοῦνται. Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οἱ ἐν τῷ τόπῳ τοῦ κακουργήματος συλληφθέντες τιμωροῦνται δι' ἰσθμίων ἢ προσκαίρων δεσμῶν, ἀναλόγως τῶν βαθμῶν τοῦ ἀποδειχθσομένου ἐγκλήματος, καὶ τῆς ἐποχῆς αὐτῶν ἐν ταῖς γενομέναις ταραχαῖς.

Ἄρθρ. 58. Ἄν τινες συνομῶσαντες ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ διαπράξωσι κακούργημα τι ἐκ τῶν μνημονευομένων ἐν τοῖς ἄρθροις 55 καὶ 56, συνειροθήσαν μὲν περὶ τῆς τελέσεως καὶ ἀπεφάσισαν νὰ προβῶσιν εἰς ταύτην, λαβόντες καὶ μέτρα τινὰ προπαρασκευαστικά τῶν τῆς τελέσεως μέσων, ἀλλὰ δὲν περιήλθεν εἰσέτι ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ μέχρι τοῦ σταδίου τῆς τελέσεως τοῦ κακουργήματος, οἱ συνωμῶται οὗτοι τιμωροῦνται δι' ἰσθμίου ὑπερορίας. Ἄλλ' ἐὰν οὐδεμία πρόκηται βουλή ἢ πράξις αὐτοῦ τεινοῦσα πρὸς παρασκευὴν τῶν μέσων τῆς τελέσεως τοῦ κακουργήματος, ἐγένετο δὲ μόνον σκέψις καὶ ἀπόφασις περὶ ταύτης, οἱ συνωμῶται καταδικάζονται εἰς πρόσκαιρον εἰρηκτὴν. Ἄν δὲ πάλιν, πρὸς ἐκδήλωσιν τινὸς τῶν ἐν τοῖς μνημονευθεῖσι δύο ἄρθροις διαλαμβανόμενων διαταρξέων, γενῆ μὲν πρότασις περὶ σχηματισμοῦ συναμοσίας, δὲν τύχῃ δὲ παραδοχῆς, τὸ ποινασάμενον τὴν πρότασιν ἀτομον φυλακίζεται ἀφ' ἐνὸς μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Ἄρθρ. 59. Ὅστις, ἀνευ ἐντολῆς τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἀνευ λόγου δεκτοῦ παρ' αὐτῆς, ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν μοίρας, ἢ

ἀποσπάσματος στρατιωτικοῦ, πλόου, πολεμικοῦ πλοίου, φρουρίου ἢ ὀχυρᾶς θέσεως, λιμένος ἢ πόλεως αὐτῆς, καὶ ὅστις, διαταχθεὶς ὑπὸ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως νὰ κατὰλίπῃ τὴν ὁποῖαν περιέβλεβηται στρατιωτικὴν ἀρχηγίαν, ἀπειθήσῃ, καὶ ὅστις, ἐπίσης ἀνευ λόγου ἀποχωρῶντος, δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὰς περὶ διαλύσεως τοῦ ὑπ' αὐτὸν στρατοῦ, δι' ἀποπομπῆς εἰς τὰ ἴδια, διαταγὰς τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ τὸν διατηρῆ συντεταγμένον, καταδικάζεται εἰς θάνατον.

Ἄρθρ. 60. Ὅστις δῆποτε ἐκ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν διάθεσιν καὶ τὴν διοίκησιν στρατοῦ, τακτικοῦ ἢ ἀστυνομικοῦ, ζητήσῃ παρὰ τούτου ἢ τὸν διατάξῃ νὰ πράξῃ τι κατὰ τῆς ἐκ διαταγῆς τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ἐνεργουμένης στρατολογίας, τιμωρεῖται δι' ἰσθμίου ὑπερορίας. Ἐὰν δὲ φανῶσι καὶ πρακτικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐνεργείας ταύτης, τουτέστιν, ἐὰν, ὑπακούσαντος τοῦ στρατοῦ εἰς τοιαύτην παράνομον διαταγὴν, ἀντιταχθῶσι πραγματικὰ προσκόμματα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως ἐπιδικωμένου σκοποῦ τῆς στρατολογίας, ὁ διατάξας καταδικάζεται εἰς θάνατον. Οἱ δὲ ἀξιοματικοὶ τῶν ὑπακουσάντων εἰς διαταγὴν, τῇ αὐτοκρατορικῇ βουλήσει ἀντιβαίνουσαν, τιμωροῦνται διὰ προσκαίρων δεσμῶν.

Ἄρθρ. 61. Ὅστις ἐκ προμελέτης, ἦτοι ἐκ κακοβουλίας, πυρπολήσῃ ἢ κατεδαφίσῃ οἰκοδομὰς τοῦ Κράτους, ἢ ἀποθήκας παντὸς εἶδους ἐφοδίων, θανατοῦται.

Ἄρθρ. 62. Ὅστις γίνῃ ἀρχηγὸς, ἢ ἀναλάβῃ διεύθυνσιν οἰανδήποτε ἐν ἐνόπλῳ συμμαχίᾳ, συσθεῖσῃ ἢ καταλάβῃ καὶ διαρπάσῃ κτηματικὴν χρηματικὴν περιουσίαν τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως, ἢ κτήματα ἀνήκοντα εἰς κοινότητα κατοίκων, ἢ ἵνα ἀντιστῇ εἰς τὸν κατὰ τοιοῦτων κακούργων πορευόμενον αὐτοκρατορικὸν στρατὸν, τιμωρεῖται θανάτῳ. Ὅσοι δ' ἐκ τοιοῦτων συμμαχιῶν, μηδεμίαν ἀρχὴν ἢ ἰσχὺν ἔχοντες ἐν αὐταῖς, συλληφθῶσιν ἐν τῷ τόπῳ τῆς συστάσεως, τιμωροῦνται διὰ πρόσκαιρων δεσμῶν (1).

Ἄρθρ. 63. Ὅσοι μακρόθεν ἢ ἐκ τοῦ σύγγγγυ διευθύνουσι τὰς ὑποθέσεις τοιαύτης ἐκ κακούργων συμμαχίας, ὅποιαί αἰ ῥηθεῖσαι ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, ἢ οἱ ὀργανίσαντες ταύτην, οἱ ἐν γνώσει καὶ ἐκ προαιρέσεως διδόντες ἢ προμηθεύοντες αὐτῇ ὄπλα, πολεμοφόδια καὶ ἄλλα, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κακουργημάτων τούτων κατάλληλα, οἱ πέμποντες τροφὰς,

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρον 62. Οἱ εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰς πεδιάδας περιφερόμενοι ἐνοπλιοὶ, συλλαμβάνοντες δὲ καὶ ληστεύοντες οὓς ἤθελον συναντήσῃ, οἱ καλούμενοι *λησται*, καθὼ εἰς τοιοῦτον ἀποτρόπαιον βίον ἐπιτιθέμενοι, τιμωροῦνται, ἀναλόγως τοῦ ἀξιοποίου τῶν πράξεων αὐτῶν, διὰ πρόσκαιρων ἢ δι' ἰσθμίων δεσμῶν. Ἄλλ' οἱ ἐκ τούτων ἔχοντες προηγουμένως, καὶ πολλὰκις ληστεύσαντες, ἢ τοὺς συλληφθέντας βασανίσαντες καὶ κακώσαντες, ἢ φονεύσαντες, καταδικάζονται εἰς θάνατον.

οι ὁπωςδῆποτε συνεννοούμενοι κρυφίως μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τῶν διευθυνόντων αὐτήν, καὶ τελευταῖον οἱ εἰδότες μὲν τοὺς σκοποὺς καὶ τὸν χαρακτήρα αὐτῆς, παρέχοντες δὲ οὐχ ἤττον ἄνευ ἀνάγκης αὐτῇ κατοικίαν, καταφύγιον, ἢ τόπον πρὸς συνάθροισιν, πάντες οὗτοι ὑποβάλλονται εἰς τὴν ποιήν τῶν προσκαίρων δεσμῶν (1).

Ἄρθρ. 64. Καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἄτομα, τὰ ἐν τοιαύταις συμμορίαις μὴ ἔχοντα ἀρχὴν ἢ ὑπηρεσίαν τινὰ, ἀποχωρήσαντα δὲ ἅμα τῇ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν ἢ στρατιωτικῶν ἀρχῶν γενομένη προσκλήσει περὶ διαλύσεως, καὶ συλληφθέντα ἐν ᾧ ἀπείρχοντο, ἢ μετὰ ταῦτα, ἄοπλα, ἄνευ ἀντιστάσεως, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ τόπου ἐνθα ἦσαν συνεσπειρωμένα, τὰ ἄτομα ταῦτα δὲν τιμωροῦνται ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν συμμορίαν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὰ κακουργήματα, τὰ ὁποῖα τυγχόν ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπραξε. Τίθενται δὲ καὶ ὑπὸ ἀστυνομικῆν ἐπιτήρησιν.

Ἄρθρ. 65. Οἱ συνταχθέντες μὲν μετὰ τοιούτων κακούργων, ἀλλὰ, πρὸ πάσης ἐκτελέσεως τῶν σκοποῦμένων ἀξιωματικῶν, ἢ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐρευνῶν, καταγγείλαντες τοὺς ἐκ τῆς συμμορίας αὐτῶν πρὸς τὰς αὐτοκρατορικὰς ἀρχάς, καὶ οἱ μετὰ τὴν τῶν ἐρευνῶν ἐναρξιν παρασχόντες τὰ μέσα πρὸς τὴν σύλληψιν αὐτῶν, ἀπαλλάσσονται τῆς εἰς τοὺς λοιποὺς ἐπιβαλλομένης ποινῆς, τίθεται μόνον ὑπὸ ἀστυνομικῆν ἐπιτήρησιν διεστῆ κατὰ μέγιστον ὅρον.

Ἄρθρ. 66. Ὁ εἰς πλατείας, ἀγορὰς, καὶ ἄλλα πολυάνθρωπα μέρη, εἴτε δι' ἀγορεύσεως, εἴτε διὰ τοιχοκολλήσεως καὶ διαδόσεως ἐγγράφων ἢ ἐντύπων, καλῆ ἀπ' εὐθείας τοὺς πολίτας ἢ κατοίκους εἰς τέλεσιν τῶν ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ δηλωθέντων ἐγκλημάτων, τιμωρεῖται ὡς πράξας αὐτὸς τὰ ἐγκλήματα ταῦτα· καταδικάζεται δὲ εἰς ἰσθμῖον ὑπερορίαν, ἂν οὐδὲν πρόεκυψεν ἐκ τῶν προτροπῶν πραγματικῶν ἀποτελέσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ δωροδοκίας.

Ἄρθρ. 67. Ἡ ὑπ' οἰονδήποτε ὄνομα λήψις καὶ δόσις πράγματός τινος πρὸς ἐπίτευξιν σκοποῦ, εἶναι δωροδοκία· πρὸς δὲ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν, ἐπὶ τοιούτῳ τέλει, ἀκίνητόν τι ἢ κινήτὸν ἠγοράσθη ἢ ἐπωλήθη ἀντὶ τιμήματος πολὺ μείζονος ἢ ἐλάσσονος τῆς ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἐκποιήσεως ἀγοράσις ἀξίας, ἢ διαφορά τοῦ τιμήματος τούτου ἀπὸ τῆς πραγματικῆς ἀξίας ἀποτελεῖ αὐτόχρημα δωροδοκίαν. Κατὰ τὴν τέλεσιν γάμων, ἢ ἄλλων τοιούτων ἐορτῶν ἐν ταῖς οἰκίαις ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, πολὺ ἢ

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρον 63. Ὅσοι ἐν γνώσει γίνονται λησταποδῶχοι, καταδικάζονται ἐπίσης εἰς πρόσκαιρα δεσμά.

ὄλιγον, πᾶν ὅ,τι ὑπὸ γυναικῶν ἢ ὑπ' ἀνδρῶν προσενεχθῆ δι' αὐτοὺς δῶρον (ἐκτὸς τῶν πρὸς τοὺς ὑπηρετάς συνήθων δωρημάτων), ὅ,τι δῆποτε, θεωρεῖται καὶ τοῦτο δωροδοκία· ἀλλὰ δὲν λογιζέονται δωροδοκία τὰ ὑπὸ ἐνδεοῦς προσφερόμενα ὡς ἀφορμὴ πρὸς ἐξαίτησιν φιλοδωρημάτων ἢ ἐλεῶν, ἢ τὰ μετὰξὺ φίλων φιλικῶς διδόμενα, οἷα, ὅπως, καὶ ἄλλα ἐδώδιμα καὶ ποτὰ, μικρὰς ἀξίας πράγματα, ὡς καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς, τοὺς ἀξίους καὶ τοὺς ὑπηρετάς γενναιοφρόνως διδόμενα, καὶ τὰ ἐπίσημα καὶ φανερά δῶρα, τὰ λαμβανόμενα τῇ αὐτοκρατορικῇ ἀδείᾳ. Ὁ λαμβάνων δῶρα, ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαγορευόμενα, εἴτε ἀπ' εὐθείας αὐτὸς, εἴτε δι' ὀργάνων του, ἐμμέσως, καλεῖται δωρολήπτης, ὁ δίδους, δωροδότης, τὸ δὲ μετὰξὺ αὐτῶν μεσολαβοῦν πρόσωπον, συνεργὸς τῆς δωροδοκίας.

Ἄρθρ. 68. Ὅστις δῆποτ' ἂν ἦ, οἰονδήποτε βαθμῶν, θέσιν καὶ ὑπηρεσίαν ἔχη ὁ δωρολήπτης, πρῶτον ἀφαιρεῖται παρ' αὐτοῦ ὅπερ ἔλαβε δῶρον, ὡς πρόστιμον τοῦ δωροδότη· καὶ ποσὸν, ἴσον τῇ ἀξίᾳ ἐκείνου, ὡς πρόστιμον αὐτοῦ τοῦ δωρολήπτου, ἀκολουθῶς, ἂν πρῶτην ἤδη φορὰν κατέστη ἔνοχος τοῦ πλημμελήματος τούτου, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρον εἰρκτὴν, ἀποβαλλόμενος ἐπὶ ἐξαετία τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 69. Ὅστις δῆποτ' ἂν ἦ, οἰονδήποτε βαθμῶν, θέσιν καὶ ὑπηρεσίαν ἔχη ὁ δωροδότης, ἀφαιρεθέντων, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, τῶν πρὸς τὸν δωρολήπτην δοθέντων, ὡς πρόστιμον τοῦ δωροδότη· καὶ οὗτος, ἀπαραλλάκτως ὡς ὁ δωρολήπτης, ἂν ἐπραξε πρῶτον ἤδη τὸ πλημμελημα τοῦτο, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρον εἰρκτὴν, καὶ ἀποβάλλεται ἐπὶ ἐξ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 70. Ὁ συνεργὸς δωροδοκίας, ὅστις δῆποτ' ἂν ἦ, καὶ οἰονδήποτε βαθμῶν, θέσιν καὶ ὑπηρεσίαν ἂν ἔχη, ἀπαραλλάκτως ὡς ὁ δωρολήπτης καὶ ὁ δωροδότης, ἂν πρῶτην ἤδη φορὰν ἐπραξε τὸ πλημμελημα τοῦτο, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρον εἰρκτὴν, ὑφιστάμενος ἐπὶ ἐξ ἔτη καὶ τὴν ποιήν τῆς ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀποβολῆς.

Ἄρθρ. 71. Ὁ δωρολήπτης, ὁ δωροδότης καὶ τὸ μεσολαβοῦν πρόσωπον, καὶ ἂν μὴ τύχων ἐχόντες βαθμῶν καὶ ὑπηρεσίαν, τιμωροῦνται οὐχ ἤττον ἀπαραλλάκτως, ὡς οἱ ἔχοντες βαθμῶν καὶ ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρ. 72. Ἄν δωρολήπτης ἦναι γυνὴ ὑπανδρος, ἀποδειχθῆ δὲ ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς εἶχε γνώσιν τῆς δωροδοκίας, λαμβάνεται παρ' αὐτῶν ἐπίσης διπλοῦν τὸ προσενεχθὲν δῶρον, ἐφαρμόζεται δὲ ἐπ' ἀμοτέρων τῶν συζύγων ἡ κατὰ τὸ 68 ἄρθρον εἰς τὸν δωρολήπτην ἐπιβαλλομένη ποινὴ ἂν δὲ ἡ δωρολήπτης γυνὴ δὲν ἦναι ὑπανδρος, ἢ ἂν δὲν ἀποδειχθῆ δικαστικῶς ἡ γνώσιν καὶ ἡ θέλησις τοῦ συζύγου ἐν τῇ δωροδοκίᾳ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ γυνὴ μόνη, ὑποστᾶσα τὸ πρόστιμον, φυλακίζεται ἐπὶ ἐν ἔτος.

Ἄρθρ. 73. Ἡ δωροδοκία καὶ ἡ συνεργήσασα εἰς δωροδοκίαν γυνὴ,

καὶ ὁ συναινεσᾶς σύζυγος καταδικάζεται εἰς τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ κατὰ τῆς δωρολήπτου ὀριζομένης ποινᾶς.

Ἄρθρ. 74. Ἄν τις, τιμωρηθεὶς ἅπαξ κατὰ τὸν νόμον διὰ δωροδοκίαν, πράξῃ καὶ δεύτερον τὴν ἀξιοποιῶν ταύτην πράξιν, ἀρ' οὐ ἀποτίσῃ διπλοῦν ὅ,τι ἔλαβε, τιμωρεῖται μὲ εἰρκτὴν οὐχὶ βραχυτέραν τῆς πενταετοῦς, καταδικαζόμενος προσέτι καὶ εἰς τὴν ποινὴν τῆς ἰσοβίου στερήσεως βαθμοῦ καὶ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 75. Ὁ δωροδότης καὶ ὁ συνεργὸς δωροδοκίας, ἐν ὑποτροπῇ, καταδικάζονται ἐπίσης εἰς εἰρκτὴν, τοῦλάχιστον πένταετῆ, καὶ εἰς τὴν ἰσόβιον στέρησιν βαθμοῦ καὶ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 76. Ἀποδειχθέντος δικαστικῶς ὅτι δὲν ἐλήφθησαν μὲν εἰσέτι, λόγῳ δωροδοκίας, χρήματα ἢ πράγματα, ἐδόθη δ' ἐπὶ τούτῳ δικαιογράφον ἢ ἑμῶλογον, ἢ ὅτι, μὴδ' ἐγγράφου δοθέντος, συνωμολογήθη διὰ ζωσῆς ἢ δωροδοκίας ὠρισμένης, ἢ δὲ μὴπω γενομένη ἐκτέλεσις τῶν συντεθειμένων προῆλθεν ἐκ προσκομμάτων, τὰ ὅποια οἱ συμβαλλόμενοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ὑπερικτήσωσι, τὸ τοιοῦτον προφορικὸν σύμφωνον θεωρεῖται ὡς αὐτόχρημα τελεσθεῖσα δωροδοκία, ἐπιβάλλονται δὲ εἰς τοὺς συνωμολογήσαντας αἱ διὰ τὸν δωρολήπτην, τὸν δωροδότην καὶ τὸν συνεργὸν ὠρισμέναι ποιναί. Ἐν τούτοις, ὡς πρόστιμον λαμβάνεται ἐνταῦθα τὸ συνομολογηθὲν ποσὸν τῆς δωροδοκίας παρὰ τοῦ ὑποχρεωθέντος εἰς τὴν παροχὴν αὐτοῦ, ἴσον δὲ ποσόν, παρ' οὐ ἔμειλε νὰ τὸ λάβῃ.

Ἄρθρ. 77. Ὁ πραγματικῶς καταναγκασθεὶς εἰς δωροδοκίαν, πρὸς διάσωσιν τῆς ζωῆς, τῆς περιουσίας, τῆς τιμῆς καὶ ἐν γένει τῶν νομίμων συμφερόντων αὐτοῦ, ἂν καταγγεῖλῃ τὴν πράξιν εἰς τὴν ἀρχὴν, εἰς αὐτὸν μὲν ἀποδίδονται ἅπερ ἔδωκε χρήματα, λαμβανόμενα παρὰ τοῦ δωρολήπτου, οὗτος δὲ τιμωρεῖται διὰ τῆς εἰς τοὺς δωρολήπτας ἐπιβαλλομένης ποινῆς. Ἄν δὲ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄτομον δὲν καταγγεῖλῃ ἢν ὡς ἀνωτέρω διὰ τῆς βίας ἐπραξέ δωροδοκίαν ἐγκαίρως, τουτέστιν ἅμα ἐκλιπόντος τοῦ καταναγκασμοῦ, καὶ διασκεδασθέντος τοῦ ἐκ τούτου φόβου, δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ Πρωθυπουργεῖον, ἂν ᾖ ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὸς τὸν Νομάρχην δὲ καὶ τὰ ἐγγώρια συμβούλια, ἂν διατρίβῃ ἀλλαγῶν, περιέλθῃ δὲ τὸ πρᾶγμα εἰς γῶσιν τῆς Κυβερνήσεως ἀλλαγῶν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ μὴ καταγγεῖλας ὑποβάλλεται εἰς τὰς ὠρισμένας διὰ τὸν δωροδότην ποινάς.

Ἄρθρ. 78. Ἄν, ἔχων τις ὑπόθεσιν δικαίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου εἰς διεξαγωγὴν αὐτῆς ὑπάλληλου, πρὸς ἂν προσῆλθεν, ἀπαιτηθεὶς νὰ δώσῃ χρήματα, καταγγεῖλῃ τούτον, καὶ ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ, οὐχὶ μόνον διεξάγεται κατὰ τὸ δίκαιον ἢ ὑπόθεσιν του ἐκείνη, ἀλλὰ καὶ τὸ ποσόν, ὅπερ ἀπήτησεν ὡς ὑπάλληλος, λαμβάνεται παρὰ τούτου, καὶ δι-

δοῦναι τὸ ἡμισυ ὡς ἀμύθη εἰς τὸν καταγγεῖλαντα. Ὁ δ' ἀπαιτήσας τὴν δωροδοκίαν τιμωρεῖται ὡς δωρολήπτης.

Ἄρθρ. 79. Ἐρ' οἰασθῆποτε ὑποθέσεως, ἂν ὁ πρὸς ἂν προσεῖθη δωροδοκία, εἴτε πρὶν λάβῃ, εἴτε ἀρ' οὐ λάβῃ τὸ προσερχθὲν, καταγγεῖλῃ τὴν πράξιν, πρὶν ἔτι γενῆ ἄλλοθεν γνωστῆ, τοῦλάχιστον πρὸ τῆς παρελεύσεως δύο μηνῶν, ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν, πρὸς τὸ Πρωθυπουργεῖον, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις, πρὸς τὸν ἀνώτερον ὑπάλληλον ἢ τὸ συμβούλιον τοῦ τόπου, ἐνθα διαμένει, δώσῃ δὲ καὶ τὰ χρήματα ἂν τὰ ἔλαβεν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπονέμεται αὐτῷ ἔπαινος. Ἄν δὲ δὲν ἔλαβεν εἰσέτι χρήματα, ὁ δωροδότης πληρώνει, ὡς πρόστιμον, ποσὸν ἴσον τῷ ὑπεσχρημένῳ, καταδικαζόμενος καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ποινάς, τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς τὸν δωροδότην, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω.

Ἄρθρ. 80. Ὅστις, ὑπάλληλος ἐπὶ τῆς κατακυρώσεως τῶν δημοσίων προσόδων, κατακυρώσῃ τὸ δικαίωμα τῆς εἰσπράξεως τούτων, ἄλλου πλειοδοτούντος, ἐπὶ εὐτελεστέρᾳ παροχῇ, εἴτε χρήματα λαβῶν παρὰ τινος, εἴτε εἰς ἀτομικὴν αὐτοῦ ὠφέλιαν ἀφορῶν, ὁ τοῦτο πράξας ὑπάλληλος, λογιζόμενος σφετεριστὴς τῆς περιουσίας τοῦ Κράτους, ὑποβάλλεται εἰς τὰς ἐν τῷ ἐπομένῳ Δ' κεφαλαίῳ ἀρθρ. 82 περὶ σφετερισμοῦ ὀριζομένης ποινάς.

Ἄρθρ. 81. Ἄν τις δωροδοκῆσῃ πρὸς τέλεσιν ἐγκλήματος, συνεπαγομένου ποινὴν βραχυτέραν τῶν εἰς τὴν δωροδοκίαν ἐπιβαλλομένων, πρῶτον, λαμβάνονται παρὰ τοῦ δωρολήπτου, ἦτοι τοῦ ἐπὶ χρήμασι διαπράξαντος τὸ κακούργημα, μόνα τὰ δοθέντα χρήματα, ἀκολούθως αὐτὸς τε καὶ ὁ δωροδότης (ὁ καὶ ἠθικὸς ἐνεργὸς τοῦ κακούργηματος) καὶ τὸ μεσολάβησαν πρόσωπον, ἂν ὑπάρχῃ, τιμωροῦνται διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τούτου ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένων ποινῶν εἰς τοὺς αὐτομρούους καὶ τοὺς συνεργοὺς τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος κακούργηματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ σφετερισμοῦ δημοσίας περιουσίας καὶ ἄλλων καταχρήσεων.

Ἄρθρ. 82. Ὁ σφετεριζόμενος δημοσίαν περιουσίαν εἰς χρήματα ἢ πράγματα καταδικάζεται εἰς ἀπόδοσιν τοῦ διπλοῦ τοῦ ὑπεξαιρεθέντος εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Κυβερνήσεως, τιμωρούμενος συγχρόνως δι' εἰρκτῆς οὐχὶ βραχυτέρας τῆς πενταετοῦς, καὶ διὰ τῆς ἰσοβίου στέρησεως βαθμοῦ καὶ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 83. Ὅστις, ἐπιτραπέις ἀγορᾶν ἢ πώλησιν, ἢ κατασκευὴν οἰοῦσθῆποτε πρᾶγματος διὰ λογαριασμὸν τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, καταχρασθῆ ὅπωσδήποτε περὶ τὴν ἀγοραπωλησίαν, τὴν ἀξίαν, τὸ ποσὸν ἢ

τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ, οὗτος, κλέπτης λογιζόμενος, τιμωρεῖται διὰ τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ποινῆς.

Ἄρθρ. 84. Καὶ ἂν δὲν ἔχωσι βαθμὸν καὶ ὑπηρεσίαν, οἱ τὰ δημοσία κλέπτοντες τιμωροῦνται ἀπαράλλακτως, ὡς οἱ ἔχοντες, κατὰ τὸν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις διαγεγραμμένον τρόπον.

Ἄρθρ. 85. Οἱ ὑπάλληλοι τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, οἱ λόγῳ προεξοφλήσεως λαμβάνοντες χρήματα παρὰ τῶν κατόχων *σεργκίων* ἢ ἄλλων ὁμολόγων τοῦ Κράτους, ἢ διὰ τὴν ἀπότισιν τῶν ὀφειλομένων πρὸς τοὺς δανειστάς τούτους ἀμειβόμενοι διὰ χρημάτων ἢ δῶρων, ταῦτα μὲν ἀποδίδουσι, καταδικάζονται δὲ εἰς πρόσκαιρον εἰρκτὴν. Ἄν, τῇ συγκαταθέσει τοῦ ὑπαλλήλου, πράξῃσι τὴν προεξοφλήσιν ἄτομα τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ ὑπηρεσίας, ἢ οἰκεία πρὸς αὐτὸν, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, καὶ οἱ πράξαντες καὶ ὁ συναινέσας ὑπάλληλος καταδικάζονται ἐξίσου εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ποινὴν.

Ἄρθρ. 86. Πᾶς ὑπάλληλος, μὴ ἀποδίδους τὸ ὅλον τῶν ὀρισμένων ἐργατικῶν μισθῶν ἢ τῶν ἀγωγίων ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἐπάσχολεῖ ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἢ τὸ ὅλον τοῦ τιμήματος ἀγορασθέντων πραγμάτων, ὡς καὶ ὁ πληρόνιον μέρος τούτων, ὑποχρεῶν δὲ τοὺς ἐργάτας νὰ ἐργάζωνται δωρεὰν, καταδικάζεται ἢ ἀποδώσῃ τοῦ προηγουμένου αὐτῷ κέρδους τὸ διπλάσιον, οὗτινος τὸ μὲν ἧμισυ δίδεται πρὸς οὓς ὀφείλονται μισθοὶ ἐργατικοὶ καὶ χρήματα ἐξ ἀγορᾶς πραγμάτων, τὸ δὲ ἄλλο ἧμισυ λαμβάνεται ὡς πρόστιμον. Τιμωρεῖται δὲ προσέτι διὰ προσκαιροῦ εἰρκτῆς.

Ἄρθρ. 87. Πᾶς ὑπάλληλος, ἀνατιθεὶς τὴν φρουρῆσιν τῆς χώρας ἢ τὴν ἐσπράξιν τῶν φῶρον εἰς ὀλιγωτέρους χωροφύλακας παρὰ τοὺς ἐπὶ τούτοις ὀρισμένους, λαμβάνων δὲ τοὺς μισθοὺς ἀπάντων, ἢ ἀποτρέπων ἐντελῶς τοὺς ὑπάρχοντας στρατιώτας ἀπὸ τῶν κυρίων ἔργων, καὶ προσλαμβάνων ὡς ὑπρέτας παρ' ἐαυτοῦ, ἢ τοὺς παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντας ἐγγράφων εἰς τὸ μπτρόν τῶν χωροφυλάκων καὶ μισθοδοτῶν ἐκ τῶν διὰ τούτους ὀρισμένων χρημάτων, καταδικάζεται εἰς τὴν ἀπότισιν διπλασίου ποσοῦ τῶν ὧσων ἔλαβε χρημάτων, εἴτε διὰ τοὺς ἐλλείποντας χωροφύλακας, εἴτε δι' ὅσους παρ' ἐαυτοῦ ὡς ὑπρέτας παρέλαβεν, εἴτε δι' ὅσους ἔδωκε μισθοὺς πρὸς τοὺς ὑπηρετήσαντας αὐτῷ, ἐγγράφως ὡς χωροφύλακας. Τιμωρεῖται δὲ διὰ προσκαιροῦ εἰρκτῆς.

Ἄρθρ. 88. Ὅστις, ὑπάλληλος ἢ καὶ ἄλλος, πράξῃ τι κατὰ παράβασιν ἰδίως τῶν περὶ ἐκπλειστηριάσεως διατάξεων τοῦ ἀφοροῦντος τῆς ἐκμισθουμένης προσόδου κανονισμοῦ, ἢ ἀντιβαῖνον ἐν γένει τῷ κανονισμῷ τούτῳ, ἀποβάλλεται τῆς ὑπηρεσίας, φυλακίζόμενος ἀπὸ ἐνὸς μέχρι δύο ἐτῶν, ἢ ἐξοριζόμενος ἀπὸ δύο μέχρι τριῶν ἐτῶν, καταδικάζεται δὲ καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ δημοσίου ταμείου, διὰ τὴν προελθοῦσαν ἐκ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ ζημίαν.

Ἄρθρ. 89. Ἄπαντες οἱ ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως, οἰουδήποτε βαθμοῦ ἂν ὦσιν, οἵτινες ἐπὶ ὑποθέσεων, μεγάλων ἢ μικρῶν, ὧν τὴν διαχείρισιν ἢ τὴν ἐποπτείαν εἰσὶν ἐμπεισιτευμένοι, προκειμένης ἀγοραπωλησίας ἀναγκαιοῦντων τῷ δημοσίῳ πραγμάτων, εἴτε παρρησίᾳ, εἴτε κρυφίως, αὐτοπροσώπως ἢ ἐμμέσως, ἢ καὶ ὡς συνεταιροί, κερδοσκοπήσωσιν, ἢ προκειμένης κατασκευῆς ἢ οἰκοδομῆς τινος τοιαύτης, ἀναλάβωσι κατ' ἀποκοπὴν αὐτὴν, ἢ συνάψωσιν ἐταιρίαν μετὰ τοῦ ἀναλαβόντος τὴν ἐργασίαν, οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ἀποβαλλόμενοι τῆς θέσεώς των, ἐξορίζονται ἀφ' ἐνὸς μέχρι δύο ἐτῶν. Ἐάν δὲ ἐν τοιαύταις ληψοδοσίαις τοῦ δημοσίου λαμβάνωσι προμηθεῖαν, ἢ κερδίζωσιν ἐξ ἀμοιβῆς νομισμάτων, ἀποβαλλόμενοι τῆς ὑπηρεσίας ἢ φυλακίζονται ἀφ' ἐνὸς ἔτους μέχρι δύο, ἢ ἐξορίζονται ἀπὸ δύο μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Ἄρθρ. 90. Οἱ διοικητικοὶ ἢ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ὅπως ὁποῦτε καταστήσαντες ἐκντοὺς ὀφειλέτας δημοσίων χρημάτων, ἢ ἐπιτρέψαντες νὰ περιέλθωσι ταῦτα εἰς χεῖρας ἄλλου, παύόμενοι τιμωροῦνται καὶ μεφυλάκισιν ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν, ἢ με ὑπερορίαν ἐξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Ἄρθρ. 91. Ὅστις διωρίσθη ἢ ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προμηθεύσῃ ἀναγκαιοῦντα τῷ στρατῷ, ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, πράγματα, ἀκολούθως δὲ κατέστη αὐτὸς μόνος παραίτιος τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, ἀφ' οὗ ἀποδώσῃ, μετ' ἀποζημιώσεων, ὅσα ἔλαβε τυχὸν χρήματα ἀπέναντι τῆς ἀξίας τῶν προμηθευτέων πραγμάτων, ὑποβάλλεται καὶ εἰς πρόστιμον ἴσον τῷ τετάρτῳ τῶν ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρ. 92. Ἄν ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ μὴ ἐκπληρώσωσι τὰς περὶ τῶν ἀνωτέρων προμηθειῶν ὑποχρεώσεις των, οἱ ἀναλαβόντες αὐτάς καταδικάζονται εἰς τριετὴ φυλάκισιν.

Ἄρθρ. 93. Ἄν, τῷ στρατῷ ἀναγκαῖα πράγματα, τῶν ὁποίων ἡ κατεργασία ἢ ἡ ἀγορὰ συμφωνήθη, καὶ ἐξηραλισθῇ ἐγγράφως, δὲν παρεδόθησαν ἐγκαίρως, ἀνευ λόγου ἀποχρῶντος, ἢ ἂν ὑπάρχῃ δόλος καὶ ἀπάτη περὶ τὸ εἶδος, τὸ ποιὸν ἢ τὸ ποσὸν τῶν κατεργασμένων ἢ παραδομένων, πρὸς ταῖς ληφθησομένας παρὰ τῶν καθυστερησάντων ἢ τῶν καταδουλευσασμένων ἀποζημιώσεσι προστεθῆσεται πρόστιμον ἴσον τῷ τετάρτῳ αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν ποιουμένων κακῆν χρῆσιν τῆς ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τῆς ὑπηρεσίας των ἐπίφοβης, καὶ περὶ τῶν μὴ ἐκτελούντων τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἄρθρ. 94. Ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως, ὑποβεβλημένης εἰς τὴν κρίσιν καὶ

απόφασι τοῦ δικαστηρίου, δύναται πᾶς τις, μόνον ὑπὲρ τοῦ δικαίου μεριμῶν, νὰ δώσῃ, προφορικῶς καὶ ἐγγράφως, πληροφορίας εἰς τὴν ἐπιληφθεῖσαν τῆς δίκης ἀρχήν· αἱ δὲ τοιαῦται κοινοποιήσεις μόνον ὡς ἐνδείξεις καὶ τεκμήρια ἀπλᾶ δύναται νὰ ἐπενεργήσωσιν ἐπὶ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως. Παρὰ τὸν κανόνα τούτου, ἂν ὑπάλληλός τις οἰοσθῆποτε ἀπευθύῃ ἄλλως πως, ἐμπαιθῶς ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ ἐναγόντος ἢ τοῦ ἐναγόμενου, εἴτε αὐτοπροσώπως ἢ ἐμμέσως, ἐγγράφως ἢ προφορικῶς, διαταγὴν τινα, ἀξίωσιν ἢ παράκλησιν πρὸς δικαστήριον ἢ πρὸς συμβούλιον, εἰς τε τὸν ταῦτα πράττοντα ὑπάλληλον, καὶ εἰς τὸ δικαστήριον ἢ τὸ συμβούλιον, τὸ ἐκτερούμενον τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ, ἐπιβάλλονται ἀναλόγως διάφοροι ποιναὶ, περὶ ὧν ἀκολούθως γενήσεται λόγος.

* Ἄρθρ. 95. * Ἄν ἡ ἀνωτέρω ῥηθεῖσα ἐπέμβασις ἐγένετο ὑπὸ τὸν τύπον διαταγῆς, ἐπιβολῆς ἢ ἐκβιάσεως, τοῦ ὑπάλληλου ἐπωφεληθέντος ἐκ τῆς ἐπιβροῆς αὐτοῦ ἕνεκα τῆς θέσεως, ἣν κατέχει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἅμα τὸ συμβούλιον ἢ τὸ δικαστήριον ἀποκρούσαν τὴν ἐπέμβασιν καταγγεῖλη τὴν πρᾶξιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὁ ὑπάλληλος τιμωρεῖται διὰ πᾶσεως· ἀλλ' ἂν ἡ ἐπέμβασις ἐγένετο ὑπὸ τὸν τύπον ἀξιώσεως ἢ παρακλήσεως, καταγγεῖλαντος ἐπίσης αὐτὴν τοῦ συμβουλίου ἢ τοῦ δικαστηρίου, τοῦ ἀπορρίψαντος τὴν πρότασιν, ὁ ἀπευθύνας τὴν ἀξίωσιν ἢ τὴν παράκλησιν καταδικάζεται εἰς πρόστιμον λιρῶν Ὀθωμανικῶν τοῦλάχιστον δέκα, μέχρι πενήκοντα, κατὰ μέγιστον ὅρον.

* Ἄρθρ. 96. * Ἄν συνεπέξ τοιαύτης ἐπέμβασεως ἐκδοθῇ ἄδικος ἀπόφασις, ὁ τῇ διαταγῇ αὐτοῦ τὴν ἀπόφασιν προκαλέσας ὑπάλληλος οὐχὶ μόνον πύεται, ἀλλὰ τιμωρεῖται καὶ διὰ φυλακίσεως τοῦλάχιστον τριῶν μηνῶν μέχρι ἐνός καὶ ἡμίσεως ἔτους, ἢ δι' ὑπερορίας ἐπὶ ἕξ μῆνας κατ' ἐλάχιστον, μέχρι τριῶν ἐτῶν· ἀλλ' ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη ἐπὶ ἀξιώσει ἢ αἰτήσει, ὁ ἀξιώσας ἢ ἐξαίτησάμενος ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον, καὶ φυλακίζεται ἀφ' ἐνός καὶ ἡμίσεως μηνῶν μέχρι τριῶν, ἢ ἐξορίζεται ἀπὸ τριῶν μέχρι ἕξ μηνῶν.

* Ἄρθρ. 97. Τὴν ἐπὶ τινος δίκης λαβοῦσαν χώραν διαταγὴν, ἀξίωσιν ἢ αἰτήσιν ἂν δὲν καταγγεῖλη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαστήριον ἢ τὸ συμβούλιον, πρὸς ὃ ἀπηυθύνθη, καίτοι μὴ ἐκτελέσαν ταύτην, ὁ δικαστής, ἢ ὁ Πρόεδρος τοῦ συμβουλίου τιμωρεῖται διὰ πᾶσεως.

* Ἄρθρ. 98. * Ἄλλ' ἂν οὐχὶ μόνον δὲν δηλώσῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διαταγὴν, ἀξίωσιν ἢ παράκλησιν τὸ δικαστήριον ἢ τὸ συμβούλιον, ἀλλὰ καὶ στήριχθὲν ἐπ' αὐτῆς ἐκδώσῃ ἀπόφασιν παράνομον, ὁ δικαστής ἢ ὁ Πρόεδρος πύεται ἐπὶ ἕξ ἔτη, καὶ ἐξορίζεται ἐπὶ τρία, τὰ δὲ μέλη τοῦ συμβουλίου πύονται μόνον ἐπὶ ἕξ ἔτη. Πρὸς δὲ, ὅτε δικαστής καὶ ὁ Πρόεδρος ὡς καὶ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου ἀποκλείονται τοῦ λοιποῦ τῶν ταούτων θέσεων.

* Ἄρθρ. 99. Πᾶς ὑπάλληλος, οἰοσθῆποτε βλαβῶν, ποιούμενος χρῆσιν τῆς ἐπιβροῆς ἢ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ, ἢ ἄλλου, ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν Κυβερνητικῶν διαταγῶν, ἢ διατάξων τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν, ἢ τὴν εἰσπραξίν νενομισμένων προσόδων, τιμωρεῖται διὰ προσκαίρου φυλακίσεως. Ἄν δὲ ταῦτα πράττων ὁ ὑπάλληλος, ἐξ ἀνάγκης ἐκτελῇ διαταγὴν προϊσταμένου, δὲν ἐφαρμόζεται αὐτῷ ἡ ῥηθεῖσα ποινὴ, ἀλλ' ἐκείνη, ἐξ οὗ ἀρχικῶς ἀπορρέει ἡ διαταγὴ. Ἄν δὲ τοιοῦτῳ τρόπῳ ἐτελέσθῃ πρᾶξις, ποινὴν βαρυτέραν συνεπαγομένη, καταγινώσκειται αὕτη ἢ βαρυτέρα ποινὴ⁽¹⁾.

* Ἄρθρ. 100. Ἄπαγορ ἔεται ἀπολύτως εἰς τοὺς Γ. Διοικητάς, διοικητάς, ὑποδιοικητάς, οἰκονομικούς ἐφόρους, δικαστάς, εἰσπράκτορας, καὶ δημάρχους νὰ μετέρχονται ἐμπορίαν, ἀγοράζοντας καὶ πωλοῦντες, ἐν οἷς ἐδρεύουσι νομοί, διοικήσσει, δῆμοις, καὶ ἐν γένει, ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν τόποις, σιτηρὰ, τρῆμμα καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐκ τῶν μάλιστα ἀναγκαίων τοῖς κατοικοῖς. Ὅστις δ' ἐκ τῶν εἰρημένων ὑπάλληλων τολμήσῃ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀπηγορευμένην ταύτην ἐμπορίαν, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε ὡς συνέταρος, εἴτε δι' ἄλλου οἰοσθῆποτε μέσου, δημοσίᾳ ἢ ἐν κρυπτῷ, ἀποβαλλόμενος τῆς θέσεως, ἣν κατέχει, καταδικάζεται καὶ εἰς πρόστιμον εικοσιπέντε λιρῶν Ὀθωμανικῶν, κατ' ἐλάχιστον, χιλίων δὲ κατὰ μέγιστον ὅρον· ἐξαιρεῖται τοῦ κανόνος τὸ ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ μετέλθῃ, πωλοῦντες τὰ προϊόντα τῶν κτημάτων καὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν, ἂν τύχωσιν ἔχοντες ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας των.

* Ἄρθρ. 101. Ὁ ὑπάλληλος, ὁ ἄνευ ἀληθοῦς καὶ παρὰ τῇ αὐτοκρατορικῇ Κυβερνήσει εὐαποδέκτου δικαιολογήματος ἀναβάλλον τὴν ὑπὸ ταύτης διαταχθεῖσαν δημοσίευσιν ὑψηλῶν διαταγμάτων, Βεζυρικῶν διαταγῶν καὶ ἄλλων προσταγμάτων, πύεται· ἂν δὲ ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγένετο καὶ παραγωγὸς βλάβης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ τὸν τόπον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπιβάλλονται αὐτῷ ἐκ προσθήκης καὶ αἱ ποιναὶ, δι' ὧν τιμωροῦνται οἱ παραίτιοι τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος βλάβης.

* Ἄρθρ. 102. Ὁ ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τινος ὑπηρετῶν ὑπάλληλος, ἂν, ἄνευ ἀληθοῦς λόγου, ἀμελήσῃ, ἢ ἐλλειπῶς ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀνωτέρου του, ἀφορώσας καθήκον τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον ἴσον τῷ μηνιαίῳ μισθῷ του. Ἄν δὲ ὁ ὑπάλληλος δὲν ἐνήργησῃ, μὴ πειθόμενος τῇ διαταγῇ τοῦ ἀρχικοῦ, τιμωρεῖται διὰ πᾶσεως. Πρὸς δὲ, ἂν ἐκ τῆς ἀναβολῆς, παραλείψεως ἢ ἀπειθείας ταύτης προέλθῃ βλάβη τις εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἢ εἰς τὸν τόπον, ἐπιβάλλονται ἐκ προσθήκης καὶ αἱ ποιναὶ, αἱ ὡρισμέναι διὰ τοὺς παραίτιους τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος βλάβης.

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 99. Ἄν οἱ τοιαύτην χρῆσιν ποιήσαντες οἱ ἐπιβροῆς καὶ τῆς ἐξουσίας αὐτῶν μὴ ὦσιν ὑπάλληλοι, τιμωροῦνται φυλακίζόμενοι ἐπὶ ἕν ἔτος κατὰ μέγιστον ὅρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως ποινῶν, ἔρεκα πύσεως ἢ κακώσεως τῶν ιδιωτῶν.

*Ἀρθρ. 103. Ὅστις, ἐκ τῶν μελῶν δικαστηρίου ἢ συμβουλίου, ἢ εἰς ἄλλην τῆς Κυβερνήσεως ὑπηρεσίαν διατελῶν, ἢ διατάξῃ, ἢ αὐτὸς κάμῃ χρῆσιν πύσεως καὶ βασάνων, ὅπως ἀποσπάσῃ παρὰ τοῦ κατηγορουμένου ἔμολογίαν τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, δι' ἣν κατηγορεῖται, τιμωρεῖται διὰ προσωρινῆς μὲν εἰρκτῆς, δι' ἰσοβίου δὲ στερήσεως βαθμοῦ καὶ ὑπηρεσίας. Ἄν δὲ ἐπραξέετο τοῦτο κατώτερός τις ὑπάλληλος, κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀνωτέρου, αἱ τιμωρίαι αὐταὶ ἐπιβάλλονται εἰς τὸν δόντα τὴν διαταγὴν ἀνώτερον. Ἄν δὲ ὁ βασανισθεὶς ἀπέθανεν ἐκ τῶν βασάνων, ἢ ἐβλάβη καὶ ἀκρωτηριάσθῃ καθ' ἓν μέλος αὐτοῦ, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπάλληλος τιμωρεῖται ὡς φρονίσας ἢ τραυματίσας.

*Ἀρθρ. 104. Ὅστις, μέλος δικαστηρίου ἢ συμβουλίου, ἢ ἐν ἄλλῃ τῆς Κυβερνήσεως ὑπηρεσίᾳ διατελῶν, διατάξῃ, ἢ αὐτὸς ἐφαρμόσῃ ποινὴν μακροτέραν ἢ βαρυτέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένης, φυλακίζεται ἀπὸ ἑξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν, καὶ ἀποβάλλεται τῆς ὑπηρεσίας, μὴ διοριζόμενος τοῦ λοιποῦ μέλους δικαστηρίου ἢ συμβουλίου.

*Ἀρθρ. 105. Ὅστις τῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐκπληρῶν καθήκον τῆς ἐπιτετραμμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, εἰσέλθῃ διὰ τῆς βίας εἰς οἰκίαν τινά, οὐχὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν νόμων καὶ τῶν ἀστυνομικῶν κανονισμῶν διαγεγραμμένας περιπτώσεις, καὶ παρὰ τὰς διατεταγμένας διασωπάσας, φυλακίζεται ἐπὶ ἑξ μῆνας κατ' ἐλάχιστον, ἐπὶ τρία δὲ ἔτη κατὰ μέγιστον ὄρον. Ἀποδειχθέντος δὲ ὅτι ἐπραξέετο τοῦτο κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀρχηγοῦ του, αὐτὸς μὲν μένει ἀτιμώρητος, υποβάλλεται δὲ εἰς τὴν ποινὴν ὁ διατάξας, ὅστις δὴ ποτ' ἂν ἢ πᾶς δὲ ἄλλος μὴ δημόσιος ὑπάλληλος, εἰσερχόμενος εἰς οἰκίαν εἴτε δι' ἀπειλῆς, εἴτε διὰ βίας, τιμωρεῖται φυλακίζόμενος ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα κατ' ἐλάχιστον, ἑξ δὲ μῆνας κατὰ μέγιστον ὄρον.

*Ἀρθρ. 106. Ὅστις, διοικητῆς τῆς δημοσίας δονάρεως, ἢ ἀστυνομικῆς ὑπάλληλος, ἢ κλητὴρ ὢν, ἐν τῇ ἐκπληρώσει ἰδίου καθήκοντος, ἢ ἐν τῇ ἐκτελέσει ἀνωτέρας διαταγῆς δὲν τηρήσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τοῦ κανονισμοῦ ὀριζόμενάς διασωπάσεις, ἀλλὰ κατενεχθῆ κατὰ τινος τοιούτου τρόπου, ὥστε νὰ προσβληθῇ ἐντεῦθεν ἢ ὑπόληψις αὐτοῦ ἢ νὰ προσέλθῃ σωματικῆς πάθησις, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς βιαιοπραγίας τιμωρεῖται φυλακίζόμενος ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος μέχρις ἐνός ἔτους.

*Ἀρθρ. 107. Ὅστις ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἢ κατωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ

Κράτους, ἢ τῶν ἐχόντων βαθμὸν, ἀγοράσας διὰ τῆς βίας περιουσίαν κινητὴν ἢ ἀκίνητον τινός, ἢ αὐθαρέτως ἀπαιτῶν ταύτην, γίνῃ αἰτίας τοῦ νὰ περιέλθῃ ἀδίκως εἰς ἄλλοτριαν κτῆσιν, ὑποχρεοῦται νὰ τὴν ἀποδώσῃ αὐτοῦσιον, μὴ ὑπαρχούσης δὲ ταύτης, ν' ἀποδώσῃ τὴν ἀξίαν τῆς εἰς χρέματα πρὸς τὸν πρῶτον κύριον πρὸς δὲ, οἰονδήποτε βαθμὸν ἔχῃ ὁ πράξας τὸ ἀδίκημα τοῦτο, τιμωρεῖται δι' ὑπερορίας ἐπὶ ἑξ μῆνας κατ' ἐλάχιστον, ἐπὶ τρία δὲ ἔτη κατὰ μέγιστον ὄρον, καὶ δι' ἰσοβίου στερήσεως βαθμοῦ καὶ ὑπηρεσίας.

*Ἀρθρ. 108. Οἱ διευθυνταὶ ὑπηρεσίας, μεγάλοι ἢ μικροὶ ὑπάλληλοι, οἱ ὑπὸ τὰς ἀμέσους τούτων διαταγὰς ἐργαζόμενοι, οἱ ὑπὸ τῶν διευθυντῶν διάφορα ἔργα παραγγελλόμενοι, οἱ ἀναλαμβάνοντες κατ' ἀποκοπὴν τὴν εἰσπραξίν παντὸς εἶδους προσόδων τοῦ Κράτους, καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ, ἂν εἰσπράξωσι τι πλεόν τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τεταγμένων φόρων, δεκάτων, δασμῶν ἢ ἄλλων τελῶν, οἱ μὲν διευθυνταὶ ὑπηρεσίας καὶ οἱ εἰσπρακτορες τιμωροῦνται διὰ προσκαίρου εἰρκτῆς, οἱ δὲ ὑπὸ τὰς ἀμέσους ἐκείνων διαταγὰς ὑπάλληλοι καὶ οἱ κατὰ παραγγελίαν τῶν διευθυντῶν ὑπηρετήσαντες, διὰ φυλακίσεως ἐπὶ μῆνας ἑξ κατ' ἐλάχιστον, τρία δὲ ἔτη κατὰ μέγιστον ὄρον. Ἀποδόντες δὲ προσέτι ὅτι πλεόν τῶν τεταγμένων ἔλαβον, ὑποβάλλονται καὶ εἰς πρόστιμον ἴσον τῷ πλεονάζοντι τούτῳ ποσῷ.

*Ἀρθρ. 109. Ὅστις δὴ ποτε ἐκ τῶν ὑπαλλήλων λάβῃ, ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ νόμῳ ὀρισμένης χρηματικῆς ποινῆς, χρέματα ἢ ἄλλο τι, ὀλίγον ἢ πολὺ, λόγῳ πρόστιμου, ἢ λάβῃ περισσότερα, ἅψ' ὅσα ὁ νόμος διατάσσει, ὡς χρηματικὴν ποινὴν, ἢ τὴν ὀρισθησομένην χρηματικὴν ποινὴν λάβῃ πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς δίκης, καταδικάζεται ν' ἀποτίσῃ δις τόσα, ὅσα ἔλαβε, τοῦ παρανόμως ληφθέντος ποσῷ ἀποδομένου πρὸς τὸν ἀνήκει. Τιμωρεῖται δὲ προσέτι κατὰ τὰς περὶ δωροδοκίας διατάξεις τοῦ νόμου.

*Ἀρθρ. 110. Οἱ ὑπάλληλοι, ἢ προὔχοντες τόπου τινος, οἱ ἐπιβαλόντες ἀμισθί (ὡς ἀγγαρίαν) εἰς τινὰς ἐργασίας οἰονδήποτε, ἐκτὸς τῶν διατασσόμενων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως σύμφωνα τῷ νόμῳ, καὶ τῶν ὡς ὀφελίμων ταῖς κατοίκους ἀναγκαίων θεωρουμένων δημοσίων ἔργων, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν ἡμερομισθίων (ὡς εἶναι ὀρισμένα ἐπιτοπίως), τῶν πρὸς τοὺς ἀμισθί ἐργασθέντας ὀφειλομένων, ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας (ἂν ὦσιν ὑπάλληλοι), καὶ ἐξορίζονται ἐπὶ ἑξ μῆνας μέχρι τριῶν ἐτῶν, κατὰ τὰς περιστάσεις.

*Ἀρθρ. 111. Πᾶς ὑπάλληλος, ἢ ἄλλος ὑπὸ τούτου ἐπιτραπειῆς δημοσίαν ὑπηρεσίαν κλητὴρ, ἀξιοματικὸς ἢ στρατιώτης τοῦ στρατοῦ, ἀξιοματικὸς ἢ ἀνευ βαθμοῦ ἐν τῇ ἀστυνομικῇ ὑπηρεσίᾳ, ὅστις κατὰ τὴν διάβασιν αὐτοῦ καταλύσας εἰς οἰκίαν τινά, ἤθελε λάβῃ διὰ τῆς βίας καὶ ἀνευ πληρωμῆς τροφὰς δ' αὐτὸν καὶ τὰ ὑποζύγια, ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἀπό-

τις τῆς ἀξίας αὐτῶν, παύεται, καὶ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα κατ' ἐλάχιστον, ἐπὶ ἓνα δὲ μῆνα κατὰ μέγιστον ὄρον φυλακίζεται. Ἄν δὲ τοιοῦτο τι ἐ-
τολήθη κατὰ τὴν διάβασιν στρατιωτῶν συντεταγμένων εἰς σώμα, τότε
οἱ εἰς οὓς ὑπάγονται ἀξιωματικοί, πρὸς τῇ ἀποδόσει τῆς ἀξίας καὶ τῇ
παύσει, ὑποβάλλονται καὶ εἰς φυλάκισιν ἐπὶ ἑξ μῆνας μέχρι τριῶν ἐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

*Περὶ τῶν ποιῶν, τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς
ἀνθισταμένους, ἀπειθοῦντας, ἢ μετὰ περιφρονησεως προσφερομένους
πρὸς τὰς ἀρχάς.*

Ἄρθρ. 112. Ἄν τις προσερχθῆ περιφρονητικῶς, διὰ τρόπον προσβάλ-
λοντος τὴν ἀξιοπρέπειαν ἢ τὴν τιμὴν, πρὸς μέλος τι δικαστηρίου ἢ συμ-
βουλίου, ἢ πρὸς ἄλλον ὑπάλληλον τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἂν ἐξυ-
βρίσῃ οὕτως ἢ ἀπειλήσῃ αὐτὸν, ἐν ᾧ ἐξετέλει τὴν ὑπηρεσίαν του, ἢ διότι
ἐποιήσατο χρῆσιν τῆς ἐξουσίας, ἢ ἦτο περιβεβλημένος, φυλακίζεται μίαν
ἐβδομάδα κατ' ἐλάχιστον, ἑξ δὲ μῆνας κατὰ μέγιστον ὄρον. Ἐὰν δὲ ἢ
περιφρονησίαι, ἢ ἐξυβρίσεις, ἢ ἢ ἀπειλῇ ἐγένετο ἐπὶ συνδριάσεως τοῦ δικα-
στηρίου ἢ τοῦ συμβουλίου, ἐπιβάλλεται φυλάκισις ἀπὸ ἑξ μηνῶν μέχρις
ἐνός ἔτους.

Ἄρθρ. 113. Ὁ διὰ τρόπον προσβλητικῶς τῆς ἀξιοπρεπειᾶς ἢ τῆς τι-
μῆς περιφρονησίας, ἐξυβρίσεως ἢ ἀπειλήσεως στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ, ἢ
τινὰ, ἐν γένει, ἐπιτετραμμένον τὴν δημοσίαν δύναμιν, ἢ διοικητικῆς
ἐντολῆς ἐκτελεστὴν, ἐν ᾧ ἐξετέλει τὴν ὑπηρεσίαν του, ἢ διότι ἐποιήσατο
χρῆσιν τῆς ἐξουσίας, ἢ ἦτο περιβεβλημένος, ὑποβάλλεται εἰς χρηματι-
κὴν ποινὴν μιᾶς λίρας ὀθωμανικῆς μέχρις τριῶν κατὰ μέγιστον ὄρον· ἂν
δὲ ταῦτα πράξῃ κατ' ἀξιωματικῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἢ ἀρχηγῶν
ἀστυνομικῶν, φυλακίζεται ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος μέχρις ἐνός μηνός. Προσέτι
ἂν ἐν τῇ περιφρονησίᾳ ἢ τῇ ἀπειλῇ ἐποιήσατο καὶ ἐπίδειξιν ὀπλοῦ, φυ-
λακίζεται ἀπὸ ἑξ μηνῶν, μέχρι δύο ἐτῶν.

Ἄρθρ. 114. Ὁ αἰκίσας ὑπάλληλον τινα ἢ στρατιώτην τοῦ τακτι-
κοῦ στρατοῦ, ἢ ἀστυνομικῶν, ἐν ᾧ ἐξετέλει τὰ καθήκοντά του, ἢ διότι
ἐποιήσατο χρῆσιν τῆς ἐξουσίας, ἢ ἦτο περιβεβλημένος, ἔστω καὶ ἄνευ
ὄπλου, ὥστε νὰ μὴ τραυματισθῆ, φυλακίζεται ἀπὸ ἑξ μηνῶν μέχρι δύο
ἐτῶν.

Ἄρθρ. 115. Ὁ τοιμήσας νὰ τραυματίσῃ ὑπάλληλον, μικρὸν ἢ μέγαν,
ἐπιτετραμμένον ἐκτελεστικὴν δύναμιν, ἢ τινα διοίκουσαν ἢ ἀστυνομικὴν
ἐπιτήρησιν, ἐν ᾧ ἐξέπληρου τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ καθήκοντα, ἢ διότι
ἐποιήσατο χρῆσιν τῆς ἐξουσίας, ἢ ἦτο περιβεβλημένος, ἢ ὁ διὰ βιασίου

πραγίας τινὸς γενόμενος παραίτιος τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ, τιμωρεῖται διὰ
τοῦ διπλασίου τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης ποινῆς διὰ τὴν πράξιν ταύ-
την, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ἐν αἷς διεπράχθη ἢ ἀξιοποιῶνς πράξις.

Ἄρθρ. 116. Ὁ ἐπισήμως κληθεὶς, ἀποποιούμενος δὲ, ἄνευ νομίμου
λόγου, νὰ προσέλθῃ εἰς δικαστήριον ἢ συμβούλιον, ὑποβάλλεται εἰς χρη-
ματικὴν ποινὴν ἐνὸς ἀργυροῦ μεδζιδιδέ κατ' ἐλάχιστον, πέντε δὲ λιγῶν
κατὰ μέγιστον ὄρον. Ἐν περιπτώσει δὲ ὑποτροπῆς, διπλασιάζεται ἐκά-
στοτε ἡ ποινὴ αὕτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

*Περὶ τῶν συγαθευόντων γυλακισμένους, ἢ παρεχόντων
ἄσυλον εἰς κακούργους.*

Ἄρθρ. 117. Ἐν περιπτώσει δραπετεύσεως, ὅπωςδήποτε συμβάσης,
συλληφθέντων καὶ φυλακισθέντων ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἀτόμων, ἂν οἱ ἐπιτετραμ-
μένοι τὴν μεταβίβασιν αὐτῶν ἀξιωματικοί, στρατιώται, ἢ κλητῆρες, ἢ
τὴν ἐν ταῖς φυλακαῖς τήρησιν αὐτῶν σκοποὶ, δεσμοφύλακες, θυρωροὶ καὶ
λοιποὶ, γίνωσιν αὐτοὶ ὑπαίτιοι τῆς δραπετεύσεως, μὴ προσέχοντες καὶ ἀ-
μελοῦντες παρὰ τὸν νόμον, φυλακίζονται ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα κατ' ἐλάχι-
στον, μέχρι δύο μηνῶν κατὰ μέγιστον ὄρον. Ἄν δὲ ὑπῆρξε συνενόησις,
καὶ ἢ παράλειψις ἐγένετο ἐκ προθέσεως, ὁ διαπράξας τὸ ἐγκλημα τοῦτο
ὑπάλληλος, ἢ ὑπηρετῆς, ἀναλόγως τοῦ κακούργηματος δι' ὃ εἶχε φυλακισθῆ
ὁ δραπετεύσας, φυλακίζεται ἐπὶ ἑξ μῆνας μέχρις τριῶν ἐτῶν.

Ἄρθρ. 118. Ἄν ἄλλος, παρὰ τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν ἐπιτήρησιν
τῶν φυλακισμένων, χρηρήσῃ τούτοις ἢ διευκολύη τὰ πρὸς δραπέτευσιν
μέσα, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐπὶ μίαν τὸ ἐλάχιστον ἐβδομάδα μέχρις
ἑξ μηνῶν τὸ πολὺ.

Ἄρθρ. 119. Ὁ διδοὺς εἰς τοὺς φυλακισμένους ἐργαλεῖα καὶ ὄπλα, ὅ-
πως δυναθῶσι νὰ δραπετεύσωσι διὰ τῆς βίας, εἴτε ἢ τὴν φύλαξιν τούτων
ἐπιτετραμμένους, εἴτε μὴ, τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν.

Ἄρθρ. 120. Ὅσις, διωρισμένοι νὰ ἐπιτηρῇ τοὺς φυλακισμένους, φυγα-
δεύσῃ τινα ἐκ τούτων, λαθῶν χρήματα, ἢ ἢ ἀξιοποιῶνς πράξις τοῦ φυ-
λακισμένου ἦτον ἐκ τῶν συνεπαγομένων θανατικὴν ποινὴν, ἰσόβια δεσμὰ,
ἢ ἰσόβιον εἰρκτῶν, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπότισιν διπλασίου τοῦ ὄπερ ἔλαβε
ποσοῦ, καὶ τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν· ἀλλὰ, ἂν ὁ φυλακισμένος
ἐπραξέ τι, συνεπαγόμενον ἦττον βαρεῖαν ποινὴν, τιμωρεῖται κατὰ τὰς περὶ
διωροδοκίας διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 121. Ἄν τὸν ἐκ τῆς φυλακῆς δραπετεύσαντα, ἢ τὸν ἐπὶ κακούρ-
γηματι κατηγορούμενον κρύψῃ τις, ἐν γνώσει, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ οἰκίᾳ, φυ-

λακίζεσθαι ἀπὸ ἐξ μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν τὸ πολὺ. Ἐξαιροῦνται οἱ ἀνιόντες καὶ οἱ κατιόντες, οἱ σύζυγοι, οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ τῶν ποινῶν, τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς ρηγνύοντας σφραγίδας, καὶ ἀφαιροῦντας παρακατατεθειμένα πράγματα καὶ ἔγγραφα ἐπίσημα.

"Ἀρθρ. 122. Ἐν περιπτώσει ῥήξεως σφραγίδος, τεθείσης πρὸς φύλαξιν τόπου, πραγμάτων ἢ ἐγγράφων, εἰς οἰανδήποτε ὑπόθεσιν ἀναγομένων, ἐκ διαταγῆς τῆς διοικητικῆς ἢ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ἀν' ὑπάρχῃ φύλαξ τῆς σφραγίδος, ἢ δὲ ῥήξις συνέβῃ ἐκ τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς ἀμελείας αὐτοῦ, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν πέντε Ὀθωμανικῶν λιρῶν μέχρι πενήκοντα. Ἐὰν δὲ ἡ σφραγὶς ἦτο τεθειμένη ἐπὶ ἐγγράφων ἢ πραγμάτων σχετικῶν πρὸς κακούργημα, ἐκτὸς τῆς χρηματικῆς ποινῆς, ὁ φύλαξ τιμωρεῖται καὶ μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν τοῦλάχιστον, ἐνὸς δὲ ἔτους κατὰ μέγιστον ὄρον, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ κακούργηματος, πρὸς δ' ἔχουσι σχέσιν τὰ ἔγγραφα, ἢ τὰ πράγματα.

"Ἀρθρ. 123. Ὁ ρηγνύων σφραγίδα, τεθειμένην, ὡς ἀνωτέρω εἶρηται, ἐπὶ ἐγγράφων ἢ πραγμάτων σχετικῶν πρὸς κακούργημα, παιδεύεται φυλακίζομενος ἐπὶ ἐξ μηνῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους. Ἄν δὲ αὐτὸς ὁ φύλαξ ἐπραξέ τὴν ῥήξιν, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μέχρι τριῶν ἐτῶν.

"Ἀρθρ. 124. Ὁ ῥήξας σφραγίδα ἐπιτεθειμένην εἰς τόπον, πράγματα ἢ ἔγγραφα, πρὸς ἄλλας διαφόρους ὑποθέσεις ἀναγόμενα, τιμωρεῖται φυλακίζομενος μίαν ἑβδομάδα κατ' ἐλάχιστον ὄρον, ἐξ δὲ μηνῶν κατὰ μέγιστον. Ἄν δὲ αὐτὸς ὁ φύλαξ ἐπραξέ τὴν ῥήξιν, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐξ μηνῶν, μέχρις ἐνὸς ἔτους.

"Ἀρθρ. 125. Ὁ πράξας κλοπὴν διὰ ῥήξεως σφραγίδος τιμωρεῖται ἀπαλλάκτως ὡς ὁ κλέψας διὰ ῥήξεως τῶν κλειθρῶν τῆς θύρας πεφυλαγμένου καὶ κεκλεισμένου τόπου.

"Ἀρθρ. 126. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν σπονδαία τῆς Κυβερνήσεως ἔγγραφα, δικαίωγραφα, Κώδικες, κατάστιχα ἢ δικαστικὰ ἔγγραφα, ὑφαίρεθῶσιν ἢ ἐξαφανισθῶσιν ἐκεῖθεν, ἐνθα ἦσαν πεφυλαγμένα, ἢ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἐπιτετραμμένου τῆν φύλαξίν των, ἀν' ἀποδειχθῆ ὅτι συνέβῃ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς ἀμελείας καὶ ἀμεριμνίας τῶν φυλάκων, ὑποβάλλονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἴσην τῷ μηνίῳ αὐτῶν μισθῷ, καὶ φυλακίζονται ἀπὸ μιᾶς ἑβδομάδος μέχρι τριῶν μηνῶν.

"Ἀρθρ. 127. Ὁ πράξας τὴν ὑφαίρεσιν ἢ ἐξαφάνισιν, περὶ ἧς διέλαθε τὸ προηγουμένον ἄρθρον, φυλακίζεται ἐξ μηνῶν κατ' ἐλάχιστον, δύο δὲ

ἔτη κατὰ μέγιστον ὄρον· ἂν δὲ αὐτὸς ὁ φύλαξ ἦναι τῆς ὑφαίρεσεως ἢ τῆς ἐξαφάνισεως τῶν σπουδαίων ἐγγράφων ὁ αὐτοῦργός, ἐκτὸς χρηματικῆς ποινῆς, ἴσης τῷ μηνίῳ αὐτοῦ μισθῷ, τιμωρεῖται καὶ διὰ φυλακίσεως ἐπὶ ἓν ἔτος μέχρι τριῶν.

"Ἀρθρ. 128. Ἄν ὁ ῥήξας τὴν σφραγίδα, καὶ ὑφελὼν ἢ ἐξαφάνισας τὰ ἔγγραφα, ἐπραξέ τὰς ἀξιοποίνους ταύτας πράξεις ἐπιτεθείς κατὰ τοῦ φύλακος καὶ διὰ τῆς βίας ἀποτρέψας τοῦτον τοῦ καθήκοντος, τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν.

"Ἀρθρ. 129. Ὁ ὑπάλληλος, ὁ ἀποσφραγίσας ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὴν εἰς ταχυδρομεῖον ἢ εἰς ἄλλο τοιοῦτο μέσον ἀποστολῆς ἐμπιστευμένα γράμματα, ἰδίως δὲ οἱ ταχυδρομικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ἔχοντες γνῶσιν τοῦ γεγονότος, ὑποβάλλομενοι εἰς χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς λίρας Ὀθωμανικῆς μέχρι πέντε κατὰ μέγιστον ὄρον, φυλακίζονται προσέτι ἀπὸ ἐνὸς μηνῶς μέχρι τριῶν ἐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ τῶν ἀθαιρέτως ἐπλοημῶν χαρακτηρη ἀντιποιουμένων.

"Ἀρθρ. 130. Ὅστις, ἄνευ δικαιώματος, ἢ ἀδείας ἐκ μέρους τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἀντιποιῆται τὸν χαρακτήρα δημοσίου ὑπαλλήλου, πολιτικοῦ ἢ στρατιωτικοῦ, ἢ ἐκτελῆ τὰ εἰς τὰς ὑπηρεσίας ταύτας ἀναγόμενα καθήκοντα, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως οὐχὶ βραχυτέρας τῆς τριμήνου. Ὁ δὲ πράξας τοῦτο, ἀν' ἐπιδείξῃ καὶ διαδῶση πλαστῶν ἐπίσημων ἔγγραφων, οἷον διάταγμα, βεζυρικὴν διαταγὴν, ἢ ἄλλο πρόσταγμα, καταγνώσκειται καὶ ἐφαρμόζεται κατ' αὐτοῦ ἐκ προσθήκης καὶ ἢ τῆς πλαστογραφίας ποινὴ, περὶ ἧς γενήσεται λόγος ἐν τῷ ΙΕ' κεφαλαίῳ.

"Ἀρθρ. 131. Ὁ φέρων παράσημον, μὴ ἀπονεμηθῆν αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἱ-ψηλῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἄνευ ἀδείας ταύτης, ὁ φέρων στολὴν ἀνωτέραν τοῦ βαθμοῦ του, ἢ χωρὶς να ἔχη βαθμὸν τινα ἢ ὑπηρεσίαν, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τριῶν μηνῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ τῶν ἐμποδιζόντων τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς καὶ περὶ τῶν καταστρεφόντων ἢ ἐπιγερόντων βλάβην εἰς παλαιὰ καὶ περισπούδαστα ἰδρύματα.

"Ἀρθρ. 132. Ἄν τις διαταράξῃ τὴν τέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν καθήκοντων καὶ τελετῶν, ἐπιτροπομένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς πάντας

τους υπκόους τῆς Αὐτοκρατορίας, ἢ διακωλύσῃ αὐτὴν δι' ἔργων ἢ ἀπειλῶν, τιμωρεῖται, ἀναλόγως τοῦ ἀξιοποίνου τῆς πράξεως αὐτοῦ, διὰ φυλακίσεως μιᾶς ἐβδομάδος μέχρι τριῶν μηνῶν.

"Αρθρ. 133. "Αν τις κατεδαφίσῃ, καταστρέψῃ ἢ καὶ μόνον ἀκρωτιριάζῃ οἰκοδομὰς καὶ ἰδρύματα εὐποιητικὰ, τὴν πόλιν κοσμοῦντα, ἂν τις κόψῃ καὶ καταστρέψῃ τὰ ἐντὸς περιβόλων δ'ζαμίων, εἰς περιπάτους, ἀγορὰς καὶ πλατείας δένδρα, ὑποβληθεῖς εἰς ἀποζημίωσιν, φυλακίζεται ἐπὶ ἓνα μῆνα, μέχρις ἐνὸς ἔτους κατὰ μέγιστον ὄρον, καὶ καταδικάζεται προ-
σέτι εἰς χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς Ὀθωμανικῆς λίρας μέχρι δέκα τὸ πολὺ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῶν διακωλύοντων τὴν διὰ τηλεγράφων συγκοινωνίαν.

"Αρθρ. 134. "Ὅστις δὴποτε ἐξ ἀπροσεξίας διακωλύσῃ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν κίνησιν τοῦ τηλεγράφου, ἢ βλάβῃ τὸν μηχανισμόν αὐτοῦ, ὥστε νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἀνταπόκρισις, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν πέντε μέχρι πενήκοντα λιρῶν. Ἐὰν δὲ ἀποδειχθῇ ὅτι ἔπραξε τοῦτο ἐκ προθέσεως, παρὰ τὴν χρηματικὴν ποινὴν ἐπιβάλλεται αὐτῷ καὶ φυλακίσις τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν.

"Αρθρ. 135. "Ὅστις δὴποτε, κόπτων ἢ καταστρέφων τὰ σύρματα, τὰς πορσελλὰς ἢ τοὺς πασσάλους τοῦ τηλεγράφου, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο πράττων, γίνῃ παραίτιος διακοπῆς τῆς ἀνταποκρίσεως, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν, καὶ διὰ προστίμου πέντε μέχρι πενήκοντα λιρῶν.

"Αρθρ. 136. "Ὅστις δὴποτε, ἐν καιρῷ παραγῆς τινος καὶ στάσεως ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει, καταστρέψῃ μίαν ἢ πλείονας τηλεγραφικὰς γραμμάς, ἢ ἄλλως πως ἐμποδίσῃ τὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν, ἢ, λαβὼν κατοχὴν τοῦ τηλεγράφου διὰ τῆς βίας ἢ ὅπως δὴποτε, διακόψῃ τὴν τῶν ἀρχῶν πρὸς ἀλλήλας ἀνταποκρίσιν καὶ διαβίβασιν εἰδήσεων καὶ τὴν ἰδιωτικὴν ἀλληλογραφίαν, ἢ βιαιῶς ἀντιστῇ εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῆς τηλεγραφικῆς γραμμῆς, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν πενήκοντα μέχρι διακοσίων λιρῶν, καὶ εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῶν συνιστώτων τυπογραφεῖα ἄνευ ἀδείας, τῶν ἐκτυπούντων καὶ δημοσιεύοντων ἐπιβλαβῆ ἔγγραφα, καὶ τῶν παραβαινόντων τοὺς εἰς τὴν ἐν τοῖς σχολείοις διδασκαλίαν ἐπιβληθέντους ὄρους.

"Αρθρ. 137. "Ὅστις ἄνευ διαταγῆς ἢ ἀδείας τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυ-

βερνήσεως, συστάσῃ τυπογραφεῖον, καὶ ἐκτυπῇ βιβλία καὶ ἔγγραφα, κλεισμένου τοῦ τυπογραφείου του, καταδικάζεται καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν πενήκοντα λιρῶν.

"Αρθρ. 138. "Ὅστις, ἐν τυπογραφείῳ, τῇ διαταγῇ ἢ τῇ ἀδείᾳ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως συνεστῶτι, ἐκτυπώσῃ καὶ δημοσιεύσῃ ἐφημερίδας, βιβλία, ἢ ἄλλα ἐντυπα ἐπιβλαβῆ, προσβάλλοντα τὴν Αὐτοκρατορίαν, τὰς ἀρχάς, ἢ ἔθνος τι ἐκ τῶν ὑποκειμένων τῷ αὐτοκρατορικῷ θρόνῳ, μετὰ τὴν κατάσχεσιν τῶν ἐκτυπωθέντων, καὶ τὸ κλείσιμον τοῦ τυπογραφείου προσκαίρως ἢ διαρκῶς, ἀναλόγως τοῦ ἀξιοποίνου τῆς πράξεως, ὑποβάλλεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν δέκα μέχρι πενήκοντα λιρῶν.

"Αρθρ. 139. "Ὅστις, ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν, ἐκτυπῇ καὶ δημοσιεύῃ ἀμέσως, ἢ ἐμμέσως, ἐμμέτρους ἢ διὰ τοῦ πεζοῦ λόγου συντεταγμένας σατυρικὰς καὶ λοιδορῶν διατριβὰς, φωτογραφίας ἢ ἀπεικονίσματα ἄσμενα, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς μέχρι πέντε λιρῶν, καὶ εἰς φυλάκισιν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος.

"Αρθρ. 140. "Αν τις συστάσῃ σχολεῖον παρὰ τὰς περὶ δημοσίας ἐκπαιδεύσεως διατάξεις, τοῦτο μὲν κλείεται, ὁ δὲ συστήσας αὐτὸ καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν πέντε μέχρι τριάκοντα λιρῶν.

"Αρθρ. 141. "Αν τις μετέρχηται τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἄνευ ἀδείας, παρὰ τὰς περὶ δημοσίας ἐκπαιδεύσεως διατάξεις, κωλύμενος τοῦ διδάσκειν, καταδικάζεται καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν δύο μέχρι δέκα λιρῶν.

"Αρθρ. 142. "Αν βιβλίον τι λαμβάνηται, παρὰ τὰς περὶ δημοσίας ἐκπαιδεύσεως διατάξεις, ὡς κείμενον διδασκαλίας ἐν τινι σχολείῳ, ὁ ἐπιτρέπων τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου διευθυντὴς τοῦ σχολείου, ἢ, μὴ ὑπάρχοντος διευθυντοῦ, ὁ εἰς τοὺς μαθητὰς του πρὸς ἀνάγνωσιν διδούς τὸ βιβλίον διδάσκαλος τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μιᾶς ἐβδομάδος μέχρι ἐνὸς ἔτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ κибδηλείας καὶ παραχαράξεως.

"Αρθρ. 143. "Ὁ ἐκτυπώσας νομίσματα κατὰ μίμησιν τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, ὧν τὴν ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει κυκλοφορίαν ἐπιτρέπουσιν αἱ περὶ τούτων διατάξεις, ὁ ἀφαιρέσας ἐκ τούτων, δι' ὀξέων, βίνιου, ἢ ἀποκοπτήρος καὶ ἄλλων τοιούτων, μέρος χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, καὶ ἐλαττώσας ἐπομένως τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ὁ δι' ἐπιχρυσώσεως δούς τὸ χρῶμα πολυτιμότερου νομίσματος εἰς ἄλλο νόμισμα, ὅπως μεταχειρισθῇ τοῦτο ἀντ' ἐκείνου, ὁ συνεργήσας εἰς τὴν ἐντὸς τοῦ Κράτους κυκλοφορίαν ταιούτων κибδηλῶν ἢ παρακεχαραγμένων νομισμάτων, ἢ εἰς τὴν ἐξ ἄλλων

τόπων εισαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὰς Ὀθωμανικὰς χώρας, καὶ ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν διάδοσιν τῶν κιβδήλων, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ, ἐπὶ δεκαετίαν τοὐλάχιστον.

Ἄρθρ. 144. Ὁ παραχαράξας τὰ ἐντὸς τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας κυκλοφοροῦντα χαλκονομίσματα, καὶ ὁ συντελέσας εἰς τὴν κυκλοφορίαν, ἢ εἰς τὴν ἐκ χωρῶν ξένων εισαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὰς Αὐτοκρατορικὰς χώρας, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ.

Ἄρθρ. 145. Ὅστις ἐντὸς τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους παραχαράξῃ ξένα νομίσματα, ἢ διὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 διαληφθέντων μέσων ἐλαττώσῃ τὴν ἀξίαν ἢ μεταβάλῃ τὸ χρῶμα αὐτῶν, ὅστις συνεργήσῃ εἰς τὴν τοιούτων κιβδήλων καὶ παρακεχαραγμένων ξένων νομισμάτων κυκλοφορίαν ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ, ἢ εἰς τὴν εισαγωγὴν αὐτῶν ἐκ ξένων χωρῶν, ἢ ἀσχολῆται εἰς τὴν διάδοσιν αὐτῶν, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ.

Ἄρθρ. 146. Ὁ τὰ περὶ ὧν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις ὁ λόγος κιβδήλα καὶ παρακεχαραγμένα νομίσματα νομίσας γνήσια, καὶ ὡς τοιαῦτα λαβῶν καὶ δούς δὲν εἶναι τιμωρητέος ὡς ὑπαίτιος διαδόσεως κιβδήλων, ἀλλ' ἐν περιελθόντων εἰς χεῖράς του τοιούτων νομισμάτων, μᾶθῃ μὲν ὅτι εἶναι κιβδήλα ἢ παρακεχαραγμένα, οὐχ ἤττον δὲ τὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν, τοὐλάχιστον τοῦ τριπλασίου ὅπερ ἔθετο εἰς κυκλοφορίαν ποσοῦ, τοῦ ἐξαπλασίου δὲ κατὰ μέγιστον ὅρον ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει ἢ χρηματικὴ αὕτη ποινὴ ἔσται ἐλάσσων μιᾶς λίρας.

Ἄρθρ. 147. Ἐκ τῶν ὑπαϊτίων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 143, 144, καὶ 145 μνημονευομένων ἀξιοποίνων πράξεων ἂν τις, πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, ἢ πρὶν γίνῃ ἐναρξὶς ἀνακρίσεων ἐκ μέρους τῆς Ἀρχῆς, καταγγείλῃ τὸ τε γεγονός καὶ τοὺς πράξαντας εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἢ καὶ μετὰ τὴν ἐναρξιν αὐτῆν τῶν ἐξετάσεων συντελέσῃ εἰς τὴν σύλληψιν τῶν ἄλλων ὑπαϊτίων, μένει μὲν ἀτιμώρητος, ὑποβάλλεται δὲ προσωρινῶς ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

Περὶ πλαστογραφίας.

Ἄρθρ. 148. Ὁ παραποιήσας ἢ πλαστογραφήσας ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑψηλὰ Κυβερνητικὰ διατάγματα, ὁ παραποιήσας ἐπίσης μονογραφὴν ἢ ὑπογραφὴν ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους, ὁ παραχαράξας σφραγίδα ἀρχῆς ἢ ὑπαλλήλου τοῦ Κράτους, ἢ ὁ ποιούμενος χρῆσιν τοιαύτης παρακεχαραγμένης σφραγίδος, ὁ παραποιήσας ἢ πλαστογραφήσας χρεώγραφα πληρωτέα τῷ φέροντι, σερκία, καὶ ἄλλα διάφορα γραμμάτια ἐνδιδόμενα καὶ εἰς κυκλο-

φορίαν τιθέμενα ὑπὸ τῶν δημοσίων ταμείων, καὶ ὁ τοιαῦτα πλαστὰ γραμμάτια μεταχειριρθεὶς ἢ εισαγαγὼν εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος, τιμωροῦνται διὰ προσκαίρων δεσμῶν, ἢ προσκαίρου εἰρκτῆς, οὐχὶ ἐπὶ βραχύτερον τῆς δεκαετίας χρόνον.

Ἄρθρ. 149. Ὅστις παραποιήσῃ, ἢ πλαστογραφήσῃ οἰονδήποτε τῶν φερόντων Τουγρᾶν σημάτων τοῦ δημοσίου, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ ἢ εἰς πρόσκαιρον εἰρκτὴν, ἐπὶ χρόνον οὐχὶ μακρότερον τῆς δεκαετίας φυλακίζεται δ' ἐπὶ τριετίαν ὁ καταλαβὼν ἀτόπως τοιοῦτον τῷ δημοσίῳ ἀνήκον καὶ Τουγρᾶν φέρον σημαντρον, καὶ ποιησάμενος αὐτοῦ χρῆσιν ἐπὶ βλάβῃ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἢ τῆς χώρας.

Ἄρθρ. 150. Ὅστις παραποιήσῃ σφραγίδα ἢ σημαντρον ἢ ἄλλο τι γνώρισμα, ἐν ὀνόματι τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ἐρ' οἰονδήποτε ἐμπορεύματος ἢ πράγματος τιθέμενον, ἢ ἀνήκον εἰς τινὰ ἀρχὴν τοῦ Κράτους, ἢ εἰς συνεστῶσαν ἀδείχ' τῆς Κυβερνήσεως ἐταιρίαν, ἢ εἰς ἐμπορικὸν οἶκον, καὶ ὅστις κάμῃ χρῆσιν τοῦ παραπεποιημένου τούτου σημαντροῦ ἢ γνωρίσματος, τιμωρεῖται διὰ τριετοῦ φυλακίσεως, καὶ ὑποβάλλεται εἰς ἀποζημιώσιν διὰ τὴν ἐκ τῆς παραποιήσεως ταύτης προελθοῦσαν ζημίαν. Ὁ δὲ καταλαβὼν ἐπιτηδεῖως γνήσιαν σφραγίδα, σημαντρον καὶ γνωρίσματα καὶ ποιησάμενος χρῆσιν τούτων ἐπὶ βλάβῃ τῶν συμφερόντων εἴτε τοῦ δημοσίου, ἢ ἀρχῆς τινος, εἴτε ἐμπορικῆς ἐταιρίας, ἢ τοιούτου ἰδιωτικοῦ καταστήματος, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐξ μηνῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους, ὑποβαλλόμενος ἐπίσης εἰς ἀποζημιώσεις διὰ τὴν ἐκ τῆς πράξεώς του ταύτης προκύψασαν ζημίαν.

Ἄρθρ. 151. Ἐκ τῶν πραξάντων τὰς ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις διαληφθεῖσας παραποιήσεις ὅστις καταγγείλῃ τὰ γεγονότα καὶ τοὺς παραποιήσαντας εἰς τὴν ἀρχὴν, πρὸ τῆς τελέσεως τῆς οἰοποίνου πράξεως, ἢ πρὶν εἶναι γίνῃ ἐναρξὶς ἐρευνῶν ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας, καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι δὲ τὴν ἐναρξιν ταύτην, ὅστις συντελέσῃ εἰς τὴν σύλληψιν τῶν ἄλλων ὑπαϊτίων, μένει ἀτιμώρητος, τιθέμενος μόνον ἐπὶ τινὰ χρόνον ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν.

Ἄρθρ. 152. Ὅστις δῆποτε τῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ καθηκόντων, πράξῃ πλαστογραφίαν, εἴτε διὰ παραγραφῆς μεταξὺ τῶν στίχων προγενεστέρων ἀποφάσεων, ἐκθέσεων καὶ ἄλλων τοιούτων δικαιογράφων, ἢ βιβλίων, κωδίκων καὶ λοιπῶν, εἴτε διὰ μεταβολῆς τῆς ἐν τούτοις γραφῆς, σφραγίδων καὶ ὑπογραφῶν, εἴτε διὰ γραφῆς ἄλλου ὀνόματος ἀντ' ἄλλου, τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν ἢ προσκαίρου εἰρκτῆς, οὐχὶ ἐπὶ βραχύτερον τῆς δεκαετίας χρόνον. Ἄν δὲ ὁ πλαστογραφήσας δὲν ᾔται δημόσιος ὑπάλληλος, τιμωρεῖται διὰ προσκαίρου εἰρκτῆς οὐχὶ ἐπὶ μακρότερον τῆς ἑπταετίας.

Ἄρθρ. 153. Ὁ ὑπάλληλος, ὁ ἐν Συμβουλίῳ, ἢ δικαστηρίῳ, ἢ ἐν γέ-

νει ὅπου θεωροῦνται δημόσια ὑποθέσεις, συντάττων, ὡς ἐκ τῆς ὑπερεσίας αὐτοῦ, οἰωνδήποτε δικαιοῦ γραφον, ἢ ἐπίσημον ἐγγράφον, ἂν ἐκ δόλου παραμορφώσῃ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ἢ περιστάσεις εἰς αὐτὴν ἀναγομένας, εἴτε γράφων ἄλλως τὰ ὑπὸ τῶν ἐχόντων συμφέρον ἐκτιθέμενα, εἴτε ψευδὲς τι ὡς ἀληθὲς, ἢ μὴ ὁμολογηθὲν ὡς ὁμολογηθὲν παριστῶν, τιμωρεῖται ὡς πλαστογράφος διὰ προσκαίρων δεσμῶν ἢ προσκαίρου εἰρκτῆς, ἐπὶ χρόνον οὐχὶ βραχύτερον τῆς δεκαετίας.

*Ἀρθρ. 154. Οἱ ἐν γνώσει ποιούμενοι χρῆσιν τῶν ἐν τοῖς δυσὶν ἀνωτέρω ἄρθροις διαλαμβανομένων πλαστῶν ἐγγράφων καταδικάζονται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ, ἢ εἰς πρόσκαιρον εἰρκτὴν οὐχὶ ἐπὶ μακρότερον τῆς ἐπταετίας χρόνον.

*Ἀρθρ. 155. Ὁ κατὰ τὸν ἀνωτέρω δηλωθέντα τρόπον πλαστογραφήσας ἐν ἐγγράφῳ ἰδιωτικῷ, καὶ ὁ ποιησάμενος χρῆσιν τοιοῦτου ἐγγράφου ἐν γνώσει, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς ἔτους μέχρι τριῶν.

*Ἀρθρ. 156. Ὁ ὑπὸ πλαστὸν ὄνομα διαβατήριον ἐσωτερικὸν ἢ ἐξωτερικὸν ἢ ὁδοιπορικὴν ἀδειαν λαμβάνων, ἢ ὁ ἐγγυώμενος ὅπως δοθῆ διὰ τοῦ δόλου τούτου τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐγγράφον, φυλακίζεται ἀπὸ ἐξ μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν.

*Ἀρθρ. 157. Ὁ παραποιήσας ἐσωτερικὸν ἢ ἐξωτερικὸν διαβατήριον, ἢ ὁδοιπορικὴν ἀδειαν, ἢ ὁ ἀλλοιώσας καὶ διαφθείρας γνήσιον ὄν τοιοῦτον ὁδοιπορικὸν ἐγγράφον, καὶ ὁ χρῆσιν ποιησάμενος τοιοῦτου πλαστοῦ ἢ ἠλωιωμένου ἐγγράφου φυλακίζεται ἀπ' ἐνὸς μέχρι τριῶν ἐτῶν.

*Ἀρθρ. 158. Οἱ ἔχοντες πανδοχεῖα (χάνια), καφφενεῖα, οἱ ξενοδόχοι, καὶ λοιποὶ, οἱ χορηγοῦντες ἐπὶ ἡμερησίῳ μισθώματι δωμάτια καὶ κατοικίας, εἰδότες τ' ἀληθῆ ὀνόματα τῶν ἐνοικούντων ἐν τοῖς δωματίοις αὐτῶν, ἂν ἐγγράψωσιν ἄλλα πλαστά εἰς τὸ βιβλίον των, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μηνὸς μέχρι τριῶν.

*Ἀρθρ. 159. Οἱ ὑπάλληλοι, οἱ ἐκδόντες ὁδοιπορικὰς ἀδείας χωρὶς νὰ λάβωσι τὴν κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ἀπαιτούμενην καὶ εἰθισμένην ἐγγύησιν, παύονται τῆς θέσεως αὐτῶν, τιμωρούμενοι προσέτι δι' ἐξαμήνου φυλακίσεως κατ' ἐλάχιστον, μέχρις ἐνὸς ἔτους κατὰ μέγιστον ὄρον. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ἂν ἐν γνώσει ἐκδώσωσι διαβατήρια ὑπὸ πλαστῶν ὀνομα, τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως ἐξαμήνου, μέχρι διετοῦς.

*Ἀρθρ. 160. Ὁ πρὸς ἀπαλλαγὴν ἑαυτοῦ ἢ ἄλλου τινὸς ἀπ' οἰαςδήποτε δημοσίας ὑπερσείας ἐκδοὺς πλαστὸν, ἐπ' ὀνόματι ἰατρῶν ἢ χειρουργῶν, μαρτυρικὸν περὶ σωματικῆς τινος ἀσθενείας, φυλακίζεται ἐπὶ ἔντος μέχρι τριῶν.

*Ἀρθρ. 161. Ὁ ἰατρός ἢ χειρουργός, ὁ ἐπὶ αἰτήσει, ἢ πρὸς χάριν τινος μαρτυρήσας ὅτι νοσεὶ τις, ἐν ᾧ δὲν νοσεῖ, ὅπως τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπ' οἰαςδήποτε δημοσίας ὑπερσείας, φυλακίζεται ἀπ' ἐνὸς ἔτους μέχρι τριῶν. Ἄν δὲ ἐπράξῃ τὴν πλαστογραφίαν ταύτην, λαθῶν χρέματα ἢ δῶρα, αὐτὸς μὲν τιμωρεῖται ὡς δωρολήπτης, ὁ δὲ δούς τὰ χρέματα, ὡς δωροδόχος.

*Ἀρθρ. 162. Οἱ ἐν ἀγνοίᾳ οἰωνδήτινος πλαστοῦ ἢ παραπεποιημένου πράγματος ποιούμενοι χρῆσιν, δὲν τιμωροῦνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'.

Περὶ ἐμπρηστῶν.

*Ἀρθρ. 163. Ὅστις ἐκ προθέσεως πυρπολήσῃ οἰωνδήποτε ἐντὸς πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου, κατοικούμενον ἢ ἀκατοίκητον οἰκοδόμημα, ἢ ἐξω μὲν τούτων κείμενον, ὠρισμένον δὲ τῷ ἀνθρώπῳ πρὸς οἰκισὴν καὶ χρῆσιν κατάλληλον, ἢ πλοῖον, εἴτε ταῦτα ὧσιν ἴδια αὐτοῦ, εἴτε ἀλλότρια κτήματα, καταδικάζεται εἰς θάνατον.

*Ἀρθρ. 164. Ὅστις ἐκ προθέσεως πυρπολήσῃ ἐξω τῶν πόλεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων κείμενα, μὴ ὠρισμένα δὲ τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ οἰκήσεως καὶ χρήσεως ἀνεπίδεκτα οἰκοδομήματα, ἢ πλοῖα, ἢ δάση, ἢ ἀσυγκομίστους εἰσέτι καρπούς, ἂν μὲν ταῦτα ὧσιν ἀλλότρια, τιμωρεῖται διὰ ἰσοῦσιον δεσμῶν, ἂν δὲ ὧσιν ἴδια αὐτοῦ κτήματα, ἐκ τῆς ἐθελουσίου ὅμως ταύτης πυρπολήσεως διαδοθέντος τοῦ πυρὸς ἐζημιώθησαν ἄλλοι, τιμωρεῖται διὰ πρόσκαιρων δεσμῶν.

*Ἀρθρ. 165. Ὁ ἐκ προθέσεως πυρπολήσας ξύλα καύσιμα ἢ ξυλείαν, καὶ συγκεκριμένους καρπούς, ὄντας ἀλλότριον κτῆμα, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ· ἀλλ' ἂν ὧσιν μὲν ταῦτα ἰδιόκτητα, ἐζημιώθησαν δὲ ἄλλοι ἐκ τῆς ἐθελουσίου ταύτης πυρπολήσεως, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρον εἰρκτὴν.

*Ἀρθρ. 166. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἂν, κατὰ τὴν συμβῆσαν πυρκαϊάν, ἀπώλεσθῃ εἰς ἢ πλείοτεροι ἄνθρωποι, εὐρεθέντες, ὅταν ἐξεβράγη, εἰς τὰ πυρποληθέντα μέρη, οἱ πυρπολήσαντες καταδικάζονται ἐν γένει εἰς θάνατον (1).

*Ἀρθρ. 167. Καταγινώσκεται ποινὴ δεσμῶν κατὰ παντὸς καταναγκάζοντος ἕτερον εἰς πυρπόλησιν οἰκοδομῶν, ἢ οἰωνδήποτε ἀκινήτων ἢ κινήτων κτημάτων.

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 166 περὶ ἐμπρηστῶν. Ἄν εὐρεθῇ πυρίτις πρὸς πώλησιν εἰς μέρη, ἐνθα ἀπαγορεύεται, αὕτη μὲν κατάσχεται, ὁ δὲ κύριος αὐτῆς, ὅστις τὴν εἶχε κεκρυμμένην, καταδικάζεται εἰς τριετὴ δεσμὰ. Ἄν συμβῆσιν πυρκαϊᾶς προκύψῃ βλάβη ἐκ τῆς διαδόσεως τοῦ πυρὸς εἰς τὴν πυρίτιδα, τὴν εὐρισκομένην εἰς τόπον ἀπηγορευμένον, ὁ κύριος ταύτης, ἀναλόγως τῆς προκυσῆσθαι βλάβης, καταδικάζεται εἰς δεσμὰ ἀπὸ τριῶν μέχρι πέντε ἐτῶν ἂν δὲ συνέβῃ καὶ ἀπώλεια ἀνθρώπου, ἀπὸ δέκα μέχρι δεκαπέντε ἐτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Περὶ ἰδιωτικῶν κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων
καὶ τῶν ἐπιβαλλομένων ποινῶν.

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἀνθρωποκτονίας, τραυματίσεως, αἰκίσεως καὶ ἀπειλῆς.

*Ἄρθρ. 168. Ἀνθρωποκτονία ἐστὶ τὸ δι' ὄπλου, ἢ δλητηρίου, ἢ ἄλλου οἰουδήτινος μέσου ἀποκτείνειν τινά.

*Ἄρθρ. 169. Ἐκ προμελέτης ἀνθρωποκτονία ἐστὶν ἡ γενομένη ὑπὸ τι νος πρότερον σχεψαμένου καὶ ἀποφασίσαντος ταύτην.

*Ἄρθρ. 170. Ἀποδειχθέντος, σύμφωνα τῷ νόμῳ, ὅτι ἐπραξέ τις ἀνθρωποκτονίαν ἐκ προμελέτης, καταγινώσκειται κατ' αὐτοῦ θανατικὴ ποινὴ κατὰ τὸν νόμον.

*Ἄρθρ. 171. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν καταστρέφει δικαιώματα ἀτομικά. Ἐπομένως, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὑπάρχουσι κληρονόμοι τοῦ φονευθέντος, ἢ περὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ἀγωγή παραπέμπεται εἰς τὰ κατὰ τὸν θρησκευτικὸν νόμον δικαζόμενα δικαστήρια.

*Ἄρθρ. 172. Ὁ πράξας ἀνθρωποκτονίαν, ἀπαλλαγείσιν τοῦ ἔσου, ἦτο τῆς θανατικῆς ποινῆς, ὑφίσταται τὴν τῶν ἰσοδίων, ἢ τῶν προσκαίρων δεσμῶν, οὐχὶ ἐπὶ ἐλάσσονα τῆς δεκαπενταετίας χρόνον.

*Ἄρθρ. 173. Τιμωρεῖται κατὰ τὸν νόμον ὡς πράξας ἀνθρωποκτονίαν ὁ πρότερον μὲν πολλακίς κακουργήσας, ἦδη δὲ, πρὸς ἐκτέλεσιν μεγάλου κακουργήματος, βασανίσας ἢ λιαν ἀπηνῶς κακώσας ἄλλον, ἂν ἀποδειχθῆ σαφῶς ὅτι ἔχει τοιαῦτα κακὰ προηγούμενα.

*Ἄρθρ. 174. Ὁ πράξας ἀνθρωποκτονίαν ἀνευ προμελέτης, καταδικάζεται εἰς δεσμὰ ἐπὶ δεκαπενταετίαν· ἀλλ' ἂν ἡ ἀνθρωποκτονία συνῆθη διαπραττομένου ἄλλου κακουργήματος, ἢ πρὸ τῆς τελέσεως, ἢ μετὰ τὴν τέλεσιν αὐτοῦ, ἢ πρὸς τέλεσιν πλημμελήματος, ὁ ἀποκτείνας τιμωρεῖται διὰ θανατικῆς ποινῆς, κατὰ τὸν νόμον.

*Ἄρθρ. 175. Ὁ συνεργήσας εἰς ἀνθρωποκτονίαν καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ.

*Ἄρθρ. 176. Ὅστις κρύψῃ τὸ σῶμα τοῦ φονευθέντος, ἢ ἐνταφιάσῃ αὐτὸ μὴ εἰδοποιήσας τὴν ἀρχὴν, καὶ πρὸ τῆς ἀναγκαίας αὐτοψίας, φυλακίζεται ἐπὶ ἓνα μῆνα μέχρι ἐνός ἔτους, ὑποβάλλεται δὲ καὶ εἰς πρόστιμον μίας Ὀθωμανικῆς λίρας μέχρι πέντε. Ἐὰν δὲ ἤθελε συνεργήσει εἰς τὸ πράξαι κακούργημα, ἢ τούτου ἕνεκα ἐπιβληθεὶς ἐπιβληθεὶς ἐκτελεῖται ἰδίως

*Ἄρθρ. 177. Ὅστις διὰ τραύματος ἢ αἰκιῶν ἀποκόψῃ ἢ καταστήσῃ ἄχρηστον μέλος τι τοῦ παθόντος, καταδικάζεται οὐ μόνον εἰς ἀπότιον τῶν πρὸς θεραπείαν ἐξόδων καὶ τοῦ ὀρισθησομένου ποσοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμὰ ἐπὶ τριετίαν. Ἐὰν δὲ ἀποδειχθῆ ὅτι ἐπραξέ τὸ κακούργημα τοῦτο ἐκ προμελέτης, ἢ ποινὴ τῶν δεσμῶν παρατείνεται ἐπὶ δεκαετίαν.

*Ἄρθρ. 178. Ὁ τραυματίσας ἢ αἰκίσας τινά, ὥστε νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν τοῦ ὑπὲρ τὰς εἴκοσιν ἡμέρας, ἢ ν' ἀβθενήσῃ, φυλακίζεται δύο μῆνας τοῦλάχιστον, μέχρι δύο ἐτῶν κατὰ μέγιστον ὄρον· πληροῦναι δὲ οὐ μόνον τὰ πρὸς θεραπείαν ἐξόδα, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι ἤθελε κερδίσει ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ ὁ παθὼν, ἂν ἦτο ὑγιής. Ἄν δὲ ἀποδειχθῆ ὅτι ἐνήργησεν ἐκ προμελέτης, ὁ χρόνος τῆς φυλακίσεως αὐτοῦ παρατείνεται ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

*Ἄρθρ. 179. Ἐὰν τὸ τραῦμα ἢ ἡ αἰκία ὧσιν ἐλαφρότερα τοῦ ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ ὑποθεθέντος βαθμοῦ, ὁ τραυματίσας ἢ αἰκίσας φυλακίζεται ἀπὸ μίας ἐβδομάδος μέχρι ἐνός ἔτους, ἢ ἀντὶ τῆς φυλακίσεως δίδει πρὸς τὸν παθόντα ρίαν Ὀθωμανικὴν λίραν μέχρι πέντε, ἢ καταδικάζεται εἰς ἀμφοτέρας τὰς ποινάς· ἂν δὲ ἀποδειχθῆ ὅτι ἐνήργησεν ἐκ προμελέτης, πληροῦναι μὲν τὸ ῥηθὲν ποσόν, ἢ δὲ φυλακίσεις παρατείνεται ἀπὸ ἐνός μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν (1).

*Ἄρθρ. 180. Ἄν ἀποδειχθῆ ὅτι ὁ τραυματίσας ἢ αἰκίσας προέθετο νὰ φονεύσῃ διὰ τῆς πράξεώς του ταύτης, ἀλλὰ δὲν ἐτετέλεσθη ὁ σκοπὸς ἕνεκα ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως αὐτοῦ κωλυμάτων, εἴτε βαρεῖαι, εἴτε ἐλαφραὶ ὧσιν αἱ πληγαὶ καὶ αἱ αἰκίαι, ὁ κακουργήσας τιμωρεῖται, οὐ μόνον κατὰ τὰ προηγούμενα τρία ἄρθρα, ὑποβαλλόμενος εἰς παροχὴν ὀρισθησομένου ἀναλόγως τῶν κατενεχθεισῶν πληγῶν καὶ αἰκιῶν ποσοῦ τινος χρηματικοῦ καὶ ἐξόδων θεραπείας, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ (2).

*Ἄρθρ. 181. Ἄν ἡ ἀνθρωποκτονία, ἢ τραυματίσις, ἢ ἡ αἰκίσις ἐγένοντο μετὰ τινος διαταράξεως τῆς δημοσίας ἡσυχίας καὶ διαρραγῆς, παρὰ τοὺς αὐτουργοὺς ἰδίως τῶν τοιοῦτων τολμημάτων, οἱ ἠθικοὶ ἐνεργοὶ καὶ παραίτιοι τῆς ῥηθείσης διαταράξεως τιμωροῦνται ἀπαραλλάκτως ὡς ἂν εἶχον πράξει τὰς ἀξιοποίνους ἐκείνας πράξεις· ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 179. Ὁ ἀνασῶρας ὄπλον κατὰ τινος, οὐχὲ ὄπως φονεύσῃ αὐτόν, ἀλλὰ μόνον ὄπως τὸν ἀπειλήσῃ, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μίας ἐβδομάδος μέχρις ἐξ μηνῶν.

(2) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 180. Ἡ ποινὴ τῶν προσκαίρων δεσμῶν ἐπιβάλλεται ἐπίσης ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἀποδειχθῆ ὅτι ἐγένετο χρῆσις τοῦ ὄπλου ἐπὶ σκοπῷ ἀνθρωποκτονίας, ἀλλὰ δὲν ἐτετέλεσθη αὕτη ἕνεκα λόγων ἀνεξαρτήτων ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ κατηγορομένου.

τῆς ἐκ τοῦ ἴσου ποινῆς ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα ἡ διακέλευσις τοῦ ἱεροῦ νόμου.

***Ἀρθρ. 182.** Ὁ φονεύσας τινὰ τυχαίως, ἢ γενόμενος αἰτίας φόνου ἀκουσίως, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ φονευθέντος ὀφειλομένων, σύμφωνα τῷ ἱερῷ νόμῳ, καὶ συνεπεὶα δικαστικῆς ἀποφάσεως, τιμωρεῖται, ἂν ὁ φόνος συνῆθῃ ἐξ ἀμελείας ἢ ὀλιγορίας περὶ τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις, μετὰ φυλάκισιν ἐξ μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν.

***Ἀρθρ. 183.** Ἄν τις τυχαίως τραυματίσῃ ἢ αἰκίσῃ τινὰ, ἢ γίνῃ ἀκουσίως παραίτιος τοῦ νὰ τραυματισθῇ ἢ νὰ αἰκισθῇ, πληροῖται τὰ πρὸς θεωρηθῆσαν ἐξοδὰ· ἀλλ' ἂν ἐπῆλθε καὶ ἐκκοπή ἢ ἀχρηστία μέλους τινὸς τοῦ παθόντος, ὑποβάλλεται εἰς πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ νόμου ὀριζομένου. Τελευταῖον, ἂν τὸ τραῦμα καὶ αἱ αἰκίαι προῆλθον ἐξ ἀμελείας ἢ ἐξ ὀλιγορίας περὶ τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις, τότε καὶ φυλακίζεται ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος μέχρι δύο μηνῶν.

***Ἀρθρ. 184.** Ἄν τις ἀποκτείνῃ τινὰ κατὰ διαταγὴν ἀρχηγοῦ καταναγκάζοντος, ὡς φονεὺς τιμωρεῖται ὁ διατάξας. Ἀρχηγὸς δὲ καταναγκάζων ἐστὶν ὁ δυνάμενος νὰ ἀποκτείνῃ τὸν εἰς τὴν διαταγὴν αὐτοῦ ἀπειθοῦντα· ἄλλως, ὁ τὴν διαταγὴν ἐκτελέσας, μὴ ἀπαλλοττόμενος τῆς ποινῆς, καταδικάζεται αὐτὸς ὡς πράξας τὴν ἀνθρωποκτονίαν· ἀλλὰ καὶ ὁ μὴ καταναγκάζων ἀρχηγὸς τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν.

***Ἀρθρ. 185.** Ἄν τις τραυματίσῃ ἢ αἰκίσῃ τινὰ κατὰ διαταγὴν ἀρχηγοῦ καταναγκάζοντος, αἱ, περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος, ἀνάλογοι τοῖς τραύμασι καὶ ταῖς αἰκίαις ποιναὶ ἐπιβάλλονται εἰς τὸν καταναγκάσαντα. Ἄλλ' ἂν ὁ δοῦς τὴν διαταγὴν δὲν λογίζεται ὡς ἐπενεγκὼν καταναγκασμὸν, αἱ ποιναὶ αὗται καταγιγνώσκονται κατὰ τοῦ αὐτοῦργου τῶν πράξεων τούτων, τοῦ διατάξαντος ἄνευ καταναγκασμοῦ φυλακίζομένου ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος μέχρι ἐνὸς ἔτους. Ἄλλ' ἂν ἀπεκόπη ἢ ἐγεινεν ἄχρηστον μέλος τι, ὁ διατάξας ἐν πάσῃ περιπτώσει τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν.

***Ἀρθρ. 186.** Ὅστις, ἀμυνόμενος κατὰ τοῦ ἀπειλοῦντος τὴν ζωὴν ἢ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, ἀποκτείνῃ ἢ τραυματίσῃ τὸν ἐπιτιθέμενον, δὲν τιμωρεῖται.

***Ἀρθρ. 187.** Ὅστις φονεῖσθαι τραυματίσῃ ἢ αἰκίσῃ τινὰ, διὰ νυκτὸς ἐπιστηρίξαντα κλίμακα, καὶ ἀναβαίνοντα εἰς τὴν οἰκίαν, τὸ ἐργαστήριον ἢ τὸ δωμάτιον αὐτοῦ, ἢ βρηγνύοντα κλειθρα κεκλεισμένων τῶπων, ἢ τοὺς τοίχους οἰκίας κατοικοῦμένης ἢ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, ἢ θραύοντα τὴν θύραν, ἐπίσης δὲν τιμωρεῖται· ἀλλ' ἂν ταῦτα συμβαίνωσιν ἐν ἡμέρᾳ, ὁ φονεύσας, τραυματίσας ἢ αἰκίσας, μὴ ἀπαλλοττόμενος πάσης ποινῆς, θεωρεῖται ἐν τούτοις συγγνωστός, καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 190 ὀριζόμενα.

***Ἀρθρ. 188.** Ὅστις, συλλαβὴν ἐπ' αὐτοφώρῳ μαιγευομένην τήνιδιαν

αὐτοῦ σύζυγον, ἢ ἄλλην τινὰ ἐκ τῶν πεφυλαγμένων, ἀποκτείνῃ αὐτὴν τε καὶ τὸν μοιχόν, θεωρεῖται ἐπίσης συγγνωστός.

***Ἀρθρ. 189.** Ὁ κατ' ἀντεκδικήσιν φονεύσας, τραυματίσας ἢ αἰκίσας θεωρεῖται συγγνωστός. Ἀλλὰ τὰ ἐπιτετραμμένα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προσταγμάτων τῆς ἀρχῆς ὄργανα τῆς δημοσίας δυνάμεως δὲν εὐθύνονται, ἂν, κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, καὶ ἐντὸς τῶν διαγεγραμμένων ὅρων ἐνεργοῦντα, γίνωσι παραίτια φόνου, τραύματος ἢ αἰκιῶν· ὡστε, κατ' ἐξαιρέσιν, οἱ κατὰ τούτων ἀντεκδικούμενοι σὺδόλως εἰσὶ συγγνωστοί.

***Ἀρθρ. 190.** Ὁ ἀποκτείνας, τραυματίσας ἢ αἰκίσας τινὰ, ἂν θεωρηθῇ συγγνωστός, φυλακίζεται ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν, τιθέμενος καὶ ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν ἀπὸ πέντε μέχρι δέκα ἐτῶν, κατὰ τὴν περίστασιν.

***Ἀρθρ. 191.** Ὅστις, πέμψας ἐπιστολὴν ἐσφραγισμένην ἢ ἀσφράγιστον, ὑπογεγραμμένην ἢ ἀνυπόγραφον, ἢ ἀνθρωπῶν ἐπὶ τούτῳ, ἀπαιτήσῃ παρά τινος νὰ τῷ ἀποστείλῃ, ἢ νὰ καταθέσῃ εἰς ὄρισμένον μέρος χρήματα ἢ πράγματα, ἢ τῷ διαμηνύσῃ ἄλλας ἀπαιτήσεις, ἀπειλῶν ὅτι, ἐν περιπτώσει μὴ ἐκτελέσεως τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, θέλει τὸν κακοποιήσῃ οὗτος, ἂν μὲν ἡ ἐπιβλαβὴς πράξις, ἢν ἠπέλιπσε, τελεσθεῖσα συνεπάγηται κατὰ τὸν νόμον θανατικὴν ποινὴν ἢ δεσμὰ διὰ βίου, δὲν ἐξετελέσθη δὲ τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν· ἂν δὲ αὕτη, μὴ ὑπαγομένη εἰς τὰ κακουργήματα, τὰ προκαλοῦντα τὰς ἀνωτέρω ποινὰς, ᾖναι ἥττον ἀξιόποινος, δὲν ἐξετελέσθη δὲ ἐπίσης, ὁ ἐνοχος φυλακίζεται ἀφ' ἐνὸς μέχρι τριῶν ἐτῶν, ὑποβάλλεται δὲ καὶ εἰς πρόστιμον ἀπὸ τριῶν μέχρις εἰκοσι λῖρων Ὀθωμανικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ ἀμβλώσεως, περὶ πωλῆσεως νεοθνημένων ποτῶν ἢ δηλητηρίων ἄνευ ἐγγυήσεως.

***Ἀρθρ. 192.** Ὅστις δι' αἰκιῶν, ἢ ἄλλως πως, ἐγένετο παραίτιος ἀμβλώσεως, πρὸς τῇ ἀποτίσει τοῦ ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ νόμου ὀριζομένου ποσοῦ, καταδικάζεται, ἂν ἐνήργησεν ἐκ προθέσεως, καὶ εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ.

***Ἀρθρ. 193.** Ὅστις ἔδωκεν εἰς ἐγκυον γυναῖκα, ἐκούσῃ ἢ ἀκούσῃ, νὰ πῆ φάρμακον, ἢ τῇ συμβούλευσε τρόπον πρὸς ἀμβλώσιν, συνεπεὶα δὲ τῆς ἐνεργείας του ἐπραγματοποιήθη ἡ ἀμβλώσις, φυλακίζεται ἀπὸ ἐξ μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν· ἂν δὲ τοῦτο πράξῃ ἰατρός ἢ χειρουργός, ἢ φαρμακοποιός, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ.

***Ἀρθρ. 194.** Ὁ θανάτου μὲν παραίτιος μὴ γενόμενος, ἐπενεγκὼν δὲ,

διὰ παροχής τινῶν πραγμάτων, ἐκ προσθέσεως ἀσθένειαν, ἢ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν ἐπὶ τινὰ χρόνον, φυλακίζεται ἕνα μῆνα κατ' ἐλάχιστον, μέχρι ἐνὸς ἔτους κατὰ μέγιστον ὄρον, λαμβανομένη δὲ παρ' αὐτοῦ δίδεται πρὸς τὸν παθόντα ἀποζημίωσις ἐκ τριῶν μέχρις εἰκοσι πέντε Ὁθωμανικῶν λιρῶν.

Ἄρθρ. 195. Ὅστις, φαρμακοποιὸς ἄνευ διπλώματος, ἀνοίξῃ φαρμακεῖον, τιμωρεῖται διὰ χρηματικῆς ποινῆς δέκα μέχρι πενήτηντα Ὁθωμανικῶν λιρῶν, ἀφοῦ πρότερον κλεισθῇ τὸ φαρμακεῖόν του.

Ἄρθρ. 196. Οἱ πωλοῦντες πρὸς βλάβην τῆς δημοσίας υγείας ἐπιβλαβῆ φάρμακα, νοθευμένα ποτὰ καὶ δηλητήρια ἄνευ ἐγγυήσεως, φυλακίζονται ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος μέχρι δύο ἐτῶν, καὶ ὑποβάλλονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς μέχρις εἰκοσιπέντε λιρῶν Ὁθωμανικῶν. Τὰ δὲ πρὸς πώλησιν ὑπ' αὐτῶν ἐκτεθειμένα, ὅ,τι καὶ ἂν ὦσι, δημεύονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς προσβάλλοντας τὰ χρυστὰ ἡθῆ ποιῶν.

Ἄρθρ. 197. Ὁ ἀσελγήσας ἐπὶ παιδίῳ, μὴ ἔχοντος συμπληρωμένην ἑνδεκα ἔτη, τιμωρεῖται διὰ προσκαίρου φυλακίσεως, οὐχὶ ἐπιέλασσονα τῶν ἑξ μηνῶν χρόνον.

Ἄρθρ. 198. Ὁ ἀσελγήσας ἐπὶ τινος διὰ τῆς βίας, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ (1).

Ἄρθρ. 199. Ἐὰν ἡ διὰ τῆς βίας ἀσελγία ἐπράχθη ὑπ' ἀνθρώπου ἐξασκούντος κράτος ἐπὶ τοῦ βιασθέντος, οἷον παιδαγωγοῦ, κηδεμόνος, ἢ ἐμμίσθου ὑπέρτου, ἐπιβάλλεται εἰς τὸν βιάσαντα ἢ ποιητῶν προσκαίρων δεσμῶν, οὐχὶ διὰ βραχύτερον τῆς πενταετίας χρόνον.

Ἄρθρ. 200. Ὁ βιάσας κόρην εἰσέτι ἄγαμον οὐ μόνον τιμωρεῖται διὰ τῆς ἀνωτέρω ποινῆς τῶν προσκαίρων δεσμῶν, ἀλλ' ὑποβάλλεται καὶ εἰς ἀποζημίωσις (2).

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 198. Ἄν ἐπεχειρήθῃ μὲν, δὲν ἐξετελέσθη δὲ ὁ βιασμός, ἕνεκα λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως τοῦ ἐπιχειρήσαντος, ἐπιβάλλεται τούτῳ φυλάκισις οὐχὶ βραχύτερα τῆς τριμήνου.

(2) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 200. Ὅστις διαφθεῖρῃ ἔνησον παρθένον, παραπέσει αὐτὴν ὅτι θέλει τὴν λάβει σύζυγον, ἀκολούθως δὲ δὲν συζευχθῇ μετ' αὐτῆς, καταδικάζεται εἰς ἀποζημίωσιν τῆς φθαρῆσεως παρβενίας καὶ εἰς φυλάκισιν μιᾶς ἐβδομάδος μέχρις ἑξ μηνῶν κατὰ μέγιστον ὄρον. Ἄλλ' ὅπως ἐκδοθῇ τοιαύτη ἀπόφασις, ἀπαιτεῖται ἵνα ἢ ὁ ἀνὴρ ὁμολογήσῃ ὅτι παρεπίσταν τὴν κόρην ὑποσχεθεὶς τὸν γάμον, ἢ ἀποδείξῃ τοῦτο ἢ κόρη.

Ἄρθρ. 201. Ὅστις, διαφθεῖρων καὶ ἐξαπατῶν νέους ἢ νέας, ὠθῇ αὐτοὺς εἰς ἀσελγίαν, συνήθως δὲ διευκολύνων τὰ πρὸς ταύτην μέσα, παραβαθίην τοὺς ὄρους τῆς δημοσίας ἠθικῆς, φυλακίζεται ἀπ' ἐνὸς μηνὸς μέχρις ἐνὸς ἔτους. Ἄν δὲ ἐνοχος τοιαύτης ἀποπληνήσεως καὶ διαφθορᾶς ἦναι ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ ἢ ὁ ἐπίτροπος, τιμωρεῖται φυλακίζομενος τοῦλάχιστον ἑξ μηνῶν, μέχρις ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους κατὰ μέγιστον ὄρον (1).

Ἄρθρ. 202. Ὁ ἀνικιδῶς δημοσίᾳ ἀσελγαίνων φυλακίζεται ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους, ὑποβάλλεται δὲ εἰς χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς μέχρι δέκα Ὁθωμανικῶν λιρῶν (2).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ παραγούμου φυλακίσεως καὶ κρατήσεως. Περὶ ἀπαγωγῆς παιδῶν καὶ προσήτων καὶ περὶ φυγαδεύσεως κορασίων.

Ἄρθρ. 203. Ὅστις δῆποτε, ἄνευ διαταγῆς τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐκτός

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 201. Ἡ περὶ μοιχείας ἀγωγή κατὰ γυναικὸς ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς τῷ συζύγῳ, ἢ συζύγῳ μὴ ὑπάρχοντος, τῷ ἐπιτρόπῳ. Ἀποδειχθεὶς δὲ τῆς μοιχείας, καταδικάζεται ἡγυῆ εἰς φυλάκισιν μὴ βραχυτέραν μὲν τῆς τριμήνου, μὴ μακροτέραν δὲ τῆς διετούς· ἀλλὰ δύναται ὁ σύζυγος δεξιάμενος τὴν σύζυγον, νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως. Ὁ συνεργὸς τῆς ὡς μοιχαλίδος καταδικασθεὶς ὑφίσταται τὴν αὐτὴν ποινὴν τῆς ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρις δύο ἐτῶν φυλακίσεως, ὑποχρεούμενος προσέτι καὶ εἰς χρηματικὴν, ἀπὸ πέντε μέχρις ἑκατὸν λιρῶν. Ἀποδείξιν δὲ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου ἐπὶ συνεργείᾳ δύναται τὸ δικαστήριον νὰ παραδεχθῇ πρῶτον μὲν τὸ ὅτι συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἀλλ' ἐκτός τούτου, τὴν παρουσίαν τοῦ κατηγορουμένου εἰς τὴν γυναικωνίτιν ἐνὸς Ὁθωμανοῦ, ἢ τὰς γραφεῖσας ὑπ' ἐκείνου ἐπιστολάς, ἢ ἄλλα ἔγγραφα. Τῆς διατάξεως τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμοζομένης μόνον ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ σύζυγος ἢ ὁ ἐπίτροπος κινεῖ ἀγωγὴν περὶ μοιχείας, κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις, ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀκολασίων ἐφαρμοσθήσονται καὶ τοῦ λοιποῦ αἱ νῦν ἰσχύουσαι ἀστυνομικαὶ διατάξεις τῆς Ἱψηλῆς Κυβερνήσεως. Ὁ σύζυγος, ὁ ἐν τῇ συζυγικῇ οἰκίᾳ διατηρῶν μοιχικὰς σχέσεις μετ' ἄλλης γυναικὸς, καὶ οὐ τινος ἢ τοιαύτη διαγωγή ἀπεδείχθη ἐπὶ τῇ μηνύσει τῆς ἰδίας συζύγου, τιμωρεῖται διὰ χρηματικῆς ποινῆς πέντε μέχρις ἑκατὸν λιρῶν.

(2) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 202. Οἱ ἀπευθύνοντες ἀσέμνους ἐκφράσεις πρὸς νέους ἢ νέας τιμωροῦνται, φυλακίζομενοι ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα μέχρις ἐνὸς μηνός. Οἱ δ' ἐπιβάλλοντες χεῖρα ἐπ' αὐτῶν, ἐπὶ ἕνα μέχρι τριῶν μηνῶν.

Οἱ εἰσελθόντες, γυναικεῖα ἐνδεδυμένοι, εἰς τόπον ἔθνα διατρίβουσι μόνον γυναικες, διὰ τὴν πράξιν των ταύτην καὶ μόνον φυλακίζονται ἐπὶ μῆνας μέχρις ἐνὸς ἔτους· ἂν δ' ἐν τῷ τόπῳ, εἰς ὃν εἰσῆλθον οὗτοι

τῶν ὑπὸ τῶν νόμων καὶ τῶν κανονισμῶν ὀριζομένων διατυπώσεων περὶ κρατήσεως, φυλακίση, κρατήση, ἢ κρύψη τινὰ ὡς ἐνέχυρον, φυλακίζεται ἀπὸ ἕξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, καὶ ὁ ἐν γνώσει ὑποδείξας τόπον πρὸς ἀπόκρυψιν τοῦ φυλακισθέντος, κρατηθέντος ἢ ὡς ἐνέχυρον τεθέντος, φυλακίζεται ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Ἄρθρ. 204. Ἄν τὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κράτησιν προσώπου ἔπραξε τις, περιβαλὼν ἑαυτὸν μὲ ἐνδύμα ἢ στολὴν ὑπαλλήλου, ἢ πλαστὸν ὄνομα μεταχειριζόμενος, ἢ ἐπιδεικνύων πλαστὴν διαταγὴν, ὡς δῆθεν προερχομένη ἐκ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν.

Ἐπίσης, ἂν τὸ ἐν κρυπτῷ τεθέν ἄτομον ἠπειλήθη ὅτι θέλει φρονεῖσθαι, ἢ ὑπεβλήθη εἰς σωματικὴν πίσειν καὶ βρασάνους, ὁ πράξας ταῦτα τιμωρεῖται ἐν πάσῃ περιπτώσει διὰ προσκαίρων δεσμῶν.

Ἄρθρ. 205. Ὅστις ἀντικαθιστᾷ ἐν παιδίον ἀντ' ἄλλου, ἢ βέθη παρά γυναικὶ βρέφος ἀντὶ τοῦ τεχθέντος ὑπ' αὐτῆς, φυλακίζεται ἀπὸ ἕξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Καὶ ὁ ἀπαγαγὼν δὲ ἢ ἄφαντον ποιήσας παιδίον τι, τιμωρεῖται ἐπίσης διὰ φυλακίσεως ἕξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν· ἀλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν προσαγάγη αὐτὸ ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος χρόνου, δὲν ἀποφυλακίζεται ἐφόσον δὲν τὸ παρουσιάσῃ, ἢ δὲν ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ παιδίον ἀπέθανεν.

Ἄρθρ. 206. Ὅστις φυγαδεύσῃ παιδίον μικρῆτι ἐφήβον διὰ βίας ἢ ἀπάτης, φυλακίζεται ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους.

Ἄν τὸ φυγαδευθὲν οὕτω παιδίον εἶναι κέρη μικρῆτι ἐφήβος, ὁ φυγαδεύσας τιμωρεῖται διὰ προσκαίρων δεσμῶν.

Ἄν δὲ ἡ φυγαδευθεῖσα αὐτῇ κέρη φαρῆ, τότε ὁ ἔνοχος καταδικάζεται εἰς τὴν βαρυτέραν τῶν διὰ τὴν πράξιν ταύτην ὀρισμένων ποινῶν.

Ἄν δὲ συνήθῃ γάμος μετὰ τῆς ἀρπαγείσης, ἐφαρμόζεται ἢ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης διακείμεσις τοῦ ἱεροῦ νόμου. (1)

μετιμωρισμένοι, ἔπραξαν κακούργημα ἢ πλημμέλημα, συνεπαχόμενον ποινὴν βαρυτέραν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπιβαλλομένης, τιμωροῦνται διὰ τῆς βαρυτέρας ταύτης ποινῆς.

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρ. 206. Ὁ διὰ τῆς βίας ἀπαγαγὼν ἐφήβον κέρη φυλακίζεται ἐπὶ τρεῖς μῆνες, μέχρι τριῶν ἐτῶν· ἂν δὲ ἢ ἔγγαμος ἢ ἀπαχθεῖσα, τότε ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ τῶν προσκαίρων δεσμῶν.

Ὅστις συνεργήσῃ τινὶ πρὸς ἀπαγωγὴν ἐφήβου ἢ ἀνήβου νέας, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως ἐπὶ ἓνα μῆνα μέχρις ἕξ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τὴν ψευδομαρτυρίαν καὶ τὴν ψευδορκίαν ποινῶν.

Ἄρθρ. 207. Ὁ ὑπὲρ ἢ κατὰ τινος ἐπὶ κακούργηματι κατηγορουμένου ψευδῶς μαρτυρήσας καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ, μετ' ἐκθέσεως.

Ἄν δὲ ὁ ἐπὶ κακούργηματι κατηγορούμενος κατεδικάσθῃ, ἐπὶ τῇ βίασει τῆς ψευδοῦς καταθέσεως, εἰς ποινὴν βαρυτέραν τῆς τῶν προσκαίρων δεσμῶν, καὶ κατὰ τοῦ ψευδῆ καταθέντος καταγινώσκειται ἢ αὐτῇ ποινῇ.

Ἄρθρ. 208. Ὁ ὑπὲρ ἢ κατὰ τινος ἐπὶ πλημμέληματι ἢ πταισμάτι κατηγορουμένου ψευδῶς μαρτυρῶν φυλακίζεται ἓνα μῆνα μέχρι πέντε.

Ἄρθρ. 209. Ὁ ποιούμενος ψευδῆ κατάθεσιν ἐπὶ πολιτικῆς δίκης φυλακίζεται ἐπὶ ἕξ μῆνας μέχρις ἐνὸς ἔτους.

Ἄρθρ. 210. Ἐὰν ὁ ψευδομαρτυρήσας ἔλαβεν ἐπὶ τούτῳ χρήματα, καταβάλλων ἐκ προσθήκης ποσὸν ἴσον τῷ ληφθέντι, ὑφίσταται, αὐτὸς τε καὶ ὁ δοὺς τὰ χρήματα, τὰς περὶ δωροδοκίας ποινάς.

Ἄρθρ. 211. Ὁ διὰ τῆς βίας κωλύσας τινὰ τοῦ μαρτυρῆσαι τὴν ἀλήθειαν, καὶ ὁ ἀναγκάσας εἰς ψευδῆ κατάθεσιν τιμωροῦνται διὰ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τῆς ψευδομαρτυρίας ποινῶν.

Ἄρθρ. 212. Εἰς τὸν ἐπὶ πολιτικῆς δίκης ψευδῶς ἠμώσαντα τὸν ἐπαχθέντα ὄρκον ἐπιβάλλεται μετ' ἐκθέσεως φυλάκισις οὐχὶ βραχυτέρα τῆς ἐξαμήνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

Περὶ συκοφαντίας, ἐξυθρίσεως καὶ διακοινώσεως ἀπορρήτων.

Ἄρθρ. 213. Ὅστις, προφορικῶς, παρόντων καὶ ἄλλων, ἢ διὰ τοιχοκολλήσεως καὶ διαδόσεως χειρογράφων ἢ ἐντύπων, προσάψῃ εἰς τινὰ πράξιν, τιμωρουμένην ὑπὸ τοῦ νόμου, ἢ τῆς κοινῆς ἀπεχθείας παραίτιον, καὶ ὅστις ὑπὸ πάθους κινούμενος συκοφαντήσῃ δημόσιον ὑπάλληλον, ἀποδειχθέντος ὅτι τὰ ῥηθέντα ἦσαν ἀνύπαρκα καὶ καθαρὰ συκοφαντία, ἐφαρμόζεται κατὰ τοῦ συκοφάντου ἀπαραλλάκτως ἡ ποινὴ, ἢ νομίμως καταγνωστικὴ κατὰ τοῦ πράττοντος τὴν ἀποδοθεῖσαν εἰς τὸν συκοφαντηθέντα πράξιν. Ἐξαίρουνται αἱ συμφώνως τοῖς νόμοις καὶ τοῖς κανονισμοῖς γινόμεναι καταμηνύσεις πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ αἱ ἀγωγαί.

Ἄρθρ. 214. Ὁ μὴ προσάπτων μὲν ὀρισμένην πράξιν, ἐπιρρίπτων δὲ αἰσχρὰν τινὰ ιδιότητα, ἢ ἄλλως προσβάλλων τὴν ὑπόληψιν διὰ λόγων ἢ

ὑβρεων, φυλακίζεται ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας μέχρι ἐνὸς μηνός, ἢ ἀντὶ τῆς φυλακίσεως, ὑποβάλλεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἡμισείας Ὁθωμανικῆς λίρας μέχρι τριῶν.

Ἄρθρ. 215. Ἱατροί, χειρουργοί, φαρμακοποιοί, μαῖαι, καὶ οἱ τοιοῦτοι, ἂν διαδώσωσι τὰ ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐμπιστευμένα αὐτοῖς ἰδιωτικὰ ἀπόρρητα, κατ' ἄλλας παρὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενας περιπτώσεις, φυλακίζονται ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος, καὶ ὑποβάλλονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἐνὸς ἀργυροῦ εἰκοσαρίου μέχρι μιᾶς λίρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ κλοπῆς.

Ἄρθρ. 216. Ἄν θάτερος τῶν συζύγων, εἴτε συνοικούντων, εἴτε χωρισμένων, ὑφαίρεση πράγματα τοῦ ἑτέρου, ἂν τέκνα καὶ λοιποὶ κατιόντες ὑφαίρεσωσι πράγματα, εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν ἢ εἰς ἄλλους ἀνιόντας ἀνίκοντα, ἢ ἂν γονεῖς καὶ λοιποὶ ἀνιόντες ὑφαίρεσωσι πράγματα τῶν τέκνων καὶ λοιπῶν κατιόντων, τὰ ὑφαίρεθέντα λαμβανόμενα ἀποδίδονται εἰς τοὺς κυρίους· ἐὰν δὲ ἐδαπανήθωσιν ἢ ἀπωλέσθωσιν, ὁ δὲ ὑφαίρεσας δὲν δύναται ν' ἀποζημιώσῃ, ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐξιν τῆς κλοπῆς, τιμωρεῖται δὲ φυλακίσεως. Οἱ δὲ δεχόμενοι παρ' ἑαυτοῖς τὰ ὡς ἀνωτέρω ὑφηρημένα τρίτοι, ὡς καὶ οἱ μεταχειριζόμενοι τὸ ὄλον ἢ μέρος αὐτῶν ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ, τιμωροῦνται ὡς οἱ συνήθεις κλέπται.

Ἄρθρ. 217. Ἄν ἡ τελεσθεῖσα κλοπὴ περιλαβάνῃ τὰς ἐξῆς πέντε περιστάσεις, ἐπιβάλλονται ἰσόβια δεσμὰ εἰς τὸν πράξαντα αὐτήν. Πρῶτον, ἂν ἡ κλοπὴ συνέβῃ ἐν νυκτὶ· δεύτερον, ἂν δύο ἢ πλείονες ὄσιν οἱ κλέπται· τρίτον, ἂν ὄσιν ἅπαντες ὀπλισμένοι, ἢ καὶ εἰς μόνος ἐξ αὐτῶν, εἴτε φέρωσι καταφανῆ, εἴτε κρύπτωσι τὰ ὄπλα· τέταρτον, ἂν εἰσέλθωσιν εἰς οἰκίαν, ἢ εἰς παράρτημα αὐτῆς, ἢ εἰς δωμάτιον, καὶ ἐν γένει, εἰς τόπον κατοικουμένον ὑπ' ἀνθρώπου οἰουδὴποτε, ἢ ῥήξαντες τὸν τοίχον, ἢ ἀναβάντες τοῦτον διὰ κλίμακος, ἢ θραύσαντες τὴν θύραν, ἢ ἀνοίξαντες τὸ κλεῖθρον δι' ἐργαλείου, ἢ ἐξαπατήσαντες δι' ἧς ἔφερον στολῆς δημοσίου ὑπαλλήλου, ἢ ἐπιδειξάντες πλαστὴν διαταγὴν ἐκ μέρους τῆς ἀρχῆς, καὶ πέμπτον ἂν μετεχειρίσθωσιν τὴν βίαν, ἢ ἐξεφόδισαν δι' ἐπιδείξεως ὄπλα.

Ἄρθρ. 218. Ἄν ἡ κλοπὴ ἐγένετο μετὰ βιαιοπραγιῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς περιστάσεσι τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἐλαφίου τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ὁ κλέπτης τιμωρεῖται διὰ προσαίρων δεσμῶν· ἀλλ' ἂν ἐκ τῶν πρὸς τέλος τῆς κλοπῆς βιαιοπραγιῶν ἔμειναν ἔχνη τραύματος, οἱ πράξαντες τὴν τοιαύτην κλοπὴν καταδικάζονται εἰς ἰσόβια δεσμὰ.

Ἄρθρ. 219. Ἄν τινες ὁμοῦ πράξωσι κλοπὴν ἐν δημοσίᾳ ὁδῷ διὰ νυκτός, τιμωροῦνται δι' ἰσοβίων δεσμῶν.

Ἄρθρ. 220. Οἱ διὰ ῥήξεως, ἢ βίας, ἢ δι' ἀνευξέως τῆς θύρας δι' ἰδίου ἐργαλείου εἰσελθόντες καὶ πράξαντες κλοπὴν εἰς τόπους κλειόμενους καὶ περιτειχισμένους καίτοι μὴ κατοικουμένους, μηδὲ παραρτήματα κατοικουμένων ὄντας, καταδικάζονται εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ.

Ἄρθρ. 221. Ἄν ἡ κλοπὴ ἐγένετο μετὰ βιαιοπραγιῶν, μὴ καταλιποῦσιν ἔχνη τραύματος, καὶ ἂνευ τινος ἄλλης ἐπιβαρυντικῆς περιπτώσεως, ἢ ἂν δὲν ἐπηνέχθη μὲν βία, ἀλλ' ἢ κλοπὴ ἐτελέσθη ἂ ἐν νυκτὶ, καὶ β' ὑπὸ δύο ἢ πλείονων ἀνθρώπων, εἴτε ἀπάντων, εἴτε ἐνὸς μόνου ἐκ τούτων ὄντος ὀπλισμένου, οἱ κλέπται τιμωροῦνται οὐχ ἧττον διὰ δεσμῶν προσαίρων.

Ἄρθρ. 222. Τριετὴς φυλάκισις ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς κλέψαντας, ἂν ἐφαρμόζηται μία τῶν ἐφεξῆς ῥηθισομένων περιπτώσεων· 1) ἂν ἡ κλοπὴ ἐγένετο ἐν νυκτὶ, καὶ ἂν ὡς δύο ἢ πλείονες ὁμοῦ οἱ κλέπται, ἢ, καὶ θάτερου τῶν ὄρων τούτων ὑπάρχοντος, ἐν τόπῳ οἰκουμένῳ, ἢ ἐν ἱερῷ τεμένει· 2) καίτοι ἐν ἡμέρᾳ, καὶ ὑπ' ἐνὸς μόνου, καὶ οὐχὶ ἐν κατοικίᾳ τινὸς συμβάσῃ τῆς κλοπῆς, ἂν ἔφερον ὁ κλέπτης ὄπλα κεκρυμμένα ἢ φανερά· 3) ἂν τις, ἐμπίσθας ὑπέρτης ὄν, κλέψῃ πράγματα τοῦ κυρίου, παρ' ἑῷ διατελεῖ, ἢ τινος ἐλθόντος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ἢ οἰκοδοσίου, εἰς οὗ τὴν οἰκίαν ἀπήλθε μετὰ τοῦ κυρίου του, ἢ ἂν, χειρῶνάς ὄν, ἢ παρὰ τεχνίτη μαθητεύων, κλέψῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἢ ἐν τῷ καταστήματι τούτου, ἢ ἂν τις κλέψῃ εἰς ἄλλον τόπον, εἴθ' ἀδιακῶς ἐργάζεται· 4) ἂν τις, ἔχων πανδοχεῖον, ἢ ξενοδοχεῖον, ἢ ἀμαξηλάτης καὶ κωπηλάτης, καὶ ἄλλος τοιοῦτος ὄν, ἢ παρ' αὐτοῖς ἐργαζόμενος, ὑπεξαίρεση τὸ ὄλον, ἢ μέρος τῶν ἐμπιστευμένων αὐτῷ πραγμάτων.

Ἄρθρ. 223. Οἱ ἀμαξηλάται, οἱ κωπηλάται, καὶ ἐν γένει οἱ ἐπὶ μισθῷ μεταφέροντες, ἂν, ὑπεξαίρεσαντες μέρος τῶν μεταφερομένων ἐδωδύμων ἢ ποτῶν, ἀντικαταστήσωσιν οὐσίας ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν υγείαν, τιμωροῦνται ἐπίσης διὰ τριετοῦς φυλακίσεως. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἢ αἱ εἰς τὰ ἐδωδύμα ἢ τὰ ποτὰ ἀναμιχθεῖσαι οὐσαὶ δὲν εἶναι ἐπιβλαβεῖς, φυλακίζονται ἀπ' ἐνὸς μηνός μέχρι ἐνὸς ἔτους, ὑποβαλλόμενοι εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἡμισείας μέχρι πέντε Ὁθωμανικῶν λιρῶν.

Ἄρθρ. 224. Ὅστις κλέψῃ ἵππον, ἢ ἄλλο φορτηγόν, ἢ δι' ἀμαξῶν καὶ ἱππασίαν χρήσιμον ζῶον, ἢ ἄλλο παντός εἶδους ζῶον, μικρὸν ἢ μέγα, ἐκ τῶν ἐν γένει κλουμένων κτηνῶν, ἢ σκεῦή καὶ ἐργαλεῖα γεωργικὰ, ἢ ξύλα πρὸς οἰκοδομὴν ἢ ἄλλην χρῆσιν κατάλληλα, κεκομμένα καὶ ἠτοιμασμένα πρὸς πώλησιν, ἢ λίθους ἐκκεκρυμένους ἐκ λατομείων, ἢ ἰχθυὸς ἐξ ἰχθυοτροφείων, ἢ βδέλλας ἐκ λιμνῶν, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μηνιαίας μέχρι ἐνὸς ἔτους, ἀποδίδους μὲν τὰ κλαπέντα αὐτοῦσια, ἂν ὑπάρχωσιν ἀποζημιῶν δὲ τὸν κύριον αὐτῶν, ἂν δὲν δύναται πλέον νὰ τ' ἀποδώσῃ.

"Αρθρ. 225. Ὁ κλέψας ἐξ ἐκκοπέντων καὶ συνειλεγμένων καρπῶν, ἢ ἄλλων χρησίμων προϊόντων τῆς γῆς, ἢ ἐκ θυμωϊῶν σιτηρῶν, ἐκτὸς τῆς πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην ἀποζημιώσεως, φυλακίζεται ἀπὸ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν μέχρι τριῶν μηνῶν. Ἄν δὲ ἡ κλοπὴ αὕτη τῶν προϊόντων ἐγένετο διὰ νυκτὸς ὑπὸ πολλῶν ἀτόμων, μεταχειρισθέντων πρὸς τοῦτο ἀμάξας ἢ φορτηγὰ ζῶα, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι ἐνὸς ἔτους.

"Αρθρ. 226. Ἄν οἱ καρποὶ καὶ τ' ἄλλα ὠφέλιμα προϊόντα τῆς γῆς, μὴκέτι ἐκκοπέντα καὶ συλλεχθέντα, κλαπῶσιν, εἴτε διὰ κροφινῶν, σάκκων καὶ τῶν τοιούτων, εἴτε δι' ἀμαξῶν καὶ φορτηγῶν ζώων, εἴτε ὑπὸ πολλῶν ἀτόμων ὁμοῦ, οἱ κλέψαντες τιμωροῦνται ἀπὸ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν μέχρι τριῶν μηνῶν.

"Αρθρ. 227. Ὅστις, ἐπὶ σκοπῷ κλοπῆς, ἐκτοπίσῃ τὰ διακριτικὰ τῶν κτημάτων ὀρόσημα, φυλακίζεται ἀπὸ δεκαπέντε ἡμερῶν μέχρι τριῶν μηνῶν.

"Αρθρ. 228. Ὁ παραποιήσας κλειδὰ, ἢ κατασκευάσας ἐργαλεῖον πρὸς ἀνέωξιν κλειθροῦ, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν τριῶν μηνῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους. Ἄν δὲ ὁ τοιμήσας τοῦτο ᾖ κλειδοποιὸς τὸ ἐπάγγελμα, καταδικάζεται εἰς πρόσκαιρα δεσμά.

"Αρθρ. 229. Ὁ διὰ τῆς βίας λαβῶν ἐκ τῶν χειρῶν τινὸς ὁμόλογον χρεωστικόν, ἢ ἀποδεικτικόν παραλαβῆς, ἢ καταναγκάσας εἰς σφράγιον ἢ ὑπογραφήν τοιούτου ὁμολόγου, τιμωρεῖται διὰ πρόσκαιρων δεσμῶν.

"Αρθρ. 230. Οἱ πράττοντες κλοπὰς ἄλλας παρὰ τὰς ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ ἐκτεθείσας, ὅποιοι οἱ βαλκαντιοτόμοι καὶ λοιποὶ ἐπιτήδειοι κλέπται καὶ ἄρπαγες, φυλακίζονται ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους, ὑποβαλλόμενοι καὶ εἰς παροχὴν ἐγγυήσεως πρὸς τὴν ἀστυνομίαν (1).

(1) Προσθήκη εἰς τὸ ἀρθρ. 230. Ὁ ἐπιχειρήσας τὴν τέλεσιν τῆς κλοπῆς, μὴ δυνήεις δὲ νὰ λάβῃ τι ἕνεκα κωλυμάτων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως αὐτοῦ, τιμωρεῖται διὰ τῆς ποινῆς τῆς εἰς τὴν κλοπὴν ἐπιβαλλομένης, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐνεργείας, εἰς ἃν προέβη.

Οἱ ἐν γνώσει παρέχοντες ἄσυλον καὶ συνδρομὴν εἰς κλέπτας, εἰς δεσμὰ καταδικαστούς, τιμωροῦνται διὰ πρόσκαιρων δεσμῶν. Ἐπίσης οἱ δεχόμενοι παρ' ἑαυτοῖς καὶ βοηθοῦντες τοὺς διὰ φυλακίσεως τιμωρητέους κλέπτας, ἐνῷ διατελοῦσιν ἐν γνώσει τῶν κατ' αὐτούς, τιμωροῦνται διὰ τοῦ εἴδους τῆς εἰς τοὺς κλέπτας ἐπιβληθησομένης ποινῆς. Ἄν δὲ τις ἐκ τῶν ἐταίρων, ἢ βοηθῶν τῶν κλεπτῶν, πρὸ τῆς ἐναρξέως πάσης ἐρευνῆς ἐκ μέρους τῆς ἀρχῆς, ἐλθὼν καταγγεῖλῃ αὐτούς, ἢ καὶ μετὰ τὴν ἐναρξίν τῶν ἐρευνῶν, ἐπίσης προσελθὼν οἰκοθεν καὶ καταγγείλῃ τοὺς κλέπτας, διευκολύνῃ τὰ μέσα τῆς συλλήψεως αὐτῶν, ἀπαλλάσσεται τῆς ἀνηκούσης εἰς τὴν κλοπὴν τιμωρίας, ὑποβαλλόμενος μόνον εἰς ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, οὐχὶ μακροτέρην τῆς ἐτήσιας (Τῆ 3 Σαβάν, 1277.)

(Ἐτέρα προσθήκη, καθιερωθεῖσα διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ρεβιούλ ἄχιρ 1285

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ χρεωκοπίας καὶ ἀπάτης.

"Αρθρ. 231. Οἱ, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐμπορικῷ νόμῳ περὶ τούτου ἐκτιθέμενα, δολίως πτωχεύσαντες (χρεωκοπήσαντες), καὶ οἱ ἀποδειχθέντες συνεργοὶ τούτων, τιμωροῦνται διὰ πρόσκαιρων δεσμῶν.

"Αρθρ. 232. Οἱ ἀπλῶς πτωχεύσαντες, ἦτοι οἱ ἐξ ἀπερισκέπτου διαχειρίσεως καὶ σπατάλης κηρυχθέντες εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, φυλακίζονται ἀπ' ἐνὸς μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν κατὰ μέγιστον ὄρον.

"Αρθρ. 233. Ὁ διὰ δόλου καὶ ἀπάτης λαμβάνων παρ' ἄλλου χρήματα, κτήματα, ὁμόλογα καὶ ἄλλα δικαιοῦγραφα, ἢ πράγματα, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τριμήνου, μέχρι τριετοῦς κατὰ μέγιστον ὄρον, καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς μιᾶς Ὀθωμανικῆς λίρας μέχρι πενήκοντα ἂν δὲ τύχῃ ᾖν ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, ἐκ προσθήκης τιμωρεῖται καὶ διὰ τῆς ἀποπομπῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ καταχρήσεως ἐμπιστοσύνης.

"Αρθρ. 234. Ὅστις, ἐπωφελοῦμενος τῶν ἀναγκῶν, τῆς ἀδυναμίας καὶ τῶν κλίσεων ἀνήλικος, ἱκανοῦ πρὸς τὸ διακινῶσκειν, λάβῃ δολίως ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ πρὸς ζημίαν αὐτοῦ, ὅπωςδήποτε συντεταγμένον, ὑποσχετικόν ἢ ἐξοφλητικόν ἔγγραφον περὶ δανείου ἢ χρησιδανείου, ἢ περὶ παροχῆς ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων ἐγγράφων, φυλακίζεται ἀπὸ δύο μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν πρὸς δε, ἀποζημιῶν διὰ τὴν προσελθούσαν ζημίαν, ὑποβάλλεται καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν, μὴ ὑπερβαίνουσαν μὲν τῶν ἀποζημιώσεων τὸ τέταρτον, ἀλλὰ καὶ μὴ εὐλόγησον, ἐν πάσῃ περιπτώσει, μιᾶς Ὀθωμανικῆς λίρας.

Ἄν δὲ ὁ τὸ τοιοῦτον ἔγγραφον λαβὼν ᾖναι τοῦ περιού ὁ λόγος ἀνήλικος κηδεμῶν ἢ ἐπίτροπος, ἢ φυλάκις αὐτοῦ ἀπὸ τριῶν μηνῶν παρατείνεται μέχρι τριῶν ἐτῶν.

"Αρθρ. 235. Ὅστις, κακῆν χρῆσιν ποιούμενος τοῦ ἐμπιστευμένου ἀπὸ ἐσφραγισμένου ἢ ὑπογεγραμμένου ἀγράφου χάρτου, γράψῃ δολίως

Ἄυτοκρατορικῷ διατάγματι.) Οἱ ἐν γνώσει κλοπιμαῖον λαμβάνοντες τιμωροῦνται, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν μέχρις ἐνὸς ἔτους φυλακίζόμενοι· τὸ δὲ κλαπὲν ἀποδίδεται, ἂν ὑπάρχῃ, εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ· ἂν δὲν ὑπάρχῃ, δίδεται ἀποζημιώσις.

καὶ ἐπὶ κλοπῇ ἀνωθεν αὐτοῦ φράσεις ὑποσχέσεως ἢ ἐξορλήσεως ἐνδείκνυται καὶ, ἢ συντάξῃ δικαίωγραφον, ἐνοχοποιούν ἢ χρηματικῶς ζημιούν τὸν σφραγίσαντα ἢ ὑπογράφαντα, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως οὐχὶ βραχυτέρας τῆς ἑξαμηνίου, καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς πέντε μέχρι πεντήκοντα ὀθωμανικῶν λιρῶν.

* Ἄν δὲ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐσφραγίστον ἢ ἐνοπόγραρον χαρτίον δὲν ἐδόθη αὐτῷ ὡς ἐκ τῆς ὑπαρχούσης πίστεως, ἀλλ' ἐλήφθη ὅπωςδὴποτε δολίως καὶ ἐπληρώθη, ὡς ἀνωτέρω, διὰ ψευδῶν καὶ πλαστῶν δηλώσεων, ὁ τοῦτο πράξας θεωρεῖται καὶ παιδεύεται ὡς πλαστογράφος.

* Ἄρθρ. 236. Ὅστις, ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἰδιοκτητῶν, κρύπτῃ ἢ ἀφίνει ν' ἀπολεσθῶσι κινητὰ, χρήματα, ὁμόλογα, ἢ ἄλλα, ὑποσχετικὰ ἢ ἐξοφλητικὰ ἔγγραφα, καὶ λοιπὰ, δοθέντα αὐτῷ ἐπὶ μισθῷ ἢ ἀμισθί, ὡς παρακαταθήκη ἢ λόγῳ πληρεξουσιότητος, ἢ ὅπως ἐπιδειχθέντα ἐπιστραφῶσιν, ἢ ὅπως γίνῃ ὠρισμένη τις χρῆσις αὐτῶν, φυλακίζεται ἀπὸ δύο μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν, πληροῖν τὴν ἀνήκουσαν ἀποζημίωσιν, καὶ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην τῷ τετάρτῳ τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐὰν δὲ τὴν κατάχρησιν ταύτην πράξῃ μισθωτὸς ὑπέρτης, μαθητευόμενος, γραφεὺς, ἢ ἡμερομισθίος ἐργάτης, ἐπὶ βλάβῃ τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ, ἀποζημιῶσι μὲν προσηκόντως, φυλακίζεται δὲ οὐχὶ ἐπὶ ἑλαττον τοῦ ἔτους.

* Ἄρθρ. 237. Ὅστις, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν δίκης τινός, προσαγαγὼν καὶ παραδὸς δικαίωγράφον τι ἢ ἕτερον ἔγγραφον εἰς τὸ δικαστήριον, ὑπαίρεσθ' ἀκολούθως ὅπωςδὴποτε καὶ ἀποκρύψῃ αὐτὸ, καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς μέχρι δεκαπέντε ὀθωμανικῶν λιρῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄.

Περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων τὰς δημοπρασίας, καὶ τῶν καταδολινομένων κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν.

* Ἄρθρ. 238. Ὁ διὰ λόγων ἢ δι' ἔργων ἐπηρεάζων τὴν ἐκπλειστηρίασιν κινητῶν ἢ ἀκινήτων, ἐκποιουμένων ἢ ἐκμισθουμένων ἐπὶ δημοπρασίας, φυλακίζεται ἀπὸ δεκαπέντε ἡμερῶν μέχρι τριῶν μηνῶν, καὶ πληροῖν, ὡς χρηματικὴν ποινὴν, ἀπὸ μιᾶς μέχρις ἑκατὸν ὀθωμανικῶν λιρῶν.

* Ἄρθρ. 239. Ἄν τις, εἴτε ἐξ ἐπίτηδες διαδίδοντας ψεύδη καὶ συκοφαντίας, ἢ προσφέροντες τιμὰς μεγαλητέρας παρὰ τὰς ὑπὸ τῶν πωλητῶν ὀρισθείσας, εἴτε συμφωνοῦντες μεταξὺ τῶν, καθὼ πρῶτιστοι κύριοι εἶδους τινος ἐμπορευμάτων ἢ σιτηρῶν, ὅπως μὴ πωλήσωσι τοῦτο, ἐμποδίσωσι δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ ὠρισμένην τιμὴν ἐκποιήσιν αὐτοῦ ὑπ' ἄλλων, εἴτε δι' οἰουδὴ τινος ἄλλου δολίου μέσου γίνωσι παραίτιοι αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως τῶν τιμῶν, εἰς ἃς ἤθελον ἐκποιήθῃ τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα, ἢ τὰ

χαρτονομίσματα καὶ ἄλλα χρεώγραφα τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ἐλευθεροῦ διαγωνισμοῦ, τιμωροῦνται φυλακίζόμενοι ἀφ' ἑνὸς μηνὸς μέχρις ἑνὸς ἔτους καὶ πληροῦσιν, ὡς χρηματικὴν ποινὴν, ἀπὸ πέντε μέχρις ἑκατὸν ὀθωμανικῶν λιρῶν. Ἄν δὲ ταῦτα πράξωσιν ἐπὶ τροφίμων καὶ ἐμπορευμάτων τῆς πρώτης ἀνάγκης, οἷα τὸ κρέας, ὁ ἄρτος, τὰ ζύλα, οἱ ἄνθρακες καὶ τὰ τοιαῦτα, αἱ ἀνωτέρω ποιναὶ διπλασιάζονται.

* Ἄρθρ. 240. Ὁ πωλήσας ψευδῆ λίθον ὡς τιμαλφῆ, ἢ ἀπατήσας περὶ τὴν ποιότητα ἀργυροῦ ἢ χρυσοῦ σκεύους, ἢ ὅποιουδὴποτε ἄλλου ἐμπορεύματος τὸν ἀγοραστὴν, ὡς καὶ ὁ μεταχειριζόμενος ἐλλειπῆ σταθμὰ καὶ μέτρα, καὶ ἀδικῶν αὐτὸν κατὰ τὸ ποσὸν τῶν πωλουμένων πραγμάτων, φυλακίζεται ἐπὶ τρεῖς μῆνας μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἀποζημιῶσι τὸν ἀπαιτηθέντα, καὶ πληροῖν ὡς χρηματικὴν ποινὴν ποσὸν, μὴ ὑπερβαῖνον τὸ τέταρτον τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει οὐχὶ ἔλασσον τριῶν μεδζιδιδέων τὰ δ' ἐλλειπῆ σταθμὰ καὶ μέτρα θραύονται καὶ ἀφανίζονται.

* Ἄρθρ. 241. Οἱ ἐκτυποῦντες ἀμέσως ἢ ἐμμέσως βιβλία, κατὰ παράθεσιν τῶν ἀπονεμημένων εἰς τοὺς συγγραφῆς προνομίων, καὶ οἱ κατασκευάζοντες ἀμέσως ἢ ἐμμέσως πράγματα, ὧν ἡ κατασκευὴ καὶ ἡ κατεργασία παρεχωρήθη ἀποκλειστικῶς εἰς ἄτομόν τι, ἢ εἰς εταιρίαν, ὡς προνόμιον, καθὼ πράττοντες πλαστογραφίαν τινα, καταδικάζονται εἰς τὸ ν' ἀπολέσωσι τὰ ἐκτυπωθέντα βιβλία καὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς καὶ τὰ κατασκευασθέντα πράγματα, τὰ ὅποια δίδονται πρὸς τοὺς προνομιοῦχοις, πληρόντες δὲ, λόγῳ χρηματικῆς ποινῆς, ἀπὸ πέντε μέχρις ἑκατὸν ὀθωμανικῶν λιρῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν χρηματικὴν ποινὴν, πέντε μέχρις ἑκατὸν ὀθωμανικῶν λιρῶν, καταδικάζονται καὶ οἱ εἰσάγοντες εἰς τὰς ὀθωμανικὰς χώρας τοιαῦτα, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐκτυπωθέντα ἢ κατεργασθέντα. Οἱ δ' ἐν γνώσει πωλοῦντες τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐντυπα καὶ πράγματα τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς μιᾶς μέχρις εἴκοσι πέντε ὀθωμανικῶν λιρῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τυχηρῶν παιγνίων καὶ λαχείων.

* Ἄρθρ. 242. Οἱ μετερχόμενοι ὡς ἔργον τὰ τυχερὰ παίγνια, καὶ ἐπὶ τούτῳ εἰς ὠρισμένα μέρη καλοῦντες καὶ δεχόμενοι, ὡς καὶ οἱ δίκην τραπέζιτων διδόντες χρήματα εἰς τοιαῦτα μέρη, φυλακίζονται ἐπὶ ἓνα μῆνα μέχρις ἑξ, καὶ ὑποβάλλονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς μέχρις πενήκοντα ὀθωμανικῶν λιρῶν. Τὰ δ' ἐν τῷ τόπῳ τῶν τυχηρῶν παιγνίων εὑρεθέντα χρήματά τε καὶ πράγματα λαμβάνονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ταμείου.

* Ἄρθρ. 243. Οἱ ἐκτιθέντες λαχεῖα τιμωροῦνται ἐπίσης διὰ φυλακίσεως

ἐπὶ ἓνα μῆνα μέχρις ἑξ, καὶ χρηματικῆς ποινῆς μιᾶς μέχρι πενήκοντα ὀθωμανικῶν λιρῶν. Τὰ δὲ τεθέντα εἰς τὸ λαχεῖον χρήματα καὶ πράγματα λαμβάνονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ταμείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ καταστροφῆς ἀλλοτρίων πραγμάτων, καὶ περὶ ζημιῶν ἐν γένει.

*Ἀρθρ. 244. Ὁ βλέπων ἢ θραύων γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ σκευή, ὃ καταστρέφων μάνδραν ἢ καλύβην φύλακος, ἀποζημιῶσι μὲν τὸν ζημιωθέντα, τιμωρεῖται δὲ μὲ φυλάκισιν μιᾶς ἐβδομάδος μέχρις ἑξ μηνῶν.

*Ἀρθρ. 245. Ὁ ἄνευ ἀνάγκης ἀποκτείνειν ἐκ προθέσεως πρὸς ἵππασίαν ἢ δι' ἄμαξαν ἵππους, ἢ ἄλλα ζῶα, ὡς καὶ φορτηγὰ καὶ ὑποζύγια, καὶ ἐν γένει πάντα τὰ καλούμενα κτήνη, τιμωρεῖται ἀναλόγως τῶν ἐξῆς περιστάσεων. *Ἄν ἡ ἀξιώποιος αὕτη πράξις ἐγένετο εἰς σταῦλον, μάνδραν, καὶ τοιαῦτα παραρτήματα, ἢ ἐπὶ γαιῶν τῶν κτημάτων, τὰ ὅποια ὁ κύριος τῶν ἀπολεσθέντων ζῶων ἔχει ὡς κάτοχος, ἐνοικιαστής, εἰσπράκτωρ ἢ συνεταιρός, ὁ ἀποκτείνειν φυλακίζεται ἀφ' ἑνὸς μέχρις ἑξ μηνῶν ἂν δ' ἐγένετο ἐπὶ τόπου, τὸν ὅποιον ἔχει αὐτὸς ὁ ἀποκτείνων τὰ ζῶα λόγῳ τινὶ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων, φυλακίζεται ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα μέχρις ἑνὸς μηνός ἂν δὲ ἀλλαχοῦ, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν δέκα πέντε ἡμερῶν μέχρις ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μηνός. Ὁ δὲ τὰ ρηθέντα ζῶα δηλητηριάσας φυλακίζεται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπὶ τρεῖς μῆνας μέχρις δύο ἐτῶν. Κατὰ πάσας δὲ τὰς ἀνωτέρω περιστάσεις ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημιώσιν τοῦ κυρίου τῶν ζῶων, καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἑνὸς ἀργυροῦ μεδζιδιὲ μέχρις δύο λιρῶν.

*Ἀρθρ. 246. Ὅστις πληροὶ χρώματος τάρρους ἠνεωγμένας πρὸς διακρίσιν κτημάτων καὶ γαιῶν ἀπ' ἄλλων, ἢ ἐπιφέρει βλάβην εἰς περιφράγματα κατεσκευασμένα ἐκ χλωρῶν ἢ ξηρῶν δένδρων ἢ ἄλλως πως, τιμωρεῖται φυλακίζόμενος μίαν ἐβδομάδα μέχρις τριῶν μηνῶν, ἀποζημιῶσι δὲ τὴν προκύψασαν ζημίαν, καὶ, λόγῳ χρηματικῆς ποινῆς, πληρώνει ποσὸν ἴσον τῷ τετάρτῳ τῆς ἀποζημιώσεως.

*Ἀρθρ. 247. Οἱ κύριοι ἢ μισθωταὶ ὑδρομύλων, ἢ ἄλλων ὑδροκινήτων ἐργαστασίων, δεξαμενῶν καὶ τεχνιῶν λιμνῶν, οἱ κατασκευάζοντες τοὺς διὰ τὰ ὕδατα αὐτῶν ὀχετοὺς οὐχὶ κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ὑποδεικνύμενον τρόπον, καὶ γινόμενοι παραίτιοι τοῦ νὰ κατακλύζονται αἱ ὁδοὶ ἢ γαῖαι ἀλλότρια, ἀποζημιῶσι προσηκόντως, ὑφίστανται δὲ καὶ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην τῷ τετάρτῳ τῶν ἀποζημιώσεων.

*Ἀρθρ. 248. Ὅστις, εἴτε ἀμελῶν τὸν καθαρισμὸν ἢ τὴν ἐπισκευὴν κλιβάνου, καπνοδόχου, καὶ ἄλλων διὰ τοῦ πυρὸς χρῆσιμοποιουμένων τό-

τῶν, εἴτε ἀνάψας πῦρ εἰς ἀγρὸν, πλησίον οἰκίας ἢ ἄλλου οἰκοδομήματος, δάσους, ἀμπελοῦ, κήπου, σωροῦ ἀχύρων ἢ χόρτου, ἢ ἄλλης καυσίμου ὕλης, εἴτε βίψας πυροτέχνημα ἐντὸς συνοικίας, εἴτε ἄλλο τοιοῦτο πράξις, γινη αἴτιος πυρκαϊᾶς, καταδικάζεται εἰς φυλάκισιν τριῶν ἡμερῶν μέχρις μιᾶς ἐβδομάδος, καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν μιᾶς μέχρις εἰκοσιπέντε λιρῶν.

*Ἀρθρ. 249. Ὁ ἐκ προθέσεως κρημνίζων καὶ καταστρέφων ὡπιοδῆποτε ἀλλότριον οἰκοδόμημα, ἢ ὁδὸν, γέφυραν, κρήνην, ὑδραγωγεῖον καὶ τὰ τοιαῦτα, φυλακίζεται ἐπὶ τρεῖς μῆνας μέχρις δύο ἐτῶν, καὶ καταδικάζεται προσέτι εἰς ἀποζημιώσιν, καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἴσην τῷ τετάρτῳ τῆς ἀποζημιώσεως ἂν δὲ ὡς ἐκ τῆς ἀξιοποιούσας ταύτης πράξεως αὐτοῦ προῆλθεν ἀπώλεια ἀνθρώπου ἢ τραῦμα, ὑφίσταται ἐκ προσθήκης καὶ τὰς ὀριζόμενας διὰ ταῦτα ποινάς.

*Ἀρθρ. 250. Ὅστις ἄνευ λόγου ἐμποδίζῃ τὴν ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως ἐπιτραπέσιαν ἀνεγερσιν οἰκοδομήματος, φυλακίζεται ἓνα μῆνα μέχρις ἑνὸς ἔτους, ἀποζημιῶσι, ὑφίστάμενος καὶ τὴν ἴσην τῷ τετάρτῳ τῆς ἀποζημιώσεως χρηματικὴν ποινὴν.

*Ἀρθρ. 251. Ὁ ἐκ προθέσεως καύσας, ἢ ὡπιοδῆποτε ἐξαφανίσας βιβλία, κώδικας, δικαιογραφα, καὶ λοιπὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς ἀρχῆς, ἢ συναλλαγματικὰς καὶ ὁμόλογα ἐμπόρων ἢ τραπεζιτῶν, ἐν γένει δὲ, πᾶν ἔγγραφο ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ ὁποῖου προκύπτει βλάβη, τιμωρεῖται ἐπὶ ἓν ἔτος μέχρις τριῶν φυλακίζόμενος, καὶ χρηματικῶς ζημιούμενος μίαν μέχρις δεκαπέντε λιρῶν.

*Ἀρθρ. 252. Ἄν πολλοὶ συναθροισθέντες διαρπάσωσι καὶ καταστρέψωσι, δημοσίᾳ καὶ βιαίως, περιουσίαν καὶ προϊόντα ἀλλότρια, τιμωροῦνται διὰ προσκαίρων δεσμῶν. Ἐκτὸς δὲ τῆς ἀποδόσεως καὶ ἀποζημιώσεως, ὑποβάλλονται καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν, ἕκαστος ἀνά μίαν μέχρις πενήκοντα λιρῶν ἂν οἱ εἰς τοιαύτην διαρπαγὴν ἐπιδοθέντες ἀποδείξωσιν ὅτι ἐπράξαν κατὰ προτροπὴν ἄλλων, φυλακίζονται ἐπὶ ἓν ἔτος μέχρις τριῶν.

*Ἀρθρ. 253. Ὁ κόπτων καὶ ἀφανίζων προϊόντα εἰσέτι μὴ συγκεκομισμένα, δένδρα αὐτοφυῆ ἢ πεφυτεμένα, ἢ ἄλλα φυτὰ, ὡς καὶ ὁ καταστρέφων δένδρα ἐμφυλισμένα, ἄμπελον ἢ κῆπον ἀλλότριον, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν μιᾶς ἐβδομάδος μέχρις δεκαπέντε ἡμερῶν, ἀποζημιῶσι δὲ καὶ τοὺς κυρίους τῶν κτημάτων τούτων.

ΤΙΤΛΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Περὶ τῶν ποινῶν τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς παραβαίνοντας τὰ περὶ τῆς δημοσίας ὑγείας καὶ καθαριότητος μέτρα καὶ τοὺς ὀλιγωροῦντας τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων ἐν γένει.

Ἄρθρ. 254. Ὅσοι ἐκ τῶν διευθυνόντων χάνια καὶ ξενοδοχεῖα δὲν ἀνάπτωσι τὴν νύκτα φανούς, μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἀστυνομικὴν διαταγὴν, ὅσοι θέτωσι καὶ καταλείπωσιν ἄνευ ἀνάγκης εἰς τὰς ὁδοὺς πράγματα διακωλύοντα τὴν ἐλευθέραν διέβασιν τῶν ἀνθρώπων, ὡσάκις δ' ἐτέθησαν ἐξ ἀνάγκης τοιαῦτα εἰς ὁδὸν ἢ εἰς πλατεῖαν τινὰ, ἢ ὡσάκις, εἰς μέρη διαβατικὰ ἀνασκαπτόμενοι ὄχθοι ἢ ὕδατος ἢ ἀκαθαρσιῶν μένωσι τὴν νύκτα ἠνεωγμένοι, δὲν ἀνάπτωσιν ἐπ' αὐτῶν λύχνον ἢ φανόν, ὅπως μὴ πάθωσι τι ἀπευκατῶν οἱ διαβαίνοντες, οἱ παραβαίνοντες τὰς περὶ ὁδῶν διατάξεις, οἱ μὴ πειθόμενοι εἰς τὸ πρόσταγμα τῆς ἀρχῆς τοῦ νὰ ἐπισκευάζωσιν ἢ κρημνίζωσι τὰ ἐτοιμώροπα οἰκοδομήματα, οἱ ῥίπτοντες εἰς τὰς ὁδοὺς σκύβαλα καὶ τοιαῦτα, ἐκπέμποντα ἐπιβλαβεῖς ἀναθυμιάσεις, οἱ ἐξ ἀμελείας χύνοντες ἐπὶ τινος ἀκαθαρσίας καὶ σκύβαλα, ἢ ῥίπτοντες εἰς τὰς ὁδοὺς πράγματα, ὧν ἡ πτώσις δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς διαβάτας, ἐν γένει δὲ οἱ μὴ τηροῦντες τὰ προστάγματα τῆς Διοικήσεως, ὡς καὶ τὰς ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς δημοσιουμένους διατάξεις, τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἐνός μέχρι πέντε ἀργυρῶν πενταρῶν.

Ἄρθρ. 255. Ὅσοι, ὄντες ἐκ τῶν συντεχνιῶν τῶν διὰ τοῦ πυρὸς ἐργαζομένων, δὲν ἐπισκευάζωσι καὶ καθαρίζωσιν ἐκ διαλειμμάτων τὰς κηροδόχας τῶν ἐργοστασιῶν, κλιβάνων καὶ λοιπῶν καταστημάτων αὐτῶν, ὅσοι ῥίπτωσι πυροτεχνήματα ἐντὸς συνοικιῶν, καὶ ὅπου δυνατόν νὰ προέλθῃ ἐξ αὐτῶν βλάβη, ἐπίσης καὶ οἱ πυροβολοῦντες ἐντὸς πόλεων, κωμῶν καὶ χωριῶν, τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἐνός μέχρι πέντε ἀργυρῶν πενταρῶν, φυλακίζονται δὲ προσέτι ἐπὶ εικοσιτέσσαρας ὥρας μέχρι τριῶν ἡμερῶν.

Ἄρθρ. 256. Ὅσοι ἐκ τῶν διευθυνόντων πανδοχεῖα, ξενοδοχεῖα ἢ ἄλλα τοιαῦτα ἐκμισθωμένα καταστήματα, ἀμείλωσι περὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν εἰς ταῦτα ἀφικνουμένων, ἢ δὲν προσάγωσιν ἐγκαίρως εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ βιβλίον, ὅπερ ὀφείλουσι νὰ κρατῶσιν, οἱ τρέχοντες ἐν γένει ὅπου ὑπάρχει συρροὴ ἀνθρώπων ἐφιπποῦν, οἱ ἀπολύοντες τοὺς ὑπὸ τὴν φύλαξιν αὐτῶν εὐρισκομένους παράφρονες, ἢ τὰ ἐπιβλαβῆ καὶ ἀρπακτικὰ ζῶα, οἱ ἀποποιούμενοι νὰ λάβωσι τὰ νομίσματα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν ἐπίσημον αὐτῆς διατίμησιν, καὶ οἱ ἀποποιούμενοι ἢ μὴ προθυμούμενοι νὰ παράσχωσιν, ἐν ᾧ

θύνονται, τὴν ζητούμενην συνδρομὴν καὶ βοήθειαν ἐν περιπτώσει μεγάλου τινὸς δυστυχήματος, ἐν κινδύνῳ πλοίου ἢ πλοιαρίου, ἐν πλημμύρᾳ, πυρκαϊᾷ, καὶ τοῖς τοιούτοις, ἐν ληστείᾳ, διαρπαγῇ, ἐνῷ δημοσίας τελείται κακοῦργημα τι, κρουγάζει δὲ καὶ ἐπικαλεῖται τὸ πλῆθος, ἅπαντες οὗτοι καταδικάζονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἐξ μέχρι δέκα πενταρῶν.

Ἄρθρ. 257. Λι ὄπαρα καὶ ἄλλα τρόφιμα, τὰ ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν ὑγίαν, ἢ τὰ σσηπώτα ἐντὸς τῶν μεταπρατηρίων, καὶ ἐκπέμποντα ἐπιβλαβεῖς ἀναθυμιάσεις, ῥίπτονται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ εἰς τὸν ποταμόν, ἢ ἐξω τῆς πόλεως· οἱ δὲ πωλοῦντες αὐτὰ τιμωροῦνται διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἐξ μέχρι δέκα ἀργυρῶν πενταρῶν.

Ἄρθρ. 258. Ὅστις ἐκουσίας ῥίπτει κατὰ τινος, ἢ εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ εἰς ἄλλα οἰκοδομήματα, εἰς τὸν περιθόλον ἢ εἰς τὸν κήπον τινός, λίθους ἢ ἄλλα βαρέα σώματα ἢ ἀκαθαρσίας, καὶ ὁ εἰσερχόμενος εἰς τινὰ τόπον, ἢ διαβαίνων δι' αὐτοῦ ἄνευ δικαιώματος, τιμωροῦνται ἐπίσης διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἐξ μέχρι δέκα ἀργυρῶν πενταρῶν, φυλακίζόμενοι προσέτι ἐπὶ εικοσιτέσσαρας ὥρας μέχρι πέντε ἡμερῶν.

Ἄρθρ. 259. Ὁ ἐκ προθέσεως βλάβας κινήτα κτήματα τινός, ἢ γυνόμενος αἰτίος ἀπωλείας ἢ τραυματισμοῦ ζῶων ἢ κτηνῶν αὐτοῦ, εἴτε διότι ἀπέλυσε παράφρονας, ἢ ἐπιβλαβῆ καὶ ἀρπακτικὰ ζῶα, εἴτε διότι ἐξέθεσεν ἐκεῖνα εἰς δρόμον ὑπέμετρον ἢ ἐθετο ἐπ' αὐτῶν φορτίον ὑπέρογκον, εἴτε διότι ἐῤῥίψε κατ' αὐτῶν λίθους ἢ ἄλλα βαρέα σώματα, εἴτε, τέλος, κατὰ συνέπειαν ἀνασκαφῆς τινος, καταδικάζεται εἰς ἀποζημίωσιν, καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν δέκα μέχρι δεκαπέντε ἀργυρῶν πενταρῶν.

Ἄρθρ. 260. Οἱ ἄνευ λόγου θύροβον καὶ πάταγον ποιοῦντες, καὶ διαταράττοντες οὕτω τὴν ἡσυχίαν τῶν κατοίκων, καὶ οἱ ἐκουσίας ἀποσπῶντες ἢ σχίζοντες τὰς ἐκ διαταγῆς τῆς ἀρχῆς τοιχοκολλημένας διακηρύξεις, ὑποβάλλονται ἐπίσης εἰς χρηματικὴν ποινὴν δέκα μέχρι δεκαπέντε πενταρῶν, φυλακίζόμενοι προσέτι ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος.

Ἄρθρ. 261. Οἱ φέροντες καὶ καταλείποντες ζῶα εἰς γαίαν περιφράκτους ἢ ἐσπαρμένους, ἢ περιεχοῦσας καρπούς καὶ προϊόντα, ἢ εἰς ἀμπελον καὶ κήπον τινός, καταδικάζονται ἐπίσης εἰς δέκα μέχρι δεκαπέντε πενταρῶν χρηματικὴν ποινὴν καὶ εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 262. Οἱ ἐν τοῖς πρακτωρίοις ἢ ταῖς ἀποθήκαις αὐτῶν ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ταῖς πανηγύρεσι κρύπτοντες ἐλλειπῆ σταθμὰ, ζυγὰ, μέτρα, κοιλὰ, κλπ. καὶ οἱ μεταχειριζόμενοι ἄλλα σταθμὰ καὶ μέτρα παρὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμένα, καὶ ἐν χρήσει παρὰ πᾶσιν ὄντα, ὑφίστανται εἰς χρηματικὴν ποινὴν δέκα μέχρι δεκαπέντε πενταρῶν, τὰ δὲ σταθμὰ καὶ μέτρα, περὶ ὧν ὁ λόγος, κατὰσχόνται καὶ δημεύονται.

Ἄρθρ. 263. Οἱ πωλοῦντες πράγματα ὑπὲρ τὴν τεταγμένην ὑπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ δημοσιευμένην διατίμησιν, ὑποβάλλονται ἐπίσης εἰς τὴν χρηματι-

κὴν ποινὴν δέκα μέχρι δεκαπέντε πενταρίων, καὶ εἰς φυλάκισιν εἰκοσι-
τεσσάρων ὥρων μέχρι τριῶν ἡμερῶν. Ἄν δὲ τὰ ὑπὲρ τὴν διατίμησιν πω-
ληθέντα ὧσιν ἐκ τῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης, οἷα ὁ ἄρτος, τὸ κρέας, ξύλα,
ἀνθρακες καὶ τὰ τοιαῦτα, τότε οἱ πώλησαντες φυλακίζονται ἀπὸ τριῶν
ἡμερῶν μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος, καὶ πληρόνουσιν ἀπὸ δεκαπέντε μέχρι
εἴκοσι πενταρίων.

Ἄρθρ. 264. Οἱ βλάπτοντες τοὺς πρὸς δημοσίαν χρῆσιν ἀφθέντας καὶ
ὀρισθέντας τόπους, οἷοι αἱ δημόσιαι ὁδοί, αἱ πλατεῖαι καὶ οἱ περίπατοι,
καὶ οἱ ἀφαιρούντες εἴτε ἐκ τοῦ πλάτους, εἴτε ἐκ τοῦ μήκους αὐτῶν, ὑπο-
χρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν τῆς ἐπισκευῆς ἐξόδων, καὶ εἰς τὴν ἀ-
πόδοσιν τοῦ ληθέντος τόπου, τιμωροῦνται δὲ διὰ φυλακίσεως ἐπὶ τρεῖς
ἡμέρας μέχρι μιᾶς ἐβδομάδος, καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς δεκαπέντε
μέχρις εἴκοσι πενταρίων.

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι ,

δοθεῖσαι καθ' ὑψηλὴν ἐπιταγὴν πρὸς τε τοὺς ἀστυνομικοὺς
ὕπαλλήλους καὶ τοὺς ἐν τοῖς σταθμοῖς ἀξιωματικοὺς
τῆς χωροφυλακῆς ἅπαντας, ἀφορῶσαι δὲ τὴν
τήρησιν ἀστυνομικῶν ἀπαγορεύσεων.

(Τῆ 23 Μουχαρρέμ, 1278.)

*Περὶ τινῶν ἀπηγορευμένων πραγμάτων, περὶ καθαριότητος
τῶν ὁδῶν, καὶ περὶ ὑδροτόμων, καὶ λοιπῶν.*

Ἄρθρ. 1. Ὅντος ἀπηγορευμένου τοῦ καπνίζειν σιγάρα ἐπὶ τῆς νέας γε-
φύρας, τοῦ λοιποῦ ἅμα τις ἤθελε φανῆ καπνίζων τοιαῦτα, πρῶτον ὑπεν-
θυμίζεται μετὰ προκλήσεως τὴν περὶ τούτου διάταξιν, καὶ ἂν δὲν πείθη-
ται, πέμπεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἀστυνομίας.

Ἄρθρ. 2. Ἀπηγόρευται ἡ διὰ τῆς βῆθεισης γεφύρας διάβασις ἀμα-
ξῶν φορτηγῶν, συρομένων ὑπὸ τεσσάρων βοῶν ἢ δαμάλεων, ὡς καὶ ἡ διά-
βασις ζώων φερόντων ξυλείαν, ἢ σίδηρον, ἢ ἄλλον φόρτον, τοῦ ὁποῖου
τὰ ἄκρα νὰ σύρονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἄρθρ. 3. Δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀφίνονται πρὸ τῶν ἐργαστηρίων, ἀπο-
θηκῶν, οἰκῶν καὶ ἄλλων οἰκοδομημάτων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁδῶν, πέτραι
καὶ χώματα, ἐξ ὧν βλάπτονται οἱ διαβαίνοντες. Καὶ ὅταν δ' ἐγείρηται ἡ
ἐπισκευάζηται οἰκοδόμημά τι, πρέπει νὰ τηρῶνται τὰ ἐν τῇ περιπτώσει
ταύτῃ διατασσόμενα, καὶ περαιωθεῖσα ἡ οἰκοδομὴ, νὰ καθαρίζηται ὅλη.
Οἱ μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην τιμωροῦνται ὑποβαλλό-
μενοι εἰς πρόστιμον, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 254 τοῦ νόμου, ὅπερ λαμβάνει
τὸ ἀστυνομικὸν τμήμα, εἰς ὃ ὑπάγονται.

Ἄρθρ. 4. Αἱ εἰς τὰς ὁδοὺς μετὰ πυρκαϊᾶν εἰρσικόμεναι πέτραι καὶ τὰ
χώματα, πρέπει, ἐπιμελεῖα ἀστυνομικῆ, ν' ἀφαιρῶνται ἐκεῖθεν ταχέως ὑπὸ
τῶν ἰδιοκτητῶν. Ἄν δὲ εἰς τινὰ μέρη ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν δυνηθῆ νὰ ἐνεργή-
σῃ ἀποτελεσματικῶς, ὀφείλει ἐξαρκῆ βούσα τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον καὶ
τὴν κατοικίαν τοῦ ἰδιοκτήτου, νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γ. Διεύθυνσιν τῆς ἀστυ-
νομίας ἐκθεσιν.

*Άρθρ. 5. Ἐκαστος ὀφείλει νὰ διατηρῆ καθαρὰ τὰ ὀρίζοντα μέρη τῆν οἰκίαν καὶ τὸ ἐργαστήριον αὐτοῦ, καὶ ἂν ταῦτα κῆνται ἐντὸς τῶν συνοικιῶν, ἀλλ' ἰδίως ἂν κῆνται ἐπὶ λεωφόρων, νὰ καθαρίζη δὲ καὶ τοὺς ὑάλους τῶν παραθύρων πάντοτε. Οἱ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται ἐπίσης, κατὰ τὸ 254 ἄρθρον, πληρώνοντες εἰς τὸ ἀστυνομικὸν ταμίαν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ οἰκία ἢ τὸ ἐργαστήριον, πρόστιμον.

*Άρθρ. 6. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν θέλουσιν ἐπαγρυπνῆ ἐπὶ τῶν ἀχθοφόρων καὶ τῶν ὄνηλατῶν, τῶν φερόντων εἰς τὴν θάλασσαν τὰ σκιάλα, ὅπως μὴ ῥίπτονται τοιαῦτα ἐν μέσῳ τῶν συνοικιῶν, ἐντὸς οἰκοπέδων ἢ εἰς τόπους ἀδιεξόδους· ἂν τις φωραθῆ ῥίπτων, συλλαμβανόμενος ἀμέσως, καὶ μὴ φωραθῆς δὲ, ὅταν μετὰ τινα ἔρευναν ἀνευρεθῆ, υποβάλλεται ἐπίσης εἰς πρόστιμον, πληρωτέον πρὸς τὴν ἀστυνομίαν, κατὰ τὸ 254 ἄρθρον.

*Άρθρ. 7. Τὰ ὑπὸ τῶν ὄνηλατῶν καὶ τῶν ἀχθοφόρων εἰς τὸν λιμένα μεταφερόμενα σκιάλα καὶ χώματα τεθῆσονται εἰς μαούνας, ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένες καὶ εἰς τινας ἀποβάθρας εὐρισκομένας, οὐδ' ἐπιτρέπεται νὰ ῥίπτονται εἰς ἀποβάθραν, ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι μαούαι. Ὁ φωραθῆς ῥίπτων τιμωρεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 254, διὰ πρόστιμον.

*Άρθρ. 8. Οἱ ἰδιοκτῆται οἰκοπέδων, μὴ χωριζομένων διὰ τοίχων ἢ ξυλίνων φραγμῶν, θέλουσιν προτραπῆ νὰ ἐγείρωσι τοιαῦτα περὶ τὰ οἰκόπεδα αὐτῶν. Καὶ τῶν μὲν ἀπειθούτων γνωστοποιηθήσεται τὸ ὄνομα, τὸ ἐπάωνυμον καὶ ἡ κατοικία, περὶ τῶν ἀπειροκλήτων δὲ ἡ ἀπεριφράκτων οἰκοπέδων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ βασιλικά ἀφιερῶματα, υποβληθήσεται κατὰ τὴν τάξιν ἐκθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας.

*Άρθρ. 9. Τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς τρισὶ πόλεσι κείμενα ἐργαστήρια κρεοπωλῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅθεν ἐκπέμπονται ἀναθυμιάσεις, πρέπει νὰ διατηροῦνται πάντοτε καθαρὰ.

*Άρθρ. 10. Κατὰ τὸ θέρος, ὅπως μὴ ἐπικαθῆνται μυῖαι ἐπὶ τῶν κρεάτων, καὶ διὰ τὴν δυσοσμίαν, ἕκαστος ἰδιοκτῆτης ὀφείλει νὰ θέσῃ εἰς τὸν τινὰ κατάλληλον τοῦ κρεοπωλείου του θήκην τινὰ ὀπισθοῦν μεγάλην, κατεργασμένην ἐκ ξύλου καὶ σύρματος λεπτοῦ, ὥστε νὰ μὴ διέρχωνται αἱ μυῖαι, καὶ νὰ τίθενται ἐκεῖ τὰ κρέατα. Οἱ μὴ πράττοντες τοῦτο τιμωροῦνται, κατὰ τὸ 254 ἄρθρον τοῦ νόμου, διὰ πρόστιμον πληρωτέου εἰς τὴν ἀστυνομίαν.

*Άρθρ. 11. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐντὸς κρεοπωλείων σφαγὴ προβάτων, βοῶν, τράγων, καὶ τῶν τοιούτων ζώων, ἧτις πρέπει νὰ γίνηται ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔξω τοῦ φρουρίου, ἐν δὲ ταῖς τρισὶ πόλεσιν εἰς τόπους μὴ κεκλιμένους ἐγγὺς τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν συνοικιῶν, καὶ τὴν δημόσιον ὑγίαιον μὴ ἐπιρρεάζοντας, ἐνθα θέλει διατάξῃ ἡ ἀστυνομία. Οἱ παραβαίνοντες τῆν

ἀπαγορεύειν ταύτην ὑφίστανται τὴν ποινὴν πρόστιμου, κατὰ τὸ 254 ἄρθρ.

*Άρθρ. 12. Οἱ πωλοῦντες ἐντὸς κωφινῶν ἢ ἄλλως πως τρόφιμα, καρπούς, λάχανα καὶ τὰ τοιαῦτα, δύνανται, ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ μὴ κατασκευάσωσι τι δίκην παραπήγματος ἢ ἐργαστηρίου, νὰ ἐξακωσῶσι τὸ ἐμπόριον αὐτῶν παραμένοντες πρωῶς καὶ ἐσπέρας ἀνὰ δύο καὶ τρεῖς ὥρας εἰς θέσεις ὀρισθησομένας αὐτοῖς ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, ἀλλὰ δὲν τοῖς ἐπιτρέπεται νὰ παραμένωσιν ἀλλαχοῦ θέτοντες τὰ πωλούμενα εἶδη· ἂν δὲ τις παραμείνῃ, ὑφίσταται χρηματικὴν ποινὴν, κατὰ τὸ ἄρθρον 254.

Περὶ ὑδρονόμων καὶ τῶν σκαπέτῶν ὀχετοῦς καὶ ὑπόνομους.

*Άρθρ. 13. Εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἐντὸς τῶν συνοικιῶν, ἀπ' οὗ ὁ ὑδρόνομος ἢ ὁ σκάπτων ὑπόνομος καὶ ὀχετοῦς ἀνοίξη τὸν ὀχετὸν ἢ τὴν ὑπόνομον καὶ περατώσας τὸ ἔργον του κλείσῃ πάλιν αὐτὰ, πρέπει νὰ διορθοῦται ἄνευ ἀναβολῆς, στρωννόμενον καὶ διευθετούμενον στερεῶς τὸ ἀνασκαφὲν λιθόστρωμα διὰ τοῦ καταλλήλου ἐργάτου, ὅστις φυσικῶ τῷ λόγῳ εὐρεθήσεται πλησίον αὐτῶν.

*Άρθρ. 14. Ἄν ὁ ὀχετὸς ᾖ καὶ μέγας, ἢ ἂν, ὑπαρχόντων πολλῶν ὀχετῶν, ἀποθῆ ἀδύνατον νὰ κλεισθῶσιν ὅλοι αὐθημερόν, καὶ μεινωσὶ τινες ἀνοικταί, ὁ ἰδιοκτῆτης ὀφείλει, ὅπως μὴ βλαφθῶσιν οἱ ἐκεῖθεν διαβαίνοντες, ν' ἀναρτήσῃ ἐν καιρῷ νυκτὸς λύχον παρὰ τὸν ἀνοικτὸν μείναντα ὀχετὸν.

*Άρθρ. 15. Ἄν τὸ λιθόστρωμα δὲν γίνῃ ὡς εἶδει καὶ στερεόν, ὁ ὑδρόνομος καὶ ὁ τὴν ὑπόνομον διορθώσας πέμπονται παραχρῆμα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας κατὰ τὴν τάξιν.

*Άρθρ. 16. Ὅπουδῆποτε, ἅμα, βλαβέντος ὀχετοῦ τινος ἢ ὑπόνομου, φανῶσιν ἔξω ῥέουσαι ἀκαθαρσίαι, εἰδοποιεῖται, ὅστις ἂν ᾖ ὁ κάτοχος, ὑπὸ τοῦ ἡμάμη καὶ τῶν τῆς συνοικίας προϊσταμένων ἄνευ ἀναβολῆς, ὅπως λάβῃ ταχέως πρόνοιαν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐντεῦθεν βλάβης, καὶ οὕτως ἐπάγεται ἡ ἀπαιτουμένη θεραπεία. Ἄν δὲ τις δὲν παραδέχῃται νὰ πράξῃ τὰ δεόντα, ἐφαρμόζεται ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἐν τῷ 254 ἄρθρῳ διαλαμβανομένη χρηματικὴ ποινὴ. Ἄν δὲ ὁ τόπος ἀνήκῃ εἰς τὸ δημόσιον, ἢ εἰς ἀφιέρωμα, υποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας ἐκθεσις περὶ τοῦ γεγονότος.

*Άρθρ. 17. Εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται νὰ χύσῃ ἀκαθαρσίας ἢ ὕδωρ ἐκ τῆς οἰκίας, ἢ ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου του, ἢ ἄλλοθεν εἰς τὴν ὁδὸν, οὔτε ν' ἀφήσῃ νὰ ῥέωσι τοιαῦτα, ὥστε νὰ σχηματισθῆ ἐντεῦθεν βόρβορος, ἢ νὰ προξενηθῆ βλάβη εἰς τοὺς διαβάτας. Οἱ μὴ τηροῦντες τὴν διάταξιν ταύτην τιμωροῦνται διὰ πρόστιμον, κατὰ τὸ 254 ἄρθρον, λαμβανομένου ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας.

*Άρθρ. 18. Ἀπαγορεύεται νὰ ῥίπτονται ἐκ τῶν ἀνοιγομένων ἢ καθαριζομένων ὀχετῶν, φρεάτων ἢ ὑπόνομων ἀκαθαρσίαι, καὶ παντὸς

είδους σκύβαλα, ἢ πτώματα ζώων ἐν μέσῳ τῶν ὁδῶν, ἢ ἐν τῶν τῶν σπουδαίων καὶ τῶν οἰκοπέδων. Ἄν τις φωραθῆ ῥίπτων τοιούτων τι, ὑποχρεοῦται πρῶτον νὰ ἐκβάλῃ ἐκεῖθεν τούτο, καὶ προσέτι τιμωρεῖται διὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ προστίμου, τοῦ ἐπιβαλλομένου ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 254 τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου.

Περὶ ἵππηλατῶν καὶ ὄνηλατῶν.

*Ἀρθρ. 19. Οἱ ἵππηλάται καὶ ὄνηλάται δὲν ἐργάζονται τὴν παρασκευήν.

*Ἀρθρ. 20. Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις ζώων μὴ δυναμένων νὰ φέρωσι φορτίον, οἷα τὰ πληγωμένα, τὰ ἐξησθενημένα καὶ τὰ ἡκρωτηριασμένα. Δὲν θέλουσι δὲ ἐπιβέτι φορτίον περισσότερο, ἀφ' ὅσον δύνανται νὰ φέρωσι.

*Ἀρθρ. 21. Ἐπὶ τῶν ἐπισαγγμάτων τῶν ἀχθοφόρων ἵππων πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἦλοι.

*Ἀρθρ. 22. Δὲν θέλουσιν ἀναβαίνει ἐπὶ τῶν ἀχθοφόρων ἵππων καὶ ὄνων, ὅταν οὗτοι ἐκφορτωθέντες ἐπιστρέψωσι.

*Ἀρθρ. 23. Σουλῆαν, λίθους, κεράμους, ἄμμον, ξύλα, ἀνθρακας, σκύβαλα, καὶ εἰς οἰκοπέδων λίθους καὶ χώματα, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὧν ἡ μεταφορά μὴ κατεπεύγουσα δύναται ἀζημίως ν' ἀναβληθῆ εἰς αὐριον, θέλουσι μεταφέρει μέχρι τῆς ἐνδεκάτης, μετὰ τὴν ἐνδεκάτην δὲ θέλουσι καταπαίει τοῦ ἔργου. Ἄλλ' ὡς πρὸς τὴν μεταφορὰν σίτου, ἀλεύρων καὶ ἄρτου εἰς τοὺς μύλους καὶ τὰ ἀρτοποιεῖα καὶ εἰς ἄλλα μέρη, καὶ ὡς πρὸς τὴν πώλησιν αὐτῶν, δὲν ὑπάρχει ὁ περιορισμὸς οὗτος.

*Ἀρθρ. 24. Δὲν θέλει γίνεσθαι παρατήρησις πρὸς τοὺς δι' ἵππων μεταφέροντας εἰς τὰς ἐκάστην ἡμέραν ὠρισμένας ἀγοράς τὰ φορτία τῶν προτιθεμένων νὰ πωλήσωσιν ἐκεῖ, ἢ ἄλλα ἐμπορεύματα, ὧν ἡ μεταφορὰ εἶναι ἀπαραίτητος.

*Ἀρθρ. 25. Τῶν ἀχθοφόρων τὰ ζῶα καὶ οἱ ὄνοι, ἐπιστρέφοντες μετὰ τὴν ἐκφορτῶσιν, θέλουσιν εἶσθαι προσδεδεμένοι πρὸς ἀλλήλους.

*Ἀρθρ. 26. Τὰ τῶν ἀχθοφόρων ζῶα, ἐλαυνόμενα ὅταν φέρωσι φορτίον, δὲν θέλουσι μὲν εἶσθαι πρὸς ἀλλήλα προσδεδεμένα, θέλουσιν ὅμως ελαύνεσθαι ὡς ἂν ἦσαν προσδεδεμένα κατὰ γραμμὴν, καὶ οὐχὶ κεχωρισμένα καὶ διεσπαρμένα. Πέντε δὲ ἀχθοφόρων ὄνων ἀποτελούντων μίαν σειράν, δύο σείρει δὲν θέλουσι βραδίξει κατὰ συνέχαιαν, ἀλλὰ χωρισμένη ἢ μία ἀπὸ τῆς ἄλλης.

*Ἀρθρ. 27. Τὰ ἀχθοφόρα ζῶα καὶ οἱ ὄνοι, εἴτε φέρωσι φορτίον, εἴτε μὴ, βραδίζοντες δὲν πρέπει νὰ πλήττωνται διὰ ράβδου ἢ ροπαλοῦ, ἢ ἄλλων τοιούτων, οὔτε νὰ ἐλαύνωνται λίαν ταχέως.

*Ἀρθρ. 28. Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνεπάγεται τὴν χρηματικὴν ποινὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐν τῷ ἀρθρῷ 251.

Περὶ τῶν ἄνευ φανοῦ τὴν νύκτα περιπατούντων.

*Ἀρθρ. 29. Ὁ μετὰ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ἐσπερινὴν ὥραν ἄνευ φανοῦ περιπατῶν εἰς τὰς ὁδοὺς, κρατούμενος, ὑποβάλλεται εἰς τὸ διὰ τοῦ 254 ἀρθροῦ ὀριζόμενον πρόστιμον.

*Ἀρθρ. 30. Ἄν ὁ, ὡς ἀνωτέρω, ἄνευ φανοῦ περιπατῶν τύχῃ ὦν πρόσωπον γνωστὸν καὶ λόγου ἄξιον, εἰς μὲν τὸ ἀρχηγεῖον δὲν θέλει κρατεῖσθαι παντάπασιν, ἀλλ' ἐρωτηθεὶς περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπωνύμου του, καὶ περὶ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς κατοικίας του, μεθ' ἀδροφροσύνης, θέλει ὁδηγεῖσθαι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἀκολούθως δὲ θέλει ὑποβάλλεσθαι περὶ τούτου ἐκθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας. Ἄν δὲ φωραθῆ ὑπὸ σταθμοῦ τινος περιπατῶν ἄνευ φανοῦ, μὴ προσαγόμενος εἰς τὸ ἀρχηγεῖον, ὁδηγηθήσεται κατ' εὐθείαν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα εἰδοποιηθήσεται τὸ ἀρχηγεῖον περὶ τοῦ γεγονότος. Αὐτὸ τούτο θέλουσι πράττει καὶ οἱ περίπολοι. Τὴν δ' ἐπιούσαν τὸ ἀρχηγεῖον ἐκτίθησι τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας.

*Ἀρθρ. 31. Ἄν ὁ ἄνευ φανοῦ, ἢ καὶ μετὰ φανοῦ, καὶ εἰς οἰκονδηπότης ὦραν περιπατῶν δώσῃ περὶ ἑαυτοῦ ὑπονοίας, πέμπεται ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας.

*Ἀρθρ. 32. Ἀπαγορεύεται, ἐν τε τῷ Βυζαντίῳ καὶ ἐν ταῖς τριῶν πόλεσι, νὰ θέτωσιν οἱ παντοπωλῆαι καὶ μεταπράται καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι πρὸ τῶν ἐργαστηρίων αὐτῶν, ἤτοι ἐπὶ τῶν ὁδῶν, ὥστε νὰ βλάπτωνται οἱ διαβαίνοντες, κενὰ εἴτε πλήρη κοφίνια, βαρέλια, καὶ τὰ τοιαῦτα. Εἰς τοὺς παραβάτας ἐφαρμοσθήσεται ἡ ποινὴ τοῦ ἀρθροῦ 254.

Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὀφείλουσιν οἱ ἐπιβάται νὰ εἰσερχῶνται καὶ ἐξέρχονται ἐκ τῶν ἀτμοπλοίων τοῦ Βοσπόρου, τοῦ Χάσ-κιοῦ καὶ Καδίκιοῦ.

*Ἀρθρ. 33. Καταβληθήσεται ἡ δέουσα ἐπιτήρησις, ὥστε οἱ ἐπιβάται, εἴτε εἰσερχόμενοι εἰς τὰ ἐκ τῆς γεφύρας ἀποπλέοντα, ἢ εἰς τὰς ἀποβάθρας προσεγγίζοντα ἀτμόπλοια, εἴτε ἐξέρχόμενοι αὐτῶν, νὰ εἰσερχῶνται καὶ ἐξέρχονται διὰ τῆς κλίμακος τοῦ ἀτμοπλοίου, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς πρύμνας ἢ τῆς πώρας ἢ ἄλλοθεν εἰσπηδῶντες καὶ ἐκπηδῶντες.

*Ἀρθρ. 34. Καταβληθήσεται πᾶσα φροντίς ὥστε, ἀφ' οὗ τὸ ἀτμόπλοιον λάθῃ ἐκ τῆς ἀποβάθρας, εἰς ἣν προσήγγισε, τόσους ἐπιβάτας, ὅσων εἶναι χωρητικὸν, καὶ ἀποσυρῆ ἡ κλίμαξ αὐτοῦ, μηδεὶς νὰ ἐξέρχεται ἢ νὰ εἰσερχεται ἀπὸ τῆς πρύμνης, τῆς πώρας ἢ τῶν τροχῶν.

Περὶ συμβολαίων.

"Αρθρ. 35. "Αν εἰς πανδοχεῖα, ἢ οἰκίας, εἰς βυλανεῖα, ἢ ἐργαστήρια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐπιμισθῶ εἰς οἰκονομὴν χρήσιμα μέρη εὐρίσκονται τινες ἄνευ συμβολαίου οἰκοῦντες, πρέπει νὰ ὑποβάλληται περὶ τούτων ἔκθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κανονισμοῦ οἱ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τυχὸν ὀλιγορήσοντες Ἰμαμίαι, συνοικιῶν προϊστάμενοι, ἢ τῶν συντεχνιῶν πρωτεύοντες, ἔσονται ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ὀλιγορίαν ταύτην.

Περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ προσφέρωνται οἱ τε ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ τοῖς περιπάτοις.

"Αρθρ. 36. Αἱ γυναῖκες, αἱ εἰσερχόμεναι εἰς τὰ ἐργαστήρια, ὅπως ἀγοράσῃ τι, καὶ αἱ καθήμεναι εἰς αὐτά, πρέπει νὰ ἀποτρέπωνται τοῦ τοιούτου, καὶ νὰ εἰδοποιῆται τὸ Ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας δι' ἐκθέσεως περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου τοῦ διευθύνοντος τὸ ἐργαστήριον, περὶ οὗ ὁ λόγος. Καὶ ὅπου δὲ γίνονται περιπάτοι χάριν διασκέδασης, πρέπει νὰ ἐμποδίζονται ἀμέσως αἱ πορευόμεναι εἰς τόπους, ὄρισμένους διὰ τοὺς ἄνδρας.

"Αρθρ. 37. Καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν δὲ ὅστις δῆποτε, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἢ ἀλλαχού, καὶ ἰδίως εἰς περιπάτους, ἤθελε πράξει τι ἀντιβαῖνον εἰς τὰ χρηστά ἦθη, ἢ μείνη εἰς τόπον ὄρισμένον διὰ τὰς γυναῖκας, ἢ ἐν καταστάσει μέθης ὡν ἐρίξη καὶ θορυβῆ, ἢ ἐν τοῖς περιπάτοις εὐωχῆται τῆδε κἀκεῖσε περιφερόμενος, καὶ οὗτος θέλει παραχρῆμα ἀποτρέπεσθαι τῶν τοιούτων πράξεων. Ἄν δὲ ἀπειθήσῃ, ἀναλόγως τῶν προσόντων αὐτοῦ, πέμπεται εἰς τὴν κεντρικὴν ἀστυνομίαν.

Περὶ ὀπλοφορίας, πυροβολῆς καὶ πυροτεχνημάτων.

"Αρθρ. 38. Ἐκ τῶν ὑπηκόων τῆς Ὑψηλῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ ἐκ τῶν ὑπηκόων τῶν ξένων Δυνάμεων ὅστις δῆποτε, λαθραίως ἢ δημοσίᾳ, φέρῃ πυροβόλον, ἢ ξίφος, ἢ μάχαιραν μεγάλην, ἢ ἐγχειρίδιον, ἢ ἀκινάκην, ἢ ράβδον μετ' αἰχμῆς, καὶ ἐν γένει τοιούτων τι, δι' οὗ δύναται νὰ κατενεχθῆ πληγῆ, ἅμα φωραθῆ, ἀφαιρουμένου τοῦ ὄπλου, ἀγεται μετὰ τούτου ὑπὸ χωροφύλακος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας, εἰς δ' ὑποβάλλεται συγχρόνως καὶ ἡ ἀκίνυσα ἔκθεσις.

"Αρθρ. 39. Ἐξαιροῦνται τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιώται τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ, οἱ ὑπέρηται τῶν Ὑπουργῶν, οἱ παρὰ τοῖς πρεσβευτικῆς καὶ ἐν τοῖς ξένοις πολεμικοῖς πλοίοις διατελοῦντες

ἀξιωματικοὶ, οἱ ἕνεκα ὑπηρεσίας τινος εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀφικθέντες χωροφύλακες, οἱ φέροντες ἄδειαν ὀπλοφορίας κνηγοὶ καὶ ταξειδιῶται, οἱ πρὸς πᾶσιν ἢ ἀνὰ χεῖρας ταῦτα ἔχοντες μεσῆται, καὶ ὅσοι, ἂν ἦναι τίμιοι ἄνθρωποι, φέρουσιν ἐν χερσὶ τὰ ὄπλα αὐτῶν, πρὸς πώλησιν ἢ πρὸς ἐπισκευὴν, ἐκ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ ἐκ τῆς οἰκίας εἰς τὴν ἀγοράν.

"Αρθρ. 40. Οἱ κατὰ τὸ Ῥαμαζάνιον, καὶ ἄλλοτε, ἐν ταῖς περιοχαῖς τῶν ἱερῶν προσκνημάτων, ἢ εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν συνοικιῶν πυροβολοῦντες, ἢ ῥίπτοντες πυροτεχνήματα καὶ οἱ κατασκευάζοντες ταῦτα καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ τῆδε κἀκεῖσε, θέλουσι τιμωρεῖσθαι διὰ τῆς ἐνδιαλαμβανομένης ἐν τῷ ἀρθρῷ 254 χροματικῆς ποινῆς.

Περὶ τοῦ μὴ λούεσθαι εἰς μέρη, ἔνθα τοῦτο ἀπηγόρευται.

"Αρθρ. 41. Οἱ λούόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν, οὐχὶ εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ τὰ ἐν τῷ Βοσπόρῳ καὶ ἀλλαχού κατεσκευασμένα, ἀλλ' εἰς μέρη βαθέα καὶ ἐπικίνδυνα, καὶ εἰς βρύματα, θέλουσι ἐμποδιζέσθαι αὐστηρῶς ἀπὸ τούτου. Ἄν δὲ τις ἀπειθήσῃ, τιμωρηθήσεται κατὰ τὸ 254 ἀρθρον, κατὰβάλλον τὸ ὀριζόμενον πρόστιμον εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχήν.

Περὶ τῆς ὥρας, καθ' ἣν πρέπει νὰ κλείωνται τὰ καφεπωλεῖα, τειπωλεῖα, κουρεῖα καὶ οἰνοπωλεῖα.

"Αρθρ. 42. Τὰ ἐν ταῖς συνοικίαις καὶ τῇ ἀγορᾷ κείμενα καφενεῖα, κουρεῖα καὶ τειπωλεῖα, τὸν μὲν χειμῶνα κλείονται κατὰ τὴν πέμπτην ἑσπερινὴν ὥραν, τὸ δὲ θέρος κατὰ τὴν τετάρτην.

"Αρθρ. 43. Ὅλα τὰ καπηλεῖα καὶ τὰ δι' ἐπισήμων συμβολαίων ἡνεωγμένα οἰνοπνευματοπωλεῖα δὲν θέλουσι μένει ἀνοικτὰ, εἰ μὴ μεχρι τῆς πρώτης ἑσπερινῆς ὥρας, καὶ οἱ καταναλωταὶ, οἱ ἐν αὐτοῖς τυχὸν ὑπάρχοντες, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαμένωσι παρελθούσης τῆς ὥρας ταύτης. Ἐν περιπτώσει παραβάσεως, ὑποβληθήσεται ἔκθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνηκούσης ποινῆς.

Περὶ ἐπικουρίας, χρηρηγητέας πρὸς τοὺς ἐπὶ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης πεμπομένους κλητῆρας.

"Αρθρ. 44. Ἄμα κλητῆρ τιν, ἐπίσημως διωρισμένος ὑπὸ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἐπὶ πολιτικῆς ἢ ἄλλης δίκης, ἐπιδείξῃ ἐπέσηφισμένη ἀναφορὰν, ἢ ἕτερον ἐπίσημον ἐγγράφον περὶ προσαγωγῆς τοῦ καλουμένου νὰ ἐμφανισθῇ, ἢ τε διεθθῆναι καὶ τὰ ἀστυνομικὰ ἀρχηγεία φροντίζουσιν ἐπιμελῶς ὅπως διὰ τοῦ Ἰμάμη ἢ τῶν προϊσταμένων τῆς συνοικίας ἀναζητηθῆι, εἴτε ἐν

τῆ οἰκία αὐτοῦ, εἴτε ἀλλαχοῦ ἀνευρεθῆ ὁ ἐναγόμενος καὶ παραδοθῆ εἰς τὸν κλητῆρα. *Ἄν ὁ ἐναγόμενος ἀσθενῆ πραγματικῶς ἢ ἔχῃ νόμιμον κώλυμα, δηλοῦται τοῦτο εἰς τὸν ἐλθόντα κλητῆρα, ἐπιφυλαττομένης τῆς περαιτέρω ἐνεργείας τῶν δεόντων. *Ἄν δὲ, μηδὲν νόμιμον κώλυμα ἔχων καὶ μὴ ἀσθενῶν, ἀρνήται ὅμως νὰ προσέλθῃ, ἀναγγέλλεται τοῦτο δι' ἐκθέσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας, εἰς ὃ ἀπόκειται νὰ διατάξῃ τὰ περαιτέρω.

Περὶ τῶν εἰς δημόσια οἰκοδομήματα ἐργαζομένων ἐργατῶν, τῶν συλλαμβανομένων ὑπὸ κλητῆρων τοῦ ὑπουργείου τῆς ἐμπορίας, καὶ περὶ ἄλλων βιομηχάνων.

*Ἄρθρ. 45. Ἐκ τῶν εἰς δημόσια οἰκοδομήματα ἐργαζομένων ἐργατῶν οἱ μὴ φέροντες τὴν ἀπαιτουμένην σημείωσιν, καὶ ἐκ τῶν βιομηχάνων οἱ παραβαίνοντες τὰς διατυπώσεις καὶ τὰς διατάξεις τῆς ἀρχῆς, συλλαμβανόμενοι, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων κλητῆρων, οἱ δὲ ὑπὸ δημοκριτῶν ὀργάνων, εἶναι παραδοτέοι εἰς τὰ ἀρχηγεία ἢ τοὺς σταθμοὺς τοῦ ἀστυνομικοῦ, ὅπως ἀχθῶσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου ἢ εἰς τὸ δημαρχεῖον. Οἱ τοιοῦτοι, λαμβανομένου παρὰ τοῦ παραδιδόντος φύλακος ἢ κλητῆρος ἐνσφραγίστου τινὸς δηλωτικῆς, πεμφθῆσονται μετὰ τοῦ δηλωτικῆς τούτου κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας, ὅπως ἐκείθεν ὀδηγηθῶσιν, ἂν μὲν ὦσιν ἐργάται, εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου, ἂν δὲ βιομήχανοι, εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Περὶ τοῦ μὴ ἀφίεσθαι τοὺς βόας καὶ τὰς δαμάλεις ἄνευ βουκόλου εἰς τὰς ὁδοὺς.

*Ἄρθρ. 46. Εἰς οὐδένᾳ ἐπιτρέπεται ν' ἀφίη βόας ἢ δαμάλεις αὐτοῦ ἄνευ ἀνθρώπου ἢ βουκόλου ἐπιτηροῦντος· ἐντὸς συνοικιῶν, ἰδίως δὲ, εἴτε ἐντὸς τοῦ φρουρίου, εἴτε ἐκτὸς αὐτοῦ εἰς τὴν πεδιάδα, ὅπου ὑπάρχουσι τηλεγραφικοὶ στύλοι, οὔτε νὰ δένη πρὸ τῶν ἐργαστηρίων ζῶα καὶ νὰ τ' ἀφίη ἢ νὰ τοῖς δίδῃ ἐκεῖ τροφήν. Οἱ παραβαίνοντες τὰς διατάξεις ταύτας καταδικάζονται εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 254 χρηματικὴν ποινὴν.

*Ἄρθρ. 47. *Ἄν προκύβῃ βλάβη εἰς τοὺς τηλεγραφικοὺς στύλους, ὁ κύριος τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ ρηθέντων ζῶων πέμπεται μετὰ τῆς δεούσης ἐκθέσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας κατ' εὐθείαν, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὀρισμένης ποινῆς.

Περὶ τῶν μαιῶν τῶν μὴ φερούσων δίπλωμα.

*Ἄρθρ. 48. Ἀπηγόρευται δι' αὐτοκρατορικῆς διατάξεως νὰ μετέρ-

χωνται τὸ ἐπάγγελμα μαιᾶς ἐκ τε τῶν Ὀθωμανίδων καὶ τῶν χριστιανῶν αἱ μὴ ἔχουσαι δίπλωμα τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς. Γενουμένου δὲ γνωστοῦ ὅτι ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο τοιαύτη τις ἄνευ διπλώματος, ἐξακριβοῦται τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον καὶ ἡ κατοικία αὐτῆς διὰ τοῦ Ἰμάμη καὶ τῶν προϊσταμένων τῆς συνοικίας, καὶ διαβιβάζεται ἐκθεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας.

Περὶ τῆς ἀπαγορεύσεως

τοῦ φέρειν στρατιωτικὴν στολὴν, ἢ σημεῖον ἐπὶ τοῦ πύλου, ἢ ζιφός.

*Ἄρθρ. 49. Ἀπηγόρευται εἰς τοὺς μὴ ὄντας στρατιωτικοὺς νὰ φέρωσι τὸ εἰς τοὺς στρατιώτας ὀρισμένον ἐπὶ τοῦ πύλου σημεῖον, ἢ ζιφός, ἢ στολὴν στρατιωτικὴν. Ἄν δὲ τις, μὴ ὢν ἐκ τῶν τοιούτων, φέρῃ σημεῖον ἐπὶ τοῦ πύλου, ἢ ζιφός, ἢ στολὴν στρατιωτικὴν, καὶ φωραθῆ, πεμφθήσεται μετ' ἐκθέσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας.

Περὶ τοῦ μὴ διανυκτερεύειν

ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις περιττοὺς ἀνθρώπους.

*Ἄρθρ. 50. Ἐκτὸς τοῦ μαῖστορος, τῶν ἀναγκαίων ἐργατῶν καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, οἵτινες ἀπαιτεῖται νὰ κοιμῶνται τὴν νύκτα ἐντὸς βιομηχανικῶν τινῶν ἐργαστηρίων, ὡς ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύματος αὐτῶν, ἀπηγόρευται νὰ διανυκτερεύωσιν ἐν αὐτοῖς ἄλλοι, ἀδιαφόρως ἂν ἔχωσιν ἢ δὲν ἔχωσιν ἄδειαν ἐπιτηδεύματος, ἀνεστίοι καὶ μὴ γνωστοὶ ἀνθρώποι. Ἄν δὲ τις ἐπιτρέψῃ τοῦτο ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου, ἐξακριβοῦται τὸ γεγονός, καὶ ὑποβάλλεται ἐκθεσις εἰς τὴν κεντρικὴν ἀστυνομίαν.

Περὶ πυρκαϊᾶς (ἢς διαφυλάττει ὁ Κύριος ἡμῶν!)

*Ἄρθρ. 51. Τιμωρεῖται διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 254 διαλαμβανομένης χρηματικῆς ποινῆς ὅστις θέσῃ ῥίνισματὰ ξύλου, ἢ ξηρὰ χόρτα καὶ τοιαῦτα ἐντὸς ξυλίνων πανδοχείων, ἐργαστηρίων, ὑπογείων, καὶ ἐν γένει, ὅπου ὑπάρχει κίνδυνος ν' ἀναφθῆ πυρκαϊὰ (ἢς διαφυλάττει ὁ Κύριος ἡμῶν!)

*Ἄρθρ. 52. Συμβάσης, ὅπερ ἀπέη τοῦ λόγου, πυρκαϊᾶς, ὑποβάλλεται ταχέως μετὰ τὴν δέουσαν ἐξακριβῶσιν ἐκθεσις περὶ τοῦ ἂν συνέβῃ τυχαίως, ἢ κατὰ συνέπειαν ἀξιοποῖνου προθέσεως.

*Ἄρθρ. 53. Ἐπιτηρομένων ἡμίποτε ἐπιμελῶς τῶν κατ' ἀποστάσεις ὑπαρχουσῶν διὰ τὰς πυρκαϊᾶς δεξαμενῶν, ὅπως οὐδεμία μὲν κενὴ ὑδάτος, ἅμα τις ἐξ αὐτῶν κενωθῆ, εἰδοποιηθήσεται ταχέως δι' ἐκθέσεως τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς μερότων ἐμπαθῶν καὶ γερότων.

Ἄρθρ. 54. Ἄν τις, ὅποιασδήποτε ἐθνικότητος ἂν ᾖ, ἀλλ' ἀσθενῆς ἢ γέρον ἢ ἐμπαθής, ἤθελεν εὐρεθῆ μένων ἐν τῇ ὁδῷ, ἢ ἕνεκα ἀσθενείας ἢ γήρατος, ἢ διότι ἀπεπλανήθη τῆς ὁδοῦ, ἢ διότι δὲν ἠδυνήθη ν' ἀφίχθῃ ἐγκαίρως εἰς τὸν πρὸς τὸν ὄρον, ἐκτεθειμένος ἐν ἡμέρᾳ ἢ ἐν νυκτὶ εἰς τὸ ψύχος, ἢ εἰς τὴν βροχὴν, τὸν τοιοῦτον οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, μαθόντες τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν του, ἂν μὲν αὕτη ᾖται πλησίον, πέμπουσι μετὰ τινος ἐκ τοῦ παρακειμένου σταθμοῦ εἰς τὴν κατοικίαν του, ἂν δὲ ᾖται μακρὰν, ὁδηγοῦσιν ὅπως ξενισθῇ εἰς κατάλληλον τινα τόπον ἐγγὺς τοῦ σταθμοῦ, τὴν δ' ἐπιούσαν ἀναφέρουσιν ἐγγράφως τὸ γεγονός εἰς τὴν κεντρικὴν ἀστυνομίαν.

Ἄρθρ. 55. Καὶ γυνὴ δὲ ἂν ἤελε τοιοιτοτρόπως μείνῃ τὴν νύκτα παρακίρως εἰς τὴν ὁδὸν, οἰασδήποτε ἐθνικότητος ἂν ᾖ, οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, ἐρωτῶντες καὶ ἐξακριβῶντες τὴν κατοικίαν, καὶ τὰ κατ' αὐτὴν, καὶ τὸν λόγον δι' ὃν ἔμεινεν εἰς τὴν ὁδὸν, ἅπαντα ἐν λεπτομερείᾳ, ἂν μὲν ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος ᾖ ἐκ τῶν ἐντίμων καὶ ἡ κατοικία αὐτῆς κῆται πλησίον, δίδουσι αὐτῇ συνοδίτας ἀξιοπίστους καὶ ἀσφαλεῖς ἀνθρώπους ἐκ τοῦ σταθμοῦ, καὶ τὸν νυκτοφύλακα τῆς ἐνορίας, καὶ πέμπουσι εἰς τὴν οἰκίαν ἂν δὲ κῆται μακρὰν, πέμπουσι αὐτὴν ὅπως ξενισθῇ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα παρὰ τῷ ἱμαίῳ τῆς συνοικίας, ἢ παρὰ τινι τῶν προϋσταμένων ταύτης.

Ἄρθρ. 56. Ἀπαγορεύεται νὰ περιπατῶσιν αἱ δημόσιαι γυναῖκες ἢ νὰ ἐνδιατρίβουσιν εἰς τὰς ὁδοὺς μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου· αἱ μετὰ τὴν ὥραν ταύτην εἰς τὰς ὁδοὺς εὐρεθῆσαι πεμφθήσονται ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, αἱ μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει οὐσαι, εἰς τὸν ὠρισμένον αὐταῖς τόπον εἰς Χασεικὴν, αἱ δὲ ἀλλαχοῦ, εἰς τὰς οἰκίας τῶν φροντισουσῶν περὶ αὐτῶν γυναικῶν.

Περὶ τῶν ξένων καὶ τῶν ἀγάμων.

Ἄρθρ. 57. Οἱ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν ἐπιτετραμμένοι θέλουσιν ἐπαγρυπνεῖ διηλεκτῶς, ὅπως οἱ ξένοι καὶ ἀγάμοι, οἱ μὴ φέροντες ἀδείας διαμονῆς, ἢ ἄνευ ἔργου καὶ ἀγνώστου καταστάσεως ὄντες, μὴ παρεisdύωσιν εἰς τὰ πανδοχεῖα καὶ ἐργαστήρια, μηδὲ διακυκτερεύωσιν ἐκεῖ. Γενομένου δὲ γνωστοῦ ὅτι διενυκτέρευσαν τοιοῦτοι εἰς τὰ ῥηθέντα μέρη, θέλουσι πέμπεσθαι παραχρῆμα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας μετ' ἐκθέσεως, οἱ τε ἐπιτρέποντες τὰ τοιαῦτα καὶ οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀγνώστοι ἄνθρωποι, ὅπως τιμωρηθῶσι κατὰ τὸν νόμον.

ΟΔΗΓΙΑΙ,

ἐπεξηγοῦσαι τὰ περὶ ἐκλογῆς τῶν πρὸς ἔρευναν καὶ ἐξακριβῶσιν (τεφτίς - μεμουρῆ) ὑπαλλήλων, καὶ περὶ διεξαγωγῆς τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας.

(Τῆ 23 Μουχαρρέμ 1286.)

Γενικὰ προσόντα τῶν ὑπαλλήλων τούτων.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐκλεγθὸς καὶ διορισθὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἀπαιτεῖται α) νὰ ἔχῃ ἡλικίαν ἀπὸ 20 μέχρι 50 ἐτῶν, μὴ ὦν δὲ ἠκρωτηριασμένος μηδ' ἐμπαθής, νὰ ᾖται προσέτι τὸ σῶμα ἀναλόγως ἐσχηματισμένος· β) νὰ μὴ κατεδικάσθῃ ποτὲ εἰς ποινὴν ἕνεκα κακουργήματος· γ) νὰ ᾖται γνωστὴ καὶ ἀποδεδειγμένη ἡ ικανότης του εἰς τὸ ὑπηρετῆσαι παρὰ τῇ ἀρχῇ, ἢ περὶ τοὺς λόγους καὶ τὰ ἔργα εὐθύτης, καὶ ἄλλαι ἐντιμοὶ ιδιότητες αὐτοῦ· δ) νὰ ᾖται κατάλληλος εἰς τὸ νὰ δώσῃ, χρείας τυχοῦσης, διαταγὰς πρὸς τοὺς χωροφύλακας, ὥστε ὁ λόγος καὶ τὸ πρόσταγμα αὐτοῦ νὰ παραγάγῃ τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα. ε) νὰ δώσῃ ἐγγυητὴν, καὶ νὰ ὑποσχεθῇ ἐγγράφως ὅτι θέλει ὑπηρετῆσαι καλῶς, ἐκπληρῶν ἀκριβῶς τὰ ὀριζόμενα.

Προσόντα ἰδίως τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν πρώτην τάξιν τῶν ὑπαλλήλων τούτων.

Ἄρθρ. 2. Ἄναγκη πρώτον νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃσιν ἀκούοντως, ὥστε νὰ γίνωται εὐνόητοι· δεύτερον δὲ, ἂν ἤξεύρωσι μόνον νὰ ἀναγινώσκουσιν, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ γράφουσιν, ἀντὶ τοῦ γράφειν νὰ ἔχῃσιν γινώσιν ἄλλης τινος γλώσσης, ἢ νὰ παρέσχον ὁμολογουμένως ὑπηρεσίας ἐκτάκτους περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατεθέντων αὐτοῖς ἔργων ἐρεύνης καὶ ἐξακριβώσεως. Οἱ τῆς πρώτης τάξεως λαμβάνουσι κατὰ μῆνα μισθὸν ἑκατοσίων πενήκοντα γροσίων.

Προσόνητα, ιδίως ἀναγκαῖα τοῖς ἀνηκούσιν εἰς τὴν δευτέραν τάξιν.

*Ἀρθρ. 3. Πρῶτον, νὰ γνωρίζωσιν ὅπως οὖν τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γραφὴν δεύτερον, ἐκτὸς τῆς Ὀθωμανικῆς, νὰ ἔχωσι γινῶσιν τοῦλάχιστον μίας τῶν γλωσσῶν, τῶν ἐν χρήσει εἰς τὴν ἐπαρχίαν, εἰς ἣν τυχὸν διατρίβουσιν, ἢ νὰ ὁμολογῶνται ὡς ἔμπειροι περὶ τὸ διεξάγειν τὰς παραγγελλομένας ἐρεῦνας. Ὁ μισθὸς μισθὸς τῶν τῆς δευτέρας ἀτάξεως εἶναι γρόσια πεντακόσια.

Προσόνητα τῶν ἑτῆς τρίτης καὶ τετάρτης τάξεως.

*Ἀρθρ. 4. Ἄν δὲν γνωρίζωσι τὴν γραφὴν, εἶναι ὅμως ἀπαραίτητον νὰ δύνανται ν' ἀναγινώσκωσι, καὶ νὰ ὑπηρετήσων ἢ δὴ ἢ παρὰ τῇ ἀστυνομίᾳ, ἢ ἐν τῷ στρατῷ, ἢ παρ' ὑπάλληλους τοῦ Κράτους, ἢ νὰ ᾖναι γνωστοὶ ὡς κτησάμενοι πείραν εἰς τὸ ἐξερεῦναι καὶ ἐξακριβοῦν κατὰ τὰ παραγγελλόμενα. Ὁ μισθὸς τῶν τῆς τρίτης τάξεως εἶναι τριακόσια πενήκοντα, ὁ δὲ τῆς τετάρτης, διακόσια πενήκοντα γρόσια κατὰ μῆνα.

*Ἀρθρ. 5. Οἱ ἔχοντες τ' ἀνωτέρω προσόνητα ἐκλέγονται ἐκ τῶν ὑπκόων τῆς Ὑψηλῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, εἴτε μουσουλμάνων, εἴτε χριστιανῶν, δι' ἐκάστην τῶν ῥηθεισῶν τριῶν τάξεων, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ καταλλιλότητος αὐτῶν, ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν, ἢ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως καὶ κυρώσεως ἐκ μέρους τῆς Γενικῆς Διοικήσεως.

Περὶ τῶν κυρίως καθήκοντων αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 6. Πρῶτιστον καθῆκον αὐτῶν ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐποψὴν ἀναγκαίων ἔργων ὀφειλοῦσι δὴ λονότι νὰ μαθηθῶσιν ἐγκαίρως καὶ ἀκριβῶς, ἐξιχνιάζοντες καὶ ἀναφέροντες πᾶν, μικρὸν ἢ μέγα, ὅ,τι ἀπαιτεῖται νὰ ἤξεύρωσι καὶ νὰ πληροφορῶνται αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, εἴτε τὴν κυβέρνησιν, εἴτε τοὺς ἰδιώτας ἀφορῶν, τὰς δὲ πρὸς τοῦτο ἐρεῦνας διεξάγοντες ἐπισήμως καὶ δημοσίᾳ, ἀλλὰ χρείας τυχεύσεως, καὶ λαθραίως, καὶ διὰ μεταβολῆς τοῦ σχήματος, καὶ προσέτι νὰ φροντίζωσι περὶ διορθώσεως καὶ διαρρυθμίσεως, σύμφωνα τῷ νόμῳ καὶ ταῖς ἐν ἰσχύϊ διατάξεσι, τῶν παρανόμως καὶ ἀτάκτως πραττομένων. Ἐπομένως, ἐν ἐκάστη ἐπαρχίᾳ, οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἅπαντες ἢ ἐναλλάξ, παρόντες εἰς τὸ διοικητήριον αἰετοπε, θέλουσιν ἐκτελεῖν ὑποχρεωτικῶς τὰ τῆς κυρίας αὐτῶν ὑπηρεσίας. Τοιαῦτα δὲ εἰσὶ: α') ἐντὸς τῆς χώρας, ἢ εἰς ὑποκειμένους αὐτῇ τόπους, ἅμα συμβῆ τι ἀντιβαίνον εἰς τὴν τάξιν καὶ τὰ νομομιμένα, ἢ παρὰ τὰ εἰθισμένα, σπεύδοντες ν' ἀφίχθω-

σιν ἐκεῖ, νὰ ἐξετάσωσιν ἀκριβῶς περὶ τοῦ γεγονότος, καὶ περὶ τῶν πραξάντων τυχὸν τὴν ἀξιόποιον πράξιν, καὶ νὰ ὑποβάλωσι τὴν περὶ αὐτῶν ἔκθεσιν. β') Λαθόντες ἀκριβεῖς καὶ λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ἐξωθεν εἰς τὴν χώραν ἐρχομένων, ἢ ἐκ ταύτης ἀπερχομένων ὁδοιπόρων, ἰδίως δὲ περὶ τῶν εἰς παραλίους τόπους ἐξ ἀτμοκινήτων ἢ πλοίων ἀποβιβαζομένων, ἢ διὰ τούτων ἀναχωρούντων, νὰ φέρωσιν ἀμέσως εἰς γινῶσιν τῆς Διοικήσεως ἂν ὑπάρχη τι λόγου καὶ προσοχῆς ἄξιον, εἴτε σχετικῶς πρὸς τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς διατυπώσεις, εἴτε ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ πράγματος. γ') Βλέποντες τὰ διαβατήρια ἢ τὰς ἀδείας μεταβάσεως τῶν ἐρχομένων ἢ ἀναχωρούντων, νὰ παραδίδωσιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοὺς ὑπόπτους, τοὺς ἄνευ διαβατηρίου ἢ ἀδειῶν, τοὺς φέροντας διαβατήρια ἢ ἀδείας ἀτάκτως ἐκδομένας, τοὺς ἐντὸς τῆς χώρας ἄνευ ἐγγυητῶν διατρίβοντας, καὶ ὅσους θέλει ἡ ἀρχὴ νὰ συλλάβῃ. δ') Ἐπαγρυπνοῦντες εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς δημοσιευομένων διαταγῶν, σύμφωνα τῷ νόμῳ καὶ τοῖς κανονισμοῖς, ὅταν ἴδωσι τι κατὰ παράβασιν αὐτῶν πραττόμενον, ἂν δὲν δυνηθῶσι νὰ τὸ διορθώσωσιν, ἢ ἂν ἡ πράξις τιμωρηταὶ ὑπὸ τοῦ νόμου, ν' ἀναφέρωσι περὶ αὐτῆς. ε') Νὰ ἐπιτηρῶσιν αὐτοπροσώπως καὶ δραστηρίως ὅπως τὰ τρόφιμα καὶ τὰ ἐμπορεύματα πωλῶνται κατὰ τὴν διατίμησιν, ὅπως μὴ γίνηται χρῆσις ἐλλειπῶν κανταρίων, σταθμῶν, δραμιῶν, κοιλῶν, καὶ πηχέων, ὅπως μὴ κατασκευάζηται ἄρτος ὠμὸς καὶ διεφθαρμένος, μηδ' ἐκτίθηται πρὸς πώλησιν ἀσθενῆ καὶ ἰσχνὰ πρόβατα ἢ βόες, μηδὲ ἄωροι ἢ βλαβεραὶ ὀπώραι, ὅπως τηρῆται ἡ καθαριότης τῶν ὁδῶν, καὶ ἐκτελῶνται πάντοτε αἱ περὶ οἰκοδομῶν διατάξεις, καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅπως μηδὲν παραλείπηται διὰ τὴν καθαριότητα καὶ τῆς πόλεως ἀναγκαῖον, καὶ ς') Ἐφοῖας δὴποτε ὑποθέσεως διορισθῶσιν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς ἐξακρίβωσιν τινα, νὰ διεξάγωσι τὰς ἐρεῦνας τῶν κατὰ τὸν διαταχθέντα τρόπον. Οἱ μὴ ἐκπληροῦντες τι τῶν ἀνωτέρω, εἰς τὰ πρῶτιστα αὐτῶν καθήκοντα ἀναγομένων, θεωρηθήσονται ὡς μὴ ἐκτελοῦντες τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν. Ὅπως δὲ δύναται νὰ ἐκτελῇ ταύτην δεόντως, ὀφείλει ἕκαστος αὐτῶν νὰ κρατῇ ἐν βιβλιαρίῳ, ἐνθα θέλει σημειῶσι τὰς κυριωτέρας ὑποθέσεις, ἰδίως δὲ τὰ ὀνόματα καὶ τὰς ἰδιότητας τῶν παρεχόντων ὑπονοίας, καὶ ὑπ' αὐτῶν ζητουμένων προσώπων. Διὰ νὰ λάβῃ δὲ γινῶσιν πλήρη τῶν κανονισμῶν καὶ τῶν διαταγῶν, πρέπει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἐν δελτίῳ, περιέχον τοῦλάχιστον τὸ τρίτον βιβλίον τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος διαταγὰς.

*Ἀρθρ. 7. Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, οἱ ἔχοντες βαθμὸν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, ὑπάγονται εἰς τούτους, ὡς δὲ πρὸς τὰς ἐνεργείας τῶν, ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀνωτέραν πολιτικὴν ἀρχὴν, τὴν ἐδρεύουσαν ὅπου αὐτοὶ εὐρίσκονται. Τοῦτου ἕνεκα, οἱ μνησιαὶ μισθοὶ αὐτῶν, ἐγκριθέντες ὑπὸ τῆς ἐγγωρίου πολιτι-

κῆς ἀρχῆς, θέλουσι τοῖς πληρόνεσθαι ἐγγραφόμενοι εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τῶν ἐκεῖ χωροφυλάκων. Ἐπειδὴ δὲ, ἐκτὸς τῶν τῆς πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης τάξεως, ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Γ. διοικήσεως ὑπάρχει καὶ εἰς ἀρχηγὸς αὐτῶν, καὶ βοηθὸς τούτου, ἂν ἐν ταῖς ὑπαγομέναις διοικήσεσιν ὑπηρετοῦντες ἔχουσιν ἐκτακτὸν τι ν' ἀνακοινώσωσι, τὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἄλλας ἀτομικὰς ἐαυτῶν περιστάσεις ἀφορῶν, ἀναφέρονται γράφοντες πρὸς τὸν ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Γ. Διοικήσεως εὐρισκόμενον ἀρχηγόν.

Ἄρθρ. 8. Περὶ τῆς ἡδὴ δειγμάτων τῆς στολῆς, τῆς ὀρισεῖσης διὰ τὰς τρεῖς τάξεις τῶν ὑπαλλήλων τούτων, τῆς δὲ διὰ ταύτην, καὶ διὰ τὰ ξίφη, τὰ ὅποια θέλουσι μεταχειρίζεσθαι, δαπάνης οὐσης πληρωτέας ἐκ τοῦ μνηαίου αὐτῶν μισθοῦ, εἰς μὲν τοὺς τρίτης καὶ δευτέρας τάξεως ἐπιτρέπεται νὰ κατασκευάσωσι τὴν στολὴν αὐτῶν ἐξ ἐρίου, χρώματος βαθέως κυανοῦ πάντοτε, ἢ ἐξ ἀμβῆ χάριν οἰκονομίας, κατὰ βούλησιν, ἀλλ' οἱ τῆς πρώτης τάξεως θέλουσι φέρεῖ ἀπαραιτήτως στολὴν ἐξ ἐρίου, ἐπίσης χρώμα βαθύ κυανοῦ ἔχοντος. Ἄπαντες δὲ διατηροῦντες αὐτήν, κατὰ τὸ διατεταγμένον σχῆμα, ἐν μεγίστῃ καθαριότητι, ὀφείλουσι νὰ τὴν μεταχειρίζονται καλῶς, καὶ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ νὰ ᾖναι πάντοτε τὴν ἐπίσημον ταύτην στολὴν ἐνδεδυμένοι, ἂν δὲ ἐντὸς τοῦ ἔτους σχισθῇ ἢ φθαρῇ, νὰ κατασκευάζωσιν ἄλλην ἀνευ ἀναβολῆς.

Ἄρθρ. 9. Οἱ ἐρευνῆται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, δύναται, χρεῖας τυχοῦσης, νὰ ζητήσωσι τὴν σύμπραξιν τῶν χωροφυλάκων· οὗτοι δὲ θέλουσιν ὑπακούει εἰς τὰς τοιαύτας προσκλήσεις καὶ παραγγεῖλιας, τὰς συμφώνους πρὸς τὸν νόμον καὶ τὰς ἰσχυοῦσας διατάξεις.

Ἄρθρ. 10. Οἱ ἐν ταῖς ὑποδιοικήσεσι διωρισμένοι ἐρευνῆται πέμπουσι, κατὰ τὴν λῆξιν ἐκάστου μηνός, πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Διοικήσεως πρώτης τάξεως ἐκθέσεις περὶ τῶν ἐν τῷ διαστήματι τοῦ μηνὸς διαπραχθέντων φόνων, ληστεϊῶν καὶ ἄλλων τοιοῦτων ἐκτάκτων γεγονότων, τῶν δὲ συμβάντων εἰς τοὺς τόπους, ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ὑπάλληλοι, ἐξακριβουμένων διὰ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς, προστιθεμένων δὲ καὶ τῶν ἐντὸς τῆς ἔδρας τῆς Διοικήσεως λαβόντων χώραν, συντάσσεται δι' ἐκάτερα περίληψις, καὶ πέμπεται, μετὰ τῶν ἐκ τῶν ὑποδιοικήσεων ὑποβληθειῶν ἐκθέσεων, κατὰ μῆνα ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς διοικήσεως ταγματάρχου πρὸς τὸν συνταγματάρχον. Ἀλλὰ καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν εἰς διοίκησιν ἢ εἰς ὑποδιοίκησιν τινα δὲν συνέβη τοιοῦτον τι ἐντὸς ἐνός μηνός, οὐχ ἦττον πρέπει νὰ σταλῇ ἐκθέσις, δηλοῦσα αὐτὸ τοῦτο, ὅτι οὐδὲν συνέβη.

Ἄρθρ. 11. Ἄπαντες οἱ ἐν τινι ὑποδιοικήσει ἐρευνῆται θέλουσι παρρησιασθεῖν πάντοτε, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἢ ὅλοι ὁμοῦ, ἢ ἐναλλάξ, εἰς τὸ ὑποδιοικητήριον, ἢ εἰς ὀρισμένον ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τόπον· εἰς δὲ τὰς ἔδρας

τῶν Διοικήσεων θέλουσι παραμένει εἰς τὰ δωμάτια τοῦ ἀρχηγείου, ἐνθα, φυσικῶ τῷ λόγῳ, οἱ τῆς πρώτης τάξεως θέλουσι καθῆσθαι εἰς τὸ κυρίως δωμάτιον τῶν ἀξιωματικῶν, οἱ δὲ τῆς δευτέρας καὶ τῆς τρίτης παρὰ τῷ δωματίῳ τούτῳ.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ἐρευνῆται δὲν δύναται νὰ διακόψωσι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀνευ ἀδείας, ἢ νομίμου λόγου.

Ἄρθρ. 13. Ὁ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας ὅρους μὴ ἐκτελέσας Τετρίτης, θεωρούμενος ὡς παραβάτης τῶν καθήκοντων τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, κατὰ πρῶτον μὲν συμβουλευέται καὶ ἐπιπλήττεται, ἐν ὑποτροπῇ δὲ τιμωρεῖται δι' ἀφαίρεσως χρηματικῆς ποσοῦ, ἴσου πρὸς τὸν μνηαῖον αὐτοῦ μισθόν, καὶ ἂν πάλιν μὴ σωφρονισθεῖς, ἢ ἀπειθῶν, δὲν ἐκτελέσῃ τὰ παραγγελλόμενα, ἀποβάλλεται τότε κατ' ἀνάγκην τῆς θέσεώς του. Συμβάσης τοιαύτης ὀλιγωρίας ἐκ μέρους τινός τῶν ὑπαλλήλων τούτων, δεόν νὰ βεβαιωθῇ πρῶτον τὸ γεγονός ἀκριβῶς ἐξετασθῆν ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ, ἀκολουθῶν δὲ, ζητηθείσης δι' ἐκθέσεως τῆς ἀδείας τῆς ὑποδιοικήσεως, ἢ, ἂν πρόκηται περὶ ἀποβολῆς ἐκ τῆς θέσεως, καὶ ὑποβληθείσης τῆς περὶ τούτου ἀναφορᾶς εἰς τὴν Γ. Διοίκησιν, ἐνεργοῦνται τὰ δεόντα. Τὰ παρὰ τῶν τοιοῦτων, ποινῆς χάριν, λαμβανόμενα ποσὰ, ἴσα ἕκαστα πρὸς τὸν μνηαῖο μισθόν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπαλλήλου, πέμπονται μετ' ἐκθέσεως εἰς τὴν ἔδραν τῆς Διοικήσεως, παρακατατεθειμένα δὲ ἐν τῷ ἀρχηγείῳ, διανεμόνται κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους εἰς τοὺς ἐρευνῆτας τοῦ τόπου ἐκείνου, τοὺς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν διακριθέντας, ἀναλόγως τοῦ ζήλου καὶ τῆς ἐπιμελείας τῶν, εἰδοποιουμένης περὶ τούτων τῆς Γ. Διοικήσεως ἅπαξ ἐν τῇ λῆξει τοῦ ἔτους. Τὰ περὶ τῶν ὑπαλλήλων τούτων λαμβανόμενα μέτρα, τῆς ἀφαίρεσως χρημάτων λόγῳ ποινῆς, καὶ τῆς ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἀποπομπῆς, ἐφαρμόζονται μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς εἶναι ἔνοχοι ὀλιγωρίας καὶ ἀμελείας περὶ τὰ ἔργα τῶν· ἀλλ' ἂν πρόκηται ἄλλαι περιστάσεις πταισματος, πλημμελήματος ἢ ἐγκλήματος, ἰδίως ἂν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐρευνῆτικῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν ἐποίησαντο κακὴν χρῆσιν τῆς ἐντολῆς τῶν, ἢ εἰπόντες ψεῦδη, ἢ μεροληπήσαντες ὑπὲρ ἢ κατὰ τινος, ἢ ἀποκρίψαντες τὰς γενομένας ἐξακριβώσεις ὑφ' ὅποιανδήποτε πρόφασιν, τότε ἐκτελοῦνται καθ' ὀλοκληρίαν αἱ διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου, αἱ τὰς περιστάσεις ταύτας προβλέπουσαι καὶ τιμωροῦσαι.

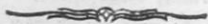
Συμπληρωματικὰ ἄρθρα.

Ἄρθρ. 14. Ὁ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην κατατασσόμενος, ἂν παραιτηθῇ πρὶν ἢ ὑπηρετήσῃ ἐπὶ ἓν ἔτος, δύναται ν' ἀποσυρθῇ τότε μόνον, ὅ-

ταν προτείνῃ ἀληθῆς κώλυμα καὶ λόγον καταναγκάζοντα· ἄλλως, ἂν στηρίζεται ἐπ' ἄλλων λόγων, ἢ θέλῃ νὰ λάβῃ ἄλλην ὑπερσίαν, ἢ παραίτησις του ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρ. 15. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν *τεφτίσκη*, συμπληρώσας τὸν χρόνον τῆς ὑπερσίας αὐτοῦ, ἢ διοικητικῶς ἀποβλήθῃς, κενώσῃ τὴν θέσιν, ἂν ὑπάρχῃ τις ἐκ τῆς Γ. Διοικήσεως, τάξεως δὲ κατωτέρας ἐκείνης, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ κατέχων πρότερον τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος θέσιν, καὶ κεκτημένος τὴν ἱκανότητα καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ περιέλθῃ εἰς ταύτην, οὗτος βεβαίως διορίζεται ἀντὶ τοῦ ἀποσυρθέντος ἢ παυθέντος, καὶ οὐχὶ ἄλλος τις ἐξωθεν.

ΟΔΗΓΙΑΙ

περὶ τοῦ προστίμου, εἰσπρακτέου παρὰ τῶν διαπραξαμένων κακούργημα, πλημμέλημα, ἢ πταῖσμα ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, σύμφωνα ταῖς διατάξεις τοῦ Αὐτοκρ. Ποινικοῦ Νόμου καὶ τῶν ἐν ἰσχύϊ κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἐν ταῖς ὀριζομέναις ὑπὸ τοῦ νόμου περιπτώσει ληπτέον πρόστιμον ἐστὶ συνέπεια δίκης, διεξαγομένης ἐνώπιον τῶν ἐφετείων καὶ τῶν ποινικῶν δικαστηρίων, ἐν ταῖς ἑδραῖς τῶν Διοικήσεων, ἐνώπιον δὲ τῶν πρωτοδικείων ἐν ταῖς ὑποδιοικήσεσι, καὶ περατουμένης δι' ἀποφάσεως ἥτις ἐπιβάλλει τοῦτο, εἴτε μετ' ἄλλης, εἴτε ἄνευ ἄλλης ποινῆς. Ἐκδοθείσης τοιαύτης ἀποφάσεως, συντάσσεται δελτίον περιληπτικὸν τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβλητέου προστίμου, καὶ τοῦ ἄρθρου καθ' ὃ τοῦτο διετάχθη, καὶ ἀφ' οὗ πρωτοκολλισθῆ, σφραγίζεται τῇ σφραγίδι τοῦ συμβουλίου καὶ πέμπεται πρὸς τὸν ὑποδιοικητὴν, ἐγγχειριζόμενον εἰς τὸν ἐπὶ τῆς δίκης διωρισμένον κλητῆρα, ὅστις ἂν ᾖ, εἴτε ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος, εἴτε χωροφύλαξ.

Ἄρθρ. 2. Τοῦ λοιποῦ τὰ πρόστιμα ληφθήσονται, διδομένον ἐνδεικτικῶν ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν εἰσπραξίν αὐτῶν. Ἐπὶ τούτῳ ὠρίσθη ἤδη ἐν παντὶ τμήματι καὶ ἐν πάσῃ κωμοπόλει ἴδιον βιβλίον, τὰ δὲ ἐνδεικτικὰ τῆς παραλαβῆς τῶν προστίμων, κατὰ τὴν τάξιν τὴν τρουμένην ἐπὶ τῶν ἐξόδων καὶ τῶν φόρων, ἐξετυπώθησαν ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ· καὶ τοῦτο μὲν κρατεῖ ὁ ὑποδιοικητὴς, καθόσον δὲ λαμβάνει τὰ πρόστιμα, θέλει σημειοῖ κατὰ στήλην τὴν ὑπόθεσιν, τὸ ποσὸν καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς παραλαβῆς· ἀκολουθῶς, γραφομένου ἐπίσης τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ πρὸς ὃν ἐπεβλήθη τὸ πρόστιμον εἰς ἀμφοτέρω τὰ ἐνδεικτικὰ, ἐκατέρωθεν τοῦ βιβλίου ἐκτυπωμένα, ἐκκόπτονται ταῦτα ἐκ τοῦ σιελέχους, καὶ κατὰ τὸ ὑπόδειγμα σφραγιζόμενα ὅπισθεν τῇ σφραγίδι τῆς ὑποδιοικήσεως, δίδονται τὸ μὲν πρὸς τὸν καταβαλόντα τὰ χρήματα, τὸ δὲ πρὸς τὸν ἐκπληρώσαντα χρεὴ κλητῆρος χωροφύλακα, ἢ ἀστυνομικὸν ὑπάλληλον· θάτερον τῶν ἐνδεικτικῶν μένει παρὰ τῷ πληρώσαντι τὸ πρόστιμον, ἀλλ' ὁ χωροφύλαξ ἢ ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος παραδίδει

τὸ ἕτερον, ὅπερ ἔλαβεν, εἰς τὸν ἀνώτερον ἀξιωματικὸν τοῦ ὄπλου του, τὸν εὐρισκόμενον ἐν τῷ τόπῳ ἐκεῖνῳ. Οὕτως, ἀθροίζόμενα ἐκεῖ τὰ ἐνδεικτικά, πέμπονται κατὰ τριμηνίαν εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ Τάγματος, καὶ ἐντεῦθεν ἐπίσης τὰ ἐν τῇ τριμηνίᾳ ἠθροισμένα πέμπονται διὰ μιᾶς πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Συντάγματος. Ὁ δὲ χωροφύλαξ, ἢ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος, ὀφείλει νὰ διδῇ ἐκάστοτε πρὸς τὸν ἀνώτερον ἀξιωματικὸν αὐτοῦ ὅπερ λαμβάνει παρὰ τοῦ ὑποδιοικητοῦ ἐνδεικτικὸν προστίμιον.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐκ τῶν προστίμων εἰσπραττόμενα φυλάττοντες παρ' ἑαυτοῖς οἱ ὑποδιοικηταί, παραδίδουσι τὴν πρώτην ἐκάστου μηνὸς τὰς γενομένας εἰσπράξεις εἰς τὰ ἐγγύρια ταμεῖα ἐπὶ ἀποδείξει. Τῶν εἰσπράξεων ἀθροισμένων οὕτως εἰς τὰ ταμεῖα, συνάττονται κατὰ τριμηνίαν λεπτομερεῖς κατάλογοι, ἐν οἷς σημειοῦνται καὶ οἱ ἀριθμοὶ αὐτῶν, παραβληθέντες δὲ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐφετείων, ἢ ποινικῶν δικαστηρίων, ἢ πρωτοδικείων πρὸς τὰς ὑπαρχούσας σημειώσεις, καὶ ἐπικυρωθέντες, θεωρηθέντες δὲ προσέτι ἐν τοῖς διοικητικῶν συμβουλίῳ, ὑποβάλλονται πεμπόμενοι μετὰ τῶν χρημάτων εἰς τὰς Διοικήσεις, αἵτινες πάλιν ὑποβάλλουσι μόνους τοὺς τριμηνίους καταλόγους τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν ὑπαγομένων ὑποδιοικήσεων εἰς τὰς Γενικὰς Διοικήσεις. Τὰ χρήματα μένουσι παρακατατεθειμένα εἰς τὰ ταμεῖα τῶν Διοικήσεων, δοθησόμενα ἢ διαπανηθόμενα, ὡς ἤθελον προσδιορίσει αἱ Γενικαὶ Διοικήσεις.

Ἄρθρ. 4. Ὡς ἐρέθη ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ, ἐκ τῶν δι' ἕκαστον πρῶτον, ὅπερ λαμβάνει ὁ ὑποδιοικητὴς, ἀπὸ τοῦ στελέχους ἐκκοπτομένων ἐνδεικτικῶν, θατέρου διδομένου πρὸς τὸν καταδικασθέντα εἰς τὴν πληρωμὴν, τοῦ δ' ἑτέρου, διὰ χειρὸς τοῦ ἀρμοδίου χωροφύλακος ἢ ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου, διαβιβαζόμενου πρὸς τὸν κατὰ τὸν ἀνώτερον ἀξιωματικὸν, οὗτος πέμπει κατὰ τριμηνίαν τὰ εἰς αὐτὸν ἐγχειριζόμενα ἐνδεικτικά πρὸς τὸν Διοικητὴν τοῦ Τάγματος, οὗτος δὲ ἀπ' εὐθείας καὶ διὰ μιᾶς πρὸς τὸν Διοικητὴν τοῦ Συντάγματος. Καθ' ὅσον δὲ αἱ Διοικήσεις καὶ αἱ Γ. Διοικήσεις λαμβάνουσι τοὺς ὑπὸ τῶν ὑποδιοικητῶν πεμπόμενους καταλόγους τῶν εἰσπράξεων, διευθύνουσι αὐτοὺς ἐπίσης πρὸς τὰς ῥηθείσας ἀρχάς, αἵτινες, γενομένης τῆς πρὸς τὰ ἐνδεικτικά παραβολῆς τῶν καταλόγων καὶ εὐρεθέντων τούτων συμφώνων πρὸς ἐκεῖνα, ἐπισημεύουσι τὰ δέοντα, καὶ ἀπαντῶσι πρὸς τοὺς πέμψαντας.

Ἄρθρ. 5. Ὅντος ἀπληροῦμένου νὰ λαμβάνηται τοῦ λοιποῦ προστίμου ἀνευ τοιούτων ἐντύπων ἐνδεικτικῶν, ὅσον ἂν ᾖ τὸ ποσόν, εἰς δ συνίσταται τὸ προστίμιον, πρέπει νὰ δίδονται ἀπέναντι τὰ ἐντυπα ταῦτα ἐνδεικτικά. Ἐκάστοτε δὲ τιθεμένου ἐπὶ τῶν δύο ἐνδεικτικῶν τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ ὑπάρχοντος εἰς τὸ βιβλίον, ἄρχεται ἡ ἀριθμησις ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 1, καὶ τίθενται μέχρι τέλους ἀριθμοὶ κατὰ σειράν. Γενομένης δὲ τῆς πρὸς τὸ βιβλίον παραβολῆς ἐνταῦθα, ἂν εὐρεθῶσιν ἐνδεικτικά πλείονα

παρὰ τὰς εἰς τὸ βιβλίον ὑπαρχούσας σημειώσεις, θέλουσιν ἐφαρμοσθῆ τὰ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑπὸ τοῦ νόμου διατασσόμενα καὶ τουναντίον, ἂν, ὑπαρχούσης ἐν τῷ βιβλίῳ σημείωσης, δὲν φαίνεται τὸ ἀντιστοιχοῦν ἐνδεικτικόν, θέλει ἀποδοθῆ τούτο εἰς τὴν ἀμέλειαν τῶν ἐγγυωρίων ἀστυνομικῶν ἀρχῶν. Καὶ ἐπειδὴ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνδεικτικά θέλουσι φέρει ἀριθμούς τεθειμένους τακτικῶς, ἢ ἔλλειψις δηλωθήσεται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ π. χ. πρὸ τοῦ ἐνδεικτικοῦ ὑπ' ἀρ. 8 βεβαίως πρέπει νὰ προὔπαρξη ἐνδεικτικὸν ὑπ' ἀρ. 7, ὅπερ εὐκολώτατα δύναται νὰ γνωσθῆ ἐπιτοπίως. Ἄναγκη ἐπομένως νὰ καταβάλληται μεγίστη προσοχὴ καὶ ἐπιμέλεια ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἄρθρ. 6. Μολοντί τὸ προστίμιον λαμβάνεται ἐν γένει κατ' ἀπόφασιν τῶν ἐφετείων ἢ ποινικῶν δικαστηρίων, ἢ πρωτοδικείων, ἐπειδὴ εἰς κώμας καὶ χωρία, εἴθα ὑπάρχουσιν ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, δὲν ὑπάρχουσι δικαστήρια καὶ συμβούλια πρὸς διεξαγωγὴν τῶν δικῶν, ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν εἰς τοιοῦτους τόπους ἤθελον ἀφελθῆ ζῶον εἰς ἐσπαρμένον καὶ καλλιεργημένον ἀγρὸν ἀλλότριον, ἢ πωληθῆ τι ἐφαρμένον καὶ ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν υἰείαν, ἢ ἤθελον ῥιφθῆ εἰς τὰς ὁδοὺς σκύβαλα καὶ δυσώδη πράγματα, διὰ τοιαῦτα συνθήη καὶ μικροῦ λόγου ἀξία, προβλεπόμενα ἐν τῷ τρίτῳ τίτλῳ τοῦ Ποινικοῦ νόμου, εἶναι ἀδύνατον, πρὸς πληρωμὴν τοῦ καταβλητέου προστίμου, νὰ πέμπωνται οἱ ὑπάιτιοι εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ὑποδιοικήσεως ἢ τῆς Διοικήσεως, ἀλλ' ἀπ' ἑτέρου δὲν πρέπει νὰ μένωσιν ἀνεκτέλεστοι αἱ περὶ τούτου διατάξεις διὰ ταῦτα, ὅπου μὲν ὑπάρχουσιν ἀρχηγεῖα, τὸ διὰ τοιαύτας συνθήεις καὶ μικροῦ λόγου ἀξίας παραβάσεις ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενον προστίμιον λαμβάνεται, ἀπ' οὗ πρότερον ἐξακριβισθῆ τὸ γεγονός ὅτι συσκέψως μεταξὺ τῶν ἐκεῖ εὐρισκόμενων ὑπαλλήλων, ἢ τοῦ δημάρχου, τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς, τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων καὶ λοιπῶν ἐν δὲ ταῖς κώμας καὶ τοῖς χωρίοις, ἀπ' οὗ ἀποδειχθῆ τὸ γεγονός ἐξετασθὲν κατὰ σύσκεψιν μεταξὺ τοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ γραμματέως του, τοῦ ἐκεῖ εὐρισκόμενου ἀξιωματικοῦ τῆς χωροφυλακῆς, καὶ τῶν κληθισμένων ὡς τῶν μάλλον καταλλήλων ἐκ τῶν δημογερόντων τοῦ χωρίου σημειοῦται δὲ ἐκάστοτε εἰς ἰδιαίτερον βιβλίον. Τὸ δὲ ἐντεῦθεν εἰσπραττόμενον ποσὸν ἐγγραφόμενον προστίβεται εἰς τὸν κατὰ τριμηνίαν συνταχθησόμενον κατάλογον ὑπὸ τῆς, εἰς ἣν ὑπάγεται ἡ κώμη, ὑποδιοικήσεως, καὶ πέμπεται μετὰ τῶν εἰσπράξεων ταύτης εἰς τὴν εἰδρὰ τῆς Διοικήσεως. Ὡς δὲ ἡ παρὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς κανονισμοὺς ἐπιβολὴ καὶ λῆψις προστίμου παράγει εὐθύνην καὶ παράβασιν καθήκοντος, οὕτω καὶ ἡ μὴ λῆψις τοῦ προστίμου παρὰ τοῦ πράξαντος ἀξιόποιον πράξιν ταυτὸν ἐστὶ τῷ μὴ ἐκτελέσει τὴν δεούσαν τιμωρίαν, καὶ καταμαρτυρεῖ ὀλιγωρίαν τοῦ ὑπαλλήλου περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς ἑαυτοῦ ἐπομένως ὀφείλει οὗτος ἀπαραιτήτως καὶ

να μὴ ἐπιβάλλῃ εἰς τινὰ τιμωρίαν μείζονα τῆς νομίμου, καὶ νὰ μὴ ἐξαρῇ τὸν πρᾶξαντα ἀξιοποῖνον πρᾶξιν τῆς τιμωρίας, ἢν δέον νὰ ὑποστῇ.

*Ἄρθρ. 7. Εἰς τὸ βιβλίον καὶ εἰς τὰ ἐνδεικτικὰ τὰ περὶ προστίμων δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχωσι ἔσσματα καὶ σθέσματα· ἐπειδὴ δὲ τὸ σφάλλαι σθαι ἀνθρώπινον, ἐν περιπτώσει λάθους, θέλει σύρσθαι γραμμὴ ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης γραφῆς, καὶ γράφσθαι κατωτέρω τὸ ὄρθον, καταβαλλομένης πάντοτε προσοχῆς ὅπως μὴ συμβαίνωσι τοιαῦτα λάθη, κρατῶνται δὲ καθαρὰ τὰ φύλλα καὶ αἱ σημειώσεις.

*Ἄρθρ. 8. Ἐπιτρέπεται ἡ διάρθρωσις, μεταβολὴ καὶ συμπλήρωσις τῶν ὁδηγιῶν τούτων ἐν Νομαρχιακῷ συμβουλίῳ, καθ' ὅσον ἠθελεν ὑπαγορεύσθαι ταῦτα ἢ πεῖρα, καὶ ἡ ἐντεύθεν προσκτιθησομένη γνώσις.

ΟΔΗΓΙΑΙ

περὶ τῆς ἀμοιβῆς, ἣν πρέπει νὰ λαμβάνωσιν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται τῆς χωροφυλακῆς ἕνεκα τῆς δι' αὐτῶν ἐκτελουμένης προσαγωγῆς ἀντιδίκων ἐπὶ πολιτικῶν δικῶν.

*Ἄρθρ. 1. Οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται τῆς χωροφυλακῆς λαμβάνοντες, ὑπὸ τὰ σκῆπτρα τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος, τακτικῶν μισθῶν, ἔχοντες δὲ καθῆκον νὰ διατηρῶσι τὴν εὐταξίαν, νὰ εἰσπράττωσι καὶ νὰ προσάγωσι, κατὰ τὰς διδομένας αὐτοῖς διαταγὰς, δι' οἰκονομίας ἐνεργειαν, ἐν τῇ ἐκπληρώσει ἢ ἀνεξαρτητικῶς τοῦ καθήκοντος αὐτῶν, μικρὰν ἢ μεγάλην, ἀπηγόρευται ἐντόνωσ καὶ ἀπολύτως νὰ λαμβάνωσι παρ' οὐδενὸς χρήματα ἢ ἄλλο τι, ὡς ἀμοιβὴν ἢ ἀντιμισθίαν, ἢ ἐτέρω οἰσθῆτιν λόγῳ. Οἱ δὲ τυχόν παραβάται τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ νόμου.

*Ἄρθρ. 2. Παρὰ τὰς εἰς πταίσμα, πλημμέλημα ἢ κακούργημα ἀναγομένας, ἢτοι τὰς ἐν τῷ ποινικῷ νόμῳ διαλαμβανόμενας περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται ἡ προσαγωγὴ τινῶν ἀτόμων, ἐπὶ πολιτικῶν δικῶν, ἂν κατὰ συνέπειαν αἰτίαςεως πρὸς τὴν Διοίκησιν, πρόκειται νὰ πεμφθῇ ὡς μὴνύτωρ ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς ἢ ἀπλοῦς χωροφυλαξ, εἰς τοὺς τοιοῦτους ἀπεφασίσθη νὰ δίδηται ὀρισμένη τις ἀμοιβὴ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου εἰς ὃν θέλουσιν ἀπέλθαι καὶ ὅθεν θέλουσιν ἐπανέλθει· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς ἀνωτέρω ἐββέθη, ἡ παροχὴ αὕτη πρὸς τοὺς χωροφύλακας ἀντιβαίνει εἰς τὸν κανονισμὸν, τοῦ ἐκ τοιούτων ἀμοιβῶν προερχομένου ποσοῦ, παρακατατιθεμένου παρὰ τῷ Τάγματι καὶ τῷ Συντάγματι, θέλει γίνεσθαι χρήσις πρὸς νοσηλείαν τῶν νοσηλῶν ἢ πληγωμένων χωροφυλάκων, ἢ πρὸς ἐπικουρίαν τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Κυβερνήσεως παθόντων ζῆμιαν τινὰ, οἷα ἡ ἀπώλεια ἵππου, σολῆς, ἢ ὕπλου, ἢ τέλος, πρὸς παραμυθίαν ἄλλων στρατιωτικῶν ἀναγκῶν, δι' ἃς δὲν ὑπάρχει τεταγμένον κεφάλαιον.

Ἰδοῦ δὲ πῶς εἶναι εἰσπρακτέα ἡ ἀμοιβὴ αὕτη.

*Ἄρθρ. 3. Ἐπειδὴ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς χωροφυλακῆς ἔργον εἶναι ἢτε ἐξακρίβωσις τῶν πραττομένων πταισμάτων, πλημμελημάτων καὶ κακούργημάτων καὶ ἡ σύλληψις τῶν διαπραττόντων ταῦτα, ἐπὶ τῶν τοιού-

των, π χ, ἂν ἔλθωσιν εἰς χεῖρας δύο ἀνθρώπων, πρόκειται δὲ νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ γεγονός, καὶ νὰ προσαχθῇ ὁ παῖσας, ἢ ἂν, συμβάσης κλοπῆς πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τὸ γεγονός τῆς κλοπῆς, καὶ νὰ συλληφθῇ ὁ κλέπτης, ἢ ἂν ᾖ ἀνάγκη νὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖρας τῆς ἀρχῆς φονεῖς ἢ λησται, ἢ κακούργοι ἐν γένει, ἐνὶ λόγῳ, ὡσάκις πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῆς χωροφυλακῆς, ἐπὶ πράξεων προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀνατεθῇ εἰς τινα εἰδικὴ ἐντολὴ ὑποιαδήποτε, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνῃ οὗτός τι, ἀπ' εὐθείας ἢ δι' ἄλλου, εἴτε παρὰ τοῦ ἐνάγοντος, εἴτε παρ' ἐτέρου τινός, λόγῳ ἀμοιβῆς, ἢ ἀντιμισθίας, ἢ δαπάνης, ἢ δώρου. Ἐκτὸς ὅμως τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, ἐπὶ πολιτικῆς δηλωθῆς δίκης, π χ, ἂν ἕνεκα δολοηψίας ἐναγομένοι τινὲς πρὸς νὰ προσέλθωσιν ἐκ χωρίων ἢ ἐξ ἄλλης ἐπαρχίας, ἢ ἂν ἐκ πολιτικοῦ καὶ συνήθους λόγου ἀπαιτούμενα χρήματα, πράγματα καὶ λοιπὰ ᾖ εἰσπρακτέα, ἢ, κατὰ συνέπειαν ἀγωγῆς περὶ δάσους, βοσκῆς, ἰδιοκτησίας καὶ λοιπῶν, ἀπαιτῆται νὰ γίνῃ ἐπιτοπίως ἐξέτασις τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ δὲν κατορθοῦνται ταῦτα δι' ἀπλῆς παραγγελίας ἐγγράφου, πεμπομένης ἐξω τῆς χώρας, πλησίον ἢ μακρὰν, ὥστε πρέπει νὰ σταλῇ ἐξεπίτηδες χωροφύλαξ τις, ζητῆ δὲ τοῦτο ὁ ἐνάγων, τότε, ὁ εἰς τὴν ὑπερσίαν ταύτην διοριζόμενος χωροφύλαξ, ἰππεὺς ἢ πεζός, ὀριζόμενος πρότερον πῶσας ὥρας ἀπέχει ὁ τόπος ὅπου πρόκειται νὰ ὑπάγῃ, λαμβάνει ἐκ προκαταβολῆς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἀπόστασιν μιᾶς ὥρας μόνως, πέντε γρόσια, ἂν δὲ ἡ ἀπόστασις ᾖ μεγαλητέρα, ἀνὰ ἓν γρόσιον διὰ τὰς λοιπὰς ὥρας, ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἐπιστροφὴν. Οὕτω, κατὰ τὸν ῥηθέντα ὑπολογισμόν, ἂν χωροφύλαξ τις μέλλῃ νὰ μεταβῇ εἰς τόπον ἀπέχοντα ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, ἢ ἡμίσειαν, ἢ τὸ πολὺ μίαν ὥραν, θέλει λάβει διὰ τὴν μετὰ ἄσιν καὶ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἀνὰ πέντε γρόσια, τὸ ὅλον δέκα ἂν εἰς τόπον ἀπέχοντα δύο ὥρας, πέντε διὰ τὴν πρώτην ὥραν, καὶ ἓν διὰ τὴν δευτέραν, ἐξ γρόσια διὰ τὴν ἐκείσε μετάβασιν, καὶ ἐξ διὰ τὴν ἐπιστροφὴν, τὸ ὅλον δώδεκα γρόσια. Διὰ τριῶν ὡρῶν ἀπόστασιν, γρόσια δεκατέσσαρα καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἄν ὁ πεμπομένος ᾖ ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς αὐτοῦ ὀρισθῆσεται ἐν συμβουλίῳ κατ' ἀμοιβαίαν συναίνεσιν καὶ σύμφωνα πρὸς τὸν περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἐξεπίτηδες διὰ τοιαύτας ὑπερσίας ἀποστελλομένων κανονισμόν, ἀναλόγως δὲ τῆς καταστάσεως καὶ τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς ὑποθέσεως, δι' ἣν μεταβαίνει.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ἀμοιβαὶ αὗται ἄσασαι προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος. Ἐν τούτοις, ἐκτὸς ὅταν πρόκειται περὶ εἰσπράξεων, ἐπὶ τῶν δικῶν, ἐν περιπτώσει ἥτις τοῦ ἐναγομένου, ἢ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δοθεῖσα ἀμοιβὴ λαμβάνεται κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν παρ' ἐκείνου, καὶ ἀποδίδεται τῷ ἐνάγοντι.

Ἄρθρ. 5. Ἐν ἐκάστη ἐπαρχίᾳ κρατοῦνται, κατὰ τὸ περὶ τούτου ὑποδείγμα, δύο βιβλία· τὸ μὲν εἰς τὴν ἔδραν τῆς Διοικήσεως, ἐν τῷ ἀρχηγίῳ τῆς χωροφυλακῆς, παρὰ τῷ κρατοῦντι τὴν μετὰ τῶν ὑποδιοικήσεων ἀλληλογραφίαν· τὸ δ' ἕτερον, εἰς τὸ στρατιωτικὸν Διοικητήριον, παρὰ τῷ καταλυματικῷ, ἢ τῷ ἐπιλογίᾳ, ἐν δὲ ταῖς ὑποδιοικήσεσι, παρὰ τοῖς ἐκπληροῦσι τὰ ἔργα τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν. Κατὰ δὲ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ὀρισθείσης πρῶτον τῆς νομίμου ἀμοιβῆς ἐν τῶν Ἐφετείῳ ἢ τῷ Πρωτοδικείῳ, καὶ καταβληθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τὸ ποσὸν αὐτῆς, τὸ ὄνομα τοῦ ἐνάγοντος, τοῦ ἐναγομένου καὶ τοῦ διορισθέντος χωροφύλακος, ἢ χρονολογία, καὶ ἡ ἀπόστασις τοῦ τόπου ἔνθα θέλει μεταβῇ οὗτος, ἐγγράφονται εἰς ἀμρότερα τὰ βιβλία, τὰ δὲ ληφθέντα χρήματα παρακατατίθενται παρὰ τῷ ἐκεῖ ἀνωτέρῳ ἀξιωματικῷ τῆς χωροφυλακῆς.

Ἄρθρ. 6. Ἐν ἐκάστη ὑποδιοικήσει συντάσσεται κατὰ τριμηνίαν πίναξ τοῦ ἐκ τοιούτων ἀμοιβῶν σχηματισθέντος ποσοῦ, σφραγιζόμενος τῇ σφραγίδι τοῦ λοχαγοῦ, ἢ τοῦ ὑπολοχαγοῦ καὶ τοῦ λογιστοῦ, καὶ πέμπεται μετὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ τάγματος. Οἱ ὑποδιοικητὰ διευθύνουσι καὶ οὗτοι πρὸς τὰς Διοικήσεις πίνακα περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, κεκυρωμένον ὅμως ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου. Ὑπὸ δὲ τῶν ταγμάτων πέμπονται κατὰ τριμηνίαν περιλήψεις μόνον τῶν πινάκων εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ συντάγματος.

Ἄρθρ. 7. Τὸ ἐκ τῶν ἀμοιβῶν τούτων ἐντὸς ἐνὸς ἔτους εἰσπραχθέν ποσὸν εἰς τὰ μέρη, ἔνθα ἐδρεύει τὸ τάγμα χωροφυλακῆς, παρακατατίθεται παρὰ τῷ τάγματι, δαπανώμενον, κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, πρὸς θεραπείαν τῶν παρυσιαζομένων ἀναγκῶν· ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνηται ἄνευ ἀποδείξεως καὶ ἄνευ διαταγῆς. Τούτου ἕνεκα δύναται ὁ ταγματάρχης, τῇ γνώμῃ καὶ ἐνσφραγίστῳ κυρώσει τοῦ κυρίου τῶν χρημάτων, νὰ διαθέσῃ ἐκαστοτε ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου μέχρις ἑκατὸν γροσίων διὰ τινὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2ῳ ἀναφερομένων λόγων, πέμπων κατάλογον τῶν οὕτω δαπανηθέντων πρὸς τὸ συμβούλιον τοῦ συντάγματος μετὰ τῆς περιλήψεως, περὶ ἧς ἀνωτέρω ὁ λόγος, ἀνὰ πᾶσαν τριμηνίαν, θέλει δὲ ζητεῖ τὴν ἄδειαν τοῦ συμβουλίου τούτου, ὑποβάλλων ἐκθεσιν τοῦ συμβουλίου τοῦ τάγματος, ὡσάκις θεωρῆται ἀναγκαῖα ἢ δαπάνη μείζονος τῶν ἑκατὸν γροσίων ποσοῦ, καὶ πράττει κατὰ τὴν ὑπ' ἐκείνου δοθησομένην διαταγὴν· ἢ ἄλλως, ἂν δαπανηθῇ τι ἐκνέμως καὶ ἀτάκτως, ὁ ταγματάρχης ὑποβληθήσεται εἰς ἀποζημίωσιν.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ.

(Τῆ 21 Σαμπάν, 1286.)

"Αρθρ. 1. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ δι' ἐγγυήσεως προσωρινὴ ἀποφυλάκισις τῶν εἰς δεσμὰ, ἢ τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν (ἀποκεφάλισιν) καταδικασθέντων.

"Αρθρ. 2. Ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν διδομένη ἐγγύησις εἶναι δύο εἰδῶν· 1ον χρηματικὴ, ἣτις δίδεται διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὀφειλομένων, δηλ. μὴ ὄντος τούτου εἰς κατάστασιν νὰ πληρῶσῃ ἐντὸς ὀρισμένης προθεσμίας εἴτε ὅλον εἴτε μέρος τοῦ χρέους του, ἀντ' αὐτοῦ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν ὁ ἐγγυητής, ὅστις ἀφοῦ ἀπαξ δόσῃ τὴν ἐγγύησιν του δὲν δύναται ἀκολούθως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀνακαλέσῃ ταύτην καὶ νὰ παραιτηθῇ τῶν ὑποχρεώσεων, ἃς ἀνεδέξατο.

"Αρθρ. 3. Ἡ δευτέρα ἦτοι ἡ προσωπικὴ ὑποχρεοῖ τὸν δίδοντα αὐτὴν νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἐναγομένον ὅποτε ἤθελεν οὗτος ζητηθῆ. Οἰασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἡ προσωπικὴ ἐγγύησις, ὁ δοὺς αὐτήν, ἅμα ὡς δὲν δυναθῆ νὰ παραιτήσῃ τὸν ἐναγομένον ἐν καιρῷ, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ὑποχρεώσεων ἐκείνου, ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη.

"Αρθρ. 4. Ὁ προσωπικῶς ἐγγυηθεὶς, ἅμα ὡς ἤθελε δυσπιστήσῃ εἰς τὴν κατάστασιν ἢ τὸ ἄτομον τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη, δύναται φέρων καὶ παρδίδων αὐτὸν εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχὴν νὰ ἀπαλλαγθῇ τῆς δοθείσης ἐγγυήσεως καὶ λάβῃ τὴν δοθείσαν διὰ τὴν ἐγγύησιν ἐγγραφον ἀπόδειξιν του.

"Αρθρ. 5. Εἰς ἑκατέραν τῶν ὡς ἄνω ἐγγυήσεων, δηλ. εἰς τε τὴν χρηματικὴν καὶ τὴν προσωπικὴν τοῦ ὡς ἐγγυητοῦ παρισταμένου, δεόν νὰ ἦ γνωστὴ ἡ κατοικία καὶ τὸ ἐπάγγελμα, προσέτι δὲ ἀνάγκη οὗτος νὰ ἦ ἐκ τῶν ἐντίμων πολιτῶν καὶ Ὁθωμανὸς ὑπήκοος, συνάμα δὲ ἡ περιουσία αὐτοῦ νὰ ἦ διπλάσια τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὀφειλομένων καὶ ὑπὲρ ὧν οὗτος ἐγγυᾶται. Εἰς τὰς ἀρμοδίους ἀρχὰς ἀπόκειται ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἀνωτέρω.

"Αρθρ. 6. Ὑπὲρ ἐνὸς ἐναγομένου δύνανται νὰ ἐγγυηθῶσι καὶ πλέον τοῦ ἐνὸς, ἢ δ' ἐν τοιαύτῃ περιστάσει διδομένη ἐγγύησις εἶναι ἢ ἀπλῆ καὶ ἀλληλέγγυος μὲν ἐστὶν ἡ ὑποχρεοῦσα ἕκαστον τῶν ἐγγυητῶν ἰδίως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ὅλου ποσοῦ, δυναμένου τοῦ ἐπιπευ-

δοντος νὰ ἐκζητήσῃ κατὰ προτίμησιν παρ' οὐτινος ἐξ αὐτῶν θέλει τὴν πληρωμὴν ὀλοκλήρου τοῦ ποσοῦ, δι' ὃ οἱ ἀλληλέγγυοι ἐγγυήθησαν ἀπλῆ δὲ, ἢ ὑποχρεοῦσα ἕκαστον εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ μέρους.

"Αρθρ. 7. Ὁ ἐναγομένος δύναται νὰ ἐγγυηθῇ καὶ δι' ἑαυτὸν ἅμα δυναθῆ νὰ δώσῃ ὡς ἐνέχυρον τιμαλφῆ πράγματα, μετρητὰ, ἢ τίτλους ἀξίας ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει διατάσσεται ἡ προσωρινὴ ἀποφυλάκισις του.

"Αρθρ. 7. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐγγυητής τις ἤθελεν ἐκπληρῶσαι ἐγκαίρως τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς διὰ τῆς ἐγγυήσεως ἀνεδέξατο, ἐκεῖνος δὲ ὑπὲρ οὗ εἶχεν ἐγγυηθῆ ὀφείλει νὰ προσφέρῃ καὶ αὐθις ἐγγύησιν διὰ τὴν αὐτὴν ἢ ἄλλην αἰτίαν, ὁ πρῶτος ἐγγυητής θὰ ἐρωτᾶται ἐὰν δέχεται νὰ ἐγγυηθῇ καὶ αὐθις· ἐπὶ τῇ καταφατικῇ δὲ ἀπαντήσει του θέλει γίνεσθαι δεκτὴ καὶ πάλιν ἡ ἐγγύησις του.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Σχηματισμός τῆς χωροφυλακῆς.

"Αρθρ. 1. Οἱ ἐν ἐκάστη Διοικήσει χωροφύλακας, ἰππεῖς τε καὶ πεζοί, θεωροῦνται ἀποτελοῦντες ἓν σύνταγμα.

"Αρθρ. 2. Ἐκαστον σύνταγμα χωροφυλακῆς διαιρεῖται εἰς τάγματα, τὰ τάγματα εἰς λόγους, οὗτοι δὲ εἰς ἐνωμοτίας.

"Αρθρ. 3. Ἐκαστον τάγμα σύγκειται τοῦλάχιστον ἐκ δύο, καὶ τὸ πολὺ ἐκ δέκα λόγων, ὁ δὲ λόγος τοῦλάχιστον ἐκ πέντε, καὶ τὸ πολὺ ἐκ δέκα ἐνωμοτιῶν.

"Αρθρ. 4. Ἡ ἐνωμοτία, τῶν μὲν ἰππέων, ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων, τῶν δὲ πεζῶν, ἐξ ὀκτώ χωροφυλάκων, καὶ δύο ἀξιωματικῶν, τοῦ ἐνωμοτάρχου, καὶ τοῦ ὑπενωμοτάρχου.

"Αρθρ. 5. Ὁ λόγος, ἔχων δύναμιν, τῶν μὲν ἰππέων, κατὰ μέγιστον ἕξον, ἀνδρῶν ἐξήκοντα, τῶν δὲ πεζῶν, κατὰ μέγιστον ἕξον, ἐκατὸν, διατελεῖ ὑπὸ τὰς διαταγὰς καὶ τὴν διοίκησιν τριῶν ἀξιωματικῶν, τοῦ λοχαγοῦ, τοῦ ὑπολοχαγοῦ, καὶ τοῦ ἐπιλοχίου.

"Αρθρ. 6. Εἰς ἐκάστην Διοίκησιν ὑπάρχει ἓν τάγμα χωροφυλακῆς, διανεμόμενον ἀνά λόχον εἰς τὰς ὑποδιοικήσεις· ἐκάστου τῶν ταγμάτων τούτων ἡ διοίκησις ἀνατίθεται εἰς ἓνα ταγματάρχην, τὰ δὲ λογιστικὰ εἰς ἓνα καταλυματιῶν, ἀπάντων δὲ τῶν ταγμάτων συλλήβδην ἡ ἀρχηγία, εἰς ἀνώτερον ἀξιωματικόν, τὸν συνταγματάρχην, τὰ δὲ λογιστικὰ εἰς ἓνα ἐπικαταλυματιῶν. Τοῦ δὲ συνόλου τούτων ἀρχεῖ καὶ ἐφορᾷ ὁ Γ. Διοικητής.

"Αρθρ. 7. Ὁ ἐν ἐκάστη Γ. Διοικήσει διωρισμένος συνταγματάρχης καὶ ὁ ἐπικαταλυματιῶν ἐδρεύουσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ αὐτῆς, ἐν δὲ ταῖς Διοικήσεσι διαμένουσιν οἱ ταγματάρχαι, καὶ ἐν ταῖς ὑποδιοικήσεσιν οἱ λοχαγοί. Εἰς τὰς Διοικήσεις, δι' ἃς εἶναι δυσβάστακτος ἡ ὑπηρεσία τοῦ ταγματάρχου, μένει εἰς λοχαγός, καὶ εἰς τὰς ὑποδιοικήσεις, ἐν αἷς δὲν θεωρεῖται ἀναγκαῖα ἡ παρουσία τοῦ λοχαγοῦ, ὑπάρχει εἰς ἐνωμοτάρχης· ἡ δὲ τῶν λόγων εἰς ἐνωμοτίας καὶ τοῦ συντάγματος εἰς τάγματα διαίρεσις, καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς δυνάμεως αὐτῶν, γίνεται ἀναλόγως

πρὸς τὴν χρεῖαν ἐκάστης Γ. Διοικήσεως, καὶ τῶν ὑπαγομένων διοικητικῶν περιφερειῶν, καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

"Αρθρ. 8. Ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας τῶν χωροφυλάκων ὀρίζεται διετῆς, πρὸ δὲ τῆς συμπληρώσεως τῆς διετίας δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν χωροφύλακα ν' ἀποσυρθῆ τῆς ὑπηρεσίας. Οἱ συμπληρώσαντες τὸν τεταγμένον χρόνον δύνανται, ἂν θέλωσι, νὰ ὑπηρετήσωσι πάλιν. Ὁ δὲ ὅρος οὗτος καὶ ὁ χρόνος ἀφορᾷ τοὺς ἐνωμοτάρχας, τοὺς ὑπενωμοτάρχας καὶ τοὺς ἀπλοὺς χωροφύλακας.

"Αρθρ. 9. Ὁ ἐγγραφησόμενος εἰς τὴν χωροφυλακὴν ὡς χωροφύλαξ δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνει τὰ πενήκοντα ἔτη, ἀλλ' οὐδὲ νὰ ἔχη ὀλιγώτερα τῶν εἴκοσι καὶ ἐνός, πρὸς δὲ, ἀπαιτεῖται νὰ ᾖ ἀπληλαγμένος ἐλαττωμάτων σωματικῶν, ἐμποδιζόντων τὸ βᾶδισμα καὶ τὰς κινήσεις, καὶ ἐνισταμένων εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, καὶ ἀνθρώπος καλῆς διαγωγῆς. Τοῦτου ἕνεκα, ὁ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην προσληφθεὶς ἄνθρωπος, ἂν δὲν ἐξετασθῆ ὑπὸ ἰατροῦ, καὶ δὲν δώσῃ ἐγγυητὴν, δὲν ἐγγράφεται εἰς τὰ μητρώα· ἀλλὰ καὶ οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος χωροφύλακες δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνωσι τὸ τρίτον τῆς δυνάμεως τοῦ λόχου.

"Αρθρ. 10. Ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Γ. Διοικήσεως, ἔνθα διαμένει ὁ συνταγματάρχης, σχηματισθῆσεται συμβούλιον συντάγματος, συγκείμενον ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν. Ἐν δὲ ταῖς ἐδραῖς τῶν Διοικήσεων, ἔνθα διαμένουσι ταγματάρχαι, σχηματισθῆσεται συμβούλιον τάγματος, ἐπίσης ἐξ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν συγκείμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τῶν μισθῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν χωροφυλάκων, καὶ περὶ τῶν ἐπιλογῶν καὶ τῆς στολῆς αὐτῶν.

"Αρθρ. 11. Οἱ μισθοὶ τῆς χωροφυλακῆς εἰσὶ διάφοροι, ὠρισμένοι ἀναλόγως τῆς διατιμῆσεως, τῆς ὑπαρχούσης ἐκεῖ ἔνθα ἐκτελεῖ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς. Οἱ ἰππεῖς χωροφύλακες λαμβάνουσι κατὰ μῆνα μισθὸν κατὰ τὸ τέταρτον ἀνώτερον τοῦ πρὸς τοὺς πεζοὺς χωροφύλακας διδομένου.

"Αρθρ. 12. Οἱ ἐνωμοτάρχαι λαμβάνουσι τριάκοντα γροσία, οἱ δὲ ὑπενωμοτάρχαι δεκάπέντε πλέον τῶν ἀπλῶν χωροφυλάκων, πεζῶν τε καὶ ἰππέων.

"Αρθρ. 13. Οἱ ἐπιλοχίαι μισθοδοτοῦνται ἀνά 150—200 γροσίων, οἱ δὲ λοχαγοὶ καὶ οἱ καταλυματιῶν ἀνά 400—500, οἱ δὲ ὑπολοχαγοὶ ἀνά 250—400, οἱ δὲ ταγματάρχαι καὶ οἱ ἐπικαταλυματιῶν ἀνά 755—1000, τέλος οἱ συνταγματάρχαι ἀνά 1500—2500.

Ἄρθρ. 14. Οἱ συγκροτοῦντες ἐν τάγμα, ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ κατὰ τινα Γ. Διοίκησιν σύνταγμα, χωροφύλακες ἐπιτρέπεται νὰ μισθοδοτῶνται διαφόρως παρὰ τοὺς χωροφύλακας, ἐξ ὧν συγκροτεῖται ἕτερον τάγμα τοῦ αὐτοῦ συντάγματος. Ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχῃ διαφορά μεταξύ τῶν μισθῶν τῶν χωροφυλάκων, τῶν ἐν τῷ αὐτῷ τάγματι διατελούντων, ὡς ἐπίσης ἀπαγορεύεται προσθήκη ἢ ἀφαίρεσις ἐκ τοῦ μισθοῦ ἀξιωματικῶν, εὐρισκομένων εἰς ἓν σῶμα.

Ἄρθρ. 15. Ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἄρθροις ἀναφερομένων μισθῶν, δίδεται εἰς τε τοὺς ἵππεῖς καὶ τοὺς πεζοὺς χωροφύλακας, τοὺς μὲν στρατιώτας, τοὺς ἐνωμοτάρχας καὶ τοὺς ἐπιλοχίας ἡμερήσιον σιτηρέσιον ἀνὰ εἰς ἄρτος τριακοσίων δραμίων, τοὺς δὲ λοχαγοὺς καὶ ὑπολοχαγοὺς ἀνὰ δύο εἰς δὲ τοὺς ἵππεῖς ἰδίως, ἀξιωματικούς τε καὶ στρατιώτας, ἐκτὸς τοῦ ἄρτου, δίδεται ἵπποροσθὴ ἀνὰ 3 ὀκάδες καὶ ὀγδοήκοντα δράμια κριθῆς, καὶ 4 ὀκάδες ἀχύρου, εἰς δὲ τοὺς τάγματάρχας τὸ διπλάσιον, εἰς δὲ τὸν συνταγματάρχην τὸ τριπλάσιον.

Ἄρθρ. 16. Ἐν γένει οἱ πεζοὶ χωροφύλακες φέρουσιν ἐν πυροβόλον, μίαν καπατοῦραν, καὶ μίαν ταπάντζαρ, οἱ δὲ ἵππεῖς μίαν φαλλδαρ, δύο ταπάντζας καὶ ξίφος, ἅτινα μετὰ τοῦ ζωστήρος δίδονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ τὰ πολυμερόδια δὲ παρέχει ἐν δέοντι τὸ δημόσιον.

Ἄρθρ. 17. Εἰς τοὺς χωροφύλακας δίδεται κατ' ἔτος ἐν σουρτοῦκον, ἐν πανταλόνιον, ἐν φέσι, κατὰ τριετίαν δὲ εἰς ἐπενδύτης· ἰδίως δὲ εἰς τοὺς πεζοὺς δύο ζεύγη κουντοῦραι κατ' ἔτος, εἰς δὲ τοὺς ἵππεῖς ἐν ζεύγος ὑποδημάτων.

Ἄρθρ. 18. Τῶν πεζῶν χωροφυλάκων, ἐνωμοταρχῶν, ὑπενωμοταρχῶν καὶ ἐπιλοχιῶν ἡ στολή, καὶ οἱ ἐπενδύται τοῦ ὅλου σώματος τῆς χωροφυλακῆς, ὁμοιόμορφως βαπτόμενοι, πληρόνονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, ὡς καὶ τὰ ὑποδήματα, αἱ κουντοῦραι καὶ τὰ φέσια.

Ἄρθρ. 19. Οἱ ἵπποι, τὰ ὑποζύγια τῶν χωροφυλάκων εἶναι κτῆμα αὐτῶν. Τὰ ἐρίππια καὶ ἡ λοιπὴ ἀποσκευὴ, ἀπαράλλακτα ὡς ἡ τοῦ ἵππου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ, κατασκευάζονται ἐπίσης καὶ χρησιμεύονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τῆς δαπάνης κρατουμένης ἐκ τῶν ἐτρεσίων μισθῶν τῆς ἐρίππου χωροφυλακῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ ἐκλογῆς τῶν ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς.

Ἄρθρ. 20. Οἱ ὑπενωμοτάρχαι, ἐνωμοτάρχαι καὶ ἐπιλοχίας διορίζονται τῇ κυρώσει τοῦ συνταγματάρχου· οἱ δὲ μέχρι ταγματάρχου ἀξιωματικοί, τῇ τοῦ Γ. Διοικητοῦ· τῶν δὲ ταγματάρχων καὶ τῶν συνταγματάρχων ὁ διορισμὸς κυροῦται ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ ὑπουργοῦ τῆς ἀστυνομίας.

Ἄρθρ. 21. Ἀπὸ τοῦ ταγματάρχου μέχρι τοῦ ἐπιλοχίου οὐδεὶς ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς ἀποχωρεῖ τῆς ὑπηρεσίας εἰμὴ κατὰ συνέπειαν παραιτήσεως, οὐδ' ἀπολύεται εἰμὴ ἐπὶ λόγῳ ἀποδεδειγμένου, ὀριζομένου δὲ ἐν τῷ νόμῳ ἢ τοῖς κανονισμοῖς. Ἐπομένως, τότε μόνον παύεται ὁ ἀξιωματικὸς, ὅταν, λαθούσης χώραν τοιαύτης τινὸς πράξεως καὶ ἀποδειχθείσης, διεξαχθῆ δίκη καὶ αἱ ἀναφερόμεναι αἰτιολογίαι ἐπικυρωθῶσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Γ. Διοικήσεως.

Ἄρθρ. 22. Κενωθείσης θέσεως ἀξιωματικοῦ ἐν τινι συντάγματι χωροφυλακῆς, ἂν ἡ θέσις ᾖ μικρὰ, ἐκ τῶν ἐν τῷ λόγῳ, ἂν δὲ πρόκειται περὶ λοχαγοῦ ἢ ὑπολοχαγοῦ, ἐκ τῶν ἐν τῷ τάγματι, ἐκλέγεται τις τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ ἱκανωτέρων· μὴ ὑπάρχοντος δὲ τοιοῦτου εἰς τὸν σχετικὸν λόγον ἢ εἰς τὸ τάγμα, λαμβάνεται ὁ κατάλληλος ἐξ ἑτέρου τάγματος. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οὐδ' εἰς ἄλλο τάγμα εὐρίσκεται, ζητεῖται παρὰ τοῦ σχετικοῦ Ὑπουργείου. Οὐδέποτε δ' ἐπιτρέπεται νὰ ἐκλεχθῆ καὶ διορισθῆ τις ἀπ' εὐθείας εἰς θέσιν ἀξιωματικοῦ ἐν τῷ σώματι τῆς χωροφυλακῆς, μὴ ὑπηρετήσας ὡς ἀξιωματικὸς· ἐν τῷ τακτικῷ στρατῷ ἢ ἐν τῇ χωροφυλακῇ.

Ἄρθρ. 23. Οἱ ἐνωμοτάρχαι, οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ἀξιωματικοὶ ἀπαιτεῖται νὰ ὦσιν ἱκανοὶ εἰς τὸ γυμνάξιν τοὺς στρατιώτας, καὶ νὰ δύνανται ν' ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ γράψωσιν ὀπωσοῦν, προσέτι δὲ νὰ μὴ ἐπράξῃν τι ἐκ τῶν ἀσυμβιβάστων πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀξιωματικοῦ. Οἱ ἐν τῷ τακτικῷ στρατῷ ὡς ἀξιωματικοὶ διατελέσαντες, κεκτημένοι δὲ τὰ προσόντα ταῦτα, ἐκλέγονται κατὰ προτίμησιν.

Ἄρθρ. 24. Κενωθείσης τῆς θέσεως ἀξιωματικοῦ τινος τῆς χωροφυλακῆς, ἐκλέγεται πρῶτον ὁ κατάλληλος ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τοῦ τάγματος, κενωθείσης δὲ τῆς ἐκλογῆς ὑπὸ τοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ, γίνεται ἡ δέουσα λεπτομερὴς ἐξέτασις ἐν τῷ συμβουλίῳ τοῦ συντάγματος, καὶ ἂν ἡ ἐκλογή τοῦ συμβουλίου τοῦ τάγματος κριθῆ σύμφωνος τοῖς κανονισμοῖς, προκειμένου μὲν περὶ ἐνωμοτάρχου, ὑπενωμοτάρχου, ἢ ἐπιλοχίου, ἐκτελεῖται ὁ διορισμὸς ὑπὸ τοῦ Συνταγματάρχου, προκειμένου δὲ περὶ ὑπολοχαγοῦ, λοχαγοῦ, ἢ καταλυματιοῦ, ἐπὶ τῆς περὶ αὐτοῦ ἐκθέσεως ἐπιγράφεται ἡ διαταγὴ τοῦ Γ. Διοικητοῦ, καὶ ἐπιδίδεται αὐτῷ, πεμπομένου συγχρόνως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀντιγράφου τῆς περὶ ἐκλογῆς ἐκθέσεως, καὶ προσέτι ὑποβαλλομένης ἐκθέσεως τῆς δίκης τοῦ προκατόχου, ἂν νομίμως ἐπαύθη, ἢ τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ, ἂν παρητήθη. Οἱ δὲ ταγματάρχαι καὶ οἱ ἐπικαταλυματικοὶ διορίζονται ὑπὸ τῆς Γ. Διοικήσεως, κατὰ προηγουμένην ἐγκρίσιν τοῦ σχετικοῦ Ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας· τελευταῖον οἱ Συνταγματάρχαι διορίζονται δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρ. 25. Πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς δύνανται νομίμως ν' ἀπολυθῶσιν ἐνσὺν
[ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ.] 23.

των ἐξῆς πέντε λόγων: α) ἕνεκα παραιτήσεως — β) ἕνεκα ἀπαγγελθείσης φυλακίσεως, μακροτέρας τῆς τριμήνου — γ) ἕνεκα φυλακίσεως, ἐπιβληθείσης αὐτῷ τρίς ἐντὸς τοῦ ἔτους, διὰ παράλειψιν καθήκοντος, εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἢ τὴν πολιτικὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἀναγομένου — δ) ἕνεκα ἔξεων ἀντιβικιουστῶν εἰς τὸν στρατιωτικὸν χαρακτήρα — ε) ἕνεκα ἀνικανότητας περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ, ἐξ ἀσθενείας συμβάσας οὐχὶ ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τῆς ὑπηρεσίας, καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ πρὸς κτήσιν συντάξεως τεταγμένου χρόνιου.

Ἄρθρ. 26. Πληρωθεῖσων τῶν τάξεων τοῦ συντάγματος, οἱ θέλοντες ἢ ἐγγραφῶσιν εἰς τὴν χωροφυλακὴν καταγράφονται ὀνομαστὶ καὶ ἐμπεριστάτως εἰς κατάλογον, εἰς δὲ τὴν κενωθησομένην θέσιν διορίζεται ἐξ αὐτῶν ὁ πρὸ τῶν ἄλλων ἐγγραφεὶς καὶ προτιμότερος, λόγῳ τῶν ὧν κείνηται προσόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν πρὸς τοὺς χωροφύλακας χορηγουμένων ἀμοιβῶν.

Ἄρθρ. 27. Ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, οἱ τε ἀπλοὶ χωροφύλακες καὶ οἱ ἀξιωματικοί, οἱ τριακονταετίαν ὄλην ἐν ἐνεργείᾳ διατελέσαντες, δύνανται, ἂν θέλωσι, κατὰ τὸν περὶ ἀποστράτων νόμον, νὰ τεθῶσιν εἰς ἀποστρατεῖαν, λαμβάνοντες τὸν ἀναλογοῦντα εἰς τὸν βαθμὸν αὐτῶν μισθόν.

Ἄρθρ. 28. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἢ στρατιῶται, οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανόμενον χρόνον, γίνονται ἐπίσης ἀποστρατοί, ἂν ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας ὧσιν ἐμπαθεῖς ἢ ἀνάπηροί, ἀναγόμενοι εἰς μίαν τῶν ἐν τῷ 15ῳ ἄρθρῳ τοῦ περὶ ἀποστράτων νόμου περιεχομένων τριῶν κατηγοριῶν, καὶ λαμβάνοντες τὸν ἐν τῷ νόμῳ ἐκεῖνῳ ὀριζόμενον μισθόν.

Ἄρθρ. 29. Εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα τοῦ θανόντος ἕνεκα πληγῆς (κατενεχθείσης εἴτε κατὰ τὴν καταδίωξιν, εἴτε κατὰ τὴν σύλληψιν κακούργων) ἀξιωματικοῦ ἢ στρατιώτου δίδεται σύνταξις μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ μισθοῦ του, διανεμομένη ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιζώντων.

Ἄρθρ. 30. Ὁ κανονισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν τακτικῶς συγκροτημένων συνταγμάτων καὶ ταγμάτων τῆς χωροφυλακῆς, οὐχὶ δὲ ἐπὶ τῶν σχηματίζοντων ἄλλοισιν (cordon) στρατιωτῶν, οὐδ' ἐπὶ τῶν μεταβατικῶν ἢ καταδιωκτικῶν ἀποσπασμάτων.

Δι' ἰδιαιτέρας δὲ ὁδηγίῶν ὀρίσθησαν τὰ τε στρατιωτικὰ καὶ τὰ πολιτικὰ καθήκοντα τῆς χωροφυλακῆς.

Ἄρθρον προστεθὲν ἰεωστὶ δι' Αὐτ. διατάγματος.

Ὅσοι, ἐνῶ εὐρίσκονται ἐν τῇ στρατευσίμῳ ηλικίᾳ, ἐφοδιασθῶσι δι' ἀποδεικτικῶν περὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν ὡς ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς, δὲν δύνανται νὰ παραιτηθῶσι χωρὶς νὰ ὑπηρετήσωσιν εἰς αὐτὴν ἐπὶ δεκαετίαν. Ἐκεῖνοι δὲ, τῶν ὁποίων ἡ παραίτησις γίνεται δεκτὴ δι' αἰτίας νομίμους πρὸ τῆς λήξεως τῆς δεκαετίας ὡς καὶ οἱ ἔνοχοι πλημμελήματος, συνεπάγοντος τὴν ἀποβολὴν αὐτῶν ἀπὸ τῆς χωροφυλακῆς, συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν κλήρωσιν τῆς στρατολογίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπομακρυνσεῶς των.

ΟΔΗΓΙΑΙ

πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς καὶ στρατιώτας τῆς χωροφυλακῆς, περὶ μεταβιβάσεως τῶν φυλακισμένων

Ἄν ὁ ἀφ' ἐνὸς εἰς ἄλλον τόπον μεταβιβάστέος φυλακισμένος ᾖ φωνεὺς, ἢ ληστής, ἢ τοιοῦτός τις κακούργος, οὗτος ἀπάγεται δεδεμένος τοὺς βραχίονας, φέρων δὲ ἀλύσεις εἰς τὸν λαμῶν, καὶ, ἐν ἀνάγκῃ, χειροπέδας. Ἄλλὰ τοῦτο, τὸ ἀπάγεσθαι ἀλυσιδέτους, ἐπιτρέπεται μόνον διὰ τοὺς εἰρημένους κακούργους, ἧτοι τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τῆς ποινῆς τῶν δεσμῶν τιμωρούμενους.

Ἄν δὲ τις μεταφέρηται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, διαπραξάμενος συνήθη κλοπὴν, ἢ αἰκίαν, ἢ ἄλλα τοιαῦτα ἑλαφρὰ πλημμελήματα ἢ πταισμάτα, ἀπαγορεύεται νὰ δεσμευθῆται τὸν λαμῶν καὶ τὰς χεῖρας. Μόνον δὲ, ἂν ᾖ πιθανὸν ν' ἀποδράσῃ ὁ τοιοῦτος, πρέπει, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑποδιοικητοῦ ἢ τοῦ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκεῖνῃ εὐρισκομένου ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ τῆς χωροφυλακῆς, νὰ ᾖ δεδεμένος τοὺς βραχίονας.

Οἰοῦντοτε ὧσιν οἱ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς τοὺς χωροφύλακας παραδοθέντες φυλακισμένοι, ἂν ἀποδράσωσι κατὰ συνέπειαν ἀπροσεξίας τούτων, οἱ ἀμελήσαντες ἢ ὀλιγοψῆσαντες στρατιῶται τιμωροῦνται, κατὰ τὸ 117 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο μηνῶν ἂν δ' ἐφυγαδεῦθησαν ἐπίτηδες, ὁ φυγαδεύσας χωροφύλαξ φυλακίζεται ἐπὶ τρία ἔτη κατὰ μέγιστον ὅρον ἂν δ' ὁ ἐπιτραπὲς τὴν μεταβίβασιν ἀφῆκε νὰ δραπετεῦσῃ λαθῶν καὶ χρήματα, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐφαρμόζεται τὸ 120 ἄρθρον τοῦ νόμου, ὀρίζον τὴν τῶν δεσμῶν ποινήν. Ἐν τούτοις, καὶ οἱ στρατιῶται, οἱ καθ' ὅδον αὐθαιρέτως δι' ἀλύσεων δεσμεύσαντες τὸν πράξοντα πλημμέλημα ἢ πταίσμα, δι' ἃ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ᾖ δεδε-

μένος, ἢ νὰ φέρη ἀλύσεις, καὶ ἰδίως τὸν συλληφθέντα καὶ πεμπόμενον ἐπὶ ἀπλῆ ὑπονοίᾳ, φυλακίζονται καὶ οὗτοι ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος μέχρι ἐνός ἔτους κατὰ τὸ 106 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Σύμφωνα τοῖς ἀνωτέρω, καταβάλλοντες μεγίστην προσοχὴν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται τῆς χωροφυλακῆς κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν φυλακισμένων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, βέλουν ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ὁ μεταφερόμενος ἢ οἱ μεταφερόμενοι συνοδεύονται ὑπὸ ἀποχωρήτος ἀριθμοῦ χωροφυλάκων, ὅπως, κατὰ τὴν διάβασιν αὐτῶν, καταλύσει μόνον ἐν τοῖς σταθμοῖς, ὄντων δὲ σταθμῶν, μὴ μένωσιν εἰς πανδοχεῖα ἢ οἰκίας, καὶ ὅπως δίδονται οἱ ἀναγκαῖοι χωροφύλακες ὑπὸ τῶν καθ' ὁδὸν ἀπαντωμένων σταθμῶν, καθόσον ζητῶνται διὰ τοὺς φυλακισμένους. Ἄν διὰ τοιαύτην ἀνάγκην ζητηθῶσι χωροφύλακες, δὲν δώσῃ δὲ ὁ ἀξιωματικὸς τὸν ἀπαιτούμενον αὐτῶν ἀριθμὸν πρὸς συνοδείαν τῶν φυλακισμένων, ἐπισύρει καὶ οὗτος μεγίστην εὐθύνην διὰ τὴν παράλειψιν ταύτην.

Ἐφ' ᾧ ἐξεδόθη τὸ παρὸν ἔγγραφο, πρὸς γινῶσιν καὶ ὁδηγίαν ἀπάντων τῶν ἐν τῇ Γεν. Διοικήσει ἀξιωματικῶν καὶ ἐνωμοταρχῶν τῆς χωροφυλακῆς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

τοῦ περὶ τῆς πωλήσεως τῆς πυρίτιδος Κανονισμοῦ.

Ἐγκύκλιος διαταγὴ τῆς Α. Υ. τοῦ Μ. Βεζύρου πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν γενικὸν διοικητὴν τῆς νομαρχίας Ἰωαννίνων ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 Ἰανουαρίου 1870 (27 Σεβ. 1286.)

Γινώσκει ἡ ἑμετέρα Ἐξοχότης ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1278 ὄχι μόνον ἡ εἰσαγωγὴ πυρίτιδος καὶ νίτρου ἀλλὰ καὶ ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἐν τῇ Θεσσοφρου, ἢ τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ εἶχεν ἀπαγορευθῆ, καὶ ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη εἶχε δηλοποιηθῆ πρὸς ἅπαντα τὰ μέρη δι' Αὐτοκρατορικῶν Φιρμάνιων· μάλιστα δὲ κατὰ τὴν τότε ἀπόφασιν τῆς Αὐτοκρ. Κυβερνήσεως ἵνα μὴ πωλῶσι τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἰδιωτικῶς καταστήματα τὸ νίτρον εἰ μὴ εἰς τὰ δημόσια ἐργαστᾶσια, εἶχεν ἐνταλθῆ καὶ ἡ κατεδάφισις τῶν πυριτοποιεῶν, ἅτινα εἶχον συστήθῃ εἰς τινὰ μέρη. Ἄλλ' ἐπειδὴ πρὸς ἐντελῆ καὶ διαρκῆ ἐφαρμογὴν τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἔπρεπε νὰ τεθῆ καὶ νομικὴ τις ποινὴ, ἐφαρμοζομένη ἐξ ἴσου εἰς τε τοὺς εἰσάγοντας ἐξωθεν καὶ εἰς τοὺς κατασκευάζοντας ἐντὸς τοῦ τόπου νίτρον, καὶ ἐπειδὴ τὸ νίτρον εἶναι ἐν τῶν μεγαλύτερων συστατικῶν στοιχείων τῆς πυρίτιδος, ἔξαιρουμένης μόνον τῆς χρυσοῦ ποσότητος εἰς τινὰς ἀνάγκας καὶ φάρ-

μακα, διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ὑποίων ἐπιτρέπεται ἡ πώλησις τοῦ νίτρον, τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐν Γενικῇ Συνεδριάσει ἀπεφάνθη ὅτι πρέπει ἀπὸ τοῦδε ἡ πώλησις τοῦ νίτρον ν' ἀνήκῃ ἀποκλειστικῶς τῇ Κυβερνήσει, καὶ οἱ ἔχοντες ποσότητά τινα νίτρον εἰς χεῖρας τῶν νὰ ἦναι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὑπόχρεοι νὰ πωλῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἐν τοῖς μέρεσιν ἐνθα πωλεῖται παρὰ τοῦ δημοσίου πυρίτις νὰ εὐρίσκηται καὶ ποσότης νίτρον, ἢ τις νὰ ἐξοδεύηται ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῆς πωλουμένης εἰς μικρὰς δόσεις πυρίτιδος, καὶ ἅμα φράσῃ εἰς τὰ τελωνεῖα τοῦ Κράτους ποσότης νίτρον, εἴτε ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένη εἴτε ἐν τῷ ἐσωτερικῷ κατασκευαζομένη, ἀμέσως νὰ δημεύηται ἐν τοῖς Τελωνεῖοις, καὶ ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις νὰ τεθῆ ὡς παράρτημα τοῦ περὶ πωλήσεως τῆς πυρίτιδος κανονισμοῦ. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐθεωρήθη ὡς κατάλληλος διὰ τὰς περιστάσεις καὶ τὸν σκοπὸν, ἐκιοπονήσαμεν αὐτὴν πρὸς τε τὸ Αὐτοκρ. Ἰπουργεῖον τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ πρὸς τὴν Διευθύνσιν τῶν Τελωνείων τοῦ Κράτους, ἣν διαβιβάζοντες καὶ πρὸς τὴν ἑμετέραν Ἐξοχότητα, ἀξιόμεν ὅπως εὐαρεστήθῃ καὶ γνωστοποιήσῃ αὐτὴν εἰς τὰ δημόσια.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

περιέχουσα τοὺς ὅρους, ὑφ' οὗς ἀρίεται ἐλεύθερος καὶ νυκτὸς ὁ διὰ τοῦ στενοῦ τοῦ Βοσπόρου καὶ τῶν Δαρδανελλίων διάπλους τῶν ἐμπορικῶν ἰστιοφόρων καὶ τῶν ἀτμοπλοίων.

Ἄρθρ. 1. Δυνάμει Αὐτοκρατορικῶν Ἰραδῆ, τὰ ἐμπορικὰ ἰστιοφόρα καὶ τὰ ἀτμόπλοια, ἰθαγενῆ τε καὶ ὑποτελῆ ἢ ξένα, ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀναχωροῦντα καὶ διευθυνόμενα εἴτε εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον, εἴτε εἰς τὴν Μεσόγειον ἀπὸ τῆς 1]13 τοῦ προσεχῶς Μαΐου 1870 θὰ δύνανται νὰ διέρχωνται τὰ στενὰ τοῦ Βοσπόρου καὶ τῶν Δαρδανελλίων κατὰ πᾶσαν ὥραν τῆς νυκτὸς ἐπὶ τοῖς ἐξῆς ὄροις.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἄνω εἰρημένα σκάφη, διερχόμενα τὰ στενὰ, θὰ ἐγχειρίζωσι τὸ φηρμάνιον τῆς διόδου, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν, ἐπὶ τούτῳ δὲ ἰδιαίτερα ὑπηρεσία συνέσθη.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐξοδος θὰ κωλύηται αὐστηρῶς εἰς πᾶν πλοῖον, ὅπερ θὰ θελήσῃ νὰ διέλθῃ τοσοῦτον τὴν ἡμέραν ὅσον καὶ τὴν νύκτα, χωρὶς νὰ ἐγχειρίσῃ τὸ φηρμάνιον τῆς διόδου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ φηρμάνια ἀπὸ τοῦδε θὰ ἐκδίδονται ἀμέσως ἀπὸ τοῦ Γραφείου τῶν φηρμάνιων τῆς Ἰψ. Πύλης ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει τοῦ προ-

ξενείου, ἀφ' οὗ ἐξαρτᾶται τὸ σκάφος, ἐὰν πρόκηται περὶ πλοίου ξένης σημαίας, ἢ τῆ αἰτήσει τοῦ λιμεναρχείου, ἐὰν ᾖ τὸ πλοῖον ὑπὸ ὀθωμανικῆν σημαίαν.

*Ἄρθρ. 5. Δι' ἕκαστον φερμανιον θὰ πληρώνονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῶν φερμανίων ἐβδομήκοντα καὶ πέντε γρόσια ἀργυρᾶ. Τὰ δὲ πλοῖα οὐδὲν τέλος θ' ἀποτίωσι κατὰ τὴν ἐν τοῖς στενοῖς ἐγγείρισιν τοῦ φερμανίου. Τὰ ταχυδρομικὰ ἀτιμόπλοια, ἀνευ διακρίσεως σημαίας, θὰ πληρῶνωσι διὰ τὸ φερμανιον τριάκοντα ἐπτὰ καὶ ἡμισυ γρόσια ἀργυρᾶ.

*Ἄρθρ. 6. Συνωδᾷ τοῖς καθεστῶσι κανονισμοῖς, δι' οἰονδήποτε λόγον δὲν θὰ δύνανται πρὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου νὰ κάμνωσιν οὐδεμίαν ἐργασίαν φορτώσεως ἢ ἐκφορτώσεως πραγμάτων, ἢ ἐπιβίβασμου ἢ ἀποβίβασμου ἐπιβατῶν ἐν τῷ λιμένι Κωνσταντινουπόλεως, ἐν τῷ Βοσπόρῳ καὶ καθ' ὅλον τὸν Ἑλλάσποντον.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ. (α)

Πίναξ τῶν κλάσεων καὶ τῶν τιμῶν τοῦ χαρτοσήμου ἀξίας, τοῦ προσδιωρισμένου εἰς πᾶν εἶδος γραμματίων, εἰς τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια, εἰς τὰς ἀποδείξεις παραλαβῆς, εἰς τὰς συναλλαγματικὰς, εἰς τὰ ἐγγυητικὰ τὰ ἀναφέροντα ὀρισμένον ποσὸν καὶ εἰς πᾶν εἶδος χρεωστικῶν.

Σημείωσις. Ἐν χαρτόσημον τάξεως ἐνεκρίθη ἐιδικῶς διὰ τὴν σύνταξιν τῶν μαζμαπατάδων, τῶν ἀφορώντων δίκας μεταξὺ ἰδίων τῶν δικαζομένων ἐν τοῖς συμβουλίαις καὶ ἀναφερόντων ὀρισμένον ποσόν. Αἱ κλάσεις καὶ αἱ τιμαὶ τοῦ χαρτοσήμου τούτου ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τῶν χαρτοσήμων τῶν προσδιωρισμένων εἰς τὰ ἐν τῷ παρόντι πίνακι ἀναφερόμενα ἐγγράφα καὶ τὸ ποσὸν 500,000 γροσίων ἐλήφθη ὡς ἐλάχιστος ὅρος τῆς τελευταίας κλάσεως τοῦ τοιούτου χαρτοσήμου ἀξίας. Κατὰ συνέπειαν, οἱ μαζμαπατάδες οὗτοι θέλουσι συντάττεσθαι ἐπὶ τοῦ χαρτοσήμου τούτου. Οἱ μαζμαπατάδες οἱ ἀφορῶντες ὑποθέσεις ὑπερβαίνουσας τὸ ποσὸν 500,000 γροσίων θέλουσι συντάττεσθαι ἐπὶ τῆς τελευταίας τάξεως τῶν χαρτοσήμων τούτων.

Παρατήρησις. Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἐιδικὸν χαρτόσημον διὰ τὰς ὑπὸ τῶν ἐμποροδικείων καὶ τῶν ἄλλων συμβουλίων ἐκδιδομένας ἀποφάσεις, αἱ ἀποφάσεις αὗται θέλουσι συντάττεσθαι ἐπὶ τῶν χαρτοσήμων ἀξίας ἢ τάξεως τῶν παραδεγεγμένων ὑπὸ τῶν μεγκεμῶν κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως.

Εἶδος χαρτοσήμου.	Ἀπὸ	ἕως	τιμὴ.
1	100	1000	$\frac{1}{9}$
2	1001	2000	1
3	2001	4000	2
4	4001	6000	3
5	6001	8000	4
6	8001	10000	5
7	10001	15000	$7\frac{1}{2}$
8	15001	20000	10
9	20001	25000	$12\frac{1}{2}$

(α) Σημ. Μὴ κατορθώσαντες νὰ ἐπιτύχωμεν ἐγκαίρως ἀνείυκτον τῆς διατιμῆσεως ταύτης ὅπως δημοσιεύσωμεν αὐτὴν κατόπιν τοῦ περὶ χαρτοσήμων Κανονισμοῦ, δημοσιεύσωμεν αὐτὴν ἐν τῷ Ε'. φυλλαδίῳ, καίτοι σχετιζομένην μὲ τὸν μνησθέντα κανονισμὸν, ὅστις περιελήφθη ἐν τῷ προεκδοθέντι Δ'. φυλλαδίῳ.

Είδος χαρτοσήμου.	Ἀπὸ	ἕως	τιμῆ.
10	25001	30000	15
11	30001	35000	17 1/2
12	35001	40000	20
13	40001	45000	22 1/2
14	45001	50000	25
15	50001	60000	30
16	60001	70000	35
17	70001	80000	40
18	80001	90000	45
19	90001	100000	50
20	100000	150000	75
21	150001	200000	100
22	200001	250000	125
23	250001	300000	150
24	300001	350000	175
25	350001	400000	200
26	400001	450000	225
27	450001	500000	250
28	500001	600000	300
29	600001	700000	350
30	700001	800000	400
31	800001	900000	450
32	900001	1000000	500
33	1000001	1250000	625
34	1250001	1500000	750
35	1500001	1750000	875
36	1750001	2000000	1000
37	2000001	2250000	1125
38	2250001	2500000	1250
39	2500001	2750000	1375
40	2750001	3000000	1500
41	3000001	3250000	1625
42	3250001	3500000	1750
43	3500001	3750000	1875
44	3750001	4000000	2000
45	4000001	4250000	2125
46	4250001	4500000	2250
47	4500001	4750000	2375
48	4750001	5000000	2500

Τὰ ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα ποσὴν ἀνώτερον τῶν 5000000 γροσίων
 θέλουσιν ἐπίσης συντάττεσθαι ἐπὶ χαρτοσήμου παριστάντος 5,000,000.

Κλάσεις καὶ τιμαὶ τῶν χαρτοσήμων τάξεως, τῶν προσδιορισμένων διὰ
 τοὺς μαζιπατάδες, τὰ ἐγγυητικά, τὰ συμφωνητικά, τοὺς τετζκερέδες,
 τὰς ἐκθέσεις καὶ ἄλλας ἀναφορὰς μὴ περιεχοῦσας οὐδὲν ποσόν.

Εἶδος χαρτοσήμου

Τιμῆ.

- 1 . . . 10 Χαρτόσημον πρὸς ἐγγραφὴν τῶν ἀποφάσεων με-
 ταξὺ ἰδιωτῶν, καὶ μὴ προσδιοριζουσῶν οὐδὲν ποσόν,
 καὶ διὰ τοὺς μαζιπατάδες τοὺς παραδιδόμενους
 εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὑπὸ τῶν τοπικῶν συμ-
 βουλῶν πρὸς ἐκδίκασιν ὑποθέσεώς τινος ἐν Κων-
 σταντινουπόλει ἢ ἀλλαχοῦ.
- 2 . . . 10 Χαρτόσημον τάξεως πρὸς ἐγγραφὴν ἐγγυητηρίων
 καὶ συμφωνητικῶν, μὴ περιεχόντων οὐδὲν ὠρισμέ-
 νον ποσόν.
- 3 . . . 3 Χαρτόσημον τάξεως προσδιορισμένον ὅπως ἐγ-
 γράφονται ἐν αὐτῷ ἐπίσημως τετζκερέδες καὶ ἐκθέ-
 σεῖς, ἀφορῶσαι ἰδιωτικὰς ὑποθέσεις.
- 4 . . . 2 Ἐναφορὰ Χουγκιάρη.
- 5 . . . 1 Ἐναφορὰ Συνήθης
- 6 . . . 1 Ἐλλε-ου-γαμπέρ, ὅπως καταγραφῆ τις ἢ λάβη
 ἄδειαν ταξιδίου.
- 7 . . . 1 Ἐδεια ὀπλοφορίας.

Πίναξ τῶν κλάσεων καὶ τῶν τιμῶν τῶν χαρτοσήμων ἀξίας, τῶν προσ-
 διορισμένων διὰ τὰ ροτζέτια πωλήσεως, δανείου καὶ ἀγορᾶς, τὰ ἐκδι-
 δόμενα ὑπὸ τῶν μεχκεμέδων.

Εἶδος χαρτοσήμου	Ἀπὸ	ἕως	τιμῆ.
1	100	1000	1/2
2	1001	2000	1
3	2001	4000	2
4	4001	6000	3
5	6001	8000	4
6	8001	10000	5
7	10001	15000	7 1/2
8	15001	20000	10
9	20001	25000	12 1/2
10	25001	30000	15

Είδος χαρτοσήμου.	Ἀπὸ	ἕως	τιμὴ.
11	30001	35000	17 $\frac{1}{2}$
12	35001	40000	20
13	40001	45000	22 $\frac{1}{2}$
14	45001	50000	25
15	50001	60000	30
16	60001	70000	35
17	70001	80000	40
18	80001	90000	45
19	90001	100000	50
20	100001	150000	75
21	150001	200000	100
22	200001	250000	125
23	250001	300000	150
24	300001	350000	175
25	350001	400000	200
26	400001	450000	225
27	450001	500000	250

Τὰ χατζέτια τὰ ἀφορῶντα ποσὸν ἀνώτερον τῶν 500,000 γροσιῶν θέλουσι ἐπίσης γράφεσθαι ἐπὶ χαρτοσήμου προσδιορισμένου ὅπως παρὶς τῆ 500,000 γροσία.

Ὅρισθέντος εἰδικῶς ἐνὸς χαρτοσήμου ἀξίας διὰ τὰς ἀποφάσεις τὰς περιεχούσας ὀρισμένον ποσόν, κατὰ τὰς κλάσεις καὶ τὰς τιμὰς τῶν χαρτοσήμων τῶν προσδιορισμένων διὰ τὰ ἐν τῷ πίνακι τούτῳ ἀναφερόμενα χατζέτια, αἱ τοιαῦται ἀποφάσεις ὡς καὶ αἱ ἐκδοθησόμεναι ὑπὸ τῶν ἐμποροδικείων καὶ ἄλλων συμβουλίων θέλουσι γράφεσθαι ἐπὶ τοῦ εἰρημένου χαρτοσήμου.

Χαρτόσημον εἰδικὸν ὀρίσθη διὰ τὰ βιβλία τῆς διανομῆς κληρονομιῶν, κατὰ τὰς κλάσεις καὶ τὰς τιμὰς τῶν χαρτοσήμων τῶν χατζετιῶν τὰς ἐν τῷ παρόντι πίνακι ὀριζόμενας.

Τιμαὶ καὶ κλάσεις τῶν χαρτοσήμων τάξεως τῶν προωρισμένων διὰ πάντα τὰ λοιπὰ χατζέτια ἐκτὸς τῶν περὶ δανείων, ἀγορῶν καὶ πωλήσεων, διὰ τὰς ὑπὸ τῶν μεχεμεδῶν ἐκδιδομένας ἀποφάσεις, διὰ τὰ λογιστικὰ βιβλία τὰ ἐν εἴδει βιβλίων διανομῆς κληρονομιῶν, διὰ τὰ ἔγγραφα ἀδείας καὶ διὰ τοὺς μουρασελες (δικαστικὰ διατάγματα).

Εἶδος χαρτοσήμου

Τιμὴ	Εἶδος χαρτοσήμου	Περιγραφή
1 . . . 10	10	Χαρτόσημον τάξεως διὰ πᾶν εἶδος χατζετιῶν ἐκτὸς τῶν περὶ δανείου, ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως.
2 . . . 10	10	Χαρτόσημον τάξεως πρὸς ἐγγραφὴν τῶν ὑπὸ τῶν μεχεμεδῶν καὶ ἄλλων συμβουλίων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, τῶν μὴ ἀποφανομένων ἐπὶ ὀρισμένου ποσού.
3 . . . 5	5	Χαρτόσημον τάξεως πρὸς ἐγγραφὴν τῶν λογαριασμῶν ἐν εἴδει βιβλίων διανομῆς κληρονομίας.
4 . . . 1	1	Ἐγγραφον ἀδείας.
5 . . . 1/2	1/2	Μουρασελε (δικαστικὸν διατάγμα.)

ΝΟΜΟΣ

Περὶ τῶν ἐν Κων]πόλει, ταῖς τρισὶ πόλεσι ⁽¹⁾,
καὶ τῷ Βοσπόρῳ καπήλων καὶ καπηλείων.

(Τῆ 3 'Ραμαζάν 4278)

Ἄρθρ. 1. Πᾶς ὁ θέλων νὰ μετέλθῃ τὸν κάπηλον, πωλῶν πνευματώδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκάς, ὀφείλει νὰ ἐφοδιασθῆ δι' ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφου ἀδείας (τεκερέ) τῆς κυβερνήσεως· ἀπαγορεύεται ἡ πώλησις πνευματώδων ποτῶν εἰς τοὺς μὴ ἐφοδιασμένους διὰ τῆς ἀδείας ταύτης.

Ἄρθρ. 2. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταίνωνται καπηλεῖα εἰς μέρη κείμενα πλησίον τῶν τεμενῶν καὶ τεκκέδων τούλάχιστον κατ' ἀπόστασιν διακοσίων τετραγωνικῶν πήχεων, εἰς συνοικίας, οὕσας πλησίον ἢ καὶ ἀπέναντι τῶν ἀστυνομικῶν σταθμῶν, εἰς συνοικίας κατοικουμένης ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Μουσουλμάνων, καὶ εἰς τὰ μέρη, τὰ ὅποια ἤθελον κριθῆ ἐπισημῶς ὑπὸ Μουσουλμάνων, καὶ εἰς τὰ μέρη, τὰ ὅποια ἤθελον κριθῆ ἐπισημῶς διὰ τὴν ἀστυκὴν εὐνομίαν καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὰ ἐργαστήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται πνευματώδη ποτὰ, ἐπειδὴ θεωροῦνται ὡς δημόσια μέρη, οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀστυνομίας δύνανται καὶ ὀφείλουσι νὰ εἰσέρχωνται ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ἢ στιγμήν, οἷονδὴποτε καὶ ἢ τὸ κατέχον αὐτὰ ἄτομον, ὅπως παρακωλύσει πᾶν τὸ ἀντικείμενον εἰς τε τοὺς νόμους καὶ τὴν εὐνομίαν τοῦ τόπου, ὅπως ἐνεργῶσι ἐρεῦνας καὶ ἐξετάσεις ἐπὶ παντός ὅπερ ἤθελε θεωρηθῆ ὑποπτον, καὶ τέλος ὅπως συλλαμβάνοντες ἀποστέλλωσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τοὺς ἐγκληματίας. Οἱ κατέχοντες τὰ ἐργαστήρια ταῦτα ὀφείλουσιν ἀφ' ἑτέρου νὰ συμπράττωσι καὶ διευκολύνωσι τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν τῶν ἐν ταιούταις περιστάσεσιν, οἱ δὲ ἀνθιστάμενοι καὶ παρακωλύοντες αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τούτων θέλουσιν ὑποστῆ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας ποινάς. Πᾶσα δὲ βεβιασμένη διαγωγή ἐκ μέρους τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀστυνομικῶν τούτων μέτρων, ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ ζημιουμένου προσώπου, θέλει ἐξετάζεσθαι μετ' ἐπιστάσεως ἐκ μέρους τῆς ἀρχῆς, καὶ οἱ εὐρεθησόμενοι ἔνοχοι θέλουσι τιμωρεῖσθαι.

Ἄρθρ. 4. Ἐκτός τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, εἰς οὐ-

(1) Αἱ τρεῖς πόλεις (παλάδι σελεσέ) εἰσὶ τὸ Ἐγροῦπ, ὁ Γαλατὰς καὶ ἡ Χρυσούπολις, αἵτινες μετὰ τῆς μητροπόλεως ἀποτελοῦσι τὸ σύνολον τῆς πρωτεύουσας.

δένα ἕτερον ἐπιτρέπεται νὰ διανυκτερεύῃ ἐντὸς τῶν καπηλείων, ὅσα τυχὸν ἔχουσιν, ὡς αἱ οἰκίαι, δωμάτια πρόσφορα πρὸς διαμονήν.

Ἄρθρ. 5. Ἐξαιρέσει τῶν ἐργαστηρίων τῶν καλουμένων ποτσαρλαὶ καὶ τῶν συνήθων καφφενείων, ὅλα ἐν γένει τὰ λοιπὰ ἐργαστήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται πνευματώδη ποτὰ, ὀφείλουσι καθ' ἑκάστην νὰ κλειῶσι μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, κατὰ τὰς ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας καὶ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, τῶν θέσεων καὶ τῶν ὥρῶν τοῦ ἔτους ὁρισθησομένας καὶ κοινοποιηθησομένας ὥρας.

Ἄρθρ. 6. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν καπηλείων ὀφείλουσι νὰ ἐπαγρυπῶσιν ὅπως μηδεὶς κρύπτηται ἐντὸς τῶν ἐργαστηρίων τῶν καὶ ὅπως μὴ συμβαίνει τι ἐκ μέρους τῶν θαμῶνων αὐτῶν ἀντικείμενον τῇ δημοσίᾳ ἠθικῇ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οὔτοι δὲν ἤθελον δυνθῆ νὰ προλάβωσι καὶ ἐμποδίσωσι τὰ τοιαῦτα, ὑποχρεοῦνται νὰ εἰδοποιῶσιν ἐπὶ τούτῳ τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους.

Ἄρθρ. 7. Ἀπαγορεύονται αὐστηρῶς τὰ τυχερὰ παιγνίδια, οἰουδήποτε καὶ ὅσιν εἶδους, ἐντὸς τῶν καπηλείων. Ἐπίσης ἀπαγορεύονται ἐν αὐτοῖς ἡ μουσικὴ καὶ τὰ παρόμοια ἐκτός ἰδιαιτέρας ἀδείας, λαμβανομένης παρὰ τῆς δημαρχίας μὲν διὰ τὰ μέρη τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς, παρὰ τῆς ἀστυνομίας δὲ, διὰ τὰ ἐκτὸς τῆς δικαιοδοσίας τῆς Δημαρχίας κείμενα.

Ἄρθρ. 8. Πᾶς ὁ θέλων νὰ συστήσῃ καπηλεῖον πρὸς πώλησιν οἰνοπνευμάτων, εἴτε ἰθαγενῆς εἴτε ξένος, ὀφείλει πρὸ παντός ἄλλου νὰ ἐπιδώσῃ ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας, ἢ ἂν τὸ τῆς συστάσεως τοῦ καπηλείου μέρος κῆται ἐντὸς τῆς Δημαρχίας (τοῦ θου τμήματ.), εἰς τὸ συμβούλιον τῆς Δημαρχίας, ἐν ᾗ ἐκτίθῃ μετ' ἀκριβείας τὸ μέρος καὶ τὸν δεσπότην τῆς ἰδιοκτησίας (μουκλ-σαχμί). Ἀφοῦ δ' ἐνεργηθῶσιν αἱ νόμιμοι ἐξακριβώσεις, τότε, ἂν τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἐργαστήριον ἢ ἡ ἀποθήκη μέλλουν νὰ συστηθῶσιν εἰς μέρη πρόσφορα κατὰ νόμον, ἀποστέλλεται ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας, εἴτε ἐκ μέρους τῆς Δημαρχίας, δηλωτήριον ἐγγράφον (ι.λι-ου-χατέρ) εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ποτῶν τμήμα (Ζεδζιρέ) ⁽¹⁾ ὅπως ἐκδώσῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἀδειαν (τεκερέ) ἀφοῦ πρῶτον εἰσπράξῃ τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα. Ἐπὶ τούτῳ δὲ θέλει κρατηθῆ ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῆς ἀστυνομίας καὶ ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Δημαρχίας ἰδιαιτέρον βιβλίον. Αἱ ἀναφοραὶ τῶν ξένων δὲν γίνονται παραδεκταί, ἂν οὔτοι δὲν φέρωσιν ἀνὰ χεῖρας δηλωτήριον (ι.λι-ου-χατέρ) ἀδείας, ἐκ μέρους τοῦ δι-

(1) Ζεδζιρέ, ἡ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν ποτῶν διεύθυνσις, τμήμα πρῶτος μὲν ἐστὶ ἀποτελοῦν ἴδιον κλάδον, ἐπὶ ψιλῷ μόνον ὀνόματι ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐμμέσων φόρων διεύθυνσιν (τελωνεῖον), ἤδη δὲ ὁλοκληρῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ ἐξάρτησιν τῆς διεύθυνσεως ταύτης διατελοῦν.

καστικού γραφείου (Chancellerie) τῆς πρεσβείας τοῦ κράτους, οὕτως ἤθελον εἶσθαι ὑπὸ κήρυξιν.

*Ἄρθρ. 9. Παρουσιαζόμενον τινὸς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ποτῶν τμήμα (Zed-ζιε) μὲ τὸ δηλωτήριον ἔγγραφον τῆς αστυνομίας, ἢ τοῦ τμήματος τούτου διεθύνουσιν ὀφείλει, ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ παρακατιόντος ἐνδεκάτου ἄρθρου, νὰ εἰσπράξῃ τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα καὶ ἐκδώσῃ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀδείας (τεζκερε) ἐν τῷ ἔγγραφῳ τούτῳ δεῖν νὰ σημειῶνται μετ' ἀκριθείας ἡ θέσις τοῦ ἐργαστηρίου ἢ τῆς ἀποθήκης, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ εἰσπραχθέντος δικαιώματος τῆς ἀδείας.

*Ἄρθρ. 10. Τὸ ἐκ τῶν καπηλείων διὰ τὰς προσόδους τοῦ Κράτους λαμβανόμενον δικαίωμα ἀδείας εἰσπράττεται κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἐπὶ δέκα, λογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀξίας τῶν ἐτησίων ἐνοικίων τῶν ἐργαστηρίων τούτων. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ οἰνοπωλεῖα τὰ ἔχοντα γεδικία⁽¹⁾ καὶ μέλλοντα νὰ διατηρήσωσι τὸν ἀρχικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα, χωρὶς νὰ μεταβάλλωνται ἀπὸ οἰνοπωλείων εἰς ἐργαστήρια ἐτέρας συντεχνίας ἢ ἐμπορίου, ἐπειδὴ ταῦτα συνέστησαν εἰσπραχθέντος παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν δικαιώματος ἐτέρας φύσεως, τὸ ἐξ αὐτῶν ὡς ἄνωθι ὁρισθὲν λαμβάνεσθαι δικαίωμα ἀδείας θέλει εἰσπράττεσθαι κατὰ τὸ ἡμισυ τοῦ ἐτέρου ἡμίσεως ἀφιερωμένου εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας ἀπέναντι τῶν ἀπὸ τῶν γεδικίων εἰσπραχθέντων δικαιωμάτων. Ἐκ δὲ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας, ὅπερ εἰσπράττεται ἀπὸ τὰς ἐχούσας γεδικία ποτσαρίας ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ποσοῦ τῶν ἐνοικίων αὐτῶν, ἀφαιρουμένων διακοσίων πενήκοντα γροσίων, ἄπερ εἰσπράττονται κατ' ἔτος ἐκ μέρους τοῦ αυτοκρατορικοῦ ἐγκαρίου ἐπὶ τῶν γεδικίων αὐτῶν, τὸ ὑπόλοιπον μόνον, εἰσπραττόμενον παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, καταγράφεται εἰς τὰς προσόδους τοῦ Κράτους.

*Ἄρθρ. 11. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας εἰσπράττεται ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ἐνοικίου τῶν ἐργαστηρίων τούτων, πρὸς γινώσιν τοῦ ὁποίου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ συντασσόμενον ἐνοικιαστήριον συμβόλαιον. Συνεπεὶ τῆς διατάξεως ταύτης, ὅταν παρουσιασθῇ τις ζητῶν νὰ συστήσῃ ἀποθήκην ἢ ἐργαστήριον πνευματωδῶν ποτῶν, πρῶτον ἐξακριβοῦται ἐκ μέρους τῆς Ἀστυνομίας ἢ τῆς Δημαρχίας ἂν ἡ ἀποθήκη ἢ τὸ ἐργαστήριον κηται ἢ οὐ εἰς μέρος ἀντικείμενον ταῖς

(1) Γεδικ εἶδος συμφωνητικοῦ, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ πληρώσας ἀπαξ διὰ παντὸς ὀριζόμενον ποσὸν γίνεται κάτοχος ἐνὸς μέρους, δυνάμενος νὰ τὸ μετασηματίσῃ εἰς ἐργαστήριον οἰουδήποτε εἶδους ὁ κάτοχος γεδικίου μεταφέρει τὰ δικαιώματά του ταῦτα καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ ἄλλοτε συνεχροῦντο γεδικία ἐπὶ βλακροσικίων (ἀφιερωμένων) κτημάτων καὶ ἐπὶ ἰδιοκτησιῶν (μοι.κ), ἢ δὲ ὅμως μόνον ἐπὶ ἰδιοκτησιῶν (μοι.κ).

διατάξει τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου, εἶτα δὲ συντάσσεται τὸ ἐνοικιαστήριον συμβόλαιον, ὅπερ ἀποστέλλεται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν δικαιωμάτων ἐπιτροπὴν⁽¹⁾, ἥτις, σημειοῦσα ὀπισθεν τοῦ συμβολαίου τὴν εἰσπράξιν τῶν νομομισμένων καὶ τὴν ὡς ἐκ τούτου παραχώρησιν τῆς ἀδείας, σφραγίζει τοῦτο. Καὶ ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς ἀποθήκης ἢ τοῦ ἐργαστηρίου τῶν πνευματωδῶν ποτῶν, μὴ ἐνοικιάσας αὐτὸ εἰς ἄλλον, προτίθεται αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ μετέλθῃ τὸ ἐπάγγελμα τούτο, πρῶτον ἐκτελοῦνται αἱ δέουσαι ἐξακριβώσεις ἐκ μέρους τῆς αστυνομίας ἢ τῆς Δημαρχίας περὶ τῆς θέσεως καὶ τοῦ ἐνοικίου καὶ ἀποστέλλεται πρὸς τὴν προεκτεθεισὴν ἐπιτροπὴν δηλωτήριον (I.μ.ου.χαπέρ), αὐτὴ δὲ κατόπιν ὀπισθογράφει ὡς καὶ ἄνω τὴν παραχώρησιν τῆς ἀδείας, σφραγίζουσα καὶ εἰσπράττουσα τὰ νομομισμένα.

*Ἄρθρ. 12. Τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα εἰσπράττεται ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ συστήσαντος καὶ διαχειριζομένου τοῦ καπηλείου, εἴτε ἰδιοκτῆτης εἴτε ἐνοικιαστής εἶναι οὗτος. Ἄν ὅμως ἦναι ἐνοικιαστής, τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἰδιοκτῆτου ἐνοικιαστήριον συμβόλαιον ὀφείλει νὰ συνταχθῇ κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐνώπιον τῆς αστυνομίας, καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβούλου τῆς Δημαρχίας, ἂν τὸ καπηλεῖον κηται εἰς τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς μέρη. Τὰ συμβόλαια ταῦτα δὲν δύνανται νὰ φέρωσι προβεσμίαν ἀνωτέραν τῶν ἐπτά ἐτῶν.

*Ἄρθρ. 13. Τὸ ἐτήσιον δικαίωμα ἀδείας εἰσπράττεται κατὰ δύο δόσεις τὸ ἡμισυ μὲν τὸν μῆνα Μάρτιον, ἀρχὴν τοῦ ἔτους, ὅτε διδοται καὶ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀδείας (Ρουχοὰτ τεζκερεσί), τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ τὴν 1 Σεπτεμβρίου. Τὰ ἐκδοθησόμενα ἔγγραφα ἀδείας (ρουχοὰτ τεζκερεσί) δεῖν νὰ περιέχωσι λεπτομερῶς τὸ ὄνομα τοῦ αἰτοῦντος τὴν ἀδειαν, τὴν πατρίδα, τὴν διαμονὴν καὶ τὴν ὑπηκοσύνητα αὐτοῦ, τὴν θέσιν τοῦ καπηλείου, τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτῆτου ἂν ὁ αἰτῶν τὴν ἀδειαν τύχῃ ἐνοικιαστής, τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον αὐτοῦ καὶ τὸ ποσὸν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας, ὅπερ ὀφείλει νὰ εἰσπραχθῇ ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐνοικίου τούτου, καὶ τέλος τὴν εἰσπράξιν τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἐτησίου δικαιώματος ἀδείας περιπλέον δὲ δεῖν νὰ φέρωσι ταῦτα τὴν σφραγίδα τοῦ ἐπὶ τῶν ποτῶν τμήματος. Εἰσπραττομένης δὲ τῆς κατὰ Σεπτέμβριον δευτέρας δόσεως, γίνεται καὶ αὐθις σημειώσεις κάτωθι τοῦ αὐτοῦ ἔγγραφου, σφραγίζομένη τῇ αὐτῇ σφραγίδι. Τὰ τῆς ἀδείας ἔγγραφα ταῦτα ἰσχύουσιν ἐπὶ ἐν καὶ μόνον

(1) Ρουσοομάτι Μουτζεμαά ἔμαρετὶ ἦτοι ἢ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν εἰσπράξεων ἐπιτροπὴ, ἐπιτετραμένη κυρίως τὴν εἰσπράξιν τοῦ ἀλλοτῆ ἀπὸ τῶν οἰσπνευματωποίων λαμβανόμενου δικαιώματος καὶ συνισταμένου εἰς 20 % μετὰ τὴν κατάργησιν καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ ὁποίου διὰ τοῦ 10 % ὑπὸ τὴν ἐπινομιάν γέσμι μετὰ, καταργηθῆ καὶ αὐτῆ.

έτος, μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ὁποῦ ἀνανεοῦνται, εἰσπραττομένου νέου δικαιοῦματος ἀδείας. Διὰ τὰ καπνηλεῖα τὰ συνιστώμενα ἐν μέσῳ τοῦ ἔτους, τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας εἰσπράττεται λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συστάσεως αὐτῶν μέχρι τέλους τῆς ὡς ἀνωθι ἐνιαυσίου προθεσμίας· ἂν δὲ τις ἀποτίσας τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους πρώτην δόσιν, ἐπελευθέρῃ τῆς κατὰ σептμήβριον δευτέρας δόσεως, δυστροπήσῃ καὶ ἀποποιήσῃ τὴν ἀπότισιν αὐτῆς, τότε κλείεται ἀμέσως τὸ ἐργαστήριον αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 14. Ὅστις ἐκ τῶν πωλούντων πνευματώδη ποτὰ ἐν μέσῳ τοῦ ἔτους παραιτηθῆ τοῦ ἐπαγγέλματός του τούτου εἴτε οἰκεία βουλήσῃ, εἴτε συνεπεῖα διαγωγῆς ἀντικειμένης εἰς τοὺς καθεστῶτας νόμους, καὶ προκληθῆ ἢ Ἀρχὴ ὅπως κλείσῃ τὸ ἐργαστήριον ἢ τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, κατ' οὐδὲν δικαιούται ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ παρ' αὐτοῦ ἀποτιθέτος δικαιοῦματος τῆς ἀδείας· ἐπίσης ὁ ἀπὸ ἐνὸς μέρους εἰς ἕτερον μεταβιβαζόμενος οἰνοπνευματωπώλη, ὑποχρεοῦται νὰ ἐφοδισθῆ διὰ νέου ἐγγράφου ἀδείας (Ρουχσάτ τεϊκερεσι), μὴ ἔχων τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ὅπως τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐξ ἀρχῆς καταβληθὲν δικαίωμα ἀδείας ἰσολογισθῆ ἐν τῷ λογαριασμῷ τοῦ νέου ἐγγράφου.

Ἄρθρ. 15. Δίδεται ἐγγράφον ἀδείας εἰς τοὺς πωλητὰς ἐδωδύμων πραγμάτων καὶ ἄλλων ἐμπορευμάτων, ὅτε οὗτοι ἤθελον ζητήσῃ τὴν ἀδειαν τοῦ πωλεῖν ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις αὐτῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ πνευματώδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς, ἀφοῦ ὅμως πρῶτον ἐνεργηθῶσιν αἱ ὠρισμένοι ἐξακριβώσεις, καὶ ἀποδειχθῆ ὅτι αἱ θέσεις τῶν ἐργαστηρίων τῶν δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ 2 ἄρθρου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα εἰσπράττεται λογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὅλου ἐτησίου ἐνοικίου τῶν ἐργαστηρίων τούτων καὶ συνωδὰ ταῖς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 16. Ἐὰν δὲ τις, μὴ ἔχων ἐγγράφον ἀδείας, συστήσῃ ἐργαστήριον πνευματωδῶν ποτῶν, ἢ πωλῆ τοιαῦτα διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς εἰς μέρη προωρισμένα πρὸς πώλησιν ἐδωδύμων καὶ ἐτέρων ἐμπορευμάτων, τὸ ἐργαστήριον ἢ ἡ ἀποθήκη του αὐτῆ θέλει κλείσθαι ἀμέσως καὶ σφραγίσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας, ἢ παρὰ τοῦ συμβουλίου τῆς Διμαρχίας διὰ τὰ ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς κείμενα μέρη· μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ παραβάτης ἐνάγεται, ἐφαρμόζονται δ' ἐπ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 17. Οἱ οὕτως, ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρου ἄρθρου, ἂνευ ἐγγράφου ἀδείας συνιστῶντες ἐργαστήρια ἢ ἀποθήκας πνευματωδῶν ποτῶν, ἢ πωλοῦντες τοιαῦτα διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς ἐντὸς ἐργαστηρίων, στηθέντων πρὸς πώλησιν ἐδωδύμων, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον τριῶν μέχρι δέκα χρυσῶν Ὄθωμ. λιρῶν, κλειόμενοι συγχρόνως, ὡς ἐφ' ἑρῆθη, καὶ τῶν ἐργαστηρίων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 18. Οἱ κάτοχοι τῶν καπνηλείων ὑποχρεοῦνται νὰ δεικνύωσιν, ἂνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως, τὰ τῆς ἀδείας ἐγγράφα τῶν ἐλάχιστων, ὡσάκις οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀστυνομίας, ἢ τῆς Διμαρχίας, ἢ τοῦ ἐπὶ τῶν ποτῶν τμήματος, ζητήσωσιν ὅπως ἴδωσιν αὐτὰ.

Ἄρθρ. 19. Πάντα τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα παντὸς εἶδους καπνηλεῖα ὑπόκεινται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 20. Οἱ κάτοχοι τῶν μέχρι τοῦδε συστηθέντων ἐργαστηρίων, ἀποθηκῶν, οἰνοπωλείων, ποττζαριῶν, κουλουκιῶν, σερπετχανέδων καὶ λοιπῶν καπνηλείων, ἐν οἷς πωλοῦνται διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς πνευματώδη ποτὰ, ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς διακοινώσεως τοῦ παρόντος νόμου τοῦλάχιστον μέχρι τῆς ἐλεύσεως τῆς προσεχῆς 1 Σεπτεμβρίου νὰ προμηθεύωσιν ἐγγράφον ἀδείας (ρουχσάτ τεϊκερεσι). Εἰς τὰ καπνηλεῖα, ἅτινα μετὰ τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν καὶ ἂνευ ἰσχυρᾶς αἰτίας δὲν ἤθελον προμηθευθῆ τοιοῦτον ἐγγράφον, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 21. Ἄπανσι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἀφορῶσι ταυτοχρόνως καὶ τοὺς ἐκ τῶν ξένων ὑπηκόων πωλοῦντας πνευματώδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς. Κατὰ τὰς συνθήκας ὅμως, αἱ δίκαι καὶ ἀνακρίσεις αὐτῶν, ἐὰν φωραθῶσι παραβαίνοντες τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, διεξάγονται μὲν ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας, ἐπὶ παρουσίᾳ ὅμως καὶ τοῦ διεκμηνέως αὐτῶν.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καπηλίων καὶ
καπηλείων.

(Τῆ 3 Ῥαμαζὺν 1278.)

Ἄρθρ. 1. Πᾶς ὁ θέλων νὰ πωλήσῃ πνευματώδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκάς, εἰς οἰκονομία μέρους κἂν ἤ, ὀφείλει νὰ λάβῃ παρὰ τῆς ἀρχῆς τὸ ἐπὶ τούτῳ ἔγγραφον τῆς ἀδείας (βουχατ τεζκερεσί) ἀπαγορεύεται ἡ πώλησις πνευματωδῶν ποτῶν εἴτε διὰ ποτηρίου εἴτε δι' ὀκάς εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας τὸ ἔγγραφον τοῦτο.

Ἄρθρ. 2. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις καπηλείων εἰς μέρη, κείμενα τοῦλάχιστον κατ' ἀπόστασιν ἑκατὸν τετραγωνικῶν πήσεων πλησίον τῶν τεμενῶν καὶ τεκέδων, εἰς συνοικίας κειμένα πλησίον ἢ καὶ ἀπέναντι τῶν ἀστυνομικῶν σταθμῶν, καὶ εἰς τὰ τυχόν θεωρηθησόμενα ὡς ἐπισηφῆ διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν ἠθικὴν καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου μέρη.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὰ ἐργαστήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται πνευματώδη ποτὰ, ἐπειδὴ θεωροῦνται ὡς δημοσία μέρη, οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀστυνομίας δύνανται καὶ ἔχουσι καθήκον νὰ εἰσέρχονται κατὰ πᾶσαν ὥραν καὶ στιγμήν, οἰκονομία κἂν ἢ τὸ κατέχον αὐτὰ ἄτομον, ὅπως παρακωλύσῃ πᾶν τὸ ἀντικείμενον εἰς τὴν εὐταξίαν καὶ εὐνομίαν τοῦ τόπου, ὅπως ἐνεργῶσιν ἐρεῦνας καὶ ἐξετάσεις ἐπὶ παντός, ὅπερ ἤθελε θεωρηθῆ ὑποπτον, καὶ τέλος ὅπως συλλαμβάνοντες ἀποστέλλωσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τοὺς ἐγκληματίας. Οἱ κάτοχοι τῶν ἐργαστηρίων τούτων ὀφείλουσιν ἀφ' ἑτέρου νὰ συμπράττωσι καὶ διευκολύνωσι τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν αὐτῶν κατὰ τὰς τοιαύτας περιστάσεις· οἱ δὲ ἀνθιστάμενοι καὶ παρακωλύοντες αὐτοὺς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν τῶν θέλουσιν ὑποστῆ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας ποινάς. Πᾶσα δὲ βία διαγωγή ἐν μέρους τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀστυνομικῶν τούτων μέτρων, ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ ζημιουμένου προσώπου, θέλει ἐξετάζεσθαι μετ' ἐπιστασίας ἐκ μέρους τῆς ἀρχῆς, καὶ οἱ εὐρεθησόμενοι ἔνοχοι θέλουσι τιμωρεῖσθαι.

Ἄρθρ. 4. Ἐξαιρεῖται τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, εἰς οὐδὲνα ἕτερον ἐπιτρέπεται νὰ διανικτερεύῃ ἐντὸς τῶν καπηλείων, τῶν ἐχόντων δωμάτια πρόσφορα πρὸς διαμονήν.

Ἄρθρ. 5. Ἐξαιρεῖται τῶν ἐργαστηρίων, τῶν καλουμένων *πυρταρία*

καὶ τῶν συνήθων καφφενείων, ὅλα ἐν γένει τὰ λοιπὰ ἐργαστήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται πνευματώδη ποτὰ, δεόν καθ' ἑκάστην νὰ κλείωνται μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, κατὰ τὰς ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου καὶ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, τῶν θέσεων καὶ τῶν ὥρῶν τοῦ ἔτους ὀρισθησομένης καὶ κοινοποιηθησομένης ὥρας.

Ἄρθρ. 6. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν καπηλείων ὀφείλουσι νὰ ἐπαγρυπνώσιν ὅπως μηδεὶς κρύπτηται ἐντὸς τῶν ἐργαστηρίων αὐτῶν καὶ ὅπως μὴ συμβαίνει ἐκ μέρους τῶν θαμνῶν τῶν ἀντικείμενων τῇ δημοσίᾳ ἠθικῇ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελον νὰ προλάβωσι καὶ κωλύσωσι τὰ τοιαῦτα αὐτοὶ οὗτοι, ὑποχρεοῦνται νὰ εἰδοποιήσωσιν ἐπὶ τούτῳ τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους.

Ἄρθρ. 7. Ἀπαγορεύονται τὰ τυχερὰ παιγνίδια οἰκονομία εἶδους ἐντὸς τῶν καπηλείων· ἀπαγορεύονται ἐπίσης ἐν αὐτοῖς ἡ μουσικὴ καὶ τὰ παρόμοια, ἐκτὸς ἰδιαιτέρας ἀδείας, λαμβανομένης παρὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ἐκ τῶν καπηλείων, ἐν οἷς πωλοῦνται πνευματώδη ποτὰ διὰ ποτηρίου ἢ ὀκάς, μικρὸν ἢ μέγα διὰ τὰς προσόδους τοῦ Κράτους λαμβανόμενον δικαίωμα ἀδείας εἰσπράττεται κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἐπὶ δέκα, λογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀξίας τῶν ἐτησίων ἐνοικίων τῶν καπηλείων τούτων. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ εἰς τινὰς πόλεις διὰ γεδικίου ἀνεκαθεν ὡς τοιαῦτα συνεστημένα οἰνοπωλεῖα καὶ μέλλοντα νὰ διατηρήσωσι τὸν ἀρχικὸν αὐτῶν χαρακτήρα, χωρὶς νὰ μεταβάλλωνται ἀπὸ οἰνοπωλείων εἰς ἐργαστήρια ἑτέρας συντεχνίας ἢ ἐμπορίου, ἐπειδὴ οἱ κάτοχοι αὐτῶν ἀπέτισαν ἑτέρας φύσεως δικαιώματα πρὸς σύστασιν τῶν, θέλει εἰσπράττεσθαι ἐξ αὐτῶν τὸ ἡμισυ μόνον τοῦ κατὰ τὸν νόμον τούτου δικαιώματος ἀδείας, τοῦ ἄλλου ἡμίσεως δωρομένου τοῖς ἰδιοκτῆταις αὐτῶν, ἀπέναντι τόκου δι' ὅσα ἀπέτισαν διὰ τὸ γεδικίου.

Ἄρθρ. 9. Τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα εἰσπράττεται λογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐνοικίου τῶν καπηλείων, πρὸς γνῶσιν τοῦ ὁποίου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ μεταξὺ ἰδιοκτῆτου καὶ ἐνοικιαστοῦ συντασσόμενον ἐνοικιασῆριον συμβόλαιον. Ἄν δὲ ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἐργαστηρίου ἢ τῆς ἀποθήκης ταύτης, μὴ ἐνοικιάσας αὐτὸ εἰς ἄλλον, προτίθεται νὰ μετέλθῃ ὁ ἴδιος τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, τότε τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα εἰσπράττεται ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐνοικίου τοῦ ἐργαστηρίου ἢ τῆς ἀποθήκης ταύτης, κατὰ τὴν ὑπὸ πραγματογνωμόνων ἐξακριβῶσιν καὶ ὑπολογισμὸν ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ (1).

(1) Εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐν ἑκάστη νομαρχίᾳ (βιλαγιέτ), ἐπαρχίᾳ (σαρ-δῆακ), ἢ δήμῳ (κατῆ), ὑπάρχει καὶ ἀνά ἐν διοικητικὸν συμβούλιον. Αἱ κοινότητες καὶ τὰ προσαυτήματα (γαγιέ) ἔχουσι δημογεροντίαν (ἰχτιὰρ μεδζ.λισί). Τὰ περὶ τῶν καθηκόντων τῶν συμβουλίων τούτων ὅρα ἀρθρ. 27 καὶ 35 ἐν τῷ περὶ Νομαρχιῶν (βιλαγιέτ) νόμῳ.

Ἄρθρ. 10. Τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα καταβάλλεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ συστήσαντος καὶ διαχειριζομένου τὸ καπηλεῖον, εἴτε ἰδιοκτῆτης εἴτε ἐνοικιαστῆς εἶναι οὗτος.

Ἄρθρ. 11. Πᾶς ὁ θέλων νὰ συστήσῃ καπηλεῖον, εἴτε ξένος εἴτε ἰθαγενῆς, ὀφείλει πρὸ παντός νὰ ἐπιδώσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου ἀναφορὰν, ἐν ᾗ ἐκτίθῃσι τὴν θέσιν καὶ τὸν δεσπότην τῆς ἰδιοκτησίας· ἡ ἀναφορὰ δὲ αὕτη παραπέμπεται εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ὅπως ἐκτελεσθῶσιν αἱ κατὰ νόμον ἐξακριβώσεις. Ἡ ἀναφορὰ τῶν ξένων ἐστὶν ἀπαράδεκτος, ἀν δὲν συνοδεύηται μετὰ δηλωτηρίου (Ἰλμου-χαπέρ) ἀδείας, ἐκ μέρους τοῦ προξενείου τοῦ κράτους, οὗτινος ἤθελον εἶσθαι ὑπήκοοι.

Ἄρθρ. 12. Ἄν ὁ ζητῶν τὴν σύστασιν καπηλείου ᾗ ἐνοικιαστῆς, μετὰ τὰς ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ γενομένας ἐξακριβώσεις περὶ τοῦ ἐπισηλοῦς ἢ μὴ τῆς θέσεως τῶν καπηλείων τούτων, γράφεται ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ἔκθεσις (Ἰλάμε), ἣτις καὶ σφραγίζεται τῇ σφραγίδι τοῦ συμβουλίου τούτου· ἀκολουθῶσα συντάσσεται τὸ ἐνοικιαστήριον συμβόλαιον, ὅπερ παραπέμπεται ἐν μὲν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐπιστάτας (ἴ), ἐν δὲ τοῖς δήμοις (καζᾶ) εἰς τοὺς δημάρχους αὐτοὺς (καζᾶ μουνδρι), ἐνθα σφραγίζεται, ἀφοῦ πρῶτον εἰσπραχθῶσι τὰ δέοντα τέλη (χάρδζ) καὶ ὑπισθογραφῇ ἐν αὐτῷ ἡ εἰσπραξις αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν παραχώρησις τῆς ἀδείας. Τελεσθέντων δὲ τούτων, δίδεται τῷ αἰτούντι τὸ τῆς ἀδείας ἔγγραφον (βουχσάτ-τεζκερεσί). Ἄν δ' ἐξ ἐναντίας ὁ αἰτῶν ᾗ αὐτὸς ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἐργαστηρίου ἢ τῆς ἀποθήκης, τότε ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ, σὺν τῇ ἐξακριβώσει περὶ τοῦ κατὰ νόμον ἐπισηλοῦς ἢ μὴ τῆς τοῦ καπηλείου θέσεως, ἐξακριβοῦται ταύτοχρόνως καὶ ἡ ἀξία τοῦ ἐτησίου αὐτοῦ ἐνοικίου, γίνεται ἔκθεσις (Ἰλάμε) ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς, εἰσπράττονται τὰ δέοντα τέλη καὶ οὕτω δίδεται τὸ τῆς ἀδείας ἔγγραφον.

Ἄρθρ. 13. Τὰ ἐνοικιαστήρια συμβόλαια τῶν καπηλείων δὲν δύνανται νὰ συνταχθῶσιν ἐπὶ διαρκεῖ προθεσίμῃ μεγαλειτέρα τῆς τῶν ἐπτὰ ἐτῶν.

Ἄρθρ. 14. Τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα ἀποτίεται κατὰ δύο δόσεις· τὸ ἕμισυ μὲν κατὰ Μάρτιον, ἀρχὴν τοῦ ἔτους, ὅτε δίδεται καὶ τὸ τῆς ἀδείας ἔγγραφον (βουχσάτ-τεζκερεσί), καὶ τὸ δεύτερον ἕμισυ τὴν Ἰνιτοῦ Σεπτεμβρίου. Τὰ ἔγγραφα τῆς ἀδείας ἐκδίδονται ἐπὶ διπλοτύπων (κοσαῶν)

(1) Ἐκάστη Νομαρχία ἔχει ἓνα εἰσπράκτορα καὶ ἐλεγκτὴν, ἢ οἰκονομικὸν ἑφορον (δεφτερδάρ) τοιοῦτοι οἰκονομικοὶ ἑφοροὶ εὐρίσκονται καὶ ἐν ἐκάστῃ ἐπαρχίᾳ, ἀλλ' εἶχον πρὸ μὲν τῆς νέας διαρρέσεως τῶν Νομαρχιῶν τὸν τίτλον μάλ μεμουρη, ἢ μάλ-μουνδρι, ὡς εὐρίθεται καὶ ἐν τῷ κεμένῳ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ἥδη δὲ συννήστερον τὸν τίτλον μουχασεβεδζή. Τὰ χρέη τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἐν τοῖς δήμοις (καζᾶ) ἐκτελεῖ αὐτὸς ὁ ἀρχηγός (καζᾶ-μουνδρι, καϊμακάμης.)

καὶ ἐν αὐτοῖς ὡς καὶ ἐν τῷ σκελετῷ αὐτῶν δέον νὰ σημειοῦται μετ' ἀκριβείας τὸ ὄνομα, ἡ πατρὶς καὶ ἡ ὑπηκοότης τοῦ καπηλίου, ἡ θέσις τοῦ καπηλείου, τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτῆτου ἀν ὁ αἰτῶν τύχη ἐνοικιαστῆς, τὸ ποσὸν τοῦ ἐτησίου ἐνοικίου, τὸ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσπρακτέον δικαίωμα ἀδείας, καὶ ἡ ἐκ προκαταβολῆς ἀπότισις τοῦ ἡμίσεως τοῦ δικαιώματος τούτου· περιπλέον δὲ τὰ ἔγγραφα ταῦτα δέον νὰ σφραγίζονται ἐν μὲν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιστάτου (μάλ-μεμουρη), ἐν δὲ τοῖς προσηρητημένοις δήμοις (καζᾶ) παρὰ τοῦ Δημάρχου, ἀποτιομένης δὲ τῆς κατὰ Σεπτέμβριον ἐτέρας δόσεως, γίνεται καὶ αὐθις ἰδιαιτέρα σημείωσις κάτωθι τοῦ αὐτοῦ ἔγγραφου καὶ σφραγίζεται τοῦτο ὡς ἀνω. Τὰ τῆς ἀδείας ἔγγραφα ἰσχύουσιν ἐπὶ ἐν μόνον ἔτος, οὐ λήξαντος, ἀνανεοῦνται ταῦτα, εἰσπραττομένου νέου δικαιώματος ἀδείας. Διὰ τὰ καπηλεῖα τὰ συνιστώμενα ἐν μέσῳ τοῦ ἔτους, τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα εἰσπράττεται λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συστάσεως αὐτῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους· ἐὰν δὲ τις ἀποτίσῃ τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους πρώτην δόσιν λάβῃ τὸ τῆς ἀδείας ἔγγραφον, ἐπελθούσης δὲ τῆς κατὰ Σεπτέμβριον δευτέρας δόσεως, δυστροπήσῃ καὶ ἀποποιήσῃ τὴν ἀπότισιν καὶ ταύτης, τότε κλείεται ἀμέσως τὸ ἐργαστήριον αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 15. Ὅστις ἐκ τῶν πωλούντων πνευματώδη ποτὰ ἐν μέσῳ τοῦ ἔτους παραιτηθῇ τοῦ ἐπαγγελλομένου του εἴτε οἰκία βουλήσει, εἴτε συνεπεία διαγωγῆς του ἀντικειμένης εἰς τοὺς καθεστῶτας νόμους, καὶ προκαλεσάσης τὴν ἀρχὴν ὅπως κλείσῃ τὸ ἐργαστήριον ἢ τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, κατ' οὐδὲν δικαιούται οὗτος ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀποτιθέντος δικαιώματος τῆς ἀδείας· ἐπίσης ὁ ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον μέρος μεταβιβαζόμενος ὑποχρεοῦται νὰ ἐφοδιασθῇ διὰ νέου ἔγγραφου ἀδείας, μὴ ἔχων τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ὅπως τὸ παρ' αὐτοῦ διὰ τὸ πρότερον μέρος ἀποτιθὲν δικαίωμα ἀδείας ἰσολογηθῇ ἐν τῷ λογαριασμῷ τοῦ νέου ἔγγραφου.

Ἄρθρ. 16. Ἐγγραφον ἀδείας πρὸς πώλησιν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον πνευματωδῶν ποτῶν διὰ ποτηρίου καὶ ὀκάς ἐπιτρέπεται νὰ δίδηται καὶ εἰς τοὺς ἀτόχους ἐργαστηρίων ἢ ἀποθηκῶν, ἐν οἷς πωλοῦνται ἐδώδιμα ἢ ἕτερα ἀντικείμενα, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, ἀφοῦ ὅμως πρῶτον ἐκτελεσθῶσιν αἱ ὀρισμένα ἐξακριβώσεις, καὶ εὐρεθῶσιν αἱ θέσεις τῶν ἐργαστηρίων τούτων μὴ ἀντικείμενα ταῖς διατάξεσι τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ τῆς ἀδείας δικαίωμα εἰσπράττεται, λογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὅλου ἐνοικίου τῶν ἐργαστηρίων τούτων καὶ συμφώνως μετὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 17. Ἐὰν τις, μὴ ἔχων ἔγγραφον ἀδείας, συστήσῃ ἐργαστήριον πνευματωδῶν ποτῶν, ἢ πωλῇ τοιαῦτα διὰ ποτηρίου καὶ ὀκάς εἰς μέρος προωρισμένα πρὸς πώλησιν ἐδώδιμων καὶ ἑτέρων ἐμπορευμάτων, τὸ ἐρ-

γαστήριον ἢ ἡ ἀποθήκη του αὐτῆ θέλει κλεισθαι καὶ σφραγιζεσθαι ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου, αὐτὸς δὲ ἐνάγεται, ἐφαρμοζομένων τῶν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 18. Οἱ ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας συνιστῶντες ἐργαστήρια ἢ ἀποθήκας πνευματῶδων ποτῶν, ἢ πωλοῦντες τοιαῦτα διὰ ποτηρίου καὶ ὀκάς ἐντὸς ἐργαστηρίων συστηθέντων πρὸς πώλησιν ἐδωδύμων, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον τριῶν μέχρι δέκα χρυσῶν Ὄθωμ. λιρῶν, κλειομένων συγχρόνως, ὡς εἴρηται, καὶ τῶν ἐργαστηρίων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 19. Οἱ κάπηλοι ὑποχρεοῦνται νὰ δεικνύωσιν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως τὰ τῆς ἀδείας αὐτῶν ἐγγράφα ἐκάστοτε, ὡσάκις οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἐξουσίας ζητήσωσιν ἵνα ἴδωσιν αὐτά.

Ἄρθρ. 20. Πάντα τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα παντὸς εἶδους καπηλεῖα ὑπόκεινται καθ' ὅλοκληρίαν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 21. Οἱ κάτοχοι τῶν μέχρι τοῦδε συστηθέντων ἐργαστηρίων, ἀποθηκῶν, *κουλουκιῶν*, οἰνοπωλείων καὶ παντὸς εἶδους ἐτέρων καπηλείων, ἐν οἷς πωλοῦνται πνευματῶδη ποτὰ, ὑποχρεοῦνται, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς διακοινώσεως τοῦ παρόντος νόμου τοῦλάχιστον μέχρι τῆς ἐλεύσεως τῆς προσεχοῦς 1ῆς Σεπτεμβρίου, νὰ προμηθευθῶσιν ἐγγράφον ἀδείας. Ἐπὶ τῶν καπηλείων, ἅτινα μετὰ τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν καὶ ἄνευ ἰσχυροῦ τινος αἰτίου δὲν ἤβελον ἐφωδιασθῆ διὰ τοῦ ἀνωτέρου ἐγγράφου, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 22. Ἀπασαὶ αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς ἐκ τῶν ξένων ὑπηκόων πωλοῦντας πνευματῶδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκάς, ἐκτὸς τῶν ποινικῶν ἐφαρμογῶν. Ὅπωσδήποτε ὅμως, οἱ παραβαίνοντες ἐξ αὐτῶν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου προσάγονται διὰ τοῦ προξένου αὐτῶν κατὰ τὰς συνθήκας ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἔνθα δικάζονται καὶ ἀνακρίνονται ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διερμηνέων αὐτῶν. Τὰ ξενοδογεῖα δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΝΟΜΟΣ

Περὶ τοῦ ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου ἔ. ἐγ. 1282 (1866) ἀποφασισθέντος εἰσπράττεσθαι δικαίωματος πώλησεως (*ρίεσμ-μπεϊ*) ἀπὸ τῶν πωλοῦντων πνευματῶδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκάς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ταῖς τρισὶ πόλεσι (Ἐγροῦπ, Γαλατᾶ καὶ Χρυσουπόλει), τῷ Βοσπόρῳ, ταῖς Πριγκηπονήσοις καὶ ταῖς λοιπαῖς πόλεσι, κωμοπόλεσι καὶ χωρίοις τοῦ Ὄθωμανικοῦ κράτους, ἐφαρμοστέας ἄνευ διακρίσεως ἐπὶ τε τῶν ὀθωμανῶν καὶ τῶν ξένων ὑπηκόων.

Ἐξεδόθη ἐν παραρτήματι ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12 Ζυλκαδὲ 1282 (17 Μαρτίου 1866). Συνεπεῖα τούτου, οἱ ὑπὸ χρονολογίαν προγενεστέρην ἤτοι 3 Ῥαμαζᾶν 1278 συνταχθέντες καὶ ἐν τῇ Συλλογῇ τῶν Κωδίκων (*Δουστοῦρ*) καταχωρηθέντες δύο διάφοροι περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῷ ἐξωτερικῷ καπῆλων καὶ καπηλείων νόμοι, οἵτινες καὶ μεταφρασθέντες κατεχωρήθησαν πρὸ αὐτοῦ, ἀποβάλλουσι πᾶν κῦρος καὶ πᾶσαν ἰσχὺν ἐφαρμογῆς.

Ἄρθρ. 1. Πᾶς ὁ θέλων νὰ μετέλθῃ τὸν κάπηλον, πωλῶν πνευματῶδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκάς, ὀλίγην ἢ πολλὴν ποσότητα, ὅπουδῆποτε τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῶν τριῶν πόλεων (Ἐγροῦπ, Γαλατᾶ καὶ Χρυσουπόλεως), τοῦ Βοσπόρου καὶ τῶν Πριγκηπονήσων, ὀφείλει νὰ ἐφωδιασθῆ δι' ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφου πώλησεως (*μπεϊγὲ τε(κερσε)*) ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως. Ἀπαγορεύεται ἡ εἰς οἰονδήποτε μέρος πώλησις πνευματῶδων ποτῶν διὰ ποτηρίου ἢ ὀκάς εἰς τοὺς μὴ ἐφωδιασμένους τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ.

Ἄρθρ. 2. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συνιστῶνται καπηλεῖα εἰς μέρη, κείμενα τοῦλάχιστον κατ' ἀπόστασιν ἐντὸς ἑκατὸν τετραγωνικῶν πήχεων πλησίον τῶν τεμενῶν καὶ τεκέδων, εἰς συνοικίας κειμένας πλησίον ἢ καὶ ἀπέναντι τῶν ἀστυνομικῶν σταθμῶν, εἰς συνοικίας κατοικοιμένας ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Μουσουλμάνων καὶ εἰς ὅσα μέρη ἤβελον θεωρηθῆ ἐπισφαλῆ διὰ τε τὴν ἀστυκὴν εὐνομίαν καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὰ ἐργαστήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται πνευματῶδη ποτὰ, ἐπειδὴ θεωροῦνται ὡς δημόσια μέρη, οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀστυνομίας δύνανται καὶ ἔχουσι καθῆκον νὰ εἰσέρχωνται ἀνὰ πᾶσαν ὥραν καὶ στιγμὴν, οἰονδήποτε κἂν ἢ τὸ κατέχον αὐτὰ ἄτομον, ὅπως κωλύωσι πᾶσαν διαγωγὴν ἀντικειμένην τῇ εὐνομίᾳ καὶ ἡσυχίᾳ τοῦ τόπου, ὅπως ἐνεργῶσιν

ερέυνας ἐπὶ παντός, ὅπερ ἤθελε θεωρηθῆ ὑποπτον, καὶ τέλος ὅπως συλαμβάνοντες ἀποστέλλουσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοὺς ἐγκληματίας. Οἱ κατέχοντες τὰ ἐργαστήρια ταῦτα ὀφείλουσιν ἀφ' ἐτέρου νὰ συμπράττωσι καὶ διευκολύνωσι παντὶ σθένει τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν χρῶντων εἰς τοιαύτας περιστάσεις· οἱ δὲ ἀνθιστάμενοι καὶ παρακωλύοντες αὐτοὺς ὑποστήσονται τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας ποινάς. Πᾶσα δὲ βιαία διχωγὴ ἐκ μέρους τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἀστυνομικῶν τούτων μέτρων, ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ ζημιουμένου προσώπου, θέλει ἐξετάζεσθαι μετ' ἐπιστασίας ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν, καὶ οἱ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τούτων εὐρεθησόμενοι ἔνοχοι θέλουσι τιμωρεῖσθαι.

Ἄρθρ. 4. Ἐξαίρεσι τῶν καπήλων καὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν, εἰς οὐδὲνα ἕτερον ἐπιτρέπεται τὸ διανοκτερεῖν ἐντὸς τῶν καπηλείων, ὅσα τυγχόν ἔχουσι δωμάτια πρόσφορα πρὸς διαμονὴν ὡς ἐν οἰκίᾳ.

Ἄρθρ. 5. Ἐξαίρεσι τῶν καφφενείων τῶν καλουμένων *πορτσαρλαί*, κα τῶν συνήθων καφφενείων, ὅλα ἐν γένει τὰ λοιπὰ καπηλεῖα δέον νὰ κλείωνται μετὰ τὸ ἑσπέρας· αἱ περὶ τούτου ὥραι ὁρισθήσονται ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας, ἢ ἐκ μέρους τοῦ συμβουλίου τῆς Δημαρχίας (τοῦ θου τμήματος) διὰ τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῆς κείμενα μέρη, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, θέσεων καὶ ὥρῶν τοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 6. Ἀπαντες οἱ κάπηλοι ὀφείλουσι νὰ ἐπαγρυπνώσιν ὅπως μηδὲνα κρύπτωσιν ἑκουσίως ἢ ἐξ ἀπροσεξίας εἰς τὰ ἐργαστήριά των, καὶ ὅπως μὴ συμβαίη τι ἐκ μέρους τῶν θαμῶνων αὐτῶν ἀντικείμενον τῇ δημοσίᾳ ἠθικῇ· ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελον δυνηθῆ νὰ προλάβωσι καὶ ἐμποδίσωσι τὰ τοιαῦτα αὐτοὶ οὗτοι, ὑποχρεοῦνται νὰ εἰδοποιώσιν ἐπὶ τούτῳ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἀστυνομίας.

Ἄρθρ. 7. Ἀπαγορεύονται αὐστηρῶς τὰ οἰουδήποτε εἶδους τυχερὰ παιγνίδια ἐν τοῖς καπηλείοις. Ἐπίσης ἀπαγορεύονται ἐν αὐτοῖς ἡ μουσική καὶ τὰ παραπλήσια, ἂν δὲν ληφθῆ πρὸς τοῦτο ἰδιαιτέρα ἄδεια παρὰ τῆς ἀστυνομίας, ἢ παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Δημαρχίας (τοῦ θου τμήματος) διὰ τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῆς κείμενα μέρη.

Ἄρθρ. 8. Πᾶς ὁ βουλόμενος νὰ συστήσῃ καπηλεῖον πρὸς πώλησιν πνευματικῶν ποτῶν, εἴτε ἰθαγενὴς εἴτε ξένος, ὀφείλει πρὸ παντός ἄλλου νὰ ἐπιδώσῃ ἀναφορὰν ἐπὶ τούτῳ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἀστυνομίας, ἢ, ἂν τὸ συστηθῶμενον καπηλεῖον εὕρηται ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Δημαρχίας (τοῦ ἑκτου τμήματος), εἰς τὸ συμβούλιον τῆς Δημαρχίας, ἧτις δέον νὰ περιέχῃ μετ' ἀκριβείας τὸ μέρος καὶ τὸν ἰδιοκτῆτην τοῦ ἐργαστηρίου. Ἐκεῖθεν δὲ, ἐκτελεσθεῖσιν πρώτων τῶν κατὰ νόμον ἐξακριβώσεων, ἂν τὸ συστηθῶμενον ἐργαστήριον ἢ ἀποθήκη κῆται εἰς μέρος πρόσφορον κατὰ νόμον, ἀποστέλλεται πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ποτῶν (*Zıdlicmi valıarısı*)

δηλωτήριον (*ηλμου-χαπερ*), ὅπως ληφθῆ τὸ δικαίωμα τῆς πωλήσεως (*ρέσμι μπειε*), καὶ ἐκδοθῆ τὸ τῆς ἀδείας ἔγγραφον (*τεϊκερε*). Ἐπὶ τούτῳ ἐν τε τῷ ὑπουργεῖῳ τῆς ἀστυνομίας καὶ τῷ τῆς Δημαρχίας συμβουλίῳ δέον νὰ κρατῆται ἰδιαιτέρον βιβλίον. Αἱ ἀναφοραὶ τῶν ξένων εἰσὶν ἀπαράδεκτοι, ἂν δὲν συνοδεύωνται καὶ ὑφ' ἐνὸς δηλωτηρίου ἀδείας (*ηλμου-χαπερ*) τοῦ Δικαστικοῦ γραφείου (*Chancellerie*) τῆς πρεσβείας αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Τὸ ἐκ τῶν ἐργαστηρίων, ἐν αἷς κατὰ μικρὰν ἢ μεγάλην ποσότητα πωλοῦνται πνευματώδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ οἴκας, ὁρισθὲν λαμβάνεσθαι δικαίωμα πωλήσεως (*ρέσμι μπειε*) (1) εἰσπράττεται κατ' ἀναλογίαν τριῶν ἐπὶ δέκα, λογιζόμενον ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐτησίου ἐνοικίου τῶν ἐργαστηρίων τούτων.

Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ διὰ *γεδικίου* ὡς τοιαῦτα ἀνέκαθεν συνεστημένα οἰνοπωλεῖα καὶ μέλλοντα νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν ἐργασίαν, μὴ μεταβαλλόμενα ἀπὸ οἰνοπωλείων εἰς ἐργαστήρια ἐτέρας συντεχνίας ἢ ἐμπορίου, ἐπειδὴ οἱ κάτοχοι αὐτῶν ἀπέτισαν ἤδη ἐτέρας φύσεως δικαίωματα πρὸς σύστασίν των, θέλει εἰσπράττεσθαι ἐξ αὐτῶν τὸ ἥμισυ μόνον τοῦ κατὰ τὸν νόμον τούτου δικαίωματος τῆς πωλήσεως (*ρέσμι μπειε*), τοῦ ἐτέρου ἡμίσεως δωρομένου τοῖς ἰδιοκτῆταις αὐτῶν ἀπέναντι τόκου διὰ τὸ ποσόν, ὅπερ ἀπέτισαν διὰ τὸ *γεδικίου*. Ἐκ δὲ τοῦ δικαίωματος τῆς πωλήσεως, τοῦ εἰσπρακτέου ὑπὸ τῶν διὰ *γεδικίου* ἐργαστηρίων καὶ *πορτσαρλαί* καλουμένων ἐπὶ τῇ βράσει τῆς ἀξίας τοῦ ἐνοικίου αὐτῶν, ἀφαιρουμένου τοῦ ποσοῦ τῶν διακοσιῶν πεντήκοντα γροσίων, ὅπερ ἀποτίει ἕκαστον τούτων εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν Ἐβκάριον, τὸ ὑπολοιπὸν μόνον εἰσπράττεται παρ' αὐτῶν.

Ἄρθρ. 10. Τὸ δικαίωμα τῆς πωλήσεως εἰσπράττεται ἐπὶ τῇ βράσει τῆς ἀξίας τοῦ ἐνοικίου, πρὸς ὁρισμὸν τῆς ὁποίας ἐλήφθησαν τὰ ἐξῆς μέτρα. Σχηματίζεται ἐπιτροπὴ συγκριμένη ἐκ τοῦ εἰσπράκτορος τοῦ δικαίωματος καὶ ἐκ δύο τῶν προϋχόντων τῆς συντεχνίας καὶ τῶν πραγματογνωμόνων καὶ εὐποληθῶτων τῆς συνοικίας ἢ τοῦ μέρους, ἐν ᾧ εὐρίσκονται εἴτ' ὑπὸ ἐνοίκιον εἴτε ὑπὸ τὴν ἄμεσον διαχείρισιν τοῦ ἰδιοκτῆτου τὰ ἐργαστήρια τῶν πνευματικῶν ποτῶν, ἧτις ἐν μεγίστῃ ἀμεροληψίᾳ ὀρίζουσα τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον αὐτῶν, συντάσσει βιβλίον, ἐν ᾧ δέον νὰ σημειῶνται ἢ οὕτως ὁρισθεῖσα ἀξία τοῦ ἐτησίου ἐνοικίου, τὸ ὄνομα τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ ἰδιοκτῆτου τῶν καπηλείων, ἂν ἀπεδείχθη ὅτι ταῦτα πραγματικῶς δι' ἔγγραφον ἔχουσι *γεδικίου* πνευματοπωλείου, ἂν μετα-

(1) Τὸ δικαίωμα τοῦτο κατὰ τοὺς προδημοσιευθέντας καὶ ἤδη καταργηθέντας νόμους εἰσπράττετο ὑπὸ τὸ ὄνομα *ρέσμι βουρσατιε*, ἧτοι δικαίωμα ἀδείας, ἐλαμβάνετο δὲ κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς καὶ ἡμίσεως, ἐπὶ δέκα.

γενέστερον συστηθέντα δὲν ἔχῃσι *γελίκιον*· τὸ δὲ βιβλίον τοῦτο, ὑπογραφομένον καὶ σφραγιζόμενον παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, ἀποστέλλεται εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ποτῶν, ἀφοῦ πρῶτον ὁμῶς εἰσπραχθῆ τὸ τῆς πωλήσεως δικαίωμα (*ρέσμι μπειέ*) καὶ δοθῆ τοῖς κατόχοις τῶν ἐργαστηρίων διὰ τοῦ εἰσπράκτορος τὸ ἔγγραφον τῆς ἀδείας (*βουχατ τελκερεσ*). Ἐπειδὴ δὲ ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς πᾶσα ζημία δημόσιος εἴτε ιδιωτικῆ, ἢ ἐπιτροπῆ θεωρεῖται ὑπεύθυνος διὰ τὰ τυχόν ἀδικήματα ἢ τὴν ἐκ προθέσεως παραμέλησιν τῶν *χεσῶν τῆς*. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἔγγραφα (*σερέτ*), ἀντίτυπα (*σουρέτ*), καὶ λοιποὺς τοιοῦτους τίτλους, οἵτινες ἤθελον δοθῆ ἀπὸ τοῦδε εἴτε ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν (*Χαζινέι Δεκελιέ*), εἴτε ἐκ μέρους τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Ἐθνακίου, πρὸς σύστασιν ἢ μεταφορὰν νέου *γελίκιου* ἐπὶ τινος ἐργαστηρίου, ἐπειδὴ οἱ τίτλοι οὗτοι θεωροῦνται ἄσχετοι τὴν ἀξίαν πρὸς τὴν εἰσπραξίν τοῦ τῆς πωλήσεως δικαίωματος, τὸ δικαίωμα τοῦτο θέλει εἰσπράττεσθαι καὶ παρὰ τῶν ἐργαστηρίων τούτων ὁλόκληρον. Ἡ διάρκεια τῆς ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος, ἐν διαστήματι τοῦ ὁποίου θέλουσιν εἶσθαι συντεταγμένα τὰ βιβλία τῶν ἐτησίων ἐνοικίων ὄλων τῶν καπηλείων, κατὰ συνέπειαν δὲ ἕκαστος τῶν καπῆλων ὀφείλει διὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη νὰ προσέρχεται αὐτοπροσώπως εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ποτῶν καὶ ἀνανεῶν τὴν τὸ ἔγγραφόν του.

Ἄρθρ. 11. Τὸ δικαίωμα τῆς πωλήσεως (*ρέσμι μπειέ*) εἰσπράττεται ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ συστήσαντος καὶ διαχειριζομένου τὸ καπηλείον, εἴτε ἰδιοκτητῆς εἴτ' ἐνοικιαστῆς ἤθελον εἶσθαι οὗτος.

Ἄρθρ. 12. Τὸ ἐνὸς ἔτους δικαίωμα ἀδείας εἰσπράττεται ὅλων καὶ ἐκ προκαταβολῆς. Τὰ δ' ἐκδιδόμενα ἔγγραφα πωλήσεως δέον νὰ περιέχωσι λεπτομερῶς τὸ ὄνομα τοῦ αἰτούντος τὸ ἔγγραφον, τὴν πατρίδα, τὴν διαμονὴν καὶ τὴν ὑπικουσίτητα αὐτοῦ, τὴν θέσιν τοῦ ἐργαστηρίου, τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτητοῦ ἢ τὸ αἰτῶν τύχη ἐνοικιαστῆς, τὸ ποσὸν τοῦ ἐτησίου αὐτοῦ ἐνοικίου καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσπρακτέον δικαίωμα πωλήσεως, περιπλέον δὲ νὰ φέρῃσι καὶ τὴν σφραγίδα τῆς ἐπὶ τῶν ποτῶν διεύθυνσεως. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἰσχύουσιν ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος, μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ὁποίου δέον ν' ἀνανεῶνται, ἀποτιομένου νέου δικαίωματος. Ἀπὸ δὲ τὰ καπηλεία, τὰ συνιστώμενα ἐν μέσῳ τοῦ ἔτους, τὸ τῆς πωλήσεως δικαίωμα εἰσπράττεται λογιζόμενον ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀποτίσεως αὐτοῦ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 13. Ὅστις ἐκ τῶν πωλούντων πνευματώδη ποτὰ ἐν μέσῳ τοῦ ἔτους ἐγκαταλίπη οἰκείᾳ θελήσει τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ, εἴτε συνεπία διαγωγῆς του, προσβαλοῦσης τοὺς καθεστῶτας νόμους καὶ προκαλεσάσης ἕνεκα τούτου τὴν ἀρχὴν ὡπως κλείσῃ τὸ ἐργαστήριον ἢ τὴν ἀποθήκην του, ἀπὸλλυσιν οὗτος πᾶν δικαίωμα ἀπαιτήσεως πρὸς ἐπιστροφὴν τοῦ παρ' αὐ-

τοῦ ἀποτιθέντος δικαίωματος πωλήσεως. Ἐπίσης ὁ ἀπὸ ἐνὸς μέρους εἰς ἕτερον μεταβιβάσας τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του ὀφείλει νὰ ἐφοδιαχθῆ διὰ νέου ἔγγραφου (*τελκερέ*), μὴ δικαιούμενος νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως τὸ παρ' αὐτοῦ πρότερον ἀποτιθὲν δικαίωμα συμπεριληφθῆ ἐν τῷ λογαριασμῷ τοῦ νέου ἔγγραφου.

Ἄρθρ. 14. Ἐγγραφον ἀδείας (*τελκερέ*) πρὸς πώλησιν πνευματωδῶν ποτῶν ἐν αὐτοῖς διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς ἐπιτρέπεται νὰ διδῆται καὶ εἰς τοὺς κατόχους ἐργαστηρίων ἢ ἀποθηκῶν, ἐν οἷς πωλοῦνται ἐδωδιμα καὶ διάφορα ἀντικείμενα, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ αὐτῶν, ἀφοῦ ὁμῶς πρῶτον, ἐκτελεσθεῖσάν τῶν ὠρισμένων ἐξακριβώσεων, εὐρεθῶσιν αἱ θέσεις τῶν ἐργαστηρίων τούτων μὴ ἀντικείμενα ταῖς διατάξεσι τοῦ 2 ἄρθρου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ τῆς πωλήσεως δικαίωμα (*ρέσμι μπειέ*) εἰσπράττεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁρισθέντος ἐτησίου ἐνοικίου τοῦ ὅλου ἐργαστηρίου καὶ σύμφωνα ταῖς διατάξεσι τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 15. Ἐάν τις, ἄνευ ἔγγραφου ἀδείας (*τελκερέ*), συστήσῃ καπηλείον, ἢ πωλῆ πνευματώδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς εἰς ἐργαστήρια, συνεστημένα πρὸς πώλησιν ἐδωδιμῶν καὶ ἄλλου εἶδους ἀντικειμένων, τὸ μὲν ἐργαστήριον ἢ ἡ ἀποθήκη του αὐτὴ θέλει κλειεσθαι καὶ σφραγιζεσθαι συγχρόνως παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς ἀστυνομίας, οὗτος δὲ ἐνάγεται καὶ ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτοῦ τὰ δέοντα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 16. Οἱ ἄνευ ἔγγραφου ἀδείας συνιστῶντες ἐργαστήρια, ἀποθήκας καὶ λοιπὰ παραπλήσια μέρη πνευματωδῶν ποτῶν, ἢ πωλοῦντες τοιαῦτα διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς ἐντὸς ἐργαστηρίων, ἐν οἷς πωλοῦνται ἐδωδιμα καὶ ἕτερα ἀντικείμενα, ἐκτός τοῦ ὅτι ὑποχρεοῦνται ἀμέσως ν' ἀποτίσῃσι τὸ τῆς πωλήσεως δικαίωμα (*ρέσμι μπειέ*), ὑποβάλλοντα καὶ εἰς πρόστιμον πέντε μὲν γρουσῶν Τουρκικῶν λιρῶν ὅταν τὰ ἐργαστήρια δίδωσιν ἐνοίκιον καπηλικῶν δισχιλίων γρουσίων, δεκαπέντε δὲ, ὅταν δίδωσιν ἐνοίκιον πλέον τοῦ ἀνωτέρου ποσοῦ, κλειομένων ταυτοχρόνως καὶ τῶν ἐργαστηρίων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 17. Οἱ κάπηλοι ὑποχρεοῦνται νὰ δεικνύωσιν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως τὰ τῆς ἀδείας ἔγγραφα τῶν (*τελκερέ*), ὡσάκεις οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἐπὶ τῶν ποτῶν διεύθυνσεως ζητήσῃσι νὰ ἴδωσιν αὐτὰ.

Ἄρθρ. 18. Πάντα τὰ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντα παντὸς εἶδους καπηλεία ὑπόκεινται καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 19. Ἄπασαι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἐξ ἴσου καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ξένης ὑπικουσίτητος πωλούντων πνευματώδη ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ ὀκᾶς ἄνευ διακρίσεως· αἱ δίκαι ὁμῶς καὶ ἀνακρίσεις αὐτῶν, ὅταν φωραθῶσιν ἐπὶ παραβάσει τῶν διατάξεων τούτων, κατὰ τὰς συνθήκας, διεξάγονται ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν διερμηνέων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 20. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται ἐξ ἴσου ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐργαστηρίων τῶν πνευματωδῶν ποτῶν, τὸ δ' ἐξ

αὐτῶν δικαίωμα τῆς πωλήσεως (ρέσμι μπειέ) εἰσπράττεται παρὰ τῶν ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων ὑπαλλήλων τῆς κυβερνήσεως. Συνεπεία τούτου διὰ τὰ καπηλεία τὰ εἰς τὰς λοιπὰς τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας πόλεις, κωμοπόλεις καὶ κώμας ὑπάρχοντα, ἂν μὲν ἐν αὐταῖς ὑπάρχουσι διευθυνταὶ ἢ ὑπάλληλοι ἐπὶ τοῦ δασμοῦ τῶν καπνῶν, οἱ διευθυνταὶ ἢ ὑπάλληλοι οὗτοι, ἐλλείψει δὲ τούτων, οἱ ἐπὶ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν διευθυνταὶ ἢ ὑπάλληλοι, ἐλλείψει δὲ καὶ τούτων, οἱ ἐπὶ τῶν ἀλατωρυχείων, μὴ ὑπαρχόντων δὲ διευθυντῶν ἢ ὑπαλλήλων οὕτε ἐπὶ τῶν καπνῶν, οὐτ' ἐπὶ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, οὐτ' ἐπὶ τῶν ἀλατωρυχείων, ὅ ἐν τῇ πόλει, κωμοπόλει, ἢ κώμῃ ἐκεῖνῃ ὑπάρχον ἐπὶ τῆς μετὰξῆς διευθυντῆς ἢ ὑπάλληλος, ὀφείλουσι πρῶτον νὰ συντάξωσι μητρώον τῶν ἐν τῇ πόλει, κωμοπόλει ἢ κώμῃ αὐτῶν καπηλείων, εἶτα δ' ἐνεργούντες κατὰ γράμμα πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ 10 ἄρθρου, νὰ σχηματίσωσιν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ τοπικοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐκ τῶν προϋχόντων καὶ πραγματογνωμόνων τῶν τε κατοίκων καὶ τῆς συνεχίας, ἅμα δὲ καὶ ἐκ τοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου ἐπιτροπῆν, ἥτις ὀφείλει πρῶτον νὰ ὀρίσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐτησίου ἐνοικίου τῶν καπηλείων τούτων, εἶτα δὲ νὰ καταστρώσῃ βιβλίον, ἐν ᾧ δέον νὰ σημειωθῶσι τὸ οὗτως ὀρισθὲν ποσὸν τοῦ ἐγκαυσίου ἐνοικίου τῶν καπηλείων, τὸ ὄνομα τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ ἐνοικιαστῶν αὐτῶν, καὶ ἂν δυνάμει ἐπιστήμων ἐγγράφων ἔχωσι ταῦτα ἀληθῆς γεθίκιοι, ἢ οὐ. Ἄρου δὲ τὸ οὕτω πως καταστρωθὲν βιβλίον ὑπογραφῇ καὶ σφραγισθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, τότε διενεργεῖται ἢ ἐκ προκαταβολῆς εἰσπραξίς τοῦ τῆς πωλήσεως δικαιώματος (ρέσμι μπειέ) παρὰ τῶν ἐπὶ τοῦ καπνοῦ εἴτ' ἐπὶ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, εἴτ' ἐπὶ τῶν ἀλατωρυχείων, εἴτ' ἐπὶ τῆς μετὰξῆς τυγχανόντων διευθυντῶν ἢ ὑπαλλήλων, καὶ δίδεται παρ' αὐτῶν τοῖς ἰδιοκτηταῖς ἢ ἐνοικιασταῖς τῶν καπηλείων ἐγγραφον ἀδείας (βουχσάι τεζκερεσί). Ἄν δὲ μεταξύ τῶν καπηλείων τούτων ὑπάρχωσι τινὰ ἀποφέροντα ὡς ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ ἐτησίου αὐτῶν ἐνοικίου δικαίωμα πωλήσεως (ρέσμι μπειέ) ἑλαττον τῶν πενήτηντα γροσιῶν, οἱ διαχειριζόμενοι ταῦτα ὀφείλουσι ν' ἀποτίωσιν ἀδιακρίτως πενήτηντα γροσία κατ' ἔτος καὶ οὕτω προμηθεύονται ἐγγραφον ἀδείας (βουχσάι τεζκερεσί) ὅσοι δὲ ἐκ τῶν κατόχων καπηλείων ἐπιτύχωσιν ἀπὸ τούτου παρ' οἰασθήποτε ἀρχῆς ἐγγραφα (σερέτ) πρὸς σύστασιν ἢ μεταφορὰν γεθίκιον ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις αὐτῶν, δὲν δύνανται ν' ἀξιώσιν ὅπως τὰ ἐγγραφα ταῦτα ἐπιρεάσωσι κατὰ τι τὴν ἀπότισιν τοῦ τῆς πωλήσεως δικαιώματος (ρέσμι μπειέ) ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τούτο ἐξακολουθήσει εἰσπραττόμενον ὡς καὶ πρὶν, τούτεστιν ὡς ἐάν τὰ καπηλεία τῶν δὲν εἶχον γεθίκιοι, ἐπειδὴ τὰ ἐγγραφα ταῦτα θεωρηθῶσιν ἀσχετα πρὸς τὴν ἀξίαν διὰ τὴν εἰσπράξιν τοῦ ἀνωτέρου δικαιώματος.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῶν πωλούντων ποτὰ διὰ ποτηρίου καὶ διὰ μέτρου, δημοσιευθεὶς τῇ 12[24 Σεπτεμβρίου τοῦ 1867 καὶ ἐφαρμοστέος ἀνευ διακρίσεως ἐπὶ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ ξένων ὑπηκόων ἀπὸ τῆς 12[24 Ὀκτωβρίου τοῦ 1867.

Ἄρθρ. 1. Πᾶς ὁ θέλων ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὴν διὰ ποτηρίου ἢ μέτρου πώλησιν ποτῶν, εἰς οἰονδήποτε καὶ ἂν ᾖ μέρος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν τοῖς προαστείοις, τοῖς χωρίοις τοῦ Βοσπόρου, ταῖς Νήσοις τῶν Πριγκήπων καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσι, κωμοπόλεσι καὶ χωρίοις τῆς Ὀθωμανικῆς χώρας, θέλει εἶσθαι ὑπόχρεως ὅπως προμηθευθῇ προηγουμένως ἀδειαν πωλήσεως ἐκ μέρους τῆς ἀρμοδίου Ἀρχῆς. Δὲν δύνανται δὲ νὰ λάβῃ τὴν ἀδειαν ταύτην πᾶς ὁ ὑποστάς ἀτιμωτικὴν τινὰ ποινὴν εἴτε ἐν Τουρκίᾳ εἴτε ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ.

Ἄρθρ. 2. Δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀνοίγῃνται ἀποθήκαι ἢ ἐργαστήρια ποτῶν, εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶν ἑκατὸν πήχεων ἀπὸ τῶν Τεμενῶν, τῶν τεκεδῶν, τῶν μεδρεσέδων καὶ τουρβέδων, πλησίον ἢ ἀπέναντι τῶν γραττωτικῶν σταθμῶν, εἰς συνοικίας κατοικουμένας ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Μουσουλμάνων, καὶ τέλος εἰς μέρη, ὅπου ἤθελεν ἐγκριθῆ ὅτι δύνανται νὰ συμβῶσιν ἀτοπήματα εἰς τὴν διατήρησιν τῆς εὐταξίας καὶ εἰς τὰς συνηθείας τοῦ τόπου.

Τὰ καταστήματα, εἰς τὰ ὁποῖα πωλοῦνται ἀποκλειστικῶς ποτὰ, πρέπει νὰ ὄσι περραγμένα πανταχόθεν καὶ μίαν μόνην νὰ ἔχωσιν εἴσοδον.

Ἡ ἐξέτασις τῶν ἀτοπήματων τούτων διαβιβάζεται, ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τεσσάρων μελῶν ἐκλεγομένων ἀπὸ τῶν δύο κυριωτέρων Συμβουλίων τῆς Ἀστυνομίας, καὶ ἐάν τὸ ἐργαστήριον ἢ ἡ ἀποθήκη εὐρίσκηται εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ θου τμήματος, εἰς τὸ Δημαρχικὸν Συμβούλιον, ἐκτὸς ἐάν γίνῃ ἀνάγκη, εἰς τὴν ἀνωτέραν Ἀρχήν.

Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, αἱ ἀδειαι αὐταὶ δίδονται ἢ δὲν δίδονται ὑπὸ τῶν Συμβουλίων τῶν καζάδων, Σαρτζακίων ἢ Βιλαγιετιῶν. Ἐν περιπτώσει δὲ παραπόνων, οἱ ζημιούμενοι θέλουσι ἀναφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ Καζά ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τοῦ Σαρτζακίου ὡς καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Σαρτζακίων καὶ Βιλαγιετιῶν δύνανται οἱ μὲν πρῶτοι ν' ἀναφέρονται εἰς τὰ Συμβούλια τῶν Βιλαγιετιῶν, οἱ δὲ δευτέροι εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνωτέραν Ἀρχήν.

***Άρθρ. 3.** Αἱ ἀποθήκαι ἢ ἐργαστήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται ποτά, ἐπειδὴ θεωροῦνται ὡς δημόσια μέρη, οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, (ἢ τὸ Δημαρχεῖον ἐν τῷ 6ῳ τμήματι), δύνανται νὰ εἰσέρχονται εἰς αὐτὰ ἀνά πᾶσαν ὥραν, καὶ οἷον δήποτε ἂν ἦ τὸ πρόσωπον, ὅπερ διευθύνει αὐτὰ, ἐν περιπτώσει ἐγκλήματος διαπραχθέντος ἐπ' αὐτοφῶρῳ, φιλονεικίας, ἢ πάσης πράξεως ἐναντίας εἰς τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν, ὅπως συλλάβωσι τοὺς ἐνόχους, ὡς καὶ τοὺς καταδικωμένους ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς δημοσίας ἀρχῆς, καὶ ὅπως ἐνεργῶσιν ἐρεῦνας ἢ ἀναζητήσεις, ἐν ταῖς περιπτώσει μόνον, καθ' ἃς αἱ ὑποψίαι τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀστυνομίας ἢ τῆς Δημαρχίας ὑπάρχουσιν ἐστηρικμέναι ἐπὶ εὐλογησάντων λόγων. Αἱ δ' ἐρεῦναι καὶ ἀναζητήσεις αὐταὶ δὲν δύνανται νὰ γείνωσιν εἰμὴ ὑπὸ ὑπαλλήλων ἐχόντων βαθμὸν ἀξιοματικῶς.

Οἱ κρατοῦντες τὰς ἀποθήκας ἢ τὰ ἐργαστήρια ταῦτα ὀφείλουσι νὰ παρευρίσκωνται καὶ νὰ παρέχωσι τὴν ἑαυτῶν σύμπραξιν καὶ δίδωσι τὰς ἀναγκαίας εὐκολίας πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους, προκειμένου περὶ τοιούτων περιστάσεων ἐναντία δὲ περιπτώσει, θέλουσιν ὑποστῆ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας ποινάς. Πᾶσα βιαία διαγωγή ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἀστυνομικῶν τούτων μέτρων, ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ ζημιωμένου προσώπου, θέλει ἐξετασθῆ ἐπισταμένως ὑπὸ τῆς ἀρχῆς, καὶ οἱ εὐρεθησόμενοι ἐνοχοὶ θέλουσι τιμωρηθῆ.

***Άρθρ. 4.** Οὐδεὶς, ἐκτὸς τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ τῶν ὑπηρετῶν του, δύναται νὰ διαμῆνῃ τὴν νύκτα εἰς τὰς ἀποθήκας ἢ τὰ ἐργαστήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται ποτά ὅσοι δὲ ἐκ τῶν πωλητῶν, ἔχοντες δωμάτια, ἐνοικιάζουσιν αὐτὰ ἐπὶ ὀρισμένῳ χρόνῳ, ἢ τυχαίως παραδέχονται ἐν αὐτοῖς ξένους, ὑποχρεοῦνται ὅπως λαμβάνωσι προηγουμένως καὶ ἐκάστοτε τὴν ἐγγράφον ἀδείαν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἀστυνομ. τμήματος (*Μεφελ*) ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις· ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἢ ἀδεία αὕτη θέλει δίδεσθαι δωρεάν.

***Άρθρ. 5.** Οἱ πωληταὶ τῶν ποτῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπαγρυπνώσιν ὅπως μηδεὶς κρύπτηται εἰς τὰ ἐργαστήριά των ἢ τὰς ἀποθήκας καὶ ὅπως οἱ πελάται αὐτῶν μὴ πράττωσι τι ἀντικείμενον πρὸς τὴν δημοσίαν ἠθικὴν. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν ἤθελον εἶσθαι εἰς κατάστασιν ὅπως ἐμποδίσωσιν αὐτοὺς οἱ ἴδιοι, ὑποχρεοῦνται νὰ γνωστοποιῶσι τοῦτο πρὸς τὴν Ἀστυνομίαν.

***Άρθρ. 6.** Ἐκτὸς τῶν καφενείων τῶν λεγομένων *Ποτζαρία*, τὰ συνήθη καφενεῖα καὶ τὰ ζαχαροπλαστεῖα, τὰ ἐργαστήρια ἢ ἀποθήκαι, αἰτινες πωλοῦσι ποτά, ἀναγκαίως ὀφείλουσι νὰ κλείωνται μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Αἱ διὰ τὸ κλείσμιον ὥραι θέλουσιν ὀρισθῆ κατὰ τὰς περιστάσεις, τὰς ὥρας τοῦ ἔτους καὶ τὰς θέσεις, ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν ὑπὸ τοῦ

ὑπουργείου τῆς Ἀστυνομίας, ἐν τῷ 6ῳ τμήματι, ὑπὸ τῆς Δημαρχίας, καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὑπὸ τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν.

***Άρθρ. 7.** Εἰς τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα πωλοῦνται ποτά, τὰ παντὸς εἰδους παιγνίδια χαρτίων ἢ ἄλλων ἀπαγορεύονται ἀπολύτως.

Εἰς τὰ καφενεῖα τὰ λεγόμενα *ποτζαρία*, εἰς τὰ συνήθη καφενεῖα καὶ εἰς τὰ ζαχαροπλαστεῖα, τὰ παιγνιόχарта μόνον καὶ ἄλλα τυχερὰ παιγνίδια ἀπαγορεύονται. Ἡ μουσικὴ καὶ ἄλλα διασκεδάσεις ἀπαγορεύονται ἐπίσης ἐν αὐτοῖς, ἐκτὸς ἰδιαίτερας ἀδείας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ μέρους τῆς Ἀστυνομίας, ἐν τῷ 6ῳ τμήματι ἐκ μέρους τῆς Δημαρχίας, καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις παρὰ τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν.

***Άρθρ. 8.** Ὅποταν ἰθαγενῆς τις θέλῃ νὰ συστήσῃ πνευματοπωλεῖον, ὑποχρεοῦται ὅπως ἀπευθύνῃ αἴτησιν ἐγγράφον ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἀστυνομίας (ἢ ἐν τῷ 6ῳ τμήματι πρὸς τὴν Δημαρχίαν), ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις πρὸς τὰς ἐπιτοπιῶν ἀρχάς. Ἡ αἴτησις τῶν ξένων δέον ν' ἀπευθύνηται πρὸς τὰς ἰδίας ἀρχὰς ὑπὸ τὸν αὐτὸν τύπον διὰ τῶν οικείων Προξενείων. Ἡ ἀδεία δὲ διὰ τὴν σύστασιν τῶν ἐργαστηρίων τούτων, ἣτις θέλει δίδεσθαι ἐγγράφος συμφώνως μετὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Κανονισμοῦ, θέλει παρουσιάζεσθαι εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ποτῶν Τμήμα, ὅπερ μετὰ τὴν εἰσπράξιν τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου θέλει δίδει τὴν διὰ τὸ ἄνοιγμα ἀναγκαίαν ἀδείαν.

***Άρθρ. 9.** Πᾶν ἐργαστήριον ἢ ἀποθήκη, ἐνθα πωλοῦνται ποτά διὰ πτηρίου ἢ μέτρου, θέλει πληρῶναι κατ' ἔτος πρὸς τὸ Κράτος δασμὸν 25 τοῖς 0[0] ἐπὶ τοῦ ἐνοικίου.

Ἐν τοσούτῳ τὰ πνευματοπωλεῖα τὰ ἔχοντα *γελίσιον*, καὶ τὰ ὁποῖα μέλλουσι νὰ τηρήσωσι τὴν ἑαυτῶν ἀρχικὴν ιδιότητα, θέλουσι πληρῶναι τὸ ἥμισυ τοῦ δικαιώματος τούτου. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ καφφενεῖα τὰ λεγόμενα *Ποτζαρία* καὶ τὰ ἄλλα τὰ πληρόντα κατ' ἔτος εἰς τὸ Ἐβκάφιον ὀρισμένον τινὰ φόρον, θέλει ἐπιστρέφεσθαι εἰς αὐτὰ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ποτῶν Τμήματος ὁ δασμὸς οὗτος ἐπὶ τῇ παρουσίαισι ἐξοφλήσεως τοῦ Ἐβκάφιου.

Αἱ ἀποθήκαι καὶ τὰ ἐργαστήρια, ἐν οἷς δὲν καταναλίσκονται ποτά, ἀλλ' εἰς τὰ ὁποῖα πωλοῦνται αὐτὰ *χοιδικῶς* καὶ *λιανικῶς*, ὅπως μεταφερθῶσιν εἰς οἰκίας, ἀπαλλάττονται τοῦ ῥηθέντος δασμοῦ.

***Άρθρ. 10.** Ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐπὶ τῶν Ποτῶν Τμήματος, ὅπως ὀρίσῃ τὸ ποσὸν τοῦ δασμοῦ, θέλει λάβει ὡς βᾶσιν τὸ ἐνοικίον ὅπερ ἀναφέρεται ἐν τῷ ἐνοικιαστήριῳ συμβολαίῳ, τῷ γενομένῳ ἐνώπιον τῶν ἀρμόδιων ἀρχῶν μετὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν ἤθελον ὑπάρξει τακτικὸν ἐνοικιαστήριον, ἢ τὸ ἀκίνητον κατέχεται ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἰδιοκτῆτου, ἢ ὅταν τέλος ἢ διεύθυνσις ἔχει λόγους ἐξακριβώσεως τοῦ ἐν τῷ συμβολαίῳ ἀναφερομέ-

νου ποσού, θέλει σχηματίζεσθαι επιτροπή συγκεκριμένη εκ του εισπράκτορος του δικαιώματος και άλλων ευυπόληπτων τεσσάρων ατόμων, κατοικούντων εν τῇ συνοικίᾳ, ἧτις θέλει ὀρίσει, μετὰ τῆς μεγαλύτερας ἀμεροληψίας τὴν ἐτήσιαν ἀξίαν τοῦ ἐνοικίου τῶν ἐργαστηρίων ἢ ἀποθηκῶν τούτων, καὶ θέλει παρουσιάσει τὴν ἐκθεσὶν τῆς εἰς τὴν Διεύθυνσιν.

Ἐπειδὴ δὲ πᾶν διάστημα τείνον πρὸς ζῆμιαν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου ἢ τῶν φόρου ὑποτελῶν ἐν τῇ ἐκτιμήσει τοῦ ἐνοικίου ἀπαγορεύεται, αἱ ἐπιτροπαὶ ἔσονται ὑπεύθυνοι διὰ τὰς διαπραττομένας ὑπ' αὐτῶν ἀδικίας. Τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον ἐκάστου ἐργαστηρίου ἢ ἀποθήκης ποτῶν πρὸς πώλησιν θέλει ἐγγράφεσθαι ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ, εἰς τὸ ὅποιον θέλει καταδεικνύεσθαι τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ ἐνοικιαστοῦ, ὡς καὶ ἡ ἐπαλήθευσις τοῦ γεδικίου, ἐὰν ὑπάρχη τοιαύτη δυνάμει ἐπισημῶν τίτλων.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ σουρέτια, σερέτια καὶ ἄλλοι τίτλοι οἵτινες θέλουσι δοθῆ εἰς τὸ μέλλον, εἴτε ὑπὸ τοῦ Ταμείου εἴτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐβ-καφίου διὰ τὴν ἐνοικίασιν ἢ τὴν μεταβίβασιν τῶν νέων γεδικίων, δὲν θέλουσιν ἔχει ἀξίαν τινὰ σχετικῶς πρὸς τὴν εἰσπραξίν τοῦ δικαιώματος, οἱ πωληταὶ ποτῶν, οἱ κατέχοντες τοιαύτης φύσεως ἐπίσημα ἐγγράφα, ὑποχρεοῦνται ν' ἀποτίωσιν ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ δικαιώματος.

Ὁ εισπράκτωρ μόνον τὸ πρῶτον ἔτος ὀφείλει νὰ εἰσπράξῃ τὸ ποσὸν τοῦ δικαιώματος, τὰ δὲ ἀκόλουθα ἔτη οἱ πωληταὶ ὀφείλουσι νὰ μεταβαίνωσιν οἱ ἴδιοι εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐπὶ τῶν Ποτῶν Τμήματος πρὸς ἀνανέωσιν τῶν ἀδειῶν των.

Ἄρθρ. 11. Τὰ ξενοδοχεῖα, πανδοχεῖα καὶ ξενοῶνες (Restaurants) θέλουσιν ἀπαλλῆττεσθαι τῆς ἀποτίσεως τοῦ δικαιώματος, ἐκτὸς ἂ. ἐὰν δὲν ἔχωσιν ἐν ἡ πολλὰ δωμάτια προσδιορισμένα εἰς τὴν πώλησιν τῶν ποτῶν β'. ἐὰν δὲν πωλῶσι ποτὰ ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ τραπέζῃ.

Ἐν τῇ πρώτῃ περιστάσει, τὸ δικαίωμα θέλει εἰσπράττεσθαι ἐπὶ τοῦ ἐνοικίου τοῦ ἀναλογούντος ἐπὶ τῶν δωματίων τούτων, ἐκτιμωμένου ὑπὸ τῆς ρηθείσης ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ περιστάσει ἐπὶ ὁλόκληρου τοῦ ἐνοικίου κατὰ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένης κατηγορίας.

Αἱ ἀποθήκαι καὶ τὰ ἐργαστήρια ἐν οἷς πωλοῦνται, ἐκτὸς τῶν ποτῶν, εἶδη διαφόρου φύσεως, διαίρουσιν ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα φόρου εἰς τρεῖς κατηγορίας: 1ον. εἰς τὰ πωλοῦντα ὀλιγώτερα ποτὰ ἢ ἄλλα εἶδη 2ον. εἰς τὰ πωλοῦντα ποτὰ ἐξ ἴσου καὶ ἄλλα εἶδη 3ον. εἰς τὰ πωλοῦντα ποτὰ ἀνωτέρα κατὰ τὰς ποσότητας πρὸς τὰ λοιπὰ εἶδη.

Ἡ πρώτη κατηγορία θέλει ἀποτιεῖ τὸ τρίτον τοῦ δικαιώματος, ἡ δευτέρα τὸ ἕμισυ, καὶ ἡ τρίτη ὅλον τὸ δικαίωμα.

Αἱ δὲ κατηγορίαι αὗται θέλουσι προσδιορισθῆ ὑπὸ τῶν ρηθεισῶν ἐπιτροπῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ἀποστακτήρια ἢ ἐργαστῆρια πνευματωδῶν ἢ ἄλλων μεθυστικῶν ποτῶν, πολυμένων χονδρικῶς ἢ λιανικῶς, ὅπως μεταφερωσῶν ἐξω τοῦ καταστήματος ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς φόρου.

Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως καθ' ἣν ἤβελον πωλεῖ τὰ ποτὰ ταῦτα διὰ νὰ καταναλίσκωνται ἐν τῷ ἀποστακτηρίῳ, ἢ τῷ ἐργαστηρίῳ, ὀφείλουσιν ἢ νὰ ἔχωσιν ἰδιαιτερον πρὸς τοῦτο δωμάτιον, διὰ τὸ ὅποιον (ἐλοῦσι πληροῦναι ὁλόκληρον τὸν φόρον, ἢ, ἐν ἐλλείψει τούτου, θέλουσι πληροῦναι τὸ τέταρτον τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ ἐνοικίου ὁλόκληρου τοῦ κτιρίου.

Τὰ καταστήματα ἢ ἐργαστήρια τὰ κατασκευάζοντα ποτὰ ποσότητος μάλ-λον ἢ ἥττον μεγάλης διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ ἰδίου ἐαυτῶν καταστήματος, θέλουσι πληροῦναι ὁλόκληρον τὸ δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος τούτου.

Ἄρθρ. 13. Ὁ φόρος θέλει ἀπ' εὐθείας πληροῦνται ὑπὸ τοῦ προσώπου, ὅπερ ἢ ἐλε συστήσει καὶ διαχειρίζεται τὸ ἐργαστήριον ἢ τὸ κατάστημα τῶν ποτῶν, εἴτε ἰδιοκτῆτης, εἴτε ἐνοικιαστής εἶναι τούτου.

Ἄρθρ. 14. Τὸ ποσὸν τοῦ ἐτήσιου φόρου θέλει πληροῦνεσθαι εἰς δύο δόσεις, τὸ μὲν ἥμισυ τὴν 1[13 Μαρτίου, τὸ δ' ἕτερον τὴν 1[13 Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως. Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων ὑπόκεινται εἰς τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ὀριζόμενον πρόστιμον.

Τὰ καταστήματα, ἅτινα ἤβελον συστηθῆ διαρκούσης τῆς ἐξαμηνίας, θέλουσι πληροῦναι μόνον διὰ τὸ ὑπολειπόμενον τοῦ χρόνου, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐξαμηνίας ταύτης.

Ὅσοι ἐκ τῶν φορολογουμένων ἔλαβον τὰς ἀδείας αὐτῶν, πληρώσαντες τὸ ἥμισυ τοῦ ἐτήσιου φόρου, ἀρνοῦνται δὲ νὰ πληρώσωσι τὸ ἕτερον ἥμισυ κατὰ τὴν λήξιν του, τούτων τὰ καταστήματα (ἐλοῦν κλειεσθαι καὶ διαμένει κεκλεισμένα μέχρι τῆς ἐντελοῦς πληρωμῆς τῆς ὀφειλόμενης ποσότητος.

Ἡ ἀδεια τοῦ πωλεῖν, ἡ διδομένη ἐπὶ τῇ ἀνωτέρῳ πληρωμῇ, πρέπει νὰ περιέχῃ τὸ ὄνομα τοῦ λαμβάνοντος, τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, τὴν ἐθνικότητά του, ἐὰν ᾖ ἐνοικιαστής ἢ ἰδιοκτῆτης, τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ ἀκινήτου, τὸ ποσὸν τοῦ ἐτήσιου ἐνοικίου, τὸ εἶδος τοῦ φόρου καὶ τὴν τάξιν εἰς ἣν ἀνήκει.

Ἡ ἀδεια αὕτη (ἐλεὶ φέρει τὴν σφραγίδα τῆς Διευθύνσεως τῶν πνευματωδῶν ποτῶν καὶ ἐλεὶ ἰσχύει μόνον δι' ἕξ μῆνας. Πρέπει νὰ ἀνανεοῦται κατὰ πάσαν τριμηνίαν, μὲ τὰ νέαν πληρωμὴν τοῦ φόρου, καὶ ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεώς της.

Ἄρθρ. 15. Οὐδεὶς οἰνοπνευματοπώλης δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ φόρου ἂν ἐπλήρωσεν, ἂν ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἐξαμηνίας παραιτηθῆ τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἢ ἂν τὸ κατάστημα ἢ τὸ ἐργαστήριόν του ἐκλείσῃ, ἕνεκα παραβάσεώς τινος τῶν ἀπαραγόντων κανονισμῶν, ἢ

τέλος, αν θέλη να μεταφέρει την εξάσκηση του επιτηρουεματός του από τόπου εις τόπον.

"Όταν τις πληρώσας τὸν φόρον ἤθελε μεταβιβάσει τὸ κατάστημά του εἰς ἄλλον, ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν νέου φόρου, ἀλλ' ὑποχρεοῦται νὰ ἐμφανισθῆ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως τῶν πνευματωδῶν ποτῶν, ἵνα ἐπὶ τῆς ἀδείας τῆς χορηγηθείσης τῷ προκατόχῳ του σημειωθῆ ἡ μεταβολὴ αὐτή.

"Ἀρθρ. 16. Ἐάν τις, ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης ἀδείας, ἀνοίγῃ ἐργαστήριον ἢ κατάστημα ποτῶν, ἢ πωλῆ τοιαῦτα διὰ ποτηρίου ἢ κατὰ μέτρον, εἰς ἐργαστήρια ἢ καταστήματα προωρισμένα πρὸς πώλησιν ἄλλων ειδῶν, τὰ κατάστημα ταῦτα θέλουσι κλειεσθαι καὶ σφραγιζεσθαι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἀστυνομίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῆς Δημαρχίας ἐν τῷ 6ῳ τμήματι καὶ τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, μετ' ὃ ὁ αὐτοματῶς τῆς παραβάσεως ταύτης θέλει καταγγέλλεσθαι καὶ διακάζεσθαι κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ ὄρισμένα. Ἐάν ὁ παραβάτης ᾖ ἄλλοδαπός, τὸ κλείσιμον θέλει ἐνεργεῖσθαι ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ προξενείου του, συντασσομένου πρακτικοῦ εἰς διπλοῦν καὶ ὑπογραφομένου ὑπὸ τῶν ἀπεσταλμένων τῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ Προξενείου.

Αἱ ὥραι, καθ' ἃς δύναται νὰ ζητηθῆ παρὰ τῶν Προξενίων ὁ ἀπεσταλμένος οὗτος, ὀρίζονται ἀπὸ τῆς 9 πρωινῆς μέχρι τῆς 3 ἑσπερινῆς Ἐυρωπαϊστῆ.

Ἐάν ἡ ἐπέμβασις αὕτη βραδύνη νὰ ἐκτελεσθῆ ἢ δὲν γίνεται δεκτὴ δι' οἰοσδήποτε λόγον, ἢ ὁ ἀπεσταλμένος δὲν βέλει νὰ ὑπογράψῃ τὸ πρακτικόν, τὸ κλείσιμον δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῆς διοικήσεως, ἥτις θέλει βεβαιῶσιν ἐν τῷ πρακτικῷ τὸ αἴτιον τῆς ἀπουσίας ἢ τῆς ἀρνήσεως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Προξενείου.

"Ἀρθρ. 17. Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ὁ παραβάτης ὀφείλει νὰ πληρώσῃ, ἐκτὸς τοῦ φόρου, καὶ πρόστιμον ἴσον τῷ φόρῳ τούτῳ. Ἐν ὑποτροπῇ τὸ πρόστιμον ἀναβιβάζεται εἰς τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τούτου, μετ' ὃ θέλει ἐπιτρέπεσθαι εἰς τὸν παραβάτην νὰ ἀνοίγῃ πάλιν τὸ κατάστημά του, ἐάν ἡ παράβασις δὲν ᾖ ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἀρθροῖς 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

"Ἀρθρ. 18. Ὅσακις οἱ ὑπάλληλοι τῆς Διευθύνσεως τῶν πνευματωδῶν ποτῶν ζητήσωσι νὰ ἴδωσι τὰς ἀδείας, οἱ κύριοι τῶν τοιούτων καταστημάτων ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιδεικνύωσιν αὐτάς, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως.

"Ἀρθρ. 19. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀδεία τις ἀπολεσθῆ, ὁ ἐργοστασιάρχης ὀφείλει ἀνυπερβέτως νὰ ὑποβάλλῃ αἴτησιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν, ἥτις θέλει τῷ παραδίδει ἀνεξόφως ἀντίγραφον αὐτῆς. Ἄν ὁ ἐπιστάτης ζητῆ τὴν παράστασιν αὐτῆς, πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν διατυπώσεων τούτων,

ὀφείλει νὰ ἐπιδώσῃ αὐτῷ δὴλωσιν, δι' ἧς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ τῷ προσάγῃ ἐντὸς ὁκτὼ ἡμερῶν (τῶν μὴ ἐργαζομένων ἡμερῶν ἐξαιρουμένων) τὸ ἀνωτέρω ἀντίγραφον τῆς ἀδείας.

Ἀρνούμενου τοῦ ἐργαστηριάρχου νὰ δώσῃ τὴν δὴλωσιν ταύτην καὶ παρελθούσης τῆς εἰρημένης προθεσμίας χωρὶς νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἀδειάν του, θέλουσιν ἐφαρμόζεσθαι ἀνυπερβέτως αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 16 καὶ 17 τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

"Ἀρθρ. 20. Πάντα τὰ ἤδη ὑπάρχοντα καταστήματα πνευματωδῶν ποτῶν, οἰοσδήποτε καὶ ἂν ᾦσιν, ὑπόκεινται ἐν γένει καὶ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

"Ἀρθρ. 21. Ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ θέλουσιν ἐφαρμόζεσθαι ἐπὶ τε τῶν ὑπηκόων τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου καὶ ἐπὶ τῶν ξένων ὑπηκόων, ὅσοι ἐπιδίδονται εἰς τὴν πώλησιν πνευματωδῶν ποτῶν διὰ ποτηρίου ἢ κατὰ μέτρον, ἐκτὸς τῆς δικονομικῆς ἐξαίρεσεως, καθ' ἣν οἱ ξένοι, οἱ παραβαίνοντες τὸν κανονισμὸν τοῦτον, ἀνακρίνονται καὶ διακάζονται ἐν τῇ Ἀστυνομίᾳ, παρόντος τοῦ διεργημένου τοῦ Προξενίου, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπαρχούσας συνθήκας.

"Ἀρθρ. 22. Οἱ ἐργαστηριάρχαι τῶν ὁ φόρος ὑπολογιζόμενος κατ' ἀναλογίαν ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐνοικίων των δὲν ἤθελεν ὑπερβαίνει ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰ 100 γρόσια καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τὰ 50 ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώνωσιν ἐτησίως ἐν Κωνσταντινουπόλει σταθερὸν ποσὸν 100 γροσίων, καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις 50 γροσίων, ἵνα λάβωσι τὴν ἀδειαν τοῦ πωλεῖν.

"Ἀρθρ. 23. Δὲν θέλουσι λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν οἱ τίτλοι ρεδικίων οἱ ἐκ νέου ἀποκτηθέντες διὰ μεταβιβάσεως, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Ἐξ οἰασδήποτε ἀγῆς καὶ ἂν προέρχονται οἱ τίτλοι οὗτοι, οἱ κάτοχοι τοιούτων ἐγγράφων θέλουσι πληρῶναι ὁλοκληρῶν τὸν φόρον.

"Ἀρθρ. 24. Οἱ λαβόντες ἀδειαν παρὰ τῆς Ἀστυνομίας ἢ τῶν ἀρμοσίων ἀρχῶν τοῦ πωλεῖν πνευματωδῆ ποτὰ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἢ ἐν ὑπαίθερῳ, ὀφείλουσι νὰ ἐμφανίζονται εἰς τὴν Διεύθυνσιν καὶ νὰ ἐφοδιαζονται δι' ἀδείας δι' ἐκάστην τῶν πανηγύρεων τούτων. Τὸ δικαίωμα τὸ πληρωσόμενον διὰ τὰς ἀδείας ταύτας ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς περιετῆς αὐτῆς ὀρίζεται εἰς γρόσια 10 καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις εἰς 5 γρόσια καθ' ἡμέραν, ἐπ' ὅσον καιρὸν ἤθελε διαρκέσει ἡ πανηγύρις. Αἱ ἀδείαι αὗται θέλουσιν ἰσχύει διὰ μὴν τὴν πανηγύριν δι' ἣν ἐδόθησαν.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τοῦ ἀρθρου τούτου, οἱ παραβάται βέλουσι καταδικάζεσθαι εἰς πρόστιμον τριπλοῦν τοῦ φόρου, ὃν ἤθελον πληρῶσαι ἂν εἶχον ἀδειαν.

"Ἀρθρ. 25. Ἀπαγορεύεται ῥητῶς τὸ μετέγεσθαι τὸ ἐπάγγελμα κινήσῃ τοῦ μεταπράτου ποτῶν εἴτε ἐν ταῖς πόλεσιν εἴτε ἐν ταῖς ἐξοχαῖς.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

περί εισπράξεως φόρου 10 % (ρέσμι μερσί) από τους κατασκευασ-
ζοντας οίνοπνεύματα αντί των καταργηθέντων ηνωμένων
φόρων (Ρουσούμι μουδζτεμιά) των 20 %.

(Τῆ 7 Σεφρ 1278.)

"Αρθρ. 1. Ἀπὸ τοὺς κατασκευάζοντας οἶνον, ρακὴν καὶ ἄλλα ποτὰ
ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ καθ' ὅλον τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος εισπράττεται
φόρος δέκα τοῖς ἑκατὸν (ρέσμι μερσί.)

"Αρθρ. 2. Ἐν τῇ ἐποχῇ των, ἧτοι μετὰ τὸν τρυγητὸν, ὃ ἐπὶ τούτῳ
ὑπάλληλος καὶ οἱ μουχτάραι ἢ δημογέροντες ἐκάστης συνοικίας ἢ χωρίου
επισκέπτονται τὰς οἰκίας, ἐργαστήρια, ἢ ἀποθήκας τῶν περὶ τὴν οἰνοποιῶν
ἀσχολουμένων, ἔθθα ὑπολογίζοντες καὶ ἐκτιμῶντες τοὺς παρασκευασμένους
οἶνους, χρεοῦσι τοὺς οἰνοποιούς διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν οἴνων τούτων. Ἐπὶ τούτῳ
δεῖν νὰ κρατῶσι βιβλίον, ἐν ᾧ νὰ ἐγγράφωσι κατὰ μερίδας τὸ ὄνομα ἐκάστου
οἰνοποιοῦ καὶ ὑπ' αὐτὸ τὸ ποσὸν τοῦ οἴνου δι' οὗ ἐχρεώθη. Ἐκάστη μερσί
ὀφείλει νὰ φέρῃ κάτωθι τὴν ὑπογραφήν ἢ τὴν σφραγίδα τοῦ χρεουμένου
ατόμου.

"Αρθρ. 3. Ἀφοῦ μετὰ τὸν τρυγητὸν κατασκευασθῇ ἢ ἀπὸ τὰ στέμφυλα
ἐξαγομένη ρακὴ, τὸ ποσὸν αὐτῆς καταγράφεται ἐν τῷ βιβλίῳ, ἀπαρλλά-
κτως ὡς ὁ οἶνος, ἢ τὸ ποσὸν τῆς ρακῆς ἧτις ὑπολογίζεται ὅτι θέλει παραχθῆ
ἀπὸ τὰ ἐπίτηδες κρατηθέντα στέμφυλα, μετὰ τὸ ὅποιον χρεοῦνται, συμφῶ-
νως πάλιν μετὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ρηθέντος ἀρθρου, οἱ κάτοχοι αὐτῶν.

"Αρθρ. 4. Ἀφοῦ καταγραφῶσιν οὕτως ἐν τῷ βιβλίῳ τὰ ποσὰ καὶ εἶδη
τῶν ἐν τῇ περιουσίᾳ δήμου τινος (καζῆ) ὑπαρχόντων οἴνου καὶ ρακῆς, προσ-
καλοῦνται ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς πρωτεύουσας τοῦ
δήμου τούτου (καζῆ) οἱ μουχτάραι καὶ τινες εὐπόλητοι ἐκ τῶν πραγ-
ματογνωμόνων, ὅπως ἐκτιμῶσιν δεόντως, κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν, τὸν
τε οἶνον καὶ τὴν ρακὴν, εἴτα δὲ συντάσσεται ἐκείσε (μαζπατάς) ⁽¹⁾, ἧτις ἀπο-
στέλλεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας (λιβά) ⁽¹⁾, εἰς ἣν ὑπόκειται
ὁ δῆμος οὗτος, ἔθθα ἀφοῦ γίνωσιν αἱ δέουσαι ἐξετάσεις καὶ ἐξακριβώσεις,

[1] Σαντζάκ ἢ Λιβᾶ ἢ καὶ μουτσαρφυλίαι καλοῦνται ἀδιακρίτως
αἱ ἐπαρχίαι, ὡς προαναφέρωμεν.

σημειωθῆναι ἐν τῷ βιβλίῳ, ὑπὸ τὴν μερίδα ἐκάστου κατόχου, τὸ ποσὸν τοῦ
παρ' αὐτοῦ εισπραχθέντος φόρου τῶν 10 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου
τοῦ οἴνου ἢ τῆς ρακῆς, δι' οὗ ἐχρεώθη ἐν τῷ βιβλίῳ, ὡς ἀνωτέρω.

"Αρθρ. 5. Ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις κατασκευαζομένων οἴνων χωρίζε-
ται ποσὸν ἀφρολόγητον διοικισίων ἀκίδων πρὸς ἰδιαιτέρων τῶν ἐν αὐ-
ταῖς χρεῖσιν καὶ δὲ λαμβάνεται φόρος διὰ τὸ ποσὸν τούτου ἢ καὶ δι' ὀλι-
γώτερον. Οὕτως ἐν καιρῷ τῆς καταγραφῆς τῶν παρασκευασμένων οἴνων
ἀφαιρεῖται πρῶτον τὸ δι' ἰδιαιτέρων χρεῖσιν αὐτῶν ἀφινόμενον ποσὸν τῶν
διοικισίων ἀκίδων, μετὰ τὸ περιπλέον δὲ, ὅσονδήποτε ἤθελεν εἶσθαι, χρεοῦν-
ται αἱ τῶν οἰνοποιῶν μερίδες. Ἐάν δὲ ὁ οἰνοποιὸς ζητήσῃ νὰ πωλήσῃ μέ-
ρος τοῦ ἀφινόμενου αὐτῷ πρὸς ἰδίαν χρεῖσιν, ὑποχρεοῦται τότε εἰς τὴν ἀ-
πότισιν φόρου ἐπὶ τοῦ πωληθέντος τούτου ποσοῦ.

"Αρθρ. 6. Ὁ φόρος οὗτος τῆς κατασκευάσεως τοῦ οἴνου καὶ ρακῆς εισ-
πράττεται ἐκ διαλημμάτων διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ ὑπάλληλων ἄχρι τέλους
φεβρουαρίου· ἐπὶ τούτῳ δίδονται ἐκάστῳ τῶν οἰνοποιῶν γραμματίον, δι-
λοῦν τὸ ποσὸν τοῦ φόρου ὑπερ ὀφείλει νὰ ἀποτίσῃ.

"Αρθρ. 7. Τὸ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατυπώσεις συνταχθέντα βι-
βλίον γίνεται εἰς διπλοῦν, ὃν τὸ μὲν παρακατατίθεται ἐν τῷ συμβουλίῳ
τοῦ δήμου (καζῆ), τὸ δὲ μένει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὑπαλλήλου. Ἐκτὸς δὲ
τούτων συντάσσεται καὶ ἐν συνοπτικῶν βιβλίων, ἐπικεκρωμένον κάτωθι
διὰ πρακτικῶν (μαζπατᾶ), περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν κομποπόλων καὶ
κομῶν ἐν αἷς κατασκευάζονται οἶνοι καὶ ρακῆ, τὸ πο ὄν τῶν κατασκευα-
σθέντων, τὴν τιμὴν αὐτῶν, καὶ τὸ ἄθροισμα τοῦ εισπρακτέου φόρου, καὶ
ἀποστέλλεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας.

"Αρθρ. 8. Αἱ αὐταὶ διατυπώσεις ἐνεργοῦνται καὶ εἰς τοὺς κεντρικούς
δήμους ἐπαρχιῶν ἢ νομαρχιῶν, ἀποστέλλεται δὲ ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὑπογ-
ρεῖον τῶν οικονομικῶν βιβλίων συνοπτικῶν, ἐπικεκρωμένον διὰ πρακτικῶν
(μαζπατᾶ) κάτωθι καὶ περιέχον κατὰ ἰδιαιτέρας μερίδας τὸ εἰς τοὺς κεν-
τρικούς δήμους καὶ εἰς τοὺς ἄλλους εἰσεῖν ποσὸν αἴου καὶ ρακῆς, τὴν
τιμὴν αὐτῶν καὶ τὸ ἄθροισμα τοῦ εισπρακτέου φόρου.

"Αρθρ. 9. Εἰσπραττόμενον τοῦ φόρου, σημειοῦνται παρὰ τοῦ ὑπαλλή-
λου ὑπὸ τὰς ἐν τῷ βιβλίῳ μερίδας ἐκάστου καὶ εἰς τὰ ἀπὸ χεῖρας αὐτῶν
γραμματία τὰ εισπραττόμενα ποσὰ.

"Αρθρ. 10. Ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ εισπραχθῆ ἐκ δευτέρου φόρος (ρέ-
σμι μερσί) ἀπὸ τῶν ἀπαξ ἢ ἀφρολόγητων οἰνοπνευμάτων, ὅπως μὴ
σημειωθῶσιν εἰς τὰ βιβλία τοῦ ἐπομένου ἔτους τὰ ἐκ τοῦ πρώτου ἔτους
ἐναπολειφθέντα οἰνοπνεύματα, ἐλήφθησαν τὰ ἐξῆς μέτρον, καὶ ἂ ἔνα
μῆνα πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκτιμῆσεως τῶν οἰνοπνευμάτων τοῦ νέου ἔτους
ἐνεργεῖται ἐκ δευτέρου ἐπιεώρασις εἰς ὅλα τὰ οἰνοποιεῖα, τὸ δ' ἐν αὐταῖς
μεῖζαν ποσὸν τῶν οἰνοπνευμάτων, ὃν ὁ φόρος ἐλήφθη, καταχωρεῖται ἐν

ιδιαιτέρω βιβλίω, καὶ ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν οἰνοπνευμάτων τοῦ νέου ἔτους ἐξαιρούνται τὰ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐγκαταλειφθέντα ποτά.

*Ἀρθρ. 11. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν τοῖς ἐργοστασίαις ἀπὸ σταφίδας, σῦκα, καὶ ῥομί ἐξαγομένην ῥακίην, πρῶτον σταθμίζονται αἱ ἀνωτέρω ὕλαι ὅπως γνωσθῇ τὸ ποσὸν αὐτῶν καὶ οὕτως ὑπολογισθῇ τὸ ἀπ' αὐτῶν παραχθισόμενον ποσὸν ῥακίης, ἔπειτα δὲ γίνεται ἡ ἐκτίμησις αὐτοῦ κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως αὐτοῦ εἰσπράττεται ὁ φόρος.

*Ἀρθρ. 12. Αἱ αὐταὶ διατυπώσεις ἐνεργοῦνται καὶ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἀπὸ τοῦ ζύθου φόρου. Ἐνταῦθα ὅμως γίνεται ἔκπτωσης εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν ἕνεκα τῆς φθορᾶς, ἣν ὑφίσταται τὸ ποτὸν τοῦτο.

*Ἀρθρ. 13. Ἐν οὐδενὶ τόπῳ θέλει ληφθῆ ὑπ' ἄλλο ὄνομα δικαίωμα ἀπὸ τὰ ποτά, ὧν ὁ φόρος τῶν 10 τοῖς 0[0] ἐπληρώθη. Μόνον ὅταν φορτωθῶσι ἀπὸ λιμένα τινὰ εἰς πλοῖον, τότε θὰ ληφθῇ τὸ τελωνειακὸν δικαίωμα συμφώνως τοῖς τελωνειακοῖς νόμοις.

*Ἀρθρ. 14. Οἱ βυλόμενοι νὰ μεταφέρωσιν ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον μέρος οἰνοπνεύματα, ὑποχρεῦνται νὰ προμηθευθῶσιν ἔγγραφον, ἀδείας καὶ ἀποτίσῃσι τὸν φόρον τοῦ μεταφερομένου ποσοῦ. Οἱ ἄνευ ἔγγραφου ἀδείας μεταφέροντες οἰνοπνεύματα καταδικάζονται ν' ἀποτίσῃσι τὸν φόρον διπλασίως.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὁ πρὸ αὐτοῦ περὶ τοῦ καταργηθέντος ἤδη φόρου τῶν εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν ῥουσαῖμι μουδζιγιὰ καταργεῖται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς ἕτερον μέρος μεταφορὰν τῶν οἰνοπνευμάτων, ὅσα ἀπέτισαν ἤδη τὸν φόρον, τὸ ἔγγραφο τῆς ἀδείας διὰ τὴν μεταφορὰν δίδεται δωρεάν. Τὸ ποσὸν ὅπερ ἀποδειχθήσεται ὅτι ὑπεξῆρθῃ ἐν καιρῷ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν οἰνοπνευμάτων ἀποτίει φόρον διπλασίον ὧς τὰ ἀπὸ τοῦ τελωνείου λαθρεμπορεύματα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῶν ἐνταφιάσεων ἐν Κωνσταντινουπόλει, τοῖς προαστείαις καὶ τῷ Βοσπόρῳ.

*Ἀρθρ. 1. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς τὸ ἐνταφιάζειν ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν Τεμενῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν ἢ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς Ἐκκλησίαις, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὰ νεκροταφεῖα, τὰ κείμενα πλησίον συνοικιῶν κατοικουμένων.

*Ἀρθρ. 2. Τοῦ κανόνος τούτου ἐξαιροῦνται μόνον αἱ οἰκογενεαὶ, αἵτινες ἀπὸ παλαιᾶς ἐποχῆς κατέχουσι τουρβέδες ἢ μνήματα, ἐκτισμένα καὶ ἐρημητικῶς κεκαλυμμένα διὰ πλακῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, οὐδεμία τοιούτου εἶδους νέα παραχώρησις θέλει γείνει εἰς οὐδένα. Ἐννοεῖται ὡσαύτως ὅτι ἀπλὰ μνημεῖα ἄκτιστα, καίτοι παλαιότερον ἀνήκοντα εἰς Ὀθωμανικὰς οἰκογενεὰς ἐν ταῖς αὐλαῖς Τεμενῶν τινῶν, ἢ εἰς χριστιανικὰς οἰκογενεὰς, ἐν τῇ αὐλῇ ἢ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν Ἐκκλησιῶν, ὑπάγονται ὑπὸ τὴν γενικὴν κατηγορίαν, καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν ἀπαγορεύεται ῥητῶς.

*Ἀρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν ἐξαιρέσεων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ, ἐπιτρέπεται τὸ ἐνταφιάζειν εἰς Τουρβέδες ἢ μνήματα, ἐκτισμένα καὶ κεκαλυμμένα διὰ πλακῶν ἐρημητικῶς

α) Τοὺς ἀνωτέρους ἀρχηγούς τῶν διαφόρων θρησκευμάτων, ὡς τοὺς Πατριάρχας καὶ Ἀρχιερεῖς.

β) Τοὺς Σέχτας καὶ ἀρχηγούς τῶν μοναστηρίων καὶ θρησκευτικῶν κοινοτήτων.

γ) Τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν Σέχτιδων, ὧν ὁ βαρμὸς εἶναι κληρονομικὸς, ἢ τοὶ τὰς γυναῖκάς των καὶ τοὺς κατ' εὐθείαν ἀπογόνους των.

δ) Τοὺς λεμελιωτὰς κτηρίων προσωρισμένων πρὸς κοινὴν χρῆσιν τῶν διαφόρων θρησκευμάτων καὶ τὰ κατ' εὐθείαν γερμυὴν μέλη τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 4. Οὐδεμία ἐνταφίσις δύναται νὰ γίνη παρὰ τὰς ἐξαιρετικῶς διατυπωθείσας ἐν τῷ παρόντι διατάξεις, ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τῆς ὑγειονομικῆς ἀρχῆς.

*Ἀρθρ. 5. Οὐδεμία ἀνακομιδὴ λειψάνων δύναται νὰ γίνη ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας, ἐξαιτουμένη ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἀρχῆς.

ΒΕΖΥΡΙΚΗ ΔΙΑΤΑΓΗ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ,

Ληπτών πρὸς ἐκμισθωσιν ζώων διὰ μετακόμισιν στρατιωτικῶν ἀποσκευῶν κ.λπ. ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

(Τῆ 29 Σεπτεμβρίου ἡμέρᾳ 1283) — 23 Ἰουλίου 1859.)

Γνωστὸν ὑπάρχει ὅτι, προκειμένου περὶ μετακομίσσεως στρατιωτικῶν ἀποσκευῶν καὶ πολεμοφόδιων, ὡς καὶ περὶ τῆς ἰπεύσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τινων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ἡ ἐπιτόπιος ἐξουσία συζητεῖ τὰ ἀναγκαζόμενα ζῶα παρὰ τῶν ἀγωγιατῶν, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων, παρὰ τῶν γεωργῶν καὶ ἄλλων κατοίκων· κατὰ συνέπειαν δὲ ὁ ἰδιοκτήτης τῶν συλλαβηνομένων ζώων περιέρχεται εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως ἐγκαταλιμπάνῃ τὰς ἐαυτοῦ ἐργατικὰς ἐργασίας, ἵνα συνοδεύῃ τὸ ζῶόν του, ἢ νὰ μισθώσῃ ἐπιτόπιος ἄθροισμα ὅπως συνοδεύσῃ αὐτό.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀνάγκη τῶν 60 παρῶν καὶ ὄρων, ἡ ὁρισθεῖσα πρὸ τινος κυρίου ὅπως δίδεται κατ' ἀποκοπὴν καὶ ὁμοιόμορφως διὰ τὰ ζῶα τὰ μετακινούμενα στρατιωτικῶς ἀποσκευῶν εἰς πᾶν μέρος τῆς Αὐτοκρατορίας, δὲν ἐξίτηται διὰ τὸ ἡμερομίσθιον εἴτε τοῦ κυρίου τοῦ ζώου, εἴτε τοῦ ἀθροῦστος ὁ ὅτος· ἢ εἴτε ἀποστέλλει αὐτὸν καὶ ἐπειδὴ ἐν περιπτώσει, καὶ ἢ δὲ ἐστὲλθετο ἄθροισμα, συνδραμεῖ τυχόν καὶ ἀπόλειπει, ἐπειδὴ δὲ, ἕκαστος τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ ζώου τῆδε κἀκεῖσε καὶ τῆς φορτώσεως αὐτοῦ ἔστιν ὅτι περισσύτερον τοῦ δέοντος, μήτε οἱ ἀγωγιαταί, μήτε οἱ ἄλλοι ἰδιοκτῆται ζώων παρεῖχον μετ' εὐχαριστήσεως τὰ ἐαυτῶν ζῶα.

Κατὰ συνέπειαν ἐπειδὴ οἱ ὑπαλλήλοι τῆς ἀρχῆς συνέλαβαν βιαστικῶς τὰ ζῶα καὶ ἀπέστειλον αὐτὰ ὅπου θέλωσι, τούτου δὲ ἕνεκα ἐκτός τοῦ ὅτι οἱ κύριοι αὐτῶν ἐξημιούντο μεγάλως, ἀεφαίνοντο συγχρόνως καὶ παντὸς εἴδους δυσχέρεια, καὶ, ἐπὶ τέλος, κἀκεῖ τὸ σύστημα τοῦ λαμβάνειν παρὰ τῶν κατοίκων ζῶα διὰ πληρωμῆς ἀποκομίσσεως ἐλήφθη ἐπὶ τῆ σκοπῇ διευκολύσεως διὰ τὸν τρόπον αὐτοῦ πρὸς τὴν μετακόμισιν τῶν στρατιωτικῶν ἀποσκευῶν, ἀκολουθεῖ ἕνωσις, τῆς χάριτος ταύτης ἐπεκαταλείπει καὶ εἰς τοὺς πολιτικούς ὑπαλλήλους καὶ τοὺς λοιπούς, παρεγνωρισθῆναι ὁ ἀρχικός σκοπὸς αὐτῶν, ἐπειδὴ ἐκ τῶν πληροφοριῶν, αἱ ἐλάττωσαι, ἐγνωσμεν ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σύστημα, ἐκτός τοῦ

ὅτι δὲν παρέχει καθ' ἐαυτὸ τὰς ποθυόμενας εὐκολίας, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, ἐγκαταλειπομένων τῶν στρατιωτικῶν ἀποσκευῶν εἰς τὰς ὁδοὺς, τοῦτο παρουσιάζει διαφόρους δυσκολίας καὶ πρὸς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν ζώων μόχθους καὶ δυσκολίας παρέχει.

Καὶ ἐπειδὴ ταῦτα ἀπέδουσι πρὸς τὰς φιλοδοκίαιους διαλέσεις τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη ἐν τῇ Συμβουλίᾳ τοῦ Κράτους καὶ ἐν τῇ ἡμετέρῃ ἰδιαιτέρῃ Συμβουλίᾳ, ὅπως τοῦ λοιποῦ καθ' ἐξαμηνίαν γίνηται ἐξέτασις ἐν τῇ ἐδρᾷ ἐκάστης νομαρχίας καὶ ἐκάστης ἐπαρχίας περὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὅποιον δίδουσι εἰς τοὺς ἀγωγιάτας καὶ ἀμαξηλάτας πρὸς μετακόμισιν τῶν ἐμπορευμάτων αὐτῶν, ὅπως τοιοῦτοτρόπος εὐρέθῃ ἢ ἀναλογία τῆς δι' ἐκάστην ὄραν πληρωμῆς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ Ἁγίου Δημητρίου μέχρι τῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης μέχρι τῆς πρώτης· καὶ ἂν κατὰ τὴν ἀναλογίαν ταύτην πληρωθῶσι καὶ τὰ ἀγώγια διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀποσκευὰς καὶ τὰ πολεμοφόδια, οὐ μόνον οἱ κάτοικοι ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τοιοῦτου καταναγκαστικοῦ ἄχρους καὶ ὠφελούνται ἐκ τῆς ἐν τῷ μέτρῳ τούτῳ ἐδιαλαμβανόμενης Αὐτοκρατορικῆς δικαιοσύνης, ἀλλ' ἐπειδὴ προσέτι οἱ κάτοικοι, μὴ ἀποεργάζοντες ὡς μέχρι τοῦδε τὸ εἶδος τοῦτο τῆς υπηρεσίας, τὰ παρεῖχον εὐχαριστῶς τὰ ζῶα καὶ τὰς ἀμάξιας των, καὶ τοιοῦτοτρόπος ἡ μετακόμισις τῶν στρατιωτικῶν ἀποσκευῶν ἐλεῖ γίνεσθαι εὐκόλως καὶ ἐν καιρῷ τῷ ἀποχρῶντι, ὡς ἐκ τούτου δὲ τὸ μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦν ἐν παντὶ τόπῳ σύστημα τῆς μετακομίσσεως καταργεῖται ἄρδην, καὶ γενεμένης ἐλάττωσις ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ προσεχοῦς Ἁγίου Δημητρίου, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐκάστης ἐπαρχίας καὶ ἐκάστην ἐξαμηνίαν, λαμβάνον ὡς βᾶσιν τὴν ἀμοιβὴν ἣν προσφέρουσι οἱ ἔμποροι πρὸς μετακόμισιν τῶν ἰδίων τῶν ἐμπορευμάτων, τὴν ἀμοιβὴν τὴν ὁποίαν (ἐλεῖ ὁρίσει διὰ τὰ ἀγώγια τῶν ζώων καὶ ἀμαξῶν πρὸς μετακόμισιν τῶν στρατιωτικῶν ἀποσκευῶν καὶ πολεμοφόδιων, νὰ ἐκλέτῃ πρὸς τὴν νομαρχίαν διὰ μισθωτῶν, αὐτὴ δὲ νὰ κοινοποιῇ τὰς τιμὰς ταύτας πρὸς τὴν Υ. Πύλκην, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ, καὶ πρὸς τοὺς στρατάρχας τῶν Αὐτοκρατορικῶν στρατοπέδων· πρὸς ταῦτας, ὑπαρχούσης πραγματικῆς ἀνάγκης πρὸς προμηθειαν ζώων καὶ ἀμαξῶν, προκειμένου ὅπως ἀποσταλῇ εἰς μέρος τι στρατὸς τῆς χωροφυλακῆς ἐν σπουδῇ, νὰ δίδονται δι' αὐτὸν ζῶα καὶ ἀμάξια διὰ τῆς ἰδίας ἀμοιβῆς, καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐρίζωνται ἀγωγιαταί, οἵτινες συμφωνοῦμαι μὲ δικαίαν ἀνταμοιβὴν, ἀνταλλάσσόμενοι συμβολαίων, νὰ μετακινώσιν τὰς στρατιωτικὰς ἀποσκευὰς.

Καθ' ὅσον δ' ἀρῶνται τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐλάμβανον ζῶα ἀγωγιατῶν διὰ μέσου τῆς ἀρχῆς, καίπερ ὑπάρχει πρόδηλον ὅτι, ὅταν ἀποσταλῶσι εἰς μέρος τι, ἀναγκάζονται ἵνα προμηθεύωνται ζῶα, ἐπειδὴ ὅμως οἱ τοιοῦτοι λαμβάνουσι τὰ τῆς ὁδοποιίας ἐξῆρα παρὰ τῆς

Κυβερνήσεως δι' ὅπου καὶ ἂν μεταβῶσι, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἔμμισθοι ὑπάλληλοι, οἵτινες δὲν λαμβάνουσιν ὀδοιπορικὰ ἐξόδα, δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπωφελεῖσθαι ἐκ συστήματος ὀρισμένου διὰ τὸν Αὐτοκρατορικὸν στρατὸν, διὰ τοῦτο οἱ ὑπάλληλοι, οἱ ἔχοντες ἀνάγκη ὅπως προμηθευθῶσι ζῶα παρὰ τῶν κατοίκων, δεόν ἵνα ἐνοικιάζωσιν αὐτὰ οἱ ἴδιοι παρὰ τῶν κυρίων των, ἀμείβοντες αὐτοὺς κατὰ τὴν εὐχάριστην των.

Ἐπειδὴ δ' ἐξεδόθη καὶ Αὐτοκρατορικὸς Ἰραδὲς ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφῳ καὶ συνετάχθη τὸ παρὸν μέτρον, ἀπευθυνόμενον πρὸς πάσας τὰς νομαρχίας καὶ πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν, τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ, ὅπερ ἀξιούμεν ἵνα ἐφαρμοσθῇ καθ' ὅλας τὰς νομαρχίας.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ,

ἐγκριθέντων λαμβάνεσθαι καὶ ἐκτελεῖσθαι πρὸς παρεμπόδιον τῆς κλοπῆς τῶν βεῶν, βοιδάλων, ὄνων καὶ λοιπῶν συναγελαζομένων ζώων.

Ἄρθρ. 1. Ἐσχάτως ἀπεφασίσθη νὰ παραχωρῆται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἄδεια (τελκερές) διὰ τὰ ἐν ταῖς πανηγύρεσι, κώμαις καὶ ἀλλαχοῦ ἀγοραπωλούμενα ζῶα, τούτου δ' ἕνεκα ἀπεστάλη ἀναγκαία ποσότης ἀντιτύπων τῶν τελκερέων τούτων εἰς πᾶσαν συνοικίαν καὶ κώμην. Πᾶς τις λοιπὸν, οἰοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ, ὅταν θελήσῃ νὰ ἐκβέσῃ τὸ ζῶον του εἰς τὴν ἀγορὰν, ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν μουχτάρην τῆς συνοικίας ἢ κώμης, ἐν ᾗ διαμένει, καὶ δηλώσας τὸ γένος, τὴν ἡλικίαν καὶ τὰ διακριτικὰ σημεῖα τοῦ εἰς ἀγορὰν ἐκθετομένου ζώου του, νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ ἄδειαν διὰ πᾶν τῆς κατηγορίας ταύτης ζῶον ἐπὶ πληρωμῇ ἐφ' ἑκάστης εἴκοσι παράδων, ὡς ἀμοιβῆς τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας του.

Ἄρθρ. 2. Ἐπειδὴ ἡ ἄδεια αὕτη θέλει χρησιμεύσει ὡς ἐγγράφον κυριότητος ἐπὶ τοῦ ζώου, ὁ ἀγοραστὴς αὐτοῦ, πρὶν μετρήσῃ τὴν ἀξίαν του, ὀφείλει ζητήσας νὰ λάβῃ ταύτην καὶ τὴν διατηρήσῃ· ἐν δὲ ταῖς ἀγοραῖς, ὅταν ὁ δεκατιστὴς προσέλθῃ ἵνα εἰσπράξῃ ἕνα παρὰν δι' ἕν γρόσιον, παρουσιάζεται ἡ ἄδεια καὶ σφραγίζεται τὸ κάτωθι μέρος τῆς ἡμερομηνίας τῆς.

Ἄρθρ. 3. Τοῦ λοιποῦ ὅσα προωρισμένα διὰ πώλησιν ζῶα εὐρεθῶσιν ἄνευ ἀδείας, θεωρούμενα κλοπιμαῖα, κατάσχονται καὶ ἐξακριβούνται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς· ἦτοι ὅσα ἐκ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς χώρας πωλουμένων ἢ πρὸς πώλησιν ἐκθετομένων, ἢ εἰς σφαγίαν καὶ κρεοπωλεία προσαγομένων ζώων, ἐξεταζόμενα διὰ τῶν καιμακάμιδων καὶ ἐρευνητῶν χωροφυλάκων (Τεφτίς-Ζαπιτέδων) εὐρεθῶσιν ἄνευ ἀδείας, παραδίδονται εἰς τὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ζῶα ταῦτα, ἀφοῦ παραδοθῶσιν εἰς τὴν ἀρχήν, ἐὰν διὰ τῶν ἐρευνητῶν καὶ ἐξετάσεων ἀποδειχθῇ ἡ ἐπ' αὐτῶν κυριότης τοῦ ἰδιοκτήτου των, ἐπιστρέφονται μὲν αὐτῷ, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐναντίου τῆς παρούσης διατάξεως ἐνεργείας του, καταβάλλεται ὑπ' αὐτοῦ πρόστιμον πέντε πενταρίων. Ὅταν τὸ ἄνευ ἀδείας ζῶον εὐρεθῇ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ, οὗτος δεικνύει τὸν ἄνθρωπον παρ' οὗ τὸ ἠγόρασε, καὶ ἐὰν ἀποδειχθῇ ἡ κυριότης τοῦ πωλητοῦ ἐπὶ τοῦ ζώου, παραδίδεται μὲν τοῦτο αὐτοῖς, ἀλλ' ὁ πωλητὴς καὶ ὁ ἀγοραστὴς ὑποβάλλονται ἕκαστος εἰς πρόστιμον ἕκ πέντε πενταρίων. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἀποδειχθῇ τὰ

ἄνευ ἀδείας ζῶων κλοπιμαίων, ὁ μὲν κλέπτης ὑφίσταται τὴν ἐν τῷ νόμῳ ὀριζομένην ποινὴν, ὁ δὲ ἀγοραστής τοῦ κλοπιμαίου ζῶου τιμωρεῖται ὡς κλεπταποδόχος, ὡς ἀγοράσας τὸ ζῶον, καίτοι ἐν γνώσει τοῦ κλοπιμαίου διατελῶν.

*Ἄρθρ. 5. Ἐν πάσῃ χώρᾳ εἰς ἐκ τῶν ἐρευνητῶν χωροφυλάκων (τερτίαιων) ἢ χωροφυλάκων καὶ ἐν οἷς μέρεσιν ὑπάρχει δημοαρχία, εἰς ὑπάλληλος τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἑκάστην περιερχόμενος τὰ σφαγεία καὶ κρεοπωλεία, ἐξετάζει τὸν ἀριθμὸν τῶν προσαγομένων εἰς αὐτὰ ζῶων, καὶ συνάξων τὰς ἀδείας τῶν σφαζομένων, παραδίδει ταύτας εἰς τὴν ἀρχὴν, ἥτις ἀφοῦ τὰς σχίσῃ τὰς βίπτει εἰς τὸ πῦρ.

*Ἄρθρ. 6. Ὁ μοιχτάρης, ὅσκις δίδει ἀδείας, ὅφε λει νὰ γνωρίζῃ ἐὰν ὁ ζητήσας ἀδειαν εἶναι ἀληθῶς κύριος τοῦ ζῶου· ἐὰν δὲ ἀγνοῇ τοῦτο, νὰ ἐξετάζῃ καὶ ἀκολουθῶς νὰ χρηθῆγῃ τὴν ἀδειαν. Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ ζῶον, δι' ἃ ἐδόθη ἀδειαν, δὲν ἀνήκει τῷ αἰτήσαντι, ἀλλ' εἶναι κλοπιμαῖον, ὁ μοιχτάρης τιμωρεῖται διὰ ποινῆς ἐπιβαλλομένης εἰς τοὺς σνεργούς τῆς κλοπῆς. Οἱ μοιχτάραι δὲν λαμβάνουσι οὔτε ζητοῦσι πλέον τῶν εἴκοσι παρὰδων, τῶν ὀρισθέντων δι' ἀμοιβὴν των, ἐν ἐνακτίχ δὲ περριπτόσσι τιμωροῦνται προσκόντως.

ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΑΙΩΝ. (*)

(Τῆ 7 Ραμαζὰν 1274.)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

*Ἄρθρ. 1. Αἱ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ εὑρισκόμεναι γαῖαι διαιροῦνται εἰς πέντε κατηγορίας. 1.) Εἰς γαῖας ἰδιοκτητοῦς (μεμλουκέ), 2.) Εἰς γαῖας δημοσίας ἢ τιμαριωτικὰς (έμμεγγέ), 3.) Εἰς γαῖας ἀφιερωμένας (μεθκουκέ), 4.) Εἰς γαῖας ἀφειθείσας εἰς κοινὴν χρῆσιν (μετρουκέ), καὶ 5.) Εἰς γαῖας νεκρὰς (μεβάτ).

*Ἄρθρ. 2. Αἱ ἰδιόκτητοι γαῖαι εἰσὶ τεσσάρων εἰδῶν. 1.) Τὰ ἐν τοῖς χωρίοις καὶ κώμαις κείμενα οἰκόπεδα καθὼς καὶ αἱ εἰς τὸν περιβολὸν των εὑρισκόμεναι γαῖαι, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ μὴ ὦσι πλέον τοῦ ἡμίσεως στρέμματος καὶ θεωροῦνται ὡς συμπλήρωμα τῆς κατοικίας. 2.) Αἱ γαῖαι, αἱ ἀποσπασθεῖσαι ἀπὸ δημοσίας γαῖας καὶ τῆ ἀδείᾳ τοῦ ἱεροῦ νόμου (1) ὑπαχθεῖσαι εἰς τὴν ἀληθῆ ἰδιοκτησίαν τινός, ἵνα κατέχωνται κατὰ τοὺς διαφόρους τρόπους τῆς κυριότητος. 3.) Αἱ δεκατιζόμεναι γαῖαι (οἰσμεγγέ δηλ. terres décimales), καὶ 4.) Αἱ φορολογούμεναι γαῖαι (γερμαδζιέ, δηλ. terres tributaires) ἧτοι ἐν καιρῷ νῆς κατακτήσεως αἱ εἰς τοὺς

(*) Τὴν μετάφρασιν τοῦ σπουδαίου τούτου νόμου ὀφείλομεν εἰς τὴν φιλόμουσον ἀνδρσμένην τοῦ ἐμβριθοῦς Κυρίου Δ. Ραῖῆ, Ἀ' Διεμμεγγέως τῆς παρὰ τῆ Ὑψ. Πύ. ἢ Β. Ἐ. Ἐ. Πρεσβείας. Ἡ παιδεία τοῦ Κυρίου Ραῖῆ καὶ ἰδίως ἡ περὶ τὴν γελολογίαν τῶν ἀσιατικῶν γλωσσῶν δεινότης αὐτοῦ, γνωστὰι τοῖς πᾶσι, ἀπαλλάττουσιν ἡμᾶς πάσης συστάσεως τοῦ ἔργου τούτου· διὸ καὶ περιφιλίμεθα μόνον εἰς τὸ νὰ ἐπιολογησωμεν δημοσίᾳ τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ χάριτας, ἀνθ' ἧς παρέσχετο ἡμῖν ἀνδρσμένης διὰ τῆς σοφῆς αὐτοῦ μεταφράσεως, τιμώσης τὰ μέγιστα τὸ ἔργον ἡμῶν. Ἀνελθὲν ὅτι αἱ παλαιαὶ καὶ σπουδαῖαι ἀσχολαῖαι τοῦ ἀνδρός ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ δὲν παρέργουσι αὐτῷ τὸν ἀγαθαῖον ἐλλοκὸν καιρὸν πρὸς ἐκπόνησιν καὶ ἀλλοτῶν τοιούτων ἔργων.

(1) Σημ. Ἡ Τουρκικὴ νομοθεσία σύγκειται κυρίως ἀπὸ τὸν ἱερὸν ἢ θερσκευτικὸν νόμον (Σερί-Σερίφ) καὶ περιλαμβάνοντα τὸ Κοράγιον, τὰ διάφορα σχόλια αὐτοῦ καὶ τὰς αποφάσεις (μετβάδες) τῶν διαφόρων μωγγήδων καὶ λοιπῶν, καὶ ἀπὸ τὸν πολιτικὸν νόμον καλούμενον Καρονδ, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν οὕτως εἰπεῖν κοσμικὴν νομοθεσίαν τῆς Τουρκίας.

πορθητάς ὡς λάφυρα διανεμηθεῖσαι γαῖαι ὀνομάζονται δεκατιζόμεναι γαῖαι, αἱ δὲ γαῖαι, αἵτινες εἶχον μείνει εἰς τὴν κατοχὴν τῶν κατοικῶν μὴ Μουσουλμάνων, ὀνομάζονται φορολογούμεναι γαῖαι. Ὁ ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων ἐπιβληθεὶς φόρος καὶ καλούμενος *χαρατζ* εἶναι δύο εἰδῶν: Ὁ ἐπὶ τῆς προσόδου λαμβανόμενος καὶ καλούμενος *χαρατζε μουκασεμέ*, ὅστις σύγκειται ἀπὸ τὸ δέκατον μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ εἰσοδήματος, ὀριζόμενος καὶ εἰσπραττόμενος ἀναλόγως τῆς ἐπιδεικτικότητος τῆς γῆς, καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ κτήματος λαμβανόμενος καὶ καλούμενος *χαρατζε μουβαζαρέ*. Σύγκειται δὲ ἀπὸ ποσὸν προσδιωρισμένον καὶ εἰσπραττόμενον κατ' ἀποκοπὴν ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἡ ἰδιοκτησία (*βακαμπέ* ἔτσι ἢ οὐσία καὶ ἡ κυριότης [1]) τῶν ἰδιοκτητῶν γαιῶν ἀνήκει τῷ κυρίῳ αὐτῶν καὶ μεταβαίνουν εἰς τοιαῦται γαῖαι κληρονομικῶς ὡς τὰ κινητὰ πτῆματα. Ἐνεργούνται δὲ ἐπ' αὐτῶν ἢ ἀφιερώσεις, ἢ ὑποθήκη, ἢ δώρεσις, τὸ γειτονικὸν δικαίωμα (2) κλπ. Ὅταν ὁ κύριος γαιῶν οὐσαριεὶ καὶ *χαρατζε* ἀποθάνῃ ἄκληρος, καὶ περιέπεσαν αὐταὶ εἰς τὸ δημόσιον, καθίστανται γαῖαι δημοσίου (*εἰμιριέ*). Ἐπειδὴ αἱ νομολογικαὶ βίβλοι (*κουτούμπι σπικριέ*) πραγματεύονται περὶ τῶν διατάξεων τῶν ἐφαρμοζομένων εἰς τὰ τέσσαρα εἶδη τῶν ἰδιοκτητῶν γαιῶν, ὁ παρὼν κώδιξ δὲν θέλει πραγματευθῆ περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων.

Ἄρθρ. 3. Δημοσίου γαῖαι εἰσὶ τὰ χωράφια, λειμῶνες, χειμᾶδια, θέρετρα (βερναὶ βοσκάι), δάση καὶ παραπλήσια, τῶν ὁποίων ἡ ἰδιοκτησία ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον. Παρεχωροῦντο (3) δὲ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐν περιπτώσει πωλήσεως ἢ διαβιβασιμότητος (4) ἐλαμβάνοντο ἄλλοτε ὑπὸ κατοχὴν διὰ τῆς ἀδείας καὶ παραχωρήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν τιμα-

(1) Σημ. Ἡ λέξις *βακαμπέ* εἶναι ὄρος τεχνικῆς, τοῦ ὁποίου ἡ κυριολεκτικὴ σημασία εἶναι αὐχὴν, μεταχειριζομένη δὲ ἐνταῦθα μεταφορικῶς ἐμφαίνει τὴν ἰδιοκτησίαν. Κατὰ τὰς Ἀνατολικὰς ἰδέας, τὸ νὰ ἦναι τις κύριος τοῦ αὐχένου τινός, σημαίνει κατὰ συνεκδοχὴν νὰ ἦναι κύριος τοῦ ἀτόμου του καὶ ἐκ τούτου ὁ Σουλτάνος λαμβάνει τὸν τίτλον *μαλίκι* *σιε-κάμπε* οἰμέμ, ἔτσι κύριος τῶν αὐχένων τῶν ἐθνῶν.

(2) Σημ. Γειτονικὸν δικαίωμα (*σεφάα*) λέγεται τὸ δικαίωμα προτιμύσεως, τὸ ὁποῖον ἔχουσιν οἱ γείτονες προκειμένου περὶ ἐκποιήσεως κτήματός τινος.

(3) Τὸ Τουρκικὸν κείμενον λέγει *ιχαλέ βε τερβίξ*, ἔτσι κυριολεκτικῶς ἀναθέτειν καὶ χορηγεῖν. Αἱ λέξεις αὗται ἀντιστοιχοῦσι κατὰ τι καὶ μετὰ τὴν Γαλλικὴν λέξιν *investir*, προκειμένου περὶ προνομιωδότησεως οὕτως εἶπεν, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις εἶχε κάμει εἰς τοὺς Σιπαχῆδας, διατηροῦσα μὲν τὴν φιλὴν ἰδιοκτησίαν τῶν γαιῶν τούτων, χορηγοῦσα δὲ μόνον τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς καὶ κερπώσεως.

(4) Ἦτοι ὅταν ὁ κάτοχος αὐτῶν ἀποθάνῃ ἄκληρος.

ρίων καὶ ζιαιμετίων (*fiefs militaires*) (1), θεωρουμένων ὡς κυρίων τῆς γῆς, ἢ ἐνίοτε τῶν ἐκμισθωτῶν καὶ εἰσπρακτόρων αὐτῶν. Ἄλλ' ἐσχάτως, καταργηθέντος τοῦ συστήματος τούτου, μεταβιβάζεται ἡ κατοχὴ τῶν τῆ ἀδεία καὶ παραχωρήσει τοῦ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου τῆς Ἰ.Υ. Πύλκς. Ἐφοδιάζονται δὲ οἱ κάτοχοι αὐτῶν μετὰ ταπία, φέροντα ἄνωθι τὸν Τουργράν τοῦ Σουλτάνου.

Ταπίον λέγεται τὸ διδόμενον ποσὸν ἀπέναντι τοῦ δικαιοῦματος τοῦ κατέχειν, καὶ τὸ ὁποῖον εἰσπράττεται παρὰ τοῦ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου διὰ τὸ δημόσιον.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ἀφιερωμέναι γαῖαι εἰσὶ δύο εἰδῶν:

Α'. Αἱ ἀληθῶς ἰδιοκτητοὶ γαῖαι, αἱ συμφώνως τῷ Ἰερῷ Νόμῳ ἀφιερωθεῖσαι. Ἡ ἰδιοκτησία καὶ τὰ κατοχικὰ δικαίωματα τῶν τοιούτων γαιῶν ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἀφιερώμα. Ἐπ' αὐτῶν δὲ δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Πολιτικοῦ Νόμου (*Καρούν*), ἀλλὰ διέπονται ἀπὸ τοὺς ἔθρους, οὓς ἔθεσεν ὁ ἀφιερωτής. Ὁ παρὼν Κώδιξ δὲν θέλει λοιπὸν πραγματευθῆ περὶ τοῦ εἶδους τούτου τῶν ἀφιερωμένων γαιῶν.

Β'. Αἱ γαῖαι αἱ ἀποσπασθεῖσαι ἀπὸ γαίας δημοσίας καὶ ἀφιερωθεῖσαι παρὰ τῶν Σουλτάνων ἢ δι' ἀδείας Σουλτανικῆς παρ' ἄλλων ἀτόμων. Ἡ ἀφιερώσις τῶν τοιούτων γαιῶν συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὰ δημοσία τέλη, οἷον δέκατα καὶ ἄλλοι φόροι τοῦ ἀποσπασθέντος τούτου μέρους τῶν δημοσίων γαιῶν, καθιερώθησαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς σκοπὸν τινα (ἔτσι εἰς κοινωφελῆς τι κατάστημα, ὡς *τζαμιόρ*, ἐκπαιδευτήριον κλπ.). Αἱ τοιούτου εἶδους ἀφιερωμέναι γαῖαι δὲν εἶναι ἀληθῆ *Βακούφια* (2). Αἱ πλείεσαι τῶν ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ ἀφιερωμένων γαιῶν ἀνήκουσιν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην. Ἡ ἰδιοκτησία τῶν οὕτως εἰς σκοπὸν τινα καθιερωθεισῶν βακουφικῶν γαιῶν ἀνήκει ὡς ἡ τῶν καθαρῶς δημοσίων γαιῶν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτῶν πληρέστατα αἱ κάτωθι διαγραφησόμεναι νομικαὶ διατάξεις, μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι, καθὼς ἐπὶ τῶν δημοσίων γαιῶν τὰ δικαίωματα πωλήσεως καὶ κληρονομικῆς μεταβιβάσεως καὶ τὸ ἀντίτιμον τῶν *μαχλουλιῶν* (3) ἀνήκουσιν εἰς

(1) Οὗτοί εἰσιν οἱ καλούμενοι Σιπαχῆδες.

(2) Κατὰ τὸ Τουρκικὸν δίκαιον, διὰ νὰ ἦναι ἔγκυρος καὶ γνησία ἢ ἀφιερώσις πράγματός τινος, ἀπαιτεῖται ὅπως τὸ ἀφιερούμενον πρᾶγμα ἦναι κτῆμα ἰδιοκτητοῦ τοῦ ἀφιερωτοῦ. Ἄρα αἱ τοιουτοτρόπως εἰς κοινωφελῆ καταστήματα ἀφιερωθεῖσαι δημοσίου γαῖαι δὲν εἶναι γνησία *Βακούφια*, ἐπειδὴ δὲν ἦσαν κτῆματα τῶν ἀφιερωσάντων αὐτὰ, ἀλλὰ τοῦ δημοσίου.

(3) *Μαχλουλιῶν* λέγεται τὸ κτῆμα, τὸ περιελθὼν εἰς τὸ δημόσιον ἢ εἰς τὸ βακούφιον, συνεπειᾶ βανάτου τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἄνευ κληρονομίας.

τὸ δημοσίον, οὕτως ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀφιερωμένων γαιῶν ἀνήκουσι τῶν
τα εἰς τὸ ἀφιερωμα.

Αἱ δικτάξεις, αἱ ἀφ' ὧσιν τὰς δημοσίας γαίας, αἵτινες βέλουσιν ἐκ-
ταθῆ κάτωθι, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς τοιαύτας ἀφιερωμένας γαίας. Ὁ-
σάκις ὁ Κώδικς οὗτος ἀναφέρει τὴν λέξιν γαίαι ἀφιερωμέναι, ἔννοεῖ τὰς
τοιούτας εἰς σκοπὸν τινα καθιερωθείσας βακουρικές γαίας.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ ἐν ἄλλο εἶδος τῶν τοιούτων ἀφιερωμένων γαιῶν,
ἧτοι ἡ ψιλὴ ἰδιοκτησία καθὼς καὶ τὰ δέκατα καὶ οἱ φόροι αὐτῶν ἀνή-
κουσιν εἰς τὸ δημοσίον, καὶ μόνον τὰ κατοχικὰ δικαιώματα καθιερώθη-
σαν εἰς σκοπὸν τινα ἢ ἡ μὲν ψιλὴ ἰδιοκτησία αὐτῶν ἔμεινεν εἰς τὸ δη-
μόσιον, τὰ δὲ δέκατα καὶ οἱ φόροι μετὰ τῶν κατοχικῶν δικαιωμάτων
καθιερώθησαν εἰς σκοπὸν τινα. Ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀφιερωμένων γαιῶν
δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παραχωρήσεως καὶ μεταβιβάσεως διατάξεις
τοῦ Πολιτικοῦ Νόμου, ἀλλὰ καλλιεργοῦνται καὶ κατέχονται ἀπὸ τῶ ἀφιέ-
μα ἢ ἀπ' εὐθείας ἢ δι' ἐνοικιάσεως, αἱ δὲ πρόσδοσι ἐξοδεύονται εἰς τὴν
χρήσιν διαγράψουσιν οἱ ὅροι τοῦ ἀφιερώματος.

Ἄρθρ. 5. Αἱ εἰς κοινὴν χρῆσιν ἀφείεσαι γαίαι εἰσι δύο εἰδῶν: 1) αἱ
διὰ γενικὴν χρῆσιν ἀφείεσαι, ὡς αἱ δημοσίαι ὁδοί, καὶ 2) αἱ ἐξειδικασθεῖ-
σαι εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ὀλομελείας τῶν κατοίκων ἐνὸς ἢ πολλῶν χωρίων
καὶ κομῶν, καὶ τοιαῦται εἰσιν αἱ βοσκαί.

Ἄρθρ. 6. Γαίαι νεκραὶ λέγονται αἱ ἀκατοίχικοι γαίαι, αἵτινες δὲν εἶ-
ναι ὑπὸ τὴν κατοχὴν οὐδενὸς καὶ μήτε ἀφίθησαν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν κα-
τοίκων εἰσὶ δὲ τοσοῦτον μετακρυσμέναι τῶν χωρίων καὶ κομῶν, ὥστε ἡ
φωνὴ μεγαλοφώνου τινος νὰ μὴ ἀκούηται ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν κατοικου-
μένων τόπων, ἧτοι ἀπέχουσι τῶν κατοικουμένων τόπων ἐν καὶ ἡμισυ μίλ-
λιον, ἢ κατὰ ἡμισίας ὄρας ἀπόστασιν.

Ἄρθρ. 7. Ὁ παρὼν Κώδικς διηρέθη εἰς τρία τμήματα. Τὸ Α'. τμήμα
πραγματεύεται περὶ τῶν δημοσίων γαιῶν, τὸ Β'. περὶ τῶν εἰς κοινὴν χρῆ-
σιν ἀφείεσθων καὶ νεκρῶν γαιῶν καθὼς καὶ περὶ τῶν κοινῶν ὀρέων, καὶ
τὸ Γ'. περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων. Τὸ Α'. τμήμα περιλαμβάνει τέσσαρα
κεφάλαια: Α'. περὶ κατοχῆς, Β'. περὶ πωλήσεως, Γ'. περὶ κληρονομίας,
Δ'. περὶ μαγ. λουλιῶν.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διακατοχῆς τῶν δημοσίων γαιῶν.

Ἄρθρ. 8. Τὸ σύνολον τῶν γαιῶν ἐνὸς χωρίου καὶ μὴς κόμης δὲν δύ-

ναται νὰ παραχωρηθῆ συλλήβδην εἰς τὴν ὀλομελείαν τῶν κατοίκων ἢ εἰς
ἐν ἢ δύο άτομα ἐκλεχθέντα μεταξὺ αὐτῶν, ἀλλὰ δίδονται ὑπὸ κατοχὴν
ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον κάτοικον καὶ χορηγοῦνται αὐτοῖς ἐπὶ τούτῳ ταπία.

Ἄρθρ. 9. Εἰς τὰς καλλιεργήσιμους δημοσίας γαίας σπείρονται παντὸς
εἶδους σπαρτά, οἷον σίτος, κριθή, ὄρυζιον, κόκκοι βαφῶν κλπ. Δίδονται
δὲ καὶ ὑπὸ ἐνοικία ἢ δανεῖζονται διὰ νὰ σπαρῶσι, καὶ ἐκτὸς τῶν περι-
πτώσεων νομίμου κωλύματος, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ Κεφάλαιον τῶν
μαγ. λουλιῶν, δὲν ἀφίενται ἀργαί (ἧτοι χέρσοι καὶ ἀκαλλιεργητοί).

Ἄρθρ. 10. Οἱ λειμῶνες, τῶν ὁποίων τὸ χόρτον ἐθερίζετο ἀνεκαθεν
καὶ ἐλαμβάνετο δέκατον, ἀφομοιοῦνται πρὸς τὰς καλλιεργημένας γαίας
καὶ κατέχονται διὰ ταπίου. Ἐκ τοῦ παραγομένου δ' ἐξ αὐτῶν χόρτου ὠ-
φελεῖται μόνος ὁ κάτοχος καὶ δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς ἄλλους τὸ νὰ
ὠφελῶνται ἐκ τούτου. Οἱ τοιοῦτοι λειμῶνες δύνανται νὰ ἀροτριωθῶσι καὶ
καλλιεργηθῶσι τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἄρθρ. 11. Ὡς πρὸς τὸ βλαστάνον ἄγριον χόρτον, τὸ καλούμενον κε-
λεμτὲ καὶ παραγόμενον ἐξ ἐνὸς τῶν διὰ ταπίου κατεχομένων χωραφίων,
τὸ ὁποῖον ἀφίεται ἀκαλλιεργητὸν πρὸς ἀνάπαυσιν (1) ἀναλόγως τῆς ἐπι-
δεκτικότητος τῆς γῆς, μόνον ὁ κάτοχος τοῦ χωραφίου νέμεται αὐτὸ καὶ
δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸ νὰ εἰσέρχονται ἄλλοι καὶ νὰ φέρουσι καὶ βό-
σκωσι τὰ ζῶα τῶν.

Ἄρθρ. 12. Ὁ κάτοχος γαιῶν δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὸ χῶμα
αὐτῶν εἰς κατασκευὴν πλίνθων καὶ κεραμίδων ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἐιδι-
κοῦ ὑπαλλήλου. Ἄν δὲ κατασκευάσῃ, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ ἐπ' ὀφέ-
λει τοῦ δημοσίου τὸ ἀντίμισμον τοῦ χῶματος κατὰ τὴν ἐπιτόπιον ἀξίαν,
εἴτε βακουρική ὡσιν αἱ γαίαι, εἴτε δημοσίοι.

Ἄρθρ. 13. Ὁ διὰ ταπίου κάτοχος γαιῶν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸ
νὰ διέλθῃ ἄλλος δι' αὐτῶν ἄνευ δικαιώματος. Ἄν ὅμως οὗτος ἔχῃ ἐκ-
παλαι δικαίωμα διόδου, δὲν δύναται νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

Ἄρθρ. 14. Δὲν δύναται τις νὰ διορύξῃ χάνδακα, ἢ νὰ κάμῃ ἀλόγιον,
ἢ νὰ λάβῃ κατοχὴν δι' ὁποιοῦδήποτε ἄλλου τρόπου ἐπὶ τῶν παρ' ἄλλου
κατεχομένων γαιῶν ἀδίκως καὶ ἄνευ τῆς ἀδείας καὶ συμπράξεως τοῦ
κατόχου αὐτῶν.

Ἄρθρ. 15. Ἄν αἱ συντροφικῶς κατεχόμεναι γαίαι εἰσὶν ἐπιδεκτικαὶ
διανομῆς, ἂν δηλαδὴ ἕκαστος τῶν συνεταίρων δύναται νὰ νέμηται χωρι-
στὰ τὴν μερίδα του, καὶ ζητήσωσιν οἱ συνεταῖροι, ἢ τινὲς μεταξὺ αὐτῶν,
τὴν διανομὴν, δικαίρεται καὶ προσδιορίζεται τὸ μέρος ἐκάστου παρὰ τοῦ

(1) Ἐνταῦθα ἔννοεῖ ὁ νομοθέτης τὰ χωράφια, τὰ ὁποῖα ὁ ἰδιοκτήτης
ἀφίει ἀκαλλιεργητὰ προσωρινῶς πρὸς ἀνάπαυσιν, ἧτοι διὰ νὰ μὴ ἐξα-
σθενισθῇ ἡ παραγωγὸς θύγαμης τῆς γῆς.

ειδικού υπαλλήλου και ενώπιον αὐτῶν ἢ τῶν ἐπιτρόπων των, διὰ τῆς κληρώσεως, ἢ δι' ἄλλων δικαίων μέσων, υπολογιζομένης τῆς γῆς ἀναλόγως τῆς θέσεως εἰς πρώτην, μεσαίαν καὶ κατωτέρα ποιότητα. Ἄν δὲ δὲν ᾖ ἐπιδικτικαὶ διανομῆς, διακατέχονται ἑταιρικῶς εἰς τὴν αὐτὴν ὡς πρότερον κατὰστασιν καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἐκ περιτροπῆς (à tour de rôle) κατοχὴ των.

Ἄρθρ. 16. Ἄφου αἱ γαῖαι διανεμηθῶσι κατὰ τὸν ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ διαληφθέντα τρόπον καὶ ἕκαστος τῶν συνεταίρων προσδιορίσῃ ὄρια καὶ λάβῃ εἰς κατοχὴν τῆς μερίδος του, δὲν δύναται τις ἐξ αὐτῶν νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς γενομένης διανομῆς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν νέας.

Ἄρθρ. 17. Δὲν δύναται νὰ γίνῃ διανομὴ γαιῶν ἄνευ τῆς ἀδείας καὶ συμπράξεως τοῦ ἄρμοδιου υπαλλήλου καὶ τῆς παρουσίας τῶν κατόχων ἢ τῶν νομίμων ἐπιτρόπων των καὶ πᾶσα τυχὸν γενησομένη τοιαύτη διανομὴ εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρ. 18. Ἄν οἱ ἑταιρικῶς κάτοχοι γαιῶν, ἢ τινὲς ἐξ αὐτῶν, ὄσιν ἀνήλικες, αἱ καθ' ἑαυτῶν διαλαμβάνει τὸ 15 ἄρθρον ἐπιδικτικαὶ διανομῆς γαῖαι διανέμονται διὰ τῶν κηδεμόνων των. Αἱ γαῖαι τῶν φρενοβλαβῶν καὶ παλμπαιδῶν διανέμονται ὁμοίως διὰ τῶν κηδεμόνων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 19. Ὁ διὰ ταπίου ἀποκλειστικῶς κάτοχος τόπων δασωδῶν δύναται νὰ τοὺς καλλιεργῇ καὶ νὰ σχηματίσῃ χωράφια. Ἄλλ' εἰς τῶν ἑταιρικῶς κατεχόντων τοιοῦτους τόπους δὲν δύναται νὰ καλλιεργῇ καὶ μετατρέψῃ εἰς χωράφιον τὸ ὅλον ἢ μέρος αὐτῶν ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῶν συνεταίρων ἂν δὲ πράξῃ τοῦτο, ὁ συνέταιρος δύναται νὰ λάβῃ κατοχὴν καὶ ἐπὶ τοῦ καλλιεργηθέντος μέρους.

Ἄρθρ. 20. Ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων ἐγκύρου κωλύματος νομίμως ἀποδεδειγμένου, ἧτοι ἀνηλικιότητος, φρενοβλαβείας, βίας καὶ ἀποδημίας εἰς μεμαχρυσμένους τόπους, πᾶσα ἀγωγὴ, ἀφορώσα γαίας κατεχομένης ἐπὶ δέκα ἔτη διὰ ταπίου καὶ ἄνευ διενέξεως, παραγράφεται· δικάζονται δὲ αἱ ἀφορώσαι γαίας ἀγωγαὶ μέχρι δέκα ἐτῶν, ἀριθμουμένων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κατακύσεως καὶ ἀποτροπῆς τῶν ρηθέντων ἐγκύρων κωλυμάτων, μετὰ παρέλευσιν δὲ τοῦ χρόνου τούτου παραγράφονται. Ἄν ὁμοῦ εἰς ἐναγόμενος ὑμολογήσῃ ὅτι ἀδίκως κατέσχε καὶ ἐκαλλιέργησε τὰς παρ' αὐτοῦ κατεχομένης γαίας, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἢ παρέλευσις καιροῦ καὶ ἡ κατοχὴ, ἀλλ' αἱ γαῖαι ἐπιστρέφονται τῷ κυρίῳ αὐτῶν.

Ἄρθρ. 21. Ἄφου αἱ ἀδίκως ἢ βιαίως κατασχεθεῖσαι καὶ καλλιεργηθεῖσαι γαῖαι, ἐφ' ὧν εἶχον εἰσπραχθῆ κατ' ἔτος τὰ νομιμισμένα δικαιώματα, ἐπιστραφῶσι καὶ ληφθῶσι ὑπὸ κατοχὴν δικαστικῶς διὰ τοῦ ἄρμοδιου υπαλλήλου, ὁ ὑπάλληλος καθὼς καὶ ἐκεῖνος, εἰς ὃν ἐπεστράφησαν αἱ γαῖαι, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἀδίκως ἢ βιαίως κατα-

σχόντος αὐτάς ἀποζημίωσιν λόγῳ ἐλαττώσεως γῆς (1), ἢ ἀντίτιμον ἐνοικίου. Εἰς τὰς αὐτάς διατάξεις ὑπάγονται καὶ αἱ γαῖαι τῶν ἀνηλικῶν, φρενοβλαβῶν καὶ παρηλικῶν.

Ἄρθρ. 22. Ὅταν αἱ ἀδίκως ἢ βιαίως κατασχεθεῖσαι καὶ καλλιεργηθεῖσαι γαῖαι ἐπιστραφῶσιν, ἐκεῖνος, εἰς ὃν ἐπεστράφησαν, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ διὰ τοῦ ἄρμοδιου υπαλλήλου ὅπως ὁ κατὰ τὸν διαληφθέντα τρόπον κατασχὼν αὐτάς ἐξορῆξῃ τὰ παρ' αὐτοῦ σπαρέντα καὶ βλαστήσαντα ἐν αὐταῖς σπαρέντα καὶ ἄλλα χορταρικά, ἀλλὰ δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ λάβῃ κατοχὴν τούτων.

Ἄρθρ. 23. Ὅταν κάτοχός τις γαιῶν ἐνοικίασῃ ἢ δανείσῃ αὐτάς, ὁ ὑπὸ ἐνοίκιον ἢ δάνειον λαβὼν αὐτάς δὲν δύναται μετὰ πολυχρόνιον διακατοχὴν καὶ καλλιεργεῖαν νὰ ἀποκτήσῃ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα ἐγκαταστάσεως, ἐνῶ ὁμολογῇ ὅτι εἶναι ἐνοικιαστής. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἢ παρέλευσις καιροῦ, ἀλλὰ πάντοτε δύναται ὁ κάτοχος αὐτῶν νὰ τὰς παραλάβῃ ὑπὸ τῶν διακατόχων του ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ κρατοῦντος αὐτάς ὑπὸ ἐνοίκιον ἢ ὑπὸ δάνειον.

Ἄρθρ. 24. Ἐκτὸς τῶν χειμαδίων καὶ θερέτρων τῶν ἐξειδικασμένων εἰς τὴν χρῆσιν τῶν κατοίκων ἐνὸς ἢ πολλῶν χωριῶν, αἱ γαῖαι, αἱ ἀνεκάθεν μεταχειρισθεῖσαι παρ' ἐνὸς ἀτόμου ἀποκλειστικῶς ὡς παραχειμαδία καὶ ἐαρνὰ καταγῶγια, καὶ ληφθεῖσαι ὑπὸ κατοχὴν διὰ ταπίου εἴτε παρ' ἐνὸς ἀποκλειστικῶς εἴτε παρὰ πολλῶν ἑταιρικῶς, δὲν διαφέρουσι τῶν καλλιεργουμένων γαιῶν καὶ ἐφαρμίζονται ἐπ' αὐτῶν πληρέστατα αἱ κάτωθι διαγραφόμεναι διατάξεις. Λαμβάνεται δὲ παρὰ τῶν κυρίων τῶν δύο τούτων εἰδῶν τῶν χειμαδίων καὶ θερέτρων, ἀναλόγως τῆς ἐπιδικτικότητος τῆς γῆς, δικαίωμα χειμαδίου καὶ θερέτρου.

Ἄρθρ. 25. Οὐδεὶς δύναται νὰ φυτεύσῃ κλήματα καὶ ἄλλα καρποφόρα δένδρα εἰς τὰς παρ' αὐτοῦ κατεχομένης γαίας, καὶ νὰ σχηματίσῃ ἄμπλον ἢ κήπον ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς εἰδικῆς ἀρχῆς. Ἄν δὲ πράξῃ τοῦτο ἄνευ ἀδείας, τὸ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐξορῆσιν των μέχρι τριῶν ἐτῶν ἂν ὁμοῦ παρέλθῃ ὁ χρόνος οὗτος καὶ τὰ δένδρα φέσωσιν εἰς ἀκμὴν καρποφορίας, πρέπει νὰ φεθῶσιν εἰς τὴν εὐρίσκονται κατὰστασιν. Ἀλλὰ τόσον τὰ ἄνευ ἀδείας φυτεθέντα καὶ τὰ ὅποια ὑπερέβησαν τὰ τρία ἔτη καθὼς καὶ τὰ τῆ ἀδείας τοῦ ἄρμοδιου υπαλλήλου φυτεθέντα καρποφόρα δένδρα, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν γῆν, ἀλλ' εἰσὶ κτήμα τοῦ κυρίου αὐτῶν. Λαμβάνεται ἐνιασιῶς δέκατον ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων των. Διὰ δὲ τὸ ἔδαφος τῶν ἄμπλων καὶ κήπων δὲν λαμβάνεται μοικα-

(1) Ἦτοι διότι, καλλιεργηθεῖς τῆς γῆς, ἐξοβελίσθη ἢ παραγωγὸς δυνάμεις τῆς.

τας (φόρος κατ' ἀποκοπήν), ὅποτε λαμβάνεται δέκατον ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἐν αὐτοῖς δένδρων.

*Ἀρθρ. 26. Ὅστις ἤθελεν ἐμβολιάσει καὶ ἡμερεύσει τὰ αὐτομάτως βλαστήσαντα δένδρα ἐν ταῖς παρ' αὐτοῦ κατεχομέναις γαίαις εἴτε ἑταιρικῶς εἴτε ἀποκλειστικῶς, καθίσταται ἰδιοκτῆτης αὐτῶν, καὶ μῆτε ὁ συνέταιρός του μῆτε ἡ ἀρχὴ δύναται νὰ ἐπιμβαιῆν εἰς αὐτά· ἀλλὰ λαμβάνεται τὸ νόμιμον δέκατον ἐνιαυσίως ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων.

*Ἀρθρ. 27. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐμβολιάσῃ καὶ νὰ καταστῇ ἰδιοκτῆτης δένδρων αὐτομάτως βλαστήσαντων εἰς γαίας κατεχομένης παρ' ἄλλου ἀτόμου ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ τελευταίου. Δύναται ὁ ἰδιοκτῆτης νὰ ἐμποδίσῃ ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελεν ἀποπειραθῆ νὰ πράξῃ τοῦτο. Ἄν ὅμως φθᾷς ἐμβολιάσῃ ταύτας, ὁ κάτοχος τῶν γαιῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἔκκοπὴν τῶν δένδρων ἀπὸ τοῦ μέρους ἐφ' οὗ ἐμβολιάσθησαν.

*Ἀρθρ. 28. Ἐν γένει τὰ δένδρα τὰ βλαστάνοντα αὐτομάτως ἐπὶ δημοσίων γαιῶν, καρποφόρα τε καὶ μὴ, οἷον βαλανίδια, κασταναῖαι, καρφαί, δρύς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑπάγονται εἰς τὴν γῆν, ἢ δὲ ἐπικαρπία των ἀνήκει τῷ διακατόχῳ τῆς γῆς. Ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῶν καρποφόρων δένδρων πληρόνεται δέκατον εἰς τὸ δημόσιον. Τὰ δὲ αὐτόφρατα δένδρα δὲν δύναται νὰ ἐκκοπῶσιν ἢ νὰ ἐξορυθῶσι μῆτε ἀπὸ τὸν κάτοχον αὐτῶν μῆτε ἀπὸ ξένον. Ἄν τις πράξῃ τοῦτο, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ ἡ ἀξία τῶν δένδρων πρὸ τῆς ἔκκοπῆς ἢ ἐξορύξεως των.

*Ἀρθρ. 29. Ἄν φυτεύσῃ τις, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου, δένδρα μὴ καρποφόρα ἐν ταῖς παρ' αὐτοῦ κατεχομέναις γαίαις καὶ σχηματίσῃ δάσος, τὰ δένδρα αὐτὰ εἶναι κτῆμά του καὶ αὐτὸς μόνος ἔχει δικαίωμα ἐκκοπῆς καὶ ἐξορύξεως. Ἄν ἄλλος δὲ τις τὰ κόψῃ, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ ἡ ἀξία τῶν δένδρων πρὸ τῆς ἔκκοπῆς των· προσδιορίζεται δὲ καὶ λαμβάνεται ἐπὶ τῶν τοιούτων δασῶν ἐνοίκιον γῆς, ἀντιστοιχοῦν τῷ δέκατῳ ἀναλόγως τοῦ μᾶλλον ἢ ἥττον εὐυπολήπτου τῆς θέσεώς των.

*Ἀρθρ. 30. Ἐκτὸς τῶν κοινῶν ὁρέων (1) καὶ τῶν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν κατοικίων χωρίων ἐξειδικασμένων δασῶν, τὰ δάση, τῶν ὁποίων τὰ δένδρα εἰσὶν αὐτόφρατα, ἢ δὲ κατοχὴ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ξυλεύσεως εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τινὸς εἴτε προπατορικῶς εἴτε συνεπειᾷ παραχωρήσεως ἄλλου, διακατέχονται διὰ ταπίου καὶ μόνον ὁ κάτοχος δύναται νὰ κόψῃ τὰ δένδρα των. Ἄν δὲ τις τῶν ἄλλοτριῶν ἀποπειραθῇ νὰ κόψῃ, ὁ ἀρμόδιος ὑπάλληλος δύναται νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Ἄν δὲ φθᾷς κόψῃ δένδρα, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ διὰ τὸ δημόσιον ἢ πρὸ τῆς ἔκκοπῆς των ἀξία. Λαμβάνεται δὲ διὰ τὸ ἔδαφος τῶν δασῶν τούτων παρὰ τοῦ δη-

(1) Ἡ κατὰ λέξιν μετάφρασις ἤθελεν εἶναι ὄρη θεμιτὰ (τῆγμα δὲ μεμαχά), σημαίνοντι ὅτι εἶναι ἐπιτρεπτόν ἦτοι ἐπιτρέπεται τῷ τυχερῷ νὰ ξυλευθῇ ἐκ τούτων.

μοσίου ἐνοίκιον γῆς ἀντὶ δεκάτου. Ὑπάγονται δὲ τὰ τοιαῦτα δάση εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἄλλων γαιῶν.

*Ἀρθρ. 31. Δὲν δύναται νὰ ἀνεγερθῇ νέα οἰκοδομὴ ἐπὶ δημοσίων γαιῶν ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου. Ἄν δὲ ἀνεγερθῇ τοιαύτη, τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κατεδάφισίν της.

*Ἀρθρ. 32. Ὁ κάτοχος δημοσίων γαιῶν δύναται νὰ οἰκοδομήσῃ ἐπὶ αὐτῶν, ἀνάγκης τυρούσης, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου, οἰκοδομήματα ἀγροκηπίου, οἶον μύλους, μάνδρας, σταύλους, ἀποθήκας, καὶ ἀχυρῶνας ἐπὶ πληρωμῇ ἐνοικίου γῆς, ἰσοδυναμοῦντος μὲ τὸ δέκατον, διὰ τὸ ἔδαφός των ἀναλόγως τῆς ἀξίας καὶ τοῦ εὐυπολήπτου τῆς θέσεώς των. Ἄλλὰ διὰ νὰ ἀνεγερῶσι νέαι οἰκοδομαὶ καὶ σχηματισθῇ συνοικία ἢ χωρίον ἐπὶ γαιῶν, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἔγνος οἰκοδομῶν, ἀπαιτεῖται ἀφεύκτως ἐιδικὸν Ἀυτοκρατορικὸν θέσπισμα, καὶ δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἀδεα τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου.

*Ἀρθρ. 33. Ἐπὶ τῶν διὰ ταπίου κατεχομένων γαιῶν δὲν δύναται νὰ ἐνταφιασθῇ νεκρὸς μῆτε παρὰ τοῦ κατόχου αὐτῶν, μῆτε παρ' ἄλλου. Ἄν δὲ πράξῃ τοῦτο, ἂν τὸ σῶμα δὲν διελύθη εἰσέτι, μετανομιζέται παρὰ τῷ ἐιδικῷ ὑπαλλήλῳ εἰς ἄλλον τόπον, ἂν δὲ διελύθη, ἰσοπεδοῦται ἢ καλύπτοσα αὐτὸν γῆ.

*Ἀρθρ. 34. Οἱ τόποι, οἱ ἀποσπασθέντες ἀπὸ δημοσίων γαιῶν καὶ οἱ τινες μετασχηματισθέντες εἰς ἀλώνια διακατέχονται διὰ ταπίου παρ' ἐνὸς ἀποκλειστικῶς ἢ παρὰ πολλῶν ἑταιρικῶς, ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἄλλων γαιῶν. Εἰς αὐτὴν τὴν τάξιν κατατάσσονται καὶ οἱ ἄκατος ἀλωνότοποι, οἱ ἀποσπασθέντες ἀπὸ δημοσίας γαίας. Διὰ δὲ τοὺς τοιούτους ἀλωνοτόπους λαμβάνεται ἐτησίως ἐγγεῖος φόρος κατ' ἀποκοπήν ἀντὶ δεκάτου.

*Ἀρθρ. 35. Ἄν ἐπὶ τῶν ἀλλθῶς παρὰ τινος κατεχομένων γαιῶν οἰκοδομήσῃ ἄλλος τις ἀδίως οἰκοδομήματα ἢ φυτεύσῃ κτήματα ἢ δένδρα, ὁ διακάτοχος τῶν γαιῶν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ διὰ τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου τὴν κατεδάφισιν καὶ ἐξάρυξιν τῶν οἰκοδομῶν, κλημάτων καὶ δένδρων. Ἄν εἰς τῶν συνεταίρων ἐγεῖρῃ ἀδίως οἰκοδομὰς ἢ φυτεύσῃ δένδρα ἐπὶ τοῦ ὄλου τῶν ἑταιρικῶς κατεχομένων γαιῶν, χωρὶς νὰ ζητηθῇ ἡ ἀδεα τοῦ ἄλλου συνεταίρου, ἐνεργοῦνται τὰ ἄνωθι ὡς πρὸς τὴν μερίδα τοῦ ἄλλου συνεταίρου. Ἄν ὅμως κατασκευασθῇ τις οἰκοδομὰς ἢ φυτεύσῃ δένδρα ἐπὶ γαιῶν, τὰς ὁποίας κατέχει δυνάμει ἐγκύριων τίτλων καὶ δι' ἐνὸς τῶν μέσων τῆς κατοχῆς, ἦτοι συνεπειᾷ παραχωρήσεως ἄλλου ἀτόμου, ἢ τοῦ δημοσίου, νομίσαντος ὅτι εἶναι ἐξ ἀκληρίας ἀδέσποτος γῆ (μαχλούθορ), ἢ διὰ κληρονομικῆς μεταβιβάσεως ἀπὸ πατρὸς ἢ μητρὸς (αναφανῆ) δὲ μετὰ ταῦτα ἄλλος τις ἔχων δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐκείνων τῶν οἰκοδομῶν καὶ δένδρων, καὶ ἀποδειχθῇ τὸ δικαίωμα τῆς κα-

τοχῆς του, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἂν ἢ μετὰ τὴν καταδάφισιν καὶ ἐξόρυξιν ἀξία τῶν οἰκοδομῶν καὶ δένδρων ᾖναι ἀνωτέρα τῆς ἀξίας τοῦ ὑπ' αὐτὰ ἐδάφους, πληρῶνεται ἢ ἀληθῆς αὐτοῦ ἀξία εἰς τὸν ἀποδείξαντα τὰ ἐπ' αὐτοῦ δικαιώματά του, αἱ δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομαὶ καὶ τὰ δένδρα μένουσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου των. *Ἄν ὅμως ἡ ἀξία ἐκείνου τοῦ τόπου υπερβαίῃ τὴν τῶν οἰκοδομῶν καὶ δένδρων, ὑπολογίζεται ἡ ἀξία τὴν ὑποῖαν ἤθελον ἔχει ἐν περιπτώσει ἐξορύξεως καὶ καταδάφισεως, καὶ πληρῶνεται τῷ κυρίῳ αὐτῶν, τὰ δὲ δένδρα καὶ αἱ οἰκοδομαὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἀτόμου ἐκείνου (ἦτοι τοῦ ἀποδείξαντος τὰ ἐπὶ τῆς γῆς δικαιώματά του). *Ἄν δὲ εἰς ἓνα μέρη γαιῶν κατοχομένων ἑταιρικῶς ἀνεγείρῃ ὁ εἰς τῶν συνεταιρῶν οἰκοδομὰς ἢ φυτεύσῃ δένδρα ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἑτέρου συνεταιροῦ, αἱ γαῖαι αὐταὶ διανεμονται κατὰ τὸν ἐν τῷ 15ῳ ἄρθρῳ διαγραφόμενον τρόπον, καὶ ἂν ὁ τόπος, ἐφ' οὗ ὑπάρχωσι αἱ οἰκοδομαὶ ἢ τὰ δένδρα, πέσῃ εἰς τὴν μερίδα τοῦ ἑτέρου συνεταιροῦ του, ἐνεργεῖνται καὶ ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει τὰ ἀνωθι διαγραφόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς παραχωρήσεως τῶν δημοσίων γαιῶν.

*Ἄρθρ. 36. Ὁ κάτοχος τῶν διὰ ταπίου κατοχομένων γαιῶν δύναται νὰ παραχωρήσῃ αὐτὰς εἰς ὄντινα θελήσῃ τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου εἴτε δωρεάν, εἴτε ἀντὶ γνωστοῦ τιμήματος. Ἐν γένει δὲ εἶναι ἄκυρος πᾶσα παραχώρησις δημοσίων γαιῶν, ἄνευ τῆς ἀδείας καὶ συμπράξεως τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου. Ἀπαιτεῖται ἀφείκτως ἡ ἀδεία τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου, ἵνα ὁ ἐκδοχὸς λάβῃ κατοχήν. *Ἄν ὁ ἐκδοχὸς ἀποβάνῃ χωρὶς νὰ δοθῇ ἡ ἀδεία τοῦ ὑπαλλήλου, ὁ παραχωρητὴς δύναται νὰ τὰς κατέχῃ ὡς καὶ πρότερον (ἦτοι πρὸ τῆς παραχωρήσεως). *Ἄν δὲ ὁ παραχωρητὴς ἀποβάνῃ, ἡ κυριότης μεταβιβάζεται εἰς τοὺς κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον ἔχοντας δικαίωμα κληρονομίας· ἂν δὲ δὲν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, καθίσταται διαθέσιμος διὰ ταπίου, καὶ ὁ ἐκδοχὸς λαμβάνει τὸ παρ' αὐτοῦ δοθὲν τίμημα ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ παραχωρητοῦ. Πρὸς ἀνταλλαγὴν γαιῶν ἀπαιτεῖται ὁμοίως ἡ ἀδεία τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου. Εἰς τὰς παρὰ τοῦ κατόχου τῶν γαιῶν τούτων τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου γινομένης παραχωρήσεως ἀπαιτεῖται ὅπως ὁ ἐκδοχὸς ἢ ὁ ἐπίτροπός του δεχθῇ τὴν παραχώρησιν.

*Ἄρθρ. 37. Ἐπὶ παραχωρήσεως δημοσίων γαιῶν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἀδεία τοῦ ἐιδικοῦ ὑπαλλήλου. *Ἄν, ἀφ' οὗ παραχωρήσῃ τις τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τὰς γαίας του, ἀποβάνῃ, πρὶν ὁ ἐκδοχὸς λάβῃ τὸ τω-

πίου, ἢ παραχώρησις εἶναι ἔγκυρος καὶ αἱ γαῖαι ἐκεῖναι δὲν θεωροῦνται ἀδέσποτοι.

*Ἄρθρ. 38. Ἀφ' οὗ παραχώρησις τις δωρεάν, ἦτοι χωρὶς νὰ ὀνοματίσῃ ἀντάλλαγμα, τὰς γαίας του εἰς ἄλλον, δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ ἀντίτιμον μίτη μετὰ τὸν θάνατόν του οἱ κληρονόμοι του. *Ἄν ὅμως τὰς παραχωρήσῃ τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπαλλήλου ἀντὶ γνωστοῦ τιμήματος καὶ ὁ ἐκδοχὸς δὲν πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον τῷ παραχωρητῇ, ὁ παραχωρητὴς ἢ μετὰ τὸν θάνατόν του οἱ ἄμεσοι κληρονόμοι του (1) δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν γαιῶν παρὰ τοῦ ἐκδοχέως ἢ παρὰ τῶν ἄμεσων κληρονόμων του καὶ νὰ καθέξωσιν αὐτάς. *Ἄν ὅμως δοθῇ τὸ ἀντάλλαγμα, δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ κινήσωσι διαδικαστικὴν ἀγωγὴν.

*Ἄρθρ. 39. Ἀφ' οὗ παραχώρησις τις δι' ὀριστικῆς καὶ ἐγκύρου παραχωρήσεως τὰς γαίας του τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπαλλήλου εἴτε δωρεάν εἴτε ἀντὶ γνωστοῦ τιμήματος, δὲν δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν παραχώρησιν του.

*Ἄρθρ. 40. Ἄν, ἀφ' οὗ παραχώρησις τις τὰς γαίας του εἰς ἄλλον τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπαλλήλου, τὰς παραχωρήσῃ ἐκ δευτέρου καὶ εἰς ἕτερον ἄτομον ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ πρώτου ἐκδοχέως, ἢ δευτέρα παραχώρησις δὲν εἶναι ἔγκυρος.

*Ἄρθρ. 41. Ὁ ἑταιρικῶς κατέχων γαίας, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ συνεταιροῦ του, δὲν δύναται νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον δωρεάν ἢ ἀντὶ τιμήματος τὴν μερίδα του· ἂν δὲ πράξῃ τοῦτο, ὁ συνεταίρος δύναται μέχρι πέντε ἐτῶν νὰ διεκδικήσῃ τὴν μερίδα ταύτην παρὰ τοῦ λαβόντος αὐτὴν, πληρῶνων τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ζητήσεως ἀξίαν τῆς. Ἀφ' οὗ δὲ παρέλθωσι τὰ πέντε ταῦτα ἔτη, καὶ ἂν ἀκόμη ὑπάρχωσι τὰ νόμιμα κωλύματα ἀνηλικιότητος, φρενοβλαβείας, καὶ ἀποδημίας εἰς μεμακρυσμένους τόπους, δὲν μένει πλέον δικαίωμα ἀγωγῆς. *Ἄν ὅμως ὁ συνεταίρος δώσῃ τὴν συγκατάθεσίν του ἐν καιρῷ τῆς παραχωρήσεως ἢ ἀρνήσῃ νὰ λάβῃ τὴν πωληθεῖσαν μερίδα, καίτοι προταθείσων αὐτῷ, καὶ ἀπολήσῃ οὕτω τὰ δικαιώματά του, δὲν δύναται πλέον νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν.

*Ἄρθρ. 42. Ἄν τις τῶν τριῶν ἢ πλειοτέρων συνεταιρῶν θελήσῃ νὰ παραχωρήσῃ τὴν μερίδα του εἰς ἕνον τι ἄτομον, ὁ εἰς τῶν λοιπῶν συνεταιρῶν δὲν προτιμᾶται ἐπὶ τοῦ ἄλλοτρίου τούτου. *Ἄν ὅμως ὅλοι ὁμοῦ οἱ λοιποὶ συνεταίροι εἰσὶν ἀγορασταὶ, ἔχουσι δικαίωμα νὰ λάβωσι τὴν μερίδα ταύτην ἑταιρικῶς· ἂν ὁ εἰς τῶν ῥηθέντων συνεταιρῶν παραχωρήσῃ

(1) Σημ. Τὸ κείμενον λέγει: οἱ κληρονόμοι, οἱ ἔχοντες δικαίωμα μεταβιβάσεως, ἦτοι ἐκεῖνοι, εἰς οὓς μεταβαίνει αὐτοδικαίως ἡ κυριότης τῶν γαιῶν, τῶν ὁποίων ὁ κάτοχος ἤθελεν ἀποβάνει, καὶ τοιοῦτοι εἰσὶ τὰ τέκνα καὶ οἱ γονεῖς. Χάρην δὲ συντομίας μετεχειρίσθημεν τὴν λέξιν: ἄμεσοι κληρονόμοι. *Ὁρα ἄρθρ. 54—55 καὶ 59 τοῦ παρόντος νόμου.

ἐξ ολοκλήρου τὴν μερίδα του εἰς ἓνα ἐκ τῶν συνεταίρων του, ὁ μὲν ἄλλος συνεταῖρος δύναται νὰ λάβῃ τὸ ἐπιβάλλον αὐτῷ μέρος ἐξ ἐκείνης τῆς μερίδος. Αἱ ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἄρθρ. 43. Ἄν παραχωρήσῃ τις, τῇ ἀδείᾳ τῆς ἀρχῆς, τὰς γαίας ἄλλου ἀτόμου ἢ τοῦ συνεταίρου του χωρὶς νὰ ᾖ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτετραμμένος παρὰ τοῦ κατόχου αὐτῶν, ὁ κάτοχος αὐτῶν δύναται, ἂν δὲν ἀναγνωρίσῃ τὴν γενομένην παραχώρησιν, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν γαιῶν του διὰ τοῦ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου παρὰ τοῦ ἀδίκως λαβόντος καὶ κατασχόντος αὐτάς.

Ἄρθρ. 44. Ὁ κάτοχος γαιῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσι δένδρα ἢ οἰκοδομαὶ ιδιόκτητοι ἄλλου τινος, καὶ αἱ ὁποιαὶ γαίαι κατέχονται καὶ καλλιεργοῦνται ὡς ὑπαγόμεναι εἰς τὰ δένδρα καὶ τὰς οἰκοδομὰς ταύτας, δὲν δύναται νὰ τὰς παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον διωρεᾶν ἢ ἀντὶ τιμῆματος, ἂν ὁ κάτοχος τῶν δένδρων τούτων καὶ τῶν οἰκοδομῶν ζητῇ νὰ τὰς ἀγοράσῃ διὰ ταπίου. Ἄν ὅμως τὰς παραχωρήσῃ, ὁ ιδιοκτῆτης τῶν δένδρων δύναται νὰ κινήσῃ διεκδικητικὴν ἀγωγὴν μέχρι δέκα ἐτῶν καὶ ἔχει δικαίωμα νὰ τὰς λάβῃ, πληρόνων τὴν ἀξίαν, τὴν ὁποίαν εἶχον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ζητήσεως. Δὲν λαμβάνονται δὲ ὑπ' ὄψιν τὰ κωλύματα ἀνηλικιότητος, φρενοβλαβείας καὶ ἀποδημίας εἰς μεμακρυσμένους τόπους.

Ἄρθρ. 45. Ἄν ὁ διὰ ταπίου κάτοχος γαιῶν, κειμένων ἐντὸς τῶν ὁρίων χωρίου τινός, παραχωρήσῃ αὐτάς εἰς τινὰ τῶν κατοικῶν ἐτέρου χωρίου, ἐκείνοι τῶν κατοικῶν τοῦ χωρίου, ἔνθα κείνται αἱ γαίαι αὐταί, οἷτινες ἤθελον ἔχει ἀνάγκη γῆς, δύναται νὰ τὰς διεκδικήσῃ ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἀντιτίμου μέχρις ἐνός ἐτους.

Ἄρθρ. 46. Τὸ δικαίωμα τῆς γειτονικῆς παρεμβάσεως, τὸ ἰσχύον ὡς πρὸς τὰ ιδιόκτητα κτήματα, δὲν ἰσχύει ὡς πρὸς τὰς δημοσίας καὶ ἀφιερωμένας γαίας· δηλαδὴ, ἂν ὁ κάτοχος τούτων γαιῶν τὰς πωλήσῃ εἰς ἄλλον ἀντὶ γινωστοῦ τιμῆματος, ὁ γείτων αὐτοῦ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν διὰ νὰ λάβῃ αὐτάς ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ τιμῆματος.

Ἄρθρ. 47. Ὡς πρὸς τὰς γαίας, αἵτινες παραχωροῦνται δηλομένου τοῦ ποσοῦ τῶν στρέμματων ἢ πήχων, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ στρέμματα καὶ αἱ πήχεις. Ἄλλ' ὡς πρὸς τὰς γαίας, αἵτινες πωλοῦνται ἀφοῦ προηγουμένως προσδιορισθῶσι τὰ ὄρια των, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Παρὰ τὰς γαίας. Ἄν πωλήσῃ τις τὰς γαίας του λέγων ὅτι περιέχουσιν εἰκοσιπέντε στρέμματα, δεῖξῃ αὐτάς καὶ θέσῃ ὄρια, φανῇ δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι αἱ γαίαι αὐταὶ ἀναβαίνουσιν εἰς τριάκοντα δύο στρέμματα, δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ νὰ χωρισθῶσι καὶ νὰ ἀποδοθῶσι τὰ ἐπτά στρέμματα, ἢ νὰ ἀπαιτήσῃ ἀνώτερον χρηματικὸν ποσόν. Ἄν μετὰ τὴν πώλησιν ἀποθάνῃ, τὰ τέκνα του ἢ ὁ πατὴρ ἢ μήτηρ του δὲν δύναται

ὁμοίως νὰ ἐπέμβωσι· παρομοίως ἂν αἱ ἐπιβῶσι γαίαι εὐρεθῶσιν ὅτι εἶναι ἐκτάσεως δέκα ὀκτὼ στρέμματων, δὲν δύναται ὁ ἀγοραστὴς νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως τῷ ἐπιστραφῇ τὸ εἰς τὰ ἐπτά στρέμματα ἀναλογοῦν μέρος τοῦ παρ' αὐτοῦ δοθέντος τιμῆματος.

Ἄρθρ. 48. Ὅταν πωλήσῃ τις τὰς γαίας του, τὰ ἐπὶ αὐτῶν αὐτόφυτα δένδρα συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν πώλησιν ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν γῆν. Ἄν ὅμως ἐν καιρῷ τῆς πωλήσεως δὲν πωλήσῃ καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν ιδιόκτητα δένδρα, ποιῶν μνείαν αὐτῶν, ὁ ἀγοραστὴς δὲν δύναται νὰ τὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του.

Ἄρθρ. 49. Ὅταν οἱ κάτοχοι διὰ ταπίου γαιῶν πωλήσωσι, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπαλλήλου, τὰ ἐπ' αὐτῶν μετὰ ταῦτα φυτεθέντα ἢ οἰκοδομηθέντα ιδιόκτητα δένδρα, κτήματα καὶ οἰκοδομήματα, τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ κείνται πωλεῖται ὁμοίως, τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπαλλήλου, εἰς τὸν ἀγοραστὴν τῶν δένδρων, κλημάτων καὶ οἰκοδομῶν. Τὸ αὐτὸ πράττεται καὶ ὡς πρὸς τὰ δάσκη, τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἔδαφος εἶναι ἐκ τῶν δημοσίων γαιῶν, τὰ δὲ δένδρα ιδιόκτητα.

Ἄρθρ. 50. Εἶναι ἄκυρος ἡ εἰς ἄλλον παραχώρησις γαιῶν εὐρισκόμενων ὑπὸ τὴν κατοχὴν ἀνηλικίων, φρενοβλαβῶν καὶ ὑπερληκίων· ἂν δὲ τυχὸν παραχωρήσωσιν αὐτάς καὶ ἀποθάνωσι πρὸ τῆς ἐνηλικιότητος ἢ ἰασιμότητος των, ἂν μὲν ὑπάρχωσι κληρονόμοι ἔχοντες δικαίωμα κληρονομίας, καθὰ θέλομεν ἀναφέρει κάτωθι, αἱ γαίαι μεταβαίνουν εἰς αὐτούς, ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων, καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου.

Ἄρθρ. 51. Οἱ ἀνήλικες, φρενοβλαβεῖς καὶ παρήλικες δὲν δύναται νὰ ἀγοράσωσι γαίας· ἂν ὅμως ὑπάρχῃ βεβαιότης ὅτι θέλει προκύβῃ ἐκ τούτου ὠφέλειαν εἰς αὐτούς, οἱ κηδεμόνες των δύναται νὰ ἀγοράσωσι γαίας δι' αὐτούς.

Ἄρθρ. 52. Ὁ κηδεμὼν ἀνηλικίων δὲν δύναται νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὴν ἰδίαν του κατοχὴν, εἴτε νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον ἢ ἐνεκα χρέους, ἢ χάριν ζωοτροφίας, ἢ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν, γαίας περιελθούσας εἰς τὴν κυριότητα ἀνηλικίων διὰ τῆς κληρονομικῆς ὁδοῦ ἐκ μέρους τοῦ πατρὸς των ἢ τῆς μητρός των ἢ δι' ἄλλης τινος ὁδοῦ. Ἄν ὁ κηδεμὼν παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον ἢ μεταβιβάσῃ εἰς τὴν ἰδίαν του κυριότητα (γαίας τοιαύτας) ὁ ἀνήλιξ, ὅταν καταστῇ ἐνήλιξ καὶ ἰκανὸς εἰς τὸ κατέχειν, δύναται μέχρι δέκα ἐτῶν νὰ ἐνεργήσῃ διὰ τῶν ἀρχῶν τὴν ἀπόδοσιν τῶν γαιῶν του παρὰ τοῦ κατέχοντος αὐτάς, καὶ νὰ λάβῃ κατοχὴν αὐτῶν. Ἄν δὲ ἀποθάνῃ πρὸς τῆς ἐνηλικιότητος, αἱ γαίαι μεταβαίνουν εἰς τοὺς ἀμέσους κληρονόμους του, ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων, καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου. Ἄν ὅμως τὰ ὑπὸ τῆς κατοχῆς ἀνηλικίων εὐρισκόμενα ἀγροκτήματα δὲν δύναται νὰ διαχειρισθῶσι παρὰ τῶν κηδεμόνων των, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ ζημία εἰς αὐτούς, καὶ ἐάν τὰ ἐν αὐτοῖς περιεχόμενα ὄσι πράγματα

ἀξίας και ἐκ τῆς ἀπωλείας ἢ φθορᾶς των προσγίνονται μεγάλη βλάβη εἰς τοὺς ἀνήλικας, και ἀποδεικνυμένης τῆς περιστάσεως ταύτης καταστῆ ἀναγκαῖον νὰ πωληθῶσι τῇ ἀδείᾳ τοῦ Ἱερῶ Νόμου, ἀποδειχθῆ δὲ πρὸς τοῦτους διὰ τοῦ Νόμου ὅτι ἂν τὰ ἐν ταῖς γαῖαι περιεχόμενα οἰκοδομήματα και ἄλλα ἀποχωρισθῶσιν ἀπ' αὐτὰς και μείνωσι μόνον γαῖαι, ἤβελον ἐν τούτοις ζημιωθῆ οἱ ἀνήλικες, λαμβάνεται παρὰ τοῦ Ἱερῶ Νόμου Χοδζέτιοι ἀδείας και πωλοῦνται αἱ γαῖαι μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς περιεχομένων κατὰ τὴν τρέχουσαν και ἀληθῆ αὐτῶν ἀξίαν. Ἀφοῦ δὲ πωληθῶσι κατὰ τὸν διαληφθέντα τρόπον, δὲν δύνανται οἱ ἀνήλικες μετὰ τὴν ἐνηλικιότητά των νὰ διεκδικήσωσι τὰς γαῖας ταύτας. Αἱ διατάξεις αὐταὶ ἐφαρμόζονται και ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν φρενοβλαβῶν και ὑπερηλικίων.

*Ἀρθρ. 53. Ὅταν οἱ κάτοχοι ἀμπέλων και κήπων, σχηματισθέντων διὰ φυτεύσεως κλημάτων και δένδρων ἐπὶ γαιῶν δημοσίων και βακουρικῶν, ἢ οἰκοδομημάτων ἐπὶ τοιούτων γαιῶν, ᾖναι ἀνήλικες, φρενοβλαβεῖς ἢ ὑπερηλικες, οἱ κηδεμόνες δύνανται νὰ πωλήσωσιν εἰς ἄλλον, καθ' ὅς περιπτώσεις ἐπιτρέπει ὁ Ἱερὸς Νόμος, τὰς τοιαύτας ἀμπέλους, κήπους και οἰκοδομὰς και νὰ παραχωρήσωσιν ὁμοίως τὰς εἰς τὰ κτήματα ταῦτα ὑπαγομένης γαίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως τῶν δημοσίων γαιῶν.

*Ἀρθρ. 54. Μετὰ τὸν θάνατον κατόχου δημοσίων και βακουρικῶν γαιῶν, αἱ ὑπὸ τὴν κατοχὴν των γαῖαι μεταβαίνουσιν ἐξ ἴσου δωρεὰν και ἄνευ πληρωμῆς ἀντιτίμου εἰς τὰ ἄρρενα και θήλεα τέκνα του, εἴτε εὐρίσκονται ἔνθα κεῖνται αἱ γαῖαι, εἴτε εἰς ἄλλους τόπους. *Ἄν καταλίπη μόνον ἄρρενα ἢ μόνον θήλεα τέκνα, μεταβαίνουσιν ὁμοίως αἱ γαῖαι εἰς αὐτὰ ἀποκλειστικῶς και δωρεὰν. *Ἄν κάτοχός τις γαιῶν ἀποθάνων καταλίπη τὴν σύζυγόν του ἔγγυον, αἱ γαῖαι μένουσιν εἰς ἐκκερεμῆ κατάστασιν μέχρι τοῦ τοκετοῦ.

*Ἀρθρ. 55. Αἱ δημοσῖαι και βακουρικαὶ γαῖαι, τῶν ὁποίων οἱ κάτοχοι ἤβελον ἀποθάνει ἄνευ τέκνων, μεταβαίνουσι δωρεὰν και κατὰ τὸν διαληφθέντα τρόπον εἰς τὸν πατέρα και ἐν ἐλλείψει εἰς τὴν μητέρα των.

*Ἀρθρ. 56. *Ἄν ἐκ τῶν τέκνων τοῦ ἀποθανόντος τινὰ μὲν ᾖναι παρόντα, τὰ δὲ ἄπόντα ἀδιάλειπτον ἀπουσίαν και ἄφαντα (α), αἱ γαῖαι

(α) Σμ. *Ἦτοι μακρὰ και συνεχῆς ἀποδημία, καθ' ἣν δὲν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν των, μηδὲ ἔδωσαν σημεῖον ὑπάρξεως.

δίδονται εἰς τὰ παρόντα και ὑπάρχοντα τέκνα. *Ἄν ὅμως τὸ ἀπὸν τέκνον ἀναφανῆ ἐν τῷ διαστήματι τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς του ἢ τῆς μητρὸς του, ἢ ἀποδειχθῆ ὅτι εἶναι ζῶν, λαμβάνει τὴν μερίδα του ἐκ τῶν γαιῶν. Αἱ διατάξεις αὐταὶ ἐφαρμόζονται και ἐπὶ τοῦ πατρὸς και μητρὸς.

*Ἀρθρ. 57. Αἱ γαῖαι, τῶν ὁποίων ὁ κάτοχος εἶναι ἀπὸν τριῶν ἐτῶν ἀδιάλειπτον ἀπουσίαν, και τοῦ ὁποίου εἶναι ἄγνωστος ἢ ὑπαρξίς ἢ ὁ θάνατος, μεταβαίνουσι καθ' ὃ διαλαμβάνει τὸ προλαβὸν ἄρθρον, εἰς τὰ τέκνα του, και ἐν ἐλλείψει τούτων εἰς τὸν πατέρα, και ἐν ἐλλείψει πατρὸς εἰς τὴν μητέρα. Ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων ἀπάντων, καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου, κατὰ τὸν κάτωθι τρόπον, και ἐν ἐλλείψει τοιούτου, ἐπιδικάζονται ἐπὶ δημοπρασίας τῷ αἰτοῦντι.

*Ἀρθρ. 58. Ὡς πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν στρατὸν και διατελοῦσιν ἐν ἐνεργητικῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ εἰς ἄλλους τόπους, εἴτε ἢ ὑπαρξίς των εἶναι γνωστὴ, εἴτε ὡσιν ἀπόντες ἀδιάλειπτον ἀπουσίαν, αἱ γαῖαι τοῦ πατρὸς των και τῆς μητρὸς των ἢ τῶν τέκνων των μεταβαίνουσιν εἰς αὐτοὺς και δὲν παραχωροῦνται εἰς ἄλλον, ἐνόσω δὲν ἀποδειχθῆ νομίμως ὁ θάνατός των. *Ἄν τυχὸν γίνῃ τοιαύτη παραχώρησις, ὁ στρατιώτης ἔχει δικαίωμα, ὅπταν ἀναφανῆ, νὰ παραλάβῃ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του τὰς κληρονομικῶς περιελθούσας αὐτῷ γαῖας ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ κατέχοντος αὐτάς. Ἀλλὰ πρὸς προφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων τῆς γῆς, οἱ συγγενεῖς ἢ ἐπιστάται, οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν τήρησιν τῆς περιουσίας και τῶν πραγμάτων τῶν στρατιωτῶν, και ἐν ἐλλείψει τοιούτων ἄλλος τις, δύνανται νὰ καλλιεργήτῃ τὰς γαῖας ταύτας, ἄπως εἰσπραχθῶσι τὰ δικαιώματα τῆς γῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῶν ἀδεσπῶν δημοσίων γαιῶν.

*Ἀρθρ. 59. Αἱ γαῖαι, τῶν ὁποίων οἱ κάτοχοι ἤβελον ἀποθάνει χωρὶς νὰ καταλείπωσι τέκνα, μητέρα και πατέρα, δίδονται:

Α.) Εἰς τὸν ἀμφιβαλλῆ και εἰς τὸν πρὸς πατρός ἀδελφὸν ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου, ἧτοι ἀντὶ τιμήματος, ὀριζομένου τῇ ἐκτιμῆσει ἀμερολήπτων και εἰδημόνων ἀνθρώπων, ἔχοντων γνῶσιν τῆς ἐκτάσεως, τῶν στρεμμάτων, τῶν ὀρίων και τοῦ εὐυπολήπτου τῶν γαιῶν τούτων, ἀναλόγως τῆς φυτικῆς των δυνάμεως ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των. Ἐχουν δὲ οἱ διαληφθέντες δικαίωμα διεκδικητικῆς ἀγωγῆς μέχρι δέκα ἐτῶν.

Β.) Ἐν ἐλλείψει ἀμφιβαλλοῦς και πρὸς πατρός ἀδελφοῦ εἰς τὴν ἀμφιβαλλῆ και πρὸς πατρός ἀδελφὸν ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου, εἴτε διαμένει

αὐτῇ ἐν τῷ χωρίῳ καὶ τῇ κωμοπόλει, ἐνθα κείνται αἱ γαῖαι, εἴτε ἀλαχοῦ ἔχει δὲ δικαίωμα διεκδικήσεως μέχρι πενταετίας.

Γ.) Ἐν ἐλλείψει ἀμφιθαλλοῦς ἢ πρὸς πατρός ἀδελφῆς, δίδονται ἐξ Ἰσου εἰς τὸν υἱὸν τοῦ υἱοῦ ἢ τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου μὲ δικαίωμα διεκδικήσεως μέχρι δέκα ἐτῶν.

Δ.) Ἐν ἐλλείψει υἱοῦ τοῦ υἱοῦ ἢ θυγατρὸς τοῦ υἱοῦ, εἰς τὸν σύζυγον ἢ εἰς τὴν σύζυγον ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου καὶ μὲ δικαίωμα διεκδικήσεως μέχρι δέκα ἐτῶν.

Ε.) Ἐν ἐλλείψει συζύγου, εἰς τὸν πρὸς μητρός ἀδελφὸν ἢ ἀδελφὴν ἐξ Ἰσου ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου καὶ μὲ δικαίωμα διεκδικήσεως μέχρι πενταετίας.

Σ.) Ἐν ἐλλείψει πρὸς μητρός ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς, εἰς τὸν υἱὸν τῆς θυγατρὸς ἢ εἰς τὴν κόρην τῆς θυγατρὸς ἐξ Ἰσου καὶ ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου καὶ μὲ δικαίωμα διεκδικήσεως μέχρι πενταετίας.

Ζ.) Ἐν ἐλλείψει υἱοῦ τῆς θυγατρὸς ἢ κόρης τῆς θυγατρὸς, εἰς ἐκείνους τῶν κληρονόμων, εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ὁμοίων μετέβησαν τὰ ἐπὶ τῶν γαιῶν ιδιόκτητα δένδρα καὶ οἰκοδομήματα ἐξ Ἰσου, ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου καὶ μὲ δικαίωμα διεκδικήσεως μέχρι δεκαετίας. Ἐκτὸς τῶν μνησθέντων, οὐδεὶς συγγενὴς ἔχει δικαίωμα ταπίου.

Η.) Ἐν ἐλλείψει τῶν διαληθθέντων κληρονόμων, εἰς τοὺς συνιδιοκτήτας τῶν γαιῶν, ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου καὶ μὲ δικαίωμα διεκδικήσεως μέχρι πενταετίας.

Θ.) Ἐν ἐλλείψει συνιδιοκτητῶν, εἰς ἐκείνους τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου, ἐνθα κείνται αἱ γαῖαι, οἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην γῆς ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου καὶ μὲ δικαίωμα διεκδικήσεως μέχρι ἐνὸς ἔτους. Ἄν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου, οἱ ἔχοντες ἀνάγκην γῆς, ὡς πολλοί, καὶ ζητῶσιν ὅλοι συγχρόνως νὰ λάβωσι τὰς, ὡς προεφίεται, διαθεσίμους διὰ ταπίου γαίας, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ διανομὴ τῶν γαιῶν δὲν παρέχει τι ἄτοπον καὶ ἐπιβλαβές, διαίρουσιν εἰς τεμάχια καὶ δίδεται ἀνά ἕνα εἰς ἕκαστον ἂν ὅμως δὲν εἶναι διαρέσιμος ἢ ἤθελε προκύψει ζημία ἐκ τῆς διανομῆς, δίδεται εἰς ἐκείνους μεταξύ αὐτῶν, οἵτινες ἔχουσι περισσότεραν ἀνάγκην γῆς. Ἄν ἅπαντες ἔχωσιν ἴσην ἀνάγκην γῆς, δίδεται εἰς ἐκείνους, οἵτινες, πραγματικῶς ὑπηρετήσαντες εἰς τὸν στρατὸν, ἐπανάκαμψαν εἰς τὰς ἐστίας των, ἀποπερατώσαντες τὸ τέρμα τῆς ὑπηρεσίας των. Ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων, ῥίπτεται κληρὸς καὶ δίδεται εἰς ὅτι ὄνομα ἤθελε πέσει ὁ κληρὸς, καὶ ἀφοῦ δοθῇ εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν, ὁ ἕτερος δὲν δύναται νὰ κάμῃ μετὰ ταῦτα ἀγωγήν ζητῶν αὐτάς.

Ἄρθρ. 60. Ὅταν ἀποθάνῃ κάτοχος τις γαιῶν ἀνευ ἀμέσων κληρονόμων, ἥτοι τέκνων, πατρὸς καὶ μητρός, δὲν ὑπάρχουσι δὲ ἄτομα ἔχοντα δικαίωμα ταπίου κατὰ τὸν διαληθθέντα τρόπον ἢ, ἂν ὑπάρχουσι τοιοῦ-

τοί, ἀπολέσωσι τὰ δικαίωμάτα των ἀρνηθέντες νὰ λάβωσιν ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου τὰς γαίας, εἰς ἃς εἶχον δικαίωμα ταπίου, αἱ γαῖαι αὐταὶ εἶναι καθαρῶς μαχ.λοῦλια (ἀδέσποτοι γαῖαι) καὶ δίδονται εἰς τὸν πλειοδοτήσαντα. Ἄν ὅμως οἱ ἔχοντες δικαίωμα ταπίου ὣσιν ἀνήλικες ἢ φρενοβλαβεῖς, ἢ ἀπόλεια τοῦ δικαίωματος, εἴτε ἐκ μέρους των προέβη, εἴτε ἐκ μέρους τῶν κηθεμένων των, δὲν εἶναι ἔγκυρος.

Ἄρθρ. 61. Αἱ ὁρισθεῖσαι προθεσμίαι ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα διεκδικήσεως, τὸ ὅποιον κέτηνται οἱ καθ' ἃ ἀνωτέρω εἰρήται ἔχοντες δικαίωμα ταπίου, λογιζονται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου τῶν κατόχων τῶν γαιῶν. Ἐν τῷ διαστήματι τῶν προθεσμιῶν τούτων δύναται οἱ ἔχοντες δικαίωμα ταπίου νὰ λάβωσι τὰς γαίας ταύτας παρὰ τοῦ δημοσίου, πληρόντες τὸ ἀντίτιμον τοῦ ταπίου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ζητήσεως, εἴτε αἱ γαῖαι ἐδόθησαν εἰς ἄλλον εἴτε μή. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν προθεσμιῶν τούτων, ἢ ἂν οἱ ἔχοντες δικαίωμα ταπίου τὸ ἀπόλωσαν, δὲν εἶναι πλέον δεκτὴ ἢ περὶ δικαίωματος ταπίου ἀγωγή. Δὲν ἰσχύουσιν ὡς πρὸς τὴν περὶ δικαίωματος ταπίου ἀγωγήν τὰ κωλύματα ἀνηλικιότητος, φρενοβλαβείας καὶ ἀποδημίας εἰς μεμακρυσμένους τόπους, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκπνευσιν τῶν ὁρισθέντων προθεσμιῶν, καίτοι συνυπαρχόντων τῶν κωλυμάτων τούτων, τὸ δικαίωμα ταπίου παραγράφεται.

Ἄρθρ. 62. Ἄν ὁ εἰς ἐκ τῶν ἐχόντων ἰσόβαθρον δικαίωμα ταπίου ἀποποιηθῇ νὰ λάβῃ τὸ μεριδίον του ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου ἐκ τῶν ἀδεσπότην γαιῶν, καὶ ἀπολέσῃ οὕτω τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμάτα του, ὁ ἕτερος δύναται νὰ λάβῃ ὄλοσχερῶς τὰς γαίας ταύτας ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου.

Ἄρθρ. 63. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οἱ ἀνήλικες, φρενοβλαβεῖς καὶ οἱ ἀποδημῶντες εἰς μεμακρυσμένους τόπους, οἵτινες ἔχουσι δικαίωμα ταπίου ἐπὶ γαιῶν ἀδεσπότην, δὲν δυνηθῶσι νὰ τὰς λάβωσιν, ἢ διὰ ταπίου παραχώρησι τῶν τοιούτων γαιῶν δὲν σταματᾷ μήτε ἀναβάλλεται, ἀλλὰ δίδονται αὐταὶ, ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου, εἰς τοὺς ἔχοντας ἴσον μὲ τοὺς διαληθθέντας ἢ κατώτερον δικαίωμα ταπίου, ἐπιφυλαττομένου εἰς τοὺς πρώτους, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ των, τοῦ δικαίωματος τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς ἐντὸς τῶν ταχθειῶν προθεσμιῶν. Ἄν ὅμως δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, ἢ ἀπόλωσαν τὸ δικαίωμά των, δίδονται τῷ πλειοδοτήσαντι.

Ἄρθρ. 64. Ἄν ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ταπίου, οἵτινες κατατάσσονται εἰς ἐννέα βαθμοὺς, οἱ τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀποποιηθῶσι νὰ λάβωσιν ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου τὰς γαίας, εἰς ἃς ἔχουσι δικαίωμα ταπίου καὶ ἀπολέσωσιν οὕτω τὸ δικαίωμά των, προσφέρονται αὐταὶ εἰς τοὺς τοῦ δευτέρου βαθμοῦ. Ἄν καὶ οὗτοι ἀποποιηθῶσι, προσφέρονται κατὰ τὰς βραχυλογίας εἰς τοὺς λοιποὺς μέχρι τῶν τοῦ τελευταίου βαθμοῦ. Ἄν δὲ ἅπαντες οὗτοι ἀποποιηθῶσι, δίδονται τῷ πλειοδοτήσαντι. Ἄν τις ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ταπίου ἀποθάνῃ πρὶν λάβῃ διὰ ταπίου τὰς γαίας

ἐφ' ὧν ἔχει δικαίωμα ταπίου, τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν μεταβαίνει εἰς τὰ τέκνα του καὶ εἰς τοὺς ἄλλους κληρονόμους του.

*Ἀρθρ. 65. *Ἄν οἱ ἔχοντες δικαίωμα ταπίου εἰσὶν ἀνιλικες, φρενοβλαβεῖς, ἢ υπερήλικες, οἱ κηδεμόνες των λαμβάνουσι δι' αὐτοὺς ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου τὰς γαίας, ἐφ' ὧν ἔχουσι δικαίωμα ταπίου, ἂν ἐκ τούτου προσδοκᾶται ἢ αὐτῇ ὠφέλεια.

*Ἀρθρ. 66. Ὡς πρὸς τὰς γαίας, ἐφ' ὧν εὐρίσκονται δένδρα καὶ οἰκοδομήματα ιδιόκτητα ἄλλου τινος, καὶ αἰτίνες καλλιεργοῦνται καὶ διακατέχονται ὡς ἐξαρτήματα τῶν δένδρων καὶ τῶν οἰκοδομημάτων ἐκείνων, ἂν ὁ κάτοχος τῶν γαιῶν τούτων ἀποθάνῃ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ τις ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ταπίου, καθ' ἃ ἀνωτέρω εἴρηται, ὁ ιδιοκτήτης τῶν δένδρων προτιμᾶται ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ, ἂν ζητήσῃ τὰς γαίας, δίδονται αὐτῷ ἐπὶ πληρωμῇ ἀντιτίμου, ἂν δὲ δὲν προσεφέρθησαν εἰς αὐτὸν ἀλλ' ἐδόθησαν εἰς ἄλλον, δύναται ὁ ῥήθεις νὰ κινησῇ ἀγωγὴν μέχρι δέκα ἐτῶν, ζητῶν τὴν ἀπόδοσίν των ἐπὶ πληρωμῇ τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ζητήσεως ἀξίας αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 67. Εἰς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ταπίου, οἵτινες ἤθελον ἀποδειχθῆ ὅτι ὑπερέτησαν πραγματικῶς εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, δίδονται δωρεὰν καὶ ἄνευ ἀναλλάγματος πέντε στρέμματα ἐκ τῶν γαιῶν, ἐφ' ὧν κέκτηνται δικαίωμα ταπίου. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ περιπλέον τῶν πέντε στρεμμάτων, ὑπάγονται οἱ διαληθθέντες εἰς τὰς αὐτὰς νομικὰς διατάξεις, εἰς ἃς καὶ ἄλλοι, οἱ ἔχοντες δικαίωμα ταπίου.

*Ἀρθρ. 68. Ἄν δὲν ἀποδειχθῆ ὅτι ἔλαβε χώραν ἐν ἐκ τῶν ἀληθῶν κωλυμάτων, οἷον ὕ ἀφεθῶσιν αἱ γαῖαι ἀναλόγως τῆς ἐπιδεικτικότητός των ἐν ἢ δύο ἔτη καὶ ἕνεκα τῆς θέσεώς των, ὑπερ σπάνιον, περισσότερο κερὸν ἀκαλλιέργητοι πρὸς ἀνάπαυσιν, ἢ ἕνεκα ἐπικλύσεως ὕδατος ὕ ἀφεθῆ ἀγεώργητος ἢ γῆ μέχρις οὗ ἀποσυρθῆ τὸ ὕδωρ καὶ καταστῆ γεωργήσιμος, ἢ νὰ ἦναι τις αἰχμάλωτος, ὁ κάτοχος χωραφίου δὲν ἤθελε καλλιεργῆσαι αὐτὸ ἢ ἀπ' εὐθείας ἢ δίδων αὐτὸ ὑπὸ ἐνοίκιον, ἢ ὑπὸ δάνειον, ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη, τὸ χωράφιον ἐκεῖνο καθίσταται διαθέσιμον διὰ ταπίου, εἴτε εὐρίσκειται ὁ κάτοχος αὐτῶν ἔνθα κείνται αἱ γαῖαι, εἴτε ἀποδημῇ εἰς μεμακρυσμένους τόπους, καὶ ἂν μὲν ὁ ἀρχικὸς κάτοχος αὐτοῦ ζητήσῃ νὰ τὸ λάβῃ ἐκ νέου, δίδεται εἰς αὐτὸν ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου, ἂν δὲ δὲν τὸ ζητήσῃ, δίδεται τῷ πλειοδοτήσαντι.

*Ἀρθρ. 69. Ἄν γαῖαι κατεχόμεναι παρὰ τινος ἐπικλυθῶσιν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὑπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποσυρθῆ τὸ ὕδωρ, δὲν χρῆζουσι αὐταὶ νέου ταπίου, ἀλλ' ὁ ἀρχαῖος κάτοχος αὐτῶν τὰς διατηρεῖ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του, καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου του, τὰ τέκνα του, ἢ ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ του. Ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων, δίδονται ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου εἰς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ταπίου. Ἄλλ' ἂν ἀποσυρθῆ τὸ

ὕδωρ καὶ καταστῶσι καλλιεργήσιμα, δὲν λάβῃ κατοχὴν αὐτῶν, εἴτε ὁ ἴδιος εἴτε οἱ κληρονόμοι του, ἀλλὰ ἀφεθῶσιν ἀργαί ἄνευ κωλύματος ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη, καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου.

*Ἀρθρ. 70. Ἄν, ἀφοῦ ἀφήσῃ τις χέρσους τὰς γαίας του ἄνευ κωλύματος ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη, τὰς παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον, ἢ ἀποθάνῃ καὶ περιέλθωσιν αὗται κληρονομικῶς εἰς τὰ τέκνα του, ἢ εἰς τὸν πατέρα καὶ μητέρα του, ἐκεῖνος δὲ εἰς ὃν παρεχωρήθησαν ἢ οἱ διαληθθέντες κληρονόμοι του τὰς ἀφήσωσι προσέτι χέρσους ἄνευ κωλύματος ἐπὶ ἐν ἢ δύο ἔτη μετὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν τὰς ἀφῆκεν ἀργὰς ὁ κάτοχός των, αἱ γαῖαι αὗται δὲν καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου.

*Ἀρθρ. 71. Ἄν ὁ κάτοχος γαιῶν, ὅστις ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι ἀφῆκεν αὐτὰς ἀργὰς, καθ' ἃ ἀνωτέρω εἴρηται, ἐπὶ τρία ἔτη κατὰ συνέχειαν καὶ ἄνευ κωλύματος, ἀποθάνῃ κατὰ τὴν λήξιν τῶν τριῶν ἐτῶν, καταλίπη δὲ τέκνα ἢ πατέρα ἢ μητέρα χωρὶς νὰ δοθῶσιν αἱ γαῖαι εἰς ἄλλον διὰ τοῦ ἀρμυδίου ὑπαλλήλου, αἱ γαῖαι αὗται δὲν δίδονται δωρεὰν εἰς τοὺς διαληθθέντας, ἀλλὰ προσφέρονται αὐτοῖς ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου. Ἄν οὖτοι ἀποπονηθῶσιν ἢ ἀποθάνῃ ὁ κάτοχος τῶν γαιῶν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀμέσους κληρονόμους, δὲν ἀναζητοῦνται οἱ ἔχοντες δικαίωμα ταπίου, ἀλλὰ διατίθενται αἱ γαῖαι ἐπὶ δημοπρασίας τῷ αἰτούντι.

*Ἀρθρ. 72. Ἄν οἱ κάτοικοι χωρίου ἢ κομποπόλειος, εἴτε ὅλοι ἐν γένει, εἴτε τινὲς ἐξ αὐτῶν, παραιτήσωσι τὴν πατρίδα των συνεπεῖα ἀληθοῦς κωλύματος, αἱ παρ' αὐτῶν κατεχόμεναι γαῖαι δὲν καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου ἂν ὅμως καταλίπωσι τὴν πατρίδα των ἄνευ κωλύματος, ἢ ἂν δὲν ἐπανακλήψωσιν ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, ἀριθμουμένων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐπαυσε τὸ ἀναγκάζον αὐτοὺς νὰ ἀποδημήσωσι κώλυμα καὶ ἀφήσωσιν οὕτω ἀργὰς τὰς γαίας των ἄνευ αἰτίας, τότε καθίστανται αὗται διαθέσιμοι διὰ ταπίου.

*Ἀρθρ. 73. Αἱ γαῖαι, αἱ εὐρίσκόμεναι ὑπὸ τὴν κατοχὴν ἀτόμων ὑπηρετούντων πραγματικῶς εἰς τὸν στρατὸν καὶ ἀπόντων εἰς ἄλλους τόπους, εἴτε εὐρίσκονται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐνοικιστοῦ καὶ τοῦ ὑπὸ δάνειον ἔχοντος αὐτὰς, εἴτε ἀφεθῶσι χέρσοι, δὲν καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου, ἂν δὲν ἀποδειχθῆ ὁ θάνατος αὐτῶν ἂν τυχὸν ἐδόθησαν εἰς ἄλλον τινα, δύναται οὗτοι, ἀφοῦ πληρώσωσι τὴν ὑπηρεσίαν των καὶ ἐπανακλήψωσιν εἰς τὴν ἐστίν των, νὰ λάβωσι τὰς γαίας των εἰς οὕτινος χεῖρας καὶ ἂν ἤθελον τὰς εὐρεῖ.

*Ἀρθρ. 74. Ἄν τις ἀποδημῶν εἰς μεμακρυσμένους τόπους (καὶ οὕτινος ἢ ὑπαρξῆς εἶναι γνωστῆ) ἤθελε κληρονομήσει γαίας εἴτε ἐκ τῶν γονέων του εἴτε ἐκ τῶν τέκνων του, ἀρρένων τε καὶ θηλέων, δὲν μεταβῆ δὲ αὐτοπροσώπως διὰ νὰ λάβῃ κατοχὴν τῶν εἰς αὐτὸν περιελθουσῶν γαιῶν, ἢ δὲν διορίσῃ ἐπίτροπόν του δι' ἐπιστολῆς ἢ δι' ἄλλου μέσου

ἵνα γεωργήσῃ αὐτάς, ἀλλὰ τὰς ἀρήσῃ χέρσους ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἄνευ κωλύματος, καθίστανται αὐταὶ διαθέσιμοι διὰ ταπίου.

*Αρθρ. 75. *Ἄν μετὰ τὸν θάνατον κατόχου τινὸς γαιῶν, οἱ ἄμεσοὶ τοῦ κληρονομοῦ ὧσιν ἄποπτες ἀδιέλειπτον ἀπουσίαι, χωρὶς νὰ ᾖναι γνωστὸν ἂν ζῶσιν ἢ ἀπέθανον, αἱ γαῖαι αὐταὶ καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου. Ἄλλ' ἂν ἀναφανώσιν οὗτοι ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου του, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ καταλάβωσι τὰς γαίας ταύτας δωρεάν. Ἄν δὲ παρυσιασθῶσι μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν προθεσμίαν, δὲν δύνανται νὰ κινήσωσι διεκδικητικὴν ἀγωγὴν.

*Αρθρ. 76. Αἱ ὑπὸ τὴν κατοχὴν ἀνγλικῶν, φρενοβλαβῶν, καὶ ὑπερηλικῶν εὐρισκόμεναι γαῖαι οὐδέποτε καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου ἕνεκα ἀργίας (ὡς ἀρεθεῖσαι ἀκαλλιεργητοί). Ἄν οἱ κηδεμόνες αὐτῶν τὰς ἀρήσωσιν ἀγεωργήτους ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἄνευ κωλύματος, ὁ ἀρμόδιος ὑπάλληλος προτείνει εἰς τοὺς ῥηθέντας κηδεμόνας νὰ γεωργήσωσι τὰς γαίας ταύτας εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως. Ἄν δὲ ἀποποιηθῶσι τοῦτο, ὁ ἀρμόδιος ὑπάλληλος τὰς δίδει ἐπὶ μισθώματι εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας ἐνοικιαστὰς, ἐπὶ μόνῃ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τὸ νὰ μείνωσι χέρσοι· τὸ δὲ παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ληφθῆσομενον ὠρισμένον ἐκμίσθωμα παραδίδεται εἰς τοὺς κηδεμόνας διὰ τοὺς ἀνγλικὰς, φρενοβλαβεῖς ἢ ὑπερηλικὰς. Οἱ ἀνγλικὰς ἢ φρενοβλαβεῖς δύνανται μετὰ τὴν ἐνηλικιότητα ἢ μετὰ τὴν ἰασίν των νὰ παραλάβωσι τὰς γαίας των ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐκμισθωτῶν.

*Αρθρ. 77. Ἄν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ ἔχων δικαίωμα ταπίου κατὰ τὸν ἀνώτερον βαθμὸν ἐπὶ γαιῶν διαθέσιμων ἔλαβεν αὐτάς κρύφα καὶ αὐτογνωμόνως ὑπὸ τὴν κατοχὴν του χωρὶς νὰ παραχωρηθῶσιν αὐταὶ εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ τὰς καθεῖξεν ὀλιγώτερον ἀπὸ δέκα ἔτη, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ τὸ ἀντίτιμον τοῦ ταπίου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ διατίθενται αἱ γαῖαι εἰς αὐτόν. Ἄν οὗτος δὲν θέλῃ, ὑπάρχει δὲ ἄλλος ἔχων δικαίωμα ταπίου, τοῦ ὁποῖο ἡ ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ του ἰσοθεῖσα προθεσμίαν δὲν παρήλθε, δίδονται εἰς αὐτόν· ἐν ἐλλείψει τοιούτου, ἢ ἂν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, ἀλλ' ἀπώλεσαν τὰ δικαιώματά των, δίδονται τῷ πλειοδοτήσαντι. Ἄν ὅμως ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκεῖνος ὅστις, καθ' ἃ ἀνωτέρω εἴρηται, κατέλαβε καὶ ἐγεώργησεν αὐτογνωμόνως ὀλιγώτερον ἀπὸ δέκα ἔτη τοιαύτας γαίας, εἶναι ἐκ τῶν ἄλλοτριῶν (ἦτοι τῶν μὴ ἔχόντων δικαίωμα ταπίου), αἱ γαῖαι λαμβάνονται παρ' αὐτοῦ καὶ δίδονται τῷ ἔχοντι δικαίωμα ταπίου ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐν ἐλλείψει τοιούτου, ἢ ἂν ἀπώλεσε τὰ δικαιώματά του, δίδονται τῷ πλειοδοτήσαντι.

*Αρθρ. 78. Ἄν καταλάβῃ καὶ καλλιεργήσῃ τις γαίας δημοσίας καὶ ἀφιερωμένας ἐπὶ δέκα ἔτη ἄνευ ἀμφισβητήσεως, ἀποκτᾷ δικαίωμα ἐγκα-

ταστάσεως, καὶ εἰτε ἔχῃ ἀνὰ χεῖρας τίτλον ἔγκυρον εἴτε μὴ, αἱ γαῖαι αὐταὶ δὲν θεωροῦνται ὡς διαθέσιμοι, ἀλλὰ δίδεται εἰς αὐτόν νέον ταπίον δωρεάν. Ἄν ὅμως ὁμολογήσῃ ὁ ἴδιος ὅτι κατέλαβεν ἀδίκως τὰς γαίας ταύτας οὕσας διαθέσιμους, αἱ γαῖαι αὐταὶ προσφέρονται εἰς αὐτόν ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ παρέλευσις τοῦ χρόνου, ἂν δὲ δὲν δεχθῇ, δίδονται τῷ πλειοδοτήσαντι.

*Αρθρ. 79. Δὲν δύνανται νὰ ληφθῇ τι λόγῳ ἐλαττώσεως γῆς ἢ ἐνοικίου παρ' ἐκείνου, ὅστις, καθ' ἃ ἀναφέρουσι τὰ προλαβόντα δύο ἄρθρα, ἤθελεν αὐτογνωμόνως καταλάβει καὶ γεωργήσῃ γαίας ἀδεσπότους, δημοσίας ἢ ἀφιερωμένας, καὶ πληρώσει ὁλοσχερῶς τὰ δικαιώματα τῆς γῆς.

*Αρθρ. 80. Ἄν ἀποῦ σπεῖρῃ τις τὸ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του χωράριον ἀποθάνῃ ἄνευ ἀμέσων κληρονομῶν, ἡ ἀρμόδιος ἀρχὴ διαβέτι τὸ χωράριον εἰς τὸν ἔχοντα δικαίωμα ταπίου ἢ εἰς ἄλλον ἀγοραστὴν, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ βλαστήσαντα σπαρτὰ λογιζόμενα ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος, καὶ δὲν δύνανται ἐκεῖνος, ὅστις ἤθελε λάβει τὸ χωράριον, νὰ ζητήσῃ ὅπως ἀρθῶσι τὰ σπαρτὰ καὶ νὰ ζητήσῃ τι λόγῳ ἐνοικίου παρὰ τῶν κληρονομῶν. Τὸ χόρτον, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀναφυῇ δι' ἀρδεύσεως καὶ φυτεύσεως, ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ῥηθέντων σπαρτῶν· ἀλλὰ τὸ αὐτοφυῆς χόρτον, εἰς τὴν βλάστησιν τοῦ ὁποῖο δὲν ἤθελε συντελέσει ἡ ἐργασία τοῦ ἀποθανόντος, δὲν μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονομούς.

*Αρθρ. 81. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀμπέλους καὶ τοὺς κήπους, τοὺς σχηματισθέντας μετὰ ταῦτα ἐπὶ δημοσίων γαιῶν, κατεχομένων διὰ ταπίου τῇ ἀδείᾳ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, διὰ τῆς φυτεύσεως ἰδιοκτητῶν δένδρων καὶ κλημάτων, καθὼς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν ἀνεγερθέντα ἰδιοκτητῶν οἰκοδομήματα, ἀποῦ ἀποθάνῃ ὁ ἰδιοκτήτης αὐτῶν, τὰ δένδρα, κλήματα καὶ οἰκοδομήματα ταῦτα μεταβαίνουν εἰς τὴν κυριότητα τῶν κληρονομῶν τοῦ ἀποθανόντος, ὅπως καὶ τὰ λοιπὰ ἰδιοκτητῶν κτήματα. Ἐπὶ δὲ τοῦ ὠρισμένου τιμήματος διὰ τὴν γῆν, ἐφ' ἧς κεῖνται τὰ δένδρα, κλήματα καὶ οἰκοδομήματα, λαμβάνεται μόνον δικαίωμα μεταβιβάσεως, καὶ ἡ γῆ αὐτὴ δίδεται δωρεάν εἰς τοὺς κληρονομούς, ἀναλόγως τῶν κληρονομῶν ἐκάστης μερίδος ἐπὶ τῶν δένδρων, κλημάτων καὶ οἰκοδομημάτων. Αἱ ἐν τῷ Βασιλικῷ Δεφτερχανε εὐρισκόμεναι ἐγγραφαὶ τῶν διαρρυθμιζόμενων καὶ λαμβάνονται σημειώσις εἰς τὸ περιθώριον τῶν ἀνὰ χεῖρας τῶν ἐγγράφων.

*Αρθρ. 82. Ἀποῦ ἐρειπωθῶσι τὰ ἐπὶ δημοσίων γαιῶν ἀνεγερθέντα ἰδιοκτητῶν οἰκοδομήματα, οἶον μάνδραι, σταυλοὶ, μῦλοι, κλπ. καὶ δὲν μενρ ἔχουσιν οἰκοδομητῶν, τὸ ἔδαφος ἐκείνων τῶν οἰκοδομημάτων καθίσταται διαθέσιμον διὰ ταπίου καὶ δίδεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τῶν οἰκοδομῶν, ἂν τὸ ζητήσῃ, εἰ δὲ μὴ, εἰς ἄλλον. Ἄν ὅμως οἱ τοιοῦτοι τόποι περιήθον κληρονομικῶς ἀπὸ γονεῖς ἢ τέκνα, ἢ δι' ἄλλου τρόπου μετέβησαν

εις τὴν κατοχὴν τοῦ ἰδιοκτητοῦ τῶν ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομημάτων, καὶ ὁ κατ' ἀποκοπὴν δασμὸς ἐξηκολούθει νὰ πληρόνηται εἰς τὸ δημόσιον, οἱ τοιοῦτοι τόποι δὲν λαμβάνονται ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἰδιοκτητοῦ τῶν οἰκοδομῶν καὶ δὲν κωλύονται εἰς τὴν κατοχὴν των.

***Ἀρθρ. 83.** Ἐφοῦ ξηρανθῶσιν ἢ ἐξορυχθῶσι τὰ ἰδιοκτητὰ δένδρα καὶ κλημάτα κήπου ἢ ἀμπέλου, σχηματισθέντος ἐπὶ γῆς δημοσίας, κατεχομένης διὰ ταπίου, καὶ δὲν μείνη ἔχνος αὐτῶν, ὁ τόπος τῶν δένδρων καὶ κλημάτων αὐτῶν καθίσταται διαθέσιμος διὰ τὰ πύου καὶ δίδεται εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς τῶν δένδρων καὶ κλημάτων, ἂν τὸν ζητήσωσιν, εἰδεμῆ, εἰς ἄλλον. ***Ἐν ὅμως οἱ τοιοῦτοι τόποι περιῆλθον προλαβόντως κληρονομικῶς ἀπὸ τοὺς γονεῖς ἢ τὰ τέκνα, ἢ δι' ἄλλου μέσου μετέβησαν εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν δένδρων, οἱ τόποι οὗτοι δὲν λαμβάνονται ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν κατόχων αὐτῶν καὶ δὲν ἐμποδίζεται ἡ κατοχὴ των.**

***Ἀρθρ. 84.** Τὰ χειμάδια καὶ θέρετρα, τὰ κατεχόμενα διὰ ταπίου, τῶν ὁποίων δὲν ἤθελε γίνεαι χρῆσις κατὰ τὴν ἐποχὴν των ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἄνευ κωλύματος καὶ δι' ἃ δὲν ἤθελον πληρωθῆ δασμοί, καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου.

***Ἀρθρ. 85.** Οἱ λειμώνες, οἱ κατεχόμενοι διὰ ταπίου καὶ πληρόντες ἀρχαιοῦς ἐκ τῆς ἐπικαρπίας δέκατον, τῶν ὁποίων τὸ χόρτον δὲν ἤελε θερισθῆ ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἄνευ κωλύματος καὶ δὲν ἤθελον εἰσπραχθῆ τὸ δέκατον, ἀλλὰ μένωσιν ἀργοί, καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου.

***Ἀρθρ. 86.** ***Ὅταν ἔχων τις δικαίωμα ταπίου θελήσῃ νὰ παραλάβῃ ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου τὰς γαίας, ἐφ' ὧν ἔχει δικαίωμα ταπίου, παρουσιασθῆ δὲ ξένος τις καὶ ζητήσῃ νὰ τὰς λάβῃ διὰ προσθήκης εἰς τὸ ἀντίτιμον τοῦ ταπίου, ἡ αἴτησις αὕτη δὲν εἶναι παραδεκτὴ.**

***Ἀρθρ. 87.** ***Ἐν, ἀφοῦ ἀδέσποτοι γαίαι ἢ ἀφιερωμένα κατακυρωθῶσιν εἰς τινὰ ἐπὶ πλειοδοσίας καὶ ἐπὶ ἀποφασισθέντι τιμήματι, παρουσιασθῆ ἄλλος προσφέρων ἀνωτέραν τιμὴν, δὲν δύναται ὁ τελευταῖος, ἐπὶ τῷ λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ τίτλος δὲν παρεδόθη εἰσέτι, νὰ ἐπέμβῃ καὶ νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ πρώτου τὰς εἰς αὐτὸν κατακυρωθείσας γαίας.** ***Ἐν ὅμως, ἀφοῦ δοθῶσιν εἰς τινὰ ἀδέσποτοι γαίαι, ἀποδειχθῆ ὅτι ἐδόθησαν εἰς τιμὴν πολὺ κατωτέραν τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ταπίου, προτείνεται αὐτῷ ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κατακυρώσεως νὰ συμπληρώσῃ τὸ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατακυρώσεως ἀντίτιμον τοῦ ταπίου, καὶ ἂν δὲν τὸ συμπληρώσῃ, τῷ ἐπιστρέφεται τὸ παρ' αὐτοῦ δοθὲν ποσὸν καὶ διατίθενται αἱ γαίαι τῷ αἰτούντι.** ***Ἐν παρῆλθον δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κατακυρώσεως, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐνοχηθῆ καὶ δὲν λαμβάνονται αἱ γαίαι παρ' αὐτοῦ. Αἱ αὐταὶ διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς**

ἔχοντας δικαίωμα ταπίου, οἵτινες ἤθελον λάβει γαίας ἀδεσπότους ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου.

***Ἀρθρ. 88.** ***Ὁ ἐπὶ τῶν ταπίων ὑπάλληλος ἐνὸς διοικητικοῦ τμήματος (καϊά) δὲν δύναται, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του, νὰ λάβῃ δι' ἑαυτὸν τὰς ἀδεσπότους καὶ διὰ ταπίου διαθέσιμους γαίας, καθὼς δὲν δύναται ὁμοίως νὰ δώσῃ αὐτὰς εἰς τὰ τέκνα του, εἰς τὸν ἀδελφὸν ἢ ἀδελφὴν του, εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του, εἰς τὴν σύζυγόν του, εἰς τὸν ἀργυρόνητον δούλον καὶ δούλην του, καὶ εἰς τοὺς ὑπάλληλους του. Δύναται μόνον νὰ λάβῃ κατοχὴν τῶν γαιῶν, αἵτινες ἤθελον περιέλθει αὐτῷ κληρονομικῶς ἀπὸ τοὺς γονεῖς του ἢ ἀπὸ τὰ τέκνα του.** ***Ἐν δὲ ᾗναι ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ταπίου, λαμβάνει τὰς γαίας κατὰ τὰ νενομισμένα δια τοῦ ἐπὶ τῶν ταπίων ὑπάλληλου ἐνὸς ἄλλου διοικητικοῦ τμήματος (καϊά).**

***Ἀρθρ. 89.** Ἐφοῦ ἐρειπωθῶσιν αἱ οἰκοδομαί, τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἔδαφος εἶναι δημόσιον γῆ, τὸ δὲ οἰκοδόμημα ἀφιερωμένον εἰς σκοπὸν τινα καὶ δὲν μείνη ἔχνος αὐτῶν, ὁ δὲ ἔφορος δὲν τὰς ἀνακαινίσῃ καὶ δὲν ἀποτίσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὸ ἐνοίκιον τῆς γῆς, οἱ τοιοῦτοι τόποι λαμβάνονται ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἐφόρου καὶ δίδονται τῷ ἐπιθυμοῦντι νὰ τοὺς ἀγοράσῃ. ***Ἐν ὅμως ὁ ἔφορος τοὺς ἀνακαινίσῃ καὶ πληρώσῃ τὸν κατ' ἀποκοπὴν ἔγγειον δασμὸν, οὐδεμίαν ἐπέμβασιν γίνεσθαι, ἀλλὰ μένωσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐφόρου. Αἱ αὐταὶ διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς τόπους, τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἔδαφος εἶναι ἐκ τῶν ἀφιερωμένων (βακούφ) γαιῶν, τὸ δὲ οἰκοδόμημα καθιερωμένον εἰς ἕτερον τινα σκοπὸν.**

***Ἀρθρ. 90.** ***Ἐν, ἀφοῦ ἐρειπωθῶσιν ἡ ἀμπελος καὶ ὁ κήπος, τῶν ὁποίων ἡ γῆ εἶναι δημοσία, τὰ δὲ κλημάτα καὶ δένδρα ἀφιερωμένα εἰς σκοπὸν τινα, καὶ δὲν μείνη ἔχνος τῶν δένδρων καὶ τῶν κλημάτων, ὁ ἔφορος τοῦ ἀφιερώματος τὰς ἀφήσῃ χέρσους τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἄνευ κωλύματος, δὲν πληρώσῃ τὸν κατ' ἀποκοπὴν δασμὸν καὶ δὲν τὰς ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν παλαιάν των κατάστασιν διὰ τῆς φυτεύσεως δένδρων καὶ κλημάτων, οἱ τοιοῦτοι τόποι καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου. Αἱ αὐταὶ διατάξεις ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς τόπους, τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἔδαφος εἶναι ἀφιερωμένον (βακούφ) γῆ, τὰ δὲ δένδρα καὶ κλημάτα καθιερωμένα εἰς ἕτερον τινα σκοπὸν.**

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν εἰς κοινὴν χρῆσιν ἀφειθειῶν καὶ τῶν νεκρῶν γαιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν εἰς κοινὴν χρῆσιν ἀφειθειῶν γαιῶν.

***Ἀρθρ. 91.** Ἐκ τῶν δένδρων τῶν δασῶν, τῶν λεγομένων *Μπαϊταλκ*

καὶ τὰ ὁποῖα εἰσὶν ἀνέκαθεν ἐξειδιασμένα εἰς χωρίον ἢ κωμόπολιν τινα διὰ τὰ ζυλευόμενα καὶ ὠφελῶνται οἱ κάτοικοι αὐτοῦ, μόνον οἱ κάτοικοι ἐκείνου τοῦ χωρίου καὶ τῆς κωμοπόλεως δύνανται νὰ ὑλοτομῶσιν. Οἱ κάτοικοι ἄλλης κωμοπόλεως ἢ χωρίου δὲν δύνανται νὰ ζυλευθῶσιν. Ἐκ τῶν δένδρων τῶν δασῶν, τῶν ἐξειδιασμένων ἀνέκαθεν εἰς πολλὰ χωρία ἢ κωμοπόλεις, διὰ τὰ ζυλευόμενα καὶ ὠφελῶνται ἐκ τούτων οἱ κάτοικοι τῶν, δύνανται νὰ ὑλοτομῶσι μόνον οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων ἐκείνων καὶ οὐχὶ οἱ κάτοικοι ἄλλων χωρίων. Δὲν λαμβάνεται δὲ δικαίωμα διὰ τοιαῦτα δάση.

*Ἄρθρ. 92. Δὲν δύναται νὰ ἀποσπασθῆ μέρος τι τῶν εἰς τοὺς κατοίκους χωρίων ἐξειδιασμένων δασῶν καὶ νὰ διατεθῆ διὰ ταπίου εἰς ἄλλον τινα, ἵνα λάβῃ κατοχὴν αὐτοῦ ἀποκλειστικῶς ἢ συνεταιρικῶς καὶ σχηματιστὴ ἰδιωτικῶν δάσος, ἢ τὸ ἀροτριᾶσθαι πρὸς καλλιέργειαν. Ἄν τις λάβῃ κατοχὴν, οἱ κάτοικοι δύναται ἐν παντὶ χρόνῳ νὰ τὸν ἐμποδίσωσιν.

*Ἄρθρ. 93. Οὐδεὶς δύναται νὰ φυτεύσῃ δένδρα ἢ ν' ἀνεγείρῃ οἰκοδομήματα ἐπὶ δημοσίας ὁδοῦ· ἂν δὲ τις πράξῃ τοῦτο, καταδαφίζονται καὶ ἐξορύττονται. Ἐν γένει, οὐδεὶς δύναται νὰ λάβῃ κατοχὴν ἐπὶ δημοσίας ὁδοῦ, καὶ ἂν τις λάβῃ τοιαύτην κατοχὴν ἐμποδίζεται.

*Ἄρθρ. 94. Αἱ πλατεῖαι αἱ ἀφειθείσαι ἐντὸς ἢ ἐκτὸς χωρίου ἢ κωμοπόλεως πρὸς ὄφελος τῶν κατοίκων διὰ τὰ τοποθετῶσι τὰς ἀμάξας, ἢ νὰ συναθροίζωσι τὰ ζῶα τῶν, καθὼς καὶ τὰ μέρη, τὰ ἐξειδιασμένα εἰς τὸ νὰ τελῶνται προσευχαὶ (γαμάζι καχ) (1), θεωροῦνται ὡς δημοσίου δρόμοι καὶ δὲν ἀγοροπωλοῦνται· δὲν φυτεύονται ἐπ' αὐτῶν δένδρα, μήτε ἀνεγείρονται οἰκοδομήματα. Οὐδεὶς δύναται νὰ τὰς ἐξουσιάσῃ ἀποκλειστικῶς, καὶ ἂν τις πράξῃ τοῦτο, οἱ κάτοικοι τὸν παρεμποδίζουσιν.

*Ἄρθρ. 95. Οἱ τόποι, οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν Δεφτερχαν ἐν, καὶ οἵτινες ἀφείθησαν ἀνέκαθεν εἰς παζάριον ἢ πανήγυριν, δὲν ἀγοροπωλοῦνται, καὶ δὲν δίδεται εἰς οὐδένα τίτλος, δυνάμει τοῦ ὁποίου νὰ τὰς ἐξουσιάσῃ ἀποκλειστικῶς. Ἄν τις τὰς ἐξουσιάσῃ, ἐμποδίζεται· ἀλλ' ἐπὶ τῶν τοιούτων τύπων λαμβάνεται παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου καταγεγραμμένον δόσιμον.

*Ἄρθρ. 96. Οἱ ἀλινότοποι, οἱ ἀφειθέντες καὶ ἐξειδιασθέντες ἐκπαλαί εἰς τὴν κοινότητα χωρίου τίνος, δὲν ἀγοροπωλοῦνται, μήτε καλλιερгоῦνται. Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἐπ' αὐτῶν ἀνεγείρεισιν οἰκοδομημάτων τίνος. Δὲν ἐξουσιάζονται.

(1) Εἰς τινα μέρη τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Ὀθωμ. Κράτους, ὅπου δὲν ὑπάρχει τζαμίον, ἱκανῶς ἐκτεταμένον διὰ τοὺς κατοίκους, ὑπάρχουσι τόποι περιωρισμένοι μὲ χάνδακας ἢ μὲ τείχους, ἐν οἷς οἱ Μουσουλμάνοι τελοῦσι τὴν προσευχὴν τῶν, τὴν καλουμένην γαμάζιον, τὴν παρασκευῆσθαι καὶ ἄλλας ἐορτασίμους ἡμέρας.

ζονται διὰ ταπίου μήτε παρ' ἐνὸς ἀποκλειστικῶς, μήτε παρὰ πολλῶν συνεταιρικῶς. Ἄν δέ τις λάβῃ αὐτοὺς ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ, οἱ κάτοικοι τὸν ἀποδαφίζουσιν. Οἱ κάτοικοι ἄλλων χωρίων δὲν δύναται νὰ μετακομιῶσιν καὶ καταθέτωσι τὰ σπαρτά τῶν εἰς τοὺς τοιούτους ἀλινότοπους.

*Ἄρθρ. 97. Εἰς τὴν βοσκήν, τὴν ἐξειδιασμένην ἀνέκαθεν εἰς ἓν χωρίον, μόνον οἱ κάτοικοι ἐκείνου τοῦ χωρίου δύναται νὰ βόσκωσι τὰ ζῶα τῶν· οἱ κάτοικοι ἄλλων χωρίων δὲν δύναται νὰ φέρωσιν αὐτοὺς πρὸς νομὴν τὰ ζῶα τῶν. Ὅταν μία βοσκὴ ἀνήκῃ ἐκπαλαί συνεταιρικῶς εἰς τοὺς κατοίκους δύο, τριῶν ἢ καὶ πλειοτέρων χωρίων, οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τούτων δύναται νὰ βόσκωσι συνεταιρικῶς τὰ ζῶα τῶν, ἀδιάφορον ἐντὸς τῶν ὁρίων τίνος ἐκ τῶν χωρίων τούτων κείται ἡ βοσκὴ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Αἱ τοιοῦται τρόφι ἀνέκαθεν εἰς τοὺς κατοίκους ἐνὸς χωρίου ἀποκλειστικῶς ἢ εἰς τοὺς κατοίκους πολλῶν χωρίων συνεταιρικῶς ἀνήκουσαι βοσκαὶ δὲν ἀγοράζονται μήτε πωλοῦνται καὶ δὲν κατασκευάζεται ἐπ' αὐτῶν μάνδρα, σταῦλος καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα. Δὲν δύναται νὰ μετασχηματισθῶσιν εἰς ἀγρὸν ἢ ἀμπελον διὰ τῆς φυτεύσεως κλημάτων ἢ δένδρων. Ἄν δὲ τις ἀνεγείρῃ οἰκοδομὰς, ἢ φυτεύσῃ δένδρα, οἱ κάτοικοι δύναται πάντοτε νὰ κατεδαφίσωσι καὶ ἐξορύξωσιν αὐτὰ, εἰς οὐδένα ἐπιτρέποντες νὰ τὰς ἀροτριᾶσῃ καὶ καλλιερгоῦσῃ ὡς τὰς λοιπὰς σπορίμους γαίας· ἂν δὲ τις τὰς καλλιερгоῦσῃ, ἀποβάλλεται καὶ διατηροῦνται πάντοτε ὡς βοσκαί.

*Ἄρθρ. 98. Θεωρεῖται ὡς βοσκὴ τοσαύτη ἕκτασις ὠρισμένων γαιῶν, ἐπιθήσῃ ἀφείθη καὶ ὠρίσθη ὡς τοιαύτη ἀνέκαθεν, καὶ πάσα ὁροθέσσις γενομένη μετὰ ταῦτα δὲν ἰσχύει.

*Ἄρθρ. 99. Ὅσα ζῶα ἐνὸς ζευγηλατείου, κειμένου ἐντὸς χωρίου ἢ κωμοπόλεως, ἐβόσκον ἀνέκαθεν εἰς τὴν κοινοτικὴν βοσκήν ἐκείνου τοῦ χωρίου ἢ τῆς κωμοπόλεως, τόσα δύναται νὰ βόσκωσιν ἀκωλύτως· ἀλλ' αἱ ἐκτὸς τῶν κοινοτικῶν βοσκῶν τοῦ χωρίου ἢ τῆς κωμοπόλεως ἀποκλειστικῶς καὶ ἐκπαλαί ἐξειδιασμένοι εἰς τὰ τοιαῦτα ζευγηλατεῖα ἰδιωτικῶς βοσκαὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν εἰς κοινὴν χρῆσιν ἀφειθείσων γαιῶν, ὅπως αἱ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων καὶ κωμοπόλεων ἀφειθέντες ἀφειθείσαι καὶ ἐξειδιασθείσαι νομαί. Εἰς τὰς τοιαύτας βοσκὰς μόνος ὁ κάτοχος τοῦ ζευγηλατείου, εἰς ὃ ἀνήκουσι, δύναται νὰ φέρωσι τὰ ζῶα τῶν, ἐμποδίζει δὲ τοὺς ἄλλους νὰ φέρωσι πρὸς νομὴν τὰ ζῶα τῶν. Αἱ τοιαῦται βοσκαὶ κατέχονται διὰ ταπίου καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις, τὰς ἀφορώσας τὰς δημοσίας γαίας· λαμβάνεται δὲ διὰ τὰς τοιαύτας βοσκὰς ζευγηλατείων ἐτήσιος δασμὸς, ἰσοδυναμῶν μὲ τὸ δέκατον.

*Ἄρθρ. 100. Εἰς τὰς βοσκὰς, τὰς ἐξειδιασμένας εἰς ἓν χωρίον ἢ κοινῆ εἰς πολλὰ, δύναται ὁ κάτοικος τοῦ χωρίου νὰ βόσκῃ ἀκωλύτως καὶ τὰ ζῶα τὰ γεννιόμενα ἐκ τῶν ὄσων ζῶων ἐβόσκον· οὐδεὶς δὲ τῶν κατοίκων

ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ ἐξώθεν καὶ ἄλλα ζῶα καὶ νὰ ἐπιφέρει οὕτω στενοχωρίαν εἰς τὰ ζῶα τῶν κατοίκων. Ἐκεῖνος ὅστις ἤθελεν ἔλθει ἐξώθεν εἰς ἕν χωρίον καὶ κατοικήσῃ νωστὶ ἐν αὐτῷ κατασκευάσας κατοικηματα, δύναται νὰ φέρῃ ἐξώθεν ποσὸν τι ζῶων καὶ νὰ τὰ βόσκη ἐν τῇ βοσκῇ τοῦ χωρίου ἐκείνου, ἐπὶ τῷ ὄρει τοῦ νὰ μὴν ἐπιφέρῃ στενοχωρίαν εἰς τὰ ζῶα ἐκείνου τοῦ χωρίου. Ὅστις λάβῃ τὴν καλύβην ἐνὸς κατοικοῦ τοῦ χωρίου δύναται νὰ βόσκη ἀκωλύτως τόσα ζῶα, ὅσα ἐβόσκον ὁ κύριος τῆς καλύβης ἐν τῇ βοσκῇ τοῦ χωρίου.

*Ἀρθρ. 101. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ θέρετρα καὶ χειμάδια, τὰ ἐγγεγραμμένα εἰς τὸν *Defterghanè* καὶ ἀνήκοντα ἀνέκαθεν εἰς τοὺς κατοίκους ἐνὸς χωρίου ἀποκλειστικῶς ἢ κοινῇ εἰς τοὺς κατοίκους τριῶν ἢ πέντε χωρίων, μόνον οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων, εἰς ἃ εἶναι ἐξειδικιασμένα, δύναται νὰ ὠφελῶσιν ἐκ τοῦ χόρτου καὶ ὕδατός των, καὶ ὄχι οἱ κάτοικοι ἄλλων χωρίων ξένων. λαμβάνεται δὲ ἀναλόγως τῆς ἐπιδεκτικότητος τῶν βοσκῶν τούτων δασμὸς θερέτρου καὶ χειμαδίων διὰ τὸ δημόσιον ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοὺς ὠφελουμένους ἐκ τοῦ χόρτου καὶ ὕδατός των. Τὰ οὕτω εἰς τοὺς κατοίκους ἐξειδικιασμένα θέρετρα καὶ χειμάδια δὲν ἀγοράζονται μῆτε πωλοῦνται, μῆτε δίδεται ἡ κατοχὴ εἰς οὐδένα διὰ ταπίου ἀποκλειστικῶς, καὶ δὲν καλλιεργοῦνται ἄνευ τῆς συστάσεως τῶν κατοίκων.

*Ἀρθρ. 102. Δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ παρέλευσις καιροῦ (ἣτοι δὲν ὑπάρχει παραγραφή) διὰ τὰς ἀγωγὰς, τὰς ἀφωρώσας γαίας ἀφαιθείσας καὶ καθηρωθείσας ἀνέκαθεν εἰς κοινὴν χρῆσιν τῶν κατοίκων· οἷον δάση, δημόσιοι ὄρμιοι, πανηγύρεις, παζάρια, ἀλωνότοποι, βοσκαί, θέρετρα, χειμάδια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν νεκρῶν γαιῶν.

*Ἀρθρ. 103. Θεωροῦνται ὡς νεκραὶ γαῖαι οἱ κενοὶ τόποι, οἷον βουνά, δασώδεις καὶ πετρώδεις τόποι, οἱ μὴ ὄντες ὑπὸ τὴν κατοχὴν οὐδενὸς διὰ ταπίου, οἱ μὴ ἐξειδικιασθέντες ἀνέκαθεν εἰς τοὺς κατοίκους κομποπόλεων καὶ χωρίων καὶ ἀπέχοντες τῶν κομποπόλεων καὶ χωρίων τοσούτων, ὅσον νὰ μὴ ἀκούηται ἀνθρώπινος φωνὴ ἀπὸ τὰ ἄκρα τῶν κατοικημένων τόπων. Ὁ ἔχων ἀνάγκην γῆς δύναται δωρεὰν καὶ τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου νὰ ἀροτρίσῃ αὐτοὺς καὶ σχηματίσῃ χωράφιον, ἐπὶ τῷ ὄρει τοῦ νὰ ἀνήκῃ ἡ ἰδιοκτησία εἰς τὸ δημόσιον· ἐφαρμόζονται δὲ εἰς τὰς γαίας ταύτας αἱ νομικαὶ διατάξεις, αἱ διέπουσαι τὰς λοιπὰς σπορίμους γαίας. Ἄν ὅμως ἐκεῖνος, ὅστις λάβῃ παρὰ τῆς ἀρμοδίου ἀρχῆς ἀδειαν νὰ καλλιεργήσῃ τὴν εἰς αὐτὸν δοθείσαν γῆν, τὴν ἀφήσῃ χέρσον καὶ εἰς τὴν

αὐτὴν κατάστασιν ἐπὶ τρία ἔτη ἄνευ γνησίου κωλύματος, δίδεται αὕτη εἰς ἄλλον· ἂν δὲ τις ἀροτρίσῃ τοιαύτην γῆν καὶ σχηματίσῃ χωράφιον ἄνευ ἀδείας, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ τὸ ἀντίτιμον τοῦ δικαιοῦματος τοῦ ταπίου διὰ τὸ καλλιεργηθὲν μέρος τῆς γῆς, καὶ δίδεται αὐτῷ διὰ τῆς ἐκδόσεως ταπίου.

*Ἀρθρ. 104. Πᾶς ὁ βουλόμενος δύναται νὰ ξυλευθῇ καὶ ὑλοτομήσῃ ἐκ τῶν κοινῶν ὄρεων καὶ βαλκανίων, τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἐκ τῶν εἰς τοὺς κατοίκους ἀνέκαθεν καθιερωθέντων δασῶν· οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ ἐμποδίων. Δὲν λαμβάνεται δέκατον ἐκ τοῦ παραγομένου ἐξ αὐτοῦ χόρτου καὶ ἐκ τῶν ἐκκοπομένων δένδρων. Ἐκ τῶν τοιούτων κοινῶν ὄρεων δὲν δύναται νὰ ἀποσπασθῇ μέρος του καὶ νὰ δοθῇ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου εἰς τὴν ἀπόλυτον ἢ συνεταιρικὴν κατοχὴν τινος, ἕνα τὸ μετασχηματίσῃ εἰς δάσος.

*Ἀρθρ. 105. Ὅταν ἐντὸς τῶν ὄρεων χωρίου τινος ὑπάρχῃ βοσκήσμος γῆ, ἐκτὸς τῶν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων ἢ κομποπόλεων ἐξειδικιασμένων βοσκῶν, οἱ κάτοικοι ἐκείνου τοῦ χωρίου δύναται νὰ βόσκωσι τὰ ζῶά των καὶ νὰ ὠφελῶνται ἐκ τοῦ χόρτου καὶ ὕδατός της ἄνευ τῆς ἀποδόσεως δασμοῦ τινος. Ἀπὸ ἐκείνου, οἵτινες ἤθελον φέροι ἐξώθεν τὰ ζῶά των διὰ νὰ ὠφελῶσιν ἐκ τοῦ χόρτου καὶ ὕδατος ἐκείνης τῆς βοσκῆς, λαμβάνεται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ἀναλόγως δασμὸς βοσκῆς καὶ δὲν δύναται οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου νὰ τὸν ἐμποδίωσι, μῆτε νὰ λάβωσι μερίδιον ἐκ τοῦ δασμοῦ τῆς βοσκῆς.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ διαφόρων ἀντικειμένων.

*Ἀρθρ. 106. Δὲν κατέχονται διὰ ταπίου τὰ αὐτομάτως βλαστάνοντα δένδρα εἰς τὰς νεκράς, εἰς τὰς ἀφαιθείσας εἰς κοινὴν χρῆσιν, εἰς τὰς δημοσίας, ἀφαιρωμένας καὶ ἰδιοκτησίας γαίας. Ἄλλὰ τὰ εἰς τὰς δημοσίας καὶ βακουφικὰς γαίας βλαστάνοντα αὐτοφυῆ δένδρα κατέχονται ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν γῆν, καθ' ἃ διαλαμβάνει τὸ περὶ κατοχῆς κεφάλαιον.

*Ἀρθρ. 107. Τὰ μέταλλα, οἷον χρυσός, ἀργυρός, χαλκός, σίδηρος, διάφοροι λίθοι, τίτανος, θεῖον, νίτρον, σμυρὶς, ἀνθραξ, ἄλας καὶ λοιπὰ ὀρυκτά, τὰ ὅποια ἤθελον ἀναρῆναι εἰς μέρος τι δημοσίων γαιῶν, εἰς οὐτίνος τὴν κατοχὴν καὶ ἂν ὑπάρχῃ, ἀνήκουσι εἰς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ ἐξουσιάζωσιν οὐδὲν μεταλλεῖον ἢ νὰ λάβωσι μέρος ἐκ τοῦ ἐξαγομένου μετάλλου. Τὰ ἐν ἀφαιρωμέναις γαίαις, αἵτινες εἰσὶν ἐκ τοῦ εἶδους τῶν εἰς σκοπὸν τινα καθιερωθεισῶν γαιῶν (τ α χ η σ α τ) ἀνακαλυπτόμενα ὀρυκτὰ ἀνήκουσι ὁμοίως εἰς τὸ δημόσιον, καὶ δὲν

δύναται νὰ ἐπέμβῃ ὁ κάτοχος τῶν γαιῶν μῆτε τὸ ἀφιέρωμα. Ἄλλὰ τὸσον εἰς τὰς δημοσίας γαίας καθὼς καὶ εἰς τὰς ῥηθείσας ἀφιερωμένας γαίας ἀποδίδεται τῷ κατόχῳ αὐτῶν τὸ ἀντίτιμον τοῦ μέρους τῆς γῆς, τὸ ὅποιον ἤθελε μείνει χέρσος ἕνεκα τῆς ἐξορύξεως τῶν μετάλλων. Ἐκ τῶν εἰς τὰς εἰς κοινὴν χρῆσιν ἀφειθείσας καὶ εἰς τὰς νεκρὰς γαίας ἀνακαλυπτομένων ὀρυκτῶν, τὸ πέμπτον δίδεται εἰς τὸ δημόσιον, τὸ δὲ ἐπιλοιπον εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα αὐτά. Τὰ δὲ εἰς τὰς ἀληθῶς ἀφιερωμένας γαίας εὑρισκόμενα ὀρυκτὰ ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἀφιέρωμα. Τὰ εἰς τὰ ἰδιόκτητα οἰκόπεδα, τὰ κείμενα ἐντὸς τῶν χωρίων καὶ κωμοπόλεων, εὑρισκόμενα ὀρυκτὰ ἀνήκουσιν ὅλα εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην τῶν γηπέδων. Ὡς πρὸς τὰ εἰς τὰς δεκατιζόμενας καὶ φορολογουμένας γαίας ἀνακαλυπτόμενα ὀρυκτὰ, ἂν τὰ μὲν εἰσὶν ἐπιδεικτικὰ τάξεως, τὸ πέμπτον αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὸ δημόσιον καὶ τὸ ἐπιλοιπον εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην τῶν γαιῶν· τὰ δὲ μὴ ἐπιδεικτικὰ τάξεως ἀνήκουσιν ὅλα εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην. Ὡς πρὸς τὰ ἀρχαῖα καὶ νέα νομίσματα καὶ διαφόρους θησαυροὺς, τὰ ὅποια ἤθελον εὑρεθῆ εἰς παντὸς εἶδους γαίας, καὶ τῶν ὁποίων ὁ ἰδιοκτῆτης εἶναι ἀγνωστος, αἱ νομολογικαὶ βίβλοι πραγματεύονται περὶ τῶν ἀφορῶσάν αὐτὰ διατάξεων.

Ἄρθρ. 108. Αἱ γαῖαι τοῦ φονευθέντος δὲν περιέρχονται διὰ κληρονομίας εἰς τὸν φονέα αὐτοῦ. Ὁ φονεὺς δὲν δύναται ὁμοίως νὰ ἔχῃ δικαίωμα ταπίου ἐπὶ τῶν γαιῶν τοῦ φονευθέντος.

Ἄρθρ. 109. Αἱ γαῖαι τοῦ Μου σουλμάνου δὲν μεταβαίνουνσι κληρονομικῶς εἰς τὰ τέκνα, πατέρα καὶ μητέρα του, ἂν δὲν πρεσβεύωσι τὴν Μου σουλμανικὴν θρησκείαν. Αἱ γαῖαι τοῦ μὴ Μου σουλμάνου δὲν περιέρχονται εἰς τὰ τέκνα του καὶ τὸν πατέρα του καὶ μητέρα του, ἂν πρεσβεύωσι τὴν Μου σουλμανικὴν θρησκείαν. Ὁ μὴ Μου σουλμάνος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα ταπίου ἐπὶ γαιῶν Μου σουλμάνου, καὶ ὁ Μου σουλμάνος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα ταπίου ἐπὶ γαιῶν μὴ Μου σουλμάνου.

Ἄρθρ. 110. Αἱ γαῖαι ὑπηκόου τῆς Ὑψ. Πύλης δὲν περιέρχονται εἰς τὰ τέκνα του καὶ τοὺς γονεῖς του, ὑπηκόους ξένου, καὶ δὲν δύναται ξένος ὑπηκόος νὰ ἔχῃ δικαίωμα ταπίου ἐπὶ γαιῶν ὑπηκόων τῆς Ὑψηλῆς Πύλης.

Ἄρθρ. 111. Αἱ γαῖαι τοῦ παραιτουμένου τῆς Ὀθωμανικῆς ὑπηκόοτης δὲν περιέρχονται εἰς τὰ τέκνα του ἢ τοὺς γονεῖς του, ὑπηκόους τῆς Ὑψ. Πύλης, ἢ ξένους ὑπηκόους, ἀλλὰ καθίστανται διαθέσιμοι, καὶ, χωρὶς νὰ ἀνζητηθῶσιν οἱ ἔχοντες δικαίωμα ταπίου, δίδονται ἐπὶ δημοπρασίας τῷ αἰσθητῇ.

Ἄρθρ. 112. Πρὶν καὶ ἀφοῦ ἀπελευθερωθῇ ὁ ἀργυρώνητος δούλος, ἢ δούλος, ὅστις ἤθελεν ἀποκτήσει γαίας τῆ ἀδείας τοῦ κυρίου του καὶ διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, ὁ κύριός του δὲν δύναται νὰ τοῦ τὰς ἀφαιρέσῃ καὶ

κατ' οὐδένα τρόπον δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ· καὶ ἂν ὁ κύριός του ἀποθάνῃ πρὶν τῆς ἀπελευθερώσεώς του, οἱ κληρονόμοι δὲν δύναται ὁμοίως νὰ θέσωσι χεῖρα ἐπὶ τῶν γαιῶν του. Ἐν περιπτώσει δὲ θανάτου τοῦ δούλου ἢ τῆς δούλης πρὶν τῆς ἀπελευθερώσεώς των, αἱ γαῖαι ἐκεῖναι δὲν περιέρχονται κληρονομικῶς εἰς οὐδένα· ἀλλ' ἂν ἐπ' ἐκεῖνων τῶν γαιῶν δὲν ὑπάρχωσιν ἰδιόκτητα δένδρα καὶ οἰκοδομήματα, οὐδεὶς δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα ταπίου ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκτὸς τῶν κοινῆ κατεχόντων αὐτὴν καὶ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου τῶν ἔχόντων ἀνάγκην γῆς. Ἄν ὑπάρχωσιν ἐπ' αὐτῶν ἰδιόκτητα δένδρα καὶ οἰκοδομήματα, ὁ κύριος τοῦ δούλου προτιμᾶται ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ δικαιούται νὰ τὰς λάβῃ ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου μέχρι δέκα ἔτων. Ἄν ὁ δούλος ἀποθάνῃ ἀφοῦ ἀπελευθερωθῇ, αἱ γαῖαι του περιέρχονται εἰς τὰ ἐλεύθερα τέκνα ἢ γονεῖς του· ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων, ἂν ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων δὲν ὑπάρχωσιν ἰδιόκτητα δένδρα καὶ οἰκοδομήματα, δὲν ἔχουσι δικαίωμα ταπίου ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων ὁ ἀπελευθερώσας τὸν δούλον ἢ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἀλλὰ δίδονται αὐταὶ ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου εἰς τοὺς ἐλευθέρους συγγενεῖς τοῦ ἀπελευθερωθέντος, τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ταπίου· ἐν ἐλλείψει δὲ αὐτῶν δίδονται τῷ πλειοδοτήσαντι· ἂν δὲ ἐπὶ τούτων τῶν γαιῶν ὑπάρχωσιν ἰδιόκτητα δένδρα καὶ οἰκοδομήματα, δίδονται αὐταὶ ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου εἰς ἐκεῖνους ἐκ τῶν κληρονόμων, εἰς οὓς περιῆλθον τὰ ἰδιόκτητα δένδρα καὶ οἰκοδομήματα, οἵτινες ἔχουσι δικαίωμα ταπίου κατὰ τὸν ἀνώτερον βαθμόν.

Ἄρθρ. 113. Ἡ παραχώρησις γαιῶν δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων, ἢ γινομένη συνεπιεὶς βίας καὶ δυναστείας ἀτόμου, δυναμένου νὰ μετέλθῃ ἀπειλητικὰ μέσα, δὲν εἶναι ἐγκυρὸς, καὶ ἂν τις παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον τὰς γαίας, τὰς ὁποίας ἀπέκτησε διὰ βίας καὶ δυναστείας, ἢ μετὰ τὸν θάνατόν του περιέλθωσιν αὐταὶ εἰς τὰ τέκνα του ἢ εἰς τὸν πατέρα ἢ μητέρα του, ἢ ἀποθάνῃ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτός τις, καὶ καταστῶσιν ἀδέσποτοι, δύναται πάλιν ὁ παραχωρητὴς νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν εἰς ἐκδικάσεις καὶ μετὰ τὸν θάνατόν αὐτοῦ τὰ τέκνα του ἢ οἱ γονεῖς του. Ἄν ὅμως ἀποθάνῃ ἀνευ τοιούτων κληρονόμων, αἱ γαῖαι αὐταὶ δὲν θεωροῦνται ἀδέσποτοι, ἀλλὰ μένουσιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κατόχου αὐτῶν.

Ἄρθρ. 114. Δὲν ἰσχύει ἡ παραχώρησις δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν, ἢ γενομένη ὑπὸ βροῦς, θεωρουμένους ἀκυρωτικούς παρὰ τοῦ ἱεροῦ νόμου· οἷον ἡ παραχώρησις ἢ γενομένη ἐπὶ τῷ βρω τοῦ νὰ περιθάλη ὁ ἐκδοχὸς τὸν παραχωρητὴν μέχρι τοῦ θανάτου του καὶ νὰ ζῆ ἐν ἀρμονίᾳ. Ἐπομένως ἂν τις παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον τὰς γαίας, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ὑπὸ τοιούτους ἀκυρωτικούς βροῦς, ἢ ἂν ἀκόμη, ἀποθανόντος αὐτοῦ, περιέλθωσιν αὐταὶ εἰς τὰ τέκνα του ἢ εἰς τὸν πατέρα καὶ μητέρα του, δύναται ὁ πρῶτος παραχωρητὴς, καὶ, ἐν περιπτώσει θανάτου, οἱ κληρονόμοι του, νὰ κινήσωσιν ἀγωγὴν, ζητοῦντες τὴν ἀκύρωσιν τῆς γενομένης παραχωρήσεως.

Ἄρθρ. 115. Αἱ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου κατεχόμεναι γαῖαι δὲν δύνανται νὰ ἐξουσιασθῶσι παρὰ τοῦ δανειστοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφειλομένων αὐτῶν δὲν δικαιούται ὁ τελευταῖος νὰ τὸν βιάσῃ νὰ τὰς παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον ἢνὰ ἐκ τοῦ ἀντιτίμου ἀποτιθῆ τὸ χρέος. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὀφειλέτου, εἴτε ὑπάρχῃ ἄλλη κινητὴ περιουσία, εἴτε μὴ, αἱ παρ' αὐτοῦ κατεχόμεναι γαῖαι μεταβαίνουν εἰς τοὺς ἀμέσους κληρονόμους του, ἐν ἐλλείψει δὲ τούτων, καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου καὶ δίδονται ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου εἰς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ταπίου, ἂν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, εἰδὲμὴ δίδονται τῷ αἰτούντι ἐπὶ πλειοδοσίας.

Ἄρθρ. 116. Αἱ δημόσιαι καὶ ἀφιερωμέναι γαῖαι δὲν ὑποθηκούνται. Ἄν ὅμως παραχωρήσῃ τις τὰς γαίας του εἰς τὸν δανειστὴν του ἀπέναντι τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους του διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ ἐπιστραφῶσιν αὐτῷ μετὰ τὴν ἀπότισιν τῆς ὀφειλῆς, ἢ ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφήν αὐτῶν μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους, τοῦ ὅπερ καλεῖται παραχώρησις, ἰσχύουσα μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως (φινὰν πὲρ βερὰ), δὲν δύναται ὁ ὀφειλέτης, εἴτε προσδιορισθῇ προθεσμία εἴτε μὴ, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφήν τῶν γαιῶν πρὶν πληρώσῃ τὸ χρέος του, ὅταν δὲ ὀλοσχερῶς πληρώσῃ τὸ χρέος του, δύναται νὰ τὰς παραλάβῃ.

Ἄρθρ. 117. Ἄν παραχωρήσῃ τις εἰς ἄλλον τὰς παρ' αὐτοῦ κατεχόμενας γαίας ἀπέναντι τοῦ χρέους του ὑπὸ τὸν ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ ἐκτεθέντα ὄρον, δῶσῃ δὲ εἰς τὸν δανειστὴν του ἀμετάκλητον πληρεξουσιότητα (1) ὅπως, ἂν ἐντὸς ὀρισμένου χρόνου δὲν πληρώσῃ τὸ χρέος του, πώλῃσῃ τὰς γαίας του εἰς ἄλλον, καὶ ἀφοῦ ἐκ τοῦ τιμήματος ἀφαιρήσῃ ὅσα ἔχει νὰ λαμβάνῃ, νὰ τῷ ἐγγειρίσῃ τὰ ἐπίλοιπα, δὲν δυναθῆ δὲ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πώλησιν τῶν γαιῶν, ζῶντος τοῦ ὀφειλέτου, διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς καὶ νὰ εἰσπράξῃ οὕτω ὅσα ἔχει νὰ λάβῃ ἂν δὲ ὁ ὀφειλέτης διῆρσῃ ἄλλον τινα πληρεξούσιον (ὄχι, δηλαδή, τὸν χρεώστην) κατὰ τὸν διαληθέντα τρόπον, δύναται καὶ οὗτος κατὰ τὴν ἐκπευσι τῆς προθεσμίας νὰ διαθέσῃ τὰς γαίας εἰς ἄλλον δυνάμει τοῦ πληρεξούσιου, καὶ ἐκ τοῦ τιμήματος νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος τοῦ ὀφειλέτου.

Ἄρθρ. 118. Ἄν ἐκεῖνος, ὅστις παραχωρήσῃ τὰς γαίας του εἰς τὸν δανειστὴν του ὑπὸ τὸν ἀνωθὶ ἐκτεθέντα ὄρον, ἀποθάνῃ πρὶν ἀποτίσῃ ὀλοσχερῶς τὸ χρέος του, καταλείψῃ δὲ τέκνα ἢ πατέρα ἢ μητέρα, ὁ δανει-

στής του, καὶ, ἐν περιπτώσει θανάτου του, ἐν γένει οἱ κληρονόμοι του διακιοῦνται νὰ κάμωσι κατάσχεσιν τῶν γαιῶν τούτων καὶ δὲν δύνανται τὰ τέκνα ἢ ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ τοῦ ὀφειλέτου νὰ λάβωσι κατοχὴν τῶν κληρονομικῶς περιελθουσῶν αὐτοῖς γαιῶν πρὸ τῆς ἐντελοῦς ἀποτίσεως τοῦ χρέους. Ἄν ὅμως ὁ ὀφειλέτης ἀποθάνῃ χωρὶς νὰ καταλίπῃ ἀμέσους κληρονόμους, μῆτε ὁ δανειστής του μῆτε, ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ, οἱ κληρονόμοι του ἔγρουσι δικαίωμα κατασχέσεως, ἀλλ' ὑπάγονται αἱ γαῖαι αὐταὶ εἰς τὰς διατάξεις, τὰς διεπούσας τὰς ἀδέσποτους γαίας.

Ἄρθρ. 119. Ἐν γένει ἐπὶ τῶν ἀφιερωμένων γαιῶν εἶναι δεκτὴ ἡ μεταξὺ τοῦ παραχωρητοῦ καὶ τοῦ ἐκδοχέως δίχη περὶ δόλου καὶ ἀπάτης (1) ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ παραχωρητοῦ δὲν μένει δικαίωμα ἀγωγῆς εἰς τὰ τέκνα του, ἢ τὸν πατέρα καὶ μητέρα του, καὶ δὲν θεωροῦνται αὐτοαὐτὰ γαῖαι ὡς ἀδέσποτοι.

Ἄρθρ. 120. Ἡ παραχώρησις δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν, γινόμενη ἀπὸ ἐπιθάνατον, εἶναι ἔγκυρος, καὶ ἐπομένως δὲν μεταβαίνουν εἰς τοὺς κληρονόμους του αἱ τῆ ἀδείχῃ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου ἐν στιγμῇ νόσου θανασίμου παραχωρηθεῖσαι παρ' αὐτοῦ γαῖαι, μὴδὲ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, καθίστανται διαθέσιμοι διὰ ταπίου.

Ἄρθρ. 121. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀφιέρωσῃ εἰς κατὰστέμῃ τι τὰς παρ' αὐτοῦ διὰ ταπίου κατεχομένης γαίας, ἂν προλαβόντως δὲν τὰς καταστήσῃ ἰδιόκτητα καὶ ἀνελλιπτῇ αὐτοῦ κτήματα δι' Αὐτοκρατορικοῦ Μουλεναρμὲ (διατάγματος).

Ἄρθρ. 122. Αἱ ἀνέκαθεν εἰς Μονὴν τινα προσηρτημένοι καὶ ὡς τοιαῦται εἰς τὸν Δεφερραγανὲν καταγεγραμμένοι γαῖαι δὲν κατέχονται διὰ ταπίου, μῆτε ἀγοροπωλούνται. Ἄλλ' αἱ γαῖαι, αἵτινες κατέχοντο ἀνέκαθεν διὰ ταπίου, καὶ περιελθούσαι μετὰ ταῦτα ὅπωςδήποτε εἰς τὰς χεῖρας τῶν Μοναχῶν, κατέχονται ἄνευ ταπίου ὡς προσηρτημένοι εἰς τὴν Μονὴν, ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἄλλων δημοσίων γαιῶν, καὶ λαμβάνονται ὑπὸ κατοχὴν διὰ ταπίου ὡς ἐκπαλαί.

Ἄρθρ. 123. Ὅταν τὸ ὕδωρ ἀρχαίας λίμνης ἢ ποταμοῦ ἀποσυρθῇ καὶ ἀναφανῶσι γαῖαι καλλιεργησίμοι, δίδονται αὐταὶ τῷ πλειοδοτήσῃ, καὶ κατατάσσονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν δημοσίων γαιῶν.

Ἄρθρ. 124. Ἐπὶ τῶν διαφορῶν, τῶν ἀφορωσῶν δικαίωμα πόσεως, ἀρδεύσεως καὶ διόδου ὕδατος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐκπαλαί ἐγένετο.

(1) Βερναλέτι δεβριγὲ λέγεται κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν δίκαιον ἡ πληρεξουσιότης, τὴν ὅποιαν δίδει τις εἰς ἄτομον τι ἐπὶ τῷ ῥητῷ ὄρω ὅπως, καὶ ἂν ἀφαιρήσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἐπιτροπείαν του, ἐξακολουθῇ νὰ ἴηαι ἐπίτροπός του.

(1) Τὸ τουρκικὸν κείμενον λέγει ταγγίρ βὲ γάδνι φαρίς, ὅπερ σημαίνει νὰ ἀπατήσῃ τις τὸν ἀγοραστὴν, παριστῶν τὸ πωλο μενον πρᾶγμα ὡς ἔχον ἰδιότητάς, τὰς ὁποίας δὲν ἔχει, ἢ ἐκποιῶν αὐτὸ εἰς τιμὴν, πολὺ ἀνωτέραν τῆς ἀληθοῦς αὐτῶν ἀξίας. Δύναται ἴσως νὰ μεταφρασθῶσιν αἱ λέξεις αὐταὶ: ἀπάτη κατὰ τὸ ποῖον καὶ κατὰ τὸ ποσόν!

Ἄρθρ. 125. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ περιφέρωνται ζῶα μεταξὺ τῶν συγκομιστέων δημητριακῶν καρπῶν καὶ μεταξὺ τῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἂν ἀκόμη ἀνέκαθεν περιέρχοντο· τὸ ἐπιζήμιον δὲν καθιερῶνται διὰ τῆς ἀρχαιότητος. Μέχρις οὗ συγκομισθῶσιν οἱ καρποὶ, οἱ κύριοι τῶν ζῶων διατάσσονται νὰ τὰ ἐπιτηρῶσιν αὐστηρῶς, καὶ ἂν μετὰ τὴν παραγγελίαν ταύτην οἱ κύριοι τῶν ἐῶσι τὰ κτήνη των, καὶ προξενούνται ἐκ τούτου ζημίαι, ὑποχρεοῦνται εἰς ἀποζημιώσεις, ἀφοῦ δὲ συγκομισθῶσιν οἱ καρποὶ, περιέρχονται τὰ ζῶα ἐκεῖ ὅπου ἀρχαίῳθεν περιέρχοντο.

Ἄρθρ. 126. Ἄν τὰ ἀνέκαθεν ὀρισθέντα ὄρια χωρίου ἢ κομποπόλεως καταστραφῶσι καὶ δὲν εἶναι πλέον γνωστά, οἱ προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν καὶ ἀξιοὶ πίστεως μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν γειτνιαζόντων χωρίων καὶ κομποπόλεων μεταβαίνουν ἐπιτοπίως, καὶ διὰ τοῦ Ἱεροῦ Νόμου τὰ τέσσαρα ἀρχαῖα ὄρια τῶν ὀρίζονται καὶ τὰ σημεῖα ἀνανεοῦνται.

Ἄρθρ. 127. Τὰ δέκατα τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ σπαρτῶν θεωροῦνται ὡς εἰσόδημα τοῦ χωρίου, ἐντὸς τῶν ὀρίων τοῦ ὁποίου κείνται αἱ γαῖαι, ἐν αἷς ἐβλάστησαν, ἀδιάφορον ποῦ γίνεται τὸ ἀλώνιον. Παραμοίως οἱ φόροι καὶ κατ' ἀποκοπὴν δασμοὶ τῶν θερέτρων, χειμαδίων, βοσκῶν, σταύλων, μύλων κλπ. θεωροῦνται ὡς εἰσόδημα τοῦ χωρίου, ἐντὸς τῶν ὀρίων τοῦ ὁποίου κείνται.

Ἄρθρ. 128. Ὅταν ὁ ῥύαξ τῶν ὄρυζῶνων, οἱ ὁποῖοι εἶναι καταγεγραμμένοι ὡς τοιοῦτοι εἰς τὸν *Δεφτερχανέν*, καταστραφῆ, ἐπισκευάζεται ἀπὸ ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε σπεῖρει τὸν ὄρυζῶνα. Αἱ γαῖαι τῶν ὄρυζῶνων κατέχονται διὰ ταπίου ὡς αἱ ἄλλαι δημόσιοι γαῖαι, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ πρὸ τοῦ ὄρυζῶνος ἀνέκαθεν ὑπάρχουσαι τοπικαὶ συνήθειαι τηροῦνται.

Ἄρθρ. 129. Αἱ γαῖαι αἱ καλούμεναι *Χασέ*, αἰτινες πρὸ τοῦ *Ταριματιόν* εἶχον ἐξειδασθῆ εἰς τοὺς *Σεπαρῆδες* καὶ εἰς ἄλλους, καὶ αἱ ὀνομαζόμεναι *Βατεκέ*, αἱ ἐξειδασμένοι εἰς τοὺς *Βοῦνλινδες* (Βουλγάρους ποιμένες), τῶν ὁποίων τὸ σύστημα κατηργήθη, καὶ αἱ παρὰ τῶν ἀγάδων τῶν δασῶν διὰ ταπίου διδόμεναι γαῖαι, ὅπερ ὁμοίως κατηργήθη, κατέχονται ἤδη διὰ ταπίου καὶ ὑπάγονται ἀπαρραλλάντως εἰς τὰς διατάξεις τῶν δημοσίων γαιῶν ὡς πρὸς τὴν παράχωρησιν, κληρονομίαν καὶ μεταβίβασιν.

Ἄρθρ. 130. Δὲν δύνανται νὰ δοθῶσιν ἀποκλειστικῶς εἰς ἓν ἄτομον καὶ νὰ μετασχηματισθῶσιν εἰς ζευγηλατεῖον αἱ γαῖαι χωρίου τινός, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι ὑπάρχουσι. Ἀλλὰ, καθ' ἃ διαλαμβάνει τὸ 72 ἄρθρον, ὅταν οἱ λοιποὶ κάτοικοι ἐνὸς χωρίου διασκορπισθῶσι καὶ αἱ γαῖαι τῶν καταστῶσι διαθέσιμοι διὰ ταπίου, μεταφέρονται ἐκ νέου γεωργοὶ καὶ συνοικίζονται, δίδονται δὲ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον αὐτῶν γαῖαι, καὶ ἂν ἦναι ἀδύνατον νὰ ἐπανέλθῃ τὸ χωρίον ἐκεῖνο εἰς τὴν προτέραν του κατάστασιν, δίδονται αἱ γαῖαι τοῦ συλλήθῃ εἰς ἓν, δύο ἢ τρία ἄτομα διὰ τὴν μετασχηματισθῆ εἰς ζευγηλατεῖον.

Ἄρθρ. 131. Κατὰ τὸν νόμον, ζευγηλατεῖον καλεῖται ἀγρὸς χωρητικότητος ἐνὸς ζεύγους βοῶν, καλλιεργούμενος κατ' ἔτος καὶ φέρων πρόσόδον σύγκειται δὲ ἀπὸ γαίας ἐβδομήκοντα μέχρις ὀγδοήκοντα στρεμμάτων, ὅταν ἦναι γῆ πρώτης ποιότητος, ἑκατὸν, μεσαίας, καὶ ἑκατὸν τριάκοντα, κατωτέρας. Τὸ στρέμμα σύγκειται ἀπὸ τεσσαράκοντα βήματα κατὰ πλάτος καὶ μῆκος ἦτοι ἀπὸ 1600 τετραγωνικοὺς πήχεις ἢ γῆ ἢ μικροτέρα στρέμματος λέγεται τμήμα. Ἀλλὰ τὸ κοινῶς καλούμενον ζευγηλατεῖον (*τζιφ.πλικιον*) περιλαμβάνει τὰς γαίας μετὰ τῶν πρὸς καλλιεργεῖαν αὐτῶν οἰκοδομηθέντων οἰκοδομημάτων καὶ τῶν προμηθευθέντων ζῶων, σπόρων, γεωργῶν, ἐργαλείων καὶ ἄλλων πραγμάτων. Ἄν κάτοχος τοιούτων ζευγηλατεῖων ἀποθάνῃ, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κληρονόμος τις, ἢ ἄλλος ἔχων δικαίωμα ταπίου, τὸ ζευγηλατεῖον πωλεῖται ἐπὶ δημοπρασίας παρὰ τοῦ δημοσίου τῷ αἰτοῦντι. Ἄν ἀποθάνῃ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃσιν ἄμεσοι κληρονόμοι τῶν γαιῶν, τὰ δὲ οἰκοδομήματα, ζῶα, σπόροι, κλπ. περιέλθουν εἰς ἄλλους κληρονόμους, οἱ κληρονόμοι οὗτοι, καθ' ἃ διαλαμβάνει τὸ περὶ *μαχ.δουλων* κεφάλαιον, ἔχουσι δικαίωμα ταπίου ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ζευγηλατεῖον, καὶ δίδονται ἐπομένως αἱ γαῖαι αὐταὶ αὐτοῖς ἐπὶ ἀντιτίμῳ ταπίου. Ἄν ἀποποιηθῶσι δὲ νὰ τὰς λάβωσι, διατίθενται μόνον αἱ γαῖαι αὐταὶ τῷ πλειοδοτήσοντι, χωρὶς νὰ ἐγγυθῶσι τὰ εἰς αὐτοὺς κληρονομικῶς περιελθόντα κτήματα καὶ πράγματα.

Ἄρθρ. 132. Ὅστις τῇ ἀδείᾳ τοῦ Σουλτάνου ἐμπλήσῃ μέρος τι τῆς θαλάσσης, καθίσταται κύριος αὐτοῦ. Ἄλλ' ἂν ἀφοῦ λάβῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένην ἀδειαν δὲν τὸ ἐμπλήσῃ ἐπὶ τρία ἔτη, δὲν τῷ μένει πλέον ἐπ' αὐτῷ οὐδὲν δικαίωμα, ἀλλ' ἄλλος τις δύναται νὰ ἐμπλήσῃ τὸν τόπον ἐκεῖνον διὰ Σουλτανικῆς ἀδείας καὶ νὰ καταστῇ ἰδιοκτήτης του. Ἄν δὲ τις ἄνευ ἀδείας ἐμπλήσῃ μέρος τι τῆς θαλάσσης, ἀνήκει τούτο τῷ δημοσίῳ, τὸ ὅποιον τὸ διαθέτει ἐπὶ πληρωμῇ ἀντιτίμου, ἐν περιπτώσει δὲ ἀρνήσεως, δίδεται τῷ πλειοδοτήσοντι.

Ὁ παρὼν Αὐτοκρατορικὸς Κώδιξ θέλει τεθῆ εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς δημοσιεύσεώς του. Αἱ διατάξεις τῶν Σουλτανικῶν διαταγμάτων, τῶν ἐκδοθέντων μέχρι τούδε ὡς πρὸς τὰς δημοσίας καὶ τὰς εἰς σκοπὸν τινα ἀφιερωμένας γαίας, ἂν τις ἤθελεν εἶσθαι ἐναντία πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κώδικος, καταργοῦνται. Δὲν ἰσχύουσι δὲ καὶ οἱ *φεθβάδες*, οἱ ἐκδοθέντες ἐπὶ τῇ βάσει ἐκεῖνων τῶν διαταγμάτων, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μόνος ὁ παρὼν Κώδιξ θέλει ἰσχύει εἰς τὰ Αὐτοκρ. Γραφεῖα καὶ ἅπαντα τὰ δικαστήρια καὶ συμβούλια. Καταργοῦνται δὲ καὶ οἱ περὶ δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν ἀρχαῖοι κανονισμοὶ καὶ νόμοι, καταγεγραμμένοι εἰς τὰ βιβλία τοῦ *Διβάνι χουμαγιόν*, *Δεφτερχανέν* κ.λπ.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΑΥΤΟΚΡ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ

(*Εκτελεσθήτω.)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Χορηγῶν τὸ περὶ ἰδιοκτησίας ἀκινήτων κτημάτων
δικαίωμα εἰς τοὺς ξένους ὑπηκόους.

(Τῆ 13 Σεπτεμβρίου 1284—23 Μαΐου 1868.)

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀναπτυχθῇ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐμερῖα ἐν τῇ Αὐτοκρατορικῇ ἐπικρατείᾳ, τοῦ νὰ ἐκλείψωσιν αἱ ἐκ τοῦ περὶ ἰδιοκτησίας τῶν ξένων ὑπηκόων πηγάζουσαι δυσχέρειαι, καταχρήσεις καὶ ἀμφιβολίαι, καὶ τοῦ νὰ συμπληρωθῇ ἡ ὀφειλομένη οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ἀσφάλεια, ρυθμιζομένου καὶ κανονιζομένου καλῶς καὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, ἀπεφασίσθησαν ἤδη δι' ὑψηλοῦ ἰραδὲ αἱ ἀκόλουθοι νομοθετικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 1. Οἱ ξένοι ὑπηκοὶ θέλουσιν ἀπολαύει καθ' ὅλην τὴν Αὐτοκρατορικὴν ἐπικράτειαν (ἐκτὸς μόνον τῶν γαιῶν τῆς ἐπαρχίας Χεζδάλ) τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, ὅπερ καὶ οἱ Ὀθωμανοὶ ὑπηκοὶ, ἄνευ οὐδενὸς ἄλλου ἰδίου ὄρου, τόσο ἐντὸς, ὅσον καὶ ἐκτὸς πόλεων τε καὶ κωμοπόλεων, ὑποκείμενοι εἰς τοὺς αὐτοὺς κανονισμοὺς καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς καὶ οὗτοι ὑπόκεινται ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ὡς ἐν τοῖς κατωτέρω ἄρθροις εἰρήσεται. Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης οἱ ὑπηκοὶ Ὀθωμανοὶ ὄντες ἀνάκθην, μετέβαλον κατόπιν ἐθνικότητά· οὗτοι ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο θέλουσιν ὑπάγεσθαι εἰς τὸν εἰδικῶς περὶ τούτου γενησόμενον νόμον.

Ἄρθρ. 2. Συνεπεία τῆς ἐν τῷ ἄ. ἄρθρῳ διατάξεως, οἱ ξένοι ἰδιοκτῆται κτημάτων, ἐντὸς ἢ ἐκτὸς πόλεων κειμένων (ἀστυκῶν δηλ. ἢ ἀγροτικῶν), ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν αὐτῶν ὄρων πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ ἐαυτῶν κτήματα, εἰς οὓς ὑπόκεινται καὶ οἱ Ὀθωμανοὶ ὑπηκοὶ. Νόμιμον δὲ ἀποτέλεσμα τῆς τελικῆς ὑποχρεώσεως ταύτης εἶναι.

Α'.) Ὅτι θέλουσιν ὑπάγεσθαι ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν, μεταβίβασιν, ἐκποίησιν καὶ ὑποθήκυσιν τῶν κτημάτων, τόσο εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ἤδη κανονισμοὺς, ὅσον καὶ εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα τεθησομένους ἀστυνομικοὺς καὶ δημοτικοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς.

Β'.) Θέλουσι πληρῶνει πάντας τοὺς δασμοὺς καὶ τοὺς φόρους, εἰς οὓς εἰσὶν ὑπόχρεοι οἱ ὑπὸ οἰονδήποτε ὄνομα ἢ σχῆμα ἐντὸς ἢ ἐκτὸς πόλεων κατέχοντες κτήματα ὑπηκοὶ Ὀθωμανοὶ, καὶ εἰς οὓς δύνανται τούτους εἶναι ἢ ὑποχρεωθῶσι.

Γ'.) Διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ κτήματα, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει ἀγωγῆς τινος ἀφορώσης ταῦτα, εἴτε ἐνάγοντές εἰσιν, εἴτε ἐναγόμενοι, καὶ εἴτε προσέτι ἀμφότερα τὰ μέρη εἰσὶ ξένοι ὑπηκοὶ, θέλουσι προστρέχει κατ' εὐθείαν εἰς τὰ δικαστήρια τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως, ἐν οἷς καὶ θέλουσι διαδικάζεσθαι μετὰ τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς ὄρους καὶ τύπους, δι' ὧν οἱ ἰδιοκτῆται ὑπηκοὶ Ὀθωμανοὶ, χωρὶς νὰ ἐπιτρέξῃ παντελῶς τὸ διεκδικούμενον ἀντικείμενον ἢ προσωπικῇ αὐτῶν ἐθνικότητι, ἐπιφυλακτομένων τῶν πρὸς τὰ ἴδια αὐτῶν ἄτομα καὶ τὰ κινητὰ αὐτῶν κτήματα κατὰ τοὺς ὄρους τῶν συνθηκῶν ἀναγομένων ἀτελειῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως ξένου τινός, κατέχοντος κτήματα, οἱ σύνδικοι τῆς πτωχεύσεως αὐτοῦ θέλουσιν ἀναφέρεσθαι εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς τὰ ἐπίσημα αὐτῆς δικαστήρια διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν, ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένων κτημάτων, τὰ ὅποια ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν Κανονισμὸν, ἐπιτρέπεται ἵν' ἀποτίσῃσι τὰ χρεῖα αὐτοῦ. Ὡσαύτως ἐὰν ξένος τις ἤθελεν ἔχει ἀγωγήν τινα διὰ μίαν ἄλλην (ἐκτὸς κτηματικῆς) ὑπόθεσιν κατὰ ἐτέρου ξένου, ἰδιοκτῆτου ἀκινήτων κτημάτων, καὶ ἤθελε κερδίσει τὴν δίκην του δι' ἀποφάσεως τοῦ προξενείου, ἀποφαίνουμένης τὴν ἐκποίησιν τῶν κτημάτων τοῦ καταδικαζομένου ξένου (ὅσον δύνανται νὰ πληρώσωσι τὸ χρεὸς αὐτοῦ), καὶ τότε πάλιν θέλει ἀπειθῆναι εἰς τὴν Ὑψ. Κυβέρνησιν καὶ τὰ δικαστήρια αὐτῆς, καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον ἀποδειχθῇ ὑπὸ τῶν Ὀθωμανικῶν ἀρχῶν καὶ δικαστηρίων ὅτι τὰ κτήματα, ὧν ἐξαιτεῖται τὴν πώλησιν ὁ ἔχων λαμβάνει, εἶναι ἐκ τῆς τάξεως ἐκείνων, ὧν ἡ πώλησις ἐπιτρέπεται κατὰ τὸν Κανονισμὸν, τότε ἐκτελεῖται αὕτη.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ξένος ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διαθέσῃ καὶ δωρήσῃ τὰ κτήματά του, ἴδωσιν ἢ μεταβίβασιν καὶ δωρήσιν ἐπιτρέπονται. Ὅσα ἄλλως δὲν ἐδωρήθησαν ἢ διετέθησαν, ἢ ὅσα ὁ νόμος τοῦ Κράτους δὲν ἐπιτρέπει ἵνα δωρηθῶσιν ἢ διατεθῶσιν, πρὸς ταῦτα θέλει ἐφαρμοζέσθαι ὁ καθ' ἑαυτῶν τῆς Κυβερνήσεως νόμος.

Ἄρθρ. 5. Ἐκαστος ξένος θέλει ἀπολαύει τῆς ὠφελείας τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἀμὰ ἢ Κυβέρνησις, εἰς ἣν ὑπάγεται, ἤθελε παραδεχθῇ τοῦ

πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ιδιοκτησίας ὑπὸ τῆς Ὑψ. Κυβερνήσεως προσταθέντας ὄρους (1).

(1) ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ.

ἀφορῶσα τὴν ἐκδοσιν τοῦ περὶ ιδιοκτησίας τῶν ξένων ὑπηκόων
Κανονισμοῦ.

» Ἐστὼ γνωστὸν καὶ τῇ αὐτῆς ἀρχιερωσύνῃ ὅτι, ἐπειδὴ Ὑψηλῆ Ἀνακτορικῆ εὐμενεῖα ἐνεκρίθη ἵνα ἀρθῇ ἡ μέχρι τοῦδε ἀπαγόρευσις τοῦ κατέχειν τοὺς ξένους ὑπηκόους κτήματα ἐν τῇ Αὐτοκρατορικῇ ἐπικρατείᾳ, παρεωρήθη δὲ αὐτοῖς τὸ χαίρειν τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοκρατορικοῖς ὑπηκόοις δικαιώματά, ὑπὸ τῷ ὄρω τοῦ ὑποκείσθαι κἀκείνους εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, αἷς καὶ οὗτοι ὑπόκεινται, διὰ ταῦτα συνταχθεὶς καὶ προεκδοθεὶς ὁ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου Κανονισμὸς, καθορίζων τὰ πρακτικὰ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελον ἀπολαύει τῶν τῆς ιδιοκτησίας δικαιωμάτων οἱ ξένοι ὑπήκοοι, ἐγένετο παραδεκτὸς ὑπὸ τῶν ἐφεξῆς μόνον Κυβερνήσεων: ἦτοι Ἀγγλίας, Γαλλίας, Σουηθίας καὶ Βελγίου, καὶ ὑπογραφεὶς ἤδη ὑπὸ τε τοῦ ὑψηλοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τῶν ἐν τῇ βασιλευσύνῃ ἐξόχων πρεσβειῶν τῶν διακληθῆσιν κυβερνήσεων, ἀντηλλάγη μεταξὺ αὐτῶν, οὕτως ἀνακτορικῆς ἐπινεύσεως ἵνα καὶ διὰ τὰς κυβερνήσεις, αἵτινες τούνηθεν ἤθελον παραδεχθῆ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, μόνῃ ἢ σημειώσις τῆς παραδοχῆς των ὑπάρχει ἰκανή. Ὅπως δὲ διατηρῶνται ἀπαραλλάκτως τὰ ἐν αὐτῷ τῷ Κανονισμῷ διαλαμβανόμενα, καὶ καταβάλληται πᾶσα προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν καλὴν διαχείρισιν τῶν πράξεων, δι' ἧς ἐδόθη ἐκατέρωθεν ὑπόσχεσις καὶ ἀσφάλεια, γνωστοῦ ὄντος, ὅτι ἐπὶ παντὸς πράγματός, μὴ γενομένης ἐν τῇ ἀρχῇ καλῆς χρήσεως, τοῦτο, ἐξερχόμενον τῆς περιφερείας του, ἀποβαίνει δύσκολον νὰ ἐπαναχθῇ εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπειδὴ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικείμενον ὑπάρχει οὐ μικρὰς σπουδαιότητος ἀξίον, ἀπεστάλη καὶ πρὸς ἡμᾶς βεβρυχὸν διάταγμα, ὑπαγορευθὼν ὅπως, διακονιώσαντες ταῦτα εἰς οὓς δεῖ, ἐπιστήσωμεν τὴν κοινὴν προσοχὴν περὶ τῆς ἀπαραλλάκτου καὶ ἀνευ παραδρομῆς ἢ λάθους ἐνεργείας τῶν ἐν τῷ Κανονισμῷ διαλαμβανόμενων. Τούτων τοίνυν ἀντίτυπα ἀποστέλλοντες καὶ τῇ αὐτῆς Ἀρχιερωσύνῃ, ἐντελλόμεθα καὶ προτροπόμεθα καὶ διὰ τῆς παρουσίας Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, ὅπως κοινοποιήσῃ πᾶσι τοῖς ἐπαρχιώταις αὐτῆς εὐλογημένοις χριστιανοῖς, καὶ συγχρόνως ὑπαγορεύσῃ αὐτοῖς ἐντόμως, ἵνα καταβάλληται παρ' αὐτῶν ἡ ἀπαιτουμένη προσοχὴ, ὥστε ἐν ταῖς ἐνεργουμέναις πράξεσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τῆς τῶν ξένων ὑπηκόων ιδιοκτησίας νὰ ἐφαρμόζονται ἀνευ τινὸς παραδρομῆς ἢ λάθους τὰ ἐν αὐτοῖς ὀρισμένα. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς.

1868 Σεπτεμβρίου 2.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Ἱ. Συνόδου).

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ.

Περιλαμβάνον τοὺς ὄρους ἐφ' οἷς ἡ Ὑψ.
Πύλη παραχωρεῖ εἰς ξένους ὑπηκόους
τὸ δικαίωμα τῆς ἀκινήτου ιδιοκτη-
σίας ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει.

(Τῆ 11 Ῥεμπουλ-εββίλ 1284—20 Ἰουνίου 1868.)

α Ὁ πρὸς τοὺς ξένους χορηγῶν τὸ δικαίωμα τῆς ἀκινήτου ιδιοκτησίας νόμος οὐδεμίαν ἐμπεριέχει ἐν ἑαυτῷ προσβολὴν κατὰ τῶν διὰ τῶν συνθηκῶν καθιερωμένων προνομίων, αἵτινες θέλουσιν ἐξακολουθήσει προστατεύουσαι τὰ τε πρόσωπα καὶ τὰς κινήτὰς περιουσίας τῶν ξένων, καθιστανόμενων ιδιοκτητῶν ἀκινήτων κτημάτων.

β Ἡ δ' ἐξάσκησις τοῦ τῆς ιδιοκτησίας τούτου δικαιώματος ἐπειδὴ μέλλει νὰ προτρέψῃ τοὺς ξένους νὰ ἀποκατασταθῶσι πολυαριθμότεροι ἐπὶ τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἐδάφους, ἡ Αὐτοκρατορικῆ Κυβέρνησις θεωρεῖ καθήκον ἑαυτῆς νὰ προῖδῃ καὶ προλάβῃ τὰς δυσχερείας, εἰς ἧς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τούτου δύναται νὰ δώσῃ αἰτίαν τινά. Τοιοῦτόν ἐστὶ τὸ ἀντικείμενον τῶν ἀκολουθῶν συμβιβασμῶν.

γ Ἡ κατοικία παντὸς ξένου διαμένοντος ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει ἐπειδὴ ὑπάρχει ἀπαραβίαστος καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς αὐτὴν ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ιδιοκτητοῦ, εἴμῃ δυνάμει διατάξεως τῆς ἀρμοδίου ἀρχῆς καὶ συμπράξει τοῦ κριτοῦ ἢ τοῦ ὑπάλληλου τοῦ φέροντος τὸν αὐτὸν τίτλον, συμφώνως πρὸς τὰς συνθήκας, οἱ ὑπάλληλοι τῆς δημοσίας δυνάμεως δὲν δύναται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν ἀνευ τῆς παρουσίας τοῦ Προξένου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Προξένου, ἀφ' οὗ ἐξαρτᾶται ὁ ξένος οὗτος.

δ Διὰ τῆς λέξεως κατοικίας ἐννοοῦνται ἡ οἰκία καὶ τὰ παρεπόμενα αὐτῆς, δηλ. οἱ διάδρομοι, αἱ αὐλαὶ, οἱ κῆποι καὶ αἱ περιοχαὶ, ἐξαιρουμένων ἀπάντων τῶν ἄλλων μερῶν τῆς ιδιοκτησίας.

ε Εἰς μέρη ἀπέχοντα τοῦλάχιστον ἐννέα ὥρας ἀπὸ τῆς προξενικῆς ἑδρας, οἱ ὑπάλληλοι τῆς δημοσίας δυνάμεως δὲν δύναται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν κατοικίαν ξένου ἀνευ τῆς παρουσίας τοῦ προξένου, ὡς ἐββῆθη ἀνωτέρω. Τὸ ἐκ μέρους τοῦ δ' ὁ προξένος ὑποχρεοῦται ὅπως παρέχῃ τὴν

[ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ.]

εαυτοῦ ἀμέσως σύμπραξιν πρὸς τὴν ἐπιτοπίου ἐξουσίαν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ παρέρχωνται πλέον τῶν ἑξ ὥρων ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰδοποιηθῆ μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ ἢ τῆς τοῦ ἀπεσταλμένου του, ὅπως ἡ ἐνέργεια τῆς ἐξουσίας μὴδέποτε ἀναχαιτισθῆ πλέον τῶν 24 ὥρων.

» Εἰς μέρη ἀπέχοντα ἐννέα ὥρας ἢ πλέον τῶν ἐννέα ὥρων πορείας ἀπὸ τῆς ἑδρας τοῦ προξενικοῦ πράκτορος, οἱ ὑπάλληλοι τῆς δημοσίας δυνάμεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῆς ἐπιτοπίου ἐξουσίας καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν ἐκ τῶν δημογερόντων τῆς κοινότητος, δύνανται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν κατοικίαν ξένου ὑπῆκου, ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦ προξενικοῦ πράκτορος, ἀλλὰ μόνον ἐν κατεπειγούσῃ ἀνάγκῃ ἢ διὰ τὴν ἀναζήτησιν ἢ τὴν ἀπόδειξιν ἐγκλήματος φόνου, ἀποπειρας φόνου, πυρκαϊᾶς, κλοπῆς ἐνόπλου ἢ διὰ βήξεως ἢ διὰ νυκτὸς ἐν οἰκίᾳ κατοικομένη, ἐνόπλου ἀνταρσίας καὶ κιβδηλοποιίας, τοῦτο δὲ, εἴτε τὸ ἐγκλημα διεπράχθη ὑπὸ ξένου ἢ ὑπὸ Ὀθωμανοῦ ὑπῆκου, εἴτε ἐγένετο ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ ξένου, ἢ ἐκτὸς αὐτῆς, ἢ ὅπου δῆποτε ἀλλαχοῦ.

» Αἱ διατάξεις ὅμως αὗται δὲν εἶναι ἐφαρμοστέαι εἰμὴ ἐντὸς τῶν ὄρων τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ὀριζόντων τὴν κατοικίαν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. Ἐκτὸς τῆς κατοικίας ἡ ἀστυνομία θέλει ἐνεργεῖ ἐλευθέρως καὶ ἄνευ ἐπιφυλάξεως ἐν περιπτώσει, ὅμως καθ' ἣν ἄτομόν τι κατηγορούμενον ἐπὶ πλημμελήματι ἢ κακουργήματι ἤθελε συλληφθῆ, καὶ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ξένος ὑπῆκος, αἱ ἐπὶ τοῦ προσώπου τούτου ἰσχύουσαι προνομίαι δέον νὰ τηρῶνται ἀπέναντι αὐτοῦ.

» Ὁ ὑπάλληλος ἢ ἀξιωματικὸς, ὁ ἐπιφορτισμένος τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατ' οἶκον ἐρεῖνης ἐν ταῖς ἀνωτέρω ὀριθεύσαις ἐξαιρετικαῖς περιστάσεσι, καὶ τὰ μέλη τῆς δημογεροντίας, ἅτινα θέλουσι παρευρεθῆ, ὑποχρεοῦνται ὅπως συντάξωσι πρακτικὸν διὰ τὴν κατ' οἶκον ἐρευναν καὶ ἀμέσως κοινοποιήσωσιν αὐτὸ πρὸς τὴν ἀνωτέραν ἀρχὴν ἀφ' ἧς ἐξαρτῶνται, ἥτις θέλει διαβιβάσει αὐτὸ ἄνευ βραδύτητος πρὸς τὸν ἐγγύτερον ὑπάρχοντα προξενικὸν πράκτορα.

» Ἰδιαιτέρας κανονισμὸς θέλει δημοσιευθῆ παρὰ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, ὅπως καθορισθῆ ὁ τρόπος τῆς ἐνεργείας τῆς ἐπιτοπίου ἀστυνομίας ἐν ταῖς ἀνωτέρω προβλεπομέναις περιστάσεσιν.

» Εἰς μέρη ἀπέχοντα πλέον τῶν ἐννέα ὥρων ἀπὸ τῆς προξενικῆς ἑδρας, εἰς τὰ ὅποια θέλει ἰσχύει ὁ νόμος ὁ περὶ τοῦ δικαστικοῦ διοργανισμοῦ τῆς ἐπαρχίας, οἱ ξένοι ὑπῆκοι θέλουσι δικάζεσθαι, ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦ προξενικοῦ ἀντιπροσώπου, ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν δημογερόντων, ἐκπληροῦντος χρῆσιν εἰρηνοδίκου, καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπαρχίας, διὰ τε τὰς διαφορὰς τὰς μὴ ὑπερβαινούσας τὰ χίλια γρόσια καὶ διὰ τὰς παραβάσεις τὰς μὴ ἐπιφερούσας καταδίκην εἰς πρόστιμον πλέον τῶν πεντακοσίων γροσίων.

» Οἱ ξένοι ὑπῆκοι καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις θέλουσιν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐφεσιβάλλειν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπαρχίας τὰς ἐκδοθησομένας ἀποφάσεις, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, καὶ ἡ ἐφεσις θέλει δικάζεσθαι παρόντος καὶ τοῦ προξένου, συμφώνως ταῖς ὑφισταμέναις συνθήκαις.

» Ἡ ἐφεσις πάντοτε θέλει ἀναστῆλθαι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

» Καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις, ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῶν ἐκδιδόμενων ἀποφάσεων ἐν τοῖς ἄνω καθωρισμένοις ὅροις δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ προξένου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ.

» Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις θέλει ἐκδώσει νόμον καθορίζοντα τοὺς κανόνας τῆς διαδικάσεως, οὗς θέλουσι τηρεῖ οἱ ἠνδιαφερόμενοι ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν προηγουμένων διατάξεων.

» Οἱ ξένοι ὑπῆκοι, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν ὦσιν, εἶναι ἐλεύθεροι νὰ προτιμῶσι κατ' οἰκίαν θέλῃσιν τὸ συμβούλιον τῶν δημογερόντων ἢ τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦ προξένου, ἐν ταῖς διαφοραῖς ταῖς μὴ ὑπερβαινούσαις τὴν ἀρμοδιότητα τῶν συμβουλίων τούτων, ἔχοντες πάντοτε τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως ἐνώπιον τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ὅπου ἐφεσιβληθήσεται ἢ ὑπόβεισι καὶ ἐκδικασθήσεται ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ προξένου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ.

» Ἄλλ' ἡ συγκατάθεσις τοῦ ξένου ὑπῆκου ὅπως δικασθῆ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦ προξένου, δέον νὰ δοθῆ ἐγγράφως πρὸ πάσης διαδικασίας.

» Ἐννοεῖται ὅτι πάντες οἱ ὅροι οὗτοι οὐδὲν ἄφορῶσι τὰς δίκας τὰς ἐχούσας ἀντικείμενον ζήτημά τι περὶ ἰδιοκτησίας ἀκινήτου, αἵτινες θέλουσι διεξάγεσθαι καὶ ἐκδικάζεσθαι κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου καθεστῶτα.

» Τὸ τῆς ὑπερασπίσεως δικαίωμα καὶ ἡ δικαιοσύνη συζήτησις ἐπιτρέπονται καθ' ὅλα πρὸς τοὺς ξένους, τοὺς δικασθησομένους ἐνώπιον τῶν Ὀθωμανικῶν δικαστηρίων, ὡς καὶ πρὸς τοὺς ὀθωμανοὺς ὑπῆκοὺς.

» Αἱ προηγουμένα συμβάσεις θέλουσιν εἶσθαι ἐν ἰσχύϊ μέχρι τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ἀρχαίων συνθηκῶν, ἀναθεωρήσεως, ἐφ' ἧς ἡ Ὑψηλὴ Πύλη ἐπιφυλάττεται κατόπιν νὰ προκαλέσῃ συνεννόησιν τινα μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν φίλων Δυνάμεων.»

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῶν ἐσχάτως ἐπενεχθεισῶν τροποποιήσεων εἰς τὰς γεωργικὰς σχέσεις, τὰς μεταξύ γαιοκτητῶν καὶ μισθωτῶν τῶν ἐν Βοσνίᾳ καὶ Ἐρζεγοβίνῃ τζιφτλικίων ὑπαρχούσας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτόθι ἰσχυοῦσης ἐκμισθώσεως τούτων ἐπὶ παροχῇ τοῦ ἡμίσεως, τοῦ τρίτου, τοῦ τετάρτου, ἢ τοῦ πέμπτου τῶν προϊόντων.

Τῆ 44 Σαφέρ, τοῦ 1276 ἔτους.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὰ πλεῖστα τῶν εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Σερραγίου ὑπαγομένων μερῶν ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τῆς ἐκμισθώσεως ἐπὶ παροχῇ τοῦ τρίτου, ἑνιαχοῦ δὲ τοῦ ἡμίσεως τῶν προϊόντων. Τηρουμένων ὅθεν ἐν τῇ διοικήσει ταύτῃ, ὡς ἔχουσι, τῶν λοιπῶν ἀνέκαθεν ἰσχυόντων ὄρων μεταξύ τῶν γαιοκτημόνων καὶ τῶν μισθωτῶν, μόνον ἔνθα ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τοῦ τρίτου, ἀντὶ τοῦ ἄχρι τοῦδε τῆς γαιοκτητικῆς ἀνήκοντος ἡμίσεως, τοῦ λοιποῦ θέλει διδασθαι αὐτοῖς τὸ τρίτον τῆς ἐκ τῶν ὀπωρῶν προσόδου, τὰ δὲ δύο τρίτα θέλουσι κρατεῖσθαι ἐνοικιασταί. Τῶν δὲ οἰκημάτων, ἐν οἷς οἰκοῦσιν οἱ ἐνοικιασταί, καὶ λοιπῶν οἰκοδομημάτων ἢ τε ἐκ βάρων ἀνεγερσὶ καὶ ἢ ἐπισκευῇ γενήσεται, ὡς ἐγένετο μέχρι τοῦ νῦν, ἅπαντα δαπάνη τῶν γαιοκτημόνων ἄλλ', ἂν ὑπάρχωσιν οἰκίσματα ἢ ἄλλαι οἰκοδομαί, ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν ἐγγεγεμέναι, καὶ ἰδιοκτησία τούτων οὖσαι, αἱ τοιαῦται οἰκοδομαί, μέχρις οὗ καταστῶσιν ἐπιδείξει ἀνακαινίσεως, θέλουσιν ἐν τῷ μεταξύ ἐπισκευάζεσθαι, κατὰ τὴν χρεῖαν, ἀναλώμασι πάλιν τῶν ἐνοικιαστῶν. Ὡς δὲ ἀπηγόρευται ἤδη, οὕτως ἀπαγορεύεται ἀπολύτως καὶ εἰς τὸ ἐπίον, νὰ μεταχειρίζωνται ἀμισθὶ οἱ γαιοκτῆται τοὺς ἐνοικιαστὰς εἰς ὑπηρεσίαν αὐτῶν οἰανδήποτε, μεγάλην ἢ μικράν ὡς πρὸς τὰς συμφωνίας, τὰς ἐφαρμοζομένας ἐπὶ τῶν τζιφτλικίων, ἅτινα ἐκμισθοῦνται κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἐξίσου διανομῆς, αὐταὶ εἰσὶν ἀνεπίδεκτοι τροποποιήσεως τινός, καθέσον ἀφορᾷ τὴν πρόσδοτον. Λαμβάνουσι ὅμως ἀπαραλλάκτως χώραν καὶ ἐπὶ τούτων τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα περὶ τοῦ συστήματος τοῦ τρίτου, ὡς πρὸς τὰς οἰκοδομὰς δηλονότι καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀμισθοῦ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὰ πλεῖστα τῆς διοικήσεως Τραπεζικὰ μέρη, τὰ τζιφτλικά ἐκμισθοῦνται κατὰ τὸ σύστημα τῆς πρὸς τοὺς γαιοκτῆτας παροχῆς τοῦ τρίτου, εἰς ὀλίγιστα δὲ τοῦ τετάρτου ἢ τοῦ πέμπτου. Ἐν τῇ διοικήσει ταύτῃ, οἱ μὲν ἄλλοι μεταξύ τῶν γαιοκτητῶν καὶ τῶν ἐνοικια-

στῶν ἀνέκαθεν ἰσχυόντες ὄροι τῆς ἐκμισθώσεως τηρηθῆσονται ὡς ἔχουσιν, ἐν τοῖς τζιφτλικίοις ὅμως τοῖς ἐκμισθουμένοις κατὰ τὸ σύστημα τοῦ τρίτου, ἐκ τῆς προσόδου τῶν ὀπωρῶν, ἧς τὸ ἕμισυ ἀνήκε μέχρι τοῦδε τοῖς γαιοκτῆταις, εἰς τούτους μὲν τοῖς λοιποῦ δοθήσεται τὸ τρίτον, τὰ δὲ δύο τρίτα ἀνήκουσι τοῖς ἐνοικιασταῖς. Τὰ δὲ ἀγροτικά οἰκοδομήματα, ὧν ἢ ἀνεγερσὶ καὶ ἢ ἐπισκευῇ ἐγένετο ἄχρι τοῦδε ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶν γαιοκτητῶν, ποτὲ δὲ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν, ἀνεγερθήσονται καὶ ἐπισκευασθήσονται ἀπὸ τοῦδε ἀνεξαίρετως καὶ διηνεκῶς ὑπὸ τῶν γαιοκτημόνων μόναι αἱ οἰκοδομαί, αἱ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν κατασκευασθεῖσαι, καὶ εἰς τὴν κυριότητα αὐτῶν ὑπαγόμεναι, μέχρις οὗ ἀποβῆ ἀναγκαῖα ἢ πλήρης ἀνακαινίσις, θέλουσιν ἐπισκευάζεσθαι ἐν τῷ μεταξύ, καθέσον ἢ χρεῖα τὸ καλεῖ, πάλιν ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν ὡς δὲ καὶ πρότερον, οὕτω καὶ εἰς τὸ ἐξῆς οὐδόλως ὑποχρεοῦνται οὗτοι εἰς παροχὴν ἀμισθοῦ ὑπηρεσίας, εἴτε μεγάλῃς εἴτε μικρᾷ, πρὸς τοὺς γαιοκτῆτας αἱ περὶ τῶν τζιφτλικίων, εἰς ἃ ἐφαρμόζεται τὸ σύστημα τοῦ τετάρτου ἢ τοῦ πέμπτου, συμφωνίαι δὲν ὑπόκεινται εἰς τροποποιήσιν τινα καθέσον ἀφορᾷ τὴν πρόσδοτον. Ἐν τούτοις, ἐκ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν, ὧν ἢ πρὸς τοὺς γαιοκτῆτας παροχῇ εἶναι ὀρισμένη καὶ συμπεφωνημένη, οἱ ἐνοικιασταί, ὑποβαλλόμενοι τοῦ λοιποῦ εἰς μόνην τὴν μετακόμισιν τῆς ἐκ τῶν προϊόντων μερίδος τῶν γαιοκτητῶν, εἴτε εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν, εἴτε εἰς τὴν ἀγορὰν, πρὸς δὲ καὶ εἰς γεωργικὰ τινα ἔργα ἐν τοῖς ἀγροῖς, ταῖς ἀμπελοῖς καὶ τοῖς κήποις αὐτῶν, οὐδὲν ἄλλο ὑποχρεοῦνται νὰ πράξωσι ἄλλω, εἴτε συνφωνῆθῃ εἴτε οὐ. Ὡς πρὸς τὰς οἰκοδομὰς, καὶ ἐν τοῖς τζιφτλικίοις τούτοις τηρηθῆσονται ἀπαραλλάκτως τὰ ἀνωτέρω περὶ τῶν ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦ τρίτου διατελούντων τζιφτλικίων διαταχθέντα.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὰς διοικήσεις Μπεναλούκας καὶ Μπέχκας, ἔνθα ἐπικρατεῖ ἀνεξαίρετως τὸ σύστημα τῆς ἐκμισθώσεως ἐπὶ παροχῇ τοῦ τρίτου, τὰ μὲν λοιπὰ τὴν μεταξύ γαιοκτητῶν καὶ ἐνοικιαστῶν σχέσιν ἀφορώντα τηρηθῆσονται ὡς εἰσὶ συμπεφωνημένα καὶ ὀρισμένα, ἀλλὰ τὸ τέταρτον τῆς ἐξ ὀλων τῶν λαχάνων προσόδου θέλουσι λαμβάνει εἰς τὸ ἐξῆς οἱ γαιοκτῆται, ἀντὶ τοῦ τρίτου ἢ ἄχρι τοῦδε ἐλαμβάνον, τὰ δὲ τρία τέταρτα οἱ ἐνοικιασταί τὰ δὲ ἀγροτικά οἰκοδομήματα, τῶς ἐν μέρει ὑπὸ τῶν γαιοκτητῶν, ἐν μέρει δὲ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν ἀνεγερθέντα καὶ ἐπισκευαζόμενα, ἀπὸ τοῦδε θέλουσιν ἀνεγερθεῖσθαι καὶ ἐπισκευάζεσθαι δαπάνη τῶν γαιοκτητῶν μόνον, ἐξαιρουμένων τῶν οἰκοδομῶν, αἵτινες ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν κατασκευάσθησαν, καὶ τούτοις ἀνήκουσι, καὶ ἃς, μεριστοῦ προκύψῃ ἀνάγκη πλήρους ἀνακαινίσεως, θέλουσιν ἐπισκευάζει κατὰ τὴν χρεῖαν ἐν τῷ μεταξύ αὐτοὶ οἱ ἐνοικιασταί. Τέλος οὐδαμοῦ καὶ ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ μεταχειρισθῶσιν οἱ γαιοκτῆται ἀμισθὶ εἰς ἰδίαν αὐτῶν ὑπηρεσίας τοὺς ἐνοικιαστὰς.

Ἄρθρ. 4. Ἐν τῇ διοικήσει Σβορνικίου, ὅπου ἰσχύει ἀποκλειστικῶς τὸ σύστημα τοῦ τρίτου, διατηροῦνται, ὡς ἔχουσιν, ἅπαντες οἱ ὄροι οἱ ἀνάκαθεν ὑπὸ τῶν γαιοκτητῶν καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν τζιφτλικίων συμπεφωνημένοι, ἀλλὰ ἐκ τῆς προσόδου τοῦ χόρτου, ἐξ ἧς ἄχρι τοῦδε, εἰς τῶν σαρας ὑποδιοικήσεις, ἐδίδεται τὸ τρίτον εἰς τοὺς γαιοκτήτας, καὶ τὰ δύο τρίτα εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς, εἰς ἄλλας δὲ ὑποδιοικήσεις ἐγγίνου ἐξίσου διανομῇ πρὸς ἑκατέρους, ἐκ τῆς προσόδου ταύτης δοθῆσεται τοῦ λοιποῦ καθ' ἀπάσας τὰς ὑποδιοικήσεις τὸ τρίτον εἰς τοὺς γαιοκτήτας, τὰ δὲ δύο τρίτα εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς. Αἱ δὲ ἀγροτικαὶ οἰκοδομαὶ, αἵτινες ἐπεκράτησε νὰ ἐγείρωνται καὶ νὰ ἐπισκευάζωνται ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶν γαιοκτητῶν, ποτὲ δὲ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν, θέλουσιν ἐγείρεσθαι καὶ ἐπισκευάζεσθαι εἰς τὸ ἐξῆς διὰ δαπάνης τῶν γαιοκτητῶν, ἐκτὸς ἐκείνων, ὅσα ἐγένοντο ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν, καὶ εἰς τούτων κτῆμα, αἵτινες, μέχρις οὗ καταστῆ ἀναγκαῖα ἢ ἀνακαινίσις, θέλουσιν ἐπισκευάζεσθαι κατὰ τὴν χρεῖαν ἐν τῷ μεταξύ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν ἀπηγόρευται προσεῖτε ἀπολύτως ἢ ὑπὸ τῶν γαιοκτητῶν ἄμισθος χρῆσις τῶν ἐνοικιαστῶν εἰς ἰδίαν ὑπηρεσίαν οἰανδήποτε.

Ἄρθρ. 5. Ἀπανταχοῦ τῆς διοικήσεως Γεντ-Παζάρ ὑπάρχοντος τοῦ συστήματος τοῦ τετάρτου, οἱ ὄροι τῆς ἐκμισθώσεως τῶν αὐτοῦ τζιφτλικίων δὲν εἶναι δεκτικὸν τροποποιήσεώς τινος καθόσον ἀφορᾷ τὰ προϊόντα ἄλλ' ἐκ τῶν κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ὀρισμένων καὶ εἰρησμένων διαφόρων ὑπηρεσιῶν τῶν ἐνοικιαστῶν πρὸς τοὺς γαιοκτήτας, μόνη ἢ εἰς τὰς οἰκίας τούτων ἢ εἰς τὴν ἀγορὰν μετακόμισις τῆς ἐκ τῶν προϊόντων μερίδος αὐτῶν γενήσεται ἄμισθον, οὐδεμία δὲ ἄλλη ἐργασία θέλει ἐπιβληθῆ ἄλλω εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς, εἴτε μεγάλη εἴτε μικρά· αἱ δὲ ἀγροτικαὶ οἰκοδομαὶ, αἵτινες ἄχρι τοῦδε κατασκευάζοντο καὶ ἐπισκευάζοντο ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶν γαιοκτητῶν, ἄλλοτε δὲ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν, τοῦ λοιποῦ θέλουσιν εἶσθαι ἐκάστοτε εἰς βάρος τῶν γαιοκτητῶν, καὶ κατὰ τὴν ἐκ βάρων ἀνεγερσιν καὶ κατὰ τὴν ἐπισκευήν, ἐκτὸς τῶν γενομένων ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ εἰς τὴν κτήσιν αὐτῶν ἀγκυρωσῶν. Τὰ τοιαῦτα οἰκοδομήματα, μέχρις οὗ ἐπιστῆ ἢ ἀνάγκη τοῦ ν' ἀνακαινισθῶσι, θέλουσιν ἐπισκευάζεσθαι ἐν τῷ μεταξύ αὐτοὶ οἱ ἐνοικιασταὶ, καθόσον ὑπάρχει χρεῖα ἐπισκευῆς.

Ἄρθρ. 6. Κατὰ τὴν διοίκησιν Ἐρζεγοβίνης, ἐνιαχοῦ μὲν ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τοῦ τρίτου, ἀλλὰ ἄλλοτε δὲ τὸ τοῦ ἡμίσεως, ἢ τοῦ τετάρτου, ἢ τοῦ πέμπτου. Ἐν γένει ὅθεν οἱ μὲν ἄλλοι μεταξύ ἐκμισθωτῶν καὶ μισθωτῶν ἀνάκαθεν τεταγμένοι ὄροι μένουσιν ἐν τῇ διοικήσει ταύτῃ ἐν ἰσχύϊ ὡς εἶχον ἄχρι τοῦδε, ἀλλ' ἐκεῖ ἔνθα ἐπικρατεῖ τὸ σύστημα τοῦ τρίτου, τῆς προσόδου τῶν λαχάνων καὶ ὀπωρῶν ἀνηκούσης ἄχρι τοῦδε ἐξ ἡμισείας εἰς τοὺς ἐκμισθωτὰς καὶ τοὺς μισθωτὰς, κατὰ μὲν τὰς ὑποδιοικήσεις, ὅπου πλεονάζουσι τὰ λάχανα, ἐκ τούτων ὅλων τὸ τρίτον, κατὰ δὲ

τὰς ὑποδιοικήσεις ὅπου πλεονάζουσι αἱ ὀπώραι, ἐκ τῶν ὀπωρῶν τὸ τρίτον, δοθῆσεται τοῦ λοιποῦ εἰς τοὺς ἐκμισθωτὰς, τὰ δὲ δύο τρίτα λαμβάνουσιν οἱ μισθωταί· ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος ἐφαρμοσθήσεται ἐν τῇ ὑποδιοικήσει ἢ ἐπὶ τῶν ὀπωρῶν ἢ ἐπὶ τῶν λαχάνων, εἰς ὁπότερον δὲ τούτων ἐφαρμοσθῆ, μένει τὸ ἕτερον ὡς ἦτον ἄχρι τοῦδε. Ὡς δὲ εἰς τὰ τζιφτλίκια, τὰ διεπόμενα ὑπὸ τοῦ συστήματος τοῦ τρίτου, ἀπηγόρευται τοῖς ἐκμισθωταῖς νὰ μεταχειρίζωνται εἰς οἰανδήποτε αὐτῶν ὑπηρεσίαν ἄνευ ἀμοιβῆς τοὺς μισθωτὰς, οὕτω καὶ οἱ ἐκμισθωταὶ τζιφτλικίων, κατὰ τὸ σύστημα τῆς ἐξίσου διανομῆς ἐκμισθουμένων, καὶ τοι τοῦ συστήματος τούτου μὴ ὄντος δεκτικῶν τροποποιήσεώς τινος ὡς πρὸς τὰ προϊόντα, οὐχ ἦτον ἀπηγόρευται νὰ μεταχειρίζωνται εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἄμισθον τοὺς ἐνοικιαστὰς· ἢ ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς παροχῆς τοῦ τετάρτου ἢ τοῦ πέμπτου ἐκμισθώσεως οὐδ' αὐτὴ ἔχει τι τὸ δυνάμενον νὰ τροποποιηθῆ, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ συστήματος τούτου συμπεφωνημένων ὑπηρεσιῶν. Ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων ἐπιτρέπεται μόνη ἢ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν μετακόμισις τῆς μερίδος τῶν ἐκμισθωτῶν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν ἢ εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ γεωργικὴ τις ἐργασία ἐν τοῖς ἀγροῖς, τοῖς κήποις καὶ ταῖς ἀμπέλοις αὐτῶν, ἀπαγορεύεται δὲ ἡ ἐπιβολὴ ἄλλης τινος ἄμισθου ὑπηρεσίας. Τὰ ἀνωτέρω περὶ τῶν οἰκοδομῶν ρηθέντα, ἐπὶ τῶν τζιφτλικίων δὲ τῶν κατὰ τὸ σύστημα τοῦ τρίτου ἐκμισθουμένων ἐφαρμοζόμενα, λαμβάνουσι χώραν ἀπαρραλλάκτως καὶ ἐνταῦθα.

*Τροποποιήσεις καὶ διατάξεις ἀφορῶσαι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος
τοῖς τζιφτλίκια ἐν γένει.*

Ἄρθρ. 7. Ὡς ἐρρήθη ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀρθροῖς περὶ ἐκάστης διοικήσεως ἰδίως, τῶν ἐν τοῖς τζιφτλικίοις ἀγροτικῶν οἰκοδομῶν ἢ τε ἐκ βάρων ἀνεγερσιν καὶ ἢ ἐπισκευῇ γενήσεται τοῦ λοιποῦ κείποτε ὑπὸ τῶν γαιοκτητῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχουσιν ἤδη πλεῖστα οἰκοδομαὶ γεόμεναι ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν, ταῦτα δὲ ἂν ἐπισκευάζωσιν οἱ ἐκμισθωταὶ, ἀκολούθως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἐνοικιαστὴς προτίθεται νὰ καταλίπῃ ἐν τζιφτλίκιον καὶ νὰ μεταβῆ εἰς ἄλλο, οὗτος μὲν θέλει ἀπαιτεῖ τὰ χρήματα τῆς οἰκοδομῆς, ὁ δὲ γαιοκτήτης τὰ διὰ τὴν ἐπισκευὴν δαπανηθέντα, διὰ δὲ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ χρόνου ἀποθῆσεται ἀδύνατος ἢ διάκρισις, καὶ ἐντεῦθεν βεβαίως προκύψουσιν ἐριδὲς πολλαὶ, τούτου ἕνεκα αἱ οἰκοδομαὶ ὧν ἰδιοκτητῆται εἰσὶν οἱ ἐνοικιασταὶ, θέλουσιν ἀνεγείρεσθαι ἐκ βάρων ὑπὸ τῶν γαιοκτητῶν, ὅταν ἢ ἀνακαινίσις καθίσταται ἀναγκαῖα, ἐπισκευάζόμεναι ἐν τῷ μεταξύ, κατὰ τὴν χρεῖαν, ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν ὥστε προκειμένου νὰ μεταβῆ ὁ ἐνοικιαστὴς ἐξ ἑνὸς εἰς ἄλλο τζιφτλίκιον, ἢ ἰδιοκτητοῦ οἰκοδομῆ, ἣν θέλει καταλίπει, ἐκτιμᾶται ὑπὸ τῆς διοικήσεως διὰ

πραγματογνωμόνων, ἡ δὲ ἀξία αὐτῆς δίδεται ἀνελλιπῶς ὑπὸ τοῦ γαιοκτητῆ πρὸς τὸν ἐνοικιαστήν. Ὅπως δὲ ἡ αὐτοψία καὶ ἡ ἐκτίμηση αὐτῆ γίνηται τακτικῶς καὶ δικαίως, ὅτε γαιοκτητῆς καὶ ὁ ἐνοικιαστὴς θέλουσιν ἐκλέγει ἀνά δύο ἀνθρώπους τῆς ἐμπιστοσύνης των, οἱ δ' ἐκλεγέντες οὗτοι τέσσαρες συνερχόμενοι ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς ἐπαρχίας θέλουσι δηλοῦν τὴν ἀξίαν τοῦ οἰκοδομήματος, ὅπερ πρόκειται νὰ καταλήψῃ ὁ ἐνοικιαστὴς, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς οὕτως ὁρισθείσης ἀξίας τὸ συμβούλιον θέλει διευθετεῖν τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας. Ἄν ὅμως οἱ τέσσαρες οὗτοι δὲν συμφωνήσωσιν, οὐδὲ σχηματισθῇ πλειοψηφία ἐξ αὐτῶν, ἐκλέγουσι πέμπτον, ἐπιδικαιτητὴν, τινὰ ἀπολαύοντα τῆς ἐμπιστοσύνης ἀπάντων· τούτου δὲ ἡ γνώμη, ὅποια τις ᾖ, εἶναι ὑποχρεωτικὴ δι' ὅλους.

Ἄρθρ. 8. Οἱ γαιοκτητῆται δὲν δύνανται ν' ἀποβάλλωσι τοὺς ἐνοικιαστὰς ἐκ τῶν τζίφτλικίων, ὅσάκις θέλωσιν ἂν ὅμως ὁ ἐνοικιαστὴς, μὴ καλλιερῶν τὰς γαίας τοῦ τζίφτλικίου, καὶ ὀλιγοῶν τοῦ ἔργου τοῦ ἄνευ νομίμου λόγου, στερῆ τὸν ἰδιοκτήτην τῆς ἐκ τοῦ κτήματός του ὠφελείας, ἢ τὸν ζῆμιτῆ ἄλλως πῶς, ἢ μὴ ἀποδίδους ἄνευ ἰσχυροῦ λόγου τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ μερίδα τὸν ἀδικῆ καὶ τὸν πιέξῃ, ἐνὶ λόγῳ, ἂν πράττῃ παρὰ τὰ συμπεριλαμβανόμενα διὰ τοῦ μεταξὺ αὐτῶν συνημένου συμβολαίου, τότε ὁ γαιοκτητῆς, προσφεύγων καὶ παραπονούμενος πρὸς τὴν διοίκησιν, προκαλεῖ τὴν ἐξέτασιν τοῦ πράγματος· ἀποδειχθέντος δὲ ἐπισημῶς καὶ ἀποχρώντως ὅτι συνέβησαν τοιαῦτα, καὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ἐνοικιαστοῦ αὐτοῦ ἀνεπίδεκτου βελτιώσεως, ἀποβάλλεται οὗτος τοῦ τζίφτλικίου ὑπὸ τῆς ἀρχῆς. Οἱ δὲ καταλείποντες αὐτοβελτίως τὰ τζίφτλικά ἐνοικιαστὰι ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιήσωσι περὶ τούτου τοὺς γαιοκτητὰς μετὰ τὸ θέρος, καὶ ἂν τις ἀφήσῃ παρακαίρως ἐν τζίφτλικίῳ, χωρὶς νὰ εἰδοποίησῃ κατὰ τὸν ὁρισμένον χρόνον, ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς εἰς παροχὴν ἀποζημιώσεων πρὸς τὸν γαιοκτητῆν, δι' ἣν τῷ ἐπήνεγκε ζημίαν ἐκ τῆς πράξεώς του ταύτης.

Ἄρθρ. 9. Ἀπιγύρεται ἀπολύτως καὶ ὀριστικῶς νὰ παραχωρῶσιν εἰς ἐσπράκτορα οἱ γαιοκτητῆται τὴν ἀνήκουσαν αὐτοῖς μερίδα τῆς ἐκ τῶν τζίφτλικίων προσόδου, οἱ δὲ τυχόν πράττοντες τοῦτο θέλουσι κωλύεσθαι καὶ παιδεύεσθαι ὑπὸ τῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 10. Ὅταν μεταβαίνωσιν ἐνίοτε οἱ γαιοκτητῆται εἰς τὰ τζίφτλικά των, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκβάλλωσι τοὺς ἐνοικιαστὰς ἐκ τῶν ἰδίων οἰκημάτων, καὶ νὰ κατοικῶσιν αὐτοὶ, ὡς ἄχρι τούδε ἐγένετο, οὐδὲ νὰ ζητῶσι καὶ λαμβάνωσι παρ' αὐτῶν δωρεὰν τροφὰς δι' ἑαυτοῦς καὶ τὰ ζῶά των.

Ἄρθρ. 11. Τινὲς τῶν γαιοκτητῶν ἐπεκράτησε νὰ λαμβάνωσιν ἄχρι τούδε τὴν ἐκ τῶν δαμασκηνῶν, τῶν λεγομένων Σίβα, μερίδα των μετὰ τὴν ἐξαγωγήν τῆς βακῆς. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἡ ἐκ δαμασκηνῶν κατα-

σκευὴ τῆς βακῆς εἶναι τι πολυδάπανον, οἱ δ' ἐνοικιαστὰι δυσκόλως φέρουσι τὴν ῥήτραν ταύτην, καίτοι ἀρχῆθεν διωμολογημένην, τοῦ λοιποῦ οἱ γαιοκτητῆται θέλουσι λαμβάνειν τὴν ἐκ τῆς σίβας μερίδα των, ὅταν ᾖναι νωπὴ, ἢ ξηρὰ, ἀλλ' οὐχὶ ἀφ' οὗ ἐξαχθῇ βακὴ.

Ἄρθρ. 12. Καθὰ εἶπον ἐν τῷ ἐπὶ τῶν βελτιώσεων καὶ μεταρρυθμίσεων ὑψηλῷ Συμβουλίῳ ἐξεταζόμενοι οἱ πληρεξούσιοι τῶν ἐνοικιαστῶν, τινὲς τῶν γαιοκτητῶν, καίτοι ἐκμισθώσαντες τὰ τζίφτλικά των ἐπὶ ὄροις ῥητοῖς, ἀκολούθως ἀπήτουν καὶ ἐπέβαλον τινὰ παρὰ τὰ συμφωνημένα· καὶ ἂν δὲ οἱ ἐνοικιαστὰι δὲν παρεδέχοντο τὰς τοιαύτας ἀπαιτήσεις, ἐκεῖνοι ἐπέεζον καὶ κατηνάγκαζον αὐτοὺς, ἰσχυριζόμενοι ὅτι περιλαμβάνοντο ἐντὸς τῶν γενομένων συμφωνιῶν, καὶ ἀπειλοῦντες ὅτι θέλουσιν ἀποβάλλει τοὺς ἐνοικιαστὰς, ἂν δὲν δώσωσι τὰ ζητούμενα. Καὶ ὅτι μὲν ἅπαντες οἱ γαιοκτητῆται δὲν εἶναι τοιοῦτοι, πρὸδηλον. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις δυνατὸν νὰ εὐρεθῶσιν ἐν τῷ μεταξὺ τινὲς, ὑπὸ ἀπληστίας παρατρεπόμενοι εἰς παραπλήσια ἀδικήματα, κατὰ δὲ τὸ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἐπικρατοῦν ἔθος ἢ ἐκμισθώσεως τῶν τζίφτλικίων γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει προφορικῶν συμφωνιῶν, ἄνευ τινὸς ἐγγράφου, ὥστε, ἐν περιπτώσει ἐριδος καὶ προσφιγῆς εἰς τὴν ἀρχὴν, μηδενὸς ὑπάρχοντος ἐγγράφου, οἱ ὅροι τῆς γενομένης συμφωνίας ἔσονται ἄγνωστοι, καὶ ἐπομένως ἡ λύσις τῆς διαφορᾶς ἀποδοῖσεται δυσχερὴς, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας ἂν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ὅροι ἐκτίθενται ἐν ἐγγράφῳ συμβολαίῳ, ἐντεῦθεν καθίσταται ἐφικτὴ ἢ τακτοποιήσις τῶν πραγμάτων τούτων, καὶ οἱ συναλλαζόμενοι δὲν δύνανται οὕτω νὰ προτείνωσιν ἀπαιτήσεις ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ συμβολαίου ὁρισμένων, διὰ ταῦτα, μεταξὺ τοῦ γαιοκτητῆτου καὶ τοῦ οικογενειάρχου τῶν ἐνοικιαστῶν, ἦτοι τοῦ ἐπὶ μισθώματι λαβόντος τὸ τζίφτλίκιον, ὅστις ἂν ᾖ, διὰ τῆς ἀρχῆς καὶ εἰς γλώσσαν καταληπτὴν εἰς ἀμφοτέρους, θέλει συντάττεσθαι συμβολαίον γραφον, περιέχον τοὺς ἐν τοῖς τσιφτλικοῖς τῶν ῥηθειῶν διοικήσεων ἰσχύοντας ὅρους ἐκμισθώσεως, τοὺς τηρητέους ὑπ' ἐκατέρων τῶν μερῶν, ὅπερ θέλει ὑπογράφεσθαι ἢ σφραγίσθαι ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἐπικυροῦσθαι ὑπὸ τῆς ἀρχῆς· γραφόμενον δὲ εἰς διπλοῦν, θέλει φυλάττεσθαι παρὰ τῷ γαιοκτητῆ καὶ παρὰ τῷ ἐνοικιαστῆ. Ἐν τοῖς συμβολαίοις τούτοις, παρὰ τὰς νῦν μεταξὺ γαιοκτητῶν καὶ ἐνοικιαστῶν ἰσχυοῦσας συμφωνίας, καὶ τὰς ἤδη διὰ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις οὐδὲν ἐπιτρέπεται νὰ προστεθῇ, ἀπόκειται δὲ τῷ γαιοκτητῆ, ἂν κατ' ἐπιείκειαν θέλῃ οἰκοθεῖν νὰ ἐλαττώσῃ καὶ ἐλαφρύνῃ κατὰ τι τὴν ὑποχρεώσιν τοῦ ἐνοικιαστοῦ. Ἐνόσω δὲ μὲν ὁ αὐτὸς ἐνοικιαστὴς τσιφτλικίου τινός, ἢ ἐνόσω δὲν ἀποθάνῃ ὁ ὑπογράφας τὸ συμβολαίον οἰκογενειάρχης, τοῦτο θεωρεῖται ἰσχυρὸν πάντοτε· ἀλλ' ὅταν εἰς ἐνοικιαστὴς ἐμβαίῃ κατὰ πρῶτον εἰς τὸ τσιφτλίκιον, ἢ ὅταν ὁ τὸ συμβολαίον τῆς ἐν τῷ τσιφτλικίῳ οἰκίσσης οἰκογενείας ὑπογράψας ἀρχηγός αὐτῆς ἀποθάνῃ, τότε, τοῦ

παλαού συμβολαίου μη ισχύοντος πλέον, πρέπει να συντάσσεται νέον. Ο χάρτης, ἐφ' οὗ γραφῆσονται τὰ συμβόλαια, παρασκευασθεὶς ἐντεύθεν, θέλει πεμφθῆ καὶ διανεμηθῆ κατὰ χώρας καὶ χωρία, δοθησόμενος ἐκάσῳ δωρεάν, οὐδ' ἐπιτρέπεται νὰ ληφθῆ ὄβολός, ὡς τίμημα τοῦ χάρτου, ἢ λόγῳ τέλους ἢ ἐξόδου, εἴτε παρὰ τοῦ γαιοκτητοῦ, εἴτε παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ. Ἡ τήρησις τῶν διατάξεων τούτων συνιστᾶται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν ἀπάντων τῶν ὑπαλλήλων. Ἄν δὲ, εἴτε ὑπάλληλος τῆς Κυβερνήσεως, ἢ προϊστάμενός τις ἢ δημογέρον χωρίου λάβῃ ἐν λεπτόν παρὰ τινος ἐν τῇ ἀνωτέρῳ περιπτώσει, θέλει τιμωρηθῆ κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον.

Ἄρθρ. 13. Ἄπασαι αἱ διοικητικαὶ ἀρχαί, ἀπὸ τοῦ Γ. Διοικητοῦ μέχρι τοῦ δημάρχου, θέλουσι καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ κανονισμῷ τούτῳ περιεχομένων· ἂν δὲ περὶ τούτων ἐπιπέσει ἢ παραπνεθῶσιν οἱ γαιοκτῆται ἢ οἱ ἐνοικιασταί, θέλουσιν ἀκούει μετὰ προσοχῆς, καὶ ἐνεργεῖ τὰ δέοντα, ἀπονέμουσαι τὸ δίκαιον. Ὁ ὀλιγῶρων ἐπισύρει ἐφ' ἑαυτοῦ βαρεῖαν εὐθύνην.

ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Περὶ τῶν ἐν τῇ Γ. Διοικήσει Βοσνίας Τιμαρίων καὶ Ζιαμετίων (Φερούδων.)

Ἄρθρ. 1. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ταμείου ληφθεῖσων πραγματικῶν προσόδων τῶν τιμαρίων καὶ ζιαμετίων, τῶν κειμένων ἐντὸς τῶν Διοικήσεων Σαραγίου, Μπέχκης, Γενί Παζαρίου, Σβορνικίου, Μπεναλούκας, Ἐρσεκίου καὶ Τραβνικίου ἐν Βοσνία, κατὰ τὰς ὑποβληθείσας ἐκθέσεις καὶ τὰ κατὰστίχα μετ' ἀποχωρήσας ἐπιτοπίους ἐξακριβώσεις, ὁρισθῆσονται κατ' ἀποκοπὴν τὰ ἀνταλλάγματα αὐτῶν καὶ δοθήσονται καθ' ὁρισμένους χρόνους ἀνελλιπῶς πρὸς τοὺς κυρίους τῶν τιμαρίων καὶ ζιαμετίων ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων ταμείων.

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ὄλου τῶν εἰσπράξεων ταμειευτικῶς ὁρισθησομένων ἀνταλλαγμάτων τῶν ῥηθέντων τιμαρίων καὶ ζιαμετίων, τὰ μὲν ὄντα ἐλάσσονα τῶν πενήτηντα γροσίων θέλουσιν αὐξήθῃ μέχρι τοῦ ποσοῦ τούτου, ἐκ δὲ τῶν υπερβαιόντων τὰ πενήτηντα γροσία θέλουσιν ἀφαιρεθῆ τὰ ἐν τῷ τμήματι τῆς ἀποδεκατώσεως σεσημειωμένα ποσά, χωρισθείσης δὲ οὕτω τῆς ἐξ ἐκάστου ἀνταλλάγματος ἀνηκούσης μερίδος εἰς τὸν μόνον, ἢ τὸν μετ' ἄλλων ὄντα κύριον τοῦ τιμαρίου ἢ ζιαμετίου, συνταχθήσεται ἀκριβῆς καὶ λεπτομερὴς κατάλογος, καὶ σύμφωνα ταῖς τὴν Γ. Διοίκησιν Βοσνίας. Ἐπὶ τούτου τοῦ καταλόγου, καὶ σύμφωνα ταῖς διατάξεις τῶν ἐπομένων ἄρθρων, ἡ Γ. Διοίκησις θέλει συντάξει καὶ πέμψει πρὸς τὸ αὐτοκρατορικὸν ταμεῖον ἕτερον κατάλογον ἀληθῆ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐκδοθήσονται δωρεάν τὰ διπλώματα ἀπάντων.

Ἄρθρ. 3. Ἐκ τῶν κυρίων τῶν περὶ τῶν ὀ λόγος τιμαρίων καὶ ζιαμετίων, οἱ μὲν ἄχρι τοῦδε ζῶντες θέλουσι λάβει τὰ ὁρισμένα ἀνταλλάγματα αὐτῶν, ὑπολογιζόμενα ἀφ' ἧς ἐκεῖνα περιήλθον εἰς χεῖρας τοῦ ταμείου, τῶν δὲ ἀποθανόντων οἱ ὑπάρχοντες κληρονόμοι θέλουσι λάβει τοὺς ὑπ' αὐτῶν κληρονομούμενους μέχρι τοῦ θανάτου των ἀνήκοντα. Ὅσα δὲ ἐδόθησαν ἤδη ἀπέναντι ἐκπεσθῆσονται ἐκ τῶν ποσῶν, ἅτινα δικαιούνται νὰ λάβωσιν.

Ἄρθρ. 4. Ἄν οἱ μέχρι λήξεως τοῦ 1285 λογιστικοῦ ἔτους θανόντες τιμαρίων καὶ ζιαμετίων κύριοι ἔχωσιν ἕνα υἱόν, ἢ τούτου, θανόντος μετὰ τὸν πατέρα, ὑπάρχη υἱός, τὸ τιμᾶριον ἢ ζιαμέτιον περιέρχεται εἰς αὐτὸν, εἴτε

ἐνήλιξ ἢ εἶτε ἀνήλιξ· ἂν δὲ ὑπάρχωσι πολλὰ ἀρρένα τέκνα τοῦ θανόντος, ἢ τοῦ μετὰ τοῦτον θανόντος υἱοῦ, περιέρχεται εἰς τὸν πρεσβύτερον αὐτῶν. Μηδενὸς δὲ τούτων ὑπάρχοντος, τὰ περι ὧν ὁ λόγος κτήματα δὲν μεταβαίνουν εἰς ἀδελφοὺς, ἢ ἄλλους συγγενεῖς, ἀλλ' εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ταμεῖον.

*Ἄρθρ. 5. Περί δ' ἐκείνων, οἵτινες καθίστανται κύριοι τιμαρίων ἢ ζιαμετίων, ἐκ τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ πάππου περιερχομένων, ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, τούτων θησκότων, τὰ τιμάρια καὶ ζιαμέτια μεταβαίνουν εἰς τὸν ἐνήλικα ἢ ἀνήλικα υἱόν, ἂν εἰς μόνος τοιοῦτος ὑπάρχῃ, ἢ εἰς τὸ πρεσβύτερον τῶν ὑπαρχόντων ἀρρένων τέκνων τοιούτων πατρῶν, ἢ εἰς τὸν ἐκ πατρὸς ἢ τὸν ἀμφιθαλῆ ἀδελφόν, πολλῶν δὲ ὑπαρχόντων ἐκ πατρὸς ἢ ἀμφιθαλῶν ἀδελφῶν, εἰς τὸν πρεσβύτερον αὐτῶν, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς· ἂν ὅμως οὐδεὶς ὑπάρχῃ ἐκ τῶν ἐνταῦθα μνημονευμένων, δὲν δίδονται εἰς ἄλλον τινὰ συγγενῆ, ἀλλὰ καταλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ταμεῖου.

*Ἄρθρ. 6. Τὰ τοῖς θανοῦσι κυρίως τιμαρίων ἢ ζιαμετίων μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῶν ἀνταλλάγματα ληρθήσονται ὑπὸ τῶν κληρονόμων αὐτῶν ἐν γένει· ἀλλὰ τὰ μετέπειτα παραχθέντα ἔσονται κτήσις μόνον τῶν καθισταμένων κυρίων τῶν τιμαρίων καὶ ζιαμετίων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τετάρτου καὶ πέμπτου ἄρθρου.

*Ἄρθρ. 7. Δὲν ἐπιτρέπεται ἢ εἰς μερίδας διαίσεις τῶν ῥηθέντων τιμαρίων καὶ ζιαμετίων κατὰ τὴν ἀπονομὴν αὐτῶν, ὡς οὐδ' ὑπὸ τῶν κυρίων οἰκλήποτε τούτων παραχώρησις πρὸς ἕτερον.

*Ἄρθρ. 8. Ἡ ὑπὸ τῆς Γ. Διοικήσεως συνταχθεσομένη καὶ πεμφθεσομένη ἐκθεσις περὶ τῶν προσώπων, πρὸς ἃ κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις τεθέντα κανόνα δέον ν' ἀπονεμηθῶσι τοῦ λοιποῦ τιμάρια καὶ ζιαμέτια, περιέχουσα τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν κατοικίαν, τὸ ἐπιτήδειμα τῶν προσώπων τούτων, καὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ ἀπονεμητέου τιμαρίου ἢ ζιαμετίου, παραβληθήσεται πρὸς τὰς ἐν τῷ ταμείῳ σημειώσεις, ἀκολουθῶς δὲ ἐκδοθήσεται ἀνευ ἀναβολῆς τὸ ἀπαιτούμενον δίπλωμα δωρεὰν ὑπὸ τοῦ ταμεῖου, καὶ πεμφθήσεται εἰς τὸν πρὸς θν ὄρον.

*Ἄρθρ. 9. Τὰ ἀνωτέρω προνόμια ἀφορῶσι μόνους τοὺς ἔχοντας μὲν τιμάρια καὶ ζιαμέτια, κείμενα κατὰ τὰς ῥηθείσας Διοικήσεις, οἰκοῦντας δὲ καὶ αὐτοὺς καὶ ἐγκαταστημένους εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα. Οἱ ἄχρι τοῦδε μεταβάαντες καὶ μετοικήσαντες ἄλλαχού, ἔξω τῆς Γ. Διοικήσεως τῆς Βοσνίας, ἂν δὲν ἐπανήλθον, στεροῦνται τῶν προνομίων τούτων, ἀφομοιοῦνται δὲ πρὸς τοὺς τιμαριώτας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν γένει, καὶ θεωροῦνται ὡς συνταξιούχοι, ὀριζομένου τοῦ ἀνταλλάγματος τῶν τιμαρίων καὶ ζιαμετίων αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἡμίσεως τῶν προσόδων. Κατὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν, τὰ ῥηθέντα κτήματα πε-

ριέρχονται εἰς τὸ ταμεῖον. Αἱ αὐταὶ διατάξεις ἰσχύουσι καὶ περὶ τῶν τιμαρίων καὶ ζιαμετίων, ὧν οἱ μὲν κύριοι κατοικοῦσιν ἐκτὸς τῆς Διοικήσεως, τὰ δὲ πρωτεύοντα μέρη, ἢ ἄλλα τμήματα, κείνται ἐντὸς ταύτης.

*Ἄρθρ. 10. Τὰ τιμάρια καὶ ζιαμέτια τῶν ἐντὸς τῆς Διοικήσεως εὐρισκομένων δὲν μεταβιβάζονται, μετὰ τὸν θάνατον τούτων, εἰς κτήσιν ἐκτὸς τῆς χώρας οἰκοῦντων τέκνων, ἢ ἄλλων συγγενῶν. *Ἄν δὲ τυχὸν μετεβιβάσθησαν ἢ ἢ τινὰ ἄχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, τῶν ἀνταλλαγμάτων αὐτῶν ὀριζομένων ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῶν προσόδων, οἱ κατέχοντες θέλουσι στερηθῆ τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις διαλαμβανομένων προνομίων.

*Ἄρθρ. 11. *Ἄν τις τῶν ἐχόντων τιμάρια καὶ ζιαμέτια, ὧν τὰ ἀνταλλάγματα ὠρίσθησαν ἐπὶ τοῦ ὅλου τῶν προσόδων, καταλιπὼν τὴν πατρίδα, κατοικήσῃ ἔξω τῆς χώρας, θέλει ἀφαιρεθῆ τὸ ἡμισιοῦ τοῦ ἀνταλλάγματος οὐ κατέχει τιμαρίου ἢ ζιαμετίου, καὶ μετὰ θάνατον τοῦτο δὲν θέλει περιέλθει εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ.

*Ἄρθρ. 12. Οἱ ἐκ τῶν ἰθαγενῶν κάτοχοι τιμαρίων καὶ ζιαμετίων θέλουσι προσλαμβάνεσθαι, χρεῖας τυχοῦσης, εἰς τὴν ἐπιτόπιον ὑπηρεσίαν, ἰδιαιτέροι δὲ ὀδηγία θέλουσι κανονίσει τὸν τρόπον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

*Ἄρθρ. 13. Τὰ εἰς τὰς θέσεις τῶν ἱερέων (μιάμ) καὶ τῶν ἱεροκηρικών προσρητημένα τιμάρια καὶ ζιαμέτια δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων. Τὰ ἀνταλλάγματα αὐτῶν, ὠρισμένα ἐπὶ τοῦ ὅλου τῶν εἰσπράξεων, δὲν περιέρχονται, μετὰ τὴν τελευταίαν ἢ τὴν ἀποχώρησιν τῶν κατόχων, εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἀλλὰ δίδονται ἀντὶ μισθοῦ πρὸς τοὺς διαδεξαμένους τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος θέσεις.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ

('Εκτελεσθήτω.)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΤΑΠΙΩΝ

(7 Σεμπάν 1276.)

"Αρθρ. 1. Κατά τὰς ἐπαρχίας ἢ τῶν βασιλικῶν γαιῶν παραχώρησις εἶναι ἐπιτετραμμένη εἰς τοὺς ἐγγχωρίους οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ὑποδιοικητάς, ἐπέχοντας τόπον τῶν κυρίων τῆς γῆς.

"Αρθρ. 2. Εἰς τὴν ἐκποίησιν, μεταβίβασιν καὶ παραχώρησιν τῶν γαιῶν τούτων, οὐδεμίᾳ λαμβάνει χώραν εἰδικὴ τῶν ἐπὶ τῆς γεωργίας ἀρχῶν ἀνάμιξις, θεωρουμένων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὡς ἀπλῶν τοῦ συμβουλίου μελῶν, εἰς οὐδὲν πλέον τῶν λοιπῶν μελῶν ἀρμοδιῶν.

"Αρθρ. 3. Προβέβησεν νὰ ἐκποιήσῃ τις τὰς ἑαυτοῦ γαίας, λαμβάνει ταῖς σφραγίδας τοῦ Ἱμάμη καὶ τῶν προϊσταμένων τῆς συνοικίας ἢ τοῦ χωρίου τοῦ ἐσφραγισμένου ἔγγραφον, δηλωτικὸν τῆς ἀληθοῦς τοῦ ἐκποιουμένου κατοχῆς ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν, τοῦ ποσοῦ, ἀνθ' οὗ αὐταὶ ἐκποιηθήσονται, τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ κείται, τῶν ὀρίων αὐτῶν καὶ ἐκ πόσων στρεμμάτων σύγκεινται, προσέρχονται δὲ μετὰ τοῦ πρὸς τὸν γερήσεται ἢ ἐκποιήσεται, ἢ ἀμφοτέρων τούτων νόμιμοι πληρεξούσιοι, εἰς τὸ ἐγγχωρίον συμβούλιον, ἔνθα τὸ μὲν ἔγγραφον λαμβανόμενον φυλάττεται, καταβάλλεται δὲ τὸ ἐξοδὸν τῆς παραχωρήσεως. Ἀκολουθῶν, ἀν μὲν ἡ πράξις αὕτη γίνηται ἐν ὑποδιοικίσει τινὶ, ἐνώπιον τοῦ ὑποδιοικητοῦ, ἀν δὲ ἐν τινὶ Διοικήσει ἢ Γ. Διοικήσει, ἐνώπιον τῶν αὐτῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν δηλοῦσι τὰ περὶ τῆς προκειμένης ἐκποιήσεως, ἐπὶ δὲ τῆς δηλώσεως αὐτῶν, μετὰ τὰς ἀναγκαίας ἐν τῷ γραφεῖρι σημειώσεις καὶ καταχωρήσεις, λαμβάνεται ὁ ἐπιφερόμενος περὶ τῶν γαιῶν Τίτλος (σερέτι) καὶ ἐν μὲν τῇ ὑποδιοικίσει, πέμπεται δι' ἐκθέσεως μετὰ τοῦ ῥηθέντος ἐξόδου πρὸς τὴν ἀνωτέραν Διοικητικὴν ἀρχὴν, παρ' ἧς φυλάττεται ἡ ἐκθεσις τῆς ὑποδιοικήσεως, καὶ μετὰ τὴν ἀναγκαίαν καταχώρησιν συντάσσεται ἐτέρα, ὑποβαλλομένη εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀρχαιοφυλακτεῖον μετὰ τοῦ Τίτλου, ὅπως γραφῆ ἐν τῷ περιθωρίῳ ἡ ἐκποίησις, ἢ ἀν ὁ Τίτλος ἦν παλαιός, ἐκδοθῆ νέος, τοῦ παλαιοῦ φυλαττομένου ἐν τοῖς ἀρχείοις· ἀν δὲ ἡ πρὸς ἐκποίησιν γαιῶν αὕτη ἐνέργεια λαμβάνῃ χώραν ἐν τῇ ἐδρᾷ τῆς Διοικήσεως, συντάσσεται παραχρημὰ ἢ ἀνή-

κουσα ἐκθεσις, καὶ πέμπεται ἀμέσως εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακτεῖον. Ἄν δ' ὁ ἐκποιῶν δὲν ἔχη παλαιὸν Τίτλον, ἐν ταῖς ὡς ἀνωτέρω συνταχθησομέναις ἐκθέσεσι πρέπει νὰ γίνηται μνηεὶα τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ κατοχῆς.

"Αρθρ. 4. Ἄν τις ἐν ἐπαρχίᾳ κατέχων γαίας θέλῃ νὰ ἐκποιήσῃ ταύτας πρὸς τινὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει, δέον νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ συμβουλίου τῆς Διοικήσεως, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὑποίας κείται αἱ γαίαι, ἔγγραφον ἐκθεσιν, ὅτι ὁ ἐκποιῶν εἶναι ἀληθῶς κάτοχος τῶν γαιῶν τούτων, ἀκολουθῶν δὲ αὐτὸς τε καὶ ὁ ἀγοραστής, ἢ νόμιμοι ἀμφοτέρων πληρεξούσιοι, προσελθόντες εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακτεῖον, νὰ δηλώσωσι τὰ δέοντα, καὶ ἐπὶ τούτῳ, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῳ ῥηθέντα, ἀν ὁ ἐκποιῶν ἔχη νέον Τίτλον, γραφήσεται ἐν τῷ περιθωρίῳ ἡ γενομένη ἐκποίησις, ἀν δὲ δὲν ἔχη νέον Τίτλον, δοθήσεται αὐτῷ τοιοῦτος. Ὅσακις δὲ ἐκδίδεται Τίτλος, τὸ ἀρχαιοφυλακτεῖον θέλει πέμπει πρὸς τὴν ἀνήκουσαν Διοικητικὴν ἀρχὴν τὴν δέουσαν εἰδοποίησιν, ὅπως γίνωνται ἐπιτοπίως αἱ ἀναγκαῖαι σημειώσεις.

"Αρθρ. 5. Ἐν περιπτώσει μεταβιβάσεως κατοχῆς γαιῶν λόγῳ κληρονομικῶν, ἐκδοθήσεται ὑπὸ τοῦ Ἱμάμη καὶ τῶν προϊστάτων τῆς συνοικίας ἢ τοῦ χωρίου ἐνσφράγιστον δηλωτικὴν, ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἢ ἡ ἀποθανούσα ἦταν κάτοχοι ἀληθῶς τῶν ἤδη μεταβιβαζομένων γαιῶν, τῆς ὡς ἔγιστα ἦσαν αὐτῶν, καὶ τοῦ ὅτι τὸ ἄτομον, ὑπὲρ οὗ πρόκειται νὰ ἐνεργηθῆ ἢ ἀξίας αὐτῶν, καὶ τοῦ ὅτι τὸ ἄτομον, ὑπὲρ οὗ πρόκειται νὰ ἐνεργηθῆ ἢ ἀξίας αὐτῶν, σύμφωνα πρὸς τὰ ἀρθρα 54 καὶ 55 τοῦ περὶ γαιῶν νόμου, ἔχει ἀποκλειστικῶς τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δηλωτικοῦ, τὸ παρὰ τοῦ ῥηθέντος ἀτόμου ληφθησόμενον ἐξοδὸν καὶ ἡ συνταχθησομένη ἐκθεσις πεμψθήσονται, ὡς ἐρρήθη ἐν τῷ τρίτῳ ἀρθρῳ, εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακτεῖον, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐνεργηθήσεται ἡ μεταβίβασις.

"Αρθρ. 6. Ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, ἀνθ' οὗ ἐκποιούνται αἱ γαίαι, ὁ εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν ἐγκαθιστάμενος πληροῖν ἐξοδὸν γρόσια πέντε τοῖς ἑκατόν. Ἄν δὲ τις, ὅπως δώσῃ ἑλλειπὲς τὸ ἐξοδὸν τούτου, δηλώσῃ ἔλασσον τοῦ ἀληθοῦς τιμῆματος ποσόν, τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν ἐξακριβουμένης καὶ ὀριζομένης ἀμερολήπτως, λαμβάνεται τὸ ἐξοδὸν ἀναλόγως πρὸς τὴν γενομένην ταύτης ἐκτίμησιν. Καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἐκποιηθῶσι γαίαι δωρεάν, πληροῖνται ἐπίσης ἐξοδὸν πέντε τοῖς ἑκατόν ἐπὶ τῆς κατ' ἐκτίμησιν ὀριζομένης ἀξίας αὐτῶν. Ὅ τὰς ἑαυτοῦ γαίας ὑποθηκεύσας πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποτίσεως τῆς ὀφειλῆς τοῦ πληροῖν καὶ οὗτος τὸ ἡμισυ τοῦ ἐξόδου, ἦτοι δύο καὶ ἡμισυ τοῖς ἑκατόν ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ.

"Αρθρ. 7. Ἐπὶ ἀνταλλαγῆς γαιῶν, ἐκτιμωμένης τῆς ἀξίας τῶν ἀνταλλασσομένων γαιῶν, λαμβάνεται ὡς βᾶσις τὸ ἡμισυ ταύτης, ἐπὶ δὲ τοῦ ἡμίσεως πληροῖνται τὸ ἐξοδὸν πέντε τοῖς ἑκατόν· ἀλλὰ τοῦ ἐξόδου τούτου τὸ ἡμισυ πληροῖν ὁ εἰς, τὸ δὲ ἄλλο ἡμισυ ὁ ἕτερος τῶν ἀνταλλαζάντων.

*Αρθρ. 8. Ἐπίσης, ἐπὶ μεταβιβάσεως γαιῶν λόγῳ κληρονομικῶ, υπολογιζόμενον ἐπὶ τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας αὐτῶν, *ληφθήσεται ἐξόδον πέντε τοῖς ἑκατὸν παρὰ τοῦ πρὸς ὃν γίνεται ἡ μεταβίβασις.

*Αρθρ. 9. Παρὰ τὸ ὡς ἀνωτέρω ληφθῆσόμενον ἐξόδον διὰ τὴν γενομένην ἐκποίησην ἢ μεταβίβασιν, ὡσαύκις δίδεται νέον ἔγγραφον (σερέτι), ληφθήσονται καὶ γρόσια τρία διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου, ἐπὶ μὲν ἐκποίησεως παρὰ τοῦ ἐκποιούντος, ἐπὶ δὲ μεταβιβάσεως παρὰ τοῦ πρὸς ὃν γίνεται ἡ μεταβίβασις τῶν γαιῶν.

*Αρθρ. 10. Προκειμένης ἐκποίησησεως γαιῶν, μήπω μεταβιβασθεισῶν κατὰ τὴν τάξιν, ὅτε ἐκποιῶν καὶ ὁ ἀγοραστὴς καταβάλλουσιν ἐξόδον ἀνά πέντε τοῖς ἑκατὸν, ὁ μὲν λόγῳ μεταβιβάσεως, ὁ δὲ λόγῳ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐκποίησησεως, προστιθεμένης καὶ τῆς διὰ τὸν χάρτην πληρωμῆς τριῶν γροσίων ὑπὸ τοῦ ἐκποιούντος, ἂν ἐκδοθῇ τίτλος νέος.

*Αρθρ. 11. Ἐπὶ τῇ δηλώσει τοῦ σχετικοῦ χωρίου, ἢ τῆς συνοικίας μετὰ τὰς δεούσας ἐξακριβώσεις συνταχθήσεται καὶ υποβληθήσεται μετὰ τοῦ δηλωτικοῦ ἐκθεσεὶ πρὸς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον, ὅπως ἐκδοθῶσιν ἐξ ὑπαρχῆς τίτλοι, πρὸς μὲν τοὺς ἀνευ τοιούτων κατέχοντας γαίας (ἐκτὸς τῶν ἀνηκουσῶν τῶ δημοσίῳ, κατεχομένων δὴ λάθρα), ἐπὶ πληρωμῇ ἐξόδου, ὅσον τὸ διὰ τὴν μεταβίβασιν αὐτῶν, καὶ τῆς ἀξίας τοῦ χάρτου, πρὸς δὲ τοὺς ἔχοντας παλαιὰ ἔγγραφα, δοθέντα ὑπὸ Σεπαχίδων ἐνοικιαστῶν καὶ ἄλλων τοιούτων, ἢ τοὺς ἀποδεδειγμένως, ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπισήμων σημειώσεων, ἀπολέσαντας τὰ ἔγγραφα αὐτῶν, ἐπὶ πληρωμῇ μόνῃς τῆς ἀξίας τοῦ χάρτου.

*Αρθρ. 12. Κατὰ τὸ 103 ἄρθρον τοῦ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικῶ νόμου, πρὸς τοὺς προτιθεμένους τὴν καλλιέργειαν χέρσων γαιῶν, αὗται παραχωροῦνται δωρεὰν καὶ ἀνευ ἐξόδου, ἐκδιδομένου νέου τίτλου ἐπὶ παροχῇ τριῶν μόνον γροσίων διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου. Ἀπαλλάσσονται δὲ καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ δεκάτου οἱ χέρσου γῆς καλλιερῆται ἐπὶ ἑν ἔτος, ἂν δ' αὕτη ᾖναι πετρώδης, ἐπὶ δύο.

*Αρθρ. 13. Αἱ διοικητικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ ἐπαγρυπνῶσιν ὅπως αἱ ἀγεώργητοι γαίαι μὴ παραχωρῶνται εἰμὴ πρὸς τοὺς ζητούντας ἵνα ἐκχερώσωσι καὶ καλλιερῆσωσιν αὐτάς, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἰδίως δὲ ὅπως ἐπὶ ὀρέων καὶ χάριν δημοσίας ὠφελείας καταλειφθεισῶν καὶ ὀρισεισῶν γαιῶν μηδεὶς λαμβάνῃ τίτλον κατοχῆς, μηδ' ἐγκαθίσταται, καὶ προσέτι ὅπως ἐκδίδονται πρὸς καλλιέργειαν αἱ ἐλλεῖψει ταύτης ἐπίδειξις ταπίου καταστᾶσαι.

*Αρθρ. 14. Τὰ πρὸς τοὺς γαιοκτῆτας ἐκδιδόμενα ἔντυπα ταπία, φέροντα ἄνωθεν ἐκτετυπωμένον τὸν αὐτοκρατορικὸν τοιγρᾶν, θέλουσι διαλαμβάνει ἐν τίνι ἐπαρχίᾳ καὶ χωρίῳ κείνται αἱ γαίαι, ὡς καὶ τὰ ὄρια

καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν στρεμμάτων, σφραγισθήσονται δὲ δι' ὠρισμένης σφραγίδος τοῦ ἀρχαιοφυλακεῖου.

*Αρθρ. 15. Ὡς πρὸς τὰ δι' αὐτοκρατορικῶν ἰδιοκτησίας ἐγγράφων κατεχόμενα τσιφτλίκια, ἐκτελεσθήσονται οἱ ἐν τοῖς ἐγγράφοις τούτοις περιεχόμενοι ὅροι.

*Αρθρ. 16. Ἄν ὑπάρχουσιν ἄτομα, πρὸς ἃ κατὰ προτίμησιν εἰσὶ παραχωρητέα διὰ ταπίου αἱ γαίαι, κατὰ τὸ 59 ἄρθρον τοῦ περὶ τούτων νόμου, ἐπιτοπίως, ἧτοι ἐν ἧ κείνται κώμη ἢ χωρίον, δι' ἀμερολήπτων ἄμα δὲ καὶ τῶν τοιούτων γυνῶν ἐχόντων κατοικίων ἐξερευνώμεναι, προσφέρονται κατὰ τάξιν πρὸς τοὺς δικαιοῦχος, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω παραχωρηθέντων οὐχὶ ἐπὶ ζήτησιν τοῦ δημοσίου ὀρισησόμενου ποσοῦ, καὶ ἂν ἐκείνοι θέλωσι νὰ τὰς λάθωσιν, ἀνατίθενται καὶ παραχωροῦνται αὐτοῖς ἀνευ δημοπρασίας· ἀκολούθως δὲ συντάσσεται ἡ περὶ τούτων ἀνήκουσα ἐκθεσις· ἀλλ' ἢ ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου γενομένη ἐξακριβώσεις τότε μόνον ἀρκεῖ, ὅταν αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος γαίαι ἀποτελεῶσιν ἔλασσον τῶν ἑκατῶν στρεμμάτων· ἂν ὑπερβαίνωσι τὸν ἀριθμὸν τούτων, πρὸς ταῖς γενομέναις ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου ἐξετάσεσι προστίθενται καὶ αἱ τοῦ Διοικητικοῦ, καὶ ἀκολούθως παραχωροῦνται αἱ γαίαι, ἐπίσης οὐχὶ δι' ἐκπλειστηριασεως. Οὐδόλως δὲ ἀναβληθήσεται, ἐπὶ τῇ προφάσει τῶν ἐρευνῶν τούτων, τὸ ἀνήκον ταπίον, οὐδ' ἀπολεσθήσονται τὰ δικαιώματα τῶν προσώπων, ὑπὲρ ὧν ὁ νόμος ὀρίζει αὐτό.

*Αρθρ. 17. Ἄν οἱ ἔχοντες τὸ τοῦ ταπίου δικαίωμα παραιτῶσιν τούτοι, μὴ θελήσαντες νὰ λάθωσι τὰς προσφερομένας γαίας ἀντὶ τοῦ ἀναλόγου ἀνταλλάγματος, παραχωρηθήσονται αὗται ἐπὶ δημοπρασίας, συντασσομένης ἐκθεσεως, ἐν ἧ γενήσεται μεία τῆς συμβάσεως ἀποποίησησεως τῶν δικαιοῦχων.

*Αρθρ. 18. Αἱ γαίαι αἰτινες, ἐλλείψει ἀτόμων, ἐχόντων τὸ τοῦ ταπίου δικαίωμα, ἢ συνεπείᾳ παραιτήσεως· ἀπὸ τοῦ δικαιοῦματος τούτου, ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Κράτος, κατὰ δὲ τὸ 77 ἄρθρον τοῦ Νόμου, εἰσὶν ἐπὶ δημοπρασίας παραχωρητέαι, μέχρι μὲν ἑκατῶν στρεμμάτων ἐκπλειστηριασθήσονται διὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἀπὸ δὲ 100 μέχρι 500 δημοπρατηθήσονται ἐκ δευτέρου διὰ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, καὶ παραχωρηθήσονται ἀντὶ τοῦ ὀρισηθέντος ποσοῦ εἰς τὸν πλειοδοτήσαντα, συντασσομένης τῆς ἀναγκαίας ἐκθεσεως· ἂν δὲ ὦσιν ὑπὲρ τὰ 500 στρέμματα, μετὰ τὴν ἐν τοῖς ῥηθείσι συμβουλίοις δημοπρασίαν, ὑποβληθήσεται ἐκθεσις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως δημοπρατηθῶσι κατ' ἐπιανάληψιν ἐν τῷ αὐτῷ αὐτοκρατορικῷ Ταμείῳ. Ἀπὸ τῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀφίξεως τῶν ἐκθεσεων ἐντὸς τριῶν μηνῶν κατὰ μέγιστον ὅρον ἀποπερατωθήσεται ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος δημοπρασία. Καὶ τίνες μὲν εἰσὶν οἱ δικαίωμα ταπίου ἔχοντες, περὶ τούτου ποιεῖται ἐν ἐκ-

τάσει λόγον ὁ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικὸς νόμος· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν κτηνὴ γῆς ἐχόντων, εἰς τὴν τελευταίαν δὲ τῶν δικαιοῦχων τάξιν ἀναγομένων χωρικῶν, τὸ ἐπὶ τοῦ ταπίου δικαίωμα περιστρέφεται εἰς κεχωρισμένας γαίας, ἀναλογούσας πρὸς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, τούτου ἕνεκεν, προκειμένων γαιῶν, ὧν ὁ χωρισμὸς καὶ ἡ διαίρεσις ἐστὶν ἐπιβλαβής, ὅποια αἱ μεγάλης ἐκτάσεως γαῖαι καὶ αἱ τῶν τσιφτλικίων, τὸ δικαίωμα τοῦ ταπίου ἐκτείνεται μόνον μέχρι τοῦ ὀγδόου βαθμοῦ, περὶ οὗ διαλαμβάνεται τὸ 59 ἄρθρον τοῦ ῥηθέντος νόμου.

Ἄρθρ. 19. Τὸ προκαταβαλλόμενον ἀντάλλαγμα τῶν ὑπὸ τοῦ Κράτους παραχωρουμένων γαιῶν τούτων, καὶ τὰ ὡς ἀνωτέρω ληφθησόμενα ἐξόδα ἐκποιήσεως ἢ μεταβιβάσεως, καὶ ἡ τοῦ χάρτου ἀξία ἀνήκουσιν ἅπαντα εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 20. Πρὸς τὸν ἀναγγεῖλαντα τὴν ὑπαρξίν γαιῶν, ὧν τὸ τῆς κατοχῆς δικαίωμα ἀνήκει μὲν εἰς τὸ δημόσιον, περὶ ὧν δὲ ἡ ἀρχὴ δὲν ἔλαβε γνώσιν ἀπ' εὐθείας, δοθήσεται, μετὰ τὸν διὰ τοῦ συμβουλίου πλειστηριασμὸν καὶ τὴν παραχώρησιν αὐτῶν, ὡς ἀμοιβὴ τῆς ἀγγελίας, πέντε γρόσια τοῖς ἑκατὸν ἐκ τοῦ καταβληθέντος ἀνταλλάγματος.

Ἄρθρ. 21. Γενομένης ἐκποιήσεως, μεταβιβάσεως, ἢ παραχωρήσεως γαιῶν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, καταβληθέντων δὲ τῶν διὰ τὴν ἐκποίησιν καὶ μεταβιβάσιν ἐξόδων, ἢ τοῦ ἀνταλλάγματος, οὐδεμίαν συμβαίνει χρονοτριβὴ μειροσού ἀποσταλῆ καὶ δοθῆ τὸ ἀνήκον ἔγγραφο, ἀλλὰ δίδεται ἀνεὺ ἀναβολῆς εἰς τὸν νέον κάτοχον τῶν γαιῶν, ὅπως κατέχη καὶ καλλιεργῆ αὐτάς, κατάλληλον ἐνδεικτικῶν, τῆ σφραγίδι τοῦ συμβουλίου ἐσφραγισμένον, ἰσχύν μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ τίτλου τῆς κατοχῆς.

Ἄρθρ. 22. Ἐν τῇ ἐδρᾷ τῆς διοικήσεως κρατεῖται βιβλίον χωριστὸν διὰ τὰς ἐν ἑκάστῃ ὑποδιοικήσει γαίας, ἐνθα καταχωροῦνται αἱ γινόμεναι ἐκποιήσεις, μεταβιβάσεις καὶ παραχωρήσεις αὐτῶν.

Ἄρθρ. 23. Αἱ πρὸς ἔκδοσιν τῶν περὶ γαιῶν τίτλων γραφόμεναι ἐκθέσεις, τυθήμεναι χωριστὰ ἐντὸς φακέλλου, πέμπονται εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον κατ' εὐθείαν διὰ τοῦ ταχυδρομίου. Ἄλλ' ἂν ὁ μέλλον νὰ λάβῃ κατοχὴν τῶν γαιῶν θέλῃ νὰ προσαγάγῃ αὐτὸς τὴν περὶ τούτου ἐκθεσιν εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον, καὶ τοῦτο ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρ. 24. Αἱ περὶ δόλου καὶ ἀπάτης καὶ ἄλλαι τοιαῦται δίκαι ἐπὶ βασιλικῶν γαιῶν, κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον δικαζόμεναι, διεξαχθῆσονται παρουσία τῶν τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἐκπροσωπούτων οικονομικῶν ὑπαλλήλων, ἢ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῆς ὑπὸ τῶν κατόχων ὑποθηκείσεως τῶν δημοσίων γαιῶν ἀπέναντι χρέους.

Ἄρθρ. 25. Κατὰ τὴν διακέλυσιν τοῦ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικοῦ νόμου, ἐπιτρέπεται καὶ ἰσχύει ἡ ὑπὸ τοῦ κατόχου ὑποθηκείσεως βασιλικῶν γαιῶν πρὸς ἐξασφάλισιν χρέους· ἀλλ' ἂν ὁ ἔχων αὐτὰς ὑποθηκούμενας ἀποθάνῃ μὴ καταλιπὼν κληρονόμους ἀπολαμβάνοντας κληρονομικὸν ἐπὶ γαιῶν δικαίωμα, ὁ δανειστής δὲν δύναται νὰ τὰς λάβῃ ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφειλομένων, ἀλλὰ πρέπει ἐξάπαντος νὰ παραχωρηθῶσι διὰ ταπίου. Ἐν τούτοις, χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, ἐξεδόθη κατ' ἐπιείκειαν ὑψηλὸν αὐτοκρατορικὸν διάταγμα τῆ 9 Ῥεμεζάν 1274, ὅπως δύναται ὁ δανειστής νὰ λάμβάνῃ τὰ ὀφειλόμενα αὐτῷ διὰ τῆς τῶν ὑποθηκούμενων γαιῶν ἐκποιήσεως, θέλομεν δὲ διαλάβῃ ἐνταῦθα περὶ τῶν ἀπαιτουμένων ἐπὶ ὑποθηκείσεως γαιῶν.

Ἄρθρ. 26. Ἄν τις, βασιλικῶν γαιῶν κάτοχος, προτιθῆται νὰ δανεισθῆ χρημάτα, ἐξασφαλίζων τὸν δανειστὴν δι' ὑποθηκείσεως ὧν διὰ ταπίου κατέχει γαιῶν, ἀμφοτέρω, τούτεστι αὐτὸς τε καὶ ὁ δανειστής, ἢ πληρεξούσιοι αὐτῶν προσερχόμενοι εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον, ἂν ὦσιν εἰς ἐπαρχίαν, ἢ εἰς τὸ τῆς Διοικήσεως ἢ τῆς Γ. Διοικήσεως συμβούλιον, ἂν ὦσιν εἰς τὰς ἐδρας τούτων, παρουσία τῆς Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς, ἐκθέτουσι σαφῶς τὸ ποσὸν καὶ τὰ ὄρια τῶν γαιῶν, τὸ κεφάλαιον τῶν χρημάτων καὶ τοῦ πληρωτέου τόκου, οὐχὶ ἀνωτέρου τοῦ νομίμου, καὶ τὴν περὶ ὑποθηκείσεως συμφωνίαν. Ἐπὶ δὲ τῇ δηλώσει αὐτῶν συντάσσεται ἐπίσημον συμβόλαιον, δίδεται ὡς παρακαταθήκη τὸ ἀνὰ χεῖρας ὑπάρχον ταπίον εἰς τὸν ὑποθηκικὸν δανειστὴν, καὶ καταχωρεῖται ἡ ὑπόθεσις ἐν περιλήψει εἰς ἰδιαιτέρον βιβλίον, κρατούμενον ἐπὶ τούτῳ. Ἀκολουθῶν, ὅταν ὁ ὀφειλέτης, πληρῶσας ἢ ἐδανείσθῃ, πρόκειται νὰ ἐξαλειφῇ τὴν ὑποθήκην, ἀμφοτέρω πάλιν οἱ συναλλαζόμενοι προσέρχονται εἰς τὸ ἀρμοδίον συμβούλιον, καὶ ἀποδίδονται μὲν τὸ τε περὶ τοῦ δανείου ἔγγραφο καὶ τὸ ταπίον, σημειοῦνται δὲ τὰ δέοντα ἐν τῷ ῥηθέντι βιβλίῳ.

Ἄρθρ. 27. Τὰς ὡς ἀνωτέρω ὑποθηκούμενας γαίας οὐδ' ὁ ὑποθηκείσεως, οὐδ' ὁ ὑποθηκικὸς δανειστής δύναται νὰ ἐκποιήσῃ, ἀλλὰ, κατὰ τὸ 117 ἄρθρον τοῦ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικοῦ νόμου, ἂν, ταχθείσης προθεσμίας, ὁ ὀφειλέτης διώρισεν ἢ τὸν ὑποθηκικὸν δανειστὴν ἢ ἕτερον τινὰ πληρεξούσιον ὅπως πωλήσῃ τὰς γαίας καὶ ἀποδώσῃ ἐκ τοῦ τιμήματος τὰ χρεωστούμενα. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν αὐτὸς δὲν ἤθελε πληρῶσαι ἐμπροθέσμω, τότε ὁ πληρεξούσιος οὗτος διὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου ἐκπλειστηριάζει δημοσίᾳ καὶ ἀληθῶς αὐτάς, ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως καὶ

τῆς ἀξίας των, ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος, ἀπὸ δεκαπέντε ἡμερῶν μέχρι δύο μηνῶν τὸ πολὺ, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ἐξοφλεῖται τὸ χρέος. Ἡ περὶ τῆς ὀ λόγος ὑπὸ ἕρον πληρεξουσιότης πρέπει ἄρα νὰ ὑπάρχῃ κατακεχωρημένη εὐκρινῶς ἐν τῷ ἐπίσημῳ συμβολαίῳ, τῷ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανομένη. Ἄλλως, ἂν δὲν ἀναφέρεται ἐντὸς τοῦ συμβολαίου τούτου, δὲν δύναται νὰ προταθῇ τοιαύτη πληρεξουσιότης.

Ἄρθρ. 28. Ἐὰν τις, ὑποθηκεύσας, ὡς εἴρηται, ἐν γνώσει τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, ἢς διὰ ταπίου κατέχει γαίαις, ἀποθάνῃ πρὸ τῆς ἀποτίσεως τῆς ὀφειλῆς, αὕτη, ὡς τὰ λοιπὰ χρέη, ἐξοφλεῖται ἐκ τῆς ἐπαρκοῦς περιουσίας αὐτοῦ. Εἴτε δὲ οὐδεμίαν κατέλιπε περιουσίαν, εἴτε ἢ καταλειφθεῖσα δὲν ἔκρινεν εἰς πληρωμὴν τῶν χρεῶν, τοῦ ἀποθανόντος τὰ τέκνα, ἢ ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ δὲν δύναται νὰ λάβωσι κατοχὴν τῶν περὶ ὧν ὀ λόγος γαιῶν, ἂν δὲν ἀποδώσωσιν ἐντελῶς τὰ ὀφειλόμενα, ὃ δὲ δανειστής δικαιοῦται νὰ παρεμποδίσῃ ταύτην μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχουσι κληρονόμοι τοῦ ἀποθανόντος, εἰς οὗς περιέρχεται ἢ τῶν γαιῶν νομῆ, ὑπάρχουσι ὅμως ἀπολαύοντες τοῦ δικαιώματος τοῦ ταπίου, δὲν ζητεῖται διὰ τοῦτο ἢ καταβολὴ τοῦ ἀναλόγου ποσοῦ, ἀλλ' ἐκτιθέμεναι εἰς δημοπρασίαν αἱ γαῖαι, παραχωροῦνται εἰς τὸν ἔχοντα τὸ δικαίωμα τοῦ ταπίου, ἂν βελήσῃ νὰ τὰς λάβῃ προσφέρων τὸν ἐπὶ δημοπρασίας ἐπιτευχθέντα ἀνώτατον ἕρον· ἀφ' οὗ δὲ καταβῆθ' ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου ποσὸν ἴσον τῇ ἐτησίᾳ προσόδῳ αὐτῶν, ἀντὶ τοῦ διὰ τὸ ταπίον ὠρισμένου, διὰ τῶν λοιπῶν χρημάτων πληρόνεται τὸ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος μὴ ἐξοφληθὲν χρέος. Ἐὰν ὅμως ὁ δικαίωμα ταπίου ἀπολαύων δὲν βελήσῃ νὰ δώσῃ τὸ ἐπὶ δημοπρασίας προσερχθὲν ποσόν, ἢ ἂν οὐδεὶς ὑπάρχῃ ἔχων δικαίωμα ταπίου ἐπὶ τῶν γαιῶν, ὧν ὁ ἀποθάνων ἦτο κάτοχος, αὐτὰ παραχωροῦνται εἰς τὸν πλειοδοτήσαντα, ἀφαιρέσει δὲ ἐπίσης ἴσου τῇ ἐτησίᾳ προσόδῳ ποσοῦ διὰ τὸ δημόσιον ταμεῖον, διὰ τοῦ πλεονάζοντος πληρόνεται τὸ περὶ οὗ ὀ λόγος δάνειον.

Ἄρθ. 29. Καθ' ἀπάσας τὰς ῥηθείσας περιπτώσεις ἂν τυχόν μὴδὲ τὸ τῶν γαιῶν ἀντάλλαγμα ἀρκέσῃ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους, ὁ δανειστής οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν δικαιοῦται ν' ἀπαίτησῃ τὸ ὑπόλοιπον, οὐδὲ νὰ λάβῃ τοῦτο ἐξ ἀνταλλάγματος γαιῶν τοῦ ὀφειλέτου, ἐν τῷ συμβολαίῳ καὶ τῷ βιβλίῳ μὴ ἐγγεγραμμένων ὥστε τὸ χρέος πρέπει νὰ καλύπτεται ὑπὸ τοῦ, μετὰ τὴν ἀφαιρέσιν τῆς ἐτησίας προσόδου, περισσεύοντος ἀνταλλάγματος τῶν ὑποθηκωσμένων γαιῶν δὲν θέλουσι δὲ ἐκποιήσθαι γαῖαι διὰ τὸ πλεονάζον χρέος.

Ἄρθρ. 30. Ἐὰν ὁ δανειστής καὶ ὁ ὀφειλέτης, μὴ τηρήσαντες τὰ διατασσόμενα ἀνωτέρω, συνάψωσι συμβόλιον ἰδιωτικὸν κατ' ἰδίαν αὐτῶν αἴρεσιν, τὸ συμβόλιον τοῦτο ἔσεται ἐν παντὶ χρόνῳ ἄκυρον. Τελευταίον, αἱ ἐξ ὑποθήκης πηγάζουσαι δίκαι θεωρηθήσονται, παρόντως τοῦ ἀρμοδίου

οικονομικοῦ ὑπαλλήλου, ἐν τῷ ἐγγχωρίῳ συμβολαίῳ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπίσημου συμβολαίου καὶ τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ σημειώσεως, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐποιήσάμεθα λόγον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τσιφτλικῶν τῶν ἀνηλίκων.

Ἄρθρ. 31. Τὰ κοινῶς λεγόμενα τσιφτλίκια, τούτεστι κτήματα συνιστάμενα ἐξ οἰκοδομῶν, κτηνῶν, ὑποζυγίων, ἀμπέλων καὶ ἄλλων ἰδιοκτησιῶν, καὶ τῶν ταύταις παρεπομένων καλλιεργησίων βασιλικῶν γαιῶν, περιελθόντα λόγῳ κληρονομικῶ ἐἰς ἀνήλικα, ἂν ἦναι πιθανὸν νὰ ἐκμισθωθῶσιν ἐπὶ μισθώματι ἴσῳ πρὸς τόκον 2 καὶ $\frac{1}{2}$ τοῖς 500 ἐπὶ τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας των, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ἕρον τοῦ ν' ἀντικαθιστῶνται ὑπ' ἄλλων καθῆσον ἐκλείπουσιν ἢ φθείρονται τὰ ἐν αὐτοῖς θρατὰ, ἦτοι αἱ ἰδιοκτησίαι καὶ τὰ ζῶα, νὰ ἦναι δηλαδή *σιδηροκέφαλα*, τότε διατηροῦνται ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀνηλίκων, ὡς ἔχουσι, μεχριστοῦ ἐκείνοι γίνωσιν ἐνήλικες.

Ἄρθρ. 32. Ἐὰν τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τοῖς τσιφτλικίοις ὡς κινητὰ, τῶν δὲ λοιπῶν, ὡς οἰκημάτων τινῶν καὶ ἀχρῶνων ἢ καταστροφῇ ὀλιγίστην δύναται νὰ ἐπαγάγῃ ζημίαν ἀναλόγως πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν γαιῶν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐκποιουμένων ἀνευ ἀναβολῆς τῶν κινητῶν, ἐκμισθῶνται αἱ γαῖαι ἐφ' οἰφθῆτιν μισθώματι, καὶ διατηροῦνται ἐπίσης ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀνηλίκων.

Ἄρθρ. 33. Ἀποδειχθέντος, σύμφωνα τῷ ἱερῷ νόμῳ, τῇ καταθέσει πραγματοποιημένων, ὅτι τὰ ἐν τοῖς τσιφτλικίοις ἀκίνητα εἶναι ἀμπελοι, κῆποι, μύλοι, οἰκοδομαὶ μεγάλαι· ἦτοι κτήσεις οὐκ εὐκαταφρόνητοι, ἐκ τῆς φθορᾶς τῶν ὀποίων θέλουσι ζημιωθῆ πολὺ οἱ ἀνήλικες, πωλοῦνται ἅπαντα ταῦτα ἐπὶ δημοπρασίας. Συνεπεῖα δὲ τοῦ πρὸς τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀρχαιοφυλακεῖον πεμφθησομένου τίτλου ἀγοροπωλησίας, ὡς καὶ τῆς περὶ τούτων ἐκθέσεως, ἐπιτραπήσεται καὶ ἡ τῶν γαιῶν ἐκποιήσις, τῶν παρεπομένων ταῖς πωληθείσαις ἰδιοκτησίαις. Τὸ αὐτὸ καὶ περὶ τῶν γαιῶν, τῶν ὀποίων γίνεται χρῆσις ὡς παρηρητημένων οἰκίᾳ τινὶ, καὶ ὧν νομικῶς ἀπεδείχθη, ὡς ἀνωτέρω, ὅτι ἐλαττωθήσεται πολὺ ἡ ἀξία, ἂν χωρισθῶσιν ἀπ' αὐτῆς, ἐπιτρέπεται δηλονότι καὶ τούτων ἡ ἐκποιήσις, καθ' ἣ εἴρηται, μετὰ τῆς οἰκίας.

Τῇ 8 Δεκεμβρίου-αχίρ 1275. (1)

Συμπλήρωμα. — Ἐπὶ βασιλικῶν γαιῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀφερωμένων καὶ ἰδίας ὑπὲρ τινος ὀρισμένων, ἢ περὶ ὑποθήκης ἀγωγή ἀπορρίπτεται, μὴ ὑπάρχοντος συμβολαίου.

Τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1278.

(1) Ἡ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ νόμου τούτου τεθείσα χρονολογία εἶναι ἐσφαλμένη.

ΟΔΗΓΙΑΙ

ἀφορῶσαι τοὺς τίτλους τῆς τῶν βασιλικῶν γαιῶν
κατοχῆς (σενέτια ταπίων).

(Τῆ 7 Σιαμπᾶν 1276.)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Αἱ περὶ βασιλικῶν γαιῶν θεμελιώδεις διατάξεις, ὡς καὶ αἱ ρυθμιζόμεναι τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐνέργειαι τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων ἐξετέθησαν, αἱ μὲν ἐν τῷ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικῷ νόμῳ, τῷ ἐκτυπωθέντι καὶ δημοσιευθέντι τῷ 1274 ἔτει, αἱ δὲ ἐν τῷ περὶ ταπίων κανονισμῷ, τῷ ἐκτυπωθέντι καὶ δημοσιευθέντι τῷ 1275. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ, χάριν πλείους εὐχερείας καὶ ἀσφαλείας συνάμα, ἐλήφθη ἡδὴ τακτικώτερον μέτρον καθ' ὃ, ἀντὶ τῶν κατὰ τὸ 21 ἄρθρ. τοῦ ῥηθέντος κανονισμοῦ ἐκδοτέων ἐνδεικτικῶν, ἐσφραγισμένων τῆ σφραγίδι τοῦ συμβουλίου, ὅπως ἐπέχωσι τὸν τίτλων ταπίου μέχρι τῆς ἀποστολῆς τοιούτων ὑπὸ τοῦ δαφιλῶς ἀρχαιοφυλακείου πρὸς τοὺς γαιῶν κατόχους, πρέπει νὰ ἐκδίδωνται τοῦ λοιποῦ ἐντυποὶ ἐνδεικτικοὶ πίνακες, κατὰ τὰ περὶ τούτου ἰδίως ὑποδειχθέντα καὶ ὠρισμένα συνταταγμένοι, ἐκκοπόμενοι δὲ ἐκ διπλοτύπων ἀπερ' ἐπέμψθησαν πανταχοῦ, ὡς ἐκ τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης τινὲς τῶν ἐν τῷ ῥηθέντι κανονισμῷ διατάξεων φυσικῶ τῷ λόγῳ ἐτροποποιήθησαν, ἄλλαι δὲ χρῆζοῦσι διασαφίσεως. Καὶ δημοσιεῖται μὲν κανονισμὸς ἐκτενὴς, περιέχων ἀνεπτυγμένα τὰ ἄρθρα τοῦ ἡδὴ ὑπάρχοντος, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ ἐκδίδονται προσωρινῶς αἱ ἀκόλουθοι ὁδηγίαι, θεραπεύουσαι προχειρῶς τὴν ὑπάρχουσαν ἀνάγκην.

Ἄρθρ. 1. Ἐφ' οἰουδήτινος λόγου ἂν στηρίζεται ἡ νομῆ, ἀπολύτως εἰς οὐδὲνα ἐπιτρέπεται τοῦ λοιποῦ νὰ νέμηται βασιλικὰς γαίας ἀνευ ἐγγράφου τίτλου. Ἐπομένως ὑποχρεωθῆσονται οἱ μὲν μὴ ἔχοντες ἐγγράφον νὰ λάβωσι τοιοῦτον, οἱ δ' ἔχοντες παλαιὸν (ἐκτός ἂν ἦ ἐκ τῶν ἐγγράφων Ταπίων, τῶν φερόντων ἐπιγεγραμμένον τὸ αὐτοκρατορικὸν σημεῖον Τουγρᾶ,) ν' ἀνταλλάξωσιν αὐτὸ πρὸς νέον. Ἡ μετ' ἐπιμελείας ἐνέργεια τῶν ἀναγκαιῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐξακριβώσεων ἀνατίθεται εἰς τοὺς Γ. Διοικητάς, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς διοικητικὰς ἀρχάς, εἰς τὰ μέλη τῶν συμβουλίων, τοὺς οικονομικοὺς ἐφόρους, τοὺς δημάρχους καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ταπίων γραμματεῖς, ἐσομένους ἀπαντας ὑπολόγους ἐν περιπτώσει παραλείψουσι ἢ ἀμελείας. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ταπίων γραμματέως

ἐκλεγῆσεται καὶ προσληφθῆσεται ὁ ἐμπιστοσύνης ἀξίος καὶ ἱκανότερος μεταξὺ τῶν δικαστικῶν καὶ τῶν διοικητικῶν γραμματέων.

Ἄρθρ. 2. Προκειμένου νὰ ἐκπονήσῃ τις τὰς ἐαυτοῦ γαίας, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ περὶ ταπίων κανονισμοῦ διατασσόμενων ἐκτελεσθήσονται· ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὸ ληφένον νέον μέτρον, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συντάττῃται χωριστὴ ἐκθέσις δι' ἐκ ἀστὴν ὑπόθεσιν, τὰ περὶ μεταβιβάσεως, παραχωρήσεως ἢ ἐκποιήσεως γαιῶν κτλ. παρεγγραφῆσονται, κατὰ τὸν ἐκτυπωθέντα ἐξηγητικὸν κανονισμόν, καθ' ἕκαστον μῆνα εἰς ἐντύπους ἐκθέσεις (ἐν τε τοῖς δήμοις καὶ ἐν ταῖς ἑδραῖς τῶν διοικήσεων), καὶ ἐντὸς τοῦ μηνὸς ὅσοι ἂν συμποσώθωσι δεικτικοὶ πίνακες, πεμφθῆσονται ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἅπαντες διὰ μιᾶς πρὸς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον. Καὶ ἐπιτρέπεται μὲν, κατὰ τὴν χρείαν, νὰ σταλῶσι πρὸ τῆς συμπλήρωσεως τοῦ μηνὸς οἱ σωρευθέντες πίνακες, ἀλλ' ἀπηγόρευεται ἀπολύτως νὰ κρατῶνται εἰς τὸν τόπον ἔθλα ἐξεδόθησαν καὶ νὰ ἐμποδίζῃται ἡ ἀποστολὴ τῶν ὑπὲρ τὸν μῆνα.

Ἄρθρ. 3. Τοῦ λοιποῦ δὲν γίνονται σημειώσεις εἰς τὰ περιθώρια τῶν περὶ νομῆς τίτλων, ἀλλὰ δι' ἐκάστην ὑπόθεσιν ἐκδοθήσεται νέον ἐγγράφον, καὶ ληφθήσονται δι' ἕκαστον ἐγγράφον γρόσια τρία, ὡς ἀξία τοῦ χάρτου, καὶ ἐν γρόσιον προσέτι ὡς γραφικὸν ἐξέοδον, πρὸς ὄφελος τοῦ ἐγχωρίου ἐπὶ τῶν ταπίων γραμματέως· ἕτερον δὲ οὐδέν.

Ἄρθρ. 4. Ἀποθανόντος τινὸς καὶ μὴ καταλιπόντος κληρονόμον εἰς τὸν περιέρχονται αἱ γαίαι ἄς κατεῖχεν, ἂν ἐξακριβωθῇ ὅτι αὐταὶ κατελήφθησαν κρῦφα, τότε κατὰ τὸ 77 ἄρθρον τοῦ περὶ γαιῶν νόμου, ἂν ὁ καταλαβὼν αὐτάς ᾖ ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ταπίου, παραχωροῦνται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ ἀναλόγου ποσοῦ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, τοῦτέστι ὅτε ἀνεφάνη ἡ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν ἀπόκρυψις. Ἐν περιπτώσει δὲ καὶ ἢν δὲν θελήσῃ, ἢ καθ' ἢν ὁ καταλαβὼν τὰς γαίας δὲν ἔχη δικαίωμα ταπίου, τότε παραχωροῦνται ἐπὶ δημοπρασίας εἰς τὸν πλειοδοτήσαντα. Ἄλλα κατὰ τὸ ἡδὴ καθιερωθὲν νέον σύστημα, ἂν ὁ ἔχων δικαίωμα ταπίου, μὴ ὑπάρχοντος νομίμου λόγου κωλύοντος, ἦτοι, χωρὶς νὰ ᾖ ἀνήλιξ, ἢ παράφρων, ἢ παλιμπαις ἢ ἄπὸν ἐκ τῆς πατρίδος, δὲν προσέλθῃ ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν χώραν ἀφίξεως τῶν διπλοτύπων, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐπισημασθέντα λόγον, ὅπως ζητήσῃ διὰ τοῦ συμβουλίου νέον τίτλον ταπίου διὰ τὰς ὡς ἀνωτέρω κρῦφα καταληφθείσας γαίας, λαμβάνων ἐν τοσούτῳ τὸ ἀνῆκον ἐνδεικτικόν, ἀποδειχθῆ δὲ ἀκολουθῶς ἢ πράξις του αὐτῆ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἐξετάζεται πλέον τὸ ἀνάλογον ἀντάλλαγμα, ἀλλ' ἐκπλειστηριαζόμεναι αἱ γαίαι προσφέρονται αὐτῷ ἀντὶ τοῦ ἐπὶ δημοπρασίας ἐπιτευχθέντος τιμήματος, καὶ ἂν μὲν δῶσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, παραχωροῦνται αὐτῷ, ἂν δὲ οὐχί, λαμβάνεται ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐγγράφον δηλοῦν ὅτι ἀπεποιήθῃ νὰ τὰς λάβῃ, δίδονται δὲ πρὸς τὸν προσ-

νεγκόντα τὰ πλείω. Αἱ κατὰ τόπους ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ ἐξηγησῶσι τούτο προσκόντως εἰς πάντας, ὅπως τὸ ἐννοήσωσιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 5. Αἱ ἀπὸ τῶν ἀκρίων χωρίου τινὸς ἀπέχοντες χέρσοι τόποι παραχωροῦνται, ὅπως ἐκχερσωθῶσι, δωρεάν, κατὰ μὲν τὸ 12 ἄρθρον τοῦ περὶ ταπίων κανονισμοῦ ἐπὶ πληρωμῇ μόνον 3 γροσίων ὡς ἀξίας χάρτου, κατὰ δὲ τὸ νέον μέτρον, τῇ προσθήκῃ καὶ 1 γροσίου διὰ τὸν γραφῆν· ἀλλ' οἱ ἀροτριωθέντες ἤδη, μείναντες ἐν τούτοις ἀκαλλιεργήτοι, ὡς ὄντες ἄνευ κατόχου, δὲν ὑπάγονται εἰς τὸν κανὼνα τούτον, καὶ παραχωροῦνται ἐκπλειστηριαζόμενοι. Πρὸς ἐκχέρσωσιν δὲ καὶ εἰς ἀροσίμους μεταποιῆσιν τῶν χέρσων τόπων ἀπαιτουμένης ἐπίσης, κατὰ τὸ 103 ἄρθρον τοῦ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικοῦ νόμου, τῆς ἀδείας τοῦ Δημοσίου, οἱ κατέχοντες γαίας, δε μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ βηθέντος νόμου ἐξεχέρσωσαν, χωρὶς νὰ λάβωσι τὴν ἀδειαν τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεωθῶσιν εἰς πληρωμὴν τοῦ ἀναλόγου ἀνταλλάγματος καθ' ἣν ἐποχὴν κατέλαβον καὶ ἐκαλλιεργῆσαν αὐτάς, ὅπως τοῖς παραχωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τούτου δὲ, ἂν, συμμορφούμενοι πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην, οἱ τοιοῦτοι ἐλθῶσιν ἐντὸς τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ταχθείσης ἐξαμήνου προθεσμίας (μὴ ὑπάρχοντος νομίμου κωλύματος) διὰ νὰ δώσωσι τὸ ἀνάλογον ἀντάλλαγμα καὶ ζητήσωσι τὸ ἀνήκον ἐγγραφοῦ· ἄλλως ἢ παραχώρησις γενήσεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ καταβολῇ τοῦ νῦν ἀναλόγου ἀνταλλάγματος.

Ἄρθρ. 6. Τὸ ληφθὲν ἀνάλογον ἀντάλλαγμα διὰ τὰς παραχωρηθσομένας πρὸς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ταπίου γαίας, δὲν εἶναι τὸ ἐπὶ δημοπρασίας προσφερόμενον ποσόν, ἢ τὸ ἄλλως ὑπὸ τινος τυχόν διδόμενον, ἀλλ' ἡ ἀληθὴς τῶν γαιῶν ἀξία, ταχθεῖσα ὑπὸ ἀμερολήπτων πραγματογνωμόνων ἐπὶ τῇ βράσει καὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς ἀξίας ἄλλων τοιούτων ἐπομένως, ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκπλειστηριασις τῶν, μετὰ θάνατον τῶν κατόχων, διὰ ταπίου παραχωρησίμων, ἀφ' ἑτέρου δὲ, τοῦ ληφθὲν ἀνταλλάγματος ἀνήκοντος εἰς τὸ Δημοσίον κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον, ἂν οἱ πραγματογνώμονες εἴτε λαβόντες χρήματα ἢ δι' ἄλλον οἰονδήποτε λόγον ὀρίσῃσι μείζον ἢ ἔλασσον τίμημα, παιδευθῶσιν αὐτῶν τῇ διακελεύσει τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Ἰδίως δὲ εὐθύνονται ὡς πρὸς τούτο οἱ πολιτικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι. Προκειμένης ἐκτιμήσεως τῶν γαιῶν, ὅπως πληρωθῇ τὸ σύνθετος ἐξοδόν, ἡ αὐτὴ καταβληθήσεται φροντίς καὶ ἐπιμέλεια.

Ἄρθρ. 7. Ὅσακις δίδεται ἐγγραφοῦ τίτλος διὰ γήπεδα οἰκοδομῶν, τσιφλικίων, ἢ τόπους ἀμπέλων, κήπων καὶ τῶν τοιούτων, ληφθήσεται ἐκ τῆς ἀξίας αὐτῶν ἐξοδόν πέντε τοῖς ἑκατόν. Ἐπὶ δὲ τῆς ἐκτιμήσεως τούτων τῶν τόπων ἐφαρμόζεται ὁ κανὼν τοῦ νὰ μὴ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν τὰ ἐπιχειρήματα, οἰκοδομήματα, κλήματα, δένδρα, ἀλλὰ νὰ προσδιορίζεται ἡ ἀξία ὡς ἂν ἦσαν ἀγροὶ, καὶ μὴδὲν πλεον· καὶ ἐκ ταύτης τῆς ἀξίας

λαμβάνεται ἐξοδόν πέντε τοῖς ἑκατόν, οὐχὶ δὲ ἐξ ἐκείνης, ἣν ἔχουσιν εἰς ἣν ἤδη εὐρίσκονται κατὰστασιν. Ἄλλ' ἂν ὁ τόπος ἦναι δασώδης, ἔχων δηλονότι αὐτόφυτα δένδρα, τὸ ἐξοδόν πέντε τοῖς ἑκατόν ληφθήσεται ἐκ τοῦ ὅλου τῆς ἀξίας τῶν τε γαιῶν καὶ τῶν δένδρων.

Ἄρθρ. 8. Οἱ κατὰ τὸ 78 ἄρθρον τοῦ περὶ γαιῶν νόμου, νομίμως μὲν νεμόμενοι, σπηριζόμενοι δηλονότι ἐπὶ τινος τῶν τῆς νομῆς λόγων (οἷσι ὁ τῆς ἐκ τοῦ θανόντος περιλεύσεως τῶν γαιῶν εἰς τὸν δυνάμενον νὰ κληρονομήσῃ αὐτάς, ὁ τῆς ὑπ' ἄλλου τινὸς κατόχου ἐκποιήσεως, ἢ ὁ τῆς ὑπ' ἀρμοδίων προσώπων παραχωρήσεως), καὶ διὰ δεκαετοῦς ἀδιαφιλονεικῆτου νομῆς κτησάμενοι τὸ δικαίωμα τούτο, μὴ ἔχοντες δὲ ἀνὰ χεῖρας τίτλον ἐγγραφοῦ, οὗτοι λήφονται τὸ ἀνήκον ἐγγραφοῦ, πληρώσαντες ἐξοδόν γρόσια πέντε τοῖς ἑκατόν. Ὅφειλουν ὅμως καὶ οὗτοι νὰ πράξωσιν ὅ,τι ἀνωτέρω εἴρηται ἐντὸς τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας· παρελθόντος τοῦ χρόνου τούτου ἄνευ νομίμου κωλύματος, οἱ μὴ προσελθόντες διὰ νὰ λάβωσι τὸν ἀναγκαῖον τίτλον ὑποχρεοῦνται ἀκολούθως εἰς πληρωμὴν διπλασίου ἐξοδου.

Ἄρθρ. 9. Τὸ 11 ἄρθρον τοῦ περὶ ταπίων κανονισμοῦ διαλαμβάνει ὅτι οἱ ἔχοντες ἐγγραφοῦ παλαιὰ, ὑπὸ Σιπαχίδων, εἰσπρακτόρων καὶ τοιούτων ἄλλων ἐκδεδομένα, θέλουσι λάβει νέα ταπία, καταβάλλοντες γρόσια τρία διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου· ἀλλὰ τὰ παλαιὰ ταῦτα ἐγγραφοῦ πρέπει νὰ ὦσι πίστεως ἀξία, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν κατὰλληλα, τούτεστιν, ἀνάγκη ἢ τοῦ ἐγγράφου σφραγίς νὰ ᾖ γνωστὴ καὶ ὁμολογουμένη ἐν τῷ τόπῳ ἐνθα ἐξεδόθη· ἄλλως, τὸ ἀσφράγιστον ἢ τὸ ἀγνωστον σφραγίδα φέρον ἐγγραφοῦ δὲν θεωρεῖται ὡς ἀληθὴς καὶ ἐγκυρὸς τίτλος, οἱ δὲ κατέχοντες γαίας δυνάμει τοιούτων, ἀρρομιούμενοι πρὸς τοὺς μὴ ἔχοντας ἐγγραφοῦ, ἂν μὲν ἔχωσιν ἤδη κερτημένον τὸ τῆς νομῆς δικαίωμα, θέλουσι λάβει νέα, δίδοντες τὸ πέντε τοῖς ἑκατόν ἐξοδόν, τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου καὶ τὸ διὰ τὸν γραφῆν γρόσιον. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν ἔχουσι κερτημένον τὸ βῆεν δικαίωμα, ἐφαρμόζεται ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 περὶ κερτυμένων γαιῶν διάταξις. Καὶ οἱ φέροντες δὲ παλαιὰ, ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἔχοντα ἐγγραφοῦ ὡς ἀνωτέρω, ὀφείλουσι, νὰ προσαγάγωσι ταῦτα ἐντὸς τῆς βηθείσης ἐξαμήνου προθεσμίας, διὰ νὰ λάβωσι νέα παρελθούσης ταύτης ἄνευ νομίμου κωλύματος, θέλουσι πληρώσει τὸ σύνθετος ἐξοδόν τῶν πέντε τοῖς ἑκατόν.

Ἄρθρ. 10. Κατὰ τὸ 11 ἄρθρον τοῦ περὶ ταπίων κανονισμοῦ, ὅσοι ἀποδεδειγμένως (ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπιστήμων σημειώσεων) ἀπόλωσαν τὰ ἐγγραφοῦ αὐτῶν, θέλουσι λάβει ἄλλα, πληρόντορες μόνον γρόσια τρία δι' ἀξίαν χάρτου· ἀλλὰ τούτο ἐνοητέον περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ δαψιλοῦς ἀρχειοφυλακείου ἐκδεδομένων, ἄνωθεν τῷ αὐτοκρατορικῷ σημείῳ σημασμένων τίτλων ταπίου, παρὰ δὲ τῶν ἰσχυριζομένων ὅτι ἀπόλωσαν τίτλους πρὸ τοῦ 63 ἔτους ὑπὸ Σιπαχίδων ἐνοικιαστῶν, εἰσπρακτόρων καὶ ἄλλων τοιούτων δοθέντας, ληφθήσεται τὸ εἰωθὸς ἐξοδόν γροσίων πέντε

τοῖς ἑκατόν. Καὶ οἱ ἐξ ἐπίσημων σημειώσεων ἀποδεικνύομενοι ὅτι ἀπόλεσαν τὰ φέροντα *τουγγᾶν* ἔγγραφα αὐτῶν πρέπει ἐντὸς ἑξ ἡμερῶν νὰ λάβωσι τὰ νέα ἂν δὲ ἐντὸς τοῦ χρόνου τούτου παραλείψωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς διατάξεως ταύτης, μὴ ὑπάρχοντος κωλύματος νομίμου, ὑποβληθῆσονται ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ εἰθιμένου ἐξόδου πέντε τοῖς ἑκατόν. Οἱ δ' ἐκ τῶν ἐχόντων παλαιὰ μὲ *Τουγγᾶν* ἔγγραφα, θέλοντες νὰ τ' ἀλλάξωσι πρὸς τὰ νῦν συνταχθεῖσα νέα, ὀφείλουσι νὰ καταβάλωσι τρία μόνον γρόσια διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου καὶ ἕν διὰ τὸν γραφῆ, ἀκολουθῶς, κατὰ τὸ νέον μέτρον, οἱ πίνακες αὐτῶν πεμθῆσονται εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον ἄλλως τε ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναλλαγῆ ἐξήρηται ἐκ μόνης τῆς θελήσεως τῶν κατόχων τῶν τίτλων τούτων.

*Ἄρθρ. 11. Προκειμένου νὰ ἐκποιηθῆ εἰς τρίτον ἀδιανέμητος μερὶς κοινῆ κατεχομένων γαιῶν, προσφέρεται τῷ συγκατόχῳ, καὶ ἂν οὗτος δὲν θελήσῃ νὰ τὴν ἀγοράσῃ, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ δηλωτικὸν τοῦ γεγονότος, ἢ δὲ ὑπόβαισι σημειοῦται εἰς τὸ θυρίδιον τῶν ἐνδεικτικῶν πινάκων, ἔνθα γράφεται ἡ ἐκποίησις. Ἐπίσης, διανεμηθεισῶν γαιῶν κοινῆ κατεχομένων, ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικοῦ νόμου, πρέπει νὰ γενῆ δικαία ἡ διανομή, ἀνάγκη νὰ σημειοῦται ἐν τῷ αὐτῷ πάλιν μέρει, ὅτι διανεμήθησαν σύμφωνα πρὸς τὸν νόμον. Οἱ δὲ ὑπάρχοντες τίτλοι ἀλλάσσονται.

*Ἄρθρ. 12. Ὅταν μέρος γαιῶν, δυνάμει ἐνὸς ἢ πολλῶν τίτλων κατεχομένων, χωριζόμενον ἐκποιῆται, δίδεται εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐνδεικτικόν, ὡς ἐπὶ πάσης ἐκποιήσεως, ἐκπληροῦνται δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ νόμμοι διατυπώσεις. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἐκ τῆς τοιαύτης ἀφαιρέσεως ἐπέρχεται μεταβολὴ εἰς τὰ ὄρια καὶ τὸ ποσὸν τῶν στρεμμάτων, τὰ ἀναφερόμενα ἐν τοῖς ἀνά χεῖρας ἔγγραφοῖς τῆς τῶν γαιῶν κατοχῆς, τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀλλάσσονται.

*Ἄρθρ. 13. Ἐπὶ ἐκποιήσεως γαιῶν, μὴπω μεταβιβάσειων κατὰ τὴν τάξιν εἰς τὴν κληρονομικῆ λόγῃ περιῆλθον, λαμβάνονται παρ' ἀμφοτέρων τῶν συναλλαττομένων, ὡς εἰρηται ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ περὶ ταπίων κανονισμοῦ, ἐξοδὸν ἀνά πέντε γρόσια τοῖς ἑκατόν, παρὰ μὲν τοῦ ἐκποιούντος ὡς ἐξοδὸν μεταβιβάσεως, παρὰ δὲ τοῦ ἀγοραστοῦ ὡς ἐξοδὸν ἐκποιήσεως, ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνηται διὰ μιᾶς διπλοῦν ἐξοδὸν μεταβιβάσεως, λόγῳ ὅτι αἱ ῥηθείσαι γαῖαι μετεβιβάσθησαν εἰς τὸν πατέρα τοῦ ἤδη ἐκποιούντος ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἂν δὲ αἱ γαῖαι αὗται, αἱ μὴ δηλονότι κατὰ τὴν τάξιν τῷ κληρονόμῳ μεταβιβάσθαι, παραχωρῶνται δωρεάν εἰς τινὰ, τὸ τε παρὰ τοῦ πωλητοῦ ληφθῆσάμενον ὡς ἐξοδὸν μεταβιβάσεως καὶ τὸ παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ὡς ἐξοδὸν ἐκποιήσεως, ὀρισθῆσονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατ' ἐκτίμησιν ἀξίας τῶν γαιῶν.

*Ἄρθρ. 14. Κατὰ τὴν ἤδη εἰσαχθεῖσαν τάξιν, ἂν τις προτίθεται νὰ

ἐκποιήσῃ τὰς ἑαυτοῦ γαῖας, λαβὼν ἤδη τὸ ἐκ τῶν διπλοτύπων ἐκκεκομμένον ἐνδεικτικόν, ἀλλὰ πρὶν εἶτι φθάσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοφυλακεῖου ἐκδοτέον ἐπίσημον ἔγγραφον, πρῶτον καταβάλλεται τὸ τῆς ἐκποιήσεως ἐξοδόν, κατὰ τὸν κανονισμόν, ἀκολουθῶς δίδεται πρὸς τὸν νέον ἀγοραστὴν χωριστὸν ἐνδεικτικόν, τὸ δ' ἐν χερσὶ τοῦ ἐκποιούντος ὑπάρχον, προσαρτώμενον εἰς τὸν δεῦτερον πίνακα τοῦ πρὸς τὸν ἀγοραστὴν τοῦτον δοθέντος ἐνδεικτικοῦ, πέμπεται εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον. Εἰς δὲ τὸ μέρος τοῦ ἐνδεικτικοῦ πίνακος, ἐν ᾧ σημειοῦται ὁ λόγος τῆς παροχῆς τοῦ ἔγγραφου, καταχωρεῖται τὸ ἐξῆς: «ἐπειδὴ δὲν ἦλθεν εἰσέτι τὸ ἐπίσημον ἔγγραφον τοῦ ἀρχαιοφυλακεῖου, ἐπέμφθη ἐπισυναρτημένως τὸ πρὸς τὸ ἔγγραφον τοῦτο σχετικὸν παλαιὸν ἐνδεικτικόν.» Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν, πρὶν ἀφίχθῃ εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον ὁ πίναξ τοῦ νέου ἐνδεικτικοῦ, συνταχθῆν ἐπέμφθη ἤδη εἰς τὸν πρὸς τὸν ὄρον ὁ τίτλος, ὁ συνεπεία τοῦ παλαιοῦ ἐνδεικτικοῦ ἐκδοθεῖς, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ τίτλος οὗτος κρατεῖται καὶ φυλάττεται ἐκεῖ ἔνθα ἐπέμφθη, ἀκολουθῶς δὲ ὅταν φθάσῃ ὁ ἕτερος τίτλος, ὁ συνεπεία τοῦ νέου ἐνδεικτικοῦ ἐκδοθεῖς, δίδεται εἰς τὸν ἀγοραστὴν, ὁ δὲ ὡς ἀνωτέρω κρατηθεὶς καὶ φυλαχθεὶς ἐπιστρέφεται εἰς τὸ διαψιλὲς ἀρχαιοφυλακεῖον, ἐπισυναρτῶμενος εἰς τὸ παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ ληφθῆσάμενον ἐνδεικτικόν. Αὐτὸ τοῦτο γίνεται ἀπαραλλάκτως καὶ ἂν ὁ φέρων τὸ προσωρινὸν ἐνδεικτικὸν ἀποθάνῃ πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ τίτλου.

*Ἄρθρ. 15. Ἡ ἐκποίησις, μεταβίβασις κλπ. τῶν γαιῶν, τῶν ἐν χωρίῳ τινὶ κειμένων, ἐκτελεῖται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας, εἰς ἣν τοῦτο ὑπάγεται, οὐχὶ δὲ εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν ἢ ἔδραν διοικήσεως. Ἐν τούτοις ὡς πρὸς τὰς γαῖας περὶ ὧν, κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 18 τοῦ περὶ ταπίων κανονισμοῦ, πρέπει νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐξακριβώσεις, ἢ ὧν ὁ πλειστηριασμὸς πρέπει νὰ γενῆ ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς διοικήσεως, καθὼς καὶ ὡς πρὸς ἐκείνας ὧν ἡ κατ' ἐπανάληψιν δημοπρασία ἀπαιτεῖται νὰ γενῆ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς πρὸς τὰς γαῖας ταύτας ἐκπληροῦνται πρῶτον τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ διατυπούμενα, ἀκολουθῶς δὲ συντάσσονται, ὡς ἀνωτέρω, ἐπιτοπίως τὰ ἀνήκοντα ἐνδεικτικά.

*Ἄρθρ. 16. Ὡς διαλαμβάνει ὁ ἐξηγητικὸς περὶ ταπίων κανονισμὸς, τὰ στελεχῆ τῶν ἐνδεικτικῶν φυλάττονται παρ' ἐκάστην πρωτεύουσῃ ὑποδιοικήσεως. Καὶ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ δὲ τῆς διοικήσεως κρατεῖται συνοπτικὸν βιβλίον δι' ἐκάστην ἐπαρχίαν, ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα, τὰ τε στελεχῆ καὶ αἱ περιλήψεις, τίθενται εἰς ἀσφαλῆ μέρη, ὅπως, ἐν ἀνάγκῃ, λαμβάνωντα ὑπ' ὄψιν.

*Ἀκροτελευτίον ἄρθρον. Ἐν προκλήσῃ ἐνδοιασμός τις περὶ τῶν συνεπειῶν τοῦ νέου μέτρον πρακτικῶν, πρέπει νὰ ζητηθῆ ἡ διασάφισις παρὰ τοῦ διαψιλοῦς ἀρχαιοφυλακεῖου.

ΕΚΘΕΣΙΣ

του ἐπὶ τῶν δημοσίων ἔργων τμήματος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, καθυποβλήθεισα εἰς τὴν γενικὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ, διαπραγματευομένη δὲ περὶ τῶν δασῶν τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

Ὅτι τὰ δάση μιᾶς χώρας εἶναι σημαντικὴ πηγὴ πλούτου, τοῦτο ἀναπτύξεως οὐ δεῖται. Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τοὺς γενικοὺς κανόνας τοῦ πολιτισμοῦ, τὸ ἐποφελεῖσθαι ἐκ τῶν φυσικῶν καρπῶν ἐνὸς κτήματος ἔχει τὴν αὐτὴν σπουδαιότητα μὲ τὰ πρακτικὰ μέτρα, ἅτινα ἀπαιτοῦνται πρὸς αὐξήσιν καὶ διατήρησιν τῆς τῶν πόλεων εὐμερείας καὶ ἀκμῆς, τὸν κανόνα τοῦτον ἀκολουθοῦντα τὰ πεπολιτισμένα Κράτη πόσους κόπους καὶ προσπαθείας ἐκτάκτους κατέβαλον περὶ τῆς ἐν καλῇ καταστάσει διατηρήσεως τῶν δασῶν τῶν καὶ ποίας ὠφελείας καρποῦνται ἐκ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν, τοῦτο ὑπάρχει ἐπίσης πασιδηλον τοῖς πᾶσιν.

Ἡ Ὄθωμανικὴ Αὐτοκρατορία, σύγκριμένη ἀπὸ τὰς σημαντικώτερας χώρας τῆς οἰκουμένης, κέκτηται μεταξὺ τῶν ἀπειρῶν φυσικῶν ιδιοτήτων, ἃς ἐδωρήσατο αὐτῇ ἡ χεὶρ τοῦ Ὑψίστου, ἐκτὸς ἐκείνων, ἅτινα ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς γενικὰς ἐσωτερικὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, πλεῖστα ἀρχαῖα καὶ μεγάλα δάση, τῶν ὁποίων ἡ ὠφέλεια κατὰ νόμον ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος. Ἐπειδὴ δ' ἐξ ἀρχῆς ὄχι μόνον δὲν ἐλήφθη πρόνοια περὶ τῆς διατηρήσεως οὐδ' ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἕκαστος ἀφῆθη ἐλεύθερος νὰ ζυλευῖται ὅπως ἀρέσκηται, ἐπῆλθεν ἡ συνέπεια ὥστε πολλὰ ἐξ αὐτῶν, ἅτινα δύσκολον νὰ εὐρεθῶσιν οὐδ' ἐν βραχεῖ χρόνῳ ν' ἀναπτυχῶσιν, νὰ ἐκλείψωσι παντάπασιν. Ὅτι δὲ καὶ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα δάση οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἀπολαμβάνει τὸ Κράτος, τοῦτο ἐπίσης ἀναμφισβήτητον.

Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἐπανειλημμένως ἐλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐμελέτησεν ἐμβριθῶς τὰς ζημίας, ἃς προξενεῖ εἰς τὸ Κράτος ἡ κατάστασις αὕτη, πρὸς θεραπείαν τῆς ὁποίας ἐγένοντο πολλὰὶ συζητήσεις. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἐν Εὐρώπῃ ἰσχύον σύστημα περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν δασῶν βασίζεται ἐπὶ ἰδιαίτερας ἐπιστήμης, ἀφοῦ ἀπεδείχθη ὅτι ὑπάρχει ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἔνεν, ὅπως καὶ ἡμεῖς παραδεχθῶμεν τὸ σύστημα τοῦτο, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προσεκλήθησαν πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐξ Εὐρώπης ἰδιαίτεροι μηχανικοὶ, ἐπιστήμονες τῆς δασοποιίας, καθρητισθῆν ἐνταῦθα ἰδιαίτερα Σχο-

λῆ τῶν δασῶν, Συμβούλιον ἰδιαίτερον ἐσυστήθη καὶ ἱκανὸς ἀριθμὸς μαθητῶν διήκουσε τὴν σειράν τῶν μαθημάτων ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ.

Καὶ τοι ὑπάρχει ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἐνέργειαι τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως εἰσὶ τὸ πρότιστον θεμέλιον τῶν ἀναγκαίων βελτιώσεων, ὡς πρὸς τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν δασῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὁμοίωμορον εἰς πάσας τὰς ἐνεργείας ἀπήτει τὴν ὑπαρξίν νόμου καὶ κανονισμοῦ, κατεδείχθη ἐξ ἀρχῆς ἡ ἀνάγκη τῆς συντάξεως γενικοῦ Κανονισμοῦ περὶ τῶν δασῶν. Ἀφοῦ δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συντάχθη νομοσχεδίον τι, ἐπειδὴ ἐθεωρήθη κατεπεῖγον τὸ ν' ἀνατεθῇ ἡ διεύθυνσις τῶν δασῶν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργείον καὶ προφυλαχθῶσι δάση τινὰ ἐν τῇ Ἀσιατικῇ καὶ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ, τῶν ὁποίων πωλομένων τῶν δένδρων ὑπὸ ἰδιαίτερον συμφωνίαν, νὰ προκύψωσι πειραματικῶς πολλαὶ ὠφελεῖαι, νὰ ἐξασφαλισθῶσι δὲ καὶ οἱ κεφαλαιοῦχοι, οἵτινες παρουσιάζοντο μὲ συμφωνίας, νὰ προσδιορισθῇ ἡ μέθοδος τῆς προφύλαξεως τῶν δασῶν, καὶ νὰ καταβληθῇ φροντίς περὶ τῆς ἀποκτήσεως τῶν ἐκ τῆς γενικῆς διευθύνσεως αὐτῶν προσδοκωμένων ὠφελειῶν, τὸ νομοσχεδίον τοῦτο μὲ ἰδιαίτερον ὑπόμνημα τοῦ Ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἐστάλη εἰς τὴν Ὑψ. Πύλκην, παρ' ἧς παρεπέμφθη εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους. Μελετηθὲν δὲ ἐν τῷ Τμήματι τῶν Δημοσίων ἔργων, παρόντων καὶ τινῶν ἰδιαίτερον προσώπων, ἅτινα εἶχον ἰδικὰς γνώσεις τοῦ πράγματος, καὶ τοι ἐφάνη ὅτι συντάχθη συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἐπιστήμης καὶ ὅτι περιέχει ἅπαντα τ' ἀναγκαῖα μέτρα περὶ τῆς προφύλαξεως τῶν δασῶν, οὐχ ἤττον, ἔνεκα τῶν κατωτέρω δηλωθησομένων αἰτιῶν καὶ λόγων, συσκέψεως γενομένης, ἐπειδὴ ἅπαντα τὰ μέλη ὡμολόγησαν τὴν σπουδαιότητα τοῦ νὰ τεθῇ ὁ νόμος ἐπὶ τινος βάσεως μᾶλλον συμφωνούσης πρὸς τὸ διοικητικὸν σύστημα τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ πρὸς τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν κατοίκων, τὸ συμφώνως τοῦ ἐπιδικωμένου σκοποῦ συνταχθῆν ὑπὸ τοῦ τῶν Δημοσίων ἔργων Τμήματος νομοσχεδίου καθυποβλήθη προλαβόντως εἰς τὴν γενικὴν συνεδρίασιν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ὅπερ μελετήσαν καὶ συζητήσαν αὐτὸ, ἐπὶ τέλους μετέβαλε καὶ ἐτροποποίησε μέρη τινὰ. Μία δὲ τῶν κυριώτερων αἰτιῶν, αἰτινες ἐβράδυνον καὶ ἐδυσκόλευον τὴν σύστασιν τοῦ περὶ δασῶν Κανονισμοῦ, ἦτον ἡ συμμετοχὴ τῶν Αὐτοκρατορικῶν Ὑπουργείων τῶν Ναυτικῶν καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ εἰς τὰ δημόσια δάση, ἅτινα πρὸς προμήθειαν τῆς ἀναγκαίουσιν αὐτοῖς ξυλικῆς ἐβασίζοντο εἰς τινὰς ἰδιαίτερας συνηθείας, καὶ μάλιστα, κατὰ τινὰ ἐπικρατούσαν ἀρχαίαν συνήθειαν, ἡ ἐκ τῶν δασῶν τεμνομένη ξυλικὴ διὰ χρῆσιν τοῦ δημοσίου ἐξήγετο καὶ μετεφέρετο εἰς τὰ παράλια τῆ συνδρομῆ τῶν κατοίκων· ἐπειδὴ δὲ τὸ σύστημα τοῦτο ἐγένετο αἰτία διαφόρων καταχρήσεων καὶ παραπόνων καὶ ἀντέκειτο εἰς τὰς σήμερον ἐπιδικωμένους μεταρρυθμίσεις, ἡ Α. Α. Μ. θ

μεγάθυμος ἤρων Ἄναξ εὐηρεστήθη, ἐν ταῖς λαμπραῖς ἡμέραις τῆς Αὐτοκρατορίας Του, ἵνα, συνεπεία ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, συγκατανεύσῃ ὅπως εἰς τὸ ἐξῆς τὸ ἀρχαῖον σύστημα τῆς διὰ μέσου τῶν κατοίκων μεταφορᾶς τῆς ξυλικῆς ἀρθῆν καταργηθῆ, μὴδ' αὖτις δὲ τὰ ῥηθέντα Ὑπουργεῖα μιγνύονται εἰς τὰ δάση, καὶ ἡ ἀναγκαιοῦσα αὐτοῖς ξυλικὴ κόπτηται καὶ μετακομίζεται διὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν δασῶν.

Τῆς ὑψηλῆς ταύτης Αὐτοκρατορικῆς εὐμενείας διαβιβασθεῖσιν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους, καίτοι ἡ κατάργησις ἐνός τοιοῦτου ἀγχαρευτικοῦ συστήματος, ὅπερ ἦν λείψανον τῶν παρελθουσῶν γενεῶν, ἡ ἀπόλαυσις τῶν κατοίκων τῆς Αὐτοκρατορικῆς δικαιοσύνης καὶ συμπαιθείας καὶ ἀπαλλαγῆ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς ἐν λόγῳ ὑπηρεσίας, ὁ χωρισμὸς καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ῥηθέντων Ὑπουργείων ἀπὸ τοῦ νὰ μιγνύωνται εἰς τὰ δάση, διευκύνουν τὰ μέγιστα τὴν σύνταξιν καὶ διεκπεραιώσιν τοῦ περὶ δασῶν Κανονισμοῦ· οὐχ ἦπτον δὲ, ἐν ἡ διαμέσου τῆς Διευθύνσεως τῶν δασῶν κοπῆ, μετακόμισις καὶ τὰ σχετικὰ ἔργα τῆς ξυλικῆς τῆς χρησῆμου διὰ τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ναυτικῶν καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ δὲν ἐκαστοὶν ἰδιαιτέρως, ἐπειδὴ ἦτο δύσκολον νὰ προφυλαχθῆ ἀπὸ μελλούσας βραδύτητας ἢ τῶν ἐν λόγῳ Ὑπουργείων ὑπηρεσία, μελετηθέντος καὶ συζητηθέντος τοῦ πράγματος ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις καὶ τελειωτικῶς καταρτισθέντος τοῦ περὶ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν δασῶν νομοσχεδίου, συνετάχθη καὶ ἰδιαίτερον νομοσχεδίον περὶ τῆς προπαρασκευῆς καὶ παραδόσεως τῆς διὰ τὰ ῥηθέντα Ὑπουργεῖα ξυλικῆς· ἀμφότερα δὲ ἀφοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Α. Α. Β. Β. τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Ναυτικῶν, τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ, ἀνεγνώσθησαν, ἐμελετήθησαν καὶ συμφώνως τῶν συζητήσεων εἰς τινὰ μέρη διεσκευάσθησαν, καθυπεβλήθησαν ὑμῖν ἐπισυνημμένως ὡδε.

Ἐκ τῶν δύο τούτων νομοσχεδίων, τὸ ἐν διαπραγματεύεται περὶ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν δασῶν, τὸ ἕτερον δὲ, ἐπειδὴ εἶναι κλάδος αὐτοῦ, ἐνομίσασμεν κατάλληλον ἵνα πρῶτον διαπραγματευθῶμεν περὶ ἐκείνων, ἅτινα σχετίζονται μὲ τὰς ἀποφάσεις τοῦ περὶ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν δασῶν κανονισμοῦ.

Τὸ πρῶτον μέρος τούτου πραγματεύεται περὶ τῆς τῶν δασῶν διαίρεσεως, καὶ τοι δὲ δύναται τις εἰπεῖν ὅτι, ἀφοῦ σκοπὸς τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὑπάρχει ἡ τακτοποίησις τῆς προφυλάξεως καὶ διευθύνσεως τῶν δασῶν τοῦ Κράτους, οὗτος δὲν δύναται νὰ περιλαμβάνῃ καὶ τὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς αὐτό, ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ δάση τινὰ, περιουσία ὄντα βακουφικῆ, καὶ ὡς εἰσὸδῆμα τοῦ βακουφίου ὠρισμένη, καὶ ἄλλα τὰ ὅποια εἶναι ὠρισμένα διὰ τὴν ξυλείαν τῶν κατοίκων, τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων, ἀφοῦ τεθῶσιν αἱ βάσεις τῆς κανονικῆς

διαχειρίσεως τῶν δασῶν τοῦ δημοσίου, ἐν τὰ ἕτερα ἀρεθῶσιν ἐν τῇ ἐνεστώσῃ αὐτῶν καταστάσει, δὲν θέλει συμπληρωθῆ ὁ ποθητὸς σκοπὸς, διότι, ὡς γνωστὸν, διὰ τῆς ὑπὸ ἰδιαίτερας διευθύνσεως τῶν τοῦ δημοσίου δασῶν ἐπιτηρήσεως ἐπιδιώκονται δύο τινὰ, ὧν τὸ πρῶτον ὑπάρχει τὸ συντελεῖν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ φυσικοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτος διὰ τῆς προφυλάξεως τῶν δασῶν ἀπὸ τὴν καταστροφῆν, καὶ τὸ δεύτερον τὸ νὰ ὠφελῆται χρηματικῶς τὸ Κράτος ἀπὸ τὰ καλῶς προφυλαττόμενα, κοπτόμενα, καὶ πωλούμενα δένδρα καὶ ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἰδιαίτερα τῶν δασῶν εἰσοδήματα, τούτου ἐνεκα ἐθεωρήθη σπουδαῖον καὶ συντελεστικὸν πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἀνωτέρω ὠφελειῶν καὶ ἀπὸ τὰ βακουφικὰ δάση, τοιούτοι ἀφοῦ τὰ παρὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν Αὐτοκρ. ἀφιερωμάτων εἰς διάφορα βακουφία ἀφιερωμένα δάση τεθῶσιν ὑπὸ ἐπιτήρησιν καὶ διεύθυνσιν, ὡς τὰ τοῦ δημοσίου, νὰ ἐξασφαλισθῶσιν αἱ τοιοῦτου εἶδους ὠφέλειαι τῶν βακουφίων καὶ νὰ ληθῶσιν τὰ κατάλληλα μέτρα καὶ περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν δασῶν τῶν ὠρισμένων διὰ ξυλείαν τῶν κατοίκων τῶν πόλεων καὶ χωρίων.

Καίτοι δὲ διαρκουσῶν τῶν συζητήσεων, ἐγένετο σκέψις καὶ ἐξετέθησαν γνώμαι τινὲς ἵνα θεωρηθῶσιν ἐν γένει τὰ δάση ὡς φυσικὰ πλούτη καὶ αἱ ἐκ τῆς διατηρήσεώς των προκύπτουσαι ὕλικαι καὶ ἠθικαὶ ὠφέλειαι ν' ἀνήκωσιν εἰς τὸ κοινόν, καὶ συνεπεία τῶν διατάξεων τοῦ περὶ γαιῶν νόμου, καθ' ὅς τὰ αὐτόφυτα δένδρα ὑπάγονται εἰς τὴν κυρότητα τοῦ δημοσίου καὶ τὰ ὅποια ὁ ἰδιοκτήτης τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ κόψῃ καὶ νὰ καταστρέψῃ, νὰ δοθῆ εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν δασῶν δικαίωμα ἐμποτείας καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἄλσων, τὰ ὅποια νὰ μὴ δύναται οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν νὰ κόπῃσι καὶ καταστρέφωσιν ἐξ ὀλοκλήρου· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον ἀπῆται τὴν σύνταξιν γενικοῦ περὶ δασῶν νόμου καὶ τὴν μεταβολὴν καὶ διασκευάσιν ἄρθρων τινῶν τοῦ περὶ γαιῶν νόμου, καὶ ἐπειδὴ τὸ τῶν Δημοσίων Ἔργων Τμήμα ἔλαβεν ἰδιαίτερος τὴν ἐντολὴν ἵνα ποιηθῆται ἐναρξίν τῶν ἐπὶ τούτῳ ἀναγκαίων συσκέψεων (1), ὧν τὸ

(1) Κατὰ τὰς διαφόρους διατάξεις τῶν ἄρθρων τοῦ περὶ γαιῶν νόμου, καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιοκτῆτων γαιῶν φυόμενα αὐτόφυτα δένδρα ἀνήκουσιν εἰς τὸ Κράτος, ἐπομένως ὁ ἰδιοκτήτης τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ τὰ δένδρα ταῦτα· ἐν περιπτώσει παραβάσεως τοῦ νόμου, καίτοι ὑποχρεοῦται ἵνα πληρῶσῃ τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κανὼν οὗτος ἐπιβλαβὴς τυγχάνει εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας, ἡ Αὐτοκρ. Κυβέρνησις, δικαίως ἐπιδιώκουσα τὴν ἀσφάλειαν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἰδιοκτῆτων καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς ἀξίας τῆς γῆς, ἐπέτυχε τὴν ἐκδοσιν Αὐτοκρ. Διατάγματος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 16 Σεβὰλ 1286, δυνάμει τοῦ ὁποίου καταργοῦνται τ' ἀνωτέρω ἄρθρα τοῦ περὶ γαιῶν νόμου, καὶ αἱ ὠφέλειαι τῶν αὐτοφύτων δένδρων, αἵτινες μέχρι τοῦδε ἦσαν τοῦ Κράτους, ἐπαφίενται εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῆς γῆς· ὅθεν πρὸς δημοσίους τοῦ γεγονότος τούτου ἐγένετο ἡ παρούσα σημεῖωσις.

αποτέλεσμα θέλει έκτεθῆ ἀκολούθως, τούτου ἕνεκα τὸ καθυποβληθὲν νομοσχέδιον διαπραγματεύεται μόνον περὶ τῶν δασῶν τοῦ δημοσίου, τῶν βακουρῶν καὶ τῆς ξυλείας τῶν πόλεων καὶ χωρίων.

Τὸ μὲν πρῶτον μέρος τοῦ παρόντος κανονισμοῦ διήρηται εἰς τρία κεφάλαια, τὸ δεύτερον δὲ, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *δικαὶ καὶ ποιναὶ* εἰς δύο, εἰς ἃ προσετέθη καὶ συμπλήρωμα, διαλαμβάνον περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κανονισμοῦ τούτου.

Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὸ πρῶτον μέρος, ἀπερασίσθη ἡ προφύλαξις καὶ ἐπιτήρησις τῶν δημοσίων δασῶν καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδεὶς δύναται πλέον, παραβαίνων τὸν κανονισμὸν, νὰ κόπητῃ ξύλα ἐξ αὐτῶν, ἐνόσω γενῆ σεβαστὴ ἡ ἀρχὴ αὕτη καὶ καταβληθῆ φροντίς ἐπὶ τῆς προφυλάξεως, ἐλπίζεται ἀδιστακτικῶς ὅτι τὰ δάση θέλουσιν ἀπαλλαγῆ τῆς ὕλοτελοῦς καταστροφῆς· καὶ ἐπειδὴ οἱ αἱ πόλεις καὶ τὰ χωρία δὲν ἔχουσι δάση πρὸς ξυλείαν, οἱ κάτοικοι τῶν ἐσυνείθισαν νὰ ξυλεύονται ἀπὸ τὰ δημόσια δάση, ὥστε ἀφοῦ πρὸ τοσούτων ἐτῶν ἐξοικονομοῦσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰς ἀνάγκας τῶν καὶ κερδοσκοποῦσιν, ἀντὶ τοῦ ν' ἀπαγορευθῶσιν εἰς αὐτοὺς κατ' ὀλοκληρίαν τὰ δημόσια δάση, ἐπρεπεν ἡ νὰ προσδιορισθῆ ὁ τύπος διὰ ξυλείαν ἐκάστου τύπου μὴ ἔχοντος δάσος, ἢ νὰ δοθῆ ἄδεια ὅπως οἱ κάτοικοι ξυλεύονται δωρεάν ἀπὸ τὰ δημόσια δάση, κατὰ τὸν ὑποδειχθησόμενον αὐτοῖς τρόπον· μολοντί δὲ, ἐν περιπτώσει ἐκλογῆς μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὁδῶν, ὀφωτέρα καὶ ἀσφαλεστέρα ἤθελεν εἶσθαι ἐκείνη, καθ ἣν ἤθελεν ὀρισθῆ ὁ τύπος διὰ ξυλείαν τῶν κατοίκων τῶν στερουμένων τοιαύτης, καὶ νὰ μὴ ἀφελῆ κἀνεὶς ἐλεύθερος νὰ ξυλεύηται δωρεάν ἀπὸ τὰ δημόσια δάση, ἢ δὲ ὁδὸς αὕτη καίτοι ἤθελεν εἶσθαι λίαν συντελεστικὴ εἰς τὴν εὐκάλον προφύλαξιν τῶν δασῶν, ὅταν ἡ περίστασις φανῆ ἔυλογος εἰς τὴν Διεύθυνσιν θέλει ὀρίσει τὸ διὰ ξυλείαν μέρος, βαθμηδὸν δὲ καὶ πειραματικῶς νὰ προβῆ εἰς τοῦτο· ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ θέλει προτιμηθῆ ἡ δεύτερα ὁδὸς, δηλαδή ἀπερασίσθη ὅπως οἱ κάτοικοι ἔχουσι τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ κόπτωσι δωρεάν ἀπὸ τὰ δημόσια δάση, κατὰ τὸν ὑποδειχθησόμενον αὐτοῖς τρόπον, τῶσα δένδρα, ὅσα ἀρκοῦσι διὰ τὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας καὶ οἰκονομίας αὐτῶν.

Ἐν τούτοις παρατηρήτέον ὅτι ἡ παραχώρησις αὕτη περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ εὐκολύνῃ τὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων, ἢ δὲ ξυλικὴ τὴν ὅποιαν ἤθελον κόψει, ἵνα ἐμπορευθῶσι, δὲν συμπεριλαμβάνεται ἐν αὐτῇ, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν εἰς τὰς ἀγορὰς καὶ τοῦς λιμένας μετακομιζομένην πρὸς πώλησιν ξυλικὴν λαμβάνεται δέκατον, καίτοι εἰς τὸ μέλλον ἡ εἰσπραξις δεκάτου ἰκανὴ φαίνεται, ἀλλ' ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, εἰς τῶν ἐπιδικωμένων σκοπῶν διὰ τῆς προφυλάξεως τῶν δημοσίων δασῶν ὑπάρχει ἡ τοῦ Κράτους ὠφέλεια, οὗτος δὲ, ἀφοῦ ἐπιτυγχάνεται καὶ διὰ τῆς πώλησεως δένδρων παρὰ τῆς Διευθύνσεως αὐτῶν ὑπὸ ἰδιαιτέρας συμφωνίας,

καὶ τιμὰς, ἂν οἱ κάτοικοι ἐξακολουθήσωσι νὰ ἔχουσι τὴν ἄδειαν νὰ κόπτωσι ξυλικὴν χάριν ἐμπορίου δίδοντας μόνον ἐν δέκατον, ἐπειδὴ τοῦτο εἰς πᾶσαν περίστασιν θέλει εἶσθαι εὐανότερον τῆς τιμῆς, τὴν ὅποιαν θέλει συμφωνῆσει ὁ ἀγοραστὴς μετὰ τὴν Διεύθυνσιν τῶν δασῶν, καὶ τῶν ἐξόδων, εἰς ἃ θέλει ὑποβληθῆ ὁ ἀρχόμενος μίᾳς τοιαύτης συμφωνίας, ἐνοεῖται ὅτι οἱ κεφαλαίουχοι, οἱ θέλοντες νὰ προμηθευθῶσι ξυλικὴν ἀπὸ τὰ δημόσια δάση, ταῦτα λαβόντες ὑπ' ὄψιν, ἀντὶ τοῦ νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν, ἀπ' εὐθείας θέλουσιν συμφωνῆσει μετὰ τῶν κατοίκων τῶν ἐχόντων ἄδειαν νὰ ξυλεύονται, καὶ τοιαυτοτρόπως θέλουσιν εὖρει εὐκαιρίαν ν' ἀγοράσωσιν ἐκεῖνα τὰ δένδρα, τὰ ὅποια ἐπιθυμοῦσιν. Ἐνόσω λοιπὸν δὲν εἴρεθῆ ἑραπειὰ ταύτης τῆς περιπτώσεως, τὸ δημόσιον ταμεῖον οὐδαμῶς θέλει ὀφελῆθῆ ἀπὸ τὴν σύστασιν τοῦ περὶ δασῶν Κανονισμοῦ· ἐπὶ τούτου δὲ ἐξεραρτήθησαν πολλὰ καὶ διάφορα γινώμια, καὶ ἐπὶ, τέλος, ὡς μόνη ἑραπειὰ τῶν ἀνωτέρω ἀτοπημάτων ἐπιωλήθη ἡ ὑποχρέωσις τῶν κατοίκων εἰς τὸ νὰ πληρώνωσι τὸ παρὰ τῆς Διευθύνσεως ὀρισθησόμενον ἀντίτιμον τῆς ξυλικῆς, τὴν ὅποιαν θέλουσι κόψει ἀπὸ τὰ δημόσια δάση χάριν ἐμπορίου, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν διὰ τὰς ἰδιαιτέρας ἀνάγκας αὐτῶν ξύλων, καὶ νὰ ὑπόκνηται εἰς τοὺς περὶ δασῶν κανονισμούς, ὡς οἱ ἐμποροὶ καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν δεκάτων (*μουλτεζήμα*).

Ἐν ἐκ τῶν ζητημάτων, ἄτινα ἐπήγασαν ἐκ τοῦ συτήματος τούτου, εἶναι καὶ τὸ ν' ἀπορασιθῆ ὁ τρόπος, κατ' ὃν νὰ κόπτονται τὰ δι' ἐμπόριον μέλλοντα νὰ χρησιμοποιῶσιν ξύλα· ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχει ἀναμφίρηστον ὅτι τὰ καύσιμα ξύλα καὶ οἱ ἀνθρακες εἰσὶν ἐκ τῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης τῶν κατοίκων, καὶ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς ἐκτουῦ καταστάσεως, εἶναι ὑποχρεωσὸς νὰ προμηθευθῆ τὴν ἀναγκαίουσαν διὰ χρῆσίν του ποσότητα, καὶ ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, τὰ ὅποια γεινιάζουσι μετὰ κυριώτερα δάση, καταγίνονται εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ξύλων καὶ τῶν ἀνθράκων, ἂν ὁ νόμος περὶ δασῶν Κανονισμὸς, προκειμένου περὶ ξύλων καὶ τῶν ἀνθράκων, περιορίζετο μόνον εἰς τὰς ὠφελείας τῆς Διευθύνσεως καὶ δὲν περιεῖχε τὰ σπουδαῖα μέτρα περὶ τῆς εὐκολίας τῶν ἀναγκῶν τῶν κατοίκων καὶ περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ὠφελιμάτων τῶν κατοίκων ἐκείνων, αἵτινες κατεγίνοντο εἰς τὸ ξυλεμπόριον, τούτου ἕνεκα ἤθελον προκίψει πιθανῶς δυσκολία καὶ πρὸς τὸ Κράτος καὶ πρὸς τὸ ἐμπόριον, τὸ Τμήμα τῶν δημοσίων Ἔργων, ταῦτα τὰ ἐκτεθέντα λαβὼν ὑπ' ὄψιν καὶ μελετήσαν τὰ μέτρα καὶ τὰ αἷτια, τὰ μὴ δυνάμενα νὰ ἐπιφέρωσι προσκόμματα εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς ἐπὶ τῶν δασῶν Διευθύνσεως, οὗτε νὰ στενοχωρήσωσι καὶ βλάψωσι τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ὠφελείας τῶν κατοίκων, παρετήρησε τὰ ἱξῆς· Ὡς γνωστὸν, ἡ ξυλεμπορία ἐνεργεῖται κατὰ δύο τρόπους, ἐξ ὧν ὁ πρῶτος ὑπάρχει ἐκεῖνος, κατ' ὃν οἱ κάτοικοι ἐνὸς χωρίου ἐκτὸς τῆς πόσεως τῶν κασι-

μων ξύλων, ατινα κόπτονσι δια τας οικιακάς των χρήσεις, κόπτονσι καθ περιπλέον ξύλα, τα οποια δια ζώων η δι' άμαξών μεταφέρουσιν εις τας αγοράς και τα πωλοῦσιν ο δε δεύτερος είναι εκείνος, καθ' ον οι κάτοικοι εκτός των ξύλων, τα οποια κόπτονσι δια τας ιδιαίτερας αυτών ανάγκας και εκείνων, τα οποια πωλοῦσιν εις τας αγοράς, κόπτονσιν από τα δημόσια δάση ικανήν ποσότητα καυσίμων ξύλων, συνεπειχ συμφωνίας μετά τινος εμπόρου η άλλου τινός μέσου, τα οποια μεταφέρουσι και πωλοῦσιν εις άλλα μέρη.

Και καθ' οσον άφορᾷ τόν πρώτον τρόπον τῆς εμπορίας, επειδή αυτή σχετιζεται με τας ανάγκας του κοινοῦ και με τας ιδιαίτερας ωφέλειας των χωριών, υπάρχει λόγος ισχυρός να δοθῆ πλήρης ελευθερία εις τήν ενεργειαν αυτής· ωσαύτως δε και ο δεύτερος τρόπος, καιτοι δεν δύναται να θεωρηθῆ ότι υπάρχει εντελώς άσχετος με τήν ισορροπίαν των αναγκών και των ωφελειών του κοινοῦ, αν όμως το είδος τουτου τῆς ξυλεμπορίας εξῆρτετο από όλους τους περιορισμούς και τους όρους του περι δασών Κανονισμοῦ, τουτέστιν, αν εις εκείνους, οτινες συνεθισαν να κόπτωσι σημαντικὰς ποσότητας ξύλων και να πωλοῦσιν αυτάς, εδίδετο το δικαίωμα να ξυλεύονται δωρεάν από τα δάση του δημοσίου, επειδή η προφύλαξις των δασών, ητις υπάρχει η βάσις των βάσεων ίσως δε η ψυχή του παρόντος Κανονισμοῦ, θέλει πάθει, και η ενεσώσα κατάγασις αυτών θέλει εξακολουθήσει, τουτου ενεκα εκρίθη εὔλογον να τεθῆ ορισμένη τιμη εις τα δένδρα, τα οποια θέλουσι κοπή εις μεγάλην ποσότητα από τα δημόσια δάση προς παροχήν ανθρώκων και καυσίμων ξύλων.

Το μέτρον τουτου ίσως ήλθνατο να αποβῆ παρτίτιον τῆς υπερτιμήσεως των ξύλων και των ανθρώκων, και να περιορίση το είδος τουτου του εμπόριου των κατοίκων. Εν τούτοις, καιτοι μέχρι τουδε τα περισσότερα των δασών τῆς Ευρωπαϊκῆς και Ασιατικῆς Τουρκίας, τα οποια ήσαν τα μάλλον προσφορώτερα δια τήν υλοτομίαν, ήσαν προοριζόμενα εις τήν προμήθειαν του αναγκαίου υλικου δια τα Υπουργεία των Ναυτικῶν και του Πυροβολικου, ήτη, κατά το τελευταίον μέτρον τῆς Αυτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, και εκούτων των δασών θέλει εἶσθι ελευθερά εις το μέλλον η υλοτομία, και τέλος άπαντα τα δάση θέλουσιν εἶσθαι προσιτά εις τους εμπορευομένους τα καύσιμα ξύλα. Επειδή δε ο πολλαπλασιασμός των δασών, εξ ον θέλουσι κόπτεσθαι ξύλα, συνετελεσει εις το να ελαττώση τήν τιμήν αυτών αντι να τήν αύξηση, ως εκ του προσδιορισμοῦ πληρωμῆς εις τα καυσάδενδρα· και επειδή οι εμποροι, οτινες καταγίνονται εις το μέγα εμπόριον του κόπτειν και πωλεῖν ξύλα, μεταχειρίζονται τους πλείον των δασών κατοίκους όπως κόπτωσι και μεταφέρωσι ξύλα, συνεπειχ δε τουτου ουτοι λαμβάνοντες μισθόν κοπῆς και μεταφοράς των ξύλων ωφελουονται περισσότερο η υλοτομούντες δια λογαριασμόν των,

όντες προσέτι ελεύθεροι να κόπτωσι δωρεάν οσα ξύλα θέλουσιν από τα δάση, εν οις εργάζεται ο πέλεκυς· υποθεμένου δε ότι οι κάτοικοι ενός η πολλών χωριών ομοῦ κόπτονσιν ικανήν ποσότητα καυσίμων ξύλων από τα δημόσια δάση, επειδή η εντεθεν προκύψουσα ωφέλεια αυτών υπερτερεῖ τας ωφελείας, τας οποιας απολαμβάνουσιν ουτοι από τα εις τας αγοράς πωλούμενα υπ' αυτών ξύλα, ως άνω εἴρηται, και επομένως, επειδή δεν φαίνεται ημῖν διόλου επιβλαβές αν οι κάτοικοι προσκληθῶσι να σεβασθῶσι τήν τάξιν, ητις θέλει τεθῆ δια το εμπόριον τῆς οικοδομησίμου ξυλικῆς· ως εκ τουτου άπεφίσθη να τεθῆ βάσις όπως οι κάτοικοι των χωριών, οτινες κόπτονσι μεγάλην ποσότητα δένδρων από τα δημόσια δάση δια καύσιμα ξύλα και ανθρώκας, τα οποια η ιί ιδιοι η δι' άλλου μέσου μεταφέρουσιν αλλοχόσε και τα πωλοῦσι, να πληρῶνωσι δια τα δένδρα ταῦτα τήν αξίαν, ητις θέλει ορισθῆ υπό τῆς Διευθύνσεως. Εξαίρουται του κανόνος τουτου οι ανθρώκας και τα ξύλα, τα οποια οι κάτοικοι δια των ζώων και των άμαξών αυτών μεταφέρουσιν εις τας γεινιαζούσας αγοράς να τα πωλήσωσιν, Επὶ τῆ βάσει ταῦτη συνετάχθη το πέμπτον άρθρον του παρόντος Κανονισμοῦ, προσετέθη δε και ιδιαίτερον εδάφριον εν τῷ άρθρῳ τουτου να καταχωρηθῶσιν εν ιδιαίτεροις οδηγίαις αι ενεργειαι, τας οποιας πρέπει να προσδιορίσῃ η διευθῦσις ως προς τους ανθρώκας και τα ξύλα, τα δια κατανάλωσιν του εμπορίου προετοιμαζόμενα. Εν ιδιαίτερον δε κεφαλαίῳ ορίσθη όπως τα εκ τῆς παραβάσεως του παρόντος κανονισμοῦ πλημμελήματα δικάζωνται υπό των πολιτικῶν δικαστηρίων, ορισθεισῶν των πεινῶν αἵτινες θέλουσιν εφαρμοσθῆ εξ ανάγκης εις τα συμβησόμενα πλημμελήματα.

Καὶ οσον άφορᾷ τήν έκθεσιν ητις διαπραγματεύεται τήν προμήθειαν τῆς δοθησάμενης εις τα Αυτοκρατορικὰ Υπουργεία των Ναυτικῶν και του Πυροβολικου ξυλικῆς, το πρώτον μέρος αυτής διαλαμβάνει περι του τρόπου, δι' ου από τα δημόσια δάση θέλει κόπτεσθαι και παραδίδεσθαι η ξυλική, το δε δεύτερον, από τα βακουρική και ιδιωτικὰ. Απαγορεύθη εν τούτοις το ξυλεύεσθαι από τα βακουρική η ιδιωτικὰ δάση, ενόσω υπάρχει ξυλική εν τοις δημοσίοις δάσεσιν, ελήφθη δε και φροντίς να εἴθωσιν εις ισορροπίαν άπαντα τα αἴτια και περιστατικά, ώστε μήτε εις τας ανάγκας και τας ωφελείας των φηθέντων Υπουργείων να προενηθῆ βλάβη, μήτε εις τους κατοίκους ζημία τις να επέλθῃ. Καθώς διαλαμβάνουσι τα ιδιαίτερα άρθρα του περι Γαῶν Κώδικος, ορίσαμεν και ημεῖς όπως τα ἐπὶ δημοσίας γῆς (εἰρημιρι) αὐτόρτυτα δένδρα ανήκωσιν εις το Κράτος, ορμώμενοι υπό τῆς ιδέας ότι ο ιδιοκτήτης τῆς γῆς δεν δικαιοῦται να κόψῃ αυτά, ως υποκείμενα εις τήν γῆν, καιτοι ωφειλε το Κράτος να ἔχῃ το δικαίωμα του κόπτειν δωρεάν δένδρα από τα ιδιωτικὰ δάση· αλλ' επειδή ο νόμος ουτος μέχρι τουδε δεν εφαρμοσθη και εκαςος μεταχειρίζετο ως ήθελε το υπό τήν ιδιοκτησίαν

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΔΑΣΩΝ.

(Έτος Έγείρας 1286 (1869).

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Περί διαιρέσεως τῶν δασῶν.

Ἄρθ. 1. Τὰ ἐν τῇ Αὐτ. ἐπικρατεῖα κείμενα δάση διαιροῦνται εἰς τέσσαρας κατηγορίας: α. τὴν τῶν ἀπ' εὐθείας ἀνηκόντων τῇ Κυβερνήσει, β. τὴν τῶν υποκειμένων τοῖς Βακουφίοις, γ. τὴν τῶν λεγόμενων *μπαλιταλικῶν* καὶ ἀνηκόντων ταῖς κομποπόλεσι καὶ κώμασι, καὶ δ. τὴν τῶν λεγόμενων *κοροῦ* καὶ εἰς ἰδιωτάς ἀνηκόντων.

Ἐπειδὴ διὰ τὰ τῆς τετάρτης κατηγορίας δάση εἶδη καὶ διατάξεις περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατοχῆς καὶ χρήσεως αὐτῶν καὶ ἄλλων ἀναφορικῶν αὐτοῖς περιστάσεων ὀρίσθησαν ἐν τῷ περὶ Γαϊῶν Νόμῳ, ὁ παρὼν Κανονισμὸς, οὐδὲν ἀναφέρων περὶ αὐτῆς, ἀποβλέπει μόνον τὰ δημόσια, βακουφικὰ καὶ τὰ εἰς κώμας ἀνήκοντα καὶ *μπαλιταλικά* καλούμενα δάση.

Α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Περί τῶν δημοσίων δασῶν.

Ἄρθ. 2. Ὅσα δημόσια δάση εὐρίσκονται ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ ἐπικρατεῖα θέλουσι προσδιορισθῆ, αἱ δὲ ἐπόμεναι διατάξεις θέλουσι ἔχει ἰσχύιν ἐνεργείας διὰ τὰ οὕτως ὀρισθησόμενα καὶ ὑπὸ ἐπιτήρησιν τεθησόμενα δάση.

Ἄρθ. 3. Δὲν ἐπιτρέπεται ἐκκοπή δένδρων ἀπὸ δημοσίου δάση ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ἄρθ. 4. Ἡ ἐκκοπή δένδρων διὰ ξυλείαν πρὸς χρῆσιν τοῦ Ναυστάθμου (*Τερσαρέ*) καὶ τοῦ Πυροβολοστασίου (*Τοπχανέ*) καὶ ὁ τρόπος τῆς μεταφοράς αὐτῶν εἴτε ἀπὸ δημοσίου ἢ βακουφικὰ δάση, εἴτε ἀπὸ δάση εὐρισκόμενα ὑπὸ τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα ἰδιωτῶν (*κοροῦ*), ὀρίσθησαν δι' ἰδιαίτερου Κανονισμοῦ, αποτελοῦντος συνέχειαν τοῦ παρόντος.

Ἄρθ. 5. Οἱ κάτοικοι χωρίων θέλουσι κόπτεν μὲν δωρεὰν ξυλείαν πρὸς κατασκευὴν ἢ ἐπισκευὴν οἰκιῶν, ἀποθηκῶν, μακρῶν καὶ τοιοῦτων ἀναγκαιῶν δι' αὐτοὺς κτιρίων καὶ ἀμαζῶν καὶ γεωργικῶν εργαλείων, καθὼς καὶ δένδρα, ἐφ' ὅσον ἀναγκαστοὶ αὐτοῖς, διὰ κατασκευὴν ἀνθρώπων καὶ καύσι-

ων ξυλικῆν ἀπὸ τὰ δημόσια δάση, ἀλλὰ θέλουσι πληροῦν τὸ ἀντίτιμον, ὑπερδιωρίσει ἢ διεύθυνσις τῶν δασῶν, διὰ τὴν ξυλικὴν ἢ καὶ κόπτωσι χάριν ἐμπορίας, καὶ ὡς ἐμποροὶ θὰ ὑπόκεινται ταῖς διατάξεσι τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ· ἐπίσης θὰ πληρῶνῃσι τὸ ὑπὸ τῆς διεύθυνσεως τῶν δασῶν ὀρισθησόμενον ἀντίτιμον τῶν ἀπὸ δημοσίου δάση κοπέτων δένδρων, εἴ ἂν θέλουσι κατασκευασθῆ καὶ ἀθρακὲς ἢ καύσιμα ξύλα ὑπὸ τῶν κατοίκων ἀμέσως ἢ δι' ἄλλων ἐμμέσως μεταφερθῆ ἀλλαγῶς πρὸς πώλησιν.

Οἱ ἀθρακὲς καὶ τὰ καύσιμα ξύλα, ἀπερ θέλουσι μεταφέρει δι' ἀμαζῶν καὶ ζῶων τῶν οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων εἰς τὰς ἀγοράς τῶν, ἐξαίρουνται τῆς ἀνωτέρω διατάξεως. Ἰδιαίτερα δὲ διατάξεται περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης ὀρισθῆσονται δι' ἰδιαιτέρων ὁδηγῶν.

Ἄρθ. 6. Τὰ διὰ ξυλείαν καθ' ἕκαστον ἔτος ἐκκοπέα δένδρα σημειοῦνται διὰ τινος ἐργαλείου ὀνομαζομένου *μιρὶ τσεκλιζή*, τὸ δὲ εἶδος καὶ ποσὸν τῶν σημειουμένων δένδρων ἐγγράφεται ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῶν δασῶν ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ βιβλίῳ.

Ἄρθ. 7. Τὰ κατὰ τὸν χειμῶνα ῥίπτοντα τὰ φύλλα τῶν δένδρα κόπτονται ἀπὸ τῆς 15 Ὀβρίου μέχρι 15 Ἀπριλίου, ἤτοι κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ χυμὸς τῶν δένδρων συμπήγνεται· ἐπιτρέπεται μόνον ἡ ἐκκοπή δρυῶν καὶ εἰς ἄλλην ἐποχὴν ὅπως ἐξῆλθῆ ὁ φλοιὸς τῶν ἐπὶ ἰδιαίτερά ἀδεία. Τὰ δὲ οὐδέποτε τὰ φύλλα τῶν ῥίπτοντα δένδρα κόπτονται ἐν πάσῃ ἐποχῇ.

Ἄρθ. 8. Οἱ ὑπάλληλοι τῶν δασῶν ὀρίζουσι κατ' ἔτος τὰ μέρη πρὸς κατασκευὴν ἀνθρώπων ὡς καὶ τὰ δι' ἀθρακὲς ἢ καύσιμον ξυλικὴν ἰδία δένδρα.

Ἄρθ. 9. Ἡ ἐκκοπή δένδρων διὰ ξυλείαν καὶ μεταφορὰν αὐτῶν γίνεται ἐπὶ ἐγγράφῳ ἀδείας τῶν ὑπαλλήλων. Ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας οὐδενὶ ἐπιτρέπεται εἴτε ἐκκοπή εἴτε μεταφορὰ δένδρων διὰ ξυλείαν.

Ἄρθ. 10. Τὰ ἀπὸ δάση δημοσίου κοπόμενα καὶ μεταφερόμενα ξύλα σημειοῦνται ἐπὶ ἰδιαιτέρου σημείου, ὅπερ χρησιμεύει ὡς ἐνδεικτικὸν τοῦ μέρους τῆς ἐξαγωγῆς τῶν.

Ἄρθ. 11. Παρὰ τῶν κοπόντων ξύλα ἀπὸ δημοσίου δάση ἐπὶ συμφωνίᾳ λαμβάνεται χρηματικὸν τι ποσὸν ἢ καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις ἀξιώχρεως ἐγγυήσεως, ἐκασφαλίζουσα τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν υποχρεώσεων τῶν ὡς καὶ τὴν ἀπότισιν τῶν τυχόν ἐπιβληθησομένων προστίμων, ἕνεκα παραβάσεως, εἰς αὐτοὺς ἢ εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν.

Ἄρθ. 12. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς βουλομένους ἢ ἐκ τῶν δημοσίων δασῶν ἐκκοπή δένδρων, εὐρισκομένων ἐν ὀρισμένῳ τμήματι, δι' ἰδιαιτέρας συμφωνιῶν. Ἐν γένει κατὰ τὸν ὀρισμὸν, ἐκκοπὴν καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἀγοραστῶν μεταφορὰν δένδρων ἐκ τῶν δημοσίων δασῶν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ διατάξεις τῶν ἐδικῶν ὁδηγῶν.

*Αρθρ. 13. Κατ' έτος ο μωχτάρης εκάστης κώμης επιδίδει τοῖς υπαλλήλοις τῶν δασῶν βιβλίον δηλωτικόν τοῦ εἴδους καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ζώων, ἀπερ θέλουσι βίσκει οἱ χωρικοὶ ἐν τοῖς δημοσίοις δάσεσιν.

*Αρθρ. 14. Οἱ υπάλληλοι τῶν δασῶν, ἀφρῦ ἐπιεωρήσωσι τὰ ὑπὸ τῶν μωχτάρηων τῶν χωρίων επιδοθησόμενα αὐτοῖς βιβλία τῶν βοσκοθησομένων ζώων, ὀρίζουσι τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν θέλει γίνεσθαι ἡ βοσκὴ ἐν τοῖς δημοσίοις δάσεσιν, τὸν τρόπον αὐτῆς, καὶ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου.

*Αρθρ. 15. Διορίζεται ἀνὰ εἰς βοσκῆς διὰ τὰ ζῶα εκάστου χωρίου, ὅπως μὴ ὑπερβῶσι ταῦτα κατὰ τὴν βοσκὴν τῶν τὰ ὀρισθησόμενα ὄρια.

*Αρθρ. 16. Οἱ ἐκ τῶν ζωεμπόρων βυλλόμενοι ν' ἀποστείλωσι πρὸς βοσκὴν τὰ ζῶα τῶν εἰς δημοσία δάση ὑποχρεοῦνται νὰ ζητήσωσι καὶ λάθωσιν ἄδειαν, οἱ δὲ υπάλληλοι ὀρίζουσι τὰ μέρη, καθ' ἃ ταῦτα θέλουσι βίσκει καὶ διακίβει. Ἀπὸ τοιούτου εἴδους ποίμνια κατὰ τοὺς προσηγυμένους κανονισμοὺς θέλει λαμβάνεσθαι δικαίωμα βοσκῆς.

*Αρθρ. 17. Οἱ κάτοικοι χωρίων ἐπ' ἀδεία τῶν υπαλλήλων δύνανται νὰ συνάξωσι τὰ δένδρα τῶν ἐντὸς τῶν γαιῶν τῶν εὐρισκομένων δημοσίων δασῶν, καὶ ὅσα τυχὸν πεσόντα αὐτομάτως μένουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς νὰ πληρώσωσι δικαίωμά τι.

*Αρθρ. 18. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγή ἐκ δημοσίων δασῶν, ἄνευ ἀδείας, λίθων, χόματος, ξηρῶν ἢ χλωρῶν φύλλων, μεταλλικῶν καὶ τῶν ἐπιούτων. Περὶ παρχωρήσεως ἀδειας ἐπὶ τούτῳ, αἱ ὀδηγίαι περιέχουσι λεπτομερεῖς διατάξεις.

Β'. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Περὶ δασῶν ὑποκειμένων τοῖς Βακουρίοις.

*Αρθρ. 19. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 4ου ἀρθρου τοῦ περὶ Γαιῶν Νόμου, καθὼς αἱ ὠφέλειαι τῶν τοῖς Βακουρίοις ὑπαγομένων γαιῶν εἰσὶ καθιερωμένα διὰ τὰ ἰδρύματα αὐτῶν, αἱ αὐταὶ διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὴν πάκτωσιν καὶ διεύθυνσιν τῶν τοῖς Βακουρίοις ὑποκειμένων δασῶν.

*Αρθρ. 20. Τὰ βακουρικὰ δάση τίθενται ὑπὸ ἐπιτήρησιν, ἐνεργουμένων τῶν περὶ τῶν δημοσίων δασῶν ἐν τῇ πρώτῃ κατηγορίᾳ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐκτελείων διατάξιων ὡς πρὸς τὴν ἐκκοπὴν, πώλησιν ξυλείας καὶ λοιπὰ τῶν βακουρικῶν δασῶν θέλουσιν ὅμως ἐφαρμοσθῆ καὶ αἱ διατάξεις τῶν μετὰ ταῦτα συνταχθησομένων κανονισμῶν περὶ δασῶν. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκκοπὴν ξυλείας διὰ τὸν Ναύσταθμον καὶ Πυροβολοστάσιον, τὴν μεταφορὰν αὐτῆς καὶ τὴν ἀπότισιν τοῦ ἀντιτίμου, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ διατάξεις τοῦ ἐπὶ τούτῳ Κανονισμοῦ.

Γ'. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Περὶ τῶν ἐν ταῖς κωμοπόλεσιν καὶ κώμαις μπαταλικῶν.

*Αρθρ. 21. Μπαταλικά καλοῦνται τὰ δάση, τὰ ἀνέκαθεν ὀρισμένα εἰς κωμόπολιν ἢ κώμην τινα, ὅπως ἐξ αὐτῶν ξυλιέονται ἢ ἄλλως ὠφελῶνται οἱ κάτοικοι αὐτῶν.

*Αρθρ. 22. Πάσης κωμοπόλεως ἢ κώμης μπαταλικῆς ἀνήκει εἰς τοὺς κατοίκους τῆς κωμοπόλεως ἢ κώμης ἐκεῖνης ὡς πρὸς τὴν ἐκκοπὴν ξυλείας καὶ τὰς λοιπὰς ὠφελείας, ἐφαρμόζονται δ' ἐπ' αὐτῶν αἱ διατάξεις τοῦ 91 καὶ 92 ἀρθρου τοῦ περὶ Γαιῶν Νόμου καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰς αὐτὰ ἐπέμβασις τῶν κατοίκων ἄλλης κωμοπόλεως ἢ κώμης.

*Αρθρ. 23. Τὰ μπαταλικά τῶν κωμοπόλεων καὶ κωμῶν δὲν ἐπιτρέπεται, κατὰ τὸν νόμον, νὰ διαβιβασθῶσιν εἰς τὴν κυριότητα ἀτόμου οὔτε ὡς γαῖαι, οὔτε ὡς δένδρα.

*Αρθρ. 24. Εἰς τὰς περὶ δασῶν τῶν ὀρισμένων ἀνέκαθεν τοῖς κατοίκους ἀγωγὰς δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ παρέλευσις καιροῦ, κατὰ τὸ 102 ἀρθρον τοῦ περὶ Γαιῶν Νόμου.

*Αρθρ. 25. Ἡ κοινότης κωμοπόλεως ἢ κώμης ἐταιρικῶς ἢ μονομερῶς ἐπωφελοῦνται ἀπὸ τῶν εἰς τὴν κωμόπολιν ἢ κώμην αὐτῆς ὀρισμένων μπαταλικῶν. Μόνον ὁσάντις κόπτεται ξυλεία χάριν ἐμπορίου ἀπὸ τῶν μπαταλικῶν λαμβάνεται δεκάτη συμφωνῶς ταῖς ἐπὶ τούτῳ διατάξεσιν.

*Αρθρ. 26. Οἱ κάτοικοι τῶν κωμοπόλεων καὶ κωμῶν ὀφείλουσι νὰ ἐμποδίζωσι τοὺς κατοίκους ἄλλης κωμοπόλεως ἢ κώμης ἀπὸ τῆς ἐκκοπῆς ἐκ τῶν μπαταλικῶν τῶν ξυλείας, χρῆσιμου διὰ καύσιμον, ἢ δι' ἀνθρακκας, ἢ ξυλικὴν πρὸς οἰκοδομήν, καὶ ὀρίζοντες μέρη πρὸς κατασκευὴν ἀνθράκων, νὰ προφυλάττωσι τὸ δάσος ἀπὸ πάσης ζημίας· οἱ χωροφύλακες καὶ μωχτάρηδες ὀφείλουσι νὰ ἐπιτηρώσιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν προφυλακτικῶν μέτρων, ἅτινα ὀρισθῆσονται δι' ἰδιαιτέρων ὀδηγῶν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ διαικασίας καὶ πεινῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ διαδικασίας.

*Αρθρ. 27. Αἱ περὶ πλημμελημάτων συμβαινόντων ἐν ταῖς ὑπὸ ἐπιτή-

ρσιν διατελοῦσι δημοσίως καὶ βακουφικοῖς δάσσει δίκαια δικάζονται πρωτοδικῶς ἢ κατ' ἔρσειν ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

*Ἄρθρ. 28. Οἱ ὑπάλληλοι τῶν δασῶν καταγγέλλουσι τὰ συμβεβημένα πλημμελήματα ἀν' ἀνακαλυφθῶσιν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν ἐδραν τοῦ δήμου (Κατᾶ).

*Ἄρθρ. 29. Αἱ καταγγελίαι τούτων δέον νὰ περιέχωσι τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα καὶ τὸ μέρος τῆς διαμονῆς, τὸ εἶδος τοῦ πλημμελήματος τοῦ καταγγελλομένου, ὡς καὶ τὸ μέρος τοῦ δάσους ἐνθα συνέβη, καὶ εἰ δυνατόν, τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐγένετο τὸ πλημμελημα.

*Ἄρθρ. 30. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἀποδειχθῆ ἀβάσιμος ἡ καταγγελία ποινέως ὡς βροκήσαντος ἄνευ ἀδείας τὸ ποίμνιον του ἐν τῷ δάσει, ἐπιστρέφεται τὸ ποσὸν ὑπερ θέλει καταθέσει οὗτος πρὸ τῆς διαδικασίας, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ μουχτάρι, συμφώνως τῷ 45ῳ ἄρθρῳ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀποδείξεως τῆς παραβάσεως ταύτης, ἐάν τὸ ἀντίτιμον τῶν πωληθησομένων ζώων εὔρεθῆ τοῦ ληπτέου προστίμου μικρότερον, οὐδὲν πλέον παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν ζώων λαμβάνεται.

*Ἄρθρ. 31. Πᾶσα ἀγωγή διὰ πράξιν, ἀφρωσαν τὰ δάση καὶ δι' ἣν κατὰ τὸν νόμον ἀπαιτεῖται ἀποζημίωσις, δέον νὰ γίνῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐξετελέσθη ἡ ὑπόδικος πράξις καὶ μετὰ τὴν διαδικασίαν ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις νὰ ἐκτελεσθῆ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁσίων αὐτῆ ἀκουροῦται. Ὅσοι τῶν ὑπαλλήλων γίνωσιν αἴτιοι τῆς ἀναβολῆς τῶν ἀγωγῶν, τιμωροῦνται κατὰ τὸν Ποινικὸν Κώδικα.

*Ἄρθρ. 32. Τὸ ἀποτελεσμα τῶν ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τῶν δασοῦπαλλήλων διεξαχθησομένων δικῶν γνωστοποιεῖται τοῖς ἐν ταῖς ἐδραῖς τῶν δήμων ἐδρευούσιν ἐπιτηρηταῖς (μουρεττίς) τῶν δασῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ ποιῶν.

*Ἄρθρ. 33. Παρὰ τῶν κοπτόντων καὶ ἐξαχθῶν ξύλα ἀπὸ δημοσίου δάση ἄνευ ἀδείας, ἐάν ἡ περιφέρεια τοῦ κοπέντος ξύλου ᾖναι μικροτέρα πύχσεως, λαμβάνεται πρόσμιον τεσσάρων πενταρίων δι' ἕκασον μέγα φορτίον καὶ δύο πενταρίων διὰ φορτίον ἀνθρώπου ἢ δι' ἕκασον δέμα· ἐάν δὲ ἡ περιφέρεια τοῦ ξύλου ᾖναι ἐνός μέχρι δύο πύχσεων, ἄνω πενταρίων, δύο μέχρι τριῶν πύχσεων, δέκα πενταρίων, πλέον τῶν τριῶν πύχσεων, εἰκοσι πενταρίων ἐάν τὸ ἔκκοπεν ξύλον ᾖναι δρύς (μεσὲς), τὸ πρόσμιον διπλασιάζεται. Ἡ περιφέρεια τῶν κοπέντων ξύλων μετράται μετὰ δύο πύχσεις ἀνω τῆς γῆς, ἐάν δὲ ταῦτα κοπῶσι κάτω τῶν δύο πύχσεων, ἡ καταμέτρσις γίνεται ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς ἔκκοπῆς.

*Ἄρθρ. 34. Οἱ ἀποσπῶντες τοὺς φλοιούς τῶν δένδρων ἢ ἄλλως βλάπτοντες αὐτὰ τιμωροῦνται ὡς εἰ ἔκοπτον ταῦτα ἀπὸ τῆς ῥίζης των.

*Ἄρθρ. 35. Ἀπὸ τοὺς ἐξάγοντας ἀντικείμενα, ὧν ἡ ἐξαγωγή ἀπὸ τῶν δημοσίων δασῶν δὲν ἐπιτρέπεται κατὰ τὸ 18 ἄρθρον, λαμβάνεται πρόσμιον διὰ φορτίον μὲν ἡμάξης πέντε πενταρίων, διὰ φορτίον δὲ ζώου ἢ ἀνθρώπου δύο πενταρίων.

*Ἄρθρ. 36. Ἐκτὸς τῶν ληφθησομένων προστίμων κατὰ τὰ προηγουμένα ἄρθρα, κατακρατοῦνται προσέτι καὶ τὰ δένδρα κλπ. καὶ ἐάν ἡ παρὰ τὸν νόμον καὶ παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν γενομένη πράξις ἐπέφερε ζημίαν, γινώσκουσα διαδικασίας, λαμβάνεται παρὰ τοῦ παραβάτου ἡ ἀποζημίωσις. Προσέτι ἐπιτρέπεται τοῖς ὑπαλλήλοις τῶν δασῶν νὰ κατακρατῶσι τὸ πρόνιον, τὴν σκεπάρνην καὶ τὰ λοιπὰ ἐργαλεῖα, ἅπερ μετεχειρίσθη ὁ παραβάτης ὑποχρεουμένοι νὰ παραδώσωσι ταῦτα ἀμέσως εἰς τοὺς πολιτικούς ὑπαλλήλους τῆς ἐδρας τοῦ δήμου (κατᾶ).

*Ἄρθρ. 37. Ὅσοι προδῶσιν εἰς ἔκκοπὴν δένδρων πρὶν ἢ λάβωσιν ἔγγραφον ἄλιαν παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τῶν δασῶν, κατὰ τὸ 9 ἄρθρον, τιμωροῦνται ταῖς ποιναῖς ταῖς ὀριθεισῶσις ἐν τῷ 33 ἄρθρῳ διὰ τοὺς κόπτοντας ξύλα ἄνευ ἀδείας· καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν φωραθῶσιν οἱ ἄνευ ἀδείας κόψαντες ξύλα, τὸ πρόσμιον λαμβάνεται ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν (μοιτελιγῆρ) (1) τῶν δασῶν, ἢ ἀπὸ τὸν ἐγγυητὴν του (μοιτελιγῆρ) (2), ἢ ἀπὸ τὸν προνομιούχον τῆς ἔκκοπῆς δένδρων τῶν δασῶν.

*Ἄρθρ. 38. Οἱ ἄνευ ἀδείας τῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 9 ἄρθρου, μεταφέροντες ἀπὸ τοῦ δάσους δένδρα κεκομμένα, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν φωραθῶσιν, ὁ ἐγγυητὴς (μοιτελιγῆρ) ἢ ὁ προνομιούχος τοῦ δάσους τιμωροῦνται μὲ τὰς ποινὰς, τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς τοὺς ἄνευ ἀδείας κόπτοντας δένδρα.

*Ἄρθρ. 39. Εἰς τοὺς κόπτοντας δένδρα πλέον τῆς χορηγηθείσης ἀδείας ἐπιβάλλεται διπλῆ ἢ ἐν τῷ 18 ἄρθρῳ ὀριζομένη ποινὴ, ἐπιστρέφονται τὰ κοπέντα ξύλα καὶ εἰσπράττονται αἱ ἀπαιτούμεναι ἀποζημίωσις. Ἐν περιπτώσει μὴ συλλήψεως τῶν κοψάντων, αἱ ἄνω ποινὰ ἐπιβάλλονται εἰς τὸν ἐγγυητὴν ἢ προνομιούχον τοῦ δάσους.

*Ἄρθρ. 40. Ἐν τῇ ἔκκοπῇ δένδρων οὐσημειωμένου, ὅταν ἐξαφανισθῆ τὸ

(1) Μοιτελιγῆρ ἢ ἰλιτζαριτζῆρ ὀνομάζεται ὁ ἐπὶ πληρωμῇ ποσοῦ τινος πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νεμόμενος ἐπὶ ἔτος τὰ δέκατα ἢ δικαιώματα μέρους τινός. Ὅταν πρόκειται καθαρῶς περὶ δεκάτων, οἱ τοιαῦτοι ὀνομάζονται καὶ ἀσαρδῆδες, τασσιδῆδες (δεκατισταί).

(2) Μοιτελιγῆρ ὀνομάζεται ὁ τὴν ὑπόληψιν τῆς Κυβερνήσεως χαίρων εὐπορος, ὅστις ἐγγυᾶται ὑπὲρ τῶν μοιτελιγῆρων καὶ τασσιδῆδων καὶ διατελεῖ ὑπεύθυνος διὰ πᾶν δικαίωμα, ὅπερ ἔχει ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῶν μοιτελιγῆρων ἢ τασσιδῆδων.

ἐν τῇ ρίζῃ του σημειῶν τοῦ τσεκιδζίου, ἐὰν ἡ ἐξαφάνισις δὲν ἀποδειχθῆ ὅτι προῆλθεν ἀπὸ περιστάσιν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεώς του, τὸ δένδρον ἐκεῖνο θεωρεῖται ὡς παρανόμως ἐκκοπέν.

***Ἄρθρ. 41.** Ἐὰν δένδρον ἐκκοπέν τῇ ἀδείᾳ τοῦ ὑπαλλήλου τῶν δασῶν δὲν μεταφερθῆ ἀπὸ τοῦ δάσους ἐντὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ ὀρισθεύσεως προθεσμίας, τὸ δένδρον τοῦτο κατασχέθῃ πωλεῖται πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως.

***Ἄρθρ. 42.** Ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν ἀνωθι διατάξεων ὡς καὶ τῶν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῶν δασῶν δημοσιευθησομένων ὁδηγίων καὶ παραγγελιῶν καὶ τῶν ὀρισθησομένων ὄρων παρὰ τῶν ἐγγυητῶν (μουτεαχλή) ἢ προνομιούχων τῶν δασῶν, ἐκτὸς τῶν ἀπαιτούμενων ἀποζημιώσεων λαμβάνεται καὶ πρόστιμον δέκα μέχρι εἴκοσι πενταρίων.

***Ἄρθρ. 43.** Ἀπὸ βύσκοντας ζῶα ἄνευ ἀδείας ἐν τόποις δημοσίων δασῶν, ἐν οἷς δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο, δι' ἑκατον ζῶων λαμβάνεται πρόστιμον ἐνός γροσίου. Ἐκτὸς τούτου καταδικάζονται καὶ εἰς ἀποζημιώσεις οὐχὶ μικροτέρας τοῦ ποσοῦ τοῦ προστίμου.

***Ἄρθρ. 44.** Διὰ τὰ ἄνευ ἀδείας βύσκοντα ζῶα, εἰς οὐτινος χωρίου ποιμνιον καὶ ἂν ἀνήκωσιν, αἱ ποιναὶ ἐπιβάλλονται εἰς τὸν ποιμένα.

***Ἄρθρ. 45.** Ἐὰν τὰ ζῶα ταῦτα ἀνήκωσιν εἰς κατοίκους χωρίου τινός, συλλαμβανόμενα παραδίδονται εἰς τὸν μουχτάρην, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οἱ κύριοι τῶν ζῶων δὲν πληρώσωσι τὸ ἀπαιτούμενον πρόστιμον καὶ τὰς ἀποζημιώσεις, ἐὰν μὲν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν ὑπερβαίῃ τὰ εἴκοσι, λαμβάνεται ἐκ αὐτῶν, ἐὰν δὲ ὡς τὸν ἀριθμὸν ἀπὸ εἴκοσι ἐνός μέχρι τεσσαράκοντα, λαμβάνονται δύο, τρία δὲ, ἐν ὧσιν ἀπὸ τεσσαράκοντα μέχρι ἐξήκοντα ἐνός, καὶ οὕτω καθεξῆς διὰ περισσότερα, καὶ πωλοῦνται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου Ταμείου.

***Ἄρθρ. 46.** Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν κατασκευασθῶσιν ἀνθρακες εἰς μέτρος ὀρισθῆν ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῶν δασῶν, ἀπὸ τὸν ἐγγυητὴν ἢ προνομιούχον λαμβάνεται πρόστιμον εἴκοσι πενταρίων.

***Ἄρθρ. 47.** Ὁ ἐπὶ σκοπῷ ἐμπρήσας δάσος τι τιμωρεῖται κατὰ τὸ 164 ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

***Ἄρθρ. 48.** Οἱ μεταχειριζόμενοι παραπεποιημένον τσεκιδζι κατ' ἀπομίμησιν τοῦ δημοσίου τιμωροῦνται κατὰ τὸ 106ον ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

***Ἄρθρ. 49.** Ἐν περιπτώσει καταδιώξεως πολλῶν ἐνόχων ἔνεκα παραβάσεως τῶν περὶ δασῶν διατάξεων, ἅπαντες οὗτοι θεωροῦνται ἀλληλέγγυοι διὰ τὰ πρόστιμα, εἰς ἃ ἕκαστος καταδικασθῆσεται.

***Ἄρθρ. 50.** Τὸ πρόστιμον, εἰς ὃ καταδικάζονται οἱ ποιμένες, εἰσπράττεται ἀπὸ τοὺς κυρίους τῶν ποιμνίων, οἵτινες δικαιούνται νὰ καταδιώξωσι τοὺς ποιμένας.

***Ἄρθρ. 51.** Οἱ ἐγγυηταὶ (μουτεαχλή) καὶ προνομιούχοι τῶν δασῶν εἰσὶν ὑπεύθυνοι διὰ τὰς πράξεις τῶν ἐργαζομένων διὰ λογαριασμὸν των,

καὶ τὰ ἔνεκα παρεκτροπῆς αὐτῶν ἀπαιτούμενα πρόστιμα εἰσπράττονται παρὰ τῶν πρώτων.

***Ἄρθρ. 52.** Οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ πληρώσωσι τὸ πρόστιμον εἰς ὃ καταδικασθῶσιν οὐδὲ νὰ παρουσιάσωσιν ἐγγυήσιν φυλακίζονται ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἀντὶ ἕκαστων δύο πενταρίων.

***Ἄρθρον τελευταῖον.** Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἰσχύει μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς διὰ τῶν ὑπαλλήλων ἐπισήμου δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐγκριθησομένοις ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῶν δασῶν τόποις. Τὰ καθήκοντα τῶν ὑπαλλήλων ὡς καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀπαιτούμενα μέτρα ὀρισθῆσονται ὑπὸ τῆς διευθύνσεως ταύτης δι' εἰδικῶν ὁδηγίων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ ξυλικῆς, λαμβανομένης ὑπὸ τοῦ Ναυ-
στάθμου καὶ τοῦ Πυροβολοστασίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἔκκοπῆς καὶ παραδόσεως ξυλικῆς
ἀπὸ δημόσια δάση.

Ἄρθρ. 1. Ἄπαντα τὰ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ ἐπικρατείᾳ εὑρισκόμενα δη-
μέσια δάση, διευθυνόμενα δι' εἰδικῶν κανονισμῶν, θέλουσιν εἶσθαι ὑπὸ τῆν
ἐπιτήρησιν καὶ διευθύνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, χορηγοῦντος
κατ' εὐθείαν τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὸν Ναύσταθμον καὶ Πυροβολοστασίον ξυ-
λικὴν συμφώνως τοῖς ἐπομένοις ὄροις.

Ἄρθρ. 2. Καθ' ἕκαστον ἔτος αἱ Διευθύνσεις τοῦ Ναυστάθμου καὶ τοῦ
Πυροβολοστασίου πρὸ τῆς 4. Μαρτίου δηλοῦσι τὸ εἶδος, τὸ ποσόν, καὶ τὸ ὡς
ἐγγιστα μέγεθος, τὴν Νομαρχίαν καὶ Ἐπαρχίαν, καὶ, εἰ δυνατόν, τὸν τόπον
καὶ τὸ δάσος διὰ τὴν ξυλικὴν, ἧτις ἀνγκαιῶς αὐταῖς διὰ τὸ ἐπὶ τὸ ἔτος.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ὡς ἀνωτέρω ζητηθησόμενα δένδρα, ἐκλεγόμενα ὑπὸ τῆς
διευθύνσεως τῶν δασῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ναυστάθμου καὶ τοῦ
Πυροβολοστασίου, σημειοῦνται τῇ σφραγίδι τῆς διευθύνσεως πρὸς χρῆσιν τῆς
ὑποίας ἔκκοπήσονται, τιθεμένου ἐπ' αὐτῶν αὐξήσας ἀριθμοῦ.

Ἄρθρ. 4. Πρὸς σήμανσιν τῶν δένδρων καὶ ἐκτέλεσιν τῶν λοιπῶν ἀ-
παιτουμένων, διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν οἱ ἀναγ-
καῖοι δασοὑπάλληλοι καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς ἐκτέλεσεως τούτων ὀρίζεται κατό-
πιν συνεννοήσεως μετὰ τῶν διευθύνσεων Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου.

Ἄρθρ. 5. Ἀφοῦ σημειθῶσι τὰ δένδρα, συμφώνως μετὰ τῶν ὑπαλ-
λήλων τῶν διευθύνσεων Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου συντάσσεται
πρακτικόν, ἐν ᾧ δηλοῦται Α' ὁ τόπος τῶν δένδρων καὶ τὰ μέρη εἰς ἃ
ἀποσταλέσονται καὶ Β' τὸ εἶδος, τὸ ποσόν, τὸ μέγεθος καὶ οἱ ἀριθμοὶ
τῶν σημειθέντων δένδρων. Τοῦ πρακτικοῦ τούτου ἐν ἀντίγραφον πέμπεται
εἰς τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἕτερον εἰς τὸν Ναύσταθμον ἢ τὸ Πυ-
ροβολοστασίον, εἰς ἃ ἀνήκει.

Ἄρθρ. 6. Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις δια-
τεταγμένων, τὰ δένδρα κοπτόμενα καὶ διορθούμενα μεταφέρονται διὰ τῶν
ὑπαλλήλων τῶν δασῶν εἰς τὰ μέρη, ἅπερ σημειοῦνται ἐν τῷ πρακτικῷ,

λαμβάνονται δὲ ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τούτων τὰ προσφορώτερα καὶ κα-
ταλληλότερα μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν αἰω διατάξεων.

Ἄλλ' οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ναυστάθμου καὶ τοῦ Πυροβολοστασίου ἔχουσι
τὸ δικαίωμα νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὴν ἔκκοπὴν τῶν δένδρων καὶ νὰ
μὴ παραλαμβάνουσι τὰ σεσηπῶτα ἢ τὰ σήψεως ἐπιδεκτικὰ καὶ ἀνωφελῆ
διὰ τὰς διευθύνσεις τῶν δένδρων, ἅπερ, ἵνα πωληθῶσιν ἀλλαγῶν, ἀφίενται
ἐν τῷ δάσει.

Ἐὰν αἱ διευθύνσεις τοῦ Ναυστάθμου καὶ τοῦ Πυροβολοστασίου ζητή-
σωσι νὰ σχίσωσι καὶ κερματίσωσι τὰ δένδρα τῶν, οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐκ-
τελοῦσι τὰ χρειώδη ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἔκκοπῆς, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ ξύλα
ταῦτα διὰ τῆς διευθύνσεως τοῦ δάσους μεταφέρονται ὅπου δεῖ.

Ἄρθρ. 7. Ἐπειδὴ κατηργημένα εἰσὶ τὰ ἐπὶ ἀγγαρεῖα τῶν κατοίκων
πρὸς ἔκκοπὴν καὶ μεταφορὰν τῶν εἰς τὸν Ναύσταθμον καὶ Πυροβο-
λοστασίον ἀναγκαιούτων δένδρων ἀρχαῖα μέτρα, τὰ διὰ τὰς διευθύνσεις
ταύτας ἀναγκαιούντα δένδρα ἔκκοπήσονται καὶ μεταφερθήσονται, ὡς ἀνω-
τέρω ἐδηλώθη, προνοίᾳ τῆς διευθύνσεως τῶν δασῶν. Τὰ δένδρα ταῦτα
μέχρι τῆς παραλίης διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὑπαλλήλων τῶν
δασῶν, βοηθουμένων ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν, ἐνθα δὲ δὲν
ὑπάρχουσι τιοῦτοι, ὑπὸ τὴν φύλαξιν τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 8. Τὰ δένδρα ταῦτα ἀφοῦ καταβιβασθῶσιν εἰς τὴν παραλίαν
παραδοθήσονται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου
ὅπως ἐναποθηκευθῶσι τὰ κατὰ τὴν παράδοσιν ὀρισθησόμενα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργ-
τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τῶν Διευθύνσεων Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου.

Οἱ ὑπάλληλοι τῶν διευθύνσεων δασῶν, Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστα-
σίου κρατοῦσι βιβλία ὁμοίμορφα ὡς καὶ πρακτικόν. Ἐν τῷ πρακτικῷ
δηλοῦται Α' τὸ εἶδος, τὸ μέγεθος, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ τιμὴ τῶν παραδεκτῶν
γενομένων δένδρων, Β' τὸ εἶδος, τὸ μέγεθος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μὴ γενο-
μένων παραδεκτῶν. Ἡ τιμὴ τῶν παραδεκτῶν γενομένων δένδρων λογίζεται
κατ' ἀναλογίαν τοῦ μεγέθους τῶν δένδρων καὶ τῆς ἐν τῇ ἀποβάσει τρε-
χούσης τιμῆς τῶν ξύλων τοῦ εἴδους τούτου. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ὡς
πρὸς τὴν τιμὴν, παντὸς ὑπαλλήλου ἡ γνώμη ἐν τῷ πρακτικῷ δηλοῦται,
σημειουμένης προσέτι ἐν αὐτῷ καὶ τῆς ὀλικῆς παραδόσεως τῆς ξυλικῆς εἰς
τοὺς ὑπαλλήλους Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου.

Ἄρθρ. 9. Τὸ ἀντίτιμον τῶν παραδοθέντων ξύλων σημειοῦται ὡς ἐξ ὀδον
ρὲν ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς τῶν Διευθύνσεων Ναυστάθμου καὶ Πυροβο-
λοστασίου, ὡς ἔσδον δὲ ἐν τῷ τῆς διευθύνσεως τῶν δασῶν. Πρὸς λύσιν τῆς
ἐπὶ τιμῆς διαφωνίας, διορίζεται μικτὴ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν
Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Διευθύνσεων Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου.

Ἄρθρ. 10. Τὰ διὰ βραχυκῆ καὶ δημόσια κτίρια ἀναγκαιούντα ξύλα
κόπτονται καὶ μεταφέρονται κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ ξυλικῆς ἀγοραζομένης ἀπὸ βακουρική καὶ ἰδιωτικῆ δάση.

Ἄρθρ. 11. Αἱ διευθύνσεις Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου ὅπως ζή-
τουσι τὴν ἀναγκαίαν ξυλικὴν ἀπὸ δημοσία δάση, οὕτω δύνανται νὰ ζή-
τήσωσι καὶ ἀπὸ βακουρική καὶ ἰδιωτικῆ. Ἀλλὰ τὰ ἀπὸ ἰδιωτικῆ δάση
ἐκκοπησόμενα δένδρα δέον νὰ ὦσι περιφερείας τοῦλάχιστον δύο πήχεων
εἰς ὕψος, μετρούμενον μετὰ ἕνα καὶ ἥμισυ πῆχυν ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς
γῆς· τὰ ἐν περιτεταγισμένοις κήποις καὶ ἐμπροσθεν οἰκιῶν εὑρισκόμενα
δένδρα ἐξαίρουνται τοῦ ὅρου τούτου.

Ἄρθρ. 12. Ἐὰν ἡ ξυλεία, ἡ ἀναγκαιούσα εἰς τὰς διευθύνσεις τοῦ Ναυ-
στάθμου καὶ Πυροβολοστασίου, εὑρίσκειται ἐν τοῖς δημοσίοις δάσεσι, αἱ
διευθύνσεις αὗται δὲν ζητοῦσιν αὐτὴν ἀπὸ βακουρική ἢ ἰδιωτικῆ δάση.

Ἄρθρ. 13. Αἱ διευθύνσεις Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου, δηλοῦ-
σαι εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν δασῶν τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλάτος τῶν ἀπὸ βα-
κουρική ἢ ἰδιωτικῆ δάση ἀναγκαιούτων εἰς αὐτὰς ξύλων, δὲν ἀνυμγι-
νόνται εἰς τὰ τῆς ἐκκοπῆς καὶ μεταφορᾶς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 14. Ἡ διεύθυνσις τῶν δασῶν ὀφείλει νὰ κόψῃ καὶ μεταφέρῃ τὰ
ἀπὸ βακουρική ἢ ἰδιωτικῆ δάση ζητηθέντα ὑπὸ τῶν διευθύνσεων Ναυ-
στάθμου ἢ Πυροβολοστασίου δένδρα, συμμορφουμένη πρὸς τὰς κάτωθι δια-
τάξεις.

Ἄρθρ. 15. Ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὑπαλλήλων Ναυστάθμου καὶ Πυροβο-
λοστασίου καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν δασῶν, ἐὰν τὰ ζητούμενα δένδρα εὑ-
ρίσκωνται ἐν βακουρικῆ δάσει, προσκαλεῖται ὁ ἐπίτροπος (μουτεβελής) ἢ
ὑπάλληλος τοῦ βακουρίου, ἐὰν δὲ εὑρίσκωνται ἐν ἰδιωτικῆ δάσει, ὁ ἰ-
διοκτήτης τούτου, καὶ ὀρίζεται ἡ τιμὴ τῶν ζητούμενων δένδρων, κατὰ
τὴν ἐν τῇ δάσει ἀξίαν των, καὶ ἀφοῦ πληρωθῇ αὐτὴ ἐκ μέρους τῆς διευ-
θύνσεως τῶν δασῶν, τὰ δένδρα κοπτόμενα μεταφέρονται εἰς τὸ μέρος ἢ
τὸν λιμένα δι ὁρίσουσιν αἱ διευθύνσεις Ναυστάθμου καὶ Πυροβολοστασίου.

Ἄρθρ. 16. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ὡς πρὸς τὴν τιμὴν τῶν δέν-
δρων, διορίζονται πραγματογνώμονες ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου Ἀρχῆς, καὶ ἡ ἀ-
πόφασις αὐτῶν γίνεται παραδεκτὴ καὶ ἐκ μέρους τῆς διευθύνσεως τῶν
δασῶν καὶ ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ βακουρίου ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου
τοῦ δάσους.

Ἄρθρ. 17. Αἱ περὶ σχιμάνσεως καὶ ἀριθμῆσεως τῶν δένδρων καὶ κρα-
τήσεως ἡμιονόμων βιβλίων καὶ καταστρώσεως πρακτικοῦ τοῦ περὶ δημο-
σίων δασῶν μέρους δὴν γίγνεται ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν ἐκκοπὴν καὶ τὸν ὀρισμὸν
τῆς τιμῆς τῶν ἀπὸ βακουρική καὶ ἰδιωτικῆ δάση κοπτομένων δένδρων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ.

ΤΙΤΛΟΣ Α΄.

Διάταξις τῶν μεταλλικῶν οὐσιῶν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς περιεχόμεναι ἢ ἐν τῇ ἐπιφα-
νείᾳ αὐτῆς ὑπάρχουσαι μεταλλικαὶ οὐσίαι, ὡς πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἐκ-
μεταλλεύσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως ἐκάστης αὐτῶν, διαιροῦνται εἰς τρεῖς
κλάσεις, ἤτοι μεταλλείων, μεταλλιτιδῶν γαιῶν καὶ λατομείων. Ὁ παρῶν
Κανονισμὸς περιλαμβάνει μόνον τὰς δύο πρώτας κλάσεις, τῆς τρίτης μὴ
ὑπαγομένης εἰς αὐτὸν.

Ἄρθρ. 2. Θεωροῦνται μεταλλεῖα ὅσα εἰσὶν ἀνεγνωρισμένα ὡς ἐμπερι-
λαμβάνοντα εἰς τὰς ἐαυτῶν φλέβας, εἰς τὰ στρώματα, ἢ εἰς ὄγ-
κους ὑπάρχοντας ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς, μέταλλα ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐξά-
γεται ὁ χρυσός, ὁ ἄργυρος, ὁ λευκόχρυσος (πλατίνα), ὁ ὑδράργυρος, ὁ μό-
λυβδος, ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ κασίτερος, ὁ ψευδάργυρος (ζήκος), τὸ
βισμούθον, ὁ γλαυκόχαλκος (καβάλιορ), τὸ νικέλιον, τὸ χρώμιον, τὸ ἀρ-
σενικόν, τὸ μαγγανήσιον, τὸ ἀντιμόνιον (στίμι), ὁ λευκῆργιλλος, τὸ θειόν,
ἡ στυπτηρία, ὁ παντοειδῆς γαιάνθραξ, ἡ ἄσφαλτος, ἡ νάρθη, τὸ πετρέ-
λαιον καὶ αἱ τοῖς αὐτοῖς ἀνάλογοι οὐσίαι, καὶ ἐπὶ τέλους οἱ παντοειδεῖς πο-
λύτιμοι λίθοι.

Ἄρθρ. 3. Αἱ μεταλλίτιδες γαῖαι περιλαμβάνουσι τὰς σιδηρούχους με-
ταλλικὰς γαῖας, τὰς τῆδε κἀκεισε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἀνωμάλως
διεσκορπισμένας, τὰ πυριτωδῆ χρώματα, τὰ δυνάμενα νὰ μετατραποῦν
εἰς θεῖλόν σίδηρον, τὰς μεταλλοφόρους ἄμμους ἢ γαῖας, τὰς λευκαργιλλώ-
δεις γαῖας, τὰς ὀρχαίας σκωρίας, τὰς κασίμους ὕλας (tourb), καὶ πάσας
τὰς μεταλλοφόρους ὕλας, τὰς ἐκμεταλλενομένας μόνον κατ' ἐπιφάνειαν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ παρῶν Κανονισμὸς δὲν περιλαμβάνει τὰ μάρμαρα, τοὺς γρα-
νίτας, τοὺς σιλίχας (τσακμακοπέτρας), τὸν γύψον, τοὺς τιτανολίθους,
τοὺς χάλικας, τὰς πουζολάνας, τὰς πορσελάνας, τὴν ἄμμον, τὸν ἄργιλλον
καὶ τὰ διὰ τὴν πηλοπλαστικὴν χρώματα.

Ἄρθρ. 5. Ἡ διεύθυνσις τῶν μεταλλείων θελεῖ ἀποφαίνεσθαι περὶ παν-
τὸς ἀντικειμένου ἀφορῶντος αὐτὰ καὶ τὰς προεκτελεζόμενας μεταλλίτιδας
γαῖας, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐργοστασιῶν, χυτηρίων καὶ τῶν παραρτημάτων
αὐτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ Β΄.

ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Γενικαὶ Διατάξεις.

Ἄρθρ. 6. Τὰ μεταλλεῖα δὲν ἐκμεταλλεύονται ἄνευ Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρ. 7. Τὸ Αὐτοκρατορικὸν διάταγμα παρέχει τὴν ἄδειαν ἐκμεταλλεύσεως ἐπὶ προεσμίαις ἐννεήκοντα καὶ ἐννέα ἔτων. Ἐν τῷ χρονικῷ δὲ τούτῳ διαστήματι ἡ παραχώρησις δύναται νὰ διατεθῇ καὶ νὰ μεταβιβάσθῃ εἴτε διὰ κληρονομίας, εἴτε διὰ πωλήσεως, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη περιουσία. Οὐχ ἦτοον ὁμως ἡ μεταβιβάσις, ἢ μεταπώλησις μεμερισμένη, ἢ ἐκ κληρονομίας παραχώρησις, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, διδομένης ἐπὶ τῇ βράσει τῶν ἐπισήμων διατυπώσεων, ὡς καὶ διὰ τὸ Αὐτοκρατορικὸν διάταγμα.

Ἄρθρ. 8. Ληξίας τῆς κεχορηγημένης προεσμίας, ὁ πρῶτος προνομιούχος, ὅστις ἤθελε ποιήσει αἴτησιν ἐκ νέου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, προτιμᾶται πάντοτε τῶν ἄλλων παρουσιαζομένων, ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ὁμως συμφωνίαις τῶν ἐξαίτουμένων τὴν νέαν παραχώρησιν.

Ἄρθρ. 9. Αἱ διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων καθιδρυόμεναι καὶ κατασκευαζόμεναι μηχαναὶ, οἰκοδομαί, φρέατα, ὑπόγεια καὶ ἄλλαι καθωρισμέναι ἐργασίαι, θεωροῦνται ὡς ἀκίνητα κτήματα. Θεωροῦνται ἐπίσης ὡς τοιαῦτα οἱ ἐν τοῖς ὑπόγειοις μεταχειριζόμενοι ἴπποι, αἱ μηχαναὶ, τὰ ἐργαλεῖα καὶ τὸ ὕλικόν, ἅπερ χρησιμεύουσιν εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν, τὴν μετακίνησιν καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν, ὡς καὶ αἱ δι' ἐν ἔτος προμήθειαι.

Ἄρθρ. 10. Θεωροῦνται δὲ ὡς κινητὰ τὰ λοιπὰ εὐμετακόμιστα ἀντικείμενα, αἱ ἐξαγόμεναι ὕλαι, αἱ διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων μεταγὰ καὶ τὰ κέρδη ἐταιρίας τινός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ ἀναζητήσεως μεταλλείων.

Ἄρθρ. 14. Ἐκαστος ἰδιοκτῆτης εἶναι κύριος νὰ ἐνεργῇ ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἰδιοκτησίᾳ ἀνασκαφὰς παντός εἶδους, ἀποβλεπούσας ἀποκλειστικῶς τὴν ἀναζήτησιν μεταλλικῶν οὐσιῶν, δυναμείων ὅπως εὐρεθῶσιν ἐν αὐτῇ, ἄνευ τῆς ὑποχρέωσός τοῦ νὰ λάβῃ ἐπὶ τούτῳ ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως. Ἐκαστος ἐπίσης δύναται, ἄνευ γνωστοποιήσεως πρὸς τὴν ἀρχὴν, νὰ ἀναζητήσῃ με-

ταλλεῖα ἐν τῇ ἰδιοκτησίᾳ ἄλλου, ἀφοῦ λάβῃ τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ. Ἐάν δὲ ὁ ἰδιοκτῆτης δὲν συγκατατίθεται, ὁ αἰτῶν ὀφείλει ν' ἀπευθυνθῇ εἰς τὴν ἀρχὴν, συμμορφούμενος πρὸς τὰς κάτωθι ἐκπιεμένους διατάξεις. Ἡ δὲ ἄδεια πρὸς ἔρευναν τῶν ὑπαρχόντων ἐν διαθεσίμοις γαίαις (γαλιέ) μεταλλείων χορηγεῖται δι' ἐπὶ τούτῳ αἰτήσεως πρὸς τὰς ἀρμοδίας ἀρχάς.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἄδεια πρὸς ἀναζήτησιν μεταλλείων εἰς νομάς, δάσπ, ἀγοράς καὶ πλατείας, ἀνήκοντα εἰς ἐν ἢ πολλὰ χωρία, εἰς μίαν ἢ πολλὰς πόλεις, παραχωρεῖται μετὰ προηγουμένην ἐπιτόπιον ἐξέτασιν καὶ ἀποδείξιν, ὅτι αἱ περὶ ἐκμεταλλεύσεως ἐργασίαι δὲν δύναται νὰ ἐνοχλήσωσιν ἢ περιορίσωσι τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων τῶν πόλεων τούτων ἢ τῶν χωρίων.

Ἄρθρ. 13. Οὐδεὶς δύναται ἄνευ τῆς συγκατάθεσός τοῦ ἰδιοκτῆτου νὰ ἐπιχειρῇ ἔρευνας μεταλλείων, νὰ ἐνεργῇ καταμετρήσεις ἢ ἀνασκαφὰς, ν' ἀνορύσῃ φρέατα, ν' ἀνοίγῃ ὑπόγεια, νὰ κατασκευάζῃ ἀποθήκας ἐργαλείων ἐντὸς περιτειχισμένων περιβόλων, οὔτε ἐντὸς γηπέδων κειμένων πλησίον κατοικιῶν, οὔτε ἐντὸς αὐλῶν καὶ κήπων, εἰς ἀπόστασιν ἐλάσσονα τῶν 150 πήχεων. Ἐπὶ τούτῳ δὲ θέλει ζητεῖσθαι πάντοτε ἡ συγκατάθεσις τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν εἰρημένων περιβόλων, τείχων, κατοικιῶν, αὐλῶν καὶ κήπων.

Ἄρθρ. 14. Ἐπειδὴ αἰ ἐντὸς γηπέδων ἔρευναι, διὰ τὰς ὁποίας ὁ ἰδιοκτῆτης ἀπεποιήσῃ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ, ὡς καὶ αἱ ἐντὸς διαθεσίμων γαιῶν (γαλιέ), ἐπιτρέπονται δι' ἀποκλειστικῆς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, πᾶσα περὶ ἀδείας αἰτήσεις ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν τῆς Νομαρχίας. Ἡ αἴτησις αὕτη δὲν ν' ἀναφέρῃ τὸ μέρος, εἰς ὃ θέλουσιν ἐνεργηθῆ αἱ ἔρευναι, τὴν ἐπαρχίαν ἢ τὸν δῆμον, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκεται, τὴν φύσιν τῶν ἀναζητηθησομένων μεταλλικῶν οὐσιῶν, τὰ ὀνόματα καὶ ἐπωνύμια τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ γηπέδου καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐγγυήσεως διὰ πάσας τὰς ζημίας· τότε δὲ καθυποβάλλεται εἰς τὸ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Νομαρχίας διοικητικὸν Συμβούλιον (μεδ. ἰσσι ἰδαρέ). Καὶ ἐάν ληφῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν τοῦ εἰρημένου Συμβουλίου, ὀφειλόντος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐγγύησιν τῶν παρὰ τοῦ αἰτούντος ἀναλαμβανόμενων ὑποχρεώσεων, ἢ τῶν ἀναζητήσεων ἄδεια παραχωρεῖται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ δι' ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀδείας τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς ὀφείλει νὰ δι. βιβιάσῃ ἀντίγραφον τῆς ἀδείας ταύτης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Δημοσίων Ἔργων, ὅπερ κοινοποιεῖ αὐτὴν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων.

Ἄρθρ. 15. Ληγουσὺς τῆς ῥηθείσης προεσμίας, οἱ προνομιούχοι δύναται νὰ ζητήσωσι τὴν παράτασιν αὐτῆς ἐπὶ ἑξ ἑτι μῆνας, καὶ ἡ παράτασις αὕτη δύναται νὰ τοῖς παραχωρηθῇ, ἀνεκσυμμένων τῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πραγματοποιήσεως ἐπιβεβλημένων συμφωνιῶν.

Ἄρθρ. 16. Ἐάν αἱ πρὸς ἐρευνᾶς ἐργασίαι δὲν ἀρχήσωσιν ἐντὸς τῶν ἐξ ὑποχρεωτικῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς περὶ ἀναδιφήσεως ἀδείας, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ ἐργασίαι τῆς ἀναδιφήσεως δὲν ἐξακολουθήσωσι κατὰ συνέρεια, ζητεῖται περὶ τούτου λόγος παρὰ τοῦ προνομιούχου, καὶ, ἐν ἐλλείψει εὐλόγου αἰτίας, ἡ παραχωρηθεῖσα ἀδεια ἀνακαλείται· δύνάται δὲ νὰ παραχωρηθῇ αὕτη εἰς ἄλλους, μὴ δικαιουμένου τοῦ πρώτου προνομιούχου ἕνα κἀμὴ ἀπαίτησιν τινα περὶ ἀποζημιώσεως ἢ ἐπιστροφῆς τῶν δαπανηθέντων χρημάτων, ἕνεκα τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἀδείας του.

Ἄρθρ. 17. Ὁ προνομιούχος δὲν δύναται ἕνα παραχώρησιν ἢ πωλήσῃ τὴν ἀδειάν του, ἄνευ τῆς συνανέσεως τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τῆς Νομαρχίας. Προσέτι δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ μεταλλικὰς οὐσίας, ἐξορυχθεῖσας παρ' αὐτοῦ πρὸ τῆς παραλαβῆς τῆς παραχωρήσεως, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς ἀρχῆς. Ὁ ἐπὶ τῶν ἐξορυχθεῖσων μεταλλικῶν οὐσιῶν φόρος, ἐν κτηρῶ τῶν πρὸς ἐρευνᾶς ἐργασιῶν, ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν φόρων, ὅπερ θέλει καθορισθῆ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως Φιρμανίου. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν, ληξάσης τῆς περὶ τῶν ἐρευνῶν ἀδείας, ἡ παραχώρησις τοῦ μεταλλείου, δι' οἰανδήποτε αἰτίαν, δὲν χρηρηθῆ πρὸς τὸν κάτοχον αὐτῆς, ἢ μᾶλλον, ἐάν ὁ τῆς ἀδείας κάτοχος παραιτηθῇ τῆς παραχωρήσεως καὶ καταλίπῃ τὸ μεταλλεῖον, τότε ἡ Διεύθυνσις χορηγεῖ αὐτῷ τὴν ἀδειαν ἕνα πωλήσῃ τὰς ἐν καιρῷ τῶν ἐρευνῶν ἐξορυχθεῖσας οὐσίας, εἰσπράττουσα ἐπ' αὐτῶν τέλος τι 5 τοῖς 0/10.

Ἄρθρ. 18. Δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῇ ἀδεια πρὸς ἀνερεύνησιν γηπέδου τινός, δι' ὃ εἶχε προηγουμένως παραχωρηθῆ τοιαύτη διὰ τὴν αὐτὴν οὐσίαν.

Ἄρθρ. 19. Αἱ ἐκ μέρους τῶν προνομιούχων παραβάσεις τῶν προηγουμένων διατάξεων καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ ἄρθρ. 17 τιμωροῦνται διὰ προστίμου ἀπὸ 1—10 Τουρκικῶν λιρῶν, καὶ αἱ παραχωρηθεῖσαι ἀδειαι δύνανται ν' ἀνακληθῶσιν· ἔτι δὲ εἰσπράττεται ἰδιαιτέρως ὁ φόρος τῶν ἄνευ ἀδείας πωληθειῶν μεταλλικῶν οὐσιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῶν παραχωρήσεων.

Ἄρθρ. 20. Πᾶς Ὀθωμανὸς ὑπήκοος, ἢ πᾶς ξένος, ὑπήκοος μιᾶς τῶν δυνάμεων, τῶν ὑπογραψαῶν τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μεγαλειότη. προκηρυχθὲν τῷ 1283 Πρωτόκολλον περὶ τῆς διακατοχῆς γηπέδων, ὅστις θέλει ζητήσει τὴν ἐκμετάλλευσιν μεταλλείου τινός μονομερῶς ἢ ἑταιρικῶς, δύναται, ἐν πάσῃ περιπτώσει, νὰ λάβῃ τὴν ζητηθεῖσαν παραχώρησιν, ὑπὸ

τῶν ὅρων τοῦ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τε τοὺς ὑπάρχοντας καὶ τοὺς μέλλοντας κανονισμοὺς τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 21. Τὸ άτομον ἢ ἡ ἑταιρία, ἣτις ἐξαίτησεται παραχώρησιν τινα, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὰ προσόντα τὰ ἀναγκαῖοντα πρὸς ἐπιχείρησιν καὶ διεύθυνσιν τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐξορῶν τῆς συνεχοῦς ἐκμεταλλείσεως, ὡς καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν θέλει ἐπαρκέσει εἰς τὰς ἀποτίσεις τῶν ἀποζημιώσεων, τελῶν καὶ λοιπῶν ὑποχρεώσεων, αἰτινες δύνανται νὰ ἐπιβῆθῶσιν αὐτῷ διὰ τοῦ περὶ παραχωρήσεως διατάγματος.

Ἄρθρ. 22. Πᾶσα ἀδεια περὶ διαχειρίσεως μεταλλείων κατὰ παραχώρησιν, προηγείται ἐρευνῆς τινός ὑπὸ τοῦ, ἀκολουθοῦς τύπου: Ἦτοι ἄ. ν' ἀποδειχθῇ ἀναμφισβητήτως ὅτι ἡ παραχώρησις τοῦ μεταλλείου εἶναι ὠφέλιμος· β'. νὰ ἐξετασθῇ ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσίς τοῦ μεταλλείου δὲν θέλει παρακωλύσει τὰς ἐργασίας τῶν ἐργαστασιῶν ἢ τῶν μεταλλείων, ἅτινα τυχὸν εὐρίσκονται εἰς τὰ περὶ γ'. νὰ καθορισθῇ ὁ καλλίτερος τῆς ἐκμεταλλείσεως τρόπος, καὶ δ'. νὰ καταστῶσι γνωστὰ τὰ προσόντα καὶ τὰ μέσα τῶν ἐξαιτουμένων.

Ἄρθρ. 23. Ἡ Διεύθυνσις τῶν μεταλλείων δικάζει τὰς ἐπόψεις, ὑφ' ἃς γενήσεται ἡ παραχώρησις ὑπὲρ τῶν διαφορῶν αἰτητῶν (ἢ ἰδιοκτητῶν τῆς ἐπιφανείας), εὐρετῶν τοῦ μεταλλείου μετὰ ἐπιτραπέσιας ἐρευνᾶς, ἢ ἄλλων τρίτων. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ὁ ἀνακαλύψας τὸ μεταλλεῖον δὲν κατορθώσῃ νὰ λάβῃ τὴν παραχώρησιν αὐτοῦ, δικαιούται ν' ἀποζημιωθῇ ἐκ μέρους τοῦ προνομιούχου κατὰ τοὺς ὀρισθησομένους καὶ ὑποδειχθησομένους ἐν τῷ τῆς παραχωρήσεως Φιρμανίῳ ὅροις.

Ἄρθρ. 24. Ἡ περὶ παραχωρήσεως ἀναφορὰ ἢ αἰτίας, ἢ ἀπειθυνομένη πρὸς τὴν Διεύθυνσιν, δέον ν' ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν διανομὴν τοῦ ἀτόμου ἢ τῶν συνεταίρων τῆς ἀναφερομένης ἑταιρίας, τὸν τόπον ἐν ᾧ εὐρίσκεται τὸ μεταλλεῖον, τὴν ἔκτασιν καὶ τὰ ὄρια τῆς ζητουμένης παραχωρήσεως, τὴν φύσιν τῆς ἐξορυχθησομένης μεταλλικῆς οὐσίας, τὴν κατάστασιν, ἐν ᾗ θέλοισι παραδοθῆ εἰς τὸ ἐμπόριον τὰ προϊόντα, τοὺς τόπους ἀφ' ὧν θέλοισιν ἐξαχθῆ ἢ ἀγορασθῆ ἢ ξυλικῆ, οἱ ἄνθρακες καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα καύσιμα, ἢ τὴν προσφερομένην τυχὸν ἀποζημιώσιν ὑπὸ τοῦ αἰτητοῦ πρὸς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ μεταλλεῖον καὶ πρὸς τοὺς κυρίους τῶν γηπέδων, πάσας τὰς ἀποδείξεις, δι' ὧν καταφαίνεται ὅτι ὁ ἐξαιτούμενος πληροῖ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 ἀναφερομένους ὅρους, καὶ τέλος τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ συμμορφωθῇ καὶ ὑποβληθῇ εἰς τὸν παρὰ τῆς Αὐτοκρ. Κυβερνήσεως καθορισμένον περὶ ἐκμεταλλείσεως τρόπον.

Ἄρθρ. 25. Μετὰ τῆς αἰτήσεως θέλει ἐπισυνάπτεσθαι ἐν τριπλῷ ἀντιγράφῳ καὶ κατὰ τὴν κλίμακα 1 : 5,000 τακτικῶν σχεδίων, περιστῶν τὴν ἔκτασιν τῆς παραχωρήσεως καὶ τὰ ὄρια, ὀρισμένα δι' ὅσον ἕνεστιν

εὐθειῶν γραμμῶν, ἀγομένων ἀπὸ ἐνὸς σημείου εἰς ἕτερον, καὶ διευθυνομένων κατὰ προτίμησιν ἐπὶ σημείων ἀμετακινήτων. Τὸ σχέδιον τοῦτο δεόν νὰ δεικνύη τὴν κατάστασιν τῆς ἐξορυχθισομένης μεταλλικῆς οὐσίας.

Ἄρθρ. 26. Ἡ περὶ παραχωρήσεως αἰτήσις δεόν ν' ἀπευθύνηται πρὸς τὴν Διευθύνσιν τῶν μεταλλείων, ἧς, ἀναφερομένη εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Συμβουλίου, ἐξετάζει ποῦ θέλουσιν ἐγγραφῆ αἱ σχετικαὶ ἐπιτόπιαι πληροφοροίαι, αἱ δικαιοῦσαι κατὰ τὴν ἑκέρξιν τῶν πρὸς ἔρευναν ἐργασιῶν, ἐὰν ἡ αἰτήσις ᾖ συμφωνοῦσα πρὸς τοὺς ὅρους τῶν προηγουμένων ἄρθρων, καὶ τότε ἐγγράφει αὐτὴν εἰς ἐπὶ τούτῳ κρατούμενον εἰδικὸν πρωτόκολλον· ἐὰν δὲ ἡ αἰτήσις δὲν ᾖ συμφωνοῦσα πρὸς τοὺς ἀνω ἀναφερομένους ὅρους, ἢ τοὐλάχιστον πρὸς τὰς κυριωτέρας αὐτῶν διατάξεις, μεταπέμπεται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως πρὸς τὸν αἰτούντα ὅπως διορθωθῆ καὶ συμπληρωθῆ· μόνον δὲ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῆς ἐγγράφεται εἰς τὸ εἰδικὸν πρωτόκολλον.

Ἄρθρ. 27. Ἄμξ ἐγγραφῆ ἡ αἰτήσις ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ, ἢ Διευθύνσεως τῶν μεταλλείων, ἀφοῦ λάβῃ τὴν γνώμην τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τῆς Νομαρχίας, ἐν ἣ εὐρίσκεται τὸ μεταλλεῖον, καὶ βεβαιωθῆ παρ' αὐτοῦ ὅτι ἡ διαίρεσις τοῦ μεταλλεῖου εἶναι χρίσιμος καὶ δὲν θέλει ἐπιφέρει δυσάρεστον τινα συνέπειαν, προβαίνει, δι' ἐξῆδων τῶν αἰτούντων, εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς αἰτήσεως ταύτης διὰ τε ἰδιαίτερους τοιχοκολλουμένων εἰδοποιήσεων καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων. Ἡ δημοσίευσις αὕτη δεόν νὰ γνωστοποιῆ ὅτι τὸ δεῖνα μεταλλεῖον, κείμενον εἰς τὸ δεῖνα μέρος, παραχωρεῖται διὰ διάρκειαν τοσούτων ἐτῶν. Αἱ εἰδοποιήσεις θέλουσι τοιχοκολληθῆ ἐπὶ δύο μῆνας καὶ ἐπανειλημμένως ἐν ταῖς ἑδραῖς τῆς Νομαρχίας ἢ τῆς ἐπαρχίας, ἐν ἣ εὐρίσκεται τὸ μεταλλεῖον, καὶ ἐν τῷ τόπῳ τῆς διαμονῆς τῆς Διευθύνσεως, ἐκλεγομένη παρὰ τῶν αἰτούντων.

Ἄρθρ. 28. Ὅσακις διατυπῶνται ἢ οὐ ἀντιστάσεις κατὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, διαρκούσης τῆς προθεσμίας τῆς κηνοποιήσεως, ὁ Γενικὸς Διοικητὴς τῆς Νομαρχίας γνωστοποιεῖ τοῦτο πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων, προσθέτων καὶ τὰς ἰδίαις αὐτοῦ παρατηρήσεις καὶ ὅσας δυνηθῆ νὰ συλλέξῃ.

Ἄρθρ. 29. Μετὰ τὰς διατυπώσεις ταύτας, πάντα τὰ ἐγγράφα τότε παραδίδονται εἰς ἓνα τῶν μηχανικῶν τῆς Διευθύνσεως τῶν μεταλλείων, ὅστις ὀφείλει ἀμέσως νὰ ἐξετάσῃ τὴν αἰτήσιν, ἐξελέγξῃ ἢ ἀνασκенάσῃ τὰς ἐν τοῖς ἐγγράφοις παρατηρήσεις, ὑποδείξῃ τὸν καταλλιλότερον τρόπον τῆς ἐκμεταλλεύσεως, καὶ τέλος, δώσῃ ἠτιολογημένην καὶ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἐπὶ τῶν γενομένων τυχόν ἀντιστάσεων. Ἡ ἐκθεσις αὐτοῦ δεόν νὰ περιέχῃ καὶ τοὺς ὅρους τῆς παραχωρήσεως ὡς καὶ τὸ δελτίον τῶν ὑποχρεώσεων, ὅπερ, κατὰ τὸ διοικητικὸν ἔθος, προσαρτᾶται εἰς τὸ περὶ παραχωρήσεως Φιρμάνιον. Ἡ ἐξέλεξις αὕτη γίνεται ὅσον ἐνιστοῦ ταχύτερον, εἰς τρόπον ὥστε τὸ περὶ παραχωρήσεως Φιρμάνιον νὰ ἐκδοθῆ, εἰ δυνατόν, ἐξ ἡμέρας μετὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς αἰτήσεως.

Ἄρθρ. 30. Πᾶσαι αἱ ἐπὶ συναγωνισμῷ αἰτήσεις γίνονται παραδεκταὶ μὲχρι τέλους τοῦ δευτέρου μηνός, ὅστις ἔπεται μετὰ τὴν διὰ τὰς τοιχοκολλήσεις καὶ δημοσιεύσεις ὁρισθεῖσαν προθεσμίαν, καὶ ἐγγράφονται ἐν τῷ ἰδιαίτερω βιβλίῳ, διδομένης πρὸς τὸν αἰτούντα ἀποδείξεως. Μετὰ ἐξ δὲ μῆνας τὸ πολὺ, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ μεταλλεῖου, ὑποδειχθήσεται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν μεταλλείων, συμφωνῶς πρὸς τὸ ἄρθρον 27, ὁ λαβὼν τὴν προτίμησιν αἰτητής.

Ἄρθρ. 31. Οἱ ἐν συναγωνισμῷ αἰτηταὶ δύνανται νὰ λαμβάνωσι ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν μεταλλείων τὰς περὶ τοῦ παραχωρηθσομένου μεταλλεῖου πληροφορίες.

Ἄρθρ. 32. Ὅταν τὸ Συμβούλιον τῶν μεταλλείων διατυπώσῃ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην περὶ τῶν ὄρων, καθ' οὓς γενήσεται ἡ παραχώρησις, ἐπισυνάπτει εἰς αὐτὴν σχέδιόν τι τοῦ δελτίου τῶν ὑποχρεώσεων, ὑποδεικνὼν πάσας τὰς ἀναγκαίας συμφωνίας καὶ ὑποχρεώσεις. Πάντα δὲ ταῦτα, διαβιβάζομενα κατόπιν πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλιν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Δημοσίων Ἔργων Ὑπουργείου, καὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δεόν νὰ ἐπικυρωθῶσι δι' Ἀποκρατορικῆς διατάγματος, συνφθὰ τοῦ οὗπου ἐκδίδεται τὸ περὶ παραχωρήσεως Φιρμάνιον.

Ἄρθρ. 33. Τὸ περὶ παραχωρήσεως Φιρμάνιον, τῇ προνοίᾳ τῆς Διευθύνσεως καὶ δαπάναις τοῦ λαμβάνοντος αὐτὴν, δημοσιεύεται διὰ τῶν ἐφημερίδων τῆς πρωτεύουσῆς καὶ τοιχοκολλᾶται πανταχοῦ, ὅπου εἶχε τοιχοκολληθῆ ἡ αἰτήσις.

Ἄρθρ. 34. Οἱ προνομιούχοι δὲν δύνανται νὰ συνενώσωσι τὰς ἑαυτῶν παραχωρήσεις μετ' ἄλλων ὁμοειδῶν, ἑταιρικῶς ἢ δι' ἄλλου τινὸς τρόπου, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ πονηρῇ στερέσεως ἀπασῶν τῶν συννημένων παραχωρήσεων.

Ἄρθρ. 35. Καθ' ἣν περίπτωσιν ἀνακαλυφθῆ ἐν τοῖς ὁρίοις κανονικῶς παραχωρηθέντος μεταλλεῖου μεταλλικὴ οὐσία, ἕτερα παρὰ τὴν παραχωρηθεῖσαν, δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῆ αὕτη εἰμὴ διὰ νέου Φιρμάνιου, λαμβανομένου κατὰ τοὺς προεκτεθέντας τύπους. Ὁ προνομιούχος τοῦ πρώτου μεταλλεῖου, ἐὰν ποιήσῃται αἰτήσιν καὶ ἐπὶ ἴσοις ὅροις, ἔχει πάντοτε τὴν προτίμησιν ἐπὶ τῶν λοιπῶν αἰτούντων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν νέαν οὐσίαν.

Ἄρθρ. 36. Ὅστις δῆποτε καὶ ἂν ἀναλάβῃ, ἄνευ περὶ παραχωρήσεως Φιρμάνιου, διδομένου κατὰ τὰς προεκτεθειμένας διατυπώσεις, τὴν ἐκμετάλλευσιν μεταλλεῖου τινὸς, τιμωρεῖται διὰ προστίμου 4—40 Τουρκικῶν λιρῶν, πρὸς τῇ δημεύσει τῶν ἐξορυχθεισῶν οὐσιῶν καὶ ἀποζημιώσεως τῶν δικαιοκατόχων.

Ἄρθρ. 37. Αἱ διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὸν καθορισμὸν τῆς παραχωρήσεως, τὰς ἀποζημιώσεως καὶ τὰ δικαιώματα τῶν εὐρετῶν, τὰς περὶ ἐκ-

μεταλλεύσεως συμφωνίας και άλλους αναλόγους όρους, εἰσὶν ὑποχρεωτικά και δι' αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν, ὅποταν θελήσῃ αὐτὴ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν μεταλλείου τινὸς δι' ἴδιον αὐτῆς λογαριασμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ὑποχρεώσεις και δικαιώματα τοῦ προνομιοῦχου.

Ἄρθρ. 38. Καθ' ἡν ἡμέραν ἐκδοθῇ τὸ περὶ παραχωρήσεως Φιρμάνιον, ὃ προνομιοῦχος ἀποτίει ἐφ' ἅπαξ τέλος τι, ἀναλόγως τοῦ πλοῦτου τοῦ μεταλλείου, ἐκ 50—200 Τουρκικῶν λιρῶν.

Ἄρθρ. 39. Πᾶς προνομιοῦχος μεταλλείου ἀποτίει ἐνιαυσίως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν δύο εἰδῶν φόρους, τὸν μὲν, ὠρισμένον δι' ἕκαστον στρέμμα γηπέδου, περιλαμβανομένου ἐν τοῖς παραχωρηθεῖσιν ὁρίοις, τὸν δὲ, ἀνάλογον πρὸς τὰ προϊόντα τοῦ μεταλλείου.

Ἄρθρ. 40. Ὁ ὠρισμένος φόρος μεταλλείου παραχωρηθέντος διὰ Φιρμάνιον πρὸς ἐκμετάλλευσιν συνίσταται ἐκ πέντε παρὰδων κατὰ στρέμμα ἐκ τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος μέρους καθ' ὁρίζοντιον σχεδίου, τοῦ στρέμματος ὑπολογιζομένου ἐκ χιλίων ἐξακοσίων τετραγωνικῶν πήχων. Ὁ ὠρισμένος φόρος λαμβάνεται πάντοτε ἐνιαυσίως, και ἐν διακοπῇ ἐτι τῶν ἐργασιῶν, ἀλλὰ μόνον μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐκουσίας ἐγκαταλείψεως ἢ ἀνακλήσεως τοῦ προνομίου. Ὁ ὠρισμένος φόρος ἐπὶ τῶν γηπέδων μοῦλκ ἀνήκει εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην, και ὁ ἐπὶ τῶν δημοσίων γηπέδων και Βακουρικών εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ ἀξία τῶν γηπέδων τῶν ἀγοραζομένων διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων ὡς και αἱ ἀποζημιώσεις τῶν ζημιῶν ἀποτίονται ὑπὸ τοῦ προνομιοῦχου, συμφώνως ταῖς ἐπὶ τούτῳ εἰδικαῖς διατάξεσιν.

Ἄρθρ. 41. Ὁ ἀνάλογος φόρος συνίσταται ἐξ ἑνὸς μέχρι πέντε τοῖς ἑκατῶν ἐπὶ τοῦ ἀκατεργάστου προϊόντος τῆς ἐνιαυσίας ἐκμεταλλεύσεως, ἀνεῦ ὑπερβάσεως τῶν πέντε τοῖς ἑκατῶν ἐπὶ τοῦ ἀκατεργάστου προϊόντος. Ἡ διατίμησις αὐτοῦ προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν μεταλλείων, ἀναλόγως τοῦ πλοῦτου τῆς μεταλλικῆς οὐσίας, και ἀναφέρεται μάλιστα ἐπὶ τῆς περὶ παραχωρήσεως Φιρμάνιον. Καθ' ὅσον δι' ἀφορὰ τὸν ἀνάλογον φόρον ἐπὶ τῶν διαλελυμένων και κεκαθαρισμένων οὐσιῶν, οὗτος θέλει ἀποτιεσθαι μετὰ τὴν ἐκπτώσιν τῶν διὰ τὴν μεταλλουργικὴν διαχείρισιν γενομένων δαπανῶν. Τῶν δὲ σμυριδουργικῶν και τῶν μεταλλείων τῆς μαγνησιακῆς γῆς ὁ φόρος προσδιορίζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν μεταλλείων, ἀναλόγως τῆς σημαντικότητος αὐτῶν.

Τὸ Συμβούλιον τῶν μεταλλείων εἶναι ἐλεύθερον πάντοτε ὅπως εἰσπράττῃ τὸν ἀνάλογον φόρον εἰς ὑλικὸν ἢ εἰς χρηματικόν, κατὰ τὴν ἀξίαν, και κατὰ τὴν τρέχουσαν ἐν τῇ ἀγορᾷ τιμὴν.

Ἄρθρ. 42. Τῆς τῶν φόρων εἰσπράξεως και τῶν λοιπῶν διατυπώσεων ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος μεταλλείου ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Γεν. Διοικητοῦ τῆς Νομαρχίας, ἔθθα κείται τὸ μεταλλεῖον, πᾶς προνομιοῦχος ὑποχρεοῦται ῤητῶς ὅπως ἐγγράφῃ ἐπὶ ἑνὸς βιβλίου εἰδικοῦ τὴν ποσότητα, τὰς ποιότητας και τὰς ἀξίας τῶν ἐξορυττομένων ἐκ τῶν μεταλλείων οὐσιῶν, ἢ τῶν μεταχειριζομένων ἐν τοῖς παρακειμένοις προπαρασκευαστικαῖς ἐργοστασίαις, και διαβιβάξῃ πρὸς τὴν ἀρχὴν ἀνὰ πᾶσαν τριμηνίαν, σύντομον ἐκθέσιν, συμφώνως πρὸς ὅλς τύπους θέλει λάβει. Ἐκτὸς τούτου, τὸν πρῶτον μῆνα ἐκάστου ἔτους οἱ προνομιοῦχοι εἰσονται ὑπόχρεοι ὅπως διαβιβάξωσι πρὸς τὸν Γενικὸν Διοικτῆτην τῆς Νομαρχίας ἀπόσπασμα, ἀναφέρον τὴν ποσότητα τῶν προϊόντων τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ὑποχρεοῦνται ἐπίσης ὅπως κοινοποιῶσι τὰ ἑαυτῶν βιβλία, τοὺς λογαριασμοὺς και πάσας τὰς λοιπὰς πράξεις, ὡσάκις ὁ Διοικτῆς ζητήσῃ νὰ ἐξελέγῃ αὐτὰ.

Ἄρθρ. 43. Ὁ ὠρισμένος φόρος ἐπὶ τοῦ γηπέδου τοῦ μεταλλείου εἰσπράττεται ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἀλλ' ὁ ἀνάλογος φόρος, ἐπὶ τοῦ ἀκατεργάστου προϊόντος εἰσπράττεται τὸ ἐπιόν ἔτος και κατὰ τὰς προσδιορισμένας ῤποχάς.

Ἄρθρ. 44. Ὁ ἀνάλογος φόρος δύναται νὰ μετατραπῇ, διὰ προθεσίαν τεσσάρων ἐτῶν τὸ πολύ, ἐν εἰδει συνδρομῆς εἰς ὠρισμένον ἐνιαυσίον φόρον. Τοῦτο ὁμως γίνεται μόνον ὅποταν διὰ πενταετοῦς τοῦλάχιστον ἐκμεταλλεύσεως καταστῇ γνωστὴ ἢ ἀκριβὴς ποσότης τῶν προϊόντων τοῦ μεταλλείου. Ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Συμβουλίου τῶν μεταλλείων και τῇ συνεννοήσει τοῦ προνομιοῦχου, αἱ σχετικαὶ πρὸς τοῦτο προτάσεις ἐπικυροῦνται δι' Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρ. 45. Ὅπως ἐν τῇ λήξει τῆς ῤηθείσης συνδρομῆς ἢ διεύθυνσις δυναθῇ νὰ κρίνῃ εὐθδικῶς περὶ τῆς ζητηθησομένης νέας συνδρομῆς, και ἐν περιπτώσει ἐτι καθ' ἡν ἢ διὰ συνδρομῆς παραχώρησις δὲν θέλει γίνεαι, και ὅπως δυναθῇ νὰ λάβῃ γνώσιν τῆς ἀκριβοῦς ποσότητος τῶν προϊόντων, τῶν προηγουμένων ἐτῶν, ὁ προνομιοῦχος ὀφείλει πάντοτε, ἐν αὐτῇ ἐτι τῇ διαρκείᾳ τῆς συνδρομῆς, ἵνα κατὰ τριμηνίαν προσάγῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τοὺς λογαριασμοὺς και τὰς ἀναγκαῖας πληροφορίας κατὰ τὸ 42 ἄρθρον.

Ἄρθρ. 46. Πᾶς προνομιοῦχος, τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 42 κατὰ τὴν ἐνιαυσίαν κοινοποιήσιν, τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 42 κατὰ τὴν ὠρισμένην ἐποχὴν, τιμωρεῖται διὰ προστίμου 1—5 ὄμωμ. λιρῶν.

Ἄρθρ. 47. Ἐν περιπτώσει φανερᾶς και ἐθελουσίας ἀπάτης ἐν τῇ κοινοποιήσει, ἐν ἣ ὁ προνομιοῦχος ἤθελεν ὑποδείξει προϊόντα ἥττονα τῶν πραγματικῶν, τιμωρεῖται διὰ προστίμου διπλασίου τοῦ ποσῶ τοῦ φόρου, ὅστις ἀνήκει πραγματικῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄρθρ. 48. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἡν ὁ προνομιοῦχος δὲν ἀποτίσῃ, κατὰ

τάς ώρισμένας εποχάς, είτε τὸ κατ' αὐτοῦ ἐπιβληθὲν πρόστιμον, είτε τοὺς ἐπιβληθσομένους αὐτῷ διαφόρους φόρους, ἢ Γεν. Διοικήσεις ἀπευθύνει αὐτῷ νέαν πρόσκλησιν, ὀρίζουσα προθεσμίαν μὴ ὑπερβαίνουσαν τοὺς τρεῖς μῆνας, τῆς ὁποίας παρελθούσης, ἢ Διοικήσεις γνωστοποιεῖ τοῦτο πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Δημ. ἰσίων Ἔργων, ὅπερ προτείνει ἑτέραν προθεσμίαν, μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὁποίας, ἐάν ὁ προνομιούχος δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις του, στερεῖται τοῦ προνομίου του.

Ἄρθρ. 49. Ἄμκ ἀποφασισθῆ ἐν τῷ Συμβούλιῳ τῶν μεταλλείων ἢ ἀνάκλησις τοῦ προνομίου, ὁ κάτοχος αὐτοῦ εἰδοποιεῖται ἐπισήμως περὶ τούτου. Ἀπὸ δὲ τῆς ἡμερομηνίας τῆς γνωστοποιήσεως ταύτης παραχωρεῖται αὐτῷ τριμήνος προθεσμία ὅπως δι' ἐιδικῆς αἰτήσεως ἀπευθύνῃ τὴν ἑαυτοῦ ἔνστασιν πρὸς τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους καὶ ἐκθέσῃ τοὺς πρὸς δικαιολόγησιν αὐτοῦ λόγους. Καὶ ἐάν μὲν οἱ λόγοι, αὗτοι γίνωσι παραδεκτοί, γίνεται αὖθις κάτοχος τοῦ μεταλλείου· ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει, ἀποφασίζεται ὀριστικῶς ἢ ἀνάκλησις τοῦ προνομίου δι' Αὐτοκρατορικῶν διατάγματος, ἐπὶ τούτῳ ἐκδιδομένου.

Ἄρθρ. 50. Πᾶς προνομιούχος ὑποχρεοῦται ὅπως ποιήσῃται ἐναρξίν τῶν πρὸς ἐκμετάλλευσιν ἐργασιῶν ἐντὸς τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ περὶ παραχωρήσεως Φερμανίου. Ἐάν δὲ δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, ἐκτὸς ἐάν ὑπάρχωσιν ἀνώτεροι λόγοι τῶν ὁποίων ἢ ἐκτίμησις ἀπέκκειται εἰς τὴν Διεύθυνσιν, ἢ παραχώρησις ἀκυροῦται ἐν πλήρει δικαιοματι, ἢ δὲ ἀκύρωσις αὐτῆ δημοσιεύεται διὰ τῶν ἐφημερίδων.

Ἄρθρ. 51. Ὁ προνομιούχος, ὅστις ἐν τῇ προθεσμίᾳ τῇ ὀρισμένῃ διὰ τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἄρθρου δὲν ἀποτίσει τὴν ἀποζημίωσιν τὴν ὀρισμένην ὑπὲρ τοῦ εἰρητοῦ τοῦ μεταλλείου, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῷ 49 ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 52. Πᾶς προνομιούχος, ἄτομον ἢ εταίρια, ὑποχρεοῦται νὰ διορίξῃ ἓνα καὶ ἀμόδιον διευθυντὴν, ἰκανὸν ὅπως διατηρῇ τὰς πρὸς ἐκμετάλλευσιν ἐργασίας ἐν κανονικῇ καταστάσει, συμφῶν ὅτις τεχνικοὺς ὄρους. Ὁ διευθυντὴς τοῦ μεταλλείου θεωρεῖται συνάμα ὡς πληρεξούσιος τοῦ προνομιούχου καὶ ἐπιφορτισμένος ν' ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτὸν παρὰ τῆς ἀρχῆς. Ἐάν δὲ ὁ προνομιούχος δὲν ἐκπληρώσῃ τὸν ὄρον τοῦτον ἐν τῇ προθεσμίᾳ, ἣτις ὀρισθῆσεται αὐτῷ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παραχωρήσεως, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν μεταλλείων καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἀρχῆς ἵνα διαταχθῇ ἢ καθύλου ἢ ἐν μέρει ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν, ἢ, ἐάν ἡ χρεὶα τὸ καλῆσῃ, πεμφθῇ ἀπεσταλμένος τις, ἐπιφορτισμένος τὴν διεύθυνσιν διὰ λογαριασμὸν καὶ δι' ἐξόδων τοῦ προνομιούχου.

Ἄρθρ. 53. Ὁ προνομιούχος ὀφείλει νὰ κάμῃ, κατὰ τὴν κλίμακα 1:500, δύο ἀντίγραφα τοῦ σχεδίου τῶν ἐν τῷ μεταλλεῖῳ ἐκτελουμένων ἐργασίῶν καὶ ἐπιπέδων τῶν ἐν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων. Ἐκτὸς τούτου

κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα ἐκάστου ἔτους ἀνταλλάσσει τὸ παρ' αὐτῷ ὑπάρχον ἀντίγραφο, ἀπὸ διαχαράξῃ ἀπάσας τὰς κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος ἐκτελεσθείσας ἐργασίας, μετὰ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ εὐρισκομένου παρὰ τῆ τῶν μεταλλείων Διεύθυνσις.

Ἄρθρ. 54. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ προνομιούχος δὲν ἐπιδώσῃ τὸ σχέδιον κατὰ τὴν ὀρισμένην ἐποχὴν, καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές καὶ πλήρες, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον 1—10 ὄθωμ. λιρῶν, ἢ δὲ Διεύθυνσις δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ καταστρώσῃ ἢ ἐπιδιορθώσῃ τὸ σχέδιον, δαπάναις τοῦ εἰρημένου προνομιούχου.

Ἄρθρ. 55. Ἐκτὸς τῶν βιβλίων καὶ τῶν σχεδίων, τῶν ἐν τοῖς ἄρθρ. 42 καὶ 53 ἀναφερομένων, οἱ προνομιούχοι ὀφείλουσι νὰ κρατῶσιν ἐν τάξει δι' ἐκάστην ἀνοιξίν μεταλλείου: Α'. Τὰ σχέδια καὶ τὰς τομὰς τῶν ὑπογεωίων ἐργασιῶν, χαραττόμενα κατὰ τὴν κλίμακα 1:500. Β'. Βιβλίον δηλοῦν τὴν ἡμερησίαν πρόδον τῶν ἐργασιῶν καὶ τὰ καθέκαστα τῆς ἐκμεταλλεύσεως: ὅσον τὴν μορφήν τῶν στρωμαμάτων, τὴν παχύτητα, τὴν ποιότητα τῶν ἐξαγομένων οὐσιῶν, τὴν φύσιν τῆς ὀροφῆς καὶ τοῦ τοίχου τῶν στρωμαμάτων, τὴν ποσότητα τοῦ εἰς τὸ μεταλλεῖον βέοντος ὕδατος καὶ ἄλλων παραπλησίων, ὧν ἡ σημείωσις εἶναι ὀφείλιμος. Γ'. Βιβλίον ἡμερησίας ἐξαγωγῆς καὶ πωλήσεως.

Ὁ προνομιούχος διακινῶναι τὰ σχέδια καὶ τὰ βιβλία ταῦτα πρὸς τοὺς μηχανικοὺς, τοὺς ἀπεσταλμένους ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν μεταλλείων, ὁσάκις ζητηθῶσιν. Ὅποταν δὲ τὰ σχέδια ταῦτα καὶ βιβλία δὲν κρατῶνται τακτικῶς, ὁ προνομιούχος ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον 5—10 ὄθωμ. λιρῶν, καὶ ἢ Διεύθυνσις δύναται, δαπάναις αὐτοῦ, νὰ διορίσῃ ὑπάλληλόν τινα ἵνα κρατήσῃ αὐτά.

Ἄρθρ. 56. Οἱ προνομιούχοι μεταλλείων καὶ οἱ διευθυνταὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑποβάλλουσι εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν μηχανικῶν πάντα τὰ ἀναγκαζομένα μέσα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐργασιῶν. Παρουσιάζουσιν αὐτοῖς τὰ βιβλία καὶ τὰ σχέδια, περὶ ὧν ἀνωτέρω γίνεται μεία, καὶ τοῖς πληροφοροῦσι περὶ πάντων τῶν ἀφορῶντων τὴν κατάστασιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἐν περιπτώσει ὁμοῦς ἀρνήσεως, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον 5—20 ὄθωμ. λιρῶν, οἱ δὲ μηχανικοὶ δύναται νὰ ἐξαίτησωνται τὴν ἀρωγὴν τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς ἐν περιπτώσει δὲ ὑποτροπῆς, τὸ πρόστιμον διπλασιάζεται, καὶ ἐν τρίτῃ φορῇ, ἢ πρὸς αὐτοῦ, γενομένη παραχώρησις δύναται ν' ἀκυρωθῇ.

Ἄρθρ. 57. Ὅποταν ἢ ἔλλειψις ἐνόητος ἐν τῷ συστήματι τῆς ἐκμεταλλεύσεως πολλῶν μεταλλείων, συνδεομένων ἢ γεινιαιζόντων, ἀλλ' ἀνεκόντων εἰς διαφόρους παραχωρήσεις, βλάβῃ τὴν ὑπαρξίν τῶν μεταλλείων τούτων ἢ τὴν ἀσφάλειαν τῶν μεταλλουργῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς πέριξ κειμένων καταστημάτων, τὸ Συμβούλιον τῶν μεταλλείων δύναται νὰ διατάξῃ

ξη όπως ή εκμετάλλευσις αὐτῆ υποβλήθη, εἴτε ὀλικῶς εἴτε μερικῶς, κατὰ τὴν περίστασιν, εἰς μίαν μόνην καὶ τακτικὴν διεύθυνσιν.

Ἄρθρ. 58. Ὅποταν ὡς ἐκ τῆς γαιτριάσεως ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας αἱ περὶ ἐκμεταλλεύσεως ἐργασίαι παρέξωσι ζημίας εἰς τὰς ἐργασίας ἐτέρου τινὸς μεταλλείου· ὅποταν ἀφ' ἐτέρου αἱ ἐργασίαι αὐταὶ ὡσιν ἐπωφελεῖς εἰς τὸ ἕτερον μεταλλεῖον, καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὸ ἀέρισμα τῶν ἐργασιῶν καὶ τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων, ἀποζημιούται ὁ εἰς τῶν προνομιούχων ὑπὸ τοῦ ἐτέρου. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν μεταλλείων, ἀφοῦ ληφθῶσιν ὑπ' αὐτῶν αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν.

Ἄρθρ. 59. Ὅποταν αἱ πρὸς ἐκμετάλλευσιν ἐργασίαι μεταλλείου τινὸς ὄσιν προσωριναί, καὶ ἐὰν τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ ἐγένοντο, δύναται, ἐν τῇ λήξει τοῦ ἔτους, νὰ παραδοθῆ εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, εἰς ἣν διετέλει καὶ πρότερον, ἢ ἀποζημιώσις ὀρίζεται διπλασία τῆς ὠφελείας, ἣτις ἠλπίζετο νὰ παραχθῆ κατὰ τὸ ἔτος, καὶ πληρώνεται ὑπὸ τοῦ προνομιοῦχου πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἐδάφους.

Ἄρθρ. 60. Ἐὰν ἀνωρύχθησαν φρέατα καὶ ὑπόγεια ἐπὶ γαιῶν, ἢ ἐξηκολούθησαν διαρκεῖς ἐργασίαι διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων, καὶ ὁ προνομιοῦχος δὲν δύναται νὰ συνηνοθῆ διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν γαιῶν τούτων μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν, τότε ὑποχρεοῦται ν' ἀγοράσῃ τὰς γαίας ταύτας, πληρώνων τὸ διπλοῦν τῆς ἀξίας, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως γενομένην ἐκτίμησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἐπιτήρησις ἐπὶ τῶν μεταλλείων.

Ἄρθρ. 61. Οἱ τῶν μεταλλείων μηχανικοὶ, συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τὰς δοθησομένας αὐτοῖς ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν μεταλλείων, ἐπαγρυπνοῦσι πρὸς προφύλαξιν τῶν οἰκοδομῶν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐδάφους· ἐπίσης ἐπιτηροῦσι μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Νομαρχίας, ὅπως οἱ ἐν τοῖς μεταλλείοις ἐργάται ἐργάζωνται οἰκεία βουλήσει ἀπέναντι δικαίας ἀνταμοιβῆς, καὶ οὐδεὶς ζημιούται ἢ υποβάλλεται εἰς βίαν.

Ἄρθρ. 62. Οἱ τῶν μεταλλείων μηχανικοὶ διαφωτίζουσι τοὺς προνομιοῦχους περὶ τῶν ἀποτημάτων ἢ τῶν ἀπαιτουμένων βελτιώσεων τῆς ἐκμεταλλεύσεως, καὶ γνωστοποιοῦσιν εἰς τὴν ἐπιτόπιον ἀρχὴν τὰς ἐλλείψεις, καταχρήσεις ἢ κινδύνους αὐτῆς, ὑποχρεούμενοι ἐπίσης ὅπως διακινῶσι τὰ ἅπαντα ἀμέσως καὶ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων.

Ἄρθρ. 63. Ἐὰν ἡ ἐκμετάλλευσις ἦναι ἐγκαταλειμμένη ἢ ἀνεσταλμένη εἰς τρόπον ὅστε νὰ μὴ ἀνταποκρίνηται πρὸς τὰς βιομηχανικὰς ἀνάγκας τῶν μεταχειριζομένων τὰς μεταλλικὰς ταύτας οὐσίας, ὁ Διοικητῆς

καὶ ὁ μηχανικὸς τῶν μεταλλείων διαβιβάζουσιν ἀμέσως τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρατηρήσεις τῶν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων.

Ἄρθρ. 64. Ἐν περιπτώσει ἐπικειμένου κινδύνου, ὁ τῶν μεταλλείων μηχανικὸς, πρὸς πρόληψιν αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἰδίαν του εὐθύνην ποιεῖ τὰς ἀναγκαῖας αἰτήσεις πρὸς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχάς, αἵτινες ὀφείλουσι νὰ ἐνεργήσωσι πάραυτα συμφώνως πρὸς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ μηχανικοῦ.

Ἄρθρ. 65. Ἐν περιπτώσει συμβάντος τινὸς ἐν τινι μεταλλεῖῳ, οἱ ἐκμεταλλεῦόμενοι αὐτὸ ὀφείλουσι πάραυτα νὰ εἰδοποιῶσι τοὺς ἐπιτοπίους πράκτορας καὶ τὸν μηχανικόν, ἐὰν εὐρίσκηται ἐκεῖσε. Ἐπὶ τῇ εἰδοποίησει δὲ ταῦτο ὁ μηχανικὸς, ἢ, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς μεταβαίνουνσιν ἐπιτοπίως καὶ ἀφοῦ ἐξακριβώσωσι τὰς αἰτίας τοῦ συμβάντος, λαμβάνουσιν ἀνευ ἀναβολῆς τὰ πρὸς πρόληψιν τῶν συνεπειῶν ἀναγκαῖα μέτρα· δύναται δὲ νὰ ζητήσωσιν ἐπὶ τούτῳ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα, ζῶα καὶ ἀνθρώπους εἰς λογαριασμὸν τῶν προνομιούχων. Τὸ συμβάν τοῦτο δεόν νὰ γνωστοποιηθῆ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων. Οἱ ἐκμεταλλεῦται, οἵτινες θέλουσιν ἐλλείψει ὡς πρὸς τούτο, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον 5—10 Ὀθωμανικῶν λιρῶν.

Ἄρθρ. 66. Οἱ προνομιοῦχοι ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχωσι διὰ τὰ μεταλλεῖα φαρμακείον καὶ ἱκανὸν ἰατρὸν.

Ἄρθρ. 67. Οἱ προνομιοῦχοι ὀφείλουσιν οὐ μόνον ν' ἀποτίωσι τὰς ἀποζημιώσεις καὶ τὰ βοηθήματα, τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου ὑπὲρ τῶν παθόντων ἐν τοῖς μεταλλείοις ἢ ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἐπίσης ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον 5—20 Ὀθωμανικῶν λιρῶν, ἐὰν τὸ συμβάν ἐπέβη συνεπεῖα κακῆς διευθύνσεως τῶν ἐργασιῶν ἐν τῷ μεταλλεῖῳ, ἢ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν τεχνικῶς ἀπαιτουμένων ἀντικειμένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν μεταλλείων.

Ἄρθρ. 68. Οὐδὲν τμήμα ὑπογείων ἐργασιῶν δύναται νὰ ἐγκαταλειφθῆ ἀνευ ἀδείας τῆς Διευθύνσεως. Οἱ προνομιοῦχοι ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιήσωσι τὴν ἐγκατάλειψιν δι' ἀναφορᾶς, ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Διοικητὴν τῆς Νομαρχίας, ἐπισυναπτοντες εἰς αὐτὴν χάρτην τῶν ἐργασιῶν, τὰς ὁποίας θέλουσι νὰ ἐγκαταλείψωσιν. Ὁ δὲ Διοικητὴς παραπέμπει ταύτην πρὸς τὸν μηχανικόν ἢ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων, καὶ ἀποφασίζονται τὰ ἀπαιτούμενα ἐπιστημονικῶς μέτρα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἄρθρ. 69. Ὅποταν, ἐνεκα ἀνωτέρας βίας, ὁ προνομιοῦχος μεταλλεῖου τινὸς θελήσῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν παραχώρησιν πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὀρισθείσης προθεσμίας, ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου

τὴν Διεύθυνσιν πρὸς ἕξ μηνῶν, ἐπισυνάπτων ἐν τῇ δηλώσει τοῦ ἔκθεσι τῆς καταστάσεως τοῦ μεταλλείου, τῶν γενομένων ἐργασιῶν, ὡς καὶ τοῦ ὑπάρχοντος ποσοῦ ἐκ τῶν ἐξορυχθεῖσων ὑλῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐγκαταλειψέως. Οὐδεὶς ὄρος καταχωρίζεται ἐν τῇ δηλώσει ταύτῃ.

Ἄρθρ. 70. Ὅποταν ἀνασταλῶσιν αἱ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐργασίαι ἐπὶ ἕν ἔτος καὶ ἄνευ ἀνωτέρας τινὸς βίας, ἡ Διεύθυνσις τῶν μεταλλείων, ἀφοῦ ἐνεργήσῃ τὰς ἀναγκαίας ἀνακρίσεις, παραχωρεῖ εἰς τοὺς προνομιοῦχους προθεσμίαν τινὰ πρὸς ἐπανάληψιν αὐτῶν· παρελθούσης τῆς προθεσμίας, ἡ Διεύθυνσις ἀποφαίνεται περὶ τῆς καταργήσεως τοῦ προνομίου.

Ἄρθρ. 71. Ἐν ταῖς περιπτώσεσιν ἐγκαταλειψέως ἢ καταργήσεως καὶ ἀνακλήσεως τοῦ Φιρμανίου, ταῖς προβλεπομέναις ἐν τοῖς προηγουμένοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἄρθροις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ὡς καὶ ἐν τῇ λήξει τῆς προθεσμίας τῆς παραχωρήσεως, αἱ κύριαι ἐργασίαι τῆς ἐκμεταλλεύσεως· οἷον ὑπόγεια, φρέατα καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα πρὸς διατήρησιν τοῦ μεταλλείου, περιέχονται εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Κράτους, ἢ τοῦ νέου προνομιοῦχου, ἄνευ ἀποζημιώσεως τινος ὑπὲρ τοῦ προτέρου. Ἄλλ' αἱ μηχαναὶ, τὰ ζῶα, τὰ ἐργαλεῖα καὶ αἱ ἐξορυχθεῖσαι ὑλαὶ μένουσιν ἰδιοκτησίαι τοῦ πρώτου προνομιοῦχου, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν. Ἐν τοσοῦτῳ τὸ Κράτος ἢ ὁ νέος προνομιοῦχος δικαιούνται πάντοτε νὰ ἀγοράσωσι τὸ ὅλον ἢ μέρος, ἀφοῦ γίνῃ ἐκτίμησις τούτων ὑπὸ πραγματογυμνῶν.

Ἄρθρ. 72. Ἐν πάσαις ταῖς ἀνωτέρω ἐκτεθειμέναις περιπτώσεσιν, οἱ προνομιοῦχοι ὑποχρεοῦνται ν' ἀποτίωσι τοὺς φόρους καὶ ἄλλας ἀποζημιώσεις μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀνακλήσεως ἢ ἐγκαταλειψέως τοῦ προνομίου. Τὰ διάφορα ἀντικείμενα, τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ 71 ἄρθρῳ, ὡς τὰ ἐργαλεῖα καὶ ἄλλα ἀνήκοντα αὐτοῖς, κρατοῦνται ὡς ἐνέχειρα διὰ τὴν ἀπότισιν τῶν φόρων καὶ ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρ. 73. Ἡ περὶ τῆς ἀνακλήσεως ἢ ἐγκαταλειψέως προνομίου τινὸς ἀπόφασις δημοσιεύεται διὰ τῶν ἐφημερίδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

*Περὶ παραχωρήσεων γενομένων πρὸς τὴν δημοσιεύσεως
τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.*

Ἄρθρ. 74. Οἱ προνομιοῦχοι, οἱ λαβόντες παραχώρησιν πρὸς τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἢ οἱ ἐγγυηταὶ αὐτῶν, ἐὰν θέλωσι νὰ κατακυρωθῇ πρὸς αὐτοὺς τὸ προνόμιον συμφώνως τῷ νέῳ Κανονισμῷ, ὑπόκεινται εἰς τὰς διαφύσεις αὐτοῦ διατάξεις καὶ ὀφείλουσι νὰ ἐγγυηθῶσι διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν αὐτῷ ὄρων. Ὅσοι δὲ δὲν βελήσωσι νὰ συμμορφωθῶσι μετὰ τοῦ νέου Κανονισμοῦ, ἢ δὲν δυνήθωσι νὰ παρουσιάσωσιν ἐ-

παρκεῖς ἐγγυήσεις πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκαίων ὄρων, οὗτοι ὑπόκεινται, ὡς καὶ πρότερον, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Φιρμανίου μέχρι τῆς λήξεως τῆς δι' αὐτοῦ παραχωρήσεως.

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

Μεταλλεῖδες γαῖαι.

Ἄρθρ. 75. Πᾶσαι αἱ ὑπὸ τὸ ὄνομα μεταλλεῖδες γαῖαι περιλαμβανόμεναι οὐσίαι δύνανται νὰ ἐκμεταλλεύωνται ἐπ' ἀόριστον ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν γηπέδων, πάντοτε ὅμως δυνάμει Φιρμανίου, ὅπερ ὀφείλουσι νὰ λάβωσιν ἐπὶ τούτῳ.

Ἄρθρ. 76. Ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ γηπέδου, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ μεταλλίτις, δὲν θέλει νὰ ἐκμεταλλεῖται αὐτὴν, ἢ ἐὰν μετὰ βραχυχρόνιον ἐκμετάλλευσιν ἀναστείλῃ τὰς ἐργασίας, ἢ ἐκμετάλλευσίς τῆς μεταλλίτιδος δύνανται νὰ παραχωρηθῇ εἰς ἕτερον, ὅστις, ζητήσας αὐτὴν, ἀναλαμβάνει νὰ πληρῶνῃ, κατὰ τὴν γενομένην ἐκτίμησιν, διπλασίαν ἀξίαν διὰ τὸ γηπεδὸν ἐκεῖνο καὶ τὴν ἀκριβῆ ἀξίαν τῶν κτιρίων καὶ ἄλλων παρεπομένων, τῶν κειμένων ἐπὶ τῶν μνημονευθέντων γηπέδων. Πᾶσαι αἱ πληρωμαὶ αὗται γίνονται εἰς χεῖρας τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν γηπέδων.

Ἄρθρ. 77. Ἐπειδὴ πάντα τὰ γηπέδα, ἐν οἷς ὑπάρχουσι καὶ καταργάζονται μεταλλίτιδες, ὑπάρχοντα εἰς τοὺς νόμους τῶν δημοσίων γηπέδων, ἐξαιρέσει τοῦ ἀναλόγου φόρου, ὁ τῆς δεκάτης φόρος δὲν ἐπιβάλλεται εἰς τὰ γηπέδα ταῦτα, ἐν οἷς ἐκμεταλλεύεται ἡ μεταλλίτις, ἢ ἐν οἷς γίνονται ἐργασίαι πρὸς ἐκμετάλλευσιν.

Ἄρθρ. 78. Ἡ περὶ ἀδείας αἴτησις πρέπει νὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα καὶ κατοικίαν τοῦ αἰτούντος, τὸν τόπον ὅπου κεῖται ἡ μεταλλίτις, τὴν φύσιν καὶ τὴν κατάστασιν ταύτης, καὶ τὸν τῆς προκειμένης ἐκμεταλλεύσεως τρόπον.

Ἄρθρ. 79. Ἐν τῇ ἀδείᾳ καθορίζονται τὰ ὄρια καὶ οἱ κανόνες τῆς ἐκμεταλλεύσεως ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ ὑγείας, ὡς καὶ διὰ τὴν διατήρησιν τῶν κτιρίων, ὀδῶν, πηγῶν καὶ ὑδαταγωγῶν· εἰ δὲ χρειαί, καὶ ἡ διὰ τὰς προξενηθησομένας τυχὸν ζημίας ἀποζημιώσεις.

Ἄρθρ. 80. Διὰ τὸν καθαρισμὸν (πλύσμον) τῶν μεταλλοφόρων γαιῶν καὶ ἄμμων ἢ ἄλεια ὀρίζει πρὸ πάντων τὴν λήψιν, τὴν Διεύθυνσιν καὶ τὴν ῥεῦσιν τῶν ὑδάτων.

Ἄρθρ. 81. Ἡ ἐκμετάλλευσίς τῶν μεταλλιτίδων ὑπόκειται, ὡς καὶ ἡ τῶν μεταλλείων, εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ μηχανικοῦ τῶν μεταλλείων καὶ τῶν πρακτῶρων τῶν διοριζομένων παρὰ τῆς Διευθύνσεως, οἷτινες ἔχουσι

καθῆκον νὰ ἐπαρτυπῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ ἀδείᾳ ἀναφερομένων διαφόρων ὄρων.

*Ἀρθρ. 82. Κατ' ἔτος οἱ ἐκμεταλλευόμενοι μεταλλίτιδας ὀφείλουσιν ἀπευθύνωσιν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Νομαρχίας συνοπτικὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐργασιῶν, τῆς ὀλικῆς παραγωγῆς τοῦ ἔτους καὶ τῶν καθ' ἑκάστα τῆς ἐκμεταλλεύσεως.

*Ἀρθρ. 83. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἐκμετάλλευσις μεταλλίτιδος τινος μετατραπῆ εἰς κυρίως λεγομένην ἐκμετάλλευσιν διὰ τακτικῶν ὑποχρεῶσεων ἐργασιῶν, ἢ δι' ἀνοίξεως φρεάτων καὶ ὑπογείων, ὁ προνομιούχος δὲν δύναται νὰ ἐκμεταλλεύσῃ πρὶν ἢ λάβῃ πρὸς τοῦτο τὴν παραχώρησιν, συμμορφούμενος ταῖς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμεναις διατυπώσεσιν.

*Ἀρθρ. 84. Ὅσοι ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων ἀδείας φωραθῶσι παραβάται τῶν ἀρθρῶν 82 καὶ 83 ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον 5—20 λιρῶν Τουρκ.

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

Μεταλλουργεῖα καὶ ἐργοστάσια πρὸς κατεργασίαν τῶν μεταλλικῶν οὐσιῶν.

*Ἀρθρ. 85. Ἡ καθίδρυσις ἐργοστασίου καὶ ἄλλων παρεπομένων, πρὸς κατεργασίαν τῶν μεταλλικῶν οὐσιῶν, δὲν γίνεται ἄνευ Αὐτοκρατορικοῦ Φιρμάνιου, ἐκ διδιδόμενου κατὰ τοὺς ἐπομένους τύπους.

*Ἀρθρ. 86. Ὁ ἀναφερόμενος, κάτοχος ἤδη τοῦ προημιῶν, ἢ ἄλλος, ἀπευθύνει τὴν αἴτησιν αὐτοῦ πρὸς τὸν Διοικητὴν τῆς Νομαρχίας, ἀναφέρον τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπιτήδειμα καὶ κατοικίαν αὐτοῦ, τὴν φύσιν τοῦ ἰδρυθησομένου ἐργοστασίου, τὸ εἶδος τῶν οὐσιῶν, ὧν γενήσεται χρῆσις, τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας, τὸν ἀριθμὸν τῶν κατασκευασθησομένων κλιβάνων καὶ ἄλλων σκευαστηρίων, καὶ τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους καθ' ἃς θέλουσιν ἐνεργεῖν, τὸν τόπον ὅπου ἐκβληθήσεται ἡ μεταλλίτις ἢ μεταλλικὴ οὐσία, τὸ ποῦν, τὸ ποσὸν καὶ τὴν καταγωγὴν τῶν καυσίμων ὑλῶν, τὸν τόπον ἐνθα θέλει καθιδρυθῆ τὸ ἐργοστάσιον μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ, μετὰ τῆς προσθήκης, εἰ χρεῖα, καὶ τοῦ ὕδατος οὗ γενήσεται χρῆσις. Ἡ ἀναφορά θὰ φέρει τέλος ἐπισυννημμένων καὶ τὰ σχέδια τῶν κλιβάνων καὶ λοιπῶν σκευαστηρίων, τῶν κτιρίων καὶ τοῦ τόπου ἐνθα θέλουσιν ἰδρυθῆ ὡς καὶ τοῦ ὑδραγωγοῦ, ἐὰν ἡ χρεῖα τὸ καλῆσθαι τὰ γενικὰ σχέδια καταστρώσονται κατὰ τὴν κλίμακα 1:500 τὰ δὲ μερικώτερα κατὰ τὴν 1:100.

*Ἀρθρ. 87. Ὁ διοικητὴς γνωστοποιεῖ ἀμέσως τὴν αἴτησιν καὶ τὰ ἐπισυννημμένα ἐγγράφα εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων, ἧτις ἐξετάζει τότε ἀν συνάλωσι πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ, καὶ παρα-

πέμπει πάντα εἰς τὸν διοικητὴν τῆς νομαρχίας μετὰ τῶν σχεδίων τῶν ἀναγκαίων εἰδοποιήσεων.

*Ἀρθρ. 88. Ὁ διοικητὴς τῆς νομαρχίας ἐγγράφει τότε τὴν αἴτησιν ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ καὶ κοινοποιεῖ αὐτὴν διὰ τοιχοκολλημένων εἰδοποιήσεων εἰς τὰς ἐδρας τῆς νομαρχίας, εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τοῦ αἰτούντος καὶ εἰς τὸν δῆμον (καζᾶν), ὅπου ἰδρυθήσεται τὸ ἐργοστάσιον. Ἡ δὲ διεύθυνσις τῶν μεταλλείων, ἄρα εἰδοποιουμένη παρὰ τοῦ διοικητοῦ, ἐγγράφει ὡσαύτως τὴν αἴτησιν ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ καὶ κοινοποιεῖ τὸ πρᾶγμα διὰ τῶν ἐφημερίδων.

*Ἀρθρ. 89. Αἱ ἀντιρρήσεις εἰσὶ δεκατὰ παρὰ τῷ διοικητῇ τῆς νομαρχίας καὶ τῇ διεύθυνσει τῶν μεταλλείων κατὰ τὰς μετὰ τὴν ἡμέραν τῆς κοινοποιήσεως 90 ἡμέρας γνωστοποιούνται δὲ τῷ αἰτούντι, εἰς διδιδόμεναις προθεσίμια, ὅπως ἀπαντήσῃ.

*Ἀρθρ. 90. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς δοθείσης προθεσμίας, ὁ διοικητὴς τῆς νομαρχίας διαβιβάζει πάντα πρὸς τὸν μηχανικὸν τῶν μεταλλείων, ὅστις μεταβιβάζει ἐν ἀνάγκῃ ὅπως ποιήσεται τὰς ἀναγκαίας ἐξελέγξεις, συντάσσει λεπτομερῆ ἔκθεσιν, ἐν ἣ προτιθήσεται τὰς ἰδίας αὐτοῦ παρατηρήσεις, καὶ γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς αἰτήσεως καὶ τῶν ἀντιρρήσεων, περὶ τοῦ ὠφελίμου τῆς ἐπιχειρήσεως, τοῦ περὶ ἀδεχθησομένου βιομηχανικοῦ τρόπου, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐπιβληθησομένων τῶν αἰτούντι ὑποχρεώσεων καὶ συμφωνιῶν. Ἐν τῇ αὐτῇ ἔκθεσιν ὀφείλει νὰ ἐπιβεβαιῶσὶ τὸ ἀκριβὲς τοῦ καταστρωθέντος σχεδίου.

*Ἀρθρ. 91. Ὁ μηχανικὸς τῶν μεταλλείων παραπέμπει πάντα τὰ σχετικὰ ἐγγράφα πρὸς τὸν διοικητὴν, ἐπισυναπτῶν καὶ τὰς ἰδίας αὐτοῦ παρατηρήσεις, καὶ διαβιβάζει πάντα εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων.

*Ἀρθρ. 92. Ἡ διεύθυνσις τῶν μεταλλείων συντάσσει τὸ πρακτικὸν τῆς ἀδείας, προστιθεῖσα πάντα τὰ ἀρθρα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, ὅσαι φέρονται αὐτῇ κατὰ τὴν ὀριζομένην ἑστικῶς τὸ ἐν τῇ ἐπιδίδοσει τοῦ φερμάνιου πληρωθησομένου δικαίωμα, ὅπερ ποικίλλει ἀναλόγως τῆς σημαντικότητος τοῦ ἐργοστασίου ἀπὸ 10—51 λιρῶν τουρκικῶν, καὶ καθυποβάλλει τέλος τὰς προτάσεις εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλιν. Τῇ γνωμοδοτεῖ δὲ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὸ φερμάνιον ἐκδίδεται δι' Αὐτοκρατορικῆς ἀποφάσεως.

*Ἀρθρ. 93. Αἱ ἐν τῷ περὶ ἀδείας φερμάνιῳ περιεχόμεναι ὑποχρεώσεις καὶ συμφωνίαι δημοσιεύονται διαπνεύσει τοῦ προνομιούχου διὰ τῶν ἐφημερίδων καὶ δι' εἰδοποιήσεων.

*Ἀρθρ. 94. Ὁ προνομιούχος ὁ θέλων νὰ εἰσαγάγῃ μεταρρυθμίσεις εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του ἀναγγέλλει τοῦτο προηγουμένως εἰς τὸν διοικητὴν, ἐπισυναπτῶν σχεδίων τῶν τροποποιήσεων, ὁ δὲ διοικητὴς διαβιβάζει πάντα εἰς τὸν μηχανικὸν ἢ τὴν διεύθυνσιν τῶν μεταλλείων.

*Άρθρ. 95. Ἡ διεύθυνσις, ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ μηχανικοῦ τῶν μεταλλείων, δύναται πάντοτε, ἐν οἰκθρήποτε ἐποχῇ τῆς διαρκείας τοῦ προνομίου, νὰ ἐπιβάλλῃ τῷ προνομιοῦχῳ τοὺς ὄρους, τοὺς ὁποίους θέλει κρίνει ἀναγκάσιους, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου ὑγείας.

*Άρθρ. 96. Οἱ παραβάται τῶν ἀνω ἐκτεθειμένων ὄρων τιμωροῦνται διὰ προστίμου 5—20 λιρῶν τουρκικῶν· ἐν περιπτώσει δὲ ὑποτροπῆς, τὸ συμβούλιον τῶν μεταλλείων δύναται νὰ ἀναστείλῃ προσωρινῶς τὰς ἐργασίας τοῦ ἐργοστασίου· ἐν δὲ ἡ παράβασις ἐπαναληφθῇ καὶ τρίτην φοράν, ἡ ἀδεία ἀκυροῦται.

*Άρθρ. 97. Ὅταν ὁ προνομιοῦχος ἐντὸς τοῦ ἔτους ὅπερ θέλει παρέλθει μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀδείας δὲν ἀρχίσῃ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐργοστασίου, ἢ ὅταν, κατασκευάσας αὐτὸ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν μεταλλείων ὀριζομένης προθεσμίας, ἀφίηῃ αὐτὸ ἄεργον ἐπὶ διετίαν, προσκαλεῖται νὰ κατασκευάσῃ ἢ θέσῃ αὐτὸ ἐν ἐνεργείᾳ, λαμβάνων ἔτι κατ'ἀλλήλῳ τινα προθεσμίαν, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὁποίας ἡ ἀδεία ἀνακαλεῖται.

*Άρθρ. 98. Ἡ ἀνάγκησις τῆς ἀδείας ἢ ἡ ἐκούσια παραιτίσις δημοσιεύεται.

(4 Μουχαρρέμ 1286).

ΟΔΗΓΙΑΙ

ἀπορῶσαι τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὰ καθήκοντα
τῶν διευθυντῶν τῆς γεωργίας.

Ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ μεριμᾷ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν μέσων, τῶν συντελούντων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐξάπλωσιν τῆς γεωργίας, ἥτις εἶναι ἡ βᾶσις τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Κράτους, καὶ ἐπειδὴ οἱ ὑπάλληλοι τῆς γεωργίας ἔχουσι καθῆκον ἵνα προτρέψωσιν εἰς τοῦτο τοὺς γεωργούς, καθυποβάλλοντες εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, συνετάχθησαν δι' αὐτοὺς αἱ ἐφεξῆς διατάξεις.

Ἐπειδὴ οἱ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διορισθῆσάμενοι διευθυνταὶ γεωργίας θέλουσιν ἐδρεῖν εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν νομαρχιῶν, ἐπαρχιῶν καὶ δήμων, δέον κατὰ τὸν νόμον νὰ διορίζωνται ἀντιπρόσωποι αὐτῶν εἰς τὰς κυριωτέρας κομποπόλεις καὶ μεγαλειτέρας κώμας, ὑπὸ τὸν τίτλον ἐπάλληλοι τῆς γεωργίας ἢ ἐπίτροποι τῶν διευθυντῶν αὐτῆς, ἐκ τῶν ἰθαγενῶν κατοίκων, ἐξ ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην μισθοδοσίας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς οἱ πρῶτοι, ἀλλὰ θεωροῦσι τὸν διορισμὸν τοῦτον τιμητικὸν δι' ἑαυτοὺς, καὶ ἐπιθυμοῦσιν ἐγκαρδίως τὴν ἐπαύξησιν τῆς εὐδαιμονίας τῆς πατρίδος τῶν. Οἱ τοιοῦτοι ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου καὶ τῶν κατοίκων ἐκ τῶν ἰθαγενῶν ὀθωμανῶν εἴτε χριστιανῶν, ὑπκόκων τῆς Αὐτοκρατορίας, ἐγγεγραφομένου τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπιθέτου αὐτῶν, ἄμικ τῷ διορισμῷ, ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου.

Οἱ διευθυνταὶ τῆς γεωργίας καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν, ἐρευνῶντες καὶ ἐξετάζοντες λεπτομερῶς πᾶν ὅ,τι συντελεῖ πρὸς εὐδαιμονίαν καὶ πλοῦτον τῶν κατοίκων, πρὸσον δὲ καὶ ἀνάπτυξιν πάντοτε τῆς γεωργίας τῶν χωριῶν καὶ δήμων, εἰς οὗς εὐρίσκονται, ὀφείλουσι ν' ἀναφέρωσι ταῦτα ἀδιαλείπτως οἱ μὲν ἀντιπρόσωποι πρὸς τοὺς διευθυντὰς τῆς γεωργίας, οὗτοι δὲ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐπιτόπιον ἀρχὴν.

Πᾶς τις, προτρέπόμενος ποιουτοτρόπως εἰς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας (λέγοντες δὲ γεωργίαν δὲν ἐνοοῦμεν μόνον τὴν τοῦ σίτου καὶ κριθῆς, ἀλλ' ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν καὶ παντὸς εἶδους σπαρτῶν ἐν γένει· οἷον ὄρυζον, ὄσπρη, ῥίζαριον, μετάξις, βᾶμβακος κτλ.), δέον νὰ παράγῃ καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, ὧν ἡ καλλιέργεια θεωρεῖται ἀναγκαίη καὶ ἀπαραίτητος, κατὰ τὸ κλίμα καὶ τὴν ἐπιδικαιότητα τῆς γῆς.

Ἐνθ' ὁ βάμβαξ ἀνέκχθεν εἶναι ὠφέλιμος, ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ σχετικῶς δὲν προήχθη ὡς ἔδει, οὐδὲ ἐδοκιμάσθη ποτὲ τὸ γένος καὶ εἶδος τοῦ ἀλλαχόσε παραγομένου βάμβακος, περιορισθεῖσιν πάντοτε τῆς γεωργίας εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ὑπάρχοντος. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ γένος καὶ εἶδος τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀμερικῇ παραγομένου βάμβακος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἔχει διαφορὰν πρὸς τὰς δαπάνας, εἶναι καὶ καλλιτέρας ποιότητος, ὡς ἐκ τούτου, δὲ καὶ ἀνωτέρας ἀξίας ὁπότερον ἐκ τῶν δύο εἰδῶν φυτευθῆ καὶ καλλιεργηθῆ, θεωρεῖται ἐπάναγκας ἵνα καὶ ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει σπαρῆ καὶ ἐπαυξηθῆ ὁ σπόρος τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀμερικῇ παραγομένου βάμβακος, ἀνάλογως τοῦ κλίματος καὶ τῆς ἐπιδικτικότητος παντὸς τόπου. Πρὸς ἐπαύξησιν λοιπὸν τοῦ προϊόντος τούτου, δεόν ἵνα οἱ διευθυνταὶ τῆς γεωργίας καταβάλωσι πᾶσαν προσπάθειαν, δίδοντες εἰς τοὺς περὶ τὴν βαμβακοφυτείαν ἀσχολουμένους ἀνά ἐν ἀντίτυπον τῶν ὀδηγῶν, τῶν ἐκτυπωθεισῶν ἐπὶ τούτῳ καὶ πραγματευομένων περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ σπείρηται, θερίζηται καὶ καλλιεργηθῆ ἐν γένει ὁ βάμβαξ.

Ἐλήφθησαν μέτρα, διακοινωθέντα ἤδη δι' ὑψηλῶν διαταγῶν, ὅπως παρεμποδίζονται τὰ εἰς διάφορα πρόσωπα ἀνήκοντα ζῶα τοῦ εἰσέρχεσθαι εἰς τινὰ χωράφια καὶ προσξενεῖν ζημίας καὶ φθορὰς εἰς τὰ σπαρτά. Πρὸς ἐφαρμογὴν ὅμως τῶν μέτρων τούτων, ἐκτὸς τῶν προσπαθειῶν τῆς Κυβερνήσεως, θέλουσι φροντίζει καὶ οἱ διευθυνταὶ τῆς γεωργίας, εἰδοποιούντες ἀμέσως τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς ἐν πάσῃ παραβιάσει καὶ ἀντιπράξει.

Ἐπειδὴ οὐδενὶ ἐπιτρέπεται κατ' οὐδένα τρόπον νὰ γίνηται παραίτιος τῆς φθορᾶς τῶν σπαρτῶν, ἀπομακρύνων ἐκ τῆς ἐργασίας των καὶ χρονοτριβῶν τοὺς γεωργούς καὶ ἐργάτας αὐτῶν ἐν καιρῷ θερούς, ὅτε δηλαδὴ ὀργῶσι τὴν γῆν, σπείρουσι, θερίζουσι καὶ ἀλωνίζουσι, δεόν ὅπως οὐδαμῶς πιέζηται τὸ σύστημα τῶν γεωργῶν, οὔτε νὰ φυλακίζηται διὰ φόρους, ἐπιβολὰς καὶ ἰδιωτικὰ χρέη, ἐνόσω διαρκεῖ ἡ εἰς τοιαύτου εἶδους ἐργασίας ἐνασχόλησις αὐτῶν ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, δικαιοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι ν' ἀναφέρωνται πρὸς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς.

Ἐν περιπτώσει, κατ' ἢ τινὲς τῶν γεωργῶν καὶ ἐργατῶν τῶν διατελοῦσιν ὀφειλέται πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἢ πρὸς ἰδιώτας, ἐκτὸς δὲ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ζειζυμῶν αὐτῶν ζῶων καὶ τῶν ἐπὶ τούτῳ ἐργασιῶν, οὐδενὸς ἄλλου κινηθῆναι ὅπως διὰ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ ἐξοφλήσῃσι τὰ χρέη των, ἀποδεικνυμένου τούτου ἐν τῷ ἐπιτοπίῳ συμβουλίῳ ὡς ἀληθοῦς, τὰ εἰρημνέα ζῶα καὶ ἐργατεία, ὡς τὰ μόνον πρὸς συντήρησιν αὐτῶν καὶ διατροφήν μισθ, οὐδέποτε πωλοῦνται δι' εἰσπραξίν φόρων ἢ ἀπότισιν χρεῶν, ἀλλὰ γρηγορεῖται αὐτοῖς παρατεταμένη καὶ ἀνάλογος προθεσμία, ὥστε διὰ τῶν διευθυντῶν τῆς γεωργίας κατὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καρπῶν τοῦ χρεώστου νὰ κρατῆται μέρος, εἰς ὃ νὰ πληρῶνται κατ' ἀναλογίαν

τὰ χρέη μέχρις ἐξοφλήσεως. Ἡ περίπτωσις ὅμως αὕτη δεόν ἵνα μὴ γίνῃ κίνησις πρὸς παρεμπόδισιν τῶν δημοσίων εἰσπραξέων, οὐδεὶς δὲ ἐν γένει πρέπει νὰ διαπραξῆ τοιαύτην ἀδικίαν.

Δι' μεταξὺ τῶν γεωργῶν παρουσιαζόμεναι διαφοραὶ καὶ δίκαι ἔνεκα γεωργίας καὶ ζημιῶν, προσξενουμένων εἰς τὰς σπαρσίμους γαίας, καὶ ἄλλων ὁμοίας φύσεως παραπόνων, ὅπουδήποτε καὶ ἂν θεωρηθῶσι, διεκδικάζονται ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διευθυντῶν τῆς γεωργίας τοῦ τόπου ἐκεῖνου.

Καθὼς οἱ πρὸς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὸν πλοῦτον τῶν κατοίκων, ὅπερ ἐστὶ τὸ πρῶτον καὶ ἀναγκαϊότερον ἀντικείμενον, ἐργαζόμενοι ἐπευφημοῦνται καὶ βραβεύονται ὑπὸ τῆς Σ. κυβερνήσεως, τοιοῦτοτρόπως ἀπαγορεύεται τὸ νὰ ζητῆται παρὰ τῶν κατοίκων καὶ πτωχῶν οὐδ' ὀβολός, εἴτε λόγῳ φιλοδοξίας εἴτε ἄλλῳ τινι, ὡς καὶ τὸ νὰ ὑποχρεῶνται οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ κάτοικοι ὅπως ἐργασθῶσιν ἄνευ ἀμοιβῆς εἰς χωράφια ἢ εἰς ἄλλους τόπους τῶν διευθυντῶν τῆς γεωργίας καὶ ἐπιστατῶν αὐτῶν. Οἱ τὸ ἕναν πῶλον πράττοντες εἰσὶν ὑπεύθυνοι καὶ τιμωροῦνται.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ἀφορῶσαι τὰς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως γενομένης καὶ δημοσιευθείας ἤδη παραχωρήσει πρὸς ἐπαύξησιν τῆς καλλιεργείας τοῦ βάμβακος. (26 'Ρεζ.π 1278).

"Ἀρθρ. 1. Μολονότι αἱ διαθέσιμοι καὶ ἀκαλλιέργητοι γαῖαι παραχωροῦνται δωρεάν εἰς τοὺς καλλιεργοῦντας καὶ μεταβάλλοντες αὐτὰς εἰς χωράφια τῆ πληρωμῆ τριῶν μόνον γροσίων διὰ τὸν χάρτην τῶν τίτλων καὶ πᾶν ἐγγράφων τῆς ἰδιοκτησίας κατὰ τὸν περὶ ταπίων Κανονισμῶν, ἐκτός δὲ τοῦτου ἀπαλλάττονται παντὸς δασμοῦ τὰ προϊόντα τῶν γαιῶν τούτων ἐπὶ ἓν ἔτος, καὶ ἐὰν αἱ γαῖαι ὄσι πετρώδεις, ἐπὶ δύο, ἐν τούτοις, ὅταν αἱ εἰρημέναι γαῖαι σπαρῶσιν ἐκ βάμβακος, δὲν δεκατίζονται ἐπὶ πενταετίαν. Ἡ πενταετής αὕτη ἀσίδοσία, χρονολογουμένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, θέλει ἰσχύει ἐπὶ δέκα ἔτη.

"Ἀρθρ. 2. Ἐὰν κατὰ τὸ δεκαετές τοῦτο διάστημα τὰ τελωνειακὰ τιμολόγια τοῦ βάμβακος δὲν τροποποιηθῶσιν, ὅσο καλλιτέρας ποιότητος καὶ ἂν ἢ ὁ βάμβαξ, δεκατίζεται κατὰ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σύστημα.

"Ἀρθρ. 3. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ ὁδοὶ τῶν δῆμων, εἰς τὰ περὶ χωρῶν τῶν ὁποίων ἐξάγεται ὁ βάμβαξ, εἰσὶ βεβλαμμένοι, πρὸς εὐχρησὶ τοῦ βάμβακος μεταφορᾶν εἰς τὰς ἀποβάθρας τῆς φορτώσεως, ἐπιδιωροῦνται καὶ ἰσοπεδοῦνται συμφώνως τῷ ἐσχάτως ἐκδοθέντι περὶ ὁδοποιεῖς Κανονισμῶ. Καθὼς δὲ δὲν λαμβάνονται τελωνειακὰ τέλη διὰ τὰς μηχανὰς καὶ λοιπὰ χρεωδῆ ἐργαλεῖα, ἅπερ ἤβελον προμηθευθῆ ἐπὶ τούτῳ οἱ κάτοικοι ἐξ Εὐρώπης πρὸς γεωργίαν, καθαρισμὸν καὶ διαχώρισιν τοῦ σπόρου ἀπὸ τοῦ βάμβακος, οὕτω καὶ ἡ Κυβέρνησις δι' ἰδίῳν της ἐξόδων θέλει μεταφέρει ἐξ Ἀμερικής καὶ ἀλλαχόθεν διὰ δαίτημα ἀποχωρῶντα ἀριθμὸν μηχανῶν καὶ ἐργαλείων ὡς καὶ ἰκανὴν ποσότητα σπόρου ἐκλεκτῆς ποιότητος βάμβακος καὶ διαμυριάσει ταῦτα εἰς τὸν λαὸν πρὸς χρῆσιν καὶ δοκιμῆν. Ἐκτός τούτου ἀποσταλῆσονται ὑπ' αὐτῆς πανταχοῦ ὅπου καλλιεργείται ὁ βάμβαξ ὁδηγίαι καὶ φυλλάδια, πραγματευόμενα περὶ τοῦ τρόπου τῆς εὐχεροῦς καλλιεργείας, πριαγωγῆς καὶ ἐπαυξήσεως τοῦ βάμβακος.

"Ἀρθρ. 4. Κατ' ἔτος ἐκτός τῶν πόλεων καὶ κωμῶν, εἰς τὰ περὶ τῶν ὁποίων παράγεται ὁ βάμβαξ, γίνονται ἐκθέσεις δειγμάτων τοῦ ἐξαγομένου βάμβακος, οἱ δὲ τὸ καλλίτερον εἶδος καλλιεργήσαντες καὶ παραγαγόντες ἐπευφημοῦνται καὶ βραβεύονται.

"Ἀρθρ. 5. Τοῦ λοιποῦ δέου νὰ καταβάλληται πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἐπίτευξιν τῶν εὐκολιῶν, δι' ἃν, προάγεται ἐπὶ τὰ κρείττω ὁ βάμβαξ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ ἀσίδοσίας τῶν νέων ἐλαιῶ ων.

(29 Ζηλ.δξ. 4278.)

"Ἀρθρ. 1. Οἱ νεωστὶ ἀναδεικνύμενοι ἐλαιῶνες ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἀπὸ τοῦ πρώτου τῆς καρποφορίας τῶν εἰσὶν ἀπηλλαγμένοι δασμοῦ.

"Ἀρθρ. 2. Ἡ τριετής αὕτη ἀσίδοσία χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους τῆς καρποφορίας τῶν ἐλαιοδένδρων· ἐπειδὴ ὅμως αὕτη ἔσται δυσανάλογος ἐνεκα τῶν διαφορῶν εἰδῶν καὶ τῆς ποιικιλίας τῶν φυτειῶν, ὀρίζεται κατωτέρω μέχρι πόσων ἐτῶν δὲν δεκατίζονται τὰ ἐλαιόδενδρα, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἕκαστον εἶδος ἐφυτεύθη ἢ ἐνεβολιάσθη.

"Ἀρθρ. 3. Λι' ἄγριοι φυτεῖαι, αἱ ῥίζαι καὶ οἱ ἐκ τῶν δένδρων κοπτόμενοι καὶ φυτευόμενοι κλάδοι (τρελίς) ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς φυτεύσεως αὐτῶν ἐπὶ δέκα τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη εἰσὶν ἀπηλλαγμένα δασμοῦ.

"Ἀρθρ. 4. Ὅσαι φυτεῖαι, οὔσαι ἐμβολιασμένα πρὸ 2—5 ἐτῶν, μετεφυτεύθησαν ἀλλαχοῦ, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς μεταφυτεύσεώς των μέχρι δέκα ἐτῶν εἰσὶν ἐλευθεραὶ δασμοῦ.

"Ἀρθρ. 5. Ὅσαι πάλιν, οὔσαι ἐμβολιασμένα πλέον τῶν πέντε ἐτῶν, μετεφυτεύθησαν ἀλλαχοῦ, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μέχρις ἐπτὰ ἐτῶν εἰσὶν ἀσίδοτοι.

"Ἀρθρ. 6. Ὅσαι φυτεῖαι ἐνεβολιάσθησαν ἐν δάσει ἀγρίου ἐλαιῶνος, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐμβολιάσεως μέχρι δέκα ἐτῶν εἰσὶν ἀσίδοτοι.

"Ἀρθρ. 7. Οἱ ἐπιθυμούντες ὡς ἀνωτέρω νὰ λάβωσι προνόμιον ἀσίδοσίας, ὀφείλουσι νὰ ἐπιδώσωσιν εἰς τὴν ἐπιτόπιον ἀρχὴν ἀναφορὰν, περιέχουσαν τὴν ἑκτασιν, τὸ ὄνομα καὶ τὰ ὄρια τοῦ τόπου, ὡς καὶ τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τῶν δένδρων ἅπερ ἐφύτευσαν ἢ ἐνεβολίασαν, λαμβάνοντες ἐπὶ τούτῳ ἀπόδειξιν, ἣν θέλουσι παρουσιάζει κατὰ τὸ ἔτος τῆς καρποφορίας.

"Ἀρθρ. 8. Λι' ὡς ἀνωτέρω ἐπὶ ἀσίδοσίᾳ διδόμεναι ἀποδείξεις, δέου νὰ ἐγγράφονται ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου.

"Ἀρθρ. 9. Οἱ πωλήσαντες τοὺς νεωστὶ ἀναδειχθέντας ἐλαιῶνάς των, δι' ὅς κέντηται προνόμιον ἀσίδοσίας, πωλοῦσιν αὐτοὺς μετὰ τοῦ προνομίου.

"Ἀρθρ. 10. Οἱ ἐντός παλαιῶν ἐλαιῶνων χάριν ἐπιδιωρθώσεως φυτεύσαντες φυτεῖας, ἢ ἐγγώσαντες εἴτε μεταφυτεύσαντες κλάδους, δὲν δικαιούνται κατὰ τὸν παρόντα Κανονισμὸν νὰ ζητήσωσι προνόμιον ἀσίδοσίας.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ ἀσιδοσίας νέων συκαμινέων.

(12 Μουχαρέμ 1279.)

Ἄρθρ. 1. Αἱ νέαι συκαμινοφυτεῖαι, ὡς δηλοῦται ἐν τοῖς κατωτέρω ἄρθροις, εἰσὶν ἐλευθέραι δασμοῦ ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἀπὸ τῆς ἐν νάρξεως τῆς καρποφορίας τῶν.

Ἄρθρ. 2. Τοῦ τετάρτου ἔτους ἀπὸ τῆς φυτεύσεως τῶν συκαμινέων θεωρουμένον ὡς ἔτους καρποφορίας, καὶ τῶν φύλλων ἐνὸς στρέμματος αὐτῶν λογιζομένων ὡς ἰκανῶν νὰ παράγωσι 40 ὀκάδ. χλωρῶν κουκουλιῶν ἢ 4 ὀκάδ. ὀμῆς μετάξης, οἱ διὰ φυτεύσεως νέων συκαμινέων ἀξιοθέντες ἀσιδοσίας, ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς καρποφορίας εἰσὶν ἀπηλλαγμένοι τοῦ δεκάτου 40 ὀκάδων χλωρῶν κουκουλιῶν ἢ 4 ὀκάδ. ὀμῆς μετάξης δι' ἕκαστον στρέμμα συκαμινέων.

Ἄρθρ. 3. Ὅστις, ἐκ τῶν φυτευσάντων ἐντὸς ἰδίων του ἀκαλλιεργήτων γαιῶν νέας συκαμινοφυτείας, βελήσῃ νὰ ἀποκτήσῃ προνόμιον ἀσιδοσίας ὡς ἀνωτέρω, ἐπιθίδει εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς ἀναφορὰν δηλοῦσαν ὅτι αἱ γαῖαι, ἃς ἐξέλεξεν ὕψως φυτεύσῃ συκαμινοφυτείας, ἦσαν ἀκαλλιέργητοι, καὶ δεικνύουσιν τὰ ὄρια, τὸ ὄνομα καὶ τὸ ποσὸν αὐτῶν. Τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, μετὰ τὰς ἐπὶ τούτῳ ἐρεύνας τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου, ἅμα εὐρεθείσης συμφώνου ταῖς διατάξεις καὶ ἀκριβοῦς, δίδεται ἐνδεικτικὸν (L/μ-ου-χαπέρι) τῷ αἰτούντι, καταγραφόμενον ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἐκ νέων συκαμινοφυτεῶν ἀναδειχθέντα δένδρα, ὑπὲρ ὧν ζήτηθήσεται ἀσιδοσία ὡς ἀνωτέρω, δέον ἵνα ὦσιν ἐμπεφυτευμένα οὕτως, ὥστε ἡ μεταξύ αὐτῶν ἀπόστασις νὰ μὴ ᾖ μικρότερα τῶν δύο πήχεων, οὔτε μεγαλύτερα τῶν ὀκτῶ, νὰ τυγχάνωσι τῆς καλλιτέρας περιποιήσεως μέχρι τοῦ ἔτους τῆς καρποφορίας τῶν, καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἔτη τῆς καρποφορίας παραγομένων φύλλων ἢ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν νὰ διατρέφωνται μεταξοσκώλικες, ἢ ἐπὶ τούτῳ νὰ πωλῶνται ταῦτα εἰς ἄλλους. Οἱ συμμερφούμενοι πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἔτος τῆς καρποφορίας παρουσιάσωσιν εἰς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς τὰ ἀνά χεῖρας τῶν ἐνδεικτικὰ, καὶ ἀποδείξωσιν ἐν τῷ ἐπιτοπίῳ συμβουλίῳ ὅτι πιστῶς συνεμορφώθησαν πρὸς τὰς ἀνω διατάξεις, λαμβάνουσιν ἀπόδειξιν (τεϊκερέτ) ἀσιδοσίας δι' ὅσον ποσότητα κουκουλιῶν ἢ ὀμῆς μετάξης ἤθελον φανῆ δι-

καίουχοι, ἀναλόγως τῶν στρεμμάτων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 5. Αἱ ἀποδείξεις ἀσιδοσίας, ἔχουσαι ἀξίαν χειρῶν, ἰσολογίζονται ἀπέναντι δασμοῦ κουκουλιῶν ἢ μετάξης, παραχθείσης ἐκ παλαιῶν συκαμινέων, ἀνήκοντος εἰς τὸν κάτοχον τοῦ προνομίου τῆς ἀσιδοσίας.

Ἄρθρ. 6. Ὁ τοῦ προνομίου τῆς ἀσιδοσίας συκαμινέων τινὸς κάτοχος, ἐν περιπτώσει πωλήσεως αὐτοῦ εἰς ἄλλον, ἐκποιεῖ συγχρόνως καὶ τὸ προνόμιον.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἀνωτέρω μνημονευμένη ἀσιδοσία παραχωρεῖται ἐν γένει εἰς πάντας τοὺς νέους συκαμινέων, ἐπιθιδομένον συγχρόνως καὶ μεταλλίων, χαλκίνων μὲν, εἰς τοὺς μέχρι 50 στρεμμάτων φυτευσάντας συκαμινοφυτείας ἐπὶ ἀκαλλιεργήτων καὶ μὴ ἀροτριωθειῶν γαιῶν, ἀργυρῶν δὲ, εἰς τοὺς ἐπὶ ὁμοίαις γαίαις μέχρις 100 στρεμμάτων, καὶ χρυσῶν, εἰς τοὺς φυτευσάντας 500 στρέμματα.

Ἄρθρ. 8. Εἰς τοὺς φυτευσάντας συκαμινοφυτείας ἐντὸς παλαιῶν συκαμινέων χάριν ἐπιθιδοσέως αὐτῶν, εἰς τοὺς φυτευσάντας τοιαύτας περὶ τὰς ἀμπέλους καὶ τοὺς κήπους τῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀναδείξαντας μὲν νέον συκαμινέων, μὴ περιποιηθέντας ὅμως αὐτὸν, ὡς διατάττει τὸ 4 ἄρθρον τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, δὲν δίδεται προνόμιον ἀσιδοσίας.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Ἐν ἐνεργείᾳ περὶ μετάξῃς.

(15 Ἰουλίου, 1273.)

Τὸ δέκατον καὶ τελωνεῖον τῆς ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει ἐξαγομῆτης μετάξῃς λαμβάνεται ἢ εἰς μετρητὰ ἢ εἰς πρᾶγμα. Μετὰ τὴν μεταφορὰν τῆς μετάξῃς εἰς τὸν τόπον τῆς σταμίσεως, ἐὰν φανερωθῇ καὶ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τῆς ἀρχῆς ἢ ὑποκρυφθεῖσα ποσότης αὐτῆς, εἰς οἰονδήποτε καὶ ἂν ἀνήκῃ αὐτῇ, διμύεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου.

Οἱ ἄπαξ συλληφθέντες ἐπὶ λαθρεμπορίᾳ, τολμήσαντες δὲ νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν πράξιν των ταύτην, οὐ μόνον ἀπολέσουσι τὴν ἀνά χεῖρας αὐτῶν μετάξῃν, ἀλλὰ καταγγέλλονται καὶ ὀνομαστί εἰς Κωνσταντινούπολιν δι' ἐκθέσεως πρὸς ἐπαξίαν τιμωρίαν των.

Ἐνῷ ἡ μετάξῃ εὐρίσκεται ὑπὸ πίεσιν (μαυρζηλήκ), δέον νὰ γίνῃ ἐπιτοπίως καταγραφή τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιθέτων τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῆς· ἕως οὐ δὲ οὗτοι δὲν παρουσιάσωσιν ἀπόδειξιν ὑπογεγραμμένην καὶ ἐσφραγισμένην ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ, καὶ δηλοῦσαν ὅτι τὸ τε δέκατον καὶ τελωνεῖον τῆς μετάξῃς ἐπληρώθη, πρέπει νὰ καταβάλληται σύντονος πρασοχή, ὅπως μὴ μεταφερῇ ἡ μετάξῃ εἰς κανὸν μέρος.

ΣΟΜΑΤΙΚΑΙ

πρὸς βελτίωσιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ γένους τῶν ἵππων καὶ φορβάδων, ἐγκριθεῖσαι ὅπως τεθῶσιν εἰς ἐνεργείαν.

(19 Μουχαρέμ 1287).

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δυναθῶσιν αἱ ἰδιόκτητοι φορβάδες τῶν κατοίκων νὰ συνευρεθῶσι μεθ' ἵππων καλῆς καταγωγῆς, ἢ Ὑψ. Κυβέρνησις θέλει ἀποστείλει τοιοῦτους εἰς τὰς ἐχούσας ἀνάγκην Νομαρχίας, ἐκ δὲ τῶν Νομαρχιῶν ἀποσταλήσονται εἰς τὰς ἐπαρχίας. Ἐκάστον τῶν σφιγόντων τούτων ἵππων θέλουσι διατρέφει, ὡς τοὺς ἵππους τῆς χωροφυλακῆς, δίδοντας αὐτοῖς τὴν τακτικὴν καὶ ὠρισμένην τροφήν, καὶ διορίζοντας πρὸς περιποίησιν αὐτῶν ἵπποκόμον δι' ἀναλήγου μισθοῦ. Οἱ ἐπαρχοὶ (μουτσαρλίφ) θέλουσι κρατῆσαι τοὺς ἵππους ταύτους ἐν ταῖς ἐδραῖς τῶν διοικήσεών των, ἐπιτηροῦντες ἐπὶ τῆς καλῆς αὐτῶν περιποιήσεως. Ἐν τῇ μεταθέσει ἢ παύσει ἐπαρχοῦ τινός, ὁ πρῶν θέλει παραδίδει αὐτοὺς εἰς τὸν νέον, καὶ, ἐκτὸς τῆς ἐποχῆς τῆς ἀργώσεως, οὐδέποτε ἄλλοτε θέλει ἐπιτρέπει ἵνα ἐξέρχωνται τῆς ἐδρας τῆς διοικήσεως, καὶ ἀποστέλλωνται εἰς μακρὰν κείμενα μέρη· ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ ἐπιβαίνωσιν αὐτῶν οἱ ἐπαρχοὶ ἐντὸς τῶν πόλεων. Οἱ ἵπποι οὗτοι θέλουσι σημαθῆ δι' ἰδίας σφραγίδος, ἀπαγορεύεται δὲ ἢ δι' ἄλλου ἵππου ἀνταλλαγῇ ἢ πώλησιν αὐτῶν. Πᾶσα τοιαύτη κατάχρησις καθιστᾷ τὸν διαπράξοντα αὐτὴν ὑπεύθυνον ἀπέναντι τοῦ Νόμου, ἐφαρμόζονται δὲ κατ' αὐτοῦ ὅλαι αἱ διατάξεις αὐτοῦ.

Ἐκτὸς τῆς ἐποχῆς τῆς ἀργώσεως οἱ ἵπποι οὗτοι θέλουσι διαμῆναι ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν διοικήσεων κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ τῆς ἀργώσεως, ἢτοι κατὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον, Ἀπρίλιον καὶ Μαῖον, οἱ ἐν τῇ ἐδρα τῆς διοικήσεως εὐρισκόμενοι σφιγόντες ἵπποι ἀποσταλήσονται εἰς μίαν ἢ δύο θέσεις, εἰς ἃς ἤβελον εἶσθαι εὖλογοι ἢ μεταβάσεις τῶν κατοίκων τῶν κωμοπόλεων καὶ χωριῶν, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν διοίκησιν ἐκείνην. Οἱ κάτοικοι προειδοποιῶνται διὰ τε τῶν Συμβουλιῶν τῶν δημογερόντων καὶ διὰ τῆς Νομαρχιακῆς ἐφημερίδος περὶ τοῦ τόπου τῆς τῶν ἵππων συνεύσεως. Οἱ κομίσοντες φορβάδας πρὸς συνεύρεσιν, δέον νὰ ἐφοδιασθῶσι δι' ἐσφραγίστου ἀποδείξεως τῶν κατὰ τόπους μουχατίδων.

Ἄμα ὡς αἱ φορβάδες ὀδηγηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν εἰς τὸν τόπον τῆς συνεύσεως, οἱ ἐκεῖ διορισμένοι ὑπάλληλοι καὶ χωροφύλακες

λαμβάνοντες ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν τὰς ὡς ἄνω ἀποδείξεις, ἐπιτρέπουσι τὴν μετὰ τῶν σφριγῶτων ἵππων συνεύρεσιν τῶν φορβάδων.

Αἱ προσερχόμεναι ὡς ἄνω φορβάδες δεόν νὰ μὴ ὦσι μικρότεροι τῶν 15 ἐτῶν, νὰ παρῆλθον τοῦλάχιστον 15 ἡμέραι ἀπὸ τῆς τελευταίας αὐτῶν λοχείας, νὰ μὴ ὦσι βεβλαμμένοι ἢ ἀσθενεῖς καὶ τέλος δυσανάλογοι πρὸς τοὺς σφριγῶντας ἵππους τῆς κυβερνήσεως. Ἐκαστος σφριγῶν ἵππος δύναται δις νὰ συνευρεθῆ μετὰ τινος φορβάδος· ἂν δὲ ἐν τῇ πρώτῃ συνυρεσει ἤθελε μείνει αὐτὴ ἐγκυος, τότε κατὰ φυσικὸν λόγον ἀφ' ἐαυτῆς θέλει ἀποφύγει τὴν δευτέραν συνεύρεσιν, καὶ εἶναι ἀνάγκη ἵνα παρατηρηθῆ καλῶς τούτο καὶ μὴ ἀφεθῆ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πλησίον τοῦ σφριγῶντος ἵππου. Ἐκαστος τῶν ἵππων τούτων δύναται νὰ συνευρεθῆ μὲ 25—30 τὸ πολὺ φορβάδας, ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι δυνατὸν ἄνευ βλάβης νὰ συνευρεθῆ μετὰ περισσοτέρων, ἀνάγκη προηγουμένης ὅπως ἐξετασθῆ πῶσαι φορβάδες εὐρίσκονται ἐν τῇ περιφερείᾳ, εἰς ἣν μετενεχθήσεται ὁ σφριγῶν οὗτος ἵππος.

Οἱ σφριγῶντες ἵπποι θέλουσι τυγχάνει περιποιήσεως καὶ χρησιμεύει συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν παρουσιῶν ὀδηγιῶν· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ προμήθεια αὐτῶν γενήσεται δι' ὠφέλειαν τῶν κατοίκων πάσης τάξεως, οἱ μουχτάριδες καὶ οἱ ὑπάλληλοι δὲν λαμβάνουσι, εἴτε λόγῳ τῆς ἐπιτραπησομένης συνυρέσεως, εἴτε ἄλλῳ τινι, οὔτε ὄβολον ἀπὸ τοὺς φέροντας τὰς φορβάδας τῶν πρὸς συνουσίαν κατοίκους. Πᾶς, ὅστις ἤθελε φωραθῆ ὄτι ἐλαβέ τι παρ' αὐτῶν, τιμωρεῖται συμφῶνως πρὸς τὰς κατὰ τῶν δωροδοκούμενων διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὄργασμου οἱ σφριγῶντες ἵπποι διαμένουσι ἐν ταῖς ὀρισθείσαις θέσεσι, ἀφοῦ δὲ συνευρεθῶσι μὲ τὰς ἐπὶ τούτῳ προσελθούσας φορβάδας, ἐπαναφέρονται πάλιν διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ ὑπαλλήλων εἰς τὰς ἐδρας τῶν διοικήσεων.

Ἀφοῦ μείνωσιν ἐγκυαὶ αἱ φορβάδες, δεόν νὰ προφυλαχθῶσι καλῶς ἐκ τοῦ μεγάλου ψύχους, ὡς καὶ ἐκ τῆς υπερβολικῆς θερμότητος. Συνάμα δὲ ἀνάγκη νὰ εἰδοποιηθῶσιν οἱ κάτοικοι, ὅτι ὅσοι αὐτῶν θέλουσι νὰ εὐνοχησῶσι τοὺς τεχνησομένους ἄρρηνες πῶλους, ὀφείλουσι νὰ μὴ πράξωσι τούτο πρὶν ἢ οἱ πῶλοι τῶν εἰσέλθωσιν εἰς τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν.

Δεόν νὰ ἐξακριβουται καλῶς καὶ συντάσσεται στατιστικὸς κατάλογος εἰς διπλοῦν ἐξ ἐκάστης Νομαρχίας, ὅστις νὰ διαβιβάζεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἰπουργεῖον, περιέχων τὸν ἀριθμὸν τῶν φορβάδων, μεθ' ὧν συνευρέθησαν κατ' ἔτος οἱ σφριγῶντες ἵπποι, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκχθέντων πῶλων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΑΛΑΤΟΣ.

(Τῆ 9 Ῥαμαζάν 1278.)

ὑπὸ τὴν Αὐτοκρατορικὴν αἰγίδα, δυνάμει τῶν κατ' αὐτὰς μετὰ τῶν φίλων Δυνάμεων ἀνανεωθείσων ἐμπορικῶν συνθηκῶν, ἀπαγορευθεῖσης ὀριστικῶς τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἁλατος, ἀπερασίσθη ἵνα τοῦ λοιποῦ μὴ εἰσάγηται μὲν εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος οὐδὲ ἐλάχιστον ποσὸν ἁλατος, αἱ δὲ ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει ἀλικαὶ, τὰ ἀλατωρυχεῖα καὶ τὰ ἀλατοφόρα φρέατα, ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1278 ὄντα ὑπὸ περιορισμὸν, νὰ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν καὶ διεύθυνσιν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν ἐμμέσων φόρων, διαχειριζόμενοι ἀμέσως ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως.

Αἱ κάτωθι σημειούμεναι ὀδηγίαι ἀφορῶσι τὰ καθήκοντα καὶ τὰς λοιπὰς ἀναγκαίας ἐργασίας τῶν εἰς τὰς ἀλικὰς ταύτας διορισθησομένων διευθυντῶν καὶ ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 1. Αἱ εἰρημένοι ἀλικαὶ, τὰ ἀλατωρυχεῖα καὶ τὰ ἀλατοφόρα φρέατα, ὅπως διευθύνονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, διαφυλάσσονται ἀναλόγως τῶν θέσεων τῶν εἰς διάφορα κέντρα καὶ προσαρτήματα· διὰ τὴν διεύθυνσιν δὲ ἐκάστου κέντρου διορίζονται κατὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ τόπου εἰς διευθυντῆς, εἰς πρῶτος γραμματεῦς καὶ εἰς ταμίαις. Οἱ διευθυνταὶ διαμένουσι ἐν τῷ τόπῳ, δι' ἐνέκριναν ὡς κέντρον τῆς περιφερείας τῶν, ἐποπτεύοντες εἰς τὴν διαχείρισιν καὶ ἐργασίαν τῶν ἐν τοῖς κέντροις εὐρισκομένων ἀλατωρυχειῶν, ἀλικῶν καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων, διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ διοριζομένων ὑπαλλήλων τῶν, περιέρχονται δὲ οἱ ἴδιοι καὶ τὰς ἐν τοῖς προσκετῆμασιν εὐρισκόμενὰς ἀλικὰς κλπ. κατὰ τὰ ἐν τῷ 20 ἄρθρῳ ὀριζόμενα.

Ἄρθρ. 2. Οἱ διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ κέντρου ἀλικὰς, ἀλατωρυχεῖα, καὶ ἀλατοφόρα φρέατα καὶ ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῶν διευθυντῶν διορισθησόμενοι ὑπάλληλοι, γραμματεῖς καὶ ταμίαι, ἐκλέγονται καὶ ἀποστέλλονται ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως· οἱ δὲ λοιποὶ ὑπάλληλοι, γραμματεῖς καὶ ὑπέρβηται διορίζονται ἕνεκα οἰκονομικῶν λόγων ὑπὸ τῶν κεντρικῶν διευθυντῶν, ἐκλεγόμενοι μετὰ τῶν ὑπηρετησάντων κατὰ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ἐξαιρισθούντο τὰ ἀλατωρυχεῖα, οἵτινες ἀπέκτησαν εἰδικὰς γνώσεις καὶ πείραν ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν τόπων καὶ διεκρίθησαν ἐπὶ δεδοκιμαμένη εὐδότητι καὶ ἀνεκραιότητι χαρακτῆρος, καθὼς καὶ ἐξ ἄλλων

καταλλήλων ατόμων ἀπειθευγμένων· ικανότητος καὶ πείρας, ἐπὶ ἀξίᾳ χρέω ἐγγυήσει. Τούτων τὰ ὀνόματα, τὰ καθήκοντα καὶ οἱ μνησίοι μισθοί, σημειούμενοι ὑπὸ τῶν διευθυντῶν λεπτομερῶς ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ, σφραγιζόμενῳ ὑπὸ τῶν πρώτων γραμματέων καὶ ταμιῶν, ἀποστέλλονται διὰ τῶν διευθυντῶν εἰς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν, καὶ ἐνεργεῦνται τὰ δέοντα, συμφώνως τῇ ἀπαντήσῃ καὶ γνωμοδοτήσῃ ἅς θέλουσι λάβει παρὰ τῆς Διευθύνσεως. Ἀπαγορεύεται ἡ παραδοχὴ ὑπαλλήλων ἄνευ ἐγγυήσεως καὶ ατόμων ἐπιληψίμου διαγωγῆς· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, οἱ διευθυνταὶ μετὰ τῶν πρώτων γραμματέων καὶ ταμιῶν εἰσὶν ὑπευθυνοὶ δι' ὅσας καταχρήσεις ᾔθελον τυχόν διαπράξει οὗτοι.

Ἄρθρ. 3. Καίτοι διὰ τὴν κατοχὴν καὶ διεύθυνσιν τῶν μὲν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, Ῥωμιῶν, καὶ Ἀραβίᾳ εὑρισκομένων ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ὡς ἀρχὴ τοῦ ἔτους εἶχον καθιερωθῆ οἱ μῆνες Μάρτιος καὶ Ἰουνίου, τῶν δὲ ἐν Χιτζάζ καὶ Ἡράκ (Εὐδαίμονι καὶ Πετραίᾳ Ἀραβίᾳ), οἱ μῆνες Μουχαρρέμ καὶ Σεπτέμβριος, ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους ποικιλία θέλει γίνεαι πρόξενος δυσχερειῶν καὶ συγχύσεων, ἐν τῷ νέῳ τούτῳ συστήματι καταργουμένων τῶν ἀνωτέρω ἐποχῶν, ὀρίζεται τοῦ λοιποῦ δι' ὅλα τὰ μέρη ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς Μαρτίου ὡς ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀρχεται ἡ διεύθυνσις ὅλων τῶν ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων. Ἐν τούτοις, ὅσοι τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ εὑρισκομένων ἐμμίσθων γραφέων καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατασκευῆς καὶ ἐξαγωγῆς τοῦ ἁλατος, καταστῶσι περιττοὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἐποχῆς ταύτης, οἱ τοιοῦτοι ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας ἄνευ ἀναβολῆς, διαγραφόμενοι τοῦ βιβλίου τῆς ἐγγραφῆς των, καὶ οὐδὲ ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν. Ὅστις δὲ τῶν διευθυντῶν ἢ ὑπαλλήλων ἀποδειχθῆ ὅτι παρελάβεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐργάτας περισσώτερος ἢ ὅσων ἀνάγκη εἶχεν, οὗτος, οὐ μόνον τιμωρεῖται κατὰ τὸν νόμον, ἀλλ' ἀποζημιῶ τὸ δημόσιον καὶ διὰ τῆς πληρωμῆς τῶν περιπλέον χρηρηθέντων μισθῶν.

Ἄρθρ. 4. Ἐπειδὴ, ὡς ἔρρεθη, κατὰ τὰς νέας συμβάσεις ἢ εἰσαγωγῆ τοῦ ξένου ἁλατος εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος ἀπηγορεύθη ἀπὸ τῆς 1 Μαρτίου 1278, αἱ δὲ ἀλικίαι, τὰ ἀλατωρυχεῖα καὶ τὰ ἀλατοφόρα φρέατα θέλουσι διαχειρίζεσθαι ἀμέσως ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, συνεπεῖχ' τοῦ περιορισμοῦ τούτου οὐδεὶς ἄλλος ἐκτὸς τῆς κυβερνήσεως κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐξάγειν καὶ πωλεῖν ἅλας. Οἱ νέοι ἐπὶ τῶν ἀλατωρυχείων διευθύνται καὶ ὑπάλληλοι, ἅμα φθάσωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς ὑπηρεσίας των, βρέθουσι μετὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς νὰ λάβωσιν ὑπὸ κατοχὴν, ὡς εἰθίζεται, οὐ μόνον τὰ πρὸς χρῆσιν ἀναγκαῖα καὶ μόνιμα ἐργαλεῖα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνυπάρχον ἅλας, ὅπερ, ἐξαχθὲν εἴτε ἐκ τῶν ἀλατωρυχείων, τῶν ἀπ' εὐ-

θείας ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διευθυνομένων, εἴτε ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθναγίου ἐνοικιασθέντων, εἴτε ἐκ τῶν εἰς τὴν κατοχὴν τῶν γαιοκτημόνων εὑρισκομένων, ἀποστέλλη πρὸς πώλησιν εἰς διαφόρους λιμένας, πόλεις καὶ κομποπόλεις, ἢ ἐνυπάρχον εἰς τὸν τόπον τῶν ἀλικῶν κλπ. Τῆς παραλαβῆς ταύτης γίνονται τρία ἀντίγραφα λεπτομεροῦς ἐκθέσεως (δεφτερλοῦ μαζπατά), ἐν οἷς δηλοῦται τὸ ποσὸν τοῦ ἁλατος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργαλείων, τούτων δὲ σφραγιζόμενον ὑπὸ τῶν πρώτων γραμματέων καὶ ταμιῶν, δίδεται τὸ μὲν εἰς τοὺς πρώτους κατόχους ἢ πρόφρον' πράκτορας τῶν ἀλικῶν κλπ, τὸ δὲ εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ διευθυντὰς καὶ ὑπαλλήλους, καὶ τὸ τρίτον ἀποστέλλεται εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἐκ τῶν ἐνοικιαστῶν ἢ γαιοκτημόνων ἐπιθυμοῦντες εἰς μετρητὰ τὴν ἀξίαν τῶν ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων, καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ὡς καὶ τῶν ἐργαλείων τῶν εὑρισκομένων ἐν αὐτοῖς, ἄπερ ἀποσπασθέντα τῶν χειρῶν αὐτῶν θέλουσι διαχειρίζεσθαι ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ὀφείλουσι ν' ἀπευθυθῶσι πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείων.

Ἄρθρ. 6. Καθὼς ἡ Κυβέρνησις θέλει διέπει καὶ διαχειρίζεσθαι τὰς εἰς τεκέδες (1) ἀπαιρούμενας καὶ καθιερωμένας ἀλικίας, ἀλατωρυχεῖα καὶ ἀλατοφόρα φρέατα, μηδὲν ἔπιπροσέχοντος τοῦ ἀνεκαθεν περὶ αὐτῶν ἐπικρατοῦντος συστήματος, πληρῶνουςα κατὰ τὸ 4 ἄρθρον τὴν ἀξίαν αὐτῶν εἰς ὀρισμένα χρηματικὰ ποσὰ, συνωδὰ τοῖς ἐπὶ τούτῳ ὑψηλοῖς διατάγμασι καὶ λοιποῖς ἐγκύροις καὶ ἐπισήμοις ἐγγράφοις, τοιοῦτοτρόπως θέλει αὐτὴ παρέχει καὶ τὰ ἀνεκαθεν δυνάμει ἐπιστήμων ἐγγράφων καθιερωμένα εἰς διαφόρους τεκέδες καὶ λοιπὰ ἱερὰ καθιδρύματα καὶ ἐν ὀρισμένη ἐποχῇ διδόμενα ἅλατα.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις, ὅπως προσενεχθῆ σύμφωνος τοῖς ἀνωτέρω, ἔχει ἀνάγκη τῆς ἐρεύνης τῶν ἀρχείων, οἱ κατὰ τόπους διευθύνται ὀφείλουσι νὰ σχηματίσωσι βιβλίον, ἐν ᾧ ἐγγράψαντες λεπτομερῶς τὸ ποσὸν, τὸ ποῖον καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τοιούτων ἀλικῶν κλπ, ν' ἀποστείλωσι πρὸς αὐτὴν ἀκριβῆς ἀντίγραφον τῶν εἰρημένων ἐγγράφων.

Ἄρθρ. 7. Καθὼς οἱ νέοι διευθύνται καὶ ὑπάλληλοι, ἅμα φθάσωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς ὑπηρεσίας των, δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀναμιχθῶσιν εἰς τὰ πρὸ τῆς παραδόσεως τῶν ἀλικῶν κλπ. ἔσοδα, ἔξοδα καὶ λ]ημοῦς τῆς πρώτης διευθύνσεως, οὗτω ὀφείλουσιν ἵνα μὴ ἐκποιῶσιν ἀμέσως τὸ παρὰ τῆς αὐτῆς διευθύνσεως παραδοθησόμενον αὐτοῖς ἅλας. Ἐπειδὴ ὁμοῦ πρὸς ἐκμετάλ-

(1) Τεκέδες ὀνομάζονται ἰδρύματα τινὰ θεοσκευτικὰ, ἐν οἷς συνέρχονται ἀσκηταὶ (δεβδίσαι), οἵτινες εἰς διαφόρους ὑποβάλλονται ἀσκήσεις χάριν τῆς ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας, ὡς οἱ ἡμέτεροι μοναχοί.

λευσιν τῶν ἀλικῶν κλπ. θέλουσι λάβει οὗτοι ἀνάγκην χρημάτων διὰ πληρωμῆν τῶν ἀναγκαιῶν ἡμερομισθίων καὶ λοιπῶν ἐξόδων, μὴ δυνάμενοι παραρῆμα νὰ εὐρωσι ταῦτα, δανείζονται τὸ ἀναγκαῖον πρὸς μόνην τὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτην τῶν ἀλατωρυχείων ποσὸν ἀπὸ τὰ ταμεῖα τῶν αὐτῶν τελωνείων, ἐὰν ὑπάρχωσιν, ἢ ἀπὸ τὰ δημόσια ταμεῖα τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι τελωνεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει ἐσφραγισμένη συγχρότως ὑπὸ τῶν πρώτων γραμματέων καὶ ταμιῶν. Ἡ δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο δανείσασα εἴτε ἐπιτόπιος ἀρχὴ ἦ, εἴτε τελωνείων διευθυντῆς, ὑποδιευθυντῆς ἢ ὑπάλληλος, ὑποχρεοῦται ἵνα ἀμέσως εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὴν Γενικὴν διευθυνσιν, ἂν ὁ λαβὼν τὰ χρήματα ἦ κεντρικὸς διευθυντῆς (μερκέζ μουδιρί), ἢ τὸν κεντρικὸν διευθυντὴν (οὗτος δὲ τὴν Γενικὴν διευθύνσιν), ἂν ὁ δανεισθεὶς ἦ ὑπάλληλος προσαρτήματος. Οἱ εἰρημένοι διευθύνται καὶ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ δαπανῶσι τὰ τοιαῦτα δάνεια ἄνευ οὐδεμιᾶς φθορᾶς καὶ ζημίας μόνον πρὸς ἐγκαίρον κατασκευὴν καὶ ἐξαγωγὴν τοῦ ἄλατος, ἐπιστῶντες τὴν προσοχὴν των εἰς τὰς δαπάνας, καθότι ἡ οἰκονομία εἶναι ἀπαραίτητος, καὶ λαμβάνοντες ἀπόδειξιν ἐπὶ χρητοσῆμου, κατὰ τὰ νενομισμένα, ἐσφραγισμένῃ ὑπὸ τῶν ἐργατῶν καὶ προϊσταμένων αὐτῶν, ἐπὶ τῇ πληρωμῇ τῶν ἡμερομισθίων των, ὅπως δι' αὐτῶν καταφαίνονται ἐν γένει τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τῶν γενομένων δαπανῶν, μικρῶν ἢ μεγάλων, καθὼς καὶ τὰ ἀρρασθέντα ἀναγκαιὰ ἐργαλεῖα, μὴ ἐπιτροπομένου αὐτοῖς οὐδ' ὄσολόν νὰ δαπανήσωσιν ἄνευ ἀποδείξεως. Ἐν τούτοις οἱ εἰρημένοι διευθύνται ἢ ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐκ τῆς πρώτης πωλήσεως ἄλατος ἀποτίσωσιν ὅσα ποσὰ ἐδανείσθησαν, ἀπαλλάττοντες τὴν ἐπὶ τούτῳ δοθείσαν ἀπόδειξιν των ἔὰν δὲ τούναντιον ἀδιαφορήσαντες βραδύνωσι τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους των καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀποδείξεώς των, οἱ πιστωταὶ αὐτῶν, εἴτε ἐπιτόπιος ἀρχὴ ἦ, εἴτε ἔφορος, διευθυντῆς καὶ ὑπάλληλος τῶν τελωνείων, φέρουσι ἀμέσως εἰς γνῶσιν τῆς Γενικῆς διευθύνσεως τὴν καθυστέρησιν ταύτην.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἀντιμισθία, ἣτις ἐχορηγεῖτο εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ προϊσταμένους αὐτῶν κατὰ τὴν παλαιὰν διαχείρισιν τῶν μὴ φύσει πεπηγμένων ἀλλὰ διὰ κατεργασίας παραγουσῶν ἄλας ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων, ἦν τεσσάρων εἰδῶν :

Α'. Παρεχωρεῖτο τὸ ἥμισυ τοῦ ἐξαγομένου ἄλατος ἐκ τῶν ἀλικῶν κλπ. τῶν νήσων Ἀθήμων καὶ Κῶ καὶ τῶν παρομοίων αὐταῖς τόπων, καθὼς καὶ ὅσον ποσὸν ἐκ τῆς ἡμερησίας ἐξαγωγῆς ἄλατος ἠδύνατο νὰ φέρῃ ἐπ' ὧμων ὁ μέχρι ἐσπέρας ἐργαζόμενος εἰς τὰς ἀλικὰς τοῦ ἐν τῷ ἡμῶν Ἀἰτωλῆτικῆ Πέριμ. Ἡμισύ. Β'. Ἐπληρῶντο τοῖς μετρητοῖς ὁ ἐργάτης διὰ καταλλήλου καὶ ὠρισμένου ἡμερομισθίου ἐπὶ τῆς ἐργασίας του. Γ'. Ἐπληρῶντο ἐπίσης τοῖς μετρητοῖς ὁ ἐργάτης ὠρισμένου χρηματικῆν ποσόν, ἀναλόγως τῶν κοιλῶν τοῦ ἄλατος, ὅπερ ἠδύνατο νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ

τῶν ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων τῆς Ἀγχιάλου καὶ τῶν ὁμοίων θέσεων, καὶ ὡς ἐνοίκιον τῶν ἐν ταῖς ἐκτουτῷ γαίαις εὐρισκομένων ἀλικῶν κλπ. καὶ ὡς ἀντιμισθίαν τῆς δι' ἰδίων ἐργαλείων ἐργασίας του. Δ'. Ἐχορηγεῖτο ὡς ἀντιμισθία πρὸς τοὺς ἐργάτας, τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἀλικὰς, ἀλατωρυχεῖα καὶ ἀλατοφόρα φρέατα τῶν Φωκῶν καὶ τῶν διὰ γεδικίου *ρεϊσλικίων* καλουμένων (1), συμφώνως τοῖς ἀνὰ χεῖρας αὐτῶν ὑψηλοῖς διατάγμασιν, ὠρισμένη ποσότης ἐκ τοῦ πωλουμένου ἄλατος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν τελωνειακῶν δασμῶν.

Πρὸς τοὺς ὡς ἀνωτέρω δι' ἄλατος ἀμειβομένους μέχρι τοῦδε ἐργάτας, συνεπεῖα τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἀπαγορεύεται τοῦ λοιποῦ ἢ χορηγῆσαι ἄλατος ἀντὶ μισθοδοσίας, δίδεται δὲ ἡ ὠρισμένη καὶ κατάλληλος ἀντιμισθία τοῖς μετρητοῖς, ἢ, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ διαλαβηθέντα, τίμημά τι κατὰ μειοδοσίαν ὠρισμένον ἐπίσης τοῖς μετρητοῖς δι' ἐκάστην ὑπ' αὐτῶν ἐξαχθσομένην ὁκῶν ἐπὶ ἐργασίας γενομένης κατ' ἀποκοπήν. Ἡ δὲ ἀντιμισθία τῶν δι' ἰδίων ἐργαλείων ἐργαζομένων ἐν ταῖς εἰς τὰς ἐκτουτῷ γαίαις εὐρισκομέναις ἀλικαῖς, ἀλατωρυχείαις καὶ ἀλατοφόροις φρέασι καὶ τῶν κατὰ τὸν τρόπον τοῦ *ρεϊσλικίου* ἐργαζομένων γίνεται τοῖς μετρητοῖς, ὡς καὶ πρότερον, κατὰ τὰ ἀνὰ χεῖρας αὐτῶν ὑψηλὰ διατάγματα, ὑπολογιζομένου ὅμως εἰς χρήματα τοῦ ἀνεκαθεν αὐτοῖς διδομένου μερίσματος τοῦ ἄλατος κατὰ τὴν παλαιὰν διατίμησιν. Ἐπειδὴ δὲ κατ' αὐτὰς ὑπερέτιμηθῆ τὸ ἄλας, δέον ὅπως καταβληθῆ σύντονος προσοχὴ, ἵνα μὴ πληρῶνται οἱ ἐργάται πλέον τοῦ προσδιωρισμένου. Ὅπως δὲ ληφθῆ γνῶσις τῶν ἀντικειμένων τούτων ἐνταῦθα καὶ ἀναλόγως ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα, δέον νὰ διαδιδασθῶσιν ἀμέσως ἀντίγραφα τῶν εἰρημένων ὑψηλῶν διαταγμάτων πρὸς τὴν Γενικὴν διευθύνσιν.

Ἄρθρ. 9. Οἱ εἰρημένοι διευθύνται καὶ ὑπάλληλοι θέλουσι καταβάλλει ἀεὶποτε τὴν δέουσαν πρόνοιαν καὶ ἐπιμέλειαν πρὸς ἐξαγωγὴν καὶ αὔξησιν τοῦ ἐκ τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ἄλατος, φριζομένου καὶ πληρωμένου καταλλήλων μισθῶν εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ προϊσταμένους πρὸς ἐξαγωγὴν αὐτοῦ. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἢ κατ' ἀποκοπήν ἀνάθεσις τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἄλατος εἰς τοὺς ἐργάτας ἐπὶ διὰ μειοδοσίας ὀριζομένη τιμῇ δι' ἐκάστην ὁκῶν φαίνεται ἀσφαλεστέρα εἰς τὴν διευθύνσιν, ἐὰν παρουσιασθῶσιν εἴτε ἐργάται, εἴτε ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι ἀναδέχονται τὴν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κατασκευὴν καὶ ἐξαγωγὴν τοῦ ἄλατος, θέλει τίθεσθαι αὕτη δημοσίᾳ εἰς μειοδοσίαν, παρ' ἐκείνων δὲ, εἰς ὅς ἤθελε κατακυρωθῆ, λαμβάνεται ἔγγραφον καὶ ἀξιόχρεως

(1) *Ρεϊσλικες*, ἦτοι κατὰ λέξιν προϊσταμένοι, ἐλέγοντο οἱ ἀξιούμενοι τῶν προνομίων γεδικίου πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀνωτέρω ἀλικῶν καὶ ἀλατωρυχείων. (Ἴδε τὸν περὶ *μουλικίων* καὶ *γεδικίων* Κανονισμόν).

εγγύσις. Οί τοιούτω τρόπῳ ἀναλαβόντες καὶ ὑποχρεωθέντες εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀλάτων, πληρόνεται πρῶτον ἐν τῷ τέλει ἐκάστου μηνὸς τὸ ἀντίτιμον τοῦ ἁλατος, ὅπερ κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῶν ἐξήγαγον καὶ παρέδωσαν εἰς τὴν διεύθυνσιν, δὲν δικαιούνται δὲ νὰ ἐγκαταλείψωσιν ἢ ἀνελάβον ἐργασίαν, πρὶν ἢ παραδώσωσιν ἀκριβῶς καὶ ὁλοσχερῶς εἰς τὴν διεύθυνσιν ὅσον ποσὸν ἁλατος ὑπεχρεώθησαν νὰ ἐξαγάγωσιν· ἐὰν δὲ πράξωσι τοῦτο ἐναντίον τῶν ὑποσχεθέντων, τιμωροῦνται καὶ καταδικάζονται εἰς ἀποζημίωσιν. Οἱ ὄροι οὗτοι τῶν ὑποχρεώσεων καταχωρίζονται καὶ ἐν τῷ δοθησομένῳ ὑπ' αὐτῶν πρὸς τὴν διεύθυνσιν ἐγγυητηρίῳ ἐγγράφῳ. Προσέτι, ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατὸν τὸ ἐξαγόμενον ἅλας, καθὼς ὑγρὸν, νὰ ζυγιθῆ, δεόν ὅπως πρῶτον τὸ ξηράνωσιν, ὡς εἰθισται, καὶ κατόπιν ζυγίσαντες τὸ παραδώσωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, πληρωσόμενοι ἀναλόγως τῆς παραδοθείσης ποσότητος. Ὅπως δυνήθωσιν ὁμῶς οὗτοι νὰ κάμωσιν ἐναρξίν τῆς ἐργασίας των, ἐὰν γίνῃ ἀνάγκη, λαμβάνουσι κατ' ἀρχῆς ἀπέναντι τοῦ λογαριασμοῦ των χρηματικόν τι ποσόν, σημειουμένου τούτου τοῦ ὄρου καὶ ἐν τῷ ἐγγυητηρίῳ ἐγγράφῳ, ὅστε οἱ ἐγγυηταὶ αὐτῶν νὰ ὄσιν ὑπόλογοι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ διὰ τὸ ποσόν τούτου.

Ἡ προπληρωμὴ αὕτη δίδεται ἀφ' οὗ δι' ἐκθέσεως (ματζπατᾶ) τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου βεβαιωθῆ τὸ ἀξιόχρεω τῶν ἐγγυητῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγγυητηρίου αὐτῶν ἐγγράφου. Κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς θεωροῦνται οἱ λογαριασμοὶ τῶν ἐργατῶν, καὶ ἀφ' οὗ ἀκριβεῖς ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ παραδοθέντος ἁλατος ὅσον μέρος τῆς προκαταβολῆς ἤθελεν ἐγκριθῆ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀξίας πληρόνεται πρὸς αὐτοὺς.

Ἄρθρ. 10. Αἱ φύσει πεπηγμέναι ἀλικαί, ἀλατωρυχεῖα καὶ ἀλατοφόρα φρέατα ἐκμεταλλεύονται, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἢ διὰ καταλλήλου καὶ ὠρισμένης μισθοδοσίας, ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἐπὶ μειοδοσίᾳ, ἀντὶ ὠρισμένης τιμῆς δι' ἐκάστην ὁκᾶν, μεταξύ τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἐπιθυμούντων ν' ἀναλάβωσι τὴν ἐκμετάλλευσιν τούτων.

Ἄρθρ. 11. Πρὸς τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἐπὶ μειοδοσίᾳ ἀναλόγως τῶν ὁκᾶδων ἀναλαμβάνοντας τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ ἐξαγωγήν τοῦ ἁλατος καὶ πρὸς τοὺς δι' ὠρισμένης καὶ καταλλήλου μισθοδοσίας ἐργαζομένους ἐπὶ τούτῳ, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, οἱ διεύθυνται καὶ ὑπάλληλοι δίδουσιν ἐσφραγισμένον κατάλογον (σερκι), ἐν ᾧ σημειοῦνται τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν καὶ προϊσταμένων των, καὶ τὸ παραδοθέν ὑπ' ἐνὸς ἐκάστου ξηρὸν ἅλας εἰς τὸ δημόσιον κατὰ ὁκᾶδας· ἐν τῷ τέλει δ' ἐκάστου μηνὸς, θεωρουμένων τῶν λογαριασμῶν τῆς παραδόσεως καὶ πληρωμῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταλόγου τούτου, πληρόνουσι πρὸς αὐτοὺς τὸ μένον ὑπόλοιπον, παραλαμβάνοντες δὲ παρ' αὐτῶν τὰς περὶ πληρωμῆς ἀποδείξεις ἐσφραγισμένας, καταθέτουσιν αὐτὰς εἰς τὰ ἀρχεῖα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκκαθαριζομένων τῶν λογαριασμῶν ἐν τῷ τέλει ἐκάστου μηνὸς, δεόν νὰ κα-

ταβάλληται σύντομος προσοχὴ ὅπως οὐδὲν πλεόν τοῦ δικαίου δίδηται εἰς τοὺς ἐκμεταλλευστάς, ἐργάτας καὶ προϊσταμένους των.

Ἄρθρ. 12. Τὸ ἐκ πασῶν τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχειῶν καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ἐξαγόμενον ἅλας πωλεῖται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐξαγωγῆς του, ἤτοι ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχειῶν καὶ φρεάτων εἰς τοὺς ζητήσαντας οὐχὶ κατὰ κοιλὰ ἀλλὰ κατ' ὁκᾶν ἐκ 400 δραμίων, πρὸς εἰκοσι παράδες ἐκάστην, τῶν τῆς μεταφορᾶς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀποθηκῶν εἰς τὴν παραλίαν, ἢ εἰς πλοῖον, ἢ ἀλλαχοῦ δαπανῶν λογιζομένων εἰς βᾶρος τοῦ ἀγοραστοῦ. Τὸ ἀντίτιμον τοῦτο τοῦ ἁλατος καταβάλλεται ἀμέσως εἰς νομίσματα κατὰ τὴν διατίμησιν τοῦ δημοσίου ταμείου, εἰς οὐδὲνα δὲ, οἰσδῆποτε καὶ ἂν ᾖ, παραδίδεται ἅλας, ἐὰν μὴ καταβληθῆ ὑπ' αὐτοῦ τὸ ἰσότιμον, καθὼς καὶ εἰς οὐδὲνα ἀνεξαιρέτως πωλεῖται ἅλας ποσότητος μικροτέρας τῶν πενήτηκοντα ὁκᾶδων, ἐκάστου ὄντος ἐλευθέρου ἵνα μεταπωλῆ τὸ ἀγορασθὲν ὅπου ἂν θέλῃ.

Καθ' ὅσον ὁμῶς ἀγορᾶ τὰς ἐν Τριπόλει (Βαρβαρίας), Βεγγάζῃ καὶ Φεζάνῃ ἀλικαί, ἀλατωρυχεῖα καὶ ἀλατοφόρα φρέατα, ἐπειδὴ αὐταὶ κείνται εἰς τόπους λίαν μεμακρυσμένους ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλλων μερῶν τοῦ Κράτους, τούτου δ' ἐνεκα οἱ ἔμποροι καὶ ὅσοι ἄλλοι μέλλουσι ν' ἀγοράσωσιν ἅλας ἐκ τούτων τῶν ἀλικῶν καὶ ἀλατωρυχειῶν, πρὸς μεταφορὰν αὐτοῦ, ὑποβληθήσονται εἰς ὑπερόγκους δαπάναις, ἐνεκριθῆ ὅπως τὸ ἐκ τῶν εἰρημένων ἀλικῶν καὶ ἀλατωρυχειῶν ἐξαγόμενον ἅλας, ὅταν πρόκηται νὰ πωληθῆ καὶ ἀποσταλῆ διὰ πλοίων εἰς Κωνσταντινούπολιν ἢ ἀλλαχοῦ τοῦ Κράτους, λογιζομένων πάντοτε τῶν τῆς μεταφορᾶς δαπανῶν εἰς βᾶρος τοῦ ἀγοραστοῦ, νὰ δίδηται εἰς τοὺς ἀγοραστάς ἢ ὁκᾶ, συγκειμένη ἐκ 400 δραμίων, ἀντὶ δέκα πέντε παράδων, ἤτοι πέντε παράδες εὐθηρότερον τοῦ ἐκ τῶν λοιπῶν ἀλικῶν καὶ ἀλατωρυχειῶν τοῦ Κράτους ἐξαγομένου καὶ πωλουμένου ἁλατος. Ὅταν ὁμῶς τὸ ἅλας τοῦτο φορτωθῆ εἰς πλοῖον μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ δι' ἐπιτόπιον χρῆσιν, ἢ νὰ ἀποσταλῆ διὰ ξηρᾶς ἢ ποταμοῦ εἰς τὸ ἐσωτερικόν, καὶ οὐχὶ διὰ θαλάσσης εἰς ἄλλον τόπον, τότε πάλιν θέλει τιμᾶσθαι καὶ πωλεῖσθαι ἀντὶ 20 παράδων τὴν ὁκᾶν, ὡς καὶ τὸ τῶν λοιπῶν ἀλικῶν. Κατὰ τὸ 27 ἄρθρον, τὸ ἐκ τῶν Ἰγμενοειῶν παραγόμενον ὄρυκτὸν ἅλας μεταφέρεται εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ μέρος καὶ ἀγοράζεται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἥτις διὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς πωλεῖ τούτο κατ' ἕν τρόπον πωλεῖ καὶ τὸ ἐκ τῶν ἰδίων τῆς μεταλλείων ἐξαγόμενον. Ἐπειδὴ ὁμῶς τὸ εἰρημένον ἅλας, ἰσπαρθαλλόμενον πρὸς τὰ λιμένας καὶ θαλάσσιον, εἶναι καλλίτερας ποιότητος, τούτου ἢ ὁκᾶ ἐκ 400 δραμίων θέλει πωλεῖσθαι πρὸς 30 παράδ. τῶν τῆς μεταφορᾶς ἐξόδων λογιζομένων εἰς βᾶρος τοῦ ἀγοραστοῦ, πλὴν τοῦ ἐν Τριπόλει πωλουμένου, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἵνα διὰ θαλάσσης ἀποσταλῆ ἀλλαχοῦ τοῦ Κράτους, καὶ ὅπερ θέλει πωλεῖσθαι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρὸς 25 παρά-

δες την οκάν, του δι' επιτόπιον χρήσιν ή δι' άποστολήν εις τὸ ἑσωτερικὸν διὰ ξηρᾶς ή ποταμοῦ πωλούμενον πρὸς 30 παράδες τὴν οκάν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διὰ στατήρος ζύγισμα κατὰ τὴν πώλησιν μεγάλων ποσοτήτων παρέχει δυσκολίας, διὰ τοῦτο, ὡς εἴθισται ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ, κατασκευάζεται ἐκ τριῶν ξύλων τρίπους τις, ἐπιλεγόμενος *σεχπά*, ὡς τὸ εἶκει τῶν ξύλων, καὶ κρεμῶνται ἐξ αὐτοῦ δύο κιβώτια ἰσοβαρῆ, ἐντὸς τοῦ ἑνὸς τῶν ὁμοίων τίθενται τὰ βάρη, ἐπιθεβαιωμένα διὰ σφραγίδος τῆς κυβερνήσεως, τὰ παριστῶντα τὸ ποσὸν τῶν οκάδων, ἐντὸς δὲ τοῦ ἑτέρου τὸ ἄλας καὶ ζυγίζεται. Οἱ διευθυνταὶ καὶ ὑπάλληλοι ὀφείλουσιν νὰ δέχωνται πᾶσαν αἰτησίαν τῶν ἀγοραστῶν πρὸς ἐξακριβῶσιν τῶν βαρῶν δι' ἀντιπαραβολῆς αὐτῶν πρὸς τοὺς στατήρας.

Ἄρθρ. 13. Ἐπειδὴ τὸ ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους εὑρισκομένων ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ἐξαγόμενον ἄλας τοῦ λοιποῦ θέλει κατασκευάζεσθαι, διαχειρίζεσθαι καὶ πωλεῖσθαι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀνωτέρω ἐδηλώθη, τὸ παρ' αὐτῆς ἀγοραζόμενον ἄλας, ὅπουδήποτε ἀποσαλῆ, εἴτε διὰ ξηρᾶς, ή θαλάσσης, ή ποταμοῦ, ἀπὸ τῆς πρώτης Μαρτίου 1278 ἔσεται ἐλεύθερον τελωνειακῶν δασμῶν καὶ ἄλλων τελῶν.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τε τὴν ἐκ τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ἐξαγωγήν μεγάλης ποσότητος ἁλατος καὶ μετὰ τὴν ἐξαγωγήν, σύντονος δέον νὰ καταβάλληται προσοχή ὅπως τὸ ἄλας, εἴτε συσσωρευμένον ἔστι εἴτε ἐναποθηκευμένον, προφυλάττηται ἀπὸ φθορᾶς καὶ κλοπῆς ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἀπὸ σωροὺς ἤθελε μεταφερθῆ τὸ ἄλας εἰς ἀποθήκας, εἴτε πωληθῆ εἰς κυρίους ἀκατίων, πλοίων, ἀμαξῶν καὶ ζῶων ἢ ἄλλων, ή πώλησις δὲν πρέπει νὰ γίνηται διὰ πιθανοῦ καὶ ὡς ἔγγραμμα ὑπολογισμοῦ (*ταχμεν*), ή ἄλλοις τοιούτου τρόπου, ἀλλὰ πάντοτε δέον, ζυγίζόμενον δι' οκάς, νὰ ἐναποθηκεύηται καὶ πωλῆται, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ καταγράφηται εἰς τὰ βιβλία.

Ἄρθρ. 15. Εἰς πᾶσαν ἀγοράν, τὰ ὀνόματα τῶν ἀγοραστῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν οκάδων, τὸ ποσὸν τοῦ πληρωθέντος ἀντιτίμου, καὶ ὁ τόπος, εἰς ὃν πρόκειται νὰ μεταφερθῆ τὸ ἐκ τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων πωλούμενον ἄλας, πρέπει νὰ ἐγγράφονται λεπτομερῶς ἐντὸς τοῦ βιβλίου, οὔτινος δεῖγμα ἐδόθη, μὴ ἐπιτρεπομένου ἐν οὐδενὶ τῶν βιβλίων τούτων σβέσματος, ή ξέσματος, ή διορθώσεως διὰ κουνδουλίου. Ἐν τῷ τέλει ἐκάστου μηνὸς, ή τὸ πολὺ μέχρι τῆς πρώτης ἐβδομάδος τοῦ ἐπιόντος, δέον νὰ σχηματίζεται βιβλίον συμφώνως τῷ ἀποσταλέντι δείγματι, ἐν ᾧ νὰ καταχωρῆται ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀλατωρυχείων πιστὴ περίληψις τοῦ ἐξοδευθέντος κατὰ τὸν μῆνα ἁλατος, τῶν ἐκ τῆς πώλησεως αὐτοῦ προσόδων καὶ τῶν γενομένων δαπανῶν, μὲθ' ὧν ἀναμνησμένης τῆς ληψοδοσίας τοῦ ἐνὸς μηνὸς εἰς τὴν τοῦ ἄλλου ἀφοῦ δὲ αὕτη σφραγισθῆ ὑπὸ τοῦ πρώτου γραμμακτεῖος καὶ ταμίας συγχρόνως,

ἀποστέλλεται μετὰ τῶν χρημάτων τοῦ μηνὸς ἐκείνου εἰς τὸν κεντρικὸν διευθυντὴν, ὃν ἐν ὑπάγειται ὁ εἰρημένος ὑπάλληλος, μετὰ τοῦ στελέχους τῶν διπλοτύπων, ἐξ οὗ ἀπεκόπησαν αἱ δοθεῖσαι ἀποδείξεις, καὶ ἄλλων ἀναγκαίων ἐγγράφων. Οἱ κεντρικοὶ διευθυνταὶ διὰ τῶν πρώτων αὐτῶν γραμματέων ἀφοῦ θεωρήσωσι καὶ ἐξελέγξωσι τὸ πιστὸν καὶ γνήσιον τῶν βιβλίων τῶν ὑπαλλήλων, καταστρώνουσιν ἕτερον βιβλίον, συμφώνως τῷ πρὸς αὐτοὺς ἀποσταλέντι δείγματι, ἐν ᾧ ἐγγράφουσι ἐκτὸς τῆς εἰσαγωγῆς, τῆς ἐξαγωγῆς καὶ τῶν δαπανῶν τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν ὑπαλλήλων καὶ τὴν τοῦ κέντρου αὐτῶν εἰσαγωγῆν, ἐξαγωγῆν καὶ τὰς δαπάνας, σφραγίσαντες δὲ τοῦτο μετὰ τοῦ πρώτου γραμματέως καὶ ταμίας, ἀποστέλλουσι τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 18 τοῦ προσεχοῦς μηνὸς πρὸς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν, συνοδεύοντες τὴν ἀποστολήν μετὰ τῶν πρωτοτύπων βιβλίων τῶν ὑπαλλήλων, μετὰ τῶν ἀναγκαίων ἐγγράφων, τῶν χρημάτων καὶ τῶν εἰσπραχθέντων ἐκ τῆς πώλησεως τοῦ ἐν ᾧ εὑρίσκονται κέντρου ἁλατος. Μετὰ τῶν μηνιαίων τούτων ἰσολογισμῶν ἀποστέλλουσι καὶ τὰς ἐξοφληθείσας ἀποδείξεις (*τεσκερίδες*), αἵτινες ἀπεστάλθησαν αὐτοῖς κατὰ τὴν πρώτην ἐβδομάδα τοῦ ἐν λόγῳ μηνὸς, ἐκ τῶν λοιπῶν ἀλικῶν, τῶν εἴτε ὑπὸ ὑπαλλήλους εἴτε ὑπὸ διευθυντᾶς ὑπαγομένων.

Ἄρθρ. 16. Αἱ χρηματικαὶ πρόσοδοι τῶν ἐν τοῖς προσαρτήμασι κειμένων ἀλικῶν, αἵτινες, εὑρισκόμεναι πολὺ μακρὰν τῶν κέντρων αὐτῶν, εἰσὶ πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων ἀναβολῶν καὶ περιττῶν ἐξόδων, ἐνεκρίθη ὅπως ἀποστέλλωνται διὰ τῶν ἀμτροπολιῶν καὶ ταχυδρομείων ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν, συνοδεύμεναι δι' ἀποδείξεως τῶν ὑπαλλήλων, ἐν ᾗ οὗτοι σημειοῦσι τὰς μηνιαίας εἰσπράξεις τῶν κατ' εἶδος καὶ κατὰ ποσά. Οἱ εἰρημένοι ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται ὅπως τὴν παρὰ τῆς Γενικῆς διευθύνσεως ληφθησομένην ἀπόδειξιν παραλαβῆς ἀποστείλωσι πρὸς τοὺς ἐξ ὧν ἐξαρτῶνται διευθυντᾶς ἀντὶ μετρητῶν, ὅπως αὕτη προσκολληθῆ εἰς τὸν γενικὸν μηνιαῖον ἰσολογισμόν. Οἱ διευθυνταὶ τῶν κέντρων ὀφείλουσι νὰ ἐξετάσωσι ποῖα προσαρτήματα εἶναι πρέπειν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν ἀνωτέραν διάταξιν καὶ νὰ παραγγείλωσι μὲν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τὸ πρακτικόν, νὰ γνωστοποιήσωσι δὲ καὶ πρὸς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν τὰ περὶ τούτου, ὅπως ἡ αὕτη ἐνήμερος.

Ἄρθρ. 17. Τὸ ἐκ τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων πωληθόμενον ἄλας, ὡς ὠρίσθη ἐν τῷ 15 ἄρθρῳ, ἐγγράφεται καὶ καταχωρίζεται ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ βιβλίῳ, τὸ δὲ διπλότυπον κοπτόμενον δίδεται εἰς χεῖρας τῶν ἀγοραστῶν. Ἐν ταῖς ἐντύποις περὶ πληρωμῆς ἀποδείξει γραφονται λεπτομερῶς τὰ ὀνόματα τῶν ἀγοραστῶν, τὸ ποσὸν τῶν οκάδων, τὸ ἰσότιμον τοῦ ἀγορασθέντος ἁλατος καὶ ὁ τόπος εἰς ὃν πρόκειται τοῦτα ν' ἀποσταλῆ. Αἱ λεπτομέρειαι αὗται ἀπαρραλλάτως δέον

νά σημειωθῶσι καὶ ἐν τῷ στελέγει τοῦ διπλοτύπου. Ὁπῶ γεγραμμένα αἱ περὶ πληρωμῆς ἀποδείξεις, σφραγιζονται διὰ τῆς φερούσης τὸ ὄνομα τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων μεγάλης σφραγίδος, κάτωθεν δ' αὐτῆς θέτουσι τὰς ὑπογραφὰς των (σαρ. λαρινέ) ὁ πρῶτος γραμματεὺς καὶ ταμίαι, εἶτα δὲ σφραγιζόμεναι καὶ διὰ τῆς ἀτομικῆς σφραγίδος τοῦ διευθυντοῦ ἢ ὑπαλλήλου καὶ τιθεμένης ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν διπλοτύπων τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἐδόθησαν, παραδίδονται πρὸς τοὺς ἀγοραστὰς. Ἐκαστος κεντρικὸς διευθυντὴς ὀφείλει ν' ἀποστείλῃ πρὸς τὴν Γενικὴν διευθύνσιν σημειώσιν τῶν ὀνομάτων καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων, τῶν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον αὐτοῦ δικαιοδοσίαν ὑπαγομένων κέντρων καὶ προσαρτημάτων, ἀγνώστων μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀνακαλυφθέντων δὲ καὶ κατασχθέντων μετὰ τὴν εἰς τὰ ἐκείσε ἀφίξιν αὐτῶν (ἐκτὸς ἐκείνων, δι' ἃ ἐντεῦθεν ἐδόθησαν ἢ ἀπεστᾶλησαν σφραγίδες), καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν διὰ μέσου τῆς Γενικῆς διευθύνσεως παραγγελίαν καὶ ταχεῖαν ἀποστολὴν σφραγίδος δι' ἕν ἕκαστον αὐτῶν ἰδιαιτέρως. Προσέτι ἐάν ἄλλας ἠγορασμένον ἐκ τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ἤθελε μετενεχθῆ ὑπὸ τῆς διευθύνσεως ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ προορισμοῦ του, ὅπερ ἐν τῇ ἀποδείξει τῆς πληρωμῆς ἐσημειώθη, εἰς ἄλλον τόπον, οἱ ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προορισμοῦ τοῦ εὐρισκόμενοι διευθυνταὶ ἢ ὑπάλληλοι τοῦ ἄλατος, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, οἱ διευθυνταὶ ἢ ὑπάλληλοι τοῦ τελωνείου, ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ τούτων, τὰ ἐπιτόπιον συμβούλιον, σημειοῦσι σαφῶς ὅπισθεν τῆς εἰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ εὐρισκομένης ταύτης ἀποδείξεως τὸ δεύτερον μέρος, εἰς ὃ πρόκειται ν' ἀποσταλῆ τὸ ἄλας, καὶ ἀφοῦ σφραγίσωσι τὴν σημειώσιν ταύτην διὰ τῆς μεγάλης σφραγίδος τῶν ἀλάτων, τοῦ τελωνείου ἢ τοῦ συμβουλίου, ἐπιτρέπεται ἢ τοῦ ἄλατος τούτου μεταφορᾶ. Ἐάν δὲ μέρος μὲν τοῦ ἀγορασθέντος ἄλατος ἐπωλήθη εἰς ἕν τόπον πωρήσθη, μέρος δὲ πρόκειται ν' ἀποσταλῆ εἰς ἄλλον τόπον, ἀφαιρεῖται τὸ πωληθέν ποσὸν διὰ σημειώσεως ὅπισθεν τῆς ἀποδείξεως, διευκρινιζομένου δὲ τοῦ μένοντος ποσοῦ ἐπίσης ἐν τῇ ἀποδείξει, τίθηται κάτωθεν ἢ μεγάλη σφραγίς, ὡς ἄνω ἐρρέθη. Ἐάν δὲ πάλιν τὸ ἀγορασθὲν ἄλας ἐκ τοῦ τόπου τοῦ προορισμοῦ τοῦ πρόκειται νὰ διευθυνθῆ κατὰ διαφόρους μερίδας εἰς πολλὰ μέρη, τότε ἵνα μὴ παραλλάξῃ, κατὰ τὰς διατυπώσεις, ἢ ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐξαγωγῆς δοθεῖσα ἀπόδειξις, δίδονται νέαι ἀποδείξεις ἐκ μέρους τῶν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἄλατος εὐρισκόμενων διευθυντῶν ἢ ὑπαλλήλων, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων, ἐκ μέρους τῶν διευθυντῶν ἢ ὑπαλλήλων τοῦ τελωνείου, καὶ τούτων ἀπόντων, ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τοῦ τόπου ἐκείνου, κρατοῦνται δὲ ὑπὸ τῶν ἰδίων αἰ παλαιαὶ ἀποδείξεις, ὅπισθεν τῶν ὁποίων ἴσθ' σημειωθῶσιν αἱ ἐπὶ τῇ βᾶσει τούτων δοθεῖσαι νέαι, ἐπιστρέφονται δι' ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς ἐν τῷ

τόπῳ τῆς ἐξαγωγῆς εὐρισκόμενος διευθυντὴς ἢ ὑπαλλήλος τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων. Ἐάν δὲ πάλιν γίνῃ ἀνάγκη ὅπως τὸ εἰρημένον ἄλας, πρὶν φθάσῃ εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ του, καθ' ὁδὸν μετενεχθῆ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἢ, ὡς προελέχθη, μέρος μὲν αὐτοῦ νὰ πωληθῆ ἐκείσε, τὸ ὑπόλοιπον δὲ νὰ διευθυνθῆ ἀλλαχοῦ, ἢ ἐκεῖθεν ν' ἀποσταλῆ κατὰ διαφόρους μερίδας εἰς διάφορα μέρη, ἐκτελούνται τὰ δέοντα συμφώνως ταῖς ὀρθοῖσιν διατυπώσεσιν. Ἐάν ὅμως εἰς μέρος τι δέοντα εὐρεθῆ οὔτε διευθυντὴς ἢ ὑπάλληλος ἄλατος, ἢ διευθυντὴς ἢ ὑπάλληλος τελωνείου, οὔτε τοπικὸν συμβούλιον, ὅπερ σημαίνει ὅτι τὸ ἐν λόγῳ μέρος εἶναι χωρίον, τότε ἢ διαληφθεῖσα πράξις δέον ἀκριβῶς νὰ ἐνεργηθῆ ὑπὸ τοῦ μουχτάμη τοῦ χωρίου, ὅστις θέλει ἐγγράψῃ τὰς ὑποδειχθείσας σημειώσεις ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν, ἢ θέλει ἐκδόσῃ νέας, σφραγιζόν αὐτὰς διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἀρχῆς δοθείσης αὐτῷ μουχταρικής σφραγίδος· καὶ ἐπειδὴ ἀνάγκη ὅπως αἱ εἰρημέναι ἀποδείξεις ὧσιν ἐγκυροὶ καὶ ἀξιοχρεοῦ, ἀπαγορεύεται πᾶν σβέσμα ἢ ξέσμα ἢ διὰ κονδυλίου διορθώσιν, οὐδενὶ δὲ οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται νὰ αἰτιολογήσῃ τὸ λάθος διὰ σημειώσεως. Ἐπίσης καὶ οἱ διευθυνταὶ δὲν πρέπει ν' ἀνέχωνται τοιαῦτα αἰτιολογούμενα διὰ σημειώσεων λάθη, ἐν ἐναντίῳ δὲ περιπτώσει νὰ παύσωσι μὲν τὸ τὸ λάθος διαπράξαντα, νὰ σφραγίσωσι δὲ τὸ λάθος, ἀφοῦ διὰ σημειώσεως τὸ αἰτιολογήσωσι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δέον νὰ καταβληθῆ σύντονος προσοχὴ καὶ ἐπιμέλεια ἐκ μέρους τῶν διευθυντῶν καὶ ὑπαλλήλων, ὅπως μὴ συμβαίνωσι τοιαῦτα λάθη.

Ἄρθρον νεωστὶ θεσπισθὲν πρὸς ἀντικατάστασιν
τοῦ 18ου ἁρθρου

ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΛΑΤΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ.

(27 Ἰουλίου 1280. 29 Ἰουλίου 1279.)

Αἱ εἰς χεῖρας τῶν ἀγοραστῶν ἀποδείξεις ἄλατος, ὅπερ ἠγόρασαν ἐκ τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ὅπως μεταφέρωσιν εἰς διάφορα μέρη διὰ τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, ἅμα φθάσωσιν οὗτοι εἰς τὸν πρὸς ἕν ὅρον ἢ ἀλλαχοῦ, ἐπιβιβάζονται καὶ ἐξακριβῶνται ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἄλατος, ἐάν ὑπάρχωσιν, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν διευθυντῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ τελωνείου καὶ κεντρικοῦ συμβουλίου, ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ τούτων, ὑπὸ τοῦ ἐπιτοπικοῦ συμβουλίου, καὶ τοῦ δὲ μὴ ὑπάρχοντος, ὑπὸ τῶν μουχτάμηδων. Καὶ ἐάν μὲν εἰρηθῆ τὸ μετενεχθὲν ἄλας ἴσον τῷ ἐν τῇ ἀποδείξει σημειωμένῳ, λαμβανόμενης καὶ

κρατούμενης τῆς ἀποδείξεως ταύτης, δίδεται ἡ τῆς πωλήσεως ἄδεια ἐάν ὁμως τὸ ἀρχιβὲν ἄλας ὑπερβαίῃ κατὰ τρία τοῖς ἑκατὸν τὸ ἐν τῇ ἀποδείξει σημειούμενον, τὸ ἰσότημον τοῦ πλεονάσματος πληρόνεται κατὰ τὴν ὠρισμένην ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διατίμησιν· ἐάν δὲ τὸ πλεονάσμα ᾖ πλεῖστον τῶν τριῶν τοῖς ἑκατὸν, πληρόνεται τὸ διπλάσιον τοῦ ἰσότημου κατὰ τὴν ὠρισμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διατίμησιν, τοῦ ἄλατος τοῦτου ἀφινόμενον εἰς τὸν πληρώσαντα, καὶ διδομένης δι' αὐτὸ νέας ἀποδείξεως κατὰ τὰς διατάξεις. Ἐάν ἐπὶ δύο ἀποδείξεων δύο πλοῖον, ἀνηκόντων εἰς τὸν αὐτὸν ἰδιοκτῆτην καὶ φορτωθέντων ἐκ μιᾶς ἀλικῆς, ἐκείθεν δὲ συγχρόνως ἐκπλευσάντων καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καταπλευσάντων εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα, παρατηρηθῆ ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς ἔλλειμμα, ἐπὶ δὲ τῆς ἄλλης τοῦ ἐτέρου πλοίου πλεονάσμα, ἀφαιρεῖται ἐξ αὐτοῦ τὸ προκύψαν ἔλλειμμα ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ, ἐπὶ δὲ τοῦ τυχόν ἐναπολειφθσομένου αὐτῶν περισσεύματος ἐραζοῦνται τὸ ἀνωτέρω μέτρον. Τὸ χρηματικὸν ἰσότημον, τὸ λαμβανόμενον ἀπὸ πλεονάσματα μέχρι τῶν 3 τοῖς 0[0], ὡς ἂνω ἐρέθη, ἐξ ὀλοκλήρου καταγράφεται ὡς πρόσδος τοῦ τελωνείου, ἐκ δὲ τῶν εἰσπραχθσομένων διπλῶν χρηματικῶν ἰσότημων ἀπὸ τὰ ὑπερβαίνοντα τὸ 3 τοῖς 0[0] πλεονάσμα, τὸ μὲν ἡμῖς λογίζεται ὡς πρόσδος, τὸ δὲ ἕτερον ἡμῖς παραχωρεῖται ὡς δῶρον καταγγελίας (χρησιγέ) εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας τὸ πλεονάσμα καὶ κοινοποιήσαντας τοῦτο. Ἐάν δὲ ἕτερον ἡμῖς ἀποδείξεως μεταφερόμενα ἄλατα, εἴτε διὰ θαλάσσης, εἴτε διὰ ξηρᾶς καὶ ποιῆν τοῦ κατόχου αὐτῶν, παραδειγματισμὸν δὲ καὶ τῶν ἄλλων, δήμεύονται, εἰσπραττομένου συγχρόνως παρὰ τοῦ μετακομίσαντος αὐτὸ, πρὸς τιμωρίαν του, προστίμου ἐκ χρημάτων διπλασίας τιμῆς τοῦ δήμευθέντος ἄλατος. Τὰ χρήματα ταῦτα ἀνέπαφα, διευκρινιζομένης τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τοῦ ἄλατος, λογίζονται ὡς πρόσδοσι, καὶ ἐάν ἡ χρηματικὴ αὐτῆ εἰσπραξίς ἐγένετο διὰ τοῦ τελωνείου, ἡ τῆς διευθύνσεως τῶν καπνῶν, ἡ τοῦ μουχτάφην, οὐδ' ἐπὶ μίαν ὥραν νὰ μὴν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἀλλὰ ν' ἀποστελλῆται εἰς τοὺς ἐγγυτέρω αὐτῶν εὑρισκομένους ὑπαλλήλους τοῦ ἄλατος, οἵτινες οφείλουσι νὰ ἐπιστείλωσι πρὸς τοὺς πρώτους ἀπόδειξιν παραλαβῆς, ἐσφραγισμένην συγχρόνως ὑπὸ τοῦ γραμματέως καὶ ταμῆα, ἢ δέον νὰ φυλάττωσιν οὗτοι τὸ δήμευθὲν ὅμως ἄλας ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀρίεται εἰς τὸν ἀναγγελλαντα ἢ ἀνακαλύψαντα αὐτὸ, πρὸς ἃν χορηγείται ἄδεια (τελκερέ) κατὰ τὰς διατυπώσεις, ὀρίζουσα τὸ ποῖον καὶ τὸ ποσὸν τοῦ παραχωρηθέντος ἄλατος, ὅπως δυναθῆ ὅτος ἐάν ἐπιβιμῆ νὰ τὸ πώλησῃ διὰ λογαριασμὸν του. Ἐπειδὴ δὲ αἱ τοῦ ἄλατος ἀποδείξεις δίδονται ἀνοικταὶ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀγοραστῶν, καὶ οὗτοι δύνανται πρὶν ἢ μεταφέρειν τὸ ἄλας τῶν ἄλλων διὰ τῆς ἀναγωγῆς τῆς ἀποδείξεως νὰ ἐξακριβώσωσι

τὸ ἀκριβὲς αὐτῆς, ἐάν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀφίξεως ἕνεκα τοῦ φωραθσομένου πλεονάσματος, θελήσωσι νὰ προφασισθῶσι λέγοντες ὅτι ὁ γράψας ἔκαμε λάθος, μὴ εἰσακουσόμενον ποσὸς τῶν προφάσεων ταύτων. θέλου ἐννευεῖσθαι αἱ τοῦ παρόντος νόμου διατάξεις. Ἐν τούτοις ἐάν οἱ εἰρημένοι, πρὸ τῆς ἀλλαγῆς μεταφορᾶς τῶν ἀλάτων τῶν ἀναγόντων τὴν ἀπόδειξιν ἰδῶσιν ὅτι πραγματικῶς ἐγράφη αὐτῆ (κατὰ λάθος) ἔλλειψις καὶ καθυποβάλλωσι τοῦτο πρὸς τὸν ὑπάλληλον, παρ' οὗ ἠγόρασαν τὸ ἄλας, ὃ τὸ λάθος τοῦτο διαπράξας γραμματέως ἀμέσως ἀποπέμπεται τῆς ὑπηρεσίας του, ἡ δὲ λαθασμένη ἀπόδειξις διορθοῦται διὰ προσθήκης σημειώσεως ἐπὶ τούτῳ, ἥτις, ὡς ἐδηλώθη ἀνωτέρω, ὑπογράφεται καὶ σφραγίζεται. Τοιοῦτοτρόπως αἱ λαμβανόμεναι καὶ κρατούμεναι ἀποδείξεις, πρὸς ἀντιπαράθεσιν καὶ ἀντιπαράβολὴν πρὸς τὰ στελέχη, πέμπονται ὁμοῦ μετὰ τῶν κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς καθυποβληθσομένων μηνιαίων ἰσολογισμῶν ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἄλατος εἰς τὸ κέντρον τῆς διευθύνσεως, παρ' ἧς ἐξαρτῶνται, ὑπὸ δὲ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ τελωνείου εἰς τοὺς διευθυντὰς, παρ' ὧν ἐξαρτῶνται, ὑπ' αὐτῶν δὲ εἰς τὴν κεντρικὴν διευθύνσιν καὶ ἐκ τῆς κεντρικῆς διευθύνσεως εἰς τὴν Γενικὴν διευθύνσιν, ἐκ τῶν ἐπιτοπίων δὲ συμβουλίων εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ ἄλατος ὑπαλλήλους τοῦ τόπου ἐκείνου.

Ἄρθρ. 19. Οἱ ἐκ τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ἀγοράζοντες ἄλας ὑποχρεοῦνται νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀποδείξεις (τελκερέδες), ἃς λαμβάνουσιν ἐπὶ τῇ ἀγορασθείσῃ ποσότητι ἄλατος, εἰς τοὺς εἴτε καθ' ὅδον εἴτε ἐν τῷ τόπῳ τοῦ προορισμοῦ τῆς πωλήσεως εὑρισκομένους ὑπαλλήλους ἄλατος, τελωνᾶς, διευθυντὰς καὶ ὑπαλλήλους τελωνείου, ἡ εἰς τὰ ἐπιτόπια συμβούλια καὶ τοὺς μουχτάφιδες· ἐν ὅσῳ δὲ τὴν εἰρημένην ἀπόδειξιν, ὅστιςδήποτε καὶ ἂν ἦ ὁ κάτοχος αὐτῆς, δὲν τὴν παρουσιάσῃ, δὲν ἐπιτρέπεται αὐτῷ εἰς κανὲν μέρος ἢ πώλησις οὔτε ἡ διὰ θασίς τοῦ ἄλατος του. Ἐάν ὁμως ὁ κάτοχος τοῦ ἄλατος ἀξίωσιν καὶ ἀντιποιεῖται ὅτι ἀπόλεσε τὴν ἀπόδειξιν ταύτην, εἰσπράττεται παρ' αὐτοῦ τριπλασία ἀξία τοῦ ἄλατος κατὰ τὴν νέαν διατίμησιν εἰς χρήματα, ἅπερ φυλλάττονται προσωρινῶς ἐν εἰδει ὑποθήκης, καὶ ἐπιτρέπεται αὐτῷ ἢ κατανάλωσις καὶ πώλησις τοῦ ἄλατος του, χορηγομένης προέσμιαις ὠρισμένης καὶ ἀναλόγου τῆς ἀποστάσεως, ὅπως δυναθῆ ἡ ὑπαλλήλου τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων, ἀφ' ὧν παρήχθη τὸ ἐν λόγῳ ἄλας, καὶ βεβαίωσιν ὅτι ὁ μνησθεὶς κάτοχος τοῦ ἄλατος εἶχε λάβει παρ' αὐτῶν ἀπόδειξιν τῆς ἀγορᾶς. Ἐν τιαυτῇ περιπτώσει, ἐπειδὴ ἀποδειχθήσεται ὅτι πραγματικῶς ἀπόλεσεν οὗτος τὴν ἀπόδειξιν του, ἐπιτρέφονται αὐτῷ τὰ ἐν εἰδει ὑποθήκης ὡς ἐρέθη ληφθέντα καὶ κρατηθέντα χρήματα. Ἐάν ὁμως κατὰ τὸ χορηγηθὲν αὐτῷ χρονικὸν διάστημα

δεν παρουσιάση τοιοῦτο μαρτυρικόν, ἐπειδὴ τὸ μετενεχθὲν ἄλλας θεωρεῖται κλοπιμαῖον, τὰ δύο τρίτα τῶν ὑποθηκευμένων αὐτοῦ χρημάτων, μετὰ τὴν διασάφισιν καὶ ἐξακριβῶσιν τοῦ πράγματος, λογιζονται ὡς πρόσδοι, τὸ δὲ ἄλλο τρίτον δίδεται εἰς τὸν καταγγέλαντα τὸ πρᾶγμα ὅπου δεῖ ἢ ἀνακαλύψαντα αὐτό. Ἐὰν δὲ ἐξαιτηθῆ ἵνα ἀντὶ τοῦ κατατεθησομένου χρηματικῆς ποσοῦ μέχρι τῆς παρουσιάσεως τοῦ μαρτυρικοῦ κατὰ τὸν ὀρισθέντα χρόνον δώσῃ ἀξιόχρεω ἐγγύησιν, ὑποσχόμενος ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ παρουσιάσεως τοῦ ἄνω μαρτυρικοῦ εἴτε ὁ ἴδιος εἴτε οἱ ἐγγυηταὶ αὐτοῦ θέλουσιν ἀποτίσει τὸ εἰρημένον ποσόν, παρὰ τῶν τοιούτων ἀντὶ χρημάτων λαμβάνεται ἀξιόχρεως ἐγγύησις καὶ ἐνεργοῦνται τὰ πρακτέα ὡς προελέχθη.

Ἄρθρ. 20. Κατὰ τὴν παῦσιν ἐνὸς τῶν ὑπαλλήλων ἢ διευθυντῶν τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεατῶν ἐν γένει, τὰ ὅποια καθιερώθησαν ὡς κέντρα, καὶ μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ διαδόχου αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ὑπηρεσίας του, διὰ τοῦ πρώτου γραμματέως, τοῦ ταμῆα, τοῦ προκατόχου καὶ διαδόχου αὐτοῦ θεωρεῖται ὁ λογαριασμός ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ διορισμοῦ τοῦ παυθέντος ὑπαλλήλου μέχρι τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς θέλει φθάσει ὁ διάδοχος, καὶ ἐξετάζεται τὸ ποσὸν τοῦ ἐξαχθέντος ἄλατος κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του, ἢ καὶ τὸ δαπανηθὲν ἢ πωληθὲν ποσὸν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του μέχρι τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἐξεπληρώθησαν αἱ διατυπώσεις τῆς παραλαβῆς καὶ παραδόσεως, ὧν τὸ ἀντίτιμον ἐσμειωθὲν εἰς τοὺς μηνιαίους ἰσολογισμοὺς καὶ ἀπεστάλη εἰς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν, ὡς καὶ τὸ ἐναπομείναν καὶ ὑπάρχον ποσόν. Ἀνατρέχοντες δὲ οἱ εἰρημένοι εἰς τὰ βιβλία, νὰ ἐξετάζωσι καὶ διασαφίζωσι τὴν ποιότητα καὶ ποσότητα τοῦ ἄλατος, καὶ νὰ ἐξακριβώσωσι τὴν πραγματικότητα τῶν γενομένων δαπανῶν, ἐνεργουμένης δὲ καὶ τῆς διαβιβάσεως τοῦ ὑπάρχοντος ἄλατος ἀπὸ τοῦ προκατόχου εἰς τὸν διάδοχον, σχηματίζεται βιβλίον λογαριασμοῦ εἰς τρία ἀντίγραφα ἐπικεκυρωμένα καὶ ἐσφραγισμένα διὰ τῶν σφραγίδων τοῦ προκατόχου, διαδόχου, τοῦ πρώτου γραμματέως καὶ τοῦ ταμῆα, τῶν ὁποίων τὸ μὲν στέλλεται εἰς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα κατὰ τὰς διατυπώσεις, τὸ δεύτερον δίδεται εἰς τὸν προκατόχον καὶ τὸ τρίτον μένει εἰς τὸν διάδοχον αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τούτοις σαφῶς θέλει γίνεσθαι μνεία ἐὰν ὁ προκατόχος ἔμεινεν ἢ οὐ χρεώστης εἰς τὴν Γεν. διεύθυνσιν. Ἐπειδὴ δὲ, ὅστις δῆποτε καὶ ἂν ἢ ὁ ὑπάλληλος, ἀπομακρυνόμενος τῆς ἐργασίας του εἴτε λόγῳ παύσεως, εἴτε παραιτήσεως, ὀφείλει πρῶτον, μετὰ τὴν ἐπιβέβησιν τῶν ὡς προεῖρηται λογαριασμῶν, νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς διατυπώσεις τῆς παραδόσεως, μὴ δυνάμενος αὐθόρμητως νὰ μεταβῆ εἰς κανὲν μέρος, ἐν εὐρεθῶσιν ὑπάλληλοι οἵτινες ἀπῆλθον μακρὰν ἢ πλησίον, ἀναζητούμενοι ὅπου καὶ ἂν μένωσι καὶ εὐρισκόμενοι, μεταπέμπονται συνωδευμένοι διὰ φυλάκων. Τούτου ἕνεκα

οὐδείς πεπαυμένος ὑπάλληλος δύναται νὰ μεταβῆ ἄλλαχού, πρὶν ἢ ἐκπληρωθῆ ἢ ἀνωτέρω διατάξει.

Ἄρθρ. 21. Οἱ διευθυνταὶ, ὑπάλληλοι, γραμματεῖς καὶ λοιποὶ ὑπηρεταὶ δεῖν νὰ μὴ συμπεριφέρωνται ψυχρῶς πρὸς τοὺς εἰς τὰς ἀλικὰς αὐτῶν προσερχομένους ἀγοραστὰς, μάλιστα δὲ νὰ παρέχωσιν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν τὰς δυνατὰς εὐκολίας δι' εὐγενούς διαγωγῆς. Ἐὰν δ' ἀπ' ἐναντίας ἢ ψυχρότης αὐτῆ λάβῃ χώραν ἀπὸ μέρους τῶν ἀγοραστῶν, ἐπειδὴ πάντες ἐσμὲν περιορισμένοι ἐν τῷ κύκλῳ τῶν καθήκοντων, εἰς τὸ καθυποβάλλει ἡμᾶς ὁ νόμος, οἱ διευθυνταὶ καὶ ὑπάλληλοι τοῦ ἄλατος γνωστοποιοῦσι περὶ τούτου τὴν διοίκησιν, ἢ δὲ διοίκησις τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς φροντίζει ὅπως ἐμποδίσῃ τὰ τοιαῦτα συμβεβηκότα καὶ ἐνεργήσῃ κατὰ νόμον ἐναντίον τῶν ὑπαίτιων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 22. Εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑπάγεται ἡ πώλησις τῶν φύσει πεπηγμένων ἢ τῶν διὰ κατεργασίας ὁπουδήποτε τοῦ Κράτους παραγομένων ἀλάτων ἐπὶ ὀρισμένη τιμῇ, ὡς καὶ ἡ ἐγκαίριος ἐξαγωγή καὶ κατασκευὴ τούτου συμφώνως τῷ συστήματι τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἀλάτων ἔντε τῷ τόπῳ τῆς ἐξαγωγῆς καὶ ἐν ἄλλοις ὀρισθησομένοις μετὰ ταῦτα ἔνθα ἀναγκαιοῦν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰς συνθήκας τὸ ἐρχόμενον ξένον ἄλας δὲν θέλει πωλεῖσθαι, τοῦ λοιποῦ ἐὰν ἀφικθῆ ἄλλας ἐκ ξένης γῆς, ὀλίγον ἢ πολὺ, διὰ ξηρᾶς, ἢ διὰ θαλάσσης καὶ δι' οἰουδήτινος μέσου, δὲν δίδεται ἄδεια ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἄλατος, τοῦ τελωνείου, τῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦ ὑγειονομείου ἢ τοῦ λιμεναρχείου πρὸς διάβασιν καὶ ἐκποίησιν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπιτρέφεται ὡς ἔρῃασε. Καὶ ἐπειδὴ, ἐὰν ἄνευ τῆς εἰδήσεως τῶν εἰρημένων ὑπαλλήλων εὐρεθῆ εἰς ἀποβάθραν τινὰ ἢ ἄλλαχού ἐξηγμένον ἄλας, τοῦτο εἰς οἰουδήποτε ξένου τόπου καὶ ἂν προέρχεται καὶ εἰς οἰουδήποτε ἤθειεν ἀνήκει, θέλει δημεύεσθαι ὀλόκληρον ἀνεξαίρετως, εἰδοποιουμένης πάραυτα καὶ τῆς Γενικῆς διευθύνσεως, εἰς οὐδένα οὐδαμῶς τοῦ Κράτους ἐπιτρέπεται νὰ πράξῃ τοῦτο, τιμωρομένων τῶν τοιούτων καὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 23. Οἱ εἰρημένοι διευθυνταὶ καὶ ὑπάλληλοι, ἅμα φθάσωσιν εἰς τὸν τόπον τῆς ὑπηρεσίας των, ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὀρίσωσι τὸν τόπον τῆς ἐπιβέβησιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν, κατοικοῦσιν εἰς κτίρια δημόνια πρὸς ἐπιβέβησιν αὐτῶν, κατοικοῦσιν εἰς κτίρια ἐνοικιαζούσιν τοῦ ἄλατος. Ἐὰν ὅμως τοιαῦτα κτίρια δὲν ὑπάρχωσιν, ἐνοικιαζούσιν κατὰλληλον μέρος διὰ μετρίου ἐνοικίου, ὅπερ, μετὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ κτηθησομένην συγκατάθεσιν τῆς Γεν. διευθύνσεως, πληρῶνται ἐκ τῶν προσόδων τῶν ἀλικῶν, καὶ σημειοῦσιν αὐτὸ ὡς ἐξῆδον εἰς τοὺς παρουσιασθησομένους μηνιαίους ἰσολογισμούς. Τὰ τῆς ἐπισκευῆς ἐξῆδα τῶν τοιούτων ὑπ' ἐνοικίου διδομένων οἰκημάτων πληρῶνται ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν, σημειοῦσιν αὐτὰ ὅπου τούτου μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ ἐνοικιαστικῷ συμβολαίῳ.

Ἄρθρ. 24. Ἐπειδὴ ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ δοθῶσιν ἀκριβεῖς πληρο-

φορῖαι περὶ τῶν εἰς τὸ δημόσιον ἀνηκουσῶν ἀποθηκῶν καὶ παραπηγμάτων, τῶν εὐρισκομένων ἐντὸς πόλεων, κωμοπόλεων καὶ λιμένων, κειμένων δὲ περὶ ἢ καὶ ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων καὶ ὑπαγομένων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου ταμείου, ὁμοίως καὶ περὶ τῶν γηπέδων τῶν ἕνεκα παρελθούσας πολλοῦ χρόνου κατερειπωθέντων παραπηγμάτων καὶ ἀποθηκῶν, εἴτε τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς ἀλικὰς, ἀλατωρυχεῖα καὶ ἀλατοφόρα φρέατα παραπηγμάτων καὶ ἀποθηκῶν, ἅτινα ἐνοικιάσθησαν ὑπὸ τοῦ ταμείου τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τοῦ Ἐθναρχίου, καὶ μέχρι σήμερον διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν κατοχὴν καὶ δικαιοδοσίαν τῶν ἐκμισθωτῶν των, καὶ ἄπερ συμφώνως τῷ τοῦ περιορισμοῦ συστήματι, ὅπερ ἐφαρμόζεται ἤδη κατὰ τὰ ἄνω διαληφθέντα 4 καὶ 5 ἄρθρα τοῦ Κανονισμοῦ, θέλουσι δημευθῆ καὶ διαχειρίζεσθαι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, οἱ διευθνταὶ καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἀλάτων ὀφείλουσι νὰ ἐρευνήσωσι περὶ τούτων, καὶ ἀφοῦ ἐξετάσωσι τὴν κατάστασιν ὄλων, νὰ ἀποφανθῶσι ποῖα ἐκ τῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων εἰσὶν ἀναγκαῖα πρὸς διατήρησιν καὶ ἐναποθήκευσιν τοῦ ἁλατος, καὶ ποῖα ἐκ τῶν χρησίμων ἔχουσιν ἀόλυτον ἀνάγκην ἐπισκευῆς, ἐπόμενοι δὲ εἰς τὰς περὶ οἰκονομίας διατάξεις, ἀφοῦ ἐπιθεωρήσωσι δι' εἰδημόνων καὶ πραγματογνωμόνων ἀνθρώπων καὶ ἐξακριβώσωσι τὸ ποσόν, ὅπερ δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἐπισκευὴν αὐτῶν, νὰ ἀποστείλωσιν εἰς τὴν Γεν. διεύθυνσιν λεπτομερῆ περὶ τούτων βιβλία, καὶ νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς αὐτὰς ὁδηγίας θέλουσι λάβει παρ' αὐτῆς εἰς ἀπάντησιν.

Ἄρθρ. 25. Οἱ διευθνταὶ, ὑποδιευθνταὶ, γραμματεῖς, ταμίαι καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι προσλαμβάνονται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ ἀξιοχρεῶ ἐγγυήσει. Ἐὰν λοιπὸν τινὲς ἐξ αὐτῶν παρὰ τὰς διατάξεις καὶ τοὺς κανόνας καταχρασθῶσι δημόσια χρήματα, πολλὰ ἢ ὀλίγα, ταῦτα ἀφοῦ εἰσπραχθῶσι πάραυτα εἴτε ὑπὸ τῶν ἰδίων εἴτε ὑπὸ τῶν ἐγγυητῶν των, καθυποβάλλονται οἱ διαπραχάντες τὴν κατάχρησιν καὶ εἰς τιμωρίαν κατὰ τὸν Ποινικὸν Κώδικα. Ἄμα τοιαύτη τις κατάχρησις συμβῆ παρ' ἐνὸς τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των ὑπογομένων ὑπαλλήλων, ἀμέσως νὰ πληροφωρῶσι περὶ ταύτης οἱ ὑποδιευθνταὶ τοὺς διευθυντάς, οἱ δὲ διευθνταὶ τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν· ἐὰν δὲ πάντες ἐγκαίρως δὲν ἐκπληρώσωσι τὸ καθήκον τοῦτο, θεωροῦνται ὑπεύθυνοι καὶ οἱ ἴδιοι, ὥστε ἕκαστος δέον νὰ προσενηχθῆ μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης πίστεως καὶ εὐθύτητος.

Ἄρθρ. 26. Οἱ διευθνταὶ τοῦ ἁλατος, ὡς ἐπιτρέπεται αὐτοῖς κατὰ τὸ 2 ἄρθρον, ἐκτὸς τῶν ἐντεῦθεν διορισθησομένων καὶ ἀποσταλησομένων ὑπαλλήλων, ἀφοῦ ἐξιθετήσωσιν ἅπασι τοὺς μέλλοντας νὰ ὑπηρετήσωσιν εἴτε εἰς τὰ κέντρα ἢ εἰς τὰ προσαρτήματα ὑπαλλήλους, γραμματεῖς, ταμίας καὶ ἄλλους ἐργάτας, καὶ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν τὰ βιβλία, ἐν αἷς σημειοῦνται τὰ ὀνόματα, οἱ μνηστῆρες μισθοὶ καὶ τὰ

καθήκοντα αὐτῶν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελον μεταθέσει τινὰς τούτων ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμὸν, ἢ ἀπὸ ἐργασίας εἰς ἄλλην ἐργασίαν, ἢ ἀντικαταστήσει ἐν ἀνάγκῃ τινὰς δι' ἄλλων ἕνεκα καταχρήσεως, ὀφείλουσι νὰ καθυποβάλωσι τὴν ὑπόθεσιν λεπτομερῶς εἰς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν, καὶ νὰ ἐνεργήσωσι κατὰ τὰς εἰς ἀπάντησιν ἀποσταλησομένας ὑπ' αὐτῆς διατάξεις. Ἐὰν μάλιστα διαπραχθῆ παρὰ τινων ἀτόπημα, συνεπιφέρων τὴν ἀποπομπὴν καὶ τιμωρίαν των, νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτου ἀνευ ἀναβολῆς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν, καθότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει εἰσὶν ὑπεύθυνοι οἱ ἴδιοι.

Ἄρθρ. 27. Τὰ ἅλατα, τὰ προερχόμενα ἐξ Αἰγύπτου καὶ τῶν Ἡγεμονειῶν, ὡς συναποτελουσῶν καὶ τούτων μέρος τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους καὶ διατελουσῶν ὑποφόρων εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ποσῶς δὲν ἐμποδίζονται ὅπως εἰσέρχωνται εἰς τὸ Κράτος. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ εἰσόδος καὶ πώλησις αὐτῶν ἐμβάλλει προσκόμματα εἰς τὰ κατὰ τὸ νέον σύστημα τοῦ περιορισμοῦ ληφθέντα μέτρα ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν ἀλάτων, πρὸς ἄρσιν τῶν δυσχερειῶν τούτων ἐνεκρίθη νὰ ληφθῶσι τὰ κατωτέρω ἐκτεθησόμενα μέτρα περὶ τῶν ἐκείθεν μετενεχθησομένων τοῦ λοιποῦ ἁλάτων. Ὅστε ἐπειδὴ κατὰ τὰς γενομένας ἐρεῦνας ἡ ὁκὰ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ἁλατος τιμᾶται ἐνὸς καὶ ἡμίσεως παρὰ, ἐν καιρῷ δὲ ἐλλείψεως μέχρι πέντε παράδων, ἢ δὲ τοῦ τῶν Ἡγεμονειῶν ὡς ὄντος πέτρας (καρῶ), ἢ ὁκὰ ἐπωλεῖτο πέντε παράδες, καὶ ἐν καιρῷ ἐλλείψεως μέχρις εἴκοσι, τοῦ λοιποῦ τὸ μὲν ἅλας τῆς Αἰγύπτου ἐκτὸς τῆς Ἀτταλείας, Ἄλατας, Κελένδερε τῆς ἐπαρχίας Ἰτζελι καὶ τῆς πόλεως Βηρυτουῦ, τὸ δὲ τῶν Ἡγεμονειῶν ἐκτὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν πόλεων Βάρνης, Ρουστζουκίου καὶ Βιδύνης, οὐδαμῶς ἀλλαγῶ τοῦ Κράτους θέλει ἀποστῆλασθαι. Οἱ ἐκ τῶν Ἡγεμονειῶν καὶ Αἰγύπτου μεταφέροντες ἅλας εἰς τὰ ἄνω ὀριζόμενα μέρη, πρὸς ἄρσιν πάσης ὑποψίας, δέον νὰ παρουσιάσωσι μαρτυρικόν, λαμβανόμενον ἐκ τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν καὶ δηλοῦν τὸ ποσόν τοῦ ἁλατος καὶ τὰ ὀνόματα τῶν κομισαμένων αὐτὸ σὺν τῷ τοῦ πλοιάρχου, καὶ οὕτω νὰ παραδώσωσι τὸ ἅλας των εἰς τοὺς ἐκεῖσε εὐρισκομένους διευθυντάς τῶν ἀλάτων, πληρονόμειοι παρ' αὐτῶν δι' ἐκάστην μὲν ὁκᾶν ἁλατος Αἰγύπτου δύο ἥμισυ, δι' ἐκάστην δὲ τῶν Ἡγεμονειῶν ἐξεπαράδες. Ἐὰν ὁμως ἐκτὸς τῶν ὀριζομένων μερῶν ὀπουδήποτε ἀλλαγῶ μετενεχθῆ ἅλας διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, ὀλίγον ἢ πολὺ, ἢ ἀφίχθῃ εἰς τὰ εἰρημένα μέρη δὲν συνοδεύεται διὰ τοῦ εἰρημένου μαρτυρικοῦ, εἶναι ἀπαράδεκτον ἀπὸ μέρους τῶν διευθυντῶν τῶν ἀλάτων, τῶν τελωνείων, τῆς ἐπιτοπιῶν ἀρχῆς, τῶν υγειονομικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν λιμεναρχῶν, μὴ ἐπιτροπομένης δὲ καὶ τῆς μεταβιβάσεως αὐτοῦ εἰς κανὲν μέρος, ἀποπέμπεται καὶ ἐπιστρέφεται ὡς ἀφίχθη. Ἐὰν δὲ τυχὸν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν εἰρημένων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἀρχῶν τὸ ἅλας τοῦτο εὐρεθῆ ἀποβιβάσμενον εἰς λιμένα τινὰ ἢ ἀλλαγῶ μετενεχθέν, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ 22 ἄρθρου, εἰς οἰονδήποτε καὶ ἂν ἀνή-

κη, δημεύεται ἐξ ὀλοκλήρου, εἰδοποιουμένης πάραυτα περὶ τούτου τῆς Γενικῆς διευθύνσεως.

Ἄρθρ. 28. Ἐὰν ἐν τῷ ταμείῳ τῶν διευθυντῶν καὶ ὑπάλληλων τοῦ ἄλατος δὲν εὑρεθῇ ἀποχρῶν χρηματικὸν ποσὸν πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀξίας τοῦ ἄλατος, ὅπερ, καθὰ δεδήλωται ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, προερχόμενον ἐξ Αἰγύπτου ἢ Ἡγεμονειῶν, ἐφθασεν εἰς τοὺς ὀρισμένους σταθμούς καὶ ἐπωλήθη ἐπὶ τῇ ὀρισθείσῃ τιμῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως μὴ προκύψωσι παράπονα ἕνεκα τῆς ἀναβολῆς τῆς πληρωμῆς, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ἄλατος μετὰ τῶν γραμματέων καὶ ταμιῶν, σφραγίζοντες συγχρόνως ἀποδείξιν, δανειζόμενοι δυνάμει αὐτῆς τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν τελωνείων, ἢ ἐκ τῶν δημοσίων ἐπιτοπίων ταμείων, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι τελωνεῖα. Οἱ τὸ ποσὸν τοῦτο δίδοντες, εἴτε ἐπιτόπιος ἀρχὴ ἢ διευθυνταὶ καὶ ὑπάλληλοι τελωνείων, θέλουσι πάραυτα πληροφρήσει περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ εἰρημέοι ὑπάλληλοι, ὡς προελέχθη, ὀφείλουσι νὰ δαπανήσωσιν ὅπερ ἐδανείσθησαν ποσὸν ἀποκλειστικῶς πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀγορασθέντος ἄλατος καὶ οὐχὶ ἀλλαχοῦ, ἐκ δὲ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν νέαν διατίμησιν νὰ πληρώσωσιν ἐν πρώτοις εἰς τοὺς δανειστάς τῶν τὸ εἰρημένον ποσὸν, ἀπαλλάττοντες οὕτω τὴν ἐπὶ τούτῳ δοθείσαν ἀποδείξιν τῶν, ἐὰν ἐγκαίρως δὲν ἀποτίσωσιν οὗτοι τὰ εἰρημένα δάνεια, γινόμενοι παραίτιοι καὶ ἐλαχίστης ἀναβολῆς, οἱ τὰ χρήματα ταῦτα δόντες ἢ ἐπιτόπιος ἀρχὴ, ἢ διευθυνταὶ καὶ ὑπάλληλοι τελωνείων, δεόν νὰ πληροφρῶσιν ἀμέσως περὶ τούτου τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν.

Ἄρθρ. 29. Οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐν τοῖς κέντροις εὑρισκομένων ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων ὀφείλουσιν ἵνα μεταβαίνωσι συχνάκις καὶ ἐπιβλέπωσι τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν καλὴν ἐργασίαν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ κέντρου τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων, παρατηροῦντες τοὺς τρόπους τῶν ὑπάλληλων, καὶ ἐξετάζοντες ἐὰν οἱ λογαριασμοὶ κρατῶνται εὐμεθόδως καὶ αἱ δαπάναι νομίμως γίνονται, ἂν ἐκ μέρους ὑπάλληλου τινὸς ὑπάρχη ἢ οὐ σπατάλη, ἢ φθορὰ, ἢ κατάχρησις, ταῦτα πάντα νὰ τὰ ἐξιχνιάζωσι. Πρὸ πάντων μάλιστα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ὅπερ ἐστὶ τὸ πρῶτον τοῦ νέου σχηματισμοῦ τῆς διευθύνσεως, οἱ διευθυνταὶ, κατὰ τὴν περιόδον τῶν ἀφίνοντες ἐπίτροποι ἐν τῇ θέσει τῶν πρῶτων γραμματέα, μεταβαίνουσιν εἰς τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ προσαρτήματα, καὶ, κατὰ τὰ καθήκοντα εἰς αὐτὰ ὑποβάλλονται, λαμβάνοντες τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς τὴν διεύθυνσιν καὶ καλὴν διαχείρισιν πασῶν τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων, καὶ δίδοντες τὰς δεούσας συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας, νὰ γνωστοποιῶσιν εἰς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν, πρὶν ἢ ἀναχωρήσωσιν ἐκεῖθεν, τὴν καλὴν ἢ κακὴν κατάστασιν, περὶ ᾧ δέον νὰ κρατήσωσι σημειώσεις. Τὰ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῶν διευ-

θυντῶν, ὡς ὄντων ἐμμίσθων, ἔξοδα εἰσὶν εἰς βάρος τῶν, ἐκτὸς μόνον τῶν δι' ἵππασίαν αὐτῶν καὶ δύο ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τῶν, ἅπερ ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ πληρώνονται ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως, συμφώνως τῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὀρισμένῃ ἀμοιβῇ τῶν ἀποστράτων (*μετζελι οὐδζετι*), καὶ τὰ ὅποια ὅταν μεταβαίνωσιν εἰς περιοδεῖαν καὶ ἐπιστρέφωσι, θέλουσιν ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς Γενικῆς διευθύνσεως, δυνάμει ἐκθέσεως (*μαλπατὰ*), τὴν ὅποιαν δεόν νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῶν κατὰ τόπους ἐπιτοπίων συμβουλίων, ἐπικυρουμένων τὴν ἀπόστασιν τῶν τόπων καθ' ὥρας *μετζελικὰς*. Ἐπίσης καὶ οἱ ὑποδιευθυνταὶ τῶν εἰς διάφορα μέρη εὑρισκομένων ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων, ἐν περιπτώσει περιοδεῖας καὶ ἐνεργείας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐξαιτοῦνται παρὰ τῆς Γενικῆς διευθύνσεως, ὡς ἀνωτέρω, τὰ ἔξοδα τῆς ἵππασίας, δυνάμει ἐπικυρωμένων *μαλπατάδων*, ἡμερησίας σημειώσεως καὶ τὰς ἀποστάσεις τῶν τόπων περιεχόντων, τοὺς ὁποίους ἀποστέλλουσιν εἰς τοὺς παρ' ὧν ἐξαρτῶνται διευθυντὰς, οὗτοι δὲ, ἀφοῦ μελετήσωσιν αὐτοὺς, τοὺς διαβιβάζουσι μετὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ σχέσεων τῶν εἰς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν.

Ἄρθρ. 30. Οἱ διευθυνταὶ καὶ ὑποδιευθυνταὶ μετὰ τῶν ὑπὸ τῆς Γενικῆς διευθύνσεως διορισθησομένων ἐξελεγκτῶν (*μουφτεζί*) πρὸς ἔρευναν καὶ ἐξέτασιν τῶν καταστάσεων καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν καὶ καλὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀφορώντων τὴν ὑπηρεσίαν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀπαντήσωσι δυσκολίας ἢ ἀντιστάσεις καὶ λάθωσιν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἐπικαλοῦνται τῶν ἀρχῶν, αἵτινες πάραυτα ὀφείλουσι νὰ εἰσακούσωσι τῶν νομίμων αὐτῶν αἰτιάσεων καὶ παρατηρήσεων καὶ νὰ χορηγήσωσι τὴν δυνατὴν εὐκολίαν καὶ συνδρομὴν. Ἐὰν δὲ ἐπέλθῃ βραδύτης ἐκ μέρους ἀρχῆς τινος καὶ ἀναβολὴ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δεόντων, οἱ ὑποδιευθυνταὶ ἀναφέρονται περὶ τούτου πάραυτα εἰς τοὺς διευθυντὰς, οἱ δὲ διευθυνταὶ μετὰ τῶν ἐξελεγκτῶν εἰς τὴν Γεν. διεύθυνσιν, ἥτις πραγματευομένη τὴν ἐκ τῆς βραδύτητος ἢ ἀμελείας προερχομένην εὐθύνην τῶν ἀρχῶν, ἀναφέρεται εἰς τὴν Ὑψ. Πύλιν, θεωροῦσα ὑπεύθυνον τὸν παραίτιον τούτων ὑπάλληλον. Ἐὰν ὁμως οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἴδωσι διαπραττόμενον ἀντικανονικὸν τι καὶ παράνομον ὑπὸ τῶν διευθυντῶν, ὑποδιευθυντῶν, ἐξελεγκτῶν, γραμματέων καὶ λοιπῶν ὑπάλληλων, ἀναφέρονται πρὸς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν περὶ τοῦ πρακτεῦ.

Ἄρθρ. 31. Ἐπειδὴ τινὲς τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχείων καὶ ἀλατοφόρων φρεάτων τῶν εὑρισκομένων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Ἡράκ (1), Χιδζάκ (2), καὶ εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Κορδιστᾶν καὶ τῆς Ἀραβίας, εὑρισκόμενα εἰς χεῖρας σκηνιτῶν τιῶν νομάδων καὶ ἄλλων, ἀνέκαθεν δὲν ὑπήγοντο καὶ εἰς τὴν δι'

(1) Νομαρχίας Βαγδατίου.

(2) Νομαρχίας Μέκκας καὶ Μεδίνας.

ὑπαλλήλων ἢ ἐκμισθωτῶν ἐκμετάλλευσιν, ἀπό τινος δὲ διαπράττονται διὰ βίας ἀρπαγαὶ ἄλατος, οἱ διευθύνται, ὑποδιευθύνται καὶ ἐξελεγκταὶ τῶν ἀλικῶν τούτων συνεννοούμενοι μετὰ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν καὶ συντάσσοντες *μαζπατᾶν* ἐπικυροῦντα τὴν κατάστασιν ταύτην, διορίζουσι ἐπαρκῆ ἀριθμὸν φρουρῶν χωροφυλάκων, πρὸς ἀντίκρουσιν καὶ ἀντιπαράταξιν κατὰ τῶν εἰρημένων τολμητιῶν, οἵτινες συλλαμβανόμενοι τιμωροῦνται κατὰ τὸν νόμον· τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐπιτηροῦντες ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀλικῶν κτλ. καὶ φρουροῦντες αὐτὰς πρὸς παρεμπόδισιν τῆς διαρπαγῆς καὶ κλοπῆς τῶν δημοσίων κτημάτων, δεόν νὰ καταβάλλωσι σύντονον προσοχὴν ἵνα διατηρηθῶσιν αἱ διατυπώσεις τοῦ περιορισμοῦ.

Ἄρθρ. 32. Οἱ διευθύνται καὶ ὑποδιευθύνται, περιοριζόμενοι πάντοτε τὰς ἐντύς τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀλικῶν, ἀλατωρυχεῖα καὶ ἀλατοφόρα φρέατα, ὡς καὶ τὰς ἐν τοῖς προσαρτήμασιν αὐτῶν, ἐνεργοῦσιν ἐρεῖνας καὶ ἐξακριβοῦσι φανεράς ἢ μυρικῆς ἐλλείψεις ὡς πρὸς τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν, τὴν ἐπιμελῆ ἐργασίαν, τὴν πώλησιν τῶν προϊόντων καὶ πρὸς ἄλλα ἀντικείμενα, καὶ ἐκτελοῦσι τὰ δεόντα κατὰ τὸν νόμον, πληροφοροῦντες πρῶτον πάντων τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν. Οἱ εἰρημένοι διευθύνται καὶ ὑποδιευθύνται, οἱ γραμματεῖς, ταμίαι καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πρόκειται νὰ ἐρευνήσωσιν ἀποπὸν τι λαμβάνον χώραν, ἐνεργοῦντες ἐξετάσεις κατὰ τὰς διατυπώσεις τῆς ἀνακρίσεως, ἀποστέλλουσι τὴν ἀνάκρισιν ἐνταῦθα.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, Ῥωμιλίᾳ καὶ Ἀραβίᾳ κατὰ τὰς περιστάσεις ἐντεῦθεν θέλουσι διορίζεσθαι οἱ ὠρισμένοι ὑπάλληλοι καὶ ἀξιοῦχοι ἐξελεγκταί, πάντες οὗτοι ὀφείλουσι νὰ ὦσιν ἐνήμεροι τῶν συμβαινόντων ἀπὸ τοῦδε, προσέχοντες ἵνα προσερχθῶσι μετ' εὐθύτητος καὶ ἀφοσιώσεως.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Οἱ ὑποδιευθύνται τοῖς διευθυνταῖς καὶ οὗτοι τῇ Γενικῇ διεύθυνσει ὀφείλουσι νὰ ἐκθέτωσι τὰς σκέψεις καὶ παρατηρήσεις τῶν ὕπως ληφθῶσι καὶ ἄλλα προφυλακτικὰ καὶ πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐλλείψεων συντείνοντα μέτρα, ὧν τὴν ἀνάγκην ἤθελε δείξει ἡ πείρα ἐκτὸς τῶν ἐν ταῖς παρούσαις ὁδηγίαις ἀναφερομένων, χάριν τῆς καλῆς κατασκευῆς καὶ ἐξαγωγῆς καὶ πωλήσεως τοῦ ἄλατος καὶ κατὰ συνέπειαν πρὸς αὐξήσιν τῶν προϊόντων καὶ ἐσόδων καὶ ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων· ἐπίσης νὰ ἐκθέτωσι τὰς περὶ μεταβολῆς καὶ μεταρρυθμίσεως τινῶν ἐκ τῶν διαγραφέντων σκέψεις, ἃς ἤθελον θεωρήσει ἀναγκαίαις καὶ λυσιτελεῖς εἰς τὴν ἐργασίαν, ὅπως ἐκτελεσθῶσι τὰ εἰκότα ἐπὶ τούτων.

Ἐπίσημος Κοινοποίησις.

(25 Ζυλκαδὲ 1286.)

Ἡ Ὑψηλὴ Πύλη δι' ἐγκυκλίου αὐτῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Δεμαζ-οῦλ-ἀχῆρ τοῦ ἔτους 1284 εἶχε κοινοποιήσει πρὸς ἀπάσας τὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους ὅτι, ἐπειδὴ οἱ πωληταὶ ἄλατος ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ὅπερ ἀγοράζουσι παρ' ἐμπόρων, ἀπαιτοῦσιν ὑπερόγκους τιμὰς, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις διέταξεν ὅπως ζητηθῶσι καὶ εὑρεθῶσι τὰ μέρη, εἰς τὰ ὅποια ὑπάρχει δυνατόν ν' ἀνοιχθῆ νέον ἀλατοποιεῖον, καὶ ἐπομένως εἰς τὰ ἐγκριθήσομενα ὡς κατάλληλα τοιαῦτα μέρη ἰδρυθῶσιν ἐκ νέου ἀλατοποθῆ-καὶ· ἐπειδὴ ὅμως ἐν ὅλαις ταῖς κομπούλαις δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦτα ἀνήκουσαι εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπάρχει δύσκολον ὅπως ἐμποδισθῆ τὸ μονοπωλεῖον, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐνεκρίθη οἱ μὲν ἔμποροι οἱ ἀγοράζοντες ἄλας παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ πωλοῦντες αὐτὸ χονδρικῶς πρὸς τοὺς ἀλατοπώλας νὰ θεωρῶνται ἐξηρημένοι καὶ ἡ ληψοδοσία αὐτῶν νὰ ἦναι ἐλευθερά, τοῦ δὲ ἄλατος, ὅπερ οἱ ἀλατοπῶλαι ἀγοράζουσι παρ' ἐμπόρων, ἀφοῦ ἐξακριβωθῆ ἡ ἀξία τῆς ἀγορᾶς αὐτοῦ παρὰ τῶν διοικητικῶν συμβουλίῶν καὶ τῶν διευθύνσεων τῶν ἐμμέσων φόρων, καὶ ἀφοῦ προστεθῆ τὸ ἐνοίκιον, ὁ τόκος τῶν χρημάτων καὶ ἡ ἀνάλογος ὠφέλεια, κατὰ τὸ ἐξαχόμενον τοῦ ὑπολογισμοῦ τούτου νὰ ὀρισθῆ τελειωτικῶς ἡ τιμὴ αὐτοῦ καὶ νὰ πωλῆται *λαϊκῶς* εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ν' ἀγοράζῃται παρὰ τῶν κατοίκων· πᾶς δ' ὁ πωλῶν ὑπὲρ τὴν ὠρισμένην τιμὴν ἀλατοπώλης νὰ τιμωρῆται κατὰ τὸ 263 ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Ἦδη δὲ τὸ συμβούλιον τοῦ Κράτους δι' ἐκθέσεώς του ὑπέβαλεν ὕπως ἡ εἰρημένη ἀνωτέρω διαταγὴ ἐπαναληφθῆ καὶ αὐθις.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔχει ἐν αὐτῇ τὸ ἐπωφελεὲς ἀποτέλεσμα, δι' οὗ ἐμποδίζεται οὐ μόνον τὸ μονοπωλεῖον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὁ λαὸς εὐκολύνεται καὶ ὠφελεῖται μεγάλως, κοινοποιήσαντες τὰ δεόντα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πρὸς τὴν Γενικὴν διεύθυνσιν τῶν ἐμμέσων φόρων τοῦ Κράτους καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Γενικὰς διοικήσεις, ὑπευθυμίζομεν ὅπως ἐπιστηθῆ προσοχὴ ἵνα ἐνεργῶσι τὰ ἀνωτέρω καθ' ὅλον τὸ Κράτος καὶ ἀπαγορευθῆ ἡ ἐπανάληψις τοιούτων καταχρήσεων, γινομένων πρὸς ζημίαν τοῦ κοινού.

ΝΟΜΟΣ

περί Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος.

(14 Σεβδαλ 1285.)

ρ. 1. Τὰ ἐκ γονέων, ἢ μόνον ἐκ πατρὸς, Ὀθωμανικῶν ὑπηκόων γενόμενα τέκνα θεωροῦνται ὑπήκοοι Ὀθωμανοί.

Ἄρθρ. 2. Ὅταν οἱ γονεῖς ὑπάγονται εἰς ξένην ὑπηκοότητα, τὰ ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει γεννώμενα αὐτῶν τέκνα, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφηβικῆς, αὐτῶν ἡλικίας μέχρι τριῶν ἐτῶν, δικαιούνται νὰ ἐξαιτήσωνται τῆς Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος.

Ἄρθρ. 3. Ὅστις τῶν ξένης ὑπηκοότητος καὶ ἐφηβικῆς ἡλικίας διαμείνη ἐν Τουρκίᾳ ἐπὶ πέντε κατὰ συνέχειαν ἔτη, δύναται νὰ προσκτήσῃ τὴν Ὀθωμανικὴν ὑπηκοότητα, ἀπευθυνόμενος δι' ἀναφορᾶς τοῦ ἀποπροσώπως ἢ δι' ἄλλου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Ἄρθρ. 4. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, ἅμα πεισθεῖσα ὅτι οἱ μὴ ἐκπληρώσαντες τὰς διατάξεις τοῦ 3 ἄρθρου ξένοι εἰσὶν ἄξιοι ἐξαιρετικῆς εὐνοίας, παραδέχεται αὐτοὺς καὶ ἐγκατατάττει εἰς τὴν ὑπηκοότητα ἐκτάκτως.

Ἄρθρ. 5. Οἱ δι' ἀδείας τοῦ Κράτους παραιτούμενοι τῆς Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος καὶ εἰς ξένην προσερχόμενοι, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐτέθησαν ὑπὸ ξένην ὑπηκοότητα θεωροῦνται ὡς ξένοι, καὶ ἐκτελοῦνται δι' αὐτοὺς τὰ ἐπὶ τούτῳ νενομισμένα. Ἐὰν ὅμως ἄνευ ἀδείας τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως προσέλθωσιν εἰς ξένην ὑπηκοότητα, τοῦτο θεωρεῖται ὡς μὴ γινόμενον, οὗτοι δὲ ὡς καὶ πρότερον λογίζονται Ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι, ἐνεργουμένων διὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἐπ' αὐτῶν κατὰ γράμμα τῶν εἰς Ὀθωμανοὺς ὑπήκοους νενομισμένων ὥστε ἡ ἐγκατάλειψις τῆς Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος τινὸς γίνεται ἀπολύτως τῇ παραλαβῇ ἐγγράφου, ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ βάσει Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρ. 6. Τὸν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως γενόμενον ξένον ὑπήκοον, ἢ εἰσερχόμενον εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ξένου τινὸς Κράτους, ἢ Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως δύναται, ἐὰν θέλῃ, νὰ διαγράψῃ τῆς ὑπηκοότητός του ἀπαγορεύεται ἢ ἐπάνοδος εἰς τὸ Κράτος τῷ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποβληθέντος τῆς ὑπηκοότητός του.

Ἄρθρ. 7. Ἡ Ὀθωμανικὴ ὑπηκοότητος γυνή, συζευθεῖσα μετὰ ξένου, δύναται ἐντὸς τοῦ τρίτου ἔτους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς ὑπηκοότητα, δίδουσα ἐπὶ τούτῳ ἀναφορὰν. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἰσχύει μόνον διὰ τὰ ἄτομα, ἐνῶ τὰ περὶ τῆς ἀποκτήσεως κτημάτων καὶ γαιῶν ὑπάγονται εἰς τοὺς γενικούς περὶ τούτων νόμους καὶ κανονισμούς.

Ἄρθρ. 8. Τὰ τέκνα τῶν παραιτηθέντων τῆς Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος ἢ στερηθέντων αὐτὴν, καὶ ἀνήλικα ἂν ᾧσι, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ πατρὸς των, ἀλλὰ μένουσιν ὑπήκοοι Ὀθωμανοί. Ἐπίσης καὶ τὰ τέκνα τῶν ξένων, οἵτινες εἰσῆλθον εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν ὑπηκοότητα, καὶ ἀνήλικα ἂν ᾧσι, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ πατρὸς των, θεωρούμενα ξένοι.

Ἄρθρ. 9. Πᾶς ὅστις κατοικεῖ ἐν τῷ Αὐτοκρατορικῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει θεωρεῖται ὑπήκοος Ὀθωμανός, ἐνεργουμένων ἐπ' αὐτοῦ τῶν εἰς ὑπήκοους Ὀθωμανοὺς νενομισμένων. Ὁ ξένος ὑπήκοος δέον νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὑπηκοότητά του κατὰ τοὺς τύπους.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

πρός τούς νομάρχας τοῦ Κράτους περί τοῦ νόμου τῆς ὑπικουότητος.

(4 Σεπτεμ 1286.)

Διεβίβασα ὑμῖν προηγουμένως τὸν περί Ὀθωμανικῆς ὑπικουότητος νόμον, ἐκδοθέντα τῇ 7 Σεβ.λ 1285, ἧτοι τῇ 19 Ἰανουαρίου 1869. Καί τοι ἐν τῷ συνόλω αὐτοῦ ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ παράσχη αἰτίαν εἰς ἐρμηνεύσεις παρεξηγητικὰς, ἐνδιαφέρομαι νὰ σαφηνίσω ὑμῖν τὸ πνεῦμα, τὸ ὑπαγορεύσαν τὰς σπουδαιότερας διατάξεις αὐτοῦ.

Καί πρῶτον μὲν οὐδεμίαν ἀνάγκη ὑπάρχει ὅπως εἶπω ὑμῖν ὅτι ὁ νόμος οὗτος, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος, δὲν ἔχει ὀπισθενεργὸν δύναμιν. Πάντες οἱ δεκτοὶ γενόμενοι ὡς Ὀθωμανοὶ ὑπῆκοοι, ὡς καὶ πάντες οἱ ἀπὸ καταγωγῆς Ὀθωμανῶν ὑπῆκοοι, δυνάμει συνθηκῶν ἢ εἰδικῶν συνεννοήσεων λαθουσῶν χώραν μεταξὺ Ὑψηλῆς Πύλης καὶ τῶν παρ' αὐτῇ ξένων Πρεσβειῶν, ἀναγνωρισθέντες ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ὡς τεθέντες ὑπὸ ξένης ὑπικουότητος, μένουσιν ὑπῆκοοι Ὀθωμανοὶ ἢ ξένοι ὡς καὶ πρότερον.

Αἱ ἐν τοῖς ἀρθροῖς 1, 2, 3 καὶ 4 περιεχόμεναι διατάξεις εἰσὶν ἀπλοῦσταται καὶ δὲν χρῆζονται σχολίων. Ὑπομιμνήσκω μόνον ὑμῖν, ὅτι, ἐπεὶ ὁ ἀτομικὸς νόμος ἐκάστου, ἧτοι ὁ νόμος τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς, εἶναι ὁ ὀρίζων τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνηλικιότητος, ὁ ἐν λόγῳ νόμος διαφέρει κατὰ τόπους, τῆς ἐνηλικιότητος ἐν τισὶ τούτων ὀριζομένης εἰς τὸ 25 ἔτος, καὶ ὑπεράνω ἢ κάτωθεν τῆς ἡλικίας ταύτης εἰς ἄλλους, πᾶς ξένος ὑπῆκοος, ὅστις θέλει ζητήσει τὴν Ὀθωμανικὴν ὑπικουότητα, δέον ν' ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι ἐνήλιξ, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τοῦ τόπου, ἐξ οὗ κατὰγεται.

Τὸ πέμπτον ἀρθρ. ὀρίζει ὅτι ὁ Ὀθωμανὸς ὑπῆκοος, ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἀποκτήσῃ ξένην ὑπικουότητα, ὀφείλει νὰ λάθῃ ἐκ τῶν προτέρων ἀδείαν, ἧτις δίδεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ βῆσει Αὐτοκρατορικῆς διατάγματος, καὶ ἄνευ τῆς ὁποίας ἢ ἀλλαγῇ τῆς ὑπικουότητος αὐτοῦ θέλει θεωρεῖσθαι πέντοτε ὡς ἄκυρος καὶ μὴ ὑπάρχουσα, τῆς Αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως (ἀρθρ. 6) δυνάμεως ἢ ἀποφασίῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ἀπώλειαν τῆς Ὀθωμανικῆς ὑπικουότητος καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν. Ἐἰς μὴν τὴν Αὐτοκρατορικὴν κυβερνήσιν ἀπόκειται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ποι-

νῆς τῆς ὑπαγορευομένης ὑπὸ τοῦ 6 ἀρθρου. Αἱ Αὐτοκρατορικαὶ ἀρχαὶ περιορισθήσονται θεωρεῖσθαι ὡς ἄκυρον καὶ μὴ ὑπάρχουσαν τὴν ξένην ὑπικουότητα, ἢν ἐκτήσατο ἄνευ τῆς ἀπαιτούμενης ἀδείας ὁ Ὀθωμανὸς ὑπῆκοος τὴν καταγωγὴν, καὶ δὲν θέλουσι προβῆ εἰς τὸ μέτρον τῆς ἀπελάσεως, χωρὶς νὰ ζητήσωσιν ἐκ τῶν προτέρων τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῆς Ὑψ. Πύλης.

Ἐπεὶ δὲ ἡ Ὀθωμανικῆς ὑπικουότητος γυνή, ἡ συζευγμένη μετὰ ξένου, παύει οὕσα Ὀθωμανὸς ὑπῆκοος, τὸ 7 ἀρθρον τῆ παραχωρεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπανακτᾶν, ἂν ἐπιθυμῇ, τὴν καταγωγικὴν αὐτῆς ἐθνικότητα, διακηρύττουσα τὸ τοιοῦτον ἐντὸς τριετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ συζυγοῦ αὐτῆς.

Τὸ 8 ἀρθρον ὀρίζει ὅτι ἡ ὑπικουότης τοῦ πατρὸς δὲν ἐπηρεάζει τὴν τῶν τέκνων, καὶ ὅποταν ἀκόμη ὦσιν ἀνήλικα. Τὸ εἰς τὸν πατέρα παραχωρούμενον προνόμιον τῆς ὑπικουότητος δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὰ τέκνα ἢ μόνον ἐπὶ τῇ αἰτίσει αὐτῶν. Ἐὰν ὦσιν ἐνήλικα, εἰσὶν ἐλεύθερα νὰ παρακολουθήσωσιν τὴν τοῦ πατρὸς οὐτῶν, ποιούντα τὴν ἐπὶ τούτῳ αἰτίαν ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, δύνανται νὰ πράξωσιν τὸ τοιοῦτον ἅμα τῇ ἐνηλικιότητι αὐτῶν. Εὐκόλως ἐννοεῖται ὅτι ἡ διάταξις αὕτη, συμφώνως ἄλλως τε πρὸς ἐκεῖνας τῶν εὐρωπαϊκῶν νομοθεσιῶν, ὑπαγορεύθῃ χάριν αὐτοῦ τοῦ συμφέροντος τῶν τέκνων, εἰς ἃ ἡ ὑπικουότης τοῦ πατρὸς δυνατὸν ἦτο νὰ μὴ συμφέρῃ, ἐνίοτε δὲ καὶ νὰ ἢ ἐπιβλαβὴς. Ἡ διάταξις ὁμοῦ αὕτη δὲν ἰσχύει καὶ διὰ τὰ τέκνα τὰ γεννηθέντα κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς κτήσεως τῆς ὑπικουότητος. Τὰ ἐν λόγῳ τέκνα παρακολουθοῦσι τὴν τοῦ πατρὸς ὑπικουότητα καὶ ἀποτελοῦσι μέρος τῆς ἐθνικότητος, εἰς ἣν ἀνήκουσι δυνάμει τῆς κτήσεως τῆς ὑπικουότητος.

Ἡ τελευταία διάταξις τοῦ νόμου ἀποβλέπει ἀποκλειστικῶς τὰ ἄτομα ἐκεῖνα τὰ θεωρούμενα, ἕνεκα λόγων, Ὀθωμανικῆς ὑπικουότητος, καὶ τὰ διῃσχυριζόμενα ὅτι ἀνήκουσιν εἰς ξένην ὑπικουότητα χωρὶς ποσῶς νὰ δύνανται νὰ δικαιολογήσωσιν τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν. Πρόδηλον εἶναι ὅτι, ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως, ἡ ἀπόδειξις τῆς ξένης ὑπικουότητος ἀπόκειται εἰς τὸν διεκδικούντα αὐτὴν καὶ ἔως οὗ προσαγᾶ ὅπως τὴν ἀπόδειξιν, αἱ αὐτοκρατορικαὶ ἀρχαὶ, ἀφ' ὅσον εἴρηται ἐπὶ τῆς Ὀθωμανικῆς χώρας, ὀφείλουσι νὰ τὸν θεωρῶσιν ὡς Ὀθωμανὸν ὑπῆκοον. Μάταιον ἦβλεν εἶσθαι νὰ προστεθῇ ὅτι τὸ 8 ἀρθρον οὐδόλως παραβλάπτει τὰ δυνάμει τῶν συνθηκῶν κτηθέντα ὑπὸ τῶν ξένων δικαίωματα καὶ οὐδόλως ἐξουσιοδοτεῖ τὰς αὐτοκρατορικὰς ἀρχὰς νὰ παραβιῶσιν τοὺς κανόνας τοῖς ἀπορρέοντας ἐκ τῶν ἐν λόγῳ συνθηκῶν, ἐν ταῖς μετὰ τῶν ξένων σχέσιν αὐτῶν. Τελευταῖον δὲ, παρατηρῶ ὑμῖν, Κ. Γενικῆ Διοικητῆ, ὅτι ἡ κτήσις τῆς ὑπικουότητος κατ' οὐδένα τρόπον θέλει ἀπαλλάσσει τὸ κτήσαν τὴν ὑπικουότητα ἄτομον τῶν πολιτικῶν ἢ ποινικῶν καταδιώσεων, αἰτίας δυν-

νατὸν νὰ ἐγένοντο κατ' αὐτοῦ πρὸ τῆς κτήσεως τῆς ὑπικιοῦότητός του, ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς ἀφ' ἧς ἐξήρτητο μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Εὐρεστέγητε, Κ. Γενικὴ διοικητὰ, νὰ συμμορφωθῆτε αἰσθηρῶς πρὸς τὰς ὁδηγίας ταύτας ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν διατάξεων τοῦ νέου νόμου. Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἡμετέρου ἔργου, θέλει διαβιθασθῆ ἡ κοινοποιίαις αὐτῇ εἰς τοὺς παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ ξένους ἀντιπροσώπους, ὅπως γνωστοποιήσωσιν εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις πράκτορας αὐτῶν.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐπιφορτισθείσης τὰς περὶ
ὑπικιοῦότητος ὑποθέσεις.

(17[29] Ἰουλίου 1869.)

Ἄρθρ. 1. Συνιστάται ἐν τῇ ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, ἔχουσα ἐντολὴν νὰ βεβαιῶ δι' ἐξετάσεως, βασιζομένης ἐπὶ τῶν ὑφισταμένων συνθηκῶν, συμβάσεων, νόμων καὶ κανονισμῶν, τὴν ἀληθῆ ὑπικιοῦτητα τῶν ἀτόμων, ἅτινα, ὑποτιθέμενα ὡς ὑπῆκοι Ὀθωμανοὶ, ἤθελον δισχυρίζεσθαι ὅτι κέκτηνται ξένην ἐθνικότητα ἢ προστασίαν.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη σύγκεται ἐξ ἐνὸς προέδρου καὶ τεσσάρων μελῶν, εἶναι δὲ διαρκῆς καὶ θέλει συνεδριάζει ἅπαξ τοῦλάχιστον τῆς ἐβδομάδος.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ λάβῃ ὡς βάσιν τῶν ἐπὶ ὑπικιοῦτητος ἀποφάσεων αὐτῆς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὀθωμανικῆς ὑπικιοῦτητος νόμου, τοῦ δημοσιευθέντος τὴν 14 Σεβῆλ 1285, καὶ τὰς γενικὰς ὁδηγίας, τὰς ἀποσταλείσας πρὸς τὰς αὐτοκρατορικὰς ἀρχάς, ὑπὸ ἡμερομ-
4 Σεφῆρ 1286, ὅπως ὀρίσῃ τὴν ἔννοιαν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ὑποθέσεις αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην θέλουσι διαβιβάζεσθαι αὐτῇ διὰ διατάγματος τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν. Αὕτη δὲ ὑποβάλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐκθεσιν μετὰ τῶν αἰτίων καὶ περιστάσεων ἐφ' ἐκάστης παρουσιαζομένης ἐνώπιον αὐτῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρ. 5. Αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπικυροῦμεναι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, ἔσονται ἐκτελεσταὶ δι' ὅλας τὰς διοικήσεις τῆς αὐτοκρατορίας.

Ἄρθρ. 6. Ἡ ἐπιτροπὴ συλλέγει ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἐντολῆς αὐτῆς ἀπάσας τὰς πληροφορίες, ἀς ἤθελε κρίνει ἀναγκαίας.

Ἄρθρ. 7. Πάντοτε, ὡς αἰκίς ἡ ἐπιτροπὴ πράκεται νὰ ἀρχίσῃ ἐξετάσιν τινα, ἡ προσβεία ἢ τὸ προξενεῖον, ὧν ἡ προστασία διαφιλονεικεῖται, ἔχει τὸ δικαίωμα, ἐὰν ἐπιθυμῇ, ν' ἀποστείλῃ ἀντιπρόσωπον, ὅπως παρεμβῆ ἐν τῇ ἐξετάσει.

Ἄρθρ. 8. Οἱ συνετελεσθῆς τῆς ἐξετάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἀναγνωρισθέντες ὡς ἀνήκοντες πραγματικῶς εἰς ξένην ἐθνικότητα, ἐφοδιάζονται δι' ἐντύπου πιστοποιητικοῦ, σκοποῦντος νὰ πιστοποιήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως ταύτης καὶ δεικνύοντος τὴν ἀναγνωρισθεῖσαν ἐθνικότητα αὐτοῦ. Τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα ἰσχύουσιν εἰς ἅπαντα τὰ δικαστήρια καὶ συμβούλια τῆς αὐτοκρατορίας.

Ἄρθρ. 9. Ἐπιτροπὴ, περιβεβλημένη τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν καὶ τὰ αὐτὰ δικαιώματα, συστήθησεται ἐν ἐκάστη πρωτεύουσῃ νομαρχίᾳ. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐξαρτᾶται ἀμέσως ἀπὸ τοῦ νομάρχου, εἰς ὃν θέλει ἀπευθύνει τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς, καὶ ὅστις πάλιν θέλει μεταβιβάζει αὐτὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, ὅπῃ ἀποφασίζει περὶ τοῦ ζητήματος.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

πρός τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν δυνάμεων παρὰ
τῆ Ὑψ. Πύλη περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς
ιδιοκτησίας τῶν ξένων ἐν Τουρκίᾳ.

(1870).

Περιήλθεν εἰς γνῶσιν τῆς Ὑψ. Πύλης, ὅτι, περὶ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, τοῦ χορηγοῦντος τοῖς ξένοις τὸ δικαίωμα τῆς ιδιοκτησίας, ξένοι τινὲς ὑπήκοοι, ἐπιθυμοῦντες νὰ καταστῶσιν αὐτοπροσώπως κάτοχοι ἀκινήτων ἐν Τουρκίᾳ, παρέστησαν ἑαυτοὺς ὡς ὀθωμανοὺς ὑπήκοους, ὅπως λάβωσι τοὺς τῆς ιδιοκτησίας τίτλους ἐπὶ τῷ ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι. Ἐπειδὴ δὲ δυνάμει τοῦ Νόμου τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1284 ἤρθησαν ἐκ μέσου οἱ παλαιοὶ περιορισμοὶ ὡς πρὸς τὰς ιδιοκτησίας διὰ τοὺς ὑπήκοους τῶν δυνάμεων, τοὺς ἐπιδοκιμάσαντας τὸ εἰς τὸν νόμον τοῦτον προσηρητημένον πρωτόκολλον, ἡ Ὑψ. Πύλη, ὅπως ἐκδηλώσῃ πρὸς τὰς δυνάμεις ταύτας τὴν ἐπιθυμίαν ἢν τρέφει περὶ διευκολύνσεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ περὶ ἀποσοθέσεως πασῶν τῶν δυσκολιῶν, ὅσαι ἤθελον τυχερὸν προκύβει ἐν ταῖς περὶ ἀκινήτων συμφωνίαις ἐκ τῶν ἐπὶ τοῖς μνημονευθεῖσιν ὄροις ληφθέντων τίτλων, διέταξε τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Ἐβρακίου νὰ ἀνταλλάσῃ, τυχούσης περιστάσεως, τίτλους τοιαύτης φύσεως μετὰ νέων τίτλων, δεικνύντων τὴν γνησίαν ἐθνικότητα τῶν κατόχων. Παρακαλῶν ὑμᾶς νὰ γνωστοποιήσῃτε τὴν ἀπόφασιν ταύτην εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ὑμῶν ὑπήκοους, δράττομαι τῆς περιστάσεως ὅπως ἐκδηλώσω ὑμῖν, κύριε . . . , τὰ ἀσθένεμα τῆς ἀκραφίονος πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς μου.

ΔΙΑΣΦΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

πρὸς τὸν τὰξιν ἐντύπων πινάκων ταπίων.

(15 Σεπτέμβριον 1276.)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Οἱ περὶ βασιλικῶν γαιῶν θεμελιώδεις θεσμοὶ ἐξετέθησαν ἐν τῷ περὶ Γαιῶν Αὐτοκρατορικῶ νόμῳ, τῷ δημοσιευθέντι κατὰ τὰς ἀρχὰς Ζηλχιλδζὲ τοῦ ἔτους 1274, τὰ δὲ καθήκοντα καὶ αἱ ἐνέργειαι τῶν ἀρμοδίων ἐκτελεστικῶν ἀρχῶν διεγράψαν καὶ ἀνεπύχθησαν ἐν τῷ ἀπανταχοῦ πεμφθέντι περὶ Ταπίων Κανονισμῷ, τῷ ἐκτυπωθέντι ἐν ἔτει 1275 κατὰ μὴνα Δεκεμβρίου-ἄχρι' ἀμφοτέρων τούτων αἱ διατάξεις ἔσονται καὶ τοῦ λοιποῦ ἐν πλήρει ἰσχύϊ. Ἄλλ' ἐπειδὴ, συνεπείᾳ τοῦ ληφθέντος νέου μέτρου περὶ τακτοποιήσεως καὶ διαρρυθμίσεως τῶν ἀφορόντων τὴν σύνταξιν καὶ ἐκδοσῶν τῶν ταπίων, ἀπέβη μὲν ἀναγκαῖα ἢ συμπλήρωσις καὶ διευκρίνισις τῶν ἐν τῷ ῥηθέντι κανονισμῷ περιεχομένων, ἀντὶ δὲ τῶν προσωρινῶν, τῆ σφραγίδι τοῦ συμβουλίου ἐσφραγισμένων, ἐνδεικτικῶν, μετὰ τοῦ 21 ἄρθρου τούτου πρὸς τοὺς τῶν γαιῶν κατόχους ἐκδοτέων χριστῶ ἐλθούσι τὰ παρὰ τοῦ δαψιλοῦς ἀρχειοφυλακείου πεμπτέα ταπία, οὗτοι ἐνεκα ἐγένοντο καὶ ἐξεδόθησαν αἱ παροῦσαι ἐπεξηγητικαὶ διατάξεις πρὸς διασάφισιν τῶν πρακτέων περὶ τῶν ῥηθέντων ἐντύπων ἐνδεικτικῶν ἐν τῷ μέλλοντι. Ὡς πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε δοθέντα προσωρινὰ ἐνδεικτικά, ἐπ'προσηγηθείσῃ καταβολῇ τοῦ ἀναγκαίου ἐξόδου καὶ τοῦ ἀνταλλάγματος, τούτων δὲ ἀπαιτεῖται ἢ εἰς ἐντύπους πίνακας μεταβολή, θέλουσι δὲ μείνει, μέχρι τῆς ἀφίξεως τῶν τοῦ ἀρχειοφυλακείου ταπίων, παρὰ τοῖς ἔχουσιν αὐτά, ἰσχύοντα ὡς ἄχρι τοῦδε, ὅπως σταλῶσιν εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀμέσως μετὰ τὴν λήψιν τῶν ταπίων.

Ἄρθρ. 1. Τὰ περὶ τῶν ὀ λόγος βιβλία εἰσὶν ἠριθμημένα ἰδίως δι' ἐκάστην Διοίκησιν ἕκαστον δὲ περιέχει διακόσια ἐνδεικτικά, τούτων δὲ πάλιν ἕκαστον πίνακας τρεῖς. Τῶν ἐνδεικτικῶν, συνεβραμμένων κατὰ σειρὰν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀριθμοῦ μέχρι τοῦ διακοσιοστοῦ, γίνεται ἐν δέοντι χρῆ-

σις πάλιν οὕτω κατὰ σειράν, ὡς ἐφεξῆς ῥηθήσεται· πρὸς σαφῆ δὲ παράστασιν τοῦ τρόπου, καθ' ἣν ἡ χεῖρσις αὐτῆ γενήσεται, εἰς ἐκάστην ὑποδιόκησιν ἐπέμφθησαν ἕξ πίνακες ἐντύποι, περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ὡς ὑποδείγματα, ἠριθμημένοι ἐν ἀρχῇ ἕκαστος. Τῶν ἐκθέσεων, τῶν ἐκ μέρους ἐπαρχίας τινὸς εἰς τὴν ἔδραν τῆς Διοικήσεως, καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον πεμφθησομένων, οὐσῶν καὶ τούτων ἐντύπων, ἐστάλησαν ἐπίσης δείγματα καὶ αὐτῶν, ἀπαράλλακτα συμπληρωμένα, φέροντα δὲ ὡς τ' ἄλλα ἀριθμούς, εἰς τὰς ἔδρας τῶν Διοικήσεων, ἀνά ἐν διὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν, ἀνά ἐν δ' ἐπίσης διὰ πᾶσαν Διοίκησιν· τελευταῖον, ἐπειδὴ ἐν ἐκάστη ἔδρᾳ Διοικήσεως θέλουσιν κρατεῖσθαι συνοπτικὰ βιβλία δι' ἐκάστην ἐπαρχίαν, ἐπέμφθησαν καὶ ἀνά δύο δείγματα τούτων.

Ἄρθρ. 2. Ἐν περιπτώσει ἐκποιήσεως, μεταβιβάσεως ἢ παραχωρήσεως γαιῶν, εἴτε προκειμένου νὰ δοθῆ ἔγγραφος τίτλος εἰς τὸν μὴ ἔχοντα τοιοῦτον, εἴτε προκειμένης ἀλλαγῆς τίτλων παλαιῶν, ἐνὶ λόγῳ, ὡς ἐν τοῖς δείγμασι καταφαίνεται, καὶ ἐν τοῖς τρισὶν ἐνδεικτικοῖς πίναξι παρά τῆ λέξει *Διοικήσις* γραφήσεται τὸ ὄνομα ταύτης, παρὰ δὲ τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐστὶν ἐκτετυπωμένη ἡ λέξις *Ἐπαρχία*, τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχίας, ὅπου κεῖνται αἱ γαῖαι· ἂν αὐταῖ ὡσιν ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς κώμην, παρὰ τῆ λέξει *κώμη* σημειωθήσεται ἔξω τῆς κώμης εἰς τὴν θέσιν δείνα (τὸ ὄνομα τῆς θέσεως ἐν ἣ κεῖνται)· ἂν δὲ ὡσιν ἐντός τῶν ὁρίων χωρίου τινός, παρὰ τῆ λέξει *χωρίον*, τοῦ χωρίου τὸ ὄνομα. Ἀκολούθως, πλησίον τῶν λέξεων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰς θέσεις τὰς περὶ τῶν ὁρίων, σημειωθήσονται τὰ νῦν ἀληθῆ τῶν ἐν λόγῳ γαιῶν ὄρια. Ἐπειτα, ἐν τῇ θέσει τῶν στρεμμάτων, ὡς ὑποδεικνύεται ἐν τοῖς ῥηθείσι δείγμασι, γραφήσεται τὸ ποσὸν τῶν στρεμμάτων τῶν γαιῶν. Ἄλλ' εἰς τὰ μέρη ἔνθα, πρὸς ὁρισμὸν τοῦ ἐμβαδοῦ τῶν γαιῶν, μεταχειρίζονται ἀντὶ στρεμμάτων τὸ ποσὸν τῶν σπόρων, οὐ ἐκεῖναι εἰσὶ χωρητικαὶ, ἡ μὲν θέσις, ὅπου ἔπρεπε νὰ γραφῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρεμμάτων, ἀφίεται κενή, εἰς δὲ τὴν θέσιν τοῦ σπόρου πρέπει νὰ γράφηται πόσου σπόρου χωρητικαὶ εἰσὶν αἱ γαῖαι. Μετὰ τοῦτο πληρωθήσεται ἡ θέσις ἢ περὶ τοῦ εἶδους τῆς γῆς, ἥτοι, ἂν αἱ γαῖαι ὡσιν ἀγροὶ, ὡς ἐν τοῖς ὑπ' ἀρ. 3 καὶ 6 ὑποδείγμασι, παρὰ τῆ λέξει *ἀποδεκατοῦμενα* γραφήσεται *ἀγροὶ*, ἂν δὲ ὡσιν *χλοηφόροι*, κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 5 ὑπόδειγμα, γραφήσεται *χλοηφόροι*· ἂν δὲ ὡσιν *ἀμπελοὶ*, *κῆποι*, ἔλη ἀντὶ ἀγρῶν καὶ τόπων *χλοερῶν*, γραφήσεται *ἀμπελοὶ* ἢ *κῆποι* κλπ. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν πρόκειται περὶ τόπων τσιφτλικίων, *δασῶν*, *μυλοτόπων*, *ἀλωνοτόπων*, *ποιμνιοστασιῶν*, *ἀχυρώνων*, καὶ ἄλλων τοιούτων, δι' ἃ ἀντὶ δεκάτης πληρῶνται ὀρισμένον τι ποσὸν κατ' ἀποκοπὴν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, καθὼς δηλοῦται ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 2 ὑποδείγματι, παρὰ τῷ ὄρῳ ὡς *ἀποδεκατοῦμενα* σημειωθήσεται ἐκεῖνο ἐκ τῶν ῥηθέντων εἰδῶν, εἰς ἃ ἀνήκουσιν αἱ γαῖαι, ὀρισθήσεται δὲ καὶ τὸ ἀντὶ τῆς δεκάτης ποσόν. Ἄν πρόκειται

θέρετρα, *χειμάδια*, ἢ *βοσκαί*, καθὰ δηλοῦται ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 4 ὑποδείγματι, γραφήσονται παρὰ τῆ λέξει *φορολογούμενα*, *παρατεθήσεται* δ' ἐπίσης καὶ τὸ τοῦ φόρου ποσόν. Ἄν δὲ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος εἶδη γαιῶν ὡσιν παραρτήματα τσιφτλικίου, τότε, ὅπου ἐμφαίνονται ἢ ἐκ τοῦ τσιφτλικίου ἐξάρτησις αὐτῶν, εἰς ἕκαστον περὶ αὐτῶν ἐνδεικτικόν, κατὰ τὸ ἀνωτέρω διαληφθὲν ὑπ' ἀρ. 3 ὑπόδειγμα, θέλει γραφῆ εἰς τὴν ἀντικρὴ μικρὰν θέσιν *ὑπαγόμενα εἰς τὸ τσιφτλικίον* δείνα. Ἐν δὲ τῷ ἐνδεικτικῷ τῷ ἐκδιδομένῳ διὰ τὰ γήπεδα τῶν κυρίων οἰκοδομημάτων τοῦ τσιφτλικίου, καθὰ ἐκτίθεται ἐν τῷ ὑποδείγματι ὑπ' ἀρ. 2, παρὰ τῷ ὄρῳ ὡς *ἀποδεκατοῦμενα*, σημειωθήσεται *γήπεδον τοῦ τσιφτλικίου*, ἀκολούθως, εἰς τὴν ῥηθεῖσαν μικρὰν θέσιν, γραφήσεται τὸ ὄνομα τοῦ τσιφτλικίου αὐτοῦ· ἔπειτα πληρωθήσεται ἡ θέσις τοῦ λόγου τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐγγράφου· τουτέστιν ἂν ὑπάρχῃ παλαιὸν ἔγγραφον, τεθήσεται ὁ ὅρος, ὡς σημειοῦται ἐν τῷ ῥηθέντι ὑπ' ἀρ. 1 δείγματι, *κατ' ἀνταλλαγὴν*, ἐν τῇ περὶ τοῦ λόγου τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐγγράφου θέσει· ἂν ἀπωλέσθῃ τὸ ἔγγραφον, γραφήσεται, ὡς σημειοῦται ἐν τοῖς ὑπ' ἀρ. 2 καὶ 5 ὑποδείγμασι, ἢ φράσις *ἔνεκα ἀπωλείας τοῦ ἐγγράφου*, ἂν δὲ ὡσιν γνωστὰ τοῦ ἀπολεσθέντος ἐγγράφου ἡ χρονολογία καὶ ὁ ἀριθμὸς, παρὰ τῆ φράσει *ἔνεκα ἀπωλείας τοῦ ἐγγράφου* γραφήσονται ἀμφότερα. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν, διὰ κατοχῆς ἀδιαφιλονικήτου ὑπὲρ τὰ δέκα ἔτη, ἐκτήθη τὸ τῆς νομῆς δικαίωμα καὶ ὑφίσταται μὲν αὕτη πραγματικῶς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἔγγραφον περὶ αὐτῆς, ἐν τῇ περὶ τοῦ λόγου τῆς τοῦ ἐγγράφου παροχῆς θέσει, ὡς σημειοῦται εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 6 ὑπόδειγμα, γραφήσεται τὸ τε γεγονός καὶ ἡ φράσις *ἐξ ἐπ' ἀρχῆς*, ἐν δὲ τῇ θέσει τῆς κατ' ἐκτίμησιν ἀξίας, ἢ ἐκτιμηθεῖσα ἀξία τῶν γαιῶν, καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ συνήθους ἐξόδου, τὸ ληφθὲν ἐξόδον, καθ' ὑπολογισμὸν πρὸς πέντε τοῖς ἑκατόν. Ὡς πρὸς τὰς νεκρὰς γαίας, δι' ἃς ἐκδίδεται ἔγγραφον δωρεᾶν, σημειωθήσεται ἐν τῇ ῥηθείσῃ θέσει περὶ τοῦ λόγου τῆς παροχῆς τοῦ ἐγγράφου ὁ ὅρος πρὸς *καλλιέργειαν*. Τελευταίον, παντὸς ἐσομένου κατόχου οἰωνόηποτε γαιῶν τεθήσεται τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον, ὡς καὶ τὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλησίον τῆς δι' αὐτὸν ὀρισμένης θέσεως.

Ἄρθρ. 3. Προκειμένης ἐκποιήσεως τόπου τινός ἐκ τῶν συμπεριλαμβανομένων ὑπὸ τὴν κλῆσιν *γαῖαι*, πρῶτον πληρῶνται αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 διαληφθεῖσαι θέσεις, κατὰ τὴν χρειαὴν ἔπειτα, ὡς δηλοῦται ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 1 ὑποδείγματι, παρὰ τῆ λέξει *ἐκποιήσις* γράφονται τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ τε ἐκποιούντος καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τρίτον, ἐν τῇ περὶ τιμῆματος θέσει, τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων, ἀντὶ οὗ ἐπωλήθησαν αἱ γαῖαι. Ὑπολογιζόμενον δὲ πρὸς πέντε τοῖς ἑκατόν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου, γραφήσεται καὶ τὸ ἐξόδον τῆς ἐκποιήσεως εἰς τὴν θέσιν τοῦ συνήθους ἐξόδου. Ἄν αἱ γαῖαι ἐξεπωλήθησαν δωρεᾶν, ἢ ἐκτιμηθεῖσα ἀξία αὐτῶν

σημειωθείται εἰς τὴν θέσιν τῆς κατ' ἐκτίμησιν ἀξίας, ἐπὶ ταύτης δὲ, καθ' ὑπολογισμόν πρὸς πέντε τοῖς ἑκατόν, τὸ ἔξοδον τῆς ἐκποιήσεως γκαφῆσεται ὡσαύτως εἰς τὴν θέσιν τοῦ συνήθους ἐξόδου. Ἄν τέλος ἐγένετο ἀντάλλαγμα πρὸς ἄλλας γαίας, πάλιν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα, ἐκ τοῦ ὅλου τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας ἀμφοτέρων τῶν γαιῶν τὸ ἥμισυ σημειωθείσεται εἰς τὴν θέσιν τῆς κατ' ἐκτίμησιν ἀξίας, τὸ δὲ ληφθῆσόμενον ἔξοδον πέντε τοῖς ἑκατόν ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τούτου, εἰς τὴν θέσιν τοῦ συνήθους ἐξόδου.

Ἄρθρ. 4. Ἐπὶ μεταβιβάσεως γαιῶν, ὡσαύτως, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 διατυπωμένων, πρῶτον, ἂν αἱ γαῖαι περιῆλθον ἐκ πατρὸς, γραφῆσεται ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ θέσει, κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 2 ὑπόδειγμα, περιελθεῖν ἐκ τοῦ θανόντος αὐτοῦ πατρὸς δεῖνος. Ἄν περιῆλθον ἐκ μητρὸς, περιελθεῖν ἐκ τῆς θανούσης μητρὸς δεῖνος. Ἄν ἐκ παιδῶν, ἐκ τοῦ θανόντος υἱοῦ δεῖνος, ἢ ἐκ τῆς θανούσης θυγατρὸς δεῖνος. Ὁποσδήποτε ἂν ᾖ, γίνεται μείνα καὶ τῆς χρονολογίας τοῦ συμβάντος θανάτου. Δεύτερον, ἐν τῇ θέσει τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας γράφεται ἡ ἐκτιμηθεῖσα τῶν γαιῶν ἀξία, ἐν δὲ τῇ θέσει τοῦ συνήθους ἐξόδου, τὸ ἔξοδον αὐτῶν, ὑπολογιζόμενον πρὸς πέντε τοῖς ἑκατόν.

Ἄρθρ. 5. Ἐπὶ ἐκποιήσεως γαιῶν, μὴ μὴ μεταβιβασθεισῶν εἰς τὸν δικαιοῦχον, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 10 τοῦ περὶ Ταπίων Κανονισμοῦ, ἀφ' οὗ γραφῆ, ἐν τῇ θέσει τοῦ ἀνταλλάγματος τῆς ἐκποιήσεως, τὸ ἀντάλλαγμα τούτου, καὶ ἐν τῇ τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας πάλιν αὐτὸ τὸ ἀντάλλαγμα, τὸ ὅλον τοῦ ἐξόδου, τοῦ ληφθῆσόμενου πρὸς πέντε τοῖς ἑκατόν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἀνταλλαγμάτων, σημειωθείσεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ συνήθους ἐξόδου. Ἄν δ' αἱ μὴ μὴ μεταβιβασθεισαὶ γαῖαι ἐκποιηθῶσι δωρεάν, ἢ κατ' ἐκτίμησιν αὐτῶν ἀξία σημειούται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας, τὰ δ' ἀναλόγως πρὸς ταύτην ληφθῆσόμενα ἔξοδα μεταβιβάσεως καὶ ἐκποιήσεως τίθενται συλλήθην εἰς τὴν θέσιν τοῦ συνήθους ἐξόδου.

Ἄρθρ. 6. Καὶ εἰς τὰ δοθησόμενα τοῖς ἔχουσι δικαίωμα ταπίου ἔνδεικτικὰ, ἐπίσης, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 διατασσόμενων, γράφεται, συμφώνως πρὸς τὸ ὑπ' ἀρ. 3 ὑπόδειγμα, πλησίον τῆς ἐκτετυπωμένης φράσεως δικαίωμα ταπίου, τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθανόντος, ἢ χρονολογία τοῦ θανάτου αὐτοῦ, καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν σχέσις τοῦ ἔχοντος τὸ τοῦ ταπίου δικαίωμα. Ἀκολούθως, τὸ ὡς ἀντάλλαγμα τοῦ ταπίου ὑπὸ ἀμερολήπτων πραγματογνωμόνων ὁρισθῆν ποσὸν σημειούται πλησίον τῆς ἐντύπου φράσεως ἀνάλογον ἀντάλλαγμα.

Ἄρθρ. 7. Εἰς τὰ ἔνδεικτικὰ, τὰ ἐκδοθησόμενα διὰ γαίας, ὧν ἡ κατοχὴ περιῆλθεν ἄνευ τίνος περιορισμοῦ εἰς τὸ δημόσιον, παραχωρητέας δ' ἐπὶ δημοπρασίας, γράφεται, ὡς ἐν τοῖς ὑπ' ἀρ. 4 καὶ 5 ὑποδείγμασι, πλησίον τῆς φράσεως περιελθεῖν ὅπως τῷ δημοσίῳ, τίνος ἕνεκεν ἐλάβε

τὴν κατοχὴν αὐτῶν τὸ δημόσιον, ἥτοι, ὅτι δὲν ὑπάρχει τις δικαίωμα ταπίου ἔχον ἐπ' αὐτῶν, ἢ ὅτι οἱ ὑπάρχοντες παρητήθησαν τοῦ δικαίωματος τούτου· εἰς δὲ τὴν θέσιν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, τὸ ἐπὶ δημοπρασίας ἐπιτευχθῆν ἀντάλλαγμα. Προκειμένου δὲ περὶ γαιῶν κρύφα κατεχομένων ἢ ἐκκεχρησμένων, γενήσεται ἀπαρράλλτως ἡ αὐτὴ ἐνέργεια.

Ἄρθρ. 8. Ἀφ' οὗ, ἐκτελεσθέντων ἀπάντων τῶν ἀνωτέρω διατυπωθέντων, συμπληρωθῶσιν ὡς εἶδομεν καὶ οἱ τρεῖς πίνακες τοῦ ἔνδεικτικοῦ ἐγγράφου, εἰς μὲν τὸν πρῶτον κενὸν τόπον μεταξὺ τῶν κάτωθεν τοῦ πίνακος γραμμῶν γράφεται πάλιν, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα, τὸ εἶδος τῶν ἐν λόγῳ γαιῶν, εἰς δὲ τὸν δεύτερον, τὸ τοῦ κατόχου καὶ τὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὄνομα, πρὸς δὲ πληροῦται καὶ ὁ διὰ τὴν χρονολογίαν τόπος· ἔπειτα, ἐν μὲν ταῖς ὑπαγομέναις εἰς Διοικήσιν τινα ἐπαρχίας, πλησίον τῆς ἐκτετυπωμένης λέξεως ὑποδιοικητῆς ἢ ἔφορος, τίθεται ἡ λέξις ἐπαρχίας· ἐν δὲ ταῖς ἑδραῖς Διοικήσεως, ἢ λέξις οἰκονομικός. Ἄν αἱ γαῖαι κατέχωνται κοινῇ, ἐν τῷ πρῶτῳ κενῷ τόπῳ ἐκδηλοῦται καὶ τὸ ποσὸν τῶν μερίδων.

Ἄρθρ. 9. Μετὰ τὴν γραφὴν ὅλων τῶν ἀνωτέρω, ὁ δεξιὸς τοῦ ἔνδεικτικοῦ πίναξ, ἥτοι ὁ ἐφ' οὗ ἐπιγράφεται βιβλίον αὐτοκρατορικῶν, ἐκκοπιεῖ, ἐν μὲν ταῖς ἐξηρητημέναις ἐπαρχίαις, σφραγίζεται ὑπὸ τοῦ ἀρχιδικαστοῦ, τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ ταμίου καὶ τοῦ γραμματέως, ἐν δὲ ταῖς ἑδραῖς Διοικήσεως, ἐπίσης ὑπὸ τοῦ ἀρχιδικαστοῦ, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, τοῦ ταμίου καὶ τοῦ γραμματέως, καὶ ἀκολούθως δίδεται πρὸς τὸν ἐσόμενον τῶν γαιῶν κάτοχον. Ἐπειτα δὲ, σφραγισθεὶς ἐπίσης καὶ ὁ δεύτερος πίναξ τοῦ ἔνδεικτικοῦ, καὶ χρονολογηθεὶς, ἐκκόπεται καὶ οὗτος ἐκ τοῦ ἐν τοῖς ὑποδείγμασι σημειωμένου μέρους, καὶ, ἂν μὲν ὑπάρχῃ παλαιῶν ἐγγράφων τῶν γαιῶν, συρράπτεται μετ' αὐτοῦ, ἂν δὲν ὑπάρχῃ, φυλάττεται ἰδίᾳ.

Ἄρθρ. 10. Ἐν ἐκάστῃ ἐπαρχίᾳ ὅσοι ἂν συμποσθῶσιν ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἔνδεικτικοὶ πίνακες, μετὰ τῶν παλαιῶν ἐγγράφων μετ' ὧν εἶναι συρράπτεται, συμπληρωθῆσονται ἅπαντες κατὰ τὸ ὑπόδειγμα ἐπαρχιακῆς ἐκθέσεως ὑπ' ἀρ. 7, καὶ ἐπισυναπτόμενοι εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου σφραγισθῆσόμενῃ ἐπαρχιακῇ ἐκθεσὶν πεμφθήσονται εἰς τὴν ἑδρὰν τῆς Διοικήσεως, εἰς τὴν ἢ ἐπαρχία ὑπόκειται.

Ἄρθρ. 11. Ἐκκοπόντων, ὡς ἀνωτέρω, δύο πινάκων ἐκ τοῦ ἔνδεικτικοῦ ἐντύπου, ὁ τρίτος μένει εἰς τὸ στέλεχος, φυλάττεται δὲ κατὰ χώραν ὅπως ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἐν δέοντι· καθόσον δὲ συμπληρωταὶ ἕκαστον φύλλον, σφραγίζεται ἐπίσης καὶ τὸ στέλεχος μετὰ τῶν λοιπῶν. Διὰ τὴν φύλαξιν τῶν στελεχῶν εὐθύνονται ὅ τινος ὑποδιοικητῆς τῆς ἐπαρχίας καὶ ὁ γραμματεὺς, τῆς αὐτῆς ἀπαρράλλτως τηρουμένης τάξεως καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἔνθα ἢ ἑδρὰ τῆς Διοικήσεως.

"Αρθρ. 12. Ἐν ἐκάστη ἔδρῃ Διοικήσεως κρατοῦνται συνοπτικὰ βιβλία διὰ τὰς ὑπαγομένας ἐπαρχίας. Τὰ βιβλία ταῦτα εἶναι ἐπίσης ἔντυπα, σημειοῦται δ' ἐν αὐτοῖς περίληψις τῶν ἐνδεικτικῶν, κατὰ τὰ ὑπ' ἀρ. 8 καὶ 9 ὑποδείγματα. Τουτέστι Α'. Γράφεται ἄνωθεν, ἐν τῷ οἰκείῳ χωρίῳ, τὸ ὄνομα τῆς ἐπαρχίας, ἔπειτα κάτωθεν τοῦ χωρίου, τὸ ὄνομα τούτου. "Αν αἱ γαῖαι δὲν κῆνται ἐντὸς χωρίου, ἀλλ' ἐξήρτηνται ἐκ κώμης, τότε εἰς τὴν κάτωθεν τῆς λέξεως κώμη θέσιν γραφῆσεται τὸ τῆς κώμης ὄνομα. Γραφέντος τοῦ ὀνόματος χωρίου τινὸς ἐν τινι θέσει, ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ γραφῆ ἐκ δευτέρου τοῦ αὐτοῦ χωρίου τὸ ὄνομα εἰς τὴν κάτωθεν συνηγομένην θέσιν, δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἢ αὐτὴ γραφῆ τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ τίθεται στοιχεῖον τοῦ ἀλφαριθμοῦ, δηλωτικὸν αὐτῆς. Β'.) Σημειοῦται τὸ εἶδος τῶν γαιῶν. Γ'.) Τὸ ποσὸν τῶν γαιῶν, ἂν ὠρίσθῃ ἐν τῷ ἐνδεικτικῷ πίνακι διὰ στρεμμάτων, γράφεται ἐν τῇ κενῇ θέσει τῇ κάτωθεν τῆς θέσεως τῶν στρεμμάτων, ἂν δὲ ὠρίσθῃ καθ' ὑπολογισμὸν τοῦ σπόρου, εἰς τὴν κενὴν θέσιν τὴν κάτωθεν τῆς θέσεως τοῦ σπόρου. Δ'.) Τὸ ὄνομα τοῦ ἐσομένου κατόχου τῶν γαιῶν σημειωθήσεται εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ἐνδεικτικὸν τακτικὸς ἀριθμὸς, κάτωθεν τῆς ἐπὶ τούτῳ θέσεως, ὁ δὲ τακτικὸς ἀριθμὸς τοῦ βιβλίου, ἐξ οὗ ἀπεκόπη τὸ ἐνδεικτικὸν, κάτωθεν τῆς θέσεως, ἐν ἧ γέγραπται ὁ ἀριθμὸς τοῦ βιβλίου. Ε'.) Τὰ ἐν τῷ ἐνδεικτικῷ πίνακι τέλη τοῦ ἐγγράφου τίτλου, ἧτοι τὸ ἕνεκα τοῦ ταπίου καταβληθὲν ποσὸν καὶ ἡ τοῦ χάρτου ἀξία γράφονται συγκεφαλαιούμενα ἐν τῇ θέσει τῇ κάτωθεν τῆς θέσεως τῶν προσόδων τῶν δὲ ἐν τῇ θέσει τῶν προσόδων ἀριθμῶν, ἂν ἄντε λαμβανόμενων, τὸ ἄθροισμα τίθεται εἰς τὴν παρακειμένην ἐπὶ τούτῳ θέσιν. Ἐν τῇ ἀρχῇ δὲ τοῦ μνηδὸς, εἰς ὑποικανδήποτε θέσιν ἤθελε συμπέσει, ἐκεῖ συγκεφαλαιοῦνται ἅπαντα τὰ κατὰ μέρος ἄθροίσματα, σημειουμένου ἐν τῇ παρακειμένῃ θέσει τοῦ ταμειακοῦ πίνακος, τοῦ Ῥωμαϊκοῦ μνηδὸς, εἰς οὗ τὸν ταμειακὸν πίνακα εἰσὶν ἐγγραπτά. ΣΤ'.) Σημειοῦται προσέτι ἡ χρονολογία τῆς πρὸς τὸ διαψιλὲς ἀρχαιοφυλακεῖον ἀποστολῆς τῶν ἐνδεικτικῶν εἰς τὴν κάτωθεν θέσιν. Εἰς τὴν θέσιν τῶν παρατηρήσεων τῶν συνοπτικῶν τούτων βιβλίων γράφεται ἡ γενομένη ἐκποίησις ἢ μεταβίβασις καὶ ἄλλα τινὰ, ὡς καὶ τὸ ἂν αἱ γαῖαι ἐξήρτηνται ἐκ τοιφλικίου κτλ.

"Αρθρ. 43. Μετὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω ἐν τῷ συνοπτικῷ βιβλίῳ καταχώρισιν τῶν τε ἐκ τῶν ὑπαγομένων ἐπαρχιῶν πεμφθέντων πινάκων, καὶ τῶν ἐκδοθέντων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἔνθα ἡ ἔδρα τῆς Διοικήσεως, συντάσσεται, κατὰ τὸ διοικητικῆς ἐκθέσεως ὑπόδειγμα ὑπ' ἀρ. 10, ἔκθεσις διοικητικῆ, τεθεῖσαι δὲ ἐντὸς φακέλλου αἱ ἐκ τῶν ὑπαγομένων ἐπαρχιῶν ἀρχιεῖσαι ἐκθέσεις καὶ τὰ ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Διοικήσεως συγκεντρωθέντα ἐνδεικτικά, ἐπισυνάπτονται ἅπαντα εἰς τὴν ῥηθείσαν ἔκθεσιν, καὶ πέμπονται διὰ τοῦ ταχυδρομίου κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἀρχαιοφυλακεῖον. Ἄνωθεν τοῦ φακέλλου,

τοῦ ἐγκλείοντος ὅλα ταῦτα, ἐπιγράφεται "Ἐκθεσις περὶ γαιῶν, εἰς τὸ μέσον. Πρὸς τὴν ἔξοχον Γερικὴν Διεθνοῦσιν τοῦ ἀρχαιοφυλακεῖου, κάτωθεν δὲ σημειοῦται ὑπὸ τίνος ἐπαρχίας καὶ Διοικήσεως πέμπεται.

"Αρθρ. 14. Ἄμα ἔλθωσιν εἰς τὴν ἔδραν τῆς Διοικήσεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοφυλακεῖου συνταχθέντα καὶ πεμφθέντα ταπία, σημειοῦται ἀνευ ἀναβολῆς ἡ χρονολογία τῆς ἀφίξεως αὐτῶν ἐν τῷ συνοπτικῷ βιβλίῳ, εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ θέσιν· καὶ τὰ μὲν ἐκ τούτων ἀνήκοντα εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ διευθυνομένην ἐπαρχίαν ἐγχειρίζονται πρὸς οὓς δεῖ, λαμβανόμενα παρ' αὐτῶν τῶν ἐνδεικτικῶν, ἅτινα ἦσαν δεδομένα προσωρινῶς, τὰ δὲ ἀνήκοντα εἰς τὰς ὑπαγομένas ἐπαρχίας, πέμπονται ταχέως εἰς τὸν πρὸς ἄν ὄρον, ἔνθα ἐπίσης ἐγχειρίζονται τοῖς δικαιοῦχοις, παρ' ὧν λαμβάνονται τὰ ἐνδεικτικά. Τὰ δ' ἐνδεικτικά ταῦτα, ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν πεμπόμενα οὕτως εἰς τὴν ἔδραν τῆς Διοικήσεως, στέλλονται ἀκολούθως, μετὰ τῶν αὐτόθι συνεσωρευμένων, ἅπαντα εἰς τὸ διαψιλὲς ἀρχαιοφυλακεῖον.

ΟΔΗΓΙΑΙ

περὶ τῶν ἀφορωσῶν τὰ Ταπία ἐργασίῶν.

Ἄρθρ. 1. Μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς τῶν γαιῶν καταγραφῆς, ἐν ἐκάστῃ τῶν Διοικήσεων (τῶν εἰς τὰς Γ. Διοικήσεις ὑπαγομένων) ἔσται διωρισμένος εἰς ἐπὶ τῶν γαιῶν ὑπάλληλος, ἔχων παρ' ἑαυτῷ δύο, ἢ καὶ τρεῖς γραμματεῖς, κατὰ τὴν χρεῖαν· εἰς ἐκάστην δὲ τῶν ἐπαρχιῶν, ἐξ ὧν συγκροτοῦνται αἱ Διοικήσεις, θέλει παραμείνει εἰς ἐπὶ τῶν ταπιῶν γραμματεὺς. Ἀπάντων τούτων κέντρον ἔσται, ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Γ. Διοικήσεως ἐδρεύων, εἰς ὑπάλληλος, φέρων τὸν τίτλον Δ. εὐθυρῆς τοῦ δαψιλοῦς ἀρχιεπιφυλακείου, καὶ εἰς ὑποδιευθυντής, καὶ παρὰ τῷ διευθυντῇ σχηματισθῆσεται γραφεῖον ἐξ ἑπτὰ γραμματέων, ἐκάστου αὐτῶν εἰς τὰς ὑποθέσεις μιᾶς Διοικήσεως ἀσχοληθησομένου. Καὶ οἱ μὲν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις γραμματεῖς ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐδραῖς τῶν Διοικήσεων ἐπὶ τῶν γαιῶν ὑπάλληλους, οὗτοι δὲ πάλιν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ταπιῶν Διεύθυνσιν, τὴν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Γεν. Διοικήσεως. Ἀπέναντι δὲ τῆς ἐξῆχου ἐφορείας τοῦ δαψιλοῦς ἀρχιεπιφυλακείου ἀποκλειστικῶς ὑπεύθυνος ἔσται ἡ Διεύθυνσις.

Ἄρθρ. 2. Ὡς αἱ περὶ γαιῶν διατάξεις, καταχωρηθεῖσαι ἐν τῷ δημοσιευθέντι τὴν 7 Ῥαμαζῶν 1274 Αὐτοκρατορικῷ νόμῳ, εἰσὶν ἐν πλήρει ἰσχύϊ, οὕτω καὶ ἡ τῶν ἀρμοδίων γραφῶν ἐνέργεια καὶ ἡ περὶ τὴν ἐγγραφήν τάξις ἔσονται σύμφωνοι πρὸς τὸν κανονισμὸν καὶ τὰς διασαφήσεις, τὴν μὲν, ὑπὸ χρονολογίαν 8 Δεμαζιούλ-ἀχίρ 275 ἐκδοθέντα, τὰς δὲ, τῇ 15 Σιαβῶν 276. Ἐν τούτοις, ἕνεκα τῆς νέας περὶ νομαρχιῶν (βιλαγετιῶν) βεσμοσεσίας, ἀπαιτεῖται ἀνάπτυξις τις ἐπὶ τινῶν ἀντικειμένων, ὅποια εἶναι τὰ ἐξῆς· Τῶν γαιῶν, δι' ἃς ἐκδοθήσονται καὶ εἶναι ἐκδοτέα Ταπία, διαιρουμένων εἰς διαφόρους τάξεις, τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν ἀφορῶσιν οἱ περὶ ἐμποίσεως καὶ μεταβιβάσεως τίτλοι, καὶ αἱ δέουσαι ἐνέργειαι ἐπὶ τῶν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου περιελθουσῶν, ἢ τῶν λάθρα κατεχομένων. Ὡς πρὸς ταῦτα, οἱ ἀρμοδίοι ὑπάλληλοι ὀφείλουσιν ἀπαραιτήτως νὰ συναρμολογῶσι δέοντως τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοκρατορικῆς νόμου, τοῦ κανονισμοῦ, τῶν ὁδηγῶν, καὶ τῶν ἐπὶ τούτῳ διαταγμάτων, ἐν οἷς εἴρηνται ἀνεπτυγμένα τὰ ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν ἐπιβάλλόμενα καθήκοντα. Εἰς τὸ δεύτερον εἶδος ἀνάγονται αἱ γαῖαι, ὧν οἱ καὶ

τοχοὶ φέρουσιν ἐγγραφα, κατὰ τὸ παλαιὸν σύστημα, ὑπὸ ἐνοικιαστῶν προσόδων, ἢ εἰσπρακτόρων ἐκδομένα, ἢ ἐγγραφοὶ μὲν οὐδὲν φέρουσιν, ἐκτίσαντο δὲ τὸ τῆς νομῆς δικαίωμα διὰ τῆς ἐπὶ δέκα ἔτη ἀροτριώσεως τῶν κατεχομένων γαιῶν. Ὡς πρὸς τὸ εἶδος τούτου τῶν γαιῶν ὁ αὐτοκρατορικὸς νόμος διατάσσει ὅπως, κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, ἀποδειχθείσης τῆς γνησιότητος τῶν ἐγγράφων, δίδονται ταῦτα ἀντι νέων, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ὅπως, κυρωθέντος τοῦ ὑπάρχοντος δικαίωματος, ἐκδίδονται νέα ταπία ὑπὲρ τῶν κατόχων. Δέον δὲ τοῦτο νὰ πράττηται· ἐν τούτοις, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐγγραφα ἐσφραγισμένα με σφραγίδας ἀγνώστους καὶ πλαστάς, ὡς ὑπὸ ἐνοικιαστῶν καὶ εἰσπρακτόρων ἐσφραγισμένα ἐνιαχοῦ ἐπιδεικνύονται, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ψιλοὶ ἰσχυρισμοὶ περὶ δεκατοῦς νομῆς γαιῶν, θεωροῦνται τίτλοι ἀποχωρῶντες καὶ τυγχάνουσι κυρώσεως, ἐν ᾧ τὰ μὲν ἐγγραφα πρέπει, κατὰ τὴν νόμον καὶ τοὺς κανονισμοὺς, ν' ἀποδεικνύονται ἀληθῆ, τὸ δὲ δικαίωμα τῆς νομῆς νὰ στηρίζηται ἐπὶ τῆς ἐπὶ δέκα ἔτη διαρκοῦς καλλιέργειας, οὐδ' ἀποκτᾷ τις αὐτὸ ἐπὶ γαιῶν, καὶ τοὶ ὑπὲρ δεκαετίαν κατέχων, ἀν οὐδὲως ἐσπείρουν οὐδ' ἐθέρουν ἐν αὐταῖς, ἢ ἀν, ἄπαξ ἢ δις μόνον καλλιέργησας, ἄρσεν αὐτὰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡμελημένας καὶ ἀπαραγωγούς. Ἀπαιτεῖται ἐπομένως νὰ καταβάλληται σύντονος ἐπιμέλεια εἰς τὴν ἐξακριβώσιν τῶν τοιούτων γεγονότων. Τὸ τρίτον εἶδος, ἐξαίρεσις τῶν πρὸς τοὺς μετανάστας παραχωρηθησομένων ἐκ τῶν νεκρῶν γαιῶν, τῶν εἰς τοὺς κατοίκους κώμης τινὸς ἢ χωρίου ἑυλείας χάριν ὀριζομένων, τῶν εἰς τζιφτλίκιον τι συμπεριληφθέντων αὐτοκρατορικῷ διατάγματι, ἢ τῶν ἀποδοθειμένων προσηρτημένων εἰς Βακούφιῶν τι δασῶν, περιλαμβάνει τὰς τῷ Κράτει μὴ ἀναγκαίας γαῖας, δάση καὶ κοινὰ ὄρη, τὰ ὅποια εἶναι ἐκποιητέα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων, μετὰ τὴν δέουσαν ἐξακριβώσιν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἀρθρῷ διατασσόμενα. Προσέτι δὲ, ἐπειδὴ ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι κατὰ τινὰς τόπους τὰ ὄρη τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν γαιῶν διαγράφονται ἐπὶ ἀπλῆ καὶ μονομερεῖ ἐκθέσει, ἐντεῦθεν δὲ γεννῶνται πολλαὶ περιπλοκαὶ, δέον ὅπως γενῆ ἐπιτοπιῶς, κατ' ἑκάστον χωρίον, ἐξέτασις περὶ πασῶν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκάστης Διοικήσεως γαιῶν, ἐκτὸς δ' ἐκεῖνων, περὶ ὧν ἤθελον προσαχθῆ τίτλοι, κατὰ τύπους συντεταγμένοι, καὶ κατ' οὐσίαν ἔγκυροι, αἱ λοιπαὶ νὰ καταγραφῶσι καὶ, καθόσον ὑπάγονται εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην τῶν ἀνωτέρω τριῶν κατηγοριῶν, νὰ ληρθῶσι περὶ αὐτῶν τὰ κατάλληλα καὶ νόμιμα μέτρα.

Ἄρθρ. 3. Περὶ τῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἀρθρου, ἐκποιητέων δασῶν (τῶν ἐπὶ νεκρῶν γαιῶν κειμένων), καὶ περὶ τῶν παραχωρητέων γαιῶν, τῶν ὑπ' οὐδενὸς μὲν κατεχομένων, μὴ περιλαμβανομένων δὲ εἰς τὰς τῶν χωρίων βουκάς, εἰδοποιεῖται τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ἐπαρχίας, ἐν τῇ περιφέρειᾳ τῆς ἧποίας κείνται, καὶ ἀφ' οὗ ἐξα-

κριθῶθῃ ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος γαῖαι καὶ τὰ δάση εἶναι ἐξ ἐκείνων, ἃ, ὡς ἀνωτέρω, ὠρίσθησαν ὡς παραχωρητέα, τότε διαιροῦνται κατ' εἶδη, τάσσονται δὲ καὶ τιμήματα αὐτῶν, πρὸς τὴν ζήτησιν, τὴν θέσιν καὶ τὴν χρησιμότητα ἐκάστου ἀνάλογα. Ἐπειτα, ἡ προκειμένη ἐκποίησης ἀγγέλλεται πρὸς τοὺς ἐπιδαεῖς ὄντας καὶ θέλοντας ν' ἀγοράσωσι τὰ κτήματα ταῦτα, ἅτινα ἀκολουθῶς, τμηματικῶς καὶ κατὰ στρέμματα, ἐκπλειστηριάζονται ἐν τῷ ἐπαρχιακῷ συμβουλίῳ, καὶ παραχωροῦνται εἰς τὸν πλειοδοτήσαντα. Δι' ἑκάστον δὲ στρέμμα τῶν τοιούτων γαιῶν καὶ δασῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς θέσεως καὶ τῆς ζήτησεως, ὀρίζεται ἀντὶ δεκάτης ἰδίως ἡ παροχὴ δέκα ἢ εἴκοσι παράδων κατ' ἔτος, ἐγγραφομένου τοῦ πληρωτέου ποσοῦ εἰς τὸν ἐκδοθησόμενον τίτλον. Ἐν τούτοις, μολονότι, ἐπιτροπομένης τῆς εἰς ἀγροὺς μεταποιήσεως τόπων τινῶν, ἐνθα ἐπιπολάζουσι μὲν θάμνοι καὶ πρίτοι, ἀλλ' οἷτινες καὶ κατάλληλοι νὰ γενῶσι δάση καὶ περιττοὶ εἶναι, ἐκδίδονται δι' αὐτοὺς ταπία. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὰ πλεῖστα μέρη, ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι δάση, καὶ εἰς πεδιάδας τινάς, ἐνθα ἡ ἀνάγκη τούτων εἶναι μᾶλλον ἐπείγουσα, πρέπει οἱ θαμνώδεις τόποι νὰ μεταβάλλωνται εἰς δάση, τούτου ἕνεκα δὲν θέλει ἐπιτρέπεσθαι ἢ τῶν τοιούτων ἀροτρίσις καὶ ἢ εἰς τοὺς ἀγροὺς μεταποιήσις κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἀλλὰ θέλουσι παραχωρεῖσθαι πρὸς τοὺς βουλομένους, ἀντὶ μετρίου ἀνταλλάγματος, ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ διατηρηθῶσιν ὡς ἔχουσιν, ὅπως προϊόντος τοῦ χρόνου σχηματισθῶσι δάση. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὀφείλουσιν οἱ ῥηθέντες ὑπάλληλοι νὰ ὦσι λίαν προσεκτικοί, καὶ νὰ ἐνεργῶσι μετὰ πολλῆς περισκέψεως καὶ ἀκριβείας, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς διακρίσεως τῶν διατηρητέων, πρὸς χρῆσιν τοῦ δημοσίου, τοιούτων τόπων ἀπὸ τῶν μὴ χρῆσιμων τῷ δημοσίῳ, ἧτις διακρίσεις, οὕσα τὰ μάλιστα σπουδαία, γενήσεται μὲν διὰ τῆς ἐγγωρίου ἐκτιμήσεως τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς σχετικῆς ἀξίας αὐτῶν, ἀλλ' ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας καὶ δισταγμοῦ, ὑποβληθήσεται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 4. Ὡς ἐρρήθη ἀνωτέρω, ἡ περὶ τῶν ἐν τοῖς χωρίοις ἐκάστης ἐπαρχίας γαιῶν ἔρευνα, καὶ ἡ ὑπόδειξις τῶν παραχωρητέων, ἢ ἐκποιητέων, ἢ ἐκείνων δι' ἃς θέλουσιν ἐκδοθῆ τίτλοι, γενήσεται διὰ τῆς εἰς τὰ χωρία μεταβάσεως τῶν ἐπὶ τῶν ταπίων γραμματέων, καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀναγκαίων ἐξακριβώσεων. Ἐφ' ᾧ, οἱ γραμματεῖς οὗτοι, μεταβαίνοντες εἰς τε τὰ πρότερον καταγεγραμμένα καὶ εἰς τὰ μὴ καταγεγραμμένα χωρία, θέλουσι συγκαλεῖ τὰ τῶν δημογερόντων συμβούλια, καὶ παρ' αὐτοῖς λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ προσαχθησόμενα ταπία, παραβάλλοντες δὲ προσέτι, καθόσον τοῦτο δύναται νὰ γενῆ, τὰ ἐγγράφα πρὸς τὰς γαίας, θέλουσι προσδιορίζει τὰς λάθρα κατεχομένας καὶ τὰς ἄνευ κατόχου οὕσας, καὶ ἐκείνας, ὡς ἡ κατοχὴ δέον νὰ κυρωθῆ κατὰ τὸν νόμον, καὶ δι' ἃς πρέπει νὰ δοθῶσιν ἐκ νέου τίτλοι καὶ θέλουσιν ὑποδεικνύει τὸ ἀληθὲς καὶ πραγ-

ματικὸν ποσὸν τῶν τυχόν ἐκποιητέων γαιῶν καὶ δασῶν. Καὶ τούτων μὲν, ἐκποιουμένων ἐπὶ δημοπρασίας κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἢ ἐκπλειστηρίσις ἐνεργηθήσεται ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἂν δὲ ὁσιν ὅπως οὖν ἐκτεταμένα καὶ πλείονος λόγου ἀξία, ἧτοι ὑπὲρ τινὰς ἐκατοστοῦσας στρεμμάτων, ἐπομένως, καὶ μεῖζονος ἀξίας, δέον νὰ ἐκπλειστηριάζωνται τότε ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν συμβουλίων, κυρωμένου, κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκπλειστηριάσεως δι' ἐγγράφου ἐκθέσεως (μαζπατά) τοῦ συμβουλίου. Ἐπίσης, προκειμένου νὰ παραχωρηθῶσι γαῖαι πρὸς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ταπίου, ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀναλόγου ἀνταλλάγματος ἐπιτέτραπται τοῖς ἐπαρχιακοῖς ἢ τοῖς διοικητικοῖς συμβουλοῖς. Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν ταπίων γραμματεῖς, ὄντες ἐπιφορτισμένοι, ἐν τοῖς χωρίοις, νὰ ἐκτελῶσι τὰ ἐξῆς, ἧτοι τὴν κύρωσιν τοῦ τῶν κατόχων δικαίωματος ἐπὶ τῶν νομίμως περιελθουσῶν αὐτοῖς γαιῶν, τὴν κύρωσιν τοῦ ἀποδεδειγμένου δικαίωματος νομῆς, καὶ τὴν τῶν παλαιῶν ἐγγράφων ἀνανέωσιν, τῶν ἀγρῶν, βοσκῶν καὶ ἄλλων τοιούτων, τῶν περιελθόντων νομίμως, ἢ ὧν τὸ τῆς νομῆς δικαίωμα στριζέται ἐπὶ καλλιεργείας καὶ καρπώσεως ὑπερδευκαετοῦς ἄνευ τίτλου ἐγγράφου, ἢ δι' ἃ ζητεῖται ἡ ἐκδοσις νέου τίτλου, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχοντος παλαιοῦ, θέλουσιν ἐξακριβῆ καὶ ὀρίζει τὸ εἶδος, τὸ ποσὸν καὶ τὰ ὅρια ἐπὶ ταῖς μαρτυρίας καὶ πληροφορίας τῶν δημογερόντων καὶ ἄλλων, ἐχόντων γνώσιν τῶν πραγμάτων. Συμπληροῦντες δὲ, κατὰ τὰς ἐπὶ τούτου διατάξεις, τοὺς ἐντύπους πίνακας, καὶ δηλοῦντες πρὸς τοὺς κατόχους τὸ σύνθημα ἐξόδου, τὴν ἀξίαν τοῦ χάρτου, καὶ τὸ γραφικὸν δικαίωμα, ἀφ' οὗ ἐγγράψωσι ταῦτα πάντα εἰς τὸ ὅποιον κρατοῦσι βιβλίον, ἀναγιγνώσκουσιν εἰς ἐπήκουσιν τοῦ συμβουλίου τῶν δημογερόντων δημοσίᾳ τὸ εἶδος, τὸ ποσόν, τὸ ἐξόδον, τὸ γραφικὸν δικαίωμα, καὶ τὰ ἄλλα περὶ τῶν γαιῶν ἐκάστου κατόχου, οἱ δὲ δημογερόντες σφραγίζουσι τὴν σημείωσιν κατὰ πρόσκλησιν τῶν γραμματέων. Περὶ δὲ τῶν ληπτέων παρ' ἐκάστου δι' ἐξοδα γραφικὰ καὶ ἀξίαν χάρτου, γράφουσι κατάλογον ἐν εἰδει ἀλύσεως σημειῶντες ἐν αὐτῷ τὰ ὀνόματα τῶν ὀφειλετῶν, καὶ τὸ χρηματικὸν ποσόν, καὶ δίδουσιν αὐτὸν εἰς τὴν προϊστάμενον τοῦ χωρίου, πρὸς εἰσπραξίν.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἐπὶ τῶν ταπίων γραμματεῖς, ἀποπερατώσας οὕτω τὸ βιβλίον ἐνὸς χωρίου, καὶ ἐγγράψας ἀπάσας τὰς γαίας τούτου, καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν δημογερόντων ἐπικύρωσιν τῶν περὶ αὐτῶν ἐπιτοπίως ταχθέντων καὶ ὀρισθέντων, δὲν σπεύδει νὰ μεταβῆ εἰς ἄλλο χωρίον, ἀλλὰ συμπληροῖ ἀμέσως τὰ στελέχη τῶν ἐνδεικτικῶν, καὶ σφραγίζει πρῶτος αὐτὸς τὰ ἐνδεικτικὰ ταῦτα κάτωθεν ἀφ' ἐτέρου δὲ γίνεται φροντίς περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν διὰ τοῦ προσετώστος τοῦ χωρίου εἰσπρακτέων χρημάτων, καὶ πέμπεται ἐπὶ τούτῳ, κατὰ τὴν χρεῖαν, εἰσπρακτὴρ τις ἐκ τῶν τῆς ἐπαρχίας, εἰς τὸ τμήμα ἐκεῖνο διωρισμένος. Εἰσπραχθέντα δὲ τὰ χρῆ-

μισθών γραμματέων, πάντων μὲν ἐσομένων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ εὐθύνην τοῦ διευθυντοῦ, ἐκάστου δὲ ἐπιτραπησομένου ἰδίως τὴν περὶ τῶν ταπίων μιᾶς Διοικήσεως ἐνέργειαν, καὶ ἐξ ἑνὸς πρωτοκολλιστοῦ ὅταν δὲ ἐκλεχθέντες διορισθῶσιν οἱ ἐν ταῖς Διοικήσεσιν ἐπὶ τῶν ταπίων ὑπάλληλοι, ἐκλεχθῆσονται καὶ διορισθῆσονται καὶ οἱ ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Γ. Διοικήσεως ἀναγκαῖοι αὐτῶν γραφεῖς· παρὰ τούτους δὲ θέλουσιν ἀκολουθῶς προσληθῆναι καὶ ἄλλοι, κατὰ τὴν χρείαν, ἐπὶ τῇ ἐγκρίσει τῆς Γ. Διοικήσεως, ὅπως συμπληρῶσι τὰ φέροντα ἐπιγεγραμμένον τὸν αὐτοκρατορικὸν Τουγρᾶν, τὰ κυρίως ταπία κατὰ τὰ ἐκ τῶν διοικήσεων πεμπόμενα ἐνδεικτικὰ, καὶ παραβαλλῶσιν αὐτὰ πρὸς ἄλληλα. Καὶ πρῶτον μὲν οἱ ἀρμόδιοι γραμματεῖς θέλουσιν ἐξετάζειν ἂν ἐν τοῖς πεμφθεῖσιν ὑφ' ἐκάστης Διοικήσεως τίτλοις ὑπάρχῃ ἢ δὲν ὑπάρχῃ τι ἀντιβαῖνον εἰς τὰ περὶ τούτων διατεταγμένα, ἔπειτα δὲ θέλουσι συμπληροῦν, σύμφωνα πρὸς τοὺς τίτλους τούτους, τὰ μὲν τὸν Τουγρᾶν ἐπισσημασμένα ταπία, παραβαλλόντες αὐτά. Τούτου δὲ γενομένου, τῶν οὕτω διηρημένων ἐγγράφων οἱ ἀριθμοί, τὰ ὀνόματα τῶν πρὸς οὓς ἐκδίδονται, καὶ τὸ ποσὸν ἀπάντων σημειωθῆσονται ἐν ἰδίῳ ἐντύπῳ πίνακι, ὅστις, σφραγισθεὶς ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἀρχαιοφυλακείου, πεμφθήσεται μετὰ τῶν διαφόρων τίτλων καὶ τῶν περὶ τούτων ἐκθέσεων εἰς τὴν *Ἐφορεῖαν* τοῦ δαψιλοῦ ἀρχαιοφυλακείου, ὑπὸ τῆς Γ. Διοικήσεως μετ' ἐπιστολῆς.

Ἄρθρ. 10. Οἱ μισθοὶ τοῦ ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Γ. Διοικήσεως διευθυντοῦ, τοῦ ὑποδιευθυντοῦ, τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρωτοκολλιστῶν τοῦ ἐπὶ τῶν ταπίων γραφείου, ὡς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν ταῖς ἑδραῖς τῶν Διοικήσεων ἐπὶ τῶν ταπίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν γραμματέων αὐτῶν πληρωθήσονται ἐκ τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τοῦ χάρτου, 3 τοῖς ἐκατόν, ἧς ληφθήσεται κατὰ τὴν νέαν διάταξιν διὰ τὰ ἐκδοθησόμενα ἐνδεικτικὰ, καὶ ἐκ τῶν ὠρισμένων κεφαλαίων, ἐξ ὧν τὰ ἐπαρχιακὰ ταμεῖα ἐπλήρουν τοὺς πρότερον ἐν ταῖς Γ. Διοικήσεσιν ἐργαζομένους τοιοῦτους ὑπαλλήλους, καὶ τὰ ὅποια, δυνάμει αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος διετηρήθησαν ὡς χρησιμεύοντα διὰ τὴν δαπάνην ταύτην· τὸ δὲ ἕτερον ἡμισυ τῆς ῥηθείσης ἀξίας τοῦ χάρτου πεμφθήσεται εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀρχαιοφυλακεῖον. Ἐπὶ τούτῳ συσταθήσεται ταμεῖον τῆς διευθύνσεως, ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἀρχαιοφυλακείου ἐσόμενον, κρατούμενον δὲ καὶ φυλαττόμενον ὑπὸ τοῦ παρὰ τῷ κεντρικῷ γραφείῳ πρωτοκολλιστοῦ ἐπὶ ἐγγυήσει, θέλει δὲ ὑπάρχει ἐν τῷ ταμεῖῳ τούτῳ βιβλίον καθημερινόν, ἐνθα ἐγγραφήσονται τὰ τε ἐσοδα καὶ τὰ ἐξοδα, καὶ ἕτερα δύο, ἐν οἷς καταχωρηθήσονται χωριστὰ καὶ λεπτομερῶς αἱ εἰσπράξεις καὶ αἱ δαπάναι. Ἐπομένως, αἱ ἐν ταῖς ἐπαρχιαῖς διὰ τῶν ἐπὶ τῶν ταπίων γραμματέων εἰς τὸ ἐπιτόπιον ταμεῖον παραδιδόμεναι, ἐκείθεν δὲ εἰς τὸ τῆς ἑδρας τῆς Διοικήσεως ταμεῖον πεμ-

πόμεναι πριόγροσι ἀξίας χάρτου, κατὰ μῆνα εἰς ὅποιονδήποτε ποσὸν ἀναβῶσι, λαμβάνονται ἐπὶ ἀποδείξει ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῶν ταπίων ὑπαλλήλων χωριζόμενων δὲ ἐκ τούτων παραδῶν ἐξήκοντα δι' ἐκάστην, τῶν ἀνήκοντων εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀρχαιοφυλακεῖον, ἐκ τῶν ὑπολειπομένων ἐξήκοντα πληρόνται οἱ μισθοὶ τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Διοικήσεως ἐπὶ τῶν ταπίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν γραμματέων αὐτῶν, ἐπὶ ἀποδείξει, ὅ,τι δὲ περισσούση, πέμπεται εἰς τὸ κεντρικὸν ἐπὶ τῶν ταπίων γραφείῳ· τὸ δὲ ἕτερον ἡμισυ τῆς τοῦ χάρτου ἀξίας πέμπεται, κατὰ τὸ συνήθες, ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀρχαιοφυλακεῖον. Τούτο, τὸ μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐν ταῖς Διοικήσεσιν ὑπαλλήλων τῶν ταπίων ἐκ τοῦ ἡμίσεως τῶν ἀξιῶν τοῦ χάρτου περισσέυμα παραδίδεται εἰς τὸ ῥηθὲν ταμεῖον, ἐκ δὲ τῶν εἰσπράξεων τούτων ἐξοφλοῦνται ἐπὶ ἀποδείξει τὰ ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ γραφείου διὰ τὰ ἐκτυπωθέντα χαρτῖα, καθ' ὠρισμένην διατίμησιν, πρὸς τὸ τυπογραφεῖον πληρωτέα ποσὰ, δίδονται δὲ προσέτι καὶ οἱ μισθοὶ τοῦ διευθυντοῦ, τοῦ ὑποδιευθυντοῦ καὶ τῶν γραμματέων, τὸ δὲ ὑπόλοιπον, τουτέστι τὸ περιττεῖον ἐκ τῶν τεταγμένων μισθῶν καὶ δαπανῶν, μὲνει εἰς τὸ ταμεῖον, διατεθησόμενον τυχόν πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἐξόδων τῶν ἐπιόντων μηνῶν. Ἄν αἱ ἐν ταῖς ἑδραῖς τῶν Διοικήσεων ἐκ τοῦ ἡμίσεως τῆς τοῦ χάρτου ἀξίας μηνιαῖαι εἰσπράξεις δὲ ἐπαρκῶσι πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων, τὸ ἔλλειπον ληφθήσεται ἐκ τῶν προσόδων τῶν ἐπιόντων μηνῶν· αὐτὸ τούτο τὸ μέτρον ἐφαρμοσθήσεται καὶ ὡς πρὸς τὴν κεντρικὴν διεύθυνσιν, τὴν ἐν ταῖς Γ. Διοικήσεσιν. Ἐν δὲ τῇ λήξει τοῦ ἔτους γενήσεται γενικὸς ἀπολογισμὸς τοῦ ταμεῖου τῆς διευθύνσεως ταύτης, καὶ, ἀρ' οὐ οἱ ἐντὸς τοῦ ἔτους πληρωθέντες μισθοὶ καὶ τὰ ἐξοδα ἐκπεσθῶσιν ἐκ τῶν κατὰ μῆνα παρὰ τῶν ἐγγυητῶν ταμεῖων ληφθέντων ποσῶν (τῶν ἐκπαλαί διὰ μισθοῦς καὶ σιτηρέσια ὠρισμένων), καὶ ἐκ τῶν προσόδων, τῶν παραχθεισῶν ἐκ τοῦ ἡμίσεως τῆς τοῦ χάρτου ἀξίας, ἂν ὑπάρχῃ περισσέυμα, θέλουσιν ἐκ τούτου ἐξοφληθῆναι καὶ οἱ τυχόν μῆπω δοθέντες καὶ ὀφειλόμενοι μισθοὶ καὶ λοιπὰ ἐξοδα τῶν ἐν ταῖς Διοικήσεσιν ὑπαλλήλων, ὅ,τι δὲ ὑπολειφθῆ, παραδοθήσεται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Γ. Διοικήσεως, καὶ ὑπολογισθήσεται ὡς πρόσδος τοῦ δημοσίου κεντρικοῦ ταμεῖου, μὴ ἐπιτροπομένης τῆς μεταβιβάσεως τῶν προσόδων ἔτους τινὸς εἰς ἕτερον ἔτος. Ἄν ὅμως τὸ ἐν τῇ λήξει τοῦ ἔτους μετὰ τὰς γενομένας δαπάνας προκύπτειν περισσέυμα δὲν καλύπτῃ τὸ ὅλον τῶν μὴ πληρωθέντων μισθῶν καὶ ἐξόδων, τότε τὸ περισσέυμα τούτου διανέμεται κατ' ἀναλογίαν εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ἀνοικτῶν μεινάντων μισθῶν, καὶ οὕτω κλείονται οἱ λογαριασμοὶ τοῦ ἔτους ἐκείνου.

Ἄρθρ. 11. Οἱ εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀρχαιοφυλακεῖον πεμπόμενοι τίτλοι, ἐξεταζόμενοι καὶ ἐκεῖ, καταχωρίζονται καὶ σφραγίζονται· κρατούμενων δὲ αὐτόθι καὶ φυλαττομένων τῶν ἐσφραγιστῶν πινάκων, ἀντι-

ἀποδείξεις ἐως φθάσωσι τὰ ἐσχάτως συλλεγόμενα πρὸς ἀποστολὴν ἐνδεικτικά, τὰ μὲν ταπία ἐπιστρέφονται αὐτοῦσια ὡς εἰσὶ διηρημένα, καὶ ἂν μεταξὺ αὐτῶν εὐρέθησάν τινα ἀτάκτως καὶ παρατύπως συντεταγμένα, στέλλονται ἐπίσης καὶ ταῦτα, μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων ἢ διορθώσεων, πρὸς τὴν Γ. Διοίκησιν, ἐκείθεν δὲ, μετὰ τὴν εἰς τὰ βιβλία καταχώρισιν, πρὸς τὰς ἐδρας τῶν διοικήσεων.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ὑπὸ τῆς Γ. Διοικήσεως εἰς τὰς Διοικήσεις ἐπιστραφέντα ἠσφραγίστα ταπία, ἀφ' οὗ καταχωρισθῶσι, κατὰ τὴν ἀρχῆθεν τηρουμένην τάξιν, εἰς τὸ ἀνήκον βιβλίον, πέμπονται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἐνθα, ἐν γνώσει καὶ διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ταπιῶν γραμματέως δίδονται ταχέως καὶ δωρεὰν πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῶν, παρ' ὧν λαμβανόμενα τὰ πρότερον δοθέντα ἐνδεικτικά, διαβιβάζονται πρὸς τὴν ἐδραν τῆς Διοικήσεως.

Ἄρθρ. 13. Οἱ ἐπὶ τῶν γαιῶν ὑπάλληλοι καὶ οἱ κατ' ἐπαρχίας ἐπὶ τῶν ταπιῶν γραμματεῖς συναριθμοῦνται, προκειμένης σκέψεως περὶ γαιῶν, μετὰ τῶν μελῶν τῶν ἐγγχωρίων διοικητικῶν συμβουλίων, καὶ μετέπειτα συζητήσαντες καὶ διασκεψόμενοι, σφραγιζοῦσι καὶ οὗτοι τὰς συντασσόμενας ἐκθέσεις.

Ἄρθρ. 14. Ὅσακις ὁ διευθυντὴς τοῦ αυτοκρατορικοῦ ἀρχαιοφυλακείου, ἢ ὁ ὑποδιευθυντὴς ἀπέρχεται εἰς τόπον τινὰ πρὸς ἐνέργειαν ἐξετάσεων καὶ ἐξακριβώσεων, θέλει λαμβάνει, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ μέρους, ἐνθα μεταβαίνει, μίσθωμα διὰ τέσσαρας ἵππους· οἱ δὲ ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς Διοικήσεσι γαιῶν ὑπάλληλοι, διὰ τὰς ἐντὸς τῆς περιφερείας αὐτῶν μεταβάσεις, μίσθωμα διὰ δύο ἵππους. Τὰ χρήματα ταῦτα πληρόνεται ἐπίσης ἐκ τοῦ ἡμίσεως τῆς τοῦ χάρτου ἀξίας, καθ' ὑπολογισμὸν γενησόμενον ἐκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει δηλωτικῶν τῶν συμβουλίων περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν τόπων, ὅπου μεταβαίνουσι, καὶ ὅθεν ἐπανέρχονται οἱ ῥηθέντες. Ὡς δὲ ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι, οὕτω καὶ οἱ ἐπὶ τῶν ταπιῶν ὀφείλουσιν, ὅπου ἂν μεταβαίνωσι, καὶ ὅπου περιοδεύωσι, νὰ λαμβάνωσιν ἐπὶ χρήμασι τὰ χρεῶδη, καθίστανται δὲ ὑπεύθυνοι καὶ ὑπαίτιοι διὰ τὴν παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης.

Ἄρθρ. 15. Διὰ τὰ κεντρικὰ τῶν ταπιῶν γραφεῖα καὶ τὰ ἐν ταῖς Διοικήσεσι ὀρισθῆσεται κατ' ἀποκοπὴν ἀνάλογόν τι γραφικὸν ἐξοδόν, κατ' ἔτος δὲ, δι' ἑκαστον κεντρικὸν γραφεῖον, ποσὸν τι ἐπίσης κατ' ἀποκοπὴν διὰ ζύλα καὶ ἄλλα διάφορα ἐξοδα, εἰς δὲ τὰ τελευταῖα ταῦτα γραφεῖα διορισθῆσεται καὶ ὑπηρετὴς. Ἢ δι' ὅλα ταῦτα δαπάνη ἐξαχθήσεται ἐπίσης ἐκ τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τοῦ χάρτου. Ἐνὶ λόγῳ, ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ ὀγδοηκοστοῦ δευτέρου ἔτους, ἐκ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων οὐδεμίαν γενήσεται πληρωμὴ διὰ μισοῦς ἢ ἐξοδα ἢ ὅτι, δήποτε ἄλλο τῶν ἐπὶ τῶν ταπιῶν ὑπάλληλων.

Διαγραφείσκει τὸ γς νῦν, διὰ τῶν ἀνωτέρω ὁδηγίων, τῆς ἐνεργείας τῶν ἐπὶ τῶν ταπιῶν ὑπάλληλων, ἀκολούθως καθ' ὅσον ἤβελον ἐπενεχθῆ τροποποιήσεις ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, ὑπὸ τῆς πείρας ὑποδειχθεῖσαι, γνωστοποιήθησονται τὰ δέοντα δι' ἐπισήμων ἀναφορῶν τῶν Γ. Διοικήσεων.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ,

Ἐγκριθεῖσαι δι' Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος περὶ πωλήσεως ἢ μὴ γαιῶν, ἀνηκουσῶν εἰς χρεώστας, πρὸς πληρωμὴν χρέους.

(7 'Ρεβιουλ-1861) 1279.)

Καθὼς κατὰ τὸν παλαιὸν Κανονισμὸν εἶναι ἀποφασισμένον νὰ πωλῶνται τὰ κινητὰ ἢ ἀκίνητα κτήματα τῶν χρεωστῶν ἐκτὸς μιᾶς οἰκίας εὐτελοῦς ἀξίας, οὕτω διὰ δημοπρασίας πωλοῦνται καὶ αἱ δημόσιαι γαῖαι (ἐμριγὲ) τῶν χρεωστῶν, ἐκτὸς μόνου τοσοῦτου μέρους γῆς, ὅπερ ἤβελον ἐπαρκέσει εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκίας των. Ἐὰν δὲ τὸ ἐκ τῶν πωληθησομένων ἀντικειμένων ποσὸν δὲν ἐξισώσῃ τὰς ποσότητας τοῦ χρέους, τὸ ὑπόλοιπον εἰσπράττεται παρὰ τῶν ἐγγυητῶν.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ ἐκμισθωταὶ τῶν διαφορῶν τοῦ Κράτους δασμῶν ἀναθέσωσι τὴν εἰσπραξὴν αὐτῶν εἰς ἄλλους, καὶ οἱ δεῦτεροι οὗτοι ὑποπέσωσιν εἰς χρέην, λαμβάνονται κατ' αὐτῶν τὰ αὐτὰ μέτρα, ὅπερ πρέπει νὰ ληφθῶσι κατὰ τῶν ἀμέσως εἰς τὸν δημοσίον ὀφειλετῶν. Πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρέους τῶν τοιοῦτων ὀφειλετῶν πωλοῦνται τὰ κινητὰ καὶ ἀκίνητα κτήματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα, ἐκτὸς μιᾶς οἰκίας, συμφώνως τῷ Κανονισμῷ. Καίτοι δὲ, κατὰ τὸν περὶ γαιῶν Αὐτοκρ. νόμον, εἶναι ἀποφασισμένον νὰ μὴ πωλῶνται αἱ ὑπὸ τὴν κατοχὴν χρεωστῶν εὐρισκόμεναι δημόσιαι γαῖαι (ἐμριγὲ) πρὸς ἀπότισιν χρέους, ἐξηρέθησαν ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης αἱ τοῦ δημοσίου ἀπαιτήσεις, ἢ δ' ἐξαιρέσεις αὐτῆς, ἐσχίσουσα μόνον διὰ τὰς ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου γινόμενας ἐκμισθώσεις καὶ ἐνοικιάσεις, οὐδεμίαν ἔχει ἰσχὴν διὰ τὰ άτομα καὶ τοὺς ἐκμισθωτὰς (μου.τε.ε.μ.ι.ε.ε.).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Ὅριζων κατὰ τίνας περιπτώσεις εἰσὶν ἐκποιητέαι, μετὰ θάνατον τοῦ ὀφειλέτου, αἱ τε βασιλικαὶ ἢ ἀφιερωμέναι γαῖαι, καὶ αἱ ἐπεστεγασμένοι καὶ λοιπαὶ ὡς πρόσδοι τοῖς Βακουφίοις προσηρητημένοι ἰδιοκτησίαι, πρὸς ἀπότισιν χρέους.

(Τῆ 23 Ῥεμεζάν 1286.)

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἦς ἐν τῷ τρίτῳ ἄρθρῳ τοῦ κανονισμοῦ, καθ' ὃν ἐπεκτείνεται ἡ κληρονομικῶ λόγῳ μεταβίβασις τῶν γαιῶν, καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ ἀφορῶντος τὴν ἐπέκτασιν τῆς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον μεταβίβασεως τῶν ἐπεστεγασμένων καὶ λοιπῶν τοῖς βακουφίοις προσηρητημένων κτημάτων προσηρητημένων, τραπεποιηθεισῶν ἤδη τῶν διατάξεων τοῦ 28 ἄρθρου τοῦ περὶ ταπίων κανονισμοῦ, ἐπιτρέπεται ἡ μετὰ θάνατον τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν αὐτοῦ ἐκποίησης τῶν ἕνεκα τῆς ὀφειλῆς ὑποθηκωμένων γαιῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπεστεγασμένων καὶ λοιπῶν ἀφιερωμένων ἰδιοκτησιῶν, ὧν ἐξετάθη τὸ τῆς μεταβίβασεως δικαίωμα. Διὰ δὲ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὀρίζεται τί τὸ ποιητέον ἐπὶ τούτῳ, ζῶντος καὶ θανόντος τοῦ ὀφειλέτου.

Ἄρθρ. 1. Ὁ κάτοχος βασιλικῶν ἢ ἀφιερωμένων γαιῶν, ὁ θέλων νὰ ὑποθηκεύσῃ τὰς διὰ ταπίου κατεχομένας ταύτας γαῖας πρὸς τὸν δανειστήν αὐτοῦ, ὀφείλει πρὸ πάντων νὰ τηρήσῃ τὰ ἐν τῷ εἰκοστῷ ἔκτῳ ἄρθρῳ τοῦ περὶ ταπίων κανονισμοῦ διατασσόμενα.

Ἄρθρ. 2. Ὅταν τις, ἐν γνώσει τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ὑποθηκεύσας ἄσπερ κατέχει βασιλικὰς ἢ ἀφιερωμένας γαῖας πρὸς τὸν δανειστήν αὐτοῦ, ἀποθάνῃ πρὸ τῆς ἀποδόσεως τῆς ὀφειλῆς, αὕτη, ὡς τὰ λοιπὰ χρέη, ἐξοφλεῖται ἐκ τῆς καταλειφθείσης περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου. Ἄν ὅμως οὐδεμίαν οὕτως περιουσίαν κατέλιπεν, ἢ ἂν ἡ καταλειφθεῖσα δὲν ἀρκῆ πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν, ἀδιαφόρως εἴτε ὑπάρχῃσι κληρονόμοι, ἀπολαύοντες τὸ δικαίωμα τῆς μεταβίβασεως τῶν γαιῶν, ἢ ἄλλοι, ὑπὲρ ὧν τέτακται τὸ τοῦ ταπίου δικαίωμα, εἴτε δὲν ὑπάρχῃσι, τὰ ὀφειλόμενα ἀποδοθῆσονται διὰ τῆς ἐπὶ δημοπρασίας, ἀντὶ ἀναλόγου τιμήματος, ἐκποίησης

μέρους ἐκ τῶν ἐν λόγῳ γαιῶν, τοῦ ἀρκούντος διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους.

Ἄρθρ. 3. Ἡ διάταξις τοῦ δευτέρου ἄρθρου ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπεστεγασμένων καὶ ἄλλων τοῖς βακουφίοις προσηρητημένων κτημάτων, περὶ ὧν ὁ νόμος τῆς 13 Σεφῆρ 1284 ἐθέσπισε τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀρχῆς τῆς μεταβίβασεως λόγῳ κληρονομικῶ, καὶ τὴν εἰς ἀνάλογον ἐνοίκιον αὐξήσιν τοῦ ἐκ διαλειμμάτων πληρωτέου εἰς τὸ βακούφιον ποσοῦ.

Ἄρθρ. 4. Ἄν τὸ τίμημα τῶν ὑποθηκωμένων γαιῶν τε καὶ ἐπεστεγασμένων κτημάτων καὶ προσαρτημάτων δὲν ἀρκέσῃ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τοῦ ἀποθανόντος ὀφειλέτου, ὁ δανειστὴς δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ, διὰ τὸ πλεονάζον μέρος τῆς πρὸς αὐτὸν ὀφειλῆς, ἄλλας γαῖας καὶ λοιπὰ ἀφιερωμένα κτήματα, ὅντα μὲν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ ὀφειλέτου, μὴ ὑποθηκωμένα δὲ εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. 5. Αἱ παρούσαι νομικαὶ διατάξεις, παράρτημα ἐσόμεναι τῶν νόμων τῆς 17 Μουχαρρέμ καὶ τῆς 13 Σεφῆρ τοῦ 84 ἔτους, τεθῆσονται εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν.

*Αρθρ. 12. Ἐάν τις ἐπιηρέαση τὴν δημοπρασίαν, τιμωρεῖται συμφῶς κως τῷ 218 ἀρθρῷ τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

*Αρθρ. 13. Ἐάν παρουσιασθῇ τις διεκδικῶν τίτλους ἰδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ δημοπρατουμένου κτήματος, δέον νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν του πρὸ τῆς τελευταίας κατακυρώσεως· ἂν δὲ ἡ ἀγωγή αὐτοῦ ἀποδειχθῇ ἄδικος, ἢ προκύψουσα ζημία ἐκ τῆς παρεμποδίσεως τῆς δημοπρασίας καὶ ἄλλων αἰτιῶν εἰσπράττεται ἅπασα παρ' αὐτοῦ. Ἡ τοιαύτη ἀγωγή, γινομένη καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν κατακύρωσιν, τότε μόνον εἶναι ἐγκυρος, ὅταν ὁ ἐνάγων δυνηθῇ ν' ἀποδείξῃ, ὅτι εὐλογοὶ αἰτίαι ἐκώλυσαν αὐτὸν νὰ πράξῃ τοῦτο πρὸ τῆς πρώτης κατακυρώσεως.

*Αρθρ. 14. Ὅταν εἰς δανειστῆς δὲν ἐξαιτήσῃται τὴν πώλησιν τοῦ κτήματος τοῦ χρεώστου του ἐντὸς τοῦ ὀρισμένου χρόνου, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πράξῃ τοῦτο ἕτερος δανειστής.

*Αρθρ. 15. Ὅταν μέρος τῆς ἀκινήτου περιουσίας ἀρκῇ πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρέους τοῦ χρεώστου, παρόντος μὲν τούτου, πωλεῖται ὅπερ μέρος οὗτος ἐγκρίνει, ἀπόντος δὲ, τὸ ἦττον ἐπιζήμιον εἰς τὸν χρεώστην.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ.

(Ἐκτελεσθῆτω.)

ΝΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῶν κατὰ τὸν Ἱερὸν Νόμον δικαζόντων
δικαστηρίων ἐν γένει.

(Ἐν ἔτει 1276, Σεφῆρ 16.)

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς διαίρεται εἰς δύο μέρη. Τὸ πρῶτον μέρος, περιέχον τρία κεφάλαια, διαγράφει τὴν δικαιοδοσίαν τῶν κατὰ τὸν Ἱερὸν νόμον δικαζόντων δικαστηρίων· τὸ δεύτερον, ἐπίσης τριῶν κεφαλαίων περιεκτικόν, ὀρίζει τὸ ποσὸν τῶν πρὸς τὰ δικαστήρια ταῦτα πληρωτέων δικαιωμάτων, καὶ τῶν συνήθων ἀμοιβῶν.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ ἀγοροπωλησιῶν καὶ τῶν ταύταις ἀναγομένων.

*Αρθρ. 1. Ἡ ἀγοροπωλησία τῶν ἐν τῇ κυρίως λεγομένη Κωνσταντινουπόλει κειμένων ἀκινήτων ἰδιωτικῶν κτήσεων, καὶ ἄλλων γνωστῶν ὡς ταύταις ἀφομοιωμένων ἰδιοκτησιῶν, ἐνεργεῖται ἐξάπαντος ἐν τῷ Ἱερῷ δικαστηρίῳ (Μερχμεῖ) Κωνσταντινουπόλεως, ὅθεν ἐκδίδονται καὶ οἱ περὶ αὐτῆς τίτλοι (χοτζέτια). Ἐπιτρέπεται ἐν τούτοις εἰς τὰ ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ εἰρημένου δικαστηρίου κείμενα δικαστήρια Μαχμοῦδ πασᾶ, Ἀχὶ Τζελεμπῆ καὶ Δαοῦδ πασᾶ, νὰ ἐνεργῶσι τὴν ἀγοροπωλησίαν ἀκινήτων καὶ λοιπῶν καὶ νὰ ἐκδίδωσι τ' ἀπαιτούμενα ἔγγραφα μέχρι τοῦ τιμήματος πενήκοντα χιλιάδων γροσίων· ἀλλ' ἡ ἀγοροπωλησία τῶν ὑπὲρ τὰς πενήκοντα χιλιάδας γροσίων τιμωμένων ἰδιοκτησιῶν, οὐδ' εἰς ταῦτα οὐδ' εἰς ἄλλα δικαστήρια ὑπαγομένη, ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἱεροῦ δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἄρθρ. 2. Ἐπὶ ἀγοροπωλησίας ἀκινήτων καὶ ἄλλων ἰδιοκτησιῶν, ἐν τῷ τῆς δικαστικῆς περιφερείας Ἐγιοιπίου ὑπαρχουσῶν, ἀρμόδιον ἐστὶν ἀποκλειστικῶς τὸ δικαστήριον Ἐγιοιπίου, ἢ δ' ἐκποιήσις τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ Χρυσουπόλεως (Σκουτάρως) ἀκινήτων καὶ ἄλλων ἰδιοκτησιῶν, ὡς ὑπαγομένης δικαστικῶς εἰς τὸν ἀρχιδικαστὴν (Καζῆσκέρη) τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ἐνεργηθήσεται ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Δικαστηρίου Χρυσουπόλεως, οὐδετέρᾳ δὲ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν τῶν ῥηθειῶν δύο πόλεων ὑπερβήσεται τῆς ἰδίας δικαιοδοσίας τὰ ὄρια, εἰσπιδῶσα εἰς τὰ τῆς ἐτέρας.

Ἄρθρ. 3. Ἐπὶ ἀγοροπωλησίας πάσης ἰδιοκτησίας, ἀκινήτου καὶ ἄλλης, ἐν τοῖς ὁρίοις Γαλατᾶ καὶ τῶν ὑπαγομένων Κασίμ Πασᾶ, Τοπχανῆ, Μπεσικασίου καὶ Νεσχωρίου ὑπαρχούσης, ἀρμόδιον εἶναι τὸ δικαστήριον Γαλατᾶ. Δύνανται ὅμως καὶ οἱ ὑποδικασταὶ (Ναήπ), οἱ ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῶν ῥηθειῶν κομπούλεων ἐδρεύοντες, νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ τῶν ἀγοροπωλησιῶν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν ἀκινήτων καὶ ἄλλων ἰδιοκτησιῶν, ὧν τὸ τίμημα δὲν ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν πεντήκοντα χιλιάδων γροσίων ἢ δὲ ἀγοροπωλησία τῶν ἀντὶ μείζονος χρημάτων ποσοῦ ἐκποιουμένων ἰδιοκτησιῶν, οὐδ' εἰς ταῦτα οὐδ' εἰς ἄλλα δικαστήρια ὑπαγομένη, ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου Γαλατᾶ.

Ἄρθρ. 4. Ὡς πρὸς τὰ ἐν Ἐγιοιπίῳ, Γαλατᾶ, Χρυσουπόλει, καὶ τοῖς ὑπαγομένοις μέρεσι κείμενα γεδίκια ἀλευροποιῶν καὶ ἀρτοποιῶν, αἱ ἀφορῶσαι ταῦτα νομικαὶ πράξεις, ἀγοροπωλησίαι, δωρεαὶ, ἐκμισθώσεις, δηλώσεις περὶ κυριότητος, καὶ λοιπαὶ, ἐφ' ὧν ἐκπαλαίητο, κατ' αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, ἀρμόδιον τὸ δικαστήριον Κωνσταντινουπόλεως, ἔσονται καὶ τοῦ λοιποῦ ἅπασαι εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν τούτου ἀρμοδιότητα ὑποβιβημένα.

Ἄρθρ. 5. Τῶν εἰς τὰς κληρονομίας, ὧν ἡ ἀπογραφή γίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου Κισμέτι Ἀσκεριγιε, συμπεριλαμβανομένων ἀκινήτων καὶ λοιπῶν ἰδιοκτησιῶν (ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ γεδικίων, καὶ ἄλλων τινῶν, τὰ ὅποια, εἰς γνωστὰς συντεχνίας ἀνήκοντα, ὑπάγονται ἐκπαλαί εἰς τὰ ἐπιτόπια δικαστήρια), ἢ μετὰ τὴν ἐκπλειστηρίασιν ἐκποιήσις, καὶ αἱ ἄλλαι περὶ τούτων νομικαὶ πράξεις γενήσονται ὑπὸ μόνου τοῦ ῥηθέντος δικαστηρίου. Ἐπίσης, αἱ ἀγοροπωλησίαι καὶ λοιπαὶ νομικαὶ πράξεις ἐπὶ ἀκινήτων καὶ ἄλλων ἰδιοκτησιῶν, ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως γινόμεναις ἀπογραφαῖς περιλαμβανομένων, ἐνεργηθήσονται ὑπὸ μόνου τοῦ Δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἄρθρ. 6. Ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ τετάρτῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένων γεδικίων, αἱ ἀγοροπωλησίαι καὶ λοιπαὶ πράξεις ἐπὶ ἀκινήτων καὶ ἄλλων ἰδιοκτησιῶν, περιλαμβανομένων εἰς ἀπογραφὰς ἐκτελουμένας ὑπὸ τῶν δικαστηρίων Ἐγιοιπίου καὶ Γαλατᾶ, ἐνεργηθήσονται ὑπὸ μόνων τῶν δικαστηρίων τούτων. Ἐπίσης δὲ τὰς ἀγοροπωλησίας καὶ λοιπὰς πράξεις

ἐπὶ πάντων τῶν ἀκινήτων καὶ λοιπῶν, τῶν μνημνευμένων ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς ταῖς γενομέναις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου Τεργίς, εὑρασκόμενων δὲ ἐν τοῖς ὁρίοις βακουφίων, ἐνεργῆσει τούτο τὸ δικαστήριον. Ἐξαιρῶνται καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ αἱ πράξεις αἱ ἀφορῶσαι τὰ ῥηθέντα γεδίκια καὶ ἄλλα τινὰ, ταῖς ἐγγχωρίαις δικασταῖς ἰδίως ὠρισμένα.

Ἄρθρ. 7. Κατὰ τὰς ἐπαρχίας, ὅπου ἂν ὦσι τὰ ἐκποιούμενα ἀκίνητα ἢ ἄλλα κτήματα, τῆς ἐπαρχίας ἐκεῖνης ὁ δικαστὴς ἐστὶν ἀρμόδιος ἐπὶ τὴν ἐκποίησιν αὐτῶν· οὐδεὶς δὲ δικαστὴς ἢ ὑποδικαστὴς δύναται νὰ ἐκδώσῃ ἐγγράφον ἀγοροπωλησίας αὐτοῦ περισκομένου. Ἡ δὲ πώλησις ἀκινήτων καὶ ἄλλων, ὧν οἱ κύριοι εἰσὶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ εἰς ἄλλαν ἐπαρχίαν, ἐπιτρέπεται νὰ γίνηται κατὰ τὰ ἐν τοῖς 9, 10 καὶ 11 ἄρθροις διατασσόμενα.

Ἄρθρ. 8. Προκειμένης ἀγοροπωλησίας ἀκινήτων καὶ λοιπῶν ἰδιοκτησιῶν, εἴτε ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, εἴτε ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς τριῶν πόλεσιν, ἂν ὁ πωλητὴς δὲν ἐφοδιασθῆ μὲ δηλωτικὸν ἐπίσημον, φέρον τὴν σφραγίδα τῆς συνοικίας του, μαρτυροῦν δὲ ὅτι τὸ κτήμα εἶναι ἀληθῶς ἰδικόν του, καὶ ἂν δὲν ἐπίδειξῃ τοὺς τυχοῦν εἰς χεῖρας του παλαιούς τίτλους, οὐδὲν δικαστήριον θέλει ἐνεργῆσει τὴν ἐκποίησιν. Ἐν ἑλλείψει παλαιῶν τίτλων, θεωρηθήσεται ἀποχρῶν τὸ ῥητὸν δηλωτικόν, μετὰ τὰς ἀναγκαίας ἐξακριβώσεις.

Ἄρθρ. 9. Ἄν τις, κύριος ὧν κτημάτων, ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ ἢ τῇ Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ κειμένων, διατρίβῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει, προτιθηται δὲ νὰ ἐκποιήσῃ αὐτὰ, χωρὶς νὰ μεταβῆ ἐπιτοπίως, μηδὲ νὰ πέμψῃ τινὰ νόμιμον πληρεξούσιον, ἐπὶ ταιούτης ἐκποιήσεως θέλει ἐνεργῆσει, ἂν μὲν τὰ κτήματα ὦσιν εἰς τὴν Εὐρώπην, ὁ σεβασμιώτατος Καζῆσκέρης (ἀρχιδικαστὴς) τῆς Ρουμηλίας, ἂν δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν, ὁ σεβασμιώτατος Καζῆσκέρης τῆς Ἀνατολῆς.

Ἄρθρ. 10. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἂν τις κατοικῶν ἀλλαχοῦ ἢ ἐνθα κείνηται τὰ κτήματα αὐτοῦ, ἐνεκα ὑπαρξείας, ἢ ἄλλῳ τινὶ λόγῳ, θέλῃ νὰ πωλήσῃ αὐτὰ, μὴ μεταβαίνων ἐπιτοπίως, μηδὲ πέμψων τινὰ νόμιμον πληρεξούσιον, τὴν ἐκποίησιν θέλει ἐκτελέσει ὁ δικαστὴς τῆς ἐπαρχίας, ἐν ᾗ ὁ τὰ κτήματα πωλῶν κατοικεῖ.

Ἄρθρ. 11. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἄρθρ. 9 καὶ 10, προκειμένου δὴλονότι νὰ ἐκποιηθῶσι κτήματα, ἐν ἐπαρχίᾳ τινὶ τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ὑπάρχοντα, ἀλλ' ὧν οἱ κύριοι εἰσὶν ἐν ἄλλῃ ἐπαρχίᾳ ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀπαιτεῖται ἡ προσαγωγή ἐπισήμου τίτλου, οἷος ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις, ἐγγράφον κυριότητος, ἢ ἐκβασίς συμβουλίου (Ἰλάμι, Χοδζέτι, Μαζπατᾶς) καταδεικνύοντος ὅτι τὰ ἐν λόγῳ κτήματα εἰσὶν ἀληθῶς ἰδιοκτησίαι τοῦ πωλοῦντος, καὶ ἡ ἐπίδειξις παλαιῶν ἐγγράφων,

ἀν ὑπάρχωσι τοιαῦτα ἄλλως δὲ ἐνεργεῖται ἢ ἐκποίησης. Μὴ ὑπαρχόντων παλαιῶν ἐγγράφων, ἀφ' οὗ γενῶσι προηγουμένως αἱ ἀναγκαῖαι ἐρευναι, λογιθῆσεται ἀποχρῶν ὁ ὑπὸ τῆς ἐγγωρίου ἀρχῆς ἐκδοθεὶς τίτλος, εἴτε ἀπόφασις εἴτε ἐκθεσις, βεβαιῶν ὅτι τὰ κτήματα ἀνήκουσιν εἰς τὸν μέλλοντα νὰ τὰ ἐκποιήσῃ.

*Ἀρθρ. 12. Ἐν τοῖς περὶ ἀγοροπωλησίας ἐπισημοῖς ἐγγράφοις, τοῖς ὑπὸ τῶν τοῦ ἱεροῦ νόμου δικαστηρίων ἐκδιδομένοις κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰς τρεῖς πόλεις, ὡς καὶ κατὰ τὰς ἐπαρχίας, πρέπει νὰ σημειοῦται σαφῶς τὸ ἐκδὸν εἰς χεῖρας τοῦ πωλητοῦ παλαιὰ ἐγγραφα δικαστηρίων, ἢ ὑπογραφή τοῦ ταῦτα ὑπογράψαντος δικαστοῦ, καὶ τέλος ἢ χρονολογία τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 13. Ἐξαιρουμένων τῶν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν δύο ἱερῶν πόλεων, εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνακτόρων, τοὺς σωματοφύλακας καὶ τοὺς αὐλικούς ὑπέρτας ὤρισμένων κτημάτων, κατ' αὐτοκρατορικὴν διαταγὴν τῶ δικαστηρίῳ *Τερτίς* ὑπαγομένων, ὡς καὶ τῶν ἐν τοῖς ὄρισι τῶν Βακουρίων, ἐπίσης ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ρηθέντος δικαστηρίου θεθέντων, αἱ νομικαὶ πράξεις, αἱ ἀφορῶσαι ἀπάσας τὰς ἐν Κωνσταντινούπολει, ταῖς τρισὶ πόλεσι καὶ ταῖς ἐπαρχίαις κειμένας ἀκινήτους καὶ τὰς λοιπὰς ἰδιωτικὰς κτήσεις, ὡς ἡ θωραῖ, ἡ δῆλωσις κυριότητος, ἡ δῆλωσις τελευταίας βουλήσεως, ἡ ἐξόφλησις, θέλουσιν ἐνεργεῖσθαι κατὰ τὰς περὶ ἀγοροπωλησίας ἀνωτέρω δηλωθείσας ἀρχάς.

*Ἀρθρ. 14. Τὰ ἀφορῶντα τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐξαιρεθείσας κτήσεις διεξάγονται ἐξάπαντος ἐντὸς τῶν τοῦ ἱεροῦ νόμου δικαστηρίων, οὐδ' ἐπιτρέπεται νὰ πέμπωνται πρὸς διεξαγωγὴν αὐτῶν ἐπιτοπίως γραμματεῖς καὶ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι. Ἐν τούτοις οἱ ὑπὸ τῶν δύο *Καζασκέριδων*, ὡς καὶ οἱ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων Κωνσταντινουπόλεως, *Τερτίς*, *Ἐργουαίου* καὶ *Γαλατᾶ* εἰς τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν μέρη πεμπόμενοι δικαστικοὶ γραμματεῖς καὶ ὑπάλληλοι δύνανται νὰ διευθετῶσι καὶ τὰς μετὰ τῶν ρηθεισῶν κτήσεων ὑποθέσεις, περὶ ὧν ἤδη ἐγένετο λόγος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Περὶ τῶν τῆς ἐκποιήσεως κυρωτικῶν τίτλων, περὶ ἐγγράφων πληρεξουσιότητος καὶ ἀγερωτηρίων.

*Ἀρθρ. 15. Μετὰ τὴν ἐκποίησιν παντὸς ἐστεγασμένου ἢ μὴ τοιοῦτου κτήματος (ἀκίνητος εἰς Βακούριον, κειμένου δὲ εἴτε ἐν Κωνσταντινούπολει, εἴτε ἐν ταῖς τρισὶ πόλεσι καὶ τοῖς ὑπαγομένοις), καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐπισημοῦ περὶ αὐτῆς ἐγγράφου τοῦ Βακουρίου (*Τιμισουκίου*), ὁ ὑπὸ τοῦ πρὸς ἂν ἐγένετο ἢ ἐκποιήσῃς ληφθῆσάμενος ἐπικυρωτικὸς ταύτης τίτλος

(*χοδῆετ*) ἐκδίδεται ὑπὸ μόνου τοῦ δικαστηρίου *Τερτίς*, οὐδὲ δύνανται ἄλλα δικαστήρια νὰ ἐκδώσῃσι τοιαῦτα ἐπικυρωτικὰ ἐγγραφα.

*Ἀρθρ. 16. Κατὰ τὰς ἐπαρχίας, ἐκποιουμένων γαιῶν βακουρικῶν, ἢ ἐστεγασμένων καὶ λοιπῶν κτημάτων, εἰς Βακούρια προσηρτημένων, ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγγράφου τοῦ Βακουρίου ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου ἐγγειροσθέντος δηλωτικῷ ἀπαιτούμενος ἐπικυρωτικὸς τίτλος ἐκδοθήσεται κατὰ τὰς περὶ ἀγοροπωλησίας τεθείσας ἀρχάς, πρὸς ἂν ἐγένετο ἢ ἐκποιήσῃς, ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς ἐπαρχίας, ἐν ἣ κείνται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος γαῖαι καὶ τ' ἄλλα κτήματα. Ἐπίσης καὶ οἱ περὶ δημοσίων (βασιλικῶν) γαιῶν ἐπικυρωτικοὶ τίτλοι ἐκδοθήσονται κατὰ τὸν αὐτὸν κανόνα.

*Ἀρθρ. 17. Ἐπὶ γαιῶν δημοσίων ἢ ἀφιερωμένων, κειμένων μὲν κατὰ τὰς ἐν Εὐρώπῃ ἢ ἐν Ἀσίᾳ χώρας τῆς αὐτοκρατορίας, ἀλλ' ὧν οἱ κάτοχοι διατρίβουσιν ἐν Κωνσταντινούπολει, ἢ δ' ἐκποιήσῃς ἐνεργεῖται ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ ἀρχιεπισκοπικῷ ἢ ἐν τῷ Ὑπουργίῳ τῶν Βακουρίων, οἱ κυρωτικοὶ τίτλοι ἐκδίδονται, κατὰ τὰ περὶ ἀγοροπωλησιῶν τεταγμένα, διὰ μὲν τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὑπὸ τοῦ *Καζασκέρη Ἀταολῆς*, διὰ δὲ τὰς ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ὑπὸ τοῦ τῆς *Ρουμηλίας*.

*Ἀρθρ. 18. Ἐπὶ πάντων τῶν ἐν Κωνσταντινούπολει καὶ ταῖς τρισὶ πόλεσι βακουρικῶν ἐστεγασμένων κτημάτων καὶ προσηρτημάτων, ὡς ἢ ἀπόδειξις τῆς πληρεξουσιότητος ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον *Τερτίς*, οὕτω καὶ ἡ ἐκδοσις αὐτῆ τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου διὰ τὴν ἐκποίησιν αὐτῶν γενήσεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου.

*Ἀρθρ. 19. Τὰ περὶ διορισμοῦ πληρεξουσίων ἐγγραφα δι' ἀκινήτους καὶ λοιπὰς ἰδιοκτησίας, γαίης δημοσίας ὡς καὶ ἐστεγασμένα κτήματα καὶ γαίας τῶν Βακουρίων, κειμένας ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ καὶ τῇ Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ, ὧν δὲ οἱ κάτοχοι εὐρίσκονται ἐν Κωνσταντινούπολει, ἐκδίδονται ὑπὸ τῶν *Καζασκέριδων*, τὰ μὲν διὰ τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὑπὸ τοῦ *Καζασκέρη Ἀταολῆς*, τὰ δὲ διὰ τὰς ἐν Εὐρώπῃ, ὑπὸ τοῦ τῆς *Ρουμηλίας* τὰ δὲ ἐγγραφα πληρεξουσιότητος πρὸς κίνησιν ἀγωγῶν καὶ τὰ λοιπὰ ὑποβάλλονται εἰς τὰς περὶ ἀγοροπωλησίας διατάξεις.

*Ἀρθρ. 20. Τὸ ἀφιερωτικὸν δύνανται νὰ συνταχθῇ ὑπὸ παντὸς δικαστηρίου (κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον διὰζόντος), οὐδ' ὑπάγεται εἰς ἀποκλειστικὴν τινος ἀρμοδιότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Περὶ ἀπογραφῆς κληρονομίας καὶ τῶν παρεπομένων αἰτῆ.

*Ἀρθρ. 21. Ἐξαιρουμένων τῶν κληρονομιῶν, τῶν ἐκκειμένων ἐντὸς ἡρίων βακουρικῶν, καὶ τῶν δι' αὐτοκρατορικῷ διατάγματι ἐκπαλα

τοῖς ἐγγωρίοις δικαστηρίοις ὑπαγομένων καὶ ἐπιβαλλομένων, αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Ἐγριουπίῳ, Γαλατᾷ, καὶ τοῖς ἐξαρτωμένοις ἀπ' αὐτῶν μέρεσι κληρονομίαι ἀπογράφονται ἐν γένει ὑπὸ τοῦ Καζιασκήρη Ρουμηνίας. Ἄλλ' αἱ μέχρις εἴκοσι χιλιάδων γροσίων ἀξίας ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δικαστηρίου Γαλατᾷ ἀνοιγόμεναι, ὡς καὶ αἱ ἀνοιγόμεναι ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ δικαστηρίου Ἐγριουπίου, μέχρι τῆς αὐτῆς ἀξίας, καταγράφονται αἱ μὲν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ Γαλατᾷ, αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ Μολλά Ἐγριουπίου.

Ἄρθρ. 22. Ἐκτὸς τῶν κληρονομιῶν, ὅσαι εὑρίνται ἐν ὄρειοις βακουρικοῖς, καὶ τῶν καθ' ὑψηλὴν ἐπιταγὴν εἰς τὸ δικαστήριον Κωνσταντινουπόλεως ὑπαγομένων κληρονομιῶν γνωστῶν τιῶν συντεχνιῶν, ἅπασαι αἱ εἰς Χρυσούπολιν καὶ τὰ ὑπαγόμενα μέρη καταλειπόμεναι κληρονομίαι ἀπογράφονται ὑπὸ τοῦ Καζιασκήρη Ἀνατολῆς.

Ἄρθρ. 23. Κατὰ τὰς ἐπαρχίας, ἐκάστη κληρονομία καταγράφεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ μέρος ἐνθα ἠνεψήθη, οὐδεὶς δὲ δικαστὴς ἢ τόπον ἐπέχων τούτου προθήσεται εἰς ἀπογραφὴν κληρονομίας, καθ' ὑπέρβασις τῶν ὄριων τῆς ἑαυτοῦ δικαιοδοσίας.

Ἄρθρ. 24. Πᾶσα κληρονομία, ἐντὸς βακουφίου ὑπάρχουσα, καταγράφεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου Τεγτίς, ἐκεῖναι δὲ, ὧν ἡ ἀπογραφὴ ἐστὶν ἀναθεωρημένη εἰς τοὺς ἐγγωρίους δικαστὰς, καταγράφονται ἐκάστη ὑπὸ τοῦ σχετικοῦ δικαστηρίου. Τῶν περιουσιῶν τῶν ἀφανῶν, παραφρόνων καὶ παλιμπαίδων ἡ ἀπογραφὴ γενήσεται σύμφωνα πρὸς τὰς περὶ τῶν λοιπῶν περιουσιῶν τεθείσας ἀρχάς.

Ἄρθρ. 25. Τὸ τὴν καταλειφθεῖσαν περιουσίαν καταγράψαν δικαστήριον θέλει ἐνεργήσῃ καὶ τὴν ἐκπλειστηρίασιν τῶν ἐν τῇ κληρονομίᾳ εὑρεθέντων ἐστεγασμένων καὶ λοιπῶν προσαρτημάτων βακουφικῶν, σημειοῦν τὸ ἐκπλειστηρίασμα κάτωθεν τοῦ πίνακος, τοῦ περὶ διανομῆς τῆς ρηθείσεως οὐσίας συντεταγμένου. Ἐν τούτοις, καθ' ἣν περίπτωσιν περιουσία τις κατεγράφη ὑπὸ δύο δικαστηρίων, ἡ ἐκπλειστηρίασις τῶν ἐστεγασμένων βακουφικῶν κτημάτων καὶ ἄλλων προσαρτημάτων, τῶν ἀποτελούντων μέρος αὐτῆς, ἐνεργηθήσεται ὑπ' ἐκείνου ἐκ τῶν δύο δικαστηρίων, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν κεῖνται τὰ κτήματα.

Ἄρθρ. 26. Τὸ δικαστήριον Τεγτίς θέλει ἐκδίδει, ὡς ἄχρι τούδε, τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα ἀδείας δι' ἅπαντα τὰ ἐστεγασμένα βακουφικὰ κτήματα καὶ λοιπὰ προσαρτήματα, τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς τριῶν πόλεσι κείμενα, ὑπ' ἀνηλικίων δὲ καὶ παραφρόνων καὶ παρλιῶν κατεχόμενα· τὰ δὲ ἔγγραφα ἀδείας, τὰ περὶ ἱκινήτων ἰδιωτικῶν κτήσεων ἐκδοτέα, θέλει δίδει τὸ τὴν ἀπογραφὴν τῆς κληρονομίας ποιησάμενον δικαστήριον.

ΜΕΡΟΣ Β.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῶν πληρωτέων τελῶν διὰ τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς δικαστικὰς ἐκθέσεις.

Ἄρθρ. 27. Διὰ τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, τὰς ἐπιδικαζούσας τι, ληφθήσεται τέλος παρὰς εἰς καθ' ἕκαστον γρόσιον, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀξίας τοῦ ἐπιδικασθέντος πράγματος. Κατὰ τὰς ἐπαρχίας, ληφθήσεται ἐπίσης εἰς παρὰς ἀνά ἕκαστον γρόσιον καὶ διὰ τὰ ἐκδιδόμενα δικαστικὰ ἀποδεικτικὰ ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων, ἐξομαλυνομένων ἀνευ τῆς συμπράξεως τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 28. Διὰ τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, τὰς ἀπορρίπτουσας τὴν ἀγωγὴν δι' ἔλλειψιν νομίμου λόγου, ληφθήσεται, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀξίας τοῦ ἐπιδίκου ἀντικειμένου, μέχρι μὲν εἴκοσι χιλιάδων γροσίων εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον, ὑπὲρ τὰς εἴκοσι δὲ χιλιάδας γροσίων, ἐν τοῖς ἑκατὸν διὰ τὸ πλεονάζον.

Ἄρθρ. 29. Τῆς ἀγωγῆς δι' ἔλλειψιν ἀποδείξεων ἀπορρίφθῆσιν, πληρωθήσεται δικαίωμα διὰ τὴν ἀπορρίπτουσαν ἀπόφασιν, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀξίας τοῦ ἐπιδίκου πράγματος, μέχρι μὲν εἴκοσι χιλιάδων ἐν γρόσιον ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ὑπεράνω δὲ τῶν εἴκοσι χιλιάδων γροσίων, ἡμισυ γρόσιον ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν διὰ τὸ πλεονάζον.

Ἄρθρ. 30. Γενομένου δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ, διὰ τὰ πρὸς τὸν ἐνάγοντα δευθόμενα δικαστικὰ περὶ τούτου ἔγγραφα, πληρωθήσεται εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, ἐφ' οὗ ἐγένετο ὁ συμβιβασμός. Ἄν δὲ καὶ ὁ ἐναγόμενος ζητήσῃ χωριστὸν ἔγγραφον, περὶ τῆς ἐκ τοῦ χρέους ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ, θέλει πληρώσει ἐπὶ τῆς ἀξίας ἢ τοῦ ποσοῦ, τοῦ ὑπολειπομένου μετ' ἀφαιρέσεων τοῦ συμβιβαστικῶς δεθέντος, μέχρι μὲν εἴκοσι χιλιάδων γροσίων ἕνα παρὰν διὰ τὸ γρόσιον, διὰ δὲ τὸ περὶ πλεόν ἐν γρόσιον τοῖς ἑκατὸν.

Ἄρθρ. 31. Αἱ περὶ τῆς ἐκ τοῦ ἴσου θανατικῆς ποινῆς δικαστικαὶ ἐκθέσεις ἐκδίδονται δωρεάν, ὡς καὶ αἱ περὶ αὐτοψίας νεκροῦ.

Ἄρθρ. 32. Ἐκ τῶν περὶ τιμῆματος τοῦ αἵματος δικαστικῶν ἀποφάσεων δὲν λαμβάνεται τι λόγῳ τέλους. Ἐν τούτοις ἂν, ἀπαγγεθῆσῃ τῆς ἀποφάσεως, τὸ ἐπιδικασθὲν τμήμα καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει πληρωθῇ, λαμβάνεται εἰς παρὰς ἀνά ἕκαστον γρόσιον διὰ τὸ πληρωθὲν ποσόν. Καὶ ἐκ τῶν ἀποφάσεων δὲ, τῶν περὶ τῶν λοιπῶν κακούργημάτων ἐν γένει, κατὰ τὸ μέτρον τοῦ ἐγκλήματος, ἢ ἐν περιπτώσει συμβιβασμοῦ με-

ταξὺ τῶν ἀντιδικῶν, ἀναλόγως τοῦ συμβιβαστικῶς ληρθέντος ποσοῦ, ληρθῆσεται ἐπίσης εἰς παρὰς δι' ἕκαστον γρόσιον.

Ἄρθρ. 33. Διὰ τὰ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμενα ἔγγραφα ἐπὶ διαφορῶν περὶ ὀρίων βοσκῶν, δασῶν, χειμαδιῶν καὶ θερέτρων, ληρθῆσεται τέλος μέτριον, ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐπίδικον ὑπόθεσιν, ὥστε νὰ μὴ πιέζηται ὁ διχάδικος.

Ἄρθρ. 34. Διὰ τὸ βεβαιοῦν τὴν γενομένην ἀπόδειξιν τῆς ἐλευθέρως οἰκογενειακῆς καταστάσεως δικαστικῶν ἔγγραφων ληρθῆσονται 225 γρόσια, διὰ δὲ τὸ βεβαιοῦν τὴν γενομένην ἀπελευθέρωσιν, γρόσια 75.

Ἄρθρ. 35. Διὰ τὰ γαμικὰ συμβόλαια καὶ τὰ περὶ συνουστῶτος γάμου ἀποδεικτικὰ πληρωθῆσεται, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς πραγματικῆς δωρεᾶς καὶ τῆς προικῆς, εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον, διὰ δὲ τὰ περὶ διαζεύξεως ἐξ ἀμοιβαίας συναινέσεως ἢ περὶ τοῦ χωρισμοῦ τῆς συζύγου ἐκδοθέντα δικαστικὰ ἔγγραφα, ἐπίσης, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῆς τε πραγματικῆς δωρεᾶς καὶ τῆς προικῆς, ληρθῆσεται εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον.

Ἄρθρ. 36. Δὲν λαμβάνεται δικαίωμα ἕνεκα τῶν τίτλων τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ τῇ δηλώσει ἀπελευθερώσεως, ἢ χειροφρεθῆσεως, ἢ ἐπὶ συνομολογήσει λύτρωσιν πρὸς τὸν κύριον, ὡς καὶ ἕνεκα τῶν περὶ διορισμῶν ἐπιτρόπου παραφρόνων, ἀφάντων καὶ παλιμπαιδῶν, καὶ τέλος, ἕνεκα τῶν περὶ διατροφῆς ἀπώρων ἀνήλικων, παραφρόνων, παλιμπαιδῶν καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων ἄλλα ἀπὸ πέντε μέχρι τριάκοντα γροσίων, ἀναλόγως τῆς περιστάσεως, δι' ἀξίαν χάρτου καὶ λόγῳ γραφικῶν καὶ καταχωριστικῶν.

Ἄρθρ. 37. Διὰ τὰ ἐπὶ ἐξοφλήσει, δωρεᾶ καὶ ὁμολογίᾳ κυριότητος συντασσόμενα δικαστικὰ ἀποδεικτικὰ, ληρθῆσεται ὡς τέλος, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῶν νομικῶν τούτων πράξεων, εἴκοσι γρόσια ἐπὶ τῶν χιλίων.

Ἄρθρ. 38. Διὰ τε τὰς ἀποφάσεις καὶ διὰ τὰς ἐκθέσεις τὰς δικαστικὰς περὶ κληρονομικῶν δικαιωμάτων, λαμβάνεται τέλος ἡμισυ παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀξίας τῆς κληρονομικῆς μερίδος. Διὰ δὲ τὰς περὶ διορισμοῦ πληρεξουσίου, ἢ περὶ ἀποδειχθείσης πληρεξουσιότητος ἐκθέσεις, τὰς τε ὑπὸ τῶν δικαστηρίων *Κιομέτι ἀσκεριγιέ* καὶ *Τεργίς*, καὶ τὰς ὑπὸ πάντων τῶν δικαστηρίων (τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον δικαζόντων) ἐκδιδόμενας, λαμβάνονται ἐπὶ τῶν χιλίων γρόσια δεκαπέντε, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν πωληθησομένων ἰδιοκτησιῶν, ἀκινήτων καὶ λοιπῶν, ἢ τῶν παραχωρηθησομένων βραχυφικῶν κτήσεων.

Ἄρθρ. 39. Ἐνεκα τῶν ὑπὸ πάντων τῶν δικαστηρίων συντασσόμενων διαθηκῶν ληρθῆσονται ὡς τέλος εἴκοσι γρόσια ἐπὶ τῶν χιλίων, ἐκ τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀξίας τοῦ διὰ τῆς ἀηλώσεως τῆς τελευταίας βουλήσεως διατιθεμένου πράγματος ἕνεκα δὲ τοῦ περὶ ἀποδείξεως τῆς διαθηκῆς δικαστικοῦ ἔγγραφου, κατ' ἀφαιρέσιν ἐκ τοῦ τρίτου (ὑπερ ἔλαβεν ὁ ἐκτελεστής) τῆς

καταλειφθείσας περιουσίας τῶν κληροδοτημάτων, ληρθῆσεται ἐκ τοῦ ὑπολειπομένου ποσοῦ εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον. Ἄν δὲ τὸ ὅλον τοῦ τρίτου διετέθη, λαμβάνονται μόνον τεσσαράκοντα γρόσια ὡς ἔξοδος.

Ἄρθρ. 40. Δι' ὅλα τὰ πωλητήρια, ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ πωληθέντος, εἰκοσὶ ἐπὶ τῶν χιλίων ληρθῆσεται ὡς τέλος. Ἐκ δὲ τῶν δικαστικῶν ἔγγραφων, τῶν ἐκτιθέντων τὰς ἐπὶ ὄφω πωλήσεις, ἢ παραχωρήσεις, ἢ τὰς ὑποθηκώσεις, καὶ ἐκ τῶν ἐπικυρωτικῶν τούτων, πληρωθῆσονται γρόσια δεκά ἐπὶ τῶν χιλίων, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν τε ἐστεγασμένων κτημάτων καὶ τῶν γαιῶν.

Ἄρθρ. 41. Εἴτε ἀφιερωμένα, εἴτε ἰδιωτικὰ κτήσεις ὡς τὰ ἀκίνητα, ἕνεκα τῶν περὶ διαίρεσεως καὶ διανομῆς καὶ διασκευῆς αὐτῶν ἐκδιδόμενων ἔγγραφων πληροῦνται δεκαπέντε ἐπὶ τῶν χιλίων γροσίων, καθ' ὑπολογισμὸν τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων. Καὶ ἐκ τῶν ἐκδιδόμενων δὲ περὶ διαίρεσεως καὶ διανομῆς τῶν τε βασιλικῶν καὶ τῶν ἀφιερωμένων γαιῶν, πληροῦνται ἐπίσης γρόσια δεκαπέντε ἐπὶ τῶν χιλίων, ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν.

Ἄρθρ. 42. Ἐκ τῶν ἔγγραφων, ἅτινα ἐκδίδουσι τὰ δικαστήρια *Τεργίς* καὶ *Κιομέτι ἀσκεριγιέ*, καὶ ἄλλα, τὰ κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον δικαζόντα, ὁσάκις ἐπιτρέπωσι τὴν πώλησιν ἢ παραχώρησιν τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ ἀφιερωμένων ἀκινήτων, τῶν εἰς ἀνήλικας ἢ παραφρόνας ἀνήκοντων, πληροῦνται ὡς δικαίωμα γρόσια δεκαπέντε ἐπὶ τῶν χιλίων, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν μερίδων τῶν ἐν λόγῳ ἀνήλικων ἢ παραφρόνων.

Ἄρθρ. 43. Ἐκ τῶν ἀφιερωθηρίων, συντασσόμενων ὑπὸ πάντων τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον δικαζόντων δικαστηρίων, πληροῦνται εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ἢ τῆς ἀξίας τοῦ ἀφιερωμένου πράγματος, μέχρις εἴκοσι χιλιάδων γροσίων ἂν δὲ ὑπερβαίῃ τὰς εἴκοσι χιλιάδας, διὰ τὸ πλεονάζον πληροῦνται τέλος εἴκοσι παρὰδων ἐπὶ τῶν ἑκατῶν γροσίων. Τοῦ λαμβανόμενου τέλους τὸ τρίτον εἶναι δικαίωμα γραφικῶν καὶ καταχωριστικῶν, τοῦ δὲ τρίτου τούτου τὸ πέμπτον ὄριστα ὡς δικαίωμα καταχωρίσεως, τὸ δὲ λοιπὸν ὡς γραφικῶν.

Ἄρθρ. 44. Διὰ τὰς δικαστικὰς ἐκθέσεις (*Ιλάμα*), τὰς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου *Τεργίς*, καὶ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας δικαστῶν ἐκδιδόμενας ἕνεκα θέσεων ἐπὶ εὐποικητικῶ σκοπῶ ἰδρυμένων καὶ ἐκ βακουφίων ἐξηρτημένων, ἐπιπόνων δὲ καὶ πολυμύχλων, οἱ αἱ τῶν καθηγητῶν, ἡμάδιων, ἱεροκλήρων, καὶ λοιπῶν τοιούτων, πληροῦνται μέτριον τέλος ἀπὸ εἰκοσιπέντε μέχρι δικαστῶν γροσίων, ἀναλόγως τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἐν λόγῳ θέσεων.

Ἄρθρ. 45. Ἐνεκα τῶν Ἰλαμίων (δικαστικῶν ἐκθέσεων, γνωμοδοτήσεων), τῶν συνταττομένων διὰ θέσεις, ὅποιαί ἢ τοῦ διαχειριστοῦ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, τοῦ ἡγομένου μονῆς, τοῦ ἐπιστάτου ἀγρῶν, τοῦ

κατόχου τσιφτλικίου, ἢ ἐμφυτευτοῦ, λαμβάνεται τέλος μέτριον, οὐχὶ πλέον τοῦ τετάρτου, ἤτοι τῶν 25 τοῖς 100 ἐπὶ τῆς ἐτησίας προσόδου τοῦ διορισθεσομένου εἰς τὴν περι ἣς ὁ λόγος θέσιν.

"Ἀρθρ. 46. Διὰ τὰς ἔνεκα ὑπερσειῶν, εἰς Βακουφία ἀναγορέων, ἢ ἔνεκα ἄλλων ἀντικειμένων ἐκδιδομένων γνωμοδοτήσεων, δι' ὧν ζητοῦνται πληροφορίαι, οὐδὲν λαμβάνεται τέλος, ἀλλὰ μόνον γραφικὸν δικαίωμα, οὐχὶ ὑπερβαῖνον τὰ πενήκοντα γρόσια.

"Ἀρθρ. 47. Διὰ τὰς γνωμοδοτήσεις, τὰς ἐκδιδομένας ὑπὸ τοῦ Καζασκέρη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, ὑπὸ τοῦ Καζασκέρη τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου Τεφτίς καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ ἱεροῦ νόμου δικαστηρίων, προσκαλούσας δὲ τὴν ἀπαιτουμένην ὑψηλὴν διαταγὴν, λαμβάνεται μέτριον τέλος, ἀναλόγως τῆς σημαντικότητος τῆς υποθέσεως, μὴ πλέον τῶν πεντακοσίων γροσίων.

"Ἀρθρ. 48. Διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου Τεφτίς συνταττόμενα Πάτρια περὶ ἐκδόσεως νέου τίτλου ὑπὸ τοῦ Βακουφίου ἔνεκα ἀπωλείας τοῦ παλαιοῦ, ληφθήσεται τέλος τεσσαράκοντα γρόσια τὸ πολὺ διὰ τὰ περὶ ἀφιερώσεως γεδικίων, τὸ ἥμισυ, ἤτοι 50 τοῖς 100 τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον διδομένης προκαταβολῆς διὰ τὰ περὶ ἀποδόσεως ποσοῦ τινος ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τούτου, εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον, καὶ διὰ τὰ πρὸς παροχὴν ἀδείας, ὅπως ἀνεγερθῆ οἰκοδομὴ ἐπὶ γῆς χέρσου, εἰκοσι γρόσια ἐπὶ τῶν χιλίων, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν ἐν λόγῳ γαίων.

"Ἀρθρ. 49. Ἐκ τῶν Πλαμίων, τῶν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου Τεφτίς καὶ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας δικαστηρίων ἐκδιδομένων ὑπὲρ μετατροπῆς εἰς διπλὴν τῆς ἀπλῆς ἐκμισθώσεως τῶν ἀφιερωμένων ἀκινήτων, πληρόνεται εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον, ἐπὶ τοῦ προκαταβλητέου ποσοῦ, ἐκ δὲ τῶν περὶ ἀνταλλαγῆς τοιούτων κτημάτων, ἐπίσης εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον, ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος.

"Ἀρθρ. 50. Ἐκ τῶν ἐκθέσεων, τῶν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως συνταττόμενων διὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ Βακουφίου ἐνέργειαν τῆς παραχωρήσεως τῶν εἰς τὴν συντησίαν τῶν κροσπολιῶν ὠρισμένων γεδικίων, ληφθήσονται μόνον τεσσαράκοντα γρόσια.

"Ἀρθρ. 51. Δι' ἀπόσπασμα καὶ δεύτερον ἀντίγραφον ἐκ τῶν δικαστικῶν ἐγγράφων λαμβάνεται ὡς τέλος τὸ ἥμισυ τοῦ διὰ τὸ πρωτόγραφον καὶ τὸ πρῶτον ἀντίγραφον ληφθέντος.

"Ἀρθρ. 52. Τὰ ἐκ δικαστικῶν ἐγγράφων ληφθέντα τέλη, ἐκδοθέντων ἢ ἔνδον ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας δικαστῶν, μὴ ἐγκριθέντων δὲ μὴδὲ γνωμομένων δεκτῶν ὑπὸ τοῦ Σερχουλιςλαμικοῦ Γραφείου, ἀποδοθήσονται ἀναλλοίπως πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους. Ἄν δὲ τις τῶν δικαστῶν, μετὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἀποβιβθέντος ἐγγράφου του, δὲν ἀποδώσῃ ἐκουσίως τὸ ἀ-

παιτούμενον τέλος, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν ἀπόδοσιν ὑπὸ τῆς αὐτοῦ Ὑψηλοῦς τοῦ Σερχουλιςλάμη.

"Ἀρθρ. 53. Καθόσον ἀρροῖ τὰς ἀποφάσεις καὶ ἐκθέσεις, τὰς ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας δικαστῶν ἐκδιδομένας, αἰτινες δὲν ἔγιναν δεκταὶ οὐδ' ἐξετελέσθησαν, καθὼ μὴ συναδούσας πρὸς τὰς ἐν τοῖς ἀρχείοις σημειώσεις, ἢ ἀντικείμεναι εἰς τοὺς ἐν ἰσχύϊ κανονισμοὺς καὶ τὰς διατάξεις, τὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἀποφάσεων καὶ ἐκθέσεων ληφθέντα τέλη ἀποδοθήσονται, κατ' ἀφαίρεσιν τῶν γραφικῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς ἀξίας τοῦ χάρτου. Ἄν δὲ τις δικαστῆς δὲν ἀποδώσῃ οἰκοθεν αὐτὰ πρὸς τὸν ἀπαιτοῦντα ἐνδιαφερόμενον, διαταχθήσεται, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἐρρέθη, νὰ πράξῃ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ὑψηλοτάτου Σερχουλιςλάμη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν δι' ἀπογραφὴν κληρονομίας καὶ σχετικὰς τινας πρὸς αὐτὴν πράξεως ληπτῶν τελῶν.

"Ἀρθρ. 54. Ἀφαιρεθέντων τῶν ἐξόδων, τῶν χρεῶν, καὶ τοῦ τρίτου (τοῦ διαθεσίμου) ἐκ τῆς καταλειφθείσης περιουσίας, ἣς ἡ ἀπογραφὴ γίνεται ὑπὸ παντός δικαστηρίου τοῦ ἱεροῦ νόμου, διὰ τὸ ὑπόλοιπον, ἤτοι τὸ εἰς τοὺς κληρονόμους διανεμητέον ποσόν, λαμβάνεται, ὡς δικαίωμα διανομῆς, εἰς παρὰς καθ' ἕκαστον γρόσιον, προσέτι δὲ ἐν καὶ ἥμισυ ἐπὶ τῶν χιλίων, ὡς δικαίωμα καταχωρήσεως τῆς γενομένης ἀπογραφῆς.

"Ἀρθρ. 55. Οὐδὲν τέλος λαμβάνεται διὰ τὰς δικαστικὰς πράξεις περὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων, περὶ διατροπῆς, περὶ δαπανῶν κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτάς, περὶ ἀδείας διὰ κατασκευῆν ἐνδύματων, περὶ τῆς ἀποδείξεως νοημοσύνης τῶν παιδίων, καὶ περὶ τῶν τοιούτων ἐν γενεῇ, ἀλλὰ γραφικὸν τι καὶ καταχωρήσεως δικαίωμα ἀπὸ δέκα μέχρι τριάκοντα γροσίων, κατὰ τὰς περιστάσεις.

"Ἀρθρ. 56. Διὰ τὰ ἐγγράφα δανείων ἐκ τῆς περιουσίας ἀνηλίκων, Βακουφίων καὶ ἐνηλίκων πληρόνεται τέλος ἐν μόνον γρόσιον ἐπὶ τῶν ἑκατῶν. Ἐπὶ δὲ ἀνανεώσεως τοῦ δανείου, ἥμισυ γρόσιον ἐπὶ τῶν ἑκατῶν, ὡς τέλος τῆς ἐν τῷ περιθωρίῳ τοῦ ἐγγράφου σημειώσεως.

"Ἀρθρ. 57. Ὄντος τεταγμένου νὰ γινηταὶ κατὰ τριετίαν ἐξέλεξις τῆς διαχειρίσεως τῆς τῶν ἀνηλίκων περιουσίας, ἂν κατὰ τὴν ἐξέλεξις προκύψῃ περισσεύμα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων, λαμβάνεται ὡς δικαίωμα διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν λογαριασμῶν ἐν τοῖς ἑκατῶν ἐπὶ τῆς ὅλης περιουσίας, ἀλλὰ καθόσον ἤβησε πρὸς τοῦτο ἀρκέσει τὸ περισσεύμα, χωρὶς δηλονότι ν' ἀφαιρηθῆ τι ἐκ τοῦ κεφαλαίου. Ἐν περιπτώσει, δὲ καθ' ἣν ἐδέησε νὰ ἐξετασθῆ ἡ γενομένη διαχείρισις ἐν τῇ λήξει ἐνὸς ἐτους, ληφθή-

σεται τὸ τρίτον τοῦ ῥηθέντος τέλους· ἂν μετὰ δύο ἔτη, τὰ δύο τρίτα ἂν μετὰ τρία, ἢ καὶ πλείονα, ληφθῆσεται τὸ ῥηθὲν τέλος, ἐν τοῖς ἑκατόν. Ὑποθεθέντος ὁμως ὅτι μετὰ τὴν ἀραίρεσιν τῶν ἐξόδων οὐδὲν ὑπάρχει περίσσευμα, οὐδὲν θέλει πληρωθῆ, ἢ δ' ἐξέλεγχῆς γενήσεται δωρεάν.

*Ἀρθρ. 58. Διὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν δικαστηρίων ἀπογραφὴν τῆς περιουσίας τῶν ἀφάντων, τῶν παρηλίκων καὶ τῶν παραρρόνων, λαμβάνεται δικαίωμα ἐν ἐπὶ τῶν ἑκατόν.

*Ἀρθρ. 59. Πρὸς τέλεσιν γάμου, ἂν μὲν ἡ συζευγνυμένη ᾖ παρθένος, πληρόνεται δικαίωμα διὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀδείας γρόσια δέκα, ἂν δὲ δὲν ᾖται τοιαύτη, πέντε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν πρὸς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους χορηγητέων ἀμοιβῶν, ὡσάκις ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον δικαζόντων) πέμπονται πρὸς διεξαγωγὴν διαφόρων ὑπερησιῶν.

*Ἀρθρ. 60. Διὰ τοὺς ὑπὸ τῶν ἱερῶν δικαστηρίων κατὰ τὸπον πεμπομένους δικαστικούς, γραμματεῖς καὶ ὑπηρέτας πρὸς ἀράσιν καὶ ἐκδικασιν διαφορῶν, πρὸς σύνταξιν διαθηκῶν, ἕνεκα διορισμοῦ πληρεξουσίων, ἢ ἕνεκα δανείου, ἀγοροπωλησίας, δηλώσεως κυριότητος, χωρισμοῦ ἢ διαζεύξεως ἐξ ἀμοιβαίας συναινέσεως, διακρίσεως περιουσίας κινήτης, διανομῆς ἀκινήτων, ἐξουφλήσεως, συμβιβασμοῦ, ἔρκοδοσίας, καὶ τῶν τοιούτων, ληφθῆσεται δικαίωμα, ἀνάλογον πρὸς τὴν διεξαγομένην ὑπόθεσιν, ἀπὸ πενήκοντα μέχρι τριακοσίων γροσίων.

*Ἀρθρ. 61. Ἄν ὑπὸ τῶν ἱερῶν δικαστηρίων πεμφθῆ ἐπιτοπίως ὑπάλληλος πρὸς ἐξακριβῶσιν μαρτυριῶν, διὰ τε τὸν ὑπάλληλον τοῦτον καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ δικαστικούς, κλητῆρας, λαμβάνεται μέτριον τι δικαίωμα ἐξακριβώσεως, ἀναλόγως πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῶν μαρτυριῶν, εἰκοσιπέντε μὲν γρόσια κατ' ἐλάχιστον, ἑκατόν πενήκοντα δὲ κατὰ μέγιστον ὅρον, ἀπαγορεύεται δὲ νὰ ληφθῆ τι πλέον τούτου.

*Ἀρθρ. 62. Ἄν τῶν ἐντὸς τῶν ἱερῶν δικαστηρίων ἐξετασθέντων μαρτύρων ἢ ἐκκαθάρσις γενῆ ἐντὸς πάλιν τῶν δικαστηρίων, οὐδ' ὑπάρχει ἀνάγκη ἀποστολῆς ὑπαλλήλου πρὸς ἐπιτόπιον ἐξέλεγχῆν, οὐδὲν ζητηθῆσεται ἢ ληφθῆσεται παρὰ τῶν ἐχόντων συμφέρον λόγῳ δικαίωματος ἐξελέγξεως.

*Ἀρθρ. 63. Διὰ τοὺς πρὸς αὐτοψίαν οἰκοδομημάτων, ἐκτιμήσεις καὶ λοιπὰς ἐξακριβώσεις πεμπομένους ὑπαλλήλους δοθήσεται μετρία τις ἀμοιβή, ὀριζομένη ἀναλόγως πρὸς τὸ διὰ τὴν ἐξακριβῶσιν μαρτυριῶν πληρονομήναι δικαίωμα.

*Ἀρθρ. 64. Ἄν τῶν πρὸς ἐκδικασιν διαφορῶν, ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν ἄλλων παραγγελιῶν πεμπομένων δικαστικῶν γραμματέων καὶ κλητῆρων τὸ ἔργον δὲν ἠδύνατο νὰ παραιωθῆ αὐθιμερῶν, ἢ ἐντὸς δύο, ἢ τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν, ἐδέχοντο ἐπομένως οἱ ῥηθέντες νὰ διατριψῶσιν ὑπὲρ τὰς τρεῖς ἡμέρας εἰς τὸν τόπον ἔνθα ἐπέμφθησαν, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀρθροῖς ὀρισμένων δικαιωμάτων, λαμβάνουσι, διὰ τὰς ὑπὲρ τὸ τριήμερον διανυθείσας ἡμέρας, καθ' ἑκάστην γρόσια πενήκοντα.

*Ἀρθρ. 65. Ἄν ὁ τόπος, εἰς ὃν ἕνεκα τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων διαφορῶν λόγων πέμπεται ὁ δικαστικὸς ὑπάλληλος, ἀπέχῃ τοσοῦτον ὥστε νὰ ᾖται ἀνάγκη ἵππου ἢ πλοικαρίου, μὴ οὕσης δὲ δυνατῆς τῆς ἐπιστροφῆς αὐθιμερῶν, ἀπαιτῆται νὰ μείνῃ μίαν, δύο, ἢ καὶ πλείονας νύκτας ἐκεῖ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐκτὸς τοῦ ὀρισμένου διὰ τὴν ὑπόθεσιν δικαίωματος καὶ τῆς τεταγμένης ἀμοιβῆς, ὁ ῥηθείς ἀπεσταλμένος λαμβάνει παρὰ τῶν ἐχόντων συμφέρον τὰ διὰ τὸν ἵππον ἢ τὸ ἀκάτιον ἔξοδα, ὡς καὶ τὰ πρὸς τὴν ἀρκούσαν αὐτῷ τροφήν.

*Ἀρθρ. 66. Ὁ πρὸς ἐνέργειαν τῶν ἐν τοῖς ῥηθείσιν ἀρθροῖς παραγγελιῶν εἰς τὸπον τινὰ μεταβάς γραμματεὺς δὲν δύναται νὰ λάβῃ αὐτονομῶς τὸ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνατεθείσης ὑποθέσεως ἢ τῆς ἐξετάσεως τέλος, ἂν δὲ ἀναφέρῃ τὸ ποσὸν πρὸς τὸν προϊστάμενον ἀρχηγὸν καὶ λάβῃ τοῦτου τὴν ἀδειαν.

*Ἀρθρ. 67. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ Αφ, Βφ, καὶ τῷ παρόντι Κεφαλαίῳ ὀριζομένων τελῶν καὶ δικαιωμάτων, ἀπαγορεύεται εἰς τε τὰ ἱερὰ δικαστήρια, καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς, ὑπαλλήλους καὶ λοιποὺς νὰ λαμβάνουσι, λόγῳ γραφικῶν ἢ καταχωριστικῶν, ἢ οἴφ' ἂν τι ἀλλῷ λόγῳ, ἕτερον τι παρὰ τῶν ἐχόντων συμφέρον.

Ἐκτελείτια ἀρθρα.

*Ἀρθρ. 68. Καταργουμένη πάσης ἀρχῆς, εἴτε κατ' ἔθος ἐν τοῖς ἱεροῖς δικαστηρίοις ἐπικρατούσης, εἴτε δι' ὑψηλῆς διαταγῆς ἢ κανονισμοῦ ταχθείσης, ἀντικειμένης δὲ πρὸς τὰς παρούσας διακελεύσεις, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, οὗτος μόνος ἔσται ἔγκυρος καὶ ἐκτελεστέος.

*Ἀρθρ. 69. Ἢ παραβάσις τῶν ἐν τῷ παρόντι γενικῷ κανονισμῷ ἐκτεθεισῶν διατάξεων, ἢ τῆς ὑπέρβασις τῆς δικαιοδοσίας, ἢ ἡ λήψις πλείονος παρὰ τὸ ὀρισμένον τέλος διὰ τ' ἀποδεικτικὰ καὶ τἄλλα δικαστικὰ ἔγγραφα καὶ τὰς λοιπὰς πράξεις, τιμωρηθῆσονται δεόντως κατὰ τὸν νόμον.

*Ἀρθρ. 70. Αἱ ἀναγκαῖαι θεωρηθῆσόμεναι διατάξεις περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἀναμνησθέντων συνεπιχεῖσθαι καὶ συμβαμάτων μεταγενεστέρων, προστεθήσονται ὡς συμπλήρωμα τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

*Αφορῶν τὴν ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου (Μπέι τ-ο-υ-λ-μ ἀλ) τῶν Αὐτοκρατορικῶν Βακουφίων, τῇ συνεργείᾳ τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου (Μεχ κε μ ε ἰ - τ ε φ τ ῖ ς) καταγραφῆν τῶν καταλειφθειῶν περιουσιῶν (κληρονομιῶν) καὶ τὰ πρὸς ταύτας ἀναγόμενα.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐκ παρὼν Κανονισμὸς διαρτίζεται εἰς δύο Κεφάλαια. Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ὀρίζονται αἱ κληρονομίαι, αἱ ἀνοιγόμεναι ἐντὸς τῆς περιφέρειας καὶ τῶν ἐστεγασμένων κτημάτων τῶν Βακουφίων, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀπογραφὴ ἀνατίθεται ὑπὲρ ὑψηλῶν διαταγμάτων εἰς τὸ Ταμεῖον (Μπέιτ-ου-λ-μ-α-λ) τῶν Βακουφίων. Τὸ δὲ δεύτερον ποιεῖται λόγον περὶ τῶν δικαιωμάτων, τελῶν καὶ λοιπῶν, ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ Ταμείου τῶν Βακουφίων ἀπογραφῆς τῶν κληρονομιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

*Ἄρθρ. 1. Τῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἐστεγασμένοις καὶ λοιποῖς κτήμασι, τοῖς κειμένοις ἐντὸς τῆς γνωστῆς περιφέρειας τοῦ ἱεροῦ ἀναθήματος (βάνκ) Ἐγιοῦπ, θανόντων, χωρὶς νὰ ἔχωσιν, ὡς φαίνεται, γνωστὸς κληρονόμος, ἢ ὅν οἱ κληρονόμοι ἅπαντες, ἢ τινὲς εὐρίσκονται εἰς ἄλλας χώρας, τῶν τοιούτων ἢ καταλειφθεῖσα περιουσία, εἴτε ἐντὸς ἢ, εἴτε ἐκτὸς τῶν Βακουφικῶν ὁρίων, καταγράφεται ὑπὸ τοῦ Ταμείου τῶν Βακουφίων, συνεργῶντος τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου· τῶν δὲ ἀποθνησκόντων ἐκτὸς τῆς μνημονευθείσης περιφέρειας, μόνον τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ εὐρισκόμενα κτήματα ἀπογράφονται ἐπίσης ὑπὸ τῶν βίθαισιν ἀρχῶν.

*Ἄρθρ. 2. Ἄπαντα ἀνεξαιρέτως ἡ περιουσία τῶν ἀποθνησκόντων ἐν τῷ ἱερῷ Δζαμίῳ τοῦ Πορθητοῦ Σουλτάν Μεχμέδ Χάν, ἐν τοῖς λοιποῖς ἀγαθοεργαῖς καθιδρύμασιν αὐτοῦ, Σχολαῖς (μεδρεσέδες) (1), τροφοδιτη-

(1) Μεδρεσέδες, εἶδος ἀκαδημίας καὶ σχολῆς ἐνταύτῃ τῶν Μουσουλ-

ρίῳ (Ἰμαρέτ) (1), χειμερινῷ ἐνδιαιτήματι (ταπχανέ), καὶ τοῖς παραπλησίοις, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐστεγασμένοις καὶ προσρητημένοις αὐτοῖς κτήμασιν, ὅσον γάνια, πανδοχεῖα, ἐργαστήρια, λουτρώνας, κλπ, ἂν ἀποθάνωσι μὴ ἔχοντες γνωστὸς κληρονόμους ἢ ἔχοντες μὲν τοιούτους ἀλλὰ μέρος αὐτῶν ἢ καὶ ἅπαντας ἀποδημοῦντας, ἢ ἔχοντες μὲν παρόντας καὶ γνωστὸς κληρονόμους, ἀλλὰ μεταξὺ τούτων καὶ ἀνήλικας, ἅπαντα τῶν τοιούτων ἢ περιουσία, εἴτε ἢ ἐντὸς τῶν εἰρημένων εὐποιητικῶν καθιδρυμάτων καὶ προσρητημένων κτημάτων, εἴτε ἢ ἐκτὸς αὐτῶν, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ περιουσία τῶν ἀλλαχοῦ ἀποθνησκόντων, ἢ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω καθιδρυμάτων καὶ κτημάτων εὐρισκόμενη, ἀπογράφεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τοῦ Ταμείου (Μπέιτ ου-λ-μ-α-λ) τοῦ Ἐβκαφίου. Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης τὰ ἐστεγασμένα κτήματα, τὰ ἐπὶ, ἢ πλησίον τῶν τειχῶν (2) κείμενα, ὑπαχθέντα δὲ ἐσχάτως εἰς τὸ εἰρημένον Βακουφίον τοῦ Σουλτάν Μεχμέδ.

*Ἄρθρ. 3. Ἄπαντα ἐν γένει ἡ περιουσία τῶν ἀποθνησκόντων εἰς τὸ ἱερὸν Δζαμίον τοῦ Σουλτάν Βαγιαζίτ Χάν, εἰς τὸ τροφοδιτήριον καὶ τὰ λοιπὰ εὐποιητικὰ καταστήματα αὐτοῦ, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἢ ἐντὸς τῶν ἐστεγασμένων προσρητημάτων, ὅσον ἐργαστηρίων, πανδοχείων κλπ. τῶν κειμένων ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ αὐτοῦ τεμένους· τὸ μέρος τῆς περιουσίας τῶν ἀλλαχοῦ ἀποθνησκόντων, ὅπερ ἤθελεν εὐρεθῆ ἐντὸς τῶν βίθαισιν ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων καὶ προσρητημάτων, πρὸς δὲ ἡ περιουσία τῶν ἀποθνησκόντων εἰς τὰς ἐκτὸς τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κειμένας ἀμπέλους, ἢ εἰς τὰς οἰκίας, τὰ ἐργαστήρια, τοὺς κήπους καὶ λοιπὰ, τὰ κείμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἀφιερωμένων προσδορῶν γαιῶν (ἀ-ραζιέ-δζιπαγέτ) τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἐν οἱ ἀποθνήσκοντες δὲν ἔχωσι γνωστὸς κληρονόμους, ἢ ἔχωσι μὲν τοιούτους ἀλλ' ἀπόντας, ἢ περιουσία πάντων τούτων καταγράφεται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ου-λ-μ-α-λ τοῦ Ἐβκαφίου.

μάνων, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐξέρχονται συνήθως οἱ Οὐλεμάδες, Καθήδες Μουρτηδες κλπ.

(1) Ἰμαρέτ εἶδος ξενοδοχείων, ἐξ ὧν οἱ μαθητευόμενοι παῖδες καὶ ἰδίως οἱ μαθηταὶ τῶν Μεδρεσέδων λαμβάνουσι τροφὴν, διανεμομένην τοιαύτης ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς ἀπόρους. Σχεδὸν σύμπασα ἡ χρεοῖα τῶν Σουλτάνων καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ καιροὺς μεγιστάνων κατηνάλωσαν ἀξιοσημείωτα ποσὰ πρὸς διατήρησιν τῶν τροφοδιτηρίων τούτων, ἀνεγειρομένων ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἐν ταῖς πρωτεύουσαις. Πρῶτον τοιοῦτο καθιδρυμα ἀναφέρεται ὅτι καθιδρύθη ἐν Νικαίᾳ ἐπὶ τῆς βασιλείας Ὁρχάν τοῦ Α΄.

(2) Ἡ Τουρκικὴ λέξις εἶναι: Κουλέ ζεμιν, ἥτις κυριολεκτικῶς δηλοῖ βψωμα, κορυφὴν γῆς, εἶναι δὲ φράσις καθιερωμένη ἐν ταῖς περὶ ἰδιοκτησιῶν θεσμοθεσίαις τῶν Ὁθωμανῶν διὰ τὰ κτίρια, ὅσα κτίνται ἐπὶ ἢ παρὰ τοῖς τείχεσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἄρθρ. 4. Ἄπασα ἀνεξαιρέτως ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ τεμένους τοῦ Σουλτάν Σελίμ Χάν, ἐντὸς τοῦ μεδρεσέ τοῦ ἱμαρετίου καὶ ἀπάντων τῶν ἀγαθοεργῶν καθιδρυμάτων αὐτοῦ, τὸ μέρος τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκότων εἰς ἕτερα μέρη, ὅπερ ἤθελε κεῖσθαι ἐντὸς τῶν εἰρημῶν εὐποιητικῶν καταστημάτων, καὶ ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων ἐντὸς τῶν ὀρίων τῆς εἰς τὸ εἰρημένον ἀνάθημα ὑπαγομένης Χαλκηδόνος, ἐξαρτωμένης ἐκ τῆς Χρυσουπόλεως, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ ἀποθησκόντες δὲν ἤβελον ἔχει γνωστούς κληρονόμους, ἢ ἤβελον ἔχει μὲν τοιούτους ἀλλ' ἀπόντας, καταγράφεται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου.

Ἄρθρ. 5. Ἀνεξαιρέτως ἅπασα ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ ἱεροῦ τεμένους τοῦ Σουλτάν Σουλεϊμάν Χάν (Σουλεϊμανιγιέ), τῶν σχολείων τοῦ ἱμαρετίου, νοσοκομείου, χειμερινῆς ἐνδιαιτήματος (ταπχανέ) καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν κτιρίων καὶ ἄλλων κτημάτων αὐτοῦ, τὸ μέρος τῆς περιουσίας τῶν ἀλλαγῶν ἀποθησκότων, ὅπερ ἤθελε κεῖσθαι ἐντὸς τῆς περιφέρειας τῶν ὡς ἄνω ἀριθμοῦνται εὐποιητικῶν καθιδρυμάτων, κτιρίων, καὶ λοιπῶν προσαρτημάτων, καταγράφεται ἀπαρεγκλήτως ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου.

Ἄρθρ. 6. Ἄπασα ἀνεξαιρέτως ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱεροῦ τεμένους Σουλτάν Ἄχμέτ Χάν τοῦ Ἀ', καὶ ἀπάντων τῶν ὑπὸ τούτου ἐγγηγεμένων ἱμαρετίου, μεδρεσέ, καὶ παρομοίων ἄλλων φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων, ἢ τῶν ἀποθησκότων ἐντὸς τῶν εἰς τὰ περίεξ τοῦ μνησθέντος τεμένους κειμένων λιθοκτίστων δωματίων, ὡς καὶ ἐντὸς ὄλων τῶν ἄλλων κτιρίων καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, τῶν κειμένων μὲν εἰς ἕτερα μέρη, προσητημένων δὲ αὐτῶ, τὸ μέρος τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκότων εἰς ἕτερα μέρη, τὸ εὐρισκόμενον ἐντὸς τῶν κτιρίων καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων τοῦ αὐτοῦ ἀναθήματος, πρὸς δὲ ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων ἐντὸς ἀπάντων τῶν οἰκημάτων, πανδοχείων, ἐργαστηρίων, ἀμπέλων, κήπων, λουτρῶν καὶ λοιπῶν ἐστεγασμένων καὶ ἄλλων κτημάτων, τῶν κειμένων ἐν τῇ περιφέρειᾳ τοῦ τμήματος Γαλατᾶ καὶ τῶν ὑπαγαμένων, προσητημένου εἰς τὸ ἱερὸν ἀνάθημα τοῦ μνησθέντος Αὐτοκράτορος, ἥτοι τοῦ κυρίου Γαλατᾶ, Σταυροδρομίου, Κασσίμ-πασᾶ, Τοπχανέ, Φουντουκλίου, Διπλοκιοῦ (Βεσίχ-τάς), Ὀρτάκιοῦ, Ξηροκρήνης (Κουγιού-Τσεσιμέ), Μ. Ρεῦματος (Αρραοῦτ-κιοῦ), Ροῦμελι Χισάρ, Στένης, Νεοχωρίου, Θεραπειῶν, Σαρίγερ καὶ Γενί-μαχζαλέ, ἂν, κατὰ τὰ φαινόμενα, οἱ ἀποθησκόντες δὲν ἔχωσι γνωστούς κληρονόμους, ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτῶν πάντες ἢ μέρος ἀποδημῶσι, τότε ἡ περιουσία ἅπασα αὐτῶν, εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τῶν ὀρισθεῶν περιφερειῶν εὐρίσκειται, καταγράφεται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου. Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ περιουσία, ἡ ἀνήκουσα μὲν εἰς ἐκτὸς τῶν εἰρημῶν τόπων ὄνησκοντας, ἐκκειμένη δὲ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω διαληφθέντων ὀρίων.

Ἄρθρ. 7. Ἐν γένει ἅπασα ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων εἰς ἅπαντα τὰ ἀφιερωμένα ἐσχευόμενα τε καὶ μὴ κτήματα Σουλτάν Μουσταφᾶ Χάν τοῦ Γ', τὰ κείμενα ἐν τε Κωνσταντινουπόλει καὶ Χρυσουπόλει, ὡς καὶ ἡ τῶν ἀποθησκότων ἐν τῷ παρὰ τῇ κρήνῃ Λαλελή (Α.λε.λή Τσεσιμεῖ) Βλάγκας κειμένη ἱερῶν τεμένει καὶ τοῖς παρακειμένοις αὐτῶ, δηλαδή ἐν τῷ ἱμαρετίῳ καὶ τῷ μεδρεσέ, ἐκ δὲ τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκότων ἀλλαγῶν, μόνον τὸ ἐντὸς τῶν ῥηθέντων ἐσχευασμένων τε καὶ μὴ κτημάτων καὶ φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων εὐρισκόμενον μέρος αὐτῆς καταγράφεται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου.

Ἄρθρ. 8. Ἐν γένει ἅπασα ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ τεμένους τοῦ Σουλτάν Μεχμέτ (Σεχ-Ζαδέ), ἐντὸς τοῦ μεδρεσέ καὶ τῶν λοιπῶν ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐντὸς ἀπάντων τῶν τε ἐστεγασμένων καὶ ἄλλων προσαρτημάτων αὐτῶν, τὸ μέρος τῆς περιουσίας τῶν ἀλλαγῶν ἀποθησκότων, τὸ ἐκκειμένον ἐν τοῖς ῥηθείσιν εὐποιητικῶν καθιδρυμασιν, ἐν τοῖς ἐστεγασμένοις καὶ τοῖς λοιποῖς προσητημένοις κτήμασι, καταγράφεται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου.

Ἄρθρ. 9. Ἀνεξαιρέτως ἡ ἀπογραφή ἀπάσης τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκότων ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, ἀμπέλων, ἀγρῶν καὶ παρομοίων, τῶν κειμένων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Βεβεκίου, συναριθμουμένων δὲ μετὰ τῶν κτημάτων τοῦ ἀφιερώματος Σουλτάν Ἄχμέτ Χάν Γ', ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου.

Ἄρθρ. 10. Ἄπασα ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων εἰς τὰ πανδοχεῖα, τὰς οἰκίας, τὰ ἐργαστάσια βαφῶν, καθελκοπιῶν καὶ λοιπῶν συντεχνιῶν (ἐσάφ), κείμενα πάντα ἐντὸς τῶν ὀρίων τῶν ἐν Χρυσουπόλει γαιῶν Σε.λιμέ (1), Σουλτάν Σελίμ Χάν τοῦ Γ'. τὰ καταλειφθέντα κτήματα τῶν ἀποθησκότων εἰς τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πανδοχεῖα Τσινιλή καὶ Σουμπολλοῦ (Τσινιλή καὶ Σουμπολλοῦ Χάν) καὶ λοιπὰ κτίρια τοῦ αὐτοῦ ἀφιερώματος ὡς καὶ τὰ τῶν ἀποθησκότων εἰς τὰ ἐστεγασμένα καὶ λοιπὰ κτήματα, τὰ κείμενα εἰς Τσεγγελκιοῦ καὶ ἄλλα μέρη καὶ ὑπαγόμενα εἰς τὸ αὐτὸ ἀφιερώμα' τὸ μέρος τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκότων εἰς ἄλλους τόπους, ἀλλ' ὅπερ ἤθελεν εὐρεθῆ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω κτιρίων καὶ λοιπῶν, καταγράφεται ἐξάπαντος ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου.

Ἄρθρ. 11. Ἄπασα ἐν γένει ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκότων εἰς τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ἄλλαις θέσεσι κείμενα ἐστεγασμένα οἰκοδομήματα, τὰ εἰς τὸ ἀφιερώμα τοῦ Σουλτάν Ἀπτ-ουλ-Χαμίτ Χάν προση-

(1) Σε.λιμέ ἀραβικῶς, λαβούσαι τὸ ὄνομα ἀπὸ Σελίμ Γ', παρ' οὗ ἀφιερώσαν' κείνται ἐν Χρυσουπόλει, ἐνθα ἐκτίσθη καὶ στρατῶν, φέρων τὸ ὄνομα Σε.λιμέ κισλασι.

τημένα, εἰς τὰ ἐν τοῖς ὄριοις Βεγλέρ-βέη καὶ Μιργκιάν, καὶ εἰς τὰ ἐν τοῖς ὄριοις τῶν γαιῶν τοῦ ἀφιερῶματος Ἄπτουλλάχ ἀγά (προσρητημένου εἰς τὸ ἀνωτέρω ἀφιερῶμα), τοῦτέστι ἐντὸς τῆς περιφέρειας τῶν κωμῶν Κουζγουντζουκίου καὶ Σταυροῦ κείμενα ἐστεγασμένα καὶ λοιπὰ κτήματα, ἢ περιουσία τῶν ἀποθησκόντων ἀλλαχοῦ, ἢ ἐκκειμένη ἐντὸς τῶν εἰρημένων κτιρίων καὶ λοιπῶν κτημάτων καὶ ὄριων (χουδοῦ) τοῦ ἀνω ἀφιερῶματος, δεῖν νὰ καταγράφωνται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ μαλ τοῦ Ἐβκαφίου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἀπογραφή τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκόντων εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ ἀφιερῶμένα ἐστεγασμένα τε καὶ μὴ κτήματα Γαζή Σουλτάν Μαχμούδ Χάν τοῦ Β', ἐξαιρέσει τῶν ὡς προσαρτημάτων τοῦ Βακουφίου του λογιζομένου γεδικῶν, ἐπομένως ἡ ἀπογραφή τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκόντων εἰς ἑτέρας περιοχάς, ὅση εὐρεθῆ ὑπάρχουσα ἐντὸς τῶν ἐστεγασμένων καὶ λοιπῶν κτημάτων τοῦ αὐτοῦ ἀφιερῶματος, δεῖν νὰ γείνη ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μαλ τοῦ Ἐβκαφίου.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἀπογραφή ἀπάσης ἀνεξαιρέτως τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκόντων εἰς τὰ ἐστεγασμένα καὶ λοιπὰ κτήματα, τὰ κείμενα ἐντὸς τῶν γνωστῶν ὄριων τοῦ ἐν Χρυσούπολι ἱεροῦ ἀναθήματος τῆς μακαρίτιδος ἀρχαίας βασιλομήτορος (Ἄτηκ βαλιδὲ Σουλτάνας), ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤβελον ἔχει γνωστοὺς κληρονόμους, ἢ ἂν ἅπαντες οὗτοι, ἢ τινὲς αὐτῶν ἀποδημῶσιν, ἀδιαφόρως, εἴτε ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὄριων ὑπάρχει ἡ περιουσία αὐτῶν, ἐπομένως καὶ ἡ τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκόντων εἰς ἄλλας περιφέρειάς, ἐκκειμένης ὅμως ἐντὸς τῶν ὄριων τοῦ ἀναθήματος τούτου, πρὸς δὲ ἡ ἀπογραφή τῆς περιουσίας ἀπάσης τῶν ἀποθησκόντων εἰς τὰ εἰς Χρυσούπολιν ὑπαγόμενα χωρία Ἄλὲμ Δαγὴ καὶ Σουλτάρ Τσιφ.λιγὴ, τὰ συναριθμούμενα μετὰ τῶν κτημάτων τοῦ εἰρημένου ἀναθήματος, καὶ τελευταῖον ἢ τῆς ἀνηκούσης μὲν εἰς ἀλλαχοῦ θανόντας, εὐρισκομένης δὲ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω δύο χωρίων περιουσίας ἀπογραφή δεῖν νὰ ἐκτελεσθῆ ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μαλ τοῦ Ἐβκαφίου.

Ἄρθρ. 14. Ἡ ἀπογραφή τῆς περιουσίας ἀπάσης τῶν ἀποθησκόντων ἐν τῷ κατὰ τὴν Χρυσούπολιν ἱερῷ τεμένει καὶ τῷ δαψιλεῖ ἱμαρετῷ τῆς μακαρίτιδος Μίχρι Μάχ Σουλτάνας, ἐν τοῖς εἰς ἄλλα μέρη κειμένοις κοινωφελῶσι ἰδρύμασι αὐτῆς καὶ ἐν ἅπασιν τοῖς προσρητημένοις ἐστεγασμένοις καὶ λοιποῖς κτήμασιν, ἐπομένως ἡ ἀπογραφή τῆς περιουσίας τῶν ἀποθησκόντων ἀλλαχοῦ, ὅση εὐρεθῆ ἐν τοῖς ῥηθείσι κοινωφελῶσι ἰδρύμασι καὶ κτήμασι δεῖν νὰ γείνη ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ μαλ τοῦ Ἐβκαφίου.

Ἄρθρ. 15. Ὡς πρὸς τοὺς ἀποθησκόντας ἐν τῷ εἰς Κων)πολιν πλησίον τοῦ Βαγσαὶ καποῦ κειμένῳ ἱερῷ τεμένει, ἐν τῷ μουσουλῶφ (τουρπέ) καὶ τοῖς λοιποῖς ψυχωπηρίοις ἰδρύμασι τῆς μακαρίτιδος νεωτέρας βασιλομήτορος (Ἀλεβὶδ βαλιδὲ Σουλτάνας), προσέτι τοὺς ἀποβιόντας ἐν

τοῖς κτιρίοις καὶ λοιποῖς κτήμασι, τοῖς προσρητημένοις εἰς τὰ καθιδρύματα ταῦτα, κειμένοις δὲ ἐν τε τῷ περιβόλῳ τοῦ ῥηθέντος τεμένου καὶ ἐν ἄλλαις θέσεσι, καὶ τελευταῖον, τοὺς ἀποβιόντας μὲν ἀλλαχοῦ, καταλείποντας δὲ περιουσίαν ἐντὸς τῶν εἰρημένων κτιρίων, κτημάτων καὶ ἰδρυμάτων, ἢ ἀπογραφή τῆς περιουσίας τῶν ταύτης ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μαλ τοῦ Ἐβκαφίου.

Ἄρθρ. 16. Ἄπασα ἡ περιουσία τῶν ἀποβιόντων ἐντὸς τοῦ Ἱμαρετιοῦ, τοῦ μουσουλῶφ καὶ τῶν ὕδατονομείων (Σεπ.λ) (1), τῶν κειμένων πλησον τῆς κώμης Ἐγροῦπ, ὄντων δὲ ἐκ τῶν Ἱερῶν Βακουφίων τῆς μακαρίτιδος Βαλιδὲ Σουλτάνας Μίχρι Σάχ, καὶ ἐντὸς τῶν εἰς Χάσκοῦ, Τοπχανέ, εἰς τὴν κυρίως Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀλλαχοῦ κειμένων ἐστεγασμένων καὶ λοιπῶν κτημάτων, τῶν προσρητημένων εἰς τὸ ἐν Κοϊμπαράχα ἐῖρον τέμενος καὶ τὰλλα ψυχωφελῆ καθιδρύματα τῆς ῥηθείσης Σουλτάνας, καὶ τῶν ἀλλαχοῦ δὲ ἀποβιόντων, ἢ ἐν τοῖς εἰρημένοις ψυχωφελῶσι καταστήμασι καὶ τοῖς προσρητημένοις κτήμασι καταλειφθεῖσα περιουσία εἶναι ἀπογραπτέα ὑπὸ τῆς ῥηθείσης Βακουφικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 17. Ἡ περιουσία τῶν ἀποθησκόντων ἐντὸς τοῦ νοσοκομείου ὕπερ ἡξιώθη ν' ἀνεγείρη ἡ μακαρίτις Βασιλομήτωρ αΠέζιμ Ἄλὲμ καταγράφεται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μαλ τοῦ Ἐβκαφίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἄρθρ. 18. Ἄμα δηλωθέντος ὅτι ἀπέθανε τις ἐν τοῖς ὄριοις τῶν γνωστῶν Βακουφίων, τῶν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα σημειωθέντων, ἢ ἐν τοῖς προσρητημένοις αὐτοῖς κτήμασι, πάραυτα σφραγίζεται ἡ καταλειφθεῖσα περιουσία αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ Μπέιτ-ουλ μαλ, εἴτα δὲ γίνεται ἡ ἀπογραφή αὐτῆς παρὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου ἐκ μέρους τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου (Μεχκεμὲ-Τερτίς) γραμματέως, καὶ τοῦ διευθυντοῦ (μουδῖρ) τοῦ Μπέιτ-ουλ-μαλ, ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ. Συντασσομένου δὲ τοῦ πίνακος οὕτως, ὥστε νὰ σημειῶνται ἐν αὐτῇ ἰδιαιτέρως τὰ μετρητὰ, τὰ ἀσφαλῆ συνάγματα (ἂν ἔχη ὁ ἀποθνήσκων τοιαῦτα), καὶ τὰ πωλητέα ἐπιπλα καὶ σκεύη αὐτοῦ ἐν πρὸς ἐν ὁμοῦ μὲ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, καὶ συναχθεῖσῶν τῶν πιστώσεων καὶ τοῦ τιμήματος τῶν ἐκποιηθέντων

(1). Σεπ.λ κυρίως σημαίνει ὁδόν, ὡς εἰς τὴν καθιερωμένην φράσιν γε-σεπ.λ-ουλ-δαχ=εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν. Τὴν λέξιν ταύτην φωνάζουσιν οἱ ἐβελονταὶ ὑδροφόροι τῶν στρατῶν, ζητούντες νὰ δροσίωσι χάριν τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς αὐτῶν τοὺς ὑπὲρ πίστεως μαχομένους. Διὰ τῆς λέξεως ταύτης διακρίνονται ἐπίσης καὶ τὰ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ αυτοκρατορίᾳ ἀνεγειρόμενα μέρη, ἔνθα διανέμεται ὕδωρ, χάριν τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς τῶν ἀνεγειρόντων αὐτά!

πραγμάτων, ἅπαν τὸ ἐκ τούτων εἰσπραχθέν ποσὸν ὁμοῦ μὲ τὰ εὐρεθέντα μετρητὰ παρακατατίθενται εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον (*Χαζινέ δ'ε.λ.ι.ε*). Μετὰ τοῦτο δὲ, ἀφαιρέσει ἀπὸ τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκφορᾶς καὶ κηδείας τοῦ ἀποθανόντος, τῶν ἀποδεδειγμένως πληρωτέων χρεῶν αὐτοῦ (1), τοῦ διαθεσίμου τρίτου καὶ 20 γρόσια ἐπὶ τῶν χιλίων διὰ μεσιτεῖαν τοῦ κήρυκος (*τε.λ.λ.λ.η*) ἐκ τῶν πωληθέντων πραγμάτων, εἰσπράττεται ἀκολούθως ἐκ τῶν ἐναπολειφθέντων εἰς παρὰς ἐπὶ γροσίου, δικαίωμα σύνθηες, καὶ ἐξήκοντα παράδες ἐπὶ χιλίων γροσίων, ὡς δικαίωμα καταχωρήσεως, τὸ δὲ ὑπόλοιπον διανέμεται κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον μεταξὺ τῶν κληρονόμων.

*Ἄρθρ. 19. Τῶν ἀποδιούντων ἐν τοῖς ὁρίοις ἢ τοῖς προσητημένοις κτήμασι τῶν Βακουφίων, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ, ἂν οἱ γνωστοὶ κληρονόμοι ἅπαντες, ἢ τινὲς αὐτῶν, ὧσιν ἀνήλικες, ἢ ἂν πάντες ἢ τινὲς αὐτῶν ἀποδημῶσι, τότε, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁρισθέντων ἐξόδων καὶ λοιπῶν, ἐκ τῆς πρὸς τοὺς κληρονόμους διανεμητέας περιουσίας παραδίδεται μὲν εἰς τοὺς ἐνήλικας ἢ αὐτοὺς ἀνήκουσα μερὶς ἄνευ ἀναβολῆς ἐπὶ ἰδιοχειρῶ ἐγγράφῳ ἀποδείξει παραλαβῆς, ἢ δὲ τῶν ἀνήλικων κληρονόμων, τιθεμένη ἐν κιβωτίῳ, παραδίδεται πρὸς τοκισμὸν, ἐν γνώσει τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, εἰς τὸν γραμματεῖα, τὸν ἐνεργήσαντα τὴν ἀπογραφὴν τῆς περιουσίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μερίδα τοῦ ἀποδημούντος κληρονόμου, αὕτη παρακατατίθεται ἐν τῷ δημοσίῳ ταμείῳ (*Χαζινέ-δ'ε.λ.ι.ε*), ἄχρι τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ, καὶ ὅπταν οὗτος, ἐμφανισθεὶς αὐτοπροσώπως, ἢ πέμψας νόμιμον πληρεξούσιον, ἀποδείξῃ τὴν ταυτότητα αὐτοῦ, τότε παραδίδεται αὐτῷ ἢ τῷ πληρεξούσιῳ του ἢ κληρονομικῆ μερίδι, ἀφοῦ πρῶτον βεβαιωθῇ τὸ ἐπὶ ταύτης δικαίωμά του ἐκ μέρους τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.

*Ἄρθρ. 20. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀποθανόντας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν προσεκτεθέντων ἀφιερωμάτων ἢ ἐντὸς τῶν αὐτοῖς προσητημένων κτημάτων ἄνευ γνωστῶν κληρονόμων, τῶν τοιούτων ἢ περιουσία ἀπογράφεται, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ 18 ἄρθρου, ἀφαιρεθέντων τῶν μεσιτικῶν, τῶν ἐξόδων τῆς κηδείας, τοῦ διαθεσίμου τρίτου καὶ τῶν λοιπῶν δικαιωμάτων (2), τὸ πλεονάζον ποσὸν παρακατατίθεται ἐν τῷ κεντρικῷ ταμείῳ (*Χαζινέ δ'ε.λ.ι.ε*). Καὶ ἂν μὲν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἐμφανισθῇ ὁ κληρονόμος τοῦ ἀποθανόντος, τότε ἀφοῦ πρῶτον ἀποδείξῃ τὸ κληρονομικόν του δικαίωμα

(1) *Δουγιούρι μουσπετέ* σημαίνει κυριολεκτικῶς τὰ βέβαια χρέη, δηλ. τὰ δι' ἐγγράφων ἢ καὶ ἀξιοχρεῶν μαρτυριῶν ἀποδεδειγμένα, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν *Δουγιούρι γάρι μουσπετέ*, ἧτοι τῶν χρεῶν ὅσα δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένα, ἢ ἐπὶ ἀβασίμους ἀποδείξεις.

(2) Ὁρα ἄρθρον 18ον.

ἐνώπιον τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς διδεται αὐτῷ ἢ ἀνήκουσα κληρονομία του. Ἐὰν δὲ ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου οὐδεὶς ἐμφανισθῇ, τότε παραδίδεται εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον τὸ ῥῆθὲν πλεονάζον ποσόν, ὅπως ἐγγραφῇ εἰς τὰς προσόδους τοῦ σχετικοῦ ἀφιερωματος· εἰ δὲ τυχόν μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὀρισμένης τριμηνίας καὶ τὴν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον παράδοσιν τοῦ πλεονάζοντος ποσοῦ ἐμφανισθεὶς ὁ κληρονόμος ἀποδείξῃ ἐνώπιον τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου τὰ κληρονομικὰ αὐτοῦ δικαιώματα, θέλει παραλάβει τὴν κληρονομίαν του ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, προσάγων ἀντίγραφον ἐπιδοθησόμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ λογιστηρίου τοῦ Ἐβκαφίου (*Ἐβκὰφ μουχασπετέ*).

*Ἄρθρ. 21. Ἐκ τῆς μεσιτεῖας τῆς εἰθισμένης νὰ λαμβάνηται ἐκ τοῦ τιμήματος τῶν πωλουμένων ἐπίπλων καὶ σκευῶν ἀπάσων τῶν ἐκ μέρους τοῦ *Μπέιτ-ου.λ.μα.λ* καταγραφόμενων κληρονομιῶν, τὸ ἐν τρίτον ἀνήκει εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, τὸ ἐν τρίτον εἰς τὸν κήρυκα καὶ τὸ μόνον τρίτον εἰς τὸν ἐκτελέσαντα τὴν ἀπογραφὴν γραμματεῖα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνὸς παρὰ ἐπὶ γροσίου, τὸ εἰθισμένον νὰ λαμβάνηται μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δαπανῶν ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν τῶν ἀποθησκόντων ἐντὸς τῶν ψυχρῶστωτηρίων ἰδρυμάτων καὶ τῶν αὐτοῖς προσητημένων κτημάτων ὄλων τῶν ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ δηλωθέντων ἱερῶν Βακουφίων, ἐξαίρεσει τῶν ἀναθημάτων τοῦ Χαλῆτ, Σουλτάν Βαγιαζῆτ, Σουλτάν Ἄχμέτ Χάν τοῦ Α', Σουλτάν Σελῆμ Χάν τοῦ ἀρχαίου καὶ τῆς ἀρχαίας βασιλομήτορος, τὸ μὲν ἡμισυ τοῦ δικαιώματος τούτου δοθῆσεται εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ εἰς τὸ βεβαιωτικὸν δικαστήριον.

*Ἄρθρ. 22. Ἐκ τῶν ἐν τῷ 21 ἄρθρῳ ἐξαίρεθέντων πέντε ἱερῶν ἀναθημάτων, διὰ τοὺς ἀποθησκόντας ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ τῶν εὐποιητικῶν ἰδρυμάτων τῶν Βακουφίων τοῦ Χαλῆτ, Σουλτάν Σελῆμ Χάν τοῦ ἀρχαίου, καὶ τῆς ἀρχαίας βασιλομήτορος, ἐπίσης διὰ τοὺς ἀποθησκόντας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀφιερωμένων προσδοσφύρων γαιῶν (*ἀραζι-δ'ε.παγέτ*), εἰς τὰς ἀμπέλους, τὰς ὑπαγομένας εἰς τὸ ἱερὸν Βακούφιον τοῦ Σουλτάν Βαγιαζῆτ Χάν, καὶ τελευταίον διὰ τοὺς ἀποθησκόντας ἐντὸς τῶν γνωστῶν ὁρίων τοῦ τμήματος, τοῦ εἰς τὸ ἱερὸν ἀνάθημα Σουλτάν Ἄχμέτ Χάν τοῦ Α' ἀναγομένου, Γαλατᾶ καὶ τῶν ἐξητημένων, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνὸς παρὰ ἐπὶ γροσίου, τὸ εἰθισμένον νὰ λαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν καταλειπομένων περιουσιῶν αὐτῶν, ἀφοῦ πρῶτον ἀφαιρέσῃ τὰ ἐξόδα, ἀνήκει καθ' ὅλοκληρίαν εἰς τὸ βεβαιωτικὸν δικαστήριον. Διὰ τὰς κληρονομικὰς ὁμοῦ μερίδας τῶν ἀπόντων κληρονόμων ἢ τῶν ἀγνωστων μὲν τὸ πρῶτον, εἶτα δ' ἐμφανισθέντων καὶ ἀποδεικνύοντων τὸ ἐπὶ τῆς κληρονομίας δικαίωμα αὐτῶν, ληφθήσεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου δι-

καίωμα δύο παράδων ἐπὶ γροσίου λόγῳ ἀπαλλαγῆς (1), τὸ δὲ λοιπὸν ἀποδίδεται τοῖς δικαιοῦχοις. Ἐκ δὲ τοῦ ὠρισμένου δικαίωματος, τοῦ λαμβανομένου ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν τῶν ἀποθνησκόντων εἴτε ἐν τοῖς ἐστεγασμένοις κτήμασι τοῖς ἐντὸς τοῦ περιβάλλου τοῦ ἱεροῦ τεμένους τοῦ Σουλτάν Βαγιαζήτ Χάν, ἐν τῷ Ἰμαρετίφ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀγαθοεργοῖς ἐκείνου καταστήμασιν, εἴτε ἐν τοῖς λιθοκτίστοις δωματίοις τοῖς κειμένοις περίξ τοῦ ἱεροῦ τεμένους Σουλτάν Ἀχμέδ Χάν τοῦ Δ', ἐν τοῖς εὐποιητικαῖς αὐτοῦ καθιδρύμασι, καὶ ἐν ἅπασιν τοῖς προσηρημένοις κτήμασι, κειμένοις εἰς θέσεις γνωστὰς, ἐκ τοῦ δικαίωματος τούτου τὸ ἥμισυ ἀνήκει εἰς τὸ βεβαιωτικὸν δικαστήριον, τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ἀπὸ τὴν μερίδα ὅμως τοῦ ἀπόντος κληρονόμου οὐδὲν δικαίωμα θέλει λαμβάνεσθαι.

Ἄρθρ. 23. Ἐξαίρεσει τῶν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα διαλαμβανόμενων δικαιωμάτων, ἤτοι δικαίωματος μεσιτείας, τοῦ συνήθους δικαίωματος ἐνός παρὰ ἐπὶ γροσίου, δικαίωματος καταχωρήσεως, καὶ τοῦ εἰς τινα βακούφια ὠρισμένου δικαίωματος ἀπαλλαγῆς, οὔτε τὸ βεβαιωτικὸν δικαστήριον, οὔτε τὸ κεντρικὸν ταμεῖον δύνανται νὰ λάβωσιν ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ ἀπογραφόμενων περιουσιῶν ἕτερον τι παρὰ τῶν ἀπόντων ἢ παρὰ τῶν ἄλλων κληρονόμων, ἐφ' οἷσδ' ἔστιν λόγῳ, δικαίωματος, τέλους, εἰδοποιήσεως, κλπ.

Ἄρθρ. 24. Τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποθνησκόντων κατοίκων τῶν δύο ἱερῶν πόλεων (Μέκκας καὶ Μεδίνης) (2) ἡ περιουσία καταγράφεται ὑπὸ τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου, τῆ συνεργεία τοῦ ἐπιτρόπου (3) τῶν δύο ἱερῶν πόλεων καὶ τοῦ διευθυντοῦ (μουδὴρ) τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ ἀπρὸ δ' ἀραιεῖθωσιν ἡ μεσιτεία, τὰ ἔξοδα τῆς ἐκφορᾶς, τὸ σύνθηες δικαίωμα (ρέσμι-ἀδη) (4), τὸ δικαίωμα τῆς καταχωρήσεως (5) καὶ τὸ διαθέσιμον τρίτον, τὸ ἐπίλοιπον τῆς περιουσίας παραδίδεται κατ' ἔτος εἰς τὸν κομιστὴν τῶν αὐτοκρατορικῶν δώρων πρὸς τοὺς ἱεροὺς τόπους (σουρέι-χουμαγιούρ-ἔμυρ) (6), μετὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ συντεταγμένων κατ'

(1) Εἰς τὸ Τουρκικὸν κείμενον ὑπάρχει ἡ λέξις *ρέσμι-ταχ-λις*, σημαίνουσα κυριολεκτικῶς δικαίωμα λαμβανόμενον ἐπὶ τῆ ἀπελευθερώσει τῶν κληρονομικῶν μεριδίων τῶν ἀγνώστων ἢ καὶ ἀπόντων καὶ ὕστερον ἐμφανισθέντων κληρονόμων.

(2) Αἱ δύο αὐτὰ πόλεις καλοῦνται συνήθως *Χαρεμείν μουχτεριμείν*, ἔχουσι δὲ ἄπειρα ἀνάθηματα.

(3) Ἐν τῷ τουρκικῷ κειμένῳ εὐρηται ἡ λέξις *τεροδζουμάν*.

(4) Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνός παρὰ ἐπὶ γροσίου.

(5) Τὸ τῶν ἐξήκοντα παράδων ἐπὶ χιλίων γροσίων.

(6) Οὕτως ἀποκαλεῖται ὁ ἐπίτροπος τοῦ Σουλτάνου, ἡ μᾶλλον ὁ θεματοσὺλαξ τῶν αὐτοκρ. δώρων, τῶν ἀποστελλομένων κατ' ἔτος εἰς τὸ προσκυνημα τῆς Μέκκας. Ἡ ἀποστολὴ αὕτη συνήθως ἀνατίθεται εἰς ἓνα τῶν

ἐνυπογράφων βιβλίων, ὅπως ἀρχικθὲν ἐκεῖ διανεμηθῆ διὰ τῶν διοικητῶν Μέκκας καὶ Μεδίνης εἰς τοὺς κληρονόμους, κατὰ τὴν διακείμενον τοῦ ἱεροῦ νόμου, ἢ καταταχθῆ εἰς τὰς προσόδους τοῦ Προφητικοῦ Ταμεῖου (*Χαϊνέ-γεπεγιε*), ἂν ὁ ἀποθανὼν στερηται κληρονόμων. Τὸ δὲ ὡς ἀνωτέρω λαμβανόμενον σύνθηες δικαίωμα ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 25. Αἱ δεόμεναι ἀπογραφῆς κληρονομίαι τῶν ἐκ τῶν ἀνακτόρων ἐξεληθόντων ὑποτρόφων (*τσιράκ*), ὅπου δῆποτε ἂν ἀποβιώσωσιν οὗτοι, καταγράφονται ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου. Ἀφαιρουμένων δὲ τῶν ἐξόδων τῆς ἐκφορᾶς, τῆς μεσιτείας, τοῦ διαθέσιμου τρίτου, τοῦ συνήθους δικαίωματος καὶ τοῦ τῆς καταχωρήσεως, τὸ ὑπόλοιπον τῆς περιουσίας διανέμεται εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποθανόντος· μὴ ὑπαρχόντων δὲ τοιούτων, παραδίδεται εἰς τὸ ταμεῖον τῶν Αὐτοκρ. Βακουρίων. Τὸ ὡς ἀνωτέρω λαμβανόμενον σύνθηες δικαίωμα ἀνήκει καθ' ὅλοκληρίαν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρ. 26 Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ κληρονομία τινὸς, ἐντὸς τῶν ἱερῶν τῶν ἐν τῷ Δ'. Κερκλίφ σημειωθέντων ἱερῶν ἀναθημάτων ἢ ἐντὸς τῶν αὐτοῖς προσηρημένων κτημάτων ἀποθανόντος, ἀντὶ νὰ καταγραφῆ ἐκ μέρους τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Ἐβκαρίου, ἤθελε καταγραφῆ ἐξ ἀγνοίας ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν ἀπογραφὴν τῆς τῶν στρατιωτικῶν κληρονομίας (*Κημέτι ἀσκεριε*), ἢ ὑπ' ἄλλων δικαστηρίων, τότε ἡ κληρονομία αὕτη σὺν τῷ ἐπὶ τούτῳ συνταχθέντι πίνακι μεταφέρεται εἰς τὸ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Αὐτοκρ. Ἐβκαρίου. Ἐφαρμόζονται δ' ἐπ' αὐτῆς αἱ αὐτὰ διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὰς λοιπὰς κληρονομίας.

Ἄρθρ. 27. Ἐν τέλει ἐκάστου μηνὸς δέον νὰ θεωρῶνται οἱ μετὰ τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου λογαριασμοὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ καταγραφόμενων κληρονομιῶν· νὰ συντάσσεται ἐν εἰδει πίνακος βιβλίον περιέχον λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὸ μηνιαῖον τοῦτο διάστημα ἐκ τῶν κληρονομιῶν εἰσπραχθέντα λόγῳ δικαιωμάτων, μεσιτειῶν καὶ λοιπῶν, σημειουμένου ἰδίᾳ τοῦ εἰς τὸ βεβαιωτικὸν δικαστήριον ἀνήκοντος ποσοῦ, καὶ τοῦ εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον (*χαϊν ἂ ὀζε.λε.λε.λε*) παραδοτέου. Τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο νὰ παραδίδηται ἀκολούθως εἰς τὸν πρὸς ἑν ὄρον, τουτέστι τὸ μὲν εἰς τὸ βεβαιωτικὸν δικαστήριον ἀνήκον, εἰς τὸν ἀρμόδιον ὑπάλληλον αὐτοῦ, τὸ δὲ εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, εἰς αὐτό. Πρὸς δὲ ἢ τε εἰσπραξίς τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν κληρονομίαν, καὶ ἡ διεξαγωγὴ τῶν λοιπῶν ὑποθέσεων αὐτῆς, δέον νὰ περατοῦται τὸ πολὺ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, καὶ νὰ συντάσσεται ἀφεύκτως ὁ τῆς διανομῆς πίναξ. Ἐν ἐναντίῳ

ἐν τέλει ἀναχωρεῖ δὲ ἐκ Κ)λεως ἐν μεγάλῃ πομπῇ τῇ 12 Ἡδέξαι πέντε μῆνας πρὸ τῶν ἑορτῶν τῆς θυσίας καὶ τῆς προσκυνήσεως.

δὲ περιπτώσει, καθ' ἣν μὴ διευθετηθέντα τὰ πράγματα κληρονομίας τινὲς μένουσιν ἐκκρεμῆ ἄνευ λόγου μέχρι τῆς λήξεως τῆς ὠρισμένης τριμηνίας, καθίστανται ἕνεκα τούτου ὑπεύθυνοι οἱ ἀρμόδιοι ὑπάλληλοι.

* Ἄρθρ. 28. Διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἀναθήματος Χαζρέτι Χαλιφῆ, ὡς καὶ τοὺς ἐντὸς τῶν ἐστεγασμένων καὶ λοιπῶν κτημάτων, τῶν κειμένων ἐν τοῖς ὑπαγομένοις εἰς τὸ Βακούριον Σουλτάν Ἀχμέτ Χάν τοῦ Ἀ', Γαλατᾶ καὶ τοῖς προσαρτήμασιν αὐτοῦ, ὅταν οὗτοι ἔχωσι κληρονομὸν ἀπόντα, ἢ οὐδένα ἔχωσι κληρονομὸν, αἱ περὶ διαθήκης, δηλώσεως, κυριότητος, δωρεᾶς καὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεις αὐτῶν θεωροῦνται καὶ διεξάγονται μόνον ἐκ μέρους τοῦ βεβαιωτικοῦ δικαστηρίου, παρόντος τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ ἢ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ δικαστήρια δὲν ἀναμίγνυνται εἰς παρόμοια ἀντικείμενα.

* Ἄρθρ. 29. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν διεξαγωγὴν τῶν εἰς διαθήκης δηλώσεις κυριότητος, δωρεᾶς καὶ τὰ παραπλήσια ἀναγομένων ὑποθέσεων τῶν κατοικούντων ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ τῶν προσηρημένων κτημάτων ὅλων τῶν προεκτεθέντων ἤδη ἀφιερωμάτων, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ 28 ἄρθρῳ διαλαμβανομένων, περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων τούτων ἀρμόδιον ἐστὶν οὐ μόνον τὸ βεβαιωτικὸν δικαστήριον, ἐν γνῶσει καὶ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ δικαστήρια.

* Ἄρθρ. 30. Τὰ ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ τῶν προσηρημένων κτημάτων πάντων τῶν ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἐκτεθέντων ἱερῶν Βακουρίων ἐκκείμενα πράγματα καὶ κτήματα, ὧν οἱ κύριοι εἰσὶν ἄφαντοι, ἢ ἀποδημοῦσι, καταγράφονται ἐκ μέρους τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ τοῦ Βεκαφίου, ἐφαρμόζονται δ' ἐπ' αὐτῶν καθ' ὀλοκληρίαν αἱ διατάξεις τοῦ δευτέρου κεφαλαίου.

* Ἄρθρον ἀκροτελεύτιον.

Ὁ Κανονισμὸς οὗτος ἰσχύει ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ. Καταργοῦνται δὲ ἅπαντα, ἀρχαιότερα τε καὶ μεταγενέστερα, τὰ ὑψηλὰ διατάγματα καὶ οἱ κανονισμοί, οἱ ἄχρι τοῦδε ἐκδοθέντες περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Μπέιτ-ουλ-μάλ καταγεγραμμένων κληρονομιῶν, καὶ τῶν ταύταις ἀναγομένων, καθ' ὅσον ἀντίκεινται εἰς τὰ ἐν τῷ παρόντι ὀριζόμενα.

ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΝΟΜΟΣ

Περὶ εἶδους τινος γεδιχιών, τὰ ὅποια κατέχονται ὡς ἰδιοκτησίαι.

(Τῆ 8 Ζ.λ.χ.δ.ε. 1277 (1861).)

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Συνεπεία τῆς δι' Ὑψηλοῦ Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποφάσεων τοῦ τε ὑψηλοῦ ἐπὶ τοῦ ταρξιατίου συμβουλίου καὶ τοῦ συμβουλίου τῶν Ὑπουργῶν καθιερωθείσης ἀρχῆς, ὅπως μὴ δίδονται τοῦ λοιποῦ γεδιχία, μηδὲ πωλῶνται τὰ χηρέοντα καὶ μὴ ἔχοντα ὠρισμένην τινὰ θέσιν γεδιχία (Χαβαί-γχεδικ), τοῦτο δὲ ἕνεκα τῶν δυσχερειῶν, ὅσας συνεπήγετο ἡ τῶν γεδιχιῶν αὐτῆ ὑπόθεσις, ἀπηγορεύθη ἀπολύτως ἡ σύν- τευθεν ἐκδόσις νέων τίτλων (σενέτ) διὰ γεδιχία εἴτε ἐκ μέρους τῶν γραφείων καὶ τῶν ἱεροδικαστηρίων (μεχκεμέ), εἴτε ἐκ μέρους τοῦ ταμείου τῶν Αὐτοκρατορικῶν Βακουρίων· οὐδ' ἐπιτρέπεται νὰ μετατραποῦν εἰς βακούφια ὅσα γεδιχία εὑρίνται κατεχόμενα ἐκπαλαὶ καὶ διαχειριζόμενα εἴτε ἐξ ὀλοκληροῦ ὡς τοιαῦτα, εἴτε ἐν μέρει μὲν ὠρισμένῳ ὡς ἰδιοκτησίαι, ἐν μέρει δὲ, ὡς ἀφιερωμένα κτήματα δυνάμει θεσπίσματος ἢ τίτλου (χοτζέτ) (1) τῶν ἱεροδικαστηρίων, ἢ ἀντιγράφου ὑπὸ τῶν γραφείων ἐκδομένου, συνεπεία δὲ τούτου ν' ἀνταλλαγῶσι τὰ χοτζέτια καὶ ἀντίτυπα ταῦτα δι' ἑτέρων ἐγγράφων παρὰ τοῦ εἰρημένου Ταμείου λαμβανομένων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ εἰς τὸ δικαστήριον ὑπαγωγὴ ὅλων τῶν ἀφορόντων τὰ οὕτως διατηρούμενα ὡς ἰδιοκτητῆτα, κείμενα δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰς τρεῖς πόλεις: Ἐγιοῦπ, Γαλατᾶν καὶ Χρυσούπολιν γεδιχία, ἐξαιρέσει μόνον τῶν γεδιχιῶν τῶν καποπωλείων, ἅτινα ἐξήρτηνται ἀπὸ τῶν ἱεροδικαστηρίων τῶν ἀνωτέρω τριῶν πόλεων, ἐθεωρήθη παραίτιος εὐταξίας καὶ ἄλλων προσέτι ὠφελημάτων, ὠρισται ὅπως αἱ τε ἀγοροπωλησίαι καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπ' αὐτῶν πράξεις διεξάγονται τοῦ λοιποῦ ἐν μόνῳ τῷ ἱεροδικαστηρίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐκωνοιάθησαν δὲ ὅτε τὸς τρόπος τῆς

(1) Χοτζέτ=θεσπισμα, ἐγγραφον παρέγον ἀδειαν ἰδιοκτησίας καὶ διὰ τὰ τρία εἶδη τῶν ἰδιοκτησιῶν· καὶ τὴν λέξιν ταύτην δὲν θέλομεν μεταφράσει ὡς εὐχρηστον καὶ γνωστὴν.

διεξαγωγῆς τῶν ὑποθέσεων καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ἱεροδικαστηρίων ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἄπασαι αἱ ὑποθέσεις καὶ αἱ ἀναφυόμεναι δίκαι, αἱ ἀφορω-
σαι τὰ διάφορα γεδίκια Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν ἐτέρων τριῶν πό-
λεων, τὰ κατεχόμενα ὡς ἰδιοκτησίαι (ἐκτὸς τῶν γεδικίων τῶν καπνοπω-
λείων, ὡς ὑπαγομένων εἰς τὰ ἱεροδικαστήρια Ἐγιοῦπ, Γαλατᾶ καὶ Χρυσου-
πόλεως), ὅλον ἢ ἀγοροπωλησίαι, ἢ δήλωσις κυριότητος, ἢ δωρεὰ αὐτῶν
κλπ, ἐκτὸς τῆς ὑποθηκεύσεως, διεξάγονται ἀποκλειστικῶς καὶ ὠρισμένως
ὑπὸ τοῦ ἱεροδικαστηρίου Κωνσταντινουπόλεως, παρ' οὗ καὶ μόνου ἐκδί-
δονται αἱ τε περὶ τούτων ἀποφάσεις καὶ τὰ χροζέτια.

Ἄρθρ. 2. Ἄπασαι αἱ ὡς ἀνωτέρω διαδικασίαι καὶ ὑποθέσεις διὰ τὰ
γεδίκια τῶν καπνοπωλείων Ἐγιοῦπ, Γαλατᾶ καὶ Χρυσουπόλεως, ἐκτὸς
τῆς ὑποθηκεύσεως, διεξάγονται, ὡς πρότερον, ὑπὸ τοῦ ἱεροδικαστηρίου
τῆς πόλεως, ἐν ᾗ κείνται.

Ἄρθρ. 3. Οἱ δανειζόμενοι χρήματα ἀφιερωμένα ἢ ἐκ περιουσίας ἀνη-
λικῶν καὶ ἐνηλικῶν, καταταθειμένης ἐν τῷ ἱεροδικαστηρίῳ τοῦ στρατιω-
τικοῦ κασέμ (1), ἢ ἐν τοῖς λοιποῖς ἱεροδικαστηρίοις, δύνανται νὰ ὑποθη-
κεύσωσιν ἀπέναντι τοῦ χρέους τῶν τὰ γεδίκια αὐτῶν, τὰ δι' ἐγκύρων
τίτλων κατεχόμενα ὡς ἰδιοκτησίαι, ἐν ὠρισμένη δὲ θέσει εὐρισκόμενα. Τὸ
δὲ τῆς ὑποθηκεύσεως δηλωτικὸν (χοζέτ) δίδεται ὑπὸ τοῦ ἱεροδικαστη-
ρίου, ἐν ᾧ συμφωλολογήθη τὸ δάνειον, τῆς διεξαγωγῆς τῶν τοιούτων ὑπο-
θηκεύσεων μὴ ἀνηκούσης μόνον εἰς τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἱεροδικα-
στήριον ἐν τοσοῦτῳ, ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρακατιῶν 17ον ἄρθρον δέον νὰ
κρατηθῆναι βιβλίον τοῦ λοιποῦ διὰ τὰ ὡς ἰδιοκτησίαι κατεχόμενα γεδί-
κια, θέλει δηλοποιεῖσθαι ἢ τε ὑποθήκευσις καὶ ἢ λύσις τῆς ὑποθήκης,
διὰ μὲν τὰ γεδίκια τῶν καπνοπωλείων, τῶν εὐρισκομένων εἰς Ἐγιοῦπ,
Γαλατᾶν καὶ Χρυσούπολιν, εἰς τὸ ἱεροδικαστήριον τῆς πόλεως ἔνθα κείνται,
διὰ δὲ τὰ λοιπὰ γεδίκια, εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Κων]πόλεως, ὅπως γί-
νηται σημειώσις ἐν τῇ βίβλῳ ταύτῃ.

Ἄρθρ. 4. Ἀποβιώσαντος τινος τῶν κατεχόντων γεδίκια ὡς ἰδιοκτη-
σίας ἐν Κων]πόλει καὶ ταῖς τρισὶ πόλεσιν, ἢ περιουσία αὐτοῦ, συμφώνως
ταῖς διατάξεσι τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἱεροδικαστηρίων, ἀπογράφεται ὑπὸ

(1) *Κασέμι* ἀσπεριγὸ μεχκεμεσὶ ὀνομάζεται τὸ δικαστήριον, τὸ ἐκ-
πληροῦν χρέη κασέμ, καὶ ὅπερ ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ τὴν ἀπογραφὴν τῆς τῶν
στρατιωτικῶν περιουσίας εἰς χρήματα καὶ πράγματα εἴτε εἰς συντάξεις.
Κασομ, τὸ κοινὸν κασέμι, εἶναι κυριολεκτικῶς μὲν ὁ διανομὴς τῶν
χαρίτων καὶ κληροδοτημάτων, μεταφορικῶς δὲ τὸ μέρος, ἔνθα φυλάσσει-
ται ἡ περιουσία τῶν ὄρφανῶν καὶ παιδῶν καὶ διαχειρίζεται ἐπ' ὠφελείᾳ
αὐτῶν οὕτως ὀνομάζεται προσέτι καὶ ὁ διαχειριστὴς ἢ καὶ καταγραφεὺς
τῶν περιουσιῶν τούτων.

τοῦ δικαστηρίου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὀποίου ἔκκειται διὰ δὲ τὰ γεδί-
κια ὅμως τὰ περιλαμβανόμενα ἐν τοιαύταις περιουσίαις πρέπει νὰ διδῆ-
ται ἐκ μέρους τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἤθελεν ἐκτελέσει τὴν ἀπογραφὴν,
δηλωτικὸν ἔγγραφον (*ἔλιμον χαπέρ*) τῆς πράξεως ταύτης, εἰς τὸ ἱεροδι-
καστήριον μὲν τῆς Κων]πόλεως, ἂν τὰ γεδίκια ὦσιν ἐκ τῶν ὀριζομένων
ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ, εἰς τὰ τοῦ Ἐγιοῦπ δὲ, τῆς Χρυσουπόλεως καὶ τοῦ
Γαλατᾶ, ἂν ὦσιν ἐκ τῶν τοῦ δευτέρου ἄρθρου, ὅπως συντάττονται καὶ
ἐκδίδωνται ὑπ' αὐτῶν καὶ μόνων τὰ ἔγγραφα τῆς ἀγοροπωλησίας, τῆς
ἀδείας τῆς κτήσεως καὶ τῆς λόγφ κληρονομίας μεταβιβάσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 5. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τις τῶν νεοομένων γεδικίων ὡς
ἰδιοκτησίαν ἐξ ὀλοκληροῦ ἢ καθ' ὠρισμένην τιὰ μερίδα παρουσιασθῆ ὀ-
νώπιον τοῦ ἱεροδικαστηρίου ὅπως πωλήσῃ αὐτὸ εἰς ἕτερον, πρῶτον μὲν
λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οἱ ἐπίσημοι τίτλοι, ὅλον τὸ εἰς χεῖρας τοῦ χροζέ-
τιον τοῦ ἱεροδικαστηρίου, ἢ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου γραφείου δοθῆν ἀντί-
γραφον, καὶ οἱ ἀρχαῖοι οἱ φέροντες χρονολογίαν προγενεστέραν τῆς τοῦ
1247 ἔτους ἐγγραφῆς (σωτηρίου ἔτους 1839), ἂν ὑπάρχωσιν, ἔπειτα δὲ λαμ-
βάνονται αἱ δέουσαι πληροφορίαι παρὰ τῆς συντεχνίας, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ
πωληθησόμενον γεδίκιον, καὶ οὕτως ἐξακριβωθέντος ἐπὶ ὀ πωλῶν εἶναι
ἀληθῆς κύριος τοῦ ἐν λόγφ γεδικίου, ἐπὶ τῇ δηλώσει αὐτοῦ, παρόντος τοῦ
ἐπιμελητοῦ (*κεχαγζα*) τῆς συντεχνίας, ἐκδίδεται τὸ πρὸς τὸν ἀγορα-
στῆν χροζέτιον.

Ἄρθρ. 6. Ἄν ὀ πωλῶν δὲν ἔχῃ ἀνά χεῖρας τίτλους ἐγκύρους, ὅταν
χοζέτιον ἱεροδικαστηρίου, ἢ ἀντίγραφον τῶν γραφείων, ἢ ἔχῃ μὲν χροζέ-
τία ἢ ἀντίγραφον χρονολογίας μεταγενεστέρας τῆς τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἔτους
1247, ἀπορῆ δὲ τίτλων ἀρχαίων χρονολογίας προγενεστέρας τῆς ἐκ-
τεθείσης, τότε τὸ ἱεροδικαστήριον ἐξετάζει τοὺς Κώδικας (1) καὶ τὰ ἀρ-
χεῖα τῶν γραφείων, καὶ ἂν διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται γεδίκιον ὑπάρχῃ
σημειώσις προγενεστέρα τοῦ 1247, διεκπεραιούται ἢ ἀγοροπωλησίαι, ἐκ-
τελουμένον πρῶτον τῶν ἐν τῷ 5ῳ ἄρθρῳ δηλωμένων ἀναγκαίων ἐξακρι-
βώσεων, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐπιμελητοῦ (*κεχαγζα*) τῆς συντεχνίας.

Ἄρθρ. 7. Τὰ ἀγγελτήρια χροζέτια (*ἔγπάρ χροζέτι*) τῆς παρουσιαζό-
μενα ὑπὸ τινος πρὸς ἐπιστήριξιν τῆς ἐπιγεδικίου κατοχῆς αὐτοῦ, δὲν θεω-
ροῦνται ὡς ἀποδεικτικὴν ἰσχὴν ἔχοντες τίτλοι. Ἄλλ' ἀντις προτείνῃ δι-
καίωμα κυριότητος ἐπὶ γεδικίῳ, προσάγων ἐπὶ τούτῳ μόνον ἀγγελτή-
ριον χροζέτιον, χρονολογίας προγενεστέρας τῆς τοῦ 1247, ἢ σημειώσιν
ἐγγραφῆς αὐτοῦ φέρουσαν τὴν αὐτὴν χρονολογίαν, τότε, παρόντος ἀναπο-
δράστως ἐν τῷ ἱεροδικαστηρίῳ τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος, ἐξετάζεται καὶ

(1) *Σιδζιλὰτ* ἔνθα καταχωροῦνται τὰ θεσπίσματα (*Χοζέτια*) καὶ αἱ
ἀποφάσεις τῶν ἱεροδικαστηρίων.

εξακριβούται πρώτον πῶς τὸ γεδίκιον περιήλθεν εἰς τὴν νομὴν τοῦ ἀξιού-
τος ὅτι ἔχει αὐτὴν, ὑπὸ τίνων διεχειρίσθη, ἀπὸ πόσου καιροῦ κατέχεται
καὶ ὅποσον ἐνοίκιον δίδεται εἰς τὸν κύριον τοῦ κτήματος, τῶν πληροφο-
ριῶν τούτων λαμβανομένων παρὰ τε τῆς συντεχνίας καὶ ἄλλων, ἐχόντων
γνώσιν αὐτῶν ἐν ἀνάγκῃ δὲ ἀποστέλλεται ἐπὶ τούτου εἰς τὸ μέρος, ἔνθα
κεῖται τὸ γεδίκιον, ὑπάλλῃλος πρὸς περισσοτέραν βεβαιότητα. Ἀφοῦ δὲ
ἀποδειχθῆ ἀκριβῶς τὸ ἀρχαῖον καὶ μόνιμον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος γεδικίου
καὶ τὸ ἀληθές τῆς νομῆς τῶν ἀξιούντων ὅτι ἔχουσι αὐτὴν, τότε διεκ-
περαιούται ἡ ἀγοροπωλησία καὶ αἱ ἄλλα σχετικαὶ πρὸς τοῦτο ὑποθέσεις.
Εἰς τὸ κατὰ συνέπειαν ἐκδοθησόμενον ἔγγραφον δέον ν' ἀναφέρονται λε-
πομερῶς ἅπασαι αἱ γενομέναι εξακριβώσεις.

*Ἀρθρ. 8. Θεωροῦνται ὡς μηδὸς ὀφιστάμενα τὰ γεδίκια, περὶ ὧν
προσάγεται τίτλος ἢ σημείωσις ἔγγραφῆς ἐν τοῖς Κωδῆξιν, ἢ προσάγονται
μὲν τοιαῦτα, ἀλλὰ χρονολογίας μεταγενεστέρας τῆς τοῦ 1247 ἔτους, οὐδ'
εὑρίσκονται τίτλοι ἢ ἔγγραφαὶ αὐτῶν κατ' ἐποχὴν ἀρχαιότεραν τῆς ῥηθεί-
σης, εξακριβωμένων ἐν τούτοις τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς τριῶν
πόλεσιν: Ἐγροῦπ, Γαλατὰ καὶ Χρυσουπόλει κειμένων γεδικίων τῶν ἀλευ-
ράδων, φραντσελάδων, ἀρτοποιῶν καὶ καπνοπωλῶν. Ἐν τοιαύτῃ περι-
πτώσει δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ διαβεβαίωσις τῆς συντεχνίας καὶ τῶν
ιδιοκτητῶν, ἀπαγορεύεται δὲ ἡ παρὰ τινος γραφεῖου ἢ ἱεροδικαστηρίου
ἔκδοσις ἔγγραφων, ὡς ἀποφάσεων, χοδζετιῶν καὶ τῶν παραπλησίων, ἔ-
νεκα ἀγοροπωλησίας, ἢ δίκης, ἢ ἄλλης τινος υποθέσεως, σχετικῆς πρὸς τὰ
ῥηθέντα γεδίκια. Ἐπὶ πλέον, οἱ κύριοι τῶν κτημάτων, ἐφ' ὧν ταῦτα ὑ-
πάρχουσι, δικαιοῦνται νὰ τὰ καταργήσωσιν.

*Ἀρθρ. 9. Εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω 5, 6 καὶ 7 ἄρθρων ὑπά-
γονται ἐπίσης καὶ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς τριῶν πόλεσιν εὑρι-
σκόμενα γεδίκια τῶν ἀλευράδων, φραντσελάδων, ἀρτοποιῶν καὶ καπνο-
πωλῶν διαφέρουσι δὲ μόνον ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων θεωροῦνται ἔγκυρα καὶ
τὰ ἀπὸ τοῦ 1247 ἄχρι τοῦ ἤδη ἱσταμένου ἔτους 1277 (1) (1861) δο-
θέντα ὑπὸ τῶν γραφείων ἀντίγραφα. Κατὰ συνέπειαν δέον νὰ διεκπεραιῶν-
ται αἱ ἀγοροπωλησῖαι καὶ λοιπαὶ αὐτῶν ὑποθέσεις, ἀφοῦ πρώτον ἐκτε-
λεσθῶσιν αἱ ἀνήκουσαι εξακριβώσεις.

*Ἀρθρ. 10. Αἱ ἀφρῶσις τὰ ὡς μούλκια κατεχόμενα γεδίκια ὑποθέ-
σεις, ὡς ὀφθαλμικῆς μεταβιβάσεως κληρονομικῆς λόγῳ, ὑποθηκείσεως κλπ, καὶ
αἱ περὶ τούτων δίκαι δέον νὰ διεξάγωνται, τηρουμένων ἀκριβῶς τῶν δια-
τάξεων τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις 5, 6, 7, 8 καὶ 9 ἄρθροις.

*Ἀρθρ. 11. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐνέργεια τῆς τε ἀγοροπωλησίας καὶ τῶν
λοιπῶν ὑποθέσεων τῶν γεδικίων, τῶν ὡς ἰδιοκτησιαὶ κατεχομένων, ἂν δὲν

(1) Ἔτος τῆς συντάξεως τοῦ παρόντος νόμου.

εὑρίσκειται παρὼν ὁ ἐπιμελητὴς τῆς σχετικῆς συντεχνίας καὶ δὲν ληφθῆ
παρ' αὐτοῦ δηλωτικὸν ἔγγραφον (*İlim χαμπέρ*).

*Ἀρθρ. 12. Εἰς τὰ γεδίκια τὰ ὡς ἰδιοκτησίας κατεχόμενα δυνάμει ὑψη-
λῶν διαταγμάτων ἢ ὑπὸ τῶν γραφείων ἐκδοθέντων δηλωτικῶν, καὶ ὧν
αἱ θέσεις ὀρίζονται ἐν τοῖς προμνησθεῖσιν ἔγγραφοῖς, ἢ δὲν ὀρίζονται αἱ θε-
σεις μὲν, εξακριβούται ὅμως τὸ ποσόν, ἐφαρμύζονται καθ' ὁλοκληρίαν αἱ
ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις διατάξεις.

*Ἀρθρ. 13. Εἰς τὰ χοδζετία, τὰ δοθησόμενα ἐν γένει διὰ τὰ ὡς ἰδιοκτη-
σίας κατεχόμενα γεδίκια, δέον νὰ γίνηται σαφὴς μνεία τοῦ ἀρχῆθεν πλη-
ρονομένου ἐνοίκιου τοῦ κτήματος, ἐφ' οὗ ὑπάρχουσι, νὰ ὀρίζονται δὲ εὐ-
κρινῶς τὰ ὅρια αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν, ὡς καὶ τὰ ἀρχαῖα
αὐτῶν ἐξαρτήματα.

*Ἀρθρ. 14. Τὰ ἀρχαῖα ἐνοίκια τῶν μούλκων δὲν ἐπαυξάνονται ἀνευ
τῆς συγκαταθέσεως τῶν κατεχόντων τὰ γεδίκια.

*Ἀρθρ. 15. Τὰ ἱεροδικαστήρια θέλουσιν ἀπορρίπτει τὰς ἀγωγὰς, ἂς
ἤθελον κινήσει οἱ κύριοι τῶν μούλκων, περὶ ἀρσῶς καὶ καταργήσεως
τῶν ἐν αὐταῖς εὑρισκομένων γεδικίων, ἅμα ὡς ἤθελον ἀποδειχθῆ ὅτι κατέ-
χονται ταῦτα ὡς ἰδιοκτησιαὶ δυνάμει ἐπισήμων καὶ ἐγκύρων τίτλων.

*Ἀρθρ. 16. Τὰ ὡς βακουφία κατεχόμενα, μὴ ἐγκείμενα δὲ ἀναπο-
σπάστως εἰς ὀρισμένην τινὰ θέσιν (*εἰαέρια*) γεδίκια (1), χρεύσαντα
κατόχου, εἰς οὐδένα πλέον πωλοῦνται, ἐξαλειφόμενης τῆς εἰς τὰ βιβλία
τοῦ Ταμεῖου τῶν Λυτοκρ. Βακουφίων ὑπαρχούσης περὶ αὐτῶν σημειώ-
σεως ἐπίσης καὶ τὰ ὡς μούλκια κατεχόμενα, μὴ ὄντα δὲ ἀναπόσπαστα
ἐξ ὀρισμένης θέσεως, περιεχόμενα εἰς τὸ δημόσιον ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ
κατόχου αὐτῶν ἀνευ κληρονομίου, δὲν εἶναι ἐκποιητέα, ἐξαλείφεται δὲ ἡ ση-
μειώσις αὐτῶν ἀπὸ τὰ βιβλία τῶν ἱεροδικαστηρίων ἢ τῶν γραφείων.

*Ἀρθρ. 17. Ἐκτὸς τῶν Κωδίκων θελεῖ κρατεῖσθαι καὶ ἀνὰ ἐν βι-
βλίον εἰς τὰ ἱεροδικαστήρια μὲν τοῦ Ἐγροῦπ, Γαλατὰ καὶ Χρυσουπόλεως
μόνον διὰ τὰ αὐτοῖς ὑπάρχοντα γεδίκια τῶν καπνοπωλείων, εἰς τὸ τῆς
Κων]πόλεως δὲ, καὶ διὰ τὰ λοιπὰ γεδίκια. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ δέον
νὰ σημειῶνται τοῦ λοιποῦ συντόμως αἱ ἐκάστοτε διεκπεραιούμεναι δια-
φορὶ περὶ τῶν γεδικίων ὑποθέσεις. Τὰ χοδζετία καὶ αἱ ἀποφάσεις (*İlim*),
αἱ περὶ αὐτῶν ἐκδιδόμενα, δέον νὰ ἐγγράφονται χωριστὰ ἐν τοῖς
κωδῆξιν.

*Ἀρθρ. 18. Ἐκ τῶν ἐκδιδόμενων χοδζετιῶν καὶ ἀποφάσεων περὶ ἀ-
γοροπωλησίας, περὶ δίκων καὶ λοιπῶν πράξεων ἐπὶ γεδικίων, τῶν κα-

(1) Τὰ γεδίκια ταῦτα ὀνομάζονται *ραβατ-γεδικ*, ἐπειδὴ οἱ νομῆς αὐ-
τῶν δύνανται νὰ τὰ μεταφέρωσιν εἰς οἰονδήποτε μέρος θελήσωσι, τῆ συ-
νανείσει τοῦ ἰδιοκτήτου, ἢ τοῦ κατέχοντος τὸ Βακουφίον.

τεχομένων ως μούλκια, λαμβάνονται δικαιώματα, συνφδὰ τῷ περὶ ἱεροδικαστηρίων κανονισμῶ.

*Ἄρθρ. 19. Ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ἱεροδικαστήρια νὰ ἐγγράφωσι τοῦ λοιποῦ τὴν εἰς εὐποιητικὰ καθιδρύματα ἀφίερωσιν τῶν ὡς μούλκια κατεχομένων γεδικίων.

Ἀκροτελεύτια ἄρθρα.

*Ἄρθρ. 20. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἅπαντες ὀφείλουσι νὰ συμμορφωθῶσιν ἀκριβῶς καὶ ἐνεργῶσι συμφώνως ταῖς διατάξεσιν αὐτοῦ, μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν πάντα κανονισμὸν ἢ διάταγμα περὶ τῶν δίκην ἰδιοκτησιῶν κατεχομένων γεδικίων, ἐγγεγραμμένον εἰς τοὺς Κώδικας, ἢ τὰς βιβλους τῶν γραφείων, οὐ αἱ διατάξεις ἤβελον ἀντίκεισθαι τῷ νόμῳ τούτῳ.

*Ἄρθρ. 21. Οἱ τοῦ λοιποῦ ὡς ἐκ τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀλληλουχίας τῶν περιστάσεων θεωρηθησόμενοι ἀναγκαῖοι θεσμοὶ προσαρτηθήσονται τῷ παρόντι νόμῳ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Διαγράφων τὸν τρόπον, καθ' ὃν εἰς ὑπάλληλος, ἐπέχων θέσιν Καϊμακάμη, φέρων δὲ τὸν τίτλον «Διευθυντῆς ἐπὶ τῶν δικαιογραφῶν», καὶ δύο παρ' αὐτῷ διορισθησόμενοι βοηθοὶ θέλουσι διεξάγει τὰ περὶ ἐκποιήσεων, μεταβιβάσεων δικαιώματι κληρονομικῶ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀφορῶντα τὰ ἐξεγασμένα οικοδομήματα καὶ λοιπὰ κτήματα καὶ τὰς γαίας ὄλων ἐν γένει τῶν ἀφιερωμάτων τῶν διοικουμένων ἢ ἐπιτηρουμένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Αὐτοκρ. Βακουφίων, ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ ὀρισθησόμενῳ τόπῳ τοῦ Ταμείου τῶν ῥηθέντων ἀφιερωμάτων, ἐνθα μετενεχθήσονται τὰ περὶ αὐτῶν ἀρχεῖα ἀπὸ τῶν πδωματίων τῶν ἀναθημάτων τῶν αὐτοκρατόρων, ἐν οἷς ἄχρι τοῦδε ἐθεωροῦντο αἱ ὑποθέσεις αὐταὶ διὰ Το πο τ η ρ η τ ο υ (Καϊμακάμη).

(Τῆ 19 Σεπτεμβρίου 1272.)

*Ἄρθρ. 1. Ὡς τὰ ἐν τοῖς δωματίοις τῶν αὐτοκρατορικῶν Βακουφίων ὑπάρχοντα βιβλία καὶ λοιπὰ ἐγγραφα περὶ τῶν ῥηθέντων ἐστεγασμένων τε καὶ ἄλλων κτημάτων μετακομισθήσονται ἅπαντα εἰς τὸν μνησθέντα τόπον, οὗτω καὶ τὰ βιβλία, ἅτινα ἤβελαν τυχὸν εὐρεθῆ εἰς χεῖρας τινῶν διαχειριστῶν κατὰ τὰ ὠρισμένα (ἐν τῷ ἀφιερωτηρίῳ) θέλουσιν ἐπίσης μετακομισθῆ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, οὐδὲν δὲ τοιοῦτον θέλει μείνει ἀλλαχοῦ.

*Ἄρθρ. 2. Καὶ αἱ μὲν σημειώσεις περὶ τῶν ἀφιερωμάτων, τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν αὐτοκρ. Βακουφίων διοικουμένων, οἷσαι τακτικαί, θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἰσχυραὶ καὶ ἔγκυροι· ἀλλ' ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ἀπλῶς ἐπιτηρουμένων ἀφιερωμάτων, πιθανὸν νὰ ὑπάρχωσι σημειώσεις μὴ ἐχόμενα ἀκριβείας, καὶ ἐπομένως πίστεως ἀνάξιαι. Ἐκ τῶν σημειώσεων ὅθεν τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις τούτοις, αἱ μὲν γεγραμμένα οὕτως ὥστε νὰ παρέχωσι βεβαιότητα περὶ τοῦ κύρους αὐτῶν, γίνονται δεκταὶ ὡς ἔχουσι, αἱ λοιπαὶ δὲ, αἱ μὴ δοκοῦσαι ἀξιόπιστοι, παραβάλλονται πρὸς τοὺς τῶν κατόχων τίτλους, καὶ διορθοῦνται κατὰ τὸ δέον, συντατομένων ἐκ νέου τῶν σχετικῶν βιβλίων.

*Ἄρθρ. 3. Ἐν τε τοῖς γενησομένοις δεκτοῖς ὡς ἔχουσι, καὶ ἐν τοῖς ἐκ νέου συνταχθησομένοις βιβλίοις τούτοις ἐκάστη σημείωσις σφραγισθήσεται.

ται, κάτωθεν τῆς χρονολογίας αὐτῆς, δι' ἰδιαιτέρας σφραγίδος, δοθησομένης ἐπὶ τούτῳ.

Ἄρθρ. 4. Ἡ διάταξις αὕτη, περὶ ἐπιθέσεως τῆς ῥηθείσης σφραγίδος, ἐφαρμοσθήσεται οὐχὶ μόνον ἐπὶ ἐκποιήσεων καὶ μεταβιβάσεων λόγῳ κληρονομικοῦ δικαιώματος, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις, ἀπολεσθέντος τίτλου τινός, καὶ ζητουμένης τῆς ἐκδόσεως νέου, ἢ ἕνεκα ἄλλων λόγων, γράφεται ἢ ἐν τοῖς ἀρχείοις ὑπάρχουσα σημεῖωσις ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου παραπεμφθείσης ἀναφοράς τοῦ αἰτούντος.

Ἄρθρ. 5. Τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος βιβλία φυλάσσονται, ὡς τὰ βιβλία τοῦ Ταμείου, τιθέμενα ἐντὸς ἀποθήκης· ἐξαγομένων δὲ καθ' ἡμέραν, καὶ προσαγομένων τῶν βιβλίων ἐκείνου τοῦ Βακουφίου, δι' ὃ ὄρισται ἐκάστη, θεωροῦνται καὶ διεξάγονται τὰ εἰς τοῦτο ἀναγόμενα.

Ἄρθρ. 6. Οἱ τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διοικουμένων Βακουφίων γραμματεῖς καὶ εἰσπράκτορες, καὶ οἱ τῶν ἐπιτηρουμένων Βακουφίων διαχειρισταὶ προσέρχονται, μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου διωρισμένων γραμματέων, κατὰ τὰς τεταγμένας ἡμέρας τῆς εβδομάδος εἰς τὸν ῥηθέντα τόπον, παρὸς αὐτῶν διευθετοῦσι ἐκεῖ οἱ μνησθέντες, ὁ διευθυντῆς καὶ οἱ δύο βοηθοὶ, τὰς προκειμένας ἐκποιήσεις καὶ μεταβιβάσεις.

Ἄρθρ. 7. Πρὸς τὸν διευθυντὴν δοθήσεται κατάλογος, ἐν ᾧ ἔσονται ἐγγεγραμμένοι οἱ διαχειρισταὶ, γραμματεῖς καὶ εἰσπράκτορες τῶν μὴ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διοικουμένων Βακουφίων· γνωστοποιηθήσονται δὲ αὐτῷ ἐγγράφως αἱ εἰς τὸ προσωπικὸν ἐκείνων ἀκολουθῶς γενόμεναι μεταβολαί.

Ἄρθρ. 8. Ὅπως μὴ ἀναβάλλωνται αἱ ὑποθέσεις, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἔνιοι ἐκ τῶν διαχειριστῶν τῶν ἐπιτηρουμένων Βακουφίων, ἕνεκα νομίμου κωλύματος, δὲν δύνανται νὰ προσέλθωσι κατὰ τὴν τεταγμένην ἡμέραν, ὁ ῥηθείς διευθυντῆς θέλει ἐξουσιοδοτηθῆ ὑπὸ πάντων τῶν διαχειριστῶν νὰ λαμβάνῃ τὰς δηλώσεις, καὶ νὰ διεκπεραιῶι τὰς ἀνηκούσας ἐκείνοις ὑποθέσεις, ὡς τοποτηρητῆς (Καϊμακάμης) αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Τηρουμένων ἀναλλοιώτως τῶν κατ' αὐτοκρατορικὴν βούλησιν ἐκπαλαί καθιερωθεισῶν καὶ ἰσχυουσῶν διατάξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐκποίησην, τὴν λόγῳ κληρονομικῶ μεταβίβασιν, καὶ τὰς ἄλλας πράξεις ἐπὶ πάντων τῶν τε ἐστεγασμένων καὶ τῶν λοιπῶν βακουφικῶν κτημάτων, καταβληθήσεται σύντονος ἐπιμέλεια πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν, οἱ δὲ ἀναγκαῖοι ἔθροι ἐγγραφήσονται ἐν τοῖς περὶ τῶν κτημάτων τούτων ἐκδομένοις τίτλοις.

Ἄρθρ. 10. Προκειμένης ἐκποίησης ἐστεγασμένων οἰκοδομημάτων, ἂν οἱ τίτλοι τούτων δὲν συμφωνῶσι πρὸς τὰς ἐν τοῖς ἀρχείοις σημεῖωσεις, ἐνεργεῖται ἡ δέουσα ἐξακρίβωσις, καὶ κατὰ συνέπειαν διεκπεραιούται ῥυπόθεσις.

Ἄρθρ. 11. Ἐπὶ ἐκποιήσεως, περαιωθεισῶν τῶν ἐρευνῶν καὶ ἐξακρίβωσεων, ἂς ὀρίζουσι τὰ ἄρθρα 9 καὶ 10, ἀντίγραφον τῆς ἐκποίησης καὶ τὰ ληφθέντα δικαιώματα ἢ τέλη γράφονται ὀπισθεν τῶν *δηλωτικῶν* (Ἰμουχαμπέρ), τὰ ὅποια τακτοποιοῦσιν οἱ γραμματεῖς τοῦ σχετικοῦ Βακουφίου, ἢ δὲ πράξις τῆς ἐκποίησης καταχωρεῖται ἐν ταῖς περὶ τοῦ κτημάτων σημεῖωσιν ἀκολουθῶς, μετὰ τὴν δέουσαν παραβολὴν, ὁ διευθυντῆς σφραγίζει δι' ἰδίας σφραγίδος γωνίαν τινα, ὀπισθεν τῶν ῥηθέντων ἐγγράφων, ἔθθα τῇ χειρὶ τοῦ παραβαλόντος γραμματέως ἐγράφη, μετὰ τῆς χρονολογίας, τὸ «κατεχωρήθη», καὶ τὴν ἐν τοῖς ἀρχείοις γενομένην καταχώρησιν· τελευταῖον ὁ τόπος τοῦ ἐγγράφου, ἔθθα ἢ περὶ ἐκποιήσεως ἐκθεσις, σφραγίζεται κατὰ τὴν ἐπικρατούσαν τᾶξιν, ἂν μὲν πρόκειται περὶ ἀπλῶς ἐπιτηρουμένου Βακουφίου, διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ διαχειριστοῦ καὶ τῆς τοῦ ὑπουργείου, ἂν δὲ περὶ Βακουφίου, ὑπὸ τοῦ Ταμείου τῶν Αὐτοκρατορικῶν ἀναθημάτων διοικουμένου, διὰ τῆς ὑπουργικῆς σφραγίδος μόνης, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ ἐγγράφον παραδίδεται πρὸς τὸν ἀνήκει.

Ἄρθρ. 12. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς διαχειριστὰς, γραμματεῖς καὶ εἰσπράκτορας ἢ κατ' ἰδίαν βούλησιν, ἔξω τοῦ ἀνω ταχθέντος τόπου, διεκπεραιώσις ἐκποιήσεων καὶ μεταβιβάσεων. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἐκποιῶν δὲν δύνανται νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν τόπον τούτον, κατέων ὑψηλὴν θέσιν, ἢ ἐκ τοῦ γυναικείου φύλου ὧν, ἢ ἀσθενῶν, πέμπεται εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ διευθυντοῦ εἰς τῶν παρ' αὐτῷ γραμματέων, καὶ κατὰ τὴν χρεῖαν, εἰς τῶν ὑποδιευθυντῶν, συμπαραλαμβάνων ἐκ τῶν εἰσπρακτῶν τοὺς πεπειραμένους καὶ διεκπεραιούτους, διεξάγεται δὲ ἀκολουθῶς ἡ ὑπόθεσις ἐπὶ τῇ ὑποβαλλομένῃ ἐκθέσει, συνεπεί τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκποιῶντος γενομένης δηλώσεως.

Ἄρθρ. 13. Ὄανόντος τινός τῶν κατεχόντων ἐστεγασμένα οἰκοδομηματα καὶ ἄλλα κτήματα βακουφικὰ, καὶ προκειμένης τῆς εἰς τὰ ἄρξεννα καὶ θήλα τέκνα αὐτοῦ ἐξίσου μεταβιβάσεως τῶν κτημάτων τούτων, ὁ φελλοῦσιν ἐπίσης τὰ τέκνα τῶν μὴ ὄντων γνωστῶν, προσερχόμενα εἰς τὸ τεταγμένον μέρος, νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον τοῦ διευθυντοῦ καὶ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ, μετὰ δὲ τὴν ἀναγκαῖαν ἐξακρίβωσιν ἐνεργεῖται ἡ μεταβίβασις.

Ἄρθρ. 14. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ κάτοχος ἐστεγασμένου ἢ ἄλλου κτημάτων βακουφικοῦ, ἀπολέσας τὸν τίτλον ἑαυτοῦ, ζητεῖ νέον τίτλον, ἐφαρμοσθήσεται ἡ περὶ τούτου ἐπικρατούσα τᾶξις, ἐξακρίβωθήσεται δηλονότι δικαστικῶς, ἐν τῷ *Μερχμεῖ τερτίς* (βεβαιωτικῷ δικαστηρίῳ), ἐκ τῶν ἀρχείων ἂν ὁ ζητῶν τὸν τίτλον ἦται ὁ ἀληθῶς τὸ κτήμα κατέχων, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ δικαστηρίου τούτου γενήσεται ἡ περαιτέρω ἐνεργεία.

Ἄρθρ. 15. Τὰ περὶ τῶν βακουφικῶν κτημάτων ἐκδοτέα ἐγγράφα δὲν θέλουσι κρατεῖσθαι, ὡς ἄχρι τοῦδε συνέβαινε, πολὺν χρόνον ἐν τῷ ῥηθέντι γραφεῖῳ ἀνευ λόγου· ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου διοι-

κοιμένων Βακουφίων, ἅμα τῇ περὶ τούτων δηλώσει, συνταττόμενα ἐπιδοθήσονται, τὰ δὲ περὶ ἐπιτηρουμένων βακουφίων, ἐπιδεῖ ὄντα τῆς ὑπὸ τῶν διαχειριστῶν σφραγίσσεως, παρασκευαζόμενα ἐντελῶς ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος τὸ πολὺν, ἐπιμελεῖσθαι τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν ὑποδιευθυντῶν, ἐγχειρισθήσονται πρὸς οὗς ἀνήκουσιν.

Ἄρθρ. 16. Ἐπὶ ἐκπονήσεως ἐστεγασμένων οἰκοδομημάτων, καὶ ἄλλων κτημάτων βακουφικῶν (ἐξαιρουμένων τῶν γαιῶν), ληφθήσεται, ὡς ἄχρι τοῦδε, τέλος τρία τοῖς ἑκατὸν ἐκ τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας· ἐπὶ δὲ μεταβιβάσεως, λόγῳ κληρονομικῶ καὶ ἐπὶ ὑποθηκείσεως, ἔν καὶ ἡμισυ τοῖς ἑκατόν· τελευταῖον, ἐπὶ ἐκπονήσεως καὶ μεταβιβάσεως γαιῶν, πέντε τοῖς ἑκατόν· τοῦ τέλους τούτου τὸ ἡμισυ ἀνήκει εἰς τὸ ταμεῖον, τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ πρὸς τοὺς διὰ διπλώματος ἐπιτετραμμένους ὑπηρεσίαν διαχειριστοῦ, εἰσπράκτορος, γραμματέως κλπ. τοῦ σχετικῶ βακουφίου.

Ἄρθρ. 17. Τὰ τέλη ταῦτα, ὠρισμένα καὶ τεταγμένα ὡς τὰ τέλη τῶν σεχιμίων, οὐδ' αὐξητέα εἶναι, οὐδὲ μειωτέα. Δύναται ὅμως ὁ ὑπουργός, ἐκ τῶν τελῶν αὐτῶν πρέπει νὰ ἀποτίσῃσιν ἐνδεεῖς τινές καὶ εὐσπλαγχνίας ἄξιοι, νὰ ἐκπέσῃ μέχρι διακοσίων πενήκοντα γροσίων, ἐλαττῶν κατὰ τοσοῦτον τὸ εἰς τὸ ταμεῖον ἀνήκον ποσόν.

Ἄρθρ. 18. Τοῦ ἡμίσεως τῶν ῥηθέντων τελῶν, τῶν ἐκ τῆς ἐκπονήσεως, μεταβιβάσεως καὶ ὑποθηκείσεως βακουφικῶν κτημάτων λαμβανομένων, ἀνήκοντος εἰς τὸ ταμεῖον, τοῦ δὲ ἑτέρου ἡμίσεως ὄντος χορηγητέου, κατ' ἀναλόγους μερίδας, πρὸς τοὺς φέροντας δίπλωμα διαχειριστοῦ, γραμματέως, ἢ εἰσπράκτορος, ἐπειδὴ αἱ ὑπηρεσίαι ἐκεῖνων ἐκ τῶν τοιούτων θέσεων, ὅσαι περιῆλθον ἐσχάτως εἰς τὸ Ταμεῖον, διεξάγονται διὰ γραμματέων ἐμμίσθων, ὑπὸ τούτου διοριζομένων, αἱ ὑπὲρ τῶν ἀνωτέρω θέσεων τεταγμέναι μερίδες, καλύψουσαι τὴν διὰ τὸν μισθὸν τῶν γραμματέων δαπάνην, παραδοθήσονται πρὸς τὸ Ταμεῖον, ὁμοῦ μετὰ τῆς εἰς τοῦτο ἀνηκούσης μερίδος.

Ἄρθρ. 19. Πρὸς καταχώρησιν τῶν τελῶν τῶν ἐκπονήσεων καὶ μεταβιβάσεων, καὶ πρὸς τὴν ἄλλην περὶ αὐτῶν γραφὴν, διορισθήσονται, ἐπὶ καταλλήλῳ μισθῷ, παρὰ τῷ Διευθυντῇ εἰς ἀνώτερος γραμματεὺς (μουμεγίλ) μετ' ἀποχωρήντος ἀριθμοῦ γραμματέων, καὶ τρεῖς ἰκανοὶ ἐκτιμηταί· πρὸς παραβολὴν δὲ τῶν τίτλων καὶ τῶν ἐν τοῖς ἀρχείοις σημειώσεων, εἰς ὑπάλληλος ἐπὶ τούτῳ.

Ἄρθρ. 20. Ἡ ἐκτίμησις τῶν ἐκποιουμένων, μεταβιβαζομένων καὶ ὑποθηκευομένων βακουφικῶν κτημάτων γενήσεται ὑπὸ τῶν ὑποδιευθυντῶν, τὰ δὲ δικαιώματα ληφθήσονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτιμήσεως ταύτης, ὥστε ἐντεῦθεν προκύπτει ὄφελος ὑπὲρ τοῦ ταμεῖου, ὡς καὶ ὑπὲρ τῶν ἐχόντων ὑπηρεσίας βακουφικὰς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ῥηθέντες ὑποδιευθυνταί, μεταβαίνοντες ἐνίοτε ἐνεκα τούτου εἰς ἴσῳσιν ἀπέχοντας τόπους, διὰ ξη-

ρὰς καὶ διὰ θαλάσσης, ἐνθα κείνται τὰ ἐκτιμητέα κτήματα, καὶ ἐπανερχόμενοι ἐξ αὐτῶν ἐκτίθενται εἰς δαπάνας, μισθοῦντες ἵππους καὶ πλοίαρκα, τὰ μισθώματα τῶν ἵππων καὶ τῶν πλοιαρίων ταῦτα, ὑπολογιζόμενα ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν τόπων, εἰς οὗς μετέβησαν αἱ μισθόντες ὑπάλληλοι, προαφαιρούμενα ἐκ τῶν ληφθέντων δικαιωμάτων (διὰ τὴν ἐκποίησιν καὶ τὰς λοιπὰς πράξεις) πρὸ τῆς διανομῆς, δίδονται εἰς τοὺς προκαταβαλόντας αὐτά.

Ἄρθρ. 21. Ἐν τῷ ῥηθέντι γραφεῖν κρατεῖται ἰδιαιτέρον βιβλίον δι' ἕκαστον βακούφιον, ἐνῷ ὁ ῥηθείς ἀνώτερος γραμματεὺς (μουμεγίλ) καὶ οἱ λοιποὶ γραμματεῖς σημειοῦσι λεπτομερῶς τὰ καθ' ἡμέραν εἰσπραττόμενα τέλη, ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος δὲ τούτων τίθῃσιν ὁ Διευθυντής τὸ ἔθεωρηθῆναι. Ἀκολουθῶν, ἀποδοδομένων τῶν πρὸς τοὺς ὑπάλληλους τοῦ βακουφίου ἀνηκουσῶν μεριδῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18, τὸ διὰ τὸ ταμεῖον ὠρισμένον ποσόν καὶ αἱ μερίδες τῶν καταληφθεισῶν θέσεων διαχειριστῶν καὶ λοιπῶν παραδίδονται μετὰ καταλόγου εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἄρθρ. 22. Τὰ ἐκ τοῦ ταμεῖου τῶν δύο ἱερῶν πόλεων, ἢ ἐκ τοῦ ταμεῖου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων ἐξηρητημένα γεθῆναι, ὄντα πρότερον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν εἰδικῶν ὑπαλλήλων, ἐσχάτως, ὄτε συνέστη τὸ ἐπὶ τῶν ἐσόδων τμήμα, μετηνέχθησαν εἰς τὸ τμήμα τοῦτο· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶναι λίαν κατάλληλος ἡ ἐκεῖσε διεξαγωγὴ τῶν ἀφορῶν αὐτὰ ὑποθέσεων, καὶ τῶν γεθῆναι τούτων τὰ ἀρχεῖα κατατεθήσονται εἰς τὸν ῥηθέντα τόπον, τὸν διὰ τὰ βακούφια παχθέντα ἐν τῷ ταμεῖῳ· τοῦ λοιποῦ δὲ αἱ ἐκπονήσεις, μεταβιβάσεις καὶ λοιπαὶ περὶ αὐτῶν πράξεις ἐνεργηθήσονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν ὑποδιευθυντῶν.

Ἄρθρ. 23. Καθόσον ἀφορᾷ τὰ εἰς τὰς ἐπαρχίας κείμενα ἐστεγασμένα οἰκοδομήματα καὶ λοιπὰ κτήματα βακουφικὰ, ἀφικνουμένων ἐνταῦθα τῶν περὶ ἐκπονήσεως καὶ μεταβιβάσεως αὐτῶν ἐγγράφων, εἰς ὅτι δῆποτε βακουφίον ἂν ὑπάγονται, ὁ Διευθυντής καὶ οἱ ὑποδιευθυνταί θέλουσιν ἐνεργεῖν τὰς δεούσας ἐξακριβώσεις, κατὰ τὰ ἐκπαλαι τεταγμένα, τὴν εἰς ἐπίτηδες βιβλία ἐγγραφὴν ἰδίαν, ὡς γίνεται περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει βακουφικῶν κτημάτων, καὶ ὅτι ἄλλο περὶ αὐτῶν ἀπαιτεῖται.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ διανομῆς σιτηρεσιῶν καὶ οἰκονομίας πτωχοτροφείων.

(Τῆ 19 Σεπτεμβρίου 1272.)

Ἄρθρ. 1. Ἡ πρὸς τοῖς δικαιοῦχος διανομὴ καὶ χορηγία σιτηρεσιῶν καὶ συντάξεων ἐπιτραπῆσεται εἰς τέσσαρα πρόσωπα, ἐκπληρώσαντα καθήκοντα τοποτηρητοῦ (καϊμακάρη), ἔχοντα τὴν ἀπαιτούμενην ἰκανότητα, κληθεῖσάμενα δὲ «διανομεῖς σιτηρεσιῶν» καὶ μισθοδοτηθῆσάμενα.

Ἄρθρ. 2. Τοῦ λοιποῦ αἱ τοιαῦται συντάξεις καὶ τὰ σιτηρέσια διανεμηθῆσονται πρὸς τοὺς δικαιοῦχος ὑπὸ τῶν ῥηθέντων διανομέων, καὶ τῶν εἰς τὰ ἀρχαῖα τῶν βκουρῶν δωμάτια διωρισμένων γραμματέων ἐπὶ τῶν σιτηρεσιῶν, κατὰ τὰς τεταγμένας ἡμέρας ἐκάστου μηνός, ἐν τοῖς ῥηθεῖσιν δωματίοις καὶ κατὰ τὸν εἰωθότα τρόπον.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὴν διανομὴν τῶν συντάξεων καὶ σιτηρεσιῶν τούτων, ἂν, μὴ ἐμφανισθέντων τῶν δικαιοῦχων, μείνωσι ποσὰ τινὰ ἀδιανεμήτα, φιλῶνται ἐπὶ ἑξήμισθον τοῦ πολὺ ἐντός τῶν εἰς τὰ σχετικὰ δωμάτια κλωσίων καὶ ἂν οἱ δικαιοῦχοι ἐμφανισθῶσιν ἐν τῷ ἑξαμῆνι τούτῳ διαστήματι, λαμβάνουσι τὰς συντάξεις καὶ τὰ σιτηρέσια διὰ μιᾶς ὅλα, ὅσων ἡ διανομὴ εἶχε καθυστερήσει, ὑποβαλλομένης κατὰ μῆνα ὑπὸ τῶν διανομέων πρὸς τὸ ταμεῖον ἐκθέσεως περὶ τῶν διανεμηθέντων καὶ τῶν παρακατατεθέντων ποσῶν ἂν δὲ, ληξάσης τῆς προθεσμίας, δὲν προσέλθωσιν οἱ δικαιοῦχοι, τὰ πρὸς τούτους διανεμητέα παραδίδονται μετὰ καταλόγου πρὸς τὸ ταμεῖον, ὅπως ζητήσωσι καὶ λάβωσιν αὐτὰ, ὅταν ἐλθωσιν, ἐκείθεν, κατὰ τὰ πρότερον εἰρησμένα.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἐπιφορτισμένοι νὰ ἐπιτηρῶσιν ὅπως ὁ ἐν τοῖς πτωχοτροφείοις καθ' ἡμέραν κατασκευαζόμενος καὶ διανεμόμενος ἄρτος καὶ αἱ λοιπαὶ τροφαὶ παρασκευάζωνται καὶ διανεμῶνται ὡς δεῖ καὶ νὰ δίδωσι τὰς τροφὰς ταύτας οἰκονόμοι, ἄχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ Υπουργείου διοριζόμενοι καὶ μισθοδοτούμενοι, ὑπάγονται τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πτωχοτροφείων, διατηρηθῆσονται δὲ οἱ εὐθεῖς καὶ τίμιοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ὡς ἀνωτέρω διατηρηθῆσάμενοι ἐπιστάται θέλουσι δάσει ἐγγυητὴν διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελον μείνει ὀφειλέται χρημάτων καὶ λοιπῶν τὴν αὐτὴν ἐγγύησιν θέλουσι παράσχει καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ διορισθῆσάμενοι.

Ἄρθρ. 6. Τῶν πτωχοτροφείων, καὶ αὐτῶν τῶν ἱερῶν δξαμιῶν τὰ συνήθη έξοδα, ὡς ἄχρι τοῦδε, καὶ τὰ ἐκτάκτως δὲ συμβαίνοντα, κατ' ἄδειαν τοῦ Υπουργείου χορηγοῦμένην ἐπὶ αἰτήσῃ, πληρωθήσονται ὑπὸ τῶν διευθυντῶν αὐτῶν, καὶ κατὰ μῆνα λεπτομερῆς τῆς γενομένης δαπάνης καταλόγος ὑποβληθήσεται εἰς τὸ Υπουργεῖον διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρ. 7. Ἐν ἀρχῇ τοῦ Μαρτίου ἐκάστου ἐτους, ἐξεταζομένων, διὰ γραμματέων ὅς διορίζει τὸ λογιστήριον, τῶν λογαριασμῶν τῶν τε ἐν τοῖς πτωχοτροφείοις διανεμηθέντων καὶ τῶν ἀγορασθέντων ἐιδωδίων, γίνεται ἡ ἐκπαλα συνήθης ἐπιθεώρησις ἂν δὲ προκύψῃ ὅτι οἱ διευθυνταὶ τῶν καταστημάτων τούτων ἔμειναν ὀφειλοντές τι, τὸ ὀφειλόμενον τούτο λαμβάνεται παρ' αὐτῶν ἢ παρὰ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν ἢ αὐτὴ ἐπιθεώρησις λαμβάνει χώραν καὶ κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν διευθυντῶν.

Ἄρθρ. 8. Αἱ πρότερον ὑπὸ τῶν ἐχόντων θέσιν τοποτηρητῶν ἐκτελούμεναι δικαιοπραξίαι καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν τε τοῖς ἱεροῖς δξαμίοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἀγαθοεργοῖς καταστήμασι, τοῦ λοιποῦ ἐκτελεσθήσονται διὰ τῶν ῥηθέντων διευθυντῶν.

Ἄρθρ. 9. Ἄν ἐν τῷ μέλλοντι παρουσιασθῇ ἀνάγκη καὶ ἄλλων διατάξεων, πρὸς ῥύθμισιν καὶ βελτίωσιν τῶν ὑποθέσεων τούτων, τὰ περὶ αὐτῶν ἄρθρα προστεθήσονται, τῇ ἀδείᾳ τῆς ἀρχῆς, εἰς τὸν παρόντα κανονισμόν.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ,

Ἐκδοθεῖσαι ἐπινεύσει Αὐτοκρατορικῆ, περὶ ἐκπλειστηριάσεως τῶν ὑδάτων, τῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰς τρεῖς πόλεις διοχετευομένων, καὶ περὶ προσθήκης τινὸς εἰς τὸ μίσθωμα αὐτῶν.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως νὰ πωλῆται εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ νέου, ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀπερίσευμα ἐκ τῶν δεξαμενῶν, ὕδωρ, ἐν ᾧ τοιοῦτο δὲν ὑπάρχει.

Ἐπειδὴ τὰ εἰς πανδοχεῖα, οἰκίας, λουτροὺς, καὶ ἄλλα βακουφικὰ οἰκοδομήματα βρόντα ὕδατα γίνονται διαθέσιμα ὑπὸ τοῦ Βακουφίου τότε, ὅταν οἱ τόποι, ὧν θεωροῦνται ὡς παραρτήματα, μείνωσιν ἀνευ κατόχου, τούτου ἕνεκα πωλοῦνται ἐπίσης καὶ ἐκμισθοῦνται ἐπὶ δημοπρασίας ἡμοῦ μετὰ τῶν τόπων ἐκείνων, ἐξ ὧν ἐξήρτηται· τοῦ δὲ ὀρισμένου τμήματος τῶν ὑδάτων τούτων ὄντος ὡς ἐξῆς, ἤτοι: τῶν εἰς Τοπχανὲ καὶ τὰ περίξ βρόντων, δι' ἑκαστον μασούριον, δεκαπέντε χιλιάδας γρόσια, τῶν ἐν Κωνσταντινούπολει τεσσαράκοντα κρηνῶν, δώδεκα χιλιάδας, τῶν εἰς Χαλκαλί, δεκαπέντε, καὶ τῶν κατὰ τὸν Βόσπορον ἐπιτοπιῶν ὑδάτων, ἀνά δέκα, τοῦ ἐκποιητέου ὕδατος ἡ ἀξία, ὀριζομένη κατὰ τὰ ἀνωτέρω, σημειωθήσεται ὡς πρόσθετος τοῦ σχετικοῦ Βακουφίου.

Τὰ ὕδατα τὰ βρόντα εἰς τόπους, κειμένους εἰς θέσεις ἀποκέντρους καὶ ὀλιγανθρώπους, καὶ ἐφ' ὧν πρότερον μὲν ὑπῆρχον οἰκίαι καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα, ἧδη δὲ ἐρειπωθέντων τούτων ἔμειναν τὰ οἰκόπεδα, ἢ ἐσηματίσθησαν κῆποι, ὡς καὶ τὰ διοχετευόμενα εἰς ἰδιοκτήτους οἰκοδομὰς ἢ οἰκόπεδα, ὅταν μείνωσιν ἀνευ κατόχου, ἐκπλειστηριάζονται παραχωρούμενα ἰδίᾳ. Ἐν περιπτώσει δὲ ἐκποιήσεως ἢ μεταβιβάσεως αὐτῶν, τὰ τεταγμένα τέλη λαμβάνονται ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ρηθείσης ἀξίας, εἰσπραττόμενα ἐπίσης διὰ λογαριασμὸν τοῦ σχετικοῦ Βακουφίου.

Δι' ἑκαστον μασούριον ὕδατος ἐν γένει, ἐκπαλαί ἐκμεμισθωμένου εἰς τιμὴν ὀπωσοῦν εὐτελεῖ, ὀρισθήσεται ἐτήσιον μίσθωμα τριάκοντα γροσίων.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ.

(Ἐκτελεσθήτω)

ΝΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Ἐξ ἑννέα κεφαλαίων, πενήκοντα ἐξ δὲ ἄρθρων συγκεϊμενος, ὀρίζων τὰ καθήκοντα τῶν διευθυντῶν ἀπάντων τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας Βακουφίων, καὶ διατάσσων τὸ πρακτέον περὶ τῶν θέσεων, τῶν δι' ἀναθημάτων διατηρουμένων (Ἰζιχέτ), καταργῶν δὲ τὸν περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων παλαιὸν κανονισμόν.

(19 Δεμαζιουλ-ἄχρ 1280.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ συνεννοῶνται οἱ τῶν Βακουφίων διευθυνταὶ μετὰ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, περὶ τῶν ἄρθρων, ἃς θέλουσιν ἀκολουθεῖ, καὶ τῶν βιβλίων, ἃ θέλουσι κρατεῖ.

Ἄρθρ. 1. Οἱ τῶν Βακουφίων διευθυνταὶ, ὄντες μέλη τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου τῆς χώρας, ἐν ἣ ἐδρεύουσι, παρευρεθῶσονται κατὰ τὰς τεταγμένας αὐτοῦ ἡμέρας, προσέτι δὲ, ὡς οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τῆς κυβερνήσεως, παρέσονται τοῦ λοιποῦ καθ' ἑκάστην μετὰ τῶν παρ' αὐτοῖς γραμματέων εἰς τὸ ἐγγύριον Διοικητήριον, ἔνθα ἐνεργηθήσονται, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐπομένοις ἄρθροις ὑποδεικνύμενα, ἅπαντα αἰ εἰς τὰ ἱερὰ Βακούφια ἀναγόμενα ὑποθέσεις, κρατουμένων αὐτῶν τῶν περὶ αὐτῶν βιβλίων, καὶ συνταττομένων ἀπάντων τῶν ἀναγκαίων ἐγγράφων, χωρὶς οὐδὲν τούτων νὰ ἐξαχθῇ ἕξω. Ἐπ' οὐδενὶ δὲ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης.

Τοῖς διευθυνταῖς τῶν Βακουφίων ὄρισται σφραγὶς εἰς δύο διεγρημένη θάτερον τῶν τμημάτων αὐτῆς ἔχει ὁ Διευθυντής, τὸ δ' ἕτερον φυλάττεται ἐντὸς τῆς θήκης, ἔνθα τίθεται ἡ σφραγὶς τοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐκ τῶν κτημάτων τῶν ἱερῶν Βακουφίων εἰσπράξεις ἅπανσαι, μηδὲ ὅλους μένουσαι παρὰ τοῖς διευθυνταῖς, ἐγγεγρηθῶσονται ἀμέσως

πρός τοὺς ἐγγχωρίους ταμίαις, οἵτινες δὲν ἀναμειγνύουσιν αὐτὰς μετ' ἄλλων ποσῶν, ἀλλὰ τὰς φυλάττουσιν ἰδίᾳ ἐντὸς κιβωτίου. Διὰ τὰ εἰς τὸ κιβώτιον τοῦτο τιθέμενα, ὡς καὶ διὰ τὰ ἐκ τούτου ἐξαγόμενα χρήματα οἷ τε διευθύνται καὶ οἱ ταμίαι κρατοῦσι χωριστὸν βιβλίον διπλογραφικόν, ἄνευ δὲ τῆς εἰδήσεως ἀμφοτέρων δὲν πρέπει νὰ τίθενται εἰς τὸ κιβώτιον, μηδὲ νὰ ἐξαγόμεναι χρήματα. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τοὺς ταμίαις ἀνατίθεται ἐκ προσθήκης ἢ ὑπερσεῖα τοῦ νὰ φυλάττωσι τὴν τῶν Βακουφίων περιουσίαν, ἕνεκα δὲ τούτου λαμβάνουσι μισθὸν τινα καὶ παρὰ τοῦ ταμείου τῶν Βακουφίων ἀνάλογον, καὶ δίδουσι, ὡς οἱ διευθύνται τῶν Βακουφίων, ἀξιοῦσιν ἐγγυητὴν, καθίσταται ἐπομένως ἐπάναγκος νὰ σφραγίζωσιν ἀμφοτέροι τὰς ἀποδείξεις παραλαβῆς τῶν εἰς τὸ ῥητὸν κιβώτιον τῶν Βακουφίων παραδιδόμενων ποσῶν ἂν δὲ ποτε προσαχθῇ ἀποδεικτικὸν ἐσπραγισμένον ὑπὸ μόνου τοῦ ἐτέρου αὐτῶν, τὰ ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τούτῳ σεσημειωμένα χρήματα, καὶ ἂν εἰσῆλθον εἰς τὸ κιβώτιον, θέλουσι υπολογισθῆ ὡς ὀφειλόμενα ὑπὸ τοῦ σφραγισάντος· πρὸς δὲ, ὄντος ἀπολύτως ἀπηγορευμένου νὰ δίδωνται ἐκ τοῦ ῥηθέντος κιβωτίου χρήματα, εἴτε δι' ἐγκρίσεως τοῦ συμβουλίου, εἴτε συνεσίᾳ ἀνωτέρας διαταγῆς, δι' ὅποιονδήποτε λόγον, καὶ εἰς οἰονδήποτε πρόσωπον διδόμενα, ἐκτὸς διὰ τὰς δαπάνας τῶν ἱερῶν Βακουφίων, ἐν γνώσει μὲν τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου γενομένης, οὕσας δὲ ἐντὸς τῆς τεταγμένης αὐτῷ ἀρμοδιότητος, καὶ ἐπιτετραμμένης δυνάμει αὐτοῦ. διατάγματος καὶ διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Βακουφίων ὑπουργείου, δι' αἰσθητῆρα λόγον καὶ ἐξ αἰσθητοῦ ἀφορμῆς ἂν γίνῃ ἄλλη τις δαπάνη, ἔσεται παρὰ τῷ ταμείῳ ἀπαράδεκτος. Τίσον δὲ τὰ χρήματα ταῦτα, ὅσον καὶ ἐκεῖνα, περὶ ὧν ἀνωτέρω εἰρήται, εἰσπραχθήσονται ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὸ τε τῶν διευθυντῶν τῶν Βακουφίων καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμίων, ἢ ὑπὸ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν. Ἐνὶ λόγῳ, οὔτε κατατίθενται εἰς τὸ ῥητὸν κιβώτιον, οὔτε ἐξαίρονται ἐξ αὐτοῦ χρήματα, ἂν γινῶσιν τούτου δὲν ἔχωσιν ἀμφοτέροι, ὅτε διευθυντῆς τῶν Βακουφίων καὶ ὁ ταμίαις ἢ δ' εὐθύνη ἐπίκειται κοινῇ καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς ἀμφοτέρους.

Ἄρθρ. 3. Οἱ τῶν Βακουφίων διευθυνταὶ θέλουσι κρατεῖ ἐν καθημερινὸν βιβλίον, ἕνα, ἀροῦ καὶ τὸ συμβούλιον λάβῃ γνώσιν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τῶν καθ' ἡμέραν συμβάντων ἐκτάκτων, καὶ ἀπάντων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῶν Βακουφίων, θέλουσι σημειῶσιν αὐτὰ ἀκριβῶς· θέλουσι πληρῶναι τὰ ἐξόδα, τὰς συντάξεις καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν γραμματέων, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς. Καθ' ἐκάστην τριμηνίαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ καθημερινῷ βιβλίῳ σημειώσεων θεωρουμένων τῶν λογαριασμῶν ἐπὶ συμβουλίου, συνταχθήσονται δύο κατάλογοι, ὁ μὲν τῶν ἐσόδων, ὁ δὲ τῶν ἐξόδων· καὶ ὁ μὲν τῶν ἐσόδων θέλει περιλαμβάνει λεπτομερῆ τούτων ἔκθεσιν, συγχρόνως δὲ καὶ τ' ἀθροίσματα τῶν ἐξόδων· ὁ δὲ τῶν ἐξόδων,

μόνον τὰ καθ' ἕκαστα αὐτῶν· ἐπομένως ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐσόδων θέλουσι περιληφθῆ ἀνεξαίρετως ὅλα τὰ ἐσοδα καὶ αἱ εἰσπράξεις, αἱ κατὰ τὸ τρίμηνον διάστημα γενόμεναι, καὶ ἐκεῖναι, ὧν ἐπῆλθε μὲν ἡ προεσμία, ἀλλ' ἔμειναν καθυστερούμεναι, σημειουμένων ἰδίᾳ τῶν εἰσπραχθέντων καὶ τῶν καθυστερουμένων. Μετ' ἀφαιρέσιν δὲ τοῦ εἰς τὸν διευθυντὴν ἀνήκοντος πέμπτου, καὶ τοῦ ἀθροίσματος τῶν λοιπῶν ἐξόδων, τὰ ὑπολειπούμενα χρήματα καὶ αἱ ληφθεῖσαι ἀποδείξεις τῶν γενομένων πληρωμῶν πεμφθήσονται, μετὰ τῶν ῥηθέντων καταλόγων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, δι' ἐκθέσεως (μαζπατᾶ) τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὸ ταμεῖον τῶν ἱερῶν Βακουφίων. Παρὰ τοὺς ἅπαξ κατὰ τριμηνίαν πεμφθησομένους τούτους καταλόγους, ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους πεμφθήσεται ἀπαραιτήτως εἰς τὸ ταμεῖον εἰς λογιστικὸς πίναξ, ἀπολήγων εἰς ἐκθέσιν τοῦ συμβουλίου, περὶ παντός ὅτι ἐλήφθη, ἢ ἐδόθη, ἢ ἀπείσθη, ἢ μέλλει νὰ εἰσπραχθῇ. Τὰ πρωτόγραφα τῶν πινάκων τούτων, καταχωρηθέντα εἰς τὰ πρωτόκολλα τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, σφραγίζονται ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν Βακουφίων καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν.

Ἄρθρ. 4. Οὐδεὶς λογαριασμὸς πρέπει νὰ μὲνῃ ἔξω τῶν κατὰ τριμηνίαν πεμπτέων πινάκων, περὶ ὧν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὄρισται. Ὅτι δὲ ἤθελεν εἰσπραχθῆ ἐντὸς τῆς τριμηνιαίας, πρέπει ἐξάπαντος νὰ πεμφθῇ μετὰ τοῦ ῥηθέντος πίνακος, οὐχὶ δὲ πρότερον, ἢ μετέπειτα. Τίσον δὲ οἱ ἅπαξ κατὰ τριμηνίαν πεμφθησομένοι πίνακες τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων, ὅσον καὶ οἱ κατ' ἔτος σταλισόμενοι λογιστικοὶ πίνακες περὶ τῆς ἐτησιας εἰσπράξεως καὶ δαπάνης, συνταχθήσονται κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ταμείου σταλισόμενα ὑποδείγματα.

Ἄρθρ. 5. Παρὰ τὰ καθημερινὰ βιβλία, οἱ διευθυνταὶ τῶν Βακουφίων θέλουσι κρατεῖ δύο ἕτερα, ἐπίσης καθ' ὑπόδειγμα, πεμφθησομένων ὑπὸ τοῦ ταμείου, τὸ μὲν διὰ τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν βακουφία, τὰ εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ ταμείου περιελθόντα, τὸ δὲ, διὰ τὰ ἀπλῶς ἐπιτερούμενα. Ἐν τοῖς βιβλίοις τούτοις θέλουσι σημειῶσιν, κάτωθεν τῶν ὀνομάτων τῶν Βακουφίων, κατὰ σειρὰν, καὶ τηρουμένης τῆς θέσεως ἐκάστου Βακουφίου, τὰ διάφορα ἐσοδα αὐτοῦ, τὰς τεταγμένας καὶ ἀληθεῖς δαπάνας αὐτοῦ, τὰ ὀνόματα τῶν ἐκ τούτου ἀπολαμβανόντων προσόδους, τὰς θέσεις, ἃς οὗτοι κατέχουσι, καὶ, ἂν τὰ προσρηγμένα ταῦτα εἰς κτήματα ὦσιν ἐστεγαζόμενα, ὅποιά τινα καὶ ὅποσα εἰσὶν· ἂν δὲ οἱ πόροι τῶν ὧσιν ὦσιν ἐστεγαζόμενα, ἐκ δεκάτων, τὰ ὀνόματα τῶν χωρίων καὶ τῶν ἀγρῶν, ἐξ ὧν παράγονται, τὰ ἐτήσια προϊόντα, καὶ τὴν συνήθη δαπάνην. Τῶν βιβλίων τούτων κρατούμεναι εἰς διπλοῦν, ἕατερον φυλάττεται παρὰ τῷ ἐγγχωρίῳ συμβουλίῳ, ὅπως, χρεῖας καλοῦσης, λαμβάνηται ὑπ' ὧν καὶ χρησιμεύῃ ὡς βάσις, τὸ δ' ἕτερον πέμπεται εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἄρθρ. 6. Ἀπληγόμεναι τοῖς διευθυνταῖς τῶν βακουφίων νὰ πληρῶ-

σωσί τι, άνευ αντιγράφου, επιτρέποντος τούτου, ή διαταγής εκ μέρους του ταμείου, είτε διά μισθόν γραμματέως, είτε δι' άλλο έξοδον, ήτι δήποτε, μη περιλαμβανόμενον εντός του διαγεγραμμένου αυτοίς κύκλου. *Αν δε διαπανήσωσιν ούτω χρήματα αυτογνωμόνος, ή διαπάνη έσται απαράδεκτος. Περὶ πάντων τῶν ἀφορώντων διαπάνη τινά, ἀνάγκη νά συντάττηται έκθεσις του συμβουλίου, οὐδέ δύναται ὁ διευθυντής νά υποβάλῃ μόνον ἰδίαν ἀναφοράν περὶ τῶν τοιούτων.

*Αρθρ. 7. *Απαντα τὰ περὶ τῶν ἱερῶν Βακουφίων βιβλία πρέπει νά προσεπισφραγίζωνται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων γραμματέων, ἐχόντων καθῆκον νά συναργάζωνται, καὶ ὄντων συνυπευθύνων δι' αὐτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ λογοδοσίας τοῦ πρώην διευθυντοῦ, ἐν περιπτώσει ἀντικαταστάσεως.

*Αρθρ. 8. *Αρα ὁ νεοδιορισθεὶς διευθυντής Βακουφίων ἀφίχθῃ εἰς τὴν ἔδραν του, ἀναγιγνώσκειται πρῶτον τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ αὐτοκρ. διάταγμα, ἀκολούθως παραδίδοται αὐτῷ ἡ εἰς χεῖρας του προκατόχου ἡμίσεια σφραγίς ἀνυπερθέτως, λαμβάνει δὲ καὶ τὰ περὶ βακουφίων βιβλία καὶ ἔγγραφα, τὰ ἔκπαισι παρὰ τῷ πρώην διευθυντῇ ὑπάρχοντα, καὶ παρακατατίθεισιν αὐτὰ παρὰ τῷ συμβουλίῳ, ὅπως μὴ ἐξαχόμενα ἐκείθεν λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ὁσάκις ἡ χρεία τὸ καλεῖ. Τούτων γενομένων, θεωροῦνται ἐπὶ συμβουλίου οἱ λογαριασμοὶ τοῦ προκατόχου, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ διορισμοῦ μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ, συντάσσεται δὲ πῖναξ, ἀπολήγων εἰς ἔκθεσιν τοῦ συμβουλίου, περὶ πάντων ὅσα ἔλαβεν, ἐπέμψεν καὶ ἐδαπάνησεν, ὅστις πέμπεται εἰς τὸ ταμεῖον. Τοῦ πῖνακος τούτου ἀντίγραφον δίδεται εἰς τὸν πρώην διευθυντῇ, καὶ ἕτερον παρακατατίθεται παρὰ τῷ ἐγγυρωφῷ συμβουλίῳ.

*Αρθρ. 9. Ὑποβαλλομένων εἰς λογοδοσίαν τῶν διευθυντῶν, τῶν πρὸ τῆς χρονολογίας τοῦ παρόντος κανονισμοῦ διορισθέντων, οἱ ἐν ἐνεργείᾳ διευθύνται μετὰ τῶν συμβουλίων θέλουσιν ἐξακριβώσει ὅθεν δεῖ, παρῆρησι τε καὶ μυστικῶς, ἀλλ' ἀμερολήπτως, ἀπάσας τὰς γενομένας εἰσπράξεις καὶ δαπάνας. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἤθελε προκύβει ἐν αὐταῖς, ἡ ἐν τῇ διαχειρίσει τῇ εἰς τὰς λοιπὰς τῶν Βακουφίων θέσεις ἀναγομένη, ἑλλειμμα, ἡ ἀπόκρυψις, ἡ κατάχρησις οἰαδήποτε, τὸ ἀνήκον ποσὸν εἰσπραχθήσεται ἀνελλιπῶς, καὶ πεμφθήσεται εἰς τὸ ταμεῖον, ὑποβαλλομένης λεπτομεροῦς ἐκθέσεως περὶ τοῦ γεγονότος· ἀλλ' ἂν δὲν ᾖται δυνατὴ ἡ ἐπιτόπιος εἰσπραξις τοῦ βιβέντος ποσοῦ, γνωστοποιηθήσονται ἐν τάχει τὰ δέοντα, ἐπίσης δι' ἐκθέσεως, ὅπως ἀπαιτηθῶσι τὰ ἑλλείποντα χρήματα παρὰ τοῦ ἐν Κων-

σταντινουπόλεϊ ἐγγυητοῦ τοῦ ἑλλειμματίου· μέχρις οὗ δὲ ἀπαντήσῃ τὸ ταμεῖον εἰς τὰ περὶ τούτου, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος διευθυντῆς κρατεῖται ἐκεῖ ὑπὸ ἐγγύησιν καὶ ἐπιτήρησιν.

*Αρθρ. 10. Τὰ ἐγγύωρια συμβούλια, ὀφείλοντα νά συνεπαγρυπνήσωσι καὶ συνεπιμεληθῶσι μετὰ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ διευθυντῶν τῶν Βακουφίων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω, συμμερίζονται φυσικῶ τῷ λόγῳ καὶ τὴν εἰς τούτους ἐπικειμένην εὐθύνην, ἂν ἀκολούθως πεισθῇ τὸ ταμεῖον ὅτι ἡ ὑπόθεσις διεξήχθη κακῶς, ἐξ ἀμελείας ἢ μεροληψίας μὴ καταδειχθέντος τοῦ ὑπάρχοντος ἑλλείμματος ἢ τοῦ γενομένου σφετερισμοῦ ὑπὸ τινος ἐκ τῶν διευθυντῶν, οἵτινες ὑπεβλήθησαν εἰς λογοδοσίαν, καὶ ὧν οἱ λογαριασμοὶ ἐπέμφθησαν εἰς τὸ ταμεῖον. Ἐἴναι ὅθεν ἐπάναγκες νά ἔχωσι πάντοτε τούτο ὑπ' ὄψιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ λογοδοσίας τῶν διαχειριστῶν τῶν ἐπιτηρομένων Βακουφίων.

*Αρθρ. 11. Ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους προκειμένου νά ἐξετασθῶσιν ἐπὶ ἕξ μῆνας, ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν Βακουφίων καὶ ἐπὶ συμβουλίου, οἱ λογαριασμοὶ ὅλων τῶν ἐπιτηρομένων βακουφίων, λαμβάνονται ἐπὶ τούτῳ ὑπ' ὄψιν τὰ παρὰ τοῖς διαχειρισταῖς τούτων ὑπάρχοντα ἀντίγραφα λογιστικῶν πινάκων, καὶ θεωροῦνται οἱ λογαριασμοὶ τῶν ἐτῶν, ὧν δὲν ὑπάρχει ἀντίγραφον λογιστικῶν πινάκων, ἄνευ τινὸς καθυστερήσεως ἢ χάματος· π. χ. ἐξελεγχθέντων τῶν λογαριασμῶν βακουφίου τινὸς μέχρι τοῦ ἐξήκοστοῦ πέμπτου ἔτους, δεόν νά γενῇ ἑναρξίς τῆς ἐπιθεωρήσεως ἀπὸ τοῦ ἑξήκοστοῦ ἔκτου· δὲν θεωροῦνται οἱ λογαριασμοὶ τοῦ 75ου καὶ 76ου, ἐν ᾧ μένουσιν ἀνεξέταστοι οἱ τῶν μεταξὺ ἐτῶν· τὰ δὲ προκύψαντα περισσεύματα τῶν παρελθόντων ἐτῶν προστίθενται εἰς τὴν πρόσδον τοῦ ἔτους, οὗ ἐπιθεωροῦνται οἱ λογαριασμοὶ ἀκολούθως σχημαίζονται αὐτοὶ ἐπὶ τῶν κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ ταμείου πεμπομένων τριπλοτύπων ἐκ σφραγιστοῦ χάρτου, ὧν τὸ μὲν, ὑπογράφει, στέλλεται ἐπισυνημμένον εἰς ἔκθεσιν τοῦ συμβουλίου, μετὰ τῶν ἀνήκόντων εἰς τὸ ταμεῖον ποσῶν, κατὰ τριμηνίαν, ὅτε στέλλονται καὶ τὰλλα κατάστιχα· ἕτερον δὲ, σφραγισθὲν ἰδίᾳ σφραγίδι ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν βακουφίων, καταχωρεῖται ἀπαρραλλάντως εἰς τὸ ἀνήκον βιβλίον, καὶ ἀριθμηθὲν δίδεται εἰς τὸν διαχειριστῆν προσωρινῶς, μέχρις οὗ ἐπιστραφῶσιν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος λογαριασμοὶ ὑπὸ τοῦ ταμείου. *Όταν δὲ ἀφίχθῶσι τὰ ἐπίσημα τούτων ἀντίγραφα, ἀριθμοῦνται, καὶ παραβλήθέντα πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν διαχειριστῶν κρατούμενα προσωρινὰ ἀντίγραφα, ἀνταλλάσσονται πρὸς ταῦτα, τὰ ὅποια ἔπειτα σχίζονται ἐπὶ συμβουλίου. *Αν δὲ τινα μὴ σταλέντα ὑπὸ τοῦ ταμείου καθυστερήσωσι,

πρέπει νά γίνηται υπενθύμισις περί αὐτῶν. Τό δὲ τρίτον τῶν τριπλοτύπων, ὃ μένει ἐπὶ τοῦ στελέχους, δὲν ἐκκόπεται, ἀλλὰ μετὰ τοῦ στελέχους αὐτοῦ ἔσεται τεθειμένον ὑπὸ ψιν τοῦ ἐγγυρίου συμβουλίου διὰ τοῦ διευθυντοῦ τῶν βακουφίων· ὅταν δὲ ἐξάντηθῶσιν ἐντελῶς τὰ ἐκκοπήσιμα ἀντίγραφα, τότε καὶ τὸ στέλεχος τοῦτο, μεθ' ὧν ὡς ἀνωτέρω φέρεται τριπλοτύπων, κατατεθῆσεται εἰς ἀσφαλῆς τι μέρος παρὰ τῷ συμβουλίῳ. Οὐδέποτε δὲ δοθῆσεται ἀντίγραφον λογιστικοῦ πίνακος, ἢ λογιστικῆ σημειώσεως ἄλλη πρὸς διαχειριστήν, ἐπὶ συνήθους χάρτου, ἐκτὸς τῶν ὡς ἀνωτέρω ἐπὶ διπλοτύπων ἐκ σφραγιστοῦ χάρτου ἐπιδοτέων ἀντιγράφων. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι ἐδόθη, ὃ διευθυντὴς τῶν βακουφίων, ὃ παραβάτης τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, οὐ μόνον ἀποβάλλεται τῆς θέσεώς του, ἀλλὰ τιμωρεῖται καὶ διὰ φυλακίσεως ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν, ἢ δι' ὑπερορίας ἀπὸ ἑξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Ἄρθρ. 12. Πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τῶν διαχειριστῶν, πρὸ πάσης ἄλλης ἐνεργείας πρέπει νά ληθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀφιερωτήρια τῶν βακουφίων, ἢ ἀντίγραφα αὐτῶν κεκυρωμένα ἐκ τῶν δικαστικῶν ἀρχείων, ὅπως, ἂν ὦσι νομίμως συντεταγμένα καὶ ἰσχυρὰ, χρησιμεύσωσιν ὡς βάσεις τοῦ ὅλου ἔργου· μὴ ὑπαρχόντων δὲ ἀφιερωτηρίων, ἰσχύσουσι τὰ ἐκπαλαί περὶ τῶν βακουφίων ἐκεινῶν εἰθιόμενα. Καθόσον ἀρροῖ τὰ περισεύματα, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν διαχειριστήν καὶ τὰ τέκνα, ἐπειδὴ ταυτὰ λογίζονται τὰ ὑπολειπόμενα ποσὰ μετὰ τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην πρὸς συντήρησιν τῶν προσητημένων τῷ βακουφίῳ εὐποιητικῶν ἰδρυμάτων, κατὰ τὴν ἐξέλεξιν τῶν λησίων τῶν βακουφίων, ὧν αἱ πρόσοδοι εἰσὶν ἐκ προϊόντων χωρίων καὶ σπειρομένων γαιῶν, ἢ ἐκ μισθωμάτων ἐστεγασμένων κτημάτων, ἢ ἐκ τόκων χρημάτων καὶ λοιπῶν, εἴτε τὰ περισεύματα τῶν προσόδων αὐτῶν ὦσι ὀρισμένα τοῖς διαχειρισταῖς, ἀλλὰ τὰ προσητημένα καθιδρύματα δὲν εὑρίσκονται συντετηρημένα ὡς εἶδει, εἴτε τὰ περισεύματα ὦσι τεταγμένα ἀποκλειστικῶς εἰς συντήρησιν τῶν καθιδρυμάτων καὶ ἀνταλλαγῆν τῶν κτημάτων, τὰ προκύφοντα ταῦτα πλεονάσματα, ἂν δύναται νά σχηματισθῆ πεποιθήσις περὶ τοῦ ὅτι δὲν θέλουσιν ἀπολεσθῆ εἰς χεῖρας τῶν διαχειριστῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπολογισθῆ ὅτι ἡ ἐπισκευὴ τῶν σχετικῶν ἰδρυμάτων γενήσεται δι' εὐτελοῦς δαπάνης, ἥτοι μέχρι δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων γροσίων, ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει ἀφίενται παρὰ τοῖς διαχειρισταῖς, ὑποβαλλομένοις εἰς ἐγγυοδοσίαν πρὸς τὸ συμβούλιον καὶ τὸν διευθυντὴν τῶν βακουφίων, τὰ δὲ ἰδρύματα ἐπισκευάζονται τῇ ἐγκρίσει τοῦ συμβουλίου· ἀλλ' ἂν τούναντιον κριθῆ, ὡς δὲ ἐν ἀβλίᾳ καταστάσει τὰ καθιδρύματα, τότε εἰσπραττόμενα πέμπονται πρὸς τὸ ταμεῖον, μετὰ τοῦ ἀνήκοντος λογαριασμοῦ, ἐπισυνημένα εἰς τοὺς ἑπαξὲς κατὰ τριμηνίαν στελλομένους, ὑποβαλλομένου συγχρόνως Ἰλαμίου καὶ ἐλθέσεως τοῦ συμβουλίου. Ἀνευνηθήσεται προσέτι εἰς τὸ ταμεῖον,

μετ' ἀκριβῆ ἐρευνᾶν, ὅποιά τινά εἰσι τὰ ἐπιδοῦ ἐπισκευῆς ἰδρύματα, καὶ ὅποιά ἢ ἀπαιτούμενη ἐπὶ τούτῳ δαπάνη, ἢ τίνα ἔσονται τὰ προσαρτηθῶσιμα κτήματα, καὶ ἀντὶ πόσου δύναται νά ἐκπαιθῶσι ταυτὰ κτήματα, ἂν εὑρίσκωνται εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον.

Ἄρθρ. 13. Γινόμενης τῆς ἐπιθεωρήσεως, ἂν οἱ διαχειρισταὶ δεῖξωσι προσόδους ἐξ ἐνοικίων ἐστεγασμένων κτημάτων, καλοῦνται ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου οἱ μισθωταί, καὶ εἴ τις ἄλλος φανῆ ἀναγκαῖος πρὸς ἐξακριβώσιν τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ· ἀλλ' ἂν πρόκηται περὶ δεκάτης χωρίων καὶ κληρονησίων γαιῶν, τότε λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν περὶ παραχωρήσεως αὐτῶν βιβλίων, ἐξεταζομένων δὲ καὶ τῶν δυναμένων νά ἔχωσι τῶν ταιούτων γνώσιν, ἐξάγεται ἡ ἀλήθεια. Ἐπίσης καὶ τὰ ἐξοδα ἐξακριβοῦνται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐρωτομένων τῶν ὑπὸ τοῦ βακουφίου διατρεφόμενων καὶ λοιπῶν. Τοὺς δὲ οὕτως συντασσομένους λογιστικούς πίνακας προσεπισφραγίζουσιν οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξετασθέντες.

Ἄρθρ. 14. Ἐκ τοῦ ἐτησίου τόκου τῶν ἀφιερωμένων χρημάτων, ὧν τὰ πλεονάσματα δὲν εἶναι ὑπὲρ τινος ὀρισμένα, καὶ ἃ ἐκτοκίζονται ἐν γνώσει τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου, παρὰ τῷ διαχειριστῇ ἢ ἄλλοις ὑπάρχοντα, ὡς καὶ ἐκ τοῦ τόκου τῶν πλεονασμάτων δὲν ἀφίεται οὐδὲν κλυδοτέρημα, ἀλλ' εἰσπραχθέντος ὅλου ἀνελλιπῶς, ὅτι περισσεύει προστίθεται εἰς τὴν τοῦ ἐπιόντος ἔτους πρόσοδον, μετὰ τοῦ κεφαλαίου· τὰ δὲ τυχόν ὑπάρχοντα χρεὴ τοῦ βακουφίου ἐξορλοῦνται ἐκ τοῦ περισσεύματος, ὅπερ θέλει προκύβει κατὰ τὰ ἐπελευθούμενα ἔτη, καταβαλλομένης ἐν τοσούτῳ τῆς δεούσης ἐπιμελείας, ὅπως, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀφιερωτοῦ ὀρισθέντα, τὰ ἀφιερωμένα χρήματα διατηρῶνται ἐν ἀσφαλείᾳ, μὴ ἀπολεσθῆ δὲ οὐδ' ὀβολὸς ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἂν, ὑπαρχόντων τῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων, ὑπὲρ ὧν τὰ χρήματα εἰσὶν ὀρισμένα, μὴ ὦσι ταῦτα ἐκτοκισμένα, ἀφίενται παρὰ τῷ διαχειριστῇ, ἀφ' οὗ δόση ἀξιοχρεῶν ἐγγυητῆν, τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου καὶ τοῦ συμβουλίου· ἀλλὰ τὰ ἀφιερωμένα χρήματα, ὧν τό τε εὐποιητικὸν ἀντικείμενον καὶ οἱ ὄροι οὐδόλως ὀριστανται, καὶ ἃ ἔμειναν ἐν τούτοις εἰς χεῖρας διαφόρων, εἰσπραττόνται καὶ πέμπονται εἰς τὸ ταμεῖον, σημειώσιμα εἰς τοὺς ἑπαξὲς κατὰ τριμηνίαν ὑποβληθησομένους καταλόγους.

Ἄρθρ. 15. Μετ' ἀκριβῆ ἐρευνᾶν περὶ τῶν βακουφίων, τῶν ὀρισμένων εἰς άτομα ἐκλιπόντα ἤδη, ὡς καὶ περὶ ἐκείνων, ὧν, μὴ ἐκλιπόντων τῶν ἀτόμων τούτων, μόνα τὰ περισεύματα εἰσὶν ὀρισμένα ὑπὲρ τῶν δύο ἔξοντα πόλεων, γίνεται ἐξέλεξις τῶν λογαριασμῶν αὐτῶν, τὰ δὲ προκύφοντα περισεύματα, καὶ τὰ τεταγμένα ποσὰ, τὰ καλούμενα *male-οιρά*, εἰσπραττόμενα ὅθεν δεῖ, πέμπονται πρὸς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων μετ' ἀντιγράφου τῶν λογαριασμῶν, ἐπισυνημένα εἰς τὰ κατὰ τριμηνίαν διαβιβαζόμενα κατὰστιχα· ὑποβάλλεται δὲ καὶ περὶ τῶν ρηθέντων βακουφίων λεπτομερῆς ἐκθέσις.

Ἄρθρ. 16. Ἐν εὐρεθῶσι νόμιμα καὶ ἔγκυρα ἀφιερωθῆρα τῶν βακουφίων, ὧν τὰ ἀφιερωθῆρα δὲν ὑπάρχουσιν ἐγγεγραμμένα εἰς τὸ λογιστήριον, πεμφθήσονται εἰς τὸ ταμεῖον, ἵνα καταχωρηθῶσι, κεκρωμένα τούτων ἀντίγραφα, μετ' ἱλαμίου καὶ ἐκθέσεως τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 17. Θεωρουμένων οὕτω κατ' ἔτος τῶν λογαριασμῶν ἀπάντων τῶν ἐπιτηρουμένων βακουφίων, ἐκ τῶν μετὰ τὴν ἐξέλεξιν προκυψόντων περισσευμάτων ληφθήσονται, ὡς τέλη διὰ τὴν ἐξέλεξιν, καὶ ἀντιμισθίαν τοῦ γραμματέως, τὰ ἐξῆς ποσά:

Ἐκ τῶν ἀποδεδειγμένως τῷ διαχειριστῇ καὶ τοῖς τέκνοις ὠρισμένων περισσευμάτων τῶν βακουφίων, ὧν αἱ πρόσοδοι εἰσιν ἐκ χωρίων καὶ καλλιεργούμενων γαιῶν. . . . .

Τὸν ἐξελίξιμος
ἐπι δύο χιλιάδων
Ἀνεγέρσις
τῶν μισθῶν ἐπι
δύο χιλιάδων.

50 200

Ἐκ τῶν πρὸς συντήρησιν τῶν ἐξηρηγμένων εὐποιητικῶν ἰδρυμάτων, καὶ ἀντικατάστασιν κτημάτων ὠρισμένων περισσευμάτων τῶν βακουφίων, ὧν αἱ πρόσοδοι εἰσιν ἐκ χωρίων καὶ καλλιεργούμενων γαιῶν . . . . .

25 100

Ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν βακουφίων, ὧν αἱ πρόσοδοι συνίστανται εἰς ἐνοίκια ἐστεγασμένων κτημάτων, ἢ εἰς τόκους χρημάτων ἀφιερωμένων, ἀδιαφόρως ἂν τὰ περισσεύματα ταῦτα ὦσιν ὠριμένα ὑπὲρ τοῦ διαχειριστοῦ καὶ τῶν τέκνων, ἢ πρὸς συντήρησιν ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων καὶ ἀντικατάστασιν κτημάτων . . . . .

12 1/2 50

Ἐκ περισσευμάτων τόκων ἀφιερωμένων χρημάτων, ἐκτοκίζομένων ἐν γνώσει τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου, ὑπαρχόντων δὲ παρὰ τῷ διαχειριστῇ ἢ ἄλλοις, καὶ ὧν τὰ περισσεύματα ὑπὲρ οὐδενὸς εἰσιν ὠριμένα . . . . .

10 25

Τ' ἀνωτέρω τέλη ἐξελέγξως καὶ ἡ ἀντιμισθία τοῦ γραμματέως λαμβάνονται οὐχὶ πλείονα, οὐδ' ἐλάσσονα τῶν τεταγμένων ποσῶν, σημειώμενα δὲ ὡς ἔξω εἰς τὸν λογαριασμὸν τοῦ ἀνήκοντος βακουφίου, πέμπονται μετὰ τοῦ πίνακος αὐτῶν, εἰς ἔκθεσιν τοῦ συμβουλίου ἀπολήγοντος, πρὸς τὸ ταμεῖον, ἐπισυναπτόμενα εἰς τὰ ἀπαξ κατὰ τριμηνίαν πεμπτέα κατάστιχα.

Ἄρθρ. 18. Οἱ ἐν ταῖς ὑποδιοικήσεσι καὶ τοῖς προσηρηγμένοις τμήμασιν εὐρισκόμενοι τοποτηρηταὶ τῶν διευθυντῶν, ἐνεργοῦντες τὴν ἐξέλεξιν, θέλουσι πέμπει τοὺς πίνακας τῶν ἐπιθεωρουμένων λογαριασμῶν, μετ' ἐκθέσεως τοῦ ἐγγωρίου συμβουλίου, πρὸς τὸ ἐν τῇ ἑδρᾷ τῶν διευθυντῶν συμβούλιον μετὰ δὲ τὴν ὑπὸ τούτου παραδοχὴν καὶ κύρωσιν αὐτῶν, τὰ πρὸς

τὸν διαχειριστὴν ἐπιδοτέον ἀντίγραφον τῶν λογαριασμῶν, γραφὴν ἐπὶ διπλοτύπου σφραγιστοῦ χάρτου, κατὰ τὸ ἄρθρον 11, καὶ σφραγισθὲν τῇ ἰδίᾳ τοῦ διευθυντοῦ σφραγίδι, ἀριθμεῖται δεόντως καὶ πέμπεται εἰς τὸν οἰκείον τόπον, ὅπως δοθῆ ὅπου ἀνήκει. Οἱ δὲ τοποτηρηταὶ τῶν διευθυντῶν δὲν θέλουσι δίδει ἀντίγραφον λογαριασμῶν, δῖλωτικὸν τῆς γενομένης ἐξελέγξως, τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν σφραγίδι ἐσφραγισμένον.

Ἄρθρ. 19. Τὰ ἐγγώρια συμβούλια θέλουσιν ὑποβάλλει ἐκθέσεις περὶ τῶν ἐπιτηρουμένων βακουφίων, ὅσων τὰ μὲν περισσεύματα εἰσιν ἐπιθεωρημένα, τὰ δὲ διπλώματα οὐδὲν ἀναφέρουσι περὶ ποσοῦ, κατ' ἀποκοπὴν εἰς τὸ ταμεῖον πληρωτέου (μάλι μακτοῦ), τοῦτο δὲ, ὅπως ἐκ τῶν προσόδων τῶν βακουφίων τούτων, παρὰ τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ γραμματέως κατὰ τέλη τῆς ἐξελέγξως, χωρισθῆ καὶ ὀρισθῆ, κατὰ τὴν ἀρχαίαν διάταξιν, χρηματικὸν τι ποσὸν χορηγητέον εἰς τὸ ταμεῖον, ὑπὸ τὸ ὄνομα «μάλι μακτοῦ,» καὶ ὅπερ ἔσεται, κατὰ τὰς περιστάσεις, τὸ τέταρτον ἢ τὸ τρίτον αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ ἐπισκευῶν καὶ ἀγορῶν.

Ἄρθρ. 20. Κριθείσης ἀναγκαίας τῆς ἐπισκευῆς ἢ ἀνεγέρσεως εὐποιήτικοῦ τινος καθιδρύματος, ἢ ἐπὶ ἀπλῷ μισθώματι παρακεχωρημένου κτήματος, προσηρηγμένου εἰς βακουφίον ὑπὸ τοῦ ταμεῖου διοικούμενον, ὁ διευθυντὴς τῶν βακουφίων ἀπευθύνει περὶ τούτου ἔγγραφον καὶ ἐπίσημον κοινοποίησιν πρὸς τὸ συμβούλιον ἐπὶ δὲ τῇ ἐγκρίσει τῆς ἐγγωρίου διοικήσεως, ὁ ῥηθεὶς διευθυντὴς μετὰ τινος ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου μεταβαίνει ἐνθα κείται τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτήμα, καὶ, γενομένης αὐτοψίας, προϋπολογίζεται διὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος καὶ ἄλλων ἐμπειροτεχνῶν, ἐπὶ τῇ βάσει αὐστηρᾶς οἰκονομίας, ἢ ἀπαιτουμένη δαπάνη, μετ' ἡ ἐκτίθηται εἰς μειοδοσίαν τὸ ἔργον ἐπὶ συμβουλίου. Καὶ ἂν μὲν ἀρκῶσι πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ δύο χιλιάδες καὶ πεντακόσια γρόσια, κατὰ μέγιστον ὄρον, ὑπάρχωσι δὲ, ἐκτὸς τῶν μισθωμάτων, καὶ τῶν ἐν μεταβιβάσει καὶ ἐκποιήσει τελῶν, ἐπιτόπιοι πρόσοδοι τοῦ βακουφίου, λαμβάνεται ἐν γνώσει τοῦ συμβουλίου ἐγγυητῆς ἀξιοχρεώσεως, καὶ τὸ ἀναγκαῖον ὑποσχετικὸν ἔγγραφον, ἀκολούθως δὲ γίνεται ἑναρξίς τῆς ἐπισκευῆς, καταβαλλομένης συντόνου προσοχῆς ὅπως ἡ ἐργασία ἦ ἀσφαλὴς καὶ στερεά. Ἄφ' οὗ δὲ αὕτη περαιωθῆ, γίνεται καὶ δευτέρα ἐκτίμησις, μετ' ἣν τὰ ἀληθῆ καὶ εὐλόγως δαπανηθέντα πληρόνεται πρὸς τὸν ἀναλαβόντα τὴν ἐργασίαν ἐκ τῶν ῥηθειῶν προσόδων, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, καὶ σημειούσιν εἰς τὰ κατὰ τριμηνίαν πεμπόμενα κατάστιχα. Ἐν ἐλλείψει προσόδων

τοῦ βακουφίου, υποβάλλεται περὶ τούτου ἑκθεσις τοῦ συμβουλίου, καὶ ζητεῖται ἀνωτέρα διαταγή.

Ἄρθρ. 21. Δι' ἐπισκευὰς καὶ δαπάνας ἐπιχειροῦσας τῶν ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων τῶν ἐπιτηρουμένων βακουφίων, οἱ διαχειρισταὶ τούτων δύνανται νὰ διαθέσωσιν ἐκ τῶν προσόδων τοῦ ἀναθηματος μέχρι πεντακοσίων γροσίων· ἀλλ' ἂν ἀπαιτῶνται περισσότερα, γίνεται λεπτομερὴς ἐξακρίβωσις τοῦ πράγματος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῶν βακουφίων καὶ τοῦ συμβουλίου, ἐπιτροπομένης δὲ τῆς ἐκ τῶν βακουφικῶν εἰσπράξεων δαπάνης μέχρι δύο χιλιάδων καὶ πεντακοσίων γροσίων κατὰ μέγιστον ὄρον, τὸ ποσὸν τοῦτο σημειοῦται κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν λογαριασμῶν εἰς τὴν τῶν ἐξόδων στήλην.

Ἄρθρ. 22. Προκειμένου νὰ ἐξοδευθῶσιν ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας καὶ πεντακόσια γρόσια εἰς ἐπισκευὰς, εἴτε ὑπὸ τοῦ ταμείου διοικουμένων, εἴτε ἐπιτηρουμένων βακουφίων, δέον νὰ διαβιβάζωνται αἱ ἀναγκαῖαι διασαφῆσεις εἰς τὸ ταμεῖον καὶ νὰ ζητῆται ἢ πρὸς τοῦτο ἄδεια, ἄνευ δὲ ταύτης δὲν θέλει δαπανᾶσθαι τοιοῦτο ποσόν· ἂν δὲ ποτε ἤθελε γίνει χρῆσις ποσῶν, ὑπερβαίνοντος τὸ ἀνωτέρω θετὸν ὄριον, ἄνευ τῆς εἰδήσεως τοῦ ταμείου, τὸ καθ' ὑπέρβασιν δαπανηθὲν μέρος αὐτοῦ οὐδόλως γενήσεται δεκτόν.

Ἄρθρ. 23. Ἄν, τοῦ ἐπισκευαστέου μέρους κειμένου μακρὰν τοῦ κέντρου τῆς ἐγγωρίου διοικήσεως, ἔπεται ὅτι θέλει ἀποθῆ δαπανηρὰ ἢ ἐκείσε μετὰ βίας τοῦ διευθυντοῦ τῶν Βακουφίων καὶ τοῦ συνοδευόντος αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ συμβουλίου, ἢ ὅτι θέλει ἐντεῦθεν διακωλυθῆ ἡ πρόοδος τῆς εἰς ἐκεῖνον ἐμπειστημένης ὑπηρεσίας, ἢ ἐξέτασις καὶ μειοδοσία τοῦ ἔργου γίνεται διὰ τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου, υποβάλλεται δὲ περὶ τοῦ γηγόντος ἑκθεσις εἰς τὸ παρὰ τῆ Γεν. Διοικήσει, ἢ τὸ παρὰ τῆ Διοικήσει συμβούλιον, μεθ' ἣν τίθεται καὶ ἐκεῖ, εἰ δυνατόν, εἰς μειοδοσίαν ἢ περὶ τῆς πρόκειται ἐπισκευῆ, καὶ ἀκολούθως, κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις τοῦ κεφαλαίου τούτου ὑποδειχθέντα, διεξάγονται τὰ περαιτέρω. Ἀλλὰ, ἂν αἱ ἐπισκευαὶ ὡς σπουδαῖαι, τότε, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀποστάσεως, μεταβαίνουνσι κατὰ τύπον, ὅπως ἀντιληφθῶσιν ἰδιοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἐκτιμήσωσι τὸ ἔργον, ὅτε διευθυντῆς τῶν Βακουφίων καὶ μέλος τι τοῦ συμβουλίου, καὶ διαρκούσης δὲ τῆς οἰκοδομῆς ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιτηρῶσιν ἐπιμελῶς. Ὅντες δὲ φυσικῶ τῷ λόγῳ ὑπεύθυνοι ὃ τε διευθυντῆς τῶν Βακουφίων καὶ τὸ συμβούλιον διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην ἀπάτην καὶ κατάχρησιν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν, τὴν μειοδοσίαν, ἢ ἐν καιρῷ τῆς οἰκοδομῆς, καὶ διὰ πᾶσαν ζημίαν, ἣν ὡς ἐκ τούτου δύναται νὰ ὑποστῇ τὸ Βακούφιον, θέλουσι λαμβάνει ἐπομένως τὰ κατάλληλα καὶ σύντονα μέτρα. Οἱ διευθυνταὶ τῶν Βακουφίων, ἐπισκεπτόμενοι ἐκ διαλειμάτων τὰ δῆζα, τὰ προσκηνήματα, τὰ σχολεῖα καὶ λοιπὰ κοινωφελῆ

καθιδρύματα, καὶ τὰ, ἐπὶ ἀπλῷ ἐκμισθώματι παρακεχωρημένα, ἐστοχασμένα καὶ λοιπὰ προσετημένα κτήματα, καὶ ἐνεργούντες τὰς ἀπαιτούμενας μικρὰς αὐτῶν ἐπισκευὰς, αἰτίνας ἄλλως, ἄνευ τῆς συγῆς ταύτης ἐποπτείας, ἤθελον γίνει παραίτιοι μεγάλης δαπάνης ἐν τῷ μέλλοντι, θέλουσι προνοεῖ διαρκῶς καὶ ἐπιμόνας περὶ τῆς συντηρήσεως αὐτῶν, καὶ περὶ τῆς καθαριότητος καὶ εὐπρεποῦς καταστάσεώς των. Ὅταν, πρὸς ἐκτέλεσιν ἀξίων λόγου ἐπισκευῶν, πέμπηται μακρὰν μέλος τι τοῦ συμβουλίου μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῶν βακουφίων, τὸ κεντρικόν ταμεῖον, συμφώνως πρὸς τὴν ἰσχύουσαν διάταξιν περὶ χορηγίας ἀγωγίων καὶ ἡμερομισθίων πρὸς τοὺς εἰς τοιαῦτα μέρη μεταβαίνοντας ὑπαλλήλους, χορηγεῖ ἀγωγήν καὶ ἡμερομισθία πρὸς μόνον τὸν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου πεμπόμενον, τὰ ὅποια σημειοῦνται ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐξόδων τῶν περὶ τῆς πρόκειται ἐπισκευῆς. Ἀλλ' ἂν, ἐπὶ τοιοῦτῳ λόγῳ πεμψέντων ἄνευ ἀνάγκης πλείονων ὑπαλλήλων, δοθῶσιν ἀγωγήν καὶ ἡμερομισθία δι' αὐτοὺς, δὲν θέλουσι γίνει δεκτά.

Ἄρθρ. 24. Οἱ τῶν βακουφίων διευθυνταὶ εἰδοποιοῦσιν ἐγγράφως τὸ συμβούλιον περὶ τῶν ὀνίων, ἀλεύρων, ὀρύζης, σακχάρους, βουτύρου, ἐλαίου, καὶ λοιπῶν ἀναγκαίων πρὸς κατασκευὴν ἄρτου, ζωμοῦ καὶ ἄλλων ἐδωδίων ἐν τισὶ πτωχοκομείοις, κειμένοις εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ ἐξηρητημένοις ἐκ βακουφίων, ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διοικουμένων, καὶ πρὸς διατήρησιν τῶν ἀναπτομένων λύγων ἐν τοῖς ἱεροῖς δῆζαίοις, καὶ ἄλλοις εὐεργετικῶς καθιδρύμασι, καλουμένων δὲ τῶν ἐμπόρων καὶ πωλητῶν τῶν τοιούτων εἰδῶν, ἐκτίθενται εἰς μειοδοσίαν τὰ ὄνια καὶ ἀγοράζονται παρὰ τῶν διδόντων ταῦτα εἰς ἐλάχισσα τιμῆν· τὰ χρήματα, πληρόνμενα ἐκ τοῦ βακουφικοῦ κιβωτίου, σημειοῦνται εἰς τὰ κατὰ τριμηνίαν στελλόμενα κατὰστιγχα, μεθ' ὧν πέμπονται εἰς τὸ ταμεῖον καὶ αἱ παρὰ τῶν πωλητῶν λαμβανόμεναι ἀποδείξεις, ὑποβαλλομένης καὶ ἐκθέσεως τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 25. Τὸ ποσὸν τῶν ἐν τοῖς ἑξηεσὶ πτωχοκομείοις παρασκευαστέων φαγητῶν καὶ ἄρτων ἔσται τὸ ἐξαρκῆσον πρὸς τὰς τεταγμένας μερίδας διατροφῆς ὑπὸ τῶν ἐπιστῆμων ἐγγράφων καὶ τῶν τῆς ἀφιερώσεως ὄρων, ὃ δὲ χορηγητέος βούτυρος, ἡ ὄρυζα, ἡ σάκχαρις, καὶ τὰ ἕξλα δοθῆσονται ἐν μέτρῳ ἀρκούντι δι' αὐτὰ, ὡς καὶ τὸ ἐλαιον, ἀναλόγως τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς δῆζαίοις ἀναφηθσομένων λύγων, οὐδ' ὑπερβῆσονται τὰ τεταγμένα. Πρὸς δὲ, οὐδέποτε δοθήσεται τοῦ λοιποῦ τι πρὸς οὐδένα ἐξωθεν, ἂν δὲν ζητηθῆ ἢ ἐπὶ τούτῳ ἄδειν· καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε δοθῆ, ἔσται ἀπαράδεκτον ὑπὸ τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς, καὶ ὑπολογίζομενον εἰς βῆρος τοῦ διευθυντοῦ τῶν βακουφίων, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν λογαριασμῶν εἰσπραχθήσεται παρ' αὐτοῦ. Καταβλήθησεται ἢ δέουσα προσοχὴ ὑπὸ τε τοῦ συμβουλίου καὶ ὑπὸ τοῦ τῶν βακουφίων

φίων διευθυντοῦ, ὅπως τὰ ἀγοραζόμενα πράγματα φυλάττωνται ἐν ἀσφάλει τόπω, χωρὶς νὰ φθειρῶνται οὐδὲ νὰ σπαταλῶνται, τῶν δὲ ὀππομένων ἐδωδίων δείγματα, κομιζόμενα εἰς τὸ συμβούλιον, ἐξετασθῶσονται ἀκριβῶς, ὡς καὶ ὁ ἄρτος, ὅπως ἡ καλῆς ποιότητος καὶ καλῶς ζυγισμένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν προσόδων τῶν βακουφίων, ὧν δὲν ὑπάρχουσιν ἀριερωτήρια οὐδ' εὐποιητικά καταστήματα, ἢ τὰ ὅποια δὲν εἶναι ὄρισμένα ὑπὲρ τινος, μηδὲ προσηρημένα, καὶ περὶ διορισμοῦ εἰς ὑπηρεσίας βακουφικὰς, καὶ τῶν ταύτας συνδεδεμένων πόρων.

Ἄρθρ. 26. Περὶ τῶν ἱερῶν βακουφίων, τῶν ἐκ τῶν δύο ἱερῶν πόλεων, ἢ ἐκ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐβκαρίου ἐζητημένων, καὶ τῶν καταγεγραμμένων ὡς κατεχομένων δίκην ιδιοκτησίας, ἢ ἐπὶ νομῇ καλλιεργουμένων γαιῶν, ἢ χωρίων καὶ τσιφλικίων, περὶ τῶν βακουφίων τούτων ὑποβάλλεται, ἀποθανόντων τῶν κατόχων, ἐναυθα δικαστικὸν Ἰλάμιον, ἐκθεσις τοῦ Νομαρχικοῦ ἢ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, καὶ ἀναφορὰ τοῦ τῶν βακουφίων διευθυντοῦ, ὅπως ἐκδίδονται τὰ περὶ κατοχῆς αὐτῶν διπλώματα, ὡς ἄχρι τοῦδε, κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀφιερωτοῦ τεθειμένους ἔρους, ἐπ' ὀνόματι δηλονότι τῶν τέκνων, ἢ ἄλλων προσώπων, ὑπὲρ ὧν εἰσὶν ὄρισμένα. Ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν δὲν σώζεται ἀφιερωτήριον, ἢ εὐποιητικά καταστήματα τούτοις ἀνήκοντα, ἢ καθ' ἣν ὑπάρχει μὲν ἀφιερωτήριον, ἀλλὰ δὲν θεωρεῖται ἄξιον πίστεως, τὸ δὲ βακουφίον οὐχ εὐρηται ὄρισμένον τινί, ἢ ὅπως δῆποτε κατελήφθη καταχρηστικῶς καὶ ἀδίκως ὑπὸ τινος, χορηγηθῆσονται μὲν ἰσοθίως πρὸς τοὺς κατόχους τῶν βακουφίων, ἐκ τῶν εἰσπραττομένων προσόδων, τὰ σιτηρέσια τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰ ἐν χερσὶν αὐτῶν διπλώματα, τὸ δὲ ὑπόλοιπον πεμφθήσεται κατ' ἔτος, ὅπως δαπανᾶται εἰς κοινωφελῆ ἔργα, εἰς τὸ ταμεῖον, ὡς καὶ ὁ σχετικὸς πίναξ, καταχωρούμενον εἰς ἐκεῖνον ἐκ τῶν κατὰ τριμηνίαν γελλομένων καταλόγων, ὅστις πέμπεται ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους, καὶ μετ' αὐτοῦ ὑποβαλλομένη συγχρόνως καὶ ἰδίως περὶ τούτου ἐθέσεως τοῦ συμβουλίου, ἀποθανόντος δὲ τοῦ κατόχου, δὲν ἐκδίδεται Ἰλάμιον, οὐδ' ἀπευθύνεται ἐκθεσις, πρὸς τὸν σκοπὸν μεταβιβάσεως εἰς ἕτερον τῆς κατοχῆς τοιούτων βακουφίων, ἀλλὰ τὸ συμβούλιον γνωστοποιεῖ τὸ γεγονός εἰς τὸ ταμεῖον, ὅπως τοῦτο λάβῃ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ κατοχὴν.

Ἄρθρ. 27. Πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῶν ἐτοιμοῦστων βακουφικῶν καθιδρυμάτων, γίνεται μὲν ὑπὸ τοῦ ἐγγυαρίου συμβουλίου, ὑπὸ τοῦ διευθυν-

τοῦ τῶν βακουφίων, καὶ ὑπὸ τῶν ἐμπειροτεχνῶν ἐπιτόπιος ἔρευνα καὶ ἐκτίμησις τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης, καὶ ὑποβάλλεται ἡ περὶ τούτου ἐκθεσις εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ τὰ μὲν σιτηρέσια τῶν διατελούντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τοιούτων βακουφίων, μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἐπισκευῆς, τὰ δὲ τῶν ὑπηρετῶν καθιδρυμάτων, ἐντελῶς ἤδη ἐρειπωθέντων, ἢ κατέλιπον ἔσοι ἐν αὐτοῖς ἐνώκουν, καὶ ὧν ἡ ἐπισκευὴ δὲν λογίζεται ἀναγκαῖα, τὰ τοιαῦτα σιτηρέσια οὐδόπως θέλουσι πληρωθῆ· πρὸς μόνους δὲ τοὺς λίαν ἀπόρους ἐξ αὐτῶν, καὶ ἀπὸ μόνου τοῦ σιτηρεσίου τούτου ἀποζῶντας, ἂν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, χορηγηθῆσονται τὰ τεταγμένα σιτηρέσια, ὅπως μνημονεύουσιν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀφιερωτοῦ. Τῶν βακουφίων δὲ τούτων ἅπασαι αἱ πρόσδοι, καταχωρούμεναι ἐν τοῖς ἀπαξ κατὰ τριμηνίαν πεμπομένοις καταλόγοις, πεμφθήσονται ὅπως φυλάττωνται ἐν τῷ ταμεῖῳ, καὶ συγχρόνως ἀνενεχθήσονται λεπτομερῶς τὰ περὶ αὐτῶν δι' ἐθέσεως τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 28. Ἐπειδὴ, ὑπαρχόντων διευθυντῶν τῶν βακουφίων ἐν ἀπάσαις ταῖς ὀθωμανικαῖς ἐπαρχίαις, αἱ δι' αὐτοκρατορικῶν διπλωμάτων κατεχομένοις θέσεις ἐφόρων τῶν ἱερῶν βακουφίων μένουσιν ἄσκοποι καὶ ἀσημαντοί, τούτου ἕνεκεν, τελευτήσαντος τοῦ κατόχου θέσεως ἐφορικῆς, ἐν μὲν τοῖς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διοικουμένοις βακουφίοις, αὕτη δὲν ἀνατίθεται εἰς τὰ τέκνα ἢ εἰς ἕτερον, τὰ δὲ σιτηρέσια καὶ αἱ λοιπαὶ πρόσδοι αὐτῆς περιέρχονται εἰς ὄφελος τοῦ βακουφίου· ἐν δὲ τοῖς ἐπιτηρουμένοις βακουφίοις, αἱ θέσεις αὗται, αἱ μὴ ἐπιβάλλουσαι εἰς τὸν κάτοχον τὰ τοῦ διαχειριστοῦ καθήκοντα, ἂν μὴ ὦσιν ὄρισμένα ἐν τῷ ἀφιερωτηρίῳ, ἢ ἂν ἐξέλιπον οἱ ὑπὲρ ὧν ὀρίσθησαν, δὲν προτείνονται, ἐπίσης, ὅπως ἀντικατασταθῶσιν ἄλλοι εἰς αὐτάς, ἀλλὰ τὰ σιτηρέσια καὶ αἱ πρόσδοι, αἱ δι' αὐτάς τεταγμένα, καταχωρούμεναι εἰς τοὺς ἀπαξ κατὰ τριμηνίαν πεμπομένους πίνακας, ἀποστέλλονται εἰς τὸ ταμεῖον, ἐκτιθέντος τοῦ συμβουλίου ἰδίως καὶ λεπτομερῶς τὰ περὶ αὐτῶν.

Ἄρθρ. 29. Τὰ ὀφειλόμενα σιτηρέσια πρὸς τοὺς αὐτοπροσώπως καὶ μετ' ἀκριβείας ὑπηρετοῦντας εἰς τὰ ἐν καλῇ καταστάσει ὑπάρχοντα εὐποιητικά καθιδρύματα, διανέμονται καὶ πληρόνται ἄνευ τινὸς δυσχερείας, ἐν γνώσει τοῦ συμβουλίου, ἐκ τῶν βακουφικῶν εἰσπράξεων, ἀφ' οὗ ληφθῶσι παρὰ τῶν ἐχόντων δικαίωμα τὰ ἀποδεικτικὰ παραλαβῆς, καὶ παραβλήθηνα πρὸς τὰ ἐν χερσὶν αὐτῶν διπλώματα, εὐρεθῶσι σύμφωνα πρὸς ταῦτα· καταχωροῦνται δὲ αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πληρωμαὶ εἰς τὸ καθημερινὸν βιβλίον. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἄνευ ἀδείας γίνῃ ἐπιτοπίως προσθήκη τις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν τεταγμένων σιτηρεσίων, ἢ πρὸς τὸν κάτοχον βακουφικῆς θέσεως δοθῇ τι πλεον τῶν ἐν τῷ διπλωματι αὐτοῦ ὄρισμένων, τοῦτο μὴ ἐγκρινόμενον ὑπὸ τῆς ἀρχῆς θέλει καταλογισθῆ, κατὰ τὴν λογοδοσίαν, εἰς βῆρος τοῦ τῶν βακουφίων διευθυντοῦ.

Ἄρθρ. 30. Προκειμένου ν' ἀνατεθῆ εἰς μὴ οἰκτεῖον ἢ ἄνευ κατόχου μείνασα βακουφικὴ θέσις, τὰ ἐκ χωρίων, ἀγρῶν καὶ λοιπῶν εἰσπραττόμενα ἐν τῷ μεταξύ ποτὰ, ἤτοι ἡ πρόσδος αὐτῆς, κατὰ τὰς φυσικῶς τῆ λόγῳ παρεχόμενας ἡμέρας μέχρι τοῦ διορισμοῦ τοῦ διαδόχου, δὲν θέλει κρατεῖσθαι ἐν τοῖς τοῦ βακουφίου κιβωτίοις, ἀλλὰ προστιθεμένη εἰς τὰς τῷ ταμειῷ ἀνηκούσας προσόδους, καὶ σημειουμένη εἰς τὰ κατὰ τριμηνίαν πεμπτέα κατάστιχα, σταλήσεται εἰς τὸ ταμεῖον, πρὸς τὸ ὑποβληθήσεται καὶ ἰδίᾳ λεπτομερῆς περὶ τούτου ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρ. 31. Ἀποθανόντος τινός, θέσιν ἱεροκέρυκος κατέχοντος, καὶ καταλιπόντος υἱοὺς ἐνήλικας καὶ ἀνήλικας, ἡ θέσις του ἀνατίθεται εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐξέτασιν ἀναδειχθέντα ἰκανώτερον ἐκ τῶν ἐνήλικων ἂν δὲ οἱ ἐνήλικες ὡσὶν ἀνίκανοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθήκοντων τῆς ἐν λόγῳ θέσεως, διορίζεται ὁ μεταξὺ τῶν ἀνήλικων δούς δείγματα μείζονος νοσημοσύνης καὶ καταλληλότητος, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του διὰ τοποτηρητοῦ (ραῖτη) ἂν ὁ ἀποθανὼν κατεῖχε μέρος τῆς θέσεως, κατέλιπε δὲ τέκνα, ἐπειδὴ εἶναι ἀνάρμοστος ὁ κατακερματισμὸς αὐτῆς, τὰ μὲν τέκνα παραλείπονται, λαμβανομένων δὲ ὑπ' ὅψιν τῶν συγκάτοχων, ἂν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι, καὶ ὑποβαλλομένων εἰς ἐξετάσεις, διορίζεται ὁ ἰκανώτερος κριθεὶς ὄντων δὲ ἀνικάνων τούτων, καὶ παραιτηθέντων, ἐν περιπτώσει δὲ ἀντιστάσεως, ἀπορρίπτομένων τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν, ἀντικαθίσταται ἀντὶ πάντων ἕτερός τις, τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ τὴν δεινότητα ἔχων, καὶ ὑπερβὰς τὰ διὰ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἔπ. Τοῦ δὲ ἡμάμη, καὶ τῶν ἄλλων κατόχων θέσεως Βακουφικῶν, τῶν καταλιπόντων μετὰ θάνατον ἐνήλικας καὶ ἀνήλικας υἱοὺς ἰκανοὺς καὶ ἀξίους, αἱ θέσεις χορηγοῦνται πρὸς ἅπαντας ὁμοῦ, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως οἱ ἀνήλικες ἐκπληρώσωσι τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν διὰ τοποτηρητῶν. Τελευταῖον, τῶν μὴ καταλιπόντων υἱοὺς αἱ θέσεις δίδονται ἐπίσης εἰς ἄλλους, δυναμένους νὰ διεξάγωσι τ' ἀναγόμενα εἰς αὐτὰς καθήκοντα. Οὕτως ἐχούσης τῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διατάξεως, πρέπει νὰ καταβάλλεται ἡ δέουσα φροντίς καὶ ἐπιμέλεια πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ συνέπειαν ἀπαιτουμένων, ὥστε, διὰ προτάσεως ἀτάκτων καὶ παρανόμων διορισμῶν εἰς θέσεις τοιαύτας, νὰ μὴ γεννᾶται ἡ ἀνάγκη ἐπανειλημμένων ἀνταποκρίσεων καὶ ἀκριβεστέρων πληροφοριῶν, οὐδὲ νὰ ἐκτίθενται ἐντεῦθεν οἱ δικαιοῦχοι εἰς μακρὰν προσδοκίαν καὶ ἀνησυχίαν.

Ἄρθρ. 32. Ὄταν ἀποθάνῃ ὁ κάτοχος θέσεως τινος βακουφικῆς, ἧς ἡ ὑπηρεσία κατέστη ἤδη ἀνωφελὴς καὶ περιττὴ, εἴτε ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διοικεῖται, εἴτε ἀπλῶς ἐπιτηρεῖται τὸ βακούειον, αἱ ἀρμόδια ἐγγχώριοι ἀρχαὶ δὲν προτείνουν (δι' ἱλαμίου καὶ ἐκθέσεως) τὴν ἀντικατάστασιν ἐπιζώντων τέκνων, ἢ ἄλλων, ἀλλ' ἀναφέρουσι τὸ γεγονός εἰς τὸ ταμειν μετὰ τῆς δεύσης ἀκριβεῖας, ὅπως τὰ διὰ τὴν ἐξὶν ἐκείνου

ἑορισμένα ὠφελήματα καταλογισθῶσιν εἰς τὰς τοῦ Βακουφίου προσόδους.

Ἄρθρ. 33. Ἐπιτηροῦντες οἱ τῶν Βακουφίων διευθύνται διηλεκτῶς τὴν ἐργασίαν τῶν ἀχολουμένων εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας τῶν ὄξαιμων, προσκυνημάτων καὶ ἄλλων ψυχωφελῶν ἰδρυμάτων, τῶν ἐν καλῇ καταστάσει διατηρουμένων, ἀνηκόντων δὲ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ταμείου διοικούμενα βακούρια, θέλουσι προσπαθεῖ νὰ καθιστῶσιν αὐτοὺς προσεκτικούς εἰς τὴν μετ' ἀκριβείας ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατεθειμένων ἐργῶν, ἀναφέροντες δι' ἱλαμίου καὶ ἐκθέσεως εἰς τὸ ταμεῖον περὶ τῶν ἀποδειχθέντων ἀμελῶν ἢ ἀνικάνων, ὅπως αἱ θέσεις αὐτῶν δοθῶσιν εἰς ἄλλους, οἵτινες, ὑποστάντες ἐξετάσεις ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου, ἦβελον κριθῆ ἰκανοὶ καὶ κατάλληλοι.

Ἄρθρ. 34. Ἐπειδὴ πρὸ τοῦ διορισμοῦ εἰς θέσιν διαχειριστοῦ, ἡγουμένου, ἐπιμελητοῦ κτημάτων ἀροσίμων, καὶ ἄλλας τοιαύτας, ἀπαιτεῖται ἡ γνώσις τῆς οικονομικῆς καταστάσεως τοῦ βακουφίου αὐτῶν, τούτου ἐνεκα, ὅπως μὴ προκύψῃ ἀνάγκη ἐρωτήσεων καὶ διασαφήσεων, δὲν θέλει πεμφθῆ ἱλάμιον οὐδ' ἔκθεσις τοῦ συμβουλίου, τοιοῦτον διορισμὸν ἀφορῶσα, πρὶν ἢ ἐξελεγχθῶσιν οἱ τυχόν μὴ θεωρηθέντες λογαριασμοὶ τοῦ σχετικῶ βακουφίου κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη.

Ἄρθρ. 35. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν πρόκειται σύστασις νέου βακουφίου, καὶ κοινωφελῶν καθιδρυμάτων ἀνεργεσις, πρῶτον ἐξετάζεται καὶ ἐξακριβῶται ἂν ταῦτα ἔσονται χρήσιμα καὶ ὠφελίμα εἰς τὸν τόπον, καὶ ἂν ὁ ἰδρυτὴς ᾖναι ἐκ τῶν εὐπόρων, αἱ δὲ ἐκ τῶν ἀφιερωθησομένων κτημάτων καὶ χρημάτων πρόσδοσι καὶ οἱ τόκοι ἐπαρκῶσι πρὸς ἀνάλογον χορηγίαν σιτηρεσίων καὶ μισθῶν εἰς τοὺς ἐπιτραπησομένους τὰς ὑπ' αὐτοῦ καταρτισθησομένας εὐποιοτικὰς ὑπηρεσίας, πρὸς παρασκευὴν τῶν διὰ τὸ βακούριον ἀπαιτουμένων, καὶ πρὸς τὴν ἐκ διαλειμμάτων ἀναγκαίαν ἐπισκευὴν συντασσομένου ἀκολουθῆς τοῦ ἀφιερωτηρίου σύμφωνα πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ νόμου διαγεγραμμένον τύπον, ἐνεργεῖται, συνεπεῖα αὐτοκρατορικῶν διατάγματος, ἡ εἰς τὸ σχετικὸν γραφεῖον καταχώρησις αὐτοῦ, καὶ ὁ διορισμὸς τῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ βακουφίου διατελεσόντων, τριτομένων τῶν περὶ στρατευσίμων διατάξεων καὶ τῶν περὶ φορολογίας νόμων. Πρὸς δὲ, ἂν τις, ἰδρύσας προσκύνημα ἐν χωρίῳ τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ἐξαιτῆται τὴν ἀδειαν τῆς ἀνεγέρσεως ἐν αὐτῷ ἄμβωνος, τότε, ἂν μὲν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο, ἦ εἰς τὰ πέριξ, δὲν ὑπάρχῃ ἱερὸν ὄξαιμιον, εὐθα τελεῖται ἡ προσευχὴ τῆς παρασκευῆς καὶ τῶν δύο μεγάλων ἑορτῶν, ᾖναι δὲ τὸ χωρίον ἐκτεταμένον καὶ κατοικημένον ἰκανῶς, ἐπιτρέπεται ἡ ἀνεγέρσις ἄμβωνος καὶ ὁ διορισμὸς ἱεροκέρυκος ἄλλως δὲ, οὐχί ἀπηγόρευται δὲ νὰ προτείνονται εἰς τοιαύτας θέσεις ἄτομα, τὰ οὐχί ἀπηγόρευται ἐν τοῖς Διοικητικῶς συμβουλίοις, ἐνώπιον τῶν διευθυντῶν τῶν βακουφίων, ὑπὸ τῶν ἱεροδικαστῶν, δὲν εὐρέθησαν μεμνη-

κότα τὸ Κοράνιον, καὶ τὰ ὅποια δὲν ὑπερέβησαν τὰ στρατεύσιμα ἐπι-
 Ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τῶν ἀνωτέρω συνιστάται εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχάς.

Ἄρθρ. 36. Τὰ πρὸς τοὺς εὐχέτας (δοαγκιούκ) διδόμενα σιτηρέσια ἐκ-
 τε τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου διοικουμένων καὶ τῶν ἐπιτηρουμένων βακου-
 φρίων, κατὰ τον θάνατον αὐτῶν, χορηγοῦνται πρὸς τὰ ἄρρενα καὶ θήλεα
 τέκνα, ἐξίσου εἰς ἕκαστον· ἀλλὰ τὰ σιτηρέσια τῶν μὴ καταλιπόντων τέ-
 κνα πρέπει νὰ μένωσιν εἰς ὄφελος τῶν βακουφρίων. Ὡστε, καθόσον ἀπο-
 θνήσκουσιν ἄνευ τέκνων οἱ ἀπολαμβάνοντες ἢ αἱ ἀπολαμβάνουσαι τοιαῦτα
 σιτηρέσια, δέον νὰ μὴ ὑποβάλλωνται τοῦ λοιποῦ παράνομοι προτάσεις
 σιτηρέσια, δέον νὰ μὴ ἀποδοῦνται τοῦ λοιποῦ παράνομοι προτάσεις
 ταμείων, ὅπως καταλογίζωνται ἐν ταῖς προσόδοις τοῦ Βακουφρίου.

Ἄρθρ. 37. Δικαιώμα διὰ πᾶσαν πρότασιν περὶ διορισμοῦ εἰς οἰανδή-
 ποτε θέσιν βακουφικὴν λαμβάνουσιν οἱ διευθυνταὶ τῶν βακουφρίων, ἐκ
 τῶν ἐτησίων προσόδων τῆς θέσεως ἐκείνης τὸ δέκατον μόνον, οὐδὲ δύ-
 νανται νὰ ζητήσωσι πλεοντέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

*Περὶ ἀπλῆς καὶ μακρᾶς ἐκμισθώσεως, καὶ περὶ ἀνταλλαγῆς
 κτημάτων.*

Ἄρθρ. 38. Ἡ εἰς διπλὴν μετατροπὴ τῆς ἀπλῆς ἐκμισθώσεως ἀμπέ-
 λων, κήπων, ἐστεγασμένων κτημάτων καὶ λοιπῶν, ἄνευ δικαστικῆς ἀ-
 δείας, καὶ ἄνευ ὑψηλοῦ διατάγματος, ἀπολύτως ἀπαγορεύεται. Ἐπομέ-
 νως, ἂν συμβῇ τοιαύτη τις μεταβολή, μὴ στηριζομένη ἐπὶ αὐτοκρατορι-
 κοῦ θεσπίσματος, ἢ ἂν βακουφικόν τι κτήμα, κατεχόμενον ὡς μοικατᾶς,
 παραχωρηθῇ ἐπὶ διπλῇ ἐκμισθώσει αὐθαίρετως, ὅστις δὴ ποτ' ἂν ἦ ὁ βου-
 λευόμενος τοῦτο, καὶ τὸ παραχωρητήριον ἐγγραφον σφραγίσας, τὸ τα-
 μεῖον δὲν θέλει παραδεχθῆ τὸ γεγονός, ὁ δὲ πράξας τιμωρηθήσεται διὰ
 φυλακίσεως ἐπὶ τρεῖς μῆνας μέχρι δύο ἐτῶν κατὰ μέγιστον ὄρον, ἢ μὲ
 ὑπερορίαν ἐξ μηνῶν μέχρι τριῶν ἐτῶν.

Ἄρθρ. 39. Τὰ εὐπροσδωτέρα ἐκ τῶν ἐστεγασμένων καὶ λοιπῶν κτη-
 μάτων, τῶν εἰς βακούφια διοικουμένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀνηκόντων,
 ἐπὶ ἀπλῇ δὲ μισθώματι ἐκμισθουμένων, ἐκτιθενται εἰς πλειστηριασμόν
 ὡς αἱ ἀποδεκτώσεις, καὶ παραχωροῦνται εἰς τὸν πλειοδοτήσαντα ἢ ὅλα
 ὁμοῦ, ἢ ἰδίᾳ ἕκαστον, ὡς ἤθελεν εἰσθαῖ ὠφελιμώτερον εἰς τὸ ταμεῖον,
 ἀφοῦ ἐκεῖνος δώσῃ ἐνώπιον τοῦ ἐγγυφρίου συμβουλίου ἀξιοχρεῶν ἐγγυη-
 τὴν περὶ τῆς ἐμπροθέσμου ἀποτίσεως τοῦ μισθώματος. Κατὰ τὴν λήξιν
 δὲ τοῦ ἔτους οἱ ἐπράττονται τὰ μισθώματα ἀνελλιπῶς, καὶ σημειούνταν
 εἰς τὸ ἀνήκον βιβλίον, χωρὶς οὐδὲ λεπτῶν νὰ μείνῃ κλυστερόμενον.

Ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐκμισθώσις δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ ἐκεῖ, ἐνθα ἐκ-
 παλαι ἐπικρατεῖ τοιοῦτο ἔθιμον, παρατετιομένη ἄλλως μέχρι τριῶν ἐτῶν
 τὸ πολὺ.

Ἄρθρ. 40. Ἄν κριθῇ ἀναγκαῖα ἡ ἀνταλλαγὴ τόπου τινος, ἐντὸς βα-
 κουφίου ὑπάρχοντος, πρὸς ἄλλον τόπον ἰδιωτικῆς κτήσεως, ἀφ' οὗ πρῶτον
 βεβαιωθῇ δικαστικῶς ὅτι οἱ πρὸς ἀνταλλαγὴν ἔθρι ἐτηρήθησαν ἐπὶ τοῦ
 προκειμένου, δι' ἰλαμίου καὶ δι' ἐκθέσεως τοῦ συμβουλίου ζητεῖται ἡ ἐπὶ
 τούτῳ ἀδεία, καὶ κατὰ συνέπειαν αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ἐνεργεῖ-
 ται ἡ ἀνταλλαγὴ περὶ τῆς ὁ λόγος. Τούτου οὕτως ἔχοντος, καὶ τῆς
 ἀνταλλαγῆς, τῆς ὑπὸ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος μὴ ἐπιτραπέσις,
 οὕσης παρανόμου καὶ ἡμαρτημένης, ἂν τοιαύτη τις ἐνεργηθῇ παρὰ τὴν
 τάξιν, ὅπως δὴ ποτ' ἂν ἦ, θεωρηθήσεται ὡς μηδεμίαν ἔχουσα ἀξίαν, καὶ
 ἀκυρωθήσεται, οἱ δὲ ἐνεργοὶ αὐτῆς, οἰοδηποτε, ὑποστήσονται φυλάκισιν
 ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι διετίας, ἢ ὑπερορίαν ἐξάμηνον μέχρι τριῶν ἐτῶν
 κατὰ μέγιστον ὄρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

*Περὶ ἐκποιήσεως καὶ μεταβιβάσεως τῶν ἐστεγασμένων καὶ λοιπῶν
 κτημάτων, καὶ περὶ τῶν τίτλων τούτων.*

Ἄρθρ. 41. Προκειμένου νὰ ἐκδοθῇ τίτλος συνεπείᾳ ἐκποιήσεως, με-
 ταβιβάσεως, ἢ εἰς τὴν τοῦ Βακουφίου κατοχὴν περιελεύσεως ἐστεγασμέ-
 νου ἢ ἄλλου κτήματος οἰουδηποτε, ἐξηρτημένου ἐκ τῶν ἱερῶν ἀναθημά-
 των, τῶν τε ὑπὸ τοῦ ταμείου διοικουμένων, καὶ τῶν ἀπλῶς ὑπ' αὐτοῦ
 ἐπιτηρουμένων, ἢ συνεπείᾳ τῆς κακῆς καταστάσεως, εἰς ἣν περιήλθον οἱ πα-
 λαιοὶ τίτλοι, φθαρέντες ἐκ τοῦ χρόνου ἢ ἄλλως χρήσεως ἀνεπίδεκτοι κα-
 ταστάντες, ἢ, τέλος, ἐνεκα συμβάσεως ἀπωλείας αὐτῶν, ἐν τοιαύτῃ περι-
 πτώσει δέον νὰ γραφῇ πρῶτον ἐπὶ τὰς ἐντύπους διασφαρτικὰς διατάξεις καὶ
 τὰ ὑποδείγματα, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐκείνου, εἰς οὗ τὴν κατοχὴν ἔ-
 σεται τὸ κτήμα, λαμβανομένου ἐπὶ τούτῳ ὑπ' ὄψιν τοῦ δημοτολογίου, τὸ
 βακούφιον εἰς ὃ ἀνήκει, ὁ τόπος ἐνθα κεῖται, τὰ ὄρια αὐτοῦ, τὸ ποσὸν τῶν
 πήχεων, τῆς ἀξίας, τῆς γενομένης προκαταβολῆς καὶ τῶν μισθωμάτων,
 τῶν πληρωτέων δικαιωμάτων, τοῦ ἐκ τῶν δικαιωμάτων τούτων κρατη-
 θησομένου ἐπιτοπίως πέμπτου, καὶ τῆς πρὸς τοὺς ἐν ὑπερσίᾳ τοῦ Βα-
 κουφίου διατελοῦντας ὀρισμένης μερίδος· πρὸς δὲ, ἂν πρόκειται περὶ κτή-
 ματος, οὗ οἱ τίτλοι ὑπάρχοντες ἔγειναν ἄχρηστοι, πρέπει νὰ σημειωθῇ
 ὅτι ἐστάλησαν εἰς τὸ ταμεῖον, ὅπως φυλάττονται ἐν αὐτῷ· ἂν δὲ περὶ
 κτήματος, οὗ οἱ τίτλοι ἀπωλεσθήσαν, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐξακριβωθῇ ὑπὸ τοῦ

γασμένων και λοιπών κτημάτων, τῶν εἰς οἰοῦντοπε ἱερῶν βακουφίων ἀνηκόντων, οἰκία τις, ἢ ἐργαστήριον, ἢ πανδοχεῖον, ἢ λουτρῶν, ἢ γεθῆκιον, κλπ, ἐπανακάμψῃ εἰς τὴν τοῦ βακουφίου κατοχὴν, κατὰ συνέπειαν θανάτου τοῦ κατέχοντος, χωρὶς νὰ καταλήψῃ κληρονομήν, εἰς θν περιέρχεται τὸ τῆς κατοχῆς τοῦ ῥηθέντος κτήματος δικαίωμα, τότε, εἰ μὲν τὸ κτῆμα τοῦτο εἶναι λόγου ἄξιον, μεταβαίνει, ἐνθα κείται, ὁ διευθυντὴς τῶν βακουφίων μὲθ' ἑνὸς ἢ δύο ἐκ τῶν τοῦ συμβουλίου μελῶν, εἰ δὲ εἶναι μικροῦ λόγου ἄξιον, πέμπονται κατὰ τόπον τίμιοι καὶ ἐμπιστοσύνης ἀπολαύοντες ἄνθρωποι, καὶ ἀφ' οὗ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτῆμα ἐκτιμηθῆ, ἐκτίθεται εἰς πλειστηριασμὸν ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου. Ἀφ' οὗ δὲ κατακυρωθῆ εἰς τινὰ συντάσσεται ἐγγράφον, ἐν ᾧ σημειοῦται τὸ ποσὸν τῶν πῆχων, τὰ ὅρια αὐτοῦ, τὸ σχῆμα τῆς οἰκοδομῆς καὶ κάτωθεν μὲν τοῦ ὀνόματος, τὸ προκαταβλητέον ποσόν, καὶ ἂν ᾗ ἐκ τῶν ἐνοικιαζομένων, τὰ μίσθωμα, ἄνωθεν δὲ αὐτοῦ, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ πλειοδοτήσαντος. Τὸ ἐγγράφον τοῦτο, εἰς ἐκθεσίν τοῦ συμβουλίου ἀπολήγον, πέμπεται εἰς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων, ἐνθα κατὰ τὴν τάξιν ἐκπλειστηριάζεται ἐκ νέου τὸ κτῆμα, ἀκολούθως, ἂν ἐνταῦθα προσέλθῃ τις προσφίρων περισσότερα παρὰ τὸν ἐπιτοπίως πλειοδοτήσαντα, τὸ ταμεῖον συνεννοεῖται περὶ τούτου μετὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν τοῦ τόπου, ἐνθα κείται τὸ κτῆμα, καὶ ἐπομένως ἐνεργοῦνται τὰ δεόντα ἄλλως, ἂν δὲν φανῆ τις διδοὺς περισσότερα, κατόπιν τῆς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου, εἰδοποιήσεως, τὸ κτῆμα ἐκμισθοῦται εἰς τὸν ἐπιτοπίως τὰ πλείω προσεγγκόντα, κατὰ τὸν πεμφθέντα πίνακα. Ἐν τούτοις, ὅπως μὴ συμβαίνωσιν ἀναβολαὶ καὶ βραδύτητες εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ βακουφίου ἐκμισθωσιν τῶν πολλοῦ λόγου ἄξιων κτημάτων, τὰ τοιαῦτα δὲν ἀναμειγνύονται μετὰ τῶν λοιπῶν, τῶν ἐλάσσονα ἄξια ἐχόντων, ἀλλ' ἢ περὶ αὐτῶν ἄδεια τοῦ ταμεῖου ζητεῖται ἄνευ ἀναβολῆς δι' ἰδίαν ἐκθέσεως τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρ. 45. Ἐκ τῶν ἐράπαξ καταβαλλομένων μισθωμάτων τῶν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ βακουφίου περιελθόντων κτημάτων λαμβάνονται, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας κανονισμοὺς, τὰ ἐξῆς τέλη

Ἐκ τῶν μισθωμάτων τοιούτων κτημάτων, ἐξηρημένων ἐκ βακουφίων, ὑπὸ τοῦ ταμεῖου διοικουμένων.

Ἐκ τῶν μισθωμάτων τῶν τοιούτων κτημάτων, ἐξηρημένων ἐκ βακουφίων, ἐπιτρουμένων ὑπὸ τοῦ ταμεῖου

Μετὰ τὴν λήψιν τῶν τελῶν τούτων, τὰ ἰσοῖα ἔσονται οὐδὲ πλείονα

Σύνθετος τέλος ἐπὶ τῶν ἑκατῶν	Μερίτια τοῖς ἑκατῶν	Μύνητα τοῖς ἑκατῶν	Διακρηματοποιή τῶς ἑκατῶν
10	2	1	0

10	2	1	5

εὐδ' ἐλάσσονα τῶν ἀνωτέρω κανονισθέντων ποσῶν, τὸ λοιπὸν τῶν μισθωμάτων, τῶν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ταμεῖου διοικουμένων βακουφίων προερχομένων, συγκερχλαιούμενον, καταχωρεῖται κατὰ τριμηνίαν εἰς τοὺς πεμπτέους πίνακας, καὶ διαβιβάζεται εἰς τὸ ταμεῖον μετὰ τῆς δευτέρας λεπτομεροῦς σημειώσεως· τὸ δὲ τῶν μισθωμάτων, τῶν ἐκ τῶν ἐπιτρουμένων βακουφίων προερχομένων, ἐγγράφεται εἰς τοὺς σχετικὸς λογαριασμοὺς, ὑπολογισθησόμενον κατὰ τὴν τάξιν ὡς πρόσδος τῶν βακουφίων τούτων. Τὸ δὲ σύνθετος τέλος καὶ ἡ μεσιτεία, συγκερχλαιούμενα ἐπίσης, ἀνήκουσι κατὰ τὸ ἦμισυ εἰς τὸ ταμεῖον, ὡς καὶ διὰ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει κτήματα· ἀλλὰ τοῦ μὲν συνθέτου τέλους τὸ ἕτερον ἦμισυ ὀφίσσεται τῷ διαχειριστῇ, τῷ γραμματεῖ ἢ τῷ εἰσπράκτορι, τῆς δὲ μεσιτείας τὸ ἦμισυ τῷ κήρυκι, ὅλον δὲ τὸ μῆνυτρον, τῷ μνητόρι· καὶ τέλος, τῶν διεκρηματοποικῶν τὸ ἦμισυ διατεθήσεται ὑπὲρ τοῦ δικαστοῦ τῆς χώρας, τὸ δὲ ἕτερον ἦμισυ λογισθήσεται ὑπὲρ τοῦ ταμεῖου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων. Καὶ ἂν μὲν οἱ ὑπῆρέται τοῦ βακουφίου, εἰς ὃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτῆμα ὑπάγεται, εὐρίσκωνται κατὰ τόπον, δοθῆσονται ὅπως διανεμηθῶσιν αὐτοῖς αἱ ἀνήκουσαι μερίδες· ἂν δὲ ὄσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, διαβιβασθήσονται εἰς τὸ ταμεῖον, ἐντὸς τῶν ῥηθέντων πινάκων περιλαμβανόμενα καὶ αὐτα, μετὰ τῶν ἀνακόντων τούτων ποσῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ ταχυδρομικῆς διαπάτης, περὶ τοῦ τοῖς διαχειρισταῖς ἀνήκοντος πέμπτου, περὶ διηρημοῦ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, καὶ περὶ τῶν ἀντικειμένων ὁμοῦς φύσεως.

Ἄρθρ. 46. Τὰ ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις βακουφίων, καὶ ὑπ' ἄλλων ἀρχῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον πεμπτέα ἐγγράφα καὶ χρήματα, ὡς καὶ οἱ λογιστικοὶ πίνακες καὶ οἱ τίτλοι, καὶ εἴτι ἕτερον, εἰς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων ἀναγόμενα, δὲν διαβιβάζεται παραδιδομένον εἰς χεῖρας τοῦ τυχόντος, ἀλλὰ συντασσομένου καταλόγου περὶ τοῦ ποσοῦ, τοῦ εἶδους, τῶν ἀριθμῶν καὶ τοῦ βάρους αὐτῶν, καὶ σφραγιζομένου, ἐνθα μὲν ὑπάρχει ταχυδρομικὸς διευθυντῆς, ὑπὸ τε αὐτοῦ καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῶν βακουφίων, ἐνθα δὲ δὲν ὑπάρχει, ὑπὸ μόνου τοῦ τῶν βακουφίων διευθυντοῦ, σημειοῦται ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν πρώτων περιπτώσιν καὶ τὸ ποσὸν τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ἐνῶ κατὰ τὴν δευτέραν οὐδὲν γράφεται περὶ τοιούτου τέλους, τὰ δὲ πεμπόμενα ἐγγράφα τίθενται ἐντὸς φακέλλου, καὶ ἐπιγράφονται, ὅτι δῆποτε ἂν ὄσι, πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀμέσως, σφραγιζόμενα τῇ σφραγίδι τῆς διευθύνσεως· ἔπειτα, ἐπισυναπτομένου καὶ τοῦ ἐν λόγῳ πίνακος, τίθενται ὁμοῦ εἰς ἕτερον φά-

κελλον, και σφραγιζόμενα πάλιν, και επιγραφόμενα προς την γενικὴν τῶν ταχυδρομείων διεύθυνσιν, παραδίδονται εἰς τὸ ταχυδρομεῖον πρὸς ἀποστολὴν· ἐπειδὴ δὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐξόδα θέλουσι πληρωθῆ ὑπὸ τοῦ ταμείου πρὸς τὸ ἐνταῦθα ταχυδρομεῖον, οἱ ῥηθέντες διευθυνταὶ οὐδὲν θέλουσι διαπαντὸς ἐπιτοπίως διὰ ταχυδρομικὰ τέλη καὶ λοιπά. Ἐν τούτοις ἐγγραφά τινα, ὅποια αἱ περὶ διηρισμοῦ εἰς βακουφικὰς θέσεις προτάσεις, καὶ ἄλλα τοιαῦτα δοθῆσονται εἰς χεῖρας ἐκείνων, οὓς ἀφορῶσι, καὶ οἵτινες θέλουσι πέμπει ταῦτα εἰς τὸ ταμεῖον, πληρόντες τὰ ταχυδρομικὰ τέλη.

Ἄρθρ. 47. Τὸ ὑπὲρ τῶν διευθυντῶν τῶν βακουφίων ὠρισμένον πέμπτον δὲν σχηματίζεται ἐξ ἐνοικίων τῶν κτημάτων τῶν ἱερῶν βακουφίων ἐν γένει, ἢ ἐξ εἰσοδημάτων τακτικῶν, ἧτοι τῶν δι' αὐτοκρατορικῶν διαταγμάτων ὀρισθέντων, ἢ τῶν εἰς τὰ διπλώματα διαχειριστῶν καὶ ἡγουμένων γεγραμμένων ποσῶν καὶ μερίδων, ἢ ἐκ προσόδων δοθησομένων κατὰ τόπους εἰς διαχειριστὰς τῶν βακουφίων, ἢ ἡγουμένους, ἢ ἄλλους ἐκεῖθεν διατρεφόμενους, ἢ ἐκ προκαταβαλλομένων μισθωμάτων, ἢ ἐκ τελῶν ἐπὶ ἐκποιουμένων καὶ μεταβιβάζομένων κτημάτων, ἢ ἐκ μισθῶν καὶ σιτηρεσιῶν τῶν κοινωφελείας βακουφικῆς ὑπηρεσίας ἐκπληρούντων, ἢ ἐκ δεκάτων καὶ ἀπλῶν ἐνοικίων, ὧν τὰ ποσὰ, δι' ἀντιτίμου καὶ ἐγγυήσεως ἐξησφαλισμένα ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰσπραχθῆσονται ὑπὸ τοῦ ταμείου, ἢ ἐκ προσόδων τῶν εἰς τὰ ταμεῖα τῶν δύο ἱερῶν πόλεων ὑπαγομένων βακουφίων. Καὶ ἐκ μὲν τούτων οὐδὲν λαμβάνουσιν οἱ διευθυνταὶ λαμβάνουσι δὲ τὸ πέμπτον ἐκ τῶν εἰσπραχθέντων μισθωμάτων, τῶν ἐφ' ἅπαξ πληρωτέων (ἐπὶ παραχωρήσεως κτημάτων, ἅτινα ἐπανήλθον εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ βακουφίου,) ἀνηκόντων δὲ τῷ ταμείῳ, καὶ ἐπιτευχθέντων ἐπὶ δημοπρασίας· ἐκ τῆς εἰς τὸ ταμεῖον ἀνηκούσης μερίδος τοῦ συνήθους τέλους καὶ τῶν ἐπὶ ἐκποιήσεων καὶ μεταβιβάσεων τελῶν, ἐκ τῆς πρὸς τὸν γραμματεῖα ἀντιμισθίας, καὶ τοῦ λογιστικῆς τέλους, ἐκ τῶν εἰσπραχθέντων ἐνοικίων, μισθωμάτων καὶ εἰσοδημάτων τῶν κατὰ τὸν ὅρον παραχωρηθέντων κτημάτων, ἐκ τοῦ περιουσιακοῦ τῶν βακουφίων, καὶ ἐκ τῶν τελῶν, ἐκτάκτων ὠφελιμάτων καὶ ἄλλων οἰωνδήποτε προσόδων, εἴτε τὰ ποσὰ ταῦτα πρόκειται νὰ πεμφθῶσιν εἰς τὸ ταμεῖον, εἴτε πρόκειται νὰ δοθῶσιν ἀλλαχθῶ ἐκ διαταγῆς αὐτοῦ. Ἐξαιρεῖται μόνη ἡ ἐν Βαγδάτῳ διεύθυνσις τῶν βακουφίων, ἧτις, ὡς πρότερον δι' αὐτοκρατορικῆς διατάγματος προσδιορίζεται, λήφεται δέκατον.

Ἄρθρ. 48. Ὅρισθεισῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τῶν προσόδων, ἐξ ὧν οἱ τῶν βακουφίων διευθυνταὶ θέλουσι λαμβάνειν τὸ πέμπτον, τὸ δικαίωμα τούτου θεωρεῖται ὕριστάμενον ὡς πρὸς τὰ ποσὰ τὰ εἰσπραχθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ διὰ μέσου αὐτῶν. Ἐκ δὲ τῶν προσόδων, αἵτινες ἦσαν μὲν εἰσπρακτέα, ἀλλὰ δὲν εἰσπράχθησαν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς διεύθυνσεως καὶ τῇ ἐνεργείᾳ αὐτῶν, δὲν λαμβάνουσι τὸ πέ-

μπτον αὐτοὶ, ἀλλ' οἱ διάδοχοι, οἱ εἰσπράξαντες τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος προσόδους.

Ἐπὶ λόγῳ, οἱ διευθυνταὶ τῶν βακουφίων καὶ ἐκ τῶν προσόδων, τῶν ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν προκυψασῶν, καὶ ἐκ τῶν καθυστερησασῶν εἰσπράξαν ἐπὶ τῶν προκατόχων αὐτῶν, θέλουσι λάβειν τὸ πέμπτον τοῦ ποσοῦ, ὑπερ ἡδυνήθησαν νὰ εἰσπράξουσιν οἱ ἴδιοι· δὲν θέλουσι λάβειν δὲ πέμπτον ἐκ τῶν προσόδων, ἃς δὲν ἡδυνήθησαν νὰ εἰσπράξωσι, καὶ ἂν αὐταὶ ἀνηκῶσιν εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τῶν.

Ἄρθρ. 49. Οἱ τῶν βακουφίων διευθυνταὶ δὲν δύνανται, προτιθέμενοι τὴν λῆψιν πλείονος πέμπτου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, νὰ παραχωρήσωσιν ἢ ἐνοικιάσωσι βακουφικὰ κτήματα πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐκμισθώσεως αὐτῶν, ἢ, ἂν ἡ κατοχὴ αὐτῶν ἐπανήλθον εἰς τὸ βακούφιον, νὰ ἐκποιήσωσι καὶ ἐκμισθώσωσι ταῦτα πρὶν ἢ τὰ ἐκθῶσιν εἰς δημοπρασίαν, κατὰ τὴν τάξιν, καὶ προκαλέσωσι τὴν περὶ κατακυρώσεως αὐτῶν ἀνωτέραν ἐγκρίσιν. Ἄν δὲ πράξωσι τοιαῦτα, τὸ ταμεῖον δὲν θέλει ἐπιδοκιμάσει τὰς πράξεις τῶν· ἢ δ' ἐντεῦθεν προκύψουσα ζημία καταλογισθῆσεται εἰς βάρους τοῦ παραβάσαντος τὸ ἴδιον καθῆκον διευθυντοῦ βακουφίου.

Ἄρθρ. 50. Ἡ ἐξέλεξις τῆς διαχειρίσεως τῶν κατ' ἔτος εἰς λογαδοσίαν ὑποκειμένων βακουφίων ἀπαγορεύεται νὰ γίνηται πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἔτους, ὅπως ἐκ τῶν τεταγμένων ποσῶν ληρθῆ πέμπτον, ἀλλὰ πρέπει νὰ διεξαχθῆ ταῦτην ὁ διευθυντὴς ἐκεῖνος, ἐφ' οὗ λήγει τὸ ἔτος, καὶ ἐφ' οὗ αἱ παραχθεῖσαι πρόσοδοι εὐρηντα ἀποδοδομένα εἰς τὸ βακούφιον, εἰς τὸ ἀνήκουσι· καὶ αὐτὸς νὰ λαμβάνῃ τὸ ἐξ αὐτῆς ὠρισμένον πέμπτον. Ἐπομένως, καὶ ἂν τὴν μὲν ἐξέλεξις ἐποιήσῃ τὸ πρῶτον διευθυντῆς, αἱ δὲ πρόσοδοι εἰσπράχθησαν τῷ βακουφίῳ ἐπὶ τοῦ νῦν διευθυντοῦ, τὸ ἐκ τούτων πέμπτον ἀνήκει εἰς τὸν τελευταῖον.

Ἄρθρ. 51. Ἐπὶ τινὰ βακούφια οὐ μόνον ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ εἰσὶν ἰδρυμένα, ἔχουσιν ἐστεγασμένα καὶ ἀγροτικά κτήματα καὶ ἄλλας προσόδους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐτέρας ἐπαρχίας κέκτονται χωρία, ἀγροὺς καὶ γαῖας· καὶ τῶν μὲν ἐπιτοπίων προσόδων τὸν λογαριασμὸν θεωρῶν ὁ ἀρμόδιος διευθυντῆς, αὐτὸς θέλει λάβει προδήλως, κατὰ τὸν νόμον, τὸ πέμπτον τῶν τεταγμένων διὰ τὸ ταμεῖον ποσῶν· τὰς δὲ ἐκ τῶν ἀλλαχθῶ κειμένων κτημάτων προσόδους εἰσπράττων ὁ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐκεῖνη διευθυντῆς τῶν βακουφίων, ἀφού λάβῃ τὸ πέμπτον τοῦ τεταγμένου ποσοῦ, πέμπει τὸ βακουφίον, μετὰ τοῦ ἀναγκαίου καταλόγου, πρὸς τὸν διευθυντὴν τῶν βακουφίων τοῦ τόπου, εἴθε καίτοι τὸ κύριον ἀνάθημα, ὅπως οὗτος προσβεί εἰς τὸ ἐκ τῶν ἐπιτοπίων προσόδων τοῦ βακουφίου ἀνήκον τῷ ταμείῳ, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ὅλων ἐπισυνάψας, διαβιβάσῃ καταλλήλως εἰς αὐτὸ ἐπομένως δὲν λαμβάνεται καὶ ἐκ δευτέρου πέμπτον διὰ τὰς προσόδους ἐκεῖνας.

Ἄρθρ. 52. Ἐν κατὰ τὴν λογοδοσίαν ἀποδειχθῆ ὅτι διευθυντὴς βακουφίων δὲν συμπεριέλαβεν εἰς τοὺς πρὸς τὸ ταμεῖον πεμφθέντας πίνακας τῆς τριμηνίας ποσᾶ, εἰσπεπραγμένα κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, ἀλλ' ἔμεινεν ὀφειλέτης αὐτῶν, μὴ πέμψας εἰς τὸ ταμεῖον, ἐπιβάλλεται αὐτῷ ἢ εἰς τοὺς καθιστώστας ἑαυτοῦ ὀφειλέτας δημοσίων χρημάτων ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ νόμου ποινή. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἤθελε βεβαιωθῆ ὅτι τοῦτο ἐπράχθη ἐπὶ σκοπῷ ἀποκρύψεως καὶ κλοπῆς, καταγινώσκειται ἢ εἰς τοὺς κλέπτας τῶν δημοσίων καταγινωσκομένη. Ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω ἀποφανησομένων τυχόν ὀφειλῶν, ἢ ἐξ ἄλλων ἀποκεκρυμμένων ποσῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ λάβωσι πέμπτον. Ἐν δὲ καταδειχθῶσιν ὀφειλέται ποσῶν, εἰς τοὺς λογιστικούς πίνακας ἐγγραφέντων, τὰ τοιαῦτα ποσὰ εἰσπραχθήσονται παρ' αὐτῶν, προσυπολογιζομένου καὶ τοῦ πέμπτου.

Ἄρθρ. 53. Οἱ κατὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰ διάφορα τμήματα τοποτηρηταὶ τῶν διευθυντῶν τῶν βακουφίων θέλουσιν ἐνεργεῖν ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἐγγωρίου συμβουλίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὄντες δὲ ὁρισμένοι ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν βακουφίων, δὲν θέλουσιν ἀναγνωρίζεσθαι ἐπιστήμως ὑπὸ τοῦ ταμείου, ἢ δὲ διαχειρίσις αὐτῶν, εἴτε καλὴ εἴτε κακὴ, ἀνάγεται εἰς τοὺς ἐντολῆς των, οἱ ὅποιοι, ὅταν τοὺς διορίζωσι, θέλουσι τοὺς ὑποβάλλει εἰς ἐγγυοδοσίαν τῇ γνώσει τοῦ συμβουλίου, καὶ θέλουσι πάντοτε ἐπαγρυπνεῖν εἰς τὴν ἐξυκρίθωσιν τῆς διαγωγῆς καὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 54. Ἐπειδὴ οἱ τῶν βακουφίων διευθυνταὶ θεωροῦνται ὡς μισθοδοτούμενοι ὑπάλληλοι, καθὼς ἀντὶ τῆς ἣν παρέχουσιν ὑπηρεσίας λαμβάνοντες τὸ πέμπτον τῶν προσόδων, κατὰ τὸν νόμον, ἀπαγορεύεται αὐτοῖς ἀπολύτως νὰ γίνωνται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, εἰσπράκτορες δεκάτων ἢ τελῶν, ἢ νὰ κρατῶσι τὰς βακουφικὰς προσόδους, καὶ ἐντεῦθεν σχηματίζοντες κεφάλαια νὰ μετέρχωνται τὴν ἐμπορίαν. Ἐν δὲ τοιοῦτό τι πράξωσι, περιέλθῃ δὲ εἰς χρῆσιν αὐτῶν πολλὴ ἢ ὀλίγη δημοσία περιουσία, παυθήσονται ἄνευ ἀναβολῆς, καὶ τιμωρηθήσονται βεβαίως, σύμφωνα τῇ διακελεύσει τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

(Ἰδιαιτέρα διατάξεις.)

Ἄρθρ. 55. Ὡς πρὸς τὰς γαίας ἀπάντων τῶν ἱερῶν βακουφίων, τῶν δικαιοκλήτων ὑπὸ τοῦ ταμείου τῶν δύο ἱερῶν πόλεων καὶ τοῦ τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων, καὶ τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπιτήρησιν διατελούντων, ἐφαρμοσθήσονται, ἀπὸ μὲν τῆς ὀγδόης ἀζεμάζιουσιν τοῦ ἐσδομηκοσοῦ πέμπτου ἔτους αἱ τοῦ περὶ γαιῶν νόμου διατάξεις, διὰ δὲ τὸν πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης χρόνον, οἱ πρὸ ἐκείνου ἐν ἰσχύϊ νόμοι. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ

πρὸ τίνος αἱ γαίαι καὶ τὰλλα κτήματα πλείστων τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας κειμένων βακουφίων μετεποιήθησαν ὡς πωδῆποτε εἰς ἰδιωτικὰς κτήσεις, ἐξεδόθησαν δὲ διὰ ταύτας χοδζέτια ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ἢ ἄλλοι τίτλοι ὑπὸ τῶν εἰσπρακτόρων, ἔτι δὲ καὶ σήμερον κατ' ἐξακολούθησιν ἐκδίδονται ἐνίοτε χοδζέτια, ταπία καὶ βακουφικῶν κτήσεων τίτλοι, διὰ μὲν ἀφιερωμένας γαίας, ἐστεγασμένα καὶ ἀγροτικά ἀναθήματα, ὑπὸ τῶν ἱερῶν δικαστηρίων καὶ τῶν ἐπὶ τῶν δημοσίων γαιῶν ὑπαλλήλων, διὰ δὲ βασιλικὰς γαίας καὶ ἰδιοκλήτους τόπους, ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν βακουφίων, τούτου ἕνεκα δέον νὰ διευκρινισθῶσι τὰ οὕτως ἀτάκτως γενόμενα διὰ τῶν συμβουλίων, καὶ τῇ τῶν τοῦ ἱεροῦ νόμου κατόχων γνώμῃ, παρισταμένων κατὰ τὴν ἐξέτασιν ταύτην τῶν τε διευθυντῶν τῶν βακουφίων καὶ τῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἀφαιρουμένων τῶν χοδζετίων, τῶν ταπίων καὶ τῶν λοιπῶν τίτλων, οἵτινες ὑπὸ δικαστηρίων, εἰσπρακτόρων καὶ ἐπὶ τῶν γαιῶν ὑπαλλήλων ἐξεδόθησαν διὰ τόπους, τὸ πάλαι ἀφιερωθέντας, νὰ δοθῶσιν ἀντ' ἐκείνων οἱ ἀνήκοντες τίτλοι, κατὰ τὴν τάξιν, ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων βακουφίων. ἐπίσης δὲ ν' ἀντικατασταθῶσι προσκόντως καὶ οἱ ἀναρμοδίως ἐκδοθέντες τίτλοι ὑπὸ ὑπαλλήλων τοῦ ἐβ-καστήρια καὶ οἱ ἐπὶ τῶν δημοσίων γαιῶν ὑπαλλήλοι, ἐπὶ δὲ βασιλικῶν γαιῶν καὶ ἰδιοκλήτων τόπων, οἱ τῶν βακουφίων διευθυνταί.

Ἄκροτελεύτιον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 56. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κανονισμοῦ καταργεῖται ὁ ἐν χερσὶ τῶν διευθυντῶν τῶν βακουφίων ὑπάρχων παλαιός, ὡς καὶ τὰ διατάγματα, καὶ ὅ,τι δῆποτε ἕτερον, ἀρχαιότερόν τε καὶ νεώτερον, τὴν ἐνέργειαν ἐκείνων ρυθμίζον. Τοῦ λοιποῦ δὲ, ἀν πραχθῆ τι κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ τούτου, ἢ συμβῆ ἑλλειψίς τις καὶ παραμέλησις ἐν τῇ ἐκτελέσει αὐτοῦ, ἢ ἀν, τοῦ συμβουλίου, ἢ τίνος ἐκ τῶν διοικητικῶν καὶ οικονομικῶν ὑπαλλήλων τοιοῦτό τι πράξαντος, ἢ ἐπενεγκόντος δυσχερείας καὶ ἀναβολῆς εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἱερῶν βακουφίων, οἱ τούτων διευθυνταὶ δὲν ἀγγείλωσι ταχέως τὸ γεγονός εἰς τὸ ταμεῖον, ἀλλὰ σιωπήσαντες, φανῶσιν ἐπόμενοι καὶ συμφωνοῦντες πρὸς ἐκείνους, οἱ τε διευθυνταὶ ὑποστήσονται τάχιστα τὰς ἀναγκαίας συνεπείας τοιαύτης διαγωγῆς, καὶ τὰ συμβούλια δὲ, ἢ οἱ ἐν λόγῳ διοικητικοῦ ἢ οικονομικοῦ ὑπάλληλοι ἔσονται βεβαίως ὑπεύθυνοι διὰ τὴν παράβασιν τοῦ κατέκτατος αὐτῶν.

ΔΙΑΣΦΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Πρὸς σύσταξιν ἐντύπων πινάκων διὰ τὰ Βακούρια.

(Τῆ 25 Ῥαμαζάν 281, 9 φεβρουαρίου 280.)

Τῶν περὶ ἀφιερωμένων γαιῶν θεμελιωδῶν θεσμῶν, σύμφωνα τῇ Αὐτοκρατορικῇ βουλήσει συναρμολογητέων πρὸς τὸν κατὰ τὰς ἀρχὰς Ζιλχιδζέ τοῦ 1274 ἔτους δημοσιευθέντα περὶ γαιῶν νόμον, ὄντων ἰσχυρῶν καὶ ἐγκυρῶν ἄχρι τοῦδε, τὰ τε καθήκοντα καὶ πᾶσαι αἱ ἐνέργειαι τῶν ἐπὶ τῶν βακουφικῶν γαιῶν ὑπαλλήλων ὅσον οἷον τε ἐξουσίαν ὡς βάσιν τὰς περὶ βασιλικῶν γαιῶν ἀρχάς· μετὰ δὲ τὸν ἄρτι συντεταγμένον κανονισμὸν περὶ τῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκδοτέων ἐνδεικτικῶν πινάκων διὰ τὰ ταπία, καθίσταται ἐπ' ἀναγκῆς νὰ ρυθμισθῶσιν ἀναλόγως καὶ τὰ περὶ τῶν ἐφεξῆς ἐκδοθησομένων βακουφικῶν τίτλων. Ἐπομένως ἐλήφθη τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἐκδίδονται ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν βακουφίων ἐντυποὶ πίνακες, ἀντὶ τῶν μέχρι τῆς σήμερον προσωρινῶν ἐνδεικτικῶν, πρὸς τοὺς κατόχους ἐστεγασιμένον καὶ ἄλλων κτημάτων, ἕως οὗ ἀφιγῶσιν ὑπὸ τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων πεμπόμενοι οἱ ἀνήκοντες τίτλοι. Καὶ τὰ μὲν δοθέντα ἤδη προσωρινὰ ἐνδεικτικά, ληφθέντων τῶν ὠρισμένων τετλῶν καὶ τοῦ ἀνταλλάγματος, οὐδὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀντικατασταθῶσιν διὰ τῶν νέων ἐντύπων πινάκων, περὶ τούτων δὲ, ἀπαιτουμένων τοῦ λοιποῦ πρὸς ἐκδοσιν τῶν ἀναγκαίων τίτλων, ἐγράψαν αἱ παρῶσαι διατάξεις, σαφέστερον ὀρίζουσαι τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐνέργειαν τῶν ἀρμολογῶν ὑπαλλήλων.

*Ἀρθρ. 1. Οἱ ἐν λόγῳ ἐνδεικτικοὶ πίνακες συνεββαμμένοι ἀποτελέσουσι βιβλίον· τῶν δὲ βιβλίων τούτων, ἠριθμημένων ἰδίᾳ δι' ἕκαστον διευθυντὴν βακουφίων, ἕκαστον περιέχει διακόσια ἐνδεικτικά, τούτων δὲ πάλιν ἕκαστον πίνακας τρεῖς. Τὰ ἐν ἑκάστῳ βιβλίῳ ἐνδεικτικά ἄρχονται ἀριθμούμενα ἐξ ἀριστερῶν ἀπὸ τοῦ ἐνός μέχρι διακοσίων κατὰ σειράν. Πρὸς ἐντελῆ δὲ κατάληψιν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν πρέπει νὰ γενῆ χρῆσις τῶν πινάκων τούτων, ἐπέμψαν πρὸς ἕκαστον διευθυντὴν βακουφίων δέκα τοιοῦτοι, ὡς ὑποδείγματα, διαφόρως συντεταγμένοι, καὶ φέροντες χωρὶς τοὺς ἀριθμούς· ἐπέμψθη δὲ καὶ ὑπόδειγμα τοῦ καταλόγου, τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὸ ταμεῖον, καὶ ὅστις πρέπει ν' ἀπολήγῃ εἰς ἕκαστον τοῦ ἐγγωφίου συμβουλίου.

*Ἀρθρ. 2. Εἴτε προκειμένης ἐκποιήσεως ἢ μεταβιβάσεως κτημάτων

βακουφικῶν, εἴτε προκειμένου νὰ ἐκδοθῆ τίτλος πρὸς τὸν μὴ ἔχοντα τοῦτον, εἴτε ἐν περιπτώσει ἀντικαταστάσεως παλαιῦ τίτλου διὰ νέου, ἐνὶ λόγῳ, κατὰ τὰς ἐν τοῖς ὑποδείγμασι διαλαμβανόμενας περιπτώσεις, καὶ εἰς τοὺς τρεῖς πίνακας τῶν ἐνδεικτικῶν, παρὰ τῇ λέξει «διοικήσις» γραφῆσεται τὸ ὄνομα τῆς διοικήσεως, καὶ παρὰ τῇ λέξει «υποδιοικήσις», τὸ ὄνομα τῆς υποδιοικήσεως, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας κεῖται ὁ τόπος· ἂν δὲ οὗτος ἐξήρηται ἐκ κώμης, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ, τρίτῳ, τετάρτῳ, πέμπτῳ, ἑξῆδῳμῳ, ἐνάτῳ καὶ δεκάτῳ ὑποδείγματι, πλῆσιον τῆς λέξεως «κώμη» τεθήσεται ἀπερὶ τὴν κώμην, ἢ «ἐντὸς τῆς κώμης, ὁ τόπος ὁ καλούμενος οὕτω» (τὸ ὄνομα τοῦ τόπου)· ἂν κῆται ἐντὸς τῶν ὁρίων χωρίου τινός, καθὰ δηλοῦται ἐν τῷ δευτέρῳ, ἕκτῳ, καὶ ὀγδόῳ ὑποδείγματι, παρὰ τῇ λέξει «χωρίον», τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου· ἀριστερόθεν δὲ τῆς θέσεως ταύτης, ἐκεῖ ἔθθα ἐν τοῖς ὑποδείγμασι εἶναι ἐγγεγραμμένος ὁ ἀριθμὸς τῆς καταχωρήσεως τοῦ παλαιῦ τίτλου, ἂν ὑπάρχῃ τίτλος ἐκδοδομένος κατὰ τὴν νέαν τάξιν, σημειοῦται ὁ ἀριθμὸς τῆς καταχωρήσεως, ὃν φέρει ὁ τίτλος ἐκεῖνος. Μετὰ ταῦτα, πλῆσιον τῆς λέξεως ἐφορεία, ἂν τὸ βακούφιον, ἐξ οὗ ἐξήρηται τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτήμα, διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τῶν δύο ἱερῶν πόλεων, ἀνήκῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπὸ τούτων διοικουμένων, γράφονται, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ, ἑξῆδῳμῳ καὶ ὀγδόῳ τούτων ὑποδείγματι, αἱ λέξεις «διοικουμένον ὑπὸ τῶν δύο ἱερῶν πόλεων»· ἂν δὲ ἢ ἐκ τῶν ἀπλῶς ἐπιτηρουμένων, γράφονται, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ ὑποδείγματι, αἱ λέξεις «ἐπιτηρουμένον ὑπὸ τῶν δύο ἱερῶν πόλεων»· ἀλλ' ἂν τὸ βακούφιον, διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀναθημάτων, ἀνήκῃ εἰς τὴν τάξιν τῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τοῦ ἐβκαφίου διοικημάτων, ἀνήκῃ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐπιτηρουμένων, ὡς ἐν τῷ πέμπτῳ, ἑνάτῳ καὶ δεκάτῳ ὑποδείγματι, γράφονται αἱ λέξεις «ἐπιτηρουμένον ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀναθημάτων»· ἂν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐπιτηρουμένων, ὡς ἐν τῷ πέμπτῳ, ἑνάτῳ καὶ δεκάτῳ ὑποδείγματι, γράφονται αἱ λέξεις «ἐπιτηρουμένον ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀναθημάτων». Παρὰ τῇ λέξει «ἀγαθοεργὰ ἰδρύματα», ἂν ὑπάρχωσι γνωστὰ καθιδρύματα τοῦ βακουφίου, καθὰ δεικνύται ἐν τῷ δευτέρῳ, τρίτῳ, πέμπτῳ, ἕκτῳ, ἐνάτῳ καὶ δεκάτῳ ὑποδείγματι, σημειωθήσεται ποῖά εἰσι καὶ ποῦ κείνται· παρὰ δὲ τῇ λέξει «βακούφιον», ὡς ἐν ἅπασιν τοῖς ὑποδείγμασι καταφαίνεται, τὸ ὄνομα τοῦ βακουφίου, ἂν ἐκ τῶν ὑποδείξεων «μέρος», τῶν ἐν ταῖς θέσεσι τῶν ὁρίων, ὡς ἐν ἅπασιν τοῖς ὑποδείγμασι δηλοῦται, γράφονται τὰ ἐνεστώτα ἀληθῆ ἐν ἅπασιν τοῖς ὑποδείγμασι ἀπόρος», ἂν πρόκηται περὶ γαιῶν, ὧν ἡ ἔκτασις ὑπολογίζεται διὰ τοῦ ποσοῦ τοῦ σπόρου, καθὼς ἐν τῷ δευτέρῳ ὑποδείγματι, πλῆσιον τῆς λέξεως «σπόρος» σημειωθήσεται πόσου σπόρου εἰσὶ χωρητικά αἱ γαῖαι· ἂν δὲ περὶ γαιῶν, ἐφ' ὧν γίνονται χρῆσις τοῦ ὄρου τῶν στρεμμάτων, ὡς δεικνύται ἐν τῷ πέμπτῳ, ἕκτῳ, ὀγδόῳ

καὶ ἐννάτῳ ὑποδείγματι, παρὰ τῆ λέξει «στρέμματα», σημειωθῆσαι αὐτὸ ποσὸν τῶν στρεμμάτων τῶν γαιῶν. Ἄν τὸ ἐν λόγῳ κτήμα ἢ ἐκ τῶν ἐστεγασμένων, ὑπάρχῃ δὲ γνωστὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν πήχεων τοῦ γηπέδου, ἦτοι ἐν τῇ περιπτώσει τῇ ἀναφερομένη εἰς τὰ ὑποδείγματα, πρώτων, ἑβδόμου καὶ δέκατον, γραφήσεται, ὡς ἐν τούτοις, ὁ τῶν πήχεων ἀριθμὸς· ἂν δὲ, τοῦ κτήματος ὄντος ἐκ τῶν ἐστεγασμένων, δὲν ἦναι γνωστὸν τὸ ποσὸν τῶν πήχεων αὐτοῦ, ἢ ἂν πρόκηται περὶ γαδικίου, καθὰ ἐμφαίνεται ἐν τοῖς ὑποδείγμασι, τρίτῳ καὶ τετάρτῳ, ἡ θέσις ἀφελήσεται κενή. Ἐπειτα, πλησίον τῆς θέσεως ταύτης, ἀριστερόθεν, εἰς τὸ μικρὸν θυρίδιον τὸ διὰ γραμμῆς κεχωρισμένον, ἂν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κτήμα ἢ καὶ πρὸς ἄλλο βακούριον σχετικόν, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ ὑποδείγματι, τεθήσονται αἱ λέξεις «σχετικὸν πρὸς τὸ βακούριον τὸ καλούμενον. . . », ἢ «σχετικὸν καὶ πρὸς ἄλλο βακούριον». Μετὰ ταῦτα, ὡς ἐν τοῖς ὑποδείγμασι, πρώτῳ, τρίτῳ, τετάρτῳ, ἑβδόμῳ καὶ δεκάτῳ, πλησίον τῆς λέξεως «περιεχόμενα» γενήσεται ἀκριβῆς μνεία τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων. Ἀκολούθως πληρωθήσεται ἡ ἐπιγραφομένη «εἶδος τοῦ τόπου θέσις» τοῦτέστιν, ἂν ὁ τόπος ἦ ἐκ τῶν ἀποδεκατομένων, ὡς ἐν τοῖς ὑποδείγμασι, δευτέρῳ, πέμπτῳ καὶ ὀγδόῳ, παρὰ τῆ λέξει «ἀποδεκατούμενα» γραφήσεται «ἀγροί» ἢ «βοσκαί». ἂν δὲ ἦ ἐκ τῶν οὐχὶ δι' ἀποδεκατώσεως, ἀλλὰ κατ' ἀποκοπὴν, ἐν εἶδει μοικαταῶ παραχωρουμένων βοσκῶν, ἢ ἀμπέλων, τσιφτληκίων, δασῶν, μυλοτόπων, ἄλωνοτόπων, ποιμιστοσασίων καὶ ἄλλων τοιούτων, ὡς ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθμ. 6 καὶ 9 ὑποδείγμασι, παρὰ τῆ λέξει «κατ' ἀποκοπὴν παραχωρούμενα» σημειωθήσεται ἡ λέξις «ἀμπελος» ἢ «κῆπος», ἢ ὅτι δῆποτε ἄλλο ἂν ἦ· ἂν πρόκηται περὶ γαιῶν, ἢ τόπων ἐκ τσιφτληκίου ἐξηρητημένων, τότε, πρὸς δῆλωσιν τῆς ἐκ τοῦ τσιφτληκίου ἐξαρτήσεως αὐτῶν, ὡς ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθμὸν 2 καὶ 6 ὑποδείγμασι, εἰς τοὺς ἐνδεικτικούς πίνακας τοῦ τίτλου, ἐντὸς τοῦ ἀριστερόθεν μικροῦ θυριδίου σημειωθήσεται αὐπαγόμενοι εἰς τὸ τσιφτληκίον. . . » Ἐν δὲ τοῖς ἐνδεικτικοῖς πίναξι, τοῖς συνταχθεσομένοις διὰ τὰ γήπεδα αὐτὰ τῶν οἰκοδομημάτων τοῦ τσιφτληκίου, ἀφοῦ γραφῆ «γῆπεδον τοῦ τσιφτληκίου» παρὰ τῷ ὄρῳ «παραχωρούμενα κατ' ἀποκοπὴν», ἂν τὸ τσιφτληκίον ἦ ἐκ τῶν κατ' ἀποκοπὴν παραχωρουμένων, ἢ παρὰ τῷ ὄρῳ «ἐνοικιαζόμενα», ἂν ἐκεῖνο ἦ ἐκ τῶν ἐνοικιαζομένων, σημειωθήσεται προσέτι ἐν τῷ ῥηθέντι θυρίδιῳ τὸ ὄνομα τοῦ τσιφτληκίου. Ἐπὶ κτημάτων, κατεχομένων ἐπὶ διπλῇ ἐκμισθώσει, ὡς ἐνδείκνυται ἐν τῷ πρώτῳ, τρίτῳ, τετάρτῳ καὶ δεκάτῳ ὑποδείγματι, γραφείσων τῶν λέξεων «οἰκία» ἢ «ἐργαστήριον», γραφήσεται παρ' αὐταῖς καὶ τὸ ἐτήσιον μίσθωμα. Ἐπὶ ἀγροκηπίων, λουτρῶν, δωματίων εἰς πανδοχεῖα καὶ τῶν τοιούτων, ἀντὶ οἰκίας ἢ ἐργαστηρίου, σημειωθήσεται «ἀγροκήπιον, λουτρὸν, δωμάτιον πανδοχείου». Μετὰ τὰ προεκτεθέντα πληρω-

θῆσεται ἡ θέσις ἡ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ἀλόγος τῆς ἐκδόσεως τοῦ τίτλου». Τοῦτέστιν, ἂν ὑπάρχῃ παλαιὸς τίτλος, ὡς ἐν τοῖς ὑποδείγμασι, πρώτῳ, τρίτῳ, τετάρτῳ καὶ ἕκτῳ, γραφήσεται ἐν τῇ θυρίδι τοῦ λόγου τῆς τοῦ τίτλου ἐκδόσεως ὁ ὅρος «κατ' ἀντάλλαγήν». ἂν ὁ τίτλος ἀπωλέσθη, γραφήσεται, συμφώνως τοῖς ὑποδείγμασι δευτέρῳ, πέμπτῳ καὶ ἑβδόμῳ, ἢ φράσις «ἐνεκ ἀπωλείας τοῦ τίτλου»· καὶ ἂν ἦ γνωστὴ ἡ χρονολογία τοῦ ἀπολεσθέντος τίτλου, ὡς ἐν τῷ ἑβδόμῳ ὑποδείγματι, σημειωθήσεται πλησίον τῆς φράσεως «ἐνεκ ἀπωλείας τοῦ τίτλου». Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχουσιν εἰς τὴν κτῆσιν τῶν βακουρίων πολλαὶ γαῖαι ἀγεώγητοι καὶ μὴ παρακωρημένα, αἵτινες ἐκ διαλειμμάτων ἐκμισθοῦνται ἐπὶ δημοπρασίας, τὰ περὶ τῶν τοιούτων γαιῶν σημειωθῆσονται, ὡς ἐν τῷ ὀγδόῳ ὑποδείγματι, εἰς τὴν θέσιν τὴν περὶ τοῦ λόγου τῆς ἐκδόσεως τοῦ τίτλου, ἐνθα γραφήσονται αἱ λέξεις «κατὰ πρότον ἤδη». Ἐν ταῖς περιπτώσεσι δὲ, καθ' ἃς ἐστεγασμένων κτημάτων ἢ γαιῶν κάτοχος, ἀπολέσας τοὺς τίτλους αὐτῶν, ἤθελε ζητήσει παρὰ τοῦ βακουρίου τὴν ἐκδοσιν νέων τίτλων, ἐκτίθεται τὸ γεγονός τοῦτο ὡς ἐν τῷ ἐνάτῳ ὑποδείγματι, καὶ γράφεται ἢ φράσις «ἀπολεσθέντος τοῦ πρώτου τίτλου». Τελευταίον, εἰς τοὺς ἐνδεικτικούς πίνακας τοὺς περὶ ἀνταλλακτικῶν τίτλων, κατὰ τὸ δέκατον ὑπόδειγμα, γίνεται μνεία τῆς περιστάσεως ταύτης ἐν τῇ θέσει, τῇ περὶ τοῦ λόγου τῆς ἐκδόσεως τοῦ τίτλου, γραφισμένου τοῦ ὄρου «ἐξ ἀντάλλαγῆς».

*Ἄρθρ. 3. Προκειμένης ἐκποιήσεως γαιῶν, οἰκιῶν καὶ λοιπῶν, πρώτον πληροῦνται δεόντως αἱ θέσεις, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ ἄρθρον 2, ἔπειτα, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ ὑποδείγματι ὑπ' ἀρ. 1, παρὰ τῆ λέξει «ἐκποιήσις» γράφεται τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἐκποιούντος καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ ἐκποιήσις εἶναι ὀριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος· τὸ δὲ ἀληθὲς τίμημα τοῦ ἐν λόγῳ τόπου σημειοῦται, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα ὑπ' ἀρ. 1, εἰς τὴν θυρίδα τὴν ἐπιγεγραμμένην «ἀντάλλαγμα τῆς παραχωρήσεως». Ἐπὶ ὑποθηκείσεως τόπου τινός, ἢ ἐπὶ λύσεως τῆς ὑποθήκης, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὄλων, ὅσα προεβέβησαν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2, ἀκολούθως, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα ὑπ' ἀρ. 3, ἂν μὲν πρόκηται περὶ ὑποθηκείσεως, ὡς ἐν τῷ ὑποδείγματι τούτῳ, γραφήσεται παρὰ τῇ οἰκείᾳ θέσει «ἐκποιήσαντος ὑπὸ ὄρον τοῦ δεινός, υἱοῦ δεινός». ἂν δὲ περὶ λύσεως ὑποθήκης, ὡς ἐν τῷ ὑποδείγματι ὑπ' ἀρ. 4, γραφήσεται, ἐπίσης πλησίον τῆς θέσεως τῆς ἐκποιήσεως, «λύσαντος τὴν ὑποθήκην τοῦ δεινός, υἱοῦ δεινός». Καθὰ δὲ ἐν τοῖς δυοῖν τοῖς ὑποδείγμασι δηλοῦται, εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τὸ ληφθὲν ποσὸν χρημάτων σημειωθήσεται παρὰ τῆ λέξει «ἀντάλλαγμα ἐκποιήσεως», ἂν μὲν ὑποθηκείσῃ τὸ κτήμα, διὰ τοῦ ὄρου «ληφθὲν ἀντάλλαγμα», ἂν δ' ἐλύθῃ ἡ ὑποθήκη, διὰ τοῦ ὄρου «ληφθὲν τίμημα». Ἐν περιπτώσει δὲ μεταβιβάσεως τῆς κατοχῆς τόπου τινός

λόγω κληρονομικῶ, επίσης, ἐκτελεσθέντων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 διατετυπωμένων, ἂν ὁ ἐν λόγῳ τόπος περιέρχεται ἐκ πατρὸς, κατὰ τὸ ὑποδείγμα ὑπ' ἀρ. 2, γραφῆσεται ἀθανάτος τοῦ πατρὸς δεινός, υἱοῦ δεινός» ἂν ἐκ μητρὸς, ἢ, προκειμένου περὶ γαιῶν, ἐξ υἱοῦ ἢ ἐκ θυγατρὸς περιελθουσῶν, σημειῖται τοῦτο πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀκολουθῶς δὲ μνημονεύεται καὶ ἡ χρονολογία τῆς ἀποβιώσεως· ἡ ἐκτιμηθεῖσα ἀξία γράφεται πλησίον τῶν λέξεων «κατ' ἐκτίμησιν ἀξία.»

* Ἄρθρ. 4. Καὶ ἐν τοῖς ἐνδεικτικοῖς πίναξι, τοῖς πρὸς τοὺς ἔχοντας δικαίωμα ταπίου δοθησομένοις, ἀφοῦ ἐκπληρωθῶσιν αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 διαγεγραμμένα διατυπώσεις, ἔπειτα, συμφώνως τῷ ὑπ' ἀρ. 5 ὑποδείγματι, γράφονται, ἀμέσως παρὰ τῆ ἐκτετυπωμένη φράσει «δικαίωμα ταπίου», τὸ ὄνομα τοῦ ἀποβιώσαντος, ἡ χρονολογία τοῦ θανάτου αὐτοῦ, καὶ ὁ πρὸς τὸν ἔχοντα τὸ τοῦ ταπίου δικαίωμα βαθμὸς τῆς συγγενείας αὐτοῦ· τούτων δὲ γραφέντων, σημειῖται παρὰ τῆ θέσει τοῦ ἀναλόγου ἀνταλλάγματος τὸ ὑπὸ ἀμερολήπτων πραγματογνωμόνων ὀρισθὲν ἀντάλλαγμα ταπίου.

* Ἄρθρ. 5. Ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ δημοπρασίας παραχωρουμένους τόπους, τοὺς εἰς τὴν τοῦ βακουφίου κατοχὴν περιελθόντας ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ, καθὰ ἐμφαίνεται ἐν τοῖς ὑποδείγμασιν ὑπ' ἀρ. 6 καὶ 7, σημειῖται, παρὰ τῆ φράσει «περιελθὼν εἰς τὴν ἀπόλυτον κατοχὴν τοῦ βακουφίου», πῶς περιῆλθεν εἰς τὴν κατοχὴν ταύτην, τουτέστιν, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι ταπίου δικαίωμα ἔχοντες, ἢ ὅτι οἱ ὑπάρχοντες τοιοῦτοι παρητήθησαν τοῦ δικαίωματος αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν θέσιν «ἐκπλειστηρίασμα», τὸ ἐπὶ δημοπρασίας ἐπιτευχθὲν ἀντάλλαγμα. * Ἄν πρόκηται περὶ ἀγεωργήτου καὶ μὴ παρακεχωρημέντου γῆς βακουφικῆς, ἥτις ἐπὶ δημοπρασίας ἐνοικιάσθη πρὸς τὸν πλειοδοτήσαντα, συμφώνως πρὸς τὸ ὑπ' ἀρ. 8 ὑπόδειγμα, τὸ ἐπιτευχθὲν μίσθωμα σημειωθήσεται ἐν τῆ θέσει τοῦ ἐκπλειστηρίασματος.

* Ἄρθρ. 6. Εἰς τὴν πρὸς ἔγγραφὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐσομένου κατόχου θέσιν σημειωθήσεται τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπιτήδευμα τοῦ μέλλοντος νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ κατοχὴν ὅ,τι δῆποτε κτήμα, ἐστεγασμένον ἢ μὴ, ὡς καὶ τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

* Ἄρθρ. 7. Τὰ, κατὰ τὰς περὶ τούτου λεπτομερεῖς ὁδηγίας, ληπτέα τέλη γράφονται εἰς τὴν τῶν τελῶν θέσιν, συμφώνως πρὸς τὰ ὑποδείγματα ὑπ' ἀρ. 1, 2, 3 καὶ 4, ἀριστερῶθεν δὲ τῆς θέσεως ἐκείνης, εἰς τὸν τόπον, τὸν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «τοῖς χιλίοις», προστίθεται τὸ «πόσα τοῖς χιλίοις» ὑπελογίσθησαν τὰ ληφθέντα τέλη. Τὰ δι' ἕκαστον τίτλον λαμβανόμενα τρία γρόσια σημειῖται εἰς τὴν θέσιν τὴν ἐπιγραφομένην «ἀξία χάρτου». Τὸ δὲ ἐπίσης δι' ἕκαστον τίτλον λαμβανόμενον ἐν γρόσιον γράφεται εἰς τὴν θέσιν, ἐπ' ἣ; ὑπάρχει ἐκτετυπωμένον «γραφικόν».

* Ἄν δὲ ἐξ ἐνοικίων, ἢ ἐκ τοῦ κατ' ἀποκοπὴν πληρωτέου ποσῶ ὑπάρχῃ τι μὴ εἰσπεπραγμένον, κατὰ τὴν ἐκποίησιν ἢ τὴν μεταβίβασιν ἐξετάζομένου τοῦ λογαριασμοῦ, λαμβάνεται, καὶ, ἂν μὲν ἦ ἐξ ἐνοικίου, γράφεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐνοικίου, ἂν δὲ ἐξ ἀποκοπῆς, εἰς τὴν θέσιν τοῦ κατ' ἀποκοπὴν ὀρισμένου ποσῶ. Ἐπὶ τῶν κτημάτων, ὧν ἡ κατοχὴ περιῆλθεν εἰς τὸ βακούριον, σημειῖται μόνον ἡ ἀξία τοῦ χάρτου καὶ τὸ γραφικόν. Κατὰ δὲ τὸν ἐν ἅπασιν τοῖς ὑποδείγμασιν ἐκτιθέμενον τρόπον, τὰ τέλη, ἀθροζόμενα δεόντως, σημειῖται εἰς τὴν τοῦ ἀθροίσματος θέσιν· ἀριστερῶθεν τῆς θέσεως ταύτης, κάτωθεν τῆς φράσεως «ἀριθμὸς ἐγγραφῆς ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν προσόδων», γραφῆσεται ὁ ἀριθμὸς, ὑπ' ἂν εἰσὶ κατακεχωρημένα ἐν τῷ βιβλίῳ, τῷ μετὰ τῶν πινάκων τούτων εἰς τὸ ταμεῖον διαβιβάσθησόντων.

* Ἄρθρ. 8. Τελεσθέντων πάντων τῶν ὡς ἀνωτέρω διατυπωθέντων, ἀφ' οὗ συμπληρωθῶσιν, ὡς εἶδομεν, καὶ οἱ τρεῖς τοῦ ἐνδεικτικοῦ πίνακες, εἰς μὲν τὸν πρῶτον κενὸν τόπον μετὰ τῶν κάτωθεν τοῦ δεξιῶ πίνακος γραμμῶν, κατὰ τὰ ὑποδείγματα, γίνεται μνεῖα τοῦ εἴδους τοῦ περὶ οὗ πρόκειται κτήματος, καὶ, ἂν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλοὺς, ὡς ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 3 ὑποδείγματι, ἀναφέρεται προσέτι καὶ ὁ τῶν μερίδων ἀριθμὸς. Εἰς δὲ τὸν δεύτερον γράφεται τὸ ὄνομα τοῦ ἐσομένου κατόχου, καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Κάτωθεν δὲ τῶν ἐνδεικτικῶν πινάκων, τοῦ τε πεμφθησομένου καὶ τοῦ εἰς τὸ στέλεχος μένοντος, ἐν τῷ ἀριστερῶθεν πίνακι σημειωθήσονται τὰ διάφορα ποσῶ, τὰ ὅποια κρατηθήσονται ἐπιτοπίως. Οὕτως, ἐπὶ ἐκποιήσεως, μεταβιβάσεως, ὑποθηκείσεως, λύσεως τῆς ὑποθήκης, τὸ ἀπὸ τῆς ἀνηκούσης τῷ ταμεῖῳ μερίδος ἐκ τῶν τελῶν, ἥτοι ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τῶν τελῶν χωριζόμενον πέμπτον, σημειούμενον ἐν τῷ δευτέρῳ πίνακι ἐκάστου ὑποδείγματος διὰ τῶν λέξεων «τὸ κατὰ τόπον κρατούμενον πέμπτον διὰ τὸν διευθυντὴν κλπ», γραφῆσεται ἐν τῷ μικρῷ πίνακι εἰς τὴν θέσιν «ὀρισμένον τῷ διευθυντῇ πέμπτον», καὶ αἱ ἔκπαλαι ὑπὲρ τῶν παόντων διαχειριστῶν, γραμματέων, εἰσπρακτόρων διὰ διπλωμάτων τεταγμένα μερίδες, ἀποδιδόμεναι αὐτοῖς, γραφήσονται ἐκάστη εἰς τὴν οἰκίαν θέσιν, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ὑποδείγμασιν ἐκτεθειμένα· ἂν δὲ ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν, ἐκποιήσεως κλπ, ἀποβῇ ἐπάναγκες νὰ κρατηθῶσι καὶ δοθῶσιν ἐπιτοπίως ποσῶ ἐξ ἐνοικίων καὶ μουκαταάδων εἰλημένα, ταῦτα κρατηθέντα γραφήσονται εἰς τὰς θέσεις τῶν ἐνοικίων καὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ποσῶν, τὸ δὲ ὅλον αὐτῶν, κατὰ τοὺς ἀριθμητικούς κανόνας ἀθροζόμενον, σημειωθήσεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀθροίσματος. Μετὰ δὲ τὴν γραφὴν καὶ τῆς χρονολογίας, ὁ διευθυντὴς τοῦ βακουφίου τίθησι τὴν σφραγίδα ἑαυτοῦ κάτωθεν τοῦ μέρους, ἐνθα ἐστὶν ἐκτετυπωμένον «ὁ τῶν βακουφίων διευθυντής· ἂν ὁ διαχειριστὴς δὲν ᾖ παρὼν, γίνεται τούτου μνεῖα. Ἐπὶ δὲ κτημάτων, ὧν ἡ κατοχὴ περιῆλθεν εἰς τὸ βακούριον, κατὰ συνά-

πειαν αποβιώσεως τοῦ κατόχου, χωρὶς νὰ καταλίπη κληρονόμον, ἀπολαμβάνοντα τὸ ἐκ μεταβιβάσεως δικαίωμα, αἱ ὑπὲρ τῶν ὑψηρῶν τοῦ βακουφίου κρατούμενα ἐπιτοπίως μερίδες, σημειούμεναι ἐν τῷ πεμπτῷ εἰς τὸ ταμεῖον καταλόγῳ, οὐδόλως ἀναφέρονται ἐν τοῖς πίναξιν.

*Ἄρθρ. 9. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ὄλων τῶν ἀνωτέρω σημειώσεων, ὁ δεξιόθεν πίναξ, ἧτοι ὁ ἐφ' οὗ ἐπιγράφεται «ὕπουργεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων», ἐκκοπτόμενος ἐκ τοῦ ἐν τῷ ὑποδείγματι ὠρισμένου μέρους, δίδεται εἰς τὸν ἐσόμενον κάτοχον τοῦ ἐν λόγῳ κτήματος· ἀκολουθῶς, ὁ δεύτερος τοῦ ἐνδεικτικοῦ πίναξ, ἐπίσης ἐκκοπτόμενος, ἂν μὲν ὑπάρχη παλαιὸς τίτλος τοῦ κτήματος, συρράπτεται μετ' ἐκείνου, ἂν δὲν ὑπάρχη, φυλάττεται ἰδίᾳ. Ἐξαιρουμένων δὲ τῶν περὶ κτημάτων, εἰς τὴν τοῦ βακουφίου κατοχὴν περιελθόντων, ἅπαντες οἱ ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς συντεταγμένοι ἐνδεικτικοὶ πίνακες, μετὰ τῶν παλαιῶν συρράμμένων τίτλων, πέμπονται κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ταμεῖον, ἐπισυναπτόμενοι εἰς τὸν κατάλογον τῶν προσόδων, τὸν εἰς ἐκθεσιν τοῦ συμβουλίου ἀπολήγοντα. Καὶ τοῦ καταλόγου τούτου ἐπέμψη ὑπόδειγμα, καθ' ὃ συνταχθήσονται οἱ πρὸς τὸ ταμεῖον διαβιβασθήσομενοι κατάλογοι τῶν προσόδων. Καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐνδεικτικὰ τῶν εἰς τὸ βακουφίον περιελθόντων κτημάτων, ἐκεῖνα ὑποβληθήσονται κατὰ τριμηνίαν μετὰ λεπτομεροῦς καταστάξιν.

*Ἄρθρ. 10. Ἐκκοπτομένων, καθὰ εἴρηται, τῶν δύο τοῦ ἐνδεικτικοῦ πινάκων, ὁ τρίτος αὐτοῦ πίναξ μένει εἰς τὸ στέλεχος, καὶ φυλάττεται κατὰ τόπον, ὅπως χρησιμεύσῃ ἐν καιρῷ, λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν λογοδοσίαν, ἐφ' ᾧ οἱ διευθυνταὶ τῶν βακουφίων παραδίδουσι πάντας τοὺς τοιοῦτους πίνακας εἰς χεῖρας τῶν διαδόχων. Ἄν κατὰ τὴν μεταβίβασιν ἐλλείπη στέλεχος τι, τὸ τοιοῦτον δὲν γίνεται δεκτὸν, ἀλλ' ὑποβάλλεται ἐκθεσὶς εἰς τὸ ταμεῖον. Μὴ γνωστοποιουμένου δὲ τοῦ γεγονότος εἰς τὸ ταμεῖον, καὶ τῆς ἐλλείψεως γενομένης δεκτῆς, ἡ εὐθύνη ἐπιπίπτει ἐπὶ τοῦ παραδεξαμένου. Οἱ τῶν βακουφίων διευθυνταὶ ὀφείλουσι προσέτι νὰ παραδίδωσιν εἰς τοὺς ἑαυτῶν διαδόχους ἀνελλιπέως τὰ ὑποδείγματα τῶν συντακτῶν ἐνδεικτικῶν, τὰς διασαφητικὰς διατάξεις, τὰς ἑτηγίας, ὡς καὶ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ καταλόγου τῶν προσόδων.

(Γ. Σ.) φεροῦσης τὴν ὑπογραφήν
ΦΕΡΙΑ, Ὑπουργὸς τῶν Αὐτοκρατορικῶν Βακουφίων.

ΟΔΗΓΙΑΙ

περὶ τῶν ἐντύπων ἐνδεικτικῶν.

(Τῇ 25 Ῥαμαζὰν 281, 9 Φεβρουαρίου 280.)

Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν διαφόρων ἐνεργειῶν, τῶν ἀπαιτουμένων ἐπὶ πωλήσεως, μεταβιβάσεως καὶ λοιπῶν νομικῶν πράξεων, ἀφορωσῶν τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις κείμενα ἐστεγασμένα καὶ λοιπὰ κτήματα βακουφικὰ, ἐλήφθη ἐσχάτως τὸ τακτικὸν μέτρον τοῦ νὰ ἐκδίδωνται τοῦ λοιποῦ ἐντυποὶ ἐνδεικτικοὶ πίνακες, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ αὐτῶν διασαφητικὰς διατάξεις, ἐκκοπτόμενοι ἐκ τῶν ἀπανταχόσε πεμφθέντων ἐντύπων βιβλίων. Αἱ παρῶσαι ὁδηγίαι περιστρέφονται εἰς τινὰ, πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο σχετικὰ.

*Ἄρθρ. 1. Τοῦ λοιποῦ εἰς οὐδένα ἐπιτραπήσεται νὰ κατέχη, οἰφθῆναι λόγῳ, κτήματα βακουφικὰ, ἐστεγασμένα τε καὶ λοιπὰ, ἂνευ ἐγγράφου, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου βακουφίου ἐκδεδομένου. Ἐπομένως οἱ μὴ ἔχοντες τίτλους, ἢ οἱ ἐρωδιασμένοι δι' ἐγγράφων, ἄλλοθεν ἐκδοθέντων, οὐχὶ δὲ ὑπὸ τοῦ βακουφίου, ὑποχρεωθήσονται νὰ λάβωσιν ἐκ νέου τοὺς ἀρμοδίως χορηγητέους. Ὡς πρὸς τοῦτο θέλουσι καταβάλλει τὴν ἀνήκουσαν ἐπιμέλειαν ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι.

*Ἄρθρ. 2. Προκειμένου νὰ δοθῇ εἰς τινὰ, δι' οἰονδήποτε λόγον, τίτλος δι' ἐστεγασμένα καὶ ἄλλα κτήματα βακουφικὰ, ἐκτὸς τῶν ἐκμισθουμένων ἐπὶ ἀνταλλάγματι, ἐράπαξ καταβαλλομένων, οἱ πίνακες τῶν σχετικῶν ἐνδεικτικῶν συμπληροῦνται, καθὰ ὑποδεικνύεται ἐν ταῖς δημοσιευθεῖσαις διασαφητικαῖς διατάξεσιν· ὅσοι δὲ ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς συνεποσώθησαν τοιοῦτοι, συντασσόμενου καταλόγου περὶ αὐτῶν κατὰ τὸ σταλὲν ὑπόδειγμα, πέμπονται εἰς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων, μετὰ τῶν ἀναγκαίων τελῶν καὶ λοιπῶν. Ἄν δὲ οἱ τοιοῦτοι πίνακες κρατηθῶσι πλέον τοῦ μηνὸς μὴ πεμπόμενοι, ὁ τῶν βακουφίων διευθυντὴς ἔσται ὑπεύθυνος δι' αὐτό.

*Ἄρθρ. 3. Ἐπειδὴ τῶν ἐπὶ μισθώματι ἐράπαξ καταβλητέῳ ἐκμισθουμένων ἐστεγασμένων κτημάτων καὶ γαιῶν τὸ ἐκπλειστηρίασμα, ἢ τὸ ἀνάλογον ἀντάλλαγμα, ἐστὶ κατὰ τὴν παραδεγεμένην τάξιν διαβιβαστέον εἰς τὸ ταμεῖον, μολοντί, κατὰ τὸ 45 ἄρθρον τοῦ νέου κανονισμοῦ, τὰ ἐντεῦθεν ἀθροιζόμενα ποσὰ καταχωρηθήσονται εἰς τὸ κατὰ τριμηνίαν πῶς

τὸ ταμείον πεμπτόν βιβλίον, ἐν τούτοις, πρὸς ἀποφυγὴν παντός ἐνδεχομένου προσκόμματος εἰς τὰς ταμειευτικὰς πράξεις, ἐκτός τοῦ βιβλίου, τούτου συνταχθήσεται, κατὰ τὸ ὑποδειγμα, καὶ ἐν λεπτομερῆς κατάστιχον αὐτῶν, συμπληρούμενον ὡς καὶ οἱ ἐνδεικτικοὶ πίνακες, περὶ ὧν ἀναφέρουσι τὰ προηγούμενα ἄρθρα, καὶ πεμφθήσεται μετὰ τούτων εἰς τὸ ταμείον τῶν αὐτοκρ. βακουφίων.

*Ἄρθρ. 4. Ἐπὶ ἐκποιήσεως ἢ μεταβιβάσεως ληφθήσεται τέλος πέντε τοῖς ἑκατόν, ἐπὶ δὲ ὑποθηκείσεως ἢ λύσεως ὑποθήκης, δύο καὶ ἡμισυ τοῖς ἑκατόν· καὶ ἂν μὲν τὸ ἀντικείμενον τῶν νομικῶν τούτων πράξεων κτήμα ὑπάγῃται εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀποδεκατουμένων, τὸ τέλος ὑπολογισθήσεται ἐπὶ τῆς τοῦ ὅλου ἀξίας· ἂν δὲ εἰς τὴν τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐκμισθουμένων, ἐπὶ μόνῃς τῆς ἀξίας τῶν γαιῶν. Προκειμένης ἐκποιήσεως τόπων, ἐπὶ διπλῷ μισθώματι κατεχομένων, τὸ ληφθῆσόμενον τέλος ἔσται πρὶα τοῖς ἑκατόν, προκειμένης δὲ μεταβιβάσεως, ὑποθηκείσεως ἢ λύσεως ὑποθήκης τοιούτων τόπων, ἐν καὶ ἡμισυ τοῖς ἑκατόν.

*Ἄρθρ. 5. Ἄν ἐκεῖνος, εἰς ἃν λόγῳ κληρονομικῶ περιήλθεν ἢ κατοχῇ κτημάτων ἐστεγαζομένων τε καὶ ἀγροτικῶν, δὲν προκαλέσῃ, ἅμα τῇ γενέσει τοῦ δικαιοῦματος αὐτοῦ, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαγεγραμμένων διατυπώσεων, ἀλλὰ βραδύτερον, ἢ ἐν ᾧ προτίθεται νὰ ἐκποιήσῃ τὰ ἐν λόγῳ κτήματα, ὑποβάλλεται, λόγῳ προστίμου, εἰς πληρωμὴν διπλασίου τέλους.

*Ἄρθρ. 6. Κατὰ τὰ ἐσχάτως παραδεδεγμένα, ἀπηγόρευται τοῦ λοιποῦ ἢ εἰς τὸ περιθώριον τῶν τίτλων γραφῆ, ἐπὶ πάσης δὲ ὑποθέσεως δέον νὰ ἐκδίδηται ἐκ νέου τίτλος. Τὸ δι' ἕκαστον τίτλον πληρωθησόμενον ἔσται πρὶα μὲν γρόσια ἀξία χάρτου, ἐν δὲ γρόσια ὡς γραφικόν, καὶ οὐδὲν πλέον.

*Ἄρθρ. 7. Δηλωθέντος καὶ ἐξακριβωθέντος ὅτι, μετὰ θάνατόν τινος μὴ καταλιπόντος κληρονομόν, αἱ ἐπιειεῖς ταπίου γαίαι αὐτοῦ κατελήφθησαν κρύφα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 77 ἄρθρου τοῦ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικοῦ νόμου, ἂν ὁ καταλαβὼν αὐτὰς ἔχῃ τὸ τοῦ ταπίου δικαίωμα, ἀνατίθενται αὐτῷ αἱ γαίαι, ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἀναλόγου ἀντάλλαγματος ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, ἥτοι ἐνᾷ ἀνεκαλύφθη ἡ γενομένη τούτων ἀπόκρυψις. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀποποιήθῃ, ἢ ἂν ὁ καταλαβὼν δὲν ᾖται ἐκ τῶν ἐχόντων τὸ τοῦ ταπίου δικαίωμα, αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος γαίαι παραχωροῦνται ἐπὶ δημοπρασίας εἰς τὸν πλειοδοτήσαντα. Ἄλλῳ, κατὰ τὸ ἥδη ἐπικρατοῦν σύστημα, ἀπὸ τῆς εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀποστολῆς τῶν ἐντύπων βιβλίων, μέχρι συμπληρώσεως ἐνός ἔτους, ἂν ἀνευ νομίμου κωλύματος, φουτέστι, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀποχρῶν καὶ παραδεκτὸς λόγος κωλύων, οἷος ὁ τῆς ἀνήλικιότητος, ὁ τῆς παραφροσύνης, ὁ τῆς παρηλικιότητος, ἢ ὁ τῆς εἰς ξένον τόπον ἀποδημίας, ὁ ἔχων τὸ τοῦ ταπίου δικαίωμα δὲν προσέλθῃ πρὸς τὸν διευθυντὴν τῶν βακουφίων διὰ νὰ ζητήσῃ τὸ ἀναγκαῖον ἐν-

δεικτικὸν πρὸς ἐκδοσιν τοῦ ληπτέου τίτλου διὰ τὰς γαίας, ἃς κρύφα κατεῖχεν, ἀλλὰ φανῆ βραδύτερον, τότε ἀφίεται κατὰ μέρος τὸ ἀνάλογον ἀντάλλαγμα, καὶ ἐκτιθέμεναι εἰς δημοπρασίαν αἱ γαίαι, προσφέρονται ἅπαξ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ κατὰ τὴν δημοπρασίαν ἐπιτευχθέντος ποσοῦ· καὶ ἐὰν μὲν θέλῃ, δίδονται αὐτῷ, ἐὰν δὲ δὲν θέλῃ, λαμβάνεται παρ' αὐτοῦ ἔγγραφον ὅτι παρητήθη τῆς κτήσεως αὐτῶν, καὶ παραχωροῦνται εἰς τὸν πλειοδοτήσαντα. Οἱ τῶν βακουφίων διευθυνταὶ ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσι τούτο καταλλήλως, ὥστε πᾶς τις νὰ λάβῃ ἀνυπερθέτως γινῶσιν.

*Ἄρθρ. 8. Οἱ ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν κατωκημένων τόπων μεμακρυσμένοι ἀγεώργητοι καὶ πετρώδεις τόποι εἰσὶ παραχωρητέοι δωρεάν, ὅπως καλλιεργούμενοι μεταποιῶνται εἰς ἀγρούς, ἐπὶ μόνῃ τῇ πληρωμῇ τριῶν γροσίων, ἀξίας χάρτου, καὶ ἐνός γροσίου, γραφικοῦ· ἀλλ' οἱ ἀροτριωθέντες, μεινάντες δὲ ἀκολούθως ἀγεώργητοι καὶ ἀνευ κυρίου, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν, καὶ παραχωροῦνται ἐπὶ δημοπρασίας εἰς τὸν πλειοδοτούντα. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀγεώργητοι πετρώδεις τόποι ὅπως ἀποχερσωθέντες μεταποιηθῶσιν εἰς ἀγρούς, ἀπαιτεῖται ἢ πρὸς τοῦτο ἐκδοσὶς τῆς ἀδείας τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου, κατὰ τὴν σαφῆ ἐννοίαν τοῦ 103 ἄρθρου τοῦ περὶ γαιῶν αὐτοκρατορικοῦ νόμου, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, οἱ μὴ λαβόντες παρὰ τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου ἀδειαν, ἀλλ' αὐθαίρετως καλλιεργήσαντες καὶ εἰς ἀγρὸν μεταβαλόντες τόπους, θέλουσι πληρώσει τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς αὐθαίρετου κατοχῆς καὶ καλλιεργείας αὐτῶν ἀνάλογον ἀντάλλαγμα, ὅπως παραχωρηθῶσιν αὐτοῖς αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος γαίαι· ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ διάταξις ἐφαρμόζεται εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐρρήθη, ἤθελεν ἔλθει ἐντός τοῦ ἔτους (μὴ ὑπάρχοντος νομίμου κωλύματος) ὁ κατέχων, καὶ, δούς τὸ ἀνωτέρω ὀρισμένον ἀντάλλαγμα, ζητήσῃ τὸν ἀντίκοντα τίτλον· ἄλλως, παραχωροῦνται αὐτῷ αἱ γαίαι ἐπὶ καταβολῇ τοῦ ἀναλόγου ἀνταλλάγματος ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ.

*Ἄρθρ. 9. Διὰ τοῦ ὅρου «ἀνάλογον ἀντάλλαγμα», ληφθῆσόμενον παρὰ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ταπίου διὰ τὰς ἀνατιθεμένας αὐτοῖς γαίας, δὲν ἐννοοῦμεν τὸ ἐπὶ δημοπρασίας προσφερόμενον, ἢ τὸ ἀνευ ἐκπλειστηριασεως ὑπὸ τινος διδόμενον ποσόν, ἀλλὰ τὴν ἀληθῆ ἐκείνων ἀξίαν, ὀριζομένην ἐπὶ τῇ ἐκτιμῇσι ἀμερολήπτων πραγματοποιημένων, κατὰ σύγκρισιν πρὸς ἄλλας ὁμοίας γαίας· ἐπομένως ἀντίκειται μὲν εἰς τὸν νόμον τὸ νὰ ἐκτιθενται εἰς δημοπρασίαν αἱ ὑπὸ τοῦ βακουφίου διαθέσιμοι γαίαι, αἱ παραχωρηταὶ πρὸς τοὺς δικαίωμα ταπίου ἔχοντας, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου, ἐπειδὴ τὸ ἀνάλογον αὐτῶν ἀντάλλαγμα εἶναι περιουσία, τῷ βακουφίῳ νομίμως ἀνήκουσα, οἱ ἐκτιμηταὶ πραγματοποιηόμενοι, ἂν, διαφθαρέντες χρήμασιν, ἢ ἄλλῳ λόγῳ ἐμπαθῶς φερόμενοι, ἐκτιμῶσιν ὑπὲρ ἢ ὑπὸ τὴν

ἀληθῆ ἀξίαν, παιδευθήσονται κατὰ τὴν διακείμενισιν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ποινικοῦ νόμου. Καὶ οἱ τῶν βακουφίων διεσθύνονται, καὶ αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἔσονται ἰδίᾳ ὑπεύθυναι ἐνεκὰ τούτου. Ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ἐφαρμόζεται ἀπαρἀλλάκτως, προκειμένου νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ ἀξία κτήματός τινος, πρὸς λήψιν τῶν τῆς ἐκποιήσεως ἢ μεταβιβάσεως τελῶν.

Ἄρθρ. 10. Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει δικαίωμα ταπίου ἐπὶ ἐστεγασμένων κτημάτων, ἐπὶ διπλῶ μισθώματι κατεχομένων, ἐκ τούτων τὰ εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ βακουφίου ὀλοκλήρως περιερχόμενα (ἐλεύσιν ἐκμισθούσθαι ἐκτιθέμενα εἰς δημοπρασίαν, ὡς ἄχρι τοῦδε ἐγένετο. Τῶν πανδοχείων, λουτρῶν, ἐργαστηρίων, ἀγροκηπίων, καὶ τῶν τοιούτων κτημάτων, μὴ περιεχομένων διὰ μιᾶς εἰς τὸ βακούριον, καθόσον μερὶς αὐτῶν, μεγάλη ἢ μικρὰ, καθίσταται ἐκποιήσιμος, θέλει ἐπίσης ἐκπλειστηριάζεσθαι· ἀλλ' αἱ οἰκίαι ἐξαίρουται τοῦ κανόνος τούτου, διότι, ἐκλιπνόντος τοῦ κατόχου μερίδος τινος ἐξ αὐτῶν, ἡ μερὶς αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐκποιηθῇ ἐπὶ δημοπρασίας, ἀλλ' ἐκμισθούται εἰς τοὺς λοιποὺς μεριδοῦχος, κατὰ προσηγουμένην ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας αὐτῆς διὰ πραγματογνωμόνων.

Ἄρθρ. 11. Πρὸς τοὺς ἀποδεδειγμένους κτησαμένους δικαίωμα νομῆς, κατὰ τὸ 78ον ἄρθρον τοῦ περὶ γαιῶν νόμου, ἧτοι πρὸς τοὺς ἐπὶ δέκα ἔτη κατέχοντας κτήματι, χωρὶς ἐν τῷ μεταξύ νὰ διαφιλονεκῆθῃ ὑπὸ τινος ἢ κατοχῆ, καὶ στηριζομένους εἰς νόμιμον κατοχῆς λόγον, οἷος ὁ τῆς μεταβιβάσεως ὁ τῆς ὑπ' ἄλλου ἐκποιήσεως, ἢ ὁ τῆς παραχωρήσεως ἐκ μέρους τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν τῶν γαιῶν παραχώρησιν, πρὸς τοὺς τοιούτους, ἂν δὲν ἔχουσιν ἀνά χειρας τίτλον, ὡς καὶ πρὸς τοὺς κατόχους βακουφικῶν γαιῶν, οἵτινες ἐλάβον μὲν χορζέτιον διὰ τὰ κλίματα, τὰς οἰκοδομὰς καὶ τὰ δένδρα, τὰ ἐν αὐταῖς κείμενα, καὶ εἰς τὴν κυριότητά των ὑπαγόμενα, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι τίτλον διὰ τὰς γαίας, δοθήσεται τοιοῦτος ἐπὶ καταβολῇ τοῦ διὰ τὴν ἐκποίησιν τέλους· ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τούτους ἐφαρμόζεται ἄτι εἶπομεν περὶ τῆς ἐνικασίας προθεσμίας, ἧτοι, ἂν ἀφῆσωσιν ἀνευ νόμιμου κωλύματος νὰ λήξῃ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα χωρὶς νὰ ζητήσωσι τὸν ἀνήκοντα τίτλον, ὑποβληθήσονται ἀκολούθως εἰς ἀπίστην διπλάσιου τέλους.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ἔχοντες μὲν ἀνά χειρας τίτλον παλαιὸν ἐγκυρον, τῇ τοῦ διαχειριστοῦ τοῦ βακουφίου σφραγίδι ἐσφραγισμένοι, ἀλλ' ἐπιθυμοῦντες ν' ἀνταλλάξωσιν αὐτὸν πρὸς νέον, θέλουσι λάβει τοιοῦτον διὰ τὰ ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν ἀστυκὰ τε καὶ ἀγροτικὰ κτήματα, πληρόντες μόνον τρία γρόσια ὡς ἀξίαν χάρτου, καὶ ἐν γρόσιον ὡς γραφικόν. Ἀλλὰ τὰ ἀφράγιστα, ἢ τὰ δι' ἀγνώστον σφραγίδος ἐσφραγισμένα ἐγγραφα, δὲν θεωροῦνται γνήσια καὶ ἰσχυρὰ, αἱ δὲ ἐπὶ τῇ βῆσει τοιούτων ἐγγράφων κατεχόμεναι γαίαι ἀφομοιοῦνται πρὸς τὰς ἀνευ ἐγγράφων κατεχομένας· ὥστε, ἂν μὲν τὸ ἐπὶ τούτων δικαίωμα νομῆς ὑπάρχῃ πραγματικὸν καὶ ἀποδε-

δειγμένον, κατὰ τὰ διατεταγμένα, ἐκδοθήσεται ὁ ἀνήκων τίτλος, καταβληθέντος τοῦ νομίμου τέλους, καὶ τῆς ἀξίας τοῦ χάρτου, καὶ τοῦ γραφικοῦ· ἂν ὅμως δὲν ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένος κεκτημένη νομῆ, χωρήσουσιν αἱ περὶ λάθρα κατεχομένων γαιῶν διατάξεις.

Ἄρθρ. 13. Οἱ ἀπολέσαντες τοὺς ἑαυτῶν τίτλους, καὶ δυνάμενοι ν' ἀποδείξωσι τὴν ἐκδοσιν αὐτῶν ἐκ τῶν ἀρχείων, ὀφείλουσιν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους νὰ λάβωσι νέους· ἂν δὲν λάβωσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους, θέλουσι πληρῶσαι τὸ νόμιμον τέλος, καὶ ἐφοδιασθῇ δι' ἄλλων. Τόσον δὲ παρὰ τῶν ἐμπροθέσμως ζητησάντων τὰ διὰ τὴν κατοχὴν αὐτῶν ἐγγραφα, ὅσον καὶ παρὰ τῶν ἐπιεμένων τυχόν ν' ἀνταλλάξωσιν ἄπερ ἔχουσιν ἐγκυρα μὲν, ἀλλὰ παλαιὰ ἐγγραφα, λαμβανομένων τριῶν γροσίων, ὡς ἀξίας χάρτου, καὶ ἐνὸς γροσίου, ὡς γραφικοῦ ἐξόδου, θέλουσι συμπληροῦσθαι, κατὰ τὴν ἐσχάτως εἰσαχθεῖσαν τάξιν, οἱ ἀναγκαῖοι ἐντυποὶ ἐνδεικτικοὶ πίνακες, καὶ πέμπεσθαι εἰς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων. Ἀλλ' ἡ τῶν παλαιῶν τίτλων πρὸς νέους ἀνταλλαγὴ ἐξαρτᾶται ἐκ μόνης τῆς θελήσεως τῶν κατεχόντων ἐκείνους.

Ἄρθρ. 14. Ὡς ἐπὶ ἐκποιήσεως ἀδιανεμήτου μερίδος κοινῆ κατεχομένων γαιῶν πρέπει νὰ σημειούται, ἐν τῇ θέσει τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐντύπων πινάκων, ἡ γενομένη πρότασις εἰς τὸν συγκάτοχον περὶ ἀποκτήσεως τῆς μερίδος ταύτης, λαμβανομένου καὶ ἐγγράφου, τῆς ἀποποιήσεως τυχόν ἐκείνου δηλωτικοῦ, οὕτω καὶ ἐν περιπτώσει διανομῆς γαιῶν ἑταιρικῶς κατεχομένων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 15 τοῦ αὐτοκρατορικοῦ περὶ γαιῶν νόμου διακελεύει, ὅτι εἶναι διανεμητέα μετὰ δικαιοσύνης καὶ εὐθύτητος, πρέπει νὰ δηλοῦται, ἐν τῇ αὐτῇ θέσει τῶν ῥηθέντων πινάκων, ὅτι διανεμηθῆσαν δικαίως, σύμφωνα τῷ νόμῳ. Κατὰ συνέπειαν δὲ ἐκδίδονται νέοι τίτλοι πρὸς τοὺς κατόχους.

Ἄρθρ. 15. Ἄν ἐκ τόπων, κατεχομένων ἐπὶ τῇ βῆσει ἐνὸς ἢ πλειόνων ἐγγράφων, μέρος χωρισθῇ καὶ ἐκποιηθῇ, ἐκδίδονται, ὡς ἐπὶ πάσης ἐκποιήσεως, ἐνδεικτικὰ πρὸς τὸν ἀγοραστὴν, λαμβάνουσι δὲ χῶραν καὶ ἀπασαὶ αἱ λοιπαὶ ἐνέργειαι. Καθόσον δ' ἐκ τῆς ἐκποπῆς ταύτης τοῦ μέρους ἐπισυμβαίνει μεταβολὴ εἰς τε τὰ ὄρια καὶ τὸ ποσὸν τῶν στρεμμάτων, τῶν ἐνδιαλαμβανομένων ἐν τοῖς παλαιαῖς ἐγγράφοις, καὶ ταῦτα τὰ ἐγγραφα θέλουσιν ἀλλαγῆ.

Ἄρθρ. 16. Οἱ συνεπεῖα τῆς ἤδη εἰσαχθείσης τάξεως λαβόντες ἐντύπους πίνακας, ἐκ τῶν τριπλατύπων βιβλίων ἐκκοπέοντας, ἂν προτίθενται νὰ ἐκποιήσωσι τοὺς κτηθέντας τόπους, πρὶν ἢ οἱ περὶ τούτων τίτλοι ἀφικθῶσι πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων, πρῶτον λαμβάνεται τὸ νόμιμον τέλος ἐκποιήσεως, ἀκολούθως δὲ δίδεται πρὸς τὸν νέον ἀγοραστὴν νέον ἐνδεικτικόν, τὸ δὲ εἰς χειρας τοῦ ἐκποιούντος ὑπάρχον, ἐπισυναπτόμενον εἰς τὸν δεῦτερον πίνακα τοῦ πρὸς τὸν ἐκ-

ρημένον αγοραστήν δοθέντος νέου ένδεικτικού, πέμπεται εἰς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων. Εἰς δὲ τὴν θέσιν, τὴν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «λόγος τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐγγράφου», τῶν νέων ἐντύπων πινάκων σημειοῦται ὅτι, μὴ ἐλθόντος εἰσέτι τοῦ περιμενομένου τίτλου ἐκ μέρους τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων, τὸ περὶ τούτου παλαιὸν ένδεικτικὸν ἐπέμφθη ἐπισυνημμένως. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν, πρὶν φθάσῃ εἰς τὸ ταμεῖον ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος νέος πίναξ, ἐπέμφθη ἤδη ὁ τίτλος συνταχθέντος κατὰ τὸν πρό αὐτοῦ σταλέντα παλαιὸν ένδεικτικὸν πίνακα, ὁ τίτλος οὗτος φυλάττεται ἐπιτοπίως, καὶ ἀκολουθῶς, ἀφ' οὗ ἐλθῇ ὁ κατὰ τὸν νέον πίνακα συνταχθισμένος, οὗτος μὲν δίδεται πρὸς τὸν αγοραστήν, ὁ δὲ ὡς ἀνωτέρω πεφυλαγμένος, ὁ πρότερον ἐκδοθεὶς, ἐπιστρέφεται εἰς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων, ἐπισυναπτόμενος εἰς τὸ παρὰ τοῦ αγοραστοῦ ληπτόν ένδεικτικόν. Αἱ αὐτὰ διατυπώσεις ἐφαρμοσθήσονται καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ κάτοχος τοῦ ένδεικτικοῦ ἀποθάνῃ, πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς χεῖρας τοῦ ὀνήκων τίτλος.

Ἐκτελεῦσιον ἄρθρον.

Ἐν γεννητῇ ἀμφιβολίᾳ τις περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νέων τούτων διατάξεων, ζητηθήσονται αἱ ἀναγκαῖαι ὁδηγίαι παρὰ τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων.

(Γ. Σ.)

φερούσης τὴν ὑπογραφήν

ΦΕΡΙΑ, Ἐπουργός ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ.

Ὅπως νύμφηται τις ἀφιερωμένα κτήματα, ἀστυκά τε καὶ ἀγροτικά, ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν θρησκευτικὸν καὶ κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον ἡ ἄδεια τοῦ διαχειριστοῦ τοῦ ἀρμοδίου βακουφίου ἐπομένως ἂν τις, λόγῳ ἐκποιήσεως, ἢ λόγῳ κληρονομικῶ, ἢ ἄλλῳ οἰφθήτινι, κατέχων ἐκ βακουφίων ἐξηρητημένα κτήματα, δὲν φέρῃ τὸ ἐπίσημον τῆς κατοχῆς ἐγγράφον, ἢ ἂν τις ἔχῃ μὲν ἐν χερσὶ χροζέτιον ἐμφαῖνον τὴν κτήσιν οἰκοδομημάτων, κλιμάτων καὶ δένδρων, κειμένων εἰς τόπους ἐκμεμισθωμένους, δὲν ἔχῃ δὲ τίτλον διὰ τοὺς ἀφιερωμένους τούτους τόπους, ὀφείλει νὰ λάβῃ τὸν ἀπαιτούμενον τίτλον καὶ οἱ φέροντες δὲ ἄλλα ἐγγράφα, καὶ τὴν κατοχὴν αὐτῶν οὐχὶ ἐπὶ τίτλων, ὑπὸ τοῦ διαχειριστοῦ ἐκδοδομένων, στηρίζοντες, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφοδιασθῶσι μὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενους τίτλους.

Πρὸς διευκόλυνσιν ἅμα καὶ ἐξασφάλισιν τῶν διαφόρων ἐνεργειῶν, τὰ μέχρι τῆς ἀποστολῆς τῶν τίτλων ἐκ μέρους τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων ἰσχύοντα ἐκδοτέα ένδεικτικά, ἐκκοπτόμενα ἐκ τῶν ἐντύπων βιβλίων, τῶν ἐσχάτως πρὸς πάντας τοὺς τῶν βακουφίων διευθυντὰς πεμφθέντων, καὶ κατὰ τὴν διαγεγραμμένην τάξιν συμπληρούμενα, δοθήσονται πρὸς οὓς ἀνήκουσιν ἀκολουθῶς δὲ, ἅμα ἀφικόμενοι, οἱ σχετικοὶ τίτλοι ἐγχειρισθήσονται πρὸς τοὺς φέροντας τὰ ένδεικτικά, ταῦτα δὲ λαμβανόμενα πεμφθήσονται εἰς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων.

Οἱ ὡς ἀνωτέρω βακουφικούς τίτλους πρῶτον ἦδη ληψόμενοι, ἀναλόγως τοῦ εἶδους καὶ τῆς ἀξίας οὐπερ κατέχουσι τόπου, θέλουσι πληρώσει τὸ τεταγμένον τέλος, πρὸς δὲ, τρία γρόσια ἀξίαν χάρτου, καὶ ἔν γρόσιον, γραφικόν· οἱ δὲ φέροντες ἐγκυρα ἐγγράφα, ἥτοι τίτλους, ὧν ἡ σφραγὶς εἶναι ἀνεγνωρισμένη, καὶ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀνταλλάξωσιν αὐτὰ πρὸς νέα, θέλουσι καταβάλλει μόνον τρία γρόσια ἀξίαν χάρτου, καὶ ἔν γρόσιον, γραφικόν, καὶ λάβει νέους βακουφικούς τίτλους· ἐπίσης καὶ οἱ κάτοχοι τίτλων, φερόντων ἄνωθεν ἐκτετυπωμένον Τουργᾶν, καὶ ἐκδοδομένων ἐκ τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων, ὅσοι θέλουσι νὰ λάβωσιν ἄλλους, διότι οἱ πρῶτοι κατήντησαν χρήσεως ἀνεπίδεκτοι, πρέπει νὰ καταβάλωσι τρία γρόσια ὡς ἀξίαν χάρτου, καὶ ἔν γρόσιον, ὡς γραφικόν, διὰ νὰ λάβωσι νέους τίτλους.

Πρὸς τὸν καταγγειλαντα τὴν κατοχὴν γαιῶν βακουφικῶν, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀρμοδίου βακουφίου κατεχομένων, δοθήσονται μὴνυτρα πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τῶν γαιῶν πρὸς δὲ τὸν εἰδοποιήσαντα περὶ ἀστυκῶν κτημάτων, ὧν ἐξέλιπον οἱ κάτοχοι, ἀνήκει δὲ ἡ κατοχὴ εἰς τὸ βακούφιον, δοθήσεται ἀμοιβὴ γρόσια πέντε τοῖς χιλίοις.

Τὰ λαμβανόμενα τέλη, ὡς καὶ τὰ τρία γρόσια, λόγῳ ἀξίας χάρτου, καὶ τὸ ἕν γρόσιον, λόγῳ γραφικοῦ, σημειοῦνται εἰς τὰ ἐκδιδόμενα πρὸς τοὺς κατόχους ἐνδεικτικὰ, οὐδὲν δὲ λαμβάνεται ἕτερον μέχρι λεπτοῦ. Ἄν δὲ τις τολμήσῃ τυχὸν νὰ λάβῃ τι πλεόν τῶν διατεταγμένων τούτων, ὑποβληθήσεται εἰς αὐστηρὰν τιμωρίαν.

Ὅσα ἐξεδόθησαν ἄχρι τοῦδε κατὰ τὰς ἐπαρχίας, ληρθέντων τῶν τελῶν καὶ τοῦ ἀνταλλάγματος, προσωρινὰ ἐνδεικτικὰ, ἐσφραγισμένα τῇ σφραγίδι τοῦ βακουφίου, ὅπως ἰσχύσῃσι μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων ἀποστολῆς τῶν τίτλων, τῶν ἐκδοτέων πρὸς τοὺς κατόχους ἀστυκῶν καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων αὐτόθι, δὲν εἶναι ἐπάναγκες ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν ἐσχάτως σταλέντων ἐντύπων ἐνδεικτικῶν, ἀλλὰ μένοντα εἰς χεῖρας τῶν κατεχόντων αὐτὰ, θεωρηθήσονται, ὡς ἄχρι τοῦδε, ἔγκυρα, ἕως οὗ ἀφίχθῶσιν οἱ ὑπὸ τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων πεμπτέοι τίτλοι.

Περιελθόντος κτήματός τινος, εἴτε ἀστυκοῦ εἴτε ἀγροτικοῦ, ἐκ πατρὸς, ἢ καὶ ἐτέροθεν εἰς τέκνον ἢ ἄλλον τινὰ κληρονόμον, ἂν οὗτος δὲν ἐγκαταστῇ εἰς τὴν κατοχὴν διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, ἅμα τῇ περιελύσει τοῦ κτήματος, ἀλλ' ἐπικαλεσθῇ τὴν νόμιμον ἐκείνης ἐνέργειαν βραδύτερον, ἢ ὅταν πρόκειται νὰ ἐκποιήσῃ τοῦτο, ὑποβάλλεται λόγῳ προστίμου εἰς πληρωμὴν διπλασίου τέλους.

Ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας δηλοποιήσεως, ὡς ἀνεπτυγμένως εἶρηται ἐν ταῖς πρὸς τοὺς διευθυντὰς τῶν βακουφίων ὁδηγίαις, ἂν, μὴ ὑπάρχοντός τινος ἐκ τῶν νομίμως παραδεκτῶν κωλυμάτων, οἱ μὲν ἐσπερημένοι ἀπολύτως τίτλων δὲν ζητήσῃσι τοιαούτους, οἱ δὲ κατέχοντες δύναμι ἐγγράφων μὴ ἐκδεδωμένων ὑπὸ τῶν διαχειριστῶν δὲν ἀνταλλάξῃσι τὰ ἐγγράφα ταῦτα πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα, ἐντὸς τῆς ἐνιαυτοῦ προθεσμίας, ὅσοι μὲν ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ πληρώσῃσι τέλη, θέλουσι πληρῶσαι διπλάσια, τῶν δὲ κατεχόντων γαίας, δι' ἃς εἶναι ἀπαιτητὸν ἀνάλογον ἀντάλλαγμα, αἱ γαῖαι πωληθήσονται ἐπὶ δημοπρασίας. Ἐὰν ὅ ἐγένετο καὶ ἐδημοσιεύθῃ ἡ παρούσα δῆλωσις, ὅπως πᾶς τις, λαβῶν γνώσιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, συμμορφωθῇ ἐγκρίτως πρὸς αὐτάς.

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς διοικήσεως τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις βακουφικῶν πραγμάτων.

Καθ' ἣν ἐποχὴν, ὑπὸ τὴν προοδευτικὴν Κυβέρνησιν τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος, βελτιοῦνται ἡμέτεροι ἅπαντες τῆς ὑπηρεσίας οἱ κλάδοι, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς θεσμοθεσιῶν καταλλήλων, ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ὑπάρχουσα ἀνάγκη τῆς ἐπὶ τὸ βέλτιον διαρρυθμίσεως τῆς διοικήσεως τῶν βακουφικῶν πραγμάτων, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ὑπὲρ τῶν ἱερῶν ἀναθημάτων προσδοκωμένης ἐντεῦθεν ὠφελείας. Τῶν δὲ βακουφίων διαρρομένων κυρίως, ὡς ἐκ τῆς περὶ αὐτῶν ἐνεργείας, εἰς δύο, τούτεστι πρῶτον εἰς βακούφια τῶν δύο ἱερῶν πόλεων, καὶ τὰ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας καὶ ταῖς τρισὶ πόλεσι κείμενα, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἐξηρημένα ἀγαθοεργὰ καθιδρύματα, καὶ ἀστυκὰ καὶ ἀγροτικὰ κτήματα, δεύτερον, εἰς τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δόξαμια, σχολεῖα, γυμνάσια, πτωχοτροφεῖα, γεφύρας καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ τὰ τούτοις ὀρισμένα λόγῳ πορισμοῦ καταστήματα (τοῦ δευτέρου τούτου εἶδους ὑποδιαιρουμένου εἰς τέσσαρα), ἐκρίθη δέον νὰ γενῇ ἐναρξὶς τῆς μεταρρυθμίσεως ἀπὸ τοῦ εἶδους τούτου, ἡ δὲ περὶ τῶν ληπτέων μέτρων διάσκεψις καὶ συζητήσις ἐν τῷ τῶν οικονομικῶν τμήματι τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἀπέληξεν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ παραδοχὴν τῶν ἐφεξῆς ἐκτεθησομένων.

Ἡ καλουμένη γενικὴ διεύθυνσις τῶν βακουφικῶν πραγμάτων, ἥτοι αἱ πλείοσαι περὶ αὐτῶν ἐνέργειαι, ἐπὶ ἀναφοραῖς καὶ ἐκθέσεσιν εἰς τὰ τέσσαρα εἶδη βακουφίων τῆς δευτέρας κλάσεως ἀναγομέναις, ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον τοῦ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργείου. Ἐν ᾧ δὲ οἱ τῶν βακουφίων διευθυνταὶ ὤφειλον νὰ διατηρῶσιν ἐν καλῇ καταστάσει τὰ κοινωφελῆ καθιδρύματα, ὑπὲρ ὧν εἰσὶ τεταγμένοι τῶν βακουφίων αἱ πρόσοδοι, καὶ, ἐξετάζοντες τοὺς λογαριασμοὺς τῶν εἰσπράξεων καὶ τῶν δαπανῶν τῶν ὑπὸ διαχειριστὰς διατελούντων βακουφίων, νὰ προλαμβάνωσι καὶ τούτων τὴν καταστροφὴν, ἡ μὲν ἐξέλεξις γίνεται κυρίως ὑπὸ τῶν ἱερῶν δικαστηρίων, οἱ δὲ τῶν βακουφίων διευθυνταὶ, καθὼ λαμβάνοντες ἀντιμισθίαν ἐκ τῶν βακουφικῶν προσόδων, τῶν οὐδαμῶς δαπανημένων, ἀλλὰ κρατουμένων παρὰ τοῖς διαχειρισταῖς, ἢ παραδιδόμενων εἰς τὸ δαψιλὲς ταμεῖον, ἐφρόντισαν μόνον περὶ τοῦ πορισμοῦ καὶ τῆς εἰσπράξεως τοῦ αὐτοῖς ἀνήκοντος πέμπτου τῶν ἐσόδων· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀπολαμβάνοντες τέλη καὶ ὠφελήματα ἱκανὰ ἐκ τῶν προτάσεων αὐτῶν περὶ

διορισμοῦ εἰς θέσεις προεστώτων, ἱεροκλήρων καὶ λοιπὰς τοιαύτας, φυσικῶ τῷ λόγῳ οὐδόλως ἐπεμελήθησαν περὶ εὐπρεποῦς διατηρήσεως τῶν ἱερῶν ἀναθημάτων, καὶ κατὰ συνέπειαν, εἰς τοὺς πλείστους τόπους, ἴσως δὲ καθ' ἀπάσας τὰς ἐπαρχίας τὰ ὑπαρχοντα ψυχοφελῆ καθιδρύματα, καὶ τὰ τούτοις προσηρτημένα ἐστεγασμένα κτήματα περιήλθον εἰς ἀξιολύπητον κατάστασιν. Προσέτι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν τρίτην τῶν βακουφίων κλάσιν, τὰς ἀφιερωμένας γαίας, ἐν ᾗ οἱ περὶ αὐτῶν τίτλοι, καθὼ πρὸς τὰς δημοσίουσιν γαίαις ἀφομοιούμενοι, δεόν νὰ ἐκδίδωνται ὑπὸ τῶν καθ' ἑκάστην γενικὴν διοίκησιν διωρισμένων ὑπάλληλων ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ βιβλίου (δημοσίου κτηματολογίου), ὡς ἐκδίδονται τὰ τῶν δημοσίων γαιῶν ταπία, ἡ κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου τούτου ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ τῶν βακουφίων ταμείου εἰς τοὺς βακουφικούς ὑπάλληλους. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τῶν καθήκοντων αὐτῶν ἀπέβη δυσχερὴς καὶ δυσέφικτος ἡ ἐξακριβώσις τῶν ἐκποιήσεων, μεταβιβάσεων, καὶ τῆς εἰς τὸ βακούφιον περιελεύσεως τῶν ἐν λόγῳ γαιῶν, ὡς καὶ ἡ διηνεκὴς ἐκπλήρωσις τῶν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων, δὲν διεπράχθη ἢ προσδοκωμένη ἐκδοσις τίτλων διὰ τὰς ἀφιερωμένας γαίας, αἵτινες ἔμειναν εἰς ἣν ἦσαν καὶ πρότερον κατάστασις.

Τούτων οὕτως ἐχόντων ἀποδεδειγμένως, καὶ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας βακουφικῶν ὑποθέσεων οὐδὲν ἴσως εἶδος ἀναγομένων τὸ πλείστον εἰς τὸ θαψιλὲς κεντρικὸν ταμεῖον, ἐπεταί ὅτι καὶ αἱ περὶ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν ἐπιζητούμεναι βελτιώσεις καὶ διαρρυθμίσεις εἶναι διατυπωταὶ καὶ διαγραφταὶ ὑπὸ τοῦ ταμείου τούτου· ἂν δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἄφωτους τῆς ἀφιερώσεως τῶν βακουφίων, ἢ τὰς ἀναγκαίας περὶ τούτων σημειώσεις, ἰδίως δὲ ὡς πρὸς τ' ἀφορῶντα διορισμοὺς εἰς θέσεις προεστώτων, ἱεροκλήρων καὶ ἡγουμένων καθίσταται ἀναγκαία ἡ εἰς τὸ ταμεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων προσφυγὴ, τ' ἀντικείμενα ταῦτα δὲν παρέχουσιν ἀφορμὴν μεταρρυθμίσεων ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν, ἐνῶ ἤδη πρόκειται κυρίως νὰ ληφθῇ μέτρα ἀσφαλῆ, εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων κατὰ τὸν ἄλλο, καὶ συντελεστικὸν εἰς τὴν εὐπρεπῆ διατήρησιν τῶν ἀγαθοεργῶν καθιδρυμάτων διὰ βελτιοῦσιν διοικήσεως τῶν βακουφικῶν.

Ἐπομένως τὸ ῥηθὲν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τμήμα ἐσκέφατο καὶ ἐνέκριεν ὅπως, χάριν διευθετήσεως καὶ βελτιώσεως τῶν πραγμάτων τούτων, συστήθῃ ἰδίᾳ διεύθυνσις, ἐδρεύουσα ἐντὸς τοῦ καταστήματος τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, ἐξαρτωμένη δὲ ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, συνταχθῶσι δὲ οἱ ἀναγκαῖοι κανονισμοί, καὶ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν καθ' ὑψηλὴν ἐπιταγήν· προσέτι, ἐπειδὴ συνεπιεῖ τῆς ὡς ἀνωτέρω διακρίσεως τῶν ὑποθέσεων τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας βακουφίων, δὲν θέλει ὑφίστασθαι ἀνάγκη ὑπάλληλων τοσούτων, ὅσοι ὑπῆρχον ἄχρι τοῦδε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, νὰ προσληφθῶσιν οἱ ἐκ τούτων κατὰλληλοι εἰς τὴν ἤδη ἰδρυθῆ-

σομένην διεύθυνσιν. Τοῦ δὲ ὑπουργικοῦ συμβουλίου παραδεξαμένου καὶ ἐπιδοκιμάσαντος τὰς σκέψεις ταύτας, ἐξεδόθη, τῇ 11 Δεκεμβρίου-ἄχρη τοῦ 1285 ἔτους, ὑψηλὸν αὐτοκρ. διάταγμα, ἐπιτάσσον τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ῥηθέντων μέτρων.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ. (Ἐκτελεσθῆτω.)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ κληρονομικοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῶν δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν (Ἐμριγιέ καὶ Μεβκουφέ).

(19 Μουχαρέμ 1284.)

Ὅπως, διευκολυνομένων τῶν ἐπὶ τῆς ἐγγείου κτήσεως συναλλαγῶν, ἀναπτυχθῇ ἡ γεωργία καὶ τὸ ἐμπόριον, κατὰ συνέπειαν δὲ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐημερία τῆς χώρας, ἐπεκυρώθησαν εὐμενῶς ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου αἱ ἐπόμεναι διατάξεις, ἀφορῶσαι τὰς ἀρχὰς τῆς εἰς τοὺς κληρονόμους περιελεύσεως τῶν τε βασιλικῶν καὶ τῶν ἀφιερωμένων γαιῶν, αἵτινες ἐπεκράτησε νὰ κατέχωνται δυνάμει ταπίου.

Ἄρθρ. 1. Ὅσα ὁ περὶ γαιῶν νόμος ὀρίζει περὶ τῆς ἐξίσου εἰς τὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν τέκνα μεταβιβάσεως τῶν διὰ ταπίου κατεχομένων γαιῶν, δημοσίων τε καὶ βακουφικῶν, τηρηθῶσονται καὶ τοῦ λοιποῦ, ὡς ἄχρι τοῦδε. Ἄν ὅμως ὁ κάτοχος τοιούτων γαιῶν δὲν καταλίπη τέκνα, αὐταὶ περιελεύονται.

β'. Εἰς τοὺς ἐγγόνους, δηλαδὴ εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας τῶν τέκνων αὐτοῦ.

γ'. Εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα.

δ'. Εἰς τοὺς ἀμφιθαλεῖς καὶ τοὺς ὁμοπατέριους ἀδελφούς.

ε'. Εἰς τὰς ἀμφιθαλεῖς καὶ τὰς ὁμοπατέριους ἀδελφάς.

ς'. Εἰς τοὺς ὁμοπατέριους ἀδελφούς.

ζ'. Εἰς τὰς ὁμομητέριους ἀδελφάς ἐξίσου, καὶ ἀνευ ἀνταλλάγματος.

Ἐν ἐλλείψει δὲ κληρονόμων ἐξ ὧν τούτων τῶν βαθμῶν, μεταβιβασθῶσονται αἱ γαῖαι εἰς τὸν ἐπιζῶντα ἐκ τῶν συζύγων.

*Αρθρ. 2. Ὁ κληρονόμος, ὁ ἀνήκων εἰς τινὰ τῶν προεκτεθέντων βαθμῶν, ἀποκλείει τῆς κληρονομίας πάντας τοὺς τῶν ἐπομένων βαθμῶν· οἱ ἐγγονοὶ, φέρει πάλιν, δὲν δύνανται νὰ κληρονομήσωσι γαίας, ὑπαρχόντων τέκνων, οἱ δὲ γονεῖς ἀποκλείονται ἐπίσης τῆς κληρονομίας ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων ἐγγόνων· ἐν τούτοις τὰ τέκνα τῶν προαποθιωσάντων υἱῶν καὶ θυγατέρων ὑπεισέρχονται εἰς τὴν θέσιν τῶν γονέων των, καὶ κληρονομοῦσιν ἀντ' ἐκείνων τὸν πάππον καὶ τὴν μάμην. Ὁ δ' ἐπιζῶν ἢ ἡ ἐπιζῶσα σύζυγος δικαιούνται νὰ κληρονομήσωσι μερίδα ἴσην τῇ τετάρτῃ τῶν γαιῶν, τῶν μεταβιβαζομένων εἰς τοὺς κληρονόμους, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 3—7 βαθμοῦ, ἧτοι ὑπαρχόντων τέκνων ἢ ἐγγόνων, οὐδὲν λαμβάνει μέρος ἐκ τῆς κληρονομίας ὁ ἐπιζῶν σύζυγος.

*Αρθρ. 3. Τὰ περὶ ὑποθηκείσεως πρὸς ἐξασφάλισιν χρέη (γυράγι-πιλ θερά), ὡς καὶ ὅροι, ὑφ' οἷς αἱ μὴ ὑποθηκευμένα γαίαι δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἀπότισιν τῶν ὑπαρχόντων χρεῶν, εἴτε ζῶντος εἴτε ἀποθανόντος τοῦ ὀφειλέτου, ἐκτεθῆσονται ἐν ἰδίῳ Κανονισμοῖς.

*Αρθρ. 4. Αἱ διατάξεις, αἱ ἐφαρμοστέαι ἐπὶ τῶν δημοσίων καὶ ἀφιερωμένων γαιῶν (Ἐμιριγέ καὶ Μεθκουφῆ), ἐφαρμοσθήσονται καθ' ὅλοκληρίαν καὶ ἐπὶ τῶν γαιῶν καὶ τῶν σιφιτλικίων, τῶν κατεχομένων δυνάμει Σουλτανικῶν ἐγγράφων ἰδιοκτησίας (μουλκναμέ χουμαγιοῦν), εἰσπραττομένου ὅμως καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τοῦ ἐτησίως πληρωνομένου δασμοῦ αὐτῶν, κατὰ τὸν περὶ τούτου εἰδικὸν νόμον, ὡς καὶ ἄχρι τούδε.

*Αρθρ. 5. Ἐπίσης διατηροῦνται ἐν πλήρει ἰσχύϊ αἱ ἐν τῷ περὶ Γαιῶν Νόμῳ διατάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὴν κτήσιν τῶν ἐπὶ δημοσίων ἢ ἀφιερωμένων γαιῶν ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν, ὡς καὶ τῶν δένδρων.

*Αρθρ. 6. Ὁ παρὼν νόμος τίθεται ἐν ἐνεργείᾳ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ· θέλει δὲ δημοσιευθῆ κατόπιν νέα ἐκδόσις τοῦ περὶ Γαιῶν Νόμου καὶ τοῦ περὶ Ταπίων Κανονισμοῦ, συμφώνως ταῖς ἀνωτέρω θεσπισθεῖσαις νέαις Αὐτοκρατορικαῖς διατάξεσιν.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ.

(Ἐκτελεσθήτω)

ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ προηγουμένου νόμου.

(17 Μουχαρρέμ 1284)

Μέχρι τούδε τὸ δικαίωμα τῆς κληρονομίας γαιῶν Ἐμιριγέ καὶ Μεθκουφῆ, ὑπερ ἐξαρτάται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου Μπέιτ-ουλ-μάλ (1), περιορίζετο ἐπὶ τῶν τέκνων, τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς τοῦ ἰδιοκτῆτου· πρὸς ἐνίσχυσιν ὅμως τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας τῶν κτημάτων τούτων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν, ὁ ἐπὶ τῶν ρηθέντων κτημάτων κύκλος τῆς κληρονομίας ἐπεξετάθη, δυνάμει τοῦ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομ. ἐκδοθέντος δι' Αὐτοκρ. διατάγματος Νόμου.

Ἐνεκα ὅμως τῆς προξενουμένης ζημίας εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποκληρώσεως (μαχλουλ) (1), ἐπίσης ἔνεκα τῶν ὀφελειῶν, ἃς θέλουσι καρποῦσθαι διὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν κτημάτων τούτων οἱ κάτοχοι αὐτῶν, πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ παραχωρουμένου τούτου νέου δικαιώματος εἰς τοὺς γαιοκτῆμονας, ἀπεφασίσθη ἵνα ἡ Κυβέρνησις εἰσπράξῃ ἐκ τῆς ἐτησίας προσόδου τῆς γῆς ἐν ἡμισυ δέκατον, ἧτοι 15 τοῖς 100. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ διὰ μιᾶς καὶ διὰ χρημάτων ἀπότισις τοῦ δασμοῦ τούτου δύναται ν' ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς γαιοκτῆμονας, γενήσεται διανομὴ αὐτοῦ εἰς πέντε ἔτη καὶ πληρωθήσεται οὗτος ἐκ τῶν ἐνιαυσίων προϊόντων εἰς πρᾶγμα ἢ εἰς μετρητὰ, κατ' ἐκλογὴν τοῦ γαιοκτῆμονος. Ἡ εἰς πέντε ἔτη διανομὴ τοῦ δασμοῦ τούτου γενήσεται ὡς ἑξῆς.

(1) Τὸ παρ' ὀθωμανοῖς Μπέιτ-ουλ-μάλ, ὅπερ κυριολεκτικῶς μεταφραζόμενον δηλοῖ οἶκον οὐσίας, ἀντιστοιχεῖ τῷ παρὰ Ῥωμαίους Fiscus, τούτεστι δημόσιος πλοῦτος ἢ ταμεῖον. Ὀνομάζεται δὲ οὕτως τὸ ἐν τῷ Αὐτοκρ. ἐδικοφίῳ τμήμα, τὸ ἐφορεῖον τὴν καταγραφὴν τῶν κληρονομιῶν καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς κληρονομίας τῶν ὀρφανῶν καὶ ἀνηλίκων.

(2) Ἴδε τὸν περὶ Γαιῶν Νόμον ἐν σελ. 431.

Τὸ πρῶτον ἔτος (1283) πληρωθήσεται τὸ ἕμισυ τῶν δεκάτων, ἅτινα εἰσπραττόντο μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν γαιῶν Ἐμιγιῆ καὶ Μεβκουρῆ, ἧτοι ὁ γαιοκτῆμων, ὅστις πληρόνει ἤδη ὡς δέκατον ἐν κοιλῶν, θέλει πληρώσει τότε ἐκτὸς τοῦ κοιλοῦ τούτου καὶ ἕτερον ἕμισυ.

Τὸ δεύτερον ἔτος πληρωθήσεται τὸ τέταρτον τῶν δεκάτων, ἧτοι ὁ γαιοκτῆμων, ὅστις πληρόνει ἤδη ὡς δέκατον ἐν κοιλῶν, θέλει πληρώσει τότε ἐκτὸς τοῦ κοιλοῦ τούτου καὶ ἐν τέταρτον περιπλέον.

Τὸ τρίτον, τέταρτον καὶ πέμπτον ἔτος ἡ εἰσπραξις θέλει συνίστασθαι, ὡς καὶ ἡ τοῦ δευτέρου, ἐξ ἐνὸς τετάρτου. Μετὰ τὴν παρέλευσιν δὲ καὶ τοῦ πέμπτου ἔτους, ὁ γαιοκτῆμων δὲν θέλει πληρόνει πλέον εἰμὴ τὰ συνήθη δέκατα.

Τὸ ὡς ἄνω εἰσπραχθῆσόμενον ἐν ἕμισυ δέκατον πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ δικαιοῦματος, ὅπερ εὐρύνει τὸν κύκλον τῆς κληρονομίας, θέλει ἀπαιτηθῆ μόνον παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν γαιῶν Ἐμιγιῆ καὶ Μεβκουρῆ. Οἰονδήποτε καὶ ἂν ἦ τὸ προϊόν τῆς καλλιεργουμένης γῆς, ἡ εἰσπραξις τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως δεκάτου, καὶ ἐν περιπτώσει ἐνοικιάσεως τοῦ κτήματος, θέλει εἶσθαι εἰς βάρος τοῦ ἰδιοκτητοῦ. Ὁ δασμὸς οὗτος περιορίζεται εἰς τὰς γαίας Ἐμιγιῆ καὶ Μεβκουρῆ, τὰς κατεγομῆνας διὰ ταπίου, δὲν θέλει δὲ ζητηθῆ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῶν ἐλαιῶν, συκαμινεῶνων, ἀμπέλων καὶ λοιπῶν καρποφόρων δένδρων.

Δασμὸς ἐκ 15 τοῖς $\frac{0}{10}$, διανεμόμενος εἰς 5 ἔτη, εἰσπραχθήσεται καὶ ἐκ τῶν προσόδων ἢ ἀπολαυῶν τῶν ἀκαλλιεργήτων γαιῶν, ὡς χειμαδιῶν, καὶ θερέτρων (θερινῶν βροσκῶν), τῶν κατεγομῆνων διὰ ταπίου, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὄροις καὶ ἀναλογίαις, ἐφ' αἷς καὶ ἐκ τῶν καλλιεργουμένων γαιῶν.

Τὸ αὐτὸ μέτρον ληφθήσεται καὶ ἐπὶ τῶν γαιῶν τῶν κατεγομῆνων διὰ μουλικαριῆ ὡς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν γαιῶν Ἐμιγιῆ, μεταγενέστερα δὲ διατάξεις θέλουσι δημοσιευθῆ περὶ τοῦ ἐτησίου δασμοῦ ἐπὶ τῶν γαιῶν, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν βασιλικῶν γαιῶν (Ἐμιλάκι Χονμαρζού).

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ

(Ἐκτελεσθήτω).

ΝΟΜΟΣ

Περὶ μεταβιβάσεως ἀκινήτων βακουρικῶν κτημάτων
μουσσακαφατ καὶ μουστερηλλάτ
(ἧτοι ἀστυκῶν καὶ ἀγροτικῶν).

(17 Μουχαρρέμ 1284).

Αἱ ἐπόμεναι διατάξεις ἐκυρόθησαν κατὰ δαψιλῆ ἐπίνευσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου πρὸς διαρρύθμισιν τοῦ κληρονομικοῦ δικαιοῦματος ἐπὶ μεταβιβάσεως τῆς κατοχῆς τῶν ἀκινήτων βακουρικῶν κτημάτων, τῶν ἐπιλεγομένων μουσσακαφατ καὶ μουστερηλλάτ (1), κατεγομῆνων δὲ ἐπὶ διπλῷ μισθώματι (μιλι-ιδζαρετέτ) (2), καὶ ὑπαγομῆνων εἰς τὴν ἐπιτήρη-

(1) Μουσσακαφατ=ἀστυκὰ κτίρια, λέγονται ἐκεῖνα, ἅπερ εἰσὶν ἀφιερωμένα εἰς ἀνάθημά τι καὶ ἔχουσι κυρίως τὸ σχῆμα ἐντελοῦς οἰκοδομῆς, δηλαδὴ κεκαλυμμένης δι' ὀρόφου, ὡς αἱ οἰκίαι, λουτρῶνες, ἐργαστήρια, πανδοχεῖα, σχολαὶ καὶ τὰ παραπλήσια. Μουστερηλλάτ δὲ=ἀγροτικὰ κτήματα, λέγονται αἱ κτήσεις, αἱ μὴ ἔχουσαι σχῆμα οἰκοδομῆς, παράγουσαι δὲ καρποὺς, οἷον ἀμπέλοι, ἀγροὶ, κῆποι, καὶ πάντα τὰ στερούμενα ὀρόφου.

(2) Ἰδζαρετ καλεῖται τὸ μίσθωμα, ὅπερ πληρόνουσιν εἰς τὸ διμῶσιον ταμεῖον αἱ ἀφιερωμένα εἰς ἀνάθημά τι γαῖαι (ἀρατζε-δζιπαγέτ). Ἰδζαρετέτ δὲ τὸ διπλοῦν μίσθωμα, ὅπερ πληρόνουσιν οἱ κάτοχοι. Τῶν ἐνοικίων τούτων τὸ μὲν Ἰδζαρετ-μοιαδζε.λε καλούμενον=ἐνοίκιον προκαταβυλλόμενον, καταβάλλεται ἅπαξ διὰ παντός, καθ' ἣν στιγμὴν λαμβάνεται ἡ κατοχὴ τὸ δὲ Ἰδζαρετ-μουεδζε.λε=ἐνοίκιον κατὰ προθεσίμιας, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ κατόχου ἐτησίως. Ὁ κάτοχος τοιούτων διτελῶν ἀφιερωμάτων δύναται νὰ ἐκποιήσῃ ταῦτα, ἐὰν θέλῃ, ἐνῶ τὰ μονοτελῆ ἀφιερώματα (Ἰδζαρετ-βαρηδελοῦ) δὲν πωλοῦνται, ἀλλὰ μεταβιβάζονται μόνον κληρονομικῶς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς ἄλλο μέλος τῆς κατεγομῆσης αὐτὰ οἰκογενείας, μέχρι οὗ ἀποθανόντος τινὸς τῶν κατόχων αὐτῶν ἀνευ τέκνων ἐπανελευσῶν ταῦτα εἰς τὴν κατοχὴν τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ἐκκ

σιν ἢ τὴν διεθῶσιν τοῦ ταμείου τοῦ Αὐτοκρ. ἔβκαφιού, ὡς ἀνηκόντων εἰς τὰ βκαούφια τῶν κατὰ καιροὺς Σουλτάνων καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς ἢ ἔνεκα ἐκλείψεως τῆς γενεᾶς τῶν ὀρισθέντων διαχειριστῶν (μουτιβε.λεῖ)⁽¹⁾ Αἱ παραχωρήσεις αὗται οὐδόλως θέλουσιν ἐπιπράσει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὄρων, ὅφ' οὗς ἀφιερώθησαν τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα καὶ τὰ προσηρητημένα τοῖσι κτήματα, τῶν ὑπὸ τοῦ ἀφιερωτοῦ τεθέντων ὄρων (σάρτε βακήφ) θεωρουμένων ὡς ἄχρι τοῦδε ἐν πλήρει ἰσχύϊ καὶ ἐνεργείᾳ.

*Ἀρθρ. 1. Τὰ ἐστεγασμένα τε καὶ μὴ βκαουφικὰ κτήματα, τὰ ἐπὶ διπλῷ μισθώματι κατεχόμενα, περιελεύονται πρῶτον ὡς ἄχρι τοῦδε, εἰς τὰ ἀρρένα καὶ θήλεα τέκνα τοῦ κατέχοντος ἐξίσου. Μὴ ὑπαρχόντων δὲ τέκνων, οὕτε ἀρρένων οὕτε θηλέων, τὰ ἐν λόγῳ κτήματα μεταβιβάσθησονται δευτέρου, πάλιν ἐξίσου, εἰς τοὺς ἐγγόνους, ἥτοι εἰς τὰ τέκνα τῶν τέκνων, ἀρρένων τε καὶ θηλέων.

Τρίτου, εἰς τοὺς γονεῖς.

Τέταρτου, εἰς τοὺς ἀμφιβαλεῖς ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς.

Πέμπτου, εἰς τοὺς ὀμοπατέριους ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς.

*Ἑκτου, εἰς τοὺς ὀμομητέριους ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς.

*Ἐβδομου, εἰς τὸν ἐπιζῶντα ἢ εἰς τὴν ἐπιζῶσαν σύζυγον.

*Ἀρθρ. 2. Ὁ ἐγγύτερος κληρονόμος ἀποκλείει τὸν ἀπώτερον. Οὕτως ὑπαρχόντων τέκνων, δὲν κληρονομοῦσιν οἱ ἐγγονοὶ, ὑπαρχόντων δὲ ἐγγόνων, οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα κληρονομίας ἐπὶ βκαουφικῶν κτημάτων οἱ γονεῖς τοῦ ἀποθανόντος κατόχου. Ἐν τούτοις τὰ τέκνα τῶν προαποθιωσάντων υἱῶν καὶ θυγατέρων, ὑπεισερχόμενα εἰς τὴν θέσιν τῶν ἑαυτῶν γονέων, θέλουσι κληρονομεῖ τὴν ἀνήκουσαν ἐκεῖνοις μερίδα ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ πάππου ἢ τῆς μάμμης των. Ὁ δ' ἐπιζῶν ἢ ἡ ἐπιζῶσα σύζυγος, ὑπαρχόντων μὲν κληρονόμων μέχρι τοῦ β' βαθμοῦ συμπεριλαμβανομένου, ἥτοι τέκνων καὶ ἐγγόνων τοῦ ἀποθανόντος συζύγου, οὐδὲν ἔχει δικαίωμα κληρονομίας ἐπὶ τῶν ἀκινήτων βκαουφικῶν κτημάτων ὅταν ὁ μὲν δὲν ὑπάρχωσι κληρονόμοι ἢ ἀπὸ τοῦ γ' βαθμοῦ μέχρι καὶ τοῦ δ'.

φίω. Διὰ τὴν δὲ κυρίως μὲν καλεῖται πᾶς κυβερνητικὸς ὑπάλληλος, ἐπιτετραμμένος τὴν εἰσπράξιν διαφόρων εἰσοδημάτων, καθιέρωται ὅμως ἢ λέξις διὰ τοὺς ὑπάλληλους, τοὺς ἐπιτετραμμένους εἰδικῶς τὴν εἰσπράξιν τῶν ἐτήσιων τούτων ἐνοικίων (ιδζαρε) καὶ τὴν ἐπαγρύπνησιν ἐπ' αὐτῶν.

(1) Μουτιβε.λεῖ τοῦ ἔβκαφιού ἥτοι διαχειριστῆς ἀφιερώματος τινος λέγεται ἐκεῖνος, ὃν ὁ ἀφιερωτῆς διορίζει ἔφορον τοῦ κτήματος ὅπερ ἀφιερῶ καὶ ἐκτελεστήν τῶν ὄρων τοῦ ἀφιερωτηρίου. Ὁ ἀφιερωτῆς ὀρίζει πολλακτὶς ὅπως ἢ ἐπιστάσις τοῦ ἀφιερώματος τοῦ μεταβιβάζεται κληρονομικῶς ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλο μέλος τῆς οἰκογενείας, ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεται ὁ κατὰ καιρὸν διαχειριστῆς μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινὸς ἢ ἀποθάνῃ ἀνευ κληρονόμου, τότε ἢ διαχείριστις τοῦ ἀφιερώματος περιέρχεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διεθῶσιν τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βκαουφίων.

(ὀμομητέριων ἀδελφῶν), κληρονομοῦσι τὸ τέταρτον τῆς περιουσίας τοῦ βαυόντος.

*Ἀρθρ. 3. Πρὸς ἀποζημιώσιν διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ ταμείου τοῦ ἔβκαφιού ἀφαιρουμένας ὀφελείας, ὡς ἐκ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος, καὶ τῆς ἐντυθεῖν σπανιωτέρας καθισταμένης περιελεύσεως τῶν κτημάτων εἰς τὴν κατοχὴν τῶν βκαουφίων, θέλει αὐξήθῃ ἀναλόγως καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν τῶν κτημάτων ὁ ἀνέκαθεν ὀρισθεὶς ἐπ' αὐτῶν ἐτήσιος φόρος (ἔδζαρε-μουεδζε.λεῖ) ἢ ἀνάλογος αὐτῆ αὐξήσεως ὀρισθῆσεται δι' ἰδιαίτερον ὀδηγιῶν.

*Ἀρθρ. 4. Θελεῖ εἰσπράττεσθαι, ὡς καὶ πρότερον, ἐν περιπτώσει ἐκποίησης τῶν βκαουφικῶν ἀκινήτων κτημάτων τέλος 30 ἐπὶ 1,000 (30/100), κατὰ δὲ τὴν μεταβίβασιν αὐτῶν ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα 15 ἐπὶ 1,000 ἥτοι 1 καὶ 1/2 τοῖς 100. Ἐν ταῖς περιπτώσεσι δὲ, καθ ἂς ἡ μεταβίβασις τῶν ἀκινήτων βκαουφικῶν κτημάτων γενήσεται εἰς κληρονόμους ἀπωτέρους, ὧν οἱ βαθμοὶ ἀνωτέρω ὀρίσθησαν, εἰσπραχθήσεται τέλος ἀνάλογον τοῦ κληρονομικοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, ἰδίως κανονισθησόμενον.

*Ἀρθρ. 5. Τὸ σύστημα τῆς ὑποθηκεύσεως (γερᾶρη πι.ε-βεγᾶ) κτημάτων πρὸς ἐξασφάλισιν χρέους ἰσχύει ὡς καὶ πρότερον αἰ εἰς τὸ σύστημα δὲ τούτου ὑπαγόμενα περιπτώσεις ὀρισθῆσονται δι' ἰδίων Κανονισμῶν.

*Ἀρθρ. 6. Οἱ κάτοχοι τῶν βκαουφικῶν ἀκινήτων κτημάτων δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὸν παρόντα Κανονισμόν. Οἱ θέλοντες ὅμως ἵνα ἐπωφεληθῶσι τῶν διατάξεων τούτου, ὀφείλουσι ν' ἀναεώσωσι τοὺς ὑπάρχοντας τίτλους τῶν κτημάτων των, ὅσα κατέχουσιν ἐπὶ λιτελιξ (μπι.ε-ιδζαρετίερ), κατὰ τοὺς τύπους, οἵτινες θέλουσι κανονισθῆ ἀκολούθως.

*Ἀρθρ. 7. Εἰς τὸν παρόντα νόμον ὑπάγονται μόνον τὰ ἱερὰ βκαούφια⁽⁴⁾ τῶν κατὰ καιροὺς Σουλτάνων καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς, ὧν ἡ διοίκησις, εἰς διαχειριστὰς ἐμπιστευμένη, ἀνήκει εἰς τὴν Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆν Μεγαλειότητα, καὶ ὅσα ἔνεκα τῆς ἐκλείψεως τῶν κτητορικῶν οἰκογενειῶν κυβερνῶνται ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ ἔβκαφιού. Ἐπὶ τῶν λοιπῶν δὲ βκαουφίων δὲν ἐφαρμόζεται ὁ νόμος οὗτος, ἀλλὰ, ἐὰν ἰδρυτῆς τις τοιούτων βκαουφίων, ζῶν ἐτι, δύναται νὰ τροποποιήσῃ τοὺς ὄρους τοῦ ἀφιερωτηρίου του, ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸν παρόντα Νόμον.

*Ἀρθρ. 8. Τὰ ἀκίνητα κτήματα μουσσακαγατ καὶ μουστερη.λεῖτ,

(4) Βκαούφια εἰσὶν ἀναθήματα, ἐπὶ φιλανθρωπικῶ σκοπῷ γινόμενα, συνήθως δὲ εἰς δζαμία, ἢ μονὰς τουρκικὰς προσαρτώμενα. Τὰ πρὸς συντήρησιν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων κτήματα ἐκμισθοῦνται ὑπὸ τοῦ Βκαουφίου, ὁ δὲ λαμβάνων τὴν κατοχὴν αὐτῶν ἀποτεῖ ὀρισμένον τι ποσόν, ἰδζαρε καλούμενον, εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ προωρισμένον δημόσιον ταμεῖον (ἔδκαφ).

τῶν ὑποίων ἢ μὲν γῆ εἶναι ἀφιερωμένη, πληρόνουςα ἐνοίκιον κατ' ἀποκοπήν (μουκατᾶν) ⁽¹⁾, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαί, οὔσαι μούλκια ⁽²⁾, ὑπόκεινται εἰς τὰς ἀνέκαθεν περὶ αὐτῶν ἐπικρατούσας διατάξεις. Κατὰ τὴν ἀγοραπωλησίαν ὅμως, τὴν ὑποθήκυσιν, ἢ τὴν κληρονομικὴν μεταβίβασιν τῶν τοιούτων κτημάτων θέλει αὐξάνεσθαι ἀναλόγως τὸ ἐκπαλαι ὠρισμένον κατ' ἀποκοπήν ἐνοίκιον (μουκατᾶς).

Ἄρθρ. 9. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς του.

⁽¹⁾ Ὁ κάτοχος βακουφικοῦ κτήματος, μὴ ὑπαγομένου εἰς τὸν τύπον τοῦτον τοῦ μουκατᾶ=ἐνοικιάσεως κατ' ἀποκοπήν, ἐκτὸς τοῦ ἐτήσιου φόρου, εἶναι ἀππληλαγμένος πάσης ἄλλης ὑποχρεώσεως πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔθναρ αἱ ἐπὶ τοιαύτης γῆς οἰκοδομαί θεωροῦνται ὡς μούλκια.

⁽²⁾ Μούλκια ὀνομάζονται αἱ κυρίως λεγόμεναι ἰδιοκτησίαι.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Ἄρθρῶν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κατ' αὐτοκρατορικὸν διάταγμα δημοσιευθέντος ὑπὸ χρονολογίαν 17 Μουχαρρέμ 1284 Νόμου περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῶν βακουφικῶν κτημάτων, τῶν κειμένων ἐντὸς τῶν ἀναθημάτων τῶν αὐτοκρατόρων καὶ τῶν περὶ αὐτοῦς, ἢ ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ Ἰψουργείου τοῦ Ἐθναρικοῦ διακουμένων.

(2 Ζιλκαδὲ 1285).

Ἄρθρ. 1. Καταργουμένων τῶν ἐκπαλαι ὠρισμένων μισθωμάτων, τῶν πληρονομένων διὰ τὴν κατοχὴν τῶν βακουφικῶν ἀστυκῶν καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, ὧν ἡ κληρονομικὴ δικαιοῦματι κατοχὴ ἐκανονίσθη ἐπὶ εὐρυτέρων βάσεων, οἱ κάτοχοι τοιούτων κτημάτων ἐέλουσι τοῦ λοιποῦ πληρόναι ἐτήσιον μίσθωμα (ιδλφάρτέ μονεδίε.λεϊ συνθιγιέ) 40 παρᾶδ. ἐπὶ 1000, ἐπὶ τῆς σημερινῆς πραγματικῆς ἀξίας τῶν κτημάτων τούτων, ἐκτιμωμένης διὰ πραγματογνωμόνων.

Ἄρθρ. 2. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ διτελείᾳ κατεχομένων γεδικίων ⁽¹⁾ μετὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐκπιπτομένης τῆς ἀξίας τῆς γῆς, οὔσης καθαρᾶς κτήσεως τοῦ κυρίου αὐτῆς, τὸ ἐτήσιον τέλος τῶν τοιούτων ἔριζεται ἐπὶ τοῦ λοιποῦ τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας, ἥτοι ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς οἰκοδομῆς.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἀξία τῶν ἀστυκῶν καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐν τῷ νέῳ νόμῳ ἀναφερομένων ἀφιερωμάτων, καὶ ἐχόντων γεδικίον, λογισθήσεται ὡς τεσσαρακονταπλασία τοῦ

⁽¹⁾ Γεδίκιον (γεδικ) ἐστὶ δικαίωμα ἀπορρέον ἐκ δικαίου ἐκμισθώσεως οἰκίας τινος, ἢ ἐργαστηρίου, ἢ καταστήματος, ἢ ἐτέρου ἀκινήτου κτήματος, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ μισθωτὴς τῶν ἀνωτέρω, πληρώσας ἅπαξ διὰ παντός τὸ διὰ τοῦ συμφωνητικοῦ τούτου ἔριζόμενον ποσὸν δὲν δύναται ἀποδιωχθῆ οὐδέποτε ἀπὸ τῆς οἰκίαι ἰδιοκτησίας του ταύτης, οὔτε αὐτὸς, οὔτε οἱ κληρονόμοι του, ἀλλὰ διατηρεῖ αὐτὴν διαρκῶς, ἀποτίων κατ' ἔτος δασμὸν τινα, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συμφωνητικοῦ ὀριζόμενον. Δύναται μάλιστα νὰ μεταβιβάσῃ τὰ δικαιώματά του, πωλῶν ταῦτα εἰς ἕτερον τῆ συναινέσει τοῦ κυρίου ἰδιοκτητοῦ, εἴτε ἰδιώτης τυγχάνει ὢν οὗτος, εἴτε ἡ ἐξουσία.

τῆς ιδιοκτησίας εἰσοκίου, ὅπερ πληροῖται κατ' ἔτος ὁ κύριος τοῦ γεδικίου, ἐπὶ δὲ τῆς ἀξίας ταύτης, εἰς ὅσα γρόσια ἂν ἀναβαίῃ, ὀρίζεται ἐτήσιον μίσθωμα 20 παράδ. ἐπὶ 1000, μὴ ἐπιτρεπομένης αὐξήσεως τοῦ παλαιοῦ εἰσοκίου.

*Ἀρθρ. 4. Ὅταν τὸ ἀνέκαθεν ὠρισμένον μίσθωμα ἀφιερωμένου τινοῦ κτήματος ᾖ ἀνώτερον τοῦ κατὰ τὸν κανονισμόν τοῦτον διατιμηθησομένου, εἰσπράττεται καὶ τοῦ λοιποῦ ὡς ἔχει.

*Ἀρθρ. 5. Εὐρυνθέντος τοῦ δικαιοῦματος τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως τῶν βακουφικῶν κτημάτων, ὅταν μὲν αὕτη γίνῃται εἰς τὰ τέκνα, εἰσπράττεται τέλος, ὡς καὶ πρότερον, 15 ἐπὶ 1000, ὅταν δὲ εἰς ἐγγόνους, 30 ἐπὶ 1000, εἰς τοὺς γονεῖς, 40 ἐπὶ 1000, εἰς δὲ τοὺς ἀμφιθαλεῖς ἢ ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς, ἢ εἰς τοὺς συζύγους, 50 ἐπὶ 1000. Κατὰ τὴν ὀριστικὴν ἐκποίησην αὐτῶν, λαμβάνεται ὡς καὶ πρότερον τέλος 30 ἐπὶ 1000, κατὰ δὲ τὴν ὑποθήκευσιν ἢ τὴν λύσιν τῆς ὑποθήκης 15 ἐπὶ 1000.

*Ἀρθρ. 6. Τὸ τέταρτον τοῦ τέλους ἐπὶ ἐκποιήσεως, ὑποθηκείσεως, καὶ εἰς μόνον τὰ τέκνα μεταβιβάσεως τῶν βακουφικῶν κτημάτων ἀνήκει, ὡς καὶ πρότερον, εἰς τοὺς γραμματεῖς καὶ εἰσπράκτορας τῶν σχετικῶν βακουφίων, τὸ δὲ ὑπόλοιπον παραδίδεται εἰς τὸ ταμεῖον διὰ λογαριασμόν τῶν βακουφίων τούτων. Ἐκτὸς ὅμως τῆς εἰς τέκνα μεταβιβάσεως, τὸ διὰ πᾶσαν ἄλλην μεταβίβασιν εἰς ἄλλον κληρονόμον εἰσπραχθησόμενον τέλος, ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἀελλειπῶς εἰς τὰ εἰρημένα βακούφια, καὶ ὡς τοιοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὸ ταμεῖον.

*Ἀρθρ. 7. Οἱ κληρονόμοι, οἱ ἀπολαύοντες τὸ δικαίωμα τῆς ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν μεταβιβάσεως κτημάτων βακουφικῶν, ἂν μὲν ᾧσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐντὸς ἑξῆς μηνῶν, ἂν δὲ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἐντὸς ἐνὸς τοῦ πολὺ ἔτους, ὑποχρεοῦνται ἰὰ ζήτησιν, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου, τὴν κατὰ τὰς τεταγμένας διατυπώσεις μεταβίβασιν τῶν κληρονομικῶν λόγῳ περιελθόντων αὐτοῖς κτημάτων.

*Ἀρθρ. 8. Ἄν ὁ ιδιοκτήτης ἀστυκῶν ἢ ἀγροτικῶν κτημάτων, εἰς διάφορα βακούφια προσητημένον, βελήσῃ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸν νέον νόμον, καταμετρεῖται καὶ ὀρίζεται ἰδίᾳ ὁ εἰς ἕκαστον βακούφιον ἀνήκων τόπος, συντάσσονται δὲ συμμῶνως ταῖς νέαις διατυπώσεσιν οἱ τίτλοι τῶν τύπων ἐκείνων, ὅτινες ἀνάγονται εἰς τὰς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ περιεχομένας κατηγορίας. Τὰ δὲ οὕτως ἐκ πολλῶν ἀφιερώσεων προσερχόμενα κτήματα, εἴτε κατ' ὄλοκληρίαν ὑπάγονται εἰς τὰς εἰρημένας κατηγορίας, εἴτε ἀνήκου ἢ ἐν μέρει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐπὶ ἰδίῳ ὀρισμοῖς ἀφιερωμάτων (εἰκάσι μεσρουτέ), ἐκτιμῶνται ἐπὶ τῆς βάσει τῆς ἐνεστώσης αὐτῶν καταστάσεως, καὶ κατὰ τὴν ἀναλογούσαν εἰς ἕκαστον βακούφιον ἀξίαν τοῦ ἀνήκοντος αὐτῷ μέρους ὀρίζεται τὸ ἐκάστη πληρωτέον μίσθωμα.

*Ἀρθρ. 9. Ὅταν, κτήματός τινοῦ κοινῇ καὶ ἀδιανεμήτως κατεχομένου, βέλῃ μὲν τις τῶν κατόχων νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸν νέον νόμον, δὲν θέλωσι δὲ οἱ λοιποὶ, τότε, ἐὰν μὲν ἡ διαίρεσις καὶ διανομὴ τοῦ τοιοῦτου κτήματος ᾖ δυνατὴ, χωρίζεται ἢ ἐκείνῳ ἀνήκουσα μερὶς, συντάσσεται δὲ ὁ τίτλος ταύτης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νέου Νόμου· ἂν ὅμως τὸ κτῆμα ᾖ ἀνεπίδεκτον διαίρεσεως, τότε ἐκδίδεται νέος τίτλος κατοχῆς, συμμῶνως τῷ ῥηθέντι νόμῳ, διὰ τὴν ἀδιανεμήτην τοῦ ἐν λόγῳ κατόχου μερίδα.

*Ἀρθρ. 10. Μετὰ τὸν ὡς ἄνωθι ὀρισμὸν τοῦ ἐτησίου τέλους μισθώματος τῶν ῥηθέντων ἀστυκῶν καὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, ἐὰν ταῦτα καταστραφῶσιν ἐκ πυρκαϊᾶς ἢ κρημνισθῶσι καὶ ἐρημωθῶσι, γίνεται νέα ἐκτίμησις μόνου τοῦ οικοπέδου, καὶ ἐπὶ τῆς βάσει ταύτης, ἀφαιρουμένου τοῦ εἰς τὰς καταστραφείσας οικοδομὰς ἀναλογούντος ποσοῦ τοῦ μισθώματος, εἰσπράττεται τὸ εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ οικοπέδου ἐπιβάλλον μέρος αὐτοῦ.

*Ἀρθρ. 11. Μετὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ μισθώματος τῶν γηπέδων, τῶν ὀπίων ἐκάη ἢ κατηρειπώθη ἢ οἰκοδομῇ, καὶ ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὀπίων δὲν ὑπῆρχε πρότερον οἰκοδομῇ, ἄμα ἀνεγερθῶσι νέα κτίρια ἐπ' αὐτῶν, ἐκτιμῶνται τὰ κτήματα ταῦτα ἐκ νέου ὑπὸ πραγματογνωμόνων κατὰ τὴν ἐνεστώσαν αὐτῶν κατάστασιν, ἐρίζεται δὲ ἀναλόγως τὸ ἐτήσιον αὐτῶν μίσθωμα πρὸς 40 παράδ. ἐπὶ 1000 γρ.

*Ἀρθρ. 12. Ἀφ' ἧς συναχθέντες ἐκδοθῶσιν οἱ τίτλοι τῶν βακουφικῶν κτημάτων κατὰ τὸν νέον σύστημα, τὸ ἐπεκτεῖνον μὲν τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα, ἐκ νέου δὲ ὀρίζον τὸ τῶν μισθωμάτων ποσόν, μέχρι συμπληρώσεως πέντε ἐτῶν, εἴτε ὑπερτίμησις εἴτε ὑποτίμησις ἐπέβη εἰς τὴν ἀξίαν τῶν κτημάτων, τὸ ὀριστὸν ἐτήσιον μίσθωμα κατὰ τὸ πενταετές τοῦτο διάστημα οὔτε αὐξηθήσεται, οὔτε ἐλαττωθήσεται. Ἐν τῷ τέλει ὅμως ἐκάστης πενταετίας γίνεται νέα ἐκτίμησις τῶν βακουφικῶν κτημάτων, ἐπὶ τῆς βάσει δὲ τῆς ἐκάστοτε ἀξίας αὐτῶν τροποποιεῖται τὸ μίσθωμα.

*Ἀρθρ. 13. Ἐν τοῖς κατὰ τὸν νέον σύστημα ἐκδοθησομένοις τίτλοις κατοχῆς δὲν ἐπιτρέπονται σημειώσεις ἐν τοῖς περιθωρίοις· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πωλήσεων, καὶ ἐπὶ μεταβιβάσεων, καὶ ἐπὶ διαίρεσεων καὶ διανομῶν συντάσσονται καὶ ἐκδίδονται ἐκάστοτε νέα ἐγγράφα, τὰ δὲ παλαιὰ λαμβάνονται ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ κατόχου καὶ τίθενται ἐν τοῖς ἀρχείοις μεταξὺ τῶν ἀκύρων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περί διορισμού εἰς τὰς διαφόρους βακουφικὰς θέσεις.

(Τῆ 13 Ζηλαδῆ 1286).

"Αρθρ. 1. Ἀποθανόντος τινὸς ἐκ τῶν κατεχόντων βακουφικὰς θέσεις παρ' ἀναθήματι, εἴτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διοικουμένου, εἴτε ἀπλῶς ἐπιτηρουμένου (ἐξαίρεσει τῶν θέσεων ἐκείνων, ὧν ἡ κατοχὴ ἐστὶν ὠρισμένη διὰ τοῦ ἀριερωτηρίου), ἡ τέως αὐτῷ ἐπιτετραμμένη ὑπηρεσία ἀνατίθεται εἰς τὸν υἱὸν του, ἂν τύχῃ ἔχων τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα· ἂν ὑπάρχωσι πολλοὶ οἱ ἐπιζῶντες υἱοὶ, ἡ θέσις δίδεται εἰς τὸν ἱκανόν· ἂν δὲ ὁ ἀποθανὼν κατέλιπε πολλοὺς ἐνήλικας υἱοὺς, ἅπαντας ἴσους τὴν ἱκανότητα, διορίζεται ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν. Μὴ ὑπαρχόντων ἐνήλικων υἱῶν, ἀλλὰ μόνον ἀνηλίκων, ἡ ὑπαρχόντων μὲν ἐνήλικων τε καὶ ἀνηλίκων, ἡ καὶ μόνον ἐνήλικων, μηδενὸς δὲ τῶν ἐνήλικων ὄντος ἱκανοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθιζόντων τῆς ἐν λόγῳ θέσεως, αὕτη εἰς οὐδένα χορηγεῖται ἐξ ἐκείνων, ἀλλ' εἰς πρόσωπον ἐξωτικόν, ἔχον τὸ προσὸν τῆς ἀπαιτουμένης ἱκανότητος ἀποδειγμένως.

"Αρθρ. 2. Δὲν διορίζονται εἰς θέσεις βακουφικὰς ἀνήλικες υἱοὶ, ἡ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπερετίσωσιν ἐργαζόμενοι αὐτοπροσώπως.

"Αρθρ. 3. Ὅταν τις διαφόρων βακουφικῶν θέσεων κάτοχος ἀποθάνῃ, καταλείπων υἱὸν ἐνήλικα, ἂν αἱ θέσεις αὐταὶ ὄσιν ἐξ ἐκείνων, ἃς δύναται νὰ κατέχῃ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἄτομον, ὁ δὲ τοῦ ἀποθανόντος υἱὸς ἔχῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ ἐκπληρῶσαι τὰ διάφορα καθήκοντα αὐτοῦ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ ἐν λόγῳ θέσεις ἅπασαι ἀνατίθενται τῷ υἱῷ τούτῳ. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἡ ἱκανότης του δὲν ἐξικνεῖται εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ὅλων, ἀλλὰ μέρους μόνον ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων, τότε ἀνατίθεται εἰς αὐτὸν αἱ θέσεις, δι' ἃς εἶναι ἱκανὸς, αἱ δὲ λοιπαὶ δίδονται εἰς ἐξωτικὰ πρόσωπα ἱκανά. Ἄλλ' ἂν πρόκηται περὶ θέσεων, ὧν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον συσσωρεύσεις, τοῦ ἐπιζῶντος υἱοῦ ὄντος καταλλήλου δι' ἅπασας, τούτῳ μὲν χορηγεῖται ἐκείνη, ἣν ἤθελεν ἐκλέξει κατὰ προτίμησιν, αἱ δὲ λοιπαὶ χορηγοῦνται εἰς ἄλλα πρόσωπα κατάλληλα. Ὅπως δὲ τοῦ υἱοῦ καταλλήλου διὰ τινος μόνον ἐκ τῶν τοιούτων θέσεων, ἀνίκανοι δὲ διὰ τὰς λοιπὰς, δίδεται αὐτῷ ἡ θέσις, ἥς δύναται

νὰ ἐκτελέσῃ τὰ καθήκοντα, εἰς τὰς ἄλλας διοριζομένων ἄλλων προσώπων, μὴ στερουμένων τῆς ἀναγκαίας ἱκανότητος.

"Αρθρ. 4. Ὅταν τις, κάτοχος διαφόρων θέσεων, ὧν ἡ ἐρ' ἐνὸς προσώπου συσσωρεύσεις ἐπιτρέπεται, ἀποθάνῃ, πολλοὺς ἐνήλικας υἱοὺς καταλείπων, ἂν μὲν ἅπαντες οἱ ἐνήλικες υἱοὶ ὄσιν ἱκανοὶ δι' ἅπασας τὰς χηρευσάσας θέσεις, αἱ θέσεις αὐταὶ χορηγοῦνται εἰς τοὺς ἐνήλικας, διὰ κληρώσεως διανεμόμεναι· ἂν δὲ εἰς τῶν ἐνήλικων υἱῶν ἡ κατάλληλος διὰ μίαν μόνον θέσιν, ἄλλος δὲ δι' ἄλλην, διορίζεται ἕκαστος εἰς τὴν ὑπάρχει κατάλληλος· ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ ἐνήλικες ἅπαντες ὄσιν ἱκανοὶ διὰ μίαν μόνον ἐκ τῶν χηρευσασῶν θέσεων, ἀκατάλληλοι δὲ διὰ τὰς λοιπὰς, ἡ ἐν λόγῳ θέσις χορηγεῖται εἰς τὸν πρεσβύτερον, αἱ δὲ ἄλλαι εἰς ἄλλους, δεόντως συγκεροτημένους. Ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν μόνος εἰς ἐκ τῶν ἐνήλικων ἔχει ἱκανότητα, ἀλλὰ δι' ἅπασας τὰς χηρευσάσας θέσεις, οἱ δὲ ἄλλοι εἰσὶν ἀπολύτως ἀνίκανοι, αἱ θέσεις ἅπασαι ἀνατίθενται ἐκείνῳ. Καὶ ἂν εἰς τῶν ἐνήλικων μόνος, ἱκανὸς πρὸς τινος τῶν χηρευσασῶν θέσεων, τύχῃ ἀνίκανος διὰ τὰς λοιπὰς, διορίζεται εἰς τὴν ὑπάρχει κατάλληλος, εἰς δὲ τὰς ἄλλας διορίζονται πρόσωπα ἐξωτικὰ, δυνάμενα νὰ ἐκτελέσωσι τὰς ἐπιβεβλημένας ὑπηρεσίας.

"Αρθρ. 5. Ὅταν τις, κάτοχος διαφόρων θέσεων, ὧν ἡ ἐρ' ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ προσώπου συσσωρεύσεις δὲν ἐπιτρέπεται, ἀποθάνῃ καταλείπων πολλοὺς υἱοὺς ἐνήλικας, ἐφαρμόζονται μὲν καθ' ὕλοκληρίαν τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ῥηθέντα, ἀλλὰ, ἂν μόνος εἰς τῶν ἐνήλικων ἡ κατάλληλος δι' ἅπασας τὰς χηρευσάσας θέσεις, ἡ διὰ τινος μόνον ἐξ αὐτῶν, οἱ δὲ λοιποὶ ὄσιν ἀπολύτως ἀνίκανοι, τότε αἱ δυνάμεναι νὰ συγκεντρωθῶσιν ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προσώπῳ θέσεις δίδονται εἰς τὸν ἱκανὸν υἱὸν τοῦ ἀποθανόντος, εἰς δὲ τὰς ἄλλας διορίζονται ἐξωθεν τὰ κατάλληλα πρόσωπα.

"Αρθρ. 6. Δύο θέσεις, ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητοι, ἐπιβάλλουσαι καθήκοντα κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκπληρωτέα, ἡ ἀσυμβίβαστα πρὸς ἀλληλα, ἥτοι τοιαῦτα, οἷα, ἀκριβῶς ἐκτελούμενα, νὰ ἐμποδίζωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τὰ μὲν τῶν δὲ, τοιαῦται θέσεις δὲν χορηγοῦνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον.

"Αρθρ. 7. Αἱ θέσεις, ὧν ἡ ὑπηρεσία ἐγκατελείφθη καὶ περιέπεσον οὕτως εἰπεῖν εἰς ἀχρησίαν, δὲν χορηγοῦνται εἰς τινά.

"Αρθρ. 8. Ἡ διὰ τινος θέσις ἱκανότης, ἂν μὲν ἡ θέσις ἢ ἐκ τῶν βεωρητικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν, ὡς ἡ καθηγεία, ἡ τῆς κηρύξεως τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ, ἡ τοῦ ἱμάμη, ἀποδεικνύεται δι' ἐξετάσεων· ἂν δὲ ἢ ὡς ἡ τοῦ ἐκτιμητοῦ, ἡ τοῦ ἐπιτηρητοῦ, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ σωματικὴ καταλληλότης, καὶ αἱ παρ' εἰδημόνων χορηγοῦμεναι πληροφοροίαι.

"Αρθρ. 9. Καθόσον ἀφορᾷ τὰς θέσεις, αἱ ὁποῖαι κατέχονται κατὰ τὰ

ἐν τοῖς ἀφιερωτηρίοις ὠρισμένα, ἐκτελεῖται κατὰ γράμμα ὅ,τι περὶ αὐτῶν διέταξεν ὁ ἀφιερωτής, ἢ ὅ,τι ἐκπαλαι ἐπεκράτησεν.

*Ἄρθρ. 10. Ἀποθανόντος τινὸς ἄνευ τέκνων, ἢ ἄνευ τέκνων ἱκανῶν, καὶ ἐπιζήτούντων πολλῶν τὴν χρεύσασαν θέσιν, διορίζεται εἰς αὐτὴν ὁ ἱκανώτερος τῶν ἀπαιτητῶν· ἂν δὲ οὗτοι ἔχωσιν ἴσην ἱκανότητα, προτιμᾶται, πρῶτον, ὁ τυχὸν συγγενὴς ὢν τοῦ ἀποβιώσαντος· δεύτερον, ὁ μὴ ὢν ἤδη κάτοχος θέσεως τινός· τρίτον, ὁ πενόμενος· ἂν δὲ μὲνδεὶς ὑπάρχῃ εἰς τὰς ἀνωτέρω τρεῖς τάξεις ἀνήκων, προτιμᾶται, τέταρτον, ὃν τινα ὁ κληρὸς ἤθελε καταδείξει.

*Ἄρθρ. 11. Τοῦ λοιποῦ θέσις βακουφικὴ ἀνεξάρτητος ἀπ' ἄλλης, εἴτε κατὰ πρῶτον, εἴτε ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ κατόχου χρεύσασα, δὲν θέλει διδῆσθαι εἰς πολλοὺς, διαιρουμένη εἰς μερίδας.

*Ἄρθρ. 12. Θέσεώς τινος, διηρημένης ἤδη οὖσης εἰς πολλὰς μερίδας ἀπονεμημένας, ἂν ἀποθάνῃ ὁ κάτοχος μερίδος τινός, π.χ. τοῦ ἡμίσεως, τοῦ τρίτου, ἢ τοῦ τετάρτου, ἢ χρεύσασα μερὶς χορηγεῖται εἰς τὸν ἱκανώτερον τῶν τὰς ἄλλας μερίδας ἐχόντων· ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ μεριδοῦχοι ὦσιν ἴσης ἱκανότητος, ὀρίζεται τις διὰ τοῦ κλήρου· ἂν δὲ οἱ μεριδοῦχοι ὦσιν ἀπολύτως ἀνίκανοι, ὑπαρχόντων μὲν υἱῶν τοῦ ἀποβιώσαντος, ἀφαιροῦνται ἀπὸ τῶν μεριδοῦχων αἱ μερίδες, ὧν ἤδη εἰσὶ κάτοχοι, καὶ μετὰ τῆς ἐν λόγῳ μερίδος δίδονται εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀποβιώσαντος, κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἄρθροις ὠρισμένα, μὴ ὑπαρχόντων δὲ υἱῶν τοῦ ἀποθανόντος, ἢ ὄντων ἀνικάνων, ἄλλος ἐξωθεν διορίζεται εἰς αὐτήν.

*Ἄρθρ. 13. Ὁ κάτοχος μερίδος θέσεώς τινος δύναται νὰ τὴν παραχωρήσῃ εἰς ἱκανὸν μόνον συμμετοχόν, οὐχὶ δὲ εἰς πρόσωπόν τι ἐξωτικόν.

*Ἄρθρ. 14. Κατὰ τοὺς ἐφεξῆς γενησομένους διορισμοὺς εἰς βακουφικὰς θέσεις οἷαδὴποτε, εἴτε τέκνων, εἴτε ἐξωτικῶν προσώπων ἱκανῶν, δὲν ἀπαιτεῖται ὅπως οἱ διορισθησόμενοι ὦσιν ὑπερβεβηκότες τὰ στρατεύσιμα ἔτη ἀλλὰ ἐφαρμοσθήσεται ἐπὶ τῶν εἰς βακουφικὰς ὑπηρεσίας διατελούντων ὁ ἐσχάτως τροποποιηθεὶς καὶ καθ' ὑψηλὴν αὐτοκρατορικὴν ἐπιταγὴν δημοσιευθεὶς Νόμος περὶ ἀπογραφῆς.

*Ἄρθρ. 15. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ τεθῆσονται ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

ΟΔΗΓΙΑΙ

Διαγράφουσαι τὴν τοῦ Ταμείου ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς τρισὶ πόλεσι καὶ τὴν κατὰ τὰς Ἐπαρχίας ἐνεργεῖαν ἐπὶ τῶν ὑποβαλλομένων αἰτήσεων περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ κληρονομικοῦ δικαιοῦματος σύμφωνα τῷ νέῳ νόμῳ.

(Μουχαρρέμ 1287.)

*Ἄρθρ. 1. Αἱ περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ κληρονομικοῦ δικαιοῦματος ἀναφοραὶ τῶν κτηματιῶν, ἐν μὲν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς αὐτοκρατορίας καὶ ταῖς τρισὶ πόλεσι, παραπέμπονται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν τίτλων Γραφεῖον, ἐν δὲ ταῖς Ἐπαρχίαις, εἰς τὴν ἀνήκουσαν τῶν βακουφίων διεύθυνσιν. Τούτου γενομένου, οἱ ἀνὰ χεῖρας τοῦ αἰτούντος τίτλοι παραβάλλονται πρὸς τὰς ὑπαρχούσας περὶ αὐτῶν σημειώσεις ἐν τοῖς ἀρχείοις, αἱ δὲ σημειώσεις αὗται γράφονται ἀκολουθῶς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ τίτλος τοῦ αἰτούντος ἀπωλέσθη, διεξάγονται αἱ ἀπαιτούμεναι ἐξακριβώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχουσῶν σημειώσεων, καὶ γίνεται ἡ περὶ αὐτῶν ἐκθεσις εἰς τὸ περιθώριον αὐτῆς τῆς ἀναφορᾶς· ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει προσεπισημειοῦται καὶ τὸ σχετικὸν κείμενον τοῦ νόμου.

*Ἄρθρ. 2. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 διατυπώσεων, ἂν ἡ αἴτησις ἀπυθνήθῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ ταῖς τρισὶ πόλεσι, μεταβαίνουσιν ἐπιτοπίως, πρὸς διαγραφὴν τοῦ χάρτου, τοῦ ἀναγκαίου ὅπως γνωσθῶσι τὰ ἐνεστώτα ὄρια καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πῆχων τοῦ κτήματος, καὶ πρὸς ὀρισμὸν τῆς ἀξίας τούτου, ἐκ μὲν τῆς ἐπὶ τῶν τίτλων διευθύνσεως, εἰς ἐπὶ τούτῳ διωρισμένος, ἐκ δὲ τοῦ σχετικοῦ τμήματος τῆς πόλεως, εἰς γεωμέτρης, ἐκ δὲ τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ταμείου κηρύκων, καὶ τῶν παρὰ τῷ γραφείῳ τῶν τίτλων ἐκτιμητῶν, ἀνὰ εἰς, καὶ παρουσίᾳ τοῦ ἱμάμη καὶ τῶν προεχόντων τῆς συνοικίας (ἐνθα κεῖται τὸ ἐν λόγῳ κτήμα), ἂν δὲ ἡ συνοικία σύγκληται ἐξ ἀλλοθινῶν, πάλιν παρουσίᾳ τῶν προεχόντων αὐτῆς, καὶ τοῦλάχιστον τεσσάρων ἐκ τῶν διακεκριμένων κατοίκων, γίνονται αἱ δέουσαι ἐξετάσεις, συντάσσεται δὲ ἐκθεσις περὶ τούτων ἀκριβῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐνεργοῦνται τὰ περαιτέρω ἐν τῷ ταμείῳ, καὶ ἐκδίδονται οἱ τίτλοι. Ἐν δὲ ἡ αἴτησις ἐγένετο ἐξω τοῦ Βυζαντίου καὶ τῶν τριῶν πόλεων, ἀλλ' ἐντὸς τῆς περιφέρειας, τῆς ὑπαγομένης εἰς τὴν κεντρικὴν τῆς ἀστυνομίας διεύθυνσιν, ἢ ἀναγκαῖα ἐξετάσις καὶ αὐτοψία γίνεται τῇ παρουσίᾳ τοῦ ἀρμοδίου διευθυντοῦ τῶν βακουφίων, ἐνός

ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου, τοῦ Ἰμάμη καὶ τῶν προϋχόντων τῆς συνοικίας ἢ τοῦ χωρίου, ἔνθα τὸ κτῆμα, καὶ τῶν δημογερόντων. Συνταγομένη δὲ ἔκθεσις, σφραγίζεται ταῖς σφραγίσιν ἀπάντων τῶν προϋφθέντων, καὶ δίδεται εἰς τὴν προϊσταμένην διοίκησιν, ἣτις ὑποβάλλει αὐτὴν εἰς τὴν κεντρικὴν διεύθυνσιν τῆς ἀστυνομίας· ἡ δὲ κεντρικὴ διεύθυνσις παραπέμπει τὰ ἔγγραφα δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων καὶ κατὰ συνέπειαν ἐνεργοῦνται τὰ δέοντα ἐν τῷ ταμείῳ πρὸς ἐκδοσιν τῶν ἀνηκόντων τίτλων.

*Ἄρθρ. 3. Συνεπείᾳ τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑποβαλλομένων ἀναφορῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας, ἀφοῦ ἐκτελεσθῶσιν ὅσα ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 διετυπώθησαν, μεταβαίνουσιν ἐπιτοπιῶς πρὸς αὐτοψίαν ἐκ τοῦ ἐγγχωρίου συμβουλίου δύο μέλη, ὁ τῶν βακουφίων διευθυντῆς, ἢ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, ὁ Ἰμάμης καὶ οἱ προεστῶτες τῆς συνοικίας, ἔνθα τὸ κτῆμα εὐρίσκειται, ἂν δὲ τοῦτο κῆται εἰς χωρίον, τὸ συμβούλιον τῶν δημογερόντων τοῦ χωρίου, εἰ δυνατόν οἱ ὑπηρετῶν τοῦ σχετικοῦ βακουφίου, καὶ ὁ τοποτηρητὴς τοῦ διευθυντοῦ τῶν βακουφίων, ἢ γραμματεὺς τις ἀπεσταλμένος ἐκ μέρους αὐτοῦ, οὕτω δὲ, συντασσομένη ἔκθεσις, ἐν ἣ γίνεται μνεία τῶν ἐνεστώτων ὀρίων, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πῆχεων, ἢ τῶν στρεμμάτων, καὶ τῆς ἐκτιμηθείσης ἀξίας τοῦ ἐν λόγῳ κτήματος, σφραγίζεται ὑπὸ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν ἐξακριβῶσιν καὶ τῶν ὑπαλλήλων, καὶ πέμπεται εἰς τὸν ὑποδιοικητὴν, διὰ τούτου δὲ ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, διευθύνεται εἰς τὸν Διοικητὴν, καὶ ἀκολούθως ἐνεργοῦνται τὰ δέοντα κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν.

*Ἄρθρ. 4. Ἀποπερατωθεῖσων τῶν ἀνωτέρω διαγραφομένων διατυπώσεων περὶ τῶν ἀστυκῶν τε καὶ ἀγροτικῶν βακουφικῶν κτημάτων, ἐφ' ὧν ἐζητήθη ἡ ἐπέκτασις τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος, διὰ μὲν τὰ κτήματα, ἀστυκὰ τε καὶ ἀγροτικά, τὰ κείμενα ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς τριῖσι πόλεσιν, ἢ εἰς τόπους, ὑπαγομένους εἰς τὴν κεντρικὴν Διεύθυνσιν τῆς ἀστυνομίας, ἐκδοθήσονται, κατὰ τὴν παραδεγεμένην τάξιν, προσωρινοὶ τίτλοι ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν τίτλων Διευθύνσεως τοῦ ταμείου τῶν αὐτοκρατορικῶν βακουφίων ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν προσωρινῶν τούτων τίτλων ἢ ἐπέκτασις τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος θεωρεῖται ὡς τετελεσμένη.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ ὑποθηκείσεως κτημάτων.

(21 Ἰεμπριουὶ ἀχλῆ, 1287.)

*Ἄρθρ. 1. Διὰ τὸ ὑποθηκευθὸς κτῆμα πρέπει πρῶτον νὰ λαμβάνηται ἀπόδειξις παρὰ τῶν μουχτάριδων καὶ τῆς δημογεροντίας τῆς συνοικίας ἢ τοῦ χωρίου, διαλαμβάνουσα ὅτι δὲν εἶναι εἰς ἄλλον ὑποθηκευμένον ἢ παρ' ἄλλου κατασχεμένον· ἡ ἀπόδειξις αὕτη ἐν μὲν ταῖς ἔδραις τῶν Διοικήσεων (σαντζακίου) θέλει παρουσιάζεσθαι εἰς τὸ δικαστικὸν Συμβούλιον (Τεμγιὺ Χουκούκ), ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον τοῦ Καζᾶ· τὰ συμβούλια ταῦτα ἀνευ ἀναβολῆς θὰ ἐξετάζωσι τὰ ἔγγραφα τοῦ κτήματος, καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχη ἐμπόδιον, ἢ ἀπόδειξις θὰ κρατῆται ἐκεῖ, θὰ δίδηται δὲ ἔγγραφον ἀδείας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ὁ Μερχεμὲς τοῦ σαντζακίου ἢ τῆς ἐπαρχίας θὰ ἐκδίδῃ τὸ χοτζέτιον τῆς ὑποθηκείσεως.

*Ἄρθρ. 2. Ἐν τοῖς δικαστικοῖς Συμβουλίαις θὰ κρατῆται ἐπὶ τούτῳ κατὰστιχον, ὅτε δὲ ἐκδοθῇ ἔγγραφον ἀδείας πρὸς ὑποθήκευσιν κτήματος, θὰ καταχωρῆται ἐν τῷ ῥηθέντι καταστήτῳ, ἀφοῦ δὲ τὸ ἐπ' αὐτοῦ χρέος ἐξοφληθῇ, θὰ διαγράφηται.

*Ἄρθρ. 3. Οὐδὲν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῆς πράξεως παρὰ τῶν δικαστηρίων ἢ δημογεροντιῶν ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τοῦ χοτζετιοῦ.

ΒΕΖΥΡΙΚΗ ΔΙΑΤΑΓΗ

Περὶ καταγραφῆς κληρονομιῶν, ἐξαιρουμένης
τῆς νήσου Κρήτης.

Μολοντί προλαβόντως ἐστάλησαν ὁδηγίαι δι' ἐπισήμων γραμματῶν πανταχοῦ περὶ τῆς περιουσίας τῶν Χριστιανῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τινα μέρη δὲν ἐνοήθη καλῶς τὸ πρᾶγμα, ἀλλαχοῦ δὲ ἐγένετο κακῆ χρῆσις τῶν ἐν τοῖς ἐγγράφοις ἐκείνοις διαταττομένων, διὰ τοῦτο ἐγένετο ἤδη ἡ ἀκόλουθος τελειωτικὴ ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἐπειδὴ τὴν τῶν ἐνήλικος κληρονόμους ἐχόντων καὶ ἀποθησκόντων Χριστιανῶν περιουσίαν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καταγράφωσιν οἱ κριταὶ καὶ ναήπιες, διὰ τοῦτο, ἐν ὧσφ οἱ κληρονόμοι τῶν τοιούτων δὲν ἤθελον ζητήσει, ἵνα καταγραφῆ καὶ διανεμηθῇ ἡ περιουσία, οἱ κριταὶ δὲν θέλουν ἐπεμβαίνει μπδαμῶ, μῆτε ἐπιμίγνυσθαι τὸ παράπαν. Ἐὰν δὲ τις τῶν συγκληρονόμων τούτων ἤθελεν ἐκθέσει παράπανα κατὰ τινος τῶν συγκληρονόμων του περὶ διανομῆς καὶ ἐγχειρίσεως τῆς περιουσίας, καὶ ἤθελε κάμει αἴτησιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, τότε θέλουν δικάζεσθαι ἐπὶ Συμβουλίου διὰ τῆς κρίσεως, καὶ θέλει καταγράφεσθαι ἡ περιουσία ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ πρέπον.

Ἐὰν δὲ ὁ ἀποθανὼν ἀφήσῃ ἀνήλικα ὄργανά, τότε, ἐπειδὴ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς Ὑψ. Κυβερνήσεως ἀπαιτεῖ, ἵνα διατηρῆται ἡ περιουσία τῶν τοιούτων ὄργανων, θέλει καταγράφεσθαι ἡ περιουσία τούτων κατὰ τὸ *σερῖρῆ*, καὶ ἀφοῦ ἐκπληρωθῶσιν ἀνελλιπῶς τὰ πρὸς κηδεῖαν καὶ ἐνταφιασμὸν τοῦ ἀποθανόντος συμβάντα ἐξοδα, ὡς καὶ πάντα ὅσα εἴτε χρεωστεῖ, εἴτε ἐπίσημος διέθεσε, τὸ ὑπόλοιπον αὐτῆς, εἴτε χρηματικόν, εἴτε πραγματικόν, παραδίδεται πρὸς φύλαξιν τῷ ἐπιτρόφῳ ἢ κηδεμόνι αὐτῶν, κατὰ τὰ σοφούτια καὶ τὸ *νιζάμιον* ἐν περιπτώσει μέντοι, καθ' ἣν ὁ ἐπίτροπος ἢ ὁ κηδεμὼν δὲν ἤθελον εἶσθαι ἄνθρωποι ἀκατάστατοι καὶ ἄσωτοι. Ἐὰν δὲ τὰ ὄργανά ταῦτα δὲν ἔχωσι κανένα, τότε θέλουν ἐκλέγεσθαι εἰς κηδεμόνιν καὶ εἰς ἔφορος αὐτῶν ἐκ τῶν ἀξιόπιστων τοῦ ἔθνους τῶν, καὶ εἰς αὐτοὺς θέλει ἐγχειρίζεσθαι ἡ περιουσία τῶν ὄργανων, ἀφοῦ ἤθελε ληφθῆ παρ' αὐτῶν ἐγγυητῆς καὶ ἐγγραφον εἰς τὸ ὅτι δὲν θέλουνσι καταναλώσει αὐτήν, ἀλλὰ θέλουνσι φροντίζει ἀνελλιπῶς τὸσον τὰ πρὸς διατροφήν αὐτῶν, ὅσον καὶ τὰ πρὸς ἀνατροφήν καὶ ἐκπαίδευσιν. Περὶ

τούτων δὲ πάντων θέλει γίνεσθαι καὶ ἐν δικαστικὸν ἐγγραφον. Εἰς δὲ τὴν καταγραφὴν τῶν περιουσιῶν τούτων, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀγωγὰς, αἰτινες ἤθελον θεωρηθῆ κατ' αἴτησιν ἐνὸς τῶν ἐνήλικων κληρονόμων, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, οἱ κριταὶ δὲν θέλουνσι λαμβάνει οὔτε ὀβολὸν περισσότερον ἀφ' ὅτι ἤδη λαμβάνουσι, κατὰ τὸν Κανονισμόν, τούτεστιν ἓνα παρὰν *ρίεμ-κισμέτι* εἰς τὸ γρόσιον, ἐξήκοντα παράδες εἰς τὰ χίλια γρόσια διὰ *καϊδε-γέν*· ἀλλὰ καὶ ὁ παρὰς οὗτος εἰς τὸ γρόσιον θέλει λαμβάνεσθαι, κατὰ τὸν Κανονισμόν, ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος (ὅσον δὴ ποτε καὶ ἂν ἦ), δηλαδή μετὰ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐξόδων, εἶτι δὲ καὶ ὅσων χρεωστεῖ ἢ διέθεσεν· ἐὰν δὲ τις τῶν κληρονόμων ἐνὸς κατοικοῦ ἐπαρχίας ἀποθανόντος ἤθελεν ἀποδημεῖ, ἢ ἤθελεν εἶναι φρενώληπτος, καὶ ἡ περιουσία αὐτοῦ θέλει καταγράφεσθαι, καθ' ἣν τρόπον ὠρίσθη περὶ ὄργανων. Εἰς δὲ τὰς περιουσίας τῶν ἐνήλικος ἐχόντων τοὺς κληρονόμους θέλει λαμβάνεσθαι ἐξοδον μόνον ἀπὸ τοῦ μερίδιον τοῦ ἀγωγῆν ποιήσαντος ἐνήλικος κληρονόμου, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπὸ τὰ μερίδια τῶν ἄλλων. Τὰ δὲ πρᾶγματα καὶ ἡ περιουσία τῶν μὴ ἐχόντων εἰς τὸ φαινόμενον ἐγνωσμένον τινὰ κληρονόμον, εἴτε δι' ἀνήκουσιν εἰς τὸ *Μπέιτ-ουλ-μάλ*, ἡ περιουσία αὐτῶν θέλει καταγράφεσθαι διὰ τῶν *μάλ μεριού-ριδων* καὶ τῆς ἱερᾶς κρίσεως, καὶ ἔβει ἐνεργεῖσθαι ὅτι ἀπαιτεῖ τὸ *σερῖρῆ* καὶ τὸ *νιζάμι*. Ἐὰν δὲ τις εἴτε ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, εἴτε ἐξ ἄλλης τινὸς ἐπαρχίας, ἐν τῷ παρεπιδημῆσιν εἰς τινα πόλιν, εἴτε χάριν ἐμπορίου, εἴτε περιηγήσεως, τυχὸν ἀποθάνῃ, ἡ περιουσία αὐτοῦ θέλει καταγράφεσθαι διὰ τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ἱεροδικαστηρίου, καὶ ὅσα πρᾶγματα ἐξ αὐτῆς ὑπόκεινται εἰς φορὰν, αὐτὰ θέλουνσι πωλεῖσθαι κατὰ τὴν ἀξίαν των, καὶ ἀφοῦ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐξαίρεθῶσι τὰ ἀναγκαῖα ἐξοδα, τὰ χρέη του, καὶ τὸ σύνθηρες *ρίεμι*, τὸ ὑπόλοιπον θέλει φυλάττεσθαι ἐν τῷ ταμείῳ τῆς ἐπαρχίας, καθὼς καὶ ἐὰν ἔχη ἀδάμαντας, εἴτε καὶ λοιπὰ πολύτιμα πρᾶγματα, θέλουνσι ἐπίσης φυλάττεσθαι καὶ αὐτὰ εἰς ἀσφαλές τι μέρος, καὶ ὅταν ἤθελον παρουσιασθῶσιν οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ ἢ ἐπίτροποι των, τότε θέλουνσι παραδίδουσαι εἰς αὐτοὺς τὰ μὲν χρήματα εἰς μετρητά, τὰ δὲ λοιπὰ πεφυλαγμένα πολύτιμα πρᾶγματα ἀπαράλλακτα κατὰ τὸ κατάστιχον. Μολαταῦτα, ἐὰν τις πρὸ τοῦ θανάτου του ἤθελε διαθέσει τὸ τρίτον τῆς περιουσίας του εἰς τινος ἐκ τῶν προκρίτων, ὅχι μόνον ἡ διαθήκη αὐτῆ θέλει θεωρεῖσθαι ἐπίσημος εἰς τὸ *σερῖρῆ* μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπὶ πλέον, ἐὰν ὁ ἀποθανὼν, ἔχων εἶτι σώας τὰς φρένας του, ἤθελε κάμει ἐπίσημον διαθήκην ἐνώπιον ἀξιόπιστων μαρτύρων, ἐπικυρωθεῖσαν ἀπὸ Πατριάρχην ἢ Μητροπολίτην ἢ Ἐπίσκοπον ἢ ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους αὐτῶν, καὶ ἤθελε διανεμίει τὴν περιουσίαν του εἰς ἕκαστον τῶν γνησίων κληρονόμων χωριστὰ, ἢ καὶ εἰς ἄλλα ἄτομα, καὶ ἤθελεν ἐξαίρεσει καὶ παραδώσει τὸ μέρος ἕκαστου, τὰ τοιαῦτα ἐγγραφα, ἀποδεικνύμενα γινά-

σια, θέλουν αναγνωρίζεσθαι ἐπίσημα παρὰ τοῖς κριταῖς καὶ τοῖς λοιποῖς ὑπαλλήλοις, καὶ ἡ τοιαύτη περιουσία δὲν χρῆζει πλέον καταγραφῆς, ἀλλὰ, εἴτε εἰς κινητὰ συνίσταται, εἴτε εἰς ἀκίνητα πράγματα, θέλει παραδιδεσθαι εἰς ὄσους ἢ διαθήκη ρητῶς διαλαμβάνει. Ἐὰν ὅμως τὰ ἀκίνητα πράγματα ὡς γαῖαι ἢ οἰκοδομαὶ βακουφικαὶ, ἢ καὶ γαῖαι ὀνομαζόμεναι *εἰραζιμιριέ*, ἐπειδὴ κανὲν τούτων δὲν εἶναι ἀληθῆς ιδιοκτησίας ἐκείνων, οἷτινες τὰ ἐξουσιάζουν, ἀλλ' ἡ ἐκποίησης αὐτῶν χρῆζει, ἡ μὲν τῶν βακουφικῶν, τῆς ἀδείας τοῦ *μουτεβελῆ*, ἡ δὲ τῶν γαιῶν τοῦ δημοσίου, τῆς ἀδείας τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐκποίησης αὐτῶν γενομένη ἄνευ ἀδείας τῶν ἐπιτετραμμένων, δὲν ἔχει κύρος, κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὸ *νιζάμι*, διὰ τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ, ἵνα ὡς πρὸς τὰ ἀκίνητα ταῦτα πράγματα ἐκτελεῖται πρότερον ὁ περὶ *βακουγιῶν* καὶ τῶν τοιούτων γαιῶν Κανονισμός.

Ἐν συνόψει, μετὰ τὰς λεπτομερείας ταύτας, ἐὰν τις ἤθελε φανῆ ἀντιπράττων εἰς τὴν κατὰ τὸν ἀνωτέρω διαγραφέντα τρόπον γενομένην ἀπόφασιν, ἢ ἤθελε κάμει κακὴν χρῆσιν αὐτοῦ, ὁ τοιοῦτος θέλει εἶναι ἔνοχος αὐστηρῶς εὐθύνης' καθότι ὁ μόνος σκοπὸς τούτου εἶναι ἡ διατήρησις τῶν κληρονομικῶν πραγμάτων τῶν ὄρφανῶν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεὶς θέλει βραδίσει παρὰ τὸ διάγραμμα τοῦτο' καὶ ἐπειδὴ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὄχι μόνον ὁ σοφολογιώτατος Σείχ-ούλ-Ἰσλάμης ἔγραψε πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ θεοσώστῳ Ἐπικρατεῖᾳ κριτὰς, ναῖπιδας, καὶ διέταξεν αὐτοῖς αὐστηρῶς, ἀλλὰ διεκοινώθη τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐδόθησαν καὶ αἱ ἀπαιτούμεναι διαταγαὶ διὰ τῶν Πατριαρχείων καὶ πρὸς πάντας τοὺς Μητροπολίτας, *Μερχάσωδας* καὶ Ἐπισκόπους, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐπιβάλληται ἡ πρέπουσα τιμωρία εἰς τὸν ἐναντία τούτοις τούντεῦθεν πράξοντα' καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ τούτοις καὶ ἡ Ἐψ. Πύλη διεβίβασε πανταχοῦ τὰς ἐντόνους διαταγάς της, ἵνα καταβάλλωσι πᾶσαν προσοχὴν πάντες, εἴτε ὑψηλοὶ Νομαρχαὶ καὶ Μουτεσσαρίφαι, εἴτε *Καϊμακάμιδες* καὶ *Μουδούριδες* τῶν *καζάδων*, εἴτε καὶ λοιποὶ ὑπάλληλοι, εἰς τὸ νὰ μὴ συμβῆ τούντεῦθεν καμμία ἐναντία πράξις ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, διὰ τοῦτο γράφοντες καὶ πρὸς ὑμᾶς ἰδίως, κατὰ συνέπειαν ὑψηλοῦ ἰραδῆ, προτρεπέμεθα νὰ πιστεύσητε καὶ ἐνεργήσητε τὸ πρέπον, ὡς ἀνωτέρω γέγραπται.

ΒΕΖΥΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

περὶ καταστροφῆς τῆς ἀκρίδος.

(28 Σεββᾶλ, 1286.)

Γνωστόν ἐστίν ὅτι τὸ ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ τῆς ἀκρίδος κανὲν, ἐμποδίσαν ἐπὶ πολὺν καιρὸν τὴν καλλιέργειαν τῆς χώρας, ἐγένετο αἰτία τῆς ἐλαττώσεως τοῦ πλοῦτου τῶν κατοίκων καὶ τῆς μὴ παραγωγῆς πολλῶν πραγμάτων, ἅτινα ἕνεκα τῆς φυσικῆς ἐπιδεκτικότητος τῆς γῆς τῆς νήσου ἠδύνατο νὰ τελεσφορήσωσιν. Ἐνῶ δὲ ἡ ἐπιβλαβὴς αὕτη κατάστασις περιήγαγε τοὺς κατοίκους μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου τοῦ νὰ ἐκπατριθῶσι, χάρις εἰς τὰ ληφθέντα μέτρα καὶ εἰς τὰς προσπάθειάς τῶν ἐπιτοπιῶν Ἀρχῶν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐκείθεν ληφθεισῶν ἐκθέσεων, ἡ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἀκρίς κατεστράφη ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ μάλιστα ὁ βάμβας, ὅστις οὐδέποτε εἶχε φυτευθῆ ἕνεκα τῆς ἀκρίδος, ἐφέτος ἐφυτεύθη ἐν τῷ ἀρμοδίῳ χρόνῳ. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ὁδηγαὶ αἱ περιέχουσαι τὰ μέτρα ταῦτα περὶ τῆς ἐξαφανίσεως τῆς ἀκρίδος, οὔσαι λίαν περιεκτικαὶ, δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἡ Λύτοκρ. Κυβερνήσις ἐξετύπωσεν ἱκανὰ ἀντίτυπα αὐτῶν. Ἄν, ὅ μὴ γένοιτο, ἐντὸς τῆς ἡμετέρας νομαρχίας ἀναφανῆ που ἡ ἀκρίς, ὅπως εἰς τὰς λοιπὰς ἀπεστάλησαν, οὕτω καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀποστέλλονται εἰκοσι ἀντίτυπα, ἵνα ληθῆ φροντίς περὶ τῆς καταστροφῆς της, κατὰ τὰ ἐν ταῖς ὁδηγαῖς ταύταις διηγεγενημένα. Εὐαρεστηθῆτε ὅθεν νὰ μελετήσητε ταύτας καὶ νὰ δώσητε πληροφορίας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς νομαρχίας κατὰ τὸ εἶκος.

ΟΔΗΓΙΑΙ

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς καταστροφῆς τῆς ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ ἀκρίδος.

(20 Σεββᾶλ, 1286.)

Τὰ πρὸς καταστροφὴν τῆς ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ ἀναφανείσης ἀκρίδος, ἥτις χάρις εἰς τὰς καταβληθείσας προσπάθειάς ἐξέλιπε, μέτρα καὶ τὰ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν χρησιμεύσαντα ἐργαλεῖα κατωτέρω ἐκτίθενται καὶ ἀπολοιοῦνται.

Ἐπειδὴ τὸ κυριώτερον μέσον τῆς καταστροφῆς τῆς ἀκρίδος εἶναι ἡ συγκομιδὴ τοῦ σπόρου, ὃν ἐναποθέτει ἐν τῇ γῆ, καὶ ἐπειδὴ γινώσκεται ὅτι ἡ μάλιστα αὕτη κατὰ Μάϊον καὶ Ἰούλιον καταθέτει ἐν τῇ γῆ ἀδιακόπως τὸν ἑαυτῆς σπόρον, διωρίσθησαν ὑπάλληλοι ἐπὶ τῆς ἀκρίδος πρὸς καταδιώξιν αὐτῆς, καὶ τὸ μέρος ἐνθα ἐναπέθεσε σπόρον ἐξηκριθῆναι καὶ εἰς βιβλίον ἰδιαίτερον κατεγράφη. Ἐπειδὴ εἰς ἕνα ἑκαστον ἐκ τῶν ὑποχρεωμένων κατοίκων ἀνελογίσθη ἀνὰ ἕν κοιλὸν σπόρος ἀκρίδος, οἱ κάτοικοι ἤρξαντο τὸν Ἰούλιον μῆνα νὰ συναΐζωσι τὸν σπόρον, καὶ διὰ νὰ μὴ προκύψῃ δόλος ἢ κατάχρησις τις, ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς νήσου ἠνεφύχθη ἐπίτηδες τάφρος ἐφ' ᾧ διωρίσθησαν ὑπάλληλοι· ἡ ἐργασία αὕτη ἐξηκολούθησε μέχρι τοῦ δεκεμβρίου, τότε δὲ ὁ ἐν ταῖς ἀποθήκαις συναχθεὶς ἀκρίδοςπορος, παρόντων τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, ἐξυγισθῆναι, ἀκολούθως ἐτάφη εἰς τάφρους βαθυτάτους, ἐφ' ὧν ἐρίφθη ἀρκετὸν χῶμα.

Ἡ ἀναζῶσα ἀκρίς συνήθως ἀναφαίνεται ἄμα ἀρχίσῃ νὰ βερμαίνηται ἡ γῆ, καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη καίτοι ἀνεφαίνεται συνήθως ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου μηνός, ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ καιρὸς ἦτον εὐκαρῆς, ἤρχισε τὴν 5ην Μαρτίου ν' ἀναζωογονῆται. Ἐγκαίρως εἶχε ληφθῆναι πρόνοιαν περὶ τῆς προετοιμάσεως τῶν ἐργατῶν, ληφθέντος ἐνός ἐξ 20 κατοίκων καὶ τοιουτοτρόπως ἠτοιμάσθησαν 1800 καὶ ἐπέκεινα ἐργάται, τῶν ὁποίων οἱ μισθοὶ ἐπληρώθησαν παρὰ τῶν κατοίκων· οἱ ἐργάται οὗτοι ἀπεστάλησαν ὅπου ἀνεφάνη ἡ ἀκρίς, συναδευμένοι ὄντες ἀπὸ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἐκλεχθέντας ἀξιῶς ἐμπιστοσύνης κατοίκους, δεκάρχους καὶ ἀπὸ τοὺς ἐφόρους καὶ ἐπιτρόπους, τοὺς ἐκλεχθέντας ἐκ τῶν προκρίτων ὀθωμανῶν καὶ χριστιανῶν κατοίκων τῆς νήσου· τὰ δὲ καταστρεπτικὰ ἐργαλεῖα ἐγκαίρως εἶχον ἀποσταλῆ καὶ διανεμηθῆ εἰς τὰ ἀναγκαῖα μέρη.

Τὰ καταστρεπτικὰ ἐργαλεῖα συνίστανται ἀπὸ πανία καὶ ζίγκους μετακομισθέντα ἐξ Ἀγγλίας καὶ ἀπὸ πάλους, πελέκεις, πτυάρια, σχονία καὶ κεισὲ ἑτοιμασθέντα ἐνταῦθα· τὰ πανία ἔχουσι μῆκος πενήτην καὶ μῆτρον καὶ ἐνός πλάτους εἰς τὴν μίαν πλευρὰν τῶν πανίων τούτων εἶχε βραχὴ διὰ βραπτικῆς μηχανῆς μουσαμάς πλάτους ἐξ δακτύλων, εἰς δὲ τὰς δύο ἄκρας μίας σπιθαμῆς, συρράφοντα δὲ στερεῶς τὸ ἕν μετὰ τοῦ ἄλλου, ἐτέθησαν περίξ τῶν μερῶν ἐνθα ἀνεφάνη ἡ ἀκρίς· πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πανίων ἐγένετο προμήθεια 60,000 πασσάλων δύο πύχους μήκους τεθέντων ὀπισθεν τῶν πανίων, πρὸς σύνδεσιν δὲ τῶν πανίων μετὰ τῶν πασσάλων εἰς τὴν πλευρὰν εἶθα ἦτο ἐξραμμένος ὁ μουσαμάς, ἐξβραχὴ ἀνὰ ἕν τεμάχιον ταινίας.

Πρέπει τὸ μεταξὺ ἐκάστου πασσάλου διάστημα νὰ ᾖ ἐνός μέτρον γαλλικοῦ εἰς τὸ μέρος αὐτῶν τὸ ἐξέχον ἀνωθεν τοῦ πανίου νὰ συνδέωνται πρὸς ἄλληλα διὰ σχονίων λεπτῶν, προσέτι δὲ εἰς τὸ μέρος τοῦ μεταξὺ τῶν δύο πασσάλων διαστήματος νὰ βραπτικῆται ἀνὰ ἕν τεμάχιον

ταινίας, αἵτινες ταινία θέλουσι συνδέσθαι μετὰ τὸ σχονίον τὸ προσηρμοσμένον εἰς τοὺς πασσάλους· τὸ μέρος τοῦ πανίου, ὅπερ ἔχει τὸν μουσαμά, νὰ ᾖ ἀνωθεν, καὶ τὸ ἕτερον τὸ μὴ ἔχον μουσαμά τούλάχιστον κατὰ ἐξ δακτύλους νὰ θάπτηται εἰς τὴν γῆν.

Καίτοι τὰ πανία εἰσὶν ἀρκετὰ, πρέπει τὸ μέρος ὅπου ὑπάρχει ἀκρίς νὰ περικλείηται μετὰ πανία, ἀν δὲ δὲν ἀρκῶσιν, ἀνάγκη εἶναι τὰ πανία νὰ στηθῶσι πρὸς τὸ μέρος πρὸς ὃ θὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀκρίδες, κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον, ἐν σχήματι ἡμικυκλίου· καὶ ἂν ἡ ἀκρίς ᾖ πολυάριθμος, ἐμπροσθεν ἐκάστου πανίου ν' ἀνοίγωνται 2—3 ὄπαί ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὰς ὁποίας θέλουσιν ἐφοδιάσει μετὰ τὸν ζίγκον.

Ἄμα ζωογονηθῶσιν αἱ ἀκρίδες, δὲν δύνανται νὰ περιπατήσωσι 10—12 ἡμέρας, κρύπτονται δὲ κάτωθεν τῶν χόρτων καὶ τῶν ἀσπυθῶν· οἱ δὲ ἐργάται ἀφοῦ στήσωσι τὰ πανία, ἀντὶ τοῦ νὰ μένωσιν ἀγροί, καλὸν ἦθελεν εἶσθαι νὰ τὰς φρονέωσι μετὰ κλάδους φοίνικος καὶ νὰ τὰς καίωσι διὰ ζύλων· ὅταν δ' ἀρχίσωσι νὰ μεταβαίνωσιν ἀπὸ ἐνός μέρος εἰς ἄλλο, ἐπειδὴ θέλουσιν ἀφ' ἑαυτῶν πέσει εἰς τὰς στηθεῖσας παγίδας, νὰ δοθῇ προσοχὴ εἰς τοὺς τῶν πανίων προμαχῶνας· ἀν δὲ ἡ ἀκρίς ᾖ πολλὴ καὶ ἐνοηθῆ ὅτι ἐνδέχεται νὰ ὑπερηγήσῃ τὰ πανία, πάραυτα ὀπισθεν τῶν πανίων εἰς διάστημα 100 ποδῶν στήνονται ἕτερα πανία, ὡς ἄνω εἴρηται, καὶ αἱ δέουσαι ὄπαί ἀνοίγωνται ἐνώπιον αὐτῶν καὶ ἐτοιμάζονται.

Τὸ ἄνω μέρος τῆς ὀπῆς θέλει συνέχεσθαι μετὰ τὴν ἄκραν τοῦ πανίου καὶ περὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς θέλει τεθῆ ὁ ζίγκος, καὶ νὰ ἐμποδισθῆ ἡ ἐξόδος τῆς καταπεσοῦσας ἀκρίδος· τὰ περίξ τοῦ ζίγκου μέρη θέλουσι κλεισθῆ καλῶς, καὶ τὸ βάθος τῶν ὀπῶν θέλει εἶσθαι τούλάχιστον ἐνός μέτρον.

Καὶ οἱ ζίγκοι, οἵτινες θέλουσι τεθῆ εἰς τὰ στόματα τῶν ὀπῶν, εἶλουσιν προσαρτηθῆ εἰς μίαν σανίδα, ἔχουσαν πλάτος 4—5 δακτύλων καὶ σχῆμα χάνδακος, μήκος δύο μέτρων καὶ πλάτος ἐνός πύχους.

Οἱ ζίγκοι πρέπει νὰ τεθῶσιν εἰς τὰ στόματα τῶν ὀπῶν, καὶ νὰ ᾖ ἔσοι μετὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ὀπῆς καὶ ἀφοῦ στηθῶσιν τὰ πανία καὶ τεθῶσιν οἱ ζίγκοι, ἔσωθεν τοῦ ἡμικυκλίου τῶν πανίων δηλ. εἰς τὸ μέρος, ὅπου θ' ἀρχίσῃ ἡ ἀκρίς νὰ κινήται, δὲν θέλει μείνει κἀνεὶς· ὀπισθεν δ' ἐκάστου πανίου θέλει διορισθῆ ἀνὰ εἰς ἐργάτης διὰ νὰ προσέχη τὰ πανία. Ἢ ἀκρίς, ἀφοῦ πέσῃ εἰς τὰς ὄπας, διὰ νὰ σωθῆ, ἀναβαίνει εἰς τοὺς τοίχους τῶν ὀπῶν καὶ φθάνει μέχρι τοῦ μέρους ὅπου εὐρίσκειται ὁ ζίγκος, ὅταν δὲ πατήσῃ εἰς τὸν ζίγκον, γλιστρᾷ καὶ πάλιν ἐντὸς τῆς ὀπῆς πίπτει· τούτου ἕνεκα ὁ ζίγκος πρέπει νὰ ᾖ καθαρός, καὶ διὰ νὰ γλιστρᾷ περισσύτερον ἡ ἀκρίς, πρέπει νὰ τρίβωνται ἐκ διαλειμμάτων οἱ ζίγκοι μετὰ χῶμα κοινόν, ἀφοῦ δὲ τοιουτοτρόπως μετ' εὐκολίας πληρωθῶσιν αἱ ὄπαί, 4—5 ἐργάται ῥίπτουσι μετὰ τὰ πτυάρια χῶμα εἰς τὰς ὄπας, καταπλακῶνται τὴν ἀκρίδα καὶ μετὰ τοὺς πόδας τῶν τὴν κατακατοῦσι μέχρι τῆς ἐντελοῦς

ἀποπνεύσεώς της, τότε ἐξάγουσι τὸν Ἰλγικον, σκάπτουσιν ὅπου δεῖ ὅπως εἰς ἄς θέτουσι αὐτὸν, πρέπει δὲ μέχρι τῆς ἄκρης τοῦ πανίου νὰ εὐρίσκωνται τοιαῦται ὅποιαι.

Δι' ἕκαστον πανίον δέον νὰ διορίζηται ἀνὰ εἰς ἐργάτης, εἰς κάθε τέσσαρας τοιούτους νὰ δίδηται εἰς πέλεκυς, καὶ εἰς ἄλλους τόσους ἐν πιτάριον, οἷτινες θέλουσιν ἀσχολεῖσθαι εἰς τὸ ἀνοιγναι τῶν ὀπῶν, εἰς τὸ σκάλισμα καὶ προετοιμασίαν τοῦ τόπου, ἐνθα τὸ πανίον θέλει καταπλακωθῆ μετὰ χῶμα, δύο δὲ θέλουσι καταγίνεσθαι εἰς τὸ νὰ στήνωσι τὰ πανία καὶ νὰ θέτωσι τοὺς Ἰλγικους εἰς κάθε δέκα ἐργάτας θέλει διορισθῆ εἰς δέκα:χος, εἰς κάθε πεντήκοντα εἰς ἄξιος ἐμπιστοσύνης, καὶ ὅπου εὐρίσκεται ἀκρίς ἀνὰ εἰς ἐπιτετραμμένος, καὶ εἰς κάθε τέσσαρας ἢ πέντε ἐπιτετραμμένους ἀνὰ εἰς ἔφορος πρὸς κατοικίαν δὲ τῶν ἐργατῶν τῶν ἐπιτετραμμένων καὶ τῶν ἐφόρων διὰ κάθε δέκα ἐργάτας πρέπει νὰ δοθῆ ἀνὰ μία σκηνή.

Οἱ δέκαχοι εἰσὶν ἐπιτετραμμένοι νὰ ὀδηγῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοὺς ἐργάτας, οἱ δὲ ἐπιτετραμμένοι νὰ δεικνύωσιν εἰς τοὺς ἐργάτας τὰ μέρη, ἐνθα ὑπάρχει ἡ ἀκρίς, καὶ νὰ εὐρίσκωνται διὰ παντός ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐργατῶν προτρέποντες αὐτοὺς εἰς τὴν ἐργασίαν καθημερινῶς, καὶ ἐξελέγχοντες τὸν ἀριθμὸν τῶν καὶ τοὺς φυγάδας, νὰ τοὺς εἰδοποιῶσιν εἰς τοὺς ἐφόρους, οὔτοι δὲ οἱ τελευταῖοι διηλεκτῶς θέλουσι περιέρχεσθαι ἵνα αὐξάνωσι τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὸ θάρρος τῶν ἐργατῶν καὶ νὰ διορθῶσι τὰς ἁλλείψεις τῆς ὑπηρεσίας, οἱ δὲ ἀξιόχρεοι εἶναι οὕτως εἰπεῖν οἱ ταμίαι τῶν ἐργατῶν ἐπειδὴ δὲ ἀπεδείχθη ἐκ πείρας ὅτι, εἴτε οἱ μισθοὶ τῶν ἐργατῶν ἐπιτοπίως δοθῶσιν εἴτε μετὰ τὸ τέλος τῆς ὑπηρεσίας μετρηθῶσι, καὶ κατὰ τὰς δύο ταύτας περιστάσεις θέλουσι συμβῆ δραπετεύσεις, τοῦτου ἕνεκα πρέπει ἐν πρώτοις νὰ ὑπολογίζηται ὁ μισθὸς τῶν ἡμερῶν τῶν ἐργατῶν καὶ νὰ δίδηται εἰς τοὺς ἐμπιστευμένους ἵνα τὸν λαμβάνωσιν εἰς τὰ μέρη ὅπου ὑπάρχουσιν ἀκρίδες, ἐκεῖ δὲ ἐργαζομένων τῶν ἐργατῶν ὁ μισθὸς ἡμερῶν τινῶν νὰ κρατῆται, ὁ δὲ λοιπὸς νὰ δίδηται ὅταν δὲ τελειώσῃ ἡ ὑπηρεσία τῶν καὶ λάβωσι τὴν ἄδειαν διὰ ν' ἀναχωρήσωσι, τότε πρέπει ὁ κρατηθεὶς μισθὸς νὰ δίδηται ἐξ ὀλοκλήρου.

Οἱ ἐργάται πρέπει τὴν νύκτα νὰ μένωσιν εἰς τὰς σκηνὰς τῶν, τὸ πρωτὸν νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὸ ἔργον τῶν καὶ τὸ ἑσπέρας πάλιν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς σκηνὰς ἐπειδὴ δὲ δὲν θὰ εὐρίσκηται ἄρτος εἰς τὰς πεδιάδας, νὰ μεταβαίνωσι δὲ οἱ κάτοικοι εἰς τὰ χωρία ἐπειδὴ δὲν θὰ ἴναι ἄμφορον κικου, πρέπει νὰ λάβωσι τὴν φροντίδα οἱ Κατμακάμαι καὶ οἱ Μοιθίρας τῶν ἐπαρχιῶν καὶ οἱ ἔφοροι τῶν ἐργατῶν ἵνα γίνωσιν εἰς τὰ χρεῖώδη μέρη γοῦρροι πρὸς πώλησιν ἄρτου εἰς τοὺς ἐργάτας, προσέτι δὲ εἰς τὰ αὐτὰ μέρη νὰ εὐρίσκωνται καὶ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα τρῆφιμα. Εἰς δὲ τοὺς ἐργάτας, οἱ ὅποιοι εἰργάσθησαν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς ἐμφανίσεως τῆς ἀκρίδος μέχρι τῆς πτήσεώς της, πρέπει νὰ δίδηται ἄδεια ἀπουσίας, προσέτι δὲ

νὰ δίδονται ἐσπραγισμένα ἀποδείξεις, αἱ ὅποια θέλουσι χρησιμεύσει εἰς τὸ τέλος τῆς ὑπηρεσίας ἵνα θεωρηθῶσιν οἱ λογαριασμοὶ τῶν.

Ἡ ἀκρίς, ἀφοῦ ἀρχίσῃ νὰ πετᾷ τὰς νύκτας, διαμένει ἐπὶ τινῶν ἐσπαρμένων χωραφίων καὶ λιβαδιῶν, καὶ ἐπειδὴ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου δὲν δύναται νὰ πετᾷ, καὶ ἐπειδὴ εἶναι δυνατόν μεγίστη ποσότης ἀκρίδος νὰ συναχθῆ μετὰ καλάθας καὶ νὰ βίπτηται εἰς σάκκους, εἶναι καλὸν νὰ διανεμηθῆ εἰς ἕκαστον ἐργάτην ποσότης τῆς ἀκρίδος, ἥτις, κομιζομένη παρὰ τῶν ἐργατῶν, νὰ θάπτηται εἰς μέρος ἐπίτηδες προετοιμασθέν. Ἀφοῦ δὲ ἡ ἀκρίς ἐναποθέσῃ τὸν σπέρρον, καὶ ἂν καταστραφῆ, ἐπειδὴ καμμία ὠφέλεια δὲν θέλει παραχθῆ, καὶ ἐπειδὴ ἀπεδείχθη ἐκ πείρας ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πτήσεώς της πρὸ τῶν 15 ἡμερῶν δὲν ἐναποθέτει τὸν σπέρρον, ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος πρέπει νὰ καταβάλληται μεγίστη προσπάθεια καὶ νὰ συνάζηται ἡ περὸς αὐτὴν ἀκρίς.

Ἐὰν ἡ καταστροφή τῆς ἀκρίδος παραμεληθῆ ἐπὶ τινα ἔτη, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ σπόρου μιᾶς ἀκρίδος δύναται νὰ γεννηθῶσι 30—40 ἀκρίδες ὡς εἶναι γνωστὸν ἐκ πείρας, πρέπει νὰ μὴ διακόπηται ἡ καταδίωξις, ἔστω καὶ μιᾶς ἐναπολειφθείσης, πρέπει δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος νὰ καταβάλληται προσοχὴ μεγίστη εἴτε εἰς τὴν καταστροφήν τῆς ζωῆς ἀκρίδος, εἴτε εἰς τὴν σὺνάξιν τοῦ σπόρου, ὅν ἐναποθέτει εἰς τὴν γῆν.

Καίτοι τὸ σχῆμα καὶ τὸ εἶδος τῶν καταστρεπτικῶν ἐργαλείων ἀνωτέρω περιεγράφη, συνάμα δὲ καὶ χάρις αὐτῶν καθυπεβλήθη, οὐχ ἦτον ἐπειδὴ φαίνεται δύσκολος ἡ λεπτομερὴς αὐτῶν περιγραφή, νομιζομένῳ ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε ἀναφανῆ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας ἀκρίς, ὁ σκοπὸς θέλει ἐκπληρωθῆ πληρέστατα ἂν προσκληθῆ ἐντεῦθεν ὑπάλληλός τις ἐξ ἐκείνων, οἷτινες ἔχουσι πλήρη γνῶσιν τοῦ στήνειν τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας παγίδας καὶ διερμηνεύειν τὰς λοιπὰς περὶ τὴν καταδίωξιν λεπτομερείας, πρὸς τελειάν ἐφαρμογὴν τῶν ἐνταῦθα ἐνεργειῶν, καὶ σταλῆ εἰς τὰ μέρη ἐνθα ἀνεφάνη ἡ ἀκρίς.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ

(Ἐκτελεσθήτω.)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ διορισμῶν εἰς ἀξιώματα δικαστικά.

(Ἡ 17 Ῥεδζέπ τοῦ 1271 ἔτους.)

Ἄρθρ. 1. Ἐκπαλα εἵθιστα νὰ συγκροτῶσιν οἱ ἀρχιδικασταὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς καὶ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας (Καζιασκέρηδες Ρουμηνίας καὶ Ἀνατολῆς) τετράκις τοῦ ἔτους γενικὴν συνεδρίασιν (*Diðani*), ἐν ᾗ ἀπονεύουσι δικαστικὰ ἀξιώματα πρὸς τοὺς ἐξαιτουμένους καθ' ἱεραρχικὴν τάξιν. Χάριν ὅμως τῶν εἰς τοιαύτας θέσεις προαγομένων, πρὸς ταχυτέραν ἐγκατάστασιν αὐτῶν, τοῦ λοιποῦ αἱ ἐν λόγῳ συνεδριάσεις συγκροτηθῶσιν δις τοῦ ἑνιαυτοῦ, ἧτοι ἐν ἀρχῇ τῶν μηνῶν Μουχαρρέμ καὶ Ῥεδζέπ, κατὰ δὲ τὰς συνεδριάσεις ταύτας γενήσονται οἱ διορισμοὶ κατὰ τὸ σύνθημα, παραλειπομένων τῶν λοιπῶν δύο μεχρισὺ ἐπέλητῃ ἢ σκοπούμενῃ ἐλάττωσις τοῦ χρόνου, μεθ' ἧν λαμβάνουσι κατοχὴν τῶν θέσεων αὐτῶν οἱ προχειρίζομενοι. Οἱ εἰς τὰς συνεδριάσεις ἐμφανιζόμενοι δικαστικῶν θέσεων ἀπαιτητὰ ὀφείλουσι νὰ προσάγωσι τὰ ἀνά χεῖρας αὐτῶν ἔγγραφα, ὅπως παραπέμπωνται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων γραφεῖον (*ρεθβαχανέ*), πρὸς ἐξακριβῶσιν τοῦ ἀν ἀνήκωσιν ἢ οὐ εἰς τὸν κατέχοντα· οἱ δὲ ὑπὲρ δεκαπενταετίαν ἀπὸ τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας μακροσυμένοι δὲν ἐπανέρχονται πλέον εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. 2. Ὡς ἐπεκράτησεν ἄχρι τοῦδε οἱ προτιθέμενοι νὰ διανύσωσι τὸ δικαστικὸν στάδιον βοηθοὶ νὰ ὑφίστανται ἐξετάσεις μετὰ τὴν λήξιν τῶν συνεδριάσεων, καὶ οὕτω νὰ λαμβάνωσι θέσιν δικαστικὴν, καὶ εἰς τὸ ἐπὶ, διαλυομένων τῶν δις τοῦ ἔτους συγκροτηθησομένων συνεδριάσεων, θέλουσιν υποβάλλεσθαι εἰς τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις οἱ τοιοῦτοι, καὶ εἰς τοὺς μεταξὺ αὐτῶν ἰκανότητος δείγματα παρέχοντας ἐπιτραπήσεται ἢ εἰς τὴν δικαστικὴν ὁδὸν εἰσελεύσιν, διὰ τῆς ἀπονομῆς δικαστικῶν θέσεων.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὴν μετὰ τὸ πέρας τῶν συνεδριάσεων ἐργασθησομένην

ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν λαμβάνει μέρος ὡς Ἐγχορος ἐκ τῶν ἐγόντων ἐπίσημον βαθμὸν τις, ὑπὸ τῆς Α. Ὑψηλότητος τοῦ Σέιχ σουλ-ισλάμη εἰδικῶς ἀπεσταλμένος.

Ἄρθρ. 4. Ἐκτὸς τῶν μετὰ τὰς ἐρθεῖσας δύο ἐξετάσεις πρὸς τοὺς βοηθοὺς ἀπονεμησομένας θέσεις, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χορηγῶνται ἐξ ὑπαρχῆς, εἴτε συνεπεῖα ἐξετάσεως, εἴτε ἀνεξετάστος, πρὸς ἱκανῶν ἢ ἀνικανῶν, θέσεις πρώτου ἢ δευτέρου βαθμοῦ, ἢ ἄλλαι ἀνωτέραι, καὶ νὰ εἰσάγωνται οὕτω πρόσωπα εἰς τὸν δικαστικὸν κλάδον. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἔσεται τοῦ λοιποῦ τοσοῦτον αὐστηρὰ, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος.

Ἄρθρ. 5. Ὁ καταγεγραμμένος ὡς μέλλων νὰ ἐγκαταστῇ εἰς δικαστικὴν τινα θέσιν, οἰουδήτινος βαθμοῦ, μεχρισὺ, ἐπιστάντος τοῦ ὀρισμένου χρόνου, λάβῃ αὐτῆς κατοχὴν καὶ διαχειρισάμενος τὴν ἀνατεθειαν ἀρχὴν ἐφόσον τέτακται, ἀπαλλαγῇ αὐτῆς, δὲν δύναται νὰ μεταθεθῇ εἰς ἄλλην θέσιν ἀνωτέραν. Τοιαύτη μετάθεσις, ἀπαγορευθεῖσα ἐσχάτως δι' αὐτοκρατορικὸν διατάγματος, οὐδαμῶς ἐπιτραπήσεται καὶ εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

Ἄρθρ. 6. Τῶν κατὰ τὰς ἐξετάσεις κριθέντων ἱκανῶν, καὶ εἰς τὸ δικαστικὸν στάδιον εἰσακτέων βοηθῶν τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον, καὶ ἡ πατρὶς, καὶ τῶν δοθησομένων θέσεων ὁ ὀρισμένος χρόνος πρὸς ἐγκατάστασιν, σημειοῦνται σαφῶς εἰς δύο καταλόγους, οὓς ὑπογράφουσι καὶ σφραγίζουσι οἱ τε σεβασμιώτατοι ἀρχιδικασταὶ, καὶ ὁ ἔφερος τῆς ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ παρ' αὐτῇ κατ' εἰδικὴν ἐντολὴν παραστάς. Τῶν καταλόγων τούτων εἰς τὴν Α. Υ. τὸν Σέιχ-σουλ-ισλάμη ὑποβαλλομένων, θάτερος φυλάττεται, ὁ δ' ἕτερος, ἐπιψηφισθείσης τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ, διευθύνεται εἰς τὴν διεκπεραίωσιν, καὶ ἀκολούθως γράφονται αἱ κοινοποιήσεις τῶν διορισμῶν.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ὀρισμένος χρόνος πρὸς κατοχὴν τῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἀπονεμηθειῶν θέσεων, καὶ τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τῶν προχειρίζομένων δικαστῶν ἐγγράφονται εὐκρινῶς εἰς δύο καταλόγους, οἵτινες ὑπογράφοντες καὶ σφραγισθέντες ὑπὸ τῶν ἀρχιδικαστῶν, υποβάλλονται εἰς τὸν ἀνώτατον Ἱεράρχην τῆς αὐτοκρατορίας. Θατέρον τῶν καταλόγων διευθυνθέντος εἰς τὴν διεκπεραίωσιν μετὰ τῆς περὶ ἐκτελέσεως ἐπιψηφίσεως, ἀκολούθως, ἀφοῦ ὁ κατὰ τὴν ἔκπαλα ἰσχύουσαν τάξιν συντασσόμενος κατάλογος, ὅπως καθωραϊσθῇ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ αὐτοκρατορικῦ ἀυτογράφου, ὑποβληθῇ, γράφονται αἱ τῶν διορισμῶν κοινοποιήσεις.

Ἄρθρ. 8. Καθόσον ἐνίοτε εἶναι ἐπ' ἀναγκῆς νὰ χορηγῶνται δικαστικαὶ θέσεις εἰς τοὺς τὸ δικαστικὸν στάδιον διανύοντας, καὶ ἐκτὸς τῶν ὡς ἀνωτέρω συγκροτούμενων συνεδριάσεων, συνταχθήσονται δύο κατάλογοι τῶν ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἐκάστου μηνὸς ἀπονεμητέων τοιούτων θέσεων, περιέχοντες τὰ ὀνόματα καὶ τὸν πρὸς τὴν κατοχὴν αὐ

τῶν χρόνων, ὡς καὶ τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα τῶν διορισθησομένων, καὶ ἐπὶ τίνος αἰτήσεως στηρίζονται οἱ διορισμοί· ὑπογράφονται δὲ καὶ σφραγιζόμενοι, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ εἴρηται, ὑποβάλλονται καὶ οὗτοι εἰς τὸν ὑψηλότατον Σέχη-ουλ-ισλάμην, καὶ θάτερος μὲν φυλάττεται, τοῦ δ' ἑτέρου ἐπιψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος εἰς τὸ ἀρμόδιον γραφεῖον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν, γράφονται κατὰ συνέπειαν αἱ κοινοποιήσεις.

Ἄρθρ. 9. Μολοντί κατέστη ἤδη ἀρχὴ ἐπικρατοῦσα τὸ νὰ δίδηται παρατάσεις εἰς τοὺς πλείστους τῶν κατόχων δικαστικῶν θέσεων, καὶ τῶν μελλόντων νὰ καθέξωσι αὐτάς μεθ' ὀριζόμενον χρόνον, ἐπειδὴ ὅμως καὶ τοῦτο γίνεται παραίτιον τῆς αὐξήσεως τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ὅπερ πρέπει νὰ παρέλθῃ διὰ τὴν ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, τοῦ λοιποῦ ἐπιτρέπεται, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πρόκειται ἀνάγκη παρατάσεως, νὰ χορηγῆται αὕτη εἰς τοὺς κατόχους τῶν θέσεων, καὶ εἰς ἐκείνους, ὅσων προσήγγισεν ὁ τῆς κατοχῆς χρόνος, ὅταν οὗτος ᾖ συντομος· ἀπαγορεύεται δὲ αὐστηρῶς ἡ χορηγία παρατάσεως πρὸς ἐκείνους, ὧν ὁ τῆς κατοχῆς χρόνος δὲν εἶναι ἐγγὺς τοῦ νὰ λήξῃ.

Ἄρθρ. 10. Προκειμένου νὰ δοθῇ παρατάσεις εἰς τοὺς κατέχοντας ἡ μέλλοντας νὰ καθέξωσι δικαστικὰς θέσεις τῶν τριῶν ἀνωτέρων βαθμῶν (κατὰ τε τὴν ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Ρουμηλίας καὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Ἀνατολῆς ὑπάρχουσαν βαθμολογίαν), ὅταν ἡ τεταγμένη αὐτοῖς προθεσμία ᾖ συντομος, ἐπιτρέπεται νὰ παραταθῇ αὕτη μέχρι δεκαεξή μηνῶν κατὰ μέγιστον ὅρον· πρὸς δὲ τοὺς ἔχοντας κατωτέρους βαθμούς, μέχρι συμπληρώσεως δώδεκα μηνῶν· ἀπαγορεύεται δὲ νὰ δίδηται μακροτέρα προθεσμία. Τὸ μέτρον τοῦτο, δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος καθιερωθὲν ἐσχάτως, ἔσεται καὶ τοῦ λοιποῦ ἐν πλήρει ἰσχύϊ καὶ ἐνεργείᾳ.

Ἄρθρ. 11. Διὰ τὰς, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10, δοθησομένας παρατάσεις συντάσσονται καὶ ὑποβάλλονται κατὰ μῆνα, κατὰ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ὀρισθέντα τρόπον, δύο κατάλογοι, ὧν ὁ εἰς φυλάττεται, ὁ δ' ἕτερος ἐπιστρέφεται ἐπιψηφισμένος ὑπὸ τοῦ Σέχη-ουλ-ισλάμη, ἀκολουθῶν δὲ γράφονται αἱ τῶν παρατάσεων κοινοποιήσεις.

Ἄρθρ. 12. Αἱ κοινοποιήσεις τῶν εἰς δικαστικὰς θέσεις διορισμῶν καὶ τῶν παρατάσεων, τῶν τε γενομένων κατὰ τὰς συνεδριάξεις καὶ τῶν ἐκτὸς αὐτῶν, γραφεῖσαι καὶ σφραγισθεῖσαι, ὑποβάλλονται εἰς τὸν ὑψηλότατον ἐξαρχὴν τῆς αὐτοκρατορίας· ἀκολουθῶν, παραβληθεῖσαι πρὸς τοὺς κατάλογους, ἐπισφραγισθεῖσαι δὲ ὑπὸ τῆς Α. Ὑψ. ἐπιστρέφονται καὶ ἐγχειρίζονται εἰς οὓς ἀνήκουσιν. Ἄν δὲ ἐπιδειχθῇ κοινοποιήσις τις, φέρουσα μὲν χρονολογίαν μεταγενεστέρην τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, μὴ ἐσφραγισμένη δὲ ὑπὸ τοῦ Σέχη-ουλ-ισλάμη, θεωρηθήσεται ὡς οὐδενὸς λόγου ἀξία.

Ἄρθρ. 13. Εἰς ἕκαστον τῶν ὀνομάτων τῶν ἀναφερομένων ἐντὸς τῶν

καταλόγων, τῶν συντακτέων περὶ τῶν ὑπὸ τῶν ἀρχιδικαστῶν Ρουμηλίας καὶ Ἀνατολῆς γενομένων διορισμῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀρχῆς αὐτῶν, καὶ εἰς γωνίαν τινὰ τῶν σχετικῶν κοινοποιήσεων τεθῆσονται ἀριθμοί. Ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς κατάλογους τῶν παρατάσεων, ἀπὸ τῆς πρώτης δευτέρας συντακτέους, καὶ εἰς τὰς κοινοποιήσεις αὐτῶν πρέπει νὰ τίθενται ἀριθμοὶ χωριστοί.

Ἄρθρ. 14. Προκειμένου διορισμοῦ εἰς δικαστικὴν θέσιν, εἴτε ἐπὶ συνεδριάσεως, εἴτε ἐπὶ προτάσει ἐξωτερικῇ, καταβληθήσεται σύντομος προσοχὴ ὥστε νὰ μὴ διορίζωνται ἄνδρες εἰς τὸ στρατιωτικὸν ἢ τὸ πολιτικὸν στάδιον ἐπιειδομένοι, ἢ ἔχοντες βαθμούς καὶ σιτηρέσια.

Ἄρθρ. 15. Κατὰ τε τοὺς δις τοῦ ἔτους ἐν ταῖς συνεδριάσεσι, καὶ κατὰ τοὺς ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τούτων γενησομένους διορισμοὺς ληφθήσεται ὅσον οἶδόν τε ὑπ' ὄψιν ἡ οἰκονομία, ἅπαντες δὲ οἱ ὑπάλληλοι θέλουσι προσπαθῆσαι ὅπως αἱ χορηγούμεναι προθεσμίαι διὰ τὴν κατοχὴν τῶν δικαστικῶν θέσεων ᾖσι σπανιώτεραι καὶ βραχύτεραι.

Ἄρθρ. 16. Ἐπεκράτησεν ἔκπαλαι, ἐγγὺς ὄντος τοῦ χρόνου καθ' ὃν εἰς θέσιν τινὰ προκειμένοι θέλουσι λάβει κατοχὴν αὐτῆς, νὰ ἐφοδιάζονται δι' ἐγγράφων δηλωτικῶν τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ταχθέντος ὅρου, τὰ δὲ ἐγγράφα ταῦτα διαβιβάζονται ἤδη διὰ κλητῶν ἢ διαρρυθμισίαι τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐκρίθη ἀξία προσοχῆς, τοῦ λοιποῦ δὲ οἱ ὡς ἀνωτέρω διορισμένοι, ὅταν ἐγγίξῃ ἡ λῆξις τῆς προθεσμίας, θέλουσι πρῶτον ὑποβάλλει εἰς τὴν ἀνωτάτην θρησκευτικοδικαστικὴν ἀρχὴν ἀναφορὰν, ἐπισυνάπτοντες τὴν ἐν χερσίν αὐτῶν κοινοποίησιν, καὶ ἐξαίτουμένοι τὴν εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐγκατάστασιν ἢ ἀναφορὰν, ἐπιψηφισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σέχη-ουλ-ισλάμη, ὅστις θέλει ἐπισημιοῖ τὴν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἀνεύρεσιν τῶν προηγουμένων, καὶ τὴν περαιτέρω ἐξακριβώσιν, θέλει παραπέμπεσθαι εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων γραφεῖον, ἔνθα θέλει ἐξετάζεσθαι δεόντως· καὶ ἀποδεικνύεσθαι δι' ἀξιοπίστων καὶ γῶσιν ἔχοντων προσώπων, τίς ἐστὶν ὁ τὴν ἐν λόγῳ αἴτησιν ὑποβαλὼν, ποία ἡ πατρὶς αὐτοῦ, καὶ ἂν πραγματικῶς ἐχορηγήθη αὐτῷ ἡ θέσις, ἣν πρόκειται νὰ καθέξῃ μετὰ παρέλευσιν τοῦ τεταγμένου χρόνου· ἀκολουθῶν, τοῦ ἀποτελέσματος τῆς γενομένης ἐξακριβώσεως ἐκτεθέντος ἐπὶ τῆς ῥηθείσης ἀναφορᾶς, ὁ Σέχη-ουλ-ισλάμης ἐπισημιοῖ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τὴν διαταγὴν «αἰτεῖσθαι τούτων λαβέτω ὁ ἀναφερόμενος τὴν κατοχὴν τῆς θέσεως», καὶ τότε τὸ ἀρμόδιον γραφεῖον ἐκδίδει τὴν ἀνήκουσαν κοινοποίησιν περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως.

Ἄρθρ. 17. Ἄν ὁ ἐπίδοξος κάτοχος τῆς θέσεως δὲν εὕρισκεται ἐν Κωνσταντινῶν, ὅταν ὁ πρὸς κατοχὴν τεταγμένος χρόνος ἐγγίξῃ εἰς τὸ τέμαρ του, δὲν τῷ ἐπιτρέπεται νὰ ἐνεργήσῃ, διορίζων πληρεξούσιον· ἀλλὰ μεχρὶσοῦ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, αὐτοπροσώπως ἐλθὼν ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, εἰς τὰς περὶ αὐ-

τοῦ σημειώσεως ἐν τοῖς ἀρχείοις ἐπισημιοῦται ὅτι εἶναι ἀπὸν εἰς δὲ τὸν ἐπόμενον αὐτῷ κατὰ τὴν τάξιν δοθῆσεται ἢ τῆς ἐγκαταστάσεως κοινοποιήσεως.

Ἄρθρ. 18. Ἀφοῦ, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἐπιδόξου κατόχου, ὁ μετ' αὐτὸν δικαιοῦχος λάβῃ κατοχὴν τῆς θέσεως, κατὰ τὴν τάξιν, ἂν μετὰ ταῦτα ἔλθῃ ἐκεῖνος, δὲν λαμβάνεται ἡ αἴτησις τοῦ ὑπ' ὄψιν μεριστοῦ πλησίαση νὰ λήξῃ ὁ τῷ ἐτέρῳ ταχθεὶς χρόνος κατοχῆς· ὅταν δὲ οὗτος ἐγγίσῃ εἰς τὸ τέλος του, τότε ἐνεργοῦνται τὰ δέοντα συνεπεῖξ τῆς δοθείσης ἀναφορᾶς, καὶ ἐκτελεῖται ἡ εἰς τὴν ἐν λόγῳ θέσιν ἀποκατάστασις τοῦ οἰτούντος.

Ἄρθρ. 19. Ἄν πρέπη νὰ παρέλθωσι πέντε ἢ ἑξ μῆνες πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου, κατὰ τὴν λήξιν τοῦ ὁποίου ὄρισται ἡ τῆς θέσεως κατοχὴ, ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῆς εἶναι ἀπαράδεκτος· ἀλλ' ἀφοῦ μείνωσι τρεῖς μόνον μῆνες, ἡ ἀναφορὰ ἐνεργεῖται κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατυπώσεις, καὶ διεκπεραιοῦται ἡ περὶ ἐγκαλιδρύσεως κοινοποιήσεως.

Ἄρθρ. 20. Πλησιάζοντας νὰ λήξῃ τοῦ χρόνου ἐφ' ἣν κατέχει τις δικαστικὴν θέσιν, ἂν ἐξ ἐκείνων, οἵτινες θέλουσι καταλάβει αὐτὴν ἀκολουθῶν, ὡσιν ἀπόντες ὁ πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἐγκρίνεται ἡ ἐγκατάστασις τοῦ τετάρτου. Ἄν δὲ μηδεὶς ἐμφανισθῇ ἐξ αὐτῶν, δὲν ἐπιτρέπεται μὲν νὰ δοθῇ ἡ κατοχὴ εἰς ἀπόντα, διορίζεται δὲ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν θέσιν ἐκ νέου πρόσωπόν τι ἀποδεδειγμένως ἰκανόν, καὶ μὴ ἔχον ἡδὴ βαθμόν.

Ἄρθρ. 21. Ἄν πρέπει νὰ ἐγκαθίστανται κατὰ χάριν εἰς δικαστικὰς θέσεις οἱ ἀπόντες, ἐν ᾧ ὁ πρὸς κατοχὴν ὄρισμένος χρόνος εἶναι ἐν τῷ λήγειν, εἴτε δι' ἀναφορῶν καὶ ἐκθέσεων τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἀρχῶν, εἴτε ἰδιαιτέρως ὑποστηριζόμενοι καὶ συνιστώμενοι, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἐξάπαντος ἡ αὐτοπρόσωπος αὐτῶν ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν ἐμφάνισις.

Ἄρθρ. 22. Αἱ κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 16, συνεπεῖξ ἐπιψηφίσεως τοῦ Σεῦχ-ουλ-ισλάμη γραφεῖσαι καὶ σφραγισθεῖσαι κοινοποιήσεως ἐγκαταστάσεων ἐπισυνάπτονται εἰς τὰς περὶ τῶν ἐγκαθισταμένων προσώπων γενομένης ἡδὴ ἐκθέσεως, καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἀνωτάτην θρησκευτικὴν δικαστικὴν ἀρχὴν· μετ' ἧς, παραβληθεῖσαι πρὸς τὰς ἐκθέσεις, ἐπισφραγίζεται ἐκ διαταγῆς τῆς ἀρχῆς ταύτης, ὡς αἱ περὶ παρατάσεων καὶ διορισμῶν κοινοποιήσεως, καὶ οὕτω δίδονται πρὸς ἐκείνους, οὗς ἀφορῶσιν. Ἡ δὲ τυχόν, μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, μὴ σφραγισθεῖσα ὑπὸ τῆς ῥηθείσης ἀρχῆς κοινοποιήσεως ἐγκαταστάσεως θεωρεῖται ὡς μηδεμίαν ἰσχύϊ περιβεβλημένη.

Ἄρθρ. 23. Ἐπειδὴ πρῶτιστος ὄρος πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ζητουμένης κατοχῆς εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν ἐξαιτουμένων ταύτην ἐπισυνάψις τῆς κοινοποιήσεως

τοῦ διορισμοῦ εἰς τὴν ὑποβαλλομένην ἀναφορὰν, προκίπτει μεγίστη ἀμφιβολία ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἀπαιτουμένη κοινοποίησις δὲν εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τοῦ αἰτούντος. Ἐπομένως, ὅπου τις ἤ' εἰε γράψῃ ἐν τῇ ἀναφορᾷ αὐτοῦ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ κοινοποίησις ἀπωλέσθη, παραπεμφθεῖς τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων γραφεῖον πρὸς ἐνεργεῖαν τῶν ἀναγκαίων ἐξετάσεων μετὰ τὴν εὐρεσιν τῆς περὶ αὐτοῦ σημειώσεως, τὸ γραφεῖον τοῦτο δὲν περιορίζεται εἰς τὰς ἐξακριβώσεις, ἃς ποιεῖται περὶ τῶν ἀναφερομένων, οἵτινες εἰσὶν ἐρωδιασμένοι μὲ τὴν κοινοποίησιν τοῦ διορισμοῦ των, ἀλλ' ἐξετάζει προσέτι, ἐκτάκτως ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἀπωλείας τοῦ ῥηθέντος ἐγγράφου, πῶς τοῦτο ἀπωλέσθη· ἂν δ' ἐκάη ἐν πυρκαϊᾷ τότε συνέβη ἡ πυρκαϊά· ἐνὶ λόγῳ, μέχρις οὗ σχηματίσῃ πεποίησιν περὶ τοῦ προκειμένου, λαμβάνει πᾶσαν πληροφορίαν, ἐρωτῶν λεπτομερῶς πρῶτον αὐτὸν τοῦτον τὸν ἐνδιαφερόμενον, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς δυναμένους νὰ ἔχωσι γνῶσιν τῶν κατ' αὐτὸν ἀξιοπίστους μάρτυρας, καὶ προσπαθεῖ ἐκ παντὸς τρόπου νὰ διευκρίνῃ τὸ γεγονός.

Ἄρθρ. 24. Ἄν ὁ ἐξαιτούμενος τὴν ἐγκατάστασιν αὐτοῦ εἰς δικαστικὴν θέσιν, παραπεμφθεὶς κατὰ τὴν τάξιν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων γραφεῖον, ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν ὑπῆρέτησεν ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ, ἀλλὰ διετέλεσεν εἰς πολιτικὰς ἢ στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας, ἢ ὅτι ἔχει βαθμὸν καὶ σιτηρέσιον, ἐπὶ τῆς ὑποβαλλομένης ἐκθέσεως ἐπιψηφίζει ἡ αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ Σεῦχ-ουλ-ισλάμη τὴν ἀπάλειψιν τῆς περὶ αὐτοῦ σημειώσεως ἐκ τῆς τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων βίβλου, γενομένης δὲ αὐτῆς λαμβάνει τὴν κατοχὴν τῆς ἐν λόγῳ θέσεως, κατὰ τὴν τάξιν, ὁ μετ' ἐκεῖνον σεσημειωμένος.

Ἄρθρ. 25. Διατηρεῖται αὐτὸ εἰς τὸ ἐπιὸν ἐν ἰσχύϊ ἡ διάταξις, ἡ ἄρτι δι' αὐτοκρατορικῆς ἐπινεύσεως ἰκυρωθεῖσα, καθ' ἣν ἐκ τῶν συνήθων ἐγκαταστάσεων εἰς δικαστικὰς θέσεις λαμβάνουσιν οἱ ἀρμόδιοι ἀρχιδικασταὶ, ἐπὶ τῆς ἐπαρχίᾳ τῶν ὁποίων ἐνηργήθησαν, ἐν μηνιαίον, ἐκ δὲ τῶν χορηγουμένων εἰς πρόσωπα μὴ ἐγγεγραμμένα κατοχῶν, δύο μηνιαῖα κατὰ μέγιστον ὅρον, πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν κοινοποιήσεων γραφεῖου.

Ἄρθρ. 26. Αἱ ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ καταχωρημένοι διατάξεις, ἀφορῶσαι πάντα τὰ ἐπὶ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου γραφεῖα, ἦτοι τὸ τῆς Ρουμηλίας, τὸ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τὸ τῆς Αἰγύπτου, εἰσὶν ἐκτελεστέαι καθ' ὅλοκληρίαν καὶ ἐν τοῖς τρισὶ τούτοις γραφεῖοις· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν Αἰγύπτῳ αἱ γενικαὶ συνεδριάσεις, περὶ ὧν ἐνταῦθα ὁ λόγος, συγκροτοῦνται ἅπαξ κατὰ διετίαν ἐκπαλαι, θέλουσιν ἐξακολουθήσει καὶ τοῦ λοιποῦ συγκροτούμεναι ὡς ἄρτι τοῦδε.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤ. ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ

(Ἐκτελεσθήτω).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ Ναήπηδων (δικαστικῶν τοποτηρητῶν).

(17 'Ρεδζέπ 1271).

Ἄρθρ. 1. Οἱ δικαστικά ἔργα ἐκτελοῦντες τοποτηρηταὶ τῶν δικαστῶν (Ναήπηδες) διακροῦνται εἰς πέντε τάξεις, ὡς ἐκ τῆς ἱκανότητος, τοῦ βαθμοῦ καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν, δι' ἐκάστην δὲ τάξιν ἔσονται ὀρισμέναι ἀναλόγως αἱ τῶν δικαστικῶν τούτων ὑπαλλήλων ἑδραι. Τοῦ λοιποῦ πάντες οἱ εἰς τάξιν τινὰ ὑπαγόμενοι διορισθῆσονται εἰς τὰς ἀναλογούσας θέσεις, οὐχὶ δὲ εἰς ἄλλας, δι' ἄλλην τάξιν ὀρισμένας. Ἐπομένως, ἐπειδὴ ὁ Ναήπης δὲν θέλει ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ θέσιν, ὀρισμένην διὰ τάξιν ἀνωτέραν ἐκείνης, εἰς ἣν αὐτὸς ἀνήκει, χάριν τῆς τηρήσεως τοῦ κανονισμοῦ, οὐδεὶς θέλει ἀπευθύνει παρακλήσιν ἢ σύστασιν πρὸς τοῦτον ἀπάδουσαν, ἢ δὲ τυχόν γενησομένη ἔσεται ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρ. 2. Οἱ περιβλεπτοὶ ἐκ τῶν Μολλάδων καὶ τῶν Καθηγητῶν, οἱ δόντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ δείγματα τῆς κρίσεως καὶ ἱκανότητος αὐτῶν, συγκροτήσουσι τὴν πρώτην τάξιν, οἱ δὲ τούτοις ἐπόμενοι ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα Μολλάδες καὶ καθηγηταί, καὶ οἱ ἐν τῇ δικαστικῇ ὑπαλληλίᾳ διακεκριμένοι καὶ προεξάρχοντες, ὁμολογουμένως δὲ κεκτημένοι πᾶσαν πρὸς τὸ στάδιον τοῦτο καταλληλότητα, ἀποτελοῦσι τὴν δευτέραν ἢ τρίτην τάξιν σχηματισθήσεται ἐκ τῶν Μολλάδων καὶ καθηγητῶν, τῶν μὴ διατελεσάντων μὲν ἐν ὑπηρεσίαις δικαστικαῖς, ἀναδειχθέντων ὅμως ἤδη κατὰ τὰς ἐξετάσεις ἱκανῶν καὶ καταλλήλων, καὶ ἐκ τῶν ὑποδεστέρων, κατὰ τὴν ἱκανότητα, τῶν τὴν δευτέραν τάξιν ἀποτελούντων διακεκριμένων δικαστῶν. Οἱ τούτων ὀλίγον ἀπολειπόμενοι κατὰ τὰ πλεονεκτήματα ἀναχθῆσονται εἰς τὴν τετάρτην τάξιν· εἰς δὲ τὴν πέμπτην ταχθῆσονται οἱ ὀλιγοτέρων προσόντων εὐμοιροῦντες παρὰ τοὺς τῆς τετάρτης τάξεως, καὶ οἱ μετὰ τὰς ἐξετάσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ παρακατιόντι 12 ἄρθρῳ, εἰς τὸ νηπικὸν στάδιον ἐπιδιδόμενοι.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐν μιᾷ τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων τάξεων ἐναριθμῖος, διαγωγὸν κοσμίως καὶ εὐπρεπῶς ὅπου ἂν διετέλεσεν ὡς δικαστικὸς ὑπάλληλος, καὶ τὴν τοῦ Δικαίου ἐφαρμογὴν καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἐπιμελῶς καὶ ἀκριβῶς ἐκτελέσας, μὴδὲ διαπραξάμενος ἀδικήματα καὶ καταχρήσεις, ὁ τοιοῦτος εἴτε συνεπιεὶς παραιτήσεως, εἴτε μετὰ τὴν λήξιν τοῦ ὀρισμένου χρόνου, ἀπαλλαγεῖ τῆς θέσεως, ἣν κατείχε, δικαιούται κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἥτοι κατ' ἐγκρισιν καὶ ἐνεργεῖαν τοῦ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 11 συστηθησομένου συμβουλίου, νὰ προαχθῆ εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν ἐκείνης, εἰς ἣν εὐρίσκεται, ἀναλόγως τοῦ ἀπονεμημένου αὐτῷ βαθμοῦ.

Ἄρθρ. 4. Πρώτης τάξεως δικαστικαὶ τοποτηρηταὶ λογισθῆσονται αἱ τῶν πόλεων, ἔνθα ἐδρεύουσι Γενικοὶ Διοικηταί, καὶ αἱ τῶν ταύταις ἐπαμίλλων διὰ τὸ μέγεθος· δευτέρας τάξεως, αἱ χωραὶ, αἵτινες εἰσὶν ἑδραὶ ὑποδιοικήσεων, καὶ αἱ πρὸς ταύτας ἀφομοιούμεναι· τρίτης, αἱ διὰ τὴν σημαντικότητα προσεγγίζουσαι εἰς τὰς δευτέρας, καὶ αἱ ἑδραὶ ὑποδιοικήσεων, αἱ λίαν ἀπόκεντροι· αἱ τούτων κατώτεροι ἀναχθῆσονται εἰς τὴν τετάρτην, καὶ αἱ μετ' αὐτὰς εἰς τὴν πέμπτην τάξιν.

Ἄρθρ. 5. Προκειμένου νὰ διορισθῆ ἄλλος Ναήπης ἀντὶ τοῦ κατέχοντος θέσιν τινὰ ἐκ τῶν εἰς τὰς ἀνωτέρω πέντε τάξεις ὑπαγομένων, ἂν οἱ ὁμοταγεῖς αὐτοῦ δὲν δεχθῶσιν εὐχαρίστως τὴν θέσιν, διορίζεται εἰς τῶν διακεκριμένων τῆς κατωτέρας τάξεως. Ἐν τούτοις ὁ διορισμὸς τούτου εἰς θέσιν ἀνωτέραν τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ δὲν συνεπάγεται ἀναγκαιῶς τὴν κατάταξιν τοῦ μεταξὺ τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν τῆς ἀνωτέρας τάξεως, ἀλλ' ὁ προβιβασμὸς ἐξήρηται μόνον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ὅλων τῶν ὄρων, τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 διαλαμβανομένων.

Ἄρθρ. 6. Ὅταν τις τῶν δικαστῶν θέλῃ νὰ μεταβῆ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν θέσιν του, καὶ ἦναι μὲν αὐτὸς ἐγκατελεγεμένος εἰς τινὰ ἐκ τῶν δικαστικῶν τάξεων, ἢ δὲ θέσιν, ἣν κατέχει, ἀνάγεται εἰς τὴν τάξιν αὐτήν, ἢ εἰς τὴν ἀμέσως ἀνωτέραν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐκεῖ εὐρισκόμενος Ναήπης ἀπαλλάττεται αὐτῆς, ἐπιτρέπεται δὲ εἰς τὸν δικαστὴν νὰ λάβῃ προσωπικῶς τῆς ῥηθείσης τάξεως κατοχὴν. Ἀλλὰ, καὶ ἂν δὲν τύχῃ τεταγμένος εἰς τάξιν τινὰ, ἀποδειχθείσης τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ εἰς διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας, πάλιν ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ καθέξῃ αὐτοπροσώπως τὴν θέσιν.

Ἄρθρ. 7. Εἰς τοὺς δικαστικὸς τοποτηρητὰς τῶν πόλεων καὶ χωρῶν τῶν μὴ ἀποκέντρων ὀρίζεται διάρκεια κατοχῆς μῆνες δεκαοκτώ, εἰς δὲ τοὺς τῶν ἀποκέντρων μερῶν μῆνες εἰκοσιτέσσαρες· λήξαντος τοῦ χρόνου τούτου, ἀντικαθίστανται ὑπ' ἄλλων· ἀλλ' ἢ ἀντικατάστασις δὲν ἐπιτρέπεται πρὶν ἢ λήξῃ ὁ χρόνος, εἰμὴ συνεπιεὶς παραιτήσεως, ἢ παραπόνων, καθιστώντων ἀναγκαιῶν τὴν παῦσιν τοῦ προκαλέσαντος αὐτά.

Ἄρθρ. 8. Οἱ δικαστικοὶ τοποτηρηταὶ, οἵτινες ἐξηλέγχθησαν ἐκδόντες ἀπόφασιν, πρὸς τὸν ἱερὸν νόμον ἀπάδουσαν, ἐπὶ δίκης, υποβεβλημένης εἰς αὐτοὺς, ἢ ἐξοκειλάντες, κατὰ παράδοξιν τῶν διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου, εἰς καταχρήσεις καὶ δωροδοκίας, καὶ ἄλλας ἀτόπους πράξεις, οὐ μόνον παύονται τῆς θέσεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τιμωροῦνται διὰ τῶν νομίμων ποινῶν.

Ἄρθρ. 9. Τὰ κατὰ δικαστικῶν ὑπαλλήλων παράπονα, ἂν μὲν ἐγκριθῶσιν ἐν χώρᾳ ὑπὸ δημόχου διοικουμένη, ἐξετάζονται ὑπὸ τοῦ υποδιοικητοῦ ἐν συμβουλίῳ μετὰ τῆς ἐνδεχομένης λεπτομερείας, τὸ δ' ἐξαγορευόμενον υποβάλλεται εἰς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν δι' ἐπισημοῦ ἐκθέσεως· ἀκολουθῶς, τὸ ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Γ. Διοικήσεως συμβούλιον ἐξακριβῶσι καὶ τοῦτο τὴν ὑπόθεσιν, καὶ, ἂν αἱ κατηγορίαι ἔχωνται ἀληθείας, καὶ ὧσι σύμφωνοι πρὸς τὰ γεγονότα, υποβάλλει τὴν ἀνήκουσαν ἐκθεσιν· ἂν δὲ ἀπευθύνωνται κατὰ Ναῖπη, ἐρξέμενος ἐν ὑποδιοικήσει, πάλιν ὁ αὐτὸς ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς Γ. Διοικήσεως ἐξετάζει τὴν ὑπόθεσιν λεπτομερῶς, ἀκολουθῶς δὲ ἀναφέρονται τὰ δέοντα δι' ἐκθέσεως. Καὶ τέλος, ἂν ὁ ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Γ. Διοικήσεως Ναίπης προεκάλεσε τὰ παράπονα δι' ἐπιληψίμου πράξεως, τὸ συμβούλιον τῆς Γ. Διοικήσεως ἐκτίθησι τὰ γεγονότα ὑπο δεῖ.

Ἄρθρ. 10 Ὡς παιδευθήσονται οἱ τε Γ. Διοικηταὶ καὶ οἱ λοιποὶ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ τὰ τοῦ συμβουλίου μέλη, ἂν, καλύπτοντες τὰς ἐκ μέρους τῶν ἱεροδικαστῶν συμβάσας τυχόν ἀθεμίτους πράξεις καὶ καταπιέσεις, σιωπήσωσιν, ἀδικουμένων καὶ πασχόντων τῶν πολιτῶν καὶ ὑπηκόων τῆς Ἀυτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, οὕτω καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὰ ἀποδιδομένα εἰς τοὺς δικαστικούς ὑπαλλήλους ἀδικήματα ἀποδειχθῶσιν ἀνυπόστατα, ὑποστήσονται τὰς ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένας εἰς τὴν συκοφαντίαν ποινὰς οἱ προθέμενοι νὰ βλάψωσιν αὐτοὺς δι' ἐμπαθῶν καὶ ψευδῶν κατηγοριῶν.

Ἄρθρ. 11. Ἐπιτροπὴ ἐκ μελῶν, ἐκλεγχομένων ἐν τῇ ἀνωτάτῃ τῶν ἑρκαυτικοδικαστικῶν διευθύνσει, θέλει προσδιορίσει τὸν βαθμὸν τῆς ἰκανότητος καὶ τῆς ἀξίας ἐκάστου τῶν εἰς τὸν δικαστικὸν κλάδον ἀνήκόντων, διαμενόντων δ' ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐξαιρέσει ἐκείνων, οἵτινες εἰσὶν ἤδη κάτοχοι βαθμῶν καὶ ὁμολογουμένης ἰκανότητος, ἐπιθεωροῦσα μὲν ἀπλῶς τοὺς υποβεβλημένους ἤδη εἰς ἐξετάσεις, ἐξετάζουσα δὲ τοὺς μῆπω ἐξετασθέντας· ἀναλόγως δὲ τοῦ βαθμοῦ τούτου σημειωθήσεται ἡ τάξις, ἐν ᾗ ἕκαστος ταχθήσεται, εἰς τὰ ἤδη ὑπάρχοντα εἰς χεῖρας αὐτῶν, ἢ εἰς τὰ δοθησόμενα αὐτοῖς διπλώματα, ἅτινα σφραγισθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐγγραφήσονται τὰ ὄνόματα αὐτῶν εἰς τὸν συνταχθησόμενον κατάλογον. Ὡς πρὸς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δικαστικούς, καθόσον ἀπολύμενοι ἐρχονται εἰς τὴν βασιλεύουσαν, θέλουσιν ἐπιθεωρεῖσθαι καὶ οὗτοι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγγράφεισθαι ἐν τῷ καταλόγῳ,

σφραγισομένων ὧν φέρουσι διπλώματων, ἐν οἷς σημειωθήσεται ἡ ἐκάστη ἀνήκουσα τάξις. Ἄν δὲ τις τύχη λαθῶν μὲν ὅπως δῆποτε διπλωμα διορισμοῦ, μηδὲ ὅπως δὲ δικαιούμενος νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν τινὰ τῶν δικαστικῶν, τὸ διπλωμα, ὃ φέρει ὁ τοιοῦτος, λογισθήσεται ἀνάξιον λόγου.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἱεροδικαστήρᾳ θεωροῦνται ὡς σχολεῖα διὰ τοὺς εἰς τὸ δικαστικὸν στάδιον ἀποδουμένους· ἐπομένως οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὑπηρετήσωσιν εἰς τὸν κλάδον τούτον, θεωρητικῶς ἤδη κατηρησιμένοι, θέλουσιν ἐπιμελεῖσθαι, παρὰ τινι τῶν ῥηθέντων δικαστηρίων ἐργαζόμενοι, νὰ γίνωσιν ἐντριβεῖς καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν, καὶ νὰ γυμνασθῶσιν εἰς τὴν τοῦ δικαίου ἐφαρμογὴν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν δικαστικῶν ἐγγράφων· λαμβάνοντες δὲ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δικαστοῦ ἐνοφράγιστον ἀποδεικτικὸν περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσαν παρὰ τινι δικαστηρίῳ καὶ τῆς ἰκανότητος καὶ τῆς καλῆς διαγωγῆς καὶ εὐθύτητος, ἣν ἐπέδειξαν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ, θέλουσιν ὑποβάλλει ἀναφορὰν εἰς τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα τὸν Σέχ-ουλ ἰσλάμην, καὶ οὕτως ἔσονται δεκτοὶ εἰς τὰς ἐνώπιον τῆς ῥηθείσης Ἐπιτροπῆς ἐξετάσεις· ἄλλως, ἄνευ τοῦ ἀποδεικτικοῦ, δὲν τοῖς ἐπιτρέπεται νὰ ὑποστῶσι τοιαύτας.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

(5 Σεμπῶν 1287.)

Εἰ καὶ κατὰ νόμον, ἐν περιπτώσει ἀποθιώσεώς τινος τῶν ἐν τοῖς ὄξαισις ἢ μεδζιτίσις Ἰμαμῶν καὶ Χατίπιδων, εἴτε, ὅπως μεταβιβάσθῃ ἡ θέσις καὶ τὰ καθήκοντα ἐκείνου εἰς τινὰ τῶν υἱῶν τοῦ ἀποθιώσαντος, εἴτε καὶ, ἐν ἐλλείψει κληρονόμων, ὅπως ἐπαφῶθῃ εἰς τρίτον ἢ χηρέουσα θέσις, νεμόμενον αὐτὴν ἢ ἐν ἰδίῳ δικαίωματι, ἢ καὶ ὡς τοποτηρητῆς, ἀνάγκη, ὅπως ὁ υποψήφιος ἀφίχθῃ εἰς τὴν ἑδρὰν τῆς κατὰ τόπον διοικήσεως ἀποδείξῃ καὶ βεβαιώσῃ τὴν ἰκανότητά του, ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ἐπιδιωκόντων τὰς θέσεις ταύτας καὶ ἐργαζομένων ἐν τοῖς Τεμένεσι, μὴ ἔχοντες ὑλικὰς ἐξ αὐτῆς ὠφελείας, πράττουσι τοῦτο ἀπλῶς χάριν τῆς ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας, καὶ ἐπειδὴ, ἀδυνατοῦντες νὰ φέρωσι τὰ βάρη τῆς ὀδοιορίας καὶ τὰ παρακολουθοῦντα αὐτὴν ἐξόδα, δὲν μεταβαίνουσιν εἰς

τάς ἑδρας τῶν διοικήσεων διὰ τὴν τοῦ νόμου ἐκπλήρωσιν, πολλά τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Τεμενῶν στεροῦνται Ἱμαμῶν καὶ Χατίπιδων, καθ' ἃ δ' ἀνεκονιώθη ἡμῖν, δὲν γίνεται ἐν αὐτοῖς ἡ προσευχὴ τῆς Παρασκευῆς, οὔτε τοῦ Βαϊραμίου. Εἶναι περιττὸν νὰ ὑποδείξω τῇ Ὑμ. Ἐξοχότητι, ὅτι ἡ ἐκλογή καὶ ὁ διορισμὸς ἐν ταῖς ὡς ἄνω μνημονευθείσαις λειτουργικαῖς θέσεσι δέον νὰ γίνηται μετὰ προηγουμένην συμφώνως τοῖς καθιερωμένοις ὑπὸ εἰδημόνων καὶ ἐπιστημόνων ἐξέτασιν τοῦ ὑποψηφίου, ἐξακριβουμένων τῶν ὑποχρεώσεων τούτου πρὸς τὸ Κράτος ὡς νεοσυλλέκτου ἢ ἐφέδρου, ὡς καὶ πρῶτον ἐγένετο ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν διοικήσεων. Ἐπειδὴ δὲ καὶ κατὰ τὸν νέον περὶ νομαρχιῶν νόμον ἢ ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ ἀπαλλαγῆ εἶναι ἀνέφικτος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸν περὶ στρατολογίας νόμον, ὡς ἐκ τούτου, ὅπως διορισθῶσι τοῦ λοιποῦ Ἱμάμυ καὶ Χατίπαι ἐκ τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν ὡς ἄνω κατηγορίαν, οἱ κατ' ἐπαρχίας Ναϊπίδες ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐθναφίου ὑπαλλήλου ἐν συνεδριάσει τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου θέλουσιν ὑποβάλλει εἰς ἐξέτασιν τοὺς παρυσιασθησομένους ὑποψηφίους καὶ δι' ἐκθέσεως (μασπατά) θέλει καθυποβάλλεσθαι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς γενομένης ἐξετάσεως εἰς τὴν ἀρμοδίαν διοίκεισιν, ἧτις ἐπικυρούσα αὐτὴν θέλει καθυποβάλλει δι' ἐκθέσεώς της πρὸς τὴν Γεν. Διοίκεισιν, ἧτις μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν καθυποβληθέντων αὐτῇ ἐγγράφων, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ διορισθῆ ὁ προτεινόμενος ὑποψήφιος καὶ ἐκδοθῆ διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐθναφίου Αὐτοκρ. ὑπουργείου τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀναγκαῖον Αὐτοκρ. Φιρμάνιον, θέλει ἀποστέλλει πρὸς τὸ ἐν λόγῳ Αὐτοκρατορικῶν ὑπουργείων τὰ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης σχετικὰ ἐγγράφα, ὅσον ἀποφάσεις καὶ ἐκθέσεις τῶν κατὰ τόπους καὶ ἐπαρχίας Συμβουλίων μετὰ καὶ τῶν νενομισμένων γραφικῶν ἐξόδων, τὸ δὲ Αὐτοκρ. ὑπουργεῖον τοῦ Ἐθναφίου θέλει ἐπιμελεῖσθαι τὴν ἐκδοσιν καὶ ἀποστολὴν τοῦ ἐν λόγῳ Ὑψ. Αὐτοκρ. Φιρμανίου.

Παρακαλῶ ὑμᾶς, ὅπως συμμορφωθῆτε μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους κατὰ πρότασιν τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐθναφίου Αὐτοκρατ. ὑπουργείου ληφθεῖσαν ὡς ἄνω ἀπόφασιν.

(Υπογρ.)

MEH MET RUYSTH.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ ἀπογραφῆς πληθυσμοῦ καὶ κτημάτων.

(14 Δεμαζιουλ-ἄχρη 1277.)

Ὁ Κανονισμὸς οὗτος εἶναι συντεταγμένος ἐξ ἑνὸς κεφαλαίου, ἐπτὰ μερῶν καὶ ἑνὸς παραρτήματος. Τὸ πρῶτον μέρος ἀποβλέπει πρὸς τὸν τρόπον τοῦ διορισμοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν διοριζομένων ὑπαλλήλων· τὸ δεύτερον ἀποβλέπει πρὸς τὰ καθήκοντα τῶν ὑπαλλήλων καὶ τὰς διατυπώσεις, καθ' ἃς θέλουσιν ἐνεργεῖ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῶν κτημάτων· τὸ τρίτον πρὸς τὰ καθήκοντα τῆς ἐπὶ τῆς διεύθυνσεως ἐπιτροπῆς καὶ πρὸς τὴν διανομὴν, διεύθυνσιν καὶ ἄλλας λεπτομερείας τοῦ φόρου καὶ τῶν εἰσοδημάτων· τὸ τέταρτον πρὸς τοὺς σχηματισθησομένους κύκλους καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ὑπολογιζομένων ἀνά ἐξ χωρίων ὡς ἑνὸς κύκλου· τὸ πέμπτον περὶ τὸν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀπογραφῆς· τὸ ἕκτον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν σετερίων, ἐγγράφων, βιβλίων ἀπογραφῆς καὶ διπλοτύπων (κοτζαρίων)· καὶ τὸ ἕβδομον πρὸς τὴν προσάρτησιν καὶ διατήρησιν τῶν πλακῶν, τῶν φερουσῶν τοὺς ἀριθμοὺς τῶν κτημάτων. Τὸ παράρτημα περιέχει γενικὰς τινὰς διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Ἐκ τῶν ἐπὶ τῇ ἀπογραφῇ τοῦ πληθυσμοῦ, τῶν κτημάτων καὶ τῶν εἰσοδημάτων διοριζομένων ὑπαλλήλων, οἱ μὲν εἰσὶ γραμματεῖς, οἱ δὲ πραγματογνώμονες· καὶ οἱ μὲν γραμματεῖς εἰσὶν εἴκοσι δύο τὸν ἀριθμὸν μεθ' ἑνὸς προέδρου, οἱ δὲ πραγματογνώμονες τέσσαρες ἐν ἀρχῇ τῆς ἀπογραφῆς, ὥστε ὅλοι ὁμοῦ εἰσὶν εἴκοσι ἐπτὰ ὑπάλληλοι.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Ἄρθρ. 1. Οἱ ὑπάλληλοι ἄρχονται τῆς ἀπογραφῆς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νομαρχίας ἐκ δύο μερῶν, διαιρούντες ἐν ἑαυτοῖς εἰς δύο ἴσα μέρη τὴν πρωτεύουσαν, πόλιν, ἢ κομόπολιν, ἀνατολικῶς καὶ δυτικῶς. Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι θέλουσιν εἶσθαι κατὰ πρῶτον ὁμοῦ μετὰ τοῦ προέδρου αὐτῶν καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς ἀπογραφῆς τῆς πρωτεύουσῃς πολλοὶ ἐξ αὐτῶν θὰ γινώσκουσιν ἤδη τοὺς κανόνας τῆς ἀπογραφῆς, διὰ τοῦτο, ἀφ' οὗ ὑπερβάντες τὴν

πρωτεύουσαν προχωρήσῃ κατά μικρὸν εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰ προσω-
ξήματα αὐτῶν, διαιροῦνται εἰς τέσσαρας κλάδους, καὶ ἐν τῷ τόπῳ, ἐνθα
μέλλει ἕκαστος κλάδος νὰ ποιήσῃ ἐναρξίν τῆς ἀπογραφῆς, ἐκλέγονται ἐκ
νέου καὶ διορίζονται ἀνά δύο ἑμμεισοὶ πραγματογνώμονες, ἱκανοὶ καὶ πι-
στοί, διὰ τῶν προϋχόντων τοῦ λαοῦ.

Ἄρθρ. 2. Ἄφ' οὗ διεκπεραιωθῆ ἡ ἀπογραφή τῆς νομαρχικῆς πρωτεύου-
σης, καταστρωθῆ δὲ καὶ ἀποπερατωθῆ τὸ βιβλίον αὐτῆς, ἐν τῇ ἐναρξί τῆς
βαθμιαίας καταγραφῆς τῶν ἐπαρχιῶν τῆς νομαρχίας, ἥτις γενήσεται ἀπὸ
τέσσαρας κλάδων κατὰ τὸν διαγραφέντα ἀνωθι τρόπον, ἐκ τῶν ἐν ἑκάστῳ
κλάδῳ διορισθησομένων ὑπαλλήλων ὁ ἀρχαιότερος ἢ ὁ χαίρων δικαιώματα
πρωτεῖων θέλει εἶσθαι ὁ διευθυντὴς αὐτῶν, οἱ δὲ λοιποὶ, γραμματεῖς,
ἀντιγραφεῖς καὶ ἀπογραφεῖς, καὶ ἐφ' ὅσον οἱ πραγματογνώμονες ἐκτιμῶσιν,
αἱ ἐκτιμήσεις θὰ σημειῶνται ἐν τοῖς βιβλίοις. Ἐπειδὴ ὁμως ἐν μὲν τῇ
ἐκτιμήσει ἀπαιτεῖται τὸ δίκαιον καὶ ἀληθές, ἐν δὲ τῇ ἀπογραφῇ τὸ ταχὺ
καὶ εὐγερές, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τῆς πόλεως ἢ κομποπόλεως,
ἥτις ἐστὶν ἡ πρωτεύουσα τῆς νομαρχίας, πάντες οἱ ὑπάλληλοι καὶ πραγμα-
τογνώμονες ἡμοῦ μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐπιτροπῆς, θέλουσιν ἐκτελεῖν
τὴν ἀπογραφὴν, τούτου δὲ ἕνεκα ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν κτημάτων σπανίως
θὰ συμβαίνοισι λάθη, ὧν ἡ διόρθωσις ἐστὶν ἐκ τῶν νομομισμένων καθηκόν-
των τῆς ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐπιτροπῆς, ἢ διὰ τούτων μόνον τῶν πραγμα-
τογνώμων ἐκτίμησις εἶναι ἐπαρκῆς. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὅταν οἱ ὑπάλληλοι, ὑ-
περβάντες τὴν πρωτεύουσαν, προχωρήσῃ κατὰ τμήματα εἰς τὰ χωρία,
θὰ ἔχῃσι μεθ' ἑαυτῶν δύο μόνους πραγματογνώμονας, πρὸς μείζονα ἀ-
σφάλειαν καὶ πρὸς ταχύτεραν ἀπογραφὴν ἐν τῇ ἐκτιμήσει, σχηματίζεται
ἐκ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων, εἰς τὰ ὅποια ἄρχεται ἡ ἀπογραφή, καὶ
ἐκ τῶν κατοίκων τῶν πλησιοχώρων κομῶν, ἐπιτροπὴ πραγματογνώμο-
νων, συνσταμένη ἀπὸ βξ τὸ πολὺ μέλη, διοριζόμενα ἐκ τῶν ἀξιοχρέων
καὶ τιμίων προσώπων. Παρόντων δὲ καὶ ἐμίσθων πραγματογνώμων,
ἐνεργεῖται ἡ ἐκτίμησις διὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης καὶ ἐὰν οἱ ὑπάλληλοι
καὶ πραγματογνώμονες πεισθῶσιν ὅτι ἡ γενομένη ἐκτίμησις εἶναι ἀκριβὴς,
καταγράφουσιν αὐτὴν εἰς πρόχειρα βιβλία, ἐὰν δὲ συμβῆ τι λάθος, διορθοῦ-
σιν αὐτὸ ἀναλόγως τῶν προηγουμένων ἐκτιμήσεων καὶ τῆς καταστάσεως
καὶ ἐπιδεικτικότητος τοῦ τόπου μετὰ ταῦτα δὲ μεταβαίνουνσι καὶ εἰς
ἄλλα χωρία, ἐνεργούντες τὴν ἀπογραφὴν συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω
διατάξεις.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δηλούμενα, ἐκ τῶν βξ
μελῶν τῶν διορισθησομένων εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις θὰ συστήθῃ ἐκ τῶν
ἐντίμων καὶ ἀξιοχρέων πολιτῶν πρὸς ἀσφάλειαν καὶ ἐκτίμησιν, τὸ
μὲν ἔσται πρόεδρος, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπλᾶ μέλη. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, κα-
θὼς θέλει ἐκτελεῖ ἐντελῶς καὶ προσηκόντως τὸ οὐσιώδες αὐτῆς καθήκον

τῆς ἐκτιμήσεως κατὰ τὴν ἀπογραφὴν, ὡς ἀνωτέρω διεσαρήθη, καὶ ἐξετά-
ζει πάντοτε τὰς παρὰ τοῦ λαοῦ ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως γενιζομένας τυχόν
παρατηρήσεις, οὕτω θέλει θεωρεῖ καὶ τὰς διαφορὰς, αἵτινες εἰσι συμβιβα-
σταί· ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς καὶ τὰ ἐν ταῖς ἀνωτέρω ἐργασίαις νομομισμέ-
να τῶν εἰρημένων μέλων καθήκοντα ὠρίσθησαν ἐν ἰδιαίτερῳ κανονισμῷ.

Ἄρθρ. 4. Ἐπειδὴ οἱ ἐν ταῖς κόμισι καὶ χωρίοις ὑπηρετοῦντες μουχ-
τάραι ἐκλέγονται, ὡς γνωστὸν, μεταξὺ τῶν ἐνδεῶν τοῦ λαοῦ, οἱ δὲ πρό-
κριτοι καὶ τίμιοι δὲν ἀναδέχονται τὰ καθήκοντα ταῦτα, ἵνα ἐκτελῶν-
ται πάντοτε ἀκριβῶς καὶ πρεπόντως αἱ βελτιώσεις καὶ μεταρρυθμίσεις,
δι' ὅ ἀπαιτεῖται ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἵνα οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ᾖσιν ἀξιοχρεοὶ
παρὰ τε τῷ κράτει καὶ τῷ λαῷ, τὸ πρῶτον καθήκον τῶν καταγραφῶν
ἐστὶν ἡ ἄμεσος ἀντικατάστασις τῶν μουχτάρων δι' ἄλλων τιμίων καὶ
ἀξιοχρέων πολιτῶν.

Ἄρθρ. 5. Ἡ τῶν μουχτάρων ἐκλογή ἐν μὲν ταῖς νομαρχίαις γίνε-
ται διὰ τοῦ διοικητοῦ, τοῦ οικονομικοῦ ἐπιστάτου, τοῦ μουφτῆ, τοῦ δι-
καστοῦ, καὶ ἐνός ἢ δύο ἐκ τῶν χαϊρόντων τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ
κληρικῶν ἐν δὲ τῇ πρωτεύουσῃ ἐπαρχίαι, διὰ τοῦ μουτεσσαρίφη ἢ καὶ
μακάμη, τοῦ οικονομικοῦ ἐπιστάτου, τοῦ μουφτῆ, τοῦ ραῖφη καὶ ἐνός ἢ
δύο ἐκ τῶν κληρικῶν ἢ τῶν προϋχόντων τῶν κατοίκων, κεκτημένων τὰ
εἰρημένα προσόντα ἐν δῆμῳ δὲ (καζᾶ), διὰ τοῦ μουδρῆ, τοῦ μουφτῆ καὶ
ἐνός ἢ δύο ἐκ τῶν ἐντίμων πολιτῶν.

Ἄρθρ. 6. Τὸ δεῦτερον τῶν ὑπαλλήλων καθῆκον μετὰ τὴν ἐκλογὴν
τῶν μουχτάρων εἶναι, ἀφ' οὗ ἀριθμήσῃσι πρῶτον τὰς οἰκίας καὶ λοιπὰ
κτίρια καὶ καταγράψουσιν αὐτὰ εἰς βιβλίον, νὰ καταστρώσωσιν ἐν σχεδίῳ
τὸ βιβλίον τῶν ἀριθμῶν τῆς πρὸς ἀπογραφὴν πόλεως, ἢ κομποπόλεως, ἢ
χωρίου, χωρὶς ν' ἀλλάσωσι τὰ πρότερα ὀνόματα τῶν συνοικιῶν καὶ τῶν
ὁδῶν, νὰ γράψωσι δὲ προσωρινῶς ἐπὶ τῶν τοίχων τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰ
ὀνόματα τῶν ὁδῶν, ἀφ' οὗ δὲ βεβαιωθῶσιν ἐπὶ τῆς ἀκριβείας τῆς σχεδιο-
γραφῆσεως τῶν, συμφώνως πρὸς αὐτὴν κατασκευάζοντες τὰς πλάκας, νὰ
τὰς προσαρτῶσιν ὅπου δεῖ.

Ἄρθρ. 7. Ἄφ' οὗ προσαρτηθῶσιν οἱ πίνακες οὗτοι, ἐπέρχεται ἡ ἐναρ-
ξίς τῆς ἀπογραφῆς τῶν κτημάτων καὶ τοῦ πληθυσμοῦ. Ἄλλ' ἐπειδὴ εἶ-
ναι γνωστὸν ὅτι ἕνεκα τοῦ ἀνεπαρκούς τῶν μέχρι τοῦδε ἐν τῇ ἀπογρα-
φῇ παραδεδεγμένων διατάξεων, οἱ πρῶτοντες καὶ πρόκριτοι τοῦ λαοῦ,
ὅπως τὰ μὲν τέκνα τῶν ἀπαλλάττων τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀπο-
τίωσι δὲ καὶ φέρον ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων, τολμῶσι νὰ κρύπτωσι τὸν
πραγματικὸν πληθυσμὸν καὶ τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τοῦ τόπου των, ἵνα
δὲ μὴ προδοθῶσιν, ἀποσιωπῶσι καὶ τῶν λοιπῶν πολιτῶν τὰ πρόσωπα
καὶ τὸν πλοῦτον, πρὸς παρεμπόδισιν τούτου, λαμβάνονται τέσσαρά τινα
μέτρα. Πρῶτον, οἱ κρύπτοντες τὸν ἀριθμὸν τῶν προσώπων, οἰοδότητε

και αν οσοι, καταδικάζονται εις τριετη δεσμά. Δεύτερον, αφ' ου απογραφῶσι πάντες εν καιρῳ τῆς απογραφῆς, οι μὲν ἄρρενες, μεγάλοι τε και μικροί, μεταβαίνουνσιν αυτοί οι ιδιοι παρὰ τοις καταγραφεῦσι και βεβαιουσιν οὕτω τὴν ὑπαρξίν των, αι δὲ θήλειαι διὰ τῆς περι αὐτῶν καταθέσεως τῶν κηδεμόνων ἢ αντιπροσώπων των λαμβάνουσιν ἐκάστη ἰδίᾳ προσωπικὸν ἔγγρασον (ντυφους τεζκερεσι) ἐκ τοῦ διπλοτύπου (κοτζαριου)· μετὰ δὲ ταῦτα, ἐάν τις ἐν οἰκῇ ποτε δίκη θρησκευτικῆ ἢ πολιτικῆ δὲν παρουσιάσῃ τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἔγγρασον, δὲν εἰσικοῦεται· και ἐάν τις μέλλῃ ν' ἀναχωρήσῃ που, πρὶν ἢ δεῖξῃ τὸ προσωπικὸν του ἔγγρασον, δὲν τῷ δίδεται διαβατήριον. Τρίτον, αι γεννήσεις και αι αποβιώσεις, εἰδοποιούμεναι ἐγκαίρως, καταγράφονται εις τὸ ἰδιαιτερον αὐτῶν βιβλίον. Τέταρτον, πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς απογραφῆς, ἢ εις τοὺς κρύπτοντας τὰ πρόσωπα ἐπιβληθησομένη τιμωρία κοινοποιεῖται ἐντύπως μετὰ τοῦ δευτέρου και τρίτου μέτρου.

Ἄρθρ. 8. Ἐπὶ τῆς απογραφῆς ἢ περιουσία και τὰ εἰσοδήματα ἐκάστου ἐρωτῶνται πρῶτον παρ' αὐτοῦ τοῦ ιδίου· ἐάν δὲ, λαμβανόμενου ὑπ' οὐσιν τοῦ ἐπαγγέλματος και τῆς φήμης του, ἢ κατάθεσις του δὲν ἀποδειχθῇ σύμφωνος πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἐρωτῶνται πρόσωπα τίμια και ἀξίμπιστα, ἔχοντα πληροφορίας περι τῆς καταστάσεως αὐτῶν· αφ' ου δὲ οὕτω ληφθῇ ἀκριβῆς πληροφορία, καταγράφονται ταῦτα εις τὸ βιβλίον, σημειουμένων και τῶν παλαιῶν αὐτῶν φόρων εις τὴν μερίδα ἐκάστου.

Ἄρθρ. 9. Κατὰ τὴν απογραφὴν τῶν κτημάτων ἐξακριβουται πρῶτον ἢ ἀληθῆς ἀξία τῶν οἰκιῶν, χανίων, ἐργαστηρίων και ἄλλων τοιούτων, ἔτι δὲ τῶν τζιφτλικίων και μυλώνων, ἐργοστασιῶν και λοιπῶν προσοδοφόρων κτημάτων, και τῶν ἀνοικοδομητῶν οἰκοπέδων, ἀμπελώωνων, κλπων και ἐν γένει γαιῶν, κατὰ τὴν θέσιν αὐτῶν και τὴν τρέχουσαν τιμὴν, συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ ἐκτιθεμένους κανόνας· πρὸς δὲ τούτοις, ἐξετάζονται και ἐξακριβουονται τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα και προϊόντα ἐκάστου εἶδους κτημάτων και γαιῶν. Ἄφ' ου δὲ μετὰ ταῦτα ἐξετασθῇ και ἐπιβεβαιωθῇ τίνα τῶν κτημάτων τούτων εἰσὶ προσδοφόρα και τίνα μὴ, και τίνες ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν οἰκιῶν κατοικοῦνται ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν και τίνες ἐνοικιάζονται, και ποῖον τὸ εἶδος τῆς κτήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀν ἦται ἰδιοκτησία (μουλκιοι), ἢ ἐπὶ διπλῶ μισθώματι (ιδ' ἀρετέερ), ἢ διὰ ταπίου, μελετῶνται τὰ σενέτια και χολζέτια και καταγράφονται ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ κατὰ χώραν ἐκαστον μετὰ τῶν γενικῶν και ἐιδικῶν αὐτῶν ἀριθμῶν· και αὐται δὲ αι μετὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπογραφῆς γενόμεναι πωλήσεις και μεταβιβάσεις καταχωρίζονται εις τὴν θέσιν τῶν παρατηρήσεων και εις τὸ βιβλίον τῶν συμβαινόντων (βουκουὰτ τεφερε).
 ΟΙ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ

Ἄρθρ. 10. Ἴνα πρὸς τούτοις γίνηται γνωστός και ὁ ἀριθμὸς και τὸ εἶδος τῶν δ'ζαμιῶν και μισιζιτιῶν (1), τῶν δημοσίων κτιρίων και τῶν ὑπαρχόντων σχολείων και τῶν ἰδιαιτέρων ἐκάστης κοινότητος ναῶν, και τῶν τούτοις ὁμοίων δημοσίων οἰκοδομημάτων, ἔλεγε σημειοῦσθαι τούτων ἐκαστον κατὰ τὴν ἀπογραφὴν εις βιβλίον ἐν τάξει.

Ἄρθρ. 11. Και τὰ κτήματα δὲ παντὸς εἶδους, τὰ ἀνήκοντα εις τὰς ὀθωμανικῆς ὑπικροότητος συζύγους ἢ ἄλλους συγγενεῖς ἀνδρῶν, ὑπικρόων ξένων δυνάμεων, ἀπογράφονται κατὰ τὸν νόμον· και ἐκ τούτων πάλιν (τῶν ξένων ὑπικρόων) ὅσοι, μὴ ἔχοντες κτήματα ἢ οἰκίαν, διατρέβουσι και ἐμποροῦνται κρατοῦντες δι' ἐνοικίου ἐργαστήριον ἢ κατάστημα, και τούτων ἡ κατάστασις, τὸ ἐπάγγελμα, τὰ εἰσοδήματα και τὸ ἐμπόριον ἀπογράφονται ἰδίᾳ.

Ἄρθρ. 12. Ὅταν οι καταγραφεῖς ἐξετάζωσι τὰ σενέτια τῶν ἐκάστου εἶδους κτημάτων και γαιῶν, τὰ κτηματικά σενέτια, τῶν ὁποίων δὲν διενεργήθη ἢ μεταβιβάσις, τὰ ἀναθετοῦσιν εις τοὺς τὴν ἐξέτασιν τῶν γαιῶν ἐπιτετραμμένους ὑπαλλήλους, πρὸς ἀνανέωσιν αὐτῶν ἐν τοῖς βακουφίοις ἢ ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Τῶν δὲ ἰδιοκτητῶν, τῶν ἀληθῶς μὴ δυναμένων νὰ πληρῶνσι δικαιοῦματα μεταβιβάσεως, οι δικασται ἢ ὁ ἐφόρος τῶν μοναδ'ιδζε.ιὰτ γράφουσι και ἀλλάσσουσι τὰ σενέτια δωρεάν, λαμβανόμενης μόνον τῆς ἀξίας τοῦ χαρτοσήμου· ἐν δὲ τοῖς γραφισομένοις χολζετιοῖς και σενετιοῖς περιγράφονται και σημειοῦνται ἢ ὁδὸς και ἢ συνοικία μετὰ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, τὸ σχῆμα, τὸ μέτρον και ὁ ἀριθμὸς τῆς οἰκίας και οι ἐν τοῖς σενετιοῖς τῶν γαιῶν και τοῖς βιβλίοις τῶν κτημάτων γεγραμμένοι δημοσίοι ἀριθμοί, σχήματα, μέτρα και ὄρια.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Ἐπειδὴ εἶναι σπουδαιότατον ἵνα ἡ διανομὴ και εἰσπραξις τοῦ φόρου, ὅστις θέλει ὀρισθῇ διὰ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ, τῶν κτημάτων και τῶν εἰσοδημάτων, κανονισθῶσι προσκόντως, ὅπως προγίνηται εις μὲν τὸν λόγον ἀσφάλεια, εις δὲ τὸ ταμειον τῆς κυβερνήσεως ὠφέλεια και εὐκολία, τὰ περι τούτων γενήσονται ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Πρὸς διανομὴν, εἰσπραξίν, κανονισμόν και ἐλάττωσιν τοῦ φόρου, σχηματίζεται συμβούλιον, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ νομάρχου και τὴν προεδρείαν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιστάτου μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ και τοῦ ἐπὶ τῶν μοναδ'ιδζε.ιὰτ ἐφόρου, ἀπαρτιζόμενον ἔτι ἐξ ἑξ' ἀνδρῶν ἐκ τῶν παρὰ τῇ ἀρχῇ και τῷ λαῷ ἀμέμπτος ἐντίμων ὑπικρόων, τριῶν Μωαμεθανῶν και τριῶν μὴ Μωα-

(1) Ἀξια μὲν λέγονται οι τακτικοὶ ἱεροὶ ναοὶ τῶν Μουσουλμάνων, μισιζιτια δὲ τὰ οἰνεῖ παρακλήσια, κειμενα παρὰ τὰ φοις ἀγίων ἀνδρῶν κλπ.

ρθευμένων, επιτροπομένης κατά τὴν χρεὶν τῆς εἰς τὴν συζήτησιν προσαγωγῆς καὶ ἄλλων ἀναγκαιῶν γινόμενων προσώπων. Τὰ ἐκ Μωαμεθανῶν, καὶ μὴ Μωαμεθανῶν, ὡς ἀνωτέρω, διορισθόμενα ἐξ μέρη ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐλεγκτοῦ (μουχασπετζή), τοῦ δικαστοῦ καὶ τοῦ μουχτηῖ συντάσσεται δὲ πρακτικὸν (μαΐπαταί) τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, ὅπερ σφραγιζόμενον ὑπ' αὐτῶν ἀπευθύνεται εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλῃν, καὶ κατὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐκδοθησομένην αὐτοκρατορικὴν διαταγὴν ἐκτελοῦνται τὰ δέοντα. Ἐκ τῶν οὕτως ἐκλεγόμενων μελῶν, ἀπολυομένου κατ' ἔτος τοῦ ἐνὸς τρίτου, ἐκλέγονται καὶ διορίζονται ἀντ' αὐτῶν ἄλλα κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἰρημένη ἐπιτροπὴ, συμφώνως πρὸς τὸν ὑπολογισμόν, τὸν ἐξαχθισόμενον ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν κτημάτων καὶ τῶν δικαιωμάτων ἀδείας (μούχρατιέ) πρὸς ἐξάσκησιν τῶν ἐπαγγελμάτων, ἐκδίδουσα ἀποδείξεις ἐντύπους παραλαβῆς, ἀνεκουμένως κατὰ πᾶσαν τριετίαν, καὶ σημειῶσα ἐν αὐταῖς τὰ ὀφειλόμενα πρὸς τὸν φόρον, παραδίδει τὰς μὲν τοῦ ἐπὶ τῶν κτημάτων φόρου εἰς τοὺς μουχτάρηδες, τὰς δὲ περὶ ἐπαγγελμάτων (μούχρατιέ) εἰς τοὺς κεχαγιάδες τῶν συντεχνιῶν. Οὗτοι, συμφώνως πρὸς τὸν διδόμενον ὑπολογισμόν ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δημογερόντων καὶ προκρίτων τοῦ μέρους, σημειῶσιν ἐν ταῖς ἀποδείξεσι ταῦτα τὰ ὄνόματα καὶ τὰ ποσά, ἐφ' ὅσον δὲ εἰσπράττουσιν οἱ μουχτάρηδες καὶ οἱ κεχαγιάδες κατ' ὠρισμένας δόσεις τὸν φόρον καὶ τὸ δικαίωμα μούχρατιέ, σημειῶσι τὴν εἰσπραξίαν ἐν μὲν τῷ σενετίῳ τοῦ φόρου εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀποτίσεων (τεαλίματ), ἐν δὲ τοῖς ἐγγράφοις ἀδείας, ὅπισθεν αὐτῶν. Ἄρ' οὐ δὲ συντελεσθῆ ἢ εἰσπραξίς, ἅμα τῇ τελευταίᾳ δόσει, ἰποδίδουσι τὰ εἰρημένα σενέτια εἰς τὸ ταμεῖον· οἱ δὲ οἰκονομικοὶ ἐπιστάται, ἄρ' οὐ παραβάσωσι τὰς ἀποδείξεις πρὸς τὸ βιβλίον καὶ τὸ διπλότυπον, σφραγιζόντες τὸ διορισμένον μέρος καὶ τὰ ὅπισθεν τῶν εἰρημένων σενετιῶν διὰ τῆς ἰδικιτέρας σφραγίδος, τῆς σημαίνουσας τὴν παραλαβὴν τοῦ πρῶτου μέρους, ἐπιστρέφουσι δὲ αὐτὰς εἰς τοὺς ἀρμοδίους μουχτάρηδες καὶ κεχαγιάδες, ἵνα διακερῶσιν δι' αὐτῶν εἰς οὐκ ἀνήκουσιν.

Ἄρθρ. 3. Ἴνα δὲ καὶ ὁ στρατιωτικὸς φόρος εἰσπράττηται συμφώνως πρὸς τὸν ὑπολογισμόν, τὸν ἐξαχθισόμενον ἑτησίως ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τὸν ὠρισμένον καὶ ἀρχαῖον νόμον, ἐξάγονται τὰ σενέτια αὐτοῦ ἐκ τοῦ διπλοτύπου, καὶ παραδίδονται εἰς τοὺς προκρίτους τοῦ ἔθνους ἢ δ' ἐκτελεσθῆ γίνεται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 2 ἄρθρου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ σενέτια τῶν εἰρημένων φόρων παραδίδονται πρὸς εἰσπραξίαν, ἀρχομένου τοῦ μηνὸς μαρτίου· ἐκτελομένη δὲ πάσης τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐργασίας τὸ πολὺ μέχρι τέλους τοῦ εἰρημένου μηνός, ἀρχεται ἢ εἰσπραξίς, ἐν τῷ τέλει δὲ ταύτης, διενεργοῦνται αἱ ἀναγκαῖαι διατάξεις κατὰ τὰ ἐν τῷ 3 ἄρθρῳ ὀριζόμενα.

Ἄρθρ. 5. Ἄρ' οὐ τὰ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καὶ τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῆς ἐπισκευαζόμενα ἢ ἀνεγειρόμενα οἰκοδομήματα καὶ κτήματα ἐπιθεωρηθῶσιν ὑπὸ τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς καὶ σημειωθῆ κατ' ἐκτίμησιν ἢ ἀξία τῆς οἰκοδομῆς αὐτῶν, ἐκ μὲν τοῦ συνόλου τῆς ὀρισθείσης αὐτῶν ἐκτιμήσεως λαμβάνονται τέσσαρα ἐπὶ χιλίους, ἐκ δὲ τῶν εἰσοδημάτων, τέσσαρα τοῖς ἑκατόν, καὶ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ἐπαγγέλματος τρία τοῖς ἑκατόν· μόνον δὲ δι' ἓν ἔτος ἀπέναντι τῶν ἐξόδων τῆς ἀπογραφῆς ἐκ μὲν τοῦ συνόλου τῆς τῶν κτημάτων ἀξίας καὶ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων, ἐν ἐπὶ χιλίοις, ἐκ δὲ τῶν συντεχνιακῶν ἐπωφελημάτων, ἧμισυ τοῖς ἑκατόν. Τὸ παραχθισόμενον περίσσευμα φόρου παραδίδεται εἰς τὸ ταμεῖον πρὸς ἐξίσωσιν τοῦ ἐκ τῶν καταγεγραμμένων παλαιῶν κτημάτων ἑλλειμματος, ὃν ἡ ἀξία θὰ ἐλαττωθῆ τυχόν ὑπὸ πυρκαϊᾶς ἢ ἐρεπιώσεως. Ἐάν δὲ, γενομένης πυρκαϊᾶς μεγάλης, ἢ σεισμοῦ, ἢ ἄλλων δυστυχημάτων, προκύψῃ ἑλλειμμα εἰς τὸν φόρον, τὸν τεταγμένον ἐπὶ τῶν ἀπογεγραμμένων κτημάτων, δὲν ἐπαρκέσῃ δὲ πρὸς ἐξίσωσιν αὐτοῦ τὸ ἀνωτέρω σημειωθὲν ἐκ τῶν νέων οἰκοδομῶν περίσσευμα, ἐπειδὴ τότε δὲν θὰ ἦναι δυνατὸν ὥστε τὸ ἑλλειμμα νὰ προστεθῆ εἰς τὸ ἐν ἐπὶ χιλίοις δικαίωμα τῶν ἐπιλοιπῶν κτημάτων καὶ νὰ εἰσπραχθῆ, οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἐμπροσθέντων καὶ ἐρεπιωθέντων κτημάτων καὶ οἰκοδομῶν ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τοῦ χιλιστοῦ, κατὰ τὴν σημειωμένην παλαιὰν ἀξίαν, τῆς δὲ τῶν οἰκοπέδων ἀξίας ὀριζομένης δικαίως ἐν τῇ πρωτεύουσῃ διὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, εἰς ὅσα γρόσια συμποσῶθῃ τὸ σύνολον τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνὸς τοῖς χιλίοις, κατ' αὐτὸ μόνον τὸ μέτρον ἀποτίουσι ταῦτα οἱ ἰδιοκτῆται· ἢ δὲ τοῦ εἰρημένου φόρου παράλειψις καὶ ἀφαίσεις, μέχρις οὗ συμπληρωθῆ διὰ τῶν γενησομένων οἰκοδομῶν καὶ προσθηκῶν, ἀναφέρεται καὶ ἀνατίθεται εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν δικαιοσύνην.

Ἄρθρ. 6. Ἐπειδὴ ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρου δέον νὰ ἐκτελεθῆται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, διὰ τοῦτο ὅταν πρόκηται νὰ οἰκοδομηθῆ κτίριον τι ἐν τῇ πόλει, τῇ οὐσῃ νομαρχικῇ πρωτεύουσῃ, τότε, ἄρ' οὐ πρῶτον εἰδοποιηθείσης τῆς βῆθεισης ἐπιτροπῆς σημειωθῆ τοῦτο εἰς τὸ βιβλίον τῶν οἰκοδομῶν καὶ ληφθῆ μὲν ἀκέραιον τὸ ἐπὶ τούτῳ δικαίωμα, δοθῆ δὲ τὸ ἐγγραφον ἀδείας, γίνεται καὶ ἐν τῇ ἀποπερατώσει τῆς οἰκοδομῆς μετὰ εἰδοποίησιν ἐκτίμησις ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἀξίας τοῦ οἰκοδομήματος· κατὰ δὲ τὴν ὀρισθεῖσαν τιμὴν τάσσεται καὶ διανέμεται ὁ προσήκων φόρος. Ἐάν δὲ οἰκοδομηθῆ τι οἰκοδόμημα ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἐπιτροπῆς, ἔστω καὶ ἂν ἐκτίσθῃ συμφώνως τῷ Κανονισμῷ τῶν οἰκοδομῶν, ὡς ἀνεγερμένον ἀνευ ἀδείας καὶ ἀνευ σεβασμοῦ πρὸς τὰς παραδεδεγμένας νεωτέρας διατάξεις, ὁ μὲν οἰκοδομήσας αὐτὸ ξυλοργός ἢ τέκτων ὑποβάλλεται εἰς τριμήνον κάθειρξιν, ὁ δὲ ἰδιοκτῆτης ἀποτίει πρόστιμον χρηματικὸν (δζεζάι-νακτιέ), ἴσον πρὸς τὸν διετῆ φόρον

τοῦ οικοδομήματος ὑπερ ἔκτισεν· ἐάν δὲ τὸ οἰκοδόμημα ἐκεῖνο εὐρέθη ὠκοδομημένον οὐ μόνον ἄνευ ἀδείας, ἀλλὰ καὶ κατὰ παράθεσιν τῶν περὶ κτιρίων καὶ οἰκοδομῶν νόμων, καταδαρίζεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς, ὁ δὲ οἰκοδομήσας τέκτων φυλακίζεται ἐπὶ ἑξ ἡμέρας. Ὁ νόμος οὗτος ἐφαρμόζεται ἀπαρἀλλάκτως ἐν ταῖς ἐπαρχιακαῖς πρωτευούσαις καὶ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν δῆμων, τῆς δὲ τηρήσεως καὶ προφυλάξεως τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἀπὸ πάσης παραβιάσεως ἐπιμελούμενοι ὁ *καϊμμακάμης*, ὁ μουδῆρης καὶ τὰ συμβούλια, κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ πέμπτου μέρους, γνωστοποιοῦσι τὰ συμβαίνοντα ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκοδομῶν ἐπιτροπὴν.

Ἄρθρ. 7. Ἐκ τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, τὸ ὅποιον μετὰ τὴν ἀπογραφὴν θέλει ὀρισθῆ διὰ τὰς δημοτικὰς ἀνάγκας, ὡσάκεις ἀναφανῆ ἀνάγκη κοινοφελούς τινος ἔργου, εἰδοποιεῖται τὸ νομαρχιακὸν συμβούλιον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς διὰ πρακτικῶν (*μαζπατά*) καὶ ἐνεργοῦνται τὰ χρειώδη συμφώνως πρὸς τὴν ἀδειαν τὴν ἐκδοθησομένην ὑπὸ τῆς Α. Υ. τοῦ Μεγάλου Βεζύρου διὰ γεννησομένης πρὸς αὐτὸν αἰτήσεως. Περὶ δὲ τῆς ἀδυναμίας τῶν πτωχῶν καὶ τῶν χηρῶν, τῶν μὴ δυναμένων ν' ἀποτίωσι φέρον, δίδονται ἐπιτοπίως ἐνσφράγιστος μαρτυρία ὑπὸ τῶν δημογερόντων καὶ προϋχόντων τῆς συνοικίας καὶ τῶν σφραγιδοφυλάκων (*μουχτάριδων*), καὶ ἀφοῦ ἀναγνωρισθῆ ἡ ἀνέχεια αὐτῶν καὶ ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀπογραφῆς δι' ἐπιθεωρήσεως τοῦ βιβλίου τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ τῶν τοιούτων φόρος δίδεται ἐκ τοῦ ταμείου ἀπὸ τῶν ἐπὶ τούτῳ ταχθησομένων ἐιδικῶν ποσοτήτων.

Ἄρθρ. 8. Ἐπειδὴ ἐκ τῆς κατὰ τὰς ῥηθείσας διατάξεις εἰσπράξεως τοῦ φόρου θέλει ἐπέλθει φυσικῶς ἐλάφρυνσις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ οἰκονομικοῦ γραφείου, διορισθήσεται εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐπὶ τῶν φόρων ἐπιτροπῆς εἰς ἔμμισθος ὑπάλληλος ἐκ τῶν ἐνισκημένων γραμματέων καὶ παρ' αὐτῷ πρὸς καθαρὰν ἀντιγραφὴν εἰς γραφεὺς.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἰδιαίτερα βιβλία, ἐν οἷς θέλει ἀπογραφῆ ὁ πληθυσμὸς, ἀφοῦ καταστρωθῶσι ὑπὸ τῶν καταγραφέων, δίδονται εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ ὑπάλληλον τῆς νομαρχίας· καὶ τοῦ λοιποῦ ἐκτελεῖται ἡ σημειώσις τῶν περὶ τὸν πληθυσμὸν συμβαινόντων ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ὑπαλλήλου (*μουκαγίδη*) συμφώνως πρὸς τοὺς θεμελιώδεις νόμους.

Ἄρθρ. 10. Δὲν λαμβάνεται παρὰ τῶν κατοίκων οὐδὲ ἐν λεπτῶν πλέον τῶν εἰλικῶς ὀρισμένων, λόγῳ ἐξόδων ἢ ἄλλου τινός.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑπάλληλοι ἐπιστατοῦσι μέχρι τέλους εἰς τε τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν πορείαν τῶν ἐργασιῶν τῶν παρουσῶν διατάξεων.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Ἄρθρ. 1. Ἀνὰ ἑξ ἑξ χωρίων ἀποτελούντων ἐν τμήμα, ἕκαστον χωρίον συνφ-

δὰ πρὸς τὰς διατάξεις τὰς δηλωθησομένας ἐν τῷ περὶ ἐκλογῆς κανονισμῷ θέλει ἐκλέγεσθαι ἐν μέλῳ· τῶν δὲ ἐκλεχθέντων ἕξ μελῶν ἐν μὲν ἔσται πρόεδρος, τὰ δὲ λοιπὰ ἔσονται μέλη.

Ἄρθρ. 2. Οὗτοι τὸ μὲν θέρος ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, τὸν δὲ χειμῶνα ἅπαξ τῶν δύο ἐβδομάδων συνέρχονται κατὰ διαδοχὴν εἰς ἐν ἐκ τῶν ἑξ χωρίων. Ἐάν δὲ ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις ὑπάρχῃσι καὶ συντεχνίαι, ἀποφασίζουσι περὶ τῆς ἐκάστῃ κατὰ τὴν αὐτοῦ δύναμιν διανομῆς τῶν ἐπὶ τοῦ ἐπαγγέλματος φόρων. Τὰ δὲ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τὰς ἐν τοῖς κτήμασι γεννησομένας πωλήσεις καὶ μεταβιβάσεις καὶ τὰς ἀνεγερθησομένας ἐστεγασμένας οἰκοδομὰς (καίτοι εἶναι δῆλον ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θέλει λαμβάνεσθαι πληροφορία περὶ τῶν οἰκοδομηθησομένων κτιρίων, ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον δὲν δύνανται νὰ κτισθῶσιν ἄνευ ἀδείας τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου), ἐάν τυχὸν οἰκοδομηθῆ τι ἄνευ ἀδείας, τὰ περὶ τοιούτων οἰκοδομημάτων καὶ τῶν ἐρειπωθέντων ἢ ἐμπρησθέντων οἰκημάτων, καὶ τὰς γεννήσεις καὶ ἀποβιώσεις, καὶ τὰς ἀλλαγὰς διαμονῆς γνωστοποιοῦσιν εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον.

ΜΕΡΟΣ Ε'.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀπογραφῆς ἐν τοῖς δήμοις.

Ἄρθρ. 1. Ἐκ τῶν ἐκθέσεων, ἃς θέλουσι κάμει τὰ δημοτικὰ τμήματα ὄσαι ἀφορῶσι τὸν πληθυσμὸν σημειοῦνται ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τῷ ἐσχηματισμένῳ κατὰ τὰς νέας διατάξεις καὶ εὐρισκομένῳ ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ καταγραφέως τοῦ πληθυσμοῦ· μετὰ δὲ ταῦτα ἅπαξ κατὰ τριμηνίαν πίναξ τῶν περὶ τὸν πληθυσμὸν γεγονότων, καταγραφόμενος εἰς τὴν ἰδιαιτέραν θέσιν τοῦ ἐντύπου πίνακος, τοῦ περιέχοντος τὸν αὐξοντα ἀριθμὸν ἐκάστης μερίδος, ἀφοῦ ἐπικυρωθῆ καὶ σφραγισθῆ ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀποστέλλεται εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον, ἵνα δοθῆ εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ γραμματέα. Αἱ δὲ ἀφορῶσαι τὰ κτήματα, ἀφοῦ σημειωθῶσιν εἰς τὸ ἡμερολόγιον ὅπου κρατεῖ ὁ γραμματεὺς τοῦ συμβουλίου, αἱ ἐν αὐταῖς ἀναφερόμεναι μεταβολαὶ εἰς τὰς οἰκοδομὰς, ἢ αἱ πωλήσεις καὶ μεταβιβάσεις, καταγράφονται εἰς ἰδιαίτερον πίνακα μετὰ τοῦ αὐξοντος ἀριθμοῦ καὶ ἀποστέλλονται ἅπαξ τοῦ ἔτους εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον, ἵνα δοθῶσιν εἰς τὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐπὶ τῶν κτημάτων γραμματέα. Τὰς περὶ τοῦ φόρου τῶν ἐπαγγελλμάτων ἐκθέσεις ἀφοῦ σημειώσῃ ὁ τοῦ δήμου γραμματεὺς εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του, ἀποστέλλει κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους εἰς τὸ οἰκονομικὸν γραφεῖον τῆς ἐπαρχίας περιληπτικῶς, ἐν πίνακι, δηλοῦντι ἄνευ ὀνόματος τὰς γενομένας αὐξήσεις καὶ μειώσεις εἰς τὸν φόρον τούτου.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀπογραφῆς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τῶν τριῶν εἰδῶν ἐκθέσεων, αἱ κατὰ τὸν ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ τρόπον θέλουσιν υποβάλλει ἐν ὀρισμέναις ἐποχαῖς οἱ ὑπάλληλοι τῶν δήμων εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὁ ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ γραμματεὺς ἀφοῦ σημειώσῃ εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του τὰς τὸν πληθυσμὸν ἀφορῶσας, ἀποστέλλει πίνακα εἰς τὴν κεντρικὴν διεύθυνσιν· τὰς δὲ τοὺς φόρους τῶν κτημάτων καὶ τῶν εἰσοδημάτων, ἀφοῦ τὸ τῶν οικονομικῶν γραφείων σημειώσῃ ἐκάστην αὐτῶν ἰδιαιτέρως εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ βιβλία, ἀποστέλλει ἐπίσης εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἣτις ἐδρεύει εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Νομαρχίας.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀπογραφῆς ἐν ταῖς πρωτεύουσιν τῶν Νομαρχιῶν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἐρχόμενοι πίνακες τῶν τριῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν σημειοῦνται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς των ἀνευ ἀναβολῆς εἰς τὰ ἰδιαίτερα ἡμερολόγια των καὶ καταχωρίζονται εἰς τὸ καθολικὸν βιβλίον· καὶ οἱ μὲν τὰ κτήματα καὶ τὸν πληθυσμὸν ἀφορῶντες καταχωρίζονται κατ' ὄνομα εἰς τὴν ἐαυτῶν θέσιν μετὰ τῶν γενικῶν καὶ ἐδικῶν αὐτῶν ἀριθμῶν, οἱ δὲ τὰ εἰσοδήματα ἀφορῶντες δὲν καταχωρίζονται κατ' ὄνομα, ἀλλ' ἐκάστου δήμου τὰ εἰσοδήματα σημειωθέντα ἐν συνόλῳ παραβάλλονται πρὸς τὸ καθολικὸν βιβλίον. Ἐὰν δὲ ἐν ταῖς ἐκθέσει ταύταις ἡ μείωσις καὶ ἡ αὐξήσις τῶν φόρων φανῶσιν ὑπερβολικαί, πρὸς ἐξακριβῶσιν τῶν αἰτίων ἐνεργουμένης τῆς ἀπαιτουμένης ἐξετάσεως καὶ ἐρευνῆς, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἕνεκα παραβλέψεως κατὰ τὴν εἰσπραξίν των φόρων προέκυψε ζημία εἰς τὸ τμῆμα τοῦ Κράτους, ἡ ἕνεκα ἐπιδείξεως πλείονων εἰσοδημάτων κατεδυναστεύθησαν οἱ κάτοικοι, διενεργοῦνται τὰ χρεώδη πρὸς ἐπανάρθωσιν τῆς γενομένης καταχρήσεως, οἱ δὲ δικασθέντες ἀνακοινοῦνται εἰς τὴν Κεντρικὴν κυβέρνησιν.

Ἄρθρ. 4. Ἐπειδὴ ἕνεκα περιστάσεων εἶναι ἀναγκαῖα ἡ αὐξήσις ἢ ἡ ἐλάττωσις τοῦ φόρου, ἢ ἐν ταῖς διατάξεσι τῆς ἐπὶ τῆς διευθύνσεως ἐπιτροπῆς δηλουμένη μεταρρυθμίσις τοῦ φόρου καταγράφεται ἀνευ ἀναβολῆς εἰς τὰ διπλότυπα (κοτάρια) καὶ ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτει εἰσπράττονται οἱ φόροι συμφώνως τῇ μεταρρυθμίσει.

Ἄρθρ. 5. Ἴνα κρατῆται ὁ λογαριασμὸς τῶν ἐκ τῆς κεντρικῆς διευθύνσεως εἰς τὰς ὑποδιευθύνσεις διανεμομένων διπλοτύπων (κοτάρτων) καὶ πινάκων, καὶ ἵνα μὴ, τυπομένον ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν χρεῖαν, συμβαίη σπατάλη, προσωρινῶς θέλει διορισθῆ εἰς βιβλιοφύλαξ (βουζιγμετζε-

δζήε) τῆς ἐπιτροπῆς· ὅπως δὲ παραβάλλονται αἱ ἐκθέσεις πρὸς τὰ βιβλία καὶ ὁ πληθυσμὸς καὶ αἱ οἰκοδομαὶ καὶ μεταβιβάσεις τῶν κτημάτων, καὶ σημειοῦνται αἱ ἐκ νέου διδόμεναι ἀποδείξεις (τεζκερέ) συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τῷ Καθολικῷ βιβλίῳ σημειώσεις καὶ τὰ τῶν κτηματιῶν ὀνόματα, θέλει διορισθῆ ἕτερος γραφεὺς, ἔχων καθήκοντα τοῦ παραβάλλειν.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'.

Περὶ τῆς τῶν διπλοτύπων (κοτάρτων) διευθύνσεως.

Ἄρθρ. 1. Ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ διατάττει τὴν ἐν τῷ λιθογραφείῳ ἐκτύπωσιν τοῦ ἀναγκαιοῦτος ποσοῦ τεζκερέδων φόρου κτημάτων καὶ εἰσοδημάτων καθὼς καὶ ὅσων θέλουσι δοθῆ εἰς ἕνα ἕκαστον (ρουφούε τεζκερεσι) κατὰ τὸ βιβλίον, 8 μέλλει νὰ δώσῃ ὁ βιβλιοφύλαξ (βουζιγμετζεδζήε), συμφώνως πρὸς τὸ καθολικὸν βιβλίον τῶν ἀπογραφῶν, καὶ διενεργεῖ τὴν εἰς ἕκαστον χωρίον κειωρισμένως διανομὴν αὐτῶν τὸ πρῶτον διὰ τῶν καταγραφῶν· ἐπειδὴ δὲ τὸ ρουφούε τεζκερεσι δίδεται ἅπαξ μόνον, τούτου ἕνεκα διενεργούσα (ἡ ἐπιτροπὴ) τὴν ἀπογραφὴν ἐγκαίρως τῶν ὀνομάτων τῶν ὕστερον γεννηθέντων καὶ μετοικησάντων μετὰ τῶν ἐδικῶν καὶ γενικῶν ἀριθμῶν τῶν ἐπωνυμιῶν καὶ ἄλλων ἐδικῶν σημειώσεων συμφώνως πρὸς τὸ βιβλίον τῶν ἐκθέσεων εἰς ἐντύπους ἀποδείξεις, πέμπει αὐτάς κατ' εὐθείαν εἰς τοὺς δήμους, ὅπως δοθῶσιν εἰς οὓς ἀνήκουσιν· οἱ δὲ μονδῆραι παραδίδουσιν αὐτάς εἰς τοὺς σφραγιδοφύλακας (μουχτάρμεδες) τῶν χωρίων, ἵνα ἐγγχειρώσων αὐτάς ἐπίσης εἰς οὓς ἀνήκουσιν· ἐν δὲ τῷ Κεντρικῷ δήμῳ, ἡ διανομὴ αὐτῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τῶν σφραγιδοφύλακων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ διευθύνουσα ἐπιτροπὴ πέμπει τοὺς μὲν τεζκερέδες φόρων καὶ εἰσοδημάτων συμφώνως πρὸς τὸ Καθολικὸν βιβλίον εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν ἅπαξ κατὰ τριετίαν ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ, τοὺς δὲ τεζκερέδες συντεχνιῶν, ἀρ' οὐ κατατεθῶσι χωριστὰ εἰς τὰ σακκία ἐκάστου δήμου καὶ ἐπιγραφῶσιν ἐπὶ τῶν σακκίων τὰ ὀνόματα τῶν δήμων εἰς οὓς ἀνήκουσι, τοὺς πέμπει εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅπου ἄμα φθάσωσιν, πέμπονται ἀνευ ἀναβολῆς εἰς τοὺς δήμους· οἱ δὲ δήμοι πάλιν λαβόντες τοὺς τεζκερέδες τούτους τοὺς παραδίδουσιν εἰς τοὺς σφραγιδοφύλακας (μουχτάρμεδες) τῶν χωρίων καὶ τῶν συνοικιῶν, ἐκεῖνοι δὲ τοὺς διανέμουσιν εἰς τοὺς κατοίκους. Ὅσακις δὲ γίνονται φόρου ἀποτίσεις παρὰ τῶν κατοίκων, σημειοῦνται αὐταὶ καθ' ἑλῆχθη ἐν ταῖς θεμελιώδεσι διατάξεσι τῆς διευθυνοῦσης ἐπιτροπῆς, εἰς τὸ διωρισμένον μέρος τοῦ ἐγγράφου, καὶ σφραγίζεται τὸ ὅπισθεν τοῦ τεζκερέ καὶ τὸ διωρισμένον μέρος αὐτοῦ διὰ τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ δημοτικοῦ ταμείου σφραγιδος παραλαβῆς (μακποτζ μοχρη), καὶ

τότε πάλιν παραδίδονται τὰ ἔγγραφα εἰς τοὺς σφραγιδοφύλακας, πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς κατοίκους· ἀπ' οὗ δὲ τοιοιτοτρόπως ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν ἀποσταλῶσι καὶ ἀποδοθῶσιν οἱ τεζκερέδες ἐκ μὲν τοῦ δήμου εἰς τὰ χωρία, ἐκ δὲ τῶν χωρίων εἰς τὸν δῆμον, τὸ τέταρτον ἔτος ἀποστέλλονται τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἐκ τοῦ δήμου εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ἵνα παραβληθῶσι πρὸς τὰ διπλότυπα (κοτζάνια)· ἀπ' οὗ δὲ παραβληθῶσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ πρὸς τὰ διπλότυπα, τὰ φυλασσόμενα ἐν τῷ οἰκονομικῷ γραφείῳ, καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ δήμου πεμφθέντας ὑπολογισμοὺς, ἀποστέλλονται τελευταῖον εἰς τοὺς δήμους καὶ διανέμονται, ὅπως κρατῶσι τοὺς οἱ κάτοικοι ὡς ἀποδείξει *πληρωμῆς*· ἀποστέλλονται δ' ἐκ νέου ἔγγραφα ἀποκοπτόμενα ἐκ τοῦ διπλοτύπου (κοτζανίου)· ἀπ' οὗ δὲ καὶ ταῦτα κατὰ τὰς γραφείας διατυπώσεις διαχειρισθῶσιν ἐπὶ τρία ἔτη ὑπὸ τῶν δήμων, τὸ τέταρτον ἔτος πέμπονται αὐθις εἰς τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ἀπ' οὗ ἐκτελεσθῶσι τὰ δέοντα κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον, δίδονται ἐκ νέου ἔγγραφα, ἢ δὲ διάταξις αὐτῆ διενεργεῖται διηλεκτικῶς.

Ἄρθρ. 3. Ἐπειδὴ, ὅπως διεξαχθῆ ἰσχυρῶς πάσης κατηγορίας γαίας καὶ κτήματα, καὶ διενεργηθῆ παρὰ τοῖς ὑπαλλήλοις τοῦ βακουφίου πώλησις ἢ μεταβίβασις αὐτῶν, δέον ἀναπορεύτως νὰ ἐξετασθῆ ἐὰν ἐπληρώθῃ ὁ φόρος αὐτῶν, διὰ τοῦτο οἱ ναίπιδες καὶ οἱ ὑπάλληλοι, πρὶν ἢ θεωρήσωσι τὸν τοῦ φόρου *τεζκερέν* καὶ βεβαιωθῶσιν ὅτι ἀπεδόθη ὁ φόρος, δὲν δύναται νὰ διενεργήσωσι τὴν πώλησιν καὶ τὴν μεταβίβασιν· ἐν δὲ τῷ ὑπ' αὐτῶν γραφισμένῳ *σενετίφ* σημειοῦσι τὸν ἐν τῷ *τεζκερέ* τοῦ φόρου γενικὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ ἐν τίνι βιβλίῳ καὶ ἐν τίνι τοῦτου σελίδι ἐστὶ σεσημειωμένον τὸ πωληθὲν ἢ μεταβιβάσθην κτήμα.

Τρόπος φυθμίσεως καὶ διευθύνσεως τῶν καθολικῶν βιβλίων τῆς ἀπογραφῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὰ καθολικὰ βιβλία, ὀγκώδη ὄντα, τυποῦνται καὶ δένονται ἐπ' ἀπαξ ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ τυπογραφείῳ τὰ δὲ παντὸς εἶδους διπλότυπα (κοτζάνια), ἡμερολόγια καὶ παντοῖα ἔγγραφα ἀπογραφῆς λιθογραφοῦνται ὑπὸ τῆς διευθυνοῦσας ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρ. 2. Τὰ καθολικὰ βιβλία γράφουσιν οἱ μᾶλλον καλλιγραφοῦντες τῶν ἐν τῇ διευθυνοῦσῃ ἐπιτροπῇ ὑπαλλήλων καὶ φροντίζουσι περὶ τῆς ἐντελοῦς αὐτῶν ὀρθότητος. Ἐὰν δὲ συμβῆ τι λάθος, ἄγεται ἐπ' αὐτοῦ λεπτή τις γραμμὴ, τοιαύτη, ὥστε ν' ἀναγινώσκηται τὸ πρῶτόγραφον, οὐδαμῶς δ' ἐπιτρέπεται ξέσις. Ἰσαύτως καταβάλλεται φροντίς καὶ περὶ τῆς ἀκεραιότητος καὶ καθαριότητος καὶ μηδέποτε ξέσεως τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τοῖς δήμοις κρατούμενων ἡμερολογίων· δεύτερα δὲ τῶν καθολικῶν βιβλίων ἀντίτυπα ἀντιγραφόμενα μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς περὶ τε

τῇ ἀκριβείᾳ αὐτῶν τὴν καλλιγραφίαν καὶ τὴν καθαριότητα πέμπονται εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Αὐτοκρατορικῶν Ἀρχείων (*Δεφτερχαρέ*) ὅπως χρησιμεύωσιν ὡς κώδικες.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

Διεύθυνσις καὶ διατήρησις τῶν ἐπὶ τῶν οἰκοδομημάτων τεθροσμένων ἐν πύναξιν ἀριθμῶν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ ἐπὶ τῶν οἰκοδομημάτων τεθροσμένοι ἀριθμοὶ τίθενται συμφώνως πρὸς τοὺς *χάρτας*, ὧν ἀντίτυπα δίδονται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, καταβάλλεται δὲ αἰείποτε φροντίς καὶ περὶ τῆς διατήρησεως αὐτῶν. Ἡ διατήρησις τῶν ἐν τοῖς χωρίοις ἐν πύναξιν ἀριθμῶν εἶναι καθήκον τοῦ Συμβουλίου τοῦ δημοτικῷ τμήματος, ὥστε ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ θλάσεως ἐνὸς ἐξ αὐτῶν προσκαλεῖ τὸ Συμβούλιον τοῦτο τὸν ἰδιοκτήτην νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλου ἀρνούμενου δὲ τούτου, εἰδοποιεῖ τὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐξανάγκασιν τοῦ ἀπειθοῦντος· τὸ καθήκον τοῦτο ἐκπληροῦσιν ἐν τῷ χωρίῳ, ὅπερ ἐστὶ πρωτεύουσα δήμου, ὁ μουδέρης, ἐν τῇ κωμοπόλει, ἣτις ἐστὶ πρωτεύουσα ἐπαρχίας, ὁ καϊμμακάμης, ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἐστὶ πρωτεύουσα νομαρχίας, ὁ ὑπὸ τὴν διευθύνουσαν ἐπιτροπὴν διατελῶν δήμαρχος (*σεχέρ μουδέρης*).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

Ἄρθρ. 1. Ἐπειδὴ τὰ περὶ τῶν κτημάτων καὶ τῶν γαιῶν καὶ τοῦ πληθυσμοῦ διεξάγονται μέχρι τῆς σήμερον ἐν τῷ Αὐτ. Ἀρχαιοφυλακείῳ (*Δεφτερχαρέ*) καὶ τῷ λογιστηρίῳ τῶν δελτίων (*Δζεριδὲ μουχασεπει*), ἢ δὲ διευθύνουσιν τῶν δελτίων μετετέθη εἰς τὸ Ἀρχαιοφυλακεῖον, τοῦτου ἕνεκα αἱ δύο αὐταὶ κατηγορίαι τῶν ἐργασιῶν κατὰ τὰς ὁρισμένας αὐτῶν ἐποχὰς πέμπονται ὑπὸ τῶν ἐν ἀπάσῃ τῇ ἐπικρατείᾳ εὐρισκομένων διευθύνσεων τῆς ἀπογραφῆς εἰς τὸ Αὐτ. Ἀρχαιοφυλακεῖον.

Ἄρθρ. 2. Ἐπειδὴ ἡ ἀκριβεστάτη καὶ ἡ συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὰς διατάξεις ἐκτέλεσις τῆς ἀπογραφῆς εἶναι μεγίστης προσοχῆς ἀξία, διὰ τοῦτο ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀπογραφῆς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διορίζονται ἐξετασταί, εἰς μὲν διὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν, εἰς δὲ πρὸς τὸ παρὸν διὰ τὴν ἀσιατικὴν Τουρκίαν, οἵτινες θέλουσιν θὰ ἐξετάζῃ μετὰ τὸ τέλος τὴν ἀπογραφὴν.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν τις τῶν ὑπαλλήλων πράξῃ ἐναντία τῶν βεσμῶν τῶν δηλουμένων ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ καὶ ἐν ἄλλαις προδηλωθεῖσαις ἐκθέσεσιν, ἢ ἐὰν ἀμελῆ τῆς ἐγκρίρου ἐκτελέσεως τῶν νομομισμένων αὐτοῦ καθηκόν-

των, οί πρόεδροι αὐτῶν, δικάσαντες τὸν τοιοῦτον ἐν τῷ νομαρχιακῷ συμβουλίῳ, ἀνακοινοῦσι τὴν ὑπόθεσιν διὰ πρακτικοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Τῶν σημειωθησομένων ὀπισθεν τῶν προσωπικῶν ἐγγράφων (νουφούς τεζκερεσι) ὑπὸ τῶν τῆς ἀπογραφῆς διευθύνσεων συμφώνως τῇ ἐπὶ τούτῳ Αὐτ. ὑψηλῇ διαταγῇ.

Καίτοι ἐν τῇ ἀπογραφῇ τοῦ πληθυσμοῦ, τῇ ἐκτελουμένῃ διὰ τῶν στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, θὰ δίδονται εἰς πάντας τοὺς ὀθωμανοὺς ὑπκόους, ἄρρενάς τε καὶ θήλειαι, τεζκερέδες ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τεζκερέδες ὀθωμανικοί, ἐν τοῖς τόποις ὅμως τοῖς κειμένοις ἐντὸς τῶν τῆς ἀπογραφῆς νέων θεσμοθετήσεων πάντες οἱ φορολογούμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ φέρωσι τὸν τεζκερέν τούτον. Ὁ δὲ φέρων τὸν τεζκερέν, πρὶν ἢ δεῖξῃ αὐτὸν ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς πολιτικοῖς δικαστηρίοις, οἰανδήποτε δίκην ἂν ἔχη τῶν ἱερῶν ἢ τῶν πολιτικῶν δικαίων, δὲν εἰσακούεται· καὶ ὅταν θελήσῃ νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλον τόπον ὅπως διαμείνῃ περισσότερο τῶν ἑξ μηνῶν, καὶ τότε πρὶν ἢ πρῶτον ἀνακοινῶσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐπιτροπὴν καὶ πρὶν ἢ δεῖξῃ τὸν τεζκερέν διενεργήσῃ τὴν ὀπισθεν αὐτοῦ σημείωσιν τῆς παρ' αὐτοῦ ἀποτίσεως τοῦ τῶν κτημάτων ἢ τῶν εἰσοδημάτων φόρου, στερεῖται τοῦ δικαιοῦματος τοῦ λαβεῖν διαβατήριον. Ἐκεῖνος δὲ, ὀπισθεν τοῦ διαβατηρίου τοῦ ὁποῦ δὲν ὑπάρχει ἡ ἐπικύρωσις καὶ σημείωσις τῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐπιτροπῶν κατὰ τὸν ῥηθέντα τρόπον, ὅπουδήποτε ἂν μεταβῇ ἐντὸς τῆς νομαρχίας, ἀποπέμπεται ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου ἐξουσίας εἰς τὴν πατρίδα του, ἢ τίθεται ὑπὸ ἀσφαλῆ ἐγγύησιν ὅπως ἐκτελεσθῶσι τὰ δέοντα συμφώνως τῇ ἀπαντήσῃ τῇ ληφθισομένη παρὰ τῆς Ἀρχῆς εἰς τὴν ὑπόκειται.

Ἄρθρον Εἰδικόν.

Εἰς τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα καταδικασθέντα ἕνα μὲν ἐγγράμ-

των, οἷα ἡ διέγερσις ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἀνησυχίας ἐν τῷ κράτει, ὑποστῶσι τὴν διωρισμένην ποινὴν, καὶ ἀποφυλακισθῶσι τεθέντα ὑπὸ ἀστυνομικῆν ἐπιτήρησιν κατὰ τὰ διάφορα καὶ γνωστά τοῦ νόμου ἄρθρα, ἐνόσφ διατελῶσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ταύτην, πρὸς διάκρισιν δίδεται αὐτοῖς τεζκερέδες ἐπὶ χάρτου κυανοῦ, ὅστις ἀνταλλάσσεται ὅταν ἀρθῇ ἀπ' αὐτῶν ἡ ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις.

ΒΕΖΥΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ.

(27 Ἰσὲπ 1287.)

Εἰ καὶ ἐν τῇ περιφρουρητῇ Ὀθωμαν. ἐπικρατεῖα πάντες οἱ μὴ γεωργοὶ, ἀλλ' ἐν ἄλλῳ τινι ἐπιτηδεύματι ἢ τέχνῃ ἐνασχολούμενοι, ἦτοι ἀγωγιάται, μεταπράται καὶ οἱ κατέχοντες ἐργαστήριον ἢ κατάστημα χειρωνακτικῆς καὶ ἔμποροι, ὑποβάλλονται εἰς τὴν πληρωμὴν φόρου ἐπιτηδεύματος, ἐν τούτοις, οἱ τὴν γῆν ἀροτριῶντες καὶ καλλιεργοῦντες, ἅμα ὡς ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς παύσεως τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν, χάριν κερδοσκοπίας, ἤθελον ἐπιληφθῆ καὶ ἄλλων ἐκτὸς τῆς γεωργίας βιοποριστικῶν πράξεων, ἦτοι νὰ μεταφέρωσι καὶ πωλῶσιν εἰς τὰς πόλεις, κώμας καὶ χωρία ξύλα, ξυλάνθρακας, ἄσβεστον, ἢ νὰ ἀροτριῶσιν ἐπὶ πληρωμῇ τὰς γαίας τρίτων, ἢ καὶ νὰ ὑπενιοικιάζωσι πρὸς μεταφορὰν τὰ ζῶα αὐτῶν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὅπως μὴ λογίζονται ὡς χειρῶνακτες, καὶ μὴ υποβάλλονται συνεπῶς εἰς τὴν πληρωμὴν φόρου ἐπιτηδεύματος, ἐξομοιούμενοι πρὸς τοὺς τὰς ὡς ἄνω βιοποριστικὰς ἐργασίας μετερχομένους, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑψ. Αὐτοκρατ. Ὑπουργείου ὑποβληθείσης προτάσεως, τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἀπεφάνητο τὴν μὴ καταβολὴν φόρου ἐπιτηδεύματος ἐκ τῶν ὡς ἄνω γεωργῶν. Τῆς ἀποφάσεως δὲ ταύτης κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπὸ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, κοινοποιεῖται αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν Ὑμ. Ἐξ. προσκαλουμένην, ὅπως συμμορφωθῇ πρὸς αὐτήν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Κανονισμοῦ.

(26 Σεπτέμβριος 1282.)

Ἴνα αἱ ἐκλογικαὶ διατυπώσεις καὶ τὰ ὠρισμένα καθήκοντα τῶν μελῶν τῶν ἐν ταῖς νομαρχιακαῖς πρωτευούσαις ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐπιτροπῶν διενεργῶνται ἀνελλιπῶς καὶ ἀνεξαιρέτως ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἵνα αὗται διατελῶσιν ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν τῆς ἐπιτοπλοῦ ἀρχῆς, συνιστῶνται καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ταῖς τῶν δήμων πρωτευούσαις ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐπιτροπαί, ἀπαρτιζόμεναι ἐν μὲν τοῖς δήμοις ἀπὸ τεσσάρων τοῦλάχιστον, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις ἀπὸ ἑξ μελῶν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν προηγουμένην ἐκδοθεῖσαν αὐτοκρατορικὴν διαταγὴν ἢ προεδρία τῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων ἐπιτροπῶν ἀνατίθεται εἰς τοὺς διευθυντὰς τῆς ἀπογραφῆς, οὗτοι, καθὼς εἶναι κατ' εὐθείαν ὑπεύθυνοι περὶ τῶν πράξεων τῆς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐπιτροπῆς, οὕτω θὰ ἔχωσι καθ' ὠρισμένον τινὰ τρόπον καὶ τὴν ἐπιστασίαν καὶ εὐθύνην τῶν πράξεων τῶν ἐπιτροπῶν, αἵτινες θὰ σχηματισθῶσιν ἐν ταῖς περιφερείαις.

Ἐν ταῖς ἐπιτροπαῖς τῶν Νομαρχιακῶν πρωτευουσῶν αἱ θέσεις τοῦ βιβλιοφύλακος (βουκγραμτζεδζή) καὶ τοῦ γραμματέως τῆς παραβολῆς καταργοῦνται. Περὶ τῶν καθηκόντων τῶν θέσεων τούτων καὶ τῶν γενικῶν καθηκόντων τοῦ Γραφείου ὑπεύθυνοι εἰσὶν ἀπ' εὐθείας οἱ ἀρχιγραμματεῖς τῶν ἐπιτροπῶν. Οἱ αὐτοὶ ἀρχιγραμματεῖς εὐθύνονται καὶ διὰ τὰς γενικὰς γραφικὰς ἐργασίας τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ δήμοις ἐπιτροπῶν, τῶν ὁποίων ἢ διευθύνσεις τῶν ἐσωτερικῶν ἐργασιῶν διατελεῖ ὑπ' εὐθύνην τῶν γραμματέων τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐπιτροπῶν. Τῶν δήμων, οἵτινες διευθύνονται διὰ κατμακαμλικού, αἱ τῆς καταγραφῆς τῶν κτημάτων ἐργασίαι διενεργοῦνται διὰ τῶν γραμματέων τῶν γαιῶν (εραζι κιατιπι), αἱ δὲ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ διὰ τῶν καταγραφείων τοῦ πληθυσμοῦ (νομφουκ μουκαγιδι), τῆς διευθύνσεως δὲ τῶν ἐργασιῶν τούτων ἢ ἐξέτασις καὶ ἐξακριβώσις εἶναι καθήκον τῶν γραμματέων τῶν ἐπαρχιακῶν ἐπιτροπῶν.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς τῶν ὠρισμένων φόρων μεταξὺ τῶν κατοίκων τῶν ἐν ταῖς Νομαρχίαις καὶ Ἐπαρχίαις κωμῶν καὶ συνοικιῶν.

(15 Ἰουλίου 1277).

Ἄρθρ. 1. Ἐπειδὴ, συμφώνως ταῖς ἐν ἐνεργείᾳ διατάξεσι, κατ' ἔτος ὅταν ἐπέλθῃ ἡ ἐποχὴ τῆς διανομῆς τοῦ φόρου, τὰ συμβούλια τῶν δήμων (καζάδων), ἐξάγοντα ἐκ τῶν βιβλίων τὰς σημειώσεις τῶν ὠρισμένων δι' ἐκάστην κώμην καὶ συνοικίαν φόρων, ἀποστέλλουσιν αὐτὰς ἰδίᾳ εἰς ἐκάστην τούτων, ἐκάστης συνοικίας ἢ κώμης οἱ ἰμάμαι καὶ μουχτάραι καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ μουχτάραι τῶν χριστιανικῶν συνοικιῶν καὶ κωμῶν, ἀφοῦ παραλάβωσι ταύτας, πρῶτον ὀφείλουσι νὰ συντάξωσι κατάλογον δηλωτικὸν τῶν ἀριθμῶν ἀπασῶν τῶν ἐν τῇ κώμῃ ἢ συνοικίᾳ αὐτῶν εὐρισκομένων οἰκιῶν μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν, ἀκολουθῶν δὲ συνεργόμενοι ὁμοῦ μετ' ἄλλους ἐκ τῶν κατοίκων, ὧν ἡ παρουσία θεωρηθῆ ἄναγκαιά, διανέμουσι τὸ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἀποσταλθεῖση σημειώσει ὠρισμένον ποσὸν τοῦ φόρου μεταξὺ τῶν κατοίκων, κατὰ τὴν κατάστασιν ἐκάστου, μετ' αὐστηρᾶς δικαιοσύνης καὶ φιλοπατρίας, πρὸς κοινὴν εὐχαρίστησιν, σημειοῦσι δὲ καὶ τὸ ἀναλογησῶν ἐκάστῳ ποσὸν ἐν τῷ ἀνωθι δηλουμένῳ καταλόγῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν οἰκία τινὲς ἕνεκα τῆς πτωχείας καὶ ἐνδείας τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐξαίρεθῶσι τοῦ φόρου, καὶ τούτων ἡ σημείωσις γίνεται ἐν τῷ βιβλίῳ καταλόγῳ. Ἀφοῦ δὲ οὕτω καταστρωθῇ ὁ κατάλογος οὗτος καὶ σφραγισθῇ ὑπὸ τῶν ἰμάμδων, ἱερέων, μουχτάρδων καὶ ἄλλων γερόντων καὶ προκρίτων ἐκ τῶν κατοίκων τῆς κώμης ἢ συνοικίας, οἱ μουχτάραι μετ' ἐνὸς ἢ δύο τῶν προκρίτων, μεταβαίνοντες εἰς τὴν πρωτεύουσάν τοῦ δήμου, ὑποβάλλουσιν αὐτὸν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ καζά.

Ἄρθρ. 2. Ὁ κατάλογος οὗτος, ὑποβαλλόμενος εἰς τὸ Συμβούλιον, μελετᾶται καὶ ἐξακριβῶται, καὶ ἐὰν εὐρεθῇ σύμφωνος τῇ προαποσταλθεῖση σημειώσει καὶ ὅσον οἶόν τε ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ διανομὴ ἐγένετο μετὰ δικαιοσύνης, ἀντιγράφεται ἀπαρραλλάκτως εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ κρατούμενον ἐν τῷ Συμβουλίῳ βιβλίον τῶν ἀπογραφῶν. Ὑπὸ δὲ τὸν κατάλογον, ἀφοῦ

σημειώθη ὅτι ἡ διανομὴ τοῦ ὠρισμένου φόρου τοῦ ἔτους (δεῖνος) τῆς κώμης (δεῖνος) ἢ συνοικίας (δεῖνος) ἐνεκρίθη, ἐπικυρωθῆ δὲ καὶ σφραγισθῆ ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, παραδίδεται εἰς τοὺς κομίσαντας αὐτόν, οἵτινες τὸν μεταφέρουσιν εἰς τὴν κώμην ἢ συνοικίαν των.

Ἄρθρ. 3. Ἐν ταῖς χριστιανικαῖς συνοικίαις ἢ κώμαις ἐὰν δὲν εὐρεθῆ τις γνωρίζων νὰ γράφῃ τουρκιστὶ, ὅπως συντάξῃ τὸν κατάλογον τοῦ φόρου, γράφεται οὗτος ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν. Ὁ κατάλογος οὗτος, μεταφραζόμενος ἐν τῷ Συμβουλίῳ τοῦ καζᾶ, ἀφοῦ ἀντιγραφῆ ἀπαρράλλaktως εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον καὶ ἐπικυρωθῆ καὶ σφραγισθῆ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφέρεται, ἐπιστρέφεται εἰς ἃς ἀνήκει συνοικίας.

Ἄρθρ. 4. Ἐπειδὴ εἶναι πιθανόν, κατὰ τὴν διανομὴν τοῦ φόρου, νὰ ἐπιβληθῆ εἰς τινὰς τῶν κατοίκων φόρος παρὰ τὰς δυνάμεις αὐτῶν, συγκριτικῶς πρὸς ἄλλους ἐκ τῶν συμπολιτῶν των, ἢ οἱ ἐπιρροὴν ἔχοντες ἢ χαίροντες τὴν προστασίαν τῶν ἐχόντων τοιαύτην νὰ ἐπιφορτισθῶσι δι' ἐλάσσονος τῶν δυνάμεων αὐτῶν φόρου, τὰ Συμβούλια τῶν καζάδων, ὡς αἱ πληροφρορηθῶσι περὶ τοιούτων ἀδικιῶν, ἐπανορθῶσι ταύτας. Ἐὰν δὲ δὲν κατορθωθῆ νὰ διεκπεραιωθῶσι τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεις ἐν τοῖς δήμοις, οἱ *μουδέραι* ὑποχρεοῦνται ν' ἀναφερθῶσι εἰς τὴν ἐπαρχίαν.

Ἄρθρ. 5. Ἐν ἐκάστῃ κώμῃ, ὅταν γίνῃ ἑναρξίς τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου, οἱ *ιμάμαι*, ἱερεῖς καὶ *μουχτάραι* ὅσον ποσὸν εἰσπράξωσιν ἀπέναντι τοῦ φόρου τινός, σημειοῦσιν εἰς τὴν μερίδα του ἐν τῷ καταλόγῳ τῆς διανομῆς, καὶ μετὰ ταῦτα φέρουσιν τὸν κατάλογον καὶ τὰ εἰσπραχθέντα χρήματα εἰς τὴν πρωτεύουσιν τοῦ δήμου, ἔνθα μετρεῖται τὸ χρηματικὸν ποσόν, καὶ ἐὰν εὐρεθῆ σύμφωνον μὲ τὰς σημειωθείσας εἰσπράξεις, παραλαμβάνονται τὰ χρήματα καὶ σημειοῦνται αἱ εἰσπράξεις εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Συμβουλίου καὶ εἰς τὸν κατάλογον τῆς διανομῆς μετὰ τῆς ἡμερομηνίας τῆς παραδόσεως τῶν χρημάτων τούτων, ἐφ' οὗ καὶ τίθενται αἱ σφραγίδες τοῦ *μουδέραι* καὶ *ταμί* (*σαρδὴκ ἔμρη*).

Ἄρθρ. 6. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν εἰς τινὰς κώμας δὲν εὐρεθῶσιν ἀνθρώποι, δυνάμενοι νὰ καταστρώσωσι τὸν κατάλογον τῆς διανομῆς τοῦ φόρου, ἐπειδὴ τοῦτο γίνεται ἄπαξ τοῦ ἔτους, οἱ κάτοικοι τῆς κώμης διανέμονται κατὰ τὴν συνήθειάν των τὸν φόρον, τὸν σεσημειωμένων ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ δήμου διδομένη σημειώσει, μεταξύ των συμφώνως αὐτῇ, καὶ οἱ *ιμάμαι*, ἱερεῖς καὶ *μουχτάραι* καὶ εἰς ἡ δύο τῶν ἀξιοπιστῶν κατοίκων, μεταβαίνοντες εἰς τὴν πρωτεύουσιν τοῦ δήμου, προφορικῶς ἀναφέρουσιν εἰς τὸ Συμβούλιον τὸν τρόπον τῆς διανομῆς, ἐφ' ᾧ συντάσσεται ὁ κατάλογος αὐτῆς, ὅστις ἀφοῦ καταγραφῆ εἰς τὸ βιβλίον τῶν φόρων καὶ σφραγισθῆ ἐκ μέρους τῶν προσελθόντων προσώπων τῆς κώμης,

σφραγιζόμενον καὶ ἐπικυρούμενον ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, δίδεται αὐτοῖς.

Ἄρθρ. 7. Εἰς τὸν κατάλογον τῆς τοῦ φόρου διανομῆς κώμης τινός, οὐδὲν προστίθεται πλέον τοῦ ποσοῦ τοῦ γεγραμμένου ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ δήμου διδομένη σημειώσει, καὶ ἐὰν εὐρεθῆ προσθήκη τις, εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους τὸ συμβούλιον τοῦ δήμου ἐπιθεωρεῖ τὰ βιβλία τοῦ φόρου, καὶ ἐὰν εὐρεθῶσι φόροι μὴ εἰσπραχθέντες, ἀφοῦ ἐξακριβωθῆ ὑπὸ τίνων ὀφείλονται, λαμβάνει αὐτάς ὑπὸ σημειώσιν, καὶ ἀποστέλλει κλητῆρα (*μουπασέρην*), ὅστις ἐξετάζει ἐὰν τὰ ὀφειλόμενα εἰσέτι δὲν εἰσπράχθησαν, ἢ ἐὰν εἰσπραχθέντα κατακρατῶνται ὑπὸ ἄλλων, ἐρωτῶν τοὺς τε ὀφείλοντας καὶ ἄλλους· καὶ ἐὰν ἀποδειχθῆ ὅτι οἱ *ιμάμαι* καὶ *μουχτάραι* εἰσπράξαντες τοὺς κατακρατούσιν, ἀφοῦ εἰσπραχθῆ τὸ κατακρατούμενον ποσόν, οἱ κατακρατήσαντες τιμωροῦνται συμφώνως τῷ Ποινικῷ Κώδικι· ἐὰν δὲ τούναντίον εὐρεθῶσιν ὅτι δὲν εἰσπράχθησαν, οἱ ὀφείλοντες βιάζονται εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 9. Καθ' ἕκαστον ἔτος κατὰ τὸν διαγραφέντα τρόπον οἱ κατάλογοι τῆς διανομῆς συντασσόμενοι ἐν ταῖς κώμαις ὑποβάλλονται εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ δήμου, ὅπερ, παραβάλλον αὐτοὺς μὲ τοὺς τῶν προηγουμένων ἔτων, ἐὰν ἴδῃ μεταβολάς, ἢ ἐλάττωσιν μὲν εἰς τινὰς, αὐξήσιν δὲ εἰς ἑτέρας, ἐξετάζει καὶ ἐξακριβοῖ τοὺς λόγους, καὶ λαμβάνει πληροφρορίας.

Ἄρθρ. 10. Ἡ κατὰ γράμμα ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐν μὲν τοῖς κεντρικοῖς δήμοις τῶν Νομαρχιῶν καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν εἶναι καθήκον τῶν λογιστῶν (*μουχασεπεδζήδων*) καὶ οἰκονομικῶν ἐπιστατῶν (*μάλ μουδέρων*) καὶ τῶν νομαρχιακῶν ἢ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς δήμοις, τῶν *μουδερῶν* καὶ τῶν συμβουλίων τῶν δήμων, ἢ ἐνίοτε Νομάρχαι, Ἐπαρχοὶ καὶ ὑποδιοικηταὶ (*καίμακάμαι*) ὀφείλουσι νὰ ἐπιτηρῶσι καὶ ἐποπτεύωσιν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ἐπὶ τούτῳ δὲ γράφουσι τὰ δέοντα εἰς τοὺς *μουδέραι*, καὶ τὰ συμβούλια τῶν δήμων, ἢ ἐνίοτε προσκαλοῦντες τοὺς *μουδέραι* ἢ ἀνὰ ἕν ἐκ τῶν μελῶν τῶν συμβουλίων τῶν δήμων παρ' ἑαυτοῖς, δίδουσιν εἰς αὐτοὺς ὀδηγίας καὶ διαταγὰς προφορικὰς· ἐν ἀνάγκῃ ἡμῶς οἱ νομάρχαι, ἐπαρχοὶ, ὑποδιοικηταὶ καὶ *μουδέραι* ἐξερχονται εἰς περιουδεῖαν καὶ ἐκ τοῦ πλοσίου ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, δι' ἣν εὐθύνονται ἰδίως.

Ἄρθρ. 11. Ὅταν ὁ ἐτήσιος φόρος κώμης ἢ συνοικίας τινός ἐξ ὀλοκλήρου πληρωθῆ, οἱ *μουχτάραι* φέρουσιν καὶ παραδίδουσιν τὰς ἀποδείξεις τῆς παραλαβῆς τῶν κατὰ καιροὺς δόσεων εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ δήμου, καὶ ἀφοῦ γίνῃ ὁ λογαριασμός αὐτῶν, δίδεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου μία ἀπόδειξις πληρωμῆς (*εἰδὰ σερετι*) δι' ὅλον τὸν φόρον. Ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως τῆς πληρωμῆς σημειοῦνται ἡ κώμη, ὁ δήμος καὶ ἡ ἐπαρχία, ὅφ'

ἢν ὑπάγεται, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου, ὡς ἐξῆς: «Ὁ ὠρισμένος φόρος τῆς κώμης (δεῖνος) ἢ συνοικίας (δεῖνος), συμποσούμενος εἰς γρόσια (τόσα), τελείως καὶ ἐξ ὀλοκλήρου ἐπληρώθη εἰς τὸ Ταμεῖον.» σφραγίζεται δὲ ἡ ἀπόδειξις αὕτη ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ταμίᾳ. Οἱ χάριν τούτου ἐρχόμενοι εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν δήμων *μουχτάραι* τῶν κωμῶν, ὅπως μὴ χρονοτριβῶσι, θεωρουμένης ὅσον τάχιστα τῆς ὑποθέσεώς των, ἐπανακάμπουσιν εἰς τὰς ἐργασίας των.

Ἄρθρ. 12. Οἱ κατάλογοι τῆς διανομῆς τῶν φόρων ἐν ταῖς συνοικίαις ἢ κώμαις τῶν κεντρικῶν δήμων τῶν νομαρχιῶν ὑποβάλλονται εἰς τὰ νομαρχικά, τῶν δὲ κεντρικῶν δήμων τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὰ ἐπαρχιακά συμβούλια, καὶ ἐνεργοῦνται τὰ εἰκότα, ὡς ἄνωθι ἐδηλώθη, ἐν τοῖς Συμβουλίαις τούτοις.

ΝΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ εἰσπράξεως τῶν δεκάτων, μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς ἀναθέσεως αὐτῶν εἰς δεκατιστὰς (μουλτεζίμ) δι' Αὐτ. Διατάγματος.

(15 Σεπτέμβριον 1277.)

Ἄρθρ. 1. Ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς πρώτης Μαρτίου τοῦ 1277 ἔτους (τῆς Ἐγίρας) τὰ δέκατα ἀνατίθενται κατ' ἀποκοπὴν ἐπὶ πενταετίαν εἰς τοὺς ἐγγχωρίους γεωργοὺς, τὸ ἀντίτιμον τῶν δεκάτων ἐκάστης κωμοπόλεως ἢ κώμης, διανεμόμενον κατὰ τὰς κάτωθι δηλουμένας διατάξεις καὶ τὸν ὀριζόμενον τρόπον καὶ εἰσπραττόμενον, παραδίδεται εἰς τὸ ἐπιτόπιον ταμεῖον.

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιρουμένων τῶν ἐκ τοῦ καπνοῦ, ἐλαιῶν καὶ μετὰξῆς δεκάτων, τὸ ποσὸν τῶν δεκάτων τὸ εἰσπραχθὲν ἐπὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων ἐκάστης κώμης καὶ κωμοπόλεως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ 1272 ἔτους μέχρι τῆς λήξεως τοῦ 1276, ἀθροιζόμενον, διαιρεῖται εἰς πέντε τμήματα. Τὸ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀναλογοῦν δι' ἕκαστον ἔτος ποσὸν θεωρεῖται καὶ ὀρίζεται ὡς δικαίωμα δεκάτων, πληρωθὸς κατ' ἔτος παρ' ἐκείνης τῆς κωμοπόλεως ἢ κώμης.

Ἄρθρ. 3. Ἡ κατ' ἀποκοπὴν δεκάτισις ἀνατίθεται τοῖς γεωργοῖς ἐν γένει. Τὸ Αὐτοκρατορικὸν Ταμεῖον λαμβάνει τὸ δικαίωμα τῶν δεκάτων εἰς χρήματα.

Πρὸς περισσοτέραν ἐξασφάλισιν τῆς δικαίας διανομῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν δικαιωμάτων τῶν δεκάτων κατ' ἔτος, κατὰ τὴν ἀνοιξιν, καθ' ἣν ἀρχονται τὰ προϊόντα νὰ παράγονται, συνιστᾶται Συμβούλιον δεκατίσεως, ἀπαρτιζόμενον ἐν μὲν ταῖς ὑπὸ Μουσουλμάνων καθαρῶς κατοικουμέναις κώμαις καὶ κωμοπόλεσιν ὑπὸ τῶν *ιμαμῶν*, *μουχτάριδων* καὶ τῶν νομιμονεστέρων καὶ ἀξιοπιστοτέρων ἐκ τῶν προκρίτων κατοίκων, ἐν δὲ ταῖς ὑπὸ Χριστιανῶν ἐξ ὀλοκλήρου οἰκουμέναις, ὑπὸ τῶν ἱερέων, *μουχτάριδων* καὶ τῶν ὡς ἄνωτέρω προϋχόντων κατοίκων.

Ἄρθρ. 4. Ἐν ταῖς εἰς συνοικίας διαιρουμέναις μεγάλαις κώμαις, εἰ καὶ ἐκάστη συνοικία διευθετεῖ τὰ κοινὰ τῆς κατ' ἰδίαν, ἐπειδὴ ὅμως ἡ δεκάτισις ἀνατίθεται τοῖς γεωργοῖς ἐν γένει, καὶ διὰ ταύτας εἰστέ συνιστᾶται ἐν καὶ κοινὸν τῇ κώμῃ συμβούλιον δεκατίσεως.

Ἄρθρ. 5. Τὸ ἐν ταῖς μικτῶς ὑπὸ Μουσουλμάνων καὶ Χριστιανῶν οἰκουμέναις κώμαις συμβούλιον τῆς δεκατίσεως ἀπαρτιζέται ἀπὸ τοῦς *ιμάμας*, ἱερεῖς, *μουχτάριδες* ἀμφοτέρων τῶν κοινοτήτων καὶ τοὺς ἐκλε

χρησιμοποιήσονται, ὡς εἴρηται, προκρίτους κατοίκους ἴσου ἀριθμοῦ.
 Ἄρθρ. 6. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς δεκατίσεως, οἱ μὲν Μουσουλμάνοι διὰ τῶν ἱμαῶν, οἱ δὲ Χριστιανοὶ διὰ τῶν ἱερῶν, συνηθροισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, βεβαιοῦσι δι' ὅρκου ὅτι δικαίως θέλουσιν ἐκπληρῶσαι τὰ καθήκοντά των.

Ἄρθρ. 7. Τὸ Συμβούλιον τῆς δεκατίσεως κρατοῦν ἰδιαίτερον βιβλίον σημειῶν ἐν αὐτῷ, ἐκτὸς τοῦ ἐλαίου, μετὰξυ καὶ καπνοῦ, πάντα τὰ λοιπὰ εἰς δεκάτισιν ὑποκείμενα προϊόντα, ἥτοι χόρτον, καρποῦς μέλι, βάμβακα, λαχανικά καὶ παντὸς εἴδους ὄσπρια καὶ λοιπὰ, ἐφ' ὅσον παράγονται ταῦτα ἥτοι μετ' ἀκριβείας καὶ ἀμεροληψίας ἐξετάζον παντὸς εἴδους προϊόν ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου ἐκάστης οἰκίας, ὅσα αὐτῶν εἰσὶ δεκατεύσιμα, σημειῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτητοῦ των κεχωρισμένως κατὰ ποσὸν καὶ εἶδος.

Ἐν τοῖς ὄλοκληρῶς ὑπὸ Χριστιανῶν κατοικουμένοις χωρίοις ἐὰν δὲν εὐρεθῇ εἰδήμων τις τῆς τουρκικῆς, τὸ βιβλίον τοῦτο συντάσσεται ἐν τῇ ἑαυτῶν γλώσσῃ.

Ἄρθρ. 8. Ἀναγκαῖον μὲν εἶναι τὸ ἀντίτιμον τῶν δεκάτων νὰ εἰσπραττῆται διανεμόμενον ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν προϊόντων τοῦ χωρίου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δέον νὰ ἀναβληθῇ ἡ εἰσπραξις τούτου μέχρι τῆς ὀριμάνσεως καὶ τοῦ τελευταίου προϊόντος, ὅτε τὸ μὴ εἰσπραττόμενον ἀντίτιμον τῶν δεκάτων τῶν προπαραχθέντων προϊόντων συσσωρευόμενον παρέχει δυσκολίας εἰς τοὺς γεωργοὺς ὡς πρὸς τὴν ἀπότισιν, διὰ τούτου τὰ Συμβούλιον τῆς δεκατίσεως λαμβάνει ἐφ' ἐκάστου προϊόντος κατάλληλῶν τι χρηματικῶν ποσῶν ἀπέναντι τοῦ ἀντιτίμου τῶν δεκάτων, καὶ τὰ οὕτως εἰσπραττόμενα πρὸς συμψήφισιν ποσὰ διὰ τῶν μουχτάριδων παραδίδονται εἰς τὸ ἐπιτόπιον ταμεῖον, ὅπερ χορηγεῖ αὐτοῖς ἀποδείξεις παραλαβῆς.

Ἄρθρ. 9. Ἀφοῦ, ὀριμάνσαντος καὶ τοῦ τελευταίου προϊόντος τοῦ χωρίου, καταγραφῇ πᾶσα ἡ παραγωγὴ ἐκάστου, εὐθὺς ζῆνι ἀναβολῆς χρόνου τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς δεκατίσεως σφραγιζοῦσιν ἢ υπογράφουσι τὸ κάτωθι μέρος τοῦ βιβλίου τῆς παραγωγῆς, συντάσσουσι δὲ καὶ βιβλίον τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πρὸς συμψήφισιν εἰσπραχθέντων παρὰ τῶν γεωργῶν χρημάτων, καὶ μετὰ ταῦτα κομίζουσι τὰ δύο ταῦτα βιβλία ἐν σώματι ἢ τινὰ ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ δήμου.

Ἄρθρ. 10. Ἐφ' ὅσον ἔρχονται εἰς ἀκμὴν τὰ προϊόντα, ἕκαστος ὀφείλει νὰ δηλώσῃ ὀρθῶς καὶ ἀνελλιπῶς τὴν πραγματικὴν αὐτῶν παραγωγὴν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν δεκάτων συμβούλιον· τὸ δὲ συμβούλιον, ἐὰν τὸ κρίνῃ ἀναγκαῖον, πληροφορεῖται περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς δηλώσεως κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον. Ὅστις δὲ κρύπτει τὴν παραγωγὴν αὐτῶν, ἐπειδὴ τοῦτο θεωρεῖται ἀδικία καὶ ἐπιβουλὴ εἰς τοὺς συνεχωρίους του, τὸ συμβούλιον, ἀφοῦ λάβῃ τὸ διπλάσιον τοῦ δεκάτου τῶν προϊόντων, τῶν

ὑπὸ τοιούτων χαμερπῶν ἀνθρώπων κρυπτομένων, ὑπολογίζει αὐτὸ εἰς τὸ ὅλον ἀντίτιμον τῶν δεκάτων τοῦ χωρίου.

Ἄρθρ. 11. Ἀφοῦ τὰ κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον συνταχθέντα βιβλία τῆς παραγωγῆς τῶν χωρίων ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἐπιθεωροῦνται, καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ τι σφάλμα εἰς τὴν σύνθεσιν ἢ καταγραφὴν αὐτῶν, διορθοῦται τοῦτο· ἐκάστου δὲ εἴδους τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις ἐκείνοις γεγραμμένων προϊόντων ἀφοῦ ὀρισθῇ ἡ τιμὴ ἐν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ, τῇ συσκέψει μετὰ τῶν ἐκ τοῦ χωρίου ἐλθόντων καὶ συμφώνως τῇ τρεχούσῃ τιμῇ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐν τῇ ἀγοραπωλησίᾳ καὶ ἀναλόγως τῆς θέσεως τοῦ χωρίου, γράφεται ἐν τῷ βιβλίῳ ὑπὸ ἕκαστον εἶδος προϊόντων ἡ ἀξία αὐτοῦ κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν τιμὴν. Μετὰ δὲ ταῦτα, τοῦ ἰσοτίμου ἐκάστου εἴδους τῶν προϊόντων ἐκάστου γεωργοῦ ἰδίᾳ λογιζόμενου κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν τιμὴν, ἡ ὀλικὴ ἀξία τοῦ συνόλου τῶν προϊόντων του, εἰς ὅσον δήποτε ποσὸν συμποσῶθῃ, γράφεται ὑπὸ τὴν μερίδα τῆς παραγωγῆς αὐτοῦ· ἔπειτα δὲ καὶ ἡ ἀξία τῶν ὅλων τοῦ χωρίου προϊόντων ἀθροισθεῖσα γράφεται ἐν συνόλῳ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Τούτων δ' ὕστερον ἀφοῦ ἡ ἀξία τοῦ συνόλου τῶν προϊόντων τοῦ χωρίου ἐκείνου διαίρεθῇ διὰ τοῦ ὀρισμένου ἀντιτίμου δεκάτων τοῦ χωρίου, κατὰ τὸ πηλίκον διορίζεται ἡ μερίδα ἀντιτίμου τῶν δεκάτων, ἣν θέλει δώσει κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἕκαστος ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τοῦ συνόλου τῶν προϊόντων αὐτοῦ· τὸ δὲ ποσὸν τῆς ἀναλόγου μερίδος του γράφεται καὶ αὐτὸ ἐν τῷ βιβλίῳ ὑπὸ τὸ ἄθροισμα τῶν προϊόντων ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου. Πρὸς πλήρη δὲ τούτων κατάληψιν, κρίνομεν εὐάριστον τὸ ἐξῆς παράδειγμα. Ἐὰν π. χ. ἡ μὲν τιμὴ τοῦ ὅλου τῶν προϊόντων τοῦ χωρίου ᾖναι ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες γροσίων, τὸ δὲ ἀντίτιμον δεκάτων δώδεκα χιλιάδες, ἐπειδὴ, διαιρουμένων τῶν ἑκατὸν πενήκοντα χιλιάδων, ἦγουν τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων, διὰ τῶν δώδεκα χιλιάδων, ἥτοι τοῦ ἀντιτίμου δεκάτων, τὸ πηλίκον εἶναι $12\frac{1}{2}$, ἵνα παραχθῶσιν αἱ δώδεκα χιλιάδες γροσίων, αἵτινες εἰσὶ τὸ ἀντίτιμον δεκάτων, ἀνάγκη ἵνα κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ ἐκ τῆς ἀξίας τῶν προϊόντων ἐκάστου ἐπιβάλλωσιν ἐν τοῖς $12\frac{1}{2}$ εἰς τὴν αὐτοῦ μερίδα ἀντιτίμου δεκάτων. Οὗτος εἶναι ὁ ἐφαρμοστέος τρόπος ἐν τῇ διαμέσει τοῦ ἀντιτίμου δεκάτων ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν προϊόντων. Ἀφ' οὗ δὲ, τοῦ ἀντιτίμου δεκάτων διαιεθέντος κατὰ τὰ γεγραμμένα, ὀρισθῶσιν αἱ μερίδες ἐκάστου, ὅτιδήποτε εἶναι ἐιλημμένον μέχρι τοῦ τότε καιροῦ παρ' ἐκάστου κατὰ συμψήφισιν, ἀφαιρεῖται κατὰ τὸ ἐπιδοθέν βιβλίον ἐκ τῆς τοῦ ἀντιτίμου δεκάτων μερίδος του. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ κρατεῖται ἰδιαίτερον βιβλίον ἀντιγράφων πρὸς τοῦτο, ἀφοῦ ἐκτελεσθῶσιν ἕκαστος αἱ ἀνωτέρω πράξεις ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς παραγωγῆς τῶν χωρίων, τὸ τε σύνολον τῆς ἀξίας τῆς παραγωγῆς ἐκάστου χωρίου καὶ τὸ πηλίκον ἐκεί-

νου του έτους γράφεται εις το ειρημένον βιβλίον αντιγράφων· μετά δε ταύτα και εις το άκρον του βιβλίου παραγωγής εκάστου χωρίου γράφεται η σημείωσις ότι «ένεκριθη ή κατά το βιβλίον τουτο διανομή και εισπραξις των τοσούτων γροσιών, των αντίτιμων δεκάτων του δεινός έτους του δεινός, χωρίου, υπαγομένου εις τον δεινα δ'ημον, εν τη δεινι έπαρχία». Αφου δε ή σημείωσις γραφείσα σφραγισθη υπό των μελων του συμβουλίου, τα ειρημένα βιβλία προς εκτέλεσιν του δέοντος αποδίδονται εις τους επιδόσαντας χωρικούς. Έν δε υπάρχωσι και βιβλία συντεταγμένα εν γλώσση άλλη παρά την τουρκικήν, μεταφράζονται ταύτα, αι δε μεταφράσεις αυτών προσαρτώνται εις τα πρωτότυπα.

Άρθρ. 12. Αφου τα βιβλία παραγωγής επικυρωθέντα εν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ επανέλθωσιν εις τα χωρία, το συμβούλιον της δεκατίσεως γνωστοποιεί εκάστῳ κατά το βιβλίον την μερίδα, ην θέλει δώσει εκ του αντίτιμου δεκάτων.

Άρθρ. 13. Έπειδή είναι αναγκαϊον ίνα το υπόλοιπον του αντίτιμου δεκάτων εκτός του ποσού του εισπραχθέντος κατά συμπήφισιν μέχρι της εποχής του θέρους παραδοθῆ εις το ταμειον το πολυ έντός πέντε μηνων από του θέρους κατά πέντε δόσεις, ώστε καθ' έκαστον μήνα να δίδηται το έν πέμπτον, τουτου ένεκα οι των χωριων μουχτάραι, άφ' ου εισπράξωσι κατ' όλίγον εις χρήματα το κατά το βιβλίον ώρισμένον αντίτιμον δεκάτων εκάστου, και αφαιρέσωσι το ποσόν χρημάτων, όπρ έλαβον παρ' οιδουδήποτε, εκ της μερίδος αντίτιμου δεκάτων αυτού, της σεσημειωμένης εις το έν τῷ χωρίῳ φυλασσόμενον βιβλίον παραγωγής, φέροντες παραδίδουσι τα χρήματα εις το ταμειον ή παραλαβή των εκάστοτε φερομένων χρημάτων σημειούται κατά κάθετον γραμμην εν τῷ βιβλίῳ της παραγωγής και εις έν μέρος της σημειώσεως ταύτης τίθεται ή σφραγίς του δημάρχου και του ταμιά· διά τουτο όσάκις οι μουχτάραι κομίζουσι τα χρήματα εις το ταμειον, όφείλουσι να φέρωσι συνάμα και το βιβλίον της παραγωγής και δεικνύωσιν αυτό εις το δημοτικόν συμβούλιον· το δε συμβούλιον τουτο, άφ' ου επιθεωρήση το βιβλίον εκείνο και πληροφορηθῆ περι του πόθεν ελήφθησαν τα ελθόντα χρήματα, και ότι εισί σύμφωνα προς την γενομένην αφαιρέσιν, θέλει αφαιρέσει το ποσόν των ρηθέντων χρημάτων και εκ του όλου του έν τῷ συμβουλίῳ σεσημειωμένου αντίτιμου δεκάτων εκείνου του χωρίου. Έν όμως ηναι δύσκολον διά τινα χωρία, ένεκα της θέσεως και καταστάσεως αυτών, να δίδωσιν οι κάτοικοι εις χρήματα το δεκάτον, και υπάρχη ευκολία ίνα δίδηται το αντίτιμον τῆ πωλήσει των παρ' εκάστου άθροισμένων προϊόντων, επιτρέπεται και τουτο. Τότε όμως, άφ' ου έκαστος χωρίση εκ των άρμολζόντων προϊόντων ποσότητα δυναμένη να εξισωθῆ προς το έαυτου αντίτιμον δεκάτων, συναθροίζονται τα προϊόντα πάντα εις έν μέρος και πωλούνται διά χειρός και επιστασίας

του ειρημένου συμβουλίου της δεκατίσεως· ή δε αξία αυτών, μηδενός λεπτού απολλυμένου, παραδίδεται κατά τον ειρημένον τρόπον υπό των μουχτάριδων εις το ταμειον· απαγορεύεται όμως ίνα τις των μουχτάριδων και δημογερόντων ή άλλων έχόντων επιρροήν ή τινας τουτων δι' εταιρίας αναλαμβάνωσι τα δεκάτα επί κέρδει και ζημία· οι δε τάναντία πράττοντες τιμωρούνται κατά τον νόμον.

Άρθρ. 14. Έπειδή το σύνολον των γεωργών κομπολόεως τινός θεωρείται ως πληθυσμός χωρίου τινός, άφ' ου σχηματισθη και ένταυθα, ως έν τοις χωρίοις, συμβούλιον δεκατίσεως, συγκείμενον εκ των εξ εκάστης συνοικίας εκλεγόμενων προσώπων, εκτελούνται αι πρεσβεύεσαι διατάξεις.

Άρθρ. 15. Των αυτών απαλλάκτως ενεργουμένων και εν τοις δήμοις, οτινες εισιν έπαρχιακαι και νομαρχιακαι πρωτεύουσαι, τα βιβλία παραγωγής των υπό την δικαιοδοσίαν αυτών χωριων και κομπολόεων επιθεωρούνται και διορθούνται και επικυρούνται εις το έπαρχιακόν συμβούλιον, εν δε τῆ νομαρχιακῆ πρωτεύουση εις το μέγα συμβούλιον.

Άρθρ. 16. Έπειδή οι διοριζόμενοι εις το συμβούλιον της δεκατίσεως, εν εκτελέσεσιν όρθως και δικαίως τα καθήκοντά των, θέλουσιν ούτως εξυπηρετήσει τους τε γείτονας και τους συμπολίτας και το κράτος αυτών, διά τουτο ή υπηρεσία αυτών θέλει εισθαι άποδεκτῆ και εκτιμητέα παρά τῆ κυβερνήσει· εν δε δέν ενεργήσωσιν όρθως και δικαίως, παιδεύονται και τιμωρούνται κατά τον νόμον.

Άρθρ. 17. Αφ' ου κατά τον προεξημένον τρόπον το αντίτιμον δεκάτων χωρίου τινός αποτιθῆ έντελως κατά πέντε δόσεις έντός πέντε μηνων, κλείεται το βιβλίον τιθεμένης δε σημειώσεως εις το άκρον ότι «τα αντίτιμον δεκάτων του χωρίου εκείνου άπετίθη έντελως», και της σημειώσεως ταύτης σφραγιζόμενης υπό των μελων του δημοτικού συμβουλίου, το βιβλίον παραδίδεται páλιν εις τους ενεγκόντας. Ίνα δε έν καιρῷ χρείας ανατρέξωσι προς αυτά οι έν τῷ χωρίῳ, τα ειρημένα βιβλία παραγωγής φυλάττονται έν τόπῳ ασφαλεί.

Άρθρ. 18. Καθώς κατά το έτος, καθ' ό η συγκομιδή και άφθονία είναι περισσότερα, και εν ή εκ των δεκάτων παραγωγή χωρίου τινός ηναι περισσότερα συγκριτικώς προς το αντίτιμον δεκάτων του χωρίου, άφ' ου δώση το χωρίον το ώρισμένον αντίτιμον, το περισσεον θέλει μείνει προς όφελος των κατοίκων, ούτω και κατά το έτος, καθ' ό το δεκάτον της αξίας των όλων προϊόντων του χωρίου είναι μείζον του ήμισους του αντίτιμου δεκάτων, το αντίτιμον δεκάτων εισπράττεται καθ' όλον το χωρίον, διαιεθέν έντελως κατά την παραγωγήν εκάστου. Όταν όμως μετά γενομένην εξέτασιν επικυρωθῆ διά πρακτικού υπό του δημοτικού συμβουλίου ότι το δεκάτον της αξίας της όλης παραγωγής ίσούται προς το ήμισυ του ώρισμένου αντίτιμου, ή ότι είναι και κατώτερον του ήμι-

σεως αὐτοῦ, λαμβάνεται μόνον τὸ δέκατον τῆς γενομένης παραγωγῆς ἐκάστου καθ' ὑπολογισμόν τοῦ ἀντίτιμου δεκάτων τοῦ χωρίου, τὸ δὲ ἐπιλοιπον τοῦ ἀντιτίμου δεκάτων τοῦ ἔτους ἐκείνου, εἰσπραττόμενον κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη διὰ προσθήκης ἐνὸς πέμπτου εἰς τὸ ἀντίτιμον ἐκάστου, παραδίδεται εἰς τὸ ταμεῖον. Μόνον ὅμως ἐὰν κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἢ τι τῶν ἐπομένων ἐτῶν, γενομένης περισσοτέρας συγκριμίδης καὶ ἀφθονίας, τὸ περίσσευμα τοῦ δεκάτου τῆς ὑπαρχούσης παραγωγῆς, μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου δεκάτων τοῦ ἔτους ἐκείνου, εὐρεθῆ ἑπαρκῆς πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρέους τοῦ ἀπολειφθέντος ἐκ τοῦ παρελθόντος ἔτους, τότε τὰ ῥηθέντα ἐλλείμματα εἰσπράττονται διὰ μιᾶς· ἐὰν δὲ τὰ προϊόντα χωρίου τινὸς φθαρῶσιν ὑπὸ θεομητίας ἐξ ὀλοκλήρου, τότε τὸ ἀντίτιμον ἐκείνου τοῦ ἔτους χαρίζεται καθ' ὀλοκλήριαν καὶ ἡ κατάσταση αὕτη ἀνακοινοῦται ἀμέσως εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν, καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον ἐξακριβωθῆ καὶ ἐπιβεβαιωθῆ τὸ ἀληθὲς τῆς τοιαύτης καταστάσεως δι' εἰδημόνων, ἀναγγέλλεται τοῦτο διὰ πρακτικοῦ (μαζπατά) εἰς τὴν Ἰψηλὴν Πύλην.

Ἄρθρ. 19. Τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἀφ' οὗ κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρ. 11 δηλωθέντα ἐπικυρώσωσι καὶ ἀποδώσωσι τὰ βιβλία παραγωγῆς, συντάσσουσιν ἐκ τῶν ἐν τῷ συμβουλίῳ ὑπολειπομένων ἀντιγράφων αὐτῶν βιβλίον, δεικνύον τῆς μὲν ἀξίας τῆς παραγωγῆς ἐκάστου χωρίου τὸ ἄθροισμα μόνον, τοῦ δὲ ἀντιτίμου δεκάτων ἐπίσης τὸ ὅλον, ἔχον δὲ ἐπισυνημμένον εἰς τὸ τέλος καὶ ἐν πρακτικόν, πέμπουσιν αὐτὸ εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν· ἀφ' οὗ δὲ τὰ εἰρημένα βιβλία ἀναθεωρηθῶσι καὶ ἐν ἐκάστῳ ἐπαρχιακῷ συμβουλίῳ, συντάσσεται ἐν αὐτοῖς βιβλίον, ἐμφαίνον μόνον τὸ ὅλον τῆς ἀξίας τῆς παραγωγῆς τῶν περιεχομένων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ δήμων, καὶ τὰ ἀντίτιμα δεκάτων τῶν αὐτῶν, ἔχον δὲ ἐπισυνημμένον καὶ ἐν πρακτικόν, ἀποστέλλεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν ὑπουργεῖον· τὰ δὲ ἐκ τῶν δήμων ἐρχόμενα βιβλία τῆς παραγωγῆς τῶν χωρίων φυλάσσονται κατ' ἔτη καὶ κατὰ τάξιν.

Ἄρθρ. 20. Ἐπειδὴ τῆς εἰσπράξεως τῶν ἀντιτίμων δεκάτων καὶ τῆς εἰς τὸ ταμεῖον παραδόσεως, γενομένης διὰ τῶν *μουχτάρων*, οὗτοι ἀσχολοῦνται περὶ ταῦτα καὶ ἐξοδεύουσιν εἰς ταῦτα καὶ μικρὸν τι ποσόν, ἐν ἀποζημιώνονται τὰ ἐξοδα αὐτῶν, ὡς οὗτοι εἰσπράξαντες κατὰ μικρὸν τὸ ἀντίτιμον δεκάτων ἐκάστου χωρίου καὶ κωμοπόλεως παραδώσωσιν αὐτὸ εἰς τὸ ταμεῖον, $2 \frac{1}{2} \frac{0}{10}$ τῶν ἐκάστοτε φερομένων χρημάτων δίδονται εἰς αὐτοὺς ὡς μισθὸς εἰσπράξεως· τὰ δὲ χρήματα ταῦτα διανέμονται ἐν ἑαυτοῖς κατ' ἰσότητά πάντες οἱ ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ ἢ τῇ κώμῃ *μουχτάραι*, ὅσοιδήποτε ὦσιν· ἂν δὲ ᾖναι εἰς μόνους, τὰ χρήματα πάντα ἀνήκουσι κατὰ τὸ ἐκὸς εἰς τοῦτον.

ΟΔΗΓΙΑΙ

Περὶ τῆς εἰς τοὺς ἐπιχωρίους ἐνοικιαστὰς (μουλτεζίμιδες) κατὰ χωρία ἀναθέσεως τῶν τόπων, ὧν τὰ δέκατα δὲν ἀνστήθησαν εἰς τοὺς κατοίκους.

(17 Σεπτέμβριον 1277).

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἀντίτιμον δεκάτων τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκάστου χωρίου καὶ κωμοπόλεως, ἀφ' οὗ ἐπιβεβαιωθῆ δι' ἀναδρομῆς εἰς τὰ βιβλία τῶν ἐπιχωρίων ἐνοικιαστῶν καὶ δι' ἐπερωτήσεως τῶν εἰδημόνων, χρησιμεύει ὡς ἀρχὴ πλειστηριάσεως.

Ἄρθρ. 2. Ἐπειδὴ τὰ δέκατα τῶν ἐν τινι δήμῳ περιεχομένων χωρίων καὶ κωμοπόλεων πλειστηριάζονται κατὰ πρῶτον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου, διὰ τοῦτο, ἀφ' οὗ πρότερον διορισθῶσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου αἱ τῆς πλειστηριάσεως ἡμέραι, ἀνακοινοῦται τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ δῆμόσιον.

Ἄρθρ. 3. Ὅταν τὰ δέκατα χωρίου τινος ἢ κωμοπόλεως ἐκτεθῶσιν εἰς δημοπρασίαν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου αὐτῶν, καὶ παρουσιασθῶσιν οἱ βουλόμενοι νὰ πλειοδοτήσωσι, πρότερον διὰ τοῦ ἐπιτοπίου Συμβουλίου λαμβάνεται ἀξιόχρεως καὶ ἀσφαλῆς ἐγγυήσις αὐτῶν, καὶ ὕστερον λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ πλειοδοτήσεις αὐτῶν εἰς τὴν τῆς δημοπρασίας συνεισφορὰν. Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου λαμβανομένης ἐγγυήσεως εὐθύνονται τὰ μέλη αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 4. Ἀφ' οὗ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου ποιηθῶσιν ἰδιαίτεραι γραμμᾶτια πλειστηριασμοῦ ἐκάστου χωρίου καὶ κωμοπόλεως, ὁ πλειστηριασμὸς διενεργεῖται πρῶτον ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἔπειτα ἐν τῷ συμβουλίῳ. Ἐὰν τις συμμαθέξας εἰς τὴν συνεισφορὰν τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀποχωρήσῃ μετὰ ταῦτα, σημειοῦται ἡ ἀποχώρησις του εἰς τὸ πλειστηριαστικὸν γραμμάτιον καὶ ὑπὸ τὴν σημείωσιν σφραγίζει ὁ ἀποχωρήσας. Περαιωθέντος δὲ τέλος τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐκάστου χωρίου καὶ κωμοπόλεως, καὶ σημειωθέντων ἀκριβῶς τῶν ὀνομάτων ἐκάστου τῶν ἀγοραστῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν, συντάσσεται βιβλίον, ἔχον κάτωθεν ἐπισυνημμένον πρακτικόν, καὶ πέμπεται εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν. Ὅταν δὲ θέλωσι, πορεύονται ἐκεῖσε καὶ οἱ βουλόμενοι ν' ἀναλάβωσι τὰ δέκατα ταῦτα ἢ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν, ἵνα παρευρεθῶσιν ἐν τῷ πλειστηριασμῷ τῷ γενησομένῳ εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν.

"Αρθρ. 5. Όταν ἔλθωσι τὰ βιβλία πλειστηριασμοῦ ἐκ τῶν δήμων εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν, καὶ ἀφ' οὗ γίνῃ αὖθις καὶ ἐκεῖ πλειστηριασμός κατὰ τὸν δηλωθέντα τρόπον, ἐάν ἀποσυρθῶσι πάντες καὶ μείνῃ μία μόνῃ πλειοδότησις, τίθεται ἡμερομηνία εἰς τὸ γραμματίον του· ἀφ' οὗ δὲ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας τελούμενος πάλιν ἐπὶ πέντε ἡμέρας ὁ πλειστηριασμός ὑπερβάλλῃ τὸ ἀντίτιμον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἢ τοῦλάχιστον φθάσῃ μέχρις αὐτοῦ, ἐπικυροῦται τὸ γραμματίον εἰς τὸ ὄνομα ἐκείνων, παρ' οἷς ἔμεινε, καὶ σημειοῦται ἐπ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ νομάρχου ἢ τοῦ ἐπαρχοῦ ἢ τοῦ καϊμμακάμη ἢ λέξις *δοθήτω* (*berile*). Μὴ ἐκτιμωμένης δὲ πλέον τῆς μετὰ ταῦτα διδομένης προκαταβολῆς, γράφεται τὸ ἐγγυητικὸν, ἐγγραφομένων καὶ δηλουμένων τῶν ἑκασταχοῦ ὠρισμένων πρὸς πληρωμὴν δόσεων· ἀφ' οὗ δὲ σφραγισθῇ τὸ ἐγγυητικὸν ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, γράφεται καὶ ἀποδίδεται τὸ διάταγμα κατοχῆς, καταχωριζομένου ἐν αὐτῷ τοῦ κατοχικοῦ ἐγγράφου καὶ προσαρτωμένου ἐνὸς ἐντύπου Κανονισμοῦ περὶ ἀναθέσεως.

"Αρθρ. 6. Ἐάν ἐν τῇ δημοπρασίᾳ τὰ δέκατα χωρίων τινῶν τοῦ δήμου δὲν φθάσωσιν εἰς τὸ ποσὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, τὸ σύνολον ὅμως τῶν δεκάτων ὅλων τῶν χωρίων, ὑφ' ὧν ἀπαρτίζεται ὁ δῆμος, συμπληρῶναι τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀντίτιμον διὰ τῆς προσθήκης τῶν περισσευμάτων εἰς τὰ ἐλλείμματα, ἢ ἀνάθεσις τούτων ἐνεργεῖται κατὰ τὸν προεκτεθέντα τρόπον. Ἐπίσης ἐάν, καίτοι μὴ διδομένου κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν τῶν δεκάτων δήμου τινος ποσοῦ ἴσου τῷ ἀντιτίμῳ τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἀποδειχθῇ ὅμως δι' ἀκριβοῦς ἐξετάσεως ὅτι τὰ κατὰ τὴν διὰ τῆς Κυβερνήσεως διεύθυνσιν τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἀντιτίμου τῶν δεκάτων τοῦ δήμου ἐκείνου ἐξοδα ἐξισοῦνται πρὸς τὸ παρουσιαζόμενον ἔλλειμμα, πάλιν προτιμητέα ἢ ἀνάθεσις αὐτῶν εἰς ἐνοικιαστὰς (*μουλτεζιμδες*). Ἐάν ὅμως παρουσιασθῇ μέγα ἔλλειμμα ἀναφορικῶς τοῦ κατὰ τὸ προηγουμένου ἔτος εἰσπραχθέντος ἀντιτίμου δεκάτων, τότε κατ' ἀνάγκην τῶν τοιούτων χωρίων τὰ δέκατα κρατοῦνται ὅπως εἰσπραχθῶσι διὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, καὶ ἐπὶ τούτῳ τηρεῖται αὐστηρὰ οἰκονομία, ἢτοι ἢ διορίζονται ἀξιόχρεοι ὑπάλληλοι διὰ τῶν ἐπιτοπίων Συμβουλίων μὲ μετριοτάτους μισθοὺς, ἢ ὀρίζεται διὰ τοὺς τοιούτους ὠρισμένη καὶ κεκομμένη τις ἀνταμοιβή, καὶ τοιοῦτοτρόπως καταβάλλεται σύντονος προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν καλὴν διεύθυνσιν τῆς εἰσπράξεως τῶν δεκάτων κατὰ τὰς ἐπιτοπίους ἐν ἐνεργείᾳ διατάξεις.

"Αρθρ. 7. Τὰ κατοχικὰ ἐγγράφα καὶ διατάγματα κατοχῆς σφραγίζονται ὑπὸ τοῦ νομάρχου ἢ τοῦ ἐπαρχοῦ ἢ τοῦ δημάρχου.

"Αρθρ. 8. Παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν δὲν λαμβάνεται οὐδὲ ἐν λεπτόν ὄνοματι δικαιωμάτων διατάγματος ἢ ἄλλῳ λόγῳ.

"Αρθρ. 9. Τὰ ἐγγυητικὰ, τὰ λαμβανόμενα κατὰ τὸν προεξηρισμένον τρό-

πον, φυλάσσονται· ἀφ' οὗ δὲ συνταχθῇ βιβλίον περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν ἀνταθεσῶν κομποπλεων καὶ χωρίων καὶ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν μετὰ τῶν ὠρισμένων πρὸς πληρωμὴν δόσεων, δι' ἐπισυνημμένον πρακτικοῦ ἀποστέλλεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον. Ἐάν δὲ ὑπάρχωσι καὶ τόποι ἀφθεθέντες εἰς τὴν διὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς διεύθυνσιν, δεόν ἵνα συνταχθῶσι καὶ τούτων ἰδιαίτερος βιβλία καὶ ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ μνησθὲν ὑπουργεῖον.

"Αρθρ. 10. Ὅπως ἐκτελῶνται ἀνελλιπῶς αἱ ἀνωτέρω ὁδηγίαι καὶ μὴ δυνηθῇ νὰ εἰσχωρήσῃ βραδύργια τις εἰς τὸν πλειστηριασμὸν, καὶ οἱ νομάρχαι καὶ οἱ ἐπαρχοὶ καὶ οἱ καϊμμακάμαι ὀφείλουσι νὰ προσέχωσι καὶ φροντίωσι προσηκόντως, οἱ δὲ τάναντία πράττοντες εἰσὶν αὐστηρῶς ὑπεύθυνοι.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῆς εἰς ιδιότηας ἐνοικιαζομένης δεκάτης τῶν προϊόντων, ἐξαιρέσει τῆς μετάξης, τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν ἐλαιῶν.

(10 Σεπτέμβριον 1286.)

Ἄρθρ. 1. Τὰ δημοτικὰ προϊόντα καὶ λοιπὰ εἶδη γεννημάτων ὑποβάλλονται εἰς τὸν φόρον τῆς δεκάτης, εἰσπραττόμενον ἢ εἰς πρᾶγμα, ἢ, ὅταν συγκατατεθῶσιν ἀμφοτέρω τὰ μέρη, εἰς χρήματα, κατὰ τὰς ἐν τῷ τόπῳ τρεχούσας τιμὰς, ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ δεκάτη τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς καὶ ἄλλων τοιούτων προϊόντων εἰσπράττεται, ὅταν συγκατατεθῶσιν ἀμφοτέρω τὰ μέρη, κατὰ δέματα, συμφώνως πρὸς τὸ ἐν ἐνεργείᾳ σύστημα, λαμβάνεται δὲ καὶ κατὰ κοιλὰ, ὅταν ὁ κάτοχος τῶν προϊόντων ζητήσῃ οὕτω ν' ἀποτίσῃ τὸ δέκατον. Πρὸς παρεμπόδιον δὲ πάσης ῥαδιουργίας καὶ ἀπάτης κατὰ τὴν καταμέτρησιν, αἱ κατὰ τόπους ἀρχαὶ θέλουσι προσέχει ἐπὶ τῶν κοιλῶν, τὰ ὅποια κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην μεταχειρίζονται οἱ δεκατισταὶ, καὶ προστατεύει τὴν γεωργικὴν τάξιν κατὰ πάσης ἐνδεχομένης ἀδικίας.

Ἄρθρ. 3. Ἐπειδὴ εἶναι δύσκολον κατὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ βάμβακος νὰ εἰσπραχθῇ τὸ δέκατον αὐτοῦ κατόπιν καταμετρήσεως, ὡς γίνεται ἐπὶ τῆς κριθῆς καὶ τοῦ σίτου, δέον νὰ εἰσπράττεται κατ' ἐκτίμησιν ὡς ἐγγιστα ἀκριβῆ. Ἐπὶ παρουσίᾳ ὅθεν τοῦ δεκατιστοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ ἢ εἰσοδία ἐκάστου κατοίκου ἐκτιμᾶται ὑπὸ δύο προσώπων, ἐκλεγομένων μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ ἐπιτοπίου συμβουλίου, προσλαμβάνονται δὲ, ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ δεκατιστοῦ καὶ κοινότητος, καὶ δύο ἕτεροι ἐκτιμηταί, ἐκλεγόμενοι ὁ μὲν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ, ὁ δὲ ὑπὸ τῆς κοινότητος. Ἀναλόγως δὲ τῆς ἐκτιμήσεως ταύτης ὑπολογιζομένη καὶ ἡ δεκάτη, εἰσπράττεται εἰς πρᾶγμα ἢ εἰς χρήματα. Ἐὰν ὅμως ὁ δεκατιστής δὲν πεισθῇ εἰς τοιαύτην ἐκτίμησιν, ὑποχρεοῦται νὰ ζυγίξῃ τὸ προϊόν κατὰ τὴν συγκομιδὴν καὶ νὰ λαμβάνῃ τὸ δέκατον.

Ἄρθρ. 4. Ἡ δεκάτη τῆς σταφυλῆς, ὑπολογιζομένη κατὰ στρέμματα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, λαμβάνεται εἰς χρήματα, συμφώνως πρὸς τὸ ἐν ἐκαστῷ τόπῳ ἐπικρατοῦν ἥδη σύστημα καὶ ἔθιμον.

Ἄρθρ. 5. Ἐπειδὴ οἱ κῆποι ὀπωρικῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀμπέλων, ἡ δεκάτη αὐτῶν εἰσπράττεται συμφώνως πρὸς τὰς ἰδιαί-

τέρας κατὰ τόπους συνηθείας. Ἡ δεκάτη τῶν σποραδικῶς εὑρισκομένων ὄπωροφόρων δένδρων λαμβάνεται εἰς πρᾶγμα ἢ καὶ εἰς χρήματα, συνεπεία ἀμοιβαίας συγκαταθέσεως ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Ἐὰν ὅμως ὁ δεκατιστής δὲν παρουσιάσῃ ἐγκαίρως, ἀλλὰ μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ καρποῦ, ὑποχρεοῦται νὰ πιστεύσῃ τὸν ἰδιοκτήτην ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τῆς εἰσοδίας, καὶ οὐδόλως ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρενοχλῇ αὐτὸν, ἀποφαίνόμενος αὐτογνωμόνως περὶ τῆς ποσότητος.

Ἄρθρ. 6. Ἐκεῖνα ἐκ τῶν λαχανικῶν εἰσὶν ἀπηλλαγμένα τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, ὅσα ἀφοῦ ἀπολέσωσι τὴν νερότητά των καθίστανται ἄχρηστα διὰ τροφήν, ὅσα δὲν δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν εἰς ἄλμην καὶ ὅσα τέλος δὲν εἶναι γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα χειμωνικὰ καὶ πέπονες (μισοστὰν), ὡς πράσα, μάλαθρον, μολόχη, ἀνδράκλα, θριδάκες, κολοκύνθαι, ἀγγινάροι καὶ τὰ τοιαῦτα. Πάντα δὲ τὰ λοιπὰ λαχανικὰ ὑποβάλλονται εἰς τὴν δεκάτιαν, λαμβανομένην ἢ εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἐπιτοπίως τρέχουσαν τιμὴν, ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου συμβουλίου, ἢ εἰς πρᾶγμα.

Ἄρθρ. 7. Ἡ δεκάτη τοῦ μέλιτος εἰσπράττεται εἰς χρήματα κατὰ κυψέλας, ὧν ἡ ἀξία ὀρίζεται πρὸ τῆς δημοπρασίας τῶν δεκάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων συμβουλίων.

Ἄρθρ. 8. Αἱ ἀμαξίαι καὶ τὰ φορτία τοῦ θεριζομένου ἐν γένει χόρτου καὶ ἀχύρου ὑπολογίζονται κατ' ἀποκοπὴν εἰς ἀριθμὸν τινα ὀκάδων καὶ ἐπὶ τῇ βράσει τῆς τρεχούσης τιμῆς ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἡ ἀξία τοῦ χόρτου, ἀναλόγως τῆς ποιότητος αὐτοῦ κατὰ τὰ διάφορα τμήματα, καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἐκτίμησιν ταύτην εἰσπράττεται τὸ δέκατον εἰς χρήματα. Ἐὰν ὅμως ὁ δεκατιστής ἀντιτείνῃ εἰς τοῦτο, εἶναι ἐλεύθερος νὰ λάβῃ εἰς πρᾶγμα τὸ δέκατον ἐν τῷ τόπῳ τῆς παραγωγῆς. Οἱ δεκατισταὶ θέλουσι ἐφοδιάζεσθαι δι' ἐπιστήμου τιμολογίου, ὀρίζοντος τὰς τιμὰς τοῦ χόρτου διὰ τὰ διάφορα τμήματα. Τὸ τιμολόγιον δὲ τοῦτο θέλει κοινοποιεῖσθαι καὶ εἰς τοὺς χωρικοὺς πρὸς ὀδηγίαν των.

Ἄρθρ. 9. Ἐπειδὴ οἱ ἐντὸς ἢ παρὰ τὰς ὄχθας λιμναζόντων ὑδάτων, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν περιοχὴν ἰδιωτικοῦ κτήματος, σχοινῶνες καὶ καλαμώνες ἀνήκουσιν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἐπειδὴ θέλει ληφθῆ ἰδιαιτέρα περὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν φροντίς, οἱ δεκατισταὶ δὲν δύνανται οὐδόλως νὰ ἐπεκτείνωσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν ἀρμοδιότητά των. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς σχοινοὺς καὶ καλάμους, τοὺς παραγομένους ἐντὸς τῆς περιοχῆς ἰδιωτικῶν κτημάτων, τὸ δέκατον αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὸν δεκατιστὴν τῆς κωμοπόλεως ἢ τοῦ χωρίου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ὁποίων κείνται, καὶ εἰσπράττεται ἢ εἰς πρᾶγμα ἢ εἰς χρήματα, κατὰ τὴν ἐπιτοπίως τρέχουσαν τιμὴν.

Ἄρθρ. 10. Ἡ καύσιμος ξυλικὴ καὶ οἱ ἀνθρακες δὲν ὑποβάλλονται εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ δεκάτου, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῆς, ἥτις,
[ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ.]

κειμένη ἐν ταῖς πόλεσι καὶ χωρίοις, ὀνομάζεται ἀλλή τῆς οἰκίας καὶ ἔχει ἕκτασιν ὀλιγωτέραν τοῦ ἐνὸς στρέμματος, περικυκλοῦται δὲ ὑπὸ τοῦ χου ἢ φραγμοῦ καὶ ἀποτελεῖ μέρος τῆς οἰκίας, καὶ οὔσα περιορισμένη, πραγματικῶς χρησιμεύει ὡς αὐλαὶ τῆς οἰκίας. Ἐὰν ὅμως τοιαῦτα γαῖαι ἔχωσιν ἕκτασιν ἐνὸς στρέμματος ἢ καὶ μεγαλειτέραν, τότε πλέον δὲν θεωροῦνται ὡς αὐλὴ τῆς οἰκίας, ἀλλὰ τὸ προϊόν αὐτῶν φορολογεῖται ἀπαρβαλλάκτως ὡς καὶ τὸ τῶν λοιπῶν γαιῶν. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ προϊόντος ἐκείνων, αἵτινες, μὴ οὔσαι περιορισμέναι καὶ ὅπως οὖν ἀπέχουσι τῆς οἰκίας, θεωροῦνται ὡς χωράφια.

Ἄρθρ. 11. Οἱ δεκατισταὶ καὶ οἱ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν εὐρισκόμενοι, εἰς ὅσα μέρη περιέρχονται, δὲν δύνανται νὰ λαμβάνωσι παρὰ τῶν κατοίκων τροφὰς δι' ἑαυτοῦς καὶ τὰ ζῶα τῶν δωρεῶν ἢ εἰς τιμὰς κατωτέρας τῶν τρεχουσῶν. Οἱ δεκατισταὶ ὀφείλουσι νὰ μεταβαίνωσιν ἐγκαίρως εἰς τὰ χωρία πρὸς εἰσπραξίν τῆς δεκάτης. Ὅταν οἱ κάτοικοι χωρίου τινὸς ἐν καιρῷ τοῦ θέρους προετοιμάσαντες τὰ ἀλώνιά των εἰδοποιῶσι τὸν δεκατιστὴν, οὗτος ὀφείλει ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως ταύτης νὰ μεταβῇ αὐτοπροσώπως ἢ νὰ πέμπῃ ἀντιπρόσωπόν του εἰς τὸ χωρίον πρὸς εἰσπραξίν τῆς δεκάτης. Ἐὰν ὅμως ὁ δεκατιστὴς ἀμελήσῃ, τὸ συμβούλιον τῆς ἐπαρχίας προβαίνει εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ προϊόντος καὶ εἰσπραξίν τῆς δεκάτης, τῶν ἐπὶ τούτῳ γινομένων συνθῶν ἐξόδων λογιζομένων εἰς βάρος τοῦ δεκατιστοῦ, καὶ δίδει ἄδειαν τῆς μεταφορὰς καὶ ἀποθηκείσεως τοῦ προϊόντος. Ὁ δὲ δεκατιστὴς οὐδὲν δικαίωμα ἔχει νὰ διατυπώσῃ ἀπαιτήσεις ἐνεκα τούτου.

Ἄρθρ. 12. Οἱ γεωργοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ μεταφέρωσι δωρεῶν τὸ προϊόν τῆς δεκάτης κωμοπόλει ἢ χωρίου μόνον μέχρις ἐκείνων τῶν ἀποθηκῶν τοῦ δεκατιστοῦ, αἵτινες κείνται ἐν τῇ ἰδίᾳ κωμοπόλει ἢ τῷ χωρίῳ. Ἐὰν δὲ ὁ δεκατιστὴς θελήσῃ νὰ μετακομίσῃ ταῦτα εἰς μεγαλειτέραν ἀπόστασιν, δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ἄλλως πως, εἰμὴ τῇ συγκαταθέσει τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ζῶων καὶ ἀμαξῶν καὶ ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἀγογίου.

Ἄρθρ. 13. Ἀπαντες οἱ νομάρχαι, διοικηταί, καὶ ἐπαρχοὶ ἔχουσιν ἰδιαιτέραν ἐντολὴν καὶ εὐθύνην, ἵνα προσέχωσι καὶ ἐπαγρυπνώσι πρὸς πρόληψιν καὶ τῆς ἐλαχίστης παραβάσεως τῶν ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ διατάξεων.

Ἄρθρ. 14. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἀνέκαθεν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν οικονομικῶν τηρούμενον σύστημα τὸ τε κέρδος καὶ ἡ ζημία ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν δεκάτων λογίζεται πρὸς ὄφελος ἢ βάρος τῶν δεκατιστῶν, οὐδεμίᾳ ἐπὶ τούτῳ περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσις δεκατιστοῦ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἄρθρ. 15. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου, αἱ μὴ ἀπάξιουσαι πρὸς τὸν παρόντα κανονισμὸν, ἰσχύουσι πληρέστατα ὡς καὶ πρότερον.

ΟΔΗΓΙΑΙ

ἀφορῶσαι τὰ ἐφαρμοστέα μέτρα κατὰ τὴν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις διεξαγωγὴν τῆς διανομῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν νενομισμένων τοῦ Β. Ταμείου ἀποδοχῶν ἤτοι φόρων καὶ στρατιωτικῶν ἀντιτίμων.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διακομῆς καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου καὶ τῶν ἐπιβληθησομένων εἰς τοὺς μὴ ἀποστρίτους ἐντὸς τῶν προθεσμῶν τῶν τὰ ἑαυτῶν χρέη ποιῶν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ νενομισμένα, ἀπαιτεῖται ἵνα τῇ 1ῃ μαρτίου ἀποστέλλωνται ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τοὺς δήμους πρακτικὰ (μαζπατάδες) δηλοῦντα τὸ ποσὸν τῶν φόρων αὐτῶν, ὅσον ἤποτε καὶ ἂν ᾖναι, ἄνευ προσθέσεως ἢ ἀφαιρέσεώς τινος, τὰ ἐνδεικτικὰ φόρου ἐκάστου δήμου, συντασσόμενα κατὰ τὰς κάτωθι διατάξεις καὶ συμφῶνως τῷ ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλέντῳ δείγματι, σημειουμένης δὲ ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἐπαρχίας καὶ ἐκάστης τῶν προθεσμῶν, καθ' ἃς οἱ φόροι κατὰ δόσεις εἰσπραχθήσονται, πέμπονται πρὸς τοὺς καίμακάμας τῶν δήμων.

Ἄρθρ. 2. Ἐν δὲ τοῖς δήμοις ὅ ἐν τοῖς ἀποστελλομένοις ἐνδεικτικοῖς δηλούμενος φόρος ἐκάστης συνοικίας ἢ χωρίου, ὅσον ἤποτε καὶ ἂν ᾖναι τὸ ποσὸν αὐτοῦ, ἀφοῦ, παραβληθεὶς πρὸς τὰ βιβλία ἐν οἷς καταχωρεῖται, εὐρεθῇ συμφῶνως αὐτοῖς καὶ τοῖς πρακτικοῖς τοῖς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀποστελλομένοις ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν δήμων, χορηγοῦνται εἰς τοὺς μουχτάριδες τῶν συνοικιῶν ἢ χωρίων ἰδιαίτερα πρακτικὰ, δηλωτικὰ τοῦ ποσοῦ τῶν φόρων καὶ τῶν δόσεων, ὡς δηλοῦται κατωτέρω, καθ' ἃς εἰσπράττονται οὗτοι. Ἡ διανομὴ δὲ γίνεται οὕτως, ὥστε, διακριμένου τοῦ ὀρισμένου φόρου τοῦ δήμου εἰς ἐκάστην συνοικίαν καὶ χωρίον, οὐδὲν ν' ἀπολειφθῇ ἐξω, καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔτους κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν πρακτικῶν τῶν συνοικιῶν καὶ χωρίων οὐδὲν περισσότερο ἢ ὀλιγώτερον νὰ εὐρεθῇ τοῦ γεγραμμένου ἐν τῷ ὑπὸ τῆς ἐπαρχίας ἀποστελλομένῳ πρακτικῷ.

Ἄρθρ. 3. Ὅταν τὰ πρακτικὰ ταῦτα φθάσωσι διὰ τῶν μουχτάριδων εἰς τὰς συνοικίας ἢ τὰ χωρία, συνελθόντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ μουχτάραι τῆς συνοικίας ἢ χωρίου ὁμοῦ μετὰ τῶν μελῶν τῆς δημογεροντίας καὶ τῶν φορο-

λογουμένων προσώπων, διανέμονται μεταξύ αὐτῶν τὸν ἐν τῷ πρακτικῷ σεσημειωμένον φόρον, ἀναλόγως τῆς δυνάμεως καὶ καταστάσεως ἐκάστου. Ἀφοῦ δὲ ἐκτελεσθῆ ἡ διανομὴ αὕτη, τὰ μὲν ὀνόματα τῶν τελούντων φόρον γράφονται ἐπὶ διπλοτύπου, τὸ δ' ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ φόρου ποσὸν γράφεται ὑπὸ τὰ ὀνόματά των. Ἐπειτα τὰ διπλότυπα ἐπικυροῦνται διὰ τῆς μουχταρικῆς σφραγίδος καὶ τῶν ὑπογραφῶν τῶν μελῶν τῆς δημογεροντίας καὶ ἄλλων, ὅσοι γινώσκουσι νὰ γράψωσι, καὶ ὁ μὲν κορμὸς τοῦ διπλοτύπου κρατεῖται ἐν τῇ συνοικίᾳ ἢ τῷ χωρίῳ, τὸ δὲ στέλεχος φέρεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου. Τῆς διανομῆς ταύτης δέον νὰ ἔχῃ γνῶσιν καὶ ὁ εἰσπράκτωρ τῆς συνοικίας ἢ τοῦ χωρίου.

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς δηλοῦται ἐν τῷ 8 ἄρθρῳ καὶ σαφηνίζεται ἐν τῷ Κανονισμῷ τῶν νομαρχιῶν, ὁ φόρος ἐπιβάλλεται καὶ ὀφείλεται παρὰ τῆς ὀλομελείας τῆς κοινότητος τῶν συνοικιῶν ἢ τῶν χωρίων, καὶ οὐχὶ παρὰ τῶν ἀτόμων τῶν κατοίκων κατ' ἰδίαν, διὰ τοῦτο, ἐὰν κατὰ τὴν διανομὴν εὐρεθῶσι μεταξὺ τῶν κατοίκων τινὲς ἄποροι, ἀδυνατοῦντες νὰ ἀποτίσωσι φόρον, τὸ ἀναλογοῦν αὐτοῖς μέρος τοῦ φόρου διανέμεται μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐκ τῶν δυναμένων κατοίκων· τούτου ἕνεκα ὅμως δὲν πρέπει κατὰ τὴν πρώτῃν διανομὴν ἐπὶ τοιαύταις σκέψεις νὰ προστεθῆ ἡ ἀφαιρηθῆ τι, ἀλλὰ τοῦ τοῖς ἀπόροις ἀναλογοῦντος μέρους ἡ διανομὴ ἐπὶ τῶν δυναμένων ν' ἀφίηται εἰς δευτέραν φοράν. Προσέτι, ἐπειδὴ ἐξοδὰ τινὰ γενόμενα χάριν τῆς συνοικίας ἢ τοῦ χωρίου, οὐδὲν δὲ ἔχοντα κοινὸν μετὰ τῶν φόρων, οἷον τὰ τῶν γεμενῶν, ἐκκλησιῶν καὶ σχολείων, εἴθισται νὰ ἐξοικονομῶνται ἰδίᾳ, ἀνεξαρτήτως τῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν διδομένων φόρων, διὰ τοῦτο κατὰ τὴν διανομὴν τῶν φόρων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προστεθῆ τι εἰς τὸν ὠρισμένον καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ καταγεγραμμένον φόρον, λόγῳ τοιούτων ἐξόδων.

Ἄρθρ. 4. Τὸ σύνολον τοῦ ἐτησίου φόρου ἐκάστης συνοικίας ἢ χωρίου, ὁσονδήποτε ποσὸν καὶ ἂν ᾖ, διαιρεῖται εἰς δέκα ἴσα μέρη καὶ ὀρίζονται πρὸς εἰσπραξίν αὐτῶν ἴσαι προθεσμίαι δόσεων, οὕτως, ὥστε, ἀρχομένης τῆς εἰσπράξεως ἀπὸ 1ης Μαρτίου, νὰ περατοῦται αὕτη κατὰ τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβρίου. Σημειοῦνται δὲ αἱ προθεσμίαι ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, ἅτινα, ὡς δεικνύονται ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ, δίδονται τὸ πρῶτον, σημειοῦνται δ' ἀπαρᾶλ-λάτως καὶ ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν εἰσπρακτῶρων. Ἐὰν τὸ σύνολον τοῦ φόρου τοῦ χωρίου ἢ τῆς συνοικίας δὲν ᾖ διαιρέσιμον διὰ δέκα ἀκριβῶς, ἀλλ' ἐν τῇ διαιρέσει του ἀφῆρη κλάσμα τι, τοῦτο εἰσπράττεται μετὰ τῆς τελευταίας δόσεως. Παρ. χάριν· ἐὰν τὸ ὅλον τοῦ φόρου συνοικίας ἢ χωρίου τινὸς σύγκηται ἐκ χιλίων τριάκοντα ἐννέα γροσίων, ἐν τῇ διὰ δέκα διαιρέσει του τὸ μὲν πηλίκον ἔσται 103, ὑπελείπεται δὲ καὶ καταλοίπον 9, ἅπερ, ὡς μὴ ὂν διαιρέσιμον διὰ δέκα, μένει ἕνα εἰσπραχθῆ μετὰ τῆς τελευταίας δόσεως, ἥτις μετὰ τοῦ καταλοίπου συμποσοῦται εἰς 112. Ο-

θεν τὰ μὴ ἐπιδεκτικὰ διαιρέσεως διὰ δέκα (γροσίων) εἰσπράττονται κατὰ τὸν τρόπον τούτον.

Ἄρθρ. 5. Εἰ καὶ, κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καὶ τὰς ἐν ἐνεργείᾳ διατάξεις, τὸ ἀναλογοῦν ἐκάστη συνοικίᾳ ἢ χωρίῳ ποσὸν φόρου δέον νὰ εἰσπράττηται κατὰ δέκα δόσεις, ἐπειδὴ ὅμως οἱ περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολούμενοι δυσκολεύονται ν' ἀποτίσωσι τὰς μερίδας αὐτῶν κατὰ τοὺς μῆνας μάρτιον, ἀπρίλιον, μάϊον καὶ ἴσως ἰούνιον, καθ' οὓς δὲν ἔχουσι προϊόντα, δέον ἴσον ποσὸν τῶν μερίδων αὐτῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην νὰ εἰσπράττηται ἐν μὲν ταῖς κωμοπόλεσι παρὰ τῶν πλουσίων, ἐμπόρων καὶ τεχνιτῶν, ἐν δὲ τοῖς χωρίοις παρὰ τῶν εὐπόρων, προστιθέμενον εἰς τὰς μερίδας, καὶ τὸ ἀναλογοῦν τοῖς γεωργοῖς ποσὸν ν' ἀφελθῆ πρὸς εἰσπραξίν κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα μῆνας οὕτως, ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ ἐνεργῶνται ἀκριβῶς αἱ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ διατάξεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ καταβάλληται φρονετὶς ὅπως μὴ πιεζῶνται οἱ γεωργοὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συγκομιδῆς.

Ἄρθρ. 6. Ὅπως δίδονται ἀποδείξεις διὰ τῶν μουχτάρων τῶν συνοικιῶν καὶ χωρίων εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν φορολογομένων, ὑσάκις ἀποτίση καθ' ἐκάστην δόσιν τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ μερίδιον τοῦ φόρου, ὅσα γρόσια καὶ ἂν ᾖναι τοῦτο, ἐσχάτως ἐτυπώθησαν ἐντυποὶ ἀποδείξεις ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ἀποδείξεις παραλαβῆς, ὧν ἐκάστη ἐξετιμήθη ἀντὶ πέντε γροσίων. Ποσότης ἀναγκαίουσα τῶν ἀποδείξεων τούτων ἐστάλη εἰς τὰς ἐπαρχίας, αἵτινες διετάχθησαν ν' ἀποστείλωσι εἰς τοὺς δήμους ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν φόρων τῶν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν. Αἱ ἐντυποὶ αὗται ἀποδείξεις, φυλαττόμεναι ἐν ταῖς ἑδραῖς τῶν δήμων, κατὰ τὴν προσέγγισιν ἐκάστης δόσεως τῶν φόρων, θέλουσι διανέμεσθαι εἰς τὰς συνοικίας καὶ χωρία διὰ τῶν μουχτάρων ἥτοι ἕκαστος τῶν φορολογομένων θέλει ἀποτίσει τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ἐξ ἐκάστης δόσεως τοῦ φόρου εἰς τὸν μουχτάρην, λαμβάνων δι' ἐκάστην πεντάδα γροσίων ἐντυπον ἀπόδειξιν, ὅπισθοσφραγισμένην παρ' αὐτοῦ καὶ δὲν θέλει πληρώσει ἐὰν δὲν λάβῃ τοιαύτην, ἢν θέλει κρατεῖ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀποτίσεως τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ ποσοῦ ἐκ τοῦ φόρου· καὶ ἐὰν παρ. χάριν πληρώσῃ τις πενήτηκοντα γρόσια, ὁ μουχτάρης χωρὶς νὰ ἀποκόψῃ, ἂς ὀφείλει νὰ παραδώσῃ δέκα ἀποδείξεις, μίαν ἐκάστην χωριστὰ, θέλει δώσει σειρὰν δέκα ἀποδείξεων, ἐκάστην ὅμως τούτων ἐσφραγισμένην ἐν τοῖς ὕπισθεν. Οἱ δὲ μουχτάραι, μὴ δικαιοῦμενοι νὰ κρατῶσιν ἅπερ εἰσπράττουσι χρήματα ἐκ τοῦ φόρου, θέλουσι παραδίδει ἐν τῇ ὠρισμένῃ ἐποχῇ ταῦτα κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου, εἰς ὃ ὑπόκειται ἡ συνοικία ἢ τὸ χωρίον αὐτῶν. Κάτωθεν τῶν πληρωμῶν των τούτων, σημειουμένων ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ φόρου ποσὸν φέρουσι, ὁ ταμίης θέτει τὴν σφραγίδα αὐτοῦ. Ἐκτός των ὡς ἄνω εἴρηται ἀξίας πέντε γροσίων ἀποδείξεων, ἐτυπώθη ἀριθμὸς ἀποδείξεων ἐνός γροσίου, κατ' ἀναλογίαν 5 τοῖς 100 ἐπὶ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἀποδείξεων,

ὅπως χρησιμεύσῃ διὰ τὰς μικροτέρας τῶν πέντε γροσίων πληρωμάς. Ἐν περιπτώσει καταναλώσεως τούτων, δέον διὰ τὰς ἀνευ ἀποδείξεως καὶ ὀλιγώτερον τῶν 5 γροσίων γινομένης πληρωμᾶς νὰ δίδωνται πεντάγροσοι ἀποδείξεις, ἀφοῦ τὸ ποσὸν τῶν ἀνωτέρω πληρωμῶν ἀναβῆ εἰς 5 γροσία κατὰ τοὺς ἐπομένους μῆνας.

Ἄρθρ. 7. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ μερίδιον φόρου συνοικίας ἢ χωρίου τινος κατὰ τὴν ὠρισμένην δόσιν του δὲν παραδοθῆ εἰς τὸ ταμεῖον, καὶ ἀποδειχθῆ ὅτι ὁ μουχτάρης, συνάξας τὰ χρήματα, τὰ κρατεῖ ἢ τὰ κατεχράσθη, οὗτος, δικαζόμενος, θέλει ὑποστῆ τὴν ἐν τῷ νόμῳ ὠρισμένην ποινήν· ἐὰν δὲ τούναντίον ἀποδειχθῆ ὅτι οἱ φορολογούμενοι δὲν τὰ ἐπλήρωσαν, θέλει ἀποσταλῆ εἰσπράκτωρ ὅπως διενεργήσῃ διὰ τῆς δημογεροντίας τὴν εἰσπραξίν τῶν καθυστερούντων μετὰ τῶν χρημάτων τῆς ἐπομένης δόσεως· καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οἱ καθυστεροῦντες δὲν πληρώσωσι τὸ χρέος των ἐπὶ τρεῖς δόσεις, οἱ τοιοῦτοι, προσαγόμενοι εἰς τὴν ἔδραν τοῦ δήμου, ἐκτὸς τῶν καθυστερουσῶν τριῶν δόσεων, ὑποβάλλονται εἰς ποινήν ὅπως πληρώσωσι πέντε δόσεις διὰ μιᾶς, ἤτοι τὰς τρεῖς καθυστερούσας καὶ δύο ἐπομένας· ἐὰν πάλιν ἐπιμένωσιν ἀρνούμενοι τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των, ὑπάρχωσι δὲ ἀποδείξεις ὅτι εὐρίσκονται εἰς κατάστασιν νὰ πληρώσωσι, καὶ δὲν παρουσιάσωσιν ἐγγύησιν, φυλακίζονται τὸ πολὺ ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας, καὶ εἰσπράττεται τὸ χρέος των· ἐπίσης ἀπὸ τοὺς καθυστερούντας πέντε δόσεις, ἢ τὸ ὅλον, ἢ μέρος τοῦ χρέους των, πρὸς ποινήν των, ζητεῖται ἡ ἀπότισις ὄλου τοῦ χρέους αὐτῶν, καὶ ἐὰν, καίτοι ἐν καταστάσει, δὲν πληρώσωσι τοῦτο, ἢ δὲν παρουσιάσωσιν ἐγγύησιν καὶ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἐπιτόπιον ἀρχήν, τιμωροῦνται φυλακίζόμενοι ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας· καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα ἐπιμένωσιν ἀρνούμενοι πάλιν τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των, ἐξαίρεσι τῶν ἀκινήτων κτημάτων καὶ τῶν γεωργικῶν αὐτῶν ἐργαλείων, ὅ,τι ἄλλο ἔχουσι κινητὸν ἀξίας νὰ καλύψῃ τὸ χρέος των, κατασχόμενον διὰ τῆς δημογεροντίας, τῇ συνανέσει δὲ καὶ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου, δίδεται εἰς δημόσιον κήρυκα καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλεῖται εἰς τὸν πλειοδοτοῦντα· ἐκ δὲ τῶν παραχρησόμενων χρημάτων ἀφοῦ κρηθῆ τὸ χρέος αὐτοῦ, τὸ περισσεῖον ἐπιστρέφεται εἰς τούτους, καὶ ἀπέναντι τοῦ ληθησομένου χρέους των δίδονται αἱ ἀπαιτούμεναι ἔντυποι ἀποδείξεις.

Ἄρθρ. 8. Ἀπαιτεῖται, ὡς ἀνωτέρω ἐδηλώθη, ἵνα ὁ ἐτήσιος φόρος συνοικίας ἢ χωρίου τινος εἰσπραχθῆ κατὰ τὰς ὠρισμένας δόσεις μέχρι ὄσολοῦ, καθ' ἕνα τρόπον ἐπεβλήθη· ἐὰν δὲ μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ φόρου ἐκ παθημάτων μεταβλήθῃ ἡ κατάστασις τινῶν ἐκ τῶν φορολογουμένων, περιπεσόντων εἰς ἀνέχεια, καὶ ἀποδειχθῆ τοῦτο, ἐπειδὴ ὁ φόρος ἐπιβάλλεται εἰς τὴν κοινότητα καὶ οὐχὶ εἰς τὰ άτομα, τὸ ἀναλογεῖν τοῖς τοιοῦτοις προστίθεται εἰς τὰς μερίδας τῶν λοιπῶν ἐκ τῶν φορολογουμένων.

ἀναλόγως τῆς καταστάσεως αὐτῶν, καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὴν τελευταίαν δόσιν· ἐν δὲ τοῖς βιβλίοις σημειοῦται ἡ γενομένη προσθήκη εἰς ἕνα ἕκαστον, καὶ δηλοῦνται τὰ αἷτια.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς καὶ εἰσπράξεως τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου καὶ τῶν ἐπιβληθησομένων ποινῶν εἰς τοὺς μὴ π.ληρόντας αὐτὸν ἐμπροθέσμως.

Ἄρθρ. 9. Εἴβηται ἡ διανομὴ τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου νὰ γίνηται ἐντὸς τοῦ Σεπτεμβρίου· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ μὲν κεφαλικὸς φόρος διανεμέται κατὰ μάρτιον, ἀρχομένης τῆς εἰσπράξεως αὐτοῦ ἀπὸ τούτου τοῦ μηνός, ἢ δὲ ἀναβολῆ τῆς διανομῆς τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου παρέχει δυσκολίας εἰς τοὺς φορολογουμένους καὶ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἐπειδὴ ὁ κεφαλικὸς φόρος ἐντὸς τοῦ ἔτους κατορθοῦται νὰ εἰσπραχθῆ, ὁ δὲ στρατιωτικὸς οὐχί, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου προκύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἀναβολῆς τῆς πληρωμῆς αὐτοῦ, ἐξ ὅῃ προέρχεται σύγχυσις εἰς τὰ βιβλία, διὰ τοῦτο ἐνεκρίθη ὅπως καὶ ἡ τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου διανομὴ γίνηται μετὰ τοῦ κεφαλικοῦ κατὰ μάρτιον καὶ εἰσπράττεται εἰς δέκα δόσεις. Ἐπὶ τούτῳ ἐν ταῖς ἔδραις τῶν δήμων ἀφοῦ παραβλήθῃ πρὸς τὰ βιβλία τὸ ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἐπαρχίας συμφώνως τῷ δείγματι καταστροφωθόμενον καὶ ἀποσταλησόμενον πρακτικὸν τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου, ὅστις ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς μὴ Μουσουλμάνους κατοίκους τοῦ δήμου, συντάσσονται τὸν μάρτιον τὰ ἀπαιτούμενα πρακτικὰ, σημειοῦνται ἐν αὐτοῖς αἱ ἐποχαὶ τῶν δόσεων, καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὰς συνοικίας καὶ τὰ χωρία. Δίδονται ἐπίσης εἰς τοὺς εἰσπράκτορας ἔντυποι ἀποδείξεις ἰδιαίτεραι τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου, αἵτινες πρὸς διάκρισιν εἰσὶν ἐκτετυπωμέναι ἐπὶ κεχρωματισμένου χαρτοῦ, καὶ καθ' ἑκάστην δόσιν οἱ εἰσπράκτορες μεταβαίνοντες εἰς τὰς συνοικίας καὶ τὰ χωρία ἀπαιτοῦσι τὴν ἀναλογοῦσαν μερίδα τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου ἀπὸ τὴν κοινότητα ἐν γένει.

Ἄρθρ. 10. Διὰ τὴν εἰσπραξίν τοῦ στρατιωτικοῦ φόρου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις καὶ τὰ μέτρα, ἅπερ ὠρίσθησαν, ὡς ἀνωτέρω, κατὰ τὴν εἰσπραξίν τοῦ κεφαλικοῦ φόρου, καὶ αἱ αὐταὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς καθυστεροῦντας τὸν στρατιωτικὸν φόρον. Καθὼς δ' ἐν τῷ 5ῳ ἄρθρῳ δηλοῦνται, οἱ περὶ τὴν γεωργίαν ἀσχολούμενοι καὶ οἱ οὐδένα ἕτερον ἐκτὸς τῆς γεωργίας ἔχοντες πόρον, δὲν πιέζονται κατὰ τοὺς πρὸ τῆς συγκομιδῆς μῆνας, τὸ δὲ κατὰ τοὺς μῆνας τούτους ταῖς γεωργίαι ἀναλογεῖν ποσὸν εἰσπράττεται παρὰ τῶν εὐπόρων, ἀναβαλλομένης τῆς ἀπὸ τοὺς γεωργούς εἰσπράξεως εἰς τοὺς ἀκολούθους μῆνας. Συμφώνως δὲ τῷ 8ῳ ἄρθρῳ, τὰ

μερίδια τῶν μετὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου εἰς ἀνέχειαν περιπιπτόντων, διανεμόμενα ἐκ νέου ἐπὶ τῶν λοιπῶν φορολογουμένων, εἰσπράττονται κατὰ τὴν τελευταίαν δόσιν. Θέλει δὲ καταβληθῆ αὐστηρὰ φροντίς, ὅπως ὁ παρῶν Κανονισμὸς ἐκτελεῖται κατὰ γράμμα.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῶν οἰκονομικῶν.

(23 'Ρεβ.ουλ ἐββ.ελ 1284).

*Ἀρθρ. 1. Δι' οὗτινος τῶν χειρῶν διέρχονται τὰ τοῦ κράτους εἰσοδήματα, ἢ κατ' εἰσπραξίν ἢ κατὰ διαχειρίσιν, ἢ ὅστις διατάσσει τὴν εἰσπραξίν ἢ τὴν χρῆσιν αὐτῶν, ὁ τοιοῦτος ὡς οἰκονομικὸς ἐπιτετραμμένος ἐστὶν ὑπεύθυνος κατὰ διαφόρους βαθμούς.

*Ἀρθρ. 2. Καθὼς ὅστις εἰσπράττει καὶ παραλαμβάνει τὰ τοῦ κράτους χρήματα ἐστὶν ὑπόχρεως νὰ δίδῃ ἀπόδειξιν (σενέδ), οὕτως ὅστις διαχειρίζεται τὰ τῆς ἐπικρατείας χρήματα ἐστὶν ὑπόχρεως νὰ λαμβάνῃ ἀπόδειξιν παρὰ τοῦ μέρους εἰς ὃ ἔδωκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Περὶ τῆς ἐν τοῖς χωρίοις τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων εἰσπράξεως.

*Ἀρθρ. 3. Τὰ ἐν τοῖς χωρίοις εἰσπραττόμενα εἰσοδήματα εἰσὶ τριῶν κατηγοριῶν. 1ον ὁ κεφαλικὸς φόρος, 2ον ὁ στρατιωτικὸς φόρος, καὶ 3ον τὰ δέκατα καὶ τὰ ἐκ τῶν δασμῶν εἰσοδήματα. Ἡ δεκάτη καὶ τὰ ἐκ τῶν δασμῶν εἰσοδήματα ἢ εἰσπράττονται δι' ἀναθέσεως, διὰ μέσου τῶν δεκατιστῶν, ἢ κατ' εὐθείαν ἀποτίονται ὑπὸ τῶν κατοίκων εἰς τὰς κατὰ τόπους ἀρχάς, δι' ὧν διαχειρίζονται.

*Ἀρθρ. 4. Τὸ τοῦ φόρου εἰσόδημα διανέμεται μεταξὺ τῶν κατοίκων

ἐν μὲν τοῖς τόποις, ὧν ἐξετελέσθη ἡ ἀπογραφὴ, κατὰ τοὺς βεσμούς τῆς ἀπογραφῆς, ἐν δὲ τοῖς τόποις, ὧν ἡ ἀπογραφὴ δὲν ἐξετελέσθη εἰσέτι, συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ περὶ τούτων νόμους κατὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐκάστου δύναμιν καίτοι δὲ ἡ μερὶς φόρου ἐκάστου πολίτου ὀρίζεται τῷ τρόπῳ τούτῳ, ἡ κυβέρνησις ὁμῶς ἀπαιτεῖ παρὰ τῆς συνοικίας καὶ τοῦ χωρίου τὴν γενικὴν αὐτοῦ μερίδα.

*Ἀρθρ. 5. Καὶ τῶν Ἀθιγγάνων δὲ ὁ φόρος ἐν μὲν τοῖς τόποις, ἐν οἷς ἐστὶ δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ, εἰσπράττεται κατὰ τὸν ἐπὶ τούτῳ κανονισμόν, ὅπου δὲ δὲν εἶναι δυνατὴ, κατὰ τὰς ἀνάγκας ἐν χρήσει διατάξεις.

*Ἀρθρ. 6. Ἐπειδὴ οἱ μὴ Μουσουλμάνοι ὑπῆκοοι εἰσὶν ἐλεύθεροι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, τούτου ἕνεκα οἱ μὴ Μουσουλμάνοι κάτοικοι ἐκάστης συνοικίας καὶ ἐκάστου χωρίου εἰσὶν ὑπόχρεοι ν' ἀποτίωσι καὶ τὸν στρατιωτικὸν φόρον. Καὶ τούτου δὲ ἡ διανομὴ γίνεται ἐπίσης ἐν μὲν τοῖς τόποις, ὧν διενεργήθη ἡ ἀπογραφὴ, κατὰ τὸν κανόνα τῆς ἀναλογίας, ἐν δὲ τοῖς τόποις, ἐν οἷς εἰσέτι δὲν διενεργήθη, κατὰ τὰν εἰδικὸν περὶ αὐτοῦ κανονισμόν.

*Ἀρθρ. 7. Ἐπειδὴ τὰ περὶ τῆς εἴτε κατ' ἀποκοπὴν ἀναθέσεως εἴτε διὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς διευθύνσεως τῶν τῆς δεκάτης εἰσοδημάτων ὠρίσθησαν διὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ κανονισμοῦ, ταῦτα ἐνεργοῦνται συμφώνως πρὸς ἐκεῖνον. Τῶν δὲ ἐκ τῶν δασμῶν εἰσοδημάτων ἕκαστον εἶδος εἰσπράττεται κατὰ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ περὶ τούτων κανονισμούς ἢ κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα συνταχθησομένους.

*Ἀρθρ. 8. Ἐπειδὴ αἱ ἐποχαὶ τῆς ἀποτίσεως τῶν φόρων (κεφαλικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ) καὶ τῶν δασμῶν, εἴτε ἐκ μέρους τῶν συνοικιῶν καὶ τῶν χωρίων ἐν γένει, εἴτε ἀπ' ἐνὸς ἐκάστου τῶν φορολογουμένων ἰδίᾳ, εἰσὶν ὠρισμένοι ἐν τοῖς εἰδικοῖς περὶ τούτων κανονισμοῖς, διὰ τοῦτο οἱ τε φορολογούμενοι εἰς ἕκαστος αἱ τε συνοικίαι καὶ τὰ χωρία ἐν σώματι εἰσὶν ὑπόχρεοι ν' ἀποτίωσιν ἀνελλιπῶς ἐν ταῖς ὠρισμέναις ἐποχαῖς τὰς εἰδικὰς ἡ γενικὰς αὐτῶν μερίδας ἐκ τῶν φόρων ἢ δασμῶν.

*Ἀρθρ. 9. Ἐπειδὴ ἐν ταῖς συνοικίαις καὶ τοῖς χωρίοις οἱ πρώτου βαθμοῦ εἰσπράκτορες τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων εἰσὶν οἱ μουχτάραι ἐκάστης κοινότητος, διὰ τοῦτο ἐν ἐκάστη συνοικίᾳ καὶ χωρίῳ οἱ μουχτάραι μίαν ἐβδομάδα πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς εἰσπράξεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων εἰδοποιοῦσι τοὺς φορολογουμένους ἀνά ἕνα ἕκαστον ὅτι μέχρι μίας ἐβδομάδος θέλουσιν εἰσπράξει τὴν ὠρισμένην μερίδα φόρου ἐνὸς ἐκάστου, ὀφείλοντος ἀφεύκτως καὶ ἀνελλιπῶς ν' ἀποτίσῃ αὐτήν.

*Ἀρθρ. 10. Ἐκαστος τῶν φορολογουμένων, κομίζων καὶ παραδίδων ἐν τῇ ὠρισμένῃ τῆς ἀποτίσεως ἐποχῇ τὸ ἐκ τῶν κεκανονησμένων φόρων καὶ δασμῶν μερίδιον αὐτοῦ εἰς τὸν μουχτάρην, λαμβάνει παρ' αὐτοῦ ἀπόδειξιν παραλαβῆς (μακπουζ ποσου.λασή).

*Αρθρ. 11. Τὰ ὑπὸ τῶν φορολογουμένων εἰς τοὺς μουχτάρους παραδιδόμενα ποσὰ ἐν τρισὶ τοῦλάχιστον ἡμέραις μετὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποτίσεως αὐτῶν παραδίδονται εἰς τὸ τοῦ δήμου ταμεῖον.

*Αρθρ. 12. Ἐὰν τὰ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀποτίσεως τῶν μεριδῶν τῶν νενομισμένων φόρων καὶ δασμῶν τῶν συνοικιῶν καὶ τῶν χωριῶν ὑπὸ τοῦ μουχτάρου εἰς τὸ ταμεῖον παραδιδόμενα χρήματα δὲν συμπληρωσῶσι τὸ ὅλον ποσὸν τῆς δόσεως, ὁ μουχτάρης ὀφείλει νὰ διπλώσῃ ὅποιοι εἰσὶν οἱ καθυστεροῦντες.

*Αρθρ. 13. Διὰ τὴν παρά τῶν καθυστερούντων φορολογουμένων εἰσπραξίν τῶν χρημάτων πέμπεται εἰσπράκτωρ ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ διενεργοῦνται τὰ νόμιμα μέτρα.

*Αρθρ. 14. Ἐὰν ὁ μουχτάρης τῆς συνοικίας ἢ τοῦ χωρίου δὲν ἐμφανισθῆν νὰ παραδώσῃ τὰ χρήματα τῆς δόσεως εἰς τὸ ταμεῖον, πέμπεται εἰσπράκτωρ εἰς τὸ χωρίον ἢ τὴν συνοικίαν. Καὶ ἂν μὲν ἡ τῆς παραδόσεως ἀναβολὴ προήλθεν ἐκ τοῦ μουχτάρου, κατ' ἐκείνου, ἐὰν δὲ ἐκ τῶν φορολογουμένων, κατ' αὐτῶν διενεργοῦνται αἱ τοῦ νόμου διατάξεις.

*Αρθρ. 15. Οἱ μουχτάραι τῶν συνοικιῶν καὶ τῶν χωριῶν, κατὰ τὰ ἐν τῷ 20ῷ ἄρθρῳ δηλούμενα, διενεργοῦσι τὴν ὄπισθεν τοῦ πρακτικοῦ αὐτῶν σημειώσιν τῆς παραδόσεως τῶν χρημάτων, ἅπερ παραδίδουσιν εἰς τὸ τοῦ δήμου ταμεῖον, οἷαςδήποτε κατηγορίας εἰσοδημάτων εἰσὶ ταῦτα.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Περὶ τῆς ἐν τοῖς χωρίοις διαχειρίσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων.

*Αρθρ. 16. Οὐδεὶς ἐν ταῖς συνοικίαις καὶ τοῖς χωρίοις δύναται ἢ νὰ δαπανᾷ τὰ τοῦ κράτους εἰσοδήματα ἢ νὰ τὰ δίδῃ εἰς τινα πρὸς ἀνταλλαγὴν ἢ δάνειον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῆς ἐν τοῖς δήμοις διαχειρίσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Περὶ τῆς τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων εἰσπράξεως καὶ παραλαβῆς.

*Αρθρ. 17. Ἐπειδὴ ἐν τῷ δήμῳ τῆς μὲν εἰσπράξεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων ἐπιτετραμμένον ἐστὶν ὁ καϊμμακάμης, τῆς δὲ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιθεωρήσεως καὶ τακτοποιήσεως ὁ οἰκονομικὸς ἐπιστάτης (μαλ.

μοδλίης), διὰ τοῦτο ἐν γένει περὶ τῆς διαχειρίσεως, τῆς διαφυλάξεως καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων εἰπὶν ἐξ ἑσῶ ὑπεύθυνοι ὃ τε καϊμμακάμης καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἐπιστάτης, ἡ δὲ χρῆσις τῶν νομίμων καὶ ἐπιτετραμμένων δαπανῶν γίνεται τῇ ἐγκρίσει καὶ γνωμοδοτήσει ἀμφοτέρων.

*Αρθρ. 18. Καθ' ἑκαστονέτος ἀρχομένου τοῦ Μαρτίου ἀποστέλλεται παρά τῆς ἐπαρχιακῆς διοικήσεως εἰς τὸν δήμον βιβλίον ὀνομαζόμενον προϋπολογισμὸς τοῦ δήμου, περιέχον ἔνθεν μὲν τὰ εἰσπραχθῆσάμενα εἰσοδήματα, ἔνθεν δὲ τὰς γενησομένας νομίμους τοῦ τόπου δαπάνας· ἐπὶ τούτου δὲ τοῦ βιβλίου εἰσὶν ὑπόχρεοι ὃ τε καϊμμακάμης καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἐπιστάτης νὰ δώσωσι λόγον τῶν τε εἰσπράξεων καὶ τῶν δαπανῶν ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην.

*Αρθρ. 19. Ἐν τῷ δήμῳ ὑπάρχει ταμεῖον πρὸς παραλαβὴν καὶ ταμίειον τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων· παραδίδεται δ' αὐτὸ πρὸς φύλαξιν εἰς ἓνα ταμίαν, ἔχοντα ἐγγυητὴν ὑπήκοον ὀθωμανόν. Οὗτοι δὲ οἱ ταμίαι, εἰς οἰονδήποτε ἔθνος καὶ ἂν ἀνήκωσιν, ἀνάγκη ἐξ ἅπαντος νὰ γινώσκωσι ν' ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ γράφωσι τουρκιστὶ, ἢ τοῦλάχιστον ν' ἀναγινώσκωσι μόνον.

*Αρθρ. 20. Ὅσακις παραδίδονται εἰς τὸ ταμεῖον χρήματα ἐκ τῶν χωριῶν ἢ ἐκ τῶν συνοικιῶν τῶν δήμων, ὁ οἰκονομικὸς ἐπιστάτης ἰδιοχείρως σημειοῖ ὄπισθεν τοῦ πρακτικοῦ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου, τοῦ διδομένου κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους, τὸ ποσὸν τῶν εἰσπραχθέντων χρημάτων, εἰς ποίαν κατηγορίαν τῶν εἰσοδημάτων καὶ εἰς ποίαν δόσιν ἀνήκουσι ταῦτα, καὶ ὅποιοι εἶδους νομίσματα εἰσὶ, κατ' εἰδοποίησιν τοῦ ταμείου· ἀφοῦ δὲ σφραγίσωσιν αὐτὸ ὁ ταμίης καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἐπιστάτης καὶ ὁ καϊμμακάμης διὰ τῆς ἰδιαίτης σφραγίδος τῆς διαχειρίσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων, ἀποδίδεται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν παραδόντα τὰ χρήματα. Διὰ δὲ τὰς τοιουτοτρόπως γινόμενας εἰσπράξεις γίνεται χρῆσις βιβλίου εἰσοδημάτων κατὰ τὸ ἀποσταλὲν δείγμα, εἰς ὃ μεταφέρονται αἱ γενόμεναι εἰσπράξεις καὶ παραδόσεις ἐκ τοῦ ἡμερολογίου, ποῖα· κατηγορίας εἰσὶ, καὶ τὸ εἶδος τῶν νομισμάτων σημειοῦται ἐπ' αὐτῶν, ἀντίτυπον δὲ τοῦ βιβλίου τούτου δίδεται τῷ προέδρῳ τῶν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπαλλήλων, ὅπως σημειώσῃ εἰς αὐτὸ τὰς γινόμενας εἰσπράξεις ἐκ τῶν συνοικιῶν καὶ τῶν χωριῶν.

*Αρθρ. 21. Περὶ τῶν ἐξ ἐκτάκτων εἰσοδημάτων γενομένων παραδόσεων χρημάτων εἰς τὰ τῶν δήμων ταμεῖα ἐκτὸς τῶν ἐκ φόρων καὶ δασμῶν εἰσοδημάτων, τῶν εἰσπραττομένων ἀπὸ τὰ χωρία καὶ τὰς συνοικίας ἐν ὀρισμέναις, ὡς εἴρηται, δόσεσιν, ὁ οἰκονομικὸς ἐπιστάτης γράφει ἰδιαίτερον ἀπόδειξιν παραλαβῆς (μακποὺξ σερεδὶ), ἧς δείγμα ἐπέμφθη μετὰ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ· ἀφοῦ δὲ αὕτη κατὰ τὸ 20ον ἄρθρον

σφραγισθῆ ὑπὸ τοῦ ταμίᾳ καὶ αὐτοῦ τοῦ οικονομικοῦ ἐπιστάτου καὶ τοῦ καϊμακάμη ἀποδίδονται εἰς τὸν παραδόντα τὰ χρήματα.

Ἄρθρ. 22. Αἱ καθ' ἐκάστην εἰς τὸ τοῦ δήμου ταμεῖον γινόμεναι πληρωμαὶ σημειοῦνται εἰς βιβλία κρατηθσόμενα ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡμερολόγια, συμφώνως πρὸς τὸ δεῖγμα αὐτῶν ἐν περιλήψει δὲ σημειοῦσιν ἐπὶ γραμματίων, ὡς τὸ δεῖγμά των, τὰς ἐκάστης ἡμέρας εἰσπράξεις, ἅπερ σφραγίσαντες καὶ παραβαλόντες πρὸς τὸ ἡμερολόγιόν των ὁ οικονομικὸς ἐπιστάτης καὶ ὁ ταμίᾳς, ἀφοῦ ἐπικυρώσωσι τὰ βιβλία ἀλλήλων ἐγγράφως, ὑποβάλλουσιν αὐτὰ εἰς τὸν καϊμακάμη, ὁ δὲ καϊμακάμης τὰ ἐπικυρωθῆ διὰ τῆς ἐν τῷ 10ῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένης σφραγίδος.

Ἄρθρ. 23. Ἐν ἐκάστῳ δήμῳ ὑπάρχει εἰς οικονομικὸς ἐπιστάτης, καὶ ὁ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλος συγκαθίσταται ὁμοῦ μετὰ τοῦ ῥηθέντος ἐπιστάτου ἐν τῷ ταμεῖῳ· ἐκάτερος δ' αὐτῶν θέλει ἔχει τὰ ἰδιαιτέρα αὐτοῦ βιβλία.

Ἄρθρ. 24. Ὁ οικονομικὸς ἐπιστάτης ἀφ' οὗ κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς παραβάλλη τὸ τῶν εἰσοδημάτων βιβλίον πρὸς τὸ ἡμερολόγιον γράφει τὴν περιλήψιν τῶν εἰσπραχθέντων εἰσοδημάτων, ἧτις σημειοῦται εἰς τὸ πρακτικὸν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὅπως ἀποσταλῆ εἰς τὴν ἐπαρχικὴν πρωτεύουσιν, καὶ ὑποβάλλει αὐτὴν εἰς τὸ ῥηθὲν συμβούλιον.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Περὶ τῆς ἐν τῷ δήμῳ διαχειρίσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων.

Ἄρθρ. 25. Διὰ τὰς ἐν τῷ δήμῳ κατὰ προϋπολογισμὸν ὠρισμένας ἢ τὰς ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ καϊμακάμη εὐρισκομένας καὶ ἐκτάκτως τελοῦμενας δαπάνας, ὅστις δικαιούται νὰ λάβῃ, δεικνύει κατὰ πρῶτον εἰς τὸν οικονομικὸν ἐπιστάτην τοῦ δήμου κατὰ τὰς περὶ τούτου διατυπώσεις ἀπόδειξιν γεγραμμένην ἐπὶ χαρτοσήμου (βερακάι σαχηχά), καὶ ἐὰν μὲν ἡ δαπάνη ᾖ συμφωνοῦσα πρὸς τὰ βιβλία καὶ περιέχεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, σφραγίζεται διὰ τῆς φράσεως: εἶναι ἀναγκαῖα ἢ δαπάνη· ἐὰν δὲ ᾖ ἐκ τῶν ἐκτάκτων, τότε, ἀφοῦ πρῶτον διενεργήσῃ τὴν ἐπικύρωσιν καὶ σφράγισιν τῆς ἀποδείξεως εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος, ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, δεικνύει αὐτὴν τῷ καϊμακάμη, ὅστις διατάσσει τὴν πληρωμὴν γράφων τὴν λέξιν «δοθῆτω» (βεριλέ), καὶ τὴν σφραγίζει διὰ τῆς ἰδιαιτέρας τῶν εἰσοδημάτων σφραγίδος· τότε καὶ ὁ οικονομικὸς ἐπιστάτης ὑπογράφει διὰ τῆς μονογραφῆς τοῦ ὑπὸ τὴν σημειώσεις τοῦ καϊμακάμη. Οἰαδήποτε δὲ καὶ ἂν ᾖ ἡ δαπάνη, ἐπειδὴ, ὅταν δὲν γίνωσι κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον αἱ ἐπικυρώσεις καὶ σημειώσεις τοῦ

οικονομικοῦ ἐπιστάτου καὶ τοῦ καϊμακάμη, δὲν δίδεται λεπτόν ἐκ τοῦ ταμεῖου, διὰ τοῦτο, ἐὰν ἄνευ μὲν ἐπικυρώσεως τοῦ οικονομικοῦ ἐπιστάτου, διὰ σημειώσεως δὲ μόνον τοῦ καϊμακάμη, δοθῶσι χρήματα ἐκ τοῦ ταμεῖου, ἢ εὐθὺν ἀνήκει εἰς τὸν καϊμακάμη· οὕτω δὲ καὶ ἐκ τῶν δι' ἐπικυρώσεως καὶ σημειώσεως ἀμφοτέρων διδομένων χρημάτων ἐὰν φανῶσι τινὰ ἀπαράδεκτα κατὰ νόμον, περὶ τούτων ἔσονται ὑπεύθυνοι ὅ τε καϊμακάμης καὶ ὁ οικονομικὸς ἐπιστάτης. Ἐὰν δὲ καὶ ἐν ταῖς ἐκτάκτοις δαπάναις, ταῖς γινόμεναις διὰ τῆς προσθήκης τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, φανῶσι τινὲς ἐπίσης ἀπαράδεκτοι, ἐνταῦθα τῆς εὐθύνης τῆς ἐπιπιπτούσης τῷ καϊμακάμη καὶ τῷ οικονομικῷ ἐπιστάτῃ μετέχει καὶ τὸ συμβούλιον.

Ἄρθρ. 26. Αἱ ὑπὸ τοῦ οικονομικοῦ ἐπιστάτου ἐπικυρωθεῖσαι καὶ ὑπὸ τοῦ καϊμακάμη διὰ τοῦ «δοθῆτω» σφραγισθεῖσαι ἀποδείξεις, δεικνύμεναι πάλιν εἰς τὸν οικονομικὸν ἐπιστάτην, σημειοῦνται εἰς τὸ ἡμερολόγιον τῶν ἐξόδων· ἀφ' οὗ δὲ γραφῶσιν ὑπὸ τὴν σφραγίδα τοῦ καϊμακάμη τὸ πρόσωπον εἰς ἃν θὰ γίνῃ ἡ πληρωμὴ καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἡμερομηνία καὶ τὸ εἶδος τοῦ νομίσματος ὅπερ θὰ δοθῆ, παραδίδονται εἰς τὸν ταμίαν καὶ λαμβάνονται τὰ χρήματα. Αἱ δὲ ἀποδείξεις αὗται, ἀφ' οὗ σφραγισθῶσι διὰ τῆς σφραγίδος τῆς δηλώσεως τὴν πληρωμὴν τῶν χρημάτων καὶ ἀνηκούσης εἰς τὸ ταμεῖον καὶ σημειωθῶσιν εἰς τὸ ἡμερολόγιον, φυλάσσονται ἐν τῷ ταμεῖῳ.

Ἄρθρ. 27. Καθὼς γίνεται ἐπὶ τῶν ἐσόδων οὕτω καὶ τὰ ἡμερολόγια τῶν ἐξόδων παραβάλλει καθ' ἐκάστην ὁ οικονομικὸς ἐπιστάτης πρὸς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ ταμίᾳ· ἀφ' οὗ δὲ ἐπικυρώσωσιν ἐγγράφως καὶ σφραγίσωσιν ἀλλήλων τὰ ἡμερολόγια ὁ οικονομικὸς ἐπιστάτης καὶ ὁ ταμίᾳς, δεικνύει ὁ πρῶτος τούτων ἐν περιλήψει τὸ ποσὸν τῶν γενομένων ἐξόδων μετὰ τῆς περιλήψεως τῶν ἐσόδων, ὡς ἐδηλώθη εἰς τὸ 22ον ἄρθρον. Ἐν τῷ τέλει δ' ἐκάστου μηνὸς ὁ οικονομικὸς ἐπιστάτης δίδει αὐτὴν εἰς τὸ συμβούλιον ἵνα καταχωρισθῆ εἰς τὸ πρακτικὸν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

Περὶ παραδόσεως τῶν εἰσπράξεων ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων τοῦ δήμου εἰς τὴν Ἐπαρχικὴν διοίκησιν καὶ περὶ ὑποβολῆς τῶν λυγασιασῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 28. Τὰ ἐξ ἐκάστου δήμου εἰς τὸ ἐπαρχικὸν ταμεῖον ἀποστέλλόμενα χρήματα πέμπονται καθ' ἐκάστην ἐβδομάδα. Ἐὰν ὅμως τὰ διὰ μίαν ἐβδομάδα σταλησόμενα χρήματα ὦσιν ὀλιγώτερα τῶν δεκαπέντε χιλιάδων γροσίων, στέλλονται τὴν ἐπιούσαν ἐβδομάδα μετὰ τῶν ἐσόδων ταύτης.

Ἄρθρ. 29. Ἀντὶ τῶν χρημάτων τῶν στελλομένων εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν λαμβάνεται προσωρινὴ ἀπόδειξις, ἣτις φυλάσσεται μέχρι τῆς κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς διεκπεραιώσεως τῶν λογαριασμῶν.

Ἄρθρ. 30. Καθὼς ἀπαιτεῖται ἵνα οἱ μισθοὶ καὶ αἱ λοιπαὶ κανονικαὶ δαπάναι τοῦ δήμου πληροῦνται ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν γινομένων περὶ τὰ τέλη ἐκάστου μηνὸς, οὕτως ἀνάγκη ἵνα καὶ αἱ ἐκ τῆς ἐπαρχιακῆς πρωτεύουσας γινόμεναι παραγγελίαι πληρωμῆς ἀποτίωνται καθ' ὠρισμένας ἐποχάς ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν μισθοὶ μὴ πληρωθέντες μείνωσιν εἰς τοὺς ἐπομένους μῆνας, δηλ. ὅταν τινὲς, μὴ δυνηθέντες νὰ λάβωσιν τὸ μηνιαῖον τοῦ Ἀπριλίου, θελήσωσι νὰ λάβωσιν αὐτὸ κατὰ τὰ μέσα τοῦ Μαΐου ἢ τοῦ Ἰουνίου, οἱ μισθοὶ αὐτῶν πληροῦνται χωρὶς νὰ ἀναβληθῶσιν ἢ κρατηθῶσι μέχρι τέλους τοῦ μηνός.

Ἄρθρ. 31. Ἀφοῦ ἐν τῷ τέλει ἐκάστου μηνός τὰ παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιστάτου δεδομένα γραμμάτια ἐσόδων καὶ ἐξόδων παραβληθῶσι πρὸς τὰ ἡμερολόγια τοῦ ταμίου ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ τοῦ δήμου, καὶ ἐξακριβωθῇ ἡ συμφωνία αὐτῶν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν κεκανονισμένων ἐξόδων, τὰ μὴ κεκανονισμένα δὲ ἐξόδα εὐρεθῶσι σύμφωνα πρὸς τὸν περὶ τούτων θεσμὸν, καὶ ἀφοῦ δειχθῶσι τὰ εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν ἀποσταλέντα χρήματα καὶ αἱ διὰ τὰς ἐκείθεν παραγγελίας πληρωμῶν γινόμεναι ἀποτίσεις, συντάσσονται τρία βιβλία, εἰς ἕν μέρος τῶν ὁποίων γράφονται τὰ ἔσοδα τοῦ μηνός, εἰς δὲ τὸ ἄλλο τὰ ἐξόδα, τὰ ἀποσταλέντα χρήματα καὶ αἱ διὰ τὰς παραγγελίας πληρωμῶν τῆς ἐπαρχιακῆς διοικήσεως (χρεῖα) γινόμεναι ἀποτίσεις, κἀποὶ δὲ τούτων ἰσολογίζονται τὰ ἔσοδα καὶ ἐξόδα ἀφοῦ δὲ γραφῇ ὑπὸ τὸν ἰσολογισμὸν ἡ ἀναγκαῖα ἐπεξήγησις καὶ σφραγισθῶσιν ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου, τὸ μὲν ἐν ἀντίγραφον ἀποστέλλεται μετὰ τῶν ἐν τῷ ταμείῳ ἀποδείξεων εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν, τὸ δὲ δευτέρον φυλάσσεται ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ, τὸ δὲ τρίτον δίδεται εἰς τὸν ταμίαν ἀντὶ τῶν ἐκ τοῦ ταμείου λαμβανόμενων ἀποδείξεων. Τὰ δειγμάτια τοῦ μηνιαίου τούτου περιληπτικοῦ βιβλίου καὶ τοῦ πρακτικοῦ, ἐπισυνημμένα τῷ παρόντι κανονισμῷ, ἀπεστάλησαν. Τὰ βιβλία ταῦτα συντασσόμενα τῇ πρώτῃ ἐκάστου μηνός (π. χ. τὸ τοῦ Μαρτίου βιβλίον τῇ πρώτῃ Ἀπριλίου) ἀποστέλλονται εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν.

Ἄρθρ. 32. Ἐὰν ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐπιθεωρηθῶσιν ἀπολογισμῶ μεταξὺ τῶν δεικνυμένων ἐν τῇ μερίδι τῶν κεκανονισμένων ἐξόδων φανῶσιν ἐξόδα μὴ συμφωνούντα πρὸς τὸν κανονισμὸν, ἢ μεταξὺ τῶν ἐκτάκτων εὐρεθῶσιν ἐξόδα ἐναντία τῷ περὶ τούτων νόμῳ, τούτων ὑπεύθυνοι κατὰ πρῶτον βλῆμὸν ἔσονται ὁ καὶμμακάμης καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἐπίστατης. Ἐπειδὴ δὲ τὸ συμβούλιον ἐστὶν ἐπιτετραμμένον τὴν

μὴ ἀποδοχὴν αὐτῶν, ἐὰν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῷ ἐπιθεωρηθέντι ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου καὶ ἀποσταλέντι εἰς τὴν ἐπαρχίαν φανῇ τι ἐναντίον τῶν διατάξεων, τότε τὸ συμβούλιον ἐν σώματι ἐστὶν ὑπεύθυνον.

Ἄρθρ. 33. Ἐν ἐκάστῳ δήμῳ κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους, ἐνομιμένων τῶν μηνιαίων περιληπτικῶν βιβλίων, συντάσσεται ἐτήσιον γενικὸν βιβλίον ἀπολογισμοῦ. Ἐν δὲ τῷ βιβλίῳ τούτῳ σημειοῦνται τὰ ποσὰ, ἅπερ ἐν διαστήματι ἐνὸς ἔτους εἰσπράχθησαν ἐκ τῶν διαφόρων τοῦ κράτους εἰσοδημάτων, καὶ, ἂν τυχὸν ἔμειναν καθυστερήσεις, ὅποσον ποσὸν ἀποτελοῦσιν αὐταί, καὶ ἐκ τῶν γενομένων εἰσπράξεων τίνας τρόπῳ συνέβησαν αἱ δαπάναι, καὶ τὸ περίσσειμα ποῦ παρεδόθη, καὶ τί ποσὸν ἔμεινεν ἀπλήρωτον ἐκ τῶν κεκανονισμένων ἐξόδων. Καθὼς δὲ γίνεται ἐν τοῖς μηνιαίοις βιβλίοις, γραφομένου κἀποὶ αὐτοῦ πρακτικοῦ ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ σφραγιζομένου μετὰ τῶν καθ' ἕκαστον μῆνα ὑπὸ τῆς ἐπαρχιακῆς πρωτεύουσας ἀντεπιστελλομένων *ἰ.λ.μ.οὺ χαπερίων* περὶ παραλαβῆς τῶν μηνιαίων βιβλίων, πέμπεται εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν καὶ τούτων δὲ τῶν βιβλίων δείγμα ἐπισυνημμένον εἰς τὸν παρόντα κανονισμὸν ἀπεστάλη. Τὰ βιβλία ταῦτα συντασσόμενα τὸ πολὺ τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ Μαρτίου στέλλονται εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν. Καθὼς δὲ, ὅταν τὰ βιβλία ταῦτα εἴτε αἱ ἐν τῷ τριακοστῷ πρώτῳ ἄρθρῳ γεγραμμένα μηνιαῖα περιλήψεις δὲν ἐξαχθῶσι κατὰ τὸν ὠριμένον αὐτῶν καιρὸν, ὁ οἰκονομικὸς ἐπίστατης ἀποβάλλεται καὶ ἀντικαθίσταται δι' ἄλλου, οὕτω καὶ, ἐὰν ἡ ἐν τῇ συντάξει καὶ τῇ ἀποστολῇ τῶν ῥηθέντων βιβλίων καὶ περιλήψεων ἀναβολὴ ἀποδειχθῇ προσελθούσα ἐκ μέρους τοῦ καὶμμακάμη ἢ τοῦ ταμίαι, τιμωροῦνται καὶ οὗτοι συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐκατοστοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ κ. κώδικος (*καουτραμέι χουμαζούρ.*)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ διαχειρίσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ εἰσπράξεως καὶ ἀποταμιεύσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων.

Ἄρθρ. 34. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τὴν μὲν εἰσπραξίν τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων ἐστὶν ἐπιπεφορτισμένος ὁ ἐπαρχος, τὴν δὲ τῶν προϋπολογισμῶν ἐπιθεώρησιν καὶ διοργανώσιν ὁ λογιστὴς (μουχασπεδζής). Τῆς δὲ γενι-

τῶν κεκανονισμένων καὶ ἐκτάκτων ἐξόδων χρήσις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆν δημοφιλῆν ἀμφοτέρων.

Ἄρθρ. 35. Καθ' ἕκαστον ἔτος ἀρχομένου τοῦ Μαρτίου πέμπονται ἀπὸ τῆς νομαρχιακῆς πρωτεύουσος εἰς τὴν ἐπαρχίαν δύο βιβλία ὀνομαζόμενα προϋπολογισμὸς ἐπαρχίας», ὧν τὸ ἐν περιέχει ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς πλευρᾶς τὰ εἶδη τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰσπρακτέων ἐκ τῶν τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας τὰς ἀποτιθησομένας νομίμους δαπάνας, τὸ δὲ ἕτερον ἀναφέρει τὰς τῶν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἀπαιτήσεις καὶ χρεῖα. Ὁ δὲ ἐπαρχος καὶ ὁ λογιστὴς εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ δίδωσιν ἐκ τούτων ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων.

Ἄρθρ. 36. Ἐν τῇ ἐπαρχιακῇ πρωτεύουσῃ ὑπάρχει πρὸς εἰσπραξίν καὶ ταμείους τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων ἓν ταμεῖον, ὅπερ ἀντιβέται εἰς τὴν διαφύλαξιν ὑπαλλήλου ἔχοντος ἐγγύησιν ἐκ τῶν ὑψηλῶν τοῦ Κράτους καὶ φέροντος ὄνομα ταμίας. Ἐξ οὐδὲποτε δὲ ἔθνους ἀνωσιν οἱ ταμῖαι οὗτοι, ἀναγκαῖον ἵνα γινώσκωσιν ἐξ ἅπαντος ν' ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ γράφωσι τουρκιστὶ.

Ἄρθρ. 37. Ὅσακις ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν εἰσοδημάτων τῶν δήμων, οὓς περιλαμβάνει μία ἐπαρχία, φθάνουσι χρήματα εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐπαρχιακῆς πρωτεύουσος, ἢ γραφομένη κατὰ τὸ συνημμένως ἀποσταλὲν δείγμα ἀπόδειξις, ἐν ἧ δείκνυται τὸ εἶδος καὶ ἡ κατηγορία τῶν εἰσοδημάτων ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἐλήφθησαν, σφραγίζεται πρῶτον ὑπὸ τοῦ ταμίας ἀφ' οὗ δὲ καταγραφῇ καὶ εἰς τὸ οἰκονομικὸν γραφεῖον καὶ σφραγισθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ, μετὰ τὴν σημείωσιν αὐτῶν εἰς τὰ κατὰ τὰς διατάξεις κρατηθησόμενα βιβλία, σφραγίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου διὰ τῆς ἰδιαίτερας σφραγίδος τῆς ταμειώσεως καὶ ἀναλώσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸν παραδόντα τὰ χρήματα. Αἱ δὲ ἀποδείξεις αὗται, ἀφ' οὗ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 33 γεγραμμένα ἔλθωσι μετὰ τῶν μηνιαίων βιβλίων τῶν δήμων, κρατοῦνται, τὰ δὲ ὑπὸ τῆς ἐπαρχιακῆς πρωτεύουσος μετὰ ἐπικύρωσιν ἀντεπιστελλόμενα μηνιαῖα βιβλία ἐπέχουσι τὸν τόπον τούτων ἐν τοῖς δήμοις.

Ἄρθρ. 38. Ὅσακις ἐκ τῶν χωρίων ἢ τῶν συνοικιῶν τῶν κομπούλεων τοῦ κεντρικοῦ δήμου τῆς ἐπαρχίας παραδίδονται χρήματα εἰς τὸ τῆς ἐπαρχίας ταμεῖον, ἐκτελοῦνται πάντα τὰ θελοσησόμενα περὶ τῶν μεταξὺ τῶν δήμων καὶ τῶν χωρίων αὐτῶν μέτρα οὕτως, ὥστε ὁ λογιστὴς ἢ ὁ τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ συναδελφός κατὰ τὴν εἰδοποίησιν τοῦ ταμίας σημειώνει ἰδιοχείρως ὅπισθεν τοῦ πρακτικοῦ τοῦ διοικητικοῦ τῆς ἐπαρχίας συμβουλίου, ὅπερ δίδεται κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους περὶ τῆς εἰσπράξεως παντὸς εἴδους εἰσοδημάτων, εἰς ποῖαν δόσιν (τακοιτ) ἀνήκουσι τὰ παραδοθέντα χρήματα καὶ τίνας εἴδους νόμισμά ἐστίν ἀφ' οὗ δὲ

σφραγίσωσιν αὐτὸ ὃ τε ταμίας καὶ ὁ λογιστὴς, σφραγισθὲν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου διὰ τῆς ἰδιαίτερας σφραγίδος τῆς ταμειώσεως καὶ ἀναλώσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων, ἀνευ ἀναβολῆς ἀποδίδεται εἰς τὸν παραδόντα τὰ χρήματα.

Ἄρθρ. 39. Τὸ ἐν τῷ 21ῳ ἄρθρῳ δηλωθὲν ἀποδεικτικὸν παραλαβῆς περὶ τῶν ἐκτάκτων εἰσοδημάτων, τῶν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐπαρχιακῆς πρωτεύουσος παραδιδόμενων, ἐκτὸς τῶν ἐκ τῶν φόρων καὶ δασμῶν, ἀφ' οὗ γράψῃ ὁ λογιστὴς, ἢ ὁ ἴδιος ἢ ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 32 δηλωθέντα, σφραγίζεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ, τοῦ ταμίας καὶ τοῦ ἐπάρχου, καὶ δίδεται ἀνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν παραδόντα τὰ χρήματα.

Ἄρθρ. 40. Αἱ παραδόσεις χρημάτων εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐπαρχιακῆς πρωτεύουσος εἴτε ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ δήμων, εἴτε ἐκ τῶν ἐνοριῶν καὶ χωρίων τοῦ κεντρικοῦ δήμου, σημειοῦνται εἰς βιβλίον εὐρισκόμενον παρὰ τῷ ταμιά καὶ ὀνομαζόμενον ἡμερολόγιον (ρουζιγαιτζε) συμφώνως πρὸς τὸ ἐπὶ τούτῳ δείγμα ἀφ' οὗ δὲ ὁ λογιστὴς καὶ ὁ ταμίας συντάξαντες ἐπὶ γραμματίων σημειώσεις τῶν εἰσοδημάτων ἐκάστης ἡμέρας συμφώνως πρὸς τὸ δείγμα αὐτοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα περιλήψις ἡμερησίων ἐσόδων, σφραγίσωσιν αὐτὰς ἀπὸ κοινού, καὶ ἀφ' οὗ ὁ λογιστὴς καὶ ὁ ταμίας παραβάσωσιν αὐτὰς πρὸς τὰ ἡμερολόγια καὶ ἐπικυρώσωσιν ἐγγράφως ὁ εἰς τοῦ ἑτέρου τὰ βιβλία, δίδουσι τὰς σημειώσεις ταύτας εἰς τὸν ἐπαρχον καὶ ἐνεργούσι καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου διὰ τῆς ἐν ἄρθρῳ 38 εἰρημένης σφραγίδος σφράγισιν τῶν ἡμερολογίων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 41. Ἐν τῷ οἰκονομικῷ γραφεῖῳ συντάσσονται συμφώνως πρὸς τὸ δείγμα βιβλία τῶν εἰσοδημάτων, ἐν μὲν διὰ τὸ τρέχον, ἐν δὲ ἄλλο διὰ τὸ παρελθὸν καὶ προπαραλθὸν ἔτος ἀφ' οὗ δὲ ἀνοιχθῶσιν ἰδιαίτερος χωρισταὶ μερίδες δι' ἕκαστον τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ δήμων, αἱ εἰσπράξεις αἱ γινόμεναι ἐκ τῶν ἐκάστου εἴδους εἰσοδημάτων ἐκάστου ἔτους ἀμέσως μετὰ τὴν εἰς τὸ ἡμερολόγιον σημείωσιν αὐτῶν καταχωρίζονται καὶ εἰς τὰ βιβλία ταῦτα.

Ἄρθρ. 42. Ἐν τῷ τέλει ἐκάστου μηνὸς ὁ λογιστὴς, ποιῶν τὴν περιλήψιν τῶν ἐσόδων, παραδίδωσιν αὐτὴν εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ἐπαρχίας, ὅπως καταχωρισθῇ εἰς τὸ περὶ τούτου συντασσόμενον πρακτικὸν του.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ διαχειρίσεως τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων.

Ἄρθρ. 43. Δι' ἐκάστην δαπάνην τῆς ἐπαρχιακῆς πρωτεύουσος, ὡρισμένην ὡς τακτικὸν ἐξόδον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὁ ἔχων νὰ λαμβάνῃ δι-
[ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ.] 48.

κνύει πρώτον εἰς τὸν λογιστὴν ἀπόδειξιν γεγραμμένην κατὰ τὰς ἐν τῷ ἀρθρῷ 25 δηλωθείσας διατυπώσεις· ἀφ' οὗ δὲ, ἐκτελεσθεῖσων τῶν λογιστικῶν ἐξακριβώσεων, ὁ λογιστὴς γράφει ὅτι: «ἀναγκία ἐστὶν ἡ δαπάνη αὐτοῦ», καὶ θέσθι τὴν σφραγίδά του, δεικνύεται ἡ ἀπόδειξις ἐκείνη εἰς τὸν ἐπαρχον, καὶ γραφέντος ὑπ' αὐτοῦ «δοθήτω», σφραγίζεται διὰ τῆς ἰδιαιτέρας τῶν εἰσοδημάτων σφραγίδος· ὑπὸ δὲ τὴν τοῦ ἐπαρχου σημείωσιν «δοθήτω» θέτει τὴν μονογραφὴν αὐτοῦ ὁ λογιστὴς. Περὶ δὲ τῶν ἀναλωμάτων τῶν ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητος τῶν ἐπαρχων ὄντων καὶ τῶν ἐκτάκτως ἀποτινομένων, λαμβάνεται πάλιν ὑπὸ τῶν παραλαμβανόντων κατὰ τοὺς θεσμοὺς ἀπόδειξις, ἧτις ἐπικυροῦται καὶ σφραγίζεται ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, καὶ, ἀφ' οὗ γραφῆ ἔπίσης ἐπ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐπαρχου τὸ δοθήτω, σφραγίζεται, καὶ τότε θέτει τὴν μονογραφὴν αὐτοῦ ὁ λογιστὴς. Ἐπειδὴ δὲ, οἰαδήποτε δαπάναι καὶ ἂν ᾦσι, χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἡ κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐπικύρωσις καὶ ἡ σημείωσις δοθήτω τοῦ λογιστοῦ καὶ τοῦ ἐπαρχου, δὲν δίδονται οὐδὲ ἐν λεπτόν ἐκ τοῦ ταμείου, διὰ τοῦτο καθὼς, ἐάν διὰ σημειώσεως τοῦ ἐπαρχου ἄνευ ἐπικυρώσεως τοῦ λογιστοῦ, ἢ δι' ἐπικυρώσεως μὲν αὐτοῦ ἄνευ δὲ σημειώσεως τοῦ ἐπαρχου, δοθῶσι χρήματα ἐκ τοῦ ταμείου, ἢ εὐθὺν ἀντίκει εἰς τὸν ταμίαν, οὕτω καὶ ἐκ τῶν χρημάτων τῶν διδομένων δι' ἐπικυρώσεως καὶ σημειώσεως ἀμφοτέρων, ἐάν συμβῆ ἵνα ᾦσι τινὰ μὴ ἀποδεκτὰ κατὰ νόμον, εἰσὶν ἀπὸ κοινοῦ ὑπεύθυνοι ὁ ἐπαρχος καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος. Πρὸς δὲ τούτοις ἐάν καὶ ἐν ταῖς ἐκτάκτοις δαπάναις ταῖς διδομέναις κατὰ πρόσθεσιν τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου φανῆ τι ἐπίσης μὴ ἀποδεκτὸν κατὰ νόμον, ἐνταῦθα τῆς εὐθύνης, ἢ ἔχουσιν ὁ ἐπαρχος καὶ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, μετέχει καὶ τὸ συμβούλιον ἐν σώματι.

Ἄρθρ. 44. Ὁ τῶν ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἐπικυρωθεισῶν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπαρχου διὰ τοῦ «δοθήτω» σημειωθεισῶν καὶ σφραγισθεισῶν ἀποδείξεων κάτοχος, ἀφ' οὗ δεῖξας αὐτὰς τῷ οἰκονομικῷ ἐφόρῳ διενεργήσῃ τὴν εἰς τὸ ἡμερολόγιον τῶν ἐξόδων σημείωσιν καὶ τὴν ὑπὸ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐπαρχου καταγραφὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ κατόχου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς ἡμερομηνίας καὶ τοῦ εἶδους τῶν δοθησομένων χρημάτων, παραδούς αὐτὰς τῷ ταμίᾳ, θέλει λάβει τὰ χρήματα αὐτοῦ· ἢ δὲ ἀπόδειξις αὕτη ἀφ' οὗ σφραγισθῆ διὰ τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ ταμείου σφραγίδος, τῆς δηλοῦσης τὴν ἀπότισιν τῶν χρημάτων, καὶ σημειωθῆ εἰς τὸ τῶν ἐξόδων ἡμερολόγιον, φυλάσσεται ἐν τῷ ταμείῳ.

Ἄρθρ. 45. Καθὼς γίνεται ἐν τοῖς εἰσοδήμασιν, οὕτω καθ' ἑκάστην ἀφ' οὗ ὁ λογιστὴς παραβάλλῃ τὸ τῶν ἐξόδων ἡμερολόγιον πρὸς τὸ τοῦ ταμίου καὶ ἐπικυρώσῃ ἐγγράφως καὶ σφραγίσῃσιν ἀλλήλων τὰ ἡμερολόγια, ὁ λογιστὴς δεικνύει ἐν περιλήψει τὸ ποσὸν τῶν γενομένων ἐξόδων ὅν τῆ ἐν τῷ 42 ἀρθρῷ ἀναφερομένη περιλήψει τοῦ ἡμερολογίου τῶν εἰσο-

δημάτων ἐν τῷ τέλει δ' ἑκάστου μηνὸς δίδεται τῷ συμβουλίῳ, ὅπως καταχωρισθῆ εἰς τὸ πρακτικὸν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ τῆς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις παραδόσεως τῶν εἰσοδημάτων καὶ τοῦ λογαριασμοῦ αὐτῶν.

Ἄρθρ. 46. Ἐκ τῶν ἐν ἑκάστη ἐπαρχίᾳ γενομένων εἰσπράξεων ἀφ' οὗ ἀφαιρεθῶσι τὰ ἐξόδα τοῦ τόπου, τὰ ἐπιλοιπα χρήματα, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς νομαρχίας, τῆ διαταγῆ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, παραδίδονται ἢ ἀποστέλλονται εἰς τὰ ἀνήκοντα μέρη.

Ἄρθρ. 47. Καθὼς ἀπαιτεῖται ἵνα οἱ μισθοὶ καὶ αἱ δαπάναι, ὧν ἐστὶ κεκανονισμένη ἡ κατὰ μῆνα πληρωμὴ, πληρόνονται ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν συμπιπτοῦσων εἰς τὰ τέλη ἑκάστου μηνὸς, οὕτως ἀπαιτεῖται ἵνα καὶ αἱ παραγγελίαι πληρωμῶν (γαβαλάτ) ἀποτίωνται ἐν ὠρισμέναις ἐποχαῖς. Ἐάν ὅμως μισθοὶ τινες μὴ πληρωθέντες κατὰ τὸν ὠρισμένον καιρὸν ἀναβληθῶσιν εἰς τὸν ἐπιόντα μῆνα, ἐάν τινες π. χ. μὴ λαβόντες τὸν μισθὸν τοῦ Ἀπριλίου θέλωσι νὰ λάβωσιν αὐτὸν κατὰ τὰ μέσα Μαΐου, δίδεται ὁ μισθὸς αὐτῶν χωρὶς ν' ἀναβληθῆ καὶ κρατηθῆ μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς.

Ἄρθρ. 48. Αἱ προσωρινῶς διδόμεναι ἀποδείξεις διὰ τὰ ἐκ τῶν δήμενων εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πρωτευούσας ἀποστελλόμενα χρήματα, καὶ αἱ τῶν ἀποτιομένων ἐξόδων κατὰ τοὺς δήμους, ὁμοῦ μετὰ τῶν μηνιαίων βιβλίων τῶν ἀποστελλομένων κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς, ἀφ' οὗ ἐν τῇ ἐπαρχιακῇ πρωτεύουσῃ παραβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ κατὰ τὰς διατυπώσεις καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν, ἐξετασθῶσι δὲ καὶ ἐν τῷ διοικητικῷ τῆς ἐπαρχίας συμβουλίῳ αἱ ἐκτάκτως γενομέναι δαπάναι, καὶ οὐδὲν εὐρεθῆ τὸ ἀντιβαῖνον τὸν νόμον, ἐπικυροῦνται καὶ φυλάσσονται αὐταὶ μετὰ τῶν βιβλίων. Ἀφ' οὗ δὲ γραφῆ ἐν ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου καὶ ἐπικυρωθῆ καὶ σφραγισθῆ ὑπὸ τοῦ ταμίου, τοῦ λογιστοῦ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπαρχου διὰ τῆς ἰδιαιτέρας τῶν εἰσοδημάτων σφραγίδος, ἀποστέλλεται εἰς τὸν δῆμον ὅπως φυλασσόμενον χρησιμεύῃ ὡς ἀπόδειξις.

Ἄρθρ. 49. Ἀφ' οὗ τὰ ἐν τῇ ἐπαρχιακῇ πρωτεύουσῃ ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ καθ' ἑκάστην διδόμενα γραμμᾶτια τῶν περιλήψεων ἐσόδων καὶ ἐξόδων παραβληθῶσι κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ πρὸς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ οἰκονομικοῦ γραφείου καὶ τὸ τοῦ ταμίου, καὶ ἐξακριβωθῆ ἅπαξ ἔτι ὅτι τὰ μὲν τακτικὰ ἐξόδα καὶ ὁ προϋπολογισμὸς εἰσὶ σύμφωνα πρὸς τὰς περὶ αὐτῶν διατυπώσεις, τὰ δὲ ἑκτακτὰ πρὸς τοὺς περὶ αὐτῶν θεσμοὺς, καὶ διορισθῶσι τ' ἀποσταλέντα καὶ τὰ

παραδοθέντα χρήματα, συντάσσονται κατά τὰς διατυπώσεις δύο βιβλία εἰς τέσσαρα ἀντίγραφα, ἐν μὲν περὶ τῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἔχον γεγραμμένας καὶ ἰσολογισμένας ἔνθεν μὲν τὰς εἰσπράξεις τοῦ μηνός, ἔνθεν τὰς δαπάνας καὶ τ' ἀποσταλέντα καὶ παραδοθέντα χρήματα, ἕτερον δὲ περὶ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ προπαραελθόντος ἔτους· γενομένης δὲ κάτωθεν διασαφήσεως, σφραγίζονται ὑπὸ τοῦ καϊμακῆμη, τοῦ οικονομικοῦ ἐπιστάτου καὶ τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, καὶ ἀνά ἐν μὲν ἀντίγραφον δίδονται εἰς τὸν ταμίαν ἵνα κατέχωσι τὸν τόπον τῶν ἐκ τοῦ ταμείου λαμβανόμενων ἀποδείξεων, ἀνά δύο δὲ ἄλλα μεθ' ὅλων ὁμοῦ τῶν ἀποδείξεων ἀποστέλλονται εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν πρωτεύουσαν καὶ, συμφώνως τοῖς ἀρχαίοις βεσμοῖς, οὐδεμίαν ἀπόδειξιν κρατεῖται ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 50. Ἐν τῷ τέλει ἐκάστου ἔτους ὑπὸ τοῦ ταμείου τῆς ἐπαρχίας συντάσσονται ἀνά τρία βιβλία δι' ἐκάστην τῶν δύο κατηγοριῶν ἧτοι τῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους καὶ τῶν τοῦ παρελθόντος καὶ προπαραελθόντων ἐτῶν, ἐν οἷς δηλοῦνται ἐν ὀριστικῷ ἀπολογισμῷ ἅσασαι αἱ γενομένης εἰσπράξεις, δαπάναι καὶ ἀποστολαὶ χρημάτων ἐκ τε τῶν εἰσοδημάτων τοῦ τρέχοντος ἔτους καὶ ἐκ τῶν καθυστερουμένων ἀπὸ προηγούμενα ἔτη, ὡς καὶ αἱ καθυστερήσεις καὶ ὀφειλαὶ τοῦ ταμείου. Ἐκ τῶν οὕτως συντασσομένων ἕξ βιβλίων τὰ τέσσαρα ἀποστέλλονται εἰς τὴν νομαρχίαν, τὰ δὲ δύο κρατοῦνται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ. Ἐὰν ἐγκαιρῶς δὲν ὑποβληθῶσι τὰ βιβλία ταῦτα εἰς τὴν νομαρχίαν, ὁ λογιστὴς παύεται καὶ ἀντικαθίσταται δι' ἑτέρου. Ἐὰν δὲ ἡ βραδύτης τῆς ἀποστολῆς τῶν βιβλίων τούτων ἀποδειχθῇ ὅτι προῆλθεν ἐξ ἀμελείας τοῦ ἐπάρχου καὶ ταμίᾳ, ὑποβάλλονται οὗτοι εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισθείσας ποινάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐν ταῖς Νομαρχίαις διαχειρίσεως τῶν δημοσίων χρημάτων.

Ἄρθρ. 51. Ἐπειδὴ διορίζεται εἰδικὸς λογιστὴς καὶ διὰ τὴν κεντρικὴν τῆς νομαρχίας ἐπαρχίαν, ἡ διεξήγησις τῶν οικονομικῶν ὑποθέσεων αὐτῆς ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ, συμφουρομένου πρὸς τὰς γενικὰς περὶ τῶν ἐπαρχιῶν διατάξεις.

Ἄρθρ. 52. Ἢ ἐν γένει ἐποπτεία τῆς εἰσπράξεως, διατηρήσεως, ἀποστολῆς καὶ δαπάνης τῶν δημοσίων χρημάτων ἐν τῇ νομαρχίᾳ ἀνάγεται εἰς τὸν νομάρχην, καὶ ἐπειδὴ τῆς εὐθύνης ταύτης μετέχει καὶ ὁ οικονομικὸς ἑφορός (Δεφτερδάρης), διὰ τοῦτο διὰ πάσαν τὴν οικονομικὴν μέρος ἀφορῶσαν πράξιν ζητεῖται καὶ ἡ γνώμη αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 53. Ὑπάλληλος ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ μέρους ἐν τῇ Νομαρχίᾳ

ἐστὶν ὁ οικονομικὸς ἑφορός (Δεφτερδάρης)· ἀλλὰ καθὼς ἄνευ τῆς διαταγῆς καὶ ἐπικυρώσεως τοῦ νομάρχου δὲν δύναται οὗτος νὰ ἐξοδεύσῃ ἢ ἀποστείλῃ τὰ δημόσια χρήματα, ἢ ὑποβάλλῃ τὸν ἀπολογισμὸν αὐτῶν, οὕτω καὶ ὁ Νομάρχης δι' οικονομικὰς ὑποθέσεις ὀφείλει νὰ συμβουλευθῇ τὸν Οἰκονομικὸν ἑφορόν. Διὰ τοῦτο ἀμφότεροι εἰσὶν ὑπόλογοι τῶν οικονομικῶν ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 54. Αἱ τῆς Νομαρχίας δαπάναι διαίρουται εἰς τρεῖς κατηγορίας. 1ον Δαπάναι γινόμεναι τῇ διαταγῇ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Αἱ δαπάναι αὗται γίνονται ἄνευ δευτέρας ἐπερωτήσεως, παρουσιάζονται ὅμως ἀποδείξεις τοῦ τρόπου τῆς καταναλώσεως αὐτῶν. 2ον Δαπάναι γινόμεναι ἐπὶ ὠρισμένη διαταγῇ, καὶ ὧν τὸ ποσὸν ἐστὶν ὀριστόν, συμφώνως ταῖς ἐπὶ τούτῳ διατάξεσι. Καὶ τούτων ἡ ἀπόδειξις ἀπαιτεῖται. 3ον Δαπάναι, δι' ἃς δέον νὰ ληφθῇ ἡ ἀδεία τῆς κεντρικῆς Κυβερνήσεως, ἄνευ τῆς ὁποίας οὐδὲν δαπανᾶται.

Ἄρθρ. 55. Ἐπειδὴ κατ' ἔτος ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀποστέλλεται ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Νομαρχίας, ἐν ᾧ δηλοῦνται ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ δήμων αὐτῆς εἰσπρατέων εἰσοδημάτων καὶ αἱ ἐν τῇ νομαρχιακῇ πρωτεύουσῃ, ταῖς ἐπαρχίαις καὶ δήμοις γενησόμεναι δαπάναι, εἴτε δι' ὠρισμένου ποσοῦ εἴτε δι' ὑπολογισμοῦ, τὸ οικονομικὸν τῆς Νομαρχίας γραφεῖον, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τούτον, συντάσσει τοὺς ἐπαρχιακοὺς προϋπολογισμοὺς, ὅστινες, θεωρούμενοι ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ, ἐὰν εὐρεθῶσι σύμφωνοι τῷ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀποσταλέντι γενικῷ προϋπολογισμῷ τῆς Νομαρχίας, σφραγίζονται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἑφοροῦ καὶ ἀποστέλλονται εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 56. Ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀποστελλομένῳ προϋπολογισμῷ, ἰσολογισμένων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων πάσης ἐπαρχίας, ὀρίζονται αἱ ἐποχαί, καθ' ἃς δέον νὰ γίνονται αἱ πληρωμαὶ τοῦ περισσεύματος εἴτε εἰς παραγγελίας πληρωτέας ἐπιτοπίως, εἴτε δι' ἀπ' εὐθείας ἀποστολῶν χρημάτων εἰς τὸ Βασιλικὸν Ταμεῖον. Αἱ ἐπὶ τούτῳ διαταγαὶ καὶ ἐπιστολαὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καταχωροῦνται ἐν τοῖς οικονομικοῖς βιβλίοις τῆς Νομαρχίας, ὁ δὲ Νομάρχης ἀποστέλλει τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς καὶ ὁδηγίας εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 57. Ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐπενεχθῶσι μεταβολαὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον καὶ τὰς ἐποχὰς τῶν πληρωμῶν, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πληροφορεῖ τὴν Νομαρχίαν, αὐτὴ δὲ τὰς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 58. Αἱ διὰ καθυστερήσεις πληρωμῶν καὶ ἀποστολῶν χρημάτων παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀπευθύνονται εἰς τὴν Νομαρχίαν, ἧτις τὰς διαβιβάζει εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Περὶ λογιστικῆς ἐν τῇ Νομαρχίᾳ.

Ἄρθρ. 59. Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ σχηματίζεται οἰκονομικὸν γραφεῖον, εἰς ὃ ἀποστέλλονται καθ' ἕκαστον μῆνα τὰ βιβλία, τὰ δηλοῦντα τὰς εἰσπράξεις, δαπάνας, τακτικὰς τε καὶ ἐκτάκτους, πληρωμὰς εἰς παραγγελίας, ἢ ἀποστολάς χρημάτων, ἅτινα καταχωροῦνται εἰς τὰς ἰδίας μερίδας. Τὸ Γραφεῖον τοῦτο τὰς μὲν τακτικὰς δαπάνας παραβάλλει πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀποσταλέντα προϋπολογισμόν, ὑποβάλλει δὲ εἰς τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον περίληψιν μετὰ τῶν ἀποδείξεων τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν, πρὸς ἐξέλεγχιν, διὰ τοῦ προϊσταμένου τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου.

Ἄρθρ. 60. Τὸ Γραφεῖον τοῦτο ἐν περιλήψει σημειοῦν πῶς ἐγένοντο αἱ πληρωμαὶ καὶ ἀποστολαὶ χρημάτων ὑπὸ τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ ἐὰν αἱ παραδόσεις ἐγένοντο συμφώνως ταῖς ἐπὶ τούτῳ διατάξεσι, καὶ πόσαι εἰσὶν αἱ καθυστερήσεις, ὑποβάλλει ταύτην ἀρμοδίως ὅπως διαβιβασθῶσι τὰ δέοντα εἰς τὰς ἐπαρχίας διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἀναφαινομένης ἀναβολὰς πληρωμῶν καὶ ἀποστολῶν χρημάτων.

Ἄρθρ. 61. Ἀφοῦ διεκπεραιώσῃ τὴν ἐξέλεγχιν τῶν ἐξόδων, καταχωρεῖ εἰς τὰς ἰδίας μερίδας τὰ εἰσοδήματα παντὸς εἴδους ἐκάστης ἐπαρχίας, καὶ ἐξετάζει ἐὰν αἱ εἰσπράξεις τούτων ἐγένοντο ἢ οὐ κατὰ τὰς ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀποσταλέντι προϋπολογισμῷ ὀρισμένης δόσεις.

Ἄρθρ. 62. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν αἱ ἐν τοῖς κατὰ μῆνα ὑπὸ τῶν ἐπαρχιῶν ἀποστελλομένοις βιβλίοις σημειούμεναι εἰσπράξεις δὲν συμπληρῶσι τὸ ποσὸν τῆς δόσεως τοῦ μηνὸς ἐκείνου, ὅπως γίνωσιν αἱ δέουσαι παρατηρήσεις, σημειοῦται ἢ περιπτώσις αὕτη ἐν τῇ περιλήψει, περὶ ἧς ἐγένετο λόγος εἰς τὸ 59 ἄρθρον, καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφορον. Γράφονται δὲ δύο ἀποδείξεις (ἰλμου-χαπέρ), ἡ μὲν διὰ τὰς εἰσπράξεις, ἀποστολάς χρημάτων καὶ δαπάνας τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἡ δὲ διὰ τὰς τοῦ παρελθόντος καὶ τῶν προπαραελθόντων ἐτῶν, καὶ ἀφοῦ σφραγισθῶσιν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἀποστέλλονται εἰς τὰς ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 63. Ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔτους ἀποστέλλονται ὑπὸ τῶν ἐπαρχιῶν οἱ ἐτήσιοι ἀπολογισμοὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ τρέχοντος ἔτους καὶ τῶν παρελθόντων, ἅτινα παραβαλλόμενα ἐν τῷ οἰκονομικῷ γραφεῖῳ τῆς Νομαρχίας πρὸς τὰ βιβλία αὐτῶν, καὶ ὑποβαλλόμενα πρὸς ἐξέλεγχιν εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἐὰν εὐρεθῶσι σύμφωνα καὶ

ἐπικυρωθῶσι, στέλλονται εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀντίγραφα τοῦ ἔτησιου ἀπολογισμοῦ, καὶ ζητεῖται ἡ ἐπιστροφή τῶν κατὰ μῆνα ἀποσταλεισῶν ἀποδείξεων (ἰλμου χαπέρ), αἵτινες φυλάσσονται, ἀφοῦ σημειωθῇ ἐπὶ τούτων ἡ λέξις ἀχρηστος (μπαττάλ.)

Ἄρθρ. 64. Τὸ οἰκονομικὸν γραφεῖον τῆς Νομαρχίας καθ' ἕκαστον μῆνα συντάσσει βιβλίον δηλωτικὸν τῶν μηνιαίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐκάστης ἐπαρχίας κατ' εἶδος καὶ ποσόν, ὡς καὶ περιληπτικὴν σημειώσιν τῶν ἐξόδων, καὶ ὑποβάλλει ταύτην διὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου εἰς τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον πρὸς ἐξέλεγχιν ἀφοῦ δ' ἐξελεγχθῶσι καὶ ἐπικυρωθῇ καὶ σφραγισθῇ τὸ βιβλίον, ἀποστέλλεται μετὰ τῶν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀποστελλομένων βιβλίων, ἀποδείξεων καὶ πρακτικῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπερ ἐν παραδεχθῇ τὸ περιεχόμενον τούτου, πέμπει ἀπόδειξιν παραλαβῆς (ἰλμου-χαπέρ) εἰς τὴν Νομαρχίαν.

Ἄρθρ. 65. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ οἰκονομικὸν γραφεῖον εἴρῃ τὰς μὲν τακτικὰς δαπάνας πλέον τῶν νομοσιμῶν, τὰς δὲ ἐκτάκτους ἀπαρადέκτους, ἐκθέτει τὰς σκέψεις του εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφορον πρὸς ἐξέλεγχιν τούτων.

Ἄρθρ. 66. Ἐπὶ τῶν ἐτησίων ὑπὸ τῶν ἐπαρχιῶν ὑποβαλλομένων τῇ Νομαρχίᾳ ἀπολογισμῶν, ἰδίᾳ διὰ τὰ ἐσοδα καὶ ἐξοδα τοῦ τρέχοντος ἔτους καὶ τὰ τῶν προηγουμένων, τὸ οἰκονομικὸν γραφεῖον συντάσσει γενικὸν ἀπολογισμὸν ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν ἐν σχεδίῳ, ὃν ὑποβάλλει εἰς τὸν νομάρχην διὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅπως ἐξελεγχθῇ εἰς τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον.

Ἄρθρ. 67. Τὰ διὰ τοῦ Νομάρχου ὑπ' ὄψιν τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου τιθέμενα σχέδια τῶν ἐτησίων ἀπολογισμῶν ἐξελεγχόμενα, ἀφοῦ ἐπικυρωθῶσιν, ἀντιγράφονται καὶ μετὰ διασαφτικῶν πρακτικῶν πέμπονται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπερ ἀφοῦ ἐξελέγξῃ καὶ παραδεχθῇ αὐτὰ, ἀποστέλλει εἰς τὴν Νομαρχίαν ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἄρθρ. 68. Ἐπειδὴ ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ τε ἐντὸς τοῦ ἔτους εἰσπράξις τῶν εἰσοδημάτων, ὡς καὶ ἡ σύναξις τῶν ἀποδείξεων τῶν γενομένων καὶ πληρωθέντων ἐξόδων, ἦτοι, ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον ὅπως ἐντὸς δώδεκα μηνῶν κλεισθῶσιν αἱ μερίδες τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐκάστου ἔτους, τούτου δ' ἕνεκα δυνατόν νὰ προέλθῃ σύγχυσις εἰς τὰ βιβλία, ἐδέησεν ὅπως ὀρισθῇ ἐξάμηνος προθεσμία ἐξ ἐκάστου ἐπιόντος ἔτους, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ δοθῇ πέρας εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἦτοι νὰ εἰσπραχθῇ ὅ,τι δυνατόν ἐκ τῶν καθυστερήσεων καὶ ν' ἀποτιθῇ πᾶν μὴ πληρωθὲν ἐξοδόν, χωρὶς δὲ νὰ συμπεριληφθῶσι ταῦτα εἰς τὰ ἐσοδα καὶ ἐξοδα τοῦ τρέχοντος ἔτους, σημειοῦνται εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου ὥστε οἱ ἐτήσιοι ἀπολογισμοὶ τῶν δῶμων εἰς τὰς ἐπαρχίας, τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὰς νομαρχίας, καὶ τούτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰ-

κοινωνικῶν, δεόν νά ἀποσταλῶσι καί ὑποβληθῶσι κατὰ τὸ τέλος τῆς ἐξαμήνου ταύτης προθεσμίας, ἥτοι μετὰ δεκαοκτῶ μῆνας, ἐντός τῶν ὁποίων κλειομένων τῶν λογαριασμῶν τοῦ ἔτους ἐκείνου, πᾶσα ὑπολειφθεῖσα καθυστέρησις ἐκ τῶν εἰσπράξεων, σημειοῦται ἐν βιβλίῳ κρατουμένῳ ἰδίᾳ καὶ τῶν καθυστερήσεων ὀνομαζομένων, πᾶν δὲ μὴ πληρωθὲν ἐξοδὸν σημειοῦται ἐν ἑτέρῳ βιβλίῳ, τῶν ὀφειλῶν καλουμένῳ. Αἱ κατόπιν δὲ γινόμεναι εἰσπράξεις τῶν καθυστερήσεων τούτων καὶ ἀποτίσεις τῶν ὀφειλῶν σημειοῦνται εἰς ἰδιαίτερον κεφάλαιον ἐν τοῖς ἀπολογισμοῖς τοῦ ἐπιόντος ἔτους.

Ἄρθρον Εἰδικόν.

Ἐν περιπτώσει παύσεως καὶ ἀντικαταστάσεως πολιτικοῦ ἢ οικονομικοῦ τινος ὑπαλλήλου, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἀντικαταστήσαντος, ὁ παυθεὶς δίδει λόγον τῶν πράξεών του ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου, συμφώνως ταῖς ἐν ἐνεργείᾳ διατάξεις, καὶ ἀφοῦ γίνῃ ἡ δέουσα ἐξέλεξις, συντάσσεται βιβλίον λογαριασμοῦ, ὑπὸ τούτου δὲ πρακτικόν, καὶ σφραγιζόμενον ὑπὸ τε τοῦ παυθέντος καὶ τοῦ διορισθέντος πέμπεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Κατὰ τὸν τρόπον τούτον ἐκ τῶν εἰσπράξεων, τῶν γενομένων ἐπὶ τοῦ προκατόχου του, ἀφαιρουμένων τῶν ἐξόδων, ὅσον ποσὸν εὐρεθῇ ἐναποτεταμιευμένον καὶ καθυστεροῦν, τὸ παραδέχεται ὁ διάδοχός του, καὶ ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν χαρτοσήμων καὶ ἀποδείξεων τοῦ φόρου, δι' ὃ ἐχρεώθῃ ὁ προκατόχος, ἀφαιρεῖται τὸ ὑπολειφθὲν καὶ τῷ διαδόχῳ του παραδοθὲν ποσόν, δι' οὗ οὗτος χρεοῦται. Κατὰ τὴν παράδοσιν καὶ παραλαβὴν τούτων καταβάλλεται μεγάλη προσοχὴ ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας πρὸς τινὰ ἀντικείμενα μεταξὺ προκατόχου καὶ διαδόχου, σημειοῦται τούτο ἐν τῇ ἀνωτέρῳ δηλομένῳ βιβλίῳ. Ὁ παυθεὶς ἀνευ ὀριστικῆς διαταγῆς τῆς κεντρικῆς Κυβερνήσεως δὲν δύναται νὰ ἀποχωρήσῃ, πρὶν ἢ δώσει λόγον τῶν πράξεών του· ἐὰν δὲ ἀναχωρήσῃ ἐπὶ ὀριστικῇ διαταγῇ, ἀφίνει ἀντιπρόσωπόν του ἐπιστήμιος ὅπως οὗτος ἀντ' αὐτοῦ δώσει λόγον, καὶ ἐπειδὴ δὲν συγχωρεῖται ἡ ἀναβολὴ τῆς λογοδοσίας, ὁ διάδοχος εἶναι ὑπόλογος διὰ πᾶσαν ἀναβολὴν καὶ παραμέλησιν, καὶ ὑπεύθυνος διὰ τὰ προκύψοντα ἐκ τούτου ἐξόδα εἰς τὸν προκατόχον του. Καὶ τὰ ἐν τοῖς γραφείοις φυλαττόμενα ἐγγράφα, διαταγαὶ καὶ ἀποδείξεις παντὸς εἶδους, παραδίδονται παρὰ τοῦ προκατόχου εἰς τὸν διάδοχόν του· ἐὰν δὲ μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχωσι τινὰ ἀφορῶντα τὴν ἐξόφλησιν αὐτοῦ, δύναται τούτων νὰ λάβῃ ἐπικεκρωμένα ἀντίγραφα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ σχηματισμοῦ καὶ καθηκόντων τοῦ

Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

(3 Ζ.λ.χ.δ.ε 1281.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἐλεγκτικὸν Συνέδριον συγκροτεῖται ἐξ ἑνὸς Προέδρου, δώδεκα μελῶν, δύο πρώτων γραμματέων, δύο λογιστῶν πρώτης τάξεως καὶ δύο γραμματέων.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ἐλεγκτικὸν Συνέδριον διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, τὸ Οἰκονομικόν, καὶ τὸ Δικαστικόν· ἐκάτερον δὲ τούτων ἀριθμεῖ μέλη μὲν ἕξ, γραμματέα δὲ πρώτον ἓνα, λογιστὴν ἓνα καὶ γραμματέα ἓνα, ὑπαγομένων ἀμφοτέρων εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου. Οὗτος ἀρέσκειν αὐτοπροσώπως εἰς τὰς σπουδαιοτέρας τῶν συζητήσεων καὶ τῶν δικῶν, ὡσάκις δὲ δὲν δύναται νὰ παρευρίσκηται, ἐκπληροῖ καθήκοντα προέδρου ὑπὸ τούτου ἐκλεγόμενον μέλος τι ἐκ τοῦ ἀνήκοντος τμήματος, ἀπάσας δὲ τὰς τῶν ἀποφάσεων ἐκθέσεις σφραγίζει καὶ τὸ Προεδρεῖον.

Ἄρθρ. 3. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ὑπηρεσία ἤθελεν ἀπαιτήσῃ τὴν ἀμοιβαίαν ἀντικατάστασιν μέλους τινὸς τοῦ συνεδρίου δι' ἄλλου μέλους τοῦ ἐτέρου τμήματος, θέλει ὑποβάλλει ἐπὶ τούτῳ πρότασιν ὁ πρόεδρος εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὡσάκις δὲ διορίζονται νέα μέλη, ὑποβάλλονται εἰς ὀρκοδοσίαν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ τε πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διορίζονται δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος· δὲν ἀπολύονται δὲ, εἰμὴ συντεπείᾳ παραιτήσεως, ἢ ποινικῆς ἀποφάσεως· δύναται ὅμως νὰ μετατεθῶσιν εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν, καθόσον ἢ μετὰθεσις ἤθελε λογισθῇ συμφέρουσα εἰς αὐτὴν.

Ἄρθρ. 5. Κενωθεῖσης θέσεως μέλους τινος τοῦ Συνεδρίου, ἂν μὲν ἐκ τῶν πρώτων γραμματέων ἢ τῶν λογιστῶν τις κληθῇ κατάλληλος ὅπως τὴν καθέξῃ, ἐκλέγεται οὗτος, ἂν οὐχί, ἐκλέγεται ἐξωθεν ἄλλος ἰκανός.

Ἐπί προτάσει δὲ τοῦ Προεδρείου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον προκαλεῖται διὰ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἡ ἐκδοσις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρ. 6. Οἱ πρῶτοι γραμματεῖς καὶ οἱ λογισταὶ θεωροῦνται ὡς μέλη, ἔχοντες τὸν αὐτὸν, θν καὶ ἐκεῖνοι, βαθμὸν.

Ἄρθρ. 7. Ἄν μὴ ᾧσι παρόντα τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν, εἰς οὐδέτερον τῶν τμημάτων, ἐπὶ μηδεμιᾶς ὑποθέσεως, δύναται νὰ γενῆ ἀπόφασις· κατὰ πλειονοψηφίαν ἀπόφασις εἶναι ἡ ἀπορρέουσα ἐκ τῆς ὁμοφώνου γνώμης τοῦ πλείονος τοῦ ἡμίσεως τῶν μελῶν. Ἐν περιπτώσει δὲ ἰσοψηφίας, ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν λογίζεται ἀντὶ δύο ἄλλων.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀρμοδίῳ τμηματι συζήτησιν, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐκδίκασιν πράξεων ἢ ἐρίδων, ἀφορῶσάν γαίας καὶ τοιφτήλια, καὶ περὶ ὧν τὰ σχετικὰ γραφεῖα δὲνδύονται κατὰ τοὺς κανονισμοὺς, νὰ λάβωσιν ὀριστικὸν τι μέτρον, καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν ὑποθέσεων, ἐπιδεῶν ἐξετάσεως καὶ ρυθμίσεως, θέλει παρευρισκεσθαι καὶ ὁ Οἰκονομικὸς ἔφορος. Λυθέντος δὲ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ζητήματος σύμφωνα τῷ νόμῳ, τὴν κατὰ συνέπειαν συνταχθσομένην ἔκθεσιν σφραγίζει καὶ ὁ ῥηθεις ἔφορος. Προσέτι εἰς τὰς συζητήσεις καὶ ἐκδικάσεις ἄλλων τινῶν σπουδαίων ὑποθέσεων, ἰδίως εἰς τὰ ῥηθέντα τμήματα ὑπαγομένων, θέλουσι καλεῖσθαι καὶ ἐκ τῶν τοῦ κεντρικοῦ ταμείου ὑπαλλήλων οἱ δυνάμενοι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν διασάφισιν καὶ ἐξακριβῶσιν αὐτῶν, καὶ εἰς τὰς ἐκθέσεις, τὰς συντασσομένας μετὰ τὴν περὶ τούτων ἀπόφασιν, γενήσεται μνεῖα τοῦ ὅτι οἱ ῥηθέντες ὑπάλληλοι παρῆσαν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 9. Σπουδαῖα τινὰ καὶ πολλοῦ λόγου ἄξια ἀντικείμενα, ἀναφυόμενα εἴτε εἰς τὸ Οἰκονομικόν, εἴτε εἰς τὸ δικαστικὸν τμήμα, ἀποφασίζονται ἐν γενικῇ συνεδριάσει, συνερχομένων τῶν μελῶν ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων, κατὰ πᾶσαν δευτέραν τῆς ἐβδομάδος, ἐν ἀνάγκῃ δὲ, ἐκτάκτως, καὶ κατ' ἄλλην ἡμέραν κατάλληλον. Αἱ δὲ περὶ τῶν τοιούτων ἀποφάσεις σφραγίζονται ὑπὸ τοῦ ὅλου Συνεδρίου.

Ἄρθρ. 10. Οἱ οὐσιώδεις ὅροι τῶν εἰσακτέων ἢ τροποποιητέων ταμειοτικῶν Κανονισμῶν ἀποφασίζονται συζητούμενοι ὑπὸ τοῦ ὅλου Συνεδρίου, παρόντων, κατὰ τὴν χρῆσιν, τῶν τε ἐπὶ τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων λογιστῶν, καὶ ἄλλων τυχόν ὑπαλλήλων· ἐξεταζόμενοι δὲ λεπτομερῶς ἐν τῷ τῶν νόμων τμηματι τοῦ ἀνωτάτου Συμβουλίου, σύμφωνα τῇ περὶ αὐτῶν ἐκδοθησομένη ἀπόφασει, ὑποβάλλονται δι' ἐκθέσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν.

Ἄρθρ. 11. Ὅσάκις ὁ πρόεδρος τοῦ συνεδρίου δὲν συντάσσεται μετὰ τῆς πλειοψηφίας, δὲν ἐπιθέτει τὴν ἰδιαίτεράν αὐτοῦ σφραγίδα εἰς τὴν ἔκθεσιν, ἀλλὰ σφραγίζει ταύτην μετὰ τὴν σφραγίδα τοῦ συνεδρίου, βεβαιῶν ἀπλῶς ὅτι ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις εἶναι ἐκφρασις τῆς ψήφου τῶν πλειόνων.

Ἄρθρ. 12. Διὰ τὰς ὑποθέσεις, τὰς ἐπιθετεῖς βαθεῖας συσκέψεως καὶ ἐξακριβώσεως, εἴτε ἐν τῷ οἰκονομικῷ εἴτε ἐν τῷ δικαστικῷ τμηματι εἰσηγμένως, συνιστῶνται εἰσηγητικαὶ ἐπιτροπαὶ ἐκ τῶν μελῶν τῶν τμημάτων, καὶ ἄλλων εἰδημόνων, ἐπὶ δὲ ταῖς ὑπὸ τούτων ὑποβαλλομέναις ἐκθέσεσι, περιχούσαις τὰς ἀναγκαῖας διασαφήσεις καὶ ἀναπτύξεις περὶ τοῦ ἀντικειμένου, ἐξετάζεται πάλιν τοῦτο ἐν τοῖς τμημασι, καὶ ἐκδίδεται ἡ ὀριστικὴ ἀπόφασις.

Ἄρθρ. 13. Οἱ πρῶτοι γραμματεῖς κρατοῦσι τὰ πρακτικὰ τῶν ἀποφάσεων, σημειοῦντες τὰ ὀνόματα τῶν παρόντων μελῶν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ τὴν ἐκδίκασιν. Ὅταν δὲ ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἐκτελήται διὰ τῶν ὑποδεστέρων γραμματέων, αὐτοὶ πάλιν ὑπογράφουσι τὰ πρακτικὰ.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τὴν λήξιν ἐκάστου μηνὸς οἱ πρῶτοι γραμματεῖς συντάττουσι κατάλογον τῶν ἐν τοῖς τμημασι ὑπὸ ἀκέψιν διατελουσῶν ὑποθέσεων, ἕτερον δὲ τῶν εἰσαχθεισῶν μὲν, μήπω δὲ συζητηθεισῶν, καὶ τρίτον ἐκείνων, περὶ ὧν ἠρωτήθησαν τὰ ἀρμόδια γραφεῖα, καὶ περιμένεται ἡ ἀπάντησις, αὗς δίδουσιν εἰς τὸ προεδρεῖον. Τοῦτο δὲ φροντίζει περὶ τῆς ταχείας αὐτῶν συμπληρώσεως.

Ἄρθρ. 15. Ἄν παραπεμφθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου, ἢ ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν γραφείων εἰς τὸ συνέδριον ἔγγραφα ἀνευ ἀληθοῦς ἀνάγκης, ἧται τοιαῦτα, ὧν ἡ διεξαγωγή ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐν τοῖς ἀρμοδίαις γραφείοις, τὸ συνέδριον δὲν δέχεται τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ἀλλὰ τὰ ἐπιστρέφει εἰς τὴν παραπέμψασαν ἀρχὴν, ὅπως γενῆ αὐτόθι ἡ δέουσα ἐνέργεια, σημειοῦσα αὐτῇ τὴν μὴ παραδοχὴν.

Ἄρθρ. 16. Εἰς ἐκάτερον τμήμα τοῦ συνεδρίου, διορίζεται εἰς ἐπιμελητὴς (καποῦ Ἰζοκαταρῆ), ἔχων καθῆκον νὰ ἐπισπεύδῃ, κατὰ τὸν διδόμενον αὐτῷ κατάλογον, τῇ τοῦ συνεδρίου σφραγίδι ἐσφραγισμένον, τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐγγράφων παρὰ τε τοῖς γραφείοις τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, καὶ παρὰ ταῖς λοιπαῖς ἀρχαῖς, καὶ ὀφείλων νὰ εἰδοποιῆ τὸν πρῶτον γραμματέα τοῦ τμηματος, ὡσάκις δὲν δυνηθῆ νὰ λάβῃ ἔγγραφον τι, οὐ παρῆλθεν ὁ πρὸς ἐνέργειαν ταχθεὶς χρόνος. Ὁ δὲ γραμματεὺς ὑποβάλλει εἰς τὸ προεδρεῖον ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν τοιούτων ἐγγράφων, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρ. 17. Παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ ἔσονται διαρκῶς διωρισμένοι δέκα κλητῆρες, οἱ μὲν τέσσαρες παρὰ τῷ Οἰκονομικῷ, οἱ δὲ ἕξ παρὰ τῷ δικαστικῷ τμηματι. Ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν ὀρίζεται ἐν τοῖς τελευταίοις ἀρθροῖς τοῦ «περὶ καθηκόντων τοῦ δικαστικοῦ τμηματος ἰδίως» κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Καθήκοντα τοῦ Οἰκονομικοῦ τμήματος ἰδίως.

"Ἀρθρ. 1. "Ἀπασαι, ἐν τε ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, αἱ τῶ κεντρικῷ ταμεῖο ὑπαγόμεναι ἐφορεῖται καὶ διευθύνουσι, ὀφείλουσι νὰ θεωρῶσι, κατὰ τὴν λήξιν ἐκάστου ἔτους, τοὺς λογαριασμῶν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτῶν, καὶ τῶν δοθέντων, παμφθέντων, καθυστερουμένων καὶ ὀφειλομένων, συντάττουσι καὶ υποβάλλουσι καταλόγους τῆς ἐτησίας διαχειρίσεως, οἵτινες, διευθυνόμενοι ἀμέσως εἰς τὰ ἀρμόδια γραφεῖα τοῦ ταμείου, παραβάλλονται πρὸς τὰς ἐν τοῖς ἀρχείοις σχετικὰς σημειώσεις, ἐξελεγχομένης τῆς τε λογιστικῆς ἀκριβείας καὶ τῆς πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις συμφωνίας αὐτῶν· ἀκολούθως, μετὰ περιληπτικῆς ἐκθέσεως περὶ ἐκάστου αὐτῶν, καὶ, ἂν ὑπάρχωσι τινα ἐνδοιασμοὶ παραίτια καὶ ἀμφισβητήσιμα, μετὰ τινος ἐπὶ τούτων σημειώσεως, παραπέμπονται εἰς τὸ συνέδριον, τὸ δὲ Οἰκονομικὸν τμήμα, ἐξετάζον αὐτοὺς μετ' ἀκριβείας καὶ λεπτομερείας, καὶ ἐξερευνῶν μὲν τοὺς λόγους δι' οὓς ἔμειναν καθυστερούμενα καὶ ὀφειλόμενα τὰ ὑποδεικνύμενα ποσὰ, σκεπτόμενον δὲ περὶ τῆς πραγματεύσεως τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν, ἐκτίθησι πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἅπαν ἧθελε κρίνει ληπτέα μέτρα.

"Ἀρθρ. 2. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν, ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, ἤθελε συμβῆ βραδύτης καὶ καθυστέρησις περὶ τὴν σύνταξιν καὶ ἀποστολὴν τῶν λογαριασμῶν ἐκ μέρους οἰουδήτινος οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου, τὸ ἐπὶ τῶν ἐσόδων λογιστήριον διακονοῦ ἐγκαίρως τὸ γεγονός τοῦτο, τὸ δὲ οἰκονομικὸν τμήμα, βουλευσάμενον περὶ τῆς ἐνεργείας, ἣτις πρέπει νὰ γενῆ κατὰ τοῦ τοιοῦτου ὑπαλλήλου, ἀπευθύνει πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐκθεσιν περὶ τούτου, ἐν ἀνάγκῃ δὲ προτείνει ὅπως, δαπάνη τοῦ ἀμελήσαντος, πεμφθῆ ἐπίτηδὲς τις, ληψόμενος καὶ κομίσων τοὺς μῆπω ἀφίχθέντας λογαριασμῶν.

"Ἀρθρ. 3. Τὸ οἰκονομικὸν τμήμα προτείνει εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον τὴν ἀπόλυσιν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κλάδου τούτου, ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν ὑποίων εὐρηνται πράξεις, συνεπαγόμεναι παῦσιν.

"Ἀρθρ. 4. Ἐπειδὴ εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀνάγεται ἡ ἐξελεγχῆς τῶν λογιστικῶν ἀπάντων τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, τὸ Οἰκονομικὸν τμήμα ἔχει καθῆκον νὰ ἐκλέγῃ τοὺς ἐπὶ τούτῳ διοριζομένους ὑπαλλήλους, καὶ νὰ ὀρίξῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν. Ἐξελεγχθέντων δὲ τῶν λογαριασμῶν ἐνὸς οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου, τὴν περὶ αὐτῶν ἐκθεσιν συντάττει τὸ ῥηθὲν τμήμα, καὶ υποβάλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

"Ἀρθρ. 5. Ἐν τῷ οἰκονομικῷ τμήματι ἐνεργεῖται ἡ ἐκλογὴ καὶ ἡ ἐξετάσις ἀπάντων τῶν λογιστῶν, τῶν ὁμοταγῶν αὐτοῖς οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, καὶ τῶν παρὰ ταῖς Οἰκονομικὰς ἀρχαῖς γραφῶν. Τούτου δὲ

γενομένου, υποβάλλεται ἐκάστοτε πρότασις δι' ἐκθέσεως τοῦ τμήματος εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

"Ἀρθρ. 6. Ὅσακις οἱ κατὰ τὰς ἐπαρχίας διοικηταί, ἢ καὶ οἱ κάτωκοι ἀναφέρονται, ἐπικαλούμενοι τὴν μεταρρῦμῖσιν φόρων, ἢ καταγγέλλοντες τοὺς εἰσπρακτορας ἐπὶ παραβάσει τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων καὶ τῶν ὄρων τοῦ ἀνατεθέντος αὐτοῖς ἔργου, καὶ ἐπὶ καταπίεσει, ἂν ἢ τῶν ἀρμόδιων γραφείων ἐνέργεια δὲν ᾖ ἀποχρῶσα πρὸς διευθέτησιν τῶν τοιούτων, τὸ Οἰκονομικὸν τμήμα διασκέπτεται καὶ ἐνεργεῖ τὰ δέοντα.

"Ἀρθρ. 7. Τὸ οἰκονομικὸν τμήμα, ὄν ἀρμόδιον εἰς τὸ συζητεῖν καὶ ἀποφασίζειν περὶ δημιουργίας νέων φόρων, ἢ περὶ τροποποιήσεως τινὸς τῶν ἤδη ὑπαρχόντων, ἔσεται ἐπίσης ἀρμόδιον εἰς τὸ υποβάλλειν δι' ἐκθέσεως πρὸς τὸ ὑπουργεῖον προτάσεις περὶ τῆς δυνατῆς ἐλαττώσεως δαπανῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Καθήκοντα τοῦ δικαστικοῦ τμήματος ἰδίως.

"Ἀρθρ. 1. Αἱ δίκαι, αἱ πηγάζουσαι ἐκ παραβάσεως τῶν ὄρων, ὅφ' οὓς ἀνετέθη ἡ εἰσπραξις τοῦ φόρου τῆς δεκάτης, ἢ ἄλλων ἐμμέσων φόρων, ἢ ἐξ αἰτήσεων περὶ ἐλαττώσεως τῶν μισθωμάτων, ἢ περὶ ῥήξεως τῶν ἐκμισθώσεων, ἕνεκα ἀποτυχίας περὶ τὴν εἰσπραξίν τῶν ῥηθεισῶν προσόδων, ὡς καὶ αἱ πρὸς ἀλλήλους ἐριδες τῶν ἐνοικιαστῶν ὑποβληθῆσονται εἰς τὸ δικαστικὸν τμήμα, τὸ ὅποιον θέλει ἀναφέρει τὸ συμπέρασμα τῶν περὶ αὐτῶν σκέψεων του δι' ἐκθέσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

"Ἀρθρ. 2. Δικαζομένης υποθέσεώς τινος, ἐν ᾗ τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ἐνδιαφέρεται ὡς ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος, ἐκπροσωπεῖ τοῦτο κατὰ τὴν δίκην ἢ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσόδων λογιστῆς, ἢ ὁ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων ὑπάλληλος. Παρέσεται δὲ καὶ ὁ τοῦ σώματος τῶν τραπεζιτῶν προϊστάμενος, ὁ ῥηγε πασῆς, καὶ ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων εἰσπρακτῶν καὶ τραπεζιτῶν ἀνά εἰς.

"Ἀρθρ. 3. Εἰς τὸ δικαστικὸν τμήμα εἰσὶν εἰσακτέαι ἅπασαι αἱ διαφοραὶ αἱ ἀναφυόμεναι, ἕνεκα τοῦ μισθώματος καὶ τῶν τοιούτων, μεταξὺ εἰσπρακτῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν, ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων ἢ κατοίκων τῶν τόπων, ἐν οἷς ἐκτελοῦσι τὴν ἀνατεθείσαν αὐτοῖς εἰσπραξίν, ἢ ἕνεκα ἀπαιτήσεων ἐπὶ δημοσίας περιουσίας μεταξὺ ἄλλων ἀτόμων· προσέτι δὲ καὶ αἱ μὴ εἰς τὰ γραφεῖα τῶν Οἰκονομικῶν ὑπαγόμεναι ἀγωγαὶ εἰσπρακτῶν καὶ ἐγγυητῶν, ἢ ὑπαλλήλων καὶ λοιπῶν κατὰ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου. Τὰς τοιαύτας πρὸς τὸ Ταμεῖον σχετικὰς δίκας, διεξαχθεῖσας ἐν μὲν ταῖς ἐπαρχίαις εἰς τὰ ἐγγύρια συμβούλια, ἐν δὲ τῇ πρωτεύουσῃ δι' ἐπιτροπῶν, ἢ ἐν τοῖς γραφείοις τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ῥηθὲν τμήμα δύναται νὰ δικάσῃ ὡς ἐφετέιον.

*Αρθρ. 4. Ἐν πάσῃ δίκῃ κρατοῦνται πρακτικὰ τῶν ἀφηγήσεων τοῦ τε ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου, τὰ ὅποια σφραγίζουσιν ἢ ὑπογράφουσιν ἀμφότεροι.

*Αρθρ. 5. Διαρκούσης τῆς συζήτησεως ἐπιτρέπεται, χρεῖας καλούσης, ἢ πρόσκλησις καὶ ἐξέτασις προσώπων, προταθέντων ὡς ἐχόντων γνῶσιν τῶν γεγονότων. Καὶ οὗτοι δὲ ὀφείλουσι νὰ σφραγίσωσιν ἢ ὑπογράψωσιν τὰς καταθέσεις αὐτῶν.

*Αρθρ. 6. Ἄν τὸ δικαστικὸν τμήμα σχηματισθῆ πεποιοῦσιν περὶ τοῦ ὑπαίτιου τινὸς τῶν διαδίκων, ἐπὶ τῇ ἐκδιδομένῃ ὑπ' αὐτοῦ ἀποφάσει τὸ ὑπουργεῖον διατάσσει τοῦ ἐνόχου τὴν φυλάκισιν. Ἐπίσης, δικασθεῖσης καὶ ἐξομαλυνθείσης τῆς υποθέσεως, ἢ ἐν περιπτώσει ἐξασφαλίσεως, τὸ ῥηθὲν τμήμα προτείνει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ δέοντα ὑπὲρ τοῦ ἀποφυλακιστέου.

*Αρθρ. 7. Ὅπως ὁ ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ τμήματος κλητευόμενος μὴ δύνηται ν' ἀντιτάτῃ ὡς δικαιολογίαν ὅτι δὲν ἔλαβε γνῶσιν τῆς προσκλήσεως, θέλει σημειῶσθαι ὅπισθεν τῆς κλήσεως ὅτι αὕτη τῷ ἐπεδείχθη, μετὰ δὲ τὴν σημειώσιν ταύτην, ἂν δὲν ἔλθῃ τὴν ταχθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὦραν, τῷ ἐπιβάλλεται κατὰ τὸν νόμον χρηματικὴ ποινὴ· ἂν δὲ καὶ δεύτερον κλητευθεὶς δὲν ἐμφανισθῆ, τὸ πρόστιμον διπλασιάζεται. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν οὐδὲ μετὰ τρίτην πρόσκλησιν ἔλθῃ, προσάγεται διὰ τῆς βίας· τὸ δὲ ληπτέον πρόστιμον εἰσπράττεται διὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς.

*Αρθρ. 8. Ἄν ὁ κλητευόμενος δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ κατὰ τὴν ταχθεῖσαν ἡμέραν ἕνεκα νομίμου λόγου, γράφει τὸ ὑπάρχον κώλυμα ὅπισθεν τῆς ἐπιδεικνυμένης αὐτῷ κλήσεως, γνωστοποιῶν πότε, μετὰ τὴν ἤδη ὀρισθεῖσαν ἡμέραν, θέλει ἐμφανισθῆ. Οἱ δὲ μὴ γνωστοὶ (ἀσημῶτεροι) ὀφείλουσι νὰ βεβαιώσωσι τὴν ὑπαρξίν τοῦ κωλύματος διὰ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ ἡμάχη καὶ τῶν προστώτων τῆς ἐνορίας τῶν, τοῦ προεξάρχοντος τῆς συντεχνίας, ἢ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ σχετικοῦ χανίου. Ἄν δὲ ἀκολούθως ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι ἐστήριξαν τὴν ἀρνησίαν τῶν ἐπὶ λόγου ἀνυπάκτου, παιδεύονται ὡς μὴ δεξάμενοι τὴν πρόσκλησιν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 7 ἀρθρου.

*Αρθρ. 9. Τὸ δικαστικὸν τμήμα ποιεῖται χρῆσιν, διὰ τὰς προσκλήσεις, ἐπιστολῶν ἐπισήμων, προσκλητηρίων ἐγγράφων, καὶ ἀπλῶν κλήσεων. Ἐν κεφαλίδι δὲ ἐκάστου τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν ἐκτυπομένης περιλήψεως τοῦ 7ου ἀρθρου, πρὸς μὲν τοὺς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ διαμένοντας πέμπει, ἀναλόγως, προσκλητήρια, ἢ ἀπλῶς κλήσεις, πρὸς δὲ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐπιστολάς. Ἐν ταῖς πεμπομένοις τούτοις ἐγγράφοις ἅπασι σημειοῦται ἢ πρὸς ἐμφάνισιν ταχθεῖσα ἡμέρα καὶ ὦρα. Καὶ αἱ μὲν εἰς τὰς ἐπαρχίας διαβιβάζονται ἐπιστολαὶ σφραγίζονται τῇ σφραγίδι τοῦ ὑπουργείου, τὰ δὲ προσκλητήρια φέρουσι τὴν ὑπογραφήν τοῦ προέδρου τοῦ Συνεδρίου.

τέλος, αἱ συνθήσεις κλήσεις σφραγίζονται μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ γραφείου.

*Αρθρ. 10. Πάντες, ὅσων ἢ ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου ἐμφάνισις ἀπαιτεῖται διὰ πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον σχετικὰς πράξεις τῶν, καὶ στρατιωτικῶν ἢ πολιτικῶν βαθμῶν ἂν ὦσι κάτοχοι, μέχρι καὶ τοῦ βεζυρικοῦ, καλοῦνται ἀνεξαίρετως καὶ προσάγονται ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη.

*Αρθρ. 11. Ὁ ἐνάγων ὀφείλει νὰ παρέξῃ, κατὰ τὴν παραδεδεγμένην τάξιν, ἐγγύησιν περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατ' αἴτησιν αὐτοῦ κλητευθέντων, ἂν τυχὸν προσήχθησαν ἀδίκως.

*Αρθρ. 12. Τὰ κλητεύσεως χάριν συνταττόμενα καθ' ἡμέραν ἐγγράφα περιέχουσι τὰ ὀνόματα τῶν προσκαλουμένων νὰ ἐμφανισθῶσι, καὶ τοὺς λόγους τῆς κλητεύσεως συντόμως καὶ εὐκρινῶς καταχωροῦνται δὲ εἰς ἰδιαιτερον βιβλίον, ὑπὸ τὸν ἀνήκοντα ἀριθμὸν, τὸν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τοῦ τμήματος, καὶ ἀριθμούμενα ἀνωθεν τακτικῶς ἐγγεῖριζονται εἰς τοὺς κομίσοντας κλητῆρας. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ κλητεύωνται οἱ ἔχοντες υποθέσεις, μὴ δυναμένας τυχὸν νὰ διεξαχθῶσι κατὰ τινὰ ἡμέραν. Πρὸ τῆς θύρας τοῦ τμήματος παραμένει πάντοτε εἰς κλητῆρ θυρωρὸς, εἰσάγων ἕκαστον ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ ἀνα χεῖρας τοῦ ἀριθμοῦ. Ἐν τούτοις γίνεται ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος τούτου τῆς κατὰ τάξιν εἰσαγωγῆς ὑπὲρ ἐκείνων, οὔτινες ἐκλήθησαν διὰ σπουδαίας καὶ κατεπειγουσας τινὰς υποθέσεις.

*Αρθρ. 13. Οἱ προσκαλούμενοι πρέπει νὰ κλητεύωνται τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς διὰ τὴν ἐμφάνισιν αὐτῶν ταχθείσης· τούτου ἕνεκα οἱ κλητῆρες ὀφείλουσι νὰ ἐπιδίδωσιν ἅς λαμβάνουσι κλήσεις αὐθημερόν. Ἄν δὲ δὲν εὕρωσιν ἐκείνους, πρὸς οὓς αὐταὶ εἶναι ἐπιδοτέαι, σπεύδουσι νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ἐντολήν τῶν τῆν πρῶταν τῆς ἐπιούσης, καὶ ἐπανερχόμενοι διδουσι λόγον τῶν πεπραγμένων.

*Αρθρ. 14. Ὁ ἐνάγων καταβάλλει τὰ διὰ τὸν πλοῦν ἐξῶδα τοῦ κλητῆρος, ὅταν οὗτος πρέπει νὰ μεταβῇ διὰ θαλάσσης πρὸς ἐπίδοσιν κλήσεως ἕνεκα δίκης τινος ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἐπίσης καὶ τὰ διὰ τὸν ἵππον, ἂν ὁ τόπος, εἰς ὃν πορεύεται, ἀπέχῃ πλέον τοῦ τετάρτου τῆς ὠρας. Ἄλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἔλθῃ μετὰ τὴν πρῶτην κλητεύσιν, ἐπαναληφθῆ δὲ αὕτη, τὰς ἀνωτέρω δαπάνας ὀφίσταται ὁ ἐναγόμενος. Οἱ κλητῆρες οὐδὲν ἐπιτρέπεται νὰ λάθωσι πλέον ὀρισμένου τινος ποσοῦ διὰ τὴν ἀνωτέρω δαπάνην τῆς διὰ ξηρᾶς ἢ θαλάσσης μεταβάσεως, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ δι' ἀμοιβῆν, ὅταν κλητεύηται τις ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν.

*Αρθρ. 15. Ἄν ὁ κλητῆρ, λαβὼν χρήματα παρὰ τοῦ ἀτόμου, πρὸς ὃ παραγγέλληται ἐπιδῶσθαι τὴν κλήσιν, ἐπανεῖλθῃ λέγων ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν εὕρῃ, ἢ ἂν, μὴ κομίσας ἐγκαίρως τὸ προσκλητήριον, τὸ κρατήσῃ παρ' ἑαυτῷ, ἢ γίνῃ αὐτὸς παραίτιος τοῦ νὰ μὴ ἔλθῃ ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν

ταχθέντα ἐν τῇ κλήσει χρόνον, ἢ προσενηχθῆ κακῶς πρὸς τὸν ἀνθρώπον πρὸς τὴν ἀπεστάλη, ὅπως δῆποτε προσβαλὼν αὐτὸν, ἢ, τέλος, λάβῃ χρήματα πλείονα τῆς διὰ τὴν μετάβασιν του διὰ ξηρᾶς ἢ θαλάσσης δαπάνης, ἢ τοῦ ὀρισθησομένου ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ τμήματος ποσοῦ διὰ τὴν εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀποστολὴν, ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις οὐχὶ μόνον ἀποδίδει τὰ παρανόμως ληφθέντα, ἀλλὰ καὶ τιμωρεῖται ἀποβαλλόμενος τῆς θέσεώς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Καθήκοντα τῶν γραφείων τοῦ Συνεδρίου.

***Ἀρθρ. 1.** Τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ὄντος διηρημένου εἰς δύο τμήματα, ὧν ἑκάτερον ἔχει διακεκριμένας γραφικὰς ἐργασίας, παρ' ἑκατέρωθ θέλουσι διορισθῆ οἱ ἀναγκαῖοι γραφεῖς, ἐκ τῶν παρὰ τῷ συνεδρίῳ ὑπαρχόντων λαμβανόμενοι.

***Ἀρθρ. 2.** Ἐκατέρου τμήματος ὑπάρχει ἴδιον γραφεῖον, ἀρχεῖα καὶ πρωτόκολλον· διορισθήσονται δὲ εἰς ἀμφοτέρα τὰ γραφεῖα εἰς ἀνώτερος διευθύνων, καὶ ἕτερος ὑποδεέστερος τούτου ὑπάλληλος, εἰς διεκπεραιωτῆς, καὶ εἰς ἀρχιεπιφύλαξ, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη γραφείων ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων καὶ ἐπιστολῶν.

***Ἀρθρ. 3.** Ἡ σύνταξις τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ἑκατέρου τμήματος, καὶ ἡ φροντίς ὅπως γράφονται τὰ σχέδια τῶν ἐκδοτέων ἐγγράφων ἄνευ ἀναβολῆς, ἅμα ὁ σχετικὸς φάκελλος παραπεμφθῆ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων γραφεῖον, εἰσὶ τὰ πρώτιστα καθήκοντα κυρίως μὲν τῶν πρώτων γραμματέων, ἀκολούθως δὲ τῶν ἐπομένων αὐτοῖς γραμματέων καὶ τῶν διευθυνόντων τὰ γραφεῖα. Ἐπίσης εἰς αὐτοὺς ἀνάγεται καὶ ἡ δέουσα ἐπαγρύπνησις ἵνα τὰ ἀντιγεγραμμένα σχέδια καταχωρῶνται τακτικῶς καὶ ἐνήμερα εἰς τὸ ἀνήκον βιβλίον, καθ' ἑκάστον δὲ μῆνα διακρινόμενα καθ' ὕλην τίθενται καὶ φυλάττονται ἐντὸς τῶν σάκκων.

***Ἀρθρ. 4.** Ἐν ἀμφοτέροις τοῖς τμήμασιν ἅπαντα τὰ συνταττόμενα σχέδια ὑπογραφέντα ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου πρώτου Γραμματέως, δίδονται εἰς τὸ προεδρεῖον· ὅφ' οὗ δὲ ληρθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καὶ διαταχθῆ ἐκεῖθεν ἢ ἀντιγραφῆ, τότε γράφονται εἰς τὸ καθαρὸν.

***Ἀρθρ. 5.** Ἀπάντων τῶν εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον παραπεμπόμενων ἐγγράφων, διευθυνομένων ἀμέσως εἰς τὸ πρωτόκολλον, ὡς ἐκπάλαι εἴθισται, χωρίζονται ἐκεῖ τὰ εἰς θάτερον τῶν τμημάτων ὑπαγόμενα ἀπὸ τῶν εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγόμενα, καὶ σημειοῦται εἰς τοὺς σχετικὸς πίνακας ὁ ἀριθμὸς, ἡ χρονολογία τῆς παραλαβῆς καὶ περίληψις τοῦ περιεχομένου αὐτῶν· τεθέντος δὲ ὀπισθεν ἑκάστου ἐγγράφου τοῦ ἀνήκοντος

ἀριθμοῦ, ὑποβάλλονται ἅπαντα μετὰ τῶν πινάκων εἰς τὸ προεδρεῖον καθ' ἑκάστην.

***Ἀρθρ. 6.** Τὸ προεδρεῖον, λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐγγράφα, περὶ μὲν τῶν ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν παραπεμπτέων εἰς τὰ γραφεῖα, καὶ τῶν τὴν ἀπλὴν ἐκθεσιν γεγονότος ἀφορώντων, ἐπομένως μηδεμίαν παρεχόντων ἀφορμὴν συζητήσεως καὶ ἀποφάσεως, σημειοῖ εἰς τὰς ἀνηκούσας θέσεις τῶν πινάκων ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ γραφεῖα, εἰς ἀ ἀνάγονται, περὶ δὲ τῶν δεομένων ἀμφισβητήσεως καὶ ἐκδικάσεως, σημειοῖ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων, καὶ ἐπιστρέφει αὐτὰ μετὰ τῶν ῥηθέντων πινάκων ὅπως δοθῶσιν εἰς τὰ τμήματα.

***Ἀρθρ. 7.** Ἀφοῦ τὰ ἐγγράφα ταῦτα πεμφθῶσιν ὑπὸ τοῦ πρωτοκόλλου εἰς τὰ τμήματα, οἱ πρώτοι γραμματεῖς, κατὰ τὰς ἐν τοῖς πίναξι σημειώσεις, γράφουσιν ἄνευ ἀναβολῆς τὴν περὶ παραπομπῆς διαταγὴν περὶ τῶν εἰς τὰ γραφεῖα διευθυντέων, καὶ σημειοῦσιν ἀπαραλλάκτως ἐν τῷ περὶ τῶν συζητητέων βιβλίῳ ἑκατέρου τμήματος τὸν ἀριθμὸν, τὴν χρονολογίαν καὶ τὴν περίληψιν τῶν εἰς διάσκεψιν ὑποβλητέων ἐπίσης, ὡς ἔχουσιν ἐν τοῖς πίναξιν, ἐπιστρέφοντες τοὺς πίνακας τούτους εἰς τὸ πρωτόκολλον, ἔνθα αἱ ἐν αὐτοῖς σημειωθείσαι ἐνέργειαι καταχωροῦνται εἰς τὰ δι' ἑκάτερον τμήμα ἰδίως κρατούμενα βιβλία.

***Ἀρθρ. 8.** Ἀφοῦ μετὰ τὴν δέουσαν συζήτησιν καὶ διάσκεψιν ληφθῆ ὀριστικὸν τι μέτρον περὶ τῶν ὑποθέσεων, ὧν τὰ ἐγγράφα ἐκρατήθησαν ὡς ληφθησόμενα ὑπ' ὄψιν ἐν τοῖς τμήμασιν, οἱ πρώτοι γραμματεῖς δίδουσι ταῦτα, μετὰ σχεδίου τῆς γενομένης ἀποφάσεως, ὃ γράφουσιν αὐτοὶ καὶ ὑπογράφουσιν, εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων γραφεῖον τοῦ τμήματος, καταχωροῦντες δὲ ἐν περίληψι τὴν ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου ἀπόφασιν, καὶ εἰς τίνα καὶ ποῦ ἐδόθη τοῦτο, εἰς τὴν ἀνήκουσαν θέσιν τοῦ βιβλίου, περὶ οὗ ποιεῖται λόγον τὸ ἄρθρον 7, πέμπουσι τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς τὸ πρωτόκολλον, ὅπως αἱ ἀποφάσεις ἐγγράφονται ἀπαραλλάκτως εἰς τὰ σχετικὰ βιβλία τῶν τμημάτων, καὶ, γενομένης τῆς ἐγγραφῆς, τὸ λαμβάνουσι πάλιν, καὶ τὸ φυλάττουσι παρ' ἑαυτοῖς.

***Ἀρθρ. 9.** Ἀφοῦ πάσα ἐκθεσις, διακοίνωσις, ἢ ἐπισημείωσις ἀντιγραφῆ εἰς τὸ καθαρὸν, γίνεται μνεῖα ἐν τε τοῖς περὶ τῶν συζητητέων βιβλίοις τῶν τμημάτων, ἔνθα καταχωροῦνται τὰ τῶν συνεδριάσεων πρακτικὰ, καὶ ἐν τῇ κυρίᾳ βιβλίῳ, τῇ ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ πρωτοκόλλου, παρὰ τῇ θέσει «ἀπόφασις τοῦ τμήματος», τοῦ ὅτι «ἡ ἐκθεσις, ἢ ἡ διακοίνωσις, ἢ ἡ ἐπισημείωσις ἐσπραγίσθη». Ἐπίσης, ἀφοῦ ἀντιγραφῶσιν αἱ ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου συντακταί ἐπιστολαί, σημειοῦται περὶ ἑκάστης, παρὰ τῇ ῥηθείσῃ θέσει «ἐγγραφή ἢ ἐπιστολή»,

και ἀκολουθῶς τὰ περι ὧν ὁ λόγος ἔγγραφα ὑποβάλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἄκροτελεύτιον ἄρθρον.

Ὁ παρῶν κανονισμὸς δύναται νὰ τροποποιηθῇ καὶ μεταρρυθμισθῇ ἐν τῷ μέλλοντι, καθὼς τὸ Συνέδριον, ὀδηγούμενον ἐκ τῆς πείρας, ἤθελε κατίδει τὴν τοιαύτην ἀνάγκην.

ΝΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ δημοπρατήσεως ἀπάντων τῶν δεκάτων καὶ ἐμμέσων φόρων τοῦ Κράτους, τῶν ἐνοικιαζομένων ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ταῖς Ἐπαρχίαις, καὶ περὶ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένης ἐγγυήσεως.

(11 Ἐβρίου-ἄχρη 1272.)

Ἄρθρ. 1. Βάσις τοῦ συστήματος, καθ' ἃ ἐκποιηθῶσιν αἱ ὑπὸ τῆς Αὐτοκρ. Κυβερνήσεως κατ' ἀποκοπὴν ἐκδιδόμεναι πρόσοδοι, ἔσται ἡ ἐπὶ δημοπρασίας ἔκθεσις αὐτῶν ἐπομένως οὐδὲν δέκατον, οὐδεὶς δὲ ἔμμεσος φόρος ἐκποιηθήσεται, εἰ μὴ ἐκπλειστηριαζόμενος δημοσίως, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις.

Ἄρθρ. 2. Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις, ἐκάστου δήμου αἱ ἐκ τῆς ἀποδεκατώσεως πρόσοδοι ἐκτεθήσονται εἰς δημοπρασίαν, πρῶτον, ἐν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ κατὰ χωρία διακεκριμένως, ἔπειτα δὲ, ἐν τῷ Διοικητικῷ, καὶ ἀκολουθῶς ἐν τῷ τῆς Γ. Διοικήσεως, κατὰ δήμους διηρημέναι, παρόντων τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἐπιθυμούντων νὰ πλειοδοτήσωσι. Καὶ ἂν μὲν τὸ ἐκπλειστηρίασμα πρόκηται νὰ πληρωθῇ ἐπιτοπίως εἰς τὸ ταμεῖον τοῖς μετρητοῖς, κατὰ τὴν διατίμησιν, ληρῆσεται ὡς βάσις τὸ διὰ τὸ 71ον ἔτος ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου ὀρισθὲν ποσὸν ἂν δὲ πρόκηται νὰ δοθῇ διὰ τραπεζίτου ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ τὰ εἰθισμένα, λημβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ποσόν, τὸ ἀποτελεσθὲν ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ῥηθὲν ἔτος εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς ὀρισθέντος, καὶ ἐκ τοῦ ἐπιτοπίως ἐπὶ τούτου προσπεπιτευχθέντος ποσοῦ κατὰ τὴν ἐκποίησιν ἐπομένως, ἐνεργηθείσης τῆς ἐκπλειστηριάσεως, ἂν προσφέρῃ τις πλείονα, ἢ τοῦλάχιστον ἴσα πρὸς ἑκάτερον τῶν ἀνωτέρω ποσῶν, κατὰ τὸν τεθέντα ὅρον, τότε οἱ Γ. Διοικηταὶ ἢ οἱ διοικηταὶ ἀνατιθέασιν τὴν εἰσπραξίν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προσόδων, ἐκδίδοντες ἐπὶ τούτῳ ἔγγραφον διαταγῆν, καὶ ὑποβάλλουσι τὸ γεγονός τῶν κατακυρώσεων, πέμποντες τοὺς καταλόγους ὅπως ἐξαποσταλῆ ἐκ τῆς πρωτεύουσας τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀπαιτούμενον πρόσταγμα. Περὶ δὲ τῶν προσόδων, ἐφ' ὧν δὲν ἐπετεύχθη τὸ ἐπιζητηθὲν ποσόν, ἀπευθύνουσι πρὸς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, κατὰ τὴν ἄχρι τοῦδε ἰσχύουσαν τάξιν, τὰς περὶ τῶν γενομένων δημοπρασιῶν ἐκθέσεις τῶν συμβουλίων. Ἐν τούτοις, αἱ κατὰ δήμους ἐκπλειστηριαζόμεναι πρόσοδοι δοθήσονται πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς, ἂν τὰ ἐκπλειστηρίασμα ἐξικινῶνται

εις τὸ κεφάλαιον (τὸ ἐν τῷ πεμφθέντι καταλόγῳ) τῶν ποσῶν, ἀντὶ τῶν ὁποίων ἐξεποιήθησαν κατὰ τὸ 71ον ἔτος αἱ αὐταὶ πρόσοδοι ὑπὸ τοῦ Ταμείου· ἄλλως, δὲν θέλουσι δοθῆ.

*Ἀρθρ. 3. Οἱ ἔμμεσοι φόροι δημοπρατοῦνται διηρημένοι καθ' ἕκαστον δῆμον, πρῶτον εἰς τοὺς δήμους, ἔπειτα καθ' ὑποδιοικήσεις, καὶ τελευταῖον κατὰ Διοικήσεις ἢ Γ. Διοικήσεις, ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ τῶν δεκάτων διατάξεων ἐπομένως, ἂν τὸ ἐκπλειστηρίασμα ὑπερβῇ τὰ ὡς βάζουσιν λαμβανόμενα πρότερα ποσά, ἢ τοῦλάχιστον ἀποβῇ ἰσάριθμον αὐτῶν, οἱ Γ. Διοικηταὶ ἢ οἱ Διοικηταὶ ἀναθέτουσι τὴν εἰσπραξὶν ἐκδιδόντες ἔγγραφον διαταγὴν, καὶ ὑποβάλλουσι τὸ γεγονός εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἂν δὲ τὸ ἐπιτευχθὲν ἐπὶ δημοπρασίας ποσὸν ᾖ ἕλαττον τῶν προτέρων, πέμπουσι τοὺς καταλόγους εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον.

*Ἀρθρ. 4. Ἄπαντα τὰ δέκατα καὶ οἱ ἔμμεσοι φόροι, εἴτε ἐν ταῖς ὑποδιοικήσεσι καὶ ταῖς Γ. Διοικήσεσιν, εἴτε ἐν τῷ κεντρικῷ ταμείῳ, ἅμα τῇ ἀφίξει τῶν καταλόγων, κατὰ τὰς περιπτώσεις δηλονότι τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3, καθ' ἃς τὰ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἔφθασαν εἰς τὰ πρότερον ὁρισθέντα ποσά, δημοπρατοῦνται καὶ ἐκδίδονται διηρημένοι καθ' ἕκαστον δῆμον· καὶ ἐπιτρέπεται μὲν εἰς τινα νὰ λάβῃ ἐκ δεκάτων καὶ ἔμμεσων φόρων προσόδους ὅσων ἂν βέλη δῆμων ὑποδιοικήσεως τις, ἐκπλησθειραζόμενος μίαν πρὸς μίαν, ἀπαγορεύεται δὲ ἢ πρὸς τὸν αὐτὸν ἐνοικιαστὴν ἐκμισθῶσις τῶν προσόδων δύο ὑποδιοικήσεων.

*Ἀρθρ. 5. Οἱ συνήθεις ἔμμεσοι φόροι ἐκμισθοῦνται ἐπὶ ἐν ἔτος, οἱ δὲ τελωνειακοὶ δασμοί, ἢ ἀποδεκάτως τῶν ἐλαιῶν, ἢ ἀλιεῖα ἐπὶ διαιτίαν, τὰ δέκατα ἐπὶ ἐν, καὶ κατὰ τὴν χρεῖαν ἐπὶ δύο ἔτη, τὰ δὲ δημόσια τοιφτήγια, ἐπὶ τῷ ὄρῳ τῆς βελτιώσεως αὐτῶν, καὶ αἱ ἀλικαὶ ἀπὸ δύο μέχρι πέντε ἐτῶν κατὰ μέγιστον ὄρον.

*Ἀρθρ. 6. Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἢ ἐκπλειστηρίασις ἀρχεται κατὰ Σεπτέμβριον, δημοπρατοῦμένων δὲ πρῶτον τῶν ἔμμεσων φόρων, καὶ μετ' αὐτοὺς τῶν δεκάτων, ἐκδίδονται εἰς τοὺς ἐνοικιαστὰς, ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ ἀρθρῳ 2 τεθέντας ὄρους, μέχρι μὲν τῆς πρώτης ἰανουαρίου οἱ ἔμμεσοι φόροι, μέχρι δὲ τέλους ἀπριλίου τὰ δέκατα τῶν μὴ ἐκποιηθέντων οἱ κατάλογοι ὑποβάλλονται ἀπαραιτήτως εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον.

*Ἀρθρ. 7. Καθ' ἕκαστον ἔτος, ἅμα τῇ ἀφίξει τῶν ἐκθέσεων περὶ τῶν ὑπὸ τῶν διοικητῶν ἐκποιηθεισῶν, σύμφωνα τοῖς θεθεμένοις ὄροις, προσόδων, ἐνεργοῦνται τὰ εἰθισμένα, καὶ ἐκδιδόμενα πέμπονται ἄνευ ἀναβολῆς αἱ ἀπαιτούμεναι ὑψηλαὶ διαταγαί· αἱ δὲ μείνισαι ἀνεκποίητοι, ὧν ὑπεβλήθησαν οἱ τῆς δημοπρατήσεως κατάλογοι, ἐκπλειστηριάζονται ἐν τῷ κεντρικῷ ταμείῳ κατὰ τὴν παραδεδεγμένην τάξιν, καὶ ἐκμισθοῦνται ὀριστικῶς εἰς τοὺς πλειοδοτήσαντας οἱ μὲν ἔμμεσοι φόροι μέχρι τέλους τοῦ φεβρουαρίου, τὰ δὲ δέκατα μέχρι τέλους ἰουνίου.

*Ἀρθρ. 8. Κατ' ἔτος συντάσσεται πῖναξ τῶν ἐκποιηθησομένων δεκάτων καὶ ἔμμεσων φόρων κατ' εἶδος, καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πλειστηριασμοῦ καταχωρούμενος εἰς δύο ἐφημερίδας *Takbim* βεκαὴ καὶ *Aferideli* χαθαδῖς, φέρεται εἰς γνῶσιν τοῦ δημοσίου· ἀκολουθῶς, ἀφικνουμένων εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον τῶν ἐκθέσεων περὶ πλειστηριασμοῦ τῶν ἐπιτοπιῶς μὴ ἐκποιηθέντων, διότι δὲν ἐπετεύχθησαν οἱ ὄροι, διεξάγεται ἐνταῦθα ἡ δημοπρασία αὐτῶν κατὰ σειρὰν.

*Ἀρθρ. 9. Ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ πλειστηριασμοὶ γενήσονται καθ' ἑβδομάδα δις, καὶ εἰ δέον, τρίς καὶ τετράκις ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων τοῦ ταμείου, καλουμένων τῶν ἐπιθυμούντων ν' ἀναλάβωσι τὰς εἰσπράξεις τῶν προσόδων ἐνοικιαστῶν, τραπεζιτῶν καὶ λοιπῶν.

*Ἀρθρ. 10. Ἐν τε τῷ κεντρικῷ ταμείῳ καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις οἱ τῆς ἐκποιήσεως ὄροι ἐπιδειχθήσονται καὶ δηλωθήσονται σαφῶς πρὸς πάντας, οἱ δὲ προτιθέμενοι ν' ἀγοράσωσι τὰς εἰσπράξεις ὑπερθεματίζουσιν, ἐγγράφοντες τὰ προσφερόμενα ποσά δημοσίᾳ, ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλει, ἐνώπιον τῶν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ πλειστηριασμοῦ παρεστῶτων ὑπαλλήλων τοῦ ταμείου, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ, ἐνώπιον τῶν τοπικῶν ἀρχῶν.

*Ἀρθρ. 11. Κατὰ τοὺς ἐν τῷ κεντρικῷ ταμείῳ διεξαγομένους πλειστηριασμούς, ἀφοῦ, ἐπιτευχθέντος τοῦ ἀνωτάτου ὄρου, δὲν ὑπάρχη τις ὑπερθεματίζων, ἐν τῇ περὶ τῆς ἐκπλειστηρίασεως τῆς περὶ τῆς ὀ λόγος προσόδου σημειώσει ἐγγράφεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τελευταία προσφορά καὶ ἡ χρονολογία, καὶ οὕτω δίδεται πρὸς τὸν τὰ πλείω προπενεγκόντα ἔγγραφον, διαλαμβάνον τὸ ὄνομα τοῦ σχετικοῦ δήμου, καὶ ὅτι ἔμεινεν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἡ πρόσδος ὡς τελευταῖον ὑπερθεματιστὴν, μετὰ δὲ ἡμέρας εἴκοσι καὶ μίαν συντασσομένου τοῦ τακτικοῦ περὶ ὀριστικῆς κατακυρώσεως ἐγγράφου, τιθεμένης δὲ καὶ τότε χρονολογίας, ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἢ ἀνατιθεῖσα τὴν εἰσπραξὶν διαταγῇ.

*Ἀρθρ. 12. Κατὰ τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις διεξαγομένους πλειστηριασμούς, ἀφοῦ, προσενεχθέντος ποσοῦ ἴσου πρὸς θάτερον τῶν ἐν τῷ ἀρθρῳ 2 ὀρισθέντων, πῦση πλέον ὁ ὑπερθεματισμὸς, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος σημειοὶ τὴν τελευταίαν προσφορὰν καὶ τὴν χρονολογίαν, ἐπομένως δίδεται πρὸς τὸν τελευταῖον ὑπερθεματιστὴν ἢ ἀνήκουσα σημειώσις, διαλαμβάνουσα τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, καὶ ὅτι διὰ τὸν περὶ οὗ ὀ λόγος φόρον ἢ τὸ δέκατον ἐγένετο τελευταία προσφορά τοσούτου ποσοῦ· μετὰ δὲ ἐνδεκα ἡμέρας γράφεται τὸ περὶ κατακυρώσεως τακτικῶν ἐγγράφων μετὰ νέας χρονολογίας, καὶ ἀκολουθῶς ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Γ. Διοικητοῦ ἢ τοῦ Διοικητοῦ ἢ ἐπὶ τοῦτῳ διαταγῇ.

*Ἀρθρ. 13. Γενομένης καὶ σημειωθείσης τῆς τελευταίας προσφορᾶς,

συντάσσεται ταχέως πίναξ, ένδεικτικός τῶν τε πρότερον προσεγεχθέντων ποσῶν, καὶ τῶν ἤδη κατὰ τὴν δημοπρασίαν ἐπιτευχθέντων κατὰ προσθήκην, καὶ, ἂν μὲν ὁ πλειστηριασμὸς ἐνηργήθῃ ἐν Κων'πόλει, πέμπεται ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου εἰς τὰ καταστήματα τῶν τραπεζιτῶν, ἂν δὲ πρόκειται περὶ προσόδου, ἀνατεθρομένης ἐν ἐπαρχίᾳ, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 διατασσόμενα, στέλλεται ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τῶν εἰσπρακτόρων· ἀμφότεροι δὲ, οἳ τε τραπεζίται καὶ οἱ εἰσπράκτορες σημειοῦσιν ἐπὶ τοῦ πίνακος ὅτι ἀελήθη γνώσις». Ἀκολούθως, προστιθεμένης τῆς εἰδοποιήσεως ὅτι ἐντὸς ἡμερῶν εἴκοσι καὶ μιᾶς (ἐν Κωνσταντινουπόλει), ἢ ἐντὸς ἔνδεκα (κατὰ τὰς Ἐπαρχίας) κατακυρωθῆσεται ὀριστικῶς ἢ πρόσδος, καὶ ὅτι, μετὰ τὴν ὀριστικὴν αὐτῆν κατακύρωσιν, ἔσται ἀπαράδεκτος ὅποιαδήποτε προσθήκη εἰς τὴν τελευταίαν προσφοράν, δημοσιευθῆσεται ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος πίναξ.

*Ἄρθρ. 14. Οἱ μετὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω δευτέραν δημοσίευσιν ἐπιθυμοῦντες νὰ υπερβηματίσωσι προσελύσονται κατὰ τὴν τεταγμένην ἡμέραν, ἂν μὲν ὁ πλειστηριασμὸς ἐνηργήθῃ ἐν Κων'πόλει, εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, ἂν δὲ ἐν τινὶ ἐπαρχίᾳ, εἰς τὸν τόπον τοῦ πλειστηριασμοῦ, ὅπως ὑποβάλλωσι τὰς προτάσεις των. Μετὰ τοῦτο οὐδεμία πλέον ἀναβολὴ ἐπιτρέπεται, καὶ ἀρῶν οἱ πρότερον ὡς τελευταῖοι υπερβηματισταὶ ἐγγεγραμμένοι δηλώσωσιν ἐν ταῖς πρὸς αὐτοὺς δοθείσαις σημειώσεσιν ὅτι παρητήθησαν, ἢ θέσωσι δὲ καὶ τὴν σφραγίδα αὐτῶν, αὐθημερὸν ἐν συμβουλίῳ ἐνεργεῖται ἢ κατακύρωσις, ὅποιαδήποτε δὲ προσθήκη ἤθελε γενῆ ἀκολούθως, οὐδόλως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

*Ἄρθρ. 15. Ἄν κατὰ τὴν ἐκπλειστηρίασιν καὶ ἀνάθεισιν προσόδου τινὸς ὑπάλληλος ἢ ἄλλος παραβῆ τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις, γενόμενος ἔνοχος ἀπάτης ἢ δόλου, τιμωρηθῆσεται κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον.

*Ἄρθρ. 16. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκπλειστηρίασεως τῶν τε δεκάτων καὶ τῶν ἐμμέσων φόρων, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως εἰς πάντα, μεγάλον ἢ μικρόν, ν' ἀπευθύνῃ αἵτησιν, εἴτε ἐγγραφον, εἴτε προφορικῆν, ὑπὲρ ἐνοικιαστοῦ τινός.

*Ἄρθρ. 17. Πάντες οἱ ἐν Κων'πόλει μὲν, τραπεζίτην εὐυπόληπτον, κατὰ δὲ τὰς ἐπαρχίας, ἀξιοχρεῶν τινὰ ἐγγυητὴν παρέχοντες καὶ ὑπήκοοι τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως ὄντες ἐνοικιασταὶ, καὶ οἱ τουχὸν τούτων συνεταιροὶ, πολῖται ἢ χωρικοὶ, δύνανται ν' ἀναλάβωσιν ἐν κοινῷ τὴν εἰσπραξίν προσόδων, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ μεταβῶσιν αὐτοπροσώπως, καὶ ἐκτελέσωσιν ἐπιτοπίως τὸ ἔργον των, ἢ ἐπίσης ἐπιτοπίως νὰ ἐκποιήσωσιν εἰς ἄλλους κατ' ἀποκοπὴν τὰ εἰς αὐτοὺς παραχωρηθέντα. Ἄν δὲ, εἴτε ἐν Κων'πόλει, εἴτε ἀλλαχοῦ τῆς Αὐτοκρατορίας, ὑπάλληλοι ἔμμισθοι ἢ ἄμισθοι θέλωσι νὰ ἐνοικιάσωσι προσόδους, ὀφείλουσι νὰ παραιτηθῶσι τῆς ὑπηρεσίας.

*Ἄρθρ. 18. Ὁ βουλούμενος ν' ἀναλάβῃ τὴν εἰσπραξίν δεκάτων ἢ φόρων, ἐκπλειστηριαζομένων εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, ὀφείλει νὰ παρουσιασθῇ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου. Ἐν τούτοις, ἂν ὁ περὶ οὗ πρόκειται ἐνοικιαστής, διατρίβῃ εἰς ἐπαρχίαν τινὰ, καὶ γνωστός ὢν, δώσῃ ἐντολὴν περὶ τῶν δεκάτων ἢ τῶν ἐμμέσων φόρων, τοὺς ὁποίους θέλει ν' ἀγαλῇ, εἰς τὸν διευθύνοντα τὰς ὑποθέσεις ἢ τὸν τραπεζίτην του, ἐπιτρέψαι τὴν εἰσπραξίν, καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐνοικιαστοῦ τούτου ἐκποιήσῃ τῶν προσόδων, ἐπιτρέπεται ἢ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐνοικιαστοῦ τούτου ἐκποιήσῃ τῶν προσόδων, τῆ ἐγγυήσει τοῦ τραπεζίτου. Καὶ κατὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐνεργουμένους πλειστηριασμοὺς ἐφαρμοσθῆσεται ἀπαράλλάκτως τὸ μέτρον τοῦτο ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς Γ. Διοικήσεως.

*Ἄρθρ. 19. Οἱ προτιθέμενοι ν' ἀγοράσωσι προσόδους ἐταιρικῶς ὀφείλουσι νὰ παρασταθῶσι κατὰ τὴν ἐκπλειστηρίασιν ἅπαντες κατ' ὄνομα. Ἄν, μετὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου ἐκποίησιν, συναρθῇ ἐταιρικὸν συμβόλαιον μετὰ τίνος ἐνοικιαστοῦ, τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ἀπευθύνεται, χρείας τυχούσης, πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν, πρὸς ὃν ἐξέποιήσε καὶ ἀπέθεσε τὴν εἰσπραξίν, οὐδ' ἀναγνωρίζει παντάπασιν τοὺς τοιοῦτους συνεταιροὺς αὐτοῦ.

*Ἄρθρ. 20. Ἐν ταῖς ἀνατιθείσαις τὴν τῶν προσόδων εἰσπραξίν ὑψηλαῖς διαταγαῖς ἐπισυνάπτονται ἐντυποὶ Κανονισμοὶ, ὑποδεικνύοντες τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως καὶ διαχειρίσεως τῶν δεκάτων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 2, εἴτε κατὰ τὰς ἐπαρχίας ὑπὸ τῶν Διοικητῶν ἀνατιθεμένων, εἴτε ὑπὸ τοῦ ταμείου αὐτοῦ ἐκποιουμένων. Ὁ κατὰ τῶν ἀνατιθεμένων, εἴτε διατάξεων τῶν κανονισμῶν τούτων ἐνεργήσας ἐνοικιαστής παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν τούτων ἐνεργήσας ἐνοικιαστής ὑποβάλλεται εἰς ἀποζημιώσεις ἐνεκα τῶν ἀδίκως ληφθέντων, ὑφίσταται δὲ καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου διοριζόμενας ποινάς.

*Ἄρθρ. 21. Ἡ προσφορὰ τῶν ἐνοικιαστῶν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ἂν οἱ προτεινόμενοι ἐγγυηταὶ, ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλει τραπεζίται εὐυπόληπτοι, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις, πρόσωπα φερέγγυα, μὴ δώσωσιν ἐνσφράγιστα καὶ πίστεως ἀξία ὑποσχετικὰ ἐγγράφα, διαλαμβάνοντα ὅτι «πισχνούμαι καὶ ἐγγυῶμαι διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ δέουτος ἀγορασθησόμενα δεκάτα καὶ τοὺς ἐμμέσους φόρους τοῦ ἔτους . . . μέχρι τοῦ ποσού χιλιάδων πούγγειων . . . » Τὰ τοιαῦτα ἐγγυητικὰ φυλάττονται, κρατούμενης σημειώσεως ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν τακτικῶν ἀποδεικτικῶν, μετρησού ἐκδοθῶσιν ἀκολούθως τὰ ἐπίσημα, τότε δὲ ἐπιστρέφονται πρὸς οὓς ἀνήκουσιν.

*Ἄρθρ. 22. Τῶν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἀγοραζόντων προσόδους ἐγγυητῶν καὶ τραπεζιτῶν, ἢ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγγυήσις δὲν γίνεται δεκτὴ, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ προσαγάγωσιν ἄλλον ἐγγυητὴν.

*Ἄρθρ. 23. Ὅριζόμενοι κατ' ἔτος, κατ' ἀρχαίαν τάξιν, μέχρι τίνος βαθμοῦ εἰσὶ φερέγγυοι οἱ τραπεζίται, ἀναλόγως τῆς χαίρουσιν ὑπολή-

ψεως και τῆς καταστάσεως τῶν μετὰ τοῦ ταμείου δοσοληψιῶν αὐτῶν, τὰ πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς ἐκδιδόμενα ἐγγυητικὰ ἔσονται ἀπαράδεκτα, ἂν τὰ ἐν τοῖς ἀποδεικτικοῖς σσημειωμένα ποσὰ ὑπερβαίνωσι τὸν τεταγμένον ὄρον. Ἐν ἐν τούτοις συνεταιρισθῶσι μετ' ἄλλου τραπεζίτου, μὴ ὑπερβάτος τὸν τεταγμένον ὄρον, ἢ ἂν, μετὰ τὴν ὑπέρβασιν τοῦ ὄρου, προσαγάγωσι τὴν ἐγγύησιν ἄλλου τραπεζίτου, τότε τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγγραφα γενήσονται δεκτά.

Ἄρθρ. 24. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας, ὁ ὄρος εἰς ὃν ἐξικνεῖται ἡ χρηματικὴ περιουσία καὶ πίστις τῶν διὰ τοὺς ἐνοικιαστὰς ἐγγυηθησομένων φερεγγύων ὑπηκόων τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, γνωστοποιεῖται δι' ἐκθέσεως πρὸς τοὺς Γ. Διοικητὰς καὶ τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους ὑπὸ τῶν ἐγγυητῶν συμβουλιῶν.

Ἄρθρ. 25. Οἱ ἀνηλεερότεροι ὑποχρεώσεις καὶ ἐγγυήσεις ὑπὲρ ἐνοικιαστῶν, ἂν οὗτοι διαπράξωσι πράξιν τιμωρομένην ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου, δὲν δύνανται ἐντεῦθεν ὀρμώμενοι ν' ἀνακαλέσωσι τὴν δοθείσαν ἐγγύησιν, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται, ἐπιστάσης τῆς προθεσμίας, ν' ἀποτίσωσι τὰ ὀφειλόμενα ἄνευ ἀναβολῶν καὶ προφασιολογιῶν.

Ἄρθρ. 26. Ἐπίσης, αἱ δημόσιαι πρόσοδοι αἱ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τραπεζιτῶν καὶ λοιπῶν, κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον τιμωρητέων, διατελοῦσι καὶ μετὰ τὴν ἀξιοποιον πράξιν ἐπιβαρύνουσαι καὶ εὐθύνουσαι αὐτοὺς τῆς ἐπιβαλλομένης τιμωρίας, ἀναγομένης εἰς μόνον τὰ άτομα, τὸ κατάστημα καὶ ἡ διεύθυνσις ὑφίσταται, ἐνεργουμένη ὑπὸ τῶν τέκνων καὶ τῶν συγγενῶν, ἢ ὑπὸ τινος πληρεξουσίου, χαίροντος τὰ πιστὰ καὶ ἐγκριμένου ὑπ' αὐτῶν.

Ἄρθρ. 27. Τὰ ὀφειλόμενα ὑπὸ τραπεζιτῶν καὶ ἐγγυητῶν, μὴ πληρωσάντων ἐμπροθέσμως, εἰσπράττονται μετὰ τοῦ τόκου ἄνευ τινὸς συγκαταβάσεως, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀνεκθεῖν ἐπικρατοῦσαν τάξιν.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἐγγυητῶν ἀποτίσεως τῶν δημοσίων προσόδων, ἀμέσων τε καὶ ἐμμέσων φόρων, ὧν ἡ εἰσπραξις ἀνατίθεται εἰς ἐνοικιαστὰς.

(2 Σελίδες 1274.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῆς ἐν τῷ ταμείῳ ἐνεργείας, τοὺς ἐνοικιαστὰς τῆς δεκάτης καὶ τῶν ἐμμέσων φόρων ἀφορώσης.

Ἄρθρ. 1. Καθὰ διαλαμβάνει ὁ περὶ ἐκποιήσεως δημοσίων προσόδων Κανονισμὸς, ὁ ἐγγυητὴς δίδει ἐγγραφον, δι' οὗ ἀναδέχεται ὅτι θέλει ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ τὸ τίμημα, ὅπερ οὗτος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ. Καὶ ἂν μὲν αἱ ἐκμισθούμεναι πρόσοδοι ὦσιν ἐμμεσοὶ φόροι, ἢ εἰσπραξις αὐτῶν ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν κατὰ Μάρτιον, ἂν δὲ ὦσι δέκατα, κατὰ Ἰούνιον, τῶν προθεσμιῶν τῆς πληρωμῆς ταττομένων, διὰ μὲν τοὺς ἐμμέσους φόρους ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἀνετέθησαν, διὰ δὲ τὰ δέκατα, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ περὶ τούτου μέτρον δὲν ἐλήφθη ἀκριβῶς ἐν τῷ δέοντι χρόνῳ, ἀλλ' ἐπῆλθε καθυστέρησις, καθ' οἷον ἴσως μῆνα, κατακυρωθείσης τῆς προσόδου ἐκδοθῆ ἢ περὶ εἰσπραξέως αὐτῆς ὑψηλὴ διαταγὴ, ἂν μὲν πρὸ τῆς δεκάτης πέμπτῃς, αἱ προθεσμιαὶ ἄρχονται ὀρίζομεναι ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνός τούτου, ἂν δὲ μετὰ τὴν δεκάτην πέμπτῃν, ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἐπιόντος μηνός. Οὕτω δὲ διανεμομένου τοῦ πληρωτέου ποσοῦ εἰς τοὺς λοιποὺς μῆνας μέχρι λήξεως τοῦ ἔτους, καὶ ὀριζομένης τῆς προθεσμίας καθ' ἑκάστον μῆνα, γίνεται σαφὴς τούτων ἐκθεσις ἐν τῷ ἐγγυητηρίῳ.

Ἄρθρ. 2. Τῶν ἐπὶ δύο ἢ καὶ πλείονα ἔτη ἐκμισθουμένων προσόδων αἱ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος δόσεις σημειοῦνται ἐν τῷ ῥηθέντι ἐγγράφῳ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ· ἀλλὰ διὰ τὰ ἐπιόντα ἔτη ἐκδοθήσονται ἐγγυητήρια, ἐν οἷς αἱ μὲν τῶν ἐμμέσων φόρων δόσεις ὑπολογισθήσονται ἀπὸ τοῦ τέλους Μαρτίου, αἱ δὲ τῆς δεκάτης ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰουνίου, μέχρι λήξεως τοῦ ἔτους. Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ συνταχθήσεται καὶ εἴ τι ἄλλο ἐγγυητήριον περὶ ἀποτίσεως μισθώματος προσόδου, εἰς τ' ἀνωτέρω δύο εἶδη μὴ ὑπαγομένης.

*Αρθρ. 3. *Αν ὁ ἐγγυητὴς τῆς ἐν λόγῳ δημοσίας περιουσίας δὲν δυνήθῃ νὰ πληρώσῃ ἀκριβῶς κατὰ τὴν τεταγμένην ἡμέραν τὸ ἐν τῷ ἐγγυητηρίῳ ὀρισμένον ποσόν, δι' ὅσας ἡμέρας ἤθελε καθυστερήσῃ μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς ὑποχρεοῦται, κατὰ τὸ ἐσχάτως ληφθὲν μέτρον, νὰ πληρώσῃ προσέτι τόκον ἀνά πεντακόσια ἄσπρα.

*Αρθρ. 4. *Αν ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καθυστερήσας ἐγγυητὴς, μὴ ἀποτίσας μετὰ τοῦ τόκου πρὸς 500 ἄσπρα τὸ ληξιπρόθεσμον ποσόν ἐντὸς τοῦ μηνὸς, μὲν ὀφειλέτης αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸν ἐπερχόμενον μῆνα, μὴδὲ δυνήθῃ νὰ τὸ ἐξοφλήσῃ κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον μετὰ τοῦ τεταγμένου τόκου πρὸς χίλια ἄσπρα, τότε τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ὀφείλει νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ περαιτέρω ἐγγυήσεις. Καθ' ἣν δὲ περιπτώσιν δὲν δυνήθῃ νὰ παράσῃ τὴν ἀπαιτούμενην ἀσφάλειαν, ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου διακελευόμενα.

*Αρθρ. 5. Μὴ δυνηθέντων τῶν ἐνοικιαστῶν νὰ εἰσπράξωσι δεκάτην ἢ ἐμμέσους φόρους ἐν τόπῳ τινί (ἐνθα αἱ πρόσοδοι αὐταὶ τοῦ Κράτους ἐξεμισθώθησαν ὑπὸ ἐγγύησιν), εἴτε, 1ον, διότι ἐπῆλθε διακοπὴ ἢ χαλάρωσις εἰς τὴν ἐγχώριον διοίκησιν, συνεπεῖα πολέμου, ἢ ἐπιδρομῆς, ἢ μεγάλης τινος ταραχῆς καὶ ἀνταρσίας, εἴτε, 2ον, ἕνεκα συμβάματός τινος ἐκτάκτου, ὡς π.χ. τῆς ἀπωλείας τῶν προσόδων ὡς ἐκ τῆς παντελοῦς τῶν προϊόντων καταστροφῆς, εἴτε, 3ον, διότι, μετὰ τὴν ἐκμισθωσιν, πρόσοδοι τινες κατηργήθησαν ἐντελῶς διὰ διατάγματος αὐτοκρατορικοῦ, εἴτε, 4ον, διότι, μεταρρυθμισθείσης τῆς διατιμῆσεως, τῆς ἰσχυροῦς κατὰ τὸν χρόνον καθ' ἣν ἐγένετο ἡ ἐκμισθωσις, ἠλαττώθη τὸ ποσὸν ἐμμέσων τινῶν φόρων, ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν ὁ ἀναδεξάμενος τὴν ἀπότισιν τῶν ἐκμισθωμένων φόρων ἐγγράφως ἀναφέρει ἀνευ ἀναβολῆς τὸ γεγονός πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Αὐτοκρατορικῶν Ἰπουργεῖον, καὶ ζητεῖ τὴν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθώματος. Παραπεμπομένης δὲ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ λογιστικὸν συμβούλιον τοῦ μνησθέντος Ἰπουργείου, ἐνεργοῦνται ἐκεῖ αἱ δέουσαι ἐρευναι, καὶ ἂν μὲν εὐρεθῇ μεμαρτυρημένον τῇ ἐκθέσει ἐγχωρίας τινος ἀρχῆς τὸ ἀναφερόμενον γεγονός, δι' ἃ ἢ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν εἰσπραξίς τῶν προσόδων ἀπέβη ἀδύνατος, ὑπάγεται δὲ τοῦτο εἰς μίαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων κατηγοριῶν, ἢ ἀποτελεῖται κώλυμα ὑπὸ τῆς ἐγχωρίας διοικήσεως ἀτόπως παρεμβληθὲν, ἐπὶ τῆς ὑποδληθείσης ἀναφορᾶς συντάσσεται ἡ ἀνήκουσα ἐκθεσις καὶ διευθύνεται καταλλήλως εἰς τὴν Ἰψ. Πύλην, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰδοποιεῖται τὸ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων λογιστήριον, ὅπως ἀνασταλῇ ἀνευ αἰτήσεως πληροφοριῶν ἢ δόσις, ἢ τυχὸν ἐσομένη ληξιπρόθεσμος, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπὶ τούτῳ ὑψηλῆς διαταγῆς. *Αν δὲ μὴ εὐρεθῇ ἐγγραφὸν ἐγχωρίου Ἀρχῆς, βεβαιῶν ὅτι συνέβη τι τῶν διαληφθέντων, ζητοῦνται παραχρῆμα πληροφορικῶς παρὰ τῶν ἀρμοδίων προσώπων, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ πλη-

ρώσῃ ὁ ἐγγυητὴς τὴν γενησομένην ληξιπρόθεσμον δόσιν ἀφιχθεῖσα δὲ ἢ ἀπάντησις, παραπέμπεται εἰς τὸ ῥηθὲν συμβούλιον, ἐνθα, γινομένης ἐν τάχει τῆς ἀναγκαίας ἐξακριβώσεως, ἂν κριθῇ δίκαια ἢ ἀναστολή, ἐπίσης συντάσσεται ἐκθεσις ὅπως μὴ ἀπαιτηθῶσιν αἱ ἐφεξῆς δόσεις, ἑωσὺ ἐνεργηθῇ ἀκολουθῶς ὅ,τι δέον καὶ ἐπὶ τῇ ἐκθέσει ταύτῃ σημειωθέντος τοῦ πράγματος ἐν τῷ τῶν εἰσπράξεων λογιστηρίῳ εἰς τὸ ἀνήκον βιβλίον, ἀναβάλλεται ἡ ἀπαίτησις τῶν ῥηθέντων ποσῶν μεχρισοῦ ὀριστικῶς λυθῇ τὸ περὶ τῶν προσόδων, περὶ ὧν ὁ λόγος, ζήτημα.

*Αρθρ. 6. Ζητηθεισῶν πληροφοριῶν κατὰ συνέπειαν τοιαύτης ἀναφορᾶς, οἳ ἢ ἐν τῷ προηγούμενῳ ἄρθρῳ, αἱ κατὰ τὰς ἐπαρχίας Ἀρχαὶ ὀφείλουσι ν' ἀπαντήσωσιν ἐντὸς ἐνὸς ἢ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μέχρι δύο μηνῶν κατὰ μέγιστον ὅρον, ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως, φυσικῶ δὲ τῷ λόγῳ εἰσὶν ὑπόλογοι ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως οἱ μὴ ἐγκαίρως παρέχοντες τὰς ζητούμενας πληροφορίας ὑπάλληλοι, ὡς καὶ οἱ παρορῶντες τὴν χρησιμὴν τῆς ἀναγκαίας συνδρομῆς πρὸς τοὺς εἰσπράκτορας καὶ τοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν ὄντας, καὶ οἱ παραίτιοι γινόμενοι ἀναβολῶν περὶ τὴν εἰσπραξίαν τῶν δημοσίων προσόδων. Τὸ κεντρικὸν ταμεῖον θέλει ἐπομένως ὑποβάλλει παράπονα κατὰ τῶν τοιαῦτα πραττόντων ὑπαλλήλων, ἀνευ ἀναβολῆς ὑπενθυμίζον καὶ ἐπισπεύδον, καὶ τὴν λήψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων προτεῖνον. *Αν δὲ ἀποδειχθῇ ἐκ τῶν ληρθεῖσων πληροφοριῶν ὅτι δὲν ἦσαν ἀληθῆ τὰ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ τῶν ἐγγυητῶν ῥηθέντα πρὸς ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς, οὗτοι θέλουσι πληρώσει ὡς πρόστιμον διπλοῦν τόκον διὰ τὸν χρόνον, καθ' ἣν ἀνεβλήθη ἡ ἀπότισις τῶν ληξιπρόθεσμων ποσῶν.

*Αρθρ. 7. Παρὰ τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 διάλαμβανόμενους τέσσαρας, οὐδενὸς ἄλλου λόγου ἐπιτρέπεται ἡ πρότασις καὶ ἡ παραδοχὴ πρὸς ἀναστολὴν πληρωμῆς. Πᾶσα ἐξ ἄλλων συμβαμάτων προκύπτουσα ὀφείλεια ἢ βλάβη ἀφορᾷ τὸν ἐνοικιαστὴν, τὸ δὲ ταμεῖον δὲν θέλει παραδέχεσθαι ἰσχυρισμὸν περὶ ἀναστολῆς πληρωμῆς, εἰ μὴ ἕνεκά τινος τῶν ῥηθέντων τεσσάρων λόγων.

*Αρθρ. 8. *Ὅταν ὁ ἐγγυηθεὶς τὴν πληρωμὴν δημοσίων προσόδων, ἐνοήσας ὡς ἐκ τῆς ἐπελθούσης εἰς τὰς ὑποθέσεις του χαλαρώσεως ὅτι δὲν θέλει δυνήθῃ νὰ πληρώσῃ ἐμπροθέσμως τὰ διάφορα ποσὰ, ὧν ἀνεδέξατο τὴν ἀπότισιν, ἀλλ' οὔτε κατὰ τὸν ἐπειτα ταχθέντα χρόνον, ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Αὐτοκρ. Ἰπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀναφορὰν περὶ τῶν ἀληθῶν αἰτίων, τῶν καθιστῶντων συγγνωστὴν τὴν κατάστασιν ταύτην, ἢ ἀναφορὰ του παραπέμπεται παραχρῆμα εἰς τὸ λογιστικὸν συμβούλιον τοῦ ῥηθέντος ὑπουργείου. Ἐκεῖ ἐξεταζομένης τῆς ὑποθέσεως, ἂν ἐξαχθῇ ὅτι τὰ πρὸς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ὑπ' αὐτοῦ ὀφειλόμενα ποσὰ δι' ἃς ἐγγυήθη

εισπράξεις καλύπτονται ὑφ' ὧν ἔχει πραγματικῶς νὰ λάβῃ, ἂν δὲ δὲν δύναται ν' ἀποτίσῃ τὰ ποσὰ ἐκεῖνα ἐμπροσθέντος, τοῦτο συμβαίνει ἐκ τῆς ἀναβολῆς τῶν ἰδίων αὐτοῦ εισπράξεων, καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου, εἰσπραττων τὰ ὀφειλόμενα αὐτῷ, θέλει εἶσθαι εἰς θέσιν ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ὀφειλῆς, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐκτὸς τῆς τελευταίας μηνιαίας προθεσμίας, τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 μνημονευομένης, δοθήσεται αὐτῷ καὶ ἄλλη, μὴ ὑπερβαίνουσα μὲν τὰς ἑκατὸν εἴκοσιν ἡμέρας, ὀριζομένη δὲ ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ὅθεν περιμένει τὴν ἐξόφλησιν τῶν πραγματικῶν πιστώσεων, ἃς ἐδήλωσε, καὶ τῆς περὶ τὴν εἰσπραξίν τούτων προσδοκωμένης εὐχερείας ἢ δυσχερείας, καθ' ἣν νέαν προθεσίαν θέλει πληρόνεσθαι ὁ τόκος τῶν 1000 ἄσπρων. Ἐν τῇ λήξει τῆς προθεσμίας ταύτης, ἂν δὲν δυνῆθῃ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του ἐξ ἧς κέκτηται περιουσίας, καὶ ἐξ ὧν ὀφείλει τυχόν αὐτῷ πραγματικῶς ὁ ἐνοικιαστής, κηρυχθήσεται εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως.

Ἄρθρ. 9. Τοῦ ἀναδεξαμένου μὲν, μὴ διαπραξαμένου δὲ τὴν ἀπότισιν δημοσίων προσόδων ἐγγυητοῦ, κηρυχθέντος εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, πρῶτον μὲν κλείεται τὸ γραφεῖον ἢ ἐμπορικὸν κατὰστημα, καθὸ ἀπολέσαντος τὴν παρὰ τῷ Κεντρικῷ ταμεῖῳ πίστιν. Ἐπειτα δὲ, ἂν, παρὰ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ οἰκεῖ, κέκτηται ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, ἢ ἐγγεγραμμένα οικονομικῶς εἰς ὄνομα συγγενοῦς ἢ οἰκείου, καὶ ἄλλα κτήματα, τὰ κτήματα ταῦτα καὶ ἐν γένει ἢ περιουσία του ἅπασα πωλεῖται ἐπὶ δημοπρασίας· ἂν δὲ ἔχῃ δύο οἰκίας, ἢ καὶ πλειονας, ἀφίεται αὐτῷ ἢ ἀρκούσα πρὸς οἰκίαν αὐτοῦ τε καὶ τῆς οἰκογενείας του, ἀνάλογος δὲ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ καὶ ἐλάσσονος ἀξίας οὔσα παρὰ τὰς λοιπὰς, μετὰ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαιῶν ἐπίπλων καὶ σκευῶν, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐκπλειστηριάζονται, καὶ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριασμοῦ καὶ τῶν καθυστερουμένων αὐτῷ πιστώσεων ἐξοφλεῖται τὸ πρὸς τὸν δημοσίον χρέος του.

Ἄρθρ. 10. Ἡ εἰς τὸ λογιστικὸν συμβούλιον τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀνατιθεμένη ἐξέλεξις τῆς καταστάσεως τοῦ ἐγγυητοῦ περατοῦται ἐντὸς μηνὸς τὸ πολὺ, συντάσσεται δὲ κατὰ συνέπειαν καὶ ὑποβάλλεται ἢ δέουσα ἐκθεσις περὶ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν ἢ πτωχεύσεως αὐτοῦ, σύμφωνα πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 9.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἐγγυητὴς ὀφείλει νὰ δώσῃ τὴν ἀναφορὰν του ἐντὸς τῆς ὀρισμένης διμηνίας, λογιζομένης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ μηνός, ὅτε ἢ δόσις καθίσταται ληξιπρόθεσμος· ἄλλως, ἂν δὲν προκαλέσῃ ἐν τῷ χρονικῷ τούτῳ διαστήματι τὴν εἰς τὸ βῆθην λογιστικὸν συμβούλιον ἀνάθεσιν τῶν ὑποθέσεων του, κατὰ τὸ ἄρθρον 8, καὶ δηλώσῃ τὴν δυσχερῆ θέσιν του μετὰ τὴν λήξιν τῆς τεταγμένης προθεσμίας, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδ' ὅπως ληρθῆσεται ὑπ' ὧν ἢ αἵτησις, οὐδ' ἐφαρμοσθήσονται ἐπ' αὐτοῦ

τὰ ἐπὶ διακοπῆς τῶν ἐμπορικῶν ἐργασιῶν λαμβανόμενα μέτρα, ἀλλὰ κηρυττόμενος εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ὑποστήσεται τὰς νομίμους συνεπείας, ἃς συνεπάγεται ἡ κατάστασις αὕτη.

Ἄρθρ. 12. Ἐπειδὴ τὰς δημοσίας προσόδους, ὧν τὴν ἀπότισιν ἀνεδέξαντο οἱ τραπεζῖται, τὸ κεντρικὸν ταμεῖον θέλει τὰς ἀπαιτήσεις φυσικῶ τῷ λόγῳ παρ' αὐτῶν, ἂν τινες προτείνωσι νὰ πληρώσωσι, παραπέμπονται πρὸς οὓς ἔχουσι διαφόρους ὀφειλέτας, τουτέστιν, ἂν, εἰσπράξαντες αὐτοὶ παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν τὰ χρήματα, δι' ἃ ἔδωκαν ἐγγύησιν, ὑποδείξωσιν ἀπέναντι τούτων ποσὰ ὀφειλόμενα αὐτοῖς ἀλλαχόθεν, ἢ τοιαύτη πρότασις ἔσται ἀπαράδεκτος, αἱ δὲ πρόσδοι εἰσπραχθήσονται παρ' αὐτῶν τούτων τῶν τραπεζῖτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ληπτῶν μέτρων πρὸς ἀπότισιν τῶν εἰς τοὺς ἐγγυητὰς ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν ἢ ἄλλων πελατῶν ὀφειλομένων.

Ἄρθρ. 13. Ὅταν εἰς τραπεζῖτης, ἀπολέσας τὴν πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν, ἢ ἄλλον ἐκ τῶν πελατῶν αὐτοῦ πίστιν, ἀναφέρηται ἀπαιτῶν τὴν ἐξόφλησιν χρεῶν, ἂν ἡ ἀπαιτήσις, πηγάζουσα ἐξ ἐκμισθώσεως προσόδων, ὑπάγηται εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, παραπεμφθήσεται εἰς τὸ λογιστικὸν συμβούλιον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἰπουργείου· ἂν δὲ ἐξ ἄλλων τραπεζιτικῶν συνήθων ἐργασιῶν προκύπτῃ, ἀνατεθήσεται κατὰ τὰ παραδεδεγμένα εἰς τὸ ἰδιαιτέρον ἀνακτορικὸν ταμεῖον. Ἐξεταζομένου δὲ τοῦ πράγματος, ἂν εὐρεθῇ τρόπος ἀποχωρώντως ἐξασφαλιστικός, εἰς ἀμφοτέρω δὲ τὰ μέρη εὐάρεστος, τὰ πληρωθησόμενα χρήματα διαιερεθήσονται, τῇ ἀμοιβαίᾳ συναίνεσει τῶν διαδίκων, εἰς ποσὰ, ἀποδοθησόμενα κατὰ προθεσμίας μετρίας καὶ ἐντόκως. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ὀφειλέτης ἔχῃ ἀληθεῖς πιστώσεις εἰσπρακτέας ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις, γραφήσονται ἐπὶ τούτῳ ἐπιστολαὶ ὅπου δεῖ, ἢ δὲ πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εἰσπράξεως ἀπαιτούμενη ἐνέργεια καὶ συνδρομὴ διατυπωθήσεται ἐν τῇ περὶ τῆς ὑποθέσεως ὑποβληθσομένη ἐκθέσει.

Ἄρθρ. 14. Ἐν τῇ λήξει τῶν προθεσμιῶν, καθ' ἣν τὰ ὡς ἀνωτέρω διαιερεθέντα χρήματα καθίστανται ἀπαιτητὰ, δὲν προσπαθήσῃ ν' ἀποδώσῃ ταῦτα ὁ πρὸς τὸν τραπεζῖτην ὀφειλὼν, ἀφιεμένης αὐτῷ μιᾶς οἰκίας του, ἀρκούσης ὅπως ἐνοικῆ μετὰ τῶν περὶ αὐτόν, καταλλήλου δὲ εἰς ἣν εὐρίσκειται κατάστασιν καὶ εὐάνου, μετὰ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαιῶν οἰκιακῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων, τὰ λοιπὰ κτήματα καὶ ἡ φαινόμενη περιουσία του ἅπασα ἐκτίθεται εἰς πλειστηριασμόν, καὶ τὰ τυχόν καθυστερούμενα καὶ ὀφειλόμενα αὐτῷ εἰσπραττόνται πρὸς ἐξόφλησιν τῶν

νομίμων τοῦ τραπεζίτου ἀπαιτήσεων. Καὶ ἡ οἰκία δὲ ἡ ἀφροησομένη αὐτῷ ἂν ᾗ σχετικῶς λόγου ἀξία, καὶ αὐτὴ πωλεῖται, διατιθεμένης ὑπὲρ αὐτοῦ ἄλλης καταλληλοτέρας εἰς τὴν θέσιν του, τὸ δ' ἐκ τῆς πωληθείσης προκύψον περίσσευμα ὑπολογισθήσεται ἀπέναντι τοῦ χρέους του.

Ἄρθρ. 15. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ἐφαρμόζονται πληρέστατα ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων, ἃς οἱ τραπεζίται συνεπεῖα τῆς ἐγγυήσεως αὐτῶν ἀπευθύνουσι κατὰ τῶν ἐνοικιαστῶν περὶ τῶν μισθωμάτων τῶν προσόδων, ὡς καὶ ἐπὶ ἐκεῖνων, αἵτινες στηρίζονται ἐπὶ ὁμολόγων, προερχόμενοι ἐκ λογαριασμῶν μετὰ τὴν κατὰ τὸ 67 ἔτος εἰσαχθεῖσαν τάξιν, καὶ ἀφαιρῶσαι ἄλλας ληψοδοσίας παρὰ τὰς τῶν φόρων ἐκμισθώσεις. Ἐν τούτοις, προκειμένου περὶ τοιούτων δσοληψιῶν, καὶ αἱ περὶ ποσῶν ὀφειλομένων πρὸ τοῦ ῥηθέντος 67 ἔτους διενέξεις παραπέμπονται εἰς τὸ ἰδιαιτέρον Αὐτοκρατορικὸν ταμεῖον, ὅπως ἐξομαλυνθῶσι κατὰ τὴν παλαιὰν διάταξιν.

Ἄρθρ. 16. Καὶ ἐκ τῶν μετὰ τῶν τραπεζιτῶν συναλλαττομένων δὲ, ἂν τις, ἔχων λόγους ἢ ἀμφιβάλλῃ περὶ τοῦ φερεγγίου τοῦ τραπεζίτου, ἀπαιτῆ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀφειλομένων, ἐφαρμοσθήσονται κατὰ τοῦ ἐναγομένου τραπεζίτου αὐτὰ ταῦτα τὰ μέτρα, ἃ εἶδομεν λαμβανόμενα κατὰ τοῦ πελάτου, ἢν ὁ τραπεζίτης ἐνάγει ὡς ὀφειλέτην.

Ἄρθρ. 17. Κηρυχθέντος εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως τραπεζίτου ἢ τινος τῶν πελατῶν αὐτοῦ, ἂν, ἀφοῦ ἐκποιηθῇ ἡ περιουσία του, δὲν ἀρκέσῃ τὸ τίμημα εἰς ἐξόφλησιν τῶν πρὸς τὸ ταμεῖον καὶ πρὸς ἄλλους χρεῶν, ἀλλὰ μὲν εἰσέτι ὀφειλέτης, ὑποχρεοῦται, ὅσποτε ἤθελε βελτιωθῇ ἡ κατάστασις του, ἢ ἀποτίσῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὸ μῆπω ἐξοφληθὲν χρέος του.

Ἄρθρ. 18. Ὅ τὰς διακοπείσας ἐργασίας του ἐπαναλαβὼν, ἢ μετὰ πτώχευσιν πληρώσας ἀνελλιπῶς τὰ χρέη του τραπεζίτης, ἀναλαμβάνει, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν, τὴν παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμεῖῳ πίστιν.

ΟΔΗΓΙΑΙ

Περὶ τῶν προσόντων καὶ καθηκόντων τῶν πρὸς εἰσπραξίν τῶν δημοσίων χρημάτων διοριζομένων εἰσπρακτόρων.

Περὶ τῶν γενικῶν προσόντων τῶν εἰσπρακτόρων.

Ἄρθρον 1. Οἱ εἰσπράκτορες δέον ἄ) νὰ ἔχωσιν ἠλικίαν ἀνωτέραν τῶν εἴκοσι ἐτῶν καὶ νὰ μὴ ᾧσι φιλάσθενοι οὔτε ἐλλειπεῖς κατὰ τὸ σῶμα β') νὰ ᾧσιν ἱκανοὶ πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀποδεδειγμένης εὐθύτητος κατὰ τε τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις αὐτῶν, καὶ κάτοχοι τῶν ἀπαιτουμένων προτερημάτων γ') νὰ γράφωσι τὴν τουρκικὴν, καὶ νὰ κρατῶσι βιβλία, δ') νὰ παρέξωσιν ἀξιόχρεων ἐγγυήσιν, καὶ νὰ δώσωσιν ἐγγραφον ὑποσχετικόν. Οἱ κάτοχοι τῶν προσόντων τούτων, εἴτε Μουσουλμάνοι, εἴτε Χριστιανοὶ, ὑπήκοοι τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως, ἐγκρινόμενοι, διορίζονται ἐπιτοπίως εἰσπράκτορες τῶν δημοσίων χρημάτων.

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τῶν διοριζομένων εἰσπρακτόρων ὁ μὲν διακείμενος ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας ὀνομάζεται πρῶτος εἰσπράκτωρ τῆς ἐπαρχίας, ὁ δὲ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου, πρῶτος εἰσπράκτωρ τοῦ δήμου. Ἐπὶ τὰς διαταγὰς τῶν δύο τούτων διορίζονται καὶ ἄλλοι εἰσπράκτορες, ἐκπληροῦντες τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐφιπποὶ εἴτε πεζῆ.

Ἄρθρ. 3. Τὴν ἐνδυμασίαν, τὰ ὄπλα καὶ λοιπὰ, τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἐφιππία προμηθεύονται οἱ εἰσπράκτορες οὗτοι δι' ἰδίων ἐξόδων. Ἴνα δὲ ᾧσι ταῦτα μιᾶς μορφῆς καὶ τάξεως, οἱ μὲν πρῶτοι εἰσπράκτορες τῶν ἐπαρχιῶν καὶ δήμων μετὰ τῶν πεζῆ ἐκτελούντων τὴν ὑπηρεσίαν των φέρουσιν ἐνδυμασίαν ἐξ ἐπανωφορίου τουρκικοῦ (σετρι) καὶ πανταλονίου, οἱ δὲ ἐφιπποὶ ἐνδύονται διὰ ποτουρλοῦ καὶ τζεπεκτελοῦ. Τὰ ἐνδύματα τῶν ὁμοιοβάθμων εἰσπρακτόρων εἰσὶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος, κατασκευαζόμενα ἐξ ἐριούχου (τζόχας), τῶν δὲ πρῶτων εἰσπρακτόρων ἐτέρου χρώματος, πρὸς διάκρισιν αὐτῶν ἐκ τῶν ὑποδεστέρων των. Ἐνδύματα τῶν ἐνδυμάτων, τῆς ζώνης τῶν σπαθῶν, τοῦ χαρτοφυλακείου (τζάντας) καὶ λοιπῶν, χορηγοῦμένων αὐτοῖς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, κρατεῖται ἐκ διαλειμάτων ἀπὸ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ μισθοὶ τῶν εἰσπρακτόρων τῶν δήμων, ἀφοῦ ὁ καίμακας ἐπιβεβαιώσῃ ὅτι ἐξεπλήρωσαν οὗτοι ἐντελῶς τὰ καθήκοντά των, ἀπο-

τώνται, κατὰ μῆνα, ἀπέναντι ἀποδείξεως αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ ἐπιτοπίου ταμείου, καὶ καταχωρίζονται ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ ταμείου εἰς τὴν μερίδα τῆς μισθοδοσίας τῶν χωροφυλάκων.

Ἄρθρ. 5. Οἱ πρῶτοι εἰσπράκτορες τῶν ἐπαρχιῶν καὶ οἱ τῆς πρώτης τάξεως εἰσπράκτορες ὀφείλουσι νὰ κρατῶσι βιβλία κατὰ τὸ δοθησόμενον αὐτοῖς δείγμα, ἵνα ἐγγράφωσι ἐν αὐτοῖς τὰς εἰσπράξεις, συνεννοούμενοι δὲ μετὰ τοῦ ταμίᾳ καὶ τοῦ λογιστοῦ γραμματέως, νὰ εἰσπράττωσι, ἐν μὲν ταῖς ἐπαρχίαις ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιστατῶν, ἐν δὲ τοῖς δήμοις, τῶν ὑποδιοικητῶν, τοὺς δημοσίους φόρους καὶ τὰ δικαιώματα, νὰ ἀπαιτῶσι τοὺς φόρους, ὧν ἡ προθεσμία ἐλήξεν, εἰδοποιῶντες ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ καὶ τὸν καϊμακάμην, νὰ σημειῶνωσι τὰς πληρωμὰς πάσης συνοικίας καὶ κώμης, νὰ ἀποστέλλωσι ἐτέρους εἰσπράκτορας εἰς τὰ χωρία, ὧν ἡ προθεσμία τῶν φόρων, δεκάτων καὶ λοιπῶν δασμῶν ἐλήξεν, ἐξετάζοντες καὶ ἐξακριβοῦντες τὰ περὶ αὐτῶν, καὶ νὰ συντάττωσι τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰ βιβλία τῶν φόρων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων. Οἱ δευτέρως τάξεως εἰσπράκτορες ἐκπληροῦσι τὰ ὀρισμένα αὐτοῖς καθήκοντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν πρώτων.

Ἄρθρ. 6. Ἐκάστου δήμου αἱ κῶμαι διαιροῦνται εἰς δύο, τρία, ἢ περισσότερα ἢ ὀλιγότερα μερίσματα, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐρίπων, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ τῶν πεζῶν εἰσπρακτῶρων. Δι' ἕκαστον μερίσμα διορίζονται δύο εἰσπράκτορες, οἵτινες ἐν ἀνάγκῃ ὀφείλουσι νὰ βοηθῶσι τοὺς τοῦ ἐτέρου μερίσματος. Καὶ αἱ ἐν ταῖς κωμοπόλεσι συνοικίαι χωρίζονται εἰς μερίσματα κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰσπρακτῶρων. Πᾶς εἰσπράκτωρ κρατεῖ ἐντυπον πρόχειρον βιβλίον, ἐν ᾧ σημειοῖ τὸ ποσὸν τῶν δεκάτων, φόρων καὶ λοιπῶν, τῶν εἰσπραχθησόμενων παρὰ τῶν χωρίων ἢ συνοικιῶν εἰς ἃς διορίζεται, καὶ τὰς ἐποχὰς τῶν δόσεων, συμφώνως τῇ δοθησομένῳ δειγματί· ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ σημειοῖ καὶ τὰ ποσὰ, τὰ ὅποια ἐν ἐκάστη δόσει παραδίδει εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ δευτέρως τάξεως εἰσπράκτορες, ὑποκείμενοι εἰς τὰς διαταγὰς τῶν πρώτων, καὶ τῶν κεντρικῶν τῆς ἐπαρχίας εἰσπρακτῶρων, διατελοῦσιν ἐπίσης ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν καϊμακάμιδων. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν εἰσπράκτωρ τις οἰασθῆποτε τάξεως ἄνευ ἰσχυροῦ καὶ ἀποχωρῶντος λόγου ἀμελήσῃ καὶ δὲν ἐκπληρώσῃ τὸ καθήκον του, τὸ μὲν πρῶτον ἐπιπλήττεται, τὸ δὲ δεύτερον τιμωρεῖται διὰ προστίμου ἴσου τῇ μηνιαίᾳ μισθοδοσίᾳ του, καὶ ἐὰν πάλιν δὲν σωφρονισθῇ, ἢ ἀπειθῶν δὲν ἐκπληρώσῃ τὰς παραγγελίας, ἀποβάλλεται τῆς ὑπηρεσίας του, ἀφοῦ ἡ διαγωγή αὐτῆ τοῦ εἰσπράκτορος ἐπιβεβαιωθῇ διὰ πρακτικοῦ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐξαιτηθῇ ἡ ἀδεια τοῦ ἐπάρχου περὶ τοῦ πρακτέου. Τὰ λόγφ προστίμου κρατούμενα μηνιαῖα τῶν εἰσπρακτῶρων διὰ πρακτικοῦ ἀποστέλλονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας καὶ κατὰ τὸ τέ-

λος τοῦ ἔτους διανέμονται εἰς ἐκείνους τῶν εἰσπρακτῶρων τοῦ δήμου, οἵτινες ἤθελον ἀποδειχθῆ μετὰ ζήλου καὶ ἐπιμελείας ἐκπληρώσαντες τὰ καθήκοντά των, ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεων αὐτῶν. Κατὰ τὴν λήξιν τοῦ ἔτους ἀποστέλλεται εἰς τὴν ἔδραν τῆς νομαρχίας σημειώσεις τῶν τιμωρηθέντων ἢ ἀνταμειφθέντων προσώπων κατὰ τὸν ἄνωθι δηλούμενον τρόπον. Ἡ διὰ χρηματικοῦ προστίμου ἢ δι' ἀποβολῆς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν τιμωρία τῶν εἰσπρακτῶρων ἀποφασίζεται, ἐὰν ἀποδειχθῶσιν οὗτοι ἔλλειπεις ἢ ἀμελεῖς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν. Ἐὰν ὅμως διαπραξῶσι πλημμέλημα ἢ ἐγκλημά τι ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπηρεσίας των, τότε διενεργοῦνται κατ' αὐτῶν αἱ διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἄνευ τινὸς ἐξαιρέσεως.

Ἄρθρ. 8. Ἀνωτέρω διευτυπώθησαν καὶ ὀρίσθησαν ἐντελῶς τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας τῶν εἰσπρακτῶρων. Ἐπειδὴ δὲ χορηγεῖται αὐτοῖς μισθὸς πρὸς ἀμοιβὴν τῆς ὑπηρεσίας των ταύτης, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ ὅτι οἱ εἰσπράκτορες ἐν ἄλλῃ ὑπηρεσίᾳ ἐνασχολοῦνται, ἢ πρόσωπα, μὴ ἀνεγνωρισμένα ὡς εἰσπράκτορες, λαμβάνουσι μισθὸν τοιοῦτων, οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι, εἰς οὓς ἀνάγεται ἡ ἐπιτήρησις τῶν τοιούτων ὑπηρεσιῶν, καταδικάζονται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ταμείου τοῦ Κράτους μέχρις ὅσολοῦ δι' ὅσα ποσὰ ἐδόθησαν εἰς εἰσπράκτορας, μὴ ὑπηρετήσαντας δεόντως, ἢ εἰς πρόσωπα, μηδέποτε ἐκπληρώσαντα τὰ καθήκοντα εἰσπράκτορος.

Ἄρθρ. 9. Ἐπειδὴ οἱ εἰς τὰς κώμας μεταβαίνοντες καὶ περιερχόμενοι εἰσπράκτορες ἔχουσιν ἀνάγκην τροφῆς δι' ἑαυτοὺς καὶ τὰ ζῶα αὐτῶν, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐγκρίτως ὀρίζει διὰ τιμολογίου, ὑπερ δημοσιεύει, τὰς κατὰ τύπους τιμὰς τῶν τροφίμων, οἱ δὲ εἰσπράκτορες προμηθεύονται τὴν ἀναγκαίουσαν τροφὴν, πληθύνοντες αὐτὴν κατὰ τὸ τιμολόγιον τοῦτο. Ὅσοι τῶν εἰσπρακτῶρων προμηθευθῶσι τροφὴν ἄνευ πληρωμῆς, ἀφοῦ διαταχθῶσι ν' ἀποτίσωσι ταύτην, τιμωροῦνται καὶ ὡς παραβάται τῶν ἔνω διατάξεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τοῦ ἐν ἰσχύϊ κανονισμοῦ περὶ τραπεζιτῶν.

(21 Σεπτέμβριος 1276).

Ἄρθρ. 1. Ἐκ τῶν περὶ δΟΣΟΛΗΨΙΑΣ δικῶν καὶ διενέξεων μεταξὺ τραπεζιτῶν καὶ τῶν πελατῶν αὐτῶν, ἐνοικιαστῶν, ἐμπόρων καὶ ἄλλων, μόναι αἱ τὴν ἐμπορίαν ἀφορῶσαι διεξάγονται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου. Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν, κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ περὶ αὐτῶν κανονισμοὺς, αἱ μὲν ἀπὸ ἐκμισθώσεως προσόδων προκύπτουσαι ἐκδικάζονται ἀπολύτως ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου τῶν Οἰκονομικῶν, αἱ δὲ συνήθεις τραπεζιτικῆς ἐργασίας ἀντικείμενον ἔχουσαι, ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ Αὐτοκρ. ταμείῳ.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσα ἐνόμως ἐπιδικασμένη ἢ βεβαιωμένη ἀπαίτησις τραπεζίτου κατ' ἐνοικιαστοῦ ἢ ἄλλου πελάτου, καθὼς λογιζομένη ὡς κεφάλαιον ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς περὶ αὐτῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ἢ ἐκθέσεως τοῦ συμβουλίου, καὶ τῶν τοιοῦτων ἐπισήμων ἐγγράφων, εἰσπραχθήσεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης μετὰ τόκου.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μεταξὺ τῶν τραπεζιτῶν καὶ τῶν πελατῶν αὐτῶν ἐρίδων περὶ τοιούτων ἐπιδικασμένων καὶ εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα στηριζομένων ἀπαίτησεων, ὡς καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς φυλακίσεως τυχόν τοῦ ὀφειλέτου, δὲν διακρίπεται ὁ τόκος, ἀλλὰ λαμβάνεται ἀνελλιπέως μετὰ τοῦ κεφαλαίου, ὑπολογιζόμενος κατὰ τὰ παραδεδομένα μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους.

Ἄρθρ. 4. Ἐπίσης, ἐπελθόντος θανάτου εἰς τινα πελάτην τραπεζίτου, ὀφείλοντα τούτῳ χρήματα, τὰ ὀφειλόμενα εἰσπραχθήσονται μετὰ τοῦ τόκου μέχρι τοῦ θανάτου. Αἱ δὲ ὑποθέσεις καὶ δίκαι αὐτῶν, ὧν ἡ ἐξαμάλυνσις ἀπέβη ἀδύνατος εἰς τὰ συμβούλια καὶ δικαστήρια, περὶ ὧν ἐγένετο ἀνωτέρω λόγος, παραπεμπόμεναι εἰς τὸ ἀνώτατον Συμβούλιον, διεξαχθήσονται καὶ περαιωθήσονται ἐκεῖ.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῆς ἐκμισθουμένης δεκάτης τῶν προϊόντων, ἐξαιρέσει μετὰξῆς, καπνοῦ καὶ ἐλαιῶν.

(9 Σεπτεμβρίου 1277)

Ἄρθρ. 1. Ἐκ μὲν τῶν τροφίμων, τοῦ βάλσβακος, καὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων τῆς γῆς εἰσπραχθήσεται τὸ δέκατον κατ' εἶδος, ἐκ δὲ τοῦ χόρτου, τοῦ φυομένου ἀλλαχοῦ, οὐχὶ δὲ εἰς τοὺς ἐκπαλαί τοις κατοίκους ἀφεινέντας τόπους βοσκῆς, τὰ βουνὰ, καὶ τὰ ἔρη, ἐκ τῶν σταφυλῶν καὶ τῶν λοιπῶν ὄπωρων, καὶ ἐκ τοῦ μέλιτος, τῆ συναιρέσει τοῦ φορολογουμένου, τῆ ἐγκρίσει δὲ τοῦ ἐγγχωρίου συμβουλίου, ληφθήσεται, κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν, εἰς χρήματα, ἢ κατ' εἶδος.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀποδεκάτωσις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς καὶ τῶν τοιούτων γενήσεται, ἂν συμφωνῶσι πρὸς τοῦτο ἀμφοτέρω τὰ μέρη, κατὰ τὴν παραδεδομένην τάξιν, κατὰ δέματα· ἀλλ' ἂν ὁ φορολογούμενος θέλῃ τὴν διὰ κοιλοῦ ἀπότισιν, ἡ δεκάτη εἰσπραχθήσεται κατὰ κοιλὰ ὑπολογιζομένη. Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κοιλῶν εἰς τὴν ἀποδεκάτωσιν προέκυψαν ἀταξία τινὲς καὶ ἀτοπήματα, ἡ ἀρχὴ θέλει ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἐπὶ τῶν κοιλῶν, ὧν γενήσεται χρῆσις κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσπράξεως, ὅπως μὴ ἀδικῶνται οἱ γεωργοί.

Ἄρθρ. 3. Ἐκ τῶν ξύλων καὶ τῶν ἀνθράκων, ὡς καὶ ἐκ τῶν λαχανικῶν καὶ τῶν ὄπωρων, τῶν περὶ τὰς οἰκίας ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς χωρίοις παραγομένων, δεκάτη δὲν λαμβάνεται.

Ἄρθρ. 4. Ἐκ τῶν καλουμένων λαχανικῶν, ὅσα δὲν τρώγονται οὐδὲ χρησιμεύουσι ξηρὰ, οὐδὲ τίθενται εἰς ἄλμυρ, οὐδὲ ἀνήκουσι εἰς τὰ λεγόμενα ποστάνια, ὅποια τὰ πράσσα, τὰ σπανάνια, αἱ μολόχαι, ἡ ἀντράκλα, ἡ κυρίως ὀνομαζομένη σαλάτα, οἱ ῥιδάκες, αἱ κολοκύνθαι, αἱ κυνάραι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀποδεκάτωσιν. Ἐκ τῶν λοιπῶν ληφθήσεται δέκατον ἢ εἰς χρήματα, κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν τῶν προϊόντων τούτων, ἢ κατ' εἶδος, ὡς ἤθελεν ἀποφασισθῆ ἐν τῷ ἐγγχωρίῳ συμβουλίῳ.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἐνοικιασταὶ προσόδων, ἢ οἱ ὑπὸ τούτων εἰς τὴν εἰσπραξίν διωρισμένοι, κατὰ τὴν εἰς τὰ διάφορα μέρη διατριβὴν αὐτῶν, δὲν θέλουσι λαμβάνειν παρὰ τῶν κατοίκων δωρεὰν, ἢ ἐπὶ εὐτελεστέρῃ πληρωμῇ, τροφὰς δι' ἑαυτοὺς καὶ τὰ ὑποζύγια. Εἰς τοὺς τόπους δὲ, ἔνθα εἴθισται

ἢ μετακόμισις τῶν ἐκ δεκάτης τροφίμων, θέλει ἐκτελεῖσθαι καὶ τοῦ λοιποῦ, ἀλλὰ θέλουσι πληρῶνεσθαι κόμιστρα τρεῖς παράδες καθ' ὄραν δι' ἑκαστον κοιλὸν (Κωνσταντινουπόλεως) τροφίμων, μετακομιστέων εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀγορὰν, ὡσάκις δύναται ὁ κομιζὼν αὐτὰ ἐπὶ φορτηγοῦ ἀμάξης νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς τὸν τόπον ὅθεν ἀπῆλθεν. Ἄν ἡ ἀπόστασις ᾖται μεγαλητέρα, οὐδεὶς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ὡς ἀνωτέρω μετακόμισιν τῆς εἰς τρόφιμα συνισταμένης δεκάτης, ἀλλ' οἱ ἐνοικιασταί, ὡς οἱ λοιποὶ πάντες, θέλουσι φροντίζειν περὶ αὐτῆς, μετακομίζοντες δι' ἀμάξης καὶ φορτηγῶν ζώων ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν κυρίων αὐτῶν ἀπαιτουμένη ἀμοιβῇ.

Ἄρθρ. 6. Παραγγέλλονται ἰδιαζόντως ἅπαντες οἱ Νομάρχαι, Διοικηταί, Ὑποδιοικηταί καὶ Δήμαρχοι νὰ ἐπιτηρῶσι καὶ ἐπαγρυπνώσιν ἐπιμελῶς ὅπως μὴ λαμβάνῃ χώραν ἢ ἐλαχίστην παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Ἄρθρ. 7. Κατὰ τὰ ἔκπαλαι ὑπὸ τοῦ Ταμείου παραδεδεγμένα, κέρδος καὶ ζημία ἀφορᾷ τοὺς ἐνοικιαστάς, ἐπ' οὐδενὶ δὲ λόγῳ αἱ περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεις τῶν γενήσονται δεκταί.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ ἐγγυοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 1. Ἐξαιρέσει τῶν Γενικῶν διοικητῶν, ἅπαντες οἱ διοικητικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ἐπιτετραμμένοι νὰ λαμβάνωσι καὶ διαχειρίζονται δημόσια χρήματα, ὅποιοι οἱ διοικηταί, ὑποδιοικηταί, οἰκονομικοὶ ἔφοροι, ταμίαι καὶ λοιποὶ, ὑποβάλλονται εἰς ἐγγυοδοσίαν.

Ἄρθρ. 2. Δὲν ἀπαιτεῖται παροχὴ ἐγγυήσεως παρὰ τῶν διατελούντων εἰς ὑπηρεσίας γραμικὰς, οἶαι ἢ τῆς ἀλληλογραφίας, ἢ σύνταξις κτηματολογίων, δημοτολογίων καὶ ἄλλων ἐγγράφων, καὶ εἰς ἄλλας θέσεις, ἐν αἷς οὐδὲν ἔχουσι καθῆκον διαχειρίσεως χρημάτων δημοσίων.

Ἄρθρ. 3. Οἱ εἰς ἐγγυοδοσίαν ὑποβαλλόμενοι ὑπάλληλοι ἐκπληροῦσι τὸν ὅρον τοῦτον, ἐν μὲν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Κράτους, παρὰ τῷ Κεντρικῷ Ταμείῳ, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις, παρὰ τοῖς νομαρχιακοῖς συμβουλοῖς.

Ἄρθρ. 4. Ὡς οἱ ὑπάλληλοι, ὧν ὁ διορισμὸς ἐκτελεῖται ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ οἵτινες ὑποβάλλονται εἰς ἐγγυοδοσίαν, πρέπει νὰ ὦσιν εἰς θέσιν νὰ προσαγάγωσιν ἐγγυητὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἐνθα θέλουσιν ὑπηρετήσει, οὕτω καὶ ἐκεῖνοι, ὧν τὸν διορισμὸν ἐκτελοῦσιν αἱ κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἀρχαί, ἀπαιτεῖται νὰ δύνανται νὰ πράσχωσιν ἐγγυητὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ὑπάλληλοι, οἵτινες λαμβάνουσι τὸν διορισμὸν τῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἂν δὲν φέρωσιν ἐγγράφα ἐπίσημα, μαρτυροῦντα ὅτι ἐλήφθη ἡ δέουσα ἐγγυήσις ὑπὸ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, δὲν πρέπει νὰ ἐγκαθίστανται εἰς τὰς θέσεις τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, πρὶν ἢ δώσωσιν ἐγγύησιν αὐτόθι. Ἐπίσης, εἰς τοὺς λαμβάνοντας τὸν διορισμὸν τῶν παρὰ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἀρχῶν, ὀφείλοντας νὰ πράσχωσιν ἐγγυητὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται ἢ ἐναρξίς τῆς ὑπηρεσίας τῶν, ἕωσὺ τὸ αὐτοκρατορικὸν ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν εἰδοποιήσῃ ὅτι ἐδόθη εἰς τὸ ταμεῖον ἀποχωρῶσα ἐγγυήσις.

Ἄρθρ. 6. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὑπάλληλός τις ἐκ τῶν εἰς ἐγγυοδοσίαν ὑποβαλλομένων μετατεθῇ εἰς ἄλλην θέσιν (συναπαγομένην τὴν ἀνάγκην τῆς παροχῆς ἐγγυήσεως), ἢ καθ' ἣν, διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας, ἀποθάνῃ ὁ ἐγγυητὴς αὐτοῦ, ἢ ὅπως δήποτε καταστῇ ἀναξιώχρως, ἢ παραιτηθῇ τῆς ἐγγυήσεως, ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ ἄλλον ἀντ' ἐκεῖνου ἐγγυητὴν. Ἄν δὲ ὁ στερηθεὶς οὕτω τῆς ἀπαιτουμένης

έγγυήσεως δὲν δώσῃ ἕτερον ἐγγυητὴν ἐντὸς δύο μηνῶν, ἀφ' ἧς ἐξέλιπεν ὁ πρῶτος, θεωρεῖται ὡς πεπαιγμένος.

*Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀπὸ τινος θέσεως ἀπαλλασσόμενος δὲν διορίζεται εἰς ἄλλην, πρὶν ἢ, διὸς λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, λάβῃ παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου ἔκθεσιν δηλοῦσαν ὅτι οὐδὲν ὀφείλει πρὸς τὸ δημόσιον, ἐπὶ δὲ τῇ ἐκθέσει ταύτῃ ἐπιστραφῆ τὸ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ ἔγγραφο.

*Ἄρθρ. 8. Ἄν τις, ἐν οἰκονομικῇ ὑπηρεσίᾳ διατελῶν ἄνευ ἐγγυητοῦ, γενῆ ὡς ἐκ τούτου παραίτιος ζημίας εἰς τὸ ταμεῖον, τὸ ταμεῖον θέλει ἀποζημιωθῆ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, τῆς ἐπιτροπέας νὰ ὑπηρετήσῃ ὁ ἐν λόγῳ ὑπάλληλος.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ταμιῶν τοῦ Δημοσίου.

(4 Ἰουλίου 1286).

Οἱ ταμίαι ἐκάστης νομαρχίας, ἐπαρχίας καὶ δήμου διορίζονται μόνον διὰ δύο ἔτη.

Ἄν ταμίαι τις φωραθῆ κατὰ τι καταχραστῆς ἐντὸς τοῦ διετοῦς χρονικοῦ διαστήματος, χωρὶς νὰ ληρθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ ὑπολειπόμενος χρόνος τῆς ὑπηρεσίας του, ἀμέσως παύεται τῆς θέσεώς του καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὸν νόμον. Οἱ δὲ συμπληρώσαντες τὰ δύο ἔτη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ, οἰοῦντο καὶ ἂν ὄσι, καὶ ὅσον καλῶς καὶ ἂν ὑπηρετήσαν, μετὰ τὴν λήξιν τῆς διετοῦς προθεσμίας παύονται τῆς θέσεώς των, θεωρουμένων τῶν λογαριασμῶν των, καὶ εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν διορίζονται ἄλλοι ἀξιόχρεοι καὶ κατάλληλοι.

Θεωρηθέντων τῶν λογαριασμῶν τῶν παυθέντων ταμιῶν, ἐὰν κανεὶς ἐξ αὐτῶν ἤθελον ἀποδειχθῆ ὀφειλέτης εἰς τὸ Δημόσιον, παιδεύεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ εἰσπράττεται τὸ χρέος του ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς τοῦ ἐγγυητοῦ του· οἱ τοιοῦτοι δὲν ἔχουσι πλέον τὸ δικαίωμα νὰ διορισθῶσιν εἰς παρομοίαν ὑπηρεσίαν. Ὅσοι δὲ ἀποδειχθῶσιν ὅτι ὑπηρετήσαν καλῶς καὶ τιμίως, διορίζονται ἐν τῷ τόπῳ εἰς ἄλλην τινὰ κατάλληλον ὑπηρεσίαν, ἢ, ἐὰν δέχωνται ν' ἀνταλλάσσωσι τὰς θέσεις των μετ' ἑτέρους συναδέλφους των, εἰς ἑτέραν ἐπαρχίαν ἢ δήμον. Ἄφου δὲ παρέλθωσιν ἐν τῷ μεταξύ δύο ἔτη, πάλιν διορίζονται ταμίαι ἐν τῇ προτέρᾳ θέσει των, κατὰ τὸ ὁρισμένον χρονικὸν διάστημα.

Ἄν τινὲς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων ἤθελον ἀμελήσει νὰ ἀντικαταστήσωσιν ἐν τῇ λήξει τῆς ὑπηρεσίας των τοὺς ταμίαις οἵτινες ἐπὶ τέλους ἀποβληθέντες ἤθελον ἀποδειχθῆ ὀφειλέται ἢ καταχρασταί, οἱ τοιοῦτοι ὑπάλληλοι, μικροὶ ἢ μεγάλοι, οἵτινες ἠμέλησαν τὸ καθήκον των τοῦτο, θεωροῦνται ὡς ἐγγυηταί, σύντροφοι καὶ ὑπεύθυνοι.

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου τοῦ ἔτους 1870, μέχρι δὲ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης θέλει ληρθῆ πρόνοια ἵνα θεωρηθῶσιν οἱ λογαριασμοὶ τῶν ταμιῶν, καὶ ἀντικατασταθῶσιν οὗτοι δι' ἄλλων κατάλληλων, ἀδιαφόρως ἂν δὲν συνεπλήρωσαν τὰ δύο ἔτη, ἢ ἂν ὑπηρετήσαν περισσότερον χρόνον.

ΟΔΗΓΙΑΙ

Περὶ καθηκόντων τῶν Γενικῶν διοικητῶν, διοικητῶν,
ὑποδιοικητῶν καὶ δημάρχων.

(13 Σεπτεμβρίου 1275.)

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἄρθρ. 1. Τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος διαιρεῖται εἰς Γενικὰς διοικήσεις, διοικήσεις καὶ ὑποδιοικήσεις, δήμους καὶ χωρία.

Ἄρθρ. 2. Ἐκάστης γενικῆς διοικήσεως προϊσταται εἰς Γενικὸς διοικητῆς, ἐκάστης ὑποδιοικήσεως εἰς ὑποδιοικητῆς, καὶ ἐκάστου δήμου εἰς δήμαρχος.

Ἄρθρ. 3. Ἡ Γενικὴ διοίκησις συγκροτεῖται ἐκ πολλῶν διοικήσεων καὶ ὑποδιοικήσεων, αὗται δὲ πάλιν ἐκ πολλῶν δήμων, ὁ δὲ δήμος ἐκ πολλῶν χωρίων.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐπέκτασις ὡς καὶ ἡ περιστολὴ τῆς περιφερείας μιᾶς ἐκ τῶν διαίρεσεων τούτων τοῦ Κράτους λαμβάνει χώραν μόνον δυνάμει αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος.

Καθίκορτα τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει.

Ἄρθρ. 5. Ἄπαντες οἱ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, οἰασδήποτε τάξεως, ὀφείλουσιν ὡς οἱ ἰδιῶται νὰ ὑπέκωσιν εἰς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ Κράτους, βυθμίζοντες ἐν παντὶ τὴν διαγωγὴν αὐτῶν πρὸς τὴν ὑψηλὴν βούλησιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Σουλτάνου. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου καθήκον αὐτῶν ἀπαραίτητον εἶναι νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν σπουδὴν καὶ προθυμίαν εἰς τὴν ἀνατεθειμένην αὐτοῖς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, κανονισμῶν, διαταγῶν καὶ ὁδηγιῶν, καὶ ν' ἀναφέρωσιν ἀκριβῶς καὶ ἐγκαίρως ὅ,τι ἀναφορᾶς ἄξιον, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους, ἢ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐδρεύουσιν, ἀφορῶν, ἢ ἀποβαίνον καὶ δυνάμιον ν' ἀποβῇ ἐπιβλαβὲς ὑπὸ διοικητικῆν, οἰκονομικῆν ἢ ἄλλην τινὰ ἐποψίν. Προσέτι ἐν τῶν κυριωτέρων προσόντων, δι' ὧν πρέπει νὰ διακρίνωσιν οἱ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Κράτους διατελοῦντες, εἶναι ἡ εὐθύτης, οὐδὲν δὲ ἀνήκει εἰς τὸν ὑπαλληλικὸν χαρακτῆρα, ἄλλως τε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν τοῦ ἀνθρώπου κλησιν ἀντιβαίνουσα, ἢ πρόσκτησις ὠφελείας διὰ τοῦ ψεύδους, τῆς συκοφαντίας, τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης, ὡς καὶ ἡ ἐπιδιώξις ἰδίων συμφερόντων ἀτομικῶν δι' ἐνεργειῶν ἀντιθέτων

πρὸς τὸ κοινῆ συμφέρον. Οἱ ὑπάλληλοι θέλουσι προσέχει διηλεκτικῶς ὅπως διατηρῶσι τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς ὑπηρεσίας, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ προσφέρωνται ἀνευ λόγου πρὸς τοὺς ἐπιθεσίς τῆς ἐνεργείας αὐτῶν μετὰ θυμοῦ καὶ τραχύτητος, ὀργίλως καὶ ἀποτόμως, ἀλλὰ μετριοπαθῶς καὶ ἐσκεμμένως ἐνεργοῦντες, καὶ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα κατὰ τὸ δέον σεβόμενοι, νὰ ἐπιδεικνύωσι πρὸς τοὺς ὑπικόους τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ἅπαντας ἦθος εὐπροσήγορον καὶ προσηγνές, ὥστε νὰ ἐλκύωσι τὴν γενικὴν ἐπαδοκίμασίαν· καὶ τοὺς προέχοντας δὲ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοὺς ἐν τοῖς διοικητικοῖς συμβουλοῖσι ἐδρεύοντας ἐν ἴσῃ μοίρᾳ τιθέντες, εἰς οὐδέτερον θέλουσιν ἀποκλίνειν, ἀπέχοντες πάσης μεροληψίας, δυναμένης νὰ προκαλέσῃ τὰς ἀντιπαθείας τοῦ ἐτέρου. Κατὰ τὰς ἀνακρίσεις καὶ τὰς δίκας προτιθέμενοι τὸ δίκαιον, καὶ πρὸς οὐδέτερον τῶν διαδίκων συμπαθῶς ἔχοντες, θέλουσι παρέχει τὴν αὐτὴν πρὸς ἀμφοτέρους προσοχὴν, καὶ ἀκούει ἀπαθῶς καὶ ἀμεροληπτῶς ἀμφοτέρων τὰς ἀφηγήσεις, ὅπως ἀπονέμηται ἡ δικαιοσύνη δεόντως. Μὴ ἐπιβουλεύομενοι τὴν ζώην, τὴν τιμὴν ἢ τὴν περιουσίαν τῶν πολιτῶν, μηδ' ἐπιτρέποντες ὅπως τοῦτο πράττωσιν ἄλλοι, θέλουσι προφυλάττει αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀδικίας καὶ ἀπὸ πάσης βλάβης. Τελευταίον θέλουσι ἐπαγρυπνεῖ ὅπως τιμωρῶνται καὶ ἠθικοποιῶνται οἱ πράττοντες ἀξιοποίνους πράξεις, ἱκανοποιῶνται δὲ αἱ δίκαιαι ἀπαιτήσεις, μὴ ἀπολυμένους οὐδένας δικαιώματος ὡς ἐξ ὀλιγωρίας ἢ καταχρήσεως. Ἐνὶ λόγῳ, ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ γινώσκωσιν ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἢ μετὰ πίστewος καὶ εὐθύτητος ὑπηρεσία, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐπιεικείας, σύμφωνα τῇ αὐτοκρατορικῇ βουλήσει, γενήσεται αὐτοῖς παραίτιος δόξης καὶ εὐημερίας, ἀσφαλείας δὲ καὶ σωτηρίας καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἄρθρ. 6. Καὶ τὰ μὲν ἀνωτέρω καθήκοντα εἰσὶ κοινὰ ἅπασιν τοῖς ὑπαλλήλοις, ὡς καὶ ἡ ἔνεκα τούτων εὐθύνη· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἄλλα, δι' ἃ εὐθύνονται ἰδιαζόντως τινὲς αὐτῶν, τὰ ἑξῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Καθήκοντα τῶν Γενικῶν διοικητῶν.

Ἄρθρ. 7. Κέντρον καὶ ἔφορος τῶν παντοειδῶν ὑποθέσεων, τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς γενικῆς διοικήσεως ἀναφερομένων, ἀντιπρόσωπος δὲ τῆς αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἃν αὕτη περὶ πάντων ἀπευθύνεται, εἶναι ὁ Γ. διοικητῆς, ὑπόλογος διὰ πᾶν, καλὸν ἢ κακόν, ὅ,τι ἂν συμβαίῃ ἐν τῇ Γ. διοικήσει.

Ἄρθρ. 8. Ἐν πάσῃ Γ. διοικήσει ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἐν γένει ἀνατίθεται τῷ Γ. διοικητῇ, ὀφείλοντι ἰδίως νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἐκτέλε-

σιν ἀπάντων τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν, τῶν ὑψηλῶν διαταγῶν καὶ τῶν παραγγελεμάτων τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 9. Ἀφικθείσης διαταγῆς τινος ἡ ὁδηγίας ἡ διατιμῆσεως ὡς πρὸς οἰονδήποτε ἀντικείμενον, ἂν ὁ Γ. διοικητὴς κατὶδῇ δυσχερεῖάν τινα ἐν τῇ ἀνυπερθέτῳ ἐφαρμογῇ τοῦ ἐγκεκριμένου μέτρου, ἔχει καθήκον, ἰδιαζόντως αὐτῷ ἐπιβεβλημένον, ν' ἀναφέρῃ ἐν τάχει τὸ πρᾶγμα ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ καὶ ἀκριβείᾳ, ὑποδεικνύων τὰ διευκολύνοντα τὴν ἐκτέλεσιν μέσα καὶ τὸν κατάλληλον τρόπον. Ἐν τούτοις, ἂν τὰ ἐπιτιθέμενα ὡς κωλύματα δὲν ἀποδεικνύονται τοιαῦτα διὰ λόγων ἰσχυρῶν, ὧσι δὲ ἀπόρροια προσωπικῶν παθῶν, ἡ ὡς ἐκ τούτου προελευσομένη βραδύτης καὶ ἀναβολὴ περὶ τὴν ἐνέργειαν ἐπιφέρει εὐθύνας εἰς τὸν διοικητὴν.

Ἄρθρ. 10. Οἱ Γ. διοικηταί, ὄντες προσωπικῶς ἐπιφορτισμένοι νὰ ἐπαγρυπνῶσιν αὐτοί, καθιστῶσι δὲ τοὺς ὑπαλλήλους ἐπιμελεῖς καὶ προσεκτικὸς ὅπως τὰ μὲν δικαστήρια καὶ τὰ συμβούλια ἐκδικάζωσι τὰς ὑποβαλλομένας διαφορὰς κατὰ τὸ δίκαιον, ὥστε μηδεὶς ν' ἀδικηται, οἱ δὲ ὑποδιοικηταί καὶ οἱ δήμαρχοι, καὶ οἱ ἄλλοι τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἐπιτετραμμένοι ἐκπληρῶσιν ἀκριβῶς τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καθήκοντα, ὅπως μηδεὶς πιέζεται, βασανίζεται, ἢ ὅπως δήποτε τυραννῆται, ὅπως μηδεμίᾳ συμβαίνει δυσχερεῖα καὶ διακώλυσις εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν νομίμων δικαιωμάτων καὶ ἀπαιτήσεων, καὶ συνελόντι εἰπεῖν, ὅπως ἅπαντες οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γ. διοικήσεως ὑπήκοοι τῆς Αὐτοῦ αυτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος ἀπολαμβάνωσιν ἐξίσου τ' ἀγαθὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εὐνομίας, οἱ Γ. διοικηταί, ὡς ὀφείλοντες νὰ ἐπιτηρῶσι πρὸς ἐπιτεῦξιν τῶν ἀνωτέρω προσθέσεων, πρῶτοι αὐτοί εἰσὶ προσωπικῶς ὑπεύθυνοι διὰ τὰ συμβαίνοντα ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτῶν χώραις ἀδικήματα, καὶ τὰς πιέσεις καὶ ζημίας.

Ἄρθρ. 11. Εἰς τὸν Γ. διοικητὴν ἀνάγεται ἡ τε εἰς τὴν ἀνήκουσαν ἀρχὴν παραπομπὴ τῶν ὑπὸ τῶν πολιτῶν παρουσιαζομένων αὐτοῖς ἀναφορῶν, καὶ ἡ μετὰ τὴν ἐκδικασιν ἐκτέλεσις τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Ἐπιφέρει δὲ ἐφ' ἑαυτὸν εὐθύνην, ἂν τῶν ἐκ τῶν ὑποκειμένων ὑποδιοικήσεων καὶ ἐπαρχιῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Γ. διοικήσεως ἐρχομένων ἢ προσαγομένων αἱ ὑποθέσεις ἀναβαλλόμεναι τῆδε κάκεισε κυλιῶνται, ἢ ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ ἀναφυόμεναι μένωσιν ἀνεργητοὶ καὶ ἀδιεκπεραιῶται. Προσεκτεόν δὲ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πάσχωσιν οἱ πολῖται, προσκαλουμένων ἐκ τῶν ὑπαγομένων χωρῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἀνθρώπων, ὧν δὲν εἶναι πρᾶγματι ἀναγκαῖα ἡ παρουσία, ἀλλὰ μόνον ἐξ ἐμπαθείας ἢ ἐνεκα συμφερόντων ἀτομικῶν.

Ἄρθρ. 12. Ὄφείλοντες οἱ Γ. διοικηταί νὰ ἐπαγρυπνῶσιν ὑπὲρ τῆς ἀτομικῆς καὶ τῆς τῶν πόλεων ἀσφαλείας, ὡς καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ὁδῶν, ἔχουσι καθήκον νὰ μερμνῶσιν ὅπως οἱ τε ἔξωθεν διαβατικῶς ἐρχόμενοι,

καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ ὑπονοίας παρέχοντες διατελῶσιν ἀείποτε ὑπὸ τὸ ἐταστικὸν ὄμμα τῶν ὑποδιοικητῶν καὶ τῶν δημάρχων, τηρῶνται δὲ ἀκριβῶς αἱ περὶ τῶν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταβαίνόντων διατάξεις, καὶ ἐν γένει ὅπως ἐκ παντὸς τρόπου προκύπτῃ καὶ ἐπικρατῇ ἡ ἐπιζητούμενη ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια τῶν κατοίκων.

Ἄρθρ. 13. Οἱ Γ. διοικηταί θέλουσι προσέχει, καθιστώντας προσεκτικὰς καὶ τὰς ὑπαλλήλους διοικητικὰς ἀρχάς, ἵνα οἱ χωροφύλακες καὶ οἱ κλητῆρες, μεταβαίνοντες εἴτε ἐνεκα ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων, ἢ χάριν εἰσπραξέως δημοσίων χρημάτων, εἴτε πρὸς ἐκτέλεσιν συλλήψεων, μὴ λαμβάνωσι παρὰ τῶν κατοίκων δωρεὰν τροφὰς δι' ἑαυτοὺς ἢ τὰ ὑποζύγια, μηδὲ ζητῶσι τι παρ' οὐδενὸς ὑπὲρ τὸ οὐνήθες τέλος.

Ἄρθρ. 14. Μετὰ τῶν σπουδαίων ἔργων τῶν Γ. διοικητῶν ἀριθμεῖται ἡ καταδίωξις τῆς ληστείας, καὶ ἡ ἐπαρκὴς κατοχὴ καὶ ἐπιτήρησις τῶν μερῶν, ἐνθα οἱ λησταὶ καὶ κακοῦργοι περιπλανώμενοι ἐνδιατρίβουσιν. Ἄν δ' ἐκ τῶν τοιούτων ἀναφανῶσι συμμορία ὅπως οὖν πολυάριθμοι, πέμπεται κατ' αὐτῶν ἀνευ ἀναβολῆς ἀποχωρῶν ἀριθμὸς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων χωροφυλάκων· καθ' ἣν περίπτωσιν τοῦτο δὲν ἀρκέσῃ, τότε, σύμφωνα πρὸς τὰς εἰσαχθείσας μεταρρυθμίσεις, μετὰ διάσκεψιν ἐν Συμβουλίῳ, στέλλονται ἀποσπάσματα ἐκ τῶν παρακειμένων στρατιωτικῶν σταθμῶν, ἐγγειριζομένων πρὸς τοὺς ἀρχηγούς αὐτῶν τῆς τοῦ συμβουλίου ἐκθέσεως καὶ διαταγῆς τοῦ διοικητοῦ, καθ' ἣν ἂν οἱ λησταὶ δὲν ὑπακούσωσιν, παραχρῆμα προσβάλλονται ἐνόπλιος· καὶ οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ζωγραφθέντες ἀνακρίνονται καὶ δικάζονται ἐν τῷ Διοικητικῷ συμβουλίῳ κατὰ τὸν νόμον, ὑποβαλλομένης τῆς περὶ τούτων ἐκθέσεως εἰς τὴν Ἰ.Υ. Πύλιν, ὑποβάλλονται δὲ εἰς ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν ἐκεῖνοι, περὶ ὧν ἡ λήψις τοῦ μέτρου τούτου ἤθελε κριθῆ κατάλληλος πρὸς διατήρησιν τῆς τάξεως.

Ἄρθρ. 15. Ἀναφανείσης, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐρρέθη, ληστρικῆς πολυαριθμοῦ συμμορίας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γ. διοικήσεως, καὶ διαταραχθείσης τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἂν δὲν ἀποθῆ δυνατὴ ἡ συγκέντρωσις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων χωροφυλάκων πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ληστῶν, μηδ' εὐρεθῶσιν εἰς μέρη πλησιόχωρα στρατιῶται τῆς γραμμῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὑπαρχοῦσι λόγοι βάσιμοι ὅτι, μεχρισοῦ ζητηθῇ καὶ φθάσῃ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἡ τοῦ πρακτέου ἐγκρισίς, θέλει ἐπέλθει βλάβη εἰς τὰ ἄτομα καὶ εἰς τὴν χώραν, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ὁ Γ. Διοικητὴς, συλλέγων παραχρῆμα ὡς προσωρινούς χωροφύλακας τοὺς ἱκανοὺς ἀνδρας, ποιεῖται ἐκποδῶν τὸ ἐπικείμενον κακόν, σπεύδων μὲν νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν, ὑποβάλλων δὲ εἰς τὴν Αὐτοκρατ. Κυβέρνησιν τὸ γεγονός καὶ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐδέσσε νὰ προβῇ εἰς τοιαύτην ἐνέργειαν.

Ἄρθρ. 16. Τὸ ποσὸν τῶν τοῦ Κράτους προσόδων ἐξετάζοντες οἱ Γ.

Διοικηταὶ ἀδιαλείπτως, ἔχουσι παρ' αὐτοῖς βιβλίον, ἐν ᾧ ἐκείναι εἰσὶν ἐγγεγραμμένοι, καὶ μεριμνῶσι ἐνδελεχῶς περὶ τῆς ἐγκαίρου αὐτῶν εἰσπραξέως· ἐπομένως ἂν ἄνευ λόγου ἀποχωρῶντος ἐπέλθῃ ἀναβολὴ καὶ καθυστέρησις τῶν δημοσίων προσόδων, ἢ μένωσι αὐταὶ κατεχόμενα λαθραίως ὑφ' οὐτινος δῆποτε, ἢ ἂν οἱ ὑποδιοικηταὶ καὶ οἱ δήμαρχοι κρατῶσι χρήματα πρὸς ἰδίαν χρῆσιν, οἱ δὲ προσετώτες τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τὰ μέλη τῶν συμβουλίων, ὀφείλοντες ποσὰ ἐκ φόρων, δεκάτων καὶ ἐμμέσων τελῶν, ἀποκρύπτωσι τὴν ἀλήθειαν, καὶ λέγουσιν ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα μένουσι καθυστερούμενα ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἐνὶ λόγῳ, ἂν συμβαίνοισι τοιαῦτα πράξεις, ἀντικείμενα μὲν εἰς τὴν τιμιότητα καὶ τὴν εὐθύτητα, τὸν δημόσιον δὲ πλοῦτον ἐλαττοῦσαι, καὶ τέλος, ἂν οἱ ὑπάλληλοι παραβαίνοισι τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν καὶ τὰς λοιπὰς δαπάνας, οἱ Γ. Διοικηταὶ ἀνερευνῶντες καὶ ἐξακριβοῦντες τὰ τοιαῦτα, ἐπάγουσι τὴν δέουσαν θεραπείαν· ἢ δ' ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων ἀμέλεα καὶ ὀλιγωρία συνεπάγεται εὐθύναις.

*Ἀρθρ. 17. Καθῆκον ἐπίσης τῶν Γ. Διοικητῶν εἶναι, μὴ ἐπιβαλλομένων εἰς τὸν λαὸν ἄλλων παρὰ τοὺς τεταγμένους φόρους, νὰ προλαμβάνωσι τὴν ἀπόλειαν τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ παρέχοντες πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὸν οικονομικὸν ἔφορον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀναθεωρημένης ὑπηρεσίας, νὰ διευκολύνωσι τὴν ἐγκαίρου εἰσπραξίν αὐτῶν ἄνευ δὲ πίεσεως καὶ ἀδικίας τινὸς ἐκ μέρους τῶν εἰσπρακτῶν πρὸς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου, νὰ προνοῶσι ἐπιμελῶς ὅπως καὶ ἐκεῖνοι μὴ ὑφίστανται ζημίας, στερούμενοι τῶν ὀρισθέντων δικαιωμάτων κατὰ τὴν ἀνάθεσιν τοῦ ἔργου.

*Ἀρθρ. 18. Ἐν τῇ περιφερείᾳ πάσης Γ. Διοικήσεως, οἱ Οἰκονομικοὶ ἔφοροι, ὑποδιοικηταὶ, δήμαρχοι καὶ λοιποὶ ὑπάλληλοι διατελοῦσι διωρισμένων παρὰ τῷ Γ. Διοικητῇ, οὗτος δὲ προϊσταται ἀπάντων, συγκεντρῶν τὴν ὑπηρεσίαν ὅλην, ἐπομένως τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ὑπαλλήλων ἀπάντων, διοικητικῶν, οικονομικῶν καὶ λοιπῶν ὁ δημόσιος βίος ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Γ. Διοικητοῦ. Τούτων τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰ σφάλματα δύναται καὶ ὀφείλει νὰ διορθῶν διὰ παραίνεσιν καὶ συμβουλῶν, περὶ δὲ τῶν ἀνεπιδέκτων βελτιώσεως νὰ λαμβάνῃ τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ἐκδηλούμενα μέτρα.

*Ἀρθρ. 19. Οἱ Γ. Διοικηταὶ εἰσὶν ἐπιτετραμμένοι καὶ ἐντεταλμένοι, παύοντες τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἑδρας αὐτῶν ὑπαλλήλους, διοικητικούς, οικονομικούς καὶ ἀστυνομικούς, οἵτινες ἤβηλον πράξει τι ἀντιβαῖνον εἴτε εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθειμένα γενικὰ αὐτῶν καθήκοντα, εἴτε εἰς τὰ ἰδίως αὐτοῖς ὀρισμένα, περὶ ὧν γενήσεται λόγος ἐφεξῆς, διορίζοντες δὲ τῶν παυθέντων ἀναπληρωτὰς, νὰ εἰσάγωσι αὐτοὺς εἰς δίκην, καὶ ν' ἀναφέρωσι τὸ γεγονός εἰς τὴν Αὐτοκρ. Κυβέρνησιν. Ἐν τοῖσι τοῖσι ὁ μόνος λόγος τῆς παύσεως καὶ ἀντικαταστάσεως αὐτῶν εἶναι ἡ παράβασις τῶν

γενικῶν καὶ τῶν ἰδιαζόντων αὐτοῖς καθηκόντων, ἢ ἡ πρόβεισι οικονομίας προσώπου τινός, ἢ ἐμπάθειαι, δὲν πρέπει νὰ ὠθῆ εἰς τὴν ἀπόλειαν τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ὑπαλλήλων τὸν Γ. Διοικητῆν, εὐθυνόμενον ἕνεκα τούτου.

*Ἀρθρ. 20. Οἱ μὲν Γ. Διοικηταὶ ἐξασκοῦσιν ἀπόλυτον ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ὑποδεεστέρων ὑπαλλήλων τῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ καὶ οὗτοι δύναται νὰ γνωστοποιῶσι εἰς τὴν Ὑψ. Πύλιν τὰς πράξεις τῶν Γ. Διοικητῶν, ἂν παραβαίνοισι τὰ γενικὰ καὶ τὰ εἰδικὰ αὐτῶν καθήκοντα.

*Ἀρθρ. 21. Ἄν δήμαρχός τις δι' ἀμέλειαν ἢ ἕνεκα κακῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας ἢ καταχρησέως πρέπη νὰ παυθῆ, ὁ γενικὸς διοικητὴς, εὐρών τινα ἱκανὸν καὶ κατάλληλον ἐπιτοπίως, εἰς ὅν δύναται νὰ ἔχῃ τὰ πιστὰ, ὑπὸ τὴν ἰδίαν του εὐθύνην θέλει τὸν διορίσει δήμαρχον, καὶ ἀναφέρει εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλιν. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν εὕρῃ ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης του, θέλει προτείνει εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν τὴν πλήρωσιν τῆς κενωθείσης θέσεως δημάρχου. Ἄν οἱ ὡς εἴρηται ὑπὸ τῶν Γ. διοικητῶν διωρισμένοι δήμαρχοι κρατήσωσι δημοσία χρήματα, καὶ ὑποστάντες τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τοῦ νόμου ποινὰς, δὲν ἀποτίσωσι αὐτοὶ τὰ ὀφειλόμενα, μηδ' ἀποβῆ δυνατὴ ἢ εἰσπραξίς τούτων παρὰ τῶν ἐγγυητῶν, ἀποζημιῶσιν οἱ τὸν διορισμὸν αὐτῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν προτείναντες διοικηταί.

*Ἀρθρ. 22. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντας νὰ δίδωσι συστατηρίους ἐπιστολάς ὑπὲρ δημάρχων. Ἐνίοτε, ἕνεκα λόγων δημοσίου συμφέροντος, μόνος ὁ Μέγας Βεζύρης δύναται νὰ ἐκδώσῃ διαταγὰς ὅπως προσληθῆ τις ὡς δήμαρχος, ἢ ὡς ἀξιωματικὸς χωροφυλακῆς. Ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως ταύτης, οὐδεὶς ἄλλος τοῦ λοιποῦ, ὑπουργὸς ἢ ἕτερος ἐκ τῶν ἐπισήμων, θέλει συστήσει τινα εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἀρχάς. Ἐπομένως, ἂν ἄλλος παρὰ τὸν Πρωθυπουργὸν ὅστις δῆποτε ἤθελέ ποτε ἀπευθύνῃ τοιαύτην σύστασιν, οὐχὶ μόνον οὐδὲλος πρέπει νὰ ληθῆ ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ καὶ πρέπει τὸ πεμφθὲν συστατήριον νὰ ὑποβληθῆ ὑπὸ τοῦ Γ. διοικητοῦ εἰς τὸ πρωθυπουργεῖον. Μὴ πράξας τοῦτο, ἔσεται ὑπεύθυνος ὁ διοικητὴς.

*Ἀρθρ. 23. Ἡ χωροφυλακὴ ὑπάγεται μάλιστα εἰς τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Γ. διοικητῶν, παρ' οἷς ὑπηρετεῖ, ἢ δὲ ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια τῆς χώρας ἔγκειται ἐν τῷ κύκλῳ τῆς προσωπικῆς αὐτῶν εὐθύνης. Ἐπομένως, ἐπιβλέποντες ἀεὶ ποτε ἐπιμελῶς ὅπως ἡ ἡμετέρα δημοσία δύναμις ἦ τακτικῶς διοργανισμένη καὶ διεββυθμισμένη, καὶ ὅπως ἐκτελῆ δεόντως τὴν ἀναθεωρημένην αὐτῇ ὑπηρεσίαν, ὀφείλουσι τοὺς ἐκ τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῆς ἀνικάνους περὶ τὰ ἔργα των νὰ παύωσι, καὶ ν' ἀντικαθίστωσι δι' ἱκανῶν καὶ καταλλήλων, ἐπίσης ν' ἀποβάλλωσι τοὺς ἀχρηστοὺς καὶ ἀνωφελεῖς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν χωροφυλακῆς. Ἄλλ' αἱ τοιαῦται μεταβολαὶ πρέπει νὰ ἐρεῖδωνται ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς ἀνάγκης καὶ τοῦ δι-

καίου ζείποτε· ἂν δὲ ἀξιωματικὸς χωροφυλακῆς τύπου τινος, καίτοι ἐκπληρῶν τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἀκριβῶς, ἀντικαθίσταται δι' ἑτέρου, μόνον ὅπως τοποθετηθῆ σχετικῶν τι ἄτομον, ἢ ὑπὲρ οὗ ὑπάρχει σύστασις, ἢ ἂν, ἀντὶ τοῦ λόγῳ ἀνικανότητος ἀποβαλλομένου, διορίζεται ἕτερος, ἀνίκανος καὶ αὐτὸς, ἐπιβεβλημένος παρὰ τινος, ταῦτα ἀντίκεινται ἐκ διαμέτρου πρὸς τὴν αὐτοκρατορικὴν βούλησιν, καὶ ἔσονται ὑπόλογοι ἕνεκα τούτων οἱ διοικηταί. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἀπολύτως τὸ νὰ μεταχειρίζηται τις, ὅστις δῆποτ' ἂν ᾗ, τὸν παρ' ἑαυτῷ χωροφύλακα ὡς ἴδιον ὑπρέτην, ἢ ἀποσπῶν ἐκ τοῦ καθήκοντος τὸν ἄνδρα τῆς δημοσίας δυνάμεως, νὰ τὸν ἀπασχολῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ, τῇ ἀμπέλῳ ἢ τῷ κήπῳ, ἐπιβάλλων ἐργασίαν εἰς τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ ἀναγομένην, ἢ τέλος τὸν μὴ ὑπηρετοῦντα ὡς ἐν ἐνεργείᾳ χωροφύλακα νὰ περιλαμβάνῃ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν εἰς ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν διατελούντων, καὶ νὰ τῷ δίδῃ μισθὸν ἐνεργείας.

Ἄρθρ. 24. Οἱ Γ. διοικηταί, ἔχοντες καθὰ εἶδομεν δικαίωμα καὶ καθήκον νὰ ἐπιτηρῶσιν ἅπαντας τοὺς ὑπαλλήλους ὡς πρὸς τὴν ἐνεργείαν τῶν ἰδίων καθηκόντων, καὶ νὰ παύσωσιν εἰσάγοντες εἰς δίκην τοὺς παραβάτας, καὶ αὐτοὶ, ἂν πράξωσι τι ἐξ ἀμελείας περὶ τὴν ἐμπειπιστευμένην αὐτοῖς ὑπηρεσίαν, ἢ κατὰ παράβασιν τῆς αὐτοκρατορικῆς βουλήσεως, δικάζονται ἐπίσης καὶ παιδεύονται κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 25. Οἱ Γ. διοικηταί δὲν περιορίζονται εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων πρὸς τὴν Ἰ. Πύλην, ἀλλ' ἀναφέρονται πρὸς τὰς ἀρμοδίους ἀρχὰς περὶ δικαστικῶν, στρατιωτικῶν, ναυτικῶν, ἐξωτερικῶν, οἰκονομικῶν, βραχυρικῶν, ἀστυνομικῶν καὶ ἐν γένει περὶ παντὸς, κατὰ τὴν χρείαν, ἀποφeyόντες νὰ γράψωσι περὶ ὑποθέσεως ἀναγομένης εἰς μίαν ἀρχὴν πρὸς ἕτεραν ἀναρμόδιον.

Ἄρθρ. 26. Ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς προηγηθεῖσιν ἀρθροῖς διαλαμβανομένων, εἰσὶν ἐπιβεβλημένα εἰς τοὺς Γ. διοικητὰς καὶ τὰ ἐξῆς πολλοῦ λόγου ἀξία καθήκοντα, ἧτοι, ἡ πρόνοια ὅπως παρέχονται, κατὰ τὸν κανονισμόν, αἱ καλλιεργήσιμοι μὲν ἀγεώργητοι δὲ τῆς χώρας γαῖαι εἰς τοὺς κατοίκους τῶν παρακειμένων χωρίων, ἵνα σπειρόμεναι καθίστανται παραγωγικαί, ὅπως ἐξομαλύνονται κατὰ τὸ ἐφικτὸν αἱ ἀπὸ τῶν χωρίων εἰς τὰς κώμας ἄγουσαι ὁδοί, τοῦ νὰ ἐλαττοῦνται καὶ συντέμνωνται αἱ ἀποστάσεις διὰ τῆς κατασκευῆς γεφυρῶν ἐκεῖ, ὅπου ἡ διάβασις εἶναι δυσχερὴς ἕνεκα ποταμῶν ἢ χειμάρρων, ἀναγκάζοντων τοὺς ὁδοιποροῦντας νὰ λοξοδρομῶσιν, ὅπως μεταβιβάζονται αἱ πραγματεῖαι διὰ τῶν ποταμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα, διερευνημένων ζείποτε τῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἐμπορίας, καὶ πρὸς ἀύξησιν τοῦ δημοσίου πλούτου συντελούντων μέσων, καὶ ἐνεργουμένων μὲν τῶν ἐπιτοπίως ἐφικτῶν καὶ ὑπὸ τοῦ νόμον προβλεπομένων, ὑποδικουμένων δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν χρεζόντων τῆς ἐκ μέρους αὐτῆς ἐπικουρίας. Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται τὸ

σύστημα τῆς ἀποκλειστικῆς ἐργασίας, οὐδὲ νὰ ἐπιχειρῆται ἡ τοῖς ὑπαλλήλοις ἀπηγορευμένη ἐμπορία. Προσέχοντες δὲ καὶ ἐπὶ τούτου οἱ διοικηταί, θέλουσιν ὑποβάλλει τοὺς καρπούς τοῦ ζήλου καὶ τῆς ἐπιμελείας αὐτῶν δι' ἐτησίας πρὸς τὴν Ἰ. Πύλην ἐκθέσεις ἀκριβοῦς τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιτευχθεισῶν προόδων ὑπὸ τὴν ἐποψίαν τοῦ πληθυσμοῦ, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐμπορίας, συνεπείᾳ τῆς εὐνομίας, καὶ τῆς πρὸς πάντας τοὺς κατοίκους τῆς αὐτοκρ. ἐξίσου ἀπονομῆς τοῦ δικαίου. Τελευταίον, ὄντες αὐτοὶ ἐν γνάσει πάντων τῶν ἀφορώντων τὴν Γ. διοίκησιν, θέλουσιν ὑποβάλλει ἀκριβεῖς πληροφορίας εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν, καὶ καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς δημοσίας εὐμερίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἄρθρ. 27. Ἐπειδὴ αἱ χώραι, ἐφ' ὧν εἰσὶ διωρισμένοι Διοικηταί, δὲν ὑπάγονται εἰς Γ. Διοικήσεις, οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν ἀντιπρόσωποι τῆς Κεντρικῆς Κυβερνήσεως ἀναφέρονται πρὸς ταύτην ἀπ' εὐθείας, ὡς οἱ Γ. Διοικηταί, περὶ τῶν πραγμάτων τῆς ἰδίας αὐτῶν περιφερείας· καὶ ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν δὲ, τὰ ἐπιβεβλημένα αὐτοῖς καθήκοντα ταυτίζονται πρὸς τὰ τῶν Γ. Διοικητῶν, ὅσα ἀνωτέρω εἶδομεν ὡστε θέλουσιν ἐνεργεῖ πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεων, τηρούντες τὰς αὐτὰς ἀρχὰς, καὶ εἰς τὰς αὐτὰς ὑπαγόμενοι εὐθύναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Καθήκοντα τῶν ὑποδιοικητῶν.

Ἄρθρ. 28. Οἱ ὑποδιοικηταί τῶν ἐπαρχιῶν εἰσὶ ἐπιφορτισμένοι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, κανονισμῶν, διαταγῶν καὶ παραγγελιῶν τῆς Κυβερνήσεως ἐν ταῖς χώραις, ταῖς τεθεμενίαις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν, ἐξασκούντες ἐπιφρόνη ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ὑπαλλήλων· ἀλλ' ὡς ὑπαλλήλοι καὶ αὐτοὶ τῶν Γ. Διοικητῶν, εἰς οὓς ὑπάγονται, ὀφείλουσι νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως καὶ τῶν ἐκ μέρους ἐκείνων πεμπομένων διαταγῶν καὶ κοινοποιήσεων, καὶ ἀναφέρονται πρὸς αὐτοὺς ὁσάκις ἢ χρεῖα τὸ καλῆ.

Ἄρθρ. 29. Οἱ ὑποδιοικηταί ὀφείλουσι νὰ ἐπιτηρῶσιν ἀδιαλείπτως ὅπως τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως δικαστήρια καὶ συμβούλια, οἱ δήμαρχοι καὶ οἱ λοιποὶ ὑπαλλήλοι ἐνεργῶσι κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ ἐκπληρῶσι τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καθήκοντα, ὅπως μηδεὶς ἀδικῆται καὶ πιέζηται δι' ὅποιονδήποτε λόγον, ὅπως ἀποδίδηται τὸ ἐκάστω ἀνήκον, θεωρουμένων δὲ καὶ λυομένων ταχέως καὶ σύμφωνα τῷ νόμῳ τῶν δια-

φορῶν, τῶν ἐκδικασέων ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως, μὴ σύρωνται τῆδε κάκεισε οἱ διεκδικοῦντες τὰ δικαιώματα καὶ ἐπιδιώκοντες τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν· καὶ ὅπως ἐπὶ πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑπηρετῶν τῆς Ὑψ. Κυβερνήσεως, εἰς οὐρανὴτινα τάξιν ἀνάγονται, ἐπιχέωνται ἐξ ἴσου τὰ ἐκ τῆς εὐνομίας καὶ τῆς δικαιοσύνης ἀγαθὰ. Θέλουσι δὲ ὑποβάλλει μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν προस्ताμένην γενικὴν διοίκησιν τὰς ἐν τῇ ἔδρᾳ ταύτῃ διεξακτέας ὑποθέσεις, καὶ ἀναφέρει πρὸς τὸν Γ. Διοικητὴν ἀληθῶς καὶ ἀκριβῶς περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ὑποδιοικήσεως παραβαινόντων νόμον τινὰ ἢ διάταξιν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 30. Τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 12 καὶ 13 εἰς τοὺς Γ. διοικητὰς ἀνατεθειμένα ἀστυνομικὰ, σχετικῶς πρὸς τὸ ὅλον τῆς Γ. διοικήσεως, ἀναγονταί εἰς τὰ καθήκοντα ἐκάστου ὑποδιοικητοῦ, καθόσον εἰσὶν ἐφαρμοστέα εἰς τὴν χώραν, ἢν διωρίσθη νὰ διευθύνῃ. Ἀλλὰ τὴν κατάστασιν τῆς δημοσίας τάξεως, καὶ τὰ ἔνεκα ταύτης ἐνεργούμενα πρέπει ν' ἀναφέρῃ ἐν τάχει ὁ ὑποδιοικητὴς εἰς τὸν Γ. διοικητὴν, ἰδίως δὲ, κατὰ τὴν ἐμφάνειν ληστρικής τιнос ἢ ἐκ κακούργων συμμορίας πολυαριθμοῦ, πέμπων, κατὰ τὸ ἄρθρον 14, ἐκ τῶν τακτικῶν χωροφυλάκων, ἢ, μὴ ἐπαρκούντος τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, ὑπαρχόντων δ' ἐκεῖ ἢ εἰς παρακείμενα μέρη στρατιωτικῶν σωμάτων, ἀποστέλλων ἐκ τούτων ἄνδρας ἱκανοὺς, καὶ ἐπιτιμῶν εἰς τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν τὴν σχετικὴν ἐκθεσὶν τοῦ συμβουλίου καὶ τὴν δέουσαν ὀδηγίαν, θέλει μὲν φροντίζει περὶ τῆς ἀμέσου καταδιώξεως τῶν κακούργων, ἀλλὰ καὶ θέλει ὑποβάλλει εἰς τὸν Γ. διοικητὴν τὰ ληφθέντα μέτρα ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς.

Ἄρθρ. 31. Ἀναφανείσης, ὡς ἀνωτέρω, συμμορίας τιнос πολυαριθμοῦ κακούργων ἢ ληστῶν ἐν τινὶ ὑποδιοικήσει, καὶ διαταραχθεῖσης τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἂν δὲν ᾖ δυνατὴ ἢ ἐκ τῶν ἐνότων συγκέντρωσις ἱκανοῦ ἀριθμοῦ χωροφυλάκων πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῶν, μηδ' εὐρίσκηται τακτικὸς στρατός εἰς τὰ πλησιόχωρα μέρη, πρὸς δὲ, ἂν ἐπικηται φανερὰ βλάβη τοῦ λαοῦ καὶ τῆς χώρας ἐν περιπτώσει διαμηνύσεως πρὸς τὸν Γ. διοικητὴν, καὶ ἀναβολῆς τῆς ἐνεργείας μετρίσου ἀφίχθῃ ἢ ἀπάντησις αὐτοῦ, τότε ὁ ὑποδιοικητὴς συλλέγει προχείρως τοὺς ἀναγκαίους ἄνδρας ὡς προσωρινούς χωροφύλακας, καὶ σπεύδων ἀπ' ἐνὸς εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τοῦ κακοῦ καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀσφαλείας, ἀναφέρει ἀπ' ἑτέρου ἐν τάχει τὸ γεγονός εἰς τὸν Γ. διοικητὴν.

Ἄρθρ. 32. Οἱ ὑποδιοικηταί, ἐπιτηροῦντες ἀείποτε καὶ ἀνερευνῶντες τὸν τρόπον, καθ' ὃν οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως ὑπάλληλοι διεξάγουσι τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν, ὑποβάλλουσι περὶ τούτων ἐκθέσεις πρὸς τοὺς Γ. διοικητὰς. Διεκπεραιούντες δὲ μετ' εὐθύτητος καὶ ἀμεροληψίας τὰς δίκας, ὧν ὁ νόμος διακελεύει τὴν ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως διε-

ξαγωγῆν, πέμπουσι τὰς περὶ τούτων ἀποφάσεις ἢ ἐκθέσεις εἰς τοὺς διοικητὰς, καὶ ἀποφεύγουσιν ὅσον οἶόν τε νὰ ἐνοχλῶσι τοὺς πολίτας, προσκαλοῦντες αὐτοὺς ἄνευ ἀνάγκης, καὶ ἔνεκα παθῶν ἀτομικῶν, εἰς τὴν ἔδραν τῆς ὑποδιοικήσεως.

Ἄρθρ. 33. Ἐκ τῶν σπουδαίων καθηκόντων τῶν ὑποδιοικητῶν εἶναι τὸ νὰ φροντίζουσι περὶ τῆς ἐγκαίρου ἀποστολῆς τῶν χρημάτων, τῶν εἴτε ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον πεμπτέων, εἴτε κατὰ παραγγελίαν διαβιβάστέων.

Ἄρθρ. 34. Εἰς τοὺς ὑποδιοικητὰς ἐπιβέβληται ἡ ἐγκαίρος εἰσπραξις τῶν δημοσίων προσόδων, ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τῶν ὄρων, τῶν περιοχόμενων ἐν ταῖς πρὸς τοὺς εἰσπράκτορας ἐγχειριζομέναις ὑψηλαῖς διαταγαῖς, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ πιεζῆται καὶ ἀδικηταί τις ἐντεῦθεν, ἢ ἐν περιπτώσει ἀναβολῆς εἰσπράξεων τινῶν ἀνυπέροβτος ἔκθεσις τῆς συμβαιούσης καθυστερήσεως πρὸς τὴν Γ. διοίκησιν. Ἄλλ' ἂν αἱ καθυστερήσεις αὐταὶ διαρκῶσι καὶ μετέπειτα, ἐπιτέτραπται νὰ ὑποβληθῇ καὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀναφορὰ περὶ τῶν ἀληθῶν αἰτίων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 35. Οἱ ὑποδιοικηταί θέλουσιν ἀναφέρει πρὸς τοὺς Γ. διοικητὰς οὐ μόνον τὰς πολιτικὰς, ἀστυνομικὰς καὶ λοιπὰς ὑποθέσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς, ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε κατὰ παραγγελίαν δ' ἄλλων γινομένης ἀποστολάς ποσῶν, καὶ τὴν μετὰ τῶν ὑπουργείων τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀφιερωμάτων ἀλληλογραφίαν αὐτῶν. Ἄν δὲ ἐν χώρᾳ τινὶ, κειμένη ἐγγύτερον τῆς πρωτεύουσος ἢ τῆς ἔδρας τῆς Γ. διοικήσεως, συμβῇ σπουδαῖόν τι καὶ κατεπεῖγον, ἤτοι γεγονός, οὗ ἡ ταχίστη γνῶσις ἐνδιαφέρει οὐσιαστικῶς τὴν Κυβέρνησιν, ὀφείλει μὲν ὁ ὑποδιοικητὴς τῆς χώρας ἐκεῖνης νὰ γνωστοποιήσῃ ἄνευ ἀναβολῆς τὸ πρᾶγμα πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλην ἀπ' εὐθείας, ἀλλὰ θέλει ἀναφέρει τοῦτο καὶ πρὸς τὸν Γ. διοικητὴν.

Ἄρθρ. 36. Οἱ ὑποδιοικηταί θέλουσιν ἐξετάζει καὶ ἀνερευνᾶ διηλεκτικῶς τὰ πρὸς εὐημερίαν καὶ ἡσυχίαν τῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν των χώρας συντείνοντα, καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς, καὶ θέλουσιν ὑποβάλλει περὶ πάντων τὰς δεούσας πληροφορίας πρὸς τοὺς Γ. διοικητὰς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Καθήκοντα τῶν δημάρχων.

Ἄρθρ. 37. Οἱ δήμαρχοι εἰσὶν ἐπιφορτισμένοι τὴν διεξαγωγὴν ἀπαντῶν τῶν ἐν τῷ δήμῳ ὑποθέσεων, πολιτικῶν, οἰκονομικῶν, ἀστυνομικῶν καὶ λοιπῶν. Ἐπομένως τὰ κυριώτερα καὶ οὐσιαστέτερα καθήκοντα αὐτῶν συνοψίζονται εἰς τὰ ἐξῆς: 1ον) διευθύνοντες ἐπιμελῶς τὰ τοῦ δήμου, νὰ

διατηρῶσι τὴν τοσοῦτον περισπούδαστον ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τοῦ τῆς σου) νὰ φροντίζωσιν ἐνδελεχῶς ὅπως ἐκδικάζωνται δικαίως σύμφωνα τῷ ἐραφῶ νόμῳ καὶ τοῖς ἐν ἰσχύϊ θεσμοῖς ἐπὶ συμβουλίου, κατὰ τὴν παραδεδομένην τάξιν, αἱ δίκαι καὶ διαφοραὶ, αἱ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου ἐκδικαστέαι· 3ον) νὰ προνοῶσι περὶ τῆς ἐγκαίρου καὶ κατὰ τὰ ὠρισμένα εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων, καὶ περὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ παραδόσεως αὐτῶν ὅπου δεῖ 4ον) νὰ ἐνεργῶσιν οὕτως ὥστε, ἀπάντων τῶν ἐν τῷ δήμῳ, οἰκισθῆποτε τάξεως ἂν ὦσιν, τυγχανόντων τῆς αὐτῆς εὐμενεῖας καὶ πραότητος, καὶ μηδεμιᾶς ἐπιτρεπομένης κατ' οὐδενὸς ἀδίκου ἐπιθέσεως ἢ προσβολῆς, ν' ἀπονέμηται πρὸς ἕκαστον ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἢ ἀπαιτουμένη βοήθεια καὶ συνδρομῆ, οὕτω δὲ ὁ λαὸς ἅπας ἀναπέμπῃ πρὸς τὸν ὑψιστον εὐχὰς ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου.

*Ἄρθρ. 38. Οἱ προϊστάμενοι δήμων ἐν χώρᾳ ὑπαγομένη ἀμέσως εἰς Γ. διοίκησιν, διατελοῦντες ὡς ὑπάλληλοι ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Γ. διοικητοῦ, οἱ δὲ προϊστάμενοι δήμων ἐν χώρᾳ ἐμμέσως διοικουμένη, ὄντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὑποδιοικητοῦ, ὀφείλουσιν, ὑπέκοντες ἀείποτε τοῖς ἀρχηγοῖς, τῷ Γ. διοικητῇ, ἢ τῷ ὑποδιοικητῇ, νὰ ἐκτελῶσι συνάμα, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου, οὗ τὴν διοίκησιν εἰσὶν ἐμπειστευμένοι, τοὺς νόμους καὶ κανονισμοὺς, τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὰς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν, τοῦ Γ. διοικητοῦ ἢ τοῦ ὑποδιοικητοῦ, πεμπόμενας ἐντολὰς καὶ παραγγελίας, ἀλλὰ δύνανται καὶ καθῆκον ἔχουσιν ἐν δέοντι νὰ ζητῶσιν ὁδηγίας παρὰ τῆς διοικήσεως.

*Ἄρθρ. 39. Ἐπιμελεῖα τοῦ δημάρχου, αἱ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ δήμου διεξακτέαι δίκαι θέλουσιν ἐκδικάζεσθαι νομίμως καὶ δικαίως, μηδενὸς πιεζομένου καὶ κατατροχόμενου. Τοὺς δὲ κατηγορουμένους ἐπὶ πλημμελήμασιν ἢ κακοურγήμασι, παραπεμπτέους εἰς τὴν ἑδραν τῆς ὑποδιοικήσεως ἢ τῆς Γ. διοικήσεως, θέλει στέλλει ἀνευ ἀναβολῆς, ὑποβάλλων τὰς ἀνακρίσεις καὶ τὰς ἐπιτοπίως συλλεγεῖσας πληροφορίας, συνοδεύων δὲ τοὺς παραπεμπόμενους μετὰ χωροφυλάκων, ὅπως μὴ δύνανται νὰ δραπέτεύωσι καθ' ἑδόν.

*Ἄρθρ. 40. Οἱ δήμαρχοι φροντίζουσιν ὅπως ἐν ταῖς ὑπαγομέναις κώμας, τοῖς χωρίοις καὶ λοιποῖς μέρεσι, τηρῆται ἡ δέουσα τάξις καὶ ἀπολαμβάνωσιν οἱ κάτοικοι ἀνεξαίρετως ἡσυχίαν καὶ ἄνεσιν, καὶ ἀσφάλειαν τῆς τιμῆς, τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν ἐξετάζουσι καὶ ἐξακριβοῦσι τὰ περὶ τῶν εἰς τὸν δῆμον ἀφικνουμένων, καὶ τῶν ἐκεῖθεν μεταβαίνόντων, καὶ ἐπαγρυπνοῦσιν ὅπως ἐκτελῶνται αἱ περὶ αὐτῶν διατάξεις, ὅπως οἱ χωροφύλακες καὶ λοιποὶ παρ' οὐδενὸς λαμβάνωσι δωρεὰν τροφὰς δι' ἑαυτοὺς ἢ τοὺς ἵππους αὐτῶν, καὶ ὅπως μηδέποτε λαμβάνηται τι πλεόν τοῦ τεταγμένου τέλους.

*Ἄρθρ. 41. Ἀντικείμενον ἰδιαιότητος προσοχῆς ποιούμενοι τὴν παρὰ

τῆς δήμου ὑπηρεσίαν τιμίων καὶ ἱκανῶν χωροφυλάκων, οἱ δήμαρχοι θέλουσι προκαλεῖ, κατὰ τὴν τάξιν, τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀτόπως διαγόντων καὶ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων αὐτῶν ἀκαταλλήλων ἀξιωματικῶν τῶν καὶ ἀπλῶν χωροφυλάκων. Περί πλεόν ὀφείλουσι ν' ἀπέχωνσιν ἐκ παντὸς τρόπου τοῦ νὰ μεταχειρίζωνται τοὺς χωροφύλακας δίκην ὑπηρετῶν, ἐπιφορτίζοντες προσωπικὰς ἑαυτῶν ὑπηρεσίας.

*Ἄρθρ. 42. Ἄν φανῶσιν ἐντὸς τοῦ δήμου λησταί, ὁ δήμαρχος πέμπει κατ' αὐτῶν ἀνευ ἀναβολῆς τοσοῦτους χωροφύλακας, ὅσων ὑπάρχει ἀνάγκη, μεταβαίνων δὲ καὶ αὐτός, εἰ δέον, καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς σύλληψιν, ἢ ἐκδιώξιν καὶ ἀποσκοράκισιν τῶν κακούργων τούτων. Ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν πρόκειται περὶ συμμορίας τινὸς ὅπως οὖν μεγάλης, οἱ δ' ἐκ τοῦ δήμου συλλεγέντες χωροφύλακες δὲν ἐπαρκῶσι πρὸς ἀπόκρουσιν αὐτῆς, ἂν μὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ πλησίον στρατιῶται, σύμφωνα πρὸς τὴν διάταξιν τῶν ἄρθρων 14 καὶ 30, ἐπὶ ἐκθέσει τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, πέμπεται ἀπόσπασμα στρατιωτῶν, καὶ ἐν ἀνάγκῃ ζητεῖται ἐπικουρία ἐκ χωροφυλάκων τῶν παρακειμένων δήμων, ὅπως γενῆ ἐκποδὼν τὸ ἐπισκῆψαν τοῦτο κακόν· ἀφ' ἑτέρου γνωστοποιεῖται τὸ γεγονός εἰς τὴν προϊσταμένην Διοίκησιν. Ὅταν δὲ, ὡς ἐβέβη, ζητηθῆ ἐπικουρία παρὰ τινος δήμου, ὁ τούτου προϊστάμενος ἔχει καθῆκον νὰ χορηγήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην συνδρομήν. Ἄλλ' ἂν δὲν ὑπάρχῃ στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα εἰς μέρη πλησιόχωρα, μηδ' ἴσθαι δυνατὴ ἡ ἐκ γεινικίζοντων δήμων ἀποστολὴ χωροφυλάκων, τότε ὁ δήμαρχος, πράττων ὅτι ἐφικτὸν διὰ τῶν ἐνόντων μέσων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς χώρας, ἀναφέρεται ἐν τάχει εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Διοικήσεως, ἐπικαλούμενος βοήθειαν.

*Ἄρθρ. 43. Εἰς τὰ καθήκοντα τῶν δημάρχων ἀνάγεται ἡ πρόνοια ὅπως μὴ ἀπόλλυται ἡ δημοσία περιουσία, ὅπως μὴ συμβαίνωσι καθυστερήσεις τῶν εἰσπράξεων, ὅπως μὴ περιέρχονται χρήματα τοῦ δημοσίου εἰς τινὰς ἰδιώτας ὡς δῆθεν καθυστερούμενα, διανεμομένου δὲ τοῦ φόρου δικαίως, μὴ λαμβάνηται παρ' οὐδενὸς τι πλεόν τοῦ δέοντος· καὶ ἐκτελουμένων ἀκριβῶς τῶν ἔργων τῶν ἀνὰ χεῖρας τῶν εἰσπρακτῶρων φημάτων, μὴ ἀφ' ἑτέρου γίνηται πρὸς οὐδὲνα πίεσις καὶ ἀδικία ἐπὶ τοιοῦτε λόγῳ· τέλος, ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως τῶν εἰσπράξεων, νὰ εἰδοποιῶσιν ἐν τάχει τὸν προϊστάμενον Διοικητῆν.

*Ἄρθρ. 45. Οἱ ταμίαι, καθόσον λαμβάνουσι καὶ διδουσι δημοσίαι χρήματα, εἰδοποιοῦσι τοὺς δημάρχους, οὗτοι δὲ πέμπουσιν ἐγκαίρως εἰς τὴν Διοίκησιν τὰ ἐν τοῖς ταμείοις ὑπάρχοντα.

*Ἄρθρ. 45. Οἱ δήμαρχοι λαμβάνουσι πᾶν μέτρον, ἐφικτὸν ἐπιτοπίως, καὶ καταβάλλουσι πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, καὶ πρὸς αὐξήσιν τῆς εὐημερίας καὶ ἡσυχίας τοῦ δήμου,

γράφοντες και ειδοποιούντες τους Διοικητάς και υποδιοικητάς περί τῶν ἀντικειμένων, ἐφ' ὧν ἔχρυσιν ἀνάγκην ὁδηγῶν.

Ἄρθρ. 46. Οἱ δήμαρχοι ἀναφέρουσι τὰς πρὸς τὴν Διοίκησιν γνωστοποιητέας ὑποθέσεις, ὑποβάλλοντες ἑκθεσιν, κατὰ τὰ εἰθισμένα, περί τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῶν ἐξετάσεων και συζητήσεων ἐν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ. Ἄλλὰ δύνανται, ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῶν, νὰ διακοινῶσι και τινὰς ὑποθέσεις πρὸς τὴν Διοίκησιν δι' ἰδιωτικῶν ἐπιστολῶν, ὅταν τὸ κρίνωσιν ἀναγκαῖον.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Περὶ στολῆς τῶν δημάρχων κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας.

(44 Ῥαμαζὰν 1278.)

Οἱ διοριζόμενοι δήμαρχοι, εἴτε ἀφ' οὗ ἐμαθήτευσαν ἐν τῷ πολιτικῷ σχολείῳ, εἴτε ἀφ' οὗ, ἐκτός αὐτοῦ, ἐκτέησαν τὴν ἀναγκαίαν πείραν, ἀν μὲν ἔχωσιν ἤδη βαθμὸν τινα ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ τοῦ Κράτους, θέλουσι φέρεи κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας τὴν ἀνήκουσαν τῷ βαθμῷ αὐτῶν στολήν. Οἱ δὲ μὴ ἔχοντες βαθμὸν, θέλουσι φέρεи στολήν Καπουδζή μπασῆ (αὐτοκρατορικοῦ θυρωροῦ), πρὸς ἐνδειξίν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς διοικητικῆς ὑπηρεσίας μόνον, και ὡς εἰς ταύτην ὠρισμένην, οὐχὶ δὲ εἰς αὐτοὺς ἀτομικῶς.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ.

περὶ πληρωμῆς μαρτύρων.

(1870.)

Ἐκοινοποιήθη ἡμῖν, ὅτι ἐν ταῖς Νομαρχίαις, κατὰ τὴν ἀνάκρισιν και τὴν διαδικασίαν κακούργου τινὸς, προσκαλοῦνται συχνάκις ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὰ πολιτικοποινικὰ δικαστήρια τῶν Διοικήσεων ἢ και εἰς τὴν ἔδραν τῆς Νομαρχίας μάρτυρες τινες και πληροφοριοδῶται, οἵτινες, βλέποντες ὅτι ἀναγκάζονται νὰ μένωσιν ἐκεῖ χρόνον τινὰ μακρὰν τοῦ ἔργου και τῶν συμφερόντων αὐτῶν, και ὅτι οὐδεὶς πληροῖει τὰ ἐξοδά των, ἀρνοῦνται νὰ μαρτυρήσωσιν ἢ νὰ δώσωσι πληροφορίας, μετὰ τῆς κοινοποιήσεως δὲ ταύτης προσεκληθῆμεν νὰ φροντίσωμεν τὰ δέοντα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Εἰ και ἡ μαρτυρία εἶναι ἔργον δωρεάν γινόμενον, ἐπειδὴ ὅμως ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν δικαιοσύνην τὸ νὰ μὴ πληροῦνται εἰς τοὺς μάρτυρας και τοὺς πληροφοριοδῶτας, οἵτινες προσκαλοῦνται ἐπισήμως παρὰ τῶν πολιτικοποινικῶν δικαστηρίων, πρὸς πιστὴν τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν, τὰ ἐξοδα αὐτῶν, ἐμποδιζόμενων ἄλλως τε και ἀπὸ τῆς ἐργασίας των, και ἀναγκαζόμενων νὰ μεταβαίνωσιν ἀφ' ἐνός εἰς ἄλλον τόπον, συντάσσεται ἤδη νόμος περὶ τῶν ἐξόδων τούτων. Συζητήσεως δὲ γενομένης ἐν γενικῇ συνελεύσει τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἐνεκρίθη ὅπως μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰρημένου νόμου θεθῶσι προσωρινῶς εἰς ἐνέργειαν αἱ ἐξῆς διατάξεις, αἵτινες ἐκοινοποιήθησαν και εἰς τοὺς Νομάρχας.

» Τὸ πολιτικοποινικὸν δικαστήριον, ὅπερ ἐπελήφθη τῆς δικασίμου ὑποθέσεως, θέλει ὀρίζει ἐντός τῶν ὁρίων τῆς πιθανότητος τὰ ἐξοδα, τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ ἔκαμαν οἱ τοιοῦτοι μάρτυρες ἢ πληροφοριοδῶται εἰς ζῶα, εἰς σιδηρόδρομον, ἢ εἰς ἀμόπλοιον, καθὼς και τὰ λοιπὰ ἀτομικὰ των ἐξοδα και τὴν ἡμερησίαν ἀπολαβὴν αὐτῶν πάντα δὲ ταῦτα θέλουσι πληροῦσθαι εἰς αὐτοὺς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου μετ' ἐπιφυλάξεως ὅπως ἀκολούθως εἰσπραχθῶσι παρὰ τοῦ καταδικασθῆσομένου ἐκ τῶν διαδίκων. Ἐπειδὴ δὲ ἐν ταῖς περὶ φόνου δίκαις, ὧν ἡ ἐκδίκασις ἀπολήγει εἰς τὴν ἀπότισιν τιμῆς αἵματος, ὅταν ἡ Κυβέρνησις, θεωροῦσα κατὰ νόμον ἀνάγκην κυβερνητικὴν και τοπικὴν τὴν τοῦ ἐνόχου εἰς θάνατον καταδίκην, προβαίη εἰς αὐτὴν, ἢ κατὰ τὸν θρησκευτικὸν νόμον εἰς τοὺς κληρονόμους

τοῦ φονευθέντος βιολομένη τιμὴ αἵματος πληρῶνεται αὐτοῖς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ ἐν ἐνεργείᾳ σύστημα, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐξοδα ταξειδίου καὶ λοιπὰ, εἰς τὰ ὅποια ὑπεβλήθησαν οἱ μάρτυρες καὶ οἱ πληροφοριοδότης, οἱ προσαχθέντες κατὰ τὴν διαδικασίαν φονέως τινός, οὐτινος ἢ εἰς θάνατον καταδίκη ὑπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ ἐπιβάλλεται ὑπὸ πολιτικῆς ἀνάγκης, θέλουσι πληρῶνεσθαι ἀνελλιπῶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, χωρὶς ἐπιφύλαξιν εἰσπράξεως παρ' ἄλλου τινός. Ὅπως μὴ γίνωνται δὲ μάταια ἐξοδα εἰς τοὺς μάρτυρας καὶ πληροφοριοδότης τούτους, εἴτε παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου, εἴτε παρὰ τοῦ καταδικασθησομένου διαδίκου, καὶ ἵνα μὴ συμβαίνωσι καταχρήσεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τὸ πολιτικοποινικὸν δικαστήριον θέλει ὀρίζει προηγουμένως προθεσμίαν τινὰ πρὸς ἀποπεράτωσιν τῆς δίκης, καὶ θέλει προσπαθεῖ νὰ ἀποπερατώσῃ αὐτὴν ἐν τῷ προθεσμίᾳ ταύτῃ καὶ ὅσον οἶόν τε πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς κατὰ δὲ τὸ τέλος τῆς δίκης θέλει συντάττει ἔκθεσιν, δηλοῦσαν τὴν ἡμερησίαν πληρωμὴν, ἣτις δέον νὰ δοθῇ εἰς τοὺς μάρτυρας καὶ πληροφοριοδότης. Οἱ δὲ ὑπάλληλοι, οἵτινες κρατοῦσι τούτους πλέον τοῦ δέοντος, θέλουσι καταδικάζεσθαι συμφώνως τῷ 102ῳ ἄρθρῳ τοῦ Πόινικου Νόμου εἰς ἀπότισιν προστίμου, ἴσου πρὸς ἓνα μηνιαῖον μισθὸν αὐτῶν.

» Αἱ διατάξεις αὗται ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς μάρτυρας καὶ τοὺς πληροφοριοδότης, οἵτινες ἤθελον προσαχθῆ εἰς τὰ διοικητικὰ συμβούλια καὶ τὰ δικαστήρια, κατὰ τὴν διαδικασίαν ὑπαλλήλου τινός, ἢ κατὰ τὴν ἐξέλεγχιν ἄλλων ὑποθέσεων. »

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Περὶ πληρωμῆς τελῶν διαδικασίας.

(9 Σεββῶλ 1286).

Περιττὸν θεωρῶ ὅπως ἐπαναλάβω ὅτι αἱ μὲν μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἰδιωτῶν παρουσιαζόμενα δίκαια παραπέμπονται πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια (*Medcl. Mai' Idarè*), αἱ δὲ μόνον μεταξὺ ἰδιωτῶν πολιτικὰ δίκαια παραπέμπονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια καὶ Ἐφετεῖα (*Medcl. Mai' Temizli Xoukouk* καὶ *Dibari Temizli Xoukouk*). Καίτοι δὲ αἱ μεταξὺ ἰδιωτῶν ὑποθέσεις δικάζονται ἐν τοῖς πολιτικοῖς δικαστηρίοις, κατὰ τὴν ἐκδοσὴν ὅμως τῆς ἀποφάσεως καταδικάζεται τὸ ἡττηθὲν μέρος εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν δικαστικῶν ἐξόδων· θεωρουμένης ὅμως δίκης τινός μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰδιωτῶν καὶ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως παρὰ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, δι' ἣν μέχρι τοῦδε δὲν ἐλαμβάνοντο δικαστικὰ ἐξοδα ἐπὶ τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσού, ἐπειδὴ αἱ τοιαῦτα δίκαια οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἰδιωτικῶν ὡς πρὸς τὰς δικαστικὰς ἐργασίας, ἐλήφθη γενικὸς κανὼν ὥστε, ὑφισταμένης δίκης τινός μεταξὺ τοῦ Ἀυτοκρ. Ταμείου ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν ὑπενοικιαστῶν δημοσίων προσόδων καὶ ἐγγυητῶν αὐτῶν ἀφ' ἑτέρου, ἢ τῶν ἐγγυητῶν ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν ὑπενοικιαστῶν ἀφ' ἑτέρου, καὶ πηγαζούσης ἐκ τῆς ὑπενοικιάσεως δημοσίων προσόδων καὶ ἐκδικασθείσης ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Δικαστικῷ Συμβουλίῳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν (*Dibari Mouxakematè Malie*), κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως, νὰ λαμβάνηται τὸ ποσὸν τῶν 2 0[0] διὰ τὰ δικαστικὰ ἐξοδα παρὰ τοῦ ἡττηθέντος μέρους.

Ἐσχάτως δὲ καὶ τὸ Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐν γενικῇ συνεδριάσει παρεδέχθη καὶ διὰ τὰς δίκας ἐπὶ χρημάτων, τὰς ἐκδικαζομένας ἐν τῷ δικαστικῷ τμήματι τοῦ ἰδίου συμβουλίου, ὡς καὶ διὰ τὰς δίκας τὰς μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, τὰς ὁποίας τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια εἰσὶν ἀρμόδια ὅπως θεωρῶσιν, ἐὰν τὸ ἡττηθὲν μέρος ἤθελον εἶσθαι ἰδιωτῆς, ὅπως λαμβάνωνται διὰ δικαστικὰ ἐξοδα, ὡς εἴρηται, τὸ ποσὸν τῶν 2 0[0]. Ἐπειδὴ δὲ καὶ σχετικὸς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐξεδόθη Ἀυτοκρ. Ἰραδὲς, εὐαρεστηθῆτω καὶ ἡ Ὑμ. Ἐξοχότης ἵνα, ἀφοῦ δημοσιεύσῃ τ' ἀνωτέρω, ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα συμφώνως τῷ Ἀυτοκρατορικῷ προσταγμάτι.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ.

Περὶ ταχείας ἐκτελέσεως τῶν διαταγῶν τῆς κυβερνήσεως ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

(7)19 Ιουλίου 1870).

Πολλάκις συμβαίνει ὥστε αἱ πρὸς τὰς ἐπαρχικὰς Ἀρχὰς διαβιβαζόμεναι διαταγαὶ νὰ μὴ ἐκτελῶνται μεθ' ἀπάσης τῆς ἀπαιτουμένης ταχύτητος, κατὰ συνέπειαν δὲ αἱ παρὰ τῶν Ἀρχῶν τούτων ζητούμεναι πληροφορίες, εἴτε περὶ ὑποθέσεως τινος ἀφορώσης ιδιῶτας, εἴτε περὶ ὑποθέσεως ἀφορώσης τὴν Κυβέρνησιν, ἀφικνοῦνται εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ τινὰ βραδύτητα.

Ἡ βραδύτης αὕτη, ἥτις ἐνίοτε προξενεῖ, ὡς εἶδος, μεγάλην ζημίαν εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν Ταμεῖον καὶ ἐπιφέρει διαφόρους περιπλοκὰς καὶ δυσχερείας, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἑλλόγως, καθότι ἐν ἐκάστη νομαρχίᾳ ὑπάρχει ἐπαρκὴς ἀριθμὸς γραφείων καὶ ὑπαλλήλων διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁφείλετε λοιπὸν, κύριε Νομάρχα, νὰ ἐπαγρυπνῆτε πάντοτε εἰς τὴν ἀκριβοῦς καὶ ταχεῖαν ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν ἐκ τῆς Κυβερνήσεως ἀπορρέουσῶν ἀποφάσεων, — ἐκτός ἐὰν σπουδαῖα προσκόμματα ὑπάρχωσιν εἰς τὴν ἄμεσον αὐτῶν ἐκτέλεσιν, ὅτε πρέπει νὰ γνωστοποιῆται τοῦτο ὅπου δεῖ, — καὶ εἰς τὴν ὅσον ἐνεστὶν ἀνυπέρβητον ἀνακοίνωσιν τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ περιέρχεται ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπικυροῖ τὰς διαταγὰς τῆς ἢ νὰ ἀνανεοῖ τὴν ἀἰτιήσιν τῆς.

Ὁφείλετε πρὸς τούτοις, Κ. νομάρχα, νὰ κοινοποιήσητε πρὸς πάντας, ὅτι ἡ ζημία ἢ προξενουμένη εἰς τινὰ ιδιῶτην ἕνεκα ἀμελείας ἢ βραδύτητος ὑπαλλήλου, οἰσοδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ βαθμὸς καὶ ὁ τίτλος αὐτοῦ, ἔσται εἰς βάρος τοῦ ὑπαλλήλου.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΥ.

(Ἐκτελεσθῆτω).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ ὁδῶν καὶ οἰκοδομῶν.

(7 Δεκεμβρίου-ἔββλ 1880).

Περὶ πλατύσεως τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἐκ βάρων ἀνεγειρόμεναι ἐπὶ τῶν ὁδῶν οἰκοδομαὶ ἢ τοῖχοι, ὅπως μὴ ἐνοχλῶνται οἱ διαβάται, κτίζονται κατὰ τὸ κάτωθι ἐκτεθεισόμενον μέτρον τῶν πῆχων. Ὁ πῆχυς, δι' οὗ γενήσεται ἡ καταμέτρησις, ἔσται ἴσος τοῖς $\frac{3}{4}$ τοῦ Γαλλικοῦ μέτρου. Τὸ πλάτος τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας κεντρικῶν ὁδῶν, μετρούμενον ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν πατωμάτων τοῦ ἐδάφους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γωνιῶν τῶν κτιρίων, δεόν νὰ ᾖ τοῦλάχιστον δεκαπέντε πῆχων· τὸ πλάτος τῶν τῆς δευτέρας κατηγορίας ὁδῶν, δώδεκα· τῶν τῆς τρίτης, δέκα· τῶν τῆς τετάρτης, ὀκτώ· τὸ δὲ τῶν στενῶν καὶ διὰ τινὰς οἰκίας μόνον χρησιμευσῶν ἀτραπῶν, ἕξ πῆχων. Τὸ ποσὸν τῶν πῆχων τοῦ πλάτους, ὅπου δεόν νὰ περιλαμβάνῃ πᾶσα ὁδὸς, γραφόμενον ἐπὶ πίνακος, ἀναρτᾶται ἐν τῇ εἰσόδῳ ἐκάστης ὁδοῦ. Αἱ τυχόν ἀναφανόμεναι διαφωναίαι ὡς πρὸς τὴν κατάταξιν τῶν ὁδῶν, ὧν τὸ πλάτος δὲν ὠρίσθη πρότερον παρὰ τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκοδομῶν, ἐξομαλύνονται ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τοῦ ἐμπορίου, ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ ὑπὸ τῶν νομαρχῶν, ἐπαρχῶν καὶ διοικητῶν (καίμακάμ). Ἀπαγορεύεται καθ' ὅλοκληρίαν ἡ οἰκοδομὴ κτιρίων ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν ἱερῶν τεμενῶν, ἐν ταῖς ἀποβάθραις καὶ λοιπαῖς πλατείαις, καὶ τέλος ἐν ταῖς ἀφεθείσαις πρὸς δημοσίαν χρῆσιν τόποις.

Ἄρθρ. 2. Καθὼς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ βάρων οἰκοδομὴ κτιρίων ἐπὶ πλατειῶν καὶ ὁδῶν ἐν τόποις μὴ σημειωμένοις κατωτέρω, οὕτω καὶ τῶν μέχρις σήμερον ἐν τοιοῦτοις τόποις ὑπαρχόντων κτιρίων, ἅμα κρημισθῶσι δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε ἀνέγερσις, οὔτε ἐπισκευὴ δικτυωτῆ (καρὸς σακ-λενδῆ)· μόνον ἀπλῆτις καὶ συνήθης ἐπισκευὴ εἶναι δυνατὴ εἰς τὰ

κτίρια ταῦτα. Πρὸς εὐχερῆ μετάβασιν εἰς τὰς πέραν τῆς Χρυσόπολεως, Ὀρτάκιοι καὶ πέραν τῶν τοῦ Βοσπόρου παραλίῶν κειμένας ἀμπέλους, κήπους καὶ λοιπὰ κτήματα, ἐπιτρέπεται ἡ κατασκευὴ γεφυρῶν ὕψους 6 πύχων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας, πλάτους δὲ καὶ μήκους 4 πύχων. Ἐπιτρέπεται προσέτι εἰς τοὺς ἰδιοκτητὰς κτιρίων, κειμένων ἐν τοῖς εἰρημένοις τόποις, ἧτοι ἐν τῷ Βοσπόρῳ, ἡ μετὰ τὴν κατεδάφισιν τῶν ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν ἀνεγέρσεις αὐτῶν ἐκ βάρων, καθ' ἣν ἐποχὴν κοινοποιεῖται ὁ παρῶν κανονισμός· ὑποχρεοῦνται ὅμως οὗτοι, πρὸς προφύλαξιν τῶν ἐκατέρωθεν τῆς οἰκίας αὐτῶν γειτονικῶν οἰκιῶν ἐκ πυρκαϊᾶς, ἵνα ἀνεγείρωσι λιθίνους τοίχους, ἡ νὰ ἀφίνωσι κενὸν διάστημα ἐκατέρωθεν τῆς οἰκίας των ἐκ τριάκοντα πύχων. Τὸ πλάτος τῶν κτιρίων τούτων δεόν νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν πύχων τῆς παλαιᾶς οἰκοδομῆς, καὶ ἐὰν ὑπῆρχον προσαρτήματα εἰς τὰς οἰκίας ταύτας, δεόν ἵνα ἀνεγερθῶσιν, ἀφινόμενων δέκα πύχων κενοῦ διαστήματος μεταξὺ αὐτῶν, ἡ τοῦλάχιστον πέντε ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, μετρουμένων ἐκ τῶν τοίχων τῶν παρ' αὐτοῖς παραλίῶν οἰκιῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἀπαιτουμένη ἑκτασις γῆς πρὸς πλάτυνσιν τῶν ὁδῶν, κατὰ τὸ 11 ἄρθρον, λαμβάνεται ἐξ ἡμισείας ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ τὰς ἐν αὐταῖς ἀνεγειρομένας οἰκοδομάς. Ἐν δὲ ταῖς ὁδοῖς, ἐν αἷς ἀνεγείρονται οἰκοδομαὶ μόνον εἰς μίαν αὐτῶν πτέρυγα, λαμβάνεται ἐπίσης τὸ ἡμισυ τῆς παραχωρηθησομένης γῆς, τοῦ ἐτέρου ἡμίσεως μέλλοντος νὰ ληφθῇ ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐτέρᾳ πτέρυγῃ εὐρισκομένων κτιρίων, κατὰ τὴν ἐπισκευὴν ἡ ἀνοικοδόμησιν αὐτῶν. Ἐὰ οὕτω διὰ τὴν πλάτυνσιν τῶν ὁδῶν λαμβανόμενα μέρη παραχωροῦνται δωρεάν ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν.

Μετὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω, συμφώνως τῷ παρόντι κανονισμῷ, παραχωροῦσιν τῆς ἀπαιτουμένης ἑκτάσεως γῆς πρὸς πλάτυνσιν τῶν ὁδῶν ἐκ τῶν ἀνεγειρομένων οἰκοδομῶν, διὰ νὰ καταφαινῆται ὅτι αὗται ὑπήχθησαν εἰς τὸν Κανονισμόν, ἀναρτᾶται πίναξ τῆς πλατύσεως τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ἐδάφει πατώματος αὐτῶν, ὅστις χρησιμεύει ὡς ἀπόδειξις ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ παρὰ τούτων καὶ ἐτέρα ἑκτασις γῆς πρὸς πλάτυνσιν τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ὁδοὶ, ὧν τὸ πλάτος εἶναι σύμφωνον πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἡ περισσότερον τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὀριζομένων, μένουσιν ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει, οὐδεὶς δὲ ἐπ' οὐδεμιᾶ αἰτίᾳ ἡ ἀντιποιήσει δύναται νὰ ἀφαιρέσῃ μέρος τῆς ὁδοῦ καὶ προσαρτήσῃ τούτο εἰς τὴν οἰκοδομήν του.

Περὶ ἐξισώσεως τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρ. 5. Τὸ 3 καὶ 4 ἄρθρον ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ὁδῶν ἐκείνων, διὰ

τὴν ἐξίσωσιν τῶν ὁδοῶν δὲν ἐσχηματίσθη εἰσέτι χάριτις· ἅμα ὅμως κατὰ τὸ 8 ἄρθρον ἀποφασισθῆ καὶ ἐγκριθῆ ὁ πρὸς ἐξίσωσιν ὁδοῦ τινος χάριτις, ἀναρτᾶται ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ πίναξ δηλωτικὸς τῆς ἐξισώσεως, ἡ δὲ ἐκ βάρων οἰκοδομῆ εἴτε ἐπισκευὴ κτιρίων εὐρισκομένων ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ γίνεται συμφώνως τῷ ἀνηρτημένῳ πίνακι.

Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ ἀνηρτημένου πίνακος οἱ ὑποχρεούμενοι νὰ παραχωρήσωσι περισσότερον τόπον τοῦ ὀριζομένου διὰ τὴν ἐξίσωσιν τῆς ὁδοῦ, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον, ἀποζημιοῦνται διὰ τὸ περιπλέον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως· ἀπ' ἐναντίας δὲ, ἐὰν ἄλλοι ἐκέρδισαν περισσότερον τόπον τοῦ ὀριζομένου, ἀποτίουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀξίαν τούτου.

Ἐπὶ τοῦ κτιρίου, τοῦ οἰκοδομηθέντος συμφώνως μὲ τὸν πίνακα τούτου τῆς ἐξισώσεως, ἀναρτᾶται πίναξ δι' οὗ ἀποδεικνύεται ὅτι ἐκ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου δὲν θέλει γίνεαι ἀνάγκη νὰ παραχωρηθῇ καὶ ἄλλο μέρος πρὸς ἐξίσωσιν τῆς ὁδοῦ.

Ἄρθρ. 6. Τὰ προηγούμενα ἄρθρα δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰ ἐν ταῖς πλατείαις, τριόδοις καὶ σταυροδρομοῖς εὐρισκόμενα οἰκόπεδα, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐν ταῖς προκουμαῖαις, αἵτινες χρησιμεύουσιν ὡς δημόσιαι ὁδοὶ ἢ ἀπλαῖ ὁδοὶ, εἰς ὧν τὴν μίαν πτέρυγα μόνον δύναται νὰ ἀνεγερθῇ οἰκοδομῆ. Καὶ εἰς μὲν τὰ μέρη, δι' ἃ ἐσχηματίσθησαν πίνακες τῆς ἐξισώσεως τῶν ὁδῶν, οἰκοδομοῦνται κτίρια συμφώνως πρὸς αὐτούς· εἰς τὰ μέρη ὅμως, ὧν οἱ πίνακες δὲν ἐσχηματίσθησαν εἰσέτι, οἱ βουλομένοι ν' ἀνεγείρωσιν οἰκοδομάς δεόν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τοὺς πίνακας, οὓς προσωρινῶς σχηματίζουσιν οἱ ἐπὶ τούτῳ ὑπάλληλοι.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἀξία τοῦ εἴτε λαμβανομένου πλεονάσματος μετὰ τὴν ὀρισμένην παραχώρησιν τόπου διὰ τὴν ὁδὸν, καθὼς καὶ ἡ τοῦ ἀφινόμενου μέρους γῆς πρὸς ὄφελος τῶν ἰδιοκτητῶν, ὡς ἐν τῷ 5 ἄρθρῳ ἐρρήθη, ὀρίζεται καὶ ἐκτιμᾶται ὑπὸ μιᾶς διαιτητικῆς συγκειμένης ἐκ δύο πραγματογνωμόνων, ὧν τὸν μὲν διορίζει ἡ ἐξουσία, τὸν δὲ ὁ ἐνδιαφερόμενος κτηματίας· ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἤθελε προκύψει διαφωνία μεταξὺ τούτων τῶν πραγματογνωμόνων, διορίζεται ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τοῦ ἐμπορίου, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις ὑπὸ τῶν νομαρχῶν, ἐπαρχῶν καὶ διοικητῶν, τρίτος πραγματογνώμων, ὅστις ὀρίζει ἀνεγκλήτως τὸ τίμημα καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 8. Ἐν περιπτώσει ἀνάγκης πρὸς σχηματισμὸν νέων ὁδῶν εἰς τόπους, ἐνθα ὑπάρχουσιν ἡ δὲν ὑπάρχουσιν οἰκοδομαί, ἡ πρὸς ῥυμοτάμψιν τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν, οἱ πίνακες τούτων σχηματίζονται ὑπὸ τῆς διευθύνσεως. Πρὸς τοὺς ἰδιοκτητὰς τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς τὰ μέρη, ἐνθα σχηματισθῶσονται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ὁδοὶ, διαβιβάζονται ἰδιαίτερος εἰς ἕνα ἕκαστον οἱ σχηματισθέντες πίνακες, τοὺς ὁποίους ἀφ' οὗ μελετήσωσιν.

ἐὰν ἔχουσιν τὴν ἀντιτάξασιν, ὀφείλουσαν νὰ τὸ κοινοποιήσωσιν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιδόσεως τοῦ πίνακος.

Οἱ πίνακες οὗτοι καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν γινόμεναι παρατηρήσεις μετὰ τῆς γνώμης τῶν ἀρμοδίων τῆς διευθύνσεως ὑπαλλήλων ὑποβάλλονται ὑπ' ὄψιν τοῦ ὑπουργείου τοῦ ἐμπορίου, τὸ ὅποσον, ἀφ' οὗ περὶ τούτου γίνηται τελειωτικὴ ἀπόφασις, διενεργεῖ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὡς ἀνωτέρω γαιῶν, αἰτινες μέλλουσαν νὰ ἀγορασθῶσιν συμφώνως τῷ 7 ἄρθρῳ.

Τὸ ἀντίτιμον τῆς ὑπὸ τῶν πραγματοποιησάντων ὀριζομένης ἀποζημιώσεως πληρῶνται εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας πρὶν ἢ μεταβιβασθῆ ἡ κυριότης τῶν λαμβανομένων τόπων ἀπὸ τούτων εἰς τὸ δημόσιον.

Ἄρθρ. 9. Ἐὰν εἰς ἡ ἑταιρία τις ἀποφασίσῃ νὰ ἀνεγείρῃ οἰκοδομὰς ἐπὶ γαιῶν, ἢ χωραφίαν, ἔνθα οὐδὲν ἔχνος οἰκοδομῆς φαίνεται, καὶ σχηματίζῃ ἐκ νέου συνοικίαν, δέον νὰ ὑποβάλλῃ πρῶτον χάρτην αὐτῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου. Τὸ ὑπουργεῖον τότε ἀφ' οὗ συνεννοηθῆ καὶ συνδιασκεφθῆ μετὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν καὶ ἐξετάσῃ περὶ τοῦ καταλλήλου καὶ ἐπωφελοῦς ἢ μὴ τῆς τοιαύτης πράξεως, ὀρίσῃ δὲ καὶ τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους ἤθελε θεωρήσει ἀπαραιτήτους διὰ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν, διαβιβάζει τὸν εἰρημένον χάρτην μετ' ἐπισυντημένης ἐκθέσεως εἰς τὴν Ὑψ. Πύλιν, ἧτις, ἐὰν ἐγκρίνῃ αὐτὸν, προκαλεῖ τὴν ἐκδοσιν ἐιδικοῦ Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου δύναται νὰ σχηματισθῆ τοιαύτη συνοικία. Ἐν γένει δὲ διὰ πᾶσαν ἐκ νέου οἰκοδομηὴν κτιρίων ἐπὶ τοιούτων ἀκατοικήτων γαιῶν, εἴτε βασιλικῶν (ἐμμιγέ), εἴτε βακουφικῶν, ὀρίζεται ἐνοίκιον (ιδζαρέκ), ὅπως ἀποκαταστῆ τὸ ἐν λόγῳ κτίριον ἰδιοκτησίας (μιλλ), κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ μουκατάτ ζεμί (ἧτοι τῆς ἀποκεκομένης ἀξίας τῆς γῆς).

Ἄρθρ. 10. Προκειμένου νὰ ἀνεγερθῶσιν ἱερὰ τεμένη, κοιμητήρια (τουρπέδες), σχολεῖα, κρήναι, καὶ τὰ παρόμοια κοινωφελῆ καὶ δημόσια κτίρια, ἢ οἰκοδομῆ αὐτῶν γίνεται συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὀριζόμενον πλάτος τῶν ὁδῶν, ἐφ' ὧν ταῦτα ἀνεγερθῆσονται ἐν ταῖς πυρποληθείσαις συνοικίαις τὰ εὐρισκόμενα ἱερὰ τεμένη, προσκυνητῆρια (μεδρεσέδες) καὶ λοιπὰ κοινωφελῆ καθιδρύματα, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἀπέναντι αὐτῶν πλατείας καὶ προαυλίας, ἀνεγείρονται συμφώνως πρὸς τὸν ἐπὶ τούτῳ γινόμενον Κανονισμόν.

Ἄρθρ. 11. Ὑπὸ τὰς ὁδοὺς, ἧτοι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ κατωτέρῳ 33 ἄρθρῳ ἀναφερομένων περιπτώσεων, οὐδεμίαν κατ' οὐδέναν λόγον γίνεται οἰκοδομῆ. Καὶ ἐὰν ἕνεκα νέας βυμοτομήσεως ἢ πλατύνσεως καὶ ἐξισώσεως τῶν ὁδῶν μένωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς τοιαῦτα ὑπόγεια ἀνήκοντα εἰς τινα, ἐπειδὴ οὗτος ἀποξενούται καθ' ὅλοκληρίαν τοῦ δικαιώματος τῆς κατοχῆς τῶν μερῶν τούτων, ἀπαγορεύεται εἰς αὐτὸν τοῦ νὰ σκάψῃ ὑπὸ ταῦτα τὰ μέρη ὑπόγεια καὶ ἄλλα τοιαῦτα μόνον δὲ

τοὺς λίθους, τὰς πλίνθους καὶ πᾶσαν ἄλλην ἕλην τοίχων, ἐβρισκομένην ἐν αὐτοῖς, ἐν ἀνάγκῃ, ὀφείλει ὁ ἰδιοκτῆτης νὰ ἀποσύρῃ ἐκεῖθεν, μετὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ πυρποληθειῶν συνοικιῶν.

Ἄρθρ. 12. Οἱ ξενῶνες (δαλαρ) οἱ πανταχόθεν ὑπὸ ὁδῶν περιστοιχούμενοι, εἴτε αἱ συνοικίαι, ἐὰν πυρποληθῶσι, χάριν τῆς ἀναποφεικτικῆς ἀπαιτουμένης πλατύνσεως καὶ ἐξισώσεως τῶν ὁδῶν, διευθετοῦνται κατὰ τὸ εἶκόσ' ἐπὶ τούτῳ δὲ σχηματίζεται χάρτης τῆς εἰρημένης θέσεως, ἐν ᾧ καταδεικνύονται α') οἱ πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς παλαιοὶ δρόμοι καὶ τὰ οἰκόπεδα μετὰ τῆς καταμετρήσεως τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν, καὶ β') οἱ ἐκ νέου σχηματισθῆσάμενοι δρόμοι μετὰ τῆς καταμετρήσεως τῶν οἰκοπέδων, τῶν κατὰ τὴν νέαν διευθέτησιν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας ἀνηκόντων.

Τὰ συμφώνως τῷ χάρτηι τούτῳ ὀρισθησόμενα καὶ διανεμηθόμενα οἰκόπεδα δέον νὰ ὦσιν ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν τετράγωνα ἢ παραλληλόγραμμα, αἱ δὲ ἐπιφάνειαι καὶ αἱ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ προσόψεις αὐτῶν διανέμονται σχετικῶς καὶ ἀναλόγως τῆς ἐπιφανείας καὶ τῶν προσόψεων τῶν παλαιῶν οἰκοπέδων ἐν γένει δὲ χορηγηθήσεται εἰς ἕκαστον γῆ μὴ στερουμένη τῶν ὠφελειῶν καὶ πλεονεκτημάτων τῶν παλαιῶν τῆς οἰκοπέδων.

Ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ χάρτου τούτου γίνονται συμφώνως πρὸς τὰς τρεῖς πρώτας παραγράφους τοῦ 8 ἄρθρου, τοῦ περὶ διαχαρᾶξεως νέων ὁδῶν πραγματοποιημένου.

Κατὰ τὴν διευθέτησιν τῶν πυρποληθέντων οἰκοπέδων ἢ ἀξία τῶν ἀπολεσθεισῶν εἴτε προσκτηθεισῶν γαιῶν, χάριν παραχωρήσεως τόπου πρὸς πλάτυνσιν τῶν ὁδῶν, κατὰ τὰ νενομισμένα, ὀρίζεται καὶ ἀποτίεται εἰς τὰ μέρη, ἔνθα ὑπάρχει δημαρχιακὸν τμήμα, συμφώνως πρὸς τὸ 5 ἄρθρον εἰς δὲ τὰ μέρη, ἔνθα δὲν ὑπάρχουσι δημαρχιακὰ τμήματα, αἱ ἐκ τῶν πυρκαϊῶν προκύψουσι ὡς ἀνωτέρω ζημίαι ἀνήκουσιν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν οἰκοπέδων καὶ ἡ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπολεσθεῖσα γῆ διανέμεται εἰς ὅλους ἀναλόγως τῶν πῆξεων τοῦ παλαιοῦ οἰκοπέδου, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν ἐκάστου.

Ἄρθρ. 13. Ἐν πυρποληθέντι τμήματι (Ἄτᾶ) (α), οὗτινος ἡ διευθέτησις εἶναι ἀναγκαία, τὰ διασωθέντα τυχόν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς κτήματα καὶ ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ἡ ἐπισκευὴ δὲν ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ 36ου ἄρθρου, ἐὰν μέρη τινὰ μόνον αὐτῶν ἐπυρπολήθησαν, δὲν ὑπάγονται εἰς

(α) Σημ. Ἄτᾶ σημαίνει νῆσος ἐν τῇ τεκτονικῇ ὁμοίως ὀνομάζεται οὕτω συνοικία ἢ συμπλεγμα οἰκιῶν καὶ κτιρίων, περιστοιχούμενον πανταχόθεν ὑπὸ ὁδῶν.

τὸ 12 ἄρθρον, ἀλλ' εἰς τὰ 5, 6, καὶ 7 ἄρθρα τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, τὰ διαλαμβάνοντα περὶ τῆς εὐθύτητος καὶ ἐξισώσεως τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρ. 14. Ἐὰν ἕνεκα ῥυμοτομίας, ἢ πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν περὶ τῆς εὐθύτητος καὶ πλατύσεως τῶν ὁδῶν διατάξεων, οἰκοπέδον τι, ἐφ' οὗ ἀνέκαθεν ὑπῆρχεν οἰκοδομή, ἐλαττωθῆ ἐπὶ πολὺ καὶ καταστῆ ἄχρηστον καὶ ἀκατάλληλον διὰ νέαν οἰκοδομήν, οἱ ἰδιοκτῆται τῶν παρακειμένων οἰκιῶν, ἅμα ποιήσωσιν ἕναρξιν τῆς οἰκοδομῆς τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, ὑποχρεοῦνται νὰ παραχωρήσωσιν εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην τοῦ μικροῦ οἰκοπέδου ἐπὶ ἀντιτιμῆ μέρος τι γῆς· ἐὰν δὲ οὗτος δὲν συγκατατεθῆ νὰ ἀγοράσῃ αὐτὸ, τότε γίνεται πρότασις εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν παρακειμένων οἰκιῶν περὶ ἀγορᾶς τοῦ μικροῦ τούτου οἰκοπέδου. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἀποποιηθῶσι τὴν ἀγορὰν, συμφώνως πρὸς τὸ 7 ἄρθρον ἐκτιμῶνται τὸ τε μικρὸν καὶ τὰ παρ' αὐτῷ κείμενα οἰκοπέδα καὶ ἀγοράζονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἣν ἐπιτρέπεται ἡ ἀκολουθῶς μεταποίησις αὐτῶν.

Περὶ τῶν ἐν τῇ προσόψει τῶν κτιρίων ἐξοχῶν.

Ἄρθρ. 15. Ἐκτὸς τῶν ἐξοχῶν, τῶν ἐπιτρεπομένων διὰ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, τοῦ λοιποῦ δὲν κατασκευάζονται ἐξοχαὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν, παντὸς δὲ πατώματος αἱ ἐξοχαὶ καταμετροῦνται ἀπὸ τῆς εὐθυγραμμίας καὶ ἐπιφανείας τοῦ ἰδίου πατώματος. Ἡ εὐθυγραμμία τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πατώματος ὀρίζεται συμφώνως τῷ 1 καὶ 3 ἄρθρῳ, ἡ δὲ τῶν ἄνω πατωμάτων δύναται νὰ προεκβληθῆ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν εὐθυγραμμίαν τῶν τοῦ ἐδάφους πατωμάτων, ἐὰν ὡς σαχισιὸν ἢ παλκόνια ἐσκεπασμένα· δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ ὑπερβῶσι τὰ ἐξῆς ὄρια.

Ἐν ταῖς πλατείαις καὶ προκυμαίαις πῆχ. 1 δακτ. 18.

Ἐν ταῖς ὁδοῖς 12 πῆχεων καὶ ἐπέκεινα πλάτους » 1 » 12.

Ἐν ταῖς ὁδοῖς 10 πῆχεων πλάτους » 1 » 6.

Ἐν ταῖς 8 πῆχεων ὁδοῖς » 1 » —

Ἐν ταῖς 6 πῆχεων ὁδοῖς » — » 18.

Ἄρθρ. 16. Ἐπιτρέπεται ἡ οἰκοδομὴ ἐξωστῶν, παλκονίων, ἐσκεπασμένων καὶ μὴ, παντὸς σχεδίου ἐπὶ τῶν προσόψεων τῶν οἰκιῶν, ἐπὶ τῷ ὄρφ τοῦ νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι ταῦτα τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ πίνακι διαγραφόμενα ὄρια. Οἱ ἐξῶσταὶ καὶ τὰ παλκόνια δέον νὰ οἰκοδομῶνται εἰς ὕψος τοῦλάχιστον πέντε πῆχεων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ὑποστηριζόμενα διὰ στύλων κυρτῶν ἢ ἄλλων ὑποστηριγμάτων, μεταξὺ δὲ τοῦ μέρους ἐφ' οὗ ὑποστηρίζονται μέχρι τοῦ ἐδάφους δέον νὰ ὑπάρχῃ διάστημα τοῦλάχιστον τριῶν πῆχεων. Τὸ μήκος τῶν ἐξωστῶν καὶ παλκονίων παντὸς πατώμα-

τος δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ δύο τρίτα τοῦ μήκους τῆς προσόψεως τοῦ πατώματος, ν' ἀφήται δὲ κενὸν διάστημα μεταξὺ τῶν ἐξωστῶν δύο γειτνιαζουσῶν οἰκιῶν τοῦλάχιστον τεσσάρων πῆχεων· ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτῳ προκύβῃ φιλονεικία, οἱ ἰδιοκτῆται ἀμφοτέρων τῶν οἰκιῶν ὀφείλουσι νὰ οἰκοδομήσωσι τοῦ ἐξώστου ἢ τὰ παλκόνια αὐτῶν δύο τοῦλάχιστον πῆχεις μακρὰν τῶν ὀρίων τῶν οἰκιῶν τῶν.

Ἄρθρ. 17. Ἐν γένει αἱ ἐπὶ τῆς εὐθυγραμμίας ἐξοχαὶ τῶν οἰκιῶν δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὰ ἐξῆς ὄρια:

Ἡ πρὸ τῶν θυρῶν φλοιά, (σκαλοπάτι)	πῆχ.	δακτ.	1.
Οἱ στρογγύλοι στύλοι (γρασὴ καὶ τὰ κιονόκρανα)	»	»	2.

Περβάζια, παράθυρα, παρτσούρια καὶ παραθυρόφυλλα	»	»	4.

Υδρορροαὶ βροχῆς καὶ ὀμβροδέκται (σαρτοίκια) καὶ τὰ ἔμπροσθεν τῶν ἐργαστηρίων ὑελοφράγματα (τζερτζεβέδες), αἱ σιδεραὶ κιγκλίδες καὶ περβάζια τῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πατωμάτων οἰκιῶν καὶ ἐργαστηρίων, καὶ τὰ τὴν πρόσψιν τῶν ἐργαστηρίων καλύπτοντα σανιδώματα	»	»	6.

Τὰ κεπέγια τῶν ἐργαστηρίων ἐπὶ τῷ ὄρφ νὰ ὡσι τοῦλάχιστον κατὰ τέσσαρας πῆχεις ὑψηλότερα τοῦ ἐδάφους, καὶ τὰ σατζάκια αὐτῶν, συμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτὰ καὶ τῶν ὑδρορροῶν τῆς βροχῆς	»	1.	»	—

Αἱ σκηναὶ (τένται) τῶν ἐργαστηρίων καὶ μαγαζίων δέον νὰ ἔχωσιν ὕψος τοῦλάχιστον τεσσάρων πῆχεων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, τούτων δὲ αἱ δοκοὶ εἴτε τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων στηρίγματα δέον νὰ ὡσιν εἰς ὕψος τοῦλάχιστον τριῶν πῆχεων, τὸ δὲ κύρτωμα τῶν δοκῶν ἢ λοιπῶν στηριγμάτων πρέπει νὰ ᾔναι 45 βαθμῶν	»	2.	»	—

Οἱ κρεμαστοὶ φανοὶ ἐπὶ τῷ ὄρφ τοῦ ν' ἀναρτηθῶσιν εἰς ὕψος τοῦλάχιστον πέντε πῆχεων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους	»	1.	»	—

Ἄρθρ. 18. Ἀπαγορεύεται καθ' ὅλοκληρίαν πᾶσα οἰκοδομὴ ἐξοχῶν, ἧτις ἤθελε περιορίσει μέρος τῆς ὁδοῦ, ὡς ἀναβάθρα, θυρί, σέτι καὶ παράθυρον ὑπογείου.

Ἄρθρ. 19. Τὰ ἀφορῶντα τοὺς ἐξῶστους ἄρθρα τοῦ παρόντος Κανονι-

σμοῦ ἰσχύουσι διὰ τὰς ἐπὶ πλατειῶν, δημοσίων ὁδῶν καὶ προκυμαιῶν, προσόψεις τῶν οἰκοδομῶν τὰς λοιπὰς προσόψεις τῆς οἰκοδομῆς δύναται νὰ διαθέσῃ ὁ ἰδιοκτῆτης κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῶ.

Προσθήκη εἰς τὸ ἀνωτέρω 19οῦ ἄρθρον, γενομένη δι' αὐτοκρ. διατάγματος.

Αἱ παράλιοι οἰκίαι, ἔμπροσθεν τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσι δημόσια ὁδοί, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν οἰκοδομηθῶσιν ἢ ἐπισκευασθῶσιν, δέον νὰ μὴ υπερβαίνωσι τὴν γραμμὴν τῶν ἐκατέρωθεν εὐρισκομένων παραλίω οἰκοδομῶν, ἐκτὸς τοῦ μεσαίου δωματίου, τὸ ὅποσον, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τὰς ἀφορώσας τὰς μεγαλητέρας δημοσίας ὁδοὺς, δύναται νὰ ἐξέχῃ κατὰ ἓνα πῆχυν καὶ δέκα ὀκτὼ δακτύλους· ἐὰν ὅμως οἱ ἐκατέρωθεν γείτονες παραδεχθῶσι, καὶ τὸ μὲν ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν Συμβούλιον γνωμοδοτήσῃ, ἢ δὲ Ὑψηλὴ Πύλη ἐπικυρώσῃ ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν βλάπτει τοὺς γείτονας καὶ τὴν θέσιν ἐκείνην, ἐπιτρέπεται ἡ περισσοτέρα προεκβολὴ τοῦ κτιρίου.

Περὶ τοῦ ὕψους τῶν οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 20. Τὸ ὕψος τῆς πανταχόθεν προσόψεως κτιρίου τινός, μετρούμενον ἐκ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς ἀνωτάτης ὀροφῆς, ὀρίζεται διὰ πᾶσαν μὲν λιθοκτίστον οἰκίαν εἰς εἴκοσι πῆχεις, διὰ πᾶσαν δὲ ξυλίνην εἰς δεκατέσσαρας.

Τὸ ὕψος τῶν δωματίων, ταχταποσίων καὶ ἡλιακῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ υπερβῇ τὸ ἀνωτέρω ὄρισθὲν ὄριον περισσότερο τῶν ἐξ πῆχυν.

Ἄρθρ. 21. Τὸ ὕψος τοῦ κτιρίου, ὕπερ κείται ἐπὶ ἀνηφόρου, μετράται κατὰ μέσον ὄρον μεταξὺ τοῦ ὑψηλοτέρου καὶ χαμηλοτέρου μέρους, καὶ τὸ ὑψηλότερον μέρος τῶν μὲν λιθοκτίστων κτιρίων δὲν υπερβαίνει τοὺς εἴκοσιν ἐξ πῆχεις, τῶν δὲ ξυλίνων τοὺς εἴκοσιν.

Ἄρθρ. 22. Τὸ ὕψος τῶν μὲν λιθοκτίστων ἐργαστηρίων, τῶν ἐχόντων ἢ μὴ δωματία, ἢ μονορόφων ὄντων, μετρούμενον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους μέχρι τῆς ὀροφῆς, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ υπερβαίνῃ τοὺς ὀκτὼ πῆχεις, τῶν δὲ ξυλίνων τοὺς πέντε, ἢ ἐπὶ τῶν ὁποίων οἰκοδομὴ δωματίων ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρ. 23. Τὰ κοινωφελῆ καὶ δημόσια κτίρια εἰσὶν ἀπηλλαγμένα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὰς ἐξοχὰς καὶ τὰ ὕψη τῶν οἰκοδομῶν.

Μέτρα περὶ πυρκαϊᾶς.

Ἄρθρ. 24. Ἄπασαι αἱ καπνοδόχοι δέον νὰ κτιζῶνται οὕτως, ὥστε

νὰ ὦσι προπροφυλαγμέναι πυρκαϊᾶς καὶ ἐπιθετικαὶ ἐπισκευῆς καὶ καθαρισμοῦ εὐκόλως, αἱ δὲ ἐστὶν δέον νὰ ὦσιν ἐκτισμέναι ἐπὶ θόλων λιθίνων ἢ ἄλλης ὕλης μὴ πυρπολησίμου.

Αἱ καπνοδόχοι πρέπει νὰ κτιζῶνται ὁλοκληρῶς ἐκ πλίνθων ἢ λίθων καὶ σκληροῦ καὶ καθαροῦ ὕλικου.

Αἱ καπνοδόχοι δέον νὰ ἐξέχουσι τοῦλάχιστον κατὰ δύο πῆχεις τῶν δωματίων, ὅσαι δὲ μόνον κατὰ δύο πῆχεις ἀφίστανται ἄλλων ξυλίνων οἰκοδομημάτων, πρέπει νὰ κτιζῶνται κατὰ δύο πῆχεις ὑψηλότεραι καὶ τούτων.

Ἡ δὲ διὰ πλινθίνων σωλήνων (κουρκιῶν) κατασκευὴ καπνοδοχῶν ἀπαγορεύεται καθ' ὅλοκληρίαν.

Ἐπίσης ἀπαγορεύονται αἱ περίξ τοῦ ἐξωτερικοῦ μέρους τῶν καπνοδοχῶν οἰκοδομαὶ ἐκ ξύλων, σανιδῶν καὶ ἄλλων πυρπολησίμων ὕλων· ἐκτὸς μόνον ὅταν ὑπάρχῃ ἀπόστασις ἐξ δακτύλων, λογιζομένη ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν· τὸ δὲ ἔμπροσθεν μέρος τῶν θερμοστρῶν καὶ τῆς ἐστίας τοῦ καφρὲ δέον νὰ καταστρωθῇ ἀπὸ μὴ πυρπολησίμου ὕλης, τοῦλάχιστον μέχρις ὀκτὼ δακτύλων· οἱ δὲ τῶν θερμοστρῶν σωλῆνες καὶ οἱ παντός εἶδους ἐκ μετάλλων διώρυγες τοῦ καπνοῦ θέλουσι τοποθετηθῆναι πανταχόθεν μακρὰν ἀπὸ παντός εἶδους ξυλίνης ὕλης τοῦλάχιστον κατὰ ἐξ δακτύλους.

Ἡ διάμετρος τῆς ὀπῆς, δι' ἧς ἐκβάλλονται οἱ σωλῆνες τῆς θερμοστρας ἀπὸ ξυλίνων οἰκοδομῶν, δέον νὰ ᾖ κατὰ δώδεκα δακτύλους μεγαλητέρα τῆς διαμέτρου τῶν σωλήνων, νὰ ᾖ δὲ ἐστρωμένη μὲ ἀστῆ. Οἱ διὰ ξυλίνης οἰκοδομῆς διερχόμενοι μεταλλικοὶ σωλῆνες δέον νὰ περιβάλλωνται δι' ἐτέρων σωλήνων ἐκ μετάλλων ἢ πλινθῶν, τὸ δὲ μεταξὺ αὐτῶν κενὸν νὰ ᾖ δύο δακτύλων. Εἰς τὰ ἄνω πατώματα τῶν ξυλίνων οἰκοδομῶν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ὑπαρξὶς μαγειρείου.

Ἄρθρ. 25. Οἱ ξενῶνες (χάνια) δέον νὰ ὦσιν ἐξ ὁλοκληροῦ λίθινοι, ἐκτὸς μόνον τῶν ἐντὸς τῶν δωματίων σανιδωμάτων τῆς ὀροφῆς καὶ ἐπιφανείας καὶ τῶν ἀρμαρίων (δουλάπ)· πᾶσα δὲ ξυλίνη ὕλη ἐκτὸς τῶν δωματίων παντελῶς ἀπαγορεύεται. Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπεται καὶ ἡ εἰς τὴν αὐλὴν τῶν ξενῶνων ξυλίνη οἰκοδομὴ. Ἐὰν ἡ πλειοψηφία τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἐντὸς τοῦ ξενῶνος δωματίων ζητήσῃ νὰ κτισθῇ λιθινὸν ἐργαστήριον ἐν τῷ κέντρῳ τῆς αὐλῆς αὐτοῦ, ἐπιτρέπεται τοῦτο, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν τοίχων τοῦ ἐργαστηρίου καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τῶν τοῦ ξενῶνος δέον νὰ ἀφῆθῃ κενὸν διάστημα τοῦλάχιστον ὀκτὼ πῆχυν.

Ἄρθρ. 26. Ἀπαιτεῖται ὅπως οἱ τοῖχοι τῶν λουτροῶν, κλιβάνων, (γιάπρικαι) καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν ἐργαστηρίων, ἐν αἷς γίνεται χρῆσις πυρὸς νυθημερῶν, κτιζῶνται λίθινοι, αἱ δὲ θύραι, τὰ θυρόφυλλα (κανάτια), καὶ οἱ καταπακτοὶ (κεπέγια) δέον νὰ σκεπασθῶσι μὲ ἀστῆ, τὰ δὲ ἐργα-

στάσια και ἐργαστήρια τῶν χυτηρίων (δοκμετζίδων), σιδηρουργῶν, πρέπει νὰ ὦσι καθ' ὄλοκληρίαν λίθινα, αἱ θύραι καὶ τὰ κελέκια σιδηρᾶ, καὶ ἐν γένει τὰ δωμάτια τῶν τοιούτων ἐργαστηρίων δέον νὰ ἐπιστραθῶσι διὰ τινος μεταλλικῆς ὕλης, ἢ τοῦλάχιστον διὰ κεράμων μετὰ πεπλασμένης ἀσβέστου (χάρδι).

*Ἀρθρ. 27. Τὰ ἐργαστήρια, ἐν οἷς ὑπάρχουσιν ἀποτεθειμένα χάρτης, ὑφάσματα καὶ ἐν γένει εὐπρηστος ὕλη, δέον νὰ ὦσιν ὅλως λίθινα, αἱ δὲ θύραι καὶ τὰ θυρόφυλλα σιδηρᾶ. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὰ ἐντὸς τῶν εἰρημένων ἐργαστηρίων ἐναποθηκευθῆσθαι εἰσὶ βρεστά, ὡς λ. χ. ἔλαιον, ἄσφαλτον καὶ διάφορα πνευματώδη ποτὰ, τότε τὸ ἔδαφος τῶν τοιούτων ἀποθηκῶν ἔσεται χαμηλότερον τοῦλάχιστον κατὰ ἓνα πῆχυν ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

Αἱ ἀποθήκαι, ἐν αἷς ἐναποτίθενται ξύλα, ἄνθρακες καὶ ξυλεία, εἴτε δι' ἐμπόριον εἴτε διὰ χρῆσιν λουτρῶνων καὶ κλιβάνων, δέον νὰ περιτοιχισθῶσι διὰ λιθίνων τοιχῶν, τὸ δ' ἄνω μέρος νὰ ᾖ καὶ ἐστεγασμένον. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν αἱ ἀποθήκαι αὐταὶ πρόκειται νὰ κτισθῶσι περὶ τῶν οἰκιῶν, πρέπει νὰ ἐκδοθῆ εἰδικὴ ἐπὶ τούτῳ ἄδεια ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς.

*Ἀρθρ. 28. Ἐπιτρέπεται μὲν ἡ οἰκοδομὴ ταχταποσίων καὶ ἡλιακῶν ἐπὶ οἰκοδομημάτων, δέον ὅμως ταῦτα νὰ ἐπιστρώνονται διὰ λίθων, πλίνθων, σατζίου καὶ ἀσβεστώδους ὕλης, ὅπως ἀντέχουσι κατὰ τῶν ἐπισημαίνουσῶν πυρκαϊῶν.

Ἀπαγορεύεται ὁ τῶν δωμάτων τῶν οἰκιῶν στεγασμὸς διὰ σανίδων καὶ ἄλλων εὐφλέκτων καὶ εὐπρήστων ὕλων.

*Ἀρθρ. 29. Εἰς τὰς καθωρισμένης εὐθυγραμμίας ὁδοῦς ἡ Κυβέρνησις, ἐν ἀνάγκῃ, εἴτε τὰ συμβούλια τῶν δημοκρατικῶν τμημάτων, δύνανται δι' ἐκθέσεως τῶν λόγων καὶ αἰτίων νὰ παρεμποδίσωσι τὴν οἰκοδομὴν ξυλίνου κτιρίου, ἢ ἐπὶ ὅροις νὰ ἐπιτρέψωσι τὴν οἰκοδομὴν ξυλίνων οἰκοδομῶν.

Περὶ διαφόρων ἀντικειμένων.

*Ἀρθρ. 30. Τὰ ἐπὶ τῶν ὁδῶν σατζάκια τῶν οἰκοδομῶν δέον νὰ ἔχουσιν ὑδρορροῆς (ἀλούκια) ἐκ λευκοσιδήρου (τερεκέ), εἴτε ἐξ ἄλλου τινὸς μετάλλου, ὅπως κατέρχωνται δι' αὐτῶν τὰ ὕδατα τῆς βροχῆς μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς.

*Ἀρθρ. 31. Τυχούσης ἀνάγκης πρὸς τοποθέτησιν ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν διὰ τὰς οἰκοδομὰς ἀναγκαίων, οἷον ξυλείας καὶ ἄλλης ὕλης ἀναγκασίας πρὸς οἰκοδομὴν, δέον τὸ πλάτος τοῦ τόπου, ἔνθα πρόκειται νὰ ἐναποθεθῆσθαι προσωρινῶς, νὰ ὁρισθῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ

παντὸς προσκόμματος εἰς τοὺς διαβάτας, δέον ν' ἀφῆθῆ κενὸς τόπος μέχρι πέντε πήχεων.

*Ἀρθρ. 32. Ἐπιτρέπεται μὲν ἡ ὑπὸ τὰς ὁδοὺς κατασκευὴ ὑπόνομου, ὅταν ἐντὸς τοῦ κτιρίου δὲν ὑπάρχωσι μήτε αὐλὴ, μήτε κήπος ἢ ἄλλος ἀνοικτὸς τόπος, ἀλλὰ δέον ἡ ὑπόνομος νὰ ᾖ καὶ λιθόκτιστος καὶ θολωτῆ.

Αἱ μερικαὶ ὑπόνομοι, ὅσαι θέλουσι κατασκευασθῆ προσωρινῶς ὡς ἀνωτέρω, θέλουσι καταστραφῆ, ὅταν κατασκευασθῶσιν εἰς τὰς ὁδοὺς γενικαὶ ὑπόνομοι, ἢ δ' ἐπὶ τούτῳ δαπάνῃ ἐπιβαρῶναι τοὺς ἰδιοκτῆτας.

*Ἀρθρ. 33. Ἡ κατασκευὴ τῶν ὑδραγωγείων ὡς καὶ τῶν τοῦ ἀερίου σωλήνων, οἵτινες διέρχονται διὰ τῶν ὁδῶν, γίνονται μὲν ἐπιστάσια τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἐπὶ τούτῳ ὅμως προκύπτουσα δαπάνῃ ἐπιβαρῶναι τοὺς ἰδιοκτῆτας.

*Ἀρθρ. 34. Ἡ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν διεύθυνσις εἴτε ἡ Δημαρχία ὀφείλει νὰ παραγγέλλῃ τὴν κατεδάφισιν τῶν ἐτοιμορρόπων τοίχων, εἴτε οἰκοδομῶν κακῶς ἐκτισμένων καὶ κατεδαφιστέων, πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἀπεικταίου. Ἡ ἐπὶ τούτῳ ἀρμοδία Ἀρχὴ ὀφείλει, ἀφοῦ δώσῃ εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τούτων προθεσμίαν δεκαπενθήμερον πρὸς κατεδάφισιν τῶν τοιούτων καὶ δὲν εἰσακουσθῆ, ἀμέσως νὰ καταρρίψῃ ταῦτα, ὑποχρεούσα συνάμα τοὺς ἰδιοκτῆτας εἰς τὴν ἀπότισιν τῆς ἐπὶ τούτῳ δαπάνης.

Περὶ πινάκων καὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ὁδῶν.

*Ἀρθρ. 35. Ἡ ἀναγκαία δαπάνη διὰ τὴν ἀνανέωσιν καὶ ἐπισκευὴν α) τῶν πινάκων, ἐφ' ὧν γράφεται τὸ ὄνομα τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν, τιθεμένων ἐν καταλλήλῳ κατὰ τὴν εἴσοδον αὐτῶν μέρει, β) τῶν ἀριθμῶν τῶν οἰκιῶν καὶ γ) τῶν πινάκων τῆς πλατύσεως καὶ εὐθύτητος τῶν ὁδῶν, ἐπιβαρῶναι τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν οἰκιῶν.

Οἱ φθειρόμενοι ἀριθμοὶ τῶν πινάκων δέον πάραυτα νὰ ἀνανεῶνται, τῆς ἐπὶ τούτῳ δαπάνης ἀποτιομένης ἐπίσης ὑπὸ τῶν ἰδιοκτῆτῶν, δις δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ δέον νὰ γίνηται ἐπιθεώρησις ἐπὶ σκοπῷ προσθήκης τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος πινάκων καὶ ἀριθμῶν ἐπὶ τῶν νεωστὶ οἰκοδομουμένων κτιρίων.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πίνακας τῆς πλατύσεως καὶ εὐθύτητος τῶν ὁδῶν, οὗτοι τίθενται ἢ κατὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν οἰκοδομῶν ἢ κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιοκτῆτῶν ἀπὸ τὰ κτίρια, τῶν ὁποίων δὲν παρουσιάζεται ἀνάγκη νὰ παραχωρηθῆ μέρος διὰ τὴν ὁδόν.

Περὶ ἀνηγορευμένων ἐπισκευῶν.

*Ἀρθρ. 36. Ἀπαγορευομένης τῆς οἰκοδομῆς καὶ ἐπισκευῆς κτιρίων,

περὶ ὧν κατωτέρω ὁ λόγος, οὐδέποτε χορηγεῖται ἄδεια δι' αὐτὰ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς.

Πρῶτον. Ἡ ἐπισκευὴ τῶν ἐξωστῶν, ὧν τὸ ὕψος εἶναι ὀλιγώτερον τῶν πέντε πῆχων, ἀπαγορεύεται νὰ γίνηται διὰ βάσεων καὶ στηριγμάτων ἐκ μεταλλοῦ ἢ ξύλων, στύλων καὶ λίθων.

Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ ἐπισκευὴ τῶν *σατζακλωρ* καὶ θυροφύλλων (*κεπέγκια*) τῶν ἐργαστηρίων, ὧν τὸ ὕψος μετροῦμενον ἀπὸ τῆς γῆς εἶναι ὀλιγώτερον τῶν τεσσάρων πῆχων.

Δεύτερον. Περὶ μόνον τῶν κτιρίων ἐκείνων, τῶν κειμένων ἐν γένει ἐπὶ δρόμων, καὶ ὑποχρεουμένων νὰ παραχωρήσωσι τόπον διὰ τὴν πλάτυνσιν τοῦ δρόμου, ἀπαγορεύεται ἡ ἐν εἰδει σκελετοῦ (*καφεσιόν*) ἐπισκευὴ παντός πατώματος. Τὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας κείμενα κτίρια εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς προσόψεως τῶν ὁδῶν ἐπὶ τοίχων εὐρισκόμενα ἀπαγορεύεται νὰ ἐπισκευάζονται διὰ μεταλλίνων καὶ ξυλίνων στύλων, εἴτε διὰ βάσεων, πλίνθων, κατειργασμένων λίθων, γύψου (*ἀλιτζή*) καὶ ἑτέρων παρομοίων ὑλῶν.

Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ ἐπισκευὴ διὰ ξυλίνων δεσμῶν, πλίνθων καὶ παντός εἶδους πέτρας ἐκ γύψου καὶ παρομοίων ὑλῶν, πρὸς προφύλαξιν τοίχων.

Τρίτον. Ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς ταῖς κειμέναις εἰς τὰς ὠρισμένης εὐθυγραμμίας ὁδοῦ καὶ ἐν γένει ἐν πᾶσι τοῖς κτιρίοις ἀνευ ἐξαίρεσεως, ἀπαγορεύεται ἡ ἐπισκευὴ τῶν κλιμάκων, βαθμίδων, ὑπογείων καὶ τῶν παραθύρων, τὰ ὅποια κεῖνται ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ ἐξέχουσι.

Τέταρτον. Περὶ τῶν ἐν ταῖς ὠρισμένης εὐθυγραμμίας ὁδοῖς κειμένων οἰκοδομῶν, τῶν ὑποχρεουμένων νὰ παραχωρήσωσι τόπον χάριν τῆς πλατύσεως καὶ εὐθύτητος τῶν δρόμων. Ἀπαγορεύεται ἡ διὰ μεταλλίνων ἢ καὶ ξυλίνης βάσεως, στύλων, πλίνθων, κατειργασμένων λίθων, γύψου καὶ παρομοίων ὑλῶν ἐπισκευὴ τῆς προσόψεως ὅποιουδήποτε πατώματος, ἐὰν τοῦτο τὸ μέρος ᾖ ἐκτός τῶν ὠρισμένων ὄριων διὰ τὴν εὐθυγραμμίαν τῶν ἐξωστῶν καὶ ἐξοχῶν.

Πέμπτον. Περὶ ξυλίνων οἰκοδομῶν κειμένων ἐν ὁδοῖς, ἐν αἷς δὲν ἐπιτρέπεται ξυλινὴ οἰκοδομή. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐπισκευὴ τοῦ σκεπάσματος τῆς προσόψεως (*καπλιμα*) ὅποιουδήποτε ξυλίνης οἰκοδομῆς.

*Περὶ ἐργασιῶν ἀπαιτουσῶν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων
τοῦ παρόντος κανονισμοῦ διὰ τὰς προσόψεις
τῶν οἰκοδομῶν.*

Ἄρθρ. 37. Κατωτέρω ἐκτίθενται αἱ περιστάσεις, καθ' ἃς οἱ ἰδιοκτῆται καὶ ἀρχιτέκτονες ὑποχρεοῦνται νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὸ 3 καὶ 5 ἄρθρον χάριν τῆς πλατύσεως καὶ εὐθύτητος τῶν ὁδῶν, ἐν περιπτώσει ἐκ βάρων οἰκοδομῆς ἢ ἐπισκευῆς.

Πρῶτον. Ἐν περιπτώσει οἰκοδομῆς καὶ ἀνανεώσεως ἢ ἐν εἰδει σκελετοῦ ἐπισκευῆς τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἑτέρου τινὸς πατώματος, εἴτε τῶν ἐξωστῶν οἰκίας, τοίχων καὶ ἄλλων κτιρίων, τὰ ὅποια κεῖνται ἐπὶ πλατειῶν, μικρῶν ἢ μεγάλων ὁδῶν καὶ προκυμίων τοῦ Βοσπόρου, αἵτινες χρησιμεύουσιν ὡς δημόσια ὁδοί, καὶ ἐν περιπτώσει ἐπισκευῆς διὰ ξύλων, σιδηρῶν στύλων, πλίνθων, κατειργασμένων λίθων, γύψου καὶ παρομοίων ὑλῶν τοίχων ὑποστηρίζοντων τὰ πατώματα, καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πατώματος, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει διὰ ξυλίνων δεσμῶν, πλίνθων καὶ παντός εἶδους λίθου, γύψου καὶ παρομοίων ὑλῶν τῶν διὰ προφύλαξιν τοίχων (περιβόλων).

Δεύτερον. Ἐν περιπτώσει ἐπισκευῆς ὅποιουδήποτε κτιρίου, [κειμένου ἐπὶ ὠρισμένης εὐθυγραμμίας ὁδοῦ, διὰ μεταλλίνων καὶ ξυλίνων στύλων καὶ βάσεων, πλίνθων, καὶ κατειργασμένων λίθων, γύψου καὶ παρομοίων ὑλῶν.

Ἄρθρ. 38. Ἡ ἐπὶ εὐθυγραμμίᾳ ἀνανεώσις ἐνὸς τοίχου, εἴτε τοῦ κάτω πατώματος, συνεπάγεται καὶ τὴν ἀνανέωσιν τῶν ἀνω πατωμάτων, ὅταν ταῦτα ἔχωσιν ὕψος ὀλιγώτερον τῶν πέντε πῆχων ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὁδῶν, ἢ ὅταν ἡ μονομερὴς ἐπισκευὴ αὐτῶν κωλύηται ὑπὸ τοῦ 36ου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 39. Ἀπαγορεύεται ἡ προσθήκη πατώματος ἐπὶ λιθοκτίστου ἐργαστηρίου ἢ τοίχου, ὅπερ ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ τόπον εἰς τὴν ὁδόν. Ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ προσθήκη πατωμάτων εἰς ὑπάρχουσαν οἰκίαν, χωρὶς νὰ παραχωρηθῇ τόπος εἰς τὴν ὁδὸν ἀπὸ τοῦ πατώματος τοῦ ἐδάφους, καθὼς καὶ ἡ ἐκ νέου οἰκοδομὴ τῶν ἐπάνω πατωμάτων οἰκίας τινὸς, ὅταν τὸ κάτω πάτωμα αὐτῆς ᾖ ἐξ ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἐφημερόσθησαν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, καὶ ὧν ἡ οἰκοδομὴ ἢ ἐπισκευὴ δὲν ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ 36ου ἄρθρου.

*Περὶ ἐργασιῶν αἵτινες δὲν ἀπαιτοῦσι τὴν ἐφαρμογὴν
τῶν ἀνω διατάξεων.*

Ἄρθρ. 40. Αἱ μὴ ὑπὸ τοῦ 36 ἄρθρου ἀπαγορευόμεναι ἐργασίαι, μὴ ἐμπεριλαμβανόμεναι δὲ εἰς τὸ 37ον, ἐνεργοῦνται μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ 3 καὶ 5 ἄρθρου τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Περὶ ἀδειῶν (Τεζκεφῆ).

Ἄρθρ. 41. Οὐδεὶς εἴτε ἐκ τῶν ἰδιοκτῆτων εἴτε ἐκ τῶν ἀρχιτεκτόνων δύναται κατ' ὕδνα τρόπον, πρὶν ἢ ἀποτίσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα δικαιώματα, νὰ ποιῆσῃ ἐναρξιν ἐργασιῶν εἴτε οἰκοδομῆς εἴτε ἐπισκευῆς ἢ δ' ἀπόδειξις ἢ δοθησομένη αὐτοῖς διὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπέχει

τόπον ἔγγραφου ἀδείας (τεζκερῆ), ἣν λαμβάνοντες δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ κατωτέρω 42 ἄρθρον περιπτώσεων, παντὸς εἴδους ἐργασίαν, ἀνευ ἐτέρας ὑποχρεώσεως· ὑποχρεοῦνται ὁμως νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, τὰς ἀφρώσας τὸ τεχνικὸν μέρος.

Περὶ ἔγγραφου ἀδείας διὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἐπὶ ὁδῶν προσόψεως τῶν οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 42. Οἱ ἀρχιτέκτονες, ὡς μέλλοντες νὰ διενεργήσωσι τὰς ἐργασίας τὰς ὑπὸ τοῦ 38 ἄρθρου ὀριζομένας, ἢ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν οἰκοδομῶν τῶν μὴ ἔχουσῶν ἀρχιτέκτονας, ὑποχρεοῦνται, ἐὰν τὸ οἰκοδομηθὲν κτίριον κῆται ἐπὶ πλατειῶν καὶ προκυμαίων, εἴτε ἐπὶ ὁδῶν, μὴ ἔχουσῶν τὸν περὶ πλατύσεως καὶ εὐθύτητος πίνακα, νὰ ἔχωσιν, ἐκτὸς τοῦ ἔγγραφου τῆς ἀδείας, ὅπερ ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ 41 ἄρθρον, καὶ ἄδειαν ἐπιφανείας ὅπως οἰκοδομήσωσι σύμφωνα πρὸς τὸν ὑποδειχθεῖσιν τρόπον τῆς ἐπιφανείας τῆς προσόψεως τῶν οἰκοδομῶν· ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν τὰ οἰκοδομηθῆσόμενα κτίρια εὕρισκονται ἐπὶ τῶν δρόμων, ὧν ὁ πίναξ τῆς πλατύσεως ἤδη εἶναι θεθειμένος, τότε οἱ ἀρχιτέκτονες, ἐλλείψει δὲ τοιούτων, οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχωσιν ἰδιαιτέραν ἄδειαν ἐπιφανείας, ἐνεργούντες δὲ ὑπὸ τὴν ἄμεσον εὐθύνην τῶν τὰς ἐν τῷ 3 ἄρθρῳ ὀριζομένας διατάξεις, σχεδιογραφοῦσι τὴν πρόσοψιν τῶν κτιρίων. Ἐὰν ὁμως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ 3ου ἄρθρου προκύψῃ ἀμφισβήτησις ἢ διένεξις μετὰ τῶν γειτόνων, ὑποχρεοῦνται νὰ αἰτήσωσιν ἄδειαν ἐπιφανείας.

Περὶ παραβάσεων.

Ἄρθρ. 43. Ἐὰν συμβῇ πράξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὡς πρὸς τὰς οἰκοδομὰς καὶ ἐπισκευὰς, ἐκ μέρους τῶν ἀρχιτεκτόνων, ἐλλείψει δ' αὐτῶν, ὑπὸ τῶν ἰδιοκτῆτῶν, οὗτοι ὑποχρεοῦνται, ἀφ' οὗ ἀποτίσωσι πρόστιμον πέντε τέταρτα ἀργυροῦ μεδζιτιῆ, νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὸν παρόντα κανονισμόν, ἐφ' ᾧ παραχωρεῖται αὐτοῖς ἐνός μηνὸς προθεσμία. Ἐὰν δὲ ἐντὸς τῆς δοθείσης προθεσμίας δὲν συμμορφωθῶσι, τότε ἀφοῦ ἀποτίσωσιν ἕτερα τέταρτα ἀργυροῦ μεδζιτιῆ, καταναγκάζονται ὅπως συμμορφωθῶσιν αὖθις πρὸς τὸν Κανονισμόν.

Ἄρθρ. 44. Καθυποβάλλονται εἰς ἀπότισιν πέντε χρυσῶν λιρῶν οἱ τυλμήσοντες μόνον νὰ θέσωσιν ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν πίνακας τῆς πλατύσεως καὶ εὐθύτητος τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρ. 45. Οἱ τῶν οἰκοδομῶν ἐπιθεωρηταὶ (μουγεττσίαιδες), οἱ μὴ

χανικοὶ καὶ οἱ ἐπάλληλοι ἐν γένει τῶν οἰκοδομῶν καὶ δημοσίων ὁδῶν, γνωστοποιοῦσι τὰς τυχόν παραβάσεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ, ἕως δὴποτε καὶ ἂν ἦ ὁ μεταξὺ τῆς πράξεως καὶ τῆς ἀνακαλύψεως χρόνος.

Ἄρθρ. 46. Αἱ παραβάσεις ἐν μὲν τῇ πρωτευούσῃ θεωροῦνται καὶ διακάζονται εἰς τὸ συμβούλιον τῶν οἰκοδομῶν, μεταβαλλόμενον εἰς δικαστήριον· ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ, ἔνθα ὑπάρχουσι δημορχεῖα, τρία μέλη τοῦ συμβουλίου τῆς δημορχείας ἀπαρτιζοῦσι δικαστήριον, ἐν ᾧ διακάζονται αἱ παραβάσεις· τὰ δὲ μέλη ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐμπορίου, ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ ὑπὸ τῶν νομαρχῶν, ἐπαρχῶν, καὶ καϊμακάμδων. Οἱ ὡς παραβάται τοῦ παρόντος κανονισμοῦ κατηγορούμενοι προειδοποιῶνται περὶ τῆς δικασίμου ἡμέρας. Ἡ ἀπόρριξις τούτων τῶν δικαστηρίων εἶναι ἀνεγκλήτος, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐκτελεστή, οὐδὲν δὲ δικαίωμα λαμβάνεται δι' αὐτήν.

Περὶ τῶν διοριζομένων πραγματογνομόνων.

Ἄρθρ. 47. Τὰ ἐξ ὁδῶν τῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν διοριζομένων διὰ κέρσι καὶ δι' ἐκτίμησιν διαφόρων ἀντικειμένων, ἀναφερομένων ἐν τῷ παρόντι Κανονισμῷ, θέλουσι πληρωθῆ ἔξ ἡμισείας ἐκ μέρους τῶν ἰδιοκτῆτῶν, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς διοριζομένου πραγματογνομόνου καὶ τοῦ ἰδιοκτῆτου, ἕνεκα τῶν εἰς αὐτὸν ἀνηκόντων χρημάτων, ἢ ὑπόβεισι θεωρεῖται καὶ διεκδικάζεται ἐν τοῖς δικαστηρίοις, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ 46 ἄρθρον.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ἄρθρ. 48. Ὁ παρὼν κανονισμὸς τίθεται ἐν ἐνεργείᾳ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς περίξ καὶ ἄλλαις κωμοπόλεσι. Συνεπείᾳ αἰτήσεως, ἐκθετούσης τὰς αἰτίας ἐκ μέρους τῶν δημορχιακῶν τμημάτων, εἴτε ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, διὰ τινος τόπου, εἴτε πόλεως, γίνονται εἰς τὸν παρόντα κανονισμόν προσθήκαι ἄλλων ἄρθρων, καὶ τινες τροποποιήσεις· πλὴν ἡ γενησομένη αὕτη προσθήκη εἴτε μεταρρυθμίσεις τῶν ἄρθρων, πρὶν ἢ γίνῃ παραδεκτὴ καὶ ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δὲν τίθεται εἰς ἐνεργείαν.

Ἄρθρ. 49. Ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τοῦ παρόντος κανονισμοῦ, ὁ παλαιὸς περὶ κτιρίων κανονισμὸς εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον πρόσθετον ἐν εἴδει παραρτήματος
εἰς τὸν περὶ κτιρίων Κανονισμόν.

Τὸ ὕψος τῶν κτιρίων, τῶν ἐντὸς τοῦ ἔκτου τμήματος οἰκοδομηθησομένων, ὀρίζεται διὰ πᾶν εἶδος λιθοκτίστου εἰς 24 πύχεις, διὰ δὲ ξυλίνην εἰς 16· πλὴν ἡ ἐξαιρετικὴ αὕτη παραχώρησις γίνεται εἰδικῶς μόνον διὰ τὸ εἰρημένον τμήμα, τὰ δ' ἀλλαγῶν οἰκοδομηθησόμενα κτίρια δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὸ ἐν τῷ 26 ἄρθρῳ ὀριζόμενον ὕψος.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ὑπαλλήλων
καὶ περὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

(12 Ῥεβζιουλ 1661 4280).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τοῦ διευθυντοῦ τῶν οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ πᾶσαν οἰκοδομὴν ἄδεια (τεζκερές) ἐν Κωνσταντινουπόλει, ταῖς τρισὶ πόλεσι καὶ ἀλλαγῶν, ὅπου δὲν ὑπάρξει δημαρχικὸν τμήμα, δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν διευθυντοῦ κατὰ τοὺς ἐπὶ τούτῳ κανονισμούς. Ὁ διευθυντὴς διορίζει τοὺς διὰ τὸ κέσφι (1), ὅπερ ἠθελὲν ἀπαιτήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἔθναγλου διὰ τινὰ ἀντικείμενα, ὑπαλλήλους, προσδιορίζει τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῶν διὰ τὸ κέσφι ἐξόδων ἀναθέτων εἰς τοὺς ἀρμοδίους ὑπαλλήλους τὴν σύνταξιν τῶν ἐκθέσεων, τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐκ νέου διανομὴν καὶ διαλέσειν οἰκοπέδων πυρποληθεισῶν οἰκοδομῶν, παρουσιάζει αὐτὰς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου διενεργεῖ τὰς ἀπαιτουμένας ἐρεῖνας καὶ ἐξετάσεις ἐν περιπτώσει παραπόνων κατὰ οἰκοδομῆς ἐργοστασιῶν (φαβρικῶν) καὶ ἄλλων ἐργαστηρίων, δυναμένων νὰ βλάψωσιν ἢ νὰ ἐπιφέρωσι διατάραξιν τινὰ καὶ ἀνησυχίαν εἰς τὰ πέριξ αὐτῶν οἰκοδομήματα, καὶ ἀναφέρει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου ἐπὶ τίσιν ὅροις ἐδόθη ἄδεια νὰ οἰκοδομηθῶσι τοιοῦτου εἶδους ἐργοστάσια· καταστρώνει τὰ βιβλία τῆς μισθοδοσίας ὡς καὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ὑπαλλήλων μετὰ τῶν ἐξόδων καὶ προσόδων, καὶ παρουσιάζει αὐτὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, προεδρεύει δὲ καὶ τοῦ συμβουλίου τῶν οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 2. Παρὰ τῷ διευθυντῇ διορίζεται καὶ εἰς βοήθος (μουαβιρ), ὑπάγονται δὲ εἰς τὸν διευθυντὴν καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν ὑπαλλήλων τῶν οἰκοδομῶν, οἵτινες διαιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις, ὧν ἡ μὲν πρώτη

(1) Κέσφι = αὐτοψία τῶν οἰκοδομῶν. Οὕτως ὀνομάζεται ἡ πράξις τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, τῆς διοριζομένης ὅπως μεταβῆ εἰς τὸν τόπον τῆς οἰκοδομῆς καὶ ἐξελέγξῃ τὰ περὶ αὐτῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη συντάττει ἀκολούθως ἐκθεσιν (κέσφι μαζπατασι), ἣν ἐπιδίδει εἰς τὴν ὑπ' ἧς διαρισθῆ ἀρχὴν, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ περαιτέρω.

φροντίζει περί τῆς ἰσοπεδώσεως τῶν ὁδῶν, ἢ δευτέρα περί καταμετρήσεως οἰκοπέδων πυρκαϊᾶς, ἢ τρίτη περί κερφίον καὶ περί ἐπιθεωρήσεως ἐργαστηρίων καὶ ἐργοστασίων (φαβρικών), ἐξ ὧν ἐνδέχεται νὰ προκύψῃ βλάβη, καὶ ἢ τετάρτη περί τοῦ λογιστικοῦ τῶν προσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἄρθρ. 3. Μέχρις οὐ σχηματισθῆ ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν γεφυρῶν καὶ ὁδῶν διευθυνοῖς, αἱ ἐπιθεωρήσεις καὶ τὰ κέρφια τῶν εἰς διάφορα τοῦ κράτους μέρη ἐκτελεσθησομένων δημοσίων ἔργων ἐξετάζονται καὶ ἐξελέγχονται προσωρινῶς διὰ τοῦ ἐρημέτου διευθυντοῦ, ὡς καὶ πρότερον. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἐποπτεῖαν καὶ ἐξέτασιν τῶν δημοσίων τούτων ἔργων ἰδιάζων ἐπιτετραμμένος εἶναι ὁ βοηθὸς τοῦ διευθυντοῦ, οὗτος δὲν δύναται ἢ διὰ τοῦ προέδρου νὰ διατάτῃ τοὺς ὑπὸ τὰς διαταγὰς του τεθησομένους ὑπαλλήλους πρὸς ἐπιθεωρήσιν, ἀφοῦ δὲ ἐνεργηθῆ ὑπὸ τούτου ἢ τὰ δημόσια ἔργα ἀφῆρα ἐξέτασις, ὑποβάλλεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ δρόμων συμβούλιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν συμβουλίου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν συμβουλίου διαίρουνται εἰς δύο κατηγορίας: Α') γνωμοδοτεῖ τοῦτοπερὶ ὅλων τῶν τὰς οἰκοδομὰς ἀφορώντων ἀντικειμένων, ἅτινα ἤθελον ἀνατεθῆ ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν του παρὰ τοῦ διευθυντοῦ, καὶ Β') ἀκροᾶται τῶν διαφορῶν, αἵτινες ἤθελον ἀναφυῆ μεταξύ ἰδιοκτητῶν, ἀρχιτεκτόνων καὶ ἐργατῶν, ἕνεκα τῶν μεταξύ αὐτῶν συμφωνιῶν καὶ ὑποχρεώσεων, ὡς καὶ τῶν παραπόνων, ἅτινα ἐγγράφως ἤθελον καθυποβληθῆ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου, καὶ προκίψει κατὰ τὴν δικαιομὴν οἰκοπέδων πυρκαϊᾶς, καὶ ἐν γένει δικάζει, ἀποφασίζει τελεσιδικίως καὶ καταδικάζει πᾶσαν παρουσιαζομένην αὐτῷ δίκην περὶ παραβιάσεως τοῦ κανονισμοῦ τῶν ὁδῶν καὶ οἰκοδομῶν ὡς καὶ τοῦ περὶ τῶν λαμβανομένων ἐπὶ τούτων δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 5. Τὸ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν συμβούλιον ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τῶν οἰκοδομῶν, τὸν καὶ πρόεδρον τοῦ συμβουλίου, ἀπὸ τὸν βοηθὸν, ἀπὸ τοὺς προϊσταμένους τῶν προϊρημένων τεσσάρων τάξεων ὑπαλλήλων, καὶ ἀπὸ τὸν πρῶτον ὑπάλληλον τοῦ ἐπὶ τῶν κερφίων γραφείου, ὅστις ἐποπτεύει τὰ περὶ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν οἰκοδομῶν καὶ τὰ τῆς γραμματείας τοῦ συμβουλίου, ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ τοὺς ἐπὶ τοῦ κερφίου ὑπαλλήλους.

Ἄρθρ. 6. Ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς συνεδριάσεως τοῦ συμβουλίου ἐστὶν ὀρισμένη δύναται ὅμως νὰ συνέλθῃ τοῦτο καὶ δι' ἄλλας ὑποθέσεις, κατόπιν ἐπὶ τούτῳ προσκλήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν διευθυντοῦ.

Ἄρθρ. 7. Τὸ συμβούλιον, πρὶν ἢ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν, προσκαλεῖ ἀμφό-

τερα τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη, ἀφοῦ δὲ διεξέλθῃ τὰ συμβόλαια καὶ παντὸς εἶδους ἐγγράφα, διατάττει νὰ ἐνεργηθῆ κέσμι καὶ προβαίνει εἰς ἄς ἤθελον ἐγκρίνει ἐξετάσεις, διορίζον ἐπὶ τούτῳ ὑπαλλήλους ἐξ ἀρχιτεκτόνων καὶ μηχανικῶν, τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κερφίου εὐρισκομένων.

Ἄρθρ. 8. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου περὶ πάσης δὴποτε ὑποθέσεως γίνονται διὰ πλειοψηφίας, ἐν περιπτώσει δὲ ἰσῶς ψηφίας, ὑπερισχέει ἡ μερίς, ἢ ἔχουσα τὴν ψῆφον τοῦ προέδρου. Ἴνα δὲ ὧσιν αἱ ἀποφάσεις ἔγκυροι καὶ ἐκτελεσταί, δεόν ὥστε τὰ τρία μέλη τοῦ συμβουλίου νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὴν συνεδρίαν.

Ἄρθρ. 9. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ ἀναφερομένων ποινικῶν δικῶν, οἱ ἐνδιαφερόμενοι δικαιοῦνται νὰ ἐφεσιβάλλωσι τὰς ἀποφάσεις, τὰς ἐκδοθείσας ἐπὶ ὑποθέσεων σχετιζομένων πρὸς οἰκοδομὰς, παρουσιάζοντες τὰς ἐπὶ τούτῳ ἀναφορὰς των μετὰ τῶν ἀποφάσεων ἐντὸς μηνός, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν, εἰς τὸν ὑπουργὸν τοῦ ἐμπορίου, ὅστις τὰς ἀποστέλλει εἰς τὸ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν του συστηθῆν Ἐφετεῖον, ὕπερ διεκπεραιῶι πάσας τὰς τοιοῦτου εἶδους ὑποθέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ τῆς πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν ὁδῶν ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 10. Ἡ περὶ ἰσοπεδώσεως ὁδῶν ὑπηρεσία συνίσταται εἰς τὴν θεώρησιν τῶν περὶ ἀδείας αἰτήσεων δι' ἀνεγερσιν ἢ ἐπισκευὴν οἰκοδομῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ταῖς τρισι πόλεσι, συμφώνως τῷ περὶ οἰκοδομῶν καὶ δρόμων κανονισμῷ, καὶ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς διὰ πλάτυσιν καὶ ἐξίσωσιν τῶν δρόμων ληφθησομένης γῆς, ἥτις ὀρίζεται ἐν σχεδίοις (τσαπί), ἐπὶ τούτῳ διδομένοις.

Ἄρθρ. 11. Τὸ πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν ὁδῶν γραφεῖον ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ ἀναφερομένου προϊσταμένου αὐτοῦ, ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων του, ἐκ τῶν βοηθῶν καὶ συνεργατῶν αὐτῶν, τῶν σχεδιογράφων, τῶν γραφέων, ἀντιγραφῶν καὶ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ κλητῆρων.

Ἄρθρ. 12. Διὰ τοὺς πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν ὁδῶν ὑπαλλήλους συνίστανται ἐντὸς τοῦ ὑπουργεῖου τοῦ ἐμπορίου ἐν κεντρικῶν γραφεῖον καὶ ἕτερα μερικὰ, ἀναλόγως τῶν τμημάτων, εἰς ἃ ἔθει διαιρεθῆ ἡ Κωνσταντινούπολις. Τὸ κεντρικὸν γραφεῖον ὑπαγόμενον ἀμέσως εἰς τὴν διευθυνσιν τοῦ πρώτου πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν ὁδῶν ὑπαλλήλου, σύγκειται ἐξ ἀποχρῶντος ἀριθμοῦ γραμματέων καὶ κλητῆρων, ἕκαστον δὲ τῶν μερικῶν γραφεῖων ἀπαρτίζεται ἐξ ἐνὸς ἐπιτρόπου τοῦ ἀνωτέρω πρώτου ὑπαλλήλου, ἐνὸς γραμματέως καὶ ἐνὸς κλητῆρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ καταμετρήσεων.

*Ἀρθρ. 13. Ἡ καταμέτρησης συνίσταται εἰς τὸ σχεδιογραφεῖν τοὺς χάρτας τῶν παλαιῶν καὶ νέων ὁδῶν τῶν οἰκοπέδων πυρκαϊῶν, καὶ τοὺς χάρτας τοὺς δεικνύοντας τὴν διαίρεσιν τῶν οἰκοπέδων, καὶ εἰς τὸ ἐποπτεῦν ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Περὶ ὑπαλλήλων τῆς καταμετρήσεως.

*Ἀρθρ. 14. Οἱ ἐπὶ καταμετρήσεως ὑπάλληλοι εἰσὶν ὁ προϊστάμενος αὐτῶν μετὰ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γραφείου καὶ μεθ' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἀρχιτεκτόνων καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων (μουλαζίμ).

*Ἀρθρ. 15. Τὸ ἀνωτέρω γραφεῖον, ἀπαρτιζόμενον ἐκ διαφόρων ὑπαλλήλων καὶ βοηθῶν, ἐνασχολεῖται εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν χαρτῶν καὶ ἐξελέγξιν τῶν λογαριασμῶν. Ἐκτὸς τούτων τῶν ὑπαλλήλων, διάφοροι γραμματεῖς θέλουσι πρωτοκολλεῖ ἐν τῷ γραφεῖῳ τούτῳ καὶ συντάττει τὰ διάφορα ἔγγραφα, τὰ τὴν καταμέτρησιν ἀφορῶντα, ὡς καὶ τὴν λοιπὴν γραφικὴν ἐργασίαν· εἰς τὸ αὐτὸ γραφεῖον ὑπάγονται καὶ οἱ γραφεῖς, ἀντιγραφεῖς καὶ ἀναγκαῖοι κλητῆρες.

*Ἀρθρ. 16. Ἐκαστον τῶν ἐν τῷ 14 ἄρθρῳ μνησθέντων διαμερισμάτων ἀπαρτιζέται ἐξ ἑνὸς προέδρου, διοριζομένου, ἐκ τῶν Χουλεφάδων, ἐκ δύο βοηθῶν (μουλαζίμ), καὶ ἑνὸς κλητῆρος, οἵτινες σχηματίζοντες τοὺς χάρτας τῶν πυρποληθέντων τόπων ἐπιτηροῦσιν ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ κερσίου.

*Ἀρθρ. 17. Οἱ τοῦ κερσίου ὑπάλληλοι χρησιμεύουσιν ὡς γραμματεῖς κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς συνεδριάσεως καὶ τῶν δικῶν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν συμβουλίου, ἐπιθεωροῦσι δὲ καὶ ἐξελέγγουσι (κάμνουσι κέσφι) τὰς ὑποθέσεις, περὶ ὧν ἤθελον διαταχθῆ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν οἰκοδομῶν, ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσκαφίων καὶ ἄλλων ἀρχῶν, καὶ ἐνεργοῦσι τὰ δέοντα δι' ἐξετάσεως τῶν ἀναφορῶν καὶ αἰτήσεων περὶ οἰκοδομῆς ἐργαστηρίων καὶ ἐργοστασίων, ἐξ ὧν ἐνδέχεται νὰ προέλθῃ βλάβη κατὰ τὴν δημοσίαν υγιάν καὶ ζημίαι εἰς τὰ πέριξ αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 18. Ἡ διὰ τὸ κέσφι ὑπηρεσία ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ πρώτου

ὑπαλλήλου, ἔχοντος ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ δύο γραφεῖα, ὧν τὸ μὲν ἀπαρτιζέται ἐξ ἑνὸς διευθυντοῦ (σέρ χαλιφῆ), ἐκ τῶν ἀναγκαιῶν σχεδιογράφων, ἐκ γραφέων, ἀντιγραφῶν καὶ τινῶν κλητῆρων καὶ τσαούσδων, τὸ δὲ δεύτερον, ὀνομαζόμενον γραφεῖον κερσίου, σύγκειται ἐκ τῶν ἀναγκαιῶν χουλεφάδων καὶ βοηθῶν. Ἐκτὸς τούτων, θέλουσι διορισθῆ ἐν τῷ γραφεῖῳ τούτῳ, ὑπερὸν ὑπάγεται εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκοδομῶν, ὑπὸ τὸν τίτλον ὑπάλληλοι ἐπιστήμου κερσίου, τέκτονες τινὲς καὶ ἀρχιτέκτονες, ὧν τὰ πρακτικὰ κατ' ἔτος καταστρώνονται ὑπὸ τοῦ πρώτου ὑπαλλήλου καὶ ἐπικυροῦνται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν οἰκοδομῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας.

*Ἀρθρ. 19. Ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία τῶν οἰκοδομῶν συνίσταται εἰς τὸ εἰσπράττειν κατὰ τοὺς ἐπὶ τούτῳ κανονισμοὺς δικαιώματα ἀπὸ παντὸς εἶδους οἰκοδομᾶς, καὶ πρόστιμα ἐκ τῶν παραβαινόντων τὰς τοῦ νόμου διατάξεις, εἰς τὸ κρατεῖν τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων καὶ προσόδων τῶν διαφόρων κλάδων τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκοδομῶν, καὶ ἐκτελεῖν τὰς διαφόρους δαπάνας. Αἱ ἐκ μέρους τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας διδόμεναι ἐν γένει ἀποδείξεις παραλαβῆς κόπονται ἐκ διπλοτύπων βιβλίων, ἐν αὐταῖς δὲ σημειοῦται ὁλόγραφον τὸ ποσὸν τῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων.

*Ἀρθρ. 20. Οἱ λογιστικοὶ ὑπάλληλοι ἀπαρτιζονται ἐκ τοῦ πρώτου ὑπαλλήλου, ἑνὸς λογιστοῦ, ἐκ τῶν ἀναγκαιῶν λογιστικῶν γραμματέων, γραφέων, ἀντιγραφῶν καὶ κλητῆρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ ἐξετάσεως καὶ ἐξελέγξεως τῆς ὑπηρεσίας.

*Ἀρθρ. 21. Πᾶς προϊστάμενος ὑπάλληλος ὀφείλει νὰ ἐπιτηρῆ, κατὰ ἄλλων μεγάλῃ προσοχῇ, ὅπως οἱ ὑπ' αὐτὸν ὑπάλληλοι τῶν οἰκοδομῶν ἐκπληρῶσιν ἀπαρεγκλήτως τὰ καθήκοντά των, συμφώνως τοῖς ἐπὶ τούτοις Κανονισμοῖς.

*Ἀρθρ. 22. Διορίζονται εἰς ἢ πολλοὶ ἐξελεγκαῖ (τεφτίς), οἵτινες, ὑπαγόμενοι ἀμέσως ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὑπουργείου τοῦ ἐμπορίου, ἐξελέγγουσι τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκοδομῶν καὶ γνωστοποιοῦσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐντελῆ ἢ ἑλλειπῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθήκοντων τῶν ὑπαλλήλων, ἐξετάζοντες ἀκριβῶς τὰς πληροφορίας καὶ τὰ παράπονα, τὰ ἀπευθυνόμενα ἐν γένει πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆ-

ται ἢ τινὲς τῶν ὑπαλλήλων τῶν οἰκοδομῶν δὲν συμμορφῶνται πρὸς τοὺς Κανονισμούς. Οἱ ἐξελεγχταὶ οὗτοι διορίζονται ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἐφετείου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

*Ἄρθρ. 23. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, πᾶν ὅ,τι ἡ πεῖρα ἤθελεν ἀποδείξει ἀναγκαῖον καὶ κανονικὸν διὰ τοὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν οἰκοδομῶν, ἀποστέλλεται δι' ἐκθέσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ἐμπορίου καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν Ὑψ. Πύλιν.

*Ἄρθρ. 24. Μέχρις οὗ σχηματισθῆ ἴδιον ἐφετεῖον, τὸ συμβούλιον τῶν ὁδῶν προσωρινῶς θέλει ἐκπληροῦ καθήκοντα ἐφετείου, ἐπὶ ὑποθέσεων οἰκοδομῆς.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῶν λαμβανομένων δικαιωμάτων διὰ πᾶσ οἰκοδομῆν.

(15 Ἐββιουλ-ἔββελ 1280.)

*Ἄρθρ. 1. Οἱ ἀρχιτέκτονες, ἢ οἱ ἰδιοκτῆται, οἱ μὴ ἔχοντες ἀρχιτέκτονας ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν αὐτῶν, πρὶν ἢ ποιήσωσιν ἐναρξιν τῆς οἰκοδομῆς, ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσι τὰ κατωτέρω δηλούμενα δικαιώματα ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, ἥτις ἐπέχει τὸν τόπον τῆς περὶ οἰκοδομῆς ἀδείας (τεζκερῆ), ὡς φαίνεται ἐν τῷ 42 ἄρθρῳ τοῦ περὶ οἰκοδομῶν καὶ ὁδῶν Κανονισμοῦ.

Διάταξις τῶν διαφορῶν εἰδῶν οἰκοδομῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν δικαιωμάτων.

Πρῶτον. Δικαιώματα λαμβανόμενα δι' οἰκοδομῆν νεωστὶ ἀνεγερθησομένων ἢ δ' ἀνοικοδομηθησόμενον κτίριον, ὅπου δήποτε καὶ ἂν ᾖ.

Δεύτερον. Δικαιώματα πληρωνόμενα δι' ἐπισκευὴν δικτυωτῆς οἰκοδομῆς (καφῆς σεκλιτέ).

Τρίτον. Δικαιώματα δ' ἀ συνήθη ἐπισκευὴν ἐκτὸς τῆς δικτυωτῆς.

Τέταρτον. Δικαιώματα καταβαλλόμενα διὰ τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρόσψιν τῆς οἰκοδομῆς ἐκτὸς τοῦ δικαιώματος τῶν σχεδίων τῆς οἰκοδομῆς καὶ ἐπισκευῆς, ὡς δηλοῦται ἐν τῷ 37 ἄρθρῳ τοῦ περὶ οἰκοδομῶν καὶ ὁδῶν Κανονισμοῦ.

Πέμπτον. Δικαιώματα, ὠρισμένα διὰ τὸν πίνακα, ἐν ᾧ δηλοῦται ὁ πρὸς πλάτυνσιν καὶ ἐξίσωσιν τῶν ὁδῶν ἐκ τῶν οἰκοπέδων λαμβανόμενος τόπος, καὶ πληρωνόμενα ἅμα ὁ πίναξ οὗτος δοθῆ εἰς τοὺς ἀρχιτέκτονας ἢ εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας.

*Ἑκτον. Πρωτοκολλιστικὰ δικαιώματα, λαμβανόμενα διὰ τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρόσψιν τῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν ἄνω ἀναφερομένων δικαιωμάτων, δυνάμει τοῦ 42 ἄρθρου τοῦ περὶ οἰκοδομῶν καὶ ὁδῶν Κανονισμοῦ.

Οἱ ἀρχιτέκτονες ἢ ἰδιοκτῆται, οἱ πληρώσαντες ἅπαξ τὰ δικαιώματα ταῦτα, οὐδὲν πλέον ἀποτίουσιν εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ὑπαλλήλους.

Περὶ τῶν σχεδίων τῶν ἐκ βάθρων ἀνεγειρομένων οἰκοδομῶν.

*Ἄρθρ. 2. Τὸ καταβαλλόμενον δικαίωμα διὰ τὴν ἐκ βάθρων ἀνέγερ-

σιν ἢ διὰ τὴν ὀλοσχερῆ ἢ ἐνὸς μόνου πατώματος ἐπισκευὴν ὀρίζεται ὡς ἐξῆς.

Α'.) Ἐὰν ἡ ἀνεγερθεὶς ἐκ βάρθρων οἰκοδομὴ ᾖ οἰκία ἢ σχετικὸν τῇ οἰκίᾳ κτίριον, μετρεῖται τετραγωνικῶς ἢ ἐπιφάνεια τῶν πατωμάτων αὐτῆς, ὅσα καὶ ἂν ᾖσι, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τοῦ ἐδάφους πατώματος μετὰ τῶν ἐξωστῶν, ὡς καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας εὑρισκομένων παραπληρωματικῶν κτιρίων, ὡς μαγειρίου, σταύλου, πλυσταρίου, ἀποθήκης καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων, ἐκτὸς τοῦ λουτρῶνος, καὶ ἐὰν τὸ τῆς οἰκίας καὶ τῶν παραπληρωμάτων αὐτῆς ἔδαφος ᾖ ὀλιγώτερον τῶν ἑκατὸν πήχεων, δι' ἑκάστην τεσσαρακοντάδα πήχεων ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς καταμετρήσεως λαμβάνεται δικαίωμα εἴκοσι γροσίων· ἐὰν δὲ τὸ σύνολον τῶν καταμετρηθέντων τετραγωνικῶν πήχεων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς οἰκίας καὶ τῶν παραπληρωματικῶν κτιρίων αὐτῆς ᾖ ἀνώτερον τῶν ἑκατὸν πήχεων, δι' ἑκάστην τεσσαρακοντάδα πήχεων λαμβάνεται δικαίωμα τεσσαράκοντα γροσίων· ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν τὸ σύνολον τῶν πήχεων τοῦ ἐδάφους δὲν εἶναι περισσότερο τῶν τεσσαράκοντα πήχεων, λαμβάνεται δικαίωμα ὡς ἂν ᾖτο τεσσαράκοντα πήχεων. Ἐὰν ὅμως ἐκτὸς τῶν ἀπαρτισθέντων τεσσαρακοντάδων ὑπολειφθῶσιν ὀλιγώτεροι τῶν εἴκοσι πήχεις, λαμβάνεται δικαίωμα ἐπὶ τῶν πρώτων, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦτο τῶν πήχεων μένει ἀρορολόγητον. Εἰσπράττεται δικαίωμα ἐπίσης δέκα γροσίων δι' ἑκάστην τετραγωνικὴν πύχυν ἐπὶ τῶν λιθοκτιμάτων μερῶν τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις λουτρῶνων. Ἀπαλλάσσονται τῶν δικαιωμάτων τούτων τὰ λεγόμενα ὑπόγεια τῶν οἰκιῶν, αἱ στέρνας, αἱ δεξαμεναὶ τῶν ὑδάτων, τὰ φρέατα, καὶ αἱ λίθιναι χαμόγαιαι ἀποθήκαι.

Οἱ ἰδιοκτῆται ἢ ἀρχιτέκτονες εἰσὶν ἀπηλλαγμένοι τῆς πληρωμῆς ἐτέρου δικαιώματος διὰ τοὺς ἐξώστας (σεχνισοὶ ἢ ὀζουμπά), οὓς μέλλουσι νὰ κτίσωσιν ἐπὶ τῶν δημοσίων ὑδάτων ἐν ἑκάστῳ πατώματι, ἐὰν ἔχωσιν οὗτοι μῆκος δύο πήχεων· ἐὰν ὅμως ὑπερβῶσιν οἱ ἐξῶσται τοὺς δύο πήχεις, πληρώνουσι δι' ἑκάστην περισσότερο πύχυν εἴκοσι γροσίων· οἱ πήχεις τῶν εἰς τὸ πάτωμα κατασκευαζομένων ἐξωστῶν μετροῦνται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· ἦτοι, ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἐξ πήχεων δύο ἐξωστῶν (ἐκ τριῶν παρ. γ. πήχεων ἑκάστου συνισταμένου) οἱ μὲν δύο μένουσιν ἀρορολόγητοι, δι' ἑκάστην δὲ τῶν λοιπῶν τεσσάρων πήχεων λαμβάνεται δικαίωμα εἴκοσι γροσίων.

Β'.) Δι' εἴκοσι τετραγωνικῶν πήχεις τοῦ ἐδάφους τῶν ἐργαστηρίων εἰσπράττονται γρ. τεσσαράκοντα, ἐκ δὲ τῶν ὀλιγωτέρας τῶν εἴκοσι πήχεων ἀριθμ. ὄντων ἐργαστηρίων λαμβάνονται τὰ δικαιώματα εἴκοσι πήχεων ἀνελλιπῶς.

Γ'.) Διὰ τὰς περὶ τοὺς δημοσίους λουτρῶνας κτιζομένας οἰκοδομὰς, ἔτι διὰ τὰ ὑελοφράγματα (δ'αμικιάνε) καὶ τὰς καμίνους (κιουλχάνια)

καὶ δωμάτια ὑπηρετῶν, σταύλων καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια, λαμβάνεται τὸ αὐτὸ δικαίωμα, ὅπερ καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν, τῶν οἰκοδομουμένων ἐπὶ ἐδάφους μεγαλιτέρου τῶν ἑκατὸν τετραγωνικῶν πήχεων· διὰ δὲ ἑκάστην τεσσαρακοντάδα πήχεων τῆς ἐσωτερικῆς οἰκοδομῆς τοῦ λουτρῶνος, ὡς καὶ δι' ὀλιγωτέρας τῶν τεσσαράκοντα, εἰσπράττονται γροσία διακόσια.

Δ'.) Διὰ τὰς οἰκοδομὰς τῶν χανίων, ἀφοῦ καταμετρηθῶσιν ὡς καὶ ἐν ταῖς οἰκίαις τετραγωνικῶς ὅλα τὰ πατώματα αὐτῶν, δι' ἑκάστην τεσσαρακοντάδα πήχεων ἐκ τοῦ ὅλου ἀθροίσματος τῶν ἐπιφανειῶν, εἰσπράττεται δικαίωμα ἑκατὸν γροσίων.

Ε'.) Δι' εἴκοσι πήχεις τοίχων, κτιζομένων πρὸς προφύλαξιν οἰκοπέδου μετὰ ἢ καὶ ἀνευ οἰκοδομῆς, λαμβάνεται δικαίωμα δέκα γροσίων ἐπὶ εἴκοσι πήχεων μῆκους· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ διὰ ὀλιγωτέρας τῶν εἴκοσι πήχεις. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν εἰσπράττεται ἐκ τῶν τοίχων τῶν κτιζομένων πρὸς περιφραξίν, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ὕψος δὲν ὑπερβαίνει τοὺς δύο πήχεις, καθὼς ἐν γένει καὶ ἐκ προκυμαιῶν καὶ τῶν τοίχων, τῶν περιφραττόντων κήπους.

Σ'.) Δὲν λαμβάνονται δικαιώματα ἐπίσης καὶ ἐκ τεμενῶν, σχολείων, στρατώνων, νοσοκομείων, καὶ λοιπῶν φιλανθρωπικῶν οἰκοδομῶν καὶ δημοσίων καθιδρυμάτων.

Περὶ δικαιωμάτων λαμβανομένων δι' ἐπισκευὰς οἰκοδομῶν ἐν δικτυωτῇ εὑρισκομένων καταστάσει (καθὲς σεκλιρδὲ).

Ἄρθρ. 3. Ὅταν κτίριόν τι ἐν γένει ἢ ἐν τῶν πατωμάτων αὐτοῦ ὀλόκληρον, κρημισθὲν μέχρι δικτυωτῆς καταστάσεως, ἐπισκευάζεται, λαμβάνεται τὸ ἥμισυ τοῦ δικαιώματος, ὅπερ εἰσπράττεται διὰ τὴν ἐκ βάρθρων οἰκοδομὴν τοῦ κτιρίου ἢ τοῦ πατώματος.

Περὶ δικαιωμάτων συνήθους ἐπισκευῆς.

Ἄρθρ. 4. Ἐκτὸς τῆς ἐν δικτυωτῇ καταστάσει τῶν κτιρίων ἐπισκευῆς, τὰ διὰ τὴν συνήθη ἢ μικρὰν ἐπισκευὴν λαμβανόμενα δικαιώματα ὀρίζονται κάτωθι· ἢ δὲ ἀπόδειξις τῆς πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων τούτων ἰσχύει ἐπὶ ἐν ὀλόκληρον ἔτος διὰ τὸ αὐτὸ κτίριον.

Α'.) Λαμβάνεται δικαίωμα ἐπισκευῆς δέκα γροσίων ἐκ τῶν οἰκιῶν, ὧν ἡ ἐπιφάνεια εἶναι ἑκατὸν τετραγωνικῶν πήχεων, τριάκοντα δὲ γροσίων ἐξ ἐκείνων, ὧν ἡ ἐπιφάνεια περιέχει περισσότερους τῶν ἑκατὸν τετραγωνικῶν πήχεων, καὶ αἵτινες δὲν περιέχουσιν ἐξωτερικὰ προσαρτήματα, τεσσαράκοντα δὲ γροσίων δικαίωμα λαμβάνεται ἐξ ἐκείνων, ὧν ἡ ἐ-

πιφάνεια είναι μὲν ὑπερτέρα τῶν ἑκατῶν, ὑπάρχουσι ὅμως ἐκτὸς αὐτῶν μαγειρεῖα, σταῦλοι καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια.

Β.) Διὰ τὴν ἐπισκευὴν ἐργαστηρίων λαμβάνεται δικαίωμα τριάκοντα γρόσιων. Ὁ ἐπ' ἀδείᾳ τεζκερές τῆς οἰκίας δὲν ἀπαλλάττει τὸ ὑπ' αὐτὴν ἢ τὰ ὑπ' αὐτὴν ἐργαστήρια τῆς πληρωμῆς ἰδίου δικαίωματος, λαμβανομένης ἰδικιτέρας ἀδείας διὰ τὴν ἐπισκευὴν ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν.

Γ.) Διὰ τὴν ἐπισκευὴν ὑελοσράγγματος (δζαμεκχαρίου) τῶν δημοσίων λουτρῶνων λαμβάνονται τριάκοντα γρόσια, ὅσα καὶ διὰ τὴν ἐπισκευὴν ἑνὸς ἑκάστου τῶν προσοδοφόρων αὐτοῦ παρατημάτων, ἧτοι σταύλου, δωματίων τῶν ὑπηρετῶν, πλυσταρίων, καμίνων (κζοὺλ χάρ), καὶ τῶν τούτοις παραπλησίων διὰ δὲ τὴν ἐπισκευὴν αὐτοῦ τοῦ λουτρῶνος λαμβάνονται διὰ δέκα πήχεις δέκα γρόσια.

Δ.) Δι' ἐπισκευὴν ἑνὸς ἑκάστου δωματίου ἢ ἀποθήκης τῶν χανίων λαμβάνονται γρόσια τριάκοντα, ἐὰν δὲ ὀλόκληρον χάνιον ἐπισκευασθῆ, ἐπίσης δι' ἑκάστον δωματίον λαμβάνονται γρόσια τριάκοντα.

Ε.) Δι' ἐπισκευὴν τῶν πρὸς προφύλαξιν τῶν χωραφίων καὶ λοιπῶν μὴ ἐχόντων οἰκοδομὰς οἰκοπέδων τοίχων λαμβάνονται δέκα γρόσια. Αἱ ἐπισκευαὶ τῶν τοίχων οἰκοπέδων ἐχόντων οἰκοδομὰς γίνονται δυνάμει τοῦ τεζκερέ, τοῦ διδομένου διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς οἰκοδομῆς.

ΣΤ.) Δὲν λαμβάνονται δικαίωματα διὰ τὰς ἐπισκευὰς τεμενῶν, σχολείων, στρατώνων, νοσοκομείων καὶ τῶν παραπλησίων κοινωφελῶν ἢ δημοσίων ἰδρυμάτων.

Περὶ τῶν λαμβανομένων δικαιωμάτων διὰ τὰς προσόψεις τῶν οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἀρχιτέκτονες, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν οἱ ἰδιοκτῆται τῶν κτιρίων, ἐὰν αἱ οἰκοδομαὶ, τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ ἀνεγείρωσι, ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ 37 ἄρθρου τοῦ περὶ ὁδῶν καὶ οἰκοδομῶν Κανονισμοῦ ὀριζομένην κατηγορίαν, ὀφείλουσι νὰ παραδώσωσι, σὺν τῷ σχεδίῳ τῆς οἰκοδομῆς ἢ ἐπισκευῆς, καὶ ἕτερον σχέδιον τῆς προσόψεως τῶν κτιρίων. Τὸ σχέδιον τοῦτο γίνεται κατ' ἀναλογίαν τοῦ μήκους τῆς προσόψεως ὄλων τῶν πατωμάτων τῆς ἐπὶ δημοσίων ὁδῶν κτισθησομένης οἰκίας· συμπεριλαμβανομένου δὲ καὶ τοῦ πατώματος τοῦ ἐδάφους (ἐὰν τοῦτο δὲν ᾖ ἡνι ὑπόγειον ἀλλ' ἰσόγειον) μετρῶνται αἱ προσόψεις ἑνὸς ἑκάστου τῶν πατωμάτων τῆς οἰκίας ἰδίᾳ, ἐκ δὲ τοῦ ὅλου τῶν πήχεων δι' ἑκάστον μῆκος πέντε πήχεων λαμβάνονται τὰ ἐφεξῆς ὀριζόμενα δικαιώματα.

Τὰ διὰ πέντε πήχεων μῆκος λαμβανόμενα δικαιώματα.

Διὰ τὰς οἰκίας ὧν ἡ ἐπιφάνεια περιέχει μέχρις 100 τ. πήχεις Γρ. 5.

Διὰ τὰς περιεχούσας περισσοτέρους τῶν 100 πήχεων	Γρ. 20.
Διὰ τὰ ἐργαστήρια	» 40.
Διὰ λουτρῶνας καὶ χάνια	» 50.
Διὰ τοίχους περιβόλων	» 5.

Διὰ τὰ ἔχοντα ὀλιγοτέρους τῶν πέντε πήχεων ὡς καὶ διὰ τὰ κοινοφελῆ καὶ δημόσια κτίρια οὐδὲν δικαίωμα καταβάλλεται.

Περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν λαμβανομένων διὰ τοὺς πίνακας τῆς πλατύσεως καὶ ἐξισώσεως τῶν ὁδῶν.

Ἄρθρ. 6. Οἱ ἀρχιτέκτονες, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, οἱ ἰδιοκτῆται, ἀμα λάβωσι τοὺς ἐν τῷ 3 καὶ 5 ἄρθρῳ τοῦ περὶ ὁδῶν καὶ οἰκοδομῶν Κανονισμοῦ μνημονουμένους πίνακας τῆς πλατύσεως καὶ ἐξισώσεως τῶν ὁδῶν, πληρῶνται δέκα πέντε γρόσια, ἀναρτῶσι δὲ τοὺς πίνακας τούτους ἐπὶ τῶν οἰκίων.

Περὶ πρωτοκολλιστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀρχιτέκτονες ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν οἱ ἰδιοκτῆται τῶν κτιρίων, ἐκτὸς τῶν εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα ὀρισθέντων δικαιωμάτων, ἀποτίουσι καὶ τὰ ἐφεξῆς ὀρισθόμενα πρωτοκολλιστικὰ δικαιώματα.

Ἐνα παρὰν τῷ γροσίῳ διὰ πρωτοκολλιστικὰ τοῦ τεζκερέ, τοῦ διδομένου εἰς τὴν ἐκ βάθρων οἰκοδομῆν ἑνὸς κτιρίου.

Ἐνα παρὰν ἐπίσης τῷ γροσίῳ διὰ πρωτοκολλιστικὸν δικαίωμα τοῦ τεζκερέ διὰ τὴν πρόσψιν τοῦ κτιρίου.

Τεσσαράκοντα παρὰδες δι' ἑκάστον τεζκερέν ἐπισκευῆς.

Τεσσαράκοντα παρὰδες δι' ἑκάστον τεζκερέν διδομένον διὰ τὴν πρόσψιν τοῦ κτιρίου, ὡς ἀναφέρει τὸ 42 ἄρθρον τοῦ περὶ ὁδῶν καὶ οἰκοδομῶν Κανονισμοῦ.

Τεσσαράκοντα παρὰδες δι' ἑκάστον πίνακα πλατύσεως καὶ ἐξισώσεως ὁδῶν.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποτίσεως τῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 8. Οἱ ἀρχιτέκτονες ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, οἱ ἰδιοκτῆται, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι τὰ δικαιώματα τῆς οἰκοδομῆς, ἐπιτίθουσιν ἐνυπόγραφον ἢ ἐνσφράγιστον ἀναφορὰν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκοδομῶν, δηλοῦσαν τὴν θέσιν τοῦ κτιρίου, τὸ εἶδος, τὸ ποσὸν τῆς ἐπιφανείας παντὸς πατώματος, καὶ τὸ μῆκος τῆς προσόψεως καὶ τῶν ἐξοχῶν καὶ ἐσοχῶν (σεχνισιν καὶ δζουμπά). Ἐν τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ δεόν νὰ ἐκτεθῆ αὐτὴ ἢ πραγματικὴ ἀλήθεια, καθότι ἄλλως εἰσὶν ὑπεύθυνοι οἱ ἐπιδοταί.

Περὶ παραβάσεων.

*Άρθρ. 9. Οἱ ἀρχιτέκτονες, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, οἱ ἰδιοκτῆται, ἐὰν ποιήσωσι ἑναρξιν τῆς ἐργασίας των πρὶν ἢ πρῶτον ἀποτίσωσι τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ τούτῳ ὀριζόμενα δικαιώματα, ὑποβάλλονται, ἐκτὸς τῆς ὑποχρεωτικῆς πληρωμῆς τῶν ὀρισμένων δικαιωμάτων, εἰς πρόστιμον πληρωμῆς καὶ τοῦ διπλασίου τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος ποσοῦ.

*Άρθρ. 10. Ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι οἱ ἀρχιτέκτονες ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν οἱ ἰδιοκτῆται, ἐν ἢ ἐπέδωκαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκοδομῶν ἀναφορᾶ κατὰ τὸ 7 ἄρθρον, ἐδήλωσαν ὀλιγώτερα τῶν πραγματικῶν τὰ πατώματα, τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ μήκους τοῦ κτιρίου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θέλουσι συμπληρώσει τὰ ἀναλόγως τῶν ὑποκρυφθέντων δικαιώματα, ὑποβλήθησονται καὶ εἰς πρόστιμον πενταπλάσιον τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀνευρεθησομένου περισσεύματος.

*Άρθρ. 11. Πᾶσα παράβασις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐξεταζομένη ἀποδεικνύεται κατὰ τὸ 45 καὶ 46 ἄρθρον τοῦ περὶ ὁδῶν καὶ οἰκοδομῶν Κανονισμοῦ.

Περὶ τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

*Άρθρ. 12. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς, ὡς εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς περιχώροις (α), οὕτως ἐνεργεῖται καὶ εἰς ἄλλας πόλεις καὶ κωμοπόλεις, διὰ μόνης τῆς διαφορᾶς ὅτι τὰ δικαιώματα οἰκοδομῆς καὶ τῶν προσόψεων τῶν κτιρίων πληρόνται κατὰ τὸ πέμπτον τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καταβαλλομένων.

(α) Σημ. Τὸ κείμενον λέγει *πεντάδη σουλασέ* ἥτοι ἐν ταῖς τρισὶ πόλεσιν, αἵτινες εἰσὶ τὸ Ἐγροῦπ, ὁ Γαλατᾶς καὶ ἡ Χρυσούπολις· ἐπειδὴ ὅμως διὰ τῶν πόλεων τούτων περιλαμβάνει ὁ κανονισμὸς καὶ τὰ εἰς αὐτὰς ὑπαγόμενα μέρη, ἥτοι τὰ περίχωρα τῆς πόλεως, ἐκρίνομεν καλὸν νὰ μεταφράσωμεν τὴν λέξιν *περίχωρα*.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ δικαιωμάτων κεσφίου.

(15 Ἰεβριουλλ-εββίλ, 1280).

*Άρθρ. 1. Ὁ ἐργολάθος, εἰς ὃν ἀνατίθεται ἡ ἀνέγερσις ἢ ἐπισκευὴ δημοσίων ἢ βακουφικῶν οἰκοδομῶν, τῶν ὁποίων τὸ κέσφι ἐνεργεῖται διὰ τῆς ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν διευθύνσεως, ἀφοῦ λάβῃ τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς, πληρῶναι εἰς τὸ ταμεῖον τῶν οἰκοδομῶν σὺν τοῖς δικαιώμασι τοῦ συμβολαίου καὶ δέκα πέντε γρόσια τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ὡς δικαιώματα κεσφίου ἐν περιπτώσει ὅμως δευτέρου κεσφίου, οὐδὲν ἕτερον δικαίωμα εἰσπράττεται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

*Άρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἐκ τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκοδομῶν ἀποστελλομένους ἀρχιτέκτονους, ἵνα ἐνεργήσωσι κέσφι δημοσίων ἢ βακουφικῶν οἰκοδομῶν, δίδεται ὑπὸ τοῦ ταμείου τῶν οἰκοδομῶν ὡς ἀμοιβὴ ποσόν, ὅπερ ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν οἰκοδομῶν ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν καὶ τῆς ἐποχῆς. Ἐπίσης ὀρίζεται ἀμοιβὴ νενομισμένη καὶ διὰ τοὺς δι' ἕτερα κέσφια ἀποστελλομένους ἀρχιτέκτονους.

*Άρθρ. 3. Τὰ δημόσια ἢ βακουφικὰ κτήματα, ἐφ' ὧν ἐξετελέσθη κέσφι, καὶ τὰ ὅποια ἀνεγείρονται ἢ ἐπισκευάζονται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, μὴ ἀνατιθέμενα κατ' ἀποκοπὴν εἰς ἀρχιτέκτονους, ἢ τῶν ὁποίων ἡ ἀνέγερσις ἢ ἐπισκευὴ ἀνεβλήθη, δὲν ἀποτίουσι δικαιώματα κεσφίου, εἰσπράττονται ὅμως παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐπιστάτου τὰ δοθέντα εἰς τοὺς ἀρχιτέκτονους ἡμερομισθία. Ἐν περιπτώσει δὲ μὴ εἰσπράξεως αὐτῶν ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τοῦ ἐπιστάτου, τὸ ταμεῖον πληρῶναι εἰς τοὺς ἀρχιτέκτονους ταῦτα, καὶ τὰ ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ διατάξαντος τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κεσφίου.

*Άρθρ. 4. Ἐπὶ κεσφίων κτημάτων, ἀνηκόντων εἰς ὄφρανα κατὰ τὸν ἐπὶ τούτῳ ἀνεκαθεν ἰσχύοντα κανονισμὸν, εἰσπράττονται ὡς δικαιώματα κεσφίου γρόσια εἴκοσι πέντε ἐπὶ κεφαλαίου 1000—20,000 γροσίων, πενήτηκοντα δὲ παράδες δι' ἑκάστην χιλιάδα ἄνω τοῦ ποσοῦ τούτου.

*Άρθρ. 5. Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν διὰ λεπτομερείας τῶν οἰκοδομῶν ἐνεργουμένων ὑπὸ ἰδιωτῶν καὶ ἀρχιτεκτόνων κεσφίων, εἰσπράττονται δέκα γρόσια δι' ἑκάστην χιλιάδα.

*Άρθρ. 6. Εἰς ἕκαστον ἀρχιτέκτονα ἢ μηχανικὸν ἐκ τῶν ἀποστελλομένων εἰς κέσφια ἕνεκα ἰδιωτικῶν διαφορῶν, δίδεται παρὰ τοῦ ἐνάγοντος

ήμερομισθιον γροσίων 50, εἰς δὲ τὸν κλητῆρα γρ. 25· ἐκτὸς δὲ τούτων ἂν δέξηται νὰ παρουσιασθῶσιν οὗτοι εἰς τὸ δικαστήριον, δι' ἐκάστην παρουσίαν λαμβάνουσι τὸ ἡμισυ τῆς ἀνωτέρω ἀμοιβῆς· παραχωροῦνται δὲ τοῖς ἰδιοκτῆταις οἱ χάρται καὶ τὰ σχέδια δωρεάν. Ἐὰν ὅμως ἀποδειχθῆ ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι ἐνδεὴς, εἰσπράττονται μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῶν εἰρημένων ἀμοιβῶν.

Ἄρθρ. 7. Ἐκαστος μηχανικὸς ἢ κλητῆρ, ἀποστελλόμενος ὅπως ὄριση διαφειλονεικουμένης χέρσουσ γαίας, ἢ ὅπως σχηματίσῃ τὸν χάρτην αὐτῶν, ἀμείβεται εἰς ἕκαστον πῆχυν διὰ τριῶν παράδων, παραδιδόμενων εἰς τὸ ταμεῖον.

Ἄρθρ. 8. Ἐπίσης καὶ πρὸς σχηματισμὸν χαρτῶν χέρσων γαιῶν, αἵτινες ἐδέησε νὰ μεταβληθῶσιν εἰς συνοικίαν, δι' ἕκαστον πῆχυν εἰσπράττονται τέσσαρες παράδες.

Ἄρθρ. 9. Καίτοι ἡ ἀμοιβὴ τῶν κλητῆρων τῶν ἐν περιπτώσει ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἀποστελλομένων ὅπως διακόψωσι τὴν ἐξακολούθησιν οἰκοδομῆς, ἢ προσκαλέσωσι τινα, δεόν νὰ εἰσπραχθῆ παρὰ τοῦ καταδικασθσομένου, προκαταβάλλεται ὅμως αὕτη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, μετὰ δὲ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς δίκης, δικαιούται ὁ κερδῆσας αὐτὴν νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ τὴν ἀμοιβὴν τῶν κλητῆρων.

Ἄρθρ. 10. Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ λοιποὺς, οἵτινες ἀποστέλλονται ὅπως ἐκτελέσωσι κέσφι ἐπὶ δημοσίων καὶ βακουφικῶν οἰκοδομῶν, ἂν αὐταὶ κῆνται ἐντὸς τῶν τοιχῶν τῆς πόλεως, οὐδὲν δικαίωμα δίδεται λόγφ ἐξόδων, ἂν δὲ κῆνται ἐκτὸς αὐτῶν, ἢ εἰς τὸν Βόσπορον, Χρυσούπολιν καὶ ἀλλαχοῦ, τότε τοῖς δίδονται τὰ ἐξοδα τῆς μεταβάσεως αὐτῶν, ἦτοι τῶν ζώων, ἀκατίων ἢ ἀτμοπλοίων, κατὰ τὰ εἰθισμένα.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ἰδιοκτῆται μὴ δημοσίων καὶ βακουφικῶν οἰκοδομῶν πληρόνουσι διὰ τὰ κέσφια καὶ τὸν σχηματισμὸν χαρτῶν διὰ τὰς οἰκοδομῆς των ἐκτὸς τῶν δικαιωμάτων κεντρου καὶ ἐξοδα μεταβάσεως κτλ. εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ μηχανικοὺς, κατὰ τὸν ἐπὶ τούτῳ κανονισμόν· ἐκτὸς ὅμως τούτων, οὐδὲν ἕτερον δικαίωμα εἰσπράττεται.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Περὶ τῶν εἰς τὰ παράλια τοῦ Βοσπόρου νεωττί κατασκευασθησομένων προκυμαίων (βιχτίμ).

(9 Ῥεπίουλ-ἀχῆρ, 1280).

Ἄρθρ. 1. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ κατασκευάσωσι προκυμαίας ἐπὶ τῶν παραλιῶν τῶν κτημάτων τῶν κειμένων, παρὰ τὰς ὄχθας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν τριῶν πόλεων: ἦτοι ἐν μὲν τῷ Βοσπόρῳ κατὰ τὰς Ἄνωτολικὰς καὶ Ῥωμυλικὰς ὄχθας μέχρι τῶν Φαναρίων, ἐν Χρυσουπόλει μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Φεινὲρ Βακτσέ, καὶ ἐν τῇ κυρίῳ Κωνσταντινουπόλει μέχρις Ἁγίου Στεφάνου καὶ ἐκ τῶν δύο ὄχθων τοῦ Κερατίου Κόλπου μέχρι τῶν Γλυκέων ὑδάτων (Κεὰτ χατὲ), δίδουσι κατὰ πρῶτον ἀναφορὰν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν δημοσίων ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτης πέμπεται ἐκ μέρους τῆς διευθύνσεως τῶν οἰκοδομῶν εἰδικὸς ὑπάλληλος, ὅστις χαράττει τὸν χάρτην αὐτῶν συμφώνως ταῖς ἐπὶ τούτῳ διατάξεσιν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν δημοσίων ἔργων διοριζόμενος ὑπάλληλος ὀφείλει, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑποτεθῆ ὅτι ἐκ τῶν κατασκευασθησομένων προκυμαίων ἐνδέχεται νὰ προσγίνη βλάβη τις εἰς τοὺς γείτονας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ παρὰ τούτων ἀπόδειξιν, δηλοῦσαν τὴν συγκατάθεσιν αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς προκυμαίας, ταύτην δὲ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκοδομῶν.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν αἱ προκυμαῖαι, ὧν ἡ κατασκευὴ ἐξητήθη, κῆνται πλησίον δημοσίων κτημάτων, ἢ γεινιάζωσι μετὰ δημοσίων κτιρίων ἢ ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων, δεόν νὰ γίνη συνεννόησις μετὰ τῶν ἀφ' ὧν ἐξαρτῶνται ταῦτα ἀρχῶν, καὶ ἐξακριβωθῆ ἂν διὰ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ἐνδέχεται νὰ προκύβῃ ζημία ἢ οὐ.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν γίνη αἴτησις κατασκευῆς προκυμαίων ἐπὶ τόπων κειμένων ἐντὸς τοῦ λιμένος, ἀφοῦ ἐξακριβωθῆ ὅτι οὐδεμία ζημία προσγίγνεται οὔτε μερικῶς οὔτε γενικῶς, δεόν νὰ ἐξακριβωθῆ ὅτι οὔτε καὶ εἰς τὸν ναύσταθμον προσγίγνεται τις βλάβη, διὰ συνεννόησεως μετ' αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ἀφοῦ ἐπιτευχθῆ, συμφώνως τῷ 2 ἄρθρῳ, ἡ συγκατάθεσις τῶν γειτόνων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὡς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῶν προκυμαίων, λαμβάνεται παρὰ τοῦ δημοσίου ταμεῖου δικαίωμα ἀδείας τριάκοντα γροσίων δι' ἕκαστον τετραγωνικὸν πῆχυν, ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ πε-

σὸν ἀνάλογον πρὸς τὸ πέμπτον, τοῦ δικαιώματος αὐτῶν ὡς ἐξοδὸν ἀποφάσεως.

"Ἄρθρ. 6. Δι' ἕκαστον τετραγωνικὸν πῆχυν τῶν προκυμαίων, τῶν κατασκευασθησομένων παρὰ ταῖς δημοσίαις ὁδοῖς, ταῖς διερχομέναις ἔμπροσθεν τῶν παραλλίων οἰκιῶν καὶ ἄλλων κτημάτων, χωρὶς νὰ ἰδρυθῇ οικοδομὴ τις ἐπ' αὐτῶν, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν, καὶ δι' ἕκαστον πῆχυν τῶν προκυμαίων, αἵτινες κατασκευασθῆσονται ἔμπροσθεν παραλλίων οἰκιῶν καὶ ἄλλων κτημάτων, πρὸ τῶν ὁποίων οὐδεμία διέρχεται δημοσία ὁδὸς, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ εὐρυνθῇ τὸ ἔμπροσθιον μέρος τῆς οἰκίας, ἧς αὐξάνει τότε ἡ ὑπόληψις, λαμβάνονται ὡς δικαίωμα ἀδείας μόνον δέκα γρόσια, εἰσπραττομένου ἐπίσης ἰδιαίτερος καὶ τοῦ πέμπτου ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου δικαιώματος, καθὰ ἐρρήθη ἐν τῷ 5 ἄρθρῳ, δι' ἐξοδα ἀποφάσεως.

"Ἄρθρ. 7. Ὅταν μετὰ παρέλευσιν χρόνου ἀποφασισθῇ νὰ κτισθῇ οικοδομὴ ἐπὶ τῶν προκυμαίων, αἵτινες ἐκτίσθησαν ἐπὶ τῷ ἀνωτέρῳ σκοπῷ, εἰσπράττεται τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν ἐκ τῶν δέκα μέχρι τριάκοντα γροσίων, δυνάμει τοῦ 5 ἄρθρου.

"Ἄρθρ. 8. Καθὼς δὲ διὰ τὰς προκυμαίας, αἵτινες μέλλουσι νὰ κατασκευασθῶσιν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀρεθῶσιν εἰς τὸν δρόμον, ὅστις σχηματισθήσεται ἢ εὑρίσκειται μεταξύ τῶν προκυμαίων καὶ τῶν ὀπισθεν αὐτῶν παραλλίων οἰκιῶν καὶ ἄλλων κτημάτων, οὕτω καὶ παρ' ἐκείνων, αἵτινες μέλλουσι νὰ κτισθῶσιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀνοιχθῇ δρόμος πρὸς μόνην τὴν κοινὴν ὠφέλειαν, οὐδὲν εἰσπράττεται δικαίωμα κατ' οὐδένα τρόπον.

"Ἄρθρ. 9. Ἐκτὸς τῶν δικαιωμάτων ἀδείας καὶ ἐξόδων ἀποφάσεως, οὐδὲν ἕτερον εἰσπράττεται παρὰ τοῦ ιδιοκτῆτου λόγῳ ἐτησίου δασμοῦ ἢ ἀποκεκοκομένου (μουεδζε.λε.μουαδζε.λε).

"Ἄρθρ. 10. Διὰ τὰς προκυμαίας, αἵτινες θέλουσι κτισθῆ ἔμπροσθεν τῶν δημοσίων κτιρίων καὶ τῶν ἱερῶν ἀγαθοεργῶν ἰδρυμάτων ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ ἀγαθοεργίας, δὲν λαμβάνονται κατ' οὐδένα τρόπον οὔτε δικαιώματα, οὔτε ἐξοδα.

"Ἄρθρ. 11. Αἱ ἐκ νέου κατασκευαζόμεναι προκυμαίαι, κατὰ τὸ 132 ἄρθρον τοῦ περὶ γαιῶν Νόμου, διὰ νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὰς παραλλίους οἰκίας ἢ εἰς ἄλλα κτήματα, πρέπει νὰ ᾧσιν ἐν γένει κτήματα τῶν ιδιοκτητῶν αὐτῶν. Αἱ προκυμαίαι αὗται, καθὸ παραρτήματα τῶν γειτνιαζουσῶν παραλλίων οἰκιῶν καὶ λοιπῶν κτημάτων, ὑπάγονται εἰς αὐτάς ὡς καθαραὶ ιδιοκτησίαι εἴτε ὡς ἀφιερωμέναι (μι.λκ ἢ βακούφ). τουτέστιν, ἐὰν αἱ πρὸς αὐτάς παρακειμέναι παράλλιοι οἰκίαι ἢ ἄλλα κτήματα ᾧσιν ιδιοκτησίαι καθαραὶ (μι.λκ), καὶ αἱ προκυμαίαι ἐπίσης θέλουσιν εἶσθαι (μι.λκ), ἐὰν δὲ ᾧσιν ἀφιερωμέναι (βάκφ), καὶ αἱ προκυμαίαι ἐπιτρέπεται νὰ

κτισθῶσιν ὅπως ἀφιερωθῶσιν εἰς τὸ βακούφιον τοῦτο. Ἐὰν ὁ ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ ιδιοκτῆτου εὑρισκόμενος τόπος ᾧται βακουρικός, τότε ὁ ἀριθμὸς τῶν πῆχεων τῆς προκυμαίας, κατὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ δοθησομένην ἀπόδειξιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν δημοσίων ἔργων, θέλει ἐγγραφῆ καὶ προστεθῆ ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῶν τίτλων (σεινεδὰτ ὁδασῆ) ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ιδιοκτησίας του (τεμεσοῦκ), καὶ ἐὰν ὁ τόπος ᾧται μι.λκ, θέλει ἐγγραφῆ εἰς τὸ χολζέτι των ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου δικαστηρίου.

ΚΑΝΟΝΣΜΟΣ

Τῶν ὁδῶν.

(6 Δεκεμβρίου-εὐλ-εββελ 428.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Διατάξεις καὶ ὁρισμοὶ τῶν ὁδῶν.

"Αρθρ. 1. Αἱ ἐν τῇ ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ μεγάλαι καὶ μικραὶ ὁδοὶ διαίρουσιν εἰς τέσσαρας τάξεις, ὡς ἐξῆς·

α) *Αὐτοκρατορικαὶ ὁδοὶ*, διὰ τῶν ὁποίων αἱ ἔδραι τῶν νομαρχικῶν συγκοινωνοῦσι μετὰ τῆς πρωτεύουσας (Κωνσταντινουπόλεως), τῶν θαλασσιῶν λιμένων ἢ τῶν σιδηροδρόμων·

β) *Νομαρχιακαὶ ὁδοὶ*, διὰ τῶν ὁποίων συνδέονται αἱ ἔδραι τῶν νομαρχικῶν ἢ διοικήσεων·

γ) *Χωρικαὶ ὁδοὶ*, διὰ τῶν ὁποίων συγκοινωνοῦσιν οἱ δήμοι (καῖα) πρὸς ἀλλήλους ἢ μετὰ τῶν ὁδῶν, τῶν θαλασσιῶν λιμένων καὶ τῶν σιδηροδρόμων· καὶ

δ) *Χωρικοὶ δρομίσκοι*, φέροντες ἐπίσης ἀπὸ δήμου εἰς δήμον, ὡς αἱ τῆς τρίτης τάξεως ὁδοὶ, μετὰ τὴν διαφορὰν μόνον, ὅτι δὲν χρησιμεύουσιν πάντοτε πρὸς διάβασιν ἀμαξῶν.

"Αρθρ. 2. Ἐξαιρουμένων τῶν κατοφερειῶν καὶ τῶν τάφρων, τὸ τακτικὸν πλάτος τῶν ὁδῶν τῶν ἐκτεθεισῶν ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ τάξεω ὀρίζεται κατὰ τὸν παρὰ πόδας πίνακα, ἐκτὸς τῶν ἐξαίρεσεων, ὅσας ἤθελεν ἐγγραίνει ὁ ἐπὶ τῶν Δημοσίων Ἔργων ὑπουργός.

ΠΛΑΤΟΣ ΤΩΝ ΟΔΩΝ.

	Λιθόστρωτον.	Ἡ ἐπιφάνεια τῶν δύο μερῶν.	Ὀλον.
μέτρ. 7. 00	7. 00	2. 00.	9. 00.
" 5. 50.	5. 50.	1. 50.	7. 00.
" 4. 50.	4. 50.	1. 00.	5. 50.
" "	"	"	3. 00.

α. *Αὐτοκρατορικαὶ ὁδοὶ* . . .
β. *Νομαρχιακαὶ ὁδοὶ* . . .
γ. *Χωρικαὶ ὁδοὶ* . . .
δ. *Χωρικοὶ δρομίσκοι* . . .

Ὅσακις ἡ θέσις ὁδοῦ τύχη ὑψηλὴ καὶ πρέπη νὰ σκαφῆ κατὰ βάθος περισσώτερον τῶν δύο μέτρων, τὸ πλάτος τῆς ὁδοῦ ταύτης δύναται νὰ καταβιβασθῆ εἰς τὸ πλάτος τῶν ἀμέτρως κατωτέρων ὁδῶν.

"Αρθρ. 3. Αἱ κατοφερειαὶ τῶν ὁδῶν δὲν δύναται κατ' ἀρχὴν νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ 6 τοῖς 100. Ἐν τούτοις ὁ ἐπὶ τῶν Δημοσίων Ἔργων ὑπουργός δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐλαττώσῃ ἢ αὐξήσῃ τὸ ὄριον τοῦτο, ἀνάλογως τῆς θέσεως, τῆς δυσκολίας τῶν ἐργασιῶν, τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐμπορίου, κλπ.

"Αρθρ. 4. Τὸ πάχος τῶν λιθοστρώτων τῶν κατασκευαζομένων ἀπὸ χαλίκια ἢ συντρίμματα λίθων, εἶναι διὰ μὲν τὰς τῆς α' καὶ β' τάξεως ὁδοῦς 25 ἑκατοστόμετρα, διὰ δὲ τὰς τῆς γ' 20' καὶ οἱ μὲν χονδρότεροι λίθοι τίθενται πάντοτε ὑποκάτω, οἱ δὲ λεπτότεροι, ὧν τὸ πάχος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ 6 ἑκατοστόμε., ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας. Τὰ χεῖλη (profils) τῶν λιθοστρώτων θὰ κτίζονται κανονικῶς, ἢ δὲ πρὸς τὸ μέσον κύρτωσις αὐξάνει κατὰ 4 ἑκατοστόμετρα εἰς ἕκαστον μέτρον, ταυτέστι τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ θέλει γενῆ κυρτὸν ὡς ἡ βάχης ἰχθύος, κλίνουσα εἰς τὰ δύο πλάγια 4 ἑκατοστόμετρα εἰς ἕκαστον μέτρον.

"Αρθρ. 5. Εἰς ὅσους τόπους ἡ ἐπιφάνεια ὑπάρχει ἐκ φύσεως ὀμαλὴ ἢ ἄλλως ἰσοπεδῶθη, θέλουσι σκαφῆ δύο τάφροι ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ. Εἰς ὅσα δὲ μέρη ὑπάρχει φυσικῶς κλίσις, ἐκεῖ κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ σκάπτεται τάφρος πρὸς τὸ ὑψηλότερον μέρος· εἰς δὲ τὸ ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχῃ κίνδυνος, κτίζεται ἡ τοίχος, ἢ ἄλλος τις φραγμὸς στερεός. Πρέπει δὲ τὸ πλάτος τῶν τάφρων τούτων νὰ ᾖ 25 καὶ τὸ βάθος 50 ἑκατοστομέτρων τοῦλάχιστον.—Ἡ τάφρος εἶναι περιττὴ, ὅταν τὸ μέρος ὑπάρχῃ βραχυῶδες.

"Αρθρ. 6. Ὅπου ὑπάρχουσι βέοντα ὕδατα ἢ ρύακες, ἐκεῖ κτίζονται γέφυραι ἢ ἀψίδες· μέχρις ὅμως τῆς κατασκευῆς αὐτῶν, πρέπει νὰ κατασκευάζωνται λιθόστρωτα, ὅπως κρατῶνται τὰ ὕδατα ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῶν κοιτίδι, ἢ ὅπως μὴ προξενῶσι ζημίαν ἐν τῇ ῥοῇ αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς ἐργαζομένων ἐν ταῖς ὁδοῖς.

"Αρθρ. 7. Τὰ καθήκοντα τῶν ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν ὁδῶν ὑποχρεωτικῶς ἐργαζομένων συνίστανται εἰς τὸ νὰ ἐργάζωνται αὐτοπροσώπως καθ' ὀρισμένας ἡμέρας εἰς τὰς μεγάλας καὶ μικρὰς ὁδοῦς, ἢ νὰ πληρώνωσιν ἀντίτιμον ἀντικαταστάτου, ἢ νὰ πέμπωσιν ἀντὶ αὐτῶν ζῶον ἵνα ὑπηρετήσῃ, ἢ νὰ ἐκτελῶσιν ὀρισμένην ὑπηρεσίαν, ἥτοι νὰ ἐκπληρῶσι τὴν ἀνατιθεμένην αὐτοῖς ἐργασίαν κατ' ἀποκοπὴν ἐν ταῖς ὀρισμέναις ἡμέραις.

"Αρθρ. 8. Οἱ ἐν τῇ ἐργασίῳ ἡλικίᾳ εὐρισκόμενοι κάτοικοι τόπου τινός, πόλεως, κώμης ἢ κοινότητος, ὀφείλουσι νὰ ἐκπληρῶσωσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 καθήκοντα. Οἱ ἄρρενες ἐκάστης πόλεως, κώμης ἢ κοινότητος, οἱ

ευρισκόμενοι ἐν ηλικίᾳ 16—60 ἐτῶν καὶ τὰ φορτηγὰ ἢ ὑποζύγια κτήνη ὑποβάλλονται εἰς εἰκοσαήμερον ἐργασίαν δι' ἐκάστην πενταετίαν. Ἀναλόγως δὲ τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν πόρων τῶν κατοίκων, τὸ γενικὸν συμβούλιον ἐκάστης νομαρχίας δύναται νὰ ἐπιπροσθέσῃ εἰς τὰς ὠρισμένας ταύτας ἡμέρας καὶ ἄλλας τινὰς συμπληρωματικὰς, αἵτινες δὲν δύναται νὰ ὑπερβῶσι τὰς 10 δι' ἐκάστην πενταετίαν.

Ἄρθρ. 9. Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένη ὑποχρεωτικὴ ἐργασία δύναται, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ μεταβληθῇ εἰς ποσότητα, ὀριζομένη ἀναλόγως τῶν δυσκολιῶν τῆς ἐργασίας. Ὅρίζεται δὲ ἡ ποσότης αὕτη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦλάχιστον 3 μέτρων τετραγωνικῶν καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ καθ' ἕκαστον ἄνθρωπον, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν σχετικῶν τάρφων, ἢ 1, 5 μέτρ. τετραγων. ἰσοπεδώσεως ὁδοῦ, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐξαγωγῆς, συντρίψεως καὶ ἐπιστρώσεως τῶν πετρῶν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ καθημερινὴ ἐργασία ἐκάστου ζώου δύναται νὰ ὀρισθῇ ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τοῦ τόπου ὅπου ἐξάγονται οἱ λίθοι, μέχρι τοῦ τόπου ἐνθα γίνεται χρῆσις τούτων διὰ τὴν ἐπίστρωσιν τῆς ὁδοῦ. Ἡ δὲ τῶν ἐργατῶν καθημερινὴ ἐργασία θέλει ἐκτιμηθῇ, ἀφ' οὗ ἡ πόλις ἐκείνη ἢ ἡ κώμη περατώσῃ τὴν ἐργασίαν τῆς ἀναλόγως τῆς ποσότητός τῆς ὠρισμένης ἐργασίας, τοῦ εἶδους τῆς σκαφείσης γῆς, τῶν πραγματικῶν δυσκολιῶν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν λίθων, καὶ τῆς ἀποστάσεως τοῦ μέρους, ἐξ οὗ οὗτοι ἤθελον ἐξαχθῆ καὶ μετακομισθῆ, ὑπολογιζομένη εἰς ἡμέρας, τῶν ὑποίων ὁ ἀριθμὸς δεικνύει τὴν ἀληθῆ ἀξίαν τῆς ἐργασίας.

Ἄρθρ. 10. Ἡ εἰς τοὺς κατοίκους ἐκάστου τόπου ἐπιβαλλομένη ὠρισμένη ἐργασία διανέμεται μεταξὺ αὐτῶν, ἐὰν εἰς ἐξ αὐτῶν ἐργασθῇ ἐν ἔτος περισσότερον ἀπὸ τὴν ὀρισθεῖσαν αὐτῶν ἐργασίαν, αὕτη ἐλαττοῦται ἀναλόγως εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος. Ἀπαλλάσσονται δὲ τῆς ἐργασίας ταύτης οἱ ἰμάμαιοι, οἱ ἱερεῖς τῶν διαφόρων θρησκευμάτων, οἱ ραββίνοι, οἱ διδάσκαλοι καὶ καθηγηταί, οὐχὶ ὅμως καὶ οἱ ὑπῆρται καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἐπίσης ἀπαλλάσσονται οἱ σωματικῶς ἀνάκατοι, οἱ ἐν ἐνεργείᾳ εὐρισκόμενοι στρατιῶται καὶ οἱ χωροφύλακες. Σημείως δὲ, φέρουσα τὰ ὄνυμα καὶ ἐπώνυμα τῶν ἀπαλλαγέντων τῆς ὑπηρεσίας, ἐπιδίδεται δι' ἐκάστην κοινότητα ὑπὸ τοῦ δημογεροντικῆ συμβουλίου πρὸς τὴν ἑδραν τῆς ἐπαρχίας.—Ἐὰν κάτοικος τις ἀπουσιάσῃ ἕνεκα ὑποθέσεων ἢ ἕνεκα ἐμπορίου, δὲν ἀπαλλάσσεται κατὰ τὴν ἀπουσίαν του ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ὀφείλει νὰ δώσῃ ἕνα ἀντικαταστάτην ἵνα ἐργασθῇ.

Ἄρθρ. 11. Ἡ τε ἐποχὴ καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαφόρων ἐργασιῶν ὀρίζονται ἀνὰ πᾶν ἔτος ὑπὸ τοῦ διοικητικῆ συμβουλίου τῆς ἐπαρχίας (μετζλίου-ἰδαρι), ὑπερ ὀφείλει νὰ ὀρίξῃ αὐτὰς εἰς τούτους τρεῖς, ὥστε μηδὲν νὰ στενηχωρῶνται οἱ κάτοικοι ἐν ταῖς γεωργικαῖς ἢ βιομηχανικαῖς αὐτῶν ἐργασίαις.

Ἄρθρ. 12. Ἡ θέσις καὶ ἡ ἀπόστασις τῶν ἐργασιῶν τόπου τινὸς λογίζονται κατ' ἀναλογίαν, τουτέστιν ἀφαιρουμένων πέντε ἡμερῶν ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν δι' ἐκάστην ὥραν ἀποστάσεως ἐκ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς εἰργάσθησαν ἐν συνόλῳ οἱ ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρεούμενοι ἐργάται. Ἐὰν παραδείγματος χάριν τόπος τις, ἀπέχων 4 ὥρας, ἐχορήγησεν ἐργασίαν 100 ἡμερῶν, θεωρεῖται ὡς χορηγήσας ἐργασίαν ἑκατὸν ἡμερῶν καὶ τετρακίς πέντε ἑκατοστῶν τῶν ἑκατὸν ἡμερῶν, τουτέστιν 120 ἡμέρας.

Ἄρθρ. 13. Δι' ἕκαστον τόπον (πόλιν, χωρίον ἢ κοινότητα), ἀφ' οὗ περατωθῇ ἡ ἐργασία, δίδεται ἀποδεικτικόν, ἐν ᾧ ἀναφέρεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς διήρκεσεν ἡ ἐργασία καὶ τῶν προστιθεμένων, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 12, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀποστάσεως.

Ἄρθρ. 14. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης πενταετίας ἀνακεφαλαιοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς εἰργάσθη τόπος τις, καὶ ἐὰν παρατηρηθῇ ἔλλειμμα τι εἰς τὸν νόμιμον ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν τῆς ἐργασίας, προκύψαν ἐξ ἀμελείας τῶν κατοίκων, ἐπιβάλλεται ἐν τῇ ἐπομένῃ πενταετίᾳ ὡς προσθήκη διπλασία ἐργασία τοῦ ἐλλείμματος εἰς τοὺς κατοίκους· ἐὰν δὲ τὸ ἔλλειμμα προῆλθεν ἀπλῶς ἐκ τῆς μὴ προσκλήσεως τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν ἐργασίαν, οὐδεμία τότε ἐπιβάλλεται ποινὴ. Ἐὰν δὲ ἀπ' ἐναντίας αἱ ἡμέραι καθ' ἃς εἰργάσθησαν οἱ κάτοικοι ὑπερβαίνωσι τὸν νόμιμον ἀριθμὸν τῶν, τὸ πλεόνασμα λογίζεται διὰ τὴν ἐπομένην πενταετίαν.

Ἄρθρ. 15. Ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἐκδεδομένη ἐπὶ τούτῳ ἀδεία τῆς Ὑψ. Πύλης, οἱ κάτοικοι τόπου ἀπέχοντος πλέον τῶν 12 ὡρῶν ἀπὸ τῆς κατασκευασθησομένης ὁδοῦ, δὲν δύναται νὰ ἐργασθῶσι εἰς αὐτήν. Ὅταν δὲ ἡ κατασκευασθησομένη ὁδὸς ἐνδιαφέρῃ γειτονεύοντά τινα τόπον, οἱ κάτοικοι τούτου πρέπει νὰ συντελῶσι εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς, καὶ ἂν ἀκόμη αὕτη κεῖται ἐντὸς ἐτέρας νομαρχίας· ἐπὶ τούτῳ δὲ συνηνοῦνται προηγουμένως οἱ νομαρχαὶ (γενικοὶ διοικηταί), ἢ, ἂν δὲν κατορθωθῇ ἡ συνηνότησις, ἀναφέρονται εἰς τὴν Ὑψ. Πύλιν. Ὅπως ὅποτε δὲ πρέπει πάντοτε νὰ προσκαλῶνται εἰς τὸ στάδιον τῶν ἐργασιῶν οἱ ἐργάται τῶν πλησιέστερον κειμένων πόλεων καὶ κωμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Διοργανισμὸς τῆς τῶν ὁδῶν ἐργασίας ἐν ταῖς Νομαρχίαις.

Ἄρθρ. 16. Ὁ νομαρχὸς ἐκάστου βιλαετίου ἔχει τὴν φροντίδα νὰ προσκαλῇ καὶ συναθροίσῃ τοὺς ἐργάτας, προσέχει ἐπὶ τῆς ἐπισκευῆς καὶ διατηρήσεως τῶν ὁδῶν διὰ τῶν ἐργασιῶν, ἃς χορηγοῦσιν οἱ κάτοικοι καὶ τῶν χρημάτων, τὰ ὅποια ἐπιψηφίζει τὸ δημόσιον Ταμίσιον.

Ἄρθρ. 17. Τὰ πρὸς κατασκευὴν τῶν ὁδῶν γινόμενα ἔξοδα πληρο-

νονται υπό του δημοσίου Ταμείου. Ἐκ τῶν χρημάτων τούτων, ἄτινα θέλουσι μετρηθῆ ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ταμείου τῆς νομαρχίας, πληρόνται τὰ συνήθη ἔξοδα, ὅσον διὰ μισθοῦς ὑπαλλήλων, ἀγορὰν ἐργαλείων, ὑλικῶν καὶ πυρίτιδος. Ἐὰν δὲ ἐπιστῇ ἀνάγκη ἐκτάκτου δαπάνης, αὕτη γίνεται μόνον δυνάμει ἐιδικῆς ἀδείας.

*Ἀρθρ. 18. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν καὶ προπαρασκευῆν πάντων τῶν ἐπὶ τούτῳ ἀναγκασιούτων, ὁ νομάρχης ἔχει ὑπὸ τὰς ἀμέσους αὐτοῦ διαταγὰς ἐν τμήμα τεχνικῶν καὶ ἐν διοικητικῶν καὶ τὸ μὲν τεχνικὸν τμήμα ἀπαρτίζεται ἐξ ἐνὸς ἀρχιμηχανικοῦ, εἰς ὃν ὑπάρχει ἀνατεθειμένη ἡ σύνταξις τῶν σχεδίων, ἡ τεχνικὴ διεύθυνσις καὶ ἡ ἐκτίμησις τῶν ἐργασιῶν, καὶ ὅστις ἔχει ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ μηχανικούς, ὁδηγούς καὶ ἄλλους ὑπαλλήλους, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὀρίζεται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἐκάστης ὑπηρεσίας. Τὸ δὲ διοικητικὸν τμήμα ἀπαρτίζεται ἐξ ἐνὸς γενικοῦ ἐπιστάτου τῶν ὁδῶν καὶ ἐνὸς γραμματέως, ὧν ἡ δικαιοδοσία ἐκτείνεται ἐπὶ παντός ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀπογραφὴν καὶ τὴν συγκάλεισιν τῶν ἐργασθησῶν κατοίκων. Πλὴν τούτου, ἐν καιρῷ τῆς τῶν ἐργασιῶν ἐκτελέσεως ὑπάρχει δι' ἐκάστην μὲν ἐπαρχίαν (*sandjak*) εἰς ἐπιστάτης καὶ εἰς τσαούσης, δι' ἕκαστον δὲ δῆμον (*kazān*) ὑπάλληλος συλλέγων τοὺς ἐργασθησόμενους.

*Ἀρθρ. 19. Οἱ μηχανικοὶ καὶ οἱ ὁδηγοὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ὁδῶν, οἱ δὲ ἐπιστάται καὶ ἐμπειστωμένοι (*μουτεμάτ*) ὑπὸ τοῦ νομάρχου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ μηχανικοῦ τῶν ὁδῶν τῆς ἐπαρχίας. Οἱ μισθοὶ ἐκάστου ὑπαλλήλου ὀρίζονται ἀναλόγως τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

*Ἀρθρ. 20. Τὸν γενικὸν ἐπιστάτην τῶν ὁδῶν ἐκάστης νομαρχίας διορίζει ἡ Ἰ.Ψ. Πύλη, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ νομάρχου, τοὺς δὲ ἐπιστάτας τῶν ἐπαρχιῶν διορίζει ὁ νομάρχης, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διοικητοῦ (*Μουτεσσαρίφ*), τοὺς δὲ τσαούσας ὁ διοικητὴς ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἐπιστάτου. Οἱ διὰ τὴν συνάθρισιν τῶν ἐργατῶν ὑπάλληλοι ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ ἐκ τῶν εὐρισκομένων ὑπαλλήλων τοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου (*καϊά*) πάντες δὲ οὗτοι οἱ ὑπάλληλοι ὑπάγονται εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ γενικοῦ ἐπιστάτου, ὅστις ὑπακούει ἀμέσως εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ νομάρχου.

*Ἀρθρ. 21. Κατ' ἔτος ὁ νομάρχης παρουσιάζει εἰς τὸ γενικὸν συμβούλιον τῆς νομαρχίας πίνακα, περιέχοντα τὰ τμήματα τῶν ὁδῶν, ὅσα προτίθεται νὰ κατασκευάσῃ ἢ ἐπισκευάσῃ, καὶ πίνακα τῶν διατηρηθησόμενων τμημάτων, τὸν ἀριθμὸν τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν ἀναγκασιούτων ἐργατῶν, τὰ χρήματα ἄτινα ἀπαιτοῦνται, ὅπως πληρωθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὸ ποσὸν τῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους πληρωθησόμενων μισθῶν.

*Ἀρθρ. 22. Τὸ γενικὸν συμβούλιον ἐκάστης νομαρχίας συντάσσει ἔκθεσιν περὶ τῶν γενησομένων ἐργασιῶν, περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν χρημάτων ἄτινα θὰ πληρωθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους, καὶ αὕτη ἡ ἔκθεσις διαβιβάζεται εἰς τὴν Ἰ.Ψ. Πύλην ὑπὸ τοῦ νομάρχου, ἐπιουναίπτοντος καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γνώμην. Διευθύνονται δὲ τὰ ἐγγράφα εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Δημοσίων Ἔργων, ὅστις καὶ προτείνει τότε εἰς τὴν Ἰ.Ψ. Πύλην, ἢ λαμβάνει ἀπ' εὐθείας, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, πάντα τὰ ἀναγκασιούτα μέτρα πρὸς βελτίωσιν εἴτε ἀνάπτυξιν τῆς τῶν ὁδῶν ὑπηρεσίας, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ γενικοῦ συμβουλίου τῆς νομαρχίας διατυπωμένην γνώμην ἢ ἐπιθυμίαν. Ἐκδοθείσης δὲ ἀπαξ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἰ.Ψ. Πύλης, λαμβάνονται ὑπὸ τοῦ νομάρχου πάντα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐγκριθέντος προγράμματος τῶν ἐργασιῶν.

*Ἀρθρ. 23. Ὁ γενικὸς ἐπιστάτης καὶ ὁ ἀρχιμηχανικός, συνεργόμενοι, συντάσσουσι σχέδιον τῆς μεταξὺ δῆμων καὶ κωμῶν διανομῆς ἐκείνων τῶν ἐργασιῶν, ὅσαι πρέπει νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους ὑπὸ τῶν ὑποχρεωτικῶς ἐργαζομένων κατοίκων. Φροντίζουσι δὲ νὰ σημειώσωσι δι' ἕκαστον χωρίον κατὰ τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ἐργατῶν, ἀνθρώπων τε καὶ κτηνῶν, καὶ κατὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτῶν ἐκ τῆς κατασκευασθησομένης ὁδοῦ, τὸ μῆκος καὶ πλάτος τῆς ὁδοῦ ἧτις πρόκειται νὰ σκαφῆ, τὸ πλάτος ἐφ' οὗ θὰ κατασκευασθῇ λιθόστρωτον, τὸ ποσὸν τῶν ἀπαιτούμενων λίθων διὰ τὴν κατασκευὴν ἢ τὴν διατήρησιν τῆς λιθοστρώτου, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργατῶν οὓς ὀφείλει νὰ παρέχῃ κατ' ἐκάστην τὸ χωρίον, καὶ τὴν ὀριζομένην διὰ τὴν ἐργασίαν προθεσίαν, ἧτις δὲν πρέπει νὰ ἦται κατωτέρα τῶν ἐξ ἐβδομάδων. Τὸ σχέδιον τοῦτο, ἐγκρινόμενον πρῶτον ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς νομαρχίας, πέμπεται ὑπὸ τοῦ νομάρχου μετὰ τῶν ἀναγκαίων διαταγῶν πρὸς τοὺς διοικητὰς, οἵτινες διαβιβάζουσι αὐτὸ ἀκολούθως τοῖς ὑποδιοικηταῖς (*καζιακάμ*).

*Ἀρθρ. 24. Περαιτωμένης τῆς ἐργασίας ἐν ἐκάστη νομαρχίᾳ, ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν ὁδῶν συντάσσει ἔκθεσιν, ἐν ἣ συγκραφαίωσι τὰς ἐργασίας ὅσον ἐξετελέσθησαν ἐν ἐκάστη νομαρχίᾳ, τὰ μέτρα ἄτινα προϋτάθησαν ἐν τῇ νομαρχίᾳ, τὰ μέτρα ἄτινα προϋτάθησαν πρὸς βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τέλος τὸ σχέδιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπιόντος ἔτους. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Δημοσίων Ἔργων, ὅστις, ἀφ' οὗ τὴν ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐρευναν τοῦ συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, πέμπει αὐτὴν εἰς τὴν Ἰ.Ψ. Πύλην ἀφοῦ δὲ ἐγκριθῇ καὶ ὑπὸ ταύτης, ἀντίγραφον πέμπεται εἰς τοὺς νομάρχας.

*Ἀρθρ. 25. Ἐν ἀνάγκῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Δημοσίων Ἔργων πέμπει ἐπιθεωρητὰς εἰς τὰς διαφόρους νομαρχίας, εἴτε ὅπως ἐξετάσωσιν ἂν αἱ ἐργασίαι ἐξετελέσθησαν συμφῶνως πρὸς τὰ ἐγκριθέντα σχέδια, εἴτε ὅπως

εκμελετήσῃσι τὰς διαφόρους περιστάσεις καὶ αἰτίας, ὡς ἐκ τῶν ὑποῶν προέκυψεν ἡ βραδύτης τῶν ἐργασιῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ διατηρήσεως τῶν ὁδῶν.

"Ἄρθρ. 26. Χάρῃ τῆς καλῆς καταστάσεως εἴτε διατηρήσεως τῶν ὁδῶν λαμβάνονται πάντοτε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἐπισκευαζομένων τῶν μερῶν ὅσα ἐδόθησαν εἰς κυκλοφορίαν καὶ ἐφ' ὧν ἐξετελέσθησαν ἰσοπεδωτικαὶ ἢ λιθοστρωτικαὶ ἐργασίαι. Περιορίζονται αἱ γενησόμεναι ἐργασίαι εἰς συνήθη διατήρησιν, προπαρασκευῆν ὑλικῶν καὶ ἐκτάκτους ἐπισκευάς.

"Ἄρθρ. 27. Ἡ λεγομένη συνήθης διατήρησις συνίσταται κυρίως εἰς τοῦτο, ὅτι πρέπει νὰ διατηρῆται ἡ ἐπιφάνεια τῆς λιθοστρώτου ὁμαλῇ, στερεᾷ, καθαρᾷ βορβόρου καὶ κονιορτοῦ, ἐπισκευαζομένων πάντοτε τῶν εἴτε ἐξ ἄμαξῶν εἴτε ἐκ βροχῶν προερχομένων αὐλάκων καὶ λάκκων κλπ.

Ἡ προπαρασκευὴ ὑλικῶν χρησιμεύει πρὸς γόμωσιν τῶν λακκῶδων μερῶν καὶ τῶν ἐκ τῆς συνεχοῦς διαβάσεως προξενουμένων χασμάτων.

Αἱ ἐκτακτοὶ τέλοσ ἐπισκευαὶ γίνονται ὡσάντις πρόκειται νὰ ἰσοπεδωθῶσιν ἢ ἐπιστρωθῶσιν μέρη βλαφθέντα τυχαίως ὑπὸ βραχδαιῶν βροχῶν ἢ πλημμυρίδων, ἢ νὰ καθαρισθῶσιν τῶν κάτωθι τῶν γεφυρῶν καὶ ὀχεταγωγῶν ἐπισωρευομένων ὑδάτων, ἢ νὰ ἐκτελεσθῶσιν τεχνηταὶ τινὰς ἐργασίαι.

"Ἄρθρ. 28. Ἡ συνήθης διατήρησις τῶν ὁδῶν ἀνατίθεται εἰς ὁδοφύλακας ἐμμίσθους, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑποῶν ὑπάρχει ἰδίως κανονισμός.

